MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa 29.06.2023

Číslo záznamu: MAG 418556/2023
Spisový znak: UK1
Skartačná lehota: A10

ÚZEMNÝ PLÁN HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY, ZMENY A DOPLNKY 08

Predkladateľ:

Ing. arch. Matúš Vallo, v.r.
Primátor

Zodpovedný:

Ing. arch. Juraj Šujan, v.r.
hlavný architekt

Spracovateľ:

Mag. rer. nat. Marek Dinka, v.r.
riaditeľ sekcie územného rozvoja

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia mestského zastupiteľstva
2. Dôvodovú správu
3. Správu o prerokovaní
4. Návrh všeobecne záväzného nariadenia
5. Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, zmeny a doplnky 08
6. Vyhodnotenie stanovísk a pripomienok uplatnených pri prerokovaní návrhu Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, zmeny a doplnky 08
7. Výpis z rokovania Komisie dopravy a informačných systémov MsZ
8. Výpis z rokovania Komisie územného a strategického plánovania a výstavby
9. Uznesenie Mestskej rady č. 35/2023 zo dňa 15. 06. 2023

Jún 2023

Kód uzn. - 8.2.
1.2.
1.5.2.

NÁVRH UZNESENIA

Mestské zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu

A. berie na vedomie

1. stanovisko Okresného úradu Bratislava, odbor výstavby a bytovej politiky, podľa § 25 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, č. j..... zo dňa ..... k územnoplánovacej dokumentácii Územný plán hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, zmeny a doplnky 08.

2. správu o prerokovaní Územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, zmeny a doplnky 08.

B. schvaľuje

1. územný plán hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, zmeny a doplnky 08.

2. všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, ktorým sa mení a dopĺňa všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 4/2007, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, v znení všeobecne záväzného nariadenia č. 12/2008, všeobecne záväzného nariadenia č. 17/2011, všeobecne záväzného nariadenia č. 5/2014, všeobecne záväzného nariadenia č. 10/2014, všeobecne záväzného nariadenia č.7/2020, všeobecne záväzného nariadenia č. 14/2021 a všeobecne záväzného nariadenia č..../2023 s účinnosťou 1. novembra 2023

3. vyhodnotenie stanovísk a pripomienok uplatnených pri prerokovaní Územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, zmeny a doplnky 08.

C. žiada

primátora hlavného mesta SR Bratislavy

1. zabezpečiť spracovanie čistopisu Územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, zmeny a doplnky 08 podľa rozhodnutia schvaľujúceho orgánu o schválení.

T: 30. 09. 2023

2. zabezpečiť uloženie Územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, zmeny a doplnky 08 v zmysle ustanovení § 28 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

T: 31. 01. 2024

Dôvodová správa

Hlavné mesto Bratislava, ktoré je v zmysle § 16 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov orgánom územného plánovania, je povinné obstarávať územnoplánovaciu dokumentáciu a jej zmeny a doplnky v súlade s potrebami územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie.

V nadväznosti na územnoplánovacie procesy z uplynulého obdobia boli schválené zmeny a doplnky platného Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 (ďalej len „územný plán" v príslušnom gramatickom tvare alebo „ÚPN") pod číselným označením 01, 02, 03, 05, 06 a 07. Zmeny a doplnky 03 ÚPN, ktoré obsahovali zmenu v lokalite Kráľova hora, ako aj na podklade vlastných podnetov mesta zahrnuté zmeny a doplnenie trasovania nosného systému MHD a opravy technických chýb územného plánu, boli schválené uznesením Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy č. 1614/2014 zo dňa 25. - 26.06.2014 a ich záväzná časť bola vyhlásená všeobecne záväzným nariadením hlavného mesta SR Bratislavy č. 5/2014. Zmeny a doplnky 05 ÚPN, ktorých predmetom boli na podklade podnetu Národnej diaľničnej spoločnosti zmeny v trasovaní líniových stavieb - diaľnice D4 a rýchlostnej cesty R7, boli schválené uznesením Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy č. 1785/2014 zo dňa 23.10.2014 a vyhlásené všeobecne záväzným nariadením č. 10/2014. Zmeny a doplnky 06 ÚPN, ktoré reflektovali potrebu aktualizovať celomestskú územnoplánovaciu dokumentáciu vo vzťahu k platným predpisom najmä z oblasti ochrany prírody, ochrany pamiatok, dopravného a technického vybavenia, s dôrazom na aktuálne platné hygienické pásma, ochranné pásma a chránené územia, boli schválené uznesením Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy č. 581/2020 zo dňa 24.09.2020 a vyhlásené všeobecne záväzným nariadením č. 7/2020. Zmeny a doplnky 07 ÚPN, ktoré predstavovali aktualizáciu územnoplánovacej dokumentácie mesta z hľadiska celomestského záujmu v oblasti rozvoja mestských častí v možnosti obstarávania územných plánov zón, v oblasti reklamných stavieb, dopravného vybavenia, adaptácie na zmenu klímy a zabezpečenia nových plôch pre nakladanie s odpadmi a ktoré hlavné mesto obstaralo na podklade dlhodobo evidovaných priorít hlavného mesta a podnetov, ktoré vyplynuli zo stanovísk dotknutých orgánov štátnej správy, samosprávy a správcov dopravného a technického vybavenia z prerokovania ZaD06 ÚPN, nesúvisiacich s aktualizovaním právnych predpisov, boli schválené uznesením Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy č. 996/2021 zo dňa 21.10.2021 a vyhlásené všeobecne záväzným nariadením č. 14/2021.

Obstaranie ZaD 08 ÚPN územného plánu Bratislavy vyplynulo z potreby zmeny funkčného využitia a priestorového usporiadania plôch ako disponibilne vhodných na funkčné využitie najmä obytného územia s cieľom umiestnenia nájomného bývania, ktoré sú navrhnuté na podklade územnoplánovacieho podkladu Urbanistická štúdia nájomného bývania na území Bratislavy za účelom napĺňania cieľov „Koncepcie mestskej bytovej politiky na roky 2020 - 2030", schválenej mestským zastupiteľstvom dňa 18. 02. 2021 uznesením č. 743/2021 a „Metodiky zmien územného plánu v záujme budovania predpokladov na rozvoj nájomného bývania a zvyšovania dostupnosti bývania", prijatej uznesením mestského zastupiteľstva č. 917/2021 dňa 24. 06. 2021. Vzhľadom na povinnosť hlavného mesta SR Bratislavy, vyplývajúcu zo zákona č. 260/2011 Z. z. o ukončení a spôsobe usporiadania niektorých nájomných vzťahov k bytom a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov, zabezpečiť k 31. decembru 2016 náhradné bývanie pre 532 žiadateľov z reštituovaných bytov alebo zaplatiť každý mesiac prenajímateľovi sumu rovnajúcu sa rozdielu trhového mesačného nájomného a regulovaného mesačného nájomného vypočítaného až do poskytnutia bytovej náhrady, je nutné hľadať v danej problematike systémové riešenie. Okrem toho existuje významná, aj keď nie exaktne kvantifikovaná skupina obyvateľov s takými príjmami, ktoré vylučujú možnosť riešenia bývania formou nadobudnutia bytov do vlastníctva. Pre túto skupinu obyvateľov je nevyhnutné vytvoriť sektor nájomných bytov v majetku mesta, ktorý umožní bývanie primerané k príjmovým možnostiam nájomcov a bude riešiť špecifické problémy vybraných cieľových skupín nájomcov (mladé rodiny, rodiny s jedným rodičom, seniori, zdravotne znevýhodnení občania a fyzické osoby ktoré vykonávajú spoločensky významné povolanie, napr. v rezorte zdravotníctva, školstva, ktorého výkon je viazaný na hlavné mesto SR).

Hlavné mesto SR Bratislava, obstarávateľ územného plánu, postupovalo pri obstaraní a prerokovaní Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, zmeny a doplnky 08 v zmysle príslušných ustanovení stavebného zákona a vykonávacej vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Výkon obstarávateľa zabezpečovalo Oddelenie obstarávania územnoplánovacích dokumentov Sekcie územného rozvoja magistrátu, prostredníctvom odborne spôsobilých osôb podľa § 2a stavebného zákona. Spracovateľom ZaD 08 ÚPN bol riešiteľský kolektív pracovníkov Metropolitného inštitútu Bratislava, Sekcie územného plánovania. Odbornosť spracovania predmetnej územnoplánovacej dokumentácie je garantovaná v zmysle ustanovení § 45 stavebného zákona osobami oprávnenými na výkon projektovej činnosti podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov.

Návrh ZaD 08 ÚPN, rovnako ako územný plán, je vypracovaný v mierke 1:10 000. Je spracovaný invariantne, za nulový variant je možné považovať územný plán v platnom znení. Obsahom návrhu ZaD 08 ÚPN je textová a grafická časť dokumentácie, spracovaná zodpovedajúco spôsobu a podrobnosti spracovania zmien a doplnkov územného plánu. Návrh ZaD 08 ÚPN je vypracovaný v súlade s ustanoveniami § 11 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a § 12 a § 17 Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Zároveň spôsob spracovania rešpektuje usmernenie Ministerstva dopravy a výstavby SR č. 09195/2020/SV/35916 zo dňa 19.05.2020. Obsah návrhu riešenia zmien a doplnkov pozostáva z textovej časti a grafickej časti. Textová časť sa skladá z úvodnej časti A., smernej časti B., záväznej časti C., časti D obsahujúcej doplňujúce údaje a časti s prílohami E. Pre lepšiu orientáciu sú súčasťou materiálu aj úplné texty časti B. a C. s vyznačenými zmenami a doplnkami, ktoré tvoria prílohu textovej časti a neboli predmetom prerokovania. Grafická časť ZaD 08 ÚPN je vypracovaná ako samostatné náložky výkresov v mierke M 1:10 000 v rozsahu navrhovaných zmien a doplnkov.

Záväzná textová časť územného plánu, ktorá tvorí prílohu všeobecne záväzného nariadenia je spracovaná z dôvodu zabezpečenia prehľadnosti platnej územnoplánovacej dokumentácie ako úplné znenie záväznej časti v znení zmien a doplnkov 01, 02, 03, 05, 06, 07 a 08 bez osobitného vyznačenia ZaD 08 ÚPN.

V nadväznosti na spracovanie návrhu ZaD 08 ÚPN bolo v zmysle ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vypracované Oznámenie o strategickom dokumente Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy v znení neskorších zmien a doplnkov – Zmeny a doplnky 08. Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie na základe výsledkov zisťovacieho konania vydal rozhodnutie pod č. j.: OU-BA-OSZP3-2023/039176-037 zo dňa 04.04.2023, že strategický dokument sa nebude ďalej posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, zmeny a doplnky 08 bol prerokovaný v súlade s ustanoveniami § 22 a § 31 stavebného zákona, s prihliadnutím na ustanovenia Štatútu hlavného mesta SR Bratislavy, s príslušnými orgánmi štátnej správy, orgánmi samosprávy, ostatnými dotknutými subjektmi a s verejnosťou. Prerokovanie sa uskutočnilo v termíne od 16.02.2022 do 31.03.2022. Vzhľadom na pretrvávajúcu pandemickú situáciu sa prezentácia ZaD08 ÚPN, na ktorej bol poskytnutý odborný výklad návrhu ZaD08 ÚPN, uskutočnila v online priestore pre odbornú verejnosť dňa 08.03.2022 a pre verejnosť dňa 10.03.2022. Pripomienky, uplatnené v procese prerokovania, boli komplexne posúdené a na základe výsledkov ich dorokovania podľa ustanovení § 22 ods. 4 a ods. 7 stavebného zákona bol vypracovaný návrh na vyhodnotenie stanovísk a pripomienok uplatnených pri prerokovaní návrhu zmien a doplnkov územného plánu. Pri spracovaní komplexného vyhodnotenia prerokovania bolo zároveň prihliadané na výsledky procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie v zmysle zákona č. 24//2006 Z. z.. O procesoch prerokovania v zmysle oboch zákonov je podrobne uvedené v správe o prerokovaní, ktorá tvorí súčasť predkladaného materiálu.

Vyhodnotenie stanovísk a pripomienok bolo premietnuté do spracovaného upraveného návrhu Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, zmeny a doplnky 08, ktorý bol vypracovaný v rovnakej štruktúre ako materiál, ktorý bol predložený na prerokovanie.

Návrh všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta SR Bratislava, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, zmeny a doplnky 08, je predmetom prerokovania podľa ustanovení § 6 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a od 05.06.2023 do 29.06.2023 bol zverejnený na úradnej tabuli a na internetovej stránke hlavného mesta. Dňom vyvesenia návrhu nariadenia začala plynúť lehota v zmysle ustanovení cit. zákona, počas ktorej mohli fyzické osoby a právnické osoby uplatniť pripomienku k návrhu nariadenia.

Hlavné mesto SR Bratislava v súlade s ustanoveniami § 25 stavebného zákona predložilo žiadosť na Okresný úrad Bratislava, Odbor výstavby a bytovej politiky o preskúmanie súladu návrhu územnoplánovacej dokumentácie v zmysle ustanovení citovaného paragrafu. Podkladom pre preskúmanie je upravená územnoplánovacia dokumentácia Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, zmeny a doplnky 08 so zapracovaným výsledkom vyhodnotenia uplatnených stanovísk a pripomienok, návrh všeobecne záväzného nariadenia, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územnoplánovacej dokumentácie a správa o prerokovaní územnoplánovacej dokumentácie.

Materiál bol predložený na rokovanie Komisie územného a strategického plánovania a výstavby, Komisie dopravy a informačných systémov a Mestskej rady hlavného mesta SR Bratislavy.

Správa o prerokovaní
Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, zmeny a doplnky 08

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava (ďalej len „hlavné mesto“) ako orgán územného plánovania v zmysle § 16 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, obstaráva celomestskú územnoplánovaciu dokumentáciu Územný plán hlavného mesta SR Bratislava (ďalej len „územný plán“ v príslušnom gramatickom tvare) a jej zmeny a doplnky v zmysle príslušných ustanovení stavebného zákona a vykonávacej vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Vo vzťahu k predchádzajúcej územnoplánovacej príprave a vo vzťahu k uzneseniu Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy č. 1095/2021 zo dňa 16.12.2021 bol obstaraný a spracovaný materiál Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, zmeny a doplnky 08 (ďalej len „ZaD 08 ÚPN“). Návrh ZaD08 ÚPN je spracovaný s cieľom aktualizovať celomestskú územnoplánovaciu dokumentáciu z hľadiska celomestského verejného záujmu v oblasti rozvoja bývania. Obstaranie ZaD08 ÚPN vyplynulo z potreby zmeny funkčného využitia a priestorového usporiadania plôch ako disponibilne vhodných na funkčné využitie najmä obytného územia s cieľom umiestnenia nájomného bývania, ktoré sú navrhnuté na podklade Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy (vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením č. 975/2021 z 23.09.2021) za účelom napĺňania cieľov „Koncepcie mestskej bytovej politiky na roky 2020 - 2030“, schválenej mestským zastupiteľstvom dňa 18.02.2021 uznesením č. 743/2021 a „Metodiky zmien územného plánu v záujme budovania predpokladov na rozvoj nájomného bývania a zvyšovania dostupnosti bývania“, prijatej uznesením mestského zastupiteľstva č. 917/2021 dňa 24.06.2021.

Prerokovanie návrhu zmien a doplnkov 08 ÚPN uskutočnilo hlavné mesto ako obstarávateľ územného plánu mesta v súlade s ustanoveniami § 22 a § 31 stavebného zákona v spojitosti s príslušnými článkami Štatútu hlavného mesta SR Bratislavy (ďalej len „štatút mesta“). Výkon obstarávateľa zabezpečovalo hlavné mesto prostredníctvom zamestnancov oddelenia územnoplánovacích dokumentov sekcie územného plánovania magistrátu, odborne spôsobilých osôb podľa § 2a stavebného zákona.

Oznámenie o prerokovaní predmetnej územnoplánovacej dokumentácie bolo spolu s kompletným materiálom obvyklým spôsobom zverejnené na úradnej tabuli a na webovom sídle hlavného mesta v termíne od 16.02.2022 do 31.03.2022. Vzhľadom na pretrvávajúcu pandemickú situáciu v súvislosti s ochorením COVID 19 sa uskutočnilo verejné prerokovanie formou online verejnej prezentácie s podrobným výkladom a možnosťou diskusie k návrhu ZaD 08 ÚPN v online priestore pre príslušné orgány štátnej správy, orgány samosprávy a ostatné dotknuté subjekty dňa 08.03.2022 od 10:00 a pre verejnosť dňa 10.03.2022 od 16:00 hod. Odkaz na pripojenie na online prezentáciu bol súčasťou oznamu o prerokovaní návrhu ZaD08, spolu s odkazom, na ktorom bola zverejnená celá územnoplánovacia dokumentácia s možnosťou uloženia.

Príslušné orgány štátnej správy, orgány samosprávy a ostatné dotknuté subjekty, v celkovom počte 66 subjektov, boli o prerokovaní upovedomené písomnou formou listom č. j.: MAGS OOUPD 46299/2022, MAG 65972/2022 zo dňa 11.02.2022 jednotlivo, pričom v predmetnom liste bol uvedený odkaz, na ktorom bola zverejnená kompletná dokumentácia ZaD 08 ÚPN na stiahnutie. Okresný úrad Bratislava, odbor opravných prostriedkov, pozemkový referát bol oslovený listom č. j. MAGS OOUPD 49850/2022, MAG 116104/2022 zo dňa 28.03.2022. Listom č. j. OU-BA-OOP6-2022/082763-002 zo dňa 19.04.2022 Okresný úrad Bratislava, odbor opravných prostriedkov, pozemkový referát udelil súhlas s budúcim možným nepoľnohospodárskym použitím poľnohospodárskej pôdy pre návrh „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08“.

Z oslovených subjektov stanoviská k ZaD 08 ÚPN zaslalo 19 orgánov štátnej správy a správcov dopravnej a technickej vybavenosti, 7 orgánov samosprávy mestských častí, 1 orgán samosprávy regiónu, 2 susedné obce a 3 ostatné dotknuté subjekty. Je možné konštatovať, že prerokovanie prinieslo v pripomienkach týchto subjektov pozitívnu odozvu na spracovanie takýchto zmien a doplnkov, pričom niektoré pripomienky smerovali k úprave regulatívov pre dopravné vybavenie na území mesta a doplneniu platných

právnych predpisov a rozhodnutí. Pripomienky na doplňanie nových návrhov, ktoré neboli predmetom prerokovania, museli byť vyhodnotené ako neakceptovateľné. Zásadnými boli pripomienky Ministerstva dopravy SR a ŽSR, ktorí vzniesli pripomienku k zmene funkčného využitia v lokalitách na území, ktoré sa nachádza v ochrannom pásme dráhy železníc. Na základe dorokovania bol návrh ZaD08 ÚPN upravený tak, že časti lokalít Pastierska a Šustekova, ktoré sa nachádzali v OP dráhy, boli z upraveného návrhu ZaD08 ÚPN vypustené.

Okrem oslovených subjektov uplatnili pripomienky i občania, občianske združenia a právnické subjekty v celkovom počte 58 stanovísk, pričom v niektorých prípadoch zaslalo stanoviská s rovnakými pripomienkami viacero občanov. Niektorí občania ako vlastníci nehnuteľností vo svojich stanoviskách vzniesli pripomienky a návrhy na zmenu funkčného využitia, ktoré neboli predmetom prerokovania, prípadne pripomienky, ktoré sa nedotýkali prerokovávaného materiálu. Pripomienky takéhoto charakteru museli byť vyhodnotené ako neakceptovateľné. Osobitnou pripomienkou bol zásadný nesúhlas vlastníkov časti územia firmy VODOTIKA a.s., na ktorom bola navrhnutá zmena funkčného využitia v MČ Bratislava-Petržalka, lokalita TIOP, na základe ktorého bol upravený návrh ZaD08 tak, že východná časť lokality TIOP bola z upraveného návrhu vypustená.

Hlavné mesto v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov listom č. j.: MAGS OOUPD 50270/2022, MAG 121301/2022 zo dňa 06.04.2022 zaslalo materiál „Oznámenie o strategickom dokumente Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov – zmeny a doplnky 08“ na Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia (ďalej len „OU BA OSŽP“), za účelom zisťovacieho konania.

OU BA OSŽP ako príslušný orgán zverejnil predmetné oznámenie na webovom sídle enviroportal.sk a po uskutočnení zisťovacieho konania vyzval hlavné mesto na predloženie doplňujúcich informácií v lehote do 60 dní listom č. j.: OU-BA-OSZP3-2022/086858-029 zo dňa 31.05.2022, pričom v prílohe citovaného listu zaslal vyjadrenia subjektov, ktoré v zisťovacom konaní zaslali na OU BA OSŽP svoje stanoviská. V zmysle predmetnej výzvy hlavné mesto vypracovalo požadované doplňujúce informácie v tabuľkovej forme a zaslalo ich na OU BA OSŽP listom č. j.: MAGS OOUPD 50270/2022, MAG 472717/2022 zo dňa 26.09.2022. Následne OU BA OSŽP vyzval hlavné mesto na predloženie doplňujúcich informácií po doručení ďalších došlých pripomienok v lehote do 5 pracovných dní listom č. j.: OU-BA-OSZP3-2023/039176-035 zo dňa 21.03.2023. V zmysle predmetnej výzvy hlavné mesto vypracovalo požadované doplňujúce informácie v tabuľkovej forme a zaslalo ich na OU BA OSŽP listom č. j.: MAGS OOUPD 38791/2023, MAG 122790/2023 zo dňa 29.03.2023.

Na základe uskutočneného zisťovacieho konania a predloženia doplňujúcich informácií OU BA OSŽP vydal pod č. OU-BA-OSZP3-2023/039176-037 zo dňa 04.04.2023 rozhodnutie, že navrhovaná zmena strategického dokumentu Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov – zmeny a doplnky 08 sa nebude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z.. Zároveň v predmetnom rozhodnutí určil pripomienky pre eliminovanie alebo zmiernenie vplyvov zmeny strategického dokumentu na životné prostredie.

Po oboznámení sa s výsledkami procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu obstarávateľ v spolupráci so spracovateľom zosumarizoval stanoviská, doručené v procese prerokovania podľa ustanovení stavebného zákona a vypracoval ich vyhodnotenie v prehľadnej tabuľkovej forme. Pripomienky pre eliminovanie alebo zmiernenie vplyvov zmeny strategického dokumentu na životné prostredie z citovaného rozhodnutia OU BA OSŽP boli zohľadnené v súlade s vyhodnotením stanovísk, uplatnených v procese prerokovania podľa stavebného zákona. V záujme dosiahnutia dohody, resp. vysvetlenia jednotlivých uplatnených stanovísk, boli v zmysle § 22 ods. 4 stavebného zákona v priebehu mesiacov august až december 2022 uskutočnené rokovania s dotknutými orgánmi štátnej správy a správcami dopravného a technického vybavenia – Ministerstvom dopravy a výstavy SR, odborom stratégie dopravy, Železnicami SR, Slovenským vodohospodárskym podnikom, š. p., Dopravným úradom, Regionálnym úradom verejného zdravotníctva Bratislava a s orgánom regionálnej samosprávy – Bratislavským samosprávnym krajom.

Vychádzajúc z dôležitého postavenia obidvoch úrovní samosprávy mesta a z príslušných ustanovení štatútu mesta sa s mestskými časťami taktiež uskutočnili rokovania, na ktorých boli podrobne vysvetlené dôvody neakceptácie niektorých pripomienok, ktoré budú následne predmetom riešenia budúcich zmien a doplnkov územného plánu mesta. Zástupcovia mestských častí Bratislava – Rača a Bratislava - Petržalka zobrali na vedomie zaslané vyhodnotenie pripomienok, ako aj podrobné vysvetlenie vyhodnotenia na rokovaniach.

Návrh vyhodnotenia pripomienok a stanovísk bol formulovaný spolu s vysvetlením, pričom pri pripomienkach, ktoré nebolo možné zohľadniť, boli objasnené dôvody zamietnutia pripomienky. Tieto pripomienky boli predmetom znovu prerokovania v zmysle § 22 ods. 7 stavebného zákona tak, že 6 subjektov, ktorých pripomienky nebolo možné zohľadniť, bolo o dôvodoch neakceptovania informovaných zaslaním vyhodnotenia uplatnených pripomienok v písomnej forme a zároveň boli pozvané na znovu prerokovanie svojich pripomienok s orgánom územného plánovania.

Na základe komplexného vyhodnotenia prerokovania spracovaný návrh vyhodnotenia pripomienok a stanovísk bol podkladom pre spracovanie upraveného návrhu zmien a doplnkov 08 ÚPN. Oproti návrhu, predloženému na prerokovanie, bola z upraveného návrhu zmien a doplnkov 08 vypustená východná časť lokality TIOP (Einsteinova – KV/PE/5; RV/PE/5), na ktorej sa ponechalo súčasné funkčné využitie územia ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130, stabilizované územie a funkčné využitie občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S. Na základe dorokovania s Ministerstvom dopravy SR a na základe listu Ministerstva dopravy SR č. j. 06848/2023/SSD/16421 zo dňa 16.02.2023, boli z upraveného návrhu ZaD08 vypustené časti lokality KR/RA/1 (Pastierska) a lokality KR/PE/3 (Šustekova), ktoré sa nachádzajú v ochrannom pásme dráhy železníc. Ostatné úpravy, zapracované do upraveného návrhu ZaD D8 ÚPN vyplynuli z opodstatnených pripomienok orgánov štátnej správy a orgánov regionálnej i miestnej samosprávy. Dôvody úprav sú uvedené vo vyhodnotení pripomienok a stanovísk s návrhom na rozhodnutie o námietkach a pripomienkach vypracovanom v zmysle § 24 stavebného zákona. Materiál Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, zmeny a doplnky 08 bol predložený v zmysle § 25 stavebného zákona na posúdenie na Okresný úrad Bratislava, odbor výstavby a bytovej politiky. Podkladom pre preskúmanie a vydanie stanoviska je upravená územnoplánovacia dokumentácia Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, zmeny a doplnky 08 so zapracovaným výsledkom vyhodnotenia uplatnených stanovísk a pripomienok, vyhodnotenie stanovísk a pripomienok, návrh všeobecne záväzného nariadenia, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územnoplánovacej dokumentácie, návrh uznesenia, dôvodová správa a správa o prerokovaní územnoplánovacej dokumentácie. Predmetné stanovisko okresného úradu bude predložené na rokovanie Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislava.

Návrh všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta SR Bratislavy, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, zmeny a doplnky 08, bol dňa 05.06.2023 zverejnený na úradnej tabuli a internetovej stránke hlavného mesta a bol predmetom pripomienkovania podľa ustanovení § 6 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov pred predložením územnoplánovacej dokumentácie na rokovanie Mestskému zastupiteľstvu hlavného mesta SR Bratislava, ako príslušnému schvaľujúcemu orgánu, následne po odoslaní "§25“. Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, zmeny a doplnky 08 bol predložený na rokovanie orgánov samosprávy hlavného mesta - Komisie územného a strategického plánovania a výstavby, Komisie dopravy a informačných systémov, Mestskej rady hlavného mesta SR Bratislava a bude predložený na rokovanie Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislava. Súčasťou materiálu, predkladaného tomuto samosprávnemu orgánu mesta, je aj vyhodnotenie pripomienkovania návrhu všeobecne záväzného nariadenia.

Za odborne spôsobilé osoby v zmysle § 2a stavebného zákona:
Ing. arch. Marta Závodná, v.r.

Návrh
Všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy
č..... /2023
z 2023,

ktorým sa mení a dopĺňa všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 4/2007, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v znení všeobecne záväzného nariadenia č. 12/2008, všeobecne záväzného nariadenia č. 17/2011, všeobecne záväzného nariadenia č. 5/2014, všeobecne záväzného nariadenia č. 10/2014, všeobecne záväzného nariadenia č. 7/2020 a všeobecne záväzného nariadenia č. 14/2021

Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy podľa § 11 ods. 5 písm. b) a c) zákona Slovenskej národnej rady č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov a § 27 ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov sa uznieslo:

ČI. I

Všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 4/2007, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v znení všeobecne záväzného nariadenia č. 12/2008, všeobecne záväzného nariadenia č. 17/2011, všeobecne záväzného nariadenia č. 5/2014, všeobecne záväzného nariadenia č. 10/2014, všeobecne záväzného nariadenia č. 7/2020 a všeobecne záväzného nariadenia č. 14/2021, sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 2 písm. b) sa menia a dopĺňajú hlavné výkresy Grafickej časti Záväznej časti takto:

„1. výkres č. 2. 1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia - komplexné riešenie, zmenený a doplnený priesvitkami[1]) ZaD 01 2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia - komplexné riešenie, ZaD 02 2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia – komplexné riešenie, ZaD 03 2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia - komplexné riešenie, ZaD 05 2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia - komplexné riešenie, ZaD 06 2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia - komplexné riešenie a ZaD 07 2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia - komplexné riešenie, sa mení a dopĺňa priesvitkou ZaD 08 2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia - komplexné riešenie,

2. výkres č. 2. 2. Regulačný výkres, zmenený a doplnený priesvitkami ZaD 01 2.2. Regulačný výkres, ZaD 02 2.2. Regulačný výkres, ZaD 03 2.2. Regulačný výkres, ZaD 05 2.2. Regulačný výkres, ZaD 06 2.2. Regulačný výkres a ZaD 07 2.2. Regulačný výkres, sa mení a dopĺňa priesvitkou ZaD 08 2.2. Regulačný výkres,

3. výkres č. 3. Verejné dopravné vybavenie, zmenený a doplnený priesvitkami ZaD 01 3. Verejné dopravné vybavenie, ZaD 02 3. Verejné dopravné vybavenie, ZaD 03 3. Verejné dopravné vybavenie, ZaD 05 3. Verejné dopravné vybavenie, ZaD 06 3. Verejné dopravné vybavenie a ZaD 07 3. Verejné dopravné vybavenie, sa mení a dopĺňa priesvitkou ZaD 08 3. Verejné dopravné vybavenie,

4. výkres č. 4. 4. Zásobovanie plynom, zmenený a doplnený priesvitkami ZaD 01 4.1. Zásobovanie plynom, ZaD 02 4.1. Zásobovanie plynom a ZaD 05 4.1. Zásobovanie plynom, sa mení a dopĺňa priesvitkou ZaD 08 4.1. Zásobovanie plynom.

[1]) § 17 ods. 1 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii

2. § 3 sa dopĺňa odsekom 7, ktorý znie:
„(6) Dokumentácia schválených zmien a doplnkov 08 územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy je uložená a možno do nej nahliadnuť na hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave, na mestských častiach hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a na Okresnom úrade v Bratislave, odbor výstavby a bytovej politiky.“.

3. Príloha č. 1 sa nahrádza prílohou č. 1 k tomuto nariadeniu.

4. K výkresom, ktoré tvoria prílohu č. 2, sa dopĺňajú priesvitky podľa § 2 písm. b), spolu s textovými popismi zmien a doplnkov, uvedené v prílohe č. 2 k tomuto nariadeniu.

ČI. II

Toto všeobecne záväzné nariadenie nadobúda účinnosť….....2023.

Ing. arch. Matúš Vallo
primátor

Príloha č. 1
k všeobecne záväznému nariadeniu
č. ..... /2023

ÚZEMNÝ PLÁN HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY

v znení zmien a doplnkov 01, 02, 03, 05, 06, 07 a 08

TEXTOVÁ ČASŤ

C. Záväzná časť

C. ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY V ZNENÍ ZMIEN A DOPLNKOV 01, 02, 03, 05, 06, 07 a 08 5
C.1. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA 5
1.1. ŠIRŠIE VZŤAHY 5
1.1.1. Medzinárodné súvislosti 5
1.1.2. Celoštátne súvislosti 6
1.1.3. Regionálne súvislosti 7
1.2. CELOMESTSKÉ VZŤAHY 8
1.2.1. Priestorové, funkčné a prevádzkové vzťahy 8
1.2.2. Urbanistická kompozícia a obraz mesta 13
1.2.3. Výškové stavby 15
1.2.4. Špecifické požiadavky na priestorové usporiadanie a funkčné využitie na úrovni mestských častí. 16
1.2.5. Zásady a regulatívy umiestnenia reklamných stavieb 23
C.2. URČENIE PRÍPUSTNÝCH, OBMEDZUJÚCICH ALEBO VYLUČUJÚCICH PODMIENOK PRE VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH A INTENZITU ICH VYUŽITIA, URČENIE REGULÁCIE VYUŽITIA JEDNOTLIVÝCH PLÔCH .. 27
2.1. URČENIE PRÍPUSTNÝCH, OBMEDZUJÚCICH ALEBO VYLUČUJÚCICH PODMIENOK PRE VYUŽITIE PLÔCH 27
2.2. REGULÁCIA VYUŽITIA JEDNOTLIVÝCH PLÔCH 27
2.2.1 Intenzita využitia funkčných plôch 27
2.2.2. Regulácia využitia územia v stabilizovaných územiach 30
2.2.3. Regulácia využitia jednotlivých plôch rozvojových území 31
2.2.4. Regulácia funkčného využitia plôch 39
2.2.5. Určenie častí územia, pre ktoré je potrebné obstarať a schváliť ÚPN zón (ÚPN Z) 39
C.3. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA BÝVANIA 80
3.1. ZÁKLADNÉ PRINCÍPY A KRITÉRIÁ 80
3.1.1. Východiskové princípy 80
3.1.2. Kritériá lokalizácie 80
3.2. ZÁSADY A REGULATÍVY NOVEJ BYTOVEJ VÝSTAVBY 80
3.3. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA 81
3.3.1. Centrum 81
3.3.2. Vnútorné mesto 81
3.3.3. Vonkajšie mesto 82
C.4. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA 82
4.1. ZDRAVOTNÍCKE ZARIADENIA 82
4.1.1. Východiskové princípy 82
4.1.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania 82
4.2. ZARIADENIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB 82
4.2.1. Východiskové princípy 82
4.2.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania 83
4.3. ŠKOLSKÉ ZARIADENIA 83
4.3.1. Východiskové princípy 83
4.3.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania 83
4.4. KULTÚRA 84

4.4.1. Základné princípy a kritériá lokalizácie 84
4.4.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania....85
4.5. CIRKEV....85
4.5.1. Základné princípy a kritériá lokalizácie 85
4.5.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania....85
4.6. ADMINISTRATÍVA....86
4.6.1. Základné princípy a kritéria lokalizácie 86
4.6.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania....86
4.7. ZARIADENIA VEDY A VÝSKUMU....86
4.7.1. Východiskové princípy 86
4.7.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania....86
4.8. MALOOBCHOD 87
4.8.1. Východiskové princípy 87
4.8.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania....87
4.9. SLUŽBY 88
4.9.1. Východiskové princípy 88
4.9.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania....88
4.10. VEREJNÉ STRAVOVANIE 88
4.10.1. Východiskové princípy....88
4.10.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania 89
4. 11. UBYTOVANIE CESTOVNÉHO RUCHU 89
4.11.1. Východiskové princípy....89
4.11.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania 89
4.12. KONGRESOVÉ A KONFERENČNÉ CENTRÁ 89
4.12.1. Východiskové princípy....89
4.12.2. Zásady priestorového usporiadania....89
4.13. ZARIADENIA ŠPORTU A TELOVÝCHOVY....90
4.13.1. Východiskové princípy....90
4.13.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania 90
C.5. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VÝROBY....90
5.1. VÝCHODISKOVÉ PRINCÍPY A KRITÉRIÁ....90
5.1.1. Východiskové princípy 90
5.1.2. Kritériá lokalizácie 91
5.2. ZÁSADY A REGULATÍVY PRE UMIESTNENIE VÝROBNÝCH ZARIADENÍ 91
5.2.1. Priemyselná výroba 91
5.2.2. Distribučné centrá, sklady, stavebníctvo....91
5.2.3. Poľnohospodárska výroba, skleníkové hospodárstvo....91
5.3. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA....92
5.3.1. Centrum....92
5.3.2. Vnútorné mesto....92
5.3.3. Vonkajšie mesto....92
C.6. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA REKREÁCIE V PRÍRODNOM PROSTREDÍ....92
6.1. VÝCHODISKOVÉ PRINCÍPY....92
6.2. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA....93

C.7. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA 93
7.1. AUTOMOBILOVÁ DOPRAVA A KOMUNIKAČNÁ SIEŤ 94
7.2. VEREJNÁ OSOBNÁ DOPRAVA (VOD) 94
7.2.1. MESTSKÁ HROMADNÁ DOPRAVA (MHD) 94
7.2.2. VEREJNÁ AUTOBUSOVÁ DOPRAVA 95
7.3. ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA 95
7.4. VODNÁ DOPRAVA 95
7.5. CIVILNÉ LETECTVO 95
7.6. KOMBINOVANÁ DOPRAVA 96
7.7. NEMOTORICKÉ DOPRAVY (PEŠIA A CYKLISTICKÁ) 96
C.8. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA 104
C.9. ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNO – HISTORICKÝCH HODNÔT 106
9.1. OCHRANA PAMIATOK V KOMPETENCII ŠTÁTU (V ROZSAHU ZÁKONA Č. 49/2002 Z. Z. O OCHRANE PAMIATKOVÉHO FONDU) 106
9.2. OCHRANA PAMIATOK V KOMPETENCII SAMOSPRÁVNYCH ORGÁNOV (V ROZSAHU ZÁKONA Č. 49/2002 Z. Z. O OCHRANE PAMIATKOVÉHO FONDU 107
C.10. ZÁSADY A REGULATÍVY OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV 107
C.11. ZÁSADY A REGULATÍVY OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY 107
11.1. ZÁSADY A REGULATÍVY OCHRANY PRÍRODY 107
11.2. ZÁSADY A REGULATÍVY TVORBY KRAJINY 109
11.3. ZÁSADY A REGULATÍVY VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY 109
C.12. ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE 110
12.1. V OBLASTI OCHRANY KVALITY VÔD 110
12.2. V OBLASTI OCHRANY POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNÝCH POZEMKOV 110
12.3. ORNITOLOGICKÉ OCHRANNÉ PÁSMA 111
12.4. HLUKOVÁ SITUÁCIA 111
12.5. SVETLOTECHNICKÉ POMERY 111
12.6. V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA 111
12.6.1. Východiskové princípy 111
12.6.2. Zariadenia odpadového hospodárstva 111
12.7. v oblasti adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy 112
12.7.1. Východiskové princípy 112
12.7.2. Adaptačné zásady a opatrenia 113
C.13. REGULÁCIA VYMEDZENIA ZASTAVANÉHO ÚZEMIA 114
C.14. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ 115
14.1. OCHRANNÉ PÁSMA A CHRÁNENÉ ÚZEMIA PAMIATKOVEJ STAROSTLIVOSTI 115
14.2. OCHRANNÉ PÁSMA A CHRÁNENÉ ÚZEMIA PRÍRODY 115
14.3. PÁSMA HYGIENICKEJ OCHRANY, BEZPEČNOSTNÉ PÁSMA ŠPECIFICKÝCH VÝROBNÝCH ZARIADENÍ A OCHRANNÉ PÁSMA CINTORÍNOV 115
14.3.1. Pásma hygienickej ochrany a bezpečnostné pásma špecifických výrobných zariadení 115
14.3.2. Ochranné pásma cintorínov 116
14.4. OCHRANNÉ PÁSMA JEDNOTLIVÝCH TECHNICKÝCH ZARIADENÍ A LÍNIOVÝCH STAVIEB, RESP. ICH OKOLIA 116
14.4.1. Ochranné pásma dopravných systémov 116

14.4.2. Ochranné pásma líniových stavieb a zariadení technickej infraštruktúry a pásma hygienickej ochrany 118
14.5. ZÁUJMY OBRANY ŠTÁTU 119
C.15. PLOCHY NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONANIE DELENIA A SCEĽOVANIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU A NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY 119
15.1. VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE 119
15.1.2. Nároky na plochy stavieb vo verejnom záujme 120
15.2. VEREJNÉ TECHNICKÉ VYBAVENIE 120
15.2.1. Plochy pre verejnoprospešné stavby v oblasti zásobovania energiami 120
15.2.2. Plochy pre verejnoprospešné stavby v oblasti vodného hospodárstva 120
15.3. PLOCHY NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY 120
15.3.1. Zoznam chránených území prírody na území Bratislavy 121
15.3.2. Prvky ÚSES 122
15.4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO 122
C.16. ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB 122
16.1. VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE 122
16.1.1. Zoznam stavieb vo verejnom záujme 122
16.1.2. Zoznam verejnoprospešných stavieb 125
16.2. VEREJNÉ TECHNICKÉ VYBAVENIE 126
16.2.1. Zásobovanie vodou 126
16.2.2. Odkanalizovanie 126
16.2.3. Vodné toky a protipovodňová ochrana 127
16.2.4. Zásobovanie elektrickou energiou 127
16.2.5. Zásobovanie plynom 128
16.2.6. Zásobovanie teplom 128
16.2.7. Telekomunikácie 128
16.2.8. Kolektory 129
16.2.9. Ropovody a produktovody 129
16.3. Plochy na chránené časti krajiny 129
16.4. Odpadové hospodárstvo 129

C. ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY V ZNENÍ ZMIEN A DOPLNKOV 01, 02, 03, 05, 06, 07 A 08

C.1. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA

1.1. ŠIRŠIE VZŤAHY

1.1.1. Medzinárodné súvislosti

1. Východiskové princípy

- rešpektovať postavenie a význam Bratislavy ako jedno z ťažiskových jadier stredoeurópskeho mestského regiónu medzinárodného významu Viedeň – Bratislava - Györ,
- rešpektovať záväzné regulatívy ÚPN regiónu Bratislavský samosprávny kraj (R-BSK) v znení zmien a doplnkov v súlade s ich priemetom do rozvoja Bratislavy,
- podporovať spracovanie rozvojových dokumentov pre spoluprácu sídiel Bratislavskej aglomerácie v domácich i medzinárodných súvislostiach,
- podporovať zvyšovanie kvality dopravných spojení v smere medzinárodných urbanizačných osí s podporou hromadnej dopravy osôb a ekologicky výhodnej preprave nákladov,
- podporovať v systémoch technickej infraštruktúry dobudovanie trás a zariadení medzinárodného významu,
- rešpektovať a chrániť nadradené postavenie transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) prechádzajúcej územím Bratislavy,
- chrániť priame prepojenie železničných tratí Bratislava - Petržalka a Bratislava - predmestie cez územie Bratislavy, s využitím pre medzinárodnú železničnú dopravu, regionálnu integrovanú dopravu a mestskú hromadnú dopravu (bývalý prioritný projekt TEN-T č. 17),
- podporovať modernizáciu železničného uzla a vybudovanie napojenia Letiska M. R. Štefánika Bratislava na železničnú sieť.

2. Zásady a regulatívy v priestorovom usporiadaní, vo funkčnom využití a v prevádzkovom riešení mesta v medzinárodných súvislostiach

- Dotvoriť územia oboch nábreží Dunaja pre funkcie Bratislavy ako európskej metropoly na Dunaji,
- orientovať lokalizáciu významných domácich i zahraničných reprezentačných zariadení v atraktívnych lokalitách ťažiskových mestotvorných priestorov,
- lokalizovať centrá vedecko-výskumnej a vzdelávacej základne vo na väzbe špičkovú výrobnú základňu a špičkové služby pre obyvateľstvo a návštevníkov mesta - vo väzbe na Volkswagen, v Dolnej Mlynskej doline, na areál SAV vrámci potenciálu územia určeného pre rozvoj zdravotníckych zariadení na Rázsochách a v priestore juhozápadného rozvojového smeru mesta,
- zhodnocovať fenomén „vody“ a hodnoty prírodného prostredia mesta v rozvoji atraktivít medzinárodného cestovného ruchu a rekreácie ,
- podporovať lokalizáciu nových zdrojov pracovných príležitostí do hospodárskych zón v lokalite Pálenisko - Prístav Bratislava, vo väzbe na Letisko M. R. Štefánika Bratislava, v západnom rozvoji Petržalky a v technologickom parku Jarovce – Kittsee,
- podporovať zlepšenia kvality dopravných vzťahov:
  - v železničnej doprave elektrifikácia trate Marchegg - Devínska Nová Ves,
  - v cestnej doprave dobudovanie diaľničného prepojenia Bruck an der Leitha – Kittsee – Petržalka,
  - v cestnej doprave vybudovanie rýchlostnej komunikácie v prepojení Viedeň - Marchegg - Devínska Nová Ves s napojením na diaľnicu D4 v polohe hraničného priechodu Devínska Nová Ves – Marchegg,
  - dobudovanie nových prístavných kapacít pre osobnú dopravu a rekreačnú plavbu na Dunaji,
  - rezervovať územie pre výstavbu nového prístavu v lokalite Vlčie hrdlo,
  - dobudovať terminály kombinovanej nákladnej dopravy v rámci Tovarového centra nákladnej dopravy v zóne Pálenisko – Prístav Bratislava, v areáli nového prístavu v lokalite Vlčie hrdlo vrátane logistických parkov v nadväznosti na priestory distribúcie pri Letisku M. R. Štefánika Bratislava,
  - vybudovanie pešej a cyklistickej trasy ako súčasti cestného prepojenia Marchegg - Devínska Nová Ves,
  - integráciu verejnej osobnej dopravy v regióne Viedeň - Bratislava – Györ,
- rešpektovať územnú rezervu pre vodné dielo Wolfsthal (ako ideový zámer) zachovaním súčasného stavu potenciálneho územia,
- rezervovať územie pre dobudovanie trás a zariadení medzinárodného významu v zásobovaní energiami,
- podporovať likvidáciu odpadov v súlade s požiadavkami na ochranu životného prostredia na medzinárodnej úrovni,
- rešpektovať v priestorovom i funkčno-prevádzkovom riešení širších vzťahov stredoeurópskeho záujmového územia základnú kostru ekologickej stability:
  - systém Európskej ekologickej siete – EECONET, národnú ekologickú sieť NECONET, nadregionálny ÚSES SR, RÚSES Bratislavy i záujmového územia mesta, prvky zaradené do NATURA 2000 vrátane biotopov európskeho a národného významu,
  - územia vymedzené Ramsarským dohovorom.

1.1.2. Celoštátne súvislosti

1. Východiskové princípy

Rozvíjať Bratislavu:

- ako reprezentačné hlavné mesto štátu a metropolu Slovenska,
- ako vrcholné vedecko-technické, vzdelávacie a informačné centrum celoslovenského významu,
- ako hospodárske centrum špičkových technológií,
- ako celoslovenské kultúrno-spoločenské centrum,
- podporovať rozvoj väzieb na osídlenie Slovenska:
- v smere ťažiskových urbanizačných osí,
- zhodnotením rekreačného potenciálu územia popri Dunaji,
- zhodnotením potenciálu významných osí preväzujúcich sídelné štruktúry Slovenska so sídelnými štruktúrami susedných štátov.

2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania, funkčného využitia a prevádzkového riešenia mesta v celoštátnych súvislostiach

- ***lokalizovať reprezentačné funkcie štátu*** a reprezentačné kultúrno-spoločenské zariadenia celoslovenského významu v najatraktívnejších polohách celomestského centra na oboch brehoch Dunaja,
- ***orientovať rozvoj vysokého školstva a jeho vedecko-výskumnej základne*** na jestvujúce a navrhované centrá vedy a výskumu a špičkovej výrobnej základne:
  - vedecko-výskumné a výučbové priestory LF UK v rámci potenciálu územia určeného pre rozvoj zdravotníckych zariadení na Rázsochách,
  - potenciálny rozvoj vysokého školstva v priestore regionálneho obslužného centra Lamačská brána vo väzbe na severozápadný výrobný obvod,
- lokalizovať FTVŠ UK vo väzbe na športovo-rekreačný areál Jarovské rameno,
- ***chrániť a zveľaďovať nehnuteľné stránky kultúrneho dedičstva a kultúrno-historického a spoločenského prostredia*** vrátane ich pôsobenia v obraze mesta,
- ***lokalizovať zariadenia reprezentujúce hodnoty ostatných regiónov Slovenska*** v najvýznamnejších mestotvorných priestoroch a v nástupných priestoroch medzinárodného významu,
- ***reštrukturalizovať priemyselnú základňu*** pre „sofistikované výroby“
- ***zachovať plochy lesov*** s prioritou ich významu ako základného krajinotvorného, hygienického, rekreačno-relaxačného a ekostabilizačného prvku,
- ***rozvíjať zariadenia cestovného ruchu*** pre rozvoj medzinárodného turizmu,
- rozvíjať bývanie aj pre nárast obyvateľstva z migrácie,
- ***dobudovať zdravotnícke areály*** Kramáre - Sever s odbornými pracoviskami a vedecko-výskumnou základňou celoslovenského až medzinárodného významu a dobudovať FNsP v Petržalke, zhodnotiť potenciál územia na Rázsochách aj pre dobudovanie zdravotníckych zariadení vrátane zariadení pre rozvoj LF UK,
- ***lokalizovať v navrhovaných priestoroch špecifické sociálne*** zariadenia nadmestského významu,
- ***lokalizovať*** na navrhovaných plochách športu a telovýchovy v zodpovedajúcich polohách ***nadnárodné zariadenia vrcholového a výkonnostného športu,***
- ***dobudovať prepojenie mestského komunikačného systému*** na celoštátne systémy a prevedenie tranzitu mimo intenzívne zastavané územia mesta - vybudovať nultý dopravný okruh v úseku od diaľnice D2- križovatka Jarovce po štátnu hranicu s Rakúskom (Marchegg) v parametroch diaľnice,
- ***vybudovať rýchlostnú cestu R7*** od diaľnice D1 (mimoúrovňová križovatka Prievoz) po hranicu mesta,
- ***zaústiť navrhovanú vysokorýchlostnú trať*** do priestoru Letiska M. R. Štefánika Bratislava,
- ***rezervovať územie*** pre vybudovanie novej vzletovej a pristávacej dráhy medzinárodného Letiska M. R. Štefánika Bratislava,
- rozvíjať plochy zariadení vodnej dopravy južne od jestvujúcich zariadení v priestore Vlčie hrdlo s rešpektovaním chránených prírodných hodnôt územia,
- ***rešpektovať riešenie vodného hospodárstva*** na úseku zásobovania vodou, odkanalizovania a čistenia vôd, ochrany vôd, úpravy a revitalizácie tokov vrátane ich ramennej sústavy,
- ***vytvárať efektívny diverzifikovaný systém energetického zabezpečenia územia*** s pripojením na trasy a uzly republikového významu s využitím energetického hydropotenciálu a výhod územia v dosahu nadradených trás plynovodov v súlade s nárokmi na úspory energií a využívanie alternatívnych zdrojov,
- ***uplatniť špičkové zariadenia telekomunikačných systémov*** s ich zapojením do celorepublikových systémov,
- ***preferovať separovaný zber druhotných surovín*** a zhodnotenie komunálneho odpadu,
- ***zabezpečiť sanáciu a rekultiváciu skládok odpadov*** a začlenenie upravených plôch do urbanizácie územia,
- ***rešpektovať vyhlásené chránené prírodné hodnoty:***
  - vodohospodársku oblasť Žitný ostrov a pásma hygienickej ochrany podzemných a povrchových zdrojov pitnej a úžitkovej vody určených pre hromadné zásobovanie obyvateľstva,
  - chránené územia prírody, CHKO Malé Karpaty, CHKO Dunajské luhy, lokality Ramsarského dohovoru, lokality zaradené do NATURA 2000 a prvky ÚSES.

1.1.3. Regionálne súvislosti

1. Východiskové princípy

- ***podporovať rozvoj Bratislavy ako jadra regiónu*** vrátane vzťahov a väzieb prekračujúcich štátne hranice vo vzťahu s priľahlým územím Rakúska a Maďarska,
- ***rozvíjať územia navrhovaných regionálnych rozvojových pólov*** v smeroch:
  - mestská časti Záhorská Bystrica a Devínska Nová Ves vo väzbe na Stupavu,
  - mestská časť Devínska Nová Ves vo väzbe na Marchegg,
  - mestská časť Rača, mestská časť Vajnory vo väzbe na Svätý Jur,
  - mestská časť Vajnory a východná časť Nového Mesta vo väzbe na Ivanku pri Dunaji a Bernolákovo,
  - mests;ká časť Podunajské Biskupice vo väzbe na Rovinku a Dunajskú Lužnú,
  - mestská časť Petržalka vo väzbe na Berg, Wolfsthal, Hainburg ,
  - mestské časti Petržalka a Jarovce vo väzbe na Kittsee, Parndorf , Bruck a/L,
  - mestská časť Rusovce a Čunovo vo väzbe na Rajku, Mosonmagyárovár,
- ***spolupracovať s jestvujúcimi a potenciálnymi terciárnymi centrami regiónu:***
  - Malacky, Pezinok - Modra, Senec v rámci Bratislavského kraja a Šamorínom, Senicou a Trnavou v rámci Trnavského kraja,
  - najmä Marchegg , Gänserndorf , Bruck a/L a Hainburg na rakúskom území,
  - najmä Mosonmagyárovár na maďarskom území,
- ***rešpektovať rozvoj urbanizácie sídiel v zázemí,*** ich životný štýl, kvalitu jestvujúcej sociéty a kultúrno-spoločenské a historické hodnoty sídiel,
- ***preferovať ekologické systémy hromadných dopráv.***

2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania, funkčného využitia a prevádzkového riešenia mesta v regionálnych súvislostiach

- ***Zohľadniť v konkretizácii funkčného dotvárania územia mesta:***
  - nároky na lokalizáciu reprezentačných zariadení regiónu, zariadení špecifických služieb a obchodu (v komerčnej sfére), kultúrno-spoločenských a športovo–rekreačných zariadení s regionálnou pôsobnosťou,
  - nároky na špecifické sociálne zariadenia a špičkové zdravotnícke služby,
  - ponuku pre rôzne formy najmä rodinného bývania v sídlach v jadrovom území,
  - rekreačný potenciál prírodného zázemia regiónu pre saturovanie nárokov obyvateľov Bratislavy,
- ***optimalizovať prevádzkové vzťahy*** preferovaním hromadnej dopravy so zhodnotením cieľového duálneho systému MHD,
- ***usmerňovať lokalizáciu stredného odborného školstva*** s celoregionálnou pôsobnosťou vo väzbe na hospodársku základňu,
- ***rešpektovať v spodrobnení funkčného využitia a prevádzkovom riešení regionálnych rozvojových pólov:***
  - existujúce energetické koridory nadradenej sústavy na území mesta a územné rezervy pre ich ďalší rozvoj
  - prepojenia vodohospodárskych systémov mesta a regiónu a podporovať ich rozvoj,
  - súvislé plochy vinohradov a hodnoty zachovanej rurálnej krajiny v severovýchodnom rozvojovom póle severne od štátnej cesty (k. ú. Vajnory a Rača),
  - koordináciu rozvoja s rozvojovými zámermi sídiel v zázemí mesta vo východnom regionálnom rozvojovom póle,
  - rekreačný potenciál mesta a sídiel v jeho zázemí juhovýchodnom rozvojovom póle,
  - športovo - rekreačný potenciál územia vo väzbe na tok a vodné dielo na Dunaji v južnom rozvojovom póle,
  - hodnoty územia pre rozvoj mestskej štruktúry s výrobnými zónami a športovo-rekreačnými areálmi v juhozápadnom rozvojovom póle,
  - dotváranie a rozvoj reprezentačných polyfunkčných zón vo všetkých regionálnych rozvojových póloch Bratislavy.
- ***rešpektovať v životnom prostredí, v ochrane prírody, v tvorbe krajiny a v ÚSES:***
  - zásadné princípy tvorby nadregionálneho a regionálneho územného systému ekologickej stability,
  - vysokokvalitnú poľnohospodársku pôdu v extraviláne mesta,
  - prírodný charakter svahov a úpätí Malých Karpát s územiami poľnohospodárskej zelene a pôdy a s územiami prírodnej zelene, ako súčasťami historického krainného obrazu sídla a špecifickej funkčnej charakteristiky mesta, vrátane tu sa vyskytujúcich drobných vodných tokov a odvodňovacích žľabov,
  - ložiská nerastných surovín,
  - podmieniť rozvoj medzinárodného Letiska M. R. Štefánika Bratislava o tretiu vzletovú dráhu prioritným efektívnym využitím dnešných zariadení a dokladovaním prevádzkovej nevyhnutnosti realizácie novej vzletovej a pristávacej dráhy (VPD) a nadväzného vybavenia.
- rešpektovať v oblasti dopadov a adaptácie na klimatickú zmenu:

zlepšovať klimatické pomery znižovaním emisií CO_2 a ostatných emisií súvisiacich s rozvojom mesta;

  - koncentrovať sídelný rozvoj na území hlavného mesta Bratislavy do zastavaného územia, predovšetkým pozdĺž rozvojových urbanizačných osí v nadväznosti na verejné dopravné vybavenie,
  - zvyšovať vnútornú diverzitu hlavného mesta Bratislavy prvkami zelenej infraštruktúry, ktoré počas letných mesiacov pôsobia ako ostrovy chladu, čím spríjemňujú mestskú klímu a zároveň pomáhajú zadržiavať zrážkovú vodu ako predpoklad vytvorenia lepšej cirkulácie vzduchu v mestskej štruktúre,
  - vytvárať a podporovať systém plôch zelene a vodných plôch v meste v prepojení na okolitú krajinu,

- zamedzovať vytváraniu monoštrukturálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy v záujme zabezpečenia funkčnosti a odolnosti sídelného prostredia voči nepriaznivým prejavom zmeny klímy – najmä extrémnym horúčavám a intenzívnym zrážkam.

v záujme adaptácie hlavného mesta Bratislavy na klimatickú zmenu pri územnom rozvoji nezastavať plochy, ktoré:

- sú ohrozované prírodnými/ živelnými úkazmi, ako sú napr. zosuvy, erózie, záplavy aj z povrchového odtoku, povodne a pod.,
- zmierňujú dopady klimatickej zmeny, resp. zlepšujú klimatické podmienky ako sú plochy a pásy zelene regionálneho významu,
- napomáhajú zachovať množstvo a kvalitu povrchovej a podzemnej vody v území, zabezpečujú maximálnu možnú schopnosť územia zachytávať zrážkovú vodu (infiltračná schopnosť ako sú napr. prirodzené podmáčané plochy, bariny/mokrade, rašeliniská, lesné porasty, brehové porasty a pod.,
- umožňujú zvyšovať biodiverzitu a migráciu druhov fauny a flóry do vhodných stanovíšť mestskej a prírodnej krajiny.

1.2. CELOMESTSKÉ VZŤAHY

1.2.1. Priestorové, funkčné a prevádzkové vzťahy

1. Východiskové princípy

Rozvíjať Bratislavu:

- ako mesto tvorby a výmeny špičkových informácií, sofistikovanej hospodárskej základne a univerzitné mesto,
- ako kultúrno-spoločenskú metropolu európskeho významu s potenciálom reprezentovania a prepájania hodnôt západoeurópskej kultúry s kultúrnym dedičstvom východoeurópskeho priestoru,
- ako príjemný a bezpečný domov svojich obyvateľov, príjemný a bezpečný prechodný domov pre svojich návštevníkov:
  - s vysokou trvalo udržateľnou kvalitou mestského prostredia,
  - s vysokou hodnotou mestských priestorov a reprezentatívnym architektonickým a urbanistickým obsahom hlavného mesta Slovenska,
  - s vysokou kvalitou dopravnej sústavy, osobitne v hromadnej preprave osôb,
  - so zdravým životným prostredím a zachovanými prírodnými hodnotami,
  - s bohatou ponukou atraktivít pre saturovanie nárokov voľného času obyvateľov i návštevníkov mesta v urbanizovanom i v prírodnom prostredí.

V územnom rozvoji mesta rešpektovať, dotvárať a rozvíjať:

- prírodnými danosťami podmienený, historicky sa rozvíjajúci makroštrukturálny radiálno-okružný systém rozvoja mesta,
- nábrežnú promenádu a nadväzné priestory od sútoku Dunaja s Moravou až po Zdrž Hrušov,
- územný potenciál pre rozvoj metropolitných funkcií hlavného mesta SR na oboch brehoch Dunaja,
- funkčné systémy mesta saturujúce potreby obyvateľov mesta a jeho návštevníkov,
- prírodný rámec a hodnoty prírodného zázemia mesta,
- v súčasnosti zastavané územie mesta a jeho rozvoj na nových plochách s uplatnením komplexnosti vybavenia územia,
- kompaktnosť a komplexnosť zástavby, efektívne využívanie dopravnej a technickej infraštruktúry, ekonomiky výstavby a prevádzky jednotlivých obytných súborov,
- kapacitné možnosti dopravnej infraštruktúry ich priebežným preukazovaním z hľadiska pokrytia nových požiadaviek na dopravnú obsluhu.

2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania, funkčného využitia a prevádzkového riešenia územia mesta v celomestských súvislostiach

Urbanistická koncepcia priestorového usporiadania

Rešpektovať v dotváraní vnútornej štruktúry mesta:

- hodnoty a špecifiká historického jadra mesta,
- hodnoty stabilizovaného územia:
  - v disponibilných lokalitách celomestského centra,
  - vo významných komunikačných koridoroch vrátane vstupov do mesta,
- požiadavky a územné nároky na dotvorenie príp. reštrukturalizáciu funkčných systémov lokálneho významu pre saturovanie deficitov vybavenia obytného územia a zvyšovanie jeho kvality.

Rešpektovať v rozvoji mestskej štruktúry:

- ***rozvoj celomestského centra na oboch brehoch Dunaja*** s ťažiskom na území mestskej časti Staré Mesto,
- rozvojové a zároveň kompozičné osi mestskej štruktúry historického jadra a priľahlej časti kompaktného mesta v smeroch:
  - Vajanského nábr. - Štúrovo nám. - Rázusovo nábr. - Podhradie a Hviezdoslavovo nám.- Nábr. arm. gen. L. Svobodu - Botanická záhrada – nadväzujúci ne ťažiskové priestory severozápadného smeru rozvoja mesta,
  - Staromestská - Suché mýto - Hodžovo námestie - Mýtna - Račianske mýto v pokračovaní severovýchodného smeru rozvoja,
  - Ventúrska - Michalská – Obchodná - Kollárovo nám. - lúčovité rozvetvenie cez Radlinského na Račiansku radiálu , Mickiewiczovu - Avion - Záhradnícka - v pokračovaní východného a juhovýchodného smerom rozvoja,
  - SNP a Kamenné nám. - Štúrova - Šafárikovo nám. - cez Starý most a napojenie na priestor južného rozvoja mesta v jeho zadunajskej časti,

    - Staromestská - Podhradie a Hviezdoslavovo nám. - napájajúci sa Mostom SNP a VVZ - Einsteinova na juhozápadný smer rozvoja mesta (IV. kvadrant) smerom do Rakúska,
- časť celomestského centra na pravom brehu Dunaja, ako východisko rozvoja zadunajskej časti mesta, vymedzené nábrežím Dunaja a južnou zástavbou Einsteinovej ulice ako:
    - líniovo urbanizovaných priestorov s priestormi zelene paralelnými s tokom Dunaja – Pečniansky les, VVZ, Sad J. Kráľa, urbanizácia medzi Starým mostom a Prístavným mostom, zeleň inundácie,
    - s uzlovými priestormi vo väzbe na križovania Einsteinovej ulice s nájazdmi na Most SNP,
    - s nájazdmi na Starý most (zároveň východzí uzol pre južný rozvojový smer mesta) a Most Apollo,
    - riešiť územia časti pravobrežného centra v priestore medzi Starým mostom a Prístavným mostom v zmysle zonálnej dokumentácie,
- ***severozápadný rozvojový smer,*** zahŕňajúci územia mestských častí Karlova Ves, Dúbravka, Lamač, Devínska Nová Ves a Záhorská Bystrica s osobitným hodnotením územia MČ Devín s ťažiskovými priestormi urbanistickej koncepcie a kompozície :
    - líniové priestory mestských tried Botanická ul. - Karloveská – priestor Krčace - Schneidra Trnavského – Saratovská s paralelou Lamačská cesta – Hodonínska ulica v Lamači, s ich rozvetvením v uzle Lamačská brána k sídelnej štruktúre Devínskej Novej Vsi s ústredným priestorom v navrhovanej novej mestskej triede rozvoja územia severne od železničnej trate v pokračovaní Eisnerova - Istrijská a smerom Záhorská Bystrica s ústredným priestorom Bratislavská ul. ,
- lokálne centrá:
    - Centrum I. (Karloveská - Molecova - Staré grunty), Centrum II. – sever (Zohorská – Borská), Nad lúčkami, Centrum Stred a Nové centrum v lokalite Dlhé diely mimo ťažiskového priestoru v Karlovej Vsi,
    - nové centrá spoločenských aktivít v lokalitách Harmincova, Dúbracentrum, Pri kríži -Saratovská v Dúbravke,
    - centrum v priestore Istrijská ul. - Na Mýte, centrum Kolónie vo väzbe na železničnú stanicu, nové uzlové priestory vo väzbe na ul. J. Jonáša a na novú urbanizačnú os trasovanú z Lamačskej brány smerom k zastavanej časti územia v Devínskej Novej Vsi,
    - Malokarpatské námestie situované vo vnútornej urbanistickej štruktúre zástavby, nástupný priestor do zóny Nový Lamač v časti Zelená hora a centrum Staré záhrady v Lamači,
    - ťažiskové centrum v lokalite Gbelská ul. – Hargašova ul., jadrá vybavenosti rozvojových území nadväzujúce na Bratislavskú ul. - vstup do krematória, dva nástupné priestory do obytných zón Boháčky a Krče s polyfunkčnými priestormi vo väzbe na nosnú rozvojovú os zóny medzi Vápenickým a Dievčim potokom v Záhorskej Bystrici,
- ***severovýchodný rozvojový smer,*** zahŕňajúci územia mestských častí Nové Mesto, Rača s osobitným hodnotením územia MČ Vajnory s ťažiskovými priestormi urbanistickej koncepcie a kompozície:
    - Račianske mýto (križovanie s vnútorným dopravným okruhom), v priestore Račianska - Jarošova (križovanie so stredným dopravným okruhom), predĺženie Tomášikovej na Račiansku v priestore Biely kríž,
    - Kadnárova - Kubačova v mestskej časti Rača s uzlovými priestormi Pekná cesta - Kadnárova a Detvianska - Kubačova,
    - uzlový priestor prepojenia Rybničnej s Púchovskou a plánovanou komunikáciou Na pántoch v severnej časti k.ú. Vajnory,
    - so zvýšením mestotvornosti prostredia paralelných pôvodne dopravných radiál Račianska, Vajnorská, Trnavská a Rožňavská s ťažiskovými uzlami vybavenosti v priestoroch Račianske mýto a Trnavské mýto, lokalita Pasienky s uzlovými priestormi križovania Vajnorskej a Trnavskej s Bajkalskou a Tomášikovou ulicou,
    - priestor Tuhovské a Prostredné, ako obchodno-obslužné, kultúrno-spoločenské a športové prímestské centrum,
- ***východný rozvojový smer,*** zahŕňajúci územie mestskej časti Ružinov, s ťažiskovými priestormi urbanistickej koncepcie a kompozície:
    - mestská trieda Záhradnícka ul. v pokračovaní Ružinovská ul. - nástupný priestor z CMZ pri križovaní Záhradnícka - Karadžičova, Záhradnícka – Miletičova, Ružinovská – Bajkalská, Ružinovská – Tomášikova a priestor Ružinovskej (potenciálne prepojenie na Vrakunskú cestu),
- ***juhovýchodný rozvojový smer,*** zahŕňajúci mestské časti Ružinov, Vrakuňa a Podunajské Biskupice, nadväzujúci na východný rozvojový smer Hradskou cestou:
    - Nová Vrakuňa a Hrušov na historicky vytvorený spoločenský priestor s paralelnými komunikačnými ťahmi Komárovská – Biskupická – Ul. padlých hrdinov zakončením v novej štvrti Lesný hon,
    - Stará a Nová Vrakuňa pri Malom Dunaji, v priestore centra MČ Podunajské Biskupice Kazanská – Uzbecká, v križovaní ulíc Slovnaftská – ul. Svornosti,
    - so „zelenými uzlami“ v priestoroch Hornej Vrakune a Hrušova,
    - zhodnotiť predpoklady priestorového formovania zóny Pálenisko - Prístav Bratislava pre priame napojenie priestoru juhovýchodného rozvojového smeru cez Slovnaftskú a Prístavnú ulicu priamo na priestor celomestského centra, vrátane napojenia na rýchlostnú cestu R7 v križovatke Slovnaft,
    - vybudovať obchvat MČ Vrakuňa preložkou cesty II/572 v predĺžení Galvaniho ul. vrátane napojenia na diaľnicu D4 v križovatke Podunajské Biskupice,
    - zhodnotiť potenciál priestoru Vlčie hrdlo pre rozšírenie plôch prístavu a ich prínos pre rozvoj kontaktných zón,
- ***južný rozvojový smer,*** zahŕňajúci ťažiskové územia mestských častí Petržalka a Jarovce, mestské časti Rusovce a Čunovo s ťažiskovými priestormi:
    - severojužný líniový priestor trasy Jantárovej cesty spolu s Chorvátskym ramenom ako chrbtica urbanizovaného prostredia MČ Petržalky so striedaním intenzívne urbanizovaných území vo väzbe na stanice nosného systému MHD s priestormi nadväzujúcimi na križovania Jantárovej cesty s priečnymi komunikáciami - Einsteinovou, Rusovskou a Starohájskou, Pajštúnskou a Kutlíkovou a s Betliarskou ulicou s medzipriestormi prírodného charakteru – vodný tok Chorvátskeho ramena a nadväzná zeleň,

  - v pokračovaní smeru Jantárovej cesty v priestore navrhovanej novej mestskej štvrte (medzipriestor Petržalka – Jarovce),
  - solitérny charakter rozvoja súčasných urbanizovaných území mestských častí Jarovce, Rusovce a Čunovo,
  - ústredné priestory Jaroviec – Mandľová, Palmová, Jantárová s uzlovým priestorom v ich krížení príp. napojení s napojením na Rusovskú radiálu prostredníctvom Jantárovej ulice,
  - ústredný priestor mestskej časti Čunovo – Hraničiarska ulica s priestormi lokálnej vybavenosti v severnej a južnej časti s napojením na južnú rozvojovú radiálu prostredníctvom Petržalskej ulice a navrhovanou preložkou štátnej cesty,
- ***juhozápadný rozvojový smer Bratislavy***, zahŕňajúci rozvoj územia mestských častí Petržalka a Jarovce pozdĺž štátnej hranice s Rakúskom, vytvárajúci možnosti rozvoja v smere rozvojových osí na rakúskom území pozdĺž toku Dunaja a v smere Petržalka - Kittsee:
  - navrhovaná nová mestská trieda, paralelná s trasou diaľnice D2 nadväzujúca na pravobrežné centrum a uzlový priestor Einsteinova ul. – Most SNP priestorom Viedenskej cesty,
  - s uzlovými priestormi Berg, v nadväznosti na prepojenia novej rozvojovej radiály na jestvujúce a navrhované priestory južného rozvoja – križovanie s Bratskou, s Kopčianskou - priestor Petržalka – Kittsee (potenciálne pokračovanie „petržalského korza“ až do Kittsee), napojenie na Budatínsku ul., napojenie na Vyšehradskú ul., priestor Jarovce - Kittsee,
  - s dotváraním priestorov tak, aby boli schopné vývoja po overení a uplatnení ideí rozvoja prihraničného územia Bratislavy a priľahlých sídiel na rakúskom území.

Rešpektovať osobitné postavenie území mestských častí Devín a Vajnory nachádzajúcich sa v medzipriestoroch ťažiskových rozvojových osí:

- mestská časť Devín:
  - jej špecifický význam ako sídla s najvýznamnejšími kultúrno-historickými a spoločenskými pamiatkami viažucimi sa k histórii slovenského národa,
  - význam „vstupnej brány“ na územie mesta na sútoku Moravy a Dunaja, s NKP Devín Slovanské hradisko a prírodnou vedutou CHKO Devínska Kobyla - identifikujúca mesto v podunajskom medzinárodnom koridore,
  - napojenia mestskej časti na ťažiskové priestory severozápadnej rozvojovej radiály Devínskou cestou v uzle Centrum I v Karlovej Vsi a Kremeľskou cestou v Devínskej Novej Vsi,
  - ťažiskový priestor Kremeľská – Rytierska zároveň ako líniové centrum a najvýznamnejší uzlový priestor nástupu do areálu NKP Devín,
  - v priestore kameňolomu riešiť rekultiváciu a eliminovať negatívne dopady ťažobnej činnosti na obraz mesta, dotknuté územia prírody, existujúce a navrhované obytné územia, akceptovať vyťaženie časti Malokarpatského masívu len v rozsahu súčasných hraníc dobývacieho priestoru.
- mestská časť Vajnory:
  - špecifický význam územia severnej a južnej časti k.ú. Vajnor ako súčasť vstupov na územie mesta zo severovýchodnej a najmä z východnej časti Bratislavského regiónu a Slovenska,
  - ťažiskový priestor Roľníckej ulice napojený na ťažiskové rozvojové radiály priestorom Rybničnej ulice v uzloch Rybničná - Na pántoch na severovýchodný rozvojový smer, v uzle Tuhovské - Prostredné na východný smer rozvoja,
  - ťažiskový mestotvorný priestor - líniové centrum v priestore Roľníckej ulice,
  - kultúrno-spoločenský potenciál, tradície, zachované historické jadro, športovo - rekreačné zázemie pre rozvoj cestovného ruchu.

Návrh funkčného využitia územia a prevádzkového riešenia územia mesta

Rešpektovať v komplexnom funkčnom zhodnotení územia:

- tvorbu typického polyfunkčného mestského prostredia,
- osobitné požiadavky na lokalizáciu:
  - špecifických zariadení jednotlivých funkčných systémov,
  - zariadení jednotlivých funkčných systémov, pre ktoré v predchádzajúcom období bola schválená lokalizácia (VZN, súhlasné stanovisko mesta a MČ),
- efektívne zhodnotenie nákladov do prípravy územia – podmieňujúce stavby.

Rozvíjať bývanie:

- so zhodnotením:
  - v súčasnosti zastavaného územia pre rozvoj zodpovedajúcich foriem bývania v polyfunkcii s občianskou vybavenosťou pre zvýšenie kvality dotknutého obytného územia so zachovaním plôch zelene viažucej sa na bývanie,
  - navrhovaných zmiešaných plôch bývania a občianskej vybavenosti v celomestskom centre na oboch brehoch Dunaja a v ťažiskových priestoroch rozvojových smerov mesta pre tvorbu typického celodenne živého a bezpečného mestského prostredia,
  - plôch rozvoja viacpodlažného a málopodlažného bývania v lokalitách s konkretizáciou rozsahu a rozmanitosti hromadných a individuálnych foriem bývania na podklade podrobnejších územnoplánovacích dokumentov na úrovni zóny.

V rozvoji občianskej vybavenosti:

- zhodnotiť vytvorené územné predpoklady v najatraktívnejších polohách celomestského centra na oboch brehoch Dunaja pre lokalizáciu reprezentačných zariadení,

- zhodnotiť územné predpoklady západnej časti územia Petržalky – lokalita Kapitulské pole pre saturovanie špecifických nárokov lokalizácie novej diplomatickej štvrte,
- rešpektovať nároky a územné rezervy na dobudovanie jestvujúcich areálov a územnú ponuku pre rozvoj areálových zariadení:
  - vo funkčnom systéme zdravotníctva so saturovaním nárokov územia najmä severozápadnej rozvojovej radiály mesta vrátane regionálnych vzťahov a väzieb a pre dobudovanie komplexnosti systému zdravotníckych zariadení so zhodnotením potenciálu územia v lokalite Rázsochy,
  - vo funkčnom systéme sociálnej starostlivosti s orientáciou na starostlivosť o zdravotne postihnutých a seniorov v lokalitách v severnej časti priestoru Lamačská brána, v lokalite Šprinclov majer a v juhovýchodnej časti medzipriestoru Petržalka – Jarovce,
  - pre rozvoj vysokého a stredného odborného školstva vo väzbe na rozvoj areálov výroby a vedy a výskumu v priestoroch Lamačskej brány, na Rázsochách, v juhozápadnom a južnom rozvoji mesta a vo väzbe na športovo – rekreačné zázemie pri Jarovskom ramene,
  - pre rozvoj vedy a výskumu so zhodnotením potenciálu zariadení v priestore Dolnej Mlynskej doliny (SAV, vysoké školy, informačné centrum STV), vo väzbe na zdravotnícky areál v lokalite Rázsochy, v priestore navrhovaného vedecko-technologického parku vo Vajnoroch a v juhozápadnom rozvoji mesta,
  - rešpektovať komplexné dovybavenie obytného územia rozvojom zdravotníckych a sociálnych zariadení najmä pre starostlivosť o seniorov, mládež a deti, zariadeniami základného školstva, obchodom a službami každodennej potreby na plochách občianskej vybavenosti lokálneho významu a na plochách polyfunkcie bývanie – občianska vybavenosť.

V rozvoji systémov výroby:

- rešpektovať rozvojové zámery jestvujúcich perspektívnych výrobných odvetví,
- rešpektovať lokalizáciu a štruktúru navrhovaných technologických a logistických parkov s orientáciou na výrobné odvetvia sofistikovanej výroby s prepojením na centrá vedy a výskumu:
  - nový vedecko-technologický park južne od Volkswagenu, severne od urbanizovaného územia Vajnor, priemyselný park Jarovce – Kittsee, priemyselné parky v lokalitách západne od Volkswagenu, v západnom rozvoji MČ Záhorská Bystrica, v lokalite Alejové – Jánske hony v MČ Podunajské Biskupice a v juhozápadnom rozvojovom smere na území MČ Petržalka,
  - logistický park vrátane Tovarového centra nákladnej dopravy v Zóne Pálenisko – Prístav Bratislava, v novom prístave v lokalite Vlčie hrdlo a logistický park v MČ Vrakuňa,
- zhodnotiť potenciál navrhovaného zmiešaného územia - obchod, výrobné a nevýrobné služby pre lokalizáciu malých a stredných výrobných podnikov,
- uplatniť vstavané drobné výrobné zariadenia so zodpovedajúcimi hygienickými parametrami aj ako súčasť bývania, plôch občianskej vybavenosti a zmiešaných plôch - bývanie, občianska vybavenosť.

V rozvoji športu, telovýchovy a zariadení voľného času:

- rešpektovať a rozvíjať jestvujúce zariadenia športu a rekreácie na území mesta,
- rešpektovať dlhodobo rezervované plochy pre rozvoj vrcholového a výkonnostného športu a športových aktivít vo voľnom čase v MČ Nové Mesto (polyfunkcia s občianskou vybavenosťou), v MČ Devínska Nová Ves, záhorská Bystrica, Vajnory, Petržalka, Jarovce, Čunovo vrátane saturovania športových aktivít verejnosti,
- rozvíjať navrhované športovo-rekreačné areály v jednotlivých rozvojových smeroch mesta vo väzbách na navrhované regionálne rozvojové centrá - Lamačská brána, Zlaté piesky, Podunajské Biskupice – Tretí Diel, Veľký Draždiak, Jarovské rameno, areál pri vodnom diele v Čunove a iniciovať ich vznik v oblasti IV. kvadrantu, so zohľadnením ich nadmestského významu v rámci atraktivít domáceho a medzinárodného cestovného ruchu,
- uplatňovať pre každodennú dostupnosť športových aktivít a aktivít vo voľnom čase požiadavky na realizáciu krytých športových a viacúčelových voľnočasových zariadení v rámci plôch určených pre občiansku vybavenosť.

V zhodnotení prírodného zázemia:

- rešpektovať požiadavku minimalizácie urbanizačných zásahov do prírodného prostredia ako základné východisko pre trvalo udržateľný rozvoj mesta,
- orientovať aktivity do jestvujúcich rekreačných lokalít so zvýšením ich kvality a pri a na rozvojových plochách orientovať vybavenosť do priestorov nástupných areálov,
- vytvoriť realizačné podmienky pre obnovu zelených plôch vo voľnej krajine,
- rešpektovať a chrániť v celomestskom centre na ľavom brehu Dunaja:
  - zeleň prírodnej panorámy: zeleň hradného kopca, zeleň Dunajského nábrežia, záhrady a zeleň Bôrika a Machnáča, Horský park, Slavín, Kalvária,
  - parkovú zeleň: Medická záhrada, záhrada Grassalkovichovho paláca, námestie Slobody a zeleň cintorínov pri Kozej bráne, Mikulášsky cintorín, židovské cintoríny na Žižkovej ulici, Ondrejský cintorín,
  - zachovať jestvujúcu plochu platanov v predpolí Slovenského rozhlasu,
  - oživiť a kultivovať sprievodnú zeleň toku Vydrica,
  - rešpektovať v prehlbujúcich dokumentoch na zonálnej úrovni jestvujúcu zeleň a uplatniť jej rozvoj návrhom alejí a stromoradí pozdĺž komunikácií,
  - prinavrátiť zeleň do jestvujúcich vnútroblokov, uplatniť plochy verejnej zelene v návrhu novej zástavby ako kľudové relaxačné priestory pre obyvateľov Starého Mesta a jeho návštevníkov,
- rešpektovať v časti celomestského centra na pravom brehu Dunaja dotvorenie nábreží ako reprezentačné verejné parky s uplatnením „zeleného“ námestia v ťažisku nového „city“ mesta medzi Starým mostom a mostom Apollo,
- rešpektovať začlenenie záhradkárskych a chatových území do systému stabilizovaných území a v prípade nových rozvojových koncepcií rešpektovať požiadavku na spracovanie regulácie na úrovni ÚPN Z,
- v severozápadnom rozvojovom smere mesta:

- chrániť celistvosť masívu Devínskej Kobyly a Devínskych Karpát ,
- rešpektovať prírodné danosti masívu Sitiny, špecifické zelené zóny cintorínov (Slávičie údolie, nové plochy krematória), zeleň areálov zoologickej a botanickej záhrady,
- chrániť prírodný potenciál územia mestskej časti Dúbravka - lokality Dúbravská hlavica, Lamenica, Švábsky vrch rešpektovať bez zástavby,
- orientovať rekreáciu v prírodnom prostredí Devínskych a Pezinských Karpát na rekreáciu v zeleni s minimalizáciou urbanizačných zásahov do prírodného prostredia,
- zachovať existujúce plochy zelene vo voľnej poľnohospodárskej krajine, zeleň vodných tokov, plochy záhrad, sadov, zeleň v záhradkárskych a chatových osadách,

- v severovýchodnom rozvojovom smere:
  - rešpektovať v Bratislavskom lesnom parku sústredenie rekreačných aktivít do lokalít Železná studnička a Kamzík a v masíve Malých Karpát nad Račou,
  - zachovať prevahu plôch vinohradov medzi navrhovanou zástavbou v priestore Sliačskej cesty až po lokalitu Slanec v MČ Nové Mesto, od navrhovanej zástavby v priestore Peknej cesty a až po zástavbu v lokalite Kopanice v MČ Rača, od navrhovanej zástavby v lokalite Fongy v MČ Rača vrátane severnej časti k. ú Vajnory,
  - zachovať prírodné lokality Úžiny – Rinzle a Zrkadliská pozdĺž Račianskeho potoka a v lokalite Kozliny pri jazere na Šprinclovom majeri,
  - zachovať a revitalizovať prírode blízkym spôsobom sieť pôvodných odvodňovacích kanálov a žľabov na území podhorského pásu vinohradov,
- vo východnom rozvojovom smere mesta:
  - zachovať kvalitnú zeleň parkov, záhrad, cintorínov, stromoradí a vnútroblokovú zeleň v urbanizovanom priestore obytných štruktúr,
  - rešpektovať funkciu priestorov vodných plôch a ich prírodné prostredie,
  - revitalizovať prírodné prostredie pozdĺž toku Malého Dunaja,
- v juhovýchodnom rozvojovom smere mesta:
  - zachovať prírodné prostredie pozdĺž toku Malého Dunaja,
  - chrániť priestor vzrastlej zelene lesného typu – Vrakunský lesík a zhodnotiť ho pre rekreáciu v prírodnom prostredí,
  - zachovať lokalitu vzrastlej zelene lesného typu s vodnou plochou severovýchodne od ÚČOV,
  - zachovať lužné lesy pozdĺž toku Dunaja s rešpektovaním chránenej prírodnej rezervácie Kopáčsky ostrov a ďalších chránených území prírody,
  - zachovať prírodný charakter lokality bývalého zdroja pitnej vody východne od trasy železnice na Štúrovo,
- južný rozvojový smer mesta:
  - chrániť a rozvíjať hodnoty zelene urbanizovaného prostredia,
  - prinavrátiť hodnoty prírodného prostredia,
  - rešpektovať minimalizáciu urbanistických zásahov do zachovaného prírodného prostredia Dunajských luhov najmä na plochách inundácie,
  - rešpektovať navrhované „zelené“ cezúry medzi zástavbou Petržalky, urbanizáciou priestoru Petržalka – Jarovce a súčasným urbanizovaným územím Jaroviec – zhodnotenie ochranných pásiem koridorov TI, prepojenie zelene pohraničia so zeleňou Dunajskej krajiny,
  - zachovať plochy sadov v Jarovciach,
  - chrániť zeleň Dunajských luhov vo väzbe na vodné plochy v mestských častiach Rusovce a Čunovo,
- juhozápadný rozvojový smer mesta:
  - zachovať prírodný charakter územia vo väzbe na štátnu hranicu v juhozápadnej časti k.ú. Petržalka a v severozápadnej časti k.ú. Jarovce vo väzbe na chránenú Bažantnicu s urbanizáciou len v navrhovaných nástupných priestoroch z novej rozvojovej radiály a komunikačného na prepojenia Jarovce – Kittsee,
  - zachovať charakter prírodnej krajiny južne od diaľničného prechodu do Rakúska až po hranice s Maďarskom a iniciovať tvorbu zelene vo voľnej krajine.

V rozvoji dopravných systémov:

- sledovať v rozvoji dopravných systémov:
  - optimalizáciu dopravných vzťahov a väzieb so skrátením časovej dostupnosti cieľov dopravy,
  - humanizáciu dopravy v celomestskom centre a minimalizáciu negatívnych dopadov osobnej a nákladnej automobilovej dopravy najmä na obytné prostredie,
- zachovať väčšinový podiel hromadnej dopravy v preprave osôb realizáciou nosného systému MHD zvýšiť jej kvalitu,
- zachovať nevyhnutné rezervy územia pre cieľové riešenie progresívneho duálneho systému hromadnej prepravy osôb,
- chrániť lokality pre budovanie dopravných zariadení na území mesta vrátane technickej základne pre nosný a doplnkové systémy MHD,
- vo väzbe na nové rozvojové územia vybudovať zodpovedajúcu dopravnú infraštruktúru zohľadňujúcu aj kapacity celomestského dopravného systému s dôrazom na udržateľnosť dopravnej situácie v čase a priestore,
- rozvíjať trasy pre nemotorické druhy dopráv - cyklistické trasy nadmestského a celomestského významu, hlavné pešie trasy,
- rezervovať priestor v lokalite Vlčie hrdlo pre výstavbu nového prístavu.

V rozvoji technickej infraštruktúry (TI):

- dobudovať štruktúru systémov TI tak, aby pokrývala celé zastavané územie mesta a odstránili sa deficity z minulosti,
- zabezpečovať:
  - plnú saturáciu potrieb mesta na obsluhu systémami TI,
  - vybudovanie zodpovedajúcej kapacity inžinierskych sietí v rozvojových územiach,
  - modernizáciu, skapacitnenie a prevádzkovú spoľahlivosť jestvujúcich vedení a zariadení,

    * dobudovanie ochrany mesta proti povodniam a prívalovým vodám,
    * územnú ochranu pre navrhované vedenia a zariadenia TI,
- rozvíjať väzby systémov TI mesta na systémy regiónu.

1.2.2. Urbanistická kompozícia a obraz mesta

1. Východiskové princípy

Rešpektovať v rozvoji mestskej štruktúry:
- základné princípy urbanistickej koncepcie priestorového riešenia Bratislavy, ktorá tvorí zároveň základnú kostru urbanistickej kompozície mesta,
- priestory mestských tried ako hlavné kompozičné osi,
- uzlové body urbanistickej kompozície v kríženiach založeného a rozvíjaného radiálno-okružného systému usporiadania mesta,
- zásady a regulatívy pre lokalizáciu výškových stavieb,
- zvyšovanie spoločenskej atraktivity priestorov kompozičných osí a uzlov,
- typické mestské námestia v dotvorení jestvujúcich sídliskových štruktúr a v rozvoji mestskej štruktúry.

Rešpektovať hodnoty formujúce obraz Bratislavy:
- historické dominanty Bratislavský hrad s podhradím, Devínsky hrad, Dóm Sv. Martina a vedutu historického mesta ako charakteristické prvky historickej panorámy mesta,
- novodobé dominanty (spoločenské a technické stavby) dotvárajúce pozitívne panorámu mesta,
- tok Dunaja, výrazný prírodný fenomén, formujúci urbanizáciu územia Bratislavy,
- prírodnú vedutu mesta, tvorenú masívmi zelene Malých Karpát, Devínskej Kobyly, ale aj Sitiny, Horského parku a Kalvárie a charakteristickými prírodnými prvkami Dunajskej krajiny a alúvia Moravy,
- historické dominanty, chránené urbanizované celky a prírodné prvky vytvárajúce špecifický obraz jednotlivých mestských častí,
- poľnohospodársku krajinu ako súčasť obrazu mesta - najmä plochy vinohradov na svahoch Malých Karpát, plochy záhrad a sadov v zachovaných lokalitách v okrajových mestských častiach,
- doterajšie hodnoty a vytváranie nových, ktoré budú pre Bratislavu špecifické a charakteristické.

2. Regulatívy urbanistickej kompozície a dotvárania obrazu mesta

Historické mesto (pamiatková rezervácia - PR)

Územie je vymedzené podľa Nariadenia vlády SR č.596/2001 Z. z. o pamiatkových rezerváciách.

Rešpektovať:
- ***špecifický výraz ucelenej, kompaktnej štruktúry historického jadra mesta s jeho charakteristickou blokovou zástavbou so zohľadnením priemernej podlažnosti 3 – 5 nadzemných podlaží a „strešnej krajiny“,***
- pohľady a priehľady na dominanty historického jadra,
- charakteristické plochy zelene parkov a námestí.

Zakázať:
- výškové stavby ,
- hmotovo – priestorové riešenie potenciálnej novej zástavby nad rozmer charakteristickej blokovej zástavby historického mesta.

Územie kompaktného mesta

Územie kompaktného mesta tvorí územie blokovej mestskej zástavby mestských častí Staré Mesto, Nové Mesto, Ružinov a časť pravobrežného nábrežia Dunaja v mestskej časti Petržalka. Územie kompaktného mesta v sebe zahŕňa pamiatkovú zónu Centrálna mestská oblasť (ďalej PZ CMO). Z hľadiska regulácie urbanistickej kompozície a obrazu mesta sa toto územie člení na zónu A, zónu B a zónu C. Zóny A a B sú vymedzené vo výkrese č. 2.2. Regulačný výkres grafickej časti ÚPN.

Zohľadniť a rešpektovať:
- charakteristickú blokovú štruktúru vytvorenú založenou uličnou sieťou,
- charakteristickú štruktúru územia mestských víl a rodinnej zástavby v priestore ulice Fraňa Kráľa, Palisád, Mudroňovej, v zónach Slavín, Machnáč, Bôrik a „Westend“, ktorá spolu s prírodným reliéfom tvorí základ veduty mesta.
- **V území zóny A** zahŕňajúcej PZ CMO - stred (vymedzená v zmysle Verejnej vyhlášky MK SR z 10. 8. 2005 - PZ CMO), areál STU (Radlinského – I. Karvaša - nám. Slobody) a časť zóny Pribinova v nadväznosti na juhovýchodnú hranicu zóny (Dostojevského rad, Čulenova, ľavobrežné nábrežie Dunaja):
    * rešpektovať výšku jestvujúcej zástavby 21m (6-7 nadzemných podlaží), ak výška štruktúry bloku presahuje v niektorej jeho časti limit 21 m, je v rámci dostavby alebo prestavby bloku možné riešiť zástavbu v intenciách jestvujúcej prevládajúcej výšky objektov tak, aby bola zachovaná charakteristická historická zástavba ulice, resp. mestského bloku a boli zachované proporcie jestvujúcej urbanistickej štruktúry, a tak aby nebola zmenou výškovej konfigurácie narušená urbanistická kompozícia, mierka alebo silueta v dotknutom území mesta,
    * v častiach a priestoroch bloku, v ktorom sa nachádza NKP prioritne rešpektovať pri dotváraní bloku jej historickú podlažnosť a výšku.
- **V území zóny B, ktorá tvorí obalový priestor zóny A**, zahŕňajúcej zostávajúci priestor PZ CMO, vymedzený od územia zóny A, po hranice platnej PZ CMO podľa Vyhlášky OÚ Bratislava č. 1/1992 zo dňa 18.8.1992 o PZ Bratislava

CMO, spolu s v južnej časti nadväzujúcim územím od pokračovania Čulenovej ul., ďalej spojnicou Čulenovej a vyústenia mosta Apollo, v pokračovaní nábrežím Dunaja na Petržalskej strane – kolmo na Kočánkovu po hrádzu - Klokočova po Starý most a späť po nábrežie Dunaja, Petržalským nábrežím medzi Mostom SNP a Starým mostom, ďalej telesom Mosta SNP po začiatok násypu, spojnicou s Viedenskou cestou a protipovodňovou hrádzou, protipovodňovou hrádzou po kanál, spojnicou kanála po cintorínsku kaplnku podhradského cintorína, zaústením Riznerovej ulice do Fialkového údolia:
  - osobitne pristupovať k stavebným vstupom do územia s dôrazom na ochranu výškovej hladiny PZ CMO a siluety historického mesta,
  - pri rešpektovaní požiadaviek stanovených v území zóny A je možné preverovať umiestnenie nových výškových stavieb, pričom ich lokalizácia musí byť overená UŠ,
  - rešpektovať maximálne zachovanie charakteru zástavby s adekvátnou funkčnou adaptáciou,
  - rešpektovať charakteristickú štruktúru územia mestských víl a rodinnej zástavby v priestore ulice Fraňa Kráľa, Palisád, Mudroňovej, zóny Slavín,
  - architektonické súbory definované ako areály chápať ako územia s potrebou jednotného konceptu riešenia,
  - novostavby, ktoré vznikajú na mieste viacerých objektov členiť v hmote prispôsobenej okoliu,
  - novostavby v solitérnej zástavbe vilových domov prispôsobiť charakteru okolitej zástavby, nedostavovať existujúce objekty do väčších hmôt, ako sú typické pre okolitú zástavbu,
  - zakázať u objektov vyhlásených za NKP dostavby, prestavby a nadstavby meniace charakter pamiatky.
- **V území zóny C, ktorú tvorí ostatné územie kompaktného mesta**, vymedzeného ako priestor medzi hranicou územia zóny B a líniou v smere Jaskový rad – Smrečianska ul. - Račianske mýto – Račianska ul. – Kutuzovova ul. – Vajnorská ul. – ul. Odbojárov - Trnavská cestu – Miletičova ul. – Prievozská – Košická (v smere k Dunaju), Einsteinova – Mlynská dolina – Pražská:
  - zohľadniť a rešpektovať charakteristickú blokovú štruktúru vytvorenú založenou uličnou sieťou a jej výškové zónovanie,
  - charakteristickú štruktúru územia mestských víl a rodinnej zástavby v priestore zón Machnáč, Bôrik a Patrónka, ktoré spolu s prírodným reliéfom tvoria základ veduty mesta,
  - homogenitu urbanistických blokov mestského charakteru s predpokladom pre umiestňovanie centrotvorných funkcií a vytváranie mestského prostredia s verejne prístupnými plochami námestí, zelene a vnútroblokov.

Územia sídliskových štruktúr

Humanizovať prostredie sídliskových štruktúr:
- mestotvornými priestormi so zohľadnením obrazu mestských častí:
  - štruktúrou námestí v uzloch hlavných kompozičných osí v mestských častiach Ružinov, Podunajské Biskupice, Nové Mesto, Karlova Ves, Dúbravka,
  - rešpektovaním striedania intenzívne urbanizovaných priestorov, uplatnenia námestí a „zelených cezúr“ vo väzbe na prírodné prostredie Chorvátskeho ramena v hlavnej kompozičnej osi usporiadania mestskej štruktúry MČ Petržalka,
  - vo všetkých dotknutých mestských častiach lokalizáciou výškových budov – orientačných bodov, príp. ich zoskupení najmä v uzlových priestoroch, so spoločensky hodnotným verejným parterom,
  - uplatnením požiadavky pre estetizáciu prostredia urbanistickými prostriedkami, architektonickým riešením i designom - rekonštrukcie jestvujúcich stavieb a hodnotné architektonické riešenie potenciálnej novej zástavby.

Územia individuálnej bytovej výstavby a rurálnej štruktúry

Zhodnotiť:
- územné predpoklady pre rozvoj rôznorodých štruktúr individuálnej bytovej výstavby - všetky druhy obytných domov rodinného typu vrátane mestských víl pre dotváranie jestvujúcich štruktúr a v rozvojovom prostredí s rôznym potenciálom pre dotváranie obrazu západnej časti celomestského centra a v jednotlivých mestských častiach.

Prehĺbiť v následných optimalizujúcich ÚPP a ÚPD:
- hmotovo-priestorové spolupôsobenie zástavby a zelene v prostredí v lokalitách dotvárajúcich panorámu mesta:
  - svahy Malých Karpát: Záhorská Bystrica, Lamač, Nové Mesto - Vinohrady, Rača,
  - svahy Devínskej Kobyly a Devínskych (Západných) Karpát - Karlova Ves, Dúbravka, Devín, Devínska Nová Ves.

Územia s prevahou dopravno-distribučnej funkcie

Uplatňovať:
- mestotvorné riešenie sieťovej štruktúry líniových prvkov v celom hierarchickom priestorovom pôsobení (najvýraznejšie sú diaľnice s križovatkami, ostatné mestské komunikácie, zberné, obslužné, pešie až po najjemnejšiu sieť prechádzkových chodníkov) na území historického mesta a kompaktného mesta,
- zvyšovať spoločenského významu priestorov:
  - radiál a okruhov dopravného významu v hierarchii ich vzťahov k celomestskému centru,
  - dopravných vstupov na územie mesta,
- v následnom dotváraní jestvujúcich i potenciálnych hlavných peších ťahov a cyklistických trás zodpovedajúce spoločenské zhodnotenie, kompozičné a architektonické riešenie zástavby.

Územia areálov (občianska vybavenosť, výroba)

Dodržať zásady pre dotváranie jestvujúcich a navrhovaných špecifických areálových zariadení občianskej vybavenosti a výroby na úrovni prehlbujúcich ÚPP, ÚPD i v projektovej príprave:

- rozvíjať systém výroby na jestvujúcich i novonavrhovaných plochách bez negatívnych dopadov na životné prostredie mesta s elimináciou cezúr (ochranné pásma výroby) v dotváraní priestorovej štruktúry mesta,
- uplatniť dostatočné plochy vnútroareálovej zelene ako humanizujúci prvok výrobných plôch a vo vzťahu hmotovo-priestorového pôsobenia zelene k urbanizovaným plochám,
- zdôrazniť kompozične, architektonicky i funkčne nástupné priestory špecifických zón.

Prírodné prostredie

Rešpektovať ako kompozičné danosti prírodného prostredia determinujúce formovanie urbanizovaného prostredia mesta:

- tok Dunaja so zachovanými porastmi s návrhom dotvorenia plôch lužných lesov,
- masív Malých Karpát a Devínskej Kobyly s plochami vinohradov na ich úpätí,
- konfiguráciu terénneho reliéfu.

Zohľadniť v kompozícii usporiadania špecifických území:

- priestorové pôsobenie prírodných prvkov dotvárajúcich obraz celomestského centra vrátane Dunajských nábreží a obraz jednotlivých mestských častí,
- bohatosť priestorových scenérií prírodného prostredia,
- prinavrátenie zelene do voľnej krajiny.

1.2.3. Výškové stavby

1. Východiskové princípy

Považovať za výškové stavby tie, ktoré prevyšujú o jednu tretinu výškovú hladinu okolitej zástavby. Výšková hladina je daná prevažujúcou výškou hrebeňov striech alebo atík plochých striech susedných stavieb vo vymedzenom území.

Rešpektovať pri lokalizácii výškových stavieb v územiach, ktoré nie sú regulované inak:

- **najvýznamnejšie diaľkové priehľady**, ktoré poskytujú charakteristické identifikačné, významové a orientačné vnímanie mesta, priehľady na historické a významové dominanty mesta, či inak hodnotené stavby a prírodné identifikačné znaky,
- **najvýznamnejšie vyhliadkové body**, z ktorých je potrebné výškovú stavbu posúdiť s ohľadom na ochranu typickej celomestskej siluety a charakteristického obrazu mesta:
  - Bratislavský hrad,
  - Slavín,
  - Stráže,
  - Starý most,
  - Tyršovo nábrežie,
  - most Apollo,
  - Prístavný most,
  - Vstup od Bergu,
  - Viedenská cesta,
  - Berg AT
  - Kopčianska,
  - Zečák,
  - Wolfsthal.

2. Regulatívy pre lokalizáciu výškových stavieb

Expertízne posúdiť:

- každú navrhovanú výškovú stavbu a jej predpokladané vizuálne hmotovo-priestorové pôsobenie v rámci celomestského obrazu mesta i v rámci obrazu dotknutého územia na základe zakreslenia do panoramatických fotografií z určených stanovíšť najvýznamnejších vyhliadkových bodov ako aj zobrazenia lokálnych kompozičných vzťahov formou vizualizácií, animácií a pod.,
- možné dopady výškovej stavby z hľadiska štrukturálnej a funkčno-prevádzkovej vhodnosti situovania objektu v území, s overením záťaže všetkých druhov technickej infraštruktúry a s preverením zaťaženia lokálnej i celomestskej dopravnej siete v dobrej dostupnosti na nosný systém MHD,
- situovanie jednotlivých výškových budov z hľadiska prínosov pre zvýšenie spoločenskej atraktivity daného kompozičného uzla v rámci špecifík jednotlivých ťažiskových smerov rozvoja,
- otázky bezpečnosti pri umiestňovaní výškovej stavby z hľadiska zabezpečenia dostatočných rozptylových plôch a ďalších opatrení v mimoriadnych bezpečnostných situáciách.

Historické mesto (Pamiatková rezervácia - PR)

Rešpektovať :

- jestvujúcu výškovú hladinu zástavby historického mesta 3 - 5 nadzemných podlaží,
- historické sakrálne objekty ako výškové dominanty vytvárajúce charakteristický obraz mesta.

Kompaktné mesto a ťažiskové rozvojové smery

Rešpektovať regulatívy urbanistickej kompozície celomestských vzťahov:

- **V území zóny A** vymedzenej vo výkrese č. 2.2. Regulačný výkres grafickej časti ÚPN – zahŕňajúcej PZ CMO - stred (vymedzená v zmysle Verejnej vyhlášky MK SR z 10. 8. 2005 - PZ CMO), areál STU (Radlinského – I. Karvaša - nám. Slobody) a časť zóny Pribinova v nadväznosti na juhovýchodnú hranicu zóny (Dostojevského rad, Čulenova, ľavobrežné nábrežie Dunaja):
  * rešpektovať výšku jestvujúcej zástavby 21m (6-7 nadzemných podlaží), ak výška štruktúry bloku presahuje v niektorej jeho časti limit 21 m, je v rámci dostavby alebo prestavby bloku možné riešiť zástavbu v intenciách jestvujúcej prevládajúcej výšky objektov tak, aby bola zachovaná charakteristická historická zástavba ulice, resp. mestského bloku a boli zachované proporcie jestvujúcej urbanistickej štruktúry, a tak aby nebola zmenou výškovej konfigurácie narušená urbanistická kompozícia, mierka alebo silueta v dotknutom území mesta. V častiach a priestoroch bloku, v ktorom sa nachádza NKP bude pri dotváraní bloku prioritne rešpektovaná jej historická podlažnosť a výška.
- **V území zóny B, ktorá tvorí obalový priestor zóny A**, zahŕňajúcom zostávajúci priestor PZ CMO, vymedzenej od územia zóny A po hranice platnej PZ CMO podľa Vyhlášky OÚ Bratislava č. 1/1992 zo dňa 18.8.1992 o PZ Bratislava CMO, spolu s v južnej časti nadväzujúcim územím od pokračovania Čulenovej ul., ďalej spojnicou Čulenovej a vyústenia mosta Apollo, v pokračovaní nábrežím Dunaja na Petržalskej strane – kolmo na Kočánkovu po hrádzu - Klokočova po Starý most a späť po nábrežie Dunaja, Petržalským nábrežím medzi Mostom SNP a Starým mostom, ďalej telesom Mosta SNP po začiatok násypu, spojnicou s Viedenskou cestou a protipovodňovou hrádzou, protipovodňovou hrádzou po kanál, spojnicou kanála po cintorínsku kaplnku podhradského cintorína, zaústením Riznerovej ulice do Fialkového údolia:
  * osobitne pristupovať k stavebným vstupom do územia s dôrazom na ochranu výškovej hladiny PZ CMO a siluety historického mesta,
  * pri rešpektovaní požiadaviek stanovených v území zóny A je možné preverovať umiestnenie nových výškových stavieb, pričom ich lokalizácia musí byť overená UŠ,
- **V území zóny C, ktorú tvorí ostatné územie kompaktného mesta**, vymedzeného ako priestor medzi hranicou územia zóny B a líniou v smere Jaskový rad – Smrečianska ul. - Račianske mýto – Račianska ul. – Kutuzovova ul. – Vajnorská ul. – ul. Odbojárov - Trnavská cestu – Miletičova ul. – Prievozská – Košická (v smere k Dunaju), Einsteinova – Mlynská dolina – Pražská a **v ťažiskových rozvojových smeroch** pri lokalizovaní výškových budov:
  * rešpektovať ich lokalizáciu prioritne do priestorov kompozičných uzlov, ktoré predurčujú význam signalizácie a orientácie v obraze mesta,
  * rešpektovať výškovú hladinu jestvujúcej charakteristickej zástavby ulíc medzi uzlovými priestormi a zachovať princíp gradácie výšky zástavby do uzlových bodov rozvojových zónach,
  * uplatňovať kumuláciu výškových budov v rozvojových priestoroch CMC na oboch brehoch Dunaja (východný okraj Zóny Pribinova, „nové city“ na pravom brehu Dunaja),
  * požadovať zhodnotenie minimálne 1 - 2 nadzemných podlaží parteru pre funkcie verejne prístupné (obchod, služby, kultúra, verejné stravovanie, voľnočasové aktivity),
  * objekty situovať v optimálnych dochádzkových vzdialenostiach od staníc MHD a nosného systému,
  * vytvoriť dostatočne otvorené rozptylové priestranstvá pred výškovými stavbami pojednané ako atraktívny verejný priestor so sadovými úpravami verejnej zelene a drobnou architektúrou,
  * v rozvojových územiach situovať výškové objekty na podklade overenia kompozície zástavby; lokalizácia výškových stavieb musí byť overená urbanistickými štúdiami so zameraním na ochranu urbanistických hodnôt.

Územia historických jadier MČ v rozvojových smeroch mesta

Rešpektovať pri dotváraní historických jadier mestských častí:

- v priestorovom usporiadaní charakteristickú hmotovú skladbou, pôvodné pôdorysné založenie a špecifický charakter,
- výškovej hladiny s historickými dominantami sakrálnych objektov bez nových výškových objektov.

Prírodné prostredie

Vylúčiť na územiach chránených z hľadiska požiadaviek ochrany prírody a krajiny a na vizuálne exponovaných úbočiach Malých Karpát a Devínskej Kobyly (bývalé vinohrady a záhrady) umiestňovanie výškových stavieb.

Osobitná požiadavka

Objektivizovať maximálny výškový limit zástavby pre Bratislavu ako aj obmedzenia výšky zástavby vo vzťahu k reliéfu terénu na území, mimo vymedzených zón so stanoveným limitom výšky zástavby na podklade spracovania koncepcie umiestňovania výškových stavieb.

1.2.4. Špecifické požiadavky na priestorové usporiadanie a funkčné využitie na úrovni mestských častí.

1. Celomestské centrum - MČ Bratislava - Staré Mesto

Rešpektovať v území celomestského centra na ľavom brehu Dunaja:

- ťažiskové priestory urbanistického usporiadania a kompozičného riešenia CMO,
- osobitné požiadavky, limity a obmedzenia hmotovo-priestorového dotvárania historického mesta – PR a PZ CMO vrátane osobitných požiadaviek na dotváranie nadväzných území,
- na území kompaktného mesta charakteristickú uličnú sieť a blokovú zástavbu ,
- harmonické spolupôsobenie individuálnej bytovej výstavby s prírodným prostredím na území „záhradného mesta“,
- a chrániť historickú vedutu, tok Dunaja a zeleň prírodnej panorámy ako charakteristické prvky v obraze mesta.

MČ Bratislava - Staré Mesto

Rešpektovať:

- historické a prírodné hodnoty Starého Mesta vytvárajúce charakteristický obraz a základ veduty Bratislavy,
- historické a kultúrno-spoločenské hodnoty sústredené na území mestskej časti:
  - v priestoroch Pamiatkovej rezervácie a PZ CMO,
  - v obnovení urbanistickej štruktúry územia južného podhradia – Vydrica, Zuckermandel,
- princípy dotvárania „záhradného mesta“ v západnej pahorkovitej časti mesta v Zónach Bôrik, Machnáč, Mudroňova, Slavín (A4, A6), Patrónka - Westend:
  - plochami málopodlažnej bytovej zástavby prevažne charakteru rodinných domov so zachovaním prevahy zelene v zastavanosti pozemkov,
  - dobudovaním jestvujúcich areálov občianskej vybavenosti celomestského až nadmestského významu,
  - kultivovaním jestvujúcich plôch charakteru parkov, sadovníckych a lesoparkových úprav,
- blokovú zástavbu, kompozíciu a objem zástavby pri dobudovaní založenej kompozičnej štruktúry mestskej časti v rovinnej východnej časti územia:
  - typickú funkčnú pestrosť územia mestskej časti tvoriaceho ťažisko CMC so saturovaním funkcií polyfunkčného mestského prostredia charakteru občianskej vybavenosti a bývania (Zóny Dunajská, Obchodná, Karpatská),
  - význam medzinárodného vstupu do mesta v dotváraní Predstaničného priestoru,
  - postupnú transformáciu bývalých výrobných a technických zón vo východnej časti mesta na mestské polyfunkčné priestory (Zóny Pribinova, Chalupkova, Radlinského – Mýtna - I. Karvaša),
  - jestvujúce plochy charakteru parkov, sadovníckych a lesoparkových úprav s ich kultiváciou a návrhom nových „zelených“ plôch ako súčasti tzv. priečnej zelenej osi od Predstaničného priestoru cez Avion, Medickú záhradu až po nábrežnú promenádu Dunaja.
- zachovanie parku na Šafárikovom námestí a v rámci zástavby vytvoriť prepojenie medzi historickou a vnútornou blokovou zeleňou,
- plochy zelene v Kochovej záhrade a Parčíka pri Avione.

2. Mestské časti severozápadného rozvojového smeru mesta – Karlova Ves, Dúbravka, Lamač, Záhorská Bystrica, Devínska Nová Ves, Devín

Rešpektovať terénnu konfiguráciu ako súčasť obrazu mesta:

- masívy a úpätia Devínskych a Pezinských Karpát, Devínskej Kobyly a Sitiny,
- dunajské ostrovy Sihoť, Sedláčkov ostrov, dunajskú krajinu a nivu rieky Moravy,
- Sandberg, kopec Zečák,
- pôvodné prírodné prostredie na svahoch Devínskej Kobyly, Devínskych a Pezinských Karpát,
- zeleň nivy potokov, líniová zeleň potokov - Mláka s prítokmi, Lamačský a Veľkolúčsky potok, nové biocentrum v priestore Za mlákou - Napájiská - Dlhé pole.

Rešpektovať :

- prírodné pozadie NKP Devín ako regulatív rozsahu novej zástavby nad jestvujúcou zastavanou časťou územia MČ Devín (z hľadiska nadmorskej výšky citadely max. 211 m.n.m.),
- návrh územných podmienok pre prezentáciu kultúrneho dedičstva: historická silueta NKP Devín – Slovanské hradisko, areál hradu Devín s podhradím, Villa Rustica, pamiatkové zóny a historické vizuálne dominanty,
- vo vybraných lokalitách kultúry viníc, s lúčnymi porastmi a produktívnymi ríbezľovými sadmi,
- krajinné plánovanie ako integrovanú súčasť urbanistického riešenia.

Rozvíjať a vytvárať:

- v území sídliskových štruktúr mestotvorné priestory štruktúrou polyfunkčnej zástavby, námestí, parkov a zelených cezúr,
- v rozvoji novej bytovej zástavby rôzne typologické druhy málopodlažných foriem zástavby s lokálnymi centrami spoločenského kontaktu, občianskej vybavenosti a verejnej zelene,
- modelovanie modernej siluety mesta v navrhovaných rozvojových územiach Lamačskej brány (v priestore medzi D2 a št. cestou II/505), Krčace – východ (v časti územia pozdĺž Harmincovej ul.) vrátane uplatnenia výškových dominánt,
- kĺbový priestor ťažiskovej rozvojovej severozápadnej osi so stykom troch mestských častí - MČ Lamač, MČ Devínska Nová Ves a MČ Záhorská Bystrica, s vytvorením novej spoločenskej trasy nadväzujúcej na priestor Saratovskej ulice v Dúbravke a prechádzajúcej ťažiskom navrhovaného regionálneho centra občianskej vybavenosti v priestore Lamačskej brány do priestoru nového obytného územia s lokálnymi centrami občianskej vybavenosti v pokračovaní do vybavenosti severozápadného výrobného obvodu.

MČ Bratislava - Karlova Ves

Rešpektovať:

- saturovanie novej zástavby občianskej vybavenosti v centre obytného súboru Dlhé Diely a v priestore Centrum I, polyfunkčnej zástavby v priestoroch mestských radiál Botanickej ul. a Karloveskej ul.,
- priestor severného vyústenia Líščieho údolia s prírodným prostredím ako uzol integrujúci špecifické zariadenia vyššej občianskej vybavenosti (IUVENTA) a športové zázemie Krčace - východ,
- novú výstavbu, prestavby, rekonštrukcie a iné zásahy v stabilizovaných obytných štruktúrach riešiť so zameraním na doplnenie absentujúcej občianskej vybavenosti a tvorbu verejných priestorov (Dlhé Diely, Kútiky, Rovnice).

Rozvíjať:

- Karloveskú zátoku s prevahou prírodného prostredia ako súčasť priestorového prepojenia nábrežnej promenády, polyfunkčnej zástavby na Botanickej ul. a Centra I. a zachovávať pritom pôvodné prírodné prostredie v čo najväčšej miere,
- Líščie údolie – západný svah polyfunkčnou zástavbou pozdĺž ul. Staré Grunty a rôznymi formami málopodlažnej bytovej zástavby s prevahou rodinných domov a zelene v strednej svahovej časti,
- priestor Staré Grunty – Mlynská dolina vytvorením uzlového priestoru prepojenia troch funkcií: nástup do cintorína, zariadení vysokého školstva a územia STV s dôrazom na vytvorenie spoločenského, polyfunkčného mestského priestoru,
- areál zoologickej záhrady ako špecifický rekreačno-náučný a voľnočasový priestor celomestského významu,
- funkčné, prevádzkové a priestorové väzby území VŠ, STV, SAV, ZOO.

MČ Bratislava - Dúbravka

Rešpektovať:
- priestory centier spoločenskej aktivity pozdĺž ul. Schneidra -Trnavského a Saratovskej ul. v lokalitách Harmincova, Dúbracentrum, Pod záhradami - Alexyho ul., Bagarova -Hanulova ul., Pri kríži, Saratovská – sever,
- priority zachovania ekostabilizačných funkcií a krajinného obrazu mesta (Dúbravská Hlavica, Lamenica, Brižite, Tavárikova kolónia).

Rozvíjať:
- okrajové polohy a uzlové priestory mestskej časti (Dieliky, Dúbravčice, Krčace - západ, Polianky),
- zóny pracovných príležitostí (Dúbravčice, pozdĺž D2),
- lokalitu Agátová ako komplexné obytné prostredie s dôrazom na dostupnosť zelene a občianskej vybavenosti
- priestor NKP Villa Rustica s ochranou archeologického dedičstva lokality Veľká lúka, v širších väzbách ako súčasť turisticko-náučnej trasy a prezentácie rímskych pamiatok na trase Bratislava Devín – Stupava.

MČ Bratislava - Lamač

Rešpektovať:
- celomestský význam priestorov Lamačská brána, Rázsochy, Zečák,
- dotvorenie a sceľovanie mestskej zástavby v obraze mesta (Staré záhrady, Podháj),
- ekostabilizačnú zónu medzi sídliskom Podháj a lesom.

Rozvíjať:
- polyfunkčnú zástavby mestského charakteru v severnom vstupnom priestore,
- zónu pracovných príležitostí pozdĺž Lamačskej radiály,
- zariadenia občianskej vybavenosti zamerané na zdravotnú starostlivosť pre obyvateľov severozápadnej časti mesta s nadväznou lokalizáciu vedecko-výskumných a vedecko-technických pracovísk pre rozvoj medicínskych technológií a súkromného sektoru špecifických zdravotníckych a sociálnych služieb so zhodnotením potenciálu územia v priestore Rázsochy,
- centrá občianskej vybavenosti a málopodlažné formy bývania v prírodnom prostredí záhrad zóny Zečák.

MČ Bratislava - Záhorská Bystrica

Rešpektovať:
- v smere rozvoja urbanizácie navrhovaný systém územne kooperujúcich priestorov,
- návrh urbanistických a kompozičných väzieb existujúcich a nových rozvojových zón východne od št. cesty I./2,
- zónu občianskej vybavenosti Elektrovod aj pre saturovanie zariadení celomestského a nadmestského významu (detské sanatórium, rekondičné zariadenia, plaváreň).

Rozvíjať:
- nové obytné územia s vlastnými jadrami občianskej vybavenosti (Boháčky, Krče, Kulháň - západ),
- priestor južného vstupu (Františkov dvor) krytými športovými zariadeniami so zakomponovaním prírodného prostredia a zelene Lamačského potoka, s krajinárskym zakomponovaním vyústenia vonkajšieho polkruhu,
- priestor medzi diaľnicou a št. cestou I./2 pre moderné priemyselné centrá pre ekologicky nezávadné výrobné prevádzky a služby, areálové zariadenia občianskej vybavenosti, polyfunkčnú zástavbu a zariadenia obchodu a služieb (Kulháň, Piesky), kryté športové zariadenia (Lúčky), v zóne Francov cintorín s vybudovaním západného vstupu do krematória s vybavenosťou a službami pre prevádzku krematória,
- priestory líniovej zelene pozdĺž potokov (tok Mláka s prítokmi - Mariánsky, Bystrický, Vápenický),
- nástupné priestory do BLP v lokalitách s väzbami na turistické trasy (Plánky, Podkerepušky - južne od odborného učilišťa Elektrovod, Tešedíkova ul., Prídavkova ul., Vlkovky).

MČ Bratislava - Devínska Nová Ves

Rešpektovať:
- potenciál územia zástavby v priestore Istrijskej ul. pre polyfunkčnú zástavbu zodpovedajúcu štruktúre a mierke pôvodnej zástavby,
- priestory stabilizovaných území prioritne pre zvýšenie štandardu prostredí doriešením verejnej zelene, námestí, služieb a vybavenosti lokálneho významu,
- odizolovanie priemyselnej zóny od obytných zón riešením nových dopravných väzieb a izolačnou zeleňou,

Rozvíjať:

- ťažiskové nové rozvojové územia ako urbanisticky, funkčne, prevádzkovo a kompozične komplexné priestory severozápadného mesta,
- nové pešie a cyklistické trasy vo väzbe na krajinnú štruktúru i historické trasy (predĺženie ul. na Mýte s prepojením na Schlosshof),
- ťažiskové zóny športu a rekreácie v navrhovanom regionálnom centre, v priestore Glavica a vo väzbe na existujúce areály (Pegas, Mlynská - pri rybníku).

MČ Bratislava - Devín

Rešpektovať:

- v rozvoji mestskej časti prioritu dotvorenia, obnovy a vitalizácie pôvodnej urbanistickej štruktúry, prezentácie a zachovania dominantných kultúrno-historických a krajinárskych hodnôt Devína, princíp génius loci,
- požiadavku na spracovanie územného plánu zóny, ktorý z celomestského hľadiska stanoví kapacitu rozvoja Devína pre každé z rozvojových území situovaných severozápadne od areálu kameňolomu.

Rozvíjať:

- ťažiskový viacúčelový priestor (námestie) vo väzbe na severozápadný vstup do hradného areálu a priestor jazera,
- promenádu Slovanského nábrežia ako spoločenský priestor s verejnou zeleňou, rešpektujúci ochranu SKUEV0800 Devínska hradná skala a NPP Devínska hradná skala a CHA Devínska alúvium Moravy,
- podmienky pre rozvoj turizmu zodpovedajúce kapacitným predpokladom územia, urbánnej štruktúre a mierke pôvodnej zástavby.

3. Mestské časti severovýchodného rozvojového smeru mesta – Nové Mesto, Rača, Vajnory

Rešpektovať:

- lesný masív Malých Karpát s nadväzným územím, ktorý je v celom svojom rozsahu zahrnutý do Bratislavského lesného parku a tvorí súčasť chránenej krajinnej oblasti s uplatnením požiadaviek na využitie územia pre rozvoj rekreačno-zotavovacích funkcií a záujmov ochrany prírody
- pás vinohradov na úpätí lesného masívu Malých Karpát medzi urbanizovaným územím mesta a neurbanizovaným prostredím Bratislavského lesoparku, s prioritnou funkciou zachovania krajinného obrazu mesta
- hodnoty zachovanej rurálnej krajiny a NPR Šúr,
- riešenie športovo-rekreačných a zotavovacích funkcií Bratislavského lesoparku v rámci jestvujúcich areálov a priestorov, s limitmi výstavby v rámci stabilizovaných území.

Dotvoriť:

- stavebnú štruktúru priestorov Račianska, Vajnorská, Trnavská, Stromová, zvýšiť ich spoločenskú atraktivitu.

MČ Bratislava - Nové Mesto

Rešpektovať:

- jestvujúce areály zdravotníckej a sociálnej starostlivosti celomestského až nadmestského významu na Kramároch,
- lokalitu Pasienky ako športovo-rekreačné centrum a centrum občianskej vybavenosti celomestského až nadmestského významu, so stabilizovaním športových areálov vyhradených organizovaným vrcholovým športovým aktivitám.

Dotvoriť:

- stavebnú štruktúru priestoru Račianskej, Vajnorskej, Rožňavskej a Trnavskej ulice na mestotvorné radiály, hlavne v uzlových priestoroch ich križovania s okružnými dopravnými systémami mesta,
- spoločensko-komunikačné centrum celomestského až nadmestského významu v uzlovom priestore Filiálka medzi Račianskym mýtom a Trnavským mýtom, rozvoj občianskej vybavenosti a bývania,
- obslužno-vybavenostné aktivity v priestore Stromovej ulice ako významnej ťažiskovej mestskej triedy Kramárov s lokálnym centrom vybavenosti v uzlovom priestore napojenia Bárdošovej až po napojenie s Magurskou,
- ťažiskovú spoločenskú os Koliby, ktorú predstavuje Podkolibská a Jeséniova ulica s posilnením ich spoločenského významu,
- územia existujúcej zástavby rodinných domov zodpovedajúcou občianskou vybavenosťou, dopravnou a technickou infraštruktúrou,
- nové zóny bývania s vlastnými centrami občianskej vybavenosti lokálneho charakteru
- priestor Vajnorskej, Odborárskej a Rožňavskej ulice, nahradiť zaniknuté výrobno-produkčné prevádzky funkčne zmiešanými aktivitami komerčnej vybavenosti mestského charakteru, obslužno-vybavenostných, obchodných a administratívnych funkčných zložiek,
- jestvujúcu štruktúru areálov na Starej Vajnorskej ceste na funkčne zmiešané územie vybavenosti, výrobných služieb a distribučno-skladovacích aktivít,
- zdevastované a nevyužívané plochy pozdĺž železničnej trate v Zátiší.

MČ Bratislava – Rača

Rešpektovať :

- severovýchodnú rozvojovú radiálu Bratislavy, sceliť jej stavebnú štruktúru, dobudovaním uzlových mestotvorných priestorov a centier občianskej vybavenosti hlavne v priestoroch kríženia Račianskej ul. s Peknou cestou a Detvianskou ulicou,
- športové a telovýchovné zariadenia na Hečkovej ulici, doplniť ich o prislúchajúcu občiansku vybavenosť viažucu sa k funkcii športu,

- jestvujúce areály občianskej vybavenosti odborných učilíšť a ubytovní na Ulici Na pántoch s možnosťou dostavby so zásadami rozvoja pre stabilizované územia.

Dotvoriť :
- územia existujúcej zástavby rodinných domov zodpovedajúcou občianskou vybavenosťou,
- jestvujúce obchodné a distribučné prevádzky pozdĺž Púchovskej ul. formou reštrukturalizácie pre funkčné využitie obchod, výrobné a nevýrobné služby
- prevádzky pozdĺž ulice Na pántoch a nezastavané, disponibilné plochy Pánty a Šajby polyfunkčnou štruktúrou občianskej vybavenosti, obchodu, služieb a v doplnkovom rozsahu bývania,
- obchodné, výrobné a stavebné prevádzky na Žabom majeri na zmiešané územie obchodu, služieb, stavebníctva, komerčno-podnikateľských a výrobno-skladovacích funkcií.

Vytvoriť :
- v priestore križovania Detvianskej ulice s Rustaveliho ulicou lokálne centrum mestskej časti s rozvojom mestotvorných funkcií,
- v lokalite Úžiny - Rinzle identifikačný uzlový priestor s ťažiskom funkčného využitia občianska vybavenosť celomestského a lokálneho charakteru, viacpodlažná a málopodlažná bytová zástavba s návrhom zelene pozdĺž toku Račianskeho potoka,
- nové zóny bývania s vlastnými centrami občianskej vybavenosti lokálneho charakteru,
- v lokalite Huštekl na hranici s MČ Vajnory (v križovaní cesty II/502 s Rybničnou ulicou) cintorín a urnový háj s prislúchajúcou občianskou vybavenosťou,
- v nadväznosti na biocentrum jazera na Šprinclovom majeri v lokalite Spodné Šajby v blízkosti Kozlín centrum športu a rekreácie.

MČ Bratislava – Vajnory

Rešpektovať:
- NPR Šúr, prírodný potenciál biocentra jazera na Šprinclovom majeri a biokoridor pozdĺž vodného toku severne od Vajnor,
- historické jadro v urbanistickej kompozícii navrhovaného rozvoja zástavby Vajnor,
- hmotovo-priestorovú dominantnosť historických sakrálnych stavieb.

Dotvoriť :
- obchodno-obslužné a distribučné centrum celomestského až nadmestského významu v lokalite Tuhovské v atraktívnej polohe východného vstupu do Bratislavy
- areály severnej priemyselnej zóny Vajnor pozdĺž Rybničnej ulice,
- jestvujúce areály občianskej vybavenosti odborných učilíšť a ubytovní na Ulici Na pántoch s možnosťou dostavby so zásadami rozvoja pre stabilizované územia
- územia existujúcej zástavby rodinných domov zodpovedajúcou občianskou vybavenosťou.

Vytvoriť:
- kultúrno spoločenské a športovo-rekreačné centrum celomestského významu lokality Prostredné, v nadväznosti na rekreačný potenciál Vajnorského jazera,
- centrum rekreačných a voľnočasových aktivít s využitím prírodného potenciálu biocentra jazera na Šprinclovom majeri a jestvujúcich plôch zelene,
- zariadenia občianskej vybavenosti celomestského významu areálového typu zamerané na sociálnu starostlivosť v lokalite Šprinclov majer a Kozliny,
- lokálne centrá občianskej vybavenosti v nových zónach málopodlažnej bytovej zástavby Koncové, Šinkovské a Šuty,
- zhodnotiť navrhované plochy východne od Rybničnej ul., severne od urbanizovaného územia Vajnor, pre potenciálnu lokalizáciu vedecko-technologického parku a rozvoj rekreačných plôch,
- športové, telovýchovné, rekreačné a voľnočasové aktivity celomestského charakteru s prislúchajúcou občianskou vybavenosťou v zóne Priečne.

4. Mestská časť východného rozvojového smeru mesta – Ružinov

Dotvoriť v kompozícii ťažiskového priestoru Ružinovskej radiály:
- vytvorenie identity uzlových priestorov a umiestnenie dominánt ako identifikačných znakov do uzlových priestorov podľa ich významu,

Rešpektovať:
- v zóne Pálenisko – Prístav Bratislava:
  - priestor Slovnaftskej cesty s priestormi v križovaní rýchlostnej cesty R7 s Prístavnou ul. ako spoločenskú kompozičnú os,
  - priestorové pôsobenie technických zariadení prístavu (nákladné žeriavy), i hmotovo-priestorových štruktúr areálu Slovnaft ako historických a novodobých prvkov obrazu mesta,
- požiadavky na vytvorenie zodpovedajúceho medzinárodného nástupu do mesta v lokalite medzinárodného dopravného uzla v predpriestore medzinárodného Letiska M. R. Štefánika Bratislava,
- riešenie prevádzkových plôch a zariadení vodnej dopravy v lokalite Vlčie hrdlo a súvisiacich funkcií v kontaktných zónach ako priestoru pre rozvoj trimodálneho terminálu.

MČ Bratislava - Ružinov

Dotvoriť a budovať v zmysle celomestskej koncepcie ťažiskové priestory:

- mestskej východnej radiály (Záhradnícka, Ružinovská), ktorú je potrebné dotvoriť formou občianskej vybavenosti a polyfunkcie a zintenzívniť tak jej charakter v podobe zeleného bulváru s identifikačnými uzlovými priestormi rôzneho stupňa dôležitosti
- priestor vyústenia východnej radiály v predpriestore letiska ako nástupnom priestore medzinárodného významu do mesta s prepojením na ťažiskové nosné dopravné systémy v nadväznosti na dobudovanie tretej vzletovej dráhy a dobudovanie zodpovedajúcich urbanistických štruktúr v architektonicky reprezentatívnych formách
- lokalitu Mlynských nív ako ťažiskového mestotvorného priestoru občianskej vybavenosti s prevahou administratívnych funkcií postupnou revitalizáciou územia odrážajúcou charakter priľahlej zástavby CMZ s aplikáciou moderných štruktúr zástavby
- priestor prístavného bazénu Pálenisko, priestor nového prístavu Vlčie hrdlo a súvisiacich oblastí ako priestor celomestského a nadmestského významu kumulujúci a prepájajúci významné dopravné systémy medzinárodného významu.

5. Mestské časti juhovýchodného rozvojového smeru mesta –Vrakuňa, Podunajské Biskupice

Rešpektovať:
- priestor Vrakunský lesík a priestor pozdĺž ramena Malého Dunaja ako charakteristické prírodné prvky územia s potenciálom pre rekreačné aktivity,
- charakter lokalít zástavby rodinných domov typickej vysokým podielom zelene s charakterom záhrad v územiach Hrušov, Nová Vrakuňa a pôvodné historické oblasti bývalých prímestských obcí Komárov a Podunajských Biskupíc.

Vytvoriť :
- nové urbanistické, priestorové a kompozičné formovanie centrálnych priestorov identifikujúcich MČ Vrakuňa i Podunajské Biskupice v štruktúre mesta,
- v priestore ul. Svornosti, ktorá ja nástupom do východnej časti mesta cez juhovýchodný rozvojový smer, silnú urbanizovanú líniovú štruktúru s akcentmi v uzloch križovania so Slovnaftskou ulicou,
- zodpovedajúci nástupný priestor na územie mesta z juhu.

MČ Bratislava – Vrakuňa

Rešpektovať:
- prírodný potenciál mestskej časti v podobe zeleného uzla, Vrakunského lesíka a toku Malého Dunaja, ktoré sú zároveň hlavnými identifikačnými znakmi mestskej časti.

Vytvoriť :
- v priestore stretu starej a novej Vrakune lokálne centrum mestskej časti s rozvojom mestotvorných funkcií,
- územné podmienky pre vybudovanie obchodného, technického a prevádzkového zázemia pre prepravu nákladov v rámci IV. kvadrantu Letiska M. R. Štefánika Bratislava,
- predpoklady pre dotvorenie nástupného priestoru do MČ po predĺžení Galvaniho ulice formovaním mestotvorných funkcií ako prepojenie s navrhovaným rozvojom IV. kvadrantu Letiska M.R. Štefánika Bratislava – nové cargo.

MČ Bratislava - Podunajské Biskupice

Rešpektovať:
- prírodné zázemie územia MČ v podobe lužných lesov, toku malého Dunaja a zelene záhrad charakteristických pre identifikáciu MČ v rámci mestskej štruktúry.

Rozvíjať:
- pozdĺž Kazanskej ulice základňu mestotvorných funkcií s ťažiskom na dobudovanie centra mestskej časti a vytvorenie identifikačného uzlového priestoru v križovaní ulíc Kazanská – Uzbecká,
- nástupné priestory pozdĺž ul. Svornosti a v lokalite Lesný hon.

6. Mestské časti južného a juhozápadného rozvojového smeru mesta – Petržalka, Jarovce, Rusovce, Čunovo

Rešpektovať požiadavky na dotváranie nábrežnej časti územia na pravom brehu Dunaja ako plnohodnotnej súčasti celomestského centra so špecifickými mestotvornými a kompozičnými danosťami:
- koncepčný a kompozičný princíp striedania „zeleného“ a urbanizovaného prostredia,
- jadrové územie, z ktorého vychádzajú dva ťažiskové smery rozvoja mesta – južný a juhozápadný smer,
  - žiaduce dominantné hmotovo-priestorové pôsobenie budúcej zástavby v priestore medzi Starým mostom a mostom Apollo - zhodnotenie potenciálu pre vytvorenie nového „city“ mesta:
  - s blokovou štruktúrou zástavby,
  - s výškovými dominantami tak, aby bol zachovaný priehľad na historické dominanty a panorámu ľavobrežnej časti mesta,
  - s rešpektovaním koncepčného zámeru vytvorenia „zeleného ústredného priestoru“ – námestia ako charakteristického kompozičného prvku pravobrežnej časti CMC,
  - výškový limit dominantných stavieb, podľa požiadaviek prevádzky letiska,
  - v hmotovo–priestorovom dotváraní štruktúr pravobrežnej časti CMC - priestor Einsteinova ul. vrátane predmostí Nového a Starého mosta rešpektovať požiadavky na reprezentačné architektonické stvárnenie zástavby a zachovanie priehľadov na historické dominanty ľavobrežnej časti z peších ťahov a nájazdov na Nový a Starý most - nevytvárať v priehľade nové konkurujúce dominanty.

Rešpektovať význam prírodného územia v priamej väzbe na Dunaj od pravobrežnej časti celomestského centra až po hranice s Maďarskom a dotvárať ho v súlade s ochranou prírody ako:

- zachovanie prírodného charakteru zelene v priestore západne od Viedenskej cesty ,
- zeleň verejných parkov a nábrežných zón v priestore celomestského centra,
- zeleň prírodného charakteru so zhodnotením danosti územia pre rekreáciu v zeleni, športových a rekreačných aktivít viažucich sa na „vodu“ v sústredených priestoroch na území Petržalky – priestor medzi mostom Apollo a priestor Nové Lido, Jaroviec- Jarovské rameno, Čunovo – plochy športu a rekreácie vo väzbe na vodnú zdrž Hrušov.

MČ Bratislava – Petržalka

Rešpektovať a rozvíjať:

- priestor Jantárovej cesty ako ústrednej mestskej triedy a kompozičnej osi mestskej časti ako mestotvorného priestoru občianskej vybavenosti s aplikáciou moderných štruktúr zástavby,
- ústrednú mestskú triedu ako striedanie urbanizovaných lokalít vo väzbe na stanice NS MHD s priestormi mestských zelených parkov v medzipriestoroch staníc - špecifický a pre Petržalku identický priestor,
- urbanizované priestory ústrednej osi s ponukou reprezentačných verejných priestorov – zhromažďovacích a „zelených“ námestí, peších zón,
- Chorvátske rameno ako jedinečný a charakteristický prírodný prvok urbanistickej koncepcie a kompozície ústredného priestoru v jeho urbanizovaných i prírodných úsekoch, s potenciálom pre mestské rekreačné aktivity, ako spoločenský priestor s verejnou zeleňou,
- pravobrežné inundačné územie a nábrežie so zhodnotením jeho spoločenského a rekreačného potenciálu, pri zachovaní primárnych vodohospodárskych a enviromentálnych funkcií a hodnôt. Prinavrátiť do inundácie pôvodné dunajské rameno,.
- lokalizáciu výškových a hmotových dominánt ako deliacich a orientačných prvkov v ústrednom priestore a pri vstupoch do obytného územia z dopravných radiál.

Dotvárať funkčnú štruktúru územia v súlade s požiadavkami:

- humanizácie a zvýšenia kvality obytného prostredia,
- zvýšenia kvality zelených plôch pre dotvorenie mestských parkov,
- zvýšenia ponuky rôznorodých pracovných príležitostí - zníženie odchádzky za prácou do iných častí mesta,
- vytvorenie ponuky rôznorodých športových, voľnočasových a rekreačných aktivít v urbanizovanom a prírodnom prostredí.

V rozvoji územia MČ Petržalka v novonavrhovanej štruktúre v medzipriestore MČ Petržalka – Jarovce a v juhozápadnom smere ťažiskového rozvoja mesta v spracovaní požadovaných spodrobňujúcich ÚPN Z :

- rešpektovať základné princípy urbanistickej koncepcie funkčné, priestorového a kompozičného usporiadania územia uplatnené v návrhu ÚPN mesta,
- rozvíjať územia v žiaducej polyfunkcii mestského prostredia s rešpektovaním prírodných daností, potenciálu krajiny.
- vytvárať identitu uzlových priestorov a umiestňovať sem dominanty ako identifikačné znaky podľa ich významu.

MČ Bratislava - Jarovce

Rešpektovať:

- dominantnosť historických duchovných stavieb v návrhu urbanizácie vo väzbe na jestvujúce obytné územia Jaroviec s uplatnením limitu výšky zástavby prevládajúcej funkcie málopodlažná zástavba obytného prostredia; konkrétne výškové usporiadanie zástavby vo vzťahu k jestvujúcej urbanizácii preveriť na úrovni zonálnej dokumentácie pre rozvojové plochy,
- dominantnosť prírodného charakteru krajiny v obraze Dunajských nábreží,
- zhodnotenie uzlového priestoru napojenia na rakúske zázemie saturovaním špičkového technologického parku a vstupov do rekreačných plôch Bažantnice.

Rozvíjať:

- v medzipriestore Petržalka - Jarovce funkčne a prevádzkovo komplexne riešené polyfunkčné mestské štruktúry,
- rodinné bývanie vo väzbe na solitérny charakter pôvodnej zástavby a hromadné formy málopodlažnej zástavby vo väzbe na ťažiskové priestory novej obytnej štvrte Petržalka – Jarovce,
- intenzívne športové plochy vo východnej časti Jaroviec,
- plochy zelene severne od nultého dopravného okruhu a vo väzbe na nové vodné plochy športovo-rekreačného areálu Jarovské rameno.

MČ Bratislava - Rusovce

Rešpektovať:

- v obraze mesta solitérny charakter pôvodnej zástavby s vlastným centrálnym priestorom a dominantami historických duchovných stavieb,
- dominantnosť historických duchovných stavieb vo výškovom usporiadaní novej zástavby s uplatnením limitu výšky zástavby prevládajúcej funkcie málopodlažná zástavba obytného prostredia; konkrétne výškové usporiadanie zástavby vo vzťahu k jestvujúcej urbanizácii preveriť na úrovni zonálnej dokumentácie pre rozvojové plochy,
- prírodný charakter krajiny a prírodnú vedutu priestorov Dunajských luhov ako dominantné prvky urbanistickej kompozície.

Rozvíjať:

- málopodlažné formy hromadného bývania v polyfunkcii s občianskou vybavenosťou vo väzbe na hlavnú prevádzkovú os smerom do centra mesta a rodinné bývanie v severnej časti územia, pre rôzne formy rodinného bývania v južnej časti smerom na Čunovo,
- nové športové plochy vo väzbe na Rusovské jazero a menšie lokality rekreácie v prírodnom prostredí v rámci lužných lesov za Rusovským kanálom,
- podmienky pre rozvoj turizmu zodpovedajúco urbánnej štruktúre a mierke pôvodnej zástavby.

MČ Bratislava - Čunovo

Rešpektovať:

- historické jadro, dominantu historickej duchovnej stavby, poľnohospodársku krajinu a zeleň Dunajských luhov ako základné východiská urbanistickej kompozície rozvojových plôch.

Rozvíjať:

- priestor v priamej väzbe na Dunaj až po hranice s Maďarskom pre rozvoj zodpovedajúci funkciám športových a rekreačných areálov v prírodnom prostredí s rešpektovaním požiadaviek ochrany prírody, s minimalizáciou urbanistických zásahov do prírodného prostredia,
- málopodlažné hromadné formy bývania vo väzbe na hlavnú prevádzkovú os smerom do centra,
- nové plochy občianskej vybavenosti ako dotvorenie hlavného dopravného nástupu a nového centra vybavenosti športovo-rekreačného areálu medzinárodného významu pri vodnom diele Zdrž Hrušov,
- zariadenia občianskej vybavenosti ako súčasť plôch obchodu, výrobných a nevýrobných služieb v priestore bývalého PD a južného nástupu na územie mesta z Maďarska.

1.2.5. Zásady a regulatívy umiestnenia reklamných stavieb

1. Východiskové princípy

Rešpektovať:

- reklamné stavby musia byť umiestňované tak, aby nebránili diaľkovým pohľadom na mesto, prostredie, na jeho orientačné body a hodnotné objekty, nenarúšali panorámu a siluetu mesta, negatívne neovplyvňovali užívanie a vnímanie verejného priestoru, bývanie a rekreáciu,
- reklama je vždy podriadená svojmu okoliu – verejnému priestoru; reklamné stavby nesmú tvoriť vizuálnu ani priestorovú bariéru a nesmú narúšať urbanistický, krajinný alebo pietny charakter prostredia,
- umiestňovanie reklamných stavieb a zariadení vo vymedzených územiach musí byť v súlade so zásadami ochrany pamiatkovej rezervácie, zásadami ochrany pamiatkových zón a s ochrannými pásmami nehnuteľných kultúrnych pamiatok,
- architektúra budovy je nadradená reklame; všetky reklamné stavby sa musia svojou veľkosťou a formou prispôsobiť kompozícii fasády, tvaru budovy či priestoru, pričom do budovy nesmú staticky zasahovať; proporcie a tektonika fasády musia byť rešpektované, a okenné otvory a dôležité prvky fasády nesmú byť prekryté,
- vytváranie svetelného smogu je neprípustné; reklamné stavby nesmú obťažovať okolie nadmerným hlukom, výrazným osvetlením, alebo inými vizuálne nevhodnými prostriedkami; je potrebné brať do úvahy aj odraz svetla od reklamnej plochy; je neprípustné umiestňovať reklamné stavby s blikajúcim alebo meniacim sa svetlom vo vnútornom meste a obytnom prostredí vonkajšieho mesta,
- z dopravného hľadiska možno reklamné stavby umiestňovať len takým spôsobom, aby nebránili vodičom, cyklistom a peším v rozhľadových poliach na križovatkách a dopravných uzloch; reklamné stavby a reklamné zariadenia nesmú rozptyľovať pozornosť účastníkov dopravy a ohrozovať tým bezpečnosť premávky; je neprípustné kvôli reklamným stavbám a zariadeniam meniť organizáciu dopravy, obmedzovať peší a cyklistický pohyb,
- je neprípustné umiestňovať reklamné stavby do prírodného prostredia, chráneného územia, pozdĺž Dunajského nábrežia a promenády, a na plochách zelene,
- v prípade kolízie dvoch alebo viacerých regulatívov platí, že prednosť má prísnejší regulatív.

2. Definície pojmov

Reklamná stavba - stavebná konštrukcia postavená stavebnými prácami zo stavebných výrobkov, ktorá je pevne spojená so zemou alebo upevnená strojnými súčiastkami alebo zvarom o pevný základ na zemi alebo ktorej osadenie vyžaduje úpravu podkladu a ktorej funkciou je šírenie reklamných, propagačných, navigačných a iných informácií viditeľných z verejných priestorov.
Pevným spojením so zemou sa rozumie:
a) spojenie pevným základom,
b) upevnenie strojnými súčiastkami alebo zvarom o pevný základ v zemi alebo o inú stavbu,
c) ukotvenie pilótami alebo lanami s kotvou v zemi alebo na inej stavbe,
d) pripojenie na siete a zariadenia technického vybavenia územia.
Citylight - samostatne stojaca reklamná stavba alebo spojená s inou stavbou, so súvislou statickou alebo mechanicky sa meniacou informačnou plochu veľkou v celkovej výmere do 3 m^2, umiestnenou spolu s umelým osvetlením v priehľadnej vitríne. Horná hrana citylightu je vo výške najviac 3 m od terénu. V prípade troch a viacerých informačných plôch osadených na jednej nosnej konštrukcii, sa jeho informačné plochy spočítavajú. V prípade dvojstranného citylightu sa informačná plocha nespočítava iba ak sú plochy umiestnené protiľahlo.
Billboard - samostatne stojaca reklamná stavba alebo spojená s inou stavbou, so súvislou statickou informačnou plochou (napr. plocha pre plagáty, plachty), alebo mechanicky sa meniacou informačnou plochou (napr. „prismy“ a plochy s

rotujúcimi vizuálmi), v celkovej výmere do 13 m^2. Horná hrana billboardu je vo výške najviac 5 m od terénu. V prípade troch a viacerých informačných plôch osadených na jednej nosnej konštrukcii sa informačné plochy spočítavajú. V prípade dvojstranného billboardu sa informačná plocha nespočítava iba ak sú plochy umiestnené protiľahlo.
Backlight - samostatne stojaca reklamná stavba alebo spojená s inou stavbou, so súvislou statickou informačnou plochou, alebo mechanicky sa meniacou informačnou plochou (napr. „prismy“ a plochy s rotujúcimi vizuálmi), v celkovej výmere do 13 m^2, s umelým osvetlením informačnej plochy zvnútra. Horná hrana backlightu je vo výške najviac 5 m od terénu. V prípade troch a viacerých informačných plôch osadených na jednej nosnej konštrukcii sa informačné plochy spočítavajú. V prípade dvojstranného backlightu sa informačná plocha nespočítava iba ak sú plochy umiestnené protiľahlo.
Elektronická obrazovka - samostatne stojaca reklamná stavba alebo spojená s inou stavbou, na konštrukcii ktorej je osadené elektronické zariadenie so zdrojom umelého osvetlenia, zobrazujúce statické alebo dynamické svetelné obrazy.
Reklamný stĺp - samostatne stojaca reklamná stavba, najmä v tvare valca, kubusu, trojhranu, štvorhranu, ktorej konštrukcia tvorí plochu najmä na lepenie plagátov, priväzovanie plachiet, osadenie loga, alebo na osadenie elektronickej obrazovky.
Vývesný štít - označenie sídla právnickej osoby, trvalého pobytu fyzickej osoby, prevádzkarne alebo organizačnej zložky PO alebo FO výlučne obchodným menom, alebo logo, pripevnené na zvislej stene budovy, pričom toto označenie alebo logo je rovnobežné so zvislou stenou budovy, alebo je na stenu budovy kolmé.
Informačná plocha - kolmý priemet jednej najväčšej informačnej plochy umiestnenej na reklamnej stavbe na zvislú rovinu.
Fasáda - vonkajšia stena stavby.
Plochy zelene - územia prírodnej zelene, územia mestskej zelene a územia poľnohospodárskej zelene v zmysle regulácie funkčného využitia plôch tohto územného plánu.

Reklamnou stavbou nie je (pre účely regulácie týmto územným plánom):
- vitrína na budove múzea, galérie, knižnice, divadla a kina, na propagáciu výlučne vlastnej umeleckej, vedeckej činnosti a predstavení,
- vitrína na budove zariadenia spoločného stravovania, určená na propagáciu vlastnej ponuky pokrmov a nápojov, s max. plochou 0,6 m^2, maximálnou hrúbkou 10 cm,
- stĺp na výlučné označenie mestských častí, historických objektov, turistických atrakcií, rekreačných a prírodných oblastí a zariadení, s výškou neprevyšujúcou 5 m,
- stĺp na označenie miesta čerpacej stanice pohonných hmôt umiestnený v jej bezprostrednej blízkosti, s výškou neprevyšujúcou 8 m (šírka max. 2 m, hrúbka max. 1 m),
- stĺp, elektronická obrazovka alebo citylight s informačnou plochou do 3 m^2, slúžiacou výlučne na šírenie informácií pre cestujúcich hromadnej dopravy,
- stĺp na označenie budovy na obchod a služby v jej bezprostrednej blízkosti, ak jej predajná plocha je v rozmedzí 2500 až 15000 m^2 s výškou neprevyšujúcou 5 m a ak predajná plocha presahuje 15000 m^2 s výškou neprevyšujúcou 15 m, v počte najviac 1 stĺp na budovu,
- citylight ako súčasť prístreškov na zastávkach hromadnej dopravy, pričom 1 prístrešok zastávky hromadnej dopravy môže obsahovať najviac 1 obojstranný citylight,
- označenie na fasáde štadiónu, kongresového centra, tržnice, výstaviska na propagáciu výlučne vlastnej činnosti a vlastných podujatí,
- označenie budovy štátnej inštitúcie, budovy na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb, lekárne, nemocnice, polikliniky, zdravotného strediska, galérie, múzea, kina, školy, stanice hromadnej dopravy.

3. Vymedzenie území pre účel regulácie reklamných stavieb.

a. územie Pamiatkovej rezervácie (PR), vybraných pamiatkových zón (PZ) a ochranných pásiem nehnuteľných kultúrnych pamiatok (NKP)
- PR Bratislava,
- PZ Rusovce,
- PZ Vajnory,
- PZ Areál rušňového depa Bratislava – východ,
- Ochranné pásmo NKP - Umelecká beseda na Dostojevského rade,
- Ochranné pásmo NKP Cintorín a pamätník ČA na Slavíne,
- Ochranné pásmo NKP Devín – slovanské hradisko,
- Ochranné pásmo nehnuteľných NKP rímskokatolíckeho kostola Ducha svätého, usadlosti na Námestí 6. apríla č.4 a ľudových domov na Námestí 6.apríla č.13,15, na Železiarskej ul.č.6 a pomníka padlých v Devínskej Novej Vsi,
- Ochranné pásmo nehnuteľnej NKP rímskokatolíckeho kostola sv. Kozmu a Damiána v Dúbravke,
- Ochranné pásmo nehnuteľnej NKP rímskokatolíckej kaplnky Ružencovej Panny Márie v Dúbravke,
- Ochranné pásmo nehnuteľnej NKP rímskokatolíckej kaplnky sv. Rozálie v Lamači,
- Ochranné pásmo nehnuteľných NKP rímskokatolíckeho kostola sv. Petra a Pavla, ľudových domov na ul. Čsl. tankistov č.71,67,39-41,37,35,33,34,93-95 a kováčskej dielne na ul. Čsl. tankistov č.65 v Záhorskej Bystrici,
- Ochranné pásmo NKP v Hornej Mlynskej doline,
- Ochranné pásmo NKP rímskokatolíckeho kostola sv. Filipa a Jakuba, Kostola evanjelického a. v., Kúrie na Alstrovej ul. č.171, Kaštieľa na Nám. A. Hlinku č.1 a Mestského paláca na Nám. A. Hlinku č.3 v Rači.
- Ochranné pásmo nehnuteľných NKP - Požiarna zbrojnica. Kostol ev. a. v. a figurálne reliéfy - oráč, kosec, kočiš-prievozník, murár a kováč na administratívnej budove na Radničnom námestí 7.

b. územie Pamiatkovej zóny Bratislava - Centrálna mestská oblasť (CMO)

c. územia kompozičných osí vymedzené ulicami a cestami (podľa schémy v prílohe E):
Račianska – Žitná – Púchovská po Rybničnú, Detvianska, Pekná cesta, preložka cesty II/502 Na pántoch, pri Starom letisku (od Tomanovej) - Roľnícka, Krížna – Vajnorská po Tomášikovu, Trnavská cesta – Ivanská cesta po Galvaniho, Záhradnícka - Ružinovská - Vrakunská cesta – Hradská – Uzbecká od Železničnej po Kazanskú, Bajkalská (od Prístavného mosta) - Slovnaftská - Kazanská, Dvojkrížna - Odeská – Vetvárska – Mramorová, Biskupická - Nákovná, Mlynské Nivy - Prievozská - Gagarinova – Popradská (po križovatku so Svornosti) – Svornosti po križovatku so železničnou vlečkou do Slovnaftu, Vrakunská, Plynárenská – Miletičova, Bajkalská od diaľnice D1 – Jarošova - Pionierska, Parková od diaľnice D1 – Kaštielska – Tomášikova, Landererova – Prístavná, Dostojevského rad – Karadžičova, Košická – most Apollo – Dolnozemská – Azúrová – cesta I/2 – Balkánska po Longobardskú, Schengenská – Hraničiarska, Petržalská, cesta k areálu vodných športov, Jantárová ul. – Palmová, Starý most – Jantárová cesta - Jantárová cesta v pokračovaní do Janíkovho dvora a zóny Petržalka juh, Most SNP – Panónska cesta, Kopčianska, most Lanfranconi – diaľnica D2 po Viedenskú cestu - zberná komunikácia západne od diaľnice D2 (v úseku od Viedenskej po zónu Petržalka – juh), Viedenská cesta (v úseku od colnice Berg po Einsteinovu), Einsteinova, Rusovská cesta – nám. Hraničiarov – Starohájska, Bratská – Pajštúnska – Kutlíkova, Nábrežie armádneho generála Ludvíka Svobodu - Botanická – Karloveská – M. S. Trnavského - Saratovská v pokračovaní na Bory, Staré Grunty - Svrčia, Devínska cesta – Kremeľská – Na Hriadkach – Istrijská – Jána Jonáša po Volkswagen, Eisnerova – predĺženie po c.I/2, cesta II/505 od Jána Jonáša po Bory, Brnianska – Lamačská cesta - Hodonínska - Bratislavská po cestu do Marianky, Harmincova, Mlynská Dolina – most Lanfranconi, Stromová - Limbová, Podkolibská - Hlavná – Tretia - Jeséniova - Brečtanová - cesta na Kamzík, Cesta na Červený most, Molecova – Janotova - Hany Meličkovej - Majerníkova - Kuklovská;

- územím kompozičných osí sa rozumie priestor od osi vozovky do vzdialenosti 100 m na každú stranu.

d. ostatné urbanizované územie mesta

- územie je tvorené najmä stabilizovanými a rozvojovými plochami funkcií bývania, občianskej vybavenosti, výroby, športu, technickej a dopravnej vybavenosti v zmysle regulácie funkčného využitia plôch územného plánu.

4. Regulatívy umiestňovania reklamných stavieb

a. na území PR, vybraných PZ a ochranných pásiem NKP je neprípustné umiestňovať reklamnú stavbu.

Reklamnými stavbami na území PR, vybraných PZ a ochranných pásiem NKP nie sú (pre účely regulácie týmto územným plánom):

- vývesný štít, za súčasného splnenia nasledujúcich podmienok:
  * plocha do 1 m^2, alebo plocha do 2 m^2 ak ide o spoločný štít,
  * najviac 1 vývesný štít na budove,
  * umiestnený v minimálnej výške 2,2 m nad úrovňou terénu (chodníka) a v maximálnej výške do 5 m nad úrovňou terénu (chodníka),
- označenie prevádzky, prevádzkarne alebo organizačnej zložky právnickej osoby priestorovým písmom na budove, ak výška písma je najviac 60 cm.

b. na území CMO je prípustné umiestňovať iba citylight.
Umiestnenie citylightu je prípustné za súčasného splnenia podmienok:

- je umiestnený na chodníku alebo fasáde budovy,
- nesmie byť umiestnený na fasáde národnej kultúrnej pamiatky, pamiatkovo chráneného objektu alebo pamätihodnosti,
- umiestnením na chodníku nesmie vzniknúť priechodná šírka menšia ako 2 m, pričom informačná plocha, ak to priestorová situácia umožňuje, je orientovaná rovnobežne so smerom pohybu chodcov,
- vzdialenosť medzi dvoma najbližšími citylightmi je najmenej 100 m; do uvedenej vzdialenosti sa nezapočítavajú citylighty na zastávkach MHD,

Reklamnými stavbami na území CMO nie sú (pre účely regulácie týmto územným plánom):

- vývesný štít, za súčasného splnenia nasledujúcich podmienok:
  * plocha do 1 m^2 alebo plocha do 2 m^2, ak ide o spoločný štít,
  * najviac 5 vývesných štítov na jednej budove,
  * umiestnený v minimálnej výške 2,2 m nad úrovňou terénu (chodníka) a v maximálnej výške do 5 m nad úrovňou terénu (chodníka),
- označenie prevádzky, prevádzkarne alebo organizačnej zložky právnickej osoby priestorovým písmom na budove, ak výška písma je najviac 60 cm.

c. na územiach kompozičných osí je prípustné umiestňovať iba citylight, za súčasného splnenia podmienok:

- je umiestnený na chodníku alebo fasáde budovy,
- nesmie byť umiestnený na fasáde národnej kultúrnej pamiatky, pamiatkovo chráneného objektu alebo pamätihodnosti,
- umiestnením na chodníku nesmie vzniknúť priechodná šírka menšia ako 2 m, pričom informačná plocha, ak to priestorová situácia umožňuje, je orientovaná rovnobežne so smerom pohybu chodcov,
- vzdialenosť medzi dvoma najbližšími citylightmi je najmenej 100 m; do uvedenej vzdialenosti sa nezapočítavajú citylighty na zastávkach MHD,

Reklamnými stavbami na územiach hlavných kompozičných osí nie sú (pre účely regulácie týmto územným plánom):

- vývesný štít, za súčasného splnenia nasledujúcich podmienok:
  * plocha do 2 m^2,
  * najviac 5 vývesných štítov na jednej budove
  * umiestnený v minimálnej výške 2,2 m nad úrovňou terénu (chodníka) a v maximálnej výške do 5 m nad úrovňou terénu (chodníka)
- vývesné štíty umiestnené na budove pre obchod a služby, za súčasného splnenia nasledovných podmienok:
  * predajná plocha obchodných prevádzok budovy je viac ako 2500 m^2,

  * slúžia na označenie prevádzok, prevádzkarní alebo organizačných zložiek právnických osôb obchodným menom alebo logom, ktoré sa v predmetnej budove nachádzajú,
  * sú umiestnené na spoločnej nosnej konštrukcii vyhradenej na umiestňovanie vývesných štítov,
  * rozmer jedného štítu je najviac 13 m^2.
- označenie prevádzky, prevádzkarne alebo organizačnej zložky právnickej osoby priestorovým písmom na budove, ak výška písma je najviac 60 cm.

d. na území ostatného urbanizovaného mesta je prípustné umiestňovať iba citylight, billboard, backlight, pričom vzdialenosť medzi nimi je najmenej 100 m; billboard a backlight je neprípustné umiestňovať v územiach a areáloch: školských, zdravotníckych a sociálnych zariadení.

Umiestnenie citylightu je prípustné za súčasného splnenia podmienok:
- je umiestnený na chodníku alebo fasáde budovy,
- nesmie byť umiestnený na fasáde národnej kultúrnej pamiatky, pamiatkovo chráneného objektu alebo pamätihodnosti,
- umiestnením na chodníku nesmie vzniknúť priechodná šírka menšia ako 2 m, pričom informačná, ak to priestorová situácia umožňuje, je orientovaná rovnobežne so smerom pohybu chodcov,
- vzdialenosť medzi dvoma najbližšími citylightmi je najmenej 100 m; do uvedenej vzdialenosti sa nezapočítavajú citylighty na zastávkach MHD,

Umiestnenie billboardu a backlightu je prípustné za súčasného splnenia podmienok:
- je umiestnený na chodníku, fasáde budovy alebo ostatnej ploche, ak nie je jeho umiestnenie inak obmedzené týmto územným plánom,
- nesmie byť umiestnený na fasáde národnej kultúrnej pamiatky, pamiatkovo chráneného objektu alebo pamätihodnosti,
- umiestnením na chodníku nesmie vzniknúť priechodná šírka menšia ako 2 m, pričom informačná plocha, ak to priestorová situácia umožňuje, je orientovaná rovnobežne so smerom pohybu chodcov,
- vzdialenosť medzi dvoma najbližšími billboardmi je najmenej 200 m,
- vzdialenosť medzi dvoma najbližšími backlightmi je najmenej 200 m,
- vzdialenosť medzi najbližším backlightom a billboardom je najmenej 200 m.

Reklamnými stavbami na území ostatného mesta nie sú (pre účely regulácie týmto územným plánom):
- vývesný štít, za súčasného splnenia nasledujúcich podmienok:
  * plocha do 2 m^2,
  * najviac 5 vývesných štítov na jednej budove,
  * umiestnený v minimálnej výške 2,2 m nad úrovňou terénu (chodníka) a v maximálnej výške do 5 m nad úrovňou terénu (chodníka),
- vývesné štíty umiestnené na budove pre obchod a služby, za súčasného splnenia nasledovných podmienok:
  * predajná plocha obchodných prevádzok budovy je viac ako 2500 m^2,
  * slúžia na označenie prevádzok, prevádzkarní alebo organizačných zložiek právnických osôb obchodným menom alebo logom, ktoré sa v predmetnej budove nachádzajú,
  * sú umiestnené na spoločnej nosnej konštrukcii vyhradenej na umiestňovanie vývesných štítov,
  * rozmer jedného štítu je najviac 13 m^2.
- označenie prevádzky, prevádzkarne alebo organizačnej zložky právnickej osoby priestorovým písmom na budove, ak výška písma je najviac 60 cm.

C.2. URČENIE PRÍPUSTNÝCH, OBMEDZUJÚCICH ALEBO VYLUČUJÚCICH PODMIENOK PRE VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH A INTENZITU ICH VYUŽITIA, URČENIE REGULÁCIE VYUŽITIA JEDNOTLIVÝCH PLÔCH

Zásady funkčného usporiadania a využitia územia sú dané príslušnými typmi území a plôch a sú znázornené vo výkrese 2.1.Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia – komplexné riešenie.

Pre všetky urbanistické funkcie sú podrobne formulované základné definície plôch a území. Výklad legendy z hľadiska funkčného využitia plôch má význam regulačný, keďže určuje spektrum možností výhľadového využitia plôch v určitom rámci podmienok. Charakteristika a popis jednotlivých položiek tvorí súčasť záväznej časti územného plánu ako regulatívy funkčného usporiadania a využitia územia.

2.1. URČENIE PRÍPUSTNÝCH, OBMEDZUJÚCICH ALEBO VYLUČUJÚCICH PODMIENOK PRE VYUŽITIE PLÔCH

Pre jednotlivé položky legendy výkresu 2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia – komplexné riešenie sú spracované tabuľky so základnou charakteristikou konkrétnej funkčnej plochy, ktoré sú spodrobnením návrhu funkčného využitia územia.

Tabuľky uvádzajú:

- číslo a názov urbanistickej funkcie v súlade s legendou výkresu 2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia – komplexné riešenie,
- v časti Charakteristika vyjadrujú podrobnú charakteristiku funkčných plôch,
- v časti Funkcia definujú prevládajúce, prípustné, prípustné v obmedzenom rozsahu a neprípustné funkčné využitie plôch v danej funkčnej ploche.

2.2. REGULÁCIA VYUŽITIA JEDNOTLIVÝCH PLÔCH

2.2.1 Intenzita využitia funkčných plôch

Za základné charakteristiky zhodnotenia územia je potrebné považovať:

- spôsob využitia územia, t.j. funkčné využitie,
- intenzitu (mieru) využitia územia.

Intenzita využitia územia je miera exploatácie funkčných plôch zástavbou, vyjadrená množstvom zástavby na jednotku funkčnej plochy. Vyjadrená je relatívnymi ukazovateľmi intenzity využitia územia, ktoré je potrebné rešpektovať ako regulatívy. Ukazovateľmi intenzity využitia územia: ***index podlažných plôch, index zastavaných plôch sú stanovené ako maximálne prípustná hranica miery využitia územia.***

Za doplňujúce charakteristiky intenzity využitia územia treba uvažovať index objemového zaťaženia všetkých funkčných plôch v posudzovanom území hustotu zamestnanosti a hustotu bytov. Pre zabezpečenie potrebného rozsahu zelene (charakteru doplnkovej zelene) v regulovanom území sa uplatňuje ***koeficient zelene.***

Definovanie regulatívov - ukazovateľov intenzity využitia funkčných plôch v posudzovanom území:

- ***index podlažných plôch (IPP)*** udáva pomer celkovej výmery podlažnej plochy nadzemnej časti zástavby k celkovej výmere vymedzeného územia funkčnej plochy, príp. jej časti. Je formulovaný ako maximálne prípustná miera využitia územia. Výhodou tohto ukazovateľa je zrozumiteľnosť a jednoznačnosť stanovenej požiadavky a jednoduchá možnosť vyjadrenia ďalších nadväzných ukazovateľov, kritérií a odporúčaní,
- ***index zastavaných plôch (IZP)*** udáva pomer súčtu zastavaných plôch vo vymedzenom území funkčnej plochy, príp. jej časti k celkovej výmere vymedzeného územia. Je stanovený v závislosti na polohe a význame konkrétneho územia, na spôsobe funkčného využitia a na druhu zástavby,
- ***koeficient zelene (KZ)*** udáva pomer medzi započítateľnými plochami zelene (zeleň na rastlom teréne, zeleň nad podzemnými konštrukciami) a celkovou výmerou vymedzeného územia. V regulácii stanovuje nároky na minimálny rozsah zelene v rámci regulovanej funkčnej plochy a pôsobí vo vzájomnej previazanosti s vlastnou funkciou. Stanovený je najmä v závislosti na spôsobe funkčného využitia a polohe rozvojového územia v rámci mesta, podiel započítateľných plôch zelene v území (m2) = KZ x rozloha funkčnej plochy (m2).

Započítateľné plochy zelene – tabuľka zápočtov:

Požadovaný podiel	Kategória zelene	Charakter výsadieb	Požadovaná hrúbka substrátu	Koeficient zápočtu	Poznámka
min. 70%	**Zeleň na rastlom teréne**	Výsadba zelene na rastlom teréne, s pôvodnými vrstvami pôdotvorného substrátu, prípadne s kvalitatívne vylepšenými vrstvami substrátu	**bez obmedzenia**	**1,0**	Komplexné sadovnícke úpravy
	Zeleň na úrovni terénu nad podzemnými konštrukciami	Výsadba zelene nad podzemnými konštrukciami s riešením ako u zelených striech (t.j. s drenážno-izolačnou fóliou, pôdnymi kondicionérmi a závlahovým systémom)	**nad 2,0 m**	**0,9**	Trávnik, kríky, stromy s veľkou korunou
max. 30%	**Zeleň na úrovni terénu nad podzemnými konštrukciami**	Výsadba zelene nad podzemnými konštrukciami s riešením ako u zelených striech (t.j. s drenážno-izolačnou fóliou, pôdnymi kondicionérmi a závlahovým systémom)	**nad 1,0 m**	**0,5**	Trávnik, kríky, stromy s malou korunou
			nad 0,5 m	**0,3**	Trávnik – kvetiny, kríky

Definície základných pojmov:

- ***Zastavaná plocha*** stavby je plocha ortogonálneho priemetu vonkajšieho obvodu zvislých konštrukcií najrozsiahlejšej časti stavby vnímateľnej nad terénom do vodorovnej roviny.
- ***Podlažná plocha*** je súčet plôch všetkých podlaží objektu vrátane ohraničujúcich konštrukcií. Pri bilancovaní podlažných plôch sa uvádza zvlášť podlažná plocha nadzemnej a podzemnej časti objektu.
- ***Za nadzemné podlažie*** sa považuje každé podlažie ktoré má úroveň podlahy v priemere vyššie ako 800 mm pod úrovňou upraveného priľahlého terénu. Na výpočet aritmetického priemeru výškovej úrovne podlahy vzhľadom na terén sa uvažujú najmenej štyri reprezentatívne body po obvode posudzovaného podlažia. V prípade pravouhlého pôdorysu jeho vrcholy, v zložitejších prípadoch body s maximálnymi a minimálnymi hodnotami výškovej úrovne vzhľadom na terén.

Pre dôsledné posúdenie rozvojových území na úrovni požadovaného spracovania územných plánov zón a spodrobňujúcich územnoplánovacích podkladov je potrebné v podrobnejších stupňoch ÚPD a ÚPP sledovať aj doplňujúce charakteristiky pre posúdenie nárokov a dopadov novej výstavby najmä na systémy dopravy a technickej infraštruktúry. ÚPN mesta vzhľadom na mierku spracovania doplňujúce charakteristiky nereguluje.

Z uvedených dôvodov je žiaduce, aby v územnoplánovacích dokumentoch na úrovni zón boli uvedené aj ***doplňujúce charakteristiky:***

- ***index objemového zaťaženia územia na ha (IZÚ)*** je ukazovateľ intenzity využitia územia, ktorý vyjadruje pomer celkového stavebného objemu zástavby (jej nadzemnej aj podzemnej časti) v m3, k celkovej výmere vymedzeného územia v ha. Je ako významný ukazovateľ uplatnený pri stanovovaní nárokov miery využitia územia v centre mesta, lebo vyjadruje aj nároky na rozsah podzemnej časti zástavby. Keďže prostredníctvom tohto ukazovateľa je možné jednoducho stanoviť rámcový objem zástavby v rozvojovom území, je podkladom pre orientačné odvodenie nadväzných nárokov (napr. energetických),
- ***hustota zamestnanosti (HZ)*** je uplatnená (v tomto prípade) ako potenciál pracovných príležitostí na ha konkrétneho rozvojového územia. Predstavuje jednu z hlavných charakteristík centra mesta.

Použitie ukazovateľov intenzity využitia územia pre výpočet kapacít v území:

- ***celková výmera podlažnej plochy nadzemnej časti zástavby*** v regulovanom území (v m2) = IPP x výmera vymedzeného územia (v m2),
- ***celková výmera zastavanej plochy objektmi*** v regulovanom území (v m2) = IZP x výmera vymedzeného územia (v m2),
- ***celkový objem nadzemnej aj podzemnej časti zástavby*** (v m3) = IZÚ (v m3/ha) x výmera vymedzeného územia (v ha),
- ***celková výmera plôch zelene*** vo vymedzenom území = KZ x výmera vymedzeného územia (v m2).

1. Princíp stanovenia regulatívov intenzity využitia územia

Základným princípom stanovenia regulatívov intenzity využitia územia v územnom pláne je vymedzenie základných spoločných, čo najstabilnejších vstupov umožňujúcich uplatniť systematické postupy pri ich návrhu.

Návrh regulatívov intenzity využitia územia vychádza z troch základných - východiskových vstupov:

- druh urbanistickej funkcie a charakter zariadení, ktoré ju reprezentujú,
- poloha regulovaného rozvojového územia v meste,
- charakter konkrétneho územia.

Druh urbanistickej funkcie a charakter zariadení, ktoré ju reprezentujú, t.j. ktoré je možné v jej rámci umiestniť. Ako záväzný regulatív je potrebné rešpektovať urbanistické funkcie podľa grafickej časti ÚPN, výkres č. 2.1. Priestorové

usporiadanie a funkčné využitie územia – komplexné riešenie. Dotváranie územia jednotlivých funkčných plôch je podrobne a systematicky formulované v podkapitole C.2. – 2.2.4. – tabuľky Charakteristika jednotlivých funkčných plôch. Predstavujú jeden zo základných vstupov pri tvorbe regulatívov intenzity využitia územia pre vybrané funkcie.

Predmetom regulácie z hľadiska intenzity využitia územia sú navrhované rozvojové územia do roku 2030 o výmere nad 0,5 ha s nasledovnými urbanistickými funkciami (číslo a názov funkcie):

101 – Viacpodlažná zástavba obytného územia

102 – Málopodlažná zástavba obytného územia

201 – Občianska vybavenosť celomestského a nadmestského charakteru

202 – Občianska vybavenosť lokálneho významu

301 – Priemyselná výroba

302 – Distribučné centrá, sklady, stavebníctvo

501 – Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti

502 – Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb

Pre rozvojové územia týchto funkcií, ak spĺňajú kritérium výmery a návrhového obdobia, sú na celomestskej úrovni stanovené regulatívy intenzity využitia územia, ktoré sú vyjadrením kritérií rozvoja pre konkrétny typ územia v územnom pláne mesta. ***Poloha regulovaného rozvojového územia*** v meste sa uplatňuje v diferencovaní nárokov na intenzitu zástavby. Potrebné je rešpektovať nároky na intenzitu využitia územia pre konkrétnu urbanistickú funkciu a jednotlivé zariadenia v závislosti od polohy v meste. Pochopenie a rešpektovanie hodnotových vzťahov v území je jedným zo základných predpokladov kvalitného návrhu rozvoja mesta a musí byť akceptované v stanovených regulatívoch miery využitia územia. Z tohto dôvodu treba rešpektovať rozdelenie územia mesta na tri základné urbanistické celky: ***centrum, vnútorné mesto a vonkajšie mesto.***

V intenzite využitia územia je potrebné zohľadniť ***základné charakteristické špecifiká jednotlivých urbanistických celkov územia mesta:***

- ***centrum:*** tvorí ho mestská časť Staré Mesto,
- ***vnútorné mesto:*** tvoria ho mestské časti Ružinov, Nové Mesto, Karlova Ves a Petržalka,
- ***vonkajšie mesto:*** tvoria ho mestské časti Podunajské Biskupice, Vrakuňa, Rača, Vajnory, Devín, Devínska Nová Ves, Dúbravka, Záhorská Bystrica, Lamač, Rusovce, Jarovce a Čunovo.

Pri formulovaní nárokov na intenzitu využitia územia sa zohľadňujú charakteristické špecifiká jednotlivých urbanistických celkov územia mesta :

- ***pre centrum:*** bloková zástavba s vysokou mierou polyfunkcie, výška zástavby rešpektujúca siluetu a zohľadňujúca charakter prostredia, nároky na riešenie podzemia, požiadavky na formovanie parteru, zabezpečenie parkovania ako i časti technického a prevádzkového vybavenia územia podzemí,
- ***pre vnútorné mesto:*** kombinácia blokovej, solitérnej a výškovej zástavby, uplatnenie dominánt, možnosti rozvoja všetkých foriem bývania, možnosti uplatnenia aj zariadení občianskej vybavenosti areálovej ako aj vybraných druhov výroby,
- ***pre vonkajšie mesto:*** široké uplatnenie funkcie bývania aj s možnosťami uplatnenia rozvoľnenej zástavby s nižšou podlažnosťou a zástavby rodinných domov (až po vidiecky charakter pričlenených obcí), možnosti lokalizácie prímestských nákupných centier, zariadení občianskej vybavenosti s vyššími nárokmi na plochu pozemkov, ako aj územné možnosti pre lokalizáciu výrobných podnikov.

Regulatívy intenzity využitia územia sú v územnom pláne mesta stanovené diferencovane pre navrhnuté tri základné urbanistické celky (centrum, vnútorné a vonkajšie mesto) – s uplatnenou mierou nevyhnutného zjednodušovania s rešpektovaním polohy predmetného územia v rámci mesta ako základného princípu. Výsledné tabuľky regulatívov intenzity využitia rozvojových území sú spracované pre jednotlivé urbanistické celky – centrum, vnútorné a vonkajšie mesto osobitne. Územné členenie mesta na urbanistické celky bolo podkladom aj pre výsledné vyhodnotenie plošných bilancií územného plánu mesta.

Charakter konkrétneho rozvojového územia je vyjadrený súborom faktov, ktoré môžu ovplyvniť optimálnu hodnotu intenzity využitia územia stanovenú na základe druhu urbanistickej funkcie a polohy rozvojového územia v meste. V regulatívoch sú zohľadnené charakteristiky, ktoré môžu mať v danom území rozhodujúci vplyv na výslednú reguláciu intenzity využitia územia:

- väzba na historické prostredie,
- charakter kontaktnej (nadväzujúcej) existujúcej štruktúry zástavby,
- požiadavky kompozície, tvorby siluety a na obmedzenie výškovej hladiny zástavby,
- morfológia terénu – svahovitosť,
- väzba na prírodné prostredie a ďalšie.

V stanovení regulatívov pre uvedené charakteristiky územia vychádza ÚPN z rôznej úrovne informácií pre jednotlivé rozvojové územia v rámci mesta s ich doplnením aj z údajovej databázy doteraz spracovaných podrobnejších stupňov územnoplánovacích podkladov a dokumentov.

2. Definovanie vybraných pojmov súvisiacich s reguláciou

Hranica funkčnej plochy je vymedzená podľa legendy v regulačnom výkrese.

Pre posúdenie investičného zámeru nachádzajúceho sa len v časti funkčnej plochy platia na ploche, na ktorej má byť realizovaný zámer zástavby definície a ukazovatele intenzity využitia územia záväzné pre celú funkčnú plochu. V konkrétnom bloku je možné riešiť návrh zástavby celého bloku s vyjadrením etapizácie zástavby, a to na úrovni riešenia ÚPN Z, UŠ Z, resp. dokumentácie pre územné rozhodnutie.

Rozvojové územie je územie mesta, v ktorom územný plán navrhuje:

- novú výstavbu na doteraz nezastavaných plochách,
- zásadnú zmenu funkčného využitia,
- zmenu spôsobu zástavby veľkého rozsahu.

Stabilizované územie je územie mesta, v ktorom územný plán:

- ponecháva súčasné funkčné využitie,
- predpokladá mieru stavebných zásahov prevažne formou dostavieb, prístavieb, nadstavieb, prestavieb a novostavieb, pričom sa zásadne nemení charakter stabilizovaného územia,

Dostavba: zmena už dokončenej stavby, ktorou sa zväčšuje jej objem prístavbou, nadstavbou; v prípade areálových stavieb doplnením komplexu objektov o stavby, ktoré svojou veľkosťou a funkčnou náplňou zásadne nemenia charakter areálu;

Prístavba: prístavbami sa stavby pôdorysne rozširujú a sú navzájom prevádzkovo spojené s doterajšou stavbou;

Nadstavba: zmena už dokončenej stavby, ktorou sa zväčšuje objem stavby vytvorením ďalších podlaží alebo podkrovia;

Prestavba: obnova jestvujúcej stavby formou renovácie, rekonštrukcie alebo iných stavebných úprav, ktorými sa zásadne nemení jej objem;

Novostavba: nová stavba so samostatnou prevádzkou, rešpektujúca regulačné prvky funkčnej plochy.

2.2.2. Regulácia využitia územia v stabilizovaných územiach

Merítkom a limitom pre novú výstavbu v stabilizovanom území je najmä charakteristický obraz a proporcie konkrétneho územia, ktoré je nevyhnutné pri obstarávaní podrobnejších dokumentácií alebo pri hodnotení novej výstavby v stabilizovanom území akceptovať, chrániť a rozvíjať. Posudzovanie dostavieb, prestavieb, nadstavieb a novostavieb v rámci stabilizovaných území sa uskutočňuje na základe ukazovateľov intenzity využitia územia vo funkčnej ploche.

Z celomestského pohľadu nie je možné, ani účelné obsiahnuť detail a zložitosť, ktorú predstavuje stavba v stabilizovanom území. ***Ak nový návrh nerešpektuje charakteristické princípy, ktoré reprezentujú existujúcu zástavbu a vnáša do zástavby neprijateľný kontrast resp. neúmerné zaťaženie pozemku, nie je možné takúto stavbu v stabilizovanom území umiestniť.***

Z hľadiska väzby novej zástavby k pôvodnej štruktúre je potrebné:

- na území centra mesta
  - ***v historickom jadre mesta -*** novú zástavbu prísne podriadiť charakteru, spôsobu a dielčím charakteristikám existujúcich stavieb v území. Nová zástavba musí rešpektovať blokový charakter, parceláciu, výšku, tvar strechy a ďalšie prvky okolitej zástavby. Ukazovatele intenzity využiť len ako druhotné, s ktorými je možné pracovať na úrovni porovnania s intenzitou dosahovanou na iných pozemkoch daného bloku. Nestanovovať ukazovatele pre celú stabilizovanú funkčnú plochu, v rámci ktorej sa nachádzajú historicky typické bloky zástavby, s rozdielnou charakteristikou a tým aj hustotou zástavby,
  - ***v ostatnom území centra mesta*** prevláda v rámci stabilizovaných území blokový charakter existujúcej zástavby. V rámci jednotlivých funkčných plôch sa môžu nachádzať bloky zástavby s odlišnou intenzitou zástavby. Z hľadiska ich dostavby sa požaduje rešpektovať typický charakter bloku. V určitých prípadoch – zvýraznenie nároží, nadstavby - môže dôjsť k vyššej intenzite využitia pozemku v porovnaní s okolitou existujúcou zástavbou. Určujúce sú však regulatívy (stavebná čiara, výška, odstupy a pod.) vyplývajúce z existujúcej stavebnej štruktúry bloku
- ***vo vnútornom meste*** sa vyskytujú stabilizované územia so zástavbou mestského typu, komplexy zástavby, areály a územia izolovanej zástavby, najmä bytové domy sídliskového typu a enklávy rodinných domov. V dotváraní území je potrebné ***rešpektovať diferencovaný prístup podľa jednotlivých typov existujúcej zástavby*** a nie je možné ho generalizovať stanovením jednotnej regulácie intenzity využitia pre celú stabilizovanú funkčnú plochu. Táto úloha musí byť jednoznačne riešená na podrobnejšej zonálnej úrovni,
- ***vo vonkajšom meste*** sa mení v rámci stabilizovaných území charakter zástavby mestského typu, prevláda uličná zástavba lemujúca mestské komunikácie. Pre vonkajšie územie sú charakteristické komplexy zástavby, areály, územia bytovej zástavby sídliskového typu a rozsiahle územia najmä izolovanej zástavby rodinných domov. V dotváraní území je rovnako ako v predošlých prípadoch potrebné ***rešpektovať diferencovaný prístup podľa jednotlivých typov existujúcej zástavby*** a nie je možné ho generalizovať stanovením jednotnej regulácie intenzity využitia pre celú stabilizovanú funkčnú plochu. Lokalizácia novej zástavby v stabilizovanom území vonkajšieho mesta musí byť riešená na podrobnejšej zonálnej úrovni.

Základným princípom pri stanovení regulácie stabilizovaných území v meste je uplatniť požiadavky a regulatívy funkčného dotvárania územia ***na zvýšenie kvality prostredia*** (nielen zvýšenie kvality zástavby, ale aj zvýšenie prevádzkovej kvality územia).

2.2.3. Regulácia využitia jednotlivých plôch rozvojových území

1. Východiskové princípy

Hlavným cieľom návrhu regulatívov intenzity využitia územia v Územnom pláne hlavného mesta SR Bratislavy je vyjadriť na celomestskej úrovni jednotne, zrozumiteľne a prehľadne kritéria na mieru využitia rozvojových území mesta do roku 2030 pre 8 urbanistických funkcií (cca1000 rozvojových území): 101 - Viacpodlažná zástavba obytného územia, 102 – Málopodlažná zástavba obytného územia, 201 – Občianska vybavenosť celomestského a nadmestského charakteru, 202 – Občianska vybavenosť lokálneho významu, 301 – Priemyselná výroba, 302 – Distribučné centrá, sklady, stavebníctvo, 501 – Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti a 502 – Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb.

Intenzita využitia územia je pre vybrané funkčné plochy určená regulatívmi, ktoré stanovujú maximálny rozsah zástavby v rozvojovom území a dopĺňajú ho požiadavkou na minimálny rozsah zelene.

Pre stanovenie regulatívov bola použitá metóda návrhu v dvoch stupňoch:

- v prvom stupni boli vypočítané ukazovatele intenzity využitia územia zohľadňujúce podlažnosť zástavby a diferenciáciu nárokov na intenzitu využitia územia vyplývajúcu z polohy v meste (na podklade modelových území vymedzených pre tento účel),
- v druhom stupni sa určili medzné hodnoty regulatívov, ku ktorým sa priradili kódy (zvolilo sa ich označenie písmenami veľkej abecedy A až M). Tento krok viedol k sprehľadneniu celého systému a umožnil preniesť regulatívy intenzity využitia územia do grafického vyjadrenia v územnom pláne (regulačného výkresu), čím sa podporila jednoznačnosť a prehľadnosť vyslovených požiadaviek na rozvoj konkrétnych území. Posledným krokom k vyjadreniu regulatívov intenzity využitia územia dotknutých urbanistických funkcií bolo potom ich systémové usporiadanie do výsledných tabuliek podľa kódov miery využitia územia zvlášť pre centrum, vnútorné a vonkajšie mesto. Tabuľky „Regulatívy intenzity využitia rozvojových území“ sú neoddeliteľnou súčasťou regulačného výkresu a spolu s ním predstavujú ucelený spôsob regulácie intenzity využitia územia v Územnom pláne hlavného mesta SR Bratislavy.

2. Vyjadrenie regulatívov intenzity využitia územia v regulačnom výkrese a v tabuľkovej časti

Regulačný výkres spracovaný v mierke 1:10 000 je súčasťou grafickej časti Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy. Sú na ňom zdokumentované všetky rozvojové územia o výmere nad 0,5 ha.

Regulačný výkres vyjadruje rozvojový potenciál mesta a základné regulatívy intenzity využitia územia ako východisko pre následné spodrobnenie riešenia rozvojových plôch a lokalít na zonálnej úrovni.

Funkčná regulácia rozvojových plôch je v regulačnom výkrese vyjadrená farbou v súlade s komplexným návrhom funkčného využitia plôch a súvisiacimi tabuľkami so základnými charakteristikami jednotlivých funkčných plôch, ktoré okrem toho obsahujú aj podrobné definovanie škály možností a podmienok pre lokalizáciu konkrétnych zariadení. Výklad legendy pre každú urbanistickú funkciu týmto spôsobom je záväzným regulatívom funkčného usporiadania a využitia územia.

Rozvojové plochy funkcií, pre ktoré je požadovaná regulácia z hľadiska intenzity využitia územia, obsahujú kód miery využitia územia, ktorý má v regulačnom výkrese formu písmen veľkej abecedy A až M a je nositeľom informácie o prípustnej miere využitia konkrétneho územia zástavbou. K regulačnému výkresu je vytvorený systém tabuliek, „Regulatívy intenzity využitia rozvojových území“, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou regulačného výkresu. Kódu miery využitia územia, ktorým sú označené jednotlivé rozvojové plochy v regulačnom výkrese, prislúcha v tabuľkách konkrétny regulatív - ukazovateľ miery využitia územia.

Kód miery využitia územia vyjadruje povolenú mieru záťaže rozvojového územia zástavbou. Stanovuje pre vybrané funkcie intenzitu (mieru) využitia rozvojového územia. Symbolom kódu miery využitia územia sú písmená veľkej abecedy A až M, ktoré vyjadrujú prípustnú mieru využitia územia v rozpätí hodnotou IPP max. od 0,2 po 3,6 podľa nasledovnej škály:

Kód	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
IPP max	0,2	0,4	0,6	0,9	1,1	1,4	1,8	2,1	2,4	2,7	3,0	3,3	3,6
IPP max pre vnútorné mesto	0,3												

Príslušné hodnoty indexu podlažných plôch, zodpovedajúce jednotlivým kódom, sú stanovené v tabuľkách Regulatívy intenzity využitia rozvojových území, a to podľa druhu funkcie (ktorá je vyjadrená farbou na predmetnej rozvojovej ploche regulačného výkresu), a podľa toho, v ktorej časti mesta sa konkrétne rozvojové územie nachádza - t. j. či je v území centra, vnútorného mesta, alebo vonkajšieho mesta.

Doplnkovou skupinou kódov, použitých v regulačnom výkrese, sú tri špecifické informačné kódy o regulovanom území, označené písmenami veľkej abecedy N, S, X , ktorých význam je nasledovný:

- ***kód N:*** rozvojová plocha je v súčasnosti neregulovateľná, vzhľadom na chýbajúce vstupy z oblasti ekológie, dopravy, vymedzenia bezpečnostných pásiem a pod.
- ***kód S:*** rozvojová a stabilizovaná plocha je situovaná na území, pre ktoré je schválená územnoplánovacia dokumentácia podrobnejšieho stupňa (ÚPN – Z), ktorá obsahuje jej reguláciu. Podmienkou schvaľovania zmien a doplnkov ÚPN -Z je rešpektovanie pôvodného zadania ÚPN -Z,
- ***kód X:*** rozvojová plocha je natoľko významná alebo špecifická, že jej regulácia je reálna, až na základe preverenia súťažou alebo na podklade podrobnejšieho riešenia na úrovni urbanistickej štúdie zóny.

Neoddeliteľnou súčasťou regulačného výkresu Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy je systém tabuliek. ***Regulatívy intenzity využitia rozvojových území***, kde jednotlivým kódom miery využitia územia sú priradené hodnoty ukazovateľov intenzity využitia územia, ktorými je regulovaná prípustná miera intenzity zástavby a stanovená požiadavka na minimálny rozsah plôch doplnkovej zelene v rámci konkrétneho rozvojového územia. Tabuľky regulatívov intenzity využitia rozvojových území sú spracované s diferenciáciou nárokov na intenzitu zástavby pre územie centra mesta, vnútorného mesta a vonkajšieho mesta, zohľadňujúc tak princíp významovej hierarchizácie územia pri formulovaní nárokov na intenzitu využitia rozvojových plôch mesta.

V zhodnotení územia je potrebné rešpektovať mieru využitia územia podľa jednotlivých kódov označených písmenami veľkej abecedy A až M obsahujúcich pre jednotlivé urbanistické funkcie:

- maximálne prípustný index podlažných plôch IPP max.,
- číslo urbanistickej funkcie podľa legendy územného plánu,
- názov urbanistickej funkcie,
- priestorové usporiadanie zástavby - priestorový prejav funkcie,
- index zastavaných plôch IZP stanovený ako prípustné maximum,
- koeficient zelene KZ, stanovený ako požadované minimum.

Pre identifikáciu regulatívov intenzity využitia pre konkrétne rozvojové územie mesta je potrebné dodržať nasledovný postup:

- identifikovať v Regulačnom výkrese ÚPN hlavného mesta SR Bratislavy (výkres č. 2.2.) predmetné rozvojové územie. Regulačný výkres vymedzuje jeho plochu, dokumentuje jeho polohu (centrum, vnútorné alebo vonkajšie mesto), farebným označením určuje jeho urbanistickú funkciu a kódom na ploche vymedzuje reguláciu intenzity využitia územia,
- zvoliť Tabuľku regulatívov rozvojových území (ktoré sú spracované pre centrum, vnútorné mesto a vonkajšie mesto) zodpovedajúcu polohe predmetného rozvojového územia v meste a na základe kódu miery využitia územia, ktorým bola označená a urbanistickej funkcie, prislúchajúcej rozvojovej lokalite prečítať zodpovedajúce údaje v tabuľke: index podlažných plôch IPP max., index zastavaných plôch IZP max. a koeficient zelene KZ min.,
- identifikovať pre predmetnú rozvojovú plochu regulatívy intenzity využitia územia. Tieto sú vstupom pre ďalšiu obstarávateľskú činnosť, vydávanie územnoplánovacích informácii a záväzných stanovísk mesta.

Tab.1. Regulatívy intenzity využitia rozvojových území pre centrum mesta - mestská časť Staré Mesto

Kód regul.	IPP max.	Kód funkcie	Názov urbanistickej funkcie	Priestorové usporiadanie	IZP max.	KZ min.
A	**0,2**	102	Málopodlažná bytová zástavba	RD - pozemok nad 1000 m^2	0,20	0,60
				RD - pozemok 600 - 1000 m^2	0,22	0,40
B	**0,4**	102	Málopodlažná bytová zástavba	RD - pozemok 480 - 600m^2	0,25	0,40
				RD - pozemok 600 - 1000 m^2	0,23	0,40
				RD - pozemok nad 1000 m^2	0,15	0,60
C	**0,6**	102	Málopodlažná bytová zástavba	RD - pozemok 480 - 600m^2	0,25	0,40
				RD - pozemok 600 - 1000 m^2	0,22	0,40
				radové RD - pozemky 300 - 450 m^2	0,32	0,25
				átriové RD - pozemky 450 m^2	0,50	0,20
				bytové domy	0,30	0,25
D	**0,9**	102	Málopodlažná bytová zástavba	intenzívna zástavba RD - pozemky 180- 240 m^2	0,45	0,20
				radové RD - pozemky 300 - 450 m^2	0,32	0,30
				bytové domy - zástavba mestského typu	0,30	0,25
		201	OV celomestského a nadmestského významu	zariadenia mestotvorného typu a OV areálového charakteru	0,30	0,20
E	**1,1**	102	Málopodlažná bytová zástavba	bytové domy - zástavba mestského typu	0,27	0,25
F	**1,4**	201	OV celomestského a nadmestského významu	zariadenia OV (napr. kultúrno-spoločenského charakteru, voľnočasové zariadenia)	0,45	0,20
G	**1,8**	201	OV celomestského a nadmestského významu	zariadenia mestotvorného typu a OV areálového charakteru (napr. školstvo, zdravotníctvo)	0,45	0,30
				zástavba mestského typu	0,36	0,20
H	**2,1**	501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,42	0,25

Kód regul.	IPP max.	Kód funkcie	Názov urbanistickej funkcie	Priestorové usporiadanie	IZP max.	KZ min.
		201	OV celomestského a nadmestského významu	obchodno-spoločenské komplexy	0,52	0,15
				zástavba mestského typu	0,42	0,15
				zástavba mestského typu	0,35	0,20
I	2,4	501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,40	0,25
					0,35	0,25
		201	OV celomestského a nadmestského významu	obchodno-spoločenské komplexy	0,60	0,10
				zástavba mestského typu (komplexy)	0,48	0,10
					0,40	0,15
				zástavba mestského typu	0,34	0,20
J	2,7	501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,34	0,25
					0,30	0,30
		201	OV celom. a nadmestského významu	obchodno-spoločenské komplexy	0,54	0,15
				zástavba mestského typu	0,45	0,15
					0,34	0,20
K	3,0	501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,30	0,30
		201	OV celomestského a nadmestského významu	zástavba mestského typu	0,50	0,15
					0,43	0,15
					0,38	0,20
L	3,3	501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	intenzívna zástavba mestského typu	0,30	0,30
		201	OV celomestského a nadmestského významu	intenzívna zástavba mestského typu	0,55	0,15
					0,41	0,15
				centrotvorné komplexy OV (napr. administratívno, obchodné, obslužné centrá a kultúrno-spoločenská vybavenosť)	0,33	0,25
				intenzívna zástavba OV v priestoroch dopravných uzlov medzinárodného významu*	0,70	0,10
M	3,6	501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	intenzívna zástavba mestského typu	0,30	0,25
				zástavba mestského typu na územiach s environmentálnou záťažou (na sanovaných plochách s chemickým zamorením podložia) **	0,42	0,25
		201	OV celomestského a nadmestského významu	intenzívna zástavba OV v uzloch urbanistickej štruktúry CMC (napr. komplexy administratívno-obslužné, obchodné, kultúrno- spoločenské) s lokalizáciou výškových objektov	0,30	0,25
					0,28	0,25
				intenzívna zástavba OV na územiach s environmentálnou záťažou (na sanovaných plochách s chemickým zamorením podložia) **	0,60	0,10

* predpriestory príp. priestory nad dopravnými zariadeniami - Hlavná stanica

** zástavba v územiach s environmentálnou záťažou (chemické zaťaženie územia) – zóna Pribinova, zóna Chalupkova

Poznámka: v priestorovom usporiadaní rešpektovanie výškových limitov zástavby MPR a pamiatkového územia CMO

Tab.2. Regulatívy intenzity využitia rozvojových území pre vnútorné mesto – mestské časti Ružinov, Nové Mesto, Karlova Ves, Petržalka

Kód regul.	IPP max.	Kód funkcie	Názov urbanistickej funkcie	Priestorové usporiadanie	IZP max.	KZ min.
A	0,3	102	Málopodlažná bytová zástavba	RD - pozemok nad 1000 m^2	0,20	0,60
				RD - pozemok 500 – 1000 m^2	0,22	0,40
B	0,4	102	Málopodlažná bytová	RD - pozemok 400 – 600 m^2	0,25	0,40

Kód regul.	IPP max.	Kód funkcie	Názov urbanistickej funkcie	Priestorové usporiadanie	IZP max.	KZ min.
			zástavba	RD - pozemok 600 - 1000 m^2	0,23	0,40
				RD - pozemok nad 1000 m^2	0,15	0,60
C	**0,6**	102	Málopodlažná bytová zástavba	RD - pozemok 480 - 600m^2	0,25	0,40
				RD - pozemok 600 - 1000 m^2	0,22	0,40
				radové RD - pozemky 300 - 450 m^2	0,32	0,25
				átriové RD - pozemky 450 m^2	0,50	0,20
				bytové domy – rozvoľnená zástavba	0,30	0,25
		201	OV celom. a nadmestského významu	zariadenia mestotvorného charakteru a komplexy (napr. nákupné a obslužné centrá regionálneho významu)	0,50	0,15
D	**0,9**	102	Málopodlažná bytová zástavba	intenzívna zástavba RD – pozemky 180-240 m^2	0,45	0,20
				radové RD - pozemky 300-450 m^2	0,32	0,30
				bytové domy	0,30	0,25
		201	OV celomestského a nadmestského významu	OV areálového charakteru, komplexy	0,45	0,15
				zástavba mestského typu	0,30	0,20
		202	OV lokálneho významu	OV lokálnych centier	0,30	0,15
E	**1,1**	102	Málopodlažná bytová zástavba	bytové domy- zástavba mestského typu	0,30	0,25
		201	OV celomestského a nadmestského významu	obchodno-spoločenské komplexy	0,50	0,20
				zástavba mestského typu	0,28	0,20
		202	OV lokálneho významu	OV lokálnych centier	0,36	0,20
		302	Distribučné centrá, sklady, stavebníctvo	zariadenia areálového charakteru, komplexy	0,50	0,10
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,38	0,20
		502	Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb	zástavba areálového charakteru, komplexy	0,40	0,15
F	**1,4**	101	Viacpodlažná bytová zástavba	bytové domy – zástavba mestského typu	0,28	0,25
					0,26	0,25
		201	OV celomestského a nadmestského významu	obchodno-spoločenské komplexy	0,46	0,10
				zástavba mestského typu	0,35	0,20
				rozvoľnená zástavba - areály	0,23	0,30
		202	OV lokálneho významu	OV areálového charakteru	0,35	0,30
				OV lokálnych centier	0,28	0,25
		301	Priemyselná výroba	areály	0,47	0,10
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,35	0,20
		502	Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb	zástavba areálového charakteru, komplexy	0,35	0,20
G	**1,8**	101	Viacpodlažná bytová zástavba	bytové domy - rozvoľnená zástavba	0,26	0,30
					0,24	0,30
		201	OV celomestského a nadmestského významu	OV areálového charakteru (napr. stredné školy)	0,36	0,30
				zástavba mestského typu	0,30	0,25
				rozvoľnená zástavba	0,22	0,30
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,34	0,25
		502	Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb	zariadenia areálového charakteru, komplexy	0,36	0,20

Kód regul.	IPP max.	Kód funkcie	Názov urbanistickej funkcie	Priestorové usporiadanie	IZP max.	KZ min.
H	**2,1**	101	Viacpodlažná bytová zástavba	bytové domy - rozvoľnená zástavba	0,23	0,30
					0,21	0,30
		201	OV celomestská a nadmestského významu	intenzívna zástavba charakteru obchodných a kultúrno-spoločenských komplexov	0,52	0,15
				zástavba mestského typu	0,35	0,25
				zariadenia areálového charakteru a komplexy s nárokom na vyšší podiel zelene (napr. zdravotníctvo)	0,30	0,30
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,35	0,25
					0,30	0,30
		502	Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb	zástavba areálového charakteru, komplexy	0,35	0,20
I	**2,4**	101	Viacpodlažná bytová zástavba	bytové domy - rozvoľnená zástavba	0,22	0,30
					0,20	0,30
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,30	0,25
		201	OV celomestského a nadmestského významu	centrotvorná zástavba mestského typu	0,40	0,15
					0,34	0,20
J	**2,7**	201	OV celomestského a nadmestského významu	zástavba mestského typu	0,36	0,20
				zástavba formou výškových objektov v uzlových priestoroch mestskej štruktúry a v rámci celej hierarchie mestských centier	0,30	0,25
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,30	0,25
					0,28	0,25
K	**3,0**	201	OV celomestského a nadmestského významu	komplexy OV	0,30	0,20
				zástavba formou výškových objektov v uzlových priestoroch mestskej štruktúry a v rámci celej hierarchie mestských centier	0,27	0,20
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,28	0,30
L	**3,3**	201	OV celomestského a nadmestského významu	zástavba formou výškových objektov v uzlových priestoroch mestskej štruktúry a v rámci celej hierarchie mestských centier	0,30	0,25
				intenzívna zástavba OV v priestoroch v dopravných uzlov medzinárodného významu*	0,70	0,10
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	rozvoľnená zástavba	0,30	0,30
M	**3,6**	201	OV celomestského a nadmestského významu	zástavba formou výškových objektov v uzlových priestoroch mestskej štruktúry a v rámci celej hierarchie mestských centier	0, 30	0,25
				komplexy OV	0,28	0,25
				intenzívna zástavba OV na územiach s environmentálnou záťažou (na sanovaných plochách s chemickým zamorením podložia) **	0,52	0,10
				intenzívna zástavba OV v priestoroch v dopravných uzlov medzinárodného významu*	0,6	0,10
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	rozvoľnená zástavba	0,27	0,35
				zástavba mestského typu na územiach s environmentálnou záťažou (na sanovaných plochách s chemickým zamorením podložia **	0,38	0,25
				intenzívna zástavba OV v priestoroch v dopravných uzlov medzinárodného významu*	0,50	0,30

* predpriestory príp. priestory nad dopravnými zariadeniami –Železničná stanica Filiálka, Železničná stanica Nové Mesto, Autobusová stanica Mlynské nivy

** zástavba v územiach s environmentálnou záťažou (chemické zaťaženie územia) – Klingerka

Tab.3. Regulatívy intenzity využitia rozvojových území pre vonkajšie mesto – mestské časti: Podunajské Biskupice, Vrakuňa, Rača, Vajnory, Dúbravka, Lamač, Devín, Devínska Nová Ves, Záhorská Bystrica, Rusovce, Jarovce a Čunovo

Kód regul.	IPP max.	Kód funkcie	Názov urbanistickej funkcie	Priestorové usporiadanie	IZP max.	KZ min.
A	**0,2**	102	Málopodlažná bytová zástavba	RD - pozemok nad 1000 m^2	0,20	0,60
				RD - pozemok 600 - 1000 m^2	0,22	0,40
B	**0,4**	102	Málopodlažná bytová zástavba	RD - pozemok 480 - 600m^2	0,25	0,40
				RD - pozemok 600 - 1000 m^2	0,23	0,40
				RD - pozemok nad 1000 m^2	0,15	0,60
		201	OV celomestského a nadmestského významu	OV charakteru nákupných a obslužných centier	0,4	0,10
C	**0,6**	102	Málopodlažná bytová zástavba	RD - pozemok 480 - 600m^2	0,25	0,40
				RD - pozemok 600 - 1000 m^2	0,22	0,40
				radové RD - pozemky 300 - 450 m^2	0,32	0,25
				átriové RD - pozemky 450 m^2	0,50	0,20
				bytové domy	0,30	0,35
		201	OV celomestského a nadmestského významu	OV areálového charakteru, nákupné a obslužné centrá, špecifické zariadenia OV	0,30	0,30
		202	OV lokálneho významu	OV lokálnych centier	0,30	0,25
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti*	vhodné v prostredí zástavby rodinných domov	0,30	0,30
D	**0,9**	102	Málopodlažná bytová zástavba	intenzívna zástavba RD – pozemky 180 - 240 m^2	0,45	0,20
				radové RD - pozemky 300 - 450 m^2	0,32	0,30
				bytové domy	0,30	0,25
		201	OV celomestského a nadmestského významu	OV charakteru nákupných, kultúrno-spoločenských a obslužných centier, špecifické areálové zariadenia	0,45	0,15
				zástavba mestského typu	0,30	0,20
				zástavba rozvoľnená	0,23	0,25
		202	OV lokálneho významu	OV lokálnych centier	0,30	0,25
		302	Distribučné centrá, sklady, stavebníctvo	zariadenia areálového charakteru, komplexy	0,50	0,10
		501	Zmiešané územia bývania a OV*	vhodné v prostredí zástavby RD	0,30	0,30
		502	Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb	zástavba areálového charakteru, komplexy	0,40	0,15
E	**1,1**	102	Málopodlažná bytová zástavba	bytové domy - zástavba mestského typu	0,28	0,30
		201	OV celomestského a nadmestského významu	komplexy OV nákupné, obslužné a voľnočasové	0,55	0,10
				areály školstva	0,28	0,35
		202	OV lokálneho významu	OV areálového charakteru	0,28	0,35
				OV lokálnych centier	0,36	0,20
		301	Priemyselná výroba	areály	0,55	0,10
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti *	zástavba mestského typu	0,37	0,20
					0,28	0,25
		502	Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb	zástavba areálového charakteru, komplexy	0,36	0,15

Kód regul.	IPP max.	Kód funkcie	Názov urbanistickej funkcie	Priestorové usporiadanie	IZP max.	KZ min.
F	**1,4**	101	Viacpodlažná bytová zástavba	bytové domy – viaceré formy zástavby	0,28	0,30
					0,24	0,30
		201	OV celomestského a nadmestského významu	zástavba mestského typu - centrotvorná	0,35	0,20
				areály stredných škôl	0,35	0,35
				zástavba mestského typu - polyfunkcia	0,28	0,35
				rozvoľnená zástavba OV	0,23	0,25
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,28	0,25
		502	Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb	zástavba areálového charakteru, komplexy	0,28	0,25
G	**1,8**	101	Viacpodlažná bytová zástavba	bytové domy -rozvoľnená zástavba	0,26	0,25
					0,22	0,25
					0,21	0,25
		201	OV celomestského a nadmestského významu	zástavba mestského typu	0,30	0,20
				rozvoľnená zástavba	0,23	0,20
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,30	0,20
		502	Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb	zariadenia areálového charakteru, komplexy	0,30	0,20
H	**2,1**	101	Viacpodlažná bytová zástavba	bytové domy - rozvoľnená zástavba	0,21	0,35
					0,20	0,35
		201	OV celomestského a nadmestského významu	obchodno-spoločenské komplexy	0,52	0,10
				OV areálového charakteru, komplexy	0,42	0,15
				rozvoľnená zástavba	0,26	0,25
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti*	zástavba mestského typu	0,30	0,25
					0,26	0,30
		502	Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb	zariadenia areálového charakteru, komplexy	0,30	0,20
I	**2,4**	101	Viacpodlažná bytová zástavba	bytové domy- rozvoľnená zástavba	0,20	0,35
		201	OV celomestského a nadmestského významu	OV areálového charakteru s nárokom na vyšší podiel zelene	0,34	0,30
				zástavba formou výškových objektov v uzlových priestoroch mestskej štruktúry a v rámci celej hierarchie mestských centier	0,24	0,30
		501	Zmiešané územia bývania a občianska vybavenosť	rozvoľnená zástavba	0,26	0,25
					0,25	0,25
J	**2,7**	201	OV celomestského a nadmestského významu	zástavba mestského typu	0,36	0,20
				zástavba formou výškových objektov v uzlových priestoroch mestskej štruktúry a v rámci celej hierarchie mestských centier	0,27	0,25
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	rozvoľnená zástavba	0,25	0,30
K	**3,0**	201	OV celomestského a nadmestského významu	zástavba formou výškových objektov v uzlových priestoroch mestskej štruktúry a v rámci komplexov OV	0,30	0,30
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej	rozvoľnená zástavba	0,25	0,30

Kód regul.	IPP max.	Kód funkcie	Názov urbanistickej funkcie	Priestorové usporiadanie	IZP max.	KZ min.
			vybavenosti			
L	**3,3**	201	OV celomestského a nadmestského významu	zástavba formou výškových objektov v uzlových priestoroch mestskej štruktúry a v rámci komplexov OV	0,30	0,30

Regulačné kódy L a M

V regulačných kódoch intenzity zhodnotenia L a M na funkčných plochách kód 201Občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu a kód 501 Zmiešané územie bývanie a občianska vybavenosť je možné na území centra a vnútorného mesta zvýšiť IZP, výnimočne IPP (v prípade ak opodstatnenosť zvýšenia ukazovateľov intenzity zhodnotenia územia bude preverená na zonálnej úrovni) v lokalitách uvedených pod príslušnými tabuľkami s označením * a **.

Význam informačných kódov:

- ***kód N:*** rozvojová plocha je v súčasnosti neregulovateľná, vzhľadom na chýbajúce vstupy z oblasti ekológie, dopravy, vymedzenia bezpečnostných pásiem a pod.,
- ***kód S:*** rozvojová a stabilizovaná plocha je situovaná na území, pre ktoré je schválená územnoplánovacia dokumentácia podrobnejšieho stupňa (ÚPN Z), ktorá obsahuje jej reguláciu. Podmienkou schvaľovania zmien a doplnkov ÚPN Z je rešpektovanie pôvodného zadania ÚPN Z,
- ***kód X:*** rozvojová plocha je natoľko významná alebo špecifická, že jej regulácia je reálna, až na základe preverenia súťažou alebo na podklade podrobnejšieho riešenia na úrovni urbanistickej štúdie zóny.

V spracovaní spodrobňujúcich ÚPP a ÚPD pre funkčné plochy s informačným kódom N a X v ÚPN mesta je potrebné vychádzať v intenzite zhodnotenia územia z regulácie obdobných funkcií v nadväznom území s rešpektovaním polohy funkčnej plochy na území mesta. Intenzita využitia územia s informačnými kódmi N a X je limitovaná podľa tabuliek ÚPN max. IPP 3,6.

Zoznam schválených ÚPN Z na území mesta v platnom znení:

I. okres

MČ Staré Mesto

ÚPN Z Podhradie, ÚPN Z Machnáč, ÚPN Z Kráľovské údolie – Bôrik, ÚPN Z A6 - Slavín, ÚPN Z Mudroňova - juhozápad, ÚPN Z A4 Mudroňova sever - Palisády, ÚPN Z Dunajská, ÚPN Z Chalupkova,

II. okres

MČ Ružinov

ÚPN Z Trnávka – Krajná, Bočná; ÚPN Z Trnávka – stred

MČ Podunajské Biskupice

ÚPN Z Podunajské Biskupice Centrum

MČ Vrakuňa

ÚPN Z Horné Diely, ÚPN Z Nová Vrakuňa

III. okres

MČ Nové Mesto

ÚPN Z Podhorský pás, ÚPN Z Horný Kramer, ÚPN Z Kamenné sady, ÚPN Z Koliba Stráže, ÚPN zóny Tehelná

IV. okres

MČ Karlova Ves

ÚPN Z Majerníkova – severná časť

MČ Devín

ÚPN Z Devín I

MČ Devínska Nová Ves

ÚPN Z Centrálnej mestskej zóny

MČ Lamač

ÚPN Z Malokarpatské námestie

MČ Záhorská Bystrica

ÚPN Z Krče

V. okres

MČ Petržalka

ÚPN Z Celomestské centrum - územie medzi Starým mostom a Prístavným mostom

MČ Jarovce

ÚPN Z Jarovce PD dvor

MČ Rusovce

ÚPN Z Pamiatková zóna, ÚPN Z Rusovce – sever

MČ Čunovo

ÚPN Z záhradkárskej osady Dolné kostolné polia.

2.2.4. Regulácia funkčného využitia plôch

Regulácia funkčného využitia plôch je záväzná pre rozvojové aj stabilizované územia.

Podľa tabuľkovej časti Regulácia funkčného využitia plôch, označenej aj príslušným kódom začlenenia vo funkčnej štruktúre mesta podľa legendy grafickej časti ÚPN, je potrebné rešpektovať navrhované prípustné, obmedzujúce a vylučujúce funkcie v rámci ťažiskových funkčných plôch ako:

- prevládajúce,
- prípustné,
- prípustné v obmedzenom rozsahu,
- neprípustné.

Funkcie prevládajúce:

- základné funkcie územia, ktoré svojím počtom, rozsahom, objemom v území prevažujú, určujú jeho charakteristiky a základné väzby, či vzťahy.

Funkcie prípustné:

- môžu byť v území povoľované a umiestňované voľne, pokiaľ nenarušia základnú (dominantnú) funkciu územia, (hygienické predpisy, preslnenie, odstupy a pod.).

Funkcie prípustné v obmedzenom rozsahu:

- sú funkcie, ktoré nie sú v rozpore s dominantným funkčným využitím. Ich umiestňovanie však musí byť posudzované jednotlivo pre konkrétne územie na základe urbanistických kritérií, vplyvu na životné prostredie i vlastností, potrieb a podmienok konkrétneho územia.

Funkcie neprípustné:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s prevládajúcou funkciou,
- zariadenia, ktoré svojím počtom, rozsahom, účelom, či polohou odporujú vlastnostiam konkrétneho územia na základe urbanistických kritérií.

Bez číselného kódu je v grafickej časti ÚPN legendy funkčného využitia územia začlenená položka (biele plochy):

Námestia a ostatné komunikačné plochy:

Námestia a ostatné komunikačné plochy sú verejne prístupné nezastavané plochy v meste ohraničené inými funkčnými plochami. Pod úrovňou terénu je možné umiestňovať zariadenia a vedenia technickej infraštruktúry, podzemné parkovacie garáže, podjazdy, podchody pre chodcov, prevádzky občianskej vybavenosti určenej pre širokú verejnosť. Súčasťou plôch námestí a koridorov sú spravidla: zeleň, mestský mobiliár, prvky verejného osvetlenia, prvky dopravného značenia, výtvarné umelecké diela.

2.2.5. Určenie častí územia, pre ktoré je potrebné obstarať a schváliť ÚPN zón (ÚPN Z)

Pre spodrobnenie regulatívov stanovených na úrovni ÚPD obce, pre potreby územnoplánovacej praxe, usmerňovanie vlastníkov nehnuteľností a potenciálnej investičnej činnosti na území Bratislavy a jej mestských častí je potrebné zabezpečiť prehĺbenie územného plánu mesta spracovaním zonálnej dokumentácie pre územia:

1. MČ Staré Mesto

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Pamiatková rezervácia,
- Pamiatková zóna CMO:
- Južné predmestie,
- Východné predmestie,

- Centrum – východ,
- Centrum – západ,
- Obchodná,
- CMO Severovýchod,
- Ľavobrežné nábrežie Dunaja,
- Pribinova,
- Brnianska – Patrónka.

2. MČ Nové Mesto

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Horná Mlynská dolina,
- Krahulčia,
- Filiálka,
- Zátišie – Hatalova,
- Tomášikova – Rožňavská,
- Nobelova,
- Jelšová,
- Ľudová štvrť,
- Mierová kolónia,
- Biely kríž,
- Na Revíne,
- Vlárska,
- Dolné Kramáre,
- Pasienky – Kuchajda,
- Račianska – stred,
- Vajnorská – sever,
- Stará Vajnorská,
- Vajnorská - Magnetová – Turbínová
- Vajnorská – Rožňavská.

3. MČ Rača

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Ohňavy – Hojné vinice,
- Úžiny – Rinzle,
- Záhumenice,
- Kopanice,
- Táborky – Huštekl,
- Žabí majer,
- Pánty – Šajby,
- Rendez – Východné,
- Rača – centrálna časť,
- Krasňany,
- Pri vinohradoch,
- Žitná severozápad,
- Žitná juhovýchod,
- Púchovská juhovýchod,
- Juhovýchodné svahy Malých Karpát – rekreácia, vinice, záhradkárske osady.

4. MČ Vajnory

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Priečne,
- Koncové – Nemecká dolina,
- Šuty,
- Prostredné,
- Technologický park CEPIT Bratislava – Vajnory,
- Vajnory – centrum.

5. MČ Ružinov

Určenie časti územia na spracovanie ÚPN Z:

- Starý Ružinov západ,
- Blok Jégeho – Trnavská – Miletičova – Záhradnícka,
- Líščie nivy – Palkovičova,
- Starý Ružinov východ,

- Sídlisko 500 bytov – Koceľova ulica,
- Severný okraj zóny Karadžičova,
- Mlynské Nivy – autobusová stanica v nadväznosti na zónu Chalupkova,
- Zvolenská ulica,
- Miletičova trhovisko,
- Ružová dolina,
- Bajkalská – Drieňová,
- Štrkovecké jazero,
- Štrkovec – východ,
- Trávniky,
- Ostredky,
- Pošeň sever,
- Pošeň juh,
- Prievoz západ,
- Prievoz východ,
- Ružinovská ul. vrátane uzlových priestorov križovania Ružinovskej ul. s Bajkalskou a Tomášikovou,
- Strojnícka – Na piesku,
- ÚNS, diaľnica D1 a Gagarinova ul. - Prievoz,
- Mlynské nivy – západ,
- Mlynské nivy – východ,
- Zimný prístav,
- Pálenisko – Prístav Bratislava,
- Čierny les,
- Domové role,
- Nové záhrady,
- Veľké záhrady (priestor medzi Malým Dunajom a Slovnaftskou ul.),
- Vlčie hrdlo,
- Trnávka sever,
- Trnávka juh,
- Studená ulica – Pestovateľská - Galvaniho,
- Rožňavská – Studená – Krajná – Galvaniho,
- Zlaté piesky – záhradkárska osada,
- Zlaté piesky – na podklade UŠ Zlaté piesky so zahrnutím rozvojových plôch pozdĺž diaľnice D1,
- Ivánska cesta – pri letisku.

6. MČ Vrakuňa

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- juhovýchodný kvadrant Letiska M. R. Štefánika Bratislava,
- Centrum MČ Vrakuňa,
- Centrum - Majerská – Hradská – Malý Dunaj,
- Hrušov,
- Majerská – záhrady,
- Brezová –Priehradná- Platanová - Levanduľová,
- Hradská,
- Lokalita Malodunajskej ulice,
- Horné Diely.

7. MČ Podunajské Biskupice

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Závodná – ul. Svornosti,
- Lesný Hon - Hydinárska – Vinohradnícka ul.

8. MČ Karlova Ves

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Líščie údolie,
- Karloveská zátoka,
- Karlova Ves - Centrum I.,
- Dlhé Diely 4. a 5.,
- Dlhé Diely 6,
- Janotova – Hany Meličkovej,
- Karloveská – Jána Stanislava,
- Karlova Ves – Staré Grunty,
- Karlova Ves – Líščie údolie – Svrčia,
- Hlaváčiková – Iskerníková,

- Jamnického – Nad Sihoťou,
- Nad lúčkami,
- Krčace - západ,
- Krčace východ – Iuventa.

9. MČ Dúbravka

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Dúbravka - východný rozvoj,
- Dúbravka - západný rozvoj,
- Dúbravka – Jadranská západ,
- Dúbracentrum,
- Krčace – západ,
- Krčace – východ,
- Švábsky vrch, Lamenica, Dúbravská hlavica – rekreácia v prírodnom prostredí,
- územie OP NKP kostola sv. Kozmu a Damiána,
- územie OP NKP kaplnky Ružencovej P. Márie v Dúbravke.

10. MČ Lamač

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Staré Záhrady,
- Zečák,
- Lamačská brána,
- Nad ul. Havelkova,
- Pod ul. Podháj,
- Zlatá hora,
- Svätá Rozália.

11. MČ Devín

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Devín – SV,
- Devín – zóna SZ od kameňolomu,
- Devín – zóna Kráľova hora,
- Zlaté schody,
- rekreačné plochy pod lesom a pri rieke Morave,
- Devín – pri Sihoti,
- rekreačný koridor Moravského a Dunajského nábrežia,
- poľnohospodárska krajina Devína,
- územie OP NKP Slovanské hradisko.

12. MČ Devínska Nová Ves

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Výrobná zóna Devínska Nová Ves,
- Devínska Nová Ves – východný rozvoj,
- Glavica – Podhorské,
- Lamačská brána,
- rekreačné plochy pri rieke Morave,
- Kolónia Devínska Nová Ves,
- rekreačné plochy Devínske jazero,
- Devínska Nová Ves – Južný rozvoj – Pod Rakytou, Vápenice,
- Devínska Kobyla – centrálna časť.

13. MČ Záhorská Bystrica

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Záhorská Bystrica – západ,
- Boháčky,
- Ivance,
- Vlkovky,
- Francov východ – Krematórium,
- územie OP NKP kostola sv. Petra a Pavla spolu s ľudovými domami na ul. Čsl. tankistov v Záhorskej Bystrici.

14. MČ Petržalka

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Jantárová – 1, územie medzi železničnou traťou a Rusovskou cestou,
- Jantárová – 2, územie medzi Rusovskou cestou a Jiráskovou ul.,
- Jantárová – 3, územie medzi Jiráskovou a Kutlíkovou ulicou,
- Jantárová – 4, územie medzi Kutlíkovou a Šintavskou ulicou,
- Jantárová – 5, územie medzi Šintavskou ulicou a Panónskou cestou,
- Panónska - Budatínska,
- Kopčianska - Kapitulský dvor,
- Petržalka – západ,
- Petržalka – ~~J~~ juhozápadný rozvoj,
- Janíkov dvor,
- Rekreácia Petržalka – východ (inundačné územie od Prístavného mosta po Jarovské rameno vrátane zariadenia Triediarne štrkov),
- Sad Janka Kráľa,
- Jarovské rameno
- Južné mesto.

15. MČ Jarovce

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Bažantnica – TP Jarovce - Kittsee,
- Jarovce – sever,
- Jarovce – východ.

16. MČ Rusovce

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Rusovce – severozápad,
- Rusovce – za železničnou traťou,
- Rusovce – stred,
- Rusovce – juh

17. MČ Čunovo

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Čunovo – západ,
- Čunovo – juh,
- Čunovo – hraničný prechod,
- bývalý areál PD Čunovo,
- Športovo – rekreačná zóna Zdrž Hrušov.

ÚPN Z pre určené časti územia mesta sú záväzné z hľadiska rozsahu a polohy podľa textovej časti ÚPN. Konkrétne vymedzenie riešeného územia ÚPN Z môže byť upravené v rámci procesu jeho obstarania.

Pre ostatné územie mesta je možné spracovať ÚPN Z podľa potreby mesta a jednotlivých mestských častí.

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

OBYTNÉ ÚZEMIA	101
101	viacpodlažná zástavba obytného územia
102	málopodlažná zástavba obytného územia

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia slúžiace pre bývanie vo viacpodlažných bytových domoch a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia – v súlade s významom a potrebami územia stavby občianskeho vybavenia, zeleň, ihriská, vodné plochy ako súčasť parteru a plôch zelene, dopravné a technické vybavenie, garáže, zariadenia pre požiarnu ochranu a civilnú obranu.

Podiel funkcie bývania musí tvoriť minimálne 70% z celkových podlažných plôch nadzemnej časti zástavby funkčnej plochy.

Základné občianske vybavenie musí skladbou a kapacitou zodpovedať veľkosti a funkcii územia.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

- viacpodlažné bytové domy

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

- stavby a zariadenia zabezpečujúce komplexnosť a obsluhu obytného územia v súlade s významom a potrebami územia, zariadenia občianskej vybavenosti predovšetkým vstavané do objektov bývania - zariadenia obchodu a služieb, verejného stravovania, zariadenia pre kultúru, školstvo, zariadenia pre zdravotníctvo a sociálnu pomoc
- zeleň líniovú a plošnú, zeleň pozemkov obytných budov
- vodné plochy ako súčasť parteru a plôch zelene
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä **:**

- bytové domy do 4 nadzemných podlaží, rodinné domy v doplnkovom rozsahu
- zariadenia občianskej vybavenosti lokálneho významu, pokiaľ nie sú súčasťou lokálnych centier
- zariadenia telovýchovy a voľného času, zariadenia sociálnej starostlivosti rozptýlené v území
- solitérne stavby občianskej vybavenosti slúžiace širšiemu územiu
- zariadenia drobných prevádzok služieb
- zariadenia na separovaný zber komunálnych odpadov miestneho významu vrátane komunálnych odpadov s obsahom škodlivín z domácností

neprípustné

V území nie je prípustné umiestňovať najmä:

- zariadenia s negatívnymi účinkami na stavby a zariadenia v ich okolí
- stavby občianskej vybavenosti areálového typu s vysokou koncentráciou návštevníkov a nárokov na obsluhu územia
- stavby na individuálnu rekreáciu
- areály priemyselných podnikov, zariadenia priemyselnej a poľnohospodárskej výroby
- skladové areály, distribučné centrá a logistické parky, stavebné dvory
- ČSPH s umyvárňou automobilov a plničkou plynu
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu
- zariadenia odpadového hospodárstva okrem prípustných v obmedzenom rozsahu
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

OBYTNÉ ÚZEMIA	102
101	viacpodlažná zástavba obytného územia
102	málopodlažná zástavba obytného územia

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia slúžiace pre bývanie v rodinných domoch a bytových domoch do 4 nadzemných podlaží a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia - v súlade s významom a potrebami územia stavby občianskeho vybavenia, zeleň, ihriská, vodné plochy ako súčasť parteru a plôch zelene, dopravné a technické vybavenie, garáže, zariadenia pre požiarnu ochranu a civilnú obranu.

V stabilizovaných územiach charakteru rodinnej zástavby sa málopodlažné bytové domy nepripúšťajú. Premiešané formy rodinnej a málopodlažnej bytovej zástavby sa preferujú v rozvojových územiach, málopodlažné bytové domy sa umiestňujú prednostne ako prechodové formy medzi viacpodlažnou bytovou zástavbou a rodinnou zástavbou alebo ako kompozičná kostra málopodlažnej zástavby.

Podiel funkcie bývania musí tvoriť minimálne 70% z celkových podlažných plôch nadzemnej časti zástavby funkčnej plochy.

Do počtu nadzemných podlaží sa nezahŕňa podkrovie alebo posledné ustupujúce podlažie, ak jeho zastavaná plocha je menšia ako 50% zastavanej plochy predchádzajúceho podlažia.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

- rôzne formy zástavby rodinných domov

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

- bytové domy do 4 nadzemných podlaží
- zeleň líniovú a plošnú, zeleň pozemkov obytných budov
- vodné plochy ako súčasť parteru a plôch zelene
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä **:**

- zariadenia občianskej vybavenosti lokálneho významu rozptýlené v území alebo ako vstavané
- zariadenia telovýchovy a voľného času rozptýlené v území
- solitérne stavby občianskej vybavenosti slúžiace širšiemu územiu
- zariadenia drobných prevádzok služieb
- zariadenia na separovaný zber komunálnych odpadov miestneho významu vrátane komunálnych odpadov s obsahom škodlivín z domácností

neprípustné

V území nie je prípustné umiestňovať najmä:

- zariadenia s negatívnymi účinkami na stavby a zariadenia v ich okolí
- málopodlažné bytové domy v stabilizovaných územiach rodinných domov
- bytové domy nad 4 nadzemné podlažia
- stavby občianskej vybavenosti areálového typu s vysokou koncentráciou návštevníkov a nárokov na obsluhu územia
- stavby na individuálnu rekreáciu
- areály priemyselných podnikov, zariadenia priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladové areály, distribučné centrá a logistické parky, stavebné dvory
- ČSPH s umyvárňou automobilov a plničkou plynu
- zariadenia odpadového hospodárstva okrem prípustných v obmedzenom rozsahu
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI	201
201	občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu
202	občianska vybavenosť lokálneho významu

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia areálov a komplexov občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu s konkrétnymi nárokmi a charakteristikami podľa funkčného zamerania. Súčasťou územia sú plochy zelene, vodné plochy ako súčasť parteru, dopravné a technické vybavenie, garáže a zariadenia pre požiarnu a civilnú obranu.

Podiel funkcie bývania nesmie prekročiť 30% z celkových podlažných plôch nadzemnej časti zástavby funkčnej plochy.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

- zariadenia administratívy, správy a riadenia
- zariadenia kultúry a zábavy
- zariadenia cirkví a na vykonávanie obradov
- ubytovacie zariadenia cestovného ruchu
- zariadenia verejného stravovania
- zariadenia obchodu a služieb
- zariadenia zdravotníctva a sociálnej starostlivosti
- zariadenia školstva, vedy a výskumu

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

- integrované zariadenia občianskej vybavenosti
- areály voľného času a multifunkčné zariadenia
- účelové zariadenia verejnej a štátnej správy
- zeleň líniovú a plošnú
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :

- bývanie v rozsahu do 30% z celkových nadzemných podlažných plôch funkčnej plochy
- zariadenia športu, telovýchovy a voľného času
- vedecko – technické a technologické parky
- vodné plochy ako súčasť parteru a plôch zelene
- zariadenia drobných prevádzok výroby a služieb
- zariadenia na separovaný zber komunálnych odpadov miestneho významu vrátane komunálnych odpadov s obsahom škodlivín z domácností

neprípustné

V území nie je prístupné umiestňovať najmä :

- zariadenia s negatívnymi účinkami na stavby a zariadenia v ich okolí
- rodinné domy
- areály priemyselných podnikov, zariadenia priemyselnej a poľnohospodárskej výroby
- skladové areály, distribučné centrá a logistické parky, stavebné dvory
- autokempingy
- stavby na individuálnu rekreáciu
- zariadenia odpadového hospodárstva okrem prípustných v obmedzenom rozsahu
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI	202
201	občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu
202	občianska vybavenosť lokálneho významu

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia občianskej vybavenosti slúžiace pre umiestňovanie stavieb a zariadení lokálneho významu, predovšetkým pre obyvateľstvo bývajúce v spádovom území. Súčasťou územia sú plochy zelene, vodné plochy ako súčasť parteru, dopravné a technické vybavenie, garáže a zariadenia pre požiarnu a civilnú obranu.

Podiel funkcie bývania nesmie prekročiť 30% z celkových podlažných plôch nadzemnej časti zástavby funkčnej plochy.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

- zariadenia administratívy, správy a riadenia
- zariadenia školstva
- zariadenia kultúry
- zariadenia zdravotníctva a sociálnej starostlivosti,
- zariadenia cirkví
- zariadenia verejného stravovania, služieb a obchodu

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

- bývanie v rozsahu do 30% celkových nadzemných podlažných plôch funkčnej plochy
- integrované zariadenia občianskej vybavenosti
- zariadenia drobných prevádzok výroby a služieb bez rušivých vplyvov na okolie
- zeleň líniovú a plošnú
- vodné plochy ako súčasť parteru a plôch zelene
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti slúžiace obsluhe územia

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :

- bývanie v rozsahu do 30% celkových podlažných plôch nadzemnej časti zástavby funkčnej plochy
- zariadenia športu, telovýchovy a voľného času
- ubytovacie zariadenia cestovného ruchu
- účelové zariadenia verejnej a štátnej správy
- zariadenia na separovaný zber komunálnych odpadov miestneho významu vrátane komunálnych odpadov s obsahom škodlivín z domácností

neprípustné

V území nie je prístupné umiestňovať najmä :

- zariadenia s negatívnymi účinkami na stavby a zariadenia v ich okolí
- bývanie v rodinných domoch
- bytové domy nad 4 nadzemné podlažia
- autokempingy
- areály priemyselných podnikov, zariadenia priemyselnej a poľnohospodárskej výroby
- skladové areály, distribučné centrá a logistické parky, stavebné dvory
- stavby na individuálnu rekreáciu
- zariadenia odpadového hospodárstva okrem prípustných v obmedzenom rozsahu
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA VÝROBY	301
301	priemyselná výroba
302	distribučné centrá sklady, stavebníctvo
303	poľnohospodárska výroba
304	skleníkové hospodárstvo

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia slúžiace pre umiestňovanie areálov a stavieb priemyselnej výroby s prípadným rizikom rušivého vplyvu na okolie, vrátane dopravného a technického vybavenia a plôch líniovej a plošnej zelene.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

- areály a stavby veľkých a stredných priemyselných podnikov vrátane prislúchajúcich skladov a skladových plôch pre výrobu
- areály a stavby služieb a výroby všetkých druhov
- priemyselné a technologické parky

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

- zariadenia administratívy, vedeckého výskumu a vedecko – technologické parky súvisiace s funkciou
- dopravné vybavenie, ktorého dimenzie musia byť v súlade s potrebami na zabezpečenie požiadaviek parkovania, prepravy osôb, tovaru a surovín
- zariadenia a vedenia technickej vybavenosti slúžiace pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :

- skladové areály, distribučné centrá
- stavebné dvory a zariadenia
- zariadenia občianskej vybavenosti súvisiace s funkciou
- byty v objektoch určených pre inú funkciu – služobné byty
- zeleň líniovú a plošnú
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného systému
- zariadenia na nakladanie s odpadmi

neprípustné

V území nie je prípustné umiestňovať najmä :

- bývanie okrem prípustného v obmedzenom rozsahu
- zariadenia občianskej vybavenosti presahujúce význam územia funkcie :
  - zariadenia veľkoobchodu a veľkoplošného maloobchodu
  - základné a vysoké školy
  - ubytovacie a stravovacie zariadenia cestovného ruchu
  - kongresové a veľtržné areály
  - zariadenia pre kultúru, zábavu a cirkev
  - zariadenia zdravotníctva a sociálnej starostlivosti
  - areálové a kryté zariadenia športu a voľného času
- stavby pre individuálnu rekreáciu
- zariadenia pre poľnohospodársku výrobu
- skládky odpadov
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA VÝROBY		302
301	priemyselná výroba	
302	distribučné centrá sklady, stavebníctvo	
303	poľnohospodárska výroba	
304	skleníkové hospodárstvo	

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia slúžiace pre umiestňovanie skladových areálov, distribučných a logistických centier ako aj trvalé stavebné dvory a zariadenia, vrátane dopravného a technického vybavenia a plôch líniovej a plošnej zelene.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

- zariadenia a areály veľkoobchodných skladov a distribučných centier
- logistické parky
- areály stavebnej výroby vrátane stavebných dvorov a zariadení

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

- zariadenia drobných prevádzok výroby a služieb a súvisiacej distribúcie
- zariadenia administratívy a vedeckého výskumu súvisiace s funkciou
- zariadenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :

- zariadenia občianskej vybavenosti súvisiace s funkciou
- byty v objektoch určených pre inú funkciu – služobné byty
- zeleň líniovú a plošnú
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného systému
- zariadenia na zber odpadov

neprípustné

V území nie je prípustné umiestňovať najmä :

- bývanie okrem prípustného v obmedzenom rozsahu
- zariadenia občianskej vybavenosti presahujúce význam územia funkcie :
  - zariadenia veľkoobchodu a veľkoplošného maloobchodu
  - obchodné centrá a veľkoobchodné strediská
  - zariadenia školstva
  - ubytovacie a stravovacie zariadenia cestovného ruchu
  - kongresové a veľtržné areály
  - zariadenia pre kultúru, zábavu a cirkev
  - zariadenia zdravotníctva a sociálnej starostlivosti
  - areálové a kryté zariadenia športu a voľného času
- areály priemyselných podnikov
- stavby pre individuálnu rekreáciu
- zariadenia pre poľnohospodársku výrobu
- zariadenia odpadového hospodárstva okrem zariadení na zber odpadov
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA VÝROBY		303
301	priemyselná výroba	
302	distribučné centrá sklady, stavebníctvo	
303	poľnohospodárska výroba	
304	skleníkové hospodárstvo	
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH		
Územia slúžiace pre umiestňovanie stavieb a zariadení rastlinnej a živočíšnej poľnohospodárskej výroby, vrátane dopravného a technického vybavenia a plôch líniovej a plošnej zelene.		
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH		
prevládajúce - stavby na chov hospodárskych zvierat - špecializované farmy živočíšnej výroby - stavby slúžiace poľnohospodárskej výrobe		
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : drobné prevádzky súvisiacej výroby a služieb - sklady súvisiace s funkciou - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia		
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - doplnkové administratívne priestory súvisiace s funkciou - drobné zariadenia občianskej vybavenosti súvisiace s funkciou - ubytovacie zariadenia cestovného ruchu v areáloch pre agroturistiku - byty v objektoch určených pre inú funkciu – služobné byty - zeleň líniovú a plošnú - tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného systému - kompostárne a zariadenia na zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov - zariadenia na separovaný zber komunálnych odpadov miestneho významu vrátane komunálnych odpadov s obsahom škodlivín s domácností		

neprípustné

V území nie je prípustné umiestňovať najmä :

- bývanie okrem prípustného v obmedzenom rozsahu
- zariadenia občianskej vybavenosti :
  - zariadenia veľkoobchodu a veľkoplošného maloobchodu
  - zariadenia školstva
  - ubytovacie a stravovacie zariadenia cestovného ruchu okrem prípustných v obmedzenom rozsahu
  - kongresové a veľtržné areály
  - zariadenia pre kultúru, zábavu a cirkev
  - zariadenia zdravotníctva a sociálnej starostlivosti
  - areálové a kryté zariadenia športu, telovýchovy a voľného času
- areály priemyselných podnikov
- skladové areály, distribučné centrá, logistické parky
- stavebné dvory a zariadenia
- stavby pre individuálnu rekreáciu
- zariadenia odpadového hospodárstva okrem zariadení na zber odpadov
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA VÝROBY		304
301	priemyselná výroba	
302	distribučné centrá sklady, stavebníctvo	
303	poľnohospodárska výroba	
304	skleníkové hospodárstvo	

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia areálov špecializovanej výroby s využitím skleníkov so špecifickými formami energetického hospodárenia.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

- stavby a plochy produkcie kvetov a zeleniny s príslušnými skladovacími zariadeniami

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

- technické zariadenia pre faunu a pestovanie rastlinného materiálu
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :

- zariadenia drobných prevádzok výroby a služieb súvisiace s funkciou
- byty v objektoch určených pre inú funkciu – služobné byty
- zariadenia pre poľnohospodársku výrobu
- doplnkové administratívne priestory súvisiace s funkciou
- drobné zariadenia občianskej vybavenosti súvisiace s funkciou
- kompostárne a zariadenia na zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov miestneho významu, súvisiace s funkciou

neprípustné

V území nie je prípustné umiestňovať najmä :

- bývanie okrem prípustného v obmedzenom rozsahu
- zariadenia občianskej vybavenosti :
  - zariadenia veľkoobchodu a veľkoplošného maloobchodu
  - zariadenia školstva
  - ubytovacie a stravovacie zariadenia cestovného ruchu
  - kongresové a veľtržné areály
  - zariadenia pre kultúru, zábavu a cirkev
  - zariadenia zdravotníctva a sociálnej starostlivosti
  - areálové a kryté zariadenia športu, telovýchovy a voľného času
- areály priemyselných podnikov
- skladové areály, distribučné centrá, logistické parky
- stavebné dvory a zariadenia
- stavby pre individuálnu rekreáciu
- zariadenia odpadového hospodárstva okrem zariadení na zber odpadov
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA ŠPORTU	401
401	šport, telovýchova a voľný čas

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia prevažne areálového charakteru s využitím pre šport a telesnú výchovu tvorené krytými športovými zariadeniami, športovými otvorenými ihriskami a zariadeniami, špecifickými zariadeniami športu slúžiacimi pre organizovanú telovýchovu, výkonnostný šport, amatérsky šport a územia slúžiace športovým aktivitám vo voľnom čase. Súčasťou územia je dopravné a technické vybavenie a plochy líniovej a plošnej zelene.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

- kryté a otvorené ihriská, zariadenia a areály športu, telovýchovy a voľného času

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

- špecifické športové zariadenia jazdeckého, cyklistického, motoristického, vodáckeho, leteckého, modelárskeho športu, zimných športov a iné
- zeleň líniovú a plošnú
- vodné plochy ako súčasť parteru a plôch zelene
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :

- zariadenia občianskej vybavenosti, ktoré neprekročia 10% z funkčnej plochy
- byty v objektoch funkcie– služobné byty

neprípustné

V území nie je prípustné umiestňovať najmä :

- bývanie okrem prípustného v obmedzenom rozsahu
- areálové zariadenia občianskej vybavenosti
- zariadenia a areály výroby
- skladové areály, distribučné centrá a logistické parky
- stavby na individuálnu rekreáciu
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu
- zariadenia odpadového hospodárstva
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ZMIEŠANÉ ÚZEMIA	501
501	zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti
502	zmiešané územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia slúžiace predovšetkým pre umiestnenie polyfunkčných objektov bývania a občianskej vybavenosti v zónach celomestského a nadmestského významu a na rozvojových osiach, s dôrazom na vytváranie mestského prostredia a zariadenia občianskej vybavenosti zabezpečujúce vysokú komplexitu prostredia centier a mestských tried.

Podľa polohy v organizme mesta je to prevažne viacpodlažná zástavba, v územiach vonkajšieho mesta málopodlažná zástavba. Podiel bývania je v rozmedzí do 70 % celkových podlažných plôch nadzemnej časti zástavby funkčnej plochy. Zariadenia občianskej vybavenosti sú situované predovšetkým ako vstavané zariadenia v polyfunkčných objektoch.

Súčasťou územia sú plochy zelene, vodné plochy ako súčasť parteru, dopravné a technické vybavenie, garáže a zariadenia pre požiarnu a civilnú obranu.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

- polyfunkčné objekty bývania a občianskej vybavenosti

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

- bytové domy
- zariadenia občianskej vybavenosti zabezpečujúce vysokú komplexnosť prostredia centier a mestských tried:
  - zariadenia administratívy, správy a riadenia
  - zariadenia kultúry a zábavy
  - zariadenia cirkví a na vykonávanie obradov
  - ubytovacie zariadenia cestovného ruchu
  - zariadenia verejného stravovania
  - zariadenia obchodu a služieb
  - zariadenia zdravotníctva a sociálnej starostlivosti
  - zariadenia školstva, vedy a výskumu
- zeleň líniovú a plošnú
- vodné plochy ako súčasť parteru a plôch zelene
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :

- rodinné domy
- zariadenia športu
- účelové zariadenia verejnej a štátnej správy
- zariadenia drobných prevádzok výroby a služieb bez rušivých vplyvov na okolie
- zariadenia na separovaný zber komunálnych odpadov miestneho významu vrátane komunálnych odpadov s obsahom škodlivín z domácnosti

neprípustné

V území nie je prípustné umiestňovať najmä:

- zariadenia s negatívnymi účinkami na stavby a zariadenia v ich okolí
- areálové zariadenia občianskej vybavenosti s vysokou koncentráciou osôb a nárokmi na obsluhu územia
- zariadenia veľkoobchodu
- autokempingy
- areály priemyselných podnikov, zariadenia priemyselnej a poľnohospodárskej výroby
- skladové areály, distribučné centrá a logistické parky, stavebné dvory
- stavby na individuálnu rekreáciu
- zariadenia odpadového hospodárstva okrem prípustných v obmedzenom rozsahu
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ZMIEŠANÉ ÚZEMIA	502
501	zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti
502	zmiešané územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia pre umiestňovanie obslužných zariadení obchodu, výrobných a nevýrobných služieb s príslušnými súvisiacimi činnosťami.

Súčasťou územia sú plochy zelene, vodné plochy ako súčasť parteru, dopravné a technické vybavenie a zariadenia pre požiarnu a civilnú obranu.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

- zariadenia obchodu
- zariadenia výrobných a nevýrobných služieb

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

- zariadenia veľkoobchodu
- výstavné a predvádzacie priestory
- skladové areály, distribučné centrá a logistické parky
- zeleň líniovú a plošnú
- vodné plochy ako súčasť parteru a plôch zelene
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :

- byty v objektoch určených pre inú funkciu
- zariadenia občianskej vybavenosti viažuce sa na funkciu
- zariadenia na zber odpadov

neprípustné

V území nie je prípustné umiestňovať najmä:

- rodinné domy a bytové domy
- areálové zariadenia občianskej vybavenosti
- areály priemyselných podnikov, zariadenia priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, stavebné dvory a zariadenia
- stavby pre individuálnu rekreáciu
- zariadenia odpadového hospodárstva okrem zariadení na zber odpadov
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA TECHNICKEJ VYBAVENOSTI	601
601	vodné hospodárstvo
602	energetika a telekomunikácie
603	rezerva zariadení technickej infraštruktúry

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia určené pre umiestňovanie stavieb a zariadení vodného hospodárstva.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce
- vodné zdroje
- vodojemy
- čerpacie stanice
- čističky odpadových vôd
- dažďové nádrže
- vodné diela
- úpravne vôd
- chlórovne
- prepojovacie objekty

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :
- objekty v súlade so zákonom o vodách
- zeleň líniovú a plošnú
- zeleň ochrannú a izolačnú
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia funkčnej plochy

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :
- prevádzkové zariadenia a areály prevádzkovateľov
- byty v objektoch funkcie – služobné byty

neprípustné
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA TECHNICKEJ VYBAVENOSTI		602
601	vodné hospodárstvo	
602	energetika a telekomunikácie	
603	rezerva zariadení technickej infraštruktúry	
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH		
Územia určené pre umiestnenie stavieb a zariadení energetických a telekomunikačných systémov.		
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH		
prevládajúce - zdroje na výrobu elektrickej energie a tepla - rozvodné zariadenia - elektrické stanice - regulačné stanice plynu - koncové a výstupné zariadenia plynovodov - odovzdávacie stanice tepla - prečerpávacie a kompresorové stanice - nádrže a zásobníky - telekomunikačné zariadenia		
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - zeleň ochrannú a izolačnú - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia funkčnej plochy - tranzitné vedenia a zariadenia technickej vybavenosti nadradeného významu súvisiace s funkciou		
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - prevádzkové zariadenia a areály prevádzkovateľov - byty v objektoch funkcie – služobné byty - technické a skladovacie zariadenia slúžiace prevádzke		
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou		

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA TECHNICKEJ VYBAVENOSTI	603
601	vodné hospodárstvo
602	energetika a telekomunikácie
603	rezerva zariadení technickej infraštruktúry
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH	
Územia pre výhľadové umiestnenie zariadení a vedení technickej vybavenosti vodohospodárskych a energetických systémov.	
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH	
prevládajúce - rezerva územia	
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - zariadenia a vedenia technickej vybavenosti vodohospodárskych systémov - zariadenia a vedenia technickej vybavenosti energetických systémov	
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - zeleň líniovú a plošnú - poľnohospodárske využitie - tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu	
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou	

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA DOPRAVY A DOPRAVNEJ VYBAVENOSTI	701
701	plochy zariadení mestskej hromadnej dopravy a autobusovej hromadnej dopravy
702	plochy zariadení železničnej dopravy
703	plochy zariadení vodnej a leteckej dopravy
704	rezerva zariadení dopravy
705	zariadenia diaľničnej siete

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia určené pre umiestnenie stavieb a zariadení, ktoré slúžia pre prevádzku :
A - mestskej hromadnej dopravy (MHD)
B - hromadnej dopravy (HD) autobusovej

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce
A - depá nosného systému, vozovne a dielne električiek, trolejbusov a autobusov
B - stanice autobusovej dopravy

prípustné
V území je prípustné umiestňovať najmä :
A
- zariadenia administratívy súvisiace s funkciou
- zariadenia verejného stravovania pre zamestnancov
- garáže a dielne
- sklady, skladovacie plochy a prevádzky súvisiace s funkciou
- odstavné plochy a parkoviská súvisiace s funkciou
- ČSPH bez sprievodných prevádzok
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia
- meniarne

B
- zariadenia občianskej vybavenosti súvisiace s funkciou
- ČSPH bez sprievodných prevádzok
- odstavné státia, parkoviská a parkinggaráže
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu
V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :
A
- zeleň líniovú a plošnú
- byty v objektoch funkcie – služobné byty
- zariadenia na separovaný zber odpadu

B
- zeleň líniovú a plošnú
- byty v objektoch funkcie – služobné byty

neprípustné
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA DOPRAVY A DOPRAVNEJ VYBAVENOSTI	702
701	plochy zariadení mestskej hromadnej dopravy a autobusovej hromadnej dopravy
702	plochy zariadení železničnej dopravy
703	plochy zariadení vodnej a leteckej dopravy
704	rezerva zariadení dopravy
705	zariadenia diaľničnej siete

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia určené pre umiestnenie stavieb a zariadení, ktoré slúžia pre prevádzku železničnej dopravy
A - osobnej
B - nákladnej

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce
A - stanice a zastávky osobnej dopravy
B - stanice nákladné, odstavné a zriaďovacie, rušňové depá

prípustné
V území je prípustné umiestňovať najmä :
A
- zariadenia administratívy súvisiace s funkciou
- zariadenia občianskej vybavenosti súvisiace s funkciou
- parkoviská a parkinggaráže
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

B
- zariadenia administratívy súvisiace s funkciou
- sklady, skladové plochy a prevádzky súvisiace s funkciou
- zariadenia vybavenosti pre obsluhu prevádzok
- parkoviská
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu
V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :
A
- byty v objektoch funkcie - služobné byty
- zeleň líniovú a plošnú

B
- byty v objektoch funkcie - služobné byty
- zeleň líniovú a plošnú
- zariadenia na separovaný zber odpadu

neprípustné
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA DOPRAVY A DOPRAVNEJ VYBAVENOSTI	703
701	plochy zariadení mestskej hromadnej dopravy a autobusovej hromadnej dopravy
702	plochy zariadení železničnej dopravy
703	plochy zariadení vodnej a leteckej dopravy
704	rezerva zariadení dopravy
705	zariadenia diaľničnej siete

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia určené pre umiestnenie stavieb a zariadení, ktoré slúžia pre prevádzku
A - leteckej dopravy
B - vodnej dopravy

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce
A
- dráhový systém
- odbavovacie plochy
- terminály pre osobnú dopravu
- cargo terminály
- údržba lietadiel
- technicko-prevádzkové služby súvisiace s funkciou

B
- prístavy osobnej a nákladnej dopravy

prípustné
V území je prípustné umiestňovať najmä :
A
- zariadenia občianskej vybavenosti súvisiace s funkciou
- odstavné plochy, parkoviská a parkinggaráže
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

B
- zariadenia občianskej vybavenosti súvisiace s funkciou
- parkoviská a garáže súvisiace s funkciou
- sklady, skladové plochy a prevádzky súvisiace s funkciou
- zariadenia a vedenia technickej dopravnej a vybavenosti pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu
V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :
A+B
- byty v objektoch funkcie – služobné byty
- zeleň líniovú a plošnú

neprípustné
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA DOPRAVY A DOPRAVNEJ VYBAVENOSTI	704
701	plochy zariadení mestskej hromadnej dopravy a autobusovej hromadnej dopravy
702	plochy zariadení železničnej dopravy
703	plochy zariadení vodnej a leteckej dopravy
704	rezerva zariadení dopravy
705	zariadenia diaľničnej siete
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH	
Územia slúžiace ako dlhodobé rezervy pre umiestnenie dopravných stavieb a zariadení vodnej dopravy a leteckej dopravy	
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH	
prevládajúce - rezerva pre umiestnenie stavieb a zariadení vodnej dopravy a leteckej dopravy	
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - líniovú a plošnú zeleň	
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - poľnohospodárske využitie	
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou	

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA DOPRAVY A DOPRAVNEJ VYBAVENOSTI	705
701	plochy zariadení mestskej hromadnej dopravy a autobusovej hromadnej dopravy
702	plochy zariadení železničnej dopravy
703	plochy zariadení vodnej a leteckej dopravy
704	rezerva zariadení dopravy
705	zariadenia diaľničnej siete
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH	
Územia určené pre umiestnenie stavieb a zariadení, ktoré slúžia pre prevádzku na diaľniciach	
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH	
prevládajúce - odstavné státia a parkoviská - ČSPH so sprievodnými zariadeniami	
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : zariadenia občianskej vybavenosti súvisiace s funkciou	
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - zeleň líniovú a plošnú - oddychové zariadenia	
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou	

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA DOBÝVACÍCH PRIESTOROV A ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA	801
801	dobývacie priestory
802	plochy a zariadenia odpadového hospodárstva
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH	
Územia pre ťažbu nerastných surovín a chránené ložiskové územia nerastov s výrazným obmedzením iného funkčného využitia.	
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH	
prevládajúce - ťažba nerastných surovín	
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - činnosti súvisiace s ťažbou nerastných surovín (drvenie, triedenie) - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia	
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - zariadenia administratívy súvisiace s funkciou - sociálne a stravovacie zariadenia pre zamestnancov - poľnohospodárske využitie ťažbou nevyužívaného priestoru - zeleň líniovú, plošnú, krajinnú a ekostabilizačnú	
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou	

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA DOBÝVACÍCH PRIESTOROV A ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA	802
801	dobývacie priestory
802	plochy a zariadenia odpadového hospodárstva
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH	
Územia slúžiace pre nakladanie s odpadmi – zber, prepravu, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania	
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH	
prevládajúce - nakladanie s odpadom	
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - súvisiace spracovateľské prevádzky - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia	
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - zariadenia administratívy súvisiace s funkciou - sociálne a stravovacie zariadenia pre zamestnancov - zeleň líniovú, plošnú, krajinnú a ekostabilizačnú	
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou - skládky odpadov okrem skládok inertných odpadov	

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA VODNÝCH PLÔCH A TOKOV	901
901	vodné plochy a toky
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH	
Územia slúžiace pre umiestňovanie prirodzených a umelých vodných plôch s využitím na plavebné, hospodárske, ochranné, ekostabilizačné, krajinotvorné a rekreačné účely.	
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH	
prevládajúce - vodné plochy a vodné toky ako výrazné krajinné prvky - vodné plochy a vodné toky na vodohospodárske využitie ako zdroje vody, recipienty, na odvádzanie prívalových vôd a povodňových prietokov	
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - zariadenia pre vodnú dopravu a hydroenergetické využitie - stavby a zariadenia slúžiace pre ochranu a využívanie vodných zdrojov - stavby a zariadenia slúžiace na protipovodňovú ochranu - vodné športy a rekreácia - zariadenia na chov rýb, rybárstvo	
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - zariadenia pre správu tokov - zariadenia na ťažbu štrkov a pieskov - plávajúce stravovacie zariadenia zakotvené, vyviazané - plávajúce ubytovacie zariadenia cestovného ruchu zakotvené, vyviazané - plávajúce zariadenia pre rekreáciu zakotvené, vyviazané - plávajúce drobné zariadenia občianskej vybavenosti zakotvené, vyviazané - plávajúce zariadenia na pristávanie plavidiel – prístavné pontóny - prístavné móla - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia	
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou	

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA PRÍRODNEJ ZELENE	1001
1001	les, ostatné lesné pozemky
1002	krajinná zeleň
1003	rekreácia v prírodnom prostredí

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia s lesnými porastmi alebo bez porastov slúžiace na hospodárske, rekreačné, vodohospodárske, ekostabilizačné a hygienické funkcie.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce
- les, lesné porasty, lesné škôlky
- semenné sady
- lesné cesty a zvážnice
- rozdeľovacie pasienky

prípustné
V území je prípustné umiestňovať najmä :
- pobytové lúky
- náučné chodníky, turistické trasy a cyklistické trasy

prípustné v obmedzenom rozsahu
V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :
- technické zariadenia pre faunu a pestovanie rastlinného materiálu
- byty v objektoch funkcie – služobné byty
- vodné plochy, nádrže účelové a retenčné
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia funkčnej plochy

neprípustné
Neprípustné je umiestňovať najmä:
- všetky formy bývania okrem prípustných v obmedzenom rozsahu
- všetky druhy zariadení obchodu
- ubytovacie zariadenia cestovného ruchu
- všetky druhy zariadení kultúry a cirkví, administratívy, školstva, zdravotníctva, sociálnej starostlivosti
- zariadenia výroby priemyselnej a poľnohospodárskej
- zariadenia služieb, skladového hospodárstva, stavebníctva
- areálové a kryté zariadenia športu
- zariadenia odpadového hospodárstva
- diaľničné odpočívadlá, ČSPH, parkinggaráže
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA PRÍRODNEJ ZELENE		1002
1001	les, ostatné lesné pozemky	
1002	krajinná zeleň	
1003	rekreácia v prírodnom prostredí	
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH		
Územia vegetácie predovšetkým v poľnohospodárskej krajine slúžiace na rozčlenenie veľkých plôch poľnohospodárskej pôdy, ako ochrana pred vetrom, sprievodná zeleň vodných tokov a ciest v krajine.		
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH		
prevládajúce - krajinná vegetácia plniaca krajinotvorné a ekostabilizačné funkcie		
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä: - zeleň líniovú a plošnú (stromoradia, remízky)		
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - drobné zariadenia pre vedecko - výskumné účely - pobytové lúky - náučné chodníky, turistické a cyklistické trasy - tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia		
neprípustné Neprípustné je umiestňovať najmä: - všetky formy bývania - všetky druhy zariadení obchodu - ubytovacie zariadenia cestovného ruchu - všetky druhy zariadení kultúry a cirkví, administratívy, školstva, zdravotníctva, sociálnej starostlivosti - zariadenia výroby priemyselnej a poľnohospodárskej - zariadenia služieb, skladového hospodárstva, stavebníctva - areálové a kryté zariadenia športu - zariadenia odpadového hospodárstva - diaľničné odpočívadlá, ČSPH, parkinggaráže - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou		

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA PRÍRODNEJ ZELENE	1003
1001	les, ostatné lesné pozemky
1002	krajinná zeleň
1003	rekreácia v prírodnom prostredí

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia slúžiace oddychu a pohybu v prírode a športové aktivity v prírodnom prostredí, ktoré podstatne nenarušujú prírodný charakter územia. Rekreačné priestory v prírodnom zázemí mesta a vodné plochy pre rekreáciu s drobnými zariadeniami občianskej vybavenosti pre obsluhu územia.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

Prírodné prostredie:

- zeleň líniová a plošná
- les
- vodné plochy pre rekreáciu
- rekreačno-oddychové prírodné areály
- pobytové lúky

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

- náučné chodníky, turistické a cyklistické trasy
- krajinná a ekostabilizačná zeleň

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :

- drobné zariadenia vybavenosti súvisiace s funkciou
- autokempingy
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia funkčnej plochy

neprípustné

Neprípustné je umiestňovať najmä:

- všetky formy bývania
- všetky druhy zariadení obchodu
- ubytovacie zariadenia cestovného ruchu okrem autokempingov
- všetky druhy zariadení kultúry a cirkví, administratívy, školstva, zdravotníctva, sociálnej starostlivosti
- zariadenia výroby priemyselnej a poľnohospodárskej
- zariadenia služieb, skladového hospodárstva, stavebníctva
- areálové a kryté zariadenia športu
- zariadenia odpadového hospodárstva
- diaľničné odpočívadlá, ČSPH
- ostatné stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA MESTSKEJ ZELENE		1110
1110	parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy	
1120	vyhradená zeleň	
1130	ostatná ochranná a izolačná zeleň	
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH		
Územia parkovej a sadovnícky upravenej zelene, ale aj plochy zelene s úpravou lesoparkového charakteru		
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH		
prevládajúce - parky - sadovnícka plošná a líniová zeleň - lesoparkové úpravy		
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - vodné plochy		
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - pobytové lúky - ihriská a hracie plochy - drobné zariadenia vybavenosti súvisiace s funkciou - náučne chodníky, turistické a cyklistické trasy - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia funkčnej plochy		
neprípustné - parkinggaráže nad terénom - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou		

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA MESTSKEJ ZELENE		1120
1110	parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy	
1120	vyhradená zeleň	
1130	ostatná ochranná a izolačná zeleň	
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH		
Územia zelene botanických a zoologických záhrad, arborét, zelene cintorínov a urnových hájov.		
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH		
prevládajúce - areálová zeleň - plošná a líniová zeleň - botanické záhrady - arboréta - zoologické záhrady - cintoríny, urnové háje		
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - zariadenia vybavenosti súvisiace s funkciou		
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - vodné plochy v plochách zelene - les - zeleň krajinnú a ekostabilizačnú - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia funkčnej plochy		
neprípustné - parkinggaráže nad terénom - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou		

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA MESTSKEJ ZELENE		1130
1110	parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy	
1120	vyhradená zeleň	
1130	ostatná ochranná a izolačná zeleň	
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH		
Územia plošnej a líniovej zelene s funkciou ochrany kontaktného územia pred nepriaznivými účinkami susediacich prevádzok a zariadení, dopravných zariadení, zeleň v ochranných pásmach vedení a zariadení technickej vybavenosti a sprievodná zeleň vodných tokov. V územiach je potrebné rešpektovať špecifické podmienky jednotlivých druhov ochranných pásiem.		
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH		
prevládajúce - zeleň líniová a plošná		
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti s ochrannými pásmami		
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - stavby pre individuálnu rekreáciu mimo koridorov plynovodov, vodovodov, produktovodov - drobné zariadenia vybavenosti súvisiace s funkciou - ČSPH - diaľničné odpočívadlá, odstavné státia a parkoviská - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia - zariadenia na separovaný zber odpadov miestneho významu okrem nebezpečného odpadu		
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou		

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ ZELENE A PÔDY	1201
1201	sady
1202	vinice
1203	záhrady, záhradkárske a chatové osady a lokality
1204	trvalé trávne porasty
1205	orná pôda
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH	
Územia špecifickej kategórie poľnohospodárskej zelene s pozemkami súvisle vysadenými kultúrami ovocných drevín.	
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH	
prevládajúce - ovocné sady	
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia funkčnej plochy	
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - drobné zariadenia vybavenosti súvisiace s funkciou - vodné plochy, nádrže - tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu	
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou	

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ ZELENE A PÔDY	1202
1201	sady
1202	vinice
1203	záhrady, záhradkárske a chatové osady a lokality
1204	trvalé trávne porasty
1205	orná pôda
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH	
Územia špecifickej kategórie poľnohospodárskej zelene s pozemkami súvisle vysadenými kultúrou viniča vrátane registrovaných viníc v zmysle zákona o vinohradníctve a vinárstve.	
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH	
prevládajúce - vinice	
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - krajinnú a ekostabilizačnú zeleň	
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - drobné zariadenia vybavenosti súvisiace s funkciou - vodné plochy, nádrže - tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia funkčnej plochy	
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou	

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ ZELENE A PÔDY	1203
1201	sady
1202	vinice
1203	záhrady, záhradkárske a chatové osady a lokality
1204	trvalé trávne porasty
1205	orná pôda

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia slúžiace pre pestovanie rastlín a rekreáciu v záhradách, záhradkárskych a chatových osadách.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce
- záhrady
- stavby pre individuálnu rekreáciu

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :
- zeleň líniovú a plošnú
- zeleň krajinnú a ekostabilizačnú
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia funkčnej plochy

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä:
- drobné zariadenia vybavenosti súvisiace s funkciou
- vodné plochy, nádrže
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu
- kompostárne viazané na funkciu
- zariadenia na separovaný zber komunálnych odpadov miestneho významu vrátane komunálnych odpadov s obsahom škodlivín z domácností

neprípustné
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ ZELENE A PÔDY		1204
1201	sady	
1202	vinice	
1203	záhrady, záhradkárske a chatové osady a lokality	
1204	trvalé trávne porasty	
1205	orná pôda	
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH		
Územia špecifických plôch poľnohospodársky využívanej pôdy porastené trávami, prevažne kosené alebo spásané.		
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH		
prevládajúce - lúky a pasienky		
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - zeleň krajinnú a ekostabilizačnú - rozptýlenú krajinnú vegetácia		
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - pobytové lúky - turistické trasy, cyklistické trasy - tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu - zariadenia a vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu		
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou		

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ ZELENE A PÔDY	1205
1201	sady
1202	vinice
1203	záhrady, záhradkárske a chatové osady a lokality
1204	trvalé trávne porasty
1205	orná pôda
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH	
Územia poľnohospodárskej pôdy využívanej na pestovanie rôznych plodín a činnosti s tým súvisiace.	
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH	
prevládajúce - plochy poľnohospodárskej pôdy	
prípustné - zeleň krajinná a ekostabilizačná - technické zariadenia na zvýšenie produkcie (meliorácie)	
prípustné v obmedzenom rozsahu - zariadenia pre poľnohospodársku výrobu - technické zariadenia pre pestovanie rastlinného materiálu na výskumné účely - tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia funkčnej plochy - kompostárne a zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov	
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou	

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

INUNDAČNÉ ÚZEMIE	1300
1300	inundačné územie
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH	
Inundačné územie je územie priľahlé k vodnému toku, zaplavované vyliatím vody z koryta, vymedzené záplavovou čiarou najväčšej známej alebo navrhovanej úrovne vodného stavu, ktoré upravuje možnosti konkrétneho funkčného využitia územia.	
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH	
prevládajúce - plynulé odvádzanie veľkých povodňových prietokov ako aj odchodu ľadov	
prípustné - stavby a zariadenia v zmysle zákona o ochrane pred povodňami - zeleň vodných tokov nebrániaca odtoku povodňových prietokov - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu inundačného územia - tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu	
prípustné v obmedzenom rozsahu - stavby a zariadenia stanoveného konkrétneho funkčného využitia územia v zmysle zákona o ochrane pred povodňami	
neprípustné - stavby a zariadenia v rozpore so zákonom o ochrane pred povodňami	

C.3. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA BÝVANIA

3.1. ZÁKLADNÉ PRINCÍPY A KRITÉRIÁ

3.1.1. Východiskové princípy

V rámci ***stabilizovaných území*** sa na území mesta principiálne nachádzajú formy zástavby :

- tradičné blokové a uličné,
- otvorené (sídliskové) formy, s prevahou otvoreného a integrovaného typu usporiadania zástavby formou líniového, uličného a blokového spôsobu zástavby
- zástavba pamiatkových zón a bývalých pripojených obcí,
- izolovaná rodinná zástavba prevažne v svahovitých terénoch.

V rámci ***rozvojových území*** sú tieto formy doplnené o:

- územia zástavby rodinných domov s vysokým podielom zelene v dotyku s prírodným zázemím mesta,
- progresívne a ekonomicky efektívne formy mestskej individuálnej rodinnej a málopodlažnej zástavby navrhované najmä v rámci ťažiskových rozvojových pólov a smerov mesta.

V kontexte so základnými kritériami pre novú zástavbu sa ako efektívne uplatňujú v rozvojových územiach ***málopodlažné formy*** zástavby (v priemere do 4.n.p.):

- bloková a kombinovaná (polobloková, čiastočne otvorená) zástavba s garážami pod objektmi,
- kompaktná a kombinovaná zástavba bytových a rodinných domov (izolované, radové, viacradové, átriové, terasové, kobercové a pod.),
- bodové domy charakteru mestských víl,
- a prechodové formy zástavby (medzi bytovými a rodinnými domami, v kontakte s jestvujúcimi štruktúrami obytnej zástavby).

Samostatne stojace RD umiestňovať na území mesta iba:

- v tesnom kontakte s prírodnými územiami,
- v polohách významných pre zachovanie obrazu mesta,
- v kontakte s pamiatkovými zónami,
- v rámci intenzifikácie - uličnej zástavby a na plochách veľkorozmerných záhrad,
- v zložitých terénnych podmienkach (nad 12o sklon terénu).

3.1.2. Kritériá lokalizácie

Základné kritériá umiestňovania novej výstavby bytov:

- lokalizácia v rámci zastavaných území - využitie potenciálu stabilizovaných území mesta,
- lokalizácia menších lokalít v dotyku s jestvujúcim obytným územím - kde je možnosť využívania dobudovania komplexného vybavenia územia,
- lokalizácia v rámci prestavbových území – využitie potenciálu bývalých priemyselných území a nevyužívaných plôch v intraviláne mesta
- lokalizácia nových obytných území v ďalších lokalitách vhodných pre rozvoj bývania v rámci území jednotlivých mestských častí,
- smerovanie rozvoja bývania do území s rezervami kapacít MHD,
- prednostný rozvoj území s možnosťami obsluhy kapacitnou hromadnou dopravou (príp. potenciálom pre jej vybudovanie),
- minimalizovanie rozvojových plôch v tesnom kontakte s chránenými územiami kultúrneho dedičstva, prírody a krajiny.

3.2. ZÁSADY A REGULATÍVY NOVEJ BYTOVEJ VÝSTAVBY

Pre potreby návrhu územného plánu boli formulované v dvoch polohách – pre stabilizované územia a pre rozvojové územia.

V ***stabilizovaných*** územiach :

- umiestňovať zástavbu zodpovedajúcu štruktúrou, mierkou a hustotou zastavania okolitému prostrediu tak, aby sa zvyšoval štandard jestvujúcich území.

V ***rozvojových*** územiach:

- štruktúru, mierku i hustotu zástavby diferencovať podľa polohy, a to:
- v dotyku s jestvujúcim zastavaným územím,
- v dotyku s masívmi zelene a chránenými územiami,
- v pohľadovo významných bodoch a líniách panorámy mesta,
- v ťažiskových, územne rozsiahlych rozvojových lokalitách s uplatnením aktuálnych trendov bývania.

V rozvojovom území je potrebné dosiahnuť rozmanitosť a individualitu každého navrhovaného obytného územia, vytvárať štruktúrou zástavby urbanisticky kvalitné priestory obytného prostredia; verejné priestory spoločenského kontaktu - obytné ulice, námestia, parkové a rekreačné plochy.

V rámci súčasných prístupov a tendencií v trvalo udržateľnej bytovej výstavbe uplatňovať zásady starostlivosti o životné prostredie (energetická náročnosť objektov, spotreba a úspora vody, technológie výstavby a pod.) a v riešení novej zástavby:

- zohľadňovať orientáciu pozemkov k svetovým stranám a charakteristický prevládajúci SZ smer vetrov,
- aplikovať typy zástavby s využitím solárnej energie s klesaním výšky zástavby smerom na juh a pod.

Riešenie vychádza z regulatívov intenzity využitia územia pre:

- rodinné domy - pozemok nad 1000 m^2 /RD v prechodových územiach s prírodným prostredím mesta,
- izolované rodinné domy – výmery pozemkov 400 – 1000 m^2/ RD ,
- radové rodinné domy – výmery pozemkov 300 – 450 m^2 / RD ,
- átriové rodinné domy – výmery pozemkov 450 m^2 / RD
- intenzívna zástavba rodinných domov – výmery pozemkov 180 –240m^2 /RD.

Pri posudzovaní umiestňovania stavieb sa pripúšťa tolerancia výmery pozemkov do 10 %.

Ďalej boli pre nové obytné územia - zabezpečenie možnosti ich komplexného budovania, taxované nároky na zabezpečenie plôch pozemkov najmä pre zariadenia s vyššími plošnými nárokmi (MŠ, ZŠ, ihriská, obchod a pod.) na 1 byt, či nároky na rezervu pozemkov OV na 1 RD.

V rámci nových obytných území sa počíta tiež s umiestnením ***vstavaných zariadení*** občianskej vybavenosti dennej potreby, ktoré je možné dimenzovať v rozsahu 2m^2 podlažnej plochy na 1 byt.

Pre lepšiu prehľadnosť a možnosť ďalšieho využitia v rámci zadaní pre spracovanie podrobnejšej dokumentácie boli spracované ukazovatele nárokov na plochy parkovo upravenej zelene. Ako východisko boli použité urbanistické ukazovatele pre druh zástavby a potrebu plôch zelene v jednotlivých urbanistických celkoch – z toho boli vybrané pre stanovenie nárokov na plochy parkov ukazovatele v rozsahu min. 4 m^2/obyv., čo v prepočítaní na 1 byt činí 11,2 m^2. Na takto prepočítaný ukazovateľ boli stanovené nároky na parkovú zeleň v území v % podiele bola tiež stanovená predpokladaná hranica nástupu pre vytvorenie rezervy plochy pre parky. Stanovené ukazovatele sú prehľadne vyjadrené v nasledujúcej tabuľke:

Nároky na plochy parkov v rámci plôch obytnej zástavby

		Podiel zelene v m^2/1 byt	z toho park. zeleň v %	Koeficient nt park. zelene	Hranica nástupu parku (5000 m^2) (počet b. j./ha)	Hranica nástupu parčíka (2000 m^2) (počet b. j. /ha)
viacpodlažná zástavba	centrum	12,64	89	0,17		180 b. j/ 1,2 ha
	vnút. mesto	16,52	68	0,14	450 b.j./3,50 ha	180 b.j./ 1,4 ha
	vonkajšie mesto	19,44	57	0,13	450 b.j./5,3 ha	180 b.j / 2,1 ha
málopodlažná zástavba	centrum	22,35	50	0,11		180 b.j. / 1,82 ha
	vnút. mesto	29,22	38	0,10	450 b.j./5,30 ha	180 b.j. / 2,12 ha
	vonkaj. mesto	34,38	33	0,09	450 b.j./5,70 ha	180b.j. / 2,28 ha

3.3. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

3.3.1. Centrum

V rámci územia centra a jeho jadrového územia **preferovať:**

- dostavbu jestvujúceho obytného územia v súlade s mierkou a urbanistickou štruktúrou,
- uplatnenie princípov ochrany a modernizácie bytového fondu pre dlhodobú stabilizáciu existujúceho rozsahu bytov ,
- saturovanie území výstavbou nových ***polyfunkčných objektov*** s bytmi najmä nerodinného typu, s vysokými nárokmi na služby a využívanie zariadení občianskej vybavenosti - v jadrových priestoroch centra,
- prestavbu v súčasnosti nevyužitých území na mestské polyfunkčné prostredie (KABLO, tabaková továreň, areál kefovej továrne a pod.).

3.3.2. Vnútorné mesto

V rámci územia:

- akceptovať v stabilizovanej zástavbe princípy dostavby a intenzifikácie v súlade s jestvujúcou mierkou zástavby a jej štruktúrou,
- preferovať v zastavanom území vnútorného mesta a v území sídliskovej zástavby dotvorenie rozvojových osí a uzlov polyfunkčnými objektmi s cieľom dotvorenia mestského prostredia,
- diferencovať nové plochy v dotyku s jestvujúcim zastavaným územím – podľa polohy navrhovať vo vhodných územiach prechodové formy zástavby,
- orientovať výstavbu nových bytov do území určených pre prestavbu a reštrukturalizáciu.

3.3.3. Vonkajšie mesto

Pri výstavbe bytov vo vonkajšom meste:

- akcentovať územia zachovaných pamiatkových zón bývalých pripojených obcí novou zástavbou vychádzajúcou z pôvodnej urbanistickej štruktúry,
- prednostne využiť pozemky v dotyku s jestvujúcim územím pripojených obcí a pri návrhu rešpektovať skladbu, mierku a štruktúru jestvujúcej zástavby,
- uplatniť intenzívne formy zástavby v rozvoji ťažiskových plôch novej bytovej výstavby.

C.4. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA

4.1. ZDRAVOTNÍCKE ZARIADENIA

4.1.1. Východiskové princípy

- Saturovať zvýšené nároky dobudovania a rozvoja zariadení pre vysokošpecializované služby,
- dobudovať systém doliečovacích, ošetrovateľských a rehabilitačných zariadení, hospicov
- dobudovať špecifické zariadenia ako sú liečebne pre dlhodobo chorých, odborná liečebňa pre drogovo závislých, odborná liečebňa psychických chorôb,
- zriaďovať úzko špecializované zdravotnícke zariadenia, napr. pohotovostné jednotky intenzívnej starostlivosti, špeciálne transplantačné centrá, tzv. denné nemocnice - zariadenia 24 hodinových výkonov.

Nosným prevádzkovým princípom areálových zariadení zdravotníctva má byť intimita a nezávislosť vnútorného života celého areálu. Plošná rezerva sa má využívať na doplnenie a modernizáciu nárokov zdravotníckeho zariadenia - rozvoj nových medicínskych odborov a zeleň, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť areálu a rozvoj doliečovacích, ošetrovateľských zariadení a hospicov.

4.1.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

1. Nemocničná starostlivosť

- lôžkové časti špecializovaných nemocníc, FNsP a NsP lokalizovať v priestore vnútorného a vonkajšieho mesta – obvod IV: lokalita Rázsochy a obvod V: NsP sv. Cyrila a Metoda – II. stavba,
- liečebne dlhodobo chorých, psychiatrické liečebne, sanatória a ozdravovne -lokalizovať aj mimo intravilánu v prírodnom prostredí, alebo v dotyku s prírodným prostredím,
- vysokošpecializované ústavy s celoslovenskou pôsobnosťou navrhovať ako koncentrované monofunkčné areály vo väzbe na prírodné prostredie v priestore vonkajšieho mesta – lokalita Rázsochy.

2. Ambulantná starostlivosť

- poliklinika, zdravotné stredisko (ZS),
- ambulancia,
- zariadenie na poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti,
- stacionár,
- agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS),
- zariadenie spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek,
- mobilný hospic,
- lekárenská služba.

Tieto zariadenia možno umiestňovať v centrách rôzneho hierarchického významu variabilne dislokovať, nakoľko znášajú rušné mestské prostredie a väčšina z nich je vstavaná.

4.2. ZARIADENIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

4.2.1. Východiskové princípy

- Podporovať výstavbu zariadení charakteru domovov sociálnych služieb pre zdravotne postihnutých občanov a zariadení charakteru penziónov pre občanov – seniorov,
- v lokalitách návrhu bytovej výstavby uvažovať aj s bývaním pre starých občanov, rodiny v poproduktívnom veku, pre telesne postihnutých a zariadeniami pre psychoterapiu a pracovnú terapiu,
- saturovať zvýšené nároky na rozvoj siete denných stacionárov pre seniorov, centier pre zdravotne postihnuté deti predškolského a školského veku v atrakčných okruhoch obytného prostredia,
- lokalizovať zariadenia sociálnych služieb do existujúcich a navrhovaných cirkevných centier, prípadne reprofilovať zariadenia materských škôl, jaslí a iných zariadení obytného prostredia,
- riešenie špecifických problémov Bratislavy konštituovaním krízových a kontaktných centier mládeže, rozšírením siete centier výchovnej a psychologickej prevencie a resocializácie drogových a iných závislostí,
- rozšíriť sieť zariadení sociálnych služieb ako sú azylové centrá, prechodné ubytovne, útulky, sociálne bývanie, domovy pre osamelých rodičov, zariadenia pre náhradnú rodinnú výchovu, poradenské a sociálne služby poskytované občanom, stanice opatrovateľskej služby,

- podporovať vznik zariadení sociálnych služieb aj u rôznych záujmových a dobrovoľných organizácií, svojpomocných skupín, charitatívnych a cirkevných inštitúcií, ale aj poisťovní a platených služieb formou prípravy a poskytovania územia pre takéto aktivity.

4.2.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

- ***Domovy dôchodcov a domovy penzióny pre dôchodcov*** - umiestňovať do centra alebo kontaktnej oblasti vnútorného mesta v blízkosti zelene, parkov, peších trás v kľudovej a neexponovanej oblasti. Kapacita zariadení by nemala prekročiť 120 ubytovaných, pričom sa odporúča budovať ústavy s menšou kapacitou (pre cca 60 osôb) a vhodne ich kombinovať s inými druhmi vybavenosti,
- ***Zariadenia pre zdravotne postihnutých občanov - seniorov***, ktorí vyžadujú intenzívnu ošetrovateľskú starostlivosť je vhodné umiestňovať ako súčasť ekumenických centier v kontaktnej oblasti vnútorného mesta. Veľkosť zariadenia pre predmetnú skupinu zdravotne postihnutých sa odporúča min. 20 osôb,
- ***Zariadenia opatrovateľskej služby*** riešiť v nevyhnutnom rozsahu v lokalitách s dobrým kontaktom alebo priamo v obytnom prostredí vonkajšieho mesta; navrhuje sa však zvýšiť podiel opatrovateľskej služby priamo v domácnostiach a uprednostniť ju pred umiestňovaním obyvateľov v domovoch sociálnych služieb,
- ***Domovy sociálnych služieb*** – budovať kapacitne menšie zariadenia pre zdravotne postihnutých občanov, ktoré zabezpečia ich ubytovanie, poskytnutie zdravotnej starostlivosti, záujmovú činnosť a pracovnú terapiu tak, aby im vhodnou organizáciou územia a prevádzkou zariadenia bolo možné nahradiť rodinné zázemie,
- v obytnom prostredí sa zamerať i na ***výstavbu bezbariérových bytov*** a postupné riešenie pohybu telesne postihnutých občanov vo všetkých sférach života ako je práca, spotreba, voľný čas.

4.3. ŠKOLSKÉ ZARIADENIA

4.3.1. Východiskové princípy

- Stabilizovať sieť predškolských zariadení a rozvíjať integrované predškolské zariadenia,
- stabilizovať sieť zariadení základného školstva vrátane školských zariadení telovýchovy a športu,
- vytvoriť systém stredného odborného školstva a stredných odborných učilíšť v súlade so zameraním štruktúry hospodárskej základne mesta a jeho zázemia,
- efektívne využiť existujúci fond priestorov a kapacít škôl a zachovať ich pre výhľadové potreby školstva vrátane školských zariadení telovýchovy a športu,
- zabezpečiť špecifické školstvo vyplývajúce z osobitných výchovno-vzdelávacích potrieb a druhov zdravotného postihnutia detí a mládeže,
- rozvíjať bakalárske, magisterské, inžinierske, doktorské a celoživotné vzdelávanie s prioritným kvalitatívnym dotvorením vysokých škôl a ich sociálneho zázemia zariadeniami na tvorbu vedecko-technických a kultúrno-spoločenských informácií, občianskou vybavenosťou s potrebnými ubytovacími zariadeniami a športovými plochami s krytými zariadeniami telovýchovy.

4.3.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

1. Predškolské zariadenia

sú umiestňované v dotyku s bývaním tak, aby dochádzka bola vyhovujúca. Dostupnosť je stanovená na základe kritérií, a to:

- početnosť používania zariadenia v určitom časovom období,
- charakter činnosti zariadenia,
- sociálna a demografická štruktúra užívateľov zariadenia.

Pre MŠ je odporúčaná dostupnosť zariadení do 400 m.

Na území:

- **centra** – navrhovať zariadenia len v nevyhnutnej miere ako doplňujúce zariadenia, s umiestnením do kľudných ulíc a možnosťou napojenia na zeleň,
- ***vo vnútornom meste*** - lokalizovať zariadenia MŠ priamo v objekte, alebo v ťažisku viacerých objektov pracovných príležitostí. ***V polyfunkčných štruktúrach obvodových centier*** (predovšetkým vo vstavaných zariadeniach polyfunkčných objektov),
- ***vo vonkajšom meste*** - v obytných súboroch navrhovať najmä spoločné zariadenia J a MŠ riešené maximálne do dvoch podlaží ako malokapacitné zariadenia, ktoré umožňujú vzájomnú zameniteľnosť oddelení. Neoddeliteľnou súčasťou zariadení je zeleň a ihrisko, ktoré zabezpečuje dostatočný priestor pre aktívne hry detí v prírodnom prostredí.

2. Základné školy

- ***V centre*** mesta – návrh nových zariadení prispôsobiť demografickej skladbe obyvateľstva v danom období a predovšetkým využívať kapacity jestvujúcich zariadení školstva,
- ***vo vnútornom*** meste navrhovať nové objekty v optimálnej polohe pre ZŠ – v priamej väzbe na bývanie a rekreačnú zeleň. Odporúčaná dostupnosť je 500 m pre I. stupeň, ktorá však stráca na svojom význame v prípade prekonávania väčšej dochádzkovej vzdialenosti do škôl s ponukou špeciálneho výukového programu napr. s preferenciou jazykovej výučby, cirkevných škôl a pod.. Pre II. stupeň ZŠ je odporúčaná dostupnosť do 800 m,

- ***vo vonkajšom meste*** - obytných súboroch navrhovať najmä integrované ZŠ s predškolskými zariadeniami. Pri integrácií základného školstva a predškolských zariadení MŠ ide o snahu integrovania prevádzok stravovania, telovýchovy, prípadne rozšíreného stravovania pre starých a postihnutých ľudí v danej spádovej oblasti. Zariadenia umiestňovať v dotyku s bývaním a rekreačnou zeleňou.

3. Špecifická vybavenosť

Stredné školy

- ***Stredné školy - lokalizovať v kontaktnej časti centra mesta a vnútorného mesta*.** V centre mesta lokalizovať gymnázia tzv. mestského typu s minimálnymi nárokmi na pozemok, so vstavanými zariadeniami telovýchovy a športu,
- ***špecializované stredné odborné školy, učilištia a učňovské školy*** umiestňovať do komplexných areálov územne previazaných prevažne na príslušné výrobné zariadenia, prípadne podnikateľské aktivity,
- ***školy špeciálneho zamerania pre postihnutú mládež a deti*** - osobitné školy lokalizovať tak, aby vytvárali uzavreté celky a vo väzbe na kvalitné životné prostredie a rekreačnú zeleň - ***môžu tvoriť súčasť zdravotníckych areálov, prípadne areálov sociálnej starostlivosti. Počíta sa s tým, že starostlivosť o deti v osobitných školách čiastočne prevezmú charitatívne a cirkevné organizácie.***

Špecifické požiadavky vylučujú lokalizovanie základných, stredných škôl a učilíšť do ťažiskových polôh sídelných útvarov, prípadne ich husto urbanizovaných častí. Majú sa však týchto polôh dotýkať.

Vysoké školy

- ***Vysoké školy a univerzity*** ako zariadenia špecifického charakteru celoslovenského alebo medzinárodného významu rozvíjať v tradične živom prostredí centra a vnútorného mesta, v historických budovách v nadväznosti na najvyššie kultúrno-spoločenské inštitúcie a v monofunkčných areáloch v Mlynskej doline alebo v areáli EU v Petržalke,
- ***nové vysokoškolské areály***
  - lokalizovať v rozvojových plochách vonkajšieho mesta s dobrými väzbami na vedecko-výskumne zariadenia a plochy telovýchovy a športu (Lamačská brána, Petržalka juh),
  - nevyhnutnou zložkou týchto areálov sú ubytovacie zariadenia vybavené športovými zariadeniami, zariadeniami kultúry, obchodu a služieb.

Ostatné školy

- ***Základné umelecké školy*** navrhovať formou menších integrovaných zariadení v jednotlivých mestských častiach a podľa konkrétnych možností (potenciálu územia) funkčne spájať s kultúrnymi a športovými zariadeniami, postgraduálnymi, jazykovými školami, domovmi mládeže a záujmovými krúžkami a zariadeniami.

4.4. KULTÚRA

4.4.1. Základné princípy a kritériá lokalizácie

1. Východiskové princípy

- zachovať a podporovať medzinárodne vysoko hodnotený význam mesta ako kultúrno-spoločenského centra európskeho významu s prezentovaním kultúrno-spoločenských hodnôt celého Slovenska,
- podporovať rozvoj kultúrno-spoločenských hodnôt jednotlivých etník na území mesta a identických kultúrno-spoločenských hodnôt jednotlivých mestských častí,
- podporovať kultúrne a duchovné tradície, ktoré formovali kultúrny a spoločenský obraz mesta s cieľom vytvárať podmienky pre príťažlivý životný štýl a pocit domova obyvateľov mesta.

2. Kritéria lokalizácie

- ***pre zariadenia typu ZOV*** (kluby pre kultúrnu činnosť, kluby dôchodcov, miestne knižnice, galérie):
  - spádová oblasť: 7 000 – 15 000 obyvateľov,
  - atrakčný okruh: 400 – 800 m,
- ***pre zariadenia typu VOV – obvodová vybavenosť*** (kultúrno– spoločenské centrum obvodu, knižnica):
  - spádová oblasť: 12 000 – 40 000 obyvateľov,
  - atrakčný okruh: 2 – 6 km,
- ***pre zariadenia typu VOV – celomestského charakteru*** (divadlo, koncertná sála, múzeum, galéria, odborná knižnica):
  - atrakčný okruh: 4 – 20 km.

U týchto zariadení je potreba kapacitnej rezervy nielen pre trvalo bývajúce obyvateľstvo, ale aj pre denne prítomné obyvateľstvo.

Pre jednotlivé druhy zariadení kultúry:

- ***divadlá***:
  - miestna scéna a mestské divadlo s činohrou, operetou a pohostinskou operou:
  - spádová oblasť: 50 – 100 000 obyvateľov,
  - viacžánrové divadlo: spádová oblasť: 100 000 – 200 000 obyvateľov,
  - divadlo s oddelenými priestormi pre činohru a operu: spádová oblasť: 200 000 – 500 000 obyvateľov,
  - kritériom je ľahká dostupnosť divadiel od verejných dopravných prostriedkov ,

- ***múzeá a galérie***:
  - spádová oblasť: 20 000 – 30 000 obyvateľov,
  - kritériom umiestnenia múzeí a galérií je komunikačne dobrá dostupnosť,
- ***polyfunkčné kultúrne zariadenie – kultúrny dom***:
  - spádová oblasť: 10 000 – 20 000 obyvateľov,
- ***kiná***:
  - spádová oblasť: 20 000 – 30 000 obyvateľov,
- ***zhromažďovacie priestory*** (verejná plocha - námestie, priestory pre usporiadanie koncertov a hudobných podujatí pre mladú generáciu obyvateľov, zábavné a oddychové parky):
  - spádová oblasť: 5 000 obyvateľov.

4.4.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

- ***Zariadenia typu ZOV*** (kluby pre kultúrnu činnosť, kluby dôchodcov, miestne knižnice, galérie) lokalizovať do lokálnych centier obytných súborov vo vnútornom a vonkajšom meste,
- ***zariadenia typu VOV – obvodová vybavenosť*** (kultúrno – spoločenské centrum obvodu, knižnica) lokalizovať do centier MČ,
- ***zariadenia typu VOV – celomestského charakteru*** (divadlo, koncertná sála, múzeum, galéria, odborná knižnica) lokalizovať v širšom centre mesta v hraniciach vnútorného mesta,
- **divadlá** umiestňovať v centre mesta ako samostatné objekty alebo združené v rámci iných kultúrno – osvetových zariadení,
- ***múzeá a galérie*** - lokalizovať ako súčasť kultúrno – spoločenských centier, súčasť inej občianskej vybavenosti, v rekreačnej oblasti, v centre mesta, v zeleni, v historických objektoch,
- **polyfunkčné kultúrne zariadenia** - domy kultúry lokalizovať v parkovej zeleni. Je vhodné ich spájať s ostatnou občianskou vybavenosťou, napr. s rekreačnými zariadeniami.
- ***knižnice***:
  - ľudové knižnice – lokalizovať v centre sídlisk, v kľudnom prostredí obytných zón, môžu byť samostatne stojace alebo pričlenené k inej občianskej vybavenosti – kultúrnej, správnej,
  - vysokoškolské knižnice – lokalizovať v areáloch vysokých škôl, v centrách vedeckých zón,
  - špeciálne vedecké knižnice – lokalizovať v nadväznosti na zariadenia, ktorým slúžia: na múzeum, na akadémiu vied, na výskumné ústavy, na ústredné úrady.
- ***kiná*** lokalizovať v mestskom centre a v centrách MČ:
  - kiná s nepretržitou prevádzkou lokalizovať vo frekventovaných častiach mesta, pri nádražiach, pri letisku,
  - multikiná lokalizovať najmä v okrajových polohách mesta, v kombinácii so športoviskami, priestormi pre voľný čas, v prímestských obchodných centrách.
- ***kluby mládeže*** je vhodné spájať s vonkajšími ihriskami.

4.5. CIRKEV

4.5.1. Základné princípy a kritériá lokalizácie

1. Východiskové princípy

Cirkevné objekty vytvárajú združené komplexy – cirkevné pastoračné centrá so zmiešanou funkciou kultovou a úžitkovou v kombinácii kostol a ďalšie zariadenia: predškolské zariadenie, domov mládeže, domov dôchodcov, charitatívne zariadenie, lekárske služby, hospic.

Základným princípom je podporovať rozvoj zariadení duchovnej kultúry na území mesta v súlade s požiadavkami jednotlivých cirkví vrátane ich spoluúčasti na rozvoji školstva, zdravotníckych a sociálnych služieb.

2. Kritéria lokalizácie

V posúdení potrieb územia a pre reguláciu rozvoja zariadení cirkvi na území mesta zohľadniť:

- ***kostoly***:
  - spádová oblasť: 10 000 – 20 000 obyvateľov,
  - dostupnosť: 1 km, t. j. 15 minút pešo,
- ***pastoračné centrá***:
  - možná lokalizácia pri spádovej oblasti: 10 000 – 20 000 obyvateľov,
- dominantnosť v území, dôraz na priehľady mestských osí.

4.5.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

V urbanizovanom prostredí, hlavne obytnom, stavať menšie sakrálne objekty s hustejšou sieťou.

Sakrálne objekty sa navrhuje situovať do lokalít celomestského významu, do centier MČ a do centier obytných súborov:

- ***pre malé miestne centrum***: liturgický priestor cca 150 – 250 miest na sedenie, spoločenské priestory cca pre 35 osôb,
- ***pre stredné centrum***: liturgický priestor cca 250 – 300 miest na sedenie, spoločenské priestory cca pre 35 – 100 osôb,
- ***pre veľké centrum***: hlavný liturgický priestor cca 250 – 350 miest na sedenie, druhý sakrálny priestor, spoločenské priestory pre viac ako 100 osôb.

4.6. ADMINISTRATÍVA

4.6.1. Základné princípy a kritéria lokalizácie

1. Východiskové princípy

- Podporovať rozvojom administratívy medzinárodný význam Bratislavy, ako regionálneho centra Európskeho významu,
- rozvíjať zamestnanosť preferovaním vybraných mestských častí,
- vytvárať pri budovaní administratívnych komplexov hodnotné urbanizované prostredie mesta.

2. Kritéria lokalizácie

- lokalizovať zariadenia ***vládnych a štátnych organizácií*** v atraktívnych polohách mesta, kde sa uplatní ich architektonická kvalita a dominantnosť,
- lokalizovať rozvoj ***zariadení zahraničných zastupiteľských úradov*** principiálne do územia celomestského centra a ďalších atraktívnych lokalít mesta,
- lokalizovať ***objekty administratívy komerčnej, zahraničnej a nekomerčnej*** významnejšieho charakteru v širokom spektre v atraktívnych rozvojových lokalitách celomestského centra,
- lokalizovať ***ostatnú komerčnú a nekomerčnú administratívu*** v polyfunkčnej zástavbe mestských tried a lokálnych centier
- umiestňovať rozvoj ***verejnej administratívy nižších stupňov*** v jednotlivých centrách MČ v zmiešanej zástavbe,
- rozvíjať ***administratívu charakteru podnikovej - firemnej administratívy*** aj v plochách výroby, kde predstavuje doplnkovú funkciu.

4.6.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

- Orientovať ***vládne a štátne organizácie*** k Dunaju, na nábr. arm. gen. L. Svobodu, Pribinovu ul. a Podhradie,
- zohľadňovať pri lokalizácií ***zahraničných zastupiteľských úradov*** aj nové bezpečnostné požiadavky na ich umiestnenie (napr. lokalita Kapitulské pole),
- umiestňovať ***komerčnú, zahraničnú a nekomerčnú administratívu*** v zóne Pribinova, v zóne PKO, na Podhradí, v CMC Petržalka,
- zatraktívňovať komerčnou a nekomerčnou administratívou mestské centrá a mestské triedy spoločenského významu v polohe Ružinovskej, Račianskej, Karadžičovej, Jantárovej cesty, Muchovho nám. a ďalších,
- orientovať ***verejnú aj komerčnú administratívu*** vytvárajúcu potenciál pracovných príležitostí najmä do územia V. okresu.

4.7. ZARIADENIA VEDY A VÝSKUMU

4.7.1. Východiskové princípy

- Podporovať rozvoj existujúcej vedecko-výskumnej základne ako základného systému budúcej ekonomickej profilácie mesta (reštrukturalizácia výroby, špičkové technologické parky, zvláštne hospodárske zóny),
- podporovať zapojenie vedecko-výskumnej základne vysokých škôl vo väzbe na existujúcu a novovytváranú štruktúru výroby,
- vytvárať predpoklady pre vznik všeobecných informačných služieb a výskumných centier pre tvorbu a výmenu vedecko-technických a kultúrno-spoločenských informácií,
- vytvoriť platformu pre spoluprácu samosprávnych orgánov mesta so Slovenskou akadémiou vied, s vedecko-výskumnou základňou vysokých škôl na území mesta najmä Univerzity Komenského, Slovenskej technickej univerzity a Ekonomickej univerzity a s vedecko-výskumnými ústavmi a pracoviskami viažucimi sa na hospodársku, sociálnu a spoločenskú základňu mesta.

4.7.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

- Dotvoriť a dobudovať predovšetkým areály:
  - vedy a výskumu na Patrónke, Kramároch - Krásna hôrka,
  - vysokoškolské v Mlynskej doline - UK a na Vazovovej ulici – STU,
- pri situovaní nových pracovísk vedy a výskumu uvažovať s dostatočne veľkými plošnými rezervami voľných plôch za účelom ich možného následného rozšírenia najmä v okrajových polohách mesta,
- samostatné objekty vedy a výskumu umiestňovať:
  - v centre mesta a na území vnútorného mesta v kľudových polohách,
  - v okrajovej zástavbe na samostatných pozemkoch alebo v spojení s výrobným areálom ako jeho súčasť,
  - v okrajovej mestskej zástavbe, v spojení s výrobnou alebo prevádzkovou budovou.

4.8. MALOOBCHOD

4.8.1. Východiskové princípy

Základné princípy

V rozvoji ***maloobchodnej siete***:

- požadovať zvyšovanie kvality zariadení maloobchodu:
  - so saturovaním nárokov obyvateľov a návštevníkov mesta,
  - ako charakteristickej funkcie ťažiskových mestotvorných priestorov,
  - ako súčasti regionálnych obslužných centier,
- vychádzať v posúdení potrieb územia a pre reguláciu rozvoja zariadení obchodu z princípov:
  - stupňovitého usporiadania podľa veľkosti obsluhovaného územia,
  - integrácie maloobchodných zariadení do obslužných centier, najvhodnejšia je integrácia so službami, verejným stravovaním, kultúrno – spoločenskými zariadeniami a administratívou.

V rámci ***vyššej vybavenosti*** v celom komplexe druhovosti treba zohľadniť:

- hranicu nástupu 20 000 obyvateľov + denne prítomných v území,
- celkovú kapacitu predajnej plochy obchodov vyššej vybavenosti v území v rozsahu 800 m2 predajnej plochy/1000 obyvateľov,
- potenciál a rozmiestnenie prímestských nákupných centier a ich vplyv na primárnu potrebu predajnej plochy obchodu v rámci občianskej vybavenosti v konkrétnych MČ,
- určenie spádu pre tie MČ, ktoré nespĺňajú hranicu nástupu týchto zariadení a ich zohľadnenie v celkovom návrhu.

V rámci ***základnej občianskej vybavenosti*** pre obchody sortimentu dennej potreby je potrebné zohľadniť:

- celkovú kapacitu predajnej plochy obchodov dennej potreby v území v rozsahu 200 m2 predajnej plochy/1000 obyvateľov považovať ako minimum. V obytných územiach možno rátať s časťou týchto zariadení vstavaných v objektoch bývania,
- 25%-né zvýšenie kapacity predajnej plochy obchodu dennej potreby vo vymedzenom území, ak počet pracovných príležitostí v tomto území presiahne 50% trvalo bývajúcich obyvateľov,
- 50%-né zvýšenie kapacity predajnej plochy obchodu dennej potreby vo vymedzenom území, ak počet pracovných príležitostí v tomto území presiahne počet trvalo bývajúcich obyvateľov (ide napr. o MČ Ružinov, Nové Mesto a najmä MČ Staré Mesto).

4.8.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

Z hľadiska urbanistickej typológie:

- ***historické jadro***: vhodné na lokalizáciu výberových, špecializovaných exkluzívnych predajní nenáročných na zásobovanie a skladovanie,
- ***celomestské centrum*** vhodné na lokalizáciu:
  - obchodných stredísk,
  - širokosortimentných predajní,
  - obchodných pasáží a galérií,
  - polyfunkčných objektov,
  - obchodných peších zón,
- ***územie sídliskovej urbanistickej štruktúry*** - jedná sa o dobudovanie priestorovo založených centier MČ a štvrtí, ktoré sú vhodné na lokalizáciu:
  - vnútromestských nákupných centier,
- ***mestské triedy***, čiže rozvojové línie sú vhodné na lokalizáciu:
  - polyfunkčných objektov,
  - obchodných domov v prielukách,
- ***uzlové body*** (križovatky, zástavky MHD, železničné a autobusové nádražia) – sú to priestory s vysokým stupňom sociálnej komunikatívnosti, tu je vhodné situovať:
  - podzemné obchodné strediská,
  - sústavy špecializovaných predajní,
  - obchodné mosty,
  - veľkopredajne, tržnice,
- okrajové lokality mesta s dobrou dostupnosťou na diaľnice a rýchlostné cesty sú vhodné na budovanie:
  - prímestských obchodných centier so zariadeniami typu hypermarketov a hobbymarketov.

Z hľadiska stupňovitosti od celomestského centra so širšou regionálnou pôsobnosťou, cez centrá obvodové až k lokálnym:

- ***obchodné zariadenie celomestského a regionálneho významu***:
  - tvorí mestské jadro a širšie centrum mesta v hraniciach vnútorného mesta s vnútromestskými obchodnými centrami, viacpodlažnými obchodnými domami, obchodnými pasážami, galériami a pešími zónami,
  - pre osobné automobily je dostupnosť vymedzená dojazdom do 20 minút,
- ***obchodné zariadenie regionálneho významu***:

  - tvoria sortimentne špecializované veľkopredajne širokého regionálneho dosahu – hypermarkety, hobbymarkety, cash & carry s nárokmi na zásobovanie, statickú a individuálnu dopravu a na veľkú návštevnosť umiestnené v okrajových lokalitách vonkajšieho mesta s dobrou dostupnosťou na diaľnice a rýchlostné cesty slúžiace obyvateľom mesta i priľahlým obciam regiónu,
  - spádová oblasť: 100 000 obyvateľov,
  - spádová oblasť pre osobné automobily je vymedzená dojazdom do 20 min.,
- ***obchodné zariadenie obvodného významu***:
  - je sústredenie maloobchodných plôch v ťažisku pohybu obyvateľov a v dosahu hromadnej dopravy, spravidla v centre MČ a v centre niekoľkých obytných súborov, sú to spravidla vnútromestské obchodné centrá, obchodné strediská s prevládajúcim nepotravinárskym sortimentom s nárokmi na statickú, obslužnú, hromadnú a individuálnu automobilovú dopravu,
  - spádová oblasť: 20 000 – 50 000 obyvateľov,
  - dochádzková vzdialenosť: 1,5 km pešo, pre osobné automobily je vymedzená dojazdom 10 minút,
- ***obchodné zariadenie lokálneho významu***:
  - tvoria maloobchodné plochy umiestnené v centre obytného súboru vo vnútornom a vonkajšom meste, sú to spravidla supermarkety, diskonty, špeciálne predajne potravín, obchodné strediská spravidla tovaru týždennej potreby – kompletný sortiment potravín, ponuka nepotravinárskeho tovaru, potreby pre domácnosť, domácich majstrov, textil,
  - spádová oblasť: 5 000 – 8 000 obyvateľov,
  - dochádzková vzdialenosť: 800 – 1 000 m, 10 min. pešo,
- ***maloobchodná základná vybavenosť***:
  - tvorí obchodné zariadenie malého obytného súboru v centre, vo vnútornom a vonkajšom meste s tovarom dennej potreby – potraviny, mäso, ovocie, zelenina, drogérie, papiernictvo,
  - spádová oblasť: 2 000 – 3 000 obyvateľov,
  - dochádzková vzdialenosť: 400 – 500 m, 7 min. pešo.

4.9. SLUŽBY

4.9.1. Východiskové princípy

V rozvoji služieb na území mesta:

- požadovať a podporovať zvyšovanie kvality služieb pre obyvateľstvo a návštevníkov mesta,
- podporovať rozvoj služieb ako podnikateľské aktivity hlavne výrobných služieb (prenos informácií a údajov, manažérske, poradenské, bezpečnostné služby, leasing), malých súkromných podnikov (do 24 zamestnancov, nárast podnikov so zahraničnou účasťou, najmä v počítačových a obchodných službách,
- rozvíjať individuálne formy poskytovania služieb hlavne údržby a opráv výrobkov a motorových vozidiel, hygieny a čistoty prostredia v oblasti nevýrobných služieb,
- riešiť nároky v oblasti pohrebných služieb v spolupráci s mestskými časťami.
- V posúdení potrieb územia a pre reguláciu rozvoja zariadení služieb zohľadniť:
- ***pre zariadenia služieb typu ZOV*** – opravovne spotrebného tovaru a obuvi, zberne opráv a čistiarní, holičstvo, kaderníctvo:
  - spádová oblasť 5 000 obyvateľov,
  - dostupnosť do 1000 m,
- ***pre zariadenia služieb typu VOV*** – opravovne motorových vozidiel, zákazková výroba, vzorkovne, objednávkové kancelárie, výstavné siene, pohrebné služby, cestovné kancelárie, fotoateliéry, opravovne spotrebičov, hodín:
  - spádová oblasť 20 000 obyvateľov,
- ***pre cintoríny***:
  - lokalizovať max. 3 – 5 km od krajnej zástavby mesta,
  - dostupnosť na MHD.

4.9.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

Organizácia a využitie územia z hľadiska funkčného systému služby:

- miestne zariadenia typu ZOV lokalizovať do lokálnych centier obytných zón, najlepšie do stredísk základných služieb,
- stredné a veľké opravovne spotrebného tovaru spolu so zákazkovou výrobou rozvíjať formou komplexných stredísk v okrajových územiach vnútorného a vonkajšieho mesta,
- styk obyvateľov ako užívateľov zariadení zabezpečovať prostredníctvom zberní, vzorkovní, objednávkových kancelárií, výstavných sienií, ktoré navrhujeme lokalizovať v rámci centier vybavenosti MČ vnútorného a vonkajšieho mesta,
- rôzne obchodné služby: daňové, právne, architektonické, inžinierske, reklamné, sprostredkovateľské, pátracie, ochranné, prekladateľské lokalizovať do širšieho centra mesta, na mestské triedy, do centier MČ vnútorného a vonkajšieho mesta,
- cintoríny je vhodné umiestňovať v nadväznosti na prírodné prostredie.

4.10. VEREJNÉ STRAVOVANIE

4.10.1. Východiskové princípy

Zariadenia verejného stravovania sú súčasťou občianskej vybavenosti:

- sídelných útvarov v integrácií s inými druhmi občianskej vybavenosti v rámci polyfunkčných objektov, centier občianskej vybavenosti, spoločensko–kultúrnych centier,
- dopravných zariadení (železničných a autobusových nádraží, letiskových a prístavných zariadení, zariadení diaľnic),
- zariadení ubytovania cestovného ruchu (hotelov, penziónov, botelov).

Základným urbanistickým princípom zariadení verejného stravovania je zvyšovanie kvality zariadení a princíp ich integrácie s ďalšími zložkami obslužnej občianskej vybavenosti: maloobchodnými zariadeniami, zariadeniami služieb a kultúry, administratívy a princíp stupňovitého usporiadania podľa veľkosti obsluhovaného územia:

- ***pre zariadenia typu ZOV*** (bufet, hostinec):
  - spádová oblasť: 3 000 obyvateľov,
  - dochádzková vzdialenosť: 800 m,
- ***pre zariadenia VOV - štvrťová vybavenosť*** (reštaurácie, pivnice):
  - spádová oblasť: 6 000 – 7 000 obyvateľov,
  - dochádzková vzdialenosť: 800 m,
- ***pre zariadenia VOV – obvodová vybavenosť*** (kaviareň, vináreň s tanečnou sálou, jedáleň so samoobsluhou):
  - spádová oblasť: 12 – 15 000 obyvateľov.

4.10.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

- Zariadenia verejného stravovania si vyžadujú dobrú dostupnosť z peších komunikácií a možnosť rozšírenia do vonkajších plôch v letnej sezóne,
- lokalizovať ich treba v blízkosti staníc železničnej a autobusovej dopravy, v blízkosti MHD, v dosiahnuteľnej pešej vzdialenosti spádového územia,
- rozmanité zariadenia rôznych prevádzkových druhov: výberové a špecializované reštaurácie, pivnice, vinárne, kaviarne s tanečnou prevádzkou, gril bary, snack bary, denné bary lokalizovať do širšieho centra mesta v hraniciach vnútorného mesta.

4. 11. UBYTOVANIE CESTOVNÉHO RUCHU

4.11.1. Východiskové princípy

Podporovať rozvoj Bratislavy ako najvýznamnejšieho slovenského mestského strediska medzinárodného a domáceho cestovného ruchu:

- s rozvojom špecifických perspektívnych foriem turizmu ako kongresová, incentívna a rekreačná turistika,
- so zhodnotením existujúcich kultúrnych a historických hodnôt Bratislavy, jej jednotlivých mestských častí, zázemia mesta a prírodného potenciálu mesta,
- potenciálu mesta pre vodné športy a rekreáciu pri vode.
- ľahká dostupnosť k cestnej sieti,
- dobré pešie napojenie na MHD.

4.11.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

- ***Mestské hotely***: lokalizovať do atraktívneho prostredia kultúrnych pamiatok, v blízkosti živého obchodného a kultúrno-spoločenského centra, v kontakte na areály športu,
- ***pasantné hotely***: lokalizovať vo väzbe na tranzitnú dopravu, v blízkosti letísk, železničných nádraží, autobusových staníc, prístavov,
- ***malé ubytovacie zariadenia cestovného ruchu (do 40 lôžok):*** lokalizovať do atraktívneho prostredia v rekreačných oblastiach.

4.12. KONGRESOVÉ A KONFERENČNÉ CENTRÁ

4.12.1. Východiskové princípy

V súlade s víziou rozvoja Bratislavy ako mesta tvorby a výmeny špičkových informácií podporovať:

- realizáciu kongresových a konferenčných centier so špičkovým technologickým zabezpečením,
- podporovať rozvoj kongresovej turistiky.

Pre lokalizáciu kongresových a konferenčných centier sú dôležité prevádzkové väzby a vybavenie nadväzného územia:

- dostupnosť medzinárodného letiska,
- dostupnosť rýchlostných komunikácií,
- blízkosť ubytovacích zariadení najvyšších kategórií,
- atraktívnosť prostredia.

4.12.2. Zásady priestorového usporiadania

Lokalizovať:

- multifunkčné kongresové centrá so širokým spektrom využitia (kultúrne podujatia, spoločenské podujatia, športové a výstavné podujatia a pod.) s odporúčanou kapacitou cca 3 000 miest: do centra mesta a do atraktívneho špecifického prostredia – nábrežie Dunaja, v kontakte na hotelové zariadenia min. *** kapacitne pokrývajúce potreby kongresového centra, s nárokmi na statickú a individuálnu dopravu a na veľkú návštevnosť,
- konferenčné centrá s kapacitou cca 300 - 400 miest priamo v hotelových a účelových zariadeniach s nárokmi na statickú a individuálnu dopravu, resp. ako špecifické školiace strediská, ktoré možno lokalizovať aj do atraktívnych lokalít vonkajšieho mesta a jeho zázemia.

4.13. ZARIADENIA ŠPORTU A TELOVÝCHOVY

4.13.1. Východiskové princípy

Systém telesnej výchovy je realizovaný v rámci:

- organizovanej telesnej výchovy a športu vrátane vrcholového športu, výkonnostného športu,
- neorganizovanej telovýchovy a športu, pohybovej činnosti vo voľnom čase,
- školskej telovýchovy.

V súlade so schválenými strategickými cieľmi rozvoja telovýchovy a športu:

- vytvárať podmienky pre rozvoj športových zariadení vrcholového a výkonnostného športu, vrátane národných centier,
- vytvárať podmienky pre rozvoj športových zariadení pre širokú verejnosť a rozvoj komerčných športových zariadení,
- dotvoriť športovo rekreačné priestory aj zariadeniami vybavenosti,
- stanoviť štandardy pre kryté zariadenia priamo v obytnom a mestskom prostredí - fitness centrá, kryté plavárne, netradičné športy, cyklo a bikro areály a pod. ako súčasť areálov voľného času,
- vytvoriť podmienky pre rozvoj štandardov na dobudovanie siete športových zariadení - športové haly, prírodné kúpaliská spojené s vodnou dráhou, kryté bazény, kryté zimné štadióny, špecializované účelové športové haly (napr. pre ľahkú atletiku), areály zdravia a centrá športu prístupné širokej verejnosti aj s príslušnou komercionalizáciou,
- efektívne využiť existujúci fond priestorov v zariadeniach školskej telovýchovy a športu a zachovať ich pre výhľadové potreby školstva a verejnosti.

4.13.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

- ***V centre mesta*** rozvíjať druhy a formy priestorov koncentrovaných športových zariadení, zároveň integrovaných s inými druhmi vybavenosti. Výber a spôsob riešenia bude ovplyvňovať priestorová stiesnenosť a vysoká koncentrácia ľudí a aktivít. Pri budovaní telovýchovných zariadení využívať možnosti vytvárania väčších sústredených komplexov, v ktorých sa v optimálnej miere uplatnia zásady intenzifikácie (možnosti horizontálneho a vertikálneho radenia prevádzkových celkov), združovania rôznych funkčných zložiek do jedného celku,
- priestorovo náročnejšie formy a druhy krytých zariadení športu s možnosťou vysokej návštevnosti lokalizovať ***do kontaktnej okrajovej časti vonkajšieho mesta***,
- ***vo vhodných priestoroch vonkajšieho mesta, prípadne v zovretejších priestorovo úspornejších formách aj vo vnútornom meste*** realizovať centrá športu a voľného času. Spôsob riešenia musí byť v úzkom vzťahu k lokálnym priestorovým podmienkam, zvyklostiam obyvateľov, klimatickým podmienkam. Pre jednoduché zariadenia využívať priestor vo vybudovaných obytných súboroch,
- ***vonkajšie nekryté športové zariadenia*** - ihriská, jazdecké areály, strediská vodných športov, štadióny, vzhľadom na ich plošné nároky lokalizovať v okrajových priestoroch vyššej atraktivity - kľúbových priestoroch vo väzbe na prírodné prostredie. Sú to väčšinou zariadenia celomestského až nadmestského významu,
- ***kryté halové priestory pre šport*** - telocvične, plavárne, ľadové plochy, posilňovne (predstavujú intenzívne využívane územia) začleniť do integrovaných zariadení - centier voľného času,
- ***v centrách voľného času*** profilujúcimi funkciami sú šport a kultúra. Ostatná občianska vybavenosť má doplnkový charakter. Tieto integrované zariadenia viazať na ťažiskové uzlové priestory s veľkým pohybom obyvateľstva,
- ***podľa polohy a druhu konkrétnych zariadení*** integrovať zariadenia športu, telovýchovy a rekreácie s inými zariadeniami v rámci centier občianskej vybavenosti v území.

Lokalizácia športových zariadení od celomestských až po zariadenia lokálneho významu a profilácia druhov zariadení bude určená na základe spracovania Územného generelu športu a podrobnejšej ÚPD.

C.5. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VÝROBY

5.1. VÝCHODISKOVÉ PRINCÍPY A KRITÉRIÁ

5.1.1. Východiskové princípy

V súlade so schválenými strategickými cieľmi hospodárskej základne mesta je potrebné :

- podporovať rozvoj výrobnej základne orientovanej na „sofistikovanú výrobu“– v lokalizačnej politike uprednostniť lokalizáciu špičkových výrob a technológií previazaných na jestvujúcu vedecko–výskumnú základňu alebo s iniciačnými podnetmi pre jej rozvoj. Uvedené požiadavky uplatniť najmä vo formovaní nových vedecko–technologických a priemyselných parkov,
  - v Devínskej Novej Vsi vo väzbe na Volkswagen,
  - vo Vajnoroch severne od obytného územia,

    - v západnom rozvoji MČ Záhorská Bystrica,
    - v lokalite Jarovce – Kittsee,
    - v lokalite v západnom rozvoji Petržalky,
- podporovať rozvoj malých a stredných podnikov zameraných najmä na doplnkové výroby vo vzťahu k ťažiskovým hospodárskym subjektom, na rozvoj špecifického potravinárskeho priemyslu a na výrobné služby pre obyvateľstvo,
- opätovne podporovať rozvoj stavebníctva vo väzbe na navrhované rozvojové plochy mesta, území mesta a vo väzbe na významné dopravné zariadenia nákladnej dopravy,
- podporovať rozvoj logistických parkov v dopravných uzloch:
    - v zóne Pálenisko – Prístav Bratislava,
    - vo Vrakuni vo väzbe na Letisko M.R. Štefánika Bratislava,
    - v lokalite nového prístavu Vlčie hrdlo,
- podporovať lokalizáciu distribučných centier v rámci regionálnych rozvojových pólov pri vstupoch na územie mesta,
- zachovať poľnohospodársku výrobu v lokalitách vo väzbe na zachovávanú poľnohospodársku pôdu (PP),
- zohľadniť v zásobovaní mesta potravinami produkčné zázemie Bratislavského regiónu a vytvoriť predpoklady pre rozvoj trhových miest na území mesta pre uplatnenie poľnohospodárskych produktov v obchodnej sieti mesta.

Z hľadiska požiadaviek na zvyšovanie kvality životného prostredia trvať na požiadavkách:

- ekologickej nezávadnosti výrob pri reštrukturalizácii jestvujúcej výrobnej základne a v jej rozvoji,
- eliminovať prevádzkovými a technickými opatreniami už vyhlásené PHO a bezpečnostné pásma jestvujúcich výrob, obmedzujúce funkčné zhodnotenie nadväzných území.

5.1.2. Kritériá lokalizácie

- miera rušivých vplyvov na okolie,
- počet pracovných príležitostí,
- nároky na dopravu materiálov a výrobkov a zamestnancov,
- požiadavky na vlečkové napojenie,
- energetická náročnosť zariadení a nároky na vodu,
- rozsah produkovaných odpadov,
- areálovosť resp. vostaviteľnosť do mestských blokov,
- intenzitu využitia pozemku,
- podlažnosť,
- veľkostný rozsah areálov.

5.2. ZÁSADY A REGULATÍVY PRE UMIESTNENIE VÝROBNÝCH ZARIADENÍ

5.2.1. Priemyselná výroba

Na územia s funkciou výroby je možné umiestňovať stavby, zariadenia, areály a plochy:

- veľkých priemyselných podnikov alebo skupiny stredne veľkých priemyselných podnikov s prípadným rušivým vplyvom na okolie,
- služby a výroby všetkých druhov združené v priemyselných a technologických parkoch,
- sklady a skladové plochy slúžiace výrobe, sklady pre výrobné podniky,
- objekty aplikovaného výskumu podnikov,
- administratívne objekty súvisiace s hlavnými funkciami,
- objekty špeciálneho odborného školstva,
- občiansku vybavenosť a služby pre obsluhu územia,
- objekty nutnej technickej vybavenosti,
- parkovacie plochy a objekty pre parkovanie.

5.2.2. Distribučné centrá, sklady, stavebníctvo

Územia s funkciou distribučné centrá a stavebníctvo sú určené pre umiestňovanie:

- distribučných a logistických centier, skladových areálov a veľkoobchodných skladov,
- areálov stavebnej výroby alebo skupiny stredne veľkých stavebných výrob s prípadným rušivým vplyvom na okolie,
- areály sústredenej stavebnej výroby a centrálnych trvalých stavebných dvorov so špecifickými požiadavkami na vlečkové napojenie,
- administratívne objekty súvisiace s hlavnými funkciami,
- objekty nutnej technickej vybavenosti,
- parkovacie plochy a objekty pre parkovanie.

Plochy priemyselných území musia byť od plôch pre bývanie oddelené účinným pásmom ochrannej zelene.

5.2.3. Poľnohospodárska výroba, skleníkové hospodárstvo

V lokalitách zachovaných ***pre rozvoj poľnohospodárskej výroby*** je možné umiestňovať:

- výrobné, prevádzkové a skladové zariadenia živočíšnej výroby; v PD Rusovce len v návrhovom období do roku 2020,
- výrobné, prevádzkové a skladové zariadenia na spracovanie produktov rastlinnej výroby,

- nevyhnutné technické zariadenia a technické zariadenia pre rastlinný materiál či faunu,
- stravovacie, ubytovacie a hygienické zariadenia pre zamestnancov,
- drobné výrobné služby, zariadenia hygieny, kompostovacie zariadenia,
- v špecifických zariadeniach poľnohospodárskej výroby aj malé ubytovacie zariadenia CR (agroturistika),
- drobné zariadenia pre vedecko - výskumné účely,
- odstavné státia a parkoviská,
- zeleň areálová a krajinná.

V lokalitách pre rozvoj ***skleníkového hospodárstva*** je možné umiestňovať:

- administratívne, výrobné, prevádzkové a skladové zariadenia skleníkového hospodárstva,
- nevyhnutné technické zariadenia,
- prevádzkové, stravovacie a hygienické zariadenia pre zamestnancov,
- predajne produktov (kvety, zelenina),
- drobné zariadenia pre aplikovaný vedecký výskum,
- odstavné plochy a parkoviská.

5.3. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

5.3.1. Centrum

Na území centra:

- požadovať postupné vymiestnenie výrobných areálov z centra mesta (rok 2020); do doby vymiestnenia požadovať naplnenie kritérií hygienickej nezávadnosti, malej náročnosti na dopravu materiálov a výrobkov, nízkej energetickej náročnosti a nízkej produkcie odpadov,
- zhodnotiť uvoľnené plochy pre nové funkcie v prospech území občianskej vybavenosti, zmiešaných území bývania a občianskej vybavenosti, resp. zmiešaných území obchodu, výrobných a nevýrobných služieb.

5.3.2. Vnútorné mesto

Na území vnútorného mesta:

- nepripustiť rozšírenie existujúcich areálov a preferovať ich reštrukturalizáciu v prospech zmiešaného územia resp. občianskej vybavenosti,
- podporovať lokalizáciu hygienicky nezávadných zariadení poskytujúcich rozvoj pracovných príležitostí, nenáročných na dopravu materiálov a výrobkov, na odber energie, produkujúce minimum odpadov,
- rozvíjať areálové zariadenia s menšou výmerou areálov a zariadenia vhodné na dostavbu do mestských blokov s optimálnou intenzitou využitia pozemku a priemernej podlažnosti,
- podporovať umiestnenie špecifických vedecko–technických, technologických a priemyselných parkov.

5.3.3. Vonkajšie mesto

Na území vonkajšieho mesta:

- podporovať lokalizáciu výrobných zariadení, skladových a distribučných centier vyžadujúcich si zvýšené nároky na dopravu materiálov a výrobkov, vyžadujúcich si vlečkové napojenie resp.. inak náročných na dopravné a energetické napojenie, produkujúcich väčšie množstvo odpadov,
- akceptovať zariadenia areálové s nižšou intenzitou využitia pozemku a podlažnosti,
- preferovať v rozvoji intenzifikáciu existujúcich výrobných a skladových areálov,
- minimalizovať zábery nových plôch pre výrobné zariadenia okrem technologických a priemyselných parkov,
- zhodnotiť pre poľnohospodársku výrobu jestvujúce areály, nerozširovať ich a rozvoj výroby zosúladiť s požiadavkou nezvyšovania nárokov na PHO živočíšnej výroby.

C.6. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA REKREÁCIE V PRÍRODNOM PROSTREDÍ

6.1. VÝCHODISKOVÉ PRINCÍPY

Pre rekreačné účely krátkodobej rekreácie sú na území mesta využívané priestory v inundačnom území veľtoku Dunaja, vodné plochy a potenciál Bratislavského lesného parku v dvoch častiach - Devínska Kobyla a Malé Karpaty.

Riešenie potrieb rekreácie sa sústreďuje na dve základné sféry, ktorých rekreačná náplň je závislá na rozsahu voľného času a rytme jeho využívania:

- ***rekreácia každodenná*** - činnosť v rámci niekoľkých hodín voľna po skončení denného zamestnania alebo školskej výučby,
- ***rekreácia krátkodobá (víkendová)*** - je náplňou dní pracovného voľna koncom týždňa a sviatkov.

V súlade so schválenými strategickými cieľmi rozvoja rekreácie v prírodnom prostredí:

- podporovať a spolupracovať so sídlami Bratislavského regiónu v zhodnotení prírodného zázemia pre saturovanie nárokov obyvateľov Bratislavy na všetky druhy rekreácie v prírodnom prostredí,

- vytvárať podmienky pre rozvoj rekreačného potenciálu prírodného zázemia mesta a zachovať kvalitu rekreačného prostredia a prírodného potenciálu rešpektovaním platnej legislatívy dotýkajúcej sa ochrany prírody a krajiny a lesa,
- v prírodnom prostredí riešiť priestory pre aktívnu rekreáciu bez narušovania prírodnej kvality prostredia v území s vhodnými terénnymi podmienkami a rozlohou zodpovedajúcou predpokladanému počtu návštevníkov,
- situovať rekreačný priestor (nástupný bod) v takej vzdialenosti od plôch bývania, ktorá je dosiahnuteľná bez nadmerných časových strát úmerne k disponibilnému času krátkodobej formy rekreácie.

6.2. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

Z hľadiska rekreačného využitia mesto Bratislava zahŕňa:

- typ nížinnej krajiny s vodnými plochami, lužnými lesmi,
- typ kopcovitej krajiny lúk a lesov.

Na základe toho je potrebné dobudovať a zatraktívniť základné typy jestvujúcich rekreačných stredísk:

- pre kúpanie a vodné športy (prírodné kúpaliská Zlaté piesky, Veľký Draždiak, Kuchajda, Vajnorka),
- strediská rekreácie v prostredí BLP: Železná studnička, Kamzík, Koliba, Kačín, Rača - Slalomka, Devínska Kobyla,
- z hľadiska časovej dostupnosti území pre rekreačné využitie v Bratislave uprednostňovať najmä na krátkodobú – každodennú a víkendovú rekreáciu, (masívy Malých Karpát, Devínskej Kobyly a pod.),
- okrem týchto typov rekreácie v najbližšom období vytvárať podmienky pre každodennú účinnú formu rekreácie a relaxáciu priamo v obytnom prostredí . (ihriská, areály voľného času a pod.),
- pri umiestňovaní plôch a zariadení rekreácie a oddychu v krajinnom prostredí:
  - rešpektovať platnú legislatívu dotýkajúcu sa ochrany prírody a krajiny a lesa v kontexte s pohybom návštevníkov za účelom ochrany flóry, fauny, pôdneho krytu, ekologickej stability,
- rešpektovať funkčné zóny v rámci BLP (I., II. zóna),
  - rekreačné centrá nelokalizovať na LP, ani v priestoroch biocentier a biokoridorov ÚSES,
  - centrá rekreácie neumiestňovať do území so 4. a 5. stupňom ochrany v zmysle zákona NR SR č, 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny,
- v krajinnom prostredí vhodne umiestňovať:
  - drobné zariadenia oddychu, prípadne služieb verejného stravovania,
  - pešie, cyklistické a kynologické trasy,
  - náučné chodníky s drobnými stavbami altánkov, odpočinkových miest.

Pri rozvoji občianskej vybavenosti v rekreačných územiach s ohľadom na charakter rekreácie je potrebné dosiahnuť vyšší štandard v zariadeniach športových a telovýchovných, stravovacích, ubytovacích a vybraných služieb a zároveň dosiahnuť prevádzkovú efektívnosť týchto zariadení ich využitím i mimo sezóny.

C.7. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

V medzinárodných súvislostiach rešpektovať a chrániť nadradené postavenie transeurópskej dopravnej siete (TEN-T). Strategicky najdôležitejšie (prioritné) prvky súhrnnej siete TEN-T tvoria základnú sieť TEN-T, rozdelenú do deviatich koridorov. Na území Bratislavy sú prioritné prvky súčasťou Baltsko – jadranského koridoru, koridoru Orient/Východné stredomorie a koridoru Rýn–Dunaj a sú do týchto koridorov rozdelené v zmysle „MOBILITY AND TRANSPORT - TENtec Interactive Map Viewer“ nasledovne:

Baltsko – jadranský koridor tvoria:

- cesty: diaľnica D1, úsek Ivanka pri Dunaji-sever – Petržalka/Berg (štátna hranica SK/A), diaľnica D2, úsek Petržalka/Berg (štátna hranica SK/A) – Jarovce/Kittsee (štátna hranica SK/A)
- železnice: úsek Marchegg (štátna hranica SK/A) – Devínska Nová Ves, úsek Devínska Nová Ves – Bratislava hlavná stanica, úsek Bratislava hlavná stanica – Pezinok, úsek Bratislava-Vinohrady – Bratislava-Nové Mesto, úsek Bratislava-Nové Mesto – Bratislava-Petržalka, úsek Bratislava-Petržalka – Kittsee (štátna hranica SK/A)

Koridor Orient/Východné stredomorie tvoria**:**

- cesty: diaľnica D2, úsek Lanzhot/Brodské (štátna hranica CZ/SK) – Stupava-Juh, úsek Staré Grunty – Petržalka/Berg (štátna hranica SK/A), úsek Petržalka/Berg (štátna hranica SK/A) – Jarovce/Kittsee (štátna hranica SK/A), úsek Jarovce/Kittsee (štátna hranica SK/A) – Čunovo/Rajka (štátna hranica SK/HU)
- železnice: úsek Zohor – Devínska Nová Ves, úsek Devínska Nová Ves – Bratislava hlavná stanica, úsek Bratislava-Vinohrady – Bratislava-Nové Mesto, úsek Bratislava-Nové Mesto – Bratislava-Petržalka, úsek Bratislava-Petržalka – Rajka (štátna hranica SK/HU)

Koridor Rýn – Dunaj tvoria**:**

- cesty: diaľnica D2, úsek Jarovce/Kittsee (štátna hranica SK/A) – Čunovo/Rajka (štátna hranica SK/HU)
- železnice: úsek Bratislava-Vinohrady – Bratislava-Nové Mesto, úsek Bratislava-Nové Mesto – Bratislava-Petržalka, úsek Bratislava-Petržalka – Kittsee (štátna hranica SK/A),
- vnútrozemská vodná doprava: Devín (štátna hranica A/SK) – Bratislava, Bratislava – Sap (2. časť), úsek Bratislava-Petržalka – Rajka (štátna hranica SK/HU).

Súčasťou všetkých troch uvedených koridorov základnej siete TEN-T je Prístav Bratislava a Letisko M. R. Štefánika Bratislava. V katastrálnom území hlavného mesta Bratislava nepatrí do základnej siete TEN-T len jeden železničný úsek: Bratislava-Vinohrady – Senec, ktorý je súčasťou súhrnnej siete TEN-T.

7.1. AUTOMOBILOVÁ DOPRAVA A KOMUNIKAČNÁ SIEŤ

- Rešpektovať ochranné pásma diaľničných úsekov D1, D2 a D4 na území mesta (aj ako súčastí multimodálnych koridorov),
- rezervovať koridory pre výstavbu diaľnice D4 ako nultého dopravného okruhu v trase Jarovce - nový most cez Dunaj - Podunajské Biskupice - Most pri Bratislave - Ivanka pri Dunaji - Vajnory - tunel pod Karpatmi - Marianka - diaľnica D2 Devínska Nová Ves – most cez Moravu (smer Marchegg), vrátane MÚK (t.j. úsek nultého dopravného okruhu od diaľnice D2 - križovatka Jarovce po štátnu hranicu s Rakúskom (Marchegg)) a výstavbu rýchlostnej cesty R7 na území mesta v úseku od diaľnice D1 (MÚK Prievoz) po hranicu mesta,
- rezervovať územia pre dostavbu mimoúrovňových križovatiek na diaľnici D2 pri Čunove a v Petržalke pri Vyšehradskej ul., na diaľnici D1 – križovatka Letisko,
- rezervovať koridory pre prestavbu, dostavbu a preložky ciest:
  - I/2 v úseku Lamač - Záhorská Bystrica,
  - I/63 v úseku Vrakuňa - Podunajské Biskupice,
  - II/502 v úseku Pionierska - Gaštanový hájik - Na pántoch - Rybničná,
  - II/572 v úseku Galvaniho - Ráztočná – diaľnica D4 – hranica mesta,
  - III/1082 v trase severného obchvatu Vajnor,
  - III/1020 v trase severného obchvatu Jaroviec,
  - obchvat Čunova v priestore rekreačného areálu,
- rezervovať koridory pre výstavbu základného komunikačného systému:
  - stredného dopravného okruhu v trase Severnej tangenty,
  - vonkajšieho dopravného polokruhu v úseku Lamač - tunel pod Karpatmi - Bojnická - Galvaniho, vrátane MÚK,
- rezervovať plochy pre dostavbu a novú výstavbu vybranej komunikačnej siete v zmysle navrhnutých funkčných tried (informácie sú obsiahnuté v tabuľkovej prílohe),
- rezervovať plochy pre dostavbu a novú výstavbu mimoúrovňových križovatiek na vybranej komunikačnej sieti, pričom tvary mimoúrovňových križovatiek vyplynú až z riešení kladne prerokovaných územnoplánovacích podkladov, ktorých návrh bude zdôvodnený kapacitným výpočtom.

7.2. VEREJNÁ OSOBNÁ DOPRAVA (VOD)

Rezervovať koridory a vytvárať priestorové podmienky pre výstavbu infraštruktúry verejnej osobnej dopravy ako súčasti systému mestskej a regionálnej hromadnej dopravy, t.j. Bratislavskej integrovanej dopravy.

7.2.1. MESTSKÁ HROMADNÁ DOPRAVA (MHD)

- Rezervovať koridory pre výstavbu nosného koľajového systému MHD definovaného ako súbor vybraných električkových, železničných, alebo špeciálnych dráh určených pre verejnú hromadnú dopravu osôb na území hl. m. SR Bratislavy. Hlavná kostra NS MHD je tvorená dvoma diagonálnymi trasami A a B so vzájomným krížením v centre mesta definovanými stanicami a zastávkami takto:
  - trasa A: Kamenáče, Dúbravčice, Podvornice, Dúbravka, Záluhy, Krčace, Kútiky, Dlhé diely, Karlova Ves, Staré Grunty, Kráľovské údolie, Podhradie, rozdvojenie do trás A1 a A2:
    - trasa A1: Kamenné nám., Mlynské nivy
    - trasa A2: Suché mýto, Hlavná stanica, Trnavské mýto,

    trasy A1 a A2 sa spoja do pokračovania trasy A: Ružová dolina, Štrkovec, Ružinov, Pošeň, Letisko západ 1, Letisko západ 2, Letisko, Za letiskom,
  - trasa B: Petržalka – juh 1, Petržalka – juh 2, Janíkov dvor, Juh, Veľký Draždiak, Stred, Zrkadlový háj, Chorvátske rameno, Einsteinova Centrum, Mlynské nivy, Trnavské mýto, Slovany, Predmestie
- rezervovať koridor pre koľajové prepojenie trasy B v Petržalke so systémom električkových dráh v centre mesta (Štúrova ul.) dvojkoľajnou električkovou dráhou v línii Jantárovej cesty cez Starý most,
- rezervovať koridory pre výstavbu električkových tratí v úsekoch Dúbravka - Devínska Nová Ves, Zlaté piesky - Vajnory Tuhovské, Pribinova – Košická
- rezervovať plochy pre umiestnenie technickej základne MHD:
  - v MČ Petržalka v lokalite Janíkov dvor pre depo nosného systému MHD a v priestore pri ÚČOV pre vozovňu autobusov a trolejbusov,
  - v MČ Rača v lokalite Žabí majer pre depo nosného systému,
  - v MČ Ružinov pre vozovňu trolejbusov,
  - v MČ Devínska Nová Ves a Lamač v lokalite Lamačská brána pre vozovňu električiek,
  - v MČ Devínska Nová Ves a Lamač pre depo nosného systému MHD a vozovňu autobusov,
- rešpektovať a chrániť existujúce a navrhované koridory koľajových tratí na území mesta Bratislavy pre integrovaný systém osobnej koľajovej dopravy mesta a bratislavského regiónu, s možnosťou zahustenia zastávok na príslušných železničných tratiach.

7.2.2. VEREJNÁ AUTOBUSOVÁ DOPRAVA

- Rezervovať plochy pre umiestnenie technickej základne prímestskej dopravy,
  - v MČ Lamač v lokalite Lamačská brána pre satelitnú autobusovú stanicu,
  - na Letisku M.R. Štefánika Bratislava pre satelitnú autobusovú stanicu.

7.3. ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA

- Rešpektovať ochranné pásma železničných tratí (aj ako súčastí transeurópskej dopravnej siete):
  E 52, C – E52 (Viedeň – Marchegg) – Bratislava – (Galanta – Nové Zámky – Štúrovo – Szob – Budapešť – Nyíregyháza)
  E 61, C – E61 (Štokholm – Berlín – Praha – Lanžhot – Kúty) – Bratislava/Rusovce –(Hegyeshalom), Bratislava – (Nové zámky – Komárno – Komárom – Budapešť)
  E 63 (Viedeň – Kittsee) – Bratislava – (Leopoldov – Žilina, Galanta – Leopoldov),
- rezervovať koridor pre vysokorýchlostnú trať v úseku od Letiska M.R. Štefánika Bratislava po odbočku Čierna Voda,
- rezervovať koridor pre železničnú spojku Lamač - Briežky,
- rešpektovať zámer na integráciu prímestskej železničnej a mestskej hromadnej dopravy dobudovaním osobných železničných zastávok na území mesta,
- rezervovať priestory pre terminály integrovanej osobnej prepravy na železničných tratiach na území mesta (v mestskej časti Bratislava-Vajnory a v lokalitách Devínska Nová Ves-zastávka, Lamačská brána, Patrónka, Mladá Garda, Trnávka, Ružinov, Vrakuňa),
- rezervovať územie pre prestavbu a dostavbu železničných staníc:
  - Hlavná stanica,
  - Nové Mesto (v rozsahu koľajiska stanice),
  - Ústredná nákladová stanica,
  - Odstavná stanica na Žabom majeri,
  - Východné nádražie (v rozsahu pozemkov ŽSR),
  - Predmestie,
  - Vinohrady,
  - Petržalka – centrum,
- rezervovať územie pre priame prepojenie železničných tratí v úseku Bratislava-Petržalka – Bratislava predmestie cez územie Bratislavy, spolu s modernizáciou železničného uzla a s možnosťou pripojenia trasy B nosného systému MHD v Petržalke,
- rezervovať územie pre vybudovanie napojenia Letiska M. R. Štefánika Bratislava na železničnú sieť s napojením prostredníctvom siete osobnej železničnej prepravy na viedenské letisko Schwechat,
- rezervovať územie pre prepojenie Letiska M. R. Štefánika Bratislava samostatnou traťovou koľajou zo stanice Bratislava Nové Mesto,
- rezervovať územie pre umiestnenie železničných zastávok Bratislava Slovany, Bratislava Nivy a Bratislava Centrum, Bratislava Lamačská brána a umiestnenie železničných staníc Bratislava Filiálka a Bratislava Letisko vo väzbe na plánovanú zástavbu v ich okolí,
- rezervovať územie pre prepojenie staníc Bratislava Filiálka - Bratislava Nové Mesto,
- rezervovať územie pre zdvojkoľajnenie prepojenia Bratislava hlavná stanica - Bratislava Nové Mesto,
- rezervovať územie pre zavlečkovanie nového prístavu v lokalite Vlčie hrdlo vrátane výstavby odovzdávkového koľajiska.

7.4. VODNÁ DOPRAVA

- Rezervovať územie pre výstavbu nového prístavu v lokalite Vlčie hrdlo,

7.5. CIVILNÉ LETECTVO

- Rešpektovať ochranné pásma a prekážkové roviny, v ktorých sa nachádzajú katastrálne územia mesta Bratislava, konkrétne:
  - ochranné pásma Letiska M. R. Štefánika Bratislava,
  - ornitologické ochranné pásma Letiska M. R. Štefánika Bratislava,
  - ochranné pásma leteckého pozemného zariadenia „Radar pre koncovú riadenú oblasť Letiska M. R. Štefánika (TAR LZIB - sektor A)“,
  - ochranné pásma rádiolokačného bodu Veľký Javorník,
  - ochranné pásma heliportu pri Dérerovej nemocnici s poliklinikou Bratislava - Kramáre,
  - ochranné pásma heliportu pre vrtuľníkovú záchrannú zdravotnú službu Nemocnice novej generácie Bratislava,
  - prekážkové roviny heliportu River Park časť E, blok 3 (hotel) v Bratislave /na streche Hotela Kempinski,
  - prekážkové roviny heliportu LZS NUSCCH Bratislava Kramáre,
  - prekážkové roviny heliportu Rezidencia Bárdošova,

  (v súlade s rozhodnutiami, resp. predpisom, uvedenými v prílohe č. 3, časť E),
- v zmysle príslušných ustanovení leteckého zákona požiadať Dopravný úrad o súhlas pri umiestňovaní stavieb a zariadení v ochranných pásmach letiska a leteckých pozemných zariadení, ktoré by svojou výškou, resp. svojím charakterom mohli narušiť obmedzenia stanovené ochrannými pásmami, ako aj pri umiestňovaní stavieb a zariadení mimo ochranných pásiem, ak ide o:
  - stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom,
  - stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú

100 m a viac nad okolitú krajinu,
  * zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadeniach priemyselných podnikov, vedenia WN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice,
  * zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje,
- rezervovať územie pre rozvoj zariadení Letiska M. R. Štefánika Bratislava.

7.6. KOMBINOVANÁ DOPRAVA

- Rezervovať územie pre výstavbu Tovarového centra nákladnej dopravy v lokalite Pálenisko,
- rezervovať územie pre výstavbu trimodálneho terminálu v novom prístave v lokalite Vlčie hrdlo.

7.7. NEMOTORICKÉ DOPRAVY (PEŠIA A CYKLISTICKÁ)

- Rezervovať územie pre spojenie moravskej a dunajskej medzinárodnej cyklistickej trasy,
- rezervovať plochy pre výstavbu ostatných hlavných cyklistických trás.

Príloha ku kapitole 7. Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia

Komunikácie nadradeného významu				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
diaľnica D1	A1	1	diaľnica	
diaľnica D2	A1	2	diaľnica	
diaľnica D4 (nultý dopravný okruh v úseku št. hranica s Rakúskom (Kittsee) po D2 - križovatka Jarovce)	A1	1	diaľnica	
diaľnica D4 (nultý dopravný okruh v úseku D2 - križovatka Jarovce po štátnu hranicu s Rakúskom (Marchegg))	A1	2	diaľnica	
rýchlostná cesta R7 (úsek od diaľnice D1 – križ. Prievoz, cez diaľnicu D4 - križ. Ketelec po hranicu mesta)	A2	2	rých. cesta	
vonkajší dopravný polokruh (Račianska - Rožňavská)	B1	2	ZAKOS	
vonkajší dopravný polokruh (Rožňavská - D1)	B1	1	ZAKOS	
vonkajší dopravný polokruh (Lamač - Račianska)	B1	2	ZAKOS	T 2x7,5
MČ Staré Mesto				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Brnianska	B1	1	ZAKOS	
Dostojevského rad (Šafárikovo nám.- Landererova)	B2	1	ZAKOS	
Dostojevského rad (Landererova - Čulenova)	B2	1	ZAKOS	
Hodžovo nám.	B2	1	ZAKOS	
Karadžičova	B2	1	ZAKOS	
Košická (Landererova - Mlynské nivy)	B2	2	ZAKOS	rozšírenie a prestavba
Košická (Most Apollo - Landererova)	B1	1	ZAKOS	
Krížna	B2	1	ZAKOS	
Lamačská cesta	B1	1	ZAKOS	
Landererova	B2	1	ZAKOS	
Legionárska	B2	1	ZAKOS	
Mlynské nivy	B2	2	ZAKOS	rozšírenie a prestavba
Most Apollo	B1	1	ZAKOS	
Nábr. gen. Ľ. Svobodu (Lafranconi - tunel)	B2	1	ZAKOS	
Nábr. gen. Ľ. Svobodu (tunel - Most SNP)	B2	2	ZAKOS	rozšírenie
Nám. 1.mája	B2	1	ZAKOS	
Most SNP	B2	1	ZAKOS	
Pražská (SAV - Severná tangenta)	B2	2	ZAKOS	úprava
Pražská	B1	1	ZAKOS	
Rázusovo nábrežie	B2	1	ZAKOS	
Severná tangenta	B1	2	ZAKOS	pokračuje v MČ Nové Mesto
Staromestská	B2	1	ZAKOS	
Starý most	B2	2	ZAKOS	
Šancová	B2	1	ZAKOS	
Štefánikova	B2	1	ZAKOS	
Vajanského nábrežie	B2	1	ZAKOS	
Banskobystrická	C1	1	VYKOS	

Búdková	C1	1	VYKOS	
Cesta na Červený most	C1	1	VYKOS	
Cintorínska	C1	1	VYKOS	
Čulenova	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Dobrovského	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Dobrovského - predĺženie	C1	2	VYKOS	
Drotárska	C1	1	VYKOS	
Dunajská	C1	1	VYKOS	
Gaštanová	C1	1	VYKOS	
Havlíčkova	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Havlíčkova	C1	1	VYKOS	
Hroboňova	C1	1	VYKOS	
Hyrošova	C1	1	VYKOS	
I. Karvaša (Žilinská - Mýtna)	C1	1	VYKOS	
I. Karvaša (Mýtna - Radlinského)	C1	2	VYKOS	rozšírenie
I. Karvaša (Radlinského - Americké nám.)	C1	2	VYKOS	
Jančova	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Jánska	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Jesenského	C1	1	VYKOS	
K železnej studienke	C1	1	VYKOS	
Kapucínska	C1	1	VYKOS	
Karpatská	C1	1	VYKOS	
Krížna	C1	1	VYKOS	
Lazaretská	C1	1	VYKOS	
Lovinského	C1	1	VYKOS	
Matúšova	C1	1	VYKOS	
Mickiewiczova	C1	1	VYKOS	
Mostová	C1	1	VYKOS	
Mudroňova	C1	1	VYKOS	
Mýtna	C1	1	VYKOS	
Na Slavíne	C1	1	VYKOS	
Nám. 1. mája	C1	1	VYKOS	
Nám. slobody	C1	1	VYKOS	
Nám. SNP	C1	1	VYKOS	
Obchodná	C1	1	VYKOS	
Olejkárska	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Palisády	C1	1	VYKOS	
Pri suchom mlyne	C1	1	VYKOS	
Pribinova (Čulenova - Most Apollo)	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Pribinova (Šafárikovo nám. - Olejkárska)	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Pribinova - predĺženie	C1	1	VYKOS	
Prokopa Veľkého	C1	1	VYKOS	
Radlinského	C1	1	VYKOS	
Rajská	C1	1	VYKOS	
Slávičie údolie	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Suché mýto	C1	1	VYKOS	
Špitálska	C1	1	VYKOS	
Štefanovičova	C1	1	VYKOS	
Štúrova	C1	1	VYKOS	
Šulekova	C1	1	VYKOS	
Tichá	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Ulica 29. augusta	C1	1	VYKOS	
Valašská	C1	1	VYKOS	
Valašská	C1	1	VYKOS	
Vazovova	C1	1	VYKOS	
Záhorácka	C1	1	VYKOS	

Záhradnícka	C1	1	VYKOS	
Zámocká	C1	1	VYKOS	
Žabotova	C2 s MHD	2	VYKOS	prestavba
Žilinská	C1	1	VYKOS	
MČ Ružinov				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Bajkalská (Prístavný most - Trnavská)	B1	2	ZAKOS	prestavba
Cesta na Senec (od nadjazdu Vajnory)	B1	1	ZAKOS	
Cesta na Senec (Studená - nadj. Vajnory)	B1	2	ZAKOS	rozšírenie
Gagarinova	B1	1	ZAKOS	
Popradská	B1	1	ZAKOS	
preložka c. II/572	B1	2	ZAKOS	
Prievozská	B2	1	ZAKOS	redukovaná šírka
Rožňavská	B1	2	ZAKOS	rozšírenie
Trnavská cesta (Krížna - Bajkalská)	B2	1	ZAKOS	redukovaná šírka
Trnavská cesta (Bajkalská - Tomášikova)	B1	1	ZAKOS	
areál Tesco	C1	1	VYKOS	
Banšelova	C2 s MHD	1	VYKOS	
Bočná	C2 s MHD	2	VYKOS	rozšírenie
Bulharská	C2 s MHD	1	VYKOS	
Čierny les - nová	C1	2	VYKOS	
Drieňová	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Domkárska	C2 s MHD	1	VYKOS	
Galvaniho - súbežná	C1	2	VYKOS	
Hraničná	C2 s MHD	1	VYKOS	
Ivanská cesta (Trnavská - Galvaniho)	C1	1	VYKOS	
Ivanská cesta (Galvaniho - letisko)	B2	1	VYKOS	
Jégeho	C2 s MHD	1	VYKOS	
Kaštieľska	B2	2	VYKOS	rozšírenie
Košická	C1	1	VYKOS	
letisko - obvodová	C1	2	VYKOS	
Lúčna (úsek Slovnaftská – terminál KD)	C1	2	VYKOS	úprava trasy
Mierová	C1	1	VYKOS	redukovaná šírka
Miletičova	C1	1	VYKOS	
Páričkova (úsek Karadžičova - Svätoplukova)	C3 s MHD	2	VYKOS	prestavba
Páričkova (úsek Svätoplukova - Košická)	C1	1	VYKOS	
Parková	B2	2	VYKOS	
Plynárenská	C1	1	VYKOS	
preložka Vrakunská cesta	C1	2	VYKOS	
prepojenie Ružinovská - HORNBACH	C1	2	VYKOS	
prepojenie Vrakunská cesta - Na piesku	C1	2	VYKOS	
prepojenie HORNBACH - Galvaniho	C1	1	VYKOS	
Prístavná (Košická - Plynárenská)	B1	2	VYKOS	rozšírenie
Prístavná - nová	B1	2	VYKOS	prestavba
Prístavná (Plynárenská - Prístavný most)	B1	1	VYKOS	
prepojenie Prístavná - Slovnaftská	B1	2	VYKOS	
Rádiová	C2 s MHD	1	VYKOS	
Ružinovská	B2	1	VYKOS	
Slovinská	C2 s MHD	1	VYKOS	
Slovnaftská (ul. Svornosti – rýchlostná cesta R7)	B2	2	VYKOS	rozšírenie a dostavba
Studená (Vajnorská - areál Soravia)	B2	1	VYKOS	
Studená (areál Soravia - Bočná)	B2	2	VYKOS	rozšírenie
Studená (Bočná - Pestovateľská)	B2	2	VYKOS	
Súkennícka	C1	1	VYKOS	
Svätoplukova (Mlynské nivy - Páričkova)	C1	1	VYKOS	
Svätoplukova (Páričkova - Zahradnícka)	C1	1	VYKOS	

Šagátova	C3 s MHD	2	VYKOS	prestavba
Tomášikova	B2	2	VYKOS	rozšírenie
Trenčianska	C1	1	VYKOS	redukovaná šírka
Trnavská cesta (Tomášikova - Ivanská)	C1	1	VYKOS	
Turčianska	C2 s MHD	1	VYKOS	
Vlčie hrdlo (nový prístav)	B3	2	VYKOS	
Vlčie hrdlo (obslužná komunikácia úsek Slovnaftská – Povodie Dunaja)	C2 s MHD	1	VYKOS	
Vlčie hrdlo (obslužná komunikácia úsek Malý Dunaj – ČOV Slovnaft, spaľovňa)	C2 s MHD	2	VYKOS	preložka časti úseku a úprava smerového vedenia v MÚK Vlčie hrdlo
Vrakunská cesta	C1	1	VYKOS	
Záhradnícka (Miletičova - Mraziarenská)	B2	2	VYKOS	rozšírenie
Záhradnícka (Karadžičova - Miletičova)	B2	1	VYKOS	
Zlaté piesky	C1	1	VYKOS	
Zlaté piesky (Soravia)	C3 s MHD	2	VYKOS	dostavba
Zlaté piesky (Juh)	C1	2	VYKOS	
MČ Vrakuňa				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Gagarinova	B1	1	ZAKOS	
preložka c.II/572 (Galvaniho – Ráztočná – c. III/1030 - D4 – hranica mesta)	B1	2	ZAKOS	
Dvojkrížna	B2	2	VYKOS	rozšírenie
Horné diely	C1	2	VYKOS	
Hradská	C1	1	VYKOS	
Kazanská	B2	1	VYKOS	
Podunajská	C1	1	VYKOS	
preložka Vrakunská cesta	C1	2	VYKOS	
prepojenie preložka II/572 - Vrakunská cesta	C1	2	VYKOS	
prepojenie obvodová - letisko - Vrakunská cesta	C1	2	VYKOS	
Ráztočná – po hranicu mesta	B2	1	VYKOS	
MČ Podunajské Biskupice				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Ulica svornosti	B1	2	ZAKOS	rozšírenie
Dvojkrížna	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Kazanská	B2	1	VYKOS	
Komárovská	C1	1	VYKOS	
Krajinská	C1	1	VYKOS	
Lesný hon (Pri trati - Ulica svornosti)	C1	2	VYKOS	
Lesný hon (Ulica svornosti - Devatinová)	C1	2	VYKOS	
Lieskovská	C2 s MHD	1	VYKOS	redukovaná šírka
Mramorová	C1	1	VYKOS	
Odeská (žel. priecestie – hranica mesta) c. III/1030	C1	1	VYKOS	
Odeská	C2 s MHD	1	VYKOS	
Orenburská	C2 s MHD	1	VYKOS	
Padlých hrdinov	C2 s MHD	1	VYKOS	
Popradská	C1	1	VYKOS	
Pri trati	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Slovnaftská	B2	2	VYKOS	rozšírenie
Spojná - Lesný Hon	C2 s MHD	2	VYKOS	
Staromlynská	C1	1	VYKOS	
Učiteľská	C1	1	VYKOS	
Uzbecká	C1	1	VYKOS	
Vrakunská	C1	1	VYKOS	
MČ Nové Mesto				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Bajkalská (Trnavská - Vajnorská)	B1	2	ZAKOS	prestavba
Jarošova	B1	2	ZAKOS	

preložka c. II/502 - Biely kríž - Severná tangenta	B1	2	ZAKOS	
Račianska (Račianske mýto - Biely kríž)	B2	1	VYKOS	
Severná tangenta - tunel	B1	2	ZAKOS	T 2x7,5
Smrečianska	B2	2	ZAKOS	
Bojnická	C1	1	VYKOS	
Briežky - obslužná	C1	2	VYKOS	
Cesta mládeže	C1	1	VYKOS	
Hlavná	C1	1	VYKOS	
Horská	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Jeséniova	C1	1	VYKOS	
Klenová	C1	1	VYKOS	
Kukučínova	C1	1	VYKOS	
Kutuzovova	C1	1	VYKOS	
Limbová	C1	1	VYKOS	
Magnetová	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Nobelova	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Odborárska	C1	1	VYKOS	
Podjazd na Kolibu	C1	1	VYKOS	
Podkolibská	C1	1	VYKOS	
Pri Bielom kríži - Horská	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Riazanská	C1	1	VYKOS	
Rustaveliho	C1	1	VYKOS	
Slanec	C1	2	VYKOS	
Sliačska	C1	1	VYKOS	
St. Vajnorská	C1	1	VYKOS	
Stromová	C1	1	VYKOS	
Tomášikova	B2	1	VYKOS	
Tomášikova - predĺženie po Račiansku	B2	2	VYKOS	
Tretia	C1	1	VYKOS	
Tupého (Podkolibská - Biely kríž)	C1	2	VYKOS	
Tupého - preložka	C1	2	VYKOS	
Turbínová	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Turbínová - predĺženie	C1	2	VYKOS	
Vajnorská	B2	1	VYKOS	
Vajnorská	B2	1	VYKOS	
Vlárska	C1	1	VYKOS	
Vlárska - predĺženie na Kolibu	C1	2	VYKOS	
Za stanicou	C1	2	VYKOS	rozšírenie
MČ Rača				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Alstrova	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Barónka	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Detvianska	C1	1	VYKOS	
Dopravná	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Kadnárova	C1	1	VYKOS	
Kubačova	C1	1	VYKOS	
Na pántoch - preložka c. II/502	B1	2	VYKOS	rozšírenie
napojenie na c. II/502 - RENDEZ	C1	2	VYKOS	
Pekná cesta	C1	1	VYKOS	
Popolná	C1	1	VYKOS	
Potočná	C1	1	VYKOS	
Pri Šajbách	C1	1	VYKOS	
Pri Šajbách prepojenie - obslužná	C1	2	VYKOS	
Pri vinohradoch	C1	2	VYKOS	
pri želez. - Rača - obslužná	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Pribylinská	C1	1	VYKOS	

Púchovská (Detvianska - Pri Vinohradoch)	B2	1	VYKOS	
Púchovská (Pri vinohradoch - nadj. Vajnory)	B2	1	VYKOS	
Račianska (Pekná cesta - Hečkova)	B2	1	VYKOS	
Staviteľská	C1	1	VYKOS	
Východná	C1	1	VYKOS	
Žitná	B2	1	VYKOS	
MČ Vajnory				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
c. II/502	B1	1	ZAKOS	
c. III/1082	B2	1	VYKOS	
c. III/1082- severný obchvat	B2	2	VYKOS	
Čierny chodník	C1	1	VYKOS	
Východný obchvat Vajnor	C1	2	VYKOS	
Na pántoch - obslužná	C1	2	VYKOS	rozšírenie
nadjazd Vajnory	B1	1	VYKOS	
Pri mlyne	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Pri starom letisku	C1	1	VYKOS	
prepojenie MÚK Čierna Voda so Severným obchvatom MČ Vajnory	B2	2	VYKOS	
Príjazdná	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Roľnícka	C1	1	VYKOS	
Rybničná	B2	2	VYKOS	rozšírenie
St. Rybničná	C1	1	VYKOS	
Tuhovská	C1	1	VYKOS	
MČ Karlova Ves				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
c. I/2 - Lamačská cesta	B1	1	ZAKOS	
Mlynská dolina (Patrónka - tunel D2)	B1	1	ZAKOS	
Mlynská dolina	B1	1	ZAKOS	
Baníkova	C1	1	VYKOS	
Botanická	B2	2	VYKOS	rozšírenie
Devínska cesta	C1	2	VYKOS	rozšírenie
H. Meličkovej	C1	1	VYKOS	
Janotova	C1	1	VYKOS	
Karloveská - M. Schneidera - Trnavského	B2	1	VYKOS	
Karloveská	B2	1	VYKOS	
Majerníkova	C1	1	VYKOS	
Molecova	C1	1	VYKOS	
Staré grunty	C1	2	VYKOS	rozšírenie
MČ Dúbravka				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Alexyho - vetva na D2	C1	1	VYKOS	
Alexyho	C1	1	VYKOS	
Agátová	C1	1	VYKOS	
Dúbravská cesta - stará	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Harmincova	B2	2	VYKOS	rozšírenie
Agátová - úsek k Technickému sklu	C1	1	VYKOS	
M. Schneidera - Trnavského	B2	1	VYKOS	
Polianky	C1	1	VYKOS	
Pri kríži	C1	1	VYKOS	
Dúbravčická	C1	2	VYKOS	
Repašského	C1	1	VYKOS	
Saratovská	B2	2	VYKOS	rozšírenie
Saratovská - predĺženie po železnicu	B2	2	VYKOS	
Saratovská - prepojenie s c. II/505	B2	2	VYKOS	
Žatevná	C1	1	VYKOS	

MČ Lamač				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
c. I/2 - Hodonínska	B1	2	ZAKOS	rozšírenie
c. I/2 - Lamačská	B1	2	ZAKOS	rozšírenie
c. I/2 - Lamačská	B1	1	ZAKOS	
c. II/505 pokračovanie VPO	B2	2	ZAKOS	
Cesta na Klanec	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Pod násypom	C1	1	VYKOS	
Podháj	C1	1	VYKOS	
Nový Lamač	C1	2	VYKOS	
vetva na D2- Lamačská	B2	1	VYKOS	
Lamačská brána - obslužná	C1	2	VYKOS	
Lamačská brána - obslužná	C2 s MHD	2	VYKOS	
Lamačská brána - zberná	B2	2	VYKOS	
MČ Devín				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Devín - parkovisko	C1	1	VYKOS	
Devínska cesta	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Kremeľská	C1	1	VYKOS	
obslužná - pri rieke Morava	C1	1	VYKOS	
MČ Devínska Nová Ves				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
c. II/505	B2	2	ZAKOS	rozšírenie
c. II/505 (D4 (nultý dopravný okruh) - hranica mesta)	B2	2	ZAKOS	rozšírenie
obslužná - pri železnici	C1	1	VYKOS	
Eisnerova	C1	1	VYKOS	
Eisnerova (II/505 - napojenie električkovej trate)	B2	2	VYKOS	
Eisnerova (napojenie električkovej trate - I/2)	B2	2	VYKOS	
obslužná do DNV (pri železnici)	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Istrijská	C1	1	VYKOS	
J. Jonáša	C1	2	VYKOS	rozšírenie
J. Jonáša	C1	1	VYKOS	
nová (J. Jonáša - Eisnerova)	C1	2	VYKOS	
K tehelni	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Mlynská	C1	2	VYKOS	preložka
Opletalova	C1	2	VYKOS	rozšírenie
pri rieke Morava - obslužná	C1	1	VYKOS	
priem. park DNV - pri železnici	C1	2	VYKOS	
Ulica Kuster	C1	2	VYKOS	rozšírenie
MČ Záhorská Bystrica				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
c. I/2 (D4 (nultý dopravný okruh) - hranica mesta)	B1	1	ZAKOS	
c. I/2 - Bratislavská cesta	B1	2	ZAKOS	rozšírenie
c. I/2 - Františkov majer	B1	2	ZAKOS	
c. III/1015 do Marianky	B2	2	VYKOS	
Čs. tankistov	C1	1	VYKOS	
Pri Vápenickom potoku	C1	2	VYKOS	rozšírenie
obchvat Záhorskej Bystrice - okružná	C1	2	VYKOS	
Záhumenská	C1	1	VYKOS	
MČ Petržalka				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
c. I/2 (Panónska - diaľnica D4)	B1	2	ZAKOS	
Dolnozemská cesta (Bosákova - Einsteinova)	B1	1	ZAKOS	
Dolnozemská cesta (Kutlíkova - Bosákova)	B1	1	ZAKOS	
Dolnozemská cesta (Panónska - Kutlíkova)	B1	2	ZAKOS	
Einsteinova	B1	1	ZAKOS	

Most Apollo	B1	1	ZAKOS	
Most SNP	B2	1	ZAKOS	
Panónska	B1	1	ZAKOS	
Starý most	B2	2	ZAKOS	
Viedenská cesta (Einsteinova - hranica)	B1	1	ZAKOS	
Antolská	C1	1	VYKOS	
Aupark	C1	1	VYKOS	
Betliarska	C1	1	VYKOS	
Bosákova	B2	1	VYKOS	
Bratská	B2	1	VYKOS	
Bratská (Panónska – diaľnica)	B2	2	VYKOS	rozšírenie
Budatínska (Tesco)	C1	1	VYKOS	
Budatínska	C1	1	VYKOS	
Budatínska - nadjazd do záp. rozvoja	B2	2	VYKOS	
Budatínska - nadjazd Tesco	B2	2	VYKOS	
c. I/2 - zmena	C1	1	VYKOS	
CMC Petržalka	C2 s MHD	2	VYKOS	
CMC Petržalka - severná	C2 s MHD	2	VYKOS	
CMC Petržalka - južná (Krasovského - Májová)	C1	2	VYKOS	
Černyševského	C1	2	VYKOS	
Farského	C1	1	VYKOS	
Furdekova	C1	1	VYKOS	
Gettingova	C1	1	VYKOS	
Gogoľova	C1	2	VYKOS	
Hrobárska nová - od Gogoľovej	C1	2	VYKOS	
Hrobárska nová - od Kopčianskej	C1	2	VYKOS	
Janíkov dvor - Južné mesto spojnica	C1	2	VYKOS	
Janíkov dvor - Južné mesto zokruhovaná	C1	2	VYKOS	
Janíkov dvor - obslužná	C1	2	VYKOS	
Jantárová cesta	B2	2	VYKOS	
Jantárová cesta (Bosákova - Krasovského)	B2	2	VYKOS	
Jantárová cesta (Juh - Panónska)	B2	2	VYKOS	
Jantárová cesta (nová - Juh)	C1	2	VYKOS	
Jasovská	C1	1	VYKOS	
Jiráskova	C1	1	VYKOS	
Juh - Petržalka	B2	2	VYKOS	
Juh - Petržalka, Jarovce	C1	2	VYKOS	
Kaukazská	C1	1	VYKOS	rozšírenie
Kopčany	B2	1	VYKOS	
Kopčianska	C1	2	VYKOS	
Kopčianska	C1	1	VYKOS	
Kutlíkova	B2	2	VYKOS	úprava
Lietavská	C1	1	VYKOS	
Mamateyova	C1	1	VYKOS	
Matador - “Kopčany (vlečka)“	C1		VYKOS	
Matador - obslužná od Bratskej	C1		VYKOS	
Matador - obslužná od Kopčianskej	C2 s MHD		VYKOS	
Májová (CMC Petržalka - Dolnozemská)	C1	2	VYKOS	úprava
Nám. hraničiarov	C1	1	VYKOS	
Osuského	C1	1	VYKOS	
Pajštúnska	B2	2	VYKOS	úprava
Romanova	C1	1	VYKOS	
Rusovská cesta	B2	1	VYKOS	
Smolenická	C1	1	VYKOS	
Starohájska	C1	1	VYKOS	
Šintavská	C1	1	VYKOS	

športový areál - Jarovské rameno	C1	2	VYKOS	
Šustekova	C1	1	VYKOS	
Šustekova	C1	1	VYKOS	
Údernická - predĺženie	C1	2	VYKOS	
Údernícka	C1	1	VYKOS	
Viedenská cesta	C1	1	VYKOS	
Vyšehradská	C1	1	VYKOS	
Západný rozvoj Petržalka	C1	2	VYKOS	
Západný rozvoj Petržalka - sever	B2	2	VYKOS	
Západný rozvoj Petržalka - juh	B2	2	VYKOS	
MČ Jarovce				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
c. III/1020 Jarovce – Kittsee	B2	2	VYKOS	Rozšírenie
c. III/1020 v trase severného obchvatu Jaroviec	B2	2	VYKOS	Preložka
c. III/1020 Jarovce – I/2	B2	1	VYKOS	
Jantárová	C1	1	VYKOS	
Južný rozvoj - Jarovce	B2	2	VYKOS	
Ovocná	C1	1	VYKOS	
Palmová	C1	1	VYKOS	
priemyselný park - Jarovce	C1	2	VYKOS	
športový areál Petržalka -Jarovské rameno	C1	2	VYKOS	
MČ Rusovce				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Balkánska	B1	1	ZAKOS	
cesta I/2	B1	1	ZAKOS	
Ovocná	C1	1	VYKOS	
Rusovce - Priemyselná	C1	2	VYKOS	
MČ Čunovo				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
obchvat Čunova po D2	B1	2	ZAKOS	
cesta I/2	B1	1	ZAKOS	
Dlhá	C2 s MHD	1	VYKOS	
Hraničiarska	C1	1	VYKOS	
Novosadná	C2 s MHD	1	VYKOS	
Petržalská	C1	1	VYKOS	rozšírenie

Poznámka:
KOD : 1 – komunikácie jestvujúce, 2 – komunikácie nové (prestavba, rozširovanie)

C.8. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA

Pri riadení využívania a usporiadania územia mesta bude treba dodržať tieto záväzné regulatívy:

- ***chrániť koridory pre nadradené vedenia verejného technického vybavenia (technickej infraštruktúry)***:
- územná rezerva koridoru pre ropovod a produktovody Slovnaft – Schwechat,
- prepojenie ZVN TR Podunajské Biskupice – TR Gabčíkovo,
- prepojenie ZVN TR Podunajské Biskupice – TR Petržalka III,
- ***rezervovať a chrániť koridory pre výstavbu nadradených vedení technickej infraštruktúry***:
- prepojenie ZVN TR Petržalka III – Rakúsko,
- prepojenie ZVN TR Podunajské Biskupice – Križovany,
- ***chrániť územné rezervy plôch pre výstavbu zariadení nadradenej technickej infraštruktúry***:
- tretí uzol TR 400/110 kV Vajnory vrátane pripojenia do sústavy ZVN v lokalite východne od BEZ,
- TR 400/110 kV Petržalka III,
- vodné dielo Wolfsthal – Bratislava,
- ***rešpektovať koridory existujúcich vedení technickej infraštruktúry, ich areály a zariadenia, ochranné a bezpečnostné pásma, pásma hygienickej ochrany***:
- vodárenské zariadenia (vodné zdroje, čerpacie stanice, vodojemy, prívody a rozvody vody, prevádzkové strediská, odberné objekty, chlórovne a pod.),
- kanalizačné zariadenia (kmeňové stoky, zberače, stokové siete, čerpacie stanice, dažďové nádrže, čistiarne odpadových vôd, prevádzkové strediská a pod.),

- vodné toky a vodné plochy, objekty a zariadenia na nich a s nimi súvisiace (korytá vodných tokov, ochranné hrádze a múriky, vodné diela, hate, čerpacie stanice, prístavné bazény, prevádzkové zariadenia správcu toku a pod.),
- elektroenergetické zariadenia (zdroje – elektrárne, vodné elektrárne, PPC, kogeneračné jednotky, transformačné stanice ZVN a VVN, elektrické vedenia ZVN a VVN, rozvodné siete VN a NN, prevádzkové areály a pod.),
- plynárenské zariadenia (vedenia a rozvodné siete VTL, STL a NTL sústavy, odovzdávacie regulačné stanice VTL/STL, regulačné stanice, prevádzkové areály a pod.),
- teplárenské zariadenia (zdroje na výrobu tepla - teplárne, výhrevne, kotolne, odovzdávacie stanice tepla, horúcovody, parovody, primárne a sekundárne rozvody tepla, rozdeľovacie uzly, prevádzkové areály a pod.),
- telekomunikačné zariadenia (telekomunikačné siete diaľkové a miestne, kábelovody, optotrasy, televízne káblové rozvody, telekomunikačné budovy, telefónne ústredne, zariadenia a systémy rádiokomunikácií, prevádzkové areály),
- ropovod a produktovody (vetva ropovodu DRUŽBA Bučany – Slovnaft, produktovody Slovnaft – Hronské Kľačany, produktovody Slovnaft – PMO v prístave),
- kolektory (trasy samostatných kolektorov a kolektorové siete, prevádzkové stredisko),
- ***rezervovať koridory pre výstavbu vedení technickej infraštruktúry:***
- vedenie VVN VW Slovakia – Krčace,
- vedenie VVN Čulenova – PPC Vajnorská,
- vedenie VVN Suché mýto – Lamač,
- preložka úseku vedenia VVN Petržalka III – Matador,
- preložka úseku vedenia VVN Matador - Kapitulské pole,
- prepojenie VVN TR Vajnory – TR Lamač (úsek po PO Vinohrady),
- zaústenie vedenia VVN do TR Vajnory zo smeru Trnava,
- vedenie VVN TR ŽSR Vinohrady – TR Vajnory,
- vedenie VVN PO Prístav -TR Podunajské Biskupice (úsek po PO Nové záhrady),
- vedenie VVN KGZ Ba - West – TR Lamač,
- VTL plynovod ORS ZOO Mlynská dolina – prechod cez Dunaj – Pečniansky les -Einsteinova,
- VTL plynovod Slovnaft – juh – prechod cez Dunaj – Petržalka -juh,
- rekonštrukcia VTL plynovodu Na pántoch,
- preložky úsekov VTL plynovodov Brezová ul., pri Prístavnom moste a RSP Petržalka I.
- STL plynovody v lokalitách nového územného rozvoja,
- horúcovody v oblasti CZT Bratislava – stred, (Mlynské nivy, zóna Chalupkova)
- horúcovodné prepojenie CZT Košická – Most Apollo- Petržalka,
- vetva horúcovodu Dúbravka - centrum , ul. Pod záhradami,
- potrubia verejného vodovodu v lokalitách nového územného rozvoja, v DNV – Pod srdcom, Glavica, Devínske jazero,
- výtlačné vodovodné potrubie z ČS Západ Mlynská dolina - Lamač,
- zásobné vodovodné potrubie DN 500 Rača – Grinava,
- vodovod DN 400, severný obchvat Vajnor,
- vodovod DN 400 Betliarska – Panónska,
- vodovod DN 800 mm – prepojenie VZ Rusovce-Ostrovné lúčky-Mokraď a ČS Podunajské Biskupice,
- preložky trás vodovodov DN 1200 a 800 Vrakunská cesta, 2 x 800 Nábr. L. Svobodu,
- preložky trás neverejných vodovodov DN 800 a 600 Čierny les, Vlčie hrdlo,
- dobudovanie a rekonštrukcie verejnej kanalizácie ľavobrežného systému mesta -systémov zberačov A,B,C,D,E,F,G,
- splaškový zberač H Vajnory - ÚČOV Vrakuňa,
- výtlačné potrubie splaškov Sv. Jur – zberač E,
- preložky trás I. a II. KCHOV Istrochem Čierny les, Vlčie hrdlo, chemickej kanalizácie Slovnaft Vlčie hrdlo,
- dobudovanie verejnej kanalizácie v povodí rieky Moravy - systémov zberačov S,B,D,
- dobudovanie pravobrežného systému verejnej kanalizácie -systémov zberačov A,B,C, výstavba systému zberača D,
- produktovody Slovnaft –nové PMO prístav,
- kolektory v zóne Pribinova,
- kolektor Kollárovo nám.,
- kolektory Nám. SNP – Kamenné nám.,
- kolektor Karadžičova ul.,
- kolektor Šancová - Žabotova,
- kolektory na Podhradí (Žižkova, Vydrica),
- kolektor Mlynské nivy – Karadžičova – Čulenova,
- kolektor Továrenská – Bottova – Chalupkova,
- kolektory v lokalitách nového územného rozvoja (CMC - časť Petržalka, mestská štvrť Petržalka - Jarovce),
- trasy MOK a FITL na dobudovanie a rozšírenie telekomunikačných systémov a pokrytie lokalít nového územného rozvoja,
- ***zabezpečiť ochranu Bratislavy pred tisícročnou vodou, v severozápadnej časti mesta s diferencovanou úrovňou ochrany***:
- rezervovať koridor pre výstavbu nových protipovodňových ochranných línií v Devínskej Novej Vsi, Devíne, Karloveskej zátoke,
- chrániť koridor ľavobrežnej protipovodňovej ochrannej línie na úsekoch Lafranconi – Starý most, Prístavná ul. pre jej rekonštrukciu, koridor na úsekoch nábrežia zóny Pribinova pre výstavbu línie v novej polohe,
- chrániť koridor pravobrežnej protipovodňovej ochrannej línie na úseku Most SNP – Starý most pre jej dobudovanie, pred divadlom Aréna pre výstavbu v novej polohe,
- chrániť územnú rezervu koridoru pre hydraulickú clonu za Sadom J. Kráľa a pri západnom okraji petržalskej časti CMC (Jantárová cesta),

- rezervovať koridor pre preložku úseku ľavobrežnej ochrannej hrádze okolo nového prístavného bazéna vo Vlčom hrdle,
- rezervovať koridor pre nové rameno Dunaja v pravobrežnom inundačnom území,
- ***chrániť územné rezervy plôch pre zariadenia technickej infraštruktúry:***
  - transformačné stanice distribučnej sústavy 110 kV TR Ružinov, Kramáre, Školská, Ružová dolina, Petržalka - centrum, Petržalka - západ, Petržalka III, Petržalka - TEN-T, Devínska Nová Ves, Vajnory, Letisko - západ, vrátane vedení na ich pripojenie do VVN sústavy,
- kogeneračný zdroj (KGZ) Bratislava – West,
- odovzdávacia regulačná stanica plynu Petržalka II, regulačné stanice plynu Karlova Ves - preložka, Devínska Nová Ves - preložka, Petržalka - juh, Jarovce - preložka, Pálenisko, ORS Petržalka I – preložka, RS Vajnory III (CEPIT) – preložka,
- vodárenská ČS Západ,
- vodojemy v lokalitách Z. Bystrica ,K. Ves - rozšírenie, Vtáčnik, Podhorský pás - amfiteáter, vežový vodojem Jarovce,
- rozšírenie ČOV Devínska Nová Ves, rozšírenie ČOV Petržalka, rozšírenie MCHB ČOV Istrochem (dobudovanie biologického stupňa),
- dažďové nádrže s čerpacími stanicami na kanalizačných zberačoch A,E,G vo Vrakuni, na zberači D v Rači, na zberači DI Dúbravka – Dieliky,
- ***rezervovať územie pre rozšírenie ÚČOV Vrakuňa***,
- ***rezervovať územie pre nové vodné plochy*** v lokalitách Petržalka – západ a juh, Petržalka – Kapitulské pole, rozšírenie Chorvátskeho ramena, jazero južne od ČOV Petržalka, Zlaté piesky – južný okraj, Podunajské Biskupice – Tretí diel,
- ***rezervovať územie pre nový prístavný bazén Vlčie hrdlo***
- ***podporovať udržanie a rozvoj systémov na centrálne zásobovanie mesta teplom***,
- ***podporovať zachovanie a rozvoj závlahových systémov***,
- ***dobudovať systém na ochranu mesta pred prívalovými vodami zo svahov***,
- ***venovať pozornosť úpravám, rekonštrukciám korýt vodných tokov*** a ich revitalizácii,
- ***venovať zvýšenú pozornosť rekonštrukciám existujúcich inžinierskych sietí***,
- ***uplatňovať princíp zadržiavania vody v území***, s aplikáciou kanalizácií delenej sústavy, retenčných nádrží, poldrov, vsakovacích systémov dažďových vôd,
- ***pripravovať územia pre rozvoj novej zástavby***, dostavbu a prestavbu ich zainvestovaním technickou infraštruktúrou,
- ***zabezpečiť dodržiavanie režimu inundačných území vodných tokov*** v zmysle platnej legislatívy.

C.9. ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNO – HISTORICKÝCH HODNÔT

9.1. OCHRANA PAMIATOK V KOMPETENCII ŠTÁTU (V ROZSAHU ZÁKONA Č. 49/2002 Z. Z. O OCHRANE PAMIATKOVÉHO FONDU)

Rešpektovať primerane mierke ÚPN zásady pamiatkovej ochrany pri dotváraní príp. zhodnotení území:

- ***Vyhlásených historických urbanistických súborov zapísaných do ÚZPF*** a v rozvoji dotknutých zón:
- Pamiatková rezervácia (PR) Bratislava (Historické jadro Starého Mesta) - Zásady ochrany pre vybrané sektory pamiatkovej rezervácie Bratislava, vypracovaných Pamiatkovým úradom SR a Krajským pamiatkovým úradom Bratislava a schválených Krajským pamiatkovým úradom Bratislava stanoviskom č.BA/12/340/5/2377/Bar dňa 18.4.2012. Účinnosť nadobudli dňom schválenia 18.4.2012,
- Pamiatková zóna (PZ) CMO (Centrálna mestská oblasť) Bratislava **- Zásady ochrany pamiatkového územia Pamiatková zóna Bratislava - Centrálna mestská oblasť** vypracovaných Krajským pamiatkovým úradom Bratislava v r. 2015 na základe výskumu spracovaného Mestským ústavom pamiatkovej starostlivosti v Bratislave a Doc. Ing. arch. J. Gregorovou a schválených Pamiatkovým úradom SR stanoviskom č. PÚSR–2015/2222-4/75082/POR zo dňa 28.10.2015 a nadobudli platnosť 3.12.2015. **Dodatok č.1 k Zásadám ochrany pamiatkového územia Pamiatková zóna Bratislava - Centrálna mestská oblasť, aktualizácia.** Zásady ochrany pamiatkového územia Pamiatková zóna Bratislava - Centrálna mestská oblasť doplnené Krajským pamiatkovým úradom v mapovej a textovej časti. Tento dodatok tvorí neoddeliteľnú súčasť Zásad ochrany pamiatkového územia Pamiatková zóna Bratislava - Centrálna mestská oblasť s účinnosťou dňom vydania 5.12.2016 stanoviskom č. KPUBA–2016/24726–1/94426/FAL,
- Pamiatková zóna (PZ) Rusovce,
- Pamiatková zóna (PZ) Vajnory,
- Pamiatková zóna (PZ) Areál rušňového depa Bratislava – východ.
- ***v ochranných pásmach (OP) nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok (NKP) zapísaných do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu (ÚZPF)***:
- Ochranné pásmo NKP Devín –slovanské hradisko,
- Ochranné pásmo nehnuteľných NKP rímskokatolíckeho kostola Ducha svätého, usadlosti na Námestí 6.aprila č.4 a ľudových domov na Námestí 6.apríla č.13,15, na Železiarskej ul.č.6 a pomníka padlých v Devínskej Novej Vsi,
- Ochranné pásmo NKP - Umelecká beseda na Dostojevského rade,
- Ochranné pásmo NKP Cintorín a pamätníka ČA na Slavíne,
- Ochranné pásmo nehnuteľnej NKP rímskokatolíckeho kostola sv. Kozmu a Damiána v Dúbravke,
- Ochranné pásmo nehnuteľnej NKP rímskokatolíckej kaplnky Ružencovej Panny Márie v Dúbravke,
- Ochranné pásmo nehnuteľnej NKP rímskokatolíckej kaplnky sv. Rozálie v Lamači,

- Ochranné pásmo nehnuteľných NKP rímskokatolíckeho kostola sv. Petra a Pavla, ľudových domov na ul. Čsl. tankistov č.71,67,39-41,37,35,33,34,93-95 a kováčskej dielne na ul. Čsl. tankistov č.65 v Záhorskej Bystrici,
- Ochranné pásmo NKP v Hornej Mlynskej doline,
- Ochranné pásmo NKP rímskokatolíckeho kostola sv. Filipa a Jakuba, Kostola evanjelického a. v., Kúrie na Alstrovej ul. č.171, Kaštieľa na Nám. A. Hlinku č.1 a Mestského paláca na Nám. A. Hlinku č.3 v Rači.
- Ochranné pásmo nehnuteľných NKP - Požiarna zbrojnica. Kostol ev. a. v. a figurálne reliéfy - oráč, kosec, kočiš-prievozník, murár a kováč na administratívnej budove na Radničnom námestí 7.

- ***v lokalitách archeologických nálezísk***, ktoré eviduje Archeologický ústav SAV v Centrálnej evidencii archeologických nálezísk Slovenskej republiky v zmysle § 41, ods. 3 zákona č.49/2002,
- ***chrániť všetky nehnuteľné národné kultúrne pamiatky (NKP) zapísané v ÚZPF***.
- ***Stavebná činnosť a funkcie, ktoré by negatívne ovplyvnili ochranu, zachovanie a prezentáciu pamiatkových hodnôt národných kultúrnych pamiatok, vrátane ich prostredia a pamiatkových území sú neprípustné***.
- ***Rešpektovať kultúrno – historické dedičstvo – vyhlásené národné kultúrne pamiatky vrátane ich prostredia, pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma vrátane ich krajinného kontextu (siluety, panorámy) a historické technické diela.***

9.2. OCHRANA PAMIATOK V KOMPETENCII SAMOSPRÁVNYCH ORGÁNOV (V ROZSAHU ZÁKONA Č. 49/2002 Z. Z. O OCHRANE PAMIATKOVÉHO FONDU

Zachovať pamiatkové hodnoty ***pamätihodností a súborov, ktoré nie sú súčasťou pamiatkového fondu***, dotvárajúcich identitu a historický obraz jednotlivých mestských častí a ich špecifického prostredia.

C.10. ZÁSADY A REGULATÍVY OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV

V zhodnotení prírodných zdrojov na území Bratislavy:

- rešpektovať chránené ložiskové územie Devínska Nová Ves II vzhľadom na perspektívu využitia suroviny v budúcnosti,
- neuvažovať s dobývacím priestorom Devínska Nová Ves III, ktorý je už v súčasnosti navrhnutý na likvidáciu a zmenu funkčného využitia pre funkcie šport a telovýchova a zmiešané územie bývanie – občianska vybavenosť,
- v kameňolome Devín uvažovať s funkciou dobývacieho priestoru (ťažbové územie) v rozsahu a hraniciach vymedzených rozhodnutím Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR č. 5346/1981 – 310 zo dňa 28. 05. 1981 Rozhodnutie o zmene hraníc dobývacieho priestoru „Devín“,
- v ťažobnom priestore Tretí diel ukončiť ťažbu štrkov v plošnom rozsahu 34,54 ha do roku 2020 tak, ako to vyplýva zo záverov environmentálneho posudzovania (EIA) a návrhu riešenia rekreácie a športu. Následne začať realizovať funkčné zhodnotenie lokality pre rozvoj športu a rekreácie pri vodnej ploche,
- podriadiť využívanie lesných zdrojov ako prostriedku rekreačných, relaxačných a zdravotných, ekostabilizačných, i hospodárskych funkcií dodržiavaniu schválených LHP, bioprojektov, rámcových plánovacích modelov, príp. iných relevantných dokumentov z oblasti lesného hospodárstva či ochrany prírody a krajiny,
- rešpektovať a chrániť vody vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,
- zachovať a zlepšovať stav vôd,
- účelne hospodáriť s vodou a zabezpečiť ich trvalo udržateľné využívanie,
- chrániť významné vodárenské zdroje na území mesta: Rusovce - Ostrovné lúčky - Mokraď, Sihoť, Pečniansky les a Sedláčkov ostrov, vrátane vodných zdrojov na Žitnom ostrove ako aj vodný tok Dunaja,
- vytvoriť vhodné podmienky manažmentu povodí v rámci zlepšovania kvality životného prostredia a jeho zložiek,
- znižovať nepriaznivé účinky povodní a sucha (v bratislavských podmienkach to znamená dobudovanie protipovodňovej ochrany tokov Dunaj a Morava, zvyšovanie vododržnosti krajiny a zlepšovanie vodnej bilancie pôd, znižovanie splavovania pôdy resp. vodnej erózie, zlepšenie pokryvnosti pôd vegetáciou ai.),
- zabezpečiť funkčnosť vodných tokov a bezpečnosť vodných stavieb (nezakrývať korytá vodných tokov, zabezpečiť prietočnosť korýt a funkčnosť technických prvkov súvisiacich s protieróznou ochranou v poľnohospodársky využívanej krajine ai.).
- rešpektovať vodné zdroje s vodárenským využitím dodržiavaním stanovených podmienok, určených vodoprávnym rozhodnutím príslušného vodárenského zdroja v ich ochranných pásmach, ako aj primeraným limitovaním činností v širšom území s osobitným dôrazom na ochranu a trvalú udržateľnosť unikátnych útvarov podzemných vôd nachádzajúcich sa v príbrežnej časti rieky Dunaj.

C.11. ZÁSADY A REGULATÍVY OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY

11.1. ZÁSADY A REGULATÍVY OCHRANY PRÍRODY

- ***Chrániť prírodu a rešpektovať zakázané činnosti v územiach so stupňami ochrany***, ktoré sú uvedené v § 12 – 23 zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z.z.
- chránená krajinná oblasť (CHKO) - 2. stupeň
- národný park (NP) - 3. stupeň
- prírodný park - 2., 3. stupeň

- chránený areál (CHA) - 2., 3., 4., 5. stupeň
- prírodná rezervácia (PR), národná pr. rezervácia (NPR) - 4., 5. stupeň
- prírodná pamiatka (PP), národná pr. pamiatka (NPP) - 4., 5. stupeň
- chránený krajinný prvok (CHKP) - 2., 3., 4., 5. stupeň
- ***rešpektovať ochranné pásma chránených území (§ 17)*** - ak to vyžaduje záujem ochrany NP, CHA, PR alebo PP, orgán ochrany prírody vyhlási ich ochranné pásmo: na území ochranného pásma chráneného územia s tretím stupňom ochrany platí druhý stupeň ochrany (§ 13), na území ochranného pásma chráneného územia so štvrtým stupňom ochrany platí tretí stupeň ochrany (§ 14), a na území ochranného pásma chráneného územia s piatym stupňom ochrany platí štvrtý stupeň ochrany (§ 15). Ďalej platí, že ak ochranné pásmo PR či NPR nebolo vyhlásené je ním ochranné pásmo v šírke 100 m von od hranice a platí v ňom 3. stupeň ochrany; ak ochranné pásmo PP či NPP nebolo vyhlásené je ním ochranné pásmo do vzdialenosti 60 m von od jej hranice a platí v ňom 3. stupeň ochrany, podľa § 17, ods. 3 súčasťou ochranného pásma národného parku môže byť aj zastavané územie obce, územie určené na zastavanie alebo územie určené k územnému rozvoju.
- ***rešpektovať režimové opatrenia zákona č. 543/2002 Z.z.*** o ochrane prírody a krajiny:
- v súvislej európskej sústave chránených území (NATURA 2000, § 28),
- v chránených vtáčích územiach (CHVU, § 26),
- v územiach európskeho významu (UEV, § 27),
- v biotopoch európskeho a biotopoch národného významu a tiež u druhov európskeho a druhov národného významu (najmä v § 5-7,§ 33 – 35) cit. zákona,
- u chránených stromov (CHS, § 49),
- ***rešpektovať predbežnú ochranu*** - pri posudzovaní vplyvov akejkoľvek činnosti na životné prostredie podľa osobitného predpisu (zákon EIA) považovať navrhované územia sústavy NATURA 2000 za chránené územia podľa §26 ods. (4), § 27 ods. (7), § 28 ods. 5 zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov stanovuje: "činnosť ktorá môže mat' vplyv buď samostatne alebo v kombinácii s inou činnosťou na navrhované chránené vtáčie územie, na územie európskeho významu alebo na územie patriace do súvislej európskej sústavy chránených území, pričom nie je nevyhnutná na zabezpečenie starostlivosti o také územie podľa dokumentácie ochrany prírody a krajiny, sa považuje za zásah do územia, ktorý môže spôsobiť podstatné zmeny v biologickej rozmanitosti, štruktúre a vo funkcii ekosystémov, ak tak rozhodol organ ochrany prírody podľa § 28 zákona. Taká činnosť je predmetom posudzovania jej vplyvu na životné prostredie podľa osobitného predpisu (zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Orgán štátnej správy vydá rozhodnutie o povolení takej činnosti iba, ak taká činnosť na základe výsledku posudzovania podľa osobitného predpisu (zákon č. 24/2006 Z.z. v úplnom znení) nebude mat' negatívny vplyv na priaznivý stav takého územia z hľadiska jeho ochrany. "
- ***riešiť kompenzačné opatrenia*** vyplývajúce z úpravy koridoru nultého okruhu (D4) a rýchlostnej cesty R7:
- na území MČ Rusovce a MČ Čunovo dôjde riešenou zmenou druhu pozemku k jeho následnému zalesneniu, čím dôjde k naplneniu cieľa vzniku udržateľného lesného porastu, s požadovanou ekologickou funkciou hniezdneho biotopu,
- na území MČ Podunajské Biskupice dôjde riešenou zmenou druhu pozemku k vytvoreniu trvalého trávnatého porastu; následne dôjde k vytvoreniu porastu dobrej kvality a požadovanej ekologickej funkcie ako potravného biotopu pre vtáčie územie,
- na území MČ Ružinov sa vybudovaním ekoduktu ponad rýchlostnú cestu R7 zabezpečí bezkolízny prechod zveri cez rýchlostnú cestu južne od areálu Slovnaft.

Na území Bratislavy sa nachádzajú v súčasnosti: ***2 CHKO, 14 CHA, 9 PR, 1 NPR, 1NPP, 3 PP, 1 CHKP, územia NATURA 2000 – 4 vyhlásené CHVU a 18 UEV, 2 Ramsarské lokality a 22 CHS (na 19 lokalitách):***

chránené krajinné oblasti – CHKO Malé Karpaty (zriadená vyhl. MK SR č. 64/1976 Zb.), CHKO Dunajské luhy (zriadená Vyhl. MŽP SR č. 81/1998 Z.z.),

- ***chránené územia prírody*** - (postupne vyhlasované orgánmi ŠOP – každé CHÚP má o.i. definovaný aj predmet ochrany) – CHA Devínske alúvium Moravy, NPR Devínska Kobyla, NPP Devínska hradná skala, PP Devínska lesostep, PR Fialková dolina, PR Štokeravská vápenka, CHA Lesné diely, CHA Horský park, CHA Bôrik, CHA Borovicový lesík, CHA Zeleň pri Vodárni, PP Rösslerov lom, CHA Hrabiny, CHA Chorvátske rameno, CHA Jarovská bažantnica, PP Panský diel, PR Kopáčsky ostrov, PR Topoľové hony, CHA Poľovnícky les, CHA Bajdeľ, CHA Sihoť, CHA Pečniansky les, CHA Soví les, PR Gajc, PR Dunajské ostrovy, PR Ostrovné lúčky, PR Starý háj, PR Slovanský ostrov a CHKP Vápenický potok.
- ***NATURA 2000*** – (implementované smernicami ES – Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/147/ES o ochrane voľne žijúceho vtáctva /smernica o vtákoch/ a Smernica Rady č. 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín /smernica o biotopoch/),
- ***NATURA 2000*** - chránené vtáčie územia – SKCHVU016 Záhorské Pomoravie (pôvodná vyhláška zo 16. apríla 2010, nariadenie vlády č. 145/2015), SKCHVU014 Malé Karpaty (vyhlásené Vyhláškou MŽP SR č. 216/2005), SKCHVU007 Dunajské luhy (Vyhláška MŽP SR č.440/2008, upravené vyhláškou 466/2013), SKCHVU029 Sysľovské polia (Vyhláška MŽP SR č. 234/2006); každé z navrhovaných území má odôvodnený návrh ochrany a taxatívne uvedené príklady činností, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany CHVU; sú zaradené do Národného zoznamu SKCHVU uznesením vlády SR č. 636 z 9. júla 2003 a patria do súvislej európskej sústavy chránených území; národný zoznam bol aktualizovaný a schválený uznesením vlády SR č. 345/2010)
- ***NATURA 2000*** - územia európskeho významu – SKUEV0313 Devínske jazero, SKUEV0314 Rieka Morava, SKUEV0312 Devínske alúvium Moravy, SKUEV0388 Vydrica, SKUEV0104 Homolské Karpaty, SKUEV0280 Devínska Kobyla, SKUEV0064 Bratislavské luhy, SKUEV0295 Biskupické luhy, SKUEV0269 Ostrovné lúčky, SKUEV0270 Hrušov, SKUEV0502 Štokeravská vápenka, SKUEV1064 Bratislavské luhy, SKUEV1269 Ostrovné lúčky, SKUEV1388 Vydrica, SKUEV0800 Devínska hradná skala, SKUEV2064 Bratislavské luhy, SKUEV2269 Ostrovné lúčky,

SKUEV0822 Malý Dunaj, (boli vyhlásené uzn. vlády SR č. 239 zo 17.marca 2004 ako SKUEV; Výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004 bol vydaný národný zoznam týchto SKUEV a tiež patria do Súvislej európskej sústavy chránených území, národný zoznam bol aktualizovaný doplnkom národného zoznamu a schválený uznesením vlády SR č. 577/2011; národný zoznam bol znova aktualizovaný druhým doplnkom národného zoznamu a schválený uznesením vlády SR č. 495/2017)

- ***Ramsarské lokality*** – Niva Moravy, Dunajské luhy (Ramsarský dohovor podpísaný 2.2.1971 v Ramsare bol implementovaný do agendy ČSFR Oznámením č. 396/1990 Zb. i do slovenskej legislatívy; treba dodržiavať a rešpektovať najmä hlavné strategické ciele starostlivosti o mokrade SR, smerujúce k zastaveniu zasahovania do nich, a s presvedčením, že ochrana mokradí a ich flóry a fauny sa môže zabezpečiť spojením prezieravej štátnej politiky s koordinovaným medzinárodným postupom),
- ***chránené stromy*** (nie sú vyznačené vo výkresovej časti návrhu ÚPN) – borovice čierne na ul. Francúzskych partizánov; brezy v Mlynskej doline, dub na Godrovej ulici, dub na Moyzesovej ulici, dub na Prvosienkovej ulici, dub na Šulekovej ulici, ginko na Godrovej ulici, jaseň ma Rudnayovom námestí, jedľa v Kráľovskom údolí, katalpa na Mickiewiczovej ulici, magnólia na Palisádach, magnólia na Somolického ulici, oskoruša v Devíne, paulovnia na Škarniclovej ulici, platan na Kysuckej ulici, judášovec na Galandovej ulici, sofora japonská v Devínskej Novej Vsi, sofora na Vajanského nábreží a tis v nemocničnej záhrade (kultúrne, vedecky, ekologicky, krajinotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny vrátane stromoradí môže okresný úrad v sídle kraja vyhláškou vyhlásiť za chránené stromy - § 49 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov; vo vzťahu k chráneným stromom o spôsobe ich ošetrovania, ochrane alebo výrube podľa § 49 ods. 2 a 3 zákona č. 543/2002 Z. z. rozhoduje okresný úrad v sídle kraja).

11.2. ZÁSADY A REGULATÍVY TVORBY KRAJINY

V tvorbe krajiny sa požaduje:

- rešpektovať všetky prvky a kategórie tvorby krajiny, ktoré sú uvedené v kapitole – ***Ochrana prírody a tvorba krajiny, územné systémy ekologickej stability***, ktoré sú graficky vyjadrené vo ***výkrese č. 5 – Ochrana prírody, tvorba krajiny a ÚSES***. Všetky tieto komponenty sú krajinotvornými prvkami, ktorých cieľom je vytváranie plošnej i funkčnej proporčnosti medzi technickými a biologickými komponentmi sídelnej štruktúry mesta,
- zvlášť ***chrániť plochy lesných masívov***, ktoré tvoria základ krajinotvorných, ochranno-prírodných i ekostabilizačných prvkov územia Bratislavy; rešpektovať ustanovenia zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch, najmä ustanovenia § 6 ukladajúce povinnosť obstarávateľom ÚPN obcí prerokovať a vyžiadať si súhlas orgánu štátnej správy k tejto ÚPD, rešpektovať aj požiadavku § 10 cit. zákona v tom smere, že treba požiadať orgán štátnej správy lesného hospodárstva o záväzné stanovisko na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa, ktoré tvoria pozemky do ***50 m*** od hranice lesného pozemku,
- v maximálnej miere ochraňovať jestvujúce krajinotvorné prvky v území, podporovať budovanie ***novonavrhovaných krajinotvorných komponentov*** (s využitím možností vychádzajúcich zo stavebného zákona, zákona o ochrane prírody a krajiny, ale aj zákonov o ochrane poľnohospodárskej pôdy a zákona o vinohradníctve a vinárstve).
- vytvárať územnotechnické možnosti pre budovanie ekoduktov ponad komunikácie nadradenej dopravnej siete, ktoré zabezpečia bezkolízny prechod zveri v podobe mimoúrovňových mostných objektov.

11.3. ZÁSADY A REGULATÍVY VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY

Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v prvej časti v § 5 ods. (4) uvádza, že „Udržiavanie a dosiahnutie priaznivého stavu časti krajiny sú činnosti vykonávané vo verejnom záujme“.

Zákon o ochrane prírody a krajiny v druhej časti v § 3 ods. (3) uvádza, že „Vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom“.

Vychádzajúc z vyššie uvedených citovaní paragrafov zákona o ochrane prírody a krajiny je možno vyvodiť záver, že ***prvky systému ochrany prírody, tvorby krajiny a ÚSES***, ktoré prezentujeme v ÚPN v textovej časti B. kap. 11. – Ochrana prírody a tvorba krajiny, územné systémy ekologickej stability a v grafickej časti vo výkrese č. 5 – Ochrana prírody, tvorba krajiny a ÚSES ***sú prvkami a činnosťami vykonávanými vo verejnom záujme.***

Pre udržanie ekologickej stability je potrebné :

- ***akceptovať navrhnutý systém ekologickej stability*** (spracovaný v úrovni RÚSES) pri územnoplánovacích činnostiach, rešpektovať najmä jeho základné kompozičné prvky – biocentrá (Bc) a biokoridory (Bk) rôznych hierarchických úrovní:
- biocentrá – NRBc Dolnomoravská niva, RBc Devínske jazero, RBc Jelšiny – mlyn, RBc Kamenáče, PBc Devínska Kobyla, RBc Devín, RBc Vajnorská dolina, RBc Zbojníčka – Panský les, RBc Pekná cesta, RBc Hrubý vrch, RBc Hrubá pleš, RBc Železná studnička I. a II. rybník, RBc Železná studnička III. a IV. rybník, RBc Sitina – Starý grunt, RBc Machnáč, RBc Horský park – Slavín, MBc Kalvária, RBc Koliba – Stráže, RBc Hradný vrch, NRBc Bratislavské luhy, RBc Prievoz – Vrakuňa, RBc Vajnorka, RBc Zlaté piesky, RBc Kalná, RBc, RBc Šprinclov majer, RBc Malý ostrov, RBc Sihoť, RBc Slovanský ostrov, RBc Pečenský les, RBc bažantnica, RBc Sad J. Kráľa, RBc Soví les, RBc Draždiak, RBc Rusovce, RBc Podunajské Biskupice VZ,
- biokoridory – NRBk Alúvium Moravy, RBk Stará Mláka s prítokmi, NRBk JV svahy M. Karpát, NRBk SZ svahy M. Karpát, RBk Vydrica s prítokmi, PBk Dunaj, NRBk Rajka – Čunovo – Rusovce – Jarovce – Bažantnica - Pečenský les, NRBk M. Dunaj, RBk M. Dunaj - VZ P. Biskupice, RBk Račiansky potok s prítokmi, RBk potok Struha, NRBk Topoľové hony

– Rovinka – M. Dunaj, NRBk Bratislavské luhy -Neziderské jazero, RBk Chorvátske rameno, RBk Kopáč - Rovinka, RBk Jarovské rameno - Bažantnica, RBk Dunajské luhy pri Čunove - RBc č.40,

- neumiestňovať v navrhovaných Bc a Bk v extravilánových polohách mesta také stavby a technické zariadenia, ktoré by zásadným spôsobom narúšali ich ekostabilizačné poslanie a účinky; v urbánnych Bc a Bk pripustiť len také činnosti príp. stavby, ktoré nespôsobia výrazné obmedzenie ekostabilizačného pôsobenia v rámci ÚSES,
- rozpracovať systém ďalej na úroveň MÚSES tak, ako to ukladá obci z.č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a vykonávacia vyhláška č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny (obsah dokumentu MÚSES - príl. č. 24 cit. vyhlášky),
- vytvárať v územnoplánovacom procese predpoklady na realizáciu a funkčnosť prvkov systému ekologickej stability (v intravilánových polohách a v zastavanom území k tomu využiť aj kategórie vnútromestskej zelene, princípy a postupy tvorby urbánnych Bc, Bk a interakčných prvkov),
- odvodzovať úroveň ekologickej stability zastavaného územia z požiadavky celoplošnej ekologickej stability (je treba chrániť jestvujúce plošné a líniové prvky zelene, zvláštnu pozornosť treba venovať ochrane najvýznamnejších plôch zelene – tzv. intaktná zeleň, minimalizovať zábery zelene na rastlom teréne, zabezpečiť vypracovanie dokumentu starostlivosti o dreviny v zmysle požiadaviek z.č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny),
- rešpektovať a vnímať prvky ÚSES aj v kontexte vytvárania národných a európskych ekologických sietí (NECONET, EECONET),
- uplatňovať metodicky odporúčané štandardy plôch zelene podľa metodickej príručky MŽP SR z r. 2002 – Štandardy minimálnej vybavenosti obcí,
- dodržiavať aspoň minimálny koeficient zelene určený v regulácii využitia jednotlivých funkčných plôch,
- dodržiavať okrem platnej legislatívy aj ustanovenia VZN hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 5/2018 z 07. 09. 2018 o starostlivosti o verejnú zeleň a ochrane drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.

C.12. ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

12.1. V OBLASTI OCHRANY KVALITY VÔD

- Zabezpečiť postupnú sanáciu starých environmentálnych záťaží,
- zabezpečiť trvalú územnú ochranu CHVO Žitný ostrov (zákon č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd) a neotvárať v CHVO Žitný ostrov nové lokality na ťažbu štrkopieskov,
- venovať zvýšenú pozornosť ochrane vodárenských zdrojov, najmä veľkokapacitných VZ realizáciou technických opatrení,
- venovať maximálnu ochranu vodným zdrojom bezpodmienečným rešpektovaním ich ochranných pásiem,
- zabezpečiť dobudovanie a rekonštrukciu kanalizácií a čistiarenských kapacít,
- zabezpečiť ochranu Bratislavy pred tisícročnou vodou; protipovodňovými opatreniami zmierňovať nepriaznivé environmentálne, zdravotné ai. vplyvy povodní,
- chrániť vodné útvary povrchových vôd a poľnohospodársky využívané pozemky na území Bratislavy zaradené do citlivých a zraniteľných oblastí (podľa Nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti),
- posúdiť pri riešení vplyvov stavieb a činností na podzemné vody a koryto toku vplyv zmeny režimu prúdenia podzemných vôd z podrobného hydrodynamického a hydrogeologického prieskumu,

12.2. V OBLASTI OCHRANY POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNÝCH POZEMKOV

- Rešpektovať osobitne chránenú poľnohospodársku pôdu (zákon č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy); zohľadňovať opatrenia vyplývajúce z osobitnej sústavy obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy v zmysle platných legislatívnych predpisov o ochrane poľnohospodárskej pôdy,
- rešpektovať Program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach v zmysle zákona č. 136/2000 Z.z. o hnojivách, v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a v zmysle Nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti,
- dodržiavať ustanovenia zákona č.313/2009 Z.z. o vinohradníctve a vinárstve,
- zabezpečiť protieróznu ochranu poľnohospodárskej pôdy pred eróziou (§ 5 z.č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy) výsadbou účelovej poľnohospodárskej a ochrannej zelene; v rámci riešenia projektov pozemkových úprav pre ochranu pôdy pred vodnou eróziou uplatňovať vhodnú agrotechniku,
- zabezpečiť plnenie príslušných paragrafov (§§ 4, 6, 7, 8) citovaného zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v smere ochrany pôdy pred degradáciou, pred zhutnením, udržania bilancie pôdnej organickej hmoty a pred rizikovými látkami,
- rešpektovať ustanovenia zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch; najmä zásady ochrany lesných pozemkov, povinnosti pri územnoplánovacej činnosti (Vyhláška MP SR č. 12/2009 Z. z. z 15. januára 2009 o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkcií lesov), ochranné pásmo lesa a kategorizáciu lesov,
- rešpektovať pri usmerňovaní lesohospodárskych, rekreačných, relaxačno-zdravotných a ekostabilizačných činností na lesných pozemkoch schválené zásady v rámci LHP, bioprojektov, či iných dokumentov riešiacich optimalizáciu využívania lesných ekosystémov,

- chrániť a rozvíjať obraz vinohradníckej krajiny – vymedziť a spresniť v nižších stupňoch UPD na základe územnoplánovacích, resp. územnotechnických podkladov vinohradnícke územia (vychádzajúc z evidovaných vinohradníckych plôch) ako územia s existujúcou alebo potenciálnou možnosťou pestovania viniča na vinohradnícke a vinárske aktivity, ako významné prírodné zdroje a ako charakteristické kompozičné prvky historického a kultúrneho dedičstva kraja a súčasne ako významný hospodársky produkčný prvok Malokarpatskej a Južnoslovenskej vinohradníckej oblasti a jeden z limitujúcich prvkov rozvoja územia so stanoveným špecifickým režimom,
- vylúčiť v záujme zachovania prírodného, kultúrneho a historického dedičstva urbanistické zásahy nesúvisiace s funkciou vinohradníctva do vinohradníckych území (na svahoch Malých Karpát a tiež v nížinnej poľnohospodárskej krajine) ako území jedinečného charakteru z hľadiska prírodných podmienok a území s významom pre slovenské vinohradníctvo,
- spresniť v nižších stupňoch ÚPD z vinohradníckych území územia bez urbanistických zásahov (z dôvodov produkčných, krajinotvorných, kultúrno-historických a krajinárskych funkcií) a ostatné vinohradnícke územia s určenými regulatívmi. Určiť spôsob a formy ich využitia súvisiace a podporujúce rozvoj funkcie vinohradníckeho územia, ako územia jedinečného charakteru z hľadiska prírodných podmienok a územia s významom pre slovenské vinohradníctvo,
- zohľadňovať pri spresňovaní vinohradníckych území existujúce urbanistické súvislosti a prirodzené tendencie rozvoja mesta v záujme vytvárania nového urbanisticky a krajinársky hodnotného územia, rešpektujúc pritom vinice v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

12.3. ORNITOLOGICKÉ OCHRANNÉ PÁSMA

Vnútorné ornitologické ochranné pásmo (OOP):

- vylúčiť vykonávanie činností a zriaďovania stavieb a prevádzok, ktoré by mohli zvýšiť výskyt vtáctva v okolí letiska,
- rešpektovať zákaz zriaďovať skládky, stohy, siláže,
- dohodnúť režim obrábania pôdy zo strany užívateľov pozemkov s prevádzkovateľom letiska (je stanovené v tvare obdĺžnika s pozdĺžnou osou totožnou s osou VPD o celkovej šírke 1000 m a dĺžke presahujúci každý koniec VPD o 1000 m).

Vonkajšie OOP:

- vylúčiť vykonávanie činností a zriaďovanie stavieb a prevádzok, ktoré by mohli zvýšiť výskyt vtáctva v okolí letiska,
- obmedziť zriaďovanie poľnohospodárskych stavieb, napr. hydinární, kravínov, bažantníc, stredísk zberu a spracovania odpadu, vodných plôch a ďalších stavieb s možnosťou vzniku nadmerného výskytu vtáctva; rozvoj zariadení len so súhlasom Dopravného úradu (nadväzujú na vnútorné OOP a sú stanovené v tvare obdĺžnika s pozdĺžnou osou VPD o celkovej šírke 2000 m a dĺžke presahujúci každý koniec VPD o 3000 m).

12.4. HLUKOVÁ SITUÁCIA

- Zabezpečiť spracovanie strategických hlukových máp a akčných plánov na znižovanie hluku pre naplnenie požiadaviek Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2002/49/EC a zákona NR SR č. 2/2005 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnkov.
- Minimalizovať obytnú zástavbu v lokalitách pod vplyvom nadmerného hluku pri ťažiskových dopravných trasách, prípadne riešiť stavebníkom účinnú protihlukovú ochranu týchto území, vrátane potrebnej územnej rezervy.
- Nové dopravné trasy riešiť vrátane protihlukovej ochrany; uprednostniť tunelové alebo zapustené vedenia trás.
- Zohľadňovať pri rozvoji urbanizácie pôsobenie hluku z dopravy (vrátane zámeru zmien hlukového zaťaženia z leteckej dopravy) a v prípade potreby navrhovať protihlukové opatrenia.

12.5. SVETLOTECHNICKÉ POMERY

- Rešpektovať v následnom rozpracovaní ÚPN do podrobnejších územnoplánovacích dokumentov schválené vymedzenie zón s vyšším uhlom tienenia budov (360, 420) v súlade s uzneseniami Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy č. 490/2001 a č. 334/2004.

12.6. V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

12.6.1. Východiskové princípy

- Pokračovať v triedenom zbere využiteľných zložiek s cieľom znížiť množstvo zmesového komunálneho odpadu,
- zabezpečiť triedený zber potenciálne využiteľných zložiek so zvyšovaním podielu kompostovaných biologicky rozložiteľných odpadov, s rozšírením triedeného zberu komunálneho odpadu s obsahom škodlivín s cieľom jeho kvalitatívnej zmeny,
- zabezpečiť následné využitie alebo nezávadné zneškodnenie problémových látok,
- výstavbu na mieste priemyselných areálov realizovať až po prieskume vplyvov na zdravie a životné prostredie a eventuálnom odstránení environmentálnych záťaží.

12.6.2. Zariadenia odpadového hospodárstva

Pre plnenie požiadaviek legislatívy v odpadovom hospodárstve je potrebné zabezpečiť najmä nasledovné plochy pre zariadenia odpadového hospodárstva:

- ***Spaľovňa odpadu Vlčie hrdlo*** - s preverením možností doplnenia o niektoré ďalšie technológie, ako dotrieďovaciu linku, solidifikačnú linku, príp. iné,
- ***zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov*** - minimálne 4 zariadenia s požadovanou kapacitou, v lokalitách: Pri Poľnom mlyne, na Lieskovskej ceste (pod Slovnaftom) v MČ Podunajské Biskupice, na Žabom majeri v MČ Rača a v areáli podniku Florea,
- ***určené parkoviská a spracovateľský závod na nakladanie so starými vozidlami*** v lokalitách:
- pri železničnej vlečke do VW a.s.,
- Alejové a Jánske hony,
- Janíkovské pole,
- Žabí majer – Hirthy,
- ***zberné dvory pre rôzny odpad pre občanov, fyz. a právnické osoby*** - lokality:
- bývalý areál Zberných surovín na Lovinského ulici,
- pri ulici Pri Šajbách za železničnou traťou,
- Eisnerova ul. pri železničnej stanici,
- pri Opletalovej ulici,
- križovatka ulíc Pri kríži a Agátová,
- Čapajevova ulica,
- Panónska ulica juh.
- pri poľn. družstve v Záhorskej Bystrici,
- ***zberné a recyklačné miesta podnikateľov*** - lokality:
- areál Domesu,
- Janíkovské pole,
- pri železničnej trati do VW a.s.,
- Alejové a Jánske hony,
- medzi ulicou Dvojkrížna a železničnou traťou,
- lokalita Pánty v blízkosti žel. stanice Rača,
- voľná východná časť areálu Technomarket,
- ***recyklačný dvor stavebného odpadu*** - lokalita:
- Alejové a Jánske hony,
- ***centrálny recyklačný a dotrieďovací závod*** - lokalita:
- Žabí majer,
- ***náhradné lokality pre doposiaľ prevádzkované zariadenia odpadového hospodárstva*** - lokality:
- Žabí majer – Hirthy,
- Pánty, východne od železničnej stanice Rača.

12.7. V OBLASTI ADAPTÁCIE NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY

12.7.1. Východiskové princípy

- **Klimatické zmeny** – reprezentujú zmenu klímy, ktorá nastáva v dôsledku pôsobenia prirodzených faktorov. Takéto zmeny boli v minulých geologických dobách Zeme (ľadové doby, sekulárne zmeny, niekedy aj nízkofrekvenčné kolísanie klímy). V minulosti prebiehala klimatická zmena raz za veľmi dlhé obdobie.

- Zmena klímy je:
- akákoľvek zmena klímy, ku ktorej dôjde v dôsledku ľudskej činnosti;
- zmenou stavu klímy, ktorú možno identifikovať prostredníctvom zmien priemerných parametrov klímy;
- jav, ktorý pretrváva dlhšie obdobie, minimálne niekoľko desaťročí;
- vyvolaná človekom a môže sa prejaviť zmenami v zložení atmosféry alebo vo využívaní krajiny.

- Medzi najväčšie globálne problémy vo vzťahu k zmene klímy v mestách treba zaradiť vlny extrémnych letných horúčav, pokles zrážok, dlhé obdobia sucha striedané prívalovými dažďami s možnosťou lokálnych povodni, víchrice, veterné smršte a pod.

- Medzivládny panel pre zmenu klímy (IPCC, 2019) definuje pojmy mitigácia dopadov zmeny klímy a adaptácia na zmenu klímy.
- **Adaptácia na zmenu klímy** - Opatrenia prijaté s cieľom predvídať vplyvy zmeny klímy, predchádzať škodám, ktoré môžu dané vplyvy spôsobiť, alebo tieto škody minimalizovať, alebo využiť prípadné nové príležitosti. Čo sa týka prírodného prostredia, sú to predovšetkým opatrenia, ktorými sa uľahčí prispôsobenie zmene klímy.

- **Mitigácia dopadov zmeny klímy** - v kontexte zmeny klímy ide o zásahy človeka zamerané na zredukovanie zdrojov alebo zvýšenie absorbentov skleníkových plynov. Príkladmi sú účinnejšie využívanie fosílnych palív pre potreby priemyselných procesov alebo výrobu elektriny, prechod na využívanie slnečnej alebo veternej energie, zlepšenie izolácie budov a rozširovanie lesov a ostatných absorbentov za účelom odstránenia väčšieho objemu oxidu uhličitého z atmosféry. Mitigácia teda predstavuje opatrenia, ktoré pomáhajú znižovať zdroje látok (ktoré priamo alebo nepriamo obmedzujú dopady zmeny klímy), vrátane napríklad zníženia emisií tuhých znečisťujúcich látok, ktoré sa môžu ovplyvniť radiačnú rovnováhu (tzv. čierny uhlík) alebo opatrenia, ktoré regulujú emisie oxidu uhoľnatého, oxidy dusíka, prchavé

organické zlúčeniny a ďalšie znečisťujúce látky, ktoré môžu zmeniť koncentráciu troposférického ozónu, ktorý má nepriamy vplyv na podnebie.

- Za najvýznamnejšie očakávané dôsledky zmeny klímy na území mesta Bratislavy sa považuje ročný priemerný nárast teploty, kde sa predpokladá zvýšenie až o 2-3 ^{o}C do roku 2100, predĺžená perióda extrémnych teplôt (30 dní oproti pôvodným 10 dňom), pokles ročných zrážok o 5%, dlhšie periódy sucha v letnom období, extrémne výkyvy počasia (silné vetry, búrky, prívalové dažde) a pokles hladiny Dunaja.
- Adaptáciu na zmenu klímy je možné realizovať preventívnymi opatreniami, ktorých cieľom je predvídať vplyvy zmeny klímy a predchádzať škodám, ktoré môžu dané vplyvy spôsobiť alebo ich minimalizovať.

- Obec podľa zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami, spolupracuje v rámci svojich možností na vykonávaní preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami v katastrálnom území obce, najmä preventívnych opatrení, ktoré spomaľujú odtok vody z povodia do vodných tokov, zvyšujú retenčnú schopnosť povodia alebo podporujú prirodzenú akumuláciu vody v lokalitách na to vhodných, zmenšujú maximálny prietok povodne alebo chránia intravilán pred zaplavením povrchovým odtokom (napr. z intenzívnych zrážok) s ich vlastníkmi, správcami alebo užívateľmi.

- Pri implementácii adaptačného plánovania na nepriaznivé dopady zmeny klímy do územného plánovania je potrebné rešpektovať najvýznamnejšie strategické dokumenty na území EÚ a SR a z nich vychádzajúce strategické dokumenty hlavného mesta Bratislavy:
- **Stratégia Európskej Únie pre adaptáciu na zmenu klímy -** bola prijatá ako rámcový dokument v roku 2013 a obsahuje tri špecifické ciele: zvýšiť odolnosť členských štátov EÚ, jej regiónov a miest, zlepšiť informovanosť v rozhodovacom procese v téme adaptácie a zvýšiť odolnosť kľúčových zraniteľných sektorov voči nepriaznivým dôsledkom zmeny klímy.
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy schválená 26.3.2014 uznesením vlády SR č. 148/2014.
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia schválená uznesením vlády SR č. 478/2018 zo dňa 17. októbra 2018.
- Stratégia adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy schválená uznesením MsZ č. 1136/2014 zo dňa 24. septembra 2014.
- Akčný plán adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy na roky 2017-2020 schválený uznesením MsZ č. 789/2017 zo dňa 26.4.2017. Pomáha naplniť hlavný cieľ Stratégie adaptácie, ktorý znie: „vhodnými mechanizmami zabezpečiť ochranu hl. mesta SR Bratislavy pred zvýšeným nebezpečenstvom zmeny dopadov klímy, pomocou vhodných adaptačných opatrení zvýšiť odolnosť mesta na očakávané výzvy ďalšieho rozvoja spoločnosti a poskytnúť potrebné informácie a nástroje, ktoré uľahčia celý proces rozhodovania a riadenia mesta“. V rámci Akčného plánu adaptácie sú identifikované strategické ciele, ktoré je možné dosiahnuť realizovaním jednotlivých aktivít navrhovaných v rámci opatrení.
- **Európska zelená dohoda (Green Deal)** - nová stratégia rozvoja EÚ s cieľom dosiahnutia nulových čistých emisií skleníkových plynov do roku 2050, (predpokladaný vstup do platnosti v roku 2021).
- **H2Odnota je voda** – Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody, schválený uznesením SR č. 110 zo 14. marca 2018.

12.7.2. Adaptačné zásady a opatrenia

1. Adaptačné zásady a opatrenia nevyhnutné k zvýšeniu odolnosti voči dopadom zmeny klímy – pre urbanizované mestské prostredie (územia mestskej zelene, obytné územia, územia občianskej vybavenosti, územia výroby, územia športu, zmiešané územia, územia technickej vybavenosti, územia dopravy a dopravnej vybavenosti, územia dobývacích priestorov a odpadového hospodárstva):

A) Adaptačné zásady a opatrenia zamerané na znižovanie rizík súvisiacich s dopadmi vĺn horúčav a tropických dní a nocí:

- aplikovať princíp prepojenia jednotlivých plôch zelene v urbanistickej štruktúre mesta navzájom do komplexného systému za rešpektovania ÚSES;
- zvyšovať podiel plôch zelene v urbanistickej štruktúre mesta prioritne výsadbou stromov do uličných stromoradí a alejí ako súčasť verejných priestorov, areálov a komplexov, komunikácií a parkovísk;
- revitalizovať a vytvárať vegetačné stredové deliace pásy komunikácií s retenčnou schopnosťou; vytváranie parkov a mestských záhrad, menších plôch zelene a parčíkov; realizácia vertikálnych zelených stien, fasád a vegetačných striech;
- vytvárať plochy trojetážovej zelene so stromami, kríkmi, živými plotmi, trávnatými plochami a mestskými lúkami so zastúpením druhov reprezentujúcich miestnu faunu a flóru so schopnosťou adaptácie na zmenu klímy v jej čo najširšej možnej diverzite;
- vytvárať komunitné záhrady, mestské ovocné sady;
- prispôsobiť výber drevín stanovištným pomerom a dopadom na dôsledky zmeny klímy;
- v mestskom prostredí využívať a budovať vodné prvky – príklady opatrení: retenčné a biotopové vodné plochy a jazierka, fontány, vodná hmla, zvyšovanie počtu pitných fontánok a ďalších vodných ochladzujúcich prvkov;
- obnovovať a revitalizovať brehové porasty, vodné toky a plochy;
- vytváranie vhodnej mikroklímy pre chodcov a cyklistov vo verejných priestoroch a na plochách určených na rekreáciu – príklady opatrení: zvyšovanie počtu funkčných tieniacich prvkov, realizácia vegetačných striešok, pergol, stromov

s veľkou korunou, zvyšovanie podielu stromovej vegetácie, použitie priepustných povrchov a povrchov s vysokou odrazivosťou slnečného žiarenia;
- zvyšovať energetickú efektívnosť budov, zabezpečiť dostatočnú tepelnú izoláciu stavieb proti prehrievaniu a únikom tepla, znižovať množstvo skleníkových plynov upúšťaním od lokálneho vykurovania budov fosílnymi palivami, využívať alternatívne zdroje energie a nezávadné stavebné materiály.

B) Adaptačné zásady a opatrenia zamerané na znižovanie rizík súvisiacich s dopadmi intenzívnych zrážok a období sucha

- zavádzať postupy udržateľného hospodárenia so zrážkovou vodou s cieľom znížiť odtok zrážkových vôd z povrchov komunikácií a parkovacích plôch, zo striech a terás do kanalizačného systému zlepšením priepustnosti povrchov a zvyšovaním zadržiavacej schopnosti podložia - príklady opatrení: uprednostňovanie priepustných materiálov pri budovaní a rekonštrukcii povrchov, vyspádovanie do infiltračných pásov pozdĺž komunikácií, zachytávanie zrážkovej vody, budovanie vegetačných striech a fasád;
- zachytávať dažďové vody z nepriepustných povrchov s možnosťou vsakovania do podložia či následného retencovania - napríklad pomocou vsakovacích blokov, retenčných nádrží, akumulačných nádrží na zachytávanie zrážkovej vody, poldrov, dažďových záhrad, umelo vytvorených mokradí;
- zabezpečiť a podporovať: také dopravné technológie, materiál a infraštruktúru, ktoré sú prispôsobené predpokladaným negatívnym dopadom zmeny klímy – príklady opatrení: využívanie priepustných povrchov v rámci dopravnej infraštruktúry, odvádzanie zrážkovej vody z komunikácií do vsaku resp. infiltračných pásov; udržateľný mestský odvodňovací systém, zlepšenie odvodňovania dopravnej infraštruktúry - rozvíjať systém drenáží, rigolov, pravidelná kontrola a údržba odvodňovacieho systému pri dopravných stavbách;
- zvyšovať podiel priepustných povrchov vo verejných priestoroch – príklady opatrení: mlatové povrchy na chodníkoch, dlažba so zatrávnenou škárou; na parkoviskách – plastové rošty s trávnou výplňou alebo kombinácia s dlažbou, zatrávňovacia dlažba s vhodným odvodnením a podložnými vrstvami ako ochranou pred znečistením podzemných vôd a pod.;

2. Adaptačné zásady a opatrenia nevyhnutné k zvýšeniu odolnosti voči dopadom zmeny klímy - v prírodnom zázemí mesta (územia vodných plôch a tokov, územia prírodnej zelene, inundačné územie, územia poľnohospodárskej zelene a pôdy)

- diverzifikovať štruktúru krajinnej pokrývky s vysokým vsakovacím a retenčným potenciálom, ale aj s potenciálom ako absorbenty skleníkových plynov: napríklad lesy, lesokroviny, kroviny či trávnaté a lúčne plochy;
- chrániť, revitalizovať a renaturovať mokrade, vodné toky a plochy;
- zvyšovať diverzifikáciu druhovej a vekovej štruktúry drevín lesov s cieľom priblížiť sa k prirodzeným biotopom;
- chrániť poľnohospodársku pôdu – príklady opatrení: zmenšovať výmery honov, plošne rozsiahlych monokultúr, aplikovať vhodné pôdoochranné a agrotechnické opatrenia, zvyšovať vodozádržnú kapacitu pôdy, obmedzovať zhutňovanie pôdy, protierózne opatrenia, retenčné opatrenia, využívanie závlah, zvýšenie zapracovania organickej hmoty do pôdy, vhodné osevné postupy, striedanie plodín a pestovanie medziplodín;
- zvyšovať podiel ekostabilizačných prvkov v poľnohospodárskej krajine – príklady opatrení: výsadba remízok a vetrolamov;
- rešpektovať a revitalizovať pás vinohradov, ako aj záhrady, sady, solitérne dreviny, stromoradia, záhrady v poľnohospodárskej krajine, drobné vodné toky ako aj odvodňovacie žľaby a kanály na úpätí lesného masívu Malých Karpát medzi urbanizovaným územím mesta a prírodným prostredím,
- zachovať prírodný charakter významných mokradí na území mesta, ktoré sú sezónne alebo trvalo podmáčané.

C.13. REGULÁCIA VYMEDZENIA ZASTAVANÉHO ÚZEMIA

Navrhované územie na zástavbu je vymedzené funkčnými plochami súčasného zastavania a návrhom funkčných plôch územného rozvoja urbanizovaného územia podľa grafickej časti územného plánu, výkres č. 2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia – komplexné riešenie v rozsahu funkčných plôch:

- bývanie:
- viacpodlažná zástavba,
- málopodlažná zástavba,
- občianska vybavenosť (OV):
- celomestského a nadmestského významu,
- viazaná na bývajúce obyvateľstvo (lokálneho významu,)
- výroba,
- distribučné centrá, sklady, stavebníctvo,
- poľnohospodárska výroba,
- skleníkové hospodárstvo,
- šport, telovýchova a voľný čas,
- zmiešané územie - bývanie, občianska vybavenosť,
- zmiešané územie - obchod, výrobné a nevýrobné služby,
- technická infraštruktúra (TI) – vodné hospodárstvo,
- technická infraštruktúra (TI) – energetika a telekomunikácie,

- zariadenia mestskej hromadnej dopravy (MHD) – remízy, depá a pod.,
- plochy a zariadenia železničnej dopravy,
- letecká a vodná doprava,
- dobývacie územia,
- zariadenia odpadového hospodárstva,
- parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy,
- vyhradená zeleň zariadení a cintoríny,
- ochranná a izolačná zeleň,
- komunikačná sieť,
- železničné trate,
- námestia a priestory dopravných koridorov.

C.14. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

14.1. OCHRANNÉ PÁSMA A CHRÁNENÉ ÚZEMIA PAMIATKOVEJ STAROSTLIVOSTI

Rešpektovať:
- ***ochranné pásma, pamiatkové zóny a nehnuteľnosti*** zapísané do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu ako aj archeologické náleziská na území mesta.

Zabezpečiť:
- ***spracovanie zásad pamiatkovej ochrany*** pre navrhované chránené územia v kompetencii samosprávnych orgánov.

14.2. OCHRANNÉ PÁSMA A CHRÁNENÉ ÚZEMIA PRÍRODY

Rešpektovať:
- ochranné pásmo lesa,
- chránené územia prírody,
- ochranné pásma chránených území prírody,
- prvky ÚSES,
- chránené vtáčie územia CHVÚ (súčasť NATURA 2000),
- územia európskeho významu ÚEV (súčasť NATURA 2000),
- biotopy európskeho a biotopy národného významu (a tiež druhy európskeho a druhy národného významu),
- Ramsarské územia,
- chránenú vodohospodársku oblasť Žitného ostrova,
- ochranné pásmo hydraulickej ochrany podzemných vôd
- ochranné pásma vodárenských zdrojov.

14.3. PÁSMA HYGIENICKEJ OCHRANY, BEZPEČNOSTNÉ PÁSMA ŠPECIFICKÝCH VÝROBNÝCH ZARIADENÍ A OCHRANNÉ PÁSMA CINTORÍNOV

14.3.1. Pásma hygienickej ochrany a bezpečnostné pásma špecifických výrobných zariadení

Aktualizovať:
- pásma hygienickej ochrany výrobného areálu Slovnaft,
- bezpečnostné ochranné pásma I. II. stupňa areálu Slovnaft, a.s.

Rešpektovať :
- ochranné pásma dvorov živočíšnej výroby v súlade s návrhom ÚPN:
- PD Podunajské Biskupice 500 m
- PD Vajnory 500 m
- PD Devínska Nová Ves 500 m

V oblasti prevencie závažných priemyselných havárií rešpektovať:
- ustanovenia zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášku Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 198/2015 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- § 14 zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- podľa § 14 zákona č. 128/2015 Z. z., ods. 1, 4 okresný úrad v sídle kraja je dotknutým orgánom štátnej správy pri územnoplánovacej činnosti a povoľovacej činnosti a záujmy prevencie závažných priemyselných havárií a obmedzovania ich následkov na zdravie ľudí, životné prostredie a majetok uplatňuje formou záväzného stanoviska.
- podniky kategórie A a kategórie B, ktoré sa nachádzajú na území hl. mesta Bratislavy:

Podniky kategórie A a kategórie B podľa zákona č. 128/2015 Z. z.

Názov podniku	Kategória	Adresa

Letisko M.R. Štefánika – Airport Bratislava, a.s. (BTS)	A	Letisko M.R. Štefánika, Bratislava - Ružinov
SLOVNAFT a.s.	B	Vlčie hrdlo 1, Bratislava - Ružinov
TRANSPETROL, a.s., Odovzdávacia stanica ropy OSR 1, Vlčie hrdlo	A	Vlčie hrdlo 1, Bratislava - Ružinov
DUSLO, a.s., pracovisko v Bratislave	B	Nobelova 34, Bratislava – Nové Mesto
VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a.s.	A	J. Jonáša 1, Bratislava – Devínska Nová Ves

14.3.2. Ochranné pásma cintorínov

Rešpektovať:
- ochranné pásmo krematória,
- ochranné pásma navrhovaných a existujúcich pohrebísk. Povinnosť 50 m ochranného pásma sa vzťahuje na všetky cintoríny (i jestvujúce pred r. 2005), iba sa nevyžaduje asanácia jestvujúcich objektov a povoľuje sa výstavba objektov riešených v schválených územných plánoch pred r.2005.

14.4. OCHRANNÉ PÁSMA JEDNOTLIVÝCH TECHNICKÝCH ZARIADENÍ A LÍNIOVÝCH STAVIEB, RESP. ICH OKOLIA

14.4.1. Ochranné pásma dopravných systémov

Rešpektovať:
- cestné ochranné pásma,
- železničné ochranné pásma,
- ochranné pásma letiska, leteckých pozemných zariadení ako aj prekážkové roviny heliportov, v ktorých sa nachádzajú katastrálne územia mesta Bratislava, konkrétne:
  - ochranné pásma Letiska M. R. Štefánika Bratislava,
  - ornitologické ochranné pásma Letiska M. R. Štefánika Bratislava,
  - ochranné pásma leteckého pozemného zariadenia „Radar pre koncovú riadenú oblasť Letiska M. R. Štefánika (TAR LZIB - sektor A)“,
  - ochranné pásma rádiolokačného bodu Veľký Javorník,
  - ochranné pásma heliportu pri Dérerovej nemocnici s poliklinikou Bratislava - Kramáre,
  - ochranné pásma heliportu pre vrtuľníkovú záchrannú zdravotnú službu Nemocnice novej generácie Bratislava,
  - prekážkové roviny heliportu River Park časť E, blok 3 (hotel) v Bratislave /na streche Hotela Kempinski,
  - prekážkové roviny heliportu LZS NUSCCH Bratislava Kramáre,
  - prekážkové roviny heliportu Rezidencia Bárdošova.

  Z ochranných pásiem Letiska M. R Štefánika Bratislava (ďalej len „letisko“), ornitologických ochranných pásiem a ochranných pásiem leteckého pozemného zariadenia „Radar pre koncovú riadenú oblasť Letiska M. R Štefánika (TAR LZIB - sektor A)“ (ďalej len „radar“) vyplývajú nasledovné obmedzenia:

  Výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. je stanovené:
  - ochranným pásmom vnútornej vodorovnej prekážkovej roviny letiska a ochranným pásmom vodorovnej roviny radaru s výškovým obmedzením 172 m n.m.Bpv,
  - ochranným pásmom kužeľovej prekážkovej plochy letiska a ochranným pásmom kužeľovej plochy radaru (sklon 4 % - 1:25) s výškovým obmedzením 172 - 272 m n.m.Bpv,
  - ochranným pásmom šikmých prekážkových rovín vzletových a pristávacích priestorov letiska v priamom a zakrivenom smere a ochranným pásmom vzletových a približovacích priestorov radaru (sklon 1:70) s výškovým obmedzením 131 - cca 338 m n.m.Bpv,
  - ochranným pásmom prechodových prekážkových rovín letiska a ochranným pásmom prechodových plôch radaru (sklon 1:8) s výškovým obmedzením 131 - 172 m n.m.Bpv.

  Ďalšie obmedzenia sú stanovené:
  - ochranným pásmom zo zákazom stavieb radaru - v tomto priestore je zákaz výstavby všetkých stavieb s výnimkou objektov určených pre leteckú navigáciu a zaistenie leteckej prevádzky. Ich umiestnenie podlieha schváleniu prevádzkovateľom radaru. Schváleniu prevádzkovateľom radaru podlieha tiež výsadba porastov, vrátane udržiavania výšky existujúcej zelene tak, aby nebola narušená priama viditeľnosť prahov vzletových a pristávacích dráh zo vzťažného bodu radaru,
  - v priestore do vzdialenosti 3000 m od radaru nesmú byť súvislé kovové prekážky, ktoré sú svojou plochou kolmé k stanovišťu radaru, ak ich čelná plocha presahuje rozmer 100 x 20 m,
  - ochranným pásmom zo zákazom stavieb letiska a to:
    - ochranným pásmom prevádzkovej plochy letiska - výhľadovo využiteľné plochy pre výstavbu letiskových objektov a s tým súvisiacich zariadení,
    - ochranným pásmom vzletových a pristávacích dráh - v tomto ochrannom pásme je zakázané: trvalo alebo dočasne zriaďovať akékoľvek pozemné stavby (budovy, múry, ploty, komíny, stožiare, vrchné vedenia VN a NN,

konštrukcie a pod.), s výnimkou stavieb a zariadení pre potreby leteckej prevádzky, vysadzovať stromy, krovie alebo iné výškové porasty, hĺbiť, zvyšovať alebo znižovať územie tak, že by sa tým porušila plynulosť jeho povrchu, trvalo alebo dočasne umiestňovať vozidlá, hospodárske alebo stavebné stroje a iné zariadenia,

* ochranným pásmom s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a WN letiska (vedenie musí byť riešené podzemným káblom),
* ochranným pásmom proti nebezpečným a klamlivým svetlám letiska (povrchová úprava objektov a zariadení musí byť riešená materiálmi s nereflexnou úpravou; externé osvetlenie objektov, spevnených plôch a komunikácii, reklamných zariadení a pod. musí byť riešené svietidlami, ktorých svetelný lúč je nasmerovaný priamo na osvetľovanú plochu a nemôže spôsobiť oslepenie posádky lietadiel, resp. k odpútanie ich pozornosti; zákaz použitia silných svetelných zdrojov a zariadení na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia (laser) takým spôsobom, že by mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky),
* vnútorným ornitologickým ochranným pásmom (vylúčenie vykonávania činnosti a zriaďovania stavieb a prevádzok, ktoré by mohli zvýšiť výskyt vtáctva v okolí letiska; zákaz zriaďovať skládky, stohy, siláže; režim obrábania pôdy musia užívatelia pozemkov dohodnúť s prevádzkovateľom letiska),
* vonkajším ornitologickým ochranným pásmom (vylúčenie vykonávania činnosti a zriaďovania stavieb a prevádzok, ktoré by mohli zvýšiť výskyt vtáctva v okolí letiska; obmedzenie zriaďovania poľnohospodárskych stavieb, napr. hydinárni, kravínov, bažantníc, stredísk zberu a spracovania hmotných odpadov, vodných plôch a ďalších stavieb s možnosťou vzniku nadmerného výskytu vtáctva).

V rámci ochranných pásiem Letiska M. R. Štefánika Bratislava sú taktiež vyhlásené ochranné pásma leteckých pozemných zariadení. Tie, ktoré zasahujú do katastrálneho územia Bratislavy sú:

* ochranné pásmo NDB L id B 1 km. Do k. ú. mesta Bratislavy (konkrétne do k. ú. Vrakuňa) zasahuje malá časť ochranného pásma, a to: sektor, kde maximálna prípustná vzdialenosť od základného bodu ochranného pásma pre vedenia WN nad 220 kV je 300 m.
* ochranné pásmo kurzových rádiových majákov ILS LLZ VPD 22 (v k. ú. Vrakuňa) a VPD 31 (v k. ú. Trnávka). Ochranné pásmo pozostáva z dvoch sektorov A a B. Zákazy, výškové a iné obmedzenia v ochrannom pásme:
  - Sektor A: terén v tomto sektore musí byť vyrovnaný a môže byť ostatý trávou alebo poľnohospodárskymi plodinami do výšky maximálne 50 cm.
    V tomto sektore nie sú prípustné žiadne stavby, stromy, komunikácie, kovové ploty a vrchné vedenia. Pozdĺžny sklon musí byť rovnomerný a nesmie presiahnuť +1% alebo -1,5% vzhľadom k nadmorskej výške vzletovej a približovacej dráhe (ďalej len „*VPD*“).
    Priečny sklon musí byť rovnomerný a nesmie presiahnuť +1% alebo -3% vzhľadom k pozdĺžnej osi VPD.
  - Sektor B: požiadavky na prekážky a terén sú rovnaké ako u sektoru A s výnimkou príjazdnej komunikácie.
    Prechody medzi sektormi A a B a ostatnými priestormi musia byť pozvoľné.
    V prednom sektore rádiomajáku za hranicami sektorov A a B v predĺžení až na prah VPD sa pripúšťa výška všetkých odrážajúcich predmetov takto: v sektore ±35° vzhľadom na os VPD maximálne do 3 % vzdialenosti od antény. Najmenšia prípustná vzdialenosť vonkajších vedení akéhokoľvek druhu od zariadenia v sektoroch A a B od predĺženej osi VPD je 800 m.
    Všetky druhy prác v sektoroch A a B je možné vykonávať len so súhlasom zložiek riadenia letovej prevádzky, tzn. Letovými prevádzkovými službami Slovenskej republiky, š. p..
* ochranné pásmo zostupového rádiového majáka ILS GP VPD 31 (v k. ú. Vrakuňa). Ochranné pásmo pozostáva z troch sektorov A, B a C. Zákazy a výškové a iné obmedzenia v ochrannom pásme:
  - Sektor A: terén v tomto sektore musí byť vyrovnaný a môže byť ostatý trávou alebo poľnohospodárskymi plodinami do výšky maximálne 20 cm. V tomto sektore nie sú prípustné žiadne stavby, stromy, komunikácie, kovové ploty a vrchné vedenia. Povrch musí byť rovnomerne vyrovnaný tak, aby akákoľvek povrchová časť rovnobežná s VPD mala rovnaký sklon ako os VPD. Priečny sklon musí byť všade rovnaký a nesmie byť strmší ako -1%.
  - Sektor B: požiadavky na prekážky sú rovnaké ako u sektoru A. V tomto sektore nesmú ležať rolovacie dráhy, iné VPD odbavovacie plochy atď., s výnimkou príjazdovej komunikácie. Povrch musí byť rovnomerne vyrovnaný tak, aby akákoľvek povrchová časť rovnobežná s VPD mala rovnaký sklon ako os VPD. Priečny sklon nesmie presiahnuť +2% alebo -3%.
  - Sektor C: požiadavky na prekážky sú rovnaké ako u sektoru B, s výnimkou letiskových komunikácii, ktoré sú pod kontrolou letiska. Objekty a porast nesmú presahovať 60 cm. Povrch musí byť zhruba vyrovnaný a väčšie nepravidelnosti musia byť odstránené.
    Prechody medzi jednotlivými sektormi musia byť pozvoľné.
    V sektoroch A a B nie je prípustné pravidelné obrábanie pôdy. Pri zbere sa v týchto sektoroch nepripúšťa hromadenie plodín.
    Akékoľvek práce v sektoroch A a B je povolené vykonávať len s vedomím a súhlasom príslušných zložiek riadenia letovej prevádzky, tzn. Letovými prevádzkovými službami Slovenskej republiky, š. p..

Z vyhlásených ochranných pásiem rádiolokačného bodu Veľký Javorník vyplývajú nasledovné obmedzenia stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod., ktoré sú pre k. ú. mesta Bratislava stanovené:

* Sektorom B - ktorý je tvorený zrezaným kužeľom vychádzajúcim z ohraničenia sektoru A (tento má tvar kružnice o polomere r_1=100 m a nadmorskú výšku 610 m n.m. Bpv) smerom hore pod uhlom 0,3 stupňa nad rovinu vymedzenú sektorom A až do vzdialenosti 5000 m od stanoviska antény radaru. Nadmorská výška vonkajšieho okraja sektoru B je 634,8 m n.m. Bpv.
* Sektorom C - ktorý je tvorený zrezaným kužeľom vychádzajúcim z ohraničenia sektoru B smerom hore pod uhlom 0,5 stupňa nad vodorovnou rovinou preloženou vzdialeným ohraničením sektoru B. Do diaľky nie je sektor C obmedzený.

* v priestore do vzdialenosti 3000 m od rádiolokačného bodu Veľký Javorník nesmú byť súvislé kovové prekážky, ktoré sú svojou plochou kolmé k stanovišťu radaru, ak ich čelná plocha presahuje rozmer 100 x 20 m.

Z vyhlásených ochranných pásiem heliportu Dérerovej Nemocnice s poliklinikou Bratislava - Kramáre vyplývajú nasledovné výškové obmedzenia stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod., ktoré sú stanovené:
* ochrannými pásmami vzletových a približovacích rovín (sklon 12,5% - 1:8) s výškovým obmedzením 204,61 - 279,76 m n.m. Bpv,
* ochrannými pásmami prechodových plôch (sklon 50% - 1:2) s výškovým obmedzením 204,61 - 279,76 m n.m. Bpv..

Z vyhlásených ochranných pásiem heliportu pre vrtuľníkovú záchrannú zdravotnú službu Nemocnice novej generácie Bratislava vyplývajú nasledovné obmedzenia stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod., ktoré sú stanovené:
* ochranným pásmom zo zákazom stavieb, v ktorom je zakázané umiestňovať nové stavby, uskutočňovať zmeny odsúhlasených a dokončených stavieb, najmä prístavbu a nadstavbu, umiestňovať a používať zariadenia a konštrukcie nestavebnej povahy a uskutočňovať ich zmeny, umiestniť a prevádzkovať pevné a mobilné prostriedky, s výnimkou zariadení nevyhnutných pre potreby zabezpečenia letovej prevádzky, vysádzať, pestovať a nechať rásť stromy, kry a iné porasty, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky (v prípade ich pestovania na streche budovy, ktoré by mohli prerastať nad plochu konštrukcie heliportu),
* ochrannými pásmami roviny stúpania po vzlete a približovacej roviny (sklon 12,5% - 1:8) s výškovým obmedzením 205 - 280 m n.m. Bpv,
* ochrannými pásmami prechodových plôch (sklon 50% - 1:2) s výškovým obmedzením 205 - 280 m n.m. Bpv.
  V horizontálnom rozsahu týchto ochranných pásiem je ďalej zakázané vykonávať činnosti, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, a to najmä:
  - používať silné svetelné zdroje a zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia (lasery) takým spôsobom, že by mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky,
  - vytvárať reflexné plochy, resp. na povrchovú úpravu objektov použiť takú úpravu, ktorá by mohla oslepiť posádky vrtuľníkov alebo odpútať ich pozornosť a umiestňovať nebezpečné a klamlivé svetlá, ktoré by mohli oslepiť posádky vrtuľníkov alebo svojim charakterom by mohli odpútať ich pozornosť; v horizontálnom rozsahu ochranných pásiem je požiadavka, aby svetelný lúč svietidiel použitých na osvetlenie objektov, pozemkov, spevnených plôch, komunikácii a pod. bol nasmerovaný priamo na povrch osvetľovanej plochy,
  - vykonávať činnosti a zriaďovať stavby a prevádzky, ktoré by viedli k zvýšenému výskytu vtáctva a viedli k negatívnej zmene ornitologickej situácie vo vzťahu k leteckej prevádzke,
  - realizovať nové vedenia, prípojky a prekládky nadzemného elektrického vedenia bez predchádzajúceho súhlasu Dopravného úradu.

V zmysle predpisu L14 Letiská, II. zväzok - Heliporty, je **výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod, stanovené:**

Pre heliport River Park časť E, blok 3 (hotel) v Bratislave:
* približovacími rovinami a rovinami stúpania po vzlete (rôzne sklony) s výškovým obmedzením 195,81 - 345,81 m n.m. Bpv,
* prechodovými plochami (sklon 20% -1:5) s výškovým obmedzením 195,81 - 240,81 m n.m. Bpv.

Pre heliport leteckej záchrannej služby NUSCCH Bratislava Kramáre:
* približovacími rovinami a rovinami stúpania po vzlete (sklon 1:4 a 1:8) s výškovým obmedzením 279,5 - 354,5 m n.m. Bpv,
* prechodovými plochami (sklon 1:1 a 1:2) s výškovým obmedzením 279,5 - 354,5 m n.m. Bpv.

Pre heliport Rezidencia — Bárdošova:
* približovacími rovinami a rovinami stúpania po vzlete (rôzne sklony) s výškovým obmedzením 315 - 465,15 m n.m. Bpv,
* prechodovými plochami (sklon 1:1) s výškovým obmedzením 315 - 325,1 m n.m. Bpv.

Keďže sa jednotlivé ochranné pásma prelínajú, je záväzná výška stanovená ochranným pásmom s nižšou hodnotou. Nadmorské výšky určené ochrannými pásmami sú nadradeným regulatívom podlažnosti a kde je terén leteckou prekážkou, uplatňujú sa regulatívy IPP so súhlasom Dopravného úradu.

14.4.2. Ochranné pásma líniových stavieb a zariadení technickej infraštruktúry a pásma hygienickej ochrany

1. Ochranné pásma líniových stavieb a zariadení technickej infraštruktúry

Rešpektovať:
- pásma ochrany verejných vodovodov,
- pásma ochrany verejných kanalizácií,
- ochranné pásma elektroenergetických zariadení,
- ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení,
- ochranné pásma tepelných zariadení,
- ochranné pásma ropovodov a produktovodov ,

- ochranné pásma telekomunikačných zariadení, kruhové a smerové ochranné pásma rádiokomunikačných zariadení,
- ochranné pásma vodných tokov,
- pásma ochrany vodných stavieb (vodné diela, hrádze, objekty na tokoch),

v rozsahoch, ktoré stanovuje príslušná legislatíva.

2. Ochranné pásma vodohospodárskych zariadení

Rešpektovať:

- pásma hygienickej ochrany čistiarní odpadových vôd ÚČOV Vrakuňa, ČOV Petržalka, ČOV Devínska Nová Ves,
- určené ochranné pásma vodárenských zdrojov, ktoré sú zároveň pásmami hygienickej ochrany na území hlavného mesta SR Bratislavy VZ Rusovce - Ostrovné lúčky - Mokraď , VZ Sihoť , VZ Sedláčkov ostrov, VZ Pečniansky les, VZ Rusovce, VZ Čunovo a v plnom rozsahu a striktne dodržiavať podmienky, stanovené vodoprávnymi rozhodnutiami,
- vodné zdroje s vodárenským využitím dodržiavaním stanovených podmienok, určených vodoprávnym rozhodnutím príslušného vodárenského zdroja v ich ochranných pásmach, ako aj primeraným limitovaním činností v širšom území s osobitným dôrazom na ochranu a trvalú udržateľnosť unikátnych útvarov podzemných vôd nachádzajúcich sa v príbrežnej časti rieky Dunaj.

14.5. ZÁUJMY OBRANY ŠTÁTU

Na území hlavného mesta SR Bratislavy sa nachádzajú nasledovné objekty a zariadenia v správe Ministerstva obrany SR, ktoré požadujú plne rešpektovať:

- Duklianske kasárne, ul. Za Kasárňou č. 3, k. ú. Nové Mesto,
- Kutuzovové kasárne, ul. Kutuzovova č. 8, k. ú. Nové Mesto,
- Budova na Jelenej ulici č.2, k. ú. Staré Mesto,
- Pamätník pri budove na Štúrovej ulici č. 15, k. ú. Staré Mesto,
- Garážový dvor Vajnory, ul. Pri starom letisku č. 8, k. ú. Vajnory,
- Budova na Dulovom námestí,
- Budova na Špitalskej ulici č. 22, k. ú. Staré Mesto,
- Kasárne Vajnory, ul. Rybničná č. 25, k. ú. Vajnory a Rača,
- Budova na ul. Kukučínova č. 38, k. ú. Nové Mesto,
- Objekt Devínska Kobyla, k. ú. Devín a Devínska Nová Ves,
- RTH Rusovce, k. ú. Rusovce,
- kryt UŽ- 6A Jarovce, k. ú. Jarovce,
- Budova na Kladnianskej č. 6, k. ú. Ružinov,
- Budova na ul. Bezekova č. 11, k. ú. Dúbravka,
- Budova na ul. Čučoriedkova č. 16, k. ú. Vrakuňa

Je potrebné rešpektovať objekty a zariadenia v správe Ministerstva obrany SR a ich bezpečnostné pásma a zachovávať prvky obrannej infraštruktúry - stále osobitné zariadenia v mostových konštrukciách a pozemných komunikáciách.

Existujúce podzemné zariadenia v k. ú. Jarovce (par. č. 1276/2).

Uvedené zariadenia nemajú vyhlásené ochranné bezpečnostné pásma.

C.15. PLOCHY NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONANIE DELENIA A SCEĽOVANIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU A NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

15.1. VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE

Pre verejnoprospešné stavby systému dopravy je potrebné rešpektovať v dotknutých lokalitách plochy, pre ktoré je v prípade potreby žiaduce sceliť dotknuté pozemky:

• depo nosného systému MHD v Petržalke (Janíkov dvor)	11,88 ha
• depo nosného systému MHD v Devínskej Novej Vsi (Lamačská brána)	11,21 ha
• depo nosného systému MHD v Rači (Žabí majer)	11,50 ha
• vozovňa električiek (Lamačská brána)	9,99 ha
• vozovňa trolejbusov Prievoz	9,77 ha
• kombinovaná vozovňa autobusov a trolejbusov v Petržalke	13,63 ha
• vozovňa autobusov (Lamačská brána)	6,12 ha
• satelitná autobusová stanica Lamačská brána	0,45 ha
• satelitná autobusová stanica Letisko M. R. Štefánika Bratislava	1,86 ha
• meniarne (Bosákova, Kopčianska, Koliba, Machnáč, Lamač, Tomášikova)	6 x 0,03 ha
• nový prístav v lokalite Vlčie hrdlo	85,13 ha

15.1.2. Nároky na plochy stavieb vo verejnom záujme

Nároky na plochy stavieb vo verejnom záujme uvedené v tejto časti v kapitole č. 16 vyplývajú z nárokov podľa druhu a kategórie dopravnej stavby v zmysle platných noriem, dĺžky trasy a technických stavieb dotknutej trasy (križovatky, napojenia a pod.). Konkrétne nároky vyplynú až z podrobnejších stupňov prípravy realizácie stavieb.

15.2. VEREJNÉ TECHNICKÉ VYBAVENIE

15.2.1. Plochy pre verejnoprospešné stavby v oblasti zásobovania energiami

V ÚPN v príslušných výkresoch grafickej časti sú pre jednotlivé verejnoprospešné stavby určené plochy, pre ktoré je potrebné rezervovať, príp. sceliť dotknuté pozemky:

- transformovňa TR 400/110 kV Vajnory 8,75 ha
- transformovňa TR 400/110 kV Petržalka III 5,00 ha
- transformovňa TR 110/22 kV Petržalka III 2,00 ha
- transformovňa TR 110/22 kV Petržalka – centrum 0,10 ha
- transformovňa TR 110/22 kV Petržalka – západ 0,24 ha
- transformovňa TR 110/22 kV Letisko – západ 0,04 ha
- transformovňa TR 110/22 kV Ružová dolina 0,12 ha
- transformovňa TR 110/22 kV Ružinov 0,48 ha
- transformovňa TR 110/22 kV Kramáre 0,49 ha
- transformovňa TR 110/22 kV Devínska Nová Ves 0,14 ha
- regulačná stanica plynu Petržalka - juh 0,04 ha
- odovzdávacia regulačná stanica plynu Petržalka -západ 0,06 ha
- regulačná stanica plynu Vajnory III. 0,04 ha
- transformovňa TR 110/25 kV Petržalka TEN-T 0,30 ha
- kogeneračný zdroj (KGZ) Ba – West – TR 110/6,3 kV 0,95 ha
- transformovňa TR 110/22 kV Školská 0,04 ha
- regulačná stanica plynu Lamačská brána 0,04 ha
- regulačná stanica plynu Letisko – západ 0,04 ha
- regulačná stanica plynu Vlčie hrdlo 0,04 ha
- odovzdávacia regul. stanica plynu Petržalka I - Ovsište (preložka) 0,05 ha

15.2.2. Plochy pre verejnoprospešné stavby v oblasti vodného hospodárstva

V ÚPN v príslušných výkresoch grafickej časti sú pre jednotlivé verejnoprospešné stavby určené plochy, pre ktoré je potrebné rezervovať, príp. sceliť dotknuté pozemky:

- vodojem Záhorská Bystrica III. tl. p. 0,20 ha
- rozšírenie vodojemu Karlova Ves II. tl. p. 0,15 ha
- vodojem II. tl. p. Vtáčnik 0,20 ha
- ČS Západ 0,05 ha
- vodojem II. tl. p. Podhorský pás - amfiteáter 0,20 ha
- vežový vodojem Jarovce 0,06 ha
- rozšírenie ÚČOV Vrakuňa 14,00 ha
- rozšírenie ČOV Petržalka 3,50 ha
- rozšírenie ČOV Devínska Nová Ves 6,80 ha
- dažďová nádrž zberača A Vrakuňa 0,40 ha
- dažďová nádrž zberača E Vrakuňa 0,23 ha
- dažďová nádrž zberača G Vrakuňa 0,15ha
- dažďová nádrž zberača D Rača 0,25 ha
- dažďová nádrž zberača DI Dúbravka –Dieliky 0,15 ha
- vodná plocha Petržalka, pri colnici - severná 0,18 ha
- vodná plocha Petržalka, pri colnici - južná 1,16 ha
- vodná plocha Petržalka, Kapitulské pole – severná 0,74 ha
- vodná plocha Petržalka, Kapitulské pole – južná 0,62 ha
- rozšírenie Chorvátskeho ramena pri Gessayovej ul. 0,90 ha
- vodná plocha južne od Janíkovho dvora 1,27 ha
- vodná plocha pri novom cintoríne nad Jarovcami 10,77 ha
- vodná plocha v lokalite Lesná lúka pod Petržalkou 5,92 ha
- rozšírenie vodnej plochy jazera Zlaté piesky -juh 1,50 ha
- preložka ľavobrežnej ochrannej hrádze Vlčie hrdlo 6,87 ha
- nové rameno Dunaja v pravobrežnom inundačnom území 21,00 ha

15.3. PLOCHY NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v prvej časti v § 5 ods. (4) uvádza, že „Udržiavanie a dosiahnutie priaznivého stavu časti krajiny sú činnosti vykonávané vo verejnom záujme“.

Zákon o ochrane prírody a krajiny v druhej časti v § 3 ods. (3) uvádza, že „Vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom“.

Vychádzajúc z vyššie uvedených citovaní paragrafov zákona o ochrane prírody a krajiny je možno vyvodiť záver, ***že prvky systému ochrany prírody, tvorby krajiny a ÚSES sú prvkami a činnosťami vykonávanými vo verejnom záujme.***

15.3.1. Zoznam chránených území prírody na území Bratislavy

1. Chránené krajinné oblasti (2):

- CHKO Malé Karpaty, CHKO Dunajské luhy.

2. Menšie chránené územia prírody (29):

- CHA Devínske alúvium Moravy, NPR Devínska Kobyla, NPP Devínska hradná skala, PP Devínska lesostep, PR Fialková dolina, PR Štokeravská vápenka, CHA Lesné diely, CHA Horský park, CHA Bôrik, CHA Borovicový lesík, CHA Zeleň pri Vodárni, PP Rösslerov lom, CHA Hrabiny, CHA Chorvátske rameno, CHA Jarovská bažantnica, PP Panský diel, PR Kopáčsky ostrov, PR Topoľové hony, CHA Poľovnícky les, CHA Bajdeľ, CHA Sihoť, CHA Pečniansky les, CHA Soví les, PR Gajc, PR Dunajské ostrovy, PR Ostrovné lúčky, PR Starý háj, PR Slovanský ostrov a CHKP Vápenický potok.

3. NATURA 2000 – chránené vtáčie územia (4):

- Záhorské Pomoravie, Malé Karpaty, Dunajské luhy, Sysľovské polia.

4. NATURA 2000 – územia európskeho významu (18):

- SKUEV0313 Devínske jazero, SKUEV0314 Rieka Morava, SKUEV0312 Devínske alúvium Moravy, SKUEV0388 Vydrica, SKUEV0104 Homolské Karpaty, SKUEV0280 Devínska Kobyla, SKUEV0064 Bratislavské luhy, SKUEV0295 Biskupické luhy, SKUEV0269 Ostrovné lúčky, SKUEV0270 Hrušov, SKUEV0502 Štokeravská vápenka, SKUEV1064 Bratislavské luhy, SKUEV1269 Ostrovné lúčky, SKUEV1388 Vydrica, SKUEV0800 Devínska hradná skala, SKUEV2064 Bratislavské luhy, SKUEV2269 Ostrovné lúčky, SKUEV0822 Malý Dunaj.

5. Ramsarské lokality (2):

- Niva Moravy, Dunajské luhy

6. Krajinotvorné prvky:

- medzi ne sú zaradené najmä prvky označené ako ***krajinná zeleň*** – napr. plochy zelene v inundácii Dunaja, novonavrhované krajinotvorné prvky medzi diaľnicou a štátnou hranicou SR – Maďarsko – Rakúsko, vegetácia v areáli vodného zdroja Podunajské Biskupice.

7. Les, ostatné lesné pozemky:

- jedná sa najmä o lesné masívy malokarpatský, devínsko-kobylský a lužných lesov, ďalej napr. les Sitina, les v Devínskom jazere a novonavrhované územie na zalesnenie v k.ú. P. Biskupice pri prieťahu nultého dopravného okruhu.

8. Vyhradená zeleň zariadení, cintoríny:

- do tejto kategórie patria napr. ZOO, Botanická záhrada, zeleň vybraných areálov občianskej vybavenosti, ale aj zeleň všetkých cintorínov a krematória.

9. Parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy (okrem BLP):

- vybrané parky, sadovnícky upravené plochy a lesoparkové úpravy v rámci navrhovanej urbanistickej štruktúry (viaceré z nich sú zaradené medzi najvýznamnejšie plochy a línie zelene m. Bratislavy - tzv. intaktné plochy zelene) – napr. Sad J. Kráľa, porasty okolo Draždiakov v Petržalke, Rusovský park, lesopark vo Vrakuni – Vrakunský lesík, Park A. Hlinku v Ružinove, zeleň v okolí Štrkoveckého jazera, parčík na Račianskom mýte, Kalvária, verejná zeleň popri Karloveskej ulici, parková zeleň za Úradom vlády SR a prezidentskej záhrady, ai.

10. Ochranná a izolačná zeleň:

- v tejto kategórii je zaradená ochranno-izolačná zeleň najmä pri dopravných trasách, zeleň v koridoroch zariadení TI, ochranná zeleň okolo a.s. Slovnaft Bratislava, zeleň v koridore produktovodov a ropovodu Slovnaft – Schwechat, čiastočne aj zeleň pri vodných tokoch.

11. Ekodukty:

- ekodukty budú slúžiť na migráciu voľne žijúcej zveri ponad dopravné komunikácie v nadväznosti na prvky ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES. Ekodukty sú doplnené vegetačnými úpravami na mostnom objekte, ako aj v jeho blízkosti, ktoré budú plniť predovšetkým funkciu navádzania voľne žijúcich živočíchov na bezpečný prechod

cez diaľnice a rýchlostné cesty. Vegetačné úpravy budú riešené výsadbou stromovej a kríkovej vegetácie a/alebo zatrávnenými plochami, ktoré budú ponechané prirodzenému sukcesnému procesu.

15.3.2. Prvky ÚSES

1. Biocentrá (35):

- NRBc Dolnomoravská niva, RBc Devínske jazero, RBc Jelšiny – mlyn, RBc Kamenáče, PBc Devínska Kobyla, RBc Devín, RBc Vajnorská dolina, RBc Zbojníčka – Panský les, RBc Pekná cesta, RBc Hrubý vrch, RBc Hrubá pleš, RBc Železná studnička I. a II. rybník, RBc Ž. studnička III. a IV. rybník, RBc Sitina – Starý grunt, RBc Machnáč, RBc Horský park – Slavín, MBc Kalvária, RBc Koliba – Stráže, RBc Hradný vrch, NRBc Bratislavské luhy, RBc Prievoz – Vrakuňa, RBc Vajnorka, RBc Zlaté piesky, RBc Kalná, RBc Šprinclov majer, RBc Malý ostrov, RBc Sihoť, RBc Slovanský ostrov, RBc Pečenský les, RBc bažantnica, RBc Sad J. Kráľa, RBc Soví les, RBc Draždiak, RBc Rusovce, RBc Podunajské Biskupice VZ.

2. Biokoridory (17)

- NRBk Alúvium Moravy, RBk Stará Mláka s prítokmi, NRBk JV svahy M. Karpát, NRBk SZ svahy M. Karpát, RBk Vydrica s prítokmi, PBk Dunaj, NRBk Rajka - Čunovo - Rusovce - Jarovce - Bažantnica - Pečenský les, NRBk M. Dunaj, RBk M. Dunaj - VZ P. Biskupice, RBk Račiansky potok s prítokmi, RBk potok Struha, NRBk Topoľové hony - Rovinka - M. Dunaj, NRBk Bratislavské luhy - Neziderské jazero, RBk Chorvátske rameno, RBk Kopáč - Rovinka, RBk Jarovské rameno - Bažantnica, RBk Dunajské luhy pri Čunove - RBc č.40.

15.4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Vo sfére odpadového hospodárstva je potrebné rešpektovať resp. uplatniť plochy pre verejnoprospešné stavby v následných stupňoch územnoplánovacej prípravy:

1. ***Zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov:***

- Lokalita Prostredné pole pri Poľnom mlyne - funkčná plocha: zariadenia odpadového hospodárstva, cca 1ha,
- areál podniku Florea vo Vlčom hrdle – navrhované v rámci funkčnej plochy: zariadenia odpadového hospodárstva, 2,9ha.
- lokalita Lieskovská cesta (pod Slovnaftom) v MČ Podunajské Biskupice– funkčná plocha: zariadenie odpadového hospodárstva, cca 2ha,
- lokalita Žabí majer v MČ Rača – funkčná plocha: zariadenie odpadového hospodárstva, cca 2ha.

2. Zariadenia na nakladanie so starými vozidlami:

- Pri železničnej vlečke do Volkswagenu, a.s. v MČ Devínska Nová Ves - navrhované v rámci funkčnej plochy priemyselná výroba, cca 1ha,
- lokalita Alejové a Jánske hony v MČ Podunajské Biskupice - navrhované v rámci funkčnej plochy distribučné centrá, sklady, stavebníctvo, cca 1ha,
- lokalita Janíkovské pole v MČ Petržalka, medzi železnicou a diaľnicou - navrhované v rámci funkčnej plochy distribučné centrá, sklady, stavebníctvo, cca 1ha,
- lokalita Žabí majer- Hirthy v MČ Rača - navrhované v rámci funkčnej plochy zariadenia odpadového hospodárstva, cca 1ha.

3. Centrálny recyklačný a dotrieďovací závod:

- Lokalita Žabí majer v MČ Rača - navrhované v rámci funkčnej plochy zariadenia odpadového hospodárstva, 9,5ha, lokalita si vyžaduje spracovanie podrobnejšej dokumentácie.

C.16. ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

16.1. VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE

16.1.1. Zoznam stavieb vo verejnom záujme

Podľa zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku § 108 odseku (2) písmena f) a l) sú do zoznamu stavieb vo verejnom záujme zaradené nasledovné stavby:

1. Stavby diaľnic a nadväzných investícií

D1.	mimoúrovňová križovatka (MÚK) Stupava - juh na diaľnici D2 s prípojným úsekom cesty II/505 a prepojovacím úsekom na cestu I/2, vrátane MÚK s cestou I/2

D2. MÚK na diaľnici D2 v Petržalke (Vyšehradská), s prepojovacím úsekom na Panónsku cestu, vrátane MÚK na Panónskej ceste

D3. MÚK na diaľnici D2 pri Čunove, s prepojovacím úsekom na cestu I/2, vrátane MÚK s cestou I/2

D88. dobudovanie mimoúrovňovej križovatky Letisko na diaľnici D1

D89. prestavba mimoúrovňovej križovatky Lamač na diaľnici D2

D106. výstavba rýchlostnej cesty R7 v úseku diaľnica D1 (MÚK Prievoz) - diaľnica D4 (MÚK Ketelec) - hranica mesta, vrátane MÚK Slovnaft a MÚK Vlčie hrdlo

D110. výstavba diaľnice D4 (nultého dopravného okruhu v úseku od diaľnice D2 - križovatka Jarovce po štátnu hranicu s Rakúskom (Marchegg)) vrátane MÚK Jarovce, MÚK Rusovce, MÚK Ketelec, MÚK Rovinka, MÚK Podunajské Biskupice, MÚK Most pri Bratislave, MÚK Ivanka-západ, MÚK Ivanka–sever, MÚK Čierna Voda, MÚK Rača, MÚK Stupava-juh, MÚK Devínska Nová Ves

2. Stavby ZÁKOS-u

D5. výstavba Severnej tangenty v úseku Pražská - Jarošova

D6. prestavba Lamačskej v úseku Harmincova - Záhorská Bystrica

D7. predĺženie Saratovskej a úprava cesty II/505 po diaľnicu D2

D8. prestavba Bojnickej ul. v úseku Rožňavská - Vajnorská vrátane MÚK s Ivanskou cestou a výstavba v úseku Vajnorská - tunel pod Karpatmi - Lamačská

D9. prestavba Bajkalskej v úseku Prístavná - Vajnorská, vrátane MÚK s Trnavskou a Vajnorskou,

D12. preložka cesty II/572 v úseku Galvaniho – Ráztočná – D4 – hranica mesta, vrátane MÚK s Hradskou, a Vrakunskou, Ráztočnou, c. III/1030 a diaľnicou D4

D13. preložka cesty II/502 v úseku Pionierska - Gaštanový hájik - Na pántoch - Rybničná

D14. prestavba Seneckej cesty a Rožňavskej v úseku diaľnica D1 - Galvaniho

D15. prestavba cesty I/63 v úseku katastrálna hranica mesta - Popradská ul. (Ulica svornosti), vrátane MÚK so Slovnaftskou a Popradskou

D16. MÚK Patrónka, Račianske mýto, Panónska - Dolnozemská, Einsteinova - Jantárová

D17. úprava obchvatu Čunova

D18. prestavba Starého mostu cez Dunaj

D90. obojstranné rozšírenie a prestavba komunikácie Mlynské nivy

D91. dobudovanie mimoúrovňovej križovatky Most Apollo - Einsteinova

D107. rozšírenie a prestavba komunikácie Košická v úseku Landererova - Mlynské nivy

D108. prestavba križovatky c.I/2 - c. II/505 - vonkajší dopravný polokruh

3. Stavby miestnych komunikácií I. a II. triedy

D19. Vlárska ul. - predĺženie po Kolibu

D20. Slávičie údolie - Tichá - Jančova

D21. prestavba Starej Dúbravskej cesty

D22. prepojenie ul. Dúbravčická - Podháj

D23. prepojenie Harmincova - Pod Zečákom - Rázsochy

D24. rozšírenie Harmincovej na 4-pruh

D25. predĺženie Eisnerovej - nová komunikácia po cestu II/505

D26. prepojenie Studená - Pestovateľská a Studená - Zlaté piesky

D27. Kaštieľska ul. - Parková ul. rekonštrukcia a predĺženie po Slovnaftskú ul.

D28. severný obchvat MČ Vajnory od cesty III/1082 po Rybničnú

D29. predĺženie Tomášikovej v úseku od Vajnorskej po Račiansku a rozšírenie Tomášikovej v úseku od Rožňavskej po Kaštieľsku na 4-pruh

D30. komunikácia Jantárová v MČ Petržalka od Bosákovej po žel. trať do Maďarska, vrátane dobudovania uzla s Panónskou ul.

D31. predĺženie nadjazdu nad Panónskou ul. (pri Budatínskej) do územia západne od diaľnice D2 a prepojenie k areálu Tesco

D32. zberná komunikácia v území západne od diaľnice D2 (v úseku od Viedenskej ul. po zónu Petržalka - Juh)

D33. obslužné komunikácie v zóne Petržalka - Juh

D34. predĺženie Jantárovej od žel. trate do zóny Petržalka - Juh

D35. prepojenie Račianskej ul. Pri Bielom kríži s Kadnárovou

D36. obslužná komunikácia v západnom rozvojovom území v Rusovciach

D37. obslužné komunikácie v rozvojovom území Záhorskej Bystrice

D38. predĺženie Ružinovskej cez ul. Na piesku do Vrakunskej cesty

D39. mimoúrovňová križovatka Molecova - Karloveská, s prepojením na Líščie údolie a Svrčiu

D40. predĺženie Dolnozemskej do zóny Petržalka - Juh
D41. prepojenie Kollárovo nám. - Dobrovského
D42. obslužné komunikácie v západnej časti Devínskej Novej Vsi
D43. predĺženie Eisnerovej od cesty II/505 po cestu I/2
D44. východný obchvat MČ Vajnory od cesty III/1082 po ul. Pri Mlyne
D45. obslužná komunikácia v úseku Podkolibská - Nad Bielym krížom
D46. prepojenie Radlinského - Americké nám.
D47. obvodová komunikácia pri Letisku M. R. Štefánika Bratislava (od Vrakunskej cesty po Cestu na Senec)
D48. MČ Podunajské Biskupice - Lesný hon - obvodová komunikácia
D51. MČ Devínska Nová Ves - preložka Mlynskej
D52. obslužné komunikácie v zóne CMC Petržalka
D53. obslužné komunikácie v lokalite Janíkov dvor - Južné mesto
D87. prepojenie Nobelova - Račianska vo FT C1 s podjazdom popod železničnú trať
D92. Lamačská brána - obslužná komunikácia FT C1
D93. Lamačská brána - obslužná komunikácia FT C2 s MHD
D94. Lamačská brána - zberná komunikácia
D95. rozšírenie Rybničnej na 4-pruh
D96. prestavba križovatky Búdková - Hroboňova - Lovinského - Matúšova
D97. obslužná komunikácia v zóne Zlaté piesky (juh)
D98. zberná komunikácia v zóne Vlčie hrdlo, vrátane jej mimoúrovňového križovania s rýchlostnou cestou R7 v MÚK Vlčie hrdlo
D99. nová Prístavná ul. (v priestore mimoúrovňovej križovatky Prievoz na diaľnici D1)
D100. obslužné komunikácie v lokalite Matador, vrátane obslužnej komunikácie “Kopčany (vlečka)“
D101. rozšírenie Bratskej (v úseku Panónska - diaľnica D2) na 4-pruh
D102. prestavba komunikácie Páričkova v úseku Karadžičova - Svätoplukova
D103. prestavba komunikácie Šagátova
D112. MČ Vrakuňa - Horné diely - obslužná komunikácia
D113. prestavba Slovnaftskej - rozšírenie na štvorpruh v úseku od ul. Svornosti po napojenie na rýchlostnú cestu R7
D114. prestavba Dvojkrížnej
D115. prepojenie Prístavná – Slovnaftská vrátane napojenia na rýchlostnú cestu R7
D116. Lúčna (úsek Slovnaftská – terminál KD)
D117. preložka obslužnej komunikácie v lokalite Vlčie hrdlo (úsek Malý Dunaj - ČOV Slovnaft, spaľovňa) v km 1,6 – 2,6 rýchlostnej cesty R7, vrátane úpravy jej trasovania v kontakte s MÚK Vlčie hrdlo na rýchlostnej ceste R7
D118. prepojenia MÚK Čierna Voda so Severným obchvatom MČ Vajnory
D119. cesta III/1020 v trase severného obchvatu Jaroviec

4. Stavby dráhy

D54. nosný systém MHD v celom rozsahu trás A a B zadefinovaných stanicami NS MHD takto :
- trasa A: Kamenáče, Dúbravčice, Podvornice, Dúbravka, Záluhy, Krčace, Kútiky, Dlhé diely, Karlova Ves, Staré Grunty, Kráľovské údolie, Podhradie,
- rozdvojenie do trás A1 a A2:
  - trasa A1: Kamenné nám., Mlynské nivy,
  - trasa A2: Suché mýto, Hlavná stanica, Trnavské mýto,

  trasy A1 a A2 sa spoja do pokračovania trasy A: Ružová dolina, Štrkovec, Ružinov, Pošeň, Letisko západ 1, Letisko západ 2, Letisko, Za letiskom,
- trasa B: Petržalka - juh 1, Petržalka - juh 2, Janíkov dvor, Juh, Veľký Draždiak, Stred, Zrkadlový háj, Chorvátske rameno, Einsteinova, Centrum, Mlynské nivy, Trnavské mýto, Slovany, Predmestie

D55. výstavba električkových tratí Dúbravka - Devínska Nová Ves (žel. stanica), Zlaté piesky - Vajnory Tuhovské, Jantárova cesta – Štúrova ul., Pribinova – Košická,
D56. výstavba trolejbusových tratí v Petržalke, Drotárska - Matúšova, Vlárska, Lamačská - Nový Lamač , Popradská - Krajinská - Lesný hon, Tomášikova - Parková - Kaštieľska - Slovnaftská - Kazanská, Jančova - Tichá - Staré grunty - Dlhé diely, Stará vinárska - Havlíčkova - Prokopa Veľkého, Kollárovo nám. -Dobrovského - Lazaretská - Pribinova, Trnávka - Zlaté piesky, Dunajská - Špitálska - Rajská, Páričkova v úseku Šagátova – Svätoplukova,
D57. vysokorýchlostná trať v úseku od Letiska M. R. Štefánika Bratislava po odbočku Čierna Voda
D59. železničná trať pre nákladnú dopravu (tunel) v úseku žst. Bratislava Lamač - odbočka Vinohrady
D60. Ústredná nákladná stanica - 3. stavba
D61. odstavné nádražie Žabí majer

D62. železničné stanice a zastávky: Bratislava Hlavná stanica, Bratislava Nové mesto, Bratislava Predmestie, Bratislava Vinohrady, Východné nádražie, Petržalka Centrum, Bratislava Slovany, Bratislava Nivy, Bratislava Centrum, Bratislava Filiálka, Bratislava Letisko, Bratislava Lamačská brána, vrátane TIOP-ov, ktorých poloha vyplynie z podrobnejších dokumentácií

D81. výstavba priameho prepojenia železničných tratí v úseku Bratislava-Petržalka – Bratislava predmestie a zapojenie Letiska M. R. Štefánika Bratislava na železničnú trať úsek Bratislava ÚNS – Bratislava-Nové mesto

D82. výstavba prepojenia Letiska M. R. Štefánika Bratislava samostatnou traťovou koľajou zo stanice Bratislava Nové Mesto

D83. výstavba prepojenia staníc Bratislava Filiálka - Bratislava Nové mesto

D84. zdvojkoľajnenie prepojenia Bratislava Hlavná stanica - Bratislava Nové mesto

D85. výstavba prepojenia staníc Bratislava Predmestie - Bratislava Nové mesto

D86. zdvojkoľajnenie železničnej trate v úseku Bratislava Petržalka - Kittsee

16.1.2. Zoznam verejnoprospešných stavieb

1. Depá nosného systému MHD

D63. v Petržalke (Janíkov dvor)

D64. v Devínskej Novej Vsi (Lamačská brána)

D65. v Rači (Žabí majer)

2. Technická základňa doplnkového systému MHD

D66. vozovňa električiek Lamačská brána

D67. vozovňa trolejbusov Prievoz vrátane meniarne

D68. kombinovaná vozovňa autobusov a trolejbusov v Petržalke (pri ÚČOV)

D69. vozovňa autobusov Lamačská brána

D70. meniareň Bosákova

D71. meniareň Kopčianska

D72. meniareň Koliba

D73. meniareň Machnáč

D74. meniareň Lamač

D75. meniareň Tomášikova

D109. meniareň Lamačská brána

D121. meniareň Miletičova

3. Zariadenia verejnej autobusovej dopravy

D76. satelitná autobusová stanica Lamačská brána

D77. satelitná autobusová stanica Letisko M. R. Štefánika Bratislava

4. Trasy pre cyklistickú dopravu

D78. medzinárodná dunajská cesta (Viedenská cesta, prepojenie pravobrežnej a ľavobrežnej vetvy diaľničným mostom D4 a Lieskovskej cesty, úprava trasovania v kontakte s rýchlostnou cestou R7 v úseku Prístavná – areál bazénu opravovne lodí)

D79. medzinárodná moravsko - dunajská cesta (Most Lafranconi - Devín)

D80. hlavné mestské trasy: Starohájska, centrum mesta, Petržalka - Kopčianska, Malý Dunaj, Karpatská trasa (Patrónka - Železná studnička), Dúbravská trasa (dobudovanie), Vajnorská trasa, Račianska trasa, Ružinovská trasa, Ružinovská tangenta (Zátišie - Slovnaftská)

5. Zariadenia vodnej dopravy

D105. nový prístav v lokalite Vlčie hrdlo

D 111. multimodálny terminál v areáli prístavného bazénu Pálenisko

6. Zariadenia diaľničnej siete

D 120. veľké odpočívadlo Rovinka na diaľnici D4 (obojstranné)

16.2. VEREJNÉ TECHNICKÉ VYBAVENIE

Do zoznamu verejnoprospešných stavieb sú v zmysle § 108, ods. 2, písm. a, g, h, k, n zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) zaradené nasledujúce stavby, ktoré sú spojené s realizáciou záväzných regulatívov.

16.2.1. Zásobovanie vodou

V1. vodojem III. tl. p. Záhorská Bystrica,

V2. rozšírenie vodojemu II. tl. p. Karlova Ves,

V3. vodojem II. tl. p. Vtáčnik,

V4. ČS Západ a výtlačné potrubie

V5. výstavba potrubí verejného vodovodu v nových rozvojových lokalitách na území mesta Devínska Nová Ves, Záhorská Bystrica, Lamačská brána, Nový Lamač, Devín, Koliba – Kramáre, Podhorský pás, Žabí majer, Šajby, Vajnory, Zlaté piesky – Ivanská – letisko, Čierny les, Letisko - západ a IV. kvadrant, Vlčie hrdlo, Podunajské Biskupice juh a západ, Petržalka západ, juh a centrum, Jarovce (vrátane vežového VDJ), Rusovce, Čunovo, zóna Chalupkova, zóna Podhradie,

V6. vodojem II. tl. p. Podh. pás - amfiteáter,

V7. zásobné potrubie Rača – Grinava,

V8. vodovod DN 400, severný obchvat Vajnor .

V10. vodovody 2 x DN 1400mm a DN 200 mm.

V11. vodovod DN 800 mm – prepojenie VZ Rusovce-Ostrovné lúčky-Mokraď a ČS Podunajské Biskupice

16.2.2. Odkanalizovanie

1. Ľavobrežný kanalizačný systém

K1. Dobudovanie a rekonštrukcia kanalizácie systému zberača A :
rekonštrukcia úsekov zberačov A, AIVa, AVI, AF, AVIIIb-1, AVIII2-1, AIX, AXII, AXIII, AXVI, AXVI-2, predĺženie AII, AVIII-8, nový zberač Ae, dažďová nádrž na zberači A Vrakuňa, preložka úseku zberača A pri Moste Apollo, preložka úseku zberača AVIII pri Dúbravanke

K2. dobudovanie a rekonštrukcia kanalizácie systému zberača B :
nový zberač BII-1, rekonštrukcie úsekov zberačov BI-3, BIII-1, BIV, BV, BVI, BVIII, B4, preložka úsekov zberačov BI, BIII,

K3. dobudovanie a rekonštrukcia kanalizácie systému zberača C :
rekonštrukcia úsekov zberačov C, CO, CV, CVI, CVIII, CIX, CXI, CXII, nový zberač C-C,

K4. dobudovanie a rekonštrukcia kanalizácie systému zberača D :
rekonštrukcia úseku zberača D a zberača D 1, dažďová nádrž zberača D Rača – Krasňany,

K5. dobudovanie systému zberača E :
nové zberače E3, E6, E8, E11, E12, E13, E14, E14a, E15, E16, prítok E Na pántoch, predĺženie zberačov E1, E5, odľahčovacia komora OK2E, vákuová kanalizácia Vajnory, dažďová nádrž zberača E Vrakuňa,

K6. dobudovanie a rekonštrukcia kanalizácie systému zberača F :
rekonštrukcia úsekov zberačov F, F1, F2, F3, nový zberač FF, dažďová nádrž zberača F Rača,

K7. dobudovanie kanalizácie systému zberača G :
predĺženie zberačov G, GIV, GV, GVII, nové zberače GI, GII, GIII, GIX, Gb, dažďová nádrž na zberači G Vrakuňa,

K8. rozšírenie ÚČOV Vrakuňa a dobudovanie tretieho stupňa čistenia.

2. Kanalizačný systém v povodí rieky Moravy

K9. Dobudovanie kanalizácie v povodí ČOV Devínska Nová Ves :
posilnenie kapacity zberača S, nové zberače SI, SB, SC, D, BI-1, BII, predĺženie odpadov z ČOV Devínska Nová Ves a VW do Moravy, dažďová nádrž na zberači DI Dúbravka –Dieliky,

K10. Rozšírenie ČOV Devínska Nová Ves, vrátane tretieho stupňa čistenia.

3. Pravobrežný kanalizačný systém (petržalský)

K11. Dobudovanie kanalizácie systému zberača A :
predĺženie zberača AI, nový zberač AIV,

K12. dobudovanie kanalizácie systému zberača B:
prítoky BVIII, predĺženie BXIV,

K13. dobudovanie kanalizácie systému zberača C :
predĺženie C, prítoky C, splašková kanalizácia Jarovce, Rusovce, Čunovo,

K14. výstavba nového kanalizačného systému zberača D :

zberač D, prítoky zberača D Janíkov dvor, zberač DA a jeho prítoky,

K15. rozšírenie ČOV Petržalka a dobudovanie tretieho stupňa čistenia,

K16. splaškový zberač H Vajnory - ÚČOV Vrakuňa a jeho systém, prítoky zberača H, prepojenie existujúcich splaškových kanalizácií na zberač H, prečerpávacie stanice,

K17. výtlačné potrubie splaškov Sv. Jur – zberač E,

K 18. dažďová a splašková kanalizácia D4.

16.2.3. Vodné toky a protipovodňová ochrana

VT1. Dobudovanie protipovodňovej ochrany Bratislavy : ľavobrežná ochranná línia, pravobrežná ochranná línia, hydraulická clona za Sadom J. Kráľa, preložka ľavobrežnej ochrannej hrádze Vlčie hrdlo,

VT2. dobudovanie systému záchytných priekop na ochranu zástavby pred prívalovými vodami zo svahov,

VT3. nové vodné plochy Petržalka – západ a juh (8 ks),rozšírenie Chorvátskeho ramena, Zlaté piesky – juh,

VT4. úpravy a revitalizácie korýt vodných tokov, rekonštrukcie zakrytých úsekov potokov,

VT5. prepojenie ramennej sústavy Dunaj – Dunajská Lužná - Kalinkovo – Hamuliakovo,

VT6. vodné dielo Bratislava – Wolfsthal,

VT7. nové rameno Dunaja v pravobrežnom inundačnom území,

VT8. sprietočnenie Biskupického ramena.

16.2.4. Zásobovanie elektrickou energiou

1. Prenosová sústava – transformovne a vedenia ZVN

E1. Transformovňa TR 400/110 kV Vajnory a vedenie 2 x 400 kV na pripojenie do sústavy ZVN,

E2. transformovňa TR 400/110 kV Petržalka III,

E3. vedenie 2 x 400 kV TR Podunajské Biskupice – TR Petržalka III,

E4. vedenie 2 x 400 kV TR Podunajské Biskupice – TR Gabčíkovo,

E5. vedenie 2 x 400 kV TR Petržalka III – Rakúsko,

E6. vedenie 2 x 400 kV Pod. Biskupice – Križovany.

2. Distribučná sústava - transformovne VVN/VN a vedenia VVN

E7. Transformovňa TR 110/22 kV Vajnory a vedenia 2 x 110 kV na pripojenie do sústavy VVN (smer Žabí majer),

E8. transformovňa TR 110/22 kV Petržalka – centrum a vedenie 2 x 110 kV na pripojenie do sústavy VVN,

E9. transformovňa TR 110/22 kV Petržalka III a vedenie VVN na pripojenie do sústavy VVN,

E10. transformovňa TR 110/22 kV Petržalka – západ a vedenie 2 x 110 kV na pripojenie do sústavy VVN,

E11. transformovňa TR 110/22 kV Letisko - západ a vedenie 2 x 110 kV na pripojenie do sústavy VVN,

E12. transformovňa TR 110/22 kV Ružová dolina a vedenie 2 x 110 kV na pripojenie do sústavy VVN,

E13. transformovňa TR 110/22 kV Ružinov a vedenie 2 x 110 kV na pripojenie do sústavy VVN,

E14. transformovňa TR 110/22 kV Devínska Nová Ves a vedenie 2 x 110 kV na pripojenie do sústavy VVN,

E15. transformovňa TR 110/22 kV Kramáre a vedenie 2 x 110 kV na pripojenie do sústavy VVN,

E16. vedenie 2 x 110 kV VW Slovakia – Krčace,

E17. preložka úseku vedenia 2 x 110 kV Petržalka III, TR PGA

E18. preložka úseku vedenia 2 x 110 kV TR PGA – Kapitulské pole,

E19. TR 110/22 kV Vajnory a zaústenie vedenia 2 x 110 kV zo smeru Trnava

E20. vedenie 2 x 110 kV TR ŽSR Vinohrady - TR Vajnory (rozšírenie na 4-systém. vedenie),

E21. vedenie 2 x 110 kV PO Prístav - TR Podunajské Biskupice (úsek po PO Nové záhrady),

E23. vedenie 1 x 110 kV TR Suché mýto – Lamač,

E24. vedenie 1 x 110 kV TR Čulenova – PPC Vajnorská,

E25. vedenie 2 x 110 kV TR Vajnory - TR Lamač (úsek TR Vajnory – PO Vinohrady),

E26. vedenie 2 x 110 kV – prepojenie vedení VVN – oblasť Žabí majer

E28. transformovňa TR 110/25 kV Petržalka - TEN-T

E29. vedenie 2 x 110 kV káblové na pripojenie TR Petržalka – TEN-T do sústavy VVN

E30. 110 kV kábel - vyvedenie výkonu z KGZ West do TR 110/22 kV Lamač,

E31. transformovňa TR 110/22 kV Školská a vedenia 2 x 110 kV na pripojenie do sústavy VVN,

E33. vedenie 2x 11 kV – preložka jestvujúceho vedenia vo vybranom úseku v súvislosti s riešením MUK Slovnaft.

Pozn.: Navrhované verejnoprospešné stavby E22., a E27. boli z pôvodného zoznamu vypustené, E.26. sa do zoznamu opätovne

zaraďuje.

16.2.5. Zásobovanie plynom

P1. VTL plynovod ORS ZOO – Mlynská dolina – prechod Dunaja – Pečniansky les – Einsteinova,
P2. VTL plynovod Slovnaft – juh – prechod Dunaja – Petržalka – juh,
P3. RS Vajnory III. s VTL prípojkou na Rybničnej ul.
P4. rekonštrukcia VTL plynovodu Na pántoch,
P5. preložky úsekov VTL plynovodov Brezová ul.,
P6. stavba ORS Petržalka II, lokalita Pečniansky les,
P7. RS Devínska Nová Ves I.- preložka, RS Karlova Ves – preložka, RS Pálenisko, RS Petržalka Juh a RS Jarovce – preložka,
P8. nové STL plynovody v lokalitách nového územného rozvoja Devínska Nová Ves, Záhorská Bystrica, Lamač, Koliba, Podhorský pás, Žabí majer, Ivanská cesta, Letisko - západ a IV. kvadrant, zóna Chalupkova, Vlčie hrdlo, Pálenisko, Čierny les, Šajby, Vajnory, Podunajské Biskupice – juh, Petržalka - juh, západ, centrum, Jarovce, Rusovce, Čunovo a napojenie RS Pálenisko,
P9. RS v zóne Lamačská brána, RS Letisko - západ, RS Vlčie hrdlo, vrátane VTL prípojok,
P10. Preložka ORS Petržalka I a súvisiacich úsekov VTL a STL plynovodov,
P11. preložka VTL plynovodu DN 500 mm.

16.2.6. Zásobovanie teplom

T1. Vetva horúcovodu Dúbravka – centrum, ul. Pod záhradami,
T2. horúcovodné prepojenie lokalít Zóna Pribinova – most Košická – Petržalka,
T3. kogeneračný zdroj (KGZ) Ba – West, Polianky, vrátane prepojenia na existujúci horúcovod,
T4. horúcovod v ul. Mlynské nivy,
T5 horúcovod v zóne Chalupkova, Továrenská – Bottova – Chalupkova.

16.2.7. Telekomunikácie

TK2. MOK Nám. SNP – Žižkova – Kráľovské údolie,
TK3. MOK Kolárska – Továrenská,
TK5. MOK Jarošova – Gaštanový hájik – HRuská,
TK6. MOK Plickova – Žabí majer – Žitná – Púchovská,
TK7. MOK Plickova – Na pántoch,
TK8. MOK TKB Vajnory – Čierny chodník – Pri mlyne,
TK9. MOK TKB Karlova Ves – Líščie údolie – Sološnická,
TK10. MOK TKB Dúbravka – Tavárikova osada,
TK11. MOK TKB Dúbravka – Agátová – Homolova,
TK12. MOK Lamačská cesta – Hodonínska – Furmanská,
TK13. MOK TKB Záhorská Bystrica – Boháčky – Krče,
TK14. MOK TKB Záhorská Bystrica – Krče,
TK15. MOK TKB Devínska Nová Ves – Štefana Králika – Záhradná,
TK16. MOK TKB Petržalka „C“ - Panónska cesta – Bratská – Kopčianska,
TK17. MOK TKB Petržalka „C“ – Betliarska – Vyšehradská,
TK18. FITL zóna Pribinova, Nábrežie arm. gen. L. Svobodu,
TK19. FITL Pestovateľská,
TK20. FITL Podpriehradná,
TK21. optické prístupové systémy FITL v rozvojových lokalitách,
TK22. Uzol telekomunikačných služieb, Lamačská brána,
TK23. MOK Lamačská brána,
TK24. MOK Agátová,
TK25. MOK zóna Chalupkova,
TK26. MOK Dolnozemská – Panónska – Orechová.

Pozn.: Navrhované verejnoprospešné stavby TK1. a TK4.z pôvodného zoznamu už boli zrealizované a vypúšťajú sa.

16.2.8. Kolektory

KO2. kolektory Kollárovo nám.,
KO3. kolektory Nám. SNP – Kamenné nám.,
KO4. kolektor Karadžičova ul.,
KO6. kolektory v petržalskej časti CMC (alternatíva),
KO7. kolektory v novej mestskej časti MČ Petržalka – Jarovce (alternatíva),
KO8. kolektory v zóne Podhradie (Zuckermandel – Žižkova, Vydrica),
KO9. kolektor Mlynské nivy – Karadžičova – Čulenova,
KO10 kolektor v zóne Chalupkova, Továrenská – Bottova – Chalupkova.

Pozn.: Navrhované verejnoprospešné stavby KO1. a KO5. boli zrealizované a z pôvodného zoznamu vypustené.

16.2.9. Ropovody a produktovody

RP1. ropovod Slovnaft, a.s. – Schwechat,
RP2. produktovody Slovnaft, a.s. – Schwechat,
RP3. produktovod Slovnaft, a.s. – nové prekladisko minerálnych olejov (PMO).

16.3. PLOCHY NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v prvej časti v § 5 ods. (4) uvádza, že „Udržiavanie a dosiahnutie priaznivého stavu časti krajiny sú činnosti vykonávané vo verejnom záujme“

Zákon o ochrane prírody a krajiny v druhej časti v § 3 ods. (3) uvádza, že „Vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom“

Vychádzajúc z vyššie uvedených citovaní paragrafov zákona o ochrane prírody a krajiny je možno vyvodiť záver, že ***prvky systému ochrany prírody, tvorby krajiny a ÚSES***, ktoré sú uvedené v kapitole C.11. Zásady a regulatívy ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability a v grafickej časti vo výkrese č. 5 – Ochrana prírody, tvorba krajiny a ÚSES ***sú prvkami a činnosťami vykonávanými vo verejnom záujme.***

16.4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Zoznam verejnoprospešných stavieb odpadového hospodárstva:

1. ***Zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov***

OH1. lokalita Prostredné pole pri Poľnom mlyne,
OH2. areál podniku Florea vo Vlčom hrdle
OH8. lokalita Lieskovská cesta (pod Slovnaftom) v MČ Podunajské Biskupice
OH9. lokalita Žabí majer v MČ Rača

2. Zariadenia na nakladanie so starými vozidlami

OH3. pri železničnej vlečke do Volkswagenu, a.s. v MČ Devínska Nová Ves,
OH4. lokalita Alejové a Jánske hony v MČ Podunajské Biskupice,
OH5. lokalita Janíkovské pole v MČ Petržalka, medzi železnicou a diaľnicou,
OH6. lokalita Žabí majer- Hirthy v MČ Rača

3. Centrálny recyklačný a dotrieďovací závod

OH7. lokalita Žabí majer v MČ Rača.

Príloha č. 2
k všeobecne záväznému nariadeniu
č. ...../2023

ÚZEMNÝ PLÁN HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY

GRAFICKÁ ČASŤ

Záväzná časť

Zmeny a doplnky 08

HLAVNÉ MESTO SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVA

ÚZEMNÝ PLÁN HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY
V ZNENÍ SCHVÁLENÝCH ZMIEN A DOPLNKOV 01, 02, 03, 05, 06 A 07

ZMENY A DOPLNKY 08
Upravený návrh

Textová časť

máj 2023

Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy

v znení schválených zmien a doplnkov 01, 02, 03, 05, 06 a 07

ZMENY A DOPLNKY 08 – upravený návrh

ORGÁN ÚZEMNÉHO PLÁNOVANIA:
HLAVNÉ MESTO SR BRATISLAVA
v zastúpení: Ing. arch. Matúš Vallo, primátor

OBSTARÁVATEĽ podľa §2a Stavebného zákona:

Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

ODDELENIE OBSTARÁVANIA ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH DOKUMENTOV

SPRACOVATEĽ:

Metropolitný inštitút Bratislavy

SEKCIA ÚZEMNÉHO PLÁNOVANIA

Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

ODDELENIE ENVIRONMENTALISTIKY A TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY
ODDELENIE DOPRAVNÉHO INŽINIERSTVA

máj 2023

OBSTARÁVATEĽ:

Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy
Oddelenie obstarávania územnoplánovacích dokumentov

Odborne spôsobilé osoby podľa § 2a stavebného zákona:
Ing. arch. Ľubica Fenclová
Mgr. art. Katarína Štefancová
Ing. arch. Marta Závodná
Ing. arch. Zuzana Chovancová Kadášová

Spolupráca:
Ing. arch. Dana Kmeťková

RIEŠITEĽSKÝ KOLEKTÍV :

Metropolitný inštitút Bratislavy
SEKCIA ÚZEMNÉHO PLÁNOVANIA
Ing arch. Martin Berežný
Ing. arch. Norbert Dvorčák
Ing. arch Magda Ďurdíková
Ing. Jana Ilčíková
Ing. arch. Lucia Trajterová
Ing. arch. Dana Drobniaková, PhD
Ing. arch. Ľudmila Holíková
Ing. arch. Eva Kafková
Ing. arch. Karin Lexmann
Ing. Adam Juhás
Mgr. Ondrej Oravec
Ing. Ľubica Bednarovičova
Ing. Lucia Babínová
Mgr. Marián Rohaľ
Mgr. Vlado Hurta, PhD
Bc. Jessica Žovinová
Ing. arch. Monika Šmiralová

Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Sekcia územného rozvoja
Oddelenie environmentalistiky a technickej infraštruktúry
Ing. Jana Hrabovská
Referát technickej infraštruktúry
Ing. Daniel Pospíšil
Ing. Peter Hreško
Ing. Peter Tahotný
Ing. Elena Pospíšilová

Sekcia dopravy
Kolektív Oddelenia dopravného inžinierstva

Odborná spôsobilosť osôb oprávnených na výkon projektovej činnosti podľa zákona SNR č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov:

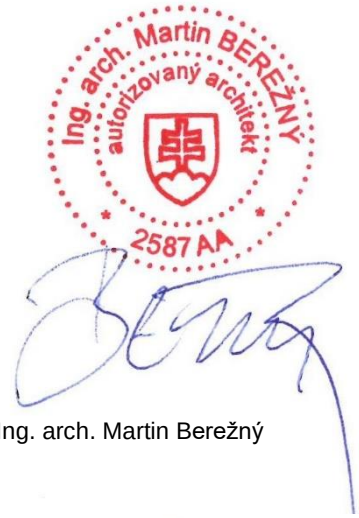

Ing. arch. Martin Berežný

Ing. arch. Lucia Trajterová

Ing. arch. Ľudmila Holíková

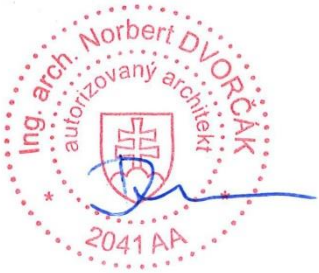

Ing. arch. Norbert Dvorčák

Ing. arch. Dana Drobniaková

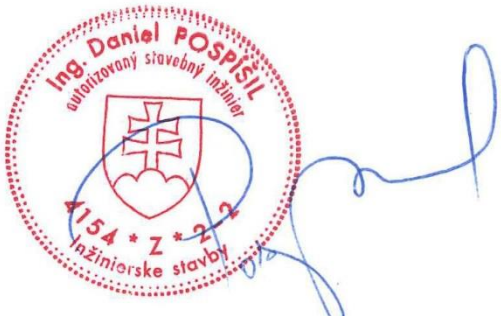

Ing. Daniel Pospíšil

ÚZEMNÝ PLÁN HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY, ZMENY A DOPLNKY 08 - návrh

OBSAH:

TEXTOVÁ ČASŤ, ZMENY A DOPLNKY 08:

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY,
V ZNENÍ SCHVÁLENÝCH ZMIEN A DOPLNKOV 01, 02, 03, 05, 06 a 07, ZMENY A DOPLNKY 08

C. ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY
V ZNENÍ SCHVÁLENÝCH ZMIEN A DOPLNKOV 01, 02, 03, 05, 06 a 07, ZMENY A DOPLNKY 08

D. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE, ZMENY A DOPLNKY 08 - DOPLNOK

E. PRÍLOHY, ZMENY A DOPLNKY 08 – DOPLNOK

Informačné prílohy textovej časti (nie sú predmetom prerokovania):

B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY,
V ZNENÍ SCHVÁLENÝCH ZMIEN A DOPLNKOV 01, 02, 03, 05, 06 a 07 A NAVRHOVANÝCH ZMIEN A DOPLNKOV 08

C. ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY,
V ZNENÍ SCHVÁLENÝCH ZMIEN A DOPLNKOV 01, 02, 03, 05, 06 a 07 A NAVRHOVANÝCH ZMIEN A DOPLNKOV 08

GRAFICKÁ ČASŤ, ZMENY A DOPLNKY 08:

VÝKRESY:

Výkres č. 2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia – komplexné riešenie, so zoznamom zmien a doplnkov 08

Výkres č. 2.2. Regulačný výkres, so zoznamom zmien a doplnkov 08

Výkres č. 3. Verejné dopravné vybavenie, so zoznamom zmien a doplnkov 08

Výkres č. 4.4. Zásobovanie plynom, so zoznamom zmien a doplnkov 08

Výkres č. 6. Zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov pre nepoľnohospodárske účely, so zoznamom zmien a doplnkov 08

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

ZMENY A DOPLNKY 08

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.1. DÔVODY OBSTARANIA ZMIEN A DOPLNKOV 08 3
A.2. SPÔSOB SPRACOVANIA ZMIEN A DOPLNKOV 08 7

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.1. DÔVODY OBSTARANIA ZMIEN A DOPLNKOV 08

Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy (ďalej ako územný plán alebo ÚPN) bol schválený uznesením Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy (ďalej len MsZ) č. 123/2007 a účinnosť nadobudol 01. 09. 2007.

Aktuálny problém týkajúci sa prepojenia transeurópskych železničných koridorov bol riešený formou Zmien a doplnkov územného plánu 01, schválených uznesením MsZ č. 600/2008 s účinnosťou od 15. 01. 2009.

Podľa ustanovenia § 30 stavebného zákona, ktorý upravuje postup pri aktualizácii územnoplánovacej dokumentácie, orgán územného plánovania, ktorý obstaral územný plán sústavne sleduje, či sa nezmenili územnotechnické, hospodárske a sociálne predpoklady, na základe ktorých bola navrhnutá koncepcia organizácie územia. Ak dôjde k zmene predpokladov, alebo je potrebné umiestniť verejnoprospešné stavby, orgán územného plánovania obstará doplnok, alebo zmenu územnoplánovacej dokumentácie.

V priebehu používania platného ÚPN boli zo strany rôznych subjektov (orgány štátnej správy a samosprávy, právnické a fyzické osoby) uplatňované podnety a požiadavky na prehodnotenie riešenia, usmerňovania a regulácie, resp. zhodnotenia jednotlivých funkčných plôch, ktoré vyústili do obstarania Zmien a doplnkov 02 (v intenciách „Informácie o obstaraní zmien a doplnkov územného plánu“, predloženej na rokovanie MsZ v roku 2008, ktorú po prerokovaní zobralo MsZ na vedomie).

Spracované Zmeny a doplnky 02 (ďalej len ZaD 02) ÚPN hlavného mesta SR Bratislavy sa týkali úprav vo vymedzení funkčných plôch, stanovenia kódov miery využitia pri zmene zo stabilizovaného územia na rozvojové a súvisiacich zmien v riešení dopravného vybavenia, technického vybavenia a zmien vo verejnoprospešných stavbách. Zároveň boli do ZaD 02 zapracované legislatívne zmeny v oblasti ochrany pamiatok, ochrany prírody, tvorby krajiny a ÚSES, ktoré v priebehu používania územnoplánovacej dokumentácie vstúpili do platnosti.

ZaD 02 ÚPN hlavného mesta SR Bratislavy boli schválené uznesením MsZ č. 400/2011 zo dňa 15. 12. 2011, s účinnosťou od 01. 02. 2012.

Predmetom Zmien a doplnkov 03 (ďalej len ZaD 03) boli tri okruhy: 1. Zmena DE/3 – lokalita Kráľova hora, 2. Zmena PE/49 – Nosný systém MHD – električková trať Jantárová cesta – Štúrova ul. a 3. Oprava technických chýb.

ZaD 03 ÚPN hlavného mesta SR Bratislavy boli schválené uznesením MsZ č. 1614/2014 zo dňa 25. – 26. 6. 2014 s účinnosťou od 15. 8. 2014.

Predmetom Zmien a doplnkov 05 (ďalej len ZaD 05) boli dopravné zmeny týkajúce sa pozemných komunikácií D4 aR7.

ZaD 05 ÚPN hlavného mesta SR Bratislavy boli schválené uznesením MsZ č.1785/2014 zo dňa 23. 10. 2014 s účinnosťou od 10. 11. 2014.

Na základe zosumarizovaných podnetov na prehodnotenie zmeny funkčného využitia a priestorového usporiadania, overovaných najmä na podklade podrobnejších územnoplánovacích podkladov, spolu s čiastkovými úpravami niektorých pojmov a definícií záväznej textovej časti, boli spracované Zmeny a doplnky 04 ÚPN hlavného mesta SR Bratislavy (ďalej len ZaD 04). V rámci procesu prerokovania, počas ktorého zúčastnené subjekty uplatnili navzájom rozporné stanoviská a názory, nebola dosiahnutá celospoločenská dohoda, čo potvrdilo aj Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta SR Bratislavy, ktoré svojím uznesením č. 1211/2018 zo dňa 27.09.2018 požiadalo primátora o zrušenie obstarávania a schvaľovania ZaD 04. Zároveň ho požiadalo o začatie procesu obstarávania nových zmien a doplnkov s tým, že doteraz vykonané práce a pripravené materiály môžu byť použité ako podklad pre spracovanie budúcich zmien a doplnkov.

V zmysle citovaného uznesenia MsZ a na základe analýzy uskutočnených procesov a doručených pripomienok k ZaD 04 predovšetkým od orgánov štátnej správy bol spracovaný návrh zmien a doplnkov 06 ÚPN (ďalej len ZaD 06), ktorý reflektuje potrebu aktualizovať celomestskú územnoplánovaciu dokumentáciu vo vzťahu k platným predpisom najmä z oblasti ochrany prírody, ochrany pamiatok, dopravného a technického vybavenia, s dôrazom na aktuálne platné hygienické pásma, ochranné pásma a chránené územia.

ZaD 06 ÚPN hlavného mesta SR Bratislavy boli schválené uznesením MsZ č. 581/2020 zo dňa 24. 09. 2020 s účinnosťou od 01. 11. 2020.

Záväzná časť ÚPN je vyhlásená všeobecne záväzným nariadením hlavného mesta SR Bratislavy č. 4/2007 v znení nariadení č. 12/2008, 17/2011, 5/2014, 10/2014 a 7/2020.

Potreba obstarávania Zmien a doplnkov 07 (ďalej len ZaD 07) Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, r. 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov vyplýva z požiadavky aktualizovať územnoplánovaciu dokumentáciu z hľadiska celomestského verejného záujmu v oblastiach:

- **rozvoja mestských častí** - ide o umožnenie obstarávania územných plánov zón podľa aktuálnych potrieb jednotlivých mestských častí,
- **reklamných stavieb** - návrhom regulácie nastaviť pravidlá umiestňovania reklamných stavieb vo verejných priestoroch mesta,
- **dopravy** - nová trasa električky po Pribinovej, Košickej a Miletičovej ulici, ktorá pomôže zmierniť dopravné preťaženie v území bratislavských Nív a vytvorí nový mestský okruh s prepojením Petržalskej a Ružinovskej radiály.
- **adaptácia na zmenu klímy** – ide o stanovenie základných zásad, slúžiacich na zachovanie prírodného charakteru a reguláciu stavebnej činnosti na území mesta tak, aby boli v čo najväčšom rozsahu eliminované nepriaznivé dopady vyplývajúce zo zmeny klímy,
- **zabezpečenia plôch pre nakladanie s odpadmi –** ide o zabezpečenia plôch kde bude možné nakladať s odpadmi vybudovať zariadenie na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov,
- **zapracovanie zmien z pripomienok ZaD 06** - ide o doplnky a úpravy, ktoré vyplynuli zo stanovísk a pripomienok dotknutých orgánov štátnej správy, samosprávy a správcov dopravného a technického vybavenia, uplatnených pri prerokovaní ZaD06 územného plánu**.**

Oblasť rozvoja mestských častí

Mestské časti Bratislavy ako príslušné orgány územného plánovania, ktoré obstarávajú a schvaľujú územnoplánovaciu dokumentáciu na zonálnej úrovni, požadovali v súlade s komunálnymi záujmami aktualizovať určenie častí území pre spracovanie územných plánov zón za účelom zabezpečenia podrobnejšej regulácie pre usmerňovanie investičnej činnosti. Z uvedeného dôvodu je v ZaD 07 aktualizovaná záväzná textová časť v kapitole C.2.2.3 – Zoznam schválených ÚPN zón na území mesta a v kapitole C. 2.2.5. Určenie častí územia, pre ktoré je potrebné obstarať a schváliť ÚPN zón.

Oblasť reklamných stavieb

Reklamné stavby tvoria neoddeliteľnú súčasť verejných priestorov mesta a vo všeobecnosti slúžia najmä na propagáciu obchodov, firiem a produktov, ale aj kultúrnych a športových podujatí. Súčasný stav, kedy nesystematické umiestňovanie reklamných stavieb zasahuje do kvality mestských priestorov, nie je dlhodobo únosný. Cieľom tejto regulácie je preto určiť jednotné pravidlá pre umiestňovanie reklamných stavieb na území hlavného mesta v zhode s verejným a súkromným záujmom tak, aby nebola ovplyvnená kvalita mestských verejných priestorov, priehľadov, urbanistickej a architektonickej kvality mesta. Návrh ráta s viacerými stupňami regulácie, ktoré rešpektujú prirodzené členenie mesta a kde budú povolené iba vybrané typy reklamných stavieb. Prioritou je umiestňovať tieto stavby v menšom počte, kvalitnejšom vyhotovení a pre prostredie mesta na vhodnejších lokalitách. V záväznej textovej časti C ZaD 07 je za účelom regulácie reklamných stavieb vložená nová kapitola 1.2.5.Zásady a regulatívy umiestnenia reklamných stavieb.

Oblasť dopravy

Nový úsek električkovej trate „Pribinova - Košická“ umožní rozvoj dopravnej infraštruktúry a verejnej dopravnej obsluhy na báze ekologickej elektrickej trakcie medzi dvomi najväčšími mestskými časťami Bratislavy, medzi Petržalkou a Ružinovom. Jej vedením v trase ulíc Pribinova a Košická dôjde k odľahčeniu električkových tratí v centre mesta a prispeje sa k rozvoju koľajovej dopravy v meste vytvorením električkového okruhu, ktorý prepojí električkové radiály, a taktiež vytvorí možnosť predĺženia tejto električkovej trate do Podunajských Biskupíc a Vrakune. Nový úsek trate bude prvým funkčným okruhom, ktorý prepojí novovznikajúce mestské centrum s existujúcimi radiálami západným i severovýchodným smerom a bude mať pozitívny vplyv aj na širšie dopravné vzťahy. Prepravná kapacita kvalitných električiek má zároveň potenciál zabezpečiť rastúce nároky na prepravu osôb v rozvojových zónach mesta. Zapracovanie nového úseku električkovej trate je vložené do grafickej i textovej časti ZaD 07.

Oblasť adaptácie na zmenu klímy

Aktuálna téma adaptácie na zmenu klímy je obsiahnutá v textovej časti v úvodnej kapitole širších vzťahov v rámci regionálnych súvislostí a obsahuje zásady súvisiace so znižovaním emisií ako aj zásady zachovania nezastavaných plôch na území mesta, ktoré zmierňujú dopady klimatickej zmeny. Do kapitoly C.12 sa vkladá samostatná kapitola 12.7, ktorá obsahuje teoretický popis, definíciu zmeny klímy a najvýznamnejšie strategické dokumenty v tejto oblasti, ako aj adaptačné zásady a opatrenia nevyhnutné k zvýšeniu odolnosti voči dopadom zmeny klímy pre urbanizované i prírodné prostredie mesta.

Oblasť odpadového hospodárstva

Požiadavka vyplynula vzhľadom na zmenu v legislatíve. Bratislava sa musí pripraviť na povinné triedenie a zhodnocovanie kuchynských odpadov z domácností (od 1.1.2023). Biologicky rozložiteľné komunálne odpady (záhradné a kuchynské) tvoria 45% hmotnosti zmesového komunálneho odpadu. Kuchynské odpady tvoria 20% ZKO. Preto je dôležité, aby tieto druhy odpadov našli vhodné riešenie na ich zber a zhodnotenie na území mesta Bratislava. Na území mesta Bratislava sa v súčasnosti rieši iba záhradný BRKO z rodinných domov, ktorý sa odváža na spracovanie do zariadenia mimo územia mesta. Zber kuchynského odpadu na území mesta v súčasnosti neprebieha.

Oblasť zapracovania pripomienok vyplývajúcich z prerokovania ZaD 06:

Témy zapracované na základe stanovísk a pripomienok dotknutých orgánov štátnej správy, samosprávy a správcov dopravného a technického vybavenia, uplatnených pri prerokovaní ZaD06 územného plánu v oblastiach**:**

technická infraštruktúra: rezervovanie plochy pre vodojem Veľká lúka v Dúbravke (vodojem bol už prerokovaný v rámci ZaD 04, na základe komplexných výsledkov prerokovania a nesúhlasu vlastníkov pozemkov, na ktorých bola navrhovaná plocha pre predmetný vodojem Veľká lúka, bol návrh funkčnej zmeny aj verejnoprospešnej stavby vypustený z upraveného návrhu ZaD07), prepojenie vodovodného potrubia v mostnom objekte D4 na vodárenskú ČS Podunajské Biskupice potrubím DN 800, úprava hraníc ochranných pásiem VZ Sihoť,

doprava: zmena polohy MÚK na diaľnici D2 pri Čunove s prepojovacím úsekom na cestu I/2, vrátane MÚK s cestou I/2 – na podklade Záverečného stanoviska č. 1949/2019-1.7/zg(42491/2019,42494/2019) MŽP SR,

životné prostredie: zapracovanie špecifických požiadaviek v oblasti ochrany prírody v mestských častiach Devín, Karlova Ves, Rača, Petržalka, Nové Mesto a Staré Mesto.

ZaD 07 ÚPN hlavného mesta SR Bratislavy boli schválené uznesením MsZ č. 996/2021 zo dňa 21. 10. 2021 s účinnosťou od 01. 1. 2022.

Záväzná časť ÚPN je vyhlásená všeobecne záväzným nariadením hlavného mesta SR Bratislavy č. 4/2007 v znení nariadení č. 12/2008, 17/2011, 5/2014, 10/2014 a 7/2020 a 14/2021.

Dôvod obstarávania Zmien a doplnkov 08 (ďalej len ZaD 08) Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, r. 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov vyplýva z potreby zvýšenia podielu plôch funkčného využitia územia pre bývanie, a tak získania disponibilných plôch pre umiestnenie nájomného bývania na území mesta.

Obstaranie ZaD 08 vyplýva z potreby zmeny funkčného využitia a priestorového usporiadania plôch ako disponibilne vhodných na umiestnenie nájomného bývania, navrhnutých na podklade Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy (vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením č. 975/2021 z 23. 09. 2021) za účelom napĺňania cieľov „Koncepcie mestskej bytovej politiky na roky 2020 - 2030“, schválenej mestským zastupiteľstvom dňa 18. 02. 2021 uznesením č. 743/2021 a „Metodiky zmien územného plánu v záujme budovania predpokladov na rozvoj nájomného bývania a zvyšovania dostupnosti bývania“, prijatej uznesením mestského zastupiteľstva č. 917/2021 dňa 24. 06. 2021.

Odborným podkladom pre návrh ZaD 08 je „Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy“ (ďalej len „UŠ NB“), a „Koordinačná štúdia - Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka“. Obstaranie a spracovanie UŠ NB zabezpečilo Hlavné mesto Slovenskej republiky ako orgán územného plánovania v zmysle ustanovení stavebného zákona, a vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a súvisiacich právnych predpisov.

Dostupnosť a kvalita bývania sú jedným zo základných hodnotiacich kritérií kvality života, úrovne vyspelosti spoločnosti a hodnotenia kvality sídla. Práve dostupnosť bývania je v Bratislave dlhodobo považovaná za závažný problém. Vlastnícka štruktúra bytového fondu sa po roku 1993 v dôsledku privatizácie bytového fondu značne zmenila. Výsledkom je, že viac ako 80 % bytového fondu je vo vlastníctve súkromných vlastníkov. Počet nájomných obecných bytov v majetku mesta a mestských častí sa značne podhodnotil a ich podiel sa znížil na menej ako 1%.

Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy, preverila možnosť významného navýšenia podielu bývania vo viacerých lokalitách, a to na území mestských častí: Petržalka, Dúbravka, Rača a Ružinov, pre ktoré sa navrhujú zmeny funkčného využitia v ZaD 08. Lokalizácia výstavby v rámci zastavanej štruktúry mesta je v súlade s premisou o nezaberaní nových plôch vo voľnej krajine.

Funkcia bývania je navrhnutá aj v polohách pôvodne určených pre zmiešané územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných ako aj zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti, ďalej pre územia priemyselnej výroby a pre územia občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu, ako jeden zo spôsobov zahustenia jestvujúcich obytných štvrtí saturovaných občianskou vybavenosťou, technickou infraštruktúrou a s dobrým dopravným napojením. Tieto aspekty sú základným predpokladom pre kvalitné mestské štvrte.

A.2. SPÔSOB SPRACOVANIA ZMIEN A DOPLNKOV 08

A. 2.1. Textová časť

1. Smerná časť:

ČASŤ B. Riešenie územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, zmeny a doplnky 08

2. Záväzná časť:

ČASŤ C. Záväzná časť územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, zmeny a doplnky 08

3. Doplňujúce údaje a prílohy:

ČASŤ D. Doplňujúce údaje, zmeny a doplnky 08 – doplnok

- ***D.1. Zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov pre nepoľnohospodárske účely – tabuľková časť, obsahuje komplexné tabuľky záberov poľnohospodárskej pôdy (PP) a lesných pozemkov (LP) s priemetom ZaD 08***

ČASŤ E. Prílohy, zmeny a doplnky 08 *– doplnok*

Príloha č. 3:
- Legislatívne predpisy
- Doteraz spracované dokumenty
- Ostatná literatúra

V rámci predmetnej územnoplánovacej dokumentácie sú vložené prílohy, ktoré **nie sú predmetom prerokovania** a sú spracované pre informáciu z dôvodov lepšej orientácie dotknutých orgánov a verejnosti pri posudzovaní navrhnutých zmien a doplnkov 08 v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie:

- *úplné znenie* ***Smernej časti B - Riešenie územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, v znení zmien a doplnkov 01, 02, 03, 05, 06, 07 a v znení navrhovaných zmien a doplnkov 08***
- *úplné znenie* ***Záväznej časti C územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy v znení zmien a doplnkov 01, 02, 03, 05, 06, 07 a v znení navrhovaných zmien a doplnkov 08***

V týchto dokumentoch sú vyšpecifikované zmeny schváleného textu, ktoré vyplývajú zo zmien a doplnkov 08 nasledovne: text navrhnutý na doplnenie je podfarbený žltou farbou a text navrhnutý na odstránenie je ~~prečiarknutý a podfarbený žltou farbou.~~

A. 2.2. Grafická časť

ZaD 08 sa premietajú do nasledovných výkresov grafickej časti územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy:

Výkres č. 2.1.

Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia – komplexné riešenie, so zoznamom zmien a doplnkov 08

Výkres č. 2.2.

Regulačný výkres, so zoznamom zmien a doplnkov 08

Výkres č. 3.

Verejné dopravné vybavenie, so zoznamom zmien a doplnkov 08

Výkres č. 4.4.

Zásobovanie plynom, so zoznamom zmien a doplnkov 08

Výkres č.6

Zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov pre nepoľnohospodárske účely, so zoznamom zmien a doplnkov 08

ZaD 08 sú spracované v digitálnej forme v mierke 1:10 000 a 1:30 000 ako samostatné priesvitné náložky.

Popis jednotlivých zmien a doplnkov podľa príslušných výkresov je spracovaný v zoznamoch priložených k príslušným výkresom grafickej časti ZaD 08.

B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU V ZNENÍ SCHVÁLENÝCH ZMIEN A DOPLNKOV 01, 02, 03, 05, 06 a 07

ZMENY A DOPLNKY 08

B.RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY V ZNENÍ ZMIEN A DOPLNKOV 01, 02, 03, 05, 06 A 07, ZMENY A DOPLNKY 08

B.5. NÁVRH URANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA MESTA 5

podkapitola 5.4. NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA CELOMESTSKÉHO CENTRA A ŤAŽISKOVÝCH ROZVOJOVÝCH SMEROV MESTA 5

časť **5.4.2. Severozápadný rozvojový smer** 5

B.7. NÁVRH RIEŠENIA SOCIOEKONOMICKÝCH FUNKČNÝCH SYSTÉMOV 5

podkapitola 7.1. BÝVANIE 5

časť **7.1.5. Návrh rozvoja bývania** 5

podkapitola 7.2. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ 7

časť **7.2.3. Školstvo** 7

časť **7.2.6. Administratíva** 11

podkapitola 7.3. Výroba 12

časť **7.3.1. Priemyselná výroba** 12

B.9. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ 14

Podkapitola 9.1. OCHRANNÉ PÁSMA 14

časť **9.1.5. Ochranné pásma jednotlivých technických zariadení a líniových stavieb, resp. ich okolia** 14

B.10. NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI 14

časť **10.3.1. Súčasný stav** 14

B.12. NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA 15

B.13. NÁVRH VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA 15

podkapitola 13.1 ZÁSOBOVANIE VODOU 15

časť **13.1.3. Návrh ÚPN** 15

MČ Bratislava – Dúbravka 15

podkapitola **13.2.3. Návrh ÚPN** 15

podkapitola 13.3. VODNÉ TOKY A VODNÉ PLOCHY 16

časť **13.3.1 Súčasný stav** 16

časť **13.3.2. Východiská, strategické ciele a trendy** 17

B.14. KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE 18

Podkapitola 14.3. ZLOŽKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA 18

č.617/2004 18

nahrádza sa číslom 18

174/2017 18

Podkapitola 14.7. ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY 18

B.16. PLOCHY VYŽADUJÚCE ZVÝŠENÚ OCHRANU 18

Podkapitola 16.1. ZÁPLAVOVÉ PLOCHY 18

časť **16.1.1. Súčasný stav** 18

B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY V ZNENÍ ZMIEN A DOPLNKOV 01, 02, 03, 05, 06 A 07, ZMENY A DOPLNKY 08

V kapitole B.5. sa v texte uvedenej podkapitoly navrhujú nasledovné zmeny a doplnky:

B.5. NÁVRH URANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA MESTA

PODKAPITOLA ***5.4. NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA CELOMESTSKÉHO CENTRA A ŤAŽISKOVÝCH ROZVOJOVÝCH SMEROV MESTA***

časť 5.4.2. Severozápadný rozvojový smer

podnadpis ***Funkčné využitie územia - Výroba a distribúcia***

sa v druhom odseku vypúšťa text:

- , v Dúbravke v lokalite Dieliky, vo väzbe na koridor diaľnice a železnice v lokalite Dieliky – Na vrátkach

bod ***2. Mestské časti severozápadného rozvojového smeru***

2.2. MČ Bratislava – Dúbravka **- Návrh funkčného využitia územia**

sa v siedmej odrážke text:

- zóny výrobno-podnikateľských a distribučných služieb

nahrádza textom:

- obytná zóna s lokálnou občianskou vybavenosťou a plochami verejnej parkovo upravenej zelene

V kapitole B.7. sa v texte jednotlivých uvedených podkapitol, častí a bodov navrhujú nasledovné zmeny a doplnky:

B.7. NÁVRH RIEŠENIA SOCIOEKONOMICKÝCH FUNKČNÝCH SYSTÉMOV

PODKAPITOLA ***7.1. BÝVANIE***

časť 7.1.5. Návrh rozvoja bývania

bod **3. *Požiadavky na riešenie bývania špecifických skupín obyvateľstva***

sa na konci odseku vkladá text

- Smerovanie mesta v oblasti zlepšenia dostupnosti bývania pre sociálne ohrozené skupiny a možnosť výstavby nájomných bytov definuje Koncepcia mestskej bytovej politiky 2020 – 2030.

bod ***4. Návrh riešenia***

sa tabuľka

Kapacity navrhovanej bytovej výstavby v jednotlivých mestských častiach pozri nasledujúcu tabuľku:

Mestská časť	**počet b.j. mbz**	**počet b.j. vbz**	**byty v návrhovom období spolu**
Staré Mesto	821	4 826	8 598
I. okres spolu	**821**	**4 826**	**8 598**
Ružinov	1 058	3 828	7 873
Vrakuňa	1 228	566	2 208
Podunajské Biskupice	454	338	819

II. okres spolu	**2 740**	**4 732**	**10 900**
Nové Mesto	1 389	2 426	4 399
Rača	1 089	1 898	3 379
Vajnory	1 446	0	1 446
III.okres spolu	**3 924**	**4 324**	**9 224**
Karlova Ves	1 393	2 083	3 779
Devín	908	0	908
Dúbravka	285	1747	3 024
DNV	6 504	2 565	9 093
Lamač	1 146	0	5 881
Záhorská Bystrica	3 973	16	3 989
IV. okres spolu	**14 209**	**6 411**	**26 674**
Petržalka	1 715	15 952	20 711
Jarovce	2 655	1 865	4 527
Rusovce	1 037	0	1 052
Čunovo	510	0	510
V. okres spolu	**5 917**	**17 817**	**26 800**
Mesto spolu	***27 611***	***38 110***	***82 196***

nahrádza tabuľkou

Mestská časť	**Byty v návrhovom období spolu**	**Potenciálny prírastok obyvateľov v návrhovom období spolu pri predpokladanej obložnosti 2,5 ob./byt**
Staré Mesto	8 598	21 495
I. okres spolu	**8 598**	**21 495**
Ružinov	8 055	20 138
Vrakuňa	2 208	5 520
Podunajské Biskupice	819	2 048
II. okres spolu	**11 082**	**27 706**
Nové Mesto	4 399	10 998
Rača	4 141	10 352
Vajnory	1 446	3 615
III. okres spolu	**9 086**	**25 204**
Karlova Ves	3 779	9 448
Devín	908	2 270
Dúbravka	4 349	10 873
DNV	9 093	22 733
Lamač	5 881	14 703
Záhorská Bystrica	3 989	9 973
IV. okres spolu	**27 999**	**69 998**
Petržalka	21 342	53 353
Jarovce	4 527	11 318
Rusovce	1 052	2 630
Čunovo	510	1 275
V. okres spolu	**27 431**	**68 575**
Mesto spolu	***85 086***	***212 738***

v odseku za tabuľkou sa text

- Celkovo sa predpokladá realizácia 82 196 bytových jednotiek.

nahrádza textom

- Celkovo sa predpokladá realizácia 85 174 bytových jednotiek.

podkapitola ***7.2. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ***

časť **7.2.3. Školstvo**

bod ***4. Návrh riešenia***

podnadpis ***Zariadenia občianskej vybavenosti lokálneho významu - Materské školy***

v prvom odstavci sa text

- Pre cieľové riešenie navrhovanej bytovej výstavby bude potrebných pre výhľadové obdobie roku 2030 orientačne cca 15 000 žiackych miest. To predstavuje potrebu 3 845 nových miest a postupnú realizáciu cca 190 nových tried v rozvojových územiach navrhovanej občianskej vybavenosti lokálneho významu vo väzbe na nové navrhované plochy bytovej zástavby, prípadne riešenie ako vostavaných zariadení v bytových domoch (Staré Mesto, Ružinov).

nahrádza textom

- Pre cieľové riešenie navrhovanej bytovej výstavby bude potrebných pre výhľadové obdobie roku 2030 orientačne cca 15 400 žiackych miest. To predstavuje potrebu 4 307 nových miest a postupnú realizáciu cca 214 nových tried v rozvojových územiach navrhovanej občianskej vybavenosti lokálneho významu vo väzbe na nové navrhované plochy bytovej zástavby, prípadne riešenie formou vostavaných zariadení v bytových domoch (Staré Mesto, Ružinov, Dúbravka – Agátová, Na vrátkach).

z prvého odseku sa vypúšťa text

- V mestských častiach, kde zostávajú voľné kapacity v jestvujúcich zariadeniach (Podunajské Biskupice, Dúbravka) je potrebné saturovať nároky dotykových mestských častí.

tabuľka č. 10 MŠ - potreby žiackych miest pre územný potenciál - rok 2030

Okres	**Potenciál územia**		**Kapacita – počet miest**		**Návrh miest * ÚPN**	**Spolu**
	počet obyvateľov	**výhľadový nárok miest**	**využiteľná v existujúcich MŠ**	**deficit – teoretická potreba miest**	**nové miesta/triedy**	
I.	**67 555**	**1 553**	**1 186**	**367**	**360/18**	**1 546**
Staré Mesto	67 555	1 553	1 186	367	360/18	1 546
II.	**133 731**	**3 343**	***3 074***	**269**	**280/14**	**3 354**
Pod. Biskupice	21 175	530	757	227	0	757
Ružinov	91 516	2 287	1 873	414	280/14	2 153
Vrakuňa	21 040	526	444	82	0	444
III.	**85 412**	**2 112**	**1 650**	**462**	**670/33**	**2 320**
Nové Mesto	49 630	1 241	965	276	485/24	1 450
Rača	28 482	690	596	94	85/4	681
Vajnory	7 300	182	89	93	100/5	189
IV.	**138 580**	**3 464**	**2 694**	**770**	**1005/50**	**3 699**
Devín	2 500	62	61	1	0	61
DNV	33 165	842	460	382	445/22	905

Dúbravka	37 710	942	993	-51	0	993
Karlova Ves	34 560	864	840	24	0	840
Lamač	20 145	503	235	268	300/15	535
Záhorská Bystrica	10 500	262	105	157	260/13	365
V.	**165 988**	**4 149**	**2 515**	**1 634**	**1 530/76**	**4 045**
Čunovo	2 100	52	42	10	0	42
Jarovce	12 370	309	56	253	180/9	236
Rusovce	4 140	103	65	38	0	65
Petržalka	147 378	3 685	2 352	1 333	1 350/67	3702
Mesto	**591 266**	**14621**	**11119**	**3502**	**3 845/192**	**14 964**

*návrh pre cieľové riešenie navrhovanej bytovej výstavby

sa nahrádza tabuľkou

Tab. č. 10 - MŠ - potreby žiackych miest pre územný potenciál - rok 2030

Okres	Potenciál územia		Kapacita – počet miest		Návrh miest * ÚPN	Spolu
	počet obyvateľov	výhľadový nárok miest	využiteľná v existujúcich MŠ	deficit – teoretická potreba miest	nové miesta/triedy	
I.	**67 555**	**1 553**	**1 186**	**367**	**360/18**	**1 546**
Staré Mesto	67 555	1 553	1 186	367	360/18	1 546
II.	**133 731**	**3 343**	**3 074**	**269**	**280/14**	**3 354**
Pod. Biskupice	21 175	530	757	-227	0	757
Ružinov	91 516	2 287	1 873	414	280/14	2 153
Vrakuňa	21 040	526	444	82	0	444
III.	**85 412**	**2 113**	**1 650**	**463**	**772/38**	**2 422**
Nové Mesto	49 630	1 241	965	276	485/24	1 450
Rača	28 482	690	596	94	187/9	783
Vajnory	7 300	182	89	93	100/5	189
IV.	**138 580**	**3 475**	**2 694**	**781**	**1125/56**	**3 939**
Devín	2 500	62	61	1	0	61
DNV	33 165	842	460	382	445/22	905
Dúbravka	37 710	942	993	-51	240/12	1233
Karlova Ves	34 560	864	840	24	0	840
Lamač	20 145	503	235	268	300/15	535
Záhorská Bystrica	10 500	262	105	157	260/13	365
V.	**165 988**	**4 149**	**2 515**	**1 634**	**1650/82**	**4 165**
Čunovo	2 100	52	42	10	0	42
Jarovce	12 370	309	56	253	180/9	236
Rusovce	4 140	103	65	38	0	65
Petržalka	147 378	3 685	2 352	1 333	1 470/73	3822
Mesto	**591 266**	**14 633**	**11119**	**3 514**	**4 307/214**	**15 426**

v odseku pod tabuľkou č. 10 sa text

- ÚPN rieši 14 964 miest, čo znamená takmer úplné vykrytie potrieb obyvateľov mesta za predpokladu realizácie 3 845 nových miest v navrhovaných zariadeniach materských škôl pre cieľové riešenie navrhovanej bytovej výstavby.

nahrádza textom

- ÚPN rieši 15 426 miest, čo znamená takmer úplné vykrytie potrieb obyvateľov mesta za predpokladu realizácie 4 307 nových miest v navrhovaných zariadeniach materských škôl pre cieľové riešenie navrhovanej bytovej výstavby.

v časti Návrh sa z poslednej odrážky vypúšťa bodka a dopĺňajú sa nasledovné odrážky

- Dieliky – Agátová a Na vrátkach – dve zariadenia s počtom 240 žiackych miest (každé zariadenie s kapacitou 120 žiackych miest po 6 tried)
- Južne od Viedenskej ul. – jedno zariadenie s kapacitou 120 žiackych miest po 6 tried
- Východné – dve zariadenia (Na Pasekách – Východné s počtom 42 žiackych miest a Horská – Slanec s počtom 60 žiackych miest).

podnadpis ***Zariadenia občianskej vybavenosti lokálneho významu - Základné školy***

tabuľka č. 11 ZŠ - potreby žiackych miest pre územný potenciál - rok 2030

Okres	**Potenciál územia**		**Kapacita – počet miest**		**Návrh miest ***	**Spolu**
	počet obyvateľov	**výhľadový nárok miest**	**využiteľná v existujúcich ZŠ**	**deficit – teoretická potreba miest**	**nové miesta/triedy/zariadenia**	
I.	**67 555**	***5 457***	***4 625***	***832***	**550**	***5 175***
Staré Mesto	67 555	5 457	4 625	832	550	5 175
II.	**133 731**	***12 704***	***11 200***	***1 504***	**1425/57/2**	***12 625***
Pod. Biskupice	21 175	2 011	1 650	361	0	1 650
Ružinov	91 516	8 694	7 925	769	1100/44/1	8 800
Vrakuňa	21 040	1 999	1 625	374	325/13/1	1 950
III.	**85 412**	***8 028***	***5 525***	***2 503***	**1 975/79/4**	***7 525***
Nové Mesto	49 630	4 715	3 250	1 465	1 100/44/2	4 350
Rača	28 482	2 620	1800	820	550/22/1	2 350
Vajnory	7 300	693	475	218	325/13/1	800
IV.	**138 580**	***13 166***	***8 875***	***4 291***	**3 950/158/5**	***12 825***
Devín	2 500	237	100	137	0	100
DNV	33 165	3 198	1 300	1 898	1650/66/3	2 950
Dúbravka	37 710	3 582	3 350	232	0	3 350
Karlova Ves	34 560	3 283	3 450	-167	0	3 450
Lamač	20 145	1 914	450	1 464	1 425/57/-	1 875
Záhorská Bystrica	10 500	997	225	772	875/35/2	1 100
V.	**165 988**	***15 769***	***7 425***	***8 344***	**6 925/277/9**	***14 350***
Čunovo	2 100	200	0	200	0	0
Jarovce	12 370	1 175	225	950	1 100/44/2	1 325
Rusovce	4 140	394	250	144	325/13/1	575
Petržalka	147 378	14 001	6 950	7 051	5 500/220/8	12 450
Mesto	**591 266**	**55 124**	**37 650**	**17 474**	**14 825/593/22**	**52 475**

sa nahrádza tabuľkou

Tab. č. 11 - ZŠ - potreby žiackych miest pre územný potenciál - rok 2030

Okres	Potenciál územia		Kapacita – počet miest		Návrh miest *	Spolu
	počet obyvateľov	výhľadový nárok miest	využiteľná v existujúcich ZŠ	deficit – teoretická potreba miest	nové miesta/triedy/zariadenia	
I.	**67 555**	***5 457***	***4 625***	***832***	**550**	***5 175***
Staré Mesto	67 555	5 457	4 625	832	550	5 175
II.	**133 731**	***12 704***	***11 200***	***1 504***	**1425/57/2**	***12 625***
Pod. Biskupice	21 175	2 011	1 650	361	0	1 650
Ružinov	91 516	8 694	7 925	769	1100/44/1	9 025
Vrakuňa	21 040	1 999	1 625	374	325/13/1	1 950
III.	**85 412**	***8 028***	***5 525***	***2 503***	**2 100/84/4**	***7 625***
Nové Mesto	49 630	4 715	3 250	1 465	1 100/44/2	4 350
Rača	28 482	2 620	1800	820	950/54/2	2 475
Vajnory	7 300	693	475	218	325/13/1	800
IV.	**138 580**	***13 166***	***8 875***	***4 291***	**4 275/171/6**	***13 150***
Devín	2 500	237	100	137	0	100
DNV	33 165	3 198	1 300	1 898	1650/66/3	2 950
Dúbravka	37 710	3 582	3 350	232	325/13/1	3 675
Karlova Ves	34 560	3 283	3 450	-167	0	3 450
Lamač	20 145	1 914	450	1 464	1 425/57/-	1 875
Záhorská Bystrica	10 500	997	225	772	875/35/2	1 100
V.	**165 988**	***15 769***	***7 425***	***8 344***	**6 925/277/11**	***14 350***
Čunovo	2 100	200	0	200	0	0
Jarovce	12 370	1 175	225	950	1 100/44/2	1 325
Rusovce	4 140	394	250	144	325/13/1	575
Petržalka	147 378	14 001	6 950	7 051	5 500/220/8	12 450
Mesto	**591 266**	**55 124**	**37 650**	**17 474**	**15275/589/23**	**52 925**

v odstavci pod tabuľkou č. 11 sa text

- ÚPN rieši 52 475 miest, čo znamená takmer úplné vykrytie potrieb obyvateľov mesta za predpokladu realizácie 14 825 nových miest v navrhovaných zariadeniach základných škôl pre cieľové riešenie bytovej výstavby.

nahrádza textom

- ÚPN rieši 52 925 miest, čo znamená takmer úplné vykrytie potrieb obyvateľov mesta za predpokladu realizácie 15 275 nových miest v navrhovaných zariadeniach základných škôl pre cieľové riešenie bytovej výstavby.

v časti Návrh - Ponuka územného rozloženia zariadení školstva občianskej vybavenosti lokálneho významu pre cieľové riešenie navrhovanej bytovej výstavby pre potreby základného školstva

sa v odrážke **MČ Rača**

vypúšťa text

- výstavba 1 ZŠ v Rači v lokalite Hlinícka . Horná ul. s kapacitou 550 žiackych miest rok 2030,

a nahrádza sa textom

- výstavba 2 ZŠ v lokalite Horná – Krasňany a Šúrska - Východné obe s kapacitou 675 žiackych miest (27 tried)

v časti Návrh - Ponuka územného rozloženia zariadení školstva občianskej vybavenosti lokálneho významu pre cieľové riešenie navrhovanej bytovej výstavby pre potreby základného školstva

sa za poslednú odrážku dopĺňa text

- MČ Dúbravka:

realizácia 1 ZŠ v lokalite Dieliky - Agátová s kapacitou 325 žiackych miest (13 tried)

časť **7.2.6. Administratíva**

bod 1. Súčasný stav

Ústredné orgány štátnej správy

v štvrtej odrážke – prvej pododrážke - názov

* Ministerstvo dopravy pôšt a telekomunikácií SR,

Sa upravuje nasledovne

* Ministerstvo dopravy SR,

v štvrtej odrážke – štvrtej pododrážke - názov

* Ministerstvo pôdohospodárstva SR,

sa upravuje nasledovne

* Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR,

sa v štvrtej odrážke – siedmej pododrážke - názov

* Ministerstvo školstva SR,

sa upravuje nasledovne

* Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR,

sa v štvrtej odrážke – deviatej pododrážke - názov

* Ministerstvo zahraničných vecí SR,

sa upravuje nasledovne

* Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR,

vypúšťajú sa ôsma a dvanásta pododrážka

* Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR,
* Ministerstvo pre správu a privatizáciu SR,

dopĺňa sa posledná pododrážka

* Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR,

vypúšťajú sa posledné dve odrážky

- Krajský úrad Bratislava,
- Obvodný úrad Bratislava.

doplňajú sa nové dve odrážky

- Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR,
- Okresný úrad Bratislava.

bod ***4. Návrh: rozvoj ostatných zariadení komerčnej a nekomerčnej administratívy***

v piatej odrážke sa vypúšťa text

- na Muchovom námestí

PODKAPITOLA ***7.3. VÝROBA***

časť **7.3.1. Priemyselná výroba**

bod ***1. Spracovateľský priemysel* – Návrh**

podnadpis ***Územné rozloženie***

tabuľka Plošné bilancie priemyselnej výroby, distribučných centier a skladov – stabilizované plochy - Súčasný stav – podľa mestských častí

Mestská časť **Názov**	**Priemyselná výroba** **kód 301** **ha**	**Distribučné centrá, sklady, stavebníctvo kód 302** **ha**
Staré mesto	1,38	0,00
Podunajské Biskupice	3,53	44,97
Ružinov	536,56	50,54
Vrakuňa	0,00	24,67
Nové Mesto	100,83	41,92
Rača	40,13	33,24
Vajnory	18,48	19,26
Devín	0,00	0,00
Devínska Nová Ves	131,45	0,00
Dúbravka	16,50	0,00
Karlova Ves	0,00	0,00
Lamač	0,00	0,00
Záhorská Bystrica	0,00	0,00
Petržalka	44,40	23,32
Jarovce	0,00	2,72
Rusovce	0,00	0,00
Čunovo	0,00	0,00
Mesto spolu	**893,26**	**240,64**

sa nahrádza tabuľkou

Mestská časť **Názov**	**Priemyselná výroba** **kód 301** **ha**	**Distribučné centrá, sklady, stavebníctvo kód 302** **ha**
Staré mesto	1,38	0,00
Podunajské Biskupice	3,53	44,97
Ružinov	536,56	50,54
Vrakuňa	0,00	24,67
Nové Mesto	100,83	41,92
Rača	38,90	33,24
Vajnory	18,48	19,26
Devín	0,00	0,00
Devínska Nová Ves	131,45	0,00
Dúbravka	16,50	0,00
Karlova Ves	0,00	0,00
Lamač	0,00	0,00
Záhorská Bystrica	0,00	0,00
Petržalka	44,40	23,32
Jarovce	0,00	2,72
Rusovce	0,00	0,00
Čunovo	0,00	0,00
Mesto spolu	**892,03**	**240,64**

podnadpis ***Návrh***

v poslednom odseku sa v druhej odrážke vypúšťa text

- v Dúbravke, v lokalite Dieliky a

V kapitole B.9. sa v texte uvedenej podkapitoly a časti navrhujú nasledovné zmeny a doplnky:

B.9. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

Podkapitola 9.1. OCHRANNÉ PÁSMA

časť 9.1.5. Ochranné pásma jednotlivých technických zariadení a líniových stavieb, resp. ich okolia

bod ***2. Ochranné pásma vedení a zariadení technickej infraštruktúry***

Ochranné pásma vodohospodárskych vedení a zariadení

sa text odrážok

- 1,5 m na obidve strany od vonkajšieho obrysu potrubia pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm,
- 2,5 m pri priemere nad 500 mm.

nahrádza textom

Mimo súvisle zastavaného územia obce alebo územia určeného na zastavanie sa pásma ochrany vymedzujú zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti

- 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,
- 3,0 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

V zastavanom území vymedzí okresný úrad v rozhodnutí na návrh stavebníka pásmo ochrany, ak to vyplýva z podmienok územného rozhodnutia, najviac však vo vzdialenosti podľa odseku vyššie.

V kapitole B.10. sa v texte uvedenej podkapitoly a časti navrhujú nasledovné zmeny a doplnky:

B.10. NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

podkapitola 10.3. OCHRANA PRED POVODŇAMI

časť 10.3.1. Súčasný stav

sa v šiestom odstavci

Pri výkone operatívnych opatrení v období povodňového nebezpečenstva vykonávajú najväčší rozsah povinností útvary CO, správcovia tokov, za súčinnosti s orgánmi samosprávy, správcami inžinierskych sietí, zdravotníckymi inštitúciami, dopravnými zložkami. V medzných situáciách môže ísť až o záchranné práce na ochranu životov, evakuáciu obyvateľstva, jeho núdzové a náhradné zásobovanie atď.

upravuje text nasledovne

Pri výkone operatívnych opatrení v období povodňového nebezpečenstva vykonávajú najväčší rozsah povinností správcovia vodných tokov, povodňové orgány a ich členovia (CO, samosprávy, správcovia sietí, zdravotnícke inštitúcie, dopravné inštitúcie, polícia). V medzných situáciách môže ísť až o záchranné práce na ochranu životov, evakuáciu obyvateľstva, jeho núdzové a náhradné zásobovanie atď.

V kapitole B.12. sa v texte uvedenej podkapitoly a časti navrhujú nasledovné zmeny a doplnky:

B.12. NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

podkapitola **12.7.**

sa názov kapitoly **LETECKÁ DOPRAVA**

nahrádza názvom **CIVILNÉ LETECTVO**

V kapitole B.13. sa v texte uvedenej podkapitoly a časti navrhujú nasledovné zmeny a doplnky:

B.13. NÁVRH VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA

PODKAPITOLA **13.1 ZÁSOBOVANIE VODOU**

časť **13.1.3. Návrh ÚPN**

1. Verejný vodovod

MČ Bratislava – Dúbravka

v treťom odseku sa vypúšťa text

- Funkčná náplň územného rozvoja Dielkov je občianska vybavenosť, podnikateľské aktivity a doprava.

MČ Bratislava - Devínska Nová Ves

sa v prvom odseku dopĺňa posledná veta

Zásobovanie vodou z verejnej siete v obývaných územiach MČ DNV: Pod srdcom, Glavica, Devínske jazero a pod.

6. Objekty na vodných tokoch

sa pod tab. 2 vypúšťa text

Na Malom Dunaji je vybudovaný starý a nový zátvorový (vtokový) objekt . Na ňom je vybudovaná MVE Pálenisko s inštalovaným výkonom 0,989 MW.
Na Chorvátskom ramene v Petržalke je vybudovaná čerpacia stanica s kapacitou Q = 6 m^3 . s^{-1}. Na 5,138 km dlhom toku sú vybudované 3 hate na reguláciu hladín vody v koryte.

sa nahrádza textom

Na Malom Dunaji je vybudovaný starý a nový zátvorový (vtokový) objekt. Na hati nového zátvorného objektu je vybudovaný aj objekt MVE Pálenisko s inštalovaným výkonom 0,989 MW. Na Chorvátskom ramene v Petržalke je vybudovaná čerpacia stanica s kapacitou Q = 6 m3 . s-1 . Chorvátske rameno je hydraulicky prepojené s pravostranným priesakovým kanálom zdrže Hrušov. Na 5,138 km dlhom toku sú vybudované 2 hate na reguláciu hladín vody v koryte.

podkapitola **13.2.3. Návrh ÚPN**

1. Verejná kanalizácia

Kanalizačný systém v povodí rieky Moravy

Mestská časť Devínska Nová Ves

sa dopĺňa text poslednej odrážky

odkanalizovanie obývaných území MČ DNV: Pod srdcom, Glavica, Devínske jazero a pod.

PODKAPITOLA 13.3. VODNÉ TOKY A VODNÉ PLOCHY

časť 13.3.1 Súčasný stav

bod *3. Základné parametre hlavných tokov*

sa v tabuľke údaje max. pozorovaného vodného stavu

16. 8. 2002 hodnota 991

nahrádzajú údajmi

06. 2013 hodnota 1040

bod *4. Protipovodňové ochranné línie*

sa text pod prvým odstavcom

Ľavobrežná ochranná línia na území Bratislavy má po svojej dĺžke rôzne technické riešenie a zabezpečuje t.č. nerovnakú úroveň ochrany. Na úseku od Devínskej Novej Vsi po Mlynskú dolinu nie je vybudovaná. Ochrana je zabezpečená iba miestnou výškou prirodzeného terénu alebo nábrežnej komunikácie. Za vyšších vodných stavov sú zaplavované zastavané územia pri brehu Moravy a Mláky v Devínskej Novej Vsi (aj spätným vzdutím vody z Dunaja), nábrežia pri Morave a Dunaji v Devíne. Zaplavované sú úseky brehu pozdĺž Devínskej cesty a časť nábrežia Karloveskej zátoky.

Na úseku Mlynská dolina (Lafranconi) až Prístavná ulica reprezentuje ochrannú líniu výška nábrežia a parapetný múrik rôznej konštrukcie a výšky. V časti od Lafranconi po Most SNP mal zabezpečovať ochranu proti Q_{1000}. Zmenami v prietokových pomeroch na Dunaji sa táto úroveň ochrany v súčasnosti znížila (chýba bezpečnostné prevýšenie). Úsek od Mosta SNP po Prístavnú ulicu mal zabezpečovať ochranu na úrovni Q_{100}. Ani táto úroveň ochrany však nie je zabezpečená v dôsledku nedostatočnej výšky, narušenia a zlého stavebno-technického stavu múrika na úseku Starý most - Prístavná ulica. V oblasti zóny Pribinova je z hľadiska rozvoja územia ochranná línia v nevhodnej polohe. V súčasnosti je ešte za veľkých vodných stavov zaplavovaná časť územia zóny Pribinova a celý areál prístavu.
Na úseku od konca Prístavnej ulice po Hamuliakovo tvorí ochrannú líniu nová zemná hrádza, zabezpečujúca ochranu proti Q_{1000}.

Pravobrežná ochranná línia pozostáva na úseku od štátnej hranice s Rakúskom po Most SNP z novej zemnej hrádze (hrádza Petržalka - Wolfsthal), dimenzovanej na Q_{1000}. Na úseku Most SNP - Starý most reprezentuje ochrannú líniu násypové teleso Viedenskej cesty, s úrovňou ochrany proti Q_{100}, čo je nepostačujúce. Chýba tam tiež ochrana proti priesakovým podzemným vodám. Od Starého mosta po hranicu s Maďarskom tvorí líniu nová ochranná zemná hrádza vybudovaná na Q_{1000}, doplnená na úseku po ČOV Petržalka podzemnou tesniacou clonou.

Situáciu v protipovodňovej ochrane mesta možno považovať za rizikovú, s ohľadom na nedobudovanosť ochranných línií a na mimoriadny výskyt povodní na území SR v posledných rokoch.

nahrádza textom

V súčasnosti je vybudovaná protipovodňová ochrana mesta Bratislava na N-ročné prietoky Q_{100} 11 200 $m^3.s^{-1}$ a Q_{1000} 13 5000 $m^3.s^{-1}$

Pravostranná protipovodňová ochranná hrádza Dunaja sa skladá z nasledovných častí:

Pravostranná ochranná hrádza Dunaja h.km 11,000-17,123
Protipovodňový múrik s prvkami na osadenie mobilného hradenia h.km 17,123-18,268 (celková dĺžka línie 1,145 km, hradí sa na Q100 (I.etapa) a ja Q1000 (II.etapa)
Pravostranná hrádza Dunaja (VHD) Bratislava-Wolfsthal h.km 18,268-22,7075.

Ľavostranná protipovodňová ochranná hrádza Dunaja (povodňový úsek VI) sa skladá z nasledovných častí:

Ľavostranná ochranná hrádza Dunaja h.km 0,00 – 3,3871 (dĺžka línie 3,3871 km) v h.km 0,00 – 0,12189 je vybudovaný protipovodňový múr, ktorý je napojený na budovu čerpacej stanice Slovnaftu. V h.km 0,110 sa protipovodňový múr zaväzuje do hrádze, ktorá začína prejazdnou rampou. Tento múrik je cca o 30 cm nižší ako hrádza,

A1 - pozdĺž Prístavnej ulice - parapetný múrik s korunou pri hladine Q1000 so zabezpečením h.km 3,387 – 4,070 (dĺžka línie 0,683 52 km, dĺžka mobilného hradenia (ďalej len MH) 0,0 km),
Košická - pod mostom Apollo – ochranná hrádza a zvýšený terén na hladinu Q1000 s prvkami na osadenie mobilného hradenia h.km 4,070 – 4,596 (dĺžka línie 0,526 km, dĺžka MH 0,089 km),
Eurovea – medzi mostom Apollo a Starým mostom – po Sklad č. 7. ochranná hrádza s korunou vysoko prevyšujúcou Q1000, od Skladu č. 7. pod Starý most je zvýšený terén na hladinu Q1000 s prvkami na osadenie mobilného hradenia h.km 4,596 – 5,350 (dĺžka línie 0,543 km, dĺžka MH 0,417 km),
A2 – medzi Starým mostom a Mostom SNP - parapetný múrik s otvormi a prvkami na osadenie mobilného hradenia, hradí sa na hladinu Q100 a Q1000 h.km 5,350 – 6,400 (dĺžka línie 1,017 10 km, dĺžka MH 1,017 10 km),
Zvýšený terén nevyhovuje požiadavkám na zabezpečenie Q1000 h.km 6,400 – 7,311. V rokoch 2014 – 2015 bol spracovaný firmou HYCOPROJEKT a.s. stavebný zámer verejnej práce na protipovodňovú ochranu (PPO) Dunaja – úsek Most SNP – River Park, r.km 1.869,100 – 1.870,070. Stavebný zámer rieši zabezpečenie doteraz nezabezpečeného úseku ľavého brehu Dunaja od Mosta SNP po komplex River Parku navýšením existujúceho terénu na kótu Q1000, podzemnou tesniacou stenou a oporným múrikom s otvormi pre zabezpečenie prístupu na návodnú stranu, ktoré sú vybavené úpravami umožňujúcimi uzatvoriť každý otvor mobilným hradením. Stavba zatiaľ nebola zrealizovaná,
River Park – zvýšený terén na hladinu Q1000 s prvkami na osadenie mobilného hradenia h.km 7,311 – 7,660 (dĺžka línie 0,349 km),
Zvýšený terén nevyhovuje požiadavkám na zabezpečenie Q1000 h.km 7,660 – 8,864 (dĺžka línie 1,204 km),
A3a – ústie Karloveského ramena a zaústenie Vydrice - parapetný múrik s otvormi a prvkami na osadenie mobilného hradenia, hradí sa na hladinu Q100 h.km 8,864 – 9,330 (dĺžka línie 0,465 70 km, dĺžka MH 0,208,59 km),
Zvýšený terén – vyhovuje požiadavkám na Q1000 h.km 9,330 – 9,631 (dĺžka línie 0,301 km)
A3b uzatvárací objekt na Čiernom potoku h.km 9,631 je z oboch strán zaviazaný do zvýšeného terénu nad kótou Q1000,
Zvýšený terén h.km 9,631 – 9,790,
A3b ochrana budovy BVS a.s. – parapetný múrik s prvkami na osadenie mobilného hradenia, hradí sa na hladinu Q100 h.km 9,790 – 9,917 (dĺžka línie 0,124 38 km, dĺžka MH 0,124 38 km) prevádzku objektu na základe zmluvy č. 26/2012 – BA o spolupráci pri prevádzke objektov stavby PPO BA A č. 3B MČ Karlova Ves zabezpečujú pracovníci BVS a.s.,
Zvýšený terén Devínska cesta – nevyhovuje požiadavkám na Q1000 h.km 9,917 – 16,063,
A4 – Devín, Slovanské nábrežie - parapetný múrik s otvormi s prvkami na osadenie mobilného hradenia, hradí sa na hladinu Q100 h.km 16,063 – 16,861 (dĺžka línie 0,798 60 km, dĺžka MH 0,382 km),
Zvýšený terén až po zaústenie Moravy h.km 16,861 – 17,317.

časť 13.3.2. Východiská, strategické ciele a trendy

bod *1. Východiská*

Z koncepčného hľadiska sú hlavnými východiskovými dokumentami pre návrh riešenia:

sa vypúšťajú odrážky 1., 2., 3., 8., a posledné dve

- Koncepcia vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky do r. 2005 (MP SR, 2001),
- Program rozvoja vodného hospodárstva do roku 2010 (MP SR, 1999),
- Program protipovodňovej ochrany na Slovensku do r.2010 (MP SR, 2000),
- Aktualizácia územného generelu vodných tokov a vodných plôch mesta Bratislavy, r. 1997 (HYDROMEDIA Bratislava, 1997),
- Rámcová smernica EÚ č. 2000/60/ES o vode (RSV),
- Stratégia pre implementáciu RSV v Slovenskej republike (MŽP SR, 2003), uzn. vlády SR č. 46/2004.

sa dopĺňajú odrážky

- Vodný plán Slovenska (aktualizácia 2015),
- Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021-2027,
- Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkových povodiach SR,
- Zákon č. 442/2002 Z. z- o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (RSV),
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík,

Uznesením vlády SR č.31 z 19. januára 2000 bol schválený materiál „Návrh na systémové riešenie ochrany pred povodňami a spôsobu financovania následkov spôsobených povodňami – program protipovodňovej ochrany do roku 2010“, vrátane súboru vedecko-technických projektov a odporúčaní vlády. Z tohto komplexného a obsiahleho materiálu je potrebné

aplikovať prislúchajúce pokyny aj na podmienky Bratislavy. Pre projektantov a urbanistov sú adresované napríklad tieto:

text prvej odrážky

- vyžadovať, aby existujúce stavby umiestnené v inundačných územiach spĺňali aj požiadavky ochrany pred povodňami; budovanie ďalších stavieb v súčasných inundačných územiach by malo byť zakázané,

sa upravuje nasledovne

- vyžadovať, aby existujúce stavby umiestnené v inundačných územiach spĺňali aj požiadavky ochrany pred povodňami; budovanie ďalších stavieb v súčasných inundačných územiach je zakázané v zmysle §20 ods. 5 zákona č.7/2010 Z.z.,

V kapitole B.14. sa v texte uvedenej podkapitoly a časti navrhujú nasledovné zmeny a doplnky:

B.14. KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

PODKAPITOLA 14.3. ZLOŽKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

časť **14.3.1. Voda *1. Súčasný stav***

sa vypúšťa číslo nariadenia vlády SR pod odrážkami

č.617/2004

nahrádza sa číslom

174/2017

PODKAPITOLA 14.7. ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY

sa dopĺňa text poslednej odrážky

- H20dnota je voda - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody schválený uznesením vlády SR č. 110 zo 14. marca 2018.

V kapitole B.16. sa v texte uvedenej podkapitoly a časti navrhujú nasledovné zmeny a doplnky:

B.16. PLOCHY VYŽADUJÚCE ZVÝŠENÚ OCHRANU

PODKAPITOLA 16.1. ZÁPLAVOVÉ PLOCHY

časť 16.1.1. Súčasný stav

sa vypúšťa tretí odstavec

Podľa §63, ods. 3,písm.b) vodného zákona môže určiť pri drobných vodných tokoch inundačné územie obec, svojim všeobecne záväzným nariadením. V podmienkach Bratislavy bola táto kompetencia v štatúte mesta presunutá na mestské časti. Obec taktiež podľa §63,ods.1,písm.e) vodného zákona vydáva súhlas na stavby v inundačných územiach drobných vodných tokov.

V celom texte časti B sa nahrádza názov: „Dielky“ názvom: „Dieliky“

V celom texte časti B sa nahrádza zákon č. 666/2004 Z.z. o ochrane pred povodňami platným zákonom č. 7/2010 o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov, súčasne sa v príslušných kapitolách nahrádza citovaný paragraf § 13 neplatného zákona paragrafom § 20 nového zákona.

príloha časti B:

B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU HLAVNÉHO MESTA BRATISLAVY V ZNENÍ ZMIEN A DOPLNKOV 01, 02, 03, 05, 06 A 07

A NAVRHOVANÝCH ZMIEN A DOPLNKOV 08

/príloha nie je predmetom prerokovania a je spracovaná pre informáciu z dôvodov lepšej orientácie dotknutých orgánov a verejnosti pri posudzovaní navrhnutých zmien a doplnkov 08 v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie

/zmeny schváleného textu, ktoré vyplývajú zo zmien a doplnkov 08 sú vyšpecifikované nasledovne:

* text navrhnutý na doplnenie je podfarbený žltou farbou
* text navrhnutý na odstránenie je ~~prečiarknutý a podfarbený žltou farbou~~

Pre lepšiu orientáciu v smernej časti B je spracované úplné znenie:

B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY V ZNENÍ SCHVÁLENÝCH ZMIEN A DOPLNKOV 01, 02, 03, 05, 06 A NAVRHOVANÝCH ZMIEN A DOPLNKOV 07

B.1. VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS 9

1.1. VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA 9

1.1.1. Širšie vzťahy 9

1.1.2. Riešené územie 9

1.2. GEOGRAFICKÝ OPIS RIEŠENÉHO ÚZEMIA 10

B.2. VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚPN REGIÓNU BRATISLAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA 12

2.1. ZÁSADY A REGULATÍVY V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA, OSÍDLENIA A ROZVOJA SÍDELNEJ ŠTRUKTÚRY 12

2.2. ZÁSADY A REGULATÍVY V OBLASTI ROZVOJA REKREÁCIE A TURISTIKY 12

2.3. ZÁSADY A REGULATÍVY V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA EKOLOGICKÝCH ASPEKTOV, OCHRANY PRÍRODY A OCHRANY poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov 13

2. 4. ZÁSADY A REGULATÍVY V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA KULTÚRNO – HISTORICKÉHO DEDIČSTVA 13

2.5. ZÁSADY A REGULATÍVY V OBLASTI ROZVOJA NADRADENEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY 13

2. 6. ZÁSADY A REGULATÍVY V OBLASTI ROZVOJA NADRADENEJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY 14

2.7. ZÁSADY A REGULATÍVY V OBLASTI ROZVOJA NADRADENEJ INFRAŠTRUKTÚRY ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA 14

2.8. NÁVRH VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB V ÚPN R BRATISLAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA 14

B.3. ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ PREDPOKLADY ROZVOJA 15

3.1. ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ PREDPOKLADY ROZVOJA 15

3.1.1. Vývoj obyvateľstva 15

3.1.2. Súčasný stav obyvateľstva 16

3.1.3. Východiská demografického vývoja 28

3.1.4. Prognóza vývoja obyvateľov podľa územného plánu 30

3.2. ZÁKLADNÉ SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ PREDPOKLADY ROZVOJA 34

3.2.1. Predchádzajúci vývoj zamestnanosti a súčasný stav 34

3.2.2. Východiská, problémy a trendy demografického rozvoja mesta na trhu práce 39

3.2.3. Prognóza vývoja zamestnanosti 41

3.2.4. Prognóza vývoja trhu práce 41

B.4. ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA 46

4.1. MEDZINÁRODNÉ VZŤAHY 46

4.1.1. Historický vývoj a súčasný stav 46

4.1.2. Vízie a strategické ciele 46

4.1.3. Zhodnotenie komparatívnych výhod a rozvojového potenciálu Bratislavy v rámci stredoeurópskeho priestoru 47

4.2. CELOŠTÁTNE VZŤAHY 48

4.2.1. Historický vývoj a súčasný stav 48

4.2.2. Vízia a strategické ciele 49

4.2.3. Návrh rozvoja Bratislavy ako hlavného mesta SR a metropoly Slovenska 49

4.3. REGIONÁLNE VZŤAHY 51

4.3.1. Historický vývoj a súčasný stav 51

4.3.2. Vízia a strategické ciele 52
4.3.3. Návrh rozvoja regionálnych vzťahov a väzieb Bratislavy 53
4.3.4. Základné princípy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia regionálnych rozvojových pólov ..54
B.5. NÁVRH URANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA MESTA 57
5.1. HISTORICKÝ VÝVOJ A SÚČASNÝ STAV 57
5.1.1. Historický vývoj 57
5.1.2. Súčasný stav 58
5.2. VÍZIA A STRATEGICKÉ CIELE ROZVOJA MESTA 61
5.3. NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA MESTA 61
5.3.1. Priestorové usporiadanie územia mesta 61
5.3.2. Návrh urbanistickej kompozície a dotvárania obrazu mesta 62
5.3.3. Návrh funkčného a prevádzkového usporiadania mesta 64
5.4. NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA CELOMESTSKÉHO CENTRA A ŤAŽISKOVÝCH ROZVOJOVÝCH SMEROV MESTA 66
5.4.1. Celomestské centrum 66
5.4.2. Severozápadný rozvojový smer 69
5.4.3. Severovýchodný rozvojový smer 80
5.4.4. Východný rozvojový smer 89
5.4.5. Juhovýchodný rozvojový smer 93
5.4.6. Južný a juhozápadný rozvojový smer 96
B. 6. NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA S URČENÍM PREVLÁDAJÚCICH FUNKČNÝCH ÚZEMÍ VRÁTANE URČENIA PRÍPUSTNÉHO, OBMEDZUJÚCEHO A ZAKAZUJÚCEHO FUNKČNÉHO VYUŽITIA 105
6.1. ZÁKLADNÉ PRINCÍPY FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA 105
6.2. PREVLÁDAJÚCE FUNKČNÉ ÚZEMIA 105
6.2.1. Obytné územie 105
6.2.2. Zmiešané územie 106
6.2.3. Výrobné územie 107
6.2.4. Rekreačné územie 108
6.3. NÁVRH ÚZEMÍ PRE SPODROBNENIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA NA ÚROVNI ÚZEMNÉHO PLÁNU ZÓNY (ÚPN Z) 109
6.3.1. Navrhované ÚPN Z na území jednotlivých mestských častí 109
6.3.2. Navrhované ÚPN Z na území špecifických zón 113
B.7. NÁVRH RIEŠENIA SOCIOEKONOMICKÝCH FUNKČNÝCH SYSTÉMOV 114
7.1. BÝVANIE 114
7.1.1. Zhodnotenie vývoja bývania od r. 2000 114
7.1.2. Potreba bytov 115
7.1.3. Ukazovatele návrhu 116
7.1.4. Kritériá umiestnenia novej bytovej výstavby 116
7.1.5. Návrh rozvoja bývania 116
7.2. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ 119
7.2.1. Zdravotníctvo 119
7.2.2. Sociálna starostlivosť 126
7.2.3. Školstvo 133
7.2.4. Kultúra 145

7.2.5. Cirkev 152
7.2.6. Administratíva 155
7.2.7. Veda a výskum 158
7.2.8. Maloobchod 161
7.2.9. Veľkoobchod 164
7.2.10. Služby 165
7.2.11. Cestovný ruch a stravovacie zariadenia 170
7.2.12. Šport, telovýchova a voľný čas 175
7.3. VÝROBA 181
7.3.1. Priemyselná výroba 182
7.3.2. Stavebníctvo, sklady a distribučné centrá 187
7.3.3. Poľnohospodárska výroba 189
7.3.4. Lesné hospodárstvo 192
7.4. REKREÁCIA V PRÍRODNOM PROSTREDÍ 193
7.4.1. Súčasný stav 194
B.8. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA 198
8.1. SÚČASNÉ ZASTAVANÉ ÚZEMIE 198
8.2. NAVRHOVANÉ ÚZEMIE NA ZÁSTAVBU 198
B.9. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ 199
9.1. OCHRANNÉ PÁSMA 199
9.1.1. Ochrana pamiatok 199
9.1.2. Ochrana prírody a prírodných zdrojov 199
9.1.3. Pásma hygienickej ochrany a bezpečnostné pásma špecifických výrobných zariadení 200
9.1.4. Ochranné pásma cintorínov 200
9.1.5. Ochranné pásma jednotlivých technických zariadení a líniových stavieb, resp. ich okolia 201
9.2. CHRÁNENÉ ÚZEMIA 203
9.2.1. Pamiatkové územia (pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny) zapísané v ÚZPF a navrhovaná ochrana pamätihodností a hodnotných súborov 203
9.2.2. Ochrana prírody a prírodných zdrojov 208
B.10. NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI 209
10.1. OBRANA ŠTÁTU 209
10.1.1. Zariadenia Ministerstva obrany SR 209
10.2. POŽIARNA OCHRANA 209
10.2.1. Súčasný stav a trendy 209
10.2.2. Návrh územného plánu 210
10.3. OCHRANA PRED POVODŇAMI 210
10.3.1. Súčasný stav 210
10.3.2. Návrh územného plánu 211
B. 11. NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ 212
11.1. OCHRANA PRÍRODY 212
11.1.1. Súčasný stav 212
11.1.2. Návrh - strategické ciele 214
11.2. TVORBA KRAJINY 215

11.2.1. Súčasný stav 215
11.2.2. Realizačné nástroje 217
11.2.3. Návrh tvorby krajiny 218
11.3. ÚZEMNÉ SYSTÉMY EKOLOGICKEJ STABILITY 221
11.3.1. Súčasný stav 222
11.3.2. Návrh ÚSES 222
11.3.3. Predpoklady budovania ÚSES 223
B.12. NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA 224
12.1. ANALÝZA DOTERAJŠIEHO VÝVOJA A PROGNÓZA 224
12.1.1. Analýza doterajšieho vývoja 224
12.1.2. Prognóza 225
12.1.3. Scenáre dopravy 227
12.2. AUTOMOBILOVÁ DOPRAVA A KOMUNIKAČNÁ SIEŤ 229
12.2.1. Súčasný stav 229
12.2.2. Návrh riešenia 231
12.3. MESTSKÁ HROMADNÁ DOPRAVA 246
12.3.1. Súčasný stav 246
12.3.2. Návrh riešenia 248
12.4. VEREJNÁ AUTOBUSOVÁ DOPRAVA 250
12.4.1. Súčasný stav 250
12.4.2. Návrh riešenia 251
12.5. ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA 252
12.5.1. Súčasný stav 252
12.5.2. Návrh riešenia 253
12.6. VODNÁ DOPRAVA 254
12.6.1. Súčasný stav 254
12.6.2. Návrh riešenia 255
12.7. ~~LETECKÁ DOPRAVA~~ CIVILNÉ LETECTVO 256
12.7.1. Súčasný stav 256
12.7.2. Návrh riešenia 256
12.8. KOMBINOVANÁ DOPRAVA 258
12.8.1. Súčasný stav 258
12.8.2. Návrh riešenia 258
12.9. NEMOTORICKÉ DOPRAVY 259
12.9.1. Súčasný stav 259
12.9.2. Návrh riešenia 259
B.13. NÁVRH VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA 262
13.1 ZÁSOBOVANIE VODOU 263
13.1.1 Súčasný stav 263
13.1.2. Východiská, strategické ciele a trendy 269
13.1.3. Návrh ÚPN 269
13.1.4. Zhrnutie koncepčných otázok v zásobovaní pitnou vodou na území Bratislavy 275
13.2. ODKANALIZOVANIE 276
13.2.1. Súčasný stav 276

13.2.2 Východiská, strategické ciele a trendy 279
13.2.3. Návrh ÚPN 280
13.2.4. Záver 288
13.3. VODNÉ TOKY A VODNÉ PLOCHY 289
13.3.1 Súčasný stav 289
13.3.2. Východiská, strategické ciele a trendy 293
13.3.3. Návrh ÚPN 294
13.3.4. Záver 300
13.4. ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIOU 300
13.4.1. Súčasný stav 301
13.4.2. Východiská 301
13.4.3. Návrh ÚPN 302
13.4.4. Spoločné aspekty návrhu a záverečné zhodnotenie 306
13.5. ZÁSOBOVANIE TEPLOM 309
13.5.1. Súčasný stav 310
13.5.2. Východiská 311
13.5.3. Návrh ÚPN 312
13.6. ZÁSOBOVANIE PLYNOM 313
13.6.1. Súčasný stav 313
13.6.2. Východiská, ciele a trendy 320
13.6.3. Návrh ÚPN 321
13.6.4. Záver 322
13.7. TELEKOMUNIKÁCIE 324
13.7.1. Súčasný stav 324
13.7.2. Východiská 331
13.7.3. Návrh ÚPN 331
13.8. ROPOVODY A PRODUKTOVODY 338
13.8.1. Súčasný stav 338
13.8.2. Východiská 338
13.8.3. Návrh riešenia ÚPN 339
13.9. KOLEKTORY 340
13.9.1. Súčasný stav 340
13.9.2. Východiská 341
13.9.3. Návrh ÚPN 341
B.14. KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE 343
14.1. INŽINIERSKOGEOLOGICKÉ POMERY 343
14.1.1. Geomorfologické pomery 343
14.1.2. Geologické pomery 343
14.1.3. Hydrogeologické pomery 344
14.1.4. Inžiniersko-geologické pomery 344
14.1.5. Geodynamické procesy 344
14.1.6. Územia nevhodné pre zástavbu 344
14.2. KLIMATICKÉ POMERY 344
14.3. ZLOŽKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA 345

14.3.1. Voda 345
14.3.2. Pôda 351
14.3.3. Ovzdušie 352
14.4. HLUKOVÉ POMERY 358
14.4.1.Súčasný stav 358
14.4.2. Prognózy a výhľadový stav 359
14.4.3. Návrh opatrení na zlepšenie hlukovej situácie 360
14.5. ŠPECIFICKÉ JAVY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA 361
14.5.1. Súčasný stav 361
14.5.3. Požiadavky a návrh 362
14.6. ODPADY 363
14.6.1. Súčasný stav 363
14.6.2. Východiská 365
14.6.3. Návrh 365
14.7. ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY 367
B.15. PRIESKUMOVÉ A CHRÁNENÉ LOŽISKOVÉ ÚZEMIA A DOBÝVACIE PRIESTORY 369
15.1. SÚČASNÝ STAV 369
15.2. NÁVRH 369
B.16. PLOCHY VYŽADUJÚCE ZVÝŠENÚ OCHRANU 370
16.1. ZÁPLAVOVÉ PLOCHY 370
16.1.1. Súčasný stav 370
16.1.2. Návrh 370
16.2. ÚZEMIA ZNEHODNOTENÉ ŤAŽBOU 371
16.2.1.Súčasný stav 371
16.2.2. Návrh 371
B. 17. VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNÉHO PÔDNEHO FONDU (LESNÝCH POZEMKOV) 372
17. 1. POĽNOHOSPODÁRSKA PÔDA 372
17.1.1. Súčasný stav 372
17.1.2. Východiská - pre ochranu poľnohospodárskej pôdy 379
17.1.3. Návrh riešenia ÚPN 379
17.2. LESNÝ PÔDNY FOND Lesný pôdny fond 380
17.3. VYHODNOTENIE ZÁBEROV PP A LP PODĽA RIEŠENIA ÚPN 380

B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY V ZNENÍ ZMIEN A DOPLNKOV 01, 02, 03, 05, 06 A V ZNENÍ NAVRHOVANÝCH ZMIEN A DOPLNKOV 07

B.1. VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

1.1. VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

1.1.1. Širšie vzťahy

Územný plán rieši širšie vzťahy Bratislavy so zhodnotením jej potenciálu v rámci stredoeurópskeho priestoru, vo vzťahu k ostatným územiam SR a k spádovému územiu Bratislavského regiónu.

1. Medzinárodné vzťahy

Pre zhodnotenie špecifického polohového potenciálu Bratislava v kĺbovom priestore strednej Európy na brehoch európskeho veľtoku Dunaja a na hraniciach troch štátov EÚ je územie širších medzinárodných vzťahov a väzieb vymedzené tak, aby bolo možné znázorniť vzťahy a väzby k Viedni a k jej záujmovému územiu, k Győru, v ťažiskových priestorových väzbách aj k Budapešti ako metropole Maďarskej republiky a k územiu Južnej Moravy v rámci vzťahov a väzieb k Českej republike.

2. Celoštátne vzťahy

Vymedzenie územia pre riešenie vzťahov Bratislavy k celému územiu SR je navrhnuté tak, aby boli vyjadrené ťažiskové vzťahy a väzby na hlavné rozvojové urbanizačné osi Slovenska a rozvoj územia pre naplnenie postavenia a funkcií, ktoré Bratislava plní v rámci celoslovenských vzťahoch a väzieb definovaných v Koncepcii územného rozvoja SR a v Stratégii rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy. Pre zhodnotenie špecifickej polohy Bratislavy vo vzťahu k územiu SR s potenciálom prepojenia celého Slovenska na hlavné urbanizačné osi v centre Európy je v grafickej časti riešenie principiálnych väzieb a vzťahov k nadväznému územiu SR zahrnuté v grafickej časti návrhu ÚPN do výkresu 1.1. Vzťahy v stredoeurópskom priestore.

3. Regionálne vzťahy

Územie pre riešenie širších vzťahov v rámci Bratislavského regiónu je vymedzené územím Bratislavského samosprávneho kraja so všetkými obcami a mestami okresov Malacky, Pezinok a Senec. Riešené územie zahŕňa aj územie priľahlých obcí z okresu Dunajská Streda vrátane mesta Šamorín, ktoré vo svojich vzťahoch a väzbách výrazne inklinuje k Bratislave.

Vzhľadom na vstup SR do štruktúr Európskej únie (máj 2004) s dôsledným odstránením bariér prirodzeného a logického rozvoja regionálnych vzťahov a väzieb Bratislavy v jej špecifickom postavení na hranici troch štátov sú do riešeného územia Bratislavského regiónu zahrnuté aj sídla v priľahlom rakúskom a maďarskom zázemí, ktoré už v súčasnosti inklinujú k Bratislave. Na území Dolného Rakúska sú to sídla v smere urbanizačných osí pozdĺž toku Dunaja po a vrátane mesta Hainburg a prihraničné sídla Pomoravia v smere sídelnej osi po a vrátane mesta Marchegg. Na území Burgenlandu sídla v smere sídelnej osi Kittsee – Parndorf - Bruck a/L . Vo vzťahu k maďarskému územiu sú to sídla v smere sídelnej osi Rajka – Mosonmagyaróvár.
Územie pre riešenie širších vzťahov mesta (regionálne väzby) na území SR (regionálne väzby) má rozlohu 152.308 ha, z toho územie bez Bratislavy predstavuje 115.549 ha. Územie tvorí spolu 70 samostatných miest a obcí, rozčlenených v troch okresoch.

1.1.2. Riešené územie

1. Vymedzenie riešeného územia mesta

Riešené územie ÚPN hlavného mesta SR Bratislavy je v zmysle zákona č.50/76 Zb. v znení neskorších predpisov a súvisiacich vyhlášok vymedzené hranicami jednotlivých katastrálnych území mestských častí i totožnými administratívno-správnymi hranicami mesta.

2. Katastrálne územie

Výmera katastrálneho územia hlavného mesta SR je 36.751,65 ha podľa VZN hlavného mesta SR Bratislavy č.6/2001 zo dňa 7. júna 2001

Katastrálne územie hlavného mesta sa skladá z 20 katastrálnych území jednotlivých častí mesta:

Názov katastrálneho územia	Výmera katastrálneho územia v ha
Staré Mesto	959, 0124
Ružinov	1950,1038
Nivy	727,3652
Trnávka	1292,5730

Podunajské Biskupice	4249,2968
Vrakuňa	1029,6679
Nové Mesto	985,2704
Vinohrady	2762,8780
Rača	2359,6908
Vajnory	1353,4244
Devín	1396,4197
Devínska Nová Ves	2422,4535
Dúbravka	862,5880
Karlova Ves	1094,7874
Lamač	654,2373
Záhorská Bystrica	3229,2322
Petržalka	2868,0104
Jarovce	2134,2442
Rusovce	2555,8261
Čunovo	1862,2718
Spolu	**36751,6489**

Na juhu a západe hraničí Bratislava hranicou mesta totožnou s hranicou štátu s Maďarskom a Rakúskom. Severnú hranicu tvorí okres Malacky, východnú okres Pezinok a juhovýchodnú okres Senec. Na severe hraničí s mestom Stupava a s obcami Marianka, Borinka a Svätý Jur, na východe hraničí s obcami Chorvátsky Grob, Ivanka pri Dunaji (historický názov - Ivánka), Most pri Bratislave (historický názov - Most na Ostrove), Dunajská Lužná, na juhovýchode s obcami Rovinka, Kalinkovo a Hamuliakovo.

3. Administratívno-správne členenie

Riešené územie hlavného mesta v súčasnosti zahŕňa 5 štáto-správnych okresov, 17 mestských častí, 20 katastrálnych území. Mestské časti sú spravované vlastnými orgánmi miestnej samosprávy. Okresné úrady zabezpečujú výkon štátnej správy na území mesta a krajský úrad zabezpečuje výkon štátnej správy na úrovni regiónu. Mesto je začlenené do Bratislavského samosprávneho kraja, ktorý sa skladá z troch mimo bratislavských okresov a piatich bratislavských okresov.

1.2. GEOGRAFICKÝ OPIS RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Územie Bratislavy a jej zázemie sa nachádza v rámci Európy v prvej interakčnej zóne s ekonomicky najvýraznejšími priestormi Európy. V stredoeurópskej zóne sa nachádza v hviezdicovo okruhovom usporiadaní oblúku osídlenia na styku hraníc troch štátov SR, Rakúska a Maďarska.

Územie je zapojené do nodálneho stredoeurópskeho urbanizačného pásu pozdĺž dunajského toku v predhorí Álp a Karpát v smere západ - východ od francúzskeho Mülhause a švajčiarskeho Zürichu až na Balkán a v smere urbanizačného pásu sever - juh od Baltského mora až po Jadran. Pozdĺž týchto osí sa vytvárajú osi priečne, spájajúce priestory od Atlantického oceánu a Lamanšského prielivu až na Balkán.

Výhodná geografická poloha Bratislavy s vysokou demografickou vitalitou tvorí v uzlovom priestore kríženia ťažiskových urbanizačných osí strednej Európy unikátny priestor pre rozvoj ekonomických aktivít všetkých druhov. Bratislava zohráva kľúčový význam v makrosídelnom systéme Slovenska a spolu so svojím regiónom vytvára rozhodujúce sídelné ťažisko Slovenska medzinárodného významu.

Bratislava je súčasťou sídelného systému západnej časti Slovenska s väzbami na oblasť Viedne, Brna - Břeclavi, Györu a Budapešti, ktorý tvorí významný hospodársko-sociálny potenciál pre zapojenie hlavného mesta a jeho regiónu do rozhodujúcich európskych štruktúr.
Z fyzicko-geografického hľadiska leží Bratislava na rozhraní dvoch orografických celkov Podunajskej a Záhorskej nížiny v predhorí Malých Karpát, na sútoku riek Dunaja a Moravy. Rieka Dunaj rozčleňuje Karpaty na dva celky, a to Litavské pohorie v Rakúsku a Malé Karpaty na Slovensku. Zvláštnosťou týchto častí sú Hainburgské a Devínske Karpaty s najvyššími vrchmi Hundsheimer Berg 476 m a Devínska Kobyla 514 m, kde sa nachádzajú významné morské a endemitické relikty. Územie Malých Karpát je rozčlenené 4 zlomami, pozdĺž ktorých sú vytvorené 3 geomorfologické brány, a to Karnutská v Rakúsku, Devínska a Lamačská v Bratislave.

Pozdĺž týchto zlomov v predhorí Malých Karpát sa nachádzajú minerálne a termálne pramene, ktorých využitie si zasluhuje väčšiu pozornosť.

Ťažisko osídlenia leží v úrodnej vnútrokarpatskej Podunajskej rovine, ktorá je súčasťou Podunajskej nížiny.

Z geologického hľadiska je územie Malých Karpát tvorené z kryštalických hornín, hlavne bridlíc, dioritov, granitoidných hornín bratislavského typu, prestúpených zo slieňmi, dolomitmi, vápencami a pieskovcami spolu so slieňovitými vápencami a bridlicami.

Nížinné územie tvorí komplex granitov, fluviálnych a neogénnych sedimentov sarmatu, panónu a pontu, zastúpených

pieskami, štrkmi, ílmi a pieskovcami s drobnými vápnitými a mangánovými komplexami a hlinitými pieskami.

Z hydrogeologického hľadiska patrí územie medzi najvýznamnejšie oblasti, a to ako z hľadiska množstva, tak i kvality podzemných vôd, hlavne územie nížinnej časti pozdĺž toku Dunaja. Hydrogeologické pomery sú viazané na geologickú a geomorfologickú stavbu územia. V Záhorskej nížine sú menej výdatné, viazané na artézske vody a vody kvartérnych štrkov a piesčitých hornín. V rajóne Malých Karpát sú bezvýznamné, len s malými prameňmi s kolísavou výdatnosťou. V podunajskej nížine, a to hlavne v rajóne dunajských ostrovov, sa nachádza vysoké množstvo podzemných vôd, ktoré sú významnou zásobárňou Bratislavy, kde sa spodná voda nachádza už v hĺbke do 2 m od povrchu.
Podnebie Bratislavy patrí do oblasti teplej až mierne teplej s nevýraznou zimou a teplým letom o priemernej teplote 10.3 ^{o}C so značným výskytom inverzií v predhorí Malých Karpát, najmä v zimnom a predjarnom období. Územie je veľmi veterné s prevládajúcimi severozápadnými vetrami. Zrážkové pomery sú priemerné v rozmedzí 600-650 mm, v závislosti od nadmorskej výšky, keď napr. v oblasti Malých Karpát dosahujú až 800 mm. Nížinné územie je však charakterizované nedostatkom vlahy hlavne vo vegetačnom období, kedy súčasne je i najväčší výpar, čo spôsobuje zvýšené potreby zavlažovania s orientáciou poľnohospodárstva na prímestské účely. Snehové pomery sú málo stabilné s relatívne krátkou dĺžkou trvania v období od decembra do februára.

Pôdy prevládajú čiernozemné, nivné, černice a fluvizeme, vo vyšších polohách hnedozemné a hnedé horské, stredne ťažké s glejmi a rendzinami, prevažne ílovito- hlinité. Z vegetačných pomerov sú to územia s rastlinstvom poriečnych nív, lužných lesov, teplomilných dubín a dubovo-hrabových lesov prechádzajúcich do vyšších výšok a v smere na Záhorie do borovicovo- dubových lesov.

Z hľadiska fyzicko-geografických pomerov je mesto výslednicou dynamických sociálnych aktivít v interakciách s prírodným prostredím, v niektorých oblastiach so silne alebo priemerne narušeným prostredím.
Z hľadiska ekonomicko-geografického patrí územie mesta k najrozvinutejším oblastiam Slovenska. Je samostatným urbanistickým celkom o rozlohe 367.6 km^2 s počtom 425. tis. obyvateľov a širokým regionálnym zázemím o počte 600 tis. obyvateľov. Na počte obyvateľstva Bratislavy sa podieľa 8% zo Slovenska. Na hospodársko-ekonomickej aktivite Slovenska z hľadiska hrubého domáceho produktu sa podieľa 23%, na HDP 24% a na medzispotrebe 22,5%. Na hrubom domácom produkte v parite kúpnej sily sa podieľa 98% z priemeru európskej únie.
Priestorová lokalizácia Bratislavy, jej výhodná poloha medzi Viedňou a Györom (Budapešťou), jej postavenie na štyroch dopravných koridoroch a význam dopravného uzla v stredoeurópskom priestore prepájajúceho navzájom „západnú“ a „východnú“ Európu, „sever“ a „juh“ Európy s už vybudovanými dopravnými spojeniami na Budapešť, Viedeň i Prahu, vytvára predpoklady pre napojenie celého Slovenska na medzinárodné dopravné trasy. Mesto sa dynamicky rozvíja ako polyfunkčné centrum medzinárodného významu, s napĺňaním funkcií administratívno-správnych, finančno-obchodných, kultúrno-spoločenských, reprezentačných vyplývajúcich najmä z postavenia ako hlavného mesta SR, s potenciálom lokalizácie významnej medzinárodnej organizácie vrátane organizácií EU.
Bratislava je hlavným mestom SR a plní funkciu vrcholného administratívneho, správneho a politického centra SR a Bratislavského štátosprávneho i samosprávneho kraja.

Rozvinutá priemyselná základňa predurčuje i do budúcnosti funkciu mesta ako priemyselného centra celoslovenského významu s potenciálom vytvorenia iniciačného jadra tvorby a aplikácie špičkových technológií.

V nevýrobnej sfére je na území Bratislavy zastúpených niekoľko funkcií celoslovenského významu. Mesto je vrcholným vedeckým, technickým, výskumným, vzdelávacím, informačným, kultúrnym, zdravotníckym a školským centrom celoslovenského významu. V školstve študuje vyše 50% poslucháčov zo SR, v oblasti vedy, výskumu a vývoja je sústredených 40% pracovníkov tohto odvetvia. Oproti priemeru SR má o 1/4 vyššiu vzdelanostnú úroveň obyvateľstva. Potenciál mesta s dosahom na európske kultúrno-spoločenské dimenzie reprezentuje kultúrno-spoločenské hodnoty a špecifické aspekty jednotlivých regiónov Slovenska a kultúrno-spoločenské aspekty Slovenska ako celku v rámci širších celoeurópskych a celosvetových vzťahov a väzieb.

Bratislava je najvýznamnejším mestským strediskom medzinárodného a domáceho cestovného ruchu, čo spôsobuje, že prechodne prítomné obyvateľstvo dosahuje viac ako 40% z trvalo bývajúceho obyvateľstva. Ročne sa v nej ubytuje 0,5 mil. turistov a ďalších niekoľko miliónov ju navštívi krátkodobo.
Jestvujúcim vybavením nadmestského významu ako aj s už vybudovanými obslužnými centrami regionálneho významu pri najvýznamnejších vstupoch na územie mesta plní Bratislava funkciu regionálneho obslužného centra.

B.2. VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚPN REGIÓNU BRATISLAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

V roku 2008 bolo vypracované súhrnné znenie ÚPN VÚC v znení zmien a doplnkov 2000, 2002, 1/2003, 01/2005. Predchádzajúce zmeny a doplnky ÚPN VÚC reagovali na požiadavky aktualizácie vyplývajúce z potreby zosúladiť riešenie so záväznou časťou Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001, riešenia otázok priemyselných parkov, ako aj na niektoré ďalšie otázky, riešiace aktuálne potreby pri rozhodovaní. V priebehu času, v dôsledku celkového spoločenského a sídelného vývoja ostatných 20-tich rokov prišlo k novým podmienkam a požiadavkám na zabezpečenie rozvojových možností v kraji, na ktoré musí reagovať aj územný plán regiónu. V dôsledku toho sa Bratislavský samosprávny kraj rozhodol objednať spracovanie nového územného plánu.

Územný plán regiónu – Bratislavský samosprávny kraj (ÚPN R BSK) bol schválený Zastupiteľstvom Bratislavského samosprávneho kraja dňa 20.09.2013 uznesením č. 60/2013 a jeho záväzná časť bola vyhlásená VZN BSK č.1/2013 zo dňa 20.09.2013 s účinnosťou od 15.10.2013. ÚPN R BSK v znení neskorších zmien a doplnkov je základnou nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou pre spracovanie Územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej aj "**ÚPN**").

2.1. ZÁSADY A REGULATÍVY V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA, OSÍDLENIA A ROZVOJA SÍDELNEJ ŠTRUKTÚRY

V urbanistickej koncepcii priestorového usporiadania sú rešpektované požiadavky na riešenie:

- vnútroregionálnych vzťahov, nielen medzi Bratislavou a ostatným územím kraja ale v komplexnosti vzťahov Bratislavského regiónu,
- nadregionálnych vzťahov, najmä na susedné kraje – regióny, Slovensko,
- medzinárodných vzťahov v rámci európskej aglomerácie Viedeň – Bratislava – Györ s postavením Bratislavy ako jedným z centier aglomerácie a spolupráce v rámci nadnárodnej siete euroregiónov ,
- zabezpečenia prevádzkových vzťahov a formovanie sídelnej štruktúry na nadregionálnej úrovni,
- vo vzťahu k vymedzeným územným celkom,
- sídelných rozvojových pólov Bratislavského kraja s cieľom decentralizácie bývania obyvateľstva a pracovných príležitostí v rešpektovaním formovania regionálnych rozvojových pólov mesta Bratislavy a terciárnych rozvojových centier s cezregionálnou pôsobnosťou,
- územného rozvoja v zásade v smere sídelných rozvojových osí pri doteraz uplatňovanom radiálnom systéme v domácich i zahraničných súvislostiach,
- rozvoja Bratislavy a Bratislavského kraja v medzinárodných súvislostiach najmä v oblasti vedy, výskumu, obchodu, turistiky a dopravy,
- vo vzťahu k požadovanej lokalizácii vyššej a špecifickej občianskej vybavenosti v regionálnom rozvojovom póle Bratislava – Ivanka pri Dunaji, Bernolákovo,
- rozvoja priemyselných parkov v zmysle platnej legislatívy a s návrhom zhodnotenia územia mesta pre lokalizáciu ďalších špecifických výrobných zariadení v súlade s požiadavkami zadania návrhu ÚPN a UŠ pre lokalizáciu technologických a logistických parkov na území Bratislavského kraja,
- rozvoja Bratislavy ako hlavného mesta SR a metropoly európskeho významu,
- hierarchie rozvojových osí kraja.

2.2. ZÁSADY A REGULATÍVY V OBLASTI ROZVOJA REKREÁCIE A TURISTIKY

V ÚPN sú rešpektované požiadavky a zhodnotený územný potenciál mesta a jeho zázemie pre:

- orientáciu rozvoja funkčno-priestorového subsystému turistiky a rekreácie v zhode s prírodnými a civilizačnými danosťami (Dunaj, Malé Karpaty) a v súlade s nárokmi obyvateľov kraja, najmä Bratislavy, na každotýždennú a víkendovú rekreáciu, ako aj nárokov účastníkov širšej aj cezhraničnej turistiky na poznávaciu a rekreačnú turistiku,
- zhodnotenie daností Podunajského pásu (od Devína v prepojení na Moravu až po Gabčíkovo) so zohľadnením dunajskej vodnej turistickej trasy stredoeurópskeho významu (Rýn – Mohan – Dunaj) vrátane jeho prepojenia na rieku Moravu,
- riešenie funkčno-priestorového systému prímestskej rekreácie okolo Bratislavy vrátane jeho ekologického prínosu,
- dobudovanie medzinárodnej cyklistickej turistickej trasy pozdĺž Dunaja s trasami smerom na Záhorie a na Malé Karpaty,
- v chránených územiach (Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty, Chránená krajinná oblasť Záhorie a maloplošné chránené územia) skvalitnenie vybavenostnej štruktúry existujúcich rekreačných útvarov s minimalizáciou rozvojových nárokov a so saturovaním nových nárokov vybavenosti v nadväzných sídlach,
- vytváranie rekreačných krajinných (územných) celkov,
- medzinárodný turizmus s orientáciou na poznávací cestovný ruch s podporou celej hierarchie cezhraničných vzťahov vrátane zvýšenia kvality prepojenia cieľov poznávacieho a rekreačného turizmu na území mesta ako jedného z najvýznamnejších mestských stredísk medzinárodného a domáceho cestovného ruchu na území SR,
- v aktívnom turizme uplatnenie rôznorodej etnickej štruktúry mesta a kraja.

2.3. ZÁSADY A REGULATÍVY V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA EKOLOGICKÝCH ASPEKTOV, OCHRANY PRÍRODY A OCHRANY poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov

V ÚPN:

- je rešpektovaný osobitný prístup k špecifickým ekosystémom,
- sú vytvorené územné predpoklady v chránených vtáčích územiach (CHVÚ), územiach európskeho významu (ÚEV),
- je navrhnutý systém eliminovania stresových faktorov pôsobiacich na prvky územného systému ekologickej stability,
- funkčno-priestorové previazanie územne samostatných častí Bratislavského lesného parku je riešené v max. možnej miere najmä návrhom a v definovaní požiadaviek na zvýšený podiel zelene vo funkčnom zhodnotení území prepájajúcich jednotlivé časti BLP,
- sú definované požiadavky na odstránenie alebo spôsob eliminácie skládok odpadu lokalizovaných v územiach prvkov územného systému ekologickej stability,
- sú rešpektované jestvujúce a navrhnuté nové plochy krajinnej a verejnej zelene v zodpovedajúcich lokalitách,
- sú vytvorené podmienky pre refúgiá živočíchov v otvorenej poľnohospodárskej krajine,
- je navrhnutá revitalizácia tokov a sprietočnenie mŕtvych ramien, nové vodné plochy ako súčasť prírodného a urbanizovaného územia,
- sú vytvorené územné predpoklady a definované požiadavky na územnú ochranu všetkým chráneným územiam vrátane ochrany malokarpatských lesov, alúvia Moravy a Podunajska s presne vymedzeným funkčným využitím,
- je rešpektovaná poľnohospodárska pôda (PP) a lesné pozemky (LP) ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj mesta najmä ako faktor zachovania ekologickej rovnováhy územia a trvalo udržateľného rozvoja,
- je konkretizovaný územný priemet a navrhnuté dobudovanie a ochranu prvkov RÚSES, vrátane nevyhnutných záberov PP a LP s uplatnením požiadavky na vytvorenie systému náhrad hospodárskej ujmy pri vynútenom obmedzení hospodárenia,
- sú v zásade vylúčené zásahy do viníc a vinohradov na súvislom území južného svahu Malých Karpát, ako územia jedinečného z hľadiska prírodných podmienok a v záujme ich zachovania ako charakteristického historického prvku v obraze mesta,
- je zabezpečená územná ochrana malokarpatských lesov, alúvia rieky Morava a Podunajska s presne vymedzeným funkčným využitím,
- je definovaný rozsah a režim PHO významných vodných zdrojov a zároveň zabezpečená ich územná ochrana.

2. 4. ZÁSADY A REGULATÍVY V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA KULTÚRNO – HISTORICKÉHO DEDIČSTVA

V ÚPN:

- je rešpektované kultúrnohistorické dedičstvo, vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené urbanistické súbory – pamiatkové rezervácie a zóny, ich ochranné pásma a súbory; navrhuje sa ochrana ďalších špecifických prvkov urbanizovaného a prírodného prostredia,
- sú rešpektované dominantné znaky typu pôvodnej a kultúrnej krajiny, morfológie a klímy, typická forma a štruktúra osídlenia vrátane typovej a funkčnej profilácie jednotlivých mestských častí,
- je zhodnotený potenciál kultúrnohistorických a spoločenských hodnôt a javov, ktoré kontinuálne pôsobia v danom prostredí a predstavujú rozvojové impulzy mesta špecifické rozvojové impulzy jednotlivých mestských častí.

2.5. ZÁSADY A REGULATÍVY V OBLASTI ROZVOJA NADRADENEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Riešenie dopravy v územnom pláne mesta Bratislavy je spracované v súlade so záväznou časťou ÚPN R BSK:

- existujúce železničné trate M110 Břeclav, M120 Považie, M130 Štúrovo, M132 Rusovce – Rajka, M111 Marchegg – D. N. Ves a M131 Komárno sú obsiahnuté v návrhu železničnej siete na území mesta ako súčasti transeurópskej dopravnej siete TEN-T (rozdelenie do koridorov je vyšpecifikované v záväznej časti, kapitole C.7.) a medzinárodných dohôd AGC a AGTC,
- sú chránené koridory železničných tratí a územné rezervy pre dobudovanie zariadení železničnej dopravy na území Bratislavy - železničná trať Lamač - Briežky je obsiahnutá v návrhu,
- je chránené priame prepojenie železničných tratí Bratislava – Petržalka a Bratislava – predmestie cez územie Bratislavy, s využitím pre medzinárodnú železničnú dopravu, regionálnu integrovanú dopravu a mestskú hromadnú dopravu (bývalý prioritný projekt TEN-T č. 17),
- existujúca Hlavná stanica je ponechaná ako medzinárodná stanica,
- existujúca stanica Nové Mesto je ponechaná ako medzinárodná priechodová stanica,
- rozvoj Ústrednej nákladovej stanice je navrhnutý v zmysle aktualizovaných požiadaviek ŽSR,
- rozvoj odstavnej stanice Žabí majer je navrhnutý v zmysle aktualizovaných požiadaviek ŽSR,
- východná stanica je rešpektovaná v rozsahu pozemkov ŽSR,
- priechodová hraničná stanica Petržalka - Kittsee je z návrhu vypustená na základe aktualizovaných požiadaviek ŽSR,
- zámer výstavby Tovarového centra nákladovej dopravy v lokalite Pálenisko je rešpektovaný na podklade osobitnej technicko-ekonomickej štúdie vypracovanej SUDOP TRADE, s.r.o. Košice v r.1999,
- v rezervovaných koridoroch pre výstavbu diaľničných úsekov na území mesta boli predmetné úseky diaľnic buď

ukončené (diaľnica D1 v úseku Mierová - Senecká a v úseku Viedenská - Prístavný most, diaľnica D2 v úseku Lamačská - Staré Grunty alebo sú rozostavané (diaľnica D4), ako súčasti transeurópskej dopravnej siete TEN-T (rozdelenie do koridorov je vyšpecifikované v záväznej časti, kapitole C.7.) a sietí TINA a AGR,
- plánované prestavby alebo preložky ciest I/2 v MČ Lamač, II/502 v MČ Nové Mesto a MČ Rača, II/572 v MČ Vrakuňa a trasa v predĺžení Bajkalskej ul. v MČ Ružinov a Podunajské Biskupice (rýchlostná cesta R7) sú premietnuté do návrhu komunikačnej siete,
- vonkajší dopravný polokruh Bojnická - tunel pod Karpatami - diaľnica D2 je premietnutý do návrhu komunikačnej siete na podklade dopravno-urbanistickej štúdie,
- trasa nultého dopravného okruhu (diaľnice D4) je premietnutá do návrhu komunikačnej siete mesta na podklade dopravno-urbanistickej štúdie.

2. 6. ZÁSADY A REGULATÍVY V OBLASTI ROZVOJA NADRADENEJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Riešenie technickej infraštruktúry v ÚPN hlavného mesta SR Bratislavy je spracované v súlade so záväznou časťou ÚPN R BSK - záväzné regulatívy, dotýkajúcich sa územia mesta sú rozpracované alebo premietnuté v ÚPN:
- územná rezerva pre uvažovaný tretí uzol TR 400/110 kV, vrátane napojenia na vzdušné vedenie 400 kV v lokalite východne od Bratislavských elektrotechnických závodov v katastrálnom území Vajnory je obsiahnutá v návrhu ÚPN,
- sú rešpektované koridory existujúcich a navrhovaných vedení technickej infraštruktúry,
- koridor pre ropovod a produktovody Schwechat – Slovnaft sa priebežne upresňoval a chránil ako invariantný na území Bratislavy a je obsiahnutý v návrhu ÚPN.
- koridor pre medzinárodný vysokotlakový plynovod Kittsee – Bratislava sa rezervoval a ochránil – na okraji koridoru pre produktovody a v pravobrežnej inundácii. Stavba VTL plynovodu sa už zrealizovala,
- požiadavka zabezpečiť ochranu Bratislavy pred tisícročnou vodou je obsiahnutá v návrhu ÚPN. V západnej oblasti mesta sa prijala modifikácia koncepcie – diferencovaná ochrana. Príprava a realizácia ochranných opatrení ako dlhodobý proces prebieha priebežne,
- regulatív venovať zvýšenú pozornosť ochrane vodných zdrojov, najmä veľkokapacitných je v návrhu ÚPN obsiahnutý. Medzi predpísané a vyznačené limity sú zaradené rozsahy ochranných pásiem vodných zdrojov podľa prijatých vodoprávnych rozhodnutí. Urbanistické riešenie ich rešpektuje. Ochrana sa zabezpečuje aj návrhom výstavby kanalizácie, vrátane územia mesta, ležiaceho v CHVO Žitný ostrov,
- v ÚPN je po dohode kompetentných inštitúcií deklarovaná rezerva pre realizáciu vodného diela Wolfsthal v ideovej polohe v príslušných kapitolách textovej časti ÚPN, bez priemetu do grafickej časti . Územná rezerva je zabezpečená zachovaním súčasného stavu potenciálneho územia. Reálnosť tohto projektu je podmienená obojstranným záujmom a zmluvným zabezpečením na slovensko – rakúskej vládnej úrovni.
- koridor pre prívod vody zo Žitného ostrova na Záhorie je v ÚPN obsiahnutý. Trasa vodovodu na území Bratislavy je vo výstavbe
- územná rezerva pre TR 400/110 kV Petržalka III vrátane napojenia na 400 kV sieť je v ÚPN obsiahnutá.

2.7. ZÁSADY A REGULATÍVY V OBLASTI ROZVOJA NADRADENEJ INFRAŠTRUKTÚRY ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

V ÚPN:
- je navrhnuté riešenie ekologického zneškodňovania komunálnych odpadov z územia Bratislavy vrátane odpadov zo zdravotníckych zariadení na území mesta,
- je navrhnutá postupná sanácia, resp. rekultivácia nevyhovujúcich skládok odpadov a starých environmentálnych záťaží, prioritne v územiach prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú životné prostredie a podzemné vody,
- na území mesta sa neuvažuje s novou skládkou odpadov; mesto bude spolupracovať so sídlami, ktorých územie umožňuje realizáciu regionálnych veľkokapacitných skládok odpadov,
- sú navrhnuté lokality pre výstavbu zariadení na zber, zhodnocovanie, zneškodňovanie, recykláciu, dotrieďovanie odpadov, zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov a pre systém kontajnerizácie pre nakladanie s nebezpečným odpadom.

2.8. NÁVRH VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB V ÚPN R BRATISLAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

Návrh verejnoprospešných stavieb, vyplývajúcich zo záväznej časti ÚPN R BSK, dotýkajúci sa územia hlavného mesta SR Bratislavy:
- konkrétna lokalizácia siete sledovacích, dokumentačných a výskumných staníc (stanovíšť) v blízkosti, resp. v areáloch nadregionálnych biocentier a biokoridorov je predmetom podrobnejších stupňov ÚPD ako je ÚPN mesta; v ÚPN sú vytvorené územné predpoklady pre ich lokalizáciu,
- navrhované verejnoprospešné stavby dopravných systémov sú rešpektované v rozsahu podľa podkapitoly 2.5. vrátane napojení a vybavenia navrhovaných priemyselných parkov,
- navrhované verejnoprospešné stavby systémov technickej infraštruktúry sú rešpektované v rozsahu podľa podkapitoly 2.6. tejto časti ÚPN vrátane napojení a vybavenia navrhovaných priemyselných parkov,
- navrhované verejnoprospešné stavby odpadového hospodárstva dotýkajúce sa územia mesta sú v ÚPN rešpektované.

B.3. ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ PREDPOKLADY ROZVOJA

Socio-ekonomická časť je spracovaná v dvoch základných kapitolách, v ktorých je riešená demografia obyvateľstva a trh práce z hľadiska rozvoja zamestnanosti podľa jednotlivých demografických kategórií.
Pre dlhodobý vývoj mesta má rozhodujúci význam demografický potenciál a demografická prognóza, ktorá vychádza z dôslednej analýzy a vyhodnotení najdôležitejších demografických ukazovateľov zúčastňujúcich sa v demografickom procese.

Z demografického vývoja sa odvodzujú v rámci návrhu základné požiadavky sociálnych a ekonomických potrieb obyvateľstva, ako je trh práce a zamestnanosť, rozvoj vzdelanosti, potreba bytov, zdroje pre zabezpečenie dôchodcov, požiadavky na dopravu a na zabezpečovanie rozvoja inžinierskych sietí, požiadavky na rozvoj občianskej vybavenosti, rozvoja sociálnych služieb, pre socioekonómiu, pre urbanistickú ekonómiu, požiadavky na riešenie feasibility study a pod.

V ÚPN sa za rozhodujúce považujú vzájomné väzby medzi demografickým vývojom, bilanciou pracovných síl, potrebou bytov, potrebou základných druhov občianskej a technickej vybavenosti a systémov dopravy.

V sústave prác zaoberajúcich sa vývojom svetovej a európskej ekonomiky a urbanistického rozvoja je demografický vývoj jednou z najsledovanejších oblastí. V popredí sú práce sledujúce pohyb obyvateľstva rozhodujúcich svetových regiónov a z toho vyplývajúce problémy budúceho svetového sociálno-ekonomického vývoja. Z uvedeného dôvodu sa venuje mimoriadna pozornosť aj migrácií a pohybu obyvateľstva nielen v rámci Slovenska, ale aj z iných oblastí najmä z východných štátov Európy, Ázie a Afriky.

3.1. ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ PREDPOKLADY ROZVOJA

3.1.1. Vývoj obyvateľstva

Súčasný populačný vývoj na Slovensku je hodnotený v kontexte širšieho európskeho populačného vývoja. Aj slovenská populácia prechádza jednotlivými vývojovými štádiami, tak ako ostatné populácie. Rámcovo možno uviesť, že populačný vývoj na Slovensku je posunutý o niekoľko desiatok rokov za najvyspelejšími krajinami a má predstih niekoľko desiatok rokov pred dnešnými rozvojovými krajinami. Na konci 80-tych rokov sa Slovensko výrazne priblížilo západoeurópskemu modelu reprodukčného správania. Viaceré demografické procesy prebiehajú na Slovensku s časovým posunom, pričom sa na Slovensku zachovali určité demografické špecifiká. Súčasné demografické problémy Slovenska i Bratislavy sú dnes veľmi podobné problémom, ktoré majú vyspelé západné krajiny.
Obyvateľstvo mesta Bratislavy dynamicky rástlo nepretržite od polovice minulého storočia s výnimkou niekoľko krátkych medzivojnových období. Rast obyvateľstva mesta bol trojnásobne intenzívnejší ako rast obyvateľstva Slovenska. Na rast obyvateľstva vplývala hlavne atraktívna poloha mesta, priaznivé klimatické podmienky, vzdelanostné a kultúrne možnosti, ekonomické podmienky, potreba pracovných síl a pod.
Rozsiahly rast mesta nastal v povojnovom období po roku 1950 až do 90-tych rokov spojený s výraznou investičnou činnosťou v oblasti výstavby priemyselných podnikov celoštátneho významu, občianskej vybavenosti, služieb a hlavne bytov.

Od polovice 90-tych rokov sa v Bratislave prejavujú výrazné zmeny v demografickom vývoji, ktoré sú odrazom aktuálnej spoločensko-ekonomickej situácie a ktoré je možné označiť ako ***prechod na nový model reprodukčného správania sa obyvateľstva.*** Výrazný pokles sobášnosti a plodnosti, pretrvávajúci mierne rastúci trend rozvodovosti, napriek zlepšeniu v zdravotníckej starostlivosti neuspokojivá úroveň úmrtnosti, zmeny vo vývoji potratovosti a migrácie majú za následok znižovanie prirodzeného prírastku obyvateľstva, a tým i jeho starnutie.

V dôsledku toho od roku 1996 mesto prestáva rásť a nastáva výraznejšie znižovanie stavu, keď počet obyvateľstva poklesol za 7 rokov o 27133 obyvateľov. t.j. o 6,4%.

Vývoj obyvateľstva Bratislavy vo vzťahu k vývoju obyvateľstva Slovenska

Rok	Bratislava	Index rastu	Slovensko	Index rastu
1869	67 019	1.00	2 481 811	1.00
1880	69 570	1,04	2 477 521	0,99
1890	75 668	1,13	2 595 180	1,04
1900	88 981	1,33	2 782 925	1,12
1910	104 896	1,56	2 916 657	1,18
1921	122 201	1,82	3 000 540	1,21
1930	170 305	2,54	3 324 111	1,34
1940	175 362	2,62	3 553 461	1,43
1950	209 397	3,12	3 442 317	1,39
1961	260 962	3,89	4 191 977	1,69
1965	271 534	4,05	4 373 595	1,76
1. 12. 1970	305 932	4,57	4 537 290	1,83
1975	340 939	5,09	4 739 301	1,91

1980	381 186	5,68	4 991 168	2,01
1985	417 103	6,22	5 161 789	2,08
1. 3. 1991	442 197	6,59	5 274 335	2,13
1995	452 053	6,75	5 363 676	2,16
1996	452 288	6,75	5 378 900	2,17
1997	451 395	6,73	5 387 650	2,17
1998	449 547	6,71	5 393 382	2,17
1999	448 292	6,69	5 395 324	2,17
2000	447 877	6,68	5 400 679	2,17
26. 5. 2001	428 672	6,40	5 379 455	2,17
2001	428 608	6,40	5 379 780	2,17
2002	427 049	6,37	5 379 161	2,17
2003	425 533	6,35	5 380 053	2,17
2004	425 155	6,34	5 384 822	2,17

Demografický potenciál vývoja obyvateľov je odvodený od disponibility navrhovaných plôch v riešených územiach, od možného potenciálu zastavania územia, zo štúdií ďalšieho investičného rozvoja a od predpokladaného územného rozvoja.

3.1.2. Súčasný stav obyvateľstva

1. Analýza súčasného stavu obyvateľstva od posledného sčítania v roku 1991

Od druhej polovice 90-tych rokov dochádza v Bratislave k postupnému útlmu rastu obyvateľstva, ktorý sa prejavil v mínusových hodnotách ako prirodzeného, tak i mechanického prírastku. Tendencia poklesu rastu obyvateľstva je spôsobená viacerými faktormi, vyplývajúcimi zo spoločenských a hospodárskych podmienok v samotnom štáte. ktoré sa prejavujú hlavne v zabezpečení životných podmienok, v stabilizácii pracovného postavenia mladých ľudí, čo sa odráža v posunutom veku sobášnosti a zníženej pôrodnosti.

V roku 2004 trvalo bývalo v hlavnom meste Slovenska ***425 155 obyvateľov***. Pokles v medzicenzovom období od sčítania ľudí, bytov a domov (LBD) v rokoch 1991 - 2001 predstavoval 13525 t.j. 3,2%, k roku 2003 pokles predstavoval už 17042 obyvateľov t.j. 4%. Priemerný ročný pokles predstavoval za 13 rokov 1310 obyvateľov. Za posledné 3 roky od sčítania Bratislava poklesla o 0,8 percenta, t.j. o 3517 obyvateľov.

Z hľadiska počtu obyvateľov sa ukazuje ako problém, kde sa stratilo 19 200 obyvateľov t.j. 4,4% medzi rokom 2000 a 2001. Teda medzi bilančným vyhodnocovaním počtu obyvateľov za posledných 10 rokov a medzi vyhodnotením podľa sčítania obyvateľov. Z výsledkov vyhodnocovania sčítania sa dá predpokladať, že uvedené obyvateľstvo mesta asi bilančne existuje, ale v období sčítania sa na území mesta nenachádzalo, čo podporuje fakt, že množstvo mladých ľudí je na rôznych študijných a pracovných pobytoch v zahraničí, alebo obyvatelia odmietli vyplniť sčítacie hárky. Existenciu obyvateľov potvrdzujú aj údaje z centrálneho registra obyvateľov MV SR, podľa ktorého bolo k roku 2004 prihlásených v Bratislave celkom 442110 tis. obyvateľov, čo činí rozdiel oproti ŠUSR 16955 obyvateľov.

Podiel obyvateľov mesta z celkového počtu obyvateľov Slovenska sa znížil z 8,4% v roku 1991 na 7,9% v súčasnosti t.j. o 0,5. Tento podiel váhy mesta stále nezodpovedá váhe postavenia Bratislavy, ako hlavného mesta SR v rámci európskych štruktúr. Európske metropoly predstavujú vyšší podiel a v priemere sa ich podiel pohybuje nad 10 %, čo by znamenalo, že Bratislava má ešte dostatočný potenciál na rozvoj.

Ak by Bratislava mala mať dnešný podiel Prahy z ČR alebo Paríža, ktorý predstavuje 14% tak by počet obyvateľov potenciálne predstavoval 755 tis. obyvateľov. V porovnaní s Varšavou, ktorá má 12%-ný podiel na obyvateľoch Poľska, by Bratislava mala mať 648 tis., v porovnaní s Budapešťou s 20% v rámci Maďarska 1,08mil. a v porovnaní so susednou Viedňou s 23% v rámci Rakúska by mala mať Bratislava až 1,24mil obyvateľov.

Ak sa vezme do úvahy ako východisko 10% podiel obyvateľstva na počte obyvateľov štátu vo viacerých metropolách sveta, potom by Bratislava mohla mať 538 tis. obyvateľov, čo zodpovedá veľkosti mesta uvedeného v 3. variante konceptu ÚPN.

Zastaveniu demografického poklesu nepomáha ani zvýšená bytová výstavba a imigračný prírastok obyvateľov, pretože pretrváva emigrácia mladšieho obyvateľstva do zahraničia. Napriek tomu že dopyt po bytoch je v Bratislave značný, množstvo mladých rodín si nemôže dovoliť kúpiť nový byt do vlastníctva alebo drahý pozemok na málopodlažnú zástavbu. Preto hľadá lacnejšie bývanie v širšom regióne Bratislavského kraja, čo spôsobuje pretrvávajúcu demografickú depresiu.

Negatívny vývoj obyvateľstva mesta je tiež spôsobený útlmom a odsunutím populačného rastu z dôvodu málo jasných sociálnych, spoločenských, finančných a ekonomických faktorov, ktoré by dávali záruky a istoty pre mladých ľudí. Mladí ľudia odsúvajú sobášnosť na neskoršie obdobie z dôvodu nejasnej perspektívy, nedostatku pracovných príležitostí, neistoty zamestnania, ako i nedostatku prijateľného bývania.

Na druhej strane sa však objavuje nový fenomén - prírastok neprihláseného prechodne prítomného obyvateľstva, ktoré si tu prenajíma byty v dôsledku toho, že majú v meste možnosť pracovného uplatnenia. Prechodne legálne prihlásených obyvateľov k roku 2004 podľa registra obyvateľov MV SR bolo 36392 osôb. Okrem toho pôsobí na území mesta niekoľko ďalších skupín obyvateľstva, ktoré spadajú do kategórie prítomných obyvateľov. Z hľadiska zaťaženosti jednotlivých funkčných systémov mesta sa pri dimenzovaní jednotlivých funkcií preto vychádza aj kategórie prítomného obyvateľstva.

2. Analýza súčasného stavu demografických ukazovateľov podľa kategórií

Medzi základné demografické kategórie patrí:

- veková štruktúra,
- štruktúra pohlaví a rodinného stavu,
- cenzové domácnosti,
- pohyb obyvateľstva:
  - prirodzená reprodukcia, z toho pôrodnosť, úmrtnosť a prirodzený prírastok,
  - mechanická reprodukcia, v tom migračné ukazovatele ako prisťahovaní, vysťahovaní a mechanický prírastok,
- vzdelanostná skladba obyvateľstva,
- ekonomická aktivita,
- národnostná štruktúra,
- reliogiózna štruktúra.

Od týchto ukazovateľov sa odvíjajú ostatné dôležité urbanistické ukazovatele a špecifické potreby dôležité pri dimenzovaní občianskej vybavenosti.

Analýza vekovej štruktúry obyvateľstva

Veková štruktúra

Populácia mesta Bratislavy je ešte stále relatívne mladá s trendom postupného starnutia. Obyvateľstvo mesta v dôsledku zníženej reprodukcie a zvýšenej emigrácie postupne starne, čo sa prejavuje intenzívnejším nárastom priemerného veku.

Priemerný vek predstavoval v roku 2004 39,75 roka, v roku 2001 38,65 roka, k roku 1999 37,98 roka, v roku1995 činil 36,2 roka. Oproti priemerného veku Slovenska je mesto o 2,5 roky staršie. Od roku 1990 sa priemerný vek zvýšil o 4 roky, od roku 1980 o 5,2 roka a od roku 1970 o 5,9 roka.

Index starnutia predstavuje k roku 2004 už hodnotu 170,17 a poklesol o 31 bodu od roku 2001, keď predstavoval 139,15. V roku 1999 predstavoval hodnotu 121,4. Trend starnutia predstavoval v období rokov 1971-1980 ročný priemer 0,09, v rokoch 1981-1990 ročný priemer 0,11, v období rokov 1991-2001 sa zvýšil na 0,4. Index starnutia v rámci Slovenska predstavoval k roku 2004 hodnotu 111,24, k roku 2001 bol 96,7, čo predstavuje rozdiel 14,5 bodu. Z toho vyplýva, že mesto po roku 1995 starne podstatne intenzívnejšie ako obyvateľstvo Slovenska. Index starnutia predstavuje rozdiel oproti Slovensku už 59 bodov, keď v roku 2001 predstavoval len 42 bodov.

Uvedené ukazovatele naznačujú, že obyvateľstvo mesta začína postupne, ale čoraz intenzívnejšie a výraznejšie starnúť. Z uvedených dôvodov vyplýva potreba vytvoriť osobitné opatrenia na obmedzenie tohto negatívneho vývoja podľa veku, čo je premietnuté do prognózy vývoja obyvateľstva Bratislavy.

V ***predproduktívnom veku*** bolo v roku 2004 len 52982 obyvateľov, čo predstavoval 12,46% podiel. Medzi rokmi 2001-2004 poklesol počet o 7,5 tis. V roku 2001 bol podiel tejto vekovej skupiny 14,2%, s počtom 60605 Medzi rokom 1995-2001 za 6 rokov poklesol o 26 tis, t.j. viac ako o 4 tis. obyvateľov ročne. V roku 1995 86627 obyvateľov, čo predstavuje 19,2%. Oproti celoslovenskému priemeru bol percentuálny podiel nižší o 4,5%. V roku 2001 to bolo o 2,9% menej oproti slovenskému priemeru (22,3%). Ak sa pozrieme do histórie, tak v roku 1980 bol podiel 25% a roku 1991 bol 23,2%, čiže za 20 rokov predstavoval rozdiel viac ako 10%.

V ***produktívnom veku*** sa dosiahol v roku 2004 historicky najvyšší podiel 66,33%, čo predstavovalo celkom 282011 obyvateľov. V roku 2001 bol podiel tejto vekovej skupiny 66,1% a počet 283 126 obyvateľov. Rozdiel v rokoch 1995 – 2001 predstavoval nárast o 3,2%, keď podiel tejto vekovej skupiny k roku 1995 predstavoval 62,9% (284 309 obyvateľov). Z hľadiska počtu bol však nižší o 1200 obyvateľov. V porovnaní so Slovenskom je vyšší o 3%. Z historického pohľadu predstavuje nárast oproti roku 1991 o 7% (na 59,1%) a oproti roku 1980 o 6% viac (na 60,1%). Výrazný rozdiel v tomto časovom úseku spôsobuje prechod silných populačných ročníkov z predproduktívneho do produktívneho veku.

V ***poproduktívnom veku*** je tiež vyšší podiel obyvateľov, ktorý k roku 2004 predstavoval 21,21% s počtom 90 192. V roku 2001 bol 19,7% s počtom 84 333 obyvateľov. Rozdiel v rokoch 1995 – 2004 predstavoval nárast o 3,3%, keď v roku 1995 bol podiel 17,9 %, s počtom 81 117 obyvateľov. V porovnaní so Slovenskom je podiel obyvateľov v tejto vekovej skupine vyšší o 2,2,%, keď v roku 2001 bol 1,6%. Z hľadiska vývoja je nárast tejto vekovej skupiny miernejší, keď oproti roku 1991 predstavuje nárast o 2% (na 17,7%) a oproti roku 1980 o 2,7% viac (na 16,0%).

Vývoj počtu obyvateľstva podľa vekových skupín

	Bratislava			SR		
Rok	Predprod.	Produkt.	Poprod.	Predprod.	Produkt.	Poprod.
1980	90 932	229 153	61 101	1 304 000	2 878 000	814 000
1985	104 357	241 745	70 986	1 368 000	2 933 000	878 000
1991	102 784	261 343	78 080	1 301 474	3 076 411	917 992
1992	97 527	270 174	78 954	1 278 904	3 111 519	923 732
1993	94 135	275 162	79 488	1 256 032	3 51 578	928 845
1994	90 246	280 313	80 217	1 225 988	3 194 575	935 624
1995	86 627	284 309	81 117	1 195 288	3 230 768	941 734
1996	82 578	287 624	82 086	1 164 906	3 265 837	946 797
1997	78 399	290 066	82 930	1 133 950	3 299 618	954 082

1998	74 181	291 501	83 865	1 101 841	3 332 060	959 481
1999	70 213	292 874	85 205	1 069 374	3 361 114	968 169
2000	66 558	294 210	86 577	1 036 425	3 389 829	976 293
2001	60 605	283 156	84 333	1 006 970	3 397 810	974 171
2004	52 982	282 011	90 162	918 915	3 443 735	1 022 172

Percentuálny počet obyvateľov vo vekových skupinách

	Bratislava			SR		
Rok	**Predprodukt.**	**Produkt.**	**Poprodukt.**	**Predprodukt.**	**Produkt.**	**Poprodukt.**
1980	23,9	60,1	16,0	26,1	57,6	16,3
1985	25,0	58,0	17,0	26,4	56,6	17,0
1991	23,2	59,1	17,7	24,6	58,1	17,3
1992	21,8	60,5	17,7	24,1	58,5	17,4
1993	21,0	61,3	17,7	23,5	59,1	17,4
1994	20,0	62,2	17,8	22,9	59,6	17,5
1995	19,2	62,8	17,9	22,3	60,2	17,5
1996	18,3	63,6	18,1	21,7	60,7	17,6
1997	17,4	64,3	18,3	21,1	61,2	17,7
1998	16,5	64,8	18,7	20,4	61,8	17,8
1999	15,7	65,3	19,0	19,8	62,3	17,9
2000	14,9	65,8	19,4	19,2	62,8	18,1
2001	14,16	66,14	19,7	18,72	63,17	18,11
2004	12,46	66,33	21,21	17,06	63,95	18,98

Analýzou údajov z tabuľky vidieť, že v Bratislave je v porovnaní so Slovenskom vyšší podiel obyvateľov v poproduktívnom a značne nižší podiel v predproduktívnom veku.

Veková štruktúra podľa indexov

Pre mestskú hospodársku, sociálnu a územnú politiku je dôležité poznať demografické hodnoty jednotlivých indexov vekovej štruktúry, od ktorých sa odvíjajú základné občianske, ekonomické, sociálne a kultúrne potreby obyvateľov mesta. Medzi základné patria:

- ***index vitality***, ktorý vyjadruje pomer predproduktívneho a poproduktívneho obyvateľstva, čiže najmladšej 0 - 14 a najstaršej 60 a viac ročnej populácie,
- ***index ekonomického zaťaženia***, ktorý vyjadruje pomer predproduktívneho a poproduktívneho obyvateľstva k produktívnemu obyvateľstvu,
- ***index dôchodkového zaťaženia***, ktorý vyjadruje počet obyvateľov v poproduktívnom veku na 100 obyvateľov v produktívnom veku,
- ***index obnovy pracovnej sily*** - vyjadruje pomer medzi počtom obyvateľov vo vekovej štruktúre 35 - 44 ročných k štruktúre 45 - 55 ročných.

Index vitality predstavoval v roku 2004 už len 59 bodov, v roku 2001 mal 72 bodov, pokles k roku 1995 (kedy bol index 107 bodov) je 35 bodov. Oproti SR, kde je priemer 90 bodov, je to menej o 31 bodov. V roku 2001 mal hodnotu 103 bodov, čo bolo menej o 25 bodov. V roku 1991 bol podiel 136 bodov a v roku 1980 bol index 149, čiže za dvadsať rokov sa index znížil o viac ako polovicu. Bratislavská populácia podľa tohto indexu je zaradená do stagnujúceho typu s pokračujúcou regresiou.

Index ekonomického zaťaženia obyvateľov mesta v roku 2004 predstavuje 51 bodov, rovnaký bol aj v roku 2001, v roku 1995 bol 59 bodov. Na Slovensku predstavuje tento index hodnotu 56 bodov, v roku 2001 mal hodnotu 58 bodov, v roku 1995 bol 66 bodov. Index ekonomického zaťaženia obyvateľov Slovenska je priaznivejší. Oproti roku 1991, keď mal 69 bodov bol o 18 bodov nižší a k roku 1980 keď bol 66 bodov to bolo o 15 bodov menej. Populácia mesta Bratislavy podľa indexu ekonomického zaťaženia predstavuje typ dlhodobo stabilizovaný.

Index dôchodkového zaťaženia predstavuje hodnotu 32 bodov, v roku 2001 mal 30 bodov. Na Slovensku je hodnota indexu 30 bodov, v roku 2001 bolo 29 bodov. Podľa tohto indexu obyvateľstvo mesta prechádza do typu rastovej fázy zvyšovania podielu v dôchodkovom veku, čo si vyžiada výrazný nárast finančných požiadaviek pre skupinu dôchodcov v celej sociálnej oblasti. Hodnota indexu vzrástla oproti roku 1991 o 4 body a oproti roku 1980 o 5 bodov.

Index obnovy pracovnej sily predstavuje v roku 2004 hodnotu 78 bodov, v roku 2001 mal hodnotu 85 bodov. V roku 1999 mal hodnotu 98,6 a v roku 1997 hodnotu 114,1. Oproti roku 1990 predstavuje pokles o 99 bodov, k roku 2001 bol rozdiel o 91,7. V SR hodnota indexu predstavuje 60 bodov. Uvedený stav poukazuje na značné zníženie možnosti obnovy pracovnej sily z vlastného obyvateľstva a bude nutné počítať so zvýšenou migráciou za prácou z okolitého územia, ako aj zo zahraničia.

Veková štruktúra podľa 5 - ročných vekových skupín

Veková štruktúra podľa podrobnejšieho vekového členenia je dôležitá pre vyhodnocovanie základných sociálnych a ekonomických potrieb obyvateľstva mesta a pre spracovanie prognózy vývoja.

Veková štruktúra mesta Bratislavy za obdobie rokov 1980 - 2001

vek	1980	%	1991	%	2001	%	2004	%
0 - 4	36 973	9,7	29 426	6,6	14 821	3,5	16 221	3,8
5 - 9	31 305	8,2	35 816	8,1	18 929	4,4	15 014	3,5
10– 14	22 854	5,9	39 271	8,8	26 855	6,3	21 747	5,1
15– 19	23 622	6,2	32 059	7,2	33 711	7,7	29 221	6,9
20– 24	28 392	7,4	25 119	5,6	37 595	8,8	34 928	8,2
25– 29	39 587	10,4	31 396	7,1	34 543	8,1	39 771	9,4
30– 34	34 980	9,2	37 803	8,5	27 595	6,4	32 407	7,6
35 - 39	25 923	6,8	44 875	10,1	30 053	7,0	27 293	6,4
40 - 44	20 935	5,5	36 488	8,2	33 808	7,9	30 904	7,3
45 - 49	21 279	5,6	25 961	5,8	40 245	9,4	36 061	8,5
50 - 54	23 276	6,1	20 363	4,6	34 810	8,1	38 372	9,0
55 - 59	23 974	6,3	19 908	4,5	24 392	5,7	28 930	6,8
60 - 64	13 203	3,5	20 623	4,6	18 048	4,2	20 913	4,9
65 - 69	13 735	3,6	19 750	4,4	15 433	3,6	14 982	3,5
70 - 74	10 092	2,6	9 749	2,2	15 148	3,6	14 212	3,4
75 - 79	6 380	1,7	8 644	2,0	12 537	2,9	12 223	2,9
80 - 84	3 434	0.9	4 747	1,1	5 904	1,4	8 443	2,0
85	1 442	0,4	2 662	0,6	3 667	0,9	3 513	0,8
Spolu	381 186		442 197		428 608		425 155	

Veková štruktúra obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín poukazuje na relatívne kvalitnú skladbu z hľadiska reprodukcie, z dôvodu silných ročníkov vo veku 10 – 49, v ktorých je takmer 57 % z celkovej populácie. V ďalšej tabuľke uvádzame pre porovnanie vekovú štruktúru za Slovensko.

Veková štruktúra Slovenska za obdobie 1991 – 2001

vek	1991	%	2001	%	2004	%
0 - 4	394 356	7,5	274 648	5,1	259 981	4,8
5 - 9	438 063	8,3	332 869	6,2	290 945	5,4
10 – 14	469 055	8,9	399 453	7,4	367 989	6,8
15 – 19	454 894	8,6	443 281	8,2	417 889	7,8
20 – 24	373 720	7,1	468 639	8,7	450 937	8,4
25 – 29	387 590	7,3	447 603	8,3	471 578	8,8
30 – 34	406 351	7,7	365 561	6,8	412 000	7,7
35 - 39	430 567	8,1	382 025	7,1	363 317	6,7
40 - 44	378 906	7,2	397 308	7,4	385 587	7,2
45 - 49	281 060	5,3	415 670	7,7	406 575	7,6
50 - 54	253 197	4,8	358 334	6,7	394 498	7,3
55 - 59	239 407	4,5	259 137	4,8	300 991	5,6
60 - 64	237 234	4,5	221 738	4,1	236 586	4,4
65 - 69	216 069	4,1	195 771	3,6	192 131	3,6
70 - 74	131 885	2,5	174 766	3,2	172 765	3,2
75 - 79	97 777	1,9	135 360	2,5	133 604	2,5
80 - 84	69 900	1,3	64 638	1,2	88 226	1,6
85	35 846	0,7	42 150	0,8	39 223	0,7

V roku 2004 vo veku najvyššej rodivosti žien (20-29 rokov) bolo 16,4% t.j. 37150 žien. V roku 2001 to bolo 15,8% t.j. 35 982 žien. V roku 1995 to bolo 12,9% s počtom 30 878 žien, kedy sa predpokladal nárast v najbližších rokoch na 36 tis. pri podiele 15 - 16 %. Vo fertilnom veku 15-49 rokov k roku 2004 bolo 52,4% t.j. 118 704 žien, v roku 2001 celkom bolo 53,9% t.j. 122 805 žien. V roku 1995 bol u tejto skupiny vyšší podiel (54,4% z celkového počtu žien) s počtom 130 208 žien. V najbližších rokoch sa predpokladá postupné znižovanie počtu žien vo veku najvyššej rodivosti o približne 30 tis. žien, čo bude znamenať v neskoršom období ďalšie znižovanie pôrodnosti.

Na základe uvedenej analýzy možno konštatovať, že veková štruktúra obyvateľov mesta je ešte pomerne priaznivá z hľadiska budúcej reprodukcie, ako i pre tvorbu zdrojov pracovných síl, pretože dochádza k vstupu silnejších ročníkov

obyvateľov z predproduktívneho veku do produktívneho veku, hlavne v skupinách 15 - 19, 20 – 24 ročných, ktorí predstavujú podiel 15,1% (64 149), v roku 2001 bol podiel 16,7% (71 306) , pritom v roku 1995 tvorili 15,8 %. Mladší 10 - 14 roční občania tvoria už len 5,4%, v roku 2001 tvorili 6,3%, čo je oproti roku 1995 (7,8%) menej o 2,4%. Uvedené skutočnosti tak stále vytvárajú určité predpoklady rastu aj z vlastných zdrojov obyvateľstva.

Štruktúra pohlaví a rodinného stavu

Štruktúra pohlaví

Z urbanistického hľadiska je štruktúra pohlaví dôležitým ukazovateľom, z ktorého sa modelujú základné požiadavky na socio-ekonomický rozvoj mesta, zabezpečenie občianskej vybavenosti, služieb i potrieb bývania uvedených skupín.
Ukazovateľom pomeru pohlavia je koeficient ***maskulinity*** resp***. feminility.*** Index sa počíta na 1000 obyvateľov. Index feminility sa v Bratislave pohybuje stabilne nad 52%. V hodnotení pohlavnej štruktúry na území mesta Bratislavy prevláda dlhodobo počet žien. Pri sčítaní v roku 1991 bol pomer 52,82 % žien k 47,32 % mužov, v roku 1999 bol pomer už 53% ku 47%. V roku 2004 prevládali ženy v pomere 53,2 % k 46,8 %. Oproti roku 1991 sa aktuálny pomer mierne zvýšil. V Slovenskej republike v priemere nie je až tak veľký rozdiel medzi oboma pohlaviami, aj keď i tu sa mierne zvyšuje súčasný stav žien. To znamená, že sa zvyšuje počet žien v Bratislave oproti počtu mužov a tento vplyv môže mať dopad na požiadavku malometrážnych bytov pre osamelé ženy hlavne vo vyššom veku.

Štruktúra podľa rodinného stavu

Rodina je základnou reprodukčnou jednotkou spoločnosti a pre populáciu má veľmi dôležitú hodnotu. V dôsledku meniacich sa podmienok sa zloženie a veľkosť rodiny mení. Znižuje sa priemerná veľkosť rodiny pričom prevažujú rodiny s dvoma deťmi. V štruktúre rodín sa zvyšuje podiel jedno rodičovských rodín, ktorých príčinou nie je len rozvod, ale značný podiel žien sa rozhodlo žiť mimo zväzku s partnerom. Skoré osamostatňovanie mladých ľudí a odchod z domu na americký spôsob života zatiaľ nie je na Slovensku rozšírené.

Z hľadiska rodinného stavu prevažuje obyvateľstvo vo zväzku s partnerom, t.j. ženatí resp. vydaté so 62 % podielom 210 492 obyvateľov z celkového počtu 339 413 obyvateľov nad 18 rokov, čo predstavuje 47,6% z celkového počtu. Priemerná dĺžka trvania manželstva do rozvodu činila 12,4 roka. Rozvedených je 25 370 obyvateľov, (5,7%), ovdovených je 27 019 obyv. (6,1%) a slobodných je 74 315 (16,8%).Údaje o rodinnom stave sú dôležité z hľadiska prognózovania novej bytovej výstavby podľa veľkosti a štandardu.

Sobášnosť a rozvodovosť

Počet uzatvorených manželstiev, ako aj hrubá miera sobášnosti zaznamenávali od roku 1992 do roku 2002 neustály pokles. Po roku 2002 sa sobášnosť mierne zvyšuje, keď sa zvyšuje sobášnosť posunutých spolu žijúcich partnerských dvojíc, ktorí si už zabezpečili dostatočné sociálne podmienky. V relatívnom vyjadrení v prepočte na tisíc obyvateľov bola hrubá miera sobášnosti v Bratislave najnižšia z celého Slovenska. Priemerná hranica veku sobášiacich sa posunula z 21 rokov na 26 - 27 rokov.

Vývoj sobášnosti a rozvodovosti

rok	sobášnosť	%	rozvodovosť	%
1980	3 350	8,8	1 094	2,9
1985	3 062	7,4	1 360	3,3
1990	3 119	7,0	1 397	3,2
1993	2 320	5,2	1 140	2,6
1994	2 165	4,8	1 158	2,6
1995	1 968	4,4	1 147	2,5
1996	2 058	4,5	1 243	2,7
1997	2 163	4,8	1166	2,6
1998	2 111	4,7	1309	2,9
1999	2 285	5,1	1 182	2,6
2000	2 196	4,9	1 134	2,53
2001	2 027	4,73	1 130	2,64
2002	2 185	4,66	1 178	3,16
2003	2 375	5,6	1 234	2,9
2004	2 470	5,8	1 208	2,8

Rozvodovosť ako negatívny spoločenský a demografický jav sa prejavuje v Bratislave najvyššou hrubou mierou rozvodovosti s 2,8 percenta, s podielom 11% z celkového počtu rozvodov na Slovensku. Na západnom Slovensku je 1,8 percenta, na strednom Slovensku 1,72 percenta a na východnom Slovensku 1,23 percenta. Index rozvodovosti, ktorý predstavuje pomer počtu rozvodov na 100 uzatvorených manželstiev bol 58,3.
Sobášnosť a rozvodovosť sú dôležité ukazovatele z hľadiska potrieb výstavby nových bytov a požiadaviek týchto skupín obyvateľstva na rôzne formy ubytovania. Uvedené ukazovatele poukazujú na zvyšujúci sa trend uplatnenia foriem penziónového bývania a malometrážnych bytov.

Cenzové domácnosti

V roku 2001 bola na území mesta 182 668 cenzových domácností pri priemernej veľkosti 2,34. Z hľadiska skladby obyvateľstva podľa typu a počtu členov prevažujú v skupine cenzových domácností CD úplných rodín s 45,8% t.j. 83 571, v roku 1991 bolo 56,5% t.j. 100 507 domácností z celkového počtu 177 966 CD. Neúplných rodín CD je 14,2% t.j. 25 884, v roku 1991 bolo 13,4%, CD jednotlivcov je 34,4 % t.j. 62 925, v roku 1991 bolo 29,7%. Celkove predstavuje nárast CD o 4 702 oproti roku 1990 a oproti roku 1980 o 40 269. Nárast medzi rokmi 1991 a 1980 činil 35 567 t.j. o 25% .

Z hľadiska bývania býva v jednom byte 1 CD v 83,3% t.j. 147 259, 2 CD a viac v 16,7%, t.j. 29 530.

Cenzové domácnosti podľa členenia

	I	II	III	IV	V	Mesto
spolu 1 CD	20 890	46 889	27 351	37 162	44 703	176 995
úplné CD	8 114	20 989	12 190	18 910	23 368	83 571
neúplné CD	2 641	6 523	3 646	5 244	7 830	25 884
nerodinné	775	1 234	936	814	856	4 615
jednotlivcov	9 360	18143	10 579	12 194	12 649	62 925
2 CD	699	1 627	666	1 068	940	5 000
3 CD	94	263	64	129	123	673
Spolu CD	21 683	48 779	28 081	38 359	45 766	182 668

Obyvateľstvo podľa pohybu

Demografická štruktúra Bratislavy je charakterizovaná špecifikami odrážajúcimi sa najmä:

- v nepriaznivom vývoji populácie obyvateľstva vo veku 0 - 14 predproduktívneho veku v súčasnom období a v zníženej pôrodnosti,
- v silnom zastúpení obyvateľstva v produktívnom veku v obidvoch zložkách, t.j. v ženskej i mužskej populácii,
- v raste poproduktívneho obyvateľstva vstupujúceho do dôchodkového veku.

Prirodzená reprodukcia - prirodzený pohyb

Prirodzený pohyb, ktorý je vyjadrením prirodzenej reprodukcie obyvateľstva je dôležitou kategóriou z hľadiska sledovania demografických kritérií a závery slúžia ako podklad pre spracovanie prognózy vývoja obyvateľstva. Prirodzený pohyb mení ako počet, tak vekovú a pohlavnú štruktúru obyvateľov. V prirodzenej reprodukcii sa podľa populačnej komisie OSN sleduje pôrodnosť, úmrtnosť, prirodzený prírastok, sobášnosť a rozvodovosť .

Prirodzený prírastok

Prirodzený prírastok prerástol v súčasnom období na území mesta do záporných hodnôt. Od roku 1995, keď dosiahol prvýkrát záporný stav o 163 obyvateľov, presiahol za sedem rokov až do roku 2002 celkom pokles o 4 355 obyvateľov, t.j. priemerne ročne o 620 obyvateľov. K roku 2004 predstavoval pokles 5 167obyvateľov pri ročnom priemere 574 obyvateľov. Od posledného sčítania obyvateľov v dôsledku transformácie spoločnosti obyvateľstvo mesta rástlo z vlastných zdrojov v minimálnej miere. V súčasnom období dosiahol stav kritickú depresnú hranicu, ktorú nepamätá história vrátane medzivojnového obdobia. V priemere poklesol prirodzený prírastok až 8 násobne oproti hodnotám v sedemdesiatych a osemdesiatych rokov. Posledné dva roky sa však prirodzený prírastok mierne upravuje aj keď je ešte stále v negatívnych číslach.

Vývoj prirodzeného prírastku obyvateľstva

rok	Bratislava	v %	Slovensko v
1990	1 448	3,3	4,8
1991	1 193	2,7	4,6
1992	894	2,1	4,0
1993	613	1,3	3,9
1994	211	0,5	2,8
1995	-163	-0,4	1,6
1996	-542	-1,1	1,7
1997	-500	-0,9	1,3
1998	-697	-1,6	0,8
1999	-745	-1,7	0,7
2000	-329	-1,54	0,4
2001	-724	-1,69	-0,2
2002	-655	-1,55	-0,2
2003	-510	-1,2	-0,1
2004	-302	-0,7	0,4

Prirodzený prírastok obyvateľov v Bratislave za 10 – ročné obdobia

Obdobie	celkom	ročný priemer
2004 - 2001	-2 191	-548
2000 - 1991	-65	-6,0
1990 - 1981	24 075	2 407
1980 - 1971	34 829	3 483
1970 - 1961	18 812	1 881

Priemerný úbytok z posledného decénia predstavuje záporné hodnoty - 65 obyvateľov . V osemdesiatych rokoch predstavoval ročný priemer 2 407 obyvateľov z celkového počtu 24 075 a v sedemdesiatych rokoch činil priemer 3 483 z celkového počtu 34 829. V šesťdesiatych rokoch predstavoval prirodzený prírastok priemerne 1 881 obyvateľov z celkového počtu 18 812 obyvateľov.

Pôrodnosť - natalita

Populačný vývoj zaznamenáva neustále znižovanie pôrodnosti. Pôrodnosť, ako aj prirodzený prírastok má na území mesta v posledných deväťdesiatych rokoch výraznejšie klesajúcu tendenciu. V priemere poklesla pôrodnosť o tretinu oproti 70-tym rokom. V 90-tych rokoch sa pôrodnosť pohybovala v priemere 8,7 percenta. V roku 2002 klesla na 7,5%. V 80-tych rokoch predstavovala pôrodnosť v priemere 14,6 %. V 70-tych rokoch pôrodnosť dosahovala priemer 18,6 %, v 60-tych rokoch priemerne dosiahla 13,8 % a v 50-tych rokoch 19,2 %. V porovnaní so Slovenskom má pôrodnosť v súčasnosti o 1/4 nižšie tendencie, na čo vplýva okrem iných faktorov i negatívny vývoj vo výstavbe bytov. V poslednom sledovanom roku 2002 sa pôrodnosť mierne zvýšila, na čo vplýva i vývoj počtu žien vo veku najvyššej rodivosti, vytvára dobré predpoklady na zvýšenie pôrodnosti i v určitom časovom období i v budúcnosti.

Pôrodnosť za posledných deväť rokov

Rok	Bratislava	v %	Slovensko v %
1990	5 339	12,3	15,1
1991	5 121	11,5	14,9
1992	4 706	10,6	14,1
1993	4 484	10,1	13,8
1994	3 940	8,8	12,4
1995	3 829	8,5	11,4
1996	3 416	7,6	11,2
1997	3 468	7,7	11,0
1998	3 275	7,3	10,7
1999	3 240	7,2	10,4
2000	3 400	7,59	10,2
2001	3 139	7,75	9,5
2002	3 201	7,51	9,5
2003	3 454	7,75	9,6
2004	3 672	8,12	10,0

Narodení v meste

Od roku 1945 do roku 2002 sa narodilo v Bratislave 281571 obyvateľov, čo predstavuje 65,9% narodených v meste a do roku 2004 už 288 697, čo predstavuje 66,2% podiel z celkového počtu obyvateľov mesta. Od roku 1960 sa narodilo 208 850 obyvateľov, čo predstavuje 48,99% podiel z obyvateľstva v roku 2002. Z celkového počtu obyvateľov uvádza miesto narodenia v Bratislave 52,9%, v inom okrese 37,5%. v Českej republike 3,5%, v cudzine 2,1%, 4% neudáva miesto narodenia. Z novoutvorených okresov Malacky, Pezinok , Senec a z bývalého okresu Bratislava - vidiek uvádza miesto narodenia 12,3% a bývalého Trnavského okresu 9,5% obyvateľov. V ostatných okresoch západného Slovenska sa narodilo 1,5 -9% obyvateľov mesta. Zo stredného a východného Slovenska pochádza rádovo o 5 - 8 krát menej obyvateľstva. Z Prahy pochádza 0,8% a z Brna 0,4% obyvateľov.

Úmrtnosť - mortalita

Úmrtnosť úzko súvisí so starnutím a s nárastom obyvateľstva, s predlžovaním veku, s rozširovaním chorôb a s negatívnym životným prostredím. Pohybuje sa v relatívne rovnomernej úrovni s tým, že vykazuje mierne stúpajúcu tendenciu od 50-tych rokov.

V roku 2004 počet zomretých prevýšil počet živonarodených. To znamená, že úbytok obyvateľstva pokračuje. V porovnaní so Slovenskom, ako aj s inými regiónmi, má Bratislava relatívne nižšiu percentuálnu úmrtnosť, na čo má vplyv vysoký podiel obyvateľov v produktívnom veku.

Úmrtnosť v Bratislave podľa desaťročných období

obdobie	Priemerná úmrtnosť v %
2001- 2004	9,1
2000 – 1991	8,7
1990 – 1981	8,8
1980 – 1971	8,6
1970 – 1961	6,9
1960 - 1951	5,8

Od roku 1945 zomrelo 167863 obyvateľov, čo predstavuje 39,5 % z celkového dnešného počtu obyvateľov. V 90-tych rokoch úmrtnosť dosiahla v priemere 8,6 %, pričom sa pohybovala sa v rozmedzí 8,3 - 8,9%. Dlhodobá úmrtnosť sa pohybuje na úrovni 8,5%.

Mechanická reprodukcia - migrácia

Mechanická reprodukcia predstavuje rozdiel medzi prisťahovanými a vysťahovanými obyvateľmi mesta v sledovanom období. Mechanický pohyb alebo migrácia spolu s prirodzeným pohybom výrazne ovplyvňujú rast mesta. V Bratislave sa tento ukazovateľ rozhodujúcou mierou podieľal na celkovom prírastku obyvateľstva.

Mechanická reprodukcia bola do roku 1996 dlhodobo pozitívna, aj keď v porovnaní s osemdesiatymi rokmi výrazne poklesla o 1/2 až 2/3 hodnoty. Po roku 1996 dosahuje záporné hodnoty.

Vývoj mechanickej reprodukcie obyvateľstva roky

Rok	Mechanická reprodukcia (prírastok, úbytok)	%
1990	2 613	5,9
1991	2 126	4,8
1992	774	1,7
1993	1 517	3,4
1994	1 780	4,0
1995	1 440	3,2
1996	777	1,7
1997	-393	0,1
1998	-1 151	0,3
1999	-510	0,1
2000	-258	-0,58
2001	-78	-0,18
2002	-390	-0,91
2003	-1 006	-2,3
2004	-76	0,02

Mechanický prírastok do mesta od začiatku 60-tych rokov predstavoval spolu 113 421 obyvateľov, čo predstavuje 26,7 %. Mechanický prírastok v dôsledku nedostatku bytov a ich príliš vysokej cene dosiahol v roku 2003 najnižšiu hodnotu od konca päťdesiatych rokov. V roku 2004 sa však výrazne upravil, aj keď je ešte stále v negatívnych číslach, je evidentné že zvýšená bytová výstavba v Bratislave má výrazný vplyv na mechanický pohyb obyvateľstva. Pri súčasnom počte rozostavanej bytovej výstavby sa dá očakávať postupný prechod do kladných čísiel.

Mechanické prírastky za desaťročné obdobia

obdobie	celkom	priemer za obdobie
2001 - 2002	-1550	387
2000 – 1991	6 102	610
1990 – 1981	30 833	3 083
1980 – 1971	42 318	4 232
1970 – 1961	33 584	3 358
	112 369	

Prisťahovaní - imigrácia

Podiel prisťahovaných v poslednom období výraznejšie poklesol hlavne z dôvodu nedostatku bytov resp. vhodného ubytovania na území mesta. Celkom sa od roku 1960 sa prisťahovalo 275 973 obyvateľov, čo predstavuje 64,9% z celkového počtu obyvateľov k roku 2004. Imigrácia oproti začiatku 90-tych rokov výrazne poklesla o viac ako polovicu. V

posledných dvoch rokoch má výrazne stúpajúcu tendenciu rastu prisťahovaných.

Prisťahovaní v rokoch 1990 - 1999

Rok	Prisťahovaní	%
1990	6 609	15,2
1991	6 265	14,2
1992	5 300	11,9
1993	5 623	12,6
1994	5 389	12,0
1995	4 552	10,8
1996	4 152	9,2
1997	3 693	8,1
1998	3 639	8,1
1999	3 462	7,7
2000	3 410	8,17
2001	3 950	9,22
2002	3 657	10,99
2003	4 035	9,48
2004	4 708	11,07

Vysťahovaní - emigrácia

Vysťahovaní predstavujú kategóriu obyvateľstva, ktorá bola prihlásená k trvalému pobytu. Z vysťahovaných predstavujú 70% obyvatelia prisťahovaní do piatich rokov. Celkom sa od šesťdesiatych rokov vysťahovalo 137 494 obyvateľov, čo predstavuje 32,3 % zo stavu obyvateľov v roku 2004. Vysťahovalectvo z Bratislavy predstavuje relatívne vyrovnaný štandard sedemdesiatych a osemdesiatych rokov s výraznejším zvýšením v posledných štyroch rokoch. V poslednom roku však dochádza k postupnému znižovaniu vysťahovalectva z mesta, čo súvisí s výraznejšou ponukou kvalitného bývania i s nárastom kvalitných a dostatočne ohodnotených pracovných miest, čo znamená že ponuka pracovných miest prevyšuje počet stavaných a odovzdávaných bytov.

Vysťahovaní v rokoch 1990 – 1999

Rok	Vysťahovaní	%
1990	3 996	9,1
1991	4 139	9,4
1992	4 526	10,2
1993	4 106	9,2
1994	3609	8,1
1995	3 112	6,9
1996	3 375	7,4
1997	4 086	9,1
1998	4 790	10,7
1999	3 972	8,9
2000	3 915	8,74
2001	4 028	9,4
2002	5 088	11,9
2003	5 041	11,8
2004	4 784	11,2

Celkový prírastok

Celkový prírastok obyvateľstva vyjadruje pomer medzi prirodzeným a mechanickým pohybom obyvateľstva Bratislavy. Celkový prírastok obyvateľstva od roku 1991 postupne prešiel do celkového úbytku. Tempo celkového úbytku v posledných 5 rokoch ovplyvňuje súčasná situácia v bývaní, ponuke pracovných miest, životných nákladoch a v neposlednom rade vo vyšších finančných nákladoch na služby. Pokles nastal hlavne z dôvodu zníženého prirodzeného prírastku obyvateľstva, odchádzkou za prácou mimo mesta i do zahraničia, nedostatkom bývania a zvýšeným sťahovaním hlavne staršieho obyvateľstva z mesta do okolitých obcí. Od roku 1960 celkový prírastok predstavuje 123 155 obyvateľov, čo predstavuje 28,8 %-ný podiel z dnešného stavu obyvateľstva. Za posledné dva roky 2003 - 2004 poklesol počet obyvateľov mesta o 1 894 obyvateľov. K roku 2204 sa však výrazne znížil, keď dosiahol zápornú hodnotu prírastku už len 378 obyvateľov.

Vzdelanostná štruktúra a profesná flexibilita

Kvalifikačná úroveň obyvateľstva predstavuje stupeň kultúrnej úrovne obyvateľstva vyjadrený školským vzdelaním. Kvalifikačná úroveň bratislavského obyvateľstva podľa profesijnej odbornosti je značne vysoká. V roku 2001 bolo z celkového počtu obyvateľov nad 15 rokov 79,5% odborne kvalifikovaných. Vysokoškolsky vzdelaných bolo 24,3%. Nárast za 10 rokov predstavoval 2,7%. Stredoškolsky vzdelaného obyvateľstva bolo 36,1%. Nárast za 10 rokov predstavoval 4%. Odborne vzdelaného 19,1%, keď pokles v tejto skupine predstavoval 1,2%. Obyvateľstvo so základným vzdelaním predstavovalo 14,9%, keď pokles činil 7,7% oproti roku 1991.
V roku 1991 činilo odborne vzdelané obyvateľstvo 20,3%, stredoškolsky vzdelané 32,1%/ a vysokoškolsky vzdelané 21,9% z celkového počtu obyvateľov mesta. Celkove je 74,3% obyvateľstva vysoko odborne kvalifikované.
V roku 1980 predstavoval podiel odborne vzdelaného obyvateľstva 14% a stredoškolsky vzdelaného 33%. Vysokoškolsky vzdelané obyvateľstvo predstavovalo 16,8%. Celkove v roku 1980 bolo 63,8% obyvateľstva vysoko odborne kvalifikované.

Neaktívne obyvateľstvo pripravujúce sa na povolanie, navštevujúce rôzne druhy škôl, vrátane predškolského veku, predstavovalo v roku 2001 58 564 obyvateľov t.j.13,7%. V roku 1991 však bol stav 102 784, čo činilo 23,2% z celkového počtu obyvateľov.

Kvalifikačná štruktúra obyvateľstva - 15-ročné a staršie obyvateľstvo

	1980	1991	%	2001	%
základné		76 688	22,6	55 256	14,9
odborné	14,0	69 O30	20,3	70 813	19,1
stredoškolské	33,0	108 914	32,1	133 624	36,1
vysokoškolské	16,8	74 255	21,9	89 716	24,3
bez vzdel. a nezist.		10 526	3,1	12 117	3,3
spolu		339 413		370 108	

V roku 2001 z obyvateľstva vysokoškolsky vzdelaného prevládajú absolventi s ukončením univerzitných odborov so 40%, technických odborov je 25,7%, ekonomických odborov je 19,7%, umeleckých 3,0%, poľnohospodárskych 2,1%. Ostatné vysokoškolské vzdelanie predstavuje 6% .

V roku 1991 z hľadiska skladby vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva predstavoval podiel univerzitných odborov s 38,8%, technických odborov 34,4%, ekonomických odborov 18,5%, umeleckých 3,1%, poľnohospodárskych 2,9%. Ostatné vysokoškolské vzdelanie predstavovalo 3,1% .

Z pohľadu medzinárodného hodnotenia je Bratislava po Prahe druhým najvzdelanejším regiónom postsocialistických krajín únie. Hodnotenie spracoval viedenský inštitút pre výskum kvalifikácie a výučby. Miera vzdelanosti dosahuje podľa tohto hodnotenia 201 bodov, Praha má 208 bodov. Štúdiu si dala urobiť rakúska hospodárska komora, aby bola schopnejšia odhadnúť kvalitu lokalít na trhoch, ktoré sa vstupom krajín strednej a východnej Európy do únie otvorili.

Ekonomická aktivita

Ekonomická aktivita patrí medzi základnú sociálno-ekonomickú klasifikáciu triedenia obyvateľstva. Obyvateľstvo sa triedi na ekonomicky aktívne a neaktívne.

Obyvateľstvo v Bratislave považujeme za značne ekonomicky aktívne. Stupeň ekonomickej aktivity je oproti ostatným oblastiam Slovenska podstatne vyšší. Ekonomická aktivita v Bratislave v roku 2004 činila 238,7 tis. obyvateľov s podielom 56,1%, čo je oproti SR priemer vyšší takmer o 10% (46,1%). Ekonomická aktivita v Bratislave k sčítaniu obyvateľov roku 2001 činila 221,4 tis. obyvateľov s podielom 55,7%, čo bol oproti SR priemer vyšší takmer o 9,6% (46,1%). Uvedený rozdiel poukazuje na zjavne vyšší stupeň hospodárskeho rozvoja.

Spôsobené je to hlavne:

- vysokým počtom produktívneho obyvateľstva,
- koncentráciou pracovných príležitostí,
- vyšším podielom pracujúceho obyvateľstva v poproduktívnom veku.

V roku 1991 bolo 238,9 tis. ekonomicky aktívnych obyvateľov s podielom 52,8%, oproti SR bol priemer vyšší takmer o 3,2% . V roku 1980 predstavovala ekonomická aktivita 55,7% podiel s celkovým počtom 211659 obyvateľov. Pokles oproti roku 1980 predstavuje 2,9%.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

Rok	Celkom	%	Muži	%	Ženy	%
1960	159,7	52,2				
1970	188,4	52,2				
1980	211,7	55,7	105,7	49,9	106,0	50,1
1991	235,7	53,3	116,2	49,3	119,5	50,7
1995	238,5	52,8	120,5	50,5	118,0	49,5
1996	238,9	52,8	117,8	49,3	121,1	50,7
2001	221,4	55,7	109,3	49,3	112,1	50,7
2004	238,7	56,1	117,7	49,3	121	50,7

Ekonomická aktivita obyvateľstva má postupnú mierne stúpajúcu tendenciu. Táto súvisí s postupným zvyšovaním produktívneho obyvateľstva. Vo výhľade predpokladáme postupné znižovanie počtu ekonomicky aktívnych osôb v súvislosti s odchodom silnejších ročníkov do dôchodkového veku. Vo verejnom sektore bolo zamestnaných 94 tis. ekonomicky aktívnych osôb, t.j. 39,4% z celkového počtu a v súkromnom sektore 44,2%.

Relatívne vysoký stupeň ekonomickej aktivity sa oproti minulému obdobiu udržal v dôsledku prechodu mladších a početnejších ročníkov do produktívneho veku. Vplyv na to mala hlavne pozitívne sa vyvíjajúca veková štruktúra v kategóriách 20 - 24, 25 -29, 30 - 34 a zvýšená miera ekonomickej aktivity žien.

Relatívne vyšší podiel ekonomickej aktivity žien oproti Slovensku vyplýva z rozsiahlej ponuky pracovných príležitostí na území mesta pre ženy v administratíve, štátnej správe a v ostatných nevýrobných odvetviach.

Významným ukazovateľom je podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov mesta z produktívneho veku. Z celkového počtu produktívneho obyvateľstva je 83% ekonomicky činných. Rozdiel medzi mierou ekonomickej aktivity a obyvateľstvom v produktívnom veku je 16,3%, t.j. 46,7%. V roku 1991 bol rozdiel 18% t.j. 43.tis.obyvateľov.

Národnostná štruktúra

Podľa národnostnej štruktúry prevláda v Bratislave obyvateľstvo slovenskej národnosti s 90,9%, maďarskej je 4,6%, českej národnosti je 2,6% obyvateľov, spolu 98,1%. Ďalej tu žijú občania národností uvedených v tabuľke. Pri sčítaní ľudu v roku 1930 bolo slovenskej národnosti len 48,5%, nemeckej však až 26,5 a maďarskej až 15,3%.

Vývoj obyvateľstva podľa národnostnej štruktúry

	2004	**%**	**2001**		**1991**	**%**	**1980**	**%**	**1970**	**%**
slovenská	387820	91,2	395761	92,3	401848	90,9	344637	90,6	274790	89,8
česká	8693	2,0	8607	2,0	11437	2,6	12126	3,2	11009	3,6
maďarská	15981	3,8	16451	3,8	20312	4,6	18731	4,9	16038	5,2
rómska	413	0,1	417	0,1	558	0,1				
poľská	383	0,1	339	0,1	368	0,1	247	0,1	150	0,1
nemecká	1221	0,3	1200	0,3	1265	0,3	872	0,2	1104	0,4
rusínska, ruská	912	0,2	860	0,2	265	0,06				
ukrajinská	521	0,1	452	0,1	410	0,1	539	0,2	363	0,1
ostatná	17904	4,2	7370	1,7	5733	1,3	2726	0,7	2065	0,7
spolu	425155		428672		**442197**		**380259**		**305932**	

Religiózna štruktúra

Religiózna štruktúra vyjadruje počet obyvateľstvo podľa príslušnosti k náboženskému vyznaniu. Religióznu štruktúru uvádzame z dôvodu analýzy využitia a potrieb sakrálnych objektov na území mesta.

V roku 2001 pri sčítaní obyvateľstva uvádzalo náboženské vyznanie 282 786 obyvateľov t.j. 66%., bez vyznania je 125 712 obyvateľov s podielom 29,3% a nezistené 20 174 so 4,7%. Oproti roku 1991 udalo vyznanie o 52 tis. obyvateľov viac. V roku 1991, kedy sa uskutočnilo prvé sčítanie obyvateľstva podľa náboženského vyznania, sa k niektorému náboženstvu prihlásilo 230 764 obyvateľov t.j. 51%., bez vyznania bolo 82 141 obyvateľov s podielom 18,6% a bez udania 29,2%.

Podľa sčítania v roku 2001 z celkového počtu obyvateľov podľa náboženského vyznania obyvateľstva prevládalo obyvateľstvo s rímsko-katolíckym vyznaním so 56,7% podielom, evanjelické 5,8% , gréckokatolícke 0,7%, pravoslávne 0,4%. K ostatným náboženstvám sa prihlásilo malé percento obyvateľov.

V roku 1991 z celkového počtu obyvateľov podľa náboženského vyznania prevládalo obyvateľstvo s rímsko-katolíckym vyznaním so 46,6% podielom, evanjelikov bolo 4,5%, gréckokatolíkov bolo 0,5%, pravoslávnych bolo 0,2%, ostatné náboženstvá predstavovali malé percento obyvateľov.

Obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

	2001	**%**	**1991**
bez vyznania	125 712	29,3	82141
rímskokatolícka	243 048	56,7	203504
evanjelická	24810	5,8	19964

gréckokatolícka	3 163	0,7	2057
pravoslávna	1 616	0,4	698
čsl. husitská	397	0,1	139
českobratská	0	0	184
reformovaná	1 918	0,5	938
apoštolská	484	0,1	199
bratská	652	0,2	269
Baptistická	613	0,2	373
kresťanské zbory ČR	769	0,2	115
evanjel. Metodistická	737	0,2	260
židovská	748	0,2	
starokatolícka	206	0,1	
adventistov 7 dňa	310	0,1	
Jehovovi svedkovia	1 827	0,4	
iné	1488	0,3	
nezistené	20 174	4,7	
	428 672		

3. Denne prítomné obyvateľstvo

Bratislava ako hlavné mesto Slovenskej republiky je centrom hospodárskeho, ekonomického, kultúrneho, spoločenského, vzdelávacieho a politického života. Tieto funkcie so sebou prinášajú neustály pohyb obyvateľstva zo všetkých oblastí a regiónov Slovenska, ako i zo zahraničia.

V Bratislave sú sústredené diplomatické úrady, obchodné zastupiteľstvá zahraničných firiem, ústredné orgány štátnej správy, samosprávy, hospodárske organizácie s celoslovenskou pôsobnosťou, vysoké školy, kultúra, vedecké inštitúty a ďalšie, ktoré svojím významom neustále priťahujú dochádzku a návštevnosť.

Okrem toho je Bratislava centrom hospodárskeho života Slovenska a širšieho regiónu, ako i iných účelových zložiek vzťahujúcich sa na obranu štátu. Tieto všetky funkcie spôsobujú, že Bratislava je výrazným centrom dochádzky do zamestnania, do škôl , za služobným a obchodným účelom, za turistikou a rekreáciou, športom a je hlavným organizačným, politickým, hospodárskym a školiacim strediskom.

Prítomnosť obyvateľstva trvalo nebývajúceho v meste spôsobuje, že na území mesta sa nachádza podstatne viac obyvateľstva, ktoré zaťažuje všetky funkčné systémy mesta, zariadenia občianskej vybavenosti, dopravné, komunikačné a inžinierske siete. Obyvateľstvo, ktoré trvalo nebýva v meste, nazývame ***dočasne denne prítomné obyvateľstvo***. Súbor obyvateľov spolu s trvalo bývajúcim obyvateľstvom nazývame ***denne prítomné obyvateľstvo***.

Na území mesta sa dočasne denne prítomné obyvateľstvo odhaduje v rozsahu cca 40-50% z trvalo bývajúceho obyvateľstva v celkovom počte 180 - 210 tis. obyvateľov. Pohyb kulminuje v rámci sezónnych prác, významných podujatí, ročných období a pohybuje sa v rozsahu 5 – 8% t.j. o 30 až 35 tis. obyvateľov smerom hore.

Z tohto počtu denne do zamestnania dochádza 76 - 80 tis. ekonomicky aktívnych obyvateľov z okolitého regiónu. Saldo dochádzky je 71 tis. obyvateľov. Z mesta odchádza pracovať 5-7 tis. obyvateľov. Do Rakúska približne 2 tis. obyvateľov. Za štúdiom do stredných a vysokých škôl dochádza v priemere 45 tis. študentov. Spolu to predstavuje približne 120 - 125 tis. obyvateľov. Úhrnom denne dochádza do mesta 140-150 tis. obyvateľov. Ostatných 30 tis. obyvateľov je ubytovaných dočasne na rôznych podnikových ubytovniach, hoteloch, penziónoch, rekreačných zariadeniach a na súkromí.

Z hľadiska denne prítomného obyvateľstva pretrváva nový fenomén 90-ych rokov a to čiastočne evidované obyvateľstvo zo zahraničia, hlavne z bývalých republík ZSSR, Vietnamu, ale aj Blízkeho, stredného i ďalekého východu, Číny, Indie, Pakistanu, Afganistanu a zo štátov Balkánu. Celkový počet sa odhaduje v rozmedzí 5 -10 tis. osôb, ktorý závisí od

sezónnych prác, ako i od migrácie do západných štátov. Špecifikum tvoria Vietnamci, ktorí sa zaoberajú sa prevažne obchodovaním na trhoviskách s cenovo výhodnými komoditami.

Prítomnosť zahraničných občanov je veľmi ťažko zistiteľná, pretože mnohí obyvatelia pracujú v metropole Slovenska načierno, bez pracovných povolení a nocujú u svojich zamestnávateľov, prípadne v neevidovaných ubytovniach alebo v objektoch bez akýchkoľvek hygienických zariadení, jedná sa hlavne o stavebných robotníkov. Stupeň mobility tohto typu obyvateľov je veľmi vysoký a prakticky nezistiteľný. Pre mnohých z nich je Bratislava prechodnou stanicou na ceste do vyspelých západných štátov.

4. Priestorové rozloženie obyvateľstva

Priestorové rozloženie obyvateľstva poukazuje na intenzitu demografických veličín v príslušnej mestskej časti, ktorá reprezentuje územnú zónu v jej stanovených hraniciach.

Obyvateľstvo podľa mestských častí

MČ	2004	2001	1996	1991	Výmera	Hustota na km² 2001	Hustota na km² 1996	Hustota na km² 1991
Bratislava I	**42 858**	**44 798**	**47 817**	**49 018**	**9,6**	**4 670**	**4 981**	**5 055**
Staré Mesto	42 858	44 798	47 817	49 018	9,6	4 670	4 981	5 055
Bratislava II	**108 316**	**108 139**	**112 956**	**112 419**	**92,5**	**1 170**	**1 221**	**1 215**
Pod. Biskupice	19 860	19 749	20 586	21 087	42,5	465	484	498
Ružinov	69 657	70 004	73 847	73 131	39,7	1 763	1 860	1 857
Vrakuňa	18 799	18 386	18 523	18 201	10,3	1 785	1 798	1 763
Bratislava III	**61 614**	**61 418**	**64 444**	**64 485**	**74,5**	**824**	**864**	**864**
Nové Mesto	37 130	37 418	39 977	40 317	37,4	1 000	1 066	1 069
Rača	20 287	20 172	21 068	20 784	23,6	855	893	882
Vajnory	4 197	3 828	3 399	3 384	13,5	283	252	251
Bratislava IV	**92 926**	**93 058**	**97 022**	**84 325**	**96,5**	**964**	**1 003**	**872**
Devín	982	884	733	771	13,9	64	52	56
Devínska N. V.	15 399	15 502	16 652	15 223	24,3	638	685	626
Dúbravka	34 525	35 199	38 920	37 442	8,6	4 092	4 525	4 354
Karlova Ves	33 212	32 843	31 662	22 154	10,9	3 013	2 878	2 057
Lamač	6 410	6544	7 224	7 004	6,5	1 006	1 111	1 087
Záhor. Bystrica	2 398	2 086	1 827	1 731	32,3	65	56	54
Bratislava V	**119 441**	**121 259**	**130 039**	**131 950**	**94,2**	**1 287**	**1 385**	**1 401**
Čunovo	914	911	783	816	18,6	49	42	44
Jarovce	1 239	1 199	1 087	1 124	21,3	56	51	53
Rusovce	2 093	1 922	1 700	1 759	25,6	75	66	69
Petržalka	115 195	117 227	126 469	128 251	28,7	4 085	4 406	4 450
Spolu	**425 155**	**428 672**	**452 781**	**442 197**	**367,3**	**1 167**	**1 233**	**1 206**

3.1.3. Východiská demografického vývoja

1. Urbanistické ukazovatele a trendy demografického vývoja

Pri návrhu nového ÚPN sa vychádza zo základných demografických ukazovateľov a kritérií vystihujúcich komplexnosť údajov potrebných pre riešenie celej územnoplánovacej problematiky. Prognóza budúceho vývoja obyvateľstva mesta vychádza zo štrukturálnej demografickej základne mesta a jeho zázemia, z údajovej základne sledovanej štatistickými úradmi, z demografických príručiek, z vlastných prieskumov a rozborov, ako aj z metodických demografických príručiek.

Súčasné problémy demografickej štruktúry Bratislavy sú charakterizované špecifikami odrážajúcimi sa najmä :

- ***v nepriaznivom vývoji populácie obyvateľstva predproduktívneho veku 0 - 14*** v súčasnom období,
- ***v priaznivom vývoji obyvateľstva ročníkov vstupujúcich do produktívneho veku***, ktorý sa odrazí v rozvoji demografického potenciálu,
- ***v silnom zastúpení obyvateľstva v produktívnom veku*** v obidvoch zložkách ženskej i mužskej populácie,
- ***v raste poproduktívneho obyvateľstva*** vstupujúceho do dôchodkového veku,

- ***v poklesnutom prirodzenom prírastku*** obyvateľstva z vlastných zdrojov,
- ***v poklese obyvateľstva mesta aj z migračných zdrojov*** spôsobených sťahovaním
- ***vo výrazne zníženej sobášnosti*** obyvateľov mesta, ako i v posune hranice sobášnosti z priemerného veku 21 na 29 rokov veku.

Z uvedených problémov je možné odvodiť tieto ***trendy:***

- ***demografický nárast z vlastného obyvateľstva možno očakávať v priebehu rokov 2005 - 2010,*** kedy silnejšie ročníky, ktoré vstúpili z predproduktívneho do produktívneho veku, dosiahnu priemerný sobášny vek, v tomto období možno predpokladať postupné zvyšovanie rastu pôrodnosti a tým aj rastu obyvateľstva z vlastných zdrojov, čo sa už začalo prejavovať; ***výraznejšie zvýšenú pôrodnosť však možno očakávať až po roku 2006***, kedy vstúpi do veku najvyššej rodivosti cca 40 tis. žien, čo sa prejaví v posune rastu obyvateľstva z vlastných zdrojov v priemere o 3 - 4 roky,
- ***migračný prírastok obyvateľstva zo sťahovania*** môže priaznivo ovplyvniť rast mesta, avšak za podmienky cenovo primeraných podmienok pre bývanie,
- z dlhodobého hľadiska ***nastupuje proces starnutia*** vlastného obyvateľstva z dôvodu prechodu silných populačných ročníkov do dôchodkového veku, čím sa postupne zmení priaznivá veková štruktúra produktívneho obyvateľstva v prospech obyvateľstva v poproduktívnom veku,
- z dlhodobého pohľadu je žiadúce ***znížiť vekovú štruktúru*** v prospech mladších vekových skupín, z dôvodu ekonomických i sociálnych súvislostí a to podporovaním bytovej výstavby pre mladé rodiny i ostatné obyvateľstvo mesta ako v málopodlažnej, tak i viacpodlažnej zástavbe,
- ***obyvateľstvo mesta je však relatívne stále mladé*** s možným predpokladom aktívnej reprodukcie,
- ***priemerný vek obyvateľstva mesta sa bude postupne zvyšovať***, čo spôsobí zníženie počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva, čím sa vytvoria podmienky pre intenzívnejší nárast dochádzky za prácou z okolitých regiónov a zvýšený dopyt po prechodnom ubytovaní v zariadeniach penziónového a hotelového typu,
- ***vzdelanostná štruktúra***, ktorá predstavuje dynamický a perspektívny potenciál Bratislavy ***bude narastať,*** čo si vyžiada potrebu uvažovať s prípravou územia určeného pre rozvíjanie nových progresívnych podnikov a high tech centier vyžadujúcich si kvalifikovanú pracovnú silu,
- využitie potenciálu mladého predproduktívneho obyvateľstva, pripravujúceho sa na povolanie, umožní podporovať rozvoj vedeckovýskumnej základne ako aj zavádzanie nových špičkových výrob,
- trvalý ***nárast cenzových domácností spôsobí zvýšený dopyt po nových bytoch***, čo sa odrazí v postupnom nedostatku bytov a v náraste dvoj až trojčlenných domácností bývajúcich v jednom byte,
- z dôvodu výrazne zníženej pôrodnosti v deväťdesiatych rokoch bude potrebné ***podporiť migráciu mladého obyvateľstva*** z okolitých regiónov do mesta prípravou územia na výstavbu bytov, a tak pokryť vytvárajúcu sa hrozivú demografickú priepasť v tejto vekovej štruktúre,
- ***pre zvýšenie pôrodnosti*** bude potrebné na úrovni mesta pripraviť také propopulačné opatrenia, ktoré umožnia podporiť rozvoj z vlastného obyvateľstva, hlavne sociálnymi a územno-technickými podmienkami.

2. Prognóza vývoja obyvateľstva

Prognóza vývoja sa odvíja od súčasného špecifického charakteru demografického vývoja, ktorý je daný predovšetkým doterajším a predpokladaným vývojom koeficientov pôrodnosti a úmrtnosti, resp. poklesom pôrodnosti pri relatívne stabilnej úmrtnosti v rozsahu 9 - 10%. Ďalej sa odvíja od migrácie obyvateľstva do mesta a to z možnosti prisťahovania a vysťahovania sa z mesta. Výrazne závisí od hospodárskych, ekonomických a sociálnych podmienok v meste, ktoré ovplyvnia, či mladí ľudia nájdu uplatnenie, a tým zabezpečia dostatočnú reprodukciu vlastného obyvateľstva. V neposlednej miere závisí aj od možností prijatia mladého obyvateľstva z okolitých regiónov, vhodného z hľadiska udržania kvalitnej vekovej a vzdelanostnej štruktúry.

Tendencie k poklesu pôrodnosti sú od roku 1950, kedy sa pohyboval koeficient pôrodnosti v Bratislave okolo 23%, v osemdesiatych rokoch okolo 16% a v súčasnosti pod 10%. Úmrtnosť si zachováva tendenciu vyrovnanosti s miernym nárastom. Uvedené tendencie spôsobujú výraznú zmenu, ku ktorej dochádza vo vekovej skladbe obyvateľstva.

Za hlavný vplyv, ktorý bude mať na vývoj obyvateľstva, možno považovať starnutie obyvateľstva a zvyšovanie podielu vekových skupín nad 60 rokov na celkovom počte obyvateľstva, čo sa odráža aj v prognóze rastu obyvateľstva z vlastných zdrojov. Predpokladá sa, že tieto tendencie sa budú zosilňovať a budú vyvolávať celý rad sociálnych dôsledkov na území mesta. Odhaduje sa, že starnutie spôsobí zvýšený podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku, ktorý po roku 2030 na území mesta môže tvoriť viac ako 25%, t.j. štvrtinu vlastného obyvateľstva., resp poklesom pôrodnosti pri relatívne stabilnej úmrtnosti podiel v rozsahu 9 - 10%.

Uvedené tendencie boli premietnuté do navrhovaných prognóz vývoja obyvateľstva mesta, z ktorých vyplynuli varianty vývoja - pesimistický, stabilizovaný, a rozvojový. V definovaní uvedených variantov bol vyjadrený odhad možného vývoja obyvateľstva na základe súčasných znížených a dočasne utlmených demografických ukazovateľov. Jednotlivé demografické koeficienty, ktoré boli použité pre výpočet variantných prognóz, boli analyzované na základe možných vstupov, ovplyvnených budúcim sociálno-ekonomickým rozvojom na území mesta, v jeho regióne i v štáte. Varianty uvažovali so zastavením dlhodobého poklesu pôrodnosti a s jej postupným miernym vzrastom, líšia sa však tým, kedy tento bod nastane. Taktiež uvažovali s rastom strednej dĺžky života u obidvoch pohlaví, pričom rozdiel bol v tempe rastu. Vo vývoji migrácie sa ráta s rastom atraktivity Bratislavy pre prisťahovalcov jednak domácich, ale i zahraničných.

Uvedené prognózy uvažovali s rôznorodým vývojom obyvateľstva. **Pesimistický variant** uvažoval so znížením na úroveň 389,7 tis obyvateľov k roku 2030. V prípade, že sa nepripravia podmienky na zastavanie poklesu, uvažoval ešte s horším variantom na úroveň 375,8 tis. obyvateľov.

Stabilizovaný variant predpokladal minimálny rozvoj obyvateľstva. Prírastky obyvateľstva odhadoval v rozmedzí 0-1%. Saldo migrácie sa uvažovalo na úrovni 700 obyvateľov ročne. Tento variant prognózy uvažoval s veľmi miernym nárastom obyvateľov Bratislavy v počte 459,7 tisíc obyvateľov k roku 2030.

Rozvojový variant vychádzal z predpokladu vývoja mladého obyvateľstva, že jednotlivé kategórie budú predstavovať intenzívnejší rast. Uvažoval s nárastom na 540 tis. obyvateľov k návrhovému roku 2030. Tento variant bol prebratý aj do návrhu nového územného plánu mesta Bratislavy

3.1.4. Prognóza vývoja obyvateľov podľa územného plánu

1. Prognóza vývoja obyvateľov za celé mesto

Prognóza vývoja obyvateľov v ÚPN je odvodená od disponibility riešeného územia, od predpokladaného územného rozvoja, od možného potenciálu zastavania územia, od schválených a navrhovaných smerov ďalšieho investičného rozvoja územia. Najdôležitejším fenoménom, ktorý ovplyvňuje vývoj v Bratislave je, že obyvateľstvo mesta začína výraznejšie starnúť. V priebehu 30 rokov prejde do dôchodkového veku cca 200 tis. obyvateľov v produktívnom veku. Naproti tomu do produktívneho veku vstúpi pri optimálnych podmienkach len cca 90 tis. obyvateľov z predproduktívneho veku, čo znamená, že sa vytvorí saldo mínus 110 tis. ekonomicky aktívnych obyvateľov. Tieto tendencie sú premietnuté do prognózy vývoja do roku 2030.

Z hľadiska demografických ukazovateľov sa predpokladá, že pôrodnosť sa začne zvyšovať až po roku 2006 a bude postupne mierne rásť až po rok 2025 v súlade s dnešnými oddialenými trendmi sobášnosti, na ktoré majú výrazný vplyv sociálne opatrenia spoločnosti, dostatok bytov, ako i finančné a pracovné podmienky.

Prírastky obyvateľstva sa predpokladajú mierne vyššie, na úrovni v hrubých mierach 0-2% s tým, že na konci tretej dekády nastane postupný prechod do mínusových hodnôt. Trvalé prirodzené úbytky v mínusových hodnotách sa počítajú až po roku 2028. Vyšší variant predpokladal podstatne výraznejšiu migráciu. Saldo migrácie sa uvažuje v rozsahu od 2500 do 3500 obyvateľov ročne.

Demografický potenciál vyplývajúci z návrhu veľkosti plôch z hľadiska zabezpečenia potenciálnych ľudských zdrojov, vyvolá požiadavky na zvýšenú migráciu obyvateľov do mesta v rozsahu cca 1979 obyvateľov ročne v období do roku 2020 a až 2120 obyvateľov do roku 2030. Znamená to, že priemerný prírastok z migrácie za 5 ročné obdobie by mal predstavovať cca 9895 až 10550 obyvateľov. Vyhľadom na celkovú územnú disponibilitu smernej veľkosti mesta k návrhovému roku 2030 je súhrnný potenciál obyvateľov v počte 591,2 tis. obyvateľov.

Migrácia obyvateľov do mesta z iných regiónov z hľadiska predpokladov rozvoja mesta by nemala byť výraznejšia oproti dnešnej úrovni. Potenciálna smerná veľkosť mesta, bude doplňovaná novou migráciou zo zdrojov súčasného prítomného obyvateľstva, ktoré už na území mesta pôsobí či už ako študujúce alebo zamestnané obyvateľstvo. V UPN sa preto predpokladá stabilizácia týchto prítomných obyvateľov, ktorí sa v meste chcú trvalo usídliť .

Z odhadu prognózy vyplýva, že vývoj počtu obyvateľov bude výraznejšie rásť pri predpokladanom priemernom raste o 3 750 obyvateľov ročne hlavne z migrácie.

Prognóza predpokladá podstatne vyššiu migráciu ***z dôvodu značného odchodu produktívneho obyvateľstva do dôchodku, čo znamená že bude potrebné vytvoriť podmienky pre prisťahovaných z migrácie.***

Prognóza vývoja obyvateľstva do roku 2030 podľa disponibility územia

	2000	2002	2005	2010	2015	2020	2030
Narodení	3400	3201	4960	5770	5710	5790	5680
Zomrelí	4.089	3856	3840	4000	4320	4620	4920
Prirodzený prírastok	- 329	-655	1120	1770	1390	1170	760
Saldo migrácie	-258	-390	1500	3000	4979	4979	5650
Celkový prírastok	-587	-1045	2620	4770	6369	6149	6410
ÚPN celkom (v tis. obyv.)	**447,8**	**427,0**	**440,5**	**464,4**	**496,3**	**527,1**	**591,2**
Miera pôrodnosti	7,6	7,5	11,6	13,1	12,3	11,9	11,2
Miera úmrtnosti	9,	9,0	9,0	9,1	9,3	9,5	9,7

V prognóze je navrhovaná disponibilita územia pre 591,2 tis. obyvateľov k roku 2030. V priestorovom rozvoji sa počíta s prírastkom pre 125 tis. obyvateľov oproti dnešnému stavu. Navrhovaná disponibilita vychádza s rozvojového variantu k roku 2030.

Uvedená prognóza nepredstavuje maximálny strop zastavanosti a disponibility územia. Maximálna únosnosť mesta sa pohybuje v rozmedzí 600 - 650 tis. obyvateľov v jeho dnešných hraniciach.

Prognóza obyvateľov podľa vekovej štruktúry

Prognóza vývoja obyvateľov Bratislavy podľa vekových skupín

Rok	Celkom	0-14	15-29	30-44	45-59	60 a viac
2000	447877	66558	107186	99355	101044	70472
2002	427049	60605	105849	91456	99447	70737
2005	440500	63200	95500	100400	102600	78800

2010	464400	68500	94200	99000	103000	99700
2015	496300	83400	81900	106200	96800	128000
2020	527100	89600	105400	88600	108100	135400
2030	591200	102300	126500	122300	98700	141300
v %						
2000		14,9	23,9	22,2	22,6	15,7
2002		14,1	24,7	21,3	23,2	16,5
2005		14,3	21,7	22,8	23,3	17,9
2010		14,8	20,3	21,3	22,2	21,4
2015		16,8	16,5	21,4	19,5	25,8
2020		17,0	20,0	16,8	20,5	25,7
2025		17,6	20,6	20,1	16,9	24,8
2030		17,3	21,2	20,7	16,7	23,9

Prognóza vývoja obyvateľstva podľa jednotlivých skupín ukazuje postupný nárast obyvateľstva vo vekovej skupine predproduktívneho obyvateľstva a podstatne výraznejší nárast obyvateľstva vo vekovej skupine poproduktívneho obyvateľstva, kde sa očakáva až štvrtinový podiel zložky.

Prírastok nových obyvateľov z hľadiska potenciálu rozvojových plôch najviac ovplyvní vekové skupiny v produktívnom a predproduktívnom veku.

2. Prognóza vývoja obyvateľov za bratislavské mestské časti a okresy

Z hľadiska priestorového členenia je prognóza vývoja obyvateľov spodrobnená pre jednotlivé bratislavské mestské časti a okresy. V tejto prognóze je možné vidieť základné územné rozdiely v navrhovanom rozvoji a to podľa prírastkov obyvateľstva.

Prognóza obyvateľstva podľa mestských častí a okresov

MČ - okres	**1991**	**2001**	**2004**	**2030**
I	***49 018***	***44 798***	***42 858***	***67 555***
Staré Mesto	49 018	44 798	42 858	*67 555*
II	***112 419***	***108 139***	***108 316***	***133 731***
Pod.Biskupice	21 087	19 749	19 860	21 175
Ružinov	73 131	70 004	69 657	91 516
Vrakuňa	18 201	18 386	18 799	21 040
III	***64 485***	***61 418***	***61 614***	***85 412***
Nové Mesto	40 317	37 418	37 130	49 630
Rača	20 784	20 172	20 287	28 482
Vajnory	3 384	3 828	4 197	7 300
IV	***84 325***	***93 058***	***92 926***	***138 580***
Devín	771	884	982	2 500
Devínska Nová Ves	15 223	15 502	15 399	33 165
Dúbravka	37 442	35 199	34 525	37 710
Karl. Ves	22 154	32 843	33 212	34 560
Lamač	7 004	6 544	6 410	20 145
Záhorská Bystrica	1 731	2 086	2 398	10 500
V	***131 950***	***121 259***	***119 441***	***165 988***
Čunovo	816	911	914	2 100

Jarovce	1 124	1 199	1 239	12 370
Rusovce	1 759	1 922	2 093	4 140
Petržalka	128 251	117 227	115 195	147 378
spolu	***442 197***	***428 672***	***425 155***	***591 266***

V prognóze najvyšší prírastok dosahuje V. okres, nasleduje IV. okres a potom II. okres. Najnižšie prírastky dosahuje III. okres.

Prírastky obyvateľstva podľa okresov medzi rokmi 2004 a 2030

Okres	**Počet obyvateľov**
Bratislava I	24 697
Bratislava II	25 415
Bratislava III	23 798
Bratislava IV	45 654
Bratislava V	46 547
Mesto spolu	**166 111**

V tabuľke sa uvádzajú rozdiely riešenia v potenciálnych prírastkoch obyvateľstva podľa disponibility územia za jednotlivé okresy.

Z hľadiska demografických prírastkov sa najväčší prírastok očakáva v mestskej časti Lamač, Petržalka, Ružinov a Staré Mesto, nasleduje Dúbravka, Nové Mesto a Vrakuňa.

Najväčšie rozvojové lokality, ktoré ovplyvnia prírastok obyvateľov sú Lamačská brána, Petržalka juh, Chalupkova a Twin City.

Z hľadiska okresov je najväčší prírastok v V. a IV. okrese, pomerne vyrovnaný prírastok by mal byť v I., II. a III. okrese.

Prírastky a úbytky obyvateľov v mestských častiach 2004-2030

Mestská časť	**Obyvateľstvo**
Staré Mesto	24 697
Podunajské Biskupice	1 315
Ružinov	21 859
Vrakuňa	2 241
Nové Mesto	12 500
Rača	8 195
Vajnory	3 103
Devín	1 518
Devínska Nová Ves	17 766
Dúbravka	3 185
Karlova Ves	1 348
Lamač	13 735
Záhorská Bystrica	8 102
Čunovo	1 186
Jarovce	11 131
Rusovce	2 047
Petržalka	32 183

3. Prognóza vývoja prechodne bývajúcich obyvateľov za okresy

Pre potreby dimenzovania špecifických druhov občianskej vybavenosti, nárokov na dopravné systémy a technickú infraštruktúru bola spracovaná prognóza vývoja prechodne bývajúcich obyvateľov pre návrh ÚPN. Táto prognóza predstavuje podrobné priestorové rozloženie v jednotlivých súčasných i navrhovaných ubytovacích zariadeniach pre prechodne bývajúcich ako sú penzióny, slobodárne, zamestnanecké ubytovne, podnikové hotely, školské internáty pre študentov, domovy mládeže a vysokoškolské internáty.

Prechodne bývajúce obyvateľstvo za okresy, potenciál k r. 2020 a 2030 -

Okres	Obyv.	Prechod ubyt.	Z toho: školské intern., DM a VŠI	Obyv.	Prechod ubyt.	Z toho: školské intern., DM a VŠI	Obyv.	Prechod ubyt.	Z toho školské intern., DM a VŠI
Rok	**2001**	**2001**	**2001**	**2020**	**2020**	**2020**	**2030**	**2030**	**2030**
Bratislava I	44798	15 720	7 900	58 800	17 400	5 039	59 600	17 800	5 039
Bratislava II	108139	21 920	500	120 900	22 700	776	126 500	23 200	936
Bratislava III	61418	17 960	3 275	76 000	17 800	3 423	82 300	18 500	3 423
Bratislava IV	93 058	19 500	10 386	105 900	23 200	12 190	119 700	25 100	13 190
Bratislava V	121259	10 850	1 314	145 700	14 400	2 566	151 800	15 800	2 766
Mesto	428 672	85 950	23 375	507 300	95 500	23 994	539 900	100 400	25 354

4. Prognóza vývoja cenzových domácností

Prognóza vývoja cenzových domácností bola spracovaná na základe súčasných trendov vývoja tejto demografickej kategórie. Uvádza sa pre zdôvodnenie požiadaviek na výpočet potreby bytov a ich možnej veľkostnej štruktúry.

Štruktúra cenzových domácností

Štruktúra cenzových domácnosti dosahuje v poslednom období značne meniaci sa charakter z hľadiska veľkosti a zloženia. Narastá počet neúplných rodinných domácností a jednotlivcov. Uvedené trendy sa premietli aj do prognózy rozvoja. V prognóze sa vychádza z predpokladu, že sa bude počet členov cenzových domácností postupne znižovať z úrovne 2,34 na 2,19 členov tvoriacich domácnosť v roku 2030. Narastie počet neúplných rodinných domácností a jednotlivcov. Projekcia cenzových domácnosti je odvodená od demografickej prognózy vývoja obyvateľstva.

Prognóza vývoja cenzových domácnosti

	2001	2005	2010	2015	2020	2030
priemerný počet členov CD	2,34	2,32	2,29	2,25	2,22	2,21
Počet členov CD (tis.)	**189 100**	**189 700**	**201 500**	**220 500**	**237 400**	**267 500**

Požiadavky na veľkosť bytov sa odvíjajú od prognózy vývoja cenzových domácnosti členenej podľa počtu členov.

Prognóza vývoja CD podľa počtu členov

Prognóza CD podľa počtu členov bola spracovaná na základe potrieb pre výpočet návrhu veľkosti bytových jednotiek a vychádzala z predpokladov doterajšieho vývoja.

Vývoj CD do roku 2030

	2000	2005	2010	2015	2020	2030
1 - členná	69 400	69 241	72 943	79 160	84 514	94 428
	36,7	36,5	36,2	35,9	35,6	35,3
2 - členná	47 842	47 804	50 577	55 125	59 113	66 340
	25,3	25,2	25,1	25	24,9	24,8
3 - členná	34 038	34 525	37 278	41 454	45 343	51 895
	18	18,2	18,5	18,8	19,1	19,4
4 - členná	30 256	30 731	33 046	36 603	39 883	45 475
	16	16,2	16,4	16,6	16,8	17
5 a viac	7 564	7 398	7 657	8 159	8 546	9 363
	4	3,9	3,8	3,7	3,6	3,5
Celkom	**189 100**	**189 700**	**201 500**	**220 500**	**237 400**	**267 500**

V UPN sa predpokladá mierny nárast trojčlenných a štvorčlenných domácností, s poklesom domácnosti jednotlivcov a miernym poklesom 2 a 5 členných domácností. Tieto predpokladané tendencie vyvolajú potrebu väčších štandartných i

nadštandardných bytov, s výraznými požiadavkami na kvalitu bývania a životného prostredia. V tejto prognóze sa predpokladá zvyšujúcu sa úroveň životných, ekonomických a hospodárskych podmienok v meste, čo umožní rozvoj demografickej základne hlavne mladého obyvateľstva.

5. Prognóza denne prítomného obyvateľstva

Vzhľadom k tomu, že na území mesta sa nachádza podstatne viac obyvateľstva, ktoré zaťažuje všetky zariadenia občianskej vybavenosti i komunikačné a inžinierske siete okrem vlastného trvalo bývajúceho obyvateľstva bola vypracovaná prognóza predpokladaného vývoja prítomného obyvateľstva.

V súčasnosti vychádzame z prepočtov a odhadov, že na území mesta je cca 180 - 210 tis. obyvateľov dočasne denne prítomného obyvateľstva v závislosti od ročných období. Pohyb kulminuje v rámci sezónnych prác, významných podujatí, ročných období a pohybuje sa v rozsahu 5 – 8% t.j. o 30 až 35 tis. obyvateľov smerom hore.

V prognóze sa uvažuje, že podiel prítomného obyvateľstva v pomere k trvalo bývajúcemu sa nebude výrazne zvyšovať a bude oscilovať na úrovni dnešného podielu v rozsahu 48 – 60% vrátane návštevníkov mesta. To znamená, že v návrhovom období k roku 2030 sa predpokladá celkový počet v rozsahu 872 - 944 tis. denne prítomných obyvateľov, s čím sa uvažuje pri záťaži jednotlivých mestských funkcií. Prognóza predpokladá, že súčasné prítomné obyvateľstvo sa stabilizuje v meste na trvalý pobyt.

Prognóza vývoja denne prítomného obyvateľstva (v tis. obyv.)

	2001	2004	2007	2030
Trvalo bývajúce	428,7	425,1	426,6	591,2
Denne prítomné	180,0 - 210,0	180,0 – 215,0	235,5 - 303,7	281,2 - 352,6
Prítomné spolu	**608,7 - 639,0**	**605,0 – 640,0**	**662,1 - 730,3**	**872,4 -943,8**

6. Základné nástroje populačnej a demografickej politiky mesta

Základné nástroje populačnej politiky mesta spočívajú v regulovaní vývoja obyvateľstva - prírastku resp. úbytku obyvateľstva. Reguláciu je možné uskutočňovať sociálnou a investičnou politikou v prospech vlastného obyvateľstva. Avšak negatívne dôsledky spojené hlavne so zníženým prirodzeným ako i mechanickým prírastkom je nutné ovplyvňovať aj inými druhmi nástrojov populačnej politiky medzi ktoré patria:

- usmerňovaná bytová výstavba,
- príprava pozemkov na bytovú výstavbu,
- umožnenie získania lacných stavebných pozemkov určených na bývanie,
- podpora a realizácia výstavby sociálnych a malometrážnych bytov pre mladé rodiny a pre obyvateľov v dôchodkovom veku,
- podpora v zabezpečovaní opatery detí v predškolskom veku v zariadeniach určených pre túto činnosť,
- zákonné opatrenia na možnosť získania podpôr pre existenciu mladej rodiny,
- systém využívania podporných fondov určených pre pronatálnu politiku mesta,
- legislatívna podpora pre odovzdanie kompetencií zo štátnej správy samosprávam miest a obcí, určených na podporu pôrodnosti a rozvoja mladej rodiny,
- podpora rozvoja nových a spoločensky účelových pracovných miest,
- podpora migračných trendov do mesta umožnením dočasného bývania v rôznych penziónoch, internátoch a pod.

3.2. ZÁKLADNÉ SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ PREDPOKLADY ROZVOJA

Územný plán rieši základné otázky racionálneho rozvoja mestskej ekonomiky z pohľadu rozvoja výrobných síl a ekonomického využitia zdrojov pracovných síl. Územný plán predpokladá, že rozvoj výrobných síl sa bude opierať o kvalitu, štruktúru i územné rozmiestnenie zdrojov pracovných síl a pracovné sily sa budú prispôsobovať potrebám efektívneho rozvoja výrobných síl.

Cieľom riešenia územného plánu je vytvoriť čo najpriaznivejšie podmienky rozvoja trhu práce pri dodržiavaní zásad efektívnosti rozvoja mesta tak, aby bola zabezpečená zamestnanosť predstavujúca optimálne ekonomické využitie zdrojov pracovných síl a ich kvalifikovanosť.

Za rozhodujúce sa považujú vzájomné väzby medzi demografickým vývojom, bilanciou pracovných síl, potrebou bytov a potrebou základných druhov občianskej vybavenosti.

Z týchto dôvodov je venovaná mimoriadna pozornosť vývoju zamestnanosti a tvorbe nových pracovných príležitostí v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave, pretože mesto so svojou širokou ponukou pracovných možností je výrazne atakované nielen obyvateľstvom z okolitých i vzdialenejších regiónov Slovenska, ale i z menej rozvinutých štátov východnej a juhovýchodnej Európy.

3.2.1. Predchádzajúci vývoj zamestnanosti a súčasný stav

1. Vývoj zamestnanosti

Existujúca štruktúra ekonomických aktivít v Bratislave je výsledkom dlhodobého vývoja v rozmiestňovaní jednotiek výrobných i nevýrobných činností. Výhodná geografická poloha, prírodné podmienky a zdroje pracovných síl umožnili

založenie rôznych výrobných i nevýrobných činností, čo sa odrazilo aj na pozitívnom vývoji zamestnanosti.

Zamestnanosť obyvateľov mesta Bratislavy dynamicky rástla nepretržite od polovice minulého storočia, s výnimkou niekoľko krátkych medzivojnových období a bola úzko spojená s rastom obyvateľstva. Rast zamestnanosti v meste bol trojnásobne intenzívnejší ako rast zamestnanosti na Slovensku.

Rozsiahly rast zamestnanosti v meste nastal v povojnovom období po roku 1950 až do 90-tych rokov, spojený s výraznou investičnou činnosťou v oblasti výstavby priemyselných podnikov celoštátneho významu, občianskej vybavenosti, služieb a hlavne bytov. Od roku 1960 sa rast zamestnanosti takmer zdvojnásobil. Za posledných desať rokov sa v zamestnanosti mesta výrazne prejavila transformácia a reštrukturalizácia hospodárskych odvetví, čo malo za následok kolísanie v celkovom počte pracovných miest, ale tiež i zmenu štruktúry vykazovania zamestnanosti.

Vývoj zamestnanosti (podniková metóda) v porovnaní s vývojom obyvateľstva

Rok	Bratislava	Index rastu	Slovensko	Index rastu	Zamestnanosť	Index rastu
1961	260 962	1,00	4 191 977	1,00	170 900	1,00
1965	271 534	1,04	4 373 595	1,04	192 900	1,13
1970	305 932	1,17	4 537 290	1,08	218 911	1,28
1975	340 939	1,30	4 739 301	1,13	252 532	1,48
1980	381 186	1,46	4 991 168	1,19	266 700	1,56
1985	417 103	1,60	5 161 789	1,23	285 013	1.67
1991	442 197	1,69	5 274 335	1,26	295 625	1,73
1995	452 053	1,73	5 363 676	1,27	306 235	1,79
1996	452 288	1,73	5 378 900	1,28	325 525	1,90
1997	451 395	1,73	5 383 500	1,29	349 072	2,04
1998	449 547	1,72	5 393 382	1,29	349 351	2,04
1999	448 292	1,72	5 398 657	1,29	346 897	2,03
2000	447 877	6,68	5 400 679	2,17	341 191	2,0
2001	428 608	6,40	5 379 780	2,17	338 523	1,98
2002	427 049	6,37	5 379 161	2,17	335 178	1,96
2003	425 533	6,35	5 380 053	2,17	320 751	1,87
2004	425 155	6,30	5 384 822	2,17	311338	1,.82

Za posledných 38 rokov od roku 1960 počet obyvateľov Bratislavy vzrástol 1,7 krát, Slovenska len 1,3 krát, ale zamestnanosť narástla dvojnásobne.

2. Organizačná štruktúra

K roku 2004 bolo na území mesta evidovaných 26 121 právnických subjektov, čo predstavovalo oproti roku 1995, keď pôsobilo na území mesta 16 084 subjektov, nárast o 10 037 subjektov t.j. 38,4%. V roku 2002 bolo na území mesta evidovaných 21 224 právnických subjektov, za 2 roky predstavuje nárast o 4 897 subjektov. Oproti roku 1990 predstavuje nárast desaťnásobok. Oproti roku 2000 je to nárast o 2 274 subjektov t.j. 9,6%, čo značí že na území mesta neustále prebieha značná dynamika pohybu a transformácia jednotlivých subjektov.

Štruktúra organizačných subjektov

rok	organizácie	súkr. subj.	štát. podn	zahraničné	obchodné	VOS	komandit.	s.r.o.	a.s.	družstvá	fyzic.osoby
2004	26 121	20 144	13	571	18 692	131	72	16 745	1 744	199	45 297
2002	21 224	16 038	14	513	14 818	126	54	13 087	1 551	202	37 517
2001	22 282	17584	15	626	16 117	161	55	14 266	1 635	225	42 603
2000	23 847	18 980	23	484	17 281	206	57	15 355	1 663	291	54 379
1999	20 130	19 477	19	420	14 854	172	50	13 154	1 388	237	40 945
1998	24 718	17 560	80	548	18 516	292	64	16 448	1 712	331	43 976
1997	24 439	17 128	117	526	17 558	317	58	15 753	1 430	375	51 959
1996	19 163	9 199	122	477	13 719	268	47	12 278	1 126	288	42 055
1995	15 322	7 239	155	406	11 189	248	26	10 035	880	272	43 275

Podľa právnych foriem v roku 2004 pôsobilo 20 144 súkromných podnikov, v roku 2002 16 038, čo je oproti roku 1999, kedy v meste pôsobilo 19,477, nárast o 667 súkromných organizačných subjektov. Oproti r.1995 je to však nárast o 12,905. V roku 2004 bolo už len 13 štátnych podnikov, čo je oproti roku 1999 pokles o 6 štátnych podnikov. Zahraničných právnických subjektov bolo 571, čo je nárast oproti roku 1999 o 151 podnikov. Obchodných spoločnosti bolo 18 692, spol. s ručením obmedzeným 16 745. Akciových spoločnosti bolo 17 44 a družstevných 199. Fyzických osôb celkom bolo 45

297. Samostatne hospodáriacich roľníkov bolo 156, čo je pokles o 47 oproti roku 1999, kedy bolo 203. Slobodné povolanie malo 2 223 osôb, čo je naopak zasa nárast o 717 t.j. o 47%, kedy bolo 1506.

3. Ukazovatele zamestnanosti podľa kategórií

Sektorová štruktúra

Sektorová štruktúra poukazuje na využitie pracovných zdrojov mesta z hľadiska členenia podľa efektívnosti skladby hospodárstva mesta. Poznanie umožňuje formovať štruktúru sektorov v dlhodobom plánovaní a rozvíjaní vlastných zdrojov, ako aj v orientácií usmerňovania vzdelanostnej štruktúry obyvateľstva.

Z hľadiska skladby jednotlivých sektorov podľa územnej metódy je v súčasnosti najvýznamnejším tretí sektor so 79,5% podielom (v roku 2002 bol len 73,7% podiel), druhý sektor predstavuje 20,1% (v roku 2002 mal 25,3% podiel), prvý sektor nepredstavuje takmer žiadny význam, keď jeho podiel činí 0,4%. Podľa územnej metódy je na území mesta zamestnaných 314057 pracovníkov.

Podľa podnikovej metódy bolo v roku 2004 zamestnaných 311 338 pracovníkov, z toho v I. sektore bolo 1026, v II sektore 70486 a v treťom sektore 239 826 pracovníkov. V roku 2001 bolo zamestnaných 338 523 pracovníkov, z toho v prvom sektore 1 186, v druhom 85 230 a v treťom 252 107 pracovníkov. V roku 1999 bolo zamestnaných 346 847 pracovníkov, z toho v I. sektore bolo 3327, v II sektore 87679 a v treťom sektore 255841 pracovníkov. Podniková metóda zahrňuje všetkých zamestnancov pracujúcich v meste, ako aj v pobočkách a pracoviskách mimo územia mesta.

Pracovné príležitosti podľa sektorov (územná metóda)

Rok	celkom	I. sektor	%	II. sektor	%	III. sektor	%
1961	170 900	1 795	1.1	87 789	51,3	81 316	47,6
1965	183 887	2 073	1,1	88 457	48,1	93 357	50,8
1970	218 911	4 456	2,0	95 822	43,8	118 631	54,2
1975	241 237	4 341	1,8	96 635	40,1	140 261	58,1
1980	266 700	4 744	1,8	98 036	36,7	163 920	61,5
1985	285 013	4 753	1,7	102 947	36,1	177 313	62,2
1990	297 100	5 393	2,1	102 387	34,5	189 329	63,7
1995	306 235	1 833	0,6	72 298	23,6	232 104	75,8
1997	317 782	1 910	0,6	75 173	23,6	240 699	75,8
1998	307 258	1 762	0,6	73 340	23,8	232 156	75,6
1999	299 056	1 440	0,5	66 315	22,2	231 301	77,3
2000	305 107	1 253	0,4	66 799	21,9	237 055	77,7
2001	310 015	1 405	0,5	68 283	22,0	240 327	77,5
2002	304 065	1 449	0,5	65 071	21,4	237 545	78,1
2003	301 497	1 331	0,5	62 504	20,7	237 662	78,8
2004	314 057	1 374	0,4	63 088	20,1	249 595	79,5

Územná metóda zahŕňa zamestnancov pracujúcich na území mesta.

Odvetvová štruktúra

Odvetvová štruktúra predstavuje základný pohľad na hospodársku štruktúru Bratislavy. Vychádza zo sledovania výkazov podľa evidenčných a prepočítaných bilančných stavov ako i podľa členenia na hlavné a vedľajšie zamestnanie. Odvetvová štruktúra v Bratislave je charakterizovaná značne rozsiahlou polyfunkčnou štruktúrou so zastúpením takmer všetkých výrobných i nevýrobných odvetví hospodárstva štátu.
V odvetvovej štruktúre prevládajú v súčasnosti obchodné služby, výskum a vývoj s 18,6% podielom. Druhým odvetvím sú obchodné a obslužné činnosti s 18,5% podielom, tretím je priemysel so 14,5% podielom, štvrtým odvetvím je doprava, pošty a telekomunikácie s 9,6%, piate školstvo má 7,1% podiel. Stavebníctvo je až na šiestom mieste s 5,5% zastúpením.

Trh práce podľa odvetví

Odvetvie	2002	%	2004	%
Pôdohosp., rybolov	1 449	0,5	1 374	0,4
Priemysel	47 317	15,6	45 636	14,5
Stavebníctvo	17 754	5,9	17 452	5,5
Obchod	64 120	21,1	57 950	18,5
Hotely, reštaurácie	6 501	2,1	7 836	2,5
Doprava, pošta, telekom.	28 098	9,3	30 110	9,6
Peňažníctvo, poisťovníctvo	14 737	4,8	16 670	5,3
Obchod. služby, výskum	51 733	17,0	58 455	18,6

Verejná správa	17 429	5,7	20 582	6,6
Školstvo	21 410	7,0	22 340	7,1
Zdravotníctvo, sociálne st.	16 711	5,5	17 786	5,7
Ostatné verejné služby	16 806	5,5	17 846	5,7
Spolu	304 065	100	314 057	100

5. Zamestnanosť z hľadiska regionálnych väzieb

Pre vymedzenie trhu práce v Bratislave je potrebné vychádzať zo širších interregionálnych vzťahov, nakoľko dopyt a ponuka práce vo významnej miere presahuje hranicu mesta. Pri jeho vymedzení je možné použiť za základné kritériá príťažlivosť a dosah centra z hľadiska zamestnanosti vo vzťahu k vlastnému obyvateľstvu a príťažlivosť a spádovitosť celomestskej a nadmestskej vybavenosti a služieb centra, za ktorým dochádzajú obyvatelia sídiel zo zázemia.

V prvom kritériu je dôležitým ukazovateľom dostatok pracovných príležitostí z hľadiska profesijných a zárobkových možností, kde príťažlivosť, dosah a sila sa prejavuje v schopnosti zapojiť do pracovného procesu čo najviac pracovných zdrojov z vlastného územia s presahujúcou ponukou pracovných možností aj pre obyvateľstvo z okolitých sídiel v závislosti od ich sily. V regióne je dosah pôsobenia Bratislavy vyjadrený vzťahom počtu pracovných príležitostí a počtom obyvateľov vo vzťahu k dosahu pôsobenia jednotlivých okolitých okresných centier v rámci kraja, ako i pôsobením vzdialenejších krajských sídiel Trnavy a Nitry. V poslednom období stále väčší význam majú väzby na Viedenský priestor, najmä po vstupe Slovenska do EÚ.

V druhom kritériu sa vyjadruje pôsobenie, sila a príťažlivosť celomestskej a nadmestskej vybavenosti a služieb nadmestského významu z hľadiska dochádzky z okolitých sídiel, na základe ktorých sa vymedzuje spádovitosť jednotlivých sídiel.

Trh práce z hľadiska regionálnych väzieb predstavuje jeden z dôležitých ukazovateľov ekonomickej úrovne mesta a jeho postavenia v okolitom zázemí. Centralita Bratislavy je výsledkom všetkých socio-ekonomických zložiek, ktoré vplývajú na zamestnanosť a jej intenzitu. Väzby a vzťahy mesta k okolitému územiu pôsobia do určitej vzdialenosti od samotného mesta, čím vytvárajú územie určitej veľkosti, v ktorej má ústredné postavenie a tvorí jadro regiónu. Hodnotenie vplyvu mesta závisí na zvolených kritériách a názory na jeho veľkosť sa rôznia, čo sa prejavuje aj v pomenovaní jednotlivých území ako mestský región, metropolitné územie, metropolitný región, aglomerácia, konurbácia a pod.

Bratislava z hľadiska tohto členenia sa hodnotí ako ***metropola*** a jej zázemie ako **metropolitný región**. V rámci tejto metropoly je vykazovaná :

- aglomerácia väčších i menších miest závislých na jadre,
- koncentrácia ekonomických, sociálnych, kultúrnych a administratívnych činností,
- vysoká hustota a rast obyvateľstva zoberajúca sa hlavne nepoľnohospodárskymi činnosťami,
- špecializované aktivity v centre / napr. finančníctvo, bankovníctvo, informačné služby a technológie a pod./,
- dominantné postavenie centra v kultúrnom, spoločenskom a ekonomickom živote regiónu,
- koncentrácia dopravných spojov národného a medzinárodného významu,
- prisťahovalectvo z iných oblastí,
- zvýšené požiadavky na služby, vybavenosť, prácu a bývanie.

Pre vymedzenie regiónu trhu práce Bratislavy sa použili za základné kritériá príťažlivosť a dosah centra z hľadiska zamestnanosti vo vzťahu k vlastnému obyvateľstvu a príťažlivosť a spádovitosť nadmiestnej vybavenosti a služieb centra, za ktorým dochádzajú obyvatelia sídiel zo zázemia.

V rámci regiónu Bratislavy sa výrazne vymedzujú tri okruhy dochádzkových vzdialeností v závislosti od sily stupňa dochádzkovej izochróny a dnes predstavujú 3 pásma v časových izochrónach 15, 30 a 45 minút. Polovica dochádzajúcich z dennej dochádzky pochádza z prvej zóny, 25% z druhej zóny, 15% z tretej zóny a 10% zo vzdialenejších pásiem.

6. Koncentrácia zamestnanosti v meste vo vzťahu k jeho aglomerácii

Koncentrácia pracovných príležitostí v Bratislave predstavuje zdroj pracovných príležitostí nielen pre obyvateľov samotného mesta, ale aj pre niekoľko desaťtisíc pracovníkov z iných sídiel. Zo vzťahu pracovné príležitosti a pracovné sily vznikajú väzby, ktoré zasahujú rôzne veľké územia okolo Bratislavy ako centra pracovných príležitostí. Toto územie predstavuje bratislavská metropolitná aglomerácia. Mesto z hľadiska zamestnanosti poskytuje značné pracovné možnosti pre obyvateľov zázemia, čo však na druhej strane spôsobuje značnú záťaž na dopravnú infraštruktúru, pretože dochádzka za zamestnaním je v časovo dostupnej izochróne značná.

Koncentrácia pracovných príležitostí v Bratislave je vyjadrená indexom intenzity zamestnanosti, ktorá predstavuje podiel pracovných príležitostí v prepočte na 100 obyvateľov. V roku 2004 rozdiel medzi ekon. aktivitou a intenzitou predstavoval 15,6%. V roku 2001 rozdiel medzi ekon. aktivitou a intenzitou predstavoval 15,5%. V roku 1999 rozdiel medzi ekon. aktivitou a intenzitou bol 22,3%, čo značí že za prácou do mesta prichádza denne okolo 100 až 120 tis. pracovníkov, v závislosti od sezónnych prác.

Intenzita zamestnanosti v %

	1961	1970	1975	1980	1985	1990	1995	1999	2001	2004
Intenzita	**65,5**	**71,6**	**74,1**	**70,0**	**68,3**	**66,9**	**68,0**	**77,3**	**71,2**	**71,7**
rozdiel + -		+ 0,5	+ 2,5	- 4,1	- 1,7	- 1,4	+ 1,1	-1,6	-6,1	+0,5
Ekonomicky aktiv.	52,2	52,2	59,4	55,7	50,8	53,3	52,8	55,0	55,7	56,1
Intenzita/EA	13,3	19,4	14,7	14,3	17,5	13,6	15,2	22,3	15,5	15,6

7. Priestorová štruktúra

Priestorová štruktúra v Bratislave je charakterizovaná v zmysle zákona o územnosprávnom členení z roku 1995 podľa štátosprávnych okresov a v zmysle zákona o Bratislave z roku 1991 podľa samosprávneho členenia na mestské časti. Zamestnanosť podľa priestorovej štruktúry je uvedená v členení na okresy a mestské časti.

Zamestnanosť v okresoch podľa organizačných subjektov - podniková metóda

Okres /Rok	**2004**	**2003**	**2002**	**1999**	**1996**
Bratislava I	132 990	150 576	165 205	167 194	172 749
Bratislava II	94 160	90 403	92 660	99 799	98 449
Bratislava III	42 364	39 638	41 304	43 675	46 466
Bratislava IV	25 074	24 133	23 457	21 435	18 669
Bratislava V	16 750	16 000	16 767	14 744	13 637
Mesto spolu	**311 338**	**320 751**	**339 393**	**346 847**	**349 970**

Z tabuľky podľa podnikovej metódy vyplýva, že najviac vykazujúcich zamestnancov je v I. okrese so 42,7%, v roku 1999 bolo 48,2% a II. okrese s 29%, keď v roku 1999 bol 28,8% podiel. Spolu poskytujú 227 150 t.j.73%, v roku 2002 bolo 257 865 pracovných príležitostí t.j.76% z celkového počtu na území Bratislavy. V roku 1999 poskytovali 266 993 prac. príležitostí, o 1% viac ako v roku 2002 a o 4% viac ako v roku 2004. V ostatných troch okresoch podľa tejto štruktúry pracuje len 27% t.j. 84 188 pracovníkov, v roku 2002 bolo 24%. Tento nepomer poukazuje na absolútne nepriaznivo rozloženú priestorovú štruktúru, kde koncentrácia spôsobuje vysoký pohyb za prácou, pretože v okresoch I a II býva len 151 174 obyvateľov čo predstavuje 35,6% obyvateľov, v roku 2002 bývalo 152 937 obyvateľov pri 35,7% podiele a v roku 1999 bývalo v týchto dvoch okresoch 157 872 obyvateľov s 35,2% podielom.

Ekonomická aktivita predstavuje 72,3 tis. obyvateľov a v roku 2002 bola 73,1 tis. obyvateľov, čo značí, že do uvedených okresov dochádzalo v roku 2004 154,8 tis. pracovníkov denne a v roku 2002 dochádzalo 184,7 tis. pracovníkov denne. V roku 1999 predstavovala ekonomická aktivita obidvoch okresov 86,1 tis. obyvateľov a dochádzalo v rámci mesta 181 tis. pracovníkov. Uvedené ukazovatele poukazujú na postupné zmierňovanie rozdielov v dochádzke medzi okresmi. Ak sa vezme do úvahy, že cca 80 tis. pracovníkov dochádza z Bratislavského regiónu mimo územia mesta, tak vnútromestská dochádzka predstavuje 100 tis. obyvateľov denne.

Zamestnanosť v okresoch podľa organizačných subjektov – územná metóda

Okres /Rok	**2004**	**%**	**2003**	**%**
Bratislava I	74 333	23,7	71 992	23,9
Bratislava II	88 687	28,2	81 567	27,1
Bratislava III	65 348	20,8	63 398	21,0
Bratislava IV	42 704	13,6	40 952	13,6
Bratislava V	42 985	13,7	43 588	14,4
Mesto spolu	**314 057**	**100**	**301 497**	**100**

Z tabuľky podľa územnej metódy vyplýva, že najviac vykazujúcich zamestnancov je v II. okrese s 28,2%, I. okrese s 23,7% a v III. okrese s 20,8% podielom. Spolu poskytujú 228 368 pracovných príležitostí t.j.72,7% z celkového počtu na území Bratislavy. V ostatných dvoch juhozápadných okresoch bolo podľa územnej metódy 85 689 pracovníkov, čo spolu predstavovalo 27,3% podiel. Podľa tejto štatistickej metódy je územné rozloženie trhu práce priaznivejšie oproti metóde sledovania podľa podnikovej metódy. Štatistická ročenka Bratislavy za rok 2004 však neuvádza príčiny tak vysokých rozdielov.

8. Nezamestnanosť

Vzniknuté trhové mechanizmy po roku 1990, zmena vlastníckych vzťahov, transformácia, reštrukturalizácia a privatizácia ovplyvnili trh práce a kapitálu v SR výrazne aj vznikom nezamestnanosti, na území hlavného mesta SR Bratislavy aj nezamestnanosti charakteru voľných štruktúrotvorných rezerv.
Nezamestnanosť v Bratislave od roku 1990 výraznejšie vzrástla, hlavne v dôsledku reštrukturalizácie v podnikoch, ale i vstupu mladých ročníkov do produktívneho veku. Vývoj nezamestnanosti postupne poklesol a od 1993 si udržuje relatívne ustálenú rovnováhu v rozmedzí 8 - 11 tisíc nezamestnaných.

Vývoj nezamestnanosti

Rok	Nezamestnaní	z toho ženy	Miera nezamestnanosti
1990	2 531	1 416	0,89
1991.	19 512	11 534	6,53
1992	10 883	6 359	3,81
1993	13 510	7 808	4,50
1994	11 594	6 826	5,01
1995	10 780	6 475	4,66
1996	9 731	5 673	4,11
1997	8 743	5 180	4,11
1998	10 656	6 098	4,37
1999	15 335	8 075	5,82
2000	13 616	7 362	5,04
2001	11 946	6 275	4,32
2002	10 380	5 586	4,01
2003	8 308	4 552	3,21
2004	7 715	4 285	3,16

V roku 2004 bolo v evidencii 7 715 uchádzačov o prácu, z toho 4 285 žien t.j. 55,5%. V roku 2002 bolo v evidencii 10 380 uchádzačov o prácu, z toho 5 586 žien t.j. 54,2%, čo predstavuj pokles o 2 665 za dva roky. Miera nezamestnanosti poklesla na 3,16, kým v roku 2002 bola 4%. Z nezamestnaných absolventov škôl 13,9% (1075) prevládajú absolventi SOŠ s maturitou so 4,7%, stredných odborných učilíšť s maturitou s 2,9% a absolventi VŠ tiež s 2,9%. Robotníkov je nezamestnaných 18,3%, ostatných bez zaradenia 67,8%. Počet uchádzačov o zamestnanie predstavoval 4 974.

V roku 2003 bolo 2 024 voľných pracovných miest, v roku 2002 bolo 2 862, v roku 1999 len 912 miest. Hmotné zabezpečenie poberalo v roku 2003 celkom 3 824 nezamestnaných t.j. 49,6%, v roku 2002 celkom 3 575 nezamestnaných t.j. 27,5%. V roku 1999 to bolo 6 158 t.j. 66,6%. Nezamestnaných absolventov bolo v roku 2002 celkom 1 195 mladistvých a v roku 1999 bolo 1 672 mladistvých.

Vývoj nezamestnanosti má rôznorodú tendenciu podľa mesačných i ročných období s postupným klesajúcim trendom. Nezamestnanosť výrazne ovplyvňujú štrukturálne zmeny v hospodárstve mesta, v podnikovej sfére i v súkromných spoločnostiach, ktoré pôsobia na území mesta i v okolitom regióne, kde je výrazná dochádzka i odchádzka za prácou.

Podľa priestorového porovnania jednotlivých okresov najvyššia nezamestnanosť, čo do počtu je najviac nezamestnaných V. bratislavskom okrese s 37,4%, konkrétne v Petržalke a v II. okrese 23,4%. Miera nezamestnanosti je najvyššia v piatom a druhom okrese.

Nezamestnanosť podľa bratislavských okresov

Okres /Rok	2004	%	2002	%	1999	%
Bratislava I	654	8,5	1 155	11,1	1 365	8,9
Bratislava II	1 806	23,4	2 257	21,7	3 699	24,1
Bratislava III	1 013	13,1	1 080	10,4	1 684	11,0
Bratislava IV	1 354	17,6	1 958	18,9	2 527	16,5
Bratislava V	2 888	37,4	3 930	37,9	6 060	39,5
Mesto spolu	**7 715**	**3,16**	**10 380**	**4,47**	**15 335**	**5,8**

Nezamestnanosť by mala mať charakter voľných štruktúrotvorných rezerv, ktorého trend by nemal prekračovať hranicu 3 - 5% z celkového stavu ekonomicky aktívneho obyvateľstva vo výhľadovom období. Uvedený ukazovateľ v Bratislave sa už dlhodobo udržuje. Nezamestnanosť je dôležitý ukazovateľ jednak z hľadiska potreby tvorby nových pracovných miest a jednak pre umiestňovanie nových ekonomických činností.

3.2.2. Východiská, problémy a trendy demografického rozvoja mesta na trhu práce

V tejto časti sú zhodnotené problémy a trendy zamestnanosti v jednotlivých odvetviach hospodárstva mesta.

1. Zamestnanosť vo výrobných odvetviach

Zamestnanosť v odvetví poľnohospodárstva a lesníctva

V tomto odvetví pracovalo k roku 2004 spolu 1 374 pracovníkov, v roku 2002 spolu ešte 1 449 pracovníkov. V poľnohospodárstve sa zameriava činnosť na prímestské poľnohospodárstvo so zameraním na rastlinnú a ovocinársku výrobu sprevádzanú ústupom živočíšnej výroby. Výroba sa zameriava na produkty s vyššou pridanou hodnotou, a tým i na väčší obrat s vyššími príjmami.

V lesníctve prevažuje starostlivosť o mestské lesy, o ich údržbu a ochranu s postupným znižovaním hospodárskej činnosti.

Napriek tomu intenzita hospodárskej činnosti nie je na zodpovedajúcej úrovni.

Problémy a trendy

Poľnohospodárstvo na území Bratislavy má v súčasnosti ekonomické problémy a rozvojové zámery mesta znamenajú ďalšie zábery pôdneho fondu, ktorého výmery jednotlivé poľnohospodárske podniky pokladajú už v súčasnosti za hranicu prahových výmer. Živočíšna výroba, nachádzajúca sa vo väčšine lokalít v dotyku s obytným prostredím, je svojím nárokom na pásma hygienickej ochrany limitom a brzdou optimálneho rozvoja obytného prostredia. Preto je potrebné sa zamerať na prímestský typ hospodárenia s prevažnou orientáciou na zeleninársku a ovocinársku výrobu s obmedzovaním živočíšnej výroby, kde je možné zamestnanosť v primeranej miere zvýšiť. V oblasti vinohradníctva sa jedná o zachovanie tradičnej (historickej) vinárskej výroby a zachovanie vinohradov v obraze mesta.

V oblasti lesníctva je základnou úlohou spravovať a ochraňovať lesy vo forme lesoparku zameraného na rekreačnú, oddychovú a športovú činnosť. Ťažobnú a intenzívnu lesohospodársku výrobu je potrebné presunúť mimo hranice mesta. V rámci Bratislavského lesného parku a v nadväznom území je potrebné budovať rekreačné strediská, ktoré umožnia zvýšiť orientáciu na turistický ruch a tým podporiť zvýšenie zamestnanosti v tomto odvetví.

Zamestnanosť v odvetví priemyslu a stavebníctva

Priemysel

V odvetví priemyslu k roku 2004 pracovalo 45 636 pracovníkov, v roku 2002 spolu 47 317 pracovníkov, čo je pokles o 1 681. Najviac pracovníkov pracovalo v odvetví rozvodu elektriky, vody a plynu 22,9% podielom. Výrazne vzrástla výroba dopravných prostriedkov. Najviac poklesla v odvetví textilná a odevná výroba a v chémii. Celkový mierny nárast výroby v posledných rokoch bol ovplyvnený nárastom cien surovín a energií. Podiel pridanej hodnoty však naďalej klesá. Dnešné výrobné objemy predstavujú iba 30 až 50 % objemov pred rokom 1990. Podniky v odvetví priemyslu sa podieľali na celoslovenskej priemyselnej výrobe 29**%** a z hľadiska zamestnanosti 9,4 %.

Stavebníctvo

Zamestnanosť v stavebníctve je výsledkom transformačných zmien v tomto odvetví. V stavebnej výrobe je zamestnaných už len 5,9%. Podľa územnej metódy v roku 2004 pracovalo 17 452 pracovníkov. V roku v 2002 bolo zamestnaných 17 754 pracovníkov. Oproti roku 1998, keď bolo 22 391 pracovníkov pri 7,5 % z celkovej zamestnanosti v Bratislave, predstavuje značný pokles o 4939 pracovníkov. Podiel pracovníkov klesá postupne od roku 1974, keď v stavebníctve pracovalo 42 198 pracovníkov a zamestnanosť dosahovala až 18 % z celkovej zamestnanosti.

Priemerný evidenčný počet zamestnancov v stavebníctve

Roky	1990	1991	1995	1998	2002	2004
Pracovníci	48 181	37 013	23 744	22 391	17 754	17 452
Počet podnikov	27	40	115	146	99	86

K roku 2004 (posledné dostupné údaje) v stavebníctve prevláda zamestnanosť v malých súkromných podnikoch do 50 zamestnancov s 50 % podielom (43), v stredných podnikoch do 250 zamestnancov 40,7 % (35), vo väčších od 250 do 500 zamestnancov je 5,8% (5)a vo veľkých podnikov nad 500 zamestnancov je 3,5% (3).

V roku 2002 v stavebníctve prevládala zamestnanosť v malých súkromných podnikoch do 100 zamestnancov so 78,1% podielom. Do 500 zamestnancov bolo 18,2% a veľkých podnikov nad 500 zamestnancov bolo 5.

Zamestnanosť v odvetviach komerčnej a nekomerčnej infraštruktúry

Zamestnanosť v odvetviach komerčnej a nekomerčnej infraštruktúry výrazne vzrástla hlavne po roku 1990, kedy prišlo k výraznému nárastu podielu súkromnej sféry v odvetví obchodu a služieb. V posledných rokoch v podielových ukazovateľoch zamestnanosť vzrástla takmer vo všetkých odvetviach komerčnej infraštruktúry. Najviac vzrástla v odvetví vnútorného obchodu a obchodných služieb. V odvetviach nekomerčnej infraštruktúry mimo verejnej správy zamestnanosť naopak výraznejšie klesala hlavne z dôvodov nízkej ohodnotenosti a finančnej poddimenzovanosti.

Zamestnanosť v odvetviach nevýrobnej sféry je charakterizovaná väčšou rovnomernosťou s najvyšším podielom v odvetví školstva, verejnej správy, obrany a povinného sociálneho zabezpečenia. V roku 2004 pracovalo v odvetví 249 595 pracovníkov so 79% podielom. V roku 2002 pracovalo v odvetví 237 545 pracovníkov so 78,1% podielom. V roku 1999 pracovalo v odvetví 255 841 pracovníkov.

2. Východiskové ukazovatele zamestnanosti použité pri návrhu prognózy pre ÚPN

V ÚPN sa vychádza zo základných ukazovateľov zamestnanosti a demografických kritérií, ktoré postihujú celú štruktúru, systém a komplexnosť údajov potrebných pre riešenie celej územnoplánovacej problematiky. V dimenzovaní základnej zamestnanosti sa vychádza zo štrukturálnej základne zdrojov pracovných síl nachádzajúcich sa v mestskom území, ako i z potenciálnych podmienok hospodárstva mesta požadujúcich rôznu štrukturálnu a vzdelanostnú skladbu.

Základné ukazovatele zamestnanosti, ktoré sa použili pre riešenie ÚPN, ÚPD a ÚPP sú:

- ***analýza vývoja a sledovanie súčasného stavu***, dôležitého pre spracovanie projekcie a prognózy vývoja zamestnanosti,
- ***analýza pohybu pracovných síl za prácou vo vnútorných pod*mienkach** mesta v členení na analýzu pracovných príležitostí, pracovných zdrojov, pracovných miest, vzdelanostný potenciál,
- ***analýza migrácie pracovných síl za prácou vo vonkajších podmienkach*** v členení na analýzu dennej dochádzky

za prácou, týždennej dochádzky, nepravidelnej a občasnej dochádzky, zahraničnej dochádzky a odchádzky,

- ***pre výpočet prognózy sa sledoval i prirodzený pohyb obyvateľstva,*** dôležitý pre návrh nových hospodárskych štruktúr a dimenzovanie navrhovaných zariadení a nepriamo i mechanický pohyb obyvateľstva zo sťahovania, dôležitý pre usmernenie dynamiky kvality rastu zamestnanosti,
- ***analýza a vyhodnotenie sektorovej a odvetvovej štruktúry*** podľa jednotlivých skupín a podľa členenia profesie dôležitých pre dimenzovanie jednotlivých zariadení na území mesta,
- ***analýza a vyhodnotenie podľa pohlavia***, dôležitých údajov pre dimenzovanie zamestnanosti v zariadeniach polyfunkčnej štruktúry, aby na území mesta bola rovnorodá štrukturálna vybavenosť a pre navrhovanie zariadení potrebných na uspokojovanie potrieb a záľub obidvoch biologických skupín,
- ***analýza ekonomickej aktivity***, dôležitá pre výpočet potreby pracovných miest a ponuky pracovných príležitostí,
- ***analýza a syntéza reliogióznej štruktúry***, potrebná pre spracovanie potreby zamestnanosti v sakrálnych zariadeniach,
- ***vyhodnotenie denne prítomného a dočasne prítomného obyvateľstva***, potrebné pre projektovanie všetkých urbanistických, územných a technických zariadení zaťažovaných týmito skupinami obyvateľstva,
- ***sledovanie a vyhodnocovanie kvalifikačnej štruktúry***, dôležité pre navrhovanie moderných špičkových výrobných a technicky nadštandardných zariadení s vyšším stupňom finalizácie a nadhodnoty.

3.2.3. Prognóza vývoja zamestnanosti

Prognóza vývoja zamestnanosti predstavuje jeden zo základných nástrojov pre usmerňovanie územnej a hospodárskej politiky mesta.
Prognóza vývoja zamestnanosti sa odvíja i od súčasného špecifického charakteru vývoja demografie, ktorý je ovplyvňovaný prechodom silných ročníkov z predproduktívneho do produktívneho veku, ako i s postupne sa zvyšujúcim odchodom pracovníkov do dôchodku v rámci poproduktívneho veku, a tým ich vyradením z pracovnej činnosti. Vývoj je tiež ovplyvnený predpokladaným vývojom koeficientov pôrodnosti v rozmedzí 30 rokov.

Tendencie k poklesu pôrodnosti pretrvávajú od roku 1950, kedy sa pohyboval koeficient pôrodnosti v Bratislave okolo 23%, v osemdesiatych rokoch okolo 16% a v súčasnosti pod 10%. Úmrtnosť si zachováva tendenciu vyrovnanosti s miernym nárastom. Spomenuté tendencie majú za následok výrazné zmeny, ku ktorým dochádza vo vekovej skladbe obyvateľstva, a tým i zmenu štruktúry zdrojov pracovných síl z podielu mesta v rozmedzí jednotlivých generácií.
Uvedené tendencie sú premietnuté do navrhovanej prognózy vývoja zamestnanosti mesta. V prognóze bol na základe súčasných znížených a dočasne utlmených demografických ukazovateľov navrhnutý možný predpokladaný vývoj. Prognóza vychádza z princípu nezvyšovať enormne dochádzku za prácou z dôvodu, že neúnosná izochróna dochádzky do Bratislavy by sa ešte viac zvýšila so všetkými negatívnymi dôsledkami a ohrozil by sa rozvoj miest v jej regióne.
Prognóza vychádza z potreby zabezpečiť hospodárstvo mesta novými ekonomickými zdrojmi z dôvodu enormného odchodu produktívneho obyvateľstva mesta do dôchodkového veku, pre ktoré bude nutné zabezpečiť nové pracovné príležitosti. Dochádzka do zamestnania z okolitých regiónov bude mať tendencie rastu v dôsledku už vybudovanej hospodárskej infraštruktúry. Intenzita zamestnanosti uvažuje s postupným nárastom. Zamestnanosť sa začne podľa tejto prognózy zvyšovať už od súčasného obdobia v súlade s dnešnými trendmi rastu zamestnanosti v meste, čo je spôsobené intenzívnym prechodom mladého obyvateľstva do produktívneho veku.

Prognóza vývoja zamestnanosti

	2001	2004	2005	2010	2015	2020	2030
Obyvateľstvo	427 049	425 155	440 500	464 400	496 300	527 100	591 200
Pracovné príležitosti	**310 015**	**314 057**	**322 000**	**344 000**	**367 200**	**400 500**	**486 100**
Intenzita v %	72,6	73,9	73,0	74,0	74,0	76,0	82,2

K roku 2030 sa predpokladá celkový potenciál pre 486,1 tis. pracovných príležitostí. Intenzita zamestnanosti v zmysle navrhovaných potenciálnych plôch by mala na základe potenciálu plôch stúpnuť na 82,2%. Ekonomická aktivita by mala oscilovať vo výške cca 56% t.j. cca 331,1 tis. ekonomicky aktívnych obyvateľov. Rozvoj zamestnanosti vyvolá potrebu v rozsahu 155 tis. zamestnancov, ktorá bude zabezpečená dochádzkou do zamestnania z okolitého regiónu mesta. Predpokladá sa, že dochádzka do zamestnania neprekročí súčasnú úroveň dochádzky. Skôr sa očakáva, že sa mierne zníži z dôvodu stabilizácie prítomného obyvateľstva.

3.2.4. Prognóza vývoja trhu práce

1. Prognostické trendy zamestnanosti

Zamestnanosť sa bude vyvíjať podľa demografického vývoja obyvateľstva, pre ktoré sa uvažuje nárast 590 tisíc obyvateľov. Uvažovaný rozvoj zamestnanosti v Bratislave je reálny za predpokladu dosiahnutia uvažovaného počtu migrujúcich obyvateľov v produktívnom veku do Bratislavy a uvažovaného počtu dochádzajúcich za prácou.

Intenzita zamestnanosti sa uvažuje v rozmedzí 74 až 71 v závislosti od hospodárskeho vývoja Bratislavy a štátu. V hospodárskom vývoji by bolo najoptimálnejšie postupne znižovať dochádzku z okolitého regiónu vymiestňovaním zariadení, ktoré nemajú charakter mestského hospodárstva, do širšieho zázemia mesta.

Dochádzka do zamestnania z okolitého regiónu sa predpokladá v rozsahu 20 - 25% z celkového počtu pracovných príležitostí v meste. To si vyžaduje podporovať rozvoj hospodárstva a výrobných prevádzok v okolitom regióne a blízkych obciach, ktoré majú zodpovedajúcu vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva a zariadenia sa priamo neviažu na potrebu mestského hospodárstva.

V zamestnanosti mesta sa predpokladá ***podpora rozvoja zamestnanosti v špičkových progresívnych odboroch*** v štruktúre hospodárskych odvetví, hlavne v odvetviach špičkových výrob, informačného priemyslu, vo finančníctve, investíciách, v obchode, vo výskume a vo sfére verejnej správy, pre ktoré sú na území mesta dostatočné zdroje odborne vzdelaného obyvateľstva.

Vývoj pracovných príležitostí bude závisieť od trhu práce a kapitálu a je závislý od rôznych faktorov, na ktoré vplývajú pripravené výrobné programy, odbytové trhy, vstup do nadnárodných výrobných reťazcov a pod. Rozvoj hospodárskej základne sa navrhuje na nových plochách a tiež v efektívnejšom využití a reštrukturalizáciou existujúcich areálov.
Nedostatok finančných zdrojov na finančnom trhu spôsobuje znižovanie zamestnanosti hlavne v malých podnikoch. Preto sa vychádza aj z požiadavky na podporu rôznych výrobných činností charakteru drobných podnikateľských činností, ktoré zabezpečujú hlavne služby obyvateľstvu a nie sú atraktívne z hľadiska zisku pre väčšie hospodárske zoskupenia .

Z demografickej analýzy vyplýva potreba ***zabezpečiť podmienky pre vytvorenie 20 tisíc nových pracovných príležitostí do roku 2030,*** hlavne pre ročníky vstupujúce do produktívneho veku. V návrhu ÚPN sa s týmto ukazovateľom počíta.

Z hľadiska využitia vysoko vzdelanej mestskej kvalifikačnej štruktúry sa návrh ÚPN orientuje na rozvoj nových hospodárskych aktivít na ***princípe moderných špičkových výrob*** nezaťažujúcich životné prostredie, s vyšším stupňom finálnych výrobkov s potenciálom efektívnejšieho uplatnenia sa na trhu západných štátov.

Pre skupinu obyvateľov nižšej kvalifikačnej úrovne sa vytvárajú pracovné príležitosti v oblasti verejnoprospešných prác a služieb, údržby a hygieny mesta, starostlivosti o prostredie a pod.

V hospodárskej základni mesta sa územný rozvoj orientuje do aktivít v oblasti malovýroby a služieb, ktoré je možné realizovať v rámci obytnej a polyfunkčnej zástavby. V rozvoji výrobnej sféry sa vychádza z požiadavky prednostne podporiť a priorizovať výroby a činnosti so zameraním na špičkové technológie a sofistikovanú výrobu. Návrh uvažuje so zabezpečovaním rozvoja komunikačnej a dopravnej infraštruktúry umožňujúcej zavádzanie inovačných trendov do hospodárskych štruktúr mesta dôležitých pre optimálny rozvoj zamestnanosti z hľadiska kompletných štruktúr.

V návrhu sa nepočíta s vyššími prírastkami pracovníkov, ako je demografický potenciál bratislavskej sídelnej aglomerácie a súčasný počet dochádzajúcich do aglomerácie. Neuvažuje sa s umiestňovaním a rozvojom jednotiek výrobnej a nevýrobnej sféry, ktoré by spôsobili nekontrolovaný nárast pracovných síl nad rámec potenciálnej únosnosti mesta.

2. Prognóza vývoja trhu práce za bratislavské okresy

Prognóza vývoja zamestnanosti v jednotlivých okresoch a mestských častiach je spracovaná podľa najnovších poznatkov z hľadiska predpokladaných a možných investícií v jednotlivých územiach mesta Bratislavy. Vychádza z možných investičných predpokladov a pripravenosti územia, z hľadiska možného zainvestovania inžinierskymi sieťami a komunikačnými prepojeniami, vrátane dopravných komunikácií a informačných technológií. Prognóza vychádza aj od známych a predpokladaných investičných zámerov a od potenciálnej pripravenosti jednotlivých území.

Trh práce a pracovné príležitosti podľa okresov - prognóza vývoja

	Pracovné príl. 2001	Pracovné príl. 2030	Intenzita zamest. 2030
Bratislava I	97 000	133 000	197
Bratislava II	91 000	127 400	95
Bratislava III	61 000	80 700	96
Bratislava IV	28 000	75 300	54
Bratislava V	27 000	69 700	41
Mesto spolu	**304 000**	**486 100**	**82**

Z hľadiska nárastu zamestnanosti oproti dnešnému stavu sa predpokladá najvyšší nárast v okresoch Bratislava V a Bratislava I a IV pre nevyhnutný rozvoj značne poddimenzovanej zamestnanosti v týchto okresoch so súbežným znížením zaťaženosti mestskej hromadnej dopravy.

3. Prognóza vývoja trhu práce a zamestnanosti za mestské časti

Prognóza vývoja zamestnanosti v mestských častiach je spracovaná podľa územných požiadaviek a z predpokladaných investícií v jednotlivých častiach mesta. Vychádza z požadovaných a potrebných investičných predpokladov, z pripravenosti územia pre zainvestovanie inžinierskymi sieťami a dopravnými komunikáciami. Prognóza je odvodená od predpokladaných investičných celkov a od potenciálnej pripravenosti jednotlivých území.

Prognóza pracovných príležitostí podľa okresov a MČ

Okres - MČ	2001	2030
I	***97 000***	***133 000***
Staré Mesto	97 000	133 000
II	***91 000***	***127 400***
Pod.Biskupice	8 000	10 000
Ružinov	79 500	112 800
Vrakuňa	3 500	4 600
III	***61 000***	***80 700***
Nové Mesto	49 600	56 500
Rača	8 200	12 500
Vajnory	3 200	11 700
IV	***28 000***	***75 300***
Devín	300	400
Devínska Nová Ves	9 000	11 000
Dúbravka	6 000	13 200
Karlova Ves	11 200	16 200
Lamač	1 000	32 500
Záhorská Bystrica	500	2 000
V	***27 000***	***69 700***
Čunovo	200	400
Jarovce	500	2 600
Rusovce	1 300	4 100
Petržalka	25 000	62 600
spolu	***304 000***	***486 100***

Najvyššia zamestnanosť sa predpokladá naďalej v MČ Staré Mesto a v MČ Ružinov. Najvyššie prírastky sa očakávajú v MČ Lamač, Petržalka, Staré Mesto, Ružinov a Dúbravka.

4. Prognóza vývoja aktívnych pracovných príležitostí v III. sektore

Prognóza vývoja aktívnych pracovných príležitosti je odvodená z aktívnych služieb v III. sektore zamestnanosti. Táto prognóza podľa jednotlivých variantov predkladá podrobné priestorové rozmiestnenie aktívnej zamestnanosti v III. sektore na území mesta. Prognóza vychádza z navrhovaných a ponukových lokalít určených na investičnú činnosť pre oblasť služieb v rámci hospodárskeho rozvoja mesta. Spracovaná je pre návrhový rok 2020 a pre výhľadový rok 2030.

Aktívne pracovné príležitosti v III. sektore za okresy, potenciál k roku 2030

Okres	Rok 2001	Rok 2030
Bratislava I	56 000	66 000
Bratislava II	19 000	26 000
Bratislava III	21 000	24 000
Bratislava IV	14 000	20 000
Bratislava V	19 000	32 000
Mesto spolu	**129 000**	**168 000**

5. Základné nástroje, princípy a ciele politiky zamestnanosti a trhu práce mesta v rámci realizácie ÚPN

Nevyhnutným predpokladom na objektívne rozhodovanie a stanovovanie princípov politiky zamestnanosti je dôsledná analýza hospodárskeho prostredia mesta, ktorá vychádza z prieskumov a rozborov územia. Hospodárska politika v trhovom hospodárstve má pluralitný charakter, kde ide o pluralitu cieľov, pluralitu nositeľov rozhodovania a pluralitu záujmov. Základné nástroje sa odvíjajú od prípravy územia a navrhnutých zámerov vyjadrených v ÚPN zameranú na rozvoj hospodárstva mesta, ktorého sprievodným znakom je vytváranie nových pracovných miest.

Základné princípy

Na hospodársku politiku mesta, od ktorej sa odvíja celková zamestnanosť, vplývajú viaceré základné problémy:

- pluralita cieľov vytvára problém zlučiteľnosti, kompatibility alebo konzistencie cieľov a prostriedkov,
- pluralita nositeľov rozhodovania vytvára problém koordinácie, teda spolupráce a komplikuje racionálne rozhodovanie hospodárskej politiky mesta,

- pluralita záujmov vytvára problém dosiahnutia jednotnej vôle pomocou kompromisu alebo vyvážených záujmov.

Racionalitu rozhodovania na úrovni mestskej politiky možno dosiahnuť tým, že sa presadí orientácia na koncepčné otázky hospodárskej politiky mesta vyjadrenej v územnom pláne. Koncepcia trhu práce predstavuje návrh základných čŕt a hlavných myšlienok, ktoré majú určovať daný celok pri jeho výstavbe a realizácii.

Koncepcia trhu práce a zamestnanosti má zabezpečiť úplnosť makroekonomických a územných cieľov. Obsahuje najmä ciele vzťahujúce sa na:
- veľkosť hrubého domáceho produktu,
- úroveň zamestnanosti,
- rozdelenie dôchodkov a majetku,
- štruktúru mestskej, štátnej a súkromnej spotreby,
- domácu cenovú hladinu, vrátane cien prenájmov,
- menový kurz,
- platobnú bilanciu
- priebeh konjunktúry.

Hlavným nositeľom hospodárskej politiky mesta je mestský parlament, ktorý na úrovni mesta vytvára právny rámec a prostriedky na hospodársko-politické rozhodovanie všetkých ostatných nositeľov hospodárskej politiky. Mesto v rámci územného plánu plánuje a zabezpečuje opatrenia konformné s cieľmi ekonomického, regionálneho, územného a urbanistického systému.

Nástroje politiky zamestnanosti

Mesto pri realizácii politiky efektívnej zamestnanosti prijíma také opatrenia a využíva také nástroje, ktoré v hospodárstve mesta zabezpečia predpoklady pre globálnu a štrukturálnu rovnováhu medzi zdrojmi a potrebou pracovných síl.

Dlhodobú a strednodobú rovnováhu vytvára územný plán mesta, ktorý čiastočne predstavuje aj základný regionálny ekonomický a hospodársky program. Úlohou týchto dvoch dokumentov je usmerňovať zdroje pracovných síl na pokrytie perspektívnej realizácie programov štrukturálnych zmien s využitím vzdelanostného potenciálu vlastného obyvateľstva.

Základným nástrojom rozvoja zamestnanosti v meste by mal byť systém, ktorý by zahrňoval:
- plné využívanie vlastných zdrojov pracovných síl a ich efektívne rozmiestnenie v územnom systéme mesta,
- racionálne využívanie vzdelanostného potenciálu pracovných síl,
- podporu hospodárenia s pracovnými silami ekonomickými nástrojmi,
- podriadenosť vývoja a využívanie pracovných síl trhovými podmienkami na princípe najvyššej ekonomickej efektívnosti,
- reguláciu zamestnanosti na základe perspektívneho vývoja výrobnej a nevýrobnej sféry,
- dynamiku vývoja zdrojov pracovných síl, ich sociálnu štruktúru, bilanciu trhu práce na základe produktivity a bilanciu tvorby, rozdelenia a použitia vyprodukovaného národného dôchodku,
- súbornú bilanciu a reprodukciu pracovných síl na základe bilancie jednotlivých druhov zdrojov a potreby podľa kvalifikácie.

Zdroje pre rozvoj zamestnanosti

Základným nástrojom rozvoja zamestnanosti v meste je ***bilancia pracovných zdrojov***, ktorá vychádza z bilancií obyvateľstva (populačná bilancia, ktorá sa používa na určenie stavu v intercenzálnom období), z rozvoja ekonomickej aktivity, z migrácie za prácou a z počtu dochádzajúcich a odchádzajúcich za prácou. Pre zistenie celkového počtu pracovných zdrojov je potrebné poznať ich bilanciu, ktorá vyjadrí potrebu pracovných síl s reprodukciou pracovných zdrojov.

Za celkové zdroje pracovných síl sa považuje obyvateľstvo v produktívnom a v poproduktívnom veku, ak má záujem o prácu. Disponibilné t.j. použiteľné zdroje predstavujú časť obyvateľstva v produktívnom a poproduktívnom veku, ktoré možno zapojiť do pracovného procesu.

Jednotlivé zdroje pracovných síl možno rozčleňovať podľa rôznych hľadísk ako sú:
- ***nové zdroje***
  - dorastové zdroje vstupujúce do zamestnania po ukončení základného vzdelania, učebného pomeru alebo iného stupňa školskej prípravy na povolanie,
  - ženy z domácnosti,
  - osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou,
  - osoby v poproduktívnom veku,
  - iné osoby bez práce,
- ***prevodové zdroje***
  - uvoľnené pracovné sily v dôsledku zmien štruktúry ekonomiky, reštrukturalizácie a transformácie hospodárstva, nízka úroveň dosiahnutej spoločenskej produktivity práce,
- ***ostatné zdroje***
  - zníženie stavu administratívy armády a policajného zboru.

Pri výpočtoch potreby zdrojov pracovných síl sa použili viaceré metódy ako je priamy výpočet podľa vekovej štruktúry v určitých odvetviach a podľa tabuliek úmrtia a invalidizácie.

Bilancia potrieb a využiteľnosti pracovných síl je závažná najmä z hľadiska podpory vytvárania nových pracovných

príležitostí v rámci politiky mesta. Preto pri vytváraní koncepcie zamestnanosti sa vychádza z vekovej štruktúry vlastného obyvateľstva, z bilancie zdrojov pracovných síl a z pohybu pracovných síl, pričom sa pracovalo s týmito kategóriami :

- prírastok počtu obyvateľstva v produktívnom veku,
- prírastok pracujúcich starších vekových skupín,
- prírastok absolventov zo všetkých škôl,
- prírastok (úbytok) osôb neschopných práce,
- prirodzený prírastok nezamestnaných v produktívnom veku,
- prírastok pracovných síl prirodzenou menou,
- ženy v domácnosti,
- znižovanie počtu zamestnaných v účelových a ozbrojených zložkách štátu,
- prírastok (úbytok) v sezónnych pracovných silách,
- ocenenie nákladov na pracovnú silu,
- udržanie súladu medzi zdrojmi a potrebami pracovných síl.

Determinujúcou je aj ***bilancia pracovných síl podľa dosiahnutého vzdelania a kvalifikácie***, ktorá poukazuje na dosiahnutú úroveň vzdelania, stupeň využiteľnosti zdrojov a počet odborníkov jednotlivých profesií, kvalifikovaných pracovníkov vrátane absolventov učňovských škôl. Pracovná sila je charakterizovaná kvantitatívnymi (počet) a kvalitatívnymi (profesná štruktúra, kvalifikačná úroveň) znakmi. Pod pojmom kvalifikácia rozumieme stupeň odbornej znalosti, zručnosti, zodpovednosti, zložitosti, presnosti a namáhavosti, telesnej a duševnej schopnosti, praktickej spôsobilosti, zvláštnej osobnej vlastnosti využívania vedeckých poznatkov v praxi, teoretickej znalosti a vzdelanostnej úrovne.

Ekonomická efektívnosť vzdelania je tiež determinujúcou ako základ najefektívnejšieho využívania kvalifikácie spoločenskej pracovnej sily na území mesta a je nesmierne dôležitá pre jeho ďalší ekonomický a sociálny rozvoj. Z urbanistického hľadiska ide o predvídanie proporcií medzi všeobecným a odborným vzdelaním, o šírke a hĺbke vzdelania, o vhodné rozvrstvenie odborníkov podľa vedných odborov a profesií, o predvídanie schopnosti prechodu pracovných síl z odboru do odboru v dôsledku rýchlych zmien techniky, technológie a organizácie práce.

Ukazovateľ ekonomickej efektívnosti vzdelania je dôležitý z hľadiska využívania potenciálnych zdrojov pracovných síl z územia mesta, ako i z hľadiska rastu produktivity práce.

Tvorbu koncepcie pracovných síl je potrebné opierať o podrobné úvahy o výške a štruktúre zdrojov a potrebe využitia pracovných zdrojov v štruktúre mesta a jeho regiónu. Potenciál zdrojov pracovných síl závisí predovšetkým na počte obyvateľov, jeho vekovej štruktúre a zložení podľa pohlaví. Nerovnomernosť populačného vývoja Bratislavy z hľadiska rozdielnej sily vekových jednotiek bude spôsobovať veľké problémy pre budúce zabezpečovanie pracovnej sily na území mesta hlavne v dôsledku starnutia.

Základným cieľom rozvoja trhu práce a využitia potenciálnych pracovných zdrojov z územia Bratislavy je využívanie:

- hospodárskych podmienok,
- ekonomiky práce,
- sociálnej politiky zamestnanosti,
- reprodukcie ľudských zdrojov,
- lokalizácie v rámci územného rozmiestnenia,
- vzdelanostnej úrovne pracovných zdrojov,
- hmotnej zainteresovanosti, stimulácie a výšky miezd.

Základným cieľom hospodársko-sociálnej a územnej politiky mesta je koncepcia zabraňujúca starnutiu vlastného obyvateľstva a umožňujúca rozvoj vlastných zdrojov pracovných síl v rámci zapojenia do hospodárstva podnikov pôsobiacich v meste.

Mesto na základe územného plánu rozpracuje ***základnú koncepciu zamestnanosti*** na svojom území jednak z urbanistického, ale i zo socio-ekonomického, regionálneho a sociálneho hľadiska, ktorú dopracuje v samostatnom dokumente o zamestnanosti.

Koncepcia sa zameria na reguláciu a využívanie sociálno-ekonomických otázok zamestnanosti v meste z hľadiska geografických a sociálnych daností a možných ekonomických podmienok. Koncepcia určí charakter spoločenských potrieb vlastného obyvateľstva, ako i spôsob zabezpečovania a uspokojovania týchto potrieb z hľadiska ekonomických, sociálnych, demografických, ekologických, kultúrnych i politických funkcií.

Uplatňovanie sociálno-ekonomických a urbanistických aspektov z navrhnutej koncepcie vo vzájomnej podmienenosti umožní mestu podporovať vytváranie kvalitatívnych podmienok na prácu a život občanov mesta a utvárať predpoklady pre znižovanie nezamestnanosti a vytváranie stability pracovných síl. Z územných a urbanistických dôvodov je mesto jednou z rozhodujúcich inštitúcií pre sledovanie a tvorbu koncepcie využívania pracovných zdrojov.

B.4. ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

4.1. MEDZINÁRODNÉ VZŤAHY

4.1.1. Historický vývoj a súčasný stav

Rozvoj osídlenia v centre európskeho priestoru sa viazal predovšetkým na historickú križovatku európskych komunikačných trás zo severu na juh Európy – Jantárová cesta a z východu na západ Európy – popri toku Dunaja. Historické migračné trasy tvoria súčasť ťažiskových urbanizačných osí s vývojom osídlenia v smere na Brno - moravská rozvojová os, smerom na Viedeň, Budapešť a stredné Podunajsko nadväzujúc na rýnsku rozvojovú os. Kvalitu osídlenia v smere ťažiskových osí zvyšuje prírodné prostredie a prírodné zdroje na území Bratislavy - vodný tok Dunaja, Moravy, zásobárne pitnej vody - veľkozdroje na území mesta a v jeho zázemí, podzemný zdroj pitnej vody stredoeurópskeho významu v chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov, zeleň horských masívov Malých Karpát, Devínskej Kobyly a lužných lesov a jedny z najkvalitnejších pôd na území SR najmä v južných a juhovýchodných častiach územia mesta.

Priestor Bratislavy a jej zázemia predstavuje zároveň aj historickú križovatku výmeny tovarov, kultúrno - spoločenských informácií a stretov kultúr národov najmä západnej a východnej Európy. Zároveň je aj dejiskom významných udalostí v histórii Európy. Na území Bratislavy sa nachádzajú významné archeologické doklady o osídlení územia od doby keltskej, cez dobu rímsku a ako významného centra slovanského osídlenia. S rôznou intenzitou rozvoja sídelnej štruktúry sa mesto rozvíjalo v stredoveku s vyvrcholením v období významu mesta ako korunovačnej metropoly Uhorska. Intenzívne sa mesto začalo rozvíjať v 20. storočí, v ktorom sa Bratislava postupne formovala na kultúrno-spoločenskú a hospodársku stredoeurópsku metropolu s vyvrcholením jej významu a postavenia ako hlavného mesta samostatnej Slovenskej republiky roku 1993.

Zmenou spoločensko-politických podmienok po roku 1989 polohový potenciál a význam Bratislavy ako hospodárskej a kultúrno - spoločenskej metropoly Podunajska a Slovenska získal nové rozvojové dimenzie a to najmä bezprostredným kontaktom s hospodársky a spoločensky rozvinutým viedenským priestorom. Geografická blízkosť dvoch hospodárskych a sídelných potenciálov Viedne a Bratislavy (cca 60 km) vytvára predpoklady vzniku nových aglomerizačných tendencií a vzájomnej spolupráce.
Nové rozvojové dokumenty pre usporiadanie a rozvoj pre európskeho priestoru zaraďujú mestský región Viedeň - Bratislava po mestských regiónoch svetového významu (Londýn, Paríž) do triedy mestských regiónov medzinárodného významu. Do tejto triedy sú zaradené mestské regióny Ruhr, Rhein, Rhein - Main, tzv. Randstadt (Rotterdam) Brusel, Berlín, Rím a Madrid. Z rozvojových potenciálov Bratislavy sú najvyššie hodnotené jej kvalitný a vysokovzdelaný demografický potenciál, založená vedecko-výskumná základňa, kultúrno-spoločenská úroveň a vybudovaný systém dopravy, umožňujúci rýchle spojenie s ostatnými metropolami Európy.

Potenciál rozvoja Bratislavy ako metropoly na Dunaji vzrástol vznikom transkontinentálnej vodnej cesty Rýn - Mohan - Dunaj. Požiadavky na zodpovedajúce formovanie Podunajska - rozvojový koridor, ktorého osou je rieka Dunaj, pripravuje pracovné spoločenstvo ARGE - Donauländer. Výsledkom riešenia má byť členskými krajinami prijatá koncepcia:

- pre zhodnotenie územno-technických, socio-ekonomických a environmentálnych vzťahov územných jednotiek pozdĺž toku Dunaja,
- vzájomne prepojených a vyvážených sídelno-hospodárskych centier v danom priestore, ktoré budú pozitívne vplývať na rozvoj ostatného územia členských krajín,
- novovzniknutého útvaru prepájajúceho územia naprieč Európou ako stabilizátora vyrovnávania regionálnych disproporcií v jednotlivých členských krajinách nielen v územno-technickej, ale aj v socio-ekonomickej oblasti.

Jestvujúca dopravná infraštruktúra medzinárodného významu ako súčasť transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) umožňuje už v súčasnosti relatívne dobré spojenie mesta s ostatnými metropolami stredoeurópskeho priestoru i ostatnej Európy. Rozdelenie jej prioritných prvkov do koridorov TEN-T je vyšpecifikované v záväznej časti, kapitole C.7.
Rozvojový potenciál dvoch dopravných zariadení medzinárodného významu - Letiska M.R. Štefánika Bratislava a Prístavu Bratislava na Dunaji - nie je v súčasnosti dostatočne využívaný.

Bratislava je napojená na vyššie rády technickej infraštruktúry (zásobovanie elektrickou energiou, telekomunikácie) stredoeurópskeho a celoeurópskeho významu. Územím mesta prechádzajú trasy plynovodov a ropovodov celoeurópskeho významu. Podzemný zdroj kvalitnej pitnej vody stredoeurópskeho významu sa nachádza na území mesta a v jeho zázemí v chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov.

Bratislava si do súčasnosti zachovala jedinečný územný potenciál pre rozvoj reprezentačných funkcií svetového a celoeurópskeho významu v najatraktívnejších polohách celomestského centra a v priestore vstupov na územie mesta medzinárodného významu.

4.1.2. Vízie a strategické ciele

V súlade so Stratégiou rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy a záverov medzinárodných analýz a odporúčaní domácich i zahraničných expertov bola prijatá vízia rozvoja Bratislavy vo vzťahu k ostatným metropolám stredoeurópskeho priestoru na princípe susedských metropol. V rozvoji je žiaduce zhodnotiť komparatívne výhody jednotlivých metropol a ich kooperačný potenciál. Až po vyrovnaní ekonomickej úrovne, politicko-hospodárskych a spoločenských podmienok v rámci EÚ sa môžu formovať vzťahy dôsledne na báze mestského regiónu Viedeň - Bratislava s medzinárodným významom.

Vízie rozvoja vzájomných vzťahov metropol stredoeurópskeho priestoru Viedeň – Bratislava – Győr, potvrdili aj závery trilaterálneho projektu JORDES+ (Spoločná stratégia regionálneho rozvoja pre región Viedeň - Bratislava - Győr) t.č. rozpracovávané v projekte CENTROPE so zahrnutím dotknutého územia ČR. Z analýz hodnotiacich potenciál

stredoeurópskeho priestoru vyplýva, že už v súčasnosti Viedeň a Bratislava predstavujú ťažiskové jadrá celej hierarchie vzájomných vzťahov a väzieb formujúceho sa priestoru juhovýchodnej časti strednej Európy (západnej časti Rakúska, južnej Moravy, západného Slovenska a západného Maďarska), charakteristického zvlášť veľkou krajinárskou, etnickou, kultúrnou a hospodárskou rozmanitosťou a s enormnými lokalizačnými potenciálmi.
Nemenej významná je vízia na prepojenie metropol Viedne a Bratislavy - vrátane letísk - rýchlym a bezkolíznym monorailovým systémom.

V záujme zlepšenia kvality dopravných vzťahov sa upresňuje koncepcia prepojenia Viedeň - Marchegg - Devínska Nová Ves, s napojením na nultý dopravný okruh Bratislavy (diaľnica D4) s požiadavkou v cestnej doprave vybudovať rýchlostnú komunikáciu v prepojení Viedeň - Bratislava, s napojením na nultý dopravný okruh (diaľnica D4) v polohe hraničného priechodu Devínska Nová Ves – Marchegg.
V oblasti vodnej dopravy sa riešenie terminálov kombinovanej nákladnej dopravy dopĺňa aj o terminál v lokalite Vlčie hrdlo kde je potrebné rezervovať územie pre výstavbu areálu nového prístavu.

4.1.3. Zhodnotenie komparatívnych výhod a rozvojového potenciálu Bratislavy v rámci stredoeurópskeho priestoru

1. Urbanistická koncepcia

ÚPN vytvára územné predpoklady budúceho rozvoja Bratislavy ako jedného z ťažiskových jadier polynukleárneho stredoeurópskeho mestského regiónu medzinárodného významu. Zároveň zohľadňuje požiadavky na rozvoj mesta ako metropoly Podunajska v rámci spoločenstva ARGE-Donauländer.

Pre navrhovaný rozvoj sídelnej štruktúry a jej napojenia na sídelné zoskupenia medzinárodného a európskeho významu sa vychádza z predpokladov, ktoré podmieňujú sídelnú a hospodársko-ekonomickú spoluprácu v rámci celoeurópskeho priestoru:

- zvyšovanie kvality dopravných spojení v smere medzinárodných urbanizačných osí a väzieb:
  * dobudovanie cestných komunikačných systémov v plánovanom rozsahu a kapacitách,
  * dobudovanie železničných tratí /zdvojkoľajnenie a elektrifikácia/,
  * zavedenie integrácie všetkých druhov hromadnej osobnej dopravy nielen medzi budúcimi jadrami subregiónu, ale aj medzi jestvujúcimi alebo potenciálnymi jadrami v zázemí metropol Viedne a Bratislavy,
  * vybudovanie superrýchleho prepojenia metropolí Viedeň a Bratislava, vrátane prepojenia medzinárodných letísk Schwechat - M. R. Štefánika v Bratislave - Ivanke,
  * výrazné zvýšenie využívania vodnej dopravy nákladnej, osobnej i rekreačnej na medzinárodnej vodnej magistrále - kanál Rýn - Mohan – Dunaj ako hlavnej kostry ostatných vodných ciest,
  * vytvorenie podmienok pre optimálnu a ekologicky výhodnú deľbu práce na preprave nákladov v jednotlivých druhoch dopráv,
  * rešpektovanie územnej rezervy (zachovaním súčasného stavu územia) pre potenciálne riešenie splavnenia Moravy ako súčasti vodnej cesty Labe - Odra - Dunaj so zohľadnením prírodných hodnôt Pomoravia.
- rozvoj a zhodnotenie potenciálu jestvujúcej základne technickej infraštruktúry:
  * prehĺbenie spolupráce vo vodohospodárskej oblasti susediacich štátov a miest na vodných tokoch Dunaj a Morava, v smere efektívneho využívania vodného potenciálu, ochrany vôd a protipovodňovej ochrany území,
  * dobudovanie trás a zariadení medzinárodného významu v zásobovaní energiami,
  * zhodnotenie jestvujúcich trás ropovodov, plynovodov a produktovodov celoeurópskeho významu, s uplatnením zásady diverzifikácie a bezpečnosti v zásobovaní.

V rámci stratégie formujúcich sa vzťahov mestského regiónu Viedeň – Bratislava – Győr sa navrhuje rozvoj so zhodnotením založenej siete osídlenia, s definovaním jej hierarchie a rozvojových potenciálov v rámci záujmového územia. Cieľom je podpora rozvoja siete osídlenia v smeroch špecifických vzťahov a väzieb. Ťažiskové jadrá navrhovanej siete osídlenia predstavujú mestá Viedeň, Bratislava a Győr.

ÚPN zohľadňuje požiadavky rozvoja Bratislavy ako jadra Bratislavskej aglomerácie v súlade s návrhom rozvoja sietí osídlenia so špecifickým rozvojovým potenciálom (JORDES+):

- rozvoj „technologickej“ siete Bratislavskej aglomerácie s dôrazom na severojužné prepojenie - Amber Way (Jantárová cesta), t. j. formovanie sídelnej štruktúry v rozvojovej osi Morava - Kúty - Malacky - sever Bratislavy - Dolná Mlynská dolina - Petržalka - Jarovce - Mosonmagyaróvár - Neusiedlersee - Šoproň,
- rozvoj dopravnej siete so zohľadnením juhozápadno – severovýchodnej „dopravnej“ rozvojovej osi Bratislavskej aglomerácie, t. j. formovanie sídelnej štruktúry v smere Viedeň – Schwechat – Parndorf – Jarovce – Petržalka – Ružinov – Letisko M.R. Štefánika Bratislava – Senec – Trnava,
- rozvoj „zelenej siete“ s dôrazom na západno-východnú „zelenú“ rozvojovú os Bratislavskej aglomerácie, t. j. formovanie sídelnej štruktúry v smere Eisenstadt – Bruck a/L - Devínska Kobyla - Podkarpatský pás - Pezinok - Trnava,
- rozvoj vidieckej siete s dôrazom na severozápadnú a juhozápadnú „vidiecku“ rozvojovú os Bratislavskej aglomerácie, t. j. formovanie sídelnej štruktúry v smere sever Viedne - Marchfeld - Devínska Nová Ves - Letisko M. R. Štefánika Bratislava - Šamorín – Dunajská Streda - Győr.

ÚPN rešpektuje závery projektu JORDES+ (jún 2005) riešiť spoločný záujmový priestor ako cezhraničný biosférický rastový región, v ktorom:

- rast sa dosahuje na základe zhodnotenia regionálnych zdrojov a štruktúr,
- realizuje sa v nových integrovaných funkčných sieťach medzi mestskými sídlami a vidieckymi oblasťami,
- biosferické zdroje sú zhodnocované a zabezpečované v prospech všetkých obyvateľov,
- polohový potenciál v strede Európy na križovatke migračných ciest je chápaný ako východisko a zároveň významná

podpora budúceho rastu,
- v rozvoji sa zhodnocuje vysoká úroveň vzdelania motivovaného obyvateľstva v rámci „učiaceho“ sa regiónu s rešpektovaním modelu „zeleného stredu“ (medzipriestor metropol Viedeň – Bratislava – Györ so zachovanými prírodnými hodnotami) ako zásady priestorového usporiadania a základnej charakteristiky vysokej kvality prostredia pre potenciálnych investorov.

2. Funkčné a priestorové usporiadanie

Vo funkčnom a priestorovom usporiadaní mesta sú v ÚPN vytvorené územné predpoklady pre dotvorenie Bratislavy ako metropoly strednej Európy a Podunajska s reprezentáciou hodnôt celého Slovenska v rámci nových vzťahov vstupu SR do spoločenstva krajín EÚ:
- zhodnotením územia oboch nábreží Dunaja pre dobudovanie Bratislavy ako mesta na Dunaji s prezentáciou historických i novodobých hodnôt v dotváraní jej špecifického obrazu vo vzťahu k ostatným metropolám Európy a Podunajska,
- návrhom lokalít v celomestskom centre na oboch brehoch Dunaja, v nástupných priestoroch na územie mesta i v iných atraktívnych lokalitách ťažiskových mestotvorných priestorov pre významné domáce i zahraničné reprezentačné zariadenia vrátane kongresových centier ,
- návrhom lokalizácie centier participujúcej vedecko-výskumnej a vzdelávacej základne previazanej na budovanie špičkovej výrobnej základne a špičkových služieb pre obyvateľstvo a návštevníkov mesta,
- zhodnotením špecifického fenoménu prírodného prostredia mesta, ktorým je „voda“, pre vybudovanie nových atraktivít medzinárodného cestovného ruchu v oblasti rekreácie s návrhom nových areálov najmä vo väzbe na vodný tok a vodné dielo na Dunaji.

V riešení širších vzťahov v rámci stredoeurópskeho záujmového územia je zhodnotený a v spolupráci s rakúskymi a maďarskými partnermi doplnený návrh:
- rozmiestnenia centier hospodársko-sociálneho rozvoja dotknutých území, z toho na území mesta vo väzbe na Volkswagen, v Dolnej Mlynskej doline vo väzbe na SAV a zdravotnícky areál na Rázsochách,
- lokalizácie nových zdrojov pracovných príležitostí ako ohnísk a väzieb hospodárskych vzťahov vo forme spoločných hospodárskych zón s možnosťou lokalizácie zvláštnych hospodárskych zón na území Bratislavy v zóne Prístav – Pálenisko, vo väzbe na Letisko M. R. Štefánika Bratislava, v západnom rozvoji Petržalky a ako spoločný technologický park Jarovce - Kittsee,
- riešenia likvidácie všetkých druhov odpadov so situovaním ťažiskových zariadení odpadového hospodárstva tak, aby boli rešpektované požiadavky na ochranu životného prostredia dotknutých krajín a ich území,
- v záujme zlepšenia kvality dopravných vzťahov sa navrhuje:
  * v železničnej doprave zdvojkoľajniť trať Parndorf - Kittsee - Petržalka a elektrifikovať trať Marchegg - Devínska Nová Ves
  * v cestnej doprave vybudovať rýchlostnú komunikáciu v prepojení Viedeň - Marchegg - Devínska Nová Ves, s napojením na nultý dopravný okruh Bratislavy (diaľnica D4)
  * dobudovať nové prístavné kapacity pre osobnú dopravu a rekreačné plavby na Dunaji
  * vybudovať terminál kombinovanej nákladovej dopravy v zóne prístavu v Pálenisku a logistický park vo väzbe na areál letiska
  * vybudovať pešiu a cyklistickú trasu ako súčasť cestného prepojenia Marchegg - Devínska Nová Ves
  * integrovať verejnú osobnú dopravu v regióne Viedeň - Bratislava - Györ.
- vodného diela Wolfsthal (v polohe ideového zámeru).

3. Ochrana prírody a tvorba krajiny

V priestorovom i funkčno-prevádzkovom riešení širších vzťahov stredoeurópskeho záujmového územia sa považuje za základnú kostru ekologickej stability systém nadnárodných a nadregionálnych biokoridorov a biocentier vrátane veľkoplošných chránených území, ktoré sú súčasťou Európskej ekologickej siete - EECONET:
- najmä chránené územia CHKO - Malé Karpaty, Morava, Dunajské luhy, chránený park Neusiedler See, chránená vodohospodárska oblasť Žitný ostrov, veľkozdroje pitnej vody na území Bratislavy,
- nadnárodné biokoridory biosférického a nadregionálneho významu s nadregionálnymi biocentrami pozdĺž tokov Dunaja, Moravy, v priestore záhorských lesov a v smere hrebeňov Malých Karpát a Podkarpatského pásu,
- územia vymedzené Ramsarskou dohodou a územia zaradené do NATURA 2000 – chránené vtáčie územia (CHVÚ) a územia európskeho významu (ÚEV) predložené Európskej komisii dňa 29.4.2004,
- biotopy európskeho a biotopy národného významu.

V ÚPN sa vytvárajú predpoklady pre prinavrátenie hodnôt prírody lužných lesov ako súčasti prírodných parkov Podunajska.

4.2. CELOŠTÁTNE VZŤAHY

4.2.1. Historický vývoj a súčasný stav

Bratislava sa po prvýkrát stala hlavným mestom Slovenska po vzniku Československej republiky v roku 1918. Rozvojom územia, ale aj hospodárskej základne po II. V roku 1970 sa umocnilo jej postavenie v rámci nových vzťahov ČSFR. Plnohodnotným a medzinárodne uznaným hlavným mestom samostatného štátu sa Bratislava stala v roku 1993 po vzniku SR.

Bratislava ako hlavné mesto SR je sídlom prezidenta SR, Národnej rady Slovenskej republiky, ústredných a územných

orgánov štátnej správy. Mesto je kultúrno-spoločenskou, vzdelávacou, vedecko-výskumnou a hospodárskou metropolou Slovenska s reprezentačnými zariadeniami uvedených oblastí a je najvýznamnejším slovenským mestským strediskom medzinárodného cestovného ruchu. V zariadeniach sociálnej infraštruktúry na území Bratislavy sú poskytované vysoko špecializované služby pre obyvateľov celého Slovenska.

V súčasnosti sa dobudovávajú komunikačné systémy celoštátneho významu - trasy diaľnice D2, D1 a D4, ktoré zabezpečujú napojenie Bratislavy na ťažiskové sídelné osi SR. V systéme železničnej dopravy sa plánuje dobudovanie zariadení (ÚNS, kontajnerové prekladisko), ktoré môžu významne ovplyvniť ekologizáciu nákladnej dopravy. Pre zodpovedajúce riešenie osobnej dopravy je žiaduce doplniť sieť osobných železničných staníc a rekonštruovať resp. dobudovať odbavovaciu budovu Hlavnej stanice. Bratislavský prístav a Letisko M. R. Štefánika Bratislava zabezpečujú napojenie celého Slovenska na medzinárodnú vodnú a leteckú dopravu.

Pre dopravné napojenie Bratislavy s územím Slovenska sú - okrem už spomínaných železničných tratí a diaľnic - k dispozícii:

- železničná trať Bratislava - Dunajská Streda - Komárno
- cesty I. triedy: I/2 Bratislava - Malacky - Kúty, I/61 Bratislava - Sereď - Nitra a I/63 Bratislava - Dunajská Streda - Komárno .

Hlavné mesto so svojím okolím už v súčasnosti predstavuje v makrosídelnom systéme Slovenska jedno z dvoch hlavných sídelných ťažísk medzinárodného významu. Osobitosťou sídelnej štruktúry západoslovenského priestoru je skutočnosť, že napriek atrakčnej sile Bratislavy sa v marginálnej zóne 40 - 60 km vyvinuli silné centrá osídlenia s rozvinutou ekonomickou a kultúrno - spoločenskou základňou (mestá Trnava, Hlohovec, Galanta, Dunajská Streda v širších väzbách Nitra, Senica). Väčšina z nich je na Bratislavu napojená výkonným komunikačným systémom v smere ťažiskových urbanizačných osí vrátane železničného napojenia. Tieto sídla spolu s terciárnymi jadrami v regióne Bratislavy vytvárajú pri koordinovanom rozvoji potenciál pre usmernenie prípadných migračných tlakov v území na hranici EÚ.

Bratislava ako súčasť sídelného systému západnej časti Slovenska s väzbami na oblasť Viedne, Brna - Břeclavi, Győru a Budapešti a ako jeden zo sídelných uzlov pozdĺž toku Dunaja má potenciál pre zapojenie nielen hlavného mesta a jeho zázemia, ale celého Slovenska do participácie na celoeurópskom toku kapitálu a tovarov, na vedecko-výskumnej a kultúrno-spoločenskej medzinárodnej spolupráci. Vytvára sa tu priestor pre reprezentáciu a zhodnotenie jestvujúcich hodnôt a rozvojového potenciálu celej Slovenskej republiky a jej regiónov.

Predpokladom pre zhodnotenie celoslovenského strategického potenciálu Bratislavy a jej zázemia je predovšetkým naplnenie požiadavky na zlepšenie kvality životného prostredia. Aj napriek pozitívnym trendom životné prostredie v Bratislave v rámci Bratislavskej zaťaženej oblasti patrí medzi najviac poškodené a zaťažené územia Slovenska.

4.2.2. Vízia a strategické ciele

Vízia rozvoja Bratislavy ako reprezentačného hlavného mesta štátu a metropoly Slovenska a jej kľúčový význam v makrosídelnom systéme Slovenska je potvrdený v strategickom dokumente Koncepcia územného rozvoja Slovenska - I., ktorý prijala vláda SR uznesením č. 1124/1994 a jeho dopracovanie do II. Návrhu, v súlade s novým štátosprávnym usporiadaním Slovenska.

Schválené strategické ciele rozvoja Bratislavy ako hlavného mesta a metropoly SR pre rozvoj mesta v prospech celého Slovenska požadujú:

- vytvoriť podmienky pre naplnenie významu Bratislavy ako hlavného mesta SR – reprezentácia štátu, sídlo zastupiteľských úradov a reprezentačných zariadení iných krajín a reprezentačných zariadení hospodárskej a kultúrno - spoločenskej sféry celého Slovenska,
- spolupracovať s ostatnými metropolami Slovenska na vytvorení optimálnych väzieb a dostupností medzi jednotlivými metropolami a na deľbe reprezentačných funkcií SR,
- zachovať a uplatniť kvalitný humánny potenciál a dostupnosť trhu informácií pre rozvoj mesta ako vrcholného vedecko-technického, vzdelávacieho a informačného centra celoslovenského významu,
- spolupracovať s jednotlivými rezortami a vedeckovýskumnou základňou na rozvoji centra špičkových technológií v Bratislave s cieľom založiť iniciačné jadro pre vznik nových technológií a hospodárskych programov pre rozvoj ekonomiky celého Slovenska,
- zhodnotiť, vychádzajúc z historického vývoja a sústredenia kultúrnych zariadení celoslovenského významu, postavenie Bratislavy ako celoslovenského kultúrno-spoločenského centra s dosahom na európske kultúrno-spoločenské dimenzie a v rozvojových zámeroch uplatniť reprezentáciu kultúrno-spoločenských hodnôt mesta, hodnoty jednotlivých regiónov Slovenska a kultúrno-spoločenské hodnoty Slovenska ako celku.

4.2.3. Návrh rozvoja Bratislavy ako hlavného mesta SR a metropoly Slovenska

1. Urbanistická koncepcia

Pre naplnenie vízie mesta ako reprezentačného hlavného mesta štátu a metropoly Slovenska v ÚPN hlavného mesta SR Bratislavy je zohľadnené:

- dobudovanie priestorov na území Bratislavy v smere ťažiskových urbanizačných osí v domácich i zahraničných väzbách s vytvorením predpokladov pre koordinovaný rozvoj priestoru západného Slovenska vrátane jeho napojenia v rámci medzinárodných vzťahov a väzieb na susedné Rakúsko, Maďarsko a Českú republiku,
- funkčné využitie juhovýchodného vstupu na územie mesta pre zhodnotenie a zapojenie rekreačného potenciálu územia v širšom zázemí juhovýchodného rozvojového smeru a pre zapojenie Slovenska do rozvoja osídlenia pozdĺž

toku Dunaja ako súčasti podunajských sídelno-hospodárskych štruktúr.
V ÚPN sú v prevádzkovom usporiadaní a funkčnom využití územia podporené dve významné sídelné osi nadregionálneho významu križujúce sa na území Bratislavy a prepájajúce ťažiská osídlenia najvyššieho významu s potenciálom väzieb na sídelné systémy susedných štátov:

- rozvojová západná os sídelného systému prevažujúca sliezsku a viedenskú aglomeráciu pozdĺž Považia - rozvoj podporený dobudovaním D1,
- rozvojová južná os sídelného systému prevažujúca ťažiská osídlenia v priestoroch Bratislavy a Košíc juhom Slovenska s návrhom dobudovania juhovýchodnej radiály mesta.

V rozvoji osídlenia širších väzieb je rešpektovaný princíp zachovania dostatočného voľného medzipriestoru medzi rozvojom sídiel v smere ťažiskových rozvojových osí ako aj medzi sídlami navzájom v záujme trvalej udržateľnosti.

2. Funkčné a priestorové usporiadanie

Pre ***rozvoj reprezentačných funkcií štátu***, rozvoj mesta ako kultúrno-spoločenského a vzdelanostného centra Slovenska sú vytvorené územné predpoklady:

- pre lokalizáciu nových reprezentačných zariadení štátu a kultúrno-spoločenských zariadení celoštátneho významu v najatraktívnejších polohách celomestského centra na oboch brehoch Dunaja a v priestoroch medzinárodných vstupov na územie mesta,
- a inštitucionálne predpoklady pre zhodnotenie a rozvoj vysokého školstva s väzbami na rozvoj jestvujúcej vedecko-výskumnej základne (návrh lokalizácie špičkového vedecko-technického a technologických parkov),
- pre dobudovanie jestvujúcich vysokoškolských areálov a vybudovanie nových – vedecko-výskumné a výučbové priestory LF UK v rámci zdravotníckeho areálu Rázsochy, pre potenciálny rozvoj FTVŠ UK vo väzbe na športovorekreačný areál Jarovské rameno, ponuka plôch pre rozvoj vysokého školstva v priestore regionálneho obslužného centra Lamačská brána,
- pre zveľadenie a rozvoj nehnuteľných stránok kultúrneho dedičstva a kultúrno-historického a spoločenského prostredia; v regulačnej časti ÚPN sú formulované zásadné princípy dotvárania obrazu mesta a požiadavky na zachovanie kultúrno-spoločenských hodnôt, na ochranu lokality Archeologické nálezisko a ruiny hradu Devín navrhovanej na zaradenie do zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva, vyhlásených a navrhovaných pamiatkových rezervácií a zón na území sídla,
- reprezentáciu hodnôt ostatných regiónov Slovenska a celého Slovenska v najvýznamnejších mestotvorných priestoroch.

V hospodárskom rozvoji:

- vytvárajú sa predpoklady pre:
  * dobudovanie a reštrukturalizáciu priemyselnej základne Bratislavy s uplatnením požiadaviek na preferenciu „sofistikovanej výroby“ v lokalizačných zámeroch,
  * rozvoj iniciačných jadier špičkových technológií pre ich následné uplatnenie na území celého Slovenska (v kooperácii s inými obdobnými centrami na území SR v rámci stredoeurópskeho priestoru),
- optimálnu deľbu práce v poľnohospodárskej výrobe, ktorá sa zachováva na území mesta len v opodstatnenom rozsahu, na zásobovaní hlavného mesta potravinami a poľnohospodárskymi produktami so zázemím mesta a poľnohospodárskou výrobou celého Slovenska,
- zachovanie plôch lesov s prioritou ich významu ako základného krajinotvorného a ekostabilizačného prvoku s jeho rozšírením v priestore Dunajských luhov.

V sídelnom systéme rekreácie, turizmu a športu:

- sú vytvorené územné predpoklady a navrhnuté zariadenia cestovného ruchu pre rozvoj medzinárodného turizmu, pre turistický tranzit v jestvujúcom i navrhovanom urbanizovanom prostredí, v prírodnom prostredí mesta a jeho zázemia,
- zachovávajú sa a zodpovedajúco dotvárajú atraktivity historického a kultúrno - spoločenského dedičstva pre ich uplatnenie v poznávacom turizme,
- zhodnotený je špecifický fenomén prírodného prostredia Bratislavy - „voda“ návrhom rekreačných a športových areálov v priestoroch viažucich sa na vodné toky a plochy (aj navrhované) a zhodnocuje sa potenciál prírodného zázemia vodného diela na Dunaji,
- navrhuje sa dobudovať jestvujúce športové areály nadmestského významu krytými objektami a navrhujú sa nové plochy s potenciálom pre lokalizáciu športových zariadení celonárodného významu.

V sociálnej infraštruktúre:

- rozvoj bývania pokrýva potreby nárastu obyvateľstva vrátane migrácie aj pre etapu rozvoja do roku 2030,
- návrh uvažuje s dobudovaním zdravotníckeho areálu na Rázsochách a zdravotníckeho areálu Kramáre - Sever s odbornými pracoviskami a vedecko-výskumnou základňou celoslovenského až medzinárodného významu a dobudovanie FNsP v Petržalke,
- vytvárajú sa územné predpoklady aj pre lokalizáciu špecifických sociálnych zariadení nadmestského významu.

V dopravnej infraštruktúre:

- koncepčným zámerom v oblasti cestnej dopravy je vybudovanie nultého dopravného okruhu v úseku od štátnej hranice s Rakúskom (Kittsee) po hranicu s Rakúskom (Marchegg) v parametroch diaľnice D4, ktorý umožní optimálnu distribúciu dopravy vstupujúcej do mesta a hlavne previesť tranzitnú - najmä nákladnú dopravu - mimo intenzívne zastavané územia mesta
- v oblasti železničnej dopravy sa navrhuje zaústenie vysokorýchlostnej trate novou traťou v priestore Letiska M. R. Štefánika Bratislava po odbočku Čierna voda,
- výstavba rýchlostnej cesty R7 v úseku diaľnica D1 (MÚK Prievoz) - diaľnica D4 (MÚK Ketelec) - hranica mesta,

- v rozvoji vodnej dopravy:
  * ako jedna z najzávažnejších zmien sa uplatňuje rozvoj zariadení vodnej dopravy južne od jestvujúcich zariadení v priestore Vlčie hrdlo s prepojením na Tovarové centrum nákladnej dopravy a Letisko M. R. Štefánika Bratislava, s požiadavkou rešpektovať chránené prírodné hodnoty dotknutého územia.
- v leteckej doprave sa počíta s takým nárastom prepravy, ktorý si bude vyžadovať vybudovanie novej (tretej) vzletovej a pristávacej dráhy s nadväzným rozvojom obslužných zariadení.

V riešení systémov technickej infraštruktúry:

- zohľadnené sú požiadavky na riešenie vodného hospodárstva s uplatnením vodohospodárskej politiky na úseku zásobovania vodou, odkanalizovania a čistenia vôd, ochrany vôd, úprav tokov a realizácie objektov na nich, s presadzovaním revitalizácie tokov a ich ramenných sústav,
- v systémoch zabezpečenia energiami:
  * sú do koncepcie premietnuté zásady štátnej energetickej politiky, sú uplatnené ekonomické a ekologické hľadiská,
  * vytvára sa efektívny diverzifikovaný systém energetického zabezpečenia územia s pripojením na trasy a uzly republikového významu s využitím energetického hydropotenciálu a výhod územia v dosahu nadradených trás plynovodov,
  * zohľadnené sú požiadavky na racionalizáciu a úspory energií
- v sídelnom systéme a v rozvoji infraštruktúry telekomunikácií:
  * vytvárajú sa predpoklady pre uplatnenie špičkových zariadení telekomunikačných systémov s rozvojom telekomunikačných prostriedkov, telekomunikačných sietí a špičkových telekomunikačných služieb so zapojením do celorepublikových a medzinárodných systémov.

V riešení odpadového hospodárstva:

- sú zohľadnené schválené programy a koncepcie rozvoja,
- na území mesta je zachovaná spaľovňa odpadov a navrhované sú najmä zariadenia pre zber a zhodnotenie odpadu, a zhodnotenie biologicky rozložiteľného odpadu,
- okrem jestvujúcich skládok odpadov v Devínskej Novej Vsi a Podunajských Biskupiciach /Lieskovská cesta/ sa na území mesta neuvažuje so založením novej skládky odpadov, potreby sú saturované vo vhodných polohách v zázemí mesta,
- návrhom zodpovedajúceho funkčného využitia dotknutých území sa zabezpečuje sanácia a rekultivácia skládok odpadov a začlenenie upravených plôch do urbanizácie územia.

3. Ochrana prírody a tvorba krajiny

V návrhu ochrany prírody ÚPN rešpektuje, alebo osobitným prístupom k riešeniu rekreačných plôch zohľadňuje CHKO Malé Karpaty, NRBc NPR Šúr v tesnom dotyku Bratislavy, CHKO Dunajské luhy, CHKO Záhorie, lokality Ramsarského zoznamu - Niva Moravy a Dunajské luhy, lokality zaradené do NATURA 2000 – územia zaradené do Súvislej európskej sústavy chránených území (t.j. CHVÚ a ÚEV) a ostatné prvky ÚSES.

Návrh ochrany základných zložiek životného prostredia vrátane bioty je odvodený z Environmentálneho akčného programu Bratislavskej ohrozenej oblasti (1998), z Akčného plánu pre implementáciu Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku na roky 1998 - 2010.

Ochrana podzemných vôd je zabezpečená návrhom dôsledného odkanalizovania a dobudovania čistiacich zariadení odpadových vôd, uplatnením požiadaviek na ekologické riešenie výrobných zariadení a postupnú likvidáciu doterajších záťaží. V riešení je rešpektovaná vyhlásená Chránená vodohospodárska oblasť Žitný ostrov a pásma hygienickej ochrany podzemných a povrchových zdrojov pitnej a úžitkovej vody určených pre hromadné zásobovanie obyvateľstva.

V životnom prostredí sú rešpektované priority, zásady a ciele tak, ako boli stanovené v materiáloch Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky (uznesenie vlády SR č. 619/93 zo 7. 9. 1993 a uznesenie NR SR č. 339/39), Národný environmentálny akčný program (uznesenie vlády SR č.350/1996), NEAP II. (uznesenie vlády, SR č. 1112/1999), Akčný plán pre implementáciu Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku (uznesenie vlády SR č. 515/1998), Aktualizovaný národný akčný plán pre povodie Dunaja (uznesenie vlády SR č. 565/2000), Národný plán regionálneho rozvoja SR a jeho sektorový operačný program životného prostredia (uznesenie vlády SR č. 240/2001), ale aj ďalšie významné dokumenty TOŽP , ako napr., Koncepciu uplatňovania Agendy 21 a vyhodnocovania ukazovateľov trvalo udržateľného rozvoja (TUR), časť úloh odvodených z Medzinárodných dohovorov s environmentálnym zameraním, ku ktorým SR pristúpila alebo pripravuje k nim pristúpenie, ale aj výsledky a hodnotenia v rámci procesov EIA a SEA (starý zákon č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, v znení z. č. 391/2000 Z .z.; nový zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č. 24/2006 Z.z.).

4.3. REGIONÁLNE VZŤAHY

4.3.1. Historický vývoj a súčasný stav

1. Historický vývoj

Bratislava, aj po rozpade Rakúsko-uhorskej monarchie v roku 1918 a vzniku samostatnej ČSR, si vzhľadom na svoju polohu, multietnické demografické zloženie obyvateľstva so zachovanými kultúrno-spoločenskými tradíciami, nestratila význam regionálneho centra nielen pre spádové územie slovenskej časti záujmového územia, ale aj pre priľahlé sídla na rakúskom a maďarskom území. Tento stav bol politicky a spoločensky narušený udalosťami z roku 1939 a počas 2.

svetovej vojny. V následnom období postupného formovania ČSR a Maďarska na socialistické štáty východného bloku Európy sa obnovili vzťahy medzi Bratislavou a priľahlými sídlami MR. Vzťahy s rakúskym územím limitovali politické bariéry, územne striktná ochrana štátnej hranice („železná opona“). Po spoločenských a politických zmenách v roku 1989 sa vytvorili predpoklady pre opätovné vytvorenie logických vzťahov a väzieb Bratislavy ako jadra regiónu aj k sídlam na rakúskom území vrátane obnovenia územných väzieb a vzájomne prospešného zhodnotenia rozvojového potenciálu územia.

2. Súčasný stav

Územie, v ktorom sa intenzívne prejavujú regionálne vzťahy a väzby Bratislavy ako zdroja pracovných príležitostí, centra špecifickej vybavenosti a služieb pre obyvateľov sídiel v rámci regionálnych vzťahov a väzieb, poskytovanie príležitostí pre rekreáciu a voľnočasové aktivity obyvateľov Bratislavy, predstavuje Bratislavský kraj so všetkými obcami a mestami okresov Malacky, Pezinok a Senec. Z Trnavského kraja výrazne inklinujú k Bratislave priľahlé obce z okresu Dunajská Streda, najmä mesto Šamorín. Výraznú zmenu orientácie sídiel z Dunajského ostrova – Vojka, Bodíky, Dobrohošť smerom na Bratislavu spôsobilo dobudovanie vodného diela na Dunaji.

Jadro Bratislavského regiónu, v súlade s urbanistickými teóriami formovania mestských regiónov, tvorí Bratislava. Nadväzujúce obce, funkčne plne späté s Bratislavou ako jadrovým mestom, tvoria spolu s územím Bratislavy jadrové územia Bratislavského regiónu. Menovite ide o obce Vysoká pri Morave, Zohor, Stupava, Borinka, Marianka, Svätý Jur, Chorvátsky Grob, Ivanka pri Dunaji, Bernolákovo, Malinovo, Zálesie, Most pri Bratislave, Vlky, Miloslavov, Dunajská Lužná, Kalinkovo, Hamuliakovo, z ktorých viac ako 50% obyvateľstva dochádza za prácou do Bratislavy. Už v súčasnosti tieto sídla saturujú nároky na inú kvalitu bývania aj pre obyvateľov Bratislavy.

Na jadrové územie nadväzuje suburbánna zóna, ktorú tvoria spádové územia miest Malacky, súmestia Pezinok - Modra, Senec a Šamorín, ktoré pôsobia ako terciárne centrá v rámci svojich spádových území presahujúcich hranice regiónu. Uvedené polarizačné účinky sa najviac sa prejavujú u mesta Malacky, najmenej u mesta Šamorín, ktoré je silne závislé na Bratislave. Ako jedno terciárne rozvojové centrum je potrebné vnímať mestá Pezinok a Modra, vzhľadom na ich previazanosť a vzájomné sa doplňovanie v jednotlivých sídelných, hospodárskych a obslužných funkciách.

Zmenou spoločensko-politických podmienok regionálne vzťahy Bratislavy dostali nové dimenzie a začínajú opätovne vznikať prirodzené vzťahy a väzby aj so sídlami v zahraničnom zázemí mesta najmä na priľahlom rakúskom a maďarskom území.

Podľa záverov rakúskej časti analýz spoločnej trilaterálnej stratégie JORDES+ rakúske obce na sever od Dunaja ovplyvní proces integrácie regiónu iným spôsobom ako obce na južnej strane Dunaja. Rieky Dunaj a Morava tvoria silnú priestorovú bariéru. Centrá, na ktoré by mohol byť rozvoj orientovaný, ležia mimo záujmového územia JORDES+ (Břeclav, Brno). V priestore na sever od Viedne a Bratislavy je skôr potrebné počítať s lineárnym rastom pozdĺž dopravných osí. Naproti tomu v južných oblastiach sa očakáva plošné rozšírenie sídelných území (najmä Bratislavy). Obce Berg, Wolfsthal a Kittsee, ležiace blízko centra Bratislavy, budú týmto vývojom ovplyvnené najviac. Rýchlosť priebehu tohto procesu je ťažké predvídať. Predpokladá sa, že v budúcnosti budú tieto obce tvoriť územnú jednotku s mestom Bratislava. Budúca funkčnosť rakúskych obcí v blízkom okolí Bratislavy sa v súčasnosti rozpracováva z dopravného, hospodárskeho, sídelno-politického a urbanistického hľadiska. Dnes platné plánovacie dokumenty dotknutých sídiel uvažujú o ich funkcii z pohľadu rakúskeho pohraničného priestoru. Aspekt otvorenia hranice ešte nebol začlenený do nástrojov územného plánovania rakúskych obcí.

Za slovenskú stranu bolo v záveroch analýz uvedené, že Bratislava už v súčasnosti ponúka a saturuje špecifické nároky obyvateľov vo svojom zahraničnom zázemí. Dotýka sa to najmä sektorov obchodu, služieb, zhodnotenia kultúrno-spoločenských daností mesta, hodnôt cestovnom ruchu, zhodnotenia založenej dopravnej infraštruktúry a saturovania nárokov rakúskeho prihraničia v špecifických zariadeniach technickej infraštruktúry. Potenciál rozvojového územia v priamych väzbách na zahraničné zázemie, ako aj zhodnotenie prírodného potenciálu mesta umožní zvýšiť kvalitu týchto vzťahov a vytvoriť ponuku vysoko atraktívnych pracovných príležitostí aj pre obyvateľov rakúskeho a maďarského prihraničného územia.

V špecifických zahraničných väzbách je možné systém terciárnych centier Bratislavského regiónu poňať aj vo vzťahu na susediace štáty v jestvujúcich i potenciálnych funkčných a prevádzkových väzbách Bratislavy na mestá Mosonmagyaróvár v Maďarskej republike, Bruck/L, Hainburg, Marchegg čiastočne Gänserndorf v Rakúskej republike. Tieto sídla už význam terciárnych centier s vlastným spádovým územím majú, alebo sa uvažuje s ich zodpovedajúcim rozvojom.

Žiaduce je vzájomne skoordinovať navrhnuté zámery rozvoja a zahrnúť aj hodnoty prostredia a ponuku sídiel v priamych zahraničných vzťahoch do komplexného rozvoja Bratislavy ako jadra územia.

4.3.2. Vízia a strategické ciele

Víziu Bratislavy ako jadra Bratislavského regiónu rozvíjajúceho sa v celom okruhu záujmového územia okolo mesta, t.j. aj so zhodnotením zázemia v juhozápadných územných väzbách, prekračujúcich štátne hranice s Rakúskom, podporuje schválený vyšší územnoplánovací dokument ÚPN VÚC Bratislavského kraja. Spoločná spolupráca s Rakúskom v predchádzajúcom období potvrdzuje túto víziu a rozširuje potenciál územia Bratislavského regiónu aj v jeho severozápadných zahraničných väzbách s prihraničným územím Dolného Rakúska.

Schválené strategické ciele v súlade so záväznými regulatívami ÚPN VÚC Bratislavského kraja vyžadujú od predstaviteľov zodpovedajúcich za rozvoj Bratislavy ako jadra regiónu:

- v rámci domácich väzieb a vzťahov spolupracovať so sídlami v zázemí a podporovať rozvoj zodpovedajúcich funkcií v priestoroch navrhovaných regionálnych rozvojových pólov smerom na:

    * Stupavu vo väzbe na mestské časti Záhorská Bystrica a Devínska Nová Ves,
    * Svätý Jur vo väzbe na mestské časti Rača a Vajnory,
    * Ivanku pri Dunaji a Bernolákovo vo väzbe na mestskú časť Vajnory a východnú časť Nového Mesta,
    * Rovinku a Dunajskú Lužnú vo väzbe na mestskú časť Podunajské Biskupice,
- spolupracovať s terciárnymi rozvojovými centrami - Malacky, Pezinok - Modra, Senec v rámci Bratislavského kraja a Šamorínom, Senicou a Trnavou v rámci Trnavského kraja s cieľom optimálnej deľby funkcií, rovnocenného zhodnotenia vnútroregionálnych vzťahov, socio-ekonomického a prírodného potenciálu terciárnych centier,
- v špecifických zahraničných regionálnych väzbách:
    * spolupracovať so sídlami v prihraničnom území Rakúska smerom mestská časť Petržalka, Berg, Wolfsthal, Hainburg a smerom mestská časť Petržalka a Jarovce, Kittsee , Parndorf , Bruck a/L,
    * spolupracovať so sídlami v prihraničnom území Maďarska - mestská časť Rusovce a Čunovo, Rajka, Mosonmagyaróvár,
    * v súlade so závermi analýz trilaterálneho projektu JORDES+ spolupracovať so sídlami v smere mestská časť Devínska Nová Ves , Marchegg, príp. s rozšírením vzájomnej pôsobnosti až smerom na Gänserndorf .

4.3.3. Návrh rozvoja regionálnych vzťahov a väzieb Bratislavy

1. Základné princípy urbanistickej koncepcie

Základné koncepčné smery rozvoja Bratislavského regiónu sú vyjadrené v súlade s riešením Územného plánu regiónu Bratislavského samosprávneho kraja s doplnením väzieb na priľahlé okresy Trnavského kraja - okres Dunajská Streda a okres Senica. Návrh rozvoja prevádzkových vzťahov v riešení dopravnej infraštruktúry regionálneho významu podporuje vzájomnú spoluprácu a zhodnotenie rozvojových potenciálov Bratislavy ako jadra Bratislavského regiónu a jestvujúcej siete terciárnych centier regiónu – Malacky, Pezinok – Modra, Senec, Šamorín. Vstup SR do EÚ, odstránenie bariér Šengenskej dohody spolu s navrhovaným dobudovaním dopravných prepojení na rakúskej strane umožnia zhodnotiť rozvojový potenciál Bratislavy ako prirodzeného a logického regionálneho jadra aj pre sídla v rakúskom a v maďarskom prihraničnom území.
Navrhovaný rozvoj Bratislavy nenarušuje rozvoj urbanizácie sídel v zázemí, ich životný štýl, kvalitu jestvujúcej society a kultúrno-spoločenské a historické hodnoty sídiel. Sú rešpektované hodnoty, ktoré dotvárajú obraz sídiel a krajiny. V príprave realizácie navrhovaného rozvoja medzinárodného Letiska M. R. Štefánika Bratislava (tretia vzletová dráha) bude potrebné definovať dopady navrhovanej stavby a podmienky jej realizácie najmä vo vzťahu k obytným územiam mestských častí v nadväznom území letiska a sídiel v zázemí mesta najmä v smere navrhovanej tretej vzletovej dráhy.

V ÚPN ja rešpektovaná požiadavka na vytvorenie dvoch systémových úrovní sídelných pólov rozvoja:
- systémová úroveň regionálnych rozvojových pólov mesta Bratislavy,
- systémová úroveň vzťahov a väzieb medzi jadrom regiónu a regionálnymi terciárnymi centrami.

Požadované zhodnotenie územia regionálnych rozvojových pólov mesta Bratislavy na princípe „prerastania“ mestských funkcií do najbližšieho zázemia sa sústreďuje do kĺbových priestorov, ktoré spájajú Bratislavu s jej najbližším zázemím v smere ťažiskových sídelných osí.

ÚPN podporuje vzťahy s terciárnymi rozvojovými centrami regiónu ležiacimi na radiálno-okružnom komunikačnom systéme v domácich i zahraničných väzbách:
- dotváraním optimálnych komunikačných väzieb v smere ťažiskových radiál s cieľom skrátiť vzájomnú časovú dostupnosť a vytvoriť predpoklady pre zodpovedajúce zhodnotenie územia Bratislavy vrátane jej zázemia a špecifických lokalizačných potenciálov rozvoja jednotlivých terciárnych centier a ich zázemia,
- rešpektovaním ekologických požiadaviek na riešenia komunikačných systémov: dobudovanie diaľničného systému, vedenie trás štátnych ciest mimo obytné zóny, dobudovanie ťažiskových dopravných okruhov na území mesta vrátane tunelových prepojení popod Karpaty,
- preferovaním ekologických systémov hromadných dopráv s uplatnením princípov integrovaného systému hromadných dopráv: dobudovanie železničných spojení prímestských dopráv v I. etape s ich napojením na nosný systém MHD – špeciálna dráha na území mesta; v cieľovom riešení duálny systém MHD zhodnotením jestvujúcich železničných tratí prejde až do regiónu s priamym napojením sídiel jadrového územia a terciárnych centier na jadro regiónu – Bratislavu.

2. Funkčné a priestorové usporiadanie

V ÚPN sú vytvorené predpoklady pre lokalizáciu reprezentačných zariadení regiónu. Vytvorené sú územné predpoklady pre dotváranie zariadení špecifických služieb regionálneho významu v komerčnej i sociálnej oblasti s dôrazom na zodpovedajúce dotvorenie zdravotníckych zriadení regionálneho až celoslovenského významu. V rámci ťažiskových mestotvorných priestorov a nástupov na územie mesta sú vytvorené predpoklady pre dotváranie Bratislavy ako regionálneho obslužného centra. V návrhu rozvoja hospodárskej a vedecko-výskumnej základne je zohľadnená požiadavka na lokalizáciu špičkových vedecko-technických, technologických a logistických centier na území mesta a ich prepojenie na obdobné centrá na území regiónu. V návrhu plôch pre rozvoj občianskej vybavenosti vo väzbe na hospodársku základňu sú vytvorené predpoklady pre lokalizáciu stredného odborného školstva s celoregionálnou pôsobnosťou.

Zo zhodnotenia potenciálu územia mesta pre rozvoj rôznych foriem bývania vyplýva, že mesto má dostatok vhodných plôch pre pokrytie potrieb prognózneho vývoja obyvateľstva a cenzových domácností do roku 2030. Disponibilita územia mesta a sídiel v najbližšom zázemí Bratislavy pre rozvoj bývania je preto hodnotená ako územná ponuka pre realizáciu bývania v obytnom prostredí mestského alebo vidieckeho charakteru, so saturovaním nárokov obyvateľov na špecifickú sociétu

obytného prostredia a nárokov na rôzne formy bývania.

V požiadavkách na ochranu kultúrno–historického a spoločenského dedičstva sú zohľadnené špecifiká mesta a jednotlivých mestských častí s podporou spoločných identických znakov so sídlami v zázemí. V návrhu plôch občianskej vybavenosti v celomestskom centre a na plochách navrhovaných centier vybavenosti regionálnych rozvojových pólov je vytvorená ponuka plôch aj pre rozvoj kultúrno- spoločenských zariadení s regionálnou pôsobnosťou.

Súčasťou koncepcie rozvoja je aj návrh nadradeného systému rekreácie a voľnočasových aktivít v prírodnom prostredí, ktorý zhodnocuje súčasný stav a mal by saturovať nielen nároky obyvateľov Bratislavy a regiónu, ale aj nároky rozvoja domáceho a zahraničného turizmu. Zvyšovanie kvality a rozvoj rekreačných aktivít je navrhovaný vo vymedzených rekreačných zónach na území Malých Karpát, Podunajska a v prírodnom zázemí medzi ťažiskovými rozvojovými sídelnými osami v tesnej nadväznosti na regionálne rozvojové póly Bratislavy.

3. Ochrana prírody a tvorba krajiny

Dokumenty, z ktorých väčšina bola spracovaná v období po skončení prác na koncepte riešenia ÚPN mesta a ktoré sú uvedené v podkapitole 4.2. Celoštátne vzťahy (t.j. vzťah Bratislavy k územiu SR), sú základným inštrumentáriom aj pre riešenie problémov životného prostredia v rámci Bratislavského regiónu i mesta Bratislavy.

V ÚPN sa rešpektujú zásadné princípy tvorby nadregionálneho a regionálneho územného systému ekologickej stability. Na realizáciu nadregionálneho ÚSES najmä v zadunajskej časti Bratislavy sa navrhuje spolupráca na jeho realizácii s priľahlým územím Rakúska a Maďarska (napr. aj v rámci aktivít JORDES+, CENTROPE či iných programov).
V návrhu rozvoja Bratislavy je rešpektovaná vysokokvalitná poľnohospodárska pôda v zázemí mesta. K potenciálnym záberom v prognóznom výhľade po roku 2020 sa uvažuje len v prípade rozšírenia Letiska M. R. Štefánika Bratislava o ďalšiu pristávaciu dráhu. V ÚPN je riešená len rezerva územia, realizáciu bude potrebné v budúcnosti doložiť efektívnym využitím dnešných zariadení a prevádzkovou nevyhnutnosťou realizácie novej pristávacej dráhy a nadväzného vybavenia. Zachovanie poľnohospodárskej pôdy na území Bratislavy rešpektuje strategický cieľ zachovať rôznorodosť prírodného prostredia mesta a kultúrne hodnoty krajiny. Poľnohospodárska výroba na území hlavného mesta je zachovaná len v určitom rozsahu a v opodstatnených výrobných zariadeniach a s adekvátnou výmerou pôdy. V saturovaní nárokov Bratislavy na zásobovanie potravinami sa počíta aj so zhodnotením potenciálu vysokokvalitného a vysokoproduktívneho zázemia mesta.

V ÚPN na území širších vzťahov i na území Bratislavy sú v zásade rešpektované plochy vinohradov a vinohradníckych honov na svahoch Malých Karpát a v k.ú. Devína, záhrad a sadov v poľnohospodárskej krajine ako súčasť historického krajinného obrazu sídel, špecifickej funkčnej charakteristiky jednotlivých obcí a miest (tradičné ekonomické a spoločenské aktivity).

Navrhovaný rozvoj hlavného mesta v zásade neohrozuje ložiská nerastných surovín. V návrhu prevádzkových väzieb sa vytvárajú predpoklady pre zhodnotenie termálnych prameňov v juhovýchodnej časti Bratislavské regiónu, pre zhodnotenie potenciálu prírodného zázemia a vodného diela aj na území priľahlého Trnavského kraja pre rekreačné využitie širšieho zázemia obyvateľstva.

4.3.4. Základné princípy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia regionálnych rozvojových pólov

V návrh priestorového usporiadania a funkčného využitia územia sa zohľadňuje hierarchia významov a väzieb regionálnych rozvojových pólov mesta. Dotknuté územie je zhodnotené nielen v súlade s predpokladanou intenzitou vzťahov, ale aj v súlade s limitmi ochrany prírodných hodnôt v zmysle požiadaviek tvorby ÚSES a trvalo udržateľného rozvoja so zachovaním ekologickej rovnováhy urbanizovaného a prírodného prostredia.

1. Severozápadný rozvojový pól

ÚPN zohľadňuje význam severozápadného regionálneho rozvojového pólu

- v smere ťažiskovej urbanizačnej osi západnej časti územia Bratislavského regiónu na slovenskej strane, t.j. v smere mestské časti Záhorská Bystrica a Devínska Nová Ves - Stupava :
  * návrhom nového regionálneho obslužného centra v priestore Lamačskej brány v súlade s UŠ ťažiskového severozápadného rozvoja; navrhované plochy občianskej vybavenosti, zmiešané plochy s ťažiskom v občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu sú dovybavené návrhom športových plôch s potenciálom lokalizácie športových zariadení celonárodného a regionálneho významu a plochami verejnej zelene príp. zelene vo voľnej krajine,
  * návrhom dobudovania regionálnych komunikačných spojení s lokalizáciou prestupovej stanice hromadných dopráv a s uplatnením cieľového riešenia nosného koľajového systému MHD ako duálneho sa vytvárajú podmienky pre optimálnu spoluprácu jadra a sídiel v v severozápadnej časti jadrového územia regiónu; cieľom je skracovanie časovej dostupnosti práce a bývania, spolupráca v rozvoji bývania, kooperácia a spolupráca v rozvoji hospodárskych aktivít, zhodnotenie atraktivít urbanizovaného a prírodného prostredia,
  * rešpektovaním existujúceho energetického koridoru pozdĺž diaľnice D2,
- v smere potenciálnej urbanizačnej osi nadväzujúcej na urbanizáciu juhozápadnej časti Dolného Rakúska (v pokračovaní na Viedeň) regionálny rozvojový pól, t.j. v smere Devínska Nová Ves – Marchegg - potenciálne Gänserndorf :
  * akceptovaním podpory regionálnych vzťahov a väzieb navrhovanou modernizáciou jestvujúcej železničnej trate z rakúskej strany a pokračovaním trasy „nultého dopravného okruhu“ Bratislavy aj na rakúskom území s napojením uvedených potenciálnych terciárnych centier;

* prioritným riešením pešieho a cyklistického prepojenia cez Moravu v priestore Devínskej Novej Vsi vrátane dobudovania medzinárodnej cyklistickej trasy pozdĺž Moravy s vybavenosťou v rámci urbanizovaných častí priľahlých sídiel,
* vytvorením územných predpokladov pre rozvoj regionálnych vybavenostných a obslužných funkcií – navrhované plochy občianskej vybavenosti a lokalizácia technologického parku v južnej nadväznosti na jeden z najvýznamnejších hospodárskych subjektov mesta – Volkswagen,
* rešpektovaním hodnôt chráneného alúvia Moravy a chránených prírodných území európskeho významu.

2. Severovýchodný regionálny rozvojový pól

V smere mestská časť Rača - mestská časť Vajnory - Svätý Jur ÚPN:
- zachováva severne od štátnej cesty prírodný charakter územia s plochami vinohradov vrátane lokalít s pôvodnou štruktúrou vinohradníckej krajiny; vinohrady sú zachované aj ako hospodárska základňa pre tradičné aktivity ako súčasť historických a kultúrno-spoločenských tradícií osídlenia s ich uplatnením v rámci rozvoja turistického ruchu (spoločný projekt Vínna cesta s Dolným Rakúskom a Burgenlandom),
- navrhuje južne od železničnej trate na Trnavu a vo väzbe na preložku štátnej cesty do ulice Na Pántoch rozvoj výrobných aktivít vo väzbe na jestvujúce výrobné zariadenia a plochy občianskej vybavenosti, ktoré sa môžu formovať aj ako obslužné centrum regionálneho významu,
- uplatňuje v zmysle VZN hlavného mesta SR Bratislavy č. 7 z 24. 11. 2005 východne od Rybničnej ulice v lokalite Pri majeri rozvoj plôch výroby a občianskej vybavenosti celomestského až nadmestského charakteru.

3. Východný regionálny rozvojový pól

V smere mestská časť Vajnory a východná časť Nového Mesta - Ivanka pri Dunaji - Bernolákovo sa navrhuje:
- dobudovanie prímestského obslužného centra regionálneho významu v priestore východného vstupu na územie mesta (priestor Rožňavskej cesty, Zlaté piesky, Vajnory - Tuhovské, západne a východne od jazera Vajnorka,
- dobudovanie rekreačného areálu Zlaté piesky ako celoročného areálu voľnočasových aktivít s nadmestským významom,
- zhodnotenie územia vstupu na územie mesta medzinárodného významu - priestor Ivanskej cesty a predpriestor medzinárodného Letiska M. R. Štefánika Bratislava pre ďalší rozvoj podnikateľských aktivít charakteru obchod, výrobné a nevýrobné služby a nástupného priestoru letiska pre lokalizáciu reprezentačných zariadení celonárodného a medzinárodného významu vrátane kongresového centra na plochách navrhovanej občianskej vybavenosti.

4. Juhovýchodný regionálny rozvojový pól

V smere mestská časť Podunajské Biskupice - Rovinka - Dunajská Lužná návrh ÚPN vytvára územné predpoklady pre :
- lokalizáciu menšieho prímestského centra v juhozápadnej časti územia vo väzbe na jestvujúce zariadenia pri Ulici svornosti v MČ Podunajské Biskupice,
- lokalizáciu prímestského centra občianskej vybavenosti a zmiešaného územia zodpovedajúcich podnikateľských aktivít vrátane rekreačného zázemia a voľnočasových aktivít, vo východnej časti vstupu na územie Podunajských Biskupíc z juhu (južne od navrhovanej novej obytnej štvrti Lesný hon),
- zachovanie areálu vodného zdroja Podunajské Biskupice ako biocentra v rámci nadregionálneho biokoridoru s navrhovaným rozšírením plôch lesa popri Dunaji a pásových masívov zelene vo voľnej krajine v južnej nadväznosti na areál Slovnaftu, v pokračovaní v koridoroch a medzipriestoroch VVN vedení až do voľnej krajiny východne od urbanizovaného územia MČ Podunajské Biskupice,
- dotvorenie navrhovaného rekreačného centra v lokalite Tretí diel ako súčasti nadregionálneho biokoridoru,
- zhodnotenie potenciálu priľahlých sídiel Rovinka, Dunajská Lužná aj ako ponuku rôznych foriem málopodlažného bývania a rekreačných aktivít pri vode (po ich dobudovaní plôch službami a vybavenosťou) aj pre obyvateľov Bratislavy a návštevníkov mesta v rámci atraktivít cestovného ruchu,
- realizáciu zámerov prímestských sídiel v rámci juhovýchodného rozvojového pólu vybudovať rozsiahly rekreačno-turistický areál vo väzbe na atraktívne prírodné prostredie Malého Dunaja - areál Ivamóza a pre zhodnotenie rekreačného potenciálu územia sídiel viažucich sa na ľavý breh vodného diela - Hamuliakovo, Gabčíkovo,
- zavodnenie a sprietočnenie reliktov ramien na ľavom brehu Dunaja v oblasti od Biskupického ramena smerom na Dunajskú Lužnú – Kalinkovo – Hamuliakovo.

5. Južný regionálny rozvojový pól

V smere mestská časť Rusovce - Čunovo – Rajka - Mosonmagyaróvár je priestor regionálneho rozvojového pólu vo väzbe na Maďarsko orientovaný na:
- zhodnotenie rekreačného potenciálu vodného diela na Dunaji pre rekreáciu, vodné športy a cestovný ruch v lokalitách zemníka pri Jarovskom ramene a v inundácii - areál Čunovo,
- rozvoj plôch vybavenosti, zmiešaných aktivít vo väzbe na hraničný prechod do Maďarska,
- rozvoj občianskej vybavenosti, bývania, zmiešaných funkcií a športovo - rekreačných plôch charakteru agroturistiky - južné vstupné priestory do MČ Rusovce,
- vytvorenie predpokladov pre prepojenie sídiel v zázemí mesta na dunajskom ostrove so špecifickými podmienkami pre vybudovanie centra rekreácie a turistiky pri vode.

6. Juhozápadný rozvojový pól

Na pravom brehu Dunaja v smere novej juhozápadnej rozvojovej osi Bratislavy sa vytvárajú územné predpoklady:

- v smere mestská časť Petržalka – Berg – Wolfsthal – Hainburg pre:
  * uplatnenie reprezentačných funkcií cestovného ruchu, lokalizáciu kultúrno-spoločenských zariadení, zariadení pre tvorbu a výmenu špičkových vedecko- technických informácií s plochami bývania vo väzbe na plochy zelene popri Dunaji i štátnej hranici, aj ako súčasť rozvojového územia ,
  * lokalizáciu novej diplomatickej štvrte (veľvyslanectvá a konzuláty) v lokalite Kapitulské pole,
  * pre vznik Priemyselného parku Petržalka západ – južne od križovatky Bratská po západnej strane trasy diaľnice D2,
- v smere Petržalka – Kittsee – Parndorf pre:
  * plochy občianskej vybavenosti a zmiešaných funkcií s ťažiskom v obchode a službách v nástupnom priestore na územie Bratislavy a jej celomestského centra cez Kopčiansku ulicu (predĺženie „Petržalského korza“),
- v smere Jarovce – Kittsee – Bruck a/L pre:
  * lokalizáciu spoločného technologického parku s ťažiskom na území mestskej časti Jarovce, rozvoj rekreačných plôch v prírodnom prostredí s ponukou územia pre vybudovanie golfového ihriska (s rešpektovaním chránenej lokality Bažantnica) a športovo - rekreačných areálov v prírode s príslušnou vybavenosťou vo väzbe na odpočívadlo diaľnice D 2 a z komunikácie spájajúcej Jarovce a Kittsee; pozdĺž diaľnice D2 aj plochy pre rôznorodé podnikateľské aktivity,
  * zhodnotenie priestoru hraničného prechodu pre malý pohraničný styk Jarovce - Kittsee návrhom plôch občianskej vybavenosti vo väzbe na navrhované plochy rekreácie v prírodnom prostredí,
  * zriadenie významného medzištátneho prepojovacieho energetického koridoru, v ktorom budú uložené nadradené vedenia VTL plynovodu, ropovodu a produktovodov.

B.5. NÁVRH URANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA MESTA

5.1. HISTORICKÝ VÝVOJ A SÚČASNÝ STAV

5.1.1. Historický vývoj

Historický obraz a urbanistické usporiadanie mesta Bratislavy sa vyvíja od praveku. Osídlenie človeka na území Bratislavy formovali geografické a prírodné faktory. Riečište toku Dunaja a morfológia okolitej krajiny dali podobu historickému jadru a miestnym komunikáciám a tie umožnili rozvoj osídlenia. Polohovú stabilizáciu územia mesta determinoval brod cez rieku a priesmyky cez Karpaty: severo - južný smer. Dunaj limitoval druhý základný komunikačný smer: západo - východný. Oba smery boli súčasťou transkontinentálnych ciest.

Súčasný stav urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania a obrazu Bratislavy ovplyvnili významné stavebné počiny z histórie jej vývoja. Vinohradníctvo a výroba vína je dokladovaná už v archeologických nálezoch z konca obdobia staroveku. Z rímskej doby sa zachovali archeologické pamiatky významných stavieb rímskeho fortifikačného systému Limes Romanus v mestskej časti Rusovce - vojenský tábor Gerulata a Villa Rustica v mestskej časti Dúbravka). Najvýznamnejšie pamiatky z obdobia Veľkomoravskej ríše sú archeologické náleziská v lokalitách slovanských hradísk na Hradnom kopci a Devínskom brale.

Písomný doklad o konštituovaní Bratislavy pochádza z roku 1291 n. l. Najvýznamnejšiu éru rozvoja stredovekého mesta predstavuje 250 ročné obdobie významu Bratislavy ako korunovačného mesta Rakúsko–uhorskej monarchie. Koncom 17. a začiatkom 18. storočia dochádza k splynutiu stredovekého jadra s predmestiami v jeden celok obohnaný palisádami (v roku 1774 boli zbúrané vnútorné hradby). ***Zbúraním vnútorných mestských hradieb sa vytvárajú podmienky pre vznik nového osídlenia za vonkajším opevnením (palisády) a mesto sa začína rozvíjať na princípe radiálno-okružného prevádzkového a kompozičného usporiadania. V období do 1. polovice 18. storočia sa Bratislava formuje ako jedno z najvýstavnejších miest monarchie. Všetky hlavné ulice vychádzajú zo Starého mesta ako historického jadra usporiadania osídlenia. V tomto období mesto má už vybudované stavby vytvárajúce jeho charakteristický obraz a charakteristickú panorámu: Bratislavský hrad s podhradím, reprezentačné stavby sakrálneho i občianskeho charakteru, mestskú promenádu so stavbou divadla v Petržalke a zábavné objekty mešťanov na ostrovoch neregulovaného Dunaja.*** Bývalé predmestia sa postupne menia na nové charakteristické štvrte mesta, nadväzujúce na okruh letných palácov a záhrad šľachty, pôvodne vybudovanými za hradbami mesta.

Rozvoj priemyslu v 2. polovici 19. storočia poznačil mesto živelnou lokalizáciou priemyselných objektov po obvode mesta. Vybudovaná bola železnica z Bratislavy do Trnavy, ktorá vytvorila významný dopravný ťah (Dostojevského rad - ul. V. Karadžiča). V tomto období sa v obraze mesta začína dôsledne uplatňovať diferenciácia rozvoja sídelnej štruktúry podľa sociálneho rozvrstvenia obyvateľstva. Staré mesto sa profiluje sa obchodné centrum a realizujú sa prvé nájomné domy. Vznikajú nové vilové štvrte. Nové robotnícke kolónie vznikajú v na okrajoch mesta vo väzbe na nové priemyselné areály a objekty. Po vybudovaní mosta (v polohe dnešného Starého mosta) sa realizuje Štúrova ulica s reprezentačnou mestskou zástavbou.
Po vzniku Československej republiky v roku 1918 sa Bratislava stáva hlavným mestom Slovenska – centrom nových ústredných úradov štátnej administratívy, hospodárskych a kultúrnych ustanovizní a novej Univerzity J. A. Komenského. Obraz mesta je dotváraný novými súbormi nájomných domov v okrajových polohách Starého mesta s prvou novodobou výškovou dominantou 12- poschodového objektu Manderla. Budujú sa nové vilové štvrte v lokalitách severne od Bratislavského hradu (Hausberg, Westend). Na periférii mesta vznikajú ďalšie robotnícke štvrte a núdzové kolónie.

Z veľkorysých úvah o vybudovaní rezidenčného mesta z obdobia Slovenského štátu sa zrealizovali len neucelené zámery - vládna štvrť na Námestí Slobody, veľtržný areál na nábreží, administratívne domy na Gorkého ulici.

2. svetová vojna poznačila obraz mesta. Pri bombardovaní spojeneckého letectva v roku 1944 bola zničená rafinéria Apolka, poškodený prístav, zničený a ťažko poškodený bytový fond, zasiahnuté inžinierske siete a zariadenia dopravy. Ustupujúcou nemeckou armádou bol zničený most cez Dunaj, ktorý bol opätovne vybudovaný za pomoci Červenej armády
.

V povojnovom období v roku 1946 bolo územie mesta rozšírené o osem priľahlých obcí Petržalka, Vajnory, Prievoz, Devín, Karlova Ves, Dúbravka a Lamač. Územná rozloha mesta v roku 1945 mala 68, 58 km^2 a po pričlenení obcí dosiahla 187, 88 km^2. Tým sa umožnilo dôsledne zhodnotiť územie kompaktného mesta a zároveň sa zakladá princíp sídelného rozvoja v smere ťažiskových rozvojových smerov. Obdobia 50–tych a 60–tych rokov minulého storočia poznačilo mesto veľkými asanačnými zásahmi do historickej časti mesta a v dotykových územiach pre zlepšenie prevádzky mesta. V tomto období sa obnovuje bytový fondu a realizujú sa sídliská z prvých typových domov - na Račianskej ulici, na Hostinského a na Miletičovej ulici, v Ružovej dolina sídlisko Ružinov so štvrťami - Štrkovec, Trávniky, Ostredky a Pošeň. Modernizujú sa jestvujúce priemyselné areály a realizujú nové závody, nové komplexy vysokých škôl (STU, FA UK) a vysokoškolských internátov, základné a stredné školy, nemocnica na Kramároch, komplexy vedeckovýskumných ústavov, reprezentačné zariadenia administratívy, štátnej a mestskej správy, zariadenia kultúry vrátane PKO a rekonštrukcia Bratislavského hradu.

V období po roku 1968 boli k územiu mesta pripojené ďalšie obce Podunajské Biskupice, Vrakuňa, Záhorská Bystrica, Jarovce, Rusovce, Čunovo (v roku1971, čím mesto získalo svoju súčasnú rozlohu 367,49 km^2. Posilňuje sa rozvoj v jednotlivých radiálnych rozvojových smeroch so súbežným dotváraním priestorov prepájajúcich radiál najmä na území kompaktného mesta. V období 70–tych rokov minulého storočia boli dobudované a vybudované nové sídliská Karlova Ves, Záluhy, Rača, Petržalka zväčša len s vybavenosťou viažucou sa na bývanie. Realizácia nových

sídlisk a radikálne riešenia hlavne dopravných problémov vrátane vybudovanie Mosta SNP si vyžiadali veľké asanácie pôvodného domového fondu s absenciou ochrany kultúrno-spoločenských hodnôt najmä v centre mesta.
Vývoj mesta po roku 1989 ovplyvnila nová politická situácie v SR a s ňou súvisiace zmeny v spoločnosti, novotvoriace sa vzťahy trhového hospodárstva, obnova súkromného vlastníctva s reštitúciami. V roku 1993, sa Bratislava stáva hlavným mestom samostatného štátu. Zásadné zmeny v spoločnosti ovplyvnili aj rozvoj mesta. Ukončila sa realizácia stavieb bývalej komplexnej bytovej výstavby, byty sa realizujú predovšetkým v súkromnom sektore . Zámery investorov pre rozvoj najmä finančného sektora, obchodu mesta a špecifických služieb sa sústreďujú do celomestského centra a vstupov na územie mesta do lokalít s už vybudovanou podmieňujúcou infraštruktúrou. Obraz mesta výrazne ovplyvnila najmä obnova, rekonštrukcia, dostavba a revitalizácia historického jadra a nadväzných plôch celomestského centra. Začínajú sa dobudovávať priestorov mestských tried a centier jednotlivých mestských častí. Areály bývalej výrobnej základne mesta s extenzívnym zhodnotením plôch sa rekonštruujú zhodnocujú pre nové formy podnikateľských aktivít. Odstránenie bariéry „železnej opony“ umožnilo obnovenie vzťahov a väzieb aj na sídla v najbližšom zázemí Bratislavy. Do realizácie významných dopravných stavieb je zhrnuté aj nové železničné prepojenie s Rakúskom a dobudovanie siete diaľnic na území mesta. Najvýznamnejšiu vodohospodársku stavbu predstavuje dokončenie realizácie vodného diela na Dunaji.

Podrobný historický vývoj mesta tvorí Prílohu č. 2 ÚPN.

5.1.2. Súčasný stav

1. Základné princípy urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Základným princípom rozvoja mestskej štruktúry je historicky založený a rozvíjajúci sa nosný ***radiálno- okružný makroštrukturálny systém***. Vymedzuje vnútorné kompaktné mesto - jadro a z neho vybiehajúce radiály formované prírodnými danosťami územia a rozvojom urbanizácie v smere ťažiskových urbanizačných osí:

- ***severozápadná radiála***, rozvíjajúca sa medzi masívmi Devínskej Kobyly, Kráľovej hory a masívmi Malých Karpát, zahŕňajúca mestské časti Karlovu Ves, Dúbravku, Lamač v pokračovaní Záhorskú Bystricu a v zázemí mesta smerom na Marianku a Stupavu,
- ***severovýchodná radiála***, rozvíjajúca sa popod juhovýchodné svahy Malých Karpát, cez mestské časti Nové Mesto, Raču, Vajnory a v zázemí Svätý Jur,
- ***východná radiála***, tvorená urbanistickou štruktúrou novej zástavby komponovanej na os Záhradnícka - Ružinovská ulica,
- ***juhovýchodná* radiála**, reprezentovaná v súčasnosti zástavbou mestských častí Ružinov (južná časť, k.ú. Nivy a časť Prievoz), Vrakuňa a Podunajské Biskupice v pokračovaní do zázemia smerom na Rovinku a Dunajskú Lužnú,
- ***južná radiála***, tvorená zástavbou mestských častí Petržalka, Jarovce, Rusovce, Čunovo,
- ***novovznikajúca juhozápadná radiála*** - zhodnotenie nového zázemia Bratislavy v juhozápadnej časti mesta – priľahlé rakúske sídla v „4. mestskom kvadrante“ pozdĺž Kopčianskej ulice až po štátnu hranicu s Rakúskom, v záujmovom území Kittsee.

Najvýznamnejším priestorom z hľadiska urbanistickej koncepcie je územie celomestského centra (CMC), vymedzeného vnútorným dopravným okruhom a priľahlými uzlovými priestormi ťažiskových rozvojových radiál.

Celomestský a nadmestský význam v urbanistickej koncepcii mesta majú:

- priestory nábreží na oboch brehoch Dunaja - ľavobrežné nábrežie: priestor od Devína cez Karloveskú zátoku až po Bratislavský prístav), pravobrežné nábrežie: priestory od viacúčelového výstavného areálu až po vodné dielo na Dunaji),
- ťažiskové priestory celomestského centra: historické jadro, priestor nám. SNP, Obchodnej ul., Štefánikovej ul., Dunajskej ul., Špitálskej a Štúrovej ulice spolu s predstaničným priestorom,
- pamiatkovo chránené urbanistické celky Pamiatková rezervácia (PR), Bratislavský hrad s podhradím, hrad Devín s podhradím, ostatné vyhlásené pamiatkové zóny, ochranné pásma NKP,
- prírodné prostredie mesta s rekreačným potenciálom – lesný masív Malých Karpát, NPR Šúr a prírodné prostredie vo väzbe na tok Dunaja.

Ťažiskový miestny význam majú:

- centrálne priestory jednotlivých mestských častí,
- priestory mestských tried, ktoré prechádzajú a navzájom prepájajú jednotlivé mestské časti,
- hodnoty prírodného prostredia na území mestských častí.

2. Urbanistická kompozícia a obraz mesta

Urbanistická kompozícia mesta Bratislavy sa rozvíjala postupne v priebehu storočí. Historické jadro a nadväzné územia si aj v súčasnosti zachovali postavenie základného kompozičného bodu, z ktorého sa odvíja nielen nosný ***radiálno-okružný makroštrukturálny systém urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania mesta, ale je zároveň aj základným princípom urbanistickej kompozície dotvárania jestvujúcej mestskej štruktúry.***
Súčasný obraz Bratislavy je výslednicou procesu vedomej i podvedomej komunikácie jej obyvateľov a návštevníkov s jestvujúcim prostredím mesta. Jeho najvýznamnejšou hodnotou je historická a prírodná panoráma, kultúrno-spoločenské hodnoty historického jadra a nadväzných priestorov celomestského centra.

Historické dominanty Bratislavský hrad, Devínsky hrad, Dóm Sv. Martina s vedutou historického mesta, novodobé dominanty – televízna veža, Most SNP, Presscentrum, VÚB, NBS, objekt INCHEBY vrátane dominánt objektovej skladby Slovnaftu a Bratislavského prístavu ako aj jednoliata panoráma zástavby Petržalky vytvárajú charakteristický obraz urbanizovanej časti mesta. Na prírodnej vedute mesta sa podieľajú lesný masív Malých Karpát s plochami vinohradov na

ich severovýchodnom úpätí, masív Devínskej Kobyly, lužné lesy popri Dunaji, prvoplánovo aj zeleň Sitiny, zeleň Horského parku, Slavína a Kalvárie. Spolu vytvárajú špecifický obraz Bratislavy v rámci metropol Európy. Osobitné postavenie v obraze a urbanistickej kompozícii mesta majú Dunajské nábrežia - od Devína až po južný vstup na územie mesta, ktoré tvoria jednu z hlavných prírodných kompozičných osí mesta a svojou urbanizáciou historickou i súčasnou vytvárajú typický obraz mesta ako jednej z metropol Podunajska. V súčasnosti sa medzi významné nielen technické, ale aj prírodné hodnoty obrazu mesta zaraďuje vodné dielo na Dunaji - Zdrž Hrušov.
Rôznorodé štruktúry urbanizovaného i prírodného prostredia podľa polohy v priestorovej štruktúre mesta, atraktivitou svojej funkčnej náplne a kvalitou prostredia majú rôzny význam z hľadiska kompozičných princípov ich vnímania, dotvárania a spolupôsobenia v obraze mesta.

Kompozičné princípy urbanizovaného prostredia mesta

Z hľadiska kompozičných princípov historického vývoja urbanizovaného prostredia Bratislavy vo vzťahu k funkčnej náplni a formám zástavby a nadväzného prírodného územia v súčasnosti je možné na území mesta rozlíšiť:

Historické mesto (PR)

V obraze mesta tvorí špecifický výraz ucelenej, kompaktnej štruktúry, s charakteristickou blokovou zástavbou ukončenou väčšinou šikmou strechou s priemernou podlažnosťou 3 - 5 podlaží. Špecifickými prvkami sú kostoly, paláce, hrad, veže, brány, ktoré tvoria v obraze mesta dôležité identifikačné dominanty s diferencovaným priestorovým pôsobením. Sú významovými orientačnými miestami.

Dôležitým prvkom v obraze historického prostredia je parková a ostatná mestská zeleň, ktorá „pretkáva" blokovú štruktúru prírodným prostredím s veľmi pozitívnym účinkom.

Územie kompaktného mesta

V obraze mesta tvorí ucelené kontaktné pásmo k pôvodnému historickému mestu. Je charakteristické väčšinou blokovou štruktúrou vytvárajúcou uličnú sieť, mierkovo výraznejšie pôsobiacou ako v historickom prostredí.

Pre územie špecificky mestského prostredia je charakteristická heterogénnosť, stavebno-priestorová rozmanitosť a historická zmiešanosť slohov, kompozičných akcentov, priehľadov, uzlov, vyhliadkových bodov. Prostredie vykazuje vysokú kompozičnú dynamiku. Nová zástavba v prielukách, na pozemkoch po asanácii staršej zástavby nie vždy zohľadňuje hmotovo-priestorové hodnoty zachovanej štruktúry. Noví investori presadzujú najmä ekonomické faktory na zhodnotenie lukratívnych pozemkov.

Územie sídliskových štruktúr

Je prostredím vzniknutým v období socialistickej výstavby miest s realizovaním obytných súborov prevažne panelovou technológiou. V obraze mesta toto prostredie pôsobí vzhľadom na jeho dimenziu, fádnosť a minimálnu škálu použitých stavebných výrazových prostriedkov veľmi monotónne s absenciou identifikačných prvkov.

Územie individuálnej bytovej výstavby a rurálnej štruktúry

V priestorovom pôsobení sa prejavuje objektami individuálnej bytovej zástavby v spolupôsobení s prírodným prostredím. Patria sem všetky druhy obytných domov rodinného typu a mestské vily vychádzajúce buď z pôvodnej štruktúry pričlenených vidieckych sídiel, alebo z idey záhradného mesta.

Územia s prevahou dopravno-distribučnej funkcie

Sú charakterizované v priestorovom prejave sieťovou radiálmo-okružnou štruktúrou línií dopravných komunikácií pre všetky druhy pozemnej dopravy a bodmi (resp. uzlami) reprezentujúcimi dopravno-distribučné zariadenia. Sieťovú štruktúru líniových prvkov tvorí ucelený systém v hierarchickom priestorovom pôsobení (najvýraznejšie sú diaľnice s križovatkami, ostatné mestské komunikácie, zberné, obslužné, pešie až po najjemnejšiu sieť prechádzkových chodníkov). Body, resp. uzly dopravno-distribučných zariadení tvoria solitérne stavby samostatné alebo aditívne zoskupované do areálov (železničné depá, areály DPMB, železničné stanice). Ich základnou charakteristikou v priestorovom pôsobení je priama väzba na sieťovú štruktúru pozemnej dopravy. Preto sú tieto zariadenia chápané ako súčasť jednej oblasti života mesta.

Územia špecifického priestorového pôsobenia

Podľa kritéria priestorového pôsobenia sa do tejto oblasti dá zaradiť väčšina areálových zariadení a územia bez možností bližšieho definovania ich priestorového prejavu (devastované, neupravené plochy). Územia areálov majú špecifický vizuálny prejav v mestskom organizme. Sú charakteristické značnou plošnou rozlohou a aditívnym radením solitérnych stavieb s pevným priestorovým vymedzením. Vytvárajú samostatné priestorové štrukturálne jednotky v organizme mesta.

Územia výroby

V priestorovom prejave sú charakterizované väčšinou solitérnymi objektmi zoskupovanými do areálov alebo komplexov, kde sa uplatňuje výrobná funkcia priemyselného alebo poľnohospodárskeho charakteru.

Pre ďalšie kompozičné formovanie tejto oblasti platia zásady ako pre územia špecifického priestorového pôsobenia.

Prírodné prostredie

Prírodné prostredie je reprezentované všetkými prvkami prírodného charakteru, ktoré majú výrazný priestorový prejav, t.j. predovšetkým lesné masívy, poľnohospodárska pôda, vrátane lúk, pasienkov, vinohradov, záhrad a významné vodné toky a plochy. Plochy prírodného prostredia predstavujú súbor prirodzených kompozičných prvkov výrazne sa uplatňujúcich v obraze mesta. Tvoria rovnocennú oblasť k oblastiam umelého urbanizovaného prostredia, vzhľadom na ich trvalé a determinujúce pôsobenie predstavujú kompozičnú danosť. Za kompozičné danosti prírodného prostredia Bratislavy sa

považuje vodný tok Dunaja, masív Malých Karpát a konfiguračná skladba terénneho reliéfu Bratislavy.

Prírodný rámec Bratislavy s kumuláciou priestorových scén - vodný tok Dunaja, masív Malých Karpát, charakteristické plochy vinohradov na ich úpätí, roviny lúk a polí poskytujú bohatosť a rôznorodosť v celkovom pôsobení jedinečného obrazu mesta Bratislavy.

3. Funkčné a prevádzkové usporiadanie

Bývanie

Rozvoj hromadných viacpodlažných i málopodlažných foriem bývania, realizovaný prevažne súkromným sektorom, sa v súčasnosti orientuje predovšetkým na voľné plochy v rámci zastavaného územia, t.j. bez väčších nárokov na podmieňujúce investície, často na plochy určené v pôvodnej koncepcii pre zeleň obytného územia alebo občiansku vybavenosť. Časť bytov sa realizuje formou zhodnotenia podkroví a nadstavieb jestvujúcich obytných objektov.

Málopodlažné formy rodinného bývania sa realizujú zhodnotením v súčasnosti zastavaného územia zmenou funkcie, najmä pôvodných plôch záhrad a reparceláciou pozemkov jestvujúcej zástavby. Na nových plochách sa rodinné bývanie rozvíja v dotykových polohách k zastavanému územiu v atraktívnych lokalitách Podkarpatského pásu, na úpätí Devínskej Kobyly, v dotyku s výbežkom Západných Karpát. Na väčších plochách sa realizuje rodinné bývanie v okrajových mestských častiach.

Občianska vybavenosť

Najatraktívnejšími a reprezentačnými funkciami spoločenského života medzinárodného významu sa dobudovávajú priestory ľavobrežnej časti celomestského centra. V zrealizovaných zariadeniach sú saturované nároky obyvateľov mesta, jeho zázemia a regiónu, dočasne prítomného obyvateľstva, návštevníkov mesta, reprezentácie štátu, mestských orgánov, cudzích zastupiteľských a reprezentačných zariadení, reprezentácie ekonomickej, hospodárskej a kultúrno-spoločenskej sféry SR, domácich i zahraničných podnikateľských subjektov.

Na pravom brehu Dunaja sa začína formovať priestor Einsteinovej ulice. Občianskou vybavenosť mestotvorného i špecifického charakteru vrátane polyfunkcie s bývaním sa budujú ťažiskové priestory rozvojových radiál najmä v priestoroch centier lokálneho významu. Funkčné dotvorenie MČ Petržalka v ústrednom mestotvornom priestore je aj v súčasnosti limitované nevyhnutnými rezervami územia pre vybudovanie nosného systému MHD – špeciálna dráha.

Výroba

Výrobné subjekty sa stabilizujú v jestvujúcich výrobných areáloch v severozápadnej časti mesta s ťažiskovým subjektom Volkswagen, vo východnej časti mesta najmä zariadenia potravinárskeho priemyslu v priestore Račianskej ulice a zredukovaná výroba v areáli Istrochem, v juhovýchodnej časti mesta ťažiskový subjekt Slovnaft a v južnom rozvoji niektoré výrobné zariadenia v rámci areálu Matador, Hydronica a pekáreň na Budatínskej ulici. Na území CMC sa pripravuje vymiestnenie Kábelovne mimo územia mesta.

Na plochách výrobných areálov, zameraných v minulosti najmä na stavebnú výrobu, prebieha buď zásadná prestavba pre obchod, distribúciu alebo pre nové malé a stredné výrobné prevádzky vrátane výrobných služieb.

Najvýraznejšie sa prestavba bývalých výrobných plôch uplatňuje v priestore Mlynských Nív, prestavba bývalej Klingerovej továrne (Gumon) a Cvernovej továrne.

Poľnohospodárske výroba má areálový charakter.

Šport, rekreácia, voľný čas

Zariadenia športu, rekreácie pre saturovanie nárokov na zhodnotenie voľného času obyvateľov mesta sa v súčasnosti rozvíjajú najmä v tradičných lokalitách vo východnej časti mesta – na Pasienkoch, Kuchajde, v Rači, na Zlatých Pieskoch, v postupne dobudovávanom areáli v severozápadnej časti mesta na rozhraní MČ Karlova Ves –Dúbravka a rekreačnom areáli pri Veľkom Draždiaku v Petržalke, v rozostavanom areáli vodných športov v Čunove, v tradičných menších areáloch okrajových mestských častí. Deficity športových zariadení v dennej dostupnosti pre obyvateľov sídlisk čiastočne pokrývajú viacúčelovo zhodnocované jestvujúce areály školskej telovýchovy.

V súčasnosti najväčšie deficity športových a rekreačných plôch sú v zadunajskej časti mesta v MČ Petržalka, kde pôvodne navrhované plochy pre rozvoj športu boli postupne iným funkčným zhodnotením (najmä pre rozvoj bývania) vytláčané do východnej a južnej nadväznosti na areál jestvujúcej ČOV a dodnes nie sú vybudované.

Prírodné prostredie

Prírodné prostredie Bratislavy je rozmanité a umožňuje saturovať rôznorodé rekreačné aktivity pri zachovaní jeho prioritnej biologickej funkcie z hľadiska trvalo udržateľného rozvoja a kvality životného prostredia mesta.

Rekreačné aktivity v prírodnom prostredí sa v súčasnosti rozvíjajú v tradičných lokalitách malokarpatskej časti BLP, najmä v priestoroch Železnej studničky a Kamzíka vo východnej časti mesta, v priestore Devínskej Kobyly a Západných Karpát v severovýchodnej časti mesta, v priestore Dunajských luhov v zadunajskej časti Bratislavy a popri Morave v severozápadnej časti mesta. Nedostatočná kvalita vybavenosti jestvujúcich nástupných priestorov alebo nejestvujúce vybavenie v súčasnosti znamená devastáciu prírodného prostredia a tým aj ohrozenie jeho biologických hodnôt.

Chýbajú najmä prvky prírodného prostredia v urbanizovanom území. Aj plochy dlhodobo rezervované pre realizáciu plnohodnotných mestských parkov sú prehodnocované na čiastočnú alebo úplnú zástavbu.

Doprava

Realizácia mosta Košická (Most Apollo) a nadväzných dopravných stavieb je najväčšou investíciou do dobudovávania mestských komunikačných systémov. Rekonštruujú sa jestvujúce komunikácie celomestského a miestneho významu. Definovanie nosného systému MHD ako koľajového t. j. súboru vybraných električkových, železničných alebo špeciálnych dráh určených pre verejnú hromadnú dopravu osôb na území hl. m. SR Bratislavy.

Technická infraštruktúra

Pre súčasný stav zastavaného územia má Bratislava v zásade vybudované zariadenia technickej infraštruktúry (TI). Vodárenské zariadenia veľkoryso vybudované v rámci investícií KBV majú pri súčasnom trende poklesu spotreby vody veľké rezervy. Verejná kanalizácia je v rámci zastavaného územia prakticky vybudovaná, vrátane 3 mestských ČOV. V súčasnosti sa dokončuje odkanalizovanie okrajových mestských častí.

Potreby zásobovania elektrickou energiou a plynom sú plne saturované. V zásobovaní teplom prevláda trend odklonu od SCZT k výstavbe vlastných plynových kotolní. Oblasť telekomunikácií zaznamenala prudký rozvoj a nástup nových systémov (káblová TV, mobilné rádiotelefóny, optotrasy, nové druhy služieb).

S postupom času sa prekračuje životnosť starších inžinierskych sietí, hlavne v centre mesta. Potreba ich rekonštrukcií neustále narastá. Časť z nich nevyhovuje aj kapacitne, aj svojimi trasami.

Súčasné areály zariadení TI, ich koridory, ochranné pásma, územné rezervy koridorov a plôch sa naďalej zachovávajú.

5.2. VÍZIA A STRATEGICKÉ CIELE ROZVOJA MESTA

Prijatá vízia rozvoja mesta, na podklade zhodnotenia pozitív i rizík rozvojových potenciálov územia a kvality demografického potenciálu v Stratégii rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy, formuluje budúcnosť Bratislavy ako mesta tvorby a výmeny špičkových informácií a sofistikovanej hospodárskej základne so zodpovedajúcim rozvojom odborného a vysokého školstva, ako kultúrno-spoločenskej metropoly pre prezentovanie a prepájanie hodnôt západoeurópskej kultúry s kultúrnym dedičstvom východoeurópskeho priestoru.

V strategickom dokumente boli definované základné strategické ciele pre postupné a dlhodobé napĺňanie obrazu Bratislavy v novotvoriacich sa vzťahoch európskeho priestoru. Schválené ciele smerujú k rozvoju Bratislavy ako jedného z jadier stredoeurópskeho priestoru a metropoly Slovenska:

- s vysokou trvalo udržateľnou kvalitou mestského prostredia pre kvalitný existenčný rámec života občanov mesta,
- s vysokou hodnotou mestských priestorov a reprezentatívnym architektonickým a urbanistickým obsahom hlavného mesta Slovenska,
- s vysokým medzinárodným významom,
- s vysokou kvalitou dopravnej sústavy, osobitne v hromadnej preprave osôb,
- so zdravým životným prostredím a zachovanými prírodnými hodnotami.

Pre dosiahnutie cieľov bola prijatá cesta ***formou usmerňovania a regulácie rozvoja s ochranou hodnôt*** **doterajšieho vývoja a prírodných daností**. Ako ťažiskový nástroj samosprávnych orgánov na území Bratislavy sa v stratégii požaduje zabezpečiť nový územný plán mesta. Dokument po všeobecnom prijatí a schválení v mestských orgánoch bude slúžiť pre základné orientovanie a usmerňovanie vlastníkov nehnuteľností a potenciálnych investorov. Zároveň sa stane východiskom pre spracovanie podrobnejších alebo špecifických rozvojových dokumentov a nových vízií rozvoja jednotlivých oblastí života mesta.

V súčasnosti mesto rozpracováva i víziu možností vytvorenia „4. mestského kvadrantu“, ktorý je založený ***na princípe oživenia starých dunajských ramien*** ako spoločného „zeleného bypassu“ pozdĺž štátnej hranice s Rakúskom a Maďarskom. Zo slovenskej strany bola rozpracovaná ideová štúdia. Z rakúskej strany sa idea rozpracováva v rámci programov INTERREG IIIA. Ideový zámer, po spoločnej dohode s rakúskou a maďarskou stranou, by mal byť dopracovaný na trilaterálnej úrovni.

5.3. NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA MESTA

5.3.1. Priestorové usporiadanie územia mesta

1. Základné princípy priestorového usporiadania

Návrh priestorového usporiadania Bratislavy vychádza zo zhodnotenia pozitív jej doterajšieho vývoja, z jej významu a postavenia v rámci osídlenia SR a Bratislavského regiónu. Opiera sa o doteraz spracované zahraničné i domáce podklady, ktoré definujú Bratislavu v širšom stredoeurópskom kontexte. Rozvoj mesta zohľadňuje požiadavky na vytvorenie optimálnych vzťahov, väzieb a saturovanie potrieb v celoslovenských i medzinárodných súvislostiach. V návrhu formovania a funkčného profilovania vzájomných priestorových väzieb prihraničných území je zohľadnený strategický cieľ formovať mesto ako jedno z ťažiskových jadier mestského regiónu ***Viedeň - Bratislava - Győr.***

V súlade s požiadavkami územných a hospodárskych zásad a znením Súborného stanoviska k variantnému spracovaniu konceptu riešenia ÚPN sa v ***riešení celomestských vzťahov a väzieb*** navrhuje rozvíjať priestorové usporiadanie mesta v súlade s :

- prírodnými a historickými danosťami podmieneného makroštrukturálneho radiálno-okružného systému rozvoja mesta:
  * s východiskom a zároveň vyvrcholením v priestore celomestského centra,

  - s uzlovými priestormi charakteru námestí v kompaktnej zástavbe mesta, charakteru prírodných cezúr v prechode do uvoľnenejšej zástavby alebo striedajúcej sa intenzívnej zástavby s prírodným prostredím pozdĺž radiál a okruhov,
  - striedajúci sa systém priestorov radiál a okruhov s prevažujúcim mestotvorným významom - mestské triedy a s prevažujúcim dopravným významom s uplatnením zvyšovania „mestskosti“ zástavby dopravných koridorov úmerne ich blízkosti k celomestskému centru najmä v kompaktnej časti mesta,
  - Bratislavu ako metropolu na oboch brehoch Dunaja vrátane predĺženia a zokruhovania nábrežnej promenády a dotvorenia nadväzných priestorov od sútoku Dunaja s Moravou až po Zdrž Hrušov,
  - územný potenciál pre rozvoj metropolitných funkcií hlavného mesta SR,
  - územné predpoklady pre rozvoj funkčných systémov saturujúcich potreby a nároky obyvateľov a návštevníkov mesta,
  - prírodný rámec a hodnoty prírodného zázemia mesta,
  - v súčasnosti zastavané územie mesta a jeho rozvoj na nových plochách s uplatnením komplexnosti vybavenia územia,
- koordinovať a zosúladiť rozvojové zámery mesta, mestských častí, a Bratislavského regiónu.

Dotváranie vnútornej štruktúry mesta je navrhnuté:

- so zachovaním hodnôt a špecifík historického jadra mesta,
- s ochranou hodnôt stabilizovaného územia najmä:
  - v disponibilných lokalitách celomestského centra,
  - vo významných komunikačných koridoroch vrátane vstupov na územie mesta,
  - v perspektívnych výrobných areáloch, areáloch občianskej vybavenosti vysokého školstva, zdravotníctva, športu a rekreácie, areáloch dopravy a technickej vybavenosti,
- s dotvorením príp. reštrukturalizáciu funkčných systémov lokálneho významu so zameraním sa na saturovanie deficitov vybavenia obytného územia a zvyšovanie jeho kvality.

Rozvoj mestskej štruktúry na nových plochách sleduje urbanizáciu územia v smere urbanizačných osí. Je orientovaný do priestorov v smere ťažiskových radiál vychádzajúcich z celomestského centra. Rozvojové plochy nadväzujú na urbanizačné osi domáceho i pre Bratislavu špecifického zahraničného zázemia so zodpovedajúcim dotváraním území mestských častí v medzipriestore ťažiskových smerov rozvoja, z ktorých:

- územie mestskej časti Devínska Nová Ves uplatnenými rozvojovými zámermi severne od železničnej trate sa začleňuje do ťažiskového severozápadného rozvoja mesta a zároveň tvorí súčasť ťažiskovej osi pre spoluprácu s rakúskym územím vo vzťahu Devínska Nová Ves – Marchegg,
- mestská časť Devín si zachováva svoju osobitosť:
  - významnými kultúrno - historickými pamiatkami a spoločenskými udalosťami viažucimi sa k histórii slovenského národa,
  - svojou polohou na sútoku Moravy a Dunaja, s NKP Devín Slovanské hradisko a prírodnou vedutou NPR Devínska Kobyla vytvára pre Bratislavu charakteristickú „vstupnú bránu“ v podunajskom medzinárodnom koridore,
- mestská časť Vajnory:
  - severná a južná časť územia mestskej časti tvorí súčasť vstupoch na územie mesta zo severovýchodnej a najmä z východnej časti Bratislavského regiónu a Slovenska,
  - kultúrno - spoločenské tradície, zachované historické jadro, športovo - rekreačné zázemie (letecké športy - areál bývalého športového letiska Vajnory, rekreačný areál Vajnorka) a disponibilita územia vo väzbe na jestvujúce obytné prostredie vytvárajú predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu a plôch málopodlažného prevažne rodinného bývania.

2. Zohľadnenie dlhodobo platných limitov rozvoja

V návrhu rozvoja územia sú rešpektované dlhodobo platné limity:

- ochrany historických a kultúrno - spoločenských pamiatok,
- ochrany prírodných hodnôt a prvkov ekostability územia,
- pásma hygienickej ochrany pri špecifických zariadeniach a areáloch, ochranné pásma dopravných zariadení mimo navrhovaného zastavaného územia), líniových stavieb a zariadení technickej infraštruktúry špecifické ochranné pásma (bezpečnostné pásmo Slovnaftu),
- dohodnuté v rámci medzinárodných dohôd a konvencií,
- pre zachovanie územných rezerv schválených investičných zámerov po návrhovom období ÚPN,
- pre potenciálne riešenie nových zatiaľ nepreverených ideí rozvoja, vyplývajúcich z trilaterálnej spolupráce s rakúskymi a maďarskými sídlami v spoločnom záujmovom území.

5.3.2. Návrh urbanistickej kompozície a dotvárania obrazu mesta

ÚPN rešpektuje základné princípy urbanistickej koncepcie priestorového riešenia Bratislavy, ktoré predstavujú aj základnú kostru urbanistickej kompozície mesta s jej vyvrcholením v celomestskom centre.

Hlavné kompozičné osi na území kompaktného mesta i v priestoroch rozvojových radiál predstavujú priestory ťažiskových mestských tried. Vyvrcholenie kompozičných vzťahov je navrhované v uzlových bodoch kríženia založeného a rozvíjaného radiálno-okružného systému usporiadania mesta.

Územný potenciál uzlových priestorov v súčasnosti zastavanom i rozvojovom území, mimo osobitne chránené územia z hľadiska ich hmotovo-priestorového usporiadania, je navrhované zhodnotiť aj pre situovanie výškových dominánt ako

významných orientačných bodov v priestorovej kompozícii mesta.

Navrhovaným funkčným zhodnotením plôch sa sleduje zvyšovanie spoločenskej atraktivity jestvujúcich priestorov kompozičných osí a uzlov usporiadania mestskej štruktúry. Zároveň sa vytvárajú územné predpoklady pre budovanie vysokoatraktívneho spoločenského priestoru v navrhovaných ťažiskových mestotvorných osiach v rozvojovom území. V následnej podrobnejšej územnoplánovacej príprave najmä pre dotvorenie jestvujúcich sídliskových štruktúr a na rozvojových plochách je žiadúce uplatniť v urbanistickom riešení ako významný kompozičný prvok riešenie verejných priestorov - typických mestských námestí .

1. Kompozičné princípy dotvárania a rozvoja urbanizovaného a prírodného prostredia mesta

Historické mesto (PR)

Rešpektuje sa špecifický výraz ucelenej, kompaktnej štruktúry historického jadra mesta ***s jeho charakteristickou blokovou zástavbou s priemernou podlažnosťou 3 - 5 nadzemných podlaží s dôrazom na dotváranie 5 pohľadu*** a so zachovaním pohľadov a priehľadov na dominanty historického jadra. Rešpektované sú charakteristické plochy zelene parkov a námestí.

Na území historického mesta sa vylučuje akákoľvek výšková stavba a hmotovo – priestorové riešenie potenciálnej novej zástavby nesmie presiahnuť rozmer charakteristickej blokovej zástavby historického mesta.

Územie kompaktného mesta

V návrhu kompaktného mesta sa zohľadňuje a rešpektuje :

- charakteristická väčšinou bloková štruktúra vytvorená založenou uličnou sieťou,
- charakteristická štruktúra územia mestských víl a rodinnej zástavby v priestore ulice Fraňa Kráľa, Palisád, Mudroňovej, v zónach Slavín, Machnáč, Bôrik a „Westend“, ktorá spolu s prírodným reliéfom tvorí základ veduty mesta.

V kompozícii mestskej štruktúry pre riešenie potenciálnej zástavby:

V území zóny A vymedzenej vo výkrese č. 2.2. Regulačný výkres grafickej časti ÚPN – zahŕňajúcej PZ CMO - stred (vymedzená v zmysle Verejnej vyhlášky MK SR z 10. 8. 2005 - PZ CMO), areál STU (Radlinského – I. Karvaša - nám. Slobody) a časť zóny Pribinova v nadväznosti na juhovýchodnú hranicu zóny (Dostojevského rad, Čulenova, ľavobrežné nábrežie Dunaja):

- sa principiálne rešpektuje výška jestvujúcej zástavby 21m (6 - 7 nadzemných podlaží); podrobnejší popis regulácie je v záväznej časti C.1.2.2.

V území zóny B, ktorá tvorí obalový priestor zóny A, zahŕňajúcej zostávajúci priestor PZ CMO, vymedzený od územia zóny A, po hranice platnej PZ CMO podľa Vyhlášky OÚ Bratislava č. 1/1992 zo dňa 18.8.1992 o PZ Bratislava CMO, spolu s v južnej časti nadväzujúcim územím od pokračovania Čulenovej ul., ďalej spojnicou Čulenovej a vyústenia mosta Apollo, v pokračovaní nábrežím Dunaja na Petržalskej strane – kolmo na Kočánkovu po hrádzu - Klokočova po Starý most a späť po nábrežie Dunaja, Petržalským nábrežím medzi Mostom SNP a Starým mostom, ďalej telesom Mosta SNP po začiatok násypu, spojnicou s Viedenskou cestou a protipovodňovou hrádzou, protipovodňovou hrádzou po kanál, spojnicou kanála po cintorínsku kaplnku podhradského cintorína, zaústením Riznerovej ulice do Fialkového údolia:

- je potrebné osobitne pristupovať k stavebným vstupom do územia s dôrazom na ochranu výškovej hladiny PZ CMO; podrobnejší popis regulácie je v záväznej časti C.1.2.2.

V území zóny C, ktorú tvorí ostatné územie kompaktného mesta, vymedzeného ako priestor medzi hranicou územia zóny B a líniou v smere Jaskový rad – Smrečianska ul. - Račianske mýto – Račianska ul. – Kutuzovova ul. – Vajnorská ul. – ul. Odbojárov - Trnavská cesta – Miletičova ul. – Prievozská – Košická (v smere k Dunaju), Einsteinova – Mlynská dolina – Pražská.
je potrebné zohľadniť a rešpektovať charakteristickú blokovú štruktúru zástavby; podrobnejší popis regulácie je v záväznej časti C.1.2.2.

Územia sídliskových štruktúr

Humanizácia a zvýšenie mestskosti prostredia sídliskových štruktúr je riešená návrhom dotvárania ťažiskových mestotvorných a uzlových priestorov vrátane ich kompozície so zohľadnením špecifického obrazu dotknutých mestských častí:

- štruktúrou námestí v uzlových bodoch hlavných kompozičných osí usporiadania mestskej štruktúry v mestských častiach Ružinov, Podunajské Biskupice, Nové Mesto, Karlova Ves, Dúbravka,
- striedaním intenzívne urbanizovaných priestorov vrátane uplatnenia námestí a „zelených cezúr“ vo väzbe na prírodného prostredia Chorvátskeho ramena v hlavnej kompozičnej osi usporiadania mestskej štruktúry MČ Petržalka,
- vo všetkých dotknutých mestských častiach:
  * s lokalizáciou výškových budov – orientačných bodov, príp. ich zoskupení najmä v uzlových priestoroch, so spoločensky hodnotným verejným parterom, v dobrej dostupnosti na MHD,
  * s uplatnením požiadavky pre estetizáciu prostredia urbanistickými prostriedkami, architektonickým riešením i designom - rekonštrukcie jestvujúcich stavieb a hodnotné architektonické riešenie potenciálnej novej zástavby.

Územia individuálnej bytovej výstavby a rurálnej štruktúry

Vytvárajú sa územné predpoklady pre rozvoj rôznorodých štruktúr individuálnej bytovej výstavby - všetky druhy obytných domov rodinného typu vrátane mestských víl pre dotváranie jestvujúcich štruktúr a v rozvojovom prostredí s rôznym potenciálom pre dotváranie obrazu západnej časti celomestského centra a v jednotlivých mestských častiach.

V následných optimalizujúcich ÚPP a ÚPD je potrebné prehĺbiť hmotovo-priestorové spolupôsobenie zástavby a zelene v prostredí. Jedná sa o lokality dotvárajúce panorámu mesta - svahy Malých Karpát: Záhorská Bystrica, Lamač, Nové Mesto - Vinohrady, Rača a svahy Devínskej Kobyly a Devínskych (Západných) Karpát: Karlova Ves, Dúbravka, Devín, Devínska Nová Ves.

Územia s prevahou dopravno-distribučnej funkcie

V sieťovej štruktúre líniových prvkov v celom hierarchickom priestorovom pôsobení (najvýraznejšie sú diaľnice s križovatkami, ostatné mestské komunikácie, zberné, obslužné, pešie až po najjemnejšiu sieť prechádzkových chodníkov) sa navrhuje mestotvorné riešenie v priestore dotvárania historického mesta (Podhradie) a na území kompaktného mesta . Zvyšovanie spoločenského významu priestorov radiál a okruhov dopravného významu sa navrhuje aj v územiach dopravných vstupov na územie mesta.. Zodpovedajúce spoločenské zhodnotenie i kompozičné riešenie vrátane architektonických nárokov na stvárnenie stavieb sa požaduje uplatniť v následnom dotváraní jestvujúcich i potenciálnych hlavných peších ťahov a cyklistických trás.

Územia areálov (občianska vybavenosť, výroba)

V ÚPN sa vytvárajú územné predpoklady pre tvorbu špecifických areálových zariadení občianskej vybavenosti a výroby. Pri ich optimalizácii na úrovni prehlbujúcej ÚPP, ÚPD i v projektovej príprave je nutné dodržať zásady:

- v požadovanej reštrukturalizácii zachovávanej výroby a pri na novonavrhovaných plochách rozvíjať systém bez negatívnych dopadov na životné prostredie mesta s elimináciou cezúr (ochranné pásma výrob) v dotváraní priestorovej štruktúry mesta,
- uplatniť dostatočné plochy vnútroareálovej zelene ako humanizujúci prvok výrobných plôch a vo vzťahu hmotovo - priestorového pôsobenia zelene k urbanizovaným plochám,
- zdôrazniť kompozične, architektonicky i funkčne nástupné priestory špecifických zón.

Prírodné prostredie

V ÚPN je rešpektovaný tok Dunaja so zachovanými i návrhom dotvorenia plôch lužných lesov, masív Malých Karpát s plochami vinohradov na ich úpätí a konfigurácia terénneho reliéfu ako kompozičné danosti prírodného prostredia determinujúce formovanie urbanizovaného prostredia mesta. V kompozícii usporiadania špecifických území je zohľadnené priestorové pôsobenie ďalších prírodných prvkov dotvárajúcich obraz celomestského centra vrátane Dunajských nábreží a obraz jednotlivých mestských častí. Bohatosť priestorových scenérií prírodného prostredia dáva predpoklad na rozvoj osobitých a neopakovateľných prostredí i urbanizovaného územia.

V návrhu prinavrátenia zelene do voľnej krajiny sa vytvárajú predpoklady pre obnovenie jej kultúrnych hodnôt.

2. Obraz mesta

ÚPN rešpektuje základné hodnoty formujúce obraz Bratislavy:

- historické dominanty Bratislavský hrad s podhradím, Devínsky hrad, Dóm Sv. Martina a vedutu historického mesta ako charakteristické prvky historickej panorámy mesta,
- novodobé dominanty (spoločenské a technických stavby) dotvárajúce pozitívne panorámu mesta,
- tok Dunaja, výrazný prírodný fenomén, formujúci urbanizáciu územia Bratislavy,
- prírodnú vedutu mesta, tvorenú masívmi zelene Malých Karpát, Devínskej Kobyly, ale aj Sitiny, Horského parku a Kalvárie a charakteristickými prírodnými prvkami Dunajskej krajiny a alúvia Moravy,
- historické dominanty, chránené urbanizované celky a prírodné prvky vytvárajúce špecifický obraz jednotlivých mestských častí,
- zachovanie poľnohospodárskej krajiny ako súčasti obrazu mesta - najmä plochy vinohradov na svahoch Malých Karpát, plochy záhrad a sadov v zachovaných lokalitách v okrajových mestských častiach.

V ÚPN v zmysle kompozičných princípov dotvárania rozvoja urbanizovaného a prírodného prostredia mesta sú vytvorené predpoklady pre zachovanie jeho doterajších hodnôt a vytváranie nových, ktoré budú pre Bratislavu špecifické a charakteristické v celej hierarchii jej významov v rámci metropol Európy, Podunajska, jej postavenia v rámci SR. Vytvárajú sa predpoklady pre zachovanie identity obrazu jednotlivých mestských časti (ich historicky sa vyvíjajúcich území). V rozvojových územiach sa vytvárajú predpoklady pre realizáciu ťažiskových spoločenských priestorov vrátane nových dominánt tak, aby svojimi nárokmi a priestorovým pôsobením nenarušili hodnoty jestvujúceho prostredia a zodpovedajúco dotvorili hodnoty budúceho obrazu mesta Bratislavy.

5.3.3. Návrh funkčného a prevádzkového usporiadania mesta

V dotváraní a navrhovanom rozvoji Bratislavy sa uplatňuje komplexné riešenie funkčného využitia plôch, prevádzkového a priestorového usporiadania územia. Vytvárajú sa predpoklady pre efektívne zhodnotenie nákladov do prípravy územia a pre tvorbu vysokokvalitného a rozmanitého mestského prostredia.

V návrhu rozvoja jednotlivých funkčných systémov mesta sa vychádza z princípu uspokojenia nárokov všetkých vrstiev obyvateľov a návštevníkov mesta s prioritným riešením súčasných deficitov.

Zohľadňujú sa osobitné požiadavky na lokalizáciu:

- špecifických zariadení jednotlivých funkčných systémov, kde to vyžaduje ich charakter, alebo je uvedený potenciál lokalít pre ich variantné umiestnenie (environmentálneho zhodnotenie vhodnosti lokalizácie),
- špecifických zariadení jednotlivých funkčných systémov, pre ktoré v predchádzajúcom období bola schválená

lokalizácia (VZN, súhlasné stanovisko mesta a MČ)
- uplatňujú princípy tvorby polyfunkčného mestského prostredia so zohľadnením v grafickom vyjadrení funkčného využitia územia a v definovaní obsahu jednotlivých funkcií.

1. Bývanie

ÚPN zhodnocuje potenciál rozvoja ťažiskových mestotvorných priestorov pre rozvoj bývania v polyfunkcii s občianskou vybavenosťou. Zhodnocuje potenciál súčasného zastavaného územia a rozvojový potenciál špecifických území jednotlivých mestských častí pre budúcu realizáciu rôznych foriem bývania. Rozvoj obytného prostredia v zásade nadväzuje na navrhované trasy nosného systému MHD.

Návrh plôch pre bývanie na území mesta presahuje nároky rozvoja do roku 2030. Rozvojové plochy bývania v sídlach v zázemí mesta predstavujú ďalšiu ponuku pre saturovanie špecifických nárokov obyvateľov na obytné prostredie a jeho sociétu. V súčasnosti sa takáto ponuka pre obyvateľov Bratislavy vytvára už aj na území sídiel v prihraničnom území Rakúska najmä v juhozápadnom rozvojovom póle Bratislavy.

2. Občianska vybavenosť

V ÚPN sú vytvorené územné predpoklady pre realizáciu celej hierarchie reprezentačných zariadení medzinárodného, celoštátneho, regionálneho, celomestského a miestneho významu v najatraktívnejších polohách celomestského centra na oboch brehoch Dunaja, v priestoroch jestvujúcich i navrhovaných mestských tried, v lokálnych centrách a v centrách vybavenosti regionálnych rozvojových pólov mesta. V uvedených lokalitách sa sústreďuje aj návrh rozvoja obchodu, služieb, zariadení verejného stravovania, zariadení prechodného ubytovania a kultúry.

V dotváraní areálových zariadení a zariadení občianskej vybavenosti sú rešpektované územné rezervy a vytvára sa územná ponuka pre:
- dobudovanie a rozvoj zdravotníckych zariadení so saturovaním nárokov územia najmä severozápadnej rozvojovej radiály mesta vrátane regionálnych vzťahov a väzieb a pre dobudovanie komplexnosti systému zdravotníckych zariadení,
- rozvoj zariadení sociálnej starostlivosti s orientáciou na starostlivosť o zdravotne postihnutých a ťažko prispôsobivých občanov,
- dobudovanie a rozvoj vysokého školstva a stredného odborného školstva vo väzbe na rozvoj hospodárskej základne a so saturovaním špecifických väzieb na iné podmieňujúce zariadenia,
- pre rozvoj vedy a výskumu so zhodnotením jestvujúcej špičkovej základne, vo väzbe na hospodársku základňu a na nových plochách vrátane medzinárodných väzieb a vzťahov.

Rozvoj zdravotníckych a sociálnych zriadení s dôrazom na zariadenia starostlivosti o seniorov, mládež a deti ako aj rozvoj základného školstva sú zahrnuté v navrhovaných plochách občianskej vybavenosti viažucej sa na bývajúce obyvateľstvo a na plochách polyfunkcie bývanie – občianska vybavenosť .

3. Výroba

V navrhovanom rozvoji systémov výroby na území mesta sa rešpektujú rozvojové zámery jestvujúcich perspektívnych výrobných odvetví. Rešpektované a upresnené sú zámery na lokalizáciu štruktúry technologických a logistických parkov v súlade so záväznými regulatívami ÚPN R BSK s požiadavkou lokalizácie výrobných odvetví sofistikovanej výroby.

V navrhovaných plochách zmiešaného územia pre rozvoj podnikateľských aktivít obchodu, výrobných a nevýrobných služieb v dotyku s navrhovanými plochami pre bývanie sa vytvárajú územné predpoklady pre situovanie pracovných príležitostí so skrátením dochádzkových vzdialeností práca – bývanie.

V žiaducom polyfunkčnom dotváraní mestskej štruktúry sa výrobné zariadenia navrhujú v obmedzenom kapacitnom rozsahu a špecifickom druhu výroby ako doplnkové funkcie na plochách bývania, v zmiešanom území bývania a občianskej vybavenosti s podmienkou rešpektovania požiadaviek vysokej kvality obytného prostredia, kvality prostredia a nárokov na architektonické dotváranie priestorov občianskej vybavenosti.

4. Šport, voľný čas a rekreácia

Pre rozvoj športových a voľnočasových aktivít sú v ÚPN rešpektované jestvujúce zariadenia športu a rekreácie. Návrh rozvoja športových a rekreačných areálov v urbanizovanom prostredí saturuje deficity súčasného stavu pre lokalizáciu reprezentačných celonárodných športových zariadení a výkonnostného športu, pokrýva deficity zariadení pre širokú občiansku verejnosť, nároky rozvoja územia a jeho budúcich obyvateľov. V návrhu lokalizácie nových areálov sa zhodnocuje predovšetkým prírodný fenomén „voda“ pre rozvoj vodných športov najmä v pravobrežnej časti mesta. Špecifické zariadenia a areály majú nadregionálny až medzinárodný význam s uplatnením v atraktivitách cestovného ruchu.

Pre každodennú dostupnosť športových a rekreačných aktivít sa v ÚPN uvažuje aj so zariadeniami najmä v rámci plôch určených pre občiansku vybavenosť a ako doplnkové funkcie plôch bývania.

5. Prírodné zázemie

ÚPN rešpektuje celú hierarchiu hodnôt prírodného zázemia ako základnú podmienku zachovania rovnováhy a trvaloudržateľného rozvoja mesta. Rešpektuje a požaduje ochraňovať jeho biologické hodnoty a hodnoty, dotvárajúce charakteristický obraz mesta.

Návrh plôch rekreácie v prírodnom prostredí rešpektuje a definuje požiadavky na minimalizáciu urbanizačných zásahov do prírodného prostredia. Orientuje sa predovšetkým do jestvujúcich rekreačných priestorov so zvýšením ich kvality a s návrhom ich vybavenia v priestoroch hlavných vstupov v nadväznosti alebo v rámci urbanizovaného prostredia dotknutých mestských častí.

Návrh obnovy zelených plôch vo voľnej krajine sleduje cieľ prinavrátiť jej bývalé kultúrne hodnoty.

6. Doprava

Rozvoj dopravných systémov na území mesta je navrhovaný v súlade s požiadavkami dobudovať už založené dopravné systémy mesta s cieľom:

- optimalizovať dopravné vzťahy a väzby a skrátiť časové dostupnosti cieľov dopravy,
- humanizovať dopravu v celomestskom centre a minimalizovať negatívne dopady osobnej a nákladnej automobilovej dopravy najmä na obytné prostredie,
- navrhnúť optimálne dopravné vzťahy a väzby v rozvojových územiach ako východisko pre prípravu ich realizácie ako podmieňujúcich stavieb pre realizáciu navrhovaného rozvoja,
- zachovať väčšinový podiel hromadnej dopravy v preprave osôb a realizáciou nosného koľajového systému MHD zvýšiť jej kvalitu na úroveň zodpovedajúcu významu a postaveniu Bratislavy,
- zachovať nevyhnutné rezervy územia pre cieľové riešenie progresívneho systému MHD, ktorý umožní:
  * vytvoriť vysokú kvalitu prostredia v CMC a v ťažiskových priestoroch dotknutých mestských častí,
  * rýchlo prepojiť jestvujúce i navrhované rozvojové územia,
- zabezpečiť zodpovedajúcu lokalizáciu a plochy pre budovanie dopravných zariadení na území mesta vrátane technickej základne pre nosný a doplnkové systémy MHD,
- navrhnúť a chrániť trasy pre nemotorické druhy dopráv cyklistické trasy celomestského významu, hlavné pešie trasy.

7. Technická infraštruktúra

Rozvoj systémov technickej infraštruktúry mesta vychádza z už založených štruktúr, ktoré dotvára v súlade s celkovou koncepciou rozvoja mesta.

V návrhu zariadení technickej infraštruktúry sa sleduje :

- saturovanie výhľadových potrieb mesta na zásobovanie všetkými druhmi médií, na služby telekomunikácií a na odvodnenie územia,
- dobudovanie podrobnej štruktúry systémov TI tak, aby pokrývala celé zastavané územie mesta a odstránili sa deficity z minulosti,
- príprava rozvojových území ich zainvestovaním potrebnou technickou infraštruktúrou
- obnova a rozvoj vlastných systémov v smere ich modernizácie, skapacitnenia a prevádzkovej spoľahlivosti,
- rozširovanie väzieb systémov TI mesta na systémy regiónu,
- dobudovanie ochrany mesta proti povodniam a prívalovým vodám,
- určenie trás a plôch pre výhľadové zariadenia TI a ich územná ochrana.

5.4. NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA CELOMESTSKÉHO CENTRA A ŤAŽISKOVÝCH ROZVOJOVÝCH SMEROV MESTA

5.4.1. Celomestské centrum

1. Urbanistická koncepcia celomestského centra

Priestorové usporiadanie

Celomestské centrum (ďalej CMC), vymedzené vnútorným dopravným okruhom a priľahlými uzlovými priestormi ťažiskových rozvojových radiál, je z hľadiska urbanistickej koncepcie základným prvkom priestorového usporiadania mesta. Ťažisko územia celomestského centra predstavuje ***Mestská časť Bratislava – Staré Mesto***.

V riešení ÚPN sa dotvára aj pravobrežná časť CMC (severný okraj ***Mestskej časti Petržalka***) s ťažiskovým priestorom medzi tokom Dunaja a dopravným koridorom Einsteinovej ulice tak, aby sa toto územie v návrhovom období riešenia ÚPN stalo plnohodnotnou súčasťou celomestského centra a dotváralo novodobým výrazom priestorového usporiadania, funkčnou náplňou a architektúrou špecifický obraz Bratislavy ako významnej európskej metropoly na Dunaji. Dotknuté územie pravobrežnej časti CMC je spodrobnené v rámci ***Južného rozvojového smeru*** mesta.

Urbanisticky je CMC vyvrcholením funkčno-priestorovej osnovy mesta. Centrum nadväzuje na ťažiskové rozvojové smery mesta prostredníctvom svojich kompozičných osí, ktoré tvoria mestotvorné radiály:

- Staromestská - uzol Suché mýto - Hodžovo námestie - Mýtna - uzol Račianske mýto – Račianska ul. (Severovýchodný rozvojový smer);
- Ventúrska - Michalská – Obchodná - uzol Kollárovo nám. - lúčovité rozvetvenie cez Radlinského na Račiansku radiálu, cez Mickiewiczovu - uzol Avion - Záhradnícka - v pokračovaní Ružinovská ul. (Východný rozvojový smer);
- uzol SNP a Kamenné nám. - Štúrova - uzol Šafárikovo nám. - cez Starý most a napojenie na Jantárovú cestu (Južný rozvojový smer);
- Staromestská - uzol Podhradie a Hviezdoslavovo nám. - Most SNP - uzol VVZ - Einsteinova a Viedenská - smerom do Rakúska (Juhozápadný rozvojový smer);

- Vajanského nábr. - uzol Štúrovo nám. - Rázusovo nábr. - uzol Podhradie a Hviezdoslavovo nám. - Nábr. arm. gen. L. Svobodu - uzol Botanická záhrada - Botanická - uzol Karloveské centrum - Karloveská v pokračovaní Schneidra-Trnavského – Saratovská (Severozápadný rozvojový smer).

Priestory radiál, nadväzujúce na hlavné komunikačné priestory historického jadra a priestory komunikačných okruhov na území celomestského centra majú rovnaký význam a hodnotu v dotváraní najatraktívnejšieho mestského prostredia.

Najvýznamnejšie priestory CMC predstavujú nábrežia na oboch brehoch Dunaja, historické jadro, spolu s priestorom pred Hlavnou železničnou stanicou. V urbanistickej koncepcii CMC majú uvedené územia celomestský až nadmestský význam a reprezentujú mesto v širších medzinárodných súvislostiach.

Osobitný význam v urbanistickej koncepcii mesta a jeho centra majú pamiatkovo chránené urbanistické celky: historické jadro mesta a Bratislavský hrad vyhlásené za Pamiatkovú rezerváciu (PR) a pamiatková zóna Centrálna mestská oblasť (CMO).

Navrhnuté dotvorenie ťažiskových priestorov (Nám. SNP, Kamenné nám., priestor Obchodnej ulice, Špitálskej ul. Radlinského ul., ul. I. Karvaša, ul. V. Karadžiča, atď.) občianskou vybavenosťou a polyfunkčnými mestotvornými štruktúrami zodpovedá požiadavkám dobudovať celomestské centrum na spoločensky najvýznamnejšiu a najreprezentatívnejšiu časť mesta.

Osobitne je potrebné pristupovať k dotváraniu uzlových priestorov napojenia ťažiskových radiál rozvoja mestskej štruktúry s významom vstupov na územie centra: Predstaničný priestor, Račianske mýto - Trnavské mýto, Záhradnícka - V. Karadžiča, V. Karadžiča - Mlynské nivy (Autobusová stanica), Prístavná - Košická, Nábrežie arm. gen. L. Svobodu - Botanická - Mlynská dolina s dôrazom na humanizáciu riešenia priestorov dopravných križovatiek.

Urbanistická kompozícia a dotváranie obrazu celomestského centra

Ťažiskové priestory urbanistického usporiadania CMC zároveň predstavujú základnú osnovu jeho kompozičného riešenia. Jednotlivé priestory, dotvárajúce sa v priebehu historického vývoja mesta až podnes, rozmanitosťou priestorových vzťahov typicky mestského prostredia s rôznorodou architektúrou spolu s ponukou spoločenského života sú najatraktívnejšími priestormi bohatých vnemov a spoločenskej komunikácie pre obyvateľov i návštevníkov mesta.

Historické mesto, vymedzené územím PR, tvorí v obraze mesta špecifický výraz ucelenej, kompaktnej štruktúry, s charakteristickou blokovou zástavbou ukončenou väčšinou šikmou strechou s priemernou podlažnosťou 3 - 5 podlaží. Špecifickými prvkami sú kostoly, paláce, hrad, veže, brány, ktoré tvoria v obraze mesta dôležité identifikačné dominanty s diferencovaným priestorovým pôsobením. Dôležitým prvkom v obraze historického prostredia je zeleň parkov, solitérnych stromov a alejí. V 90-tych rokoch 20. storočia sa zintenzívnila stavebno-technická obnova a prinavrátenie architektonických hodnôt historického prostredia.

Územie kompaktného mesta tvorí v obraze mesta ucelené kontaktné pásmo k pôvodnému historickému mestu. Je charakteristické väčšinou blokovou štruktúrou vytvárajúcou uličnú sieť, mierkovo výraznejšie pôsobiacou ako v historickom prostredí.

V území individuálnej bytovej výstavby „záhradného mesta“ sa v priestorovom pôsobení prejavujú objekty individuálnej bytovej zástavby (rodinné domy, mestské vily) v spolupôsobení s prírodným prostredím. V posledných rokoch je územie dopĺňané aj štruktúrou hromadných málopodlažných foriem bývania. Do celkového obrazu dotknutej časti územia vstúpili v 2. polovici 20.storočia štruktúry objektov presahujúce hmotovo-priestorové pôsobenie málopodlažnej obytnej zástavby v zeleni – areály vyššej občianskej vybavenosti v zónach Machnáč a Bôrik.

ÚPN rešpektuje historické dominanty, architektonicko-kompozičné usporiadanie urbanistickej štruktúry PR a kompaktného mesta, tok Dunaja a zeleň prírodného rámca v obraze mesta.

Funkčné využitie územia

Bývanie

Zachovanie a rozvoj bývania v historickom jadre a kontaktných zónach CMC je podmienkou udržania celodenného spoločenského života a bezpečného mestského prostredia. Rozvoj bytovej zástavby je navrhovaný najmä dostavbou prieluk bytovými objektmi so zariadeniami občianskej vybavenosti v parteri objektov v lokalitách mestskej polyfunkcie, vo východných zónach mestskej časti: napr. v zónach Dunajská, Karpatská a v južnej časti Podhradia.

Potenciál pre rozvoj málopodlažných foriem bývania je vytvorený v západnej časti Starého mesta: v zónach Machnáč, Bôrik, Slavín – A6, A4.

Občianska vybavenosť

Na území CMC sa vytvárajú špecifické lokality domácej i zahraničnej reprezentácie, s lokalizáciou zariadení v historických objektoch a novostavbách. V rámci funkcií občianskej vybavenosť Staré Mesto saturuje prioritne funkcie reprezentatívne, kultúrno-spoločenské, administratívy, školstva, zdravotníctva, obchodu a služieb. Väčšina monofunkčných objektov a areálov občianskej vybavenosti je súčasťou stabilizovaného územia.

Významnejšie disponibilné plochy pre saturovanie funkcií občianskej vybavenosti sa vytvárajú v prestavbových územiach zón: Pribinova, Chalupkova, Mýtna – I. Karvaša – Radlinského (prestavbové areály bývalej tabakovej a kefovej továrne) ako aj v zónach PKO (kongresovo administratívne centrum s doplňujúcou funkciou bývania), Podhradie (kultúra, administratívna, obchodno-obslužné prevádzky s doplňujúcou funkciou bývania) a Karadžičova (administratíva, obchod, služby, prechodné ubytovanie a doplňujúce bývanie). V predstaničnom priestore sa uvažuje s lokalizovaním polyfunkčného obchodno-spoločenského a administratívneho centra vrátane zariadenia prechodného ubytovania - hotel.

Potenciál územia pre lokalizáciu rezidenčných funkcií domácej i zahraničnej reprezentácie je vytvorený v západnej časti Starého mesta: zóny Machnáč, Bôrik, Slavín.

V zóne Patrónka sa na navrhuje situovanie občianskej vybavenosti služieb, obchodu a prechodného ubytovania pre saturovanie potrieb návštevníkov lokality a ako vybavenosť hlavného vstupu do Bratislavského lesného parku (BLP) – časť Železná studnička.

Výroba

V rámci CMC sú na území mestskej časti Staré Mesto bývalé výrobné areály: pivovar Stein, Kefová fabrika, Tabaková továreň na Radlinského ulici navrhnuté na reprofiláciu a prestavbu. ÚPN umožňuje v rámci plôch pre občiansku vybavenosť a na polyfunkčných plochách lokalizovať drobné výrobné prevádzky najmä charakteru výrobných služieb bez negatívnych dopadov na požadovanú vysokú kvalitu mestského prostredia.

Šport, voľný čas a rekreácia

Rozvoj voľnočasových aktivít, športu a rekreácie je navrhovaný formou krytých centrotvorných zariadení v priestore nábrežia vo väzbe na areál TF ÚK a v priestore kameňolome na Žižkovej ulici.

Prírodné zázemie

V ÚPN je rešpektovaná zeleň prírodnej panorámy, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou charakteristického obrazu mesta: zeleň hradného kopca, záhrady a zeleň Bôrika, Horský park, Slavín, Kalvária. Významnou súčasťou prostredia centra mesta je parková zeleň (Medická záhrada, záhrada Grassalkovichovho paláca, námestie Slobody) ako aj zeleň cintorínov (cintorín pri Kozej bráne, Mikulášsky cintorín, židovské cintoríny na Žižkovej ulici, Ondrejský cintorín). V severozápadnej časti centra, v nadväznosti na zeleň lesoparku sa navrhuje oživenie a kultivovanie sprievodnej zelene toku Vydrice. Pre zachovanie a zlepšenie mikroklímy vnútromestského prostredia sa požaduje v spodrobňujúcich dokumentáciách na zonálnej úrovni rešpektovať jestvujúcu zeleň a uplatniť jej rozvoj návrhom alejí a stromoradí pozdĺž komunikácií. Zeleň je žiadúce prinavrátiť do jestvujúcich vnútroblokov a uplatniť aj v návrhu novej zástavby s cieľom vytvoriť kľudové relaxačné priestory pre obyvateľov celomestského centra a jeho návštevníkov.

Doprava

V súčasnosti sa presadzujú zámery humanizácie celomestského centra, najmä zásahmi do organizácie dopravy a snahou o prinavrátenie kultúrno - spoločenských hodnôt jednotlivých charakteristických priestorov (napr. Hurbanovo nám. – nám. SNP).

Dotváranie komunikačného systému mesta sa na území centra dosiahne í vybudovaním Severnej tangenty (tunelový variant) a priečnej dopravnej osi CMO. V rámci železničnej dopravy je to dobudovanie uzla Hlavnej železničnej stanice (v polohe dnešnej stanice). Vo vodnej doprave sa uvažuje s vybudovaním zastávky osobnej vodnej dopravy pri PKO.

Stanice nosného systému MHD – špeciálna dráha sú lokalizované v uzlových priestoroch s vysokou frekvenciou pohybu obyvateľov. Lokalizácia staníc má vplyv na celkovú koncepciu hmotovo-priestorového doriešenia priestorov, funkčno-prevádzkové vzťahy a vyriešenie urbanistického parteru (návrh povrchov komunikácií, doplnenie zelene, fontán a drobnej architektúry).

S koncentráciou celomestských a nadmestských funkcií v Starom Meste vzniká tlak na vyriešenie pokrytia potrieb parkovania osobných automobilov (dlhodobé aj krátkodobé stánie). Saturácia týchto potrieb sa rieši čiastočne pokrytím potrieb statickej dopravy jednotlivých rekonštruovaných objektov a novostavieb na vlastnom pozemku ako aj budovaním hromadných parkovacích garáží (ďalej HPG). Pri návrhoch HPG pod povrchom verejných priestranstiev a námestí je ich realizácia podmienená celkovým koncepčným doriešením prevádzkového napojenia na okolité územia. V podrobnejšom riešení sa požaduje zohľadniť historický vývoj predmetného priestoru, ekologické kvality, súčasné a budúce funkcie kontaktnej zástavby.

Technická infraštruktúra

V prestavbových lokalitách sa uvažuje s výstavbou novej štruktúry inžinierskych sietí, zodpovedajúcej novému usporiadaniu územia, s dotiahnutím potrebných kapacít, hlavne v zásobovaní energiami z nadradených trás a uzlov.

V zásobovaní teplom sa dovŕši proces vytesňovania parnej oblasti Stred, s pripojením sa na horúcovodný systém mesta. Energetické výrobné zdroje v lokalite Čulenovej ul. sa postupne utlmia a technologická časť areálu sa pretransformuje.

V zásobovaní plynom sa uvažuje s postupným prechodom tlakovej hladiny nábrežného plynovodu z VTL na STL v súvislosti so systémovými zmenami v nadradenej sústave, čím sa zmiernia obmedzenia pre rozvoj zástavby.

V elektroenergetickom systéme sa uvažujú územné rezervy pre výstavbu nových transformovní a prepojovacích kábelových trás sústavy VVN v CMC.

Pre existenciu mesta bude významný návrh na dobudovanie protipovodňových ochranných línií v centre mesta.

V systéme telekomunikácií sa uvažuje s dobudovaním hlavných optotrás a ich okruhov v centre.

Predmetom riešenia je návrh rekonštrukcií existujúcich inžinierskych sietí, ktorého objem má zvlášť v CMC s prestarnutými sieťami narastajúci trend. Súvisí to aj so zvýšenými nárokmi na kapacity zariadení TI a potrebami zmeny ich technologických parametrov.

V rozvojových lokalitách najvyššieho významu je navrhnuté združené ukladanie vedení TI do kolektorov (Nám. SNP, zóna Pribinova, Kollárovo nám. atď.)

2. MČ Bratislava – Staré Mesto

Návrh priestorového usporiadania

Mestská časť Staré Mesto má osobitné postavenie v rámci celkovej štruktúry mestského organizmu svojou centrálnou polohou. Jej územie bolo z hľadiska historického vývoja osídlenia zastavované s ohľadom na prírodné danosti, fortifikačný systém a dopravné väzby na krajinu a okolité sídla. Disponibilné plochy pre rozvoj novej zástavby sa vytvárali na území MČ asanáciami predošlých štruktúr zástavby, podmienenými najmä preriešením dopravného systému centra Bratislavy v 2. polovici 20. storočia (napr. Podhradie, Kollárovo nám.), alebo sú vytvárané tlakom na reštrukturalizáciu zón CMO, ktoré v minulosti v polohe okrajových častí vytvárali výrobný potenciál pôvodného historického mesta, (napr. zóny Pribinova, Chalupkova, Radlinského - Mýtna), čiastočne dochádza k prestavbám rurálnej štruktúry predmestí (Zóna Obchodná).

V dotváraní mestskej časti Staré Mesto je v rovinnej centrálnej a východnej časti územia navrhnuté dobudovanie založenej kompozičnej štruktúry centra blokovou zástavbou s rešpektovaním kompozície a objemu zástavby v zmysle podrobnejších ÚPN a UŠ na zonálnej úrovni.

V západnej pahorkovitej časti Starého mesta sú rešpektované princípy dotvárania tzv. „záhradného mesta“. Navrhovaná urbanizácia disponibilných priestorov (bývalých i jestvujúcich záhrad) na Bôriku, Machnáči, v priestore Slavína, Westendu rešpektuje environmentálne limity potvrdené v podrobnejšom spracovaní na úrovni schválených územných plánov zón.

ÚPN reflektuje územné plány zón v znení ich zmien a doplnkov: Machnáč, Bôrik, A 4 - Mudroňova sever - Palisády, A 6 - Slavín, Mudroňova - juhozápad, Dunajská, Podhradie, Chalupkova.

Návrh funkčného využitia územia

V dotváraní štruktúry je potrebné rešpektovať typickú funkčnú pestrosť mestského prostredia so saturovaním funkcií polyfunkčného mestského prostredia charakteru občianskej vybavenosti a bývania
Funkčné využitie disponibilných plôch je v ÚPN riešené v zmysle Aktualizácie územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy z roku 1993, v súlade so spracovanými zonálnymi ÚPN a nadväznými VZN v zónach: Pribinova, Dunajská, Machnáč, Bôrik, Slavín - A6, Mudroňova juhozápad a prerokovaných UAŠ MČ Staré Mesto, UŠ Chalupkova, UŠ zóny Patrónka, UŠ Bratislavské nábrežie, UŠ Kollárovo nám.

5.4.2. Severozápadný rozvojový smer

1. Urbanistická koncepcia rozvoja severozápadnej časti mesta

Urbanistická koncepcia severozápadného rozvoja mesta vychádza z rozvojového potenciálu ***mestských častí Bratislava - Karlova Ves, Dúbravka, Lamač, Devínska Nová Ves, Záhorská Bystrica a Devín.*** Hraničná poloha severozápadnej časti mesta s Rakúskom vytvára predpoklady potenciálneho sídelného i komunikačného prepojenia s európskou sídelnou sieťou. Oblasť nivy rieky Moravy je záujmom európskeho významu z hľadiska formovania postupov ochrany prírody, rozvoja turistiky a cykloturistiky. Územím prechádza medzinárodná železničná trasa a diaľnica. Plánované sú nové prepojenia s kontaktnými mestskými časťami, ktoré znamenajú i kvalitné dopravné spojenie s centrom mesta. Ťažiskové urbánne priestory sú koncentrované vo väzbe na severozápadnú radiálu medzi masívmi Devínskych a Malých Karpát a v zázemí mesta pokračujú smerom na Marianku a najmä Stupavu.

Východiskovým princípom urbanistickej koncepcie využitia potenciálu územia severozápadnej časti mesta je posilnenie vyváženého priestorového modelu mesta a vyrovnania disproporcií v urbanisticko-dopravných vzťahoch medzi vonkajším mestom a centrom mesta.
Severozápadný rozvojový smer mesta nadväzuje na centrum mesta kompaktnou zástavbou Karlovej Vsi a pozdĺž sídelných rozvojových osí pokračuje cez Dúbravku a Lamač do priestoru Lamačskej brány. V priestore Lamačskej bráne sa rozvetvuje k sídelnej štruktúre Devínskej Novej Vsi a Záhorskej Bystrici. V najzápadnejšej časti územia sa intenzívnejšie prejavuje vplyv prírodného krajinného prostredia a kultúrno-historického dedičstva na rozvoj mestskej časti Devín.
V návrhu funkčného využitia severozápadnej časti mesta sú vytvorené územné predpoklady pre vyvážený rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, pracovných príležitostí, rekreácie a športu. Devízou pre udržanie dobrej kvality životného prostredia a súčasne dlhodobým limitom urbanizácie sú územne rozsiahle priestory kvalitného prírodného zázemia mesta.

Vzhľadom na relatívne kvalitné životné prostredie a plánované dobudovanie dopravnej infraštruktúry vo väzbe na pohraničné územia regiónu a na centrum mesta predstavuje potenciál plôch pre rozvoj bývania v SZ časti mesta rozsiahlu ponuku území.

Základné princípy urbanistickej koncepcie rozvoja severozápadnej časti mesta uplatnené v územnom pláne je možné zhrnúť do nasledovných bodov – základných regulatívov rozvoja:

- zhodnotenie polohového potenciálu mestských častí v regionálnom rozvojovom póle mesta v smere sídelnej rozvojovej osi (D2, Karloveská a Lamačská radiála) so stanovením hranice urbanizácie,
- návrh riešenia nosných urbanizačných priestorov (Lamačská brána, Blížne Zamajerské, Útočnica, Boháčky, Vlkovky, Ivánce, Piesky, Lúčky, Francov, Krčace, Dúbravčice, Staré záhrady, Rázsochy - Zečák),
- rozvoj území zmiešaného charakteru (mestská polyfunkčná zástavba v centrálnych polohách mestských častí a vo väzbe na nosné urbanizačné osi, podnikateľské zóny),
- kompaktnosť a komplexnosť zástavby, efektívne využívanie dopravnej a technickej infraštruktúry, ekonomiky výstavby a prevádzky jednotlivých obytných súborov,
- rozvoj polycentrického systému zástavby a pretvorenie sídlisk na mestské prostredie doplnením základnej občianskej vybavenosti, verejno-spoločenskými, parkovými priestormi (Dlhé Diely, Podháj, Kostolné, Podhorské),

- rozvoj výrobného obvodu Volkswagen, logistického a vedecko-technologického parku (Devínska Nová Ves, Záhorská Bystrica, Karlova Ves),
- návrh územných podmienok pre prezentáciu kultúrneho dedičstva (areál hradu Devín s podhradím, Villa Rustica, pamiatkové zóny a historické vizuálne dominanty),
- rozvoj turizmu (zóny rekreácie a voľného času),
- uplatnenie identifikačných prvkov mesta v krajinnej tvorbe a zachovanie prírodných dominánt (masív a úpätie Malých a Devínskych Karpát, zeleň nivy potokov, hradné bralo v Devíne, Sitina, Sihoť, Sedlačkov ostrov, Zečák, líniová zeleň potokov - Mláka s prítokmi, Lamačský a Veľkolúčsky potok, nové biocentrum v priestore Za mlákou- Napájiská - Dlhé pole),
- vitalizácia pamiatkových zón a území pôvodnej zástavby s dôrazom na vytvorenie systému aktívnych verejných priestorov (Istrijská ul., ul. Čsl. Tankistov, Vrančovičova ul., Jadranská ul., Kremeľská ul.),
- cykloturistické trasy z Karlovej Vsi do Devína a Devínskej Novej Vsi, z Devínskej Novej vsi do Rakúska, z Lamača na Stupavu a Marianku,
- vytváranie nástupných priestorov do Malých Karpát, Bratislavského lesného parku pre saturovanie športového a rekreačného vyžitia obyvateľov priľahlých mestských častí i celého mesta,
- začlenenie záhradkárskych a chatových osád do obrazu severozápadnej časti mesta vyžaduje diferencované systémové posúdenie s požiadavkou na spracovanie zonálnej regulácie v prípade prekročenia charakteristiky stabilizovaného územia,
- ÚPN uvažuje len s ideovým námetom vodného diela Wolfsthal a neuvažuje s realizáciu prístavu na Morave,
- vybudovanie dopravnej infraštruktúry a inžinierskych sietí pred otvorením stavebnej činnosti v rozvojových lokalitách,
- základnou podmienkou rozsiahleho územného rozvoja v severozápadnej časti mesta je zväčšenie kapacity ČOV Devínska Nová Ves jej rozšírením južne od súčasného areálu,
- vybudovanie protipovodňovej ochrany najdôležitejších nábrežných úsekov mestských častí Devínska Nová Ves, Devín, Karlova Ves pozdĺž riek Morava a Dunaj.

Priestorové usporiadanie - ťažiskové priestory

Ťažiskové urbanizačné priestory sú koncentrované na ***sídelné rozvojové línie*** mesta a ich ***uzlové priestory.*** Polycentrická koncepcia rozvoja mesta sa uplatňuje v územných a kompozičných väzbách na mestské radiály.

Urbanistická koncepcia rozvoja severozápadnej časti mesta sa premieta v územiach mestských častí do návrhu nových urbanistických štruktúr v priestoroch:

- Dolná Mlynská dolina v Karlovej Vsi,
- Dúbravčice a Krčace v Dúbravke,
- Rázsochy - Zečák a Staré záhrady v Lamači,
- východne a západne od sídelnej osi – Lamačskej radiály v Záhorskej Bystrici,
- s priečnymi prepojeniami na hlavné sídelné osi a dopravné koridory: diaľnicu D2, št. cestu II/505, predĺženú Eisnerovu ul. a v pôvodnej zástavbe historickú trasu Istrijskej ul. v Devínskej Novej Vsi,
- vo väzbe na prírodné prostredie východne od pôvodnej zástavby v Devíne.

Princípy krajinnej tvorby so zakomponovaním kultúrno-historického dedičstva sú uplatnené v lokalitách nivy rieky Moravy. V nive sa zachováva prírodné prostredie. Potenciálne predĺženie historickej trasy ul. Na Mýte do Rakúska so zakomponovaním zachovaných ruín posledného mosta vytvára predpoklady pre pešie, prípadne cyklistické prepojenie v atraktívnom krajinnom prostredí bez negatívnych dopadov na prírodné hodnoty.

Územie **Lamačskej brány** koncentruje rozsiahly územný potenciál vo väzbe na krajinný celok Borskej nížiny a nosné dopravné trasy mesta. Jedná sa o kĺbový priestor ťažiskovej rozvojovej severozápadnej osi so stykom troch mestských častí - MČ Lamač, MČ Devínska Nová Ves a MČ Záhorská Bystrica. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania a funkčného využívania rozvojových plôch vychádza zo začlenenia predmetného územia do severozápadného rozvojového pólu mesta, vizuálne exponovanej vstupnej polohy do mesta a z exaktne stanovených požiadaviek rozvoja sledovaných funkčných systémov. Vo väzbe na uzlový rozvojový priestor mesta sa navrhuje aj rozšírenie areálu krematória s doplnkovou vybavenosťou. Územie disponuje potenciálom pre rozvoj komplexu stavieb a zariadení regionálneho významu, ktoré sú riešené na podklade prehlbujúcej urbanistickej štúdie so zameraním na detailnejšie urbanisticko-prevádzkové riešenie potenciálnej zástavby, s návrhom umiestnenia lokálnych uzlových priestorov, vyššieho podielu bývania a pracovných príležitostí vo väzbe na kapacitu hlavného distribučného uzla a plánovanú koncepciu celomestského systému hromadnej prepravy osôb. Na základe riešenia urbanistickej štúdie sa preferuje lokalizácia polyfunkčnej mestskej zástavby s bývaním vo východnej a centrálnej časti zóny, občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu s charakterom obchodných centier v západnej a južnej časti zóny. V zóne sa navrhuje lokalizácia trendového urbanisticko-architektonického solitéru so širokou ponukou služieb v kapacitách regionálneho rozsahu. Základná občianska vybavenosť sa navrhuje podľa optimálnej dostupnosti pre obyvateľov v jednotlivých sektoroch – funkčných a regulačných blokoch zóny ako súčasť lokálnych centier a formou vstavaných zariadení. Severné časti zóny tvoria územný potenciál pre zariadenia vysokého školstva resp. zdravotnícke zariadenia celomestského významu. Poloha prímestského terminálu, zastávky a depa nosného dopravného systému mesta, vozovne električiek a autobusov, stanice prímestskej autobusovej dopravy a záchytného parkoviska sa rozčleňuje do južnej a severnej polohy zóny. V južnej polohe sa jedná o prestupový uzol reflektujúci regionálnu a celomestskú koncepciu riešenia integrovanej hromadnej prepravy osôb.

V priestore kameňolomu na Devínskej ceste v súčasnosti Banský zákon limituje zámer mesta navrhnúť v ÚPN

transformáciu na nové funkčné využitie, napr. pre rozvoj rekreačného a voľnočasového zázemia mesta, súvisiaceho s podporou progresívneho vývoja turizmu v rámci priestoru SZ časti mesta. So zmenou funkčného využitia a komplexnou rekultiváciou územia je možné uvažovať až po vyťažení dobývacieho priestoru. Vzhľadom na to, že rekultivácia zdevastovaného vyťaženého priestoru vyžaduje časovo i finančne náročnú projektové prípravu, navrhuje územný plán formou textovej časti požiadavku na spracovanie plánu rekultivácie a eliminovanie negatívnych dopadov ťažobnej činnosti na zóny bývania a dotknuté územia prírody (pozn.: jedná sa najmä o elimináciu hluku, prašnosti a riešenie bezpečnosti a plynulosti dopravy na Devínskej ceste).

Urbanistická kompozícia a dotváranie obrazu mesta

V severozápadnej časti mesta kompozíciu existujúcej i navrhovanej zástavby zásadne ovplyvnila jedinečná terénna konfigurácia a krajinný reliéf. Charakteristické krajinné a prírodné prvky výrazne dominujú v celomestskej siluete a súčasne tvoria aj prvky priestorovej orientácie v rôznych typoch prostredia mestských častí. Jedná sa o malokarpatský masív - masívy a úpätia Devínskych a Pezinských Karpát, Devínskej Kobyly a Sitiny, dunajské ostrovy (Sihoť, Sedlačkov ostrov), dunajskú krajinu a nivu rieky Moravy, Sandberg, kopec Zečák, vinohrady, záhrady a pôvodné prírodné prostredie na svahoch Devínskych Karpát.

Dominantnosť historickej siluety NKP Devín – slovanské hradisko a NPP Devínska hradná skala s prírodným pozadím tvorí základný regulatív pre limit územného rozsahu novej zástavby nad zastavanou časťou územia v Devíne. V polohe úpätia Devínskych Karpát sa navrhuje zachovať kultúry viníc a lúčnych porastov, územie s charakterom prírodnej krajiny (lúky) a vo vybraných lokalitách s produktívnymi ríbezľovými sadmi a vinohradmi.

Kompozičné princípy zástavby v mestských častiach zohľadňujú systém líniových a uzlových priestorov (popis viď. kap. Základné princípy urbanistickej koncepcie). V území sídliskových štruktúr sa navrhuje dotvárať mestotvorné a uzlové priestory štruktúrou polyfunkčnej zástavby, námestí a zelených cezúr, v rozvoji novej bytovej zástavby preferovať rôzne typologické druhy málopodlažných foriem zástavby s priestormi spoločenskej komunikácie a vytvorením vhodných životných podmienok pre rôzne sociálne skupiny.

Pre modelovanie modernej siluety mesta sú významné rozvojové územia Lamačská brána, Rázsochy a Krčace – východ (v časti územia pozdĺž Harmincovej ul.). Širšie urbanistické súvislosti nevylučujú využitie rozvojového potenciálu týchto troch lokalít aj pre situovanie výškových dominánt.

Funkčné využitie územia

Bývanie

Rozvoj nových obytných území je zameraný na rôzne formy málopodlažnej bytovej zástavby s ťažiskom v územne rozsiahlych rozvojových územiach v Devínskej Novej Vsi a Záhorskej Bystrici. Urbanistické riešenie vytvára predpoklady pre rozvoj bývania s potenciálom saturovania základnej i vyššej občianskej vybavenosti. Vyústenie hlavných dopravno-spoločenských trás smeruje do uzlov prepojenia a predpokladaných spoločných cieľov spádových území. Vo väzbe na prírodné prostredie sú riešené pre rozvoj bývania lokality v Karlovej Vsi, v Dúbravke, v Lamači a v Devíne.

Rozvoj obytného prostredia na svahoch Devínskych Karpát je navrhovaný v prospech prevahy zelených plôch a zachovania dostatočného ochranného pásmo v dotyku s najužšou časťou CHKO v území Devínskych Karpát. Zohľadňuje sa optimálna orientácia južných a juhovýchodne orientovaných svahov, minimalizuje sa rozvoj v náveterných polohách a na severne orientovaných svahoch, uplatňuje sa reštrukturalizácia nevyužívaných území.

Občianska vybavenosť

Saturovanie zariadení občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry vychádza z pôvodnej koncepcie rozvoja celomestsky významných území. V Karlovej Vsi sa rozvíja potenciál zón občianskej vybavenosti vo väzbe na nosný dopravný skelet mesta v trasách Mlynská dolina, Lamačská cesta (areály SAV, ZOO, STV, VŠ, vojenská nemocnica, nákupné centrum). V kontexte s preferovanou alternatívou Projektu Phare sa navrhuje využiť potenciál Dolnej Mlynskej doliny pre vedecko-technický park (VTP) ako zhodnotenie spolupôsobenia založených centier vedy a výskumu zariadení SAV, vysokého školstva a centra informácií – STV. Pre zodpovedajúci rozvoj VTP sa navrhuje vymiestnenie sociálneho zariadenia z uzlového priestoru Patrónka do priestoru navrhovanom v južnom rozvoji mesta.

Areál ZOO tvorí potenciál pre postupné dobudovanie špecifického rekreačno–náučného, voľnočasového priestoru celomestského významu. V zóne Krčace – východ sa podporuje rozvoj polyfunkčnej mestskej zástavby, zariadení voľného času a dotvorenie priestoru profilujúceho sa polyfunkčného zariadenia vyššej občianskej vybavenosti kultúrno–spoločenského, výchovno-vzdelávacieho a športovo-rekreačného zamerania v priestore komplexu Iuventy s existujúcimi nezastavanými plochami charakteru parkovej zelene.
V Záhorskej Bystrici, v nadväznosti na areál priestoru SOU Elektrovod sa navrhuje využitie potenciálu i zariadeniami prístupnými širšej verejnosti (napr. dobudovanie plavárne, rekondičné zariadenia).

V sídliskovej zástavbe mestských častí sú zakotvené centrá základnej občianskej vybavenosti a parkové plochy.

Koncepcia návrhu nových rozvojových území vychádza z polohového a dopravného potenciálu lokalít a ukazovateľov zariadení občianskej vybavenosti. Jedná sa o funkčné využitie v priestore Lamačskej brány (viď. popis v kap. Základné princípy urbanistickej koncepcie), územie rozostavanej nemocnice na Rázsochách, lokalita Piesky pre zariadenia vyššej občianskej vybavenosti (školstvo, obchod), lokalita Dúbravka – sever pre polyfunkčnú mestskú zástavbu. V lokalite Rázsochy sa na základe celomestských analýz navrhuje dobudovanie zariadení občianskej vybavenosti zameranej na zdravotnú starostlivosť pre obyvateľov severozápadnej časti mesta so zhodnotením územia aj pre lokalizáciu vedecko-výskumných LF UK a vedecko-technických pracovísk pre rozvoj medicínskych technológií s rozvojom súkromného sektoru špecifických zdravotníckych a sociálnych služieb v nadväznom území. Rozsah územnej rezervy pre dobudovanie

doliečovacích zariadení FNsP je redukovaný na základe predložených zámerov MZ SR a individuálnych vlastníckych záujmov s prihliadnutím na verejnoprospešný charakter stavby.

Výroba a distribúcia

Rozvoj výrobných plôch areálového typu sa situuje prioritne v Devínskej Novej Vsi vo väzbe na areál Volkswagen (VW) ako súčasť severozápadného výrobného obvodu (priemyselného parku). Integrovanú súčasť výrobnej zóny predstavuje areál tehelne navrhovaný na funkčnú reprofiláciu (logistický park, sanácia ťažobnej jamy). Plochy predstavujú potenciál pre výrobu automobilových komponentov. Priemyselné parky v Devínskej Novej Vsi a v Záhorskej Bystrici východne od diaľnice D2 sú zamerané na rozvoj moderných priemyselných odvetví založený na kooperácii priemyslu, výskumných a vedeckých inštitúcii s orientáciou na zahraničné investície a export.

Menšie podnikateľské zóny so zameraním na obchod, služby sú navrhované v južnom rozvoji Záhorskej Bystrice~~, v Dúbravke v lokalite Dieliky, vo väzbe na koridor diaľnice a železnice v lokalite Dieliky – Na Vrátkach~~ a Lamači v priestore Lamačského koridoru dotknutého ochranným pásmom diaľnice D2 a železnice.

Poľnohospodárska výroba je navrhovaná ako doplnková funkcia. Vzhľadom na krajinné danosti, tradíciu a stratégiu rozvoja existujúcich poľnohospodárskych podnikov sa navrhuje dlhodobé zachovanie poľnohospodárskej výroby a to živočíšnej výroby v Devínskej Novej Vsi a rastlinnej výroby v Záhorskej Bystrici.

Šport, voľný čas a rekreácia

Nové centrá športu, voľnočasových aktivít a rekreácie zodpovedajú regionálnemu významu SZ časti mesta. Významnejšie zóny sú lokalizované vo väzbe na jazdecký areál Poľný mlyn a Pegas, na vodné plochy a prítoky potoka Stará Mláka. Rozvoj nových krytých športových zariadení sa navrhuje východne od diaľnice D2.
Rozvojový potenciál napr. pre rekreačné využitie alebo situovanie zariadenia súvisiaceho s ochranou prírody tvorí bývalý vojenský areál na Devínskej Kobyle (pozn.: objektívne posúdenie funkčného využitia areálu bude možné až na základe komplexne spracovaného analyticko-syntetického koncepčného materiálu). V lokalite Kráľova hora tvoria rekreačné plochy s prípadným doplnením občianskou vybavenosťou potenciál pre širšie spádové územie, a to najmä obyvateľov sídliska Dlhé Diely.
V rámci urbanizovaného územia sú stabilizované rozsiahlejšie územia v zóne Karloveská zátoka so zameraním na vodné športy, Krčace – východ pre športové zariadenia a oddychovo rekreačný areál (stabilizovaný areál kúpaliska) a západne od železnice v Devínskej Novej Vsi s prepojením k rybníku Mláka. Vo väzbe na prírodné prostredie riek Dunaj a Morava sú lokalizované športovo-rekreačné územia v Karlovej Vsi, Devíne a Devínskej Novej Vsi.
V rámci likvidácie ťažobného priestoru Glavica sa navrhuje sanácia a využitie potenciálu pre rozvoj športových zariadení v Devínskej Novej Vsi.
Tradičné rekreačné územia predstavujú chatové územia Svätopluk, Dolné Koruny (návrh reprofilácie), Podkerepušky, Plánky a záhradkárske územia.

Prírodné zázemie

Prírodné danosti územia sú vo vzťahu k výsledkom prerokovania akceptované v maximálnom rozsahu.
V urbanizovanom území sa stabilizuje prírodné zázemie Sitiny, špecifické zelené zóny cintorínov (Slávičie údolie, nové plochy krematória), areály zoologickej a botanickej záhrady.
Navrhované rozsiahle plochy rekreácie v prírodnom prostredí Devínskych a Pezinských Karpát sú orientované na rekreáciu v zeleni bez urbanizačných zásahov do prírodného prostredia. Lokalizácia nástupných priestorov do lesov a lesoparku vychádza z väzieb na turistické trasy. Územný rozsah prírodného charakteru úpätia Devínskych Karpát a Devínskej Kobyly je stanovený hranicou navrhovanej zástavby.
Vo voľnej poľnohospodárskej krajine sa zachovávajú existujúce a navrhujú nové plochy zelene, zeleň vodných tokov, plochy záhrad, sadov, zeleň v záhradkárskych a chatových osadách.

Dopravná a technická infraštruktúra

V kontexte s rozsiahlou ponukou nových rozvojových plôch sa predpokladajú aj vysoké finančné nároky na vybudovanie zodpovedajúcej dopravnej infraštruktúry a inžinierskych sietí.

Doprava

V rámci severozápadného rozvoja mesta sa navrhujú pre zabezpečenie funkčných prevádzkových vzťahov tieto nosné dopravné prepojenia a zariadenia technickej infraštruktúry:

- dobudovanie cestného prepojenia na Marchegg s napojením na nultý dopravný okruh (diaľnica D4),
- systém obslužných komunikácií vo výrobnej zóne,
- návrh vytvorenia cyklistických trás s prepojením do Devínskej Novej Vsi, do lesoparku (horské bicykle) a na Záhorskú nížinu, doriešený systém dopravnej obsluhy do lesoparku a v súvislosti s tým i rozsah rekreačných plôch (Dúbravská Hlavica, Švábsky vrch), cykloturistické trasy z Lamača na Stupavu, Marianku, Devínsku Novú Ves,
- návrh pešieho a cyklistického prepojenia cez rieku Moravu v priestore Devínskej Novej Vsi - spojenie so sídlom Schlosshof,
- medzinárodná cyklistická trasa pozdĺž rieky Moravy s vybavenosťou v rámci urbanizovaných častí priľahlých sídiel,
- predĺženie Eisnerovej ul. s napojením na št. cestu I./2,
- predĺženie Saratovskej ul. do priestoru Lamačskej brány,
- vonkajší polokruh Galvaniho - tunel cez Karpaty s vyústením v priestore Staré záhrady – Františkov majer,
- predĺženie ul. Pri kríži do Lamača,
- dobudovanie dopravného prepojenia mestských častí Dúbravka – Lamač v priestore Harmincova ul. – diaľnica D2 –

Rázsochy,
- zvýšenie priepustnosti v dopravnom uzle Riviéra – Karloveská ul. –Botanická ul. ako aj rozšírenie Botanickej ul.,
- ekologické a estetické stavebno-technické riešenie vyústení v priestore vyústenia navrhovaných tunelov (Polianky, Staré záhrady)
- dobudovanie nosného systému mestskej hromadnej dopravy – špeciálna dráha je základným predpokladom pre urbanizáciu mesta v rozsiahlych rozvojových územiach.

Technická infraštruktúra

Na zabezpečenie funkčných prevádzkových vzťahov v SZ rozvojových územiach sa navrhujú tieto hlavné opatrenia a zariadenia v oblasti technickej infraštruktúry :
- rozšírenie ČOV Devínska Nová Ves južne od existujúceho areálu ako základná podmienka rozsiahleho územného rozvoja v SZ časti mesta,
- vybudovanie kompletnej TI vo všetkých lokalitách navrhovanej novej zástavby,
- dobudovanie prívodného vodovodného potrubia v smere Bratislava – Záhorská Bystrica – Záhorie,
- prívodné vodovodné potrubie Mlynská dolina – Lamač a dobudovanie vodojemov v Lamači,
- rekonštrukcia nedobudovaného kanalizačného zberača A IV a ,ako aj jeho predĺženie v lokalite „Nový Lamač “ (Zečák - Rázsochy),
- prepojovacie vedenie VVN Volkswagen – Krčace a TR Devínska Nová Ves
- VTL plynovod Mlynská dolina – Petržalka s podchodom Dunaja nad Mostom Lafranconi,
- nové regulačné stanice plynu v Karlovej Vsi, Devínskej Novej Vsi a Záhorskej Bystrici,
- posilnenie kapacity zberača S a dostavba jeho prítokov,
- výstavba protipovodňových ochranných línií v Devínskej Novej Vsi, Devíne a v Karloveskej zátoke pred výstavbou v dotknutých rozvojových územiach,
- dobudovanie systému na ochranu zastavaných území pred prívalovými vodami zo svahov.

2. Mestské časti severozápadného rozvojového smeru

Základná urbanistická koncepcia severozápadného rozvoja mesta vytvára územné podmienky jednak pre rozvoj šiestich mestských častí ako aj pre ich priestorové, kompozičné, funkčno-prevádzkové začlenenie do zložitého systému mesta. Návrh priestorového usporiadania a funkčného využitia pre územia jednotlivých mestských častí napĺňa rozvojové ambície mesta cielené na vyzdvihnutie špecifičnosti prostredí, s cieľom zachovať heterogenitu mestských častí a rozvíjať mesto ako kompozične, funkčne a prevádzkovo vyvážený priestor. Popis plánovaného rozvoja jednotlivých mestských častí - Karlovej Vsi, Dúbravky, Lamača, Záhorskej Bystrice, Devínskej Novej Vsi a Devína - je zameraný na zonálne významné lokality, ktorých riešenie vychádza z koncepcie územného rozvoja celej severozápadnej časti mesta.

2.1. MČ Bratislava – Karlova Ves

V návrhu rozvoja mestskej časti je prioritné dobudovanie a príprava prestavby dielčích zón, riešenie bezkolízneho prepojenia uzlových priestorov, posilnenie významu integrujúcich priestorov uličných koridorov. Do riešenia urbanistického rozvoja na úrovni mestskej časti sa premieta:
- preferencia výstavby polyfunkčných urbanistických štruktúr v centrotvorných priestoroch Botanickej ul., Karloveskej ul. a obytnom súbore Dlhé Diely,
- zvýšenie štandardov obytného prostredia v obytných súboroch,
- priestorové a funkčné akcentovanie prírodných a urbanistických špecifík mestskej časti (Sihoť, Sitina, zeleň Karloveskej zátoky),
- doriešenie zón kontaktu katastrálnych hraníc (s mestskou časťou Devín - Dlhé Diely 5., Dúbravka - zóna Krčace).

Návrh priestorového usporiadania územia

Základné priestorotvorné celky v mestskej časti tvoria prevažne stabilizované územia. Rozvojové územia sceľujú založenú urbánnu štruktúru a tvoria potenciál pre zvýšenie mestského charakteru zastavanej časti prioritne v týchto priestoroch:
- Karloveská ul. s uzlovými priestormi ako jedna z hlavných mestských tried spája mestskú časť s celomestským centrom a v súlade s princípmi tvorby radiálno - okružného systému rozvoja celého mesta sú riešené centrotvorné priestory v lokalitách Nad lúčkami, Stred, Centrum II. - sever, v lokalite Centrum I. so zohľadnením plánovaného vybudovania dopravného uzla (križovatka Karloveská – Molecova) a vzhľadom na preukázané vysoké deficity občianskej vybavenosti riešiť využitie nezastavanej časti územia len pre saturovanie zariadení občianskej vybavenosti,
- priestory VŠ, STV, ZOO a SAV riešené s cieľom vytvoriť vzájomné i vnútorné funkčné, prevádzkové a priestorové väzby,
- areál ZOO s potenciálom pre dobudovanie špecifického rekreačno - náučného priestoru celomestského významu,
- stabilizované územia priestorov a areálov občianskej vybavenosti pozdĺž Lamačskej radiály (nemocnica Ministerstva vnútra, areály sociálnych služieb na Mokrohájskej, SAV, Westend business park),
- priestor severného vyústenia Líščieho údolia v kontexte s existujúcim prírodným prostredím ako uzol integrujúci špecifické zariadenie vyššej občianskej vybavenosti - IUVENTA a športové zázemie Krčacov,
- obytný súbor (OS) Dlhé Diely: doplnenie základnej občianskej vybavenosti , vytvorenie funkčných mikropriestorov v obytnej štruktúre, priestorov spoločenskej komunikácie a doriešenie dopravnej situácie v OS,
- v lokalitách južne od Jamnického ul. a nad Devínskou cestou (zóna Dlhé Diely 5., 6) rozvoj obytného územia formou málopodlažnej bytovej zástavby a individuálne stojacich rodinných domov v zeleni,
- dotvorenie Karloveskej zátoky v kontakte s vodným tokom s prevahou prírodného prostredia ako súčasť priestorového

prepojenia nábrežnej promenády a Centra I. s doriešením protipovodňovej ochrany nábrežia, modifikácia pôvodnej koncepcie z dôvodu rozostavanej novej zástavby bytových domov, trasovanie časti mestskej promenády s pešími a cyklistickými ťahmi, zabezpečenie protipovodňovej ochrany, zachovanie pôvodných porastov v brehovej línii v maximálnom možnom rozsahu,

- dobudovanie Botanickej ul. ako budúcej mestskej triedy polyfunkčnou zástavbou mestského charakteru a kvalitatívne prehodnotenie nástupných priestorov do Botanickej záhrady,
- stabilizácia areálu Metrologického ústavu s vylúčením ďalšej objektovej intenzifikácie vo väzbe na prírodné prostredie,
- vzájomné prepojenie lesov Sitiny, Devínskych Karpát a zelene zátoky v nadväznosti na ostrovy formou prechádzkových trás, náučných chodníkov, lúk a oddychových priestorov pre využitie voľného času,
- Botanická ul. - Mlynská dolina juh: zhodnotenie potenciálu plôch s urbanistickými väzbami na VŠ areál,
- Líščie údolie - západný svah a zástavba pozdĺž ulice Staré grunty: návrh polyfunkčnej zástavby pozdĺž ul. Staré grunty a rôznych foriem málopodlažnej bytovej zástavby s vyšším podielom zelene v strednej svahovej časti (výstavba len na podklade aktuálneho inžiniersko-geologického prieskumu) vychádza zo zhodnotenia významu lokality v širších územných väzbách (nová zástavba v lokalite Staré grunty - sever, potenciálne zvýšenie významu trasy ul. Staré grunty - prestavba a zavedenie MHD, pre rozvoj bývania vhodná orientácia k svetovým stranám a dostupnosť do centra, doplnenie monofunkčných areálov vyššej občianskej vybavenosti polyfunkčnými štruktúrami),
- Staré grunty - Mlynská dolina: návrh integrujúcej polyfunkčnej štruktúry s vytvorením uzlového priestoru prepojenia troch funkcii: nástup do cintorína, ubytovacej časti VŠ areálu a do areálu STV s dôrazom na dobudovanie spoločenského mestského priestoru,
- Patrónka: návrh na vymiestnenie zariadenia sociálnej starostlivosti pre telesne postihnutých a využitie územia pre vytvorenie potenciálneho nového vstupu do areálu SAV v prípade intenzívnejšieho rozvoja vedecko - technického parku.

Návrh funkčného využitia územia

V mestskej časti Karlova Ves tvoria ťažiskový potenciál pre vytvorenie nových funkčno-prevádzkových vzťahov priestory:

- Dolnej Mlynskej doliny - areály VŠ, SAV, STV, ZOO: koncepciu rozvoja jednotlivých areálov realizovať v súlade s požiadavkami na založenie vedecko-technického parku,
- Karloveská zátoka: riešenie zohľadňuje širšie urbanistické súvislosti integrované v dvoch základných líniách – pozdĺž dunajského ramena v nábrežnej mestskej promenáde a pozdĺž mestskej triedy Botanickej ulice s rešpektovaním uzlov vzájomných prepojení,
- Líščie údolie: riešenie urbanizácie plochy západného svahu Líščieho údolia pre bytovú zástavbu zohľadní vzájomne rovnocenné atribúty a súčasne determinanty rozvojového potenciálu - priestorovú dominantnosť, geologické podmienky, záujmy ochrany prírody a záujmy vlastníkov,
- Krčace juh: areál Iuventy akceptovaný ako stabilizované zariadenie voľnočasových a výchovno- vzdelávacích aktivít i s existujúcimi nezastavanými plochami charakteru parkovej zelene v predpolí objektu,
- Dlhé Diely 4. stavba: na nezastavaných plochách akceptované požiadavky na saturovanie občianskej vybavenosti a verejného parku,
- Dlhé Diely 5.,6.: potenciál lokalít je využitý pre rôzne formy málopodlažnej bytovej zástavby po vybudovaní adekvátnej dopravnej infraštruktúry a inžinierskych sietí so zachovaním ekostabilizačných funkcií územia, rozvoj a rozsah dominantnej funkcie bývania je riešený v kontexte s plánovaným dobudovaním občianskej vybavenosti v obytnom súbore Dlhé Diely a v centrálnych polohách Karloveskej ulice,
- nová výstavba, prestavby, rekonštrukcie a iné zásahy v stabilizovaných obytných štruktúrach sú zamerané na doplnenie absentujúcej občianskej vybavenosti a tvorbu verejných priestorov (Dlhé Diely, Kútiky, Rovnice),
- transformačné územia: zásadnejšie zmeny predstavuje transformácia stabilizovaného územia obchodu a služieb na rozvojové územie občianskej vybavenosti v lokalite Habánsky mlyn a transformácia areálu technickej infraštruktúry na centrum občianskej vybavenosti a služieb - v lokalite Habánsky mlyn sa reaguje na zámery intenzívnejšieho využitia potenciálu územia v uzlovom priestore Patrónka a v lokalite Molecovej ul. sa transformácia územia orientuje na zvýšenie komplexity občianskej vybavenosti vo väzbe na obytné územie.

2.2. MČ Bratislava – Dúbravka

Urbanistický rozvoj Dúbravky vychádza z rešpektovania a zohľadnenia determinantov a limitov rozvoja územia a rieši:

- ekonomické a kompozične estetické dobudovanie okrajových polôh a uzlových priestorov mestskej časti (Dieliky, Dúbravčice, Krčace -západ, Polianky),
- mestotvorné urbanistické štruktúry v jadrových priestoroch Dúbravky (Dúbracentrum, Krčace - východ),
- zachovanie krajinného obrazu mestskej časti (prírodný potenciál územia na úpätiach Devínskych Karpát - lokality Dúbravská hlavica, Lamenica, Švábsky vrch rešpektovať ako základné východiská pre trvalo udržateľný rozvoj mesta, v ktorých neuvažuje so zástavbou).

Návrh priestorového usporiadania územia

V mestskej časti Dúbravka sa jedná o fixovanie existujúcich a návrh nových centier spoločenskej aktivity pozdĺž Schneidra -Trnavského a Saratovskej ul. v lokalitách Harmincova, Dúbracentrum, Pod záhradami - Alexyho ul., Bagarova - Hanulova ul., Pri kríži, Saratovská – sever. Nosnými priestormi nového územného rozvoja Dúbravky sú Krčace - východ a západ s využitím polohového potenciálu pre rozvoj mestskej zástavby s prepojenia prírodných prvkov Sitiny a Devínskych Karpát. Návrh priestorového usporiadania sa ďalej premieta v nasledovných lokalitách:

- priestor Krčace -západ: urbanizáciu špecifického uzlového priestoru Krčace podmieňuje dôsledné overenie funkčno-priestorových väzieb vo vzťahu k prepojeniu prírodných prvkov Sitina a Devínske Karpaty (snahou regulácie

urbanizácie priestoru je zachovať identitu a zabrániť intenzívnemu pásovému prerastaniu zástavby MČ Karlova Ves a Dúbravka),
- priestor severného nástupu: pri formovaní novej zástavby v okrajových polohách uplatnenie kompozičných princípov postupného prechodu do nížinnej krajiny (~~Dielky~~Dieliky, Dúbravčice), pozdĺž diaľnice saturované centrum pracovných príležitostí,
- priestor významného archeologického dedičstva: riešená prezentácia NKP Vila Rustica s požadovanou ochranou archeologického dedičstva celej lokality Veľká lúka a v širších väzbách ako súčasť turisticko- náučnej trasy a prezentácie rímskych pamiatok na trase Bratislava Devín - Stupava,
- pamiatková zóna: investičná činnosť vyžaduje individuálne posúdenie cielené k zachovaniu historického kontextu a vhodnej objemovej prípadne plošnej intenzifikácie,
- zóna Polianky navrhovaná ako technický okrsok s podnikateľskými aktivitami (rešpektovanie nadradených územnotechnických limitov: inžinierske siete, dopravné stavby Harmincova – D2 - Lamačská),
- prírodné prostredie: v riešení sú zosúladené nároky na ochranu chránených území s nárokmi na riešenie zariadení pre šport, rekreáciu a rozvoj bývania v lokalitách kontaktujúcich alebo priamo sa nachádzajúcich v CHKO Malé Karpaty, prioritou je zachovanie ekostabilizačných funkcií a formovanie krajinného obrazu, zosúladenie s návrhom územnej rezervy pre trasu vzdušného vedenia VVN VW - Krčace (lokality Dúbravská Hlavica, Lamenica, Brižite, Tavarikova kolónia),
- koridor západne od diaľnice D2: v línii pozdĺž D2 po koridor ochranných pásiem je riešený priestor pre podnikateľské aktivity obchodu a služieb; v ochranných pásmach vyšších rádov inžinierskych sietí (VTL, VVN) je potrebné uvažovať s ochrannou zeleňou, v rámci ktorej budú prípadne lokalizované len objekty s funkčno - priestorovým riešením zodpovedajúcim charakteru urbanistickej štruktúry kontaktného územia,
- záhradkárske územia: návrh stabilizácie existujúcich záhradkárskych osád a eliminácia ich negatívneho vplyvu na životné prostredie s požiadavkou na spracovanie zonálnej regulácie v prípade prekročenia charakteristiky stabilizovaného územia (napr. Tavarikova osada, Sklár, záhrady v Devínskych Karpatoch).

Návrh funkčného využitia územia

V mestskej časti Dúbravka tvoria ťažiskový potenciál pre vytvorenie nových funkčno - prevádzkových vzťahov nasledovné priestory:
- priestory obytného územia: rozvoj bývania riešený prioritne formou sceľovania stavebných štruktúr (Stará Dúbravka, v rámci centrotvornej vybavenosti v Dúbracentre, Pri kríži, časť Tavarikovej kolónie), v nových lokalitách Brižite a Jadranská vo väzbe na prírodné prostredie,
- Krčace - západ: málopodlažné formy bývania, polyfunkčná zástavba pozdĺž Karloveskej ul., cezúra zelene v línii VVN vedenia, prevaha plôch zelene v obraze lokality,
- Krčace - východ: pozdĺž Harmincovej ul. polyfunkčná mestská štruktúra občianskej vybavenosti (administratíva, obchod, prechodné ubytovanie, stravovanie) nadväzujúca v južnom smere na zónu športových plôch a zariadení, zeleň ochranného pásma VVN, občiansku vybavenosť a oddychovo rekreačný areál (stabilizovaný areál kúpaliska),
- Polianky: postupná prestavba na polyfunkčnú zónu podnikateľských aktivít, obchodu a služieb so zohľadnením ochranných pásiem vyšších rádov inžinierskych sietí a areálov zariadení technickej infraštruktúry (tepláreň, trafostanica),
- Veľká lúka: parkové riešenie predpolia s prezentáciou NKP Villa Rustica s doplňujúcimi službami a podnikateľskými aktivitami pozdĺž železnice, východne od Veľkolúčskeho potoka rekreácia v prírodnom prostredí a rekreačné záhrady,
- Dúbravčice (západne od Saratovskej ul.): zeleň parkového charakteru s oddychovo-rekreačnými plochami a zariadeniami doplnenými zariadeniami občianskej vybavenosti, medzi Agátovou ul. a železnicou podnikateľské aktivity zamerané na obchod a služby,
- Dieliky – Pri kríži: pozdĺž plánovanej hlavnej dopravnej trasy ul. Pri kríži a východne od Saratovskej ul. po Agátovú ul. sú pri vstupe do zóny koncentrované zariadenia vyššej občianskej vybavenosti, v smere východnom polyfunkčné urbanistické štruktúry (bývanie a občianska vybavenosť, maloobchod, služby); medzi Agátovou ul. a ochrannými pásmami inžinierskych sietí obytná zóna s lokálnou občianskou vybavenosťou a plochami verejnej parkovo upravenej zelene.~~zóny výrobno-podnikateľských a distribučných služieb~~,
- pozdĺž hlavných komunikačných ťahov v stabilizovaných územiach zachovanie a doplnenie zelene,
- priestory rekreácie v krajinnom prostredí CHKO Malé Karpaty tvoria s existujúcim rekreačno - ubytovacím zariadením potenciál pre zázemie vybavenosti pre návštevníkov lesoparku;
- transformačné územia:
  * areál pekární v zóne Polianky: príklad súčasných trendov transformácie funkcií výroby a služieb výrobného charakteru na mestské funkcie – bývanie a občianska vybavenosť - táto zmena súvisí aj so zámermi v oblasti koncepcie rozvoja školstva garantovanými Bratislavským samosprávnym krajom,
  * Centrum Dúbravky: dotvorenie centrotvorných funkcií v jednej z ťažiskových zón mestskej časti na ploche pôvodne využívanie pre zariadenia technickej infraštruktúry.

2.3. MČ Bratislava – Lamač

Vychádzajúc z rešpektovania a zohľadnenia determinantov a limitov sú v rozvoji mestskej časti riešené:
- priestory celomestského významu (Lamačská brána, Rázsochy, Zečák),
- dotvorenie a scelenie hmotovo - priestorovej štruktúry v obraze mesta (Staré záhrady, Podháj),
- stanovenie základnej dopravno - komunikačnej sústavy v lokalitách potenciálneho rozvoja.

Návrh priestorového usporiadania územia

Návrh priestorového usporiadania sa premieta v nasledovných lokalitách:

- Lamačská brána - Hrubé lúky, Rakyty: v k.ú. Lamač lokalizácia vozovne električiek a terminálu prímestskej autobusovej dopravy s vybavenosťou; medzi potokmi Dúbravským a Antošovým sú pozdĺž navrhovanej novej urbanizačnej trasy zariadenia občianskej vybavenosti celomestského a regionálneho významu,
- severný vstupný priestor do Lamača - Hodonínska ul. mestskými polyfunkčnými štruktúrami , prebudovanie dopravného uzla Lamačská - D2 v lokalite Plánky,
- stabilizácia obytného mikroprostredia hromadnej bytovej zástavby, vylúčenie objektovej a nekoncepčnej objemovej intenzifikácie,
- lokalita na Barine stabilizovaná pre vytvorenie ekostabilizačnej prechodovej zóny medzi sídliskom Podháj a lesom,
- identita Lamača akcentovaná revitalizáciou priestoru Vrančovičovej ul. v pamiatkovej zóne s dôrazom na vytvorenie aktívneho verejného priestoru so zeleňou,
- Rázsochy: zóna reprezentuje potenciál nového siluetárno-panoramatického formovania mestskej časti, rozsah územnej rezervy pre dobudovanie doliečovacích zariadení FNsP vyhodnotený z hľadiska predložených zámerov MZ SR a individuálnych vlastníckych záujmov s prihliadnutím na verejnoprospešný charakter stavby,
- záhradkárske územia: začlenenie do stabilizovaných území s požiadavkou na overenie rozvojového potenciálu na zonálnej úrovni (chatová osada Plánky, záhrady na úpätí Pezinských Malých Karpát).

Návrh funkčného využitia územia

V mestskej časti Lamač tvoria ťažiskový potenciál pre vytvorenie nových funkčno-prevádzkových vzťahov nasledovné priestory:

- priestor Hrubé lúky (súčasť Lamačskej brány) navrhovaný pre saturovanie mestských a nadregionálnych funkcií,
- lokalita Staré záhrady: vytvorenie polyfunkčnej štruktúry - občianska vybavenosť a bývanie so zakomponovaním prírodného prostredia zelene Lamačského potoka,
- návrh rozvoja podnikateľských aktivít v lokalitách pozdĺž Lamačskej radiály,
- lokalita Rázsochy: rešpektovaná základná funkcia lokality pre dobudovanie a rozvoj zariadení občianskej vybavenosti s orientáciou na zdravotníctvo, redukcia plôch rezervovaných pre rozvoj zdravotníctva polyfunkcia - občianska vybavenosť a bývanie v nástupných polohách do areálu zdravotníctva,
- kopec Zečák: rozvoj málopodlažných foriem bývania v prírodnom prostredí záhrad,
- Na barine: ekostabilizačná funkcia Lamačského potoka a jazierka akcentovaná zeleňou,
- rozvoj bývania formou sceľovania existujúcej stavebnej štruktúry málopodlažnou zástavbou a zeleňou (lokality Havelkova, Rajtákova - Borinská, cesta na Klanec, Segnáre - Pod Zečákom, Staré záhrady),
- obytný súbor Podháj a pamiatková zóna: stabilizácia základných funkcií, riešenie verejných priestorov a dotváranie verejnou zeleňou,
- Lamačský koridor: rozšírenie cintorína, rozvoj zariadení obchodu a služieb v koridore medzi diaľnicou D2 a Lamačskou cestou až po križovatku Lamačská brána (rešpektovať rezervu pre rozšírenie Lamačskej na 4 - pruh), rešpektovanie súčasnej nivelety zástavby,
- Lamačská brána: územne najrozsiahlejšia rozvojová zóna nadregionálneho významu v severozápadnej časti mesta.

2.5. MČ Bratislava – Záhorská Bystrica

Územie mestskej časti má jeden z najvýznamnejších rozvojových potenciálov pre vytváranie rôznorodej mestskej štruktúry vo väzbe na jestvujúce historické jadro MČ, na novovznikajúce i potenciálne jadrá občianskej vybavenosti i na ostatné územie mesta. Zároveň má potenciál pre vytvorenie zodpovedajúcich väzieb na najbližšie záujmové územie vo vzťahu k sídlam Marianka a Stupava, ktoré spoluvytvárajú severozápadný regionálny rozvojový pól Bratislavy, väzieb na najbližšie regionálne terciárne jadro - sídlo Malacky i v smere širších medzinárodných regionálnych väzieb smerom na Brno v ČR.

Urbanistický rozvoj vychádza z rešpektovania a zohľadnenia determinantov a limitov rozvoja územia a rieši:

- zhodnotenie polohového potenciálu mestskej časti v rozvojovom póle mesta,
- v predpokladanom smere výhľadovej urbanizácie sú funkčno - prevádzkové vzťahy štruktúrované s cieľom založenia systému vzájomne kooperujúcich priestorov,
- návrh vzájomných urbanisticko - kompozičných väzieb existujúcich a nových zón,
- uplatnenie identifikačných prvkov sídla v krajinotvorbe.

Základná urbanistická koncepcia rozvoja mestskej časti predstavuje riešenie a zosúladenie vzájomných väzieb za vzťahov troch ťažiskových funkčno - prevádzkových sektorov s priečnymi prepojeniami na nadradenú urbanizačnú os št. cestu I/2 - Lamačskú radiálu:

- pôvodné jadro s ul. Čs. tankistov,
- východný sektor novej zástavby obytných zón k hranici lesa,
- západný sektor potenciálu areálových zariadení k diaľnici D2.

Návrh priestorového usporiadania územia

Základné priestorotvorné celky tvoria v dominujúcom rozsahu nové rozvojové územia. Podľa polohového významu sú priestory riešené vo väzbe na pôvodné jadro, alebo vytvárajú nový systém priestorových väzieb celomestského až nadregionálneho významu. Nosná štruktúra urbanizovaných priestorov ponúka:

- nové obytné súbory s vlastnými jadrami vybavenosti (Boháčky, Krče, Kulháň -západ) tvoria nosnú urbánnu štruktúru rozvoja bývania s ponukou pre rôzne formy málopodlažnej bytovej zástavby s vytvorením hlavnej dopravnej trasy s potenciálom saturovania základnej i vyššej občianskej vybavenosti a vyústením trás do uzlov prepojenia predpokladaných spoločných cieľov spádových území,
- priestor južného vstupu rešpektuje plánované zaťaženia dopravným vyústením vonkajšieho polokruhu a rieši zónu Františkov majer štruktúrami krytých športových zariadení so zakomponovaním prírodného prostredia a zelene

Lamačského potoka, aktivitami súvisiacimi s rozvojom turistického ruchu, s vyústením tunela vonkajšieho polokruhu s požiadavkou na krajinárske zakomponovanie a elimináciu negatívnych vplyvov dopravy na rozvojovú lokalitu,

- ťažiskové rozvojové priestory medzi D2 a Lamačskou radiálou južne od západného úseku ul. Čs. tankistov sú navrhované pre zariadenia vyššej občianskej vybavenosti (školstvo, obchod), v západnej polohe pri diaľnici pre rozvoj moderných priemyselných odvetví (založených na kooperácii priemyslu, výskumných a vedeckých inštitúcii s orientáciou na zahraničné investície a export) a polyfunkčných štruktúr zariadení obchodu a služieb (lokality Kulháň, Piesky),
- severný priestor na hranici katastra: tok Vápenického potoka vytvára prirodzenú hranicu urbanizácie (obytné zóny Vlkovky, Ivánce) a prechod do poľnohospodárskej krajiny od sídla,
- oddychovo - rekreačná zóna Lúčky je plánovaná pre obyvateľstvo širšieho územia,
- Francov (západ a východ) ponúka potenciál pre rozvoj zariadení obchodu a služieb s požiadavkou na rešpektovanie dominantného krajinného pôsobenia areálu krematória a navrhovaného cintorínu v predpolí krematória,
- záhradkárske a chatové územia sú začlenené do systému stabilizovaných území a v prípade nových rozvojových koncepcií s požiadavkou na spracovanie regulácie na úrovni ÚPD - Z.

Návrh funkčného využitia územia

V mestskej časti Záhorská Bystrica tvoria ťažiskový potenciál pre vytvorenie nových funkčno-prevádzkových vzťahov nasledovné územia:

- intravilán MČ: charakter dostavieb, prestavieb a intenzifikácie zástavby v intraviláne hierarchizované podľa významu polohy lokalít k pamiatkovej zóne (lokality Záhumenská, Gbelská, Pútnická, Tešedíkova, J. Raka, Trstínska),
- bývanie s proporčným rozvojom súvisiacich funkcii občianskej vybavenosti (vybudovanie nových jadier OV) a pracovných príležitostí (ťažiskovo v lokalitách Vlkovky, Ivánce, Krče, Boháčky),
- lokalizácia remeselných dielní, obchodov, služieb prioritne v centrálnych priestoroch (pozdĺž ul. Čs. tankistov) a západne od št. cesty I/2 v rámci schválených rozvojových plôch (pri PD) pre ekologicky nezávadné výrobné prevádzky a služby, občiansku vybavenosť,
- športové plochy a zariadenia v lokalitách západne od Lamačskej radiály,
- priestor Elektrovodu nadväzuje na les územím rozostavanej zástavby rodinných domov vilového charakteru v samostatnej enkláve a územím pre saturovanie občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu (napr. detské sanatórium, rekondičné zariadenia a pod.) so športovo- rekreačnými plochami,
- Francov východ - predpolie krematória : cintorín a vybudovanie západného vstupu do krematória s vybavenosťou a službami pre prevádzku krematória,
- areál poľnohospodárskeho družstva (PD): výroba zameraná na poľnohospodársku produkciu s vylúčením živočíšnej výroby, severne od areálu PD zóna obchodu, služieb a podnikateľských aktivít,
- lokalizácia nástupných priestorov do BLP v lokalitách s väzbami na turistické trasy (Plánky, Podkerepušky - južne od odborného učilišťa Elektrovod, Tešedíkova ul., Prídavkova ul., Vlkovky),
- líniová zeleň pozdĺž potokov (tok Mláka s prítokmi - Mariánsky, Bystrický, Vápenický resp. melioračnými kanálmi),
- medzi diaľnicou D2 a št. cestou I/2 - Lamačskou radiálou potenciál pre areálové zariadenia občianskej vybavenosti (Kulháň, Piesky, Lúčky),
- návrh lokalizácie zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov západne od diaľničnej križovatky v severnej časti mesta,
- v rámci rozvojových plôch sa nachádzajú vzácne archeologické nálezy z mladšej doby kamennej, neskorej doby bronzovej, mladšej doby železnej a zo stredoveku, v ktorých je potrebné uskutočniť veľkoplošný záchranný archeologický výskum a zvážiť vhodnú prezentáciu archeologického dedičstva.

2.4. MČ Bratislava – Devínska Nová Ves

Územie MČ Devínska Nová Ves je jedným z ťažiskových rozvojových priestorov mesta. Jestvujúce funkčno - prevádzkové usporiadanie je zreteľne premietnuté do priestorového pôsobenia v obraze mesta: výrobné areály, pôvodná individuálna zástavba rodinných domov, hromadné formy bývania, masív Devínskej Kobyly, povodie Moravy, poľnohospodárska pôda. V území sú reálne predpoklady pre rozvíjanie bývania, pracovných príležitostí, občianskej vybavenosti, rekreácie a športu. Hraničná poloha s Rakúskom vytvára predpoklady potenciálneho sídelného i komunikačného prepojenia s európskou sídelnou sieťou. Denná dostupnosť rakúskeho pracovného trhu so záujmom o tzv. pendlerov zvyšuje atraktivitu územia pre migrujúce obyvateľstvo. Oblasť Pomoravia je záujmom európskeho významu z hľadiska formovania postupov ochrany prírody, rozvoja turistiky, cykloturistiky a z dlhodobého výhľadu nie je vylúčená i požiadavka komplexného doriešenia, resp. zosúladenia výstavby VD Wolfsthal a výstavby vodného kanála pozdĺž rieky Moravy s požiadavkami ochrany prírody (mokraďový systém nivy Moravy evidovaný v Ramsarskom zozname).

Územím prechádza medzinárodná železničná trasa a diaľnica, plánované sú nové prepojenia s kontaktnými mestskými časťami, ktoré znamenajú i kvalitné dopravné spojenie s centrom mesta.

Koncepciu plánovanej urbanizácie determinuje rozloženie stabilizovaných priestorov. Rozhodujúcim subjektom vplyvu na urbanizáciu vybraných plôch v mestskej časti je ekonomicky prosperujúci závod Volkswagen a.s., ktorý sa aktívne zaujíma najmä o budúcnosť nadväzného územia areálu závodu.

Výrazná krajinná typológia prezentovaná predovšetkým Devínskou Kobylou, Sandbergom, povodím Moravy (súčasť Trilaterálneho parku Podunajsko) a potočnou sieťou spolu s kultúrno-historickým dedičstvom (pamiatková zóna, archeologické nálezy, historický brod s ruinami mostnej konštrukcie) sú ďalším potenciálom pre zvýšenie atraktivity mestskej časti. Charakteristické fenomény podporujú i saturovanie nových atraktívnych podnikateľských aktivít ako napríklad chov koní spojený s rozvojom turizmu.

Urbanistický rozvoj vychádza z rešpektovania a zohľadnenia determinantov a limitov rozvoja územia a rieši:

- zhodnotenie polohového potenciálu sídla v rozvojovom póle mesta,
- riešenie proporcionálneho funkčného a priestorového usporiadania rozvojových plôch vychádzajúce zo zámeru vytvorenia vzájomne integrovaných zón,
- prezentácia kultúrneho dedičstva a rozvoj turizmu,
- uplatnenie princípov krajinotvorby ako integrovanej súčasti urbanistického riešenia.

Návrh priestorového usporiadania územia

V priestorovom usporiadaní územia sú riešené:

- Lamačská brána (k.ú. Devínska Nová Ves medzi diaľnicou D2 a št. c. II/505, časť Dúbravčice, Kamenáče): rozvojové plochy sú koncentrované do priestoru vymedzenom št. cestou II/505 a Antošovým potokom (vrátane k.ú. Lamač), v k.ú. Devínskej Novej Vsi po tok Dúbravského potoka a ponúkajú potenciál pre rozvoj novej mestskej zástavby,
- reprofilácia tehelne a sanácia vyťaženého priestoru pri tehelni viazané na plánovaný priemyselný park Devínska Nová Ves - sever (uzn. vlády SR č. 1006 zo dňa 4.9.2002 schválená dotácia na zriadenie priemyselného parku Devínska Nová Ves), výroba automobilových komponentov v náväznosti na výrobný závod VW pre rozvoj moderných priemyselných odvetví založená na kooperácii priemyslu, výskumných a vedeckých inštitúcii s orientáciou na zahraničné investície a export, zóna pracovných príležitostí vo väzbe na výrobný areál Volkswagen,
- Paulínske - Múrnice (západne od areálu VW): podnikateľské aktivity výrobno-distribučného charakteru dokomponované v západnej línii cezúrou zelene k zóne bývania a polyfunkčnej zóne občianskej vybavenosti s bývaním, ťažisková dopravno - distribučná komunikácia Opletalova ul. v obytnej zóne Kolónia a nová komunikácia kolmá na J. Jonáša s hlavným prepojením do výrobnej zóny,
- v priestore Mlynská - železničná stanica lokalizácia námestia s vybavenosťou pre severnú časť Devínskej Novej Vsi,
- priestor jadra pôvodnej zástavby: v nedobudovaných priestoroch riešené polyfunkčné prostredie (Istrijská ul., Eisnerova ul.) a akceptovaná mierka stabilizovanej zástavby,
- západne od Istrijskej ul. v priestore medzi pôvodnou zástavbou rodinných domov a cyklistickou trasou, v kontexte s požiadavkami na protipovodňovú ochranu a v mierke existujúcej urbanistickej štruktúry sa navrhuje využitie územia záhrad pre individuálnu bytovú výstavbu,
- priestor športovo-rekreačných aktivít a centrum voľného času v oblasti rybníka a v nadväzných priestoroch potoka Mláka,
- priestory vo väzbe na alúvium Moravy: obnovenie hraničného prechodu pre peších a cyklistov v priestoroch ulice Na Mýte i s využitím prezentácie atraktívnych ruín mosta na historickej dopravnej trase a návrh trasovania medzinárodnej cyklistickej trasy s prepojením do Rakúska v priestore železničného mosta Devínska Nová Ves - Marchegg,
- špecifickým priestorom je enkláva lúčnych porastov v lokalite navrhovaného biocentra (Za mlákou, Napájiská, Dlhé pole nachádzajúceho sa v území koncentrácie vodných tokov Mástskeho, Vápenického a Lamačského potoka).

Návrh funkčného využitia územia:

- v strategických polohách nového územného rozvoja Devínskej Novej Vsi sa navrhuje polyfunkčná mestská zástavba (Blížne Zamajerské, Útočnica, severne od J. Jonáša), voľnočasové zóny športu a rekreácie, umiestnenie atraktívnych zariadení celomestskej až nadmestskej vybavenosti v Lamačskej bráne,
- rozvoj nových obytných území koncentrovaný južne od ulice J. Jonáša a severne od prístupovej cesty do mestskej časti (št. cesta II/505) v lokalitách Útočnica, Blížne Zamajerské a reštrukturalizácia územia pre rozvoj bývania v priestore pôvodného ťažobného areálu Glavica,
- Diaľne Zamajerské (južne od J. Jonáša): pozdĺž ul. J. Jonáša polyfunkčná urbanistická štruktúra vo funkčnej skladbe obchod, služby, podnikateľské aktivity a občianska vybavenosť v predpolí areálu výrobného závodu VW,
- Útočnica - Zelnice - Bačnegovice (západne od VVN): bývanie a polyfunkcia (bývanie s občianskou vybavenosťou) s jadrami lokálnej vybavenosti v hlavnej urbanizačnej trase, zeleň pozdĺž tokov, návrh parku, potrebné minimalizovať pachovú záťaž z ČOV,
- Vápenice, Kamenáče (východne od VVN po št. c. II/505): polyfunkčná urbanistická štruktúra (bývanie, občianska vybavenosť) pozdĺž novej obslužnej komunikácie,
- Pri železnici: polyfunkcia (obchod, služby, podnikateľské aktivity), športové zariadenia vo väzbe na lokalitu Mlynská s rybníkom, pozdĺž železničnej trate lokalizácia športových zariadení, zariadení obchodu a služieb pre podnikateľské subjekty s vylúčením prevádzok zvyšujúcich nepriaznivý stav životného prostredia v území,
- Pod Devínskou Kobylou: areál Presskam navrhovaný na polyfunkčnú urbanistickú štruktúru so zameraním na obchod, služby a podnikateľské aktivity so zachovaním zelene na svahoch Štokeravskej vápenky; lokalita Glavica funkčne a priestorovo segregovaná na občiansku vybavenosť s bývaním a areál športových zariadení v priestore bývalej ťažobnej jamy,
- saturovanie výrobných služieb v dotyku s obytnými zónami a výrobných areálov v priemyselnej zóne severozápadne od VW a.s.,
- systém rozvetvenej siete potokov zakomponovaný do priestorovej koncepcie rozvoja (potok Mláka s prítokmi), prírodné hodnoty v alúviu rieky Moravy,
- redukcia živočíšnej výroby poľnohospodárskeho družstva, v kontakte s areálom poľnohospodárskeho družstva (PD) je zo severnej polohe navrhovaný rozvoj podnikateľských aktivít so zameraním na obchod a služby, v južnej polohe ukončenie zóny bývania v lokalite Mlynská ul.

2.6. MČ Bratislava – Devín

Špecifické postavenie v rámci priestorového usporiadanie mesta má mestská časť Devín situovaná mimo ťažiskovej rozvojovej osi. V štruktúre osídlenia mesta má význam vzhľadom na najvýznamnejšie kultúrno - historické a spoločenské pamiatky viažuce sa k histórii slovenského národa. Svojou polohou na sútoku Moravy a Dunaja, s NKP Devín Slovanské

hradisko a prírodnou vedutou CHKO Devínska Kobyla vytvára pre Bratislavu charakteristickú vstupnú bránu v podunajskom medzinárodnom koridore. Devín jedinečne reprezentuje históriu mesta, patrí k jedným z hlavných výletných miest obyvateľov mesta a cieľov kultúrneho turizmu.
Rozvoj Devína je zameraný prioritne na dotvorenie, obnovu a revitalizáciu pôvodnej urbanistickej štruktúry. Navrhuje sa posilnenie turistickej funkcie v riešení vybavenosti pre návštevníkov a doriešenie systému dopravnej obsluhy (záchytné parkoviská, MHD, prístav osobnej lodnej dopravy, rekreačné a cyklistické trasy), dobudovanie technickej infraštruktúry mestskej časti a ochrany proti veľkým a prívalovým vodám. Základným princípom urbanistickej koncepcie je prezentácia kultúrno - historických a krajinárskych hodnôt, zachovanie mierky urbanistickej štruktúry v obraze mesta a revitalizovanie krajiny (svahy nad Devínom, povodie Moravy, nábrežie Dunaja). Zachovanie dominujúcich prírodných a kultúrno - historických fenoménov celoeurópskeho významu je v prípade Devína podmienkou pre všetky rozvojové aktivity.

Vychádzajúc z rešpektovania a zohľadnenia determinantov a limitov sa v rozvoji mestskej časti rieši:
- zachovanie dominantnosti kultúrno - historickej hodnoty Devína a posilnenie princípu génius loci,
- revitalizácia krajiny (svahy nad Devínom, povodie Moravy, nábrežie Dunaja),
- únosná mieru rozvoja mimo zastavaného územia,
- eliminovanie negatívneho dopadu jestvujúceho kameňolomu na životné prostredie, dopravu a krajinný obraz mesta v projektovej príprave (požiadavka na projekt rekultivácie),
- komplexné dobudovanie technickej infraštruktúry ako základného predpokladu novej výstavby.

Návrh priestorového usporiadania územia

V priestorovom usporiadaní sa navrhuje:
- v jadre mestskej časti posilniť funkciu Kremeľskej ulice ako hlavnej kompozičnej a spoločenskej osi s uzlami spoločenského významu v križovaní s priečnymi komunikáciami, zachovať mierku a štruktúru pôvodného charakteru zástavby v ochrannom pásme NKP,
- ochranné pásmo NKP Devín - Slovanské hradisko: architektonické a funkčné zmeny regulovať v súlade s požiadavkami na zachovanie a revitalizáciu pôvodnej urbanistickej štruktúry,
- priestor pod hradom – jazero: v ťažiskovom priestore občianskej vybavenosti sú v riešení stabilizované hodnoty kultúrno-historického a prírodného dedičstva, kultúrno-spoločenský potenciál Devína, urbanisticko-hmotové zakomponovanie do existujúcej urbanistickej štruktúry, dotvorenie ťažiskového viacúčelového priestoru koncentrácie návštevníkov – riešenie univerzálneho námestia - s potenciálom pre saturovanie zariadení občianskej vybavenosti, hygienických zariadení, s vylúčením provizórnych objektov (doriešenie v ÚPN/Z),
- priestor nad Devínom: v lokalitách nad jadrom Devína (Záhradky, Zlatý roh, Panské, Štítová) sa rieši nová urbanistická obytná zástavba, ktorej rozsah (max. 211 m.n.m. vychádza z nadmorskej výšky vyhliadky na hornom hrade) a intenzita zohľadňuje širšie urbanistické vzťahy, prírodnú scenériu krajiny v obraze mesta, dopady dopravno-prevádzkového režimu riešených zón na dopravný systém mesta, pričom nie je vylúčená prípadná redukcia rozsahu navrhovaných rozvojových plôch a intenzity využitia území v prípade prekročenia riešenej kapacity územia Devína,
- priestor krajiny: z hľadiska krajinotvorby je hradný vrch a krajina nad Devínom rovnocenná chránenému urbanizovanému prostrediu a sú rešpektované ako priestorové a kompozičné limity rozvoja Devína,
- lokalita kameňolom: ukončenie ťažby a následne zodpovedajúce dotvorenie lokality si vyžadujú už v súčasnosti postupnú prípravu a objektívne multidisciplinárne posúdenie na základe vypracovania technicko - ekonomickej štúdie dobývacieho priestoru a environmentálnej štúdie dobývacieho priestoru a jeho priľahlého okolia,
- zachovanie dominantnosti významných priestorotvorných prvokov Devína v obraze mesta: zelene hradného areálu, zelene ŠPR Devínska Kobyla a Devínskych Karpát, rekreačnej zelene záhrad, poľnohospodárskej zelene,
- Slovanské nábrežie: vitalizácia, rekonštrukcia, dostavby v priestore nábrežnej promenády, rekultivácia zelene hradného úpätia,
- záhradkárske a chatové územia: lokality v priamom vizuálnom kontakte s jadrom Devína a s chránenými územiami - ŠPR Devínska Kobyla, ochranné pásmo NKP Devín Slovanské hradisko (Merice, Svätopluk) vyžadujú diferencované systémové posúdenie podľa kritéria polohy, návrh postupnej reprofilácie chatového územia Dolné Koruny na bývanie vyžaduje dôsledné vyhodnotenie únosnosti rozvojového potenciálu lokality,
- úpätie Devínskej Kobyly: územie s charakterom prírodnej krajiny (lúky) a vo vybraných lokalitách s produktívnymi ríbezľovými sadmi a vinohradmi.

Návrh funkčného využitia územia

V mestskej časti Devín tvoria ťažiskový potenciál pre vytvorenie nových funkčno-prevádzkových vzťahov nasledovné priestory:
- nové obytné územia: v územne rozsiahlych rozvojových obytných zónach s vysokým podielom zelene sa rieši zástavba s prevahou rodinných domov v prírodnom prostredí, menšími centrami lokálnej vybavenosti a systémom peších chodníkov v uličných priestoroch napojených na turistické trasy v Devínskych Karpatoch,
- areál futbalového ihriska: individuálna bytová zástavba so zohľadnením charakteristických tvaroslovných prvkov a mierky existujúcej urbanistickej štruktúry,
- rozvoj zástavby pre rozvoj občianskej vybavenosti koncentrovanej v lokalite verejného priestoru pod hradom je potrebné regulovať s ohľadom na tvorbu vizuálnych väzieb s nástupnom priestore do hradného areálu,
- areál školy: stabilizácia funkčného využitia pre zariadenia školstva, dotvorenie areálu a prípadné dobudovanie v rozsahu charakteristiky stabilizovaného územia,
- pri sútoku Moravy: občianska vybavenosť, zariadenia pre oddych a rekreáciu v prírodnom prostredí, plánovaná otočka MHD v predĺžení Kremeľskej ul. do priestoru parkoviska pod hradným bralom,
- Slovanské nábrežie: obnova zariadení občianskej vybavenosti (stravovanie, kultúra), rekreácia, prístav osobných lodí,

funkčné využitie území pozdĺž riek Dunaj a Morava vrátane revitalizácie jazera severne od areálu Devínskeho hradu riešiť v súlade s protipovodňovými opatreniami nábreží,
- pozdĺž Devínskej cesty: rozvoj bývania v lokalitách Zlaté schody, Pri Sihoti, Stará horáreň, Mokrá jama; Strapatá lipa: bývanie s občianskou vybavenosťou, južne od Devínskej cesty je situovanie zástavby podmienené protipovodňovou úpravou brehov ramena,
- za kameňolom: potenciál územia pri areáli polície využitý pre kryté športové zariadenia,
- prístav športových lodí riešený s ohľadom na požiadavky ochrany prírody a zachovanie ekostabilizačných funkcií,
- Kráľova hora: rekreácia v prírodnom prostredí v severnej polohe a návrh na zalesnenie ostávajúcej južnej časti, občianska vybavenosť riešená na podklade VZN č.9/2000 ako doplnková funkcia športovo-rekreačného zázemia mesta v rozsahu maximálne 8,72 ha.

5.4.3. Severovýchodný rozvojový smer

Hlavnú kostru severovýchodného rozvojového smeru tvorí severovýchodná radiála, rozvíjajúca sa popod juhovýchodné svahy Malých Karpát, zahŕňajúca územia ***Mestských častí Bratislava - Nové Mesto, Rača a Vajnory.***

1. Urbanistická koncepcia rozvoja severovýchodnej časti mesta

Priestorové usporiadanie - ťažiskové priestory

Kostru priestorového usporiadania tvorí Račianska radiála s uzlovými mestotvornými priestormi :
- Račianske mýto (križovanie s vnútorným dopravným okruhom),
- Račianska - Jarošova (križovanie so stredným dopravným okruhom),
- Račianska a plánované predĺženie Tomášikovej - navrhované lokálne centrum,
- Biely kríž - funkčne stabilizovaný uzlový priestor,
- Račianska - Pekná cesta a Detvianska - Kubačova ako uzlové priestory MČ Rača,
- Rybničná - Púchovská ako uzlový priestor v severnej časti k.ú. Vajnory.

V severovýchodnom smere rozvoja sa zvyšuje mestotvornosť prostredia pôvodne dopravných radiál Vajnorskej a Trnavskej s ťažiskovými uzlami vybavenosti v priestoroch:
- Trnavské mýto s dobudovaním na spoločensko-komunikačný uzol celomestského až nadmestského významu v priestore Filiálka
- Pasienky ako centrum vybavenosti, športu a rekreácie celomestského až nadmestského významu.

V priestoroch ťažiskových mestotvorných radiál - Račianska, Vajnorská a Rožňavská ul. je navrhnuté dotvorenie stavebnej štruktúry polyfunkčnej zástavby občianskej vybavenosti a bývania s návrhom centier celomestského významu v ich uzlových bodoch s potenciálnym predpokladom vytvoriť významné ťažiská atraktivít.

Špecifickým územím severovýchodného rozvoja sú obytné zóny Kramáre a Koliba (k. ú. Vinohrady), ktoré majú vlastné ústredné priestory napájajúce sa na ťažiskové priestory celomestského centra cez železničnú trať a teleso Hlavnej železničnej stanice. Areály zdravotníckych zariadení, sociálnych zariadení a zariadení občianskej vybavenosti na Kramároch svojím hmotovo-priestorovým stvárnením ovplyvňujú celkový obraz tejto časti mesta.

Východná priemyselná zóna - priestor Istrochemu a Starej Vajnorskej cesty je územím priemyslu, podnikateľských aktivít a služieb. Tvorí súčasť východného komunikačného vstupu do mesta s návrhom reštrukturalizácie - postupného zvyšovania mestotovornosti priemyselných plôch nadväzujúcich na priestor Vajnorskej ulice a Cesty na Senec. Zvyšovanie mestotvornosti územia medzi Vajnorskou a Račianskou ul. je navrhnuté reštrukturalizáciou bývalých výrobných areálov Istrochemu na funkčne zmiešané územie občianskej vybavenosti a bývania.

Územie mestskej časti Rača sa rozprestiera po oboch stranách severovýchodnej rozvojovej osi mesta. Urbanistické usporiadanie a funkčné členenie MČ Rača bolo ovplyvnené prírodnými a terénnymi danosťami v území, lesným masívom Malých Karpát a súbežne založeným komunikačným systémom na hranici Malých Karpát a Podunajskej nížiny, severovýchodnou radiálou mesta. Rača tvorí koncový, alebo vstupný útvar severovýchodnej rozvojovej osi mesta. Na úpätí Malých Karpát mestskej časti Rače sú navrhnuté rozvojové plochy pre málopodlažnú bytovú zástavbu. Južne od železničnej trate Bratislava - Piešťany je riešené na rozvojových plochách Pánty a Šajby polyfunkčné územie občianskej vybavenosti, bývania, obchodu, služieb a športu. Zóna Východné nádražie a zóna Na Pántoch sú prepojené na ťažiskový smer rozvoja navrhovanou preložkou Račianskej radiály do polohy ulice Na pántoch.

Zóna Žabí majer je špecifické územie v južnej časti katastrálneho územia Rače, limitované po celom obvode jestvujúcimi zariadeniami a líniami železničných tratí smerom na Piešťany a Štúrovo. Návrh rieši dopravné prepojenie zóny Žabí majer na ťažiskový priestor mestskej časti Rače dobudovaním trasy vonkajšieho dopravného polokruhu, ktoré umožní ďalší rozvoj výrobno-distribučnej zóny Žabí majer.

Mestská časť Vajnory má špecifickú polohu v rámci urbanistickej koncepcie, nachádza sa v medzipriestore dvoch ťažiskových urbanizačných osí - severovýchodnej a východnej. Mestská časť Vajnory je napojená na ťažiskové smery rozvoja priestorom Rybničnej ulice (s charakterom okruhu) so zvýšením jej spoločenského významu v uzlových priestoroch:
- križovania s ulicou Na Pántoch,
- križovania s Cestou na Senec - navrhované prímestské centrum vybavenosti.

V rámci severovýchodnej urbanizačnej osi sa nachádza priemyselná základňa mestskej časti s návrhom dobudovania zariadeniami občianskej vybavenosti, bývania a športu severne od zastavaného územia Vajnor.

Návrh rozvojových športových plôch je koncentrovaný v severovýchodnom rozvojovom smere v lokalite Priečne vo Vajnoroch a zároveň sú v riešenom území potvrdené existujúce športové plochy.

Súčasťou východnej urbanizačnej osi je rozvojová zóna obchodu a služieb Tuhovské a rozvojová zóna Prostredné navrhnutá na dobudovanie zariadeniami občianskej vybavenosti a športovo - rekreačnými zariadeniami vo väzbe na Vajnorské jazero.

Najvýznamnejšie chránené hodnoty sú prírodné územia v masíve a v nadväznom území Malých Karpát, ktoré v celom svojom rozsahu sú zahrnuté do Bratislavského lesného parku a tvoria súčasť chránenej krajinnej oblasti. Lesný masív, spolu s plochami vinohradov na jeho úpätí, vytvárajú charakteristickú prírodnú dominantu historického obrazu mesta.
Charakteristické hodnoty prírodného prostredia, lesný masív spolu s plochami vinohradov, sú v návrhu zachované. V návrhu sú s prihliadnutím na záujmy ochrany prírody rešpektované chránené vinohrady a ďalšie plochy vinohradov ako charakteristický prvok obrazu mesta v páse od Sliačskej ulice po Peknú cestu a ponad Krasňany až po Raču.

Územie lesoparku, ako súčasť BLP a ako chránené prírodné prostredie, saturuje voľnočasové a rekreačné aktivity, najmä nároky na rekreáciu a oddych vo voľnej prírode, v ťažiskových priestoroch Hornej Mlynskej doliny a v lokalite Kamzík.

Urbanistická kompozícia a dotváranie obrazu mesta

Najvýznamnejšie chránené hodnoty na území severovýchodného rozvojového smeru sú prírodné územia v masíve a v nadväznom území Malých Karpát, ktoré v celom svojom rozsahu sú zahrnuté do Bratislavského lesného parku a tvoria súčasť chránenej krajinnej oblasti. Lesný masív spolu s plochami vinohradov na jeho úpätí vytvárajú charakteristickú prírodnú dominantu historického obrazu mesta.

V riešení územného plánu sa uvedené hodnoty zachovávajú. Súčasné vinice vytvárajú charakteristický obraz mesta, v ÚPN sa neuvažuje s výrazným zmenšovaním týchto plôch. V návrhu sú rešpektované chránené vinohrady a ďalšie plochy vinohradov v súvislom páse od Sliačskej ulice až po Peknú cestu ako charakteristický prvok obrazu mesta s prihliadnutím na záujmy ochrany prírody a poľnohospodárstva, vrátane dominantnej zelene masívu Malých Karpát ako prírodného prvku.
V urbanizovanom prostredí sa dotvárajú a navrhujú prírodné prvky - plochy zelene v súlade s ekologickými požiadavkami a urbanistickou koncepciou mesta.
V priestoroch ťažiskových mestotvorných radiál - Račianska, Vajnorská, Trnavská, Stromová je navrhnuté dotvorenie a ucelenie stavebnej štruktúry zodpovedajúcich funkcií s návrhom hierarchicky usporiadaných lokálnych centier v ich uzlových bodoch.

Vedenie trasy severnej tangenty, t. j. stredného dopravného okruhu mesta, je v ÚPN riešené v súbehu so železničnou traťou, pozdĺž Pionierskej ul., s mimoúrovňovým križovaním s Račianskou ul., Vajnorskou ul. a Trnavskou ul. a s návrhom funkčného využitia obchodu, služieb a podnikateľských aktivít na nadväzujúcich plochách.

Celkovú priestorovú osnovu východnej časti severovýchodnej rozvojovej osi tvoria pozdĺžne ťažiskové osi: Račianska radiála, železničná trať Bratislava - Trnava, navrhovaná preložka št. cesty II/502, ktoré majú nadradené postavenie nad priečnymi osami :Pekná cesta, Hečkova ulica, Detvianska ulica. V polohe kríženia uvedených osí sa vytvárajú hierarchizované uzlové body, s potenciálnym predpokladom vytvoriť hlavné ťažiská atraktivít.
Protipól severozápadnej stabilizovanej časti Rače predstavuje juhovýchodná časť za železničnou traťou. Dané územie má veľké rezervy rozvoja jednak formou reštrukturalizácie a dobudovania jestvujúcich areálov, jednak v návrhu nových areálov na Pántoch a na Šajbách. Samostatnú časť tohto územia tvorí Východné nádražie s nadväznou už založenou štruktúrou. Rozvoj územia za železnicou vyžaduje riešiť zodpovedajúce funkčné a najmä dopravné prepojenia na ťažiskovú obytnú časť a centrum vybavenosti v MČ Rača.

Tretí svojbytný urbanistický útvar tvorí územie Žabieho majera s funkciami prevažne výrobno-skladového a komerčno-podnikateľského charakteru. Pre zabezpečenie pripojenie Žabieho majera k ostatným štruktúram mesta a k MČ Rača je žiadúce dobudovanie vonkajšieho dopravného polokruhu, vedeného v predĺžení Galvaniho a Bojnickej ulice až po Račiansku ulicu s bezkolíznym prechodom ponad jestvujúce železničné trate.

Celková priestorová osnova Vajnor je ovplyvnená ich osobitným postavením vo vzťahu k celomestskému organizmu a špecifickými danosťami mestského a prírodného charakteru, potenciál Malých Karpát s pásom viníc na juhovýchodných svahoch. Pri návrhu nových území na urbanizáciu je prioritné priestorové akceptovanie prírodných a urbanistických daností mestskej časti : CHKO Malých Karpát, pásu vinohradov na úpätí Malých Karpát, pamiatkovej zóny Vajnory a NPR Šúr.

Funkčné využitie územia

Bývanie

Rozvoj viacpodlažného bývania je navrhovaný ako súčasť mestskej polyfunkcie v dotváraní ťažiskových priestorov (mestské triedy, centrá vybavenosti mestského i lokálneho významu) a uzlov urbanistického usporiadania územia. Vo funkčnom a priestorovom usporiadaní územia sa rozvoj viacpodlažných foriem bývania navrhuje na území Nového Mesta v lokalite Vajnorskej a Odborárskej ulice, na území Rače v lokalite Úžiny - Rinzle a Spodné Šajby.

Rozvoj málopodlažného bývania charakteru rodinnej zástavby je navrhovaný v priestore k. ú. Vinohrady na ploche záhrad nad Národným onkologickým ústavom okolo Belianskej ulici a v lokalite Koliba - Stráže. Rozvoj obytného územia v Podhorskom pásme je riešený od lokality Koliba - Stráže po Peknú cestu s rešpektovaním plôch chránených vinohradov na južných svahoch Malých Karpát a zachovaním rekreačného charakteru súčasných chatových a záhradkárskych osád. Od Sliačskej cesty až po Raču je v návrhu územného plánu zachovaný pás chránených vinohradov a ďalších plôch vinohradov podhorských svahov po lokalitu Slanec na Peknej ceste. V katastrálnom území Rača je málopodlažná obytná zástavba navrhnutá na plochách nachádzajúcich sa severozápadne od jestvujúcej obytnej a zmiešanej zástavby Krasňan - priestor Peknej cesty, cez územie Úžiny - Rinzle a svahy nad historickou časťou zástavby Rače s ukončením v lokalite

nového cintorína v severovýchodnej časti Rače. Rozvoj málopodlažného bývania je vo Vajnoroch navrhnutý v nadväznosti na jestvujúcu zástavbu v južnej i severnej časti sídla v lokalite Pod Válkom, Nemecká dolina, Koncové, Šinkovské, Šuty, Priečne a Štepnice.

Občianska vybavenosť

Rozvoj občianskej vybavenosti ako ťažiskovej funkcie sa sústreďuje do ťažiskových mestotvorných priestorov. Návrh rieši dotvorenie centra vybavenosti celomestského charakteru v priestore Račianske mýto, Trnavské mýto a Filiálka s návrhom polyfunkčnej štruktúry občianskej vybavenosti a bývania. V ÚPN je navrhnuté dobudovanie a dotváranie priestorov Račianskej, Vajnorskej a Trnavskej ulice. Navrhnuté je dotvorenie centra celomestského až nadmestského významu občianskej vybavenosti v lokalite Pasienkov. Je navrhnutá reštrukturalizácia plôch zaniknutých výrob v severovýchodnom výrobnom obvode, dotváranie priestoru Zátišia v predĺžení Tomášikovej ulice a predstaničného priestoru železničnej stanice Nové Mesto. Centrálny priestor Kramárov (Stromová ulica) a dominantný priestor Koliby (Podkolibská ulica a lokalita Stráže) je potrebné dobudovať chýbajúcou občianskou vybavenosťou. Špecifiká zóna zdravotníckych areálov na Kramároch v k. ú. Vinohrady je stabilizovaná.

V lokalite Na Pántoch sa dôsledne zhodnocuje priestor vo väzbe na preloženú štátnu cestu s ťažiskom zástavby charakteru občianskej vybavenosti, areálov odborného školstva, areálových zdravotníckych zariadení a sociálnych služieb , športových areálov a zmiešaným územím podnikateľských aktivít. V území sa navrhuje nový spoločenský priestor prepájajúci v zásade stabilizované územie štvrte Východné nádražie (Rendez) cez priestor Na Pántoch ponad teleso železničnej stanice Rača na ťažiskový priestor Rače - Detvianska ulica s rozvojom bývania formou mestskej polyfunkcie.

V ÚPN je riešené dobudovanie centra vybavenosti celomestského významu v lokalite Tuhovské (v medzipriestore severovýchodného a východného rozvoja mesta), ktoré spolu s atraktívnym rekreačným prostredím Vajnorského jazera v lokalite Prostredné dotvára východný komunikačný vstup na územie mesta.

Výroba a distribúcia

V návrhu sa zachováva ťažisko výrobných aktivít areálového typu v severovýchodnom výrobnom obvode. Rozvoj výroby, stavebníctva, skladov, distribučných centier, obchodu a služieb vrátane zariadení odpadového hospodárstva je navrhovaný reštrukturalizáciou jestvujúcich zariadení a na nových plochách v zóne Istrochem, Stará Vajnorská a Žabí majer. Lokality v dotyku s mestotvornými radiálami (výrobné areály pozdĺž Račianskej ulice, časť územia Istrochemu a nadväzujúce prevádzky pozdĺž Vajnorskej a Rožňavskej ulice) sú navrhnuté na prestavbu. V návrhu ÚPN je uplatnená zmena funkcie po zaniknutých výrobách v prospech občianskej vybavenosti obchodno-distribučných zariadení, služieb a zmiešaného územia bývania a občianskej vybavenosti. Trvalou požiadavkou a podmieňujúcim faktorom je ekologizácia výroby Istrochemu a dekontaminácia územia. Navrhnutou reštrukturalizáciou jestvujúcich výrobných areálov východnej priemyselnej zóny mesta v lokalitách na Vajnorskej ulici, Starej Vajnorskej ulici a na Žabom majeri, sa vytvorili rezervy pre rozvoj ďalších podnikateľských aktivít.

V severovýchodnej časti Púchovskej je navrhnutá reprofilácia funkčnej náplne územia v prospech zmiešaných mestotvorných funkcií obchodu a výrobných a nevýrobných služieb.

Reštrukturalizácia časti jestvujúcich zariadení a návrh nových zariadení výrobného charakteru sa uplatňuje aj v zóne Na Pántoch južne od železničnej stanice Rača a na Rybničnej ulici. Zachováva sa distribučný charakter lokality Tuhovské a Pri starom letisku vo Vajnoroch.

Šport, voľný čas a rekreácia

Zariadenia vrcholového športu sa rešpektujú v zóne Pasienky. Rovnako sú rešpektované aj ostatné jestvujúce športové areály. V predpolí športových a rekreačných zariadení celomestského až nadmestského významu na Pasienkoch sa rozvíja v súlade so zámermi mestskej časti spoločenské centrum občianskej vybavenosti celomestského významu. Voľnočasové aktivity športovo-rekreačného charakteru sa môžu rozvíjať na volných rekreačných plochách vo väzbe na jazero Kuchajda. Nové športové plochy sa navrhujú najmä v priestore zóny na Pántoch a v severozápadnej časti obytného územia Vajnor (pri preloženej trase Rybničnej ulice).

Návrh rozvoja rekreačných plôch sa viaže na tradičné lokality v BLP hlavne Železná studnička a Kamzík a v masíve Malých Karpát nad Račou (s nástupom na Peknej ceste a Popolnej ulici), s návrhom rekreácia v zeleni s minimalizáciou urbanizácie lokalít s preferovaním turistických prechádzkových trás a s riešením vybavenosti v nástupných priestoroch do lesoparku.

Prírodné zázemie

Prírodné zázemie masívu a nadväzného územia Malých Karpát ako súčasť BLP sa v návrhu zachováva. Lesný masív, spolu s plochami vinohradov na jeho úpätí, vytvárajú charakteristickú prírodnú dominantu historického obrazu mesta.
Súvislé plochy viníc na svahoch Malých Karpát patria k výrazným limitujúcim faktorom. Vinice sú súčasťou krajinnej ekológie Bratislavy a sú jedným z jej charakteristických znakov. V poľnohospodárskej krajine sú zachované plochy chránených vinohradov a ďalšie plochy vinohradov od Sliačskej cesty po Raču.
V ÚPN sa zachovávajú jestvujúce plochy zelene v urbanizovanom území. Návrh nových plôch zelene v rozvojových územiach zhodnocuje prírodné danosti v lokalite Úžiny – Rinzle, Zrkadliská pozdĺž Račianskeho potoka a v lokalite Kozliny pri jestvujúcom jazere na Šprinclovom majeri.

Doprava

Riešenie dopravy :

- na území mestskej časti Nového Mesta :
  * návrh lokalizácie železničnej stanice Filiálka je riešený v súlade s čistopisom Dopravnej urbanistickej štúdie prepojenia železničných koridorov č. IV a V projektu TEN-T 17 a napojenia letiska na železničnú sieť v Bratislave,

marec 2008
  * navrhuje sa realizácia preložky cesty II/502 v úseku Smrečianska – Gaštanový hájik,
  * navrhuje sa nový železničný tunel „Briežky“ s vyústením v priestoroch Sliačskej cesty a Červeného mosta,
- na území mestskej časti Rače :
  * navrhuje sa preložka cesty II/502 mimo ťažiska obytných zón, južne od jestvujúcej železničnej trate, v súbehu s komunikáciou Na Pántoch s návrhom mimoúrovňového križovania ponad železničnú trať,
  * v návrhu je rešpektované nárokované rozšírenie zriaďovacej stanice ŽSR na Žabom majeri,
  * južne od zriaďovacej stanice ŽSR je situované depo nosného systému MHD,
  * v priestore Žabieho majera je v návrhu riešené prepojenie Vajnorskej a Račianskej ulice - vybudovanie vonkajšieho dopravného polokruhu mesta predĺžením Bojnickej ulice s mimoúrovňovým križovaním v Krasňanoch,
  * na východnom okraji sa navrhuje vybudovanie mimoúrovňovej križovatky cesty II/502 s nultým okruhom.

Technická infraštruktúra

Na území severovýchodného rozvojového smeru sa v riešení technickej infraštruktúry navrhuje :
- vybudovanie kompletnej technickej infraštruktúry vo všetkých lokalitách navrhovanej novej zástavby,
- rekonštrukcia a dobudovanie hlavných kanalizačných zberačov, podmieňujúcich odvodnenie zástavby na území od línie Šancová – Trnavská – Rožňavská – Cesta na Senec po svahy Malých Karpát, vrátane výstavby dažďových nádrží,
- dobudovanie kanalizácie vo Vajnoroch, Rači, na Kramároch a Kolibe,
- dobudovanie systému na ochranu zastavaných území pred prívalovými vodami zo svahov, revitalizácia vodných tokov, rekonštrukcia zakrytých úsekov potokov
- rekonštrukcia VTL plynovodu Vajnory – Rača, nová RS plynu severne od Vajnor,
- realizácia tretieho uzla 400 kV pre Bratislavu ,TR v lokalite severovýchodne od BEZ v k. ú. Vajnory, vrátane trás 2x 400 kV vzdušných vedení, ktorými bude transformovňa zapojená do prenosovej sústavy mesta
- realizácia TR Kramáre.
- realizácia vodojemu v lokalite Briežky – „amfiteáter“.

2. Mestské časti severovýchodného rozvojového smeru

2.1. MČ Bratislava - Nové Mesto

Návrh priestorového usporiadania územia

V rámci celomestskej štruktúry predstavuje k. ú. Nové Mesto severovýchodné vyústenie celomestského centra a tvorí ťažiskovú časť kompaktnej mestskej zástavby severovýchodnej radiály mesta. Na územie mestskej časti Staré Mesto nadväzuje v priestore Predstaničného priestoru, Šancovej ul., Račianskeho mýta a Legionárskej ul. Väzbu MČ Nové Mesto na MČ Rača sprostredkováva Račianska ul. V rámci urbanistickej koncepcie a regulácie územia MČ Nové Mesto tvorí súčasť vonkajšieho mesta. Mestská časť Nové Mesto obsahuje dve katastrálne územia: k.ú. Nové Mesto a k.ú. Vinohrady.

Územie Nového Mesta leží na významných mestotvorných a dopravných radiálach, spájajúcich Bratislavu so severnými a východnými časťami Bratislavského regiónu, zároveň so severnými i východnými oblasťami Slovenska. Radiály vychádzajú z celomestského centra - Račianska, Vajnorská a Trnavská cesta, pretínajú okružné systémy Šancová - Legionárska - pokračujúc v trase V. Karadžiča (súčasť vnútorného dopravného okruhu), Jarošova pokračujúc v trase Bajkalskej (súčasť stredného dopravného okruhu), Tomášikovej ulice - os prepájajúca Račiansku radiálu a ulicu Galvaniho (súčasť vonkajšieho dopravného polokruhu). Do Račianskej radiály spadajú trasy z katastrálneho územia Vinohradov.

Priestor „širšieho centra„ obsahuje funkcie občianskej vybavenosti zmiešané s obytnou funkciou. Nové Mesto má po MČ Staré Mesto najcharakteristickejšiu mestskú štruktúru, aj keď hlavné mestotvorné radiály Račianska a Vajnorská sa až v súčasnosti postupne dobudovávajú v súlade so svojím významom. Z hľadiska funkčnej skladby mestská časť predstavuje územie s typicky mestským charakterom funkcií zmiešaných v mestskej blokovej zástavbe (vrátane výrobných funkcií).

V uzlovom priestore Filiálka medzi Račianskym a Trnavským mýtom sú vytvorené územné predpoklady pre vznik nového centra občianskej vybavenosti. V lokalite je navrhované dobudovanie občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu a viacpodlažného bývania v polyfunkcii s občianskou vybavenosťou.

Väzby na celomestské centrum sú ďalej zabezpečované najmä rozvojom vybavenostných funkčných zložiek okolo mestských radiál Račianskej, Vajnorskej a Trnavskej cesty, ktoré v priesečníkoch s okružnými dopravnými systémami vytvárajú uzlové priestory. V priestoroch ťažiskových mestotvorných radiál - Račianska, Vajnorská a Rožňavská je navrhnuté dotvorenie stavebnej štruktúry polyfunkčnou štruktúrou občianskej vybavenosti a bývania s návrhom centier celomestského významu v ich uzlových bodoch s potenciálnym predpokladom vytvoriť hlavné ťažiská atraktivít.

V predpolí športových a rekreačných zariadení celomestského významu na Pasienkoch sa rozvíja v súlade so zámermi mestskej časti administratívno - spoločenské centrum celomestského významu na plochách, ktoré boli určené pre občiansku vybavenosť. Realizovanou výstavbou vzniká v lokalite Pasienky významné centrum občianskej vybavenosti celomestského až nadmestského významu. Športovo - rekreačné areály celomestského významu na Pasienkoch sú stabilizované. V územnom pláne sú rešpektované jestvujúce zariadenia vrcholového športu.

V lokalitách reštrukturalizácie výrobných areálov Istrochemu a nadväzujúcich prevádzok pozdĺž Vajnorskej ulice a výrobných areálov pozdĺž Račianskej ulice, najmä na území v dotyku s mestotvornými radiálami, je navrhnutá prestavba pre funkcie charakteru občianskej vybavenosti a rozvoj rôznych podnikateľských aktivít s možnosťou rešpektovania výrob, ktoré sú svojím charakterom v súlade s významom prostredia. Trvalou požiadavkou a podmieňujúcim faktorom je ekologizácia výroby Istrochemu a dekontaminácia územia. Z požiadaviek podnikateľských subjektov v súlade so strategickými cieľmi rozvoja Bratislavy je uplatnená zmena funkcie nevyužívaných plôch jestvujúcich výrobných podnikov

a zaniknutých prevádzok. Navrhnutý je rozvoj podnikateľských aktivít a aktivít pre rozvoj obchodno-distribučných zariadení s preferenciou terciárneho sektoru a kvartéru. Zvyšovanie mestotvornosti územia pozdĺž Vajnorskej a Rožňavskej ulice je navrhnuté postupnou reštrukturalizáciou jestvujúcej priemyselnej zóny na funkčne zmiešané územie obchodu, služieb, občianskej vybavenosti a bývania.

Špecifickým územím mestskej časti Nové Mesto sú obytné zóny Kramáre a Koliba, ktoré majú vlastné ústredné priestory, napájajúce sa na ťažiskové priestory celomestského centra cez železničnú trať a teleso Hlavnej železničnej stanice. Ťažiskovú spoločenskú os mestskej štvrte Kramáre predstavuje priestor Limbovej a Stromovej ulice s návrhom na dobudovanie, s napojením na centrum mesta v pokračovaní Pražskou a Štefánikovou ulicou. Územie Kramárov v rámci mestskej štruktúry je nositeľom ťažiskových funkcií špecifickej areálovej vybavenosti - zdravotníctva a sociálnej starostlivosti. Areály zdravotníckych a sociálnych zariadení na Kramároch, ktoré svojím hmotovo-priestorovým stvárnením ovplyvňujú celkový obraz tejto časti mesta, sú stabilizované.

Mestská štvrť Koliba je na celomestské centrum napojená ťažiskovou spoločenskou osou Podkolibskej ulice s návrhom na dobudovanie spoločenského priestoru lokálneho významu a zároveň aj nástupu na Kamzík a do priľahlých častí Bratislavského lesoparku. Rozvoj málopodlažných a viacpodlažných foriem bývania sa navrhuje od Koliby - Stráže popod Vtáčnik až po Peknú cestu s rešpektovaním plôch chránených vinohradov a ďalších plôch vinohradov na južných svahoch Malých Karpát.

Návrh funkčného využitia územia

Návrh funkčného využitia územia mestskej časti ***Nové Mesto - západ*** **:**

- funkčno - prevádzkové a organizačné dobudovanie uzlového priestoru Filiálka medzi Račianskym mýtom a Trnavským mýtom na spoločensko-komunikačné centrum celomestského až nadmestského významu, rozvoj občianskej vybavenosti a bývania,
- dotvorenie priestoru Račianskej, Vajnorskej a Rožňavskej ulice na mestotvorné radiály, hlavne v uzlových priestoroch ich križovania s okružnými dopravnými systémami mesta, pre posilnenie atraktívnosti ťažiskových mestotvorných radiál s návrhom funkčného využitia občianskej vybavenosti a zmiešaného územia bývania a občianskej vybavenosti,
- riešenie severnej tangenty ako súčasť stredného dopravného okruhu a priľahlých plôch pre rozvoj obchodu služieb a podnikateľských aktivít, zvýšenie komunikačnej priepustnosti a zabezpečenie dopravnej plynulosti premávky dopravných línií začlenených do ZÁKOS-u Bratislavy,
- stabilizácia jestvujúcich obytných celkov (Pri Starej prachárni, Budyšínska a Robotnícka ul., Pokrok - Sibírska ul.) a stabilizácia areálov medzi Kutuzovou ul. a ul. Za kasárňou so špecifickou funkčnou náplňou a špecifickou vybavenosťou nadmestského až celoštátneho významu.

Návrh funkčného využitia územia mestských častí ***Pasienky a Zátišie*****:**

- potvrdenie významu lokality Pasienky ako športovo-rekreačného centra a centra občianskej vybavenosti celomestského významu na území Bratislavy s celomestským až nadmestským významom so stabilizovaním funkčnej štruktúry súvislých a priestorovo uzatvorených športových areálov vyhradených organizovaným vrcholovým športovým aktivitám,
- zhodnotenie nevyužívaných a zdevastovaných plôch pozdĺž železničnej trate v Zátiší, vytvorenie dopravno-komunikačného prepojenia Tomášikovej ul. s Račianskou ul. v priestore Zátišia vo forme mestskej obslužnej komunikácie, reštrukturalizácia na zmiešané územie občianskej vybavenosti a bývania,
- rozvoj obchodných a obslužno-vybavenostných funkčných zložiek pri železničnej stanici Nové Mesto s dotvením dopravného uzla železničnej stanice Nové Mesto,
- zvýšenie komunikačnej priepustnosti dopravných uzlov riešením mimoúrovňového križovania Jarošovej a Bajkalskej ul. (stredný dopravný okruh) s Račianskou, Vajnorskou a Trnavskou ul.

Návrh funkčného využitia územia ***Istrochemu, Starej Vajnorskej cesty a Jurajovho dvora:***

- vymiestnenie jestvujúcich výrobno-produkčných prevádzok pozdĺž Odborárskej ulice a Vajnorskej ulice a ich nahradenie funkčne zmiešanými aktivitami komerčnej vybavenosti mestského charakteru,
- zhodnotenie zdevastovaných a nevyužívaných plôch územia výrobného areálu Istrochemu a reštrukturalizácia na zmiešané územie občianskej vybavenosti a bývania,
- využitie voľných nezastavaných plôch pozdĺž Vajnorskej a Rožňavskej ulice na rozvoj komerčných obslužno-vybavenostných, obchodných a administratívnych funkčných zložiek,
- transformácia jestvujúcich štruktúr územia Stará Vajnorská cesta na funkčne zmiešané územie vybavenosti, výrobných služieb a distribučno-skladovacích aktivít,
- stabilizácia dopravného podniku Jurajov dvor a rozvoj dopravno - servisných funkcií celomestského významu.

Návrh funkčného využitia územia mestskej štvrte ***Kramáre:***

- dobudovanie a rozvoj obslužno-vybavenostných aktivít v priestore Stromovej ulice ako významnej ťažiskovej mestskej triedy Kramárov s lokálnym centrom vybavenosti v uzlovom priestore napojenia Bárdošovej až po napojenie s Magurskou,
- rešpektovanie a stabilizácia areálov zdravotníckej a sociálnej starostlivosti celomestského až nadmestského významu v založených areáloch,
- rozvoj málopodlažnej bytovej zástavby rodinných domov v lokalite Horný Kramer nad Národným onkologickým ústavom, na Bárdošovej ul., Vlárskej ul. a Magurskej ul.,
- stabilizácia, dotváranie a rekonštrukcia jestvujúcej málopodlažnej a viacpodlažnej obytnej zástavby,
- dobudovanie dopravno - komunikačného prepojenia Kramárov s Kolibou v priestore Vlárskej ulice.

Návrh funkčného využitia územia mestskej štvrte ***Koliba*****:**

- dobudovanie ťažiskovej spoločenskej osi, ktorú predstavuje priestor Podkolibskej a Jeséniovej ulice, posilnenie ich

spoločenského významu,
- dobudovanie nástupných priestorov do priľahlých častí Bratislavského lesoparku,
- stabilizácia a rozvoj komerčných aktivít v založenom areáli filmových ateliérov,
- funkčno-prevádzkové a organizačné využitie územia nad Krahulčou ulicou po hranicu lesa s návrhom občianskej vybavenosti celomestského charakteru areálového typu,
- stabilizácia funkcie administratívnych pracovísk a výskumných inštitúcií v založených areáloch KVÚVV a ÚKSÚP,
- rozvoj málopodlažnej bytovej zástavby v lokalite Stráže - Jeséniova ul., v lokalite Kamenné sady na Brusnicovej a Bellovej ul.,
- rozvoj málopodlažnej bytovej zástavby na disponibilných plochách v Podhorskom páse od Stráží cez lokalitu Briežky na Sliačskej ulici s koncovou lokalitou Slanec na hranici s mestskou časťou Rača,
- rozvoj málopodlažnej bytovej zástavby v priestore nad Krahulčou ulicou s návrhom nízkej intenzity využitia územia a zachovania prírodného potenciálu lokality,
- dobudovanie územia existujúcej zástavby rodinných domov zodpovedajúcou dopravnou a technickou infraštruktúrou.

Návrh funkčného využitia územia lesoparku a juhovýchodných svahov ***Malých Karpát*****:**
- rešpektovanie špecifickosti Bratislavského lesoparku, v ktorom sa stretávajú požiadavky na využitie územia pre rozvoj rekreačno-zotavovacích funkcií so záujmami ochrany prírody,
- riešenie športovo-rekreačných a zotavovacích funkcií v rámci jestvujúcich areálov a priestorov Partizánska lúka, Železná studnička, Snežienka a lokalita Kamzík s limitom novej zástavby pre stabilizované funkcie len v rámci jestvujúcich areálov,
- zachovanie pásu vinohradov medzi urbanizovaným územím mesta a neurbanizovaným prostredím Malých Karpát, s prioritnou funkciou zachovania krajinného obrazu mesta,
- vytváranie predpokladu pre dobudovanie založených a rozvoj nových nástupných bodov do lesoparku s vybudovaním systému záchytných parkovísk v lokalite Horná Mlynská dolina, Klenová ul., ul. Pod Klepáčom, Kamzík, Sliačska ul. a priestory viažuce sa na Peknú cestu na hranici s k.ú. Rača.

2.2. MČ Bratislava – Rača

Návrh priestorového usporiadania územia

Mestská časť Rača sa nachádza v severovýchodnej časti mesta Bratislavy. Rozprestiera sa po oboch stranách severovýchodnej rozvojovej osi mesta (železničná trať Bratislava - Žilina a cesta II/502). V rámci urbanistickej koncepcie a regulácie územia MČ Rača tvorí súčasť vonkajšieho mesta.

Urbanistické usporiadanie a funkčné členenie MČ Rača bolo ovplyvnené prírodnými a terénnymi danosťami v území, lesným masívom Malých Karpát a súbežne založeným komunikačným systémom na hranici Malých Karpát a Podunajskej nížiny, severovýchodnou radiálou mesta. Rača tvorí koncový, alebo vstupný útvar severovýchodnej rozvojovej osi mesta. V mestskej časti Rača sú zreteľné pásma území s odlišnými funkciami, ktoré prebiehajú rovnobežne s lesným masívom Malých Karpát a severovýchodnou dopravnou radiálou mesta. Súbežne s územím lesného masívu Malých Karpát prebieha obytné pásmo, za ním dopravné a priemyselné pásmo. Daný lineárny princíp je základom koncepčného riešenia, ako prirodzený, historicky vyvinutý urbanizačný princíp územia mestskej časti.

Severozápadnú oblasť mestskej časti po železničnú trať Bratislava - Trnava tvorí prevažne obytná zóna, ktorá je na severnom okraji doplnená plochami výroby, obchodu, služieb a podnikateľských aktivít. Celkovú priestorovú osnovu v zásade stabilizovanej zóny tvoria pozdĺžne ťažiskové osi Račianska radiála a železničná trať Bratislava - Trnava, ktoré majú nadradené postavenie nad priečnymi osami Pekná cesta, Hečkova ulica, Detvianska ulica. V polohe kríženia uvedených osí sa vytvárajú hierarchizované uzlové body, s potenciálnym predpokladom vytvoriť hlavné ťažiská atraktivít (križovatka Račianskej ul. a Peknej cesty, Račianskej a Hečkovej ul., Račianskej a Detvianskej ul.). Pamiatková zóna Rača, ktorá zahŕňa ulicu Alstrovu, Pri vinohradoch, Lisovňu a časť Detvianskej je rešpektovaná, návrh sa riadi limitmi ochrany pamiatok. Medzi pamiatkovou zónou a železničnou traťou sa nachádza novšia rodinná zástavba. Dané územie sa považuje za stabilizované, nevyžaduje si výraznejší urbanistický zásah. Možné je uvažovať s dostavbou rodinných domov v prielukách a na plochách nadmerných záhradách.

V návrhu je riešené posilnenie významu severovýchodnej osi Bratislavy dotvorením centier občianskej vybavenosti v uzlových priestoroch Peknej cesty a Detvianskej ulice. Rozvoj viacpodlažnej a málopodlažnej bytovej zástavby je navrhnutý vo väzbe na súčasné zastavané územie mestskej časti v lokalite Úžiny - Rinzle, v lokalite južne od Peknej cesty a v súvislom páse ponad zastavané územie Alstrovej ulice až po novonavrhovaný cintorín v lokalite Hušteklul. Rozvoj podnikateľských aktivít je navrhnutý východne od obytnej zóny pozdĺž Púchovskej ulice.

Protipólom severozápadného územia mestskej časti je územie juhovýchodne od železničnej trate Bratislava - Piešťany, v ktorom dominantne prevláda funkcia výroby, podnikateľských aktivít, obchodu, služieb a skladov. V malej miere je v tejto oblasti zastúpená funkcia vyššej občianskej vybavenosti areálového typu s nízkym podielom bývania - hlavne forma prechodného ubytovania. Dobudovaním dnes rozdrobenej štruktúry juhovýchodnej zóny dôjde k jej stmeleniu. Dané územie má veľké rezervy rozvoja jednak na voľných rozvojových plochách lokalít Pánty a Šajby a tiež formou reštrukturalizácie a dobudovania jestvujúcich areálov. Na nezastavaných plochách Pánty a Šajby sa navrhuje zmiešané funkčné využitie obchodu, výrobných a nevýrobných služieb, občianskej vybavenosti, bývania - ako doplnkovej funkcie, priemyselnej výroby, distribučných centier a skladov. Občianska vybavenosť celomestského významu je navrhnutá v priestore ulice Na Pántoch (školstvo, špecifické zdravotnícke a sociálne zariadenia). Funkcia bývania je v tomto území navrhnutá v malom rozsahu - len ako pohotovostné bývanie. Na územie Pánty a Šajby nadväzuje Východné nádražie s už založenou štruktúrou s prevládajúcou funkciou bývania (pôvodne pohotovostné byty železničiarov) a občianskej vybavenosti areálového typu (ťažiskom sú zariadenia rezortu MV SR).

Územie rozvojovej zóny Pánty a Šajby a Východného nádražia je nevyhovujúco napojené na ťažiskové územie MČ Rača úrovňovým križovaním so železničnou traťou a ulicami pomedzi jestvujúcu rodinnú zástavbu. Rozvoj územia za železnicou vyžaduje riešiť zodpovedajúce funkčné a najmä dopravné prepojenia na ťažiskovú obytnú časť a centrum vybavenosti MČ Rača. Priestor v rámci komunikácie Na pántoch poskytuje možnosť prevedenia štátnej cesty II/502 ako pokračovanie severnej tangenty do zázemia mesta mimo ťažiska obytných zón MČ Rača. Vyžaduje však pomerne náročné mimoúrovňové križovanie ponad železničnú trať Bratislava - Trnava (v nadväznosti na severný cíp Východného nádražia). Tým sa funkčný útvar Východné nádražie a rozvojové územie lokalít Pánty a Šajby prirodzene zapoja do komplexu ostatných štruktúr MČ Rače.

Tretí svojbytný urbanistický útvar tvorí územie Žabieho majera s funkciami prevažne výrobno-skladového a komerčno-podnikateľského charakteru. Od ostatného územia mestskej časti je izolovaný bariérou železničných tratí a telesom zriaďovacej stanice. Pre zabezpečenie pripojenie Žabieho majera k ostatným štruktúram mesta a MČ Rača je potrebné dobudovanie vonkajšieho dopravného polokruhu (s prepojením Račianskej a Vajnorskej radiály), vedeného v predĺžení Galvaniho a Bojnickej ulice až po Račiansku ulicu s bezkolíznym mimoúrovňovým križovaním - ponad jestvujúce železničné trate. Severná časť územia Žabieho majera je rezervovaná pre nárokované rozšírenie zriaďovacej stanice ŽSR. Južne od zriaďovacej stanice ŽSR je rezervovaná plocha pre depo nosného systému MHD.

Potenciál pre rozvoj zariadení výrobno-distribučného charakteru Žabieho majera poskytuje jednak súčasné zastavané územie s požiadavkou reštrukturalizácie v prospech zvýšenia kvality prostredia a lepšieho využitia plôch založených prevádzok a jednak rozvojové plochy záhradkárskych osád v západnej časti územia. Vo východnej časti Žabieho majera vo väzbe na jazero Kalná je stabilizovaná jestvujúca záhradkárska osada, ktorá svojou zeleňou zabezpečuje oddelenie tejto chránenej lokality od intenzívne využívaného územia.

Najvýznamnejšie chránené hodnoty na území mestskej časti sú prírodné územia, lokality v masíve a nadväznom území Malých Karpát ako súčasť BLP a súčasť chránenej krajinnej oblasti. Súvislé plochy viníc na svahoch Malých Karpát patria k výrazným limitujúcim faktorom ako súčasť krajinnej ekológie Bratislavy a sa spolu s BLP jedným z je charakteristických znakov obrazu MČ. Záber plôch vinohradov je navrhnutý v minimálnom rozsahu. V riešení územného plánu sa uvedené hodnoty zachovávajú.

Návrh rozvoja rekreačných plôch sa viaže na tradičné lokality BLP. Nástupy do masívu Malých Karpát a Bratislavského lesoparku sú navrhnuté v časti Krasňany na Peknej ceste a v časti Kopanice na Potočnej ul. Športovo-rekreačná vybavenosť v nástupných priestoroch je navrhnutá ako vybavenosť celomestského významu. Rekreačný priestor Červený kríž, Pánova lúka a Biely kríž sa navrhuje dobudovať pre letné aj zimné športy s návrhom rekreácia v zeleni, s minimalizáciou urbanizácie lokalít s preferovaním turistických prechádzkových trás a so zásadami rozvoja pre stabilizované územia.

Návrh funkčného využitia územia

Návrh funkčného využitia územia ***severozápadnej časti*:**

- posilnenie významu severovýchodnej osi Bratislavy je navrhnuté dotvorením centra občianskej vybavenosti a bývania na západnom okraji mestskej časti pri Račianskej radiále,
- rozvoj občianskej vybavenosti celomestského charakteru a lokálneho charakteru, viacpodlažnej a málopodlažnej bytovej zástavby na plochách dnešných vinohradov v lokalite Úžiny – Rinzle, na podklade prerokovanej UŠ Bratislava Rača - Rinzle, návrh funkčného využitia územia je jednak zosúladený s návrhom zonálneho riešenia, jednak logicky vyplýva z konfigurácie terénu,
- doplnenie športových a telovýchovných zariadení na Hečkovej ulici prislúchajúcou občianskou vybavenosťou viažucou sa k funkcii športu,
- rozvoj málopodlažnej bytovej zástavby v lokalite južne od Peknej cesty, nadväzujúcej na lokalitu Slanec v MČ Nové Mesto,
- rozvoj zmiešanej zástavby obchodu, výrobných a nevýrobných služieb v lokalite bývalého areálu Meopty, formou reštrukturalizácie územia a novou výstavbou na plochách vinohradov nad areálom Meopty,
- rozvoj málopodlažnej bytovej zástavby v súvislom páse nad Alstrovou ul. v lokalite Záhumenice od ul. Modrý chodník, Stupavská, Popolná až po novonavrhovaný cintorín v lokalite Huštekl na okraji sídliska Komisárky,
- dobudovanie prislúchajúcej občianskej vybavenosti na plochách nadväzujúcich na jestvujúci amfiteáter v Knižkovej doline,
- rozvoj viacpodlažnej bytovej zástavby na Komisárkach II. ,
- rozvoj málopodlažnej bytovej zástavby na Komisárkach I. na východnom okraji mestskej časti medzi sídliskom Komisárky a navrhovaným cintorínom a na Kamilkovej ulici na plochách vinohradov,
- reštrukturalizácia jestvujúcich obchodných a distribučných prevádzok pozdĺž Púchovskej ul. pre funkčné využitie obchod, výrobné a nevýrobné služby,
- rezervovanie plochy na hranici mesta v križovaní cesty II/502 s Rybničnou ulicou pre navrhovaný cintorín a urnový háj s prislúchajúcou občianskou vybavenosťou.

Návrh funkčného využitia územia ***južne od železničnej trate:***

- reštrukturalizácia a dobudovanie jestvujúcej funkčno-prevádzkovej štruktúry pozdĺž ulice Na pántoch s návrhom funkčného využitia výroba, obchod, služby, distribučné centrá, sklady, občianska vybavenosť a viacpodlažná bytová zástavba v doplnkovom rozsahu,
- návrh športových a rekreačných aktivít v priestore pri jestvujúcej vodnej ploche na Ul. Na pántoch s využitím jej potenciálu,
- posunutie hospodárskeho dvora PD Rača od priečnej urbanistickej osi Pántov do odklonenej polohy a riešenie jeho plochy v zmenšenom rozsahu,

- dobudovanie jestvujúcej občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského charakteru na ulici Na pántoch,
- rozvoj funkčno-prevádzkového využitia územia južne od ulice Na pántoch na disponibilných, nezastavaných plochách (v súčasnosti prevažne PPF), ako plochy pre rozvoj mestských a miestnych funkcií, s návrhom občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského charakteru, zmiešaného územia bývania a občianskej vybavenosti a zmiešaného územia obchodu a služieb,
- rozvoj športu a rekreácie v lokalite Spodné Šajby v blízkosti Kozlín a jazera Šprinclov majer vo Vajnoroch a v lokalite Horné Šajby pri hranici s mestskou časťou Vajnory,
- potvrdenie stabilizovaného územia areálu Ministerstva vnútra SR a návrh rozvoja v západnej časti areálu MV SR s návrhom funkčného využitia pre občiansku vybavenosť celomestského a nadmestského charakteru,
- potvrdenie stabilizovanej zóny Východné nádražie pre jestvujúce funkčné využitie a doplnenie rozvoja na jej východnom okraji s návrhom občianskej vybavenosti, viacpodlažnej a málopodlažnej bytovej zástavby a územia obchodu a služieb pozdĺž železničnej stanice Východné,
- trasovanie navrhovanej preložky cesty II/502 južne od železničnej trate Bratislava - Trnava v priestore predĺženia ulice Na pántoch s mimoúrovňovým križovaním ponad železničnú trať Bratislava - Trnava, čím sa funkčný útvar Východné nádražie a rozvojové územie lokalít Pánty a Šajby prirodzene zapoja do komplexu ostatných štruktúr MČ Rače.

Zásady funkčného využitia územia ***Žabí majer***:

- stabilizácia a postupné dobudovanie a kvalitatívna reštrukturalizácia jestvujúcich obchodných, výrobných a stavebných prevádzok na Žabom majeri na zmiešané územie obchodu, služieb, stavebníctva, skladov a distribučných centier,
- rozvoj funkcie komerčno-podnikateľského a výrobno-skladového charakteru v západnej časti Žabieho majera, predovšetkým okolo navrhovanej komunikácie - vonkajší dopravný polokruh mesta prevažne na plochách PPF,
- rezervovanie plochy pre zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov,
- dobudovanie vonkajšieho dopravného polokruhu (s prepojením Račianskej a Vajnorskej radiály), vedeného v predĺžení Galvaniho a Bojnickej ulice až po Račiansku ulicu s bezkolíznym mimoúrovňovým križovaním - ponad jestvujúce železničné trate,
- rezervovanie Severnej časti územia Žabieho majera pre nárokované rozšírenie zriaďovacej stanice ŽSR,
- rezervovanie plochy pre depo nosného systému MHD južne od zriaďovacej stanice ŽSR .

Návrh funkčného využitia územia lesoparku a juhovýchodných svahov ***Malých Karpát***:

- zachovanie pásu vinohradov medzi urbanizovaným prostredím mesta a neurbanizovaným prostredím Malých Karpát s prioritnou funkciou tvorby krajinného obrazu mesta,
- rešpektovanie špecifickosti Bratislavského lesoparku, v ktorom sa stretávajú požiadavky na využitie územia pre rozvoj rekreačno-zotavovacích funkcií so záujmami ochrany prírody,
- riešenie športovo-rekreačných a zotavovacích funkcií v rámci jestvujúcich priestorov Biely kríž, Pánova lúka, Červený kríž pre letné aj zimné športy s návrhom rekreácia v zeleni s minimalizáciou urbanizácie lokalít s preferovaním turistických prechádzkových trás so zásadami rozvoja pre stabilizované územia,
- vytváranie predpokladu pre dobudovanie založených a rozvoj nových nástupných bodov do lesoparku s vybudovaním systému záchytných parkovísk v lokalite Krasňany na Peknej ceste a v lokalite Kopanice na Potočnej ul.

2.3. MČ Bratislava – Vajnory

Návrh priestorového usporiadania územia

Vo vzťahu k celomestskému organizmu majú Vajnory so svojou špecifickou polohou v rámci urbanistickej koncepcie mesta osobitný charakter. Nachádzajú sa v medzipriestore dvoch ťažiskových urbanizačných osí - dvoch regionálnych rozvojových pólov Bratislavy severovýchodného rozvojového pólu a východného rozvojového pólu. V rámci severovýchodnej osi sa nachádza priemyselná základňa mestskej časti a v rámci východnej osi rekreačný potenciál lokality Vajnorského jazera. Vajnory tvoria súčasť vonkajšieho mesta.

Základná urbanistická koncepcia zohľadňuje začlenenie mestskej časti v organizme mesta a špecifické danosti mestského a prírodného charakteru, taktiež osobitné postavenie Vajnor vo vzťahu k celomestskému organizmu, prírodný potenciál Malých Karpát s pásom viníc na juhovýchodných svahoch Malých Karpát.

Stanovené hlavné ciele riešenia zodpovedajú polohovému významu Vajnor v organizme mesta; Vajnory sú súčasťou vonkajšieho mesta s funkčno-priestorovými väzbami na Nové Mesto prostredníctvom cesty na Senec. Návrh je riešený s ohľadom na jestvujúci potenciál mestskej časti Vajnor, v prospech zvýšenia mestskosti prostredia s rešpektovaním prírodných špecifík mestskej časti.

Severná časť mestskej časti, t.j. územie severne od cesty II/502, predstavuje stabilizované územie viníc a lesného pôdneho fondu - Bratislavský lesopark v rámci CHKO Malé Karpaty ako najvýznamnejšie chránené prírodné hodnoty na území mestskej časti. Lesný masív spolu s plochami vinohradov na jeho úpätí vytvárajú charakteristickú prírodnú dominantu historického obrazu mesta. V riešení územného plánu sa uvedené hodnoty zachovávajú. Bratislavský lesopark poskytuje možnosti pre rekreáciu v prírodnom prostredí. Súčasný rozsah viníc na južných svahoch Malých Karpát znamená limitnú hodnotu.

V severnej časti zastavaného územia sú vo väzbe na komunikačný koridor cestnej a železničnej dopravy Bratislava - Trnava skumulované areály BEZ s ubytovňami a odborným učilišťom, SOU - elektrotechnické a obchodné, Výskumný ústav káblov a izolantov, Výskumný ústav vodohospodárstva, Agromont a Hydinársky závod. Nové areály občianskej vybavenosti celomestského významu sú navrhnuté pri jestvujúcich areáloch občianskej vybavenosti rozprestierajúcich sa v severnej časti Vajnor v nadväznosti na VÚKI, BEZ a SOU, situovanie odbornej liečebne mládeže a dospelých bude overené spracovanou ÚPD zóny.

Plochy juhovýchodne od areálu BEZ a VÚKI poskytujú ďalší potenciál rozvoja. Katastrálne územie Vajnor má veľkú rezervu potenciálnych rozvojových plôch v priestore medzi priemyselnou zónou v severnej časti a zastavaným obytným územím. Rozvoj podnikateľských aktivít, výroby a občianskej vybavenosti je usmerňovaný do regionálneho rozvojového pólu smerom na Raču, vrátane nadväzných území na vyústenie Rybničnej do štátnej cesty II/502.

Západná časť MČ je tvorená špeciálnymi funkciami – bývalým športovým letiskom Vajnory s areálmi distribučných centier a zariadením Ministerstva obrany SR, ktorých rozvoj sa riadi špecifickými požiadavkami. Areál MO SR so svojím ochranným pásmom je stabilizovaný. Dané územie je navrhnuté pre zodpovedajúce funkčné ucelenie a dostavbu. Na plochách východne od zriaďovacej železničnej stanice, pozdĺž železničnej trate smerom na Galantu je riešený rozvoj zodpovedajúcich podnikateľských aktivít.
Intravilán obce Vajnory tvorí ťažisko územia MČ Vajnor. Vajnory si zachovali pôvodnú štruktúru s ulicovou líniou zástavby, rozširujúcou sa okolo šošovkovitého námestia. Historické jadro Vajnor bolo vyhlásené za pamiatkovú zónu. Pôvodná štruktúra Vajnor ako aj pamiatková zóna je v návrhu ÚPN rešpektovaná, návrh sa riadi limitmi ochrany pamiatok. V obci prevláda funkcia bývania prevažne formou IBV len s malým podielom hromadných foriem bývania (4 - 5 podlažné domy).
Rozvoj deficitných funkcií bývania je riešený jednak v rámci zastavaného územia sídla v lokalitách Za farou, Pri struhe, Tomanova a v menšom rozsahu v lokalite Priečne. Ďalší rozvoj málopodlažnej obytnej zástavby je navrhnutý na rozvojových plochách vo väzbe na jestvujúce zastavané územie zo severu a juhu obce v zóne Pod Válkom, Nemecká dolina, Koncové, Šinkovské, Šuty a Tibenského. Nadmerný hluk z leteckej, automobilovej a železničnej dopravy určuje rozvoj bytovej výstavby hlavne do odklonených lokalít severne od zastavaného územia Vajnor.
Občianska vybavenosť lokálneho charakteru je riešená v rámci zastavaného územia v lokalite Priečne a v rámci navrhovaných obytných súborov v lokalitách Koncové a Šinkovské.
Potenciál občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského charakteru ako aj športových, telovýchovných, rekreačných a voľnočasových aktivít majú zóny Priečne a územie bývalého športového letiska Vajnory.
Rozvoj lokalít Tuhovské a Prostredné je ovplyvnený atraktívnou polohou nadväzujúcou na významné komunikačné línie Viedeň - Bratislava - Žilina, Nitra a významné komunikačné uzly Letiska M. R. Štefánika Bratislava a ústrednej zriaďovacej stanice. Dané územie má vzhľadom na atraktívnu polohu pri nástupe do Bratislavy (je súčasťou východného regionálneho rozvojového pólu Bratislavy) a prírodným danostiam Vajnorského jazera vysoký potenciál rozvoja.
Zóna Tuhovské je navrhnutá na vybudovanie prímestského obchodno - obslužného a distribučného centra celomestského a nadmestského významu. Dobudovaním obchodného centra celomestského významu v lokalite Tuhovské sa posilnení význam mestskej časti v organizme mesta. Možnosť pre rekreáciu poskytuje zóna Prostredné v nadväznosti na rekreačný potenciál Vajnorského jazera s návrhom rozvoja kultúrno- spoločenských, rekreačných a ubytovacích aktivít.

Vzletový kužeľ SZ a JZ vzletovej a pristávacej dráhy Letiska M. R. Štefánika Bratislava s výškovým obmedzením stavieb je rešpektovaný.

Návrh funkčného využitia územia

Návrh funkčného využitia územia lesoparku a juhovýchodných svahov ***Malých Karpát*:**

- rešpektovanie špecifičnosti Bratislavského lesoparku, v ktorom sa stretávajú požiadavky na využitie územia pre rozvoj rekreačno-zotavovacích funkcií so záujmami ochrany prírody,
- zachovanie vinohradov medzi urbanizovaným prostredím za štátnou cestou II/502 a neurbanizovaným prostredím Malých Karpát, s prioritnou funkciou tvorby krajinného obrazu mesta,
- stabilizácia územia lesoparku a južných svahov Malých Karpát v MČ Vajnory bez návrhu urbanizácie vzhľadom k záujmom ochrany prírody a krajiny a zachovaniu obrazu mesta.

Návrh funkčného využitia územia ***Rybničnej ulice*:**

- reštrukturalizácia jestvujúcich areálov Bratislavských elektrotechnických závodov, Výskumného ústavu káblov a izolantov, Výskumného ústavu vodohospodárstva v severnej časti zastavaného územia Vajnor,
- stabilizácia jestvujúcich areálov občianskej vybavenosti odborných učilíšť SOU elektrotechnického, SOU obchodného a ubytovní BEZ s možnosťou dostavby so zásadami rozvoja pre stabilizované zóny,
- scelenie územia CEPIT,
- rozvoj občianskej vybavenosti celomestského významu areálového typu (Inštitút drogových závislostí, Geronto-psychiatrické oddelenie a výhľadové pracoviská psychiatrie a ošetrovateľsko-opatrovateľských oddelení),
- návrh športovo-rekreačných a voľnočasových aktivít v priestore Šprinclovho majera a Kozlín s využitím prírodného potenciálu biocentra jazera na Šprinclovom majeri a jestvujúcich plôch zelene,
- rozvoj funkcií občianskej vybavenosti, obchodu, služieb, výroby, podnikateľských aktivít a návrh rozvojovej plochy bývania v priestore medzi priemyselnou zónou v severnej časti k.ú. Vajnory a zastavaným obytným územím Vajnor,
- stabilizácia, ucelenie a dostavba v rámci areálu zariadenia Ministerstva obrany SR rozvoj ktorého sa riadi špecifickými požiadavkami a bývalého športového letiska Vajnory s areálmi distribučných centier na plochách pozdĺž železničnej trate.

Návrh funkčného využitia územia ***zastavanej časti Vajnor*:**

- rozvoj málopodlažnej obytnej zástavby v zastavanom území sídla v lokalitách Za farou, Pri struhe, Tomanova a Priečne,
- rozvoj málopodlažnej obytnej zástavby na disponibilných plochách vo väzbe na jestvujúce zastavané územie zo severu a juhu obce v zóne Pod Válkom, Nemecká dolina, Koncové, Šinkovské, Šuty a Tibenského,
- dobudovanie prislúchajúcej občianskej vybavenosti lokálneho charakteru v lokalite Koncové a Šinkovské,
- rozvoj občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského charakteru, športových, telovýchovných, rekreačných a voľnočasových aktivít a bývania v zóne Priečne,
- potvrdenie existujúcej plochy športu v lokalite Koncové,

Návrh funkčného využitia územia **Tuhovské a Prostredné:**

- dobudovanie občianskej vybavenosti prímestského obchodno - obslužného a distribučného centra celomestského a nadmestského významu v lokalite Tuhovské s atraktívnou polohou pri nástupe do Bratislavy,
- rešpektovanie rezervovanej plochy pre navrhované kultúrno-spoločenské a športovo-rekreačné centrum celomestského významu Prostredné v nadväznosti na rekreačný potenciál Vajnorského jazera,
- transformácia územia pri Vajnorskom jazere,

5.4.4. Východný rozvojový smer

1. Urbanistická koncepcia rozvoja východnej časti mesta

Východný smer rozvoja mesta predstavuje územie ***Mestskej časti Bratislava – Ružinov,*** s katastrálnymi územiami Nivy, Trnávka, Ružinov, s ťažiskovými priestormi Prístavu Bratislava a Letiska M.R. Štefánika Bratislava so špecifickým postavením na území mesta. Rozvojový smer je ukončený priestorovo i prevádzkovo limitujúcim ***areálom medzinárodného Letiska M. R. Štefánika Bratislava.***

V rámci radiálno-okružného makroštrukturálneho systému rozvoja mestskej štruktúry je východná radiála jednou z ťažiskových rozvojových urbanizačných osí vybiehajúcich zo štruktúry CMC. Táto mestotvorná radiála vytvára vstupný priestor na územie CMC, spája s priestorom medzinárodného vstupu na územie mesta - Letisko M. R. Štefánika Bratislava, ktoré limituje ďalšie pokračovanie východnej rozvojovej osi a odkláňa ju do juhovýchodného rozvojového smeru. Východná radiála je tvorená osou prechádzajúcou cez Mickiewiczovu ulicu, uzol Avion, Záhradnícku ulicu, v pokračovaní na Ružinovskú ulicu, ktorá vyústením do Hradskej ulice tvorí vstup do juhovýchodného rozvojového smeru. Ťažiskové väzby v rámci východného regionálneho rozvojového pólu sa vytvárajú v priestore východného dopravného vstupu na územie mesta - Rožňavská – Cesta na Senec (Zlaté piesky).

Priestorové usporiadanie - ťažiskové priestory

Priestory východnej radiály tvoria :

- súčasť širšieho celomestského centra s prevahou občianskej vybavenosti celomestského až nadmestského významu vo východnej časti štvrti „A obvod“ (vymedzené komunikáciami Karadžičova, Prievozská, Bajkalská, Trnavská),
- územie s prevahou obytnej zástavby sídliskového charakteru v mestskej štvrti „F obvod“ – Štrkovec, Trávniky, Pošeň a Ostredky (vymedzené komunikáciami Bajkalská, Trnavská, Gagagrinova, Vrakunská cesta).

Hlavný líniový priestor je samotná radiála tvorená komunikáciami Záhradnícka ul. a Ružinovská ul., ktoré spoločne vytvárajú líniu s charakterom mestskej triedy s dopravno-spoločenskou funkciou. V trase mestskej triedy je vedený systém mestskej hromadnej dopravy električiek tvoriaci líniový prvok a charakter mestskej triedy spoločne s fragmentmi líniových prvkov zelene. Pozdĺž osi mestskej triedy sú umiestňované ťažiskové mestotvorné funkcie, plochy parkovo upravenej zelene v uzlových priestoroch a priestoroch lokálnych centier, v súlade s charakterom zeleného bulváru a záhradného mesta.
Uzlové priestory v rámci východnej radiály sú priestormi s potenciálom pre koncentráciu a identifikáciu priestoru. Uzlové priestory vznikajú v križovaní okružných komunikácií s východnou radiálou. Nástupný uzlový priestor z CMZ vzniká pri križovaní Záhradnícka - Karadžičova, nasledujú uzly Záhradnícka – Miletičova, uzol mestského významu Ružinovská – Bajkalská, uzol miestneho významu Ružinovská – Tomášikova a uzlový priestor vznikajúci v ukončení Ružinovskej ul. a jej potenciálnom prepojení na Vrakunskú cestu.

Špecifické postavenie v urbanistickej koncepcii mesta i jeho východného rozvoja ***má zóna Prístav – Pálenisko a výrobný areál Slovnaftu a.s..***

Zóna ***Prístav – Pálenisko*** – špecifické územie mesta charakteru dopravného uzla v zásade s napojením všetkých dopravných systémov mesta vrátane ich prepojení cez Dunaj (Prístavný most a Most Apollo). Urbanistické zhodnotenie územia má potenciál aj tvorby nových ťažiskových mestotvorných priestorov pre ďalšie napojenie juhovýchodného smeru rozvoja priamo na celomestské centrum. V návrhu ÚPN sa na území zóny križujú dva navrhované mestotvorné priestory – priestor Prístavnej ulice v pokračovaní Slovnaftskou a priestor v predĺžení Parkovej s uzlovým priestorom v napojení predĺženej Parkovej do Slovnaftskej cesty.

Osobitný význam má priestor Zimného prístavu. Potenciál v revitalizácii územia Zimného prístavu vytvára predpoklady pre rozvoj atraktívneho a špecifického mestského prostredia, ktoré spoločne so zónou Pribinova bude koncepčne, kompozične a funkčne späté s celomestským centrom. Jeho zhodnotenie pre nové mestotvorné funkcie je však podmienené vybudovaním zodpovedajúcej náhrady dopravných plôch a zariadení pre vodnú dopravu. Z uvedených dôvodov v súlade s požiadavkou Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR nie je v ÚPN uplatnená zmena funkčného využitia lokality Zimný prístav a rešpektuje sa funkčné využitie pre vodnú dopravu. Vzhľadom na potenciál lokality je však žiaduce v nasledujúcom období zabezpečiť dokumenty pre návrh zodpovedajúcej náhrady dopravných plôch a zariadení.

Výrobný areál Slovnaftu, priestorovo vymedzený útvar, svojimi bezpečnostnými a hygienickými ochrannými pásmami limituje rozvoj nadväzného územia. Na tvorbe potenciálneho mestotvorného priestoru pozdĺž Slovnaftskej cesty sa spolupodieľa jestvujúcimi polyfunkčnými štruktúrami svojho nástupného priestoru. Pre zhodnotenie nadväzného územia pre polyfunkčnú mestskú štruktúru je žiadúce dôsledne prehodnotiť nevyhnutný rozsah PHO severnej časti výrobného areálu (nie je v kompetencii návrhu ÚPN)**.**

Nástupný priestor Letiska M. R. Štefánika Bratislava predstavuje medzinárodný nástupný priestor do mesta**.** Predletiskový priestor je dopravným uzlom medzinárodného významu spájajúci nosné systémy a medzinárodné dopravné prepojenia železničnej a cestnej dopravy. Nachádza sa v koncovom bode východnej radiály ako jej vyústenie, resp. jej nástupný priestor, ktorý je navrhovaný pre rozvoj zodpovedajúcich mestotvorných funkcií s požiadavkou na reprezentatívne architektonické stvárnenie. V súvislosti s výstavbou tretej vzletovej dráhy sa navrhuje rozvoj nástupných priestorov v polohe 1.,3. a 4. kvadrantu letiska s dobudovaním reprezentačných funkcií letiska a nadväzných funkcií leteckej dopravy.

Urbanistická kompozícia a dotváranie obrazu mesta

Priestor východnej radiály je kompozičnou osou vstupujúcou do CMZ v podobe priamej línie, na ktorú naväzujú sídelné štruktúry s výrazným prvkom zelene a parkov v podobe otvorených priestranstiev. Kompozičný zámer vychádza z obrazu mestského bulváru - vytvoriť v smere východnej radiály hmotovo priestorový kompaktný líniový celok tvoriaci urbanistický interiér koridorového typu, v rámci lineárnosti oživený priestorovou tektonikou s uplatnením diferencovania všetkých rozmerov priestorov a zástavby (hĺbka, šírka, výška) a humanizujúceho prvku verejnej zelene. Cieľom kompozičného dotvorenia priestoru Ružinovskej je vytvoriť dynamickú priestorovú scénografiu a umiestniť dominanty ako identifikačné znaky jednotlivých uzlových priestorov podľa ich významu a potenciálu.

Kompozičné uzly:

- uzol Záhradnícka – Karadžičova je nástupným miestom do MČ Ružinov v smere východnej radiály s potenciálom lokalizácie výškovej dominanty zvýrazňujúcej nástup v smere osi mestskej triedy,
- uzol Záhradnícka – Miletičova je priestorom celomestského významu, ktorého význam sa zvyšuje vybudovaním mosta Košická s návrhom kompozične kompaktného, priestoru s dotvorením zástavby v bloku medzi Miletičovou a Jégeho ul. a v lokalite Centrálneho trhoviska a ul. Ružová dolina,
- uzol Ružinovská – Bajkalská je priestorom križovania východnej radiály s Bajkalskou, miestom dynamického priestorového vnímania s potenciálom lokalizácie skupinových dominánt alebo výraznej hmotovo – priestorovej štruktúry (v Z, JZ a JV kvadrante uzla) so zohľadnením kompozičnej hodnoty prírodného prostredia Štrkoveckého jazera ako hlavného identifikačného prvku uzla,
- uzol Ružinovská – Tomášikova je významným priestorom miestneho významu; návrh ÚPN vytvára územné predpoklady pre jeho hmotovú intenzifikáciu s potenciálom umiestnenia skupinových alebo solitérnych dominánt ako oporného bodu kompozično–priestorového rozvoja mestskej triedy, s prírodným prvkom parku,
- nástupný priestor letiska ako ukončujúci priestor východnej radiály – uzlový priestor medzinárodného významu v prepojení s Letiskom M. R. Štefánika Bratislava, železničnou dopravou, diaľnicou D1 a na preložku Vrakunskej cesty ako nástupu do urbanistického ťažiska juhovýchodného rozvojového smeru.

Špecifický priestor zóny Prístav – Pálenisko je územím východného rozvojového smeru skladajúcim sa z dvoch kompozičných celkov odlišného charakteru:

- Zóna Pálenisko vytvára špecifický kompozičný priestor pre južný nástup medzinárodného významu na územie Bratislavy s navrhovanou hlavnou spoločenskou kompozičnou osou v priestore Slovnaftskej cesty s uzlovými priestormi v križovaní rýchlostnej cesty R7 s Prístavnou ul. A Slovnaftskou ul.,
- prírodnú kompozičnú os zóny tvorí priestor toku Malého Dunaja,
- priestorové pôsobenie technických zariadení Bratislavského prístavu v obraze mesta je jedným z identifikačných znakov južného vstupu (pohľady z toku Dunaja) na jeho územie.

Areál Slovnaftu sa významne podieľa na dotváraní obrazu mesta pri južnom (po Dunaji) i juhovýchodnom vstupe na územie mesta. Výškové technické zariadenia i hmotovo-priestorové štruktúry sa stali charakteristickým znakom obrazu mesta s rôznym hodnotením. Obraz územia vnímaný zo všetkých najvýznamnejších vyhliadkových bodov v centrálnej polohe mesta je možné zatraktívniť ako špecifický prvok nočného obrazu mesta (viď. nielen utilitárne, ale aj osobité pôsobenie nočného osvetlenia obdobného areálu ÖMV Schwechat v susednom Rakúsku).

Funkčné využitie územia

Ťažiskové mestotvorné funkcie sa rozvíjajú v priestore hlavnej rozvojovej radiály, ktorá sa postupne formuje na trasu spoločenských hodnôt a významov Ružinovská ulica je navrhovaná na funkčné dotvorenie štruktúrami občianskej vybavenosti a polyfunkcie s nárokmi na architektonické stvárnenie objektov zodpovedajúcich vybavenosti mestskej triedy. Na ťažiskový priestor nadväzujú plochy viacpodlažnej obytnej zástavby. V rámci obytnej štruktúry sa dobudovávajú lokálne centrá občianskej vybavenosti pre miestne obyvateľstvo. Funkčne naplnený priestor mestskej triedy si zachová svoj špecifický charakter v mestskej štruktúre rešpektovaním kvalitnej verejnej zelene a parkov pozdĺž hlavnej mestskej triedy a revitalizáciou nadväzných areálov funkcie športu a rekreácie s vodnými plochami v zeleni (zachovanie prvkov pôvodnej koncepcie formovania priestoru - „záhradného mesta“).

Bývanie

Rozvoj bývania je navrhovaný:

- návrhom plôch zmiešanej funkcie bývanie – občianska vybavenosť pre polyfunkčné dotváranie priestorov pozdĺž mestskej triedy v spojnici uzlov mestského a miestneho významu z južnej strany Ružinovskej ul. (zvyšuje sa podiel obytnej funkcie),
- dobudovaním lokalít málopodlažného bývania v priestore Mlynské luhy – Štedrá a v priestore Hrachová a Gagarinova ul.,
- málopodlažné bývanie najmä vo forme rodinného bývania je navrhnuté v severovýchodnej časti zóny Prístav – Pálenisko s ťažiskom v lokalite Nové záhrady.

Občianska vybavenosť

Rozvoj ***občianskej vybavenosti celomestského až nadmestského významu*** je navrhovaný:

- dotvorením ťažiskových uzlových priestorov východnej radiály aktivitami charakteru občianskej vybavenosti najmä v priestore nároží s Miletičovou, Bajkalskou a Tomášikovou ul.,
- dotvorením priestoru Mlynských nív (medzi Prístavnou, Prievozskou, Plynárenskou a Bajkalskou ul.),
- návrhom plôch vo vstupnom priestore medzinárodného Letiska M.R. Štefánika Bratislava s potenciálom lokalizácie

reprezentačného zariadenia vrátane kongresového centra a zariadení administratívy a súvisiacich reprezentatívnych prevádzok,
- návrh plôch v JZ kvadrante medzinárodného letiska s potenciálom pre dotvorenie mestotvornej štruktúry v podobe širokej škály funkcií občianskej vybavenosti
- návrhom plôch v území pozdĺž Slovnaftskej ul. ako potenciálnej vybavenostnej osi v rozvojovom území Páleniska s ťažiskom v uzlovom priestore napojenia predĺženej Parkovej ulice na Slovnaftskú cestu,
- v západnej časti územia pri moste Apollo.

Rozvoj občianskej vybavenosti viažucej sa na bývajúce obyvateľstvo ja navrhnuté dobudovaním jestvujúcich plôch a návrhom nových lokálnych centier vybavenosti.

Pre rozvoj špecifickej občianskej vybavenosti charakteru obchodu, služieb spolu s rozvojom malých a stredných zariadení výroby sú navrhnuté plochy zmiešaného charakteru v lokalitách:
- v nadväznosti na vyústenie Ružinovskej a v priestore medzi D1 a územím Letiska M. R. Štefánika Bratislava (časť 3. a 4. kvadrantu v tesnom dotyku s územím letiska),
- v priestore medzi Galvaniho a Pestovateľskou ul.,
- v priestore východne a južne od Zlatých pieskov a severne od diaľnice D1,
- v priestore východnej časti Mlynských nív,
- v priestore severne od ÚNS medzi Domkárskou a Hrachovou ul.,
- veľkým potenciálnym rozvojovým územím je priestor Veľké Záhrady medzi Slovnaftskou ul. a Malým Dunajom a priestory Domové role a Prielohy medzi Malým Dunajom a ÚNS a výhľadovo priestor Nového Páleniska.

Výroba a distribúcia

V rámci rozvojového smeru sa nachádzajú plochy pre distribučné centrá v mieste ukončenia Ružinovskej v mieste dopravného uzla komunikácií a v prepojení na medzinárodné Letisko M. R. Štefánika Bratislava.
Jeden z najväčších hospodárskych subjektov na území mesta Slovnaft a.s. sa aj naďalej bude rozvíjať v rámci svojho areálu.
Pre rozvoj výroby vo východnom smere rozvoja sú predovšetkým navrhnuté plochy v rámci už uvedených navrhovaných zmiešaných území špecifickej občianskej vybavenosti a výroby.
Západná časť Zóny Prístav - Pálenisko predstavuje ťažisko budúceho hospodárskeho rozvoja územia celomestského až nadmestského významu. Územie je v súlade s požiadavkami dotknutých rezortov a v súlade so zámermi mestskej časti navrhnuté na lokalizáciu distribučné centra vo forme špičkového logistického parku s možnosťou lokalizácie výrobných funkcií charakteru kompletizujúcej výroby (zhodnotenie dovážaných polotovarov). Navrhované zariadenie zhodnocuje dopravnú charakteristiku územia – komunikačný uzol s dostupnosťou prepojený po komunikačných systémoch mimo obytné územia do všetkých rozvojových smerov vrátane napojenia Letiska M. R. Štefánika Bratislava, Prístav Bratislava s vybudovanými zariadeniami pre prekládku tovarov na rôzne druhy dopráv Roro prekladisko, kontajnerové prekladisko v prístave, ÚNS a kontajnerové prekladisko južne od železničného zariadenia, zhodnotenie vybudovanej vlečky do Slovnaftu, atď.) predstavujú významný dopravný uzol s možnosťou efektívnej koordinácie najmä nákladnej dopravy.

Západne a južne od Slovnaftu, sú lokalizovaná zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov.

Navrhuje sa reštrukturalizácia pôvodných výrobných areálov na mestské polyfunkčné prostredie v lokalitách pôvodnej továrne Gumon pri Klingerovej kolónii a Cvernovej továrne pri Páričkovej ulici.

Šport, voľný čas a rekreácia

Rozvoj športu, voľného času a rekreácie sa navrhuje:
- v priestore Štrkoveckého jazera, ktorý je navrhovaný ako priestor rekreácie, športu a voľného času s dotvorením prírodnými prvkami,
- dobudovaním rekreačného areálu celomestského až nadmestského významu Zlaté piesky s voľnočasovými aktivitami športového a rekreačného charakteru s celoročným využívaním,
- zachovávajú sa záhradkárske aktivity medzi ul. Mokraň záhon a Studenou ulicou,
- návrhom plôch športu v lokalite Prielohy nad Malým Dunajom.

Prírodné zázemie:
- zeleň sa nachádza v urbanizovanom priestore obytných štruktúr, kde sa požaduje zachovať kvalitná zeleň, zeleň parkov, záhrad a cintorínov,
- požaduje sa zároveň rešpektovať funkciu priestorov vodných plôch a ich prírodné prostredie ako biocentier prepojených návrhom zelene - biokoridormi v rámci dotvárania urbánnej štruktúry,
- navrhuje sa revitalizovať prírodné prostredie pozdĺž toku Malého Dunaja.

Doprava a technická infraštruktúra

Doprava

Rozvoj dopravných systémov sa navrhuje:
- vybudovaním rýchlostnej cesty R7 v úseku diaľnica D1 (MÚK Prievoz) – diaľnica D4 (MÚK Ketelec) – hranica mesta,
- prepojením Ružinovskej ul. s Vrakunskou cestou cez ul. Na piesku,
- vybudovaním preložky cesty II/572,
- napojením progresívneho systému MHD a výhľadovým napojením osobnej železničnej dopravy do jestvujúcich i výhľadových nástupných priestorov Letiska M.R. Štefánika Bratislava,
- územnou rezervou pre výhľadový rozvoj Letiska M. R. Štefánika Bratislava,

- návrhom vozovne MHD západne od budúceho predĺženia Kaštieľskej ul.,
- návrh využitia vodných hladín oboch bazénov Zimného prístavu pre osobnú vodnú dopravu,
- zodpovedajúcim dopravným vybavením navrhovaného logistického parku,
- zohľadnnením územnej rezervy pre prekládku tekutých minerálnych produktov v prístavnom bazéne Pálenisko
- rozvojom nového prístavu v lokalite Vlčie hrdlo.

Technická infraštruktúra

V rámci rozvoja systémov technickej infraštruktúry sa navrhuje :

- výstavba kompletnej technickej infraštruktúry v lokalitách nového územného rozvoja : v zóne Prístav – Pálenisko, v predpriestore letiska MRŠ a jeho JZ kvadrante, v okolí jazera Zlaté piesky, v oblasti Veľké záhrady pred Slovnaftom,
- výstavba nového produktovodu zo Slovnaftu smerom na nové prekladisko minerálnych olejov,
- chránenie územnej rezervy koridoru pre ropovod a produktovody Schwechat - Slovnaft,
- rekonštrukcia protipovodňovej ochrannej línie Košická - Prístavná po obvode Zimného prístavu,
- dobudovanie a rekonštrukcia hlavných kanalizačných zberačov v Trnávke a F obvode Ružinova,
- alternatívne prepojenie systému VTL plynovodov Slovnaft – Petržalka s prechodom Dunaja,
- realizácia TR Ružová dolina s kábelovým 110 kV prepojením na TR v CMC a v PPC Vajnorská
- realizácia TR letisko - západ s káblovým prepojením 110 kV na TR Ostredky.

2. Mestské časti východného rozvojového smeru mesta

MČ Bratislava – Ružinov

Návrh priestorového usporiadania územia

Mestská časť tvorí východnú až juhovýchodnú oblasť mesta, ako súčasť vnútorného mesta. Zo západu sa napája ma MČ Staré mesto, kde vyústením východnej radiály vytvára nástup do CMZ a charakterom svojej zástavby sa na ňu napája. Zo severu hraničí s MČ Nové mesto, na východe sa napája na vonkajšie mesto, MČ Vrakuňa a Podunajské Biskupice. Južná hranica MČ je totožná s hranicou mesta Bratislava. Tokom rieky Dunaj hraničí s MČ Petržalka. Samotná mestská časť pozostáva z troch katastrálnych území – Nivy, Ružinov a Trnávka.

Rozvoj mestskej časti je limitovaný bezpečnostným a hygienickým ochranným pásmom zariadenia petrochemického závodu Slovnaft a.s., dopravnými zariadeniami nadmestského a medzinárodného významu a ich ochrannými pásmami: Prístav Bratislava, medzinárodné Letisko M. R. Štefánika Bratislava a ochranné pásma technickej infraštruktúry.

Ťažiskové priestory mestskej časti disponujú rozvojovým potenciálom pre aktivity celomestského, regionálneho a medzinárodného významu a rozhodujúco ovplyvňujú rozvoj a formovanie štruktúry celého mesta.

Ťažiskovou nosnou osou, ktorá je súčasťou mestskej časti je východná radiála prechádzajúca územiami stabilizovaných plôch viacpodlažného bývania a vytvárajúca potenciál pre dotvorenie prostredia formou občianskej vybavenosti, zintenzívnenie identifikačného charakteru uzlových priestorov pri dodržaní mestskej triedy charakteru zeleného bulváru. Ťažisková os východnej radiály vyúsťuje v nástupnom priestore letiska, kde v 1. a 4. kvadrante vytvára priestor pre dotvorenie mestotvorných funkcií napájajúcich sa na okolitú urbanistickú štruktúru.

Ťažiskovým priestorom mestotvorného charakteru je oblasť Mlynských nív, odrážajúca charakter historickej zástavby CMZ v podobe nových foriem. Línia celomestského významu je tvorená prepojením verejného Prístavu Bratislava – bazénu Pálenisko, cez priestor TCND medzi diaľnicou D1 a areálom Slovnaftu a.s. v prepojení diaľnicou a ÚNS na medzinárodné Letisko M. R. Štefánika Bratislava.

Návrh funkčného usporiadania územia

Územie mestskej časti je tvorené rozsiahlou škálou rôznych funkčných štruktúr a prevádzkových väzieb s rôznorodým potenciálom rozvoja v aktivitách celomestského, regionálneho až medzinárodného významu.

Na území MČ a nachádza najvýznamnejší dopravný transformačný uzol, tvorený územno-technickými súvislosťami medzinárodného prístavu, ÚNS, medzinárodného letiska M. R. Štefánika a ich napojením na cestnú sieť prostredníctvom diaľnice D1 spolu s perspektívou budovania systému VRT prepojených na európsku železničnú sieť. Kľúčové rozvojové priestory sú:

- Prístav Bratislava ako hlavný verejný prístav, ktorý je súčasťou medzinárodnej vodnej cesta Rýn – Mohan - Dunaj, kde sa (návrhom nového prístavného bazéna v lokalite Vlčie hrdlo) vytvára priestor pre umiestnenie prekladiska tekutých substrátov v bezpečnej polohe mimo CHVO Žitný ostrov,
- územie medzi Prístavom Bratislava, areálom Slovnaftu a.s. a ÚNS ako potenciál pre vybudovanie distribučno-logistického centra medzinárodného významu (TCND),
- priestor Zimného prístavu zatiaľ zachovaný pre dopravné funkcie ale s potenciálom rozvoja špecifického centra vybavenosti v náväznosti na funkcie vodnej dopravy a tesnú blízkosť rozširujúcej sa CMZ,
- priestor nového prístavu Vlčie hrdlo v nadväznosti na TCND a ÚNS v napojení na rýchlostnú cestu R7 a diaľnicu D4 (nultý dopravný okruh), predstavuje rozšírenie rozsiahlej špecifickej zóny Prístavu Bratislava na ľavobrežnom nábreží medzi Prístavným mostom a areálom Slovnaft pre potreby prekládky tovarov,
- oblasť Mlynských nív v náväznosti na CMZ a zónu Zimného prístavu ako rozvíjajúce sa významné administratívne centrum formou transformácie výrobných areálov (Cvernová továreň – Páričkova, bývalá továreň Gumon pri Klingerovej kolónii) a prestavby bývalých výrobno-distribučných zón,
- Autobusová stanica Mlynské nivy, ktorá je navrhnutá na revitalizáciu, modernizáciou a integráciou do foriem mestskej zástavby občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu,

- areál Zlatých pieskov ako rekreačná oblasť celomestského až nadmestského významu s plochami pre areály športu, pláže, rozšírenou vodnou plochou za účelom umiestnenia veslárskej dráhy, s dotvorením nástupných priestorov od Rožňavskej ulice a s dobudovaním zodpovedajúceho zázemia služieb a občianskej vybavenosti,
- nástupný priestor letiska ako medzinárodný vstup na územie mesta navrhovaný pre rozvoj mestotvorných funkcií občianskej vybavenosti reprezentatívneho charakteru,
- priestor východnej radiály s potrebou dobudovania polyfunkčného charakteru tejto mestskej triedy s dôrazom na identifikáciu uzlových priestorov (uzol Tomášikova – Ružinovská, Radničné námestie, Kaštieľska, uzol Miletičova – Záhradnícka) s dodržaním charakteru záhradného mesta.

Priestor mestskej časti je tvorený aj obytnými štruktúrami, pozdĺž východnej radiály stabilizovanými územiami viacpodlažnej zástavby (sídliská Ostredky, Pošeň, Štrkovec, Trávniky), v ktorej sa navrhuje doplnenie občianskou vybavenosťou a službami pre vytvorenie prostredia mestského charakteru a oblasťami stabilizovanej i navrhovanej málopodlažnej zástavby prevažne rodinných domov pri zachovaní historického charakteru, charakteru záhrad, parkov, alejí a cintorínov (Trnávka, Prievoz, Nové záhrady). Prírodné zázemie mestskej časti je potrebné revitalizovať v oblasti pozdĺž Malého Dunaja s prepojením cyklistickou trasou na prírodné prostredie Panského dielu a lužných lesov.

Uplatňuje sa transformácia pôvodných areálov technickej infraštruktúry, najmä zariadení telekomunikácií, na plochy mestských funkcií (v lokalite pri Trnavskej ulici, Mlynské nivy východ – Hraničná, Mlynské nivy západ – Jarabinkova).

5.4.5. Juhovýchodný rozvojový smer

1. Urbanistická koncepcia rozvoja juhovýchodnej časti mesta

Juhovýchodný smer rozvoja tvoria územia ***Mestských častí Bratislava - Vrakuňa a Podunajské Biskupice.***

Juhovýchodný smer rozvoja nadväzuje na východný rozvojový smer Hradskou cestou v pokračovaní cez uzlový priestor Nová Vrakuňa a Hrušov na historicky vytvorený spoločenský priestor s ťažiskom vymedzeným paralelnými komunikačnými ťahmi Komárovská – Biskupická – Ul. padlých hrdinov s potenciálnym zakončením v novej štvrti Lesný hon.

Hlavným charakteristickým znakom Juhovýchodného rozvojového smeru je prírodné zázemie v podobe poľnohospodárskej krajiny a lužných lesov, chránených krajinných oblastí, s kľúčovým prírodným fenoménom Malého Dunaja a s ním súvisiaceho tzv. zeleného uzla. Urbanizácia územia má prevažne charakter funkčne zmiešanej zástavby najmä rodinného bývania na území Vrakune, pôvodnej zástavby s novodobou zástavbou panelových sídlisk a nových objektov najmä bývania v Podunajských Biskupiciach, na ktoré sa viaže rozvoľnená rodinná zástavba s prevahou záhrad.

Priestorové usporiadanie územia - ťažiskové priestory

Priestory juhovýchodnej radiály tvoria:

- územné jednotky Hrušov a Nová Vrakuňa, ktoré tvoria svojou zástavbou s vysokým podielom zelene, najmä existujúcich záhradných osád a menších lokalít rodinného bývania „zelený kĺb“ spájajúci intenzívnejšie urbanizované plochy Ružinova a Starej Vrakune,
- územie pozdĺž toku Malého Dunaja s priestorom vzrastlej zelene lesného typu – Vrakunský lesík,
- územie južne od toku Malého Dunaja, kde juhovýchodný urbanizačný smer prechádza do viacpodlažnej prevažne obytnej zástavby sídlištného charakteru na Dolných honoch a Medzi jarkami,
- územie južne od Vrakunskej cesty kde sídlisková zástavba prechádza do kompaktnej zástavby rodinných domov tvoriacej pôvodné historické jadro zaniknutého Komárova a Podunajských Biskupíc.

Hlavný líniový charakter má v rámci juhovýchodného rozvoja historická kompaktná zástavba rodinných domov tvoriaca pôvodné historické jadro bývalej samostatnej obce Komárov a Podunajských Biskupíc.

Uzlovými priestormi sú územné jednotky Hrušov a Nová Vrakuňa. Bariéru medzi nimi tvorí železničná trať smerom k ÚNS. Menšie uzlové priestory predstavujú priestor medzi Malým Dunajom, Hradskou a Dvojkrížnou ul., kríženie ulice Svornosti a Slovnaftskej, ul. Svornosti a Lieskovskej.

Urbanistická kompozícia a dotváranie obrazu mesta

Juhovýchodný rozvojový smer zahŕňa urbanizované územie obklopené krajinným zázemím charakteru poľnohospodárskeho pôdneho fondu z východnej aj západnej strany. Pre urbanizované prostredie juhovýchodného rozvojového smeru je charakteristickým identifikačným znakom prírodný reliéf a prírodné danosti ako výrazné kompozičné určujúce prvky. Vrakunský lesík a rameno Malého Dunaja sú dominantnými fenoménmi a identifikačnými prvkami urbanistickej štruktúry, okolo ktorých sa v rámci rekompozície MČ Vrakuňa odvinie nové prostredie s koncepčne definovanými urbanistickými priestormi s novou dynamikou obrazových scenérii typických pre MČ Vrakuňa i Podunajské Biskupice.

Vrakunský lesík a tok Malého Dunaja oddeľujú od urbanizovanej časti tzv. „zelený uzol“, tvorený uzlovými priestormi Hornej Vrakune a Hrušova s prevahou záhrad a voľnej rodinnej zástavby
Jeden integrovaný celok oboch MČ tvorí viacpodlažná obytná zástavba sídliskového charakteru, ktorá prechádza v západnej a juhozápadnej časti územia do kompaktnej historickej zástavby rodinných domov v Starej Vrakuni, bývalého Komárova a Podunajských Biskupíc a vo východnej časti územia do individuálnej málopodlažnej bytovej zástavby. Celok oboch MČ však vytvára rozvoľnené priestory, ktoré neposkytujú potrebnú hustotu urbanistického priestoru korešpondujúcu s historickou zástavbou starých častí. Cieľom je vytvoriť organicky zomknutý priestor spájajúci historické hodnoty a nové prvky.

Jestvujúca hmotovo-priestorová skladba sa navrhuje dotvoriť:

- formovaním priestorov námestí v uzlových bodoch, sústreďujúcich mestské aktivity,
- formovaním uličného priestoru s dominantami lokálneho významu, so špecifickým rytmom a rôznou intenzitou vnímania scenérie a pre orientáciu v priestore.

Pre zvýšenie spoločenskej hodnoty priestorov sa vytvára územný potenciál najmä v navrhovanom novom lokálnom centre MČ Vrakuňa v kĺbovom priestore styku Starej a Novej Vrakune pri Malom Dunaji a v Podunajských Biskupiciach priestor medzi ulicami Kazanská - Uzbecká.
Priestory pre vytvorenie intenzívnych živých uličných priestorov spoločenského charakteru sú navrhované pozdĺž urbanistickej osi Hradská, Vrakunská, Komárovská, Biskupická a pozdĺž ulíc v navrhovaných lokálnych centrách Uzbecká a Kazanská.

Nadmestský význam nadobúdajú komunikácie ul. Svornosti a Slovnaftská ulica, ulice vytvárajúce funkčný potenciál a predpoklad pre silnú urbanizovanú líniovú štruktúru stretajúcu sa v uzlovom bode vzájomného križovania, v bode vstupu do MČ Podunajské Biskupice a nástupu do mesta z južného Slovenska, kde je vhodné vyvrcholenie líniovej štruktúry v skupinovej dominante v priestore navrhovaného regionálneho obslužného centra.

Územný plán pre spracovanie následných spodrobňujúcich dokumentov z hľadiska dotvárania obrazu mestských častí požaduje:

- doriešiť väzby a podrobnejšie formulovať kompozičné princípy nadväznosti jestvujúcej zástavby a zástavby navrhovaných lokálnych centier pri Malom Dunaji a v priestore Kazanskej a Uzbeckej ul. ,
- v hmotovo-priestorovom riešení zástavby nadväzného územia potlačiť pohľadovú dominantnosť zástavby ÚČOV.

Funkčné využitie územia

Ťažiskové mestotvorné funkcie juhovýchodného rozvojového smeru sa sústreďujú:

- v uzlovom priestore vo Vrakuni v styku Starej a Novej Vrakune pri Malom Dunaji,
- v priestore centra MČ Podunajské Biskupice Kazanská – Uzbecká,
- v križovaní ulíc Slovnaftská – ul. Svornosti.

Tieto priestory sú navrhované na dotvorenie štruktúrami občianskej vybavenosti. Polyfunkcia s viacpodlažnou obytnou zástavbou sa navrhuje v dotvorení Kazanskej ul., ako budúcej mestskej triedy a v priestore medzi Uzbeckou a Vrakunskou ul.. Vyššie uvedené priestory s navrhovanou vybavenosťou celomestského charakteru budú mať vyššie nároky na architektonické stvárnenie objektov.
Zelené uzly tvorené uzlovými priestormi Hornej Vrakune a Hrušova s prevahou záhrad a voľnej rodinnej zástavby sa navrhujú na dotvorenie málopodlažnou obytnou zástavbou rodinného charakteru s prevahou zelene.

Bývanie

Rozvoj bývania je riešený:

- návrhom plôch pre bytovú výstavbu rodinného charakteru s požadovanou prevahou zelených plôch v rámci IBV v uzlovom priestore Novej Vrakune a Hrušova,
- návrhom plôch pre málopodlažné bývanie hromadných foriem a rodinného bývania v lokalite Lesný hon a Horné diely (v rozsahu schváleného VZN),
- návrh hromadného bývania na zmiešaných plochách občianska vybavenosť –bývanie:

v polyfunkčných bytových domoch pozdĺž Kazanskej ul.,
v polyfunkčných bytových domoch v lokalite Lesný hon.

Občianska vybavenosť

Rozvoj občianskej vybavenosti je navrhovaný:

- v lokálnom centre MČ Podunajské Biskupice v priestore Kazanskej a Uzbeckej ul. vrátane vybavenosti celomestského významu,
- občianskou vybavenosťou celomestského významu v nástupných priestoroch do MČ Podunajské Biskupice v krížení ulice Svornosti a Slovnaftskej ul.,
- v regionálnom obslužnom centre pri južnom vstupe na územie MČ Podunajské Biskupice,
- rozvojom zariadení obchodu a služieb aj v navrhovaných zmiešaných plochách obchodu, služieb a výroby v uzlovom priestore medzi Hradskou cestou a železničnou traťou do ÚNS, ktorý by mal tvoriť vybavenostné centrum Novej Vrakune a návrhom plôch v území pozdĺž ul. Svornosti, ktoré je v bezpečnostnom OP Slovnaftu, a.s., (jeho rozvoj je podmienený bezpečnostnými opatreniami Slovnaftu, a.s.).

Výroba a distribúcia

Vo väčšom rozsahu sa uvažujú skladovo – distribučné areály východne od Slovnaftu, a.s. do územia, ktoré je v bezpečnostnom OP; umiestnenie areálov je podmienené bezpečnostnými opatreniami Slovnaftu, a.s..

Menšie zariadenia výroby sa môžu rozvíjať aj na navrhovaných plochách zmiešaného územia obchodu, služieb a výroby ako doplnková funkcia obytného alebo vybavenostného územia s osobitnými požiadavkami na kapacity, druh a dopady na životné prostredie vo vzťahu k prevažujúcej funkcii.

S rozvojom logistického parku sa uvažuje v MČ Vrakuňa v priestore severného vstupu na územie MČ.

Návrh územného plánu rešpektuje časť areálu poľnohospodárskej výroby v MČ Podunajské Biskupice.

Šport, voľný čas a rekreácia

Rozvoj športu, rekreácie a voľného času je navrhovaný:

- rešpektovaním a dobudovaním jestvujúcich športových areáloch v MČ,

- návrhom nových športových plôch vo Vrakuni vo väzbe na tok Malého Dunaja a zhodnotením rekreačného potenciálu priestoru Vrakunského lesíka,
- v navrhovanej lokalite Tretí diel - konečná etapa upravenia priestoru po ťažbe štrkov v stanovenom rozsahu.

Prírodné zázemie

tvoria územia:

- pozdĺž toku Malého Dunaja,
- priestor vzrastlej zelene lesného typu – Vrakunský lesík s návrhom stabilizácie a rozšírenia rekreačnej funkcie Vrakunského lesíka,
- lokalita vzrastlej zelene lesného typu s vodnou plochou severovýchodne od ÚČOV,
- lužné lesy pozdĺž toku Dunaja s významnou chránenou prírodnou rezerváciou Ostrov Kopáč,
- východne od trasy železnice na Štúrovo sa nachádza lokalita bývalého zdroja pitnej vody, ktorá má svojim charakterom význam biocentra.

Doprava a technická infraštruktúra

Doprava

Rozvoj dopravných systémov je navrhovaný:

- trasou diaľnice D4 (nultý dopravný okruh v úseku od štátnej hranice s Rakúskom (Kittsee) po štátnu hranicu s Rakúskom (Marchegg), ktorý sa dotýka územia juhovýchodného rozvoja vrátane mosta cez Dunaj a mimoúrovňových križovatiek s rýchlostnou cestou R7 (napojenie na stredný dopravný okruh mesta) a cestu I/63 Ulicou Svornosti.

Technická infraštruktúra

V rámci rozvoja systémov technickej infraštruktúry sa navrhuje :

- výstavba kompletnej technickej infraštruktúry v lokalitách nového územného rozvoja Horné diely, Lesný hon, atď.,
- dobudovanie TI v lokalitách Hrušov a Nová Vrakuňa,
- vybudovanie vodovodu DN 800 mm – prepojenie VZ Rusovce-Ostrovné lúčky-Mokraď a ČS Podunajské Biskupice,
- dobudovanie systému verejnej kanalizácie v južnej časti Podunajských Biskupíc,
- vybudovanie dažďových nádrží na odľahčeniach hlavných kanalizačných zberačov A, E, G pri Malom Dunaji,
- vymedzenie územnej rezervy pre výhľadové rozšírenie ÚČOV východným smerom z dôvodu očakávaného pripojenia sa ďalších sídiel v kontaktnom území mesta a nárokov na dobudovanie tretieho stupňa čistenia,
- zväčšenie kapacity RS plynu Lieskovská a zrušenie RS Podunajská,
- rozšírenie pripojenia do prenosovej sústavy SR realizáciou vedenia 1x400 kV Podunajské Biskupice – Gabčíkovo,
- prepojenie prenosovej ZVN a distribučnej sústavy VVN P. Biskupice – Petržalka III – Rakúsko,
- výstavba TR 11O/22 kV Ružinov v lokalite Popradská - Závodná s pripojovacím vedením VVN.

2. Mestské časti juhovýchodného rozvojového smeru mesta

2.1. MČ Bratislava – Vrakuňa

Návrh priestorového usporiadania územia

MČ Vrakuňa sa nachádza vo východnej časti mesta, je súčasťou vonkajšieho mesta a tvorí nástupnú bránu medzi vnútorným mestom a priestorom ťažiskových rozvojových sídelných osí a satelitov (Most pri Bratislave, Malinovo,..). Svojou urbánnou štruktúrou sa napája na vnútorné mesto – MČ Ružinov a časť vonkajšieho mesta – MČ Podunajské Biskupice.

Rozvoj MČ je limitovaný zo západnej strany trasou železnice, rezervou železničného prepojenia Letiska M.R. Štefánika Bratislava zo stanice Bratislava - ÚNS, diaľnicou D1, z východnej strany trasou železnice smer Štúrovo, zo severnej a severovýchodnej strany medzinárodným Letiskom M. R. Štefánika Bratislava a jeho rezervami. Rozvoj východným smerom je limitovaný ÚČOV a jej ochranným pásmom. Toto silne dopravnými a technickými stavbami limitované územie vystupuje navonok ako územie bez zásadných kompozičných a funkčných princípov.

Ťažiskovým priestorom MČ Vrakuňa je priestor styku starej a novej Vrakune pri Malom Dunaji, ktorý je miestom pre formovanie lokálneho centra mestskej časti v podobe občianskej vybavenosti v náväznosti na Malý Dunaj a jeho potenciál v oblasti športových aktivít. Ťažiskový priestor, tvoriaci potenciál pre centrum mestskej časti, je charakteristický prírodným zázemím – lesopark, Vrakunský lesík, tzv. zelený uzol v urbanizačnej kostre mesta spätý s tokom Malého Dunaja. Toto územie je územím s potenciálom pre dotvorenie centra mestskej časti v podobe občianskej vybavenosti s prírodným zázemím pre rekreačné a športové aktivity, poskytujúcim miesto pre oddych, vytvorenie promenády a zabezpečenie prepojenia mestských častí Ružinov – Vrakuňa – Podunajské Biskupice prostredníctvom cyklotrasy popri Malom Dunaji. Malý Dunaj v tejto polohe je „vodnou cestou“ prepájajúcou oblasť Prístav – Pálenisko (v svojej funkcii aj ako osobný prístav) so satelitnými obytnými centrami na východ od Bratislavy.

Návrh funkčného usporiadania územia

Ťažiskovou funkciou mestskej časti je bývanie. V časti južne od Malého Dunaja sú plochy viacpodlažnej zástavby dotvárané pozdĺž Kazanskej ulice plochami zmiešaného územia občianskej vybavenosti a bývania. Lokality severne od Malého Dunaja – Hrušov, sú navrhované pre rozvoj individuálnej bytovej výstavby s prevahou zelene záhrad. V oblasti za železnicou v smere Štúrovo, oblasť Horných dielov, Ráztočnej ulice je navrhovaný rozvoj individuálnej výstavby rodinných domov, obmedzený ochranným pásmom ÚČOV a hlukom z letiska.

V uzlovom priestore stretu starej a novej Vrakune je potenciál pre vytvorenie centra mestskej časti v podobe občianskej vybavenosti a polyfunkcie v náväznosti na Malý Dunaj a plochy športu. Cyklistickou trasou pozdĺž Malého Dunaja je toto centrum navrhované na prepojenie s MČ Ružinov.

V polohe nástupného priestoru do mestskej časti po Galvániho ulici a Vrakunskej ceste, v lokalite IV. kvadrantu Letiska M. R. Štefánika Bratislava a v predpolí západne od ÚČOV, je potenciál pre rozvoj podnikateľských aktivít formou zmiešaného územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných formou areálu Carga s objektmi samotného Carga, skladovými halami, distribučnými prevádzkami, administratívnymi objektmi, v kontakte s trasou II/572, s prislúchajúcou občianskou vybavenosťou.

Prírodný potenciál mestskej časti je v rámci zeleného uzlu sústredený do polohy Vrakunského lesíka ako výrazného fenoménu mestskej časti a pozdĺž toku Malého Dunaja. Územie SV od ÚČOV s jazierkom je určené pre revitalizáciu na rekreačné účely v prírodnom prostredí. Záhradkárske osady sa zachovávajú v lokalite západne od ÚČOV pri železničnej trati a v južnej časti lokality Horné Diely.

2.2. MČ Bratislava – Podunajské Biskupice

Návrh priestorového usporiadania územia

Územie MČ sa nachádza v juhovýchodnej časti mesta ako súčasť vonkajšieho mesta. Napája sa na vnútorné mesto - MČ Ružinov a svojou sídelnou štruktúrou sa na severe územia napája na MČ Vrakuňa, s ktorou navonok charakterom svojej štruktúry vystupuje ako jednotný celok.

Rozvoj mestskej časti je zo západnej strany limitovaný areálom a ochranným pásmom zariadenia petrochemického závodu Slovnaft, a.s., produktovodom vedúcim do Slovnaftu, z východnej strany je rozvoj limitovaný železničnou traťou v smere Štúrovo a jej OP. Rozvoj MČ je limitovaný ja PHO existujúceho poľnohospodárskeho družstva, OP vodného zdroja Podunajské Biskupice, trasou navrhovaného nultého dopravného okruhu (diaľnica D4) a hlukovým pásmom letiska.

Ťažiskové priestory rozvoja mestskej časti sú tvorené troma líniovými priestormi. Územie MČ ako územie juhovýchodného rozvojového smeru vytvára južnú vstupnú bránu do mesta južnou komunikačnou magistrálou, ul. Svornosti, ktorá je jediným prepojením mesta na južnú časť Slovenska a na obce v zázemí mesta Rovinka, Dunajská Lužná, ďalšie sídla vrátane na terciárneho jadra Bratislavského regiónu Šamorín, ktoré sa stávajú novými rozvojovými plochami pre individuálnu bytovú výstavbu a rekreačné zázemie regionálneho charakteru. Samotná mestská časť sa rozvíja v dvoch osiach. Pozdĺž Kazanskej ulice sa rozvíja základňa aktivít mestského charakteru občianskej vybavenosti a polyfunkcie s viacpodlažnou bytovou zástavbou. V rámci tejto výstavby je v križovaní Kazanskej a Uzbeckej ulice navrhované dobudovanie centra mestskej časti, vytvorenie identifikačného uzlového priestoru. Pozdĺž osi tvorenej Uzbeckou ulicou sa južným smerom rozprestiera oblasť IBV s prevažujúcim charakterom záhrad, v oblasti okolo Biskupickej a Komárovskej ulice s historickým až vidieckym charakterom.

Návrh funkčného usporiadania územia

Z hľadiska funkčného systému bývania sa stabilizované plochy viacpodlažného bývania navrhujú na dobudovanie formami polyfunkčnej zástavby, pozdĺž Kazanskej ulice a doplnením občianskej vybavenosti lokálneho charakteru. Málopodlažné formy bývania a individuálna bytová výstavba sú navrhované v lokalite Lesný hon.

Funkcia občianskej vybavenosti je navrhovaná v lokalite centra mestskej časti v uzlovom priestore križovania Kazanskej a Uzbeckej ulice aj v podobe polyfunkčných stavieb s parterom intenzívne riešeným pre funkcie OV za účelom vytvorenia chýbajúceho centra mestskej časti. V lokalitách nástupu do mestskej časti sú navrhované plochy občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu. Jedná sa o priestor tzv. južnej brány, v lokalite Lesný hon pri križovaní diaľnice D4 a ul. Svornosti a priestor nástupu do MČ z MČ Ružinov pri uzlovom priestore križovania ul. Svornosti a Slovnaftskej ulice.

Lokality východne od areálu Slovnaft a.s. pozdĺž Lieskovskej cesty a ulice Svornosti v rámci ochranného pásma areálu Slovnaft sú navrhované na transformáciu pre podnikateľské aktivity výrobných a nevýrobných služieb, distribúcie a skladových prevádzok. V lokalite pri Lieskovskej cesta sa rešpektuje existujúci areál poľnohospodárskeho družstva.

V rámci mestskej časti sa zachovávajú existujúce plochy športu. Navrhované plochy pre rekreáciu a šport sa nachádzajú v lokalite Tretí diel, úpravou okolia vzniknutého bagroviska po ťažbe štrkov.

Prírodný potenciál mestskej časti okrem intenzívnej zelene záhrad v rámci stabilizovaných plôch IBV a biocentra v okolí bývalého vodného zdroja, je v lokalite pozdĺž toku Dunaja, kde je možnosť individuálnej rekreácie vo voľnej prírode lužných lesov.

5.4.6. Južný a juhozápadný rozvojový smer

1. Urbanistická koncepcia rozvoja južnej časti mesta

Južný rozvojový smer mesta tvoria ťažiská území ***Mestských častí Bratislava - Petržalka, Jarovce a územia Mestských častí Bratislava - Rusovce a Čunovo.***

Základné princípy a návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Ťažisko a zároveň východisko rozvoja zadunajskej časti mesta tvorí priestor vymedzený nábrežím Dunaja a Einsteinovou ulicou. Tento priestor s už vybudovaným viacúčelovým výstavným areálom a areálmi historickej i novodobej zástavby vo väzbe na historický park Sad J. Kráľa a s jedinečným potenciálom územia medzi Starým a Prístavným mostom pre realizáciu nového „ city“ je v návrhu územného plánu poňatý ako časť ***celomestského centra*** dotvárajúca Bratislavu ako

metropolu na Dunaji. Optimálne väzby nového centra na ľavobrežnú časť jestvujúceho historického centra umocňuje i stavba mosta Apollo.

V urbanistickej kompozícii ***celomestského centra***, lineárneho urbanistického útvaru, súbežne s hranou toku Dunaja, vybiehajúceho v priestore Jantárovej cesty do ťažiskového južného smeru rozvoja a v priestore Viedenskej do nového juhozápadného smeru rozvoja mesta, ťažisko nových kompozičných zámerov sa sústreďuje do priestoru medzi Starým mostom a Prístavným mostom. Priestor je koncipovaný ako urbanistické štruktúry dvihnuté na úroveň hrádze (podmienka ich vnímania z ľavobrežnej časti nábrežia a priľahlých priestorov CMC), s ústredným „zeleným námestím" (biologicky hodnotným verejným parkom) s potenciálom lokalizácie dominánt s výškou limitovanou len požiadavkami prevádzky medzinárodného Letiska M. R. Štefánika Bratislava (vodorovná prekážková rovina). V priestorovom usporiadaní výškových a hmotovo-priestorových dominánt je potrebné rešpektovať diagonálny priehľad na Bratislavský hrad a vedutu historického mesta v smere z nájazdov na Prístavný most a most Apollo.

V hmotovo-priesorovom dobudovaní v západnej časti územia vrátane južnej hrany Einsteinovej ulice je žiaduce rešpektovať priehľady na historickú panorámu mesta v priestore nájazdov na Most SNP.

Historický park S. J. Kráľa vytvára špecifický kompozičný prvok urbanistickej kompozície pravobrežnej časti celomestského centra – striedanie prírodných prvkov s prvkami silne urbanizovanými (Pečniansky les- VVZ- Sad. J. Kráľa - centrum medzi Starým mostom a mostom Apollo – zeleň inundácie popri Prístavnom moste (Soví les).

Územie pravobrežnej časti celomestského centra v celej komplexnosti vnímania jednotlivých prvkov jeho kompozície umožňuje vytvoriť novodobý obraz Bratislavy ako významnej metropoly Európy a Podunajska.

Osobité predĺženie významného priestoru predstavuje priestor ***Viedenskej cesty***. Jeho rozvoj zo severnej strany je limitovaný PHO vodného zdroja Pečniansky les a ochranou prírody. Preto je navrhovaná iba čiastočná zástavba vo väzbe na navrhovanú revitalizáciu Pečnianskeho ramena, priestorovo i funkčne regulovaná.

Centrotvorné štruktúry sú navrhované južne od Viedenskej cesty, paralelne s jej trasou. Na priestory celomestského až nadmestského významu sa navrhuje nadviazať smerom južným štruktúrou zahraničných zastupiteľských úradov (diplomatická štvrť) s rešpektovaním ich špecifických lokalizačných požiadaviek vrátane zodpovedajúceho vybavenia. Lokalizácia diplomatickej štvrte môže mať vo výhľade pozitívny účinok na jestvujúce zhodnotenie územia medzi Kaukazskou a Kopčianskou ulicou s víziou postupnej prestavby jestvujúcich výrobných areálov na reprezentačné mestotvorné funkcie vo väzbe na Železničnú stanicu Petržalka (v návrhovom období územného plánu nie je možné uvažovať s radikálnou prestavbou územia).

Priestorové usporiadanie - ťažiskové priestory

Ťažiskový líniový priestor rozvoja v južnom smere mesta tvorí priestor **Jantárovej cesty** ako chrbtica urbanizovaného prostredia MČ Petržalky, vychádzajúca z pravobrežnej časti celomestského centra.
Tento priestor vrátane predĺženia Jantárovej cesty pokračuje južne do lokality Janíkov dvor a do priestoru navrhovanej novej mestskej štvrte v medzipriestore mestských častí Petržalka - Jarovce.
Na území Petržalky i v navrhovanom južnom rozvoji je zachovaný systém radiál a priečnych prepojení (miestnych „okruhov") so striedajúcim sa spoločenským a dopravným významom. V návrhu územného plánu sa uplatňuje zvyšovanie mestotvornosti radiál i okruhov (napr. priestor Kopčianskej, Panónskej, Rusovskej, Pajštúnskej - Kutlíkovej)v súčasnosti zastavanom i v rozvojovom území.

Uzlové priestory v južnom smere sa nachádzajú v križovaní ťažiskovej mestskej triedy Jantárová cesta s priečnymi komunikáciami. Najvýznamnejšie uzlové priestory sú v križovaní Jantárovej s Einsteinovou, Rusovskou a Starohájskou, Pajštúnskou - Kutlíkovou a s Betliarskou. Vrcholia v urbanizovaných priestoroch pozdĺž Jantárovej cesty vo väzbe na navrhované stanice nosného systému MHD – špeciálna dráha. Pokračujú vo väzbe na stanicu nosného systému MHD – špeciálna dráha v Janíkovom dvore ako východzie pre priečne napojenie navrhovaných areálov dopravy a polyfunkčného mestského prostredia zo západnej strany a rozvoj mestskej štruktúry z východnej strany predĺženej Jantárovej cesty. Rovnaký prístup je uplatnený v návrhu urbanistickej koncepcie rozšírenia mestských štruktúr smerom južným, kde navrhované ťažiskové uzly vo väzbe na ďalšie dve potenciálne stanice nosného systému MHD – špeciálna dráha sú zároveň uzlovými priestormi hlavných priečnych väzieb a vstupov do navrhovaného rozvoja obytných a polyfunkčných štruktúr nového mestského prostredia západne a východne od ústredného líniového priestoru.

Nosnú chrbticu urbanistickej kompozície mestskej časti Petržalka predstavuje dodnes nedobudovaný priestor **Jantárovej cesty**. Daný priestor, do ktorého sú orientované hlavné vstupy do zrealizovaných obytných štvrtí Petržalky, nesie v sebe potenciál pre vybudovanie spoločensky najatraktívnejšieho verejného prostredia vrátane chýbajúcich typických prvkov mestskej štruktúry (bloková zástavba, námestia).

Identifikačným prvkom urbanistickej kompozície usporiadania mestotvornej štruktúry Petržalky je jej jedinečný prírodný prvok Chorvátske rameno. V návrhu územného plánu je v rámci ťažiskového priestoru uplatnené striedanie urbanizovaného územia v staniciach nosného systému MHD – špeciálna dráha a prírodného prostredia Chorvátskeho ramena v medzipriestoroch.

V jednotlivých urbanizovaných úsekoch hlavnej kompozičnej osi je v návrhu ÚPN vytvorený potenciál pre lokalizáciu výškových a hmotovo–priestorových dominánt s úlohou členiť ústredný priestor a zdôrazniť hlavné nástupy do nadväzných obytných štruktúr.

Rovnako je žiadúce komponovať a zdôrazniť aj uzlové priestory hlavných dopravných vstupov do obytného územia z radiál dopravného významu – Panónska a Dolnozemská cesta.

Priestor *Janíkovho dvora* je od kompaktnej zástavby Petržalky oddelený dopravným koridorom Panónskej cesty. Navrhovaná nová mestská štruktúra je oddelená od Janíkovho dvora zeleným pásom vedení trás nadradenej TI a územnou

rezervou koridoru pre ropovod a produktovody Schwechat - Slovnaft.

Základné kompozičné princípy usporiadania MČ Petržalka sú uplatnené aj v novonavrhovanej štruktúre v ***medzipriestore Petržalka – Jarovce*** s dominujúcim ústredným mestotvorným priestorom ukončeným v navrhovanom zelenom páse (cintorín, šport a rekreácia v prírodnom prostredí s vodnými plochami). Vo výškovom usporiadaní navrhovanej zástavby je zohľadnená požiadavka postupného prechodu urbanizovaného prostredia do voľnej krajiny.

V urbanistickej koncepcii južného smeru rozvoja si historicky sa rozvíjajúca zástavba mestských častí Jarovce , Rusovce , Čunovo zachováva charakter solitérov s vlastnými centrálnymi uzlovými priestormi. Na celomestské centrum sú mestské časti napojené prostredníctvom štátnej cesty I/2 (cez Rusovce ako Balkánska ul.).

Ťažiskový priestor Rusoviec (historické šošovkovité námestie) tvorí súčasť hlavnej rozvojovej trasy, centrá Jaroviec a Čunova sa naň napájajú osobitnými komunikačnými prepojeniami.

Rozvoj historickej časti Jaroviec je od navrhovanej novej mestskej štvrte oddelený dopravným koridorom navrhovanej trasy nultého dopravného okruhu (diaľnica D4) a pásom zelene s rôznou funkčnou náplňou, prepájajúcou jestvujúce i navrhované plochy prírodného prostredia v prihraničnom území so zeleňou Dunajských luhov pri Jarovskom ramene.

Osobitné postavenie v urbanistickej koncepcii priestorového usporiadania územia má územie v priamej väzbe na ***Dunaj*** – od pravobrežnej časti celomestského centra až po hranice s Maďarskom. Návrh územného plánu zhodnocuje danosti územia pre urbanizáciu v rámci zodpovedajúcich funkcií verejných parkov v CMC, športových rekreačných areálov v prírodnom zázemí chráneného územia i v inundácii.

Dominantným prvkom urbanistickej kompozície a obrazu Dunajských nábreží, okrem striedajúcich sa urbanizovaných a zelených priestorov pravobrežnej časti celomestského centra, zostáva prírodný charakter krajiny a prírodná veduta zachovaných a dotvorených priestorov Dunajských luhov.

Funkčné využitie územia

Bývanie

Rôzne formy viacpodlažného a málopodlažného hromadného bývania sú navrhované:

- zhodnotením disponibilných plôch v zastavanom území s požiadavkou uplatnenia chýbajúcej občianskej vybavenosti min. v parteri objektov v MČ Petržalka,
- hromadné viacpodlažné plochy s prevahou bývania v lokalite Janíkov dvor a v severnej časti rozvojového územia Petržalka – Jarovce,
- na rozvojových plochách s návrhom zmiešaného územia občianska vybavenosť – bývanie a ako doplnková funkcia plôch navrhovaných plôch občianskej vybavenosti najmä v lokalitách :

v polohe celomestského centra, v priestore južne od Viedenskej cesty, v priestore hlavnej mestskej triedy Jantárová ulica,
v Janíkovom dvore v MČ Petržalka,
v ťažiskových priestoroch novej obytnej štvrte–Petržalka – Jarovce,
málopodlažné formy hromadného bývania v priestoroch napájajúcich solitérne mestské časti na hlavnú prevádzkovú os smerom do centra mesta,

- pre rôzne formy rodinného bývania vo východnej časti územia Janíkov dvor, v západnej a južnej časti rozvojového územia Petržalka – Jarovce a vo väzbe na v súčasnosti zastavané územia Jaroviec, Rusoviec a Čunova.

Občianska vybavenosť

Plochy občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významy sú navrhované:

- do všetkých ťažiskových priestorov MČ Petržalka:
  ako dotváranie pravobrežnej časti celomestského centra, ťažiskových priestorov hlavnej mestskej triedy v jestvujúcom i rozvojovom území,
- v nástupných priestoroch do obytného územia z dopravných radiál a nástupných priestorov do špecifických zón (výrobných, športovo-rekreačných),
- pre rozvoj špecifických areálových zariadení:

v západnej časti rozvoja Petržalky (navrhovaná diplomatická štvrť),
v severnom a východnom rozvoji MČ Jarovce,
ako vybavenostné centrá rozvoja územia v MČ Rusovce,
ako dotvorenie hlavného dopravného nástupu a nového centra vybavenosti športovo-rekreačného areálu v Čunove,

- ako súčasť už uvedených zmiešaných plôch občianska vybavenosť – bývanie,
- špecifické zariadenia ako súčasť zmiešaných plôch obchod, výrobné a nevýrobné služby:

na plochách v dotváraní priestoru Panónskej cesty, v západnej časti južného smeru rozvoja a v západnej časti územia navrhovanej novej mestskej štvrte Petržalka – Jarovce,
v severnej časti rozvojového územia dnešných Jaroviec ako odclonenie navrhovaného rozvoja obytného územia od dopadov trasy navrhovaného nultého dopravného okruhu (diaľnica D4),

- v severnej časti Rusoviec za železnicou,
- ako zhodnotenie a dotvorenie južného nástupu na územie mesta z Maďarska (potenciálne regionálne obslužné centrum).

Plochy občianskej vybavenosti viazanej na bývajúce obyvateľstvo sú navrhované vo väzbe na navrhovaný rozvoj obytného územia vo všetkých mestských častiach južného smeru rozvoja mesta.

Výroba a distribúcia

Priemyselná výroba a zariadenia distribúcie sú rešpektované v jestvujúcich zaradeniach v západnej časti Petržalky s

požiadavkou na zvyšovanie kvality výrobného prostredia.

Návrh rozvoja menších zariadení výrobných služieb je saturovaný aj na horeuvedených zmiešaných plochách obchod, výrobné a nevýrobné služby.

Poľnohospodárska výroba je zachovaná v jestvujúcom PD Rusovce západne od železničnej trate.

Šport, voľný čas a rekreácia

Intenzívne plochy športu a rekreácie pre saturovanie nárokov jestvujúceho územia Petržalky so saturovaním nárokov aj obyvateľov najmä MČ Staré mesto, saturovaním nárokov obyvateľov MČ Jarovce Rusovce a Čunova s celomestským významom i s uplatnením v domácom i zahraničnom cestovnom ruchu (orientovanom najmä na vodné športy a rekreáciu pri vode) sú navrhované:

- západne a južne od ČOV v Petržalke,
- vo východnej časti Jaroviec a v priestore Jarovského ramena,
- v južnej časti Čunova ako areál vodných športov a rekreácie pri vodnom diele Zdrž Hrušov,
- ako plochy športu a rekreácie vo väzbe na rozvoj obytného územia vo všetkých mestských častiach južného rozvoja mesta.

V ÚPN sú rešpektované jestvujúce športové a rekreačné areály v Petržalke, v MČ Jarovce, Rusovce a Čunovo.

Športové a voľnočasové aktivity ako kryté prípadne kryté viacúčelové zariadenia sú zahrnuté aj v navrhovaných plochách občianskej vybavenosti.

Prírodné zázemie

V ÚPN sa prinavracajú hodnoty prírodného prostredia Podunajska a navrhovaný rozsah a spôsob urbanizácie vybraných priestorov je požadovaný následne rozpracovať tak, aby boli rešpektované biologické hodnoty územia (biokoridor provincionálneho významu).

Rekreačné zhodnotenie prírodného prostredia Dunajských luhov ako rekreácia v zeleni s minimalizáciou urbanistických zásahov do prírodného prostredia je navrhované najmä na plochách inundácie vo všetkých troch mestských častiach vrátane športovo – rekreačných areálov Jarovské rameno a pri vodnom diele v Čunove.

V MČ Jarovce sa navrhujú plochy rekreácie v zeleni pri novonavrhovaných vodných plochách ako súčasť zeleného pásu severne od nultého dopravného okruhu (diaľnica D4) a vo väzbe na navrhovanú novú vodnú plochu v rámci športovo-rekreačného areálu Jarovské rameno

V mestskej časti Rusovce sú navrhované menšie lokality i v rámci lužných lesov za Rusovským kanálom s dotvorením areálu Rusovského jazera.

Doprava a technická infraštruktúra

Doprava

Najvýznamnejšie navrhované dopravné stavby, ktoré okrem už ukončenej realizácie trás diaľnic D1 a D2 a mosta APOLLO ovplyvnia urbanistické zhodnotenie a prevádzkové usporiadanie územia južného smeru rozvoja sú:

- nultý dopravný okruh (diaľnica D4) v úseku od štátnej hranice s Rakúskom (Kittsee) po štátnu hranicu s Rakúskom (Marchegg) so šiestym mostom cez Dunaj,
- vybudovanie nosného systému MHD – špeciálna dráha v MČ Petržalka s jeho navrhovaným predĺžením do rozvojového medzipriestoru Petržalka – Jarovce a duálnym cieľovým riešením,
- dopravné zariadenia pre rozvoj nosného systému a doplnkové systémy MHD v západnej časti Janíkovho dvora,
- následné podrobnejšie rozpracovanie navrhovaných podmieňujúcich dopravných stavieb pre rozvoj územia v súlade s požadovaným následným zabezpečením podrobnejších územnoplánovacích dokumentov na úrovni ÚPN jednotlivých zón,
- vybudovanie nových diaľničných križovatiek: pri Vyšehradskej ul. a pri Čunove,
- vybudovanie mimoúrovňového pripojenia západného rozvoja pri areáloch TESCO (Carrefour).

Technická infraštruktúra

V rámci rozvoja systémov technickej infraštruktúry sa navrhuje :

- výstavba kompletnej technickej infraštruktúry v lokalitách nového územného rozvoja : v medzipriestore Petržalka – Jarovce, oblasti Janíkov dvor, pravobrežnej časti CMC Petržalka, mestských častí Jarovce, Rusovce, Čunovo, v športovo-rekreačných areáloch pri ČOV Petržalka, pri Jarovskom ramene a pri VD Čunovo,
- výstavba nového kanalizačného zberača D, podmieňujúceho územný rozvoj v západnej časti Petržalky, v Janíkovom dvore a medzipriestore Petržalka – Jarovce,
- dobudovanie kanalizácie v Rusovciach, Jarovciach a Čunove,
- dobudovanie pravobrežnej protipovodňovej ochrannej línie, vrátane výhľadového rozšírenia koryta Dunaja odkopom pravého brehu na úseku Sad J. Kráľa – Soví les. Inundácia má plniť svoju prioritnú funkciu v odvádzaní povodňových prietokov,
- výstavba hydraulickej clony okolo Sadu Janka Kráľa a pri západnom okraji CMC Petržalka na ochranu zástavby proti priesakovým (vnútorným) vodám,
- výstavba nových transformovní Petržalka III (400 kV a 110 kV) a Petržalka – centrum, vrátane prepojovacích vedení VVN s prepojením na nadradenú sústavu. Zrušenie vedenia VVN cez Lúky a ponad jazero Veľký Draždiak,
- výstavba novej transformovne TR Petržalka – TEN-T, vrátane jej 2 x 110 kV káblového pripojenia,

- výstavba nového vedenia ZVN v smere z TR Petržalka III do Rakúska (zámer spoločný s JZ rozvojom),
- vybudovanie vedenia VTL plynovodu z Mlynskej doliny cez Pečniansky les a Einsteinovu ulicu, vrátane podchodu Dunaja nad Mostom Lafranconi. Alternatívne prepojenie na VTL pri Slovnafte, s podchodom Dunaja východne od ČOV Petržalka,
- dobudovanie medzištátneho VTL plynovodu Kittsee – Petržalka (na rakúskej strane) a sfunkčnenie celej jeho trasy (zámer spoločný s JZ rozvojom),
- chránenie územnej rezervy koridoru pre realizáciu ropovodu a produktovodov Schwechat - Slovnaft južne od Janíkovho dvora a ČOV (spoločné s JZ rozvojom),
- výstavba novej RS plynu v lokalite Panónska – Dolnozemská, premiestnenie RS v Jarovciach.

2. Urbanistická koncepcia rozvoja juhozápadnej časti mesta

Juhozápadný rozvojový smer mesta tvoria ***prihraničné územia Mestských častí Bratislava Petržalka a Jarovce.***

Základné princípy a návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Odstránením bariéry pohraničného územia v 90-tych rokoch minulého storočia sa zmenilo vnímanie dotknutého prostredia z hľadiska prirodzených rozvojových možností mesta s dôsledným zhodnotením jeho rozvojového potenciálu a s prinavrátením historických vzťahov a väzieb so susedným rakúskym územím. Začína sa pripravovať rozvoj mesta v jeho tzv. 4. kvadrante.

Juhozápadný smer rozvoja zahŕňa obnovenie územných a prevádzkových vzťahov s priľahlými sídlami na rakúskom území v ich historických smeroch a polohách, prerušených v roku 1939 anektovaním území do Veľkonemeckej ríše a neskôr vznikom „železnej opony“ v období socialistického vývoja nášho štátu.

V budúcnosti potenciálne prijatie idey vybudovania obtokového kanála ako technického i ekologického riešenia priestoru spoločných záujmov Bratislavy a priľahlých rakúskych obcí ovplyvní aj definitívnu urbanizáciu dotknutého územia. Môže poskytnúť nové dimenzie rozvoja mestskej štruktúry vo väzbe na nový vodný tok.

Juhozápadný rozvojový smer Bratislavy – rozvoj územia pozdĺž štátnej hranice s Rakúskom s ťažiskovým mestotvorným priestorom nadväzujúcim Viedenskou cestou na pravobrežnú časť celomestského centra, nesie v sebe viaceré uzlové body napojenia na rakúske zázemie:

- uzlový priestor Berg,
- uzlový priestor Petržalka – Kittsee (potenciálne pokračovanie „petržalského korza“ až do Kittsee),
- uzlový priestor Jarovce - Kittsee (návrh špičkového technologického parku a vstupy do rekreačných plôch vo väzbe na Bažantnicu).

Okrem uzlových priestorov s významom vstupov na územie mesta zo zahraničného zázemia sa v ťažiskovej juhozápadnej osi navrhujú uzly vzájomných vzťahov priestorového napojenia na jestvujúcu i navrhovanú mestskú štruktúru západnej časti územia časti Petržalka a navrhovaný rozvoj v medzipriestore Petržalka - Jarovce . Uzlové priestory sa viažu najmä na body prevádzkového prekonania priestorovej bariéry – trasa diaľnice D 2:

- nová rozvojová radiála - Bratská,
- nová rozvojová radiála – Kopčianska,
- nová rozvojová radiála – napojenie ponad diaľnicu na jestvujúci nadjazd do Budatínskej,
- nová rozvojová radiála – navrhované nové prepojenie do Vyšehradskej ulice.

Základné princípy a návrh urbanistickej kompozície a dotvárania obrazu mesta

V ÚPN sa zohľadňuje kompozičný princíp lineárnej štruktúry celomestského centra, v danom prípade špecificky paralelne s Viedenskou cestou (pokračovanie novonavrhovanej mestskej štruktúry južne od Viedenskej cesty v priestore Kapitulského poľa). Z nej vychádza novonavrhovaná radiála – ťažiskový priestor kompozičných vzťahov juhozápadného rozvojového smeru s urbanizáciou prerušovanou prienikom zelene prihraničného územia až do priestoru mestskej triedy. Priestor je opticky zo severných pohľadov ukončený navrhovaným prírodným prostredím rozsiahleho rekreačného areálu vo väzbe na chránenú lokalitu Bažantnica. Z južnej strany sa navrhuje dotvoriť obraz územia hmotovo-priestorovou skladbou špičkového technologického centra s priestorovým zdôraznením jeho reprezentačného a prevádzkového centra.

Návrh funkčného a prevádzkového usporiadania územia

Bývanie

V komplexnom zhodnotení územia novej rozvojovej radiály mesta, na pravom brehu Dunaja v súlade so zámermi rozvoja mestskej časti Petržalka, sú uplatnené v zodpovedajúcich polohách všetky formy rozvoja bývania.

S ponukou plôch bývania pre saturovanie nárokov obyvateľov uvažujú v súčasnosti aj priľahlé sídla na rakúskom území.

Občianska vybavenosť

Občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu je v návrhu sústredená:

- do priestorov nástupov na územie mesta z rakúskeho územia,
- do uzlových bodov prepojenia na štruktúry južného smeru rozvoja mesta,
- v nástupných priestoroch navrhovaných areálov výroby, športu a rekreácie,
- v navrhovaných zmiešaných plochách občianska vybavenosť – bývanie a špecifické zariadenia najmä prechodného ubytovania aj v navrhovaných plochách pre rozvoj obchodu, výrobných a nevýrobných pozdĺž trasy diaľnice D2 a ako súčasť vybavenia navrhovaného špičkového technologického parku Jarovce – Kittsee.

Občianska vybavenosť viažuca sa na bývajúce obyvateľstvo je navrhovaná vo väzbe na rozvoj obytného územia.

Výroba a distribúcia

Na území juhozápadného rozvoja mesta je v ~~návrhu~~ ÚPN zohľadnený rozvoj výrobných funkcií v súlade s rozvojom hospodárskej základne Bratislavského kraja – špičkový technologický park Jarovce – Kittsee v prihraničnom území s Rakúskom pri trase diaľnice D4 a plochy výroby, na území Petržalky západne od trasy diaľnice D2.

Pre lokalizáciu menších výrobných zariadení sa vytvára územný potenciál v hore uvedených zmiešaných plochách obchodu výrobných a nevýrobných, služieb.

Dochádza k výraznejšej zmene konverziou bývalého areálu výroby Matador na novú mestskú štruktúru.

Šport, voľný čas a rekreácia

Juhozápadný rozvojový smer je zhodnotený aj pre rozvoj športových a rekreačných plôch v území v dotyku s chránenou Bažantnicou. Svojou rozlohou vytvára potenciál okrem iného aj pre lokalizáciu špičkového plnohodnotného golfového ihriska vrátane jeho vybavenia na medzinárodnej úrovni.

Prírodné zázemie

Hore uvedený rozvoj rekreačných aktivít v prírodnom prostredí znamená zároveň vybudovanie nového priestoru prírodného charakteru s potenciálom prepojenia prírodných prvkov na Rakúskom území od Dunaja cez navrhované územie v dvoch smeroch opäť k toku Dunaja:

- severne prostredníctvom zelene ochranného koridoru pre ropovody a produktovody Slovnaft – Schwechat,
- južne prostredníctvom navrhovaného zeleného pásu pod navrhovanou novou mestskou štvrťou Petržalka – Jarovce až do areálu vo väzbe na Jarovské rameno.

V ÚPN je v zásade rešpektovaná zeleň Pečnianskeho ramena (ochrana prírody a PHO vodného zdroja Pečniansky les). V lokalite sa navrhuje revitalizácia prírodného prostredia väčane revitalizácie Pečnianskeho ramena Dunaja.

Doprava a technická infraštruktúra

Doprava

V riešení dopravných zariadení, ktoré ovplyvňujú funkčné zhodnotenie územia a jeho prevádzkové usporiadanie je dôležitý najmä návrh dopravného riešenia prekonania bariéry trasy diaľnice D2 pre prepojenie území južného a juhozápadného rozvoja.

V predchádzajúcom období sa po vzájomnej dohode s rakúskymi partnermi koncepčne vylúčili nároky na lokalizáciu prechodovej železničnej stanice pri hraničnom prechode súbežne s Kopčianskou ulicou.

Vybudované železničné prepojenie Petržalka – Kittsee má dostatočné kapacity i na žiaduce napojenie z rakúskej strany navrhovanej modernizácie trate Viedeň – Wolfsthal – Železničná stanica Petržalka.

Technická infraštruktúra

V rámci rozvoja systémov technickej infraštruktúry sa navrhuje :

- výstavba kompletnej technickej infraštruktúry v lokalitách nového územného rozvoja pozdĺž JZ radiály, na Kapitulskom poli, v území západne od diaľnice D2 po štátnu hranicu, v lokalite technologického parku Jarovce – Kittsee,
- výstavba kanalizačného zberača D, ako podmieňujúcej stavby pre územie južného a JZ rozvoja ,
- výstavba novej transformovne Petržalka – západ a jej prepojenie na distribučnú sústavu VVN,
- výstavba medzištátnej trasy vedenia ZVN 2x400 kV z TR Petržalka III do Rakúska južne od Petržalky (zámer spoločný s južným rozvojom)
- chránenie územnej rezervy koridoru pre výstavbu ropovodu a produktovodov Schwechat - Slovnaft medzi Bažantnicou a štátnou hranicou a v jeho pokračovaní (zámer spoločný s južným a východným rozvojom),
- dobudovanie medzištátneho VTL plynovodu Kittsee - Petržalka (potrebné na rakúskej strane) a sfunkčnenie celej jeho trasy (zámer spoločný s južným rozvojom).

3. Mestské časti južného a juhozápadného rozvojového smeru mesta

3.1. MČ Bratislava – Petržalka

Návrh priestorového usporiadania

Ťažiskový líniový priestor rozvoja tvorí priestor trasy Jantárovej cesty ako chrbtice urbanizovaného prostredia MČ Petržalky, vychádzajúca z pravobrežnej časti celomestského centra.
Ťažiskový mestotvorný priestor vrátane predĺženia Jantárovej cesty pokračuje južne do lokality Janíkov dvor a do priestoru navrhovanej novej mestskej štvrte v medzipriestore mestských častí Petržalka - Jarovce.

Nosnú chrbticu urbanistickej kompozície mestskej časti Petržalka predstavuje dodnes nedobudovaný priestor Jantárovej cesty. Daný priestor, do ktorého sú orientované hlavné vstupy do zrealizovaných obytných štvrtí Petržalky, nesie v sebe potenciál pre vybudovanie spoločensky najatraktívnejšieho verejného prostredia vrátane chýbajúcich typických prvkov mestskej štruktúry (bloková zástavba, námestia).

Identifikačným prvkom urbanistickej kompozície usporiadania mestotvornej štruktúry Petržalky je jej jedinečný prírodný prvok Chorvátske rameno. V návrhu územného plánu je v rámci ťažiskového priestoru uplatnené striedanie urbanizovaného územia v staniciach nosného systému MHD – špeciálna dráha a prírodného prostredia Chorvátskeho ramena v medzipriestoroch.

Na území Petržalky i v navrhovanom južnom rozvoji v medzipriestore Petržalka – Jarovce je zachovaný systém radiál a priečnych prepojení (miestnych „okruhov“) so striedajúcim sa spoločenským a dopravným významom. V návrhu územného plánu sa uplatňuje zvyšovanie mestotvornosti radiál i okruhov (napr. priestor Kopčianskej, Panónskej, Rusovskej, Pajštúnskej - Kutlíkovej) a ako aj v rozvojovom území.

Priestor Janíkovho dvora je od kompaktnej zástavby Petržalky oddelený dopravným koridorom Panónskej cesty. Navrhovaná nová mestská štruktúra je oddelená od Janíkovho dvora zeleným pásom vedení trás nadradenej TI, územnou rezervou pre t. č. pripravovanú realizáciou prepojenia pertochemických areálov Slovnaft –Schwechat trasou ropovodov a neskôr aj produktovodov.

Dominantným prvkom urbanistickej kompozície a obrazu Dunajských nábreží, okrem striedajúcich sa urbanizovaných a zelených priestorov pravobrežnej časti celomestského centra, zostáva prírodný charakter krajiny a prírodná veduta zachovaných a dotvorených priestorov Dunajských luhov.

Návrh funkčného využitia územia

V funkčnom a prevádzkovom usporiadaní v súčasnosti zastavaného územia sa navrhuje predovšetkým jeho dobudovanie a zhodnotenie potenciálu o doplnenie zástavby so súčasným uplatnením humanizácie prostredia.

Na rozvojových plochách v MČ Petržalka sa návrh sústreďuje predovšetkým na zodpovedajúce funkčné a prevádzkové riešenie chýbajúcich ťažiskových mestotvorných priestorov, na zhodnotenie potenciálu územia prírodného prostredia pozdĺž toku Dunaja a atraktivít prostredia vo väzbe a južne od Viedenskej cesty.

Navrhovaný rozvoj v medzipriestore Petržalka – Jarovce v funkčnom zhodnotení a prevádzkovom usporiadaní územia vychádza z princípu komplexného riešenia polyfunkčnej mestskej štruktúry vrátane zariadení s ponukou širokej škály pracovných príležitostí, s ponukou rôznorodej štruktúry obytného územia, zariadení pre voľnočasové aktivity a zodpovedajúcich, biologicky hodnotných plôch verejnej zelene s návrhom nových vodných plôch.

V komplexnom zhodnotení územia sú uplatnené všetky formy rozvoja bývania hlavne v polohách:
- disponibilných plôch v zastavanom území MČ,
- na rozvojových plochách v polohe celomestského centra, južne od Viedenskej cesty, Jantárová cesta, v Janíkovom dvore,
- v ťažiskových priestoroch novej obytnej štvrte–Petržalka – Jarovce,

Plochy občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významy sú navrhované v pravobrežnej časti celomestského centra, ťažiskových priestoroch Jantárovej, v nástupných priestoroch do obytného územia z dopravných radiál a nástupných priestorov do špecifických zón:
- v západnej časti rozvoja Petržalky (navrhovaná diplomatická štvrť),
- v dotváraní priestoru Panónskej cesty, v západnej časti južného smeru rozvoja a v západnej časti územia navrhovanej novej mestskej štvrte Petržalka – Jarovce,
- v navrhovaných zmiešaných plochách občianska vybavenosť – bývanie a špecifické zariadenia pozdĺž trasy diaľnice D2.

Priemyselná výroba v areáli Matador a zariadenia distribúcie sú rešpektované v jestvujúcich zaradeniach s požiadavkou na zvyšovanie kvality výrobného prostredia.

Na území MČ Petržalka sú v návrhu ÚPN zohľadnené návrhy na rozvoj výrobných funkcií v súlade s rozvojom hospodárskej základne Bratislavského kraja – plochy výroby západne od trasy diaľnice D2. Pre lokalizáciu menších výrobných zariadení sa vytvára územný potenciál v navrhovaných zmiešaných plochách obchodu, výrobných a nevýrobných služieb.
Nové plochy športu a rekreácie sú navrhované východne od Dolnozemskej cesty (v lokalite dnešnej úpravne štrkopieskov) a západne od ČOV v Petržalke. Kryté zariadenia pre šport a voľný čas pre celú škálu športových aktivít a viacúčelových zariadení pre voľný čas sú obsiahnuté v návrhu plôch občianskej vybavenosti. Jedným z najvýznamnejších zariadení je navrhovaná viacúčelová hala s prioritnou funkciou národného hokejového štadióna v lokalite medzi mostom Apollo a Prístavným mostom.

Rekreácia v zeleni s minimalizáciou urbanistických zásahov do prírodného prostredia je navrhované najmä na plochách inundácie a v dvoch smeroch severne prostredníctvom ochranného koridoru pre ropovody a produktovody Slovnaft – Schwechat.

Navrhujú sa transformačné územia na podklade schválených dokumentácií na transformáciu areálu športu a areálov výroby na nové mestské štruktúry. Územia získavajú potenciál pre vznik plnohodnotných mestských štvrtí aj s výškovými budovami. Jedná sa o transformáciu športového areálu FC Artmedia Petržalka v blízkosti Sadu Janka Kráľa a areálu výroby Matador.

Priestor v okolí železničnej stanice Petržalka získava vo vzťahu k plánovanej transformácií areálu Matador význam aj z hľadiska budúcej siluety mestskej časti, preto základným kritériom pri vzniku výškových objektov musí byť citlivý prístup k tvorbe siluety zástavby s jej preverením formou architektonických súťaží.

3.2. MČ Bratislava – Jarovce

Návrh priestorového usporiadania

V urbanistickej koncepcii južného smeru rozvoja si historicky sa rozvíjajúca zástavba mestskej časti Jarovce zachováva charakter solitéru s vlastnými centrálnym uzlovým priestorom. Na celomestské centrum je mestská časť napojená prostredníctvom štátnej cesty I/2.
Na území v medzipriestore Petržalka – Jarovce je zachovaný systém radiál a priečnych prepojení (miestnych „okruhov“)

so striedajúcim sa spoločenským a dopravným významom.
Rozvoj historickej časti Jaroviec je od navrhovanej novej mestskej štvrte oddelený dopravným koridorom navrhovanej trasy nultého dopravného okruhu (diaľnica D4) a pásom zelene s rôznou funkčnou náplňou, prepájajúcou jestvujúce i navrhované plochy prírodného prostredia v prihraničnom území so zeleňou Dunajských luhov pri Jarovskom ramene.

Osobitné postavenie v urbanistickej koncepcii priestorového usporiadania územia má priestor v priamej väzbe na Dunaj. Návrh územného plánu zhodnocuje danosti územia pre urbanizáciu v rámci zodpovedajúcich funkcií najmä vodných športov a rekreácie v prírodnom prostredí.
Dominantným prvkom urbanistickej kompozície a obrazu Dunajských nábreží zostáva prírodný charakter krajiny a prírodná veduta zachovaných a dotvorených priestorov Dunajských luhov.
V hmotovo-priestorovom riešení sa v obraze mestskej zachováva charakteristika a dominantnosť historických duchovných stavieb. V návrhu územného plánu je výškové usporiadanie novej zástavby v tesnej nadväznosti na jestvujúcu štruktúru limitované max. 2 nadzemnými podlažiami.

Významným kompozičným prvkom v území je jestvujúce prírodné prostredie – zachované sady a poľnohospodárska krajina v Jarovciach.

Návrh priestorového usporiadania nesie v sebe uzlový bod napojenia na rakúske zázemie - priestor Jarovce - Kittsee (návrh špičkového technologického parku a vstupy do rekreačných plôch vo väzbe na Bažantnicu).

Potenciálne prijatie idey vybudovania obtokového kanála ako technického i ekologického riešenia priestoru spoločných záujmov Bratislavy a priľahlých rakúskych obcí, ktoré musí byť vzájomne prijaté a overené v spoločných dokumentoch pre rozvoj prihraničného územia, môže v budúcnosti ovplyvniť definitívnu urbanizáciu dotknutého územia.

Návrh funkčného využitia územia

V návrhu funkčného a prevádzkového usporiadania v jestvujúcom zastavanom území sa navrhuje predovšetkým jeho dobudovanie a zhodnotenie jeho potenciálu o doplnenie zástavby so súčasným uplatnením humanizácie prostredia.

Navrhovaný rozvoj v medzipriestore Petržalka – Jarovce v funkčnom a prevádzkovom usporiadaní územia vychádza z princípu komplexného riešenia polyfunkčnej mestskej štruktúry vrátane zariadení s ponukou širokej škály pracovných príležitostí, s ponukou rôznorodej štruktúry obytného územia, zariadení pre voľnočasové aktivity a zodpovedajúcich, biologicky hodnotných plôch verejnej zelene s návrhom nových vodných plôch.

Navrhovaný funkčný rozvoj solitérnej mestskej časti Jarovce zhodnocuje jej atraktívny potenciál pre rôzne formy najmä rodinného bývania spolu so zodpovedajúcim návrhom plôch pre rôznorodé podnikateľské aktivity orientované na cestovný ruch vo väzbe na prírodný potenciál územia, historické a archeologické pamiatky.

Bývanie je navrhované na rozvojových plochách v ťažiskových priestoroch novej obytnej štvrte–Petržalka – Jarovce, potenciálne ako málopodlažné formy hromadného bývania v priestoroch napájajúcich mestskú časť na hlavnú prevádzkovú os smerom do centra mesta a v smere rozvoja na MČ Rusovce.

Plochy občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významy sú navrhované pre rozvoj areálových zariadení v severnom a východnom rozvoji MČ, v plochách pozdĺž trasy diaľnice D2 a ako súčasť vybavenia navrhovaného technologického parku Jarovce – Kittsee, v západnej časti územia Petržalka – Jarovce.
Intenzívne plochy športu a rekreácie pre sú navrhované vo východnej časti Jaroviec, v priestore Jarovského ramena, v dotyku s Bažantnicou.

V MČ Jarovce sa navrhujú plochy rekreácie v zeleni pri vodných plochách ako súčasť zeleného pásu severne od nultého dopravného okruhu a vo väzbe na navrhovanú novú vodnú plochu v rámci športovo-rekreačného areálu Jarovské rameno.

3.3. MČ Bratislava – Rusovce

Návrh priestorového usporiadania

V urbanistickej koncepcii južného smeru rozvoja si historicky sa rozvíjajúca zástavba mestskej časti Rusovce zachováva charakter solitéru s vlastným centrálnym uzlovým priestorom. Na celomestské centrum je mestská časť napojená prostredníctvom štátnej cesty I/2 (cez Rusovce ako Balkánska ul.).

Ťažiskový priestor Rusoviec (historické šošovkovité námestie) tvorí súčasť hlavnej rozvojovej trasy. Osobitné postavenie v urbanistickej koncepcii priestorového usporiadania územia má priestor v priamej väzbe na Dunaj. Návrh územného plánu zhodnocuje danosti územia pre urbanizáciu v lokalite Rusovského jazera, v ostatnom území len ako rekreáciu v prírodnom prostredí bez urbanizačných zásahov.

Potenciálne prijatie idey vybudovania obtokového kanála ako technického i ekologického riešenia priestoru spoločných záujmov Bratislavy a priľahlých rakúskych obcí, ktoré musí byť vzájomne prijaté a overené v spoločných dokumentoch pre rozvoj prihraničného územia aj v súlade s vyššími záujmami ochrany prírodného prostredia západne od trasy železnice a diaľnice D2.

V urbanistickej kompozícii navrhovaného rozvoja zástavby mestskej časti je rešpektované historické jadro - Pamiatková zóna Rusovce ako východisko urbanistickej kompozície rozvojových plôch.

V hmotovo-priestorovom riešení sa požaduje zachovať v obraze mestskej časti najmä dominanty historických duchovných stavieb ako charakteristické a v priestore orientujúce prvky. V návrhu územného plánu je výškové usporiadanie novej zástavby limitované max. 4 nadzemnými podlažiami s požiadavkou zachovať charakter zástavby Rusoviec.

Významným kompozičným prvkom v území je historické šošovkovité námestie, prírodné prostredie chráneného Rusovského parku s kaštieľom, zeleň Dunajských luhov a poľnohospodárska krajina.

Dominantným prvkom urbanistickej kompozície a obrazu Dunajských nábreží zostáva prírodný charakter krajiny a prírodná veduta priestorov Dunajských luhov.

Návrh funkčného využitia územia

V návrhu funkčného a prevádzkového usporiadania v jestvujúcom zastavanom území sa navrhuje predovšetkým jeho dobudovanie so súčasným uplatnením humanizácie prostredia.

Navrhovaný funkčný rozvoj mestskej časti Rusovce zhodnocuje jej atraktívny potenciál pre rôzne formy najmä rodinného bývania spolu so zodpovedajúcim návrhom plôch pre rôznorodé podnikateľské aktivity orientované na cestovný ruch vo väzbe na zhodnotenie prírodného potenciálu územia, historické a archeologické pamiatky.

Bývanie je navrhované ako málopodlažné formy hromadného bývania v polyfunkcii s občianskou vybavenosťou v priestoroch napájajúcich mestskú časť na hlavnú prevádzkovú os smerom do centra mesta a rodinného bývania v severnej časti územia, ďalej pre rôzne formy rodinného bývania v južnej časti smerom na MČ Čunovo.

Plochy občianskej vybavenosti sú navrhované ako vybavenostné centrá rozvoja územia v MČ Rusovce a špecifické zariadenia ako súčasť zmiešaných plôch obchod, výrobných a nevýrobných služby v severozápadnej časti Rusoviec vo väzbe na zachovaný areál poľnohospodárskej výroby.

V mestskej časti Rusovce sú navrhované nové športové plochy vo väzbe na navrhovaný rozvoj obytného prostredia a na Rusovské jazero, menšie lokality rekreácie v prírodnom prostredí v rámci lužných lesov za Rusovským kanálom.

3.4. MČ Bratislava – Čunovo

Návrh priestorového usporiadania

V urbanistickej kompozícii navrhovaného rozvoja pôvodnej zástavby mestskej časti Čunovo je rešpektované historické jadro ako východisko urbanistickej kompozície rozvojových plôch.

V hmotovo-priestorovom riešení sa v obraze mestskej časti požaduje zachovať najmä dominantu historickej duchovnej stavby orientujúcu v priestore.

V návrhu územného plánu je výškové usporiadanie novej zástavby limitované max. 4 nadzemnými podlažiami.

Významným kompozičným prvkom v území je poľnohospodárska krajina a zeleň Dunajských luhov. V MČ Čunovo je zároveň zdôraznený nástup do športovo-rekreačného prostredia medzinárodného významu.

V urbanistickej koncepcii južného smeru rozvoja si historicky sa rozvíjajúca zástavba mestskej časti Čunovo zachováva charakter solitéru s vlastným centrálnym uzlovým priestorom. Na celomestské centrum je mestská časť napojená prostredníctvom štátnej cesty I/2.

Osobitné postavenie v urbanistickej koncepcii priestorového usporiadania územia má priestor v priamej väzbe na Dunaj až po hranice s Maďarskom. Návrh územného plánu zhodnocuje danosti územia pre urbanizáciu v rámci zodpovedajúcich funkcií športových a rekreačných areálov v prírodnom prostredí.

Dominantným prvkom urbanistickej kompozície a obrazu Dunajského nábrežia zostáva prírodný charakter krajiny a prírodná veduta zachovaných a dotvorených priestorov Dunajských luhov.

Návrh funkčného a využitia územia

V návrhu funkčného a prevádzkového usporiadania v jestvujúcom zastavanom území sa navrhuje doplnenie zástavby so súčasným uplatnením humanizácie prostredia.

Navrhovaný funkčný rozvoj Čunova zhodnocuje atraktívny potenciál územia pre rôzne formy najmä rodinného bývania spolu so zodpovedajúcim návrhom plôch pre rôznorodé podnikateľské aktivity orientované na cestovný ruch.

Málopodlažné formy hromadného bývania v polyfunkcii s občianskou vybavenosťou je možné rozvíjať v priestoroch napájajúcich mestskú časť na hlavnú prevádzkovú os smerom do centra mesta.

Nové plochy občianskej vybavenosti sa navrhujú:
- ako dotvorenie hlavného dopravného nástupu a nového centra vybavenosti športovo rekreačného areálu pri vodnej zdrži Hrušov,
- špecifické zariadenia ako súčasť zmiešaných plôch obchod, výrobných a nevýrobných služieb na ploche bývalého PD a ako dotvorenie južného nástupu na územie mesta z Maďarska

Intenzívne plochy športu a rekreácie sú navrhované:
- v južnej časti Čunova ako areál vodných športov a rekreácie pri vodnom diele Zdrž Hrušov,
- plochy športu a rekreácie vo väzbe na rozvoj obytného územia.

Rekreačné zhodnotenie Dunajských luhov rešpektuje požiadavku ochrany prírody s zeleni s minimalizáciou urbanistických zásahov do prírodného prostredia.

B. 6. NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA S URČENÍM PREVLÁDAJÚCICH FUNKČNÝCH ÚZEMÍ VRÁTANE URČENIA PRÍPUSTNÉHO, OBMEDZUJÚCEHO A ZAKAZUJÚCEHO FUNKČNÉHO VYUŽITIA

6.1. ZÁKLADNÉ PRINCÍPY FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA

Funkčného využitie územia Bratislavy a funkčné zhodnotenie územia ťažiskových smerov rozvoja mesta so zohľadnením funkčného využitia území jednotlivých mestských častí tvorí neoddeliteľnú súčasť celomestskej koncepcie priestorového usporiadania mesta. Z uvedeného dôvodu sú poňaté v príslušnej kapitole č.5 tejto časti dokumentu.

V zmysle základných princípov funkčného využitia územia mesta sa venuje pozornosť definovaniu prevládajúcich funkcií charakterizujúcich kvalitu saturovania potrieb obyvateľov a návštevníkov mesta. Zároveň sú definované v smernej i záväznej časti ÚPN spodrobňujúce usmernenia a regulatívy ako podklad pre budúcich užívateľov dokumentu – ako základná informácia pre potenciálnych investorov, vlastníkov nehnuteľností na území mesta, ako východisko pre následné rozpracovanie ÚPN mesta do podrobnejšej územnoplánovacej dokumentácie a pre územnoplánovaciu prax a výkon.

Vo funkčnom využití územia mesta sa vychádza zo základných charakteristík prevládajúcich funkcií:

- ***obytného územia,***
- ***zmiešaného územia,***
- ***výrobného územie,***
- ***rekreačné územia.***

Zdôraznené sú najmä ťažiskové funkcie a neprípustné funkcie v dotknutých územiach.

Vzhľadom k tomu, že takto širšie ponímané územia obsahujú v sebe viaceré prípustné funkcie vyjadrené v grafickej časti vo výkrese č. 2.1.Priestorové usporiadanie a funkčného využitie územia – komplexné riešenie, sú podrobnejšie definované a v príslušnej záväznej časti zakotvené ***prevládajúce, prípustné, prípustné v obmedzenom rozsahu a neprípustné funkcie jednotlivých funkčných plôch a líniových javov.***

Pre návrh regulácie sú jednotlivé funkčné plochy:

- označené príslušným číselným kódom v zmysle legendy výkresu 2.1.Priestorové usporiadanie a funkčného využitie územia – komplexné riešenie,
- ďalej členené podľa stanovených kritérií lokalizácie a polohy v rámci organizmu mesta s podrobnejšou špecifikáciou nárokov na hustotu zastavania, mierku objektov či spôsob zástavby pre územie:

centra mesta - územie mestskej časti Staré Mesto,
vnútorného mesta – územia mestských častí Ružinov, Nové Mesto, Karlova Ves, Petržalka,
vonkajšieho mesta – územia mestských časti Podunajské Biskupice, Vrakuňa, Rača, Vajnory, Devín, Devínska Nová Ves, Dúbravka, Záhorská Bystrica, Lamač, Rusovce, Jarovce a Čunovo.

6.2. PREVLÁDAJÚCE FUNKČNÉ ÚZEMIA

6.2.1. Obytné územie

1. Základná charakteristika a ťažiskové funkcie

Pre potreby územného plánu boli definované územia bývania v dvoch zásadných kategóriách viacpodlažná a málopodlažná zástavba obytného územia.

Prevládajúca funkčná plocha ***viacpodlažná zástavba obytného územia (101)*** je určená pre bývanie vo viacpodlažných bytových domoch, vrátane domov s opatrovateľskou službou a domovov penziónov pre dôchodcov, bytov a zariadení pre handicapovaných občanov.

Prevládajúca funkčná plocha ***málopodlažná zástavba obytného územia (102)*** je určená pre bývanie v rodinných domoch a v málopodlažných bytových domoch.

Plochy využívané pre plnenie funkcií bývania zahŕňajú okrem prevládajúcej funkcie tiež jednotlivé objekty v rozptyle úzko súvisiace s obsluhou a prevádzkou tejto funkcie. V záväznej časti ÚPN v tabuľkách charakteristiky jednotlivých funkčných plôch sa v štruktúre funkčného využitia uvádzajú ako prípustné a prípustné v obmedzenom rozsahu aj ďalšie zariadenia súvisiace s bývaním, ktoré dotvárajú komplexnosť a kvalitu obytného územia a sú uvažované predovšetkým ako vstavané zariadenia. Ich kapacita, funkčná štruktúra i objem sú podmienené polohou a podmienkami konkrétnych území mesta.

2. Širšie obytné územie

V hierarchickej štruktúre mesta sú územia bývania doplnené ďalšími samostatne vyjadrenými územiami (plochami) najmä :

- ***plochami občianskej vybavenosti lokálneho významu (202)*** - občianska vybavenosť slúžiaca predovšetkým pre obyvateľstvo bývajúce v spádovom území,
- ***plochami občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu (201***) - občianska vybavenosť slúžiaca pre širšie spádové územie obyvateľov a návštevníkov mesta,

a plochami pojednanými osobitne v nasledujúcich podkapitolách:

- zmiešanými územiami bývania a občianskej vybavenosti (501)

- zmiešanými územiami obchodu, výrobných a nevýrobných služieb (502),
- plochami športu, telovýchovy a voľného času (401),

spolu ***s plochami zelene verejného charakteru – najmä parky a parkové úpravy (1110)*** tak, aby sa dosiahla komplexnosť vybavenia a kvalita širšieho obytného územia, zdravé životné prostredie a pohoda bývania v obytnom území. Funkčné i dopravno-prevádzkové väzby všetkých definovaných plôch umožňujú zvýšenie štandardu a atraktivity bývania ako aj dostupnosti vhodných pracovných príležitostí v rámci organizmu mesta.

3. Neprípustné funkcie

Zariadenia so špecifickými nárokmi na obsluhu a prevádzku sú definované ako neprípustné funkčné využívanie obytného územia (veľké nákupné strediská a centrá, veľké obchodné a kancelárske objekty, veľké ubytovacie komplexy, skladovacie areály, z výrobných prevádzok a služieb napr. čerpacie stanice pohonných hmôt s autoservismi, klampiarske prevádzky, stolárstva, lakovne , zariadenia, ktoré hlukom, exhalátmi a pod. nevyhovujú požiadavkám zdravého životného prostredia a pohody bývania).

6.2.2. Zmiešané územie

Zmiešané územia sú charakteristické zastúpením a vzájomným premiešaním viacerých urbanistických funkcií. Základným princípom fungovania zmiešaných území je zoskupenie tých funkčných zložiek, ktoré sa navzájom vhodne dopĺňajú. Cieľom koncepcie návrhu zmiešaných území v rozvoji mesta je podporiť rovnomernejšie rozloženie prvkov jednotlivých funkčných systémov tak, aby vytvárali harmonické a komplexné prostredie s dosiahnutím požadovanej urbanistickej kvality podľa kritérií rozvoja stanovených v závislosti od typu zmiešaného územia.

Ide o dva typy zmiešaných území:

- ***zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti (501),***
- ***zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb (502).***

1. Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti

Základná charakteristika

Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti sú nositeľom mestskosti a sú charakteristické pre centrum mesta, ako aj pre mestské centrá nižšieho významu. Veľkým potenciálom pre ich rozvoj sú línie pozdĺž významných mestských komunikačných ťahov s prevahou spoločenskej funkcie. Výsledkom majú byť pozitíva zvýšenia kvality a hodnoty územia, vyplývajúce z nárastu jeho mestskosti, atraktivity ako aj ekonómie využitia územia a ekonómie prevádzky. Zmiešané územia tohto typu sú charakterizované ukazovateľom polyfunkčnosti, t. j. pomerom počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva voči potenciálu pracovných príležitostí v území, ktorý má dosahovať hodnoty od 0,75 – 1,25.

Pre zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti je charakteristická:

- vysoká miera využitia územia s vysokou hustotou zástavby,
- vertikálna integrácia vhodných funkcií,
- vysoká hustota zamestnanosti,
- zvýraznenie požiadavky na rozsah bývania,
- segregácia dopráv,
- vysoké nároky na riešenie prevádzky územia,
- nároky na urbanistickú a architektonickú kvalitu.

Ťažiskové funkcie

Prevládajúcou funkciou zmiešaného územia typu bývania a občianskej vybavenosti (501) je bývanie s vostavanou občianskou vybavenosťou v spodných podlažiach objektov v širokej škále zariadení. Funkcia bývania je zastúpená v predpokladanom rozsahu 50 – 70% podielu celkových podlažných plôch zástavby podľa polohy rozvojového územia v meste; v centre sa stanovuje podiel bývania max. 50%, vo vnútornom meste max. 60% a vo vonkajšom meste max. 70%.

Zástavbu polyfunkčných objektov s vostavanou občianskou vybavenosťou vhodne dopĺňajú zariadenia, zabezpečujúce vysokú komplexnosť a mestskosť prostredia, ako napr. parky, ihriská pre deti, parkovacie garáže a v obmedzenom rozsahu sú prípustné aj obchodné a kancelárske objekty, ubytovacie zariadenia s obmedzenou kapacitou, bytové a rodinné domy.

Neprípustné funkcie

Do zmiešaných území bývania a občianskej vybavenosti nie je možné umiestňovať:

- areály a komplexy zariadení občianskej vybavenosti,
- areály a zariadenia výroby, skladov a stavebníctva,
- plošné zariadenia slúžiace rekreácii a ďalšie.

Podrobné vymedzenie prípustných a neprípustných funkcií a zariadení v rámci tohoto typu zmiešaného územia (501) je obsiahnuté v záväznej časti C územného plánu, v tabuľkách charakteristík jednotlivých funkčných plôch.

2. Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb

Základná charakteristika

Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb (502) sú charakterizované ako plochy slúžiace predovšetkým

pre umiestnenie drobných výrobných, obchodných a servisných prevádzok a súvisiacich administratívnych objektov, ktoré výrazne nerušia ostatné funkcie umiestnené v kontaktnom území.
Pre tento typ zmiešaného územia je charakteristická prevádzková rôznorodosť zastúpených funkcií a z toho vyplývajúca priestorová a objektová nehomogénnosť jednotlivých funkčných plôch. Pri návrhu zmiešaného územia obchodu, výrobných a služieb v rozvoji mesta sú preto zásadne dôležité nasledovné lokalizačné kritéria pre posúdenie vhodnosti uplatnenia stavieb, zariadení a areálov v jej rámci:

- charakteristická intenzita využitia pozemku,
- areálovosť resp. vostaviteľnosť do mestských blokov,
- charakteristická podlažnosť,
- potenciál rozvoja pracovných príležitostí,
- návštevnosť zariadení verejnosťou,
- nároky na dopravu materiálov a výrobkov,
- energetická náročnosť zariadení a nároky na vodu,
- rozsah produkovaných odpadov,
- hygienická nezávadnosť prevádzky.

Ťažiskové funkcie

Prevládajúcou funkciou zmiešaného územia tohoto typu sú zariadenia nerušiacej drobnej výroby a služieb, zariadenia maloobchodu, veľkoobchodu, nákupné centrá a obchodné a kancelárske objekty. Prípustná je nerušiace výrobné a nevýrobné služby, drobné zariadenia aplikovaného výskumu, autosalóny a autoservisy, záhradníctva, ako aj zariadenia zabezpečujúce komplexnosť tohoto typu zmiešaného územia – služobné byty, parkinggaráže, nevyhnutné objekty technickej vybavenosti územia, zeleň plošná aj líniová. V obmedzenom rozsahu sú prípustné napr. maloobchodné zariadenia pre obsluhu územia, chránené dielne, ČSPH a ďalšie.

Neprípustné funkcie

Do zmiešaných území typu obchodu, výrobných a nevýrobných služieb nie je možné umiestňovať:

- rodinnú a hromadnú bytovú zástavbu,
- areály a zariadenia občianskej vybavenosti,
- stavebné dvory,
- plošné zariadenia slúžiace rekreácii a ďalšie.

Podrobné vymedzenie prípustných a neprípustných funkcií a zariadení v rámci tohto typu zmiešaného územia (502) je obsiahnuté v záväznej časti C územného plánu, v tabuľkovej časti charakteristík jednotlivých funkčných plôch.

6.2.3. Výrobné územie

1. Základná charakteristika

Charakteristickým znakom výrobných území (301, 302, 303, 304) je vytváranie priestorových predpokladov pre realizáciu činností spojených s priemyselnou výrobou, stavebnou výrobou, výrobnými službami a poľnohospodárskou výrobou.

2. Ťažiskové funkcie

Vzhľadom k rôznorodosti výrobných činností je možné vyšpecifikovať len niektoré základné charakteristické znaky výrobných území:

- ***priemyselná výroba (301)***:

veľké priemyselné podniky sú realizované v rámci samostatných výrobných areálov, kde okrem základných funkcií výroby sú umiestňované aj potrebné doplnkové funkcie,
menšie priemyselné podniky najmä charakteru výrobných služieb môžu byť realizované v rámci zmiešaných území mestskej štruktúry,
drobné výrobné prevádzky môžu byť realizované v rámci štruktúr občianskej vybavenosti,

- ***stavebníctvo, sklady a distribučné centrá (302),***
- ***poľnohospodárska výroba(303):***

areály živočíšnej výroby so skladovacími, prevádzkovými a údržbárskymi kapacitami a zariadeniami služieb pre rastlinnú výrobu, kde okrem týchto základných funkcií sú umiestňované aj doplnkové funkcie,
stravovacie, administratívne, služobné byty, drobné zariadenia pre vedecko - výskumné účely, iné drobné nerušiace výrobné služby, zeleň, dopravné stavby a zariadenia v nevyhnutnom rozsahu a zariadenia technickej vybavenosti areálov.

- ***skleníkové hospodárstva (304):***

zväčša samostatné areály špecializovanej výroby slúžiace k dopestúvaniu okrasných rastlín a zeleniny, kde okrem tohto účelu sú prípustné aj doplnkové funkcie, výrobné, prevádzkové, obchodné a skladovacie zariadenia skleníkového hospodárstva, stravovacie a hygienické zariadenia, drobné zariadenia pre vedecko - výskumné účely a odstavné plochy a parkoviská.

Špecifickou funkčnou kategóriou výroby sú priemyselné parky, ktoré sa v niektorých zásadách funkčného využitia odlišujú od bežných výrobných areálov, pretože na ich území je umiestnených viacero výrobných podnikov, skladových zariadení alebo iných špecifických zariadení. Tieto však nie sú umiestňované ani vyberané jednoduchou adíciou, ale cielene podľa špecifík druhu priemyselného parku, pričom vždy využívajú určitý podiel spoločných zariadení - hlavne doplnkových

služieb.

V návrhu funkčného využitia územia ÚPN z hľadiska výrobných území sú rešpektované závery prieskumov a rozborov, na základe ktorých sú vyčlenené jestvujúce výrobné areály, ale zároveň sú tu rešpektované súčasné trendy týkajúce sa revitalizácie a reštrukturalizácie priemyselnej základne mesta predovšetkým smerom k uplatneniu nových efektívnejších technológií v rámci zmiešaných území.
V rámci nových plôch vyčlenených ako výrobné územia sa predpokladá aj rozvoj výrobných areálov charakteru priemyselných parkov so špecifickým zameraním.

Zariadenia poľnohospodárskej výroby sa realizujú formou poľnohospodárskych areálov, v ktorých sú objekty využívané na chov hospodárskych zvierat, sklady a dielne slúžiace prevádzke poľnohospodárskej výroby a objekty doplnkových služieb. Patria sem aj skleníkové hospodárstva areálového typu pre veľkoprodukciu zeleniny, kvetov a okrasnej zelene.

3. Neprípustné funkcie

Na územia s urbanistickou funkciou výroby nie je možné umiestňovať :
- zástavbu rodinných domov,
- viacpodlažnú zástavba bytových domov,
- občiansku vybavenosť prístupnú verejnosti (mimo nástupných areálov výrobných zariadení),
- zariadenia intenzívnej rekreácie, záhradkárske a chatové osady.

V záväznej časti C územného plánu, v tabuľkovej časti charakteristík jednotlivých funkčných plôch výroby (301, 302, 303, 304) sú podrobne vyšpecifikované prevládajúce, prípustné, prípustné v obmedzenom rozsahu a neprípustné funkčné využitia.

6.2.4. Rekreačné územie

1. Základná charakteristika

Riešenie potrieb rekreačnej a oddychovej činnosti je navrhované v dvoch základných funkčných plochách pre:
- ***šport, telovýchovu a voľný čas (401)***
- ***rekreáciu v prírodnom prostredí (1003).***

Zariadenia pre športové vyžitie obyvateľstva ako kryté objekty alebo zariadenia v rámci objektov voľnočasových aktivít celoročného charakteru sú navrhované ako doplnkové funkcie v širšom obytnom území v rámci plôch občianskej vybavenosti (201, 202) a zmiešaného územia bývanie a občianska vybavenosť (501).
Ako špecifickú formu rekreácie a saturovanie nárokov voľného času obyvateľstva je možné uviesť aj ***funkčné plochy záhrad, záhradkárskych a chatových osád a lokalít (1203).***

2. Ťažiskové funkcie

Územie ***športu, telovýchovy a voľného času (401)*** slúži pre rozvoj aktivít s prevládajúcim využitím pre šport - ihriská a štadióny, otvorené i kryté zariadenia slúžiace pre organizovanú telovýchovu a výkonnostný špor, pre rozvoj športových aktivít, rekreácie vo väzbe na zeleň ako areály voľného času pre širokú občiansku verejnosť. Spolu so zariadeniami športu a rekreácie, ako doplnkových zariadení iných zodpovedajúcich prevládajúcich funkcií, zabezpečujú saturovanie požiadaviek na každodennú a víkendovú rekreáciu obyvateľstva mesta.

Územie ***pre rekreáciu v prírodnom prostredí (1003)*** slúžia pre oddych, rekreáciu, pobyt v prírode a športové aktivity, ktoré podstatne nenarúšajú prírodný charakter územia ako napr. pobytové lúky, verejne prístupné ihriská prírodného charakteru, prírodné kúpaliska - vodné plochy a areály voľného času v prírode - napr. areály zdravia, slúžiace pre širokú občiansku verejnosť s minimalizáciou trvalých stavebných zásahov do prírodného prostredia pre nevyhnutné vybavenie areálov.

Územie ***záhrad, záhradkárskych a chatových osád (1203)***, charakterizované ako ťažiskovo ako plochy zelene poľnohospodárskeho charakteru, predstavujú zároveň plochy špecifických individuálnych foriem rekreácie a využívania voľného času v prírodnom prostredí.

3. Neprípustné funkčné využitie

V územiach určených ***pre funkčné využitie športu, telovýchovy, voľného času (401)*** nie je prípustné umiestňovať nákupné strediská, nákupné centrá a veľkoobchodné prevádzky, veľké ubytovacie komplexy, výrobu, služby nesúvisiace s prevládajúcou funkciou, skladovacie prevádzky, skladové areály, administratívne budovy a zariadenia školstva nesúvisiace s prevládajúcou prevádzkou, zariadenia zdravotníctva.

Územie ***pre rekreáciu v prírodnom prostredí (1003)*** nie je prípustné umiestňovať rodinné a bytové domy, obchody, nákupné strediská, nákupné centrá a veľkoobchodné prevádzky, veľké ubytovacie komplexy, výroby, služby neviažúce sa na ťažiskovú funkciu, sklady, skladovacie prevádzky, skladové areály, administratívne budovy, zariadenia školstva, zariadenia zdravotníctva, chatové osady, záhradkárske osady, ČSPH.

V území ***záhrad, záhradkárskych a chatových osád a lokalít(1203)*** nie je prípustné umiestňovať akékoľvek stavby bez predchádzajúceho spracovania (schválenia) zonálnej dokumentácie, ktorá rieši veľkosť zastavanej plochy či iné regulačné prvky v rámci celej osady (príp. v jej dielčej časti).

V záväznej časti C územného plánu, v tabuľkovej časti charakteristík jednotlivých funkčných plôch rekreačného územia sú podrobne vyšpecifikované prevládajúce, prípustné, prípustné v obmedzenom rozsahu a neprípustné funkčné využitia.

6.3. NÁVRH ÚZEMÍ PRE SPODROBNENIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA NA ÚROVNI ÚZEMNÉHO PLÁNU ZÓNY (ÚPN Z)

Pre konkretizáciu územného rozvoja mesta v rozvojových alebo špecifických zónach mestských častí je potrebné následne rozpracovať ÚPN mesta do podrobnejších stupňov ÚPD na úrovni ÚPN Z.

6.3.1. Navrhované ÚPN Z na území jednotlivých mestských častí

1. MČ Staré Mesto

Schválené ÚPN Z v platnom znení:
- ÚPN Z Podhradie,
- ÚPN Z Machnáč,
- ÚPN Z Kráľovské údolie – Bôrik,
- ÚPN Z A6 – Slavín,
- ÚPN Z Mudroňova – juhozápad,
- ÚPN Z A4 Mudroňova sever – Palisády,
- ÚPN Z Dunajská,
- ÚPN Z Chalupkova.

Návrh na spracovanie ÚPN Z:
- Pamiatková rezervácia,
- Pamiatková zóna CMO: Južné predmestie, Východné predmestie, Centrum – východ, Centrum – západ, Obchodná, CMO Severovýchod,
- Ľavobrežné nábrežie Dunaja,
- Pribinova,
- Brnianska – Patrónka.

2. MČ Nové Mesto

Schválené ÚPN Z v platnom znení:
- ÚPN Z Podhorský pás,
- ÚPN Z Horný Kramer,
- ÚPN Z Kamenné sady,
- ÚPN Z Koliba Stráže,
- ÚPN Z Tehelná.

Návrh na spracovanie ÚPN Z:
- Horná Mlynská dolina,
- Krahulčia,
- Filiálka,
- Zátišie - Hatalova,
- Tomášikova – Rožňavská,
- Nobelova,
- Jelšová,
- Ľudová štvrť,
- Mierová kolónia,
- Biely kríž,
- Na Revíne,
- Vlárska,
- Dolné Kramáre,
- Pasienky – Kuchajda,
- Račianska – Stred,
- Vajnorská – sever,
- Stará Vajnorská,
- Vajnorská – Magnetová – Turbínová,
- Vajnorská – Rožňavská.

3. MČ Rača

Návrh na spracovanie ÚPN Z:
- Ohňavy – Hojné vinice,
- Úžiny – Rinzle,
- Záhumenice,
- Kopanice,
- Táborky – Huštekl,

- Žabí majer,
- Pánty – Šajby,
- Rendez – Východné,
- Rača – centrálna časť,
- Krasňany,
- Pri vinohradoch,
- Žitná severozápad,
- Žitná juhovýchod,
- Púchovská juhovýchod,
- Juhovýchodné svahy Malých Karpát – rekreácia, vinice, záhradkárske osady.

4. MČ Vajnory

Návrh na spracovanie ÚPN Z:

- Priečne,
- Koncové – Nemecká dolina,
- Šuty,
- Prostredné,
- Technologický park CEPIT Bratislava – Vajnory,
- Vajnory – centrum.

5. MČ Ružinov

Schválené ÚPN Z v platnom znení:

- ÚPN Z Trnávka, Krajná – Bočná,
- ÚPN Z Trnávka – stred.

Návrh na spracovanie ÚPN Z:

- Starý Ružinov západ,
- Blok Jégeho – Trnavská – Miletičova – Záhradnícka,
- Líščie nivy – Palkovičova,
- Starý Ružinov – východ,
- Sídlisko 500 bytov – Koceľova,
- Severný okraj zóny Karadžičova,
- Mlynské Nivy – autobusová stanica v náväznosti na zónu Chalupkova,
- Zvolenská ulica,
- Miletičova trhovisko,
- Ružová dolina,
- Bajkalská – Drieňova,
- Štrkovecké jazero,
- Štrkovec – východ,
- Trávniky,
- Ostredky,
- Pošeň sever,
- Pošeň juh,
- Prievoz západ,
- Prievoz východ,
- Ružinovská ul. vrátane uzlových priestorov križovania Ružinovskej ul. s Bajkalskou a Tomášikovou,
- Strojnícka – Na piesku,
- ÚNS, diaľnica D1 a Gagarinova ul. - Prievoz,
- Mlynské nivy – západ,
- Mlynské nivy – východ,
- Zimný prístav,
- Pálenisko – Prístav Bratislava,
- Čierny les,
- Domové role,
- Nové záhrady,
- Veľké záhrady (priestor medzi Malým Dunajom a Slovnaftskou ul.),
- Vlčie hrdlo,
- Trnávka sever,
- Trnávka juh,
- Studená ulica – Pestovateľská – Galvániho,
- Rožňavská – Studená – Krajná – Galvániho,
- Zlaté piesky – záhradkárska osada,

- Zlaté piesky – na podklade UŠ Severozápadný okraj Zlatých pieskov so zahrnutím rozvojových plôch pozdĺž diaľnice D1,
- Ivánska cesta – pri letisku,

6. MČ Vrakuňa

Schválené ÚPN Z v platnom znení:
- ÚPN Z Horné Diely,
- ÚPN Z Nová Vrakuňa,

Návrh na spracovanie ÚPN Z:
- Centrum MČ Vrakuňa,
- Centrum - Majerská – Hradská – Malý Dunaj,
- Horné Diely,
- Juhovýchodný kvadrant Letiska M. R. Štefánika Bratislava,
- Hrušov,
- Majerská – záhrady,
- Brezová – Priehradná – Platanová – Levanduľová,
- Hradská,
- Lokalita Malodunajskej ulice.

7. MČ Podunajské Biskupice

Schválené ÚPN Z v platnom znení:
- ÚPN Z Podunajské Biskupice Centrum

Návrh na spracovanie ÚPN Z:
- Závodná – ul. Svornosti.,
- Jánske a Alejové hony,
- Lesný Hon - Hydinárska – Vinohradnícka ul.

8. MČ Karlova Ves

Schválené ÚPN Z v platnom znení:
- ÚPN Z Majerníkova – severná časť

Návrh na spracovanie ÚPN Z:
- Líščie údolie,
- Karloveská zátoka,
- Karlova Ves - Centrum I.,
- Dlhé Diely 4. a 5.,
- Dlhé Diely 6,
- Janotova – Hany Meličkovej,
- Karloveská – Jána Stanislava,
- Karlova Ves – Staré Grunty,
- Karlova Ves – Líščie údolie – vrčia,
- Hlaváčikova – Iskerníková,
- Jamnického – Nad Sihoťou,
- Nad lúčkami,
- Krčace - západ,
- Krčace východ – Iuventa.

9. MČ Dúbravka

Návrh na spracovanie ÚPN Z:
- Dúbravka - východný rozvoj,
- Dúbravka - západný rozvoj,
- Dúbravka - Pamiatková zóna západ,
- Dúbracentrum,
- Krčace – západ,
- Krčace – východ,
- Švábsky vrch, Lamenica, Dúbravská hlavica – rekreácia v prírodnom prostredí,
- Dúbravka – Jadranská západ,
- Územie OP NKP kostola sv. Kozmu a Damiána a OP NKP kaplnky Ružencovej P. Márie v Dúbravke.

10. MČ Lamač

Schválené ÚPN Z v platnom znení:
- ÚPN Z Malokarpatské námestie

Návrh na spracovanie ÚPN Z:
- Staré Záhrady,
- Zečák,
- Lamačská brána,
- Nad ul. Havelkova,
- Pod ul. Podháj,
- Zlatá hora,
- Svätá Rozália.

11. MČ Devín

Schválené ÚPN Z v platnom znení:
- ÚPN Z Devín I.

Návrh na spracovanie ÚPN Z:
- Devín – SV,
- Devín – zóna SZ od kameňolomu,
- Devín – zóna Kráľova hora,
- Zlaté schody,
- Rekreačné plochy pod lesom a pri rieke Morave,
- Devín – pri Sihoti,
- Rekreačný koridor Moravského a Dunajského nábrežia,
- Poľnohospodárska krajina Devína,
- Územie OP NKP Slovanské hradisko.

12. MČ Devínska Nová Ves

Schválené ÚPN Z v platnom znení:
- ÚPN Z Centrálnej mestskej zóny

Návrh na spracovanie ÚPN Z:
- Výrobná zóna Devínska Nová Ves,
- Devínska Nová Ves – východný rozvoj,
- Glavica – Podhorské,
- Lamačská brána,
- Rekreačné plochy pri rieke Morave,
- Kolónia Devínska Nová Ves,
- Rekreačné plochy Devínske jazero,
- Devínska Nová Ves – Južný rozvoj – Pod Rakytou, Vápenice,
- Devínska Kobyla – centrálna časť.

13. MČ Záhorská Bystrica

Schválené ÚPN Z v platnom znení:
- ÚPN Z Krče,

Návrh na spracovanie ÚPN Z:
- Záhorská Bystrica – západ,
- Boháčky,
- Ivánce,
- Vlkovky,
- Francov východ – Krematórium,
- Územie OP NKP kostola sv. Petra a Pavla spolu s ľudovými domami na ul. Čsl. tankistov v Záhorskej Bystrici.

14. MČ Petržalka

Schválené ÚPN Z v platnom znení:
- ÚPN Z Celomestské centrum – územie medzi Starým mostom a Prístavným mostom,

Návrh na spracovanie ÚPN Z:
- Jantárová – 1, územie medzi železničnou traťou a Rusovskou cestou,
- Jantárová – 2, územie medzi Rusovskou cestou a Jiráskovou ul.,
- Jantárová – 3, územie medzi Jiráskovou a Kutlíkovou ulicou,
- Jantárová – 4, územie medzi Kutlíkovou a Šintavskou ulicou,

- Jantárová – 5, územie medzi Šintavskou ulicou a Panónskou cestou,
- Panónska - Budatínska,
- Kopčianska - Kapitulský dvor,
- Petržalka - juhozápadný rozvoj,
- Janíkov dvor,
- Rekreácia Petržalka – východ (inundačné územie od Prístavného mosta po Jarovské rameno vrátane zariadenia Triediarne štrkov),
- Sad Janka Kráľa,
- Jarovské rameno,
- Južné mesto.

15. MČ Jarovce

Schválené ÚPN Z v platnom znení:
- ÚPN Z Jarovce PD dvor,

Návrh na spracovanie ÚPN Z:
- Bažantnica – TP Jarovce - Kittsee,
- Jarovce – sever,
- Jarovce – východ.

16. MČ Rusovce

Schválené ÚPN Z v platnom znení:
- ÚPN Z Pamiatková zóna,
- ÚPN Z Rusovce – sever.

Návrh na spracovanie ÚPN Z:
- Rusovce – severozápad,
- Rusovce – za železničnou traťou,
- Rusovce – stred,
- Rusovce – juh.

17. MČ Čunovo

Schválené ÚPN Z v platnom znení:
- ÚPN Z záhradkárskej osady Dolné kostolné polia.

Návrh na spracovanie ÚPN Z:
- Čunovo – západ,
- Čunovo – juh,
- Čunovo – hraničný prechod,
- Bývalý areál PD Čunovo,
- Športovo – rekreačná zóna Zdrž Hrušov.

6.3.2. Navrhované ÚPN Z na území špecifických zón

Návrh spracovania rozvojových dokumentov dotýkajúci sa k.ú. viacerých mestských častí.

MČ Petržalka – MČ Jarovce

- ÚPN Z Jarovské rameno - dopracovanie UŠ Jarovské rameno ako ÚPN Z,
- ÚPN Z Nová mestská štvrť Petržalka – Jarovce.

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z je záväzné v rozsahu uvedenom v časti C.2., kapitole 2.2.5. Navrhované ÚPN Z na území jednotlivých mestských častí.
Pre ostatné časti územia mesta je možné spracovať ÚPN Z podľa potreby mesta a jednotlivých mestských častí.

B.7. NÁVRH RIEŠENIA SOCIOEKONOMICKÝCH FUNKČNÝCH SYSTÉMOV

7.1. BÝVANIE

7.1.1. Zhodnotenie vývoja bývania od r. 2000

Rozvoj bytovej výstavby v Bratislave v posledných rokoch zaznamenáva nárast počtu dokončených bytov a stúpajúci dopyt po bytoch v nových i starších objektoch. Na základe rámcových analýz je možné vyselektovať základné trendy vo vývoji bývania na území mesta, a to:

- záujem o novú výstavbu stúpa najmä v lokalitách v rámci jestvujúcich obytných súborov a plôch určených pre bytovú výstavbu, polyfunkčnú výstavbu i občiansku vybavenosť (v zastavanom území – s menšími nákladmi na siete i dopravné vybavenie),
- okrem tradičného záujmu o výstavbu rodinných domov, stúpol záujem o výstavbu bytových domov a v poslednom čase i o výstavbu bytov v polyfunkčných objektoch.
- Pokiaľ do r. 2000 bolo problémom presvedčiť záujemcov o investovanie na území mesta, aby v niektorých územiach, či objektoch uplatnili aspoň minimálny podiel bytov, v posledných dvoch rokoch je problém opačný – i v rámci výstavby objektov pôvodne určených pre výstavbu občianskej vybavenosti dochádza často k zmene stavby pred dokončením a byty sa budujú často v lokalitách nevhodných z hľadiska kvality obytného prostredia.

Rad ekonomických opatrení štátu s priamym dopadom na obyvateľstvo, inflácia i pokles reálnych miezd obyvateľstva znížili dostupnosť nového bývania pre skupiny s nižšími i strednými príjmami. Dôsledkom toho je zvyšovanie nechceného spolužitia domácností.

Štandardy a ukazovatele bývania

V r. 2001 k obdobiu Sčítania domov, bytov a obyvateľov bolo na území Bratislavy celkom 181 021 bytov; z toho bolo 165 587 bytov trvalo obývaných. Z nich bolo 16 348 bytov v rodinných domoch.

Porovnanie ukazovateľov štandardu bývania zo Sčítania ľudu od r. 1961 do r. 2001 uvádza nasledovná tabuľka

	1961	1970	1980	1991	2001
Počet domov celkom	18525	24453	25282	24718	26455
z toho trvalo obývané	17439	23649	24235	22622	23558
Počet bytov celkom	64910	92937	131155	167381	181021
z toho trvalo obývané	64668	91936	127291	161494	165587
Počet trvalo býv. obyv.	242091	305932	380259	441.453	428672
počet obyv./byt	3,70	3,30	2,98	2,72	2,54
celková plocha bytu		59,23	61,93	64,2	69,2
obyt. pl bytu	34,50	38,01	39,76	40,8	47,3
obyt.pl. /1 obyv.	9,30	11,4	13,44	15,0	18,7
celk.pl. /1 obyv	.	17,80	20,92	23,47	26,7
obyt. pl./1 obyt. m.	18,61	17,90	16,40	15,76	16,9
počet izieb/1 byt	2,23	2,11	2,42	2,59	2,8
priem počet CD/byt	-	-	-	1,09	2,29

Vlastnícka štruktúra domov SODB 2001 v hl. m. Bratislave

Vlastník domu	počet domov	podiel v%
štát	457	1,9
bytové družstvá	1047	4,4
obec	272	1,2
fyzická osoba	15533	66,1
právnická osoba	272	1,2
ostatné	5950	25,2
Spolu trvale obývané domy	**23558**	**100**

Štruktúra bytového fondu podľa počtu izieb a ukazovatele štandardu bývania zo SODB 2001 v hl. m. Bratislave

	počet obyt. miestností (8 m^2 +)					
Ukazovateľ	1	2	3	4	5+	spolu
trvalo obývané byty	21998	35119	75812	25404	7254	165587
osoby bývajúce v bytoch	31265	69980	214353	83247	23808	422653
priem počet obyv/byt	1,42	1,99	2,82	3,27	3,28	2,55

priem. počet obyv/ ob. m.	1,42	0,99	0,94	0,81	0,65	0,96

Dokončené byty podľa počtu izieb (Štatistické ročenky hl. m. Bratislavy)

počet bytov	**1997**	**1998**	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**97-02**
1-iz+gars.	221	356	246	288	231	406	1770
2-izb	66	138	215	535	282	486	1771
3-izb.	183	314	234	518	391	515	2247
4-izb.	172	264	221	346	254	416	1673
5-izb.+	135	160	232	242	204	224	1197
spolu	**777**	**1232**	**1148**	**1929**	**1362**	**2048**	**8496**

Dokončené byty podľa druhov vlastníctva (Štatistické ročenky hl. m. Bratislavy)

ukazovateľ	**1997**	**1998**	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**97-02**
počet bytov spolu	777	1232	1148	1929	1362	2048	8496
verejný sektor	132	193	245	260	205	64	1099
súkromný sektor	645	1039	903	1669	1157	1984	9081
priemerná obytná plocha dokončeného bytu (m^2)	70,3	63,5	73,9	68,0	72,9	68,8	69,6
dokončené byty na 1 000 obyvateľov	1,7	2,7	2,6	4,3	3,2	4,8	3,2

7.1.2. Potreba bytov

Právo na zodpovedajúce bývanie patrí medzi základné ľudské práva, zakotvené v čl. 25 Všeobecnej deklarácie ľudských práv.

Potrebu bytov zjednodušene možno formulovať ako rozdiel medzi počtom bytov a počtom cenzových domácností v danom období. S ohľadom na nedostupnosť podkladov v medzicenzálnom období a absenciu údajov o odpade bytového fondu (štatistické údaje) v tomto období je potreba bytov stanovená ako potreba čistého prírastku bytov na splnenie požiadaviek obyvateľstva, modifikovaná nárokmi na výstavbu zariadení sociálnej starostlivosti a možnosťami znižovania % spolužitia domácností.

Skutočná potreba bytov je stále do značnej miery ovplyvňovaná (v súčasnosti retardovaná) jednak ekonomickou situáciou štátu a obcí, jednak socio-profesnou štruktúrou obyvateľstva - jej požiadavkami na nové bývanie a reálnymi finančnými možnosťami.

Ide najmä o:

- zmeny vo financovaní a realizácii bytovej výstavby, ktoré spôsobili výrazný pokles novej bytovej výstavby po r. 1989 (r. 1992 – 1998/ 7851 bytov) a opätovný nárast bytov po r. 2000(r. 2000 – 2002/ 5336 bytov),
- 2. Inflácia, ekonomické opatrenia štátu s dopadom na obyvateľstvo (reálne príjmy), iba čiastočne rozvinuté finančné nástroje na podporu bytovej výstavby, a týmito faktami spôsobená ***cenová nedostupnosť bytov*** :

na trhu s nájmom a vlastníctvom bytov vo vzťahu k finančným možnostiam väčšej časti obyvateľstva,
pri novej výstavbe i deformácia medzi skutočnými nákladmi na výstavbu bytov a ich predajnou cenou,

- absenciu reálneho trhu s vlastníctvom bytov ,resp. nájmom bytov,
- existenciu nelegálneho trhu s nájmom a vlastníctvom bytov,
- úbytok bytového fondu využívaním bytov na iné účely ako na bývanie (hlavne bytov a rodinných domov vo vlastníctve fyzických osôb, najmä na podnikanie a administratívu),
- zhoršujúce sa medzi -generačné vzťahy,
- zvyšovanie skutočných nákladov na bývanie ako komplexu.

Tieto faktory majú na jednej strane vplyv na zníženie priamych požiadaviek na nové byty u obyvateľstva so strednými a nižšími príjmami, na druhej strane vedú k zvyšovaniu priemerného počtu obyvateľov na 1 byt v jestvujúcom bytovom fonde - tým k znižovaniu štandardov bývania i k znižovaniu sobášnosti.

Pokles novej výstavby v období r. 1991 - 1998, prebiehajúca privatizácia bytového fondu na území mesta, ktoré zvyšujú teoreticky tlak na výstavbu nových bytov a súčasné možnosti štátu, obcí i stavebníctva neumožňujú v najbližšom období dosiahnuť výrazné zvýšenie štandardu a hodnôt ukazovateľov bývania na úroveň vyspelých krajín. Do značnej miery k tomu prispieva i nedostatočná územno-technická pripravenosť potenciálnych území pre výstavbu.

Nárast potreby bytov je preto v návrhu rozložený na dlhšie časové obdobie (do r. 2030), s kulmináciou v období 2010 – 2015, s tým, že v rámci návrhu je prezentovaná disponibilná územná ponuka, ktorá presahuje reálnu potrebu bytov a umožňuje pri postupnom zlepšovaní ekonomických podmienok rýchlejšie tempo bytovej výstavby na území mesta.

7.1.3. Ukazovatele návrhu

V porovnaní s priemerne dosahovanou úrovňou v SR t.j. 350,4 b.j./1000 obyvateľov, možno hodnotiť údaje za Bratislavu k SĽ 2001, 422,2 b.j./1000 obyvateľov pozitívne. Bratislava podielom bývania na 1000 obyvateľov zo sčítania zapadá do európskeho štandardu vyspelých západoeurópskych krajín t.j. 320 - 460 b.j./1000 obyv. Návrh potreby bytov v súlade s Územnými a hospodárskymi zásadami pre riešenie územného plánu stanovuje zvýšenie tohto ukazovateľa o min. 15 - 20 bytov na 1000 obyvateľov.

V návrhu konceptu územného plánu sa dosiahlo 415 b.j./1000 obyv. V ÚPN mesta sa ukazuje možnosť umiestniť na území mesta **65 721** bytov, čo zodpovedá 424,1 b.j./1000 obyv.

7.1.4. Kritériá umiestnenia novej bytovej výstavby

V zmysle platnej vyššej dokumentácie sa rozvoj nových lokalít preveroval predovšetkým v rozvojových póloch mesta (Záhorie, Petržalka a južné obce), v územiach s veľkým potenciálom pre ďalší rozvoj.

Základné kritériá umiestňovania novej výstavby bytov, a to:
- lokalizácia v rámci zastavaných území - využitie potenciálu stabilizovaných území mesta,
- lokalizácia menších lokalít v dotyku s jestvujúcim obytným územím - kde je možnosť využívania dobudovania komplexného vybavenia územia,
- lokalizácia nových obytných území v ďalších lokalitách vhodných pre rozvoj bývania v rámci území jednotlivých mestských častí,
- smerovanie rozvoja bývania do území s vyššou kvalitou životného prostredia,
- smerovanie rozvoja bývania do území s rezervami kapacít MHD,
- prednostný rozvoj území s možnosťami obsluhy kapacitnou hromadnou dopravou príp. potenciálom pre jej vybudovanie,
- minimalizovanie rozvojových plôch v tesnom kontakte s chránenými územiami prírody a krajiny,
- podpora rozvoja v rámci urbanizačných osí a rozvoja občianskej vybavenosti,
- boli uplatňované vo všetkých variantoch konceptu riešenia i v súčasnosti v návrhu riešenia.

V rámci výsledkov prerokovania Návrhu ÚPN i pri rokovaniach s jednotlivými mestskými časťami boli uplatňované ďalšie, najmä extenzívne požiadavky na nové plochy pre výstavbu bytov. Časť uplatnených požiadaviek bola do návrhu zapracovaná na základe komplexného vyhodnotenia resp. na podklade VZN 7/2005 zo dňa 7.11.2005.

7.1.5. Návrh rozvoja bývania

1. Koncepcia rozmiestnenia

Návrh rozvoja bývania vychádza z analýz a očakávaných trendov, diferenciácie spoločnosti a predpokladaného demografického vývoja. Chápe mesto ako polyfunkčný celok s bývaním ako jeho neoddeliteľnou zložkou. Sústreďuje sa najmä na únosné využitie, komplexnosť a zvýšenie polyfunkčného využitia dnešného zastavaného územia;. V plochách jestvujúceho bývania a v navrhovaných polyfunkčných plochách (podiel bývania až 70%), i v plochách navrhovaných pre občiansku vybavenosť (najmä v centre mesta) uvažuje s podielom bývania od 10-30%.

V zastavanom území mestských častí - bývalých pripojených obcí sa výstavba prispôsobuje jestvujúcim podmienkam, navrhuje sa prevažne rodinná zástavba s pozemkami zodpovedajúcimi parametrom jestvujúceho osídlenia.

Pri novonavrhovaných plochách, najmä v dotyku s jestvujúcim obytným územím sa v návrhu uvažujú nové plochy s rôznymi formami bytovej výstavby, podľa jestvujúcej skladby bytov tak, aby nová výstavba umožnila väčšie možnosti výberu vhodných typov bývania pre rôzne príjmové skupiny obyvateľstva.

V rozvojových póloch mesta - v územiach s veľkým potenciálom pre rozvoj bývania i zodpovedajúcich druhov občianskej vybavenosti a zariadení pre rozvoj nových pracovných príležitostí sa navrhuje komplexná skladba typov zástavby s rôznymi požiadavkami na veľkosť bytu, podlažnosť objektov i veľkosť pozemkov v rámci rodinnej zástavby.

V rámci stabilizovaných území je nemenej dôležité, okrem príp. nadstavieb, dostavieb a výstavby vo stavebných medzerách, určiť pravidlá narábania s jestvujúcim bytovým fondom; jeho obnova modernizácia, regenerácia a revitalizácia môže v územiach výrazne ovplyvniť sociálnu skladbu obyvateľstva.

Pre centrálnu časť mesta sú stanovené limity tzv. *ochrany bývania*, t.j. minimálny podiel funkcie bývania v území a zásady ochrany bytového fondu, a to:
- nové stavby s min. podielom bývania,
- nové stavby po asanáciách, rekonštrukciách a príp. nadstavby, kde je potrebné zachovať pôvodný podiel plôch bývania.

Ťažisko rozvoja bývania sa sústreďuje do plôch:
- pre viacpodlažnú zástavbu - najmä polyfunkčnú zástavbu,
- málopodlažnú viacbytovú zástavbu - najmä v územiach, ktoré tvoria prechod medzi jestvujúcou zástavbou obytných súborov a rodinnou zástavbou,
- s preferovaním foriem málopodlažnej bytovej zástavby rodinných domov a progresívnych foriem výstavby málopodlažných foriem i rodinných domov.

2. Podiel základných foriem bývania

Pri určovaní podielu základných foriem bývania sa vychádzalo z podielu bývania v rodinných domoch a bytových domoch uvádzaných v SĽ 2001, podľa ktorých tvoril podiel bytov v rodinných domoch iba 9,9 % z celkového počtu bytov na území mesta.

V rámci dokumentácie spracovanej v období r. 2000 - 2004 sa požiadavky na zvýšenie podielu rodinnej výstavby neustále zvyšujú. Zvýšené požiadavky na túto formu výstavby sú v dnešnej dobe logickým dôsledkom predošlej prehustenej sídliskovej zástavby. Do nedávna navrhované riešenia však často nezhodnocovali možnosti územia, jeho polohu v organizme mesta a príp. prevádzkovú efektívnosť novej zástavby. Riešenie mestského typu bývania v rodinných domoch v zodpovedajúcom podiele môže byť prínosom v prípade kvalitného urbanistického začlenenia do organizmu mesta.

Koncept riešenia navrhuje podstatné zvýšenie podielu rodinnej zástavby a zástavby málopodlažných foriem bývania (mestské vily, zástavba od 2 do 4 podlaží s vybavenosťou v parteri objektov), ktoré svojou kvalitou spĺňajú parametre rodinnej zástavby.

V predloženom návrhu sa predkladá ponuka pre podiel 42% bývania v málopodlažných formách zástavby tzn. v rodinných domoch a bytových domoch do 4 nadzemných podlaží.

3. Požiadavky na riešenie bývania špecifických skupín obyvateľstva

V rámci konceptu riešenia sú požiadavky na riešenie bývania špecifických skupín obyvateľstva uvažované v takmer všetkých mestských častiach tak, aby nedošlo k vytvoreniu menej hodnotných štvrtí, či tzv. efektu *slums*!

Tieto požiadavky možno rozdeliť podľa skladby obyvateľov do dvoch základných skupín, a to:

- bývanie riešené v rámci ubytovní a útulkov.
- bezdomovci a neprispôsobivé rodiny,
- osamelí a mladí ľudia bez sociálneho zázemia (odchovanci detských domovov, kde ako základ riešenia problému bývania možno uvažovať s ubytovaním v prechodných formách ubytovania,
- bývanie v bytoch:
- bývanie pre neplatičov, s nižším štandardom bývania (najmä plošným),
- chránené a bezbariérové bývanie so špecifickými nárokmi na polohu a vybavenie bytu, či domu, s väzbami na MHD, obchody, služby a príp. pracoviská,
- objekty (byty či domy) pre zariadenia pestúnskej starostlivosti,
- bývanie a zariadenia pre starostlivosť o starých občanov,
- nájomné byty pre obyvateľstvo s nízkymi príjmami
- byty pre mladé rodiny, mladých ľudí a pod.

Časť týchto nárokov je potrebné riešiť v úzkej súčinnosti s koncepciou a požiadavkami riešenia sociálnej starostlivosti.

Smerovanie mesta v oblasti zlepšenia dostupnosti bývania pre sociálne ohrozené skupiny a možnosť výstavby nájomných bytov definuje Koncepcia mestskej bytovej politiky 2020 – 2030.

4. Návrh riešenia

V rámci riešenia boli preverené okrem schválených dokumentov i rozvojové zámery jednotlivých mestských častí prezentované v doteraz spracovaných dokumentáciách. Ako podklad boli preverené i riešenia rozvoja území v severozápadnej a južnej časti mesta.

Koncepcia rozvoja bývania využíva predovšetkým:

- potenciál zastavaného územia,
- územný potenciál vhodných plôch v dotyku s jestvujúcim obytným územím,
- v území rozvojových pólov mesta (Záhorie, južná časť Petržalky a južných obcí), navrhuje nové rozvojové plochy s únosným využitím územia a pestrou skladbou rôznych foriem bývania,
- v dotyku s jestvujúcim územím navrhuje na bytovú výstavbu tiež plochy vhodné z hľadiska orientácie svahov, polohy voči jestvujúcej vybavenosti i k trasám hromadnej dopravy,

ale ponecháva priestor i pre ďalší rozvoj preto, aby nebola narušená doterajšia relatívna samostatnosť územných celkov mesta a ponechala sa možnosť pre uplatnenie nových názorov na ďalší vývoj mesta.

Kapacity navrhovanej bytovej výstavby v jednotlivých mestských častiach pozri nasledujúcu tabuľku:

Mestská časť	počet b.j. mbz	počet b.j. vbz	byty v návrhovom období spolu
Staré Mesto	821	4 826	8 598
I. okres spolu	**821**	**4 826**	**8 598**
Ružinov	1 058	3 828	7 873
Vrakuňa	1 228	566	2 208
Podunajské Biskupice	454	338	819
II. okres spolu	**2 740**	**4 732**	**10 900**
Nové Mesto	1 389	2 426	4 399

~~Rača~~	~~1 089~~	~~1 898~~	~~3 379~~
~~Vajnory~~	~~1 446~~	~~0~~	~~1 446~~
~~**III.okres spolu**~~	~~**3 924**~~	~~**4 324**~~	~~**9 224**~~
~~Karlova Ves~~	~~1 393~~	~~2 083~~	~~3 779~~
~~Devín~~	~~908~~	~~0~~	~~908~~
~~Dúbravka~~	~~285~~	~~1747~~	~~3 024~~
~~DNV~~	~~6 504~~	~~2 565~~	~~9 093~~
~~Lamač~~	~~1 146~~	~~0~~	~~5 881~~
~~Záhorská Bystrica~~	~~3 973~~	~~16~~	~~3 989~~
~~**IV. okres spolu**~~	~~**14 209**~~	~~**6 411**~~	~~**26 674**~~
~~Petržalka~~	~~1 715~~	~~15 952~~	~~20 711~~
~~Jarovce~~	~~2 655~~	~~1 865~~	~~4 527~~
~~Rusovce~~	~~1 037~~	~~0~~	~~1 052~~
~~Čunovo~~	~~510~~	~~0~~	~~510~~
~~**V. okres spolu**~~	~~**5 917**~~	~~**17 817**~~	~~**26 800**~~
~~***Mesto spolu***~~	~~***27 611***~~	~~***38 110***~~	~~***82 196***~~

Mestská časť	**Byty v návrhovom období spolu**	**Potenciálny prírastok obyvateľov v návrhovom období spolu pri predpokladanej obložnosti 2,5 ob./byt**
Staré Mesto	8 598	21 495
I. okres spolu	**8 598**	**21 495**
Ružinov	8 055	20 138
Vrakuňa	2 208	5 520
Podunajské Biskupice	819	2 048
II. okres spolu	**11 082**	**27 706**
Nové Mesto	4 399	10 998
Rača	4 141	10 352
Vajnory	1 446	3 615
III. okres spolu	**9 086**	**25 204**
Karlova Ves	3 779	9 448
Devín	908	2 270
Dúbravka	4 349	10 873
DNV	9 093	22 733
Lamač	5 881	14 703
Záhorská Bystrica	3 989	9 973
IV. okres spolu	**27 999**	**69 998**
Petržalka	21 342	53 353
Jarovce	4 527	11 318
Rusovce	1 052	2 630
Čunovo	510	1 275
V. okres spolu	**27 431**	**68 575**
Mesto spolu	***85 086***	***212 738***

Z hľadiska kapacitnej obsadenosti jednotlivých bytov sa vychádza z predpokladanej obložnosti bytov, z počtu navrhovaných bytov a z navrhovaných podlažných plôch určených na bývanie. Priemerná obložnosť sa pohybuje v rozsahu od 2,3, po 2,9 obyvateľa na byt. Priemerná obložnosť za celé mesto sa pohybuje na úrovni 2,5 obyvateľa na byt. ~~Celkovo~~

~~sa predpokladá realizácia 82 196 bytových jednotiek.~~ Celkovo sa predpokladá realizácia 85 086 bytových jednotiek. Na jeden byt pripadá priemerná obytná plocha o veľkosti 73,6 m^2.

7.2. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

7.2.1. Zdravotníctvo

Štruktúra a organizácia poskytovania zdravotnej starostlivosti v Bratislave má svoje výrazné špecifiká, ktoré sú dané štatútom Bratislavy ako hlavného mesta SR. Bratislava disponuje veľkým potenciálom vysoko špecializovaných zdravotníckych zariadení, lôžkových zariadení, vedecko-výskumných inštitúcií, pracovísk vykonávajúcich postgraduálne vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov. V Bratislave sa sústredili zdravotnícke zariadenia, ktoré majú nadregionálny význam a v prípade určitých zdravotníckych činností majú charakter národných centier. V súvislosti s touto činnosťou je v Bratislave koncentrovaný aj vysoko odborne erudovaný potenciál pracovníkov, ktorý je logicky viazaný aj na špičkovú zdravotnícku techniku diagnostiky, liečby i výskumu základného a aplikovaného. V Bratislave sa taktiež nachádzajú rezortné zdravotnícke zariadenia, ktoré tu majú sídlo z titulu prítomnosti ústredných orgánov štátnej správy v hlavnom meste republiky.

1.Súčasný stav

Nemocničná starostlivosť

Sieť lôžkových zariadení na území mesta tvoria najmä veľké areály ako je komplex zdravotníckych zariadení na Kramároch - DFNsP, FNsP akad. L. Dérera, vysoko špecializované odborné ústavy NOÚ, SÚSCCh a NÚTaRCH v Podunajských Biskupiciach, ďalej je to areál FN Mickiewiczova, areál FNsP Sv. Cyrila a Metoda v Petržalke a areál FNsP Ružinov. Vysokošpecializované odborné ústavy poskytujú zdravotnícku starostlivosť s celoslovenskou pôsobnosťou. Uvedenú sieť zdravotníckych zariadení dopĺňa Liečebňa pre dlhodobo chorých.
V Bratislave sa sústredili zdravotnícke zariadenia, ktoré majú nadregionálny význam a v prípade určitých zdravotníckych činností majú charakter národných centier.

Vyhodnotenie súčasného stavu

Posteľový fond v nemocniciach, vysokošpecializovaných odborných liečebniach a ústavoch, inorezortných nemocniciach tvorí 5 258 postelí. Štruktúru posteľového fondu zariadení mesta pre bratislavských pacientov s akútnym ochorením, pre pacientov chronických a psychiatrických tvorí 3 293 postelí. Posteľový fond zariadení s celoslovenskou pôsobnosťou predstavuje 1588 postelí, inorezortných zariadení 377 lôžok.
Počet postelí na 1 000 obyvateľov mesta je 7,85 (rok 2004) popri celoslovenskom priemere 7,42 postelí na 1 000 obyvateľov (rok 2004). Pri vyhodnotení dosiahnutého štandardu v posteľovom fonde pre obyvateľov mesta nie sú započítané postele s celoslovenskou pôsobnosťou (lôžka v Národnom ústave srdcových a cievnych chorôb, Národnom onkologickom ústave, Onkologickom ústave sv. Alžbety, Národnom ústave tuberkulózy a respiračných chorôb, Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou, Detskom kardiocentre SR a lôžka inorezortných nemocníc).
Nemocnice iných rezortov v počte 377 postelí:

- ŽNsP II. Bratislava s kapacitou 117 lôžok,
- Nemocnica MO Bratislava s kapacitou 200 lôžok,
- NsP MV SR Bratislava s kapacitou 60 lôžok.

Na území mesta je teda celkom 5 258 lôžok (12,26 lôžok na 1000 obyvateľov) vrátane zariadení s celoslovenskou pôsobnosťou a zariadení ostatných rezortov.

Celková plocha areálov nemocničnej starostlivosti je **63,93 ha** (bez inorezortných nemocníc) a plocha areálu Vojenskej nemocnice MO SR je 35 568 m^2.

Tab. č.1 - Sieť zdravotníckych zariadení na území mesta - posteľový fond

Prehľad lôžkových kapacít v zdravotníckych zariadeniach hl. m. Bratislavy							
Mestská časť	**Zariadenie**	**Počet lôžok**					**Plocha poz.m^2**
		1996	**1997**	**1998**	**2004**	**+/-**	**2004**
Mesto Staré	FN Bratislava:	1276	1187	1149	604	-545	47 259
	-Gyn.-pôr. klinika I. Bratislava	120	120		0**		
	-Gyn.-pôr. klinika II. Bratislava	164	164	0**			
	-I. ORL klinika	90	90		0**		
	-I. Ortopedická klinika	160	160		0**		
	-Klinika hematológie a transfúzie	21	21		0**		
	-Stomatologická klinika I.-III.	22	22				
	Gyn.-pôr. nemocnica (Koch)	80	80	73			11 035
	Evanjelická nemocnica BA		150	**			
	NsP I. Milosrdní bratia BA	112	103	112	112		3 704
	Onkologický ústav sv. Alžbety	183	183	179	183	+4	8 200

Ružinov	FNsP Ružinov:	927	866	921	896	-25	135 400
	Liečebňa dlhodobo chorých		274	180	50		
	Špec. nem. pre ortoprotetiku				30*		
	Centrum pre liečbu drog. závis.				26		
P. Biskupice	NÚTaRCH	436	591	461	464	+3	41 300
Nové Mesto	DFNsP Bratislava:	554	530	496	400	-96	61 368
SM	-Klinika detskej psychiatrie	20	20	20			4 294
SM	-Detská kožná klinika	75	75	75			10 210
Nové Mesto	FNsP akad. L. Dérera -Bratislava:	1041	941	970	889	-81	126 940
	-Geriatrická klinika	27	60	60	**		
	NOÚ Bratislava	227	227	227	227		12 970
	NÚSCH Bratislava:	230	240	265	265		46 027
	Komplex. dolieč. a rehabil. zar.	14	27		27		70 660
	Detské kardiocentrum SR				49*	+49	
	Ústav preventívnej a klinickej medicíny	50	49	40	**		
Petržalka	NsP sv. Cyrila a Metoda	731	685	714	721	+7	71 000
	Sanatórium AT, s.r.o.				15	+15	
Spolu	**FNsP, NsP**	**4087**	**3782**	**3866**	**3693**	**-573**	**384 303**
	Špecializované odborné ústavy - celoslovenská pôsobnosť	**1907**	**2012**	**1761**	**1188**	**-173**	**255 029**
	Všetky zariadenia celkom	**5 994**	**5 794**	**5 627**	**4 881**	**-746**	**639 332**

Poznámka:* novo zriadené zariadenie rok 2003,** zrušené zariadenie

Zhodnotenie vývoja zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti po roku 2000

V priebehu roku 2002 - 2003 MZ SR uskutočnilo transformáciu zdravotníckych zariadení s redukciou a reštrukturalizáciou posteľového fondu na území mesta s cieľom zabezpečiť poskytovanie zdravotnej starostlivosti efektívnejším využitím lôžkového fondu za účelom úspory prevádzkových nákladov. Zároveň došlo k delimitácii oddelení a kliník z objektov FN BA so zámerom uvoľnenia tzv. satelitov Fakultnej nemocnice (budovy na Zochovej, Hlbokej a Partizánskej ulici) a následný odpredaj budov, pozemkov zdravotníckych zariadení Fakultnej nemocnice Bratislava: Otolaryngologická klinika, Ortopedická klinika, Klinika hematológie a transfuziológie, Klinika geriatrie, I. gynekologicko-pôrodnícka klinika (redukcia cca 408 postelí väčšinou akútnych).
Z územného hľadiska došlo predmetnou transformáciou k zoskupeniu zdravotníckych zariadení ústavnej starostlivosti do troch skupín - zdravotníckych komplexov pre saturovanie nárokov zdravotníckej starostlivosti občanom z okresov:

- Bratislava I, Bratislava II, Pezinok, Senec
- Bratislava III, Bratislava IV a Malacky
- Bratislava V.

V rámci reštrukturalizácie zanikli nasledujúce zdravotnícke zariadenia:

- II. gynekologicko - pôrodnícku klinika na Šulekovej ul. - delimitácia do NsP Ružinov,
- I. gynekologicko - pôrodnícka klinika FN na Zochovej ul. - delimitovaná do F NsP Sv. Cyrila a Metoda Petržalka,
- ORL klinika FN na Zochovej ul. presunutá do FNsP Petržalka,
- Ortopedická klinika FN na Hlbokej ul. - delimitovaná do NsP Ružinov,
- Urologicko-andrologické oddelenie z FN na Hlbokej ul. - delimitované do NÚTaRCH Podunajské Biskupice,
- Kliniku hematológie a trnafuziológie FN - delimitovaná do FNsP Petržalka,
- TBC kliniku FN - delimitovaná do NÚTaRCH Podunajské Biskupice,
- Klinika geriatrie, FBLR a Kliniky pracovného lekárstva z objektu Krásna Hôrka - presun do centrálneho ústavu FNsP akad. L. Dérera.

Tab. č. 2 - Dynamika vývoja funkčného systému zdravotníctvo - mesto

Rok	Počet obyvateľov	Počet lôžok - za všetky rezorty	Počet lôžok - FNsP, NsP	Počet lôžok/1000 obyvateľov - všetky zariadenia *	Počet lôžok/1000 obyvateľov **	Počet lôžok/1000 obyvateľov - SR
1998	451 395	6 005	3866	13,41	8,56	8,33
2001	442 197	5 914	3776	13,37	8.54	7,9
2002	442 197	5 716	3751	12,92	8,48	7,76
2004	428 672	5204	3365	12,14	7,85	7,42

*V tab. dosiahnutý štandard vrátane inorezortných zdravotníckych zariadení a zariadení s celoslovenskou pôsobnosťou

** V tab. dosiahnutý štandard bez započítania inorezortných zdravotníckych zariadení a zariadení s celoslovenskou pôsobnosťou

Deficity štruktúry zariadení

Z porovnania posteľového fondu nemocníc podľa zdravotníckych komplexov v zmysle „Koncepcie poskytovania zdravotnej starostlivosti v Bratislavskom kraji - MZ SR október 2003“ vyplýva, že počet postelí pre pacientov s akútnym a chronickým ochorením je poddimenzovaný v komplexe BA III, BA IV, ako aj v komplexe BA V - počet postelí na 1000 obyvateľov nedosahuje štandard stanovený v koncepcii spracovanej MZ SR.

Z celomestského hľadiska štruktúra posteľového fondu zariadení v meste k roku 2004 je výrazne poddimenzovaná v posteľovom fonde pre chronických pacientov, t.j. chýbajú lôžka pre pacientov dlhodobo chorých, doliečovacie a ošetrovateľské lôžka (cca 400 lôžok). Deficity sú aj v posteľovom fonde akútnych lôžok.

Z územného hľadiska na území mesta chýba územná všeobecná nemocnica pre saturovanie nárokov zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov severozápadnej rozvojovej osi.

Z hľadiska demografického vývoja a štruktúry obyvateľstva podľa základných vekových skupín na území mesta, v dôsledku pretrvávajúceho znižovania počtu detskej populácie z predchádzajúcich rokov, došlo k nárastu podielu obyvateľov v produktívnom a hlavne poproduktívnom (dôchodcovskom) veku a nárastu deficitov v posteľovom fonde pre geriatrických pacientov.

Tab. č. 3 - Prehľad dosiahnutých štandardov v európskych krajinách

	Akútne lôžka na 1000 obyvateľov		Nemocničné lôžka na 1000 obyvateľov				
rok	**rok 1996**	**rok 1997**	**rok 1996**	**rok 1997**	**rok 2001**	**rok 2002**	**rok 2003**
Rakúsko	6,51	6,51	9,18	9,18	8,61	7,49	8,44
Česká republika	6,68	5,58	6,19	6,08	8,58	8,57	8,60
Nemecko	6,75	5,55	10,44	10,21	9,11	9,12	9,01
Maďarsko	6,32	6,60	8,98	8,31	8,25	8,25	7,85
Taliansko	5,1	5,08	6,08		4,5	5,22	5,22
Slovensko	6,98	7.11	8,57		7,79	7,79	7,69
EÚ - štáty	4,46		7,28				
EURÓPA	5,19	5,19	8,57		7,34	7,34	7,24

Ambulantná starostlivosť

V oblasti ambulantnej starostlivosti sa na území mesta poskytuje zdravotná starostlivosť v štátnych a neštátnych zdravotníckych zariadeniach. Proces odštátnenia bol realizovaný najmä v zariadeniach ambulancií primárnej zdravotnej starostlivosti (praktický lekár pre dospelých, praktický lekár pre deti a dorast, gynekológ a stomatológ). Zároveň boli odštátnené aj určité ambulancie odborov sekundárnej zdravotnej ambulantnej starostlivosti. Sekundárnu zdravotnú starostlivosť (starostlivosť presahujúca rámec primárnej zdravotnej starostlivosti - špecializačné odbory) poskytujú odborní lekári - špecialisti a iní vysokoškolsky vzdelaní zdravotnícki pracovníci.
Proces odštátnenia činnosti prebiehal aj v zariadeniach lekárenskej starostlivosti.

Zhodnotenie vývoja zariadení ambulantnej zdravotnej starostlivosti po roku 2000

V roku 2002 bol celkový počet lekárskych miest lekárov vo všetkých typoch zdravotníckych zariadení a ambulanciách rozptýlených po celom území mesta Bratislavy 3215,3, pričom v zariadeniach ambulantnej starostlivosti dosiahol počet 1117,07 lekárskych miest. V oblasti primárnej starostlivosti to bolo 796,71 lekárskych miest a dosiahnutý štandard počtu lekárskych miest na 1000 obyvateľov predstavoval 1,86 pre primárnu ambulantnú starostlivosť.
Súčasný stav počtu lekárskych miest (rok 2004) v primárnej zdravotnej starostlivosti predstavuje 887, 02 lekárskeho miesta pre Bratislavský kraj. Sieť ambulancii praktických lekárov pre dospelých a ambulancii v odbore gynekológia a pôrodníctvo mierne prekračuje odporúčanú normu.
V oblasti sekundárnej zdravotnej starostlivosti (rok 2004) v sieti štátnych a neštátnych ambulancii dosahuje počet lekárskych miest 933,5, čo predstavuje štandard 1,43 lekárskych miest na 1000 obyvateľov pre sekundárnu ambulantnú starostlivosť. Sieť je len v niektorých odboroch poddimenzovaná.
Sieť agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti v meste je taktiež poddimenzovaná a optimálnu sieť by malo tvoriť cca 20 agentúr.

V súčasnosti na ambulantnú a ústavnú zdravotnú starostlivosť nadväzuje svojou činnosťou sieť pracovísk samostatných zariadení spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek. Dosiahnutý štandard v roku 2002 je **2,61** lekárskych miest na 1000 obyvateľov.
Dynamika vývoja ambulantnej starostlivosti je uvedená v tabuľke č.3:

Tab. č. 4 - Počty zariadení ambulantnej starostlivosti na území mesta - štátne

Zariadenie	**Počet zariadení**				
rok	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2004**
Polikliniky samostatné	12	8	8	10	13
Ambulancie samostatné	851	938	956	930	945

ADOS	-	11	10	9	10
Špec. zar. ambul. star.*		16	11	14	9
Zubné techniky		104	102	102	113
Záchranné zdravotné služby		10	1	1	3
Lekárne verejné		109	106	116	121
Lekárne nemocničné		10	10	10	10

*stacionáre a detské sanatória (menej ako 24 hodinový pobyt)

Progresívnym prvkom, ktorý je potrebné zachovať v transformačnej štruktúre zdravotnej starostlivosti, je úzky kontakt medzi špecialistami v ambulantnej sfére a lekármi primárneho kontaktu. V tomto ohľade sú polikliniky, resp. zmiešané praxe lekárov primárneho kontaktu a špecialistov jednoznačne prínosom a vyššou kvalitou v zdravotníckej starostlivosti.

2. Legislatívne zmeny po roku 2000

Zdravotnícke úlohy plnia zdravotnícke ambulantné a posteľové zariadenia liečebno - preventívnej starostlivosti v zmysle Zákona NR SR č. 227/1994 Z. z. o zdravotníckej starostlivosti v znení neskorších právnych predpisov (§ 54) a súvisiacich vykonávacích predpisov o odbornej spôsobilosti a ďalšom vzdelávaní pracovníkov v zdravotníctve (Nariadenia vlády SR č. 156/2002 Z. z. a 157/2002 Z. z.). V roku 2000 bol zmenený číselník druhov a útvarov zdravotníckych zariadení, uverejnený vo Vestníku MZ SR čiastka 23 - 26. Od roku 2004 je v platnosti Zákon č. 576/2004 Z. z. O zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve.

3. Predpokladané vývojové trendy

- Komplexné prepojenie zdravotníctva so sociálnou starostlivosťou a cirkvou,
- racionálne a efektívne využitie zdrojov lôžkového fondu a následná úspora prevádzkových nákladov,
- transformáciu zdravotníctva zamerať na prechod z lôžkových zariadení do zariadení 24 hodinových výkonov,
- zriaďovanie úzko špecializovaných zdravotníckych zariadení, napr. pohotovostné jednotky intenzívnej starostlivosti, špeciálne transplantačné centrá, takzvané denné nemocnice - zariadenia 24 hodinových výkonov,
- nemocničnú starostlivosť rozdeľovať do kategórií podľa doby a druhu nemocničného ošetrenia, a to:
  * nemocnice s maximálnou zdravotníckou starostlivosťou, kde je pobyt pacienta minimálny - akútne lôžka (všeobecné nemocnice - NsP, FN, FNsP),
  * zariadenia doliečovacie, ošetrovateľské a rehabilitačné - chronické lôžka,
  * nemocnice pre pacientov s psychiatrickým ochorením - psychiatrické lôžka,
  * vysoko špecializované odborné liečebné ústavy - špecializované lôžka (odborné nemocnice)
  * tak, aby prechod ku kúpeľnej, opatrovateľskej, sociálnej starostlivosti bol plynulý
- prebudovanie časti existujúcich nemocničných zariadení na nadštandardné špecializované zariadenia zdravotnej starostlivoasti,
- dobudovanie systému doliečovacích, ošetrovateľských a rehabilitačných zariadení pri zachovaní celkovej dnešnej kapacity lôžok,
- rozvoj zariadení pre vysoko špecializované služby,
- najvýhodnejšia kapacita nemocníc je do 600 lôžok (prevádzka a ekonomika).

Výhľadový rozvoj zdravotníckych služieb si vyžaduje realizovať nasledovné opatrenia:
- reprofilovať lôžkové kapacity podľa úrovne chorobnosti a potrieb,
- znížiť vysoké počty hospitalizovaných ako aj dĺžku trvania hospitalizácie efektívnejšou organizáciou práce a liečby,
- dobudovať špecifické zariadenia ako sú liečebne pre dlhodobo chorých, odborné liečebné ústavy, centrá pre liečbu drogových závislostí
- základná štruktúra primárnej starostlivosti je progresívna a je potrebné ju zachovať a skvalitňovať
- podporovať spoluprácu medzi ambulantnými lekármi primárneho kontaktu a špecialistami a ďalej rozširovať možnosti ambulantnej diagnostiky a liečby

4. Návrh riešenia

Nemocničná starostlivosť

Územný plán vychádza z prebiehajúcej transformácie zdravotníctva a systémových zmien ako je reštrukturalizácia lôžkového fondu nemocníc a liečebných ústavov, vytvorenie siete ambulantnej starostlivosti podľa potrieb mestských častí, zavádzanie nových typov a druhov zariadení.

V zmysle transformácie by mala byť vysokošpecializovaná zdravotnícka starostlivosť centralizovaná, pričom ošetrovateľská, dlhodobá starostlivosť by mala byť zriaďovaná v menších zariadeniach rozmiestnených po celom území mesta Bratislavy.

Výhľadové potreby lôžok

Z analýzy súčasného stavu siete nemocničných zariadení na území mesta a prognózy počtu obyvateľstva k roku 2020 vyplýva, že na území mesta je potrebných celkom 3 805 lôžok, z toho 2 789 pre pacientov s akútnym ochorením, 508 pre pacientov s chronickým ochorením a 508 lôžok pre pacientov s psychiatrickým ochorením, čo z územného hľadiska

znamená potrebu vybudovať 513 nových lôžok (v štruktúre akútne, chronické a psychiatrické lôžko) v obvode Bratislava IV pre saturovanie potrieb obyvateľov severozápadného rozvojového územia.

Celomestskú potrebu 508 chronických lôžok pre rok 2020 je možné čiastočne riešiť využitím jestvujúceho lôžkového fondu siete zdravotníckych zariadení na území mesta zmenou využitia posteľového fondu a doplnením novou výstavbou komplexnej nemocnice na pokrytie nárokov a potrieb pacientov v okrese Bratislava IV. Potrebu 508 psychiatrických lôžok je možné riešiť využitím jestvujúceho posteľového fondu v regióne a výstavbou nového zariadenia pre gerontopsychiartických pacientov v III. okrese.

Z prognózy nárastu počtu obyvateľstva k roku 2030 vyplýva, že na území mesta je potrebných celkom 4 319 lôžok, z toho 2 970 pre pacientov s akútnym ochorením, 810 pre pacientov s chronickým ochorením a 540 lôžok pre pacientov s psychiatrickým ochorením, čo z územného hľadiska znamená potrebu dobudovať ďalších 514 nových lôžok (v štruktúre akútne, chronické a psychiatrické lôžko) na území mesta oproti roku 2020, t. j. pokryť nároky pre saturovanie potrieb obyvateľov severozápadného rozvoja (Lamačská brána) v rozvojovej lokalite pre zdravotníctvo MČ Lamač - Rázsochy a v lokalite Petržalka - Antolská pre saturovanie potrieb južného a juhozápadného rozvoja mesta k časovej etape roku 2030.

Potreby špecializovaných lôžok sú doplnené možnou novou výstavbou na rozvojových plochách už založených vysokošpecializovaných ústavov.

S vyčíslením potrieb pre nebratislavských pacientov v špecializovaných ústavoch a nemocniciach s celoslovenskou pôsobnosťou sa v návrhu neuvažuje vzhľadom na to, že nie sú k dispozícii dostatočné štatistické údaje.

Tab. č. 5 - Potreby lôžok - územný potenciál rok 2030 - NsP, FN, Psychiatrické nemocnice

Okres	Potenciál územia					Kapacita - lôžka		návrh lôžok 2030	
	Výhľadový počet		Z toho lôžka			jestvujúce zariadenia	deficit pre výhľad rok 2030	rozvojové územia UPN	jestvujúce zariadenia a rozvojové územia spolu
	obyvateľov	potreby lôžok	Akútne	Chronické	Psychiatrické				
Bratislava I	**67 555**	**535**	**369**	**102**	**64**	120	415	**0**	**120**
Bratislava II.	133 731	1 070	738	203	129	970	100	0	970
Bratislava III.	85 412	676	465	128	83	1 082	+406	240	1322
Bratislava IV.	138 580	1 109	765	211	133	0	1 109	1110	1110
Bratislava V.	165 988	1 328	916	252	160	690	638	525	1215
SPOLU	**591 266**	**4 718**	**3253**	**896**	**569**	**2862**	**1 856**	**1875**	**4737**

Stabilizované zariadenia nemocničnej starostlivosti

Návrh predpokladá územnú stabilizáciu jestvujúcich areálov štátnych nemocníc, odborných ústavov a liečební vrátane zriaďovania ošetrovateľských lôžok:

Okres Bratislava I

- Gynekologicko - pôrodnícka nemocnica s kapacitou 73 lôžok,
- Onkologický ústav sv. Alžbety s kapacitou 183 lôžok,
- NsP Milosrdní bratia s kapacitou 112 lôžok,
- FNsP Mickiewiczova sa navrhuje vymiestniť v časových etapách k roku 2020 a 2030 nadväzne na realizáciu územnej všeobecnej nemocnice Rázsochy. Komplexné vymiestnenie je možné do roku 2030. Zdôvodnenie:

Územný plán považuje zariadenie v lokalite Mickiewiczova za územne nestabilizované zariadenie.

FN Mickiewiczova zariadenie v súčasnosti tvorí ťažiskové pracovisko, ktoré zabezpečuje vzdelávanie poslucháčov LF UK, postgraduálne vzdelávanie ostatných zdravotníckych pracovníkov. Vzhľadom na kapacitné možnosti priestorov zariadenia bolo potrebné časť klinických odborov situovať v priestoroch nemocníc v Ružinove, Petržalke, Podunajských Biskupiciach a v priestoroch zdravotníckeho areálu Kramáre, ktorý už nemá ďalšie územné možnosti rozvoja. Navyše objekty FN Mickiewiczova sú v havarijnom stave a vyžadujú si generálnu rekonštrukciu. Aj po rekonštrukcii sa však nezväčší kapacita areálu a nevytvoria sa zodpovedajúce komplexné podmienky a prostredie pre naplnenie požiadaviek a podmienok pre vzdelávanie medicínskych kádrov, pre nadväznú špičkovú tvorbu informácií vo vedecko-výskumnej sfére v rámci jednotlivých klinických odborov a medzi nimi navzájom a pre poskytovanie špecifických zdravotníckych služieb s celoslovenskou pôsobnosťou.

Z uvedených dôvodov v súlade s nárokmi na saturovanie zdravotníckych a špecifických sociálnych služieb pre obyvateľov Bratislavy s pôsobnosťou pre celé Slovensko sa navrhuje využiť rekonštruovaný areál na Mickiewiczovej ulici (časť zariadenia) pre komplexné prepojenie zdravotníctva so sociálnymi službami, teda pre zariadenia ako napr.:

- doliečovacie centrum,
- rehabilitačné centrum,
- hospic,
- zariadenie sociálnych služieb pre seniorov

a časť pre reprezentačné účely MZ SR, prípadne iné funkcie občianskej vybavenosti.

Okres Bratislava II

- **FNsP Ružinov** - 900 lôžok, reprofilácia časti lôžok na chronické lôžka,
- **NÚTaRCH** - 500 lôžok.

Areál je plošne poddimenzovaný a nie je možný jeho ďalší urbanistický rozvoj.
Po roku 2030 sa neuvažuje s prírastkom lôžok - areály nie sú schopné ďalšieho územného rozvoja.

Okres Bratislava III

- **DFNsP Kramáre** nemá ďalšie územné možnosti rozvoja, lebo areál je jednoznačne ohraničený - kapacita 400 lôžok sa nebude zvyšovať,
- **FNsP akad. L. Dérera Kramáre** nemá ďalšie územné možnosti rozvoja, lebo areál je jednoznačne ohraničený - kapacita 900 lôžok sa nebude zvyšovať, návrh reprofilácie časti lôžok na chronické lôžka,
- **NÚSCH** (Národný ústav srdcových a cievnych chorôb) s kapacitou 265 lôžok. Areál o celkovej ploche 62 600 m^2 z toho rozvojová plocha 2,39 ha je určená pre dobudovanie areálu,
- **NOÚ Kramáre** (Národný onkologický ústav) s lôžkovou kapacitou 227 postelí a s celkovou rozlohou 63 495 m^2 a mimoareálovou plochou 7 499 m^2. Dobudovanie špecializovaných zariadení areálu na rozvojovej ploche o chýbajúce prevádzky:

Oddelenie nukleárnej medicíny,
Preventívne centrum,
Ubytovňa pre ambulantných pacientov,
nie je možné, vzhľadom na realizáciu málopodlažnej bytovej zástavby mestskou časťou Nové Mesto na území areálovej zelene v dotykovej polohe zdravotníckeho areálu.

Okres Bratislava V

- **FNsP Sv. Cyrila a Metoda** – I. stavba realizovaná s kapacitou 720 lôžok.

Návrh nemocničných zariadení v rozvojových územiach

Okres Bratislava III

- **Šprinclov majer - Rybničná**, v lokalite sa rezervujú plochy pre výstavbu špecializovaných zdravotníckych zariadení s kapacitou 240 lôžok – výhľadové pracoviská v odboroch psychiatrie a gerontopsychiatrie.

Okres Bratislava IV

- **lokalita Rázsochy**, kde sa rezervujú plochy (celková plocha 24,7 ha ako územná rezerva) pre výstavbu zariadení vedecko - výskumného centra pre zdravotníctvo a vysokošpecializované zdravotnícke technológie vrátane výstavby územnej nemocnice pre saturovanie potrieb obyvateľov severozápadného rozvoja:

územná všeobecná nemocnica - NsP s kapacitou 570 lôžok pre vykrytie potrieb pre pacientov IV. okresu a možnosťou premiestnenia časti medicínskych odborov FN Mickiewiczova do nových priestorov v časových etapách rok 2020, 2030,
Teoretické ústavy LFUK pre cca 1000 poslucháčov,
zariadenia vedy a výskumu súvisiace so zdravotníctvom a farmáciou,
v lokalite sa uvažuje s umiestnením a realizáciou liečební dlhodobo chorých a doliečovacieho ústavu s kapacitou 210 lôžok,
privátnych liečební a penziónov a hospicu s kapacitou 280 lôžok.

V predmetnej lokalite bude všeobecná územná nemocnica, liečebňa dlhodobo chorých a doliečovací ústav (spolu 780 lôžok) vykrývať značnú časť potrieb vyplývajúcich z rozvojových zámerov okresu Bratislava IV., t.j. potrebu 985 lôžok z roho:

- 677 akútnych lôžok, 185 chronických lôžok, 123 psychiatrických lôžok pre rok 2030.

Lokalita je zároveň potenciálnou územnou rezervou pre rozvoj zariadení pre vysokošpecializované služby a zariadenia nových medicínskych odborov celoslovenského významu, ktoré budú poskytovať zvlášť náročnú vysokošpecializovanú ústavnú zdravotnú starostlivosť obyvateľom v spádovom území nielen okresu Bratislava IV a Bratislavského kraja, ale aj obyvateľom celej Slovenskej republiky.

- **Lamačská brána** – lokalizácia nového zariadenia nemocničnej starostlivosti - nemocnice sa uvažuje v rámci rozvojových území na plochách občianskej vybavenosti celomestského významu, kód 201, v lokalite sa uvažuje s celkovým lôžkovým fondom 330 postelí.

Okres Bratislava V

- **NsP Sv. Cyrila a Metoda** – II. stavba realizovaná s kapacitou 525 lôžok. Celková plocha areálu po dostavbe II. stavby bude 17,17 ha, pričom pre II. stavbu je územná rezerva 7,02 ha pre nasledovné zariadenia:

lôžkový blok dospelých č. 2 s kapacitou 450 lôžok
nukleárna medicína a odd. rádioterapeutické s kapacitou 75 lôžok
poliklinika dospelých
Z toho zastavaná plocha objektmi predstavuje 1,51 ha, zeleň a vodné plochy 4,66 ha. Celková kapacita po dostavbe cieľového riešenia k roku 2030 je 1 245 lôžok .

Potreba pre prognózu roku 2030 predstavuje 4 718 lôžok (NsP, FN, nemocnice), návrh rieši 4 737 lôžok (stabilizované a rozvojové územia). To znamená plné vykrytie potrieb obyvateľov mesta za predpokladu realizácie 1 545 nových lôžok pre cieľové riešenie navrhovanej bytovej výstavby s rezervou cca 250 lôžok pre chronických a dlhodobo chorých pacientov.

Tab. č. 6 - Návrh - nemocničné lôžka rok 2030 - NsP, FN, LDCH

Okres	počet obyvateľov	výhľadový nárok lôžok	návrh lôžok – teoretická potreba výstavby		
			stabilizované územia	rozvojové územia	spolu UPN
Bratislava I	67 555	535	120	0	120

Bratislava II.	133 731	1070	970	0	970
Bratislava III.	85 412	676	1082	240	1322
Bratislava IV.	138 580	1109	0	1110	1110
Bratislava V.	165 988	1328	690	525	1215
SPOLU	**591 266**	**4718**	**2862**	**1875**	**4737**

Štandard pre rok 2030 je 8,46 lôžok na 1000 obyvateľov v štruktúre akútne, chronické, psychiatrické lôžko a zahŕňa z hľadiska demografického vývoja a štruktúry obyvateľstva rezervu pre nárast podielu obyvateľov v produktívnom a hlavne poproduktívnom (dôchodcovskom) veku a následný nárast potrieb v posteľovom fonde pre geriatrických pacientov.

Dosiahnutý štandard pre potreby obyvateľov mesta nezahŕňa potreby nebratislavských pacientov hospitalizovaných v zariadeniach s celoslovenskou pôsobnosťou.

Ambulantná starostlivosť

Poskytovanie zdravotnej starostlivosti na úrovni ambulantnej zdravotnej starostlivosti je zabezpečené na území mesta v zdravotníckych zariadeniach, ambulanciách a poliklinikách. Ambulancie, ktoré sú prevažne odštátnené a polikliniky, ktorých privatizácia naďalej prebieha, sú usporiadané do siete, ktorú určuje MZ SR v spolupráci s orgánmi miestnej samosprávy.

Vzhľadom na to, že v ambulantnej zdravotníckej starostlivosti súčasnú štruktúru možno považovať z hľadiska medicínskeho za progresívnu a špecializáciu lekárov za veľmi vysokú, sa v návrhu uvažuje so zachovaním základnej štruktúry ambulantnej starostlivosti - primárna zdravotnícka starostlivosť (služby všeobecného lekára, detského, zubného a ženského lekára) a sekundárne služby odborných lekárov.

Tým, že sa zariadenia ambulantnej starostlivosti zaradili medzi voliteľné zariadenia došlo k zániku pevných územných väzieb.

Nové zariadenia ambulantnej zdravotníckej starostlivosti sú v návrhu lokalizované v miestnych obvodových centrách vo väzbe na nové rozvojové plochy bývania, pričom väzby na obyvateľstvo sa v súvislosti s možnosťou výberu lekára uvoľňujú. Nové zariadenia sú navrhované aj ako vostaviteľné zariadenia občianskej vybavenosti v bytových objektoch, alebo v polyfunkcii s bývaním. Návrh uvažuje s nasledovnými lokalitami:

Okres Bratislava I
- zóna Chalupkova, Twin city – 1 zdravotné stredisko trojobvodové

Okres Bratislava II
- Podunajské Biskupice - juh v rozvojových plochách 2 zdravotné strediská, ambulancie ako vostaviteľné zariadenia občianskej vybavenosti v bytových objektoch,
- MČ Vrakuňa - návrh 1 zdravotné stredisko.

Okres Bratislava III
- MČ Rača - návrh dobudovania ZS s rozšírením kapacít.

Okres Bratislava IV
- MČ Devínska Nová Ves, návrh zriadenia územnej polikliniky , alebo je možné riešiť zriadením 3 obvodových stredísk, návrh ambulancii ako vostaviteľné zariadenia občianskej vybavenosti v bytových objektoch,
- MČ Lamač 1 zdravotné stredisko,
- Lamačská brána – 2 zdravotné strediská trojobvodové
- MČ Záhorská Bystrica, 1 zdravotné stredisko,

Okres Bratislava V
- MČ Petržalka, južný rozvoj, západný rozvoj sa navrhuje lokalizovať 3 Zdravotné strediská v predmetných rozvojových plochách, návrh ambulancii ako vostaviteľné zariadenia občianskej vybavenosti v bytových objektoch,
- Janíkov dvor – 1 zdravotné stredisko trojobvodové.
- MČ Jarovce - návrh dobudovania zdravotného strediska s rozšírením kapacít,
- MČ Čunovo - návrh dobudovania zdravotného strediska s rozšírením kapacít.

Sieť zariadení ambulantnej zdravotníckej starostlivosti bude potrebné dobudovať v zmysle vyplývajúcich potrieb z nárastu obyvateľstva za účelom jej optimalizácie, rovnomerného územného rozmiestnenia v spádovom území.

Potreby lekárskych miest a návrh riešenia je uvedený v tabuľke č.7

Tab. č. 7 - Počty lekárskych miest rok 2030 pre obyvateľov mesta

Okres	Počet obyvateľov	Potreba lekárskych miest	Počet miest v stabilizovaných územiach	Návrh nových lekárskych miest	Spolu
Bratislava I	67 555	194	203	0	**203**
Bratislava II.	133 731	388	281	100	**381**
Bratislava III.	85 412	245	237	10	**247**
Bratislava IV.	138 580	402	181	220	**401**
Bratislava V.	165 988	481	215	265	**480**
SPOLU	**591 266**	**1710**	1117	**595**	**1712**

Dosiahnutý štandard je 2,89 lekárskych miest na 1000 obyvateľov, rok 2030.

7.2.2. Sociálna starostlivosť

1. Súčasný stav

Zariadenia sociálnej starostlivosti sú v súčasnosti riadené a spravované nielen štátom, ale aj obcami. Rozširujú sa aj neštátne subjekty - cirkevné, humanitárne, charitatívne organizácie a organizácie pre zdravotne postihnutých. Ťažisko ich činnosti spočíva vo vytváraní viacúčelových integrovaných zariadení sociálnych služieb poskytujúcich širokú škálu sociálnej starostlivosti (združujú napr. Domov sociálnych služieb pre deti, dospelých, Zariadenie opatrovateľskej služby, Stanica opatrovateľskej služby, Domov pre osamelých rodičov, Krízové centrum a pod.). Z uvedeného vyplýva, že základom profilovania sociálnej starostlivosti bol prechod od monopolného štátneho zabezpečovania k participatívnemu zabezpečovaniu systémom pluralitných inštitúcií - záujmových a dobrovoľných organizácií, svojpomocných mikroskupín, aj ziskovo orientovaných organizácií cez poisťovníctvo až po široký sektor platených služieb.

Vyhodnotenie súčasného stavu

Služby sociálnej starostlivosti na území mesta poskytuje široké spektrum zariadení, ktoré vymedzuje zákon č.195/1995 Z. z. o sociálnej pomoci § 18-38 Štvrtý oddiel Starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb, ktoré zriaďuje príslušný orgán alebo obec.

Pre zdravotne postihnutých občanov - deti sa na území mesta sa nachádzajú zariadenia s celoslovenskou pôsobnosťou: Domov sociálnych služieb pre deti GAUDEAMUS a ROSA (s celkovou kapacitou 450 miest). Významnými zariadeniami v meste sú: Domov sociálnych služieb pre deti Sibírska ul. (kapacita 40 miest), Domov sociálnych služieb pre deti „KAMPINO“ (kapacita 50 miest), Domov sociálnych služieb pre deti INTEGRA (kapacita 36 miest), Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých Javorinská ul.(65 miest), Domov sociálnych služieb prof. K. Matulaya pre deti a dospelých (85 miest), Domov sociálnych služieb pre deti STUDIENKA (85 miest) a Detský domov BRATISLAVA na Učiteľskej ul. (32 miest). Ďalej sa na území mesta nachádzajú zariadenia pestúnskej starostlivosti (ZPS) v počte štyroch zariadení, stanice opatrovateľskej služby, Domy osobitného určenia, Rehabilitačné strediská.

Sociálne služby ***pre zdravotne postihnutých občanov - dospelých*** sú zabezpečované v Domovoch sociálnych služieb pre dospelých: v MČ Ružinov sa nachádzajú 2 Domovy sociálnych služieb pre dospelých - SAMARIA a PRIMA (kapacita 23 miest), Domov sociálnych služieb pre dospelých AKTIVA v Dúbravke, Domov sociálnych služieb pre dospelých ROZSUTEC (32 miest) v Lamači a DSS na Strelkovej ulici v Rači s celkovou kapacitou uvedených zariadení 118 miest.

Zariadenia sociálnej starostlivosti ***pre trvalý pobyt starých občanov -seniorov*** sú na území mesta zastúpené sieťou zariadení domovov dôchodcov, domovov penziónov dôchodcov s celkovou kapacitou 1733 miest, zariadení opatrovateľskej služby - ZOS s kapacitou 171 miest, ktorých spravovanie a prevádzkovanie je tak v pôsobnosti mesta, mestských častí ako aj štátu.

Špecifickými zariadeniami sú ubytovne ***pre celoročný pobyt***: Domov pre každého - Ivanská cesta, Maják Nádeje - Karpatská ul., Brána do života v Petržalke, ktoré poskytujú služby sociálnej starostlivosti ***nezamestnaným, problémovo dospievajúcim a ich rodinám.***

V oblasti poskytovania sociálnych služieb na území mesta je významnou súčasťou ***sieť ostatných zariadení sociálnych služieb*** ako sú Domovy pre osamelých rodičov, útulky Kluby dôchodcov, Domy osobitného určenia, Stanice opatrovateľskej služby (pre deti, dospelých), Strediská sociálnych služieb, jedálne pre dôchodcov, strediská osobnej hygieny a ďalšími zariadeniami, ktoré sú zriadené v obvodových centrách, t.j. opatrovateľská služba poskytovaná v byte občana.

Prehľad siete zariadení sociálnych služieb je uvedený v tabuľke č. 1

Zariadenia sociálnych služieb	Počet		Ukazovateľ	Územné rozloženie
	zariadení	miest	Počet miest/1000 obyvateľov	
Domov sociálnych služieb pre deti	5	658	1,34	Nové Mesto, Karlova Ves, Dúbravka
Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých	2	160	0,37	Staré Mesto, Dúbravka
Domov sociálnych služieb pre dospelých	5	118	0,28	Lamač, Ružinov, Dúbravka, Rača
Detské domovy	2	113	0,27	Staré Mesto, Ružinov, P. Biskupice
Domovy dôchodcov	11	832	1,72	celé mesto
Domovy penzióny dôchodcov	5	914	2,32	Ružinov, Lamač, Rača, Dúbravka, Petržalka
Viacúčelové integrované zariadenia soc. služieb	13			celé mesto
Ubytovňa na dobu určitú	3	49	0,11	Lamač
Stanice opatrovateľskej služby	2	36	0,08	Ružinov, Petržalka

Zariadenia opatrovateľskej služby	9	181	0,42	Staré mesto, Ružinov, Nové Mesto, Dúbravka, Petržalka
Domy osobitného určenia	4	430	1,00	Ružinov, Nové Mesto, Petržalka
Zariadenia pestúnskej starostlivosti	4	17	0,06	Ružinov, Rača, Čunovo
Domov pre osamelých rodičov	3	64	0,06	Staré Mesto, Petržalka
Útulky	2	57	0,1	Ružinov Petržalka, Staré Mesto

Zhodnotenie vývoja funkčného systému sociálnej starostlivosti po roku 2000

Dynamika vývoja sociálnej starostlivosti je uvedená v tabuľkách č.2 až 4:

Tab. č. 2 Zariadenia sociálnych služieb pre dospelých - mesto

ROK	Zariadenie	Domovy dôchodcov	Domovy - penzióny pre dôchodcov	Domovy sociálnych služieb	SPOLU
2000	počet	11	6	2	19
	miesta	744	966	966	1 787
	ukazovateľ	1,74	2,25	0,18	4,17
2001	počet	12	5	8	25
	miesta	829	953	208	1 990
	ukazovateľ	1,93	2,22	0,38	4,64
2002	počet	10	4	7	21
	miesta	829	906	203	1 961
	ukazovateľ	1,99	2,11	0,34	4,57
2004	počet	10	4	8	22
	miesta	832	914	165	1 911
	ukazovateľ	1,94	2,13	0,38	4,46

Tab. č. 3 Zariadenia sociálnych služieb pre deti - mesto

ROK	Zariadenie	Domovy sociálnych služieb	Detské domovy	Stanice opatrovateľ skej služby	Zariadenia pestúnskej starostlivos ti	SPOLU
2000	počet	6	2	2	5	15
	miesta	568	117	36	29	748
	ukazovateľ	1,33	0,27	0,08	0,07	1,75
2001	počet	6	3	3	4	16
	miesta	599	122	35	21	778
	ukazovateľ	1,4	0,28	0,08	0,05	1,81
2002	počet	6	2	2	4	14
	miesta	631	93	29	18	777
	ukazovateľ	1,5	0,22	0,07	0,04	1,81
2004	počet	8	2	1	4	15
	miesta	658	113	28	17	816
	ukazovateľ	1,53	0,26	0,06	0,04	1,90

Tab. č. 4 Zariadenia sociálnych služieb ostatné - mesto

ROK	Zariadenie	Chránené bývanie	Domovy pre osamelých rodičov	Útulky	Krízové strediská	Resocializačné strediská	Zariadenia opatrovateľskej služby	SPOLU
2000	počet	1	3		1	2	9	16
	miesta	32	22		10	18	170	252
	ukazovateľ							0,59
2001	počet		3	2	3	2	9	19

	miesta		41	37	17	15	171	322
	ukazovateľ							0,71
2002	počet		3		1	3	6	13
	miesta	2	65	5	24	40	161	295
	ukazovateľ							0,77
2004	počet		3	3		2		6
	miesta		64	57	15	35		171
	ukazovateľ							0,40

Stav situácie a vyhodnotenie deficitov v zariadeniach sociálnych služieb

Z hľadiska identifikovaných potrieb, kapacitných deficitov ako aj deficitov v štrukturálnej ponuke zariadení sociálnych služieb je v súčasnosti situácia nevyhovujúca najmä v Domovoch sociálnych služieb pre mentálne postihnutých dospelých občanov s celoročným pobytom. Veľký nedostatok zariadení poskytujúcich sociálne služby pre zdravotne postihnutých občanov v súčasnosti zvyšuje aj nedostatok lôžok na území mesta v zariadeniach zdravotnej starostlivosti a to v psychiatrických liečebniach a v liečebniach pre dlhodobo chorých, v domoch dôchodcov s psychiatrickým dohľadom. Nevyhovujúca je situácia aj v zariadeniach Domovov sociálnych služieb pre telesne a mentálne postihnuté deti a mládež. Presné údaje o počte zdravotne postihnutých osôb neexistujú. Nie sú k dispozícii dostatočné štatistické údaje ani výmena informácii medzi zdravotnou a sociálnou sférou.

Na území mesta chýba 196 miest v Domovoch sociálnych služieb pre deti, 396 miest v Domovoch sociálnych služieb pre dospelých, t.j. celkom cca 600 miest.

Disproporcie v oblasti starostlivosti o seniorov

Z hľadiska demografického vývoja došlo k postupným zmenám vo vekovej štruktúre obyvateľstva podľa základných vekových skupín v dôsledku pretrvávajúceho znižovania počtu detskej populácie a k následnému nárastu podielu obyvateľov v poproduktívnom veku (12,3%), v dôsledku čoho sa zvýšil deficit miest v zariadeniach sociálnych služieb pre seniorov.

Najdôležitejšie problémy v oblasti starostlivosti o seniorov:
- nedostatočne rozvinutá opatrovateľská služba terénna - chýbajú stacionáre (denné škôlky pre seniorov),
- nedostatok zariadení domovov dôchodcov a penziónov pre dôchodcov (najväčšie deficity vykazujú zariadenia domovov penziónov pre dôchodcov - chýba 721 miest),
- nedostatočná previazanosť služieb tak, aby mohol senior zotrvať čo najdlhšie v prostredí, na ktoré je zvyknutý.

Deficity štruktúry zariadení sociálnych služieb

V oblasti starostlivosti o zdravotne postihnutých občanov je nevyhnutné zvýšiť počet zariadení:
- domovy sociálnych služieb pre občanov s duševnými poruchami správania,
- domovy sociálnych služieb pre občanov s telesným postihnutím,
- domovy sociálnych služieb pre psychotikov a psychopatov,
- domovy sociálnych služieb pre chronických alkoholikov a toxikomanov,
- zariadenia chráneného bývania pre občanov s duševnými poruchami a poruchami správania,
- chránené pracoviská a dielne pre občanov s duševnými poruchami a poruchami správania,
- bezbariérové zariadenia a byty.

V oblasti starostlivosti o seniorov je potrebné zvýšiť počet zariadení:
- stacionáre (denné škôlky pre seniorov),
- domovy dôchodcov rodinného typu,
- domovy dôchodcov s psychiatrickým dohľadom,
- chránené sociálne bývanie s dohľadom a možnosťou poskytovania opatrovateľskej služby.

V oblasti starostlivosti o spoločensky neprispôsobivých občanov chýbajú:
- nízkoprahové zariadenia (jednoduché zariadenia s nenáročnou prevádzkou):
- nízkoprahové kluby pre špecifické skupiny neprispôsobivých občanov,
- nízkoprahové ubytovne,
- koordinačné stredisko (koordinácia vzdelávacích a výchovných aktivít, zabezpečovanie kontaktov neprispôsobivých občanov s dobrovoľníkmi pracujúcimi na báze streetworkerov),
- zariadenia prvého kontaktu pre občanov, ktorí sa ocitli v sociálnej núdzi (ľudia bez prístrešia).

V meste absentujú aj nasledovné zariadenia sociálnych služieb:
- centrum mladistvých delikventov a toxikomanov,
- centrum pre mládež s možnosťou vykonávania psychoterapie a pracovnej terapie.

V štruktúre zariadení poskytujúcich sociálne služby je potrebné vo výhľade riešiť na území mesta chýbajúce zariadenia pre dospelých s telesným postihnutím, s mentálnym postihnutím a poruchami správania sa, zariadenia chráneného bývania, útulky, krízové strediská, resocializačné strediská, rehabilitačné strediská, zariadenia pre týrané deti a ženy, zariadenia pre dôchodcov.

Realizácia výstavby nových zariadení, rozširovanie a skvalitňovanie poskytovaných služieb závisí však od dostatku

finančných prostriedkov, najmä v rozpočtoch inštitúcií, ktoré poskytujú sociálne služby v zmysle zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci., ďalej od úpravy legislatívy v prospech podnikateľských subjektov ako sponzorov prispievajúcich na sociálnu starostlivosť a v neposlednom rade aj od prístupu ľudského faktora k riešeniu tejto problematiky.

2. Legislatívne zmeny po roku 2000

V zmysle zákona č.195/1995 Z. z. o sociálnej pomoci v znení zákona č. 416/2001 o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a samosprávne kraje došlo k decentralizácii v oblasti poskytovania sociálnych služieb a prechodu výkonu kompetencií na orgány samosprávy mestských častí, mesta a samosprávny kraj. Na úseku opatrovateľskej služby došlo k prechodu pôsobnosti z Okresných úradov Bratislava I až V na mestské časti (účinnosť k 1. 1. 2003). Bratislavský samosprávny kraj zabezpečuje opatrovateľskú službu poskytovanú v byte občana v mestských častiach: Ružinov, Vrakuňa, Podunajské Biskupice, Vajnory, Dúbravka, Lamač, Devín, Devínska Nová, Záhorská Bystrica, Rusovce, Jarovce, Čunovo. V zriaďovateľskej pôsobnosti hlavného mesta SR sú sociálne služby pre seniorov (DD, DPD, ZOS).

3. Predpokladané trendy vývoja

- komplexné prepojenie zdravotníctva so sociálnou starostlivosťou, charitou a cirkvou (následne zrealizovanou reorganizáciou sociálneho lekárstva),
- v oblasti starostlivosti o seniorov:

zvyšovanie poskytovania sociálnych služieb v ich prirodzenom prostredí (najlepšie vo vlastnej domácnosti) a vznik komplexov služieb, kde by klient - senior našiel viac druhov služieb na jednom mieste,
podpora výstavby denných stacionárov (centrá pre denný pobyt s poskytovaním komplexnej zdravotníckej a sociálnej starostlivosti),
podpora rodín starajúcich sa o seniorov vrátane možnosti respitnej starostlivosti,
budovať nové domovy dôchodcov s dôrazom na rešpektovanie súvislostí medzi potrebami seniorov a potrebami zdravotne postihnutých,
spájať strediská dennej starostlivosti s rezidenčnou starostlivosťou,
prepájanie domov dôchodcov a domovov penziónov pre dôchodcov,

- v oblasti starostlivosti o zdravotne postihnutých občanov:

prechod k budovaniu malokapacitných zariadení rodinného typu (vhodné komunity veľkosti 10 - 20 osôb u zdravotne postihnutých, v geriatrii zariadenia pre cca 60 osôb),
reprofilácia veľkokapacitných ZZS na malokapacitné ZZS vrátane chráneného bývania, zariadenia opatrovateľskej služby a pod.,
podpora respitnej starostlivosti o zdravotne postihnutých občanov a budovanie zariadení poskytujúcich respitnú starostlivosť, ktorej cieľom je poskytovanie úľavovej starostlivosti na určitú dobu pre občanov, ktorí sa dlhodobo starajú o zdravotne postihnutého príbuzného (aby mohli nabrať nové sily na jeho ďalšiu starostlivosť),

- reprofilácia škôlok a jaslí a iných zariadení v obytnom území na zariadenia sociálnej starostlivosti,
- škála zariadení sociálnej starostlivosti sa rozširuje o zariadenia pre občanov, ktorí sa ocitli v sociálnej núdzi (ľudia bez prístrešia) podľa nárokov jestvujúcich skupín na zariadenia.

4. Návrh riešenia

V návrhu sa vychádza z doteraz používaných ukazovateľov v rozsahu stanovenia kapacitných nárokov (rámcovo) s ich konkretizáciou pre jednotlivé zariadenia podľa charakteristík stavu a prognózy vývoja dotknutej vekovej skupiny občanov.

Štruktúra zariadení z hľadiska druhov zostáva nezmenená, charakteristické sú len zmeny v zabezpečovaní služieb sociálnej starostlivosti participáciou viacerých subjektov (cirkev, charitatívne organizácie). Požiadavky na nové druhy zariadení sa týkajú zachytávania problémov drogovej závislosti, občanov v sociálnej núdzi a problémov starostlivosti o seniorov.

Súčasné disproporcie sociálnej starostlivosti pre seniorov a zdravotne postihnutých dospelých občanov sú riešené návrhom lokalizácie domovov dôchodcov, domovov penziónov pre dôchodcov, domovov sociálnej starostlivosti a denných stacionárov v jednotlivých mestských častiach v obytnom prostredí a v jeho nadväznosti.

Vzhľadom na trend rozvoja v sociálnej starostlivosti optimalizovať kapacity zariadení sociálnej starostlivosti s týždenným a denným pobytom s preferovaním menších kapacít sú zariadenia lokalizované priamo do obytného prostredia, čo umožňuje nemeniť starým a postihnutým občanom zažité prostredie a rodinu a zároveň poskytuje komplexnú zdravotnícku a sociálnu starostlivosť.

V oblasti starostlivosti o zdravotne postihnutých občanov - deti sú navrhované centrá pre denný pobyt postihnutých detí predškolského a školského veku v atrakčných okruhoch obytného prostredia.

V návrhu rozvoja kapacít zariadení sociálnych služieb v území sa navrhuje:

- v etape do roku 2020 zabezpečiť vhodné územné podmienky pre vytvorenie rovnomernej siete zariadení ťažiskových sociálnych služieb za účelom dosiahnutia potrebných štandardov a vykrytia potrieb,
- v etape po roku 2020 do roku 2030 zabezpečiť územné podmienky pre ďalšie rozširovanie siete zariadení sociálnych služieb v závislosti na raste počtu obyvateľov a pre jej skvalitňovanie o najvyššie špecializované služby za účelom zvýšenia štandardu.

V návrhu bytovej výstavby sa uvažuje s bývaním:

- pre starých občanov, rodiny v poproduktívnom vek -bezbariérové byty a chránené sociálne bývanie s dohľadom a možnosťou poskytovania opatrovateľskej služby,

- pre telesne postihnutých občanov - zariadenia chráneného bývania ,
- pre občanov v hmotnej núdzi - sociálne bývanie.

V návrhu občianskej vybavenosti viazanej na bývajúce obyvateľstvo sa uvažuje s budovaním siete doplnkových zariadení sociálnych služieb - stacionáre (denné škôlky pre seniorov), viacúčelové integrované zariadenia, zariadenia opatrovateľskej služby a pod.

Výhľadové potreby zariadení ťažiskových sociálnych služieb

Nároky na kapacity v zariadeniach sociálnych služieb do roku 2030 sú nasledovné:

- DSS pre dospelých - potreba miest 660, z toho nových 542,
- DSS pre deti – potreba miest 934, z toho nových 358,
- Domovy dôchodcov - potreba nových miest 367 z celkovej potreby 1 187,
- Domovy penzióny dôchodcov - potreba nových miest 1 019 z celkovej potreby 1 925.

DSS pre dospelých všetky druhy postihnutia

Tab. č.5 - Potenciál územia - počty miest rok 2030

Okres	Počet obyvateľov	Potreba miest	Počet miest v stabilizovaných územiach	Návrh nových miest	Spolu
Bratislava I	67 555	80	0	0	0
Bratislava II.	133 731	161	23	0	23
Bratislava III.	85 412	101	34	160	194
Bratislava IV.	138 580	167	61	170	231
Bratislava V.	165 988	199	0	210	210
SPOLU	**591 266**	**708**	**118**	**540**	**658**

Dosiahnutý štandard pre ústavnú starostlivosť dospelých občanov pre všetky druhy postihnutia je pre rok 2030 **1,11** miest na 1000 obyvateľov.

DSS pre deti a mládež všetkých druhov postihnutí (telesný a mentálny postih)

Tab. č. 6 - Potenciál územia - počty miest rok 2030 DSS deti a mládež

Okres	Počet obyvateľov	Potreba miest	Počet miest v stabilizovaných územiach	Návrh nových miest	Spolu
Bratislava I	67 555	121	0	0	0
Bratislava II.	133 731	240	0	0	0
Bratislava III.	85 412	153	76	0	76
Bratislava IV.	138 580	249	450	190	640
Bratislava V.	165 988	298	50	370	420
SPOLU	**591 266**	**1061**	**576**	**560**	**1 136**

Dosiahnutý štandard v ústavnej sociálnej starostlivosti detí a mládeže vo všetkých druhoch postihnutia je pre rok 2030 je to **1,92** miest na 1000 obyvateľov.

Domovy dôchodcov režimového typu DD

Tab. č.7 - Potenciál územia – počty miest rok 2030, DD

Okres	Počet obyvateľov	Potreba miest	Počet miest v stabilizovaných územiach	Návrh nových miest	Spolu
Bratislava I	67 555	155	142	0	142
Bratislava II.	133 731	307	210	0	210
Bratislava III.	85 412	196	242	90	332
Bratislava IV.	138 580	318	186	114	300
Bratislava V.	165 988	381	40	270	310
SPOLU	**591 266**	**1 357**	**820**	**404**	**1 294**

Dosiahnutý štandard v starostlivosti o starých občanov v zariadeniach domovov dôchodcov je pre rok 2030 je **2,18** miest na 1000 obyvateľov.

Zariadenia pre seniorov

Tab. č. 8 - Potenciál územia - počty miest rok 2030, Zariadenia pre seniorov

Okres	Počet obyvateľov	Potreba miest	Počet miest v stabilizovaných územiach	Návrh nových miest	Spolu

Bratislava I	67 555	234	0	240	240
Bratislava II.	133 731	468	240	90	300
Bratislava III.	85 412	296	0	180	180
Bratislava IV.	138 580	484	396	420	756
Bratislava V.	165 988	581	270	170	380
SPOLU	**591 266**	**2063**	**906**	**1100**	**2006**

Dosiahnutý štandard v starostlivosti o starých občanov v zariadeniach pre seniorov pre rok 2030 to je **3,40** miest na 1000 obyvateľov.

V zmysle zákona 448/2008 o sociálnej pomoci, nie sú zariadenia domovy – penzióny dôchodcov definované. Tento typ zariadenia bol zo zákona vypustený a jestvujúce zariadenia domovy – penzióny dôchodcov sú preklasifikované na zariadenia pre seniorov.

Tab. č. 9 - Dosiahnuté štandardy v sociálnej starostlivosti

Zariadenie	rok 2030
ÚSS pre dospelých	1,11
ÚSS pre deti a mládež	1,92
Domovy dôchodcov	2,18
Zariadenia pre seniorov	3,40

Tab. č. 5 - Potreby bytov pre mladé rodiny do roku 2020

	Počet	
Obvod	Byty	Miesta
Bratislava I	84	209
Bratislava II.	172	430
Bratislava III.	109	273
Bratislava IV.	151	378
Bratislava V.	208	521
SPOLU	**724**	**1811**

Lokalizácia týchto zariadení je možná v každej rozvojovej ploche bývania.

Ponuka územného rozloženia zariadení sociálnych služieb celomestského významu pre cieľové riešenie navrhovanej bytovej výstavby

Sociálna starostlivosti o seniorov

V oblasti starostlivosti o seniorov sa uvažuje s realizáciou do roku 2030:

MČ Staré Mesto

- Zariadenie pre seniorov Partizánska s kapacitou 100 miest reprofiláciou bývalého zdravotníckeho zariadenia Evanjelickej nemocnice a Kliniky hematológie a transfúzie (nadštandardné služby),
- Zariadenie pre seniorov Mickiewiczova s kapacitou 140 miest reprofiláciou časti zdravotníckeho areálu využitím časti jeho lôžkovej kapacity pre tieto účely (nadštandardné služby),
- Zariadenie pre seniorov Chalupkova, Twin City s kapacitou 30 miest – 1 zariadenie pre seniorov.

MČ Ružinov

- Zariadenie pre seniorov Ružinov s kapacitou 60 miest (UO 151).

MČ Nové mesto

- Domov seniorov ARCHA - rozšírenie kapacít o 30 miest
- Zariadenie pre seniorov - Dom Milosrdných bratov v lokalite Kramáre sever (UO 039) s kapacitou 120 miest.

MČ Rača

- Zariadenie pre seniorov v MČ Rača (UO 182) s kapacitou 60 miest,
- DD v MČ Rača (UO 174) s kapacitou 60 miest.

V obvode Bratislava IV je najlepšie vybudovaná sieť zariadení sociálnych služieb, ktorá sa navrhuje dobudovať o:

MČ Karlova Ves

- Zariadenie pre seniorov s kapacitou 30 miest v lokalite Nad Lúčkami v Karlovej Vsi (UO 259)
- Zariadenie pre seniorov v MČ Karlova Ves v lokalite Krčace s kapacitou 30 miest.

MČ Dúbravka

- DD - Domov jesene života na Hanulovej ulici rozšíriť kapacity o 44 miest.

MČ Lamač

- Zariadenie pre seniorov v MČ Lamač v lokalite zdravotníckeho areálu Rázsochy s kapacitou 60 miest,
- Zariadenie pre seniorov v lokalite Lamač - Rázsochy 2 zariadenia s kapacitou po 60 miest, t.j. 120 miest,

- Zariadenie pre seniorov v priestore medzi Lamačskou bránou a plochou športu v Devínskej Novej Vsi (UO 232) s kapacitou 70 miest,
- Zariadenie pre seniorov Lamačská brána s kapacitou 60 mist – 1 zariadenie pre seniorov.

MČ Devínska Nová Ves
- 2 zariadenia DPD v Devínskej Novej Vsi v rozvojových plochách (UO 232) s celkovou kapacitou 120 miest.

MČ Petržalka
- DD s kapacitou 50 miest v lokalite Budatínska (UO 250),
- Zariadenie pre seniorov s kapacitou 50 miest v lokalite Osuského (UO 089),
- DD v lokalite Petržalka - západ (UO 099) s kapacitou 50 miest,
- DD v lokalite Petržalka - juh (UO 104/2 s kapacitou 50 miest,
- Zariadenie pre seniorov v lokalite Petržalka - západ (UO 099) s kapacitou 30 miest,
- Zariadenie pre seniorov v lokalite Petržalka - juh (UO 256/1) s kapacitou 30 miest,
- Zariadenie pre seniorov Janíkov dvor s kapacitou 60 miest – 1 zariadenie pre seniorov.

MČ Rusovce
- DD v lokalite Rusovce - Vyšné pažite (UO 241) s kapacitou 50 miest.

MČ Jarovce
- DD v MČ Jarovce s kapacitou 70 miest, ktorý saturuje potreby južného rozvoja Petržalky.

Sociálna starostlivosť o zdravotne postihnutých

V oblasti starostlivosti o zdravotne postihnutých občanov návrh uvažuje s výstavbou do roku 2030:

MČ Vajnory
- DSS pre dospelých s celoročným pobytom v lokalite Rybničná s kapacitou ~~120~~ 160 miest, prípadne riešiť ako 2 zariadenia DSS pre dospelých s celoročným pobytom každé s kapacitou 80 miest

MČ Dúbravka
- zariadenie pre telesne postihnutú mládež v lokalite na Dúbravskej ceste sa nachádza v kritickom stave z hľadiska požiadaviek životného prostredia a návrhu riešenia rozvoja SAV v tejto lokalite si vyžaduje vymiestnenie zariadenia do novej lokality v Petržalke v jej rozvojových plochách,
- DSS pre deti a mládež kombinovaný postih s kapacitou 60 miest v Dúbravke - Dieliky juh (UO 201) - celoročný pobyt.

MČ Lamač - Záhorská Bystrica
- DSS deti a mládež kombinovaný postih s kapacitou 60 miest v lokalite Staré záhrady - Plánky (UO 235) s celoročným pobytom v priestore dotyku MČ Lamač - Záhorská Bystrica,
- DSS pre dospelých, všetky druhy postihnutia v lokalite Lamačská brána, severozápadná časť vo väzbe na rozvojové plochy bývania MČ DNV s kapacitou 170 miest, prípadne riešiť ako 2 zariadenia DSS pre dospelých s celoročným pobytom každé s kapacitou 85 miest.
- DSS pre deti a mládež v Záhorskej Bystrici s kapacitou 90 miest (UO 233), severovýchodne od SOU.

MČ Petržalka
- DSS pre dospelých telesne postihnutých s kapacitou 60 miest v lokalite Mamateyova (UO 257) - týždenný pobyt,
- DSS dospelí kombinovaný postih s kapacitou 60 miest v lokalite Betliarska (UO 251) - týždenný pobyt, vo väzbe na NsP Antolská
- DSS pre deti a mládež s telesným postihom v lokalite Petržalka - juh (UO 256/1) s kapacitou 60 miest - celoročný pobyt.

MČ Rusovce
- DSS pre dospelých všetky druhy postihnutia s kapacitou 90 miest v lokalite Rusovce - Pri Kaštieli (UO 241) s celoročným pobytom,
- DSS pre deti a mládež všetky druhy postihnutia v lokalite Rusovce - Vyšné pažite s kapacitou 90 miest s celoročným pobytom,
- DSS pre deti a mládež telesne postihnutých s kapacitou 160 miest v lokalite Petržalka - juh vo väzbe na funkciu športu (UO 256/2) - premiestnenie ÚSS z Dúbravskej cesty.

V oblasti starostlivosti v zariadeniach pre deti sa uvažuje s návrhom zariadenia:
- detský domov v lokalite Betliarska (UO 106) - väzba na areál nemocnice.

Ostatné zariadenia sociálnych služieb

MČ Staré Mesto:
- Dom pre slobodné matky a týrané ženy reprofiláciou inej funkcie.

V oblasti ostatných zariadení sa uvažuje na území mesta s návrhom nasledovných zariadení:
- Krízové centrum pre rodičov s deťmi v obvode Bratislava III,
- Azylové centrum v priestore polyfunkčnej vybavenosti pri Viedenskej ceste (UO 098),
- Resocializačné centrum v lokalite Kopčianska pri cintoríne,
- Zariadenie pre drogovo závislých v medzipriestore južného a západného rozvoja (UO 249),
- Dom pre slobodné matky a týrané ženy v lokalite Petržalka - juh (UO 104/2),
- Detský domov rodinného typu v Rusovciach vo väzbe na rozvojové plochy bývania.

Návrh uvažuje v zmysle koncepcie rozvoja nových druhov zariadení sociálnych služieb aj s výstavbou zariadení zachytávajúcich problémy mladých rodín, ktoré nemajú kde bývať. Preto sa uvažuje vo všetkých troch variantoch s tzv. bytmi pre mladé rodiny. Tieto zariadenia budú poskytovať ubytovanie mladým rodinám na dobu určitú, za účelom hmotného rastu a zabezpečenia rodín, tak aby preklenuli obdobie do kúpy, alebo získania bytu inou formou.

7.2.3. Školstvo

1. Súčasný stav

Význam Bratislavy sa odráža v skladbe a v celkovom rozsahu areálových školských zariadení. Okrem základnej školskej vybavenosti a stredných škôl sa tu nachádza sieť vysokých škôl a škôl pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť, často s celoslovenskou pôsobnosťou, ktoré majú svoje špecifické nároky a preto i špecifickú polohu v organizme mesta. Na území mesta sa nachádzajú základné a stredné školy pre rozvoj umeleckých schopností detí a mládeže, jazykové a manažérske školy, rekvalifikačné centrá a centrá pre prípravu podnikateľov. Súčasťou školských areálových zariadení sú zariadenia telovýchovy a športu.

Zhodnotenie vývoja siete zariadení školstva po roku 2000

Štruktúra zariadení a počty žiakov/študentov v školskom roku 2005/2006

Tab. č. 1 - Školský rok 2005/2006 - žiaci a študenti podľa mestských častí

okres - MČ	Počet obyv r.2004	MŠ	ZŠ	Gymnázia	SOŠ, OŠ	SOU, UŠ	ZSŠ	VŠ*	Špeciál. školy
I	**44 798**	**1 111**	**3 842**	**2 582**	**1 852**	**228**	**0**	**20 932**	**148**
Staré Mesto	44 798	1 111	3 842	2 582	1 852	228	0	20 932	148
II	**108 139**	**2 963**	**7 936**	**5 221**	**3 483**	**2 317**	**1 499**	**0**	**303**
P.Biskupice	19 749	661	1 295	698	347	0	0	0	0
Ružinov	70.004	1 878	5 344	4 229	1 568	2 317	1 499	0	303
Vrakuňa	18.386	424	1 297	294	0	0	0	0	0
III	**61 418**	**1 502**	**4 660**	**1 165**	**978**	**1 801**	**1 890**	**6 406**	**433**
Nové Mesto	37 418	830	2 861	237	0	0	1 020	5 094	433
Rača	20.172	588	1 433	928	978	1 389	870	1 312	0
Vajnory	3.828	84	336	0	0	403	0	0	0
IV	**93.058**	**2 562**	**7 172**	**2507**	**1 594**	**643**	**315**	**4 635**	**935**
Devín	884	18	66	14	0	0	0	0	0
Devínska Nová Ves	15.502	418	1 299	0	0	337	0	0	0
Dúbravka	35.199	944	2 419	1 042	1 124	0	0	0	175
Karlova Ves	32.843	916	2 841	1 451	252	0	315	4 635	732
Lamač	6 544	161	326	0	218	0	0	0	0
Záhorská Bystrica	2 086	105	221	0	0	306	0	0	28
V	**121259**	**2 412**	**5 857**	**3 492**	**3 017**	**626**	**471**	**7 893**	**606**
Čunovo	911	46	0	0	0	0	0	0	0
Jarovce	1.199	38	122	0	0	0	0	0	0
Rusovce	1.922	64	201	0	0	0	0	0	0
Petržalka	117 227	2 264	5 534	3 492	3 017	626	471	7 893	606
spolu	**428 672**	**10 550**	**29 467**	**14 967**	**10 924**	**5 615**	**4 175**	**39 866**	**2 425**

VŠ* - počty študujúcich dennej formy štúdia

Materské školy

Situácia je na území mesta kapacitne stabilizovaná. V minulom roku došlo k prechodu kompetencií v zriaďovaní zariadení MŠ a zriaďovateľmi zariadení MŠ a ZŠ sa stali mestské časti. V Starom Meste v rámci reštitúcií došlo k zrušeniu niektorých prevádzok (MŠ Mudroňova, MŠ Karadžičova), alebo k zrušeniu hygienicky nevyhovujúcich a stavebne narušených objektov (MŠ Dobšinského). V súčasnosti je v MČ Staré Mesto kapacita jestvujúcich zariadení MŠ 1 285 miest. V MČ Petržalka došlo s poklesom demografickej vlny k zrušeniu niektorých prevádzok. Voľná kapacita bola využitá na funkčnú reštrukturalizáciu pre iné zodpovedajúce zariadenia občianskej vybavenosti napr. iné zariadenia školstva (MŠ Černyševského, MŠ Vy?ehradská, MŠ Mlynarovičova),, zariadenia sociálnych služieb (MŠ Lenardova, MŠ Hálova, MŠ

Hrobákova).

Vývoj dosiahnutého ukazovateľa počtu miest na 1000 obyvateľov dlhodobo klesá, čo je zrejmé z prehľadu vývoja kapacít v meste uvedených v tabuľke č. 2, pričom v roku 1998 dosahoval 29 miest a v roku 2004 poklesol dosiahnutý štandard na 25 na 1000 obyvateľov.

Tab. č. 2 - Dynamika vývoja materských škôl celé mesto

Rok	Počet				Ukazovateľ ŽM/1000 obyvateľov
	obyvateľov	zariadení	tried	žiakov	
1998	451 395	152	579	12 990	29
2000	447 877	142	531	11 559	26
2001	428 608	140	513	10 918	25
2002	427 425	137	511	10 787	25
2004	428 672	119	474	10 848	25

Základné školy

V priebehu posledných rokov sa začal prejavovať nepriaznivý populačný vývoj poklesom počtu žiakov, (viď. tab. č. 3).

Počet zariadení základných škôl v I. až V. okrese poklesol o 7 zariadení oproti roku 2000, počet tried poklesol až z 1826 na 1313 t. j. o 28%. Počet učební cca 1500 v zariadeniach základných škôl na území mesta je stabilizovaný. Menej priaznivá situácia je v MČ Staré Mesto, kde ukazovateľ počtu žiakov na 1000 obyvateľov dosiahol v tomto roku hodnotu až 85 miest (dochádzka žiakov z iných okresov) oproti celomestskému ukazovateľu 75 žiakov na 1000 obyvateľov.

Dosiahnutý ukazovateľ počtu žiakov základných škôl na 1000 obyvateľov celkovo v Bratislave bol v školskom roku 1998/1999 107 miest na 1000 obyvateľov, pričom v roku 2002 výrazne poklesol a dosiahol hodnotu 87 žiakov na 1000 obyvateľov a v roku 2005 dosiahol hodnotu 75 žiakov na 1000 obyvateľov.

Tab. č. 3 - Dynamika vývoja základného školstva

Rok	Počet				Ukazovateľ ŽM/1000 obyvateľov
	obyvateľov	zariadení	tried	žiakov	
1998	451 395	100	1 952	48 149	107
2000	447 877	92	1 826	42 449	95
2001	428 608	92	1 728	39 858	93
2002	427 425	93	1 647	37 209	87
2004	428 672	85	1 313	31 849	75

Pokles počtu žiackych miest na 1000 obyvateľov od roku 1980 z hodnoty 113/1000 obyvateľov na 75/1000 obyvateľov pre rok 2004 je dlhodobý trend charakterizujúci základné školy v Bratislave.

Stredné školy

Realizáciou systémových zmien v školstve v zmysle zákona NR SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky (prechod kompetencii v roku 2002) sa začala reštrukturalizácia siete škôl, odborov a odborných zameraní štúdia a následná racionalizácia zariadení siete stredného školstva.

Tab. č. 4 - Dynamika vývoja stredného školstva - gymnázia

Rok	Počet				Ukazovateľ ŽM/1000 obyvateľov
	obyvateľov	zariadení	tried	študentov	
1998	451 395	29	463	13 874	31
2000	447 877	33	439	13 237	30
2001	428 608	33	450	13 752	32
2002	427 425	33	462	14 079	33
2004	428 672	36	548	16 288	38

Tab. č. 5 - Dynamika vývoja stredného školstva - stredné odborné školy

Rok	Počet				Ukazovateľ ŽM/1000 obyvateľov
	obyvateľov	zariadení	tried	študentov	
1998	451 395	41	449	12 869	29
2000	447 877	41	409	11 186	25
2001	428 608	41	402	11 138	26
2002	427 425	41	481	13 165	31
2004	428 672	42	566	15 039	35

Tab. č. 6 - Dynamika vývoja stredného školstva - stredné odborné učilištia a učilištia

Rok	Počet				Ukazovateľ ŽM/1000 obyvateľov
	obyvateľov	zariadení	tried	študentov	
1998	451 395	33	393	9 912	22
2000	447 877	33	392	8 899	20
2001	428 608	33	403	8 882	21
2002	427 425	24	333	7 288	17
2004	428 672	21	293	7 061	17

Dosiahnutý ukazovateľ počtu študentov stredných škôl na 1000 obyvateľov celkovo v roku 2004 je 36 miest v gymnáziách, pričom v roku 2000 dosiahol ukazovateľ počtu študentov na 1000 obyvateľov hodnotu 29,55., t. j. má stúpajúci trend V stredných odborných školách pre všetky typy dosahuje ukazovateľ počtu študentov na 1000 obyvateľov hodnotu 35 pre rok 2004 (rok 2000 – hodnotu 25), tiež má stúpajúci trend. V stredných odborných učilištiach a učilištiach dosiahol ukazovateľ hodnotu 17 študentov na 1000 obyvateľov (v roku 2000 – hodnotu 20/1000 obyvateľov), pričom je evidentný klesajúci trend vývoja ukazovateľa pre tento typ stredného vzdelávania.

Niektoré stredné odborné školy majú regionálny, alebo až celoslovenský význam. Novým trendom je vytváranie združených stredných škôl, kde dochádza k spojeniu strednej odbornej školy a stredného odborného učilišťa. Stredné odborné školy vykazujú deficit najmä v IV. okrese, kde dosiahnutý ukazovateľ je 17 miest na 1000 obyvateľov oproti dosiahnutému celomestskému štandardu 35 miest na 1000 obyvateľov. Pritom v roku 2005 výraznejšie zaznamenali nárast počtu miest gymnázia a jedine kapacitné možnosti štúdia vo všeobecnosti presahujú záujem zariadenia SOU.

Stabilizácii alebo profilácii niektorých SOU napomôže vyhranenie ťažiskových priemyslových podnikov v regióne.

Sieť odborných škôl sa v súčasnosti vyznačuje nevyváženosťou rozmiestnenia na území mesta. Koncentrácia je najmä v okresoch Bratislava II a Bratislava III, pričom absentujú v okrese Bratislava IV a čiastočne v okrese Bratislava V (MČ Petržalka). Rezerva v miestach v strednom školstve na území mesta v súčasnosti predstavuje cca 2 100 voľných neobsadených miest.

Vysoké školy

Na úseku vysokoškolského vzdelávania je v Bratislave lokalizovaný najvyšší počet vysokých škôl v rámci Slovenska, kde na 5-tich vysokých školách študovalo v školskom roku 2004/2005 celkom 47 802 poslucháčov (vrátane cudzincov a poslucháčov štúdia popri zamestnaní), z toho bolo 37 572 poslucháčov denného štúdia, čo predstavuje 35% podiel na počte študentov denného štúdia v SR (106 194 poslucháčov dennej formy štúdia).

Z hľadiska štruktúry vysokých škôl a ich zamerania vo vzdelávaní ide na území mesta menovite o nasledovné školy (školský rok 2003/2004 – študujúci v dennej forme štúdia):

- Univerzita J. A. Komenského 17 960 poslucháčov, 13 fakúlt,
- Slovenská technická univerzita 13 724 poslucháčov, 7 fakúlt,
- Ekonomická univerzita 8 711 poslucháčov(+4 431 popri zamestnaní),
- VŠVU 525 poslucháčov, 1 fakulta,
- VŠMU 802 poslucháčov, 3 fakulty.

Z postavenia a významu uvedených škôl vyplýva prevaha poslucháčov na fakultách UK so 43% podielom, ďalej nasleduje STU s podielom 32% a EU s podielom 21% . Okrem uvedených vysokých škôl je v Bratislave – okres III aj Akadémia policajného zboru s regionálnym a nadregionálnym významom (1312 poslucháčov) a City Univerzity Bratislava (CUB) s počtom študentov 2 060.

Z analýzy vývoja počtu poslucháčov v porovnaní s predchádzajúcim rokom vyplýva tendencia nárastu poslucháčov denného štúdia na úroveň indexu vývoja 1,12. Tendencia rastu u študujúcich popri zamestnaní však pretrváva najmä na UK, STU a EU.

Uvedenému počtu poslucháčov denného štúdia – 39 866, nezodpovedá súčasný stav internátneho ubytovania t.j. počtom ubytovaných 20 992, pričom sa prekračuje projektovaná kapacita internátov – 20 742 lôžok. Počet žiadostí o ubytovanie sa pohybuje okolo 3 050 a v provizóriách býva cez 250 študentov (údaje k školskému roku 2003/2004).

Tab. č. 7 - Dynamika vývoja vysokých škôl

Rok	Počet					Ukazovateľ ŠM/1000 obyvateľov
	obyvateľov	školy	fakulty	poslucháči *	poslucháči**	
1998	451 395	5	24	36 315	43 289	80/96
2000	447 877	5	25	36 278	44 429	81/99
2001	428 608	5	25	35 889	45 296	84/106
2002	427 425	5	26	36 213	45 412	85/106
2004	428 672	5	27	37 572	47 802	88/112

* denné štúdium vrátane cudzincov mimo štúdia popri zamestnaní
**študenti celkom vrátane štúdia popri zamestnaní

Vysoké školy - areály vysokých škôl sú zrealizované priamo v mestskom prostredí (STU, UK, VŠMU v centre mesta) alebo ako vymedzené areály (areál VŠ v Mlynskej doline, VŠVU na Drotárskej ceste a Ekonomická univerzita v Petržalke), kde

je potrebné dobudovať predovšetkým občiansku vybavenosť a telovýchovné zariadenia.

Manažérske školy, rekvalifikačné centrá a centrá pre výchovu podnikateľov v súčasnosti len vznikajú, alebo sú pripravované vo forme ideových zámerov.

Podiel študujúcich v terciárnej sfére (vyššie odborné školy, vysoké školy) z celkového počtu žiakov a študentov všetkých typoch škôl je len 8% zatiaľ čo v štátoch EÚ je to až 15%, teda skoro dvojnásobok.

Špeciálne školy a domovy mládeže

Na území sa nachádzajú špeciálne školy (Materské školy, Základné školy, Stredné školy) - pre deti rôznych zdravotných postihnutí s regionálnym až nadregionálnym významom v počte 37 zariadení a počtom detí a žiakov 2 764. Situácia v počte žiakov je stabilizovaná a za posledných 5 rokov nedošlo k zmenám. Ukazovateľ počtu žiackych miest na 1000 obyvateľov dosahuje hodnotu 6,5.
Počet domovov mládeže k roku 2004 je 19 s počtom ubytovaných žiakov 2 203.

Tab. č. 8 - Dynamika vývoja špeciálnych škôl

Rok	Počet				Ukazovateľ ŽM/1000 obyvateľov
	obyvateľov	zariadení	tried	žiakov	
1998	451 395	28	356	2 807	6
2000	447 877	31	369	2 971	6,6
2001	428 608	38	359	2 842	6,6
2002	427 425	38	354	2 768	6,5
2004	428 672	37	349	2 764	6,5

Pri pohľade na retrospektívny vývoj školstva na území mesta ja evidentný klesajúci trend ukazovateľov potreby žiackych miest vyplývajúci z demografického vývoja. Príčinou je dlhodobá demografická regresia. Tento negatívny trend trvá už 25 rokov a navyše sa prehlbuje. Trendy vývoja potreby žiackych miest v základných školách ako aj trendy vývoja záujmu o jednotlivé stredné školy bol pre potreby ÚPN sledovaný od roku 1980. Priniesol nasledovné výsledky:

- pokles potreby žiackych miest v Základných školách je z 113/1000 obyvateľov na 75/1000 obyvateľov pre rok 2004,
- zaujímavý je vývoj záujmu o štúdium na stredných školách:
- výrazný záujem o štúdium na gymnáziách nárast o 60%, ktorý sa zvýšil v roku 1990 až na 90%,
- záujem na stredných odborných učilištiach oproti roku 1990 naopak výrazne poklesol o 45%,
- záujem o stredné školy kolíše, najviac stúpol záujem na ekonomických školách až o 80%.

2. Legislatívne zmeny po roku 2000

Novým zákonom je Zákon o financovaní ZŠ, SŠ a školských zariadení č. 597/2003 Z. z. a nariadením vlády SR č. 2/2004 Z. z., ktorým sa mení filozofia financovania regionálneho školstva a Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách o zmene doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 209/2002 Z. z. a zákona č. 401/2002 Z. z. - vytvorenie príslušných legislatívnych podmienok na zavedenie trojstupňovitosti vysokoškolského vzdelávania a zabezpečenie kurikulárnej inovácie študijných odborov najmä bakalárskeho štúdia na vysokých školách za účelom kvalitnej odbornej prípravy vysokoškolsky vzdelaných odborníkov pre spoločenskú a hospodársku prax.

3. Predpokladané vývojové trendy

Pri návrhu riešenia sa vychádza z analýzy súčasného stavu predpokladaných vývojových trendov, koncepcie rozvoja stredného a vysokého školstva (projekt MILÉNIUM).

Slovensko ako geograficky malá krajina s obmedzenými surovinovými zdrojmi sa bude musieť v budúcnosti čoraz viac spoliehať na vzdelanosť svojich obyvateľov ako základný predpoklad sociálno-ekonomického rozvoja Slovenska. Preto je potrebné i naďalej zvyšovať vzdelanostnú úroveň obyvateľstva tak, aby sa priblížilo k sledovaným koeficientom vzdelanostnej úrovne štátov s rozvinutou ekonomikou (Kanada 48% obyvateľstva, USA 26,6%, Holandsko 24,2%). Na Slovensku je iba 10% ekonomicky činného obyvateľstva s terciárnym vzdelaním (pomaturitným), pričom v priemere v EÚ má terciárne vzdelanie 21% obyvateľstva vo veku 25 do 64 rokov.

Výber podstatných východzích trendov:

- zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva:
- zvýšiť počet prijímaných študentov na vysoké školy z terajších 25% z populačného ročníka na 30% a postupne zvyšovať podiel vysokoškolsky vzdelaných ľudí v ekonomicky činnej populácii z terajších 8% na 16 - 20% do roku 2020,
- zvýšiť postupne podiel populácie prechádzajúcej terciárnou sférou vzdelávania (pomaturitné štúdium, vyššie odborné školy, odborné vysoké školy, špecializované vysoké školy, univerzity) až na 50%,
- zvýšiť podiel maturantov,
- zvýšiť počet žiakov gymnázií,
- predĺžiť povinnú školskú dochádzku,
- vytvoriť podmienky pre celoživotné vzdelávanie čo najvyššieho počtu záujemcov,
- rozvinúť systém záujmového vzdelávania najmä vyučovania cudzích jazykov,
- dôraz klásť na počítačovú a informačnú gramotnosť,
- osobitnú pozornosť venovať nadaným, talentovaným a tvorivým žiakom,

- neštátne školy posudzovať ako integrálnu a rovnocennú súčasť vzdelávacieho systému,
- rozvoj manažérskych škôl, rekvalifikačných centier a centier pre výchovu podnikateľov a celoživotné vzdelávanie.

V oblasti vysokého školstva pre napĺňanie novej vízie vysokého školstva je rozhodujúca:

- diferenciácia vysokých škôl podľa ich poslania, cieľov a kvality plnenia týchto cieľov a poslania,
- postupné zvyšovanie počtu študentov a súčasne dôraz na kvalitu zahrňujúcu všetky funkcie vysokého školstva (najmä v skupinách študijných odborov humanitných vied a sociálnych vied),
- využívanie potenciálu nových informačných technológií,
- rozšírenie foriem a zvýšenie miery zapojenia a integrácie výskumno-vývojového potenciálu do vysokoškolského systému,
- podpora medzinárodnej spolupráce a obojstrannej zahraničnej mobility študentov a pracovníkov vysokoškolských ustanovizní,
- inovácia sústavy študijných odborov v súlade s medzinárodnými štandardami.

V národnej výchovno-vzdelávacej sústave, osobitne v oblasti vysokoškolského vzdelávania ide predovšetkým o zmenu povahy a objemu požiadaviek spoločnosti. Predovšetkým ide **o dosiahnutie kompatibility s krajinami Európskej únie** vo všetkých oblastiach vzťahujúcich sa k činnosti vysokých škôl.

Počet študujúcich v študijných odboroch je potrebné usmerňovať podľa potrieb trhu práce, politiky zamestnanosti, vysokoškolskej politiky a politiky v oblasti rozvoja vedy a techniky. V nadväznosti na požiadavky medzinárodného trhu práce bude potrebné pristúpiť aj k ďalšej reštrukturalizácii počtu študujúcich v študijných odboroch.

Sústavu študijných odborov je potrebné inovovať v súlade s medzinárodnými štandardami (klasifikácia študijných odborov UNESCO - ISCED) pri zachovaní všetkých špecifík a kvality slovenskej výchovno-vzdelávacej sústavy.

Tab. č. 9 - Štruktúra percentuálneho podielu študujúcich podľa skupín študijných odborov

Skupiny študijných odborov	Slovensko	Európska únia
Humanitné vedy, umenie a teológia	8,6	13,4
Sociálne vedy	15,5	26,6
Právo	4,5	9,1
Prírodné vedy	3,0	6,0
Matematika, výpočtová technika	1,0	4,7
Lekárske vedy	8,4	10,7
Inžinierstvo a architektúra	33,7	16,7
Ostatné	25,3	12,8
SPOLU	**100,0**	**100,0**

V súlade s politikou zamestnanosti a v nadväznosti na požiadavky medzinárodného trhu práce bude potrebné zvážiť aj otvorenie študijných odborov, ktoré sú v ISCED, ale nie sú v sústave študijných odborov v Slovenskej republike.

4. Návrh riešenia

Hlavným cieľom v rozvoji školstva je dosiahnuť optimálnu:

- racionalizáciu siete základných a stredných škôl v nadväznosti na očakávaný vývoj populácie v meste a efektívne využívanie existujúceho fondu priestorov a kapacít a ich zachovanie pre výhľadové potreby školstva vrátane školských zariadení telovýchovy a športu,
- úroveň a kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu v sieti základných, stredných a vysokých škôl, najmä z hľadiska zohľadňovania potrieb a vzdelávacích ponúk v štruktúre učebných odborov, najmä z hľadiska možnosti rýchlej adaptácie na meniace sa technológie a činnosti v príslušných odvetviach hospodárstva na území regiónu a SR.

Zariadenia občianskej vybavenosti lokálneho významu

Medzi zariadenia základnej občianskej vybavenosti patria vo funkčnom systéme školstva materské školy a základné školy. Ich lokalizácie a kapacitné nároky sú viazané na obytné územia.

Materské školy

Z analýzy súčasného stavu siete zariadení MŠ na území mesta a prognózy počtu obyvateľstva k cieľovému roku 2030 vyplýva, že na území mesta kapacita v existujúcich zariadeniach zostáva orientačne cca 11 150 miest v materských školách. ~~Pre cieľové riešenie navrhovanej bytovej výstavby bude potrebných pre výhľadové obdobie roku 2030 orientačne cca 15 000 žiackych miest. To predstavuje potrebu 3 845 nových miest a postupnú realizáciu cca 190 nových tried v rozvojových územiach navrhovanej občianskej vybavenosti lokálneho významu vo väzbe na nové navrhované plochy bytovej zástavby, prípadne riešenie ako vostavaných zariadení v bytových domoch (Staré Mesto, Ružinov).~~

Pre cieľové riešenie navrhovanej bytovej výstavby bude potrebných pre výhľadové obdobie roku 2030 orientačne cca 15 400 žiackych miest. To predstavuje potrebu 4 307 nových miest a postupnú realizáciu cca 214 nových tried v rozvojových územiach navrhovanej občianskej vybavenosti lokálneho významu vo väzbe na nové navrhované plochy bytovej zástavby, prípadne riešenie formou vostavaných zariadení v bytových domoch (Staré Mesto, Ružinov).

~~V mestských častiach, kde zostávajú voľné kapacity v jestvujúcich zariadeniach (Podunajské Biskupice, Dúbravka) je potrebné saturovať nároky dotykových mestských častí.~~

Výhľadové potreby

Tab. č. 10 - MŠ - potreby žiackych miest pre územný potenciál - rok 2030

Okres	Potenciál územia		Kapacita – počet miest		Návrh miest * ÚPN	Spolu
	počet obyvateľov	výhľadový nárok miest	využiteľná v existujúcich MŠ	deficit – teoretická potreba miest	nové miesta/triedy	
I.	**67 555**	**1 553**	**1 186**	**367**	**360/18**	**1 546**
Staré Mesto	67 555	1 553	1 186	367	360/18	1 546
II.	**133 731**	**3 343**	***3 074***	**269**	**280/14**	**3 354**
Pod. Biskupice	21 175	530	757	+227	0	757
Ružinov	91 516	2 287	1 873	414	280/14	2 153
Vrakuňa	21 040	526	444	82	0	444
III.	**85 412**	**2 112**	**1 650**	**462**	**670/33**	**2 320**
Nové Mesto	49 630	1 241	965	276	485/24	1 450
Rača	28 482	690	596	94	85/4	681
Vajnory	7 300	182	89	93	100/5	189
IV.	**138 580**	**3 464**	**2 694**	**770**	**1005/50**	**3 699**
Devín	2 500	62	61	1	0	61
DNV	33 165	842	460	382	445/22	905
Dúbravka	37 710	942	993	-51	0	993
Karlova Ves	34 560	864	840	24	0	840
Lamač	20 145	503	235	268	300/15	535
Záhorská Bystrica	10 500	262	105	157	260/13	365
V.	**165 988**	**4 149**	**2 515**	**1 634**	**1 530/76**	**4 045**
Čunovo	2 100	52	42	10	0	42
Jarovce	12 370	309	56	253	180/9	236
Rusovce	4 140	103	65	38	0	65
Petržalka	147 378	3 685	2 352	1 333	1 350/67	3702
Mesto	**591 266**	**14621**	**11119**	**3502**	**3 845/192**	**14 964**

*návrh pre cieľové riešenie navrhovanej bytovej výstavby

Okres	Potenciál územia		Kapacita – počet miest		Návrh miest * ÚPN	Spolu
	počet obyvateľov	výhľadový nárok miest	využiteľná v existujúcich MŠ	deficit – teoretická potreba miest	nové miesta/triedy	
I.	**67 555**	**1 553**	**1 186**	**367**	**360/18**	**1 546**
Staré Mesto	67 555	1 553	1 186	367	360/18	1 546
II.	**133 731**	**3 343**	**3 074**	**269**	**280/14**	**3 354**
Pod. Biskupice	21 175	530	757	-227	0	757
Ružinov	91 516	2 287	1 873	414	280/14	2 153
Vrakuňa	21 040	526	444	82	0	444

III.	**85 412**	**2 113**	**1 650**	**463**	**772/38**	**2 422**
Nové Mesto	49 630	1 241	965	276	485/24	1 450
Rača	28 482	690	596	94	187/9	783
Vajnory	7 300	182	89	93	100/5	189
IV.	**138 580**	**3 475**	**2 694**	**781**	**1125/56**	**3 939**
Devín	2 500	62	61	1	0	61
DNV	33 165	842	460	382	445/22	905
Dúbravka	37 710	942	993	-51	240/12	1233
Karlova Ves	34 560	864	840	24	0	840
Lamač	20 145	503	235	268	300/15	535
Záhorská Bystrica	10 500	262	105	157	260/13	365
V.	**165 988**	**4 149**	**2 515**	**1 634**	**1650/82**	**4 165**
Čunovo	2 100	52	42	10	0	42
Jarovce	12 370	309	56	253	180/9	236
Rusovce	4 140	103	65	38	0	65
Petržalka	147 378	3 685	2 352	1 333	1 470/73	3822
Mesto	**591 266**	**14 633**	**11119**	**3 514**	**4 307/214**	**15 426**

~~ÚPN rieši 14 964 miest, čo znamená takmer úplné vykrytie potrieb obyvateľov mesta za predpokladu realizácie 3 845 nových miest v navrhovaných zariadeniach materských škôl pre cieľové riešenie navrhovanej bytovej výstavby.~~ ÚPN rieši 15 426 miest, čo znamená takmer úplné vykrytie potrieb obyvateľov mesta za predpokladu realizácie 4 307 nových miest v navrhovaných zariadeniach materských škôl pre cieľové riešenie navrhovanej bytovej výstavby.

Dosiahnutý celomestský štandard v materských školách pre rok 2030 je 25,30 miest na 1000 obyvateľov.

Návrh

Pre konkrétny návrh nových zariadení materských škôl je dôležité:

- poznanie konkrétneho prírastku obyvateľov v konkrétnej časovej etape a územné rozloženie novej výstavby v území,
- poznanie disponibilnej kapacity existujúcich materských škôl v dotknutom území novej výstavby,
- predpoklad výstavby nových objektov MŠ sa očakáva iba v územiach koncentrovaného rozvoja bytovej výstavby v určitej časovej etape, ak sa ňou dosiahne hranica nástupu zariadenia. Navrhované zariadenia je možné riešiť aj ako vostaviteľné zariadenie občianskej vybavenosti v bytových objektoch, alebo v polyfunkcii s bývaním.

Lokalizácia nových materských škôl sa uvažuje v rámci navrhovaných plôch občianskej vybavenosti lokálneho významu, prípadne v rámci plôch bývania ako vostavané zariadenia v bytových domoch:

- zóna Chalupkova, Twin City - 260 miest – 4 MŠ po 65 detí (ako vstavané zariadenia)
- zóna Svätoplukova – Páričkova, Dulovo nám. - Košická; Twin city 50 miest (ako vstavané zariadenia)
- zóna Klingerka – 50 miest (ako vstavané zariadenia alebo saturovať nárastom miest v jestvujúcich zariadeniach v nadväznom území)
- Lamačská brána – 300 miest - 3 zariadenia MŠ po 100 detí~~.~~
- Dieliky – Agátová a Na vrátkach – dve zariadenia s počtom 240 žiackych miest (každé zariadenie s kapacitou 120 žiackych miest po 6 tried)
- Južne od Viedenskej ul. – jedno zariadenie s kapacitou 120 žiackych miest po 6 tried
  Východné – dve zariadenia (Na Pasekách – Východné s počtom 42 žiackych miest a Horská – Slanec s počtom 60 žiackych miest).

Návrh uvažuje so zachovaním existujúcich zariadení materských škôl.

Základné školy

Celková teoretická potreba žiackych miest v základných školách k cieľovému roku 2030 bola stanovená na základe prognózy vývoja obyvateľstva a dlhodobého vývoja ukazovateľa potreby žiackych miest v ZŠ v Bratislave a to 95 žiackych miest/1000 obyvateľov, mimo MČ Staré Mesto, kde sa uvažuje s výhľadovým ukazovateľom potreby 80 žiackych miest/1000 obyvateľov vzhľadom na navrhovaný nárast bytov pre jednočlenné a dvojčlenné rodiny (apartmány, byty pre manažerov), ktoré tvoria značný podiel z celkového nárastu bytov.
Z analýzy súčasného stavu siete zariadení ZŠ na území mesta a prognózy počtu obyvateľstva k roku 2030 vyplýva, že na území mesta je teoreticky potrebných celkom 51365 miest v základných školách, čo znamená nárast 13 715 nových miest pre saturáciu nárokov pre cieľové riešenie navrhovanej bytovej výstavby pri využití potenciálu kapacity jestvujúcich školských zariadení pri optimálnom počte žiakov/trieda - 25.

Výhľadové potreby

~~**Tab. č. 11 - ZŠ - potreby žiackych miest pre územný potenciál - rok 2030**~~

Okres	Potenciál územia		Kapacita – počet miest		Návrh miest *	Spolu
	počet obyvateľov	výhľadový nárok miest	využiteľná v existujúcich ZŠ	deficit – teoretická potreba miest	nové miesta/triedy/zariadenia	
I.	**67 555**	***5 457***	***4 625***	***832***	**550**	***5 175***
Staré Mesto	67 555	5 457	4 625	832	550	5 175
II.	**133 731**	***12 704***	***11 200***	***1 504***	**1425/57/2**	***12 625***
Pod. Biskupice	21 175	2 011	1 650	361	0	1 650
Ružinov	91 516	8 694	7 925	769	1100/44/1	8 800
Vrakuňa	21 040	1 999	1 625	374	325/13/1	1 950
III.	**85 412**	***8 028***	***5 525***	***2 503***	**1 975/79/4**	***7 525***
Nové Mesto	49 630	4 715	3 250	1 465	1 100/44/2	4 350
Rača	28 482	2 620	1800	820	550/22/1	2 350
Vajnory	7 300	693	475	218	325/13/1	800
IV.	**138 580**	***13 166***	***8 875***	***4 291***	**3 950/158/5**	***12 825***
Devín	2 500	237	100	137	0	100
DNV	33 165	3 198	1 300	1 898	1650/66/3	2 950
Dúbravka	37 710	3 582	3 350	232	0	3 350
Karlova Ves	34 560	3 283	3 450	-167	0	3 450
Lamač	20 145	1 914	450	1 464	1 425/57/	1 875
Záhorská Bystrica	10 500	997	225	772	875/35/2	1 100
V.	**165 988**	***15 769***	***7 425***	***8 344***	**6 925/277/9**	***14 350***
Čunovo	2 100	200	0	200	0	0
Jarovce	12 370	1 175	225	950	1 100/44/2	1 325
Rusovce	4 140	394	250	144	325/13/1	575
Petržalka	147 378	14 001	6 950	7 051	5 500/220/8	12 450
Mesto	**591 266**	**55 124**	**37 650**	**17 474**	**14 825/593/22**	**52 475**

*návrh pre cieľové riešenie navrhovanej bytovej výstavby

Tab. č. 11 - ZŠ - potreby žiackych miest pre územný potenciál - rok 2030

Okres	Potenciál územia		Kapacita – počet miest		Návrh miest *	Spolu
	počet obyvateľov	výhľadový nárok miest	využiteľná v existujúcich ZŠ	deficit – teoretická potreba miest	nové miesta/triedy/zariadenia	
I.	**67 555**	***5 457***	***4 625***	***832***	**550**	***5 175***
Staré Mesto	67 555	5 457	4 625	832	550	5 175
II.	**133 731**	***12 704***	***11 200***	***1 504***	**1425/57/2**	***12 625***
Pod. Biskupice	21 175	2 011	1 650	361	0	1 650
Ružinov	91 516	8 694	7 925	769	1100/44/1	9 025
Vrakuňa	21 040	1 999	1 625	374	325/13/1	1 950
III.	**85 412**	***8 028***	***5 525***	***2 503***	**2 100/84/4**	***7 625***
Nové Mesto	49 630	4 715	3 250	1 465	1 100/44/2	4 350
Rača	28 482	2 620	1800	820	950/54/2	2 475
Vajnory	7 300	693	475	218	325/13/1	800
IV.	**138 580**	***13 166***	***8 875***	***4 291***	**4 275/171/6**	***13 150***
Devín	2 500	237	100	137	0	100
DNV	33 165	3 198	1 300	1 898	1650/66/3	2 950
Dúbravka	37 710	3 582	3 350	232	325/13/1	3 675

Karlova Ves	34 560	3 283	3 450	-167	0	3 450
Lamač	20 145	1 914	450	1 464	1 425/57/-	1 875
Záhorská Bystrica	10 500	997	225	772	875/35/2	1 100
V.	**165 988**	***15 769***	***7 425***	***8 344***	**6 925/277/11**	***14 350***
Čunovo	2 100	200	0	200	0	0
Jarovce	12 370	1 175	225	950	1 100/44/2	1 325
Rusovce	4 140	394	250	144	325/13/1	575
Petržalka	147 378	14 001	6 950	7 051	5 500/220/8	12 450
Mesto	**591 266**	**55 124**	**37 650**	**17 474**	**15275/589/23**	**52 925**

~~ÚPN rieši 52 475 miest, čo znamená takmer úplné vykrytie potrieb obyvateľov mesta za predpokladu realizácie 14 825 nových miest v navrhovaných zariadeniach základných škôl pre cieľové riešenie bytovej výstavby.~~ ÚPN rieši 52 925 miest, čo znamená takmer úplné vykrytie potrieb obyvateľov mesta za predpokladu realizácie 15 275 nových miest v navrhovaných zariadeniach základných škôl pre cieľové riešenie bytovej výstavby.

Dosiahnutý celomestský štandard je 88,7 miest v základných školách pre rok 2030 na 1000 obyvateľov.

Návrh

Základné školy sú navrhované ako zariadenia školstva areálového typu so zariadeniami telovýchovy a športu s väzbou na obyvateľstvo, pričom spádové územie narastá a stráca na kompaktnosti z dôvodu dochádzky do škôl s ponukou špeciálneho výukového programu napr. s preferenciou jazykovej výučby, cirkevných škôl a pod..

Pre návrh výstavby novej ZŠ v území je dôležité:

- poznanie konkrétneho prírastku obyvateľov v konkrétnej časovej etape a územné rozloženie výstavby
- poznanie disponibilnej kapacity existujúcich škôl v dotknutom území novej výstavby
- predpoklad výstavby nových objektov ZŠ sa očakáva iba v územiach koncentrovaného rozvoja bytovej výstavby v určitej časovej etape, ak sa ňou dosiahne hranica nástupu zariadenia základnej školy a v území nie je voľná kapacita v jestvujúcich školách.

Lokalizácia nových škôl sa uvažuje v rámci navrhovaných plôch občianskej vybavenosti lokálneho významu, prípadne občianskej vybavenosti celomestského významu a návrh uvažuje so zachovaním existujúcich zariadení základných škôl a ich športovej vybavenosti so zachovaním územných rezerv pre ich dobudovanie príp. rozšírenie kapacity ZŠ. Potrebný nárast miest je možné riešiť aj saturovaním miest v ZŠ - ich dobudovaním v nadväznom území (intenzifikácia areálov na úkor územných nárokov ZŠ – jestvujúce areály nemožno plošne rozširovať), príp. v iných okresoch mesta (nárok na zmenu požiadaviek na rajonizáciu ZŠ v rámci MČ).

Navrhované riešenie uvažuje s polyfunkčnými a integrovanými zariadeniami základných škôl za účelom možnosti reprofilácie uvoľnených kapacít pre potreby stredného školstva, ZUŠ, celoživotného vzdelávania občanov a pod..
Výhľadové potreby a návrh miest v zariadeniach základnej občianskej vybavenosti sú uvedené v tabuľkách č.10 a 11.

Dosiahnutý štandard potenciálu pre Základné školy do roku 2030 je 89 žiackych miest na 1000 obyvateľov pre potenciál možného rozvoja bytovej výstavby cieľového riešenia.

Ponuka územného rozloženia zariadení školstva občianskej vybavenosti lokálneho významu pre cieľové riešenie navrhovanej bytovej výstavby pre potreby základného školstva

Okres Bratislava I

- MČ Staré Mesto:
  - deficit 199 žiackych miest je možné riešiť zvýšením počtu žiakov nad 25/trieda,
  - v zóne Chalupkova, TwinCity zabezpečenie 1 zariadenia ZŠ s kapacitou 550 miest a 22 tried.

Okres Bratislava II

Návrh 875 nových žiackych miest:

- MČ Ružinov:

v lokalite jestvujúceho areálu školstva severne od vstupného areálu do Slovnaftu vybudovať a zriadiť 1 ZŠ s kapacitou 550 žiackych miest (UO 155), čím sa vykryjú nároky území v dotyku (Podunajské Biskupice),
v lokalite Twin City (sever) + zóna Svätoplukova – Páričkova, Dulovo - Košická+ zóna Klingerka zabezpečenie 1 zariadenia s kapacitou 550 miest a 22 tried

- MČ Vrakuňa:

vytvoriť 325 žiackych miest pre južný rozvoj Vrakune - 1 ZŠ s kapacitou 13 tried (UO 224).

Okres Bratislava III

Návrh 1975 nových miest k roku 2030:

- MČ Nové Mesto:

výstavba 1 ZŠ v Tupého ul. s kapacitou 550 žiackych miest pre potreby lokalít Koliba, Stráže, Briežky, Nad Bielym Krížom,

výstavba 1 ZŠ Sliačska ul. s kapacitou 550 miest (22 tried),

- MČ Rača:

~~výstavba 1 ZŠ v Rači v lokalite Hlinícka . Horná ul. s kapacitou 550 žiackych miest rok 2030,~~
výstavba 2 ZŠ v lokalite Horná – Krasňany a Súrska - Východné obe s kapacitou 675 žiackych miest (27 tried)

- MČ Vajnory:

výstavba 1 ZŠ v lokalite Koncové s kapacitou 325 žiackych miest (13 tried).

Okres Bratislava IV

Návrh 2525 nových miest k roku 2030:

- MČ Devínska Nová Ves:

3 zariadenia ZŠ pre počet žiakov 1650 v Devínskej Novej Vsi (UO 232),

- MČ Záhorská Bystrica:

výstavba 1 ZŠ pre 550 žiakov v Záhorskej Bystrici (UO 233) s kapacitou 22 tried, 1 ZŠ pre 325 žiakov – 13 tried (UO 235).

- MČ Lamač:

realizácia novej ZŠ v lokalite Lamačská brána – 1 425 miest, 3 zariadenia ZŠ 19 triedne po 475 žiackych miest.

Okres Bratislava V

Návrh 5 825 nových miest k roku 2030:

- MČ Petržalka - návrh 4 400 žiackych miest:

vytvárať polyfunkčné a integrované ZŠ za účelom možnosti reprofilácie uvoľnených kapacít pre zariadenia školstva podľa potrieb demografického vývoja
pre lokalitu južného rozvoja Petržalky 2 200 žiackych miest - 4 ZŠ (UO 256/1, UO 256/2, UO 104/2, UO 251),
pre lokalitu západného rozvoja Petržalky 1 100 žiackych miest - 2 ZŠ (UO 249, UO 98),
v lokalite Janíkov dvor – 2 zariadenia ZŠ po 22 tried a 550 žiackych miest s celkovou kapacitou 1 100 miest

- MČ Jarovce:

pre saturovanie potrieb južného rozvoja Petržalky a nárastu obyvateľstva v rozvojových plochách bývania MČ Jarovce sa uvažuje s výstavbou 2 zariadení ZŠ s kapacitou 1 100 žiackych miest (UO 104, UO 256),

- MČ Rusovce:

1ZŠ – 13 triedna s kapacitou 325 žiackych miest.

- MČ Dúbravka:

realizácia 1 ZŠ v lokalite Dieliky - Agátová s kapacitou 325 žiackych miest (13 tried)

Zariadenia občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu

Stredné školy

K základnej charakteristike vývoja stredného odborného školstva patrí výrazná diferenciácia záujmu o jednotlivé druhy stredného vzdelávania.

Výhľadové potreby

Celková teoretická potreba miest v stredných školách (gymnázia, stredné odborné školy, stredné odborné učiliština) k cieľovému roku 2030 bola stanovená na základe prognózy vývoja obyvateľstva a dlhodobého vývoja ukazovateľa potreby študentských miest v zariadeniach stredného školstva a to 100 študentských miest/1000 obyvateľov. Uvažovaný ukazovateľ saturuje aj časť potrieb regiónu pre vybrané školy a čiastočne aj potreby SR v zariadeniach stredného školstva s celoslovenskou pôsobnosťou. (konzervatória, umelecké školy a pod.).

Zároveň zohľadňuje skutočnosť, že na území mesta vývoj dosiahnutého ukazovateľa počtu miest na 1000 obyvateľov v gymnáziách zaznamenal výrazný vzostup a dosiahnutý štandard vzrástol k roku 2004 na 38 žiackych miest na 1000 obyvateľov a oproti roku 1980 sa skoro zdvojnásobil.

Predpokladané výhľadové potreby a návrh miest v zariadeniach stredného školstva sú uvedené v tabuľke č. 12.

Tab. č. 12 - Stredné školy - potreby miest pre územný potenciál - rok 2030

Okres	Potenciál územia		Kapacita – počet miest		Návrh miest	Spolu
	počet obyvateľov	výhľadový nárok miest	využiteľná v jestvujúcich SS	deficit – teoretická potreba miest	Teoretická potreba výstavby	
I.	**67 555**	6 696	5 190	1 506	1300	6 490
II.	**133 731**	13 373	12 390	983	1300	13 690
III.	**85 412**	8 451	6 900	1 551	1 550	8 450
IV.	**138 580**	13 858	5 190	8 668	7 100	12 290
V.	**165 988**	16 599	9 030	7 569	5 960	14 990
Mesto	**591 266**	**58 977**	**38 700**	**20 277**	**17 210**	**55 910**

ÚPN uvažuje s 55 910 miestami v strednom školstve, čo nesaturuje úplne nároky rozvoja obyvateľstva mesta (nevykrytých 3067 miest) aj za predpokladu realizácie 17 210 nových miest v navrhovaných zariadeniach stredných škôl (gymnázia, stredné odborné školy, stredné odborné učiliština) pre cieľové riešenie navrhovanej bytovej výstavby.

Dosiahnutý celomestský štandard v stredných školách pre rok 2030 je 94,5 miest na 1000 obyvateľov.

V riešení rozvoja stredného školstva v ÚPN sa abstrahovalo od konkrétnych škôl a momentálnych preferencií záujmu (v tom čase značný nárast žiakov na gymnáziách a na stredných ekonomických školách) a pristupovalo sa k nim ako k rovnorodej skupine, pričom sa zohľadnili kapacitné potreby spádového územia a celkový potenciál existujúcich zariadení. S počtom nevykrytých cca 3 067 miest v ÚPN sa uvažovalo za predpokladu postupného ustálenia preferencií štúdia na gymnáziách a poklesu záujmu štúdia na stredných ekonomických školách, čo sa potvrdilo v školskom roku 2007/2008, keď poklesol počet študujúcich na stredných školách o 3 082 študentov oproti školskému roku 2005/2006.

Návrh

Pri návrhu rozvoja stredného školstva v celomestskom pohľade sa abstrahovalo od konkrétnych škôl a momentálnych preferencií záujmu (v súčasnosti najvýraznejší nárast žiakov na stredných ekonomických školách) a pristupovalo sa k nim ako k rovnorodej skupine, pričom sa zohľadnili v návrhu kapacitnej potreby spádové územia a celkový potenciál existujúcich zariadení.

Návrh riešenia predpokladá rovnomerné rozmiestnenia gymnázií a SOŠ vo väzbe na stabilizované obytné územia v kontakte s obvodovými centrami, s dobrým dopravným napojením. SOU sú lokalizované do komplexných areálov vo väzbe na jestvujúce výrobné areály, prípadne navrhované výrobné zóny, čím sa zabezpečuje teoretické aj praktické vyučovanie i výchova v jednom areáli s využitím integrovaných zariadení telovýchovu a športu pre viac škôl, tzv. združené stredné školy a odstráni sa duplicitné lokalizovanie zariadení pre telovýchovu. Návrh riešenia uvažuje s vytváraním polyfunkčných zariadení stredného školstva za účelom možnosti reprofilácie uvoľnených kapacít pre zariadenia základného školstva podľa potrieb demografického vývoja.

Dosiahnutý štandard pre stredné školy rok - 2030 je 94 študentských miest na 1000 obyvateľov.
Pri úvahách o umiestnení nových škôl treba preferovať okres Bratislava IV a Bratislava V, kde nie je v súčasnosti dobudované stredné školstvo na plochách vyššej občianskej vybavenosti.

Ponuka územného rozloženia zariadení občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu pre cieľové riešenie navrhovanej bytovej výstavby pre oblasť stredných škôl

Stredné školstvo

Okres Bratislava I

- MČ Staré Mesto:

výstavba 1 zariadenia SOŠ/Gymnázium s kapacitou 650 miest v zóne Chalupkova, deficit 650 žiackych miest stredného školstva je možné riešiť zvýšením počtu žiakov nad 30/trieda,

Okres Bratislava II

- MČ Ružinov:

Twin city (sever) + zóna Svätoplukova – Páričkova, Dulovo - Košická + zóna Klingerka – 650 miest, 1zariadenie SŠ

- MČ Podunajské Biskupice

výstavba a zriadenie SOŠ s kapacitou cca 650 žiackych miest (UO 224) v Podunajských Biskupiciach v rozvojovom území.

Okres Bratislava III

zvýšiť kapacitu o 350 miest dostavbou jestvujúcich zariadení

- MČ Nové Mesto:

výstavba gymnázia/strednej školy v lokalite Vajnorská - Odbojárov s kapacitou 18 tried a 540 miest (UO 132) ako športového gymnázia vo väzbe na jestvujúci areál športu,
výstavba a zriadenie gymnázia mestského typu v lokalite Filiálka (UO 068) s krytými zariadeniami telovýchovy a športu v polyfunkcii s kapacitou 22 tried.

Okres Bratislava IV

- MČ Devínska Nová Ves:

výstavba a zriadenie 1 gymnázií s kapacitou 550 žiackych miest (UO 232)
výstavba a zriadenie 2 zariadení SOŠ, OŠ zariadenie s kapacitou 1300 miest, 1 zariadenie v DNV (UO 232), pričom druhé zariadenie je možné vybudovať v rozvojovom území Lamačská brána (UO 261)
1 zariadenia SOU v lokalite Devínskej Novej Vsi (UO 232) vo väzbe na výrobnú zónu pre cca 600 učňov,

- MČ Záhorská Bystrica:

výstavba a zriadenie 1 gymnázií s kapacitou 550 žiackych miest (UO 233),
1 zariadenia SOŠ s kapacitou 650 študentov v Záhorskej Bystrici (UO 233),

- MČ Karlova Ves:

1 zariadenie SOŠ v lokalite Dlhé diely s kapacitou 650 miest,

- MČ Dúbravka:

1 zariadenie SOU v Dúbravke (UO 201) vo väzbe na plochy športu s kapacitou 500 učňov, ktoré bude saturovať potreby učňovských miest mestských častí Dúbravka, Karlova Ves.

- MČ Lamač:

Lamačská brána – 1 100 miest, 1 zariadenia - gymnázium s kapacitou 550 miest, 1 zariadenie SOŠ s kapacitou 550 študentských miest

Okres Bratislava V

- MČ Petržalka:

1 gymnázia s kapacitou 550 žiackych miest v UO 256/2, ktoré saturuje nároky južného rozvoja,
1 SOŠ - Hotelová akadémia s kapacitou 22 tried 660 miest a plochou areálu 14000 m^2 v celomestskom centre Petržalky (UO 085),
pre saturáciu nárokov južného rozvoja Petržalky, MČ Jarovce , Rusovce, Čunovo navrhuje 650 miest v 1 zariadení SOŠ (UO 104/2) - možnosť vytvorenia združenej školy,
pre saturáciu nárokov západného rozvoja a potrieb MČ Petržalka navrhuje v rámci rozvojových plôch (UO 098) 1 SOŠ s kapacitou 650 miest a vo väzbe na podnikateľské aktivity,
2 združené školy aj s ubytovaním (UO 099, UO 249) s kapacitou celkom 650 miest pre SOŠ a 750 miest pre SOU, - spolu1400,
lokalizuje 750 miest v lokalite južného rozvoja (UO 104/2), kde je možnosť vytvorenia združenej školy s využitím jedného zariadenia telovýchovy a športu,
Janíkov dvor – 2 zariadenia – stredných škôl s kapacitou 1300 miest, možnosť vytvorenia združenej strednej školy

- MČ Rusovce

1 osemročného gymnázia (viď. základné školy) za účelom odľahčenia siete základných škôl v okrese V.

Vysoké školy

Pri koncipovaní rozvoja vysokých škôl na území mesta je potrebné vychádzať zo zámerov štátnej politiky. MŠ SR má spracovanú Koncepciu rozvoja výchovy a vzdelávania v SR na najbližších 15 - 20 (projekt MILÉNIUM). Rezort v súčasnej dobe nemá spracovanú analýzu investičných rozvojových zámerov v časových etapách rokov 2010, 2020, 2030 a výhľadovo nepredpokladá územné rozširovanie vysokého školstva na území mesta.

Výhľadové potreby

Celková teoretická potreba miest na vysokých školách k cieľovým rokom 2030 bola stanovená na základe prognózy vývoja obyvateľstva a dlhodobého vývoja ukazovateľa potreby študentských miest pre denné štúdium v zariadeniach vysokého školstva a to 85 študentských miest/1000 obyvateľov.

Uvažovaný ukazovateľ saturuje výhľadové potreby regiónu a aj potreby SR v zariadeniach vysokého školstva, ktoré má celoslovenskú pôsobnosť. Zohľadňuje skutočnosť, že na území mesta vývoj dosiahnutého ukazovateľa počtu miest na 1000 obyvateľov na vysokých školách zaznamenal vzostup a dosiahnutý štandard vzrástol k roku 2004 na 88 študentských miest na 1000 obyvateľov z štandardu 75 študentských miest na 1000 obyvateľov v roku 1995 (denné štúdium).

Z analýzy súčasného stavu siete zariadení vysokého školstva na území mesta a prognózy vývoja počtu obyvateľstva k roku 2020 vyplýva, že počet študentov na VŠ v Bratislave k cieľovému roku 2030 by mal dosiahnuť cca 46 767 poslucháčov denného štúdia.

Predpokladané výhľadové potreby a teoretický návrh v zariadeniach vysokého školstva sú uvedené v tabuľkách č. 13.

Ubytovacie zariadenia školstva sú uvedené v tabuľke č. 14.

Tab. č. 13 - Vysoké školy - potreby miest pre územný potenciál - rok 2030

Okres	Potenciál územia		Kapacita – počet miest		Návrh miest UPN	Spolu
	počet obyvateľov	výhľadový nárok miest	využiteľná v jestvujúcich VS	deficit – teoretická potreba miest	nové miesta	
I.	**67 555**	5 742	21 000	+15 258		21 000
II.	**133 731**	11 367	0	11 367		0
III.	**85 412**	7 260	6 500	760		6 500
IV.	**138 580**	11 780	5 000	6 780	3 500	8 500
V.	**165 988**	14 108	8 000	6 108	1 500	9 500
Mesto	**591 266**	**50 257**	**40 500**	**9 757**	**5 000**	**45 500**

Dosiahnutý štandard do roku - 2030 je 77 študentských miest denného štúdia na 1000 obyvateľov.

Tab. č. 14 – DM a VŠI- súčasný stav a návrh - potenciál územia k r. 2 030

Okres	**Počet obyvateľov**	**potreba miest**			**Súčasný stav počtu miest**			**Návrh vrátane jestvujúcich kapacít**		
	Návrh	**DM**	**VŠI**	**Spolu**	**DM**	**VŠI**	**Spolu**	**DM**	**VSI**	**Spolu**
I	**67 555**	330	432	762	64	5 974	6 038	65	5 974	6 039
II	**133 731**	655	855	1 510	787	542	1 329	935	500	1 435
IIII	**85 412**	419	546	965	745	2 916	3 661	1 005	3 000	4 005
IV	**138 580**	679	887	1 566	101	10 350	10 451	290	11 900	12 190
V	**165 988**	813	1 062	1 875	390	1 210	1 600	405	3 000	3 405
Spolu	**591 266**	**2 896**	**3 782**	**6 678**	**2 090**	**20 992**	**20 328**	**2 700**	**24 375**	**27 075**

Výsledný nárast nových ubytovacích kapacít vo výhľade oproti súčasnosti je nasledovný:

- VŠ internáty – 3 350 miest,

- DM - cca 700 miest.

Návrh

Návrh ÚPN napriek uvedenej skutočnosti rieši výhľadové kapacitné nároky okrem jestvujúcich areálov vysokých škôl **aj v rámci rozvoja občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu,** v súlade s rozvojovými zámermi občianskej vybavenosti mesta.
Návrh rieši aj kapacitné nároky ubytovacích zariadení vysokého školstva využitím potenciálu v rozvojových lokalitách Lamačskej brány (UO 261)a južného rozvoja v Petržalke (UO 256/2).

V lokalite Lamačská brána sa uvažuje v prognóze časového horizontu rok 2030 s územnou rezervou pre výchovno-vzdelávacie potreby sústavy študijných odborov humanitných vied a sociálnych vied a štúdia technického zamerania v súlade s medzinárodnými štandardami.

V lokalite Lamač - Rázsochy sa navrhuje výstavba LFUK do roku 2030 s kapacitou 1500 miest. V predmetnom území sa rezervujú plochy (celková plocha 24, 7 ha ako územná rezerva) pre výstavbu zariadení vedecko - výskumného centra pre zdravotníctvo a vysokošpecializované zdravotnícke technológie.

V lokalite Petržalka juh sa uvažuje s územnou rezervou pre rozvoj Fakulty telovýchovy a športu.

Návrh riešenia predpokladá ***územnú stabilizáciu zariadení školstva a jestvujúcich areálov*** s ich dobudovaním.
Predpokladané výhľadové potreby a teoretický návrh v zariadeniach vysokého školstva sú uvedené v tabuľkách č. 13 a 14.

Vysoké školstvo

MČ Lamač

- Výstavba a zriadenie 2 ubytovacích zariadení vysokého školstva v lokalite Lamačská brána (UO 261) s celkovou kapacitou 1 550 lôžok v prognóze časového horizontu po roku 2020 až 2030,
- vytvorenie územnej rezervy pre realizáciu vysokoškolského štúdia odborov humanitných a sociálnych vied a štúdia technického zamerania v lokalite Lamačská brána s kapacitou 2000 poslucháčov,
- výstavba LFUK do roku 2030 s kapacitou 1500 miest v lokalite Rázsochy.

MČ Petržalka

- Vybudovať vysokoškolský internát s kapacitou 1 790 miest (UO 256/2),
- výhľadovo po roku 2020 realizovať výstavbu areálu Fakulty telesnej výchovy a športu UK (UO 256/2) vo väzbe na dobudované plochy telovýchovy, športu a rekreácie v lokalite Dolné Senokosy s kapacitou 1 500 poslucháčov.

7.2.4. Kultúra

1. Súčasný stav

Stavby v kultúre sa rozdeľujú do 2 funkčne rozdielnych skupín:

Prvú skupinu tvoria tie stavby, ktoré zabezpečujú pre kultúru a jej produkty technologické zariadenia a špecifické technické podmienky (napr. nahrávacie, dabingové, grafické, rozhlasové, televízne a video štúdiá, tlačiarne a pod.), druhú výkonné kultúrne organizácie a zariadenia určené pre realizovanie kultúrnych aktivít pre širokú verejnosť.

Rozvoj stavebného fondu zariadení kultúry sa zablokoval už v r. 1989, kedy boli pozastavené i rozostavané stavby. Časť objektov bolo reštituovaných, príp. boli majiteľmi zmenené na iné funkčné využitie (najmä kiná). Existujúce budovy vo vlastníctve štátu sa ďalej využívajú na svoj pôvodný účel. Finančné zabezpečenie prevádzkových nákladov na údržbu budov sa nezvyšuje, a preto rad inštitúcií prenajíma na ich pokrytie časť priestorov. Kultúrne stavby, stavané za socializmu, sa vyznačujú monofunkčnosťou, predimenzovanosťou vstupných a spoločenských priestorov, zastaralým technologickým zariadením, náročným na spotrebu energií. Obdobie po r. 1989 je možné charakterizovať ako obdobie stagnácie a prispôsobovanie sa novým trhovým súvislostiam. Zároveň sa prejavujú tendencie k väčšej polyfunkčnosti a flexibilite prevádzok.

Bratislava, ktorej jadro tvorí pamiatková rezervácia, na svojom území koncentruje historické a kultúrne pamiatky viažuce na seba viacero kultúrnych inštitúcií a aktivít. Najvyššou mierou na vybavenosti mesta zariadeniami kultúry sa podieľa MČ Staré Mesto, a to zariadeniami celoštátneho, regionálneho a celomestského charakteru, ktoré profilujú predmetné územie ako najvýznamnejšie kultúrno – spoločenské centrum Slovenska.

Celonárodné kultúrne zariadenia

Celonárodné kultúrne zariadenia, ktoré pôsobia v nadregionálnej dimenzií:

- divadlá:

opera a balet - súčasná celomestská kapacita je 867 sedadiel,
činohra - súčasná celomestská kapacita je 4 964 sedadiel,
špeciálne divadlá - bábkové divadlo s kapacitou 161 sedadiel,
divadelné predstavenia sa konajú aj v kultúrnych centrách jednotlivých MČ s celkovou kapacitou 2 961 sedadiel,

- koncertné sály pre živú hudbu - súčasná celomestská kapacita je 2 198 sedadiel, príležitostné koncerty v rámci kultúrnych centier majú kapacitu sál cca 140 miest,
- múzeá - súčasná celomestská kapacita predstavuje 14 525 m^2 výstavných plôch,
- galérie a výstavné siene - súčasná celomestská kapacita predstavuje 17 723 m^2 výstavných plôch, výstavné priestory ako súčasť bankových, stravovacích, koncertných a obchodných priestorov predstavujú k tomu ešte cca 2 000 m^2 plôch,

- vedecké knižnice a archívy - na území mesta sa nachádza 5 archívov celoštátneho a mestského významu s celkovou plochou študovní 757 m^2, vedeckých a univerzitných knižníc je spolu 21.

Ostatné zariadenia kultúry

- domy kultúry – súčasná celomestská kapacita je 9 921sedadiel,
- domy mládeže – súčasná celomestská kapacita je 1 200 miest, sú v nej započítané len mládežnícke zariadenia bez mládežníckych klubov v domoch kultúry a bez centier voľného času,
- kiná - súčasná celomestská kapacita je 3 730 sedadiel, v multikinách 4 242 sedadiel,
- letné kiná (amfiteátre) – súčasná celomestská kapacita predstavuje 6 247 sedadiel,
- klubovne pre kultúrnu činnosť – súčasná celomestská kapacita je 1 334 miest,
- kluby dôchodcov – celomestská kapacita predstavuje 1 894 miest,
- verejné knižnice – súčasná celomestská kapacita je 8 989 m^2 celkovej plochy,
- zoologická záhrada – celková plocha je 960 000 m^2 pozemku,
- botanická záhrada – celková plocha je 50 000 m^2 pozemku.

Deficity súčasného stavu

Z hľadiska saturovania nárokov v účelových jednotkách niektoré kultúrne zariadenia – múzeá, galérie a divadelné scény činoherné vysoko prekračujú súčasné potreby trvalo bývajúceho obyvateľstva a denne prítomného obyvateľstva Bratislavy.

Pre ostatné zariadenia kultúry boli vypočítané deficity v účelových jednotkách na základe urbanistických ukazovateľov k trvalo bývajúcemu obyvateľstvu pre jednotlivé mestské časti vo všetkých okresoch.

Na základe vypočítaných deficitov v súčasnosti:

- výstavné siene - najväčšie deficity vo výstavných plochách sú v MČ Petržalka a Dúbravka,
- kluby pre kultúrnu činnosť - najväčšie deficity v počte miest sú v MČ Petržalka, Karlova Ves a Nové Mesto,
- verejné knižnice – najväčšie deficity v podlažnej ploche sú v MČ Petržalka, Karlova Ves, Dúbravka a Ružinov,
- kiná – najväčšie deficity v počte sedadiel sú v MČ Petržalka, Ružinov, Podunajské Biskupice, Vrakuňa a Dúbravka,
- kultúrne domy – najväčšie deficity v počte sedadiel sú v MČ Petržalka, Karlova Ves, Staré Mesto.

Zámery rozvoja

Zámery miestnych úradov tlmočené ich oddeleniami kultúry, spoločenských organizácií a súkromných iniciatív na výstavbu, prestavbu, resp. rekonštrukciu objektov pre kultúru:

- ***v MČ Staré Mesto:***

SNG pripravuje rekonštrukciu a modernizáciu svojho areálu (novostavbu depozitu s viacúčelovou sálou a knižnicou a rozšírenie výstavných priestorov o 1 000 m^2),
Imax 3D,
v rámci výstavby predstaničného priestoru sa uvažuje s vybudovaním kinocentra, resp. multifunkčnej haly,
v rámci rekonštrukcie Michalskej priekopy sa uvažuje s vybudovaním minigalérie,
v rekonštruovanom dome na Rudnayovom námestí č.4 sa uvažuje vybudovanie galerijných priestorov a vo vedľajšom objekte sa uvažuje vznik sakrálneho múzea,

- ***v MČ Ružinov:***

MÚ MČ má zámer vybudovať Ružinovské informačné centrum na Papánkovom nám., v rámci ktorého bude výstavný priestor s kultúrno – spoločenským zázemím,

- ***v MČ Podunajské Biskupice:***

MÚ MČ v rámci pripravovanej budovy radnice uvažuje so spoločensko – kultúrnou časťou, ktorá by mala obsahovať veľkú sálu s kapacitou 200 miest a malú sálu s kapacitou 100 miest,

- **v MČ Nové Mesto:**

uvažuje mesto v rámci Národného tenisového centra vybudovať v rámci prvej etapy multikino,
mesto uvažuje prebudovať Istropolis na Mestské kultúrne centrum,

- ***v MČ Rača:***

MÚ MČ pripravuje prestavbu kina Nádej na Detvianskej ul. na Kultúrny dom Andreja Hlinku s viacúčelovou sálou s kapacitou 120 miest a s možnosťou divadelných predstavení,

- ***v MČ Vajnory:***

uvažuje existujúcu kinosálu vo vojenskom areáli výhľadovo sprístupniť pre verejnosť na filmové, divadelné a spoločenské podujatia, v nadväznosti na Vajnorské kasárne a bývalé Letisko Vajnory uvažujú s alternatívnou lokalitou pre hvezdáreň a planetárium,

- ***v MČ Karlova Ves:***

Návrh koncepcie rozvoja ZOO uvažuje rekonštrukciu, resp. dostavbu niektorých existujúcich objektov a výstavbu nových, rekonštruovať sa bude celkovo 13 objektov, navrhnutých je 38 nových. K existujúcim vodným plochám s rozlohou 8305 m^2 má pribudnúť ďalších 6118 m^2,

- ***v MČ Lamač:***

MÚ MČ uvažuje s prestavbou kina Lamač na viacúčelové centrum dostavbou spoločenskej miestnosti na Malokarpatskom námestí,

- ***v MČ Devín:***

v rámci pripravovaného hotela Hradná brána sa uvažuje s využitím jeho nádvoria na organizovanie kultúrnych podujatí,

- ***v MČ Devínska Nová Ves MÚ MČ má zámer:***

na námestí pred železničnou stanicou zrekonštruovať kino a dobudovať chýbajúce zariadenia kultúry pre severnú časť Devínskej Novej Vsi,
v jadre pamiatkovej zóny v prieluke na Istrijskej ul. dobudovať zariadenia klubov a galérie,
na ploche námestia obytného súboru Podhorské a Kostolné vybudovať kinoklub,
v rámci vedecko – technologického parku vo väzbe na Volkswagen Slovakia a.s., v I. etape prezentovať archeologické expozície, v II. etape prezentovať architektúru - Minimundus, v III. etape výstavbu planetária a hvezdárne,

- ***v MČ Petržalka:***

vedenie divadla Aréna uvažuje vybudovanie Letnej scény pri divadle Aréna na Tyršovom nábreží,

- ***v MČ Čunovo:***

MÚ MČ pripravuje rekonštrukciu kaštieľa na spoločensko–oddychové centrum.

Deficity súčasného stavu a návrh ÚPN

Celomestské deficity kultúrnych zariadení vyjadruje tabuľka č.1

Zariadenia kultúry	Účel. jednotka	Súčasný stav	Deficit k r. 2006	Potreba mesta v r. 2030
Divadelné scény - opera a balet	sedadlo	867	- 1 259	+3 050 až 4 940
Divadelné scény - činoherné	sedadlo	4 964	+ 1 991	+ 471 až 821
Bábkové divadlá	sedadlo	161	- 689	+1 400 až 1 500
Múzeá	m^2 výstav. plochy	14 525	+ 7 723	0
Galérie a výstavné siene	m^2 výstav. plochy	18 576	+ 16 875	0
Koncertné siene pre živú produkciu	sedadlo	2 198	- 1 203	+ 4288 až 4688
Kiná	sedadlo	3 730	- 4 773	+ 12491 až 13491
Letné kiná - amfiteátre	sedadlo	6 247	- 1 831	+ 9 160 až 10 110
Štátne archívy	m^2 plochy študovní	757	- 178	+1 030 až 1 140
Hvezdárne a pozorovateľne	m^2 celk. plochy	0	- 1 276	+2 433 až 2 583
Planetária	m^2 celk. plocha	0	- 1 701	+3 244 až 3 444
Zoologické záhrady	m^2 plocha pozemku	960 000	+ 619 876	0
Botanické záhrady	m^2 plocha pozemku	50 000	- 162 576	+355 533 až 380 533
PKO	m^2 plochy pozemku	0	- 144 553	+275 762 až 292 762

Poznámka: 0 – potreba zariadení vykrytá kapacitami súčasného stavu
+ v potrebe výhľadový nárast pre rok 2030

Deficity zariadení kultúry v členení na okresy a MČ vyjadruje tabuľka č.2

Okres	MČ	Zariadenie	Súčasný stav	Deficit v úč. j. k r. 2006	Počet obyv. 2030	Potreba MČ 2030
I.	Staré Mesto	Galérie, výstavné siene	15 270 m^2	+ 15 099	67 555	0
		Kluby pre kultúr. činnosť	140 miest	- 74		+ 179
		Verejné knižnice	3 036 m^2	+ 1 750		0
		Kiná	1 695 sedadiel	+ 838		0
		Kultúrne domy	567 sedadiel	- 290		+ 717
II.	Ružinov	Galérie, výstavné siene	1 040 m^2	+ 761	91 516	0
		Kluby pre kultúr. činnosť	440 miest	+ 92		0
		Verejné knižnice	1 200 m^2	- 890		+ 1 448
		Kiná	340 sedadiel	- 1 053		+ 1 459
		Kultúrne domy	1250 sedadiel	- 143		+ 547
	Podunaj. Biskupice	Galérie, výstav. siene	0 m^2	- 79	21 175	+ 80
		Kluby pre kultúr. činnosť	40 miest	- 59		+ 70
		Verejné knižnice	480 m^2	- 116		+ 151
		Kiná	0 sedadiel	- 397		+ 421
		Kultúrne domy	400 sedadiel	+ 3		+ 20
	Vrakuňa	Galérie, výstav. siene	0	- 75	21 040	+ 337
		Kluby pre kultúr. činnosť	20 miest	- 74		+ 84
		Verejné knižnice	150 m^2	- 414		+ 473
		Kiná	0 sedadiel	- 376		+ 421

		Kultúrne domy	270 sedadiel	- 106		+ 137
III.	Nové Mesto	Galérie, výstav. siene	76 m^2	- 73	49 630	+ 124
		Kluby pre kultúr. činnosť	50 miest	- 136		+ 196
		Verejné knižnice	1 410 m^2	+ 296		+ 41
		Kiná	0 sedadiel	- 743		+ 988
		Kultúrne domy	3 033 sedadiel	+ 2 290		0
	Rača	Galérie, výstav. siene	100 m^2	+ 19	28 482	+ 10
		Kluby pre kultúr. činnosť	0 miest	- 101		+ 146
		Verejné knižnice	230 m ^{2}	- 379		+ 613
		Kiná	0 sedadiel	- 406		+ 572
		Kultúrne domy	500 sedadiel	+ 94		+ 52
	Vajnory	Galérie, výstav. siene	44 m^2	+ 27	7 300	0
		Kluby pre kultúr. činnosť	0 miest	- 21		+ 40
		Verejné knižnice	78 m^2	- 48		+ 140
		Kiná	0 sedadiel	- 84		+ 150
		Kultúrne domy	95 sedadiel	+ 11		+ 50
IV.	Karlova Ves	Galérie, výstav. siene	96 m^2	- 37	34 560	+ 41
		Kluby pre kultúr. činnosť	0 miest	- 166		+ 174
		Verejné knižnice	250 m^2	- 746		+ 777
		Kiná	390 sedadiel	- 274		+ 297
		Kultúrne domy	40 sedadiel	- 624		+ 654
	Dúbravka	Galérie, výstav. siene	0 m^2	- 138	37 710	+ 151
		Kluby pre kultúr. činnosť	100 miest	- 73		+ 81
		Verejné knižnice	400 m^2	- 636		+ 702
		Kiná	350 sedadiel	- 341		+ 378
		Kultúrne domy	790 sedadiel	+ 100		0
	Lamač	Galérie, výstav. siene	0 m^2	- 26	20 145	+ 73
		Kluby pre kultúr. činnosť	0 miest	- 32		+ 97
		Verejné knižnice	66 m^2	- 126		+ 437
		Kiná	175 sedadiel	+ 47		0
		Kultúrne domy	175 sedadiel	+ 47		+ 24
	Devín	Galérie, výstav. siene	0 m^2	- 4	2 500	+ 10
		Kluby pre kultúr. činnosť	30 miest	+ 25		0
		Verejné knižnice	40 m^2	+ 10		+ 35
		Kiná	0 sedadiel	- 20		+ 50
		Kultúrne domy	200 sedadiel	+ 180		0
	Devínska Nová Ves	Galérie, výstav. siene	75 m^2	+ 13	33 165	+ 59
		Kluby pre kultúr. činnosť	45 miest	- 32		+ 118
		Verejné knižnice	121 m^2	- 341		+ 898
		Kiná	120 sedadiel	- 188		+ 543
		Kultúrne domy	275 sedadiel	- 33		+ 395
	Záhorská Bystrica	Galérie, výstav. siene	0 m^2	- 10	10 500	+ 40
		Kluby pre kultúr. činnosť	30 miest	+ 18		+ 20
		Verejné knižnice	40 m^2	- 32		+ 275
		Kiná	0 sedadiel	- 48		+ 210

		Kultúrne domy	430 sedadiel	+ 382		0
V.	Petržalka	Galérie, výstav. siene	275 m^2	- 186	147 378	+ 296
		Kluby pre kultúr. činnosť	339 miest	- 237		+ 380
		Verejné knižnice	1277 m2	- 2 179		+ 3 073
		Kiná	660 sedadiel	- 1 644		+ 2 249
		Kultúrne domy	1541 sedadiel	- 763		+ 1 320
	Jarovce	Galérie, výstav. siene	0 m^2	- 5	12 370	+ 50
		Kluby pre kultúr. činnosť	60 miest	+ 54		0
		Verejné knižnice	31 m^2	- 6		+ 341
		Kiná	0 sedadiel	- 25		+ 250
		Kultúrne domy	180 sedadiel	+ 155		+ 70
	Rusovce	Galérie, výstav. siene	0 m^2	- 8	4 140	+ 20
		Kluby pre kultúr. činnosť	40 miest	+ 29		0
		Verejné knižnice	60 m^2	- 3		+ 61
		Kiná	0 sedadiel	- 42		+ 81
		Kultúrne domy	150 sedadiel	+ 108		0
	Čunovo	Galérie, výstav. siene	1 600 m^2	+ 1 596	2 100	0
		Kluby pre kultúr. činnosť	0 miest	- 5		+ 10
		Verejné knižnice	120 m^2	+ 93		0
		Kiná	0 sedadiel	- 18		+ 40
		Kultúrne domy	200 sedadiel	+ 182		0

Poznámka: 0 – potreba zariadení vykrytá kapacitami súčasného stavu
+ v potrebe výhľadový nárast pre rok 2030

3. Trendy a kritériá

Trendy

- trendom vo vývoji kultúrno – spoločenských zariadení je väčšia viacúčelovosť,
- budovanie zariadení kultúry ako doplnkovej funkcie v rámci veľkých obchodných centier a voľnočasových areálov.

Vo vývoji jednotlivých druhov kultúrnych zariadení sa očakávajú tieto trendy:

V oblasti knižníc:

Základnou tendenciou súčasnosti je rozširovanie a elektronizácia knižníc s využitím nových počítačových informačných technológií, aj čoraz väčšie sprístupňovanie fondov voľným výberom. Digitálne (virtuálne) knižnice umožňujú spojenie s On-line katalógmi knižníc prakticky na celom svete, ktoré budú dostupné len cez dátové siete prístupné každému návštevníkovi bez obmedzenia. Preto budú knižnice jediným verejnosti prístupným miestom, ktoré bude sprostredkovávať tieto informácie. Knižnice sa obohacujú o verejné informačné služby (internet) a o výstavné priestory. Postupne sa transformujú na mediatéky. Mediatéky sa od 80- tych rokov začali nazývať knižnice, ktoré uplatňovali integráciu viacerých druhov médií – knižnice, galérie, kina, koncertnej siene, divadlá, múzea a ich doplnkových foriem – posluchárne a občerstvenie.

V oblasti múzeí:

Vzniká nová koncepcia prezentácie objektov v múzeách a galériách, ktoré sa menia na miesta vizuálnej komunikácie. Múzea prerastajú do technologických parkov a múzeí vedy a techniky s novými prezentačnými možnosťami. Okrem svojej základnej zbierkovej funkcie majú múzea a galérie i rad aktivít vzdelávacích a osvetových. Súčasťou môžu byť mediatéky, videotéky, výučbové knižnice, kongresová sála, školiace strediská, priestory pre workshopy, diskusné kluby. V modernom múzeu vedy a techniky nejde len o výstavu exponátov, ale aj o odovzdávanie nových poznatkov a informácií.

V oblasti divadiel:

Vo výhľade sa budú budovať menšie, flexibilnejšie divadelné objekty mestského typu, ale aj polyfunkčné zariadenia pre rôzne kultúrne aktivity (muzikály, multimediálne produkcie).

V oblasti hvezdární a planetárií:

V budúcnosti sa predpokladá ich rozvoj v rámci regionálnej vybavenosti samostatnými objektmi. Súčasným trendom je chápať planetária ako významné prvky v centrách voľného času, v múzeách vedy a techniky a v univerzitných areáloch. K ním môžu byť pripojené i výstavné, prednáškové, knižničné, diskusné a multimediálne priestory.

V oblasti osvetových zariadení, domov voľného času pre mládež:

Predpokladá sa rozvoj rôznych záujmových zoskupení na vytváraní kultúrnej ponuky na podnikateľskom základe. To predpokladá ďalšiu existenciu flexibilných a polyfunkčných dobre vybavených kultúrnych objektov pre realizáciu rôznych aktivít.

V oblasti zoologických a botanických záhrad:

V budúcnosti sa uvažuje plné využitie ich potenciálu spojením vedeckých, náučných a vzdelávacích aktivít. Má prispievať k ekologickému povedomiu obyvateľov.

Pôvodné botanické a zoologické záhrady sa funkčne obohacujú, až vznikajú tematicky zamerané prírodné a rekreačné parky.

Trendom je členiť ich na viacero tematických okruhov: vodná plocha – člnkovanie, piknikovanie, prehliadka expozícií, francúzska záhrada – estetické princípy pravidelného historického štýlu, japonská záhrada – klasický japonský záhradný štýl, anglická záhrada – voľný prírodno–krajinársky štýl, zbierková záhrada – zbierky ihličnatých a stálozelených rastlín, horská krajina – vegetácia a modelácia terénu horských podmienok, slovenská krajina – domáce rastliny, detská záhrada – atraktivity pre deti (jazda na poníkoch), záhrada suchomilných a vlhkomilných rastlín – unikátne druhy z celého sveta.

V oblasti kín, multikín a amfiteátrov:

Kiná sa menia na multikiná, muzikálové haly, internetové kaviarne a pod.. Vznikajú nové formy kín, napr. multiplex (viacsálové kino), 3D kiná, moving movie theatre („pohybujúci sa“). Veľa objektov kín sa postupne ruší a nahrádza sa inými aktivitami. Šanca na prežitie klasických kín je vo vyhranenejšom profilovaní alebo v rekonštrukcii na viacsálové. Ďalšou možnosťou, finančne zvládnuteľnou aj pre MČ je vznik digitálnych kinoklubov Kiná sa stávajú súčasťou výstavby náplňovo rozsiahlejších objektov – obchodných centier, zábavných parkov, múzeí, súčasťou komerčných, relaxačných a edukačných centier.

Až posledné roky vo vyspelých západných krajinách ukázali schopnosť pochopiť film ako edukačné médium a kiná ako prostriedok vzdelávania. Posledný vývoj tohto druhu zariadení sa vyšpecifikoval do následovných skupín:

- inštitucionálne kiná - sú výsledkom trendu vývoja kombinácie kiná so vzdelávacími aktivitami. Využitie je možné na školách, v múzeách.
- populárno–vzdelávacie kiná.

V závislosti na finančných zdrojoch možno rozlíšiť ich situovanie:

- investície s participáciou verejných a štátnych finančných prostriedkov podmieňujú lokalizáciu kina v rámci vzdelávacích centier,
- investície súkromného sektora – je tu snaha o maximálnu komercionalizáciu , t.j. o maximálnu návštevnosť zariadenia, z tohto dôvodu sa umiestňujú v rámci veľkého nákupného centra (hypermarketu) alebo solitérne v atraktívnych polohách mesta. Požiadavku komercionalizácie spĺňajú multikiná, resp. multiplexy, kde sa premietací scenár mení s aktuálnym dopytom, resp. záujmom o určitý film.

Kritériá

- Posilnenie kultúrno–spoločenského potenciálu hlavného mesta považovať za jednu z určujúcich koncepčných a kompozičných zásad formovania jeho priestorového usporiadania,
- vyššiu kultúrno–spoločenskú vybavenosť viazať na reprezentačné priestory centrálnej alebo kontaktnej mestskej oblasti v ojedinelých prípadoch na športovo – rekreačnú zónu v okrajovej mestskej oblasti,
- dôležitosť, množstvo a kapacita kultúrno–spoločenských zariadení bude stúpať smerom do centra mesta,
- v hierarchii občianskej vybavenosti považovať zariadenia kultúry ako dominantné a túto zásadu zohľadniť v urbanistickej kompozícii mesta a pri architektonickom návrhu,
- základnú kultúrnu vybavenosť v centrálnej mestskej oblasti obmedziť na minimum a prevažne lokalizovať do lokálnych a okrajových centier podľa vypočítaných deficitov,
- základná kultúrna vybavenosť v okrajovej mestskej oblasti má charakter ťažiskových zariadení a bude situovaná v lokálnych centrách tejto zóny,
- integrácia kultúrno – spoločenských zariadení je tradičná so zariadeniami verejného stravovania a vzdelávacími zariadeniami,
- požiadavka viacúčelovosti je nepriamo úmerná veľkosti sídla.

4. Návrh zariadení kultúry

Návrh zariadení kultúry k roku 2030:

Opera a balet:

- po dostavbe nového SND bude potreba mesta: 2980 sedadiel, návrh situovať do CMC Petržalky, do kultúrno-spoločenských centier II. a IV. okresu,

Činohra:

- po dokončení nového SND budú saturované celomestské požiadavky a naplnené výhľadové deficity v kapacite činohry,

Bábkové divadlo:

- potreba mesta: 1 380 sedadiel, návrh situovať do nového CMC Petržalky a do kultúrno-spoločenských centier 2. a 4. okresu,

Koncertné siene pre živú produkciu:

- potreba mesta: 4 260 sedadiel, deficitné zariadenia situovať do CMC Petržalky, kultúrno-spoločenských centier 2. a 4. okresu,

Kiná:

- celomestská potreba: 12 470 sedadiel:

deficity v II., III. a IV. okrese a v Petržalke budú čiastočne vykryté multikinami s celkovou súčasnou kapacitou 4 240 sedadiel,
zvyšný deficit 7 430 sedadiel návrh lokalizovať: v MČ Ružinov 1 350 sedadiel, MČ Podunajské Biskupice 450 sedadiel, MČ Vrakuňa 400 sedadiel, MČ Nové Mesto 950 sedadiel, MČ Karlova Ves 300 sedadiel, MČ Dúbravka 480 sedadiel, MČ Devínska Nová Ves 500 sedadiel, MČ Petržalka 2 000 sedadiel v CMC a centre MČ Petržalka

Letné kiná:

- potreba mesta 9 780 sedadiel;

situovať zariadenia amfiteátrov v rámci areálov voľnočasových aktivít, v MČ Petržalka – vo väzbe na Lido 300 sedadiel, v zábavnom parku Petržalka - Jarovce 350 sedadiel, MČ Čunovo – areál pri zdrži 300 sedadiel, MČ Ružinov – areál Zlaté Piesky 350 sedadiel, Devínska Nová Ves – 500 sedadiel.

Výstavné siene a galérie:

- z hľadiska celomestského je potreba mesta vykrytá súčasnými zariadeniami nachádzajúcimi sa v MČ Staré Mesto,
- z hľadiska deficitov jednotlivých MČ predstavuje potreba mesta: 1 200 m^2 nových výstavných plôch, ktoré navrhujeme situovať do MČ: MČ Podunajské Biskupice 100 m^2, MČ Vrakuňa 300 m^2, MČ Nové Mesto 100 m^2, MČ Dúbravka 150 m^2, MČ Devínska Nová Ves 100 m^2, MČ Petržalka 300 m^2.

Hvezdárne, pozorovateľne, planetária:

- potreba mesta 2 300 m^2 celkovej plochy pozemku, návrh uvažuje alternatívne lokality: v MČ Staré Mesto - nábrežie Dunaja, v MČ Nové Mesto - Stráže, v MČ Devínska Nová Ves - lokalitu v nadväznosti na vedecko- technologický park pod Volkswagenom, a.s. a v MČ Vajnory v nadväznosti na Vajnorské kasárne a bývalé Letisko Vajnory.

Botanické záhrady:

- potreba mesta: 380 000 m^2 plochy pozemku, návrh uvažuje alternatívne lokality: rozhranie MČ Petržalka – MČ Jarovce v rámci južného rozvoja a MČ Lamač v rámci rozvoja Lamačskej brány.

Zariadenia kultúry podľa prijatej legendy návrhu funkčného využitia územia budú tvoriť prevažne súčasť plôch občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského charakteru. Kultúrne zariadenia pre obsluhu územia (aj vstavané) budú tvoriť súčasť plôch občianskej vybavenosti lokálneho významu, súčasť zmiešaného územia bývania a občianskej vybavenosti a súčasť plôch viacpodlažnej a málopodlažnej zástavby obytného územia.

Lokálna vybavenosť:

- kluby pre kultúrnu činnosť – nárast cca 730 miest
- verejné knižnice – nárast cca 970 m^2
- kultúrne domy – nárast cca 680 sedadiel.

Možno konštatovať, že požadované nároky nebudú pokryté škálou zariadení kultúry najmä vo vonkajšom a vnútornom meste.

Návrh lokalizácie zariadení kultúry

Prírastok väčších zariadení kultúry sa predpokladá v rámci realizácie investičných zámerov v lokalitách Chalupkova–Landererova - Mlynské nivy (multikino) a v Predstaničnom námestí (multikino).

Drobné zariadenia kultúry sa uvažujú v parteri ulíc v lokalitách Mýtna–Radlinského, Školská -Fazuľová a v lokalite Tesco.

Zariadenia kultúry najmä lokálneho významu vo vonkajšom a vnútornom meste je žiaduce realizovať v rámci celej hierarchie centier občianskej vybavenosti.

V rámci ÚPN je možné umiestniť zariadenia kultúry do plôch: občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, občianska vybavenosť lokálneho významu, zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti a drobné zariadenia kultúry v doplnkovom rozsahu možno umiestniť aj v plochách viacpodlažnej a málopodlažnej zástavby obytného územia.

7.2.5. Cirkev

1. Súčasný stav

V súčasnosti na území mesta pôsobí 15 cirkví registrovaných štátom. Počtom veriacich sú najpočetnejšie Rímsko-katolícka cirkev v Slovenskej republike a Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku.

V Bratislave pôsobia významné reprezentačné zariadenia cirkví celonárodného významu, sídla a ústredné orgány jednotlivých cirkví. Rímsko-katolícka cirkev v Slovenskej republike má na území mesta sídlo Pápežského nuncia na Nekrasovovej ulici, sídlo Arcibiskupského úradu v Konvikte sv. Ladislava na Špitálskej ulici. Ďalej sa tu nachádza Konferencia biskupov Slovenska na Kapitulskej ulici, ktorá je zastrešujúcim orgánom biskupov rímskokatolíckej a gréckokatolíckej cirkvi a Ekumenická rada cirkví v SR so sídlom na Palisádach.
V súčasnosti je vo výstavbe Pravoslávny chrám na Tomášikovej ul..

Rímskokatolícka cirkev v Slovenskej republike

V roku 2001 sa k rímsko-katolíckej cirkvi hlásilo 243 048 obyvateľov, čo predstavovalo 56,5 % obyvateľstva mesta. Oproti roku 1991 sa zvýšila religiozita veriacich rímsko-katolíckej cirkvi z celomestského hľadiska o 10,6 %.

Rímskokatolícka cirkev je spravovaná 2 duchovnými správami, má 24 farností, pôsobí tu 9 mužských a 11 ženských reholí.

Patrí jej v meste 43 kostolov s celkovou kapacitou miest na sedenie 10 384.

U rímskokatolíckej cirkvi pretrváva gravitácia obyvateľstva k duchovným centrám v strede mesta najmä zo strany Petržalky, nakoľko tu stále pretrváva výrazný nedostatok sakrálnych objektov .

Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku

Evanjelická cirkev a.v. na Slovensku je spravovaná Generálnym biskupským úradom evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku, ktorému podliehajú jednotlivé zbory. Má v meste 7 kostolov s celkovou kapacitou 3 604 miest na sedenie.

V roku 2001 sa k evanjelickej cirkvi a. v. hlásilo 24 810 obyvateľov mesta, čo predstavovalo 6,2 % obyvateľstva mesta. Oproti roku 1991 sa zvýšila religiozita veriacich evanjelickej cirkvi z celomestského hľadiska o 1,7 %.

Ostatné cirkvi

Z ostatných cirkví majú v Bratislave celoslovenské sídlo Apoštolská cirkev na Slovensku, Bratská jednota baptistov v SR, Cirkev adventistov siedmeho dňa, Cirkev československá husitská na Slovensku, Evanjelická cirkev metodistická, Kresťanské zbory na Slovensku, Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia a Ústredný zväz Židovských náboženských obcí v Slovenskej republike.

Tieto cirkvi majú na území mesta 11 kostolov a modlitební, z ktorých 9 je situovaných na území mestskej časti Staré Mesto.

Deficity súčasného stavu a návrhového obdobia ÚPN

Deficity v účelových jednotkách v kostoloch rímskokatolíckej cirkvi v členení okresy a mestské časti vyjadruje tabuľka č.1:

Okres	MČ	Súčasný stav miesta na sedenie	Predp. počet veriacich v r. 2030	Potreba miest na sedenie v r.2030
I.	Staré Mesto	3 092	32 261	0
II.	Ružinov	1 790	50 312	2235
	Podunaj. Biskupice	370	12 533	+630
	Vrakuňa	250	11 880	+700
III.	Nové Mesto	357	28 197	+1 900
	Rača	285	15 947	+990
	Vajnory	180	4 271	+160
IV.	Karlova Ves	950	19 029	+570
	Dúbravka	560	19 649	+1 570
	Lamač	180	4 110	+150
	Devínska Nová Ves	140	18 917	+1 510
	Devín	200	1 408	0
	Záhorská Bystrica	200	5 912	+270
V.	Petržalka	1930	76 613	4200
	Jarovce	200	6 780	+340
	Rusovce	200	2 251	0
	Čunovo	160	1 153	0
	Spolu:	**11 044**	**311 223**	**15 225**

Poznámka: 0 – potreba zariadení je vykrytá kapacitami súčasného stavu

+ v potrebe výhľadový nárast pre rok 2030

Deficity zariadení evanjelickej cirkvi a. v. v účelových jednotkách v členení na okresy a MČ vyjadruje tabuľka č. 2:

Okres	MČ	Súčasný stav miest na sedenie	Predpoklad. počet veriacich k r. 2030	Potreba v roku 2030 miest na sedenie
I.	Staré Mesto	2 400	5 065	0
II.		247	7 422	0
	Ružinov	247		
	Podunaj. Biskupice	0		
	Vrakuňa	0		
III.		340	5 306	0
	Nové Mesto			
	Rača	340		
	Vajnory			
IV.		0	6 524	+220
	Karlova Ves	0		
	Dúbravka	0		
	Lamač	0		
	Devínska Nová Ves	0		
	Devín	0		
	Záhorská Bystrica	0		
V.		590	7 589	0
	Petržalka	500		
	Jarovce	0		
	Rusovce	90		
	Čunovo	0		
Spolu		**6 224**	**31 906**	**+220**

Poznámka: 0 – potreba zariadení je vykrytá kapacitami súčasného stavu
+ v potrebe výhľadový nárast pre rok 2030

3. Trendy a urbanistická typológia

Trendy

II. vatikánsky koncil, ktorý sa konal v polovici 60. rokov priniesol zásadnú liturgickú a pastoračnú reformu. Z nej sa odvíjajú nové koncepcie kostolov. Netvoria ich len priestory pre liturgiu, ale komplex zariadení, kde sa pastorácia vykonáva rôznymi aj mimoliturgickými činnosťami. Tu ide o návrat k pôvodnej tradícii typu domu kresťanskej komunity. Tieto domy boli polyfunkčné, pričom liturgia bola ústrednou a vrcholnou, ale nie jedinou funkciou. Ďalšími funkciami boli: duchovná správa, bývanie a ubytovanie, kresťanská formácia prostredníctvom katechézy, ale aj aktivít kultúry, záujmových činností, zábavy, hier a športu a charitatívna činnosť.

Od 60–tych rokov sa v zahraničí budujú diaľničné, letištné, ale i vysokoškolské, väzenské a nemocničné kaplnky, ktoré sú ponukami k zastaveniu.

V budúcnosti sa budú stavať menšie centrá a kostoly, najmä v jednotlivých štvrtiach pre potreby konkrétnych mestských komunít. Pastoračné centrá by sa mali svojim zameraním orientovať viac na mládež a poskytnúť lepšiu alternatívu na strávenie voľného času.

4. Návrh

Rímsko-katolícka cirkev v Slovenskej republike

Z celomestského hľadiska pre rímsko–katolícku cirkev sa navrhuje:

- Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta UK,
- Rekonštrukcia zostatkov stavieb zastavení Krížovej cesty a obnovenie liturgickej funkcie Kalvárie v MČ Staré Mesto.

Návrh kostolov rímsko-katolíckej cirkvi pre rok 2030:

- predpokladaný počet veriacich: 311 223 obyvateľov,
- potreba mesta: 15 180 miest na sedenie v kostoloch,
- návrh nových sakrálnych objektov rímskokatolíckej cirkvi v lokalitách:

MČ Podunajské Biskupice – Vrakuňa potreba MČ: 1 330 miest, návrh v budúcom centre Podunajských Biskupíc v priestore ulíc Uzbecká a Vrakunská,
MČ Ružinov – potreba MČ: 2 555 miest, požiadavka cirkvi je lokalizovať kostol v priestore Ružinovskej ul., resp. na Ostredkoch, uvažovať s kostolom v oblastí Mlynských nív v blízkosti nárožia s Košickou ul.. podľa prerokovanej UŠ MČ

Staré Mesto (Aurex 1996),
MČ Nové Mesto – potreba MČ: 1 900, požiadavka cirkvi je situovať kostol v lokalite Ľudového námestia,
MČ Rača – potreba MČ: 990 miest, v lokalite Východné nádražie,
MČ Vajnory – potreba MČ: 160 miest,
MČ Karlova Ves – potreba MČ: 570 miest,
MČ Dúbravka – potreba MČ: 1 570 miest,
MČ Lamač – potreba MČ: 150 miest,
MČ Devínska Nová Ves – potreba MČ: 1 510 miest, požiadavka cirkvi je situovať kostol v lokalite Útočnica v rámci nového rozvoja,
MČ Záhorská Bystrica – potreba MČ: 270 miest,
MČ Petržalka – potreba MČ: 4 540 miest, požiadavka cirkvi je lokalizovať v centre MČ pod Rusovskou cestou, v lokalite Mamateyova ul., v rámci južného a západného rozvoja,
MČ Jarovce – potreba MČ: 340 miest, návrh v novom rozvojovom území.

Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku

Návrh kostolov evanjelickej cirkvi a.v. k roku 2030:

- predpokladaný počet veriacich: 31 906 obyvateľov
- Potreba mesta: 220 miest bude vykrytá pripravovaným kostolom v Dúbravke s kapacitou 350 miest.

Ostatné cirkvi

- Požiadavka Apoštolskej cirkvi na Slovensku vybudovať bohoslužobný objekt alternatívne v II. alebo v III. okrese,
- Požiadavka Evanjelickej cirkvi metodistickej vybudovať centrum v MČ Petržalka,
- Požiadavka Gréckokatolíckej cirkvi pre výhľadovú výstavbu kostola na území mesta,
- Zámer Bratskej jednoty baptistov v Slovenskej republike vybudovať modlitebňu v Prievoze.

Zariadenia cirkví podľa prijatej legendy návrhu funkčného využitia územia budú tvoriť prevažne súčasť plôch občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského charakteru, súčasť plôch občianskej vybavenosti lokálneho významu a súčasť zmiešaných území bývania a občianskej vybavenosti.

Nároky na nárast rozvoja cirkevných zariadení bude potrebné saturovať najmä na území vnútorného a vonkajšieho mesta.

Návrh lokalizácie zariadení cirkví

Nároky na dobudovanie zariadení cirkví s dôrazom na vykrytie nárokov na kapacity kostolov rímskokatolíckej cirkvi je možné pokryť v rámci celej hierarchie novonavrhovaných centier občianskej vybavenosti.

V rámci ÚPN hlavného mesta SR Bratislavy sú pre zariadenia cirkvi vyčlenené samostatné plochy – OV celomestského a nadmestského významu, OV lokálneho významu, zmiešané územia bývania a OV. Je možné ich umiestniť aj do viacpodlažnej a málopodlažnej zástavby obytného územia.

7.2.6. Administratíva

Bratislava ako hlavné mesto Slovenskej republiky a regionálne centrum európskeho významu koncentruje významné administratívnosprávne funkcie. Tejto skutočnosti zodpovedá súčasný stav ako aj výrazný nárast administratívy, ktorá je reprezentovaná širokou škálou zariadení medzinárodného, celoslovenského, regionálneho, ale aj lokálneho významu.

1. Súčasný stav

V súčasnosti Bratislava disponuje nasledovnou štruktúrou administratívy:

- verejná a štátna,
- nekomerčná,
- komerčná,
- zahraničná.

Verejná a štátna administratíva

Osobitné postavenie majú zariadenia ústredných orgánov štátnej správy vyplývajúce z postavenia Bratislavy, ako hlavného mesta Slovenska. Nachádzajú sa tu:

- prezidentský úrad,
- parlament,
- vláda a úrad vlády,
- ministerstvá,
- krajský úrad,
- obvodný úrad,
- samosprávne úrady,
- ostatné špecializované štátne úrady.

Ústredné orgány štátnej správy

Z najvýznamnejších zariadení ústredných orgánov štátnej správy sa na území mesta nachádzajú:

- Kancelária prezidenta,

- Národná rada SR,
- Úrad vlády SR,
- Ministerstvá:
  * Ministerstvo dopravy~~, pôšt a telekomunikácií~~ SR,
  * Ministerstvo financií SR,
  * Ministerstvo kultúry SR,
  * Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR,
  * Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR,
  * Ministerstvo spravodlivosti SR,
  * Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR,
  * ~~Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR~~,
  * Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR,
  * Ministerstvo životného prostredia SR,
  * Ministerstvo hospodárstva SR,
  * ~~Ministerstvo pre správu a privatizáciu SR~~,
  * Ministerstvo vnútra SR,
  * Ministerstvo obrany SR,
  * Ministerstvo zdravotníctva SR,
  * Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR,
- Orgány ústrednej správy,
- Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR,
- Okresný úrad Bratislava.
- ~~Krajský úrad Bratislava,~~
- ~~Obvodný úrad Bratislava.~~

Orgány samosprávy:
- Úrad bratislavského samosprávneho kraja,
- Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy,
- Miestne úrady mestských častí .

Osobitné zariadenia verejného charakteru:
- Slovenský rozhlas,
- Slovenská televízia.

Nekomerčná administratíva
- Politické strany,
- mimovládne a spoločenské organizácie,
- zväzy,
- súdy a prokuratúra.

Komerčná administratíva
- Finančné sprostredkovanie,
- advokácia,
- pošty a telekomunikácie,
- súkromné masmédia - televízia, rozhlas, tlač,
- realitné kancelárie,
- ostatné administratívne zariadenia.

Zahraničná administratíva
- zastupiteľské úrady,
- komisariáty orgánov EU a OSN,
- veľvyslanectvá, konzuláty, zahraničné afilácie,
- zahraničné obchodné zastupiteľstvá a pod.

Zo ***zastupiteľských úradov a zahraničných reprezentačných zariadení*** sa v Bratislave v súčasnosti nachádza:
- 33 veľvyslanectiev, z ktorých je 32 lokalizovaných v Starom Meste,
- 14 konzulátov, z ktorých je 10 lokalizovaných v Mestskej časti Bratislava - Staré Mesto,
- zahraničné afilácie úradov a komisariáty EU a OSN,
- zahraničné a informačné a kultúrne strediská.

Na území mesta bolo k 31. 12. 2000 cca 1 065 000 m^2 podlažných plôch administratívy. V medziobdobí rokov 2000 – 2003 pribudlo 285 000 m^2 podlažných plôch, čo predstavuje nárast až 36% oproti stavu v r. 2000.

Rekapitulácia prírastku administratívy (v m² podlažných plôch) v období r. 2000 – 2003 podľa okresov:

I.	130 000 m²	45,6 %
II.	87 000 m²	30,5 %
III.	49 500 m²	17,4 %
IV.	4 000 m²	1,4 %
V.	14 500 m²	5,1 %
Spolu	**285 000 m²**	**100,0 %**

Najvýznamnejšie sa na tomto náraste administratívnych plôch podieľali objekty bankovníctva 42 % a objekty prenajímateľnej administratívy 33 %. V tomto období sa zrealizovali najvýznamnejšie objekty bánk (napr. objekt NBS, Tatra banky a iné) z čoho prirodzene vyplývala výrazná preferencia mestskej časti Staré Mesto pri ich lokalizácií. Rozvoj prenajímateľnej administratívy je najvýraznejší v obvode II. Je reprezentovaný najmä dvoma administratívnymi komplexmi Business Center I – V a APOLLO Business Center v MČ Ružinov. Charakteristikou tohto obdobia je nielen uvádzaný kvantitatívny nárast administratívy v meste, ale najmä výrazný vývoj kvality objektov, ktorý pozitívne ovplyvnil úroveň jednotlivých priestorov mesta.

Počet zamestnancov v administratíve nie je komplexne sledovaný, uvádzame len tie odvetvia, ktoré sú pravidelne štatisticky vyhodnocované. Štatistická ročenka hl. mesta SR Bratislavy uvádza k 31. 12. 2004 nasledovné údaje:

- vo verejnej správe, obrane a povinnom sociálnom zabezpečení 20 582 osôb, čo predstavuje 6,5% z celkovej zamestnanosti mesta,
- v ostatných verejných sociálnych a osobných službách 17 846 osôb, čo predstavuje 5,6 %,
- vo finančnom sprostredkovaní 16 670 osôb, čo predstavuje 5,3 %.

Prírastok plôch administratívy t. j. rozsah dokončených objektov, ako aj administratívnych budov v súčasnosti rozostavaných a pripravovaných do výstavby (viď. prehľad) súvisí s rastúcim významom Bratislavy v rámci stredoeurópskeho regiónu.

Prehľad očakávaného prírastku administratívy (v m² podlažných plôch) rozostavaných objektov a pripravovaných zámerov v súčasnosti podľa okresov:

I.	383 630 m²	15,1 %
II.	882 897 m²	34,8 %
III.	314 000 m²	12,3 %
IV.	319 000 m²	12,5 %
V.	642 801 m²	25,3 %
Spolu	**2 542 328 m²**	**100,0 %**

3.Trendy

Dynamika rozvoja administratívy sa očakáva aj v nasledujúcom období a súvisí s rastúcim významom postavenia Bratislavy v stredoeurópskom regióne.

Trendy rozvoja administratívnych zariadení na území Bratislavy vyplývajú z jej postavenia ako hlavného mesta SR, z nárokov vyplývajúcich z nových špecifických medzinárodných vzťahov SR, z nárokov na rozvoj súkromného sektoru a mimovládnych organizácií celoslovenského charakteru ako aj z nárokov na lokalizáciu inštitúcií medzinárodného významu.

4. Návrh

Návrh administratívy v územnom pláne:

- zohľadňuje formovanie Bratislavy ako polyfunkčného centra medzinárodného významu s napĺňaním funkcií administratívno- správnych, reprezentačných, finančno - obchodných, kultúrno–spoločenských, s potenciálom rozvoja medzinárodných organizácií a ďalších nárokov vyplývajúcich z členstva Slovenska v EÚ
- vytvára územné možnosti pre dobudovanie zariadení ústredných orgánov štátnej správy v atraktívnych polohách mesta ako reprezentačných objektov, dominujúcich architektúrou v danom prostredí,
- predpokladá rozvoj zariadení slúžiacich všetkým obyvateľom - objektov samosprávy, súdnictva, peňažníctva, poisťovníctva, polície a poštových zariadení a ďalších do lokálnych centier obytných a zmiešaných území,
- uplatňuje viacúčelovosť, priestorovú flexibilitu v oblasti administratívnych zariadení prenajímateľného charakteru s možnosťou prispôsobenia sa aktuálnym požiadavkám komerčnej a nekomerčnej sféry. Predpokladá ich lokalizáciu v polyfunkčných objektoch v centre mesta aj v lokálnych administratívnych centrách mestských častí. Trendom je budovanie veľkokapacitných administratívnych komplexov v dobrej väzbe na komunikačnú sieť a s dostatočnými plochami na parkovanie. Charakterizuje ich vysoká kvalita architektúry a celkového prostredia územia, s vybavenosťou obchodu, služieb, verejného stravovania pre zamestnancov a verejnosť.

ÚPN sa zaoberá pri riešení rozvoja administratívy predovšetkým:

- možnosťami lokalizácie reprezentačných administratívnych objektov verejnej i súkromnej sféry najmä v atraktívnych lokalitách celomestského centra vrátane historického jadra, v lokálnych centrách a v ťažiskových mestotvorných

priestoroch jednotlivých mestských častí, ako aj v priestoroch dopravných vstupov na územie mesta (letisko, prístav, nástupné priestory najmä v juhozápadnej časti mesta – v kontaktnom území s Rakúskom),

- možnými nárokmi na umiestnenie administratívnych objektov súvisiacimi s očakávaným vstupom zahraničného kapitálu (banky, poisťovne, nadnárodné spoločnosti) so špecifickými požiadavkami na lokalizáciu v atraktívnych polohách mesta najmä v území celomestského centra.

Prehľad výmery a územného rozloženia rozvojových plôch celomestskej a nadmestskej občianskej vybavenosti a rozvojových plôch zmiešaných území bývania a občianskej vybavenosti:

Okres	Plochy celomestskej a nadmestskej občianskej vybavenosti		Plochy zmiešaných území bývania a občianskej vybavenosti	
	v ha	v %	v ha	v %
I	40,6	3,7	41,8	8,9
II	208,0	19,1	114,3	24,4
III	239,7	22,1	83,3	17,8
IV	236,8	21,8	122,6	26,3
V	361,8	33,3	105,9	22,6
Spolu:	**1086,9**	**100,0**	**467,9**	**100,0**

Súčasťou týchto plôch je zároveň ťažiskový územný potenciál pre rozvoj administratívy významnejšieho charakteru. V rámci nich rieši územný plán potenciálne plochy pre územný rozvoj jednotlivých typov administratívy nasledovne:

- pre ***vládne a štátne organizácie*** sú vytipované priestory orientované k fenoménu rieky Dunaj a to na Pribinovej ulici, na nábreží gen. L. Svobodu, na Podhradí, v polohe ulice Imricha Karvaša (Starohorskej) a v ďalších atraktívnych územiach celomestského centra.
- ***rozvoj zariadení zahraničných zastupiteľských úradov*** orientuje principiálne do územia celomestského centra, keďže majú vysoké nároky na reprezentatívnosť priestorov, v ktorých sú lokalizované. Ich rozvoj je uvažovaný v oblasti Horského parku, Podhradia, na Machnáči a v atraktívnych priestoroch katastrálneho územia Vinohrady. Novou lokalitou pre rozvoj administratívy zastupiteľských úradov je Kapitulské pole v MČ Petržalka s rozlohou cca 67 ha. Pre výber tejto lokality boli rozhodujúce dôsledne stanovené bezpečnostné kritériá,
- ***lokalizáciu medzinárodného administratívneho a konferenčného centra*** (administratívne stredisko medzinárodného obchodu stredoeurópskych, resp. reformujúcich sa štátov) s alternatívnym umiestnením v území nového „city„ Bratislavy v pravobrežnej časti celomestského centra v priestore medzi Starým mostom a Prístavným mostom, alebo v predpriestore medzinárodného Letiska M. R. Štefánika Bratislava (požiadavka vyplývajúca z ÚPN VÚC Bratislavského kraja),
- pre významnejší charakter ***administratívy nekomerčnej, komerčnej a zahraničnej*** je predpokladaný územný rozvoj možný v širokom spektre ponuky rozvojových plôch od atraktívnych rozvojových lokalít celomestského centra (zóna Pribinova, Chalupkova, Prístavná, Podhradie, zóna PKO) až po lokality v centrách obytných zón či v rámci transformačných území (Matador), v závislosti od významu a lokalizačných nárokov konkrétnych administratívnych zariadení,
- ***rozvoj ostatných zariadení komerčnej a nekomerčnej administratívy*** v územiach celomestského a nadmestského významu najmä pri dotváraní priestorov mestských tried a lokálnych centier v ťažiskových mestotvorných územiach Ružinovskej, Račianskej, Karloveskej, Sch. Trnavského, Prievozskej a Saratovskej, ako aj v dotváraní priestorov V. Karadžiča, Račianskeho a Trnavského mýta, v zóne Chalupkova, Starohorská, Jantárovej cesty ~~na Muchovom námestí~~ v Petržalke, atď.,:
- pre rozvoj administratívy je vhodný aj územný potenciál vstupov do mesta - západný rozvoj MČ Petržalka, priestor „Lamačská brána“, priestor Tuhovské, prímestské centrum v južnej nadväznosti na Podunajské Biskupice, atď.

Z prehľadu je zrejmý najväčší nárast rozvojových plôch celomestskej a nadmestskej vybavenosti v okrese II. a V., v rámci ktorých sa očakáva aj výrazný rozvoj administratívy. Preferencia mestskej časti Petržalka z hľadiska uvedených rozvojových zámerov je logická z dôvodu potreby vytvorenia pracovných príležitostí a reálna vzhľadom na pozitívny vplyv významných dopravných stavieb: dobudovanie diaľničného obchvatu, ktoré výrazne zlepší dopravnú situáciu, výstavba tunela pod Sitinou.

Rozvoj administratívy nižších stupňov predpokladá ÚPN v rozvojových plochách územia občianskej vybavenosti lokálneho významu, prípadne v plochách zmiešaných území bývania a občianskej vybavenosti nasledovne:

- ***rozvoj verejnej administratívy*** nižších stupňov predpokladá ÚPN v lokálnych centrách jednotlivých mestských častí
- v lokálnych centrách obytných zón sa počíta aj s umiestňovaním ***administratívnych objektov, resp. vostavaných plôch ostatnej komerčnej aj nekomerčnej administratív***y v zmiešanej zástavbe, ktoré prinášajú do obytného územia potrebný potenciál pracovných príležitostí. Administratívne objekty lokálnych centier obytných zón majú význam tiež z hľadiska vytvárania vhodných dominánt územia.

V plochách zmiešaných území výroby, obchodu a služieb ako i v plochách výroby sa predpokladá rozvoj administratívy ako doplnkovej funkcie ***charakteru firemnej – podnikovej administratívy.***

7.2.7. Veda a výskum

1. Súčasný stav

V súčasnosti je vedecko-výskumná základňa silne založená a vytvára dobrú východiskovú bázu pre žiadúcu reprofiláciu

mesta ako centra tvorby a výmeny vedecko-technických a spoločenských informácií v medzinárodných a regionálnych vzťahoch.

Podstatná časť inštitúcií zaoberajúcich sa výskumom a vývojom v rámci Slovenska je koncentrovaná na území mesta Bratislavy (36%). Sieť zariadení vedy a výskumu tvorí 103 inštitúcií z celkového počtu 286 inštitúcii v SR evidovaných v roku 2002.

V Bratislave prevažujú činnosti základného a aplikovaného výskumu, pričom polovica aplikovaného výskumu a experimentálny vývoj sa realizuje v iných regiónoch Slovenska. Potvrdzuje to aj skutočnosť, že na území mesta sú lokalizované najdôležitejšie výskumné pracoviská s regionálnym a nadregionálnym významom.

Zhodnotenie vývoja zariadení vedy a výskumu po roku 2000

Na území mesta tvoria sieť zariadení vedy a výskumu:

- zariadenia a areály SAV - 58 vedeckých a 13 spoločných pracovísk, 41 vedeckých spoločností pridružených k SAV združujúcich vedcov rôznych disciplín, kde v roku 2004 pôsobilo 1 462 vedeckých pracovníkov,
- výskumné pracoviská vysokých škôl (25 pracovísk),
- výskumné pracoviská jednotlivých rezortov v rámci osobitných areálov a aj ako súčasť výrobných plôch.

Ťažiskové priestory a inštitúcie SAV sa nachádzajú:

- v lokalite Dúbravská cesta - Patrónka s rozlohou cca 32,5 ha, kde sú vybudované ťažiskové ústavy a pracoviská neživej prírody, živej prírody a vedecké pracoviská o človeku, spoločnosti a kultúre,
- v lokalite Kramáre - sever, kde sú vybudované nasledovné ústavy:
- Ústav experimentálnej endokrinológie,
- Ústav molekulárnej fyziológie a genetiky,
- Ústav experimentálnej onkológie,
- ďalšie spoločenskovedné pracoviská SAV, ktoré majú nadväznosť na mnohé organizácie sú umiestnené v centre mesta (lokalita Klemensova, Šancová, Štefánikova, Pánska, Konventná, atď.).

V lokalite Mlynská dolina je vybudovaná základňa základného výskumu vysokých škôl - univerzít, na ktorú naväzujú pracoviská SAV.

Na území mesta sa nachádzajú vysoké školy technického, univerzitného a ekonomického smeru, ktoré so svojím vysokokvalifikovaným potenciálom sa podieľajú na základnom a aplikovanom výskume a čiastočne aj na experimentálnom vývoji.

Sieť zariadení vedy a výskumu na území mesta dopĺňa sieť výskumných ústavov (39 pracovísk), ktoré sú zamerané prevažne na aplikovaný výskum a experimentálny vývoj, či vo forme samostatných výskumných ústavov, alebo pracovísk v štátnom, podnikovom, resp. súkromnom sektore.

Na území mesta sa nachádza 103 inštitúcií o počte 7 384 výskumných pracovníkov.

Tab. č. 1 - Dynamika vývoja funkčného systému veda a výskum

Rok	Počet		Zamestnanci vedy a výskumu		Podiel v % z ekonomicky aktívneho obyvateľstva
	obyvateľov	ekonomicky aktívnych osôb	celkom	výskumníci	
1998	451 395	299 114	10 536	7 758	2,6
2000	447 877	294 210	9 956	7309	2,4
2001	448 608	283 156	9 844	7 290	2,4
2002	427 425	283 148	9 687	7 384	2,3
2003	425 533	282 329	9 980	7 811	3,6
2004	428 672	282 011	10 373	8 272	3,5

Z analýzy vývoja a štruktúry uvedeného počtu výskumných pracovníkov vedy a výskumu vyplýva tendencia ich mierneho poklesu oproti roku 1998 o cca 5%, oproti roku 1994 pokles cca o 7%. Počet výskumných pracovníkov klesol na základe poklesu počtu inštitúcii z 131 (rok 1996) na 103 inštitúcii v roku 2002 ich zrušením.

Pokles celkového počtu zamestnancov výskumu a vývoja od roku 1994 z 11 064 pracovníkov na 9 687 pracovníkov (t. j. o 1377) o cca 12,5% je dlhodobý trend charakterizujúci vedu a výskum v Bratislave a za posledné tri roky stabilizoval, pričom v roku 2004 stúpol počet zamestnancov na 10 373.

Vedecko - výskumná základňa Bratislavy okrem personálnych zdrojov má značné rezervy v predimenzovaných stavebných fondoch vedeckých a výskumných inštitútov, z ktorých značné percento je využívané k iným účelom, predovšetkým ako kancelárske priestory.

Založená vedecko-výskumná základňa a disponibilita územia pre rozvoj najmä v dotyku s jestvujúcimi výrobnými areálmi vytvára vhodné podmienky na vytvorenie moderných vedecko -výskumných centier. Snaha lokalizovať na území mesta medzinárodné kultúrno-spoločenské organizácie a poloha mesta na významných európskych komunikačných spojoch vytvárajú spolu s perspektívnou aktívnou vysokovzdelanou štruktúrou obyvateľstva už v súčasnosti optimálne predpoklady pre rozvoj mesta ako centra tvorby a výmeny vedecko-technických a kultúrno-spoločenských informácií.

2. Legislatívne zmeny po roku 2000

Novým zákonom je zákon č. 13/2002 Z. z. o podmienkach premeny niektorých rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií na neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby (transformačný zákon), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 92/1991 ZB. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov. Zákon č. 132/2002 o vede a technike vymedzuje pojmy, odbory výskumu a vývoja, úlohy ústredných orgánov štátnej správy v oblasti vedy a techniky, podľa ktorého sa členia odbory na tieto základné skupiny:

- prírodné vedy,
- technické vedy,
- lekárske a farmateutické vedy,
- pôdohospodárske vedy,
- spoločenské vedy,
- humanitné vedy.

Zákon č. 133/2002 Z. z. o Slovenskej akadémii vied uzniesol, že Slovenská akadémia vied je samosprávna vedecká inštitúcia SR, ktorej činnosť je zameraná na rozvoj vedy, vzdelanosti, kultúry a ekonomiky. Akadémia ako rozpočtová organizácia je právnická osoba štátu so sídlom v Bratislave.

3. Predpokladané vývojové trendy

Pri návrhu riešenia sa vychádza z analýzy súčasného stavu, predpokladaných vývojových trendov a z aktualizovanej „Koncepcie štátnej vednej a technickej politiky (do roku 2005)“, ktorá zohľadňuje Zásady štátnej vednej a technickej politiky schválenej uznesením vlády SR v roku 1999.

Veda a technika je jedným z hlavných faktorov, ktorý podmieňuje konkurencieschopnosť ekonomiky a podieľa sa na zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja spoločnosti.

Vývojové trendy vyplývajú z integrácie a vstupu SR do EÚ a zo snahy vytvorenia spoločného európskeho výskumného priestoru.

Výber podstatných východzích trendov:

- vytvorenie podmienok pre priblíženie úrovne vedy a techniky SR k úrovni v porovnateľných štátov EÚ do roku 2005,
- zvyšovanie úrovne prepojenia (súčinnosti) štátneho sektora, sektora vysokých škôl a podnikateľského sektora organizácií a pracovísk výskumu a vývoja pri inovačnom rozvoji výrobných a nevýrobných odvetví,
- urýchlenie transferu výsledkov výskumu a vývoja v rámci rozvojového a reštrukturalizačného procesu hospodárstva a spoločnosti,
- vytvorenie podmienok pre rozširovanie a skvalitňovanie medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce,
- racionálne využitie súčasných odborných kapacít výskumu a vývoja s možnosťou preferovania rozvoja odborných kapacít podľa prioritných smerov rozvoja hospodárstva a priorít štátnej vednej a technickej politiky,
- účinnejšie prepojenie základného výskumu s aplikovaným výskumom a vývojom,
- zvýšenie spolupráce vysokých škôl s ostatnými organizáciami a pracoviskami výskumu a vývoja,
- zapojenie organizácií a pracovísk výskumu a vývoja podnikateľského sektora do riešenia problémov štátu v oblasti výskumu a vývoja,
- podporovať vedu a techniku na vysokých školách.

4. Návrh

Pre realizáciu navrhovanej filozofie rozvoja mesta ako centra tvorby a výmeny vedecko-technických a spoločenských informácií v medzinárodných a regionálnych vzťahoch v oblasti vedy a vývoja má Bratislava optimálne predpoklady. Realizácia zámerov by znamenala ekologizáciu a humanizáciu a zvýšenie spoločenskej kvality a postupne aj ekonomickej prosperity života obyvateľov mesta v jeho medzinárodných, celoslovenských i regionálnych väzbách.

Návrh vychádza z nasledovných zámerov a tendencií vývoja:

- vytvoriť v meste predpoklady a aktivity stretávania sa odborníkov s cieľom výmeny odborných informácií,
- podporiť rozvoj informatiky v Bratislave, realizovať prepojenie a doplnenie jestvujúcich sietí, koordináciu systémov a vytvorenie informačných centier v ťažiskových priestoroch mesta,
- sústrediť aplikovaný výskum do navrhovaných strategických výskumných centier a ďalších mobilných (flexibilných) centier, s rozsahom menších vedecko - výskumných jednotiek a zamerať na poznávací proces a tvorbu nových moderných technológií,
- zvýšiť počet vedecko-výskumných pracovísk v Bratislave.

Na území celého mesta sa navrhuje dobudovanie a stabilizácia jestvujúcich výskumných pracovísk v rozptyle so zabezpečením ich rozvoja a to vo väzbe:

- na informačné a poradenské činnosti v celomestskom centre a ostatných lokalitách,
- na zdravotníctvo, sociálnu starostlivosť, spoločenské umeno-vedné inštitúcie a zariadenia.

Návrh uvažuje:

- využiť a dotvoriť jestvujúci potenciálu vedecko - výskumnej základne na území mesta ako základný systém novej ekonomickej profilácie mesta (reštrukturalizácia výroby, špičkové technologické parky, zvláštne hospodárske zóny) v jestvujúcich lokalitách ako sú:
- areál SAV,

- vedecko - výskumná základňa VŠ,
- zariadenia vo väzbe na výrobné obvody v západnej a východnej časti mesta,
- vytvoriť územno - technické predpoklady pre vznik nových ohnísk vedy a výskumu v priestore západného rozvoja mesta a ako súčasť priestoru severne od Slovnaftu,
- vytvoriť v rámci priestorov vedy a výskumu v celomestskom centre a využitím atraktivít širšieho záujmového územia spoločenské predpoklady pre stretávanie sa odborníkov na domácej , zahraničnej úrovni, v prospech priameho kontaktu a výmeny odborných poznatkov,
- ťažiskových mestotvorných priestoroch zohľadniť lokalizáciu zariadení pre poskytovanie všeobecných informačných služieb , z ktorých sú najvýznamnejšie dve skupiny :
- aktivity tvorby programového vybavenia (softweru) tzv. počítačových služieb,
- aktivity telekomunikačných a širších informačných služieb, pre odborníkov i širokú občiansku verejnosť.

Návrh rozvoja zariadený vedy a vývoja v nasledovných lokalitách uvažuje:

- v lokalite Dúbravská cesta - Patrónka s rozšírením areálu SAV o plochu 8,14 ha (ÚSS pre telesne postihnutú mládež, ktorý bude premiestnený do novej lokality Petržalka - juh) na celkovú rozlohu 35,0 ha,
- v lokalite Dolná Mlynská dolina vytvoriť Vedecko-technický park zhodnotením založenej vedecko-výskumnej základne jestvujúcej SAV v spolupráci s vedecko - výskumnými inštitúciami vysokého školstva STU a UK v Mlynskej doline (v bezprostrednom dotyku s SAV), za účelom rozvoja nehnuteľností Dolnej Mlynskej doliny a podpory komerčnej realizácie výsledkov vedy a výskumu formou malých a stredných firiem,
- v lokalite Rázsochy vytvoriť územnú rezervu pre výstavbu zariadení vedecko - výskumného centra pre zdravotníctvo a vysoko špecializované zdravotnícke technológie v nových medicínskych odborov celoslovenského významu (celková plocha 24,7 ha).

7.2.8. Maloobchod

1. Súčasný stav

Na území mesta sa v súčasnosti nachádza 38 potravinárskych supermarketov, 30 diskontných predajní, 21 veľkých obchodných jednotiek (hypermarkety, hobbymarkety, regionálne centrá) a 47 obchodných domov a nákupných stredísk.

Dynamický nárast predajných plôch bol sprevádzaný výstavbou veľkokapacitných jednotiek na zelenej lúke a ohnisko maloobchodu sa začalo premiestňovať na okraj do suburbánnych častí mesta. Prímestské obchodné centrá regionálneho charakteru s celkovou predajnou plochou 186 410 m^2 sa dostali do okrajových polôh vnútorného mesta, najmä v MČ Ružinov a Petržalka využívajúc napojenie na významné dopravné ťahy – na diaľnice.

V obchode sa začína prejavovať v plnej miere globalizácia, internacionalizácia, kooperácia a koncentrácia.

Dôsledky vývoja súčasnej lokalizácie veľkých obchodných jednotiek poukazujú na zmenu priestorového rozloženia maloobchodnej siete:

- základná životná funkcia opúšťa centrum mesta a podiel obchodu realizovaného v centre sa znižuje, čím sa znižuje frekvencia pohybu obyvateľstva do vnútra mesta,
- dochádza k narušeniu tradičných mestských jadier a nastáva celková expanzia mesta za jeho súčasné okraje, t.j. suburbanizácia,
- nová orientácia na veľké jednotky začala spôsobovať úbytok počtu i predajnej plochy v obchodných domoch a nákupných strediskách a v ich spádových oblastiach začínajú s problémami prežívať malé pultové predajne a samoobsluhy.

Rozmiestnenie obchodných centier v členení mesta na centrum, vnútorné a vonkajšie mesto k 1.1.2006 predstavuje tabuľka č. 1:

Členenie mesta	Predajná plocha v m^2					
	regionálne OC		OD NS	supermarkety	potravinové diskonty	spolu
	vnútromest.	prímestské				
centrum	0	0	33 514	2 850	0	36 364
vnútorné mesto	56 496	183 481	45 322	22 558	9 975	317 832
vonkajš. mesto	0	2 928	26 617	9 880	6 912	46 337
spolu	**56 496**	**186 409**	**105 453**	**35 288**	**16 887**	**400 533**

Predajnú plochu v zariadeniach obchodu VOV v členení na MČ k 1.1.2006 predstavuje tabuľka č. 2:

	Drobná obchodná sieť		OC, NS	Hypermarkety, hobby	Regionálne OC	Spolu
	Potrav. šp.	Ostat. sort.				
Staré Mesto	1 163	48 357	33 514	0	0	**86 281**
Ružinov	831	31 204	19 239	17 076	108 639	**176 989**
Podunajské Biskupice	185	9 236	5 979	2 928	0	**18 328**
Vrakuňa	130	4 170	1 565	0	0	**5 865**
Nové Mesto	437	23 592	8 535	7 620	18 626	**58 810**

Rača	244	8 875	3 496	0	0	**12 615**
Vajnory	85	5 102	1 500	0	0	**6 687**
Karlova Ves	90	5 703	4 305	10 200	0	**15 993**
Dúbravka	54	18 217	12 602	0	0	**30 873**
Lamač	84	1 243	800	0	0	**2 127**
Devín	0	271	0	0	0	**271**
Devínska Nová Ves	85	5 156	0	0	0	**5 241**
Záhorská Bystrica	14	262	0	0	0	**276**
Petržalka	827	27 166	13 243	47 566	37 870	**126 672**
Jarovce	0	155	0	0	0	**155**
Rusovce	0	144	675	0	0	**819**
Čunovo	0	13	0	0	0	**13**
Mesto spolu	**4 229**	**188 866**	**105 453**	**85 390**	**273 774**	**548 015**

Celková predajná plocha v meste sa odhaduje cca 639 650 m^2.
Celková predajná plocha okrem prímestských obchodných centier je cca 453 200 m^2.

Zo silných maloobchodných reťazcov sú v Bratislave prítomné:

- potravinárske reťazce: Tesco, Billa, Kaufland, Lidl,
- nepotravinárske reťazce: Ikea, Hornbach, Kika.

Z hľadiska stupňovitosti maloobchodnej vybavenosti na území Bratislavy možno charakterizovať:

- celomestské obchodné centrum – hlavné mestské jadro s najväčšou koncentráciou obchodu a služieb, tento priestor plní funkciu zmiešanej obslužnej zóny,
- obchodné centrá regionálneho dosahu – prímestské: hypermarkety Tesco a špecializované veľkopredajne Ikea, Hornbach, Kika a vnútromestské regionálne centrá: VIVO! a Aupark,
- okresné a sektorové centrá pozostávajúce z nákupných stredísk vybudovaných ešte v rámci KBV. Obsahujú ponuku nepotravinárskeho sortimentu (tovar občasnej potreby, špecializovaný tovar), sú to napr.: nákupné strediská v Karlovej Vsi a v Dúbravke. Plnohodnotné štvrťové centrá doteraz prevažne absentujú. V niektorých MČ plnohodnotnú lokálnu vybavenosť nahrádzajú supermarkety a diskonty napr. Billa a Lidl v Podunajských Biskupiciach,
- lokálne, miestne obchodné centrá – obsahujú tovar dennej potreby, predovšetkým sú orientované na potraviny a na špecializované predajne.

Ponuka plnohodnotných lokálnych obchodných centier chýba najmä v MČ s veľkou koncentráciou obyvateľov, a to v MČ Petržalka, Podunajské Biskupice, Vrakuňa, Karlova Ves, Dúbravka, Devínska Nová Ves. Jedná sa najmä o priestorovo založené lokality centier MČ.

V súčasnosti prebieha výstavba týchto väčších obchodných centier:

- v MČ Ružinov prestavba OD Ružinov na vnútromestské obchodné centrum Yosaria Plaza s predajnou plochou 34 000 m^2,

2. Predpokladané trendy vývoja a kritériá

Trendy

V oblasti obchodu nastane posilnenie pozície silných obchodných spoločností, prehĺbenie miery internacionalizácie a koncentrácie.

Predpokladá sa spomaľovanie expanzie veľkých obchodných jednotiek z dôvodov saturácie trhu, očakáva sa koncentrácia síl a kooperácia malých a stredných podnikateľov. Ďalej sa predpokladá nárast podielu zásielkového obchodu prostredníctvom katalógov, ktorého najčastejší sortiment budú tvoriť odevy, obuv, spotrebný tovar, knihy a hudobné produkty.

V obchodných konceptoch nastane diskontná orientácia veľkokapacitných jednotiek so širokým sortimentom, vychádzajúca z atribútov: nízke prevádzkové náklady, nižšie ceny, dobré logistické riešenia.

Ďalej sa očakáva realizácia - obchod v obchode – využitie prenájmu veľkokapacitných jednotiek pre iných maloobchodníkov, je to vhodná možnosť pre výrobcov prevažne značkového tovaru a pre získanie priameho kontaktu so zákazníkom.

Kvantitatívna expanzia MO konceptov sa zmení na kvalitatívnu. Tradičný izolovaný hypermarket, supermarket alebo obchodný dom so súčasným spektrom služieb a širkou ponuky už nebude vyhovovať potrebám sociálne diferencovaných spotrebiteľov, najmä silnejúcej strednej vrstve. Z toho dôvodu sa bude presúvať záujem spotrebiteľa na obchodné a polyfunkčné centrá, koncentrujúce zábavu, oddych, kultúru, gastroservis, širokosortimentnú prevádzku a sieť značkových predajní.

Po období saturácie distribučnej siete nastane obdobie kvantitatívnych zmien samotných obchodných konceptov. Táto fáza bude poznačená najmä vysokou mierou zlepšovania kvality služieb a doplnkových služieb (kvalitatívna expanzia). Kým

súčasné obdobie je charakteristické investíciami do hmotného majetku a vybavenia, v nasledujúcom období sa očakáva nárast investícií do nehmotného majetku, t.j. do ľudského kapitálu a technologického vybavenia.

Kritériá

Rozhodujúce kritéria:

- vychádzať z uvažovaného počtu obyvateľov v území,
- vychádzať z potreby danej časti mesta, mesta ako celku a regiónu,
- zohľadniť väzbu na vybavenosť okolitých zastavaných území,
- rešpektovať potrebu pešej dostupnosti:

u **zariadení typu ZOV** na základe dodržania polomeru dochádzkových vzdialeností - predajní potravín dostupnosť do 400 m,
u **zariadení typu VOV** na základe dodržania polomeru dochádzkových vzdialeností: u predajní s nepotravinárskym širokosortimentným tovarom dostupnosť do 800 m a dostupnosť prostriedkami MHD a individuálnej dopravy.

5. Návrh

Predajnú plochu obchodných centier v členení na mestské časti a vyjadrenie deficitov predajnej plochy obchodu typu dennej potreby (ZOV) a vyššej obchodnej vybavenosti (VOV) vyjadruje tabuľka č. 3:

MČ	Obyv. v r. 2004	ZOV		VOV		Obyv. 2030 trvalo býv.	Prac. príležit. v r. 2030	Potreba 2030	
		Súč. Stav 2006	Deficit 2006	Súč. Stav 2006	Deficit 2006			ZOV	VOV
		m²	m²	m²	m²			m²	m²
Staré Mesto	42 858	8 709	- 4 149	86 281	+ 51995	67 555	133 000	+11 112	0
Ružinov	69 657	15 585	+ 783	176 989	+ 121263	91 516	112 800	+10 781	0
Vrakuňa	18 799	2 762	- 998	5 865		21 040	4 600	+1 298	+10 607
Podunj. Biskupice	19 860	8 346	+ 4 374	18 328		21 175	10 000	0	0
Nové Mesto	37 130	8 221	- 2 918	58 810	+ 29106	49 630	56 500	+6 706	0
Vajnory	4 197	4 795	+ 3 746	12 615		7 300	11 700	0	0
Rača	20 287	983	- 3 074	6 687	- 9 543	28 482	12 500	+4 836	+16 367
Karlova Ves	33 212	5 068	+ 1 574	15 993	- 10 577	34 560	16 200	+5 448	+11 875
Dúbravka	34 525	8 974	+ 2 069	30 873	+ 3 253	37 710	13 200	0	0
Lamač	6 410	650	- 632	2 127		20 145	32 500	+ 1 085	0
Devín	982	291	+ 95	271		2 500	400	+226	0
D. N. Ves	15 399	3 595	- 255	5 241		33 165	11 000	+3 358	+23 255
Záhorská Bystrica	2 398	142	- 338	276		10 500	2 000	+2 106	0
Petržalka	115 195	22 749	- 290	126 672	+34 516	147 378	62 600	+5 545	+22 406
Jarovce	1 239	192	- 56	155		12 370	2 600	+2 450	0
Rusovce	2 093	395	- 129	819		4 140	4 100	+897	0
Čunovo	914	170	- 13	13		2 100	400	+ 269	0
Spolu	**425 155**	**91627**		**548 015**		**591 266**	**486 100**	**+54 898**	**+84 794**

Poznámka: 0 – potreba zariadení je vykrytá kapacitami súčasného stavu
+ v potrebe výhľadový nárast pre rok 2030

Celková predajná plocha MO v meste vrátane prímestských obchodných centier predstavuje cca 639 650 m², čím sa dosahuje už v súčasnosti 1,5 m² predajnej plochy na 1 obyvateľa. Tento stav vznikol vybudovaním obchodných centier regionálneho charakteru, ktoré sa dostali do okrajových polôh vnútorného mesta, ale nespĺňajú urbanistické kritéria, najmä dochádzkovú vzdialenosť pre trvalo bývajúce obyvateľstvo. Majú regionálny charakter, a preto by sa v plnej miere nemali započítavať do vybavenosti trvalo bývajúceho obyvateľstva mesta. Z tohto dôvodu uvádzame v MČ Petržalka potrebu dobudovania vyššej obchodnej vybavenosti v centrálnych polohách MČ.

Návrh obchodnej vybavenosti sa zameriava na MČ s väčším počtom obyvateľov a vychádza z najakútnejšieho stavu nedovybavených území jednak obchodom dennej potreby a jednak vyššou obchodnou vybavenosťou:

- ***MČ Staré Mesto*** – deficit MČ v maloobchode dennej potreby je v súčasnosti 4150m², výhľadový deficit MČ pre obchod dennej potreby predstavuje cca 9 400 m² predajnej plochy, najvýraznejší deficit je v UO Bôrik, Na hrebienku, Holý vrch,

Horský park, Kalvária, Slavín a Sokolovňa. Územnú ponuku pre obchod dennej potreby v súlade s prerokovanou UŠ Staré Mesto (Aurex 1996) predstavujú lokality:
  * Búdková ul. pod Amfiteátrom,
  * nárožie Radvanskej ul. a Fialkového údolia (lokalita bývalej predajne),
- ***MČ Vrakuňa a MČ Podunajské Biskupice*** – obe MČ tvoria spolu jeden integrovaný celok a výraznejšie deficity v obchode dennej potreby v súčasnosti má len Vrakuňa, a to cca 1 000 m^2 a výhľadovo potreba MČ bude cca 1 200 m^2 predajnej plochy, územný potenciál pre tento typ vybavenosti tvoria ťažiskové polohy v rámci Novej Vrakune na ul. Hradská, Priehradná a Brezová. Územnú ponuku pre nároky vyššej obchodnej vybavenosti cca 10 000 m^2 predstavuje priestor Centra MČ Podunajské Biskupice medzi Uzbeckou a Podzáhradnou ul.,
- ***MČ Nové Mesto*** – deficit MČ v maloobchode dennej potreby je v súčasnosti 2 900 m^2 predajnej plochy. Najvýraznejší deficit je v území Kramárov a Koliby. Výhľadovo bude potreba MČ cca 6 200 m^2 predajnej plochy. Územnú ponuku pre lokalizovanie základnej obchodnej vybavenosti na Kolibe predstavuje priestor Bellovej a Sliačskej ul.,
- ***MČ Rača*** – deficit MČ v maloobchode dennej potreby je v súčasnosti cca 3 000 m^2 predajnej plochy. Výhľadovo bude potreba MČ cca 4 500 m^2. Potreba MČ na vyššiu obchodnú vybavenosť je cca 15 000 m^2. Územnú ponuku pre nároky vyššej obchodnej vybavenosti predstavujú lokality na Kadnárovej ul. (Úžiny, Rinzle), priestor Detvianskej - Rustaveliho ul. a Púchovskej cesty (Táborky),
- ***MČ Karlova Ves*** – pre výhľadový deficit MČ pre obchod dennej potreby v rozsahu cca 5000 m^2 predajnej plochy bude treba rezervovať lokalitu Nového Bratislavského centra na Dlhých Dieloch, ktoré pôvodne malo saturovať aj územnú požiadavku na vykrytie potreby vyššej obchodnej vybavenosti MČ v rozsahu cca 11000m^2. Nakoľko z priestorových dôvodov nie je možné vyššiu obchodnú vybavenosť lokalizovať do uvedeného centra, navrhujeme ju v lokalite Centrum 1, t.j. v priestore medzi Karloveskou ul. a ul. Líščie údolie,
- ***MČ Lamač*** – výhľadový deficit MČ pre obchod dennej potreby predstavuje cca 1000 m^2 predajnej plochy, navrhujeme ho lokalizovať na Malokarpatskom námestí,
- ***MČ Devínska Nová Ves*** – výhľadový deficit MČ pre obchod dennej potreby predstavuje cca 3 000 m^2 predajnej plochy a potreba MČ vo vyššej obchodnej vybavenosti predstavuje cca 22 000 m^2 predajnej plochy. Územnú ponuku pre vyššiu obchodnú vybavenosť tvoria nové rozvojové lokality Bačnegovice a Útočnica,
- ***MČ Záhorská Bystrica*** – výhľadový deficit MČ pre obchod dennej potreby predstavuje cca 2 000 m^2 predajnej plochy. Územnú ponuku tvoria nové rozvojové lokality Boháčky a Krče,
- ***MČ Petržalka*** – výhľadový deficit MČ pre obchod dennej potreby predstavuje cca 5000 m^2 predajnej plochy. Územnú ponuku pre základnú aj vyššiu obchodnú vybavenosť predstavuje celomestské centrum v Petržalke, centrum MČ a severojužná os - priestor Jantárovej cesty a Chorvátskeho ramena,
- ***MČ Jarovce*** – výhľadový deficit MČ pre obchod dennej potreby predstavuje cca 2300 m^2 predajnej plochy. Územný potenciál pre tento typ vybavenosti tvorí nové rozvojové územie.

Zariadenia maloobchodu podľa prijatej legendy návrhu funkčného využitia územia budú tvoriť prevažne súčasť plôch občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského charakteru a súčasť zmiešaného územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb. Zariadenia maloobchodu pre obsluhu územia budú tvoriť súčasť plôch občianskej vybavenosti lokálneho významu, súčasť zmiešaného územia bývania a občianskej vybavenosti a súčasť plôch viacpodlažnej a málopodlažnej zástavby obytného územia.

Návrh lokalizácie zariadení maloobchodu

Z hľadiska potrieb obyvateľov mesta v súvislosti s nárastom obyvateľstva do roku 2030 je potrebné uvažovať najmä s tými časťami a lokalitami na území mesta, kde vybavenosť maloobchodu je stále mimo dostupnosti alebo takmer žiadna:
- MČ Staré Mesto lokalita Búdková ul. (býv. amfiteáter) - prírastok bude vykrytý plánovaným zariadením maloobchodu a ostatnou základnou občianskou vybavenosťou o ploche cca 1 000 m^2
- MČ Vrakuňa lokalita Žitavy, lokalita Kazanská ulica a lokalita Slatinská - treba riešiť maloobchod v parteri budúcej zástavby
- MČ Nové Mesto – lokalita Sliačska – Krahulčia, lokalita Horný Slanec - treba riešiť maloobchod v parteri budúcej zástavby.

7.2.9. Veľkoobchod

1. Súčasný stav

Veľkoobchodná distribúcia sa v rokoch 1999-2001 začala koncentrovať, stala sa efektívnejšia. Realizujú sa priame dodávky od výrobcov, väčších širokosortimentných a špecializovaných veľkoobchodov alebo prostredníctvom vlastných alebo prenajatých distribučných centier na Slovensku (Metro, Coop) i v zahraničí (Ikea, Baumax).

Kvantitatívnu štruktúru veľkoobchodnej siete v Bratislave v m^2 podlažnej plochy v členení na okresy k 1.1.2006 predstavuje tabuľka č. 1:

	I. okres	II. okres	III. okres	IV. okres	V. okres	Spolu
Chemické výrobky	0	620	710	200	600	**2 130**
Drevo, stavebný materiál	120	8 010	34 890	6 900	8 040	**57 960**
Elektrické zariadenia	420	0	6 170	60	230	**6 880**
Farmaceutický, zdrav. tovar	850	0	1 490	120	480	**2 940**
Kancelárske zar., počítače	0	0	3 910	30	0	**3 940**
Kovy, kovové rudy	80	200	200	0	310	**790**

Kozmetický tovar	0	0	200	0	0	**200**
Kvety, stromy	0	400	800	0	0	**1 200**
Obrábacie stroje	0	0	335	0	0	**335**
Odevy, obuv, kožená galan.	60	800	13 500	0	310	**14 670**
Ostatné stroje	0	430	720	0	700	**1 850**
Ostatný veľkoobchod	500	11 930	3 650	400	1 340	**17 820**
Ovocie, zelenina	0	150	5 775	0	0	**5 925**
Potraviny, tabák	150	900	8 960	0	0	**10 010**
Poľnohospod .sur., zvieratá	0	0	300	0	0	**300**
Sklo, čistiace prostriedky	0	200	670	0	0	**870**
Stavebné stroje	0	0	500	0	0	**500**
Textil	0	40	6 440	0	0	**6 480**
Tovar pre domácnosť, šport	0	2 160	19 240	2 490	1 380	**25 270**
Želez. tovar, nástroje, vykur.	0	1 800	8 540	120	540	**11 000**
Spolu :	**2 180**	**27 640**	**117 000**	**10 320**	**13 930**	**171 370**

V súčasnosti sa pripravuje výstavba Logistického areálu v MČ Ružinov v priestore ulíc Vrakunská, Hradská a Na piesku s podlažnou plochou 16 160 m^2.

V distribúcii spotrebných tovarov je v súčasnosti možné definovať tri základné spôsoby:

1. Tradičný spôsob - pôvodný distribučný systém, keď maloobchodná sieť nakupuje tovar prostredníctvom veľkoobchodov, ktoré nakúpili tovar priamo od výrobcu.

2. Progresívnejší spôsob, keď maloobchodná sieť nakupuje tovar priamo od výrobcu (decentralizovaná logistika).

3. Distribúcia prostredníctvom aliancie, tu je prevádzka integrovaná v kooperačnej štruktúre, ktorá nakupuje tovar prostredníctvom veľkoobchodných prevádzok členov aliancie.

Distribučné centrá majú charakter veľkoobchodu alebo cross – dockingových prekládok. Veľká časť operátorov začína svoje nákupy diverzifikovať z tradičného veľkoobchodu do Cash & Carry.

2. Trendy

Trend v oblasti veľkoobchodu smeruje k centralizácii logistiky, t.j. k distribúcii prostredníctvom distribučného centra.

V etape globalizácie a internacionalizácie v logistike budú nasadené a prevádzkované postupne Informačné systémy, ktoré umožnia presnejšie pokrývanie potrieb, plánovanie skladových zásob, ale aj zefektívňovanie veľkoobchodnej distribúcie. V súčasnosti sú tieto systémy využívané najmä nadnárodnými dodávateľmi a ich nadnárodnými obchodnými partnermi.

Celý distribučný reťazec (výroba – obchod – produkt – spotrebiteľ) bude prepojený prostredníctvom elektronickej komunikácie a zdieľania databáz. Do týchto procesov budú musieť byť z dôvodu konkurencieschopnosti zapojení i menší dodávatelia a obchodníci.

4. Návrh lokalít

Návrh lokalít pre distribučné centrá k výhľadovému roku 2030:

- Distribučné a logistické centrum – Zvláštna hospodárska zóna medzinárodného významu s centrom prepravy tovarov sa uvažuje v MČ Ružinov v lokalite Prístav – Pálenisko na celkovej ploche 197 ha,
- územnú ponuku pre distribučné centrum pre východnú časť mesta predstavuje lokalita Žabí majer v MČ Rača o rozlohe cca 16 ha,
- územnú ponuku pre distribučné centrum pre južnú časť mesta predstavuje lokalita v rámci západného rozvoja v MČ Petržalka, o rozlohe cca 35 ha, resp. lokalita v rámci technologického parku v Jarovciach o rozlohe cca 22 ha,
- územnú ponuku pre distribučné centrum pre západnú časť mesta predstavuje lokalita západne od Volkswagenu v MČ Devínska Nová Ves.

Lokalizácia zariadení veľkoobchodu sa predpokladá najmä v lokalitách skladových hospodárstiev nových logistických centier v rámci:

- nového prístavu v priestore Vlčie hrdlo
- rozvoja 4. kvadrantu Letiska M. R. Štefánika Bratislava.

7.2.10. Služby

Trh so službami za posledné obdobie podstúpil hlboké štruktúrne zmeny. Rozšírila sa škála faktorov ovplyvňujúcich trh. Vznikli nové odbory špecializovaných služieb, ktoré smerujú do podnikovej sféry a označujú sa ako služby pre podnikateľskú sféru.

Špecifické služby pre obyvateľov mesta i jeho zázemia poskytujú pohrebné služby s nárokom na rozvoj cintorínov.

1. Služby

Súčasný stav

Služby predstavujú typ komerčného zariadenia. Základné služby, t. j. služby dennej potreby zahŕňajú služby nevýrobné (kaderníctva, kopírovanie, čistiarne, opravy tovaru pre domácnosť, videopožičovne) a služby výrobné (krajčírstva – opravy odevov, opravy obuvi). V základných službách pripadá na 1 obyvateľa mesta cca 0,06 m^2 podlažnej plochy, čo je v rámci hodnoty štandardu podlažnej plochy na Slovensku (0,02 – 0,14 m^2/obyv.).

Služby dennej potreby v súčasnosti predstavujú najväčšie deficity v MČ Ružinov, Vrakuňa, Podunajské Biskupice, Karlova Ves, Dúbravka a Petržalka.

Zariadenia služieb, najmä služieb dennej potreby budú súčasťou pripravovaných veľkých obchodných a spoločenských komplexov najmä na území MČ Staré Mesto, a to v rámci River Parku na Nábreží arm . gen. L. Svobodu, v zóne Pribinova, v Predstaničnom priestore a v rámci parteru realizovaných objektov, napr. na Suchom mýte, Kollárovom námestí, Štúrovej ul. a Karadžičovej ul..

Stanovenie deficitov podľa urbanistických ukazovateľov pre súčasný stav a návrhové obdobie ÚPN

Potrebu podlažnej plochy v súčasnosti a k roku 2030 v m^2 pre zariadenia služieb dennej potreby v členení na okresy a MČ predstavuje tabuľka č.1:

Okr.	MČ	Obyvateľstvo 2004	Súčasný stav v m^2 podlažnej plochy		Deficit k roku 2006 v m^2	Obyvateľstvo 2030	Potreba 2030 v m^2
			Nevýrobné	Výrobné			
I	Staré Mesto	42 858	4 768	872	+ 3 068	67 555	0
II	Ružinov	69 657	3 052	367	- 760	91 516	+ 1 794
	Vrakuňa	18 799	319	307	- 502	21 040	+ 600
	Podunaj. Biskupice	19 860	698	84	- 410	21 175	+ 482
III	Nové Mesto	37 130	2 196	117	+ 85	49 630	+ 597
	Rača	20 287	696	80	- 441	28 482	+ 904
	Vajnory	4 197	100	0	- 152	7 300	+ 340
IV	Karlova Ves	33 212	1 159	311	- 523	34 560	+ 573
	Dúbravka	34 525	919	253	- 900	37 710	+ 994
	Lamač	6 410	75	0	- 310	20 145	+ 1 019
	Devín	982	50	30	+ 21	2 500	+ 70
	D. N. Ves	15 399	585	108	- 231	33 165	+ 1 303
	Záhorská Bystrica	2 398	75	0	- 69	10 500	+ 555
V	Petržalka	115 195	4 651	1 013	- 1 248	147 378	+ 2 862
	Jarovce	1 239	210	0	+ 136	12 370	+ 531
	Rusovce	2 093	60	0	- 66	4 140	+ 131
	Čunovo	914	27	0	- 28	2 100	+ 100
Spolu		**425 155**	**15 896**	**3 542**		**591 566**	**12 855**

Poznámka: O – potreba zariadení je vykrytá kapacitami súčasného stavu

+ v potrebe výhľadový nárast pre rok 2030

Zberne surovín

Deficity skladových plôch zberných dvorov a zberní surovín v súčasnosti a k výhľadovému roku 2030 v m^2 v členení na okresy a MČ predstavuje tabuľka č. 2:

Okres	Mestská časť	Súčasný stav v m^2	Deficit k r. 2006	Návrh k r. 2030
I.	Staré Mesto	200	- 872	+1 310
II.	Ružinov	6 084	+ 4 343	0
	Podunajské Biskupice	2 025	+ 1 528	0
	Vrakuňa	3 787	+ 3 317	0

III.	Nové Mesto	1 000	+ 72	+205
	Rača	5 555	+ 5 048	0
	Vajnory	772	+ 667	0
IV.	Karlova Ves	0	- 830	+ 845
	Dúbravka	0	- 863	+ 870
	Lamač	0	- 160	+210
	Devín	0	- 25	+60
	Devínska Nová Ves	0	- 385	+840
	Záhorská Bystrica	0	- 60	+260
V.	Petržalka	3 606	+ 726	0
	Jarovce	0	- 31	+310
	Rusovce	0	- 52	+100
	Čunovo	0	- 23	+50
Mesto:		**23 029**		**+5 060**

Poznámka: O – potreba zariadení je vykrytá kapacitami súčasného stavu
+ v potrebe výhľadový nárast pre rok 2030

Trendy a kritériá

Trendy

V súčasnosti sa rozširuje dopyt po trhových službách, a to jednak o služby výrobné, distribučné, ale aj osobné, zvyšuje sa závislosť a prepojenosť výrobných a službových odvetví hospodárstva vo formujúcom sa trhovom prostredí a v jeho silnejúcom konkurenčnom prostredí.

Trhové služby zabezpečujú chod a rozvoj ostatných ekonomických činností a sú predpokladom konkurencieschopnosti výrobných firiem na domácom a globálnom trhu výrobkov a služieb.

Očakáva sa dynamické presadzovanie výrobných služieb – prenos informácií a údajov, manažérske, poradenské, bezpečnostné služby a leasing. Ich vývozom dochádza k medzinárodnému transferu moderných technológií, nových metód organizácie a riadenia výroby.

V oblasti triedeného zberu odpadu pribúdajú zberné dvory, ktoré by mali postupne nahradiť zberne surovín. Optimálne by mal byť 1 zberný dvor na 10 000 - 20 000 obyvateľov. Zberný dvor by mal mať širší sortiment zbieraných komodít, vrátane nebezpečných látok.

Kritériá

- dosiahnutie štandardu 0,1 m^2 podlažnej plochy na 1 obyvateľa mesta, čím by sa dosiahol zahraničný ukazovateľ,
- rešpektovanie polomerov dochádzkových vzdialeností u jednotlivých druhov služieb:

čistiarne – dostupnosť do 400 m,
holičstvo, kaderníctvo – dostupnosť do 800 m,
zberne opráv priemyselného tovaru – dostupnosť do 800 m,
zberne surovín – dostupnosť do 800 m,
krajčírstva, opravy odevov – dostupnosť do 1 000 m,
opravy obuvi – dostupnosť do 1 000 m.
Návrh

Drobné zariadenia služieb

Zariadenia služieb spolu so zariadeniami maloobchodu a verejného stravovania budú tvoriť súčasť centier vybavenosti MČ a súčasť vybavenosti mestských tried.

Najväčšie výhľadové deficity v základných službách predstavujú MČ Ružinov, Devínska Nová Ves a Petržalka.
Návrh vybavenosti služieb dennej potreby sa zameriava na MČ s väčším počtom obyvateľov a vychádza z najakútnejšieho stavu nevybavených území službami dennej potreby:

- ***MČ Ružinov*** – výhľadová potreba MČ predstavuje cca 1 700 m^2 podlažnej plochy. Územnú ponuku tvoria rozvojové lokality v priestore Mlynských nív, Bajkalskej, Prievozskej a Gagarinovej ul.,
- ***MČ Vrakuňa a MČ Podunajské Biskupice*** – výhľadová potreba oboch MČ bude cca 1100m^2 podlažnej plochy. Územnú ponuku predstavuje priestor Centra MČ Podunajské Biskupice medzi Uzbeckou a Podzáhradnou ul.,
- ***MČ Nové Mesto*** – výhľadová potreba MČ predstavuje cca 600 m^2 podlažnej plochy. Územnú ponuku tvorí rozvojová lokalita v priestore Filiálky,
- **MČ Rača** – výhľadová potreba MČ je cca 900 m^2 podlažnej plochy. Územnú ponuku tvoria lokality na Kadnárovej ul. a priestor medzi Detvianskou a Rustaveliho ul.,
- ***MČ Karlova Ves*** – výhľadová potreba MČ je cca 600 m^2 podlažnej plochy. Územnú ponuku predstavuje priestor medzi Karloveskou ul. a Líščím údolím,
- ***MČ Dúbravka*** – výhľadová potreba MČ je cca 900 m^2 podlažnej plochy. Územnú ponuku predstavuje rozvojová lokalita v priestore medzi Saratovskou a Trhovou ul.,
- ***MČ Lamač*** – výhľadová potreba MČ je cca 400 m^2 podlažnej plochy. Územnú ponuku predstavuje Malokarpatské

námestie,

- ***MČ Devínska Nová Ves*** – výhľadová potreba MČ predstavuje cca 1 300 m^2 podlažnej plochy. Územnú ponuku tvoria rozvojové lokality Bačnegovice a Útočnica,
- ***MČ Záhorská Bystrica*** – výhľadová potreba MČ predstavuje cca 600 m^2 podlažnej plochy. Územnú ponuku tvoria rozvojové lokality Boháčky a Krče,
- **MČ Petržalka** – výhľadová potreba MČ je cca 2 700 m^2 podlažnej plochy. Územnú ponuku predstavuje celomestské centrum v Petržalke, centrum MČ a severo – južná os - priestor Jantárovej cesty a Chorvátskeho ramena,
- ***MČ Jarovce*** – výhľadová potreba MČ predstavuje cca 500 m^2 podlažnej plochy. Územnú ponuku bude tvoriť priestor nového rozvojového územia.

Zariadenia služieb podľa prijatej legendy návrhu funkčného využitia územia budú predstavovať súčasť zmiešaného územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb a základné služby budú predstavovať súčasť občianskej vybavenosti lokálneho významu.

Pre vybrané druhy služieb areálového typu - zberne surovín návrh predpokladá na základe vypočítaných deficitov tieto skladové plochy zberní surovín:

Rok 2030:

- ***III. okres:***

MČ Nové Mesto: 200 m^2 ,

- ***IV. okres:***

MČ Karlova Ves: 840 m^2,
MČ Dúbravka: 870 m^2 ,
MČ Lamač: 210 m^2 ,
MČ Devínska Nová Ves: 840 m^2,
MČ Záhorská Bystrica: 260 m^2,

- ***V. okres***:

MČ Jarovce: 310 m^2,
MČ Rusovce: 100 m^2.

Zberne surovín navrhujeme lokalizovať v okrajových lokalitách MČ. Podľa prijatej legendy návrhu funkčného využitia územia budú predstavovať súčasť zmiešaného územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb a súčasť distribučných centier, skladov a stavebníctva.

Návrh lokalizácie zariadení služieb

Plánovaný prírastok plôch pre služby v rozsahu cca 75 000 m^2 podlažných plôch vysoko prekračuje vypočítané potreby, čím zároveň prispeje k zníženiu deficitov v jednotlivých mestských častiach, najmä:

- MČ Staré mesto:
  - Zóna Chalupkova – Landererova – pripravované IZ 9 693 m^2
  - Mýtna – Radlinského – Vazovova – pripravované IZ 5 254 m^2
  - Autobusová stanica Mlynské Nivy – Twin City – Kablo – pripravované IZ 8 519 m^2

  MČ Lamač:
  - Lamačská brána - pripravované IZ 44 600 m^2
- MČ Petržalka:
  - Lokalita Matador – pripravované IZ 43 981 m^2 .

Na plochách zmiešaného územia bývanie a občianska vybavenosť a plochách občianskej vybavenosti bude potrebné základné služby realizovať v rámci parteru budúcej zástavby.

Zariadenia drobných prevádzok výroby a služieb, ktoré svojou prevádzkou, výrobným alebo technickým zariadením nevplývajú negatívne na okolie, možno umiestňovať aj v rámci ďalších funkčných plôch.

2. Cintoríny

Súčasný stav

Na území mesta sa v súčasnosti nachádza 22 prevádzkovaných cintorínov a 1 krematórium. Krematórium je využívané celým regiónom. Celkovo pohrebiská zaberajú plochu 65,4 ha a krematórium cca 20 ha. Prevádzkované cintoríny majú plochu 482 018 m^2. V súčasnosti je v meste 98 519 hrobových miest, z toho je 86 378 klasických hrobov a 9404 urnových. V urnovom háji krematória je 10 373 urnových hrobov. Voľných hrobových miest je 9 169. Priemerná ročná potreba je okolo 450 nových hrobových miest.

Rozloženie pohrebísk je na území mesta nerovnomerné. Chýbajú cintoríny najmä pre južnú a západnú časť mesta.

Pre pochovávanie slúžia aj 2 cintoríny patriace Židovskej náboženskej obci, neologický a ortodoxný, ktoré sa nachádzajú v MČ Staré Mesto.

Súčasný stav existujúcich a voľných hrobových a urnových miest v prevádzkovaných cintorínoch v členení na okresy a MČ predstavuje tabuľka č. 3:

Okres	Mestská časť	Počet cintorínov	Plocha cintorínov	Celkový počet HM/UM	Počet voľných HM /UM
II.	Ružinov	2	7,0 ha	13876 / 1968	9 / 12

	Vrakuňa	2	17,0 ha	10713 / 3310	2 615 / 20
	Podunajské Biskupice	2	1,9 ha	3773 / 3	185 / 27
III.	Nové Mesto	0	0	0	0
	Rača	1	1,4 ha	1934/380	25/456 Kolumbárium
	Vajnory	1	0,7 ha	1325/100	55/240
IV.	Karlova Ves	2	15,2 ha	42856/3131	0/1500
	Dúbravka	1	0,4 ha	672/39	11/4
	Devín	1	0,6 ha	923/85	85/40
	Devínska Nová Ves	1	1,5 ha	2165/101	65/90
	Záhorská Bystrica	1	1,1 ha	1986/17	14/35
	Záhorská Bystrica	Krematórium	20,0 ha	10 373	
	Lamač	1	0,8 ha	1037/56	11/30
V.	Petržalka	1	1,8 ha	3238/160	0/25
	Jarovce	1	1,0 ha		0
	Rusovce	1	0,8 ha	1350/26	28/113
	Čunovo	1	0,4 ha	630/13	48/10
Spolu	**Bratislava**	**24**	**51,6**	**86 378/19 777**	**9 169/2146 bez krematória**

Zdroj: Marianum – Pohrebníctvo, 2004

Trendy a kritériá

Trendy

V oblasti pochovávania urnové hroby sa stávajú súčasťou klasických cintorínov, či už formou kladenia urien do zeme alebo do urnových stien. V Bratislave nastal trend zvyšovania kremácie na 70 %.

Kritéria

U pohrebísk:

- považovať krematórium za regionálne pohrebisko, ktorého spádovým územím je Bratislavský kraj,
- spôsob pochovávania v Bratislave: 30 % klasické pochovávanie, 70 % kremácia,
- dimenzovať kapacity pohrebísk v závislosti: od demografického vývoja mesta v r. 2000 – 2030, od priemernej mortality mesta za rok, od podielu foriem pochovávania.

Návrh

Rozšírenie existujúcich plôch cintorínov podľa požiadaviek mestského pohrebníctva Marianum:

- rozšírenie cintorína pre významné osobnosti v Slávičom údolí o 35 hrobových miest a 105 urnových miest v urnovej stene,
- rozšírenie Martinského cintorína – cca 250 hrobových miest a cca 100 urnových miest v urnovej stene.

Rozšírenie existujúcich cintorínov podľa požiadavky MČ:

- rozšírenie cintorína v Podunajských Biskupiciach
- rozšírenie cintorína v Čunove.

Návrh nových cintorínov na území mesta k roku 2030:

K roku 2030 sa predpokladá mortalita 133 700 zomrelých, čo predstavuje priemerne ročne 4 920 zomrelých s mierou úmrtnosti 9,7:

- celomestské nároky na plochu klasických cintorínov: 63,4 ha,
- celomestské nároky na plochu cintorínov s urnovými hrobmi: 27,6 ha.

Návrh na umiestnenie klasických cintorínov:

- MČ Rača – lokalita Huštekl, plocha: 4,1 ha
- MČ Jarovce – lokalita Južný rozvoj, plocha: 24,6 ha klasický cintorín,
- MČ Záhorská Bystrica – predpolie Krematória, plocha: 23,2 ha.

Umiestnenie urnových hrobov je možné v rámci voľných kapacít existujúcich cintorínov, ďalej pri navrhovaných cintorínoch:

- MČ Záhorská Bystrica – predpolie Krematória,
- MČ Jarovce – lokalita Južný rozvoj,
- v rámci urnového hája krematória, ktorého kapacita bude stačiť podľa doterajšieho vývoja zapĺňania urnových miest na 80 až 100 rokov.

Nový cintorín je nutné vybudovať najneskôr k roku 2010 – 2015.

7.2.11. Cestovný ruch a stravovacie zariadenia

Cestovný ruch je najperspektívnejšou oblasťou slovenského sektora služieb a je všeobecne považovaný za odvetvie budúcnosti s ohľadom na multiplikačné efekty sprevádzajúce jeho rozvoj. Priemerný medziročný rast cestovného ruchu sa vo svetovom meradle prognózuje tempom 2,5-2,8 % pričom v rámci Európy sa najvyššia dynamika rastu očakáva v stredo-východných a juhovýchodných krajinách kontinentu.
Cestovný ruch predstavuje odvetvie sektoru služieb, ktoré má prierezový charakter a na jeho realizácii sa priamo podieľa celý rad ďalších odvetví.
Hlavné mesto SR Bratislava je už v súčasnosti najvýznamnejším slovenským mestským strediskom medzinárodného a domáceho cestovného ruchu v rámci poznávacieho turizmu. Začína sa rozvíjať kongresová turistika v súlade so stratégiou formovať mesto ako miesto tvorby a výmeny špičkových informácií.
Stravovacie zariadenia, často ako súčasť ubytovacích zariadení cestovného ruchu, slúžia pre saturovanie nárokov obyvateľov mesta a jeho návštevníkov.

1. Ubytovanie cestovného ruchu

Súčasný stav

Hlavné mesto SR Bratislava patrí v súčasnosti k turisticky najatraktívnejším miestam Slovenska o čom svedčí aj skutočnosť, že na podiely návštevníkov v ubytovacích zariadeniach CR sa v roku 2002 podieľala Bratislava 19 %, avšak na podiely zahraničných návštevníkov ubytovaných v zariadeniach CR sa v roku 2002 podieľala Bratislava až 25,5%. V Bratislave stále prevláda počet návštevníkov, ktorí navštívia mesto len na 1 deň (t.j. neubytujú sa) a predpokladá sa, že je to cca 40% návštevníkov.
Súčasný stav rozmiestnení ubytovacích zariadení v členení na okresy a MČ predstavujú nasledujúce tabuľky č. 1 až 4:

Tab. č. 1 - Hotely

Okres	Mestská časť	Počet zariadení	Okres spolu	Kapacita (počet lôžok)	Okres spolu
I.	Staré Mesto	19	19	3 035	3 035
II.	Ružinov	19		3 259	
	Pod. Biskupice	2		1 012	
	Vrakuňa	2	23	622	4 893
III.	Nové mesto	11		854	
	Rača	2	14	282	1 171
	Vajnory	1		35	
IV.	Karlova Ves	1		110	
	Devín	1	3	30	174
	Dev. Nová Ves	2		34	
V.	Petržalka	4	4	247	247
Spolu	**Bratislava**	**64**	**64**	**9 520**	**9 520**

Tab. č. 2 - Penzióny

Okres	Mestská časť	Počet zariadení	Okres spolu	Kapacita (počet lôžok)	Okres spolu
I.	Staré mesto	7	7	93	93
II.	Ružinov	3	4	1 116	1 132
	Vrakuňa	1		16	
III.	Nové Mesto	1	3	42	298
	Rača	2		256	
V.	Petržalka	2		24	
	Rusovce	2	4	22	46
Spolu	**Bratislava**	**18**	**18**	**1 569**	**1 569**

Tab. č. 3 - Botely

Okres	Mestská časť	Počet zariadení	Kapacita (počet lôžok)	Okres spolu
I.	Staré mesto	3	185	185
Spolu	**Bratislava**	**3**	**185**	**185**

Tab. č. 4 - Kempingy

Okres	Mestská časť	Počet zariadení	Kapacita (počet lôžok)	Okres spolu

II.	Ružinov	1	200	200
Spolu	**Bratislava**	**1**	**200**	**200**

Pripravuje sa výstavba päťhviezdičkového hotela na Nábreží arm. gen. L. Svobodu a v zóne Pribinova, hotel na Chalupkovej, Cintorínskej, Einsteinovej ul., v Predstaničnom priestore, hotel Marriott na Vysokej ulici, hotel Viedeň na Vranovskej ul., prestavbou historických objektov sa pripravuje hotel na Panenskej a Laurinskej ul. a hotely v rámci rekreačných zón pri Vajnorských jazerách a v rámci Aquaparku v Jarovciach, ďalej hotel v predpolí Letiska M.R. Štefánika Bratislava.

Deficity súčasného stavu a pre návrhové obdobie ÚPN

Celomestské súčasné a výhľadové deficity jednotlivých druhov ubytovacích zariadení v členení na kategórie a triedy vyjadruje tabuľka č. 5:

Ubytovacie zariadenia	Súčasný stav počet lôžok	Deficit k r. 2006 počet lôžok	Potreba mesta k r. 2030
Hotel *****	336	- 685	+990
Hotel ****	1 538	- 375	+940
Hotel ***	2 913	+ 1 213	0
Hotel **	1 909	+ 208	+290
Hotel *	2 824	+ 2 314	0
Botel	185	- 325	+475
Penzión	1 526	+ 506	0
Turistické ubytovne	919	- 782	+1 280
Spolu	**12 150**		**+3 970**

Poznámka: O – potreba zariadení je vykrytá kapacitami súčasného stavu
+ v potrebe výhľadový nárast pre rok 2030

Najviac ubytovacích zariadení hotelového typu je umiestnených v mestskej časti Ružinov, sú to hlavne hotelové zariadenia *** a menej * s celkovou lôžkovou kapacitou 3 259 lôžok, najvýznamnejšie postavenie však patrí Starému mestu, kde je umiestnená prevažná časť luxusných hotelových zariadení **** a *** s celkovou lôžkovou kapacitou 3 035.

Niektoré mestské časti ako Dúbravka, Lamač, Záhorská Bystrica, Jarovce a Čunovo nemajú žiadne ubytovacie zariadenie CR.

Najviac deficitov je pre ubytovacie zariadenia vyšších štandardov tzv. biznis hotely, ktoré bude potrebné dobudovať aj vzhľadom na vstup SR do EÚ. Pre daný typ zariadení je vhodné ich umiestnenie čo najviac k historickému centu mesta, ale vhodné je aj ich situovanie v centrách mestských častí. Ubytovacie zariadenia nižších štandardov nevykazujú výrazné deficity. Pri nových investičných zámeroch je potrebné zobrať do úvahy skutočnosť, že súčasná priemerná percentuálna vyťaženosť ubytovacích zariadení v Bratislave je 48,1 % pričom ubytovacie zariadenia hotelového typu majú využiteľnosť 40,9 %.

Trendy a kritériá

Trendy

Časť sprivatizovaných hotelov prejde pod správu medzinárodných hotelových sietí, resp. dôjde k ďalšiemu rozšíreniu týchto sietí na území Slovenska a aj rozvoj nových zariadení hotelov vyšších a najvyšších kategórií možno spájať predovšetkým s významnými zahraničnými spoločnosťami a reťazcami.

Podľa svetových prognóz v nasledujúcom 10 – 20 ročnom období sa očakáva:

- podstatný nárast cestovania, s čoraz širšími skupinami obyvateľstva,
- viac voľného času bude vyvolávať skôr vyššiu frekvenciu kratších dovoleniek,
- rast aktívnych foriem dovoleniek a pobytov,
- z vekových kategórií sa očakáva najvyšší rast v skupinách: dôchodcovia a mládež,
- rozvoj špecifických foriem cestovného ruchu, pre ktoré má Bratislava už teraz vytvorené dobré podmienky, a to kongresový, incentívny, zábavný a obchodný cestovný ruch.

Kritériá

- dobudovať hotely vyšších kategórií v atraktívnych polohách mesta aj ako nutný doplnok pre rozvoj kongresového CR,
- dosiahnuť rôznorodú druhovú štruktúru ubytovacích zariadení na území celého mesta, pri vstupoch do mesta, v blízkosti turisticky atraktívnych zariadení, v obchodných štvrtiach a pri veľkých závodoch,
- ubytovacie zariadenia rekreačného typu vybaviť športovými, rekreačnými a zábavnými zariadeniami podľa špecifických podmienok jednotlivých MČ.

Návrh k roku 2030:

- ***Hotely* ******* - celomestský deficit bude predstavovať 985 lôžok, potreba mesta bude vykrytá pripravovanými 5 – hviezdičkovými hotelmi v MČ Staré Mesto
- ***Hotely* ******** - celomestský deficit predstavuje 940 lôžok, návrh lokalizuje hotely tejto triedy do celomestského centra

v MČ Petržalka,
- ***Hotel*** **** - celomestský deficit bude 290 lôžok, návrh lokalizuje hotely tejto triedy do centier MČ, napr. v Dúbravke, Lamači,
- **Kempingy** – celomestský deficit bude 180 lôžok, návrh lokalizuje ubytovacie zariadenia tohto typu do pripravovaných území rekreácie, napr. pri Vajnorských jazerách, v Aquaparku v Jarovciach a v rekreačnom areáli Zlaté Piesky,
- ***Turistické ubytovne*** – celomestský deficit 1 280 lôžok je vykrytý kapacitami v štátnych ubytovniach.

Zariadenia ubytovania cestovného ruchu podľa prijatej legendy návrhu funkčného využitia územia budú tvoriť prevažne súčasť územia občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského charakteru.

Rozvojové projekty na území mesta uvažujú s realizáciou viacerých hotelových zariadení v celkovej lôžkovej kapacite 7 619 lôžok.

Najväčší prírastok lôžkových kapacít sa predpokladá v turisticky najatraktívnejšom Starom meste - 3799 lôžok realizovaných v rámci ubytovacích zariadení vyššieho štandardu **** a ***** hotelov.

Nárast kapacít ubytovacích zariadení cestovného ruchu sa predpokladá aj v mestskej časti Ružinov – 2 570 lôžok, z toho v lokalite Zlaté piesky sa uvažuje s revitalizáciou celého územia v ktorom pribudne 1830 lôžok prevažne turistického charakteru.

Realizácia investičných zámerov zníži deficit ubytovacích zariadení najvyšších kategórií ako aj potrebu nárastu kongresových kapacít s vyšším počtom miest predpokladaný do roku 2030 .

Návrh lokalizácie zariadení CR

v mestskej časti Staré mesto ťažiskovo v lokalitách:
- Chalupkova - Landererova a Mlynské Nivy
- Pribinova – Landererova – Apollo
- Nábrežie arm. gen. L. Slobodu, kde sa predpokladá zároveň realizovať aj kongresové kapacity.

v mestskej časti Ružinov ťažiskovo v lokalitách:
- Jégého – Záhradnícka – Trnavská
- Prístavná – Košická – Prievozská - Plátennícka, kde sa uvažuje aj s vybudovaním kongresového centra
- Zlaté piesky – prevažne ubytovanie turistického charakteru.

v mestskej časti Petržalka ťažiskovo v lokalite:
- Jantárová cesta – Artmedia ***** hviezdičkový hotel s kongresovými kapacitami

2. Kongresové centrá

Súčasný stav

Bratislava má už v súčasnosti dobré podmienky pre rozvoj konferenčného a kongresového CR (je aktívnym členom medzinárodnej organizácie „Európskej federácie konferenčných miest „).

Súčasné kapacity v kongresových centrách v členení na okresy a MČ vyjadruje tabuľka č. 6:

Okres	Mestská časť	Počet zariadení	Kapacita	Okres spolu
I.	Staré mesto	8	2 716	2 716
III.	Nové mesto	6	2 970	2 970
V.	Petržalka	2	3 860	3860
Spolu		**16**	**9 546**	**9 546**

Typické kongresové centrá s kapacitou nad 1 000 miest sú však len 2, takže usporiadanie významných medzinárodných kongresov, ktorých bežná veľkosť býva 1000 -3 000 účastníkov je zatiaľ v Bratislave ťažko realizovateľné.

Návrh

Územnú ponuku pre kongresové centrum:
- predstavuje areál PKO,
- územie vstupného areálu Letiska M. R. Štefánika,
- na plochách občianskej vybavenosti pravobrežnej časti celomestského centra,
- na plochách občianskej vybavenosti pri vstupe na územie mesta južne od Viedenskej cesty.

3. Stravovacie zariadenia

Súčasný stav

V súčasnosti sú najväčšie deficity v zariadeniach verejného stravovania základného vybavenia v MČ Ružinov, Vrakuňa, Nové Mesto, Rača, Dúbravka, Devínska Nová Ves a Petržalka. Zariadenia verejného stravovania základného vybavenia predstavujú jedálne, zariadenia rýchleho občerstvenia a bufety.

V zariadeniach verejného stravovania vyššieho vybavenia najväčšie deficity sú v MČ Ružinov, Vrakuňa, Karlova Ves, Dúbravka, Devínska Nová Ves a Petržalka. Zariadenia verejného stravovania vyššieho vybavenia predstavujú reštaurácie, grill bary, snack bary, kaviarne, vinárne a piváre.

Deficity súčasného stavu a k návrhovému obdobiu ÚPN

Zariadenia verejného stravovania typu základného vybavenia v m² v členení na okresy a MČ k decembru 2005 a potrebu podlažnej plochy v m² pre výhľadový rok 2030 predstavuje tabuľka č. 7:

Okres	MČ	Súčasný stav v m² podlaž. pl.	Počet obyv. v r. 2004	Deficit k r. 2006 v m² podlaž. pl.	Počet obyvateľov 2030	Potreba 2030 v m² podlaž. plôch
I.	Staré Mesto	2 183	42 858	+ 469	67 555	258
II.	Ružinov	1 173	69 657	- 1 613	91 516	2 393
	Vrakuňa	0	18 799	- 751	21 040	842
	Podunajské Biskupice	1 290	19 860	+ 496	21 175	0
III.	Nové Mesto	513	37 130	- 972	49 630	1 457
	Rača	196	20 287	- 616	28 482	936
	Vajnory	0	4 197	- 168	7 300	290
IV.	Karlova Ves	1 322	33 212	0	34 560	31
	Dúbravka	99	34 525	- 1 282	37 710	1 405
	Lamač	30	6 410	- 226	20 145	728
	Devín	125	982	+ 86	2 500	0
	D. N. Ves	25	15 399	- 591	33 165	1 303
	Záhorský Bystrica	26	2 398	- 70	10 500	390
V.	Petržalka	700	115 195	- 3 908	147 378	5 154
	Jarovce	150	1 239	+ 100	12 370	341
	Rusovce	108	2 093	+ 24	4 140	61
	Čunovo	0	914	- 37	2 100	80
Spolu		**7 940**	**425 155**		**591 266**	**15 669**

Poznámka: O – potreba zariadení je vykrytá kapacitami súčasného stavu
+ v potrebe výhľadový nárast pre rok 2030

Celomestské deficity zariadení verejného stravovania v súčasnosti a návrh k výhľadovému roku 2030 predstavuje tabuľka č. 8:

Zariadenia verejného stravovania	Účelové jednotky	Súčasný stav	Deficit k r. 2006	Potreba k r. 2030
Reštaurácie	m² odbytovej plochy	47 799	- 27 670	+36 660
Kaviarne	m² odbytovej plochy	25 031	+ 4 515	0
Vinárne	m² odbytovej plochy	1 816	- 11 370	+12 940
Pivárne, hostince	m² odbytovej plochy	24 742	+ 15 217	0
Bary, pizzérie	m² odbytovej plochy	20 207	+ 13 613	0
Spolu		**119 595**		**+49 600**

Poznámka: O – potreba zariadení je vykrytá kapacitami súčasného stavu

Zariadenia verejného stravovania typu vyššieho vybavenia v m² v členení na okresy a MČ k 1.1.2006 a potrebu podlažnej plochy v m² pre výhľadový rok 2030 predstavuje tabuľka č. 9:

Okres	MČ	Súčasný stav v m² podlaž. pl.	Počet obyv. v r. 2004 + prac. príležitosti	Deficit k r. 2006 v m² podlaž. pl.	Počet obyv. + prac. príl. 2030	Potreba k r. 2030 v m² podlaž. pl.
I.	Staré Mesto	40 596	139 858	+ 16 680	200 555	0
II.	Ružinov	20 172	149 157	- 5 334	204 316	+ 12 805
	Vrakuňa	2 731	22 299	- 1 082	25 640	+ 1 528
	Podunajské Biskupice	6 000	27 860	+ 1 236	31 175	0
III.	Nové Mesto	15 998	86 730	+ 1 167	106 130	+ 1 776
	Rača	9 617	28 487	+ 4 746	40 982	0

	Vajnory	1 131	7 397	- 134	19 000	+ 2 094
IV.	Karlova Ves	5 675	44 412	- 1 920	50 760	2 846
	Dúbravka	4 008	40 525	- 2 922	50 910	+ 4 105
	Lamač	1 633	7 410	+ 366	52 645	+ 1 024
	Devín	810	1 282	+ 590	2 900	0
	D. N. Ves	2 435	24 399	- 1 737	44 165	+ 5 139
	Záhorská Bystrica	700	2 898	+ 204	12 500	+ 1 440
V.	Petržalka	22 915	140 195	- 1 060	209 978	+ 10 656
	Jarovce	550	1 739	+ 253	14 970	+ 2 003
	Rusovce	1 694	3 393	+ 1 114	8 240	0
	Čunovo	1 036	1 114	+ 845	2 500	0
Spolu		**137 701**	**729 155**		**1 077 366**	**45 416**

Poznámka: O – potreba zariadení je vykrytá kapacitami súčasného stavu

+ v potrebe výhľadový nárast pre rok 2030

Trendy a kritériá

Trendy

Nastáva ústup dopytu po stravovacích a ubytovacích kapacitách nižšieho (jedno-,dvoj-a čiastočne aj trojhviezdičkového) štandardu a zvyšuje sa dopyt po vyšších kategóriách.

Kritéria

- rešpektovať potrebu pešej dostupnosti na základe dodržania polomeru dochádzkových vzdialeností - u zariadení základnej vybavenosti do 800 m^2,
- dosiahnuť štandard min. 40 m^2 podlažnej plochy na 1 000 obyvateľov u zariadení verejného stravovania významu ZOV,
- dosiahnuť rôznorodú druhovú štruktúru stravovacích zariadení a komplexnosti služieb.

Návrh k roku 2030

Návrh zariadení verejného stravovania sa zameriava na MČ s väčším počtom obyvateľov a vychádza z najakútnejšieho stavu nevybavených území jednak stravovacími zariadeniami základného vybavenia a aj zariadeniami vyššieho vybavenia:

- ***MČ Staré mesto -*** výhľadová potreba MČ pre základnú vybavenosť predstavuje cca 230m^2 odbytových plôch a pre vyššiu vybavenosť 0 m^2 odbytových plôch. Nové odbytové plochy pre potreby mestskej časti nie sú potrebné, územnú ponuku však tvorí rozvojová lokalita v priestore Predstaničného námestia (5576 m^2),
- ***MČ Ružinov*** – výhľadová potreba MČ pre základnú vybavenosť predstavuje cca 2200m^2 odbytových plôch a pre vyššiu vybavenosť 11 700 m^2 odbytových plôch. Územnú ponuku tvoria nové rozvojové lokality v priestore Mlynských nív - lokalita Twin City (4800 m^2), Klingerka (2250 m^2), Jégého alej (3000 m^2),
- ***MČ Vrakuňa*** - výhľadová potreba MČ pre základnú vybavenosť predstavuje cca 800m^2 odbytových plôch a pre vyššiu vybavenosť 1 500 m^2 odbytových plôch. Územnú ponuku tvorí priestor Centra MČ Podunajské Biskupice medzi Uzbeckou a Podzáhradnou ul.,
- ***MČ Nové Mesto*** - výhľadová potreba MČ pre základnú vybavenosť predstavuje cca 1400m^2 odbytových plôch a pre vyššiu vybavenosť 1 700 m^2 odbytových plôch. Územnú ponuku pre základnú vybavenosť predstavuje priestor Bellovej a Sliačskej ul., pre vyššiu vybavenosť priestor Filiálky, MFZ Vajnorská (2000 m^2),
- ***MČ Rača*** - výhľadová potreba MČ pre základnú vybavenosť predstavuje cca 900 m^2 odbytových plôch. Územnú ponuku predstavuje priestor Detvianskej a Rustaveliho ul.,
- ***MČ Karlova Ves*** - výhľadová potreba MČ pre vyššiu vybavenosť predstavuje cca 2800m^2 odbytových plôch. Územnú ponuku predstavuje lokalita Centra 1, t .j. priestor medzi Karloveskou ul. a Líščím údolím,
- ***MČ Dúbravka*** - výhľadová potreba MČ pre základnú vybavenosť predstavuje cca 1300m^2 odbytových plôch a pre vyššiu vybavenosť 3 600 m^2 odbytových plôch. Územnú ponuku pre vyššiu vybavenosť predstavuje priestor medzi Saratovskou a Trhovou ul.,
- ***MČ Lamač*** - výhľadová potreba MČ pre základnú vybavenosť predstavuje cca 300 m^2 odbytových plôch a pre vyššiu vybavenosť 210 m^2 odbytových plôch. Územnú ponuku pre vyššiu vybavenosť predstavuje priestor medzi Lamačskej brány (14 900 m^2),
- ***MČ Devínska Nová Ves*** - výhľadová potreba MČ pre základnú vybavenosť predstavuje cca 1300m^2 odbytových plôch a pre vyššiu vybavenosť 5 200 m^2 odbytových plôch. Územnú ponuku pre vyššiu vybavenosť predstavujú rozvojové lokality Bačnegovice a Útočnica,
- ***MČ Záhorská Bystrica*** - výhľadová potreba MČ pre základnú vybavenosť predstavuje cca 400m^2 odbytových plôch a pre vyššiu vybavenosť 1 400m^2 odbytových plôch, Územnú ponuku predstavujú nové rozvojové plochy Boháčky a Krče,
- ***MČ Petržalka*** - výhľadová potreba MČ pre základnú vybavenosť predstavuje cca 5000 m^2 odbytových plôch a pre vyššiu vybavenosť 9 700 m^2 odbytových plôch. Územnú ponuku predstavuje celomestské centrum v Petržalke, centrum MČ, severo – južná os – priestor Jantárovej cesty a Chorvátskeho ramena, lokalita Matador (18 520 m^2) a

Artmedia (2 800 m^2).

- ***MČ Jarovce*** - výhľadová potreba MČ pre základnú vybavenosť predstavuje cca 300 m^2 odbytových plôch a pre vyššiu vybavenosť 2 000 m^2 odbytových plôch. Územnú ponuku bude tvoriť nové rozvojové územie.

Zariadenia verejného stravovania podľa prijatej legendy návrhu funkčného využitia územia budú tvoriť prevažne súčasť územia občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského charakteru, súčasť občianskej vybavenosti lokálneho významu a súčasť zmiešaného územia bývania a občianskej vybavenosti.

Rozsah ponúkaných plôch pre komerčné využitie (maloobchod, verejné stravovanie) je dostatočný až nadbytočný, je treba ho považovať za ponuku, ktorá nemusí byť využitá. V územiach vonkajšieho mesta - na sídliskách však bude pretrvávať nedostatok týchto zariadení.

7.2.12. Šport, telovýchova a voľný čas

V rozvoji ľudskej spoločnosti stále významnejšiu úlohu zohráva telesný pohyb, ako činiteľ bezprostredne ovplyvňujúci fyzickú a psychickú sféru ľudského života, kompenzujúcu negatívny zdravotný dopad prevahy duševnej práce s malými nárokmi na telesný pohyb, pri stále sa zrýchľujúcom životnom tempe. Územia športu sú definované ako plochy prevažne areálového charakteru tvorené krytými športovými zariadeniami (haly, telocvične, plavecké bazény, štadióny), športovými otvorenými ihriskami a zariadeniami telovýchovy všetkých druhov pre deti, mládež a dospelých, špecifickými zariadeniami jazdeckého, vodáckeho, leteckého a amatérskeho športu a prírodným prostredím.

1. Súčasný stav

Na území mesta sa nachádza sieť zariadení organizovanej telovýchovy a športu (športové kluby), neorganizovanej telovýchovy a športu (ihriská a zariadenia v rámci obytného prostredia) a sieť zariadení školskej telovýchovy (športové plochy v rámci areálov škôl. Športové a rekreačné plochy slúžia športovým aktivitám a využitiu pre nenáročný šport vo väzbe na zeleň vo voľnom čase.

Vyhodnotenie súčasného stavu

Bratislava ako hlavné mesto SR má nedostatok športových a telovýchovných zariadení. Spĺňa len v priemere pre celé mesto cca 62 % z požadovaných plôch pozemku telovýchovných a športových zariadení na 1 obyvateľa.

Deficity telovýchovných a športových zariadení sú charakteristické pre všetky mestské časti okrem Nového Mesta (27,19 m^2 športových plôch pozemku na obyvateľa). Petržalka má 5,54 m^2 , Staré mesto len 0,17 m^2 , Lamač, Dúbravka, DNV, Karlova ves 3,28 m^2 a Ružinov, Vrakuňa, Podunajské Biskupice 4,88 m^2 športových plôch na obyvateľa (rok 2004).

Deficity štruktúry zariadení

Deficity telovýchovných športových zariadení sú aj v športových zariadeniach celomestského až nadmestského významu:

- chýbajú zariadenia národných športových centier ako centier prípravy talentovanej mládeže a štátnej športovej reprezentácie
- chýbajú kryté zariadenia plaveckých bazénov, ľadových plôch, univerzálnych telocviční ako aj otvorené ihriská najmä pre neorganizovanú telovýchovu.
- V jestvujúcich areáloch športu a telovýchovy na Pasienkoch, v Rači, v Podunajských Biskupiciach, v Karlovej Vsi chýbajú športové zariadenia pre širokú verejnosť,
- v rekreačných areáloch Zlaté piesky, Železná studnička, Kamzík, Veľký Draždiak okrem nárokov na dotvorenie rekreačných plôch a zariadení sú nedostatočne dobudované športovo - telovýchovné aktivity zodpovedajúce prírodnému prostrediu,
- výrazný nedostatok vybudovaných športových plôch je v Petržalke, ktorá v minulosti bola charakteristická ako športové zázemie Bratislavy.

Možno konštatovať, že časť nárokov obyvateľov Bratislavy na športové aktivity vo voľnom čase saturujú už v súčasnosti atraktívne lokality v rámci územia regionálnych väzieb mesta (termálne kúpaliská a vodné plochy, zeleň Malých Karpát a Záhorských lesov).

Zhodnotenie vývoja zariadení športu, telovýchovy a voľného času po roku 2000

Vyhodnotenie plôch športu, telovýchovy a voľného času je uvedené v tabuľke č. 1 a 2

Tab. č.1 Plochy - šport, telovýchova a voľný čas rok 2002

Okres	Počet obyvateľov	Plochy pozemkov m^2	Deficit v m^2	Dosiahnutý ukazovateľ m^2/1000 obyvateľov
Bratislava I	44 170	9 716	520 324	0,23
Bratislava II	107 958	550 099	745 397	4,60
Bratislava III	61 577	1 692 998	+954 074	27,49
Bratislava IV	93 015	265 437	850 743	2,85
Bratislava V	120 705	594 190	854 270	4,92
Spolu	**427 425**	**3 112 442**	**2 016 658**	**7,28**

Z potreby 12 m^2 pozemku športových, telovýchovných a voľnočasových plochy na 1 obyvateľa vyplýva, že v roku 2002 bolo saturovaných len cca 61% skutočných potrieb.

Oproti roku 1999 bol zaznamenaný mierny nárast plôch športu a voľného času o 255 613 m^2, čo predstavuje nárast dosiahnutého štandardu z 6 m^2 na 7 m^2 plochy pozemku na 1 obyvateľa (nárast o 8%).
Z potreby 12 m^2 pozemku športovej plochy na 1 obyvateľa vyplýva, že v roku 2004 bolo saturovaných len cca 62% skutočných potrieb.
V roku 2004 bol zaznamenaný nárast plôch športu, telovýchovy a športových aktivít vo voľnom čase o 67 119 m^2.

Tab. č. 2 Plochy - šport, telovýchova a voľný čas rok 2004

Okres	Počet obyvateľov	Plochy pozemkov m^2	Deficit v m^2	Dosiahnutý ukazovateľ m^2/1000 obyvateľov
Bratislava I	**42 858**	**7 307**	**506 989**	**0,17**
Staré Mesto	42 858	7 307	506 989	0,17
Bratislava II	**108 316**	**528 973**	**770 819**	**4,88**
Pod. Biskupice	19 860	56 497	181 823	2,85
Ružinov	69 657	447 338	388 546	6,42
Vrakuňa	18 799	25 138	200 450	1,34
Bratislava III	**61 614**	**1 675 640**	**+936 272**	**27,19**
Nové Mesto	37 130	688 770	+243 210	18,55
Rača	20 287	127 693	115 751	6,29
Vajnory	4 197	859 178	+808 814	204,71
Bratislava IV	**92 926**	**305 538**	**809 574**	**3,28**
Devín	982	8 591	3 193	8,75
Devínska Nová Ves	15 399	25 262	159 526	1,64
Dúbravka	34 525	128 781	285 519	3,73
Karlova Ves	33 212	29 225	369 319	0,87
Lamač	6 410	29 545	47 695	4,60
Záhorská Bystrica	2 398	84 134	+55 358	35,08
Bratislava V	**119 441**	**662 103**	**771 189**	**5,54**
Čunovo	914	79 152	+68 184	86,59
Jarovce	1 239	19 291	+4 423	15,56
Rusovce	2 093	18 096	7 020	8,64
Petržalka	115 195	545 562	836 778	4,74
Spolu	425 155	3 179 561	1 922 299	7,48

2. Legislatívne zmeny po roku 2000

Základný legislatívny rámec organizácie a riadenia v oblasti štátnej starostlivosti o telovýchovu a šport vymedzuje zákon NR SR č. 288/1997 Z. z. o športe a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 o živnostenskom podnikaní. V súčasnosti v oblasti legislatívy športu chýba nový moderný zákon o športe.

3. Predpokladané vývojové trendy

- Medzinárodná spolupráca a integrácia do Európskej únie,
- budovanie národných športových centier ako centier prípravy talentovanej mládeže a štátnej športovej reprezentácie,
- rozvoj krytých a otvorených športových zariadení, športových ihrísk pre organizovanú telovýchovu, výkonnostný šport,
- rozvoj tých foriem telesnej výchovy a športu, ktoré prispievajú k regenerácií telesných a duševných síl človeka, k upevneniu jeho zdravia - šport pre všetkých,
- intenzívnejšie využívanie športových areálov, športových hál a telocvični škôl na záujmovú činnosť širokej verejnosti,
- budovanie viacúčelových stavieb pre športové a zároveň aj kultúno-spoločenské využívanie,
- budovanie sídelných areálov zdravia a siete prímestských športovo - rekreačných zón pre obyvateľov mesta,
- riešenie zariadení športu v škále krytých objektov kombinovaných s inými druhmi občianskej vybavenosti lokalizovaním v ťažiskových mestotvorných priestoroch a v dotyku s prírodným prostredím - športové areály a areály voľného času.

Cieľom rozvoja športu a rekreácie je dosiahnuť:

- optimálne využitie potenciálu športových plôch mesta v jeho širších regionálnych väzbách, najmä dobudovaním zodpovedajúceho sortimentu a vybavenosti zariadení športových priestorov,

- riešiť rozvoj novodobých športov ako napr. golf, squash golfové odpaliská, kriket, baseball, softball, pétang, biccross, cyklokros – BMX, U – rampa so zabezpečením ich lokalizácie v území mesta.

4. Návrh riešenia

Rozvoj športu, telovýchovy, a športových aktivít vo voľnom čase v jednotlivých obvodoch je navrhnutý **stabilizáciou** a intenzifikáciou **jestvujúcich športových, telovýchovných zariadení** a areálov (organizovaná, neorganizovaná, školská telovýchova), ich dobudovaním pre široký sortiment športových činností pri rešpektovaní rozvoja tradičných športových aktivít v jednotlivých lokalitách a **návrhom nových plôch** pre zariadenia športu a telovýchovy v rozvojových územiach mesta. V riešení sú rešpektované a využité prírodne danosti jednotlivých lokalít na území mesta.

Výhľadové potreby

Pri návrhu športu, telovýchovy a voľného času sa vychádza z analýzy súčasného stavu, predpokladaných vývojových trendov a ukazovateľa potreby plôch pozemku 12 m^2 na 1 obyvateľa.

Telovýchova a šport

Pri návrhu riešenia územného rozvoja telovýchovných a športových zariadení organizovanej telovýchovy, výkonnostného športu a amatérskeho športu návrh vychádza z pôvodného ukazovateľa 8 m^2 plochy pozemku na 1 obyvateľa.

Športové aktivity vo voľnom čase

Návrh rozvoja športových aktivít, relaxačné či zdravotné cvičenia vo voľnom čase a ich priemet do územia mesta vychádza z ukazovateľa potreby plochy pozemku 4 m^2 na 1 obyvateľa.

Vyhodnotenie potrieb a návrh nových plôch funkčné využitie šport, telovýchova a voľný čas je uvedený v tabuľkách č. 3.

Tab. č. 3 – Potreby plôch v m^2 - šport, telovýchova, rekreácia a voľný čas rok 2030

Okres	Počet obyv.	Potreby m^2	Plochy stabilizované m^2	Deficit plôch m^2	Návrh nových plôch m^2	Spolu (r.2020+r.2030)
Bratislava I	**67 555**	***803 520***	**7 307**	***796 213***	**0**	***7 307***
Staré Mesto	67 555	803 520	7 307	796 213	0	7307
Bratislava II	**133 731**	***1 604 772***	**528 973**	***1 075 799***	**689 299**	***1 218 272***
Pod. Biskupice	21 175	254 100	56 497	197 603	111 867	168 364
Ružinov	91 516	1 098 192	447 338	650 854	512 817	960 155
Vrakuňa	21 040	252 480	25 138	227 342	64 614	89 752
Bratislava III	**85 412**	***1 014 120***	**1 675 640**	***+661 520***	**1 059 062**	***2 734 702***
Nové Mesto	49 630	595 560	688 770	+93 210	4 324	693 094
Rača	28 482	330 960	127 693	203 267	676 063	803 756
Vajnory	7 300	87600	859 178	+771 578	339 755	1 198 933
Bratislava IV	**138 580**	***1 662 960***	**305 538**	***1 357 422***	**1 107 403**	***1 412 941***
Devín	2 500	30 000	8 591	21409	5 750	14 341
Devínska Nová Ves	33 165	403 980	25 262	378 718	669 664	694 926
Dúbravka	37 710	452 520	128 781	323 739	69 050	197 831
Karlova Ves	34 560	414 720	29 225	385 495	32 478	61 703
Lamač	20 145	241 740	29 545	212 195	0	29 545
Záhorská Bystrica	10 500	126 000	84 134	41 866	50 687	134 821
Bratislava V	**165 988**	***1 991 856***	**662 103**	***1329753***	**1 880 106**	***2 542 209***
Čunovo	2 100	25 200	79 152	+53 952	637 351	716 503
Jarovce	12 370	148 440	19 291	129 149	656 955	676 246
Rusovce	4 140	49 680	18 096	31 584	110 633	128 729
Petržalka	147 378	1 768 536	545 562	1 222 974	475 167	1 020 729
SPOLU	**591 266**	**7 077 228**	**3 179 561**	**3 897 667**	**4 735 870**	**7 915 729**

+ plochy celomestského, nadmestského významu nad požadovaný rámec saturácie nárokov obyvateľov mestskej časti, mesta

Z navrhovaného riešenia vyplýva, že k návrhovému roku 2030 na 1 obyvateľa pripadá **13,38 m^2** plochy pozemku zariadení telovýchovy, športu a voľného času, pričom nárast nových navrhovaných plôch je 4 743 618 m^2.

ÚPN rieši 7 915 729 m^2 plôch pozemkov pre šport, telovýchovu a voľný čas, čo znamená zvýšené vykrytie nároku s

rezervou pre obyvateľov mesta. Pre cieľové riešenie navrhovanej bytovej výstavby ÚPN predpokladá realizáciu 4 735 870 m^2 nových plôch pozemkov športu v rozvojových plochách športu kód 401. Zvýšené nároky na rozvoj nových plôch športu vyplývajú z úbytku jestvujúcich športových plôch pre iné funkčné zhodnotenie územia.

Návrh

Návrh plošne vymedzuje územia pre funkčné využitie šport, telovýchova a voľný čas, pričom konkrétnu lokalizáciu a špecifikáciu druhov zariadení v jednotlivých územiach (od nadmestských, celomestských až po lokálne) bude potrebné riešiť na základe spracovania návrhu riešenia v podrobnejších stupňoch projektovej dokumentácie a Územného generelu športu.

V oblasti riešenia športových zariadení organizovanej telovýchovy, výkonnostného športu a amatérskeho športu návrh vychádza z trendu a preferencie krytých zariadení– štadióny, športové haly, plavecké bazény, telocvične a uvažuje aj s návrhom otvorených športových zariadení- športových ihrísk, športových areálov v územiach navrhovaných pre funkčné využitie šport.

Pri návrhu športovej vybavenosti na území mesta sa kladie dôraz na zariadenia a areály, ktoré slúžia hromadnému využívaniu organizovanej a neorganizovanej telovýchovy:

- štadióny, veľkoplošné ihriská,
- národné športové centrá – štadióny,
- kryté plavárne, plavecké bazény,
- kryté zimné štadióny a otvorené klziská,
- športové haly, telocvične,
- lyžiarske areály (Kamzík, nad Račou),
- tenisové areály.

Zo špecifickej vybavenosti sú to:

- jazdecké areály (jestvujúce - Záhorská Bystrica, Petržalka),
- bývalé športové letisko (Vajnory),
- vodné športy - pláže, lodenice, prístaviská pre osobnú hromadnú a individuálnu dopravu,
- veslárska dráha pri Jaroveckom ramene, vodný slalom v Čunove.

Zariadenia športových aktivít vo voľnom čase - šport pre všetkých sú navrhované v širokom sortimente náplne uspokojovania rekreačných činností z hľadiska sezónnosti, celoročného využívania obyvateľmi mesta v územiach určených pre funkčné využite šport a v územiach bytovej zástavby, občianskej vybavenosti aj ako zariadenia, vstavané v polyfunkčných objektoch (posilňovne, fitnes, atď.).

Návrh v stabilizovaných územiach

V stabilizovaných územiach sa navrhuje intenzifikácia jestvujúcich telovýchovných zariadení a areálov organizovanej a neorganizovanej telovýchovy a ich dobudovanie. Návrh uvažuje aj s územnou stabilizáciou a zachovaním jestvujúcich zariadení v rámci školských zariadení v štruktúre školských zariadení základného, stredného, vysokého školstva a ich ubytovacích zariadení.

Okres I

MČ Staré Mesto

V I bratislavskom okrese nie je možné vzhľadom na charakter zástavby a zastavanosť územia v plnej miere saturovať potreby obyvateľov na šport a rekreáciu. Tento deficit plošne zabezpečujú okresy II - V okres ako budúca zóna športu, rekreácie.

Z dôvodu nedostatku voľných plôch sa navrhuje dotvorenie už jestvujúcich priestorov s tendenciou ich rozšírenia alebo prepojenia. Zároveň je potrebné športové a rekreačné zariadenia riešiť ako súčasť objektov občianskej vybavenosti s ťažiskom v zhodnotení lokality Kameňolom na Žižkovej ulici.

Okres Bratislava II

MČ Ružinov

Návrh uvažuje s dobudovaním:

- lokalita Zlaté piesky (vodná plocha cca 54 ha) - dobudovanie športovísk a ihrísk, vybavenosti areálu,
- vodná plocha - Štrkovecké jazero v Ružinove – návrh športu,
- lokalita Drieňová – existujúci športový areál
- lokalita Telocvičná areál futbalového ihriska
- lokalita lodeníc Vlčie hrdlo s priamym napojením na Dunaj (vodné športy) dobudovanie vybavenosťou pre vodné športy

MČ Vrakuňa

- rešpektovanie a návrhom dobudovania jestvujúceho športového areálu južne od toku Malého Dunaja (štadión TJ Vrakuňa),

Okres Bratislava III

V okrese je vzhľadom na umiestnenie celomestských areálov telovýchovy a športu - Tehelné pole, Pasienky situácia v porovnaní s ostatnými okresmi najlepšia.

MČ Nové Mesto

- Tehelné pole, Pasienky - návrh uvažuje so stabilizáciou a dobudovaním areálov telovýchovy a vrcholového športu celomestského až nadmestského významu, plne rešpektuje založené areály a uvažuje s ich kompletizáciou a rozšírením ich druhovej štruktúry výstavbou Národného futbalového štadióna, krytej atletickej haly, výstavbou viacúčelovej športovej haly v rámci existujúcich plôch areálov, nejde o plošné rozšírenie,
- Kuchajda - dobudovanie zariadení športovej vybavenosti v lokalite a návrh kompletizácie areálu, za účelom zapájania areálu do procesu intenzívnejšieho využívania v prospech športovo-rekreačných aktivít.

MČ Vajnory

- lokalita Pri struhe

Okres Bratislava IV

Dostavbou jestvujúcich plôch a areálov a návrhom nových areálov je možné zabezpečiť potreby obyvateľov okresu.

MČ Karlova Ves

Návrh uvažuje s intenzifikáciou a dobudovaním jestvujúcich zariadení v lokalite:

- Krčace – jestvujúce zariadenia športového areálu dobudovať o kryté zariadenia športu – štadión, športová hala,
- lokalita Botanickej záhrady - jestvujúce lodenice - úsek pozdĺž Dunaja od mosta Lafranconi po Devín návrh rieši pre funkciu rekreačnú a turistickú vrátane cykloturistiky – medzinárodná cyklistická trasa.

Okres Bratislava V

MČ Petržalka

Návrh riešenia športových zariadení v MČ Petržalka vychádza z prírodného potenciálu územia a navrhuje postupne dobudovať jestvujúce zariadenia a areály :

- Lokalita Veľký Draždiak - športovo-rekreačný areál s prírodným kúpaliskom, tenisový areál TJ Právnik na severozápadnej hrane jazera v južnej časti pozemku dobudovať o tenisovú tréningovú halu, viacúčelová športovú halu za účelom vybudovania špičkového zariadenia tohto druhu v rámci medzinárodných kritérií s celomestským významom.

Návrh v rozvojových územiach

Okres Bratislava II

V oblasti športu, telovýchovy a voľného času sa v návrhu uplatňuje prírodný potenciál územia:

MČ Ružinov:

- tok Dunaja, na ktorý sú napojené a vybudované prístavné bazény a v úseku ohybu vychádza Malý Dunaj,
- vodná plocha v severovýchodnej časti Zlaté piesky - rozšírenie vodnej plochy v spodnej časti za účelom dosiahnutia potrebnej dĺžky pre navrhovanú veslársku dráhu, nový vstup do zóny od juhu, rozšírenie pozemných plôch v juhovýchodnej a západnej časti areálu pre šport a športové aktivity voľného času,
- lužný les pri Dunaji - Vlčie hrdlo, ktorý má celomestský až nadmestský význam v spojení s turistickým a rekreačným využitím Dunaja a Malého Dunaja. Popri Dunaji prechádza územím medzinárodná cykloturistická trasa, vedená z Pasova do Štúrova, s návrhom predĺženia do Budapešti.

MČ Vrakuňa

Návrh v mestskej časti Vrakuňa uvažuje s rozvojom športu:

- v priestore v severovýchodnej a južnej nadväznosti na Vrakunský lesík – areál so športovými plochami pre kryté zariadenia, štadión.

MČ Podunajské Biskupice

V mestskej časti Podunajské Biskupice sa navrhuje funkčné využitie šport, telovýchova a voľný čas:

- lokalita Tretí diel, kde v súčasnosti prebieha ťažba štrkov je navrhovaná ako rozvojová lokalita pre funkčné využitie disponibilných plôch po ťažbe štrkov na šport a oddych v prírodnom prostredí - pobyt pri vode, vodné športy, aquapark, športové ihriská, cyklotrialová dráha, športový rybolov.

Okres Bratislava III

MČ Rača

Navrhované športové areály sú lokalizované v nadväznosti na rozvojové územia:

- lokality - Horné Šajby, Kozliny (UO 230, 165, 185),
- lokalita Kadnárova - Hečkova - návrh funkcie šport.
- lokalita vo väzbe na bývalé Vajnorské letisko - plocha športu ako ponuková plocha pre Národný futbalový štadión.

MČ Vajnory:

- v priestore vodnej plochy štrkoviska Vajnorka s prebiehajúcou ťažbou sa navrhuje jej ďalší územný rozvoj s návrhom funkcie športu na strane východnej pre kryté otvorené zariadenia,
- bývalé Letisko Vajnory - športové letisko.

Okres Bratislava IV

Ťažiskové navrhované športové areály sú lokalizované v nadväznosti na prírodné prostredie a v rozvojových územiach.

Návrh rieši otvorené, tak aj kryté zariadenia.

MČ Karlova Ves

V oblasti športu, telovýchovy a voľného času sa v návrhu uplatňuje z prírodného potenciálu územia:

- vodný tok Dunaja v úseku pozdĺž toku medzi Karlovou Vsou a Devínom s rekreačným miestom pri Riviére, Botanickej záhrade a jestvujúce lodenice - územie pozdĺž Dunaja od mosta Lafranconi po Devín návrh rieši pre funkciu cykloturistiky - cykloturistická trasa vedená z Pasova do Štúrova, s návrhom predĺženia do Budapešti,
- v širších vzťahoch sa navrhuje riešiť cyklistickú trasu s napojením na nábrežnú trasu pozdĺž areálu PKO ako aj kontinuálne turistické a kynologické trasy,
- Karloveská zátoka zachovanie športovo-rekreačných zariadení tradičného vodáckeho športu – lodenice, rozvoj športovo-rekreačných zariadení celomestského charakteru až nadmestského významu. V predmetnom území sa uvažuje aj s rozvojom novodobých športov ako napr. squash, minigolf, skateboard a podobne. Pobrežný pás je možné riešiť ako prírodný park s promenádou a s plochou vyhradenou pre športový rybolov.
- Lokalita Molecova

MČ Dúbravka:

- Dúbravčice - lokalita (UO 200) navrhovaná pre funkciu šport, rekreácia - rozvoj športových zariadení krytých a otvorených, pričom je tu možnosť riešenia krytých zariadení športu aj v polyfunkcii,
- Krčace - plocha športu určené pre výstavbu štadiónu, športovej haly.

MČ Devínska Nová Ves:

- Kamenáče - lokalita (UO 232) pre rozvoj športových zariadení celoslovenského významu, nadregionálneho významu pre vrcholový šport (futbal, ľahká atletika) - ako ponuková plocha pre Národný futbalový štadión, štadión ľahkej atletiky,
- Podhorské (UO 263) šport vo väzbe na rekreáciu,
- Za mlákou - pod Roľníckym družstvom (UO 231),
- Poľný mlyn (UO 234) - lokalita pre rozvoj športu,
- lokalita medzi agroturistickým areálom Pegas a železnicou.

MČ Devín:

- Devín – východ priestor športu - športovo – oddychový areál, kde sú navrhované ihriská: tenis, volejbal, nohejbal, viacúčelové ihrisko pre menší futbal, hádzanú a basketbal,
- cykloturistická trasa vedená z Pasova do Štúrova, s návrhom predĺženia do Budapešti.

MČ Záhorská Bystrica:

- Kulháň - Vápenícky potok (UO 233) rozvoj športovo - rekreačných aktivít celomestského významu (možná štruktúra zariadení: štadióny, veľkoplošné ihriská, štadióny, kryté plavárne, plavecké bazény, kryté zimné štadióny a otvorené klziská, športové haly, telocvične),
- Lokalita Piesky juh.

MČ Lamač

- lokalita Lamačská brána – nárok plôch pozemkov pre šport nie je riešený ako osobitné športové plochy kód 401, ale sú uvažované ako súčasť polyfunkčných plôch ako vybavenosť pri bývaní a športová vybavenosť školstva o celkovej výmere 156 609 m^2 plochy pozemkov,

V navrhovanom rozvojovom uzle ***Lamačská brána*** sa uvažuje s návrhom športu v širšom zázemí tak, aby boli zabezpečené plošné nároky aj pre potreby vysokoškolského športu. Možná štruktúra zariadení: národné štadióny, veľkoplošné ihriská, štadióny – kryté, otvorené, kryté plavárne, plavecké bazény, kryté zimné štadióny a otvorené klziská, športové haly, telocvične.

Okres Bratislava V

MČ Petržalka

Územný a priestorový rozvoj v medzipriestore MČ Petržalka a Jarovce s ťažiskom na k. ú. Jarovce, bude pri dynamickom územnom rozvoji mesta Bratislava poskytovať potrebné plochy pre výstavbu tzv. " južnej rozvojovej osi ". Koncepcia rozvoja športu, telovýchovy a voľného času vychádza preto z predpokladaného rozvoja mesta Bratislava južným smerom a juhozápadným smerom.

Navrhované zariadenia telovýchovy a športu sú viazané na centrá vybavenosti a sú lokalizované:

- v priestore medzi Starým mostom a Prístavným mostom návrh uvažuje s výstavbou Národného zimného štadióna. Vzhľadom na to, že zariadenie má byť viacúčelový štadión je zariadenie v ploche občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu,
- v zóne športu Janíkovské role - Jarovské rameno (UO 256/1, 105/1, 105/2 a 110/2), kde sú zabezpečené plošné návrhy aj pre potreby vrcholového a vysokoškolského športu,
- západný rozvoj Petržalky – návrh zariadení športu ((UO 249) vo väzbe na navrhované plochy rekreácie v prírodnom prostredí,
- lokalita pri ČOV – plocha športu v rámci riešenia Areálu rekreácie, športu a turistiky (ARŠT) Jarovské rameno navrhovaná ako Atletický areál,
- priestor pod ČOV – plocha športu v rámci riešenia ARŠT Jarovské rameno navrhovaný Areál vybavenosti (krytý plavecký bazén, krytý zimný štadión, tenisová hala, squash a bowling,
- lokalita Mamateyova – Dolnozemská.

MČ Jarovce

Rozsiahle územie pozdĺž Dunaja medzi ramenom Zuzana a ústim Jarovského ramena, ležiace v inundačnom území s významnou rekreačno-športovou a turistickou funkciou, s navrhovanými zariadeniami a areálmi: veslársko-kanoistická pretekárska dráha, kde predmetnému územiu pripadla ako prioritná lokalizácia veslársko-kanoistickej dráhy pretekárskych parametrov.

- Areál rekreácie, športu a turistiky (ARŠT) Návrh funkčného využitia zóny - vychádza z charakteru danosti územia so saturáciou nárokov aktívnych športovcov na úrovni až vrcholového pretekárskeho športu so záujmom o viaceré vodné športy a obyvateľov mesta, rieši veslársku a kanoistickú dráhu medzinárodných parametrov s príslušnou vybavenosťou. Celá zóna je pokladaná za dôležitú pre tvorbu celomestského športovo - rekreačného zázemia,
- lokalita Veľké diely (UO 240) - poľnohospodársky dvor, kde sa uvažuje s funkciou športu, rekreácie a oddychu,
- lokalita západne od železničnej trate - Trávniky navrhnutá pre rozvoj športu, rekreácie pre obyvateľov mestskej časti.

MČ Rusovce:

- lokalita vodnej plochy - štrkovisko, ktoré sa navrhuje pre funkciu športu, rekreácie - pobytu v prírode,
- územie južného vstupu navrhované pre rozvoj športu, rekreácie vo väzbe na prírodné prostredie lesoparku.

MČ Čunovo:

- športovo - rekreačná zóna pri Čunovskej hrádzi, záujmové územie tvorí inundačný priestor vodného diela Gabčíkovo - lokalita vodný stupeň Čunovo.

Návrh rozvoja plôch športovo-rekreačnej funkcie V MČ Čunovo vychádza zo zámeru vytvorenia podmienok pre nové zázemie voľného času, oddychu a športovej činnosti so zameraním na rozvoj cestovného ruchu na medzinárodnej úrovni. V rámci spracovanej trilaterálnej stratégie stredoeurópskeho priestoru v súlade s požiadavkou rezortu je vytvorený potenciál pre formovanie športovo - rekreačného areálu Čunovo ako medzinárodné centrum turistického ruchu. Disponibilita územia umožňuje rozvíjať špecifické športovo-rekreačné areály s diferencovanou profiláciou športovo-rekreačných činností vo väzbe na vodné športy, s rôznou intenzitou využitia.

7.3. VÝROBA

Výrobná štruktúra je zastúpená odvetviami priemyselnej výroby, stavebnej výroby, výrobných služieb a poľnohospodárskej výroby. Je to činnosť spojená so získavaním hmotných predmetov, ktoré sa vyskytujú v prírode a následne ich spracovaním. Odvetvia výrobnej štruktúry výrazne ovplyvňujú ekonomiku štátu, pretože sa rozhodujúcim spôsobom podieľajú na tvorbe HDP. Sú to zároveň odvetvia, ktoré prešli výraznými kapacitnými, štrukturálnymi a transformačnými zmenami. Prejavilo sa to aj na území Bratislavy - mnohé podniky zanikli, vytvorili sa nové a výrazný je tiež aspekt transformácie. Výrobné podniky Bratislavy predstavujú najvýznamnejšiu štruktúru v rámci Slovenska, pretože sa podieľajú viac ako 35% na celoslovenskej tvorbe DPH a dosahujú tiež najvyššiu produktivitu práce.

Z hľadiska ekonomickej výkonnosti Slovenska jedine Bratislavský región má výkonnosť ktorá sa pohybuje okolo priemeru EÚ (v roku 2001 101% priemeru EÚ). Ostatné regióny sú v rozmedzí 40-46% z priemeru EÚ a sú zaradené do kategórie menej rozvinutých. Uvedené disproporcie tvorby HDP v regiónoch v značnej miere súvisia s ich kapitálovou vybavenosťou (investičný majetok na obyvateľa). V bratislavskom regióne tento ukazovateľ presahoval 1 900 tis. Sk na obyvateľa v ostatných regiónoch Slovenska je jeho hodnota v rozmedzí 252-361 tis Sk/ na obyvateľa.

Podiely jednotlivých regiónov Slovenska na tržbách celkom, pridanej hodnote a zamestnanosti v priemysle sú nasledovné:

Región	Tržby	Pridaná hodnota	Zamestnanci
Bratislavský	31,9	24,0	12,3
Západné Slovensko	27,0	38,2	38,0
Stredné Slovensko	19,4	20,3	25,4
Východné Slovensko	21,7	17,5	24,3
Priemysel SR	100	100	100

Zdroj : Štatistická ročenka regiónov SR 1996 –2000, ŠÚ SR Sektorový operačný program Priemysel

V štruktúre priemyslu prevláda výroba pracovne, surovinovo a kapitálovo náročná a štandardná. Takáto výroba je dovozne a ekologicky náročná . Úroveň produktivity práce v SR vo vzťahu k EÚ je odrazom nižšej konkurenčnej schopnosti slovenskej ekonomiky a je tiež spôsobená zaostávaním technických parametrov, kvality výroby a štruktúry vyrábaného sortimentu.

Z hľadiska ďalšieho rozvoja výrobnej štruktúry na území mesta Bratislavy sa v návrhu ÚPN vychádzalo z nasledujúcich dokumentov:

- Priemyselná politika SR,
- Rozpracovanie zámerov strategického rozvoja priemyslu do roku 2013 ako podklad pre programové dokumenty rozvoja regiónov na úrovni NUTS II,
- Sektorový operačný program – Priemysel a služby.

Rozhodujúce opatrenia v oblasti výrobnej štruktúry sú zamerané na :

- reštrukturalizáciu a revitalizáciu hospodárskej základne s dôrazom na zavádzanie nových technológií,
- zvyšovanie výroby s vyšším stupňom finalizácie a vysokou pridanou hodnotou,
- zvyšovanie exportnej výkonnosti a konkurencieschopnosti produkcie,
- znižovanie energetickej náročnosti a negatívnych vplyvov na ŽP,

- podporu rozvoja malého a stredného podnikania vo výrobnej sfére,
- pritiahnutie zahraničných investorov do vytipovaných lokalít a odvetví.

7.3.1. Priemyselná výroba

Priemysel sa delí do jednotlivých ekonomických činností podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností, ktorá vychádza z európskej klasifikácie. Základné kategórie, ktoré sú zahrnuté v priemysle sú činnosti spojené so spracovateľským priemyslom, výrobou a rozvodom elektriny, plynu a vody, ťažbou nerastných surovín.

1.Spracovateľský priemysel

Súčasný stav

Rozhodujúce postavenie v Bratislave z hľadiska spracovateľského priemyslu majú odvetvia výroby dopravných prostriedkov, rafinovaných a ropných produktov, chemických výrobkov a odvetvie vydavateľstva a tlače. Významný podiel na výrobe má tiež potravinárska výroba.

Priemyselná výroba v Bratislave výrazne prekračuje celoslovenský priemer vo všetkých ukazovateľoch a podiel Bratislavy na celoslovenskej produkcii v priemyselnej výrobe je 42,3 %. Proces reštrukturalizácie priemyslu v Bratislave v súčasnosti prebieha veľmi intenzívne nie vždy však riadene. V meste sa stále nachádza viacero areálov po bývalých priemyselných podnikov, ktoré sú nevyužité resp. sa transformovali na skladové plochy, priestory pre malé a stredné podniky alebo sa včlenili do občianskej vybavenosti.

Predmetom riešenia územného plánu je jasne regulovať využitie všetkých týchto plôch resp. definovať nové rozvojové plochy.

Ukazovatele priemyselných podnikov na území Bratislavy v porovnaní so SR sú nasledovné (rok 2004 podniková metóda):

Ukazovateľ	SR	Bratislava	BA v SR
Priemerný evidenčný počet zamestnancov	4150236	57 857	13,9 %
Priemerný evidenčný počet zamestnancov v hlavnej činnosti	379 495	53 180	14,1 %
Počet podnikov	2 128	217	10,3 %
Priemerná mesačná mzda zamestnanca Sk	18 086	26 183	koef. 1,45
Produktivita práce zamestnanca Sk	3 046 798	9 046 887	koef. 2,97
Tržby z priemyselnej činnosti tis. Sk	1 084 609 856	431 365 956	39,77 %
Produkcia tis. SK	1 240 725 744	525 021 021	42,31 %
Náklady spolu tis. Sk	1 327 360 705	524 174 822	38,13 %
Pridaná hodnota tis. Sk	305 008 320	120 585 526	39,53 %
Hmotné investície spolu tis. Sk	85 653 625	24 082 768	28 %

Zdroj : Štatistický úrad SR – Ročenka priemyslu 2005,, Štatistická ročenka hl. m. SR Bratislavy 2005

Z hľadiska veľkosti podnikov je situácia v Bratislave nasledovná:

Veľkosť podniku podľa počtu zamestnancov	Rok 2002	Rok 2003	Rok 2004
malé	92	87	96
0 - 19	6	3	14
20 - 99	86	84	82
stredné	93	86	84
50 - 149	72	66	63
150 - 249	21	20	21
veľké	39	36	37
250 - 499	16	16	19
500 - 999	13	10	9
1000 a viac	10	10	9
Spolu	224	209	217

Zdroj: Štatistický úrad SR – Štatistická ročenka hl. m. SR Bratislavy 2005

Z hľadiska jednotlivých odvetví priemyslu je situácia v Bratislave nasledovná :

Klasifikácia OKEČ	Tržby za vlastné výkony a tovar mil. Sk	Produktivita práce na zamestnanca Sk	Priemerný evidenčný počet zamestnancov (fyzické osoby)
Ťažba nerastných surovín	798,6	2 449 844	326
Výroba potravín, nápojov a tabakových výrobkov	22 342,3	4 010 473	5 571
Výroba textílií a odevov	319,2	346 902	920
Spracúvanie kože a výroba kožených výrobkov	363,3	1 050 043	346
Spracúvanie dreva a výroba výrobkov z dreva	244,1	894 315	273
Výroba celulózy, papiera a výrobkov z papiera, vydavateľstvo a tlač	9 920,2	2 445 810	4 056
Výroba koksu, rafinovaných ropných produktov a jadrového paliva	86 040,0	18 098 443	4 754
Výroba chemikálií, chemických výrobkov a chemických vlákien	4 099,1	3 870 720	1 059
Výroba výrobkov z gumy a plastov	1 784,6	2 173 667	821
Výroba ostatných nekovových minerálnych produktov	3 662,4	2 482 999	1 475
Výroba kovov a kovových výrobkov	2095,5	1 242 890	1 686
Výroba strojov a zariadení inde neuvedená	16 926,0	5 341 128	3 169
Výroba elektrických a optických zariadení	10 338,9	2 589 911	3 992
Výroba dopravných prostriedkov	197 223,0	21 409 357	9 212
Výroba inde neuvedená	11 642,7	9 726 568	1 197
Výroba a rozvod elektriny a vody	166 013,4	8 737 549	19 000
Spolu	**523 425,7**	**9 046 887**	**57 857**

* Zdroj : Štatistická ročenka hl. m. SR Bratislavy 2005, Týždenník Trend Top v priemysle 2005

Zamestnanosť

Proces vnútornej reštrukturalizácie priemyselnej výroby sa odrazil aj na zamestnanosti, pretrváva trend eliminácie prezamestnanosti na úkor zvyšovania produktivity práce. Predpokladá sa, že zamestnanosť v priemysle SR s a v rokoch 2003 - 2013 zvýši o 20,7 tis. osôb. Najväčší prírastok zaznamená priemysel v regióne Východné Slovensko (nárast o 7,5 tis. osôb) v regióne Západné Slovensko (nárast o 7,2 tis. osôb). V roku 2004 bolo v Bratislave v priemyselných odvetviach zamestnaných v priemere 57 857pracovníkov,čo predstavuje 14,01% v rámci celého Slovenska.

Najvyššia zamestnanosť bola v oblasti výroby dopravných prostriedok 9 212 pracovníkov, vo oblasti ropných produktov a chemického priemyslu 5 813 pracovníkov, potravinárskom priemysle 5 571 pracovníkov a v oblasti vydavateľstva a tlače kde pracuje 4 056. Vo výrobe a rozvode elektriny 19 000 pracovníkov.

Ukazovatele zamestnanosti v odvetví priemysel v Bratislave v roku 2004 podľa ekonomickej činnosti :

Kategória ekonomickej činnosti	Počet podnikov	Priemerný evidovaný počet Zamestnancov	Priemerná mes. mzda Sk / EUR	Nezamestnaní v oblasti
Ťažba nerastných surovín	217	326	23 628 / 788	9
Priemyselná výroba		38 531	24 422 / 814	365
Výroba a rozvod elek., plynu a vody		19 000	29 796 / 993	39
Bratislava spolu	**217**	**57 857**	**26 183 / 873**	**413**

Zdroj : Štatistický úrad SR – Štatistická ročenka hl. m. SR Bratislavy 2005

Územné rozloženie

Z územného hľadiska je na území mesta šesť územno - výrobných zoskupení :

- centrálne územno-výrobné zoskupenie predstavuje územie Nív v mestskej časti Staré Mesto a Ružinov,
- severovýchodné územno - výrobné zoskupenie s jadrom v mestskej časti Nové Mesto v pokračovaní v MČ Rača a Vajnory,
- východné územno-výrobné zoskupenie v mestskej časti Ružinov – Trnávka,
- juhovýchodná priemyselná zóna v mestskej časti Ružinov, ktorej jadro tvorí areál Slovnaftu,
- západné územno - výrobné zoskupenie v MČ Devínska Nová Ves s jadrom, ktoré tvorí areál Volkswagenu,
- južné územno - výrobné zoskupenie nachádzajúce sa v západnej časti územia MČ Petržalka.

Plošné bilancie priemyselnej výroby, distribučných centier a skladov – stabilizované plochy - Súčasný stav – podľa mestských častí

Mestská časť **Názov**	**Priemyselná výroba** **kód 301** **ha**	**Distribučné centrá, sklady, stavebníctvo kód 302** **ha**
Staré mesto	1,38	0,00
Podunajské Biskupice	3,53	44,97
Ružinov	536,56	50,54
Vrakuňa	0,00	24,67
Nové Mesto	100,83	41,92
Rača	40,13	33,24
Vajnory	18,48	19,26
Devín	0,00	0,00
Devínska Nová Ves	131,45	0,00
Dúbravka	16,50	0,00
Karlova Ves	0,00	0,00
Lamač	0,00	0,00
Záhorská Bystrica	0,00	0,00
Petržalka	44,40	23,32
Jarovce	0,00	2,72
Rusovce	0,00	0,00
Čunovo	0,00	0,00
Mesto spolu	**893,26**	**240,64**

Mestská časť **Názov**	**Priemyselná výroba** **kód 301** **ha**	**Distribučné centrá, sklady, stavebníctvo kód 302** **ha**
Staré mesto	1,38	0,00
Podunajské Biskupice	3,53	44,97
Ružinov	536,56	50,54
Vrakuňa	0,00	24,67
Nové Mesto	100,83	41,92
Rača	38,90	33,24
Vajnory	18,48	19,26
Devín	0,00	0,00
Devínska Nová Ves	131,45	0,00
Dúbravka	16,50	0,00

Karlova Ves	0,00	0,00
Lamač	0,00	0,00
Záhorská Bystrica	0,00	0,00
Petržalka	44,40	23,32
Jarovce	0,00	2,72
Rusovce	0,00	0,00
Čunovo	0,00	0,00
Mesto spolu	**892,03**	**240,64**

Trendy

Kvalitatívne zmeny prebiehajúce vo svetovej ekonomike sa nutne premietajú aj do priemyselnej politiky Slovenska. Od deväťdesiatich rokoch sa vo svetovej ekonomike výrazne presadzujú procesy smerujúce k novej ekonomike a globalizácii. Založené sú na široko spektrálnom prieniku informačných a komunikačných technológií do všetkých sfér života spoločnosti. V globálnom ekonomickom priestore sa prechádza od tradičnej priemyselnej politiky k politike konkurencie. Kľúčovými faktormi konkurenčnej schopnosti sú predovšetkým rozvoj vedomostí, inovácií a podnikavosť. Politika konkurencie EÚ je zameraná predovšetkým na zabezpečenie rovnakých podmienok pre zvýšenie funkčnosti vnútorného trhu.
Rast konkurenčnej schopnosti ako predpokladu integrácie do európskych štruktúr je hlavnou prioritou priemyselnej politiky SR , ktorej hlavný rámec tvorí :

- posilňovanie a konsolidácia makroekonomickej stability a rovnováhy,
- reforma a dobudovanie inštitucionálneho prostredia s významným dopadom na správanie podnikov,
- uplatňovanie špecifických politík podporujúcich rast konkurenčnej schopnosti prostredníctvom horizontálnych prierezových oblastí

Vo vyspelých krajinách sa v súčasnosti uskutočňuje posun od výrob zameraných na vysoké objemy k výrobám charakteristickým vysokou kvalitou a nezaťažovaním ŽP (zvyšovanie pružnosti a posilňovanie individualizovaného prístupu k zákazníkom, dôraz na kvalitu).Hlavnou podmienkou vstupu na tento trh je kvalifikovaná pracovná sila a jej schopnosť absorbovať a následne uplatňovať vo výrobnom procese nové poznatky.

Rozhodujúce trendy svetového výskumu a vývoja inklinujú k trom silným technológiám budúcnosti :

- elektronika. mikroelektronika a informačná technika,
- komplex nových materiálov a technológií ich výroby,
- rozvoj biotechnológie s dosahom na všetky odvetvia priemyselnej výroby.

Návrh

Návrh ÚPN rešpektuje stanovené strategické ciele pre rozvoj výrobnej základne Bratislavy (Stratégia rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy) podporujúce revitalizáciu a reštrukturalizáciu priemyselnej základne mesta a uplatnením nových efektívnejších technológií a rovnomernejšieho rozloženia pracovných príležitostí v danej oblasti v jednotlivých okresoch.
Návrh vytvára predpoklady pre zabezpečenie dostatočnej ponuky území pre zodpovedajúcu revitalizáciu, reštrukturalizáciu a rozvoj priemyselnej základne na báze vedeckých, vedecko-technologických a technologických parkov s cieľom zabezpečiť vysokokvalitnú sofistikovanú a konkurencie schopnú finálnu produkciu a zároveň predpoklady pre reguláciu tohto rozvoja vzhľadom na iné ťažiskové funkcie hlavného mesta SR Bratislavy.

Plošné bilancie priemyselnej výroby, distribučných centier a skladov – prehľad rozvojových plôch podľa mestských častí v návrhovom období :

Mestská časť Názov	Priemyselná výroba rozvojové plochy v návrhovom období 301 ha	Distribučné centrá, sklady, stavebníctvo rozvoj. plochy v návrhovom období 302 ha
Staré mesto	0,00	0,00
Podunajské Biskupice	0,00	56,12
Ružinov	0,00	55,19
Vrakuňa	0,00	2,16
Nové Mesto	0,00	0,00
Rača	11,25	16,13
Vajnory	28,02	0,00
Devín	0,00	0,00
Devínska Nová Ves	124,72	0,00

Dúbravka	0,00	0,00
Karlova Ves	0,00	0,00
Lamač	0,00	0,00
Záhorská Bystrica	29,71	25,25
Petržalka	0,00	31,74
Jarovce	60,67	2,17
Rusovce	0,00	0,00
Čunovo	0,00	0,00
Mesto spolu	**254,51**	**204,51**

Z hľadiska druhu činností a ich potenciálneho vplyvu na okolité územie (možnosti začlenenia výrobných zariadení do mestotvorných štruktúr) a z hľadiska nárokov na podmieňujúce investície je v návrhu vytvorený územný potenciál pre rozvoj malých a stredných priemyselných podnikov:

- ako reštrukturalizáciu a efektívne zhodnotenie jestvujúcich výrobných plôch a areálov,
- ako súčasť zmiešaných území – nerušiaca výroba, výrobné služby, sklady a distribúcia,
- ako doplnková funkcia plôch iných funkčných systémov ak to ich náplň nevylučuje.

Návrh predpokladá rozvoj ľahkého priemyslu vo všetkých bratislavských mestských častiach, rozvoj výroby potravín, rozvoj elektrotechnického a chemického priemyslu a strojárskeho priemyslu.

V rozvoji nových odvetví sa predpokladá predovšetkým orientácia na high tech odvetvia, ktoré predstavujú nové odvetvia založené na domácich zdrojoch (potravinársky priemysel, drevársky priemysel, vydavateľstvo a tlač, priemysel stavebných hmôt) a tiež rozvoj remeselnej a umeleckej výroby a služieb.

ÚPN rieši priemyselnú výroby hlavne v stabilizovaných územiach, nové rozvojové územia sú situované v nadväznosti na jestvujúce priemyselné areály resp. v okrajových častiach rozvojových smerov mesta. Viaceré areály priemyselných podnikov sú navrhnuté na reštrukturalizáciu z dôvodov ich efektívnejšieho využitia.
Plochy priemyselnej výroby ***v rozsahu 279 678*** **m²**sa navrhujú na ***reštrukturalizáciu*** na plochy zmiešaného územia bývania a občianskej vybavenosti.

Návrh obsahuje riešenie priemyselnej výroby stabilizovanej, návrh rozvojových plôch určených pre areálové zariadenia. Výrobné zariadenia z ktorých majú mnohé charakter priemyselnej výroby možno pri dodržiavaní zásad ochrany ŽP chápať ako nerušiacu výrobu a výrobné služby a predpokladá sa ich situovanie v priestoroch vyčlenených pre občiansku vybavenosť.
Lokalizácia priestorov vyčlenených pre rozvoj priemyselnej výroby podľa rozvojových smerov a mestských častí je nasledovná :

- v celomestskom centre sa v mestskej časti Staré mesto navrhuje postupná transformácia jestvujúcich výrobných zariadení na plochy zmiešanej občianskej vybavenosti s cieľovým horizontom roku 2020 tak, aby boli výrobné podniky areálového typu z centra mesta celkom vymiestnené,
- v severozápadnom rozvojovom centre sa rozvoj výrobných plôch navrhuje najmä ako rozvoj severozápadného výrobného obvodu s ťažiskovým subjektom Volkswagenu. Menšie lokality v južnom rozvoji Záhorskej Bystrice, zóny podnikateľských aktivít so zameraním na obchod a služby (zmiešané plochy občianskej vybavenosti) ~~v Dúbravke, v lokalite Dieliky a~~ v Lamači v priestore dotknutom ochranným pásmom diaľnice D2 a železnice,
- v severovýchodnom rozvojovom smere sa zachováva ťažisko výrobných aktivít areálového typu stabilizovaním plôch jestvujúcich výrobných podnikov. Výrobná plocha Istrochemu sa zachováva len v minimalizovanom rozsahu a ostatné výrobné plochy sa transformujú na potreby nerušiacej výroby, obchodu, služieb, distribúcie a stavebníctva.. Rozvoj nových areálov je navrhovaný aj reštrukturalizáciou jestvujúcich zariadení a na nových plochách v zóne Žabí majer a Stará Vajnorská. Reštrukturalizácia častí jestvujúcich a návrh nových zariadení výrobného charakteru sa premieta aj v zóne Na Pántoch v južnej nadväznosti na teleso železničnej stanice Rača a ako dobudovanie areálov výroby a výskumu na Rybničnej ulici. Za rozvojovú plochu priemyslu možno považovať aj vyčlenené priestory východne od BEZ,
- v priestore východného rozvojového smeru je výroba v priestore Mlynských Nív, navrhnutá na modernizáciou resp. reprofilácoiu v prospech mestotvorných štruktúr, tak aby sa stali súčasťou plôch občianskej vybavenosti a plôch zmiešaného územia bývania a občianskej vybavenosti,
- rozvoj výrobných aktivít ťažiskového subjektu (Slovnaft) juho-východného výrobného obvodu sa uvažuje len v hraniciach jestvujúceho areálu. Pre rozvoj podnikateľských aktivít výrobného charakteru sú navrhnuté nové plochy východne od areálu Slovnaftu,
- v južnom rozvojovom smere je územie lokality Matador navrhnuté na reprofiláciu a reštrukturalizáciu pre mestské funkcie, časť južného výrobného obvodu zostáva na reprofiláciou bývalých areálov stavebnej výroby pre iné výrobné a distribučné funkcie. Rozvoj výrobných aktivít sa uplatňuje západne od trasy Panónskej cesty. Pre návrh nových výrobných aktivít sú navrhnuté plochy v priestore Janíkovho dvora a je tiež navrhnutá reštrukturalizácia poľnohospodárskeho areálu v Jarovciach a čiastočne v Čunove. V prihraničnej oblasti medzi Jarovcami a Kittsee je vyčlenený priestor pre vybudovania technologického parku.

2. Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody

Súčasný stav

V zmysle odvetvovej klasifikácie ekonomických činností patrí do odvetvia priemyslu aj výroba a rozvod elektriny, plynu a vody. Na území mesta sú umiestnené podniky zabezpečujúce tieto činnosti (rozvod a montáž plynu a plynových zariadení, plniarne propán butánu, rozvod a montáž elektriky a elektrických zariadení, prepravu vody a kanalizáciu a pod.) s pôsobnosťou jednak pre celé Slovensko ako aj samotnú Bratislavu.

Vzhľadom k skutočnosti, že predmetné podniky majú na území mesta Bratislavy nevýrobný ale hlavne administratívny charakter, sú ich administratívne budovy resp. menšie prevádzky zahrnuté v návrhu ÚPN do kategórie občianskej vybavenosti a neovplyvňujú plochy vyčlenené pre priemyselnú výrobu.

3. Ťažba nerastných surovín

Súčasný stav

Na území Bratislavy sa v súčasnosti ťaží stavebný kameň a štrk. Najvýznamnejším ložiskom stavebného kameňa (mimoriadne kvalitný malokarpatský granodiorit) s rozvojovou ťažbou v mestskej časti Devín. Plocha dobývacieho priestoru je 30,2 ha. Kameň sa využíva pri výstavbe a údržbe brehových hrádzí toku Dunaja a Moravy. Zásoby suroviny sú ešte na 40 rokov pri obmedzenej ťažbe 200 000 m^3 ročne (v skutočnosti sa ťaží ročne 340 000 m^3). Ťažobný priestor sa však nachádza v priamom dotyku s chránenou krajinnou oblasťou Malých Karpát - Devínske Karpaty (rozšírenie ťažby by zasiahlo chránené územie) a vo významnej polohe z hľadiska obrazu mesta - nábrežná hrana toku Dunaja.

Ťažba štrkopieskov sa vykonáva v koryte Dunaja kvôli zabráneniu usadzovania naplavenín a v jazere Vajnory. V minulosti sa zariadenia pre ťažbu sa nachádzali tiež v MČ Ružinov, MČ Vajnory a v MČ Petržalka, vyťažené priestory sú v súčasnosti využívané na rekreačné účely (jazerá Zlaté piesky, Vajnory, Kuchajda).

Chránené výhradné ložiská a dobývacie priestory tehliarskych surovín so zásobami umožňujúcimi dlhodobú perspektívu ťažby a rozvoj tehliarskej výroby sú v Devínskej Novej Vsi. Za tehelňou sa nachádza ložisko tehliarskej hliny (vápnité íly) o rozlohe 32,3 ha so zásobou suroviny na viac ako 100 rokov. Od roku 1997 je ťažba zastavená.

V lokalite Devínska Nová Ves - Glavica je ložisko pieskov o rozlohe 9,4 ha so zásobou suroviny na vyše 60 rokov pri predpokladanej ťažbe okolo 15 000 m^3 ročne. Suroviny sa spracovávali v miestnej tehelni. Od roku 1997 je ťažba zastavená a územie sa pripravuje pre iné funkčné využitie.

Trendy

Jedným z hlavných cieľov riešenia v oblasti nerastnej surovinovej základne je zabezpečenie ochrany ložísk nerastných surovín tak, aby navrhovanými riešeniami nebolo narušené ich súčasné resp. výhľadové využitie.

Výhradné ložiská nerastných surovín na území Bratislavy sú lokality:
- Devín - stavebný kameň - ložisko rozvojové s perspektívou ťažby,
- Devínska Nová Ves - tehliarska surovina - ložisko rozvojové s dlhodobou perspektívou využitia.

Návrh

Návrh ÚPN v súlade s požiadavkami na ochranu ložísk nerastných surovín na jednej strane a požiadavkami ÚHZ pre optimalizáciu využitia územia uplatňuje:
- kameňolom Devín sa zachováva pre ťažbu do doby ukončenia dobývania,
- ložiská tehliarskych surovín sú rešpektované v rámci výrobných plôch v západnej časti výrobného obvodu ako aj ťažobný priestor pri Devínskej ceste v obmedzenom rozsahu,
- ťažobný priestor Glavica je navrhnutý na rozvoj bývania a rekreačných aktivít.

7.3.2. Stavebníctvo, sklady a distribučné centrá

1. Súčasný stav

Štruktúra zariadení

Stavebná produkcia zahŕňa práce na výstavbe, prestavbe, rozšírení, obnove, opravách a údržbe stavebných objektov, vrátane montážnych prác stavebných konštrukcií a hodnoty zabudovaného materiálu.
Odvetvie stavebníctva je výrazne poznačené poklesom domácej stavebnej produkcie ako aj poklesom objemu stavebných prác v zahraničí. Stavebná produkcia vykonaná vlastnými pracovníkmi v roku1999 poklesla až o 38,4 % oproti predchádzajúcemu roku. Objem stavebnej produkcie kraja na celkovej produkcii SR predstavuje 34,6 %.Významne poklesol aj počet zamestnancov v stavebníctve takmer o 50%.
V súčasnom období postupne dochádza k recesii stavebnej produkcie na území

Bratislave hlavne v súvislosti so zvýšením ekonomickej stability a vstupom SR do EÚ čo možno vidieť aj zo základných ukazovateľov :

Ukazovateľ **Bratislava**	**rok 2003**	**rok 2004**
Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami (mil. Sk)	17 121,3	18 892,4

Stavebná produkcia podľa dodávateľských zmlúv (mil. Sk)	27 511,4	30 335,4
Priemerný evidenčný počet zamestnancov (fyzické osoby)	12 308	11 916
Produktivita práce zo stavebnej produkcie na zamestnanca (Sk)	1 391 071	1 585 468
Priemerná nominálna mesačná mzda na zamestnanca (Sk)	18 357	21 475

Zdroj : Štatistický úrad SR – Štatistická ročenka hl. m. SR Bratislavy 2005

Z hľadiska veľkosti stavebných podnikov je situácia v Bratislave nasledovná:

Veľkosť podniku podľa počtu zamestnancov	**Rok 2002**	**Rok 2003**	**Rok 2004**
malé	56	44	43
0 - 19	14	7	6
20 - 49	42	37	37
stredné	36	35	35
50 - 149	25	29	28
150 - 249	11	6	7
veľké	7	8	8
250 - 499	3	4	5
500 - 999	1	2	1
1000 a viac	3	2	2
Spolu	**99**	**87**	**86**

Zdroj : Štatistický úrad SR – Štatistická ročenka hl. m. SR Bratislavy 2005

Podsystém sklady a distribúcia zahŕňa špecializované zariadenia pre skladovanie a veľkoobchodnú distribúciu s nárokmi na kapacitnú nákladnú dopravu a s vysokou frekvenciou dopravy všeobecne. Zahŕňa veľkoobchodné sklady (sklady tovarov dennej spotreby, ovocia a zeleniny, textilu a odevov, priemyselného tovaru, nábytku a obuvi), sklady uhlia a palív, sklady ostatných podnikov (kultúrnych potrieb, kníh, tlačív, liečiv, stavebnín, prostriedkov osobnej dopravy, pohonných látok, zberných surovín atď.), areály odbytových a distribučných firiem, skladové a distribučné areály priemyselných a iných podnikov.

Pôvodné skladové areály boli vybudované na Mlynských Nivách (MČ Ružinov), Starej Vajnorskej (MČ Nové Mesto), v Rači pozdĺž železničnej trati a na Seneckej ceste. Viaceré z týchto existujúcich areálov sú v súčasnosti prázdne alebo nedostatočne a nevhodne využívané.

Rozvoj obchodných a komerčných plôch sa uskutočnil najmä na úkor výrobných plôch priemyslu a stavebníctva často na princípe prenájmu časti alebo celých závodov novým vlastníkom. Týka sa to aj výskumných a vývojových pracovísk a niektorých areálov občianskej vybavenosti, ktoré prenajímajú resp. predávajú plochy na komerčné účely.

Územné rozloženie

Z hľadiska územného rozloženia je potrebné vnímať stavebnú výrobu v štyroch rovinách, ako priestory administratívneho vedenia veľkých podnikov (tieto možno považovať za administratívu a teda začleniť ich do štruktúry občianskej vybavenosti), priestory priemyslu stavebných hmôt (výrobné podniky), priestory drobných výrob resp. dielní nezaťažujúcich ŽP(tieto možno tiež začleniť do štruktúry občianskej vybavenosti) a skladové priestory.

Najväčšie areály sa nachádzajú v mestskej časti Ružinov na starej Vajnorskej ceste, (textil, potraviny, odevy, stavebné materiály, rozličný tovar, autosúčiastky a pod.) v Petržalke na Kočánkovej a Kopčianskej a v Podunajských Biskupiciach.

Územné rozloženie zariadení spadajúcich do podsystému distribučné centrá, sklady a stavebníctvo podľa mestských častí - súčasný stav aj návrh rozvojových území do roku 2030 možno nájsť na súhrnnej tabuľke spolu s priemyslom.

2. Trendy

Z hľadiska rozvoja stavebnej výroby je potrebné vychádzať z nasledujúcich trendov :

- lokalizovať stavebnú výrobu zameranú na údržbu bytového fondu v nadväznosti na udržiavané územia začlenením do priestorov občianskej vybavenosti.
- v ťažiskách novej výstavby zriaďovať dočasné zariadenia počas doby výstavby a tieto následne začleniť do vybudovanej štruktúry pretransformovaním na zariadenia občianskej vybavenosti.

Z hľadiska rozvoja distribučných zariadení je potrebné vychádzať z nasledovných trendov:

- významu Bratislavy ako distribučného uzla pre prepravu a prekládku tovarov s významom pre zásobovanie hlavného mesta, územia Bratislavského regiónu a v špecifických tovaroch s celoslovenským významom,
- zamedzenia nekoncepčným trendom lokalizácie skladových zariadení v rozptyle po území mesta,
- sústreďovania skladových kapacít do distribučných centier pre napĺňanie cieľa ekologizácie nákladnej dopravy a efektívneho riešenia prepravných vzťahov v nákladnej doprave pre zásobovanie mesta a jeho zázemia.

3. Návrh

Vzhľadom k zníženiu objemu stavebných prác ostali niektoré stavebné areály nevyužité. V predloženom návrhu - voľné priestory bývalých stavebných areálov sa transformujú na priestory vhodné pre rozvoj podnikateľských aktivít, nerušiacej výroby, menších skladov, resp. iných foriem občianskej vybavenosti

Návrh ÚPN uvažuje s nasledovnými spôsobmi realizácie stavebnej výroby :

- administratívne vedenia stavebných podnikov sú začlenené do plôch občianskej vybavenosti kde majú vytvorené aj rezervy plôch,
- zariadenia trvalé – stabilizované plochy existujúcich stavebných firiem a ich prevádzkových dvorov sú rešpektované v návrhu,
- zariadenia dočasné, ktoré budú zriaďované v ťažiskách novej výstavby po dobu trvania výstavby,
- zariadenia slúžiace na výrobu stavebných hmôt, konštrukcií a materiálov sú začlenené do sektorovej štruktúry priemyslu – priemysel stavebných hmôt.

Návrh ÚPN uvažuje s nasledovnými spôsobmi realizácie skladových a distribučných centier :

- uplatnenie trendov efektívneho rozvoja formou sústredených skladových a distribučných centier šetriacich ŽP,
- uplatnenia špecifických daností územného usporiadania mesta vo vzťahu k zázemiu a jeho vnútornej štruktúre,
- situovanie menších lokálnych centier skladového hospodárstva a distribúcie pri ťažiskových vstupoch na územie mesta vo väzbe na radiály a okruhy dopravného systému.

Pre skladové a distribučné centrá sú vyčlenené nasledovné priestory :

- zóna Prístav – Pálenisko v mestskej časti Ružinov pre zriadenie hlavného skladového a distribučného centra pre zásobovanie Bratislavy, Bratislavského regiónu a pri špecifických druhoch tovarov aj pre celé Slovensko,
- nový prístav v lokalite Vlčie hrdlo, v rámci ktorého sa uvažuje s vyčlenením plôch pre distribúciu a skladovanie v rozsahu 644 712 m^2 podlažných plôch,
- v severozápadnom smere je navrhované skladové a distribučné centrum v Záhorskej Bystrici východne od trasy diaľnice D2,
- v severovýchodnom smere v mestskej časti Rača sú vytvorené podmienky v priestore Na Pántoch pre reštrukturalizáciu územia v severnej nadväznosti na areál mäsopriemyslu a zóne Žabí majer,
- vo východnom smere MČ Nové Mesto sa navrhuje reštrukturalizácia a modernizácia zariadení v mestskej časti skladového hospodárstva v priestore Starej Vajnorskej s rozvojom distribučných zariadení aj v rámci priestorov prímestského centra vybavenosti (priestory popri Rožňavskej, Ceste na Senec s ťažiskom v lokalite Tuhovské),
- v juhovýchodnom smere menšie skladovo - distribučného centrum v lokalite Alejové a Jánske hony. Pre rozvoj distribučných aktivít sa vytvárajú územné predpoklady do i po roku 2020 v navrhovaných priestoroch prímestského centra vybavenosti regionálneho významu (južne od lokality Lesný hon) a nadregionálneho významu na navrhovaných plochách v severnej nadväznosti na trasu nultého dopravného okruhu,
- v južnom smere rozvoja sa navrhuje sústredenia aktivít v s modernizáciou zariadení v priestore Kopčianskej vo väzbe na D2.

7.3.3. Poľnohospodárska výroba

1. Súčasný stav

Do územia Bratislavy spadá 8 prímestských poľnohospodárskych družstiev: PD Prievoz, Villa Vino Rača, a.s., PD Vajnory, PD Vinohrady, PD Dunaj Rusovce, DP Devín, PD Podunajské Biskupice, RD Zeleninárstvo Bratislava. Tieto poľnohospodárske podniky hospodária na výmere 9.942 ha poľnohospodárskej pôdy (r. 2004). Najviac pôdy čo do veľkosti obhospodarujú štyri poľnohospodárske družstvá a to - Rusovce (42,3%), P. Biskupice (19,1%), Devín (18,3%) a Vajnory (12,9%).

Vybrané ukazovatele - tab.č.1:

Poľnohospodárske družstvo :	výmera obhospodar. pôdy v ha	výnosy v tis. Sk	HV v tis. Sk	počet zamestnancov
Spolu Bratislava (8 PD)	9.942	533.506	9.071	474

Prameň: Informačné listy MP SR

Z hľadiska bonity pôd prevládajú pôdne typy černozemí s vysokým produkčným potenciálom, menej ľahké piesočnaté pôdy (Devín) a hnedozeme (Rača). Orná pôda je využívaná najviac na pestovanie obilnín (74%) ako tomu bolo aj v minulosti, na menšej ploche sa pestujú krmoviny na OP (14,3%) a na zvyšku výmery sa pestujú olejniny (8%).

Štruktúru využitia poľnohosp. pôdy - tab.č.2:

ukazovateľ	2003	2004	2005
Poľnohospodárska pôda celkom:	10.108,20	9.942,00	9.812,00
z toho: orná pôda	9.107,00	8.911,30	8.950,00
Zberová plocha : obilniny	6.273,00	6.621,30	6.640,00
Zberová plocha: krmoviny na OP	1.461,00	1.387,70	1.287,00

Lúky a pasienky	414,00	346,90	356,00
Ovocné sady	77,00	74,10	99,00
Vinice	508,60	439,10	438,00

Prameň: Informačné listy MP SR

Štruktúra poľnohospodárskej výroby prechádza postupnými zmenami v závislosti od aktuálnych potrieb zo strany dopytu po poľnohospodárskych komoditách a potravinách. Zmeny v rastlinnej výrobe sú charakteristické najmä miernym rastom plôch obilnín a olejnín. Produkcia smeruje na zásobovanie mesta Bratislavy. Z pohľadu mestského dopytu je závažným nedostatkom pokles výmery plôch zeleniny. Vysoké sú parametre dosahované pri pestovaní obilovín (pšenica), ako najrozšírenejšej plodiny v týchto prímestských oblastiach. U viníc je sledovaný pokles výmer.

Poklesom a stagnáciou produkcie týchto plodín a kultúr je vytváraný ***priestor pre ich dovoz***.

Vývoj produkcie RV - tab.č.3:

ukazovateľ (t)	**2003**	**2004**
úroda obilovín spolu	23.778,60	31.255,30
z toho: pšenica	7.483,70	12.901,00
jačmeň	3.503,60	4.406,80
kukurica na zrno	11.163,30	11.437,30
úroda olejnín spolu	1.470,60	1.721,20
úroda zemiakov spolu	84,40	79,50
z toho: skoré zemiaky	84,10	79,50

Prameň: Informačné listy MP SR

V živočíšnej výrobe klesol počet zvierat vo všetkých kategóriách, čo dokumentuje tab. č. 4. Najviac sa medziročne znížili počty ošípaných, hlavne prasníc, ale aj hydiny. Bolo to hlavne následkom problémov v odbyte pre silnejšie konkurenčné prostredie na spoločnom trhu EÚ.

Vývoj stavov hospodárskych zvierat - tab.č.4:

ukazovateľ (ks)	**2003**	**2004**
stavy HD celkom	2.434	2.408
z toho: dojnice	1.060	1.020
počet ošípaných celkom	4.589	1.561
z toho: prasnice	266	63
počet hydiny celkom	1.403	0

Prameň: Informačné listy MP SR

2. Výhľad

- pri plánovaní územného rozvoja prímestských častí Bratislavy na obdobie 20 a viac rokov je potrebné brať do úvahy dlhodobé výrobné zámery jednotlivých poľnohospodárskych podnikov, ale aj úlohu potreby zachovania poľnohospodárskej výroby z hľadiska krajinotvornej funkcie a úlohy pri vytváraní rekreačného zázemia pre obyvateľstvo Bratislavy,
- disponibilita pôdneho potenciálu poľnohospodárskych podnikov mesta Bratislavy len čiastočne zabezpečuje potreby mestského obyvateľstva v zásobovaní potravinami; túto tendenciu je možno predpokladať vzhľadom na počet obyvateľstva aj v budúcnosti,
- významná časť poľnohospodárskej pôdy na území Bratislavy slúži drobnému samozásobeniu a voľnočasovým aktivitám obyvateľstva mesta; táto funkcia v období 20 a viac rokov vzrastie vzhľadom na nastupujúce tendencie hľadania záujmu mestskej populácie o vidiecky spôsob života,
- perspektívne je potrebné, aby podniky zefektívnili náklady na poľnohospodársku výrobu a zvýšili akcent na využívanie poľnohospodárskej pôdy pre pestovanie plodín, ktoré sa v súčasnosti dovážajú (ovocie, zelenina, hrozno),
- z hľadiska miestnych možností je žiadúce výraznejšie podporiť význam vinohradníctva (v rámci dosiahnutia vynegociovaných kvót) nielen z hľadiska spotreby hrozna, ale aj v rámci zachovania doterajších dlhodobých vinohradníckych tradícií a turistického ruchu, ako aj spracovania vína; vinohradníctvo je významnou hodnotou pre tvorbu imidžu mesta a atraktivít v cestovnom ruchu,
- vysoko produkčné pôdy využívať len pre poľnohospodárske účely a pri plánovaní rozvoja mesta (napr. priemyslová a bytová zástavba) brať ohľad na uvedené skutočnosti,
- obmedzovať dodržiavať nový zákon č. 182/2005 Z.z. o vinohradníctve a vinárstve a najmä §8 ods. 4 v ktorom sa uvádza: „Vo vinohradníckych obciach Malokarpatskej vinohradníckej oblasti možno vinohradnícke hony uvedené v prílohe užívať len ako vinice; ak vlastník vinohradníckeho honu v Malokarpatskej oblasti neužíva hon ako vinicu, je povinný ho na účely zachovania ochrany viníc v Malokarpatskej vinohradníckej oblasti zameniť, prenajať alebo vcelku, alebo sčasti predať za primeranú cenu, ktorou je všeobecná hodnota majetku podľa osobitného predpisu, [13)] tomu, kto sa zmluvne výslovne zaviaže nadobudnutý hon vlastniť a užívať ako vinicu“, t.j. na dotknutých pozemkoch vylúčiť akúkoľvek výstavbu,

- pri záberoch poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely rešpektovať zákon o ochrane poľnohospodárskej pôdy č. 220/2004 Z.z.; hlavným zámerom bude usmerniť výstavbu tak, aby boli minimalizované dopady urbanistických návrhov na najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy v širšom území mesta,proces živelného rozširovania takých objektov, ako sú veľkosklady, nákupné centrá, servisné podniky a iné podobné objekty, ktoré sa stávajú veľkým problémom pri skvalitňovaní obytného prostredia; zabrániť tomu, aby prímestské sídla nestratili svoju identitu a nezmenili sa v typické periférne suburbanizované priestory,
- v prímestskej oblasti bude nevyhnutné viac podporovať rozširovanie výrobných systémov s minimalizáciou vstupov a foriem organického poľnohospodárstva, ktoré by zabezpečili využitie pôdy s menšími energetickými a priemyslovými vstupmi a súčasne produkovali výrobky s vysokými parametrami zdravotnej neškodnosti a prírodného charakteru, požadované spotrebiteľom,
- úloha poľnohospodárskej prvovýroby v prímestskej oblasti bude klesať a bude sa zvyšovať význam spracovateľského priemyslu; zmenou výrobných štruktúr bude potrebné znižovať v týchto oblastiach podiel ornej pôdy v súvislosti s prechodom na extenzívne formy hospodárenia; v záujme trvalo udržateľného rozvoja sa musí poľnohospodárstvo v týchto podmienkach ***extenzifikovať a diverzifikovať - ekologické hospodárstva, vinohradníctvo, vinné cesty, ap.,***
- v prímestských oblastiach je žiadúce podporovať aj zachovanie pôvodného vidieckeho pamiatkového fondu a kultúrneho dedičstva (významné sakrálne pamiatkové objekty, parky a záhrady, ľudová architektúra, obnova a zachovanie tradičných obytných a poľnohospodárskych stavieb - stodoly, maštale, senníky, vinohradnícke pivnice ap.) a technických stavieb (mlyny, kováčske dielne ap.).

Rozvojové zámery jednotlivých poľnohospodárskych podnikov:

Rastlinná výroba :

- ***PD Podunajské Biskupice*** – uvažuje s likvidáciou sadov do r. 2010 a viníc do r. 2020 bez ďalšej obnovy. Od HŠM v časti Lieskovec prevzali 140 ha ornej pôdy.
- ***PD Prievoz*** – výhľadovo uvažuje so súčasným funkčným využitím územia, ktoré je orientované na pestovanie zeleniny a letničiek.
- ***PD Dunaj – v k.ú. Čunovo*** likvidácia sadov je ukončená; pôda sa využíva na pestovanie obilnín, v k.ú. Jarovce sa v likvidácii sadov pokračuje bez ďalšej obnovy.
- ***PD Vajnory*** – uvažuje s rozvojom spracovateľských kapacít pre finalizáciu vlastnej produkcie (dobudovanie vinohradov, zvýšenie úrodnosti sadu a štruktúry poľnej rastlinnej výroby).
- ***PD Devín – v k.ú. Devín*** uvažuje s pestovaním viniča do r. 2010 na ploche 26,0 ha, bez jej ďalšej obnovy.
- ***Výskumný ústav vinohradnícky a vinársky*** – neuvažovať v návrhu územného plánu s iným funkčným využitím územia ako vinice na plochách, ktoré sú v zmysle §8 zákona NR SR č. 182/2005 Z.z. o vinohradníctve a vinárstve určené iba na účel pestovania viniča.
- ***Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky*** – „Stanicu Koliba“ v k.ú. Vinohrady ústav uvažuje uvoľniť s možnosťou založenia stanice na inom podniku. „Stanicu Vrakuňa“ predpokladá naďalej využívať ako ornú pôdu pre účel odrodových skúšok pre registráciu.
- ***PD Rača*** – uvažuje s obnovou viníc, so zachovaním ríbezľových plantáží a s likvidáciou prestárleho sadu jabĺk. Navrhuje zachovať vinohradnícky ráz k.ú. Rača.
- ***Roľnícke družstvo podielnikov Most p. B.*** - hospodársky dvor sa nachádza mimo územia mesta. Od VHŠ Ivanka pri Dunaji prevzal do užívania 137 ha poľnohospodárskej pôdy.

Živočíšna výroba :

- ***dvory živočíšnej výroby do roku 2020:***

Hospodársky dvor Čunovo a hospodársky dvor Rusovce Stará farma – PD Dunaj navrhuje zachovať súčasné polyfunkčné využitie až do r. 2020. Po r. 2020 uvažuje chov hospodárskych zvierat na obidvoch dvoroch ukončiť,
PD Podunajské Biskupice – uvažuje naďalej s chovom hospodárskych zvierat.
Hospodársky dvor Devínska Nová Ves - Družstvo podielnikov Devín do výhľadového roku uvažuje naďalej s produkciou a nárastom HD.
Hospodársky dvor Záhorská Bystrica – na tomto dvore družstvo ukončí chov ošípaných do r. 2010 a súhlasí so zmenou súčasného funkčného využitia na podnikateľské aktivity resp. na individuálnu bytovú výstavbu.

- ***dvory živočíšnej výroby do roku 2030:***

Hospodársky dvor Čunovo – PD Dunaj navrhuje zachovať polyfunkciu v časti bývalého teľatníka a navrhuje zmenu využitia ostatného územia dvora na šport (chov koní) a individuálnu bytovú výstavbu.
PD Podunajské Biskupice – v ďalekom výhľade uvažuje nahradiť chov ošípaných chovom oviec a kôz.

3. Návrh

Návrh územného plánu nerešpektuje v plnom rozsahu rozvojové zámery jednotlivých PD na rozvoj živočíšnej výroby, čo sa týka zvyšovania stavov hospodárskych zvierat, najmä ošípaných. Neuvažuje s rozvojom chovu ošípaných na hospodárskych dvoroch – Záhorská Bystrica a Rusovce – Starý dvor.

Uvažuje so znížením chovu hospodárskych zvierat vo Vajnoroch a ponecháva živočíšnu výrobu na dolnej hranici počtu HZ na PD Podunajské Biskupice a na PD Devínska Nová Ves.

Navrhuje transformáciu jestvujúcich dvorov ŽV na iné funkčné využitie s ohľadom na potenciálny rozvoj okolitého územia, a to na hospodárskom dvore Rusovce Nový dvor, Jarovce a Čunovo. Na PD Rusovce Starý dvor ponecháva iba RV.

Navrhuje ponechať ŽV iba v hospodárskych dvoroch v Devínskej Novej Vsi, Vajnoroch, v Podunajských Biskupiciach a na

PD Záhorská Bystrica akceptuje chov HZ iba do roku 2010.

Návrh riešenia - tab. č. 5:

Živočíšna výroba	**Stav k r. 2003**	**Rozvojové zámery PD**	**PHO***	**ÚPN – návrh PHO**
Pod. Biskupice	650 ks HD + 800 ks ošípaných	700 ks HD + 800 ks ošípaných	500 m	500 m
Vajnory	800 – 900 ks HD 172 400 ks kurčiat	700 – 800 ks HD	500 m	500 m
D. N. Ves	506 ks HD	1 100 ks HD	500 m	500 m
Z. Bystrica	2 996 ks ošípaných	3 100 k ošípaných	750 – 1000 m	bez PHO
Rusovce – Nový dvor	-	zmena funkcie	-	zmena funkcie
Rusovce – Starý dvor	**1033 ks** ošípaných (130 ks – základné stádo) **372 ks** HD (300 ks – základné stádo)	1033 ks ošípaných 372 ks HD	400 – 500 m	po r. 2020 zmena funkcie
Jarovce	-	zmena funkcie	-	zmena funkcie
Čunovo	162 ks HZ	162 HZ	300 m	zmena funkcie
Bratislava -	**cca 7 419 ks HZ**			

Vysvetlivky : - bez PHO – bez živočíšnej výroby
PHO* - pásmo hygienickej ochrany podľa stavu HZ k r. 2003
HZ – hospodárske zvieratá
HD – hovädzí dobytok

7.3.4. Lesné hospodárstvo

1. Súčasný stav

Les Bratislavy tvorí ***8.280 ha*** lesných pozemkov (sú súčasťou Bratislavského lesného parku – ***BLP***), čo predstavuje cca 23%-nú lesnatosť územia Bratislavy. Lesy sa rozprestierajú na dvoch odlišných geomorfologických podsústavách – Karpaty / Malé Karpaty (cca 75%) a Podunajská nížina – Podunajská rovina / dunajské luhy (cca 25%). Lesy mesta Bratislavy o výmere 3.059 ha (z toho 2.873 ha lesa) obhospodarujú od 11.7.1994 ***Mestské lesy v Bratislave*** (MLB).

Kategorizácia lesov z hľadiska prevažujúcich funkcií ich rozdelila na ***lesy osobitného určenia*** a ***lesy ochranné.*** Proces obhospodarovania predmetných lesov zohľadňuje hlavne funkcie verejnoprospešné i nezanedbateľné produkčné ***(lesy hospodárske)***. V ochranných lesoch a lesoch osobitného určenia sa uprednostňuje jemnejší *účelový alebo výberkový hospodársky spôsob* ako v lesoch hospodárskych.

V záujme zachovania hodnotného ekosystému BLP, ktorí sa vďaka vysokej odbornosti generácií lesníkov doposiaľ zachoval sa presadzuje ***princíp trvalo udržateľného hospodárenia*** v lesoch, kde sa trvalosť prestáva obmedzovať iba na produkty a úžitky, a prechádza sa ***k princípu ekologickej trvalosti lesa*** (Poleno, 1996).

Na II. Konferencii o ochrane lesov v Európe v Helsinkách 1993 bol tento princíp definovaný ako „Spravovanie a využívanie lesov a lesnej pôdy spôsobom a v rozsahu, ktorý zachováva ich biodiverzitu, produkčnú schopnosť, regeneračný potenciál, vitalitu a ich schopnosť plniť v súčasnosti i budúcnosti významné ekologické, ekonomické a sociálne funkcie na miestnej, národnej a globálnej úrovni, a ktorý nespôsobuje poškodenie iných ekosystémov“.

Okrem princípu trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch sa pri vypracovaní nielen návrhu *Národného lesníckeho programu SR (NLP SR) 2005*, ale i nového *Lesného hospodárskeho plánu (LHP)* zohľadňovali nasledovné základné princípy dlhodobého rozvoja LH podľa Greguša (2004):

- optimálnej produkcie a optimálneho plnenia verejnoprospešných funkcií,
- stability lesov (statickej a ekologickej),
- ekologizácie lesného hospodárstva,
- hospodárnosti.

V záujmovej oblasti sa vyskytujú vysokokmenné listnaté lesy zahrnuté do 3 vegetačných stupňov: *dubový, bukovo-dubový a dubovo-bukový.* Rozdelenie lesa BLP podľa kategórií: lesy osobitného určenia **LOU - 95%**, lesy ochranné **LO - 5%**.

Poľovníctvo - realizuje sa; úlohou je zachovanie a zveľadenie existujúceho genofondu poľovnej zveri a prípadné zníženie škôd spôsobovaných zverou na lesných ekosystémoch. Poľovná zver je považovaná za ***obnoviteľný prírodný zdroj***, je potrebné vytvárať rovnováhu v ekosystéme lesoparku, čo sa týka početnosti jednotlivých druhov, ako i požiadaviek vykonávateľov poľovného práva.

Rybárstvo - je a malo by byť realizované ako súčasť aktivít MLB.

Škodlivé činitele na území BLP :

- ***abiotické*** - hlavným škodlivým činiteľom bolo v predchádzajúcom období sucho (vlahový deficit do r. 2002), vplyv vetra (najmä v prestárlych porastoch), škody spôsobuje aj sneh, mráz - námraza,
- ***biotické*** - najčastejšie sú to škody spôsobované poľovnou zverou, burinou a drevokaznými hubami,
- ***antropogénne*** - škody spôsobované činnosťou človeka, či už ako hospodára alebo pasanta lesoparku.

Obhospodarovanie lesa podľa LHP - hospodárenie v lesoch na území mesta vykonávajú MLB, Mestské lesy Svätý Jur, Lesy SR, š.p. Banská Bystrica, Lesné spoločenstvá Lamač, Záhorská Bystrica a ostatné menšie subjekty na základe platných LHP schválených Krajským lesným úradom v Bratislave na obdobie r. 2006 - 2015 s výhľadom na obdobie nasledujúcich 20 rokov. Plnenie LHP hodnotí Štátna správa LH na základe zákona o lesoch č. 326/2005 Z.z. v platnom znení.

Stav likvidovania holín - zalesňovanie, prečistky a ostatná pestovná činnosť je hodnotená previerkou plnenia predpisov LHP po ukončení jeho platnosti priaznivo aj z dôvodu zvýšeného výskytu prirodzeného zmladenia hlavne v posledných 3 rokoch.

Prehľad o vykonaných ťažbách za obdobie doterajšej platnosti LHP (1996-2005) v porovnaní s predpisom - ťažba obnovná úmyselná je splnená na 77% z toho podiel náhodnej ťažby činí cca 30%. Ťažba výchovná úmyselná je v globále splnená, podiel náhodnej z celkovo vykonanej výchovnej ťažby činí 35%. Nevykonané obnovné ťažby boli presunuté do nového LHP.

2. Obdobie decénia 2006-2015 s výhľadom do r. 2030

Zriadením BLP boli vytvorené podmienky pre krátkodobú rekreáciu nielen obyvateľov mesta (BLP bol zriadený ako prvý na Slovensku). Generálny plán výstavby (GP BLP) schválený radou mesta a jeho „Aktualizácia“ z roku 1992 určili základné ciele, ktoré zohľadňujú i nové LHP platné pre roky 2006-2015 pre jednotlivých obhospodarovateľov.

Základným cieľom pri obhospodarovaní lesov BLP s prevládajúcimi ekologickými a environmentálnymi funkciami je dosiahnuť a zachovať priaznivý stav ich biologickej diverzity a ochrany druhov a stanovíšť, ktoré sa na území BLP nachádzajú. Ich obhospodarovanie treba zamerať na ochranu, obnovu a zvýšenie ich prirodzenosti čo vyplýva i z cieľov a opatrení ***Národného lesníckeho programu***, ktorý bol spracovaný MP SR v r. 2005 a následného ***Akčného plánu NLP***, ktorý bude schvaľovaný vládou SR v r. 2007.

Objem všetkých spoločenských funkcií lesa by mal v podstate v budúcnosti narastať v súvislosti i s potrebami regiónu Bratislavy, ale aj s procesom rozširovania škály užitočnosti lesných ekosystémov. Realizácia princípu i ekonomiky mimoprodukčných /verejnoprospešných funkcií lesa by mala viesť k významnému zvýšeniu využívania ich potenciálu. Proces klimatických zmien a ostatných reštrikčných faktorov môže viesť na jednej strane k znižovaniu objemu balíka funkcií lesa, no zároveň k zvýšeniu podielu komerčne realizovaných funkcií práve v dôsledku zvýšenia dopytu po určitých funkciách lesa. Taktiež treba počítať s radikálnejším rozlíšením úžitkov funkcií lesa a úžitkov služieb poskytovaných lesným obhospodarovateľom verejnosti, a to i zo skutočnosti existujúceho rozdielneho vlastníckeho vzťahu na území BLP.

3. Návrhy na zlepšenie stavu

Aktívnejšie využívanie lesa je súčasťou sociálneho rozvoja spoločnosti, využívanie možno zintenzívňovať, je nevyhnutné k tomu však vytvoriť priaznivé podmienky, vrátane finančných prostriedkov. Predpokladom k úspechu je zanalyzovať stav a vypracovať variantné návrhy riešenia vzťahov medzi lesným hospodárstvom a ochranou prírody a krajiny. Navrhnúť a presadzovať také riešenie, ktoré zabezpečí potrebnú starostlivosť o lesy v prehodnotenej sústave zámerov ochrany prírody a finančné krytie majetkovej ujmy spôsobenej osobitným režimom hospodárenia, v dôsledku uplatňovania obmedzujúcich podmienok a požiadaviek ochrany prírody a ostatných využívateľov.

Toto je možné dosiahnuť cestou spracovávania miestnych ***bioprojektov*** (na biologickú prestavbu lesa), ktoré sa vypracúvajú osobitne pre jednotlivé funkčné priestory. Ďalšia diferenciácia sa vykonáva prostredníctvom *rámcového plánovania modelov hospodárenia,* ktoré sú súčasťou generálnych projektov, následne akceptované platným LHP.

Zabezpečovať potrebné finančné prostriedky z domácich i zahraničných zdrojov na krytie osobitného režimu hospodárenia v BLP. Treba však umožniť primerané obhospodarovanie lesa s nižším stupňom ich zachovalosti a prirodzenosti /zefektívnenie finančného výnosu/ s cieľom zlepšenia stavu, čo môže znížiť nároky vlastníkov na úhradu majetkovej ujmy.

Opatrenia:

- Iniciovať prehodnotenie rozsahu požiadaviek ochrany prírody na základe schválených kritérií s vylúčením tých území, ktorých predmet účelu zanikol /funkčnosť zón/ s ohľadom na optimálne potreby a reálne ekonomické možnosti spoločnosti a vlastníkov lesa,
- stanovenie skutočného dopytu po jednotlivých verejnoprospešných funkciách lesa,
- vytvoriť ekonomické podmienky na zabezpečenie starostlivosti o lesné ekosystémy v celom BLP.

7.4. REKREÁCIA V PRÍRODNOM PROSTREDÍ

Rekreácia – pobyt v prírodnom prostredí plní dôležitú zdravotne preventívnu funkciu v živote obyvateľstva. Predstavuje druh odpočinku alebo činnosť v prírode vo voľnom čase, prispievajúcu k fyzickej a psychickej obnove energie človeka. Rekreačné plochy sú definované ako územia prevažne navyhradeného charakteru slúžiace na rekreáciu s dominujúcim prvkom prírodného prostredia s vybavenosťou pre športové aktivity turistiky, cykloturistiky a pobytu pri vode.

Mesto Bratislava má dostatočný rekreačný potenciál prírodného zázemia mesta aj v jeho širších regionálnych väzbách a to najmä rekreačné priestory v prírodných masívoch Malých Karpát, inundačné územia vodného toku Dunaja, rieky Moravy, priestory pri vodných plochách a rekreačné územia pri vodnom diele na Dunaji.

V meste a jeho zázemí sú optimálne podmienky pre pobyt pri vode, v horách - lesoch, pre zimné športy, cykloturistiku, tranzitný turizmus.

7.4.1. Súčasný stav

Prírodné zázemie mesta v širokom sortimente z hľadiska sezónnosti, celoročného využívania obyvateľstvom na území mesta poskytuje možnosti rekreácie každodennej, krátkodobej - víkendovej (pobyt pri vode, pobyt v lesoch, pešia turistika, cykloturistika) ako aj využitie pre tranzitný turizmus.

1. Vyhodnotenie súčasného stavu

Bratislava ako hlavné mesto SR má nedostatok športových a rekreačných zariadení. Spĺňa len v priemere pre celé mesto cca 60 % z požadovaných plôch pozemku telovýchovných, športových zariadení na 1 obyvateľa, pričom súčasne využívané plochy pozemkov rekreácie v prírodnom prostredí vykrývajú potreby na 75 % požadovaných plôch.

Deficity

Deficity sú v zariadeniach celomestského až nadmestského významu:

- v rekreačných areáloch Zlaté piesky, Železná studnička, Kamzík, Veľký Draždiak okrem nárokov na dotvorenie rekreačných plôch a zariadení sú nedostatočne dobudované vybavenosťou pre športové aktivity zodpovedajúce prírodnému prostrediu,
- rekreačné zázemie Bratislavy v rámci „BLP“ nie je dobudované nevyhnutnou športovou a rekreačnou vybavenosťou tak, aby nedochádzalo k devastácii chránených území.

Možno konštatovať, že časť nárokov obyvateľov Bratislavy saturujú už v súčasnosti atraktívne lokality v rámci územia regionálnych väzieb mesta (termálne kúpaliská a vodné plochy, zeleň Malých Karpát a Záhorských lesov, historické pamiatky, chatové a záhradkárske osady).

2. Zhodnotenie vývoja zariadení športu a rekreácie po roku 2000

Oproti roku 1999 bol zaznamenaný celkovo mierny nárast plôch športu, rekreácie a voľného času o 255 613 m^2, čo predstavuje nárast dosiahnutého štandardu z 6 m^2 na 7 m^2 plochy pozemku na 1 obyvateľa (nárast o 8%). Plochy rekreácie v prírodnom prostredí vzrástli z 1 456 446 m^2 na 1 582 674 m^2oproti roku 2002.

Vyhodnotenie plôch rekreácie v prírodnom prostredí a ich deficity sú uvedené v tabuľke č. 1.

Tab. č. 1 - Plochy rekreácie v prírodnom prostredí rok 2004

Okres	Počet obyvateľov	Plochy pozemkov m^2	Deficit v m^2	Dosiahnutý ukazovateľ m^2/1000 obyvateľov
Bratislava I	42 858	0,00	214 290	0,00
Bratislava II	108 316	276 294	265 286	2,55
Bratislava III	61 614	915 235	+607 165	14,85
Bratislava IV	92 926	77 105	387 525	0,83
Bratislava V	119 441	314 039	283 166	2,63
Spolu	**425 155**	**1 582 674**	**543 101**	**3,72**

+ plochy celomestského, nadmestského významu nad požadovaný rámec saturácie nárokov obyvateľov mestskej časti, mesta.

V oblasti rekreácie v prírodnom prostredí prírodný potenciál územia (vodný tok Dunaja, Malé Karpaty, Devínska Kobyla) z celomestského hľadiska v plnej miere saturuje nároky obyvateľov mesta na každodenný, koncom týždňový pohyb vo voľnej prírode a dosiahnutý štandard dosahuje hodnotu 3,72 m^2 na 1 obyvateľa.

3. Legislatívne zmeny po roku 2000

Základný legislatívny rámec organizácie a riadenia v oblasti štátnej starostlivosti o telovýchovu a šport vymedzuje zákon NR SR č. 288/1997 Z. z. o športe a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 o živnostenskom podnikaní. V súčasnosti v oblasti legislatívy športu chýba nový moderný zákon o športe.

4. Predpokladané vývojové trendy:

- Intenzívnejšie využívanie rekreačných areálov na záujmovú činnosť širokej verejnosti,
- budovanie areálov zdravia a siete prímestských športovo - rekreačných zón pre obyvateľov mesta, regiónu,
- riešenie zariadení rekreácie v prírodnom prostredí - areály voľného času,
- medzinárodná spolupráca a integrácia do Európskej únie,
- dôraz na rozvoj cestovného ruchu.

V rozvoji rekreácie je cieľom dosiahnuť:

- optimálne využitie rekreačného potenciálu prírodného zázemia mesta v jeho širších regionálnych väzbách, najmä dobudovaním zodpovedajúceho sortimentu a vybavenosti rekreačných priestorov v prírodných masívoch Malých Karpát , ako aj pri vodných tokoch, plochách a vodnom diele na Dunaji,
- riešiť rozvoj novodobých (netradičných) športov ako napr. golf so zabezpečením ich lokalizácie v území mesta.

5. Návrh riešenia

Návrh rozvoja rekreačných zariadení v prírodnom prostredí a jeho priemet do územia mesta vychádza z rešpektovania prírodných daností v jednotlivých lokalitách za účelom ich ochrany.

Výhľadové potreby

Pre návrh rozvoja rekreácie v prírodnom prostredí a určenie potrieb plochy pozemku sa vychádza z ukazovateľa potreby plôch pozemku 5 m^2 na 1 obyvateľa.

Vyhodnotenie potrieb a návrh nových plôch je uvedený v tabuľkách č. 2

Tab. č.2 - Potenciál územia v m^2 - rekreácia v prírodnom prostredí rok 2030

Okres	Počet obyvateľov	Potreba plôch m^2	Plochy existujúce m^2 - súč. stav	Deficit	Návrh nových plôch	Potenciál územia spolu m^2 *
Bratislava I	*67 555*	337 775	0,00	337 775	0	0
Bratislava II	***133 731***	668 655	276 294	392 361	254 676	530 970
Bratislava III	***85 412***	427 060	915 235	+488 175	66 807	982 042
Bratislava IV	***138 580***	692 900	77 105	615 795	1 101 046	1 178 151
Bratislava V	***165 988***	829 940	314 039	515 901	3 781 104	4 095 143
SPOLU	***591 266***	**2 956 330**	**1 582 674**	**1 373 657**	**5 203 633**	**6 786 306**

* spolu návrh nových plôch rok 2020+rok 2030
\+ plochy celomestského, nadmestského významu nad požadovaný rámec saturácie nárokov obyvateľov mestskej časti, mesta.

Rekreácia každodenná

ÚPN rieši **6 786 306 m^2** plôch pozemkov pre rekreáciu v prírodnom prostredí pri návrhu **5 203 633 m^2** nových plôch, čo znamená úplné vykrytie nároku s rezervou pre obyvateľov mesta.
Dosiahnutý celomestský štandard pre cieľové riešenie pre rok 2030 je 11,48 m^2 plôch pozemku pre rekreáciu v prírodnom prostredí na 1 obyvateľa.

Okres II

MČ Ružinov:

- návrh uvažuje s rozšírením rekreačnej zóny Zlaté piesky na východnom brehu pre rekreačné účely.
- v lokalite Zlaté piesky s redukciou plôch rekreácie v prírodnom prostredí o 50 6221 m^2 v prospech funkčného využitia šport, telovýchova a voľný čas kód 401,
- v lokalite Vlčie hrdlo s riešením novej plochy o výmere 98 709 m^2 zmenou funkčného využitia územia v prospech rozvoja plôch pre rekreáciu v prírodnom prostredí.

MČ Podunajské Biskupice:

- lokalita Tretí diel, kde v súčasnosti prebieha ťažba štrkov je navrhovaná ako rozvojová lokalita pre funkčné využitie disponibilných plôch po ťažbe štrkov na rekreáciu a oddych v prírodnom prostredí - pobyt pri vode.

MČ Vrakuňa:

- sa uvažuje vybudovať oddychovo - rekreačnú zónu Vrakunský lesopark s prírodným prostredím v priestore medzi Brezovou ulicou, cintorínom Ružinov a Malým Dunajom s náväznosťou na športový areál s vybavením a so službami, ktoré nenarušia prírodné prostredí lesíka.

MČ Devín:

- v lokalite pri Devínskej ceste juhovýchodne od Sedlačkovho ostrova s riešením novej plochy o výmere 15 553 m^2 zmenou funkčného využitia územia pre rekreáciu v prírodnom prostredí.

Okres III a IV

Základné zásady funkčného využitia územia ***Lesoparku:***

- rešpektovanie špecifičnosti prostredia Bratislavského lesoparku, v ktorom sa stretávajú požiadavky na využitie územia pre rozvoj rekreačno-relaxačných funkcií v zázemí mesta so záujmami ochrany prírody.

V BLP sú navrhované 2 centrá celomestského významu:

- stredisko Železná studnička,
- stredisko Kamzík s rozptylovými priestormi.

Ostatné centrálne priestory miestneho významu sú územne rozložené v troch častiach:

- Devínska Kobyla v nadväznosti na obytné územia Karlovej Vsi, Dlhých Dielov a Dúbravky,
- časť BLP Malé Karpaty, ktorá saturuje potreby obytného územia Lamač a Kramáre,
- časť BLP Malé Karpaty pre potreby obytnej zástavby pozdĺž Račianskej ulice, Krasňan a Rače.

Návrh uvažuje s dobudovaním založených a rozvojom nových nástupných bodov do lesoparku v navrhovaných polohách - Partizánska lúka, Železná studnička, Snežienka a bývalé kameňolomy v Hornej Mlynskej doline, priestory na Klenovej ulici a ul. Pod Klepáčom, lokalita Kamzík, priestor na Briežkoch - Sliačskej ulici, Rösslerov lom, priestory viažuce sa na Peknú cestu v Krasňanoch, v Rači od Zbojníčky a ul. Popolná.

MČ Vajnory

- návrh uvažuje s rozvojom rekreácie v prírodnom prostredí využitím voľnej krajiny v lokalite Štrkové.

Okres IV

V oblasti rekreácie v prírodnom prostredí v okrese IV sa uvažuje s využitím rekreačného potenciálu Bratislavského lesného parku a jeho jednotlivých rekreačných útvarov s návrhom rekreácie celomestského významu:

- Kačín lokalita je funkčne zameraná na rekreáciu detí,
- ostatné územia lesoparku zahŕňajú nástupné body:
- od Záhorskej Bystrice,
- Lamača,
- Červeného mosta,

kde sieť peších turistických chodníkov je dostatočná, a takisto aj sieť spevnených lesných cestných komunikácií slúžiacich prevádzke lesoparku, vhodných pre cykloturistiku.

MČ Devín

Ťažiskové navrhované priestory rekreácie v prírodnom prostredí sú lokalizované v nadväznosti na masív Devínskej Kobyly, ktorej návštevnosť sa zvýšila najmä vo východnej časti po vybudovaní sídliska Dlhé diely. Východná časť masívu je v dotyku s veľkými sídliskami Dúbravka, Karlova Ves, čím je vystavená veľkému náporu návštevníkov. Preto v návrhu sa uvažuje:

- vyhradiť pre rekreačný pobyt Kráľovu horu v severnej polohe,
- vybudovať 2 vstupy do lesoparku od Devínskej Novej Vsi, Karlovej Vsi a tým diferencovať hustotu a voľnosť pohybu návštevníkov (západná - východná časť) za účelom obmedzenia pohybu len po vyznačených chodníkoch najmä v západnej časti, kde sa nachádza národná prírodná rezervácia Devínska Kobyla, ktorá je predmetom zvýšenej ochrany prírody.

MČ Záhorská Bystrica

Návrh uvažuje:

- s lokalizáciou nástupných bodov do BLP v lokalitách s väzbami na turistické trasy v priestoroch Vlkovky, Prídavkovej ul., Tešedíkovej ul., južne od SOU Elektrovodu - Podkerepušky, Plánok.
- v lokalite Nad holým vrchom s rozvojom rekreácie v prírodnom prostredí s využitím prírodného potenciálu Malých Karpát (UO 233) - vo väzbe na prírodné prostredie v Záhorskej Bystrici.

Okres V

Rekreačné územie okresu je takmer výlučne viazané na Dunaj a jeho pobrežný pás, pričom v rekreačno-športovom a turistickom systéme mesta Bratislavy v posledných rokoch začína zaujímať popredné miesto práve pás pozdĺž pravého brehu Dunaja, a to v celom úseku od mosta Lafranconi až po Čunovskú hrádzu. Významne k tomu prispeli aj nové podmienky po vybudovaní VD Gabčíkovo, v rámci ktorého vznikla j Čunovsko - Hrušovská vodná nádrž.

V dôsledku výborných podmienok najmä pre vodné športy sa navrhuje toto územie pre rekreačno - športovú a turistickú funkciu. Pre rekreačné účely v prírodnom prostredí sú využívané priestory v inundačnom území Dunaja a vodné plochy na území mestských častí Petržalka, Jarovce, Rusovce, Čunovo ako rekreačné zázemie celého mesta.

MČ Petržalka

V oblasti rekreácie sa z prírodného potenciálu obvodu uplatňuje v riešení vodný tok Dunaja:

- pravý breh Dunaja - od Lida až po novovznikajúcu rekreačnú zónu pri Čunove, kde sa uvažuje s funkciou športu a rekreácie v prírodnom prostredí a to v zónach:

pobrežný pás v medzihrádzovom priestore od Prístavného mosta (Ovsište) k Jarovskému ramenu so zemníkom s veslárskou dráhou s dĺžkou 2 km a vodnými plochami, priestor je určený pre funkciu oddychu a rekreácie v prírode,
lokalita Nové Lido – návrh prírodného kúpaliska a bazénov s vybavenosťou prírodného kúpaliska, prístav motorových člnov,
v ústí ramena sa navrhuje osobný prístav a prístavisko pre individuálne plavidlá v lokalitách rameno Zuzana, Jarovecké rameno.

Na území mestskej časti návrh uvažuje s využitím:

- masívu lužného lesa a inundácie, disponibilných plôch pri Veľkom a Malom Draždiaku pre funkciu rekreácia v prírodnom prostredí pri rešpektovaní limitov ochrany prírody,
- zeleň v priestore Pečenianskeho ramena pre funkčné využite rekreácia v prírodnom prostredí. Pečenský les - navrhuje sa dobudovať nábrežná promenáda, cyklistická trasa a vybudovanie prístaviska pre individuálnu vodnú turistiku s plavidlami v mieste bývalej zátoky pri Aušpici (súčasne s funkciou ochrany vodných zdrojov).

MČ Jarovce

- V priestore popri štátnej hranici je navrhované rekreačné zázemie vo forme golfového areálu zahŕňajúce i lokalitu Bažantnice,
- zóna Jarovské rameno je navrhované ako územie so sústredenou rekreačno-oddychovou funkciou.

MČ Rusovce

- Prírodné prostredie lesoparku a jestvujúcej vodnej plochy pre rozvoj rekreácie so zameraním na krátkodobý pobyt v prírodnom prostredí a sezónne využitie pre rekreačné kúpanie,

- prírodné prostredie Dunajských ramien a lesa je navrhované pre funkčné využitie rekreácia v prírodnom prostredí charakteru kľudových prechádzkových trás v zeleni lužného lesa.

MČ Čunovo

- Prírodné prostredie lužného lesa v kontakte so zdržou Hrušov je navrhované pre rozvoj rekreačno - športových funkcií celomestského a nadregionálneho významu s väzbami na rekreačné zázemie sídel Vojka, Dobrohošť, Bodíky.

Rekreačné zázemie mesta sa navrhuje využívať formou každodennej rekreácie, ktorá slúži ku krátkodobému zotaveniu obyvateľov mesta.

Cykloturistika

V regióne sú vytvorené výborné podmienky pre rozvoj cykloturistiky a to po trasách pozdĺž vodných tokov, v miernom horskom teréne a aj v nížinnej sídelnej a lesnej (Bory) krajine. Kostrou cykloturistiky je medzinárodná turistická trasa vedená z Nemecka pozdĺž Dunaja po Štúrovo. Na túto trasu sa napája trasa pozdĺž Moravy. Návrh uvažuje s potrebou prepojenia oboch trás so sieťou trás v Malých Karpatoch cez Záhorskú a Podunajskú nížinu. Pripravená je malokarpatská magistrála vedená pozdĺž úpätia pohoria od Bratislavy - Rače cez Modru na Smolenice, stotožnená s tzv. malokarpatskou vinnou cestou.

Rekreácia krátkodobá - víkendová v rámci regiónu

V rámci regiónu okolie mesta Bratislavy poskytuje výborné podmienky pre rozvoj jednotlivých druhov a foriem rekreácie a turizmu ako je pobyt pri vode, pobyt v horách a lesoch, zimné športy, cykloturistika, kúpeľný turizmus, tranzitný turizmus, individuálna rekreácia a špecifickú vybavenosť - športové poľovníctvo, športový rybolov, jazdecké disciplíny, golf a športovú streľbu.

Návrh riešenia na dobudovania lokalít v rámci regiónu pre krátkodobú rekreáciu koncom týždňa vychádza a plne rešpektuje spracovaný ÚPN VÚC Bratislavského kraja a Uznesenie vlády SR č. 1/2003, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 64/1998 Z. z.:

- na území Záhoria sa z rekreačného hľadiska uvažuje:
- s pásom pozdĺž Moravy,
- s územím vlastného Záhoria s poľnohospodárskym územím a bormi,
- so sídelným pásom pozdĺž Karpát,
- na území pohoria Malých Karpát sa nové rekreačné útvary nenavrhujú a u jestvujúcich sa neodporúča ich rozširovanie vzhľadom na to, že pohorie celoplošne pokrýva chránená krajinná oblasť. Rekreačné využitie obmedzuje aj vojenský priestor Turecký vrch a obora nad Pieskami. Vybavenosť sa navrhuje sústrediť do východiskových obcí po oboch stranách Karpát. Pás obcí na východných svahoch Karpát dáva predpoklad pre rozvoj poznávacieho turizmu a pre tzv. Malokarpatskú vinnú cestu (súčasne aj cyklistická trasa),
- v území Podunajskej nížiny sa uvažuje s tvorbou väčších rekreačných celkov v strednej časti v tvare pásu pozdĺž Malého Dunaja, podporeného rekreačnou zónou Ivamoza. V severnej časti sa navrhuje vytvoriť:
- rekreačný krajinný celok (RKC) zahrňujúci Slnečné jazerá a Hlboké jazero v Senci,
- areál termálneho kúpaliska v Krmeši - Kráľovej pri Senci,
- zvážiť možnosť využitia:
- Martinského a Šenkvického lesa a pásu pozdĺž Čiernej vody,
- poľnohospodárskych vodných nádrží pre vidiecky turizmus - Blatné, Budmerice, Vištuk, Šenkvice,
- na Žitnom ostrove vytvoriť podmienky pre vidiecky turizmus formou agroturistiky pri hospodárskych dvoroch - Miloslavov.

B.8. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA

8.1. SÚČASNÉ ZASTAVANÉ ÚZEMIE

Podľa výmery pozemkov evidovanej Úradom geodézie, kartografie a katastra nehnuteľností Bratislava a oddelením informatiky Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy predstavovalo zastavané územie k 31. 12. 2003 cca 12 470,80 ha (plochy pozemkov domov a nádvorí a ostatné plochy), čo predstavuje cca 1/3 z celkovej výmery plochy mesta 36 758,44 ha.

8.2. NAVRHOVANÉ ÚZEMIE NA ZÁSTAVBU

Zastavané územie mesta územného plánu do roku 2020 s výhľadom rok 2030 je územie vymedzené urbanizovaným územím (súčasného zastavania a jeho navrhovaného rozvoja) podľa grafickej časti návrhu územného plánu, výkres č. 2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia – komplexné riešenie,

v rozsahu funkčných plôch:

- bývanie:
  - viacpodlažná zástavba,
  - málopodlažná zástavba,
- občianska vybavenosť (OV) :
  - celomestského a nadmestského významu,
  - viazaná na bývajúce obyvateľstvo (lokálneho významu),
- výroba,
- distribučné centrá, sklady, stavebníctvo,
- poľnohospodárska výroba,
- skleníkové hospodárstvo,
- šport, telovýchova a voľný čas,
- zmiešané územie - bývanie, občianska vybavenosť,
- zmiešané územie - obchod, výrobné a nevýrobné služby,
- technická infraštruktúra (TI) – vodné hospodárstvo,
- technická infraštruktúra (TI) – energetika a telekomunikácie,
- zariadenia mestskej hromadnej dopravy (MHD) – remízy, depá a pod.,
- plochy a zariadenia železničnej dopravy,
- letecká a vodná doprava,
- dobývacie územia,
- zariadenia odpadového hospodárstva,
- parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy,
- vyhradená zeleň zariadení a cintoríny,
- ochranná a izolačná zeleň,
- komunikačná sieť,
- železničné trate,
- plochy námestí a priestorov dopravných koridorov.

Zastavané územie mesta v ÚPN predstavuje cca 26 126 ha z celkovej výmery územia ***36 751,64ha.***

B.9. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

9.1. OCHRANNÉ PÁSMA

Ochranné pásma sú legislatívne vymedzené územia – oblasti pre ochranu jednotlivých historických pamiatok, prírodných a technických prvkov, alebo ich okolia pred negatívnymi účinkami.

9.1.1. Ochrana pamiatok

V návrhu územného plánu sú rešpektované evidované ochranné pásma kultúrnych pamiatok a pamiatkových území:

- Ochranné pásmo Devín –slovanské hradisko,
- Ochranné pásmo r.k. Kostola sv. Ducha a ľudových domov v Devínskej Novej Vsi,
- Ochranné pásmo Národnej kultúrnej pamiatky - Umelecká beseda na Dostojevského rade,
- Ochranné pásmo pamätníka Slavín,
- OP NKP kostola sv. Kozmu a Damiána v Dúbravke,
- OP NKP kaplnky Ružencovej P. Márie v Dúbravke,
- OP NKP kaplnky sv. Rozálie v Lamači,
- OP NKP kostola sv. Petra a Pavla spolu s ľudovými domami na ul. Čsl. tankistov v Záhorskej Bystrici,
- OP NKP v hornej Mlynskej doline,
- OP NKP kostola sv. Filipa a Jakuba, evanjelického a.v. kostola, kúrie na Alstrovej ul.171, kaštieľa na nám. A. Hlinku č.1 a paláca na nám. A. Hlinku č. 3 v Rači.

9.1.2. Ochrana prírody a prírodných zdrojov

1. Ochranné pásmo lesa

Zákon NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch v § 10 – Ochranné pásmo lesa, v ods (1) uvádza, že OP lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku; na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia (ods. 2) v OP lesa sa vyžaduje aj záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva.

2. Ochranné pásma chránených území prírody

Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v § 17 definuje chránené územia a ich ochranné pásma takto: ods. (3) – ak to vyžaduje záujem ochrany národného parku (NP), chráneného areálu (CHA), prírodnej rezervácie (PR) alebo prírodnej pamiatky (PP), orgán ochrany prírody vyhlási ich ochranné pásmo, a to spôsobom, akým sa podľa tohto zákona vyhlasuje prísl. chránené územie (ochranné pásma sú definované v prísl. vyhláškach k jednotlivým CHÚP);

V zásade na území OP CHÚ s tretím stupňom ochrany platí druhý stupeň ochrany; na území OP CHÚ so štvrtým stupňom ochrany platí tretí stupeň ochrany; na území OP CHÚ s piatym stupňom ochrany platí štvrtý stupeň ochrany.

3. Ochranné pásma vodárenských zdrojov

Pásma hygienickej ochrany (PHO) určí orgán štátnej vodnej správy na ochranu výdatnosti, kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vodárenských zdrojov na základe posudku orgánu na ochranu zdravia (§ 32 zákona NR SR č.364/2004 Z.z). Na území Bratislavy sú vyhlásené PHO:

- VZ Rusovce - Ostrovné lúčky - Mokraď ,
- VZ Sihoť ,
- VZ Sedláčkov ostrov,
- VZ Pečniansky les,
- VZ Rusovce,
- VZ Čunovo.

U zdrojov podzemných vôd sa zriaďujú 2 pásma hygienickej ochrany – PHO I. stupňa a PHO II. stupňa, pričom II. stupeň môže byť členený na vnútornú a vonkajšiu časť. PHO I. stupňa VZ slúži na jeho ochranu v bezprostrednej blízkosti miesta odberu vôd alebo záchytného zariadenia a PHO II. stupňa VZ slúži na ochranu zdroja vody pred ohrozením zo vzdialenejších miest. Na zvýšenie ochrany vodárenského zdroja môže orgán štátnej vodnej správy určiť aj ochranné pásmo III. stupňa.
VZ Kapitulské pole - od r. 1990 bola prevádzka VZ prerušená z dôvodu šírenia znečistenia podzemných vôd chlórovanými uhľovodíkmi a v r.1998 bol VZ zrušený rozhodnutím KÚ Bratislava.
VZ Podunajské Biskupice - na tomto VZ sú v súčasnosti využívané len objekty pre distribúciu vody z VZ Kalinkovo a Šamorín do vodojemov 1. tlakového pásma; studne sú využívané v rámci prevádzkovania hydraulickej clony Slovnaftu.

Rozsah a režim horeuvedených PHO VZ je podrobne popísaný vo vodohospodárskych rozhodnutiach. Podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov a opatrenia na ochranu vôd definuje vyhláška MŽP SR č. 29/2005 Z.z.

4. Ochranné pásmo hydraulickej ochrany podzemných vôd (HOPV)

Rozhodnutím národného výboru hl. mesta SSR Bratislavy – odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva ako príslušným vodohospodárskym orgánom udelil dňa 07.06.1985, č. Vod. 1959/405-85 povolenie na nakladanie s vodami a vybudovanie vodohospodárskeho diela, tzv. hydraulickej ochrany podzemných vôd (HOPV), ktorá je tvorená systémom vrtov. V tomto ochrannom pásme HOPV nesmú byť realizované odbery podzemnej vody s výdatnosťou presahujúcou 1 l/s.

9.1.3. Pásma hygienickej ochrany a bezpečnostné pásma špecifických výrobných zariadení

1. Priemyselná výroba

Ochranné pásma priemyselných závodov v území sú vyčlenené podľa potreby okolo jednotlivých priemyselných prevádzok v rôznych veľkostiach na základe ich negatívneho pôsobenia na okolie. V nich sa vylučuje lokalizácia obytných areálov, rekreačných priestorov, športových a telovýchovných zariadení, sanatórií, nemocníc a pod. Taktiež limitujú rozvoj poľnohospodárskej výroby, najmä pestovanie plodín na priamu konzumáciu.

Z ekologického hľadiska je najvhodnejšie lokalizovať na týchto plochách skladovacie priestory, zariadenia odpadového hospodárstva, prípadne iné priemyselné prevádzky, ktoré sa navzájom nevylučujú charakterom výroby. Taktiež je ich vhodné vysádzať ochranno-izolačnou vegetáciou.

Na území hlavného mesta SR Bratislavy sú vyhlásené:

- pásmo hygienickej ochrany výrobného areálu Slovnaft, a.s., bolo upravené rozhodnutím okresného úradu BA II, č.j.: ÚR/1/01/Bal-2 zo dňa 27.3.2001 (línia vyznačená vo výkresovej časti ÚPN),
- bezpečnostné ochranné pásma I. II. stupňa areálu Slovnaft, a.s., vyhlásené odborom územného plánovania a architektúry NVB dňa 29. 6. 1979 pod č. 4141 – 154/24/1979 – II (línia vyznačená vo výkresovej časti ÚPN).

2. Poľnohospodárska výroba

Ochranné pásma dvorov živočíšnej výroby boli vymedzené na území hl.m. SR Bratislavy na základe odborného odporúčania Štátneho fakultného zdravotného ústavu hlavného mesta SR Bratislavy, za účelom ochrany okolitého územia pred nepriaznivými vplyvmi ako je zápašnosť, prašnosť a hlučnosť, v rozsahu od 400 m do 1000 m.

Pri určovaní potrebnej vzdialenosti a pásma hygienickej ochrany sa vychádzalo z požiadaviek Metodického opatrenia MZ SR č.1/1973 „Umiestňovanie veľkokapacitných zariadení poľnohospodárskej živočíšnej výroby“ a prílohy č. 9/1986 k Acta hygienica, epidemiologica a mikrobiologica, s prihliadnutím na špecifické podmienky v území, v ktorých sú objekty živočíšnej výroby situované.

V týchto pásmach hygienickej ochrany sa vylučuje nová výstavba budov slúžiacich trvale na obytné účely, výstavba športovo-rekreačných, zdravotno-liečebných zariadení, predškolských a školských zariadení.

Využitie PHO v okolí dvorov živočíšnej výroby pre iné účely než rastlinnú výrobu možno povoliť len výnimočne. Najvhodnejšou je výstavba súvisiaca s prevádzkou poľnohospodársko-technických objektov a výsadba ochranno-izolačnej zelene.

Posledná aktualizácia PHO okolo dvorov živočíšnej výroby na území Bratislavy bola v r. 1999 (stanovisko č. ŠZÚ/21-6753,7524/99).

V návrhu územného plánu v súlade s rozvojovými programami jednotlivých PD so živočíšnou výrobou sú rešpektované pásma hygienickej ochrany :

- PD Podunajské Biskupice 500m,
- PD Vajnory 500m,
- PD Devínska Nová Ves 500m.

9.1.4. Ochranné pásma cintorínov

Zákon NR SR č. 470/2005 Z.z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov uvádza:

- v § 11 ods. 2) ochranné pásmo krematória 100 m, v ktorom sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy
- v § 16 ods. 8) ochranné pásmo pohrebiska 50 m, v ktorom sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy
- podľa § 2 ods. e) za verejné pohrebisko sa považuje cintorín, kolumbárium, urnový háj, rozptylová lúka a vsypová lúka
- povinnosť 50 m ochranného pásma sa vzťahuje na všetky cintoríny (i jestvujúce pred r. 2005), iba sa nevyžaduje asanácia jestvujúcich objektov a povoľuje sa výstavba objektov riešených v schválených územných plánoch pred r.2005.

Zákon NR SR č. 398/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve uvádza:

- OP pohrebiska môže obec formou VZN ustanoviť v rozsahu najviac 50 m od hranice pozemku pohrebiska, zároveň môže určiť pravidlá umiestňovania a povoľovania stavieb a budov v OP pohrebiska so zreteľom na pietny charakter pohrebiska a ustanoviť činnosti, ktoré nie je možné v OP vykonávať počas pohrebu,
- OP pohrebiska podľa §15 ods.7 v znení účinnom do 31. decembra 2019 zaniká najneskôr 31. marca 2020, ak si obec všeobecne záväzným nariadením neustanoví inú šírku ochranného pásma pohrebiska skôr.

9.1.5. Ochranné pásma jednotlivých technických zariadení a líniových stavieb, resp. ich okolia

1. Ochranné pásma dopravných systémov

Cestné ochranné pásma

Slúžia na ochranu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií mimo územia zastavaného, alebo určeného na súvislé zastavanie. Pre jednotlivé druhy komunikácií určuje šírku ochranných pásiem Vyhláška č. 35/1984 Zb. v §15 nasledovne:

- 100 m od osi vozovky priľahlého jazdného pásu diaľnice a cesty budovanej ako rýchlostná komunikácia,
- 50 m od osi vozovky cesty I. triedy,
- 25 m od osi vozovky cesty II. triedy,
- 20 m od osi vozovky cesty III. triedy,
- 15 m od osi vozovky miestnej komunikácie,

Grafické znázornenie cestných ochranných pásiem je spracované v príslušnej grafickej časti v mierke 1:10 000.

Železničné ochranné pásma

Slúžia na ochranu dráhy a na ochranu prevádzky na dráhe v zmysle zákona o dráhach č. 164/1996 Zb . Sú vymedzené priestorom po obidvoch stranách dráhy nasledovne:

- 60 m od osi krajnej koľaje pri celoštátnej a regionálnej dráhe, najmenej 30 m od hranice obvodu dráhy
- 30 m od osi krajnej koľaje pri vlečkách (mimo uzavretého priestoru)

Grafické znázornenie ochranných pásiem železníc v príslušnej grafickej časti v mierke 1:10 000.

Ochranné pásma letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení

Slúžia na zaistenie bezpečnosti leteckej prevádzky, spoľahlivú činnosť leteckých pozemných zariadení, ako aj vytvorenie podmienok na ich ďalší rozvoj (v zmysle zákona č. 143/1998 Z.z. o civlnom letectve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).
Katastrálne územia mesta Bratislava sa nachádzajú v ochranných pásmach a prekážkových rovinách, ktoré tvoria:

- ochranné pásma Letiska M. R. Štefánika Bratislava,
- ornitologické ochranné pásma Letiska M. R. Štefánika Bratislava,
- ochranné pásma leteckého pozemného zariadenia „Radar pre koncovú riadenú oblasť Letiska M. R. Štefánika (TAR LZIB - sektor A)“,
- ochranné pásma rádiolokačného bodu Veľký Javorník,
- ochranné pásma heliportu pri Dérerovej nemocnici s poliklinikou Bratislava - Kramáre,
- ochranné pásma heliportu pre vrtuľníkovú záchrannú zdravotnú službu Nemocnice novej generácie Bratislava,
- prekážkové roviny heliportu River Park časť E, blok 3 (hotel) v Bratislave /na streche Hotela Kempinski,
- prekážkové roviny heliportu LZS NUSCH Bratislava Kramáre,
- prekážkové roviny heliportu Rezidencia Bárdošova.

Sú určené rozhodnutiami, resp. predpisom, uvedenými v prílohe č. 3, časť E.

Obmedzenia, ktoré z nich vyplývajú sú podrobne vyšpecifikované v záväznej časti C, kapitole 14.4.1.

Grafické znázornenie ochranných pásiem Letiska M.R. Štefánika Bratislava a heliportov je spracované v príslušnej grafickej časti v mierke 1:10 000.

2. Ochranné pásma vedení a zariadení technickej infraštruktúry

Ochranné pásma vodohospodárskych vedení a zariadení

Na ochranu ***verejných vodovodov a verejných kanalizácií*** pred poškodením sa vymedzuje podľa § 19 zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach pásmo ochrany :

Mimo súvisle zastavaného územia obce alebo územia určeného na zastavanie sa pásma ochrany vymedzujú zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti

- 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,
- 3,0 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

V zastavanom území vymedzí okresný úrad v rozhodnutí na návrh stavebníka pásmo ochrany, ak to vyplýva z podmienok územného rozhodnutia, najviac však vo vzdialenosti podľa odseku vyššie.

- ~~1,5 m na obidve strany od vonkajšieho obrysu potrubia pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm,~~
- ~~2,5 m pri priemere nad 500 mm.~~

Ochranné a bezpečnostné pásma energetických zariadení

Ochranné a bezpečnostné pásma ***energetických zariadení*** stanovuje zákon č.656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov

Ochranné pásma elektroenergetických zariadení

Na ochranu ***elektroenergetických*** zariadení sa podľa § 36 uvedeného zákona zriaďujú ochranné pásma v rozsahu :

- 10 – 35 m obojstranne od krajného vodiča u vonkajších elektrických vedení pri napätí od 1 kV až nad 400 kV (diferencovane podľa napätia),
- 1 – 3 m obojstranne u kábelových elektrických vedení (podľa napätia),
- 10-30 m od objektu alebo oplotenia elektrickej stanice (podľa napätia).

Ochranné pásma plynárenských zariadení

Na ochranu ***plynárenských zariadení*** sa zriaďujú podľa § 56 energetického zákona ochranné pásma. Ich rozsah je stanovený podľa priemeru potrubia v nasledujúcich vzdialenostiach, meraných obojstranne od osi plynovodu alebo od pôdorysu iného plynárenského zariadenia:

- 4 – 50 m pre plynovody a prípojky s DN menším ako 200 mm až nad 700 mm (diferencovane podľa DN),
- 1 m pre plynovody , ktorými sa rozvádza plyn v zastavanom území obce, s prevádzkovým tlakom nižším ako 0,4 MPa,
- 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice a pod.).

Na zabránenie alebo zmiernenie účinkov prípadných porúch alebo havárií plynárenských zariadení a na ochranu života, zdravia a majetku osôb sú určené bezpečnostné pásma. Ich rozsah je podľa § 57 energetického zákona podľa tlaku a dimenzie potrubia určený vzdialenosťou, meranou na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia takto:

- 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa na voľnom priestranstve a v nezastavanom území
- 20 – 50 m pri plynovodoch s tlakom 0,4-4 MPa (podľa DN do alebo nad 350 mm)
- 50-300 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa (diferencovane podľa DN)
- 50 m pri regulačných staniciach plynu, filtračných staniciach, armatúr. uzloch
- pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa v súvislej zástavbe obcí sa bezpečnostné pásma určia v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľa distribučnej siete

Ochranné pásma tepelných zariadení

Na ochranu sústavy ***tepelných zariadení*** sa zriaďujú ochranné pásma podľa § 36 zákona č.657/2004 Z.z. vo vzdialenosti, meranej obojstranne:

- u primárnych a sekundárnych rozvodov tepla po OST aj za ňou :

v zastavanom území na každú stranu 1 m,
mimo zastavaného územia na jednu stranu 3 m a na druhú stranu 1 m podľa určenia držiteľa licencie,

- u odovzdávacích staníc tepla 3 m od oplotenej alebo obmurovanej hranice objektu stanice.

Ochranné pásma produktovodov

Ochranné pásmo potrubí na prepravu pohonných látok ,ropy, skvapalneného plynného uhľovodíka na zabezpečenie plynulej prevádzky potrubia a na zabezpečenie bezpečnosti osôb a majetku je vymedzené v § 63 zákona č.656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v rozsahu :

- 300 m po oboch stranách od osi potrubia.

V ochrannom pásme je podľa § 64 zakázané do vzdialenosti :

- 200 m od osi potrubia stavať na vodnom toku mosty a vodné diela,
- 150 m od osi potrubia súvisle zastavovať pozemky, stavať ďalšie dôležité objekty a budovať železničné trate,
- 100 m od osi potrubia stavať akékoľvek stavby,
- 50 m od osi potrubia stavať kanalizačnú sieť,
- 10-20 m od osi potrubia stavať objekty a vykonávať činnosti, špecifikované v zákone.

Ochranné pásma telekomunikácií

Na ochranu ***telekomunikačných vedení*** (kábelových) sa podľa zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách zriaďuje ochranné pásmo v šírke 1,5 m od jeho osi obojstranne. Na ochranu proti rušeniu prevádzky rádiokomunikačných zariadení sa určujú kruhové a smerové ochranné pásma. Rozsah týchto pásiem sa stanovuje individuálne výpočtom a potvrdzuje v územnom konaní. Kruhové ochranné pásmo môže byť vymedzené kružnicou s polomerom až 500 m.

Ochranné pásma vodných stavieb

Na ochranu ***vodných stavieb*** podľa zákona č.364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon) môže podľa §55, ods.2 orgán štátnej vodnej správy určiť pásmo ochrany vodnej stavby . Ochrana vodných tokov a zariadení na nich je zabezpečená režimom v tzv. pobrežných pozemkoch. Podľa § 49, ods.2 vodného zákona sú pobrežnými pozemkami:

- pozemky do 10 m od brehovej čiary pri vodohospodársky významnom vodnom toku,
- do 5 m od brehovej čiary pri drobných tokoch,
- pri ochrannej hrádzi do 10 m od vzdušnej päty hrádze.

Pásma hygienickej ochrany (PHO) čistiarní odpadových vôd

ÚČOV Vrakuňa

Rozsah PHO je upravený rozhodnutím OÚ Bratislava II, OŽP č. j. ÚR/1962/96/Hap zo dňa 13.12. 1996 takto:
- 150 m od oplotenia areálu v smere severnom,
- 400 m od oplotenia areálu v smere juhovýchodnom,

Rozsah PHO v ďalších smeroch bol upravený rozhodnutím MČ Vrakuňa č.k.UR/1349/2004/77/Hap-15 zo dňa 21.9.2004 v rozsahu :
- 150 m od technologických objektov ÚČOV v smere západnom a juhozápadnom podľa zakreslenia v grafickej prílohe rozhodnutia.

V rozhodnutí sú stanovené podmienky využívania PHO. Okrem iného sa nepovoľuje žiadna bytová výstavba, výstavba športovo - rekreačných, školských, predškolských a zdravotníckych zariadení. Rekonštrukcia jestvujúceho bytového fondu, príslušnej občianskej vybavenosti a ďalších jestvujúcich stavebných objektov je prípustná.

ČOV Petržalka

Rozsah PHO je upravený rozhodnutím o ochrannom pásme č.20, ktoré vydal ObÚ ŽP Bratislava V pod.č. ÚR 2280 - 331/95 Ka, zo dňa 20.12. 1995 takto:
- v smere severnom – 200 m od obj. č. 3 – ČS splaškových vôd,
- v smere východnom – 200 m od obj. č. 55 – kalových polí,
- v smere južnom – 300 m od obj. č. 07/4 – aktivačnej nádrže,
- v smere západnom – 200 m od obj. č. 08/1,3,5,7 – dosadzovacích nádrží.

Pre využívanie územia PHO sú stanovené obdobné podmienky ako pre ÚČOV. V PHO sa odporúča preferovať výsadbu vysokovzrastlej zelene.

ČOV Devínska Nová Ves

Ochranné pásmo ČOV podľa rozhodnutia o umiestnení stavby č. 3761, ktoré vydal NVB, OÚPA, pod č. ÚPA – 2515 – 154/24/82 dňa 13.12.1982 a podľa vodoprávneho rozhodnutia z 10.01.1995 je stanovené v smere prevládajúceho vetra 200 m, inak 100 m.

9.2. CHRÁNENÉ ÚZEMIA

9.2.1. Pamiatkové územia (pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny) zapísané v ÚZPF a navrhovaná ochrana pamätihodností a hodnotných súborov

1. Základné princípy

Pri zhodnocovaní potenciálu špecifickej atmosféry a autentičnosti jednotlivých prostredí a častí mesta, ktorých súhrn definuje jeho originálnu identitu je potrebné rešpektovať základné princípy ochrany kultúrneho dedičstva. Je žiadúce nadviazať na historický vývoj, usmerniť a regulovať kompozičné a priestorové riešenia so zohľadnením pozitív historického formovania priestorov, rešpektovaním ideovo významných dominánt a dominantných bodov najmä v priestoroch a dotykových územiach k:
- stredovekému jadru s podhradím a hradom,
- historickej štruktúre bývalých mestských predmestí, ktoré sú dnes súčasťou celomestského centra,
- historickým jadrám pridružených obcí.

V rozvoji mesta je žiadúce zhodnotiť:
- výsledky historického, architektonického a archeologického výskumu územia,
- charakter zástavby z hľadiska historického formovania typologického, funkčného a spoločenského,
- rešpektovať jednotlivé pamiatky architektúry, umenia, histórie, techniky a vedy, zapísané ako národné kultúrne pamiatky (NKP) do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR (ÚZPF) a tiež pamiatky svetového kultúrneho dedičstva,
- rešpektovať súbory pamiatok – predovšetkým pamiatkovú rezerváciu a pamiatkové zóny vrátane začlenenia týchto urbanistických súborov do ostatného mesta,
- rešpektovať historickú zeleň a parky, pričom je treba prihliadať i na historické formy zelene a princípy ich fungovania v meste,
- rešpektovať významné spoločenské a špecifické funkcie urbanizovaných a prírodných priestorov a objektov, ktoré formovali spoločenský život mesta.

2. Pamiatková rezervácia, pamiatkové zóny

Predmetom ochrany stanovenej zákonom 49/2002Zz (Zákon o pamiatkovom fonde) sú nasledovné pamiatkové územia zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF):
- Pamiatková rezervácia (PR) Bratislava (Historické jadro Starého Mesta),
- Pamiatková zóna (PZ) CMO (Centrálna mestská oblasť) Bratislava,
- Pamiatková zóna (PZ) Rusovce,

- Pamiatková zóna (PZ) Vajnory,
- Pamiatková zóny (PZ) areál rušňového depa Bratislava – východ.

3. Archeologické náleziská

Na území hlavného mesta SR Bratislavy, sú evidované archeologické náleziska. Archeologické náleziská eviduje Archeologický ústav SAV v Centrálnej evidencii archeologických nálezísk Slovenskej republiky. V evidencii nálezísk sú vyznačené archeologické náleziská vyhlásené podľa zákona č.49/2002 o ochrane pamiatkového fondu za národné kultúrne pamiatky alebo pamiatkové územia. Evidencia nálezísk je v zmysle § 41,ods.3, zákona č. 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu predmetom ochrany podľa osobitných predpisov. V súvislosti s ich ochranou je nevyhnutné postupovať v zmysle zákona č.49/2002 o ochrane pamiatkového fondu.

4. Chránené objekty a urbanistické celky na území mestských častí

MČ Staré Mesto

Pamiatkové územia (pamiatková rezervácia a pamiatková zóna) zapísané v ÚZPF a evidované ochranné pásma kultúrnych pamiatok a pamiatkových území:

- PR Bratislava (Pamiatková rezervácia Bratislava),
- PZ CMO (Pamiatková zóna Bratislava Centrálna mestská oblasť),
- Ochranné pásmo Národnej kultúrnej pamiatky Umelecká beseda na Dostojevského rade,
- Ochranné pásmo Národnej kultúrnej pamiatky pamätníka Slavín.

Nehnuteľné NKP zapísané v ÚZPF :

- v ÚZPF je na území Starého Mesta evidovaných 641 NKP (čo zahŕňa cca 899 objektov). Zoznam NKP vedie a priebežne aktualizuje Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, Cesta na Červený most č. 6, Bratislava.

V Starom Meste je najvyššia koncentrácia NKP, a to nielen v rámci Bratislavy, ale dá sa povedať, že celého Slovenska. Chránené objekty sú najviac koncentrované ma území PR, avšak vytvárajú celistvé súbory aj na ostatnom území Starého mesta, ktorého podstatnú časť prekrýva PZ CMO. Štruktúra evidovaných nehnuteľných kultúrnych pamiatok je rôznorodá a zahrňuje takmer celý „sortiment“ pamiatkových hodnôt: od stredovekého jadra PR s barokovým obrazom ulíc pretkávaným neskoršími architektúrami, cez eklekticko-secesné súbory v dotyku s historickým jadrom z prevažne 19. storočia, cez relikty pôvodne vidieckych predmestí s malomestským imiďžom až po romantické vily v štýloch a slohoch zo zač. 20. storočia na svahoch nad historickým jadrom. Ďalej sa tu nachádzajú prvky drobnej architektúry – fontány, pamätníky, tiež prezentované i neprezentované archeologické nálezy a prvky pripomínajúce historické udalosti a osobnosti. Predovšetkým sú však hodnotami, pre Bratislavu charakteristickými a identifikačnými v rámci metropol Európy: historická panoráma Starého mesta s hradným bralom, s hradom a jeho pandantom - Dómom sv. Martina, s vežami kostolov historického jadra a veduta s pozadím svahov výbežku Karpát , s Dunajským nábrežím v popredí.

MČ Ružinov

Pamiatkové územia zapísané v ÚZPF:

- OP NKP _ Požiarna zbrojnica, Kostol ev. a.v. a figurálne reliéfy – oráč, kosec, kočiš-prievozník, murár a kováč na administratívnej budove na Radničnom námestí 7.

Nehnuteľné NKP zapísané v ÚZPF :

- Mlynské Nivy 44 (plynojem s areálom) - technická pamiatka,
- Ružinovský úsek protipovodňovej hrádze - technická pamiatka,
- Krásna ulica č. 22- bývalý Csakyho kaštieľ v Prievoze,
- Mierová ulica 89 - požiarna zbrojnica,
- Pribinova ul. – sklad v prístave.

MČ Podunajské Biskupice

Pamiatkové územia zapísané v ÚZPF:

- na území MČ Podunajské Biskupice nie sú zapísané ani evidované žiadne plošne vymedzené historické územia či urbanistické súbory.

Nehnuteľné NKP zapísané v ÚZPF :

- r.k. kostol sv. Mikuláša, Vetvárska ul.,
- stĺp sv. Trojice na Trojičnom námestí,
- pomník padlým 1. a 2. sv. Vojny na Trojičnom námestí
- secesná budova Miestneho úradu na Trojičnom námestí,
- kúria Juraja Alberta na Linzbotovej ulici,
- kaplnka sv. Jozefa vo Vrakuni,
- kaštieľ v lesíku Lieskovec,
- úsek Podunajské Biskupice protipovodňové hrádze – technická pamiatka.

Uvedené NKP sú solitéry nevytvárajúce urbanistickú štruktúru.

MČ Nové Mesto

Pamiatkové územia zapísané v ÚZPF:

- na území MČ Nové Mesto nie sú zapísané ani evidované žiadne plošne vymedzené historické územia či urbanistické súbory.

Nehnuteľné NKP zapísané v ÚZPF :

- Legionárska č. 1,3,5,7, - bytové domy (Legiodomy),
- Šancová ul. č. 21,31,35,41,47,53,61, - bytové domy Unitas,
- Zátišie č.3 – 17 – súbor bytových domov,
- Krížna ul. 29 - konská železnica,
- Vajnorská 62, 78, 96 - bytový komplex Nová doba,
- Nobelova ulica č. 32, – zrkadlová sieň,
- Nobelova ulica č. 9 – bytový dom,
- Cesta na Červený most – muničný sklad v Kramerovom lome,
- Cesta mládeže - pomník prvomájovej manifestácie,
- Cesta mládeže - vodný mlyn IX,
- Cesta mládeže - štyri vodné nádrže,
- Cesta mládeže - Čatlošova vila (zotavovňa),
- Kamzík - pomník padlým z r. 1856,
- Kamzík -božia muka.

MČ Rača

Pamiatkové územia zapísané v ÚZPF :

- Ochranné pásmo NKP rímskokatolíckeho kostola sv. Filipa a Jakuba, Kostola evanjelického a. v., Kúrie na Alstrovej ul. č.171, Kaštieľa na Nám. A. Hlinku č.1 a Mestského paláca na Nám. A. Hlinku č.3 v Rači.

Nehnuteľné NKP zapísané v ÚZPF :

- Alstrova ul. - ev. a v. kostol,
- Alstrova ul. - r.k. kostol sv. Jakuba,
- Alstrovej ul. č. 171 - kúria,
- nám. Hrdinov č. 3 - kúria,
- nám. Hrdinov č. 1 - kúria,
- Bariny - pamätné miesto - studňa,
- Dopravná ul. - Východná stanica (Rendez) - technické pamiatky v areáli rušňového depa.

MČ Vajnory

Pamiatkové územia zapísané v ÚZPF :

- na území MČ Vajnory je vyhlásená pamiatková zóna ľudovej architektúry.

Nehnuteľné NKP zapísané v ÚZPF :

- Šaldova ul.- r. k. kostol sv. Ladislava a Sedembolestnej Panny Márie,
- Roľnícka ul. č. 181- vajnorský ľudový dom,
- Roľnícka ul. pred domom č. 186- plastika sv. Floriána.

MČ Karlova Ves

Pamiatkové územia zapísané v ÚZPF:

- na území MČ Karlova Ves nie sú zapísané ani evidované žiadne plošne vymedzené historické územia či urbanistické súbory.

Nehnuteľné NKP zapísané v ÚZPF :

- Železná studienka – budova železničnej stanice,
- Železná studienka – čakáreň na železničnej stanici,
- Železná studienka – dom strážnika pri železničnej stanici,
- Devínska cesta č. 1 – čerpacia stanica,
- ul. Nad Dunajom č. 36 – vila senátora Tománka,
- Ostrov Sihoť – vodárenská studňa,
- Ostrov Sihoť – čerpacia stanica,
- cintorín Slávičie údolie – 8 hrobov a náhrobkov.

MČ Dúbravka

Pamiatkové územia zapísané v ÚZPF :

- Ochranné pásmo nehnuteľnej NKP rímskokatolíckeho kostola sv. Kozmu a Damiána v Dúbravke,
- Ochranné pásmo nehnuteľnej NKP rímskokatolíckej kaplnky Ružencovej Panny Márie v Dúbravke.

Nehnuteľné NKP zapísané v ÚZPF :

- Brižitská ul. - r.k. kaplnka Ružencovej Panny Márie a park,
- ul. K horárskej studni -r.k. Kostol sv. Kozmu a Damiána a kaplnka Sedembolestnej Panny Márie,
- Jadranská ul. č. 33 - dom ľudový,
- archeologická lokalita Villa rustica.

MČ Lamač

Pamiatkové územia zapísané v ÚZPF :

- Ochranné pásmo nehnuteľnej NKP rímskokatolíckej kaplnky sv. Rozálie v Lamači.

Nehnuteľné NKP zapísané v ÚZPF :

- Rozálska ul. - r.k. kaplnka sv. Rozálie,
- Vrančovičova ul. - r.k. Kostol sv. Margity,
- Vrančovičova ul. - pomník padlým 1. a 2. sv. vojny,
- Vrančovičova ul. č. 99 – dom ľudový.

MČ Devín

Pamiatkové územia zapísané v ÚZPF a ochranné pásma evidované v zmysle zák.49/2002 :

- na území MČ Devín je vyhlásené Ochranné pásmo NKP Devín – Slovanské hradisko.

Nehnuteľné NKP zapísané v ÚZPF :

- Hrad Devín s areálom,
- Brigádnická ul. č. 3 – dom meštiansky,
- Hradná ul. - pomník padlým 1. a 2. sv. vojny,
- Hutnícka ul. č. 25 – kaštieľ,
- Hutnícka ul. č. 34 – meštiansky dom,
- Kremeľská ul. č. 15 – meštiansky dom,
- Kremeľská ul. č. 19 – ľudový dom,
- Kremeľská ul. č. 23 – meštiansky dom,
- Kremeľská ul. č. 36 – kúria,
- Kremeľská ul. č. 61 – ľudový dom,
- Kremeľská ul. č. 83 – meštiansky dom,
- Kremeľská ul. č. 122 – meštiansky dom,
- Lomnická ul. č. 2 – kaštieľ,
- Nám. Práce – r.k. kostol sv. Kríža,
- Rytierska ul. č. 3 – meštiansky dom,
- Rytierska ul. č. 5 – remeselnícky dom,
- Štítová ul. č. 2 – fara.

MČ Devínska Nová Ves

Pamiatkové územia zapísané v ÚZPF a ochranné pásma :

- na území MČ Devínska Nová Ves bola zrušená pamiatková zóna ľudovej architektúry,
- na území MČ Devínska Nová Ves je vyhlásené Ochranné pásmo r.k. Kostola sv. Ducha a ľudových domov v Devínskej Novej Vsi.

Nehnuteľné NKP zapísané v ÚZPF :

- r.k. Kostol sv. Ducha,
- Nám. 6. apríla – pomník padlým 1. 2 . sv. vojny,
- Nám. 6. apríla č. 4, 6,8, - dom ľudový, usadlosť,
- Nám. 6. apríla č. 13 – dom ľudový,
- Nám. 6. apríla č. 15 – dom ľudový,
- Primoravská ul. č. 12 – ľudový dom,
- Slovinec č. 39 – ľudový dom,
- Želiarska ul. č. 6 – ľudový dom,
- Istrijská ul. - kúria Mýtnica,
- Novoveská ul. č. 17 – vila Košťálka.

MČ Záhorská Bystrica

Pamiatkové územia zapísané v ÚZPF:

- OP NKP – rímskokatolícky kostol sv. Petra a Pavla, ľudové domy na ul. Čsl. tankistov č.71, 67, 39-41, 37, 35, 33, 34, 93-95 a kováčska dielňa na ul. Čsl. tankistov č.65.

Nehnuteľné NKP zapísané v ÚZPF :

- ul. Československých tankistov – r.k. Kostol sv. Petra a Pavla,
- ul. Československých tankistov č. 23 – dom ľudový,
- ul. Československých tankistov č. 32 – dom ľudový,
- ul. Československých tankistov č. 33 – dom ľudový,

- ul. Československých tankistov č. 35 – dom ľudový,
- ul. Československých tankistov č. 37 – dom ľudový,
- ul. Československých tankistov č. 39 – dom ľudový,
- ul. Československých tankistov č. 67 – dom ľudový,
- ul. Československých tankistov č. 65 – kováčska dielňa,
- ul. Československých tankistov č. 71 – dom ľudový,
- ul. Československých tankistov č. 198 – dom ľudový,
- ul. Československých tankistov č. 216 – dom ľudový,
- Hodonínska 44 – krematórium/ stavby.

MČ Petržalka

Pamiatkové územia zapísané v ÚZPF:

- na území MČ Petržalka nie sú zapísané ani evidované žiadne plošne vymedzené historické územia či urbanistické súbory.

Nehnuteľné NKP zapísané v ÚZPF :

- Hrobárska ul. - cintorín - pomník obetiam holokaustu,
- Hrobárska ul. - cintorín - masový hrob židovských obetí,
- Viedenská cesta -divadlo Aréna, vodárenská veža, dom obsluhy,
- Viedenská cesta - nemecký veslársky klub,
- Viedenská cesta - slovenský veslársky klub,
- Daliborovo nám. č. 1 - r.k. kostol Povýšenia sv. Kríža,
- areál sadu J. Kráľa - mestský park s pomníkom, fragment kostola – veža s helmicou,
- Kopčianska ul. č. 6 -bytový dom,
- Rusovská cesta -pomník sovietskej armády.

MČ Jarovce

Pamiatkové územia zapísané v ÚZPF:

- na území MČ Jarovce nie sú zapísané ani evidované žiadne plošne vymedzené historické územia či urbanistické súbory.

Nehnuteľné NKP zapísané do ÚZPF :

- r. k. Kostol sv. Mikuláša,
- bažantnica.

MČ Rusovce

Pamiatkové územia zapísané v ÚZPF:

- vyhlásená pamiatková zóna ľudovej architektúry,

Nehnuteľné NKP zapísané v ÚZPF:

- Balkánska ul. č. 31 - kaštieľ a park,
- Balkánska ul. č. 147 – kaštieľ a park,
- Gerulatská ul. - archeologická lokalita – kastel Gerulata,
- Balkánska ul. - r.k. Kostol sv. Víta,
- Gerulatská ul. – Kostolná ul. - r.k. Kostol sv. Márie Magdalény,
- Irkutská ul. č.9 – dom s hypocaustom.

MČ Čunovo

Pamiatkové územia zapísané v ÚZPF:

- na území MČ Čunovo nie sú zapísané ani evidované žiadne plošne vymedzené historické územia či urbanistické súbory.

Nehnuteľné NKP zapísané do ÚZPF :

- r.k. Kostol sv. Michala,
- kaštieľ a sýpka.

5. Územia s hodnotami navrhované na ochranu špecifickou formou ako pamätihodnosti, resp. územia so zvláštnym režimom

Na území Bratislavy sa nachádza rad pamätihodností a hodnotných súborov, ktoré nie sú súčasťou pamiatkového fondu SR v zmysle zákona 49/2002 Z.z., ale svojím charakterom a hodnotami dotvárajú identitu jednotlivých mestských častí a predstavujú hodnoty obrazu mesta ako celku. Ich ochrana by mala byť zabezpečená spracovaním zásad dotvárania dotknutého územia a po ich schválení vyhlásená v rámci verejnoprospešných nariadení mesta.

Pamätihodnosti a hodnotné súbory navrhované na zachovanie

Požiadavky ÚPN mesta na zachovanie pamiatkových hodnôt a hodnôt dotvárajúcich identický obraz osídlenia boli v predchádzajúcom období prehodnotené a postup zachovania týchto hodnôt zosúladený s platnou legislatívou.

V zákone o ochrane pamiatkového fondu bola vytvorená kategória „pamätihodnosť" – je to kategória, ktorá má spravidla lokálny význam a garantom jej ochrany je obec. Pamätihodnosti sú pre daný región charakteristické, majú trvalé hodnoty a ich význam je preto nezanedbateľný.

Doteraz bola spracovaná 1. kategória pamätihodnosti - hmotné nehnuteľné. V prvom kole pripravili návrh objektov do tejto kategórie pracovníci Mestského ústavu ochrany pamiatok (MÚOP) v Bratislave na základe dlhodobého výskumu a bádania v teréne a po odsúhlasení v Komisii kultúry hlavného mesta Bratislavy.

V súčasnosti už majú takmer všetky mestské časti spracovanú a odsúhlasenú 1. kategóriu pamätihodnosti (hmotné nehnuteľné). V súčasnosti MÚOP dáva na mestské časti podnety na doplnenie alebo úpravu zoznamu v opodstatnených prípadoch. V ďalších kategóriách (hnuteľné, nehmotné a zaniknuté) ďalej prebieha proces výberu pamätihodností. Pamätihodnosti všetkých kategórií schválené mestskými časťami budú spracované do katalógovej podoby, obsahujúcej odborný popis, fotografiu a situovanie na mape.

Mandát MsZ. Poslanci Mestského zastupiteľstva rozhodli na svojom októbrovom zasadaní v roku 2010 o vypracovaní celomestského zoznamu pamätihodností Bratislavy s tým, že jeho prípravou poverili Mestský ústav ochrany pamiatok v Bratislave. Jedná sa o uznesenie č. 1171/2010 zo dňa 28.10. 2010.

9.2.2. Ochrana prírody a prírodných zdrojov

1. Prírodné zdroje

Chránená vodohospodárska oblasť Žitného ostrova

Horná časť Žitného ostrova, vďaka svojim geologickým, hydrogeologickým a geomorfologickým pomerom, patrí k oblastiam s najvýznamnejšími zásobami pozemných vôd na Slovensku. Nariadením vlády SSR č. 46/1978 Zb. v znení NV SSR č. 52/1981 Zb. bola na tomto území vyhlásená chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) Žitný ostrov s rozlohou 1.400 km^2. Územie CHVO ŽO je výrazným limitom funkčného využitia vlastného aj priľahlých území. V súčasnosti sa investičná činnosť v tejto oblasti riadi zákonom NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).
Zákon o vodách §-om 31 upresňuje obmedzenia, ktoré musia byť rešpektované pri plánovaní územného a hospodárskeho rozvoja, vymenúva rozsah zakázaných stavieb a činností tak, aby sa zabezpečila efektívna ochrana vôd prirodzene vyskytujúcich sa v tomto území. Na území Bratislavy sa CHVO ŽO rozprestiera na území ohraničenom riekou Dunaj a Malý Dunaj.

2. Chránené územia prírody

Súčasný stav

Chránené územia prírody (CHÚP) – v kapitole B. 11. Ochrana prírody a tvorba krajiny, územné systémy ekologickej stability a vo výkrese č. 5 – Ochrana prírody, tvorba krajiny a ÚSES je uvedený podrobný prehľad vyhlásených chránených území prírody (CHÚP). V súčasnom období na území hl.m. SR Bratislavy sú evidované ***2 rozsahom väčšie CHÚP a 29 plošne menších CHÚP.***

Súvislá európska sústava chránených území (NATURA 2000) – do tejto kategórie patria chránené vtáčie územia (CHVÚ – ***4*** lokality) a územia európskeho významu (ÚEV –***18*** lokalít).

Biotopy európskeho a ***biotopy národného významu*** a tiež ***druhy európskeho*** a ***druhy národného významu -*** požiadavky na zachovanie a ochranu priaznivého stavu uvádzaných biotopov a druhov sú obsiahnuté najmä v § 5-7 cit. zákona. Zoznam biotopov európskeho významu vrátane prioritných biotopov a biotopov národného významu ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá MŽP SR.

Ramsarské lokality – na území Bratislavy sa nachádzajú ***2*** takéto územia – Niva Moravy a Dunajské luhy.

Chránené stromy – na území Bratislavy je momentálne vyhlásených **22** jedincov na **19** lokalitách, chránené sú podľa §49 cit. zákona o ochrane prírody a krajiny.

Chránená historická zeleň – z hľadiska z.č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu a vyhl. MK SR č. 16/2003 Z.z., ktorou sa cit. zákon vykonáva, boli v spolupráci s KPÚ Bratislava vytipované **2** typy území s historickou zeleňou – ***MPR – 1, zóny – 9*** (podrobnejšie sú uvedené v kap. B. 11. Ochrana prírody a tvorba krajiny, územné systémy ekologickej stability).

Návrh

Predpoklady vyhlasovania nových CHÚP, území NATURA 2000 - sú formulované v kap. B.11. textovej časti. V súčasnom období je problematické uviesť jasné predpoklady v počte vyhlasovania CHÚP rôznych kategórií, nakoľko proces ochrany prírody je dlhodobým, komplexným, komplikovaným a permanentným procesom a bude ovplyvňovaný v budúcnosti aj vzájomnými dohodami medzi orgánmi ŠOP a územnoplánovacími zložkami (príp. aj inými rezortnými orgánmi), ale aj medzinárodnými väzbami a aktivitami, ktoré sa budú dotýkať aj územia Bratislavy a jeho zázemia.

Územia prírody v záujme štátnej ochrany prírody - predstavujú potenciálne plochy pre rozšírenie existujúcich CHÚP, (bližší popis je v kapitole B.11 a ich územný priemet je vo výkrese č. 5 Ochrana prírody, tvorba krajiny a ÚSES).

B.10. NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

10.1. OBRANA ŠTÁTU

V rámci kapitoly obrana štátu sú riešené všetky špecializované úrady štátnej správy pôsobiace na území mesta Bratislavy. Do špecializovaných úradov štátnej správy sú zaradené zariadenia Ministerstva vnútra SR a Ministerstva obrany SR. V rámci Ministerstva vnútra SR pôsobia okrem policajného zboru aj zložky požiarnej ochrany a civilnej ochrany. Na území mesta sa ešte nachádzajú objekty Slovenskej informačnej služby a Národného bezpečnostného úradu.

10.1.1. Zariadenia Ministerstva obrany SR

1. Súčasný stav a trendy

Vstupom Slovenska do EÚ a NATO bola prijatá nová stratégia obrany štátu. Obranná politika Slovenskej republiky je zameraná na udržiavanie a rozvoj dostatočných vojenských kapacít garantujúcich suverenitu, nezávislosť a teritoriálnu integritu štátu, na prispievanie Slovenskej republiky k udržiavaniu mieru a stability v Euroatlantickom regióne a boj proti terorizmu.

Ministerstvo obrany SR prevádzkuje na území mesta 30 zariadení. V rámci reformy ozbrojených síl vzniká armáde nepotrebný majetok, vrátane vojenských zariadení a objektov, ktorý ministerstvo vyčlenilo ako prebytočné. Tieto zariadenia sú postupne ponúkané štátnym a samosprávnym orgánom a organizáciám. V prípade ich nezáujmu sú odpredávané fyzickým a právnickým osobám. Ministerstvo obrany na území mesta vyčlenilo ako prebytočné tieto väčšie zariadenia:

- zariadenie v mestskej časti Vajnory v lokalite Dvorník,
- areál zariadení na Devínskej Kobyle,
- areál zariadení na Peknej ceste,
- menšie zariadenia na území mesta.

Objekty a zariadenia v správe Ministerstva obrany SR:

- Dukelské kasárne, ul. Za Kasárňou č. 3, k. ú. Nové Mesto,
- Kutuzovové kasárne, ul. Kutuzovova č. 8, k. ú. Nové Mesto,
- Budova Správy nehnuteľného majetku a výstavby, ul. Krížna č. 42, k. ú. Nivy,
- Budova na Jelenej ulici č.2, k. ú. Staré Mesto,
- Pamätník pri budove na Štúrovej ulici č. 15, k. ú. Staré Mesto,
- Budova na ul. V záhradách č. 417, k. ú. Staré Mesto,
- Garážový dvor Vajnory, ul. Pri starom letisku č. 8, k. ú. Vajnory,
- Vojenská poliklinika na Dulovom námestí,
- Budova na Špitalskej ulici č. 22, k. ú. Staré Mesto,
- Sklady a dielne Vajnory, ul. Pri starom letisku č. 1, k. ú. Vajnory,
- Kasárne Vajnory, ul. Rybničná č. 25, k. ú. Vajnory a Rača,
- Ubytovňa Hviezda, ul. Kukučínova č. 38, k. ú. Nové Mesto,
- Objekt Devínska Kobyla, k. ú. Devín a Devínska Nová Ves,
- RTH Rusovce, k. ú. Rusovce.

Existujúce podzemné zariadenia v k. ú. Jarovce (par. č. 1276/2) a k. ú. Rača (par. č. 2332/3).
Uvedené zariadenia nemajú osobitne vyčlenené ochranné pásma.

2. Návrh územného plánu

Objekty vojenských zariadení, ktoré sú vyčlenené pre obranu štátu ostávajú naďalej v prevádzke armády, vrátane ich ochranných pásiem. Zariadenia a ich ochranné pásma sú rešpektované v návrhu územného plánu.

Uvolnené prebytočné vojenské zariadenia a plochy sú v návrhu ÚPN prehodnotené v prospech rozvoja funkčných systémov mesta podľa možnosti začlenenia do mestskej štruktúry.

V návrhu ÚPN sa uvažuje s postupnou integráciou vybratých vojenských zariadení na civilné zariadenia s tým, že ak sa vyčlenia ďalšie vojenské zariadenia, budú zhodnotené podľa ich polohy a daností v rámci funkčného a priestorového dotvárania mesta a dotknutých mestských častí.

Návrh územného plánu vzhľadom k tomu, že Ministerstvo obrany SR v návrhovom období ÚPN rok 2020 ani vo výhľade do roku 2030 nepožaduje vytvoriť nové plochy pre zariadenia armády na území mesta, nevymedzuje žiadne nové plochy pre rozvoj zariadení obranu štátu.

10.2. POŽIARNA OCHRANA

10.2.1. Súčasný stav a trendy

V oblasti požiarnej ochrany zásadné systémové zmeny nastali v apríli 2002, keď nadobudla účinnosť nová komplexná právna úprava vyjadrená v dvoch zákonoch a to:

- v zákone č. 314/2002 Z. z. o ochrane pred požiarmi, kde je ustanovená pôsobnosť orgánov štátnej správy, miest a

obcí na úseku ochrany pred požiarmi, ako aj druhy a úlohy hasičských jednotiek pri vykonávaní záchranných prác pri požiaroch, rôznych haváriách, živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach,

- v zákone č. 315/2002 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore, ktorý upravuje zriadenie, postavenie, organizáciu a riadenie tohto zboru, vymedzuje základné úlohy a právne vzťahy, ktoré súvisia so vznikom, zmenami a so skončením štátnej služby jeho príslušníkov.

Požiarna ochrana je po reštrukturalizácii zameraná na dve hlavné činnosti a to ochranu pred požiarmi a na záchranársku činnosť. Úlohou hasičských jednotiek je zabezpečovať výkon záchranných prác pri požiaroch, rôznych haváriách, živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach na území Bratislavy. Hasičský a záchranný zbor je základnou záchrannou zložkou v rámci integrovaného záchranného systému.

Na území Bratislavy stála služba na zdolávanie požiarov a na vykonávanie záchranných prác pri ekologických, dopravných a iných haváriách a mimoriadnych udalostiach je zabezpečovaná Hasičským a záchranným útvarom hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v štyroch stálych hasičských staniciach, ktoré sú jeho organizačnou súčasťou a to:

- pre centrum na Radlinského ulici v MČ Staré Mesto,
- pre severovýchodnú časť na Hálkovej ulici v MČ Nové Mesto,
- pre západnú časť na Saratovskej ulici v MČ Dúbravka,
- pre južnú časť na Jiráskovej ulici v MČ Petržalke.

V rámci Bratislavy pôsobí ďalej 11 závodných požiarnych útvarov, 6 dobrovoľných závodných zborov a 14 dobrovoľných verejných požiarnych zborov. Okrem toho pôsobí na území mesta Bratislavy Požiarno-technický a expertízny ústav Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a riadiaca zložka Prezídium Hasičského a záchranného zboru.

10.2.2. Návrh územného plánu

V ÚPN sa uvažuje v rámci občianskej vybavenosti s rozvojom nového zariadenia požiarnej ochrany:

- v juhovýchodnej časti mesta, v severnej časti Vrakune pri Hradskej ulici, pod skládkou Istrochemu.

10.3. OCHRANA PRED POVODŇAMI

10.3.1. Súčasný stav

Zabezpečenie ochrany územia mesta pred povodňami je orientované na opatrenia okolo vodných tokov Dunaj a Morava, ktoré predstavujú hlavné faktory ohrozenia. Ochranu zabezpečujú stabilné protipovodňové ochranné línie. Úroveň ochrany, ktorú poskytujú, je rôzna podľa obdobia, v ktorých boli jednotlivé úseky línie vybudované. Iba najnovšie hrádze zabezpečujú ochranu proti Q_{1000}. Staršie úseky línií zabezpečujú úroveň ochrany do Q_{100}. Situovanie línií a ich stavebno-technický stav na viacerých úsekoch nevyhovujú potrebám ochrany mesta. Severozápadná časť mesta od Devínskej Novej Vsi po Karlovej Ves nemá vybudované protipovodňové opatrenia. V čase povodňového nebezpečenstva sa zabezpečenie ochrany stabilnými zariadeniami dopĺňa o vykonanie operatívnych opatrení a použitie mobilných ochranných zariadení.

Z legislatívneho hľadiska sa ochrana pred povodňami riadi ustanoveniami zákona ~~č.666/2004 Z.z. o ochrane pred povodňami~~ č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov. Predmetnej problematiky sa dotýka aj zákon NR SR č.42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva.

Ochrana pred povodňami je v zmysle zákona ~~č.666/2004 Z.z. o ochrane pred povodňami~~ č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov. súborom technických opatrení a organizačných opatrení orgánov štátnej správy a obcí, povodňových komisií, správcov vodných tokov, vlastníkov a správcov vodných stavieb, iných právnických osôb a fyzických osôb na predchádzanie vzniku povodne a na zmiernenie jej následkov.

Opatreniami na ochranu pred povodňami sú najmä : povodňové plány, povodňové prehliadky, predpovedná, hlásna a varovná povodňová služba, hliadková služba, povodňové zabezpečovacie a záchranné práce. Opatrenia na ochranu pred povodňami sa vykonávajú preventívne, v čase nebezpečenstva povodne, počas povodne a po povodni. V legislatívnych predpisoch sú určené úlohy orgánov štátnej správy, samosprávy, správcov tokov, správcov nehnuteľností pri vodných tokoch, záchranných zborov, armády a obyvateľstva.

Inštitucionálne je výkon opatrení na ochranu obyvateľstva pred povodňami zabezpečovaný orgánmi štátnej správy na všetkých úrovniach (ministerstvo ŽP SR, krajské a obvodné úrady životného prostredia)Prenesený výkon vo svojom územnom obvode vykonáva aj obec. Na všetkých riadiacich úrovniach sú zriadené povodňové komisie (krajské, obvodné, povodňové komisie obcí).Ústredné riadenie ochrany pred povodňami vykonáva Ústredná povodňová komisia, ktorá je zložená z členov vlády SR a jej predsedom je minister životného prostredia. V rámci MV SR je zriadená jeho operačná skupina na ochranu pred povodňami. V rámci systému samosprávnych orgánov je v Bratislave zriadená Mestská povodňová komisia a povodňové komisie v najviac ohrozovaných mestských častiach.

Pri výkone operatívnych opatrení v období povodňového nebezpečenstva vykonávajú najväčší rozsah povinností ~~útvary CO~~, správcovia vodných tokov, povodňové orgány a ich členovia (CO, samosprávy, správcovia sietí, zdravotnícke inštitúcie, dopravné inštitúcie, polícia). ~~za súčinnosti s orgánmi samosprávy, správcami inžinierskych sietí, zdravotníckymi inštitúciami, dopravnými zložkami.~~ V medzných situáciách môže ísť až o záchranné práce na ochranu životov, evakuáciu obyvateľstva, jeho núdzové a náhradné zásobovanie atď.

Organizácie, vykonávajúce zabezpečovacie a záchranné práce, majú svoje prevádzkové základne dislokované na území mesta (sklady materiálu, dopravno-mechanizačné strediská, dielne, lodenice a prístavy, atď.). Za povodňových situácií sa mobilizujú všetky disponibilné prostriedky a kapacity organizácií v meste.

10.3.2. Návrh územného plánu

Návrh dobudovania protipovodňových ochranných línií na požadovanú úroveň ochrany je predmetom spracovania kapitoly 13.3. Vodné toky a vodné plochy, ako aj súvisiaceho výkresu 4.2 grafickej časti návrhu územného plánu. Predmetnou problematikou sa zaoberá aj kapitola 16.1 Záplavové plochy. Pri tvorbe územných plánov všetkých stupňov a nadväzujúcich dokumentácií treba rešpektovať ustanovenia § ~~13~~ 20 zákona ~~č.666/2004 Z.z. o ochrane pred povodňami~~ č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov, v ktorom sú vyšpecifikované obmedzenia pre umiestňovanie stavieb a činnosti v inundačnom (záplavovom)území vodných tokov.

Zo strany správcu toku nebola uplatnená požiadavka na plochy pre nové areály, súvisiace so zabezpečovaním protipovodňovej ochrany. Pokrytie potreby výstavby jeho havarijného dispečingu sa predpokladá na disponibilných nábrežných plochách pri Dunaji v oblasti pri kameňolome v Devíne alebo pri Karloveskej zátoke. S objektami na uskladnenie mobilných protipovodňových stien a ostatného protipovodňového materiálu sa ráta na územiach po oboch stranách Dunaja. Ich dislokácia a návrh nových je predmetom riešenia podrobnejších stupňov ÚPD.

B. 11. NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

11.1. OCHRANA PRÍRODY

11.1.1. Súčasný stav

Na území hlavného mesta SR Bratislavy boli k 4.5.2020 vyhlásené ***2*** rozsahom väčšie chránené územia prírody – Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty (zahŕňa lesné masívy Malých Karpát a Devínskej Kobyly) a CHKO Dunajské luhy (časť lesných porastov pri Dunaji). CHKO Malé Karpaty bola vyhlásená vyhláškou MŽP SR č. 138/2001 Z.z. z 30. marca 2001 a CHKO Dunajské luhy vyhláškou MŽP SR č. 81/1998 Z.z. V oboch CHKO platí v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny druhý stupeň ochrany. Územie Bratislavy okrajom zasahuje aj CHKO Záhorie - Morava. CHKO sú vyznačené v grafickej časti Výkres č. 5. Ochrana prírody, tvorba krajiny a územný systém ekologickej stability.

K 4.5.2020 bolo na území Bratislavy vyhlásených ***29*** plošným rozsahom menších chránených území prírody (CHÚP). Stupeň a kategorizácia ich ochrany vychádzajú z citovaného zákona o ochrane prírody a krajiny a z vykonávacej vyhlášky k zákonu č. 24/2003 Z.z.. Územná ochrana sa realizuje prostredníctvom orgánov Štátnej ochrany prírody SR – Správ CHKO M. Karpaty, CHKO Záhorie, CHKO Dunajské luhy a RCOP Bratislava.

Ich zoznam je kompatibilný s Výkresom č. 5. Ochrana prírody, tvorba krajiny a ÚSES.

tab. č. 1

položka vo výkrese č.5 N ÚPN	názov chráneného územia	kategória	stupeň ochrany	Výmera (v ha)	v správe
1.	Devínske alúvium Moravy	CHA	4.	253,16	CHKO-Z
2.	Devínska Kobyla	NPR	4.	101,12	CHKO-MK
3.	Devínska hradná skala	NPP	4.	1,70	RCOP -B
4.	Devínska lesostep	PP	4.	5,09	RCOP -B
5.	Fialková dolina	PR	5.	20,59	CHKO-MK
6.	Štokeravská vápenka	PR	4.	12,71	RCOP-B
7.	Lesné diely	CHA	4.	0,52	RCOP -B
8.	Horský park	CHA	4.	22,96	RCOP -B
10.	Bôrik	CHA	4.	1,43	RCOP -B
12.	Borovicový lesík	CHA	4.	0,80	RCOP -B
13.	Zeleň pri vodárni	CHA	4.	0,23	RCOP B
21.	Rösslerov lom	PP	4.	2,38	RCOP -B
22.	Hrabiny	CHA	4.	7,05	RCOP -B
23.	Chorvátske rameno	CHA	3., 4.	9,85	RCOP -B
24.	Jarovská bažantnica	CHA	4.	78,26	RCOP -B
25.	Panský diel	PP	4.	15,60	CHKO-DL
26.	Kopáčsky ostrov	PR	5.	82,62	CHKO-DL
27.	Topoľové hony	PR	5.	60,06	CHKO-DL
28.	Poľovnícky les	CHA	4.	7,50	CHKO-DL
29.	Bajdeľ	CHA	4.	8,68	CHKO-DL
30.	Gajc	PR	4.	62,72	CHKO-DL
31.	Dunajské ostrovy	PR	5.	219,71	CHKO-DL
32.	Ostrovné lúčky	PR	4.	54,93	CHKO-DL
33.	Starý háj	PR	4., 5.	76,65	RCOP -B
34.	Vápenický potok	CHKP	4.	2,52	RCOP-B
35.	Slovanský ostrov	PR	4., 5.	34,38	RCOP -B
36.	Soví les	CHA	2., 3., 4.	41, 87	RCOP -B
37.	Pečniansky les	CHA	2.,3.,4.,	295,35	RCOP -B
38.	Sihoť	CHA	2.,3.	234,91	RCOP -B
spolu:				**1673,47**	

Vyhláškou KÚŽP č.2/2004 boli na území Bratislavy zrušené chránené areály: Červený rak, Gaštanová záhrada, Hradná zeleň, Nemocničný park a Vešeléniho záhrada (spolu - 3,64 ha).

Vyhláškou KÚŽP č. 3/2007 bol na území Bratislavy zrušený CHA Jakubovský parčík a CHA Hlboká cesta. Vyhláškou KÚŽP č. 12/2011 bol na území Bratislavy zrušený CHA Kochova záhrada. Vyhláškou OÚŽP č. 7/2013 bol na území Bratislavy zrušený CHA Parčík pri Avione (spolu – 1,39 ha).

Obmedzenia činností v jednotlivých stupňoch ochrany definuje zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Tento zákon vymedzuje aj chránené územia a ich ochranné pásma. Zákon definuje aj chránený krajinný prvok, chránené vtáčie územie (§26), územie európskeho významu (§27), súvislú európsku sústavu chránených území (§28).

Ochranné pásma chránených území sú zadefinované v zákone NR SR č. 543/2002 Z.z. ochrane prírody a krajiny §17 ods.3 – 9. V princípe platí pre obmedzenia v ochranných pásmach zásada, že pokiaľ tieto nie sú taxatívne určené príslušným orgánom ochrany prírody, platí v ochrannom pásme o jeden stupeň nižší stupeň ochrany ako je v tab. č. 1 uvádzaný stupeň ochrany.

V rámci európskych prístupov k ochrane prírody a krajiny a zachovania trvalo udržateľného rozvoja (TUR) a biodiverzity krajiny boli v uplynulom období vybrané v rámci SR viaceré územia zaradené do ***NATURA 2000*.** Vybraný zoznam sa skladá z území chránených podľa 2 smerníc :

1. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES o ochrane voľne žijúceho vtáctva - chránené vtáčie územia ***(CHVÚ)*** v zmysle zákona.
2. Smernica Rady 92/43/EHS o ochrane biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín - územia európskeho významu ***(ÚEV)*** v zmysle zákona.

Do ***národného zoznamu navrhovaných chránených vtáčích území*** *(SKCHVÚ*) boli uznesením vlády SR č. 636 dňa 9. júla 2003 na území Bratislavy zaradené tieto CHVÚ (prvé tri CHVÚ zasahujú územie Bratislavy čiastočne, Sysľovské polia (drop fúzatý) sa nachádza len na území Bratislavy):

tab.č.2

položka vo výkrese č. 5 N ÚPN	názov územia	označenie – identifikačný kód
1.	Záhorské Pomoravie	SKCHVU016
2.	Malé Karpaty	SKCHVU014
3.	Dunajské luhy	SKCHVU007
4.	Sysľovské polia	SKCHVU029

Navrhované územia sú vyhlasované za CHVÚ vyhláškami MŽP SR. Z vládou SR schváleného národného zoznamu, ktorý obsahuje 38 CHVÚ, bolo zatiaľ vyhlásené na území Bratislavy CHVÚ Malé Karpaty (Vyhláškou MŽP SR č.216/2005, ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Malé Karpaty), CHVÚ Dunajské luhy (Vyhláškou MŽP SR č.440/2008, ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Dunajské luhy), CHVÚ Sysľovské polia (Vyhláškou MŽP SR č.234/2006 ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Sysľovské polia) a CHVÚ Záhorské Pomoravie (pôvodnou Vyhláškou zo 16. apríla 2010, nariadením vlády č. 145/2015).

Na území mesta Bratislavy boli zaradené medzi ***územia európskeho významu*** *(SKÚEV) vyhlásené uznesením vlády SR č. 239 zo 17.marca 2004* lokality, ktoré patria aj do Súvislej európskej sústavy chránených území (národný zoznam bol aktualizovaný doplnkom národného zoznamu a schválený uznesením vlády SR č. 577/2011 (národný zoznam bol znova aktualizovaný druhým doplnkom národného zoznamu a schválený uznesením vlády SR č. 495/2017):

:**tab.č.3**

položka vo výkrese č. 5 N ÚPN	názov územia	označenie – identifikačný kód
1.	Devínske jazero	SKUEV0313
2.	Rieka Morava	SKUEV0314
4.	Devínske alúvium Moravy	SKUEV0312
5.	Vydrica	SKUEV0388
6.	Homolské Karpaty	SKUEV0104
7.	Devínska Kobyla	SKUEV0280
8.	Bratislavské luhy	SKUEV0064
9.	Biskupické luhy	SKUEV0295
10.	Ostrovné lúčky	SKUEV0269
11.	Hrušov	SKUEV0270
12.	Štokeravská vápenka	SKUEV0502
13.	Bratislavské luhy – Soví les	SKUEV1064
14.	Ostrovné lúčky	SKUEV1269
15	Vydrica	SKUEV1388
16.	Devínska hradná skala	SKUEV0800
17.	Bratislavské luhy	SKUEV2064
18.	Ostrovné lúčky	SKUEV2269

19.	Malý Dunaj	SKUEV0822

Spôsob ich schvaľovania a vyhlasovania definuje cit. zákon. Navrhované ÚEV sú schvaľované Európskou komisiou.

Dňa 29.4.2004 Slovenská republika predložila Európskej komisii národný zoznam 38 navrhovaných SKCHVÚ a národný zoznam 382 navrhovaných SKÚEV (národný zoznam SKÚEV bol aktualizovaný bol doplnkom národného zoznamu a schválený uznesením vlády SR č. 577/2011, národný zoznam bol znova aktualizovaný druhým doplnkom národného zoznamu a schválený uznesením vlády SR č. 495/2017). Slovenská republika prispela do sústavy Natura 2000 spolu **41 chránenými vtáčími územiami a 642 územiami európskeho významu.** V národnom zozname navrhovaných SKCHVÚ sú vymedzené katastrálne územia, v národnom zozname navrhovaných SKÚEV aj parcely. Navrhované SKCHVÚ, rovnako ako navrhované SKÚEV sa považujú za chránené územia v zmysle zákona ako aj pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie (§26 ods. (4), §27 ods. (7), §28 ods. (2,3) zákona č. 543/2002 Z.z.).

Národný zoznam navrhovaných SKCHVÚ (na rozdiel od navrhovaných SKÚEV) Európska komisia formálne neschvaľuje a jeho doplnenie požaduje len vo výnimočných prípadoch.

Zákon o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z.z. a vykonávacia vyhláška k nemu č. 24/2003 Z.z. definujú aj ***biotopy európskeho*** a ***biotopy národného významu*** a tiež ***druhy európskeho*** a ***druhy národného významu.*** Požiadavky na zachovanie a ochranu priaznivého stavu uvádzaných biotopov a druhov sú obsiahnuté najmä v §§ 5-7 cit. zákona. Zoznam biotopov európskeho významu a biotopov národného významu ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá MŽP SR v spolupráci s MP SR.

Na základe medzinárodného Dohovoru o mokradiach, dojednaného dňa 2. februára 1971 v Ramsare (Irán), a na základe Listiny o prístupe ČSFR k Protokolu o zmene „Dohovoru“, Protokol nadobudol platnosť 2. júla 1990, boli do zoznamu ***Ramsarských lokalít*** zaradené aj ***2*** mokradné biotopy - lokality nachádzajúce sa na území Bratislavy, ktoré sú uvedené v tabuľke č. 4:

tab.č.4

položka vo výkrese č. 5 N ÚPN	názov územia
1.	Niva Moravy
2.	Dunajské luhy

Do hlavných strategických cieľov starostlivosti o mokrade v SR bolo zaradených 8 úloh – smerujúcich k zabráneniu úbytku a degradácii biotopov, k vytvoreniu a aktualizácii údajovej základne, zabezpečeniu obnovy mokradí riečnych – močiarnych – jazerných, k vypracovaniu legislatívnych a ekonomických nástrojov, k posilneniu kapacít a kompetencií inštitúcií, k rozvíjaniu cezhraničnej spolupráce a výchovno-vzdelávacieho procesu.

V lokalitách Vlčie hrdlo a CMC Petržalka boli rešpektované hranice území európskeho významu rovnako ako aj chráneného vtáčieho územia, podliehajúcich ochrane podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

- V lokalite Vlčie hrdlo nedochádza k zásahu do chráneného vtáčieho územia SKCHVÚ007 Dunajské luhy (vyhláseného Vyhláškou MŽP SR č.440/2008), rešpektuje sa územie európskeho významu SKÚEV0064 Biskupické luhy a hranice územia CHKO Dunajské luhy. Nakoľko je predmetné územie súčasťou Ramsarskej lokality Dunajské luhy, je nevyhnutné postupovať podľa Článku 4 ods. 2 Dohovoru o mokradiach majúcich medzinárodný význam (tzv. Ramsarský dohovor): „Pokiaľ zmluvná strana zruší alebo obmedzí z naliehavých štátnych záujmov hranice mokrade zahrnutej do zoznamu, mala by túto stratu, nakoľko je to možné, nahradiť a mala by vytvoriť náhradné chránené územie pre vodné vtáctvo a jeho ochranu, a to v rovnakej oblasti alebo blízkosti, s rozlohou primeranou ploche pôvodnej lokality".
- Nakoľko po upresnení hraníc Regionálnym centrom ochrany prírody v Bratislave (podľa aktuálne dopracovanej dokumentácie projektu ochrany) v lokalite CMC Petržalka nedochádza k zásahu do územia európskeho významu SKUEV0064 Bratislavské luhy (vyhláseného podľa Výnosu MŽP SR č.3/2004−5. zo 14.júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu, kde pre predmetné územie platí 2.stupeň ochrany).

Pre predmetné územia je potrebné zabezpečiť ochranu podľa z.č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a rešpektovať Dohovor o mokradiach majúcich medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva (Ramsarský dohovor). Územia NATURA 2000 boli vyhlásené za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov a zabezpečenia podmienok prežitia a rozmnožovania sťahovavých vodných druhov vtákov. Je potrebné rešpektovať všetky zakázané činnosti uložené vyhláškami, ktorými boli územia vyhlásené za chránené a ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného územia.

K 24.6.2019 bolo na území Bratislavy vyhlásených ***22 chránených stromov*** na ***19 lokalitách.*** Okrem 2 (1 v Devínskej Novej Vsi a 1 v Devíne) sa všetky nachádzajú na území MČ Bratislava – Staré Mesto (chránené stromy nie sú vyznačené vo výkrese č. 5 ÚPN 2007).

11.1.2. Návrh - strategické ciele

Štátna ochrana prírody SR je v rámci územia hl. mesta SR Bratislavy kompetenčne zabezpečovaná prostredníctvom 4 organizačných jednotiek ŠOP SR S-CHKO Malé Karpaty, S-CHKO Dunajské luhy, S-CHKO Záhorie a RCOP Bratislava. Z hľadiska organizačného členenia sa v krátkodobom horizonte nepredpokladajú zmeny.

V bratislavských podmienkach prišlo v r. 2004 k zrušeniu CHA - Gaštanová záhrada, Hradná zeleň, Červený rak, Nemocničný park a Vešeléniho záhrada. V r. 2007 došlo k zrušeniu CHA Jakubovský parčík a CHA Hlboká cesta. V r. 2011 bol zrušený CHA Kochova záhrada a v r. 2013 CHA Parčík pri Avione.

Lokality navrhované na územnú ochranu (vo výkrese č. 5 vyznačené ako - územia prírody v záujme ŠOP - napr. Sitina, Devínska hradná skala rozšírenie, Lesík pri amfiteátri, Lesík pri Janíkovskom poli, Diaľne topoliny, Kalvária, Lido - Soví lužný les, Vtáčnik ai.) boli navrhnuté v predchádzajúcom období orgánmi ŠOP.

V dlhodobom horizonte sa ochrana prírodných hodnôt mesta bude zrejme zameriavať na tie lokality, ktoré spĺňajú kritériá pre jednotlivé kategórie CHÚP definované v zákone NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a ktorých ochrana bude podložená schválenou dokumentáciou OPaK.

Po spracovaní Koncepcie ochrany prírody (ako dokumentu pre tvorbu národnej sústavy CHÚ a európskej sústavy NATURA 2000) bude potrebné zhodnotiť relevantné časti ako podklady pre spracovávanie ÚPD. Z vypracovaných Programov starostlivosti o chránené územia, územia medzinárodného významu a chránené stromy, zo zásad starostlivosti o biotopy európskeho významu a biotopy druhov európskeho významu v územiach európskeho významu , z Programov záchrany osobitne chránených častí prírody a krajiny, z Programov starostlivosti o chránené druhy a vybrané druhy rastlín a živočíchov, z Programov starostlivosti o lesy je potrebné prevziať a realizovať tie programy, ktoré nebudú v rozpore s platnou ÚPD.

Prioritou bude postupné zabezpečenie ochrany najmä lokalít zaradených do navrhovanej ***Súvislej európskej siete CHÚ***.

Na území Bratislavy boli vyhlásené CHVÚ Malé Karpaty (Vyhláškou MŽP SR č.216/2005, ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Malé Karpaty), CHVÚ Dunajské luhy (Vyhláškou MŽP SR č.440/2008, ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Dunajské luhy), CHVÚ Sysľovské polia (Vyhláškou MŽP SR č.234/2006 ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Sysľovské polia) a CHVÚ Záhorské Pomoravie (pôvodnou Vyhláškou zo 16. apríla 2010, nariadením vlády č. 145/2015).

Na medzinárodnej, národnej, regionálnej i lokálnej úrovni beží a pokračuje množstvo programov a projektov, ktorých cieľom je ochrana prírodných hodnôt územia, podpora biodiverzity, TUR, posilnenie ekostability, obnova krajinárskych a kultúrnohistorických hodnôt územia.

Aj v dlhodobom horizonte sa očakávajú viaceré aktivity MVO od zabezpečovania koncepčných dokumentov a programov, cez priamu účasť a spoluprácu pri riešení environmentálnych problémov, až po získavanie finančných prostriedkov z eurofondov na ich realizáciu.

V r. 2008 došlo k zrušeniu CHA – Jakubovský parčík a CHA Hlboká cesta. V r. 2011 došlo k zrušeniu CHA Kochova záhrada, v r. 2013 k zrušeniu CHA Parčík pri Avione. CHA Zeleň pri vodárni a CHA Bôrik a ich ochrana zostáva aj naďalej v platnosti.

V r. 2009 sa vyhlásilo chránené územie PR Slovanský ostrov, v r. 2010 CHA Soví les, v r. 2012 CHA Sihoť, CHA Pečniansky les.

11.2. TVORBA KRAJINY

Krajina (podľa Terminologického slovníka environmentalistiky, J. Klinda, 2000) je komplexný systém priestoru, polohy, georeliéfu a ostatných navzájom funkčne prepojených hmotných prirodzených a človekom pretvorených a vytvorených prvkov, najmä geologického podkladu a pôdotvorného substrátu, vodstva, pôdy, rastlinstva a živočíšstva, umelých objektov a prvkov využitia územia, ako aj ich väzieb vyplývajúcich zo sociálno-ekonomických javov v krajine.

11.2.1. Súčasný stav

Masív a zeleň Malých Karpát, Devínskej Kobyly, lužných lesov, alúvium Moravy, vinohrady na svahoch Malých Karpát, poľnohospodárska krajina Podunajskej nížiny a západnej časti mesta, vodné toky Dunaja a jeho zachovaných ramien, Moravy, Malého Dunaja, jestvujúce menšie vodné toky, spolu s vodnými plochami bývalých štrkovísk a plochou vodného diela na Dunaji i Jurský Súr v dotykovom území, charakterizujú špecifický krajinný potenciál mesta a svojimi estetickými a výtvarnými hodnotami dotvárajú jeho špecifický obraz, vrátane charakteristickej prírodnej veduty.

Bratislava vďaka svojej polohe a geomorfologickým danostiam územia má bohaté a rôznorodé prírodné zázemie a bohato zastúpené krajinotvorné prvky. Prírodné prvky sú však zastúpené nepravidelne a na mnohých miestach sú poškodené. Chýbajú väčšie biologicky významné plochy zelene v urbanizovanom prostredí. Za posledné desaťročie sa v zastavanom území mesta nepodarilo zrealizovať nový biologicky plnohodnotný verejný park.

Na prírodné i socio-ekonomické prostredie mesta negatívne vplýva najmä znečistenie ovzdušia, vôd, vysoká produkcia odpadových látok, zvýšená hluková záťaž a iné stresujúce faktory (napr. elektromagnetický smog, radón, erózia pôdy, degradácia a devastácia územia, poškodenie vegetácie a zelene ai.).

1. Lesná krajina

Lesné pozemky zaberajú na území mesta plochu cca 8 280 ha, čo tvorí zhruba 23% výmery mesta, resp. 190 m^2/ 1 obyv. Bratislavy (podľa dostupných normatívov znamená uvedená výmera dobrú kategóriu hodnoty prírodného zázemia). Z hľadiska rozdelenia lesa podľa kategórií : lesy osobitného určenia - 95%, lesy ochranné - 5% z celkovej plochy lesov. Mestské lesy v Bratislave (MLB, zriadené v r. 1994) obhospodarujú z uvedenej výmery 3 059 ha LP.

Krajinotvorná funkcia lesnej krajiny na území Bratislavy je zvýraznená morfológiou reliéfu, veľkosťou lesných štruktúr a ich rozmiestnením v organizme mesta. Dominantná časť lesov je sústredená do oblasti masívu Malých Karpát a Devínskej Kobyly, menšia časť lesných porastov lemuje obojstranne tok Dunaja, špecifickou významnou lesnou plochou je Sitina.

Údržba a obnova lesných porastov je vo všeobecnosti v tomto období komplikovaná, na území Bratislavy sa vyskytujú problémy v lesopestovnej a ťažbovej činnosti, riešia sa operatívne aj problémy funkčného členenia, rekreačného využívania, ochranárske opatrenia, mimoprodukčné funkcie ad., nakoľko bratislavské lesy sú súčasťou CHKO Malé

Karpaty i súčasťou Bratislavského lesného parku (BLP).

Pôsobenie lesnej krajiny je viazané aj na historický obraz a scenériu mesta Bratislavy, v ktorých lesné porasty tvoria najvyššiu vrstvu výškového usporiadania.

Prírodný rámec mesta, dotvárajúci estetické a výtvarné hodnoty veduty mesta, je neustále narúšaný najmä investičnými aktivitami, ktoré sa často dostávajú až do bezprostrednej blízkosti uvedených lesných masívov, niektoré sú realizované aj na lesných pozemkoch.

ab.č.1: drevinová skladba v lesoch BLP

Dreviny			
ihličnaté		**listnaté**	
druh	%	druh	%
smrek	7,56	Dub	26,03
smrekovec	0,30	Buk	39,60
borovica	11,34	Hrab	12,29
		Javor	0,56
		Agát	1,30
		Jelša	1,02
Spolu	**19,20**	**Spolu**	**80,80**
Celkom	**100%**		

V porastoch v ***karpatskej oblasti*** sa z dôvodov estetických a rekreačných vyskytujú aj rôzne ihličnaté a listnaté dreviny, ktoré nie vždy zodpovedajú stanovištným podmienkam. Medzi najodolnejšie patria dreviny z rodov buk, javor, jaseň a hrab; naopak najmenej odolnými sú smrek, brest, lipa a dub. V drevinovej skladbe porastov s ohľadom na meniace sa podmienky prostredia možno očakávať vo výhľadovom období používanie čoraz širšieho spektra drevín.

Pri pestovaní lesov *v* ***podunajskej oblasti*** sa v minulosti využívali monokultúry šľachtených topoľov, po zlepšení hydrologických pomerov v súčasnom zložení už prevláda jaseň, agát a topoľ domáci. Aj v dendrologickej skladbe lužných lesov sa očakávajú zmeny.

2. Poľnohospodárska krajina

Poľnohospodárska krajina v Bratislave prešla špecifickým vývojom. Pod jej súčasný stav sa podpísal celý rad negatívnych zásahov. Najviac negatívne postihnutou časťou územia sú kontaktné zóny sídla a poľnohospodárskej pôdy. Toto územie sa vyznačuje najväčšou dynamikou premien, ale aj devastáciou a degradáciou prostredia. V poslednom období sa zvyšujú investičné tlaky na vinice, záhradkárske osady a lokality, ale problémy sú aj s udržaním výmery ovocných sadov a s intenzitou využívania ornej pôdy (zaburinené pozemky, nevyužívané meliorácie).

Štruktúra kultúr - jednotlivé kultúry na poľnohospodárskej pôde a osevy jednotlivých honov plnia dôležitú krajinotvornú a ekostabilizačnú funkciu. Z hľadiska krajinotvorby sú zaujímavé úbytky - zábery poľnohospodárskej pôdy (pred r. 1989 sa ročne zaberalo 120 - 150 ha poľnohospodárskej pôdy, po krátkodobom poklese výmer záberov sa zaznamenáva opäť nárast záberov poľnohospodárskej pôdy).

Úhrnné hodnoty (výmery) druhov pozemkov (kultúr) v Bratislave a percentuálne podiely k roku 2003 uvádza tab.č.2 (podľa Štatistickej ročenky hl. m. SR Bratislavy, 2004) :

tab.č.2

mesto (ha)	**orná pôda**	**vinice**	**záhrady**	**ovoc. sady**	**TTP**	**poľn. Pôda**	**lesné poz.**	**vodn. pl.**	**zast.pl.**	**ostat. pl.**
36.759	11.154	808	1.823	480	441	14.706	8.109	1.472	6.718	5.754
100%	30,34	2,20	4,96	1,30	1,20	40,01%	22,06	4,00	18,28	15,65

3. Urbanizovaná krajina

Urbanizovanú krajinu Bratislavy tvoria mestotvorné štruktúry. Zaujímavé je najmä spolupôsobenie urbanizovaného územia a jeho usporiadanie vo vzťahu k aktívnym štruktúram vnútromestskej zelene**.** Zelené plochy intravilánu a zastavaného územia mesta sú predmetom dlhodobého sledovania a vyhodnocovania, predovšetkým z pohľadu kvantitatívnych a kvalitatívnych ukazovateľov (štatisticky - tab. č. 3 a metodicky v prepočte na 1 obyvateľa – tab. č. 4).

Možno konštatovať, že Bratislava v historickom kontexte bola známa ako mesto parkov a záhrad.

Podľa ***Územného generelu zelene mesta Bratislavy*** (Ing. H. Čechová a kol.,1999) je zostavená tab. č. 3, prezentujúca dôležité numerické údaje o plochách zelene v meste:

tab.č.3

druh zelene	**celková výmera (ha)**	**výmera v m^2/ 1 obyv.**
parky	50,7	1,12

menšie sadovnícky upravené plochy	432,1	9,57
sídlisková zeleň	380,8	8,44
zeleň cintorínov	71,2	1,58
botanické a zoologické záhrady	89,4	1,98
zeleň zdravotníckych, školských a rekreačných zariadení	443,0	9,81
zeleň IBV	1115,9	24,72
záhradkárske a chatové osady	1322,0	29,29
ochranná zeleň	536,2	11,88
rozptýlená zeleň	517,3	11,46
spolu:	**4958,6**	**109,85**

Poznámka: chýbajú aktuálne údaje o celkových výmerách jednotlivých druhov zelene; zaznamenaný je však úbytok najmä v kategóriách verejnej a ochrannej zelene.

Územný generel zelene mesta Bratislavy (1999):

- definuje v kontexte s celkovou hygienou prostredia, abiotického a biotického komplexu optimálny výber drevín vhodných pre mestské podmienky,
- navrhuje kompozíciu systému zelene,
- navrhuje rozvoj jednotlivých kategórií zelene,
- ďalej navrhuje štruktúry plôch zelene, návrh drevín pre krajinárske úpravy,
- definuje zásady ochrany historickej zelene a chránených solitérov,
- navrhuje vymedzenie plôch zelene, rozvoj ktorých je potrebné overiť na nižšej úrovni,
- vymedzuje plochy „intaktnej zelene“,
- navrhuje regulatívy pre jednotlivé kategórie zelene.

„Priemet najvýznamnejších plôch zelene na území Bratislavy“ (často označované ako tzv. intaktné plochy zelene), ako podklad pre návrh ÚPN vypracovali v r. 2003 T. Reháčková, a E. Pauditšová. Tvorí ho ***395*** plošných a líniových prvkov zelene (34 parkov, 132 sadovnícky upravených plôch, 164 stromoradí a líniových porastov, 26 cintorínov a 39 fragmentov zelene), ktoré boli vybrané na základe špecifických kritérií, prevažne boli odkonzultované aj s jednotlivými mestskými časťami. Veľká časť z nich bola zapracovaná do komplexného urbanistického návrhu územného plánu.
Porovnanie stavu zelene podľa ÚGZ mesta Bratislavy s ukazovateľmi - štandardmi podľa VÚVA Brno, 1983 prezentuje tabuľka:

tab.č.4

druh zelene	**stav podľa ÚGZ(v m^2/obyv.)**	**ukazovateľ potreby (v m^2/obyv.)**	**poznámka**
verejná zeleň	10,69	8 – 12	
zeleň obytných súborov	33,16	14 – 19	zeleň pri IBV zásadne navyšuje údaj v ÚGZ
zeleň občianskej vybavenosti	11,79	6 – 9	
ostatná zeleň	54,21	22 – 35	údaj ÚGZ bez lesov
spolu:	**109,85**	**50 - 75**	

Prepočet plôch vnútromestskej zelene z hľadiska kvantity je priaznivý, kvalita plôch zelene (z viacerých dôvodov) však nie je na požadovanej úrovni.

V územnoplánovacej praxi sa najnovšie používajú prepočty normatívov zelene podľa ***„Štandardov minimálnej vybavenosti obcí“*** (metodická príručka MŽP SR, 2002), ktoré sa v zásade nelíšia od vyššie uvedených štandardov. Pri realizácii zelene formou „zelených striech“ sa pri prepočtoch používajú objektivizované redukčné koeficienty, zohľadňujúce najmä hrúbku substrátu.

11.2.2. Realizačné nástroje

V tejto časti sú uvedené len ***niektoré nástroje***, prostredníctvom ktorých by sa mali vytvoriť predpoklady pre napĺňanie cieľov krajinotvorby na území Bratislavy.

1. Lesná krajina

Nový zákon NR SR ***č. 326/2005 Z.z.*** o lesoch definuje účel zákona v smere zachovania, zveľaďovania a ochrany lesov ako zložky životného prostredia a prírodného bohatstva krajiny na plnenie nenahraditeľných funkcií, na zabezpečenie diferencovaného, odborného a trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch, na zosúladenie záujmov spoločnosti a vlastníkov a na vytvorenie ekonomických podmienok na trvalo udržateľné hospodárenie v lesoch. Zákon definuje aj základné požiadavky na ochranu lesných pozemkov (§5), povinnosti pre ochranu pri územnoplánovacích činnostiach (§6), pri vyňatí a obmedzení užívania (§7) a pri rozhodovaní o vyňatí alebo obmedzení využívania (§8). V tejto súvislosti sú

relevantné najmä požiadavky pre spracovateľov ÚPD, ktorí musia navrhnúť a zdôvodniť najvhodnejšie riešenie z hľadiska ochrany lesných pozemkov a vyhodnotiť alternatívne možnosti vrátane ich ekonomických dosahov. Návrhy ÚPN obcí sú ich obstarávatelia povinní prerokovať pri spracovaní konceptov s príslušným orgánom štátnej správy lesného hospodárstva a vyžiadať si jeho súhlas.

Z hľadiska kategorizácie sa lesy členia na - ***lesy ochranné*** *(OL) ,* ***lesy osobitného určenia*** *(LOU) a* ***lesy hospodárske*** *(HL).* Za lesy osobitného určenia možno vyhlásiť lesy *prímestské a ďalšie lesy s významnou zdravotnou, kultúrnou alebo rekreačnou funkciou* (medzi LOU patria aj lesy Bratislavského lesného parku - BLP). Využívanie lesov verejnosťou je upravené v §30, §31 definuje zákaz niektorých činnosti, šiesty diel zákona sa venuje náhradám škody a náhradám za obmedzenie vlastníckych práv, programu starostlivosti o lesy (PSL) sa venujú §§ 40-43. Z ustanovení §46 vyplývajú povinnosti smerujúce k zabezpečeniu inventarizácie a monitoringu lesov.

V §18 cit. zákona sú uvedené hospodárske spôsoby (podrastový, výberkový, účelový, holorubný), ktoré je treba uplatňovať aj v súlade so schválenými PSL. ***Ochranné lesy*** (sú vyznačené aj v grafickej časti návrhu ÚPN vo výkrese č.5 Ochrana prírody, tvorba krajiny a ÚSES) – sú to také lesy, v ktorých sa musí hospodáriť tak, aby sa predovšetkým zlepšovala ich ochranná funkcia.

V kontexte s lesopestovnými a ťažbovými činnosť treba činnosť na území ***BLP*** odvodzovať najmä z platných PSL, z Generelu BLP, z Návrhu nového funkčného členenia a zásad hospodárenia (dotýka sa MLB), ale aj z uznesení prijatých mestským zastupiteľstvom. Prostredníctvom „bioprojektov" by sa malo zabezpečiť citlivé hospodárenie v lesoch pri uplatnení obmedzujúcich požiadaviek najmä zo strany ochrany prírody. Pre ochranu hodnôt lesov má byť spracovaný Program starostlivosti o CHKO Malé Karpaty.

Dôležitými nástrojmi prírodoochranných opatrení sú ***z.č. 543/2002 Z.z.*** o ochrane prírody a krajiny a vykonávacia vyhláška k tomuto zákonu ***č. 24/2003 Z.z.*** (definujú zásady ochrany prírody a krajiny, ÚSES, dokumenty starostlivosti o dreviny a široké inštrumentárium k dokumentácii OPaK). Tieto legislatívne normy sú dôležitými nástrojmi aj v poľnohospodárskej a urbanizovanej krajine.

V rámci legislatívnych nástrojov na ochranu lesnej krajiny je potrebné uplatňovať novú Vyhlášku Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 12/2009 z 15. januára 2009 o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkcií lesov, sledujúca zachovanie lesnej krajiny aj v územiach so silnými urbanizačnými tlakmi. Vyhláška okrem iného definuje aj požiadavky na spôsob vyhodnocovania záberov lesných pozemkov a povinnosť požiadať o súhlas k návrhu územného plánu obce alebo zóny alebo k návrhu ich zmien a doplnkov príslušný orgán štátnej správy lesného hospodárstva.

2. Poľnohospodárska krajina

V poľnohospodársky využívanej krajine sa bude činnosť odvíjať najmä z plnenia opatrení vyplývajúcich zo zákona ***č. 220/2004 Z.z***. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene z.č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. §3 cit. zákona ukladá každému vlastníkovi poľnohospodárskej pôdy zabezpečiť jej využívanie tak, aby nebola ohrozená ekologická stabilita územia, §§ 4-5 sa zaoberajú ochranou poľnohospodárskej pôdy pred degradáciou a eróziou v tom smere, aby sa vykonávali účinné opatrenia (napr. výsadba účelovej a poľnohospodárskej zelene, striedanie plodín, mulčovanie, bezorbová agrotechnika, usporiadanie honov v smere prevládajúcich vetrov ai.). Iné paragrafy venujú pozornosť ochrane pôdy pred zhutnením, bilancii pôdnej organickej hmoty a ochrane pred rizikovými látkami.

Ochranu poľnohospodárskej pôdy pri nepoľnohospodárskom použití upravuje §12 (uvádza, že poľnohospodársku pôdu možno použiť na iné účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu). Ochrana poľnohospodárskej pôdy pri územnoplánovacej činnosti je riešená v §13 - Návrh ÚPD musí byť pred schválením podľa §§ 22-26 a §31 stavebného zákona odsúhlasený orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy (§22 - KPÚ).

Pri územnoplánovacích činnostiach vo výhľadovom období je potrebné zohľadniť dlhodobé zámery jednotlivých poľnohospodárskych podnikov, ale aj potrebu zachovania poľnohospodárskej výroby z hľadiska krajinotvorných funkcií a úlohy vytvárania rekreačného zázemia pre obyvateľstvo. Je žiadúce dodržiavať zákon ***313/2009 Z.z.*** o vinohradníctve a vinárstve, najmä ***§8 Vinohradnícky register*** v tom zmysle, že aktuálny register viníc (vedie ho ÚKSÚP Bratislava) je potrebné zohľadňovať pri územnoplánovacích a rozhodovacích činnostiach. Tento zákon rieši aj otázky výsadbových práv, registrácie pestovateľov viniča, ale aj otázkam výroby vín ap..

3. Urbanizovaná krajina

Zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) ***č. 237/2000 Z.z.*** a vykonávacie vyhlášky k nemu určujú zásadné podmienky pre územnoplánovací a investičný proces, požiadavky na sústavné a komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určuje jeho zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, tvorba krajiny v súlade s princípmi TUR. Vyššie uvedený *Stavebný zákon* a jeho ***vyhlášky*** tvoria základný rámec činností v urbanizovanej krajine. Okrem toho je v platnosti celý rad zákonov dotýkajúcich sa sfér technickej infrašruktúry, dopravy, zákony z oblasti ochrany zložiek životného prostredia a mnoho ďalších predpisov, noriem ap., ktoré určujú aj podmienky na realizáciu zmien v urbanizovanom prostredí mesta. Zákonmi stanovené subjekty by mali garantovať, že nebude prichádzať k nadmernému zaťažovaniu urbanizovaného prostredia, najmä však obytných častí mesta.

11.2.3. Návrh tvorby krajiny

Legislatívne zakomponovanie tvorby krajiny do územnoplánovacích procesov rieši v súčasnosti stavebný zákon ***č.***

237/2000 Z.z. v znení neskorších predpisov. V §19c cit. zákona je určené pre etapu prieskumov a rozborov ÚPN regiónov a ÚPN obcí spracovať ***krajinnoekologický plán*** *(KEP) (tzn. ekologicky optimálne priestorové a funkčné využívanie územia).* Pre ostatné etapy spracovávania ÚPN obce sa objavujú viaceré pojmy – dokumenty ÚSES, dokumenty ochrany prírody a krajiny, programy starostlivosti o krajinu, tvorba krajiny v súlade s princípmi TUR, ochrana prírody – tvorba krajiny – územné systémy ekologickej stability, dokumenty starostlivosti o dreviny; ani v jednom z nich však nejde o komplexný proces krajinotvorby.

Európsky dohovor o krajine (2000, č. 176) (SR ho podpísala 30.5.2005 v Štrasburgu, platnosť nadobudol 1.12.2005) vo svojej preambule uvádza prianie verejnosti využívať krajinu vysokej kvality (aj v kontexte s platnými medzinárodnými dohovormi v oblasti ochrany voľne žijúcich organizmov a prírodných stanovíšť, o ochrane architektonického dedičstva, o ochrane archeologického dedičstva, o cezhraničnej spolupráci medzi územnými celkami a orgánmi, o biologickej diverzite, o ochrane svetového a kultúrneho dedičstva, o účasti verejnosti v rozhodovacom procese, o prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia ai.). Tento dohovor používa pojmy „ochrana krajiny“, „manažment krajiny“, „krajinné plánovanie“ ai., pričom výsledkom má byť vyjadrenie rozmanitosti spoločného a kultúrneho dedičstva, integrácia krajinných koncepcií do územnoplánovacích koncepcií, zaznamenávanie zmien v krajine, identifikovanie a vyhodnocovanie typov krajiny, zavedenie nástrojov na ochranu, manažment a/alebo plánovanie krajiny. Vláda SR na svojej 94. schôdzi prerokovala a s pripomienkami schválila Návrh na pristúpenie SR k Európskemu dohovoru o krajine.

Členské štáty Rady Európy, ktoré podpísali tento dohovor v preambule uvádzajú, že v záujme dosiahnutia udržateľného rozvoja, založeného na vyvážených a harmonických vzťahoch medzi sociálnymi potrebami, hospodárskou činnosťou a životným prostredím berú na vedomie skutočnosť, že krajina zohráva významnú úlohu z hľadiska verejného záujmu v oblasti kultúry, ekológie, životného prostredia a v sociálnej oblasti, že krajina predstavuje zdroj priaznivý na hospodársku činnosť a jej ochrana, manažment a plánovanie môžu prispievať k vytváraniu pracovných príležitostí. Deklaruje sa tiež skutočnosť, že krajina je všade dôležitou súčasťou kvality života ľudí – v mestských oblastiach a na vidieku, v narušených oblastiach rovnako ako aj v oblastiach s vysokou kvalitou, v oblastiach pozoruhodných i všedných. Konštatuje sa, že všeobecné zmeny v ekonomike často urýchľujú zmenu krajiny, pričom verejnosť má záujem užívať krajinu vysokej kvality. S ohľadom na právne dokumenty medzinárodnej úrovne, ako aj s ohľadom na skutočnosť, že kvalita a rozmanitosť európskej krajiny predstavuje spoločný zdroj a je dôležité spolupracovať v záujme jej ochrany, manažmentu a plánovania, sa definuje potreba ustanovenia nového nástroja zameraného výhradne na ochranu, plánovanie a manažment všetkých typov krajiny v Európe. Každá zmluvná strana má zosúlaďovať realizáciu tohto dohovoru v zhode s vlastnými koncepciami tak, aby sa neodchýlila od tohto dohovoru.

V rámci čl. 5 – Všeobecné opatrenia - je uvedený záväzok pre každú zmluvnú stranu na integráciu krajiny do svojich regionálnych a územnoplánovacích koncepcií a iných koncepcií s možným priamym či nepriamym vplyvom na krajinu. Pri tom sa počíta so zainteresovaním odborníkov a školských programov. Hodnotenie sa má diať prostredníctvom vymedzenia typov krajiny, analýzou ich charakteristík, zaznamenávaním zmien a s ohľadom na zvláštne hodnoty im pripisované zainteresovanými stranami a obyvateľstvom.

V kap. III – Európska spolupráca - sa deklaruje spolupráca zainteresovaných strán, poskytovanie technickej a vedeckej pomoci, výmena odborníkov, vymieňanie si informácií o všetkých záležitostiach, potreba vypracovávania a realizácia spoločných programov zvyšovania kvality krajiny a monitoring realizácie dohovoru pomocou výborov expertov.

Vzhľadom na momentálnu absenciu metodológie pre oblasť tvorby KEP je návrh ÚPN odvodený z poznania doterajších postupov (Územné generely zelene, ÚSES, postupy z LANDEP), zo spolupráce s niektorými odborníkmi z praxe, zo skúseností z medzinárodných projektov (napr. Argedonauländer, Jordes+), zo zhodnotenia metodiky spracovania návrhu tvorby krajiny v územných plánoch miest Prahy, Brna a Viedne.

ÚPN mesta rieši na celomestskej úrovni a v kontexte s uvedeným dohovorom ochranu krajiny lesnej, poľnohospodársky využívanej i krajiny urbanizovanej, pričom využíva dostupné ÚPD a ÚPP vyšších aj nižších hierarchických úrovní.

ÚPN rešpektuje účelové rozdelenie krajiny na *lesnú*, *poľnohospodársku a urbanizovanú* v súlade s predchádzajúcou podkapitolou, nakoľko aj na území Bratislavy je možné ju takto vnímať a deliť. V časti návrhovej sa venuje pozornosť najmä opisu a funkčnosti jednotlivých prvkov tvorby krajiny tak, ako sú obsiahnuté vo výkrese č. 5 Ochrana prírody, tvorba krajiny a ÚSES návrhu ÚPN:

- ***hranica CHKO –*** vyznačený je najnovší priebeh hraníc CHKO Malé Karpaty (vymedzenie podľa vyhlášky MŽP SR z 30. 3. 2001 a s účinnosťou od 1. 5. 2001, na území Bratislavy cca 6 177 ha), CHKO Dunajské luhy (zriadené vyhláškou MŽP SR č. 81/1998 Z.z. o CHKO Dunajské luhy z 3. 3. 1998 a s účinnosťou od 1. 5. 1998, na území Bratislavy cca 1 980 ha); CHKO Záhorie sa len okrajom dotýka územia Bratislavy (mimo Bratislavy, o výmere 27522 ha),
- ***hranica LP –*** fyzický priebeh hraníc lesných pozemkov je spracovaný na základe porastových máp (od KÚ Bratislava) a na základe podkladov digitalizovaných Mestskými lesmi Bratislava. Vlastnícke pomery LP v Bratislave (lesy štátne – 15,3%, lesy obecné – 47,74%, lesy urbárske – 14,05%, lesy spoločenstevné – 10,41%, lesy súkromné – 12,35% a lesy cirkevné – 0,15%),
- ***ochranné pásmo lesa*** – v zmysle ustanovení § 10 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch ho tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku,
- ***ochranné lesy –*** sú vymedzené v zmysle ustanovení §13 z.č. 326/2005 Z.z. o lesoch (sú súčasťou porastových máp a sú zapracované aj v LHP pre LHC Rača, Železná Studienka, Rusovce) ; tvoria cca 5% výmery lesov,
- ***hranica SKÚEV*** - (NATURA 2000) – ***hranica SKÚEV*** - (NATURA 2000) – vytvorenie sústavy osobitne chránených území NATURA 2000 je jednou z prioritných podmienok vstupu SR do EÚ v oblasti ochrany prírody. V procese implementácie smerníc ES (Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/147/ES o ochrane voľne žijúceho vtáctva, Smernice Rady č. 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín) boli vytvorené dva typy území : Chránené vtáčie územia (CHVÚ - SPAs) a Územia európskeho významu (ÚEV – SACs). Návrh ÚPN obsahuje ***18 ÚEV*** uvedených v kap. 11.1. Ochrana prírody,

- ***hranica SKCHVÚ*** - (NATURA 2000) **–** návrh ÚPN obsahuje **4 CHVÚ** vyskytujúce sa v polohách pri toku Dunaja, ale aj v poľnohospodárskej krajine (Záhorské Pomoravie cca 423 ha, Dunajské luhy cca 3 992 ha, Sysľovské polia o výmere 1 776 ha). Zatiaľ bolo vyhlásené CHVÚ Malé Karpaty cca 1 167 ha (Vyhláškou MŽP SR č.216/2005, ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Malé Karpaty), Dunajské luhy (Vyhláška MŽP SR č.440/2008), Sysľovské polia (Vyhláška MŽP SR č. 234/2006) a CHVÚ Záhorské Pomoravie (pôvodnou Vyhláškou zo 16. apríla 2010, nariadením vlády č. 145/2015). Uvedené výmery sú za územie Bratislavy. Odôvodnenie návrhu ochrany týchto území je súčasťou dokumentácie k vyhláseniu CHVÚ a sú obsiahnuté aj v dokumente „Zhodnotenie a návrh riešenia prvkov tvorby krajiny pre návrh ÚPN“ (Mgr. J. Petrakovič, 2003),
- ***hranica Ramsarských lokalít*** – Niva Moravy a Dunajské luhy boli dňa **26.5.1993** zapísané do zoznamu medzinárodne významných mokradí. Napĺňanie záväzkov Ramsarského dohovoru prispieva k ochrane, zachovaniu a trvalo udržateľnému využívaniu všetkých mokradí a biotopov vodného vtáctva. V „Zozname medzinárodne významných mokradí“ (Ramsarské lokality) je za SR vymedzených 12 lokalít.
- ***chránená historická zeleň –*** zákon č. ***49/2002 Z.z.*** o ochrane pamiatkového fondu a vyhláška MK SR č. 253/2010 Z.z., ktorou sa vykonáva cit. zákon, formulujú základné požiadavky na orgány štátnej správy i obce vo väzbe na ochranu pamiatkového fondu. Jedným z predmetov ochrany podľa cit. legislatívy je aj historická zeleň. Krajský pamiatkový úrad v Bratislave (Ing. V. Vágenknechtová) poskytol spracovateľovi ÚPN Bratislavy informácie o historickej zeleni, ktoré sú premietnuté v grafickej časti – výkres č. 5 - Ochrana prírody, tvorba krajiny a ÚSES. Jednou z jeho položiek je aj historická zeleň, pod ktorou sa rozumie taká zeleň, ktorá bola v určitom historickom čase súčasťou urbanistickej štruktúry územia (vymedzené územia historickej zelene nie sú celkom totožné s pamiatkovými zónami), ktorá sa aj dnes v území nachádza ako súčasť predmetnej zóny, a príp. taká, ktorá za určitých predpokladov môže byť do územia späť zakomponovaná.

KPÚ Bratislava vymedzil dva typy území s chránenou historickou zeleňou – oblasť ***MPR / 1*** (mestská pamiatková rezervácia) a zóny/6 - časť historickej zástavby Záhorskej Bystrice, Vajnor, Rusoviec, Sadu J. Kráľa a územie Starého Mesta, Jarovskej bažantnice a Areál rušňového depa Bratislava – východ, pri čom hranice historického Parku pri kaštieli – Rusovce sa nemenia a dopĺňa sa tretí spôsob prístupu k ochrane historickej zelene na úrovni zón: 3 – v rámci Areálu rušňového depa Bratislava – východ, pôjde o zachovanie zelene, predstavujúcej udržiavané trávnaté plochy a solitérne dreviny v blízkosti stavebných objektov rušňového depa.

V oblasti MPR je snahou pamiatkárov, aby boli v maximálnej miere zachované plochy historickej zelene, parkov; požiadavka je, aby urbanizácia tejto časti mesta v rôznych jeho územiach (zónach) diferencovane a citlivo zohľadňovala aj potrebu zachovania a akceptovania zelene.

V oblasti zón *v* zásade pôjde o dva prístupy: 1 - v zónach v rámci bývalých pričlenených obcí k mestu by sa mala zeleň vyskytovať po obvode takejto zóny, ale mala by byť zachovaná zeleň aj v obci plus námestie (zväčša so zeleňou), 2 – vo vnútromestských zónach – len vnútroblokovo. Každá pamiatková zóna má spracovanú svoju vyhlášku, v ktorej je definovaná aj požiadavka na zeleň; niektoré pamiatkové zóny majú spracované aj zásady, ktoré sa budú postupne dopracúvať pre všetky pamiatkové zóny v meste. V tejto sfére sa predpokladá užšia spolupráca orgánov pamiatkovej ochrany s orgánmi mestskej samosprávy. V poslednom čase sú však signalizované tendencie na zrušenie niektorých ďalších zón z tohto zoznamu.

- ***hranice pamiatkových zón, ochranné pásma NKP -*** vyznačené sú územia, kde prišlo v poslednom období ku zmenám - v roku 2005 bola redukovaná Pamiatková zóna CMO v Bratislave a zrušená pamiatková zóna v Devínskej Novej Vsi.

V oblasti ochranného pásma NKP/6 – cieľom vyhlásenia ochranných pásiem je najmä usmerňovať činnosti a zásahy do okolia a súvisiaceho prostredia nehnuteľnej kultúrnej pamiatky a pamiatkového územia tak, aby sa zabránilo nežiaducim následkom takejto činnosti a najmä nevhodnej zástavbe, ktorá by mohla poškodiť prostredie a pamiatkové hodnoty objektov a území. Ochranné pásmo najmä na území ohraničujúcom tzv. „priehľadové kužele“ na charakteristické historické dominanty a panorámy sídla môže byť vhodným opatrením na usmernený rozvoj obrazu mesta a jeho pôsobenie v krajinnom obraze (napr. aj v súvislosti s Európskym dohovorom Rady Európy o krajine). Na území ochranných pásiem vyššie uvedených NKP sakrálnej architektúry je potrebné rešpektovať jednoduchosť kompozície sadovníckych úprav, súčasne zachovať prírodný charakter prostredia a nevnášať cudzorodo pôsobiace prvky (uprednostňovať domáce a v danom prostredí tradičné druhy drevín). Zásahy v ochrannom pásme (rekonštrukcia, revitalizácia, atď.) musia vychádzať z historických podkladov, prípadne analógií s inými objektmi podobného charakteru a podliehajú schvaľovaciemu procesu Krajského pamiatkového úradu.

OP NKP v Hornej Mlynskej doline je začlenené do CHKO Malé Karpaty a do Bratislavského lesoparku, ktorý patrí do kategórie lesov osobitného určenia. Ochranné pásmo napomáha realizácii požiadaviek na komplexnú ochranu hodnôt Bratislavského lesoparku v jeho najexponovanejšej časti, ktorou je Horná Mlynská dolina. Cieľom ochranného pásma je predovšetkým nenarušovať charakter prostredia a krajinného obrazu, rešpektovať tradičnú zástavbu v doline (mlyny pozdĺž toku Vydrice) a zachovať historicky zaužívaný spôsob využitia na krátkodobú rekreáciu (jednodennú, prípadne víkendovú). Podrobne rozpracované podmienky činnosti na území ochranného pásma NKP v Hornej Mlynskej doline sú súčasťou Návrhu na vyhlásenie, spracovaného Pamiatkovým úradom SR v roku 2008.

V súlade so súčasným legislatívnym stavom sa mení počet maloplošných chránených území z 28 na ***29.***

- ***línie vnímania prírodného masívu –*** sú tvorené dvomi líniami lokalizovanými v dvoch úrovniach: prvá línia – ***rozhranie vnímania prírodného masívu*** je línia vnímania okraja prírodného masívu od významných líniových komunikácií (táto línia je vyznačená v nižších nadmorských výškach v teréne; v značnej časti územia prechádza napr. územím podkarpatských vinohradov); druhá línia – ***líniové prírodné dominanty*** je línia – účelovo vytvorená kategória na základe fotodokumentácie, ktorou sa vyznačilo vnímanie horizontu z vopred určených snímaných bodov, táto línia je lokalizovaná vo vyšších nadmorských výškach terénu; prechádza zväčša územím lesných masívov. (Tvorcami tohto

špecifického krajinotvorného prvku boli pedagógovia a študenti FA STU v Bratislave),

- ***biocentrá - ÚSES –*** sú základnými prvkami ÚSES rôznych hierarchických úrovní; ***34*** Bc rôznej hierarchickej úrovne by malo v spolupôsobení s ostatnými prvkami tvorby krajiny, ochrany prírody, ale aj s biologicky aktívnymi časťami zastavaného i nezastavaného územia vytvárať predpoklady TUR územia Bratislavy i kompatibilné zakomponovanie týchto štruktúr v rámci širších regionálnych i medzinárodných väzieb,
- ***biokoridory - ÚSES*** - sú líniovými nosnými komponentmi ÚSES; ***17*** navrhovaných Bk rôznej hierarchickej úrovne, spolu s vyššie uvedenými prírodnými komponentmi by malo vytvoriť predpoklady neznižovania biodiverzity území, v ktorých tieto prvky budú realizované,
- ***biocentrá bez vymedzenia - ÚSES –*** v rámci prác na aktualizácii Generelu BLP či pri tvorbe Územného generelu BLP, ale aj v rámci spracovávania „bioprojektov" sa javí potreba upresnenia týchto Bc, ktoré sú lokalizované v malokarpatských lesoch. Do týchto aktivít budú zapojené orgány štátnej správy OPaK, orgány štátnej správy LH, samosprávne orgány, špecializované odborné inštitúcie i MVO,
- ***chránené územia prírody vyhlásené –29*** vyhlásených rozlohou menších CHÚP je vyznačených vo výkrese č. 5 návrhu ÚPN, všetky sú uvedené v časti 11.1. Ochrana prírody, kap. 11.1.1. Súčasný stav. Spôsob ich vyhlasovania je odvodený najmä zo zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny,
- ***územia prírody v záujme ŠOP –*** sú to územia predbežne navrhnuté orgánmi štátnej ochrany prírody. Predstavujú najmä: potenciálne plochy pre rozšírenie existujúcich CHÚ, navrhované nové CHÚ, ai. územia,
- ***osobitne chránené vinice*** - predstavujú ich plochy podľa ustanovenia zákona č. 313/2009 Z.z. o vinohradníctve a vinárstve v aktuálnom znení, v zmysle *§ 8 Vinohradnícky register* je potrebné pozemky vedené v tomto registri (vedie ho ÚKSÚP) chápať ako osobitne chránenú poľnohospodársku pôdu,
- ***vodné toky a plochy –*** predstavujú jestvujúce prirodzené i umelé vodné plochy a toky, ale aj navrhované umelé vodné prvky v k.ú. Petržalka – Jarovce a Podunajské Biskupice,
- ***rekreácia v prírodnom prostredí*** – vnímaná je ako špecifický krajinotvorný prvok, nakoľko sa predpokladá, že v týchto územiach budú okrem ochranno-prírodných a lesopestovných, uplatňované aj krajinársko-sadovnícke prístupy, ktoré by mali vytvoriť prostredie so širšou škálou použitia drevín (príp. iných okrasných rastlín). Hodnoteniu funkčného systému rekreácia je venovaná samostatná časť návrhu ÚPN,
- ***les, ostatný lesný pôdny fond –*** v tejto kategórii funkčných a krajinotvorných plôch sú vyznačené lesné porasty, ale aj plochy, na ktorých sa navrhuje zalesnenie, či výsadba porastov charakteru lesov,
- ***krajinná zeleň –*** do tejto kategórie sú zaradené jestvujúce i navrhované najmä líniové spoločenstvá, ktorých účinky sa očakávajú predovšetkým v sektore poľnohospodárskej krajiny (mali by pozitívne vplývať na jej estetizáciu, členenie a diverzitu),
- ***parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy*** *(okrem BLP)* – tvoria čo do počtu najrozsiahlejšiu kategóriu prezentovanú vo výkrese č. 5. Tvoria ich najmä jestvujúce parkové plochy, ale v rozvojových plochách dokomponovávajú návrh ostatných funkčných plôch. Niektoré z prezentovaných parkových úprav sú súčasťou najvýznamnejších plôch zelene (tzv. intaktná zeleň),
- ***vyhradená zeleň zariadení, cintoríny –*** po metodickej stránke jasne definovnaná kategória obmedzene prístupnej zelene, nachádzajúcej sa pri zariadeniach občianskej vybavenosti; cintoríny sú samostatnou kategóriou zelene pietneho významu,
- ***ochranná a izolačná zeleň –*** v tejto kategórii sú prezentované zväčša plochy a línie zelene, ktoré sú ochrannými pásmami ciest, železničných tratí, zeleňou v rámci koridorov vedení technickej infraštruktúry, pásmami hygienickej ochrany ap,
- ***sady –*** časť hospodárskej zelene, najmä plochy intenzívne obhospodarovaných sadov v rámci užívania poľnohospodárskymi družstevnými subjektmi,
- ***vinice –*** sú súčasťou hospodárskej zelene, ktorej ochrana spadá pod §2 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy a §2 (písm. k) z.č. 313/2009 Z.z. o vinohradníctve a vinárstve,
- ***záhrady, záhradkárske a chatové osady a lokality –*** v súčasnom období ťažko diferencovať jednoznačne plochy záhrad, záhradkárskych osád a lokalít, nakoľko prebieha proces vybavovania si vlastníckych vzťahov k pozemkom v zmysle zákona NR SR č. 64/1997 Z.z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkárskych osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim. Viaceré z existujúcich záhradkárskych osád sa navrhuje funkčne pretransformovať na iné funkčné využitie (viď v podkapitole 5.3. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania územia),
- ***trvalé trávne porasty –*** sú súčasťou poľnohospodárskej pôdy (§2 z.č. 220/2004 Z.z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy). V kontexte s novými trendmi vo využívaní poľnohospodárskej pôdy i s ohľadom na plnenie pôdoochranných a ekosabilizačných úloh sa očakáva nárast ich významu,
- ***orná pôda*** – tvorí najrozsiahlejšiu súčasť poľnohospodárskej pôdy; r. 2007 bolo na území mesta Bratislavy ***10.787 ha*** ornej pôdy, čo predstavuje ***74,6%*** výmery PP a ***29,34%*** výmery mesta,presné vyjadrenie úbytkov – záberov PP je vyhodnotené v samostatnej kap. Vyhodnotenie záberov PP a LP.

11.3. ÚZEMNÉ SYSTÉMY EKOLOGICKEJ STABILITY

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) je jeden z nástrojov pre riešenie priestorovej stránky ekologickej stabilizácie územia a optimalizácie využívania krajiny.

Nosnými stavebnými prvkami takéhoto systému sú biocentrá (Bc) a biokoridory (Bk), v podmienkach silno urbanizovaných území sú súčasťou funkčného ÚSES aj ostatné plošné prvky (napr. kategórie vnútromestskej zelene, sady, záhrady, vinice, trvalé trávne porasty).

Podľa biogeografického významu týchto prvkov sa delí systém ÚSES vzostupne na: ***miestny – regionálny – nadregionálny – provincionálny až biosférický.***

V rámci konceptu ÚPN hlavného mesta SR Bratislavy bola problematika ÚSES riešená na regionálnej úrovni. V ÚPN prezentujeme ÚSES na úrovni spresneného R-ÚSES (metodicky je kompatibilný s riešením ÚSES v rámci UŠ Záhorskej časti hl. m. SR Bratislavy : Form-A, A-Ž Projekt, 2002).

11.3.1. Súčasný stav

Základ ÚSES v riešenom území tvoria existujúce prvky provincionálneho významu - PBk v nive Dunaja (vrátane vodného toku) a v pohorí Malých Karpát a PBc Devínska Kobyla. V tab. č. 1 sú uvedené jednak existujúce (funkčné) Bc a Bk, ale aj novonavrhované Bc a Bk rôznych hierarchických úrovní (nadregionálny - NR, regionálny - R, miestny - M).

11.3.2. Návrh ÚSES

V rámci spresneného a doplneného R-ÚSES (spracovateľ: ENVIROCONSULTING - Mgr. J. Petrakovič, december 2003) je navrhnutých celkom **35 Bc** (v grafickom podklade označené od 1 v neucelenej rade po 40) a **17 Bk** (v grafickom podklade označené od I v neucelenej rade po XXVIII). Ich prehľad je uvedený v tab. č. 1 a 2:

tab.č.1

	názov biocentra	**kategória**
1	Dolnomoravská niva	NRBc
2	Devínske jazero	RBc
3	Jelšiny – mlyn	RBc
4	Kamenáče	RBc
5	Devínska Kobyla	PBc
6	Devín	RBc
7	Vajnorská dolina	RBc
8	Zbojníčka – Panský les	RBc
9	Pekná cesta	RBc
10	Hrubý vrch	RBc
11	Hrubá pleš	RBc
12	Železná studnička I. a II. rybník	RBc
13	Železná studnička III. a IV. rybník	RBc
16	Sitina – Starý grunt	RBc
17	Machnáč	RBc
18	Horský park – Slavín	RBc
19	Kalvária	MBc
20	Koliba – Stráže	RBc
21	Hradný vrch	RBc
22	Bratislavské luhy	NRBc
23	Prievoz – Vrakuňa	RBc
24	Vajnorka	RBc
25	Zlaté piesky	RBc
26	Kalná	RBc
28	Šprincľov majer	RBc
30	Malý ostrov	RBc
32	Sihoť	RBc
33	Slovanský ostrov	RBc
34	Pečenský les	RBc
35	Bažantnica	RBc
37	Sad Janka Kráľa	RBc
38	Soví les	RBc
39	Draždiak	RBc
40	Rusovce	RBc
41	Podunajské Biskupice VZ	RBc

tab.č.2

položka vo výkrese č. 5 N ÚPN	**názov biokoridoru**	**úroveň**

I	Alúvium Moravy	nadregionálna
II	Stará Mláka s prítokmi	regionálna
VI	JV svahy Malých Karpát	nadregionálna
VII	SZ svahy Malých Karpát	nadregionálna
VIII	Vydrica s prítokmi	regionálna
XIII	Dunaj	provinciálna
XIV	Rajka – Čunovo – Rusovce – Jarovce – Bažantnica – Pečenský les	nadregionálna
XV	Malý Dunaj	nadregionálna
XVI	Malý Dunaj - VZ Podunajské Biskupice	regionálna
XVII	Račiansky potok s prítokmi	regionálna
XVIII	potok Struha	regionálna
XXI	Topoľové hony – Rovinka – Malý Dunaj	nadregionálna
XXII	Bratislavské luhy – Neziderské jazero	nadregionálna
XXIII	Chorvátske rameno	regionálna
XXIV	Kopáč – Rovinka	regionálna
XXVII	Jarovské rameno - Bažantnica	regionálna
XXVIII	Dunajské luhy pri Čunove – RBc č. 40	regionálna

11.3.3. Predpoklady budovania ÚSES

Budovanie prvkov ÚSES predpokladá nielen koncepčné deklarovanie týchto predstáv, ale aj následné vytvorenie legislatívnych, územných, finančných a iných predpokladov na ich realizáciu. Na území hlavného mesta SR Bratislavy sa ukázalo, že budovanie funkčných a proporcionálne zodpovedajúcich prvkov na úrovni R-ÚSES naráža a bude narážať na problémy funkčnosti najmä v zastavanom území. V urbanizovanom území bude potrebné ekostabilizačnú funkčnosť odvodzovať z celoplošnej funkčnosti najmä všetkých biotických prvkov, v extravilánových polohách sú väčšie predpoklady na realizáciu prvkov ÚSES rôznych hierarchických úrovní.
Vstupom Slovenska do Európskej únie sa mení názor na využívanie územia, posilňujú sa trendy ekologickej stabilizácie celého územia, vrátane nestabilných agroekosystémov. Súčasťou systému ÚSES sú aj územia zaradené do NATURA 2000 – územia európskeho významu SKÚEV a chránené vtáčie územia SKCHVÚ, biotopy európskeho a biotopy národného významu, Ramsarské lokality ai.. Je reálny predpoklad, že na úrovni Európskeho spoločenstva sa postupne vytvoria nástroje na sfunkčnenie navrhovaných prvkov ÚSES (v rámci EECONET, NECONET ai.), ktoré sú obsiahnuté v návrhu ÚPN a ktoré je treba dopracovať až na legislatívne požadovanú úroveň M-ÚSES.

B.12. NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

12.1. ANALÝZA DOTERAJŠIEHO VÝVOJA A PROGNÓZA

12.1.1. Analýza doterajšieho vývoja

V rámci spracovania konceptu ÚPN bol vypracovaný samostatný elaborát ***Riešenie dopravy v koncepte ÚPN, dopravno-inžinierske podklady k návrhu (spracované OTOG MG 1999)***, ktorý vzhľadom na rozsah a štruktúru dopravno-inžinierskych výpočtov nebol v celosti zahrnutý do textovej časti konceptu ÚPN, ale len v rozsahu rozhodujúcich záverov. Táto skutočnosť bola pri prerokovaní konceptu pripomienkovaná, a preto textová časť návrhu obsahuje už aj dopravno-inžinierske posúdenie i keď v čiastočne zredukovanom rozsahu.

Vplyv spoločensko-ekonomických zmien po roku 1989 sa výrazným spôsobom prejavil aj na vývoji dopravnej situácie v Bratislave. Hlavné faktory, ktoré zásadne ovplyvnili a zmenili dopravnú situáciu v Bratislave za uplynulých 14 rokov sú nasledovné:

- prudké zvýšenie automobilizácie a väčšie využívanie osobných automobilov v súkromnej i podnikateľskej sfére (v porovnaní s obdobím do roku 1990 je tempo rastu automobilizácie zhruba trojnásobné, jedno osobné vozidlo pripadá na 2,3 obyvateľa, z hľadiska zaťaženia komunikačnej siete došlo k nárastu intenzity automobilovej dopravy o vyše 88 %, pričom na jednotlivých úsekoch siete bol zaznamenaný troj- až štvornásobný nárast dopravy)
- stagnácia rozvoja systému hromadnej dopravy, ktorá prispela ku znižovaniu počtu prepravených osôb MHD (súbežne s trendom zvyšovania objemov automobilovej dopravy došlo v roku 1993 prvýkrát ku zníženiu počtu prepravených MHD, čo zároveň viedlo k postupnému znižovaniu podielu MHD na deľbe prepravnej práce)
- dlhodobé zaostávanie realizácie dopravných stavieb spôsobené problémami ich finančného zabezpečenia (stavba nosného systému MHD, základná komunikačná sieť).

Od spracovania konceptu ÚPN bol v roku 2002 vykonaný dopravno-sociologický prieskum v domácnostiach v Bratislave a v regióne (Dopravoprojekt, 2002), ktorého výsledky potvrdili nepriaznivý trend znižovania podielu MHD a zvyšovania podielu IAD na prepravnej práci. Doterajší vývoj dopravy charakterizujú nasledovné údaje:

Vývoj motorizácie a automobilizácie

Rok	Motorové vozidlá		Osobné automobily	
	počet	počet mot. voz. na 1000 obyv.	počet	počet osob. aut. na 1000 obyv.
1970	42 681	139	27 460	89
1975	65 686	193	47 935	141
1980	89 007	233	69 192	181
1985	98 430	236	78 807	189
1990	123 817	279	100 647	226
1995	160 307	355	134 800	298
2000	199 840	447	177 243	396
2002	216 414	506	188 137	440

Vývoj prepravy osôb v meste

Spôsob prepravy	Počet ciest za deň		
	Rok 1981	Rok 1990	Rok 1994*/
MHD	844 100	893 500	896 400
IAD	167 640	300 000	399 700
Peši + bicykle	386 140	504 500	555 400
S p o l u	**1 397 880**	**1 698 000**	**1 851 500**

*/ odvodené z údajov r.1990 a overené modelom

Deľba prepravnej práce v meste

Spôsob prepravy	Celý deň (%)			
	Rok 1981	Rok 1990	Rok 1994*/	Rok 2002**/
MHD	60,4	52,6	48,4	44,0
IAD	12,0	17,7	21,6	30,0
Peši + bicykle	27,6	29,7	30,0	26,0
S p o l u	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
MHD : IAD	**83 : 17**	**75 : 25**	**69 : 31**	**59 : 41**

*/ odvodené z údajov r.1990 a overené modelom

**/ zistené len u trvale bývajúcich obyvateľov

Hybnosť je jednou z najdôležitejších charakteristík, ktorá dáva obraz o aktivite obyvateľov mesta počas dňa. Kým v roku 1970 vykonal v priemere obyvateľ mesta 2,64 ciest za deň, do roku 2002 sa táto hodnota zvýšila na 3,09 ciest za deň, čo nesporne súvisí s nízkym priemerným vekom obyvateľstva a radom ďalších špecifík Bratislavy. Pri sledovaní hybnosti podľa spôsobu prepravy (MHD, IAD, peši + bicyklom) sa zistilo postupné znižovanie hybnosti u ciest MHD a veľmi výrazné zvýšenie hybnosti u ciest IAD.

Vývoj hybnosti obyvateľov mesta

Spôsob prepravy	Počet ciest na 1 obyvateľa za deň			
	Rok 1981	Rok 1990	Rok 1994*/	Rok 2002*/
MHD	1,55	1,50	1,48	1,36
IAD	0,28	0,40	0,53	0,93
Peši + bicykle	0,81	0,95	1,01	0,80
S p o l u	**2,64**	**2,85**	**3,02**	**3,09**

*/ odvodené z údajov r.1990 a overené modelom

**/ zistené len u trvale bývajúcich obyvateľov

U prímestskej osobnej dopravy sa denná dochádzka do Bratislavy vykonáva prostredníctvom hromadných dopráv (vlakovej a autobusovej dopravy) a individuálnou automobilovou dopravou. Preprava leteckou a vodnou dopravou predstavuje len cca 1 % z celoročného objemu cestujúcich prepravených hromadnými dopravami. V deľbe prepravnej práce cez hranice mesta sa neustále zvyšuje podiel IAD, rovnako ako aj počet prepravených osôb IAD, zatiaľ čo počet prepravených osôb hromadnými dopravami klesá.

Vývoj prepravy osôb cez hranice mesta

Spôsob prepravy	Počet prepravených osôb cez hranice mesta za deň obojsmerne			
	Rok 1976	Rok 1981	Rok 1987	Rok 1995
osobné vozidlá	34 000	45 000	591 000	121 800
autobusy	45 400	62000	66 300	58 400
vlaky	55 100	52 000	48 700	46 200
Spolu	**134 500**	**159 000**	**174 100**	**226 400**

Vývoj deľby prepravnej práce cez hranice mesta

Spôsob prepravy	Celý deň (%)			
	Rok 1976	Rok 1981	Rok 1987	Rok 1995
osobné vozidlá	25	28	34	54
autobusy	34	39	38	26
vlaky	41	33	28	20
Spolu	**100**	**100**	**100**	**100**
HD : IAD	**75 : 25**	**72 : 28**	**66 : 34**	**46 : 54**

12.1.2. Prognóza

Dopravná prognóza je dôležitou etapou pri spracovaní územného plánu mesta, kde na základe predpokladov o počte a rozmiestnení demografických veličín sa stanovujú očakávané prepravné vzťahy. Tieto sú potom základným podkladom pre návrh dopravných systémov. Prognóza dopravy k predchádzajúcemu územnému plánu Bratislavy bola spracovaná ešte v roku 1974 (schválenie SÚP v r.1976), pre návrhové obdobie roku 2000 s ďalekým výhľadom k roku 2050. Nadväzne spracovaný Doplnok územného plánu z roku 1985 ani Aktualizácia územného plánu z roku 1993 neobsahovali aktualizovanú dlhodobú prognózu dopravy. Rozpracovanie koncepčných zásad dopravy v zmysle SÚP z roku 1976 pre kratšie časové etapy 10 rokov riešili Generálne dopravné plány mesta Bratislavy (GDP) spracované v rokoch 1980 a 1990. V súvislosti s hospodárskymi a politickými zmenami v spoločnosti po roku 1989, napriek neujasneným názorom na možný demografický rozvoj mesta, viedla aktuálna požiadavka na riešenie dopravy k rozhodnutiu vypracovať materiál Aktualizácia GDP hl. mesta SR Bratislavy z roku 1995, (ktorý bol schválený uznesením MZ č. 245/96) pre návrhové obdobie do roku 2010.

Možný vývoj dopravy na území mesta i cez jeho hranice bol v Aktualizácii GDP z roku 1995 prezentovaný dvomi scenármi. Scenár ”A” vychádzal z nastúpeného živelného rozvoja automobilovej dopravy po roku 1990 pri súčasnom znížení podielu mestskej hromadnej dopravy na prepravnej práci. Scenár ”B” predpokladal výraznú podporu rozvoju hromadných dopráv, s dôrazom na ochranu životného prostredia mesta.

Mestské zastupiteľstvo uzneseniami č. 568/93, 669/94 a 245/96 schválilo ako záväzný podklad pre spracovanie územnoplánovacej a dopravno-inžinierskej dokumentácie rozvojový scenár ”B” preferujúci rozvoj mestskej hromadnej dopravy v Bratislave.

Vývoj v meste však napriek citovaným uzneseniam signalizuje opačné trendy, v ktorých sa prejavuje nadmerný nárast automobilovej dopravy, ktorý korešponduje s rozvojovým scenárom ”A”. Vzhľadom na túto skutočnosť bola prognóza dopravy pre koncept nového ÚPN spracovaná opäť pre dva scenáre vývoja, aby bolo možné posúdiť dôsledky a dopady

jednotlivých smerov vývoja v budúcich obdobiach.

Demografický vývoj na území mesta má zásadný vplyv na generovanie prepravných požiadaviek. Vzhľadom k tomu, že doprava je spojovacím článkom medzi jednotlivými aktivitami v území, rozmiestnenie bývania, pracovných príležitostí, škôl, služieb a ostatných štruktúr v území priamo pôsobí na veľkosť premiestňovacích nárokov osôb a tovarov. Bratislava vytvára z hľadiska svojej funkcie silné väzby aj so širokým územným okruhom, ktoré sa taktiež premietajú do nárokov na prepravu. Významný podiel na pravidelnej i nepravidelnej dochádzke do Bratislavy má ponuka pracovných príležitostí a potenciál stredných a vysokých škôl.

Základné celomestské demografické údaje pre návrh rozvoja mesta pre návrhové obdobie do roku 2020 a ďalší výhľad do roku 2030

Rok	Trvale bývajúci obyvatelia		Pracovné príležitosti	
	počet	Index	počet	index
1990	442 200	1,00	295 600	1,00
2000	447 345	1,01	304 000	1,02
2020	507 300	1,15	365 000	1,23
2030	550 200	1,24	403 300	1,36

Pre návrh rozvoja mesta boli na základe celomestských demografických údajov (počet trvale bývajúcich obyvateľov, pracovné príležitosti podľa sektorov, ekonomická aktivita, počet žiakov a študentov, miesta v školách) vypočítané bilancie pravidelnej a nepravidelnej dochádzky a z toho vyplývajúci počet denne prítomných osôb v meste. Podrobný výpočet bilancií prítomných osôb pre návrh je spracovaný v samostatných kapitolách. Výsledné hodnoty sú pre porovnanie uvedené v nasledujúcich prehľadných tabuľkách.

Rok	Osoby denne dochádzajúce		Osoby denne prítomné	
	počet	Index	počet	index
1990	102 450	1,00	596 500	1,00
2020	150 000	1,46	763 000	1,28
2030	160 000	1,56	824 980	1,38

Celomestská prognóza dopravy pre vyššie definovaný rozvoj mesta s návrhovým obdobím do roku 2020 a ďalší výhľad do roku 2030 bola spracovaná v nasledovných krokoch :

- stanovenie základných vývojových dopravných charakteristík (vývoj automobilizácie, obsadenosti osobných vozidiel, celková hybnosť obyvateľov),
- definovanie scenárov vývoja dopravy – scenára „A“ (max IAD) a scenára „B“ (max MHD),
- výpočet celomestských objemov osobnej dopravy, výpočet deľby prepravnej práce v meste i cez jeho hranice,
- výpočet objemov zdrojovej a cieľovej dopravy v osobách pre 41 dopravných obvodov na základe rozloženia demografických veličín v meste,
- výpočet objemov zdrojovej a cieľovej dopravy vstupujúcej cez hranice mesta s rozložením do profilov IAD a do staníc a zastávok prímestskej hromadnej dopravy,
- výpočet prepravných vzťahov IAD a MHD (matice zdroj – cieľ).

Pre dopravné prognózovanie bol použitý špeciálny dopravno-inžiniersky software QUICK RESPONSE SYSTEM II. Version 3.0 (autor A. J. Horowitz, Center of Urban Transportation Studies University of W isconsin – Milwaukee, 1990). Program pracuje na princípe výpočtu celkových objemov dopravy v osobách pre 3účely ciest (domov – pracovisko, domov – ostatné a mimo domova), ktoré ďalej spracuje do prepravných vzťahov pomocou gravitačného modelu. Program bol kalibrovaný na podmienky Bratislavy a jeho výsledky zodpovedajú nameraným hodnotám s odchýlkou cca 2 %.

Pre výpočty prepravných vzťahov bola Bratislava rozdelená do 41 dopravných obvodov, ktoré vznikli zlúčením z 268 urbanistických obvodov. Pre hrubšie znázornenie je možné 41 dopravných obvodov zlúčiť do 5 celkov, ktorých hranice sú totožné s obvodmi mesta.

Rozdelenie mesta na dopravné obvody

Dopravné obvody	Obvody	Urbanistické obvody (celkom 268)
1		1,2,4,5,6,7,15,53
2		50,51,52,209
3	I.	16,54,55,56
4		17,18,19,20
5		3,8,9,10,11,12,13,14,41,44,45,46,47
6		25,268
7		21,22,23,24,62,63,64
8		141,142,143,146,147
9		144,145,148,149

10		26,27,28
11	II.	155,156,157,158,159,225,228
12		129,130,131,134,135,136
13		137,138,140,172,192,216
14		150,151,152,153,210,211,212
15		213,214,215,217,218,219,220,221,222,223,224,226,227
16		36,37,38,39,40
17		30,31,32,33,34,35,48,49,58
18		57,59,60,68,69,79,80,81,82,83,258
19	III.	61,65,66,67,70,71,72,73,74,76
20		75,77,78,132,133,190,191
21		185,186,187,188,189,230
22		29
23		160,161,173,174,175,176,177,178,179,180,181,182,183,184, 229,267
24		162,163,164,165,166,167,168,169,170,171
25		42,43,112,113,114,236,266
26		111,115,116,117,118,119,120,121,122,128,238,259,260
27		123,124,125,126,127
28	IV.	197,202,204,206,207
29		199,200,201,203,205,208,237
30		194,195,196,235
31		231,232,234,261,262,263,264,265
32		233
33		84,91,94,95,96,97
34		85,86,87,257
35		90,92,101,242,252,253,254
36		89,108,109,243,244,245,246,248
37	V.	103,106,107,247,250,251
38		98,99,100,249
39		104/1,104/2,256/1,256/2
40		88,105/1,105/2,110/1,110/2,255
41		239,240,241

Vývoj automobilizácie k súčasnému obdobiu prekonal očakávania všetkých minulých prognóz a z toho dôvodu sa prikročilo k nevyhnutným korekciám pre výhľadové obdobie. Dosiahnutie saturácie sa predpokladá k roku 2030 s hodnotou 510 osobných vozidiel na 1000 obyvateľov (1,96 obyv. na 1 voz.). Nárast automobilizácie k roku 2010 sa predpokladá na 476 osobných vozidiel na 1000 obyvateľov (2,10 obyv. na 1. voz.).

Prognóza vývoja automobilizácie

Rok	Počet osob. vozidiel na 1000 obyvateľov	Počet obyvateľov na 1 osob. vozidlo	Počet osob. vozidiel
1998	369	2,71	166 348
2000	396	2,51	177 243
2010	476	2,10	228 830
2020	500	2,00	253 650
2030	510	1,96	280 600
index nárastu počtu osobných vozidiel 2030/2000			1,58

Vývoj hybnosti (počtu ciest na obyvateľa za deň) sa predpokladá do roku 2010 v súlade s Aktualizáciou GDP 95, t.j. zvýšenie hybnosti z dnešných 3,09 na 3,15 ciest na obyvateľa za deň. V ďalšom období do roku 2020 – 2030 sa počíta s miernym zvýšením hybnosti na 3,2 ciest na obyvateľa za deň.

12.1.3. Scenáre dopravy

Scenáre vychádzajú v zásade z rovnakých predpokladov ako stanovila prognóza Aktualizácie GDP 95 do roku 2010, pričom boli zohľadnené nové skutočnosti vo vývoji dopravy. Na základe podrobného rozboru charakteristík definujúcich prepravný proces na území Bratislavy, boli odvodené dva základné scenáre vývoja osobnej dopravy v meste do roku 2020 a ďalší výhľad do roku 2030.

Scenár A – vychádza z trendu prudkého rozvoja automobilizácie pri súčasnom zaostávaní rozvoja hromadných dopráv, počíta s väčším využívaním osobného vozidla pre súkromné i podnikateľské účely, predpokladá prioritu v oblasti budovania zariadení pre automobilovú dopravu (komunikačná sieť, parkoviská, služby). V doprave cez hranice mesta sa predpokladá stagnácia železničnej a autobusovej dopravy a nárast automobilovej dopravy.

Scenár B – sleduje cestu preferovaného rozvoja systému hromadnej dopravy, ktorý bude schopný svojou kvalitou konkurovať automobilovej doprave, v súlade s dokumentom Stratégia rozvoja hl. m. SR Bratislavy schváleným uznesením Mestského zastupiteľstva č. 43/99. Scenár zároveň počíta so spoločensky prijateľnými možnosťami rozvoja komunikačného systému mesta. V doprave cez hranice mesta sa predpokladá presun cestujúcich na hromadné dopravy, predovšetkým na železničnú dopravu.

Prognóza vývoja dopravy cez hranice mesta predstavuje najproblematickejšiu časť bilančnej prognózy dopravy. V súčasnosti je veľmi obtiažne odhadnúť v horizonte 20 – 30 rokov vývoj v medzinárodnej i vnútroštátnej preprave osôb, vrátane stanovenia podielu jednotlivých subsystémov na ich preprave. Pri úvahách o možnom vývoji boli posudzované trendy v okolitých štátoch, u ktorých sa však prejavujú rôzne prístupy k riešeniu tejto problematiky. Na jednej strane sa predpokladá nárast medzinárodnej dopravy o 7 – 8 násobok s maximálnym podielom IAD na preprave osôb, na druhej strane je snaha o rozdelenie prepravy medzi viaceré subsystémy a napokon treťou cestou je snaha o zníženie nárokov na prepravu (kontrola mobility). Z uvedených dôvodov sa pri spracovaní prognózy osobnej dopravy cez hranice Bratislavy vychádzalo zo štandardného postupu výpočtu bilančnej prognózy. Základom pre výpočet ciest bola pravidelná (denná) dochádzka za prácou a školou, u ktorej sa predpokladá pokles podielu na celkovom objeme dennej dochádzky z hodnoty 48 % na hodnotu 44 %. Vyšší podiel 56 % sa v súlade s doterajším trendom predpokladá pre cesty za ostatnými účelmi.

V deľbe prepravnej práce sa uvažuje variantná deľba, t.j. v scenári A je zavedený predpoklad stagnácie hromadných dopráv (železničnej a autobusovej) a nárast automobilovej dopravy, v scenári B je zavedený predpoklad presunu cestujúcich na hromadné dopravy, predovšetkým na železničnú dopravu. Prognóza osobnej dopravy cez hranice mesta bola spracovaná na základe bilancií dochádzky do mesta za priemerný pracovný deň pre jednotlivé scenáre. Prehľad deľby prepravnej práce a celkový počet dochádzajúcich sú v nasledovnej tabuľke.

Denná dochádzka do Bratislavy

Druh dopravy	Rok 2020				Rok 2030			
	počet osôb		%		počet osôb		%	
	scenár A	scenár B	scenár A	scenár B	scenár A	scenár B	scenár A	scenár B
osob. voz.	100 000	83 000	66,7	55,3	110 000	85 000	68,8	53,1
autobus	30 000	30 000	20,0	20,0	30 000	30 000	18,8	18,8
Vlak	20 000	37 000	13,3	24,7	20 000	45 000	12,4	28,1
S p o l u	**150 000**	**150 000**	**100,0**	**100,0**	**160 000**	**160 000**	**100,0**	**100,0**

Na základe rozloženia demografických veličín (ktoré predstavujú vo výpočte 7 nezávisle premenných) do 41 dopravných obvodov boli vypočítané matice prepravných vzťahov, ktorých suma za celé mesto predstavuje nasledovné počty ciest:

Cesty v meste vykonané prítomnými osobami

Spôsob prepravy	Počet prepravených osôb za deň			
	Rok 2020		Rok 2030	
MHD	scenár A	976 900	scenár A	1 056 480
	scenár B	1 205 800	scenár B	1 303 980
IAD	scenár B	517 800	scenár B	558 990
	scenár A	746 700	scenár A	806 490
peši + bicykle		665 500		720 980
S p o l u		**2 389 101**		**2 583 950**

Deľba prepravnej práce

	Rok 2020	scenár A	scenár B	Rok 2030	scenár A	scenár B
MHD	scenár A	40,9 %		scenár A	40,9 %	
	scenár B		50,5 %	scenár B		50,5 %
IAD	scenár B		21,7 %	scenár B		21,7 %
	scenár A	31,3 %		scenár A	31,3 %	
peši + bicykle		27,8 %	27,8%		27,8 %	27,8 %
S p o l u		**100 %**	**100 %**		**100 %**	**100 %**

Výsledky prognózy osobnej dopravy boli podkladom pre modelový výpočet zaťaženia a posúdenia návrhu komunikačnej siete a siete MHD. Prognóza leteckej a vodnej osobnej dopravy, ako aj prognóza nákladnej dopravy, je zahrnutá do príslušných kapitol k jednotlivým dopravným systémom.

Vyhodnotenie kapitol 12.1.2 a 12.1.3 v kontexte zmien a doplnkov:

Nakoľko prognóza dopravy je jedným zo základných východísk pre návrh dopravnej infraštruktúry a jej dopravno-

inžinierskeho overenia pomocou modelových výpočtov v záujme dosiahnutia objektívneho výsledku o udržateľnom vývoji budúcej dopravnej situácie, je žiaduce aktualizovať jednak samotnú prognózu dopravy a jednak aj návrh komunikačnej siete tak, aby bolo preukázané pokrytie požiadaviek automobilovej dopravy na kapacitu komunikačnej siete. Pritom je zrejmé, že takýto stav je možné dosiahnuť len zotrvaním na základných princípoch scenára B vývoja osobnej dopravy na území mesta, t.j. orientáciou na dominantný podiel MHD na deľbe prepravnej práce, a preto by riešenie MHD v ÚPN nemalo byť nijako upravované. Aktualizáciu je potrebné spracovať ako pre kapitolu vnútromestskej osobnej dopravy, tak i pre kapitolu osobnej dopravy cez hranice mesta.

Z hľadiska súčasných trendov vývoja osobnej dopravy na území Bratislavy je k scenárom dopravy potrebné uviesť, že posledná aktualizácia prognózy osobnej dopravy bola spracovaná v rámci konceptu ÚPN ešte pred rokom 2000. Vychádzala z vtedy platnej demografickej prognózy a predpokladaných vývojových dopravných charakteristík opierajúcich sa o navrhovaný stav dopravnej infraštruktúry. S odstupom času je potrebné konštatovať značnú odchýlku predpokladaných vývojových trendov ako na strane celkových objemov predpokladaných prepravných požiadaviek, tak i na strane deľby prepravnej práce najmä medzi MHD a IAD, ktorej príčina spočíva najmä v pretrvávajúcom zaostávaní rozvoja dopravnej infraštruktúry, predovšetkým v MHD. Tento nepriaznivý trend je zrejmý nielen vo vnútromestskej doprave, ale ešte vo väčšej miere v doprave cez hranice mesta. Výsledkom je, že zvýšený rast objemov osobnej dopravy sa v praxi najviac negatívne prejavuje v podobe rýchlejšieho rastu automobilovej dopravy v podmienkach zaostávajúceho rozvoja komunikačnej siete.

12.2. AUTOMOBILOVÁ DOPRAVA A KOMUNIKAČNÁ SIEŤ

12.2.1. Súčasný stav

Súbežne s historickým vývojom mesta sa rozvíjala aj jeho komunikačná sieť. Od šesťdesiatych rokov sa rozvoj usmerňoval s cieľom vytvoriť radiálno-okružný systém, doplnený sieťou obslužných ulíc. Tento systém umožňuje optimálne prerozdeľovanie dopravy prostredníctvom okruhov a tiež odvedenie tranzitnej dopravy mimo centrum mesta resp. mimo obytné zóny. Bratislava je križovatkou významných európskych trás pre medzinárodnú automobilovú dopravu. Sú to tri hlavné európske cesty E65, E75, E58, ako aj dve doplnkové cesty E571, E575.

Komunikačnú sieť tvoria komunikácie s celoštátnym a nadmestským významom a miestne komunikácie.

Do skupiny komunikácií s celoštátnym a nadmestským významom patria:
- diaľnice (D1, D2, D4), ktoré sú súčasťou transeurópskej dopravnej siete TEN-T (rozdelenie do koridorov je vyšpecifikované v záväznej časti, v kapitole C.7.)
- cesty I. triedy (I/2, I/61, I/63),
- cesty II. triedy (II/502, II/505, II/572),
- cesty III. triedy (III/1030, III/1020,III/1082, III/1015).

Do skupiny miestnych komunikácií patria:
- miestne komunikácie I. a II. triedy, sú súčasťou tzv. vybranej komunikačnej siete, po ktorej jazdí aj mestská hromadná doprava,
- miestne komunikácie III. a IV. triedy.

Základný komunikačný systém tvorí osobitnú skupinu komunikácií z vybranej komunikačnej siete, na ktorej sa vykonáva rozhodujúci podiel cestnej dopravy v rámci mesta a kvalita ktorého rozhoduje o prevádzkyschopnosti celého mestského dopravného systému. Z uvedených dôvodov sa ZAKOS-u venovala prednostná pozornosť z hľadiska dopravno-inžinierskeho (sledovanie vývoja intenzity dopravy, dopravnej nehodovosti a modelovania dopravy), komplexnej údržby a hlavne stavebného rozvoja. ZAKOS tvoria dopravné okruhy (vnútorný a stredný), dopravný polokruh, radiály a spojovacie úseky. V súčasnosti tvoria ZAKOS nasledovné komunikácie:
- ***vnútorný dopravný okruh*** - Staromestská, Štefánikova, Šancová, Legionárska, Karadžičova, Dostojevského rad, Vajanského a Rázusovo nábrežie,
- ***stredný dopravný okruh*** **-** Einsteinova, Prístavný most, Bajkalská, Jarošova, Račianska, Šancová, Pražská, Brnianska, Mlynská dolina, most Lafranconi, diaľničné vetvy V1 a V2,
- ***vonkajší dopravný polokruh*** - Galvaniho, Bojnická,
- ***radiály:***

* ***Lamačská radiála***: po komunikáciách Hodonínska, Lamačská cesta, Brnianska, Pražská, s ukončením na vnútornom dopravnom okruhu pri križovatke SAV

* ***Račianska radiála***: po komunikáciách Púchovská, Račianska s ukončením na vnútornom dopravnom okruhu na Račianskom mýte

* ***Senecká radiála***: po komunikáciách Senecká cesta, Rožňavská, Trnavská, Krížna, s ukončením na vnútornom dopravnom okruhu

* ***Biskupická radiála***: po komunikáciách Ulica Svornosti, Gagarinova, Prievozská, Mlynské nivy po vnútorný dopravný okruh

* ***Rusovská radiála***: od hranice s Maďarskom po komunikáciách Balkánska cesta, Panónska cesta, Most SNP po vnútorný dopravný okruh. Vetva Rusovskej radiály začína v Petržalke pri jej križovaní s Dolnozemskou a tvorí ju Dolnozemská s dočasným ukončením na Einsteinovej, po dobudovaní mostu Košická (Most Apollo) bude ukončená na Biskupickej radiále,

* ***Pečenianska radiála***: od hranice s Rakúskom (pri Bergu) po Viedenskej ceste s ukončením na Rusovskej radiále,

- ***spojovacie úseky*** **-** Nábrežie arm. Generála L. Svobodu, Starý most, Šancová (v úseku od Račianskeho mýta po Trnavské mýto).

Od spracovania konceptu ÚPN došlo v oblasti výstavby komunikačnej siete k dobudovaniu úseku diaľnice D1 Senecká cesta – Prístavný most a ukončená bola výstavba diaľničnej križovatky D2 – D4 v Jarovciach. Taktiež bola začatá výstavba chýbajúcich úsekov diaľnic v dĺžke cca 14 km (úsek Lamačská cesta – Staré Grunty a úsek Viedenská cesta – Prístavný most), postavený je Most Košická (Most Apollo).

Na komunikačnej sieti mesta pribudli ďalšie svetelne riadené križovatky. V súčasnej dobe je 108 križovatiek riadených cestnou dopravnou signalizáciou, z toho je v dvoch hlavných koordinovaných prieťahoch cez mesto zapojených 33 križovatiek a centrálnym počítačom je riadených 70 križovatiek.

1. Zaťaženie komunikačnej siete

Priemerná hodnota intenzity automobilovej dopravy na komunikačnej sieti v meste vykazovala do roku 1990 medziročný rast o cca 800 vozidiel. Od roku 1990 do roku 2000 vzrástla priemerná intenzita o takmer 88 % a priemerný medziročný nárast vozidiel sa zvýšil na 1550 vozidiel. Každý rok sa zvyšuje počet úsekov a uzlov komunikačnej siete, na ktorých je prekročená prípustná intenzita v špičkových obdobiach dňa, čo spôsobuje dopravné kongescie a zvýšenú nehodovosť.

Najzaťaženejšie úseky na komunikačnej sieti

Por. č.	Profil	Počet vozidiel za 24 hod obojsmerne		Index
		Rok 1990	Rok 2000	2000/1990
1	Prístavný most	25 600	88 000	3,43
2	Bajkalská	28 100	74 000	2,63
3	Cesta na Senec	23 200	60 400	2,60
4	Lamačská	31 800	59 500	1,87
5	Staromestská	25 300	52 500	2,07
6	Dolnozemská	17 800	51 000	2,86
7	Rožňavská	23 400	50 700	2,16
8	Botanická	12 100	50 400	4,16
9	Námestie 1.mája	23 400	46 400	1,98
10	Einsteinova	10 100	45 000	4,45

Najzaťaženejšie križovatky na komunikačnej sieti

Por. č.	Profil	Počet vozidiel vstupujúcich zo všetkých smerov za 24 hod		Index
		Rok 1990	Rok 2000	2000/1990
1	Bajkalská - Prístavný most	35 100	113 050	3,22
2	Prievozská - Bajkalská	50 700	107 230	2,11
3	Bajkalská - Ružinovská	41 500	87 500	2,10
4	Dolnozemská - Einsteinova	25 800	86 900	3,36
5	Trnavská - Bajkalská	46 900	86 000	1,83
6	Mlynská dol.- Most Lafranconi	20 100	80 150	3,98
7	Most SNP - Einsteinova	35 900	79 000	2,20
8	Trnavská -Tomášikova	36 900	78 100	2,11
9	Most SNP - Nábr. arm, gen. L. Svobodu	45 500	77 000	1,69
10	Račianske mýto	42 600	75 000	1,76

Po spustení diaľnice D1 do prevádzky (úsek Prístavný most - Senecká) bolo v roku 2003 namerané na Prístavnom moste dopravné zaťaženie 126 500 vozidiel za deň, pričom zaťaženie v špičkovej hodine jednosmerne (z Petržalky) bolo až 5 517 vozidiel!

Podiel nákladnej dopravy z celkovej intenzity dopravy na komunikačnej sieti oproti r.1990 poklesol. Najvyšší podiel je na diaľnici D2 (20 %) a na Slovnaftskej (18 %). Na strednom okruhu ZAKOS-u a na výpadovkách sa podiel nákladnej dopravy pohybuje v rozpätí 12 % – 15 %. Celkové zaťaženie nákladnou automobilovou dopravou na vstupoch do mesta sa stabilizovalo na cca 8 000 vozidiel (jednosmerne), z toho 24 % tvorí tranzitná doprava a 76 % cieľová doprava.

2. Statická doprava

Stále väčším problémom je statická doprava v dôsledku nárastu počtu vozidiel a zaostávaniu investičných počinov v smere vybudovania potrebných kapacít odstavných plôch. Vo všetkých častiach mesta sú negatívne disproporcie v statickej doprave. Najhorší stav je v centre mesta a v husto zastavaných obytných oblastiach, najmä v Petržalke a na Dlhých dieloch. Celkovo chýba na území mesta cca 60 000 odstavných a parkovacích plôch.

Pre okamžité zmiernenie disproporcií v centre mesta bola v roku 1992 zavedená regulácia dopytu po parkovacích miestach

formou celoplošného systému plateného parkovania s kapacitou cca 4 400 stojísk. Jeho realizáciou sa dosiahlo zvýšenie obratovosti vozidiel na parkoviskách, znížilo sa dlhodobé státie a zefektívnilo sa využívanie parkovacích plôch. Zavedenie tohto systému parkovania bolo schválené formou VZN č. 5/1992 MZ MČ Staré Mesto v roku 1992 s aktualizáciou v roku 1994.

Z analýzy súčasného stavu automobilovej dopravy vyplýva, že najväčší nárast dopravného zaťaženia a súčasne najkritickejšia situácia sa prejavuje na strednom dopravnom okruhu, alebo v kontakte s ním na vstupujúcich radiálach. V plnom rozsahu a stále naliehavejšie sa potvrdzuje požiadavka, uplatňovaná vo všetkých doteraz spracovaných koncepčných materiáloch, na dobudovanie diaľničných úsekov, dobudovanie vybranej komunikačnej siete o chýbajúce úseky, rozšírenie vybranej komunikačnej siete o ďalšie dopravné pruhy a prebudovanie rozhodujúcich križovatiek z úrovňových na čiastočne alebo úplne mimoúrovňové.

12.2.2. Návrh riešenia

1. Komunikačná sieť

Návrh komunikačnej siete bol spracovaný tak, aby riešil predovšetkým:

- dlhoročne pretrvávajúce nedostatky a disproporcie súčasného stavu,
- požiadavky, vyplývajúce z hlavných východzích dokumentov, predovšetkým napojenie nadradenej komunikačnej siete na európsku dopravnú sieť,
- odľahčenie vnútromestskej komunikačnej siete od tranzitnej a ťažkej nákladnej dopravy,
- odľahčenie centra mesta od priebežnej (diametrálnej) dopravy,
- dopravné napojenia novourbanizovaných oblastí.

Grafická časť riešenia verejného dopravného vybavenia je dokumentovaná súborom výkresov v mierke 1:10 000.

Riešenie komunikačnej siete pozostáva zo siete diaľnic a z vybranej komunikačnej siete, ktorej súčasťou sú cesty I., II. a III. triedy, ako aj miestne komunikácie I. a II. triedy. Podľa STN sa jedná o rýchlostné (A1, A2), zberné (B1, B2, B3) a obslužné komunikácie C1 a komunikácie s vedením MHD. Návrh neobsahuje rozvoj miestnych komunikácií III. a IV. triedy, t.j. obslužných a prístupových komunikácií vo vnútri zón, ktoré budú predmetom riešenia zonálnych dokumentácií.

V riešení boli použité výsledky z územnoplánovacích podkladov Územný generel automobilovej dopravy a komunikačnej siete (spracovanie DIC 1997/98), Severná tangenta – 3. variant, stavebný zámer (Dopravoprojekt, 2000), Dopravno-urbanistická štúdia vonkajšieho polokruhu (PUDOS Plus, 2001), Dopravno-urbanistická štúdia nultého okruhu okolo Bratislavy (AUREX, Dopravoprojekt, 2002). Pre dobudované diaľničné úseky (diaľnica D1 medzi komunikáciami Einsteinovej a diaľnica D2 Lamačská – Staré grunty) a Most Apollo boli zohľadnené riešenia podľa poslednej projektovej dokumentácie týchto stavieb.

Modelové výpočty zaťaženia navrhnutej komunikačnej siete pre časové horizonty do 2020 a do roku 2030 boli vykonané pomocou súboru programov ZATIAD, ktorý umožňuje spracovávať, vyhodnocovať a posudzovať celý komplex problémov v oblasti zabezpečenia prepravy automobilovou dopravou na komunikačnej sieti mesta. Modelová sieť obsahuje podrobný popis uzlov (križovatiek) a úsekov (spojnice medzi križovatkami), s celkovým počtom do 300 zadefinovaných uzlov.

Východiskovými údajmi pre výpočet výhľadového dopravného zaťaženia komunikačnej siete a získanie dimenzačných hodnôt boli matice prepravných vzťahov individuálnej automobilovej dopravy (IAD) pre celý deň rok 2020 a rok 2030 pre scenár A (neobmedzovaný rozvoj automobilovej dopravy). Výsledné matice prepravných vzťahov IAD pre rok 2020 a rok 2030 vyjadrujú celkový počet jázd (vozidiel) za deň pre 41x41 dopravných obvodov mesta, ako aj jazdy vykonané cez hranice mesta (14 profilov), vrátane tranzitnej dopravy. Vzhľadom na svoj rozsah sú výsledné matice súčasťou nepredkladanej dokumentácie. V zredukovanej forme (zlúčenie 41 dopravných obvodov do 5 obvodov mesta) sú uvedené v príslušnej textovej časti.

Pre účely posudzovania komunikačnej siete bolo vypočítané úplné dopravné zaťaženie, t. j. vrátane nákladnej dopravy a vozidiel MHD (autobusy, trolejbusy). Princíp výpočtu zaťaženia komunikačnej siete spočíva v distribúcii prepravných vzťahov na jednotlivé trasy navrhnutej siete, pričom základným kritériom najvýhodnejšieho spojenia je čas prepravy medzi zdrojom a cieľom cesty. Výsledkom výpočtu sú štatistické výstupy, ktoré poskytujú komplexné informácie o dopravnom a prepravnom procese na navrhnutej komunikačnej sieti.

Pre kapacitné posúdenie komunikačnej siete sa vychádzalo z hodnoty v špičkovej hodine, ktorá sa uvažovala v podiele 8 % z celodenného zaťaženia (24 hod.).

Návrh komunikačnej siete pre r. 2020 neobsahuje stavby, ktoré od spracovania konceptu ÚPN boli zrealizované, alebo sú v súčasnosti v realizácii. Jedná sa o nasledovné stavby: ***Diaľnica D1 v úseku Mierová – Senecká***, vrátane mimoúrovňového napojenia na odbočku do Vajnor, ***Diaľnica D2 v úseku Lamačská – Staré Grunty, Diaľnica D1 v úseku Prístavný most – Viedenská, Dobudovanie vetiev na križovatke diaľnic D2/D4 v Jarovciach pre smer Maďarsko, Most Apollo, Prestavba Galvaniho v úseku Ivanská – Rožňavská na 4-pruh.***

Do návrhu komunikačnej siete však boli zaradené tie časti uvedených stavieb, ktoré sa v procese schvaľovania nestali súčasťou vyššie uvedených investícií, a to: predĺženie Saratovskej po cestu II/505 a úprava tejto cesty po diaľnicu D2, prestavba križovatky Patrónka (s podjazdom v smere Lamačská – Brnianska), dobudovanie čiastočne mimoúrovňovej križovatky Einsteinova – Jantárová cesta.

Diaľnice, rýchlostné cesty a nadväzné investície:

Najzásadnejšou zmenou v tejto oblasti je implementácia aktuálneho stavu usporiadania diaľničnej siete a siete rýchlostných ciest Slovenskej republiky v zmysle Územného plánu veľkého územného celku Bratislavský kraj v znení neskorších zmien

a doplnkov a uznesenia vlády SR č. 882 z 3. decembra 2008 do ÚPN hl. m. SR Bratislavy. Ide o riešenie nultého dopravného okruhu v úseku od štátnej hranice s Rakúskom (Kittsee) po štátnu hranicu s Rakúskom (Marchegg) v parametroch diaľnice s označením D4 a zaradenie rýchlostnej cesty R7 Lučenec - Bratislava po diaľnicu D1 do siete rýchlostných ciest Slovenskej republiky.

1. ***Mimoúrovňová križovatka Stupava – juh na diaľnici D2 a pripojenie cesty II/505 na diaľnicu D2 a na cestu I/2*** v trase budúceho nultého dopravného okruhu (diaľnica D4)
2. ***Mimoúrovňová križovatka na diaľnici D2 pri Čunove*** *a nadväzné investície (MÚK s cestou I/2)*
3. ***Prepojenie Panónskej do územia západne od diaľnice D2*** (v MČ Petržalka v polohe pri Vyšehradskej), vrátane pripojenia na D2
4. ***Dobudovanie mimoúrovňovej križovatky Letisko na diaľnici D1***
5. ***Prestavba križovatky Lamač***
6. ***Diaľnica D4*** (nultý dopravný okruh vedený od diaľničnej križovatky D2/D4 v mestskej časti Jarovce, Mostom SNP cez Dunaj, pozdĺž južnej a východnej hranice mesta po diaľnicu D1 a ďalej po Račiansku radiálu, vrátane veľkého obojstranného odpočívadla Rovinka na diaľnici D4 a mimoúrovňových križovatiek s cestou I/2, rýchlostnou cestou R7, cestou I/63, cestou II/572, cestou I/61, diaľnicou D1, cestou III/1082, cestou II/502)
7. **Rýchlostná cesta R7** v úseku diaľnica D1 (MÚK Prievoz) – diaľnica D4 (MÚK Ketelec) – hranica mesta, vrátane MÚK Slovnaft a MÚK Vlčie hrdlo

Základný komunikačný systém:

1. ***Severná tangenta v úseku Pražská – Jarošova,*** vrátane mimoúrovňových križovatiek s Pražskou, Smrečianskou a Račianskou (stredný dopravný okruh)
2. ***Prestavba Lamačskej*** v úseku Harmincova – Alexyho na 4-pruh
3. ***Predĺženie Saratovskej po cestu II/505*** a úprava tejto cesty po diaľnicu D2
4. ***Predĺženie Bojnickej*** v úseku Vajnorská – Račianska, vrátane mimoúrovňovej križovatky s Račianskou (vonkajší polokruh) a mimoúrovňové križovatky Galvaniho – Rožňavská, Bojnická – Vajnorská a Galvaniho – Ivanská
5. ***Prestavba Bajkalskej*** v úseku Prístavná – Vajnorská, vrátane mimoúrovňových križovatiek s Trnavskou a Vajnorskou (stredný dopravný okruh)
6. ***Preložka cesty II/572*** v úseku Galvaniho – Ráztočná – D4 – hranica mesta, vrátane MÚK s Hradskou a Vrakunskou, Ráztočnou, cestou III/1030 a diaľnicou D4
7. ***Mimoúrovňová križovatka Slovnaftská – cesta I/63 (Ulica svornosti)*** vrátane uzla Popradská – Vrakunská
8. ***Dobudovanie čiastočne mimoúrovňovej križovatky Einsteinova – Jantárová***
9. ***Križovatka Panónska – Dolnozemská*** – 1. etapa (okružná)
10. ***Úprava komunikácie z Čunova*** (na obchvate) pri rekreačnom areáli
11. ***Predĺženie Bojnickej ul. cez masív Karpát*** do diaľničnej križovatky D2 v Lamači
12. ***Preložka cesty II/502*** v úseku Pionierska – Gaštanový hájik
13. ***Preložka cesty II/502*** v úseku od Gaštanového hájika po križovatku Rybničná - Račianska v polohe predĺženej ul. Na pántoch, vrátane mimoúrovňových pripojení
14. ***Prestavba Ulica svornosti*** na 4-pruh
15. ***Obojstranné rozšírenie a prestavba komunikácie Mlynské nivy***
16. ***Dobudovanie mimoúrovňovej križovatky Most Apollo – Einsteinova***
17. ***Prestavba križovatky c.I/2 – c. II/505 - vonkajší dopravný polokruh***
18. ***Rozšírenie a prestavba komunikácie Košická v úseku Landererova – Mlynské nivy***

Miestne komunikácie I. a II. triedy:

1. ***Vlárska ul.*** – predĺženie po ***Kolibu***
2. ***Slávičie údolie – Tichá – Jančova***
3. ***Prestavba Starej Dúbravskej cesty***
4. ***Prepojenie ul. Dúbravčická – Podháj***
5. ***Prepojenie Harmincova – Pod Zečákom – Rázsochy***
6. ***Rozšírenie Harmincovej na 4-pruh***
7. ***Predĺženie Eisnerovej – nová komunikácia po cestu II/505***
8. ***Prepojenie Studená - Pestovateľská a Studená – Zlaté piesky***
9. ***Kaštieľska ul. – Parková ul. rekonštrukcia a predĺženie po Slovnaftskú ul.***
10. ***Severný obchvat MČ Vajnory od cesty III/1082 po Rybničnú***
11. ***Predĺženie Tomášikovej v úseku od Vajnorskej po Račiansku a rozšírenie Tomášikovej v úseku od Rožňavskej po Kaštieľsku na 4-pruh***
12. ***Komunikácia Jantárová v MČ Petržalka*** od Bosákovej po železničnú trať do Maďarska, vrátane dobudovania uzla s Panónskou
13. ***Predĺženie nadjazdu nad Panónskou*** (pri Budatínskej) do územia západne od diaľnice D2 a prepojenie k areálu Tesco
14. ***Zberná komunikácia v území západne od diaľnice D2*** (v úseku od Viedenskej po zónu Petržalka – Juh)
15. ***Obslužné komunikácie v zóne Petržalka - Juh***
16. ***Predĺženie Jantárovej od železničnej trate do zóny Petržalka – Juh***
17. ***Prepojenie Račianskej ulice Pri Bielom kríži s Kadnárovou***
18. ***Obslužná komunikácia v západnom rozvojovom území v Rusovciach***
19. ***Obslužné komunikácie v západnom rozvojovom území Záhorskej Bystrice***
20. ***Predĺženie Ružinovskej cez ulicu Na piesku do Vrakunskej cesty***
21. ***Východný obchvat MČ Vajnory od cesty III/1082 po ulicu Pri Mlyne***

22. ***Obslužná komunikácia v úseku Podkolibská – Nad Bielym krížom***
23. ***MČ Vrakuňa – Horné diely - obslužná***
24. ***Rozšírenie Rybničnej na 4-pruh***
25. ***Obslužná komunikácia v zóne Zlaté piesky (juh)***
26. ***Zberná komunikácia v zóne Vlčie hrdlo, vrátane jej mimoúrovňového križovania s rýchlostnou cestou R7 v MÚK Vlčie hrdlo***
27. ***Nová Prístavná (v priestore mimoúrovňovej križovatky Prievoz na diaľnici D1)***
28. ***Obslužné komunikácie v lokalite Janíkov dvor – Južné mesto***
29. ***Obslužné komunikácie v lokalite Matador***
30. ***Rozšírenie Bratskej na 4-pruh*** (v úseku Panónska – diaľnica D2)
31. ***Prestavba križovatky Búdková – Hroboňova – Lovinského – Matúšova***
32. ***Prestavba komunikácie Páričkova v úseku Karadžičova – Svätoplukova***
33. ***Prestavba komunikácie Šagátova***
34. ***Prestavba Slovnaftskej - rozšírenie na štvorpruh v úseku od Ulice svornosti po pripojenie na rýchlostnú cestu R7***
35. ***Prestavba Dvojkrížnej***
36. ***Prepojenie Prístavná – Slovnaftská*** vrátane pripojenia na rýchlostnú cestu R7
37. ***Lúčna*** (úsek Slovnaftská – terminál KD)
38. ***Preložka obslužnej komunikácie v lokalite Vlčie hrdlo*** (úsek Malý Dunaj – ČOV Slovnaft, Spaľovňa) v km 1,6 – 2,6 rýchlostnej cesty R7, vrátane úpravy jej trasovania v kontakte s MÚK Vlčie hrdlo na rýchlostnej ceste R7

Navrhnutá komunikačná sieť bola zaťažená prepravnými nárokmi, ktoré v zmysle prognózy pre scenár A predstavujú pre rok 2020 požiadavku na vykonanie takmer 557 tisíc jázd osobných vozidiel za deň.

Tabuľka smerovania osobných vozidiel za deň zlúčená na 5 obvodov - r. 2020

obvod	I.	II.	III.	IV.	V.	cez hr. mesta	spolu
I.	17 271	20 779	14 398	17 410	22 244	16 988	109 090
II.	20 643	24 162	15 456	14 704	20 854	15 236	111 055
III.	14 324	15 474	13 454	11 189	13 688	11 116	79 245
IV.	17 259	14 650	11 140	13 142	14 901	7 010	78 102
V.	22 061	20 804	13 642	14 921	22 443	10 365	104 236
cez hr. mesta	16 746	15 027	10 960	6 909	10 223	15 314	75 179
spolu	108 304	110 896	79 050	78 275	104 353	76 029	556 907

Úseky s najvyššími hodnotami dopravného zaťaženia sú prehľadne zosumarizované v tabuľke. Prekročenie ich kapacity v špičkovej hodine sa pohybuje v rozsahu do 30 %.

Najzaťaženejšie úseky na komunikačnej sieti (scenár A) – rok 2020

Názov komunikácie	Počet voz. za 24 hod./ směr	Počet voz. za šp. hod./ směr	Kapacita za hod./ smer	Index prekročenia kapacity
Prístavný most	39 100	3 130	2 400	1,30
Most Lafranconi	38 000	3 040	2 400	1,26
D1 (Galvaniho - Gagarinova)	35 000	2 800	2 400	1,16
Most SNP	27 500	2 200	1 950	1,12
D2 – vetvy V1, V4	31 600	2 530	2 400	1,05
Dolnozemská	30 600	2 450	2 450	1,00
Pražská	29 700	2 376	2 450	0,97

V nadväznosti na prijatú stratégiu preferovaného rozvoja hromadnej dopravy, bolo vykonané aj vyhodnotenie zaťaženia komunikačnej siete v zmysle vývoja podľa scenára B, (t.j. za predpokladu preferencie MHD, vrátane výstavby nosného systému MHD), ktorý predstavuje 69 % z prepravných nárokov automobilovej dopravy podľa scenára A. Z výsledkov vyplýva, že v ***prípade vývoja dopravy podľa scenára B žiadny úsek na najviac zaťažených komunikáciách nedosiahne hraničné kapacitné hodnoty***.

Návrh komunikačnej siete pre rok 2030 vychádza z návrhu pre rok 2020, ktorý je doplnený o nasledovné stavby komunikačného systému:

Diaľnice, rýchlostné cesty a nadväzné investície:

1. ***Predĺženie trasy diaľnice D4*** (nultý dopravný okruh vedený od Račianskej radiály, priechod tunelom cez masív Karpát, po štátnu hranicu s Rakúskom (Marchegg)

Základný komunikačný systém:

1. ***Prestavba križovatky Patrónka*** (s podjazdom v smere Lamačská - Brnianska)
2. ***Prestavba Račianskeho mýta*** na čiastočne mimoúrovňovú križovatku
3. ***Prestavba Lamačskej a Hodonínskej*** v úseku Alexyho – cesta II/505
4. ***Mimoúrovňová križovatka Vajnorská – Rožňavská a prestavba Seneckej*** v úseku Studená – D1
5. ***Prestavba Starého mosta***

6. ***Čiastočne mimoúrovňová križovatka Panónska*** – ***Dolnozemská*** – 2. etapa

Miestne komunikácie I. a II. triedy

1. ***Mimoúrovňová križovatka*** **Molecova – Karloveská, s prepojením na Líščie údolie a Svrčiu**
2. **Predĺženie Dolnozemskej do zóny Petržalka – Juh**
3. **Prepojenie Kollárovo nám. – Dobrovského**
4. **Obslužné komunikácie v západnej časti Devínskej *Novej Vsi***
5. ***Predĺženie Eisnerovej od cesty II/505 po cestu I/2***
6. ***Obslužná komunikácia v úseku Podkolibská – Nad Bielym krížom***
7. ***Obvodová komunikácia okolo letiska***
8. ***Prepojenie Radlinského – Americké nám.***
9. ***Lesný hon*** - obvodová
10. ***Lamačská brána*** – zberná komunikácia a obslužné komunikácie
11. ***DNV Mlynská*** – preložka
12. ***Obslužné komunikácie v zóne CMC Petržalka***
13. ***Janíkov dvor*** – obslužná pozdĺž železničnej trate
14. ***Prepojenia MÚK Čierna Voda so Severným obchvatom MČ Vajnory***
15. ***Cesta III/1020 v trase severného obchvatu Jaroviec***

Navrhnutá komunikačná sieť bola zaťažená prepravnými nárokmi, ktoré v zmysle prognózy pre scenár A predstavujú pre rok 2030 požiadavku na vykonanie 642 570 jázd osobných vozidiel za deň.

Tabuľka smerovania osobných vozidiel za deň zlúčená na 5 obvodov – rok 2030

Obvod	I.	II.	III.	IV.	V.	cez hr. mesta	spolu
I.	17 132	21 069	14 989	119 003	22 924	22 013	117 130
II.	20 941	26213	17 084	16 776	22 592	22 298	125 904
III.	14 909	17 096	15 232	13 010	15 101	16 442	91 790
IV.	18 838	16 710	12 945	15 465	16 863	9 950	90 771
V.	22 741	22535	15 051	16 895	24 491	14 293	116 006
cez hr. mesta	21 706	21 992	16 215	9 811	14 091	17 157	100 972
Spolu	**116 267**	**125 615**	**91 516**	**90 960**	**116 062**	**102 153**	**642 573**

Úseky s najvyššími hodnotami dopravného zaťaženia sú prehľadne zosumarizované v tabuľke. Prekročenie ich kapacity v špičkovej hodine sa pohybuje v rozsahu do 40 %.

Najzaťaženejšie úseky na komunikačnej sieti (scenár A) – rok 2030

Názov komunikácie	Počet voz. za 24 hod./ smer	Počet vozidiel za šp. h./smer	Kapacita za hod./ smer	Index prekročenia kapacity
Prístavný most	42 000	3 360	2 400	1,40
Most Lafranconi	41 000	3 280	2 400	1,36
D1 (Galvaniho -Gagarinova.)	39 000	3 120	2 400	1,30
Most SNP	28 500	2 280	1 950	1,16
D2 (II/505-Harmincova)	34 200	2 730	2 400	1,14
D2 - vetvy V1, V4	34 000	2 720	2 400	1,13
Pražská	31 800	2 540	2 450	1,05
Severná tangenta	29 500	2 360	2 450	0,96

Z výsledkov vyhodnotenia zaťaženia komunikačnej siete ***podľa scenára B*** pre rok 2030 (v prípade vyššieho podielu MHD v zmysle scenára B) vyplýva, že ***žiadny úsek na najviac zaťažených komunikáciách neprekročí kapacitné hodnoty*** a navrhnutá komunikačná sieť bude pre takéto zaťaženie postačovať.

Pre navrhnutú komunikačnú sieť pre rok 2030 bol vypracovaný aj návrh výhľadového usporiadania cestných komunikácií vedených územím Bratislavy, ktorý bol potvrdený dohodou medzi MDPaT SR a Hlavným mestom SR Bratislava zo dňa 5.2.2002.

Závery k riešeniu komunikačnej siete

Výpočet výhľadového zaťaženia komunikačnej siete pre roky 2020 a 2030 preukázal, že dobudovaním súčasnej siete v zmysle riešenia sa dosiahnu strategické ciele pre oblasť rozvoja automobilovej dopravy v Bratislave, a to predovšetkým:

- dobudovaním siete ***diaľnic*** v Bratislave sa prepojí diaľničná sieť Slovenska s diaľničnou sieťou susedných štátov, čím sa dosiahne odľahčenie vnútromestskej komunikačnej siete od tranzitnej automobilovej dopravy,
- vybudovaním ***diaľnice D4*** (nultého dopravného okruhu v úseku od diaľnice D2 – križovatka Jarovce po štátnu hranicu s Rakúskom – Marchegg) sa dosiahne:
  - ❖ vzájomné prepojenie diaľnic a radiál ZAKOS-u mimo zastavané územie; v časovom horizonte po rok 2020, kedy môže nastať preťaženie diaľničných úsekov vedených cez mesto, bude možné presmerovať tranzitnú nákladnú dopravu (najmä ťažkú kamiónovú) na nultý dopravný okruh,
  - ❖ vytvorenie nového regionálneho komunikačného prepojenia, ktoré umožní vzájomný dopravný kontakt obcí

v regióne bez nutnosti prejazdu Bratislavou,
- ❖ efektívnejšie zapojenie priemyselných a distribučných areálov na výkonnú cestnú sieť,
- ❖ kvalitnejšie prepojenie regiónu Bratislavy a Slovenska s územím Rakúska, s cieľom dosiahnuť uzavretie regionálneho okruhu spájajúceho navzájom mestské komunikačné systémy Bratislavy a Viedne,

- dobudovaním nových trás a uzlov stredného dopravného okruhu, vonkajšieho polokruhu a radiál **ZAKOS-u** sa vytvoria podmienky pre účinnejšiu ochranu centrálnej mestskej oblasti a obytných zón od diametrálnej automobilovej dopravy, a to:
  - ❖ vybudovaním ***Severnej tangenty*** vo funkcii stredného dopravného okruhu vrátane mimoúrovňových križovatiek s Račianskou, Pionierskou, Smrečianskou a Pražskou sa zabezpečí odľahčenie Šancovej, ktorá bude plniť len funkciu vnútorného dopravného okruhu,
  - ❖ prestavbou ***Bajkalskej*** vrátane mimoúrovňových križovatiek s Trnavskou a Vajnorskou sa zabezpečí zvýšenie kapacity trasy a priepustnosti v križovatkách, pre zvládnutie dopravných nárokov, vyplývajúcich z distribučnej funkcie stredného dopravného okruhu,
  - ❖ predĺžením trasy od ***Galvaniho*** cez ***Bojnickú ul***. po Račiansku ul. s ďalším výhľadovým pokračovaním západným smerom po diaľnicu D2 v Lamači sa vytvorí mestský vonkajší dopravný polokruh, ktorým sa zabezpečia vnútromestské dopravné požiadavky na prepojenie západnej, severovýchodnej a východnej oblasti mesta,
  - ❖ výstavbou ***rýchlostnej cesty R7*** od diaľnice D1 (MÚK Prievoz) po hranicu mesta, vrátane MÚK Ketelec s diaľnicou D4, MÚK Slovnaftská a MÚK Vlčie hrdlo, sa rieši odľahčenie Slovnaftskej a Ulice Svornosti a pripojenie Prístavu Bratislava a plánovaného tovarového centra nákladovej dopravy v Pálenisku na ostatnú vybranú sieť,
  - ❖ prestavbou a rozšírením jestvujúcich ***radiál*** sa dosiahne zvýšenie kapacity trás a potvrdenie ich funkčných tried v zmysle prijatých koncepčných zásad.

Modelový výpočet zaťaženia komunikačnej siete však zároveň poukázal aj na ďalšie dôležité skutočnosti, z ktorých vyplynuli nasledovné ***odporúčania*****:**
- dopravnú politiku mesta je nevyhnutné orientovať cestou výraznej preferencie systému hromadnej dopravy (scenár B), aby táto bola schopná konkurovať individuálnej automobilovej doprave. Potom bude možné dosiahnuť optimálny rozvoj automobilovej dopravy, pre ktorý bude navrhnutá komunikačná sieť kapacitne postačovať,
- za predpokladu vývoja dopravy cestou neregulovaného nárastu automobilovej dopravy (scenár A) nebude ani investične náročný program rozvoja komunikačnej siete v zmysle tohto návrhu postačovať výhľadovým prepravným nárokom.

Uspokojenie prepravných požiadaviek si v tomto prípade bude vyžadovať ďalšie územné nároky na dostavbu a prestavbu komunikačnej siete nad rámec predloženého návrhu. Zvláštnu pozornosť si v tomto prípade bude vyžadovať problematika ochrany centra mesta pred tlakom automobilovej dopravy, s príslušnými nárokmi na budovanie parkovacích garáží. **Neregulovaný rozvoj automobilovej dopravy, ako dôsledok zaostávania budovania systému MHD, predstavuje ekonomicky neúnosné a ekologicky neprijateľné riešenie.**

2. Riešenie statickej dopravy

V zmysle spracovanej prognózy celkový nárast počtu osobných automobilov zo 188 137 v roku 2002 na 275 460 v roku 2030 sa prejaví zvýšeným dopytom po odstavných a parkovacích miestach, čo spôsobí nárast disproporcií v zabezpečení potrieb statickej dopravy vo všetkých častiach mesta. Plochy pre statickú dopravu už nebude možné v ďalšom období riešiť organizačnými opatreniami na komunikačnej sieti a voľných priestoroch, nakoľko tieto možnosti sú predovšetkým v centre mesta v zásade vyčerpané.

Riešenie statickej dopravy (jej odstavných a parkovacích nárokov), preto predpokladá systémový prístup, ktorý spočíva v nasledovných krokoch:

1. Vytváranie predpokladov na plné pokrytie normových nárokov na odstavovanie vozidiel obyvateľov v obytných útvaroch (mimo centra mesta), čo znamená:
   - v jestvujúcich obytných zónach s nedostatočnými možnosťami na odstavovanie vozidiel zabezpečiť dodatočnú výstavbu hromadných garáží v reálnych dochádzkových vzdialenostiach od bydliska (do 200 m), pričom hromadné garáže by, podľa lokálnych podmienok, mali súčasne plniť aj funkciu ochrany obytných objektov pred hlukom z komunikácií,
   - v nových urbanizovaných plochách pri výstavbe obytných objektov uplatňovanie požiadavky na zabezpečenie dostatočných plôch na odstavenie vozidiel na vlastnom pozemku.
2. Uplatňovanie požiadavky na normové pokrytie nárokov na parkovanie pri výstavbe nových a rekonštrukcii jestvujúcich objektov a plôch, a to:
   - občianskej vybavenosti (zdravotníctvo, sociálna starostlivosť, školstvo, kultúra, obchod, služby, verejné stravovanie, ubytovanie cestovného ruchu, administratíva, veda a výskum, výroba, priemysel, stavebníctvo, výrobné služby, sklady...),
   - pre šport a rekreáciu,
   - technickej vybavenosti,
   - verejnej a vyhradenej zelene (lesoparky, cintoríny, zoologické záhrady),
   - dopravných zariadení (železničné a autobusové stanice, stanice NS MHD - špeciálna dráha, letisko, prístaviská lodnej dopravy).
3. Vytváranie podmienok na postupné znižovanie objemu cieľovej dopravy do vybraných častí mesta (predovšetkým do centrálnej oblasti) za účelom zníženia dopravného zaťaženia komunikácií a nárokov na parkovanie vozidiel. To je

možné dosiahnuť len cieľavedomou dopravnou politikou mesta, ktorá bude preferovať rozvoj mestskej hromadnej dopravy pre dosiahnutie priaznivej deľby prepravnej práce v jej prospech. Nadväzne je potom potrebné:

- situovať hromadné parkovacie garáže na okraj pešej zóny centra s priamou väzbou na hlavné pešie trasy **(systém *Park and Go*)**,
- rezervovať plochy na vybudovanie záchytných parkovísk v nadväznosti na stanice nového kapacitného nosného systému MHD - špeciálna dráha **(systém *Park and Ride*).**

Vlastný návrh riešenia statickej dopravy v zmysle bodov 1 a 2 je možné a potrebné uplatniť v podrobnejšej zonálnej dokumentácii, a preto nie je predmetom riešenia v návrhu Územného plánu hl. mesta SR Bratislavy.

Z hľadiska riešenia problematiky statickej dopravy v centre mesta, v ktorom sa predpokladá výhľadová disproporcia v rozsahu viac ako 20 tisíc státí, sa v rámci systému ***Park and Go*** navrhuje vybudovanie parkovacích garáží s optimálnou kapacitou v rozsahu 350-500 miest v lokalitách Veterná, Kollárovo nám., Nám. Slobody, Hurbanove kasárne a ďalšie. Návrh systému ***Park and Ride*** predstavuje kombinovaný spôsob prepravy osobným automobilom a prostriedkami kapacitnej MHD. Nevyhnutným predpokladom pre zavedenie takéhoto systému je vybudovanie záchytných parkovísk v priestoroch, kde bude umožnený kontakt hlavných cestných ťahov s výkonným systémom hromadnej dopravy. Kapacitnejšie zariadenia v rozsahu cca 500 miest je vhodné situovať na hranici mesta na zachytenie regionálnych dopravných prúdov. Zariadenia menšieho rozsahu do 300 miest je vhodné umiestniť v polohe medzi hranicou mesta a stredným dopravným okruhom.

Orientačný výpočet kapacitných nárokov na záchytné parkoviská vychádza z ukazovateľa cca 16 státí na 1000 obyvateľov (podľa zahraničných skúseností). Predstavuje pre jednotlivé varianty do r. 2030 požiadavku na vybudovanie parkovacích státí pre systém *Park and Ride* v rozsahu cca 8 000 – 8 900 miest. Vytvorenie záchytných parkovísk pre systém *Park and Ride* sa predpokladá v nasledovných lokalitách:

1. ***Janíkov dvor*** – pre vozidlá prichádzajúce po ceste I/2 zo smeru Maďarsko
2. ***Lamačská brána*** – pre vozidlá prichádzajúce zo smeru Brno po diaľnici D2 a ceste I/2 zo smeru Malacky
3. ***Gaštanový hájik*** – pre vozidlá prichádzajúce zo smeru Pezinok po ceste II/502
4. ***Letisko M. R. Štefánika Bratislava*** – pre vozidlá prichádzajúce po diaľnici D1 zo smeru Trnava a Nitra

Realizácia záchytných parkovísk musí byť súčasťou výstavby príslušných staníc nosného systému MHD - špeciálna dráha, ku ktorým je ich umiestnenie navrhnuté.

Príloha ku kapitole 12.2. Automobilová doprava a komunikačná sieť

Komunikácie nadradeného významu					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
diaľnica D1	A1	D 26,5	1	diaľnica	
diaľnica D2	A1	D 26,5	2	diaľnica	
diaľnica D4 (nultý dopravný okruh v úseku št. hranica s Rakúskom (Kittsee) po D2 - križovatka Jarovce)	A1	D 26,5	1	diaľnica	
diaľnica D4 (nultý dopravný okruh v úseku D2 - križovatka Jarovce po štátnu hranicu s Rakúskom (Marchegg))	A1	D 26,5	2	diaľnica	
rýchlostná cesta R7 (úsek od diaľnice D1 - križovatka Prievoz, cez diaľnicu D4 - križ. Ketelec po hranicu mesta)	A2	R 22,5	2	rých. cesta	
vonkajší dopravný polokruh (Račianska - Rožňavská)	B1	MZ 25	2	ZAKOS	
vonkajší dopravný polokruh (Rožňavská - D1)	B1	MZ 21,5	1	ZAKOS	
vonkajší dopravný polokruh (Lamač - Račianska)	B1	MZ 25	2	ZAKOS	T 2x7,5
MČ Staré Mesto					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Brnianska	B1	MZ 21	1	ZAKOS	
Dostojevského rad (Šafárikovo nám.- Landererova)	B2	MZ 24	1	ZAKOS	
Dostojevského rad (Landererova - Čulenova)	B2	MZ 21	1	ZAKOS	
Hodžovo nám.	B2	MZ 16,5	1	ZAKOS	
Karadžičova	B2	MZ 20	1	ZAKOS	
Košická (Landererova - Mlynské nivy)	B2	MZ 22	2	ZAKOS	rozšírenie a prestavba
Košická (Most Apollo - Landererova)	B1	MZ 20	1	ZAKOS	
Krížna	B2	MZ 17	1	ZAKOS	
Lamačská cesta	B1	MZ 24,5	1	ZAKOS	
Landererova	B2	MZ 20	1	ZAKOS	
Legionárska	B2	MZ 16	1	ZAKOS	
Mlynské nivy	B2	MZ 30 (MZ 21,5)*	2	ZAKOS	rozšírenie a prestavba

Most Apollo	B1	MZ 20	1	ZAKOS	
Nábr. gen. Ľ. Svobodu (Lafranconi - tunel)	B2	MZ 23,5	1	ZAKOS	
Nábr. gen. Ľ. Svobodu (tunel - Most SNP)	B2	MZ 21	2	ZAKOS	rozšírenie
Nám. 1.mája	B2	MZ 17	1	ZAKOS	
Most SNP	B2	MZ 2 x 8,5	1	ZAKOS	
Pražská (SAV - Severná tangenta)	B2	MZ 24	2	ZAKOS	úprava
Pražská	B1	MZ 21	1	ZAKOS	
Rázusovo nábrežie	B2	MZ 20	1	ZAKOS	
Severná tangenta	B1	MZ 20	2	ZAKOS	pokračuje v MČ Nové Mesto
Staromestská	B2	MZ 17	1	ZAKOS	
Starý most	B2	MO 9	2	ZAKOS	
Šancová	B2	MZ 17,5	1	ZAKOS	
Štefánikova	B2	MZ 16,5	1	ZAKOS	
Vajanského nábrežie	B2	MZ 17	1	ZAKOS	
Banskobystrická	C1	MO 8	1	VYKOS	
Búdková	C1	MO 8	1	VYKOS	
Cesta na Červený most	C1	MO 7	1	VYKOS	
Cintorínska	C1	MO 8	1	VYKOS	
Čulenova	C1	MO 8	2	VYKOS	rozšírenie
Dobrovského	C1	MO 8	2	VYKOS	rozšírenie
Dobrovského - predĺženie	C1	MO 8	2	VYKOS	
Drotárska	C1	MO 9	1	VYKOS	

MČ Staré Mesto					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Dunajská	C1	MO 8	1	VYKOS	
Gaštanová	C1	MO 9	1	VYKOS	
Havlíčkova	C1	MO 8	2	VYKOS	rozšírenie
Havlíčkova	C1	MO 5	1	VYKOS	
Hroboňova	C1	MO 8	1	VYKOS	
Hyrošova	C1	MO 7	1	VYKOS	
I. Karvaša (Žilinská - Mýtna)	C1	MO 8	1	VYKOS	
I. Karvaša (Mýtna - Radlinského)	C1	MO 27	2	VYKOS	rozšírenie
I. Karvaša (Radlinského - Americké nám.)	C1	MO 15,5	2	VYKOS	
Jančova	C1	MO 8	2	VYKOS	rozšírenie
Jánska	C1	MO 22	2	VYKOS	rozšírenie
Jesenského	C1	MO 9	1	VYKOS	
K železnej studienke	C1	MO 8	1	VYKOS	
Kapucínska	C1	MO 13	1	VYKOS	
Karpatská	C1	MO 9	1	VYKOS	
Krížna	C1	MO 17	1	VYKOS	
Krupkova	C1	MO 8	1	VYKOS	
Lazaretská	C1	MO 8	1	VYKOS	
Lovinského	C1	MO 9	1	VYKOS	
Matúšova	C1	MO 9	1	VYKOS	
Mickiewiczova	C1	MO 8	1	VYKOS	
Mostová	C1	MO 8	1	VYKOS	
Mudroňova	C1	MO 9	1	VYKOS	
Mýtna	C1	MO 13	1	VYKOS	
Na Slavíne	C1	MO 9	1	VYKOS	
Nám. 1. mája	C1	M0 17	1	VYKOS	
Nám. slobody	C1	MO 9	1	VYKOS	

Nám. SNP	C1	MO 18	1	VYKOS	
Obchodná	C1	MO 13	1	VYKOS	
Olejkárska	C1	MO 11	2	VYKOS	rozšírenie
Palisády	C1	MO 8	1	VYKOS	
Pri suchom mlyne	C1	MO 9	1	VYKOS	
Pribinova (Čulenova - Most Apollo)	C1	MO 8	2	VYKOS	rozšírenie
Pribinova (Šafárikovo nám. - Olejkárska)	C1	MO 21,5	2	VYKOS	rozšírenie
Pribinova - predĺženie	C1	MO 9	1	VYKOS	
Prokopa Veľkého	C1	MO 8	1	VYKOS	
Radlinského	C1	MO 17	1	VYKOS	
Rajská	C1	MO 8	1	VYKOS	
Slávičie údolie	C1	MO 8	2	VYKOS	rozšírenie
Suché mýto	C1	MO 18	1	VYKOS	
Špitálska	C1	MO 15	1	VYKOS	
Štefanovičova	C1	MO 8	1	VYKOS	
Štúrova	C1	MO 13	1	VYKOS	
Šulekova	C1	MO 8	1	VYKOS	
Tichá	C1	MO 8	2	VYKOS	rozšírenie
Ulica 29. augusta	C1	MO 8	1	VYKOS	
Valašská	C1	MO 8	1	VYKOS	
Valašská	C1	MO 7	1	VYKOS	
Vazovova	C1	MO 9	1	VYKOS	
Záhorácka	C1	MO 9	1	VYKOS	
Záhradnícka	C1	MZ 14	1	VYKOS	
MČ Staré Mesto					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Zámocká	C1	MO 8	1	VYKOS	
Žabotova	C2 s MHD	MO 8	2	VYKOS	prestavba
Žilinská	C1	MO 7	1	VYKOS	
MČ Ružinov					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Bajkalská (Prístavný most - Trnavská)	B1	MZ 24,5	2	ZAKOS	prestavba
Cesta na Senec (od nadjazdu Vajnory)	B1	MZ 22,5	1	ZAKOS	
Cesta na Senec (Studená - nadjazd Vajnory)	B1	MZ 25,85	2	ZAKOS	rozšírenie
Gagarinova	B1	MZ 16,5	1	ZAKOS	
Popradská	B1	MZ 30	1	ZAKOS	
preložka c. II/572	B1	MZ 14	2	ZAKOS	
Prievozská	B2	MZ 25	1	ZAKOS	redukovaná šírka
Rožňavská	B1	MZ 25,85	2	ZAKOS	rozšírenie
Trnavská cesta (Krížna - Bajkalská)	B2	MZ 28	1	ZAKOS	redukovaná šírka
Trnavská cesta (Bajkalská - Tomášikova)	B1	MZ 23	1	ZAKOS	
areál Tesco	C1	MO 9	1	VYKOS	
Banšelova	C2 s MHD	MO 8	1	VYKOS	
Bočná	C2 s MHD	MO 9	2	VYKOS	rozšírenie
Bulharská	C2 s MHD	MO 9	1	VYKOS	
Čierny les - nová	C1	MO 9	2	VYKOS	
Drieňová	C1	MO 12	2	VYKOS	rozšírenie
Domkárska	C2 s MHD	MO 8	1	VYKOS	
Galvaniho - súbežná	C1	MO 9	2	VYKOS	
Hraničná	C2 s MHD	MO 8	1	VYKOS	
Ivanská cesta (Trnavská - Galvaniho)	C1	MO 9	1	VYKOS	

Ivanská cesta (Galvaniho - letisko)	B2	MZ 16,5	1	VYKOS	
Jégého	C2 s MHD	MO 8	1	VYKOS	
Kaštieľska	B2	MZ 14	2	VYKOS	rozšírenie
Košická	C1	MO 20	1	VYKOS	
letisko - obvodová	C1	MO 12,5	2	VYKOS	
Lúčna (úsek Slovnaftská - terminál KD)	C1	MO 8	2	VYKOS	úprava trasy
Mierová	C1	MO 9	1	VYKOS	redukovaná šírka
Miletičova	C1	MO 9	1	VYKOS	
Páričkova (úsek Karadžičova - Svätoplukova)	C3 s MHD	MO 8*	2	VYKOS	prestavba
Páričkova (úsek Svätoplukova - Košická)	C1	MO 8*	1	VYKOS	
Parková	B2	MZ 14	2	VYKOS	
Plynárenská	C1	MO 9	1	VYKOS	
preložka Vrakunská cesta	C1	MO 9	2	VYKOS	
prepojenie Ružinovská - HORNBACH	C1	MO 12,5	2	VYKOS	
prepojenie Vrakunská cesta - Na piesku	C1	MO 9	2	VYKOS	
prepojenie HORNBACH - Galvaniho	C1	MO 12,5	1	VYKOS	
Prístavná (Košická - Plynárenská)	B1	MZ 20	2	VYKOS	rozšírenie
Prístavná - nová	B1	MZ 11,5*	2	VYKOS	prestavba
Prístavná (Plynárenská - Prístavný most)	B1	MZ 20	1	VYKOS	
prepojenie Prístavná - Slovnaftská	B1	MZ 20	2	VYKOS	
Rádiová	C2 s MHD	MO 8	1	VYKOS	
Ružinovská	B2	MZ 28	1	VYKOS	
Slovinská	C2 s MHD	MO 9	1	VYKOS	
Slovnaftská (Ulica svornosti - rýchlostná cesta R7)	B2	MZ 16,5	2	VYKOS	rozšírenie a dostavba
Studená (Vajnorská - areál Soravia)	B2	MZ 20	1	VYKOS	
MČ Ružinov					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Studená (areál Soravia - Bočná)	B2	MZ 20	2	VYKOS	rozšírenie
Studená (Bočná - Pestovateľská)	B2	MZ 9	2	VYKOS	
Súkenícka	C1	MO 9	1	VYKOS	
Svätoplukova (Mlynské nivy - Páričkova)	C1	MO 12	1	VYKOS	
Svätoplukova (Páričkova - Záhradnícka)	C1	MO 8	1	VYKOS	
Šagátova	C3 s MHD	MO 7,5*	2	VYKOS	prestavba
Tomášikova	B2	MZ 21,5	2	VYKOS	rozšírenie
Trenčianska	C1	MO 21	1	VYKOS	redukovaná šírka
Trnavská cesta (Tomášikova - Ivanská)	C1	MO 9	1	VYKOS	
Turčianska	C2 s MHD	MO 8	1	VYKOS	
Vlčie hrdlo (nový prístav)	B3	MZ 12*	2	VYKOS	
Vlčie hrdlo (obslužná komunikácia úsek Slovnaftská - Povodie Dunaja)	C2 s MHD	MO 9	1	VYKOS	
Vlčie hrdlo (obslužná komunikácia úsek Malý Dunaj - ČOV Slovnaft, spaľovňa)	C2 s MHD	MO 9	2	VYKOS	preložka časti úseku a úprava smerového vedenia v MÚK Vlčie hrdlo
Vrakunská cesta	C1	MO 9	1	VYKOS	
Záhradnícka (Miletičova - Mraziarenská)	B2	MZ 32	2	VYKOS	rozšírenie
Záhradnícka (Karadžičova - Miletičova)	B2	MZ 14	1	VYKOS	
Zlaté piesky	C1	MO 9	1	VYKOS	
Zlaté piesky (Soravia)	C3 s MHD	MO 8*	2	VYKOS	dostavba
Zlaté piesky (Juh)	C1	MO 12*	2	VYKOS	
MČ Vrakuňa					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Gagarinova	B1	MZ 16,5	1	ZAKOS	

preložka c.II/572 (Galvaniho - Ráztočná - c. III/1030 D4 - hranica mesta)	B1	MZ 25*	2	ZAKOS	
Dvojkrížna	B2	MZ 14	2	VYKOS	rozšírenie
Horné diely	C1	MO 9	2	VYKOS	
Hradská	C1	MO 9	1	VYKOS	
Kazanská	B2	MZ 20	1	VYKOS	
Podunajská	C1	MO 8	1	VYKOS	
preložka Vrakunská cesta	C1	MO 9	2	VYKOS	
prepojenie preložka II/572 - Vrakunská cesta	C1	MO 9	2	VYKOS	
prepojenie obvodová - letisko - Vrakunská cesta	C1	MO 9	2	VYKOS	
Ráztočná – po hranicu mesta	B2	MZ 9	1	VYKOS	
MČ Podunajské Biskupice					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Bajkalská - predĺženie	B1	MZ 25	2	ZAKOS	
Ulica svornosti	B1	MZ 21,5	2	ZAKOS	rozšírenie
Dvojkrížna	C1	MO 14	2	VYKOS	rozšírenie
Kazanská	B2	MZ 25	1	VYKOS	
Komárovská	C1	MO 12	1	VYKOS	
Krajinská	C1	MO 8	1	VYKOS	
Lesný hon (Pri trati - Ulica svornosti)	C1	MO 14	2	VYKOS	
Lesný hon (Ulica svornosti - Devätinová)	C1	MO 9	2	VYKOS	
Lieskovská	C2 s MHD	MO 8	1	VYKOS	redukovaná šírka
Mramorová	C1	MO 9	1	VYKOS	
Odeská (žel. priecestie - hranica mesta) cIII/1030	C1	MO 9	1	VYKOS	
Odeská	C2 s MHD	MO 7	1	VYKOS	
Orenburská	C2 s MHD	MO 7	1	VYKOS	
Padlých hrdinov	C2 s MHD	MO 2 x 7	1	VYKOS	
Popradská	C1	MO 8	1	VYKOS	
Pri trati	C1	MO 14	2	VYKOS	rozšírenie
Spojná - Lesný Hon	C2 s MHD	MO 9	2	VYKOS	
MČ Podunajské Biskupice					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Slovnaftská	B2	MZ 16,5	2	VYKOS	rozšírenie
Spojná - Lesný Hon	C2 s MHD	MO 9	2	VYKOS	
Staromlynská	C1	MO 8	1	VYKOS	
Učiteľská	C1	MO 8	1	VYKOS	
Uzbecká	C1	MO 16,5	1	VYKOS	
Vrakunská	C1	MO 9	1	VYKOS	
MČ Nové Mesto					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Bajkalská (Trnavská - Vajnorská)	B1	MZ 25	2	ZAKOS	prestavba
Jarošova	B1	MZ 20	2	ZAKOS	
preložka c. II/502- Biely kríž - Severná tangenta	B1	MZ 20	2	ZAKOS	
Račianska (Račianske mýto - Biely kríž)	B2	MZ 23	1	VYKOS	
Severná tangenta - tunel	B1	MZ 20	2	ZAKOS	T 2x7,5
Smrečianska	B2	MZ 9	2	ZAKOS	
Bojnická	C1	MO 8	1	VYKOS	
Briežky - obslužná	C1	MO 9	2	VYKOS	
Cesta mládeže	C1	MO 7	1	VYKOS	
Hlavná	C1	MO 8	1	VYKOS	
Horská	C1	MO 8	2	VYKOS	rozšírenie

Jeséniova	C1	MO 9	1	VYKOS	
Klenová	C1	MO 8	1	VYKOS	
Kukučínova	C1	MO 8	1	VYKOS	
Kutuzovova	C1	MO 8	1	VYKOS	
Limbová	C1	MO 9	1	VYKOS	
Magnetová	C1	MO 9	2	VYKOS	rozšírenie
Nobelova	C1	MO 8	2	VYKOS	rozšírenie
Odborárska	C1	MO 8	1	VYKOS	
Podjazd na Kolibu	C1	MO 2 x 6	1	VYKOS	
Podkolibská	C1	MO 8	1	VYKOS	
Pri Bielom kríži - Horská	C1	MO 9	2	VYKOS	rozšírenie
Riazanská	C1	MO 8	1	VYKOS	
Rustaveliho	C1	MO 8	1	VYKOS	
Slanec	C1	MO 9	2	VYKOS	
Sliačska	C1	MO 8	1	VYKOS	
St. Vajnorská	C1	MO 8	1	VYKOS	
Stromová	C1	MO 9	1	VYKOS	
Tomášikova	B2	MZ 22	1	VYKOS	
Tomášikova - predĺženie po Račiansku	B2	MZ 20	2	VYKOS	
Tretia	C1	MO 8	1	VYKOS	
Tupého (Podkolibská - Biely kríž)	C1	MO 9	2	VYKOS	
Tupého - preložka	C1	MO 9	2	VYKOS	
Turbínová	C1	MO 9	2	VYKOS	rozšírenie
Turbínová - predĺženie	C1	MO 9	2	VYKOS	
Vajnorská	B2	MZ 25/ MZ 23	1	VYKOS	
Vlárska	C1	MO 9	1	VYKOS	
Vlárska - predĺženie na Kolibu	C1	MO 9	2	VYKOS	
Za stanicou	C1	MO 9	2	VYKOS	rozšírenie

MČ Rača					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Alstrova	C1	MO 9	2	VYKOS	rozšírenie
Barónka	C1	MO 9	2	VYKOS	rozšírenie
Detvianska	C1	MO 9	1	VYKOS	
Dopravná	C1	MO 9	2	VYKOS	rozšírenie
Kadnárova	C1	MO 9	1	VYKOS	
Kubačova	C1	MO 9	1	VYKOS	
Na pántoch - preložka c. II/502	B1	MZ 21,5	2	VYKOS	rozšírenie
pripojenie na c. II/502 - RENDEZ	C1	MO 9	2	VYKOS	
Pekná cesta	C1	MO 11	1	VYKOS	
Popolná	C1	MO 8	1	VYKOS	
Potočná	C1	MO 8	1	VYKOS	
Pri Šajbách	C1	MO 9	1	VYKOS	
Pri Šajbách prepojenie - obslužná	C1	MO 9	2	VYKOS	
Pri vinohradoch	C1	MO 8	2	VYKOS	
pri želez. - Rača - obslužná	C1	MO 9	2	VYKOS	rozšírenie
Pribylinská	C1	MO 8	1	VYKOS	
Púchovská (Detvianska - Pri Vinohradoch)	B2	MZ 15	1	VYKOS	
Púchovská (Pri vinohradoch - nadj. Vajnory)	B2	MZ 21,5	1	VYKOS	
Račianska (Pekná cesta - Hečkova)	B2	MZ 20	1	VYKOS	

Staviteľská	C1	MO 8	1	VYKOS	
Východná	C1	MO 9	1	VYKOS	
Žitná	B2	MZ 15	1	VYKOS	
MČ Vajnory					
Názov	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
c. II/502	B1	C 21,5	1	ZAKOS	
c. III/1082	B2	C 7,5	1	VYKOS	
c. III/1082- severný obchvat	B2	MO 9	2	VYKOS	
Čierny chodník	C1	MO 8	1	VYKOS	
Východný obchvat Vajnor	C1	MO 8	2	VYKOS	
Na pántoch - obslužná	C1	MO 9	2	VYKOS	rozšírenie
nadjazd Vajnory	B1	MZ 14	1	VYKOS	
Pri mlyne	C1	MO 8	2	VYKOS	rozšírenie
Pri starom letisku	C1	MO 9	1	VYKOS	
prepojenie MÚK Čierna Voda so Severným obchvatom MČ Vajnory	B2	MO9	2	VYKOS	
Príjazdná	C1	MO 8	2	VYKOS	rozšírenie
Roľnícka	C1	MO 9	1	VYKOS	
Rybničná	B2	MZ 19*	2	VYKOS	rozšírenie
St. Rybničná	C1	MO 9	1	VYKOS	
Tuhovská	C1	MO9	1	VYKOS	
MČ Karlova Ves					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
c. I/2 - Lamačská cesta	B1	MZ 23	1	ZAKOS	
Mlynská dolina (Patrónka - tunel D2)	B1	MZ 16,5	1	ZAKOS	
Mlynská dolina	B1	MZ 2x9	1	ZAKOS	
Baníkova	C1	MO 11	1	VYKOS	
Botanická	B2	MZ 25	2	VYKOS	rozšírenie
Devínska cesta	C1	MO 9	2	VYKOS	rozšírenie
H. Meličkovej	C1	MO 14	1	VYKOS	
Janotova	C1	MO 7	1	VYKOS	
MČ Karlova Ves					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Karloveská - M. Schneidera - Trnavského	B2	MZ 30	1	VYKOS	
Karloveská	B2	MZ 25	1	VYKOS	
Majerníkova	C1	MO 14	1	VYKOS	
Molecova	C1	MO 14	1	VYKOS	
Staré grunty	C1	MO 9	2	VYKOS	rozšírenie
MČ Dúbravka					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Alexyho - vetva na D2	C1	MO 9	1	VYKOS	
Alexyho	C1	MO 11	1	VYKOS	
Agátová	C1	MO 7	1	VYKOS	
Dúbravská cesta - stará	C1	MO 9	2	VYKOS	rozšírenie
Harmincova	B2	MZ 16,5	2	VYKOS	rozšírenie
Agátová - úsek k Technickému sklu	C1	MO 7	1	VYKOS	
M. Schneidera - Trnavského	B2	MZ 30	1	VYKOS	
Polianky	C1	MO 9	1	VYKOS	
Pri kríži	C1	MO 12	1	VYKOS	
Dúbravčická - Podháj	C1	MO 14	2	VYKOS	

Repašského	C1	MO 9	1	VYKOS	
Saratovská	B2	MZ 30	2	VYKOS	rozšírenie
Saratovská - predĺženie po železnicu	B2	MZE 30*	2	VYKOS	
Saratovská - prepojenie s c. II/505	B2	MZ 9*	2	VYKOS	
Žatevná	C1	MO 15	1	VYKOS	
MČ Lamač					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
c. I/2 - Hodonínska	B1	MZ 20	2	ZAKOS	rozšírenie
c. I/2 - Lamačská	B1	MZ 20	2	ZAKOS	rozšírenie
c. I/2 - Lamačská	B1	MZ 24,5	1	ZAKOS	
c. II/505 pokračovanie VPO	B2	MZ 23,5	2	ZAKOS	
Cesta na Klanec	C1	MO 9	2	VYKOS	rozšírenie
Pod násypom	C1	MO 8	1	VYKOS	
Podháj	C1	MO 18	1	VYKOS	
~~Nový Lamač~~ Zečák	C1	MO 9	2	VYKOS	
vetva na D2- Lamačská	B2	MZ 9	1	VYKOS	
Lamačská brána - obslužná	C1	MO 9*	2	VYKOS	
Lamačská brána - obslužná	C2 s MHD	MO 8*	2	VYKOS	
Lamačská brána - zberná	B2	MZ 15,5*	2	VYKOS	
MČ Devín					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Devín - parkovisko	C1	MO 9	1	VYKOS	
Devínska cesta	C1	MO 9	2	VYKOS	rozšírenie
Kremeľská	C1	MO 8	1	VYKOS	
obslužná - pri rieke Morava	C1	MO 8	1	VYKOS	

MČ Devínska Nová Ves					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
c. II/505	B2	MZ 16,5	2	ZAKOS	rozšírenie
c. II/505 [D4 (nultý dopravný okruh) - hranica mesta]	B2	C 9	2	ZAKOS	rozšírenie
obslužná - pri železnici	C1	MO 8	1	VYKOS	
Eisnerova	C1	MO 8	1	VYKOS	
Eisnerova (II/505 - napojenie električkovej trate)	B2	MZE 24*	2	VYKOS	
Eisnerova (napojenie električkovej trate - I/2)	B2	MZ 15,5*	2	VYKOS	
obslužná do DNV (pri železnici)	C1	MO 12	2	VYKOS	rozšírenie
Istrijská	C1	MO 8	1	VYKOS	
J. Jonáša	C1	MO 12	2	VYKOS	rozšírenie
J. Jonáša	C1	MO 8	1	VYKOS	
nová (J. Jonáša - Eisnerova)	C1	MO9	2	VYKOS	
K tehelni	C1	MO 9	2	VYKOS	rozšírenie
Mlynská	C1	MO 8	2	VYKOS	preložka
Opletalova	C1	MO 9	2	VYKOS	rozšírenie
pri rieke Morava - obslužná	C1	MO 8	1	VYKOS	
priem. park DNV - pri železnici	C1	MO 9	2	VYKOS	
Ulica Kuster	C1	MO 12	2	VYKOS	rozšírenie
MČ Záhorská Bystrica					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
c. I/2 (D4 (nultý dopravný okruh) - hranica mesta)	B1	MZ 11,5	1	ZAKOS	
c. I/2 - Bratislavská cesta	B1	MZ 14	2	ZAKOS	rozšírenie

c. I/2 - Františkov majer	B1	MZ 20	2	ZAKOS	
c. III/1015 do Marianky	B2	MZ 9	2	VYKOS	
Čs. tankistov	C1	MO 2 x 9	1	VYKOS	
Pri Vápenickom potoku	C1	MO 9	2	VYKOS	rozšírenie
obchvat Záhorskej Bystrice - okružná	C1	MO 9	2	VYKOS	
Záhumenská	C1	MO 8	1	VYKOS	
MČ Petržalka					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
c. I/2 (Panónska - diaľnica D4)	B1	MZ 25	2	ZAKOS	
Dolnozemská cesta (Bosákova - Einsteinova)	B1	MZ 13,5	1	ZAKOS	
Dolnozemská cesta (Kutlíkova - Bosákova)	B1	MZ 27	1	ZAKOS	
Dolnozemská cesta (Panónska - Kutlíkova)	B1	MZ 21,5	2	ZAKOS	
Einsteinova	B1	MZ 2 x 11,5	1	ZAKOS	
Most Apollo	B1	MZ 20	1	ZAKOS	
Most SNP	B2	MZ 2 x 8,5	1	ZAKOS	
Panónska	B1	MZ 25	1	ZAKOS	
Starý most	B2	MO 9	2	ZAKOS	
Viedenská cesta (Einsteinova - hranica)	B1	MZ 12,5	1	ZAKOS	
Antolská	C1	MO 9	1	VYKOS	
Aupark	C1	MO 9	1	VYKOS	
Betliarska	C1	MO 12	1	VYKOS	
Bosákova	B2	MZ 16,5	1	VYKOS	
Bratská	B2	MZ 9	1	VYKOS	
Bratská (Panónska - diaľnica)	B2	MZ 20*	2	VYKOS	rozšírenie
Budatínska (Tesco)	C1	MO 12,5	1	VYKOS	
Budatínska	C1	MO 12	1	VYKOS	
Budatínska - nadjazd do záp. rozvoja	B2	MZ 9	2	VYKOS	
MČ Petržalka					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Budatínska - nadjazd Tesco	B2	MZ 12,5	2	VYKOS	
c. I/2 - zmena	C1	MO 9	1	VYKOS	
CMC Petržalka	C2 s MHD	MO 12*	2	VYKOS	
CMC Petržalka - severná	C2 s MHD	MO 8*	2	VYKOS	
CMC Petržalka - južná (Krasovského - Májová)	C1	MO 15*	2	VYKOS	
Černyševského	C1	MO 9	2	VYKOS	
Farského	C1	MO 9	1	VYKOS	
Furdekova	C1	MO 14,25	1	VYKOS	
Gettingova	C1	MO 9	1	VYKOS	
Gogoľova	C1	MO 12,5*	2	VYKOS	
Hrobárska nová - od Gogoľovej	C1	MO 9*	2	VYKOS	
Hrobárska nová - od Kopčianskej	C1	MO 12,5*	2	VYKOS	
Janíkov dvor - Južné mesto spojnica	C1	MO 12*	2	VYKOS	
Janíkov dvor - Južné mesto zokruhovaná	C1	MO 12*	2	VYKOS	
Janíkov dvor - obslužná	C1	MO 8	2	VYKOS	
Jantárová cesta	B2	MZ 25	2	VYKOS	
Jantárová cesta (Bosákova - Krasovského)	B2	MZ 16,5	2	VYKOS	
Jantárová cesta (Juh - Panónska)	B2	MZ 22	2	VYKOS	
Jantárová cesta (nová - Juh)	C1	MO 9	2	VYKOS	
Jasovská	C1	MO 9	1	VYKOS	
Jiráskova	C1	MO 12	1	VYKOS	
Juh - Petržalka	B2	MZ 9	2	VYKOS	

Juh - Petržalka, Jarovce	C1	MO 9	2	VYKOS	
Kaukazská	C1	MO 9	1	VYKOS	rozšírenie
Kopčany	B2	MZ 9	1	VYKOS	
Kopčianska	C1	MO 9	2	VYKOS	
Kopčianska	C1	MO 12/ MO 9	1	VYKOS	
Kutlíkova	B2	MZ 22	2	VYKOS	úprava
Lietavská	C1	MO 12	1	VYKOS	
Mamateyova	C1	MO 14,25	1	VYKOS	
Matador - "Kopčany (vlečka)"	C1	MO 12,5*		VYKOS	
Matador - obslužná od Bratskej	C1	MO 9*		VYKOS	
Matador - obslužná od Kopčianskej	C2 s MHD	MO 9*		VYKOS	
Májová (CMC Petržalka - Dolnozemská)	C1	MO 9	2	VYKOS	úprava
Nám. hraničiarov	C1	MO 14,25	1	VYKOS	
Osuského	C1	MO 14,25	1	VYKOS	
Pajštúnska	B2	MZ 22	2	VYKOS	úprava
Romanova	C1	MO 14,25	1	VYKOS	
Rusovská cesta	B2	MZ 16,5	1	VYKOS	
Smolenická	C1	MO 12	1	VYKOS	
Starohájska	C1	MO 8	1	VYKOS	
Šintavská	C1	MO 12	1	VYKOS	
športový areál - Jarovské rameno	C1	MO 9	2	VYKOS	
Šustekova	C1	MO 14,25	1	VYKOS	
Šustekova	C1	MO 9	1	VYKOS	
Údernícka - predĺženie	C1	MO 9	2	VYKOS	
Údernícka	C1	MO 9	1	VYKOS	
Viedenská cesta	C1	MO 8,5	1	VYKOS	
Vyšehradská	C1	MO 12	1	VYKOS	
Západný rozvoj Petržalka	C1	MO 9	2	VYKOS	
MČ Petržalka					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Západný rozvoj Petržalka - sever	B2	MZ 20	2	VYKOS	
Západný rozvoj Petržalka - juh	B2	MZ 9	2	VYKOS	
MČ Jarovce					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
c. III/1020 Jarovce – Kittsee	B2	MZ 9	2	VYKOS	rozšírenie
c. III/1020 v trase severného obchvatu Jaroviec	B2	MZ 9	2	VYKOS	preložka
c. III/1020 Jarovce – I/2	B2	MZ 9	1	VYKOS	
Jantárová	C1	MO 9	1	VYKOS	
Južný rozvoj - Jarovce	B2	MZ 9	2	VYKOS	
Ovocná	C	MO 9		VYK	
Palmová	B2	MZ 9	2	VYKOS	
priemyselný park - Jarovce	C1	MO 9	2	VYKOS	
športový areál Petržalka -Jarovské rameno	C1	MO 9	2	VYKOS	
MČ Rusovce					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Balkánska	B1	MZ 14	1	ZAKOS	
cesta I/2	B1	C 11,5	1	ZAKOS	
Ovocná	C1	MO 9	1	VYKOS	
Rusovce - Priemyselná	C1	MO 9	2	VYKOS	

MČ Čunovo					
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**Kategória**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
obchvat Čunova po D2	B1	MZ 9	2	ZAKOS	
cesta I/2	B1	C 11,5	1	ZAKOS	
Dlhá	C2 s MHD	MO 6	1	VYKOS	
Hraničiarska	C1	MO 12	1	VYKOS	
Novosadná	C2 s MHD	MO 6	1	VYKOS	
Petržalská	C1	MO 8	1	VYKOS	rozšírenie

Poznámka

Šírkové usporiadanie komunikácií vychádza z STN 736110 platnej ku termínu 03.2004 (ukončenie prác na návrhu ÚPN).

Úprava (redukcia) šírkového usporiadania podľa novej STN platnej od 08.2004 je prípustná pri zachovaní funkčnej triedy komunikácií.

* Šírkové usporiadanie komunikácií vychádza z platných UPP a STN 73 6110.

KOD: 1 - komunikácie jestvujúce, 2 - komunikácie nové (prestavba, rozšírenie, preložka atď.)

12.3. MESTSKÁ HROMADNÁ DOPRAVA

12.3.1. Súčasný stav

Mestská hromadná doprava (MHD) bola v Bratislave uvedená do prevádzky v roku 1895 električkami s rozchodom 1000 mm, ktorý sa zachoval dodnes. Od roku 1927 sa MHD prevádzkuje aj autobusmi a v roku 1941 začala prevádzka trolejbusmi. Dodnes tieto tri skupiny dopravných prostriedkov (električky, trolejbusy, autobusy) zabezpečujú hromadnú dopravu osôb na území hlavného mesta SR Bratislavy a ich sieť pokrýva prakticky celé jeho zastavané územie.

Celková dĺžka siete MHD je 475,6 km, električkové trate sú vybudované v dĺžke 39,6 km, trolejbusové trate v dĺžke 39,0 km. Najvyšší podiel 83,5 % z celkovej dĺžky siete MHD pripadá na sieť autobusovej dopravy. Dopravné a prepravné výkony autobusovej dopravy sú jednoznačným dôkazom, že v súčasnosti je v Bratislave nosným systémom MHD autobusová doprava.

V priemerný pracovný deň sa prostredníctvom MHD prepraví okolo 850 000 cestujúcich, čo je pokles od roku 1990 o 15 %. Prepravné požiadavky cestujúcich sa prioritne zabezpečujú pre tzv. ranné špičkové obdobie, ktoré je v čase 5.30 – 8.30 hod a predstavuje 27 % z celodenného počtu prepravených osôb.

Nepriaznivý je vývoj dopravných výkonov MHD (kilometrických výkonov aj kapacitnej ponuky), ktoré od roku 1990 do roku 2000 klesli u vozokm o 30% a u miestokm o 34%. Ponuka dopravných výkonov vo vozokm za rok 2000 klesla na úroveň roku 1980, kedy v Bratislave žilo o takmer 70 000 obyvateľov menej a celkový počet denne prítomných osôb bol nižší o 124 000 osôb. Následným prejavom znižovania ponuky MHD je pokles záujmu cestujúcich o hromadný spôsob prepravy a zvýšenie miery využívania osobných automobilov.

Základné ukazovatele MHD:

Ukazovateľ	**Rok 1990**		**Rok 2000**		**Index**
	počet	**%**	**počet**	**%**	**2000/1990**
Denne prítomné osoby	600 000	100	650 000	100	1,04
- obyvatelia trv. bývajúci	442 200	74	447 345	69	1,01
Prepravené osoby za rok (tis)	362 890	100	292 677*/	100	0,80
- električky	125 330	35	84 586	29	0,67
- trolejbusy	22 329	6	27 550	9	1,23
- autobusy	215 230	59	180 541	62	0,83
Výkony vo vozokm za rok (tis)	56 211	100	43 221	100	0,69
- električky	11 985	21	10 979	26	0,91
- trolejbusy	6 334	11	5 376	12	0,85
- autobusy	37 892	68	26 866	62	0,71
Výkony v miestokm za rok (mil)	6 343	100	4 215	100	0,66
- električky	1 531	24	1 276	30	0,83
trolejbusy	566	9	428	10	0,75
- autobusy	4 246	67	2 511	60	0,59
Sieť MHD - dĺžka liniek (km)	1 925	100	1 768	100	0,92
- električky	277	14	244	14	0,88

- trolejbusy	125	7	180	10	1,44
- autobusy	1 523	79	1 344	76	0,88
Sieť MHD - počet vozidiel	1 129	100	888	100	0,78
- električky	236	21	227	26	0,96
- trolejbusy	146	13	119	13	0,81
- autobusy	747	66	542	61	0,72

*/ použitý bol údaj za rok 1999 z dôvodu úprav metodiky ŠÚ SR pre výpočet počtu prepravených osôb od roku 2000 (zmena tarifného systému)

Od 1.11.1999 bol zavedený v Bratislave experiment integrovanej verejnej dopravy, ako alternatíva zvyšovania atraktivity a kvality dopravy v spolupráci Hlavného mesta SR Bratislavy, Dopravného podniku Bratislava, a.s. a Železníc SR. Cestujúci s celosieťovým predplatným lístkom na MHD doplneným o kupón na integrovanú dopravu mohli na území mesta používať vlaky železničnej dopravy. Od 1.2.2001 pristúpilo Hlavné mesto k zavedeniu 1. etapy Bratislavskej integrovanej dopravy (BID) s rozšírením o ďalšieho dopravcu, a to o Slovenskú autobusovú dopravu.

1. Technická základňa

Technická základňa MHD predstavuje komplex zariadení slúžiacich prevádzke MHD, ktoré možno rozdeliť do štyroch účelových kategórií: vozovne, ústredné dielne, pevné trakčné zariadenia, koľajové trate.

Prehľad celkových plôch vozovní, projektovaných kapacít vozovní a súčasného evidenčného stavu vozidiel MHD

Vozovňa	**Druh dopravného prostriedku**					
	Autobusy		**Električky**		**Trolejbusy**	
	Počet vozidiel		**Počet vozidiel**		**Počet vozidiel**	
	Projekto-vaný stav typ	Skutočný stav typ	Projekto-vaný stav typ	Skutočný stav typ	Projekto-vaný stav typ	Skutočný stav typ
Jurajov dvor	195 ŠM	364 KAR., IKAR., TAM.	98 T2	124 T3	50 T2	59 14 Tr
Krasňany	67 ŠM	91 KAR., TAM.	84 T2	126 T3, K2,T6	-	-
Hroboňova	-	-	-	-	50 T2	74 14 Tr,15 Tr SANOS
Petržalka	114 IKARUS	154 KAR., IKAR., TAM.	-	-	-	-
Kapacita spolu	376	-	182	-	100	-
Evid. stav voz.	-	542	-	227	-	119
Prekročená kapacita	1,44		1,24		1,19	

Súčasný stav vozovní je nevyhovujúci z hľadiska kapacitného, ako aj z hľadiska ich rozmiestnenia na území mesta. Ich lokalizácia predovšetkým vo východnej časti mesta zvyšuje náklady na výjazdy a dojazdy vozidiel MHD.

Pre energetické zabezpečenie elektrickej trakcie MHD slúži systém pevných ***trakčných zariadení***, ktorý pozostáva z meniarne napájacích vedení, trolejových vedení a ovládacích vedení. V súčasnej dobe je v prevádzke 16 meniarní s inštalovaným výkonom 84,12 MVA a počtom 53 inštalovaných usmerňovacích jednotiek. Meniarne sú väčšinou na dobrej technickej úrovni. Ich inštalovaný výkon v súčasnosti postačuje kryť potreby zásobovania tratí elektrickou energiou. Tento priaznivý stav však vyplýva zo skutočnosti, že dopravné výkony MHD v posledných rokoch klesajú. Potrebný rast dopravných výkonov by spôsobil preťažovanie meniarní. V oblasti napájacích vedení je situácia opačná. Značná časť káblového rozvodu je opotrebovaná s nulovou zostatkovou hodnotou, vykazuje časté poruchy a vyžaduje značnú údržbu.

Záverom k analýze ***problematiky prevádzky MHD*** je potrebné zdôrazniť, že:

- znižovanie výkonov MHD a tým aj prepravnej ponuky vedie k preplňovaniu dopravných prostriedkov, predlžovaniu pobytu dopravných prostriedkov na zastávkach a k celkovému znižovaniu kvality MHD,
- znižovanie kvality MHD a zvyšovanie cestovného má za dôsledok odliv užívateľov MHD v prospech IAD (zmena deľby prepravnej práce), čo následne vedie k zvyšovaniu dopravného zaťaženia komunikačnej siete,
- zvyšovanie hustoty premávky na komunikačnej sieti vedie k spätnému negatívnemu ovplyvňovaniu cestovnej rýchlosti a pravidelnosti MHD - najmä nekoľajovej - a k narastaniu nespokojnosti občanov so službami MHD,
- vysoký podiel autobusovej dopravy na dopravnej ponuke (miestokm) negatívne pôsobí na ekologickú situáciu v meste.

Trend znižovania prepravných výkonov MHD v posledných rokoch signalizuje nežiaduce smerovanie vývoja osobnej dopravy v Bratislave, v rozpore s prijatými uzneseniami Mestského zastupiteľstva č. 568/93, č. 669/94 a č. 245/96

o preferencii MHD pri ďalšom rozvoji dopravy. V záujme účinného zvrátenia nastúpeného trendu znižovania počtu prepravených osôb MHD, je potrebné prijať radikálne systémové opatrenia s cieľom:

- udržania väčšinového podielu MHD na preprave osôb na území mesta vybudovaním nového nosného koľajového systému
- dosiahnutia väčšinového podielu elektrickej trakcie na výkonoch MHD z hľadiska ekologizácie dopravy
- vytvorenia integrovaného systému hromadnej osobnej dopravy v regióne Bratislavy prevádzkovým a tarifným prepojením prímestskej hromadnej dopravy a mestskej hromadnej dopravy.

V zmysle schválenej Stratégie rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy (12/1998), ako aj schválených Územných a hospodárskych zásad pre riešenie ÚPN hl. m. SR Bratislavy (02/1998), boli pre oblasť riešenia MHD definované základné úlohy:

- vybudovať sieť nosného systému MHD na báze ľahkého metra, t.j. štyri hlavné radiály s okruhom v centrálnej mestskej oblasti a s dvoma prestupovými uzlami,
- dobudovať systém doplnkovej MHD, t.j. so zachovaním podsystému električkovej siete, rozvoja podsystému trolejbusovej siete (pri stagnácii resp. redukcii podsystému autobusovej siete), vrátane potrebnej technickej základne jednotlivých podsystémov,
- dobudovať ústrednú autobusovú stanicu na Mlynských nivách pre potreby diaľkovej a medzinárodnej dopravy a vybudovať terminály pre integráciu prímestskej a mestskej hromadnej dopravy osôb, t.j. na konečných alebo inak významných staniciach NS MHD. V tomto kontexte zrušiť dočasnú autobusovú stanicu na Bajkalskej ulici,
- vybudovať sieť záchytných parkovísk v systéme ”Park and Ride” pri vybraných staniciach NS MHD

V období od spracovania konceptu ÚPN vznikli nové podnety v oblasti riešenia nosného systému MHD, s cieľom dosiahnutia vyššej úrovne integrácie medzi mestskou a prímestskou dopravou. Uznesením MZ č. 817/2002 bola schválená koncepcia duálneho systému na báze koľajového vozidla s rozchodom 1435 mm ako variantné riešenie k pôvodnému zámeru na výstavbu nosného systému na báze vozidla VAL na pneumatikách.

V priebehu roku 2003 v súvislosti s nedostatkom finančných zdrojov na realizáciu definitívneho nosného systému MHD, pristúpilo vedenie mesta k hľadaniu riešenia, ktoré by umožnilo zahájiť výstavbu nosného systému z Petržalky do centra mesta do roku 2005. Pre urýchlenie výstavby a sprevádzkovanie najakútnejšej radiály nosného systému v Petržalke prijalo MZ uznesením č. 251/2003 riešenie povrchového zapojenia novej koľajovej dráhy cez Starý most do električkovej trate na Šafárikovom námestí, s prevádzkou vozidiel na rozchode 1000 mm.

Prijaté uznesenie MZ č. 251/2003 okrem toho obsahuje schválenie zásad nosného systému MHD v nasledovnom znení:

- cieľom nosného systému je založiť otvorený, perspektívny, spoľahlivý koľajový segregovaný systém, schopný prispôsobiť sa budúcim podmienkam rozvoja mesta a nárokom na prepravu,
- nosný systém má umožniť vo výhľade maximálnu kompatibilitu mestského a regionálneho systému na báze koľajového rozchodu 1435 mm,
- nosný systém bude segregovaný, v centre mesta v podzemnej úrovni a na radiálach bude segregácia podmienená lokálnymi pomermi územia,
- definitívne napojenie Petržalky na centrálnu mestskú oblasť bude riešené tunelom pod Dunajom,
- radiála v Petržalke má byť vedená v rezervovanom koridore v trase s definitívnym smerovým a výškovým vedením.

12.3.2. Návrh riešenia

1. Sieť MHD – zásady návrhu

Návrhy sietí MHD pre roky 2020 až 2030 vychádzajú z predpokladu postupnej realizácie cieľového riešenia kapacitného nosného koľajového systému, schopného prevziať rozhodujúci podiel prepravných nárokov. V návrhu boli použité výsledky materiálu Dopravno-urbanistická štúdia prepojenia železničných koridorov č. IV a V projektu TEN–T 17 tratí v úseku Bratislava Petržalka – Bratislava Predmestie a napojenie letiska na železničnú sieť v Bratislave (DI Koridor, október 2007).

2. Návrh siete MHD

Nosný koľajový systém

Nosný koľajový systém MHD definuje súbor vybraných električkových, železničných alebo špeciálnych dráh určených pre verejnú hromadnú dopravu osôb na území hl. m. SR Bratislavy.

Hlavná kostra nosného koľajového systému MHD - špeciálna dráha je tvorená dvomi diagonálnymi trasami A a B so vzájomným krížením v centre mesta. Trasa B vedie z južnej časti mesta cez Janíkov dvor v Petržalke a cez navrhované mestské centrum časť Petržalka. Prechádza cez stanice Centrum, Mlynské nivy (prestup na trasu A1), stanicu Trnavské mýto (prestup na trasu A2) a pokračuje do severovýchodnej časti mesta. Trasa sa za križovaním s Einsteinovou ulicou pripája na tunelovú železničnú trasu, ktorá prepája železničné trate Bratislava - Petržalka a Bratislava - predmestie na území mesta tunelom popod Dunaj (bývalý prioritný projekt TEN-T č. 17). Tunelová trasa železnice bude spoločne využívaná pre medzinárodnú osobnú dopravu, regionálnu osobnú dopravu v celej trase a pre nosný systém MHD - špeciálna dráha od stanice Einsteinova v Petržalke po stanicu Bratislava - predmestie. Ďalšie vedenie je navrhnuté na základe výsledkov dopravnej prognózy do najviac zaťažených smerov.

Rozsah trás nosného systému navrhnutý do roku 2030 je nasledovný:

- trasa B (z juhu na sever):

Trasa B nosného systému – špeciálna dráha v južnej časti mesta začína v rozvojovom území Petržalka juh stanicami

Petržalka juh 1 a Petržalka juh 2 a pokračuje stanicami: Janíkov dvor, Juh, Veľký Draždiak, Stred, Zrkadlový háj, Chorvátske rameno, Einsteinova, Centrum, Mlynské nivy, Trnavské mýto, Slovany, Predmestie.

- trasa A (zo západu na východ):

Trasa A nosného systému – špeciálna dráha zo západnej časti mesta je vedená z priestoru Lamačskej brány cez Dúbravku, Karlovu Ves, Staré grunty a Podhradie. Trasa A má nasledovné stanice: Kamenáče, Dúbravčice, Podvornice, Dúbravka, Záluhy, Krčace, Kútiky, Dlhé diely, Karlova Ves, Staré grunty, Kráľovské údolie, Podhradie. Ďalej sa trasa A vetví na vetvu A1 (so stanicami Kamenné námestie a Mlynské nivy) a vetvu A2 (so stanicami Suché mýto, Hlavná stanica a Trnavské mýto) vetvy A1 a A2 sa pred stanicou Ružová dolina znovu spájajú do jednej trasy. Ďalej trasa A pokračuje pozdĺž Záhradníckej a Ružinovskej na Letisko M. R. Štefánika Bratislava stanicami: Ružová dolina, Štrkovec, Ružinov, Pošeň, Letisko západ 1, Letisko západ, Letisko a Za letiskom.

Doplnkový systém MHD

Návrh doplnkového systému MHD pre rok 2020 pozostáva z 9 liniek električiek, 16 liniek trolejbusov a 29 liniek autobusov a oproti súčasnému stavu predpokladá :

1. ***Predĺženie trasy električky do Devínskej Novej Vsi (6,0 km)***
2. ***Predĺženie trasy električky na Tuhovské (Zlaté piesky – Vajnory) (1,8 km)***
3. ***Električková trať Pribinova – Košická s možnosťou predĺženia tejto električkovej trate do Podunajských Biskupíc a Vrakune***
4. ***Trolejbusové prepojenie Drotárska. – Matúšova. (1,0 km)***
5. ***Trolejbusové prepojenie Jančova. – Tichá. - Staré grunty (5,0 km)***
6. ***Trolejbus (duobus) na Dlhé diely (2,5 km)***
7. ***Trolejbusová trať na Vlárskej (1,4 km)***
8. ***Trolejbusové trate Lamačská – Nový Lamač (5,5 km)***
9. ***Trolejbusová trať Popradská – Krajinská – Lesný hon (3,4 km)***
10. ***Predĺženie trolejbusovej trate Páričkova v úseku Šagátova – Svätoplukova (0,4 km).***

Voči konceptu ÚPN sa v návrhu neuvažuje so zrušením električkovej trate v úseku Radlinského – Hlavná stanica. Električkové trate zostávajú zachované v plnom rozsahu, s výnimkou úseku Radlinského – Americké nám. Naviac sa počíta s predĺžením električkovej radiály z Dúbravky do Devínskej Novej Vsi.

Návrh úprav električkovej trate s obratiskom a trolejbusovej trate s obratiskom v priestore Hlavnej stanice bol prevzatý zo štúdie k investičnému zámeru Predstaničný priestor Hlavnej stanice ŽSR v Bratislave (IPR Slovakia, 2003).

Problematika obsluhy Dlhých dielov je pre návrhové obdobie do roku 2020 riešená nosným systémom MHD - špeciálna dráha s doplnkovou trolejbusovou dopravou resp. so zavedením duobusov.

Prepravné nároky na MHD pre rok 2020 v zmysle prognózy pre scenár B predstavujú požiadavku na prepravu viac ako 320 tis. cestujúcich v rannom špičkovom období.

Návrh doplnkového systému MHD pre rok 2030 pozostáva zo 7 liniek električiek,17 liniek trolejbusov a 29 liniek autobusov. Oproti návrhu pre rok 2020 sa naviac predpokladá:

1. ***Zavedenie trolejbusovej MHD v Petržalke (28 km)***
2. ***Predĺženie trolejbusovej trate v úseku Rádiová – Zlaté piesky (3,6 km)***
3. ***Trolejbusová trať na Tomášikovej s predĺžením do Podunajských Biskupíc cez Slovnaftskú (8,0 km)***
4. ***Trolejbusová trať Stará Vinárska – Havlíčkova – Prokopa Veľkého (2,1 km)***
5. ***Trolejbusové prepojenie Dunajská – Špitálska – Rajská (0,3 km)***
6. ***Trolejbusové prepojenie Kollárovo nám. – Lazaretská – Pribinova (2,6 km)***

Tabuľka smerovania cestujúcich v špič. obd. zlúčená na 5 obvodov - r. 2030

okres	I.	II.	III.	IV.	V.	zdroj
I.	11357	7965	6255	4654	6536	**36785**
II.	19923	17444	11989	7869	12243	**69468**
III.	13595	10759	10138	5634	7331	**47457**
IV.	20437	14366	11608	10258	12561	**69230**
V.	23770	17763	12704	9842	16287	**80366**
dochádzka	12508	12407	9488	5788	7835	**48026**
cieľ	**101608**	**80704**	**62182**	**44045**	**62793**	**351332**

3. Technická základňa

Nároky na technickú základňu MHD vyplývajú z kapacitných nárokov systému MHD. Podklady priemetu technickej základne do územia boli prevzaté z materiálu Územný generel MHD v hl. m. SR Bratislave (spracovateľ Dopravoprojekt a.s. Bratislava, 1999). Nároky na technickú základňu boli premietnuté do 7 lokalít na území mesta. Plochy jestvujúcich vozovní v Krasňanoch, Jurajovom dvore a Hroboňovej zostávajú v návrhu nezmenené voči súčasnému stavu. Nové polohy vozovní a depo nosného systému sú navrhnuté v južnej časti Petržalky, v Prievoze, v Rači – Žabí majer a na severozápade v lokalite Lamačská brána, kde sa uvažuje s umiestnením depa nosného systému, vozovne električiek a autobusov. Neuvažuje sa s využívaním dočasnej odstavnej plochy v Petržalke – Pri Seči.

Do roku 2020 bude potrebné pre odstavovanie vozidiel nosného systému MHD - špeciálna dráha v dobe mimo prevádzky, ich garážovanie, pravidelnú údržbu, prehliadky a opravy vybudovať :

1. ***Depo Janíkov dvor***

Pre pokrytie kapacitných nárokov na technickú základňu v roku 2020 bude oproti súčasnému stavu potrebné vybudovať nasledovné stavby:

1. ***Vozovňa električiek a autobusov v lokalite Lamačská brána v plnom rozsahu*** *(*severozápadný cíp priestoru Lamačská brána)
2. ***Vozovňa autobusov v Petržalke (pri ÚČOV) v rozsahu I. etapy***
3. ***Vozovňa trolejbusov Prievoz v rozsahu I. etapy***

Prevádzka nových električkových a trolejbusových tratí si bude vyžadovať z hľadiska energetického zabezpečenia vybudovanie ***8 nových meniarní*** v lokalitách – Prievoz, Machnáč, Koliba, Lamač, Bosákova, Kopčianska, Janíkov dvor, Devínska Nová Ves. V roku 2020 bude zabezpečovať elektrickú trakciu na území mesta spolu ***24 meniarní.***

Pre rok 2030 sa požiadavky na technickú základňu nosného systému MHD - špeciálna dráha navrhujú zabezpečiť v depe Janíkov dvor (do roku 2020) a v depách ***Lamačská brána (severozápadná časť územia) a Žabí majer*****.**

Technická základňa električiek a autobusov vybudovaná pre požiadavky MHD v roku 2020 bude mať dostatočnú kapacitnú rezervu aj pre ďalší rozvoj MHD do roku 2030. Pre zabezpečenie kapacitných nárokov rozvoja trolejbusovej dopravy do roku 2030 je potrebné naviac oproti roku 2020:

1. ***Dobudovať vozovňu trolejbusov Prievoz , II. etapa***
2. ***Vybudovať vozovňu trolejbusov a autobusov v Petržalke (pri ÚČOV), II. etapa***

Prevádzka nových trolejbusových tratí si bude vyžadovať z hľadiska energetického zabezpečenia vybudovanie ***jednej meniarne*** na Tomášikovej ul.. V r. 2030 bude zabezpečovať elektrickú trakciu na území mesta ***spolu 25 meniarní.***

12.4. VEREJNÁ AUTOBUSOVÁ DOPRAVA

12.4.1. Súčasný stav

Do Bratislavy vstupuje autobusová doprava po hlavných prístupových komunikáciách zo 7 smerov. Na území mesta sa nachádza jedna ústredná autobusová stanica a 30 zastávok. Autobusová stanica Bajkalská (zriadená ako provizórium) bola zrušená v roku 2000 v súvislosti s majetkovým usporiadaním pozemku, pričom Bajkalská zostala ako priebežná zastávka s ukončovaním spojov na AS Mlynské nivy.

Prevádzku verejnej autobusovej dopravy do Bratislavy zabezpečujú podniky SAD a.s. a súkromní dopravcovia, ktorých podiel na dopravných výkonoch je minimálny.

SAD a.s. prevádzkuje na území Bratislavy objekty a zariadenia pre prímestskú osobnú dopravu. AS Mlynské nivy má 33 odchodových nástupíšť, 10 výstupíšť, kompletnú výpravnú budovu a časť pôvodne projektovaných odstavných plôch. V roku 1993 bola ukončená 2. stavba AS, zahrňujúca čerpaciu stanicu pohonných hmôt, umyvárku a miniservis. Tretia stavba AS, ktorou by sa definitívne dobudovala autobusová stanica v projektovanom rozsahu, nebola začatá z dôvodu záberu ďalších plôch. Kapacita jestvujúceho objektu je 37 000 cestujúcich za deň. Súčasný obrat stanice je 25 000 cestujúcich za deň.

Pre zabezpečenie prevádzky podniku SAD Bratislava, a.s. slúži technická základňa na Rožňavskej. Neuspokojivá situácia je v odstavovaní autobusov v dôsledku nedobudovania AS Mlynské nivy o potrebné odstavné plochy.

Výkony verejnej osobnej dopravy cez hranice mesta mali do roku 1990 vzostupnú tendenciu. V poslednom období je zreteľný presun cestujúcich na individuálnu automobilovú dopravu, čo znamená zníženie podielu autobusovej dopravy z celkového obratu v osobnej doprave cez hranice mesta z 35,7 % v roku1987 na 25,8 % v roku1995.

Príchody cestujúcich autobusmi do Bratislavy zaznamenali nasledovný vývoj:

Smer	Rok 1987		Rok 1995	
	Počet osôb	Podiel (%)	Počet osôb	Podiel (%)
Malacky	5 135	15,3	4 546	16,4
Pezinok	7 375	22,0	6 356	22,9
Senec	11 982	35,7	10 020	36,0
Dun. Streda	9 008	27,0	6 512	23,4
Rak + Maď.	0	0	354	1,3
Spolu	33 500	100,0	27 788	

Z výsledkov prieskumu prímestskej osobnej dopravy v Bratislave vyplýva:

- špičková hodina v príchodoch cestujúcich SAD je v čase 6. - 7. hod, (25 % z celodenných príchodov), popoludňajšia špička je v čase 14. - 15. hod, (20 % z celodenných odchodov),
- z hľadiska zaťaženia staníc a zastávok, najvyššie obraty (t.j. príchody + odchody) cestujúcich boli zaznamenané na AS Mlynské Nivy – 41,9 %, AS Bajkalská – 19 %, zastávka Račianska (pri Pokroku) – 4,1 % zastávka Patrónka – 4,1 %,
- počet cestujúcich do a z Bratislavy prostredníctvom verejnej autobusovej dopravy poklesol oproti roku 1987 o takmer 8 000 osôb, teda viac ako u železničnej dopravy, napriek tomu zostávajú zachované pomerne silné vzťahy k mestu, zo smerov Senec a Pezinok,
- najsilnejším cieľom v meste je I. obvod, kam smeruje až 36 % dochádzajúcich SAD,

- z hľadiska charakteru ciest (pravidelné, nepravidelné) bolo v rámci dňa až 86,1 % ciest pravidelných, t.j. do zamestnania a do školy, v špičkovej hodine bolo až 96,2 % ciest pravidelných,
- od zastávky SAD musí 77 % cestujúcich použiť pre dosiahnutie svojho cieľa na území Bratislavy nadväznú MHD.

12.4.2. Návrh riešenia

Návrh verejnej autobusovej dopravy bol spracovaný tak, aby riešil predovšetkým zabezpečenie kvalitného dopravného prepojenia regiónu s mestom, s dôrazom na vytvorenie integrovaného systému prímestskej a mestskej hromadnej dopravy.

Princíp návrhu riešenia spočíva v uplatnení nasledovných zásad:
vedenie diaľkovej a medzinárodnej autobusovej dopravy zo všetkých smerov na ÚAS Mlynské nivy

- ukončovanie prímestských autobusov v okrajových častiach mesta s možnosťou prestupu na kvalitný systém MHD
- v nadväznosti na plánovaný rozvoj koľajového duálneho systému MHD do regiónu postupné nahrádzanie prímestskej autobusovej dopravy prechádzajúcej cez Bratislavu systémom autobusových privádzačov k staniciam duálneho systému v regióne.

Návrh riešenia bol spracovaný s cieľom zabezpečenia výhľadových prepravných nárokov cestujúcich v zmysle vypracovanej prognózy pre scenár B (podpora rozvoju hromadnej dopravy).

Prognóza dennej dochádzky autobusmi do Bratislavy

Smer	Rok 2020 - 2030	
	Počet osôb	Podiel (%)
Malacky	5 000	16,7
Pezinok	7 000	23,3
Senec	11 000	36,7
Dunajská Streda	6 500	21,6
Rakúsko + Maďarsko	500	1,7
Spolu	**30 000**	**100,0**

Návrh autobusovej dopravy pre rok 2020 je spracovaný vo väzbe na predpokladaný rozvoj systému MHD v meste.

1. Satelitná autobusová stanica Lamačská brána

V časovej etape do roku 2020 sa predpokladá výstavba predĺženia električkovej trate z Dúbravky do Devínskej Novej Vsi. Súčasne sa predpokladá vyššia forma integrácie predmestskej železničnej dopravy zo Záhoria s MHD na území mesta. Za týchto predpokladov sa pre autobusovú dopravu vchádzajúcu do mesta zo smeru Záhorie umiestňuje v západnej časti mesta do priestoru Lamačskej brány satelitná autobusová stanica.

2. Dobudovanie ÚAS Mlynské nivy o odstavné plochy

Pre prímestskú autobusovú dopravu zo smeru Pezinok, Senec a Dunajská Streda zostáva cieľovou stanicou ÚAS Mlynské nivy, ktorá bude slúžiť aj pre medzinárodnú a diaľkovú dopravu. Z uvedeného dôvodu sa navrhuje dobudovanie ÚAS a odstavných plôch.

Z výpočtu prognózy osobnej dopravy cez hranice mesta vyplynula pre scenár B (podpora rozvoja hromadných dopráv) požiadavka kapacitne zabezpečiť prepravné nároky cestujúcich v rozsahu 60 000 cestujúcich za deň (príchody + odchody). V zmysle prognózy požiadavky na ÚAS Mlynské nivy do roku 2020 neprekročia súčasnú kapacitu tejto stanice.

3. Úprava zastávkových priestorov a ich vybavenie

Pre satelitnú AS Lamačská brána vyplýva kapacitná požiadavka na obrat 6 600 cestujúcich za deň. Ostatné zastávky na území mesta budú zabezpečovať spolu kapacitné nároky v rozsahu obratu do 15 000 cestujúcich za deň. Preto sa navrhuje úprava zastávkových priestorov a ich vybavenia.
Zmenou voči konceptu ÚPN je vypustenie satelitnej autobusovej stanice Gaštanový hájik z návrhu, v súvislosti s predpokladaným rozvojom integrovanej dopravy a výhľadovo so zavedením duálneho systému MHD do regiónu.

Pre rok 2030 sa na území mesta počíta s vybudovaním nosného systému MHD - špeciálna dráha v plnom rozsahu. Pre severovýchodný smer sa vytvorí možnosť jeho zapojenia do regionálnych železničných tratí pre smer Trnava a Galanta. Na túto skutočnosť reaguje aj návrh prímestskej autobusovej dopravy tým, že s rozvojom nosného systému MHD do regiónu predpokladá postupné znižovanie dopravných výkonov autobusovej dopravy do Bratislavy a v prímestskej oblasti vytváranie systému autobusových privádzačov k duálnemu systému MHD.

V návrhu autobusovej dopravy do roku 2030 sa naviac oproti stavu v roku 2020 umiestňuje:

4. Satelitná AS na Letisku M. R. Štefánika Bratislava

V zmysle prognózy osobnej dopravy sa do roku 2030 predpokladá celkový obrat cestujúcich autobusovou dopravou vo vzťahu k Bratislave v počte 60 000 cestujúcich za deň (príchody + odchody), z toho prestup na duálny systém uskutočnený mimo územie mesta v počte cca 13 000 cestujúcich za deň obojsmerne. Denný obrat cestujúcich v ÚAS Mlynské nivy sa predpokladá v rozsahu 28 600 cestujúcich, v AS Lamačská brána 6 600 cestujúcich a v AS Letisko 5 000 cestujúcich. Na ostatných zastávkach na území mesta sa predpokladá obrat spolu 9 000 cestujúcich za deň.

12.5. ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA

12.5.1. Súčasný stav

Železničný uzol Bratislava tvorí dôležitý komplex zariadení v sieti slovenských železníc. V súčasnom stave je do uzla zaústených 7 traťových smerov - Kúty, Trnava, Galanta, Dunajská Streda, Rajka (Maďarsko), Marchegg (Rakúsko) a Kittsee - Parndorf (Rakúsko). Na území mesta je 13 železničných staníc, 2 odbočky a 2 zastávky. Stavebná dĺžka železničných tratí na území mesta predstavuje 89,450 km, z toho je 52,515 km dvojkoľajných. Z celkovej dĺžky tratí je 66 % elektrifikovaných.

V roku 1998 bola ukončená stavba Dostavba trate Bratislava - ÚNS - žst. Bratislava Petržalka, vrátane prestavby žst. Petržalka a výstavby novej traťovej koľaje do Rakúska (Bratislava - Parndorf - Viedeň).

Výkony traťových úsekov v železničnom uzle Bratislava - rok 2003

Trať číslo	Názov trate	Počet vlakov za deň	
		osobné (tam/späť)	nákladné (tam/späť)
130	Galanta - Bratislava hl. stanica	33/32	44/39
131	Dunajská Streda - Bratislava Nové Mesto	11/11	3/3
120	Trnava - Bratislava hl. stanica	48/49	26/34
110	Kúty - Bratislava hl. stanica	32/30	53/40
127	Kittsee - Bratislava Petržalka	12/12	10/10
127	Rusovce - Bratislava Petržalka	7/7	9/9

Najväčšie ložné operácie sa vykonávajú v žst. Bratislava Východ, žst. Bratislava predmestie a žst. Bratislava Nové mesto, najväčšie operácie na vlečkách sa uskutočňujú z prípojných žst. Bratislava ÚNS a žst. Bratislava predmestie (Filiálka).

Objem prepravených osôb železnicou neustále klesá. Kým v roku 1959 bol denný objem prepravených osôb železnicou do a z Bratislavy 75 000 cestujúcich do roku 1995 klesol na 46 200 osôb. Podiel železníc z celkovej prímestskej osobnej dopravy (železnica + autobus + individuálna automobilová doprava) klesol z 33 % v r.1987 na 20 % v r.1995.

Príchody cestujúcich vlakmi do Bratislavy zaznamenali nasledovný vývoj:

Smer	Rok 1987		Rok 1995	
	Počet osôb	Podiel (%)	Počet osôb	Podiel (%)
Malacky	7 250	32,4	5 150	25,1
Pezinok	8 500	37,9	9 130	44,5
Senec	4 630	20,7	5 000	24,4
Dun. Streda	2 020	9,0	1 120	5,5
Rak + Maď.	0	0	100	0,5
Spolu	22 400	100,0	20 500	100,0

Z výsledkov prieskumu prímestskej osobnej dopravy v Bratislave vyplýva:

- špičková hodina v príchodoch cestujúcich železnicou je v čase 6 - 7 hod (28 % z celodenných príchodov), popoludňajšia špička je v čase 15 - 16 hod (14 % z celodenných odchodov),
- z hľadiska zaťaženia staníc najvyššie obraty (t.j. príchody + odchody) cestujúcich boli zaznamenané na žel.st. Hlavná stanica 66 %, na žel.st. Nové mesto 15 %, na žel. st. Vinohrady 7 %,
- najsilnejším smerom dochádzky železnicou zostáva Pezinok (vyše 9 000 cestujúcich za deň), najväčší pokles cestujúcich bol zaznamenaný zo smeru Malacky (až o 30 %)
- najsilnejším cieľom v meste je I. obvod, kam smeruje až 34 % dochádzajúcich železnicou,
- od železničnej stanice musí 80 % cestujúcich použiť pre dosiahnutie svojho cieľa na území Bratislavy nadväznú MHD.

Prehľad o obrate cestujúcich na železničných staniciach v Bratislave - rok 1995

Stanica		počet prichádzajúcich	počet odchádzajúcich	obrat	% obratu
Číslo	názov				
201	Hlavná stanica	12 716	17 690	30 406	65,8
202	Nové Mesto	3 052	3 798	6 850	14,8
203	Podunajské Biskupice	151	198	349	0,8
204	Predmestie	1 112	601	1 713	3,7
205	Vinohrady	1 604	1497	3 101	6,7
206	Rača	404	682	1 086	2,3
207	Vajnory	299	392	691	1,5
208	Lamač	531	263	794	1,7

209	Dev. Nová Ves	608	635	1 243	2,7
	Spolu:	**20 477**	**25 756**	**46 233**	**100**

12.5.2. Návrh riešenia

- Návrh riešenia železničnej dopravy vychádza z významu železničných trás vedených územím Bratislavy ako súčasti transeurópskej dopravnej siete TEN-T (rozdelenie do koridorov je vyšpecifikované v záväznej časti, v kapitole C.7.) a medzinárodných dohôd AGC (o medzinárodných magistrálnych železničných tratiach) nasledovne:
- v osobnej i nákladnej železničnej doprave sledovať zapojenie železničnej siete SR na európsku sústavu (vrátane expresných tratí), ktoré si vyžiada prestavbu a dostavbu železničných tratí, vrátane VRT,
- vytvoriť podmienky v rámci systému kombinovaných druhov dopráv pre ekologizáciu nákladnej dopravy s vytvorením predpokladov pre zvýšenie podielu prepravy nákladov po železnici,
- podporiť osobnú železničnú dopravu ako súčasť integrovaného systémy hromadných dopráv v domácich i medzinárodných regionálnych väzbách,
- chrániť priame prepojenie železničných tratí Bratislava - Petržalka a Bratislava - predmestie cez územie Bratislavy (bývalý prioritný projekt TEN-T č. 17), vrátane výstavby staníc a zastávok na tomto prepojení a ďalších súvisiacich súčastí ako:
  - výstavba prepojenia Letiska M. R. Štefánika samostatnou traťovou koľajou zo stanice Bratislava Nové Mesto
  - výstavba prepojenia Letiska M. R. Štefánika na trať Devínska Nová Ves – Štúrovo
  - výstavba prepojenia staníc Bratislava Filiálka – Bratislava Nové Mesto.
  - výstavba zdvojkoľajnenia prepojenia Bratislava Hlavná stanica – Bratislava Nové Mesto
  - výstavba prepojenia staníc Bratislava predmestie – Bratislava Nové Mesto
  - zdvojkoľajnenie traťového úseku Bratislava Petržalka – Kittsee.

Navrhuje sa:

- výstavba novej železničnej zastávky Lamačská brána, ktorá je začlenená do komplexného prestupového uzla s väzbou na električku, autobusy MHD, nosný systém MHD a prímestské autobusové spoje. Zastávka je umiestnená západne od predĺženia Saratovskej ulice, s cieľom optimalizovať prepojenie na ostatné druhy dopravy.

Okrem toho na základe iniciatív z rakúskej strany sa výhľadovo predpokladá realizácia železničného spojenia Viedeň – Wolfsthal – Bratislava, pričom napojenie na územie mesta bude možné výlučne v predĺžení jestvujúcej vybudovanej trate Bratislava Petržalka – Parndorf, so zapojením trate do železničnej stanice Petržalka.

Návrh riešenia bol spracovaný s cieľom zabezpečenia výhľadových prepravných nárokov cestujúcich v zmysle vypracovanej prognózy pre scenár B (podpora rozvoju hromadnej dopravy).

1. Organizácia osobnej dopravy

Diaľková (medzinárodná aj vnútroštátna) doprava je sústredená predovšetkým do zrekonštruovanej osobnej stanice Bratislava Hlavná stanica (zo všetkých zaústených smerov) a do novej žst. Bratislava – Petržalka (zo smerov Maďarsko a Rakúsko), resp. v pokračovaní do novej železničnej stanice Bratislava Filiálka.
Regionálna a prímestská osobná doprava je sústredená:

- zo smeru od Trnavy a Galanty (rozhodujúca časť) do zrekonštruovaných žst. Predmestie a Vinohrady, novej stanice Bratislava Filiálka, v menšom rozsahu zo smeru Galanta aj do zrekonštruovanej žst. Vajnory,
- zo smeru od Kútov (v plnom rozsahu) a zo smeru od Trnavy a Galanty (v obmedzenom rozsahu) do zrekonštruovanej žst. Bratislava Hlavná stanica, z druhého smeru aj do stanice Bratislava Filiálka,
- zo smeru Dunajská streda (v plnom rozsahu) a z ostatných smerov len v minimálnom rozsahu do žst. Bratislava Nové Mesto.

Pre väčšie využitie prímestskej železničnej dopravy na obsluhu mesta sa navrhuje výstavba železničnej zastávky Petržalka – Centrum. Pre účely integrovaného dopravného systému sa navrhuje zahustenie železničných zastávok na území mesta a rezervovanie priestorov pre terminály integrovanej osobnej prepravy (TIOP-y) na železničných tratiach, poloha ktorých vyplynie z podrobnejších dokumentácií.

2. Zariadenia pre technicko-hygienické ošetrenie osobných vozňov

Všetky kapacity v oblasti technicko-hygienickej údržby sa sústredia do lokality Žabí majer, ktorej rozsah sa oproti konceptu ÚPN čiastočne redukuje v súlade so spracovanou Územno-technickou štúdiou žst. Bratislava - Východ, variant 3 (SUDOP Trade, 2001).

3. Organizácia ložných prác

Zníženie očakávaných objemov v nákladnej doprave a zmena v organizácii osobnej dopravy majú dopad aj na organizáciu v oblasti ložných operácií. Na základe najnovších podkladov ŽSR nesledujú nákladový obvod Petržalka, úkony z pohraničných staníc Petržalka a Devínska Nová Ves sa presúvajú do vnútra uzla do železničnej stanice Bratislava - Východ. Z uvedeného vyplýva, že v návrhu ÚPN boli vypustené plochy pre zriadenie pohraničnej prechodovej stanice Petržalka - Kittsee, ako aj plochy pre terminál kombinovanej dopravy v priestore Kopčianska –diaľnica D2, čo je zmenou voči konceptu ÚPN.

4. Návrh riešenia

Aby sa súčasný nevyhovujúci stav železničného uzla Bratislava dostal na primeranú úroveň a kvalitne plnil funkcie, ktoré sú pre budúcnosť v rámci osobnej i nákladnej dopravy naň kladené, je nevyhnutné postupne realizovať celý súbor stavieb:

1. ***Odstavná stanica Žabí majer***
2. ***ÚNS - 3. stavba***
3. ***Dostavba žel. trate ÚNS - Petržalka, 2. stavba, t.j. výstavba žel. zastávky Petržalka - Centrum***
4. ***Prestavba Hlavnej stanice (budovy aj koľajiska)***
5. ***Úprava koľají v žst. Devínska Nová Ves a žst. Východ***
6. ***Prestavba žst. Bratislava - Predmestie***
7. ***Prestavba žel. zastávky Vinohrady***
8. ***Zahustenie železničných zastávok na území mesta v rámci podpory integrovaného systému MHD***
9. ***Elektrifikácia železničnej trate Marchegg – Devínska Nová Ves***
10. ***Výstavba prepojenia železničných tratí Bratislava - Petržalka a Bratislava - predmestie cez územie Bratislavy***
11. ***Výstavba staníc a zastávok železničného prepojenia Bratislava - Petržalka a Bratislava - predmestie, vrátane zastávky Letisko***
12. ***Výstavba prepojenia Letiska M. R. Štefánika samostatnou traťovou koľajou zo stanice Bratislava Nové Mesto***
13. ***Výstavba prepojenia Letiska M. R. Štefánika na trať Devínska Nová Ves – Štúrovo***
14. ***Výstavba prepojenia staníc Bratislava Filiálka – Bratislava Nové Mesto.***
15. ***Výstavba zdvojkoľajnenia prepojenia Bratislava Hlavná stanica – Bratislava Nové Mesto***
16. ***Výstavba prepojenia staníc Bratislava predmestie – Bratislava Nové Mesto***
17. ***Zdvojkoľajnenie traťového úseku Bratislava Petržalka – Kittsee***
18. ***Výstavba TIOP-ov***

Významnou úlohou je napojenie Bratislavy na európsku železničnú sieť vo vyššej kvalite, ktorá bude realizovaná výstavbou vysokorýchlostnej trate v úseku od Letiska M. R. Štefánika Bratislava po odbočku Čierna voda s vedením pod úrovňou terénu. (V súvislosti s vedeniami železničných tratí v železničnom uzle Bratislava sa navrhuje zo strany ŽSR do budúcnosti nahradiť pojem „vysokorýchlostná železničná trať“ pojmom „konvenčná železničná trať“).

Ďalšie navrhované stavby železničnej dopravy sú:

19. **Výstavba trate pre nákladnú dopravu v úseku žst. Bratislava Lamač – odb. Vinohrady – žst. Bratislava - Vajnory (nová trať v tuneli),**

V dôsledku úprav dopravných trás pri uzle Galvaniho – diaľnica D1 sa z návrhu vypúšťa výstavba preložky železničnej trate v úseku Hradská – Vrakunská.

12.6. VODNÁ DOPRAVA

12.6.1. Súčasný stav

Bratislavou preteká druhá najväčšia európska rieka Dunaj od rkm 1 850 po rkm 1 880. Šírka koryta tu dosahuje 350 až 400 m, šírka plavebnej dráhy s medzinárodným režimom plavby je od 100 do 180 m. Po otvorení kanála Rýn - Mohan - Dunaj sa Bratislava geograficky dostala do stredu transeurópskej vodnej magistrály medzi Čiernym a Severným morom. Rozhodujúcim dopravcom a hlavným prevádzkovateľom vodnej dopravy je Slovenská plavba a prístavy, a.s. Bratislava (SPaP), ktorá okrem osobnej dopravy zabezpečuje aj prepravu nákladov.

Osobná vodná doprava na území mesta neponúka pravidelnú verejnú dopravu, a preto spadá do sféry rekreačnej dopravy. Pôsobí na podnikateľských princípoch a svojimi službami a kapacitami poskytuje primeraný štandard. Z hľadiska medzinárodného veľký význam pre vodnú dopravu má Osobný prístav Bratislava, kde pristavujú osobné lode z celej Európy.

Najväčším a strategickým zariadením pre nákladnú vodnú dopravu na Dunaji je verejný prekládkový prístav Bratislava (rkm 1866) s 3 bazénmi, v ktorých je umiestnených 9 prekladných úsekov. Vykonáva sa tu prekládka všetkých druhov tovarov (kontajnerový terminál, terminál tekutých tovarov, poloha ťažkých a nadrozmerných zásielok, Ro – Ro poloha):

- Zimný prístav so severným a južným bazénom má celoeurópsky význam ako prístavno - prekladová a zásobovacia zóna, vrátane ďalších obslužných činností pre plavidlá a aj ako ochranná zóna pre plavidlá pri mimoriadnych prevádzkových a povodňových situáciách. Protipovodňová ochrana plavidiel na Dunaji, ktorú môže poskytnúť Zimný prístav, má mimoriadny význam v znížení možných rizík a vo zvýšení bezpečnosti pre plavidlá z vnútroštátneho i medzinárodného hľadiska.
- Bazén Pálenisko svojím technickým vybavením a dopravnou infraštruktúrou má vytvorené podmienky na prekládku objemových substrátov, kusových zásielok, vrátane nadrozmerných nákladov a podmienky pre kontajnerovú a kombinovanú prepravu tovarov. Z hľadiska perspektívy sa ráta s jeho prepojením s tovarovým centrom.

Územný obvod prístavu tvorí tok rieky Dunaja a obidva brehy od rkm 1871,35 po rkm 1862,0, ako aj prístavné bazény.

Výkony dosiahnuté v obvode prístavu Bratislava

Ukazovateľ	Rok 1990	Rok 1998	
	Počet	počet	index 98/90

Osobná doprava			
osobné lode (počet)	9	11	1,22
prepravený počet osôb za rok	382 637	98 700	0,25
výkony za rok (tis. oskm)	11 550	4 700	0,41
priemerná prepravná vzdialenosť (km)	30,1	47,6	1,58
Nákladná doprava			
nákladné lode, člny, remorkéry (počet)	306	288	0,94
prepravený tovar za rok (tis. ton)	3 715	1 172	0,32
výkony za rok (mil. tkm)	3 017	1 305	0,43
priemerná prepravná vzdialenosť (km)	812	1 113,7	1,37

Od r.1990 sa prejavoval výrazný pokles vo výkonoch vodnej dopravy, a to v osobnej i nákladnej preprave (v preprave nákladov nie je možné porovnávať absolútne hodnoty výkonov, pretože sa zásadne zmenila tovarová štruktúra). Na druhej strane sa zvýšila priemerná prepravná vzdialenosť osôb i tovarov. V poslednom období vykazujú výkony vodnej dopravy v prístave Bratislava vzostupnú tendenciu. Zatiaľ čo v roku 1998 to bolo 1,6 mil. ton preložených tovarov, v roku 2003 dosiahli výkony takmer dvojnásobok. Okrem faktorov, ktoré majú priamy vplyv na využiteľnosť kapacity plavidiel z prevádzkového hľadiska (napr. plavebné hĺbky) je predpoklad, že aj v budúcnosti sa budú výkony vodnej dopravy naďalej zvyšovať, čo sa premietne do rastu výkonov prístavov a k tomu zodpovedajúcemu rastu rôznych sprievodných služieb súvisiacich s prepravou a spracovaním jednotlivých druhov tovaru.

Dlhodobým problémom je prekládka minerálnych olejov na voľnom toku Dunaja.

12.6.2. Návrh riešenia

Návrh riešenia vodnej dopravy vychádza z významu rieky Dunaj, ktorá je súčasťou európskych dopravných koridorov ako koridor č. VII. Trendy ďalšieho rozvoja vodnej dopravy potvrdzujú prioritu Dunajského vodného koridoru (E - 80) v súlade s Európskou dohodou o hlavných vnútrozemských vodných cestách medzinárodného významu (AGN), ktorú Slovenská republika podpísala v r. 1998. Dynamizujúcim prvkom rozvoja vodnej dopravy je aj skutočnosť, že zo všetkých druhov dopráv najmenej zaťažuje životné prostredie.

Cieľom návrhu riešenia vodnej dopravy je zohľadniť:

- perspektívu výrazného nárastu objemu vodnej dopravy v súvislosti so sprevádzkovaním medzinárodnej vodnej cesty Rýn - Mohan - Dunaj, ktorá bude mať dopad na výkony bazéna Pálenisko,
- predpoklady pre rozvoj vodnej dopravy ako súčasti systému kombinovanej dopravy pre ekologizáciu nákladnej dopravy zvyšovaním miery kombinácie ” cesta - vodná doprava”, ktorá spolu s kombináciou ”cesta - železnica” si vyžaduje umiestnenie centra prepravy tovarov,
- potreby rozvoja medzinárodnej osobnej a rekreačnej vodnej dopravy, s priemetom územných nárokov (osobné prístaviská) v rámci územného obvodu Prístavu Bratislava.

Uznesením vlády SR č. 469/2000 bola schválená Koncepcia rozvoja vodnej dopravy SR, ktorá vo vzťahu k územiu Bratislavy obsahuje z hľadiska rozvoja a modernizácie dopravnej infraštruktúry vodnej dopravy nasledovné úlohy:

- začať prípravy pre výstavbu vodného diela Bratislava - Wolfsthal
- pokračovať v príprave výstavby vodnej cesty Dunaj - Morava s kanálovým napojením na Odru a Labe, ktorej výstavba je v priamej nadväznosti na vodné dielo Wolfsthal v trase minimálne do uvažovaného verejného prístavu Bratislava - Devínska Nová Ves.

Úlohy vyplývajúce pre Hlavné mesto zo schválenej koncepcie rozvoja vodnej dopravy boli v procese spracovania návrhu ÚPN predmetom osobitných rokovaní na medzirezortnej úrovni MDPaT SR, MŽP SR a Úradu BSK.

Vodná cesta Morava - zámer na realizáciu vodnej cesty Morava, ktorú podporuje rezort dopravy, je v rozpore s požiadavkami rezortu životného prostredia na ochranu alúvia Moravy (Ramsarský dohovor). Vzhľadom na to, že otázka splavnenia Moravy nie je v súčasnosti ujasnená, nie je uzavretá trojstranná dohoda so susednými štátmi, nie sú spracované žiadne podklady pre ekonomické zdôvodnenie investície ani podklady o ekologickej záťaži územia, je možné s myšlienkou splavnenia rieky Moravy uvažovať len ako s ideou bez územného priemetu, ktorú bude nutné v budúcnosti overiť vo vzťahu k územiu a ochrane prírody.

Verejný prístav v Devínskej Novej Vsi - možnosť zriadenia prístavu v Devínskej Novej Vsi na rieke Morave bola preverovaná v rámci urbanistickej štúdie Devínskej Novej Vsi (Form-projekt, 1998). Nakoľko v rámci preverenia nebola zdôvodnená potreba zriadenia prístavu v tejto lokalite, výsledkom je návrh na ponechanie súčasného prírodného prostredia.

Vodné dielo Wolfsthal - myšlienka jeho vybudovania siaha do roku 1959, posledný známy návrh riešenia je z roku 1988. Rezerva územia pre vodné dielo Wolfsthal je zakotvená aj v záväzných regulatívoch ÚPN VÚC Bratislavského kraja. MŽP SR považuje výstavbu vodného diela za stále aktuálnu a uvažuje sa s ňou aj v rámci rezortnej koncepcie.

Prognóza rozvoja *osobnej* vodnej dopravy pre výhľadové obdobie nebola spracovaná samostatne, vzhľadom na špecifický - rekreačný a sezónny – charakter tejto dopravy. Predpokladá sa nárast počtu prepravených osôb lodnou dopravou po Dunaji, a to jednak v medzinárodnej, ale i vnútroštátnej a vnútromestskej preprave, čo si vyžiada v súlade so stanovenými cieľmi vybudovanie nových osobných prístavísk na obidvoch brehoch Dunaja.

Prognostický odhad vývoja ***nákladnej*** vodnej dopravy bol prevzatý z výskumného projektu Koncepcia ďalšieho rozvoja prístavu Bratislava a priľahlých území (VÚD, 1994), ktorý vychádzal z marketingového prieskumu. Prognóza do r.2010 predpokladá objem prekladaných tovarov v rozsahu 4 600 t/rok, t.j. objem na hranici súčasnej kapacity prístavu. Do r.2020 sa predpokladá nárast objemu prekladaných tovarov na 5 500 t/rok.

V bazéne Zimného prístavu sa navrhuje už v etape do roku 2020 postupné utlmovanie prekládky tovarov, čo umožní plne rozvinúť osobnú vodnú dopravu v tomto priestore.

Rozvoj prístavu a priľahlého územia Pálenisko bol spracovaný v technicko-ekonomickej štúdii Tovarové centrum nákladnej dopravy Bratislava (SUDOP TRADE Košice, 1999). Jedná sa o návrh na vytvorenie špecifickej zóny distribučného centra, s umiestnením zariadení kombinovanej dopravy a s vybudovaním uzla cestnej, železničnej a vodnej dopravy, vrátane komunikačného prepojenia s leteckou dopravou. V zmysle uvedenej štúdie sa bazén Pálenisko navrhuje vlečkami napojiť priamo do ÚNS do skupiny triediaco - zásobných koľají a do spojovacej koľaje k žst. Bratislava ÚNS.

Rieši sa územný rozvoj zariadení vodnej dopravy v novej polohe - vo Vlčom hrdle v nadväznosti na areál prístavného bazénu Pálenisko a plánované Tovarové centrum nákladnej dopravy; vo Vlčom hrdle sa navrhuje výstavba nového prístavu s jedným prístavným bazénom s cieľom poskytnúť komerčné distribučno-skladovacie, prekladacie a logistické funkcie a zároveň doplniť a rozšíriť ochranné a vodohospodárske funkcie Zimného prístavu. Súčasťou nového prístavu je okrem plôch distribúcie, skladovania, administratívy a vybavenosti aj trimodálny terminál nákladnej dopravy pre priamu prekládku tovaru medzi loďou, železničným a cestným vozidlom na jednej ploche. Dopravné napojenie areálu nového prístavu na nadradenú komunikačnú sieť mesta je riešené cez predĺženú Bajkalskú (novou zbernou komunikáciou napojenou na predĺženú Bajkalskú v mimoúrovňovom križovatkovom uzle). Využitím vlečkovej koľaje spájajúcej Slovnaft s Ústrednou nákladnou stanicou a vybudovaním siete vnútroprístavných vlečkových koľají sa nový prístav napojí na medzinárodnú sieť železničných tratí. Pre zabezpečenie dostatočnej kapacity koľají pre potreby nového prístavu sa navrhuje vybudovanie odovzdávkového koľajiska v jeho areáli.

Pre rozvoj vodnej dopravy sú z pohľadu zefektívnenia činnosti v prístave a ochrany centra mesta do roku 2020 - 2030 navrhované nasledovné stavby:

1. ***Nové cestné napojenie Prístavu Bratislava na rýchlostnú cestu R7, úsek Bratislava Ketelec – Bratislava Prievoz***
2. ***Vnútroareálové cestné komunikácie***
3. ***Parkovisko kamiónov pri polohe RO-RO***
4. ***Nové prekládkové polohy***
5. ***Rozšírenie odovzdávkového koľajiska a predĺženie triediacich koľají***
6. ***Súbor zariadení pre rozvoj osobnej a rekreačnej dopravy (na celom bratislavskom úseku Dunaja),***
7. ***Zavlečkovanie nábrežnej hrany a predĺženie vlečky v bazéne Pálenisko***
8. ***Prestavba napojenia vlečkového systému bazénu Pálenisko na ÚNS***
9. ***Nový prístav s trimodálnym terminálom v lokalite Vlčie hrdlo***
10. ***Zberná komunikácia vo Vlčom hrdle pre dopravné napojenie nového prístavu na nadradenú komunikačnú sieť mesta***
11. ***Zavlečkovanie areálu nového prístavu vo Vlčom hrdle, vrátane výstavby odovzdávkového koľajiska.***

12.7. ~~LETECKÁ DOPRAVA~~ CIVILNÉ LETECTVO

12.7.1. Súčasný stav

Na východnom okraji Bratislavy sa nachádza Letisko M. R. Štefánika Bratislava. Vzdušný priestor letiska je vymedzený vertikálne a horizontálne ochrannými pásmami (ich podrobná špecifikácia a obmedzenia z nich vyplývajúce sú uvedené v záväznej časti, v kapitole C 7.5 a C 14.4.1.).

Letisko M.R. Štefánika Bratislava patrí medzi najvýznamnejšie strategické verejné medzinárodné letiská. Dráhový systém tvoria dve na seba kolmé vzletové a pristávacie dráhy (VPD) RWY 04/22 (dĺžka 2 900 m, šírka 60 m) a RWY 13/31 (dĺžka 3 190 m, šírka 45 m).

Vývoj výkonov Letiska M. R. Štefánika Bratislava do roku 1989 charakterizoval nárast, ktorý v roku 1989 dosiahol v preprave osôb počet takmer 500 000 cestujúcich za rok. Po roku.1990 však došlo k prudkému poklesu výkonov až na hodnotu 130 000 cestujúcich za rok a od r.1994 dochádza k postupnému oživeniu leteckej prepravy. V roku 2003 prepravilo Letisko M. R. Štefánika Bratislava 480 000 cestujúcich za rok a posledné štatistiky za rok 2005 uvádzajú počet 1 326 500 cestujúcich za rok. Podiel vnútroštátnej osobnej prepravy klesol od roku 1990 zo 47,2 % na súčasných 6,7 %. V leteckej preprave tovarov nastal po roku 1990 veľmi výrazný pokles výkonov (z hodnoty 5 700 ton/rok na 2 013 ton/rok), avšak v roku 2003 sa výkony zvýšili na 10 746 ton/rok.

Odbavovacia budova pre cestujúcich poskytuje kapacitu 654 cestujúcich za hodinu (súčasné špičkové zaťaženie je 265 osôb za hod.). Dráhový systém má kapacitu 205 000 pohybov lietadiel za rok. Jeho využitie v roku 2003 bolo na 10,3 % (21 214 pohybov), v roku 2004 sa zvýšilo na 13,2 % (27 133 pohybov), a teda má dostatočnú rezervu pre ďalší rozvoj prepravy. Kapacita odbavovacej plochy je 26 stojísk lietadiel. Technicko-prevádzkové zariadenia letiska sú vybudované na rôznej kvalitatívnej úrovni.

12.7.2. Návrh riešenia

Návrh riešenia leteckej dopravy bol spracovaný v súlade so strategickým významom Letiska M. R. Štefánika Bratislava a sleduje nasledovné ciele:

- zhodnotenie potenciálu Letiska M. R. Štefánika Bratislava z hľadiska časovej dostupnosti leteckej dopravy cca 1 - 2 hod. do všetkých metropol Európy a z hľadiska počtu letových dní,
- zodpovedajúce dobudovanie zariadení leteckej dopravy v súlade s Generelom leteckej dopravy na území hlavného mesta s prihliadnutím na prípadnú kooperáciu medzi letiskami Viedeň - Schwechat a Bratislava - Ivanka,
- zabezpečenie napojenia letiska novým nosným systémom MHD - špeciálna dráha,
- napojenie Letiska M. R. Štefánika Bratislava na integrovaný systém prímestskej a mestskej hromadnej dopravy,
- zabezpečenie napojenia Letiska M. R. Štefánika Bratislava na železničnú sieť,
- preverenie potreby novej VPD z hľadiska kapacity a jej dopadov na životné prostredie mesta.

Vláda SR uzn. č. 649/2001 schválila Koncepciu rozvoja leteckej dopravy SR, ktorá je zameraná na skvalitnenie služieb leteckej dopravy pre Bratislavu a priľahlý región.

Letecká osobná doprava - prognóza zaťaženia letiska

	Rok 1998	Rok 2010	Rok 2020	Rok 2030
Základná alternatíva				
počet cestujúcich za rok	319 050	1 007 900	1 800 000	3 600 000
počet cestujúcich za šp. hod.	265	502	650	3 100
súčasná kapacita terminálu za šp. hod.	1 100	1 100	1 100	1 100
počet pohybov lietadiel za rok	18 951	53 032	78 338	116 839
Alternatíva s uvažovaným vplyvom letiska Viedeň				
počet cestujúcich za rok (zákl. alt.)	319 050	1 007 900	1 800 000	3 600 000
počet cest. za rok (presun z Viedne)	-	-	560 000	12 500 000
počet cestujúcich za rok s p o l u	319 050	1 007 900	2 360 000	16 100 000
počet cestujúcich za šp. hod	265	502	1 120	6 000
súčasná kapacita terminálu za šp. hod	1 100	1 100	1 100	1 100
počet pohybov lietadiel za rok	18 951	53 032	86 725	225 797

Údaje o predpokladaných výkonoch v preprave cestujúcich, ako aj nákladov leteckou dopravou boli prevzaté z materiálu Generel Letiska M. R. Štefánika Bratislava a letiska Vajnory (Letkonzult, s.r.o., 1999).

V zmysle uvedeného materiálu sa do roku 2020 predpokladal u základnej alternatívy 5,6-násobný nárast a do roku 2030 až 11,3-násobný nárast prepravených osôb leteckou dopravou oproti stavu v roku 1998. V porovnaní so stavom v roku 2005 je to už len 1,35-násobný nárast do roku 2020 a 2,7-násobný nárast do roku 2030. Táto tzv. základná alternatíva bola použitá ako vstupný údaj pri výpočte celomestskej prognózy dopravy cez hranice mesta.

Generel letiska pracuje aj s alternatívnou prognózou, v ktorej sa vychádza z predpokladu vyčerpania kapacity letiska Viedeň v období roku 2020 a následného prebratia nárastu cestujúcich letiskom Bratislava. V prípade takéhoto rozvoja by sa v roku 2030 prepravil leteckou dopravou 4,5 násobný objem cestujúcich ako v základnej alternatíve.

V obidvoch prípadoch vývoja bude potrebné v období po roku 2020 pristúpiť z kapacitných dôvodov k rozšíreniu terminálu osobnej dopravy.

Vzhľadom na nevyrovnaný trh a špecifický režim v tzv. air - trucked - cargo segmente, bola prognóza nákladnej dopravy spracovaná len pre časovú etapu do roku 2010. Predpokladá sa, že oproti roku 1998 vzrastú výkony nákladnej dopravy z 2 013 t/rok na 3 879 t/rok, čo predstavuje do roku 2010 nárast o 92 %.

Návrh leteckej dopravy vychádza z posledného rozvojového materiálu Generel Letiska M. R. Štefánika a letiska Vajnory (Letkonzult, 1999), ktorý podčiarkuje medzinárodný význam Bratislavy a uvažuje s optimistickou prognózou, t.j. s niekoľkonásobným nárastom osobnej i nákladnej leteckej dopravy.

Letisko M. R. Štefánika Bratislava plánuje svoj rozvoj v rozdelení do kvadrantov, ktoré sú vymedzené jestvujúcimi vzletovými a pristávacími dráhami (VPD). I. kvadrant je sprístupnený Ivanskou cestou a v súčasnosti je v ňom umiestnená väčšina prevádzkových objektov. Po vyčerpaní kapacít jestvujúcich VPD a plôch I. kvadrantu sa rozvoj presúva do ďalších kvadrantov. Do roku 2020 sa plánuje predĺženie VPD 13/31 v severnej časti o cca 400 m.

Po roku 2020 v zmysle schváleného Generelu letiska M. R. Štefánika sa zo strany MDPaT SR sleduje zámer na zvýšenie dráhovej kapacity vybudovaním novej nezávislej dráhy RWY 13L/31R, rovnobežnej s dráhou RWY 13/31. Vzájomná vzdialenosť týchto dráh je navrhnutá 1 500 m, čo umožní nezávislú prevádzku na oboch dráhach. Vybudovanie tretej dráhy má umožniť upraviť operácie lietadiel tak, aby nedošlo k zhoršovaniu životného prostredia nad husto zastavanými časťami Bratislavy, Ivanky pri Dunaji a Mostu pri Bratislave, má byť prínosom z hľadiska prevádzkovej bezpečnosti, má umožniť budúcu rekonštrukciu vzletových a pristávacích dráh. V predkladanej dokumentácii je premietnutá ako súčasť plochy územnej rezervy pre rozvoj zariadení letiska.

V II. a III. kvadrante letiska M. R. Štefánika Bratislava je priestorový potenciál pre nové objekty a zariadenia letiska pre odbavenie cestujúcich a pre ďalšie aktivity, IV. kvadrant Letiska M. R. Štefánika Bratislava sa zhodnocuje pre realizáciu modelu „Airport City“, t.j. integráciu primárnej funkcie letiska v tejto lokalite (umiestnenie zariadení nákladnej leteckej dopravy - cargo) so súvisiacimi neleteckými funkciami, napr. ďalšie spracovanie dopraveného tovaru, funkcie spojené so zabezpečením pobytu a práce a pod.).

Dopravné pripojenie Letiska M. R. Štefánika Bratislava na diaľnicu D1 je už v súčasnosti zabezpečené prostredníctvom

Ivanskej cesty. Pre návrhové obdobie sa plánuje výstavba preložky cesty II/572 do novej trasy popri letisku s pripojením na diaľnicu D1 a Galvaniho ul. Riešenie umožní zlúčiť funkciu cesty II/572 s funkciou obvodovej účelovej komunikácie letiska. Z tejto komunikácie bude možné prostredníctvom vhodne zvolených uzlov dopravne pripojiť priľahlé plochy letiska. Pokračovanie obvodovej komunikácie letiska severným smerom je až po Seneckú cestu. Výstavba nultého dopravného okruhu - diaľnice D4, zabezpečí veľmi vhodné dopravné pripojenie II. a III. kvadrantu letiska na nadradenú komunikačnú sieť.

Ďalšie zlepšenie obsluhy Letiska M. R. Štefánika Bratislava predstavuje jeho zapojenie na železničnú sieť mesta (konkrétne na železničnú trať úsek Bratislava ÚNS – Bratislava - Nové mesto) s pokračovaním na smer Galanta (vysokorýchlostnou traťou od letiska po odbočku Čierna voda), ako aj výstavba železničnej zastávky Letisko.

Návrh stavieb do roku 2020 predpokladá rozvoj v I. kvadrante letiska M. R. Štefánika Bratislava nasledovne:

1. ***Rozšírenie vybavovacej plochy (zvýšenie počtu stojísk)***
2. ***Asanácia starých skladov LPH a bezpečnostné opatrenia***
3. ***Rekonštrukcia jestvujúcej výpravnej budovy, vrátane prepojenia starej a novej časti odbavovacej haly***
4. ***Výstavba parkinggaráže***
5. ***Terminál pre odbavovanie cestujúcich všeobecného letectva***
6. ***Predĺženie dráhy RWY 13/31 v smere na Zlaté piesky***
7. ***Výstavba administratívno-prevádzkových priestorov pre riadenie letovej prevádzky***
8. ***Rozvoj areálu cargo vrátane vybudovania technickej infraštruktúry***
9. ***Objekt cateringu***

V ďalšom období do roku 2030 sa navrhujú nasledovné stavby:

10. ***Výstavba zariadení pre údržbu, opravy a hangárovanie lietadiel***
11. ***Prevádzkový objekt správy letísk***
12. ***Administratívny komplex***
13. ***Výstavba nového terminálu osobnej dopravy v II. kvadrante***
14. ***Objekty a zariadenia pre prepravu leteckých nákladov - cargo v IV. kvadrante.***

12.8. KOMBINOVANÁ DOPRAVA

12.8.1. Súčasný stav

Kombinovaná doprava znamená prepravu tovarov prostredníctvom viacerých dopravných systémov, pričom hlavným cieľom je maximálne využiť ekologické formy dopravy (železnica, voda) a minimalizovať cestnú dopravu. Infraštruktúru kombinovanej dopravy tvoria terminály, železničné trate a prípojné cestné komunikácie.

V zmysle Dohody AGTC (o najdôležitejších trasách medzinárodnej kombinovanej dopravy) boli do trás železničnej dopravy zaradené nasledujúce trate prechádzajúce územím Bratislavy:

- E52, C – E52 (Viedeň – Marchegg) – Bratislava – (Galanta – Nové Zámky – Štúrovo – Szob – Budapešť – Nyíregyháza)
- E61, C – E61 (Štokholm – Berlín – Praha – Lanžhot – Kúty) – Bratislava/Rusovce –(Hegyeshalom), Bratislava – (Nové zámky – Komárno – Komárom – Budapešť)
- E63 (Viedeň – Kittsee) – Bratislava – (Leopoldov – Žilina, Galanta – Leopoldov),

V súčasnom období sú v Bratislave v prevádzke dva terminály kombinovanej dopravy, a to Bratislava - Pálenisko a Bratislava - Prístav.

Kontajnerové prekladisko Bratislava - Pálenisko je vybudované v nadväznosti na železničnú stanicu Bratislava - ÚNS a jeho teoretická kapacita je 28 360 TEU/rok.

Ďalší terminál kombinovanej dopravy (železnica - cesta - voda) je v prevádzke v prístave Bratislava (kontajnerový terminál, poloha Ro - Ro). Teoretická kapacita kontajnerového terminálu je 15 000 - 20 000 TEU/rok, prekladiska R0 - R0 7 000 TEU/rok (údaje prevzaté z materiálu MDPaT SR Konkretizácia stratégie rozvoja rezortu dopravy, pôšt a telekomunikácií do roku 2020, 1997). Obidve polohy prekladísk sú umiestnené v kontakte s trasami AGTC.

12.8.2. Návrh riešenia

Návrh riešenia kombinovanej dopravy sleduje nasledovné ciele:

- ekologizáciu nákladnej dopravy zvyšovaním miery využívania kombinovanej dopravy, najmä ”cesta - železnica” a ”cesta - vodná” doprava, ktorá si vyžaduje umiestnenie centra prepravy tovarov,
- dobudovanie zariadení kombinovanej dopravy v súlade so zámermi, podporujúcimi rozvoj kombinovanej dopravy, s prioritnou stavbou Centra prepravy tovarov v Bratislave - Pálenisku.

Uznesením vlády SR č. 37/2001 bola schválená Koncepcia rozvoja kombinovanej dopravy SR, ktorá je v súlade so zámermi mesta Bratislavy v otázke výstavby Tovarového centra nákladnej dopravy v priestore Pálenisko.

Prognóza objemov kombinovanej dopravy vychádza z potenciálu prepravy tovarov vhodných pre kombinovanú dopravu železnica - cesta - voda v atrakčnom okruhu Bratislavy. Pre územie Pálenisko - Prístav v Bratislave boli údaje prevzaté z materiálu Tovarové centrum nákladnej dopravy - TCND (SUDOP TRADE, s.r.o., 1999). Celkový výhľadový objem prepravy (bez určenia časového horizontu) bol stanovený na 1 978 tis. ton/rok, z toho v termináli kombinovanej dopravy (Intrans) sa predpokladá 1 758 tis. ton/rok (88,8 %) a v prístave 220 tis. ton/rok (11,2 %). Prepočet uvedených objemov na prichádzajúce vozové jednotky predstavuje 555 železničných vozňov za deň a 1 095 cestných vozidiel za deň.

TCND bude tvoriť novú špecifickú zónu distribučného centra, ktorá poskytne komplexné prepravné, skladovacie, colné a informačné služby v medzinárodnej i vnútroštátnej kombinovanej doprave, vrátane služieb pre mesto Bratislava a bratislavský región, v nadväznosti na diaľnicu, rieku Dunaj a žel. stanicu ÚNS.

Cestné pripojenie TCND je stabilizované, navrhuje sa pripojením na predĺženú Bajkalskú prostredníctvom upraveného smerového vedenia Slovnaftskej a s vytvorením čiastočne mimoúrovňového uzla medzi týmito dvomi komunikáciami. Železničné trate a zariadenia, ktoré súvisia s kombinovanou dopravou sú uvedené v návrhu stavieb železničnej dopravy. Zmenou voči konceptu ÚPN je vypustenie terminálu kombinovanej dopravy z Petržalky (Kopčianska - diaľnica D2), nakoľko nákladový obvod Petržalka už nie je zo strany železníc aktuálny. Obdobne sú v návrhoch stavieb pre automobilovú dopravu (dopravná komunikačná sieť) a vodnú dopravu uvedené stavby, súvisiace s TCND.

V návrhu pre rok 2020 a rok 2030 sú premietnuté územné nároky podľa štúdie, riešiacej umiestnenie centra prepravy tovarov v Pálenisku (Technicko-ekonomická štúdia TCND, spracovateľ SUDOP TRADE, s.r.o., 1999), s modifikáciou umiestnenia jednotlivých objektov.

Koncepcia dopravnej technológie predpokladá zrušenie vchodovo-odchodových koľají v areáli Zimného prístavu a napojenie vlečiek bazénu Pálenisko priamo do triediacich a zásobných koľají ÚNS. Súčasťou riešenia v uvedenej štúdii bolo aj funkčné využitie disponibilných voľných plôch v územnom obvode prístavu.

V lokalite Vlčie hrdlo, sa v riešení nového prístavu ponúka vhodný priestor na vytvorenie trimodálneho terminálu pre priamu prekládku tovaru medzi loďou, železničným a cestným vozidlom na jednej ploche.

12.9. NEMOTORICKÉ DOPRAVY

12.9.1. Súčasný stav

1. Pešia doprava

Podiel pešej dopravy z celkového počtu ciest v osobnej doprave na území mesta je v súčasnosti cca 30 %, čo predstavuje vyše 500 tisíc peších ciest za deň. V historickom jadre mesta bola pešia zóna zriadená už v r. 1980. Ďalšie pešie zóny vznikli v uliciach Poštová, Obchodná a v trase Židovská, Beblavého. V uzloch s vysokou intenzitou automobilovej dopravy, MHD a peších, sa pre zvýšenie priepustnosti a bezpečnosti chodcov vybudovali podchody resp. nadchody, s nadväznosťou na zastávky MHD (Hodžovo nám., Trnavské mýto, križovatka pri SAV, Patrónka). V centre mesta bola zrealizovaná pešia trasa v prepojení Hviezdoslavovho nám. a Mostovej ul.

Súčasťou výstavby diaľnice D1 v úseku Viedenská cesta - Prístavný most je aj výstavba 5 lávok pre peších a cyklistov nad diaľnicou D1, Einsteinovou a železničnou traťou v Petržalke. Lávka pri Inchebe je zároveň zahrnutá aj do trasy Petržalského korza, ktorého časť je zrealizovaná.

2. Cyklistická doprava

Podiel cyklistickej dopravy v deľbe prepravnej práce neprevyšuje 1 %. Cyklistická doprava v Bratislave má prevažne charakter sezónnej dopravy, so zvýšeným počtom ciest v letnom období. V súčasnosti je zrealizovaných cca 33 km hlavných a cca 20 km vedľajších cyklistických trás, ktoré sú súčasťou budúceho kompletného systému, prepájajúceho jednotlivé časti mesta a nadväzujúceho na nadmestské a medzinárodné cyklistické trasy.

Z jestvujúcich cyklotrás je najvýznamnejšia tzv. Medzinárodná dunajská cesta - od hraničného priechodu Berg po dunajskej hrádzi pozdĺž pravého brehu Dunaja až k hraničnému priechodu Rajka. Medzinárodný cykloturizmus zatiaľ nie je rozvinutý.

V roku 2003 bol zrealizovaný úsek hlavnej cyklistickej trasy pri Chorvátskom ramene v dĺžke 1,1 km. V príprave na realizáciu v roku 2004 je trasa na pravobrežnej hrádzi Dunaja (ČOV - Orechová) v dĺžke 0,65 km, trasa Most Lafranconi - Líščie údolie v dĺžke 4,5 km a trasa Most Lafranconi - Mlynská dolina v dĺžke 1,5 km, ktorá nadviaže na časť cyklistickej trasy cez Mlynskú dolinu, ktorej výstavba je zahrnutá do stavby diaľnice D2 (Lamačská - Staré Grunty).

12.9.2. Návrh riešenia

Návrh riešenia nemotorických dopráv má splniť nasledovné požiadavky a ciele:

Pešia doprava:

- rozširovanie peších zón v centre mesta (vrátane nábrežia Dunaja),
- výstavbu mimoúrovňových prepojení pre chodcov v nadväznosti na výkonné trasy MHD a pri križovaní silných peších prúdov s automobilovou dopravou,
- vytváranie podmienok pre bezpečný a plynulý pohyb peších na bezbariérových trasách aj v lokálnych centrách mestských častí.

Cyklistická doprava:

- dobudovanie siete cyklistických trás, prioritne medzinárodných a hlavných mestských trás,
- zvýšenie podielu cyklistickej dopravy výstavbou bezpečných (oddelených) cyklotrás, v súlade s rozvojovým dokumentom "Cyklistická doprava v Bratislave", ktorý bol schválený MZ uzn. č. 14/1991,
- uplatňovanie plošných rezerv pre hlavné cyklistické trasy (v celomestských dokumentáciách) a pre vedľajšie a doplnkové trasy (v dokumentáciách mestských častí),
- výstavba cyklistických trás v centre mesta ako súčasť opatrení smerujúcich k tlmeniu automobilovej dopravy.

V zmysle spracovanej prognózy podiel nemotorických dopráv z celkového objemu osobnej dopravy pre návrhové obdobie

rokov 2020 - 2030 bol uvažovaný v rozpätí 26,9 % - 28,3 % (peší a cyklisti). Za priemerný deň v roku 2020 sa v meste vykoná peši a bicyklom spolu 665 500 ciest za deň a v roku 2030 spolu 697 300 ciest za deň.

1. Pešia doprava

Z celomestského hľadiska sú pre rozvoj pešej dopravy dôležité nasledovné novonavrhované pešie zóny a trasy:

1. ***Priestor Pribinovej (nábrežie)*** s priamou väzbou na pešiu plochu pred novým Slovenským národným divadlom
2. ***Bezkolízne pešie trasy (podchody, nadchody)*** na každej zastávke navrhovaného nosného systému MHD
3. ***Bezkolízne pešie trasy v predstaničných priestoroch*** železničných staníc a zastávok.

V jednotlivých mestských častiach, v zónach, kde je sústredená občianska vybavenosť a nákupné centrá, bude v zonálnych dokumentáciách uplatňovaná požiadavka na bezkolíznosť peších trás a zriadenie primeraných rozptylových plôch pre peších (námestia). Stavby pešej dopravy budú v prevažnej miere realizované v rámci väčších investícií, ktorých prevádzka nadväzuje na bezkolízne pešie trasy.

2. Cyklistická doprava

V zmysle rozvojového dokumentu ”Cyklistická doprava v Bratislave” sa cyklistické trasy z hľadiska významu a kompetencií pri zabezpečovaní ich rozvoja členia do troch základných kategórií:

- ***hlavné trasy:***

vytvárajú kompletný systém prepájajúci jednotlivé časti mesta a v extraviláne nadväzujú na nadmestské a medzinárodné cyklistické trasy; ich rozvoj a realizácia je v kompetencii Magistrátu hl. m. SR Bratislavy,

- ***vedľajšie trasy***

sú rozvíjané v nadväznosti na hlavné trasy a vytvárajú plošnú sieť cyklistických cestičiek v jednotlivých mestských častiach; ich realizácia je v kompetencii jednotlivých mestských častí,

- ***doplnkové trasy***

zabezpečujú prístup k objektom, rekreačným plochám a pohyb v ich tesnej blízkosti; realizáciu by mali zabezpečovať vlastníci objektov a areálov.

Celkový rozsah siete hlavných cyklistických trás na území mesta v zmysle rozvojového dokumentu bol navrhnutý v dĺžke cca 110 km. Vzhľadom na záujem hlavného mesta o podporu rozvoja cyklistickej dopravy, bolo navrhnuté rozšírenie siete hlavných cyklistických trás o takmer 40 km na celkovú dĺžku 150 km.

Popis hlavných trás:

- ***Medzinárodná dunajská cesta*** - je súčasťou medzinárodnej trasy smerujúcej z Nemecka cez Rakúsko a Slovensko do Maďarska. Na území Bratislavy vedie od hraničného priechodu Berg (Rakúsko) po pravobrežnej hrádzi Dunaja celým územím Petržalky až po MČ Čunovo, cez ktorú je prepojená na hraničný priechod Rajka (Maďarsko) (dĺžka 22,2 km). Druhá ľavobrežná vetva trasy prechádza cez Prístavný most na ľavú stranu Dunaja a pokračuje po hrádzi súbežne s tokom Dunaja až po hranicu mesta (dĺžka 15,5 km)~~,~~. Súčasťou trasy je aj prepojenie pravobrežnej a ľavobrežnej vetvy cez most diaľnice D4.
- ***Medzinárodná moravsko-dunajská cesta*** - začína na ľavobrežnej strane Dunaja pod Mostom SNP a pokračuje nábrežím popri Karloveskej zátoke a Devínskej ceste do Devína, odkiaľ vedie pozdĺž rieky Moravy po Devínske jazero (dĺžka 22 km) a ďalej smerom na Záhorie a Moravu (ČR). V Devínskej Novej Vsi je navrhnutá odbočka z tejto trasy smerom na Rakúsko (Schlosshof, Marchegg),
- ***Záhorská cesta*** - na území mesta vedie od Devína po Devínsku Novú Ves súbežne s moravsko-dunajskou cestou, od Devínskej Novej Vsi po Devínske jazero na komunikácii popri železnici (dĺžka 10 km),
- ***Vajnorská cesta*** - začína na nábreží pod Mostom SNP a vedie popri vnútornom dopravnom okruhu, pozdĺž Vajnorskej ulice, s pokračovaním cez MČ Vajnory až za hranice mesta (dĺžka 12,2 km), trasa doplnená o prepojenie MČ Vajnor a MČ Rača (dĺžka 3,0 km),
- ***Karpatská cesta*** prepája medzinárodné dunajské cesty do priestoru Malých Karpát. Vedie cez most Lafranconi a Mlynskú dolinu do dopravne ukľudnených priestorov Železnej studničky (dĺžka 3,7 km),
- ***Dúbravská trasa*** - z Karlovej Vsi (Líščím údolím) do Dúbravky a Devínskej Novej Vsi (dĺžka 11,2 km), doplnená o vetvu Harmincova - Patrónka (dĺžka 2,8 km),
- ***Lamačská trasa*** - od Patrónky cez Lamač do Záhorskej Bystrice (dĺžka 9,5 km)
- ***Račianska trasa*** - od Starého mosta cez Špitálska, Blumentálsku a Kukučínovu smerom na Krasňany a Raču (dĺžka 7,9 km), trasa doplnená o predĺženie po hranicu mesta (dĺžka 3,6 km),
- ***Ružinovská trasa*** - z Kamenného nám. cez Cintorínsku, Poľnú, Páričkovu, Trenčiansku, Ružinovskú na Zlaté piesky a s vetvou do Vrakune a Podunajských Biskupíc (dĺžka 16, 0 km) s doplnením o prepojenie Košická - Jégého - Račianska (dĺžka (2,75 km),
- ***Trasa Malý Dunaj*** - trasa napojená na dunajskú cestu, ďalej vedie popri toku Malého Dunaja (dĺžka 2,8 km),
- ***Ružinovská tangenta*** -trasa Zátišie, Tomášikova, Slovnaftská - prepája cyklotrasy od Račianskej po Malý Dunaj (dĺžka 6,5 km) s doplnením trasy pozdĺž Slovnaftskej do Podunajských Biskupíc a pokračovaním na Lieskovskú cestu (dĺžka 8,25 km),
- ***Starohájska trasa*** - od Starého mosta popri Chorvátskom ramene, s napojením na dunajskú cyklotrasu s vetvou vedenou po Starohájskej (dĺžka 5,6 km) a s doplnením prepojenia pozdĺž Kutlíkovej (dĺžka 1,15 km),
- ***Petržalské korzo*** - od Mosta SNP po žel. st. Petržalka (dĺžka 2,35 km) s predĺžením po Kopčianskej po hranicu mesta a vetvy ku Chorvátskemu ramenu (2,75 km)
- ***Centrum*** - okruh okolo historického jadra doplnený o sieť ďalších komunikácií v prepojení Prokopa Veľkého - SAV - Banskobystrická, Štefanovičova - Americké nám. - Poľná, nábrežie v úseku Starý most - most Apollo (vrátane mostov)

- Prístavný most (dĺžka 10,2 km).

Uvedený prehľad hlavných cyklistických trás predstavuje kompletnú sieť, na ktorú sa budú napájať vedľajšie a doplnkové trasy.

Do návrhu stavieb pre nemotorické dopravy na realizáciu ***do roku 2020 - 2030*** boli zaradené tieto cyklistické trasy:

1. ***Cyklotrasa Viedenská cesta (časť Medzinárodnej dunajskej cesty)***
2. ***Cyklotrasa Most Lafranconi - Riviéra - Devín (časť medzinárodnej moravsko-dunajskej cesty)***
3. ***Cyklotrasa Starohájska - Chorvátske rameno***
4. ***Cyklotrasy v centre***
5. ***Dobudovanie cyklotrás v nadväznosti na Petržalské korzo***
6. ***Cyklotrasa Malý Dunaj - Podunajské Biskupice***
7. ***Karpatská cyklotrasa (časť Patrónka - Železná studnička)***
8. ***Dúbravská cyklotrasa (dobudovanie)***
9. ***Vajnorská cyklotrasa (v celom úseku)***
10. ***Račianska cyklotrasa***
11. ***Ružinovská cyklotrasa***
12. ***Ružinovská tangenta Zátišie -Tomášikova - Slovnaftská (prepojenie cyklotrás)***
13. ***Lamačská cyklotrasa.***
14. ***Prepojenie pravobrežnej a ľavobrežnej vetvy medzinárodnej dunajskej cesty diaľničným mostom D4***

B.13. NÁVRH VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA

Technická infraštruktúra (TI) mesta je súborom vodohospodárskych, energetických a telekomunikačných systémov, ktoré zabezpečujú základné životné funkcie mestského organizmu. TI má celomestský charakter, integrujúci jednotlivé mestské časti do navzájom prepojeného celku.

Komplex TI mesta pozostáva zo systémov, ktoré zabezpečujú zásobovanie vodou, elektrickou energiou, teplom, plynom, odkanalizovanie územia; zo systému vodných tokov a vodných plôch, telekomunikácií, ropovodov, produktovodov a kolektorov. Zariadenia TI sú verejného aj neverejného charakteru.

Bratislava má výborný polohový a prírodný potenciál z vodohospodárskeho hľadiska vzhľadom na mimoriadne bohaté zdroje podzemných vôd v riečnej nive Dunaja, na vodnaté toky (Dunaj, Morava), ktoré umožňujú mnohostranné využitie a prostredníctvom ktorých sú hlavné mesto Bratislava a Slovenská republika zapojené do celoeurópskych vzťahov.

Iná situácia je v energetike. Bratislava má nedostatok vlastných zdrojov a je v rozhodujúcej miere závislá na dodávke energií a palív z vonkajších zdrojov. Tento nedostatok je kompenzovaný dobrým zapojením sa energetických systémov mesta (sústava ZVN a VVN, VTL plynovody, ropovod) na nadradené regionálne, republikové až medzištátne systémy. Napriek tomu pretrváva určitý rizikový faktor v bezpečnosti zásobovania mesta, resp. jeho niektorých častí z titulu nedostatočnej diverzifikácie zdrojov a chýbajúcich prepojení z viacerých smerov. Poloha mesta na hraniciach viacerých štátov vytvára predpoklady pre posilňovanie prepojení a väzieb na transeurópske systémy TI.

Z hľadiska väzieb na širšie okolie je výrazná previazanosť energetických (elektrická energia, plyn, produktovody) a telekomunikačných systémov Bratislavy na systémy regiónu a na medzištátne systémy. Prepojené sú aj vodárenské systémy mesta a regiónu, s klesajúcou tendenciou závislosti mesta na zdrojoch, nachádzajúcich sa na Žitnom ostrove, mimo hraníc mesta. Systémy zásobovania teplom a odkanalizovania Bratislavy sú nezávislé na jej okolí. Systém vodných tokov má vo svojich hlavných prvkoch (rieky Dunaj, Morava, vodné dielo, vodná cesta, protipovodňové ochranné línie, súvisiace biokoridory) jednoznačne regionálny a medzinárodný význam.

Z geografických daností je pre realizáciu trás vedení TI nepriaznivá členitá morfológia územia Bratislavy. Problémom je prekračovanie bariér, ktoré predstavujú vodné toky (Dunaj, Morava, Malý Dunaj) a horské masívy (Malé Karpaty, Devínska Kobyla, Sitina). Tieto poskytujú málo koridorov pre prepojenie hlavne západnej a východnej časti mesta a už sú preťažené veľkou kumuláciou trás TI a dopravy.

Bratislava má vybudované všetky štandardné systémy TI. Ich priestorové rozloženie, technický stav, funkčnosť, kapacitné rezervy a pod. sú však rozdielne. Nároky mesta na zásobovanie vodou, plynom, teplom a elektrinou sú čo do množstva v súčasnosti dostatočne saturované. Isté problémy sú v technickom stave prenosových zariadení, dobudovaní optimálnej štruktúry sietí a v bezpečnosti zásobovania.

Mimoriadne dynamický rozvoj je v oblasti výstavby a modernizácie telekomunikačných systémov. Menej priaznivá je situácia v odkanalizovaní mesta, hlavne v jeho okrajových častiach, čím sa brzdí ich územný rozvoj. Nie je dobudovaný systém protipovodňovej ochrany mesta. V zásobovaní teplom momentálne pretrváva trend odklonu od CZT. V plynofikácii sa udržiava dobrá a rozvojová tendencia. V oblasti zásobovania vodou ponuka prevyšuje dopyt. V oblasti kolektorizácie je prechodný útlm. T.č. sa uplatňuje hlavne v nadväznosti na realizáciu dopravných stavieb.

Jedným z najvážnejších problémov TI mesta je starnutie vedení, hlavne v centre mesta. Staré vedenia nevyhovujú svojim stavebno-technickým stavom, kapacitou a trasami potrebám prestavby, intenzifikácie a novej zástavby. S časom sa potreba rekonštrukcií a posilňovania kapacít zväčšuje. Zároveň sa zvyšuje technická a finančná náročnosť výstavby v dôsledku zahusťujúcej sa zástavby a pribúdania bariér. V novších obytných súboroch je situácia v TI priaznivá, vzhľadom na to, že inžinierske siete ešte majú plnú životnosť.

Ako negatívne dedičstvo z minulého obdobia zostali mestu rozsiahle obytné súbory, vybudované v konštrukčných systémoch s vysokou energetickou náročnosťou a rozvodné systémy tepla s vysokými stratami, ktoré je nevyhnutné rekonštruovať. Zostal aj rad rozostavaných stavieb TI hlavne vodárenských z podmieňujúcich investícií KBV. Pretrváva a stupňuje sa tlak rôznych investorov na územné rezervy držané pre výhľadovú výstavbu zariadení TI.

Návrh riešenia TI v tomto ÚPN mesta vychádza z platných celoštátnych, regionálnych a celomestských koncepčných dokumentov (štátne politiky jednotlivých rezortov, ÚPD všetkých stupňov, územné generely systémov TI). Napĺňa pokyny, stanovené v ÚHZ pre ÚPN mesta. Konkretizuje postupy riešenia, ktorými sa majú dosiahnuť strategické ciele rozvoja TI, obsiahnuté v „Stratégii rozvoja hl. mesta SR Bratislavy„. Riešením TI v ÚPN sa v koncepčnej rovine zabezpečuje:

- pokrytie potrieb mesta v dlhodobom výhľade z hľadiska jeho zásobovania a obsluhy systémami TI, s dostatočnými rezervami a prevádzkovou spoľahlivosťou,
- návrh prípravy a zainvestovania územia systémami TI v lokalitách nového územného rozvoja, dostavby a prestavby – v nadväznosti na urbanistické riešenie,
- riešenie väzieb TI mesta v širších vzťahoch na systémy regiónu,
- koordinácia riešenia systémov TI s ostatnými funkčnými systémami mesta,
- návrh územných rezerv koridorov a plôch pre výhľadový rozvoj systémov TI, chránenie existujúcich koridorov,
- návrh obnovy a rekonštrukcie nevyhovujúcich prvkov systémov TI,
- ochrana podzemných a povrchových vôd pred ich kontamináciou,
- ochrana územia mesta pred povodňami a prívalovými vodami,
- ekologizácia výstavby a prevádzky zariadení TI,
- modernizácia zariadení TI, zväčšovanie ponuky ich služieb, racionalizácia vo využívaní zdrojov a médií.

Riešenie jednotlivých systémov TI je podrobnejšie rozvedené v ich samostatných kapitolách v textovej časti, ako aj vo výkresovej časti ÚPN. Hĺbka spracovania je adekvátna stupňu ÚPD a použitej mierke riešenia, t.j. úrovni vedení I. a II.

kategórie (nadradené a hlavné vedenie a uzly).Iba v špecifických prípadoch sa zachádza aj do nižšej úrovne.

Navrhované vedenia a zariadenia TI majú v zásade charakter verejnoprospešných stavieb. Koridory nadradených a hlavných trás vedení, ich ochranné a bezpečnostné pásma, areály a uzly zariadení TI, vodné zdroje, CHVO, ich územné rezervy pre ďalší rozvoj sú vo všeobecnosti aj limitmi a regulatívami územného rozvoja. Ako také sú zaradené do záväznej časti ÚPN.

13.1 ZÁSOBOVANIE VODOU

13.1.1 Súčasný stav

1. Verejný vodovod

Systém verejného vodovodu bol na území mesta Bratislavy uvedený do prevádzky v r. 1886. Pozostával z vodného zdroja na ostrove Sihoť, čerpacej stanice Karlova Ves, príslušných potrubí a vodojemov na Hradnom vrchu. Ostrov Sihoť zostal jediným vodným zdrojom pre Bratislavu až do polovice tohto storočia, kedy s mohutným nástupom urbanizácie nastalo aj adekvátne rozširovanie verejného vodovodu.

Súčasný bratislavský vodovodný systém tvorí ucelená sústava vodárenských zariadení, t.j. vodných zdrojov, čerpacích staníc, vodojemov a vodovodných potrubí. Samostatné vodovodné systémy majú MČ Jarovce, Rusovce a Čunovo.

Voda dodávaná do siete je prostredníctvom studní odoberaná zo štrkopieskových vrstiev v pririečnej zóne rieky Dunaj. Voda je postupne prečerpávaná do jednotlivých tlakových pásiem, pričom územie mesta je vzhľadom na svoju členitosť rozdelené do šiestich tlakových pásiem.

Vodné zdroje (VZ)

Na území mesta sa nachádza sedem vodných zdrojov: Sihoť, Pečniansky les, Rusovce - Ostrovné lúčky - Mokraď (R-OL-M), Sedláčkov ostrov, Rusovce (obec),Čunovo, Podunajské Biskupice. Prvé tri VZ patria medzi veľkokapacitné zdroje, druhá trojica sú zdroje lokálne a VZ Podunajské Biskupice je mimo prevádzky.

Vodný zdroj Sihoť

Vodný zdroj sa nachádza na ostrove Sihoť, ležiacom v koryte Dunaja. Ostrov je pretiahnutého tvaru v dĺžke cca 3 km a najväčšou šírkou 1,2 km. Jeho rozloha je cca 220 ha. Režim podzemných vôd je závislý od vodných stavov Dunaja a jeho obtokového ramena. Ostrov Sihoť sa vodárensky využíva od r. 1886. Voda prostredníctvom výtlačných potrubí DN 600,800 a 1100 mm čerpaná do vyrovnávacieho vodojemu o objeme 6 000 m^3. Z neho je voda nátokmi DN 1100 a 1200 dopravovaná do hlavnej ČS Karlova Ves. Z ČS je voda dopravovaná do rozvodnej siete a vodojemov v severozápadnej a centrálnej časti mesta. Zo studní v západnej časti ostrova je voda samostatným výtlačným potrubím DN 800 čerpaná do VDJ Devínska Nová Ves II. tlakové pásmo.

Vodný zdroj Pečniansky les

Vodný zdroj sa nachádza na pravom brehu Dunaja (MČ Petržalka), pričom tok rieky tvorí jeho severnú hranicu. Výstavba tohto VZ bola zahájená vzhľadom na haváriu II. vodného zdroja Podunajské Biskupice. Do trvalej prevádzky bol VZ uvedený v r. 1985. Voda je z neho dopravovaná dvojicami potrubí DN 800 cez most Lafranconi a Most SNP do ľavobrežnej časti mesta. Podobne ako pri VZ Sihoť čerpaná voda nevyžaduje okrem zdravotného zabezpečenia chlórom žiadnu úpravu.

Vodný zdroj Rusovce - Ostrovné lúčky - Mokraď

Vodný zdroj R - OL - M sa nachádza v pririečnej zóne Dunaja na území MČ Rusovce a Čunovo. Na vodnom zdroji je vybudovaných 23 širokopriemerových vŕtaných studní. Zo studní je voda výtlačnými čerpadlami dopravovaná do vyrovnávacích nádrží o objeme 2 x 1300 m^3 a ďalej potrubiami 2 x DN 1400 do ČS Petržalka na Starohájskej ulici. Vzhľadom na vysoký obsah mangánu je voda upravovaná technológiou VYREDOX.

Vodný zdroj Sedláčkov ostrov

Vodný zdroj sa podobne ako VZ Sihoť nachádza na dunajskom ostrove, cca 4 km proti toku rieky. Ostrov je pretiahnutého tvaru o dĺžke cca 800m a max. šírkou 300 m. Voda je výtlačnými potrubiami dopravovaná do vodojemu Devín I. tlakové pásmo.

Vodný zdroj Rusovce

Vodný zdroj sa nachádza severne od zastavanej časti obce. Voda dopravovaná cez spotrebisko do vežového vodojemu o objeme 200 m^3. Na tento vodovodný systém sú napojené obce Rusovce a Jarovce.

Vodný zdroj Čunovo

Územie vodného zdroja sa nachádza juhozápadne od intravilánu obce. Z VZ je voda dopravovaná cez spotrebisko do vežového vodojemu o objeme 100 m^3 .

Vodný zdroj Podunajské Biskupice

Vodný zdroj bol vybudovaný v 60-tych rokoch pod názvom „II. vodný zdroj“. VZ bol uvedený do prevádzky v marci 1966, no už v júli 1972 bol úplne odstavený z prevádzky. Príčinou bolo znečistenie podzemných vôd podnikom Slovnaft. V areáli VZ sa nachádza vodojem o obsahu 20 000 m^3 a ČS s kapacitou 1600 l/s. Z ČS je voda dopravovaná potrubiami DN 1200 a 800 mm do spotrebiska a vodojemov I. tlakového pásma.

Z uvedených vodných zdrojov bolo v roku 2003 vyrobenej a určenej k realizácii pre zásobovanie mesta 50 890 710 m^3 vody, čo predstavuje v priemere 1 614 l/s.

Podiel jednotlivých VZ na dodávke vody (r.2003)

Vodný zdroj	m^3/r	l/s	%
Sihoť	16 265 236	516	31,96
Pečniansky les	11 401 899	362	22,4
R - OL – M	22 489 630	714	44,2
Sedláčkov ostrov	345 490	11	0,68
Rusovce	306 362	10	0,6
Čunovo	82 093	3	0,16
Voda vyrobená vo vlastných zariadeniach	**50 890 710**	**1 614**	**100**
Voda vyrobená k realizácii	**50 890 710**	**1 614**	**100**

Vývoj špecifickej spotreby od roku 1994

Ukazovateľ (v l/obyv./deň)	**1994**	**1996**	**1998**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**
Celková špecif. spotreba vody	**448**	**404**	**375**	**375**	**345**	**332**	**327**
Špecif. spotreba vody komunálna	**219**	**190**	**182**	**174**	**167**	**164**	**166**

Ku koncu roku 2003 bola k dispozícii kapacita vodných zdrojov na území hl. m. SR Bratislavy 3 495 l/s. Na vodnom zdroji Rusovce - Ostrovné lúčky - Mokraď je v budúcnosti možné rozšírenie kapacity o 1 000 l/s. Z uvedeného bilančného posúdenia kapacít vodných zdrojov vyplýva sebestačnosť vlastných zdrojov na území Bratislavy.

Vodojemy a čerpacie stanice

Z hľadiska akumulácie vody pozostáva bratislavský vodovodný systém z 30-tich zásobných vodojemov v šiestich tlakových pásmach. Z nich je 28 podzemných a 2 vežové. Ich celkový akumulačný objem je 230 000 m^3.

Okrem týchto vodojemov sú v rámci areálov vodných zdrojov vybudované vodojemy, ktoré plnia funkciu akumulácie základňových ČS. V areáli ČS Petržalka na Starohájskej ul. je to VDJ 20 000 m^3, pri VZ Pečenský les 10 000 m^3. Medzi VZ Sihoť a ČS Karlova Ves prechádza voda cez vyrovnávací VDJ o objeme 6 000 m^3. V rámci VZ R-OL-M sú vybudované vyrovnávacie nádrže 2 x 1 300 m^3, pri ČS Pod. Biskupice vodojem 20 000 m^3.

Samostatné čerpacie stanice (ČS) sa nachádzajú na Gaštanovej ul. (St.Mesto) a nároží Alstrova - Sadmelijská (ČS Barónka, MČ Rača). V Záhorskej Bystrici je pre potreby zásobovania Marianky a OS Strmé vŕšky vybudovaná ČS na Pútnickej ul. a automatická tlaková stanica (ATS) na Donskej ul. Ďalšie ČS sa nachádzajú v areáloch vodojemov a ich úlohou je doprava vody do vyšších tlakových pásiem.

Vodojemy - I. - VI. tlakové pásmo

Názov vodojemu	Celkový akumulačný objem (m^3)	Kóty hladín
I. tlakové pásmo		
Bôrik	48 000	200,4 / 194,9
Podkolibské	27 200	200,5 / 195,5
Vtáčnik	17 300	200,4 / 195,4
Koziarka	20 000	200,0 / 195,0
Krasňany	20 000	200,0 / 195,0
Karlova Ves I	10 000	201,0 / 195,5
Mudroňova	3 000	203,6 / 199,6
Devín	800	200,5 / 196,5
Devínska Nová Ves	500	207,1 / 202,6
Rusovce	200	171,1 / 164,5
Čunovo	100	158,8 / 154,0
II. tlakové pásmo		
Novosvetská	2 000	236,5 / 231,
Karlova Ves II	3 000	241,5 / 236,0
Devínska Nová Ves	10 000	235,5 / 230,0
Dolné koruny	500	235,1 / 231,1
Kopanice	4 500	230,0 / 224,5
III. tlakové pásmo		
Karlova Ves III	22 000	271,4 / 265,9

Baránok	4 000	268,6 / 265,1
Kramáre I	3 000	270,9 / 265,9
Dúbravka I	10 000	271,4 / 265,9
Lamač I	2 000	271,4 / 265,9
SAV	2 500	271,4 / 266,4
IV. tlakové pásmo		
Karlova Ves IV	10 000	304,3 / 298,8
Kramáre II	3 000	310,9 / 305,9
Koliba I	1 000	313,5 / 308,5
Dúbravka II	4 000	304,3 / 298,8
Lamač II	2 500	304,3 / 298,8
Kopanice III	200	317,0 / 313,0
V. tlakové pásmo		
Koliba II	580	378,6 / 374,6
VI. tlakové pásmo		
Kamzík	100	431,0 / 427,0

Vodovodná sieť

Sieť verejného vodovodu na území Bratislavy je veľmi rôznorodá či už z hľadiska priemerov potrubí, materiálového zloženia príp. ďalších aspektov.
Profily jednotlivých potrubí sú dané funkciou a významom toho ktorého vedenia. Nadradenú sieť tvoria výtlačné, zásobné a prepojovacie potrubia profilov DN 600 až 1400 mm. Zväčša ide o potrubia ktorými je voda dopravovaná z vodných zdrojov do uzlových bodov, čerpacích staníc a vodojemov resp. z vodojemov do spotrebiska. Sieť hlavných zásobných potrubí je profilov DN 300 až 600 mm. Najnižšiu kategóriu (okrem vodovodných prípojok) tvorí uličná vodovodná sieť profilov DN 80 až 200 mm.

Z hľadiska materiálového zloženia má absolútnu prevahu liatina, ktorá z celkovej dĺžky vodovodnej siete viac než 1200 km predstavuje cca 2/3. Výtlačné potrubia resp. potrubia väčších profilov sú oceľové. Najmenší podiel majú potrubia z PVC vzhľadom na to, že tento materiál sa začal používať iba v nedávnej minulosti. Pri výstavbe nových vodovodov dominuje PVC a tvárna liatina.
Z hľadiska výškového zónovania je vodovodná sieť rozdelená do šiestich tlakových pásiem a takto je členený i ďalší text, pričom v textovej časti sa venujeme iba naj dôležitejším vedeniam.

I. tlakové pásmo

Územie spadajúce do tohto tlakového pásma tvorí absolútnu väčšinu rozlohy mesta. Spadá sem celá pravobrežná časť mesta, územia MČ Podunajské Biskupice, Vrakuňa, Ružinov, Devín, Vajnory a časti Karlovej Vsi, Devínskej Novej Vsi, Rače, Starého a Nového mesta.

Do spotrebiska I. tlakového pásma sa voda čerpá z vodných zdrojov cez základňové ČS (Karlova Ves, Pečniansky les, Petržalka, Podunajské Biskupice).

Z ČS Karlova Ves vychádzajú potrubia DN 800 do VDJ Karlova Ves I resp. armatúrovej šachty na Kuklovskej ulici. Ďalšie potrubia 2 x DN 800 a DN 600 vedú pozdĺž severného okraja Botanickej ulice do prepojovacieho objektu v ulici Nad lomom. Po nábreží vedie trasa vodovodu DN 500 do VDJ Mudroňova.

Veľmi dôležitým uzlovým bodom je prepojovací objekt v ulici Nad lomom. Okrem uvedených potrubí 2 x 800 a DN 600 doň resp. z neho smerujú potrubia 2 x DN 1000 z VZ Pečniansky les, 2 x DN 800 z Mosta SNP, 2 x DN 1200 do VDJ Bôrik a DN 600, ktoré vedie po nábreží, cez územie Starého mesta a AŠ na Kollárovom námestí profilom DN 800 zabezpečuje prepojenie VDJ Bôrik s Podkolibskými vodojemami.

Z VDJ Bôrik pokračujú potrubia 2 x DN 1200 smerom do Mlynskej doliny, kde sú ukončené v objekte pri tenisových kurtoch. Odtiaľto je potrubím DN 500 zásobovaná ČS Gaštanová.

Z vodného zdroja Rusovce - Ostrovné lúčky - Mokraď (VZ R - OL - M) vedú hlavné koridory potrubí v trase VZ ČS Petržalka - mosty cez Dunaj - ľavobrežná časť mesta - vodojemy I. tlakového pásma. Do ČS Petržalka smerujú z VZ potrubia 2 x DN 1400. Z neho vychádzajú potrubia 2 x DN 1200 pozdĺž Dolnozemskej ulice, pričom jedno pokračuje do Bosákovej ulice, cez Muchovo námestie a pod Sadom Janka Kráľa k Mostu SNP a druhé prechádza profilmi 2 x DN 1000 cez Prístavný most, na ľavý breh Dunaja odkiaľ jedno smeruje na sever do AŠ na Trnavskej ulici a druhé na východ popod Prievoz do Novej Vrakune, kde sa prepája profilom DN 1200 s výtlakmi smerujúcimi z VZ Podunajské Biskupice. Ďalšie potrubia DN 1000 resp. DN 800 smerujú na juh pozdĺž Dolnozemskej ulice a na západ Kutlíkovou ulicou s ďalším rozvetvením pozdĺž Chorvátskeho ramena, Pajštúnskej a Panónskej ulice. Na túto sieť na území MČ Petržalka sieť hlavných zásobných potrubí DN 400 až 600 mm. Cez Most Košická prechádza na ľavý breh mesta potrubie DN 600 a cez Starý most vodovod DN 500.

Z VZ Pečniansky les smerujú potrubia 2 x DN 800 na západ a pokračujú profilmi 2 x DN 1000 cez most Lafranconi do prepojovacieho objektu v ulici Nad lomom. Druhá dvojica potrubí DN 800 smeruje z VZ na východ k Mostu SNP, kde sa prepája s potrubím DN 1200 z ČS Petržalka a pokračuje ako 2 x DN 800 cez Most SNP na územie Starého mesta. Z ľavého

predmostia pokračujú po Žižkovej ulici do prepojovacieho objektu a súčasne sa tu z nich odpájajú potrubia DN 600 a DN 400, ktoré pokračujú nábrežím a prepájajú systém s VDJ Podkolibské (DN 400 cez Dostojevského rad, Karadžičovu a Legionárskou) a s VDJ Vtáčnik (DN 600 cez Košickú, Bajkalskú a Sliačsku ul.).

Z VZ Podunajské Biskupice smerujú do VDJ I. tlakového pásma vodovody DN 1400 a 1200, ktoré po prechode Malého Dunaja majú profil DN 1200 a 800 mm a jedno potrubie DN 800 smeruje priamo do spotrebiska (Vrakuňa, Podunajské Biskupice). Uvedené potrubia DN 1200 a 800 prechádzajú naprieč územím Ružinova do Krasňan, kde potrubie DN 800 pokračuje po Račianskej ulici a popri štadióne Lokomotívy do VDJ Krasňany a potrubie DN 1200 po Peknej ceste na sever, kde je prepojené na potrubie DN 1200, ktoré zabezpečuje horizontálne prepojenie VDJ Podkolibské, Vtáčnik, Koziarka a Krasňany. Smerom na Bernolákovo a VDJ Grinava je voda dopravovaná potrubím DN 500.

Hlavným zásobným potrubím severovýchodnej časti mesta je vodovod DN 400, ktorý vychádza z Rače (DN 600) prechádza extravilánom medzi Račou a Vajnormi, pozdĺž Rybničnej, západným okrajom Vajnor a Cestou na Senec sa vracia do MČ Ružinov, kde je v priestore Vajnorská - Rožňavská zokruhované na jestvujúcu zásobnú sieť. Z vodovodu DN 400 na Rybničnej ul. sa výhľadovo uvažuje kapacitné prepojenie smerom na Čiernu vodu.

Z ďalších významných trás I. tlakového pásma v tejto časti mesta treba spomenúť:

- potrubie DN 800 vedené pozdĺž Trnavskej a Rožňavskej ulice od Bajkalskej ulice po bývalú ČS Trnávka
- zásobné potrubie z VDJ Koziarka v trase Račianska, Pluhová, Tomášikova, ktoré po zmene profilu na DN 500 pokračuje na juh Prievozu, cez Pálenisko, po križovaní Malého Dunaja mení profil na DN 400 a smeruje na východ do MČ Vrakuňa.

Najnižšie položená časť zástavby Karlovej Vsi je zásobovaná z VDJ Karlova Ves I, z ktorého smerujú zásobné potrubia DN 400 (Baníkova ulica) a DN 250 (Janotova ulica).

Zástavba MČ Devín spadá v súčasnosti okrem vyššie položených záhradkárskych osád celá do I. tlakového pásma. Vodovodný systém je relatívne samostatný s VZ Sedláčkov ostrov, z ktorého je voda čerpaná potrubím DN 300 do VDJ Devín. Zásobné potrubie DN 300 vedie Lomnickou a Kremeľskou ulicou a jeho predĺžením v smere do Devínskej Novej Vsi je cez posilovaciu stanicu zásobovaný VDJ Slovinec. Tento VDJ tvorí akumuláciu pôvodnej zástavby v Devínskej Novej Vsi a do spotrebiska z neho smeruje zásobné potrubie DN 200 .Samostatné vodovodné systémy majú MČ Jarovce, Rusovce a Čunovo. Zásobované sú z lokálnych VZ Rusovce a Čunovo a akumuláciu tvoria vežové vodojemy 200 resp. 100 m^3. Zásobnú sieť obcí tvoria prevažne vodovody DN 100 a 150 mm, okrem prívodu z Rusoviec do Jaroviec, ktoré má priemer DN 200 mm.

II. tlakové pásmo

Napriek tomu, že územie Starého mesta je výškovo členité, nebolo na jeho území vytvorené II. tlakové pásmo. Až v r.1999 bola zrealizovaná výstavba vodojemu Novosvetská ul. o objeme 2 x 1000 m^3.

Stredná časť zástavby Karlovej Vsi je zásobovaná z VDJ Karlova Ves II. tlakové pásmo. Z neho smeruje zo spotrebiska zásobné potrubie DN 400. Do VDJ je voda dopravovaná z ČS pri VDJ Karlova Ves I potrubím DN 400.

Záhradkárska osada Dolné Koruny (MČ Devín) je zásobovaná z rovnomenného vodojemu potrubím DN 150 (výtlak) a rozvodnou sieťou DN 100 mm.

Novšia zástavba MČ Devínska Nová Ves, hlavne sídliská Kostolné a Podhorské sú zásobované z VDJ II. tlakového pásma Devínska Nová Ves. Voda je do VDJ dopravovaná z VZ Sihoť cez MČ Devín výtlačným potrubím DN 800. Potrubie rovnakého profilu smeruje z VDJ do spotrebiska. V severnej časti MČ bolo zrealizované tzv. oddelenie tlakových pásiem, odkiaľ smeruje do MČ Záhorská Bystrica vodovod DN 200. Toto prívodné potrubie zásobuje nižšie položenú časť obce v priestore Bratislavskej ulice.

Hlavné potrubie tohto tlakového pásma v Rači tvorí výtlak DN 400 z ČS Barónka do VDJ Kopanice I s trasou po Alstrovej, Stupavskej a ponad jestvujúcu zástavbu. Z VDJ smeruje do spotrebiska zásobné potrubie DN 400, ktoré sa rozvetvuje na 2 x DN 300. Do tohto tlakového pásma spadá vyššie položená časť IBV a sídliská Barónka, Záhumenice a Komisárky.

III. tlakové pásmo

Do tohto pásma spadajú pomerne veľké územia hlavne v západnej časti mesta (MČ Karlova Ves, Dúbravka, Lamač) a v centrálnej časti tiež Kramáre a vyššie položená zástavba Starého mesta.

V Karlovej Vsi do tohto tlakového pásma patrí časť zástavby severne od ulíc Borská - Levárska a nižšie položená časť Dlhých Dielov. Naprieč týmto sídliskom vedú z VDJ Karlova Ves I dve výtlačné potrubia DN 800 smerom na Kuklovskú ulicu. Odtiaľto je z rozdeľovacieho objektu resp. AŠ potrubiami DN 600 a 400 mm zásobovaný VDJ Karlova Ves III, z ktorého do spotrebiska smeruje zásobné potrubie DN 500 na Dlhé Diely a DN 400 po Kuklovskej k OD Centrum. Sieť III. tlakového pásma je potrubím DN 400 cez Staré grunty a Slávičie údolie prepojená s VDJ Baránok. Vyššie uvedené potrubia 2 x DN 800 pokračujú z Kuklovskej ulice na sever cez Krčace do Dúbravky a Lamača, kam dopravujú vodu do vodojemov III. tlakového pásma Dúbravka I a Lamač I.

V MČ Dúbravka spadá do III. tlakového pásma oblasť od Harmincovej po Alexyho a nižšia zástavba východne od Saratovskej ulice. Z VDJ smeruje do spotrebiska zásobné potrubie DN 700, prechádza Alexyho ulicou až do uzla pri Bagarovej ulici. Odtiaľto je popod diaľnicu a železničnú trať vybudované prepojenie s VDJ Lamač I.

Vodovodná sieť III. tlakového pásma je prepojená potrubím DN 400 v trase Harmincova - Polianky - Dúbravská cesta s VDJ SAV. Voda je do tohto VDJ dopravovaná potrubím DN 400 z ČS Gaštanová a zásobovaná je z neho priľahlá oblasť Patrónky.

Do III. tlakového pásma v MČ Lamač prislúcha zástavba v oblasti Hodonínska - Podháj - Lamačská - Pod Zečákom. Akumuláciu tvorí VDJ Lamač I, do ktorého je voda dopravovaná potrubím DN 500 z rozdeľovacieho uzla pri Bagarovej ulici

a do spotrebiska z neho smeruje potrubie DN 300. Z tohoto tlakového pásma vedú do Záhorskej Bystrice prívodné potrubia DN 600 a 200, ktoré zabezpečujú väčšiu časť potreby vody tejto MČ. Z AŠ pri Bratislavskej ul. pokračuje vodovod DN 600 profilom 500 do VDJ Dúbrava..

V oblasti Kramárov spadá do III. tlakového pásma územie medzi železničnou traťou, Opavskou, Limbovou, Stromovou ulicou a zástavba pozdĺž Jaskovho radu. Akumuláciu tvorí VDJ Kramáre I na Revíne. Voda je do neho dopravovaná z ČS Západ potrubím DN 400 a do spotrebiska z neho smeruje potrubie DN 300, ktorým je cez Kalváriu a Horský park prepojený s VDJ Baránok.

V MČ Staré mesto patrí do III. tlakového pásma kopcovitá oblasť Slavína a Machnáča. Akumuláciu tvorí VDJ Baránok, do ktorého je voda dopravovaná z ČS Gaštanová potrubím DN 400 a z ČS Mudroňova potrubím DN 300. Výtlačné potrubia sú prepojené aj na zásobnú sieť.

Vo východnej časti mesta je III. tlakové pásmo vytvorené v enkláve IBV Kopanice. Voda je do zásobnej siete profilov DN 100 dodávaná ATS pri VDJ Kopanice I.

Na výtlak DN 400 do VDJ Kopanice I je v hornej časti Stupavskej ulice napojená ATS, z ktorej je potrubím DN 100 zásobovaná IBV v hornej časti ulice.

ATS a ČS sú vybudované v Záhorskej Bystrici. Prvá je lokalizovaná pri Donskej ulici a je cez akumulačný objem napojená na vodovod DN 200. ATS bola vybudovaná pre lokalitu IBV Strmé vŕšky, ktorá je z nej zásobovaná potrubím DN 150. ČS na Pútnickej ul. dopravuje vodu potrubím DN 150 do VDJ Marianka.

IV. tlakové pásmo

Z územného hľadiska ide prakticky o lokality obytnej zástavby plynulo nadväzujúce na územia III. tlakového pásma popísané v predchádzajúcej časti.

Na území Karlovej Vsi spadá do tohto tlakového pásma vyššie položená časť OS Dlhé Diely. Zásobná sieť profilov DN 150 - 300 mm je sčasti uložená v kolektoroch a sčasti súbežne s potrubiami III. tlakového pásma. Výtlačné a zásobné potrubie z VDJ majú profil DN 500. Samostatným potrubím DN 200 je zásobovaná lokalita IBV Doktorov jarok.

V MČ Dúbravka spadá do tohto tlakového pásma zástavba západne a časť zástavby východne od Saratovskej ulice a Tavarikova kolónia. Akumuláciu tvorí VDJ Dúbravka II s výtlačným a zásobným potrubím DN 400 mm. Zásobná sieť je potrubím DN 300 prepojená a VDJ Lamač II. Tento VDJ tvorí akumuláciu IV. tlakového pásma v Lamači a voda je doň dopravovaná z ČS pri VDJ Lamač I potrubím DN 500. Z tohoto VDJ je zásobovaná oblasť Podhája.

Vyššie položené oblasti Koliby a Kramárov sú zásobované z vodojemov IV. tlakového pásma Koliba I a Kramáre II. Oba sú zásobované z ČS pri VDJ Kramáre I potrubiami DN 300 vedenými po Bárdošovej resp. Magurskej ulici. Z VDJ Koliba I smerujú do spotrebiska potrubia DN 300 po Bárdošovej resp. Jeséniovej ulici. Z VDJ Kramáre II vedie po Kĺzavej ulici do spotrebiska vodovod DN 400, ktorý pokračuje profilom DN 300 po Vlárskej a DN 200 po Rozvodnej ul.

Vzhľadom na nedostatočné tlakové pomery bolo pre najvyššie položenú zástavbu Starého mesta na Machnáči vytvorené IV. tlakové pásmo. Je zásobované z ATS pri VDJ Baránok a do zásobnej siete dopravuje vodu potrubie DN 400.

Najvyššie položená zástavba v lokalite IBV Kopanice je zásobovaná z VDJ IV. tlakového pásma. Výtlačné potrubie do vodojemu i zásobná sieť je z profilov DN 100.

V. tlakové pásmo

Do tohto tlakového pásma spadá zástavba IBV Kamenné sady a areál FA Koliba. Potrubie DN 300 z ČS pri VDJ Koliba I plní funkciu výtlaku i zásobného potrubia.

VI. tlakové pásmo

Spotrebisko tohto tlakového pásma tvorí televízny vysielač a priľahlé stravovacie a rekreačné zariadenia. Akumuláciu tvorí VDJ Kamzík a výtlačné i zásobné potrubie je profilu DN 100.

Prehľad charakteristických ukazovateľov ba vodovodu (r. 2003)

Ukazovateľ	Merná jednotka	Množstvo
Voda vyrobená vo vlastných zariadeniach	tis. m^3	50 891
Voda prevzatá	tis. m^3	0
Voda určená na realizáciu	tis. m^3	50 891
Straty vody v potrubnej sieti	tis. m^3	8 389
	%	16,48
Počet obyvateľov zásob. z verejného vodovodu	obyv.	425 984
	%	99,95
Vodojemy	Ks	30
Akumulačný objem	m^3	231 980
Dĺžka vodovodnej siete	Km	1 297,062

2. Neverejné vodovody

S rozvíjajúcou sa priemyselnou a poľnohospodárskou výrobou na území mesta, zvyšovala sa tiež potreba vody pre výrobné

účely, ktorú si jednotlivé podniky riešili z vlastných zdrojov. V prípade priemyselných podnikov sa jedná o značne rôznorodú sieť neverejných vodovodov a vodárenských zariadení bez vzájomných väzieb, situovanú väčšinou v areáloch podnikov. Preto z hľadiska celomestského priemetu týchto zariadení je optimálne venovať pozornosť zariadeniam s väčšou kapacitou resp. situovaných vo verejnom priestranstve.

Iná je situácia v štruktúre neverejných vodovodov pre účely zavlažovania. Na veľkej časti výmery poľnohospodárskej pôdy na území Bratislavy bol vybudovaný rozsiahly systém závlah. Z územno-technického hľadiska sú tieto neverejné siete určitým limitom v prípade územného rozvoja v konkrétnych lokalitách.

Potreba úžitkovej vody na výrobné a technologické účely je prevažne krytá zo zdrojov podzemných vôd. Na území mesta je z týchto zdrojov zásobovaných viac, ako 60 podnikov. Zdrojom závlahovej vody je hlavne povrchová voda (Dunaj, Morava, jazerá), v menšej miere podzemné vody.

Neverejné vodovody pre priemysel

Slovnaft, a.s.

Tento petrochemický závod je najväčším odberateľom úžitkovej vody na území Bratislavy. Povrchové vody sú odoberané otvoreným kanálom z Dunaja, ktorý privádza vodu až do areálu podniku. Podzemné vody sa odoberajú zo systému hydraulickej ochrany podzemných vôd.

Istrochem, a.s.

Pre krytie potreby úžitkovej vody boli vybudované dva vodné zdroje - Vlčie hrdlo a Vrakuňa. Z VZ Vlčie hrdlo sa voda dopravuje cez zastavané územie potrubiami DN 800 a 600 mm. Menší VZ vo Vrakuni sa v poslednom období takmer nevyužíva a do závodu sú z neho vybudované prívodné potrubia DN 450 a 400 mm.

Volkswagen, Devínska Nová Ves

Úžitková voda sa privádza zo Zohoru, kde je lokalizovaný vodný zdroj s celkovou výdatnosťou 150 l/s. Voda je prívodným potrubím dopravovaná do areálu závodu, kde sa nachádza podzemný vodojem a vežový vodojem o obsahu 1 000 m^3. Závod má tiež vlastný prívod pitnej vody z MČ Dúbravka, kde je voda odoberaná z verejného vodovodu do vlastného vodojemu.

Slovenské závody technického skla

Vodný zdroj je umiestnený na brehu rieky Moravy a voda je do závodu dopravovaná prívodným potrubím DN 250. Ročný odber v roku 1996 bol 150 tis. m^3 vody.

Tepláreň BA I

Pre energetické účely (chladiaca voda) je odoberaná povrchová voda z bazéna Zimného prístavu potrubím DN 700. Druhé potrubie toho istého profilu slúži ako vratné.

BTC, a.s.

Cvernová továreň pôvodne odoberala pre technologické účely povrchové vody z Dunaja potrubím DN 400, ktoré je však už viac rokov mimo prevádzky. Neskôr boli v areáli vybudované 3 vŕtané studne, z ktorých dve sú mimo prevádzky pre problémy so sadaním, resp. znečistením ropnými produktami.

Matadorex, a.s.

Pôvodný závod Matador sa rozčlenil na niekoľko samostatných subjektov (Matadorex, Matadorfix a Matadorrol), čo však z územného hľadiska nie je rozhodujúce. V areáli sa nachádza 6 studní, z ktorých dve sú v prevádzke.

Vodný zdroj ZOO

Pre prevádzkové účely bol pri Botanickej záhrade vybudovaný vodný zdroj a prívodné potrubie DN 500 do ZOO. Počas výstavby mosta Lafranconi a diaľnice boli tieto zariadenia poškodené a v súčasnosti sú nefunkčné. Vodojem v areáli ZOO slúži ako akumulácia požiarnej vody pre Slovenskú televíziu.

Vodný zdroj UK

VZ leží na brehu Dunaja a tvoria ho dve studne, z ktorých je voda čerpaná do vodojemu obsahu 500 m^3. Voda sa používa na polievanie.

Na území mesta sa nachádzajú ďalší odberatelia úžitkovej vody: BEZ Transformátory, Inprokon, s. r.o. ,Jacobs Suchard Figaro, Technické služby m. Bratislavy, Hydronika AB Kozmetika, Meopta, Kablo, s.s r.o. Palma – Tumys, Pivovar Stein, a.s., Slovenská správa letísk, Ústav na výkon väzby a ďalšie

Neverejné vodovody pre poľnohospodárstvo

Oblasť Devínska Nová Ves - Záhorská Bystrica

Oblasť Devínska Nová Ves - Záhorská Bystrica je zásobovaná z čerpacej stanice na ľavom brehu Moravy s kapacitou 1 337 l/s. Okrem tejto hlavnej ČS zabezpečujú rozvod ešte dve ďalšie ČS s výkonmi 493 resp. 380 l/s a jedna ČS situovaná na toku Mláka.

Pravobrežná oblasť mesta

Rozsiahly systém závlah sa nachádza v katastroch MČ Jarovce, Rusovce a Čunovo. Sú zásobované z dvoch ČS Nachádzajúcich sa na pravom brehu Dunaja. ČS s kapacitou 1400 l/s je umiestnená pri Jarovskom ramene a voda je z nej dopravovaná potrubím DN 1000 mm do oblasti Jarovce - Rusovce. Z nižšie položenej ČS s kapacitou 500 l/s je voda dodávaná potrubím DN 700 do oblasti Čunova.

V MČ Petržalka využívajú na polievanie podzemnú vodu Závodisko, š.p. a Miestny úrad Petržalka. V areáli Závodiska sa

nachádzajú dve studne na polievanie dostihovej dráhy. Miestny úrad prevádzkuje lokálnu sieť polievacích vodovodov s 27 malými vrtmi.

PD Vajnory

Zdrojom vody pre závlahy je jazero Vajnorka, kde je umiestnená i čerpacia stanica. Pre potreby vlastného PD sú v areáli vybudované 2 studne a ďalšie 3 studne v jeho blízkosti.

PD Podunajské Biskupice

Zdrojom závlahovej vody je Malý Dunaj, závlahová sieť presahuje hranice katastra mesta. Časť potreby vody je krytá čerpaním podzemných vôd zo štyroch studní.

13.1.2. Východiská, strategické ciele a trendy

1. Východiská

Z koncepčného hľadiska sú hlavnými východiskovými dokumentami pre návrh riešenia materiály, ktoré boli ako podklady použité už pri spracovaní konceptu ÚPN a sú uvedené v záverečnej prílohe ÚPN. Z nich je pre technické riešenie najdôležitejšia „Aktualizácia Územného generelu zásobovania vodou hl. m. SR Bratislavy,r.1998 (Aquatika, 1998). Od doby spracovania konceptu ÚPN došlo k určitým legislatívnym zmenám, takže medzi východiskové dokumenty, použité pre spracovanie návrhu pribudli

- Zákon č. 364 z 13.5.2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon).
- Zákon č. 442 z 19.6.2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach.
- Rámcová smernica EÚ č. 2000/60/ES o vode (RSV).
- Stratégia pre implementáciu Rámcovej smernice o vode v Slovenskej republike (MŽP SR, 2003 , schválená vládou SR uznesením č. 46 zo dňa 21.1.2004.

2. Strategické ciele

V systéme zásobovania vodou mesta považujeme za strategické ciele tieto:

- ochrana vodných zdrojov na území mesta
- vymedzenie a udržanie územných rezerv pre výhľadové vodárenské zariadenia a koridory
- koncepčná príprava zásobovania vodou potenciálnych rozvojových území
- dobudovanie rozostavaných vodojemov na území mesta
- postupná rekonštrukcia technicky a kapacitne nevyhovujúcej vodovodnej siete

3. Trendy

Vlastný systém bratislavského verejného vodovodu je v súčasnosti stabilizovaný a zabezpečuje na území mesta spoľahlivú dodávku pitnej vody. Od r. 1990 trvalo klesá spotreba vody. Problémom zostáva dobudovanie rozostavaných vodojemov, v niektorých častiach mesta bude potrebné vytvorenie chýbajúcich tlakových pásiem a nevyhnutná je tiež postupná rekonštrukcia technicky a kapacitne nevyhovujúcej vodovodnej siete.

13.1.3. Návrh ÚPN

1. Verejný vodovod

Bilančné posúdenie nárokov na potrebu pitnej vody bolo spracované na základe urbanistickej ekonómie. Pre výpočet potreby vody sme uvažovali s hodnotou špecifickej potreby vody 345 litrov na obyvateľa a deň (l/obyv.d.) pre r.2001, 310 l/obyv.d., pre r. 2020 a 260 l/obyv. d. pre r. 2030.

Na základe uvedených údajov boli vypočítané hodnoty priemernej dennej potreby (Q_p) a maximálnej dennej potreby (Q_m) pri uvažovanom koeficiente dennej nerovnomernosti k_d = 1,2.

Hodnoty priemernej a maximálnej dennej potreby vody

Rok	2001	2030
Počet obyvateľov	428 672	591 266
Qp (l/s)	1 712	1 800
Qm (m^3/d)	177 750	186 264

Porovnaním vyššie uvedených hodnôt s disponibilitou vodných zdrojov, ktorá ku koncu roka 2003 bola cca 3 500 l/s, je zrejmé, že ich kapacita je pre všetky časové horizonty dostačujúca. Hlavnou „príčinou“ tohto stavu je trvalý pokles spotreby vody. Vysoko aktívnu bilanciu by pravdepodobne mohla narušiť iba havária niektorého z troch veľkých zdrojov. Táto priaznivá situácia dovoľuje z regionálneho hľadiska uvažovať aj s dodávkou pitnej vody smerom na Záhorie.

Podobne priaznivo vyznieva tiež celkové porovnanie výhľadovej potreby akumulácie kapacity jestvujúcich vodojemov, ktorých celkový objem na území Bratislavy dosahuje 230 000 m^3. Je to však iba globálne posúdenie, ktoré nezohľadňuje rozdelenie potrieb do tlakových pásiem ani územné rozdelenie rozvojových lokalít na území mesta. Týmito otázkami sa podrobnejšie zaoberáme v rámci riešenia jednotlivých mestských častí (MČ).

Zhodnotenie a návrh zásobovania vodou rozvojových lokalít v jednotlivých mestských častiach bol spracovaný na základe

údajov o demografickom vývoji a ÚPD spracovanej pre mestské časti a zóny.

Presnosť stanovenia potreby vody pre jednotlivé lokality zodpovedá presnosti dostupných podkladov. Použité boli štandardné hodnoty špecifických potrieb pre dané funkcie, koeficient dennej nerovnomernosti k_d = 1,4 a hodinovej nerovnomernosti k_h = 1,8. Návrh zásobovania vodou je spracovaný podľa jednotlivých mestských častí, koncepčné zámery celomestského významu resp. presahujúce hranice MČ sú zhrnuté v záverečnej kapitole.

MČ Bratislava - Staré Mesto

Územie tejto MČ patrí medzi oblasti s vysokou intenzitou zástavby a členitým povrchom, ktoré je z hľadiska výškového zónovania zaradené do štyroch tlakových pásiem. Urbanistické riešenie uvažuje s návrhom bytovej zástavby vo forme IBV i HBV, občianskej vybavenosti, administratívnych a polyfunkčných objektov. Vzhľadom na zložitosť územia je text členený na jednotlivé tlakové pásma.

I. tlakové pásmo

Väčšina navrhovaných stavebných objemov spadá z hľadiska výškového zónovania do I. tlakového pásma. Najväčší podiel na tomto územnom rozvoji majú výhľadové lokality Pribinova, Chalupkova resp. Starohorská, Podhradie a Predstaničný priestor.

Primárne vodárenské zariadenia považujeme pre pokrytie predpokladaných nárokov za postačujúce a s rozšírením akumulačných objemov, ČS resp. výstavbou nových nadradených vedení pre I. tlakové pásmo neuvažujeme. V každej z rozvojových lokalít však bude potrebný väčší či menší zásah do vodovodnej siete.

Najväčší rozsah zástavby je navrhovaný v zónach Pribinova a Chalupkova. Ťažiskom resp. okrajom zón prechádzajúcich hlavné zásobné vodovody DN 600 v Pribinovej a Košickej ulici, DN 400 v Dostojevského rade a DN 300 v ulici Mlynské nivy. Pre zásobovanie uvažovanej zástavby sa navrhujú prepojovacie trasy zásobných potrubí DN 200 a 300 mm vedených ťažiskami navrhovaných blokov, na ktoré bude nadväzovať uličná sieť profilov DN 100 resp. 150. V prípade realizácie kolektorov v tejto oblasti budú vodovodné potrubia uložené v ich telese. Vzhľadom na riešenie podrobnejších stupňov ÚPD je zmenená trasa a dimenzia vodovodu DN 200 na 300 v zóne Chalupkova.

V zóne Dunajská sa uvažuje s postupnou prestavbou územia s intenzívnejším využitím, v dôsledku čoho príde k zvýšeniu počtu obyvateľov i zamestnancov. V tomto území sa navrhuje postupne rekonštrukcia kapacitne a technicky zastaralej vodovodnej siete za potrubia DN 100 - 200 mm.

V Predstaničnom priestore sú hlavnými zásobnými potrubiami vodovody DN 400 v Smrečianskej, DN 300 v Dobšinského a DN 200 v Šancovej a Žabotovej ulici. Nadradený vodovod DN 800 je rešpektovaný. Uvedené zásobné potrubia budú schopné saturovať nárast potreby vody v tomto území, dôjde však k úpravám trás hlavne v súvislosti s výstavbou severnej tangenty príp. podjazdu a podchodu na Račianskom mýte.

Pri výstavbe Podhradia bude potrebná realizácia vodovodu na Žižkovej ulici DN 150 - 200 mm so zokruhovaním na jestvujúcu zásobnú sieť na Nábr. arm. gen. L. Svobodu. Výstavba v priestore Podhradia vyvoláva potrebu preložky úseku nadradených vodovodov 2 x DN 800 na Nábreží L. Svobodu. Vodovody budú preložené do nového kolektora.

II. tlakové pásmo

V tomto tlakovom pásme, ktoré v MČ Staré Mesto nebolo doteraz vytvorené, je urbanistický rozvoj navrhovaný v oblastiach Bôrik - Kráľovské údolie, Machnáč a Slavín, kde je resp. bola zástavba napojená nevyhovujúcim spôsobom na I. a III. tlakové pásmo.

V lokalite Bôrik bude vytvorený zásobný okruh DN 100 napojený na vodovod III. tlakového pásma s redukciou tlaku. Zásobovanie tohto tlakového pásma v lokalite Machnáč sa uvažuje prostredníctvom ATS zo systému I. tlakového pásma.

Pre oblasť Slavína bol vybudovaný nový vodojem o obsahu 2000 m^3 na Novosvetskej ulici. Plnený je z jestvujúceho výtlačného potrubia DN 400 a do zásobnej oblasti z neho vychádzajú tri vetvy: DN 200 Novosvetskou ulicou až po Palisády, DN 150 Lesnou a P. Veľkého po Hroboňovu a DN 150 Nekrasovovou a Hlbokou po ul. F. Kráľa.

III. a IV. tlakové pásmo

Súčasný systém pozostávajúci z vodojemu Baránok pre III. tlakové pásmo a ATS pri tomto vodojeme pre IV. tlakové pásmo bol iba nedávno dobudovaný a vyhovuje i pre výhľadový stav v tejto oblasti.

MČ Bratislava - Ružinov

Územie MČ Ružinov predstavuje svojou rozlohou významnú časť východnej oblasti mesta. Ide o územie s rôznorodou funkčnou štruktúrou od intenzívnych foriem bývania cez IBV, veľké priemyselné areály až po nezastavané plochy, čomu zodpovedá i stav technickej infraštruktúry vrátane siete verejného vodovodu.

Urbanistické riešenie uvažuje v dlhodobom výhľade s návrhom postupnej intenzifikácie a reštrukturalizácie súčasného urbanizovaného územia a pomerne veľkým nárastom nových objemov vo veľkých rozvojových lokalitách Zlaté piesky - Ivanská, Pálenisko - Čierny les.

Z hľadiska výškového zónovania celé riešené územie patrí do I. tlakového pásma, ktorého akumuláciu tvoria vodojemy na svahoch Malých Karpát s dostatočnou kapacitou aj pre výhľadový rozvoj. Z územného hľadiska je MČ rozdelená na desať štvrtí, čomu zodpovedá nasledujúci text.

A - obvod

V tomto území sa uvažuje hlavne s intenzifikáciou a dostavbou dnešnej zástavby, v menšej miere s výstavbou drobných lokalít s funkciou bývania, občianska vybavenosť, polyfunkcia. Navrhované aj intenzifikované funkcie sú rozptýlené po

celom území
Hlavné zásobné potrubia DN 400 (Karadžičova), DN 600 (Košická, Prešovská), DN 300 (Miletičova, Prievozská, Mlynské nivy, Líščie nivy) a DN 250 resp.200 (Záhradnícka, Miletičova, atď.) sú pre očakávaný rozvoj v tejto štvrti postačujúce. Pre jednotlivé lokality bude potrebná rekonštrukcia jestvujúcich vodovodov DN 80 a 100 mm resp. výstavba kratších nových úsekov profilu DN 150 - 200 mm.

F - obvod

Hranice tejto štvrti tvoria ul. Trnavská - Vrakunská - Mlynské luhy - Gagarinova - Bajkalská. Urbanistický návrh sa sústreďuje hlavne na intenzifikáciu dnešných sídlisk a nová intenzívna zástavba (bývanie, OV) na územie pozdĺž Ružinovskej ulice a čiastočne Trnavskej a Bajkalskej ul.
Menej intenzívna forma zástavby (malé podnikateľské aktivity a pod.) sa uvažuje v lokalite Mlynské Luhy v nadväznosti na výstavbu diaľnice D61.

Hlavnú zásobnú sieť tvoria vodovody DN 300 v Ružinovskej, Trnavskej a Bajkalskej ulici, ktoré spolu s nadväzujúcou uličnou sieťou DN 100 - 200 tvoria dobrý predpoklad aj pre napojenie navrhovanej zástavby. Pre jednotlivé investície je treba počítať s výstavbou, preložkami resp. rekonštrukciou kratších úsekov verejného vodovodu profilu DN 150. Vo východnej časti územia bude vhodné prepojenie medzi Ružinovskou a Gagarinovou ulicou potrubím DN 150 - 200, ktoré by viedlo ťažiskom územia medzi sídliskom Pošeň a diaľnicou D - 61.

Trnávka

V území je historicky stabilizovaná funkcia IBV, ktorá už nezodpovedá dnešným nárokom, preto sa uvažuje s jej postupnou prestavbou a intenzifikáciou. V západnej a východnej časti Trnávky sa v menšom rozsahu uvažuje tiež s plochami s funkčnou náplňou občianska vybavenosť, polyfunkcia resp. výroba a sklady. Saturácia nárokov na potrebu vody bude spočívať hlavne v celkovej rekonštrukcii vodovodnej siete DN 80 resp. 100 mm, ktorá už technicky ani kapacitne nevyhovuje. Pôjde prevažne o rekonštrukciu na profily DN 150, prípadne o výstavbu nových kratších úsekov v novonavrhovaných plochách.

Prievoz

Hranicu tvoria ulice Bajkalská - Gagarinova - diaľnica D-61. Podobne ako i v Trnávke i v tejto štvrti tvorí veľkú časť územia staršia zástavba (IBV), s novou zástavbou pozdĺž časti Mierovej ulice (bývanie, administratíva). Urbanistický návrh však v tejto štvrti uvažuje iba so zanedbateľným nárastom bývania. Vyššie sú navrhované objemy občianskej vybavenosti, výroby a skladov, ktoré sa sústreďujú do západnej časti územia. Tu sa medzi Bajkalskou a Hraničnou ulicou uvažuje s celkovou reštrukturalizáciou lokality, pričom navrhované funkcie predstavujú z hľadiska zásobovania vodou zanedbateľné nároky na potrebu pitnej vody. Pri tvorbe nových blokov, areálov resp. komunikačnej siete však treba počítať aj s výstavbou uličnej vodovodnej siete profilu cca DN 150, ktorá bude zokruhovaná na jestvujúce vodovody v priľahlom území.

Nivy

Urbanistické riešenie preberá filozofiu navrhovanú v UŠ Mlynské nivy. Ide o celkovú prestavbu a intenzifikáciu územia s cieľom zvýšenia jeho úrovne a atraktivity vzhľadom na blízkosť centra mesta. Z hľadiska zásobovania vodou ide o vybudovanie vodovodu DN 150 ťažiskom celého územia (ul. Mlynské nivy), jeho prepojenie na vodovod DN 300 v Prievozskej ulici a rozšírenie zásobnej siete pre novonavrhované areály.

Východný priemysel - Zlaté piesky - Letisko

Z hľadiska zásobovania vodou ide o neucelené územie ohraničené ulicami Galvaniho - Rožňavská - Cesta na Senec - hranica mesta - Vrakunská - Ivanská.
Z hľadiska urbanistického i vodárenského sa prakticky preberajú koncepčné zásady z podrobnejších štúdií Zlaté piesky, Ivanská cesta, Krajná - Bočná - Stredná. Urbanistické riešenie neuvažuje s nárastom bývania ale s veľkými rozvojovými plochami občianskej vybavenosti, polyfunkcie a výrobno-skladových areálov.

Pre potreby budúcej zástavby v oblasti Zlaté piesky - Studená - Ivanská - D61 navrhujeme vybudovanie hlavných zásobných potrubí DN 200 v predĺžení Studenej ulice a pozdĺž východného okraja Zlatých pieskov, ktoré budú zokruhované na jestvujúce vodovody DN 400 v Ceste na Senec, DN 300 (po rekonštrukcii) v Ivanskej a DN 200 v Studenej ulici. Na tieto vodovody bude nadväzovať vlastná uličná sieť profilov DN 150 príp. 100 mm.

V súvislosti s výstavbou v priestore Letiska M. R. Štefánika Bratislava je navrhovaná preložka vodovodov DN 1200 a 800 a úprava trasy vodovodu DN 200.

Južný priemysel - Pálenisko, Čierny les

Ide o veľké rozvojové územie medzi prístavom, diaľnicou D61a Slovnaftom, ktoré je v súčasnosti využívané prevažne pre poľnohospodárstvo.

Záujmové územie nemá vybudovanú sieť verejného vodovodu. Jediným kapacitnejším potrubím je vodovod DN 500 prechádzajúci z Prievozu smerom do Podunajských Biskupíc, resp. Vrakune. Tento vodovod je prakticky jediným zdrojom pitnej vody pre pokrytie jej potreby v tejto lokalite.

Potrubie DN 500 však týmto územím prechádza v trase, ktorá nekorešponduje s predpokladaným komunikačným systémom a preto bude nutné v niektorých úsekoch jeho preloženie. Z tohto vodovodu navrhujeme vybudovať niekoľko okruhov cca DN 200, na ktoré bude nadväzovať uličná sieť DN 150 resp. 100 mm. Medzi potrubím DN 500 a vodovodom DN 1000 prechádzajúcim okolo mimoúrovňovej križovatky Prístavného mosta navrhujeme prepojovacie potrubie DN 300 mm.

V priestore Pálenisko - Čierny les – Vlčie hrdlo dochádza k viacerým zmenám verejných a neverejných vodovodov :

- zmena trasy vodovodu DN 300 pozdĺž Slovnaftskej ul.
- preložky neverejných vodovodov DN 800 a 600
- úprava hraníc zdroja úžitkovej vody Istrochem

Prístav

V časti prístavu pozdĺž južnej strany Prístavnej ulice je navrhovaná výstavba občianskej vybavenosti a polyfunkcie. Územím navrhujeme trasovať vodovod DN 200 od Košickej ulice po Prístavný most.

MČ Bratislava - Podunajské Biskupice

Územie MČ patrí do I. tlakového pásma a vodou je zásobovaná cez spotrebisko z vodojemov tohto tlakového pásma. Rozvojové zámery sú sústredené do štyroch lokalít: Centrum, Lesný hon, Jánske a Alejové hony a Ráztočná.

Lokalita Centrum sa nachádza v zastavanom území s vybudovanou sieťou verejného vodovodu, ktorá je schopná kryť očakávaný nárast potreby vody.

Lokalita Lesný hon je známa už z viacerých ÚPD. Jej funkčná náplň je bývanie formou IBV doplnená pásmom vybavenosti pozdĺž železničnej trate. Pre túto lokalitu sú navrhnuté okruhy DN 200 mm s nadväzujúcou uličnou sieťou DN 150 resp. 100 mm. Z tejto lokality ja navrhované napojenie obce Rovinka potrubím DN 200.

Rozvojové územie Jánske a Alejové hony má veľký územný rozsah avšak s nízkou intenzitou zástavby, čo sa odráža aj na potrebe vody. Funkčnou náplňou lokality sú podnikateľské aktivity, distribučno-skladové zariadenia, vybavenosť a v menšej miere bývanie. Ťažiskom územia, pozdĺž Ulice Svornosti, navrhujeme trasu vodovodu DN 200, na ktorý nadväzujú jednotlivé zásobné okruhy DN 150. Sieť je zokruhovaná na jestvujúci vodovod DN 400 v Slovnaftskej ulici a vodovody DN 150 v zastavanej časti Podunajských Biskupíc. Pre lepšie fungovanie celej siete bude vhodná aj postupná rekonštrukcia vodovodov DN 100 v niektorých uliciach (Mramorová, Vetvárska, Pasienková, Oblúková) na profil DN 150.

MČ Bratislava - Vrakuňa

Táto mestská časť bezprostredne susedí s MČ Podunajské Biskupice, majú rovnaký charakter z hľadiska členitosti územia i systému zásobovania pitnou vodou.

Rozvojovými lokalitami sú územia Hrušov a Nová Vrakuňa. Tieto lokality už čiastočne majú vybudovanú vodovodnú sieť. Funkcia bývania, ktorá v súčasnosti pokrýva časť týchto lokalít bude rozšírená na celé disponibilné územie. Pre pokrytie nárokov na potrebu vody bude potrebné jestvujúcu sieť profilov DN 100 rozšíriť, doplniť resp. zrekonštruovať.

MČ Bratislava - Nové Mesto

Významným deliacim prvkom, ktorý sa tiahne naprieč územím MČ je železničná trať Bratislava - Brno, Žilina resp. Štúrovo. Južne od jej trasy, kde sa nachádza prevažná časť zástavby, má územie rovinatý charakter a patrí z hľadiska zásobovania vodou do I. tlakového pásma. Primárne vodárenské zariadenia (akumulácia, hlavná zásobná sieť) majú dostatočnú kapacitu na pokrytie nárokov na potrebu vody. Ide prevažne o menšie rozvojové územia s polyfunkčnou zástavbou, ktoré si vyžadujú potrebu vybudovania zásobnej siete DN 150 - 200 mm vo vlastnej lokalite.

Zložitejšia je situácia v členitom území severne od železničnej trate. V atraktívnych polohách je na svahoch Malých Karpát navrhovaná takmer výlučne IBV. V oblasti Koliba - Kramáre sú to lokality Snežienková, Kamenné sady a Stráže patriace do IV. a V. tlakového pásma. Zástavbu v lokalite Snežienková patriacu do V. tlakového pásma navrhujeme zásobovať prostredníctvom ATS pri vodojeme IV. tlakového pásma. Na kolibskej strane je kľúčovým bodom rozšírenie vodojemu IV. tlakového pásma o 2000 m^3 s výtlačným potrubím DN 300 z vodojemu Vtáčnik a ČS. Uvažuje sa tiež s posilnením výtlačných kapacít do tejto lokality paralelným potrubím DN 400 z ČS Gaštanová do VDJ Na Revíne. V areáli vodojemu Vtáčnik je tiež navrhovaná ATS, ktorá bude potrubím DN 150 zásobovať lokalitu Briežky. V území medzi Kolibou a Sliačskou ul. treba rátať s vytvorením II. a III. tl. pásma, ktoré v tejto oblasti chýbajú. Konkrétne je navrhovaný vodojem II.tl.p., zásobovaný výtlačným potrubím z VDJ Vtáčnik a ATS pre III.tl.p. Podobne je pre lokalitu Amfiteáter navrhovaný VDJ II.tl.p. s ATS, ktorý bude zásobovaný potrubím DN 150 z VDJ Koziarka.

Zrušené sú neverejné vodovody Istrochemu DN 450 a 400 z bývalého vodného zdroja vo Vrakunskom lesíku vzhľadom na ich definitívne vyradenie z prevádzky.

MČ Bratislava - Rača

MČ Rača sa vyznačuje výškovo členitým územím, čo si z hľadiska zásobovania vodou vyžiadalo jeho rozdelenie do štyroch tlakových pásiem.
Najväčšia časť územia a súčasne tiež potenciálnych rozvojových lokalít spadá do I. tlakového pásma zásobovaného z vodojemov Krasňany a Koziarka. Na veľkých plochách v priestore Horné a Dolné Šajby sa uvažuje s funkčnou náplňou občianska vybavenosť, podnikateľské aktivity, prípadne bývanie. Veľký akumulačný objem vodojemov I. tlakového pásma i dve kapacitné potrubia DN 400 prechádzajúce týmto územím sú schopné pokryť nároky na potrebu vody.

V oblasti Žabieho majera sú navrhované plochy pre výrobu a distribučno-skladové zariadenia, pre ktoré sa navrhuje vybudovať zásobný okruh DN 200 napojený na jestvujúci vodovod DN 200. Polyfunkčný pás zástavby na úrovni Kadnárovej ulice sa navrhuje zásobovať potrubím DN 200 resp. 150 mm, ktoré sú prepojené s jestvujúcimi potrubiami DN 300 a 200 mm.
Územie v oblasti Alstrovej ulice, ale i sídliská Záhumenice a Komisárky, sú zásobované z vodojemu II. tlakového pásma na Popolnej ulici. V tomto pásme je navrhovaná bytová výstavba formou IBV v priestore nad Alstrovou, Pri vinohradoch a Podbrezovskou ulicou. Jej zásobovanie navrhujeme zabezpečiť rozšírením zásobnej siete profilov DN 150 a 100

mm. V enkláve na úrovni vodojemu Krasňany je možná aj alternatíva s vybudovaním ATS v areáli ČS Barónka. Z vodovodu DN 300 na východnom okraji Komisárok sa uvažuje s prepojovacím potrubím do VDJ Grinava.

Koncepcia zásobovania III. a IV. tlakového pásma (Kopanice) zostáva nezmenená - ATS pre tretie a vodojem pre štvrté tlakové pásmo. Ďalšie rozširovanie zástavby IBV v tomto území je možné iba v obmedzenom rozsahu a bude riešené rozšírením zásobnej siete DN 100.

V severovýchodnej časti mesta je v súvislosti s dodávkou pitnej vody do regiónu doplnené riešenie zásobného potrubia DN 500 Rača – Grinava a vodovodu DN 400 v trase severného obchvatu Vajnôr, ktoré nadväzuje na už vybudovanú trasu vodovodu pre zásobovanie rozvojových lokalít v priestore Čiernej vody.

MČ Bratislava - Vajnory

Územie MČ Vajnory má rovinatý charakter a celé spadá do I. tlakového pásma. Hlavným zásobným potrubím je vodovod DN 400 trasovaný pozdĺž Rybničnej ulice z MČ Rača. Podobne zo západu smeruje do Vajnôr potrubie DN 400 pozdĺž Cesty na Senec. Vo vlastnej obci prechádza ťažiskom (Roľnícka ulica) vodovod DN 200, na ktorý je napojená zásobná sieť profilov DN 150 a 100 mm. Rozvojové lokality sa sústreďujú na nezastavaných plochách v dotyku s dnešnou zástavbou. Ich funkčná náplň je prevažne bývanie (IBV) v menšej miere doplnená vybavenosťou a podnikateľskými aktivitami. Potrebu vody pre jednotlivé lokality navrhujeme kryť rozšírením zokruhovanej zásobnej siete DN 100 príp. 150 mm.

Rozvojové územie severne od Račianskeho potoka s funkčnou náplňou výroba a podnikateľské aktivity sa navrhuje zásobovať okruhom DN 150 napojeným priamo na vodovod DN 400 v Rybničnej ulici. Z vodovodu DN 400 na Rybničnej ul. sa výhľadovo uvažuje kapacitné prepojenie smerom na Čiernu vodu.

MČ Bratislava - Karlova Ves

Vzhľadom na členitý reliéf MČ sú na jej území lokalizované vodojemy I. až IV. tlakového pásma, ktoré okrem vodojemu II. tlakového pásma disponujú dostatočnou kapacitou pre perspektívny rozvoj MČ.

Zástavbu IBV pozdĺž Devínskej cesty navrhujeme zásobovať rozšírenie siete I. tlakového pásma profilov DN 100, vyššie položenú časť zo smeru od Dlhých dielov (potrubie DN 150, III. tlakové pásmo) s prípadnou redukciou tlaku.

Zástavbu v rámci OS Dlhé Diely je možné zásobovať z jestvujúcich kapacitných potrubí príslušného tlakového pásma.

S ohľadom na urbanistické zámery v lokalitách Nad lúčkami príp. Líščie údolie považujeme za nevyhnutné zachovanie územnej rezervy pre rozšírenie vodojemu II. tlakového pásma o cca 2000 m^3.

Problém možného obmedzenia kapacity vodného zdroja Sihoť resp. Pečenský les v súvislosti s výstavbou VD Wolfsthal je otázkou dlhodobého výhľadu.

Koncepčnou otázkou v dlhodobom výhľade je umiestnenie novej ČS Západ a trasa výtlaku smerom do Lamača. Tejto otázka je zahrnutá v záverečnej kapitole.

MČ Bratislava - Dúbravka

Zastavaná časť územia sa nachádza v III. a IV. tlakovom pásme, s akumuláciou 10 000 a 4 000 m^3, ktorá zabezpečuje nároky na potrebu vody. Vodojemy sú prepojené s vodojemami v MČ Lamač.

Menšie rozvojové lokality s funkciou bývania (IBV) sú navrhované nad Jadranskou ulicou, Brižite resp. Tavarikova kolónia. Tieto lokality patria do IV. tlakového pásma a v ich dotyku alebo priamo v lokalite je čiastočne vybudovaná vodovodná sieť, ktorú bude treba rozšíriť a zokruhovať prevažne profilmi DN 100 mm.

Dve väčšie lokality bez vybudovanej vodovodnej siete sú navrhované na severe (~~Dielky~~ Dieliky) a juhu (Krčace) mestskej časti. ~~Funkčná náplň územného rozvoja Dielkov je občianska vybavenosť, podnikateľské aktivity a doprava~~. Časť zástavby je možné zásobovať napojením na jestvujúci vodovod DN 300 s redukciou tlaku pre nižšie položenú zástavbu. Vhodnou alternatívou by mohlo byť využitie jestvujúceho vodojemu fy Volkswagen.

Ťažiskom lokality Krčace prechádza trasa vodovodu DN 500, na ktorú nadväzuje potrubie DN 400 v Harmincovej ulici a prepojovacie potrubie DN 200 smerom na Polianky. Tieto vedenia poskytujú vhodné podmienky na napojenie vlastnej zásobnej siete profilov DN 200 a 150. Funkčná náplň lokality je občianska vybavenosť a bývanie.

MČ Bratislava - Lamač

Z hľadiska výškového zónovania spadá územie MČ do III. a IV. tlakového pásma. Vodojemy týchto tlakových pásiem sú prepojené s vodojemami v MČ Dúbravka.

Rozvojové lokality sú sústredené do dvoch oblastí. Menšia je navrhovaná výstavba v priestore Hodonínskej ulice severne od OD Lamač, s funkčnou náplňou občianska vybavenosť, podnikateľské aktivity, bývanie a šport. Územie bude napojené na jestvujúce trasy vodovodu DN 200 III. tlakového pásma.

Problematickejšia je lokalita zahŕňajúca územie OS Lamač a zdravotníckeho areálu FN Rázsochy. Výstavba obytného súboru bola zrušená a pozemky vrátené pôvodným majiteľom. Výstavba FN Rázsochy je pozastavená. Následkom tohto vývoja zostali v tomto území rozostavané vodojemy III. a IV. tlakového pásma. Ich dostavba v súčasnosti nie je akútna ale v budúcnosti nevyhnutná. Urbanistické zámery v tejto lokalite (Nový Lamač) a v širšom území západnej časti mesta a potreby regiónu vyvolávajú potrebu postupnej dostavby rozostavaných vodárenských zariadení. Do termínu ich dostavby, ktorý zatiaľ nie je časovo upresnený, je potrebné zachovať územnú rezervu pre ich dokončenie.

V lokalite Lamačská brána sú potrebné lokálne úpravy trás riešenia verejných a neverejných vodovodov a zväčšenie ich

profilov z DN 200 na 300, z DN 300 na 400 a z DN 400 na 600.

MČ Bratislava - Záhorská Bystrica

Mestská časť je zásobovaná potrubiami DN 200 z dvoch smerov z Devínskej Novej Vsi (II. tlakové pásmo) a z Lamača (III. tlakové pásmo).

Na veľký územný rozvoj MČ avizovaný od počiatku deväťdesiatych rokov reagovala sféra zásobovania vodou v niekoľkých ÚPD i v samostatnej vodohospodárskej štúdii. Koncepčne sa zjednotil návrh zásobovania vodou prívodným potrubím DN 600 napojeným na vodovod III. tlakového pásma DN 700 mm na území MČ Dúbravka. Časť jeho kapacity je rezervovaná pre zásobovanie smerom na Záhorie.

Okrem realizovanej lokality Strmé vŕšky, uvažuje sa s ďalšími rozvojovými lokalitami v nadväznosti na dnešnú zástavbu (IBV) a v páse územia medzi diaľnicou a štátnou cestou I/2 (občianska vybavenosť, podnikateľské aktivity). Lokality navrhujeme zásobovať z vyššie uvedeného potrubia DN 600, menšie lokality priamo v sídle i napojením na jestvujúcu zásobnú sieť. Na elimináciu vplyvov nepravidelného odberu a zlepšenie priebehu tlakovej čiary je navrhovaný vodojem III. tlakového pásma o objeme 2 000 m^3 zásobovaný prívodným potrubím DN 300.

MČ Bratislava - Devín

Táto MČ patrí k málo zastavaným územiam Bratislavy, s takmer výlučnou funkciou IBV a príslušnou občianskou vybavenosťou. Územie má výškovo členitý charakter, ale až donedávna celé zastavané územie spadalo do I. tlakového pásma . Akumuláciu preň tvorí vodojem 2 x 400 m^3, do ktorého je voda dopravovaná z vodného zdroja Sedláčkov ostrov. Pre potreby vyššie položenej zástavby bol vybudovaný vodojem II. tlakového pásma Dolné Koruny o obsahu 2 x 250 m^3. Tento systém v zásade vyhovuje aj pre rozvojové zámery v blízkom časovom horizonte (r. 2010, IBV Lomnická). Potrebné bude samozrejme dobudovanie zásobnej siete v riešenom území profilov DN 150 resp. 100 mm.

Rozvojové lokality situované vo vyšších polohách navrhujeme zásobovať prostredníctvom ATS príp. aj výstavbou nových akumulačných objemov.

Pri jestvujúcom vodojeme I. tlakového pásma je rozostavaný nový vodojem 2 x 5000 m^3. Vzhľadom na perspektívne rozvojové zámery v celej západnej časti mesta v dlhodobom časovom horizonte sa odporúča jeho postupná dostavba.

MČ Bratislava - Devínska Nová Ves

Územie MČ sa nachádza na rozhraní I. a II. tlakového pásma. Pôvodná zástavba obce ja zásobovaná z malého vodojemu Slovinec (500 m^3), novšia sídlisková zástavba z vodojemu II. tlakového pásma o obsahu 10 000 m^3. Vodojem je plnený potrubím DN 800 z vodného zdroja Sihoť. Okrem časti zástavby v Devínskej Novej Vsi je z neho potrubím DN 200 zásobovaná tiež nižšie položená časť Záhorskej Bystrice. Zásobovanie vodou z verejnej siete v obývaných územiach MČ DNV: Pod srdcom, Glavica, Devínske jazero a pod.

Rozvojové územia pomerne veľkého rozsahu sa sústreďujú na plochy PPF východne od železničnej trate resp. medzi zastavané územie obce a automobilové závody Volkswagen. Ich funkčnou náplňou je prevažne občianska vybavenosť a podnikateľské aktivity, v južnej časti čiastočne aj bývanie a v severnej výroba. Nároky pre potrebu vody v rozvojových lokalitách je možné zabezpečiť iba zo systému II. tlakového pásma, v prípade potreby aj redukciou tlaku. Vlastné územie rozvojových lokalít navrhujeme zásobovať vodovodnými okruhmi DN 200 a 150 mm. Pre posilnenie prívodu vody do východnej rozvojovej časti územia sa navrhuje potrubie DN 300 - 400 mm napojené na jestvujúci vodovod DN 800 pri ulici Š. Králika, pozdĺž Eisnerovej ulice cez podjazd pod železničnou traťou.

Menšiu rozvojovú lokalitu pozdĺž južnej strany železničnej trate s funkčnou náplňou občianska vybavenosť a podnikateľské aktivity je možné napojiť na jestvujúci vodovod DN 200 mm.

MČ Bratislava - Petržalka

Táto mestská časť má ako celá pravobrežná časť mesta rovinatý charakter a celé jej územie spadá do I. tlakového pásma. Ide o územie s najväčším potenciálom rozvojových lokalít na území mesta.

Urbanistický rozvoj sa sústreďuje do štyroch základných smerov : centrum, západ, juh a územie pozdĺž budúcej trasy metra. Ide o veľký súbor lokalít, ktorých realizácia bude prebiehať etapovito v pomerne dlhom časovom úseku. Ich funkčná náplň je veľmi rôznorodá od polyfunkčných centier s vysokou intenzitou zástavby, cez individuálne aj hromadné bývanie, až po veľkoplošné obchodné centrá. Tomu zodpovedajú i nároky na potrebu vody, ktoré sa pohybujú v rozmedzí od niekoľkých litrov za sekundu až po mnoho desiatok l/s. Vzhľadom na veľkú kapacitu vodojemov I. tlakového pásma a hustú sieť kapacitných vodovodných potrubí bude z globálneho hľadiska možné tieto nároky zabezpečiť. Pri veľkých lokalitách bez vybudovanej zásobnej siete avšak treba počítať s adekvátnou investičnou náročnosťou na jej výstavbu.

Rozvoj v priestore Petržalka - centrum zahŕňa územie po oboch stranách Einsteinovej ulice od Nového až po Prístavný most. Urbanistický návrh tu predpokladá intenzívnu polyfunkčnú zástavbu, ktorú je potrebné zásobovať niekoľkými trasami vodovodov DN 200 - 300 mm, na ktoré budú nadväzovať okruhy potrubí minimálneho profilu DN 150. Hlavné zásobné potrubia sú v tejto i ďalších lokalitách vždy zokruhované s jestvujúcimi kapacitnými vodovodmi príslušného profilu.

V páse územia medzi diaľnicou D2 a štátnou hranicou v západnej časti Petržalky sú navrhované rozsiahle plochy občianskej vybavenosti, bývania a podnikateľských aktivít. Pre tento rozvojový smer sa navrhuje vybudovať zásobnú sieť, ktorej základnú kostru tvoria vodovodné potrubia DN 300 a 200 mm, na niekoľkých miestach prepojené na jestvujúce vodovody. Na túto hlavnú zásobnú sieť budú nadväzovať okruhy profilov DN 150 mm.

V lokalite Janíkovho dvora je funkčnou náplňou doprava a občianska vybavenosť (prevažne obchodné zariadenia).

Koncepcia zásobovania vodou pozostáva z návrhu prívodného potrubia DN 300 z jestvujúcej armatúrovej šachty do priestoru Janíkovho dvora a zásobného okruhu DN 200 vo vlastnej lokalite.

Výhľadový južný rozvojový smer od Janíkovho dvora na Jarovce navrhujeme zásobovať ďalším rozšírením petržalského systému, ktorého kostru tvorí zásobná sieť DN 200-300 mm.

Viaceré zmeny trasovania a dimenzií vodovodov, reagujúce na východiskové ÚPP, sú riešené v priestore Janíkovho dvora, vrátane vodovodu DN 400 medzi Betliarskou a Panónskou ul.

MČ Bratislava - Rusovce

Územie MČ má rovinatý charakter a s MČ Jarovce má vybudovaný samostatný vodovodný systém. Lokálny vodný zdroj sa nachádza na severnom okraji intravilánu a voda je z neho čerpaná cez spotrebisko do vežového vodojemu.

Urbanistický rozvoj sa sústreďuje do dvoch hlavných lokalít. Prvou je výstavba formou IBV medzi kaštieľom a roľníckym družstvom v južnej časti obce, ktorá sa už z časti realizuje. Je napojená na vodovod DN 150 v Balkánskej ulici.

Druhá, podstatne väčšia, je lokalita v severnej časti obce po oboch stranách štátnej cesty. Túto lokalitu sa navrhuje zásobovať novým vodovodným potrubím DN 150 zo smeru od vodného zdroja a uličnou vodovodnou sieťou DN 150 a 100 mm zokruhovanou s jestvujúcimi vedeniami.

Potenciálna je tiež zástavba s funkčnou náplňou podnikateľské aktivity v páse západne od železničnej trate. Túto je možné zásobovať prepojením na jestvujúcu vodovodnú sieť.

Významnou zmenou je úprava hraníc PHO vodného zdroja Rusovce - Ostrovné lúčky - Mokraď, ktorá vychádza z vydaného vodoprávneho rozhodnutia.

Vodovod DN 800mm – prepojenie VZ Rusovce-Ostrovné lúčky-Mokraď a ČS Podunajské Biskupice.

V MČ Rusovce boli vypustené dve trasy verejného vodovodu.

MČ Bratislava - Jarovce

Podobne ako celá pravobrežná časť mesta, má územie MČ Jarovce rovinatý charakter. Z hľadiska zásobovania vodou má spolu s MČ Rusovce vybudovaný samostatný vodovodný systém s vlastným zdrojom a vežovým vodojemom v Rusovciach. Voda je z tejto MČ privádzaná potrubím DN 200, vlastná zásobná sieť v obci je profilov DN 150 a 100 mm.

Urbanistický návrh uvažuje s rozvojom po obvode intravilánu s plynulou nadväznosťou na jestvujúcu zástavbu príp. až s prepojením na MČ Petržalka. Areál roľníckeho družstva je alternatívne navrhovaný na reštrukturalizáciu na podnikateľskú zónu. Uvedený rozvoj je možné zásobovať vodou rozšírením vodovodnej siete dimenzií DN 150 a 100. Pre zlepšenie systému zásobovania vodou v obci je tomto priestore navrhovaný vežový vodojem o objeme 200 m^3. V MČ Jarovce je zmenená poloha navrhovaného vežového vodojemu

Západne od obce v blízkosti nového hraničného prechodu do Rakúskej republiky sa s výstavbou podnikateľského parku s napojením na vodovodnú sieť Jaroviec prívodným potrubím DN 150.

Do katastra MČ Jarovce spadá tiež športovo-rekreačný areál veslárskeho bazéna. Jeho zásobovanie pitnou vodou navrhujeme zabezpečiť prívodným potrubím DN 200 napojeným na petržalskú vodovodnú sieť a okruhom DN 100 vo vlastnom areáli.

MČ Bratislava - Čunovo

Vlastné zastavané územie obce je z hľadiska zásobovania vodou prakticky bezproblémové. Má samostatný systém s vlastným vodným zdrojom, vodojemom a vybudovanou zásobnou sieťou. Rozvojové lokality IBV v západnej časti obce je možné zásobovať vodou prostým rozšírením a zokruhovaním vodovodnej siete profilov DN 100 príp. 150 mm.

Pre zásobovanie športovo-rekreačného areálu navrhujeme samostatný prívod z vodného zdroja DN 200. Alternatívnou možnosťou je vybudovanie vlastného vežového vodojemu v rekreačnom areáli. Potrebu úžitkovej vody je treba zabezpečiť vlastného zdroja.

V MČ Rusovce a Čunovo boli vypustené dve trasy verejného vodovodu.

2. Neverejné vodovody

Návrh ÚPN prakticky nezasahuje do systému neverejných vodovodov pre priemysel. Postupnou urbanizáciou Novej Vrakune v priestore Brezovej ul. dochádza prirodzenou cestou k transformácii vodného zdroja na funkciu šport a rekreácia. Vzhľadom nato, že tento zdroj sa prakticky nevyužíva, mohlo by vo výhľadovom období prísť k jeho úplnému zrušeniu.

Neverejné vodovody pre poľnohospodárstvo (závlahy) sú jednotlivých rozvojových smeroch atakované urbanistickým návrhom pre novú zástavbu. V týchto rozvojových lokalitách je preto na zrušenie navrhnutých niekoľko trás týchto vedení.

13.1.4. Zhrnutie koncepčných otázok v zásobovaní pitnou vodou na území Bratislavy

- Kapacita vodných zdrojov na území Bratislavy je dostatočná na pokrytie súčasných výhľadových nárokov na potrebu pitnej vody,
- z hľadiska dlhodobého výhľadu sa navrhuje postupné dobudovanie rozostavaných vodojemov Devín, Lamač III. a IV. tlakové pásmo, resp. zachovanie územnej rezervy pre ich dostavbu,
- v návrhovom období sa predpokladá potreba rozšírenia resp. výstavby nových vodojemov Koliba IV. tl. p., Karlova

Ves II. tl. p., Záhorská Bystrica III. tl. p., Vtáčnik II. tl. p., Podh. pás – amfiteáter II. tl. p., vežový vodojem Jarovce,

- územne obmedzené enklávy IBV s malou potrebou vody sú navrhované na zásobovanie prostredníctvom automatických tlakových staníc,
- v oblasti mestských častí Jarovce, Rusovce, Čunovo sa v návrhovom období zachováva samostatný vodovodný systému v Čunove, systém MČ Jarovce - Rusovce je pre súčasný stav i najbližšie obdobie vyhovujúce; pri narastajúcej potrebe vody budú potrebné technologické opatrenia na vodnom zdroji a pri prekročení jeho kapacity sa predpokladá prepojenie na vodovodný systém MČ Petržalka,
- navrhuje sa výhľadové zrušenie vodného zdroja Podunajské Biskupice so zachovaním súčasnej funkcie distribučného uzla a jestvujúcich vodárenských zariadení (VDJ, ČS, koridory vodovodných potrubí),
- v súčasnosti nie je aktuálna potreba výstavby novej ČS Západ v priestore Mlynskej doliny a výtlaku smerom na Lamač, z dlhodobého koncepčného hľadiska je však potrebné zachovanie územnej rezervy pre tieto vodárenské zariadenia; ich realizácia súvisí s budúcim územným rozvojom celej západnej časti mesta, s dostavbou rozostavaných vodojemov v Lamači i s dodávkou vody v smere Stupava - Malacky – Kúty.

13.2. ODKANALIZOVANIE

13.2.1. Súčasný stav

Na odkanalizovaní územia mesta Bratislavy sa podieľajú systémy verejných a neverejných kanalizácií, ako aj sieť vodných tokov.

1. Verejná kanalizácia

V nadväznosti na prirodzené odtokové pomery a hydrologické členenie územia mesta, vyplývajúce z morfológie terénu sa verejná kanalizácia mesta člení na tri samostatné systémy:

- Kanalizačný systém na ľavom brehu Dunaja
- Kanalizačný systém na pravom brehu Dunaja (petržalský)
- Kanalizačný systém v povodí rieky Moravy.

Každý z týchto systémov má svoju vlastnú ČOV.

Ľavobrežný kanalizačný systém

Systém pokrýva centrálne zastavané územie Bratislavy. Je pripojený na ***Ústrednú čistiareň odpadových vôd*** (ÚČOV) vo Vrakuni, s recipientom Malým Dunajom. Hlavným odvodňovacím prvkom tohto systému je kmeňová stoka A.

Kmeňová stoka A - trasa tejto chrbtice odvodňovacieho systému vedie od TV vysielača na Kamzíku cez Kramáre - Mlynskú dolinu - dunajské nábrežie - Mlynské nivy - juh Prievozu až do ÚČOV vo Vrakuni v dĺžke cca 18 km.

Do kmeňovej stoky A sa pripája sieť jej prítokov - hlavných zberačov a na ne podrobná uličná stoková sieť:

- ***zberače A II, A IV*** odvodňujú územie Kramárov,
- ***zberače A I, A III*** odvodňujú oblasť Horského parku,
- ***zberač A IV*** *a* odvodňuje východnú časť Lamača a Patrónku,
- ***zberače A V, A VII, A IX, AM*** odvodňujú územie Machnáča a Bôrika,
- ***zberače A VI, AF*** odvodňujú územie pri západnom okraji Mlynskej doliny,
- ***zberač AVIII*** so svojimi prítokmi odvodňuje územie Dúbravky, Karlovej Vsi a časti Lamača,
- ***zberač A X*** odvodňuje územie historického jadra mesta,
- ***zberače A XI, A XII, A XIII, A XIV, A XV, A XVI, AG, AP*** odvodňujú územie centra mesta.

Zberač B**,** ktorý sa pripája na kmeňovú stoku A pri Gagarinovej ulici, odvodňuje so svojimi prítokmi východnú časť Kramárov, Kolibu, okolie Pražskej ul., predstaničný priestor, oblasť dolnej časti Račianskej ul., Tehelné pole, Nivy, Mlynské nivy, Štrkovec, Trávniky, Pošeň, Prievoz.
Zberač C**,** ktorý sa pripája na zberač B pri Nevädzovej ul. odvodňuje oblasť horného úseku Račianskej ulice, Bieleho kríža, areály Istrochemu, Zátišie, Pasienky, Trnávku, Ostredky.

Zberač D odvodňuje Krasňany.

Zberače F a EO odvodňujú Raču.

Zberač E odvodňuje územie na východnom okraji mesta - oblasť okolo ul. Na pántoch, Východnej stanice, Žabieho majera, východnej časti Trnávky, letiska a časti Vrakune pri ľavom brehu Malého Dunaja. Pripája sa naň kanalizácia Rače prostredníctvom zberačov D, F, EO, ako aj kanalizácia Vajnôr.

Zberač G odvodňuje územie Podunajských Biskupíc a Vrakune na pravom brehu Malého Dunaja. Odpadové vody z neho sa prečerpávajú cez Malý Dunaj do kmeňovej stoky A.

Ľavobrežný kanalizačný systém je jednotnej sústavy. Výnimkou sú Vajnory, v ktorých sa buduje vákuová splašková kanalizácia.

Pravobrežný kanalizačný systém

Systém pokrýva územie Petržalky a zadunajských mestských častí Rusovce, Jarovce a Čunovo. Kostrou systému sú zberače A, B, C.

Zberač A a jeho prítoky odvodňujú oblasť centra, Ovsišťa, Starého hája, Zrkadlového hája a Draždiakov.

Zberač B s prítokmi odvodňuje územie západne a južne od Chorvátskeho ramena po úroveň diaľnice D2 a Janíkovho dvora, t.j. oblasť Incheby, Pečnianskeho lesa, Malého centra, Kapitulského poľa, Dvorov, Lúk, Janíkovho dvora.

Zberač C odvodňuje oblasť medzi Lúkami a ČOV, územia mestských častí Rusovce, Jarovce, Čunovo. Vzhľadom na jeho vedenie proti sklonu územia je na jeho trase vybudovaná kaskáda čerpacích staníc.

Petržalský kanalizačný systém je jednotnej sústavy. Výnimkou je stoková sieť MČ Rusovce, Jarovce a Čunovo (rozostavaná a plánovaná), kde sa až na centrum Rusoviec buduje splašková kanalizácia.

ČOV Petržalka je lokalizovaná pri dolnom konci Chorvátskeho ramena. Hlavné kanalizačné zberače systému A, B, C sa spájajú tesne pred ňou. Vyčistené odpadové vody z ČOV, ako aj oddelené prívalové dažďové vody z petržalskej kanalizácie sa prostredníctvom hlavnej čerpacej stanice prečerpávajú cez hrádzu a odvádzajú odpadovým potrubím cez inundáciu do Dunaja.

Kanalizačný systém v povodí Moravy

Tento systém odvodňuje záhorskú časť Bratislavy, územie gravitujúce k rieke Morave. Systém je napojený na ***ČOV v Devínskej Novej Vsi*** pri toku Mláka, ktorý je zároveň jej recipientom. V tomto systéme sa uplatňuje sústava jednotnej kanalizácie (Devínska Nová Ves), aj sústava delenej kanalizácie – menovite jej splašková kanalizácia (ostatné pripojené územia).

Hlavnými prvkami kanalizačného systému v Devínskej Novej Vsi sú ***zberače jednotnej kanalizácie A, B, BI, C.***

Splaškové odpadové vody z oblasti Lamača – Podhája sa privádzajú na ČOV Devínska Nová Ves gravitačne prostredníctvom ***splaškovej stoky S***. Na ňu sa po trase pripája zberač splaškovej kanalizácie ***SA*** zo Záhorskej Bystrice, stoky neverejných kanalizácií z areálov Technického skla a pohraničnej polície.

Na kanalizačný systém Devínskej Novej Vsi je pripojená splašková kanalizácia Devína. Splašky z Devína sa prostredníctvom dvoch čerpacích staníc prečerpávajú a dopravujú výtlačným potrubím pozdĺž komunikácie z Devína do Devínskej Novej Vsi.

Regionálne väzby systému

Odkanalizovanie Bratislavy má autonómny charakter. Všetky odpadové vody, odvádzané z jej územia sa na ňom aj likvidujú.
Na bratislavskú kanalizáciu sú pripojené splaškové kanalizácie z niektorých obcí regiónu, ležiace v jej blízkosti.
Zo slovenských obcí je na ÚČOV vo Vrakuni pripojený výtlak splaškov z Ivanky pri Dunaji. Zrealizované je pripojenie splaškovej kanalizácie Marianky na kanalizáciu Záhorskej Bystrice.

Na systém petržalskej kanalizácie sú pripojené splaškové kanalizácie rakúskych obcí Wolfsthal, Berg, Kittsee, Edelstal, Pama.

Hlavné parametre verejnej kanalizácie mesta

Orientačné údaje o kapacitách a výkonoch verejnej kanalizácie mesta a o kapacitách komunálnych ČOV sú uvedené v tabuľkách č. 1 a č. 2.

Hlavné parametre a kapacitné údaje o výkonoch verejnej kanalizácie za rok 2003 k 31. 12. 2003 (Tab. č. 1)

Ukazovateľ	Merná jednotka	Množstvo
Počet obyvateľov bývajúcich v domoch napojených na verejnú kanalizáciu	obyv.	419 932
Podiel obyvateľov	%	98,5
Dĺžka kanalizačnej siete	km	780,02
Dĺžka kanalizačných prípojok	km	119,4
Počet kanalizačných prípojok	ks	15 718
Počet mestských ČOV	ks	3
Voda odkanalizovaná	tis. m^3	52 161
Voda čistená	tis. m^3	55 478
Počet čerpacích staníc	ks	21
Voda čerpaná	tis. m3	958,21

Hlavné kapacitné (návrhové) parametre ČOV verejnej kanalizácie (Tab. č. 2)

ČOV	Ukazovateľ	Kapacita	
ÚČOV Vrakuňa	Počet pripojených obyvateľov	313 500	obyv.
	Počet pripojených ekvivalentných obyvateľov pri BSK5 54 g/obyv. d.	1 092 592	E.O.
	pri 75 g/obyv. d.	786 666	E.O.
	Priemerný denný prítok odpadových vôd	259 200	m^3.d-1
	Q 24 h	3 000	l.s-1

	Q max.	3 900	l.s-1
	Q max. dažď.	6 000	l.s-1
	Celkové denné znečistenie BSK5	59,2	t O2.d-1
	Čistiaci efekt	91,2	%
ČOV Petržalka	Počet pripojených obyvateľov	180 000	obyv.
	Počet pripojených ekvivalentných obyvateľov pri BSK5 54 g/obyv. d.	486 667	E.O.
	Priemerný denný prítok odpadových vôd	148 860	m^3.d-1
	Q 24 h splaškov	1 723	l.s-1
	Q max. splaškov	2 412	l.s-1
	Q ZP (1 + 1)	3 446	l.s-1
	Celkové znečistenie podľa BSK5	26,28	t O2 . d-1
	Kapacita prívalovej čerpacej stanice	24	m^3 . s-1
	Čistiaci efekt	90,3	%
ČOV Devínska Nová Ves - pôvodne projektované kapacity	Počet pripojených obyvateľov	29 000	obyv.
	Počet pripojených ekvivalentných obyvateľov pri BSK5 54 g/obyv. d.	51 667	E.O.
	Priemerný denný prítok odpadových vôd	22 436	m^3.d-1
	Q 24 h	259,7	l.s-1
	Q max.	503,1	l.s-1
	Q max. dažď.	1 100	l.s-1
	Celkové znečistenie podľa BSK5	2,76	t O2 . d-1
	Čistiaci efekt	90,0	%
- upravené parametre po r. 2001	Počet pripojených ekvivalentných obyvateľov pri BSK5 60g / obyv. deň	26 150	E.O.
	Priemerný denný prítok odpadových vôd	6 912	m^3.d-1
	Q24	6 912	m^3.d-1
	Max. kapacita biolog. stupňa	6 912	m^3.d-1
	Látkové zaťaženie BSK5	1 569	kg.d-1
	Čistiaci efekt na BSK5	96,0	%

Počet v súčasnosti skutočne pripojených obyvateľov na ČOV :

- ÚČOV Vrakuňa 283 120 obyv.
- ČOV Petržalka 119 124 obyv.
- ČOV Devínska Nová Ves 17 688 obyv.

Hlavným prevádzkovateľom verejnej kanalizácie je a. s. Bratislavská vodárenská spoločnosť (BVS). Ďalšími menšími správcami sú niektoré mestské časti.

Situáciu v odkanalizovaní mesta možno hodnotiť ako dobrú, pokiaľ ide o podiel obyvateľov, bývajúcich v domoch napojených na verejnú kanalizáciu (98,5 %), čo je vysoko nad celoslovenským priemerom (54 %). Dobrá je aj situácia v čistení odpadových vôd. Sú vybudované všetky tri oblastné komunálne ČOV. Tieto ČOV majú v súčasnosti ešte významné kapacitné rezervy a ich čistiaci efekt je dokonca vyšší, ako bol uvažovaný v projektoch.

Popri pozitívach sú v odkanalizovaní mesta aj nedostatky, deficity a problémy. Ako najzávažnejšie možno uviesť:

- v nerovnomerné pokrytie územia mesta sieťou verejnej kanalizácie. Kanalizácia chýba niektorých okrajových mestských častiach (napr. časť Jaroviec, Rusoviec, Čunovo, väčšina územia Vajnor, južná polovica P. Biskupíc, časť Vrakune, časť Z. Bystrice, časť Rače) ale aj v niektorých lokalitách jadrového mesta (napr. na Kramároch, Kolibe, Machnáči, Bôriku, K. Vsi., Dúbravke, Lamači, Trnávke),
- nežiaduce rozširovanie sa výstavby žúmp, ako náhradného riešenia za chýbajúcu verejnú kanalizáciu,
- nepripravenosť území určených pre novú výstavbu ich zainvestovaním technickou infraštruktúrou, vrátane kanalizácie, v predstihu,
- prestarnutosť stokovej siete a zberačov hlavne v centre mesta. Časť siete už prekročila svoju životnosť a vyžaduje rekonštrukciu. Objem potrebných rekonštrukcií bude mať s časom narastajúci trend. Potreby rekonštrukcií, resp. vyvolaných preložiek trás vznikajú aj z titulu riešení a nárokov novej zástavby a dopravných stavieb.
- plošné znečistenie dažďových vôd emisiami (kyslé dažde), splachmi zo spevnených plôch a PPF, pričom sa významný podiel znečistenia dostáva priamo do recipientov (výusty dažďových kanalizácií, odľahčovacie komory jednotnej kanalizácie bez dažďových nádrží),
- nedostatok finančných zdrojov na realizáciu kanalizačných stavieb.

2. Neverejné kanalizácie

Na odkanalizovaní územia mesta sa podieľajú aj početné systémy neverejných kanalizácií. Sú to hlavne kanalizácie výrobných podnikov, dopravných zariadení, zdravotníckych a školských areálov, areálov stavebnej výroby, areálov skladového hospodárstva atď.

V rámci areálov podnikov a organizácií sú vybudované spravidla delené kanalizácie na odvádzanie jednotlivých druhov odpadových vôd (splaškové, dažďové, zaolejované, technologické). Na predčistenie alebo čistenie odpadových vôd sú v areáloch vybudované zariadenia rôznych druhov a účinnosti (lapáky tukov, odlučovače ropných látok, sedimentačné nádrže, vsakovacie zariadenia, recirkulačné a neutralizačné stanice, septiky, ČOV mechanické, biologické, chemické, kombinované atď.).

Neverejné kanalizácie areálov organizácií majú spravidla charakter vnútorných kanalizácií. Odpadové vody z nich sa po predčistení alebo vyčistení na hodnoty predpísané kanalizačným poriadkom mesta vypúšťajú spravidla do verejnej kanalizácie. V lokalitách, kde ešte nie je vybudovaná verejná kanalizácia, do miestnych recipientov alebo do vsakovacích zariadení. V určitých prípadoch trasy neverejných kanalizácií prechádzajú mestom cez verejné priestranstvá (oblasti so zmiešanou zástavbou, odvádzanie odpad. vôd z areálu vo vnútrozemí do vodnatého recipientu vo veľkej vzdialenosti a pod.).

Najrozsiahlejšie vlastné kanalizačné systémy majú podniky:

Istrochem, a.s.

Podnik má delenú sústavu kanalizácie. Časť splaškových vôd a časť dažďových vôd sa odvádza do systému zberača C verejnej kanalizácie. Technologické odpadové vody ,časť splaškových a dažďových vôd sa odvádza do vlastnej mechanicko-chemickej ČOV (MCH ČOV) v areáli pri Rožňavskej ulici. Kapacita MCH ČOV je 500 l . s^{-1}, t.j. 43 200 m^3 . d^{-1}. V súčasnosti je v štádiu riešenia sekundárne čistenie odpadových vôd. Neutralizované odpadové vody sa t.č. odvádzajú gravitačným I.KCHOV DN 1800/1140 mm dĺžky cca 10 km v trase pozdĺž Tomášikovej ul., cez Prievoz a Vlčie hrdlo do Dunaja. Prevádzkovateľ uvažuje s výhľadovou rekonštrukciou tohto zberača. Faktom je, že jeho súčasná trasa predstavuje významnú bariéru v zastavanom území mesta. Na odvádzanie neutralizovaných vôd mimo tejto zástavby bol vybudovaný tlakový II.KCHOV DN 800 mm, vedúci menej zastavaným územím v dĺžke cca 11 km do Dunaja. Prevádzkovateľ ho t.č. nevyužíva.

Slovnaft, a.s.

Podnik má v areáli vybudovaný rozsiahly systém segregovanej kanalizácie. Splaškové a chemické odpadové vody sa čistia vo vlastnej mechanicko-chemicko-biologickej ČOV (MCHB ČOV), lokalizovanej vo Vlčom hrdle. MCHB ČOV je dimenzovaná na prítok odpad. vôd Q = 1 000 l . s^{-1}. Táto kapacita sa v súčasnosti využíva iba sčasti, takže ČOV má veľkú rezervu. Vyčistené vody sa vypúšťajú do Dunaja. Dažďové vody a chladiace vody sa čistia v odolejovačoch a zaúsťujú do Malého Dunaja, čo je nevyhovujúce riešenie.

Volkswagen, a.s.

Podnik v Devínskej Novej Vsi má v areáli vybudovaný rozsiahly systém delenej kanalizácie so zaústením do vlastnej centrálnej ČOV vedľa toku Mláka. Na túto ČOV sa odvádzajú splaškové a priemyselné odpadové vody. Kapacita mechanicko-biologickej časti ČOV je Q = 1 800 m^3 . d^{-1}, fyzikálno-chemickej časti ČOV je Q = 1 900 m^3 . d^{-1}. Recipientom ČOV je tok Mláka, do ktorého sa zaúsťuje odpad z nej za rybníkom v Devínskej Novej Vsi. Dažďové vody z podniku sa odvádzajú priamo do toku Mláka pri ČOV.

Dažďové kanalizácie

Významnú časť neverejných kanalizácií tvoria dažďové kanalizácie, ktoré odvádzajú dažďové vody zo striech objektov a spevnených plôch v areáloch všetkých podnikov a organizácií. Dominantnú pozíciu však majú dažďové kanalizácie dopravných stavieb a zariadení. Rozsiahlu sieť dažďových stôk majú diaľnice, mestské komunikácie, parkoviská a odstavné plochy, areály DPB, SAD, ŽSR, letisko, prístav, areály ČSPH, areály hypermarketov. V znečistení dažďových vôd z dopravných zariadení prevládajú ropné látky a ako čistiace zariadenia odlučovače RL a malé ČOV. V niektorých prípadoch aj sedimentačné a dažďové nádrže. Dažďové kanalizácie sú zaústené do verejnej kanalizácie, do vodných tokov alebo do vsakovacích zariadení.

Zdravotnícke zariadenia

Rozsiahly systém kanalizácie má areál nemocnice a ďalších zdravotníckych ústavov na Kramároch. Infekčné odpadové vody sa čistia na vlastnej ČIOV pri Opavskej ul. a zaúsťujú do zberača A II verejnej kanalizácie. ČIOV má kapacitu 2 000 m^3 . d^{-1}, 5 792 E.O. Vlastný systém má areál NÚTaRCH v Podunajských Biskupiciach, nemocnica v Petržalke, rozostavaný systém má areál FNsP na Rázsochách v Lamači.

13.2.2 Východiská, strategické ciele a trendy

1. Východiská

Z koncepčného hľadiska sú hlavnými východiskovými dokumentami pre návrh riešenia materiály, ktoré boli ako podklady použité už pri spracovaní konceptu ÚPN a sú uvedené v záverečnej prílohe ÚPN. Z nich je pre technické riešenie najdôležitejšia „Aktualizácia Územného generelu odkanalizovania hl. m. SR Bratislavy, r. 1998 (Hydroconsult,1998).

Od doby spracovania konceptu ÚPN došlo k určitým legislatívnym zmenám, takže medzi východiskové dokumenty, použité

pre spracovanie návrhu pribudli :
- Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon).
- Zákon č. 442 z 19.6.2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach.
- Rámcová smernica EÚ č. 2000/60/ES o vode (RSV).
- Stratégia pre implementáciu Rámcovej smernice o vode v Slovenskej republike (MŽP SR, 2003), schválená vládou SR uznesením č. 46 zo dňa 21.1.2004.

Pre návrh riešenia odkanalizovania v ÚPN Bratislavy boli vo východiskových dokumentoch formulované nasledujúce hlavné požiadavky:
- preferovať výstavbu kanalizácií a ČOV v CHVO Žitný ostrov,
- ukončiť rozostavané stavby ČOV a budovať nadväzujúce kanalizačné siete,
- realizovať kanalizačné systémy z dôvodu ochrany vodných zdrojov ako súčasť výstavby VD Gabčíkovo - Jarovce, Rusovce, Čunovo,
- dobudovať verejné kanalizácie v ďalších lokalitách mesta, kde chýbajú,
- priebežne rekonštruovať kanalizáciu a zberače v CMO,
- návrh výstavby kanalizácie urobiť v nadväznosti na urbanistické a dopravné riešenie,
- uvažovať relevantné pripojenie priľahlých obcí regiónu na kanalizáciu Bratislavy,
- uvažovať so zvyšovaním technologickej úrovne v čistení odpadových vôd (terciárny stupeň) a s predčisťovaním dažďových vôd (dažďové nádrže).

Východiskami pre návrh riešenia sú z vecného hľadiska výstupy z „Prieskumov a rozborov pre spracovanie ÚPN“, ktoré analyzovali súčasný stav systému, jeho potenciály a problémy. Z priestorových dôvodov sa tieto analytické údaje neuvádzajú. Ďalej sú to výstupy zo Súborného stanoviska, ktoré zhrnulo výsledky pripomienkového konania ku konceptu ÚPN. Využili sa aj riešenia zo spracovaných zonálnych dokumentácií, vodohospodárskych štúdií a dokumentácií stavieb, premietli sa vydané VZN.

2. Strategické ciele

Dlhodobým strategickým ***cieľom*** návrhu ÚPN je saturácia výhľadových potrieb mesta v oblasti odkanalizovania a odstránenie existujúcich deficitov, ako aj naplnenie cieľa RSV – dosiahnuť „dobrý stav“ všetkých vôd do roku 2015.

3. Trendy

Súčasnými treniami v oblasti odvádzania a čistenia odpadových vôd sú okrem iného:
- minimalizácia vzniku odpadových vôd u producentov a zníženie množstva znečisťujúcich látok, vypúšťaných v odpadových vodách,
- zadržiavanie vody v území využívaním všetkých možností územnej retencie (pozemkové úpravy, zelené plochy, akumulácia dažďových vôd pri rod. domoch a jej využívanie ako úžitkovej vody a pod.),
- uplatňovanie delenej sústavy kanalizácie (oddelené odvádzanie splaškových a dažďových vôd, odpájanie potokov, v minulosti zaústených do kanalizácie), ktoré znamená, okrem iného zníženie hydraulického zaťaženia ČOV dažďovými a povrchovými vodami a umožňuje obciam rýchlejšie riešenie hlavného problému, ktorým je odvádzanie splaškov,
- výstavba tlakových a podtlakových (vákuových) splaškových kanalizácií s významnými prínosmi v oblasti realizácie stavieb a ochrany podzemných vôd pred kontamináciou,
- retencia prívalových vôd v dažďových nádržiach, resp. v retenčnom objeme zberačov a stôk, ktorou sa zachytáva špička transportovaného znečistenia a tým sa znižuje zaťaženie recipientov,
- permanentná rekonštrukcia stokovej siete a zberačov, ktorou sa zníži kontaminácia podzemných vôd únikmi zo stôk a spätne zaťaženie stôk a ČOV balastnými vodami,
- uplatňovanie bezvýkopových technológií a technológií „in situ“ pri rekonštrukciách a výstavbe kanalizácie,
- zavádzanie nových účinnejších technológií na čistenie odpadových vôd, dopĺňanie existujúcich ČOV o ďalší stupeň čistenia a pod.

13.2.3. Návrh ÚPN

V návrhu riešenia sa napĺňajú úlohy, uložené z dokumentov vyšších stupňov a z ÚHZ. Zároveň sa sleduje aplikácia súčasných rozvojových trendov v tejto oblasti vodného hospodárstva.

Vlastný návrh riešenia sleduje naplnenie dvoch hlavných požiadaviek:
- odkanalizovanie území, v ktorých sa pripravuje nová výstavba, dostavba a prestavba, v nadväznosti na urbanistické riešenie,
- rozvoj vlastného systému kanalizácie, jej obnova a modernizácia na zabezpečenie jej stálej funkčnosti a spoľahlivosti.

Navrhované riešenia sú oproti konceptu ÚPN invariantné. Popis koncepcie odkanalizovania je uvedený v členení podľa konkrétnych lokalít a častí územia mesta s navrhovaným rozvojom alebo prestavbou. Doplnený je návrhom na obnovu a rozvoj prvkov vlastného funkčného systému kanalizácie mesta.

1. Verejná kanalizácia

Ľavobrežný kanalizačný systém

Mestská časť Staré Mesto

- ***Machnáč*** – v tejto zóne, ktorá má viacero lokalít so špecifickými terénnymi podmienkami sa uvažuje kombinácia výstavby nových stôk jednotnej sústavy a splaškových stôk, so zaústením do zberačov A III, A V, A VII, AD.
- ***Bôrik*** – uvažuje sa výstavba nových stôk, naviazaných väčšinou na navrhované komunikácie, s napojením na zberače AE 1, A IX. Podmieňujúcou investíciou zóny je rekonštrukcia zberača A IX v ul. Kráľovské údolie.
- ***Podhradie*** – na celom území zóny, od Zuckermandlu po Most SNP sa uvažuje náhrada starej stokovej siete novou, s konfiguráciou podľa urbanistického riešenia, ktoré sa prijme.
- ***Zóna Pribinova*** – severná časť zóny sa pripojí na novozrekonštruovaný zberač AP. Južná časť zóny sa pripojí na nábrežnú trasu zberača A. Výhľadovo sa uvažuje preložka úseku zberača A mimo konštrukcie Mosta Apollo do novej polohy v súbehu. Potrebné bude aj riešenie prevádzkového prepojenia zberača A na AP pri areáli MV SR.
- ***Zóna Chalupkova*** – uvažuje sa prestavba stokovej siete vo väzbe na navrhovanú prestavbu územia.
- ***Námestie SNP a okolie*** – uvažuje sa rekonštrukcia kanalizačných zberačov v rámci projektu revitalizácie námestia. Miesto súčasných trás zberačov A XII, A XII', A XII-2 sa vybudujú zberače v nových polohách, v súlade s návrhom nových objektov podzemného urbanizmu.
- ***Kollárovo námestie*** – v nadväznosti na novú zástavbu dôjde k prestavbe miestnej stokovej siete.
- ***Predstaničný priestor*** – v nadväznosti na návrh prestavby územia pri hlavnej žel. stanici sa prebuduje miestna stoková sieť, vrátane lokálnej preložky zberača B I na Šancovej ul.

Ďalšími navrhovanými investíciami v oblasti prestavby vlastnej kanalizačnej siete sú :

- rekonštrukcia úseku zberača A XII na ul. Palisády,
- rekonštrukcia zberača A XIII v Holubyho a Šulekovej ul. s predĺžením cez Koziu ul. a ul. Ľ. Podjavorinskej, zberač sa pripojí na A XII v Zochovej ul. Terajší dolný úsek zberača A XIII sa na Palisádach odpojí,
- lokálna preložka úseku zberača A XIII na Hodžovom nám., riešená v rámci stavby polyf. objektu ASTÓRIA (t.č. v realizácii).
- rekonštrukcia dvoch úsekov zberača A XVI na Karadžičovej ul. a na ul. Mlynské nivy a jeho prítoku A XVI-2,
- preložka úseku zberača B I Račianska – Trnavské mýto zo Šancovej ul. do trasy Legionárska – Karadžičova – Záhradnícka ul., po Miletičovu (časť trasy je na území MČ Ružinov). Tento návrh je v pozícii územnej rezervy trasy. Preložka zberača bude vyvolanou investíciou dopravných stavieb v prípade výstavby podjazdu komunikácie Legionárska – severná tangenta pod Račianskym mýtom a podzemnej stanice NS MHD (prestupnej) na Trnavskom mýte.

Navrhuje sa splaškový zberač H vo východnej časti mesta, kde súčasný zberač E už nedokáže pokryť potreby územného rozvoja. Zberač H zabezpečí odvádzanie splaškov z rozvojových lokalít v oblasti Vajnôr (CEPIT, letisko), z oblasti okolo Cesty na Senec a Zlatých pieskov, z oblasti Ivanskej cesty a Letiska M. R. Štefánika Bratislava. Na jeho trase v smere Vajnory – ÚČOV Vrakuňa bude nevyhnutné viacnásobné prečerpávanie. Na zberač H sa prepoja všetky súčasné splaškové kanalizácie, ktoré pretínajú jeho trasu alebo s ním susedia (napr. vákuová kanalizácia Vajnory, zberač E21 Ivanská, splašková kanalizácia letiska). Uvažuje sa vybudovanie systému prítokov zberača H. Odstupuje sa od doterajšej koncepcie výstavby zberačov E4, E4a, E20.

V rozvojových územiach sa odstupuje od koncepcie kanalizácie jednotnej sústavy. Odvádzanie dažďových vôd bude oddelené od odvádzania splaškov. Dažďové vody sa budú zadržiavať v území, s preferenciou odvádzania do vsakovacích zariadení. Z uvedeného dôvodu sa ruší pôvodný návrh dažďovej nádrže a ČS v oblasti Letisko – západ.

Do ÚPN mesta sa dopĺňajú kanalizačné stavby, ktoré boli riešené vo vyššom stupni ÚPD – ÚPN VÚC Bratislavského kraja : už zrealizované hlavné výtlačné potrubie splaškov zo Seneckej oblasti Ivanka pri Dunaji - ÚČOV a pripravované výtlačné potrubie splaškov z Malokarpatskej oblasti Svätý Jur – zberač E.

Z projektu TEN-T 17 sa preberá ďalší návrh na racionálnejšie riešenie trasy preložky zberača BI v oblasti Trnavského mýta. Navrhuje sa modifikácia riešenia zberača Ae z oblasti Nové záhrady, ktoré je podstatne úspornejšie a zároveň zabezpečí odkanalizovanie Mierovej ul.

Lokálnou preložkou a vypriamením úseku zberača AVIII pri Harmincovej ul. sa umožní realizácia prestavby areálu Dúbravanka.

Mestská časť Ružinov

- ***Zóna Karadžičova*** – navrhovaná nová zástavba bude pripojená na zberač A XVI a jeho prítoky novou stokovou sieťou,
- ***Nivy*** – uvažuje sa s dokončením rekonštrukcií stokovej siete v oblasti okolo Košickej ul. a v oblasti Klingerovej kolónie. Dobuduje sa kanalizácia, súvisiaca s prestavbou komunikácií v oblasti Košická -Miletičova -Záhradnícka. Uvažuje sa dobudovanie stokovej siete na území zóny Mlynské nivy, v súvislosti s jej prestavbou,
- ***Pálenisko – prístav – Čierny les*** – v tejto rozvojovej oblasti dochádza ku zmene koncepcie oproti konceptu ÚPN. V ňom bola navrhnutá kanalizácia jednotnej sústavy. Vzhľadom na špecifiká územia sa uvažuje návrh kanalizácie delenej sústavy. Splaškové vody sa budú odvádzať severným smerom ,s prečerpávaním do zberača A, dažďové vody po predčistení smerom na juh do Malého Dunaja a do vsakovacích a retenčných zariadení. Zdvojenie trasy kmeňovej stoky A sa neuvažuje,
- ***Nové záhrady*** – na odkanalizovanie zóny je navrhnutý zberač A e v trase od M. Dunaja do Hrachovej ul., s prečerpávaním,
- **Zlaté piesky** – na odkanalizovanie navrhovanej zástavby v SZ časti územia sa uvažuje dostavba zberača E 5 v Studenej ul., zberače E 12, E 13. Severná a východná časť zóny bude pripojená na zberač E 4 a jeho prítok E 4a, južná časť na zberač E 20,

- ***Ivanská cesta – predpriestor letiska*** – na jej odvodnenie sa uvažuje návrh nového zberača E20 pre územie severne od diaľnice D61, návrh nového zberača E21 pre územie južne od diaľnice vo väzbe na koridor TEN-T. Potrebná je výstavba čerpacej stanice pri MÚK diaľnice. Pre minimalizáciu dimenzií zberačov a ČS treba v ďalších stupňoch PD uvažovať s územnou retenciou dažďových vôd,
- ***Trnávka – východ*** (hospodárska zóna Galvaniho – Studená) – na odkanalizovanie územia, vrátane zóny Krajná – Stredná – Bočná sa uvažuje výstavba prítokov zberača E : E 11, E 12, E13, E 14, E 14a, E 15, E 16.

Ďalšími uvažovanými investíciami v oblasti prestavby a dostavby kanalizácie sú :
- preložka úseku zberača B I zo Šancovej ul. – spoločná s časťou na území MČ Staré Mesto (tam bližšie popísaná),
- rekonštrukcia dolného úseku zberača C pri Tomášikovej ul. Rožňavská ul. až zaústenie do zberača B,
- rekonštrukcia nevyhovujúcich úsekov prítokov zberača B : B 4, B VI, B VIII,
- rekonštrukcia nevyhovujúcich úsekov prítokov zberača C na Ostredkoch: C XI, C XII, v Trnávke : C VI, C VIII, C IX,
- kanalizácia Mierovej ul. v rámci rekonštrukcie komunikácie.

Mestská časť Nové Mesto
- **Železná studnička** – na odkanalizovanie jednotlivých lokalít s rekreačným a iným využitím v údolí Železnej studničky je navrhnutá stoka splaškovej tlakovej kanalizácie, situovaná v trase komunikácie, so zaústením do novej kanalizácie, vybudovanej v Ceste mládeže nad Červeným mostom. Do nej sa individuálne zaústia výtlaky z lokálnych čerpacích staníc. Alternatívou, resp. dočasným riešením môžu byť lokálne ČOV pri jednotlivých strediskách.
- ***Kramáre, oblasť RD Snežienková, Klenová*** – uvažuje sa výstavba splaškovej kanalizácie,
- ***Kramáre, oblasť RD Júnová, Júlová, predĺžená Vlárska*** – uvažuje sa nová stoková sieť, napojená na navrhovaný podmieňujúci zberač B II-1 v Ceste na Kamzík,
- ***Koliba, Kamenné sady*** – uvažuje sa nová stoková sieť, pripojená na B IV (vyžadujúci rekonštrukciu),
- ***Koliba, Stráže*** – uvažuje sa nová stoková sieť, pripojená na zberač BI-2 v Podkolibskej ul.,
- ***Koliba, Briežky*** – uvažuje sa nová splašková kanalizácia, pripojená na zberač B V v Sliačskej ul. – po jeho rekonštrukcii.
- ***Podhorský pás*** – v lokalitách novej zástavby, prevažne formou RD sa uvažuje s výstavbou splaškovej kanalizácie. Iba v komunikáciách pozdĺž horného okraja železnice sú navrhnuté stoky jednotnej kanalizácie, vzhľadom na potrebu odvádzania dažďových vôd z komunikácií. Predpokladá sa odvádzanie dažďových vôd z komunikácií a spevnených plôch aj cez dažďové retenčné nádrže s regulovaným odtokom. Ich návrh bude predmetom riešenia nižších stupňov dokumentácie. Sektor nad Jaskovým radom a Tupého ul. bude pripojený na zberače B II, B I-2. Sektor nad rušňovým depom bude pripojený na zberač B IV – po jeho rekonštrukcii. Sektor Vtáčnik – Sliačska ul. bude pripojený na zberač B V – po jeho rekonštrukcii. Sektor nad Bielym krížom bude pripojený na systém zberača C,
- ***Pasienky*** – územie novej zástavby pri Tomášikovej a Trnavskej ul. bude odkanalizované novými prítokmi zberača C.

Stavby na skapacitnenie a rozvoj vlastného funkčného systému kanalizácie, podmieňujúce a vyvolané investície :
- predĺženie zberača A II na Magurskej ul.,
- nový zberač B II-1 v Ceste na Kamzík,
- rekonštrukcia úseku zberača A vedľa Filmových ateliérov,
- rekonštrukcia zberača B IV v Bellovej ul. a jeho pokračovaní po Pioniersku ul., úseku v Sibírskej a v Jarošovej ul.,
- rekonštrukcia zberača B V na Račianskej ul., v Sliačskej ul. a predĺženie do lokality Briežky,
- rekonštrukcia úsekov zberačov B I-3, B III-1, C 0, C V, E 7 a preložka úseku zberača C I,
- nový zberač E 6 v Starej Vajnorskej ceste,
- nový zberač E 3, E 8,
- rekonštrukcia úseku zberača C od Gaštanového hájika cez predzávodný priestor Istrochemu po Zátišie s preložením dolného úseku do novej trasy,
- rekonštrukcia úseku zberača C Vajnorská – Rožňavská, pri žel. st. Nové Mesto metódou „in situ“, s posilnením kapacity novým paralelným zberačom C-C pri Tomášikovej ul.,
- rekonštrukcia kanalizácie na dolnom úseku Vančurovej ul.,
- nová splašková stoka v Krahulčej ul.,
- preložka zberačov B I a B III v oblasti Trnavského mýta, vyvolaná stavbou podzemnej prestupnej stanice NS MHD, ktorá prereže ich trasy. Nová trasa zberača B I povedie okolo tržnice – Levickou - Metodovou do Miletičovej ul.; nová trasa zberača B III povedie okolo zastávky Filiálka-Škultétyho-Vajnorskou do Trnavskej ul.

Mestská časť Rača
- ***Lokalita Slanec*** – uvažuje sa delená kanalizácia, s pripojením sa na dažďový zberač a zberač C v Račianskej ul.,
- ***Lokalita Úžiny, Rinzle*** – uvažuje sa delená kanalizácia, s pripojením sa na zberač D 1 (po rekonštrukcii) a zakrytý Račiansky potok. Dažďové vody budú zadržiavané pred zaústením v retenčných nádržiach s regulovaným odtokom.
- ***Lokality nad centrom Rače*** – uvažuje sa delená kanalizácia, s pripojením na systémy zberačov F, F2, F3 (po ich rekonštrukcii) a na miestne, sčasti zakryté potoky
- ***Lokalita Huštekl*** (východne od Komisárok) – uvažuje sa delená kanalizácia, s pripojením sa na nový prítok zberača E a na miestny potok,
- ***Lokalita Na pántoch, pri Šprinclovom majeri*** – odvodnenie novej zástavby zabezpečí nový prítok zberača E z južnej strany. Vzhľadom na rozsah územia bude potrebné zadržiavať čo najväčšie množstvo dažďových vôd v území, aj s aplikáciou dažďových retenčných nádrží.
- ***Žabí majer – západne od nadjazdu*** – uvažuje sa predĺženie zberača E 1 s jeho prítokmi.

Ďalšie navrhované investície na obnovu a rozvoj vlastného kanalizačného systému :
- rekonštrukcia horného úseku zberača C v Račianskej ul. (+ úsekov nižšie ležiacich v MČ Nové Mesto a Ružinov),

- rekonštrukcia horného úseku zberača D v Peknej ceste, Račianskej, predĺžení Černockého ul. po železničnú trať, s dažďovou nádržou a odľahčením prívalových vôd. Dolný úsek zberača D po zaústenie do zberača F sa ponechá,
- rekonštrukcia zberača D 1 v Černockého ul.,
- rekonštrukcia zberača F v ul. Barónka – Hybešova,
- rekonštrukcia zberača F 2 a F 1 v trase Detvianska – Trávna – Koľajná + nový zberač FF,
- rekonštrukcia zberača F 3, vrátane retenčného úseku DN 2400 mm na Mrázovej ul.,
- dažďová retenčná nádrž zberača F, ČS a nové odpady v lokalite bývalej ČOV Rača,
- nová odľahčovacia komora OK 2 E na sútoku zberačov E, E 1 na Žabom majeri,
- výstavba zberača E 4 (spoločná stavba s územím MČ Ružinov a MČ Vajnory, kde je bližšie popísaná),
- dobudovanie a prestavba kanalizácie v oblasti stanice Bratislava – východ.

Mestská časť Vajnory

- Vlastná obec Vajnory – odkanalizovanie splaškovou vákuovou kanalizáciou s výtlakom do zberača E. Uvažuje sa postupné etapovité dobudovávanie smerom do lokalít novej zástavby. Odvádzanie dažďových vôd, ktoré je v súčasnosti zabezpečované dažďovou kanalizáciou do miestnych recipientov (neuspokojivo), je možné výhľadovo dobudovať vo väčšom rozsahu a s aplikáciou dažďových nádrží – podľa rozhodnutia a možností MČ. Odkanalizovanie novonavrhovanej zástavby okolo Rybničnej ul. nad Vajnorami vo vzťahu k rozostavanej vákuovej kanalizácii Vajnôr (splašky) vyžaduje kapacitné preverenie. Pri negatívnom výsledku samostatné riešenie.
- ***Lokalita Tuhovské*** - súčasné dočasné odkanalizovanie areálov do lokálnych ČOV s vyústením vyčistených splaškových vôd do Vajnorského odpadu II sa má v blízkej budúcnosti nahradiť vybudovaním výtlačného zberača splaškovej kanalizácie E 2 so zaústením do zberača E. V 1. etape úsek od ČOV v areáli Coca Cola, v 2. etape predĺženie trasy na pripojenie oblasti pri Vajnorských jazerách a oblasti južne od Cesty na Senec (lokalita t. č. veľkoobchodných skladov). Tento systém bude mať (predbežne) neverejný charakter. Odvádzanie dažďových vôd je do vsakovacích zariadení a do Vajnorského odpadu II. Realizácia tejto koncepcie a jej trvanie je viazané na rozhodnutie o výstavbe zberača E 4 ,ako definitívnom riešení.
- ***výstavba zberača E 4*** s čerpacou stanicou, pozdĺž severnej strany Cesty na Senec, so zaústením do zberača E. Zberač má zásadný význam pre odvodnenie pribiehajúcich území zo severnej a južnej strany, patriacich do troch MČ. Vyžaduje spracovanie modifikovaného technického riešenia.

Mestská časť Lamač (územie v povodí Dunaja)

- ***Lokalita Nový Lamač*** (Zečák, Rázsochy) – na odkanalizovanie tejto lokality sa uvažuje s obnovou a predĺžením horného úseku zberača A IVa, ktorý bol po zastavení výstavby OS Zečák zasypaný,
- dobudovanie chýbajúcej stokovej siete v pôvodnej zástavbe a v disponibilných plochách pre novú zástavbu, napr. Lediny, Segnáre, Zidiny, Lamačská cesta, Furmanská ul.

Mestská časť Dúbravka (územie v povodí Dunaja)

- Výstavba stokovej siete v lokalitách novej zástavby, napr. Tavarikova osada, Krčace, Strmé sady, Brižite – západ, sever, Polianky aj s uplatnením princípu delenej kanalizácie,
- rekonštrukcia zberača A VIII b-1 v Podvorniciach,
- rekonštrukcia zberača A VIII 2-1 na Švantnerovej, Talichovej a Koprivnickej ul.

Mestská časť Karlova Ves

- ***Líščie údolie*** – uvažuje sa výstavba stokovej siete pre novú zástavbu na svahu, okolo ul. Staré grunty, v lokalite Pernecká – s pripojením sa na zberače A VI, AF, A VIII,
- ***Dlhé diely*** – uvažuje sa výstavba splaškovej kanalizácie pre novú zástavbu na svahu nad Devínskou cestou, s pripojením sa na zberač A VIII-8,
- ***Karlova Ves – centrum, Karloveská zátoka*** – výstavba kanalizácie vo väzbe na novú zástavbu.

Ďalšie uvažované kanalizačné stavby :

- rekonštrukcia časti zberača A VI v ul. Staré grunty,
- rekonštrukcia a dostavba horného úseku zberača AF Staré grunty,
- lokálne preložky úsekov zberačov A v Mlynskej doline, A IV na Patrónke, stôk pri Lamačskej ceste v rámci dostavby diaľnice D2.

V širšom území okolo Starých gruntov, komplexu VŠ, internátov VŠ, plôch novej rodinnej zástavby Staré grunty -sever atď. bude potrebné ujasniť vzťahy medzi verejnou (zberače A VI,AF) a neverejnou kanalizáciou (BVS-UK),vzhľadom na ich prelínanie sa.

Mestská časť Podunajské Biskupice

- predĺženie zberača G na juh do lokality Lesný hon,
- výstavba prítokov zberača G v južnej časti MČ – G I, G II, GIII,
- predĺženie zberačov G IV, G V, G VII a ich vetiev v západnej časti MČ pri Ul. svornosti,
- výstavba stokových sietí vo väzbe na zberač G a jeho prítoky,
- splašková stoka s čerpacími stanicami v Lieskovskej ceste na pripojenie novej zástavby charakteru podnikateľských aktivít,
- splašková stoka s čerpacími stanicami v Ul. svornosti v smere od Rovinky,
- zberač G IX-1 splaškovej kanalizácie (so začiatkom v lokalite Veľké záhrady v MČ Ružinov) s prečerpávaním. Za Popradskou pokračovanie ako jednotná kanalizácia.

Mestská časť Vrakuňa

- ***Hrušov*** – dobudovanie stokovej siete systému zberača Ad,
- ***Nová Vrakuňa*** – dobudovanie stokovej siete systému zberača Aa,
- ***Horné diely*** – výstavba dolného úseku zberača Gb (spoločný s MČ Podunajské Biskupice) a stokovej siete k zberačom Ga, Gb.

Ďalšie investície na rozvoj prvkov kanalizačného systému mesta, dislokovaných na území tejto MČ :

- dobudovanie tretieho stupňa čistenia na ÚČOV Vrakuňa. Pre pokrytie nárokov na kapacity ÚČOV sa vymedzuje územná rezerva na jej rozšírenie smerom k letisku a rozšírenie ochranného pásma týmto smerom,
- výstavba dažďových nádrží (DN) pred odľahčením kmeňových stôk do Malého Dunaja, s vymedzením územných rezerv pre ne :

DN na zberači A pri Vrakunskom lesíku,
DN na zberači E na ľavom brehu Malého Dunaja pri Hradskej ul.,
DN na zberači G na pravom brehu Malého Dunaja pri železnici a Ráztočnej ul. (spoločná investícia s MČ Podunajské Biskupice),
súčasťou stavieb DN sú aj čerpacie stanice a prepojenia s existujúcimi zberačmi.

Mestská časť Devín (územie v povodí Dunaja)

- predĺženie zberača A VIII-8 v Devínskej ceste od Dlhých dielov po lokalitu kameňolomu Devín. Pre pripojenie sa existujúcej a navrhovanej zástavby v lokalitách pozdĺž Devínskej cesty charakteru rodinnej zástavby a občianskej vybavenosti je navrhnutá gravitačná stoka splaškovej kanalizácie s čerpacími stanicami a úsekmi čistých výtlakov v miestach bez zástavby. Potreba prečerpávania sa preverí v zonálnej dokumentácii. V oblasti Dlhých dielov bude predĺženie zberača A VIII-8 s parametrami zberača jednotnej sústavy.

Kanalizačný systém v povodí rieky Moravy

Pre kanalizačný systém v tomto povodí a zároveň v povodí ČOV Devínska Nová Ves s ohľadom na jej limitovanú kapacitu platí zásada návrhu kanalizácie delenej sústavy. Táto zásada bola uplatnená už pri zakladaní tohto systému, s výnimkou jadrovej časti MČ Devínska Nová Ves, kde je vybudovaná kanalizácia jednotnej sústavy.

Predmetom návrhu je riešenie splaškovej kanalizácie v rozvojových územiach záhorskej časti Bratislavy, vzhľadom na to, že ide o centralizovaný systém, ktorý sa po vzájomnom poprepájaní končí v jednom uzle – ČOV Devínska Nová Ves.

Odvádzanie dažďových vôd sa predpokladá decentralizovaným spôsobom pre jednotlivé lokality, podľa ich miestnych špecifík. V lokalitách s vyššou mierou urbanizácie sa predpokladá realizácia paralelných systémov dažďových stôk vedľa stôk splaškovej kanalizácie. Pred vyústeniami dažďových kanalizácií do miestnych recipientov (ktorých je v danom povodí k dispozícii dostatočné množstvo) sa predpokladá realizácia lokálnych dažďových nádrží. U dažďových kanalizácií z parkovísk, ČSPH, z areálov dopravy a podnikateľských aktivít, realizácie lokálnych ČOV, odlučovačov ropných látok a obdobných zariadení na predčistenie špecifických odpadových vôd. Na odvádzanie čistých dažďových vôd zo striech objektov a spevnených povrchov treba v maximálnej miere využiť vsakovacie zariadenia a vo všeobecnosti aplikovať princíp územnej retencie vôd. Riešenie odvádzania dažďových vôd bude predmetom zonálnych dokumentácií.

V nadväznosti na prehĺbené urbanistické a dopravné riešenie rozvojového územia Lamačská brána sa navrhuje úprava trasy plánovaného zberača SC, lokálne úpravy trás existujúceho zberača S a SI. V ÚPN navrhovaný zberač SI sa už z väčšej časti realizoval, čo sa premieta do grafickej časti adekvátnym vyznačením.

Návrh novej zástavby v lokalitách v rozptyle po území mesta, ktorý je predmetom týchto zmien a doplnkov ÚPN, predstavuje v horizonte k r.2030 prírastok 41 066 obyvateľov. Z hľadiska zaťaženia stokovej siete mesta je toto množstvo nevýznamné a z hľadiska kapacity siete zvládnuteľné. Nevyvolávajú potrebu zmien v ÚPN mesta. Lokálne zvýšenia nárokov na odvádzanie odpadových vôd budú predmetom riešenia podrobnejších stupňov dokumentácie.

Z hľadiska zaťaženia komunálnych ČOV dôjde k proporcionálnemu rozdeleniu prírastku odtokových množstiev podľa dislokácie rozvojových lokalít v povodiach jednotlivých čistiarní. Rozdelenie prírastku obyvateľov bude takéto :

Zariadenie	Prírastok obyvateľstva
ÚČOV Vrakuňa	+21 268
ČOV Petržalka	+7 888
ČOV Devínska Nová Ves	+11 910
Mesto spolu	+ 41 066

oproti údajom v tabuľkách tab.č.3 až 5 kapitoly 13.2. v platnom ÚPN.

Na zvýšenie zaťaženia kanalizačnej siete a ČOV má okrem prírastku trvale bývajúcich obyvateľov aj nárast z titulu denne prítomného obyvateľstva (zamestnanci, návštevníci atď.), z rozvoja v oblasti výroby, občianskej vybavenosti.

Zvýšenie zaťaženia UČOV Vrakuňa predstavuje aj uvažované pripojenie kanalizácií zo Seneckého a Malokarpatského regiónu, ktoré prekročilo predpoklady platného ÚPN.

Doteraz známe nárasty zaťaženia sú predmetom riešení na rekonštrukcie, intenzifikáciu modernizáciu ÚČOV Vrakuňa, ČOV Petržalka, ČOV Devínska Nová Ves, ktoré pripravuje ich prevádzkovateľ BVS, a.s.. K nim bude potrebné pridať vyššie uvedené prírastky z titulu tejto zmeny ÚPN.

Mestská časť Záhorská Bystrica

- ***Vlastná obec Záhorská Bystrica*** – uvažuje sa dobudovanie rozostavanej splaškovej kanalizácie, systému zberača SA, na ktorý sa pripoja lokality novej zástavby v intraviláne,(napr. Krče, Vlkovka, Kulháň-západ).
- ***lokalita Kulháň – Piesky – Boháčky – Dievčí hrádok*** – na ich odvodnenie je navrhnutá výstavba zberača SB a jeho systému stôk,

- ***lokalita Františkov majer*** – bude odvodnená navrhovaným zberačom SC a jeho systémom stôk,
- ***lokalita Plánky a bývalého JRD pri Lamači – Podháj*** – uvažuje sa pripojenie splaškovej kanalizácie na zberač S a dažďovej kanalizácie na Lamačský potok.

Mestská časť Lamač (Podháj – územie v povodí Moravy)

- ***Lokality novej zástavby v intraviláne*** (Staré záhrady, oblasť pri Hodonínskej ceste) – uvažuje sa pripojenie na stoku S (splašky) a Lamačský potok (dažďové kanalizácie a zakrytý potok),
- ***lokalita „Lamačská brána“*** – nová zástavba charakteru občianskej vybavenosti a dopravných areálov bude odvodnená kanalizáciou delenej sústavy. Splaškové vody sa pripoja na zberače S, S I, SC. Dažďové vody na miestne vodné toky.

Mestská časť Dúbravka (Dieliky, Dúbravčice – územie v povodí Moravy)

- ***Dieliky*** – na odvádzanie splaškových vôd je navrhnutá stoka SI, ako prítok stoky S v modifikovanej trase oproti predošlým koncepciám. Na odvádzanie dažďových vôd sa uvažuje využitie staršieho zberača dažďovej kanalizácie D I, ktorého trasa vedie pozdĺž energetického koridoru a železnice. Navrhuje sa jeho doplnenie o dažďovú nádrž a čerpaciu stanicu pred zaústením do recipientu,
- ***Dúbravčice*** – časť územia bude možné pripojiť gravitačne na kanalizácie oboch systémov z lokality Dieliky. Západná časť lokality, ktorá gravituje k Dúbravskému potoku sa , pokiaľ ide o splaškové vody, bude musieť spolu s vodami z časti lokality Brižite – sever prečerpávať od úrovne Agátovej cesty do zberača SI,

Mestská časť Devín

- ***V jadre obce*** sa uvažuje dobudovanie kanalizácie v Kremeľskej ul. a jej prítokov od oblasti Svätopluk,
- ***Devín – východ*** – v rozvojovej oblasti okolo Lomnickej ul. sa vybuduje kanalizácia delenej sústavy v nadväznosti na navrhovanú urbanizáciu lokality. Pripojená bude na súčasné zberače splaškových a dažďových vôd.

Pri väčšom náraste množstva prečerpávaných odpadových vôd na kanalizačný systém D. N. Vsi bude potrebné posilniť kapacitu čerpacích staníc v Devíne.

Návrh odkanalizovania územia gravitujúceho smerom ku Karlovej Vsi je popísaný v časti o ľavobrežnom kanalizačnom systéme.

Mestská časť Devínska Nová Ves

- ***Rozvojová lokalita pri Rakyte*** (Útočnice, Zelnice, Vápenice, Kamenáče) – uvažuje sa výstavba kanalizácie delenej sústavy. Hlavné stoky splaškovej kanalizácie B I-1, BII povedú pozdĺž oboch brehov toku Rakyta, pripoja sa na zberače B+BI a ČOV D. N. Ves. Lokálne dažďové kanalizácie sa po predčistení a akumulácii dažďových vôd v dažďových nádržiach zaústia do Rakyty,
- ***lokalita medzi Kolóniou a závodom VW*** (Bližné a Diaľne Zamajerské, Paulinské) – navrhovaná zástavba sa odvodní kanalizáciou delenej sústavy. Stoková sieť splaškovej kanalizácie sa pripojí na splaškový zberač D, uvažovaný v údolnici územia, pozdĺž Mláky a zberača C do ČOV. Sieť dažďovej kanalizácie sa zaústi do toku Mláka, po predčistení a akumulácii vôd v dažďových nádržiach.
- ***lokalita Múrnice*** (+ časť Paulinského, nad Opletalovou ul.) – územie určené pre rozvoj areálov podnikateľských aktivít sa odvodní kanalizáciou delenej sústavy. Zo splaškovej kanalizácie, gravitujúcej k najnižšiemu bodu územia sa budú splaškové vody prečerpávať do zberača C v Opletalovej ul. Dažďové vody sa odvedú existujúcim odvodňovacím kanálom na dne bývalého ťažobného priestoru tehelne do rieky Moravy,
- ***lokalita PD v inundácii Moravy*** – pre zástavbu v areáli PD (po jej transformácii) a pre časť novej zástavby lokality Múrnice je navrhnutá splašková stoka pozdĺž areálu v inundácii, s prečerpaním do kanalizácie obce nad rybníkom.

Ďalšie navrhované investície na rozvoj celého systému verejnej kanalizácie v povodí rieky Moravy, ktoré sú dislokované na území MČ Devínska Nová Ves :

- ***rozšírenie ČOV Devínska Nová Ves*** - z dôvodu nárastu prítoku z novourbanizovaných území v jej povodí a dostavby tretieho stupňa čistenia. Na rozšírenie areálu ČOV sa využije časť plochy súčasnej územnej rezervy (po dvoch pôvodných malých ČOV) a navrhuje sa záber ďalšej plochy južne od ČOV, na oboch brehoch Rakyty. Adekvátne sa posunie aj ochranné pásmo okolo ČOV.
- ***zväčšenie prenosovej kapacity splaškového zberača S*** – dolných úsekov trasy pozdĺž Mláky a štátnej cesty. V súbehu s existujúcim potrubím DN 800 mm sa navrhuje ďalšie potrubie DN 600 mm.
- ***predĺženie odpadov*** z ČOV Devínska Nová Ves a ČOV VW a ich vyústenie až do rieky Moravy.
- ***odkanalizovanie*** obývaných území MČ DNV: Pod srdcom, Glavica, Devínske jazero a pod.

Pravobrežný kanalizačný systém (petržalský)

Mestská časť Petržalka

- ***Územie západného rozvoja Petržalky*** (medzi štátnou hranicou a diaľnicou) – toto územie nebolo zahrnuté do projektu a povodia už vybudovanej petržalskej kanalizácie. Urbanizácia tohto a ďalších území je podmienená výstavbou nového zberača D a jeho systému od hraničí. priechodu Bratislava – Berg, popod Janíkov dvor, so zaústením do zberača C. Na tento zberač sa prepoja prívodné stoky kanalizácie z 5 rakúskych obcí v smeroch od Bergu a od Kittsee.
- ***Zóna Janíkov dvor*** – na odvodnenie zóny sú navrhnuté prítoky budúceho zberača D a s ním súvisiaca sieť stôk.
- ***Kapitulské pole*** – odvodnenie novej zástavby zabezpečia nové prítoky zberača B VIII a s nimi súvisiaca stoková sieť.
- ***Petržalská časť centra mesta*** – pre odkanalizovanie novej zástavby je navrhnuté predĺženie zberača A I a súvisiaca sieť.
- ***Lokalita štadióna Artmédie Petržalka*** – realizácia zástavby je podmienená výstavbou predĺženia zberača B XIV od

Einsteinovej po Viedenskú cestu.

- ***Ovsište*** – pre odkanalizovanie širšej oblasti okolo EU sa uvažuje nový zberač A IV.

Ostatné lokality na dostavbu a novú výstavbu v rozptyle sa pripoja na existujúcu kanalizáciu v ich susedstve.

Existujúca kanalizácia aj vyššie uvedený návrh predstavujú kanalizáciu jednotnej sústavy. V ďalšej etape prípravy území a podmieňujúcich investícií treba posúdiť aj alternatívny návrh kanalizácie delenej sústavy, s odvádzaním dažďových vôd do vsakovacích zariadení a do dažďových retenčných nádrží.

Na ***ČOV Petržalka*** sa uvažuje s dostavbou tretieho stupňa čistenia. Pre prípad potreby nových plôch na rozšírenie ČOV sa využije územná rezerva na to určená pri južnom okraji ČOV.

Navrhuje sa systémová zmena pre výhľadové riešenie odkanalizovania všetkých rozvojových území (centrum, západ, juh Petržalky), spočívajúca v prechode z kanalizácie jednotnej sústavy na sústavu delenú. Doteraz navrhované zberače budú, spolu so súvisiacimi stokovými sieťami kanalizáciou splaškovou. Dažďové vody sa budú odvádzať samostatne, do vsakovacích zariadení.

V nadväznosti na prehĺbenie urbanistických riešení v lokalitách územného rozvoja na juhu Petržalky sa upravuje dolný úsek trasy plánovaného zberača D, ako aj trasy prítokov zberačov C a D.

Mestská časť Jarovce

- ***Územie vlastnej obce Jarovce*** – uvažuje sa celoplošné dobudovanie splaškovej kanalizácie, systému zberača CA, aj s potrebnými lokálnymi čerpacími stanicami.
- ***rozvojové územie Petržalka – Jarovce*** – na odkanalizovanie tohto územia je navrhnutý nový zberač DA a celý jeho systém prítokov a stokovej siete. Na začiatok zberača DA sa pripojí kanalizácia novej zástavby v severnej časti Jaroviec. Podmienkou novej výstavby je zrealizovanie dolného úseku nového zberača D na juhu územia MČ Petržalka.
- ***Jarovce – sever*** (po nultý okruh) – uvažuje sa kanalizácia delenej sústavy, s pripojením splaškovej kanalizácie na existujúci zberač CA a na začiatok navrhovaného zberača DA. Na jeho trase bude nevyhnutné prečerpávanie.
- ***Technologický park Jarovce – Kittsee*** – navrhuje sa kanalizácia delenej sústavy so zadržaním dažďových vôd na území (dažďové retenčné nádrže a vsakovacie zariadenia). Na splaškovej kanalizácii sa uvažuje s viacnásobným prečerpávaním. Z poslednej ČS povedie nový výtlak smerom ku zberaču C súbežne s výtlakom zberača CA a výtlakom dažďových vôd z diaľnice. Možnou alternatívou je aj pripojenie sa tejto lokality na kanalizačný systém zberača DA zberačom s čerpacou stanicou okolo Bažantnice. Táto alternatíva prichádza do úvahy vtedy, ak by sa územie medzi Petržalkou a Jarovcami vybudovalo skôr, ako TPJK.
- ***oblasť okolo Jarovského ramena*** – vodácke areály okolo budúceho veslárskeho bazéna a v inundácii budú odkanalizované splaškovou kanalizáciou s viacnásobným prečerpávaním do nového prítoku zberača C pod ČOV Petržalka. Rekreačno – športový areál za hrádzou okolo nového jazera v lokalite Lesná lúka bude odkanalizovaný do rovnakého prítoku, ale severným smerom.
- V mieste alternatívnej trasy budúceho dopravného nultého okruhu – vypuklého oblúku nad Jarovcami bude ako vyvolaná investícia potrebná preložka trás výtlakov zberača CA a dažďových vôd z diaľnice.

Mestská časť Rusovce

V Rusovciach sa uvažuje celoplošné dobudovanie stokovej siete systému zberača C v celom intraviláne, v územiach existujúcej aj pripravovanej zástavby. S výnimkou oblasti Balkánskej ul., kde má byť kanalizácia jednotnej sústavy, sa na ostatnom území uvažuje výstavba splaškovej kanalizácie. Zo zástavby na zníženom území sa uvažuje prečerpávanie splaškov do hlavných zberačov lokálnymi čerpacími stanicami. Okrem iného aj z rekreačnej oblasti okolo Rusovského jazera, z rozvojových území na severe a juhu Rusoviec.

Mestská časť Čunovo

V Čunove sa uvažuje výstavba gravitačnej splaškovej kanalizácie s prečerpávaním lokálnymi čerpacími stanicami. Osou tohto systému bude predĺžená trasa zberača C z Petržalky a Rusoviec, ktorá bude na tomto úseku slúžiť už iba na odvádzanie splaškových vôd. Z toho, od okraja Čunova po juh Rusoviec pôjde o čisté výtlačné potrubie.

Na kanalizáciu Čunova sa pripojí výtlak splaškov od budúcej zástavby rekreačno-športového areálu pri vodnom diele Čunovo.

Na záver návrhu rozvoja v oblasti verejných kanalizácii treba uviesť aj zámer celomestského dosahu – ***modernizáciu a rozšírenie kanalizačného dispečingu***.

2. Neverejné kanalizácie

Odkanalizovanie výrobných podnikov

Vo ***výrobných podnikoch*** sa predpokladá zavedenie technológií so zníženými alebo vylúčenými nárokmi na použitie vody, ktorými by sa mal znížiť objem produkovaných odpadových vôd a znečistenia. V rámci toho sa bude ešte vo väčšej miere využívať recirkulácia vôd. Znižovanie spotreby vody a produkcie odpadových vôd je všeobecným trendom aj v dôsledku nárastu ceny vody a stočného a u niektorých podnikov aj v dôsledku poklesu, či konverzie výroby. V oblasti vnútorných areálových kanalizácií, prekladísk tekutých substrátov a nádrží na ich skladovanie sa bude pokračovať v rekonštrukciách a stavebných opatreniach na zamedzenie únikov závadných látok do podložia a kontaminácie podzemných vôd. Tieto opatrenia sú súčasťou rozvojových a environmentálnych programov príslušných podnikov a odvetví. Podrobnejšie sú popísané v iných kapitolách tohto ÚPN.

Zo zmien v oblasti neverejných kanalizácií sa uvažuje s lokálnou preložkou zberačov chemickej kanalizácie Istrochem I.KCHOV a II.KCHOV v lokalite Čierny les, ktorá odblokuje územie pre výstavbu logistického centra a ďalšou preložkou

týchto zberačov, spolu so zberačmi Slovnaftu v lokalite Vlčie hrdlo, ako vyvolanou investíciou stavby nového prístavu (návrh UŠ Vlčie hrdlo).

Tu je uvedený výber z pôvodných zámerov významnejších podnikov :

Slovnaft

- presmerovanie dažďových a vyčistených chladiacich vôd na MCHB ČOV a do Dunaja (spojené so zrušením vyústení do Malého Dunaja),
- postupná rekonštrukcia kanalizácie,
- dobudovanie cirkulačných centier a využitie ich kapacít,
- rekonštrukcia MaCH stupňa a zakrytie,
- rekonštrukcia aktivácie (A linka) na MCHB ČOV.

Istrochem

- dobudovanie biologického stupňa MCH ČOV v areáli podniku (v návrhu je zabezpečená územná rezerva pre to)
- rekonštrukcia a dobudovanie kanalizačného systému dažďových vôd ,
- rekonštrukcia I. KCHOV,
- alternatívne prepojenie I. a II. KCHOV na MCHB ČOV Slovnaft,
- lokálna preložka úseku I. KCHOV pri navrhovanom depe trolejbusov vedľa predĺženej Parkovej ulice.

Volkswagen

- Odpadové vody z rozšírenia výroby o nové kapacity sa budú odvádzať a čistiť vo vlastných kanalizačných zariadeniach,
- nová zástavba v dotyku s areálom VW, ktorá bude prevádzkovo naviazaná naň, bude odkanalizovaná do systému VW, vzhľadom na to, že v danom prostredí niet inej relevantnej možnosti.

Dažďové kanalizácie

V oblasti dažďových kanalizácií z množstva navrhovaných trás, ktoré budú naviazané hlavne na dopravné stavby možno uviesť napr.:

- dažďová kanalizácia v rámci stavby diaľnice D2 Lamačská cesta - Staré grunty (vo výstavbe),
- zberač E6 (dažďový) na Starej Vajnorskej ceste,
- rekonštrukcia úseku zberača E 18 (dažďového) na Bojnickej a Galvaniho, (sanácia nekvalitnej realizácie),
- dažďová kanalizácia rozšírenia letiska MRŠ,
- dažďová kanalizácia pripravovaných mimoúrovňových križovatiek
- dažďová kanalizácia v komunikácii B Petržalka,
- odkanalizovanie budúceho NS MHD a jeho staníc,
- dažďová kanalizácia vonkajšieho polokruhu,
- dažďová kanalizácia severnej tangenty,
- dažďová kanalizácia nultého okruhu, atď.

U drobných producentov odpadových vôd v rozptyle po celom území mesta sa predpokladá postupné zvyšovanie úrovne odkanalizovania, predčistenia a čistenia odpadových vôd (aj s prispením dôslednejšieho monitorovania zo strany kontrolných orgánov), ktoré by sa malo v konečnom efekte prejaviť hlavne na znižovaní znečisťovania malých recipientov. S rozvojom výstavby verejnej kanalizácie smerom k okrajovým územiam mesta by sa mali postupne prepájať areálové kanalizácie organizácií na ňu (pri dodržaní ukazovateľov kanalizačného poriadku mesta) a súčasne by sa mali rušiť provizórne zariadenia, ako sú žumpy, septiky, malé podnikové ČOV.

3. Orientačné posúdenie kapacít ČOV

Na orientačné posúdenie kapacít ČOV bolo použité kritérium počtu pripojených fyzických obyvateľov, vzhľadom na absenciu podkladov o výhľadovej produkcii odpadových vôd a znečistenia z ostatných sektorov, okrem bývania.

Údaje o počtoch obyvateľov sú prevzaté z demografickej prognózy z príslušnej kapitoly tohto ÚPN. Okrem prognózy výhľadového vývoja k horizontu r.2030 sa pre porovnanie demografického vývoja uvádzajú údaje z posledných dvoch sčítaní obyvateľstva.

Poznámka : členenie rozloženia obyvateľstva je podľa bývalých okresov.

ÚČOV Vrakuňa (Tab. č. 3)

Počet obyvateľov	**Sčítanie obyvateľov**		**Výhľad**
v povodí ČOV	**1991**	**2001**	**2030**
I. okres – celý	49.018	44.820	60.300
II. okres – celý	112.419	108.114	125.800
III. okres – celý	64.485	61.418	82.900
IV. okres – časť (odhad)	61.545	69.959	71.400
Ivanka pri Dunaji (odhad)	5.000	6.000	9.000
Spolu	**292.467**	**209.311**	**349.400**

Podľa údajov od BVS bolo v r. 2003 pripojených na ÚČOV Vrakuňa 283.120 obyvateľov, čo približne korešponduje s údajmi v tabuľke 3. Na kanalizáciu ešte nie sú pripojení všetci obyvatelia v povodí ÚČOV.

ÚČOV bola projektovaná na kapacitu 313.500 pripojených fyzických obyvateľov. Podľa tohto numerického kritéria by mala byť vo výhľade k r.2O30 kapacita ÚČOV mierne prekročená (o 11,4 %).

Pre reálne posúdenie ČOV je však rozhodujúce posúdenie z hľadiska hydraulického zaťaženia (prítokom vôd od obyvateľstva, vybavenosti, výroby a prítokom dažďových vôd) a z hľadiska látkového zaťaženia znečistením (prevedeného na počet ekvivalentných obyvateľov). Pre potreby tohto ÚPN neboli takéto údaje k dispozícii.

Vzhľadom na to, že v projekte ÚČOV sa uvažovalo so špecifickou potrebou vody 827 l/obyv. deň (vrátane vybavenosti a výroby) a súčasná nameraná spotreba za mesto je podstatne nižšia, možno konštatovať, že ÚČOV má určité vnútorné kapacitné rezervy. S ohľadom na záujem pripojenia sa ďalších obcí v regióne na systém ÚČOV, ako aj na nevyhnutnosť výstavby tretieho stupňa čistenia, bude v budúcnosti potrebné jej rozšírenie. Územná rezerva pre umožnenie tohto rozšírenia je vytýčená smerom na východ, k letisku. Nadväzne aj posun hranice ochranného pásma.

ČOV Petržalka (Tab. č. 4)

Počet obyvateľov	Sčítanie obyvateľov		Výhľad
v povodí ČOV	1991	2001	2030
V. okres – celý	131.950	121.259	158.100
Rakúske obce (odhad)	12.000	12.000	12.000
Spolu	**143.950**	**133.259**	**170.100**

Podľa údajov od BVS bolo v r. 2003 pripojených na ČOV Petržalka 119.124 obyvateľov. Rozdiel oproti tabuľke č. 4 r. 2001 spočíva v tom, že na ČOV nie je pripojených časť obyvateľov V. okresu z území, na ktorých ešte nie je dobudovaná verejná kanalizácia (Čunovo, väčšia časť Rusoviec, a Jaroviec). Po ich pripojení sa údaje vyrovnajú.

ČOV Petržalka bola projektovaná na kapacitu 180.000 pripojených fyzických obyvateľov. Kapacitne bude vyhovovať aj v prognóze 30 rokov. Ďalšiu vnútornú rezervu kapacity má v zníženej spotrebe vody voči uvažovanej v období projektovania.

Pre ďalší rozvoj ČOV je vymedzená územná rezerva pri jej južnom okraji (t.č. využívaná pre zariadenie staveniska a betonárne). K využitiu tejto rezervy môže dôjsť už pri dobudovávaní tretieho stupňa čistenia na ČOV, ak by tento vyvolal nároky na nové plochy.

ČOV Devínska Nová Ves (Tab. č. 5)

Počet obyvateľov	Sčítanie obyvateľov		Výhľad
v povodí ČOV	1991	2001	2030
Devín - časť	676	745	2.000
Devínska Nová Ves	15.223	15.502	33.600
Dúbravka – časť (odhad)	2.000	1.900	2.000
Lamač – časť (odhad)	3.150	2.900	3.700
Z. Bystrica	1.731	2.083	10.400
Marianka	933	1.030	2.000
Spolu	**23.713**	**24.160**	**53.700**

ČOV Devínska Nová Ves bola projektovaná na kapacitu 29.000 fyzických obyvateľov, čo reprezentovalo 51.667 E.O. (ekvivalentných obyvateľov). V jej návrhu sa neuvažovalo s pripojením Devína, Záhorskej Bystrice, Marianky a s väčším rozvojom Devínskej Novej Vsi.
Po vykonaných úpravách na ČOV sa po r. 2001 kapacita ČOV zredukovala na 26.150 E.O., vo fyzických obyvateľoch na cca 14.000 obyvateľov, čo je približne polovica pôvodnej kapacity.
Podľa údajov od BVS bolo v r. 2003 pripojených na ČOV Devínska Nová Ves 17.688 obyvateľov.

Z uvedených orientačných údajov vyplýva, že kapacita ČOV Devínska Nová Ves podľa kritéria počtu obyvateľov a ekvivalentných obyvateľov (E.O.) je už teraz vyťažená, bez rezerv pre výhľadový rozvoj (istá rezerva je ešte v hydraulickom zaťažení).V povodí tejto ČOV sa okrem nárastu počtu obyvateľov prejaví aj nárast množstva splaškových vôd z veľkých uvažovaných území pre rozvoj areálov občianskej vybavenosti a podnikateľských aktivít, kde nie sú uvažovaní obyvatelia (napr. územie Lamačskej brány, juhu Z. Bystrice, oblasti za Kolóniou v DNV).Tieto nebolo možné pre chýbajúce podkladové údaje kvantifikovať.

Pre umožnenie ďalšieho územného rozvoja v povodí ČOV Devínska Nová Ves je nevyhnutné už v najbližšom období prikročiť k jej rozšíreniu. Doteraz vymedzené územné rezervy okolo ČOV sú plošne nepostačujúce a pri ich rozdelení do rôznych strán neumožňujú vybudovanie uceleného prevádzkyschopného súboru objektov. V tomto ÚPN je navrhnuté rozšírenie areálu ÚČOV južným smerom po oboch stranách Rakyty. Vypúšťa sa trojuholníková plocha doterajšej časti rezervy pri stoke S. Primerane sa modifikuje aj rozsah ochranného pásma ČOV. Na presnú kvantifikáciu parametrov rozšírenia kapacity ČOV a záberu plôch treba vypracovať samostatnú vodohospodársku štúdiu.

13.2.4. Záver

Grafické vyjadrenie súčasného stavu a návrhu rozvoja odkanalizovania mesta je v spoločnom výkrese 4.2 „Odkanalizovanie, vodné toky a vodné plochy“, v mierke M 1:10.000. Vyznačené sú najdôležitejšie prvky siete na úrovni hlavných zberačov, v prípade potreby aj stôk nižšej kategórie. Podrobnejšie riešenie je predmetom spracovania generelu odkanalizovania mesta, vodohospodárskych štúdií a zonálnych dokumentácií.

13.3. VODNÉ TOKY A VODNÉ PLOCHY

13.3.1 Súčasný stav

Vodné toky sa podieľajú na odvodňovaní územia mesta spolu s kanalizačnými systémami. Slúžia ako zdroje vody i ako recipienty odpadových vôd z kanalizácií. Protipovodňové ochranné línie a úpravy tokov sú inžinierskymi stavbami. Z funkčného a stavebno-technického hľadiska je preto tento systém zaradený do komplexu technickej infraštruktúry mesta. Pozícia vodných tokov a vodných plôch v oblasti vodnej dopravy, v poľnohospodárskych závlahách, v krajinotvorbe, v životnom prostredí, športe, rekreácii atď. je predmetom riešenia iných kapitol ÚPN.

1. Hydrografická sieť Bratislavy

Vodné toky na území Bratislavy patria z hydrologického hľadiska do troch čiastkových povodí. Toky na západ od rozvodnice, ktorá prechádza hrebeňom Malých Karpát a Devínskej Kobyly patria do čiastkového povodia rieky Moravy. Toky východne od tejto rozvodnice patria do čiastkových povodí Dunaja a Malého Dunaja.

V povodí Moravy je hlavným tokom rieka Morava s najvýznamnejším prítokom, ktorý odvodňuje záhorskú časť Bratislavy - Mlákou. Do toku Mláky vejárovite zaúsťuje rad potokov a melioračných kanálov, z ktorých sú najdôležitejšími: Mástsky potok, Mariánsky potok, Bystrický potok, Vápenický potok, Dievčí potok, Lamačský potok, Antošov kanál, Dúbravský potok, Veľkolúcky potok a Rakyta. Malým úsekom zasahuje na územie mesta aj tok Malina pri sútoku s Moravou.

V povodí Dunaja je hlavným tokom rieka Dunaj. Jej najvýznamnejším ľavostranným prítokom je Vydrica. Z početných prítokov Vydrice sú v lesnom prostredí Malých Karpát najvýznamnejšími Bystrička a Uhliarka, v zastavanom prostredí Zelenohorský potok. Ďalšími prítokmi Dunaja menšieho významu sú potoky Benčík, Mokrý jarok, Čierny potok. Pravostranným prítokom Dunaja je Rusovský kanál, ktorý z nášho územia vedie na územie Maďarska do Ráby - prítoku Dunaja. Z Dunaja pri Čunove odbočuje na maďarské územie aj koryto Mošonského ramena Dunaja.

V povodí Malého Dunaja je hlavným tokom Malý Dunaj. Tento tok má regulovaný prietok prostredníctvom nápustných (zátvorových) objektov v mieste jeho odbočenia z hlavného toku Dunaja. Významnejšími tokmi tohto povodia sú Račiansky potok s prítokmi Gaštanový háj, Vajspeterský potok, Pieskový potok (Šenkárka), Tok na Pántoch, Račí potok, Vajnorský odpad I a II. Tieto toky zaúsťujú do Šúrskeho kanála, ktorý je za hranicami katastra mesta a jeho prostredníctvom do Malého Dunaja. Tok Struha (Vajnorský potok) s prítokmi Kratina a Vajnorský kanál ústi do Čiernej vody za hranicami mesta, ktorá zaúsťuje do Malého Dunaja. Toky Koziarka, Ahoj, prítok Kamzík, potoky v Ceste na Kamzík a v Magurskej ulici zaúsťujú do verejnej kanalizácie.

Uvedené vodné toky majú v podstate už iba na svojich horných úsekoch v oblasti lesa prírodné korytá. V nížinnej oblasti sú ich korytá zväčša upravené alebo umelé. Na prechode potokov cez zastavané územie sú ich korytá na niektorých úsekoch zakryté (Záhorská Bystrica, Lamač, Dúbravka, Karlova Ves, Patrónka, Mlynská dolina, Rača, Vajnory). Časť potokov po obvode centra mesta vteká do verejnej kanalizácie. Priamo v centre a historickom jadre sú niektoré potoky zvedené do podzemia už od historických čias a na povrchu ich nemožno vysledovať.

Dunaj má upravené koryto. Na zabezpečenie potrebnej hĺbky plavebnej dráhy sú na koncentráciu prietokov v koryte vybudované smerové stavby a výhony.

Do siete vodných tokov ďalej patria:

- ramená Dunaja (ľavostranné: za Sedláčkovým ostrovom, Karloveské, Biskupické; pravostranné: Pečnianske, Ovsišťské, Starohájske, Chorvátske, Jarovské, Rusovské a Mošonské rameno),
- priesakové kanály zdrže Čunovo: ľavostranný a pravostranný,
- záchytné priekopy a suché korytá potokov na odvádzanie prívalových dažďových vôd a vôd z topiacich sa snehov (na svahoch Malých Karpát, Sitiny a Devínskej Kobyly),
- melioračné odvodňovacie kanály (poľnohospodárska krajina),
- umelé prívodné a odpadové kanály (Slovnaft, napájanie Biskupického ramena).

2. Regionálne väzby vodných tokov

Väzby vodných tokov mesta v medzinárodných reláciách predstavujú vo vzťahu k Rakúsku rieky Dunaj a Morava, vo vzťahu k Maďarsku rieka Dunaj, Mošonské rameno Dunaja, pravobrežný priesakový kanál a Rusovský kanál. Dunaj a Morava sú zároveň hraničnými tokmi. Koryto Dunaja reprezentuje vodnú cestu európskeho významu. Prostredníctvom prieplavného prepojenia Rýn - Mohan - Dunaj je Slovensko dopravne prepojené s európskymi štátmi v celom diapazóne od Severného po Čierne more.

Väzba na systém vodných tokov Bratislavského kraja je prostredníctvom tokov Morava, Malina, Mláka, Stupávka, Mástsky potok, Chotárny a Mariánsky potok v záhorskej časti mesta. Vo východnej a južnej časti mesta prostredníctvom tokov Dunaj, Malý Dunaj , Račiansky potok, Struha, Vajnorský odpad I (umelý tok), ľavobrežný priesakový kanál.

3. Základné parametre hlavných tokov

Základné parametre hlavných vodných tokov na území Bratislavy (Tab. 1)

Vodný tok	Ukazovateľ	Hodnota	
Dunaj	Plocha povodia (po vodomer. profil)	131 338,2	km^2
rkm 1868,75	Max. pozorovaný vodný stav (~~16. 8. 2002~~ 06.2013)	1040 ~~991~~	cm

(propeler)	Max. pozorovaný prietok (15. 7. 1954)	10 400	$m^3 . s^{-1}$
	Min. pozorovaný vodný stav (18. 12. 1991)	11	cm
	Min. pozorovaný prietok (28. 12. 1948)	570	$m^3 . s^{-1}$
	Priemerný dlhodobý prietok	2 044	$m^3 . s^{-1}$
	Q_{100} (SHMÚ)	11 000	$m^3 . s^{-1}$
	Q_{1000} (SHMÚ)	13 500	$m^3 . s^{-1}$
	$Q_{10\,000}$ (SHMÚ)	15 000	$m^3 . s^{-1}$
	Dĺžka toku v Bratislave	30	km
Morava (ústie)	Plocha povodia	26 658,3	km^2
	Priemerný dlhodobý prietok	115	$m^3 . s^{-1}$
	Q_{100}	1 430	$m^3 . s^{-1}$
	Dĺžka toku v Bratislave	10,8	km
Malý Dunaj	Tok s regulovateľným prietokom	17,5 - 120	$m^3 . s^{-1}$
	Dĺžka toku v Bratislave	7,5	km
Mláka (ústie)	Plocha povodia	63,8	km^2
	Q_1	2,0	$m^3 . s^{-1}$
	Q_{100}	15,0	$m^3 . s^{-1}$
	Dĺžka toku v Bratislave	11,85	km
Vydrica (ústie)	Plocha povodia	32,1	km^2
	Q_1	3,0	$m^3 . s^{-1}$
	Q_{100}	24,0	$m^3 . s^{-1}$
	Dĺžka toku	20,4	km

Od r.1992 sa sledujú vodné stavy Dunaja na vodomernej stanici Devín rkm 1879,8 (merania na vodočte propeler sú pri hladinách do 450 cm ovplyvnené vzdutím zo stupňa Čunovo).

4. Protipovodňové ochranné línie

Ochranu územia mesta proti veľkým vodám Dunaja zabezpečujú protipovodňové ochranné línie. Tieto línie sa budovali už aj v minulosti, ale neposkytovali ochranu na požadovanej úrovni. S ich intenzívnym dobudovávaním sa začalo po katastrofálnych povodniach, ktoré spôsobil Dunaj v r.1954 a hlavne v r.1965 pod Bratislavou. Uznesením vlády ČSSR č.208/1966 z 15. 6. 1966 sa určilo dobudovať ochranu Bratislavy proti tisícročnej vode (úroveň Q_{1000}). Väčšina z naplánovaných stavieb sa už zrealizovala a to buď samostatne alebo v rámci výstavby Sústavy vodných diel na Dunaji Gabčíkovo - Nagymaros (SVD G - N). Časť sa ešte nezrealizovala.

Ľavobrežná ochranná línia na území Bratislavy má po svojej dĺžke rôzne technické riešenie a zabezpečuje t.č. nerovnakú úroveň ochrany. Na úseku od Devínskej Novej Vsi po Mlynskú dolinu nie je vybudovaná. Ochrana je zabezpečená iba miestnou výškou prirodzeného terénu alebo nábrežnej komunikácie. Za vyšších vodných stavov sú zaplavované zastavané územia pri brehu Moravy a Mláky v Devínskej Novej Vsi (aj spätným vzdutím vody z Dunaja), nábrežia pri Morave a Dunaji v Devíne. Zaplavované sú úseky brehu pozdĺž Devínskej cesty a časť nábrežia Karloveskej zátoky.

Na úseku Mlynská dolina (Lafranconi) až Prístavná ulica reprezentuje ochrannú líniu výška nábrežia a parapetný múrik rôznej konštrukcie a výšky. V časti od Lafranconi po Most SNP mal zabezpečovať ochranu proti Q_{1000}. Zmenami v prietokových pomeroch na Dunaji sa táto úroveň ochrany v súčasnosti znížila (chýba bezpečnostné prevýšenie). Úsek od Mosta SNP po Prístavnú ulicu mal zabezpečovať ochranu na úrovni Q_{100}. Ani táto úroveň ochrany však nie je zabezpečená v dôsledku nedostatočnej výšky, narušenia a zlého stavebno-technického stavu múrika na úseku Starý most - Prístavná ulica. V oblasti zóny Pribinova je z hľadiska rozvoja územia ochranná línia v nevhodnej polohe. V súčasnosti je ešte za veľkých vodných stavov zaplavovaná časť územia zóny Pribinova a celý areál prístavu.
Na úseku od konca Prístavnej ulice po Hamuliakovo tvorí ochrannú líniu nová zemná hrádza, zabezpečujúca ochranu proti Q_{1000}.

Pravobrežná ochranná línia pozostáva na úseku od štátnej hranice s Rakúskom po Most SNP z novej zemnej hrádze (hrádza Petržalka - Wolfsthal), dimenzovanej na Q_{1000}. Na úseku Most SNP - Starý most reprezentuje ochrannú líniu násypové teleso Viedenskej cesty, s úrovňou ochrany proti Q_{100}, čo je nepostačujúce. Chýba tam tiež ochrana proti priesakovým podzemným vodám. Od Starého mosta po hranicu s Maďarskom tvorí líniu nová ochranná zemná hrádza vybudovaná na Q_{1000}, doplnená na úseku po ČOV Petržalka podzemnou tesniacou clonou.

Situáciu v protipovodňovej ochrane mesta možno považovať za rizikovú, s ohľadom na nedobudovanosť ochranných línií a na mimoriadny výskyt povodní na území SR v posledných rokoch.

V súčasnosti je vybudovaná protipovodňová ochrana mesta Bratislava na N-ročné prietoky Q_{100} 11 200 $m^3.s^{-1}$ a Q_{1000} 13 5000 $m^3.s^{-1}$

Pravostranná protipovodňová ochranná hrádza Dunaja sa skladá z nasledovných častí:

Pravostranná ochranná hrádza Dunaja h.km 11,000-17,123
Protipovodňový múrik s prvkami na osadenie mobilného hradenia h.km 17,123-18,268 (celková dĺžka línie 1,145 km, hradí sa na Q100 (I.etapa) a ja Q1000 (II.etapa)
Pravostranná hrádza Dunaja (VHD) Bratislava-Wolfsthal h.km 18,268-22,7075.

Ľavostranná protipovodňová ochranná hrádza Dunaja (povodňový úsek VI) sa skladá z nasledovných častí:

Ľavostranná ochranná hrádza Dunaja h.km 0,00 – 3,3871 (dĺžka línie 3,3871 km) v h.km 0,00 – 0,12189 je vybudovaný protipovodňový múr, ktorý je napojený na budovu čerpacej stanice Slovnaftu. V h.km 0,110 sa protipovodňový múr zaväzuje do hrádze, ktorá začína prejazdnou rampou. Tento múrik je cca o 30 cm nižší ako hrádza,
A1 - pozdĺž Prístavnej ulice - parapetný múrik s korunou pri hladine Q1000 so zabezpečením h.km 3,387 – 4,070 (dĺžka línie 0,683 52 km, dĺžka mobilného hradenia (ďalej len MH) 0,0 km),
Košická - pod mostom Apollo – ochranná hrádza a zvýšený terén na hladinu Q1000 s prvkami na osadenie mobilného hradenia h.km 4,070 – 4,596 (dĺžka línie 0,526 km, dĺžka MH 0,089 km),
Eurovea – medzi mostom Apollo a Starým mostom – po Sklad č. 7. ochranná hrádza s korunou vysoko prevyšujúcou Q1000, od Skladu č. 7. pod Starý most je zvýšený terén na hladinu Q1000 s prvkami na osadenie mobilného hradenia h.km 4,596 – 5,350 (dĺžka línie 0,543 km, dĺžka MH 0,417 km),
A2 – medzi Starým mostom a Mostom SNP - parapetný múrik s otvormi a prvkami na osadenie mobilného hradenia, hradí sa na hladinu Q100 a Q1000 h.km 5,350 – 6,400 (dĺžka línie 1,017 10 km, dĺžka MH 1,017 10 km),
Zvýšený terén nevyhovuje požiadavkám na zabezpečenie Q1000 h.km 6,400 – 7,311. V rokoch 2014 – 2015 bol spracovaný firmou HYCOPROJEKT a.s. stavebný zámer verejnej práce na protipovodňovú ochranu (PPO) Dunaja – úsek Most SNP – River Park, r.km 1.869,100 – 1.870,070. Stavebný zámer rieši zabezpečenie doteraz nezabezpečeného úseku ľavého brehu Dunaja od Mosta SNP po komplex River Parku navýšením existujúceho terénu na kótu Q1000, podzemnou tesniacou stenou a oporným múrikom s otvormi pre zabezpečenie prístupu na návodnú stranu, ktoré sú vybavené úpravami umožňujúcimi uzatvoriť každý otvor mobilným hradením. Stavba zatiaľ nebola zrealizovaná,
River Park – zvýšený terén na hladinu Q1000 s prvkami na osadenie mobilného hradenia h.km 7,311 – 7,660 (dĺžka línie 0,349 km),
Zvýšený terén nevyhovuje požiadavkám na zabezpečenie Q1000 h.km 7,660 – 8,864 (dĺžka línie 1,204 km),
A3a – ústie Karloveského ramena a zaústenie Vydrice - parapetný múrik s otvormi a prvkami na osadenie mobilného hradenia, hradí sa na hladinu Q100 h.km 8,864 – 9,330 (dĺžka línie 0,465 70 km, dĺžka MH 0,208,59 km),
Zvýšený terén – vyhovuje požiadavkám na Q1000 h.km 9,330 – 9,631 (dĺžka línie 0,301 km)
A3b uzatvárací objekt na Čiernom potoku h.km 9,631 je z oboch strán zaviazaný do zvýšeného terénu nad kótou Q1000,
Zvýšený terén h.km 9,631 – 9,790,
A3b ochrana budovy BVS a.s. – parapetný múrik s prvkami na osadenie mobilného hradenia, hradí sa na hladinu Q100 h.km 9,790 – 9,917 (dĺžka línie 0,124 38 km, dĺžka MH 0,124 38 km) prevádzku objektu na základe zmluvy č. 26/2012 – BA o spolupráci pri prevádzke objektov stavby PPO BA A č. 3B MČ Karlova Ves zabezpečujú pracovníci BVS a.s.,
Zvýšený terén Devínska cesta – nevyhovuje požiadavkám na Q1000 h.km 9,917 – 16,063,
A4 – Devín, Slovanské nábrežie - parapetný múrik s otvormi s prvkami na osadenie mobilného hradenia, hradí sa na hladinu Q100 h.km 16,063 – 16,861 (dĺžka línie 0,798 60 km, dĺžka MH 0,382 km),
Zvýšený terén až po zaústenie Moravy h.km 16,861 – 17,317.

5. Vodné plochy

Najväčšiu vodnú plochu na území Bratislavy tvorí zdrž Hrušov a Čunovo SVD G - N vytvorená vzdutím vôd Dunaja v profile Gabčíkova a Čunova. Ďalej je to vlastná plocha hladiny Dunaja, ktorej šírka dosahuje na úrovni centra mesta cca 300 m a na ňu nadväzujúce plochy prístavných bazénov (Zimný prístav, Pálenisko, bazény vo Vlčom hrdle, bazén na vykladanie štrkopieskov v Petržalke).

Samostatné vodné plochy vo vnútrozemí mesta tvoria viaceré rybníky, bývalé bagroviská - materiálové jamy po ťažbe štrkopieskov, hospodárske vodné nádrže, jazierka v bývalých mŕtvych ramenách vodných tokov. K ním sa pridružujú mokrade.

V čiastkovom povodí Moravy je to rybník v Devínskej Novej Vsi pri Mláke, vodné plochy v ťažobnom území tehelne, vodné plochy a mokrade v inundačnom území pri Devínskej Novej Vsi, vodná plocha v Devíne povyše Hradu.

V čiastkovom povodí Dunaja na ľavom brehu sa nachádzajú horská nádrž Biely kríž, vodná nádrž Pod Slivom, vodná nádrž Srnie, vodné nádrže – rybníky I – IV pri Vydrici v údolí Železnej studienky, vodné plochy v areáli ZOO, v areáli Botanickej záhrady, Kopáčska vodná plocha. Na pravom brehu Dunaja vodné plochy Malý a Veľký Draždiak, vodné plochy v areáloch nemocnice a štrkovne Petržalka, bývalý zemník Investingu v inundácii pri Jarovskom ramene, Rusovské a Čunovské jazerá, vodné plochy a mokrade v bývalých dunajských ramenách pri Pečnianskom lese, pri Kutlíkovej ulici, pri Rusovciach a Čunove, menšie plochy po ťažbe štrku pri Jarovciach a oproti Čunovu, vodné plochy vlastných aktívnych dunajských ramien (Starohájske, Jarovské).

V čiastkovom povodí Malého Dunaja sa nachádzajú Štrkovecké jazero, Ružinovské jazero (Rohlík), vodná nádrž Pasienky (Kuchajda), Zlaté piesky, Vajnorské jazerá, jazero Kalná, nádrž Vajspeter, vodná plocha Pánty, rybníky pri Šprinclovom majeri, jazierko Tiki - Taki za ÚČOV Vrakuňa, hospodárske vodné plochy v areáli Istrochemu.

Vodné plochy a jazerá sa využívajú pre plavbu a vodnú dopravu (Dunaj, zdrž Čunovo), chov rýb, odbery vody pre závlahy a priemysel, na ťažbu štrkopieskov, na rekreáciu a vodné športy a pod.

6. Objekty na vodných tokoch

Najväčší komplex objektov na toku Dunaja v katastri mesta je v mieste prehradenia Dunaja (rkm 1 851, 750) pri Čunove, vybudovaný v rámci variantu „C„ náhradného riešenia uvedenia vodného diela Gabčíkovo do prevádzky. Na stupni Čunovo sa nachádzajú: objekt prehradenia starého koryta Dunaja, hať na obtoku, plavebná komora, vodná elektráreň, hať vodnej elektrárne, hať v inundácii, odberný objekt do Mošonského ramena so vstavanou malou vodnou elektrárňou (MVE) a súvisiace manipulačné objekty. Pri priehradnom profile bol vybudovaný umelý kanál pre vodné športy s prislúchajúcou vybavenosťou.

Hlavné parametre vodného stupňa Čunovo (Tab. 2)

Objekt, parameter	Hodnota, kapacita
Prevádzková hladina VD:	131,10 m.n.m. (Balt.)
Vodná elektráreň:	
- inštalovaný výkon	24,3 MW
- celkový prietok	600 $m^3 . s^{-1}$
Hať vodnej elektrárne:	
- šírka hať ových polí	3x 24 m + 1x 11,1 m
- max. kapacita	4 450 $m^3 . s^{-1}$
Plavebná komora:	
- rozmery	šírka 24 m, dĺžka 75 m
- prietok. kapacita	1 200 $m^3 . s^{-1}$
Hať na obtoku:	
- šírka hať ových polí	4x 18 m
- prietok. kapacita	600 $m^3 . s^{-1}$
Hať v inundácii:	
- šírka hať ových polí	20 x 24 m
- prietok. kapacita (18 polí)	4 050 $m^3 . s^{-1}$
Odberný objekt do Mošonského ramena:	
- projekt. prietok kapacita	10 – 20 $m^3 . s^{-1}$
- max. prepúšťané množstvo	40 $m^3 . s^{-1}$
- inštal. kapacita MVE	2 x 0,5 MW
Prívodný kanál na VE Gabčíkovo:	
- prietok. kapacita	5 000 $m^3 . s^{-1}$

~~Na Malom Dunaji je vybudovaný staný a nový zátvorový (vtokový) objekt . Na ňom je vybudovaná MVE Pálenisko s inštalovaným výkonom 0,989 MW.~~
~~Na Chorvátskom ramene v Petržalke je vybudovaná čerpacia stanica s kapacitou Q = 6 $m^3 . s^{-1}$. Na 5,138 km dlhom toku sú vybudované 3 hate na reguláciu hladín vody v koryte.~~
Na Malom Dunaji je vybudovaný starý a nový zátvorový (vtokový) objekt. Na hati nového zátvorného objektu je vybudovaný aj objekt MVE Pálenisko s inštalovaným výkonom 0,989 MW. Na Chorvátskom ramene v Petržalke je vybudovaná čerpacia stanica s kapacitou Q = 6 m3 . s-1 . Chorvátske rameno je hydraulicky prepojené s pravostranným priesakovým kanálom zdrže Hrušov. Na 5,138 km dlhom toku sú vybudované 2 hate na reguláciu hladín vody v koryte.
Na priesakových kanáloch pozdĺž hrádzí zdrže Hrušov SVD G - N sú vybudované vzdúvacie objekty. Pozdĺž nich a hrádzí sú vybudované monitorovacie objekty. Na vnútorných odvodňovacích kanáloch poldra v inundácii pri Rusovciach sú vybudované hrádzové výpustné a nápustné objekty.

Na Biskupickom ramene a jeho prívodnom kanáli sú vybudované vzdúvacie objekty a násoskový odberný objekt.

Ďalšími doplnkovými objektami na vodných tokoch, hrádzach, brehoch vodných plôch sú: vodomerné stanice, monitorovacie systémy, objekty zabezpečujúce vodnú dopravu a vytýčenie vodnej cesty na Dunaji, odberné objekty povrchovej vody pre závlahy a priemysel, výpustné objekty, zhybky, čerpacie stanice, stupne, vývariská, sedimentačné nádrže atď.

Správca najdôležitejších vodných tokov - Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Banská Štiavnica, OZ Bratislava má na území mesta rozmiestnené svoje prevádzkové a administratívne objekty, opravárenské a technologické zariadenia. Reprezentujú ich hlavne: budova OZ Bratislava (Karlova Ves), závodu Dunaj (Vlčie hrdlo), prevádzkový kameňolom (Devínsky lom), opravárenské dielne, opravárenský bazén, lodenica, zimovisko lodí PD (prístav Vlčie hrdlo), prekladisko a štrkovňa (Starohájske rameno), sklady povodňového materiálu (Trnávka), prevádzkové prístaviská (rameno Zuzana, stupeň Čunovo) ,strážne domky, atď.

7. Ochrana zastavaného územia pred prívalovými vodami z extravilánu

Zastavaná časť mesta na ľavom brehu Dunaja a Moravy leží sčasti na svahoch a na úpätí Malých Karpát a Devínskej

Kobyly. Počas dažďových prívalov je vystavovaná negatívnym účinkom vôd, pritekajúcich z vyšších častí povodia, hlavne z pásma lesov a z pásma poľnohospodársky obrábanej pôdy (vinohrady, polia, lúky). V dôsledku antropogénnej činnosti sa znížila akumulačná a retenčná schopnosť územia v extraviláne, rozvinuli sa plošné a líniové formy erózie a došlo ku degradácii prirodzeného odvodňovacieho systému. Líniové formy erózie sú hlavne pozdĺž lesných a poľných ciest vedených po spádnici. Plošné formy erózie sú hlavne z obnažených plôch svahov veľkých stavenísk a vinohradov s nevhodným založením. Územia intravilánu na úpätiach svahov sú za dažďových prívalov zaplavované, zanášané splachmi z povrchu terénu, čo spôsobuje škody na majetku občanov, na komunikáciách a na kanalizácii.

Prítokom prívalových vôd z extravilánu sú najviac postihované intravilány Záhorskej Bystrice, Devínskej Novej Vsi, Devína, Dúbravky, Lamača (hlavne pod Zečákom), Karlovej Vsi (Devínska cesta), oblasť Račianskej ulice na úseku Pionierska ul. až Krasňany a Rača.

Systém záchytných priekop na odvádzanie prívalových vôd je v najväčšom rozsahu vybudovaný nad územím Rače. Na priekopách a upravených úsekoch potokov je vybudovaný rad objektov na zmierňovanie sklonu, kinetickej energie vody a na sedimentáciu unášaných splavenín. Na ostatnom území sa povrchové vody odvádzajú sezónne fungujúcimi suchými korytami potokov, miestnymi potokmi, cestnými priekopami, dažďovými stokami. Na mieste zaústenia priekop do kanalizácie sú vybudované lapáky splavenín (ich prevádzkovanie je v značnej miere neuspokojivé). Celkove možno systém ochrany zastavaného územia hodnotiť ako nedobudovaný.

13.3.2. Východiská, strategické ciele a trendy

1. Východiská

Z koncepčného hľadiska sú hlavnými východiskovými dokumentami pre návrh riešenia:

- ~~Koncepcia vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky do r. 2005 (MP SR, 2001),~~
- ~~Program rozvoja vodného hospodárstva do roku 2010 (MP SR, 1999),~~
- ~~Program protipovodňovej ochrany na Slovensku do r.2010 (MP SR, 2000),~~
- ÚPN VÚC Bratislavského kraja (MŽP SR, AUREX, 1997) v zmysle jeho zmien a doplnkov - jeho záväzná časť + nariadenie vlády SR, ktorým bola vyhlásená,
- Stratégia rozvoja hl. m. SR Bratislavy (1998),
- Územné a hospodárske zásady pre riešenie ÚPN hl. m. SR Bratislavy (1998),
- Koncept ÚPN hl. m. SR Bratislavy (2000) a výstupy zo Súborného stanoviska, ktoré zhrnulo výsledky pripomienkového konania k nemu.
- Vodný plán Slovenska (aktualizácia 2015),
- Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021-2027,
- ~~Aktualizácia územného generelu vodných tokov a vodných plôch mesta Bratislavy, r. 1997 (HYDROMEDIA Bratislava, 1997),~~
- Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkových povodiach SR,
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon)
- Zákon ~~č.666/2004 Z.z. o ochrane pred povodňami~~ č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 442/2002 Z. z- o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (RSV),
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík,
- ~~Rámcová smernica EÚ č. 2000/60/ES o vode (RSV),~~
- ~~Stratégia pre implementáciu RSV v Slovenskej republike (MŽP SR, 2003), uzn. vlády SR č. 46/2004.~~

Pre návrh riešenia funkčného systému vodných tokov a vodných plôch v ÚPN Bratislavy boli v týchto dokumentoch formulované nasledujúce hlavné požiadavky:

- skompletizovať ochranu Bratislavy pred povodňami, zabezpečiť ochranu Bratislavy pred tisícročnou vodou (resp. diferencovanú ochranu),
- rezervovať územie pre vodné dielo Wolfsthal - Bratislava,
- zabezpečiť revitalizáciu tokov, „najmä úseky s nevhodnými úpravami“ a sprietočnenie (zavodnenie) mŕtvych ramien Dunaja a Malého Dunaja,
- obmedziť plošné znečistenie povrchových vôd,
- dobudovať SVD Gabčíkovo - Nagymaros, vrátane súvisiacich environmentálnych opatrení,
- dobudovať brehové úpravy vodných tokov, dunajských ramien, zátok a vodných plôch v nadväznosti na urbanistické riešenie,
- zabezpečiť maximálne využitie potenciálu vodných tokov a vodných plôch Bratislavy pre rekreáciu a vodné športy,
- dobudovať systém záchytných priekop na ochranu zastavaného územia mesta pred prívalovými vodami z extravilánu,
- obmedziť nepriaznivé vplyvy na odtokové pomery v povodí. Revitalizáciou povodí navrátiť prirodzenú schopnosť akumulácie (zadržiavania) vody,
- dosiahnuť „dobrý stav“ všetkých vôd do roku 2015.

Uznesením vlády SR č.31 z 19. januára 2000 bol schválený materiál „Návrh na systémové riešenie ochrany pred povodňami a spôsobu financovania následkov spôsobených povodňami – program protipovodňovej ochrany do roku 2010“, vrátane súboru vedecko-technických projektov a odporúčaní vlády. Z tohto komplexného a obsiahleho materiálu je potrebné aplikovať prislúchajúce pokyny aj na podmienky Bratislavy. Pre projektantov a urbanistov sú adresované napríklad tieto:

- vyžadovať, aby existujúce stavby umiestnené v inundačných územiach spĺňali aj požiadavky ochrany pred povodňami; budovanie ďalších stavieb v súčasných inundačných územiach je ~~by malo byť~~ zakázané v zmysle §20 ods. 5 zákona č.7/2010 Z.z.,
- zamedziť v určených inundačných územiach ďalší rozvoj a využívanie na iné účely, ktoré bránia odtoku povodňových prietokov; tieto územia by mali byť využívané len ako extenzívne spravované trávnaté porasty,
- prírodné zamokrené a retenčné územia v povodí riek treba ponechať a chrániť, a kde je to možné, ich rekonštruovať alebo rozšíriť,
- obmedzovať spevňovanie pôdy ako súčasť urbanizácie (napr. zastavaná plocha v obývaných územiach, budovanie dopravných komunikácií a plôch),
- budovať, udržiavať a rekonštruovať priehrady, protipovodňové ochranné hrádze a iné zariadenia na ochranu proti povodniam tak, aby poskytovali dostatočný stupeň protipovodňovej ochrany.

Tento „Program“ bol v nasledujúcich rokoch aktualizovaný, so zaradením ochrany Bratislavy medzi priority.

Zákonnú úpravu prípustných a neprípustných aktivít v súvislosti s vodnými tokmi a v ich inundačných územiach priniesol nový zákon ~~č.666/2004 Z.z. o ochrane pred povodňami~~ č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov.

Východiskami pre návrh riešenia sú z vecného hľadiska výstupy z „Prieskumov a rozborov pre spracovanie ÚPN“, ktoré analyzovali súčasný stav systému, jeho potenciály a problémy. Z priestorových dôvodov sa tieto analytické údaje na tomto mieste neopakujú. Ďalej je to riešenie 3. variantu Konceptu ÚPN v zmysle záverov zo Súborného stanoviska k nemu. Premietli sa aj vydané VZN.

Pre aktivity v juhovýchodnej časti mesta sú záväznými aj limity z titulu vyhlásenej Chránenej vodohospodárskej oblasti Horného Žitného ostrova.

2. Strategické ciele

Dlhodobými strategickými cieľmi návrhu v ÚPN sú:

- zabezpečenie ochrany Bratislavy pred negatívnymi účinkami povodní, priesakových a prívalových vôd,
- pokrytie a uspokojovanie všetkých potrieb mesta z hľadiska tohto funkčného systému; prostriedkom k tomu má byť permanentné dobudovávanie a udržiavanie vodohospodárskych zariadení v nadväznosti na celkový rozvoj mesta, využívanie vodného potenciálu na území mesta,
- zachovanie vodohospodárskych a ekologických hodnôt, ktoré reprezentujú vodné toky, vodné plochy a mokrade na území mesta ich ochranou, rozvojom a revitalizáciou.

3. Trendy

Súčasnými trendami v oblasti vodných tokov a vodných plôch sú o. i.:

- zvýrazňovanie významu vody ako strategického činiteľa, ktorý bude pri stále narastajúcich globálnych zmenách v biosfére zásadným spôsobom ovplyvňovať život ľudstva a geopolitické rozhodnutia,
- opätovné uvedomovanie si dôležitosti zabezpečenia protipovodňovej ochrany v dôsledku mimoriadnych povodní posledných rokov po vyše 30 rokoch relatívneho pokoja a prijímanie potrebných opatrení,
- zvyšovanie retencie vody v povodiach, zadržiavanie vody v území vykonaním príslušných opatrení v oblasti hospodárenia v lesoch, pozemkovými úpravami, pri projektovaní a realizácii sídiel a vodohospodárskych stavieb,
- opätovné oddeľovanie a samostatné vedenie potokov, ktoré boli v minulosti zvedené do kanalizácie, v intravilánoch miest, atď..

13.3.3. Návrh ÚPN

V návrhu riešenia sa napĺňajú úlohy, uložené z dokumentov vyšších stupňov a z ÚHZ. Zároveň sa sleduje aplikácia súčasných rozvojových trendov v tejto oblasti vodného hospodárstva.
Vlastný návrh riešenia sleduje naplnenie dvoch hlavných požiadaviek:

- reakcia na urbanistický návrh nového územného rozvoja mesta,
- rozvoj vlastného funkčného systému vodných tokov jeho dobudovaním, obnovou a zlepšovaním na zabezpečenie stálej funkčnosti a spoľahlivosti.

1. Dobudovanie protipovodňových ochranných línií mesta

Návrh vychádza v zásade z koncepcie, obsiahnutej v „Aktualizácii územného generelu vodných tokov a vodných plôch mesta Bratislavy, rok 1997„ (HYDROMEDIA, november 1997), zo štúdie „Ochrana hl. mesta SR Bratislavy pred veľkými vodami“ (HYDROCONSULT, 2001). ďalej z Nariadenia vlády SR z 8. januára 2003, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ÚPN VÚC Bratislavského kraja. a ktorým sa určuje zabezpečiť protipovodňovú ochranu Bratislavy pred tisícročnou vodou. Táto zásada je v návrhu dodržaná, s výnimkou úseku ľavobrežnej ochrannej línie od Devínskej Novej Vsi po Karlovu Ves, kde bude úroveň ochrany nižšia a diferencovaná podľa miestnych pomerov. V dobudovávaní protipovodňovej ochrany mesta je prioritou ochrana centra mesta, kde sú koncentrované najväčšie hodnoty a kde je povodňovému nebezpečenstvu vystavený najväčší počet obyvateľov.

Po posledných povodniach v r. 2002 sa ukázala potreba aktualizovania návrhových povodňových hladín oproti vyššie uvedeným doterajším koncepčným podkladom. Táto aktualizácia sa urobila v štúdii „Výpočet hladín Dunaja na úseku Devín - Čunovo pri prietokoch Q_{100} a Q_{1000}“ (VÚVH, 2003). Z podkladov o zameraní koryta a inundačného územia Dunaja v 75 priečnych profiloch od správcu toku vypracoval VÚVH matematický model na výpočet povodňových hladín. Využil sa 1-D hydrodynamický model HEC-RAS. Výsledkom modelovania sú vypočítané priebehy návrhových povodňových hladín prietokov Q_{100} (11.000 $m^3 . s^{-1}$) a Q_{1000} (13.500 $m^3 . s^{-1}$). Úrovne povodňových hladín sú vo všeobecnosti vyššie, než s akými sa donedávna rátalo. Na ich výške sa podieľajú aj také faktory, ako je zanášanie koryta Dunaja, drsnosť koryta a pod. V presnosti údajov sú určité tolerancie, s ohľadom na kvalitu disponibilných podkladov.

Ochranu Bratislavy bude potrebné zabezpečiť kombináciou viacerých aktivít, menovite úpravami a údržbou koryta Dunaja (vrátane bagrovania dna v potrebnom rozsahu), dobudovaním a rekonštrukciou protipovodňových línií na kritických miestach. Okrem trvalých zariadení sa uplatnia na niektorých úsekoch aj mobilné hradiace prvky. Na ochrane sa bude podieľať aj manipulácia na vodných dielach, svojim vplyvom sa môžu prejaviť aj opatrenia vo vyšších častiach povodia Dunaja a Moravy.

V Devínskej Novej Vsi sa premiestňuje úsek hrádze spoza rybníka pred rybník a dopĺňa o čerpaciu stanicu na toku Mláka. Dosiahne sa tým zväčšenie rozsahu ochráneného územia. V južnej časti Devínskej Novej Vsi sa skracuje a lokálne upravuje trasa línie. Obdobne aj v Devíne na úsekoch pri rieke Morave a na Slovanskom nábreží. V oblasti Karloveskej zátoky sa riešenie protipovodňovej ochrany zosúlaďuje čo do rozsahu s platným projektom. Lokálne je upravená trasa línie v mieste osobného prístavu na Fajnorovom nábreží. Ľavobrežná línia je v súčasnosti skoro celá, až na aktivitu č.6B v Devínskej Novej Vsi vo výstavbe. Na pravobrežnej ochrannej línii je navrhnuté predĺženie ochrannej línie od Arény popod Starý most, ktorým sa má vo výhľade ochrániť územie terajšieho parkoviska.

V súvislosti s návrhom okružnej križovatky v lokalite Lamačská brána sa ako vyvolaná investícia uvažuje preložka dolného úseku prítoku Dúbravského potoka.

V nadväznosti na riešenie schválenej UŠ zóny Zlaté piesky sa upravuje tvar a rozsah rozšírenia vodnej plochy jazera na južnom brehu – predĺženia veslárskej dráhy.

Z riešenia spracovanej UŠ Vlčie hrdlo sa preberá návrh vodnej plochy – nového prístavného bazéna a vyvolanej preložky ľavobrežnej ochrannej hrádze.

Vychádzajúc z riešenia platného ÚPN Z CMC, časť Petržalka, sa z neho preberá návrh nového ramena Dunaja v pravobrežnom inundačnom území. Toto rameno o.i. zväčší kapacitu koryta Dunaja na odvádzanie povodňových prietokov. V tomto smere nahradzuje pôvodný vodohospodársky zámer na rozšírenie koryta odkopaním jeho pravého brehu na úseku cca Starý most – Prístavný most. Toto riešenie sa z ÚPN vypúšťa. V nadväznosti na trasu nového ramena Dunaja sa skracuje dĺžka Ovsištského ramena.

Ľavobrežná ochranná línia

Devínska Nová Ves

Výstavba protipovodňovej ochrany sa predpokladá vo dvoch fázach. Najskôr je potrebné zabezpečiť tú časť zástavby, ktorá je pravidelne zaplavovaná a kde dochádza k najväčším problémom a škodám. Je to územie okolo dolného úseku toku Mláka, ako aj znížená časť územia pri ul. Na hriadkach.

Navrhuje sa výstavba ochrannej línie v Mlynskej ul., po hornom obvode rybníka a na hornom úseku Istrijskej ul. Táto línia by mala zabezpečiť ochranu na úrovni Q_{100}. Ochránené by mali byť existujúce rodinné domy na začiatku Mlynskej ul. v smere od poľnohospodárskeho družstva a zástavba medzi Mlynskou a Vápencovou ul. Uvažuje sa so zahradením Mláky proti spätnému vzdutiu vôd z rieky Moravy. Prečerpávanie jej vôd by sa počas zahradenia zabezpečilo mobilnou čerpacou technikou.

V južnej časti obce sa uvažuje s výstavbou ochrannej línie na Q_{100} pozdĺž komunikácie, súbežnej s ul. Na hriadkach od kopca Slovinec po úroveň Nám. 6. apríla, vrátane opatrení na odvádzanie vnútorných vôd.

Konkrétne technické riešenie ochranných línií bude premetom návrhu v podrobnejšom stupni projektovej dokumentácie. Môže ním byť kombinácia trvalých zariadení (zemná hrádza, zvýšenie nivelety komunikácií, múrik) a mobilných hradiacich prvkov, ako aj prečerpávanie vôd.
V ďalšej fáze, podľa zámerov rozvoja tejto mestskej časti sa uvažuje s predĺžením ochranných línií. Pokiaľ dôjde k transformácii areálu súčasného poľnohospodárskeho družstva na nové funkcie, ktoré budú vyžadovať ochranu, predĺži sa ochranná línia o potrebnú dĺžku. Návrh ÚPN predpokladá v časovom horizonte do r. 2030 výstavbu rodinných domov v záhradách poniže Istrijskej ul. smerom k Morave. Realizácia tohto zámeru bude podmienená výstavbou ochrannej línie, ktorá by sa predĺžila od ul. Na hriadkach až po úroveň ul. Na kaštieli a zapustila do kopca. Okrem tejto línie bude potrebné vykonať terénne úpravy (zvýšenie úrovne terénu jeho dosypaním) a zabezpečiť odvádzanie vnútorných vôd.

Devín

V Devíne je navrhnutá ochrana nábreží na úrovní Q_{100}. V lokalite severne od Hradu, pozdĺž východného okraja jazera je navrhnutá ochranná hrádza. Južne od Hradu, pozdĺž zaplavovaného úseku Slovanského nábrežia je (s rešpektovaním lužného lesa) navrhnutá ochrana vo forme brehových úprav s plošným nadvýšením nábrežia, ktoré pokračuje pozdĺž Devínskej cesty od Kremeľskej ul. po lokalitu Záhradky ako prísyp ku komunikácii. Exponovanosť a význam oblasti NKP Devín vyžadujú prehĺbenie riešenia v podrobnejšej štúdii s alternatívami technického návrhu (napr. nadvýšenie komunikácie, ochranný múrik, mobilné steny a pod.). Zároveň bude potrebné vyriešiť odvádzanie vnútorných vôd.

Devínska cesta

Na území pozdĺž tejto komunikácie od Devína po vodáreň v Karlovej Vsi sa neuvažuje s výstavbou protipovodňovej

ochrannej línie z verejných prostriedkov. Ide o inundačné (záplavové) územie, ktoré nebolo určené na rozvoj zástavby (až na novú lokalitu bývania Pri Sihoti). Stavebníci a majitelia objektov si musia zabezpečiť individuálnu ochranu svojich objektov, pokiaľ bude vôbec výstavba v záplavovom území povolená.

Nábrežie Karloveskej zátoky

Návrh výstavby ochrannej línie je prevzatý z riešenia „UŠ zóny Karloveská zátoka – Botanická ulica“ (FORM Projekt a FORM-A, marec 2003). Nová ochranná línia je trasovaná pozdĺž nábrežia tak, aby ochránila všetky existujúce areály od areálu vodárne až po botanickú záhradu. Línia bude pozostávať z úprav súčasného terénu a svahov a ochranného múrika, s výškovou úrovňou zabezpečujúcou ochranu proti Q_{1000}. V miestach vstupov do územia sa v línii vynechajú komunikačné priechody s možnosťou uzavretia dočasnými zábranami. Na súčasnej úrovni sa ponechávajú iba pobrežné pozemky s brehovými porastami a chodníkmi , ako aj časť územia pri vyústení Karloveského (Čierneho) potoka. Nové objekty budú musieť byť ochránené individuálne, vhodným stavebným riešením. Koryto potoka sa má na úseku od Botanickej ulice zakryť. Na zabezpečenie objektov za Botanickou ul. proti zaplaveniu zo spätného vzdutia v potoku sa uvažuje jeho zahradenie počas vysokých vodných stavov v Dunaji s nasadením mobilnej čerpacej techniky. Spätné vzdutie na dolnom úseku Vydrice sa naďalej pripustí, bez návrhu technických protiopatrení.

Nábrežie na úseku Lafranconi – Most SNP

Navrhuje sa rekonštrukcia ochrannej línie v trase súčasného ozdobného travertínového múrika. Nový betónový ochranný múrik zabezpečí ochranu proti Q_{1000}.

Nábrežie na úseku Most SNP - Starý most

Navrhovaná úroveň ochrany na Q_{1000} vyžaduje podľa generelu vodných tokov nadvýšenie ochranného múrika a celkovú výškovú úpravu nábrežia. Táto koncepcia vyžaduje aktualizáciu v nadväznosti na revidované úrovne povodňových hladín (VÚVH) a na vykonané prieskumy stavebno-technického stavu súčasného betónového ochranného múrika, ktoré vykonal správca toku v r. 2003. Múrik nemá požadovanú výškovú úroveň hornej hrany a pravdepodobne naň nebude možné zo statických dôvodov na celej dĺžke nasadiť mobilnú ochrannú stenu. Nová ochranná línia bude zrejme musieť byť zrealizovaná v odsadenej paralelnej trase podľa miestnych podmienok. Tam, kde nebude možné vybudovať trvalú konštrukciu línie (betónový múrik), bude potrebné vopred vybudovať základové konštrukcie pre možnosť operatívnej inštalácie mobilnej ochrannej steny.

Súčasťou rekonštrukcie ochrannej línie bude aj zabezpečenie jej podložia. Trasa zrekonštruovanej ochrannej línie bude od Fajnorovho nábrežia plynule nadväzovať na líniu v zóne Pribinova, čím sa ochráni doteraz zaplavované územie parkoviska pri Gondovej ul. a Šafárikovo námestie. Konkrétne technické riešenie ochrannej línie bude predmetom projektovej dokumentácie, ktorá sa pripravuje.

Nábrežie na úseku Starý most – Most Košická (zóna Pribinova)

Navrhuje sa posunutie ochrannej línie od Pribinovej ul. bližšie k Dunaju, čím by sa zabezpečila ochrana zástavby nového centra mesta v zóne Pribinova a oblasti Ružinova proti Q_{1000}. Uvažuje sa s viacstupňovým usporiadaním ochranných línií. Prvá línia (najnižšia) je navrhovaná na úrovni hladiny $Q = 4000\ m^3 . s^{-1}$, najvyššia línia je vo vzdialenosti cca 30 m od súčasného brehu Dunaja. Táto má zabezpečiť ochranu územia na úrovni Q_{1000}. Priestor medzi líniami bude využitý na dotvorenie nábrežnej promenády (zeleň, drobná architektúra). Naďalej však bude plniť funkciu inundačného územia. Terén za líniou Q_{1000} po ul. Pribinova bude výškovo upravený na novú úroveň v rámci novej zástavby. Výstavba nových ochranných línií je z investorského hľadiska súčasťou novej zástavby v zóne Pribinova. Riešenie novej ochrannej línie je podrobnejšie spracované v „UŠ zóny Pribinova - juh“ (RESPECT, 2003).

Úsek Most Košická - začiatok Prístavnej ul.

Návrh rekonštrukcie línie má zabezpečiť ochranu na úrovni Q_{1000}. V areáli Zimného prístavu sa vybuduje ochranná línia v podobe nízkej zemnej hrádze v novej trase poza Rybu. Na svojich koncoch sa nadviaže pri nábreží na ochrannú líniu zóny Pribinova a na líniu v Prístavnej ulici (súčasná trasa). Výstavba severnej časti hrádze je zahrnutá do komplexu objektov stavby „Mosta Košická“ ako SO 116. Južná časť línie okolo areálov BVS, ŠPS a Povodia Dunaja ešte nie je projektovo a investorsky zabezpečená.

Úsek na Prístavnej ulici po začiatok novej ochrannej hrádze

V úseku je navrhnutá rekonštrukcia ochranného múrika na úroveň Q_{1000}. Rekonštrukcia ochrannej línie na Prístavnej ulici je previazaná s koncepciou výhľadového rozšírenia Prístavnej ul. na štvorpruhovú komunikáciu.

Pravobrežná ochranná línia

1.Úsek medzi Mostom SNP a Starým mostom

Na zabezpečenie ochrany pred preliatím na úrovni Q_{1000} je navrhnutá výstavba ochranného parapetného múrika na návodnej strane koruny hrádze (telesa Viedenskej cesty). Do chráneného územia sa priberá aj areál divadla ARÉNA. Z toho dôvodu sa na prislúchajúcom úseku línia múrika odkláňa od Viedenskej ulice a obchádza areál divadla. V miestach komunikačných vstupov a oproti chránenému objektu Leberfinger bude súvislá línia múrika prerušená, s možnosťou uzavretia dočasným hradením. Návrh výstavby ochrannej línie je technicky zosúladený s návrhom súbežnej medzinárodnej cyklistickej cesty. Koncepcia stavby je podrobnejšie rozpracovaná v DÚR „Zvýšenie bezpečnosti pravostrannej hrádze Dunaja rkm 1868,1-1869,2“ (Hydroconsulting, august 2003).
Ochrana proti presakujúcim podzemným vodám je navrhovaná systémom čerpacích studní južne a východne od Sadu Janka Kráľa (hydraulická clona za Sadom J. Kráľa).

2. Rozšírenie koryta Dunaja

Jestvujúce prirodzené koryto rieky Dunaj v úseku rkm 1867 až 1862 na území mesta (cca Prístavný most – Vlčie hrdlo) prechádza dvoma ostrými protismernými oblúkmi. Takto formované koryto vytvára nepriaznivé podmienky pre plynulý odtok veľkých vôd a konvexné oblúky brehov sa súčasne stávajú morfologickou príčinou tvorby ľadových bariér. Tieto dve skutočnosti sú potom príčinou vzdutia vody v úzkom koryte rieky v rkm 1867 až 1870 v centrálnej časti mesta.
Do návrhu ÚPN je prebraté riešenie rozšírenia koryta Dunaja poniže Prístavného mosta zo šírky 300 m na 400 m z projektu stavby „Ochrana Bratislavy proti veľkým vodám, I. a II. etapa“, ktorú zabezpečuje správca toku SVP-OZ Bratislava, š. p. I. etapa stavby, odkop pravého brehu oproti Ovsišťu sa už zrealizovala. II. etapa stavby, odkop ľavého brehu v rkm 1864,450 – 1862,450 pri Vlčom hrdle je predmetom návrhu.
Vplyv postupného zanášania dna koryta Dunaja na bratislavskom úseku Dunaja v dôsledku vzdutia od VD Gabčíkovo sa v priebehu poslednej dekády prejavil na výraznom zvýšení povodňových hladín. Okrem toho, že bude potrebné udržiavať úroveň dna na želanej úrovni bagrovaním, že sa zrealizuje rozšírenie koryta v rámci vyššie uvedených dvoch etáp stavby, bude potrebné ďalšie rozšírenie koryta Dunaja na pravom brehu, na jeho konvexnom oblúku v rkm 1865,50 až 1868,43. Ide o úsek približne od Sadu J. Kráľa po Soví les poniže Prístavného mosta, kde sa napojí na rozšírenie z I. etapy. Návrh vychádzal zo štúdie „Posúdenie účinnosti úprav koryta Dunaja v Bratislave na priebeh povodňových hladín pre návrhové prietoky Q_{100} a Q_{1000}“ (VÚVH, 2003).

3. Inundácia Dunaja

V tomto návrhu sa potvrdzuje primárna funkcia inundačného územia na prevádzanie veľkých prietokov Dunaja, ako súčasti systému protipovodňových zariadení. Všetko ostatné funkčné využitie inundačného územia, hlavne stavebné aktivity, sa musia podriadiť plneniu primárnej funkcie, požiadavkám, ktoré sú uvedené vo „Východiskách“ a podmienkam správcu toku. Pre urbanistické riešenie a všetky ostatné aktivity platia ako záväzné limity a regulatívy obmedzenia z titulu ochranných pásiem vodných tokov, ochranných hrádzí a objektov na nich, ako aj zásady uvedené v kapitole 16.1 ÚPN.

V inundačnom území sa predpokladá priebežné vykonávanie úprav zo strany správcu toku na zlepšenie prietokových pomerov. Najväčšími plánovanými aktivitami budú na pravobrežnej časti inundácie terasovité úpravy úrovne nábrežia vedľa Sadu J. Kráľa, ktoré sa nadviažu na navrhované pravobrežné rozšírenie koryta. Ich cieľom má byť umožnenie bezprostredného kontaktu obyvateľov s vodnou hladinou Dunaja. Koncepcia týchto úprav je podrobnejšie riešená v „UŠ pravobrežného centra Bratislavy v MČ Petržalka“ (ARCHSTUDIO Brno, marec 2002).

4. Ramená a zátoky v inundácii Dunaja

V ľavobrežnej inundácii sa pri Sedláčkovom ostrove a ostrove Sihoť a ramenách, ktoré ich obtekajú naďalej potvrdzuje a ponecháva ich vodárenská funkcia (vodné zdroje, pásma hygienickej ochrany VZ). V Karloveskej zátoke bude v bezprostrednej nábrežnej oblasti naďalej dominantnou funkciou vodný šport a rekreácia.

Prístavné bazény sa ponechávajú z vodohospodárskeho hľadiska v súčasnej podobe. Parciálne zmeny ich funkčného využitia súvisia s perspektívou rozvoja prístavu a sú predmetom riešenia iných kapitol. Z t. č. spracovaných a posudzovaných alternatív na lokalizáciu nového prekladiska minerálnych olejov je z vodohospodárskeho hľadiska najvhodnejšia lokalita v bazéne Pálenisko, ktorý možno uzavrieť v prípade havarijného úniku ropných látok a ktorý leží mimo CHVO Žitný ostrov.

Vzdutím zdrže Hrušov sa v ľavostrannej inundácii medzi rkm 1859,5 - 1860,8 vytvorila zátoka, ktorá predstavuje potenciál pre výhľadové rekreačné a vodné využitie. Na jeho zhodnotenie budú potrebné stavebné úpravy a vybavenie potrebnou infraštruktúrou.

V pravobrežnej inundácii sa na Ovsišťskom ramene uvažuje úprava vtoku na prepojenie s hladinou Dunaja. Z funkčného hľadiska bude dominantná jeho environmentálna hodnota v spojitosti s chránenou lokalitou Soví les. Na Jarovskom ramene sa uvažuje taktiež úprava dolného úseku a vtoku do Dunaja pre umožnenie plavby malých plavidiel. Veľký rozvojový potenciál rekreácie pri vode a vodných športov, ktorý poskytuje Jarovské rameno po celej dĺžke, vyvolá potrebu špecifických úprav brehov. Stavebné aktivity bude potrebné regulovať tak, aby sa „zmäkčili“ línie brehov a uchoval prírodný charakter. Vnútorné odvodňovacie kanály v „poldri“ a celé jeho prostredie chráneného lužného lesa majú zostať intaktné. Umelá zátoka pod výpustným objektom nad rkm 1855 poskytuje potenciál pre výhľadové rekreačné využitie. Starohájske rameno zostáva vo svojej prírodnej podobe ako súčasť chráneného lužného lesa. Uvažuje sa aj s revitalizáciou Pečenského ramena.

5. Odvádzanie vnútorných vôd (za pravobrežnou líniou)

Chorvátske rameno

Na odvádzanie vnútorných vôd počas dlhodobo trvajúcich vysokých vodných stavov na Dunaji z územia Petržalky a zároveň na reguláciu hladín podzemnej vody v oblasti MČ Petržalka je určené Chorvátske rameno ako „vnútorný drén“, s čerpacou stanicou na svojom dolnom konci a troma vzdúvacími objektmi. Aby rameno mohlo plniť túto svoju funkciu, je nevyhnutné zabezpečiť kontinuitu jeho koryta a odstrániť „presypy“ v miestach jeho križovaní významnými komunikáciami. Tieto by sa mali nahradiť definitívnymi mostnými objektami (Rusovská ul., Kutlíkova ul.).

Studňový rad Einsteinova ul.

Na zabezpečenie pláne diaľnice D 1 v koridore Einsteinovej ulice proti podmáčaniu bol zrealizovaný rad vŕtaných studní pozdĺž jej južného okraja. Voda zo studní sa odvádza potrubím popri Jantárovej ceste do Chorvátskeho ramena. Od

studňového radu sa očakáva prínos aj v zabezpečení ochrany okolitej zástavby pred vnútornými vodami. So zreteľom na záujem revitalizácie Chorvátskeho ramena bude potrebné doriešiť otázku dlhodobej prevádzky studňového radu počas roka, hlavne v letnom období.

Hydraulická clona za Sadom Janka Kráľa

Protipovodňová ochranná línia nie je na úseku medzi Novým a Starým mostom doplnená podzemnou tesniacou clonou (kvôli dotácii podzemnej vody infiltráciou z Dunaja ku koreňovej sústave stromov v Sade J. Kráľa). Jej funkciu na ochranu zástavby Petržalky má zabezpečiť hydraulická clona za Sadom J. Kráľa (poza areál Auparku) a pozdĺž východného okraja Jantárovej cesty od jej počiatku pri Starom moste. Územná rezerva pre realizáciu tohto zámeru je zakomponovaná do návrhu riešenia ÚPN. Zberné potrubia na odvádzanie vôd zo studní z oboch vetiev hydraulickej clony budú pripojené na odvádzacie potrubie vôd zo studňového radu diaľnice D 1 Einsteinova, takže všetky odčerpávané vody sa budú odvádzať do Chorvátskeho ramena.

Prepojenie Chorvátskeho ramena a priesakového kanála

Na vylepšenie hydraulických pomerov v pravostrannom priesakovom kanáli (PPK) zdrže Čunovo bolo vybudované jeho prepojenie s Chorvátskym ramenom v trase okolo areálu ČOV Petržalka. V súčasnosti má PPK vplyvom kolmatácie zdrže Čunovo nižšiu hladinu oproti pôvodnému predpokladu. Z Chorvátskeho ramena sa budú vody prečerpávať čerpacou stanicou umiestnenou na jeho brehu a výtlačným potrubím privádzať do PPK.

Prepojenie priesakového a Rusovského kanála

S cieľom lepšej dotácie vodou a lepšieho sprietočnenia vody v Rusovskom kanáli, ktorý vedie za Rusovským kaštieľom, je navrhnuté prepojenie týchto vodných prvkov v lokalite nad Rusovcami. Na začiatku prepojenia je pri PPK navrhnutý odberný a regulačný objekt.

6. Úpravy a revitalizácia vodných tokov

V oblastiach navrhovanej novej urbanizácie, hlavne na severozápadnom a severovýchodnom rozvojovom smere dôjde k lokálnym kolíziám zástavby s miestnymi vodnými tokmi. Ich vyriešenie prislúcha nižším stupňom ÚPD. V zásade treba rozsah preložiek minimalizovať, nepripúšťať zakrývanie tokov a návrh „tvrdých“ riešení opevnenia korýt a vedenia trás tokov.

Z ďalších lokalít, kde sú už známe konkrétne investičné aktivity, resp. dlhoročné nedostatky, sa v riešení uvažujú napr. :

- úpravy korýt drobných tokov na Magurskej ul. a v Ceste na Kamzík,
- lokálne preložky Vydrice v Mlynskej doline, ktoré vyvolala výstavba diaľnice D2,
- potenciálne prepojenie odpadu Gaštanový hájik s Vajnorským odpadom II pri Istrocheme,
- preložka Jalšovského potoka vyvolaná návrhom nultého okruhu,
- preložka dolného úseku Rakyty vyvolaná potrebou rozšírenia ČOV Devínska Nová Ves (alternatíva),
- prerušenie a presmerovanie Chotárneho potoka vyvolané diaľničnou MÚK,
- prepojenie budúceho veslárskeho bazéna s Jarovským ramenom na troch miestach, s hradiacou konštrukciou a ovládateľným uzáverom,
- lokálna úprava Prítoku Kamzík na Krahulčej ul.,
- rekonštrukcie kapacitne a technicky nevyhovujúcich korýt potokov a zakrytých úsekov potokov v oblasti Rače, Krasňan a Žabieho majera (Račiansky potok, tok Gaštanový hájik, Šenkárka, zakryté úseky potokov v Alstrovej ul., Detvianskej ul., atď.)
- zavodnenie a sprietočnenie reliktov ramien na ľavom brehu Dunaja v oblasti od priesakového kanála pod Biskupickým ramenom, smerom na Dunajskú Lužnú – Kalinkovo – Hamuliakovo.

V rozvoji mesta v minulých obdobiach sa vo vzťahu k vodným tokom preferovali hlavne hospodárske záujmy, na úkor záujmov a funkcií ekologických. Dôsledkom toho je, že ekosystémy vodných tokov na území mesta, hlavne v urbanizovanom prostredí a v poľnohospodárskej krajine majú nízku mieru ekologickej stability. Náprava tohto stavu bude vyžadovať realizáciu rozsiahleho programu opatrení, od celkovej úpravy odtokových pomerov v povodí, cez územnú obnovu koridorov vodných tokov až po projekty revitalizácie jednotlivých vodných tokov. Cieľom týchto opatrení je zabezpečenie vody v tokoch v dostatočnom množstve a režime, ktoré vytvoria podmienky pre biologické oživenie tokov, zníženie zaťaženia tokov znečistením, dekompozícia trás vyrovnaných tokov a členitejšie modelovanie brehov, vytvorenie sprievodnej vegetácie vodných tokov, poskytnutie vhodného oddychového a rekreačného prostredia pre obyvateľov.
Revitalizácia sa bude týkať hlavne tokov Malého Dunaja, Račianskeho potoka, Mláky, Chorvátskeho ramena, ale vyžadovať ju budú postupne prakticky všetky toky, vrátane úsekov zakrytých potokov v urbanizovanom prostredí.
Chorvátske rameno v prvom rade musí aj naďalej plniť funkciu, ktorú má v systéme zariadení na ochranu mesta (Petržalky) proti veľkým vodám Dunaja, t.j. vnútorného drénu na odvádzanie presakujúcich (vnútorných) vôd. Na plnohodnotné naplnenie aj ďalších funkcií v obytnom prostredí je potrebná jeho celková revitalizácia. Z vodohospodárskych opatrení je navrhnutá jeho zvýšená dotácia infiltrovanou vodou zo studňového radu a hydraulickej clony južne od Sadu J. Kráľa, prepojenie na pravobrežný priesakový kanál pri ČOV Petržalka (už zrealizované), odstránenie presypov v koryte, úpravy koryta a brehov, vrátane vytvorenia väčších vodných plôch. Z týchto je konkrétne uvažované vytvorenie vodnej plochy v ohybe ramena oproti Gessayovej ul. V širších vzťahoch sa prepojením cez priesakový kanál na Rusovský kanál výhľadovo vytvorí ucelený vodohospodársky celok od Sadu J. Kráľa až po Čunovo. Do jeho komplexu bude primerane zapojený aj bývalý ramenný systém Dunaja za jeho pravostrannou hrádzou.

Revitalizácia toku Mláka v Devínskej Novej Vsi sa bude týkať hlavne jeho vypriameného úseku od rybníka po sútok

s Vápenickým potokom. Na riešenie tejto revitalizácie bola spracovaná samostatná štúdia.

Ďalšími úlohami, ktoré by sa mali riešiť hlavne v podrobnejších stupňoch dokumentácie sú napr. :

- sprístupnenie hladiny Dunaja v centre mesta obyvateľom (najvhodnejšie predpoklady pre to má zóna Pribinova na ľavom, oblasť Lida a nábrežia pri Sade J. Kráľa na pravom brehu),
- využitie priesakových kanálov pozdĺž zdrže Čunovo a Hrušov aj pre ďalšie funkcie,
- odkrytie a revitalizácia zakrytých potokov v zastavanom území (pravdepodobne vo vzdialenejšom výhľade; t. č. podmienené hlavne výstavbou chýbajúcej kanalizácie),
- oddelenie pôvodných potokov a kanalizácie, spojených v minulosti do jedného potrubia,
- zachovanie reliktov miestnych potokov v otvorených korytách (Krčace, Patrónka a pod.),
- návrh nových vodných prvkov („umelé“ potoky, kaskády, fontány, nádrže) na oživenie urbanizovaného prostredia atď.

7. Vodné plochy

Zdrž Čunovo (Hrušov), vodné dielo Čunovo

Vlastné vodné plochy, ako aj plochy zemných násypov a brehov nad, aj pod vodným stupňom predstavujú obrovský potenciál možností pre rozvoj rekreácie a vodných športov. Jeho zhodnotenie sa rozloží zrejme do dlhého časového obdobia. V etape návrhu ÚPN sa uvažuje realizácia nevyhnutných terénnych a brehových úprav s diferencovanou úrovňou protipovodňovej ochrany pre to - ktoré funkčné využitie, hlavne v lokalite priehrady a po stranách Mošonského ramena. Otvorené je stvárnenie pravobrežnej inundácie od VD k poldru. Výsledné riešenie celého prostredia by malo viesť k oživeniu zatiaľ v podstate technického diela podľa všeobecne platných revitalizačných zásad tak, aby sa stalo kvalitnou súčasťou nadregionálneho biokoridoru.

„Zemník“ pri Jarovskom ramene

Územie je navrhnuté v zmysle predchádzajúcich koncepcií na športovo - rekreačné využitie (veslárska dráha, kúpalisko). Spolu s Jarovským ramenom a rozšírenými vodnými plochami na ňom poskytujú predpoklady pre realizáciu výnimočného komplexu rekreácie pri vode vo všetkých jej formách. Hrubé terénne úpravy lokality sa vykonali v rámci výstavby SVD G - N. V ďalšej fáze pôjde o dotvorenie brehov, zátok, vodných plôch o potrebnú vybavenosť a celkovú revitalizáciu tohto prostredia. Do ÚPN sa prebrala koncepcia, ktorá neráta s ochrannou hrádzou, ale s individuálnou ochranou lokalít objektov budúcej občianskej vybavenosti (prístaviská, lodenice, kluby, reštaurácie atď.). Individuálnu ochranu môžu predstavovať násypové telesá - ostrovy s opevnením svahov, objekty na pilieroch a pod. Definitívna podoba komplexu by sa mala rozložiť do etáp, ktoré by boli realizovateľné postupne. Na pravom brehu pri rkm 1861,3 je vytvorená zátoka, vhodná pre prístavisko.

Nové vodné plochy

Nové plochy sú navrhnuté v rámci urbanistického riešenia na dotvorenie obytného prostredia niektorých rozvojových území (Petržalka – pri colnici, Kapitulské pole, rozšírenie Chorvátskeho ramena pri Gessayovej ul., južne od Janíkovho dvora, pri novom cintoríne nad Jarovcami, v areáli novej r.k. CM bohosloveckej fakulty pri Krahulčej ul., Podunajské Biskupice - Lesný hon atď.). Ďalšie vodné plochy sú s rekreačno-športovým využitím. Napr. jazero Aquaparku v lokalite Lesná lúka pod Petržalkou, jazero v lokalite P. Biskupice – Tretí diel, ktoré bude rekreačnou plochou po ťažbe štrkopieskov. Navrhuje sa aj rozšírenie vodnej plochy jazera Zlaté piesky pri južnom brehu na vytvorenie veslárskej dráhy medzinárodných parametrov.

Jestvujúce vodné plochy

Na existujúcich vodných plochách, ktoré ešte neprešli procesom revitalizácie, sa uvažuje s potrebnými úpravami dna (vyčistenie, prehĺbenie), brehov a okolitého prostredia v duchu revitalizačných zásad uvedených v rámci vodných tokov. Najaktuálnejšie je dobudovanie vybavenosti na Rusovskom jazere, ktoré je vystavené najväčšiemu tlaku návštevnosti. Na Čunovských jazerách naďalej platí trvalý zákaz rekreácie z titulu režimu v PHO vodného zdroja Rusovce - Ostrovné lúčky - Mokraď. Konkrétne technické riešenie uvedených aj ďalších vodných plôch bude predmetom podrobnejších stupňov dokumentácie.

Vodné plochy v mŕtvych ramenách

Vzdutím hladín podzemných vôd po napustení zdrže Čunovo - Hrušov sa zavodnili bývalé ramená Dunaja i Malého Dunaja po oboch ich stranách. Vytvorené (obnovené) vodné plochy sa časom stabilizovali. Tieto plochy majú sčasti aj charakter mokradí alebo sa s nimi prelínajú. Na ľavom brehu Dunaja reprezentuje najvýznamnejšiu hodnotu Biskupické rameno, ktoré už prešlo procesom revitalizácie a má zabezpečené doplnkové napájanie prívodným kanálom. Pripravuje sa revitalizácia biocentra Vrakuňa okolo jazierka Tiky - Taki v bývalom koryte Malého Dunaja za ÚČOV. Na pravom brehu Dunaja sú relikty mŕtvych ramien roztrúsené od Pečnianskeho ramena po Čunovo. Menej známe sú pri Kutlíkovej ulici, viac pri Rusovciach. U všetkých týchto rozptýlených vodných plôch treba forsírovať povinnosť ich zachovania a rešpektovania v prírodnej podobe. V prípade ramennej sústavy medzi Rusovcami a Čunovom boli v minulosti spracované riešenia na vzájomné poprepájanie a sprietočnenie ramien, vo väzbe na Rusovský kanál a pravostranný priesakový kanál, k realizácii ktorých však nedošlo. V tomto ÚPN sa navrhuje ich zachovanie v súčasnej prirodzenej podobe, ktorá reprezentuje hodnoty, ktoré by sa mohli technickými úpravami stratiť.

8. Ochrana zastavaného územia pred prívalovými vodami z extravilánu

Na svahovitých územiach sa nad horným okrajom plánovanej alebo existujúcej zástavby navrhujú nové záchytné priekopy, resp. doplnenie súčasných priekop o ďalšie na zachytávanie a odvádzanie prívalových vôd. Zaústenie priekop je v zásade

do existujúcich vodných tokov alebo priekop. Navrhnuté sú priekopy v Lamači - Podháji, na svahu Zečáka, na svahoch nad Dúbravkou, Devínom, Devínskou Novou Vsou, Karlovou Vsou, Záhorskou Bystricou, na Kramároch, Kolibe, nad Krasňanmi a Račou. Záchytná priekopa z Kramárov a existujúci jarček od Kramerovho lomu sú po spojení presmerované novým otvoreným korytom do Vydrice na Patrónke. V Dúbravke - Tavarikovej kolónii sa na odvádzanie prívalových vôd využijú existujúce trasy úžľabín, ktoré treba chrániť pred zasypávaním. Podrobnejšie rozpracovanie problematiky je v štúdii „Ochrana hlavného mesta Bratislavy pred veľkými vodami, Časť C. Ochrana mesta pred prívalovými vodami z Malých Karpát“ (HYDROCONSULT, december 2001).

S touto problematikou úzko súvisí problematika revitalizácie povodí, ochrany pôdy pred eróziou, zadržiavania vody v území. Riešenie spočíva v realizácii komplexu opatrení lesotechnických, agrotechnických, vodohospodárskych a stavebných, ktorých podrobnejšie rozvedenie presahuje rámec tejto state.

9. Čistota vôd v tokoch

Ochrana a zlepšovanie akosti vôd v tokoch je stálou požiadavkou tohto funkčného systému. Dlhodobým cieľom je odstránenie znečistenia na konkrétnych tokoch alebo ich úsekoch v IV. a V. triede čistoty a výrazné zníženie znečistenia tokov v III. triede čistoty. Hlavnými zdrojmi bodového znečistenia vodných tokov sú zaústenia kanalizácií, plošného znečistenia hlavne splachy z obývaných a priemyselných zón, resp. z poľnohospodárskej pôdy. Preto aj na redukciu alebo elimináciu privádzaného znečistenia treba realizovať opatrenia hlavne u týchto producentov. Najväčší význam má v tomto smere výstavba kanalizácii, dažďových nádrží a ČOV s vysokým čistiacim efektom (o ktorých sa hovorí v predchádzajúcej kapitole). Zamedziť treba aj zriaďovanie nelegálnych skládok odpadov v blízkosti vodných tokov a vysporiadať sa s prekladiskom minerálnych olejov na Dunaji. Problematikou čistoty povrchových vôd sa podrobnejšie zaoberá kapitola ÚPN, popisujúca zložky životného prostredia.

10. Vodné dielo Bratislava - Wolfsthal

Týmto VD v profile Sihoť sa mala pôvodne doplniť sústava vodných diel na Dunaji, využiť jeho energetický potenciál, zabezpečiť plavebné podmienky na vyššie ležiacich úsekoch Dunaja a Moravy, zabezpečiť protipovodňová ochrana území nad priehradným profilom (na slovenskej strane v Devíne a Devínskej Novej Vsi).
Realizácia vodného diela je podmienená prejavením záujmu rakúskej strany a príslušnými zmluvami na vládnej úrovni. V súčasnosti si rakúska strana rieši problémy stabilizácie dna Dunaja a zabezpečenia potrebnej plavebnej hĺbky od Viedne po Devín technickými opatreniami na vlastnom území.

Z uvedených dôvodov sa dostáva VD B - W do ÚPN čisto v polohe chránenia územnej rezervy, tak, ako to prikazuje nariadenie vlády v záväznej časti ÚPN VÚC Bratislavského kraja, pri ponechaní status quo v terajšom funkčnom využívaní dotknutého územia. Výstavbou VD B - W je podmienený aj ďalší dlhodobo študovaný a kontroverzný projekt vodnej cesty Dunaj - Odra - Labe na rieke Morave.

Projekt VD B - W má okrem pozitív aj rad negatívnych dôsledkov, okrem iného hlavne na chránené lužné lesy a ekosystémy v riečnej nive Moravy. Spoločenským záujmom je zabezpečiť ochranu týchto prírodných hodnôt, zabezpečiť obnovu nivy rieky Moravy, realizovať v praxi Ramsarský dohovor z r. 1993 o ochrane mokradí v nive Moravy, ktoré sa nachádzajú aj v ľavobrežnej inundácii v katastri Devínskej Novej Vsi. Realizácia uvedeného projektu by veľmi negatívne zasiahla aj do vodných zdrojov Sihoť a Pečenský les.

13.3.4. Záver

Niektoré v texte vyslovené koncepčné zásady a idey bude potrebné podrobnejšie rozpracovať v nižších stupňoch ÚPD, resp. v samostatných štúdiách.

Grafické riešenie systému vodných tokov a vodných plôch je obsiahnuté v spoločnom výkrese č. 4.2 „Odkanalizovanie a vodné toky“ v mierke M 1:10.000 tohto ÚPN. Na výkrese nie sú z popísaných riešení vyznačené iba niektoré lokálne úpravy, ktoré sa vymykajú mierke riešenia ÚPN.

13.4. ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIOU

Zásobovanie mesta Bratislavy elektrickou energiou je v prevažnej miere zabezpečované prostredníctvom nadradených transformovní 400/110 /22 kV Podunajské Biskupice a 400/110/22 kV Stupava, od roku 1994 aj z transformovni vodného diela Gabčíkovo.

Časť spotreby je krytá výrobou vo vodných elektrárňach v okolí mesta (VE Gabčíkovo, VE Čunovo) a zo závodných elektrární a teplární na území Bratislavy. Tieto zdroje pracujú do sústavy 110 kV alebo 22 kV.

K zlepšeniu zásobovania mesta prispela výstavba nového paroplynového cyklu (PPC) v Teplárni II na Vajnorskej ulici, ktorý po uvedení do prevádzky v roku 1998 pracuje do 110 kV systému mesta.

Z transformovní 400/110 kV je elektrická energia rozvádzaná distribučnou sieťou VVN prostredníctvom vzdušných a káblových 110 kV vedení. Na systém 110 kV sú priamo pripojení veľkí priemyselní odberatelia (Slovnaft, Istrochem, Matador - areál, VW Slovakia a napájacia stanica ŽSR Vinohrady), pre ostatných odberateľov sa elektrická energia ďalej transformuje trafostaniciach 110/22 kV.

Prostredníctvom distribučného systému VN-22 kV sú zásobovaní jednotliví odberatelia a transformačné stanice 22/0,4 kV. Zo siete nízkeho napätia /NN/ sú napájané domácnosti a menšie odbery podnikateľského charakteru .

13.4.1. Súčasný stav

1. Prenosová sústava 400 kV

Do roku 1986 bola Bratislava zásobovaná zo 400 kV nadradenej prenosovej sústavy cez TR 400/100 kV Podunajské Biskupice jednostranne vzdušným vedením 1x400 kV z Križovian, uvedeným do prevádzky v roku 1973 a v roku 1978 bolo do prevádzky zapnuté vedenie 1x 400 kV v úseku Podunajské Biskupice - Győr.

V roku 1987 bol uvedený do prevádzky druhý 400 kV uzol prenosovej sústavy - transformačná stanica Stupava 400/110 kV, osadená transformátorom 1 x 250 MVA. Prepojenie so sústavou Českej republiky bolo uskutočnené v roku 1986 prostredníctvom TR Sokolnice na Morave a bolo zrealizované vzdušným vedením 1x 400 kV .

Jestvujúce vzdušné 1x 400 kV vedenie zrealizované v trase Podunajské Biskupice - VE Gabčíkovo - Győr umožňuje prepojenie TR Podunajské Biskupice s VD Gabčíkovo a so sústavou Maďarskej republiky.

V roku 1990 bolo dané do prevádzky nové vzdušné vedenie 2x 400 kV medzi dvoma 400 kV uzlami Stupava a Podunajské Biskupice. Jeho trasa prechádza severovýchodným a severným obchvatom mesta a v súčasnosti je jeden poťah prevádzkovaný napätím 110 kV.

V transformačnej stanici 400/110 kV Podunajské Biskupice sú v súčasnosti nainštalované tri transformátorové jednotky po 250 MVA, v prevádzke sú však dve, tretia jednotka je ponechaná ako rezerva. Transformátory 400/110 kV v TR Stupava a TR Podunajské Biskupice spolupracujú paralelne, t.j. v prípade poruchy jedného transformátora preberie jeho zaťaženie druhý, bez prerušenia dodávky odberateľom.

Paralelne spolupracujúce sústavy Stupava - Podunajské Biskupice a Podunajské Biskupice - Gabčíkovo nezabezpečujú len napájanie Bratislavy, ale zásobujú energiou aj Senec, Malacky, Dunajskú Stredu, Veľký Meder a Komárno.

Celá elektrizačná sústava Slovenskej republiky je súčasťou medzinárodnej sústavy CENTREL (Česká, Poľská, Maďarská a Slovenská republika), ktorá je od roku 1998 prepojená s elektrizačnou sústavou štátov západnej Európy - UCPE.

2. Distribučná sústava 110 kV

Územím mesta Bratislavy v súčasnosti prechádzajú káblové a vzdušné vedenia sústav ZVN a VVN, prostredníctvom ktorých sa elektrická energia dostáva k jednotlivým elektrickým staniciam 110/22 kV kde sa následne transformuje na nižšie napätie. Sústava VVN je tvorená tak, že každá TR 110/22 kV je pripojená aspoň na dve 110 kV vedenia, čím je zabezpečená spoľahlivosť napájania aj v prípade výpadku jedného z nich. Výnimku tvorí TR Čunovo slúžiaca na vyvedenie výkonu z vodnej elektrárne, pretože tu nebolo možné dodržať tento princíp vzhľadom na technické a priestorové problémy pri prechode hrádzou cez rieku Dunaj.

Jestvujúce vedenia 110 kV sú prevažne v prevedení - vzdušné, dvojité, používajú sa AlFe laná prierezov 185, 240, 450 a 2x240 mm^2 v husto zastavaných častiach mesta v káblovom prevedení 110 kV.

3. Zaťaženie mesta a okolia

V roku 1996 celková spotreba elektrickej energie mesta predstavovala cca 390 MW, celá oblasť paralelne spolupracujúcich sústav približne 500 MW. v roku 1996 v deň celoštátneho merania bol vyrobený výkon v špičke na území Bratislavy asi 150 MW, v celej sústave asi 220 MW. Hlavné mesto zostáva teda aj naďalej závislé na dodávke elektrickej energie z nadradenej siete 400 kV a transformácii 400/110 kV.

Po roku 1989 bol v celej SR zaznamenaný výrazný pokles spotreby elektrickej energie. Zatiaľ čo v celoslovenskom meradle sa začala spotreba zvyšovať až po roku 1994, v Bratislave nastalo oživenie skôr a už od roku 1993 bol zaznamenaný nárast oproti predchádzajúcemu roku. V roku 1995 sa zaťaženie Bratislavy dostalo tesne nad úroveň roku 1989, zatiaľ čo aj optimistické prognózy predpokladali vyrovnanie zaťaženia najskôr v roku 2000.

13.4.2. Východiská

Pri spracovávaní návrhu rozvoja energetickej sústavy mesta na úrovni prenosovej a distribučnej sústavy ZVN a VVN boli použité nasledujúce materiály:

- Aktualizácia ÚPN hl. mesta SR Bratislavy, rok 1993, ÚHA m. Bratislavy,
- Zmeny a doplnky Aktualizácie ÚPN, 1993 - 2005,
- Územné a hospodárske zásady pre Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, Magistrát hl. m., rok 1997,
- Územný generel zásobovania elektrickou energiou mesta Bratislavy, Aurex s.r.o., Bratislava, november 1997,
- Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, časť Prieskumy a rozbory, Magistrát mesta Bratislavy, 1996 –1997,
- Stratégia rozvoja hl. m. SR Bratislavy, Magistrát hl. mesta, rok 1998,
- Scenáre dlhodobého rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy, ÚHA mesta Bratislava, 1994,
- urbanistické štúdie mestských častí,
- analýzy doterajšieho rozvoja mesta do roku 1999,
- analýzy rozvoja energetických zariadení na území mesta do roku 1998,
- analýzy predpokladaného rozvoja mesta na základe spracovaných Územno-hospodárskych zásad, Magistrát mesta, rok 1997
- Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, koncept riešenia, Hlavné mesto SR Bratislava, 06/2000, /3 varianty /
- územnoplánovacia a projektová dokumentácia zariadení siete ZVN a VVN .

Návrh zásobovania mesta elektrickou energiou v riešení na úrovni prenosovej sústavy ZVN a distribučnej sústavy VVN vychádza z vyhodnotenia riešení uvedených v I., II. a III. variante Konceptu riešenia Územného plánu hlavného mesta Bratislavy v 06/2000 a Návrhu riešenia Územného plánu hlavného mesta Bratislavy v roku 2004, ktoré boli pripomienkované zainteresovanými orgánmi a organizáciami resp. fyzickými osobami.

V neposlednom rade boli ako východiská použité aktualizované riešenia obsiahnuté v Územnom genereli zásobovania mesta Bratislavy elektrickou energiou, rok 1997 (obstaraný bol ako odborný územnoplánovací podklad pre spracovanie územného plánu mesta Bratislavy) a zohľadnené zámery prevádzkovateľov prenosovej a distribučnej sústavy – Slovenská elektrizačná prenosová sústava a.s. Bratislava a Západoslovenská energetika a.s. Bratislava, ktoré zabezpečujú spoľahlivosť zásobovania mesta elektrickou energiou.

13.4.3. Návrh ÚPN

Územný plánu hl. mesta Bratislavy má stanovené návrhové obdobie rok 2030. Uvádzané riešenia zásobovania elektrickou energiou prostredníctvom ZVN a VVN sústavy predstavujú ich možnú konfiguráciu a rezervy lokalít pre plánované elektrické stanice ZVN/VVN resp. VVN/VN ako aj rezervy energetických koridorov líniových stavieb sústav 400kV a 110 kV.

Na základe konštatovania skutočností súčasného stavu, predloženej demografie, podkladov urbanistickej ekonómie a spracovaného návrhu urbanistického riešenia a uvádzaných podkladových materiálov boli prevedené hrubé bilancie nárokov na elektrickú energiu pre plánovaný rozvoj mesta.

Podklady obsahovali demografické údaje (Prognóza vývoja obyvateľov a bytových jednotiek pre návrhové obdobie do roku 2030 ako potenciál územia s porovnaním ukazovateľov pre roky 1991 a 2001 pre obyvateľstvo a bytové jednotky.

Plochy pre navrhovanú občiansku vybavenosť (základnú aj vyššiu) zostali v polohe disponibilných území (ako grafické podklady) bez špecifikácie vo forme (napr. podlažné plochy resp. objemy jednotlivých navrhovaných typov vybavenosti), ktorá by poskytovala primeranejšiu možnosť prevedenia hrubých bilancií a následné stanovenie požiadaviek na určenie výkonových nárokov pre zabezpečenie spoľahlivého zásobovania elektrickou energiou.

Pri stanovovaní hrubých bilancií sa vychádzalo z ukazovateľov, ktoré boli súčasťou predchádzajúcich materiálov /Územný generel zásobovania Bratislavy elektrickou energiou,11/1997 a Územný plán hl. m. SR Bratislavy, koncept riešenia – 3 varianty, Návrh územného plánu hl. m. SR Bratislavy, rok2004, podľa predpokladaného percentuálneho nárastu zaťaženia pre rôzne druhy odberov - bytové jednotky v bytových domoch, b.j. v rodinných domoch, zohľadnené sú rôzne druhy vybavenosti a služieb. Ďalej z predpokladaného rozvoja bývania, nárastu počtu obyvateľstva podľa okresov, resp. jednotlivých mestských častí a z dostupných údajov o spotrebe a odoberanom výkone elektrickej energie za Bratislavu.

Pri veľkoodberateľoch z VVN sústavy, ktorí majú odber meraný samostatne, sa ich vývoj odberu z VVN stanovil individuálnym posúdením.

Na základe hore uvedených údajov sa pre určený časový horizont roku 2030 stanovil očakávaný nárast zaťaženia pre jednotlivé okresy .

Celkový odber mesta bol stanovený ako súčet odberov bytového sektoru, služieb, veľkých odberateľov z VVN ale nezohľadňuje z vyššie uvedených dôvodov, výkonové nároky pre nový Nosný dopravný systém mesta Bratislavy.

Návrh rozmiestnenia zariadení ZVN a VVN sústav je na základe predpokladaného vývoja zaťaženia spracovaný tak, aby výkonovo aj plošne pokrýval potreby mesta.

Nosný dopravný systém mesta Bratislavy **-** bilancie s výkonovými požiadavkami pre pripravovaný nový nosný systém MHD neboli zahrnuté do celkových bilancií mesta z titulu absencie údajov v čase uzatvárania dostupnosti podkladov. Z rovnakého dôvodu nie sú uvádzané ani prípadné územné nároky na energetické zariadenia.

Bilancie a dielčie výsledky sú uvedené v priložených tabuľkách v časti 13.4.3. Návrh ÚPN časť č. 7 tejto podkapitoly. Ukazujú teoretickú potrebu transformačného výkonu na území mesta pri využití vyššie uvedených vstupov, s možnosťou porovnania pre roky 1991, 2001 a 2030.

Pre určenie skutočnej potreby je nevyhnutné zohľadniť celé zásobované územie so zohľadnením rezervného výkonu pre riešenie poruchových stavov, čo je však nad rámec územného plánu mesta..

Poznamenáva sa, že uvedený spôsob bilancovania mesta je použiteľný pre väčšie územné celky, čím menším územím sa riešenie zaoberá, tým sa zväčšuje chyba spôsobená možnou koncentráciou určitého druhu odberateľov (napr. iba priemysel, iba bývanie v členení na bytové jednotky v bytových a b.j. v rodinných domoch, alebo väčšia koncentrácia rôzneho druhu vybavenosti, ďalej napr. výkonové nároky pre podnikateľské parky, zóny voľného obchodu a pod.)resp. ich kombinácie lokalizácie v danom území.

Uvádzaný návrh prenosovej a distribučnej sústavy je prevzatý z konceptu riešenia Územného plánu hl. m. SR Bratislavy, 06/2000 a Návrhu Územného plánu hl. m. SR Bratislavy, rok 2004 s tým, že sú do neho premietnuté odsúhlasené zmeny a nové skutočnosti, ktoré sa stali aktuálnymi po ukončení prác na riešení / Zmeny a doplnky ÚP mesta Bratislavy, rok 2005/.

Prezentované riešenie zásobovania mesta elektrickou energiou v členení na energetické zariadenia a líniové prvky predstavuje možnú konfiguráciu sústavy ZVN a VVN s rešpektovaním územných rezerv lokalít pre navrhované transformačné stanice a energetických koridorov pre elektrické vedenia uvádzaných sústav 400 a 110 kV..

Rešpektujeme skutočnosť, že niektoré navrhované lokalizácie zariadení prenosovej a distribučnej sústavy bude potrebné podrobnejšie rozpracovať v samostatných štúdiách, resp. v ďalších stupňoch ÚPP a ÚPD.

1. Prenosová sústava 400 kV do roku 2030

Elektrické stanice a vedenia

Návrh riešenia na základe prevedených bilancií elektrickej energie do uvedeného časového horizontu roku 2030 resp. tesne po, predpokladá výstavbu dvoch 400 kV uzlov pre hlavné mesto Bratislavu. V doterajších úvahách dva navrhované uzly zostávajú avšak:

- lokalita č. 1 - juhozápadne od jestvujúcej TR 400/110/22 kV Podunajské Biskupice v mestskej časti Petržalka, situovanej v blízkosti jestvujúcej ČOV sa zmenila a transformačná stanica 400/110/22 kV je situovaná do novej lokality juhozápadne od umelého kopca „Petržalka“, vrátane presmerovania vedení ZVN a VVN . Názov TR Petržalka III 400/110/22 kV zostal ponechaný.
- lokalita č.2 - severovýchodne od jestvujúcej TR 110/22 kV BEZ, nazvaná teraz ako TR 400/110/22 kV Vajnory zostáva bez zmeny.

Realizácia tretieho uzla 400/110 kV Vajnory pre Bratislavu sa predpokladá najskôr v lokalite č.2. a štvrtý uzol až následne v lokalite č. 1. Zmena vzájomného umiestnenia je z dôvodu predpokladanej časovej postupnosti výstavby a zabezpečenia výkonových nárokov vo východnej resp. južnej časti mesta z hľadiska rešpektovania a zladenia urbanistických zámerov a technických možností v daných lokalitách. Navrhovaná TR 400/110 kV Vajnory má dobrú technickú možnosť napojenia na prenosovú sústavu 2x400 kV vzdušným vedením a to na jestvujúce vzdušné vedenie 2x400 kV prepojujúce severovýchodným a severozápadným obchvatom mesta transformovne 400/110 kV Stupava a Podunajské Biskupice. Navrhované pripojenie do sústavy ZVN a VVN je riešené v grafickej časti a vzhľadom na stiesnené pomery nevylučujeme realizáciu s využitím viacsystémového vedenia (2x400 a 2x110 kV).

V grafickej časti M 1:10 000 sú riešené aj trasy 2x400 kV vonkajšieho vedenia, prostredníctvom ktorého budú obe navrhované transformovne zapojené do prenosovej sústavy mesta.
Realizácia štvrtého uzla 400/110 kV Petržalka III pre Bratislavu sa podľa rozvoja mesta predpokladá k časovému horizontu okolo roku 2030 resp. tesne po ňom. Navrhnuté je využitie rezervovaného územia ale v novej polohe v MČ Petržalka / lokalita č1./ Navrhovaná trasa pre 2x400 kV vedenie pre pripojenie stanice Petržalka III je situovaná v súbehu s jestvujúcim vedením 2x110 kV, v smere od TR 400/110 kV Podunajské Biskupice. Súbeh je dôsledkom skutočnosti, že plánovaného druhého nadzemného vedenia 2x110 kV v rovnakej trase sa v roku 2003 prevádzkovateľ tejto sústavy vzdal, čím sa uvoľnil koridor pre uvedený súbeh s jestvujúcim vedením 2x110 kV smerom od TR Podunajské Biskupice po nový bod navrhovanej prekládky 2x 110 kV vedenia. S posunom koridoru pri zachovaní technických podmienok riešenia súbehu oboch vedení súhlasil aj prevádzkovateľ prenosovej sústavy. Z upresnenej lokality TR Petržalka III / juhozápadne od umelého kopca / bude vedenie 2x400 kV pokračovať smerom do Rakúska, čo bola požiadavka prevádzkovateľa prenosovej sústavy ZVN.

Vedenie 2x400 kV v úseku od bodu nad TR Petržalka III po ďalší dohodnutý bod, bude vedené v spoločnej trase s novým 2x110 kV vonkajším vedením, ktorého situovanie je dôsledkom navrhnutej prekládky vonkajšieho vedenia 2x110 kV vedeného doteraz cez zastavanú časť Petržalky s jestvujúcim vedením 1x110kV z VE Čunovo. Uvedené vedenia budú vzhľadom k daným priestorovým možnostiam vo vybranom úseku realizované ako viacsystémové - /2x400+2x110+1x110 kV/.

V roku 2003, vzhľadom na potrebu zabezpečenia narastajúcich požiadaviek pre oblasť Stupavy, severných i západných častí katastra mesta - Záhorskej Bystrice a Devínskej Novej Vsi, bolo zrealizované rozšírenie TR 400/110 Stupava o transformáciu 110/22 kV. Riešenie zároveň odľahčilo aj jestvujúce nároky na TR 110/22 kV Podvornice.

V zmysle rozvoja a zodolnenia prenosovej sústavy Slovenskej republiky pripravuje sa priame prepojenie so sústavou UCTE prostredníctvom ďalšieho medzištátneho prepojenia Slovenská republika - Rakúsko 2x400 kV vzdušným vedením navrhovaným v profile Stupava - Viedeň. Predbežne navrhovaná trasa je lokalizovaná mimo kataster mesta a preto je naznačené jej smerovanie len v schéme elektrizačnej sústavy a v grafickej časti širších vzťahov mesta.
V ďalšej etape sa v TR Stupava počíta s osadením druhej transformačnej jednotky 400/110 kV, 1x250 MVA. Následne po osadení novej trafojednotky sa predpokladá preorientovanie doterajšieho prevádzkovania jedného poťahu vedenia 2x400 kV v trase Stupava - Podunajské Biskupice ako 1x110 kV na prevádzku 400 kV.

V II. okrese mesta je do výkresovej časti vnesená trasa 1x400 kV vzdušného vedenia Podunajské Biskupice - Gabčíkovo, ktorého realizáciu uvažuje prevádzkovateľ sústavy ZVN v zmysle dopracovanej územno-technickej štúdie z konca roku 1999 pre stavbu Vedenie 2 x 400 kV Gabčíkovo - Veľký Ďur.
V tomto okrese je do riešenia 400 kV sústavy zahrnutá aj požiadavka prevádzkovateľa sústavy na rekonštrukciu jestvujúcej trasy 1x400 kV z TR Podunajské Biskupice do Križovian na 2x400 kV na území mesta však ako 2–systémové vedenie v jestvujúcej trase.

2. Distribučná sústava 110 kV do roku 2030

Elektrické stanice a vedenia

Rozšírenie sústavy do tohto časového horizontu si vyžiada výstavbu nových transformačných staníc a vedení VVN. Navrhované stanice budú zrealizované čo najbližšie k predpokladaným centrám odberu, pri ich lokalizácii v husto zastavanom území len v zapúzdrenom prevedení, vo vonkajšom prevedení v oblastiach s nižšou koncentráciou výstavby. Pripojenie zapúzdrených transformačných staníc v celomestskom centre na distribučnú sústavu bude výlučne prostredníctvom káblových 110 kV vedení, mimo centra budú stanice pripojované v maximálnej možnej miere prostredníctvom vzdušných vedení 2x110 kV.

MČ Staré Mesto - v celomestskom centre bola medzi Veternou ulicou a objektom Najvyššieho súdu SR vymedzená lokalita pre výstavbu zapúzdrenej TR 110/22 kV Suché mýto. Dlhodobo rezervovaná lokalita bola vypustená zo siete budúcich staníc 110/22 kV, pretože v tejto časti centra mesta prevádzkovateľ siete VVN iným spôsobom bude zabezpečovať

výkonové nároky a spoľahlivosť dodávky elektrickej energie. Prepojenie TR Lamač a TR Čulenova je zachované v doterajšej trase výhradne 110 kV káblovým vedením.

Ďalšou stanicou v centre mesta bola TR 110/22 kV Fazuľová, navrhovaná v zapúzdrenom prevedení a vykrývajúca nárast požiadaviek v tejto oblasti centra mesta. Jej lokalizácia bola však spresnená do priestoru navrhovaných blokov výstavby v ulici Školská - / pomenovaná TR 110/22 kV Školská s vnútorným vyhotovením/ a pripojenie do siete VVN zostalo výhradne 2x110 kV kábelovou slučkou na plánované vedenie TR Čulenova - TR Ružova dolina - PPC Vajnorská.

Kabelizácia 2x110 kV vzdušného vedenia v úseku TR Čulenova - Prístavná ulica po novonavrhovaný prechodový stožiarový objekt / PO Plynárenská/, ktorý nahradil pôvodný prechodový objekt v lokalite Prístavu, bola v roku 2005 zrealizovaná. Jestvujúce káblové vedenie 1x110 kV idúce z TR Petržalka II., doteraz ukončené v prechodovom objekte kábel - vzduch v lokalite prístavu, bolo po zospojkovaní s tretím novým vedením 110 kV zaústené ako káblové v celej dĺžke do TR Čulenova.

Kabelizácia uvedených vedení 110 kV bola urýchlená výstavbou piateho mosta Košická cez Dunaj a pripravovanými stavebnými aktivitami v priľahlom území. Ich uloženie rešpektuje budúce rozšírenie Prístavnej ulice bez nutnosti prekládky spomínaných káblových 110 kV vedení.

V II. okrese mesta sa predpokladá vykrytie očakávaných nárokov výstavbou TR Ružova dolina v zapuzdrenom prevedení a v doteraz rezervovanom priestore pri dnešnej spínacej stanici 22 kV Ružova dolina. Pripojená bude prostredníctvom 2x110 kV káblovej slučky na uvažovanú 110 kV trasu TR Čulenova – TR Školská - PPC Vajnorská.

Predpokladaná kabelizácia úseku dvojitého vzdušného vedenia 110 kV, z hľadiska budúcej využiteľnosti priľahlého územia, v trase nový stožiarový PO Plynárenská -TR Podunajské Biskupice/ po horeuvedenej kabelizácii troch 110 kV vedení/ je ponechaná bez zmeny až k priestoru lokality Veľké záhrady /. Realizácia bude cez nový prechodový stožiarový objekt.
Stavebné aktivity v priestore druhého okresu a následné výkonové nároky si v riešení konfigurácie distribučnej sústavy mesta vyžiadali lokalizáciu novej TR 110/22 KV nazvanej Letisko – Západ, ktorá je navrhovaná v zapúzdrenom prevedení (vnútorné vyhotovenie), bez ochranného pásma a pripojená do sústavy VVN prostredníctvom 2x110 kV káblového vedenia. Predpokladané umiestnenie je severovýchodne od jestvujúcej TR 110/22 kV Ostredky.
V V. okrese - je potrebné rezervovať plochy pre umiestnenie nových TR 110/22 kV a to Petržalka-centrum, Petržalka III. a Petržalka-západ, ktoré by mali pokryť postupne narastajúce nároky na zabezpečenie elektrickej energie pre výstavbu bytov, vybavenosti a plánovaných priemyselných parkov; pre napájanie železničného koridoru TEN-T je rezervovaná plocha pre TR 110/25 kV vrátane 2 x 110 kV káblového pripojenia. Ich lokalizácia je zrejmá z grafickej časti.
TR 110/22 kV Petržalka - Centrum je navrhovaná v zapúzdrenom prevedení (vnútorné vyhotovenie), bez ochranného pásma, s pripojením do sústavy káblovou slučkou 2x110 kV. K tejto trafostanici treba poznamenať, že v zmysle vyhľadávacej štúdie z roku 1999 bola jej lokalita upresnená juhovýchodným smerom do priestoru medzi dnešný nadjazd na Most SNP a Rontgenovu ulicu pri zachovaní doterajšieho spôsobu napojenia do sústavy 110 kV t.j. káblovou slučkou z vedenia 110 kV položeného popri Chorvátskom ramene.

Doteraz rešpektovaná lokalita pre elektrickú stanicu 110/22 kV Petržalka III. pri ČOV Petržalka v tesnom dotyku s rezervou plochy pre plánovaný 400 kV uzol bola v zmysle Zmien a doplnkov ÚPN, rok 2005 zmenená a je navrhovaná v priestore západne od umelého kopca v Petržalke a pripojená prostredníctvom nového 2x110 kV vzdušného vedenia. Trasa 2x110 kV je vedená z východnej strany od jestvujúcej ČOV. Nová poloha 110/22 kV trafostanice bude lokalizovaná nad budúcou TR 400/110 kV Petržalka III. umiestnenej v novom priestore západne od umelého kopca.

Pripojenie TR Petržalka III bude novým 2x110 kV vonkajším vedením od dohodnutého odbočenia v začiatočnom úseku ako samostatným, následne bude spolu v spoločnej trase s 2x440 kV vonkajším vedením ako 4 – systém, ktorý sa pred vstupom do novej TR Petržalka III zaústi ako samostatný systém 2x110 a 2x400 kV.

Vychádzať z TR PE III budú obe vedenia ZVN a VVN samostatne a následne budú vedenia osadené na stožiaroch pre 5 - systémové vedenie, v dohodnutom úseku sa pridá 1x110 kV zo smeru od VE Čunovo. Netradičné riešenie je akceptovateľné pre oboch prevádzkovateľov sústav t.j. prenosovej a distribučnej a bolo k nemu nevyhnutné pristúpiť z titulu priestorových možností a nutnosti rešpektovania koridoru pre produktovody a ropovody, jestvujúcu železnicu a dopravnú komunikáciu.

Odbočenie a zaústenie vedenia do transformovne Petržalka I. má v súlade s požiadavkou prevádzkovateľa siete parametre 4-systémového vzdušného vedenia – 2x110 kV preložka cez Petržalku + 1x110 kV z VE Čunovo + rezerva 1x110 kV.

Pre plánované stavebné aktivity na severnom a juhozápadnom okraji petržalskej mestskej časti smerom k hraniciam s Rakúskou republikou je rezervovaná plocha pre umiestnenie TR 110/22 kV Petržalka - Západ (navrhované je vonkajšie prevedenie ale v kompaktnej budove).

Dôsledkom úvah o urbanizácii západného a severozápadného sektoru Petržalky je návrh na preloženie jestvujúceho vedenia 2x110 kV v úseku Kapitulské pole - Pečenský les smerom k plánovanej trase diaľnice, čím by sa získa kompaktnejšie územie pre plánovanú výstavbu.

MČ Čunovo - Jestvujúce jednoduché vedenie 1x110 kV, prostredníctvom ktorého je vyvedený výkon z VE Čunovo do TR Petržalka I. sa ponecháva bez akýchkoľvek zmien. Ruší sa ochranné pásmo elektrickej stanice (vnútorné vyhotovenie) v jestvujúcej TR VE Čunovo.

MČ Rača - spresňuje sa poloha, rozširuje plocha a upravuje ochranné pásmo jestvujúcej elektrickej stanice TR Žabí majer.

MČ Dúbravka - realizácia transformačnej stanice TR110/6,3 kV kogeneračného zdroja Ba-West vrátane 110 kV káblového vedenia pre vyvedenie výkonu do jestvujúcej elektrickej stanice TR110/22 kV Lamač.

MČ Devínska Nová Ves - v severozápadnej časti mesta je podľa predbežných nárokov v uvedených v bilanciách

rezervovaná plocha pre umiestnenie novej transformačnej stanice 110/22 kV Devínska Nová Ves vo vonkajšom prevedení a situovanej v priestore Zamajerské - potok Stará mláka. Táto stanica bude pokrývať nároky v dotknutej spádovej oblasti s tým, že po realizácii transformácie 110/22 kV v Stupave sa upustilo od rezervovania plochy pre doteraz uvažovanú TR 110/22 kV Záhorská Bystrica. Pripojenie stanice Devínska N. Ves do sústavy bude 2x110 kV vzdušným vedením orientovaným na navrhované vzdušné vedenie 2 x110 kV v trase VW Slovakia - Krčace. Pre toto vedenie bola už odsúhlasená trasa v dvoch alternatívach v Aktualizácii hl .m. SR Bratislavy, rok 1993.

Treba však podotknúť, že pre prevádzkovateľa siete 110 kV ZSE š.p. Bratislava bola prijateľná iba alternatíva č.1 a v roku 1994 sa alternatívy č.2 (trasovanie vedení popri diaľnici) vzdal. Definitívne je v tomto návrhu uvedený odsúhlasený koridor vedený okrajom masívu Devínskej kobyly. Doteraz odsúhlasený a blokovaný koridor pre alternatívu č.2 (spomínaný prechod popri diaľnici D2) bude disponibilný pre iný druh zástavby.

Uvedené prepojenie je nevyhnutné zrealizovať hlavne pre zodolnenie distribučnej sústavy mesta Bratislavy a pre zabezpečenie nárokov v severozápadnej časti mesta (navrhovaná TR 110/22 kV Devínska Nová Ves). Jestvujúci úsek vedenia 2x110 kV v úseku TR Lamač - Krčace bude demontovaný a územie sa bude urbanizovať iným vhodným spôsobom zástavby.

Ďalšie rozširovanie sústavy VVN do návrhového obdobia roku 2030 reprezentuje výstavbu transformačných staníc 110/22 kV navrhovaných v mestských častiach:

- ***MČ Podunajské Biskupice*** - TR 110/22 kV Ružinov - oblasť Popradskej a Závodnej ulice, vo vonkajšom prevedení, napojenie 2x110 kV vzdušným vedením na vedenia postavené v trase Podunajské Biskupice – PPC Vajnorská –Lamač – Stupava.
- ***MČ Karlova Ves:***

VD Wolfsthal - v návrhu ÚPN je po dohode kompetentných inštitúcií deklarovaná rezerva pre výhľadovo možné vodné dielo, v ideovej polohe, len v textovej časti, bez priemetu do výkresovej časti resp. do schémy prenosovej a distribučnej sústavy, rok 2030. Reálnosť tohto projektu je podmienená obojstranným záujmom a zmluvným zabezpečením na Slovensko – Rakúskej vládnej úrovni. Z uvedeného dôvodu nie je teda VD Wolfsthal ako potenciálny zdroj pracujúci do sústavy VVN zahrnutý do bilancií mesta vodné dielo Wolfsthal.

- ***MČ Nové Mesto*** - výhľadová rezerva pre TR 110/22 kV Kramáre vo vonkajšom prevedení, s dobrou možnosťou napojenia sa na jestvujúce vzdušné vedenie Lamač - smer Podunajské Biskupice; pôvodný určený pozemok v oblasti Snežienkovej ulice je zmenšený so súhlasom budúceho prevádzkovateľa siete tak, aby umožnil výstavbu predpokladaných zariadení transformovne (územnoplánovacia dokumentácia zóny Kramáre - Horný Kramer, 1997).
- ***MČ Staré Mesto*** – *Poloha doteraz uvažovanej novej* TR 110/22 kV v zapuzdrenom prevedení na Fazuľovej ul. sa upresnila a posunula do priestoru na Školskej ulici. Jej realizácia je nevyhnutná pre pokrytie nárastu požiadaviek v tejto oblasti centra mesta. Pripojenie do siete VVN bude výhradne 2x110 kV káblovou slučkou na plánované vedenie TR Čulenova - TR Ružova dolina - PPC Vajnorská.

III. okres - vyvedenie výkonu z plánovaného 400 kV uzla Vajnory do sústavy 110 kV je navrhované prostredníctvom jestvujúceho 2x110 kV vzdušného vedenia – TR Vajnory – TR BEZ - TR Žabí majer, ktoré po rekonštrukcii na 4 - systémové vedenie v pôvodnej trase, a s položením dvoch 110 kV káblových súbežných vedení mimo trasy navrhovaného 4-systémového vedenia. Uvedené riešenie by malo postačovať na prenesenie požadovaného výkonu smerom do centra mesta a je navrhované nasledovne:

- jestvujúce vedenie 2x110 kV Žabí majer - BEZ - smer Trnava sa zo smeru od Pezinku a Trnavy zaústi do novej RZ 110 kV Vajnory,
- jestvujúce vedenia RZ Žabí majer - ŽSR Vinohrady sa ponechá, vybuduje sa nové vedenie 2x110 kV v úseku od ŽSR Vinohrady a spolu s jestvujúcim 2x110 kV Žabí majer - BEZ - smer Pezinok sa zaústi ako 4 - systémové do novej RZ 110 kV, druhý koniec súčasného prepojenia ŽSR Vinohrady - Žabí majer sa zaústi do RZ PPC Vajnorská,
- rozpojené jestvujúce vzdušné vedenie 2x110 kV Lamač - PPC Vajnorská - smer Pod. Biskupice sa cez prechodové objekty situované neďaleko od TR Žabí majer už ako káblové 2x110 kV zaústi do RZ 110 kV Vajnory; trasa je predbežné vedená po Račianskej ulici, Púchovskej ceste a popri železnici do elektrickej stanice 400/110 kV Vajnory. Navrhované riešenie je zrejmé zo schémy Elektrizačná sústava, rok 2030.

3. Sieť VN a NN

Rozvodná sieť VN a NN vrátane transformačných staníc VN/NN nie je predmetom spracovaného nového Územného plánu mesta Bratislavy a bude spracovávaná v dokumentáciách podrobnejšieho charakteru.

4. Ochranné pásma

V zmysle Zákona o energetike č.656/2004 Z .z. podľa paragrafu §36 boli na ochranu elektroenergetických zariadení zriadené ochranné pásma.

Ochranné pásmo vonkajšieho elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča a táto vzdialenosť je :

a/ od 1 kV do 35 kV vrátane

1. pre vodiče bez izolácie 10m, v súvislých lesných priesekoch 7m,
2. pre vodiče so základnou izoláciou 4m, v súvislých lesných priesekoch 7m,
3. pre závesné káblové vedenie 1m

b/ od 35 kV do 110 kV vrátane 15m

c/ od 110 kV do 220 kV vrátane 20m

d/ od 220 kV do 400 kV vrátane 25m

e/ nad 400 kV 35 m

(3). ochranné pásmo závesného káblového vedenia s napätím od 35 kV do 110 kV vrátane je 2m od krajného vodiča na každú stranu.

Ochranné pásmo podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je:

- 1m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky,
- 3m pri napätí nad 110 kV.

Ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia

- a/ s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- b/ s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
- c/ s vnútorný vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení.

13.4.4. Spoločné aspekty návrhu a záverečné zhodnotenie

Návrh územného plánu hl. mesta Bratislavy obsahujúce riešenia ZVN a VVN siete predstavujú jestvujúce a navrhované zariadenia energetiky, ktorých cieľom je prispieť k zodolneniu prenosovej a distribučnej sústavy a následne k zlepšeniu zásobovania mesta elektrickou energiou.

Vedenia 400 kV a 110 kV tvoriace hlavné zásobovacie okruhy resp. trasy, sú súčasťou siete s dominantným postavením a preto ani vo vzdialenej budúcnosti sa neuvažuje s ich kabelizáciou a už vôbec nie čiastočnou, ktorá sa niekedy objavuje v požiadavkách pri riešení niektorých stavebných aktivít. Jedná sa hlavne o trasu 2x400 kV vzdušného vedenia Podunajské Biskupice - Stupava prechádzajúcu severným a severovýchodným obchvatom mesta a o 2x110 kV vzdušné vedenia postavené v profile Podunajské Biskupice - Ostredky - PPC Vajnorská - Pionierska - Lamač a Podunajské Biskupice - Petržalka I. - Matador - Karlova Ves - Lamač, oba smery potom s pokračovaním do transformovne 400/110/22 kV Stupava.

Jestvujúce a navrhované elektroenergetické zariadenia, tvorené transformačnými stanicami a vedeniami prenosovej a distribučnej sústavy, treba z hľadiska záujmov mesta a mestských častí považovať za územno-technické limity s charakterom verejnoprospešných stavieb, ktorých situovanie je zvyčajne výsledkom kompromisných riešení jednotlivých záujmov v príslušnom území.

V neposlednom rade sú v navrhovanej konfigurácii oboch sústav zohľadnené aj skutočnosti charakterizujúce polohu mesta (hranica, rieka Dunaj, CHKO Malé Karpaty, Devínska kobyla, letisko, atď.), čo niekedy vytvára v nadväznosti na poznané technologické možnosti a finančnú náročnosť energetických stavieb obmedzujúce možnosti riešenia a vynucuje si väčšie nároky pri lokalizovaní transformovní a výbere jednotlivých trás vedení ZVN a VVN.

Z hľadiska porovnania riešenia v tomto materiáli a doterajších návrhov, možno konštatovať, že nedošlo k neočakávaným riešeniam v rozvoji konfigurácie siete ZVN a VVN, upresnené boli niektoré lokality, resp. trasy vedení 400kV a 110 kV v zmysle rozvíjajúcich sa názorov na územné možnosti rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy.

Prehľadná tabuľka návrhu riešenia elektrických staníc a vedení prenosovej a distribučnej sústavy je súčasťou textovej správy.

Napokon v konečnom dôsledku sa nevylučujú isté zmeny resp. upresnenia, ktoré môžu nastať použitím nových technológií a ich aplikácii v časovom horizonte do roku 2030, a akceptovateľnými názormi vznesenými počas priebehu pripomienkového konania.

V spracovanom materiáli neobsahuje návrh rekonštrukcie transformačných staníc a vedení prenosovej resp. distribučnej sústavy. Vychádza sa zo skutočnosti, že výber a časovosť rekonštrukcií zariadení hlavne z titulu vekovej skladby a technologického opotrebovania je vecou prevádzkovateľov jednotlivých sústav. Prípadné nové konkrétne požiadavky, ktoré by mohli byť využité v rámci územnoplánovacieho procesu resp. mohli mať vplyv na doterajšie územné rezervy, môžu byť zapracované ďalšieho „ÚPN hlavného mesta Bratislavy“, ktorý sa stane územnoplánovacím nástrojom pri riadení a realizácii investičnej činnosti na území mesta vrátane energetických stavieb zabezpečujúcich zásobovanie mesta elektrickou energiou.

Grafické riešenie systému zásobovanie elektrickou energiou je obsiahnuté vo výkrese „Zásobovanie elektrickou energiou“ v mierke M 1:10.000 . Prehľadná schéma „Prenosovej a distribučnej sústavy “, pre roky 2006 a 2030 je súčasťou textovej časti dokumentácie.

Prehľadné tabuľky

Prehľadné tabuľky riešenia zásobovania mesta elektrickou energiou sú uvedené na konci textovej časti v členení:

tab.č.1 Distribučné elektrické stanice VVN sústavy

Názov stanice	Výkon transformátorov	Transformácia

Lamač	2 x 40 MVA	110/22 kV
Podvornice	2 x 25 MVA	110/22 kV
BEZ	2 x 25 MVA	110/22 kV
Pionierska	2 x 63 MVA	110/22 kV
PPC Vajnorská	2 x 25 MVA	110/22 kV
Ostredky	2 x 63 MVA	110/22 kV
Čulenova	2 x 63 MVA	110/22 kV
Petržalka II	2 x 40 MVA	110/22kV
Petržalka I	2 x 40 MVA	110/22 kV
Karlova Ves	2 x4 0 MVA	110/22kV
Podunajské Biskupice	1 x 25 MVA, 1x40 MVA	110/22 kV

tab.č.2 Priemyselné elektrické stanice VVN sústavy

názov stanice	**výkon transformátorov**	**transformácia**
Slovnaft	9 x 63 MVA	110/6,3 kV
Žabí majer	2 x 40 MVA	110/22 kV
Matador	2 x1 6 MVA	110/6,3 kV
VW – Slovakia	2 x 40 MVA	110/22 kV
ŽSR Vinohrady	2 x 13 MVA	110/25 kV

tab.č.3 Namerané hodnoty zaťaženia mesta Bratislavy v MW

Rok	**1989**	**1990**	**1991**	**1992**	**1993**	**1994**	**1995**	**1996**	**1997**	**1998**	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**
Zaťaž.	380	350	337	314	321	337	382	390	400	405	410	417	425	430

tab.č.4 Zdroje elektrickej energie pracujúce do sústavy VVN v oblasti Bratislavy

Elektráreň		**Inštalovaný výkon /MW/**	**Výroba na svorkách v MW v roku**	
rok			**2001**	**2030**
tepelná	TP II Vajnorská	24,5	20,0	20,0
	PPC Vajnorská	218,0	212,0	212,0
	Tp I Čulenova	14,4	10,0	10,0
	Tp Západ – Lamač	25,0	25,0	25,0
závodná	Slovnaft	114,0	82,0	82,0
	Spalovňa OLO	5,8	4,5	4,5
	VW Slovakia	6,0	6,0	6,0
vodná	Gabčíkovo	180,0	80,0	80,0
	Čunovo	24,2	20,0	20,0
Spolu		**611,9**	**459.5**	**459.5**

Poznámka :

- v údaji pre dosiahnuteľný výkon je uvádzaný stav z roku 2003 pre existujúce zdroje
- pre výhľadové nové zdroje je uvedený predpokladaný výkon
- v tabuľke sú uvedené zdroje pracujúce do sústavy napájajúcej Bratislavu a okolie
- VE Wolfsthal bola z bilancií zdrojov vylúčená z titulu odsunu do výhľadového časového horizontu

tab.č.5 Veľkoodberatelia zo sústavy VVN na území mesta Bratislavy v MW

rok	**2001**	**2030**
Slovnaft	120,0	140,0
Istrochem	13,0	15,0
VW Slovakia	23,0	42,0
Matador - areál	2,0	5,0
ŽSR Vinohrady	8,0	12,0
Spolu	**166,0**	**214,0**

tab.č.6 Bývanie a služby, zaťaženie podľa okresov - potenciál územia

druh	obyvatelia	byty spolu	zaťaženie 1,634 kW/b.j	nárast bytov	obyvatelia	nárast bytov do	byty spolu	zaťaženie 2,832 kW/b.j
rok	**2001**	**2001**	**2001**	**2000-05**	**2030**	**2030**	**2030**	**2030**
Bratislava I	44 820	19 079	31 175	1 125	60 300	6 772	25 851	73 210
Bratislava II	108 114	44 548	72 791	175	125 800	7 647	52 195	147 816
Bratislava III	61 418	25 805	42 165	211	82 900	8 459	34 264	97 036
Bratislava IV	93 089	35 288	57 661	181	123 100	20 801	56 089	158 884
Bratislava V	121 259	40 892	66 818	170	158 100	23 904	64 962	183 972
Spolu	**428 672**	**165 587**	**270 610**	**1 862**	**550 200**	**67 583**	**233 361**	**660 918**

tab.č.7 Rozvoj zaťaženia bývania a služieb mesta Bratislavy v MW

Rok	2001	2030	*ZaD 2030*
Zaťaženie - kategória bývanie a služby	271,0	661,0	***707,5***
Počet obyvateľov	428 700	550 200	***591 266***
Počet bytových jednotiek	165 612	233 361	***249 836***
Priemerné zaťaženie v kW/obyvateľ	0,632	1,201	***1,197***
Priemerné zaťaženie v kW/byt. jednotka	1,636	2,832	***2,832***

Poznámka: Hodnoty zaťaženia sú uvedené bez zaťaženia nosného systému MHD.

tab.č.8 Vývoj zaťaženia mesta Bratislavy v MW

rok	2001	2030
Odber - byty a služby	271,0	661,0
Veľkoodberatelia zo siete VVN	166,0	214,0
Nosný systém – MHD *	0	0
Zaťaženie mesta spolu *	**437,0**	**875,0**

Poznámka: * výkonové nároky pre Nosný dopravný systém mesta Bratislavy neboli zahrnuté pre absenciu údajov

tab.č.9 Pokrytie zaťaženia mesta Bratislavy v MW

rok	2001	2030
zaťaženie mesta *	591,0	875,0
výroba na území mesta	401,0	459,5
odber z transf. 400/110 kV	190,0	415,5
potreba inšt. výkonu *	301,6	659,5

Poznámky:

- potreba inštalovaného transformačného výkonu bola vypočítaná pri na 70 % zaťažení transformátora a účinníku 0,9
- v bilanciách nie je zahrnutá rezerva pre riešenie poruchových stavov
- tabuľka obsahuje iba zaťaženie mesta Bratislavy bez priľahlých území napájaných z transformovní Podunajské Biskupice, Stupava, Gabčíkovo
- uvažovalo sa s hodnotami v špičke zaťaženia
- * výkonové nároky pre Nosný dopravný systém mesta Bratislavy neboli zahrnuté pre absenciu údajov

tab. č.10 Prehľad navrhovaných zariadení prenosovej sústavy – elektrické stanice ZVN/VVN a vedenia ZVN

názov elektrickej stanice	prevedenie	plocha	poznámka
názov elektrickej stanice	**prevedenie**	**plocha**	**poznámka**
TR 400/110 kV Petržalka III.	vonkajšia	200x150 m	nová
TR 400/110 kV Vajnory	vonkajšia	250x200 m	nová
TR 400/110 kV Stupava	vonkajšia	neudané	rozšírenie - trafo1x250MVA
elektrické vedenie	**prevedenie**	**koridor**	**poznámka**
2x400 kV P. Biskupice - Petržalka III	vonkajšie	80m	nové, vo vybranom úseku ako 5-systém
2x400 kV Petržalka III - Rakúsko	vonkajšie	80m	nové, vo vybranom úseku ako 5-systém
1x400 kV P. Biskupice - Gabčíkovo	vonkajšie	80m	nové
2x400 kV Stupava - Rakúsko	vonkajšie	80m	nové vedenie cez Zohor, mimo kataster mesta

1x400 kV Pod. Biskupice - Križovany	vonkajšie	80m	nové,rozširenie na 2x400 kV
2x400kV do TR Vajnory	vonkajšie	80m	nové pripojenie do sústavy ZVN

tab.č.11 Prehľad navrhovaných zariadení distribučnej sústavy - elektrické stanice VVN/VN

Názov elektrickej stanice	**Prevedenie**	**Plocha**	Poznámka
110/22 kV Letisko - Západ	zapuzdrená	25x15 m	nová
110/22 kV Petržalka - Centrum	zapuzdrená	40x20 m	nová
110/22 kV Petržalka III.	vonkajšia	200x100 m	nová ako súčasť 400 kV uzlu
110/22 kV Školská	zapuzdrená	25x15 m	nová
110/22 kV Ružová dolina	vonkajšia	30x40 m	nová, krytá v kompaktnej budove
110/22 kV Ružinov	vonkajšia	60x80 m	nová
110/22 kV Petržalka - Západ	vonkajšia	40x60 m	nová
110/22 kV Devínska Nová Ves	vonkajšia	35x40m	nová
110/22 kV Kramáre	vonkajšia	65x75 m	nová
110/22 kV Vajnory	vonkajšia	250x150 m	nová ako súčasť 400 kV uzla

tab. č. 12 Prehľad navrhovaných zariadení distribučnej sústavy – elektrické vedenia VVN

elektrické vedenie	**prevedenie**	**koridor**	**poznámka**
2x110 kV VW Slovakia - Krčace	vonkajšie	40m	nové prepojenie
2x110 kV do TR Devínska N. Ves	vonkajšie	40m	pripojenie do sústavy VVN
2x110 kV VVN - TR PE III - PE I	vonkajšie	40-80m	vo vybranom úseku ako 5 - systém
2x110 kV PE III - TR Matador	vonkajšie	40m	preložka vybraného úseku
2x110 kV do TR PE-Centrum	kábelové	4m	pripojenie do sústavy VVN
2x110 kV do TR PE-Západ	vonkajšie	40m	pripojenie do sústavy VVN
2x110 kV ŽSR Vinohrady-TR Vajnory	vonkajšie	50m	rozšírenia na 4-systém /+2x110/
2x110 kV TR Matador - Kapitulské pole	vonkajšie	40m	preložka vybraného úseku
1x110 kV TR Lamač -TR Čulenova	káblové	3m	nové prepojenie
2x110 kV do TR Letisko-Západ	káblové	3m	pripojenie do sústavy VVN
1x110 kV TR Čulenova - PPC Vajnorská	káblové	3m	nové prepojenie
2x110 kV do TR Školská	káblové	3m	pripojenie do sústavy VVN
2x110 kV do TR Ružová dolina	káblové	3m	pripojenie do sústavy VVN
2x110 kV PO Plynárenská - P. Biskupice	káblové	3m	kabeliz. úseku PO Plynárenská - PO Nové záhrady
2x110 kV do TR Ružinov	vonkajšie	40m	pripojenie do sústavy VVN
2x110 kV do TR Vajnory	vonkajšie	40m	zaústenie zo smeru Žabí majer
2x110 kV do TR Vajnory	vonkajšie	40m	zaústenie zo smeru Trnava
2x110 kV TR Vajnory - do PO Vinohrady	káblové	3m	nové prepojenie
2x110 kV TR Petržalka – TEN - T	káblové	3m	pripojenie do sústavy VVN

Poznámka: PO – prechodový objekt

13.5. ZÁSOBOVANIE TEPLOM

Kapitola Zásobovanie teplom sa zaoberá výrobou a rozvodom tepelnej energie pre vykurovanie, prípravu teplej úžitkovej vody, vetranie a klimatizovanie objektov a na technologické účely.

V meste je zabezpečená výroba a rozvod tepla jednak systémom centralizovaného zásobovania teplom a tiež z decentralizovaných zdrojov rozličného výkonu a s rôznymi druhmi využívaných palív. Výkonovo najväčším podielom na výrobe tepla sú zastúpené kotle spaľujúce zemný plyn, s menším podielom sú využívané kotle spaľujúce uhlie. Nepodstatné množstvo tepla je vyrábané kotlami na spaľovanie kvapalného paliva, elektrickými zdrojmi a tiež zabezpečovanie tepla obnoviteľnými zdrojmi energie.

Spôsob zásobovania teplom je závislý od hustoty zástavby, roku výstavby objektov a tiež od charakteru objektov (KBV, IBV).

13.5.1. Súčasný stav

1. Centralizované zásobovanie teplom

Najväčším výrobcom tepla v meste je Bratislavská teplárenská, a.s. (BAT), ktorá sústavou centralizovaného zásobovania teplom (SCZT) zásobuje objekty situované v piatich mestských častiach. Základom pre založenie SCZT bolo v roku 1935 vybudovanie zdroja tepla označovanom ako Tp Bratislava II. Hlavným stimulom pre rozvoj teplárenskej sústavy na území mesta Bratislavy bol v období rokov 1947-54 rozvoj bývania sústredenou bytovou výstavbou.

Systém centralizovaného zásobovania teplom pozostáva z dvoch hydraulicky nezávislých samostatných sústav. Jedná sa o tieto sústavy:

- Bratislava - východ s médiom horúcou vodou,
- Bratislava - západ s médiom horúcou vodou.

Tepelný výkon v sústavách CZT celej Bratislavy je 734 MW, čo predstavuje zásobovanie cca 60 000 b.j. a príslušnú vybavenosť. Tento výkon je cca 20 % z celkovej potreby tepla územného celku mesta Bratislavy. Okrem tepla BAT vyrába aj elektrickú energiu, kde celkový inštalovaný výkon je 50,5 MW.

2. Sústava Bratislava - východ

V oblasti Bratislava - východ je zrealizovaná sústava CZT, ktorá je svojím rozsahom najväčšia v Bratislave. Ako centrálne zdroje v tejto sústave pracujú Tp Bratislava II, Výhrevňa – Juh a externý tepelný zdroj, paroplynový cyklus, a.s., Bratislava (PPC). Tieto zdroje sú navzájom prepojené, dodávku tepla zabezpečujú vzájomnou paralelnou spoluprácou.

Tepláreň Bratislava II

Tepláreň je situovaná v priemyselnej oblasti severovýchodnej časti mesta a jej hlavným poslaním je dodávka horúcej vody na vykurovanie mesta a tiež výroba a dodávka technologickej pary pre organizácie situované v okolí, t.j. Istrochem, Pórobetón a pod.. V teplárni sú inštalované aj dve turbíny na výrobu elektrickej energie. Ako vykurovacie médium slúži zemný plyn a v prípade jeho výpadku mazut. V areáli TP B II je vybudovaný aj externý zdroj PPC t.j. kombinovanej výroby elektrickej energie a tepla. Výkon tohoto technologického zariadenia je 170 MW tepla vo forme pary a turbínu s elektrickým výkonom. 219 MW. Vyrobená para je dodávaná do spoločného rozvodného uzla tepla. Ako vykurovacie médium pre PPC slúži zemný plyn.

Tepláreň Bratislava I

Tento areál je situovaný v strede mesta t.j. MČ Staré Mesto a v minulosti zásoboval okolité objekty teplom vo forme horúcej vody a pary. V súčasnom období tento zdroj je odstavený a v prevádzke zostala iba kogeneračná jednotka pre kombinovanú výrobu tepla a elektrickej energie s tepelným výkonom 1,26 MW. Ako vykurovacie médium pre kogeneračné kotly slúži zemný plyn.

V areáli je v prevádzke výmenníková stanica tepla, prepájajúca zdroje Výhrevňa – juh a Tepláreň B II. Tieto okrem tranzitu zabezpečujú teplo dodávané v horúcej vode do OST v oblasti Pribinova, Budovateľská, VÚB, a.s. a TESCO. Ako vykurovacie médium pre kogeneračné kotly slúži zemný plyn.

Výhrevňa Bratislava - juh

Výhrevňa je situovaná v južnej časti mesta v blízkosti areálu Slovnaft, a.s. Tento dodáva iba tepelnú energiu do horúcovodnej siete. Technologické zariadenie ma inštalovaný tepelným výkonom 232 MW. Ako vykurovacie médium pre výhrevňu slúži zemný plyn, v malom rozsahu mazut.

Tepelné siete a OST

Tepelné siete sú líniové zariadenia a objekty pre dopravu tepla z ústredných zdrojov ku spotrebiteľom na ústredné kúrenie a prípravu teplej úžitkovej vody pre obytné domy, priemyselné podniky, obchody, školy, nemocnice, kultúrne a spoločenské zariadenia. Teplonosným médiom sústavy CZT Bratislava – východ je horúca voda s prevádzkovým tlakom 2,0 MPa, teplote vody 130/60 ^{o}C v zime, v letnom období 75/50 ^{o}C a para pre organizácie o parametroch 0,3 MPa pri 160 - 190 ^{o}C; 1,3 MPa pri teplote 220 - 240 ^{o}C.

Dĺžka primárnych horúcovodných sietí je cca 120 km . Kostru sústavy tvorí spojnica areálov Tp Bratislava II. a výhrevne Juh o profiloch 2 x DN 500 – 700 mm s rozvodným uzlom tepla situovaným pri Bajkalskej ulici. Pomocou tohto uzla uvedené zdroje tepla medzi sebou spolupracujú. Trasy primárnych rozvodov sú vedené v prevažnej miere pozdĺž verejných komunikácií v súbehu s ostatnými sieťami technickej infraštruktúry.

Táto sústava zásobuje mestské časti Nové mesto, Ružinov a časť zástavby Starého mesta. Horúcovodné potrubia sú uložené pri starších rozvodoch v neprieleźných kanáloch, v malom rozsahu pri rozvodnom uzle tepla na Bajkalskej ul. v priechodnom kolektore, nové rozvody sú modernejšie, realizované ako bezkanálové. Rozvody vody sú dvojtrubkové. Voda je rozvádzaná v potrubiach izolovaných proti úniku tepla pri jej doprave.

3. Sústava Bratislava - západ

Teplárenská sústava Bratislava - západ je situačne umiestnená v severozápadnej časti mesta a pokrýva územné časti Karlova Ves, Dlhé diely, Mlynská dolina, Záluhy, južnú časť Dúbravky a objekty na Poliankach. Zdrojom tepla pre túto sústavu je Tepláreň Bratislava - západ, ktorá dodáva teplo pre bytovo - komunálny sektor. V tejto oblasti nie sú väčšie

technologické odbery.

Hlavné technologické zariadenia ma inštalovaným tepelným výkonom 253 MW a turbína s inštalovaným výkonom 25 MW. Ako vykurovacie médium slúži zemný plyn a mazut.

Teplonosným médiom je horúca voda s parametrami 2,5 MPa o teplote 130/60 ^{o} C v zimnom období a v letnom období 75/50 ^{o} C.

Tepelné siete

Primárne siete tejto sústavy sú dlhé cca 50 km. Hlavný napájač z teplárne je vedený po okraji lesa do Líščieho údolia o dimenzií DN 2 x DN 600 mm, kde pri dopravnej komunikácií sa rozdeľuje na dve vetvy. Jedna vetva smeruje cez Záluhy do južnej časti Dúbravky pozdĺž ulice M. Schneidra Trnavského o profiloch 2 x DN 450 mm a druhá vetva smeruje do Karlovej Vsi o profile DN 2 x DN 600 mm. Na Karloveskej ulici sa rozdvojuje na vetvu do sídliska Dlhé diely o profile DN 2 x DN350 mm a na vetvu do areálu vysokých škôl v Mlynskej doline o profile DN 2 x DN 400 mm.

Časť trasy potrubia od teplárne je vedená vo voľnom teréne v nadzemnom prevedení a v rámci zastavanej časti územia v neprieleznych kanáloch. Hlavné trasy na sídlisku Dlhé diely sú uložené v kolektoroch. Dopravným médiom je horúca voda, rozvádzaná v oceľových potrubiach tepelne izolovaných. Rozvody sú dvojtrubkové o rovnakých profiloch.

4. Zdroje tepla pre priemyselné organizácie

Z priemyselných areálov najväčšie zdroje tepla vlastnia Slovnaft, a.s. a Volkswagen, s. r. o. Tieto zabezpečujú potreby vlastných areálov spoločnosti a ubytovní situovaných v blízkosti areálu. Ako dopravné médium je horúca para. Ako vykurovacie médium je zemný plyn.

5. Decentralizované zásobovanie teplom

Ostatné veľké novšie sídelné celky ako Petržalka, Podunajské Biskupice, Devínska Nová Ves, severná časť Dúbravky a Lamač sú vykurované blokovými kotolňami na zemný plyn so sekundárnymi rozvodmi tepla k spotrebiteľom.

Petržalka - zásobovanie obytných objektov tejto mestskej časti teplom je zabezpečené pomocou 22 ks typových blokových kotolní na plyn o výkonoch po 21 MW.

Okrem toho ako samostatné zdroje tepla sú vybudované kotolne pre areály, organizácie, ako napr. Ekonomickú univerzitu, Pekáreň a cestovináreň, a.s., Nemocnicu s poliklinikou.

Podunajské Biskupice - v tejto mestskej časti teplo je zabezpečené z 31 väčších zdrojov tepla, t.j. blokovými kotolňami.

Devínska Nová Ves - táto mestská časť je zásobovaná z 3 blokových kotolní.

Lamač - mestská časť je zásobovaná z 3 blokových kotolní.

Rača - mestská časť je vykurovaná z 3 okrskových a 5 blokových kotolní.

Menšie sídelne celky a priemyselné areály a administratívne budovy sú zabezpečené teplom pomocou decentralizovaných domových alebo blokových kotolní. Ako palivová základňa prevažnej časti týchto zdrojov slúži zemný plyn.

V grafickej prílohe, v príslušnom výkrese č. 4 sú uvedené čísla tepelných zdrojov a OST, ktorých výkony sú väčšie ako 2,0 MW. Číslovanie je totožné s číslovaním v Genereli zásobovania teplom. V grafickej prílohe sú zakreslené tiež teplofikačné hranice systémov CZT.

6. Zhodnotenie súčasného stavu

Na území mesta jestvuje veľmi heterogénna skladba zariadení tepelného hospodárstva. Systém centrálneho zásobovania teplom (SCZT) je technicky na vyhovujúcej úrovni, avšak sú nevyhnutné rekonštrukčné modernizačné a obnovovacie zásahy. Tieto sú potrebné vzhľadom k relatívne krátkej životnosti jednotlivých prvkov a zariadení teplofikačných sústav.

Súčasný stav v oblasti CZT mesta Bratislavy je charakterizovaný poklesom odberov, lebo dochádza k odpájaniu domov od distribútorov tepla z CZT, malým nárastom nových odberov, spôsobeným hlavne budovaním lokálnych plynových kotolní.

Modernejšia a novšia časť systému Bratislava - západ umožnila v posledných rokoch pripojenie nových objektov na sídlisku Dlhé diely na CZT.

V ostatných častiach mesta, kde nie je predpoklad rozšírenia CZT, je zásobovanie objektov teplom riešené prakticky výlučne na báze výstavby nových decentralizovaných zdrojov - kotolní rozličného výkonu s palivovou základňou - zemný plyn. Sem patria všetky rozvojové lokality Petržalka - juh, severozápad - Kapitulské pole, Vrakuňa, Podunajské Biskupice - Lesný hon, Žabí majer, Ivanská cesta - letisko, Rača, Koliba, Dúbravka - severozápad, Záhorská Bystrica, Devínska Nová Ves, Devín, Vajnory, Rusovce, Čunovo, Jarovce.

Špecifickým problémom Bratislavy je celoročné využitie tepla zo spaľovne OLO, a.s. situovanej v blízkosti Výhrevne Bratislava - juh.

13.5.2. Východiská

Hlavné koncepčné a rozvojové dokumenty, z ktorých vychádza návrh riešenia :

- Zákon o tepelnej energetike č.657/2004 Z.z.,
- Zákon o energetike č.656/2004 Z.z.,
- Energetická politika SR,

- Návrh štátnej politiky zásobovania teplom,
- ÚPN VÚC Bratislavského kraja,
- Stratégia rozvoja Hlavného mesta SR Bratislavy (1998),
- ÚHZ pre riešenie ÚPN Hlavného mesta SR Bratislavy,
- PaR pre ÚPN Hlavného mesta SR Bratislavy,
- Územný generel zásobovania teplom Hlavného mesta SR Bratislavy (Danko – PIK).

1. Opatrenia v oblasti legislatívnych a ekonomických nástrojov

Nakoľko cena tepla sa po roku 1990 stala významnou položkou, je potrebné realizovať najmä tieto opatrenia netechnického charakteru :

- stanovenie celoštátnej stratégie rozvoja energetiky v bratislavskej aglomerácii s definovaním prostriedkov a cieľov, ktoré z rámcových požiadaviek vyplynú pre mesto,
- spracovanie a prijatie vykonávacích vyhlášok k zákonu o tepelnej energetike č. 657/2004 Z.z.,
- prijatie „ Koncepcie rozvoja hl. mesta SR Bratislavy v tepelnej energetike “
- prijatie legislatívnych opatrení upravujúcich budovanie individuálnych zdrojov tepla, predovšetkým v lokalitách s vybudovaným systémom CZT,
- riešenie situácie trhu s teplom – ceny a tarify pre jednotlivé spotrebiteľské skupiny, redistribúcia kompetencií stanovovania cien pre spotrebiteľov,
- riešenie cien zemného plynu s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť SCZT zdrojov voči lokálnym zdrojom,
- legislatívnymi a finančnými nástrojmi podporovať združenú výrobu elektrickej energie a tepla ako aj použitie obnoviteľných zdrojov energie (slnečnej energie, geotermálnej energie a biomasy).

2. Odporúčané priame opatrenia technického charakteru na znižovanie energetickej náročnosti výroby tepla

- Sekundárne distribučné rozvody tepla organizačne pričleniť k primárnym rozvodom, čím sa umožní lepšie vyregulovanie celej zásobovacej sústavy CZT,
- obnovovať kotlový park v zdrojoch tepla s palivovou základňou zemný plyn, rekonštruovať fyzicky prežité rozvody tepla,
- Inštalovať merače spotreby tepla v priemyselných a obytných budovách u spotrebiteľov v súlade s vyhláškou č.15/1999 MH SR,
- inštalovať hydraulické vyregulovanie sústav ÚK,
- zatepľovať obvodové plášte budov a striech,
- vypracovať energetické audity budov.

13.5.3. Návrh ÚPN

1. Zásady riešenia

Najvážnejším problémom sú deformované ceny palív a energie, zemného plynu pre domácnosť, s dopadom na systém CZT. Prejavuje sa aj absencia zákona o racionálnom využívaní energie. Je nutné ozdraviť systém CZT cenovými opatreniami a legislatívnymi, ozdraviť vzťah výrobca tepla - odberateľ, stimulovať výrobcu tepla k ekonomizácii výroby tepla a odberateľov tepla k úsporám. Výhodou dodávky tepla pri centralizovaných spôsoboch výroby sú v minimálnom rozsahu ekologického zaťaženia mesta, nakoľko zdroje sú situované mimo obytných zón, kombinovanej palivovej základni s ťažiskom v odbere ekologického paliva zemného plynu a výroba tepla kombinovaným spôsobom t.j. tepla a elektriny.

Najúčinnejším opatrením na podporu rozvoja CZT je vytvorenie korektného ekonomického a legislatívneho prostredia, predovšetkým náprava deformovaných cien palív a energie a širšie uplatnenie združenej výroby elektrickej energie a tepla, ktorá z hľadiska využívania primárnych energetických zdrojov v porovnaní s oddelenou monovýrobou tepla a kondenzačnou výrobou el. energie prináša až 40 % úspor paliva.

Maximálne využitie súčasných zdrojov aj rozvodov tepla v oblasti zásobovania zo zdrojov CZT a jeho rozvoj na báze ušľachtilých palív pri využití technológie kombinovanej výrobe tepla elektrickej energie.
Pri rekonštrukcií a GO veľkých kotolní uvažovať s použitím kogeneračných jednotiek pre základné tepelné zaťaženie a výrobu elektrickej energie.
Pre ostatné odbery realizovať dodávku tepla pomocou blokových a domových kotolní prípadne etážového vykurovania výlučne na báze zemného plynu.

Aktuálne investície v zásobovaní teplom:

- prepojiť SCZT prevádzkovaný BAT, a. s. na systém zabezpečovania tepla v mestskej časti Petržalka
- severozápadný koniec Dúbravky prepojiť na horúcovodný rozvod z Tp – západ a zrekonštruovať jestvujúce kotolne na OST.

Ďalšie zámery:

- riešiť problematiku ekologických dôsledkov vzniku veľkého počtu decentralizovaných zdrojov v porovnaní s veľkými zdrojmi, budovanými s prísnymi ekologickými požiadavkami,
- riešiť napojenie spaľovne OLO, a.s. na jestvujúci systém CZT prevádzkovaný BAT a.s.,
- využiť vytvorenú rezervu pre uloženie teplovodu 2 x DN 400 v moste Košická ul., na budúce prepojenie sústavy CZT Bratislava - východ s MČ Petržalka

Navrhuje sa zrušenie areálu teplárne TpI. Čulenova ul. a systému areálových horúcovodov. Reaguje sa tým na súčasný stav, keď je prevádzka zdroja tepla už dávnejšie zrušená a na proponované nové funkčné využitie podľa ÚPD zóny Chalupkova. Navrhujú sa nové trasy horúcovodov v ul. Mlynské nivy a v zóne Chalupkova, s uložením v kolektoroch.

V dotyku s areálom teplárne Bratislava – západ pri ul. Polianky sa navrhuje výstavba kogeneračného zdroja (KGZ) Bratislava – West. Nový energetický zdroj bude pracovať na báze zemného plynu. Jeho inštalovaný tepelný výkon bude 16,7 MWt a elektrický výkon 15,7 MWe. Súčasťou návrhu je vyvedenie tepelného výkonu z KGZ horúcovodom, prepojeným na systém Tp Ba - západ.

2. Potreba tepla

Bilancie potrieb tepla sú zostavené podľa predpokladaného nárastu počtu bytov, občianskej vybavenosti a predpokladaných nárokov budúcich odberateľov. Počty sú prevzaté z demografických údajov.

Pri výpočte je uvažované s tepelno-technickými vlastnosťami stavebných konštrukcií objektov podľa STN 73 040, zmena 5/97. Priemerný merný súčiniteľ tepla uvažujeme k = 0,57 $Wm^{-3}K^{-1}$. Podľa STN 06 0210 uvažujeme s vonkajšou výpočtovou teplotou pre riešenú lokalitu t_e = -12°C a priemernou vnútornou teplotou obostavaných priestorov t_i = +19°C, pre temperované priestory t_i = +10°C. Potreba tepla pre vykurovanie bytovej jednotky je uvažovaná v priemere 12 kW /b.j. hod.

Potreba tepla pre prípravu TÚV je stanovená podľa predpokladaného počtu a štruktúry obsadenia jednotlivých objektov v súlade s STN 06 0320 – Ohrievanie úžitkovej vody, pričom potrebu tepla pre bývajúceho uvažujeme 4,0 kW/deň a pre zamestnanca 0,6 kW/deň pri koeficiente súčasnosti 0,4.

Tepelné bilancie potrieb tepla hl. mesta SR Bratislavy

Prehľad predpokladanej hod. potreby tepla podľa jednotlivých okresov administratívneho členenia

Okres – Bratislava	Potreba tepla v MW/h (byty + OV)	
	2001	2030
I.	346	468
II.	789	923
III.	455	606
IV.	634	972
V.	760	1158
Celkom	**2 984**	**4 127**
Nárast	**0**	**1 143**

Potreba tepla je vypočítaná pre celý nárast zástavby, nakoľko pri nedoriešenej legislatíve je nemožné určiť rozsah potreby tepla vyrobenom v CZT alebo decentralizovaným spôsobom. Pokrytie špičkového zaťaženia v potrebe tepla predpokladáme využitím celého inštalovaného výkonu v zdrojoch SCZT a tiež ostatných decentralizovaných zdrojov.

13.6. ZÁSOBOVANIE PLYNOM

V Bratislave bola prvá plynáreň postavená v roku 1856. Vyrobený plyn z uhlia sa používal na uličné a domové osvetlenie. Po prvej svetovej vojne sa používanie plynu rozšírilo i na varenie, neskôr na prípravu teplej a úžitkovej vody a na vykurovanie.

Výstavbou medzištátneho plynovodu z bývalého Sovietskeho zväzu sa získal hlavný zdroj dodávky zemného plynu, ktorý umožnil rozvoj plynofikácie Bratislavy a postupne ustupovalo používanie svietiplynu. V roku 1977 bola dodávka svietiplynu v Bratislave ukončená a od júna 1977 je Bratislava zásobovaná iba zemným plynom naftovým.

V súčasnosti je plynofikovaných už všetkých 17 MČ, odberateľmi plynu na území mesta je 95% domácností.

13.6.1. Súčasný stav

1. Širšie vzťahy

Potenciál slovenského plynárenstva je budovaný predovšetkým na dovážanom zemnom plyne z Ruska. Domáca produkcia z celkovej spotreby Slovenska predstavuje iba 4 %.

Pre zásobovanie hlavného mesta SR Bratislavy sú rozhodujúce nasledovné zdroje:

- medzištátny plynovod Bratstvo,
- podzemné zásobníky (POZA) Láb,
- kapacita tranzitnej sústavy disponibilná pre Slovensko,
- domáce zdroje.

Medzištátny plynovod Bratstvo

Plynulé dodávky zemného plynu medzištátnym plynovodom tvoria základný zdroj pre celú vnútroštátnu prepravnú sieť tranzitných a vysokotlakových plynovodov. Mohutný rozvoj plynofikácie v stredoslovenskom a východoslovenskom regióne zvyšuje jeho zaťaženosť postupnou spotrebou a pre zásobovanie Bratislavy a jeho okolia hlavne vo vykurovacom období už nepostačuje. Množstvo spotrebovaného zemného plynu v priebehu roka sa výrazne mení. Plynárenská sústava je

schopná svoju výkonnosť meniť v závislosti od požadovanej potreby zemného plynu pomocou jeho akumulácie.

Podzemné zásobníky Láb

Vytváranie zásob zemného plynu je nevyhnutnou súčasťou prípravy na obdobia, kedy spotreba zemného plynu prevyšuje plynulé dodávky z Ruska a domácich zdrojov.

Podzemné zásobníky sa nachádzajú v blízkosti Bratislavy a výraznou mierou sa podieľajú na vyrovnávaní nerovnomerného zásobovania Bratislavy a okolia zemným plynom. Zemný plyn do podzemných zásobníkov sa dopravuje v letných mesiacoch keď sú znížené nároky na potrebu plynu pri rovnomernej lacnejšej dodávke plynu tranzitnou sústavou. Kapacita podzemných zásobníkov sa využíva predovšetkým v zimnom období.

Tranzitná sústava

Tranzitný plynovod Slovenskej republiky je súčasťou medzinárodnej plynárenskej siete. Hlavná trasa tranzitného plynovodu má štyri línie o profiloch 1 x 1400 a 3 x 1200 mm.

Vnútroštátna prepravná vysokotlaková sústava je prepojená s tranzitnou sústavou. Vytvára tak pohotovostný zdroj pre vnútroštátnu potrebu a umožňuje ju veľmi účinne podporovať. Touto plynovodnou sústavou sa posilňuje zásobovanie Bratislavy z POZA a z tranzitnej sústavy hlavne vo vykurovacom období. Obe sústavy zásobujúce mesto profiloch DN 500 a DN 700 sú vzájomne oddeliteľné a je ich možné prevádzkovať rozdielnymi tlakovými úrovňami.

Domáce zdroje

Súčasná ročná ťažba predstavuje objem približne 200 mil. m^3 zemného plynu. Prevažná časť objemu domácej ťažby zemného plynu na Záhorí sa spotrebováva v Bratislave.

2. Vysokotlakové prepravné systémy

Na území Bratislavy sa spotrebuje ročne cca 1,0 mld m^3 zemného plynu. Z celoročnej spotreby Slovenska to predstavuje až 17% podiel. Hlavný odberateľský potenciál mesta predstavuje priemysel a tepelná energetika, ďalej terciárna sféra a obyvateľstvo. Hlavné mesto SR predstavuje približne 9% podiel dĺžky plynovodných sietí Slovenska. Merná spotreba zemného plynu na 1 m dĺžky sietí predstavuje 1100 m^3. Pre porovnanie v roku 1960 to bolo 115 m^3 a v roku 1979 520 m^3 zemného plynu.

3. Vysokotlakové plynovody

Vysokotlakovou sústavou vybudovanou na území hlavného mesta SR Bratislavy sa zabezpečujú dodávky zemného plynu pre odovzdávacie a regulačné stanice, odberateľské miesta s vysokou spotrebou zemného plynu a pre zálohovanie zásobovania najvýznamnejších miest spotreby. Celkový inštalovaný výkon ORS a RS predstavuje takmer 300 000 m^3/h cez 35 ks ORS a RS zásobovaných priamo z vysokého tlaku na území mesta v správe SPP. Spotreba ZP pre Bratislavu z miestnej siete (z RS SPP) predstavuje cca 220 mil.m^3/rok. Nakoľko energetická a technologická spotreba v energetike a vo väčších výrobných podnikoch značne prevyšuje možnosti mestského prepravného systému, sú nároky týchto odberateľov zabezpečované z vysokotlakových plynovodov cez vlastné RS (cudzí odberatelia).

Vysokotlakové plynovody zásobujúce mesto Bratislavu plynom boli vybudované na prepravu zemného plynu pod tlakom 4,0 MPa, resp. 2,5 MPa.

Súčasné zásobovanie Bratislavy zemným plynom sa zabezpečuje nasledovnou VTL plynárenskou sústavou:

VTL plynovod Brodské - Malacky - Bratislava - Šaľa DN 500, PN 4,0 MPa

Základnými zásobovacími zdrojmi tejto sústavy je prepúšťacia stanica Šaľa, ktorou sú riadené dodávky zemného plynu z MŠP a domáce zdroje z oblasti Záhoria. VTL plynovod DN 500, PN 4,0 MPa Brodské - Šaľa prechádza Malými Karpatami a cez Krasňany vstupuje do mesta. Zásobuje ORS na Peknej ceste, ďalej ORS na Starej Vajnorskej a popri Seneckej ceste vedie ďalej k Ivanke pri Dunaji. Regulovanie prepravnej kapacity plynovodu je možné dosiahnuť prepúšťaním z rozdeľovacieho uzla TP v Plaveckom Petri a z POZA Láb. Kapacitou tohto plynovodu je zabezpečované zásobovanie podkarpatskej oblasti v smere Svätý Jur, Pezinok, Šenkvice, Modra, Budmerice, Častá až po Boleráz a severovýchodnú diagonálu smerom na Ivanka pri Dunaji, Bernolákovo, Senec až po Trnavu.

V blízkosti obce Nová Dedinka sa nachádza rozdeľovací uzol, z ktorého sú vybudované dva VTL plynovody DN 500, PN 4,0 MPa, ktoré vedú do Bratislavy z južného smeru a to do a.s. Slovnaft a druhá vetva s odbočením po Prístavnom moste do Petržalky a do areálu SPP.

VTL plynovodná sústava Plavecký Štvrtok - Zohor - Záhorská Bystrica – Grinava Bernolákovo - Nová Dedinka DN 700, PN 4,0 MPa

Zo západného smeru t.j. POZA Láb do Bratislavy je vedený VTL plynovod DN 700, PN 4,0 MPa, ktorý zásobuje ORS v Záhorskej Bystrici, odkiaľ je zemný plyn pod nižším tlakom vedený VTL plynovodom DN 500, PN 2,5 MPa až do ORS pri ZOO. Ďalšia trasa VTL plynovodu DN 700, PN 4,0 MPa severným smerom obchádza Z. Bystricu a Marianku a pokračuje do Grinavy.

Západnou časťou mesta je situovaný aj ďalší VTL plynovod DN 300, PN 2,5 MPa Brodské – Malacky – Bratislava. Tento plynovod je najstarší a ním je prepravovaná aj domáca produkcia plynu zo Záhoria. Z tohoto plynovodu sú zásobované priľahlé západné oblasti cez VTL RS v Záhorskej Bystrici a vetvami DN 300 a DN 200/150/100 je zabezpečované i zásobovanie Devínskej Novej Vsi - VTL RS Devínska Nová Ves I,II a III, a Devína z RS Devín a odbočkou VTL DN 150

je zásobovaná i RS Lamač - Podháj .

Východnou časťou prechádza Bratislavou aj VTL plynovody DN 300, PN 2,5 MPa Trnava - Senec - Bratislava a DN 150, PN 2,5 MPa Boleráz - Modra - Pezinok - Bratislava. Z týchto plynovodov sú zásobované VTL RS plynu v Rači - Komisárky a Barónka, ako aj VTL RS Vajnory I a II.
Z juhovýchodnej strany sú vedené v súbehu do Bratislavy dva VTL plynovody DN 500, PN 4,0 MPa Nová Dedinka - Bratislava a Nová Dedinka – Slovnaft. Kratší z nich zabezpečuje nároky na potrebu plynu a.s. Slovnaft. Dlhší z nich obchádza Slovnaft a cez Prístavný most je vedený do MČ Petržalka a profilom DN 300 vetva plynovodu prechádza až do areálu SPP na Mlynských nivách. Z VTL plynovodu DN 500, PN 4,0 MPa je vybudovaná VTL prípojka DN 150 napájajúca zrekonštruovanú ORS na Lieskovskej ul. v Podunajských Biskupiciach.
VTL plynovod DN 500 smerujúci cez Prístavný most do Petržalky zásobuje ORS pod Prístavným mostom, pokračuje VTL DN 300 smerujúcej do južnej časti Petržalky. Uvedený VTL DN 300 vedený pozdĺž Dolnozemskej ul. prechádza až do Jaroviec, kde zásobuje VTL RS Jarovce, ktorá vykrýva potrebu plynu MČ Jarovce, Rusovce a Čunovo.

Odbočkou profilu DN 200 je zásobovaná RS Petržalka ZH na Kutlíkovej ul. a ďalej pokračuje profilom DN 200 až do RS na Kopčianskej ul. Po svojej trase zásobuje plynom aj VTL RS Nemocnica a RS ČOV. ORS pod Prístavným mostom zabezpečuje v súčasnosti dodávku plynu pre severnú časť Petržalky. V prípade poruchy na VTL plynovode smerujúceho cez Prístavný most časť potreby pre Petržalku je zabezpečená záložným VTL plynovodom DN 300, PN 2,5 MPa, ktorý vedie pozdĺž časti Einsteinovej ul. a cez Starý most, Podhradie s prepojením na VTL plynovod situovaný od ORS ZOO.

Z južnej strany hlavného mesta SR je zrealizovaná stavba **VTL plynovodu DN 500, PN 4,0 MPa Bratislava - Kittsee.** Tento plynovod medzinárodného prepojenia na Bratislavskej strane je trasovaný od napojenia na VTL DN 500, PN 4,0 MPa pod Prístavným mostom, ďalej v inundácii Dunaja pozdĺž ČOV Petržalka v súbehu s koridorom pre produktovody Schwechat - Slovnaft po hranice s Rakúskom. Plynovod po jeho uvedení do prevádzky bude náhradným zdrojom zemného plynu pre MČ Petržalka, ako i pre centrum Bratislavy v prípade náhradného riešenia dodávky plynu. V súlade s energetickou koncepciou SR sa vybudovaním tohto plynovodu získa aj možnosť diverzifikácie dovozu zemného plynu, ako i prepojenie sústavy plynovodov SR na sústavu VTL plynovodov Rakúska, resp. ostatných krajín južnej Európy.

Ďalšie VTL plynovody lokálneho významu sú:

- VTL plynovod ORS ZOO - Starý most DN 500, PN 2,5 MPa, ktorý je prevádzkovaný pod tlakom 0,3 MPa. Dlhodobo sa uvažuje s alternatívnym vybudovaním súbežnej trasy plynovodov v Mlynskej doline s prechodom popod Dunaj, a prepojením na plynovodný systém Petržalky na Einsteinovej ulici. Touto stavbou sa na území Bratislavy dosiahne prepojenie plynovodných systémov východ - západ.
- VTL plynovod Prístavný most - areál SPP DN 300, PN 4,0 MPa, ktorý je odbočkou z VTL plynovodu DN 500, PN 4,0 MPa vedeného do Petržalky a zásobuje ORS v areáli SPP.
- VTL plynovod Prístavná ul. - Starý most - Petržalka DN 300, PN 2,5 MPa, je zásobovaný z ORS SPP, bol vybudovaný pre účely TP BI. a vetvou v trase Košická, nábrežie Dunaja, Starý most zabezpečuje havarijné zásobovanie MČ Petržalka z ORS Petržalka I pod Prístavným mostom.
- VTL plynovod ORS St. Vajnorská - Bojnická - Galvaniho - Hradská - Medzi Jarky - Slovnaft DN 200, PN 2,5 MPa, ktorého trasa prechádza prevažne priemyselnými zónami severovýchodnej časti mesta. Odbočkou z tohto plynovodu vedeného po Vajnorskej ul. je zásobovaná Tepláreň BII a RS Trnávka. Pre potreby Paroplynového cyklu /PPC/ je od ORS Stará Vajnorská vybudovaný i ďalší VTL plynovod DN 300, PN 4,0 MPa smerujúci do areálu TP BII.

4. Odovzdávacie regulačné stanice (ORS)

ORS Záhorská Bystrica:
- ORS zásobuje plynom pod nižším VTL tlakom do RS situovaných v severnej časti mesta.

ORS ZOO:
- ORS zásobuje sieť STL rozvodni a zásobuje zástavbu na Patrónke, Kramároch, Machnáči s prepojením na zástavbu priľahlých oblasti Starého Mesta.

ORS Pekná cesta:
- ORS zásobuje STL a NTL systém v oblastiach Krasňan, Rače, Gaštanového hájika až po oblasť Nového Mesta.

ORS Stará Vajnorská:
- ORS zásobuje VTL, STL a NTL siete v oblasti Zlatých pieskov, Jurajovho dvora, Trnávky a Nového mesta.

ORS Areál SPP:
- ORS zásobujúce systém centra mesta na tlakovej úrovni VTL, STL a NTL. Od tejto RS je trasovaný STL plynovod DN 300 situovaný v Pribinovej ulici. Táto ORS je prepojená z RS Martanovičova.

ORS Petržalka I:
- ORS je situovaná medzi Prístavným mostom á mostom Apollo. Výstupné plynovody sú VTL a STL 0,3 MPa, je nadradeným systémom v MČ Petržalka.

ORS Petržalka ZH:
- ORS je situovaná na Kutlíkovej ul., zásobuje sieť Petržalky STL rozvodmi na úrovní 0,3 MPa a 0,1 MPa.

ORS Lieskovská:
- ORS je situovaná v južnej časti Podunajských Biskupíc a zásobuje plynom STL rozvodmi hlavne túto mestskú časť.

5. Distribučná sieť

Distribučná sieť v hl. m. SR Bratislave je dimenzovaná na optimálny spôsob dodávok zemného plynu do oblasti spotreby.

Distribučné siete dosahujú dĺžku cca 900 km a sú prevádzkované v troch tlakových úrovniach:

- stredotlak 0,3 (0,4)MPa,
- stredotlak 0,1 MPa,
- nízkotlak 2,1 kPa.

Stredotlakový 0,3 MPa systém vytvára nadradený distribučný okruh, ktorý dodáva zemný plyn do mestského rozvodného systému a zásobuje STL RS plynu v správe SPP, resp. priamo RS cudzích odberateľov. Hlavné rády STL plynovodov 0,3 MPa sú výstupnými plynovodmi ORS.

ORS pri ZOO zásobuje vetvu STL plynovodu DN 500, PN 0,3 MPa, ktorý bol budovaný ako vysokotlakový o prevádzkovom tlaku 4,0 MPa a v súčasnosti je prevádzkovaný stredným tlakom. STL plynovod prechádza Mlynskou dolinou, ďalej po Nábreží arm. gen. L. Svobodu a Vajanského nábreží je prepojený so STL plynovodom DN 300, PN 0,3 MPa, ktorý vedie z areálu SPP. Zo STL plynovodu DN 500 sú zásobované tieto hlavné RS v správe SPP: Mlynská dolina, Karlova Ves, Lafranconi a Most SNP. Zo STL plynovodu DN 300 je zásobovaná RS Martanovičova na Pribinovej ul. Od tejto ORS smerom na Kramáre vedie STL plynovod s prevádzkovým tlakom 0,3 MPa profilu DN 300, ktorý zabezpečuje zásobovanie tejto lokality zemným plynom STL rozvodmi s tlakom 0,1 MPa cez RS na Vlárskej ul. Tiež na túto ORS je napojená oblasť Drotárskej cesty s vetvou do RS Kapucínska.

ORS na Peknej ceste zásobuje STL plynovod DN 200 s prev. tlakom 0,3 MPa pozdĺž Račianskej cesty, z ktorého sú zásobované STL RS na Pionierskej ul., odbočením STL DN 150 RS na Bellovej ul.

Od ORS St. Vajnorská je vedený STL plynovod DN 300 zásobuje po svojej trase priamo veľkoodber aj RS Bajkalská ul., Kollárovo nám. a Hlboká cesta. Stredotlakové plynovody s prevádzkovým tlakom 0,3 MPa z centrálnej časti mesta prechádzajú po Košickej ulici, Starom moste i do MČ Petržalka profilmi 2x DN 150, kde sú prepojené so STL plynovodmi DN 300, PN 0,3 MPa smerom od ORS Prístavný most a DN 300, ktorý vedie od ORS na Kutlíkovej ul.

Stredotlakové plynovody s prevádzkovým tlakom 0,3 MPa na území MČ Petržalka zásobujú plynom RS blokových kotolní, ako i stredotlakové RS v správe SPP na Vranovskej ul. a na juhu Petržalky RS Lúky na Vyšehradskej ul.

Stredotlakovou sieťou je prevažne pokrytá aj celá západná časť Bratislavy - MČ Devín, Záhorská Bystrica, Devínska Nová Ves a obytné súbory v MČ Dúbravka, Karlova Ves.

Potrebu zemného plynu MČ Vrakuňa a Pod. Biskupice zabezpečuje sieť stredotlakových plynovodov s prevádzkovým tlakom 0,1 MPa. Zdrojom je VTL plynovod DN 200/150, PN 2,5 MPa, ktorý prechádza východnou stranou mesta od Seneckej cesty pozdĺž Galvániho ul.. Tento zásobovací systém je prepojený na VTL južne od areálu Slovnaftu. Jedna prípojka z VTL plynovodu je vybudovaná do RS Termostav (Poľnonákup Karpaty). Po svojej trase uvedený VTL plynovod zásobuje RS plynu: Galvániho I. a II., Ostredky, Dolné Hony, Slovnaft.

MČ Rača je zásobovaná plynom stredotlakovými i nízkotlakovými plynovými rozvodmi, ktoré sú zásobované z RS Barónka a RS Komisárky.

MČ Vajnory je pokrytá sieťou prevažne NTL plynovodov. Zdrojom sú RS plynu Vajnory I a Vajnory II.

V južných MČ - Jarovce, Rusovce, Čunovo bola vybudovaná kombinovaná plynovodná sieť a to stredotlakové plynovody 0,3 MPa a nízkotlakové plynovody. Pre účely všetkých troch MČ slúži RS plynu lokalizovaná v Jarovciach.

Z hľadiska vekovej skladby je nízkotlaková sieť najstaršou vybudovanou plynovodnou sieťou na území mesta, je už nevyhovujúca a sústavne prebieha jej rekonštrukcia.

6. Súčasný stav v zásobovaní plynom za jednotlivé MČ

MČ Staré Mesto

Vysokotlakový plynovod sa nachádza iba na juhovýchode tejto MČ, kde z areálu SPP na Mlynských nivách je vedený po Prístavnej ul. VTL plynovod DN 300, PN 2,5 MPa. V priestore križovatky Pribinova - Košická je na tento plynovod napojený i záložný plynovod budovaný pre účely MČ Petržalka, ktorý v trase Košická, nábrežie, Starý most prepojil systém Petržalky so systémom ľavobrežným dimenziou DN 300.

Hlavnými zásobnými plynovodmi pre celú MČ Staré mesto sú stredotlakové plynovody s prevádzkovým tlakom 0,3 MPa. Zásobujú v prevažnej miere regulačné stanice plynu v správe SPP, ako i regulačné stanice cudzích odberateľov - veľkoodber a jednotlivých maloodberateľov.

ORS lokalizovaná pri ZOO zásobuje STL plynovod DN 500, ktorý je prevádzkovaný tlakom 0,3 MPa. Tento plynovod a prípojky z neho sú budované na tlak 4,0 MPa až po Starý most. Prechádza Mlynskou dolinou, ďalej po celej dĺžke nábrežia Dunaja a je prepojený so STL plynovodom DN 300, PN 0,3 MPa, ktorý od areálu SPP prechádza Prístavnou a Pribinovou ul.

Zároveň z tohto plynovodu cez potrubia uložené v telesách Nového a Starého mosta je zásobovaná plynom aj časť MČ Petržalka.

Na severovýchode MČ od Blumentálskej ul. je vedený STL plynovod DN 300, PN 0,3 MPa, ktorý ďalej smeruje po Radlinského ul. do RS plynu na Kollárovom námestí a zabezpečuje i potrebu veľkoodberu a je ním zásobovaná aj NBS.

STL prepojenie 0,3 MPa bolo vybudované i v Staromestskej ul. a profilom DN 200 prepája RS Most SNP s RS Kapucínska. Pokračovanie tejto STL vetvy je zrealizované po Zámockej, Mudroňovej, Búdkovej a Lovinského ulici s napojením na plynovod od ORS ZOO. Plynovod v Zámockej ulici je uložený v kolektore.

Celú časť historického jadra pokrýva stredotlaková uličná plynovodná sieť s prevádzkovým tlakom 0,1 MPa, v minulosti prevádzkovaný NTL systém je toho času vytesňovaný. Tento STL systém je zásobovaný z RS Most SNP a RS Kapucínska s prepojením na RS Martanovičova situovanej na Pribinovej ul. V časti Vajanského nábrežia je plynovod DN

200, PN 0,1 MPa uložený v kolektore.

Vo východnej časti územia sú STL plynovody s prevádzkovým tlakom 0,1 MPa vedené od RS Martanovičova na Pribinovej ul. smerom na Dostojevského rad a ďalej do Klemensovej a Lomonosovovej ul., s prepojením na jestvujúci STL plynovod DN 200 na Dunajskej ul.&

Zástavbu na západnej strane MČ zásobuje systém ORS pri ZOO i RS Mlynská dolina na ulici Staré grunty, ktorá zásobuje STL plynovod DN 200, PN 0,1 MPa vedený Slávičím údolím, ktorý je v pokračovaní prepojený so systémom STL plynovodov po Mudroňovej ul. s prepojením na plynovod vedúc od už uvedenej RS Kapucínska. Od Búdkovej ul. po Majakovského a Nekrasovovej ul. smeruje STL DN 200 na Hlbokú cestu, kde je z neho zásobovaná RS Hlboká ako i RS na ul. Prokopa Veľkého. STL plynovod s prevádzkovým tlakom 0,1 MPa a DN 200 je vybudovaný aj v ul. F. Kráľa a smerom od Hlbokej cesty, cez Križkovu, Leškovu je vedený DN 200 na Žabotovu ul.

MČ Ružinov

Územím MČ Ružinov prechádzajú VTL a STL plynovody. Plošne je MČ pokrytá prevažne NTL plynovodnou sieťou, ktorá sa toho času rekonštruuje na STL.

Pozdĺž Seneckej cesty prechádzajú VTL plynovody zásobujúce hl. m. SR plynom. Jedná sa o VTL plynovod DN 500, PN 4,O MPa Šaľa - Bratislava a DN 300, PN 2,5 MPa Bratislava - Trnava. Odbočením z VTL plynovodu DN 500 je dimenziou DN 200, PN 4,0 MPa zásobovaný plynom areál letiska. Smerom do Galvaniho ul. z plynovodu Bratislava - Trnava odbočuje ďalší VTL plynovod DN 200, PN 2,5 MPa, ktorý ďalej prechádza celým východným okrajom MČ až do Podunajských Biskupíc. Z neho je severne od areálu Slovnaft vedený VTL plynovod DN 200 do RS Slovnaft a ďalej ako STL DN 150 až na Mlynské nivy.

Ďalej je to VTL RS plynu Ostredky a VTL RS plynu pred areálom Slovnaft.

Tiež RS Ostredky má STL a NTL výstup. STL s tlakom 0,1 MPa, DN 250, ktorý smeruje do ul. Mlynské luhy, ďalej do Hrachovej ul. a do areálu SSC. Mimo uvedených VTL a STL plynovodov bola MČ pokrytá sieťou NTL plynovodov, ktorá je toho času postupne po etapách rekonštruovanána STL.

Hlavný stredotlakový plynovod DN 300, PN 0,3 MPa je zásobovaný z ORS areál SPP, odkiaľ vedie do Košickej ul. a ďalej cez Miletičovu a Trenčiansku ul. pokračuje až do Bajkalskej ul., kde zásobuje plynom RS Prievoz a je prepojený na STL plynovod trasovaný smerom od Vajnorskej ul. a po svojej trase zásobuje RS Bajkalská, RS Odborárska ako aj väčších odberateľov (Kablo, Nemocnica Ružinov a pod.). STL plynovody s tlakom 0,1 MPa sú na území MČ vybudované v lokalite Galvaniho a v ul. Krajná a Bočná ul. a Stredná ul. Zásobované sú z dvoch RS na Galvaniho ul. a smerom na sever sú zokruhované s STL plynovodmi od ORS Stará Vajnorská.

NTL plynovody v lokalitách Prievoz, Trnávka, Ostredky a Mlynské luhy sú zásobované plnom z RS SPP.

MČ Podunajské Biskupice

MČ Podunajské Biskupice je zásobovaná plynom z VTL plynovodu DN 500, PN 4,0 MPa prípojkou DN 200 do ORS Lieskovská a RS Dolné Hony, ktoré sú zásobované vysokotlakovou prípojkou DN 150 z VTL 200, PN 2,5 MPa. Uvedené RS zásobujú STL plynovodnú sieť s PN 0,1 MPa vybudovanú v celej MČ t.j. oblasti hromadnej bytovej výstavby i v oblasti starej zástavby. V ďalšom období je potrebne doregulovať kapacitné rozvody, prípadne zrekonštruovať časti hlavných prepojovacích plynovodov na väčšie dimenzie.

Z vysokotlakového plynovodu DN 200 sú zásobované i RS cudzích odberateľov – PD, ÚTaRCH a Plnička PB. Pre potrebu Termostavu je vybudovaná VTL prípojka DN 200 z VTL plynovodu DN 500, PN 4,0 MPa Nová Dedinka - Bratislava, ktorý prechádza južným okrajom MČ.

Po zrealizovaní ORS Lieskovská jestvujúca RS Medzi Jarky ostala ako stavba a je odpojená od rozvodnej plynovodnej siete.

MČ Vrakuňa

Územie MČ je zásobované cez RS Dolné Hony napojenú z dvoch VTL plynovodom DN 200, PN 2,5 MPa , prepojených od RS Ostredky a RS Lieskovská.

Ako zásobovacie plynovody sú vybudované v mestskej časti stredotlakové plynovody PN 0,1 MPa. Ďalšia vetva STL plynovodu DN 150 je vedená po Gagarinovej ul. a Strojníckej ulici.

MČ Nové Mesto

Územie MČ Nové mesto je pokryté sieťou stredotlakových a nízkotlakových plynovodov. Z východnej strany prechádzajú jeho územím i nadradené VTL plynovody.

Pozdĺž Seneckej cesty zo severnej strany je vedený nadradený VTL plynovod DN 500, PN 4,0 MPa Bratislava - Šaľa a z južnej strany VTL plynovod DN 300, PN 2,5 MPa Bratislava - Trnava. VTL plynovod DN 500 zásobuje ORS St. Vajnorská a ďalej smeruje územím na sever k odovzdávacej ORS na Peknej ceste. V trase jeho vedenia je takisto pokrývaný nárok na dodávku ZP pre veľkoodber tam situovaných areálov.

Z VTL plynovodu DN 300 je tiež zásobovaný veľkoodber (hotel Flóra, Štrkopiesky, severným smerom ZIPP). Od križovatky Senecká - Pri Starom mýte prechádza VTL DN 300 na severnú stranu Seneckej cesty, odtiaľ do Galvaniho ul. odbočuje VTL DN 200 a pokračuje až do Pod. Biskupíc, ďalej v pokračovaní trasy pozdĺž Seneckej ul. Vetvou DN 200 zabezpečuje potrebu plynu pre Istrochem. VTL plynovod DN 300 ďalej pokračuje južným smerom, kde zabezpečuje potrebu plynu pre areál TP BII. a ďalej ako DN 80 smeruje do RS Trnávka.

ORS Stará Vajnorská zásobuje STL plynovod DN 300, PN 0,3 MPa, ktorý vedie južnou stranou Seneckej cesty a Vajnorskej ul. a odbočkami zásobuje RS v správe SPP na Odborárskej ul. a RS Bajkalská.

Ďalší STL plynovod s prev. tlakom 0,3 MPa prechádza od ORS na Peknej ceste a vedie Račianskou ulicou, kde zabezpečuje potrebu plynu odberateľov prevažne veľkoodberu : Palma -Tumys, Veľkopekáreň, OA, Ml. garda, ZŤS, Figaro a regulačnú stanicu v správe SPP na Pionierskej ul.

Z Pionierskej ul. vedie STL plynovod v profile DN 150 na Vinohrady, kde zásobuje RS v správe SPP na Bellovej ul. Na západnej strane MČ prechádza STL plynovod DN 200 s prev. tlakom 0,3 MPa, ktorý zásobuje RS plynu Kramáre - Vlárska. Je vedený od ORS pri ZOO a po trase zásobuje i RS cudzích odberateľov (DFN, ZDŠ pre nepočujúcich, nemocnicu Krásna Hôrka, Ústav kardiovaskulárnych chorôb).

Rozvodné potrubia dimenzií DN 50 - DN 200 , PN 0,1 MPa pokrývajú potrebu plynu v celej časti oblasti Kramáre, profilom DN 100 je zabezpečovaná potreba plynu televízneho vysielača Kamzík. Hlavným potrubím DN 200 je zásobovaná plynom i RS Koliba II na Brečtanovej ul. Smerom na západ lokality je STL plynovod s prev. tlakom 0,1 MPa dovedený až do Jeséniovej ul. v profile DN 200, ktorý je prepojený so STL výstupom PN 0,1 MPa zo zrekonštruovanej RS na Bellovej ul.

MČ Rača

Územie MČ Rača je pokryté sieťou STL a NTL plynovodov. Hlavným VTL plynovodom prechádzajúcim územím je VTL plynovod Brodské - Malacky - Bratislava - Šaľa DN 500, PN 4,0 MPa, ktorý zásobuje plynom ORS na Peknej ceste.

Ďalší VTL plynovod je privedený do MČ Rača od Seneckej cesty cez extravilán Vajnôr z VTL plynovodu DN 300, PN 2,5. Má dimenziu DN 150. Z tohto plynovodu je zásobovaná plynom VTL RS Komisárky a VTL RS Barónka. Zároveň sú z VTL plynovodu DN150 sú zásobovaní aj cudzí odberatelia, napr. Elektrovod Rača, Bytový podnik Rača, VŠ PZ. Z ORS na Peknej ceste sú zásobované systémy plynovodov s tlakom STL 0,3 MPa a NTL. V novšej zástavbe, t. j. prevažne vo východnej a severnej časti je potreba plynu zabezpečovaná STL plynovodmi s PN 0,1 MPa. V lokalite Východné nádražie je z RS SPP vybudovaná STL a na východe NTL plynovodná sieť. NTL systém v Starej Rači je zásobovaný z RS na Hruškovej ul.

MČ Vajnory

Distribúcia zemného plynu sa uskutočňuje prostredníctvom dvoch RS. RS Vajnory I je situovaná na ulici Pri starom letisku, napojená odbočkou z VTL plynovodu DN 15O, PN 2,5 MPa . RS Vajnory II je situovaná na ul. Veľké Štiepnice, napojená na VTL plynovod DN 300, PN 2,5 MPa prípojkou DN 200. Celá MČ je v prevažnej miere zásobovaná NTL plynovodmi.
Vzhľadom na vysokú hladinu spodných vôd v lokalite a jej nepriaznivého pôsobenia na oceľové rozvody plynu nové potrubia používané pri rekonštrukcií sú plastové, polyetylénové (lPE).
Návrh ÚPNP pre budúce obdobie uvažuje s výstavbou ďalšej RS Vajnory III severne od zastavanej časti obce pri Rybničnej ulici.

MČ Karlova Ves

Zásobovanie MČ Karlova Ves je z VTL plynovodu DN 500, PN 2,5 MPa Záhorská Bystrica - Bratislava. Vysokotlakový plynovod je privedený na územie do čistiaceho uzla na Poliankach. Ešte pred privedením VTL plynovodu k objektu čistiaceho uzla sú odbočky pre regulačné stanice plynu Záluhy I. a II. a samostatnú RS pre TP Západ.

RS Záluhy I a Záluhy II zásobujú stredotlakovú sieť výstupným potrubím DN 300, PN 0,1 MPa. Do čistiaceho objektu prichádza VTL plynovod DN 500 s tlakom 2,5 MPa. Plynovod pokračuje územím nad areálom SAV do ORS pri ZOO. Z ORS sú tri výstupné tlakové hladiny - STL PN 0,3 MPa a 0,1 MPa a NTL.

Zo stredotlakového plynovodu DN 500, ktorý bol vybudovaný ako vysokotlakový, ale v súčasnosti je prevádzkovaný tlakom 0,3 MPa, sú zásobované RS v správe SPP - RS Mlynská dolina a odbočkou DN 200 do RS Karlova Ves.

Celá MČ je prevažne zásobovaná STL plynovodnou sieťou s PN 0,1 MPa z uvedených RS s prepojením na STL plynovodnú sieť MČ Dúbravka t.j. je zabezpečené prepojenie s RS Záluhy I a II a RS Tesla Elektroakustika.

Regulačné stanice zásobujúce celú potrubnú sieť oblasti majú zatiaľ postačujúcu kapacitu. Vzhľadom na prešlú dobu životnosti plynovodov prebieha ich postupná rekonštrukcia.

MČ Dúbravka

MČ Dúbravka je zásobovaná plynom prevažne STL plynovodnou sieťou s PN 0,1 MPa, ktorá je zásobovaná regulačnými stanicami napojenými z VTL plynovodu DN 500, PN 2,5 MPa Záhorská Bystrica - Bratislava. Jedná sa o regulačné stanice - RS Tesla s výkonom 6 000 m^3/h, RS Záluhy I - 4000 m^3/h a RS Záluhy II - 6 000 m^3/h. Kapacitne sú RS zatiaľ postačujúce.

MČ Lamač

Oblasť Lamača je zásobovaná stredotlakovou plynovodnou sieťou z RS Lamač Podháj s výkonom 6000 m^3/hod, ktorá je zásobovaná z VTL plynovodu DN 500, PN 4,0 MPa Malacky - Bratislava samostatnou VTL plynovodnou prípojkou DN 150, Výstup z RS je STL ,PN 0,1 MPa, hlavné výstupné potrubie DN 300.

V južnej časti extravilánu je vybudovaná VTL RS FN v lokalite Rázsochy, s VTL prípojkou DN 150, PN 2,5 MPa. Táto RS je toho času mimo prevádzky. V budúcnosti sa uvažuje s jej sfunkčnením a s výstupom DN 200, PN 0,1 MPa, bude prepojená na systém STL plynovodov MČ Lamač.

MČ Záhorská Bystrica

V blízkosti Záhorskej Bystrice prechádzajú VTL plynovody zásobujúce hl. mesto SR Bratislavu zemným plynom. Popri diaľnici je vedený VTL plynovod DN 700 PN 4,0 MPa Láb - Záhorská Bystrica. Od ORS Záhorská Bystrica pokračuje VTL plynovod profilom DN 500, PN 2,5 MPa do Bratislavy. Ďalej cez MČ prechádza VTL plynovod DN 300, PN 2,5 MPa Malacky - Bratislava, z ktorého je MČ Záhorská Bystrica zásobovaná cez RS Záhorská Bystrica situovanú pri PD. Ďalšia RS Marianka je situovaná na hranici extravilánov Marianky a Z. Bystrice a je napojená na jej STL rozvody v obci.

Potreba plynu pre samotné zásobovanie Záhorskej Bystrice je zabezpečovaná stredotlakovou plynovodnou sieťou s tlakom 0,1 MPa. Vzhľadom na expanzívny rozvoj tejto MČ - budovanie IBV , sa uvažuje v rámci príprav územia s prepojením na rozvodnú sieť v Devínskej Novej Vsi.

MČ Devín

Územie Devína je zásobované plynom z VTL plynovodu DN 100, PN 2,5 MPa, ktorý je privedený z Devínskej Novej Vsi, cez regulačnú stanicu plynu RS Devín, ktorá je situovaná západne od chatovej oblasti Svätopluk. Výstup z regulačnej stanice je STL PN 0,1 MPa. Stredotlakovou plynovodnou sieťou tejto tlakovej hladiny je pokrývaná potreba plynu zastavaného územia Devína.

MČ Devínska Nová Ves

MČ Devínska Nová Ves je zásobovaná z dvoch vetiev VTL plynovodov. Do severnej časti územia je vybudovaný VTL plynovod DN 300, ktorý vedie smerom k areálu Volkswagen a zásobuje okrem tohoto areálu aj RS BAZ a RS Devínska Nová Ves I. s výkonom 1200 m3/hod., ktorá má NTL výstup. Ďalší VTL plynovod je vybudovaný južne, pozdĺž cesty do Devínskej Novej Vsi profilu DN 200/150. Tento zásobuje dve RS - RS Devínska Nová Ves II. a RS Devínska Nová Ves III. Tieto RS majú STL a NTL výstupy a zabezpečujú potrebu plynu pre starú časť MČ a tzv. staré sídlisko a sídliska Podhorské a Kostolné. Vykurovanie týchto sídlisk je zabezpečované dvomi blokovými kotolňami na plyn cez RS VTL/STL. Južným okrajom Devínskej Novej Vsi pokračuje VTL plynovod DN 150/100 PN 2,5 MPa do RS MČ Devín.

Menšou RS Devínska Nová Ves IV. pri areáli VW a NTL výstupom sú zásobované malometrážne byty Volkswagen na ul. Jána Jonáša.

MČ Petržalka

MČ Petržalka má vybudovanú pomerne hustú plynovodnú sieť. Jedná sa o vysokotlakové, stredotlakové (O,3 MPa, O,1MPa) a sčasti nízkotlakové plynovody (v starej časti Petržalky).

Cez Prístavný most prechádza do Petržalky VTL plynovod DN 500, PN 4,0 MPa, ktorý pokračuje ako DN 300, PN 4,0 MPa pozdĺž Dolnozemskej ul. na južný koniec Petržalky až do Jaroviec.

Z tohoto VTL plynovodu je vedená odbočka DN 200 pozdĺž Kutlíkovej ulice, z ktorej je zásobovaná ORS Petržalka Juh pri križovatke Kutlíkovej a Romanovej ul. so STL výstupmi. VTL odbočka ďalej pokračuje do RS Kopčianska ul. (areál KERSAN), ktorá má STL výstup.

Celá mestská časť je prepojená okruhom STL plynovodov DN 300, PN 0,3 MPa. Tieto zásobujú blokové kotolne, domácnosti a RS cudzích odberateľov. Okrem nich tieto plynovody zásobujú RS v správe SPP a to na ul. Vranovská, s výstupom NTL a RS Lúky na. Vyšehradskej ul.

Plynovodná sieť na území MČ Petržalka je relatívne novovybudovaná, z hľadiska doby životnosti vyhovujúca.

V r. 1994 sa plynovodný systém na území MČ posilnil novovybudovanou RS Petržalka I. - Prístavný most s napojením na VTL plynovod DN 300, PN 4,0 MPa a výstupom DN 500, PN 0,3 MPa ako aj vybudovaním záložného prepojenia DN 300 PN 2,5 MPa od ul. Košická cez Pribinovu, Starý most po ORS Petržalka I.

Vzhľadom na novovznikajúce požiadavky na odber plynu v západnej časti je navrhnutá ORS Petržalka II a v južnej časti je v ÚPN navrhnutá ďalšia RS Petržalka Juh na posilnenie zásobovania ďalšej výstavby plynom.

MČ Jarovce

V zastavanom území MČ Jarovce je vybudovaná kombinovaná plynovodná sieť STL s PN 0,3 MPa a NTL. Pre zásobovanie všetkých troch južných MČ (Jarovce, Rusovce, Čunovo) bola vybudovaná VTL plynovodná prípojka z MČ Petržalka DN 100, PN 4,0 MPa a RS s výstupom 0,3 MPa. V ÚPN je navrhnutá preložka RS Jarovce na okraj rozvojovej plochy.

Hlavné zásobovacie potrubie DN 200, PN 0,3 MPa pre MČ Rusovce a Čunovo prechádza zo Semenárskej ulice pozdĺž cesty do Rusoviec. Väčšia časť Jaroviec je zásobovaná STL rozvodom plynu.

MČ Rusovce

MČ Rusovce je zásobovaná kombinovanou plynovodnou sieťou. Hlavným zásobovacím plynovodom je STL plynovod DN 200, PN 0,3 MPa z Jaroviec. Aj zastavané územie je z väčšej časti zásobovaná STL rozvodmi plynu.

MČ Čunovo

MČ Čunovo je zásobovaná obdobne ako Rusovce STL plynovodom DN 150 PN 0,3 MPa od RS Jarovce. Jestvujúca plynovodná sieť na území MČ je z prevažnej miery stredotlaková s PN 0,3 MPa, ojedinelé lokality sú zásobované aj NTL plynovodom.

7. Analýza súčasného stavu

Plynárenský systém na území mesta zodpovedá požiadavkám zo strany odberateľov a umožní i ďalší nárast pri zdokonalení a rozširovaní jestvujúceho systému, ako i pri využití dostatočných rezerv vo výkonoch jednotlivých RS na území mesta, ktoré sú v správe SPP.

Sprevádzkovaním VTL plynovodu Kittsee – Bratislava t.j. prepojenia VTL plynovodných systémov Slovensko - Rakúsko pre zásobovanie MČ Petržalka sa dosiahne spoľahlivejšie zabezpečenie prevádzky. Aj po sprevádzkovaní VTL plynovodu Kittsee -BA naďalej je potrebné uvažovať s VTL prepojením Petržalky na plynovod situovaný južne od Slovnaftu, resp. v trase Mlynská dolina - prechod popod Dunaj, Petržalka.

V zmysle Generelu prestavby plynovodnej siete, ako i na základe novovzniknutých požiadaviek na zásobovanie plynom, prebieha rekonštrukcia plynovodnej siete v centre mesta a v MČ Ružinov so zmenou tlakovej hladiny z NTL na STL. STL plynovodná sieť na území mesta sa bude najviac rozširovať, pretože je kapacitnejšia a dáva možnosť lepšieho zabezpečenia zvyšujúcich sa nárokov na potrebu zemného plynu pri ďalšom rozvoji hlavného mesta.

13.6.2. Východiská, ciele a trendy

Systém zásobovania mesta plynom je stabilizovaný a zabezpečuje na celom území spoľahlivú dodávku plynu pre jestvujúce nároky. Problémom je nevyhnutná postupná rekonštrukcia fyzicky opotrebovaných a kapacitne nevyhovujúcich rozvodov plynu, dobudovanie nových RSP, modernizácia jestvujúcich RSP a postupne vytesnenie nízkotlakových rozvodov plynu za strednotlakové.

1. Hlavné koncepčné a rozvojové dokumenty, z ktorých vychádza návrh

- Aktualizácia ÚPN, r. 1993,
- KÚRS (MŽP SR, AUREX 1997)
- ÚPN VÚC Bratislavského kraja, (MŽP SR, AUREX 1997),
- Stratégia rozvoja hl. mesta SR Bratislavy, r.1998,
- Prieskumy a rozbory pre spracovanie ÚPN, r. 1996 – 1997,
- ÚHZ pre spracovanie ÚPN, r.1997,
- Koncept ÚPN a súborné stanovisko s výstupmi z pripomienkového konania k nemu,
- Aktualizácia energetickej koncepcie pre SR,
- Územný generel zásobovania plynom mesta Bratislavy, r. 1997-1998, a jeho aktualizácia v r. 2001, /AUREX/
- Územný generel zásobovania teplom mesta Bratislavy, r. 1997, (Danko – PIK)
- TEŠ Prepojenie MČ Petržalka s Bratislavským plynovodným systémom variantnými prechodmi mimo existujúcich mostov, DAY MAN s.r.o., r.1999,

2. ÚPN VÚC Bratislavského kraja – záväzné regulatívy

- Chrániť koridor pre medzinárodný vysokotlakový plynovod Kittsee – Bratislava

. Predmetná stavba bola už zrealizovaná.

3. Stratégia rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy

Rozvojové zámery v systéme zásobovania mesta zemným plynom:

- doriešiť napojenie medzinárodného plynovodu Bratislava – Kittsee na plynovodný systém na Rakúskej strane, čím sa čiastočne vyrieši problém druhého zdroja zásobovania zemným plynom pre MČ Petržalka, ale ktorý má význam i pre celé mesto,
- zokruhovanie VTL plynovodnej sústavy západ – východ profilom DN 300 - 500 na území mesta v trase Ml. dolina, prechod popod Dunaj, Petržalka, resp. alternatívne prepojenie VTL plynovodov DN 500 v lokalite Slovnaft, prechod popod Dunaj, Petržalka, čím bude odstránené bezpečnostné pásmo plynovodu po Dunajskom nábreží, resp. aj Mlynskej doline,
- budovanie a rozširovanie najmä STL plynovodnej sústavy v distribučnej sieti, ktorá je kapacitnejšia a dáva tak možnosť lepšieho zabezpečenia zvyšujúcich sa nárokov na dodávku zemného plynu pri očakávanom rozvoji mesta Bratislava,
- modernizovanie a rekonštrukcia jestvujúcich RS na území mesta i so zvýšením výkonu RS, rekonštrukcia poruchových najmä NTL plynovodov, ktoré majú prešlú dobu životnosti,
- z dôvodu ochrany ŽP v centre Bratislavy doriešiť rekonštrukciu kotolní doteraz spaľujúcich tuhé palivo resp. vykurovacie mazuty výlučne na spaľovanie zemného plynu

V systéme zásobovania plynom mesta sa považujú za strategické tieto ciele:

- rešpektovať koridor pre uvažovaný VTL plynovod v lokalite Slovnaft, a.s., prechod popod Dunaj, Petržalka juh,
- rešpektovať koridor pre uvažovaný VTL plynovod od odovzdávacej RS pri ZOO cez Mlynskú dolinu s prechodom cez Dunaj do Petržalky, ktorý sa pozdĺž Einsteinovej ul. prepojí s VTL plynovodom zo smeru západného Nová Dedinka – Bratislava,
- z dôvodu zlepšenia tlakových pomerov plynovodnej siete na Kolibe navrhnúť ďalšie stredotlakové prepojenie oblasti Koliba s mestskou plynovodnou sieťou,
- dobudovať stredotlakové trasy z ORS Lieskovská v Podunajských Biskupiciach napájajúcich plynovody pre vykrytie potrieb plynu v severnej časti Pod. Biskupíc,
- nové rozvojové lokality riešiť v zásobovaní plynom s orientáciou najmä na STL plynovody.

13.6.3. Návrh ÚPN

Návrh zhodnocuje Koncept riešenia ÚPN hlavného mesta SR Bratislavy , Aktualizáciu ÚPN, rok 1993 v súlade so schválenými ÚHZ a všetkými schválenými zmenami a doplnkami Aktualizácie ÚPN, ktoré vyplynuli z doteraz obstaraných územnoplánovacích podkladov a dokumentov zabezpečovaných mestom v spolupráci s mestskými časťami, s doplnením využiteľných riešení z predchádzajúcich ÚPD a ÚPP. Ako podklad bol použitý tiež územný generel zásobovania plynom v koordinácii so zásobovaním mesta teplom a trendy návrhu Energetickej politiky SR.

Návrh rozvoja plynárenskej sústavy mesta do r. 2030 rieši spôsob pokrývania novovzniknutých požiadaviek na zásobovanie plynom v jednotlivých okresoch mesta Bratislavy, pokrývanie potreby plynu existujúcimi regulačnými stanicami, resp. ich preložením, rekonštrukciou, alebo návrhom nových regulačných staníc. Návrh rieši stabilné a bezpečné zásobovanie hl. mesta SR plynom VTL plynovodmi, v urbanistickom návrhu s rešpektovaním ochranných a bezpečnostných pásiem VTL plynovodov na území mesta (v zmysle Zákona o energetike č. 656/2004 Z.z.) a návrh plynovodov pre pokrytie nárokov potreby plynu v rozvojových lokalitách mesta.

1. Bilancia potreby plynu

Výpočet potreby plynu je odvodený z výpočtu potreby tepla pre vykurovanie obytných objektov, ohrevu TÚV a odhadom pre polyfunkčné objekty. Predpokladaná potreba plynu pre bytové jednotky je vypočítaná podľa smernice GR SPP, a.s. Bratislava č.15/2002, kde pri výpočtovej teplote –12°C je maximálny hodinový odber plynu stanovený na 1,4 m^3/hod.

Potreba plynu pre polyfunkčné objekty a výrobu bola odvodená od jestvujúcich údajov v roku 2001 a interpoláciu predpokladaného nárastu potreby lineárne s nárastom počtu bytov.

Podkladom pri spracovaní bilancií potrieb plynu, sú demografické údaje a urbanistický návrh rozvoja územia hlavného mesta SR Bratislavy, pričom samotný rozvoj systému na území Bratislavy bude najmä v rozširovaní kapacít RS a STL plynovodnej siete.

Prehľad požiadaviek na potrebu plynu podľa jednotlivých okresov bývalého administratívneho členenia (tab.1)

Okres – Bratislava	Potreba ZP v m^3 / h (Byty + OV)	
	2001	2030
I.	52 000	72 000
II.	124 000	146 000
III.	72 000	95 000
IV.	98 000	156 000
V.	114 000	182 000
Celkom	**454 000**	**651 000**
Nárast	**0**	**197 000**

2. Technické riešenie

Z dôvodu zokruhovania VTL plynovodnej sústavy východ - západ na území mesta je navrhované zokruhovanie VTL plynovodov:
a) jedná sa o prepojenie DN 500 v trase Mlynská dolina, prechod cez Dunaj, ďalej pozdĺž diaľnice a Einsteinovej ul. s prepojením na jestvujúci VTL plynovod DN 300, PN 2,5 MPa smerujúci od ORS Prístavný most. Alternatívne uvažujeme s vybudovaním nového STL plynovodu DN 500 vedeného v totožnej trase popod Dunaj a pri Einsteinovej s napojením na jestvujúci plynovod DN 500 situovaný v Mlynskej doline. Tento bude preklasifikovaný na STL, ktorý je aj v súčasnosti prevádzkovaný ako STL 0,3 MPa.

b) prepojenie VTL plynovodov južne od Slovnaftu v trase areál Slovnaftu, popod Dunaj do južnej časti Petržalky.

V MČ Petržalka je potrebné pre zabezpečenie nárokov na potrebu plynu v lokalite Petržalka juh a Petržalka západ uvažovať s vybudovaním ORS Petržalka II na severozápade Petržalky. Z tejto ORS bude rozvodom 0,3 MPa zabezpečené zásobovanie západného rozvoja Petržalky, s prepojením na navrhovanú RS na juhu Petržalky, ktorá je vo fáze projektovej prípravy. V zmysle spracovaných štúdií pre pokrytie nárokov plynu v lokalitách Jarovce po hranicu s Rakúskom, je navrhnutá preložka RS Jarovce na okraj rozvojovej plochy.
Po zrealizovaní VTL plynovodu situovaného v inundácii Dunaja navrhujeme jestvujúci VTL plynovod, vedený pozdĺž Dolnozemskej cesty, prevádzkovať z hľadiska bezpečnostného ako STL 0,3 MPa. Tiež VTL plynovod od Košickej ul., cez nábrežie a Starý most by bol v tomto variante prevádzkovaný ako STL 0,3 MPa.

Z dôvodu neobmedzovania rozvojového územia západne od Volkswagenu je navrhnuté premiestnenie jestvujúcej RS plynu Devínskej Novej Ves I. bližšie k areálu BAZ.

VTL RS Rázsochy bude po rekonštrukcii zásobovať plynom okrem areálu Rázsochy aj ***Lamač*** STL plynovodom DN 200, ktorý prepojí jestvujúcu STL sieť s touto RS.

V STL plynovodnej sieti pôjde o rozšírenie tejto siete do rozvojových oblastí na území mesta, pri NTL plynovodnej sieti, ktorá je najstaršou vybudovanou na území mesta, je potrebná jej neustála a postupná rekonštrukcia už poruchových plynovodov po prešlej dobe životnosti.

Z hľadiska rozvojových plôch mesta uvažuje sa s rozšírením STL plynovodnej siete **pre *rozvojové plochy najmä v Podunajských Biskupiciach - juh, Vajnory, v severnej časti Dúbravky - lokalita Dieliky, Petržalka juh a západ.***

V severovýchodnom rozvojovom smere bude STL plynovod privedený od Račianskej ul. a distribúcia plynu bude zabezpečená vybudovaním nových RS.

V ***centre mesta*** z hľadiska STL plynovodnej siete uvažujeme s prepojením plynovodov situovaných v Žabotovej ul. s plynovodmi na Kolibe v trase Žabotova, Podkolibská, Jeséniova. Touto stavbou budú vylepšené kapacitné a tlakové pomery na Kolibe.

Tiež po vytesnení výroby z ***TP BI*** navrhujeme do zdroja TP novú prípojku plynu do areálu teplárne realizovať ako STL.

Ďalšia novonavrhovaná ***VTL RS v lokalite Pálenisko*** s výkonom bude zásobovať danú rozvojovú oblasť STL výstupom 0,3 MPa.

Na zabezpečenie nárokov na potrebu plynu v oblasti ***Tuhovské - Zlaté Piesky*** sa navrhuje prívod plynu z ORS Stará Vajnorská predĺžením STL vetvy.

Ďalej na zabezpečenie nárokovanej potreby plynu bude potrebné v ***severnej časti*** mesta rekonštruovať so zvýšením výkonu nasledovné RS plynu: RS Devínska Nová Ves IV – BAZ.
Grafická časť plynovodov tlakovú úroveň NTL rozvodov neobsahuje. Regulačné stanice, ktoré sú v správe SPP, ich názvy, situovanie, výkon a stavebné prevedenie sú uvedené v tabuľke č.2.

3. Teplofikačné a plynofikačné oblasti na území mesta

Oblasti CZT sú vymedzené súčasnými rozvodmi tepla (viď časť Zásobovanie teplom):

Z hľadiska koncepčného, v súlade s časťou Zásobovanie teplom sa ponechávajú jestvujúce hranice teplofikačných a plynofikačných oblastí. Za účelom zásobovania teplom na území Bratislavy je potrebné maximálne využívať jestvujúce rozvody SCZT (i v zmysle Energetickej politiky SR) a kapacitných kotolní v Petržalke, Dúbravke, Karlovej Vsi, Vrakuni, aby nebolo potrebne rekonštruovať väčšinu rozvodov plynu situovaných v oblastiach zásobovaných CZT. Tiež je potrebné konštatovať, že z hľadiska odberateľov sa javí v posledných rokoch z dôvodu prevádzkového a ekonomického výhodnejšie budovanie vlastných zdrojov na zemný plyn, ako napojenie objektov na systémy CZT. Tento trend je závislý od vývoja v oblasti cenovej a legislatívnej a od situácie na medzinárodnom trhu s palivami.

Dôležitú úlohu bude zohrávať realizácia programov racionalizácie spotreby a úspory palív s využívaním (pokiaľ na to budú podmienky v tých - ktorých lokalitách mesta) obnoviteľných zdrojov energie, čo by mohlo priniesť úsporu plynu. Ďalej uplatňovanie a dodržiavanie energetickej politiky SR, zabezpečenie zdravého konkurenčného prostredia a s ohľadom na ochranu životného prostredia, podporovanie budovania kogeneračných zdrojov.

13.6.4. Záver

Grafická časť ÚPN obsahuje trasy VTL plynovodov na území mesta, vybrané hlavné STL plynovody, ORS plynu a RS plynu v správe SPP. Profily STL rozvodov plynu budú postupne upresňované v ďalších stupňoch projektovej prípravy, resp. v genereli zásobovania Bratislavy plynom. V urbanistickom výkrese sú premietnuté bezpečnostné pásma VTL plynovodov v zmysle Zákona o energetike č. 656/2004 Z.z., t. j. VTL do DN 350 - 20 m, nad DN 350 - 50 m. Ochranné pásma VTL plynovodov sú do DN 200 - 4 m, do DN 500 - 8 m, do DN 700 - 12 m. Zákon o energetike umožňuje prevádzkovateľovi plynovodnej siete spolu s URSO udeliť výnimku na stavbu aj v bezpečnostnom pásme. Pri tomto je však potrebné prihliadať, o akú funkciu sa jedná a zamedziť tak povoľovaniu nežiadúcich stavieb.

Zoznam regulačných staníc SPP, ich výkony a prevedenie na území mesta Bratislavy

a) Odovzdávacie regulačné stanice

Typ	Názov	Lokalita	Výkon m^3/hod	Stavba
ORS	Záhorská Bystrica	Záhorská Bystrica	100 000	murovaná
ORS	SPP	Areál SPP, a.s.	66 000	murovaná
ORS	Stará Vajnorská	Stará Vajnorská	26 000	murovaná
ORS	Petržalka ZH	Kutlíkova	26 000	murovaná
ORS	Petržalka I.	Prístavný most	40 000	murovaná
ORS	Pekná cesta	Pekná cesta	25 000	murovaná
ORS	ZOO	Mlynská dolina	25 000	murovaná
ORS	Lieskovská	Lieskovská	25 000	murovaná

b) Regulačné stanice na VTL rozvodoch

Typ	Názov	Lokalita	Výkon m^3/hod	Stavba
VTL	Slovnaft	Slovnaftská	1 200	murovaná
VTL	Vajnory I.	Roľnícka	2 000	murovaná
VTL	Vajnory II.	Veľké Štepnice	3 000	murovaná
VTL	Vých. nádražie I.	Dopravná	2 000	kiosk
VTL	Vých. nádražie II.	Sklabinská	2 000	kiosk
VTL	Záluhy I.	Polianky	4 000	murovaná
VTL	Záluhy II.	Janka Alexyho	6 000	murovaná
VTL	Žabí majer	Žabí majer	1 200	kiosk
VTL	Dev. Nová Ves I.	Banskobystrická	1 200	kiosk

VTL	Dev. Nová Ves II.	Kosatcová	1 200	kiosk
VTL	Dev. Nová Ves III.	Kosatcová	3 000	FeAl
VTL	Galvaniho I.	Galvaniho	1 200	kiosk
VTL	Galvaniho II.	Ivanská cesta	5 000	kiosk
VTL	Tesla Elektroaku.	Na Vrátkach	6 000	murovaná
VTL	Záhorská Bystrica	Čsl. tankistov	2 000	murovaná
VTL	BAZ	Dev. Nová Ves	200	kiosk
VTL	Devín	Kremeľská	1 200	kiosk
VTL	Ostredky	Ružinovská	14 000	murovaná
VTL	Jarovce	Pilová	3 000	FeAl
VTL	Trnávka	Rožňavská	1 200	kiosk
VTL	Barónka	Detvianska	6 000	murovaná
VTL	Komisárky	Púchovská	6 000	murovaná
VTL	Dolné Hony	Hradská	10 000	FeAl
VTL	Podháj	Hodonínska	5 000	FeAl
VTL	Kersan	Kopčianska	3 000	FeAl
VTL	Zdroj	Areál Zdroj	1 200	kiosk
VTL	Marianka	Marianka	3 500	PoRS
VTL	Rázsochy	Rázsochy	6 000	Kiosk – mimo prevádzky
VTL	Medzi Jarky	Geologická	4 000	murovaná- mimo prevádzky

c) Regulačné stanice na STL rozvodoch

Typ	Názov	Lokalita	Výkon m^3/hod	Stavba
STL	Lafranconi	Nábr. Svobodu	4 500	murovaná
STL	Pribinova	Pribinova	4 000	murovaná
STL	Hrušková	Hrušková	1 000	kiosk
STL	Most SNP	Nábr. Svobodu	10 000	murovaná
STL	Bajkalská	Bajkalská	6 000	murovaná
STL	Lúky	Vyšehradská	3 000	FeAl
STL	Vranovská	Vranovská	1 200	kiosk
STL	Karlova Ves	Nábr. Svobodu	7 000	murovaná
STL	Pionierska	Pionierska	2 000	murovaná
STL	Kollárovo nám.	Kollárovo nám.	7 000	murovaná
STL	Košická	Košická	1 200	kiosk
STL	Odborárska	Odborárska	1 000	kiosk
STL	Staré grunty	Mlynská dolina	4 000	murovaná
STL	Prievoz	Prievozská	4 000	murovaná
STL	Kapucínska	Kapucínska	13 000	murovaná
STL	Vlárska	Vlárska	10 000	murovaná
STL	Bellova	Bellova	6 000	murovaná
STL	Koliba	Brečtanová	500	kiosk
STL	Hlboká	Hlboká	1 000	PoRS
STL	Mlynské Lúhy	Mlynské Lúhy	1 000	PoRS
STL	Prokopa Veľkého	Prokopa Veľkého	1 000	kiosk
STL	Hrebendova	Hrebendova	1 200	kiosk
STL	Mudroňova	Mudroňova	1 000	PoRS
STL	Štrkovec	Trnavská cesta	1 000	PoRS
STL	Podhradie	Žižkova	2 500	murovaná -mimo prev.

13.7. TELEKOMUNIKÁCIE

13.7.1. Súčasný stav

Súčasný stav telekomunikácií v Bratislave možno hodnotiť ako obdobie búrlivého rozvoja vo všetkých jeho oblastiach. Rok 1993 znamenal nielen začiatok výraznej modernizácie telekomunikačnej siete v Bratislave, ale aj kvalitatívny skok v úrovni poskytovaných telekomunikačných služieb a tým novú etapu rozvoja telekomunikácií.

Telekomunikačná sieť na území Bratislavy sa člení do nasledovných systémov:

- ***verejné telekomunikačné systémy:***

spojovacie systémy,
sieť diaľkových káblov,
sieť miestnych káblov,
sieť televíznych kábelových rozvodov,
sieť optických tras nových prevádzkovateľov

- ***neverejné telekomunikačné systémy***:

neverejné spojovacie systémy,
neverejná telekomunikačná sieť,

- ***rádiokomunikačné systémy:***

verejné rádiokomunikačné systémy,
neverejné rádiokomunikačné systémy.

Prevádzkovateľom verejnej telefónnej a ďalekopisnej siete je Slovak Telekom a.s.. Verejnú dátovú sieť prevádzkuje T – Mobile Slovensko, a.s. Rádiotelefónna sieť analógová systému NMT 450 je prevádzkovaná spoločnosťou T – Mobile Slovensko, a. s, digitálnu sieť systému GSM 900, 1800 prevádzkujú spoločnosti T – Mobile Slovensko, a. s a Orange Slovensko a.s.. Prevádzkovateľom rádiokontaktnej siete /rádiový paging/ je Slovak Telekom a.s.

Po zmene zákona o telekomunikáciách poskytujú telekomunikačné služby na území Bratislavy aj noví prevádzkovatelia : Sírius Slovakia, a.s., Sitel spol. s r.o., Quadia DCT, a.s., Bentel spol. s r.o., Slovanet, a.s., Memorex, a.s., Profinet .sk a.s., Sanet, DialTelekom a.s., Heizer optik, Energotel, a.s..

Neverejné telekomunikačné siete slúžia pre účelové využívanie oprávnených organizácií v zmysle zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Zb., zákona č.150/1992 Zb. a zákona č. 96/1993 Zb. a prechádzajú aj verejným územím mimo areálu užívateľa. Takéto oprávnenie umožňuje zákon napr. armáde, ministerstvu vnútra, energetike, doprave, vodohospodárskej správe, plynárňam.

Prevádzku a výstavbu siete káblovej televízie na území mesta zabezpečovala Systémová káblová televízia, spol. s r.o. Bratislava, ktorú v súčasnej dobe prevádzkuje UPC Slovensko spol. s r.o.. Na území mestskej časti Devínska Nová Ves je to spoločnosť SATRO – Satelitné televízne rozvody Bratislava.

Ďalšiu distribúciu televíznych programov zabezpečuje spoločnosť Kábel plus, ktorá poskytuje príjem televíznych programov rádiovou cestou systémom MMDS. Týmto signálom je však pokrytá iba časť územia Bratislavy.

1. Verejné telekomunikačné systémy

Regionálne väzby

Bratislava je sídlom digitálnej medzinárodnej a medzimestskej ústredne. Medzinárodná ústredňa v Bratislave bola dobudovaná na medzinárodnú ústredňu v digitálnej technológii po rozdelení ČSFR. Na medzinárodnú ústredňu Bratislava je pripojených 58 medzinárodných smerov s možnosťou automatického spojenia do 221 štátov sveta s tranzitom cez príslušnú tranzitujúcu medzinárodnú ústredňu. Od mája 1999 je v prevádzke aj druhá digitálna tranzitná ústredňa v Bratislave, ktorá preberá časť národnej prevádzky prvej tranzitnej a medzinárodnej ústredne. Pri tranzitnej a medzinárodnej ústredni v Bratislave je vybudovaný oddiel poloautomatických pracovísk, ktoré umožňujú spájanie medzimestských a medzinárodných hovorov spojovateľkou. Pre národnú prevádzku je vyčlenených 15 pracovísk a pre medzinárodnú prevádzku 27 pracovísk. Súčasne je tu vybudované tiež informačné centrum, ktoré je súčasťou systému informačných centier o číslach telefónnych účastníkov siete ST a. s..

Spojenie s celoštátnou a medzinárodnou telefónnou sieťou zabezpečujú dve tranzitné ústredne, z ktorých jedna je súčastne aj medzinárodnou ústredňou. Každá z riadiacich ústrední je pripojená samostatnými zväzkami na obidve tranzitné ústredne, takže spojenie s ostatnou sieťou je takmer 100 % zálohované. Pri výpadku medzinárodnej ústredne v Bratislave zabezpečuje spojenie medzinárodná ústredňa v Banskej Bystrici.

Spojenie s mimo bratislavskou sieťou je realizované v sieti diaľkových optických káblov s optickými prenosovými systémami riadené centrálnym systémom, ktorý pri výpadku niektorej vetvy diaľkovej siete zabezpečuje 100 % zálohovanie poruchového úseku automatickým presmerovaním prevádzky bez prerušenia spojenia.

Spojenie v rámci bratislavského regiónu pre oblasť Bratislava je digitálne.
Z telekomunikačného hľadiska sa územie mesta Bratislavy kryje s hranicami miestneho telefónneho obvodu Bratislava. Miestny telefónny obvod Bratislava je členený na atrakčné obvody jednotlivých telekomunikačných budov, v ktorých sú umiestnené 1 - 3 hlavné ústredne. Do príslušnej telekomunikačnej budovy sú pripojení telefónni účastníci z jej atrakčného obvodu vedeniami prístupovej siete. Súčasné rozdelenie MTO na atrakčné obvody TKB má podobu, kde sa nepredpokladá ich ďalšia modifikácia.

Hierarchia telekomunikačných vedení a objektov JTS

Telekomunikačná káblová sieť sa delí na:

- diaľkovú optickú sieť,
- sieť spojovacích optických káblov,
- miestnu optickú a metalickú sieť,

V súlade s hierarchiou siete sú rozčlenené aj telekomunikačné objekty JTS na objekty:

- rádiokomunikačné (rádioreléové stanice),
- medzinárodných telefónnych ústrední,
- medzimestských telefónnych ústrední,
- miestnych telefónnych ústrední,
- uzlov siete.

Verejné spojovacie systémy

Na území Bratislavy sú prevádzkované systémy telefónnych ústrední:

- digitálne ústredne systému S – 12,
- digitálne ústredne systému EWSD,
- NGN.

Zhodnotenie technickej úrovne verejných spojovacích systémov

- od roku 1993 sa budujú moderné digitálne ústredne od firiem Alcatel Telecom TLH (systém S-12) a Siemens (EWSD), ktoré spĺňajú najnáročnejšie požiadavky telefónnej služby a prevádzky vrátane služieb ISDN,
- od roku 2004 sa ST a.s. rozhodli dokončiť digitalizáciu prostredníctvom technológie NGN a nepokračovať v budovaní technológie TDM.

Miestna telefónna sieť

Miestna telefónna sieť je budovaná v rámci MTO a člení sa na účastnícku (prístupovú) sieť a sieť spojovacích a sprostredkovacích káblov (transportná sieť).

Miestna telefónna sieť Bratislavy je rozdelená do atrakčných obvodov 26-tich telekomunikačných budov, v ktorých je umiestnená ATÚ resp. RSÚ. Jednotlivé atrakčné obvody obsahujú 1 až 3 verejné telefónne ústredne umiestnené v príslušnej telekomunikačnej budove. Rajóny jednotlivých telekomunikačných budov sú vyznačené v mapovej prílohe.

Rajón TKB Námestie SNP

Do rajónu patrí časť mestskej časti Staré mesto - Historické jadro, nábrežie Dunaja, Palisády, Mudroňova, Biely kríž, Slávičie údolie. V priebehu posledných 3 rokov bola zrekonštruovaná a rozšírená miestna tf sieť v oblasti Historického jadra, Hviezdoslavovho námestia a v oblasti Vajanského nábrežia – Medená a Jesenského ulica. Súčasné požiadavky v miestach nedostatočnej kapacity siete sú riešené účastníckymi prenosovými zariadeniami PCM - 2, PCM - 4, a PCM - 10. V rámci rekonštrukcie siete a jej rozširovania sa postupne vytvárali podmienky pre výstavbu optickej prístupovej siete k významným zákazníkom. Z hľadiska výstavby HDPE rúr pre zafúknutie optických káblov je situácia najlepšia v Historickom jadre Bratislavy.

Rajón TKB Kolárska

Do rajónu patrí časť mestskej časti Staré mesto - Kamenné nám., Mýtna, Americké námestie, Chalupkova ul. a Nábrežie Dunaja. V priebehu rokov 1994 - 1997 boli v rajóne dobudované kábelovody, ktoré podmieňovali rozšírenie siete v tejto oblasti – Špitálska, Lazaretská, Štúrova ul. a prepojenie kábelovodov na Šafárikovom námestí.

Vzhľadom na silné zastúpenie podnikateľských subjektov v rajóne sa postupne vytvárali predpoklady na výstavbu optickej prístupovej siete. Z hľadiska pokládky HDPE rúr, je situácia najpriaznivejšia v oblasti Obchodnej a Vysokej ul..

Rajón TKB Námestie slobody

Do rajónu patrí časť mestskej časti Staré mesto ohraničenej ulicami Spojná, Radlinského, Blumentálska, Legionárska, Račianske mýto, Hlavná stanica a Havlíčkova. Rajón sa nachádza v centrálnej mestskej časti so silným podnikateľsko-administratívnym sektorom. Miestna telefónna *sieť* bola zrekonštruovaná v rámci likvidácie skupinových prípojok v rokoch 1994 - 1998. Napriek veľkým investíciám rozšírenie siete nie je dostatočné.

Rajón TKB Želllova

Rajón ohraničujú ulice Račianska, Legionárska, Americké nám., Trnavské mýto, Ondrejský cintorín a Košická. V rajóne TKB Želllova sú vybudované aj 2 vzdialené účastnícke jednotky – na Budovateľskej a Kvetnej ulici.

V rajóne TKB Želllova bolo inštalovaných najviac skupinových prípojok, ktoré boli postupne vymieňané za priame prípojky za súčasného rekonštruovania a rozširovania miestnej telefónnej siete. V súčasnosti sú už skupinové prípojky vymenené na celom území Bratislavy. V rajóne sú nasadené ešte účastnícke prenosové systémy PCM - 2 a PCM - 4, ktoré zvyšujú kapacitu siete, sú však iba dočasným riešením do doby rozšírenia siete na potrebnú kapacitu.

Rajón TKB Jarabinková

Spojovací uzol na Jarabinkovej ul. sa vybudoval v roku 1994 v pripravených priestoroch pozostávajúcej telekomunikačnej budovy. Súčasne sa sem presmerovala časť atrakčného obvodu TKB Želllova a rozšírila sa miestna telefónna sieť. V tejto

oblasti bol v prevádzke značný počet skupinových prípojok, ktoré sa po rozšírení siete pripojili priamym vedením na novú ATÚ

V prípade TKB Jarabinková sa jedná o oblasť so značným zastúpením podnikateľského sektoru. V rámci presmerovania na novú ATÚ tu bola dostatočne vybudovaná miestna telefónna sieť.

Rajón TKB Machnáč (Mozartova ul.)

Rajón TKB Machnáč bol vyčlenený z rajóny TKB na nám. SNP v roku 1995 po výstavbe objektu pre ATÚ Machnáč na Mozartovej ul. Tento rajón zahŕňa priľahlé sídlisko a oblasť Machnáča (Drotárska cesta), ktorá je perspektívnou rozvojovou lokalitou. Miestna telefónna sieť bola budovaná v rámci presmerovania rajónu na novú TKB.

Rajón TKB Tomášikova

Telefónna sieť v tejto oblasti bola tiež pôvodne dimenzovaná pre nasadenie skupinových prípojok. Sieť v oblasti sídlisk Štrkovec a Trávniky bola postupne rekonštruovaná a účastníci skupinových prípojok boli pripojený na ústredňu priamym vedením. Likvidácia skupinových prípojok bola ako prvá ukončená práve v oblasti TKB Tomášikova. V oblasti sídlisk Ostredky a Pošeň bola telefónna sieť dobudovaná na 150% telefonizáciu bytov a potreby občianskej vybavenosti. V súčasnosti však sieť v lokalitách Trávniky a Štrkovec je nedostatočne dimenzovaná a požiadavky na zriaďovanie telefónnych staníc bolo nutné riešiť nasadením účastníckych prenosových zariadení PCM - 2, PCM - 4 a PCM - 0. Rozšírenie siete bolo realizované aj v oblastiach východnej časti Trnávky a v Prievoze. Akcia nie je ukončená v plnom rozsahu.

Časť pôvodného rajónu TKB Tomášikova priemyselná časť Prievoz - západ bola v roku 1994/95 presmerovaná na TKB Jarabinková.

Rajón TKB Jarošova

Rajón TKB Jarošova zachytáva východnú časť mesta od Smrečianskej a Kominárskej ul. smerom po Vajnorskej ul. a Račianskej ul. až po Gaštanový hájik, na juh po Rožňavskú ul. Nachádza sa tu dôležitá východná priemyselná zóna mesta. Sídliská boli pôvodne riešené nasadením skupinových prípojok, ktoré boli postupne nahradzované priamymi prípojkami postupne s rozširovaním siete.

Smerom do Východnej priemyselnej zóny bol vybudovaný kábelovod, čím sa vytvorili predpoklady pre posilnenie telekomunikačnej siete v tejto oblasti. V súčasnosti sú v oblasti nasadené účastnícke prenosové zariadenia typu PCM 2-10, resp. účastnícke multiplexory PCM-30.

Rajón TKB Rača (Plickova ul.)

Rajón pokrýva oblasť Račianskej ul. Od Gaštanového hájika vrátane Krasňan, Rače a Východnej stanice. Do tohoto rajónu patrí aj lokalita Žabí majer.
Telefónna sieť v tejto lokalite bola postupne rozširovaná tak, aby mohli byť likvidované skupinové prípojky, nové sídliská Záhumenice a Komisárky boli už kabelizované v rámci KBV na 95 - 100% počtu bytov. Rozšírenie siete bolo realizované aj smerom na Východnú stanicu (Pri Šajbách) a tiež v lokalite Žabí majer. Napriek tomu na riešenie požiadaviek bolo potrebné nasadenie účastníckych PCM systémov a multiplexorov.

Rajón TKB Vajnory

Vo Vajnoroch boli v združenej výstavbe s Miestnym úradom vybudované priestory pre telekomunikačnú technológiu. V týchto priestoroch je umiestnená satelitná ústredňa pozostávajúca z vysunutých účastníckych jednotiek. Do budovy bola súčasne s rozšírením presmerovaná aj miestna telefónna sieť mestskej časti Vajnory.

Rajón TKB Podunajské Biskupice (Uzbecká ul.)

Rajón TKB Podunajské Biskupice je možno rozdeliť na niekoľko ucelených častí:

- sídliská Dolné Hony, Medzi Jarky a Vrakuňa,
- stará zástavba Vrakuňa,
- stará zástavba Podunajské Biskupice, Komárovská ul.,
- Slovnaft a priľahlé územie.

V súčasnosti prebieha výstavba miestnej telefónnej siete s dimenzovaním na 150 % telefonizáciu bytov v oblastiach Hradská ul., Hviezdna a Korytnická ul.

Rajón TKB Kramáre (Jelšová ul.)

Rajón TKB Kramáre pokrýva okrem vlastných Kramárov aj oblasti Patrónka, Horský park, Kalvária, Krásna Hôrka, Jaskový rad a Koliba. V súčasnom období sú riešené požiadavky na telefónne stanice z kábelových rezerv a nasadzovaním účastníckych prenosových a združovacích zariadení. Ukončuje sa výstavba siete na ul. Bárdošova, Koliba, Pod Klepáčom.

Rajón TKB Karlova Ves (Nábělkova ul.)

Rajón pokrýva sídliská Karlova Ves, Dlhé Diely a západnú stranu Mlynskej doliny. Oblasť je novo kabelizovaná, napriek tomu je nutné nové požiadavky riešiť nasadzovaním účastníckych prenosových zariadení. V súčasnosti prebieha výstavba telefónnej siete pre lokalitu Dlhé Diely - Centrum.

Rajón TKB Dúbravka (Saratovská ul.)

Rajón TKB Dúbravka okrem sídlisk Dúbravka a Záluhy pokrýval aj oblasť starej výstavby Dúbravky a Lamača. V roku 1998 bola z tohto rajónu vyčlenená oblasť Lamača, kde bola vybudovaná vzdialená účastnícka jednotka v telekomunikačnej budove na Borinskej ul. Telefónna sieť v oblasti sídlisk je vybudovaná na 95 – 100 % telefonizáciu bytov.

Rajón TKB Lamač (Borinská ul.)

Oblasť Lamača bola presmerovaná do TKB po výstavbe satelitnej telefónnej ústredne v roku 1998.

Súčasne s presmerovaním siete bola čiastočne rozšírená aj miestna telefónna sieť.

Rajón TKB Devínska Nová Ves (Istrijská ul.)

Pôvodne patrila do rajónu aj obec Devín. Táto časť sa osamostatnila koncom roku 1996, kedy tu bola vybudovaná satelitná ústredňa. Telefónna sieť je pre súčasné požiadavky dostatočne dimenzovaná

Rajón TKB Petržalka „A“ (Furdekova ul.)

Rajón TKB Petržalka „A“ pokrýva obytné súbory Háje a Ovsište. Do rajónu tejto TKB bola presmerovaná v r. 1993 aj oblasť na pravom brehu Dunaja, ktorá bola pôvodne napájaná z TKB Kolárska ul. Telefónna sieť v sídlisku bola vybudovaná ako podmieňujúca investícia KBV na 90-100 % telefonizáciu bytov. Táto sieť prakticky nebola rozširovaná, intenzifikácia telefonizácie oblasti sa dosahuje nasadzovaním účastníckych združovacích a prenosových zariadení a využitím káblových rezerv.

Rajón TKB Petržalka „B“ (Vlastenecké nám.)

Rajón TKB Petržalka „B“ pokrýva obytné súbory Petržalka - Dvory IV, V, a VI. Pôvodne bolo toto územie pripojené na TKB Petržalka „A“, ale po výstavbe digitálnej ústredne na Vlasteneckom námestí boli účastníci z novovytvoreného spádového územia presmerovaní. Telefónna sieť v sídlisku bola vybudovaná ako podmieňujúca investícia KBV na 90-100 % telefonizáciu bytov. Táto sieť prakticky nebola rozširovaná, intenzifikácia telefonizácie oblasti sa dosahuje nasadzovaním účastníckych združovacích a prenosových zariadení a využitím káblových rezerv.

Rajón TKB Petržalka „C“ (Pajštúnska ul.)

Na TKB Petržalka „C“ sú pripojené obytné súbory Lúky, Dvory I - III a západná priemyselná oblasť Petržalky vrátane priľahlých obytných častí. Telefónna sieť na sídlisku bola vybudovaná ako podmieňujúca investícia KBV na 90 - 100%-nú telefonizáciu bytov. Táto sieť prakticky nebola rozširovaná, intenzifikácia telefonizácie oblasti sa dosahuje nasadzovaním účastníckych združovacích a prenosových zariadení a využitím káblových rezerv. Na TKB bol v roku 1993 presmerovaný západný priemyselný areál Petržalky a oblasť Vilovej ul. súčasne s rozšírením siete.

Rajón TKB Záhorská Bystrica (Gbelská ul.)

Lokalita Záhorskej Bystrice je pripojená na satelitnú ústredňu v TKB, ktorá je pripojená na mestskú telekomunikačnú sieť dvomi spojovacími káblami cez TKB Dúbravka. Riediaca ústredňa sa nachádza v TKB Petržalka „B“. Miestna telefónna sieť bola rozšírená v rokoch 1995 - 98.

Rajón RSU Budovateľská

Vzdialená účastnícka jednotka je umiestnená v prenajatých priestoroch na Budovateľskej ul. č.23. Jedná sa o oblasť s kapacitou RSU 976 prípojok, ktorá obsluhuje územie ohraničené ul. Budovateľská - Kulíškova - Svätoplukova - Páričkova. Vzhľadom na obmedzené priestory pre RSU sa z ďalším rozširovaním kapacity neuvažuje a intenzifikácia telefonizácie bude riešená z riadiacej ústredne na Žellovej ul.

Rajón RSU Kvetná

V prenajatých priestoroch na Kvetnej 21 je umiestnená vzdialená účastnícka jednotka o kapacite 1504 Pp s možnosťou ďalšieho rozšírenia a zahŕňa územie ohraničené ulicami Koceľova - Svätoplukova - Dulovo nám. - Košická. Telefónna sieť v tejto lokalite bola rozšírená v rámci jej presmerovania na RSU 150% -nú telefonizáciu bytov a občianskej vybavenosti.

Rajón RSU Devín (Kremeľská ul.)

Obec Devín bola pôvodne pripojená na telekomunikačnú sieť cez prípojný kábel na ATÚ Devínska Nová Ves. Vzhľadom na narastajúci počet telefónnych účastníkov kapacita prípojného kábla nebola postačujúca a preto bola koncom roku 1998 vybudovaná v Devíne satelitná ústredňa v prenajatých priestoroch Miestneho úradu o kapacite 706 prípojok aj s možnosťou pripojenia účastníkov ISDN. Telefónna sieť v Devíne bola rozšírená v koordinácii s rekonštrukciou Kremeľskej ul. a pokládkou televíznych káblových rozvodov.

Rajón RSU Rusovce

V Rusovciach bola pôvodne vybudovaná vedľajšia ústredňa, na ktorú boli pripojené aj susedné obce Jarovce a Čunovo. Po digitalizácii v roku 1995 bola v každej z týchto obcí vybudovaná samostatná vzdialená účastnícka jednotka, ktoré sú pripojené na riadiacu ústredňu v TKB Petržalka „B“. Kapacita RSU Rusovce je 884 prípojok s možnosťou zriadenia prípojok ISDN. Miestna telefónna sieť je vybudovaná na 80% - nú telefonizáciu bytov a bude nutné jej postupné rozšírenie.

Rajón RSU Jarovce

V roku 1995 bola v Jarovciach vybudovaná samostatná vzdialená účastnícka jednotka v prenajatých priestoroch s kapacitou 454 prípojok s možnosťou zriadenia prípojok ISDN. Telefónna sieť bola rozšírená len čiastočne a dosahuje len 85%.

Rajón RSU Čunovo

V roku 1995 bola v Čunove vybudovaná samostatná vzdialená účastnícka jednotka v prenajatých priestoroch s kapacitou 408 prípojok s možnosťou zriadenia prípojok ISDN. Telefónna sieť bola rozšírená len čiastočne a dosahuje len 88%.

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že existujúca miestna telefónna sieť je plne vyťažená, pričom v mnohých prípadoch sa jej využitie intenzifikuje nasadzovaním účastníckych združovacích a prenosových zariadení typu PCM - 2, PCM - 4, PCM -

10 a multiplexormi PCM - 30. V niektorých častiach siete sú nasadené tiež vzdialené účastnícke minijednotky o kapacite 96 prípojok. V oblasti historického jadra Bratislavy bola v rokoch 1995 - 1998 rekonštruovaná telefónna sieť v celom rozsahu s dimenzovaním na výhľadovú potrebu a s prípravou na nasadenie optických prístupových systémov. Pre potreby silných zákazníkov sa buduje účastnícka optická sieť hlavne pre potreby rýchlych dátových prenosov a prepojenia počítačových sietí. V roku 1999 bol uvedený do prevádzky aj prvý účastnícky optický prístupový systém v lokalite Trnávky.

Sieť optických spojovacích káblov

Sieť optických spojovacích káblov je vybudovaná medzi TKB nasledovne:

- Želllova - Jarošova, Tomášikova, Jarabinková, Kolárska,
- Jarošova - Želllova, Rača, Tomášikova, Námestie slobody,
- Námestie SNP - Kolárska, Petržalka „A“, Námestie slobody, Kramáre, Karlova Ves
- Petržalka „A“ - Jarabinková, Petržalka „B“, Petržalka „C“,
- Petržalka „B“ - Rusovce,
- Tomášikova - Podunajské Biskupice, Jarabinková,
- Karlova Ves - Dúbravka,
- Dúbravka - Lamač,
- Podunajské Biskupice - Most pri Bratislave - Tomášov - Malinovo - Zálesie - Ivanka pri Dunaji - Bernolákovo - Chorvátsky Grob - Vajnory – Rača,
- Podunajské Biskupice - Jarabinková.

Kábelovody

Kábelovody tvoria kostru miestnej telefónnej siete na území mesta medzi telekomunikačnými budovami navzájom s výnimkou vzdialených lokalít a husto obývanými lokalitami, prípadne tvoria kostru vnútri lokality.

Spojenie so vzdialenými telekomunikačnými uzlami sa už v súčasnosti buduje na optických prenosových médiách, ktorých prenosová kapacita je vysoká a nie je potrebné budovať väčší počet nízkofrekvenčných spojovacích káblov pre zabezpečenie spojenia a teda ani výstavba kábelovodov za týmto účelom nie je nutná. V súčasnosti sú v kábelovodoch okrem primárnych účastníckych káblov umiestnené spojovacie a optické káble. S narastajúcou digitalizáciou siete sa bude využitie spojovacích káblov znižovať a tieto bude možné využiť ako účastnícke primárne káble resp. ich bude možné z kábelovodu vytiahnuť a uvoľniť tak otvory pre výstavbu nových účastníckych káblov.

Najhustejšia sieť kábelovodov je v centrálnej časti mesta, kde je však veľa kábelovodov malého profilu, ktoré sú plne obsadené. Z toho dôvodu bola v rokoch 1994 -1996 budovaná sieť kábelovodov v centre mesta po Špitálskej, Lazaretskej ul., Štúrovej ul. a prepojenie kábelovodov na Šafárikovom námestí. Okrem toho boli vybudované kábelovody pre oblasť TKB Jarabinková a TKB Lamač.

Na území mesta sa okrem kábelovodov vo vlastníctve ST a.s. nachádzajú aj kábelovody vo vlastníctve ŽSR. Jedná sa o kábelovody na Trnavskej - Odbojárov - Budyšínskej ul. - a kábelovod na Vajnorskej ul. v úseku Nová Doba - železničná trať.

Sieť diaľkových káblov

Pre spojenie Bratislavy s ostatnými telekomunikačnými uzlami v SR a so zahraničím je vybudovaná verejná diaľková telekomunikačná sieť. Bratislava ako sídlo medzinárodnej ústredne je začlenená aj do medzinárodnej siete prostredníctvom medzinárodných diaľkových optických káblov smerom na Maďarsko, Rakúsko a Českú republiku.

S nástupom digitálnej techniky sa začalo s budovaním siete optických diaľkových káblov s podstatne vyššou prenosovou kapacitou ako u káblov metalických a kvalitatívne vyšším stupňom zabezpečenia siete.

Diaľkové optické káble sú vybudované z TKB na Jarošovej ul. v smeroch Trnava, Dunajská Streda, Malacky - ČR, Rakúsko a Maďarsko. Diaľkovými optickými káblami sú navzájom prepojené tiež diaľkové prenosové uzly v Bratislave

V rámci spojenia Bratislavy s priľahlými lokalitami primárnej oblasti Bratislavy sú postupne budované oblastné optické káble smer Most pri Bratislave - Ivanka pri Dunaji - Bernolákovo - Chorvátsky Grob. Pripravuje sa pokračovanie výstavby oblastných optických káblov smer Devín - Devínska Nová Ves - Stupava - Záhorská Bystrica.

Sieť televíznych kábelových rozvodov

Magistrát hl. mesta SR, Bratislavy rozhodol v roku 1990 o výstavbe televízneho káblového rozvodu na území Bratislavy. Súčasným prevádzkovateľom televízneho kábelového rozvodu v Bratislave (okrem Devínskej Novej Vsi) je spoločnosť UPC Slovensko, spol. s r.o. V mestskej časti Devínska Nová Ves je prevádzkovateľom televíznych káblových rozvodov firma SATRO - Satelitné televízne rozvody Bratislava.

Okrem kábelových televíznych rozvodov je možný príjem skupiny televíznych programov aj rádiovou cestou systémom MMDS, ktorý prevádzkuje spoločnosť Kábel plus. Týmto signálom je však pokrytá iba časť územia Bratislavy (juhovýchodný vysielací lalok TV vysielača Kamzík).

Systém káblovej televízie v Bratislave je širokopásmový v rozsahu 40 - 800 MHz smerom k účastníkovi a 5 - 25 MHz v spätnom smere. Televízny kábelový rozvod je pripravený pre prenos 55 televíznych programov, ako aj pre 22 analógových a 23 digitálnych rozhlasových programov. Systém umožňuje aj zariadenie informačných kanálov starostov mestských častí a infokanál primátora. K tomu je možné v priamom i spätnom smere prenášať množstvo digitálnych dát pre bezpečnostné systémy a iné účely. Hlavná prijímacia stanica firmy SKT sa nachádza v Ružinove.

Štruktúra siete televíznych kábelových rozvodov:

- ***primárna sieť TKR*** pozostáva z hlavnej stanice, ktorá zachytáva a spracováva televízny a rozhlasový signál a zo siete optických káblov, ktoré tento signál prenášajú do všetkých záujmových mestských častí. Na konci každého optického kábla sú optoprevodníky, ktoré transformujú optický signál na elektrický, ktorý je ďalej distribuovaný ku konečným spotrebiteľom. Časť primárnej siete je zokruhovaná tak, že v prípade poruchy jednej vetvy je možné zálohovanie zabezpečenia signálu z druhej vetvy zokruhovanej siete,
- ***sekundárna sieť TKR*** pozostáva z podzemných líniových vedení 2 dB a 3 dB koaxiálnych káblov a z líniových zosilňovačov a rozbočovačov, ktoré sú umiestnené v nadzemných skrinkách vo vzdialenosti 200 až 300 m,
- ***terciárna sieť TKR*** pozostáva zo 6dB koaxiálnych káblových prípojok do jednotlivých objektov, zo skriňových rozbočovačov, z domových zosilňovačov, rozbočovačov a 12 dB koaxiálnych káblových bytových rozvodov k zásuvke TKR.

Celá sieť TKR tvorí jeden kompatibilný technologický celok s cieľom uspokojovania súčasných a budúcich potrieb spotrebiteľov.

V súčasnej dobe sa TKR v Bratislave prevádzkuje ako jednosmerná sieť s distribúciou televíznych a rozhlasových programov pre konečných užívateľov. V ponuke SKT je 17 rozhlasových staníc, 8 televíznych staníc v základnom súbore a ďalších 32 satelitných televíznych staníc. Okrem toho mestské časti Petržalka, Nové Mesto, Karlova Ves Dúbravka majú svoj vlastný informačný kanál.

Rozsah siete TKR

Televízny signál je privedený do všetkých lokalít s vyššou koncentráciou bytov a to v mestských častiach Staré Mesto, Nové Mesto, Ružinov Vrakuňa, Podunajské Biskupice, Rača Vajnory, Karlova Ves, Dlhé Diely, Dúbravka, Lamač, Jarovce, Rusovce, Čunovo, Devín a Devínska Nová Ves. Zostávajúce nedokončené časti jednotlivých lokalít budú postupne v prípade požiadaviek zákazníkov a ekonomickej výhodnosti pre prevádzkovateľov TKR

Trasy siete TKR sú postupne digitálne zameriavané a výsledky digitálneho zamerania sú podkladom pre tvorbu digitálnej účelovej technickej mapy mesta Bratislavy. V súčasnosti je z celkovej siete zameraných cca 350 km trás úložných káblov TKR. 53km trás optických káblov TKR a kábelovody TKR.

2. Neverejné káblové telekomunikačné siete

Prehľad najhlavnejších prevádzkovateľov:

Slovenské elektrárne, Západoslovenské energetické závody

Energetické podniky vlastnia značný počet metalických i optických telekomunikačných káblov (MOK Miletičova - Hraničná, Miletičova - TKB Žellova, Hraničná - stožiar VN Prístavný most, Hraničná - Mierová MH - TKB Tomášikova, Hraničná - Rozvodňa Podunajské Biskupice).

Okrem úložných káblov budujú optické káble uchytené na zemniacom lane VN a VVN vedení a využívajú Slovenské elektrárne aj nízkokapacitné rádioreléové spoje na území mesta.

Železnice SR

ŽSR vlastnia rozsiahlu sieť neverejných telekomunikačných káblov. Na území mesta nemajú zatiaľ vybudované optické káble, ale vo viacerých prípadoch sú už položené HDPE rúry pre zafúknutie optických káblov. ŽSR pripravujú digitalizáciu bratislavského železničného uzla, kedy bude výstavba optických káblov aktuálna.

Oznamovacie káble ŽSR spájajú jednotlivé objekty železničných tratí a návestidlá pozdĺž železničných tratí na území mesta. Do tejto siete sú pripojené aj objekty ŽSR, ktoré sú vybudované na území Bratislavy mimo železničných tratí (napr. Generálne riaditeľstvo ŽSR Bratislava, SOUŽ Rača, VVÚŽ Nobelova, Železničná poliklinika Šancová, Železná Panenská). Káble sú budované ako miestne, zabezpečovacie a diaľkové.

ŽSR vlastnia aj niektoré úseky kábelovodov:

- Trnavská - úsek od rohu lekárne na Trnavskom mýte po objekt ŽSR na Trnavskej ceste,
- Odbojárov - úsek od objektu ŽSR na Trnavskej ceste po Vajnorskú ulicu,
- Budyšínska - úsek od Vajnorskej ulice až po Kukučínovu ulicu,
- Vajnorská - úsek od Bajkalskej ulice po železničnú trať Bratislava Nové mesto.

Ministerstvo vnútra SR

Ministerstvo vnútra SR vlastní sieť svojich telekomunikačných káblov, ktorými sú navzájom pospájané objekty MV. Optické káble zatiaľ nie sú vybudované. Vzhľadom na to, že údaje o tejto sieti sú tajné, nie sú v tomto dokumente uvádzané.

BVS (bývalé VaK Bratislava)

Pre spojenie svojich čerpacích staníc majú Vodárne a Kanalizácie vybudované signalizačné a ovládacie telekomunikačné káble. Ich využitie sa postupne znižuje. V porovnaní so stavom v roku 1993 niektoré trasy už nie sú využívané a sú nahradzované rádiovými sieťami z Dispečingu vodovodu a kanalizácie na Prešovskej ul. a VDJ DNV1(Slovinec).

SVP, OZ Bratislava (bývalé Povodie Dunaja)

Trasa kábla z Čunova na ostrov Kormorán sa v súčasnosti nevyužíva a je nahradená prenajatým telekomunikačným vedením. Pripravuje sa výstavba rádiového spojenia.

Slovenský plynárenský priemysel

SPP má vybudovaný optický kábel zo svojho objektu na Šumavskej ul. do objektu na Mlynských Nivách s pokračovaním do objektu v Slovnafte. Metalické telekomunikačné káble nemá vybudované

3. Rádiokomunikačné systémy

Dôležité postavenie v telekomunikačnej infraštruktúre mesta má rádiokomunikačný systém, ktorý ako nosné médium na prepravu signálu využíva elektromagnetické vlnenie voľného priestoru. Pri budovaní rádiokomunikačných sietí rádiových, rádiotelefónnych sietí, dátových alebo klasických rádiokomunikačných sietí - rozhlasového a televízneho vysielania sú stavebné a rozkopávkové práce minimálne.

Rádiokomunikačné systémy možno rozdeliť do nasledovných sietí:

- rádioreléové siete,
- rozhlasové a televízne vysielanie,
- verejná rádiokontaktná sieť,
- rádiotelefónne siete.

Verejné rádiokomunikačné systémy

Regionálne väzby

Najdôležitejším rádiokomunikačným bodom Bratislavy je vysielacie stredisko Kamzík z ktorého je zabezpečené vysielanie prostredníctvom Slovak Telekom, a.s. Tu sú umiestnené prakticky všetky VKV a TV vysielače, vysielače MMDS, viaceré základňové stanice rádiových sietí. Je to najdôležitejší rádioreleový bod. Z tohoto rádiokomunikačného uzla sa rozbiehajú vysokokapacitné rádioreleové trasy do celého Slovenska, Maďarska, Rakúska a do Českej republiky. Na tento rádiokomunikačný objekt smerujú modulačné trasy všetkých vysielaných programov v Bratislave.

Televízna veža vysielacieho strediska Kamzík má viacero nekrytých plošín. Na týchto plošinách sú umiestnené spravidla parabolické antény pre rádioreleové spoje, antény rádiových sietí jednotlivých prevádzkovateľov a anténne systémy prevádzkovateľov rádiotelefónnej siete.

Rozhlasovými a televíznymi vysielačmi vysielacieho strediska Kamzík sú pokrývané aj priľahlé okresy a časti území susedných štátov. Naopak Bratislava je pokrývaná rozhlasovým signálom stredovlnných vysielačov Nitra a Veľké Kostoľany a množstvom rozhlasových a televíznych signálov zo susedných štátov.

Rádiotelefónne siete

Verejná rádiotelefónna sieť je bunkový mobilný rádiotelefónny systém, ktorý pokrýva územie viacerými vysielacími bunkami s menším vysielacím výkonom, pričom frekvencie sa môžu s určitým odstupom buniek opakovať. Táto štruktúra je možná vďaka modernej rádiotelefónnej ústredni, ktorá je schopná automaticky lokalizovať polohu mobilnej stanice a pri prechode do inej bunky automaticky prepojiť hovor na voľný kanál tejto bunky.

Prvú rádiotelefónnu sieť začala budovať v roku 1991 spoločnosť EuroTel Bratislava a.s.. Jedná sa o analógovú sieť NMT v pásme 450 MHz, ktorej signálom je Bratislava pokrytá a jej kapacita je vyčerpaná.

V roku 1997 bola udelená licencia dvom prevádzkovateľom digitálnej rádiotelefónnej siete GSM a to spoločnosti Orange a.s. a spoločnosti EuroTel Bratislava, a.s. Systém GSM je digitálny mobilný rádiotelefónny systém pracujúci v pásme 900, 1800 MHz.

Spojenie s verejnou telefónnou sieťou sa uskutočňuje cez tranzitné ústredne v obidvoch smeroch. Cez tieto ústredne je možný prestup i do verejnej medzimestskej a medzinárodnej telefónnej siete. Rádiotelefónne ústredne medzi sebou a s tranzitnými ústredňami verejnej telefónnej siete sú prepojené digitálnymi zväzkami dimenzovanými podľa prevádzkového zaťaženia jednotlivých smerov.

Rádioreleové siete

Rádioreleové siete zabezpečujú prenos modulácií rozhlasového a televízneho signálu. Magistrálne diaľkové rádioreleové trasy sa využívajú tiež na prenos analógových i digitálnych okruhov verejných i privátnych sietí a na zálohovanie diaľkových okruhov pevnej siete.

Rádioreleové siete na území Bratislavy prevádzkujú viacerí držitelia licencií. Najväčšími prevádzkovateľmi sú Slovak Telekom a.s., T – Mobile Slovensko, a.s. a Orange Slovensko a.s.. Operátori mobilných sietí využívajú rádioreleové spoje na spojenie základňových staníc svojich rádiotelefónnych sietí.

Prevádzkovatelia menšieho počtu spojov menších prenosových kapacít sú SE, SPP, Telenor, Corinex, Movys a Avis. Privátne rádioreleové siete sú využívané aj v bankovom sektore a pre softverové firmy.

Centrum rádioreleových spojov ST a.s. v Bratislave je televízne vysielacie stredisko Kamzík, kde sú zriadené RR spoje aj pre:

- bankové inštitúcie (NBS, Poštová banka, Slovenská sporiteľňa),
- modulačné spoje pre držiteľov licencií,
- počítačové firmy (IBM).

Televízna veža vysielacieho strediska Kamzík má viacero nekrytých plošín. Na týchto plošinách sú umiestnené antény pre rádioreleové spoje, antény rádiových sietí jednotlivých prevádzkovateľov a anténne systémy prevádzkovateľov rádiotelefónnej siete.

Neverejné rádiokomunikačné systémy

Prevádzkovateľ buduje tieto zariadenia na základe povolenia Telekomunikačného úradu SR, ktorý pridelí príslušné frekvencie a stanoví podmienky pre jednotlivé prípady. Neverejné rádiokomunikačné systémy prevádzkujú viacerí držitelia licencií a najčastejšie budujú rádiové siete a malokapacitné rádioreleové spoje.

Rádiové siete umožňujú spojenie viacerých terminálových staníc s dispečingom. Príkladom týchto aplikácií sú rádiové siete polície, taxi služby, zdravotnej služby, strážnych služieb a iných prevádzkových organizácií, napr. VaK.

Privátne rádioreleové siete slúžia tiež spravidla pre potrebu prevádzkovateľa. Zvyčajne spájajú objekty inštitúcií do privátnej siete na území mesta. Sú to najmä banky, finančné inštitúcie, energetické podniky, Ministerstvo vnútra SR, Armáda SR, Riadenie letovej prevádzky a iné.

13.7.2. Východiská

1. Požiadavky a limity ÚHZ pre riešenie ÚPN

Pri tvorbe územného plánu mesta je potrebné v oblasti telekomunikácií akceptovať nasledujúce požiadavky:

- v nadväznosti na urbanistické riešenie navrhnúť adekvátne rozšírenie telekomunikačných zariadení do nových rozvojových území,
- z hľadiska plánovania kapacít spojovacej technológie je potrebné upresniť prírastky kapacít v investičnej výstavbe,
- akceptovať hlavné trasy telekomunikačných vedení a ich ochranné pásma,
- z hľadiska výstavby prístupových sietí uvažovať so 150% až 200% hustotou telefonizácie bytov,
- pri výstavbe väčších obytných celkov, priemyselných areálov, administratívy uvažovať s miestnosťou pre telekomunikačnú technológiu (cca 15 m^2).

Zo systému telekomunikácií sú limitmi pre urbanistické riešenie a návrh funkčného využitia tieto prvky:

- telekomunikačné budovy – TKB,
- trasy kábelovodov a hlavných kábelových trás vo výkope,
- koridory rádioreleových trás,
- primárna sieť SKT,
- TVS Kamzík.

2. Stratégia rozvoja hl. mesta SR Bratislavy

Rozvoj telekomunikačných systémov mesta s väzbou na región:

- podporiť intenzívny rozvoj telekomunikačnej infraštruktúry, zapojenie sa na globálne informačné diaľnice, vytvoriť predpoklady pre priblíženie multimediálnej komunikácie na každé pracovisko a do každej domácnosti,
- zvýšiť hustotu telefonizácie a rozšíriť telekomunikačné zariadenia do nových rozvojových území,
- dobudovať kapacity digitálnych ústrední, transportné a prístupové siete tak, aby vyhovovali aj stále rastúcim požiadavkám na dátové prenosy – technológia NGN,
- dobudovať systémy káblovej televízie a mobilných rádiotelefónnych sietí, rozvíjať systémy rádiokomunikácií,
- rozširovať sortiment telekomunikačných služieb.

3. Územný generel telekomunikácií mesta Bratislavy, rok 1999

Návrh nového ÚPN mesta vychádza z novelizovanej celomestskej koncepcie, ktorú priniesla „Aktualizácia územného generelu telekomunikácií mesta Bratislavy, Protel, rok 1999“.

4. Ďalšie východzie dokumenty

Ďalšími koncepčnými a rozvojovými dokumentmi, z ktorých vychádza nový návrh v ÚPN mesta Bratislavy pri výstavbe telekomunikačnej siete sú:

- Koncept ÚPN (2000) a Súborné stanovisko so závermi pripomienkového konania k nemu,
- Zákon č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách,
- urbanistické štúdie mestských častí.

13.7.3. Návrh ÚPN

1. Prognóza vývoja telefonizácie Bratislavy

Rozvoj verejnej telefónnej siete

Prognóza vývoja telefonizácie Bratislavy vychádza z jej doterajšieho vývoja, skúseností telekomunikačných operátorov a z prognózy demografického vývoja mesta Bratislavy.

V súčasnosti je telekomunikačný trh v SR plne liberalizovaný. Predpokladá sa, že ďalší telekomunikační operátori sa prejavia najmä v oblasti multimediálnych služieb.

Prognóza počtu hlavných telefónnych staníc podľa jednotlivých mestských častí:

Mestská časť / Rok	2 000	2 010	2 020	2 030

Bratislava I	**46 260**	**47 200**	**46 500**	**46 500**
Ružinov	64 786	67 086	66 386	66 306
Podunajské Biskupice	9 617	11 617	12 017	12 017
Vrakuňa	7 200	9 400	9 600	9 600
Bratislava II	**81 603**	**88 103**	**88 003**	**87 923**
Nové Mesto	34 793	37 893	37 793	37 793
Rača	11 424	14 624	14 324	14 324
Vajnory	1 400	3 000	3 100	3 100
Bratislava III	**47 617**	**55 517**	**55 217**	**55 217**
Karlova Ves	17 198	18 698	17 948	17 948
Dúbravka	16 851	19 491	19 111	19 111
Lamač	2 612	4 302	4 152	4 152
Záhorská Bystrica	800	2 400	2 350	2 350
Devín	500	580	560	560
Devínska Nová Ves	6 169	7 869	7 589	7 589
Bratislava IV	**44 130**	**53 340**	**51 710**	**51 710**
Petržalka	51 776	57 996	58 196	58 196
Rusovce	784	1 364	1 314	1 314
Jarovce	470	900	890	890
Čunovo	360	480	470	470
Bratislava V	**53 390**	**60 740**	**60 870**	**60 870**
Bratislava celkom	**273 000**	**304 900**	**302 300**	**320 200**

Rozvoj verejných spojovacích systémov

Výhľadové usporiadanie verejnej telefónnej siete v Bratislave

Návrh výhľadového usporiadania verejnej telefónnej siete v Bratislave vychádza z predpokladu vyváženého rozdelenia celkovej potrebnej kapacity ATÚ na jednotlivé riadiace ústredne, ktorá by nemala u jednej riadiacej ústredne presiahnuť kapacitu 40 tisíc prípojok. Táto úvaha sa týka siete Slovak Telekomu a.s.. U ďalších operátorov predpokladáme centralizované ústredne pre celé územie Bratislavy, ktorí sa budú orientovať na zákazníkov so silnou telefónnou prevádzkou.

Z uvedeného návrhu vyplýva, že všetky riadiace ústredne budú umiestnené v existujúcich telekomunikačných budovách a potreba výstavby nových objektov sa nepredpokladá. Jednotlivé riadiace ústredne budú mať pripojené viacero satelitných ústrední, ktoré budú umiestnené v prenajatých priestoroch.

Nové telekomunikačné technológie umožňujú vysúvať do siete optické sieťové jednotky, ktoré spolupracujú s riadiacou ústredňou cez rozhranie umožňujúce koncentráciu prevádzky obdobne, ako je to u vzdialených účastníckych jednotiek spojovacích systémov RSÚ. Tieto majú menšie požiadavky na priestory. Optické sieťové jednotky pripájajú účastníkov klasickou káblovou sieťou z hľadiska ekonomickej efektívnosti do vzdialenosti cca 2,5 km. Pritom tieto zariadenia umožňujú pripojenie všetkých typov staníc ako aj prenajatých okruhov. Z týchto dôvodov je táto technológia výhodnejšia, ako výstavba nových RSÚ.

Po dosiahnutí plnej digitalizácie telefónnej siete v Bratislave sa uvažuje s pokrytím územia mesta ***11 riadiacimi digitálnymi ústredňami*** nasledovne:

Riadiaca ústredňa	**Umiestnenie**	**Obslužný rajón TKB**
43.	TKB Tomášikova	Tomášikova, Vajnory
44.	TKB Jarošova	Jarošova, Rača
45.	TKB Pod.Biskupice	Podunajské Biskupice
52.	TKB Nám. Slobody	Námestie Slobody, Kolárska
53.	TKB Jarabinková	Jarabinková
54.	TKB Námestie SNP	Námestie SNP, Kramáre
55.	TKB Želllova	Želllova, Budovateľská, Kvetná
62.	TKB Petržalka „A„	Petržalka „A“, Machnáč, Rusovce, Jarovce, Čunovo
63.	TKB Petržalka „B„	Petržalka „B“, Petržalka „C“
64.	TKB Dúbravka	Dúbravka, Lamač, Devínska Nová Ves

65.	TKB Karlova Ves	Karlova Ves, Devín, Záhorská Bystrica

Návrh výhľadových kapacít verejných telefónnych ústrední

Pre posúdenie požiadaviek na zabezpečenie potrebných priestorov je nutné poznať výhľadovú kapacitu jednotlivých verejných ATÚ vrátane satelitných ústrední a vzdialených účastníckych jednotiek.

Návrh výhľadových kapacít pre rok 2030 vychádza z prognózy demografického vývoja pre rozvojový variant podľa jednotlivých mestských častí s priemetom do atrakčných obvodov jednotlivých ATÚ. Prehľad výhľadových kapacít ATÚ je uvedený v nasledovnej tabuľke:

Návrh výhľadových kapacít pre rok 2030

Riadiaca ústredňa	Počet staníc			Výhľadová kapacita		
	HTS	ISDN BRA (prístupov)	ISDN PRA (ekv. kan.)	Pp	ISDN BRA (prístupov)	ISDN PRA (ekv. kan.)
43. Tomášikova	35686	10700	1680	40000	12000	1800
44. Jarošova	40208	19106	3600	45000	22000	3900
45. P. Biskupice	2117	7330	780	24000	8200	900
52. Nám. slobody	26346	13400	2610	29000	15000	2910
53. Jarabinková	9036	5200	1230	10000	5800	1380
54. Námestie SNP	29047	17110	3420	32000	19000	3900
55. Želllova	24702	10020	1980	27000	12000	2220
62. Petržalka „A“	31819	111235	1560	35000	12500	1890
63. Petržalka „B“	31999	11000	1680	35000	12000	1800
64. Dúbravka	30852	15080	840	34500	17000	960
65. Karlova Ves	20908	11745	720	23000	13000	840
Bratislava - celkom	**302220**	**131180**	**20100**	**334500**	**148500**	**22500**

Výstavba výhľadových kapacít je reálna v existujúcich priestoroch TKB, takže nároky na ďalšie priestory nevznikajú.

Vzhľadom na technologický pokrok výstavba ďalších kapacít spojovacích a prenosových systémov si nevyžaduje výstavbu nových priestorov. Preto sa ani do budúcnosti neuvažuje s výstavbou nových telekomunikačných budov. Z existujúcich budov sa uvažuje s rekonštrukciou TKB na Porubského ul., ktorá bude predstavovať uzol prístupovej siete svojej spádovej oblasti. Spojenie s riadiacou ústredňou bude riešené optickým prístupovým systémom cez miestny optický kábel.

V nových rozvojových lokalitách sa rovnako neuvažuje s výstavbou nových TKB. Napojenie týchto oblastí na verejnú telekomunikačnú sieť sa navrhuje prípojným optickým káblom, ktorý bude ukončený v uzle telekomunikačných služieb. V tomto uzle bude umiestnené koncové zariadenie optickej prístupovej siete, optická sieťová jednotka, ktorá umožňuje pripojenie všetkých druhov účastníckych telekomunikačných služieb. Uzol telekomunikačných služieb bude umiestnený buď v skrini pre vonkajšie prostredie v prípade menších kapacít alebo vo vyhradených priestoroch objektov občianskej vybavenosti, ak sa bude jednať o väčšiu lokalitu. Tieto priestory si bude ST, a.s. nárokovať v rámci prerokovávania územnoplánovacej dokumentácie rozvojovej lokality.

Regionálne väzby

S výstavbou ďalších diaľkových optických káblov z Bratislavy sa neuvažuje. Pripravuje sa len výstavba oblastných optických káblov, ktoré by uvoľnili národnú prevádzku z medzinárodného diaľkového optického kábla do ČR a výstavba alternatívnych trás DOK na území Bratislavy pre zvýšenie prevádzkovej bezpečnosti diaľkovej siete.

Spojenie so satelitnými ústredňami alebo RSÚ v rámci UTO Bratislava bude do roku 2010 realizované v plnom rozsahu na optických kábloch so zálohovaním prevádzky.

Miestna káblová telefónna sieť

V súčasnosti sa mení koncepcia budovania prístupových sietí zmenou technológie.

Pripojenie na telekomunikačnú sieť sa navrhuje výstavbou optickej prístupovej siete s uzlami telekomunikačných služieb (UTS). Pre umiestnenie zariadení optickej prístupovej siete je potrebné v priestoroch UTS zabezpečiť priestory cca 10 m^2.

Kábelovody

Kábelovod vo vlastníctve ŽSR, ktorý je plne obsadený sa od komory K3 po komoru K5 rozšíri . V rámci rozšírenia miestnej telefónnej siete v Ružinove sa pripravuje pokládka nových telefónnych káblov, využívajúc miestne kábelovody. Keďže počet voľných otvorov jestvujúceho kábelovodu v úseku Y64a - Yc0 nepostačuje požiadavkám ST a.s. je spracovaný projekt jeho rozšírenia.

Sieť oblastných a diaľkových optických káblov

V súčasnosti sú už diaľkové optické káble vnútroštátne aj medzinárodné vybudované a prevádzkované. V návrhovom období sa nepredpokladá výstavba ďalších diaľkových alebo medzinárodných káblov prechádzajúcich územím mesta Bratislava. Na území Bratislavy sa pripravuje výstavba alternatívnych trás DOK za účelom zvýšenia bezpečnosti diaľkovej

siete v prípade havárií.

V najbližších rokoch sa dobuduje sieť oblastných diaľkových káblov vychádzajúcich z Bratislavy. Smerom na východ to budú oblastné optické káble smerom na Svätý Jur, Senec a okolité obce k umiestneným RSÚ. Smerom na západ to budú optické káble v smere na Devín. Devínska Nová Ves, Stupavu a Záhorskú Bystricu. Sieť oblastných optických káblov bude vybudovaná v kruhovej štruktúre, aby bolo možné prenosovú sieť plne zálohovať pri výpadku niektorej vetvy. Dobudovaním siete oblastných optických káblov bude možné presunúť národnú prevádzku z medzinárodného diaľkového optického kábla na ČR.

Sieť televíznych kábelových rozvodov

Sieť TKR sa bude postupne prebudovávať na obojstranný prenos signálu a dát. K tomu bude nutné zahustiť a zokruhovať primárnu optickú sieť TKR a technologicky vybaviť líniové skrinky aj pre spätný prenos

Účelom výstavby generačne novej multimediálnej informačnej siete, mnohofunkčného systému komunikácie, je možnosť využitia duplexného prenosu dát. Prostredníctvom jednej siete v predmetnej oblasti Starého mesta, bude umožnená prevádzka už existujúcej káblovej televízie, pričom je účastníkovi navyše umožnené pripojenie telefónu, faxu alebo internetu.

Oblasť je ohraničená ulicami: Vajanského nábr., Dostojevského, Karadžičova, Šancová, Smrečianska, Dobšinského, Žabotova, Pražská, Brnianska, Mlynská dolina, Nábrežie arm. gen. L. Svobodu.

V tejto oblasti je už v prevažnej miere vybudovaná existujúca distribučná sieť káblovej televízie, pričom počas jej výstavby boli vo vybraných úsekoch v káblovom lôžko umiestnené optické chráničky, ktoré sa budú využívať v čo najväčšej miere.

V súbehu niektorých úsekov novej trasy optickej slučky, bude umožnené uloženie nových metalických koaxiálnych káblov a tým pripojenie nových užívateľov siete.

Pre „Multimediálnu informačnú sieť Staré mesto„ je potrebné vybudovať v objekte na Svoradovej ul. č.1 komunikačný uzol (HUB), ktorý bude súčasťou hlavného optického okruhu firmy UPC s.r.o.. z ktorého sú navrhované štyri optické slučky Jednotlivé slučky budú realizované postupným zafúknutím 96 vláknového optického kábla do optických chráničiek. Prenos signálu vo vláknach v optických kábloch bude na vlnovej dĺžke 1310nm.

Rozvoj neverejných spojovacích systémov

Rozvoj neverejných káblových telekomunikačných sietí

Výstavba novo budovaných telekomunikačných sietí organizácií ŽSR, SPP,MV a ZSE je navrhovaná optickými káblami a digitalizáciou privátnych sieťových uzlov.

ZSE budujú už v súčasnosti HDPE rúry v súbehu s vedeniami VN a VVN pre možnosť zafúknutia optického kábla v budúcnosti. Energetické uzly v nových rozvojových lokalitách mesta budú napojené do ovládacej a dohľadovej siete ZSE optickými systémami. Táto sieť môže byť v budúcnosti využívaná aj pre komerčné účely. Okrem úložných optických káblov sa v značnej miere budú budovať aj závesné optické káble na zemniacom lane vysokonapäťových vedení,

Na území Bratislavy vybuduje ***ŽSR*** celoplošnú sieť optických káblov. Podľa vyjadrenia ŽSR budú optické káble kladené v ochrannom pásme železničných tratí a na území mesta v súbehu s existujúcimi metalickými káblami prevažne v kábelovodoch. Na území Bratislavy sa predpokladá digitalizácia železničného telekomunikačného uzla do roku 2005.

SPP výhľadovo uvažuje s výstavbou optického kábla v trase Plynárenská – Prístavný most - Dolnozemská - Jarovce - Kittsee.

Ministerstvo vnútra uvažuje s postupnou výstavbou siete optických káblov v trasách existujúcich metalických káblov.

U organizácií využívajúcich menšie telekomunikačné siete sa prejavuje tendencia budovania rádiových sietí.

Rozvoj rádiokomunikačných systémov

Rozvoj verejných rádiokomunikačných systémov

Rozvoj siete rádioreleových spojov

Výrazný rozvoj týchto služieb sa neočakáva. Pre verejné telekomunikačné siete sa buduje celoplošná optoelektronická sieť s viacvrstvovou hierarchickou štruktúrou a kruhovými štruktúrami v jednotlivých vrstvách, ktorá je odolná proti haváriám. Preto s budovaním ďalších rádioreleových digitálnych trás sa do budúcnosti neuvažuje.

Rádioreleové spoje sa budú využívať hlavne pre spojenie buniek verejnej rádiotelefónnej siete a pre privátne siete rôznych organizácií (bankovníctvo, finančný sektor, počítačové firmy a pod.).

Rozvoj rádiotelefónnej siete

U verejnej rádiotelefónnej siete možno predpokladať najdynamickejší vývoj záujmu spomedzi všetkých služieb. Rádiotelefónne ústredne medzi sebou a s tranzitnými ústredňami verejnej telefónnej siete sú prepojené digitálnymi zväzkami dimenzovanými podľa prevádzkového zaťaženia jednotlivých smerov. Pri zvyšujúcej sa intenzite hovorovej prevádzky mobilných účastníkov možno očakávať výstavbu ďalších rádiotelefónnych ústrední, ako aj zmenšovanie polomerov buniek a výstavbu ďalších základňových rádiotelefónnych staníc.

Na území mesta Bratislavy sa predpokladá ďalší nárast počtu mobilných staníc v dôsledku implementácie systému GSM 1800. Bude to znamenať výstavbu ďalších základňových staníc a ich vzájomné prepojenie rádioreleovými spojmi.

Rozvoj neverejných rádiokomunikačných systémov

U neverejných rádiokomunikačných systémov sa nepredpokladá intenzívny rozvoj. Pôjde najmä o sieť rádioreleových spojov pre spojenie objektov jednotlivých užívateľov, v menšej miere rádiové siete pre účely hlasovej či dátovej komunikácie pre dohľad a signalizáciu prevádzkových stavov vzdialených objektov. Predpokladá sa, že užívatelia rádiových služieb budú v širšej miere využívať rádiokomunikačné služby ponúkané ich prevádzkovateľmi, najmä satelitnej komunikácie.

2. Návrh územného plánu

Návrh premieta a zhodnocuje Aktualizáciu ÚPN, rok 1993 a všetky schválené zmeny a doplnky Aktualizácie ÚPN, ktoré vyplynuli z doteraz obstaraných územnoplánovacích podkladov a dokumentov zabezpečovaných mestom v spolupráci s mestskými časťami, resp. jednotlivými mestskými časťami s doplnením využiteľných riešení z predchádzajúcich ÚPD a ÚPP. Podkladom sú demografické údaje a urbanistický návrh rozvoja územia hl. mesta SR Bratislavy.

Prudký rozvoj telekomunikačnej siete zmenou technológie aj rozsiahlosťou výstavby nových telekomunikačných trás ďaleko predbehol plánovaný návrh z Aktualizácie ÚPN, rok 1993. Z hľadiska rozvojových oblastí budú veľké rozvojové lokality napájané optickým prístupovým káblom na príslušnú riadiacu digitálnu ATÚ a malé rozvojové lokality napájané metalickými káblami na ATÚ v príslušnom atrakčnom obvode.

Pre lokality Pod hájom, Horné a Dolné Šajby je navrhnutá výstavba optickej prístupovej siete z TKB Rača zakončenej v UTS umiestnených v priemyselných oblastiach. Druhá vetva optickej prístupovej siete napája lokalitu Žabí majer.

Pre južný rozvoj mesta Petržalku je navrhovaná optická prístupová sieť, ktorej jedna vetva prechádza pozdĺž navrhovanej trasy metra, a prepojí Jarovce, Rusovce a Čunovo, ktoré patria pod riadiacu digitálnu ústredňu TKB Petržalka „A“. Vybuduje sa pokračovanie oblastného optického kábla do Jaroviec. Priemyselný park Jarovce - Kittsee bude napájaný optickou prístupovou sieťou pozdĺž obslužnej komunikácie z TKB Jarovce. Druhá vetva prechádza západným rozvojom Petržalky, ktorého územie patrí do obvodu riadiacej digitálnej ústredne v TKB Petržalka „C“. Územím pozdĺž Panónskej cesty prechádza tretia vetva optickej prístupovej siete, ktorá sa napája na prvú vetvu v oblasti Janíkovho dvora.

Sieť TKR sa bude postupne prebudovávať na obojstranný prenos signálu a dát. K tomu je nutné zahustiť a zokruhovať primárnu optickú sieť TKR a technologicky vybaviť líniové skrinky aj pre spätný prenos. Oblasť je ohraničená ulicami: Vajanského nábr., Dostojevského, Karadžičova, Šancová, Smrečianska, Dobšinského, Žabotova, Pražská, Brnianska, Mlynská dolina, Nábrežie arm. gen. L. Svobodu. Prostredníctvom jednej siete v predmetnej oblasti Starého mesta, bude umožnená prevádzka už existujúcej káblovej televízie, pričom je účastníkovi navyše umožnené pripojenie telefónu, faxu alebo internetu.

Pre prípad poruchy a nevyhnutného prepojenia na zálohovanú trasu sa vybuduje DOK, ktorý bude zabezpečovať medzinárodnú diaľkovú prevádzku. Kábelová trasa sa vybuduje z Mlynskej doliny z ZS z areálu Slovenskej televízie po hraničný prechod Bratislava - Berg, kde bude pripojený na už vybudovaný diaľkový optický kábel do Rakúska. Trasa DOK bude využitá aj na pokládku HDPE rúr pre miestnu telefónnu sieť.

Na základe dohody medzi ST a.s. a druhým telekomunikačným operátorom v Maďarsku spoločnosťou PanTel, o poskytnutí tranzitných kapacít v prenosovej sieti ST a.s., bude vybudovaný medzi Rusovcami a štátnou hranicou OK. Trasa optického kábla z ATÚ Rusovce prechádza po pravej strane Balkánskej ulice, pred železničným priecestím ju prekrižuje a bude ukončená v mieste jestvujúcej optickej spojky OS 09 na diaľkovom optickom kábli SR/MR. OK bude na štátnej hranici napojený na sieť telekomunikačného operátora PanTel-u.

Investor Sitel spol. s r.o., spoločnosť pre výstavbu integrovaných telekomunikácií Košice projektuje výstavbu OK, ktorý bude spájať Slovnaft a.s. s pracoviskom Sitelu na Kopčianskej ulici a prepojením optického kábla do Rakúska až po úroveň železničnej stanice v Kittsee. V prípade potreby sa uvažuje s následným prepojením s telekomunikačnou sieťou ST a.s. HDPE rúry budú vybudované medzi objektom Sitelu na Kopčianskej ulici, TKB na Pajštúnskej ulici, Technopolom na Kutlíkovej ulici a križovatkou ulíc Kutlíkova a Dolnozemská cesta. Pokračovanie trasy smerom k Prístavnému mostu a prekrižovanie Dunaja zabezpečí firma Transpetrol a.s. výstavbou optického kábla zo Slovnaftu a.s. do Maďarska cez Rusovce. V úseku od konca Prístavného mosta po Slovnaft a.s. budú využité jestvujúce HDPE rúry vo vlastníctve Transpetrolu a.s.. Nadväznosť trasy HDPE rúr na trasu od budovy Sitelu pokračuje súbežne s účelovou cestou popri hranici SK/Rak., po úroveň železničnej stanice v Kittsee, na území Slovenskej republiky.

HDPE rúry - Prístavný most - Rusovce, HP SR/MR, ktorý sa napája na jestvujúci MOK do Podunajských Biskupíc. prechádza súbežne s Dolnozemskou cestou, súbežne s cestou do Rusoviec s odbočením do novej colnice až po hraničný prechod s MR.

Malé rozvojové lokality sú napojené na ATÚ v príslušnom atrakčnom obvode metalickými káblami. Veľké rozvojové lokality sú riešené napojením na príslušnú riadiacu digitálnu ústredňu optickou prístupovou sieťou.

Severozápadný rozvoj je riešený výstavbou optickej prístupovej sieti s napojením na riadiace digitálne ústredne. Devínska Nová Ves napojením na TKB Dúbravka a Záhorská Bystrica na TKB Karlova Ves

Územím severozápadného rozvoja prechádza trasa oblastného optického kábla v smere na Devín, Devínsku Novú Ves, Stupavu, Marianka, Záhorskú Bystricu, Lamač a Karlovu Ves. Sieť oblastných optických káblov bude vybudovaná v kruhovej štruktúre, aby bolo možné prenosovú sieť plne zálohovať pri výpadku niektorej vetvy. Dobudovaním siete oblastných optických káblov bude možné presunúť národnú prevádzku z medzinárodného diaľkového optického kábla do Českej republiky.

V mestskej časti Petržalka sú navrhované optické prístupové siete, ktorej jedna vetva je navrhnutá pozdĺž navrhovanej trasy metra a spája Jarovce, Rusovce a Čunovo, ktoré patria pod digitálnu ústredňu TKB Petržalka „B“. Priemyselný park Jarovce - Kittsee je napájaný optickou prístupovou sieťou z TKB Jarovce pozdĺž prístupovej komunikácie.

Druhá vetva prechádza západným rozvojom Petržalky a pozdĺž Kopčianskej ulice, ktorého územie patrí do obvodu riadiacej digitálnej ústredne v TKB Petržalka „C“.

Územím pozdĺž Panónskej cesty prechádza tretia vetva optickej prístupovej siete, ktorá sa napája na prvú vetvu v Janíkovom dvore.

V oblasti Starého mesta je vyprojektovaná generačne nová multimediálna informačná sieť mnohofunkčného systému komunikácie, ktorá umožňuje využitie duplexného prenosu dát. Prostredníctvom jednej siete v predmetnej oblasti Starého mesta, bude umožnená prevádzka už existujúcej káblovej televízie, pričom je účastníkovi navyše umožnené pripojenie telefónu, faxu alebo internetu. Oblasť je ohraničená ulicami: Vajanského nábr., Dostojevského, Karadžičova, Šancová, Smrečianska, Dobšinského, Žabotova, Pražská, Brnianska, Mlynská dolina, Nábrežie arm. gen. L. Svobodu.

Projektovaná výstavba nových telekomunikačných trás

Projekty trás pre novovzniknuté požiadavky:

- MOK – Nám. SNP – Žižkova, Kráľovské údolie,
- MOK - Kolárska – Továrenská,
- MOK - P. Biskupice - Hradská,
- MOK – Jarošova – Tomášikova,
- MOK – Petržalka „A“ – Klokočova,
- MOK – Petržalka „C“ – Janíkov dvor .

Návrh investičných akcií rozšírenia prístupových sietí

MČ Staré Mesto:

- rozšírenie metalickej siete:

Hroboňova, Kráľovské údolie, Žabotova, Dolná, Továrenská, Novosvetská, Žižkova, Chalupkova, Na kopci, Námestie 1. mája,

- FITL - optický prístupový systém:

Žabotova Chalupkova, Továrenská, Novosvetská, Žižkova, Kráľovské údolie, Šulekova, Hroboňova, Radlinského.

- doplnenie trasy miestnych optických káblov na základe podrobnejšie spracovaných urbanistických riešení dokumentácii ÚPP a ÚPD. Táto trasa bude umiestnená v navrhovanom kolektore:

zóna Chalupkova.

MČ Podunajské Biskupice:

- rozšírenie metalickej siete:

Závodná, Družobná,

- FITL - optický prístupový systém:

Janka Kráľa, Vinohradnícka, Družobná, Ul. Svornosti,

- miestny optický kábel:

TKB Podunajské Biskupice- Janka Kráľa, Ul. Svornosti.

MČ Ružinov:

- rozšírenie metalickej siete:

Sputniková, Cesta na Senec, Drieňová, Šagátova, Malé Pálenisko, Mierová,

- FITL - optický prístupový systém:

Vietnamská, Rožňavská, Líščie Nivy, Radničné námestie, Ivanská cesta, Šagátova, Malé Pálenisko, Mierová,

- miestny optický kábel:

Ivanská cesta, Šagátova, Prístav, Domové role, Cesta na Senec, Líščie Nivy, Radničné námestie.

MČ Vrakuňa:

- rozšírenie metalickej siete:

Hradská, Majerská, Železničná, Brezová,

- FITL - optický prístupový systém:

Majerská, Hradská, Ráztočná, Brezová.

MČ Nové Mesto:

- rozšírenie metalickej siete:

Bojnická, Koliba, Horská, Bajkalská, Odborárska, Trnavská, Gaštanový hájik,

- FITL - optický prístupový systém:

Račianska, Bojnická, Gaštanový hájik, Bajkalská, Odborárska, Horská, Trnavská, Sliačska cesta,

- miestny optický kábel:

Želllova - Račianska - Jarošova, Jarošova - Sliačska cesta,
Jarošova - Gaštanový hájik - Horská.

MČ Rača:

- rozšírenie metalickej siete:

Krasňany, Pri Šajbách, Žabí majer, Na pántoch,

- FITL - optický prístupový systém:

Žitná, Žabí majer, Púchovská, Na pántoch,

- miestny optický kábel:

Plickova - Žabí majer - Žitná - Púchovská,
Plickova - Na pántoch.

MČ Vajnory:

- Rozšírenie metalickej siete:

Čierny chodník, Pod Válkom, Tomanova, Pri mlyne, Roľnícka,

- FITL - optický prístupový systém:
- Čierny chodník, Pri mlyne,
- miestny optický kábel:

TKB Vajnory - Čierny chodník, Pri mlyne.

MČ Karlova Ves:

- rozšírenie metalickej siete:

Karlova Ves - stred 2. stavba, Dúbravská cesta, Botanická, Dlhé Diely 6. stavba, Sološnická, Púpavová, Líščie údolie,

- FITL - optický prístupový systém:

Karlova Ves - stred, Staré Grunty, Púpavová, Líščie údolie, Dúbravská cesta, Sološnická,

- miestny optický kábel:

TKB Karlova Ves - Karlova Ves stred, Púpavová, Líščie údolie, Sološnická.
TKB Karlova Ves - Staré Grunty.

MČ Dúbravka:

- rozšírenie metalickej siete:

Drobného, Bagarova, Tavarikova osada, Homolova, Agátová, Saratovská,

- FITL - optický prístupový systém:

Dúbravka 2. stavba, Homolova, Tavarikova osada, Agátová,

- miestny optický kábel:

TKB Dúbravka - Tavarikova osada,
TKB Dúbravka - Agátová, Homolova.

- doplnenie trasy miestneho optického kábla v súvislosti s vybudovaním uzlu telekomunikačných služieb v lokalite Lamačská brána, pre nezávislosť na budovaní optickej prístupovej siete v susedných lokalitách:

Agátová ulica

MČ Lamač:

- rozšírenie metalickej siete:

Borinská, Lamačská cesta, Starý Lamač, Hodonínska, Podháj, Furmanská,

- FITL - optický prístupový systém:

Lamačská cesta, Hodonínska, Furmanská,

- miestny optický kábel:

Lamačská cesta, Hodonínska, Furmanská.

- optimalizácia umiestnenia uzla telekomunikačných služieb a tým aj zmena trasy miestneho optického kábla napájajúca telekomunikačný uzol v zmysle upresnenej zástavby z podrobných riešení aktuálnych dokumentácií

Lamačská brána

MČ Záhorská Bystrica:

- rozšírenie metalickej siete:

Boháčky, Krče,

- FITL - optický prístupový systém:

Boháčky, Krče,

- miestny optický kábel:

TKB Záhorská Bystrica - Boháčky, Krče,
TKB Záhorská Bystrica - Krče.

MČ Devín:

- rozšírenie metalickej siete:

Lomnická,

- FITL - optický prístupový systém:

Devínska cesta.

MČ Devínska Nová Ves:

- rozšírenie metalickej siete:

Záhradná, Tehelná, Opletalova,

- FITL – optický prístupový systém:

Bližné Zamajerské, Štefana Králika, Záhradná, Primoravská,

- miestny optický kábel:

TKB Devínska Nová Ves - Štefana Králika, Záhradná.

MČ Petržalka:

- rozšírenie metalickej siete:

Bratská, Budatínska, Bosákova, Betliarska, Jantárová cesta, Kopčianska, Vyšehradská,

- FITL - optický prístupový systém:

Panónska cesta, Bratská, Betliarska, Kopčianska,
- miestny optický kábel:

TKB Petržalka „A“ - Klokočova,
TKB Petržalka „C“ - Panónska cesta, Bratská, Kopčianska,
TKB Petržalka „C“ – Janíkov dvor.
- zmena návrhu trasy miestneho optického kábla vyvolaná kolíziou s navrhovanou zástavbou:

Dolnozemská, Orechová na juhu Petržalky
- zmena trasy miestneho optického kábla a zmena umiestnenia uzla telekomunikačných služieb navrhnutá na základe podrobnejšie spracovaných urbanistických riešení dokumentácii ÚPP a ÚPD, kde je pôvodné riešenie v kolízii s navrhovanou zástavbou:

Dolnozemská - zóna C

MČ Jarovce:
- rozšírenie metalickej siete:

Chotárna, Kožušnícka, Ovocná, Mandľová,

MČ Rusovce:
- rozšírenie metalickej siete:

Balkánska, Colnícka,

MČ Čunovo:
- rozšírenie metalickej siete:

Záhumenná, Na hrádzi, Petržalská.

13.8. ROPOVODY A PRODUKTOVODY

Termín „ropovody“ platí pre potrubia, určené na dopravu surovej ropy. Termínom „produktovody“ sa súhrnne označujú potrubia na dopravu produktov a medziproduktov zo spracovania ropy (uhľovodíkov, svetlých produktov, tmavých produktov, horľavých kvapalín, horľavých skvapalnených uhľovodíkových plynov atď.). K produktovodom v širšom slova zmysle patria aj potrubia na dopravu ďalších kvapalín, ako sú rôzne chemikálie, mlieko, víno atď.

Z hľadiska rozsahu sa produktovody delia na areálové a diaľkové. Z hľadiska uloženia sa budujú potrubia produktovodov ako podzemné, pozemné a nadzemné. Podzemné vedenia produktovodov môžu byť uložené v zemi, v oceľovej chráničke, v železobetónovom kanáli - kolektore.

Potrubná doprava je najlacnejším a najekologickejším spôsobom prepravy veľkých množstiev kvapalných a plynných produktov a ako taká je všeobecným svetovým trendom.

13.8.1. Súčasný stav

Na území Bratislavy sa v súčasnosti nachádza potrubie vetvy ropovodu DRUŽBA DN 500 mm, ktorým sa dopravuje ropa zo zdrojov na území Ruska do Slovnaftu na ďalšie spracovanie. Potrubie vstupuje na územie mesta južnou časťou k.ú. Podunajské Biskupice v smere od prečerpávacej stanice Bučany pri Trnave. V širších vzťahoch sa na systém ropovodu Družba pri Šahách pripája ropovod ADRIA z Chorvátska.

V opačnom smere zo Slovnaftu vychádzajú potrubia produktovodov 2 x DN 250 mm a DN 300 mm, ktorými sa dopravujú hotové produkty (benzíny) cez územie juhu P. Biskupíc smerom na stredné Slovensko do zásobníkov hmotných rezerv (Hronské Kľačany).

Ďalšími produktovodmi sa dopravujú hotové výrobky zo Slovnaftu na súčasné prekladisko minerálnych olejov (PMO) v Zimnom prístave. Produktovody vystupujú z areálu Slovnaftu v jeho SZ časti. Križovanie s Malým Dunajom a vjazdom do prístavného bazéna Pálenisko je riešené po potrubnom moste.

V tomto koridore produktovodov sú v súčasnosti umiestnené potrubia na dopravu benzínu DN 150 mm, nafty DN 150 mm, ťažkého vykurovacieho oleja DN 200 mm, ako aj všetky sprievodné potrubia (para, kondenzát, rekuperácia benzínových pár, dusík, požiarna pena, stlačený vzduch) a káble. Uvedený produktovod je v zlom technickom stave a vyžaduje rekonštrukciu.

V areáli výrobného závodu Slovnaft je množstvo areálových produktovodov medzi jednotlivými blokmi a prevádzkami, ktoré sú uložené na potrubných mostoch. Obdobné riešenie majú aj ďalšie veľké výrobné podniky v Bratislave.

Z rozborov problémov v PaR, ako aj z ďalších podkladových materiálov vyplynulo, že jedným z rizík ekonomiky Slovenskej republiky je jednostranná závislosť na dodávkach ropy z ruských zdrojov. Náprava tohto stavu sa dotýka aj Slovnaftu, ako jedného z kľúčových zariadení na výrobu petrochemických produktov. A cez jeho dislokáciu na území Bratislavy aj koncepcie územného plánu mesta.

13.8.2. Východiská

Z koncepčného hľadiska sú hlavnými východiskovými dokumentmi pre návrh riešenia :
- KÚRS - II. návrh (MŽP SR, AUREX, 1997),
- ÚPN VÚC Bratislavského kraja (MŽP SR, AUREX, 1997)v zmysle jeho ZaD - jeho záväzná časť, vyhlásená nariadením vlády SR z 8.1.2003,
- Stratégia rozvoja hl. m. SR Bratislavy (1998),

- Územné a hospodárske zásady pre riešenie ÚPN hl. m. SR Bratislavy,
- Koncept riešenia ÚPN hlavného mesta SR Bratislavy (2002) a Súborné stanovisko z vyhodnotenia pripomienkového konania dokumentu.

Pre návrh riešenia produktovodov v ÚPN Bratislavy boli v týchto dokumentoch formulované požiadavky :

- zníženie jednostrannej závislosti SR v zásobovaní ropou diverzifikáciou zdrojov ropy,
- upresniť a chrániť koridor pre ropovod a produktovody Schwechat - Slovnaft (rešpektovať územnú rezervu koridoru),
- uvažovať s prepojením Slovnaftu a nového PMO produktovodmi.

13.8.3. Návrh riešenia ÚPN

1. Ropovod a produktovody medzi rafinériami Slovnaft a Schwechat

Energetická politika SR predpokladá zníženie jednostrannej závislosti v dodávkach ropy iba zo zdrojov na území Ruska diverzifikáciu zdrojov. Súčasťou opatrení na zabezpečenie tohto strategického cieľa je skúmanie možností na dovoz ropy cez ropovod Adria z Chorvátska a z prepojenia ropovodov Ingolstadt - Kralupy nad Vltavou (reverzným chodom cez ropovod Družba). Ďalším opatrením, vychádzajúcim zo smerníc EÚ sledujúcich zväčšenie strategických zásob ropy je zvýšenie kapacity zásobníkov ropy na území SR.
Územia Bratislavy sa bezprostredne dotýka ďalší zámer prepojenia rafinérií Slovnaft a Schwechat pri Viedni (diaľkovod SBL), čím sa prepoja systémy TAL/AWP - Družba. Myšlienka prepojenia týchto rafinérií ropovodom a produktovodmi, vzájomnej kooperácie oboch podnikov bola intenzívne študovaná začiatkom deväťdesiatych rokov. V posledných rokoch došlo z rôznych príčin k útlmu prípravy tejto investície a k určitému skepticizmu ohľadom možnej realizácie.

Pri pohľade na mapu Európy so sieťou vzájomne poprepájaných trás ropovodov vidieť jediný chýbajúci článok - prepojenie medzi rafinériami Slovnaft a Schwechat. Je to o to paradoxnejšie, že sú to dve rafinérie, ležiace najbližšie k sebe (cca 56 km). V r.2003-2005 sa obnovila príprava výstavby ropovodu Slovnaft – Schwechat, ale pokiaľ ide o produktovody, tieto zostávajú v latentnej podobe.

Úlohou územného plánovania je aj predvídať a zabezpečovať pokrývanie potrieb spoločnosti v dlhodobom výhľade. V prípade uvedenej investície ide o rezervovanie a chránenie koridoru pre umožnenie výstavby produktovodov, až pre ne opäť nastanú vhodné podmienky.

Na riešenie slovenskej časti koridoru produktovodov sa v r. 1990-91 spracovalo viacero štúdií (Chemoprojekt Praha, URBION Bratislava, Chempik Bratislava, Slovnaft Bratislava) a zadanie stavby (Naftoprojekt Poprad). V januári 1991 sa uskutočnil výber staveniska. V uvedených štúdiách sa preverilo cca 10 rôznych trás produktovodov cez územie Bratislavy vrátane trasy severného obchvatu Bratislavy v smere Rakúsko – Záhorie – Malé Karpaty – Podunajské Biskupice. Z nich sa vybrala ako najvýhodnejšia trasa od Kittsee smerom južne od Janíkovho dvora, pod ČOV Petržalka, s prechodom Dunaja a ďalej popri severnom okraji Biskupického ramena. Zaústenie jednotlivých potrubí do Slovnaftu bude do blokov pri jeho západnom aj východnom okraji s tým, že časť potrubí pôjde v koridore pri južnom okraji Slovnaftu.

Vzhľadom na daný prechodový bod štátnej hranice pri Kittsee je toto trasovanie invariantné, pretože ho zo severu limituje navrhovaná zástavba Petržalky, železnica a ČOV, z juhu hranica rozvojového územia medzi Petržalkou a Jarovcami, uvažovaného na výstavbu novej mestskej štvrte. Koridor produktovodov sa následne potvrdil a upresnil v platnej ÚPD mesta (A - ÚPN, r.1993), v Koncepte ÚPN a v ÚPP dotknutých mestských častí. ***Iný koridor pre produktovody SBL už na území mesta nie je k dispozícii.*** Poloha koridoru je z hľadiska koordinácie líniových stavieb zosúladená s trasami iných vedení technickej infraštruktúry a trasami dopravných stavieb. Na okraji koridoru produktovodov je vybudovaný VTL plynovod Kittsee – Petržalka. Na ďalších úsekoch je súbeh s kanalizáciou z Kittsee, závlahovým potrubím, s vedením VVN. V telese diaľnice D2 nad odpočívadlom pri Bažantnici sú už zabudované chráničky pre križovanie produktovodov.

V koridore produktovodov by malo byť uložených viacero súbežných potrubí. V minimálnom rozsahu sa podľa pôvodných štúdií uvažuje : ropovod 1 x DN 450 mm (s možnosťou obojsmerného prevádzkovania), produktovod 2 x DN 200 mm na prepravu svetlých produktov, telemetrický kábel a ďalšie súvisiace objekty a vedenia. V maximálnom rozsahu sa uvažuje : ropovod DN 450 mm (obojsmerná prevádzka), potrubie DN 150 na komponenty do benzínu (smer do Slovnaftu), potrubie DN 80 (resp. 100) mm pyrolýza C_4 frakcia a izobután (do Schwechatu), potrubie DN 150 mm benzinické frakcie (smer do Slovnaftu), potrubie DN 150 mm benzinické frakcie (smer do Schwechatu), telemetrický kábel a ďalšie súvisiace objekty a vedenia.

Z počtu vedení a charakteru prepravovaného média sa odvíja šírka ochranného pásma pozdĺž trasy produktovodov. Podľa STN 65 0204 Diaľkovody horľavých kvapalín má byť bezpečnostná vzdialenosť od diaľkovodu napr. : 300 m pre zvlášť dôležité objekty, 200 m pre mosty nad vodnými tokmi, 150 m pre sídelné útvary miest a obcí, priemysel, skladové okrsky atď. Podľa STN 65 0208 Diaľkovody horľavých skvapalnených uhľovodíkových plynov má byť bezpečnostná vzdialenosť od diaľkovodu napr. : 200 m od sídelných útvarov miest, priemyselných závodov, mostov; 100 m od ČOV, železničných tratí, cestných komunikácií a pod. Ak sa zoberie do úvahy, že bezpečnostná vzdialenosť platí rovnako z oboch strán diaľkovodu (produktovodu), vychádza z toho šírka ochranného pásma produktovodov : 600 - 400 - 300 - 200 m + šírka pásu územia, v ktorom sú priamo uložené súbežne vedúce potrubia. Podľa noriem možno uvedené šírky bezpečnostných vzdialeností redukovať pri podzemnom uložení potrubí až o 50% v prípade použitia rúr so zväčšenou hrúbkou steny a účinnejšou protikoróznou ochranou a so súhlasom príslušných orgánov.

Šírka územnej rezervy koridoru pre produktovody, ktorá bola potvrdená v platnej Aktualizácii ÚPN, r.1993 v znení neskorších zmien a predpisov a v koncepte riešenia ÚPN je odvodená z redukovanej šírky obojstranného bezpečnostného pásma. V zásade sa uvažuje so šírkou 175 m. V miestach súbehu s VTL plynovodom je mierny prekryv bezpečnostných pásiem oboch vedení. Ich úhrnná celková šírka je 225 m a viac. Na úseku pri Biskupickom ramene a pozdĺž južného okraja Slovnaftu je koridor užší. Tieto šírky koridorov treba považovať za krajné minimum, pod ktoré už nemožno ísť. Územná

rezerva koridoru produktovodov je vyznačená na výkrese č. 4.5 „Zásobovanie teplom, produktovody, kolektory“. Oproti Aktualizácii ÚPN,r.1993 v znení neskorších zmien a doplnkov, a konceptu riešenia ÚPN došlo ku korekcii krátkeho zalomeného úseku koridoru pre produktovody západne od Jaroviec. Koridor sa primkol do tesného súbehu s už zrealizovaným medzištátnym VTL plynovodom. Tým sa lokálne posunul aj prechodový bod na štátnej hranici.

V ďalšej príprave výstavby predmetných produktovodov a zároveň v regionálnej ÚPD územia medzi Viedňou a Bratislavou by mala byť obdobným spôsobom ako je to na území Bratislavy, zdokumentovaná aj rakúska časť koridoru produktovodov od Kittsee až po Schwechat.

V období po spracovaní návrhu ÚPN vyšiel zákon č 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1.01.2005.Do zákona bola inkorporovaná III. hlava o prevádzkovaní potrubí na prepravu pohonných látok, ropy, skvapalneného plynného uhľovodíka. V § 63 sa definuje ochranné pásmo pre predmetné potrubia v rozsahu 300 m po oboch stranách od osi potrubia. V § 64 sú uvedené obmedzenia pre stavby a aktivity v ochrannom pásme, ktoré sú obdobné ,ako vo vyššie citovaných STN.

Ropovod Bratislava – Schwechat

Pod týmto označením sa v r.2003-2005 obnovila projektová a investorská príprava prvej potrubnej trasy v koridore produktovodov medzi rafinériami Slovnaft a Schwechat. Na rozdiel od pôvodnej koncepcie diverzifikácie v dovoze ropy a vzájomnej širšej spolupráce rafinérií, sa v iniciovaní stavby presadil komerčný princíp a riešenie jednosmernej dodávky ropy do rafinérie Schwechat.

Návrh trasy ropovodu v ÚPN vychádza z riešenia dokumentácie „Ropovod Bratislava – Schwechat“ (TERRAPROJEKT, január - marec 2004). Trasa ropovodu je situovaná pozdĺž horného okraja územnej rezervy koridoru pre produktovody. Ropovod má mať dimenziu DN 400 mm. Jeho celková dĺžka má byť 60,4 km, z toho na slovenskom území 10,6 km. Začiatok trasy ropovodu je v odovzdávacej stanici Bratislava, umiestnenej juhovýchodne od Slovnaftu. Križovanie rieky Dunaj je navrhnuté v tuneli pod jej dnom.

Návrh stavby sa v záverečnej fáze prípravy dostal do rozporu s vodohospodárskymi záujmami na ochrane mimoriadne významných zdrojov pitnej vody na Žitnom ostrove, vodného zdroja Rusovce - Ostrovné lúčky -Mokraď a vodného toku Dunaj. Navrhovaná činnosť „Ropovod Bratislava - Schwechat“ bola posudzovaná podľa zákona č.127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov. MŽP SR vo svojom záverečnom stanovisku zo 14.3.2005 neodporúčalo realizáciu navrhovanej činnosti. Odporúčalo hľadať nový variant trasy mimo Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov. Investor stavby sa t.č. zaoberá variantnými riešeniami trasy.

Napriek uvedenému vývoju sa návrh koridoru produktovodov v riešení tohto ÚPN ponecháva. Jeho chránenie je totiž stanovené v záväznej časti ÚPN VÚC Bratislavského kraja, vyhlásenej v nariadení vlády SR č.20 z 8.1.2003,ktoré sa musí rešpektovať, až kým nedôjde k jeho zmene.

2. Záver

Trasy existujúcich ropovodov a produktovodov, ich ochranné pásma, územná rezerva koridoru pre výhľadové produktovody sú vyznačené v spoločnom výkrese č.4.5 „Zásobovanie teplom, produktovody, kolektory“.

13.9. KOLEKTORY

Kolektory sú líniové, spravidla podzemné priechodné objekty, v ktorých sú uložené vedenia technickej infraštruktúry do združených trás. Kolektory vytvárajú priaznivé podmienky na uloženie a prevádzku inžinierskych sietí, tým na predĺženie ich fyzickej životnosti, zníženie strát médií. Kolektory umožňujú vykonávanie revízií a opráv vedení, ako aj ukladanie ďalších nových vedení bez rozkopávok komunikácií.

13.9.1. Súčasný stav

V Bratislave sú v súčasnosti vybudované kolektory vo viacerých väčších lokalitách, ako aj v samostatných trasách, rozptýlených po území mesta. Kolektory sú jednak verejného charakteru (v správe OCH-MG), jednak charakteru neverejného (v správe rôznych organizácií).

1. Kolektory verejné

Kolektorové systémy väčšieho rozsahu sú vybudované v obytných súboroch Dlhé diely a Vrakuňa. Samostatné kolektory sú vybudované v Prievoze pri Mierovej ul., vo Vajanského nábreží a na Uršulínskej ul.

Vo vysokom stupni rozostavanosti je kolektorový systém v historickom jadre mesta.

V rámci súvisiacich investícií so stavbou Mosta Apollo sa vybudoval kolektor na Košickej ul. a jeho vetvy.

Centrálny dispečing verejných kolektorov je na Dlhých dieloch.

2. Kolektory neverejné

Vlastné areálové kolektory majú : SAV na Patrónke, STV v Mlynskej doline, Dérerova nemocnica na Kramároch, Letisko M. R. Štefánika, SP na Dostojevského rade, VÚZ na Račianskej ul., NÚTaRCH v Podunajských Biskupiciach. Vlastné účelové priechodné kanály, či štôlne, charakteru kolektorov majú : BVS Bratislava na Žižkovej ul., pozdĺž Mlynskej doliny, pri Lafranconi, na Dlhých dieloch a v Ružinove (uloženie vodovodných potrubí a káblov), ZSE v Petržalke, pri Bajkalskej ul. a pri Landererovej ul. (energokanály).

Samostatný kolektor má nová zástavba na Zámockej ul. .a NR SR na Hradnom vrchu s prepojením na Zámockú ul.

Z prieskumov a rozborov pre ÚPN vyplynulo konštatovanie, že sa nenaplnili predpoklady z minulého obdobia a predchádzajúcej ÚPD o veľkom rozvoji kolektorizácie v Bratislave, hlavne v jej CMO. Kolektory sa budovali nesystematicky, izolovane a v tých lokalitách, kde to konkrétni investori a projektanti považovali za vhodné riešenie.

Najviac problémov je sústredených okolo kolektorizácie historického jadra (HJ). Zmena v koncepcii, ku ktorej došlo koncom osemdesiatych rokov (výstavba hlboko uložených razených kolektorov) viedla k predlžovaniu sa výstavby, k problémom s financovaním. Počas posledných 15 rokov prešlo HJ mimoriadne dynamickým procesom obnovy budov, povrchov komunikácií (nové kamenné dlažby). V rámci toho si správcovia inžinierskych sietí zrekonštruovali svoje vedenia v HJ tradičným spôsobom alebo technológiami in-situ (kanalizácia). T.č. nie je z ich strany záujem o uloženie vedení v kolektoroch.

Kolektory v HJ majú jednotlivé trasy v rôznom štádiu rozostavanosti. Z celkového projektu kolektorizácie HJ sa hrubá stavba kolektorov vybudovala iba v hlavnej trase Michalská -Rybná brána a jej vetve Františkánske -Hlavné námestie. Z navrhovaných vedení v kolektoroch je vo funkcii iba kanalizácia uložená v spoločných štôlňach na strope kolektorov .

13.9.2. Východiská

Z koncepčného hľadiska sú hlavnými východiskovými dokumentmi pre návrh riešenia :
- Stratégia rozvoja hl. m. SR Bratislavy (1998),
- Územné a hospodárske zásady pre riešenie ÚPN hl. m. SR Bratislavy,
- Koncept riešenia ÚPN (2000) a Súborné stanovisko so závermi pripomienkového konania k nemu,
- Aktualizácia územného generelu kolektorizácie mesta Bratislavy (Ing. P. Danko, -PIK 1997).

Pre návrh riešenia kolektorov v ÚPN Bratislavy boli v týchto dokumentoch formulované požiadavky :
- uplatniť kolektorizáciu vo všetkých lokalitách a územiach, pre ktoré je táto technicky vhodná a ekonomicky efektívna,
- kolektorizáciu uplatniť pri komplexných rekonštrukciách inžinierskych sietí, komunikácií a pri vyvolaných preložkách inžinierskych sietí stavbami podzemného urbanizmu v centre mesta,
- postupne poprepájať lokálne kolektory v centre mesta do uceleného systému,
- návrhy trás majú vychádzať z koncepcie aktualizácie územného generelu kolektorizácie mesta.

Z vecného hľadiska sú východiskami pre návrh riešenia výstupy z „Prieskumov a rozborov pre spracovanie ÚPN“, ktoré analyzovali súčasný stav systému a špecifikovali problémy, ako aj ÚPP a PD pripravovaných stavieb kolektorov.

13.9.3. Návrh ÚPN

V návrhu sa napĺňajú požiadavky z východiskových dokumentov, so zohľadnením reálnych možností uplatnenia kolektorizácie v súčasnom ekonomickom prostredí a s mierne optimistickou víziou rozvoja v návrhovom období ÚPN.

Cieľom riešenia je ponuka lokalít, v ktorých možno uplatniť kolektorizáciu ako progresívny spôsob ukladania inžinierskych sietí s tým, aby sa tento naďalej rozvíjal.

Kolektorizácia sa odporúča ako spôsob ukladania inžinierskych sietí :
- v lokalitách novej centrotvornej sústredenej zástavby (bytovej, občianskej, polyfunkčnej),
- v lokalitách, kde sa navrhuje zásobovanie teplom z CZT s výhodným umiestnením horúcovodných potrubí a rozvodov TÚV v kolektoroch,
- v stiesnených podmienkach centra mesta, kde je podzemný priestor preplnený inžinierskymi sieťami,
- pri rozsiahlych rekonštrukciách komunikácií a súvisiacich inžinierskych sietí,
- pri stavbách podzemného urbanizmu a dopravných stavbách s podzemnými objektmi na vyvolané preložky inžinierskych sietí ,
- vo veľkých areáloch občianskej vybavenosti a organizácií (areálové kolektory).

1. Navrhované trasy kolektorov

Kolektory v zóne Pribinova

Navrhuje sa úplná kolektorizácia budúceho nového centra mesta, v súlade s pôvodnou koncepciou. Vzhľadom na blízkosť tepelného napájača SCZT sa uvažuje so zásobovaním zóny teplom z neho. Uloženie horúcovodov v kolektoroch zvýši ich ekonomickú efektívnosť. Kolektory v Pribinovej a Landererovej ul. sa prepoja na kolektory v oblasti Košickej ul., vybudované v rámci Mosta Apollo. Výhľadovo sa uvažuje s prepojením na kolektor vo Vajanského nábr. a kolektor SP.

Kolektor na Námestí SNP

Návrh vychádza z riešenia revitalizácie Nám. SNP, ktoré uvažuje s preložením inžinierskych sietí do kolektora, ako s vyvolanou investíciou pri výstavbe objektov podzemného urbanizmu. Trasa kolektora na Námestí SNP sa predĺži na Kamenné námestie a k Dunajskej ulici, čím by sa vytvorili podmienky pre preloženie inžinierskych sietí v tejto lokalite s výhľadovou prestavbou a dostavbou.

Kolektor na Kollárovom námestí

Návrh vychádza z koncepcie riešenia TI v lokalite v rámci spracovanej UŠ Kollárovo nám. (Janák a kol., 2003)

Kolektor v zóne Predstaničný priestor

Návrh vychádza z koncepcie riešenia TI v tejto zóne, spracovanej v štúdii „Predstaničný priestor hl. st. ŽSR v Bratislave“ (CHT Praha + MARKROP, 2003),v modifikácii podľa DÚR (2005).Do kolektora pozdĺž Šancovej a Žabotovej ul. budú preložené verejné inžinierske siete, ktoré sú v kolízii s riešením stavby.

Kolektor na Karadžičovej ul.

Návrh kolektora pozdĺž Karadžičovej ul. v úseku Páričkova – Bazová je v pozícii vymedzenia územnej rezervy pre jeho trasu na vyriešenie uloženia atakovaných inžinierskych sietí, ktoré bude nevyhnutné preložiť v súvislosti s výstavbou trasy a stanice Nosného systému MHD.

Kolektory v Petržalke

Navrhuje sa ako potenciálne možná a vhodná výstavba kolektorov v lokalitách budúceho centra Petržalky, na Kapitulskom poli a v budúcej novej mestskej štvrti v priestore medzi Petržalkou a Jarovcami. Predmetné územia majú predpoklady na komplexnú kolektorizáciu. Podmienkou je plánovitá a koordinovaná celoplošná príprava územia z hľadiska jeho zainvestovania technickou infraštruktúrou v uvedených lokalitách. Konkrétne riešenie trás kolektorov bude predmetom ďalších stupňov ÚPD, ÚPP a PD vo väzbe na celkový návrh zástavby.

Kolektory v historickom jadre

Ako nevyhnutnosť z bezpečnostného hľadiska sa uvažuje dobudovanie definitívneho ostenia na rozostavaných úsekoch 1. stavby kolektorov a zakonzervovanie stavby. Ďalšia perspektíva dostavby kolektorov a ich sfunkčnenia sa t. č. nedá odhadnúť. Bude determinovaná vývojom situácie v záujme investorov a správcov inžinierskych sietí, ako aj v ekonomických možnostiach mesta. S ďalšími pôvodne uvažovanými stavbami kolektorov v HJ (2.-4. stavba) sa preto v tomto ÚPN neuvažuje.

Kolektor v zóne Žižkova ul.

Návrh kolektoru na Žižkovej ulici vychádza z podrobných riešení z aktuálnych dokumentácií zóny Podhradie.

Kolektor v zóne Vydrica

Návrh kolektoru v zóne Vydrica je potrebný kvôli uvoľneniu pozemkov pre pripravovanú zástavbu a pre preložku vodovodných potrubí 2x DN 800 mm.

Kolektory v zóne Mlynské nivy – Karadžičova – Čulenova

Návrh kolektorov v zóne Mlynské nivy – Karadžičova – Čulenova je na základe podrobnejšie spracovaných urbanistických riešení dokumentácii ÚPP a ÚPD a sú určené na sústredené uloženie nových a prekladaných inžinierskych sietí. Majú uvoľniť koridory ulíc pre iné, hlavne dopravné využitie.

Kolektory v zóne Chalupkova

Návrh kolektorov v zóne Továrenská – Bottova – Chalupkova je na základe podrobnejšie spracovaných urbanistických riešení dokumentácii ÚPP a ÚPD a sú určené na sústredené uloženie inžinierskych sietí v zóne celkovej prestavby s vysokými nárokmi na kvalitu riešenia dopravnej a technickej infraštruktúry.
Zároveň sa v areáli bývalej teplárne TP I, Čulenova ul. rušia existujúcej siete neverejných kolektorov, v ktorých boli uložené horúcovody, ktoré stratili svoju funkciu spolu so zdrojom tepla.

Kolektory v zóne Celomestské centrum, časť Petržalka

Návrh kolektorov na doplnenie v zóne Celomestské centrum, časť Petržalka je na základe riešenia v platnom ÚPN zóny.

2. Záver

Výhľadovo je možné uplatnenie kolektorizácie aj v ďalších lokalitách a nad rámec riešenia tohto ÚPN. Potreba a návrhy vyplynú z prehĺbených riešení ÚPD a projektov stavieb, ktoré prinesie doba a potreba spoločnosti. V tomto smere budú mať dominantnú úlohu projekty významných dopravných stavieb, ktorých objekty vyvolávajú potrebu preložiek kolidujúcich inžinierskych sietí do iných trás a v stiesnených podmienkach aj do kolektorov. Kolektory sa budú aplikovať pri výstavbe staníc NS MHD, podzemných hromadných garáží, mimoúrovňových križovatiek, podchodov a podjazdov. Potenciálne možnou lokalitou pre uplatnenie kolektorizácie je zóna Chalupkova (tepelný napájač SCZT, väzba na kolektory zóny Pribinova), zóna Podhradie, potrebné bude predĺženie kolektora na Rázusovom nábreží od Nám. Ľ. Štúra po Rybné nám.

Postupným vývojom by sa malo dospieť k poprepájaniu rozptýlených kolektorov v centre mesta do uceleného systému. Najvhodnejšie predpoklady na to budú mať kolektory v HJ, Uršulínskej ul., na Nám. SNP, Vajanského nábr. a s potenciálnymi kolektormi v dotykovom území. Ďalej kolektory v zónach Pribinova, Chalupkova, na Košickej ul., na Dostojevského rade, na Šafárikovom námestí, s prepojením na kolektor vo Vajanského nábreží.

B.14. KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Kvalitné životné prostredie je jednou zo základných podmienok existencie ľudstva. Vzrastajúce problémy so zhoršovaním kvality životného prostredia smerujú ku spojeniu úsilia štátov Európy (novo rozšírenej EÚ) eliminovať negatívne zásahy do životného prostredia a naprávať škody z minulosti. Prijatý 8. environmentálny akčný program ponúka usmernenie pre politiky EÚ v oblasti životného prostredia a zmeny klímy na roky 2021 – 2030. Závery vychádzajú zo strategického programu EÚ, ktorý prijala Európska rada 20. júna 2019 a v ktorom sa zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné vybudovať klimaticky neutrálnu, ekologickú, spravodlivú a sociálnu Európu. Rada vo svojich záveroch zdôrazňuje, že zmena klímy, znečistenie, strata biodiverzity a rastúce požiadavky na prírodné zdroje ohrozujú dobré životné podmienky a vyhliadky súčasnej a budúcich generácií.

Slovenská republika ako člen EÚ participuje na realizácii cieľov a úloh *environmentálnej politiky*, preberá množstvo predpisov jej environmentálneho práva, pristúpila k väčšine záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných dohovorov. Aj napriek tomu SR stále chýbajú finančné zdroje na budovanie environmentálnej infraštruktúry, odstraňovanie starých environmentálnych záťaží a na celkové zlepšenie kvality ŽP vo všetkých regiónoch; ide o hľadanie ciest uplatňujúcich formy racionálnej regulácie a ekologickej optimalizácie, o presadzovanie environmentálnych zásad a optimálnych postupov a o spoločné hľadanie východísk pri zabezpečovaní TUR. Jednou z dôležitých oblastí je environmentálna výchova, osveta a informovanosť verejnosti o environmentálnej situácii (SR vyslovila súhlas s pristúpením k Dohovoru Európskej hospodárskej komisie OSN o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia „Aarhuský dohovor“).

Koncepcia starostlivosti o životné prostredie v Bratislave vychádza z poznania súčasného stavu jeho základných zložiek, z definovaných opatrení a trendov obsiahnutých v strategických dokumentoch, koncepčných materiáloch, smerniciach, legislatívnych predpisoch, medzinárodných dohovoroch, politických deklaráciách, z opatrení štátosprávnych a komunálnych orgánov, ale aj iných environmentálnych nástrojov, smerujúcich k napĺňaniu kritérií a požiadaviek trvalo udržateľného rozvoja (TUR), únosnosti využívania územia a prírodných zdrojov a posilnenia ekologickej stability územia.

Životné prostredie v Bratislave v súčasnosti nespĺňa požiadavky na zodpovedajúcu kvalitu. Je znehodnocované najmä plynnými emisiami z výroby, energetiky a automobilovej dopravy, z komunálnej sféry, zo skládkovania odpadov, z poľnohospodárskej výroby aj iných zdrojov. Uvedené zdroje spôsobujú znečisťovanie vôd, vysokú produkciu odpadových látok (v intervale od 0,6 do 1,5 mil. ton/rok), zvýšenú hlukovú záťaž územia (zhruba 62% sledovaných dopravných úsekov má prekročené povolené hladiny hlučnosti), zvýšenú kontamináciu pôd, eróziu pôdy a poškodzovanie prírodných prvkov.

Bratislavská oblasť sa radí medzi najviac zaťažené oblasti v rámci Slovenska, a to i napriek tomu, že v poslednom období u niektorých sledovaných zložiek prišlo k zníženiu ich zaťaženia.

14.1. INŽINIERSKOGEOLOGICKÉ POMERY

Geomorfologické, hydrogeologické, orografické a iné prírodné danosti vytvárajú špecifikum polohy Bratislavy - unikátny priestor s prírodnými danosťami, ktoré vytvárali podmienky pre vznik historickej križovatky európskych ciest - uzla severo - južného a východo-západné spojenia území Európy.

Z fyzickogeografického hľadiska leží Bratislava na rozhraní dvoch orografických celkov Podunajskej a Záhorskej nížiny v predhorí Malých Karpát, na sútoku riek Dunaja a Moravy. Rieka Dunaj rozčleňuje Karpaty na dva celky, a to Litavské pohorie v Rakúsku a Malé Karpaty na Slovensku. Zvláštnosťou týchto častí sú Hainburgské a Devínske Karpaty s najvyššími vrchmi Hundsheimer Berg 476 m a Devínska Kobyla 514 m, kde sa nachádzajú významné morské a endemické relikty. Územie Malých Karpát je rozčlenené 4 zlomami, pozdĺž ktorých sú vytvorené 3 geomorfologické brány, a to Karnutská v Rakúsku, Devínska a Lamačská v Bratislave.

Pozdĺž týchto zlomov v predhorí Malých Karpát sa nachádzajú minerálne a termálne pramene, ktoré v súčasnosti nie sú dostatočne využité.

14.1.1. Geomorfologické pomery

V rámci Bratislavy rozlišujeme 3 oblasti:

- ***Pohorie Malé Karpaty*** (Devínske Karpaty a Pezinské Karpaty):
- ***Záhorská nížina*****,** z ktorej na územie mesta zasahuje Borská nížina, patriaca do Viedenskej kotliny,
- ***Podunajská nížina*****,** ktorá na územie mesta siaha časťou Podunajská rovina, ktorá patrí do Malej dunajskej kotliny.

14.1.2. Geologické pomery

Malé Karpaty v centrálnej časti sú budované horninami paleozoika - biotické granity až granodiority tzv. bratislavského typu s lokálnym výskytom amfibolitov. V okrajových polohách je pestrá škála proterozoických a paleozoických hornín (fylity, zlepence, brekcie, arkózy, pestré bridlice), mezozoických hornín (kremence, pestré bridlice), neogénnych hornín (štrky, piesky, íly, sliene) a kvartérnych deluviálnych sedimentov (sutiny hlinito - kamenité a piesčito - kamenité).

Borská nížina je tvorená najmä kvartérnymi fluviálnymi a deluviálnymi sedimentami, na úpätí Malých Karpát najmä pleistocénnymi proluviálnymi sedimentami.

Podunajská rovina je tvorená holocénnymi nivnými a pleistocénnymi fluviálnymi sedimentami (štrky, piesky, piesčité štrky, hlinité a piesčito - hlinité sedimenty), v podhorí Malých Karpát prevládajú neogénne štrky a piesky, pri hranici s Rakúskom a Maďarskom sa vyskytujú pleistocénne fluviálne štrkopieskové terasy, spraše a sprašové hliny.

Veľkú časť mesta zaberajú antropogénne navážky, súvisiace najmä so stavebnou činnosťou.

14.1.3. Hydrogeologické pomery

Z hydrogeologického hľadiska patrí územie medzi najvýznamnejšie oblasti, a to ako z hľadiska množstva, tak i kvality podzemných vôd, hlavne územie nížinnej časti pozdĺž toku Dunaja. Hydrogeologické pomery sú viazané na geologickú a geomorfologickú stavbu územia. V Záhorskej nížine sú zásoby podzemnej vody menej výdatné, viazané na artézske vody a vody kvartérnych štrkov a piesčitých hornín. V rajóne Malých Karpát sú zásoby bezvýznamné, len s malými prameňmi a kolísavou výdatnosťou. V Podunajskej nížine sa nachádza veľký zdroj podzemných vôd, ktorý je významnou zásobárňou Bratislavy.

14.1.4. Inžiniersko-geologické pomery

Z hľadiska inžiniersko-geologickej rajonizácie sa územie Bratislavy člení na región jadrových pohorí (oblasť jadrových stredohorí) a región neogénnych tektonických vkleslín (oblasť vnútrokarpatských nížin).

Región jadrových pohorí je budovaný najmä predštvrtohornými hlbinnými horninami (granity, granodiority, diority, amfibolity), v okrajových polohách bridlicami, vápencami, dolomitmi, slieňovcami.

Región neogénnych tektonických vkleslín (Podunajská rovina) je budovaný štrkovitými zeminami (riečnymi štvrtohornými sedimentami) - najmä piesčitými štrkmi zväčša s hlinitým pokryvom, na úpätí Malých Karpát štvrtohornými riečnymi a terasovými sedimentami (hlinité piesky a štrky, hliny).

Región neogénnych tektonických vkleslín (Záhorská nížina) je budovaný neogénnymi, zväčša štrkovito - piesčitými sedimentami (štrky, piesky, íly, zlepence, pieskovce), štvrtohornými riečnymi sedimentami (piesčité štrky) a viatymi pieskami.

14.1.5. Geodynamické procesy

Z geodynamických procesov sa vyskytuje najmä seizmická činnosť, ale dokumentované sú aj svahové deformácie typu odvalov na bratislavskej hradnej skale, v skalných zárezoch Devínskej cesty. Krasové fenomény sú známe najmä zo sarmatských vápencov v Devínskej Kobyle. Prejavy sufózie sú známe z výstavby sídliska v Petržalke v zóne kolísania podzemnej vody. V priečnych dolinách Malých Karpát je na hlinité deluviálne sedimenty viazaná intenzívna výmoľová erózia. Procesy deflácie boli dokumentované v Devínskej Novej Vsi v súvislosti s necitlivými zásahmi človeka do životného prostredia.

14.1.6. Územia nevhodné pre zástavbu

Sú charakterizované nevhodnými mechanickými vlastnosťami substrátu v kombinácii s výškou hladiny podzemnej vody. Na území mesta sú to najmä bývalé riečne ramená, v súčasnosti vyplnené rôznym materiálom, a tiež plochy s hrubšími vrstvami antropogénnych navážok v zastavaných častiach mesta.

14.2. KLIMATICKÉ POMERY

Orograficky pomerne zložité pomery územia celej Bratislavy sa prejavujú špecifickými vlastnosťami klímy mesta a jeho okolia. Najmä blízkosť Malých Karpát výrazne ovplyvňuje cirkulačné pomery v oboch znížených častiach územia Bratislavy a tým aj ostatné klimatické charakteristiky.

Územie patrí do teplej až mierne teplej klimatickej oblasti s miernou a nevýraznou zimou a s teplým letom. Najzákladnejšia teplotná charakteristika - ročný priemer teploty vzduchu 10,33° C ukazuje, že oblasť patrí k najteplejším na Slovensku. Samotné mesto má ***ročný priemer nad 10° C***. Priemerné premŕzanie pôd býva do hĺbky 50 - 70 cm, v miernych zimách pôda nezamŕza vôbec.

Najčastejším smerom prúdenia vetra je SZ. Na záveternej strane Malých Karpát dochádza ku zvýšeniu ich rýchlosti a nárazovitosti. Bratislava je jedným z najveternejších miest na Slovensku.

V nasledovnom prehľade sú uvedené hodnoty veternosti pre Bratislavu :

Smer vetra	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	Φ
Početnosť smeru vetra v %	14,0	16,9	14,8	7,6	6,3	4,5	15,4	20,5	
Rýchlosť vetra v $m.s^{-1}$	3,2	2,4	3,2	3,1	3,7	2,9	3,3	4,4	3,3

V storočnom priemere najmenej zrážok spadlo v januári a februári, najbohatšie na zrážky sú mesiace máj až júl, na ktoré pripadá 31% zrážok z celoročného úhrnu. Ročný úhrn zrážok sa v období rokov 1990 - 1997 pohyboval medzi 533 a 783 mm.

Na prevažnej časti zastavanej plochy mesta sa priemerný ročný úhrn zrážok pohybuje v medziach 500 - 650 mm, na svahoch Malých Karpát úhrnný zrážok vzrastajú pomerne rýchlo a v polohách nad 400 m prekračujú hodnotu 800 mm.

Snehová prikrývka sa vyskytuje v priemere 37 dní v roku. Hodnoty relatívnej vlhkosti sa pohybujú v intervale 69 – 84 %, pričom dlhodobá priemerná vlhkosť vzduchu je 76 %.

Ročný chod oblačnosti je charakterizovaný maximom v decembri a minimom v VII.- IX. mesiaci. Veľký počet dní s dostatočným až silným prúdením umožňuje rozptyl oblačnosti, ale neumožňuje častý vývoj inverzie teploty, ktorá podmieňuje vznik hmiel a oblačnosti z hmly. Priemerná oblačnosť dosahuje okolo 60%, jasných dní je v priemere 47 za rok

a zamračených 120. Priemerný počet dní s hmlou je asi 35 v roku.

Priebeh relatívnej vlhkosti je obrátený ako je chod teploty vzduchu. Nízka relatívna vlhkosť vzduchu je v IV. mesiaci, zvyšuje sa v V. a VI. mesiaci.

tab. č. 1 Vybrané charakteristické meteorologické údaje globálnej situácie :

Ukazovateľ[1]	*1997*	*2000*	*2003*
Teplota vzduchu (° C)			
Priemerná	10,0	11,8	11,3
Najvyššia	32,7	37,8	37,8
Najnižšia	-14,4	-11,4	-14,3
Zrážky (mm)			
úhrn za rok	518,0	528,8	336,6
max. úhrn za 24 hod	35,7	31,5	27,8
Trvanie slnečného svitu za rok (v hod)	2129	2159	2446,6
Relatívna vlhkosť vzduchu (%)	73	68,9	66,0
Počet jasných dní v roku	38	34	42
Počet zamračených dní v roku	121	101	92
Počet tropických dní v roku (t max≥30°C)	6	27	44
Počet letných dní v roku (t max≥25°C)	73	85	103
Počet mrazových dní v roku (t min≤-0,1°C)	100	64	97
Počet ľadových dní v roku (t max≤-0,1°C)	25	20	20
Počet dní v roku so silným mrazom (t min≤-10°C)	3	5	4
Počet dní so snehovou prikrývkou	49	31	14
Počet dni v roku so silným vetrom (≥ako 10,8 m.sek-1)	35	49	39
Početnosť prevládajúceho smeru vetra (%)2	15,7	19,2	19,3

Vysvetlivky : 1 - za stanicu Bratislava - Letisko M. R. Štefánika
2 - severozápadný smer

14.3. ZLOŽKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

14.3.1. Voda

1. Súčasný stav

Podzemné a povrchové vody sú jedným zo základných surovinových zdrojov, tvoria dôležitú zložku prírodného prostredia a slúžia na zabezpečovanie hospodárskych a ostatných celospoločenských potrieb.

V r. 2004 vstúpil do platnosti zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon). Do nového zákona boli premietnuté i jednotlivé princípy z príslušných smerníc EÚ. Ide najmä o:

- všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,
- účelné a hospodárne a trvalo udržateľné využívanie vôd,
- manažment povodí a zlepšenie kvality životného prostredia a jeho zložiek,
- znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha,
- definuje citlivé a zraniteľné oblasti a uvádza kritéria na ich identifikáciu.

Bratislava je v zmysle nariadenia vlády SR č.~~617/2004~~ 174/2017 Z.z príl. č. 1 **zaradená do zoznamu zraniteľných oblastí.** Za zraniteľné oblasti sa ustanovujú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg/l, alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť §34 ods.1 zákona č. 364/2004 Z.z.

Podzemné vody

Dominujúcim faktorom pri tvorbe zásob a kvality podzemných vôd je Dunaj so sústavou ramien. Badateľný je však i vplyv Malého Dunaja (najmä v oblasti Žitného ostrova), prítoky podzemnej vody zo susedných území, zrážky, výpar a

antropogénne faktory (závlahové a odvodňovacie kanály, hrádze a pod.). Smer prúdenia podzemných vôd, ktoré sú doplňované vodou z Dunaja (pravá strana) a atmosférickými zrážkami je približne zo severozápadu na juhovýchod. Generálny smer prúdenia podzemnej vody v pririečnej zóne v úseku Bratislava – Palkovičovo je približne západ – východ pri všetkých stavoch.

V roku 1992 začalo napúšťanie priehrady v Gabčíkove. V časti územia Žitného ostrova a Bratislavy došlo k vzdutiu hladín podzemnej vody. Vzdutie dosahuje približne po rkm 1860. Hladina podzemnej vody sa ustálila na kóte cca 131 m n.m. a je závislá na režime odtoku povrchovej vody Dunaja z vodnej zdrže Hrušov.

Potenciál podzemných vôd

Kapacita vodných zdrojov nachádzajúcich sa na území mesta v súčasnosti dostatočne pokrýva požiadavky na dodávku pitnej vody. Súčasná kapacita vodných zdrojov predstavuje cca ***3500 l. s $^{-1}$.***

Pozitívny vplyv na kapacitu vodných zdrojov mala i výstavba VD Gabčíkovo, čo podmienilo i zvýšenie a stabilizáciu výšky hladín podzemných vôd.

Bratislava je zásobovaná pitnou vodou ***zo 6 vodných zdrojov*** na území mesta.

Hlavné vodné zdroje:

- Ostrov Sihoť,
- Pečniansky les,
- Rusovce - Ostrovné lúčky – Mokraď.

Lokálne vodné zdroje:

- Sedláčkov ostrov,
- Rusovce,
- Čunovo.

Ostrov Sihoť je najstarším a najviac využívaným vodným zdrojom na území. V súčasnosti sa odber pohybuje od max.1 200 l.s^{-1} až po min. 270 l.s^{-1} s priemerom 893 l.s ^{1}.V dôsledku napustenia VD Gabčíkovo je možné využívať tento vodný zdroj na maximum.

Pečniansky les - maximálne množstvo vody dodávané z tohto vodného zdroja je 390 l.s^{-1} pričom minimum je rovné nule, čo vyplýva z charakteru tohto vodného zdroja. VZ Pečenský les sa využíva na pokrytie odberových špičiek. Priemerné množstvo dodávané z vodného zdroja predstavuje 310 l.s^{-1}.

Ostrovné lúčky - Mokraď – tento veľkokapacitný vodný zdroj je v súčasnosti v podstate dobudovaný, avšak využíva sa len 17 studní o celkovej výdatnosti 1 670 l.s^{-1}.Po definitívnom technologickom dobudovaní bude možné zo zdroja dodávať 2 140 l.s^{-1}. Kvalita pitnej vody zodpovedá požiadavkám pre pitnú vodu s výnimkou obsahu mangánu a železa a tiež nízkeho obsahu nasýtenia vody kyslíkom. Z uvedených dôvodov je voda upravovaná v horninovom prostredí. Vzhľadom na možnosť ďalšieho rozšírenia a zvýšenia kapacity VZ Ostrovné lúčky - Mokraď treba zdôrazniť potrebu jeho dôslednej ochrany. Potenciálne ohrozenie kvality vody tohoto VZ spočíva v nedobudovaní stokovej siete, ktorá by odvádzala odpadové vody z Jaroviec, Rusoviec a Čunova.

Sedláčkov ostrov – patrí medzi najväčšie lokálne vodné zdroje. Zo zdroja je možné odoberať max. 50 l.s^{-1}pričom priemerný odber sa pohybuje okolo 18 l.s^{-1}.

Rusovce - vodný zdroj sa nachádza v SZ-časti intravilánu obce Rusovce. Podľa vykonaného prieskumu je odporúčané z vybudovanej studne čerpať maximálne 25 l.s^{-1} pričom sa v priemere odoberá 18 l.s^{-1}.

Čunovo - vodný zdroj leží v západnej časti intravilánu obce Čunovo. Odporúčané množstvo čerpanej vody je stanovené na 13 l.s^{-1} pričom sa priemerne zo zdroja odoberá okolo 6 l.s^{-1}.

Všetky vodné zdroje vyhovujú pre pitné účely podľa STN 75 7111 Pitná voda.

Kvalita podzemných vôd

Kvalita podzemných vôd je sledovaná v rozsahu uvedenom v norme pre pitnú vodu STN 75 7111 okrem mikrobiologických, biologických a rádiologických ukazovateľov. Kvalita podzemných vôd v oblasti Bratislavy je systematicky sledovaná v 34 objektoch.

Medzi najčastejšie prekračované ukazovatele v porovnaní s medznými hodnotami uvedenými v norme pre pitnú vodu STN 75 7111 patria celkové ***železo a mangán.*** Zvýšený obsah uvedených ukazovateľov má prírodný pôvod súvisiaci s nepriaznivými oxidačno-redukčnými podmienkami prostredia.

V oblasti Bratislavy naďalej pretrváva problém znečistenia podzemných vôd celkovým železom a mangánom, dusičnanmi, dusitanmi, síranmi a chloridmi. Opakovane namerané prekročenia boli v objektoch Istrochem, vo Vajnoroch, Jarovciach a Petržalke.

Z ťažkých kovov bola prekročená limitná hodnota ***arzénu,*** opäť v *objekte Šprincľov majer. Viacnásobne boli prekročené koncentrácie* ***niklu*** *a tiež* ***kadmia*** *a* ***ortuti.*** K opakovanému prekročeniu dochádza aj v prípade chemickej spotreby kyslíka manganistanom a naďalej pretrváva problém so znečistením NEL-UV.

Zo špecifických organických látok boli namerané prekročené limitné hodnoty vzhľadom k STN 75 71111 1,2-dichlórbenzénu, 1,3-dichlórbenzénu, 1,1-dichlóretén a 1,1,2,2-tetrachlóretén (obrázok 1).

Tento stav súvisí s koncentráciou chemického a petrochemického priemyslu v tomto regióne a taktiež hustým osídlením. Hlavnými znečisťovateľmi podzemných vôd sú priemyselné podniky (Istrochem, Slovnaft, Matador), doprava (infiltrácie znečistenej vody z komunikácií), skládky a staré environmentálne záťaže, kanalizácia (netesnosti, havárie) a zrážková voda.

Významné staré environmentálne záťaže

V rámci územia mesta je dôležité uviesť ***dve významné staré environmentálne záťaže***, ktoré spôsobili kontamináciu podzemnej vody a znečistenie zemín - pôdy :

1. Oblasť priemyselnej zóny bývalej rafinérie Apollo v Starom Meste

V tejto oblasti bola kontaminácia podzemnej vody overovaná v 3 hĺbkových úrovniach a kontaminácia zemín v 4 hĺbkových intervaloch v rámci geologického prieskumu životného prostredia, pre potreby výstavby Mostu Apollo. Preukázala sa kontaminácia podzemných vôd nepolárnymi extrahovateľnými látkami (NEL – skupinový ukazovateľ ropného znečistenia), aromatickými uhľovodíkmi – BTEX, alifatickými chlórovanými uhľovodíkmi – POX a polycyklickými aromatickými uhľovodíkmi – PAU. V súčasnosti prebieha dekontaminácia tohto územia.

2. Oblasť starého Mlynského ramena vo Vrakuni

V podzemnej vode podľa posledných šetrení bol zistený vysoký obsah síranov, chloridov, zvýšené koncentrácie olova a nepolárnych extrahovateľných látok (NEL). Bol identifikovaný rad organických látok, najviac chlórované uhľovodíky (cyklohexán) a benztiazol.

Vzhľadom na uvedené je potrebné zabezpečiť ***spracovanie rizikovej analýzy*** za účelom vyhodnotenia možných negatívnych dopadov na životné prostredie a zdravotných rizík pre obyvateľov a súčasne navrhnúť osud skládky a kontaminovaného územia.

Ďalšie problémové lokality

1. Kontaminácia územia bývalých CHZJD - terajší Istrochem, a.s.

Vzhľadom na útlm výroby a postupné odstavenie najviac znečisťujúcich prevádzok Istrochemu (viskózový hodváb, GVH a pod.) sa výrazne zlepšila situácia v znečisťovaní ovzdušia. O kontaminácii územia nie sú relevantné informácie, ale je predpoklad, že na území boli v minulosti sklady a skládky rôznych chemických materiálov a odpadov, navyše bolo územie zanesené spádom z chemickej výroby. S ohľadom na predpokladané negatívne vplyvy na okolité územie orgány štátnej hygieny odporúčajú zabezpečiť celkovú ***rizikovú analýzu.***

2. Oblasť VZ Podunajské Biskupice

Rozsiahle znečistenie podzemných vôd v hornej časti Žitného ostrova ropnými látkami bolo zistené v roku 1972. Ako opatrenie na sanáciu a opatrenie proti ďalšiemu šíreniu znečistenia podzemných vôd RL mimo areál Slovnaft, a.s. bol vybudovaný systém ***hydraulickej ochrany podzemných vôd*** (HOPV).

V súčasnosti v mieste VZ v Podunajských Biskupiciach je kvalita podzemných vôd z hľadiska obsahu RL-NEL na úrovni kvality pitnej vody. V oblasti VZ, ako aj v priestore medzi ním a HOPV pretrváva však kontaminácia podzemných vôd alifatickými chlórovanými uhľovodíkmi, pretrváva chemické znečistenie spôsobené zvýšenými koncentráciami dusičnanov, Mn a PCB.

V súčasnosti ochrana podzemných vôd pred znečistením NEL z areálu a.s. Slovnaft okrem funkčnej hydraulickej clony sa zabezpečuje aj vhodným stavebným riešením rekonštruovaných a novonavrhovaných objektov a kanalizačných sietí.

Povrchové vody

Kvality povrchovej
Vodné toky

Kvalita povrchovej vody na území Bratislavy sa sleduje v rámci monitoringu kvality povrchovej vody na Slovensku, ktorý zabezpečuje SHMÚ v Bratislave. Vykonáva sa analýza pre zistenie fyzikálno-chemických, biologických a mikrobiologických ukazovateľov. Výsledky analýz sa vyhodnocujú podľa STN 75 7221 „Kvalita vody, Klasifikácia kvality povrchových vôd".

Namerané hodnoty jednotlivých ukazovateľov sú podľa uvedenej normy zaradené do príslušných skupín ukazovateľov (A - kyslíkový režim, B - základné fyzikálno-chemické ukazovatele, C - nutrienty, D - biologické ukazovatele, E - mikrobiologické ukazovatele, F - mikropolutanty, H - rádioaktivita) do piatich tried kvality :

- I. trieda – veľmi čistá voda
- II. trieda – čistá voda
- III. trieda – znečistená voda
- IV. trieda – silno znečistená voda
- V. trieda – veľmi silno znečistená voda

V lokalite Bratislava sa sleduje kvalita vody na hlavnom toku Dunaj a jeho prítokoch Malý Dunaj, Morava a Mláka.

tab.č.1 Kvalita vody vo vybraných profiloch Dunaja, Malého Dunaja a Moravy :

Vodný tok Sledovaný profil	Rok	Skupina a trieda znečistenia vôd:						
		A	B	C	D	E	F	H
Dunaj	2002	II	III	III	III	IV	III	II
Bratislava -Karlova Ves	2003	II	II	II	III	IV	V	I
Dunaj	2002	II	III	II	III	IV	III	II
Bratislava -pravý breh	2003	II	II	II	III	IV	V	II
Dunaj	2002	II	III	III	III	IV	II	II
Bratislava -ľavý breh	2003	II	II	III	III	IV	V	II

Malý Dunaj	2002	I	II	III	IV	IV	IV	-
Bratislava	2003	II	II	III	IV	IV	III	-
Morava	2002	III	II	IV	IV	IV	IV	-
Devínska Nová Ves	2003	III	IV	IV	IV	IV	III	-
Mláka	2001	V	III	V	IV	V	V	-
Devínska Nová Ves	2002	V	III	V	IV	V	IV	-

Zdroj: Štatistická ročenka hl.m. SR Bratislavy rok 2003, 2004

Zdroje znečistenia na tokoch

Dunaj - z bodových zdrojov znečistenia vyúsťujú do Dunaja priemyselné odpadové vody z podniku Slovnaft, a.s. Bratislava v rkm 1863,7 (MCHB ČOV) a v rkm 1863,8 z podniku Istrochem Bratislava, a.s. (MCH ČOV). Z komunálnych odpadových vôd vyúsťujú do Dunaja odpadové vody z ČOV Petržalka v rkm 1862,2 .

Malý Dunaj - z významných bodových zdrojoch znečistenia vyúsťujú do Malého Dunaja chladiace odpadové vody zo Slovnaftu Bratislava, ktoré vyúsťujú v rkm 125 a 124,65 a komunálne odpadové vody z BVS,a.s. ÚČOV Vrakuňa na rkm 120,9.

Mláka - z významných bodových zdrojov znečistenia sa na toku nachádzajú: priemyselný zdroj Volkswagen Slovakia, a.s. Devínska Nová Ves, ktorého odpadové vody vyúsťujú na rkm 0,55 a BVS,a.s. prevádzkujúca ČOV Devínska Nová Ves s výusťou odpadových vôd na rkm 0,7.

Kvalita vôd v prírodných kúpaliskách

Z hľadiska rekreačného využívania na kúpanie evidujeme v Bratislave nasledujúce štrkoviská: Zlaté piesky, Vajnorské jazerá, Kuchajda, Štrkovecké jazero (nevhodné na kúpanie – nízka samočistiaca schopnosť), Veľký Draždiak, Rusovské jazero a Čunovské jazerá (u posledne menovaných je platný zákaz kúpania z dôvodu polohy v PHO VZ Ostrovné lúčky – Mokraď).

Kvalita stojatých povrchových vôd, mŕtvych ramien a umelých jazier má oproti podzemným vodám a povrchovým tokom oveľa vyššie bakteriologické znečistenie a znečistenie organickými látkami, a to do takej miery, že niektoré z hľadiska hygieny nevyhovujú ani pre letné kúpanie.

Legálne prevádzkované sú Zlaté piesky, Veľký Draždiak a Kuchajda (v sezóne 2003 nedostala povolenie k prevádzke pre vysoký obsah siníc vo vode). V budúcnosti sa predpokladá záujem o prevádzkovanie kúpania na Vajnorskom a Rusovskom jazere.

Ukazovatele čistoty vôd:

- ***chemické ukazovatele***: vzhľadom na to, že v okolí uvedených štrkovísk nie sú zdroje znečistenia, **nebolo v žiadnom z nich zistené prekročenie chemických ukazovateľov kvality vody** podľa vyhlášky MZ SR č.146/2004 Zb. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 30/2002 Z.z. o požiadavkách na kvalitu vody na kúpanie a na kúpaliská,
- mikrobiologické ukazovatele : ovplyvňuje najmä teplota vody, návštevnosť a zdravotný stav a správanie sa kúpajúcich, event. premnoženie vodného vtáctva; vyšetrenie mikrobiologických ukazovateľov nepreukázalo prekračovanie limitov v zmysle citovaného predpisu,
- ***biologické ukazovatele*** : v ich dodržiavaní sú problémy najmä v :
  15. premnožení siníc : najvyššie počty boli zistené opakovane na Kuchajde, k ich množeniu okrem teploty vody pravdepodobne prispieva aj vhodné chemické zloženie vody. Dosiaľ však nie sú dôkazy o prítomnosti toxických druhov siníc,
  16. výskyte sladkovodných medúzok (na Zlatých pieskoch),
  17. výskyte cerkárií (parazit vodného vtáctva) na Kuchajde sa pozoruje v súvislosti s dosahovaním vyšších teplôt vody v letných mesiacoch (bez dopadov na kúpajúcich sa),
  18. je možné očakávať aj iné znečistenie subtropického charakteru.

2. Problémy:

- pretrvávajúci problém v znečistení podzemných vôd (celkovým železom, mangánom, dusičnanmi, dusitanmi, síranmi, chloridmi a NEL-UV),
- nepriaznivý stav v kvalite vôd v ukazovateli E a F (III. až V. trieda čistoty) u všetkých sledovaných povrchových tokov,
- nedostatočné technické zabezpečenie prevádzky ČOV a absencia najmä terciárneho stupňa čistenia odpadových vôd,
- nedostatočne realizované preventívne opatrenia ochrany kvality a množstva vôd (napr. erózia pôdy, zavádzanie „čistých výrob“),
- neriešenie negatívnych účinkov „starých environmentálnych záťaží“ na vodné zdroje,
- neuspokojivá úroveň čistenia odpadových vôd a preťaženosť niektorých čistiarní odpadových vôd,
- riziká spojené so záplavami,
- pretrvávajúci problém v nedobudovaní splaškovej kanalizácie.

3. Návrh

Zdroje pitnej vody

Výhľad

Možnosti zvýšenia potenciálu podzemných vôd na území mesta sú veľmi obmedzené. Jednotlivé vodné zdroje sa nachádzajú v intraviláne mesta, kde už nie je možné budovať nové VZ vzhľadom na ceny pozemkov, ale hlavne intenzívne využívanie území. Umiestnenie VZ na území mesta má okrem svojich pozitív aj negatíva v pôsobení antropogénnych činiteľov na kvalitu podzemných vôd. Z tohto pohľadu sa javí ako veľmi ohrozený vodný zdroj Pečniansky les, cez ktorý prechádza diaľnica.

Jediný vodný zdroj, u ktorého je možné uvažovať so zvyšovaním jeho kapacity je VZ Ostrovné lúčky - Mokraď. Uvedenú možnosť je však potrebné veľmi podrobne posúdiť z dôvodu vplyvu zvýšeného odberu podzemných vôd na podložie hrádze Dunaja a kvalitu čerpaných vôd.

Návrh

V budúcnosti sa pre hromadné zásobovanie mesta pitnou vodou uvažuje naďalej s týmito VZ:

- veľké vodné zdroje:
  19. Rusovce - Ostrovné lúčky - Mokraď s rešpektovaním vyhlásených PHO
  20. Sihoť - s rešpektovaním vyhlásených PHO,
  21. Pečniansky les – návrh územného plánu zasahuje navrhovanými funkciami do neho severne pozdĺž Viedenskej cesty od križovatky s Rusovskou po križovanie s trasou diaľnice D2.
- lokálne vodné zdroje:
  22. Sedláčkov ostrov - s rešpektovaním vyhlásených PHO,
  23. Rusovce - s rešpektovaním vyhlásených PHO,
  24. Čunovo - s rešpektovaním vyhlásených PHO.

VZ Podunajské Biskupice - vzhľadom na kvalitu zdroja a silné urbanizačné tlaky v tomto území sa výhľadovo uvažuje so zrušením tohto VZ, s cieľom zachovať funkcie vodárenského uzla - ČS, VDJ a pozorovacieho objektu v rámci hydraulickej ochrany.

Priority riešenia na zlepšenie kvality vôd

Zabezpečenie dostatku pitnej vody a ich racionálneho využívania odvodzovať z dokumentov:

- Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky (1993)
- Národný environmentálny akčný program SR II (1999)
- Integrovaná aproximačná stratégia v oblasti životného prostredia (2002)

Opatrenia na ochranu a racionálne využívanie vôd

Opatrenia sú zamerané na dosiahnutie súladu so smernicami EÚ a to:

- 91/271/EHS týkajúca sa čistenia mestských odpadových vôd,
- 80/68/EHS o ochrane podzemnej vody pred znečistením spôsobeným určitými nebezpečnými látkami.

Najvýznamnejšie technické a organizačné opatrenia :

- dobudovanie a rekonštrukcia čistiarenských kapacít,
- zlepšenie a doriešenie spôsobu prekládky minerálnych olejov, sypkých substrátov a obsluhy plavidiel na Dunaji,
- dobudovanie a rekonštrukcia kanalizačných zberačov,
- zabezpečenie ochranných opatrení okolo Slovnaftu,
- dodržiavanie technologickej disciplíny,
- technické opatrenia na ochranu vodných zdrojov,
- protipovodňové opatrenia,
- posúdenie súčasného stavu ochranných opatrení všetkých zdrojov pitnej vody pre Bratislavu,
- doriešenie minimalizácie dopadu ropovodu Družba na CHVO ŽO,
- zabezpečenie spracovania „rizikovej analýzy“ kontaminovaných území starými environmentálnymi záťažami,
- dobudovanie komplexného monitorovacieho a informačného systému životného prostredia, konkrétne u jednotlivých znečisťovateľov.

Cieľom opatrení je:

- zabezpečiť zvýšenie napojenia obyvateľstva na kanalizačné siete a zariadenia na čistenie odpadových vôd,
- znížiť množstvo znečisťujúcich látok vo vypúšťaných odpadových vodách na limitovanú úroveň,
- zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody,
- realizovať technické opatrenia na ochranu vodných zdrojov,
- zmierňovať nepriaznivé environmentálne a zdravotné vplyvy povodní,
- znížiť znečistenie podzemných a povrchových vôd pod legislatívou stanové limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia,
- minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.

Zníženie zaťaženia vôd u potenciálnych znečisťovateľov

Slovnaft, a. s.

Slovnaft, a. s. v roku 2002 dosiahol zníženie znečistenia vypúšťaných odpadových vôd (zníženie množstva vypustených odpadových vôd z ČOV bl. 17-18 zo 68 mil. m^3 v r. 2001 na 61,5 mil. m^3 v r. 2002, t.j. o 9,6 % zníženie priemernej koncentrácie NEL na výstupe z ČOV bl.17-18 z 0,49 mg/l v r. 2001 na 0,40 mg/l v r. 2002, t.j. o 18,3 %) nasledovnými opatreniami:

- presmerovaním čerpaných vôd z vybraných vrtov HOPV do MCHB ČOV,

- dočisťovaním chladiacich odpadových vôd dávkovaním prípravku „Slovmobil“ a aplikáciou sorpčných vlákien EKO-POP na výstupe z ČOV bl. 17-18.

Ďalšie zníženie zaťaženia životného prostredia v rokoch 2004-2005 sa dosiahlo

- uvedením do prevádzky nových technológií:
  25. projektu HRP 7,
  26. projektu PP3 (Polypropylén 3),
- odstavením morálne a fyzicky zastaralých výrobných technológií:
  27. zrušením výroby olejov t.j. spracovania mazív.

tab. č. 2 Ekologická stratégia - významné záväzky a.s. Slovnaft v oblasti ochrany vôd na roky 2004 – 2006 /HSE záväzky/:

Názov zariadenia	Popis úlohy	Termín realizácie
Rafinéria P-391	Zníženie množstva chladiacich vôd na DBP; úspora vody 4 mil.m^3 za rok – zvýšené využitie podzemných vôd z HOPV na chladenie	1-3 roky
Rafinéria	Zníženie množstva chladiacej vody a zlepšenie kvality vypúšťaných odpadových vôd – HRP2, 6 a Red. PB napojenie na CC2	1-3 roky
Rafinéria	Chladenie TG v teplárni – výstavba CC8	1-3 roky
Rafinéria	Zlepšenie – prevencia kvality podzemných vôd odstránením zdrojov únikov MTBE	3-6 rokov
Rafinéria	Program rekonštrukcie nádrží 2003 - 4 (bl.26,47,52,53)	0-1 rok
Rafinéria	Program rekonštrukcie nádrží 2005 - (bl.45,48,52,53)	1-3 roky
Rafinéria	Program rekonštrukcie nádrží 2006 - 9 (ostatné bloky)	> 6 rokov
Rafinéria	Zrušenie 200 nádrží bez náhrady	3-6 rokov > 6 rokov

V roku 2004 sa zaznamenalo zníženie množstva vypustených znečisťujúcich látok vo všetkých ukazovateľoch – NEL, CHSK, BSK5 a NL.

Celkový objem vypustených odpadových vôd predstavoval približne 66 mil. m3, čo predstavuje zníženie o 12 % v porovnaní oproti roku 2003. V porovnaní s rokom 2003 sa v roku 2004 znížil odber povrchovej dunajskej vody o 4,5 % a odber pitnej vody sa zvýšil o 5 %.

Kvalita vypúšťaných odpadových vôd je nepretržite kontrolovaná kontinuálnymi monitorovacími systémami a dennými laboratórnymi analýzami. Výsledky meraní ukázali, že v roku 2004 došlo k ôsmym prekročeniam povolených koncentrácií znečisťujúcich látok vo vypúšťaných odpadových vodách. V jednom prípade to bolo v ukazovateli NH4+ a v siedmych prípadoch išlo o prekročenie koncentrácie nerozpustených látok (NL). Prekročenia NL neboli spôsobené v súvislosti s prevádzkovaním technologických zariadení Slovnaftu, ale následkom zvýšenej koncentrácie NEL v odobratej dunajskej vode už na vstupe tejto vody do podniku.

A.s. Slovnaft každoročne zefektívňuje využívanie vôd vyčerpaných v súvislosti s prevádzkou sanačno-ochranného systému hydraulickej ochrany podzemných vôd (HOPV) vo Vlčom hrdle. V porovnaní s rokom 2003 sa v roku 2004 znížilo množstvo vyčerpanej podzemnej vody o 0,7 % a o 11,3 % sa zvýšilo využitie vyčerpanej vody na chladenie v technologických jednotkách. Za rovnaké obdobie sa vyčerpalo takmer 2,5 mil. litrov ropných látok (RL), ktoré boli vrátené do technologického procesu na prepracovanie.

Na lokalitách mimo areálu Vlčie hrdlo sa pokračuje v programe sanácií. Jedná sa najmä o logistické terminály a uzavreté čerpacie stanice určené na likvidáciu.

Taktiež uvažuje s projektovou prípravou sanačných prác na termináloch Logistiky v rámci projektu SIMPLE, s ktorých realizáciou sa malo začať v roku 2005.

Istrochem, a.s.:

- Hlavné ciele spoločnosti smerujú k - dobudovaniu chýbajúceho biologického stupňa čistenia odpadových vôd na MCH ČOV do r. 2007,
- rekonštrukcii 1. kanála chemických odpadových vôd a hlavných kanalizačných zberačov (2011-2012),
- rekonštrukcii MCH ČOV (2006-2007),
- odstráneniu starých záťaží (2008-2010).

A.s. Istrochem znižuje spotrebu priemyselnej vody a tým aj produkciu odpadových vôd. V porovnaní s r. 2001 poklesla produkcia odpadových vôd o cca 18 %. V r. 2010 a v r. 2020 sa predpokladá množstvo odpadovej vody na úrovni 1,100.000 m^3/rok.

BVS, a.s.:

Stavby a akcie technického rozvoja na zlepšenie životného prostredia :

- dobudovanie systému splaškovej kanalizácie v MČ Jarovce, Rusovce, Čunovo ako nevyhnutných ekologických stavieb na ochranu podzemných vôd VZ Rusovce - Ostrovné lúčky - Mokraď,

- dobudovanie splaškovej kanalizácie v MČ Lamač, Dúbravka, Devínska Nová Ves, Záhorská Bystrica,
- dobudovanie splaškovej kanalizácie v MČ Vajnory,
- zabezpečenie nákladov na intenzifikáciu čistiarenského procesu ÚČOV - Vrakuňa, ČOV - Petržalka, ČOV - Devínska Nová Ves (3. stupeň čistenia) pre riadenú nitrifikáciu a denitrifikáciu a zavedenie technológie odstraňovania nutrientov
- splaškovú kanalizáciu - Železná Studnička,
- zdravotné zabezpečenie vody vo vodovodoch chlórdioxidom.

Transpetrol, a.s. :

- zabezpečiť odstránenie odstaveného ropovodného systému z územia Žitného ostrova a Bratislavského kraja do r. 2010. Na území Bratislavy je to zabezpečenie úsekov ropovodu, ktoré neboli doteraz odstránené - sú to miesta križovaní so železnicami a štátnymi cestami a niektoré sporné úseky (lokality s vysokou koncentráciou inžinierskych sietí).

BAT, a.s.:

- minimalizácia ohrozenia podzemných a povrchových vôd budovaním nových a rekonštrukciou jestvujúcich stanovíšť transformátorov a skladov nebezpečných látok na báze najnovších technológií, s použitím vysokokvalitných izolačných materiálov, ako aj budovaním vlastných čistiarní zaolejovaných odpadových vôd,
- monitorovanie skladovacích nádrží s obsahom nebezpečných látok,
- ukončením prevádzky parných kotlov vo výrobni Tp BI vylúčiť používanie látok škodiacich vodám vo forme mazutu a kyselinového hospodárstva.

14.3.2. Pôda

1. Súčasný stav

Pôdy na území mesta

Fluvizeme sú z pôdnych typov najrozšírenejšie na karbonátových aluviálnych náplavoch Dunaja, menej na nekarbonátových sedimentoch Vydrice a Račianskeho potoka. Značná časť fluvizemí sa nachádza aj popri toku Dunaja pod zvyškami lužných lesov. Zamokrené (glejové) fluvizeme sú najmä pri Rači a v depresiách pozdĺž toku Dunaja.

Černozeme sa nachádzajú na starších hlinitých karbonátových aluviálnych náplavoch Dunaja (rusovské, jarovské a čunovské polia). Ich prechody k čierniciam sú najmä pri Vajnoroch, Devínskej Novej Vsi a Záhorskej Bystrici. Časť čiernic sú zamokrené - glejové

Kambizeme tvoria hlavne pôdny fond Malých Karpát a sú spravidla porastené lesom.

Regozeme arenické na nekarbonátových viatych a proluviálnych pieskoch sa nachádzajú pri Záhorskej Bystrici a Devínskej Novej Vsi.

Kultizeme sú pôdy silne ovplyvnené človekom. Predstavujú záhradné, terasované a rigolované formy. Rendziny sa vyskytujú na zvetralinách vápencov a zlepencov na Devínskej Kobyle.

tab. č. 1 Zastúpenie pôdnych typov (v ha a %) :

fluvizem	černozem	čiernica	kambizem	regozem	kultizem	rendzina	glej	ostat.
6 226	3 203	5 207	7076	1 044	551	884	47	12 562
17 %	14 %	9 %	19 %	3 %	1 %	2 %	0 %	35 %

Na celom území Bratislavy prevládajú pôdy stredne ťažké a ľahké často s výrazným podielom štrku a kameňov, najmä v podloží.

tab.č.2 Pôdne druhy (v ha a %)

Pôdny druh	ľahké pôdy	stredne ťažké pôdy	ťažké pôdy	pôdy so skeletom nad 50%	Ostat.
Výmera v ha	4 273	19 488	477	6 322	12 562
%	12%	53%	1%	17 %	34%

Ostat. - ostatná plocha - intravilán + vodné plochy

Zastavaný priestor (intravilán) sa vyznačuje výraznou antropizáciou pôdy.

Pôdna erózia

Z činiteľov, ktoré ohrozujú poľnohospodársky pôdny fond sú najvýznamnejšími vodná a veterná erózia. Vodná i veterná erózia významne závisia od vlastností pôd a reliéfu, ale hlavne od charakteru vegetačného pokryvu.

Ohrozenie pôd vodnou eróziou

Ohrozenie pôd vodnou eróziou môže mať každoročnú frekvenciu v závislosti na intenzite zrážok v čase bez vegetačného krytu alebo s nedostatočným rastlinným krytom.

tab. č. 3 Pôdy ohrozené vodnou eróziou :

Intenzita erózneho ohrozenia	Výmera v ha	% z PP územia
bez erózie odnos: 0 - 4 t na	12 317	33

ha/rok		
slabá erózia odnos: 4 - 10 t na ha/rok	1 289	4
silná erózia odnos : 10 - 30 t na ha/rok	739	2
extrémna erózia odnos : nad 30t na ha/rok	923	3

Najviac vodnou eróziou ohrozovanou oblasťou je územie svahov Malých Karpát.

Ohrozenie pôd veternou eróziou

Ohrozenie pôd veternou eróziou je aktuálne len na piesočnatých a hlinitopiesočnatých pôdach, menej na piesočnatohlinitých pôdach, a to len koncom zimy a počas včasnej jari vo veľmi suchých rokoch v tomto období.

tab. č. 4 Pôdy ohrozené veternou eróziou :

Intenzita erózneho ohrozenia	Výmera v ha	% z PP územia
bez erózie	6 784	18 %
stredná erózia odnos: 0.7 - 22t na ha/rok	7 440	20 %
silná erózia odnos: 22-75t na ha/rok	0	0
extrémna erózia odnos: nad 75t na ha/rok	1 044	3 %

Najviac ohrozené veternou eróziou sú územia, na ktorých sa nachádzajú regozeme arenické na viatych a rozplavených pieskoch Záhorskej nížiny. Menej ohrozené veternou eróziou sú čiernice ľahké a fluvizeme ľahké vyvinuté na aluviálnych náplavoch Moravy a Dunaja.

2. Návrh

Návrh ÚPN pre ochranu pôdy:

- vo voľnej krajine:
  28. pre ochranu poľnohospodárskej pôdy pred vodnou eróziou požaduje uplatniť používanie vhodnej agrotechniky - striedanie viacročných krmovín, trávnych porastov a ozimín,
  29. rešpektuje jestvujúce a navrhuje nové líniové a plošné prvky zelene vo voľnej krajine (vysoké stromy v kombinácii s kríkmi), aj ako efektívnu ochranu pred veternou eróziou vrátane požiadavky vegetačného ochranného krytu pôdy,
- v urbanizovanom prostredí:
  30. návrhom rôznych druhov a foriem zelene v rámci špecifických plôch zelene a požiadavkami na adekvátny podiel zelene v rámci iných funkcií.

14.3.3. Ovzdušie

1. Súčasný stav

Stav ovzdušia a hlavné zdroje znečistenia

Katastrálne územie hl.m. SR Bratislavy bolo do konca r. 2002 zaradené medzi extrémne znečistené resp. zaťažené oblasti, vyžadujúce si osobitnú ochranu ovzdušia (príl. č.2 býv. vyhl. MŽP SR č. 112/1993 Z.z.).

K roku 2002 bolo na území mesta registrovaných ***57 veľkých a 1032 stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia***, čo predstavovalo nárast oproti predchádzajúcim rokom u veľkých zdrojov o 5 a u stredných o 49 zdrojov.

Najviac postihnutými územiami sú v súčasnosti centrálna oblasť mesta a územia mestských častí Nové Mesto, Ružinov, Vrakuňa, Podunajské Biskupice a Rača. Relatívne najlepšia je situácia v západnom a severozápadnom sektore mesta.

Hlavný podiel na znečisťovaní ovzdušia má chemický priemysel, energetika a automobilová doprava. Významným druhotným zdrojom znečistenia ovzdušia v meste je sekundárna prašnosť, ktorej úroveň závisí najmä od meteorologických činiteľov, zemných a poľnohospodárskych prác a charakteru povrchu.

Veľkou výhodou Bratislavy je však vysoká veternosť a minimálny počet inverzných dní. Vzhľadom na priaznivé veterné pomery hodnoty znečistenia so vzdialenosťou od zdroja prudko klesajú a v obytných zónach sa zriedka zisťuje prekračovanie imisných limitov. Rovnako nedochádza k dlhodobým inverzným situáciám ako napr. v Žiline, Banskej Bystrici a pod.

Stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia

Z hľadiska množstva vypúšťaných látok je dominantným znečisťovateľom Slovnaft (prach, oxid siričitý, oxidy dusíka, oxid uhoľnatý). K ďalším významným zdrojom znečisťovania ovzdušia patria Spaľovňa OLO, Istrochem, Paroplynový cyklus, Tepláreň II, Volkswagen, Technické sklo atď. Pokračujúca plynofikácia kotolní predstavuje významný pokles oxidov síry i niektorých ťažkých kovov v ovzduší zo spaľovania tuhých palív, znamená však nárast oxidov dusíka.

Rekonštrukcia Spaľovne OLO obmedzila emisie dioxínov a furánov. Výrazné znížené produkcie Technického skla spôsobilo pokles emisií olova. Uvedené špecifické škodliviny sa však nemerajú a sledujú sa iba formou hlásenia množstva vypúšťaných látok do ***Národného emisného inventarizačného systému (NEIS),*** ktorý spravuje SHMÚ. Od r. 2000 tento systém nahradil REZZO, prevádzkovaný do r. 1999.

Významné potenciálne zdroje znečisťovania podliehajú zostrenej kontrole podľa vyhlášky MŽP SR č. 391/2003Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Program NEIS je vyvinutý v súlade s legislatívou platnou v SR, pričom sú v ňom akceptované najnovšie zmeny legislatívy ochrany ovzdušia, ako aj medzinárodné normy, definované v konvencii UN FCCC, UN ECE a v programe CORINAIR.

NEIS zahŕňa zdroje znečisťovania ovzdušia, ktoré sa členia podľa výkonu a kategorizácie na :

- ***veľké zdroje*** – stacionárne zdroje so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším a ostatné závažné technologické celky /A/,
- ***stredné zdroje*** - stacionárne zdroje so súhrnným tepelným výkonom 0,2 MW alebo vyšším až do 50 MW a ostatné závažné technologické celky /B/,
- ***malé zdroje*** - stacionárne zariadenia - domáce kúreniská na spaľovanie tuhých palív s menovitým tepelným príkonom do 0,3 MW podľa vyhlášky MŽP SR č.53/2004 /C/.

tab. č. 1 Emisie z jednotlivých zdrojov NEIS za rok 2003 v t za rok :

Druh znečistenia	Druh zdroja	Bratislava					Bratislava spolu
		I.	II.	III.	IV.	V.	
TZL	A	2,0	329,0	27,1	15,1	0,03	373,2
	B	17,5	5,8	7,7	10,5	9,4	50,9
	C						57,6
SO_2	A	0,9	1 2071,3	130,1	1,0	0,0	12 203,4
	B	16,1	6,8	1,3	3,0	13,1	40,4
	C						19,2
NO_x	A	42,2	3 888,8	656,9	284,2	0,8	4 872,8
	B	53,8	70,5	113,8	54,8	152,2	445,0
	C						96,2
CO	A	14,0	579,4	114,5	116,8	0,1	824,8
	B	62,3	34,3	64,2	34,1	55,0	250,0
	C						129,5

Zdroj: Štatistická ročenka hl.m. SR Bratislavy, 2004

tab. č. 2 Poradie zdrojov znečisťovania ovzdušia na území Bratislavy podľa množstva emisií – 2004 :

	Tuhé látky		SO_2	
	Prevádzkovateľ	Okres	Prevádzkovateľ	Okres
1	Slovnaft, a.s.	II	Slovnaft, a.s.	II
2	Paroplynový cyklus a.s., Bratislava	III	Istrochem, a.s.	III
3	Volkswagen Slovakia a.s., Blava	IV	BVS, a.s. ČOV	II
4	BAT a.s., Tepláreň II	III	BAT,a.s. Výhrevňa Juh	II
5	BAT,a.s., Tepláreň západ	IV	Technické služby-čistenie, s.r.o.	II
6			AG-Expert Bratislava	I
	NO_x		CO	
1	Slovnaft, a.s.	II	Slovnaft, a.s.	II
2	Paroplynový cyklus a.s., Bratislava	III	Paroplynový cyklus,a.s., Blava	III
3	OLO,a.s. Bratislava	II	BAT a.s., Tepláreň II	III
5	BAT, a.s. Tepláreň II	III	BAT a.s., Tepláreň západ	IV
6	BAT a.s., Tepláreň západ	IV	Slovenská Grafia a.s., Blava	III
7	Technické sklo a.s., Blava	IV	Istrochem a.s. Blava	III
8	Volkswagen Slovakia a.s., Blava	IV		

tab. č. 3 Emitované množstvá základných znečisťujúcich látok (ZZL) do ovzdušia bratislavskej oblasti v r. 2004 :

	TZL	SO_2	NO_x	CO
Emisie (t/rok)	467	9 869	5 260	1 254
Merné územné emisie (t/rok.km^2)	1,27	26,85	14,31	3,41

tab. č. 4 Vyhodnotenie emisnej situácie v rámci hl.m. SR Bratislavy – množstvo emisií podľa druhu výroby (veľké a stredné zdroje znečisťovania ovzdušia) :

Veľké a stredné zdroje znečisťovania		Emisie(ton.rok^{-1})				
Rok	**Odvetvie**	**TZL**	**SO2**	**NO2**	**CO**	**TOC/COÚ**
2000	Palivovo-energetický priemysel	532,781	10 649,824	4 136,367	639,559	112,425
2000	Priemyselná výroba a	0,058	0,377	0,377	4,382	4,072
2000	Výroba nekovových minerálnych	8,183	4,587	114,936	56,200	0,375
2000	Chemický priemysel	114,024	1 974,838	1 815,007	550,226	70,510
2000	Spracovanie a zneškodňovanie	216,371	561,518	178,168	63,810	1,054
2000	Ostatný priemysel a zariadenia	6,060	0,832	13,107	10,184	14,543
2000	**Bratislava spolu**	**877,478**	**13 191,975**	**6 257,962**	**1 324,362**	**202,979**
2001	Palivovo-energetický priemysel	155,373	10 000,572	3 354,974	536,622	104,597
2001	Priemyselná výroba a	0,116	0,144	0,257	1,591	1,643
2001	Výroba nekovových minerálnych	7,118	0,474	102,841	4,746	0,752
2001	Chemický priemysel	105,535	3 318,922	1 367,082	494,303	132,052
2001	Spracovanie a zneškodňovanie	120,021	232,239	128,199	27,648	2,346
2001	Ostatný priemysel a zariadenia	21,582	0,433	37,540	52,083	16,203
2001	**Bratislava spolu**	**409,744**	**13 552,784**	**4 990,894**	**1 116,992**	**257,593**
2002	Palivovo-energetický priemysel	149,860	8 737,639	3 520,066	479,677	102,740
2002	Priemyselná výroba a	0,081	0,005	0,080	0,017	0,002
2002	Výroba nekovových minerálnych	6,707	0,542	66,199	4,938	0,739
2002	Chemický priemysel	87,381	2 387,292	1 339,842	521,507	129,154
2002	Spracovanie a zneškodňovanie	121,686	200,324	197,423	44,840	26,558
2002	Ostatný priemysel a zariadenia	21,585	0,697	41,991	62,337	23,541
2002	**Bratislava spolu**	**387,300**	**11 326,500**	**5 165,600**	**1 113,316**	**282,733**

Vysvetlivky: TOC – organické látky, celkový organický uhlík
TZL – tuhé znečisťujúce látky
ZZL – základné znečisťujúce látky

Mobilné zdroje znečisťovania ovzdušia

Na území mesta zaznamenávame trvalý nárast automobilovej premávky. Vzhľadom na nedostatočnú kapacitu jestvujúcej cestnej siete (problém všetkých veľkých miest v Európe) a doteraz nevytvorený klasický „obchvatový ring“, dochádza k zhoršovaniu zamorenia ovzdušia v centre mesta.

Za pozitívum možnom brať zlepšovanie kvality vozidiel a povinnosť technických kontrol. Výmenou olovnatých benzínov za bezolovnaté sa v prostredí rýchlo znížil obsah toxického olova, bol však nahradený nárastom koncentrácií karcinogénneho benzénu. Najviac znečistenou lokalitou z dopravy v Bratislave i v SR je križovatka Trnavské mýto.

Emisie základných znečisťujúcich látok z prevádzky mobilných zdrojov:

Automobilová doprava vypúšťa do ovzdušia relatívne aj absolútne najviac emisií oxidov uhlíka, dusíka, síry, prchavých organických látok a olova.

Pre výpočet emisií z cestnej dopravy sa používa metóda **COPERT**, ktorá je odporúčaná pre účastníkov Dohovoru EHK OSN o diaľkovom znečistení ovzdušia, prechádzajúcom hranicami štátu.

Súčasný stav v produkcii emisií sa pripisuje čiastočnej obmene vozidlového parku a vybaveniu áut trojcestným riadeným katalyzátorom, znižujúcim hlavne emisie CO, NO_x, a VOC.

Charakteristika imisnej situácie

Vychádzajúc z priemerných údajov nameraných hodnôt a uvedeného počtu prekročení limitných hodnôt znečisťujúcich látok, SHMÚ v súlade s § 9 ods. 2 a 3 zákona o ochrane ovzdušia č 478/2002 Z.z., navrhol na vymedzenie oblasti riadenia kvality ovzdušia celú aglomeráciu Bratislava pre znečisťujúce látky PM_{10} a NO_2. Uvedený návrh bol dňa 28.10.2003 odsúhlasený Krajským úradom v Bratislave.

Aglomerácia Bratislava hl.m. SR je zaradená do:

- 1. skupiny – na základe úrovne znečistenia ovzdušia NO_x a PM_{10}, ktorá vyššia ako limitná hodnota; prípadne limitná hodnota je zvýšená o medzu tolerancie,
- 2. skupiny – na základe koncentrácie ozónu, ktorá je vyššia ako dlhodobý cieľ pre ozón, ale nižšia alebo sa rovná cieľovej hodnote pre ozón,

- 3. skupiny – na základe úrovne znečistenia ovzdušia SO_2, Pb, CO a benzénom (zaradenie vykonané na základe predbežného hodnotenia kvality ovzdušia), ktorá je pod limitnými hodnotami, prípadne limitná hodnota je zvýšená o medzu tolerancie.

Bratislava je zaradená medzi vymedzené oblasti riadenia kvality ovzdušia pre znečisťujúce látky – oxid dusičitý a PM_{10}. Podľa §11, ods.2 zákona o ovzduší pre príslušné krajské úrady vyplýva povinnosť vypracovať program, resp. integrovaný program na zlepšenie kvality ovzdušia pre vymedzenú oblasť riadenia kvality ovzdušia.

Súčasná environmentálna politika SR sa zameriava na splnenie všetkých medzinárodných dohôd, zosúladenie legislatívy, limitov aj noriem s EÚ. V auguste 1994 NR SR ratifikovala Rámcový dohovor OSN o zmenách klímy. Slovensko podpísalo 2. Protokol EHK OSN o síre (72 % zníženie emisií SO_2 do r. 2010 oproti r. 1980).

tab. č. 5 Vyhodnotenie znečistenia ovzdušia podľa limitných hodnôt za rok 2004 :

	Ochrana zdravia											LHV	
	SO_2	SO_2	NO_2	NO_2	1,3PM_{10}	1,3PM_{10}	PM_{10}	PM_{10}	Pb	CO	Benzén	SO_2	NO_2
	Doba spriemerovania (hod)												
	1	24	1	1 r	24	1 r	24	1 r	1 r	8 [1]	1 r	3 [3]	3 [3]
	Limitná hodnota v $\mu g/m^3$ (počet prekročení)												
	350	125	200	40	50	40	50	40	500 [2]	10000	5	500	400
	(24)	*(3)*	*(18)*		*(35)*		*(35)*						
1	0	0	0	33,7	*25*	28,3	*3*	21,8	25,8			*0*	*0*
2	0	0	0	28,1	***56***	34,9	*17*	26,8	26,9	2368		*0*	*0*
3	0	0	0	38,3	***78***	37,2	*24*	28,6	23,1	4111	1,6	*0*	*0*
4									19,9				

tab. č. 6 Vyhodnotenie znečistenia ovzdušia podľa limitnej hodnoty + medze tolerancie za rok 2004 :

	Ochrana zdravia											LHV	
	SO_2	SO_2	NO_2	NO_2	1,3PM_{10}	1,3PM_{10}	PM_{10}	PM_{10}	Pb	CO	Benzén	SO_2	NO_2
	Doba spriemerovania (hod)												
	1	24	1	1 r	24	1 r	24	1 r	1 r	8 [1]	1 r	3 [3]	3 [3]
	Limitná hodnota v $\mu g/m^3$ (počet prekročení)												
	380	125	260	52	55	42	55	42	800 [2]	12000	10	500	400
	(24)	*(3)*	*(18)*		*(35)*		*(35)*						
1	0	0	0	33,7	*17*	28,3	*3*	21,8	25,8			*0*	*0*
2	0	0	0	28,1	***36***	34,9	*10*	26,8	26,9	2368		*0*	*0*
3	0	0	0	38,3	***57***	37,2	*13*	28,6	23,1	4111	1,6	*0*	*0*
4									19,9				

Vysvetlivky : **XX** – hodnota je nad limitnou hodnotou
xxx – počet prekročení> povolený počet
1 – Kamenné námestie, 2 – Mamateyova, 3 – Trnavské Mýto, 4 – Koliba
LHV – limitné hodnoty na varovanie (počet dní);
Indexy : [1] – maximálna hodnota 8 hod kĺzavého priemeru; [2] – olovo je v ng/m^3; [3] - 3 hod. po sebe

Ťažké kovy v ovzduší

Emisie ťažkých kovov majú od r. 1990 klesajúci trend. Okrem odstavenia niektorých neefektívnych výrob, tento trend ovplyvnili aj rozsiahle rekonštrukcie odlučovacích zariadení, zmena používaných surovín a najmä prechod na používanie bezolovnatých typov benzínov od roku 1996.

Doterajšie merania ťažkých kovov v ovzduší v rámci AMS SHMÚ a na Kolibe potvrdzujú, že nedochádzalo za uplynulé obdobie na daných lokalitách k prekročeniu ich imisných limitov.

Z hľadiska emisií ťažkých kovov je okrem spaľovania fosilných palív významná výroba skla v a.s. Technické sklo, spaľovanie priemyselného odpadu v Slovnafte, a. s. (Spaľovňa nebezpečného odpadu) a vo VÚCHT, a.s. (Spaľovňa nebezpečného odpadu) a komunálneho odpadu v OLO, a.s. (Spaľovňa komunálneho odpadu).

tab. č. 7 Priemerné ročné koncentrácie ťažkých kovov ($\mu g/m^3$)vo frakcii PM_{10} v roku 2004 :

	Cd	Ni	As
Bratislava – Koliba	0,29	1,69	0,90
Bratislava - Petržalka	0,31	2,12	0,95
Bratislava – Trnavské Mýto	0,26	4,16	0,97
Bratislava – Kamenné nám.	0,30	2,34	0,91

Emisie skleníkových plynov

Emisie skleníkových plynov sa stanovujú v súlade s požiadavkami Dohovoru OSN a Kjótskeho protokolu. Najväčší podiel agregovaných emisií skleníkových plynov v r. 2001 predstavuje podielom 69 % spaľovanie fosílnych palív pri výrobe elektriny a tepla, nasleduje doprava s podielom emisií 10 %, poľnohospodárstvo s 8 %, procesy v priemysle so 6 %, spaľovanie odpadov so 4 % a fugitívne emisie z ťažby a transportu palív s 3 %.

Z celoslovenského pohľadu možno situáciu zhodnotiť nasledovne :

- podiel SR na globálnej antropogénnej emisii skleníkových plynov tvorí zhruba 0,2 %,
- ročná emisia CO_2 pripadajúca na 1 obyvateľa sa pohybuje okolo ***7,7 $t.rok^{-1}$*** a táto hodnota zaraďuje SR medzi štáty s najvyššími mernými emisiami na svete,
- celkové emisie skleníkových plynov, aj emisie CO_2 v roku 2001 klesli viac ako o 30 %, takže požiadavka Dohovoru OSN bola splnená.

Prízemný ozón

Koncentrácie prízemného ozónu narastajú v dôsledku emisií CO, NOx a uhľovodíkov, ktorých veľmi významným zdrojom sú výfukové plyny, spaľovanie fosílnych palív a pri uhľovodíkoch aj používanie rozpúšťadiel. Doterajšie meranie potvrdili pretrvávanie vysokej úrovne koncentrácie prízemného ozónu na Slovensku vôbec.

tab. č. 8 Počet prekročení prahových koncentrácií pre prízemného ozónu (IH) pre varovanie a informáciu obyvateľstva v rokoch 1999 – 2004 :

Stanica	IH_{1h} = 180 µg.m^{-3}					
	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Bratislava - Koliba	-	2	6	0	42	0
Bratislava - Petržalka	5	6	3	0	32	0

tab. č. 9 Počet dní, v ktorých bola prekročená priemerná 8 – hodinová koncentrácia prízemného O_3 120 µg.m-3 (cieľová hodnota pre ochranu ľudského zdravia) :

Stanica	2002	2003	2004	Priemer
Bratislava - Koliba	27	78	21	**42**
Bratislava - Petržalka	24	55	16	**32**

2. Strategické dokumenty

Strategické dokumenty

Hlavnými dokumentmi, ktorými sa riadi environmentálna politika na Slovensku v oblasti ochrany ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami, sú :

- Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky (1993),
- Národný environmentálny akčný program SR II (1999),
- Integrovaná aproximačná stratégia v oblasti životného prostredia (2002).

3. Návrh

Požiadavky uplatnené v ÚPN:

- zohľadňovať pri územnom rozvoji a návrhu využívania územia jednotlivých oblastí limity vyplývajúce zo z. č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia a zo súvisiacich legislatívnych predpisov,
- zohľadňovať informácie o imisnej situácii z automatickej monitorovacej siete a informácie o prebiehajúcich a očakávaných zmenách spôsobených zvýšeným skleníkovým efektom a záväzky vyplývajúce z uzavretých medzinárodných dohovorov a protokolov,
- znižovať znečistenie ovzdušia ako súčasť procesu zlepšenia hygieny prostredia v súlade s ochranou ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami a zabezpečením globálnej environmentálnej bezpečnosti v súlade s normami pre emisnú záťaž ovzdušia a medzinárodnými dohodami v oblasti transportu emisií a jadrovej bezpečnosti,
- zníženie emisií základných látok znečisťujúcich ovzdušie, prchavých organických zlúčenín, perzistentných organických látok, ťažkých kovov na stav v súlade s medzinárodnými dohovormi,
- pokračovať v reštrukturalizácii, reprofilácii a v celkovej ekologizácii výrob,
- plynofikovať spaľovacie zariadenia na území mesta, najmä tie, ktoré spaľujú ťažký vykurovací olej, /plynofikácia kotlov HK1 vo Vh Juh, HK 1 v Tp Západ (BAT, a.s.),
- zrušiť, resp. vymiestniť ekologicky nevhodné výrobné technológie z územia mesta
- dokončiť zmeny palivovej základne a zníženie energetickej náročnosti,
- znížiť exhalácie spalín z dopravy, najmä v exponovaných oblastiach so súčasným riešením dopravných systémov v Bratislave,
- pokračovať v CMO v plynofikácii kotolní na pevné palivo a navrhnúť opatrenia zamerané na elimináciu dopadov dopravy na ovzdušie a hluk.

Opatrenia sú zamerané na dosiahnutie súladu so smernicami EÚ a to:

- 1999/32/ES týkajúca sa obsahu síry v určitých kvapalných palivách a meniaca smernicu 93/12/EHS (smernicu o obsahu síry v určitých kvapalných palivách),
- 96/62/ES, 99/30/ES, 2000/69/ES a 92/72/EHS o kvalite ovzdušia.

Ciele:

- zníženie emisií základných látok znečisťujúcich ovzdušie (SO_2, NO_X, CO, C_XH_Y, tuhých emisií,) prchavých organických zlúčenín (VOC), prerzistentných organických látok (POP) a ťažkých kovov,
- splnenie záväzkov vyplývajúcich z Kjótskeho protokolu v oblasti znižovania produkcie skleníkových plynov, využívanie environmentálne priaznivých palív a energetických zdrojov,
- podpora výraznejšieho využívania obnoviteľných zdrojov energie a racionálneho využívania neobnoviteľných zdrojov energie.

Návrh opatrení u jednotlivých znečisťovateľov ovzdušia – stacionárne zdroje

A.s. Slovnaft :

- v roku 2004 sa celkový objem emisií znečisťujúcich látok vypustených z bodových a fugitívnych zdrojov znížil o 13% oproti minulému roku. K najvýznamnejšiemu zníženiu došlo v prípade emisií SO2, ktoré tvoria polovicu zo všetkých emisií znečisťujúcich látok. Emisie SO2 klesli o 20%, hlavne v dôsledku spoľahlivého chodu výrobnej jednotky Krakovanie ťažkých zvyškov,
- uvedením výrobnej jednotky HRP 7 – Hydrogenačná rafinácia palív do prevádzky uskutočnil významný krok k zníženiu emisií SO2 zo spaľovania motorových palív a tým aj k zníženiu koncentrácií SO2 v ovzduší. Zaznamenal sa však nárast emisií CO, TZL, NOx v dôsledku spaľovania zvýšeného množstva palív, vrátane kvapalných palív,
- v znižovaní fugitívnych emisií VOC naďalej pokračuje v aplikácii metodiky LDAR (Leak Detection And Repair) na zisťovanie a elimináciu únikov prchavých organických látok z technologických uzlov z netesností,
- k zníženiu emisií VOC prispela taktiež realizácia obtokovania odolejovača na ČOV bl. 92, ukončená v novembri 2004,
- v rámci programu prestavby maloobchodnej siete inštaloval jednotky na regeneráciu pár (VRU) prvého a druhého stupňa na 23 čerpacích staniciach, ktoré prispeli k poklesu emisií VOC.

tab. č. 10 Ekologická stratégia - významné záväzky a.s. Slovnaft v oblasti ochrany životného prostredia na roky 2004 – 2006 /HSE záväzky/ :

Názov zariadenia	Popis úlohy	Termín realizácie
Rafinéria	Riešenie emisií VOC bl. 92 – odstavenie odolejovača (podmienený záväzok	1-3 roky
Rafinéria	Riešenie emisií VOC bl. 50 –zakrytie odolejovača	1-3 roky
Rafinéria	Riešenie emisií NOx na Etylénovej jednotke – výmena horákov (podmienený záväzok)	3-6 rokov
Rafinéria	Riešenie emisií NOx na VJ Aromáty - výmena horákov (podmienený záväzok)	3-6 rokov
Rafinéria	Riešenie emisií NOx na Redestilácii reformátu – výmena horákov (podmienený záväzok)	3-6 rokov
Rafinéria	Nakladanie s odpadmi – vybudovanie novej spaľovne odpadov a kalov (podmienený záväzok)	3-6 rokov
Rafinéria	Nakladanie s odpadmi – rekonštrukcia existujúcej spaľovne odpadov a spaľovne kalov a čistenie spalín	3-6 rokov
	Riešenie emisií SO_2 z kotlov Teplárne, viacpalivový systém – spaľovanie ŤRZ a ZP na K1, K2, K3	> 6 rokov
Rafinéria	Rekonštrukcia odstredivky slopov na bl. 25 – riešenie emisií VOC	0–1 rok

Rok 2004 bol rokom schvaľovania Národných alokačných plánov (NAP) emisií CO_2. Na základe NAP na ktorom sa dohodli MŽP SR s Európskou komisiou, bola Slovnaftu pridelená kvóta pre inštalácie spadajúce pod direktívu 2003/87/EC na obdobie rokov 2005-2007 vo výške 6 872 kt CO_2. Úlohou Slovnaftu bude zabezpečiť, aby mal dostatok emisných kvót na pokrytie svojich emisií CO_2 z týchto inštalácií.

(Jedným z nástrojov Kiótskeho protokolu na efektívne znižovanie emisií CO2 v globálnom meradle je obchodovanie s emisiami skleníkových plynov. Každý prevádzkovateľ zariadenia spadajúceho pod direktívu 2003/87/EC o obchodovaní so skleníkovými plynmi dostane pridelené určité množstvo CO2 na roky 2005-2007. Na základe reálneho množstva vypustených emisií bude nadbytok kvóty môcť predať, alebo musieť vyrovnať nedostatok nákupom kvót na trhu).

OLO, a.s.:

V zmysle Programu odpadového hospodárstva hl. m. SR Bratislavy spoločnosť vykonala v rokoch 2000 - 2002 zásadnú rekonštrukciu Spaľovne. Novoinštalovaná technológia zabezpečuje spoľahlivé dodržiavanie legislatívou stanovených emisných limitov ZZL vypúšťaných do ovzdušia mesta. Ďalšie opatrenia na zníženie emisií budú vykonané v prípade sprísnenia emisných limitov legislatívou.

Istrochem, a.s.:

V roku 1998 bola odstavená výroba viskózového hodvábu a v r. 2003 výroba MCPA (Animex).

V súvislosti s rozvojom výroby gumárenských chemikálií sa predpokladá nárast exhalátov z úrovne 158 ton v r. 2002 na 180 ton do r. 2010, zapríčinené vzostupom SO_2 (zo 125 ton v r. 2002 na 142 ton).

V súčasnosti v podniku prebieha program reštrukturalizácie (odsúhlasený v r. 1999), ktorý však nepredpokladá zavádzanie nových výrob; je zameraný hlavne na štrukturálne zmeny, a v budúcnosti sa uvažuje len s obmedzením výroby polypropylénových vlákien. Existenciu podniku zabezpečuje toho času divízia gumárenských chemikálií, divízia priemyselných trhavín, divízia polypropylénových vlákien a divízia agrochemikálií.

Technické Sklo, a.s.:

Realizované ekologické akcie :

- inštalácia elektrostatického odlučovača na taviacom agregáte vaňa V5 na výrobu olovnatého skla. Zariadenie svojou

účinnosťou významne obmedzuje množstvo do ovzdušia vypustených TZL s obsahom Pb

Prehľad stavieb a akcií technického rozvoja na zlepšenie životného prostredia v krátkodobom horizonte :

- zabezpečenie modernizácie taviaceho agregátu V6 na výrobu olovnatého skla,
- zabezpečenie modernizácie filtračného zariadenia na taviacom agregáte keramická frita,
- zníženie spotreby zemného plynu na vykurovanie a ohrev nahradením kotlov – stredných zdrojov znečisťovania za plynové kotle s nízkou spotrebou do 50 kW.

Do r. 2010 :

- znižovanie emisií a zlepšenie kvality ovzdušia sa dosiahne filtráciou spalín taviaceho agregátu V5 a modernizáciou kmenárne.

Výhľad do roku 2020 nie je zverejnený.

BAT, a.s.:

V krátkodobom horizonte prebieha rekonštrukcia SCZT Bratislava – stred. Ukončením rekonštrukcie, t.j. prechodom z parného média na médium horúcej vody, nastane útlm výroby v teplárni Bratislava I. na Čulenovej ulici a tým dôjde aj k zníženiu tvorby emisií v centre mesta.

Pre obdobie r. 2010 – 2015 sú navrhované nasledovné priority :

- Oblasť Východ :
  31. rekonštrukcia parnej sústavy Bratislava - stred na horúcovodnú
  32. z hľadiska využívania obnoviteľných zdrojov riešiť napojenie spaľovne odpadu na sústavu Bratislava - východ.
- Oblasť Západ :
  33. Tp Západ - výstavba kogeneračného zdroja s výkonom približne 8 - 16 MW_e (cca 20 MW_t),
  34. HV sústava v časovom horizonte 5 – 10 rokov nebude zokruhovaná, musí byť však zabezpečovaná plánovaná údržba a opravy rozhodujúcich kostrových napájačov.

Volkswagen Slovakia, a.s.:

Z hľadiska zavádzania nových technológií na zlepšenie kvality životného prostredia vo výhľadovom horizonte do roku 2010 sa vo VW SK predpokladá *:*

- rozšírenie kapacity výroby tepla s použitím technológie kogenerácie
- dôsledné zavádzanie rekuperácie tepla pri nových VZT halách a postupné doplnenie v chýbajúcich halách.

V novej lakovni :

- použitie vodou riediteľných materiálov pre vrchné farby,
- nanášanie lakovacích vrstiev s vysokou účinnosťou - kataforézne a elektrostatické
- odsávanie odpadových plynov z uzavretých striekacích a sušiacich kabín a ich čistenie,
- použitie voskov bez obsahu prchavých organických látok.

Mobilné zdroje

Vo výhľade do roku 2020 sa predpokladá nárast intenzity dopravy, čo má za následok i zvyšovanie emisnej záťaže. Možnosti v znižovaní nepriaznivých vplyvov dopravy na životné prostredie treba hľadať najmä : v preferencii ekologicky „čistejších“ druhov dopravy a v zefektívnení dopravného systému, v uprednostňovaní technologických opatrení zahrňujúce katalytické konvertory vyžadujúce používanie bezolovnatého benzínu, v zavádzaní moderných dopravných zariadení a „čistých“ palív do prevádzky a súčasne vo vyraďovaní zastaralej techniky; v urbanizovaných a husto osídlených oblastiach mesta - vo vylúčení tranzitnej dopravy z centra, posilnení hromadnej dopravy, výstavbe cyklistických trás, využívaní alternatívnych palív v MHD, obnove vozového parku a pod.

14.4. HLUKOVÉ POMERY

14.4.1.Súčasný stav

Bratislava patrí z hľadiska hluku k najviac zaťaženým mestám Slovenska. Hlukovú situáciu dominantne ovplyvňujú 3 druhy dopravy:

- ***automobilová doprava,***
- ***letecká doprava,***
- ***železničná doprava.***

Hodnotiacim kritériom úrovne hluku dopravy je v súčasnosti ekvivalentná hladina hluku, u leteckej dopravy sa bude znovu uplatňovať i maximálna hladina hluku. Legislatívne je hluk v súčasnosti upravený Nariadením vlády SR ***č. 40/2002*** o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami.

Vstupom do EÚ sa musí naša legislatíva ***harmonizovať s legislatívou EÚ***, čo konkrétne znamená transpozíciu Smernice 2002/49/EC do pripravovaného zákona o verejnom zdravotníctve a do nariadenia vlády SR o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí. Pre Bratislavu to znamená ***vypracovať strategickú hlukovú mapu do 30.7.2007 a následne spracovať akčný plán na znižovanie hluku do 18.7.2008.***

1. Hluk z cestnej dopravy

Sleduje sa len na vybranej komunikačnej sieti, ktorú predstavuje 362 úsekov dĺžky cca 330km, počas dennej doby. Hlukovo

citlivé funkcie ako napr. bývanie, školstvo, zdravotníctvo, sú situované pozdĺž 320 úsekov. Prekročenie povolenej hodnoty sa hodnotí na fasáde najbližších objektov v danom úseku. ***Počet úsekov s prekročením povolenej hodnoty je nasledovný:***

- prekročenie o 0 - 5 dB - 124 úsekov,
- prekročenie o 5 - 10 dB - 92 úsekov,
- prekročenie o 10 - 15 dB - 10 úsekov.

Z celkového počtu sledovaných úsekov je prekročená povolená hodnota v 226 úsekoch (cca 62% zo všetkých úsekov a 71% z úsekov pozdĺž, ktorých je situované bývanie a iné hlukovo citlivé funkcie).

Celková dĺžka sledovaných úsekov je 330,3 km.

Prekročenie o:

- 10 - 15 dB je v dĺžke 5,8 km (1,7%),
- 5 - 10 dB je v dĺžke 54,9 km (16,7%),
- 0 - 5 dB je v dĺžke 74,8 km (22,6%).

Prekročenie povolenej hodnoty je v dĺžke 135,5 km, čo predstavuje 41% z celkovej dĺžky sledovaných úsekov cestnej siete.

K najhlučnejším úsekom patria: Prístavný most, diaľnica D2, Bajkalská ul., Lamačská cesta v oblasti Patrónky, Einsteinova ul.

K úsekom s najvyšším prekročením prípustných hodnôt hluku patria úseky: Bajkalská, Šancová, Pražská, Lamačská, Staromestská, Trnavská, časť Vajnorskej, Prievozská, Gagarinova.

Významným zdrojom hluku je aj ***električková doprava***. Z celkovej sledovanej dĺžky 36,5km je prekročená prípustná hodnota na 22,8km, (***67%*** zo všetkých úsekov). K úsekom s najvyšším prekročením patria napr. Vajanského nábrežie, Špitálska, Radlinského, časť Račianskej, Krížna, časť Vajnorskej, časť Miletičovej, časť Nábrežia arm. gen. L. Svobodu.

2. Hluk zo železničnej dopravy

Z celkovej dĺžky sledovaných tratí bratislavského uzla 87,7 km je prekročená prípustná hodnota hluku počas dennej doby v dĺžke 19,2km, čo predstavuje 21,8% z celkovej dĺžky tratí. Prevažuje prekročenie do 5 dB, s výnimkou kratších úsekov v okolí hlavnej stanice a oblasti Krasňan, kde prekročenie dosahuje hodnotu 5-10 dB.

Najhlučnejšie úseky sú: hlavná stanica - Kúty, hlavná stanica - Trnava, hlavná stanica - smer Senec, úseky ústiace do stanice Bratislava - Nové Mesto.

3. Hluk z leteckej dopravy

Hluková situácia v okolí Letiska M. R. Štefánika Bratislava bola doteraz charakterizovaná hlukovou mapou z roku 1993, ktorá sa doposiaľ používa ako oficiálny podklad pre rozhodovanie. Okrem toho sa hluk trvalo monitoruje na dvoch miestach v objekte letiska. V rokoch 1996 a 1998 boli vykonané krátkodobé merania hluku v zastavaných oblastiach v okolí letiska. Súčasnú hlukovú situáciu najlepšie vystihuje ***hluková mapa,*** spracovaná v rámci Generelu Letiska M. R .Štefánika Bratislava ***z r. 1999,*** podľa ktorej je nadlimitným hlukom zasiahnutá severná a západná časť Vajnor, juhovýchodná časť Rače (s obytnou funkciou), východná časť Nového Mesta a veľké časti Ružinova, Vrakune a Podunajských Biskupíc (bez obytnej funkcie).

14.4.2. Prognózy a výhľadový stav

1. Hluk z cestnej dopravy:

- celkový nárast intenzity dopravy, má za následok zvyšovanie hlukovej záťaže,
- znižovanie hluku automobilov, má vplyv na znižovanie hluku dopravného prúdu,
- postupný presun dopravnej záťaže z centrálnych polôh na periférium a na hlavné radiály s vybudovanými ochrannými zariadeniami,
- nárast využívania pozemkov v hlukovo zaťažených pásmach pozdĺž komunikácií, s čím súvisia zvýšené požiadavky na akustickú izoláciu vnútorných priestorov.

Vo výhľade sledujeme 396 úsekov cestnej siete. Na základe vyhodnotenia ekvivalentnej hladiny hluku počas dennej doby sa predpokladá prekročenie prípustnej hladiny hluku v 39% úsekov.

Prekročenie:

- o 5 -10 dB - 44 úsekov (11,1%),
- o 0 - 5 dB - 110 úsekov (27,8%).

Z celkovej sledovanej dĺžky cca 416 km sa predpokladá prekročenie povolenej hladiny v dĺžke cca 71 km, čo predstavuje 17% z celkovej sledovanej dĺžky úsekov.

Z porovnania súčasného stavu s navrhovaným stavom ***v roku 2020*** vyplýva, že je ***predpoklad zníženia počtu úsekov s prekročenou hladinou hluku*** vo vzťahu k trvalému bývaniu, resp. iným hlukovo citlivým funkciám.

K najhlučnejším úsekom patria: diaľničné trasy, úseky radiál, stredný dopravný okruh a vonkajší polokruh.

K úsekom s najvyšším prekročením prípustných hodnôt hluku patria: časť vnútorného a stredného dopravného okruhu, čiastočné úseky radiál - Lamačská ul., Pražská ul., Račianska ul., Prievozská a Gagarinova ul.

2. Hluk zo železničnej dopravy:

- oproti súčasnému stavu sa predpokladá ***len mierne zvýšenie intenzity dopravy*** a zvýšenie traťových rýchlostí
- v roku 2020 v porovnaní s rokom 2010 sa predpokladá ***mierne zvýšenie osobnej dopravy*** (cca o 5%) a stabilizácia nákladnej dopravy, teda hlukové pomery budú zhruba na úrovni roku 2010.

3. Hluk z leteckej dopravy

Výhľad je urobený pre tri návrhové obdobia, 2010, 2020 a 2030.

Pre rok 2010 sa predpokladá:
- súčasný dráhový systém,
- zvýšenie intenzity premávky z dnešných 20 – 60 pohybov na 126 pohybov denne,
- tichšie lietadlá, certifikované podľa 3 ANNEXU 16,
- prijatie legislatívy k presnému dodržiavaniu letových postupov a trajektórií,

Pri porovnaní s rokom 2000 sa predpokladá, že ***hlukom zasiahnuté plochy budú oveľa menšie*** (vyradené najhlučnejšie lietadlá TU 134, B 727 atď.). Limitné izofóny sú mimo súčasných obytných zón.

Pre rok 2020 sa predpokladá:
- zvýšenie pohybov na 247 za deň včítane transkontinentálnych letov,
- ďalšie zmenšenie plochy zasiahnutej hlukom (modernejšie lietadlá, prevaha regionálnych letov),
- variant s paralelnou dráhou:
  35. stará dráha prednostne pre vzlety, nová pre pristátia,

Pre rok 2030 sa predpokladá:
- nárast dopravy (cca 800 pohybov za deň), potreba dvoch paralelných dráh
- očakáva sa ***zvýšenie ekvivalentných hladín hluku a stabilizácia maximálnych hladín hluku.***

14.4.3. Návrh opatrení na zlepšenie hlukovej situácie

1. Hluk z cestnej dopravy:

- dobudovanie základného komunikačného systému (ZÁKOS), čím sa odbremenia mnohé v súčasnosti zaťažené komunikácie
- v rámci ZÁKOSU sú väčšinou lepšie predpoklady na budovanie sekundárnych protihlukových opatrení
- pri investičnej činnosti pozdĺž hlučných komunikácií v stanoviskách upozorňujeme na zvýšenú hlukovú záťaž a na potrebu aplikovať protihlukovú ochranu na objektoch v rámci stavebného riešenia,
- pri rekonštrukciách alebo výstavbe nových ciest je investor povinný zhodnotiť dopad hluku a navrhnúť účinné opatrenia.

V porovnaní so súčasným stavom sa ***pre rok 2020 ráta s nasledovnými investíciami,*** ktoré budú prínosom z hľadiska znižovania úrovne hluku v zastavaných častiach mesta:
- dobudovanie vonkajšieho polokruhu predĺžením Galvaniho ul. po Račiansku ul. a tunelom po št. cestu I/2 Hodonínska – zníži sa intenzita a tým aj hladina hluku v severnej časti zastavanej časti mesta (Šancová ul., Račianska ul., Pražská ul., Lamačská cesta),
- vybudovanie severnej tangenty – zníži sa hladina hluku v existujúcich dopravných koridoroch v severnej časti CMO (Šancová, Pionierska ul.),
- tunelový úsek diaľnice D2 Polianky - Mlynská dolina – hlukovo sa odľahčí oblasť Patrónky a Lamačskej cesty,
- vybudovanie D1 v Petržalke medzi komunikáciami „E“ v úseku Viedenská - Dolnozemská – hlukovo sa odľahčí CMO a zberné komunikácie „E“, - už zrealizované
- vybudovanie časti nultého okruhu (diaľnica D4) (úsek medzi D2 v k.ú. Jarovce – po D1 v k.ú. Vajnory) – hlukovo sa odľahčia komunikácie v zastavanej časti mesta,
- vybudovanie D1 v úseku Gagarinova – cesta na Senec – zníži sa hluková záťaž vo východnej a severovýchodnej časti mesta (Rožňavská cesta, Senecká cesta, Vajnorská ul., Galvaniho ul.) - už zrealizované,
- preložka št. cesty II/502 – zníži sa hluk na Račianskej radiále (MČ Rača),
- trasa nadrozmerných nákladov západne od a.s. Slovnaft – zníži sa hluk v oblasti Podunajských Biskupíc (Slovnaftská ul., št. cesta I/63).

V roku 2030 sa predpokladá dobudovanie nultého okruhu (diaľnica D4) pod Malými Karpatami – čo prispeje k zníženiu hluku v zastavanej časti mesta.

Hluková mapa i akčný program znižovania hluku v zmysle Smernice 2002/49/EC budú za oblasť automobilovej dopravy spracované v období 2005-2008.

2. Hluk zo železničnej dopravy

V porovnaní s hlukom automobilovej dopravy je u hluku železničnej dopravy zistená priaznivejšia znášanlivosť, čo sa v zahraničí zohľadňuje zvýšenou limitnou hodnotou 5 dB. I napriek tomu je tu potreba protihlukových opatrení v úsekoch s prekročením povolených hodnôt:
- v úsekoch s predpokladaným prekročením prípustných hodnôt hluku bude potrebné spracovať hlukové štúdie s návrhom protihlukových opatrení
- zhodnotiť i ďalšie lokálne zdroje hluku (napr. staničný rozhlas, zoraďovanie súprav ap.).

Hluková mapa i akčný program znižovania hluku v zmysle Smernice 2002/49/EC budú za oblasť železničnej dopravy spracované v období 2005-2008.

3. Hluk z leteckej dopravy

Celkovým trendom v šírení hluku v okolí Letiska M. R. Štefánika Bratislava do roku 2030 je postupné zmenšovanie nadmerným hlukom zasiahnutej plochy, pričom v každom návrhovom období prevažuje plocha maximálnych hladín hluku nad plochou ekvivalentných hladín hluku. Bude potrebné:

- dobudovať monitorovací systém hluku v okolí letiska,
- vybudovať monitorovací systém dodržiavania letových postupov a trajektórií,
- vylúčiť lietadlá, ktoré napĺňajú legislatívou stanovené požiadavky na akustické parametre.

Výhľadovo je možné očakávať ***sprísnenie hlukových limitov*** (pravdepodobne o 5 dB), čo je treba zohľadniť už pri súčasnom plánovaní zástavby okolia letiska.

Hluková mapa i akčný program znižovania hluku v zmysle Smernice 2002/49/EC budú za oblasť leteckej dopravy spracované v období 2005-2008.

14.5. ŠPECIFICKÉ JAVY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

14.5.1. Súčasný stav

1. Radónové riziko

Územie Bratislavy bolo na základe radónového prieskumu rozčlenené do 3 kategórií:

- nízke radónové riziko - 56,7% plochy,
- stredné radónové riziko - 37,6% plochy,
- vysoké radónové riziko - 5,7% plochy.

Plochy s vysokým radónovým rizikom sú podľa odvodenej mapy radónového rizika najmä v lokalitách:

Devínska Nová Ves - Kolónia, sever Dúbravky, malé plochy medzi Dúbravkou a Záhorskou Bystricou, menšie plochy v MČ Rača, Vajnory, ojedinelé malé plochy v MČ Devín, Rusovce, Petržalka.

2. Elektromagnetický smog

Pozorovaniami intenzity elektromagnetického smogu, spôsobeného činnosťou rádiovysielačov situovaných na televíznej veži Kamzík sa zistili na cca 1/3 územia mesta prekročenia platných noriem. Najvyššie hodnoty elektromagnetického poľa boli zistené na spojnici: Dúbravka - sever Starého Mesta - Nové Mesto.

Nadlimitné hodnoty boli namerané napr. na juhu Železnej Studničky, v časti Vajnorskej, Búdkovej a Druhej ulice, v Dúbravke na Alexyho a Húščavovej ul., na Kolibe (parkovisko), pri Detskej klinike na Kramároch, v priestore Onkologického ústavu, pri Študentskom domove na Asmolovovej ul. a pod.

3. Svetlotechnika - zóny s vyšším uhlom tienenia budov

Na území mesta boli zóny s vyšším uhlom tienenia vyčlenené vo dvoch etapách:

- **v 1. etape** boli zóny vyčlenené na území MČ Bratislava - Staré Mesto, jednak zóna s ekvivalentným uhlom tienenia 42^0, a tiež zóna s ekvivalentným uhlom tienenia 36^0. Materiál pod názvom "Návrh vymedzenia plôch hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy z hľadiska aplikácie svetlotechnickej normy STN 730580-1, zmena 2, v mestskej časti Bratislava - Staré Mesto" bol schválený v MsZ hl.m. SR Bratislavy uzn. č.490/2001 zo dňa 8.2.2001,
- **v 2. etape** boli zóny s ekvivalentným uhlom tienenia 36^0 vyčlenené na území MČ Bratislava - Petržalka, Bratislava - Ružinov a Bratislava - Nové Mesto. Materiál pod názvom "Návrh vymedzenia plôch hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy z hľadiska aplikácie svetlotechnickej normy STN 730580-1, zmena 2, v mestských častiach Bratislava - Nové Mesto, Bratislava - Petržalka, Bratislava - Ružinov" bol schválený v MsZ hl.m. SR Bratislavy uznesením č.334/2004 zo dňa 1. 4. 2004.
- 14.5.2. Východiská

Východiskami pre riešenie problematiky sú dokumenty:

- závery projektu „Bratislava - Životné prostredie, abiotická zložka“,
- vyhláška č. 123/1990 Z. z. MZd SR o ochrane zdravia pred nepriaznivými účinkami elektromagnetického poľa,
- vyhláška č. 406/1992 Z. z. MZd SR o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z radónu a ďalších prírodných rádionuklidov.

Podnetom na vyčlenenie zón s vyšším uhlom tienenia budov bola Zmena 2. slovenskej technickej normy ***STN 73 0580*** - 1 "Denné osvetlenie budov, časť 1: základné požiadavky", ktorá umožňuje obciam vo vymedzených územiach zvýšiť si ekvivalentný uhol tienenia budov z ekvivalentného uhla ***30^0,*** ktorý platí celoplošne pre vnútorné priestory s trvalým pobytom ľudí okrem priestorov so zvýšenými nárokmi na denné osvetlenie, ***na 36^0, alebo 42^0.*** Cieľom tejto úpravy normy je umožniť najmä dostavbu prieluk v historických centrách miest, prípadne intenzívnejšie využitie plôch v centrálnych častiach miest.

14.5.3. Požiadavky a návrh

1. Radónové riziko

V riešení podrobnejších dokumentov a v projektovej príprave konkrétnych investičných zámerov je potrebné:
- zabezpečiť pri novonavrhovanej výstavbe meranie úrovne radónového rizika na danej parcele; ak sa na parcele zistí stredné alebo vysoké radónové riziko, je potrebné navrhované stavby zabezpečiť proti prenikaniu radónu z podložia,
- zistiť pri existujúcej zástavbe, v ktorých objektoch je prekročená povolená hodnota a navrhnúť nápravné opatrenia.

2. Elektromagnetický smog

Pre riešenie rizika elektromagnetického smogu sa odporúča:
- viacročné pozorovanie lokalít s maximálnym elektromagnetickým smogom,
- realizovanie tzv. „nultého monitoringu“ s cieľom zistenia intenzity elektromagnetického smogu, vyvolaného novými rádiovysielačmi a mobilnými telefónmi,
- inštalácia zariadení na odstránenie, príp. oslabenie elektromagnetického smogu,
- stanovenie nápravných opatrení alebo obmedzení, ktoré vyplynú z pozorovania a monitoringu v oblastiach s prekročenými hodnotami elektromagnetického poľa.

3. Svetlotechnika

V zmysle uvedeného uznesenia Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy č. 334/2004 sa v územnom pláne uplatňujú zóny so zvýšeným uhlom tienenia budov v dotknutých mestských častiach.

Mestská časť Bratislava - Staré Mesto

Zóna s ekvivalentný uhlom tienenia ***42º*** : hranica vedie od nábrežia Dunaja pri Starom moste cez ulice Gondova, Šafárikovo námestie – (stredom námestia po severné nárožie Dostojevského radu), Dostojevského rad, Karadžičova ul., Mlynské nivy, ul. 29. augusta, Špitálska ul., Americké námestie, Radlinského ul., Kollárovo námestie, Námestie 1. mája, Námestie Slobody (popred budovu FA STU), Banskobystrická ul., Štefanovičova ul., Šancová ul., Štefánikova ul., Palisády, Svoradova ul., Soferove schody, Zámocká ul., odbočka do Skalnej ulice, Staromestská ul., Zámocké schody. Ďalej po úpätí hradného brala po 3 výškové obytné domy na Nábr. arm. gen. L. Svobodu, kolmo k brehu Dunaja a východným smerom po brehu Dunaja k východziemu bodu na Gondovej ulici.

Zóna s ekvivalentným uhlom tienenia ***36º:*** hranica vedie od tunela pri Nábr. arm. gen. L. Svobodu, ďalej po nábreží, za Dvořákovým nábrežím kolmo k brehu Dunaja a východným smerom po brehu Dunaja popod Most SNP po Starý most, po spojnici poza Umeleckú besedu, Pribinova ul., Košická ul., Mlynské Nivy, Karadžičova ul., Legionárska ul., križovatka Račianske mýto, Smrečianska ul., Dobšinského ul., Jaskový rad po ústie železničného tunela. Hranica vedie kolmo cez koľajisko železnice na Pražskú ulicu a ďalej cez ulice Za sokolovňou, Sokolská, Fr. Kráľa, Moyzesova, Palisády. Hranica obchádza jeden blok Godrova – Šulekova, ďalej cez Palisády po Parlament, cez Schody pri Starej vodárni, úpätím Hradného kopca späť k východziemu bodu – tunel na Nábreží arm. gen. L. Svobodu.

Mestská časť Bratislava – Petržalka

Hranica (36º) vedie: od križovatky Einsteinova - Viedenská cesta po Viedenskej ceste až po lodenicu, odtiaľ po okraji Incheby JV-smerom po Most SNP, pozdĺž Mosta SNP až po Krasovského ul., po Krasovského ul. až po napojenie na Viedenskú cestu, po Viedenskej c. až po križovatku so Starým mostom, po Starom moste až po Klokočovu ul., po Klokočovej ul. po odbočenie z ochrannej hrádze, ďalej po ochrannej hrádzi až pod Prístavný most, od Prístavného mosta pozdĺž železnice až po úroveň Šustekovej ul., po Šustekovej ul. po nemocnicu na Šustekovej, hranica obchádza nemocnicu na Šustekovej a napája sa na Bosákovu ul., po Bosákovej ul., po Farského ul. až po križovanie s Černyševského ul., po Černyševského ul. a myslenom predĺžení Černyševského ul. až po križovanie so železnicou, ďalej po železnici až pod Panónsku cestu, po Panónskej ceste a nájazdovej rampe poza osobitnú školu, odtiaľ západným smerom po Zadunajskú cestu, po Zadunajskej ceste až po prípojnú komunikáciu k Einsteinovej ul., po prípojnej komunikácii až po križovanie s Einsteinovou ul., po Einsteinovej ul. až po križovatku Einsteinova - Viedenská cesta.

Mestská časť Bratislava – Ružinov

Hranica (36º) vedie: Nábrežie Dunaja od Starého mosta po Prístavný most, popri Prístavnom moste po križovatku s Bajkalskou ul., Bajkalská ul. po križovatku s Prievozskou, Prievozská ul. po križovatku s Mlynskými Nivami, ul. Mlynské Nivy po Votrubovu ul., Votrubova ul., Prístavná ul. po administratívnu hranicu so Starým Mestom, po administratívnej hranici so Starým Mestom po Starý most. Hranica ide ďalej po Košickej ul. od križovatky s Prievozskou po križovatku s Miletičovou, po Miletičovej po križovatku so Záhradníckou, po Záhradníckej po križovatku s Jégého, Jégého ulica po križovatku s Trnavskou cestou, po administratívnej hranici s MČ Nové Mesto a administratívnej hranici s MČ Staré Mesto až po križovatku Košická - Prievozská; a dve predĺženia: po Trnavskej, Rožňavskej a Ceste na Senec po otočku električiek a druhé predĺženie predstavuje Záhradnícka ulica a Ružinovská ulica.

Mestská časť Bratislava - Nové Mesto

Hranica (36º) vedie:
- priestor vymedzený ulicami a námestiami: Račianske mýto, Legionárska ul., Krížna ul., Trnavské mýto, Trnavská ul., Ulica Odbojárov, Vajnorská ul., Tehelná ul., Kukučínova ul. po Kutuzovovu, hranica ide ďalej krížom cez železnicu v

trase predĺženia Kutuzovovej ul., Račianska ul., Račianske mýto,
- priestor mestských tried: Vajnorská ul., Račianska ul. po Biely kríž,
- priestor mestskej radiály: Trnavská – Rožňavská - Cesta na Senec po obratisko električiek pri Zlatých pieskoch.

Vyčlenené zóny sú znázornené v schémke a premietnu sa do regulácie podrobnejších územnoplánovacích dokumentácií na zonálnej úrovni.

14.6. ODPADY

14.6.1. Súčasný stav

1. Základná charakteristika

Bratislava je významným zdrojom odpadov v rámci Slovenska. Žije tu 8,4% obyvateľov Slovenska a podiel mesta na celkovej produkcii odpadov predstavuje zhruba 3,7% a na produkcii komunálnych odpadov 10,6% (údaj k roku 2002).

Súčasný stav v produkcii odpadov v Bratislave môžeme charakterizovať na základe zistených údajov Krajského úradu v Bratislave a na základe hlásení obci od jednotlivých pôvodcov komunálneho odpadu.

Podľa zistení Okresných úradov v Bratislave sa v roku 2002 vyprodukovalo v Bratislave ***508.663 ton odpadov***, z toho 43.520 ton nebezpečných odpadov, a 465 143 ton ostatných odpadov.

Odpady celkom, rok 2002:

Z celkového množstva odpadov – 508.663 ton sa:
- zhodnotilo: 201.683 ton (39,6%),
- zneškodnilo: 261.495 ton (51,4%).

Zvyšný odpad bol v kategórii "Z" - "zhromažďovanie odpadov pred ďalším nakladaním" alebo "O" - "Odovzdanie odpadov inému subjektu na ich ďalšiu úpravu alebo zhodnotenie" v množstve 45.485 ton (9%).

2. Druh, objemy a spôsob likvidácie odpadov

Komunálny odpad, rok 2002:

Z celkového množstva komunálneho odpadu za rok 2002 – 159.635 ton sa:
- zhodnotilo:
  36. materiálovo ako druhotná surovina 3.079 ton (1,9%),
  37. kompostovaním 5.873 ton (3,7%),
  38. energeticky 89.594 ton (56,1%),
- zneškodnilo:
  39. skládkovaním na území obce 270 ton (0,2%)
  40. skládkovaním mimo územia obce 60.819 ton (38,1%)
  41. spaľovaním bez využitia energie -
- iným spôsobom nakladania -

Základným spôsobom zneškodňovania komunálneho odpadu v súčasnosti je spaľovanie.

Spaľovne odpadov

Mestská spaľovňa odpadu vo Vlčom hrdle – v prevádzke je od roku 1977, má kapacitu 135 000 ton, priemerne ročne spáli cca ***108.000 ton*** domového odpadu a odpadu zo živností, pričom vznikne cca 35 000 ton škvary a popolčeka (25 000 ton škvary a 10 000 ton popolčeka), ktoré sú ukladané na skládku mimo územia mesta, v súčasnosti na skládku v Pezinku. V spaľovni je linka magnetickej separácie, ročne zachytí cca 1.600 – 1.700 ton kovového odpadu.

V období rokov 2000 až 2002 bola spaľovňa zrekonštruovaná najmä z dôvodu spĺňania nových emisných limitov. Pri spaľovaní odpadov vzniká teplo, ktoré sa využíva na výrobu elektrickej energie pre vlastné potreby i do verejnej siete, zásobovanie teplom skleníkového hospodárstva Florea, príp. podniku Slovnaft a.s. Rekonštrukciou spaľovne sa predĺžila jej životnosť o 15-20 rokov.

K mestskej spaľovni patrí ***triediarensko – mechanická linka*** na Ivanskej ceste, kde sa dotrieďujú sklo, kovy a papier a PET fľaše.

Výhľadovo sa uvažuje doplniť technologický proces o dotrieďovaciu linku dovážaných odpadov a o solidifikačnú linku pre zachytávané zvyšky z čistenia spalín, príp. zvyšky po spaľovaní.

V roku 1997 bola uvedená do prevádzky ***spaľovňa zdravotníckeho odpadu*** v novej poliklinike ***v Petržalke***, s plánovanou kapacitou 900 ton/rok. Kvôli priestorovým problémom však jej výkon je zhruba polovičný, pričom z celomestského hľadiska je žiadúca kapacita tohto typu zariadenia 1.200 – 1.500 ton.

V ***Slovnafte, a.s***. sú v prevádzke ***3 spaľovne***, slúžiace pre vlastné potreby; z dôvodu zavedenia nových emisných limitov sa pripravuje ich nahradenie novou spaľovňou nebezpečného odpadu s kapacitou 12.000 ton (v súčasnosti sa hľadajú aj alternatívne riešenia využitia, resp. zneškodnenia nebezpečného odpadu z a.s. Slovnaft Bratislava).

V areáli ***Istrochem***, a.s. je ***spaľovňa*** nebezpečných odpadov typu Hoval GG 14 s výkonom 100 kg za hodinu; slúži na výskumné účely.

Skládky odpadov

Na území mesta sú v súčasnosti ***tri*** skládky, ktoré sú v súlade s legislatívou:

1. ***Skládka*** inertného odpadu v Devínskej Novej Vsi. Do prevádzky bola daná v roku 1997, jej celková kapacita je cca 650.000 ton. Zostatková kapacita v súčasnosti je 150.000 ton. V blízkosti skládky sa rekultivuje priestor po vyťažení tehliarskych hlín, čo umožní ukladanie inertných odpadov až do roku 2011.
2. ***Skládka*** inertného odpadu v k.ú. Podunajské Biskupice pod Slovnaftom, sprevádzkovaná v roku 2003; jej výmera je 2,5ha, kapacita 250.000m^3 .
3. ***Skládka*** na odpad, ktorý nie je nebezpečný; v areáli ÚČOV vo Vrakuni s kapacitou 45.000 m^3 , slúži len pre potreby vodárenských spoločností (odpad z čistenia kanalizácie a lapačov piesku).

Ostatné využívané skládky ***sú mimo Bratislavy*** – skládky v súlade s legislatívou sú v Zohore, Stupave, Senci, Pezinku, Budmericiach, Dubovej.

Triedený zber

V rámci triedeného zberu sa v posledných rokoch získali nasledovné množstvá surovín v tonách (Zdroj: Návrh POH KO a DSO hl. m. SR Bratislavy):

tab. č.1

ton/rok	papier	sklo	šrot	plasty	zeleň
1996	191	160	537	-	802
1997	203	343	672	-	2483
1998	268	659	789	-	786
1999	247	644	2454	-	7090
2000	258	884	2392	-	3940
2001	377	748	790	5,5	3667
2002	499	1162	1257	100	5872
2003	6745	2129	1732	239	3500

Mimo tohto zberu realizuje triedený zber aj ***a.s. Zberné Suroviny***, ktoré prostredníctvom 10 výkupní a jedného zberového závodu v roku 2003 vyzbierali tieto množstvá druhotných surovín (oceľový šrot 11.556 ton, fareb. kovy 126 ton, papier 4.346 ton, sklo 912 ton, plasty 2,4 tony). Zberné suroviny a.s. taktiež spolupracujú s mestom pri zbere niektorých komodít.

Triedený zber sa uskutočňuje donáškovým spôsobom do rozmiestnených kontajnerov a výkupní Zberných surovín.

Okrem toho by sa vytriedené zložky odpadov mali zbierať v tzv. zberných dvoroch. V súčasnosti už pôsobia v MČ Ružinov, Podunajské Biskupice a Vrakuňa.

Odpad zo zelene

Využívanie ***odpadu zo zelene*** je nasledovné:

- z celkového množstva cca 4.245 ton (2003) sa zhodnotilo kompostovaním 3500 ton a zneškodnilo skládkovaním mimo územia Bratislavy 745 ton. Do konca 90-tych rokov bola v prevádzke kompostáreň v areáli PPD Rača, kde sa okrem poľnohospodárskeho odpadu kompostoval aj zelený odpad z okolitých mestských častí (najmä Ružinov, Rača – cca 2. 000 ton). V roku 1999 bolo kompostovanie v PPD Rača ukončené a táto činnosť bola presunutá do Svätého Jura pri Bratislave. Kapacita kompostoviska je 10 - 12.000 ton, spracováva i odpad z Bratislavy - z územných obvodov Bratislava II. a III. Zhodnocovanie zeleného odpadu v okolí Bratislavy zabezpečujú aj spoločnosti:
  42. EBA spol. s r.o. Bernolákovo/Pezinok,
  43. COAGRO – Dunajský Klatov, a. s.,
  44. JV INTERSAD, s.r.o., Svätý Jur,
- z hľadiska potrieb mesta je prednostný záujem o zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu (odrezky stromov, tráva ap.) a kuchynského biologicky rozložiteľného odpadu.

Veľkoobjemový odpad

Zneškodňovanie ***veľkoobjemového odpadu*** sa uskutočňuje najmä v rámci jarného a jesenného upratovania, ktoré organizujú mestské časti. Čas a miesto oznamujú miestne úrady vopred. Okrem toho tento odpad odváža OLO a.s. na objednávku (podľa nového zákona o odpadoch č.223/2001 zneškodňovanie zabezpečuje obec, príp. mestská časť dvakrát do roka).

Komunálny odpad s obsahom škodlivín

Zber komunálneho odpadu ***s obsahom škodlivín***:

- vyradené lieky – zbierali sa pôvodne v 75 lekárňach, od roku 1998 na základe zákona č. 140/1998 o liekoch a zdravotníckych pomôckach je to povinnosť každej lekárne (cca 100 lekární na území mesta),
- suché galvanické články a batérie s obsahom ortuti – zbierajú sa vo vybraných predajniach spotrebnej elektroniky, kancelárskej techniky, foto-kino, opravovniach hodín, vybraných stredných školách a pod.,
- odpadové olovené akumulátory - v prevádzke je v súčasnosti 17 stabilných zberných miest na čerpacích staniciach pohonných hmôt,

- nefunkčné ortuťové žiarivky a výbojky – zber sa uskutočňuje v 5 strediskách Zberných surovín, a.s.,
- odpadové pneumatiky – zber sa uskutočňoval cez viaceré subjekty (pneuservisy, autodružstvá), spolu asi 30 zberných miest. V roku 1997 sa vyzbieralo 96,1 t tejto suroviny. Odvtedy mesto tento spôsob zberu nezabezpečuje,
- oddelene vytriedený domový odpad s obsahom škodlivín – tzv. drobná chémia. Získava sa formou kalendárneho zberu a prostredníctvom jedného stabilného zberného miesta f. EPSOL na Technickej ul..

tab. č. 2 Zber problémových látok za obdobie 1996 - 2003

ton/rok	SGČ	AKU bat.	lieky	žiarivky	drob.chem.
1996	1.16	7.2	2.8	2.7	
1997	1.50	30.1	3.6	0.4	7.3
1998	1.80	24.6	1.7	0.4	2.0
1999	1.00	45.8	*	0.4	1.1
2000	2.20	55.1	*		2.3
2001	2.20	54.4	*	0.1	1.6
2002	2.70	58.8	*	0.1	1.7
2003	1.10	37.5	*	0.03	4.9

* neeviduje sa, SGČ - suché galvanické články

Stavebný odpad

Celková ročná produkcia ***stavebného odpadu*** sa v poslednom období pohybuje na úrovni ***100-150.000 t*** (chýba presná evidencia). Prevažne je ukladaný na skládkach v okolí Bratislavy a v Bratislave na skládke inertného odpadu v Devínskej Novej Vsi a na skládke inertného odpadu pod Slovnaftom a.s. Časť stavebného odpadu sa recykluje a odpredáva ako stavebná surovina.

Staré vozidlá

Jedná sa o tzv***. autovraky***, ponechané na verejných priestranstvách. Ročne ich takto vzniká cca 400-600 kusov. Existujúce autovrakoviská (vo Vajnoroch, Vrakuni) nie sú v súlade s platným ÚPN. V súčasnosti odvoz zabezpečuje Magistrát aj mestské časti prostredníctvom firiem, ktoré sa touto činnosťou zaoberajú. Vraky sú odvážané na spracovanie prevažne mimo územia mesta (Zohor, Šamorín).

Kaly

V súčasnosti sa ***kaly z mestských ČOV*** po úprave (biologická stabilizácia, odvodnenie) zneškodňujú mimo Bratislavy a to jedenkrát ročne formou výberového konania na ich zneškodnenie. V budúcnosti sa neuvažuje so zmenou súčasného spôsobu nakladania s touto komoditou.

14.6.2. Východiská

Pri spracovaní návrhu vychádzame najmä z platných zákonov a vyhlášok odpadového hospodárstva, (ktoré sa v súčasnosti prispôsobujú európskej legislatíve), zo spracovaných koncepcií, programov a z iných dôležitých materiálov regionálneho a miestneho významu. Cieľom je dosiahnutie týchto zámerov:

- chrániť a zvyšovať kvalitu životného prostredia,
- prispievať k ochrane zdravia ľudí,
- účinne prispievať k obmedzovaniu využívania prírodných zdrojov.

Vzhľadom k návrhovému obdobiu ÚPN (rok 2 020) je predpoklad, že budú spracované nové východiskové materiály, ktoré môžu ovplyvniť ciele a priority, platné v súčasnosti (napr. aktualizácie VZN o nakladaní s odpadmi a o poplatkoch za odpady v Bratislave, už v roku 2005 sa budú pripravovať nové programy odpadového hospodárstva na celoslovenskej úrovni i na nižších úrovniach).

14.6.3. Návrh

Konečný návrh ÚPN vo sfére odpadového hospodárstva vychádza zo spracovaných koncepčných materiálov pre územie Bratislavy (POH komunálneho odpadu a drobných stavebných odpadov hl. m. SR Bratislavy, POH okresov I.-V. hl. m. SR Bratislavy), podľa ktorých základnými cieľmi je minimalizácia odpadov, vytvorenie predpokladov pre opätovné zhodnotenie druhotných surovín – separovaný zber a zabezpečenie optimálneho zneškodňovania odpadov, ktoré sa nedajú využiť ako druhotné suroviny.

1. Spaľovne odpadov

Spaľovňa odpadu Vlčie hrdlo – po rekonštrukcii, ktorú dodávateľsky zabezpečovala firma Siemens (2000-2002), sa s ňou počíta aj v budúcnosti ako nosným zariadením zneškodňovania komunálnych odpadov.. Priemerná kapacita je 135.000 ton. Možnosti doplňujúcich technologických zariadení spaľovne (dotrieďovacia linka, kompostáreň, solidifikačná linka a pod.) sú limitované umiestnením spaľovne v CHVO Žitný ostrov.

Spaľovňa nemocničných odpadov v nemocnici Petržalka – lokalita ostáva bez zmeny, nakoľko však kapacita

zariadenia nepostačuje, je potreba uvažovať s ďalšími možnosťami zneškodňovania tohto odpadu (napr. rekonštrukcia spaľovne v nemocnici na Kramároch). V zásade je potrebná ešte jedna spaľovňa nemocničných odpadov, aby bola splnená predpokladaná kapacita cca 1.200 ton nebezpečných odpadov zo zdravotníctva.

2. Skládky odpadov

Na území mesta sú prevádzkované dve skládky inertného odpadu a jedna skládka nie nebezpečného odpadu. Budovanie ďalších skládok na území mesta sa v budúcnosti nepredpokladá. K návrhovému obdobiu ÚPN však skládky inertného odpadu už budú uzatvorené. Okrem toho od roku 2006 nebude možné skládkovať bioodpad.

Z bývalých skládok (tzv. environmentálne záťaže) bude potrebné niektoré monitorovať a prehodnotiť ich dopady na okolie a podľa výsledkov hodnotenia navrhnúť ich sanáciu (umelý kopec v Petržalke, skládka Dúbravčice v Dúbravke, skládka v Starom mlynskom ramene vo Vrakuni, skládka v kameňolome Srdce a skládka v bývalom zemníku pri VW-BAZ v D.N. Vsi, prípadne niektoré ďalšie v zmysle pripravovaného návrhu o environmentálnych záťažiach).

V okolí mesta okrem existujúcich skládok, ktoré sú v súlade s legislatívou – Zohor, Stupava, Senec, Pezinok, Budmerice, Dubová, Rohožník, sú pripravované ďalšie skládky – Budmerice - stará teheľňa, Gajary, Pezinok – nová jama.

3. Zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov

Smerovanie v oblasti nakladania s odpadom zo zelene a inými bioodpadmi formou zariadení na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov vedie k jeho zhodnocovaniu a zabráneniu ukladania na skládky.

Zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov by mali byť vo väčšej vzdialenosti od obytnej zástavby. Kvôli zabráneniu prevozu tohto odpadu stredom mesta je uvažované s lokalizáciou zariadení v západnej, v severo - východnej a vo východnej časti mesta, s kapacitou každej cca 10 –15.000 ton a veľkosťou každej cca 1,5 – 2ha.

Navrhované lokality sú:

- v západnej časti mesta:
  45. pri Poľnom mlyne – lokalita Prostredné pole (východne od Poľného mlyna, vo vzdialenosti min. 500m, na hranici katastrálneho územia Záhorskej Bystrice a Stupavy). Presná lokalizácia je vo väzbe na doriešenie nadradeného komunikačného systému.
- v severo-východnej časti mesta:
  46. na Žabom majeri v MČ Rača ,
- vo východnej časti mesta:
  47. na Lieskovskej ceste (južne od Slovnaftu) v MČ Podunajské Biskupice,
  48. v areáli podniku Florea vo Vlčom hrdle v MČ Ružinov, vo voľnej severozápadnej časti areálu.

4. Zariadenia na nakladanie so starými vozidlami

Podľa novej legislatívy v OH sa staré vozidlá budú spracovávať v zariadeniach na spracovanie starých vozidiel a na zber sa môžu využívať tzv. určené parkoviská, ktoré určí obvodný úrad po uskutočnení územného a stavebného konania. Na území Bratislavy sa uvažuje s určenými parkoviskami, ktorých súčasťou môže byť i spracovateľský závod starých vozidiel, musia byť však zriadené a prevádzkované tak, aby nedošlo k ohrozeniu alebo poškodeniu životného prostredia ani k odcudzeniu starých vozidiel. V N-ÚPN sa uvažuje s dvomi lokalitami, veľkosti cca 1 ha. Najvýhodnejšie by boli na pozemku mesta alebo MČ. Do úvahy pre lokalizáciu určeného parkoviska prichádzajú lokality:

- pri železničnej vlečke do Volkswagenu, a.s., v MČ Devínska Nová Ves, veľkosť 1 ha, v rámci plochy území nerušiacej výroby, podnikateľských aktivít, služieb a skladového hospodárstva,
- v lokalite Alejové a Jánske hony v MČ Podunajské Biskupice – východne od a.s. Slovnaft, severne od železničnej vlečky do Slovnaftu,
- v lokalite Janíkovské pole v MČ Petržalka, medzi diaľnicou a železničnou traťou,
- v lokalite Žabí majer - Hirthy, v MČ Rača (blízkosť železnice).

5. Zberné dvory a recyklačné miesta

Zberné dvory pre rôzny odpad od občanov, fyz. osôb a právnických osôb majú zbierať: objemný odpad, elektro odpad z domácností, kovy, pneumatiky, menšie množstvo stavebného odpadu, záhradného odpadu, autobatérie, príp. nebezpečný odpad z domácností, uskutočňovať doplnkový zber papiera, skla, plastov a kompozitných obalov na báze lepenky. Prednostne by mali byť v najhustejšej zástavbe s dostupnosťou pre čo najširší okruh obyvateľov. Uvažuje sa zatiaľ s deviatimi lokalitami v rámci mesta, s veľkosťou cca 0,1 ha. Uvažované lokality:

- bývalý areál Zberných surovín na Lovinského ul. v MČ Staré Mesto,
- v lokalite na ulici Pri Šajbách za železničnou traťou v MČ Rača,
- na Poliankach v MČ Dúbravka,
- Eisnerova ul., pri žel. stanici v MČ Devínska Nová Ves,
- v rámci rozvojových plôch severovýchodne od dnešnej zástavby pri Opletalovej ulici v MČ Devínska Nová Ves
- na ul. Ondreja Štefanka (prípadne voľná plocha medzi trafostanicou a predajňou áut v MČ Petržalka,
- na ul. Ondreja Štefanka areál Miestneho podniku verejnoprospešných služieb,
- v lokalite Panónska ul. - juh v MČ Petržalka,
- v lokalite medzi Dvojkrížnou ul. a železničnou traťou (zberný dvor už zrealizovaný od r. 2003) v MČ Podunajské Biskupice.
- pri poľn. družstve v Záhorskej Bystrici

***Zberné a recyklačné miesta*,** slúžiace najmä ako medzisklad pre podnikateľov – potreba 3 – 5 lokalít s veľkosťou 0,1 ha. Vytipované lokality:

- v areáli Domesu v MČ Petržalka, prenajímateľná plocha v rámci areálu,
- v južnej časti Petržalky medzi železnicou a diaľnicou,
- západne od VW (Hrubé briežky) pri železničnej trati do VW, a.s.,
- lokalita Alejové a Jánske hony v MČ Podunajské Biskupice, v severnej časti nad železničnou vlečkou,
- lokalita medzi Dvojkrížnou ul. a železničnou traťou v MČ Vrakuňa,
- v lokalite Pánty v blízkosti železničnej stanice Rača v MČ Rača,
- vo voľnej zadnej časti areálu Technomarket na Púchovskej ceste, kde je využiteľná i železničná vlečka, orientačne využiteľná plocha 0,5ha.

Recyklačný dvor stavebného odpadu – takáto prevádza by mala byť najmä v dostatočných odstupových vzdialenostiach od obytných častí mesta (min. 200m), ale i iných funkcií, s orientačnou veľkosťou 0,25 ha. Budú slúžiť na sústreďovanie stavebného odpadu, periodické spracovanie a odpredaj. Súčasné prevádzky sú z hľadiska návrhu funkčných plôch v nevhodných polohách. Lokalita, ktorá nie je v rozpore s návrhom funkčného využitia územia, je pripravovaná prevádzka recyklačného dvora v Ružinove - západne od Slovnaftu, a.s. pri ochrannej hrádzi Dunaja, v rámci plochy Vodostavu, s.r.o. Navrhovaná lokalita v rámci N ÚPN:

- lokalita Alejové a Jánske hony v MČ Podunajské Biskupice, južne od existujúcej vlečky do Slovnaftu, a.s.

Využiteľné sú aj recyklačné dvory vo vzdialenosti 15 - 20 km od Bratislavy, napr. Tomášov východne od Bratislavy. Vhodný by bol ešte jeden recyklačný dvor severozápadne od Bratislavy.

Ťažisko recyklácie stavebných odpadov by malo spočívať v recyklácii v mieste výskytu tohto odpadu s minimalizáciou dopravných nárokov pri ich spracovaní.

Centrálny recyklačný a dotrieďovací závod – uvažuje sa s jednou plochou v lokalite Žabí majer s predpokladanou rozlohou cca 9 ha. Názov centrálny vyplýva z toho, že by sa na tejto ploche mali sústreďovať buď viaceré menšie recyklačné a dotrieďovacie technológie alebo jeden väčší samostatný závod. Nakoľko ešte neexistujú konkrétne predstavy využitia, vytipované plochy majú charakter územnej rezervy pre túto funkciu.

Náhradné plochy pre existujúce zariadenia – uvažuje sa s dvomi plochami o celkovej rozlohe 3 ha (najmä náhrada pre terajšie areály Zberných surovín, Kovošrotu, príp. iných).

Navrhované lokality:

- Rača, Žabí majer – lokalita Hirthy – cca 1 ha
- lokalita Pánty, východne od železničnej stanice Rača
- prípadne iné plochy, určené pre zariadenia odpadového hospodárstva, resp. funkčné plochy nevylučujúce dané zariadenia (skladové, výrobné)

Celková suma požadovaných plôch predstavuje cca 21ha, pričom sa predpokladá, že lokality pre nakladanie s odpadom (najmä separovaný zber a recykláciu) sa budú ďalej zahusťovať, aby sa postupne pokrylo celé územie.

14.7. ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY

Klimatické zmeny – reprezentujú zmenu klímy, ktorá nastáva v dôsledku pôsobenia prirodzených faktorov. Takéto zmeny boli v minulých geologických dobách Zeme (ľadové doby, sekulárne zmeny, niekedy aj nízkofrekvenčné kolísanie klímy). V minulosti prebiehala klimatická zmena raz za veľmi dlhé obdobie.

Zmena klímy je:

- akákoľvek zmena klímy, ku ktorej dôjde v dôsledku ľudskej činnosti,
- zmenou stavu klímy, ktorú možno identifikovať prostredníctvom zmien priemerných parametrov klímy,
- jav, ktorý pretrváva dlhšie obdobie, minimálne niekoľko desaťročí,
- vyvolaná človekom a môže sa prejaviť zmenami v zložení atmosféry alebo vo využívaní krajiny.

Medzi najväčšie globálne problémy vo vzťahu k zmene klímy v mestách treba zaradiť vlny extrémnych letných horúčav, pokles zrážok, dlhé obdobia sucha striedané prívalovými dažďami s možnosťou lokálnych povodni, víchrice, veterné smršte a pod.

Medzivládny panel pre zmenu klímy (IPCC, 2019) definuje pojmy mitigácia dopadov zmeny klímy a adaptácia na zmenu klímy.

Adaptácia na zmenu klímy - Opatrenia prijaté s cieľom predvídať vplyvy zmeny klímy, predchádzať škodám, ktoré môžu dané vplyvy spôsobiť, alebo tieto škody minimalizovať, alebo využiť prípadné nové príležitosti. Čo sa týka prírodného prostredia, sú to predovšetkým opatrenia, ktorými sa uľahčí prispôsobenie zmene klímy.

Mitigácia dopadov zmeny klímy - v kontexte zmeny klímy ide o zásahy človeka zamerané na zredukovanie zdrojov alebo zvýšenie absorbentov skleníkových plynov. Príkladmi sú účinnejšie využívanie fosílnych palív pre potreby priemyselných procesov alebo výrobu elektriny, prechod na využívanie slnečnej alebo veternej energie, zlepšenie izolácie budov a rozširovanie lesov a ostatných absorbentov za účelom odstránenia väčšieho objemu oxidu uhličitého z atmosféry. Mitigácia teda predstavuje opatrenia, ktoré pomáhajú znižovať zdroje látok (ktoré priamo alebo nepriamo obmedzujú dopady zmeny

klímy), vrátane napríklad zníženia emisií tuhých znečisťujúcich látok, ktoré sa môžu ovplyvniť radiačnú rovnováhu (tzv. čierny uhlík) alebo opatrenia, ktoré regulujú emisie oxidu uhoľnatého, oxidy dusíka, prchavé organické zlúčeniny a ďalšie znečisťujúce látky, ktoré môžu zmeniť koncentráciu troposférického ozónu, ktorý má nepriamy vplyv na podnebie.

Za najvýznamnejšie očakávané dôsledky zmeny klímy na území mesta Bratislavy sa považuje ročný priemerný nárast teploty, kde sa predpokladá zvýšenie až o 2-3 ^{o}C, predĺžená perióda extrémnych teplôt (30 dní oproti pôvodným 10 dňom), pokles ročných zrážok o 5%, dlhšie periódy sucha v letnom období, extrémne výkyvy počasia (silné vetry, búrky, prívalové dažde) a pokles hladiny Dunaja.

Adaptáciu na zmenu klímy je možné realizovať preventívnymi opatreniami, ktorých cieľom je predvídať vplyvy zmeny klímy a predchádzať škodám, ktoré môžu dané vplyvy spôsobiť alebo ich minimalizovať.

Obec podľa zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami, spolupracuje v rámci svojich možností na vykonávaní preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami v katastrálnom území obce, najmä preventívnych opatrení, ktoré spomaľujú odtok vody z povodia do vodných tokov, zvyšujú retenčnú schopnosť povodia alebo podporujú prirodzenú akumuláciu vody v lokalitách na to vhodných, zmenšujú maximálny prietok povodne alebo chránia intravilán pred zaplavením povrchovým odtokom (napr. z intenzívnych zrážok) s ich vlastníkmi, správcami alebo užívateľmi.

Pri implementácii adaptačného plánovania na nepriaznivé dopady zmeny klímy do územného plánovania je potrebné rešpektovať najvýznamnejšie strategické dokumenty na území EÚ a SR a z nich vychádzajúce strategické dokumenty hlavného mesta Bratislavy:

- **Stratégia Európskej Únie pre adaptáciu na zmenu klímy -** bola prijatá ako rámcový dokument v roku 2013 a obsahuje tri špecifické ciele: zvýšiť odolnosť členských štátov EÚ, jej regiónov a miest, zlepšiť informovanosť v rozhodovacom procese v téme adaptácie a zvýšiť odolnosť kľúčových zraniteľných sektorov voči nepriaznivým dôsledkom zmeny klímy.
- **Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy** schválená 26.3.2014 uznesením vlády SR č. 148/2014.
- **Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia** schválená uznesením vlády SR č. 478/2018 zo dňa 17. októbra 2018 .
- **Stratégia adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy** schválená uznesením MsZ č. 1136/2014 zo dňa 24. septembra 2014.
- **Akčný plán adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy na roky 2017-2020** schválený uznesením MsZ č. 789/2017 zo dňa 26.4.2017. Pomáha naplniť hlavný cieľ Stratégie adaptácie, ktorý znie: „vhodnými mechanizmami zabezpečiť ochranu hl. mesta SR Bratislavy pred zvýšeným nebezpečenstvom zmeny dopadov klímy, pomocou vhodných adaptačných opatrení zvýšiť odolnosť mesta na očakávané výzvy ďalšieho rozvoja spoločnosti a poskytnúť potrebné informácie a nástroje, ktoré uľahčia celý proces rozhodovania a riadenia mesta“. V rámci Akčného plánu adaptácie sú identifikované strategické ciele, ktoré je možné dosiahnuť realizovaním jednotlivých aktivít navrhovaných v rámci opatrení.
- H20dnota je voda - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody schválený uznesením vlády SR č. 110 zo 14. marca 2018.

Adaptačné zásady a opatrenia nevyhnutné k zvýšeniu odolnosti voči dopadom zmeny klímy – pre urbanizované mestské prostredie (územia mestskej zelene, obytné územia, územia občianskej vybavenosti, územia výroby, územia športu, zmiešané územia, územia technickej vybavenosti, územia dopravy a dopravnej vybavenosti, územia dobývacích priestorov a odpadového hospodárstva) sú presne vyšpecifikované v záväznej časti C, kapitole 12.7..

B.15. PRIESKUMOVÉ A CHRÁNENÉ LOŽISKOVÉ ÚZEMIA A DOBÝVACIE PRIESTORY

15.1. SÚČASNÝ STAV

Na území Bratislavy sa nachádzajú dobývacie priestory, ktoré sú **chránenými ložiskovými územiami:**

1. ***Kameňolom Devín*** - bol určený na ťažbu v roku 1969, z pôvodnej rozlohy 25,4 ha bol v roku 1981 zväčšený na 30,2 ha. Ročná ťažba má v poslednom období mierne klesajúcu tendenciu (v roku 2003 – 340.000 m^3). Zásoby suroviny predstavujú k 1.1.2005 8,757.000 m^3.
2. ***Dobývací priestor Devínska Nová Ves II*** - bol určený v roku 1967 na ťažbu tehliarskych hlín, v roku 1990 bol zmenšený z rozlohy 49,8 ha na 32,3 ha. Bilančné zásoby k 1.3.2003 predstavujú cca 7,070.000m3 tehliarskej suroviny. Od roku 1997 je ťažba prerušená.
3. ***Dobývací priestor Devínska Nová Ves III* - Glavica** - bol určený v roku 1967 na ťažbu pieskov pre tehliarsku výrobu. V roku 1993 bol zmenšený z rozlohy 9,44 ha na 7,45 ha. Celkové zásoby boli odhadnuté na cca 1 milión m^3. Od roku 1997 je ťažba zastavená.

V súčasnosti je v prevádzke iba kameňolom Devín. Zásoby suroviny v Devínskej Novej Vsi II sú pod ochranou – je vymedzené chránené ložiskové územie. Časť hliniska, ktorá bola dotknutá ťažbou, je v likvidácii. Dobývací priestor Devínska Nová Ves III – Glavica je v likvidácii.

15.2. NÁVRH

1. Kameňolom Devín – je v návrhu ÚPN rešpektovaný ako dobývací priestor v stanovených hraniciach:

- zodpovedajúce dotvorenie lokality po doťažení priestoru v stanovených hraniciach, ktoré nie je možné rozširovať, si vyžaduje už v súčasnosti postupnú prípravu a objektívne multidisciplinárne posúdenie na základe vypracovania technicko -ekonomickej a environmentálnej štúdie dobývacieho priestoru a jeho priľahlého okolia s návrhom opatrení pre ekologizáciu už vyťažených častí dobývacieho priestoru.

2. Dobývací priestor Devínska Nová Ves II - zostáva chráneným ložiskovým územím.

3. Dobývací priestor Devínska Nová Ves III - Glavica - zostáva chráneným ložiskovým územím.

B.16. PLOCHY VYŽADUJÚCE ZVÝŠENÚ OCHRANU

16.1. ZÁPLAVOVÉ PLOCHY

16.1.1. Súčasný stav

Pojem záplavovej plochy je exaktnejšie definovaný vo vodohospodárskej terminológii, kde sa označuje ako inundačné územie.

Inundačným územím je podľa §20 ~~46~~ zákona ~~č.364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (zákon o vodách)~~ č.7/2010 Zz o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov územie priľahlé k vodnému toku, zaplavované vyliatím vody z koryta , vymedzené záplavovou čiarou najväčšej známej alebo navrhovanej úrovne vodného stavu.

Rozsah inundačného územia určuje orgán štátnej vodnej správy na návrh správcu vodného toku. Orgán štátnej vodnej správy, ktorý určil inundačné územie, odovzdá mapovú dokumentáciu tohto územia príslušným stavebným úradom. Ak inundačné územie nie je určené, vychádza sa z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami.

~~Podľa §63, ods. 3,písm.b) vodného zákona môže určiť pri drobných vodných tokoch inundačné územie obec, svojim všeobecne záväzným nariadením. V podmienkach Bratislavy bola táto kompetencia v štatúte mesta presunutá na mestské časti. Obec taktiež podľa §63,ods.1,písm.e) vodného zákona vydáva súhlas na stavby v inundačných územiach drobných vodných tokov.~~

Problematika drobných tokov, vrátane ich záplavových území na území Bratislavy sa vymyká z mierky spracovania (M = 1:10 000) a z hierarchickej úrovne ÚPN mesta. Bude predmetom riešenia zonálnej dokumentácie v mestských častiach, v ktorých sa tieto drobné toky vyskytujú.

Pre život mesta je rozhodujúce vymedzenie záplavového územia a jeho režim pri hlavných vodných tokoch Dunaj a Morava. Malý Dunaj je mimo tohto problému, pretože prietok v ňom možno vedome regulovať manipuláciou na nápustnom objekte.

Záplavové územie okolo toku Dunaja je v súčasnosti na jeho rozhodujúcej dĺžke v rámci mesta priestorom medzi ľavobrežnou a pravobrežnou ochrannou líniou. Touto líniou je buď hrádza alebo ochranný múrik, resp. zvýšená úroveň nábrežia. Pravobrežná ochranná línia (hrádza) pozdĺž Dunaja je vybudovaná na celej jeho dĺžke v Bratislave, s pokračovaniami na území Rakúska a Maďarska.

Na úseku toku Dunaja a Moravy, kde nie je vybudovaná ľavobrežná ochranná línia (od úrovne Mlynskej doliny po Devínske jazero), je ochrana proti veľkým vodám zabezpečená iba výškovou úrovňou terénu pozdĺž toku. Zaplavované sú časti nábrežia Karloveskej zátoky, Slovanské nábrežie a územie nad Hradom v Devíne. V Devínskej Novej Vsi je zaplavovaná celá pririečna časť územia až po Devínske jazero, vrátane oblasti pri poľnohospodárskom družstve, okolo rybníka a dolného toku Mláky. Spätným vzdutím počas veľkých vôd na Dunaji a Morave býva zaplavované aj územie okolo dolného úseku toku Mláka v Devínskej Novej Vsi až po úroveň ČOV za železnicou. Postihnutá je okolitá zástavba v oblasti Vápencovej a Mlynskej ul.

Za vysokých vodných stavov sú zaplavené oba vodárenské ostrovy Sihoť a Sedláčkov ostrov. Vzhľadom na to, že ide o periodicky sa opakujúci stav, boli už pri projektovaní a realizácii všetky dôležité vodárenské objekty osadené na vyvýšených ostrovoch. V centre mesta je zaplavovaná časť zóny Pribinova a areál prístavu (terajšia inundácia),parkoviská pri Fajnorovom nábreží a Gondovej ul. -Šafárikovom nám.

16.1.2. Návrh

Cieľom riešenia návrhu ÚPN mesta je, aby sa rozsah záplavových plôch nerozširoval, podľa možnosti redukoval, a aby sa úroveň ochrany mesta pred povodňami zvyšovala. Vlastné technické riešenie protipovodňovej ochrany a vyznačenie rozsahu zaplavovaného územia je predmetom spracovania kapitoly 13.3 Vodné toky a vodné plochy, ako aj súvisiaceho výkresu 4.2.

Koncepcia ochrany mesta pred povodňami navrhuje dostavbu ochranných línií na úroveň Q_{1000} Dunaja. Iba v severozápadnej časti územia, v MČ Devínska Nová Ves, Devín a časti MČ Karlova Ves je uvažovaný nižší stupeň ochrany, s diferencovanou úrovňou.

Realizácia koncepcie ÚPN by mala zabezpečiť , aby sa zaplavené plochy za povodní udržali v medziach vybudovaných protipovodňových ochranných línií. V zóne Pribinova, pri Gondovej ul., pri Aréne, v Karloveskej zátoke sa rozsah terajšej záplavovej plochy zredukuje posunom polohy trvalej ochrannej línie bližšie k rieke. Obdobne aj v Devíne a Devínskej Novej Vsi, kde by sa mala uplatniť kombinácia stabilných aj mobilných ochranných prvkov a operatívneho nasadenia čerpacej techniky.

Režim využívania inundačného územia je stanovený v §~~13~~ 20 zákona ~~č.666/2004 Z.z. o ochrane pred povodňami~~ č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov. Primárnou funkciou tohto územia je plynulé odvádzanie veľkých a povodňových prietokov vôd. V inundačnom území je zakázané umiestňovať a prevádzkovať stavby, ktoré môžu zhoršiť prevedenie povodňových prietokov a odchod ľadov. Ďalej je menovite zakázané do tohto územia umiestňovať bytové budovy, školy, zdravotnícke, sociálne a ubytovacie zariadenia, tábory, kempy, výrobné stavby, sklady nebezpečných látok, skládky materiálu, predmetov a odpadov, ČSPH, zriaďovať oplotenia, živé ploty a iné obdobné prekážky, ťažiť štrk a vykonávať terénne úpravy, zhoršujúce odtok povrchových vôd.

Pre stavby v inundačnom území sa má uplatňovať princíp povoľovania iba vo výnimočných prípadoch a za dodržania podmienok, ktoré určí správca toku. V zásade ide o objekty, určené pre vodné športy a rekreáciu, ktoré sú polohovo viazané na vodné toky. Ostatné objekty – záhradné a rekreačné chaty, rodinné domy a pod. v záplavovom území, menovite v MČ Devínska Nová Ves, Devín, Karlova Ves by stavebné úrady nemali zo zásady povoľovať; vo výnimočných prípadoch iba pri zabezpečení individuálnej ochrany stavieb a na zodpovednosť stavebníka.

Absolútna ochrana územia mesta pred záplavami nie je možná. Aj po vybudovaní ochranných línií na úroveň Q_{1000} sa môžu vyskytnúť mimoriadne udalosti, ktoré ich môžu narušiť. Toto riziko je v súčasnosti už pri prietokoch blížiacich sa ku Q_{100}. Vykonané pokusy o hypotetické modelovanie rozsahu záplavových plôch a príslušné mapy nie sú dostatočne objektívne, pretože nezohľadňujú dynamiku javu a sploštenie povodňovej vlny pri rozliatí sa v území. Vyžaduje sa spracovanie špeciálnej štúdie – povodňového modelu a nadväzne povodňového plánu mesta s uplatnením najnovších metód matematického modelovania. Túto úlohu by mal zabezpečiť správca toku.

16.2. ÚZEMIA ZNEHODNOTENÉ ŤAŽBOU

16.2.1.Súčasný stav

Na území mesta sa v súčasnosti nachádzajú územia dotknuté ťažobnou činnosťou:

- ***Kameňolom Devín*** - v súčasnosti je v prevádzke,
- ***Devínska Nová Ves II - tehelňa*** - na území, na ktorom sa uskutočňovala ťažba do roku 1996, v súčasnosti sa uskutočňuje likvidácia hliniska v časti, ktoré bolo dotknuté ťažbou (SOP, a. s.) s následnou rekultiváciou v zmysle požiadaviek Krajského úradu Bratislava.
- ***Devínska Nová Ves III, Glavica -*** má pripravený plán likvidácie a rekultivácie bývalej pieskovne,
- ***Tretí diel –MČ Podunajské Biskupice*** -prebiehajúca ťažba štrkov.

16.2.2. Návrh

Návrh ÚPN V lokalitách:

- ***Kameňolom Devín*** - po ukončení dobývania prevádzkovateľ predloží na schválenie plán likvidácie a plán rekultivácie ťažobného priestoru a lokalita bude zhodnotená pre navrhované zodpovedajúce funkcie,
- ***Devínska Nová Ves II – tehelňa – MČ Devínska Nová Ves*** – hranice chráneného ložiskového územia sú vyznačené v územnoplánovacej dokumentácii a územie je vyznačené ako PP,
- ***Devínska Nová Ves III, Glavica - MČ Devínska Nová Ves*** - plocha je navrhovaná pre iné zodpovedajúce funkcie,
- ***Tretí diel –MČ Podunajské Biskupice*** – lokalita je v návrhu ÚPN zhodnotená už do roku 2020 pre iné zodpovedajúce funkcie.

B. 17. VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNÉHO PÔDNEHO FONDU (LESNÝCH POZEMKOV)

17. 1. POĽNOHOSPODÁRSKA PÔDA

17.1.1. Súčasný stav

Pôdy osobitne chránené v zmysle §12 zákonu č.220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy zaberajú 23,54 % z celkovej výmery mesta. Sú to pôdy najkvalitnejšie a najhodnotnejšie, vyskytujúce sa na území mesta v prevažnej miere v podunajskej časti a v menšej miere i záhorskej časti mesta. Z hľadiska hygieny sa vyznačujú pomerne vysokou odolnosťou proti nepriaznivému pôsobeniu škodlivých činiteľov.

Štruktúru typologicko-produkčných kategórií poľnohospodárskej pôdy na území Bratislavy uvádza tab. č. 1

Označenie	Charakteristika subptypu	% - ne zastúpenie
Potenciálne orné pôdy :		
O 1	najprodukčnejšie orné pôdy	**7,8**
O 2	vysoko produkčné orné pôdy	**40,7**
O 3	veľmi produkčné orné pôdy	**13,7**
O 4	produkčné orné pôdy	**14,0**
O 5	stredne produkčné orné pôdy	**2,3**
O 6	menej produkčné orné pôdy	**4,9**
O 7	málo produkčné orné pôdy	**4,4**
Spolu :		**87,9**
Striedavé polia :		
OT 1	stredne produkčné polia a produkčné trávne porasty	**0,4**
OT 2	menej produkčné polia a produkčné trávne porasty	**1,2**
OT 3	málo produkčné polia a produkčné trávne porasty	**0,5**
Spolu:		**2,0**
Trvalé trávne porasty :		
T 1	produkčné trvalé trávne porasty	**2,3**
T 2	menej produkčné trvalé trávne porasty	**2,3**
T 3	málo produkčné trvalé trávne porasty	**1,9**
Spolu :		**6,4**

Poznámka : - chýbajúcich 3,7 % tvoria ostatné plochy v rámci PPF
- pri vypracovaní tohto materiálu boli použité údaje bázy dát bonitačného informačného –systému o pôde VÚPÚ Bratislava. Báza dát vznikla digitalizáciou odborného obsahu z originálov máp BPEJ vypracovaných na podklade štátnej mapy odvodenej v M 1 : 5 000

Poľnohospodárske pôdy na základe detajlizácie kategórie typov, racionálneho využívania pôd a pôdoznaleckého hodnotenia produkčnej schopnosti pôdno-ekologických jednotiek patria do nasledovných typologicko-produkčných kategórií (BPEJ) :

- najprodukčnejšie orné pôdy - BPEJ – 0017002; 0019002; 0019032; 0020003; 0026002; 0026012; 0119002; 0120003; 0122002
- vysoko produkčné orné pôdy - BPEJ – 0002002; 0002012; 0017005; 0019001; 0022032; 0022035; 0026032; 0034032; 0036002; 0036005; 0036032; 0119001; 0119035
- veľmi produkčné orné pôdy - BPEJ - 0002005; 0002035; 0003003; 0011002; 0016001; 0028004; 0036042; 0036045; 0106002; 0121001; 0124004; 0125001; 0128004; 0202002
- produkčné orné pôdy - BPEJ – 0001001; 0011032; 0035001; 0035031; 0111002; 0112003

Kvalita PP je zvýšená vybudovaním závlah. Plošne pomerne rozsiahle závlahové systémy sú vybudované v záhorskej časti mesta (Devínska Nová Ves, Záhorská Bystrica), v oblasti Vajnôr a v zadunajskej oblasti (Rusovce, Jarovce a Čunovo). **Pod závlahou je cca 6830,6 ha poľnohospodárskej pôdy.** Drénovaných plôch je na území mesta 698,1 ha. Ďalšia výstavba hydromelioračných zariadení sa v súčasnosti prehodnocuje najmä v súvislosti s prevádzkou VD - Gabčíkovo a celkovým novým pohľadom na ekologizáciu poľnohospodárstva.

Hodnotu poľnohospodárskej pôdy zvyšujú aj vložené investície formou protieróznych opatrení, terasovania viníc, výsadby viníc a ovocných sadov.

Pôdy na území mesta patria medzi najkvalitnejšie a najúrodnejšie v rámci celého Slovenska.

Tab. č. 2 : Zastúpenie najlepšej bonity pôdy v jednotlivých katastrálnych územiach mesta

Názov KÚ	% zastúpenie osobitne chránenej PP v zmysle Z.č.220/2004 Z.z. z výmery k.ú.
Staré Mesto	0.0
Podunajské Biskupice	42.97
Vrakuňa	40.28
Nivy	0.0
Ružinov	8.08
Trnávka	54.15
Vajnory	32.85
Rača	10.82
Nové Mesto	0.0
Vinohrady	0.0
Záhorská Bystrica	19.00
Devínska Nová Ves	17.98
Devín	1.92
Dúbravka	2.66
Lamač	16.62
Karlova Ves	0.0
Petržalka	19.84
Jarovce	51.43
Rusovce	54.72
Čunovo	31.15
BRATISLAVA	**23,54**

Z dôvodov zvýšenia cien vstupov do poľnohospodárskej výroby sa obmedzilo aj používanie agrochemikálií s pozitívnym dopadom na hygienu pôd. V poslednom období sa uprednostňuje okrem maštaľného hnoja aj používanie organických komponentov - kompost a vitahum.

Tab. č. 3 : Charakteristika pôdnych jednotiek :

ČÍSLO BPEJ	PÔDNA JEDNOTKA	ZRNITOSŤ PODY	KLIMATICKÝ REGIÓN
0001001	FMm^{c}- fluvizeme, typické karbonátové, ľahké v celom profile, vysýchavé; pôdy bez skeletu; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie	ľahké pôdy (piesočnaté a hlinitopiesočnaté	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0001031	FMm^{c}- fluvizeme, typické karbonátové, ľahké v celom profile, vysýchavé; pôdy slabo skeletovité; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie	ľahké pôdy (piesočnaté a hlinitopiesočnaté	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0002002	FMm^{c}- fluvizeme, typické karbonátové, stredne ťažké; pôdy bez skeletu; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie	stredne ťažké pôdy (hlinité)	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0002005	FMm^{c}- fluvizeme, typické karbonátové, stredne ťažké; pôdy bez skeletu; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie	stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité)	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0002012	FMm^{c}- fluvizeme, typické karbonátové, stredne ťažké; slabo skeletovité pôdy; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie	stredne ťažké pôdy hlinité	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0002035	FMm^{c}- fluvizeme, typické karbonátové, stredne ťažké; slabo skeletovité pôdy; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie	stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité)	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región

0003003	FMm^{c}- fluvizeme, typické karbonátové, ťažké; pôdy bez skeletu; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie	ťažké pôdy (ílovitohlinité)	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0011002	FMG - fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké); pôdy bez skeletu; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie	stredne ťažké pôdy (hlinité)	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0011032	FMG - fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké); silne skeletovité pôdy; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie	stredne ťažké pôdy	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0014061	FM - fluvizeme (typ), stredne ťažké až ľahké, plytké pôdy; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; stredne až silne skeletovité pôdy	ľahké pôdy (piesočnaté až hlinitopiesočnaté)	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0014062	FM - fluvizeme (typ), stredne ťažké až ľahké, plytké pôdy; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; stredne až silne skeletovité pôdy	stredne ťažké pôdy - hlinité	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0014065	FM - fluvizeme (typ), stredne ťažké až ľahké, plytké pôdy; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; stredne až silne skeletovité pôdy	stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité)	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0016001	ČMč - černozeme čiernicové, ľahké vysýchavé; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	ľahké pôdy (piesočnaté až hlinitopiesočnaté)	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0017002	ČMč^{c}- černozeme čiernicové, prevažne karbonátové, stredne ťažké; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	stredne ťažké pôdy - hlinité	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0017005	ČMč^{c}- černozeme čiernicové, prevažne karbonátové, stredne ťažké; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité)	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0019001	ČAm^{c} - čiernice typické, prevažne karbonátové, stredne ťažké až ľahké, s priaznivým vodným režimom; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	ľahké pôdy (piesočnaté až hlinitopiesočnaté)	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0019002	ČAm^{c} - čiernice typické, prevažne karbonátové, stredne ťažké až ľahké, s priaznivým vodným režimom; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	stredne ťažké pôdy - hlinité	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0019032	ČAm^{c} - čiernice typické, prevažne karbonátové, stredne ťažké až ľahké, s priaznivým vodným režimom; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; slabo skeletovité pôdy	stredne ťažké pôdy - hlinité	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0020003	ČAm^{c} - čiernice typické, prevažne karbonátové, ťažké ; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	ťažké pôdy - ílovito-hlinité	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0022032	ČAm - čiernice typické, stredne ťažké; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; slabo skeletovité pôdy	stredne ťažké pôdy - hlinité	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región

0022035	ČAm - čiernice typické, stredne ťažké; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; slabo skeletovité pôdy	stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité)	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0026002	ČAG - čiernice glejové, stredne ťažké; karbonátové aj nekarbonátové; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	stredne ťažké pôdy - hlinité	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0026012	ČAG - čiernice glejové, stredne ťažké; karbonátové aj nekarbonátové; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; slabo skeletovité pôdy	stredne ťažké pôdy - hlinité	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0026032	ČAG - čiernice glejové, stredne ťažké; karbonátové aj nekarbonátové; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; slabo skeletovité pôdy	stredne ťažké pôdy - hlinité	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0028004	ČAG až ČAp - čiernice glejové až čiernice pelické, veľmi ťažké, karbonátové aj nekarbonátové; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	veľmi ťažké pôdy - ílovité a íly	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0032062	ČM - černozeme (typ); plytké na aluviálnych sedimentoch; stredne ťažké; väčšinou karbonátové; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; stredne až silne skeletovité pôdy	stredne ťažké pôdy - hlinité	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0034032	ČMm^{c} - černozeme typické, karbonátové, na aluviálnych sedimentoch; stredne ťažké až ťažké s ľahkým podorničením; vysýchavé; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; slabo skeletovité pôdy	stredne ťažké pôdy - hlinité	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0035001	ČMm^{c}- černozeme typické, karbonátové na karbonátových aluviálnych sedimentoch; ľahké; vysýchavé; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	ľahké pôdy (piesočnaté až hlinitopiesočnaté)	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0035031	ČMm^{c}- černozeme typické, karbonátové na karbonátových aluviálnych sedimentoch; ľahké; vysýchavé; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; slabo skeletovité pôdy	ľahké pôdy (piesočnaté až hlinitopiesočnaté)	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0036002	ČMm^{c}- černozeme typické, karbonátové na karbonátových aluviálnych sedimentoch; stredne ťažké ; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	stredne ťažké pôdy - hlinité	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0036005	ČMm^{c}- černozeme typické, karbonátové na karbonátových aluviálnych sedimentoch; stredne ťažké ; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité)	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0036032	ČMm^{c}- černozeme typické, karbonátové na karbonátových aluviálnych sedimentoch; stredne ťažké ; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; slabo skeletovité pôdy	stredne ťažké pôdy - hlinité	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0036042	ČMm^{c}- černozeme typické, karbonátové na karbonátových aluviálnych sedimentoch; stredne ťažké ; rovina bez a s možnosťou	stredne ťažké pôdy - hlinité	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región

	prejavu plošnej vodnej erózie; stredne skeletovité pôdy		
0036045	ČMm^{c}- černozeme typické, karbonátové na karbonátových aluviálnych sedimentoch; stredne ťažké ; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; stredne skeletovité pôdy	stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité)	veľmi teplý, veľmi suchý nížinný klimatický región
0106002	FMm - fluvizeme typické, stredne ťažké; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	stredne ťažké pôdy - hlinité	teplý, veľmi suchý, nížinný
0111002	FMG - fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké); rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	stredne ťažké pôdy - hlinité	teplý, veľmi suchý, nížinný
0112003	FMG - fluvizeme glejové, ťažké ; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	ťažké pôdy (ílovitohlinité)	teplý, veľmi suchý, nížinný
0113004	FMG až FMp - fluvizeme glejové až fluvizeme pelické, veľmi ťažké; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	veľmi ťažké pôdy - ílovité a íly	teplý, veľmi suchý, nížinný
0119001	ČAm^{c} - čiernice typické, prevažne karbonátové, stredne ťažké až ľahké, s priaznivým vodným režimom; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	ľahké pôdy - piesočnaté a hlinitopiesočnaté	teplý, veľmi suchý, nížinný
0119002	ČAm^{c} - čiernice typické, prevažne karbonátové, stredne ťažké až ľahké, s priaznivým vodným režimom; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	stredne ťažké pôdy - hlinité	teplý, veľmi suchý, nížinný
0119035	ČAm^{c} - čiernice typické, prevažne karbonátové, stredne ťažké až ľahké, s priaznivým vodným režimom; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; slabo skeletovité pôdy	stredne ťažké pôdy - ľahšie pôdy piesočnaté	teplý, veľmi suchý, nížinný
0120003	ČAm^{c} - čiernice typické, prevažne karbonátové, ťažké ; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	ťažké pôdy (ílovitohlinité)	teplý, veľmi suchý, nížinný
0121001	ČAm - čiernice typické, ľahké, vysýchavé; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	ľahké pôdy - piesočnaté a hlinitopiesočnaté	teplý, veľmi suchý, nížinný
0122002	ČAm - čiernice typické, stredne ťažké; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	stredne ťažké pôdy - hlinité	teplý, veľmi suchý, nížinný
0124004	ČAm až ČAp - čiernice typické až čiernice pelické, veľmi ťažké; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	veľmi ťažké pôdy - ílovité a íly	teplý, veľmi suchý, nížinný
0125001	ČAG - čiernice glejové prevažne karbonátové, ľahké; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	ľahké pôdy - piesočnaté a hlinitopiesočnaté	teplý, veľmi suchý, nížinný

0126002	ČAG - čiernice glejové, stredne ťažké; karbonátové aj nekarbonátové ; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	stredne ťažké pôdy - hlinité	teplý, veľmi suchý, nížinný
0127003	ČAG - čiernice glejové, ťažké; karbonátové aj nekarbonátové ; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	ťažké pôdy (ílovitohlinité)	teplý, veľmi suchý, nížinný
0128004	ČAG až ČAp - čiernice glejové až čiernice pelické, veľmi ťažké, karbonátové aj nekarbonátové; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	veľmi ťažké pôdy - ílovité a íly	teplý, veľmi suchý, nížinný
0159001	RMa - regozeme arenické (piesočnaté na viatych pieskoch a rozplavených viatych pieskoch; ľahké; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	ľahké pôdy - piesočnaté a hlinitopiesočnaté	teplý, veľmi suchý, nížinný
0159201	RMa - regozeme arenické (piesočnaté na viatych pieskoch a rozplavených viatych pieskoch; ľahké; pôdy bez skeletu; mierny svah (3-7°); južná expozícia - východná a západná expozícia	ľahké pôdy - piesočnaté a hlinitopiesočnaté	teplý, veľmi suchý, nížinný
0159211	RMa - regozeme arenické (piesočnaté na viatych pieskoch a rozplavených viatych pieskoch; ľahké; slabo skletovité pôdy; mierny svah (3-7°); južná expozícia - východná a západná expozícia	ľahké pôdy - piesočnaté a hlinitopiesočnaté	teplý, veľmi suchý, nížinný
0159301	RMa - regozeme arenické (piesočnaté na viatych pieskoch a rozplavených viatych pieskoch; ľahké; pôdy bez skeletu; mierny svah mierny svah (3-7°); východná a západná expozícia	ľahké pôdy - piesočnaté a hlinitopiesočnaté	teplý, veľmi suchý, nížinný
0159401	RMa - regozeme arenické (piesočnaté na viatych pieskoch a rozplavených viatych pieskoch; ľahké; pôdy bez skeletu; stredný svah (7 -12°); južná expozícia - východná a západná expozícia	ľahké pôdy - piesočnaté a hlinitopiesočnaté	teplý, veľmi suchý, nížinný
0160232	KMm[a], KMd - kambizeme typické kyslé a kambizeme dystrické (veľmi kyslé) na zvetralinách hornín kryštalinika, stredne ťažké až ľahké; slabo skeletovité; mierny svah (3-7°); južná expozícia - východná a západná expozícia	stredne ťažké pôdy - hlinité	teplý, veľmi suchý, nížinný
0160432	KMm[a], KMd - kambizeme typické kyslé a kambizeme dystrické (veľmi kyslé) na zvetralinách hornín kryštalinika, stredne ťažké až ľahké; slabo skeletovité; stredný svah (7 -12°); južná expozícia - východná a západná expozícia	stredne ťažké pôdy - hlinité	teplý, veľmi suchý, nížinný
0171232	KMg - kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách; stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké); slabo skeletovité; mierny svah (3-7°); južná expozícia - východná a západná expozícia	stredne ťažké pôdy - hlinité	teplý, veľmi suchý, nížinný
0174231	KT - kultizeme pretvorené rigoláciou a terasovaním; stredne ťažké, ťažké až ľahké pôdy; slabo skeletovité; mierny svah (3-7°); južná expozícia - východná a západná expozícia	ľahké pôdy - piesočnaté a hlinitopiesočnaté	teplý, veľmi suchý, nížinný

0174441	KT - kultizeme pretvorené rigoláciou a terasovaním; stredne ťažké, ťažké až ľahké pôdy; stredne skeletovité pôdy; stredný svah (7 -12°); južná expozícia - východná a západná expozícia	ľahké pôdy - piesočnaté a hlinitopiesočnaté	teplý, veľmi suchý, nížinný
0187212	RAm, RAk - rendziny typické a rendziny kambizemné, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch; stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké); slabo skeletovité; mierny svah (3-7°); južná expozícia - východná a západná expozícia	stredne ťažké pôdy - hlinité	teplý, veľmi suchý, nížinný
0187322	RAm, RAk - rendziny typické a rendziny kambizemné, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch; stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké); stredne skeletovité; mierny svah (3-7°); severná expozícia	stredne ťažké pôdy - hlinité	teplý, veľmi suchý, nížinný
0194002	GL - gleje; ťažké až veľmi ťažké; pôdy bez skeletu; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie	stredne ťažké pôdy - hlinité	teplý, veľmi suchý, nížinný
0194003	GL - gleje; ťažké až veľmi ťažké; pôdy bez skeletu; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie	ťažké pôdy - ílovitohlinité	teplý, veľmi suchý, nížinný
0202002	FMm^{c}- fluvizeme, typické karbonátové, stredne ťažké; pôdy bez skeletu; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie	stredne ťažké pôdy - hlinité	dostatočne teplý, suchý, pahorkatinový
0205001	FMm - fluvizeme typické, ľahké v celom profile; vysýchavé ; rovina bez a s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie; pôdy bez skeletu	ľahké pôdy - piesočnaté a hlinitopiesočnaté	dostatočne teplý, suchý, pahorkatinový
0260232	KMm^{a}, KMd - kambizeme typické kyslé a kambizeme dystrické (veľmi kyslé) na zvetralinách hornín kryštalinika, stredne ťažké až ľahké; slabo skeletovité; mierny svah (3-7°); južná expozícia - východná a západná expozícia	stredne ťažké pôdy - hlinité	dostatočne teplý, suchý, pahorkatinový
0260432	KMm^{a}, KMd - kambizeme typické kyslé a kambizeme dystrické (veľmi kyslé) na zvetralinách hornín kryštalinika, stredne ťažké až ľahké; slabo skeletovité; stredný svah (7 -12°); južná expozícia - východná a západná expozícia	stredne ťažké pôdy - hlinité	dostatočne teplý, suchý, pahorkatinový
0274432	KT - kultizeme pretvorené rigoláciou a terasovaním; stredne ťažké, ťažké až ľahké pôdy; stredne skeletovité pôdy; stredný svah (7 -12°); južná expozícia - východná a západná expozícia	stredne ťažké pôdy - hlinité	dostatočne teplý, suchý, pahorkatinový
0274781	KT - kultizeme pretvorené rigoláciou a terasovaním; stredne ťažké, ťažké až ľahké pôdy; výrazný svah (12 - 17°); stredne a silne skeletovité pôdy; severná expozícia	ľahké pôdy - piesočnaté a hlinitopiesočnaté	dostatočne teplý, suchý, pahorkatinový
0279262	KM - kambizeme (typ); plytké na ostatných substrátoch; stredne ťažké až ľahké; stredne až silne skeletovité pôdy; južná expozícia - východná a západná expozícia; mierny svah (3-7°)	stredne ťažké pôdy - hlinité	dostatočne teplý, suchý, pahorkatinový
0280682	KM - kambizeme (typ); na horninách kryštalinika; stredne ťažké až ľahké; na výrazných svahoch 12 - 25° stredne a silne	stredne ťažké pôdy - hlinité	dostatočne teplý, suchý, pahorkatinový

	skeletovité pôdy; južná expozícia - východná a západná expozícia;		
0280781	KM - kambizeme (typ); na horninách kryštalinika; stredne ťažké až ľahké; na výrazných svahoch 12 - 25°; stredne a silne skeletovité pôdy; severná expozícia	ľahké pôdy - piesočnaté a hlinitopiesočnaté	dostatočne teplý, suchý, pahorkatinový
0280881	KM - kambizeme (typ); na horninách kryštalinika; stredne ťažké až ľahké; na výrazných svahoch 12 - 25° - príkry svah; stredne a silne skeletovité pôdy; južná expozícia - východná a západná expozícia;	ľahké pôdy - piesočnaté a hlinitopiesočnaté	dostatočne teplý, suchý, pahorkatinový
0280882	KM - kambizeme (typ); na horninách kryštalinika; stredne ťažké až ľahké; na výrazných svahoch 12 - 25° - príkry svah; stredne a silne skeletovité pôdy; južná expozícia - východná a západná expozícia;	stredne ťažké pôdy - hlinité	dostatočne teplý, suchý, pahorkatinový
0287232	RAm, RAk - rendziny typické a rendziny kambizemné, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch; stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké); mierny svah (3-7°); južná expozícia - východná a západná expozícia; slabo skeletovité pôdy	stredne ťažké pôdy - hlinité	dostatočne teplý, suchý, pahorkatinový
0287432	RAm, RAk - rendziny typické a rendziny kambizemné, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch; stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké); slabo skeletovité pôdy; južná expozícia - východná a západná expozícia; stredný svah (7 -12°)	stredne ťažké pôdy - hlinité	dostatočne teplý, suchý, pahorkatinový
0290462	RAm - redziny typické, plytké, stredne ťažké až ľahké; južná expozícia - východná a západná expozícia; stredný svah (7 -12°); stredne a silne skeletovité pôdy	stredne ťažké pôdy - hlinité	dostatočne teplý, suchý, pahorkatinový
0292682	RAm - redziny typické - na výrazných svahoch 12 - 25°; stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké); južná expozícia - východná a západná expozícia; stredne a silne skeletovité pôdy	stredne ťažké pôdy - hlinité	dostatočne teplý, suchý, pahorkatinový

17.1.2. Východiská - pre ochranu poľnohospodárskej pôdy

V súlade so Stratégiou rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy a požiadavkami legislatívy:

- zachovať poľnohospodársku pôdu ako významný krajinotvorný prvok
- chrániť najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu zaradenú podľa kódu BPEJ, pôdu na ktorej boli vykonané technické a iné opatrenia na zachovanie a zvýšenie jej produkčných a ekologických hodnôt
- zachovať a chrániť plochy vinohradov, najmä tých, na ktoré sa vzťahuje zákon o vinohradníctve a vinárstve
- nenarušovať ucelenosť honov a nesťažovať obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy
- riešiť alternatívne umiestnenie stavby na poľnohospodárskej pôde za hranicou zastavaného územia obce so zreteľom na ochranu najkvalitnejších poľnohospodárskych pôd
- zohľadňovať opatrenia vyplývajúce z osobitnej sústavy obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z.

17.1.3. Návrh riešenia ÚPN

ÚPN vychádza z požiadaviek na dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja poľnohospodárstva a trvalo udržateľného rozvoja územia mesta – vzťah urbanizovanej a neurbanizovanej krajiny. V dokumente sa navrhuje:

- zmena kultúry ornej pôdy mimo súvislých honov na trvalý trávny porast s vylúčením rozorávania, prípadne na lesný pôdny fond s minimálnym používaním hnojív a chemikálií. Pre poľnohospodárske pozemky nachádzajúce sa v citlivých oblastiach, akými sú ochranné pásma zdrojov pitnej vody, CHÚP a osobitne územie CHVO ŽO platia zákonné obmedzenia pre intenzívne hospodárenie; sú to pozemky vhodné pre organické systémy poľnohospodárstva,
- zmenšenie výmery honov vystavovaných negatívnym účinkom priemyselných podnikov,
- zvýšenie percenta podielu osevu trvalých kultúr - ďateľoviny, miešanky a pod. a správne striedanie plodín, ako jeden

z najúčinnejších agrotechnických opatrení zvyšujúci úrodu pestovaných plodín,
- rešpektovať trvalú úlohu monitoringu z hľadiska kvalitatívnej ochrany poľnohospodárskej pôdy a ochrany pôdy pred vstupom cudzorodých látok.

K ÚPN hl. m. SR Bratislavy udelil KPÚ v Bratislave súhlas podľa §13 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov s budúcim možným nepoľnohospodárskym použitím poľnohospodárskej pôdy k r. 2030 v celkovej výmere ***2 638,94 ha.***

17.2. LESNÝ PÔDNY FOND Lesný pôdny fond

Charakteristika súčasného lesného pôdneho fondu a návrh jeho zhodnotenia je obsiahnutý v kapitole č. 7. Návrh riešenia Socioekonomických funkčných systémov, podkapitola č.7.3. Výroba, časť 7.3.4. Lesné hospodárstvo tejto časti dokumentu.

Zásady ochrany lesných pozemkov (LP) sú obsiahnuté v zákone č. 326/2005 Z.z. o lesoch, z ktorého vyplýva, že LP je možné využívať na iné účely len v tom prípade, ak príslušný orgán štátnej správy LH, po predchádzajúcom stanovisku dotknutých orgánov štátnej správy rozhodne o ich dočasnom alebo trvalom vyňatí. Zabrať sa môže len nevyhnutná výmera, pritom nemôžu byť obmedzené iné funkcie okolitého lesa. Povinnosti ochrany LP pri územnoplánovacích činnostiach stanovuje nová Vyhláška MP SR č.12/2009 Z.z. o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkcií lesov.

17.3. VYHODNOTENIE ZÁBEROV PP A LP PODĽA RIEŠENIA ÚPN

Povinnou súčasťou spracovávanej ÚPD je aj vyhodnotenie predpokladaných záberov poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov.

Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v § 13 okrem iného uvádza, že ”pri každom obstarávaní s spracúvaní územnoplánovacej dokumentácie sa musí dbať na ochranu poľnohospodárskej pôdy”.

Z citácie tohto odstavca vyplýva, že spracovateľ ÚPD je povinný spracovať, vyhodnotiť a prerokovať s orgánmi ochrany poľnohospodárskej pôdy riešenie návrhu ÚPN. Pre prerokovacie konanie s orgánmi ochrany poľnohospodárskej pôdy sú vypracované podrobné tabuľky hodnotiace zábery poľnohospodárskej pôdy (podľa Vyhlášky 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Vyhodnotenie návrhov na záber lesných pozemkov (LP) sa vypracováva na základe ustanovení zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch a v súlade s § 4 Vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 12/2009 Z. z. o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkcií lesov. Súhlas s návrhom územného plánu obce alebo zóny, alebo s návrhom ich zmien a doplnkov udeľuje príslušný orgán štátnej správy lesného hospodárstva, v tomto prípade Okresný úrad Bratislava.

Hranice lokalít sú zakreslené v grafickej časti - Výkres č. 6: Zábery poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely a zábery lesných pozemkov, spracovaný v požadovanej štruktúre a v M 1 : 10 000. Podrobné tabuľky hodnotiace zábery poľnohospodárskej pôdy a LP tvoria prílohu D. Vzhľadom na enormný rozsah týchto východiskových tabuliek ich v tomto materiáli neuvádzame. Predkladáme len súhrnnú bilančnú tabuľku hodnotiacu predpokladané zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov podľa katastrálnych území z návrhu riešenia ÚPN, aktualizovanú o ZaD 02 a ZaD 05.

tab. 1: zábery PP a LP

Katastrálne územie	ZPF	ZÁBERY PP v ha								10	LP ha
		SUMPP	2	4	5	6	7	OCHVin	OCHPP		
RUŽINOV	101,78	20,54	18,34	0	2,2	0	0	0	18,44	73,04	73,85
NIVY	14,44	0	0	0	0	0	0	0	0	14,44	14,49
TRNÁVKA	520,24	190,41	155,76	0	2,39	31,57	0,69	0	187,95	0	0
PODUNAJSKÉ BISKUPICE	213,03	195,59	182,01	0,45	28,2	0,37	0	0	149,39	0	16,2826
VRAKUŇA	303,69	152,17	159,8	0	0	0	0,83	0	107,4	0	0,13
BRATISLAVA II	**1 153,18**	**558,71**	**515,91**	**0,45**	**32,79**	**31,94**	**1,52**	**0**	**463,18**	**87,48**	**104,7526**
NOVÉ MESTO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VINOHRADY	23,62	7,34	0	4,65	2,69	0	0	0	0,23	0,09	0,09
RAČA	146,17	122,77	77,89	38,25	2,47	3,95	0,21	1,6	54,31	0,09	0
VAJNORY	140,05	95,07	80,82	6,63	1,7	5,77	0,15	6,63	33,79	0	0
BRATISLAVA III	**309,84**	**225,18**	**158,71**	**49,53**	**6,86**	**9,72**	**0,36**	**8,23**	**88,33**	**0,18**	**0,09**
DEVÍN	15,34	12,49	9,34	1,21	1,38	0	0,56	0	0,89	0	0
DEVÍNSKA NOVÁ VES	280,35	252,86	232,71	0	0,34	0	19,81	0	99,05	0	0
ZÁHORSKÁ BYSTRICA	86,08	76,29	70,27	0,08	0,68	0	5,26	0	2,45	0,17	0,12
DÚBRAVKA	17,82	16,81	6,73	3,77	6,18	0	0,13	0	0	0	0
KARLOVA VES	6,42	3,63	0,61	0,27	2,72	0	0,03	0	0	0	0
LAMAČ	150,78	148,63	144,31	0,29	2,15	0	1,88	0	90,97	0	0
BRATISLAVA IV	**556,79**	**510,71**	**463,97**	**5,62**	**13,45**	**0**	**27,67**	**0**	**193,36**	**0,17**	**0,12**
PETRŽALKA	36,23	17,52	10,35	0	0	0	7,17	0	0	0,59	0,59
JAROVCE	444,25	348,24	338,27	0	6,03	0,06	3,88	0	201,07	0	0
RUSOVCE	76,73	58,91	57,15	0	0	0	1,76	0	23,84	2,46	0,08
ČUNOVO	70,49	51,96	51.96	0	0	0	0	0	30,2	0	0
BRATISLAVA V	**626,70**	**476,63**	**457,73**	**0**	**6,03**	**0,06**	**12,81**	**0**	**255,11**	**3,05**	**0,67**
BRATISLAVA - SPOLU	**2646,51**	**1771,23**	**1596,32**	**55,6**	**59,13**	**41,72**	**42,36**	**8,23**	**999,98**	**90,88**	**105,6326**

Vysvetlivky k tabuľke záberov PP a LP:

ZFP- *záber pre funkčnú plochu v ha* ***10-****lesná pôda*

SUMPP- *záber PP celkom v ha*
2-*orná pôda*
4-*vinice*
5-*záhrady*
6-*ovocné sady*
7-*lúky (trvalý trávny porast)*
11-*vodné plochy*
13-*zastavané plochy a nádvoria*
14-*ostatné plochy*
OCHVin- *záber osobitne chránených viníc v ha (z. č.182/2005 Z.z)*
OCHPP- *záber osobitne chránenej PP v ha (z. č. 220/2004 Z.z.)*
LP- *záber lesných pozemkov v ha*

V tabuľkovej forme sú vyhodnotené dôsledky tzv. kompenzačných opatrení (KO k diaľnici D4) na poľnohospodárskej pôde (zmeny druhov pozemkov z PP na LP).

tab. 2: Kompenzačné opatrenia k diaľnici D4 - zmena druhov pozemkov z PP na LP:

Lokalita č.	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality	Predpokladaná výmera PP			Vlastník/ užívateľ PP	Hydromelioračné zariadenia	Časová etapa realizácie	Iná informácia
					z toho					
			spolu v ha	spolu v ha	kód / sk. BPEJ	výmera v ha		(závlaha, odvodnenie)		
ZP/KO1	Rusovce	z 1205 na 1001	7,47	7,47	0001001 / 6.	7,47		bez HMZ*		orná pôda 100%
ZP/KO2	Čunovo	z 1205, 1204 a ostatnej plochy na 1001	9,03	8,88	0014061 / 6.	8,88		bez HMZ		cca 85% orná pôda 13% TTP** 2%ostatná plocha
ZP/KO3		z 1205, 1203 na 1001	8,91	8,91	0014061 / 6.	8,91		bez HMZ		cca 40% orná pôda 60% záhrady
Spolu KO:				*25,26*						

Vysvetlivky: 1001 - les, 1203 - záhrady, 1204 - trvalé trávne porasty, 1205 - orná pôda

* Hydromelioračné zariadenia (závlaha, odvodnenie)

** Trvalý trávny porast

C. ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY V ZNENÍ SCHVÁLENÝCH ZMIEN A DOPLNKOV 01, 02, 03, 05, 06 a 07

ZMENY A DOPLNKY 08

C. ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY V ZNENÍ ZMIEN A DOPLNKOV 01, 02, 03, 05, 06, 07, ZMENY A DOPLNKY 08

C.1. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA 2
podkapitola 1.2. CELOMESTSKÉ VZŤAHY 2
časť 1.2.4. Špecifické požiadavky na priestorové usporiadanie a funkčné využitie na úrovni mestských častí. 2
C.3. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA Bývania 2
podkapitola 3.1. ZÁkladné princípy a kritériá 2
časť 3.1.2. Kritériá lokalizácie 2
C.7. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA 2
podkapitola 7.5. LETECKÁ DOPRAVA 2
C.8. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA 2
C.12. ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE 3
podkapitola 12.3. ORNITOLOGICKÉ OCHRANNÉ PÁSMA 3
podkapitola 12.7. v oblasti adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy 3
časť 12.7.1. Východiskové princípy 3

C. ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY V ZNENÍ ZMIEN A DOPLNKOV 01, 02, 03, 05, 06, 07, ZMENY A DOPLNKY 08

V kapitole C.1. sa v texte uvedenej podkapitoly navrhujú nasledovné zmeny a doplnky:

C.1. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA

podkapitola ***1.2. CELOMESTSKÉ VZŤAHY***

časť **1.2.4. Špecifické požiadavky na priestorové usporiadanie a funkčné využitie na úrovni mestských častí.**

bod ***1. Celomestské centrum - MČ Bratislava - Dúbravka***

v časti ***Rozvíjať:***

z druhej odrážky sa vypúšťa pojem
- Dieliky,

za druhú odrážku sa vkladá nová odrážka
- lokalitu Agátová ako komplexné obytné prostredie s dôrazom na dostupnosť zelene a občianskej vybavenosti

V kapitole C.3. sa v texte uvedenej podkapitoly navrhujú nasledovné zmeny a doplnky:

C.3. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA BÝVANIA

podkapitola ***3.1. ZÁKLADNÉ PRINCÍPY A KRITÉRIÁ***

časť **3.1.2. Kritériá lokalizácie**

za druhú odrážku sa vkladá nová odrážka
- lokalizácia v rámci prestavbových území – využitie potenciálu bývalých priemyselných území a nevyužívaných plôch v intraviláne mesta

V kapitole C.7. sa v texte uvedenej podkapitoly navrhujú nasledovné zmeny a doplnky:

C.7. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

podkapitola ***7.5. LETECKÁ DOPRAVA***

sa mení názov podkapitoly na ***CIVILNÉ LETECTVO***

V kapitole C.8. sa v texte uvedenej podkapitoly navrhujú nasledovné zmeny a doplnky:

C.8. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA

Pri riadení využívania a usporiadania územia mesta bude treba dodržať tieto záväzné regulatívy:

V 41. odrážke sa dopĺňa text

v DNV – Pod srdcom, Glavica, Devínske jazero,

V kapitole C.12. sa v texte uvedenej podkapitoly navrhujú nasledovné zmeny a doplnky:

C.12. ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

podkapitola *12.3. ORNITOLOGICKÉ OCHRANNÉ PÁSMA*

časť Vonkajšie OOP:

sa v druhej odrážke nahrádza názov

Štátnej leteckej inšpekcie

názvom

Dopravného úradu

podkapitola *12.7. V OBLASTI ADAPTÁCIE NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY*

časť 12.7.1. Východiskové princípy

sa dopĺňa posledná pododrážka

- **H2Odnota je voda** – Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody, schválený uznesením SR č. 110 zo 14. marca 2018.

V celom texte záväznej časti C sa nahrádza názov: „Dielky“ názvom: „Dieliky“.

príloha časti C:

C. ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY V ZNENÍ SCHVÁLENÝCH ZMIEN A DOPLNKOV 01, 02, 03, 05, 06 a 07

A NAVRHOVANÝCH ZMIEN A DOPLNKOV 08

/príloha nie je predmetom prerokovania a je spracovaná pre informáciu z dôvodov lepšej orientácie dotknutých orgánov a verejnosti pri posudzovaní navrhnutých zmien a doplnkov 08 v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie

/zmeny schváleného textu, ktoré vyplývajú zo zmien a doplnkov 08 sú vyšpecifikované nasledovne:

* text navrhnutý na doplnenie je podfarbený žltou farbou
* text navrhnutý na odstránenie je ~~prečiarknutý a podfarbený žltou farbou~~

Pre lepšiu orientáciu v záväznej časti C je spracované úplné znenie:

C. ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY V ZNENÍ ZMIEN A DOPLNKOV 01, 02, 03, 05, 06, 07 a 08 5
C.1. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA 5
1.1. ŠIRŠIE VZŤAHY 5
1.1.1. Medzinárodné súvislosti 5
1.1.2. Celoštátne súvislosti 6
1.1.3. Regionálne súvislosti 7
1.2. CELOMESTSKÉ VZŤAHY 8
1.2.1. Priestorové, funkčné a prevádzkové vzťahy 8
1.2.2. Urbanistická kompozícia a obraz mesta 13
1.2.3. Výškové stavby 15
1.2.4. Špecifické požiadavky na priestorové usporiadanie a funkčné využitie na úrovni mestských častí. 16
1.2.5. Zásady a regulatívy umiestnenia reklamných stavieb 23
C.2. URČENIE PRÍPUSTNÝCH, OBMEDZUJÚCICH ALEBO VYLUČUJÚCICH PODMIENOK PRE VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH A INTENZITU ICH VYUŽITIA, URČENIE REGULÁCIE VYUŽITIA JEDNOTLIVÝCH PLÔCH ..27
2.1. URČENIE PRÍPUSTNÝCH, OBMEDZUJÚCICH ALEBO VYLUČUJÚCICH PODMIENOK PRE VYUŽITIE PLÔCH 27
2.2. REGULÁCIA VYUŽITIA JEDNOTLIVÝCH PLÔCH 27
2.2.1 Intenzita využitia funkčných plôch 27
2.2.2. Regulácia využitia územia v stabilizovaných územiach 30
2.2.3. Regulácia využitia jednotlivých plôch rozvojových území 31
2.2.4. Regulácia funkčného využitia plôch 39
2.2.5. Určenie častí územia, pre ktoré je potrebné obstarať a schváliť ÚPN zón (ÚPN Z) 39
C.3. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA BÝVANIA 80
3.1. ZÁKLADNÉ PRINCÍPY A KRITÉRIÁ 80
3.1.1. Východiskové princípy 80
3.1.2. Kritériá lokalizácie 80
3.2. ZÁSADY A REGULATÍVY NOVEJ BYTOVEJ VÝSTAVBY 80
3.3. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA 81
3.3.1. Centrum 81
3.3.2. Vnútorné mesto 81
3.3.3. Vonkajšie mesto 82
C.4. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA 82
4.1. ZDRAVOTNÍCKE ZARIADENIA 82
4.1.1. Východiskové princípy 82
4.1.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania 82
4.2. ZARIADENIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB 82
4.2.1. Východiskové princípy 82
4.2.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania 83
4.3. ŠKOLSKÉ ZARIADENIA 83
4.3.1. Východiskové princípy 83
4.3.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania 83

4.4. KULTÚRA 84
4.4.1. Základné princípy a kritériá lokalizácie 84
4.4.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania....85
4.5. CIRKEV....85
4.5.1. Základné princípy a kritériá lokalizácie 85
4.5.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania....85
4.6. ADMINISTRATÍVA....86
4.6.1. Základné princípy a kritéria lokalizácie 86
4.6.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania....86
4.7. ZARIADENIA VEDY A VÝSKUMU....86
4.7.1. Východiskové princípy 86
4.7.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania....86
4.8. MALOOBCHOD 87
4.8.1. Východiskové princípy 87
4.8.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania....87
4.9. SLUŽBY 88
4.9.1. Východiskové princípy 88
4.9.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania....88
4.10. VEREJNÉ STRAVOVANIE 88
4.10.1. Východiskové princípy....88
4.10.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania 89
4. 11. UBYTOVANIE CESTOVNÉHO RUCHU 89
4.11.1. Východiskové princípy....89
4.11.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania 89
4.12. KONGRESOVÉ A KONFERENČNÉ CENTRÁ 89
4.12.1. Východiskové princípy....89
4.12.2. Zásady priestorového usporiadania....89
4.13. ZARIADENIA ŠPORTU A TELOVÝCHOVY....90
4.13.1. Východiskové princípy....90
4.13.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania 90
C.5. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VÝROBY....90
5.1. VÝCHODISKOVÉ PRINCÍPY A KRITÉRIÁ....90
5.1.1. Východiskové princípy 90
5.1.2. Kritériá lokalizácie 91
5.2. ZÁSADY A REGULATÍVY PRE UMIESTNENIE VÝROBNÝCH ZARIADENÍ 91
5.2.1. Priemyselná výroba 91
5.2.2. Distribučné centrá, sklady, stavebníctvo....91
5.2.3. Poľnohospodárska výroba, skleníkové hospodárstvo....91
5.3. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA....92
5.3.1. Centrum....92
5.3.2. Vnútorné mesto....92
5.3.3. Vonkajšie mesto....92
C.6. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA REKREÁCIE V PRÍRODNOM PROSTREDÍ....92
6.1. VÝCHODISKOVÉ PRINCÍPY....92

6.2. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA....93
C.7. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA....93
7.1. AUTOMOBILOVÁ DOPRAVA A KOMUNIKAČNÁ SIEŤ....94
7.2. VEREJNÁ OSOBNÁ DOPRAVA (VOD)....94
7.2.1. MESTSKÁ HROMADNÁ DOPRAVA (MHD)....94
7.2.2. VEREJNÁ AUTOBUSOVÁ DOPRAVA....95
7.3. ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA....95
7.4. VODNÁ DOPRAVA....95
7.5. ~~LETECKÁ DOPRAVA~~ CIVILNÉ LETECTVO....95
7.6. KOMBINOVANÁ DOPRAVA....96
7.7. NEMOTORICKÉ DOPRAVY (PEŠIA A CYKLISTICKÁ)....96
C.8. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA....104
C.9. ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNO – HISTORICKÝCH HODNÔT....106
9.1. OCHRANA PAMIATOK V KOMPETENCII ŠTÁTU (V ROZSAHU ZÁKONA Č. 49/2002 Z. Z. O OCHRANE PAMIATKOVÉHO FONDU)....106
9.2. OCHRANA PAMIATOK V KOMPETENCII SAMOSPRÁVNYCH ORGÁNOV (V ROZSAHU ZÁKONA Č. 49/2002 Z. Z. O OCHRANE PAMIATKOVÉHO FONDU....107
C.10. ZÁSADY A REGULATÍVY OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV....107
C.11. ZÁSADY A REGULATÍVY OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY....107
11.1. ZÁSADY A REGULATÍVY OCHRANY PRÍRODY....107
11.2. ZÁSADY A REGULATÍVY TVORBY KRAJINY....109
11.3. ZÁSADY A REGULATÍVY VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY....109
C.12. ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE....110
12.1. V OBLASTI OCHRANY KVALITY VÔD....110
12.2. V OBLASTI OCHRANY POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNÝCH POZEMKOV....110
12.3. ORNITOLOGICKÉ OCHRANNÉ PÁSMA....111
12.4. HLUKOVÁ SITUÁCIA....111
12.5. SVETLOTECHNICKÉ POMERY....111
12.6. V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA....111
12.6.1. Východiskové princípy....111
12.6.2. Zariadenia odpadového hospodárstva....111
12.7. v oblasti adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy....112
12.7.1. Východiskové princípy....112
12.7.2. Adaptačné zásady a opatrenia....113
C.13. REGULÁCIA VYMEDZENIA ZASTAVANÉHO ÚZEMIA....114
C.14. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ....115
14.1. OCHRANNÉ PÁSMA A CHRÁNENÉ ÚZEMIA PAMIATKOVEJ STAROSTLIVOSTI....115
14.2. OCHRANNÉ PÁSMA A CHRÁNENÉ ÚZEMIA PRÍRODY....115
14.3. PÁSMA HYGIENICKEJ OCHRANY, BEZPEČNOSTNÉ PÁSMA ŠPECIFICKÝCH VÝROBNÝCH ZARIADENÍ A OCHRANNÉ PÁSMA CINTORÍNOV....115
14.3.1. Pásma hygienickej ochrany a bezpečnostné pásma špecifických výrobných zariadení....115
14.3.2. Ochranné pásma cintorínov....116
14.4. OCHRANNÉ PÁSMA JEDNOTLIVÝCH TECHNICKÝCH ZARIADENÍ A LÍNIOVÝCH STAVIEB, RESP. ICH OKOLIA 116

14.4.1. Ochranné pásma dopravných systémov 116
14.4.2. Ochranné pásma líniových stavieb a zariadení technickej infraštruktúry a pásma hygienickej ochrany 118
14.5. ZÁUJMY OBRANY ŠTÁTU 119
C.15. PLOCHY NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONANIE DELENIA A SCEĽOVANIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU A NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY 119
15.1. VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE 119
15.1.2. Nároky na plochy stavieb vo verejnom záujme....120
15.2. VEREJNÉ TECHNICKÉ VYBAVENIE....120
15.2.1. Plochy pre verejnoprospešné stavby v oblasti zásobovania energiami 120
15.2.2. Plochy pre verejnoprospešné stavby v oblasti vodného hospodárstva....120
15.3. PLOCHY NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY....120
15.3.1. Zoznam chránených území prírody na území Bratislavy 121
15.3.2. Prvky ÚSES....122
15.4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO....122
C.16. ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB....122
16.1. VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE 122
16.1.1. Zoznam stavieb vo verejnom záujme 122
16.1.2. Zoznam verejnoprospešných stavieb 125
16.2. VEREJNÉ TECHNICKÉ VYBAVENIE....126
16.2.1. Zásobovanie vodou 126
16.2.2. Odkanalizovanie....126
16.2.3. Vodné toky a protipovodňová ochrana 127
16.2.4. Zásobovanie elektrickou energiou 127
16.2.5. Zásobovanie plynom 128
16.2.6. Zásobovanie teplom 128
16.2.7. Telekomunikácie....128
16.2.8. Kolektory....129
16.2.9. Ropovody a produktovody....129
16.3. Plochy na chránené časti krajiny....129
16.4. Odpadové hospodárstvo 129

C. ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY V ZNENÍ ZMIEN A DOPLNKOV 01, 02, 03, 05, 06, 07 A 08

C.1. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA

1.1. ŠIRŠIE VZŤAHY

1.1.1. Medzinárodné súvislosti

1. Východiskové princípy

- rešpektovať postavenie a význam Bratislavy ako jedno z ťažiskových jadier stredoeurópskeho mestského regiónu medzinárodného významu Viedeň – Bratislava - Györ,
- rešpektovať záväzné regulatívy ÚPN regiónu Bratislavský samosprávny kraj (R-BSK) v znení zmien a doplnkov v súlade s ich priemetom do rozvoja Bratislavy,
- podporovať spracovanie rozvojových dokumentov pre spoluprácu sídiel Bratislavskej aglomerácie v domácich i medzinárodných súvislostiach,
- podporovať zvyšovanie kvality dopravných spojení v smere medzinárodných urbanizačných osí s podporou hromadnej dopravy osôb a ekologicky výhodnej preprave nákladov,
- podporovať v systémoch technickej infraštruktúry dobudovanie trás a zariadení medzinárodného významu,
- rešpektovať a chrániť nadradené postavenie transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) prechádzajúcej územím Bratislavy,
- chrániť priame prepojenie železničných tratí Bratislava - Petržalka a Bratislava - predmestie cez územie Bratislavy, s využitím pre medzinárodnú železničnú dopravu, regionálnu integrovanú dopravu a mestskú hromadnú dopravu (bývalý prioritný projekt TEN-T č. 17),
- podporovať modernizáciu železničného uzla a vybudovanie napojenia Letiska M. R. Štefánika Bratislava na železničnú sieť.

2. Zásady a regulatívy v priestorovom usporiadaní, vo funkčnom využití a v prevádzkovom riešení mesta v medzinárodných súvislostiach

- Dotvoriť územia oboch nábreží Dunaja pre funkcie Bratislavy ako európskej metropoly na Dunaji,
- orientovať lokalizáciu významných domácich i zahraničných reprezentačných zariadení v atraktívnych lokalitách ťažiskových mestotvorných priestorov,
- lokalizovať centrá vedecko-výskumnej a vzdelávacej základne vo väzbe špičkovú výrobnú základňu a špičkové služby pre obyvateľstvo a návštevníkov mesta - vo väzbe na Volkswagen, v Dolnej Mlynskej doline, na areál SAV vrámci potenciálu územia určeného pre rozvoj zdravotníckych zariadení na Rázsochách a v priestore juhozápadného rozvojového smeru mesta,
- zhodnocovať fenomén „vody“ a hodnoty prírodného prostredia mesta v rozvoji atraktivít medzinárodného cestovného ruchu a rekreácie ,
- podporovať lokalizáciu nových zdrojov pracovných príležitostí do hospodárskych zón v lokalite Pálenisko - Prístav Bratislava, vo väzbe na Letisko M. R. Štefánika Bratislava, v západnom rozvoji Petržalky a v technologickom parku Jarovce – Kittsee,
- podporovať zlepšenia kvality dopravných vzťahov:
  - v železničnej doprave elektrifikácia trate Marchegg - Devínska Nová Ves,
  - v cestnej doprave dobudovanie diaľničného prepojenia Bruck an der Leitha – Kittsee – Petržalka,
  - v cestnej doprave vybudovanie rýchlostnej komunikácie v prepojení Viedeň - Marchegg - Devínska Nová Ves s napojením na diaľnicu D4 v polohe hraničného priechodu Devínska Nová Ves – Marchegg,
  - dobudovanie nových prístavných kapacít pre osobnú dopravu a rekreačnú plavbu na Dunaji,
  - rezervovať územie pre výstavbu nového prístavu v lokalite Vlčie hrdlo,
  - dobudovať terminály kombinovanej nákladnej dopravy v rámci Tovarového centra nákladnej dopravy v zóne Pálenisko – Prístav Bratislava, v areáli nového prístavu v lokalite Vlčie hrdlo vrátane logistických parkov v nadväznosti na priestory distribúcie pri Letisku M. R. Štefánika Bratislava,
  - vybudovanie pešej a cyklistickej trasy ako súčasti cestného prepojenia Marchegg - Devínska Nová Ves,
  - integráciu verejnej osobnej dopravy v regióne Viedeň - Bratislava – Györ,
- rešpektovať územnú rezervu pre vodné dielo Wolfsthal (ako ideový zámer) zachovaním súčasného stavu potenciálneho územia,
- rezervovať územie pre dobudovanie trás a zariadení medzinárodného významu v zásobovaní energiami,
- podporovať likvidáciu odpadov v súlade s požiadavkami na ochranu životného prostredia na medzinárodnej úrovni,
- rešpektovať v priestorovom i funkčno-prevádzkovom riešení širších vzťahov stredoeurópskeho záujmového územia základnú kostru ekologickej stability:
  - systém Európskej ekologickej siete – EECONET, národnú ekologickú sieť NECONET, nadregionálny ÚSES SR, RÚSES Bratislavy i záujmového územia mesta, prvky zaradené do NATURA 2000 vrátane biotopov európskeho a národného významu,
  - územia vymedzené Ramsarským dohovorom.

1.1.2. Celoštátne súvislosti

1. Východiskové princípy

Rozvíjať Bratislavu:

- ako reprezentačné hlavné mesto štátu a metropolu Slovenska,
- ako vrcholné vedecko-technické, vzdelávacie a informačné centrum celoslovenského významu,
- ako hospodárske centrum špičkových technológií,
- ako celoslovenské kultúrno-spoločenské centrum,
- podporovať rozvoj väzieb na osídlenie Slovenska:
- v smere ťažiskových urbanizačných osí,
- zhodnotením rekreačného potenciálu územia popri Dunaji,
- zhodnotením potenciálu významných osí preväzujúcich sídelné štruktúry Slovenska so sídelnými štruktúrami susedných štátov.

2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania, funkčného využitia a prevádzkového riešenia mesta v celoštátnych súvislostiach

- ***lokalizovať reprezentačné funkcie štátu*** a reprezentačné kultúrno-spoločenské zariadenia celoslovenského významu v najatraktívnejších polohách celomestského centra na oboch brehoch Dunaja,
- ***orientovať rozvoj vysokého školstva a jeho vedecko-výskumnej základne*** na jestvujúce a navrhované centrá vedy a výskumu a špičkovej výrobnej základne:
  - vedecko-výskumné a výučbové priestory LF UK v rámci potenciálu územia určeného pre rozvoj zdravotníckych zariadení na Rázsochách,
  - potenciálny rozvoj vysokého školstva v priestore regionálneho obslužného centra Lamačská brána vo väzbe na severozápadný výrobný obvod,
- lokalizovať FTVŠ UK vo väzbe na športovo-rekreačný areál Jarovské rameno,
- ***chrániť a zveľaďovať nehnuteľné stránky kultúrneho dedičstva a kultúrno-historického a spoločenského prostredia*** vrátane ich pôsobenia v obraze mesta,
- ***lokalizovať zariadenia reprezentujúce hodnoty ostatných regiónov Slovenska*** v najvýznamnejších mestotvorných priestoroch a v nástupných priestoroch medzinárodného významu,
- ***reštrukturalizovať priemyselnú základňu*** pre „sofistikované výroby“
- ***zachovať plochy lesov*** s prioritou ich významu ako základného krajinotvorného, hygienického, rekreačno-relaxačného a ekostabilizačného prvku,
- ***rozvíjať zariadenia cestovného ruchu*** pre rozvoj medzinárodného turizmu,
- rozvíjať bývanie aj pre nárast obyvateľstva z migrácie,
- ***dobudovať zdravotnícke areály*** Kramáre - Sever s odbornými pracoviskami a vedecko-výskumnou základňou celoslovenského až medzinárodného významu a dobudovať FNsP v Petržalke, zhodnotiť potenciál územia na Rázsochách aj pre dobudovanie zdravotníckych zariadení vrátane zariadení pre rozvoj LF UK,
- ***lokalizovať v navrhovaných priestoroch špecifické sociálne*** zariadenia nadmestského významu,
- ***lokalizovať*** na navrhovaných plochách športu a telovýchovy v zodpovedajúcich polohách ***nadnárodné zariadenia vrcholového a výkonnostného športu,***
- ***dobudovať prepojenie mestského komunikačného systému*** na celoštátne systémy a prevedenie tranzitu mimo intenzívne zastavané územia mesta - vybudovať nultý dopravný okruh v úseku od diaľnice D2- križovatka Jarovce po štátnu hranicu s Rakúskom (Marchegg) v parametroch diaľnice,
- ***vybudovať rýchlostnú cestu R7*** od diaľnice D1 (mimoúrovňová križovatka Prievoz) po hranicu mesta,
- ***zaústiť navrhovanú vysokorýchlostnú trať*** do priestoru Letiska M. R. Štefánika Bratislava,
- ***rezervovať územie*** pre vybudovanie novej vzletovej a pristávacej dráhy medzinárodného Letiska M. R. Štefánika Bratislava,
- rozvíjať plochy zariadení vodnej dopravy južne od jestvujúcich zariadení v priestore Vlčie hrdlo s rešpektovaním chránených prírodných hodnôt územia,
- ***rešpektovať riešenie vodného hospodárstva*** na úseku zásobovania vodou, odkanalizovania a čistenia vôd, ochrany vôd, úpravy a revitalizácie tokov vrátane ich ramennej sústavy,
- ***vytvárať efektívny diverzifikovaný systém energetického zabezpečenia územia*** s pripojením na trasy a uzly republikového významu s využitím energetického hydropotenciálu a výhod územia v dosahu nadradených trás plynovodov v súlade s nárokmi na úspory energií a využívanie alternatívnych zdrojov,
- ***uplatniť špičkové zariadenia telekomunikačných systémov*** s ich zapojením do celorepublikových systémov,
- ***preferovať separovaný zber druhotných surovín*** a zhodnotenie komunálneho odpadu,
- ***zabezpečiť sanáciu a rekultiváciu skládok odpadov*** a začlenenie upravených plôch do urbanizácie územia,
- ***rešpektovať vyhlásené chránené prírodné hodnoty:***
  - vodohospodársku oblasť Žitný ostrov a pásma hygienickej ochrany podzemných a povrchových zdrojov pitnej a úžitkovej vody určených pre hromadné zásobovanie obyvateľstva,
  - chránené územia prírody, CHKO Malé Karpaty, CHKO Dunajské luhy, lokality Ramsarského dohovoru, lokality zaradené do NATURA 2000 a prvky ÚSES.

1.1.3. Regionálne súvislosti

1. Východiskové princípy

- ***podporovať rozvoj Bratislavy ako jadra regiónu*** vrátane vzťahov a väzieb prekračujúcich štátne hranice vo vzťahu s priľahlým územím Rakúska a Maďarska,
- ***rozvíjať územia navrhovaných regionálnych rozvojových pólov*** v smeroch:
  - mestská časti Záhorská Bystrica a Devínska Nová Ves vo väzbe na Stupavu,
  - mestská časť Devínska Nová Ves vo väzbe na Marchegg,
  - mestská časť Rača, mestská časť Vajnory vo väzbe na Svätý Jur,
  - mestská časť Vajnory a východná časť Nového Mesta vo väzbe na Ivanku pri Dunaji a Bernolákovo,
  - mests;ká časť Podunajské Biskupice vo väzbe na Rovinku a Dunajskú Lužnú,
  - mestská časť Petržalka vo väzbe na Berg, Wolfsthal, Hainburg ,
  - mestské časti Petržalka a Jarovce vo väzbe na Kittsee, Parndorf , Bruck a/L,
  - mestská časť Rusovce a Čunovo vo väzbe na Rajku, Mosonmagyárovár,
- ***spolupracovať s jestvujúcimi a potenciálnymi terciárnymi centrami regiónu:***
  - Malacky, Pezinok - Modra, Senec v rámci Bratislavského kraja a Šamorínom, Senicou a Trnavou v rámci Trnavského kraja,
  - najmä Marchegg , Gänserndorf , Bruck a/L a Hainburg na rakúskom území,
  - najmä Mosonmagyárovár na maďarskom území,
- ***rešpektovať rozvoj urbanizácie sídiel v zázemí,*** ich životný štýl, kvalitu jestvujúcej sociéty a kultúrno-spoločenské a historické hodnoty sídiel,
- ***preferovať ekologické systémy hromadných dopráv.***

2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania, funkčného využitia a prevádzkového riešenia mesta v regionálnych súvislostiach

- ***Zohľadniť v konkretizácii funkčného dotvárania územia mesta:***
  - nároky na lokalizáciu reprezentačných zariadení regiónu, zariadení špecifických služieb a obchodu (v komerčnej sfére), kultúrno-spoločenských a športovo–rekreačných zariadení s regionálnou pôsobnosťou,
  - nároky na špecifické sociálne zariadenia a špičkové zdravotnícke služby,
  - ponuku pre rôzne formy najmä rodinného bývania v sídlach v jadrovom území,
  - rekreačný potenciál prírodného zázemia regiónu pre saturovanie nárokov obyvateľov Bratislavy,
- ***optimalizovať prevádzkové vzťahy*** preferovaním hromadnej dopravy so zhodnotením cieľového duálneho systému MHD,
- ***usmerňovať lokalizáciu stredného odborného školstva*** s celoregionálnou pôsobnosťou vo väzbe na hospodársku základňu,
- ***rešpektovať v spodrobnení funkčného využitia a prevádzkovom riešení regionálnych rozvojových pólov:***
  - existujúce energetické koridory nadradenej sústavy na území mesta a územné rezervy pre ich ďalší rozvoj
  - prepojenia vodohospodárskych systémov mesta a regiónu a podporovať ich rozvoj,
  - súvislé plochy vinohradov a hodnoty zachovanej rurálnej krajiny v severovýchodnom rozvojovom póle severne od štátnej cesty (k. ú. Vajnory a Rača),
  - koordináciu rozvoja s rozvojovými zámermi sídiel v zázemí mesta vo východnom regionálnom rozvojovom póle,
  - rekreačný potenciál mesta a sídiel v jeho zázemí juhovýchodnom rozvojovom póle,
  - športovo - rekreačný potenciál územia vo väzbe na tok a vodné dielo na Dunaji v južnom rozvojovom póle,
  - hodnoty územia pre rozvoj mestskej štruktúry s výrobnými zónami a športovo-rekreačnými areálmi v juhozápadnom rozvojovom póle,
  - dotváranie a rozvoj reprezentačných polyfunkčných zón vo všetkých regionálnych rozvojových póloch Bratislavy.
- ***rešpektovať v životnom prostredí, v ochrane prírody, v tvorbe krajiny a v ÚSES:***
  - zásadné princípy tvorby nadregionálneho a regionálneho územného systému ekologickej stability,
  - vysokokvalitnú poľnohospodársku pôdu v extraviláne mesta,
  - prírodný charakter svahov a úpätí Malých Karpát s územiami poľnohospodárskej zelene a pôdy a s územiami prírodnej zelene, ako súčasťami historického krainného obrazu sídla a špecifickej funkčnej charakteristiky mesta, vrátane tu sa vyskytujúcich drobných vodných tokov a odvodňovacích žľabov,
  - ložiská nerastných surovín,
  - podmieniť rozvoj medzinárodného Letiska M. R. Štefánika Bratislava o tretiu vzletovú dráhu prioritným efektívnym využitím dnešných zariadení a dokladovaním prevádzkovej nevyhnutnosti realizácie novej vzletovej a pristávacej dráhy (VPD) a nadväzného vybavenia.
- rešpektovať v oblasti dopadov a adaptácie na klimatickú zmenu:

zlepšovať klimatické pomery znižovaním emisií CO_2 a ostatných emisií súvisiacich s rozvojom mesta;

  - koncentrovať sídelný rozvoj na území hlavného mesta Bratislavy do zastavaného územia, predovšetkým pozdĺž rozvojových urbanizačných osí v nadväznosti na verejné dopravné vybavenie,
  - zvyšovať vnútornú diverzitu hlavného mesta Bratislavy prvkami zelenej infraštruktúry, ktoré počas letných mesiacov pôsobia ako ostrovy chladu, čím spríjemňujú mestskú klímu a zároveň pomáhajú zadržiavať zrážkovú vodu ako predpoklad vytvorenia lepšej cirkulácie vzduchu v mestskej štruktúre,
  - vytvárať a podporovať systém plôch zelene a vodných plôch v meste v prepojení na okolitú krajinu,

- zamedzovať vytváraniu monoštrukturálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy v záujme zabezpečenia funkčnosti a odolnosti sídelného prostredia voči nepriaznivým prejavom zmeny klímy – najmä extrémnym horúčavám a intenzívnym zrážkam.

v záujme adaptácie hlavného mesta Bratislavy na klimatickú zmenu pri územnom rozvoji nezastavať plochy, ktoré:

- sú ohrozované prírodnými/ živelnými úkazmi, ako sú napr. zosuvy, erózie, záplavy aj z povrchového odtoku, povodne a pod.,
- zmierňujú dopady klimatickej zmeny, resp. zlepšujú klimatické podmienky ako sú plochy a pásy zelene regionálneho významu,
- napomáhajú zachovať množstvo a kvalitu povrchovej a podzemnej vody v území, zabezpečujú maximálnu možnú schopnosť územia zachytávať zrážkovú vodu (infiltračná schopnosť ako sú napr. prirodzené podmáčané plochy, bariny/mokrade, rašeliniská, lesné porasty, brehové porasty a pod.,
- umožňujú zvyšovať biodiverzitu a migráciu druhov fauny a flóry do vhodných stanovíšť mestskej a prírodnej krajiny.

1.2. CELOMESTSKÉ VZŤAHY

1.2.1. Priestorové, funkčné a prevádzkové vzťahy

1. Východiskové princípy

Rozvíjať Bratislavu:

- ako mesto tvorby a výmeny špičkových informácií, sofistikovanej hospodárskej základne a univerzitné mesto,
- ako kultúrno-spoločenskú metropolu európskeho významu s potenciálom reprezentovania a prepájania hodnôt západoeurópskej kultúry s kultúrnym dedičstvom východoeurópskeho priestoru,
- ako príjemný a bezpečný domov svojich obyvateľov, príjemný a bezpečný prechodný domov pre svojich návštevníkov:
  - s vysokou trvalo udržateľnou kvalitou mestského prostredia,
  - s vysokou hodnotou mestských priestorov a reprezentatívnym architektonickým a urbanistickým obsahom hlavného mesta Slovenska,
  - s vysokou kvalitou dopravnej sústavy, osobitne v hromadnej preprave osôb,
  - so zdravým životným prostredím a zachovanými prírodnými hodnotami,
  - s bohatou ponukou atraktivít pre saturovanie nárokov voľného času obyvateľov i návštevníkov mesta v urbanizovanom i v prírodnom prostredí.

V územnom rozvoji mesta rešpektovať, dotvárať a rozvíjať:

- prírodnými danosťami podmienený, historicky sa rozvíjajúci makroštrukturálny radiálno-okružný systém rozvoja mesta,
- nábrežnú promenádu a nadväzné priestory od sútoku Dunaja s Moravou až po Zdrž Hrušov,
- územný potenciál pre rozvoj metropolitných funkcií hlavného mesta SR na oboch brehoch Dunaja,
- funkčné systémy mesta saturujúce potreby obyvateľov mesta a jeho návštevníkov,
- prírodný rámec a hodnoty prírodného zázemia mesta,
- v súčasnosti zastavané územie mesta a jeho rozvoj na nových plochách s uplatnením komplexnosti vybavenia územia,
- kompaktnosť a komplexnosť zástavby, efektívne využívanie dopravnej a technickej infraštruktúry, ekonomiky výstavby a prevádzky jednotlivých obytných súborov,
- kapacitné možnosti dopravnej infraštruktúry ich priebežným preukazovaním z hľadiska pokrytia nových požiadaviek na dopravnú obsluhu.

2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania, funkčného využitia a prevádzkového riešenia územia mesta v celomestských súvislostiach

Urbanistická koncepcia priestorového usporiadania

Rešpektovať v dotváraní vnútornej štruktúry mesta:

- hodnoty a špecifiká historického jadra mesta,
- hodnoty stabilizovaného územia:
  - v disponibilných lokalitách celomestského centra,
  - vo významných komunikačných koridoroch vrátane vstupov do mesta,
- požiadavky a územné nároky na dotvorenie príp. reštrukturalizáciu funkčných systémov lokálneho významu pre saturovanie deficitov vybavenia obytného územia a zvyšovanie jeho kvality.

Rešpektovať v rozvoji mestskej štruktúry:

- ***rozvoj celomestského centra na oboch brehoch Dunaja*** s ťažiskom na území mestskej časti Staré Mesto,
- rozvojové a zároveň kompozičné osi mestskej štruktúry historického jadra a priľahlej časti kompaktného mesta v smeroch:
  - Vajanského nábr. - Štúrovo nám. - Rázusovo nábr. - Podhradie a Hviezdoslavovo nám.- Nábr. arm. gen. L. Svobodu - Botanická záhrada – nadväzujúci ne ťažiskové priestory severozápadného smeru rozvoja mesta,
  - Staromestská - Suché mýto - Hodžovo námestie - Mýtna - Račianske mýto v pokračovaní severovýchodného smeru rozvoja,
  - Ventúrska - Michalská – Obchodná - Kollárovo nám. - lúčovité rozvetvenie cez Radlinského na Račiansku radiálu , Mickiewiczovu - Avion - Záhradnícka - v pokračovaní východného a juhovýchodného smerom rozvoja,
  - SNP a Kamenné nám. - Štúrova - Šafárikovo nám. - cez Starý most a napojenie na priestor južného rozvoja mesta v jeho zadunajskej časti,

- Staromestská - Podhradie a Hviezdoslavovo nám. - napájajúci sa Mostom SNP a VVZ - Einsteinova na juhozápadný smer rozvoja mesta (IV. kvadrant) smerom do Rakúska,

- časť celomestského centra na pravom brehu Dunaja, ako východisko rozvoja zadunajskej časti mesta, vymedzené nábrežím Dunaja a južnou zástavbou Einsteinovej ulice ako:
  - líniovo urbanizovaných priestorov s priestormi zelene paralelnými s tokom Dunaja – Pečniansky les, VVZ, Sad J. Kráľa, urbanizácia medzi Starým mostom a Prístavným mostom, zeleň inundácie,
  - s uzlovými priestormi vo väzbe na križovania Einsteinovej ulice s nájazdmi na Most SNP,
  - s nájazdmi na Starý most (zároveň východzí uzol pre južný rozvojový smer mesta) a Most Apollo,
  - riešiť územia časti pravobrežného centra v priestore medzi Starým mostom a Prístavným mostom v zmysle zonálnej dokumentácie,
- ***severozápadný rozvojový smer,*** zahŕňajúci územia mestských častí Karlova Ves, Dúbravka, Lamač, Devínska Nová Ves a Záhorská Bystrica s osobitným hodnotením územia MČ Devín s ťažiskovými priestormi urbanistickej koncepcie a kompozície :
  - líniové priestory mestských tried Botanická ul. - Karloveská – priestor Krčace - Schneidra Trnavského – Saratovská s paralelou Lamačská cesta – Hodonínska ulica v Lamači, s ich rozvetvením v uzle Lamačská brána k sídelnej štruktúre Devínskej Novej Vsi s ústredným priestorom v navrhovanej novej mestskej triede rozvoja územia severne od železničnej trate v pokračovaní Eisnerova - Istrijská a smerom Záhorská Bystrica s ústredným priestorom Bratislavská ul. ,
- lokálne centrá:
  - Centrum I. (Karloveská - Molecova - Staré grunty), Centrum II. – sever (Zohorská – Borská), Nad lúčkami, Centrum Stred a Nové centrum v lokalite Dlhé diely mimo ťažiskového priestoru v Karlovej Vsi,
  - nové centrá spoločenských aktivít v lokalitách Harmincova, Dúbracentrum, Pri kríži -Saratovská v Dúbravke,
  - centrum v priestore Istrijská ul. - Na Mýte, centrum Kolónie vo väzbe na železničnú stanicu, nové uzlové priestory vo väzbe na ul. J. Jonáša a na novú urbanizačnú os trasovanú z Lamačskej brány smerom k zastavanej časti územia v Devínskej Novej Vsi,
  - Malokarpatské námestie situované vo vnútornej urbanistickej štruktúre zástavby, nástupný priestor do zóny Nový Lamač v časti Zelená hora a centrum Staré záhrady v Lamači,
  - ťažiskové centrum v lokalite Gbelská ul. – Hargašova ul., jadrá vybavenosti rozvojových území nadväzujúce na Bratislavskú ul. - vstup do krematória, dva nástupné priestory do obytných zón Boháčky a Krče s polyfunkčnými priestormi vo väzbe na nosnú rozvojovú os zóny medzi Vápenickým a Dievčim potokom v Záhorskej Bystrici,
- ***severovýchodný rozvojový smer,*** zahŕňajúci územia mestských častí Nové Mesto, Rača s osobitným hodnotením územia MČ Vajnory s ťažiskovými priestormi urbanistickej koncepcie a kompozície:
  - Račianske mýto (križovanie s vnútorným dopravným okruhom), v priestore Račianska - Jarošova (križovanie so stredným dopravným okruhom), predĺženie Tomášikovej na Račiansku v priestore Biely kríž,
  - Kadnárova - Kubačova v mestskej časti Rača s uzlovými priestormi Pekná cesta - Kadnárova a Detvianska - Kubačova,
  - uzlový priestor prepojenia Rybničnej s Púchovskou a plánovanou komunikáciou Na pántoch v severnej časti k.ú. Vajnory,
  - so zvýšením mestotvornosti prostredia paralelných pôvodne dopravných radiál Račianska, Vajnorská, Trnavská a Rožňavská s ťažiskovými uzlami vybavenosti v priestoroch Račianske mýto a Trnavské mýto, lokalita Pasienky s uzlovými priestormi križovania Vajnorskej a Trnavskej s Bajkalskou a Tomášikovou ulicou,
  - priestor Tuhovské a Prostredné, ako obchodno-obslužné, kultúrno-spoločenské a športové prímestské centrum,
- ***východný rozvojový smer,*** zahŕňajúci územie mestskej časti Ružinov, s ťažiskovými priestormi urbanistickej koncepcie a kompozície:
  - mestská trieda Záhradnícka ul. v pokračovaní Ružinovská ul. - nástupný priestor z CMZ pri križovaní Záhradnícka - Karadžičova, Záhradnícka – Miletičova, Ružinovská – Bajkalská, Ružinovská – Tomášikova a priestor Ružinovskej (potenciálne prepojenie na Vrakunskú cestu),
- ***juhovýchodný rozvojový smer,*** zahŕňajúci mestské časti Ružinov, Vrakuňa a Podunajské Biskupice, nadväzujúci na východný rozvojový smer Hradskou cestou:
  - Nová Vrakuňa a Hrušov na historicky vytvorený spoločenský priestor s paralelnými komunikačnými ťahmi Komárovská – Biskupická – Ul. padlých hrdinov zakončením v novej štvrti Lesný hon,
  - Stará a Nová Vrakuňa pri Malom Dunaji, v priestore centra MČ Podunajské Biskupice Kazanská – Uzbecká, v križovaní ulíc Slovnaftská – ul. Svornosti,
  - so „zelenými uzlami“ v priestoroch Hornej Vrakune a Hrušova,
  - zhodnotiť predpoklady priestorového formovania zóny Pálenisko - Prístav Bratislava pre priame napojenie priestoru juhovýchodného rozvojového smeru cez Slovnaftskú a Prístavnú ulicu priamo na priestor celomestského centra, vrátane napojenia na rýchlostnú cestu R7 v križovatke Slovnaft,
  - vybudovať obchvat MČ Vrakuňa preložkou cesty II/572 v predĺžení Galvaniho ul. vrátane napojenia na diaľnicu D4 v križovatke Podunajské Biskupice,
  - zhodnotiť potenciál priestoru Vlčie hrdlo pre rozšírenie plôch prístavu a ich prínos pre rozvoj kontaktných zón,
- ***južný rozvojový smer,*** zahŕňajúci ťažiskové územia mestských častí Petržalka a Jarovce, mestské časti Rusovce a Čunovo s ťažiskovými priestormi:
  - severojužný líniový priestor trasy Jantárovej cesty spolu s Chorvátskym ramenom ako chrbtica urbanizovaného prostredia MČ Petržalky so striedaním intenzívne urbanizovaných území vo väzbe na stanice nosného systému MHD s priestormi nadväzujúcimi na križovania Jantárovej cesty s priečnymi komunikáciami - Einsteinovou, Rusovskou a Starohájskou, Pajštúnskou a Kutlíkovou a s Betliarskou ulicou s medzipriestormi prírodného charakteru – vodný tok Chorvátskeho ramena a nadväzná zeleň,

  - v pokračovaní smeru Jantárovej cesty v priestore navrhovanej novej mestskej štvrte (medzipriestor Petržalka – Jarovce),
  - solitérny charakter rozvoja súčasných urbanizovaných území mestských častí Jarovce, Rusovce a Čunovo,
  - ústredné priestory Jaroviec – Mandľová, Palmová, Jantárová s uzlovým priestorom v ich križení príp. napojení s napojením na Rusovskú radiálu prostredníctvom Jantárovej ulice,
  - ústredný priestor mestskej časti Čunovo – Hraničiarska ulica s priestormi lokálnej vybavenosti v severnej a južnej časti s napojením na južnú rozvojovú radiálu prostredníctvom Petržalskej ulice a navrhovanou preložkou štátnej cesty,
- ***juhozápadný rozvojový smer Bratislavy***, zahŕňajúci rozvoj územia mestských častí Petržalka a Jarovce pozdĺž štátnej hranice s Rakúskom, vytvárajúci možnosti rozvoja v smere rozvojových osí na rakúskom území pozdĺž toku Dunaja a v smere Petržalka - Kittsee:
  - navrhovaná nová mestská trieda, paralelná s trasou diaľnice D2 nadväzujúca na pravobrežné centrum a uzlový priestor Einsteinova ul. – Most SNP priestorom Viedenskej cesty,
  - s uzlovými priestormi Berg, v nadväznosti na prepojenia novej rozvojovej radiály na jestvujúce a navrhované priestory južného rozvoja – križovanie s Bratskou, s Kopčianskou - priestor Petržalka – Kittsee (potenciálne pokračovanie „petržalského korza“ až do Kittsee), napojenie na Budatínsku ul., napojenie na Vyšehradskú ul., priestor Jarovce - Kittsee,
  - s dotváraním priestorov tak, aby boli schopné vývoja po overení a uplatnení ideí rozvoja prihraničného územia Bratislavy a priľahlých sídiel na rakúskom území.

Rešpektovať osobitné postavenie území mestských častí Devín a Vajnory nachádzajúcich sa v medzipriestoroch ťažiskových rozvojových osí:

- mestská časť Devín:
  - jej špecifický význam ako sídla s najvýznamnejšími kultúrno-historickými a spoločenskými pamiatkami viažucimi sa k histórii slovenského národa,
  - význam „vstupnej brány“ na územie mesta na sútoku Moravy a Dunaja, s NKP Devín Slovanské hradisko a prírodnou vedutou CHKO Devínska Kobyla - identifikujúca mesto v podunajskom medzinárodnom koridore,
  - napojenia mestskej časti na ťažiskové priestory severozápadnej rozvojovej radiály Devínskou cestou v uzle Centrum I v Karlovej Vsi a Kremeľskou cestou v Devínskej Novej Vsi,
  - ťažiskový priestor Kremeľská – Rytierska zároveň ako líniové centrum a najvýznamnejší uzlový priestor nástupu do areálu NKP Devín,
  - v priestore kameňolomu riešiť rekultiváciu a eliminovať negatívne dopady ťažobnej činnosti na obraz mesta, dotknuté územia prírody, existujúce a navrhované obytné územia, akceptovať vyťaženie časti Malokarpatského masívu len v rozsahu súčasných hraníc dobývacieho priestoru.
- mestská časť Vajnory:
  - špecifický význam územia severnej a južnej časti k.ú. Vajnor ako súčasť vstupov na územie mesta zo severovýchodnej a najmä z východnej časti Bratislavského regiónu a Slovenska,
  - ťažiskový priestor Roľníckej ulice napojený na ťažiskové rozvojové radiály priestorom Rybničnej ulice v uzloch Rybničná - Na pántoch na severovýchodný rozvojový smer, v uzle Tuhovské - Prostredné na východný smer rozvoja,
  - ťažiskový mestotvorný priestor - líniové centrum v priestore Roľníckej ulice,
  - kultúrno-spoločenský potenciál, tradície, zachované historické jadro, športovo - rekreačné zázemie pre rozvoj cestovného ruchu.

Návrh funkčného využitia územia a prevádzkového riešenia územia mesta

Rešpektovať v komplexnom funkčnom zhodnotení územia:

- tvorbu typického polyfunkčného mestského prostredia,
- osobitné požiadavky na lokalizáciu:
  - špecifických zariadení jednotlivých funkčných systémov,
  - zariadení jednotlivých funkčných systémov, pre ktoré v predchádzajúcom období bola schválená lokalizácia (VZN, súhlasné stanovisko mesta a MČ),
- efektívne zhodnotenie nákladov do prípravy územia – podmieňujúce stavby.

Rozvíjať bývanie:

- so zhodnotením:
  - v súčasnosti zastavaného územia pre rozvoj zodpovedajúcich foriem bývania v polyfunkcii s občianskou vybavenosťou pre zvýšenie kvality dotknutého obytného územia so zachovaním plôch zelene viažucej sa na bývanie,
  - navrhovaných zmiešaných plôch bývania a občianskej vybavenosti v celomestskom centre na oboch brehoch Dunaja a v ťažiskových priestoroch rozvojových smerov mesta pre tvorbu typického celodenne živého a bezpečného mestského prostredia,
  - plôch rozvoja viacpodlažného a málopodlažného bývania v lokalitách s konkretizáciou rozsahu a rozmanitosti hromadných a individuálnych foriem bývania na podklade podrobnejších územnoplánovacích dokumentov na úrovni zóny.

V rozvoji občianskej vybavenosti:

- zhodnotiť vytvorené územné predpoklady v najatraktívnejších polohách celomestského centra na oboch brehoch Dunaja pre lokalizáciu reprezentačných zariadení,

- zhodnotiť územné predpoklady západnej časti územia Petržalky – lokalita Kapitulské pole pre saturovanie špecifických nárokov lokalizácie novej diplomatickej štvrte,
- rešpektovať nároky a územné rezervy na dobudovanie jestvujúcich areálov a územnú ponuku pre rozvoj areálových zariadení:
  - vo funkčnom systéme zdravotníctva so saturovaním nárokov územia najmä severozápadnej rozvojovej radiály mesta vrátane regionálnych vzťahov a väzieb a pre dobudovanie komplexnosti systému zdravotníckych zariadení so zhodnotením potenciálu územia v lokalite Rázsochy,
  - vo funkčnom systéme sociálnej starostlivosti s orientáciou na starostlivosť o zdravotne postihnutých a seniorov v lokalitách v severnej časti priestoru Lamačská brána, v lokalite Šprinclov majer a v juhovýchodnej časti medzipriestoru Petržalka – Jarovce,
  - pre rozvoj vysokého a stredného odborného školstva vo väzbe na rozvoj areálov výroby a vedy a výskumu v priestoroch Lamačskej brány, na Rázsochách, v juhozápadnom a južnom rozvoji mesta a vo väzbe na športovo – rekreačné zázemie pri Jarovskom ramene,
  - pre rozvoj vedy a výskumu so zhodnotením potenciálu zariadení v priestore Dolnej Mlynskej doliny (SAV, vysoké školy, informačné centrum STV), vo väzbe na zdravotnícky areál v lokalite Rázsochy, v priestore navrhovaného vedecko-technologického parku vo Vajnoroch a v juhozápadnom rozvoji mesta,
  - rešpektovať komplexné dovybavenie obytného územia rozvojom zdravotníckych a sociálnych zariadení najmä pre starostlivosť o seniorov, mládež a deti, zariadeniami základného školstva, obchodom a službami každodennej potreby na plochách občianskej vybavenosti lokálneho významu a na plochách polyfunkcie bývanie – občianska vybavenosť.

V rozvoji systémov výroby:

- rešpektovať rozvojové zámery jestvujúcich perspektívnych výrobných odvetví,
- rešpektovať lokalizáciu a štruktúru navrhovaných technologických a logistických parkov s orientáciou na výrobné odvetvia sofistikovanej výroby s prepojením na centrá vedy a výskumu:
  - nový vedecko-technologický park južne od Volkswagenu, severne od urbanizovaného územia Vajnor, priemyselný park Jarovce – Kittsee, priemyselné parky v lokalitách západne od Volkswagenu, v západnom rozvoji MČ Záhorská Bystrica, v lokalite Alejové – Jánske hony v MČ Podunajské Biskupice a v juhozápadnom rozvojovom smere na území MČ Petržalka,
  - logistický park vrátane Tovarového centra nákladnej dopravy v Zóne Pálenisko – Prístav Bratislava, v novom prístave v lokalite Vlčie hrdlo a logistický park v MČ Vrakuňa,
- zhodnotiť potenciál navrhovaného zmiešaného územia - obchod, výrobné a nevýrobné služby pre lokalizáciu malých a stredných výrobných podnikov,
- uplatniť vstavané drobné výrobné zariadenia so zodpovedajúcimi hygienickými parametrami aj ako súčasť bývania, plôch občianskej vybavenosti a zmiešaných plôch - bývanie, občianska vybavenosť.

V rozvoji športu, telovýchovy a zariadení voľného času:

- rešpektovať a rozvíjať jestvujúce zariadenia športu a rekreácie na území mesta,
- rešpektovať dlhodobo rezervované plochy pre rozvoj vrcholového a výkonnostného športu a športových aktivít vo voľnom čase v MČ Nové Mesto (polyfunkcia s občianskou vybavenosťou), v MČ Devínska Nová Ves, záhorská Bystrica, Vajnory, Petržalka, Jarovce, Čunovo vrátane saturovania športových aktivít verejnosti,
- rozvíjať navrhované športovo-rekreačné areály v jednotlivých rozvojových smeroch mesta vo väzbách na navrhované regionálne rozvojové centrá - Lamačská brána, Zlaté piesky, Podunajské Biskupice – Tretí Diel, Veľký Draždiak, Jarovské rameno, areál pri vodnom diele v Čunove a iniciovať ich vznik v oblasti IV. kvadrantu, so zohľadnením ich nadmestského významu v rámci atraktivít domáceho a medzinárodného cestovného ruchu,
- uplatňovať pre každodennú dostupnosť športových aktivít a aktivít vo voľnom čase požiadavky na realizáciu krytých športových a viacúčelových voľnočasových zariadení v rámci plôch určených pre občiansku vybavenosť.

V zhodnotení prírodného zázemia:

- rešpektovať požiadavku minimalizácie urbanizačných zásahov do prírodného prostredia ako základné východisko pre trvalo udržateľný rozvoj mesta,
- orientovať aktivity do jestvujúcich rekreačných lokalít so zvýšením ich kvality a pri a na rozvojových plochách orientovať vybavenosť do priestorov nástupných areálov,
- vytvoriť realizačné podmienky pre obnovu zelených plôch vo voľnej krajine,
- rešpektovať a chrániť v celomestskom centre na ľavom brehu Dunaja:
  - zeleň prírodnej panorámy: zeleň hradného kopca, zeleň Dunajského nábrežia, záhrady a zeleň Bôrika a Machnáča, Horský park, Slavín, Kalvária,
  - parkovú zeleň: Medická záhrada, záhrada Grassalkovichovho paláca, námestie Slobody a zeleň cintorínov pri Kozej bráne, Mikulášsky cintorín, židovské cintoríny na Žižkovej ulici, Ondrejský cintorín,
  - zachovať jestvujúcu plochu platanov v predpolí Slovenského rozhlasu,
  - oživiť a kultivovať sprievodnú zeleň toku Vydrica,
  - rešpektovať v prehlbujúcich dokumentoch na zonálnej úrovni jestvujúcu zeleň a uplatniť jej rozvoj návrhom alejí a stromoradí pozdĺž komunikácií,
  - prinavrátiť zeleň do jestvujúcich vnútroblokov, uplatniť plochy verejnej zelene v návrhu novej zástavby ako kľudové relaxačné priestory pre obyvateľov Starého Mesta a jeho návštevníkov,
- rešpektovať v časti celomestského centra na pravom brehu Dunaja dotvorenie nábreží ako reprezentačné verejné parky s uplatnením „zeleného“ námestia v ťažisku nového „city“ mesta medzi Starým mostom a mostom Apollo,
- rešpektovať začlenenie záhradkárskych a chatových území do systému stabilizovaných území a v prípade nových rozvojových koncepcií rešpektovať požiadavku na spracovanie regulácie na úrovni ÚPN Z,
- v severozápadnom rozvojovom smere mesta:

- chrániť celistvosť masívu Devínskej Kobyly a Devínskych Karpát ,
- rešpektovať prírodné danosti masívu Sitiny, špecifické zelené zóny cintorínov (Slávičie údolie, nové plochy krematória), zeleň areálov zoologickej a botanickej záhrady,
- chrániť prírodný potenciál územia mestskej časti Dúbravka - lokality Dúbravská hlavica, Lamenica, Švábsky vrch rešpektovať bez zástavby,
- orientovať rekreáciu v prírodnom prostredí Devínskych a Pezinských Karpát na rekreáciu v zeleni s minimalizáciou urbanizačných zásahov do prírodného prostredia,
- zachovať existujúce plochy zelene vo voľnej poľnohospodárskej krajine, zeleň vodných tokov, plochy záhrad, sadov, zeleň v záhradkárskych a chatových osadách,

- v severovýchodnom rozvojovom smere:
  - rešpektovať v Bratislavskom lesnom parku sústredenie rekreačných aktivít do lokalít Železná studnička a Kamzík a v masíve Malých Karpát nad Račou,
  - zachovať prevahu plôch vinohradov medzi navrhovanou zástavbou v priestore Sliačskej cesty až po lokalitu Slanec v MČ Nové Mesto, od navrhovanej zástavby v priestore Peknej cesty a až po zástavbu v lokalite Kopanice v MČ Rača, od navrhovanej zástavby v lokalite Fongy v MČ Rača vrátane severnej časti k. ú Vajnory,
  - zachovať prírodné lokality Úžiny – Rinzle a Zrkadliská pozdĺž Račianskeho potoka a v lokalite Kozliny pri jazere na Šprinclovom majeri,
  - zachovať a revitalizovať prírode blízkym spôsobom sieť pôvodných odvodňovacích kanálov a žľabov na území podhorského pásu vinohradov,
- vo východnom rozvojovom smere mesta:
  - zachovať kvalitnú zeleň parkov, záhrad, cintorínov, stromoradí a vnútroblokovú zeleň v urbanizovanom priestore obytných štruktúr,
  - rešpektovať funkciu priestorov vodných plôch a ich prírodné prostredie,
  - revitalizovať prírodné prostredie pozdĺž toku Malého Dunaja,
- v juhovýchodnom rozvojovom smere mesta:
  - zachovať prírodné prostredie pozdĺž toku Malého Dunaja,
  - chrániť priestor vzrastlej zelene lesného typu – Vrakunský lesík a zhodnotiť ho pre rekreáciu v prírodnom prostredí,
  - zachovať lokalitu vzrastlej zelene lesného typu s vodnou plochou severovýchodne od ÚČOV,
  - zachovať lužné lesy pozdĺž toku Dunaja s rešpektovaním chránenej prírodnej rezervácie Kopáčsky ostrov a ďalších chránených území prírody,
  - zachovať prírodný charakter lokality bývalého zdroja pitnej vody východne od trasy železnice na Štúrovo,
- južný rozvojový smer mesta:
  - chrániť a rozvíjať hodnoty zelene urbanizovaného prostredia,
  - prinavrátiť hodnoty prírodného prostredia,
  - rešpektovať minimalizáciu urbanistických zásahov do zachovaného prírodného prostredia Dunajských luhov najmä na plochách inundácie,
  - rešpektovať navrhované „zelené“ cezúry medzi zástavbou Petržalky, urbanizáciou priestoru Petržalka – Jarovce a súčasným urbanizovaným územím Jaroviec – zhodnotenie ochranných pásiem koridorov TI, prepojenie zelene pohraničia so zeleňou Dunajskej krajiny,
  - zachovať plochy sadov v Jarovciach,
  - chrániť zeleň Dunajských luhov vo väzbe na vodné plochy v mestských častiach Rusovce a Čunovo,
- juhozápadný rozvojový smer mesta:
  - zachovať prírodný charakter územia vo väzbe na štátnu hranicu v juhozápadnej časti k.ú. Petržalka a v severozápadnej časti k.ú. Jarovce vo väzbe na chránenú Bažantnicu s urbanizáciou len v navrhovaných nástupných priestoroch z novej rozvojovej radiály a komunikačného na prepojenia Jarovce – Kittsee,
  - zachovať charakter prírodnej krajiny južne od diaľničného prechodu do Rakúska až po hranice s Maďarskom a iniciovať tvorbu zelene vo voľnej krajine.

V rozvoji dopravných systémov:

- sledovať v rozvoji dopravných systémov:
  - optimalizáciu dopravných vzťahov a väzieb so skrátením časovej dostupnosti cieľov dopravy,
  - humanizáciu dopravy v celomestskom centre a minimalizáciu negatívnych dopadov osobnej a nákladnej automobilovej dopravy najmä na obytné prostredie,
- zachovať väčšinový podiel hromadnej dopravy v preprave osôb realizáciou nosného systému MHD zvýšiť jej kvalitu,
- zachovať nevyhnutné rezervy územia pre cieľové riešenie progresívneho duálneho systému hromadnej prepravy osôb,
- chrániť lokality pre budovanie dopravných zariadení na území mesta vrátane technickej základne pre nosný a doplnkové systémy MHD,
- vo väzbe na nové rozvojové územia vybudovať zodpovedajúcu dopravnú infraštruktúru zohľadňujúcu aj kapacity celomestského dopravného systému s dôrazom na udržateľnosť dopravnej situácie v čase a priestore,
- rozvíjať trasy pre nemotorické druhy dopráv - cyklistické trasy nadmestského a celomestského významu, hlavné pešie trasy,
- rezervovať priestor v lokalite Vlčie hrdlo pre výstavbu nového prístavu.

V rozvoji technickej infraštruktúry (TI):

- dobudovať štruktúru systémov TI tak, aby pokrývala celé zastavané územie mesta a odstránili sa deficity z minulosti,
- zabezpečovať:
  - plnú saturáciu potrieb mesta na obsluhu systémami TI,
  - vybudovanie zodpovedajúcej kapacity inžinierskych sietí v rozvojových územiach,
  - modernizáciu, skapacitnenie a prevádzkovú spoľahlivosť jestvujúcich vedení a zariadení,

    * dobudovanie ochrany mesta proti povodniam a prívalovým vodám,
    * územnú ochranu pre navrhované vedenia a zariadenia TI,
- rozvíjať väzby systémov TI mesta na systémy regiónu.

1.2.2. Urbanistická kompozícia a obraz mesta

1. Východiskové princípy

Rešpektovať v rozvoji mestskej štruktúry:
- základné princípy urbanistickej koncepcie priestorového riešenia Bratislavy, ktorá tvorí zároveň základnú kostru urbanistickej kompozície mesta,
- priestory mestských tried ako hlavné kompozičné osi,
- uzlové body urbanistickej kompozície v kríženiach založeného a rozvíjaného radiálno-okružného systému usporiadania mesta,
- zásady a regulatívy pre lokalizáciu výškových stavieb,
- zvyšovanie spoločenskej atraktivity priestorov kompozičných osí a uzlov,
- typické mestské námestia v dotvorení jestvujúcich sídliskových štruktúr a v rozvoji mestskej štruktúry.

Rešpektovať hodnoty formujúce obraz Bratislavy:
- historické dominanty Bratislavský hrad s podhradím, Devínsky hrad, Dóm Sv. Martina a vedutu historického mesta ako charakteristické prvky historickej panorámy mesta,
- novodobé dominanty (spoločenské a technické stavby) dotvárajúce pozitívne panorámu mesta,
- tok Dunaja, výrazný prírodný fenomén, formujúci urbanizáciu územia Bratislavy,
- prírodnú vedutu mesta, tvorenú masívmi zelene Malých Karpát, Devínskej Kobyly, ale aj Sitiny, Horského parku a Kalvárie a charakteristickými prírodnými prvkami Dunajskej krajiny a alúvia Moravy,
- historické dominanty, chránené urbanizované celky a prírodné prvky vytvárajúce špecifický obraz jednotlivých mestských častí,
- poľnohospodársku krajinu ako súčasť obrazu mesta - najmä plochy vinohradov na svahoch Malých Karpát, plochy záhrad a sadov v zachovaných lokalitách v okrajových mestských častiach,
- doterajšie hodnoty a vytváranie nových, ktoré budú pre Bratislavu špecifické a charakteristické.

2. Regulatívy urbanistickej kompozície a dotvárania obrazu mesta

Historické mesto (pamiatková rezervácia - PR)

Územie je vymedzené podľa Nariadenia vlády SR č.596/2001 Z. z. o pamiatkových rezerváciách.

Rešpektovať:
- ***špecifický výraz ucelenej, kompaktnej štruktúry historického jadra mesta s jeho charakteristickou blokovou zástavbou so zohľadnením priemernej podlažnosti 3 – 5 nadzemných podlaží a „strešnej krajiny“,***
- pohľady a priehľady na dominanty historického jadra,
- charakteristické plochy zelene parkov a námestí.

Zakázať:
- výškové stavby ,
- hmotovo – priestorové riešenie potenciálnej novej zástavby nad rozmer charakteristickej blokovej zástavby historického mesta.

Územie kompaktného mesta

Územie kompaktného mesta tvorí územie blokovej mestskej zástavby mestských častí Staré Mesto, Nové Mesto, Ružinov a časť pravobrežného nábrežia Dunaja v mestskej časti Petržalka. Územie kompaktného mesta v sebe zahŕňa pamiatkovú zónu Centrálna mestská oblasť (ďalej PZ CMO). Z hľadiska regulácie urbanistickej kompozície a obrazu mesta sa toto územie člení na zónu A, zónu B a zónu C. Zóny A a B sú vymedzené vo výkrese č. 2.2. Regulačný výkres grafickej časti ÚPN.

Zohľadniť a rešpektovať:
- charakteristickú blokovú štruktúru vytvorenú založenou uličnou sieťou,
- charakteristickú štruktúru územia mestských víl a rodinnej zástavby v priestore ulice Fraňa Kráľa, Palisád, Mudroňovej, v zónach Slavín, Machnáč, Bôrik a „Westend“, ktorá spolu s prírodným reliéfom tvorí základ veduty mesta.
- **V území zóny A** zahŕňajúcej PZ CMO - stred (vymedzená v zmysle Verejnej vyhlášky MK SR z 10. 8. 2005 - PZ CMO), areál STU (Radlinského – I. Karvaša - nám. Slobody) a časť zóny Pribinova v nadväznosti na juhovýchodnú hranicu zóny (Dostojevského rad, Čulenova, ľavobrežné nábrežie Dunaja):
    * rešpektovať výšku jestvujúcej zástavby 21m (6-7 nadzemných podlaží), ak výška štruktúry bloku presahuje v niektorej jeho časti limit 21 m, je v rámci dostavby alebo prestavby bloku možné riešiť zástavbu v intenciách jestvujúcej prevládajúcej výšky objektov tak, aby bola zachovaná charakteristická historická zástavba ulice, resp. mestského bloku a boli zachované proporcie jestvujúcej urbanistickej štruktúry, a tak aby nebola zmenou výškovej konfigurácie narušená urbanistická kompozícia, mierka alebo silueta v dotknutom území mesta,
    * v častiach a priestoroch bloku, v ktorom sa nachádza NKP prioritne rešpektovať pri dotváraní bloku jej historickú podlažnosť a výšku.
- **V území zóny B, ktorá tvorí obalový priestor zóny A**, zahŕňajúcej zostávajúci priestor PZ CMO, vymedzený od územia zóny A, po hranice platnej PZ CMO podľa Vyhlášky OÚ Bratislava č. 1/1992 zo dňa 18.8.1992 o PZ Bratislava

CMO, spolu s v južnej časti nadväzujúcim územím od pokračovania Čulenovej ul., ďalej spojnicou Čulenovej a vyústenia mosta Apollo, v pokračovaní nábrežím Dunaja na Petržalskej strane – kolmo na Kočánkovu po hrádzu - Klokočova po Starý most a späť po nábrežie Dunaja, Petržalským nábrežím medzi Mostom SNP a Starým mostom, ďalej telesom Mosta SNP po začiatok násypu, spojnicou s Viedenskou cestou a protipovodňovou hrádzou, protipovodňovou hrádzou po kanál, spojnicou kanála po cintorínsku kaplnku podhradského cintorína, zaústením Riznerovej ulice do Fialkového údolia:
  - osobitne pristupovať k stavebným vstupom do územia s dôrazom na ochranu výškovej hladiny PZ CMO a siluety historického mesta,
  - pri rešpektovaní požiadaviek stanovených v území zóny A je možné preverovať umiestnenie nových výškových stavieb, pričom ich lokalizácia musí byť overená UŠ,
  - rešpektovať maximálne zachovanie charakteru zástavby s adekvátnou funkčnou adaptáciou,
  - rešpektovať charakteristickú štruktúru územia mestských víl a rodinnej zástavby v priestore ulice Fraňa Kráľa, Palisád, Mudroňovej, zóny Slavín,
  - architektonické súbory definované ako areály chápať ako územia s potrebou jednotného konceptu riešenia,
  - novostavby, ktoré vznikajú na mieste viacerých objektov členiť v hmote prispôsobenej okoliu,
  - novostavby v solitérnej zástavbe vilových domov prispôsobiť charakteru okolitej zástavby, nedostavovať existujúce objekty do väčších hmôt, ako sú typické pre okolitú zástavbu,
  - zakázať u objektov vyhlásených za NKP dostavby, prestavby a nadstavby meniace charakter pamiatky.
- **V území zóny C, ktorú tvorí ostatné územie kompaktného mesta**, vymedzeného ako priestor medzi hranicou územia zóny B a líniou v smere Jaskový rad – Smrečianska ul. - Račianske mýto – Račianska ul. – Kutuzovova ul. – Vajnorská ul. – ul. Odbojárov - Trnavská cestu – Miletičova ul. – Prievozská – Košická (v smere k Dunaju), Einsteinova – Mlynská dolina – Pražská:
  - zohľadniť a rešpektovať charakteristickú blokovú štruktúru vytvorenú založenou uličnou sieťou a jej výškové zónovanie,
  - charakteristickú štruktúru územia mestských víl a rodinnej zástavby v priestore zón Machnáč, Bôrik a Patrónka, ktoré spolu s prírodným reliéfom tvoria základ veduty mesta,
  - homogenitu urbanistických blokov mestského charakteru s predpokladom pre umiestňovanie centrotvorných funkcií a vytváranie mestského prostredia s verejne prístupnými plochami námestí, zelene a vnútroblokov.

Územia sídliskových štruktúr

Humanizovať prostredie sídliskových štruktúr:
- mestotvornými priestormi so zohľadnením obrazu mestských častí:
  - štruktúrou námestí v uzloch hlavných kompozičných osí v mestských častiach Ružinov, Podunajské Biskupice, Nové Mesto, Karlova Ves, Dúbravka,
  - rešpektovaním striedania intenzívne urbanizovaných priestorov, uplatnenia námestí a „zelených cezúr“ vo väzbe na prírodné prostredie Chorvátskeho ramena v hlavnej kompozičnej osi usporiadania mestskej štruktúry MČ Petržalka,
  - vo všetkých dotknutých mestských častiach lokalizáciou výškových budov – orientačných bodov, príp. ich zoskupení najmä v uzlových priestoroch, so spoločensky hodnotným verejným parterom,
  - uplatnením požiadavky pre estetizáciu prostredia urbanistickými prostriedkami, architektonickým riešením i designom - rekonštrukcie jestvujúcich stavieb a hodnotné architektonické riešenie potenciálnej novej zástavby.

Územia individuálnej bytovej výstavby a rurálnej štruktúry

Zhodnotiť:
- územné predpoklady pre rozvoj rôznorodých štruktúr individuálnej bytovej výstavby - všetky druhy obytných domov rodinného typu vrátane mestských víl pre dotváranie jestvujúcich štruktúr a v rozvojovom prostredí s rôznym potenciálom pre dotváranie obrazu západnej časti celomestského centra a v jednotlivých mestských častiach.

Prehĺbiť v následných optimalizujúcich ÚPP a ÚPD:
- hmotovo-priestorové spolupôsobenie zástavby a zelene v prostredí v lokalitách dotvárajúcich panorámu mesta:
  - svahy Malých Karpát: Záhorská Bystrica, Lamač, Nové Mesto - Vinohrady, Rača,
  - svahy Devínskej Kobyly a Devínskych (Západných) Karpát - Karlova Ves, Dúbravka, Devín, Devínska Nová Ves.

Územia s prevahou dopravno-distribučnej funkcie

Uplatňovať:
- mestotvorné riešenie sieťovej štruktúry líniových prvkov v celom hierarchickom priestorovom pôsobení (najvýraznejšie sú diaľnice s križovatkami, ostatné mestské komunikácie, zberné, obslužné, pešie až po najjemnejšiu sieť prechádzkových chodníkov) na území historického mesta a kompaktného mesta,
- zvyšovať spoločenského významu priestorov:
  - radiál a okruhov dopravného významu v hierarchii ich vzťahov k celomestskému centru,
  - dopravných vstupov na územie mesta,
- v následnom dotváraní jestvujúcich i potenciálnych hlavných peších ťahov a cyklistických trás zodpovedajúce spoločenské zhodnotenie, kompozičné a architektonické riešenie zástavby.

Územia areálov (občianska vybavenosť, výroba)

Dodržať zásady pre dotváranie jestvujúcich a navrhovaných špecifických areálových zariadení občianskej vybavenosti a výroby na úrovni prehlbujúcich ÚPP, ÚPD i v projektovej príprave:

- rozvíjať systém výroby na jestvujúcich i novonavrhovaných plochách bez negatívnych dopadov na životné prostredie mesta s elimináciou cezúr (ochranné pásma výroby) v dotváraní priestorovej štruktúry mesta,
- uplatniť dostatočné plochy vnútroareálovej zelene ako humanizujúci prvok výrobných plôch a vo vzťahu hmotovo-priestorového pôsobenia zelene k urbanizovaným plochám,
- zdôrazniť kompozične, architektonicky i funkčne nástupné priestory špecifických zón.

Prírodné prostredie

Rešpektovať ako kompozičné danosti prírodného prostredia determinujúce formovanie urbanizovaného prostredia mesta:

- tok Dunaja so zachovanými porastmi s návrhom dotvorenia plôch lužných lesov,
- masív Malých Karpát a Devínskej Kobyly s plochami vinohradov na ich úpätí,
- konfiguráciu terénneho reliéfu.

Zohľadniť v kompozícii usporiadania špecifických území:

- priestorové pôsobenie prírodných prvkov dotvárajúcich obraz celomestského centra vrátane Dunajských nábreží a obraz jednotlivých mestských častí,
- bohatosť priestorových scenérií prírodného prostredia,
- prinavrátenie zelene do voľnej krajiny.

1.2.3. Výškové stavby

1. Východiskové princípy

Považovať za výškové stavby tie, ktoré prevyšujú o jednu tretinu výškovú hladinu okolitej zástavby. Výšková hladina je daná prevažujúcou výškou hrebeňov striech alebo atík plochých striech susedných stavieb vo vymedzenom území.

Rešpektovať pri lokalizácii výškových stavieb v územiach, ktoré nie sú regulované inak:

- **najvýznamnejšie diaľkové priehľady**, ktoré poskytujú charakteristické identifikačné, významové a orientačné vnímanie mesta, priehľady na historické a významové dominanty mesta, či inak hodnotené stavby a prírodné identifikačné znaky,
- **najvýznamnejšie vyhliadkové body**, z ktorých je potrebné výškovú stavbu posúdiť s ohľadom na ochranu typickej celomestskej siluety a charakteristického obrazu mesta:
  - Bratislavský hrad,
  - Slavín,
  - Stráže,
  - Starý most,
  - Tyršovo nábrežie,
  - most Apollo,
  - Prístavný most,
  - Vstup od Bergu,
  - Viedenská cesta,
  - Berg AT
  - Kopčianska,
  - Zečák,
  - Wolfsthal.

2. Regulatívy pre lokalizáciu výškových stavieb

Expertízne posúdiť:

- každú navrhovanú výškovú stavbu a jej predpokladané vizuálne hmotovo-priestorové pôsobenie v rámci celomestského obrazu mesta i v rámci obrazu dotknutého územia na základe zakreslenia do panoramatických fotografií z určených stanovíšť najvýznamnejších vyhliadkových bodov ako aj zobrazenia lokálnych kompozičných vzťahov formou vizualizácií, animácií a pod.,
- možné dopady výškovej stavby z hľadiska štrukturálnej a funkčno-prevádzkovej vhodnosti situovania objektu v území, s overením záťaže všetkých druhov technickej infraštruktúry a s preverením zaťaženia lokálnej i celomestskej dopravnej siete v dobrej dostupnosti na nosný systém MHD,
- situovanie jednotlivých výškových budov z hľadiska prínosov pre zvýšenie spoločenskej atraktivity daného kompozičného uzla v rámci špecifík jednotlivých ťažiskových smerov rozvoja,
- otázky bezpečnosti pri umiestňovaní výškovej stavby z hľadiska zabezpečenia dostatočných rozptylových plôch a ďalších opatrení v mimoriadnych bezpečnostných situáciách.

Historické mesto (Pamiatková rezervácia - PR)

Rešpektovať :

- jestvujúcu výškovú hladinu zástavby historického mesta 3 - 5 nadzemných podlaží,
- historické sakrálne objekty ako výškové dominanty vytvárajúce charakteristický obraz mesta.

Kompaktné mesto a ťažiskové rozvojové smery

Rešpektovať regulatívy urbanistickej kompozície celomestských vzťahov:

- **V území zóny A** vymedzenej vo výkrese č. 2.2. Regulačný výkres grafickej časti ÚPN – zahŕňajúcej PZ CMO - stred (vymedzená v zmysle Verejnej vyhlášky MK SR z 10. 8. 2005 - PZ CMO), areál STU (Radlinského – I. Karvaša - nám. Slobody) a časť zóny Pribinova v nadväznosti na juhovýchodnú hranicu zóny (Dostojevského rad, Čulenova, ľavobrežné nábrežie Dunaja):
  - rešpektovať výšku jestvujúcej zástavby 21m (6-7 nadzemných podlaží), ak výška štruktúry bloku presahuje v niektorej jeho časti limit 21 m, je v rámci dostavby alebo prestavby bloku možné riešiť zástavbu v intenciách jestvujúcej prevládajúcej výšky objektov tak, aby bola zachovaná charakteristická historická zástavba ulice, resp. mestského bloku a boli zachované proporcie jestvujúcej urbanistickej štruktúry, a tak aby nebola zmenou výškovej konfigurácie narušená urbanistická kompozícia, mierka alebo silueta v dotknutom území mesta. V častiach a priestoroch bloku, v ktorom sa nachádza NKP bude pri dotváraní bloku prioritne rešpektovaná jej historická podlažnosť a výška.
- **V území zóny B, ktorá tvorí obalový priestor zóny A**, zahŕňajúcom zostávajúci priestor PZ CMO, vymedzenej od územia zóny A po hranice platnej PZ CMO podľa Vyhlášky OÚ Bratislava č. 1/1992 zo dňa 18.8.1992 o PZ Bratislava CMO, spolu s v južnej časti nadväzujúcim územím od pokračovania Čulenovej ul., ďalej spojnicou Čulenovej a vyústenia mosta Apollo, v pokračovaní nábrežím Dunaja na Petržalskej strane – kolmo na Kočánkovu po hrádzu - Klokočova po Starý most a späť po nábrežie Dunaja, Petržalským nábrežím medzi Mostom SNP a Starým mostom, ďalej telesom Mosta SNP po začiatok násypu, spojnicou s Viedenskou cestou a protipovodňovou hrádzou, protipovodňovou hrádzou po kanál, spojnicou kanála po cintorínsku kaplnku podhradského cintorína, zaústením Riznerovej ulice do Fialkového údolia:
  - osobitne pristupovať k stavebným vstupom do územia s dôrazom na ochranu výškovej hladiny PZ CMO a siluety historického mesta,
  - pri rešpektovaní požiadaviek stanovených v území zóny A je možné preverovať umiestnenie nových výškových stavieb, pričom ich lokalizácia musí byť overená UŠ,
- **V území zóny C, ktorú tvorí ostatné územie kompaktného mesta**, vymedzeného ako priestor medzi hranicou územia zóny B a líniou v smere Jaskový rad – Smrečianska ul. - Račianske mýto – Račianska ul. – Kutuzovova ul. – Vajnorská ul. – ul. Odbojárov - Trnavská cestu – Miletičova ul. – Prievozská – Košická (v smere k Dunaju), Einsteinova – Mlynská dolina – Pražská a **v ťažiskových rozvojových smeroch** pri lokalizovaní výškových budov:
  - rešpektovať ich lokalizáciu prioritne do priestorov kompozičných uzlov, ktoré predurčujú význam signalizácie a orientácie v obraze mesta,
  - rešpektovať výškovú hladinu jestvujúcej charakteristickej zástavby ulíc medzi uzlovými priestormi a zachovať princíp gradácie výšky zástavby do uzlových bodov rozvojových zónach,
  - uplatňovať kumuláciu výškových budov v rozvojových priestoroch CMC na oboch brehoch Dunaja (východný okraj Zóny Pribinova, „nové city“ na pravom brehu Dunaja),
  - požadovať zhodnotenie minimálne 1 - 2 nadzemných podlaží parteru pre funkcie verejne prístupné (obchod, služby, kultúra, verejné stravovanie, voľnočasové aktivity),
  - objekty situovať v optimálnych dochádzkových vzdialenostiach od staníc MHD a nosného systému,
  - vytvoriť dostatočne otvorené rozptylové priestranstvá pred výškovými stavbami pojednané ako atraktívny verejný priestor so sadovými úpravami verejnej zelene a drobnou architektúrou,
  - v rozvojových územiach situovať výškové objekty na podklade overenia kompozície zástavby; lokalizácia výškových stavieb musí byť overená urbanistickými štúdiami so zameraním na ochranu urbanistických hodnôt.

Územia historických jadier MČ v rozvojových smeroch mesta

Rešpektovať pri dotváraní historických jadier mestských častí:

- v priestorovom usporiadaní charakteristickú hmotovú skladbou, pôvodné pôdorysné založenie a špecifický charakter,
- výškovej hladiny s historickými dominantami sakrálnych objektov bez nových výškových objektov.

Prírodné prostredie

Vylúčiť na územiach chránených z hľadiska požiadaviek ochrany prírody a krajiny a na vizuálne exponovaných úbočiach Malých Karpát a Devínskej Kobyly (bývalé vinohrady a záhrady) umiestňovanie výškových stavieb.

Osobitná požiadavka

Objektivizovať maximálny výškový limit zástavby pre Bratislavu ako aj obmedzenia výšky zástavby vo vzťahu k reliéfu terénu na území, mimo vymedzených zón so stanoveným limitom výšky zástavby na podklade spracovania koncepcie umiestňovania výškových stavieb.

1.2.4. Špecifické požiadavky na priestorové usporiadanie a funkčné využitie na úrovni mestských častí.

1. Celomestské centrum - MČ Bratislava - Staré Mesto

Rešpektovať v území celomestského centra na ľavom brehu Dunaja:

- ťažiskové priestory urbanistického usporiadania a kompozičného riešenia CMO,
- osobitné požiadavky, limity a obmedzenia hmotovo-priestorového dotvárania historického mesta – PR a PZ CMO vrátane osobitných požiadaviek na dotváranie nadväzných území,
- na území kompaktného mesta charakteristickú uličnú sieť a blokovú zástavbu ,
- harmonické spolupôsobenie individuálnej bytovej výstavby s prírodným prostredím na území „záhradného mesta“,
- a chrániť historickú vedutu, tok Dunaja a zeleň prírodnej panorámy ako charakteristické prvky v obraze mesta.

MČ Bratislava - Staré Mesto

Rešpektovať:

- historické a prírodné hodnoty Starého Mesta vytvárajúce charakteristický obraz a základ veduty Bratislavy,
- historické a kultúrno-spoločenské hodnoty sústredené na území mestskej časti:
  - v priestoroch Pamiatkovej rezervácie a PZ CMO,
  - v obnovení urbanistickej štruktúry územia južného podhradia – Vydrica, Zuckermandel,
- princípy dotvárania „záhradného mesta“ v západnej pahorkovitej časti mesta v Zónach Bôrik, Machnáč, Mudroňova, Slavín (A4, A6), Patrónka - Westend:
  - plochami málopodlažnej bytovej zástavby prevažne charakteru rodinných domov so zachovaním prevahy zelene v zastavanosti pozemkov,
  - dobudovaním jestvujúcich areálov občianskej vybavenosti celomestského až nadmestského významu,
  - kultivovaním jestvujúcich plôch charakteru parkov, sadovníckych a lesoparkových úprav,
- blokovú zástavbu, kompozíciu a objem zástavby pri dobudovaní založenej kompozičnej štruktúry mestskej časti v rovinnej východnej časti územia:
  - typickú funkčnú pestrosť územia mestskej časti tvoriaceho ťažisko CMC so saturovaním funkcií polyfunkčného mestského prostredia charakteru občianskej vybavenosti a bývania (Zóny Dunajská, Obchodná, Karpatská),
  - význam medzinárodného vstupu do mesta v dotváraní Predstaničného priestoru,
  - postupnú transformáciu bývalých výrobných a technických zón vo východnej časti mesta na mestské polyfunkčné priestory (Zóny Pribinova, Chalupkova, Radlinského – Mýtna - I. Karvaša),
  - jestvujúce plochy charakteru parkov, sadovníckych a lesoparkových úprav s ich kultiváciou a návrhom nových „zelených“ plôch ako súčasti tzv. priečnej zelenej osi od Predstaničného priestoru cez Avion, Medickú záhradu až po nábrežnú promenádu Dunaja.
- zachovanie parku na Šafárikovom námestí a v rámci zástavby vytvoriť prepojenie medzi historickou a vnútornou blokovou zeleňou,
- plochy zelene v Kochovej záhrade a Parčíka pri Avione.

2. Mestské časti severozápadného rozvojového smeru mesta – Karlova Ves, Dúbravka, Lamač, Záhorská Bystrica, Devínska Nová Ves, Devín

Rešpektovať terénnu konfiguráciu ako súčasť obrazu mesta:

- masívy a úpätia Devínskych a Pezinských Karpát, Devínskej Kobyly a Sitiny,
- dunajské ostrovy Sihoť, Sedláčkov ostrov, dunajskú krajinu a nivu rieky Moravy,
- Sandberg, kopec Zečák,
- pôvodné prírodné prostredie na svahoch Devínskej Kobyly, Devínskych a Pezinských Karpát,
- zeleň nivy potokov, líniová zeleň potokov - Mláka s prítokmi, Lamačský a Veľkolúčsky potok, nové biocentrum v priestore Za mlákou - Napájiská - Dlhé pole.

Rešpektovať :

- prírodné pozadie NKP Devín ako regulatív rozsahu novej zástavby nad jestvujúcou zastavanou časťou územia MČ Devín (z hľadiska nadmorskej výšky citadely max. 211 m.n.m.),
- návrh územných podmienok pre prezentáciu kultúrneho dedičstva: historická silueta NKP Devín – Slovanské hradisko, areál hradu Devín s podhradím, Villa Rustica, pamiatkové zóny a historické vizuálne dominanty,
- vo vybraných lokalitách kultúry viníc, s lúčnymi porastmi a produktívnymi ríbezľovými sadmi,
- krajinné plánovanie ako integrovanú súčasť urbanistického riešenia.

Rozvíjať a vytvárať:

- v území sídliskových štruktúr mestotvorné priestory štruktúrou polyfunkčnej zástavby, námestí, parkov a zelených cezúr,
- v rozvoji novej bytovej zástavby rôzne typologické druhy málopodlažných foriem zástavby s lokálnymi centrami spoločenského kontaktu, občianskej vybavenosti a verejnej zelene,
- modelovanie modernej siluety mesta v navrhovaných rozvojových územiach Lamačskej brány (v priestore medzi D2 a št. cestou II/505), Krčace – východ (v časti územia pozdĺž Harmincovej ul.) vrátane uplatnenia výškových dominánt,
- kĺbový priestor ťažiskovej rozvojovej severozápadnej osi so stykom troch mestských častí - MČ Lamač, MČ Devínska Nová Ves a MČ Záhorská Bystrica, s vytvorením novej spoločenskej trasy nadväzujúcej na priestor Saratovskej ulice v Dúbravke a prechádzajúcej ťažiskom navrhovaného regionálneho centra občianskej vybavenosti v priestore Lamačskej brány do priestoru nového obytného územia s lokálnymi centrami občianskej vybavenosti v pokračovaní do vybavenosti severozápadného výrobného obvodu.

MČ Bratislava - Karlova Ves

Rešpektovať:

- saturovanie novej zástavby občianskej vybavenosti v centre obytného súboru Dlhé Diely a v priestore Centrum I, polyfunkčnej zástavby v priestoroch mestských radiál Botanickej ul. a Karloveskej ul.,
- priestor severného vyústenia Líščieho údolia s prírodným prostredím ako uzol integrujúci špecifické zariadenia vyššej občianskej vybavenosti (IUVENTA) a športové zázemie Krčace - východ,
- novú výstavbu, prestavby, rekonštrukcie a iné zásahy v stabilizovaných obytných štruktúrach riešiť so zameraním na doplnenie absentujúcej občianskej vybavenosti a tvorbu verejných priestorov (Dlhé Diely, Kútiky, Rovnice).

Rozvíjať:

- Karloveskú zátoku s prevahou prírodného prostredia ako súčasť priestorového prepojenia nábrežnej promenády, polyfunkčnej zástavby na Botanickej ul. a Centra I. a zachovávať pritom pôvodné prírodné prostredie v čo najväčšej miere,
- Líščie údolie – západný svah polyfunkčnou zástavbou pozdĺž ul. Staré Grunty a rôznymi formami málopodlažnej bytovej zástavby s prevahou rodinných domov a zelene v strednej svahovej časti,
- priestor Staré Grunty – Mlynská dolina vytvorením uzlového priestoru prepojenia troch funkcií: nástup do cintorína, zariadení vysokého školstva a územia STV s dôrazom na vytvorenie spoločenského, polyfunkčného mestského priestoru,
- areál zoologickej záhrady ako špecifický rekreačno-náučný a voľnočasový priestor celomestského významu,
- funkčné, prevádzkové a priestorové väzby území VŠ, STV, SAV, ZOO.

MČ Bratislava - Dúbravka

Rešpektovať:

- priestory centier spoločenskej aktivity pozdĺž ul. Schneidra -Trnavského a Saratovskej ul. v lokalitách Harmincova, Dúbracentrum, Pod záhradami - Alexyho ul., Bagarova -Hanulova ul., Pri kríži, Saratovská – sever,
- priority zachovania ekostabilizačných funkcií a krajinného obrazu mesta (Dúbravská Hlavica, Lamenica, Brižite, Tavárikova kolónia).

Rozvíjať:

- okrajové polohy a uzlové priestory mestskej časti (Dieliky, Dúbravčice, Krčace - západ, Polianky),
- zóny pracovných príležitostí (~~Dieliky,~~ Dúbravčice, pozdĺž D2),
- lokalitu Agátová ako komplexné obytné prostredie s dôrazom na dostupnosť zelene a občianskej vybavenosti
- priestor NKP Villa Rustica s ochranou archeologického dedičstva lokality Veľká lúka, v širších väzbách ako súčasť turisticko-náučnej trasy a prezentácie rímskych pamiatok na trase Bratislava Devín – Stupava.

MČ Bratislava - Lamač

Rešpektovať:

- celomestský význam priestorov Lamačská brána, Rázsochy, Zečák,
- dotvorenie a sceľovanie mestskej zástavby v obraze mesta (Staré záhrady, Podháj),
- ekostabilizačnú zónu medzi sídliskom Podháj a lesom.

Rozvíjať:

- polyfunkčnú zástavby mestského charakteru v severnom vstupnom priestore,
- zónu pracovných príležitostí pozdĺž Lamačskej radiály,
- zariadenia občianskej vybavenosti zamerané na zdravotnú starostlivosť pre obyvateľov severozápadnej časti mesta s nadväznou lokalizáciu vedecko-výskumných a vedecko-technických pracovísk pre rozvoj medicínskych technológií a súkromného sektoru špecifických zdravotníckych a sociálnych služieb so zhodnotením potenciálu územia v priestore Rázsochy,
- centrá občianskej vybavenosti a málopodlažné formy bývania v prírodnom prostredí záhrad zóny Zečák.

MČ Bratislava - Záhorská Bystrica

Rešpektovať:

- v smere rozvoja urbanizácie navrhovaný systém územne kooperujúcich priestorov,
- návrh urbanistických a kompozičných väzieb existujúcich a nových rozvojových zón východne od št. cesty I./2,
- zónu občianskej vybavenosti Elektrovod aj pre saturovanie zariadení celomestského a nadmestského významu (detské sanatórium, rekondičné zariadenia, plaváreň).

Rozvíjať:

- nové obytné územia s vlastnými jadrami občianskej vybavenosti (Boháčky, Krče, Kulháň - západ),
- priestor južného vstupu (Františkov dvor) krytými športovými zariadeniami so zakomponovaním prírodného prostredia a zelene Lamačského potoka, s krajinárskym zakomponovaním vyústenia vonkajšieho polkruhu,
- priestor medzi diaľnicou a št. cestou I./2 pre moderné priemyselné centrá pre ekologicky nezávadné výrobné prevádzky a služby, areálové zariadenia občianskej vybavenosti, polyfunkčnú zástavbu a zariadenia obchodu a služieb (Kulháň, Piesky), kryté športové zariadenia (Lúčky), v zóne Francov cintorín s vybudovaním západného vstupu do krematória s vybavenosťou a službami pre prevádzku krematória,
- priestory líniovej zelene pozdĺž potokov (tok Mláka s prítokmi - Mariánsky, Bystrický, Vápenický),
- nástupné priestory do BLP v lokalitách s väzbami na turistické trasy (Plánky, Podkerepušky - južne od odborného učilišťa Elektrovod, Tešedíkova ul., Prídavkova ul., Vlkovky).

MČ Bratislava - Devínska Nová Ves

Rešpektovať:

- potenciál územia zástavby v priestore Istrijskej ul. pre polyfunkčnú zástavbu zodpovedajúcu štruktúre a mierke pôvodnej zástavby,
- priestory stabilizovaných území prioritne pre zvýšenie štandardu prostredí doriešením verejnej zelene, námestí, služieb a vybavenosti lokálneho významu,
- odizolovanie priemyselnej zóny od obytných zón riešením nových dopravných väzieb a izolačnou zeleňou,

Rozvíjať:

- ťažiskové nové rozvojové územia ako urbanisticky, funkčne, prevádzkovo a kompozične komplexné priestory severozápadného mesta,
- nové pešie a cyklistické trasy vo väzbe na krajinnú štruktúru i historické trasy (predĺženie ul. na Mýte s prepojením na Schlosshof),
- ťažiskové zóny športu a rekreácie v navrhovanom regionálnom centre, v priestore Glavica a vo väzbe na existujúce areály (Pegas, Mlynská - pri rybníku).

MČ Bratislava - Devín

Rešpektovať:

- v rozvoji mestskej časti prioritu dotvorenia, obnovy a vitalizácie pôvodnej urbanistickej štruktúry, prezentácie a zachovania dominantných kultúrno-historických a krajinárskych hodnôt Devína, princíp génius loci,
- požiadavku na spracovanie územného plánu zóny, ktorý z celomestského hľadiska stanoví kapacitu rozvoja Devína pre každé z rozvojových území situovaných severozápadne od areálu kameňolomu.

Rozvíjať:

- ťažiskový viacúčelový priestor (námestie) vo väzbe na severozápadný vstup do hradného areálu a priestor jazera,
- promenádu Slovanského nábrežia ako spoločenský priestor s verejnou zeleňou, rešpektujúci ochranu SKUEV0800 Devínska hradná skala a NPP Devínska hradná skala a CHA Devínska alúvium Moravy,
- podmienky pre rozvoj turizmu zodpovedajúce kapacitným predpokladom územia, urbánnej štruktúre a mierke pôvodnej zástavby.

3. Mestské časti severovýchodného rozvojového smeru mesta – Nové Mesto, Rača, Vajnory

Rešpektovať:

- lesný masív Malých Karpát s nadväzným územím, ktorý je v celom svojom rozsahu zahrnutý do Bratislavského lesného parku a tvorí súčasť chránenej krajinnej oblasti s uplatnením požiadaviek na využitie územia pre rozvoj rekreačno-zotavovacích funkcií a záujmov ochrany prírody
- pás vinohradov na úpätí lesného masívu Malých Karpát medzi urbanizovaným územím mesta a neurbanizovaným prostredím Bratislavského lesoparku, s prioritnou funkciou zachovania krajinného obrazu mesta
- hodnoty zachovanej rurálnej krajiny a NPR Šúr,
- riešenie športovo-rekreačných a zotavovacích funkcií Bratislavského lesoparku v rámci jestvujúcich areálov a priestorov, s limitmi výstavby v rámci stabilizovaných území.

Dotvoriť:

- stavebnú štruktúru priestorov Račianska, Vajnorská, Trnavská, Stromová, zvýšiť ich spoločenskú atraktivitu.

MČ Bratislava - Nové Mesto

Rešpektovať:

- jestvujúce areály zdravotníckej a sociálnej starostlivosti celomestského až nadmestského významu na Kramároch,
- lokalitu Pasienky ako športovo-rekreačné centrum a centrum občianskej vybavenosti celomestského až nadmestského významu, so stabilizovaním športových areálov vyhradených organizovaným vrcholovým športovým aktivitám.

Dotvoriť:

- stavebnú štruktúru priestoru Račianskej, Vajnorskej, Rožňavskej a Trnavskej ulice na mestotvorné radiály, hlavne v uzlových priestoroch ich križovania s okružnými dopravnými systémami mesta,
- spoločensko-komunikačné centrum celomestského až nadmestského významu v uzlovom priestore Filiálka medzi Račianskym mýtom a Trnavským mýtom, rozvoj občianskej vybavenosti a bývania,
- obslužno-vybavenostné aktivity v priestore Stromovej ulice ako významnej ťažiskovej mestskej triedy Kramárov s lokálnym centrom vybavenosti v uzlovom priestore napojenia Bárdošovej až po napojenie s Magurskou,
- ťažiskovú spoločenskú os Koliby, ktorú predstavuje Podkolibská a Jeséniova ulica s posilnením ich spoločenského významu,
- územia existujúcej zástavby rodinných domov zodpovedajúcou občianskou vybavenosťou, dopravnou a technickou infraštruktúrou,
- nové zóny bývania s vlastnými centrami občianskej vybavenosti lokálneho charakteru
- priestor Vajnorskej, Odborárskej a Rožňavskej ulice, nahradiť zaniknuté výrobno-produkčné prevádzky funkčne zmiešanými aktivitami komerčnej vybavenosti mestského charakteru, obslužno-vybavenostných, obchodných a administratívnych funkčných zložiek,
- jestvujúcu štruktúru areálov na Starej Vajnorskej ceste na funkčne zmiešané územie vybavenosti, výrobných služieb a distribučno-skladovacích aktivít,
- zdevastované a nevyužívané plochy pozdĺž železničnej trate v Zátiší.

MČ Bratislava – Rača

Rešpektovať :

- severovýchodnú rozvojovú radiálu Bratislavy, sceliť jej stavebnú štruktúru, dobudovaním uzlových mestotvorných priestorov a centier občianskej vybavenosti hlavne v priestoroch kríženia Račianskej ul. s Peknou cestou a Detvianskou ulicou,
- športové a telovýchovné zariadenia na Hečkovej ulici, doplniť ich o prislúchajúcu občiansku vybavenosť viažucu sa k funkcii športu,

- jestvujúce areály občianskej vybavenosti odborných učilíšť a ubytovní na Ulici Na pántoch s možnosťou dostavby so zásadami rozvoja pre stabilizované územia.

Dotvoriť :
- územia existujúcej zástavby rodinných domov zodpovedajúcou občianskou vybavenosťou,
- jestvujúce obchodné a distribučné prevádzky pozdĺž Púchovskej ul. formou reštrukturalizácie pre funkčné využitie obchod, výrobné a nevýrobné služby
- prevádzky pozdĺž ulice Na pántoch a nezastavané, disponibilné plochy Pánty a Šajby polyfunkčnou štruktúrou občianskej vybavenosti, obchodu, služieb a v doplnkovom rozsahu bývania,
- obchodné, výrobné a stavebné prevádzky na Žabom majeri na zmiešané územie obchodu, služieb, stavebníctva, komerčno-podnikateľských a výrobno-skladovacích funkcií.

Vytvoriť :
- v priestore križovania Detvianskej ulice s Rustaveliho ulicou lokálne centrum mestskej časti s rozvojom mestotvorných funkcií,
- v lokalite Úžiny - Rinzle identifikačný uzlový priestor s ťažiskom funkčného využitia občianska vybavenosť celomestského a lokálneho charakteru, viacpodlažná a málopodlažná bytová zástavba s návrhom zelene pozdĺž toku Račianskeho potoka,
- nové zóny bývania s vlastnými centrami občianskej vybavenosti lokálneho charakteru,
- v lokalite Huštekl na hranici s MČ Vajnory (v križovaní cesty II/502 s Rybničnou ulicou) cintorín a urnový háj s prislúchajúcou občianskou vybavenosťou,
- v nadväznosti na biocentrum jazera na Šprinclovom majeri v lokalite Spodné Šajby v blízkosti Kozlín centrum športu a rekreácie.

MČ Bratislava – Vajnory

Rešpektovať:
- NPR Šúr, prírodný potenciál biocentra jazera na Šprinclovom majeri a biokoridor pozdĺž vodného toku severne od Vajnor,
- historické jadro v urbanistickej kompozícii navrhovaného rozvoja zástavby Vajnor,
- hmotovo-priestorovú dominantnosť historických sakrálnych stavieb.

Dotvoriť :
- obchodno-obslužné a distribučné centrum celomestského až nadmestského významu v lokalite Tuhovské v atraktívnej polohe východného vstupu do Bratislavy
- areály severnej priemyselnej zóny Vajnor pozdĺž Rybničnej ulice,
- jestvujúce areály občianskej vybavenosti odborných učilíšť a ubytovní na Ulici Na pántoch s možnosťou dostavby so zásadami rozvoja pre stabilizované územia
- územia existujúcej zástavby rodinných domov zodpovedajúcou občianskou vybavenosťou.

Vytvoriť:
- kultúrno spoločenské a športovo-rekreačné centrum celomestského významu lokality Prostredné, v nadväznosti na rekreačný potenciál Vajnorského jazera,
- centrum rekreačných a voľnočasových aktivít s využitím prírodného potenciálu biocentra jazera na Šprinclovom majeri a jestvujúcich plôch zelene,
- zariadenia občianskej vybavenosti celomestského významu areálového typu zamerané na sociálnu starostlivosť v lokalite Šprinclov majer a Kozliny,
- lokálne centrá občianskej vybavenosti v nových zónach málopodlažnej bytovej zástavby Koncové, Šinkovské a Šuty,
- zhodnotiť navrhované plochy východne od Rybničnej ul., severne od urbanizovaného územia Vajnor, pre potenciálnu lokalizáciu vedecko-technologického parku a rozvoj rekreačných plôch,
- športové, telovýchovné, rekreačné a voľnočasové aktivity celomestského charakteru s prislúchajúcou občianskou vybavenosťou v zóne Priečne.

4. Mestská časť východného rozvojového smeru mesta – Ružinov

Dotvoriť v kompozícii ťažiskového priestoru Ružinovskej radiály:
- vytvorenie identity uzlových priestorov a umiestnenie dominánt ako identifikačných znakov do uzlových priestorov podľa ich významu,

Rešpektovať:
- v zóne Pálenisko – Prístav Bratislava:
  - priestor Slovnaftskej cesty s priestormi v križovaní rýchlostnej cesty R7 s Prístavnou ul. ako spoločenskú kompozičnú os,
  - priestorové pôsobenie technických zariadení prístavu (nákladné žeriavy), i hmotovo-priestorových štruktúr areálu Slovnaft ako historických a novodobých prvkov obrazu mesta,
- požiadavky na vytvorenie zodpovedajúceho medzinárodného nástupu do mesta v lokalite medzinárodného dopravného uzla v predpriestore medzinárodného Letiska M. R. Štefánika Bratislava,
- riešenie prevádzkových plôch a zariadení vodnej dopravy v lokalite Vlčie hrdlo a súvisiacich funkcií v kontaktných zónach ako priestoru pre rozvoj trimodálneho terminálu.

MČ Bratislava - Ružinov

Dotvoriť a budovať v zmysle celomestskej koncepcie ťažiskové priestory:

- mestskej východnej radiály (Záhradnícka, Ružinovská), ktorú je potrebné dotvoriť formou občianskej vybavenosti a polyfunkcie a zintenzívniť tak jej charakter v podobe zeleného bulváru s identifikačnými uzlovými priestormi rôzneho stupňa dôležitosti
- priestor vyústenia východnej radiály v predpriestore letiska ako nástupnom priestore medzinárodného významu do mesta s prepojením na ťažiskové nosné dopravné systémy v nadväznosti na dobudovanie tretej vzletovej dráhy a dobudovanie zodpovedajúcich urbanistických štruktúr v architektonicky reprezentatívnych formách
- lokalitu Mlynských nív ako ťažiskového mestotvorného priestoru občianskej vybavenosti s prevahou administratívnych funkcií postupnou revitalizáciou územia odrážajúcou charakter priľahlej zástavby CMZ s aplikáciou moderných štruktúr zástavby
- priestor prístavného bazénu Pálenisko, priestor nového prístavu Vlčie hrdlo a súvisiacich oblastí ako priestor celomestského a nadmestského významu kumulujúci a prepájajúci významné dopravné systémy medzinárodného významu.

5. Mestské časti juhovýchodného rozvojového smeru mesta –Vrakuňa, Podunajské Biskupice

Rešpektovať:
- priestor Vrakunský lesík a priestor pozdĺž ramena Malého Dunaja ako charakteristické prírodné prvky územia s potenciálom pre rekreačné aktivity,
- charakter lokalít zástavby rodinných domov typickej vysokým podielom zelene s charakterom záhrad v územiach Hrušov, Nová Vrakuňa a pôvodné historické oblasti bývalých prímestských obcí Komárov a Podunajských Biskupíc.

Vytvoriť :
- nové urbanistické, priestorové a kompozičné formovanie centrálnych priestorov identifikujúcich MČ Vrakuňa i Podunajské Biskupice v štruktúre mesta,
- v priestore ul. Svornosti, ktorá ja nástupom do východnej časti mesta cez juhovýchodný rozvojový smer, silnú urbanizovanú líniovú štruktúru s akcentmi v uzloch križovania so Slovnaftskou ulicou,
- zodpovedajúci nástupný priestor na územie mesta z juhu.

MČ Bratislava – Vrakuňa

Rešpektovať:
- prírodný potenciál mestskej časti v podobe zeleného uzla, Vrakunského lesíka a toku Malého Dunaja, ktoré sú zároveň hlavnými identifikačnými znakmi mestskej časti.

Vytvoriť :
- v priestore stretu starej a novej Vrakune lokálne centrum mestskej časti s rozvojom mestotvorných funkcií,
- územné podmienky pre vybudovanie obchodného, technického a prevádzkového zázemia pre prepravu nákladov v rámci IV. kvadrantu Letiska M. R. Štefánika Bratislava,
- predpoklady pre dotvorenie nástupného priestoru do MČ po predĺžení Galvaniho ulice formovaním mestotvorných funkcií ako prepojenie s navrhovaným rozvojom IV. kvadrantu Letiska M.R. Štefánika Bratislava – nové cargo.

MČ Bratislava - Podunajské Biskupice

Rešpektovať:
- prírodné zázemie územia MČ v podobe lužných lesov, toku malého Dunaja a zelene záhrad charakteristických pre identifikáciu MČ v rámci mestskej štruktúry.

Rozvíjať:
- pozdĺž Kazanskej ulice základňu mestotvorných funkcií s ťažiskom na dobudovanie centra mestskej časti a vytvorenie identifikačného uzlového priestoru v križovaní ulíc Kazanská – Uzbecká,
- nástupné priestory pozdĺž ul. Svornosti a v lokalite Lesný hon.

6. Mestské časti južného a juhozápadného rozvojového smeru mesta – Petržalka, Jarovce, Rusovce, Čunovo

Rešpektovať požiadavky na dotváranie nábrežnej časti územia na pravom brehu Dunaja ako plnohodnotnej súčasti celomestského centra so špecifickými mestotvornými a kompozičnými danosťami:
- koncepčný a kompozičný princíp striedania „zeleného“ a urbanizovaného prostredia,
- jadrové územie, z ktorého vychádzajú dva ťažiskové smery rozvoja mesta – južný a juhozápadný smer,
  - žiaduce dominantné hmotovo-priestorové pôsobenie budúcej zástavby v priestore medzi Starým mostom a mostom Apollo - zhodnotenie potenciálu pre vytvorenie nového „city“ mesta:
  - s blokovou štruktúrou zástavby,
  - s výškovými dominantami tak, aby bol zachovaný priehľad na historické dominanty a panorámu ľavobrežnej časti mesta,
  - s rešpektovaním koncepčného zámeru vytvorenia „zeleného ústredného priestoru“ – námestia ako charakteristického kompozičného prvku pravobrežnej časti CMC,
  - výškový limit dominantných stavieb, podľa požiadaviek prevádzky letiska,
  - v hmotovo–priestorovom dotváraní štruktúr pravobrežnej časti CMC - priestor Einsteinova ul. vrátane predmostí Nového a Starého mosta rešpektovať požiadavky na reprezentačné architektonické stvárnenie zástavby a zachovanie priehľadov na historické dominanty ľavobrežnej časti z peších ťahov a nájazdov na Nový a Starý most - nevytvárať v priehľade nové konkurujúce dominanty.

Rešpektovať význam prírodného územia v priamej väzbe na Dunaj od pravobrežnej časti celomestského centra až po hranice s Maďarskom a dotvárať ho v súlade s ochranou prírody ako:

- zachovanie prírodného charakteru zelene v priestore západne od Viedenskej cesty ,
- zeleň verejných parkov a nábrežných zón v priestore celomestského centra,
- zeleň prírodného charakteru so zhodnotením danosti územia pre rekreáciu v zeleni, športových a rekreačných aktivít viažucich sa na „vodu“ v sústredených priestoroch na území Petržalky – priestor medzi mostom Apollo a priestor Nové Lido, Jaroviec- Jarovské rameno, Čunovo – plochy športu a rekreácie vo väzbe na vodnú zdrž Hrušov.

MČ Bratislava – Petržalka

Rešpektovať a rozvíjať:

- priestor Jantárovej cesty ako ústrednej mestskej triedy a kompozičnej osi mestskej časti ako mestotvorného priestoru občianskej vybavenosti s aplikáciou moderných štruktúr zástavby,
- ústrednú mestskú triedu ako striedanie urbanizovaných lokalít vo väzbe na stanice NS MHD s priestormi mestských zelených parkov v medzipriestoroch staníc - špecifický a pre Petržalku identický priestor,
- urbanizované priestory ústrednej osi s ponukou reprezentačných verejných priestorov – zhromažďovacích a „zelených“ námestí, peších zón,
- Chorvátske rameno ako jedinečný a charakteristický prírodný prvok urbanistickej koncepcie a kompozície ústredného priestoru v jeho urbanizovaných i prírodných úsekoch, s potenciálom pre mestské rekreačné aktivity, ako spoločenský priestor s verejnou zeleňou,
- pravobrežné inundačné územie a nábrežie so zhodnotením jeho spoločenského a rekreačného potenciálu, pri zachovaní primárnych vodohospodárskych a enviromentálnych funkcií a hodnôt. Prinavrátiť do inundácie pôvodné dunajské rameno,.
- lokalizáciu výškových a hmotových dominánt ako deliacich a orientačných prvkov v ústrednom priestore a pri vstupoch do obytného územia z dopravných radiál.

Dotvárať funkčnú štruktúru územia v súlade s požiadavkami:

- humanizácie a zvýšenia kvality obytného prostredia,
- zvýšenia kvality zelených plôch pre dotvorenie mestských parkov,
- zvýšenia ponuky rôznorodých pracovných príležitostí - zníženie odchádzky za prácou do iných častí mesta,
- vytvorenie ponuky rôznorodých športových, voľnočasových a rekreačných aktivít v urbanizovanom a prírodnom prostredí.

V rozvoji územia MČ Petržalka v novonavrhovanej štruktúre v medzipriestore MČ Petržalka – Jarovce a v juhozápadnom smere ťažiskového rozvoja mesta v spracovaní požadovaných spodrobňujúcich ÚPN Z :

- rešpektovať základné princípy urbanistickej koncepcie funkčné, priestorového a kompozičného usporiadania územia uplatnené v návrhu ÚPN mesta,
- rozvíjať územia v žiaducej polyfunkcii mestského prostredia s rešpektovaním prírodných daností, potenciálu krajiny.
- vytvárať identitu uzlových priestorov a umiestňovať sem dominanty ako identifikačné znaky podľa ich významu.

MČ Bratislava - Jarovce

Rešpektovať:

- dominantnosť historických duchovných stavieb v návrhu urbanizácie vo väzbe na jestvujúce obytné územia Jaroviec s uplatnením limitu výšky zástavby prevládajúcej funkcie málopodlažná zástavba obytného prostredia; konkrétne výškové usporiadanie zástavby vo vzťahu k jestvujúcej urbanizácii preveriť na úrovni zonálnej dokumentácie pre rozvojové plochy,
- dominantnosť prírodného charakteru krajiny v obraze Dunajských nábreží,
- zhodnotenie uzlového priestoru napojenia na rakúske zázemie saturovaním špičkového technologického parku a vstupov do rekreačných plôch Bažantnice.

Rozvíjať:

- v medzipriestore Petržalka - Jarovce funkčne a prevádzkovo komplexne riešené polyfunkčné mestské štruktúry,
- rodinné bývanie vo väzbe na solitérny charakter pôvodnej zástavby a hromadné formy málopodlažnej zástavby vo väzbe na ťažiskové priestory novej obytnej štvrte Petržalka – Jarovce,
- intenzívne športové plochy vo východnej časti Jaroviec,
- plochy zelene severne od nultého dopravného okruhu a vo väzbe na nové vodné plochy športovo-rekreačného areálu Jarovské rameno.

MČ Bratislava - Rusovce

Rešpektovať:

- v obraze mesta solitérny charakter pôvodnej zástavby s vlastným centrálnym priestorom a dominantami historických duchovných stavieb,
- dominantnosť historických duchovných stavieb vo výškovom usporiadaní novej zástavby s uplatnením limitu výšky zástavby prevládajúcej funkcie málopodlažná zástavba obytného prostredia; konkrétne výškové usporiadanie zástavby vo vzťahu k jestvujúcej urbanizácii preveriť na úrovni zonálnej dokumentácie pre rozvojové plochy,
- prírodný charakter krajiny a prírodnú vedutu priestorov Dunajských luhov ako dominantné prvky urbanistickej kompozície.

Rozvíjať:

- málopodlažné formy hromadného bývania v polyfunkcii s občianskou vybavenosťou vo väzbe na hlavnú prevádzkovú os smerom do centra mesta a rodinné bývanie v severnej časti územia, pre rôzne formy rodinného bývania v južnej časti smerom na Čunovo,
- nové športové plochy vo väzbe na Rusovské jazero a menšie lokality rekreácie v prírodnom prostredí v rámci lužných lesov za Rusovským kanálom,
- podmienky pre rozvoj turizmu zodpovedajúco urbánnej štruktúre a mierke pôvodnej zástavby.

MČ Bratislava - Čunovo

Rešpektovať:

- historické jadro, dominantu historickej duchovnej stavby, poľnohospodársku krajinu a zeleň Dunajských luhov ako základné východiská urbanistickej kompozície rozvojových plôch.

Rozvíjať:

- priestor v priamej väzbe na Dunaj až po hranice s Maďarskom pre rozvoj zodpovedajúci funkciám športových a rekreačných areálov v prírodnom prostredí s rešpektovaním požiadaviek ochrany prírody, s minimalizáciou urbanistických zásahov do prírodného prostredia,
- málopodlažné hromadné formy bývania vo väzbe na hlavnú prevádzkovú os smerom do centra,
- nové plochy občianskej vybavenosti ako dotvorenie hlavného dopravného nástupu a nového centra vybavenosti športovo-rekreačného areálu medzinárodného významu pri vodnom diele Zdrž Hrušov,
- zariadenia občianskej vybavenosti ako súčasť plôch obchodu, výrobných a nevýrobných služieb v priestore bývalého PD a južného nástupu na územie mesta z Maďarska.

1.2.5. Zásady a regulatívy umiestnenia reklamných stavieb

1. Východiskové princípy

Rešpektovať:

- reklamné stavby musia byť umiestňované tak, aby nebránili diaľkovým pohľadom na mesto, prostredie, na jeho orientačné body a hodnotné objekty, nenarúšali panorámu a siluetu mesta, negatívne neovplyvňovali užívanie a vnímanie verejného priestoru, bývanie a rekreáciu,
- reklama je vždy podriadená svojmu okoliu – verejnému priestoru; reklamné stavby nesmú tvoriť vizuálnu ani priestorovú bariéru a nesmú narúšať urbanistický, krajinný alebo pietny charakter prostredia,
- umiestňovanie reklamných stavieb a zariadení vo vymedzených územiach musí byť v súlade so zásadami ochrany pamiatkovej rezervácie, zásadami ochrany pamiatkových zón a s ochrannými pásmami nehnuteľných kultúrnych pamiatok,
- architektúra budovy je nadradená reklame; všetky reklamné stavby sa musia svojou veľkosťou a formou prispôsobiť kompozícii fasády, tvaru budovy či priestoru, pričom do budovy nesmú staticky zasahovať; proporcie a tektonika fasády musia byť rešpektované, a okenné otvory a dôležité prvky fasády nesmú byť prekryté,
- vytváranie svetelného smogu je neprípustné; reklamné stavby nesmú obťažovať okolie nadmerným hlukom, výrazným osvetlením, alebo inými vizuálne nevhodnými prostriedkami; je potrebné brať do úvahy aj odraz svetla od reklamnej plochy; je neprípustné umiestňovať reklamné stavby s blikajúcim alebo meniacim sa svetlom vo vnútornom meste a obytnom prostredí vonkajšieho mesta,
- z dopravného hľadiska možno reklamné stavby umiestňovať len takým spôsobom, aby nebránili vodičom, cyklistom a peším v rozhľadových poliach na križovatkách a dopravných uzloch; reklamné stavby a reklamné zariadenia nesmú rozptyľovať pozornosť účastníkov dopravy a ohrozovať tým bezpečnosť premávky; je neprípustné kvôli reklamným stavbám a zariadeniam meniť organizáciu dopravy, obmedzovať peší a cyklistický pohyb,
- je neprípustné umiestňovať reklamné stavby do prírodného prostredia, chráneného územia, pozdĺž Dunajského nábrežia a promenády, a na plochách zelene,
- v prípade kolízie dvoch alebo viacerých regulatívov platí, že prednosť má prísnejší regulatív.

2. Definície pojmov

Reklamná stavba - stavebná konštrukcia postavená stavebnými prácami zo stavebných výrobkov, ktorá je pevne spojená so zemou alebo upevnená strojnými súčiastkami alebo zvarom o pevný základ na zemi alebo ktorej osadenie vyžaduje úpravu podkladu a ktorej funkciou je šírenie reklamných, propagačných, navigačných a iných informácií viditeľných z verejných priestorov.
Pevným spojením so zemou sa rozumie:
a) spojenie pevným základom,
b) upevnenie strojnými súčiastkami alebo zvarom o pevný základ v zemi alebo o inú stavbu,
c) ukotvenie pilótami alebo lanami s kotvou v zemi alebo na inej stavbe,
d) pripojenie na siete a zariadenia technického vybavenia územia.
Citylight - samostatne stojaca reklamná stavba alebo spojená s inou stavbou, so súvislou statickou alebo mechanicky sa meniacou informačnou plochu veľkou v celkovej výmere do 3 m^2, umiestnenou spolu s umelým osvetlením v priehľadnej vitríne. Horná hrana citylightu je vo výške najviac 3 m od terénu. V prípade troch a viacerých informačných plôch osadených na jednej nosnej konštrukcii, sa jeho informačné plochy spočítavajú. V prípade dvojstranného citylightu sa informačná plocha nespočítava iba ak sú plochy umiestnené protiľahlo.
Billboard - samostatne stojaca reklamná stavba alebo spojená s inou stavbou, so súvislou statickou informačnou plochou (napr. plocha pre plagáty, plachty), alebo mechanicky sa meniacou informačnou plochou (napr. „prismy“ a plochy s

rotujúcimi vizuálmi), v celkovej výmere do 13 m^2. Horná hrana billboardu je vo výške najviac 5 m od terénu. V prípade troch a viacerých informačných plôch osadených na jednej nosnej konštrukcii sa informačné plochy spočítavajú. V prípade dvojstranného billboardu sa informačná plocha nespočítava iba ak sú plochy umiestnené protiľahlo.
Backlight - samostatne stojaca reklamná stavba alebo spojená s inou stavbou, so súvislou statickou informačnou plochou, alebo mechanicky sa meniacou informačnou plochou (napr. „prismy" a plochy s rotujúcimi vizuálmi), v celkovej výmere do 13 m^2, s umelým osvetlením informačnej plochy zvnútra. Horná hrana backlightu je vo výške najviac 5 m od terénu. V prípade troch a viacerých informačných plôch osadených na jednej nosnej konštrukcii sa informačné plochy spočítavajú. V prípade dvojstranného backlightu sa informačná plocha nespočítava iba ak sú plochy umiestnené protiľahlo.
Elektronická obrazovka - samostatne stojaca reklamná stavba alebo spojená s inou stavbou, na konštrukcii ktorej je osadené elektronické zariadenie so zdrojom umelého osvetlenia, zobrazujúce statické alebo dynamické svetelné obrazy.
Reklamný stĺp - samostatne stojaca reklamná stavba, najmä v tvare valca, kubusu, trojhranu, štvorhranu, ktorej konštrukcia tvorí plochu najmä na lepenie plagátov, priväzovanie plachiet, osadenie loga, alebo na osadenie elektronickej obrazovky.
Vývesný štít - označenie sídla právnickej osoby, trvalého pobytu fyzickej osoby, prevádzkarne alebo organizačnej zložky PO alebo FO výlučne obchodným menom, alebo logo, pripevnené na zvislej stene budovy, pričom toto označenie alebo logo je rovnobežné so zvislou stenou budovy, alebo je na stenu budovy kolmé.
Informačná plocha - kolmý priemet jednej najväčšej informačnej plochy umiestnenej na reklamnej stavbe na zvislú rovinu.
Fasáda - vonkajšia stena stavby.
Plochy zelene - územia prírodnej zelene, územia mestskej zelene a územia poľnohospodárskej zelene v zmysle regulácie funkčného využitia plôch tohto územného plánu.

Reklamnou stavbou nie je (pre účely regulácie týmto územným plánom):
- vitrína na budove múzea, galérie, knižnice, divadla a kina, na propagáciu výlučne vlastnej umeleckej, vedeckej činnosti a predstavení,
- vitrína na budove zariadenia spoločného stravovania, určená na propagáciu vlastnej ponuky pokrmov a nápojov, s max. plochou 0,6 m^2, maximálnou hrúbkou 10 cm,
- stĺp na výlučné označenie mestských častí, historických objektov, turistických atrakcií, rekreačných a prírodných oblastí a zariadení, s výškou neprevyšujúcou 5 m,
- stĺp na označenie miesta čerpacej stanice pohonných hmôt umiestnený v jej bezprostrednej blízkosti, s výškou neprevyšujúcou 8 m (šírka max. 2 m, hrúbka max. 1 m),
- stĺp, elektronická obrazovka alebo citylight s informačnou plochou do 3 m^2, slúžiacou výlučne na šírenie informácií pre cestujúcich hromadnej dopravy,
- stĺp na označenie budovy na obchod a služby v jej bezprostrednej blízkosti, ak jej predajná plocha je v rozmedzí 2500 až 15000 m^2 s výškou neprevyšujúcou 5 m a ak predajná plocha presahuje 15000 m^2 s výškou neprevyšujúcou 15 m, v počte najviac 1 stĺp na budovu,
- citylight ako súčasť prístreškov na zastávkach hromadnej dopravy, pričom 1 prístrešok zastávky hromadnej dopravy môže obsahovať najviac 1 obojstranný citylight,
- označenie na fasáde štadiónu, kongresového centra, tržnice, výstaviska na propagáciu výlučne vlastnej činnosti a vlastných podujatí,
- označenie budovy štátnej inštitúcie, budovy na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb, lekárne, nemocnice, polikliniky, zdravotného strediska, galérie, múzea, kina, školy, stanice hromadnej dopravy.

3. Vymedzenie území pre účel regulácie reklamných stavieb.

a. územie Pamiatkovej rezervácie (PR), vybraných pamiatkových zón (PZ) a ochranných pásiem nehnuteľných kultúrnych pamiatok (NKP)
- PR Bratislava,
- PZ Rusovce,
- PZ Vajnory,
- PZ Areál rušňového depa Bratislava – východ,
- Ochranné pásmo NKP - Umelecká beseda na Dostojevského rade,
- Ochranné pásmo NKP Cintorín a pamätník ČA na Slavíne,
- Ochranné pásmo NKP Devín – slovanské hradisko,
- Ochranné pásmo nehnuteľných NKP rímskokatolíckeho kostola Ducha svätého, usadlosti na Námestí 6. apríla č.4 a ľudových domov na Námestí 6.apríla č.13,15, na Železiarskej ul.č.6 a pomníka padlých v Devínskej Novej Vsi,
- Ochranné pásmo nehnuteľnej NKP rímskokatolíckeho kostola sv. Kozmu a Damiána v Dúbravke,
- Ochranné pásmo nehnuteľnej NKP rímskokatolíckej kaplnky Ružencovej Panny Márie v Dúbravke,
- Ochranné pásmo nehnuteľnej NKP rímskokatolíckej kaplnky sv. Rozálie v Lamači,
- Ochranné pásmo nehnuteľných NKP rímskokatolíckeho kostola sv. Petra a Pavla, ľudových domov na ul. Čsl. tankistov č.71,67,39-41,37,35,33,34,93-95 a kováčskej dielne na ul. Čsl. tankistov č.65 v Záhorskej Bystrici,
- Ochranné pásmo NKP v Hornej Mlynskej doline,
- Ochranné pásmo NKP rímskokatolíckeho kostola sv. Filipa a Jakuba, Kostola evanjelického a. v., Kúrie na Alstrovej ul. č.171, Kaštieľa na Nám. A. Hlinku č.1 a Mestského paláca na Nám. A. Hlinku č.3 v Rači.
- Ochranné pásmo nehnuteľných NKP - Požiarna zbrojnica. Kostol ev. a. v. a figurálne reliéfy - oráč, kosec, kočiš-prievozník, murár a kováč na administratívnej budove na Radničnom námestí 7.

b. územie Pamiatkovej zóny Bratislava - Centrálna mestská oblasť (CMO)

c. územia kompozičných osí vymedzené ulicami a cestami (podľa schémy v prílohe E):
Račianska – Žitná – Púchovská po Rybničnú, Detvianska, Pekná cesta, preložka cesty II/502 Na pántoch, pri Starom letisku (od Tomanovej) - Roľnícka, Krížna – Vajnorská po Tomášikovu, Trnavská cesta – Ivanská cesta po Galvaniho, Záhradnícka - Ružinovská - Vrakunská cesta – Hradská – Uzbecká od Železničnej po Kazanskú, Bajkalská (od Prístavného mosta) - Slovnaftská - Kazanská, Dvojkrížna - Odeská – Vetvárska – Mramorová, Biskupická - Nákovná, Mlynské Nivy - Prievozská - Gagarinova – Popradská (po križovatku so Svornosti) – Svornosti po križovatku so železničnou vlečkou do Slovnaftu, Vrakunská, Plynárenská – Miletičova, Bajkalská od diaľnice D1 – Jarošova - Pionierska, Parková od diaľnice D1 – Kaštielska – Tomášikova, Landererova – Prístavná, Dostojevského rad – Karadžičova, Košická – most Apollo – Dolnozemská – Azúrová – cesta I/2 – Balkánska po Longobardskú, Schengenská – Hraničiarska, Petržalská, cesta k areálu vodných športov, Jantárová ul. – Palmová, Starý most – Jantárová cesta - Jantárová cesta v pokračovaní do Janíkovho dvora a zóny Petržalka juh, Most SNP – Panónska cesta, Kopčianska, most Lanfranconi – diaľnica D2 po Viedenskú cestu - zberná komunikácia západne od diaľnice D2 (v úseku od Viedenskej po zónu Petržalka – juh), Viedenská cesta (v úseku od colnice Berg po Einsteinovu), Einsteinova, Rusovská cesta – nám. Hraničiarov – Starohájska, Bratská – Pajštúnska – Kutlíkova, Nábrežie armádneho generála Ludvíka Svobodu - Botanická – Karloveská – M. S. Trnavského - Saratovská v pokračovaní na Bory, Staré Grunty - Svrčia, Devínska cesta – Kremeľská – Na Hriadkach – Istrijská – Jána Jonáša po Volkswagen, Eisnerova – predĺženie po c.I/2, cesta II/505 od Jána Jonáša po Bory, Brnianska – Lamačská cesta - Hodonínska - Bratislavská po cestu do Marianky, Harmincova, Mlynská Dolina – most Lanfranconi, Stromová - Limbová, Podkolibská - Hlavná – Tretia - Jeséniova - Brečtanová - cesta na Kamzík, Cesta na Červený most, Molecova – Janotova - Hany Meličkovej - Majerníkova - Kuklovská;

- územím kompozičných osí sa rozumie priestor od osi vozovky do vzdialenosti 100 m na každú stranu.

d. ostatné urbanizované územie mesta

- územie je tvorené najmä stabilizovanými a rozvojovými plochami funkcií bývania, občianskej vybavenosti, výroby, športu, technickej a dopravnej vybavenosti v zmysle regulácie funkčného využitia plôch územného plánu.

4. Regulatívy umiestňovania reklamných stavieb

a. na území PR, vybraných PZ a ochranných pásiem NKP je neprípustné umiestňovať reklamnú stavbu.

Reklamnými stavbami na území PR, vybraných PZ a ochranných pásiem NKP nie sú (pre účely regulácie týmto územným plánom):

- vývesný štít, za súčasného splnenia nasledujúcich podmienok:
  * plocha do 1 m^2, alebo plocha do 2 m^2 ak ide o spoločný štít,
  * najviac 1 vývesný štít na budove,
  * umiestnený v minimálnej výške 2,2 m nad úrovňou terénu (chodníka) a v maximálnej výške do 5 m nad úrovňou terénu (chodníka),
- označenie prevádzky, prevádzkarne alebo organizačnej zložky právnickej osoby priestorovým písmom na budove, ak výška písma je najviac 60 cm.

b. na území CMO je prípustné umiestňovať iba citylight.
Umiestnenie citylightu je prípustné za súčasného splnenia podmienok:

- je umiestnený na chodníku alebo fasáde budovy,
- nesmie byť umiestnený na fasáde národnej kultúrnej pamiatky, pamiatkovo chráneného objektu alebo pamätihodnosti,
- umiestnením na chodníku nesmie vzniknúť priechodná šírka menšia ako 2 m, pričom informačná plocha, ak to priestorová situácia umožňuje, je orientovaná rovnobežne so smerom pohybu chodcov,
- vzdialenosť medzi dvoma najbližšími citylightmi je najmenej 100 m; do uvedenej vzdialenosti sa nezapočítavajú citylighty na zastávkach MHD,

Reklamnými stavbami na území CMO nie sú (pre účely regulácie týmto územným plánom):

- vývesný štít, za súčasného splnenia nasledujúcich podmienok:
  * plocha do 1 m^2 alebo plocha do 2 m^2, ak ide o spoločný štít,
  * najviac 5 vývesných štítov na jednej budove,
  * umiestnený v minimálnej výške 2,2 m nad úrovňou terénu (chodníka) a v maximálnej výške do 5 m nad úrovňou terénu (chodníka),
- označenie prevádzky, prevádzkarne alebo organizačnej zložky právnickej osoby priestorovým písmom na budove, ak výška písma je najviac 60 cm.

c. na územiach kompozičných osí je prípustné umiestňovať iba citylight, za súčasného splnenia podmienok:

- je umiestnený na chodníku alebo fasáde budovy,
- nesmie byť umiestnený na fasáde národnej kultúrnej pamiatky, pamiatkovo chráneného objektu alebo pamätihodnosti,
- umiestnením na chodníku nesmie vzniknúť priechodná šírka menšia ako 2 m, pričom informačná plocha, ak to priestorová situácia umožňuje, je orientovaná rovnobežne so smerom pohybu chodcov,
- vzdialenosť medzi dvoma najbližšími citylightmi je najmenej 100 m; do uvedenej vzdialenosti sa nezapočítavajú citylighty na zastávkach MHD,

Reklamnými stavbami na územiach hlavných kompozičných osí nie sú (pre účely regulácie týmto územným plánom):

- vývesný štít, za súčasného splnenia nasledujúcich podmienok:
  * plocha do 2 m^2,
  * najviac 5 vývesných štítov na jednej budove
  * umiestnený v minimálnej výške 2,2 m nad úrovňou terénu (chodníka) a v maximálnej výške do 5 m nad úrovňou terénu (chodníka)
- vývesné štíty umiestnené na budove pre obchod a služby, za súčasného splnenia nasledovných podmienok:
  * predajná plocha obchodných prevádzok budovy je viac ako 2500 m^2,

  * slúžia na označenie prevádzok, prevádzkarní alebo organizačných zložiek právnických osôb obchodným menom alebo logom, ktoré sa v predmetnej budove nachádzajú,
  * sú umiestnené na spoločnej nosnej konštrukcii vyhradenej na umiestňovanie vývesných štítov,
  * rozmer jedného štítu je najviac 13 m^2.
- označenie prevádzky, prevádzkarne alebo organizačnej zložky právnickej osoby priestorovým písmom na budove, ak výška písma je najviac 60 cm.

d. na území ostatného urbanizovaného mesta je prípustné umiestňovať iba citylight, billboard, backlight, pričom vzdialenosť medzi nimi je najmenej 100 m; billboard a backlight je neprípustné umiestňovať v územiach a areáloch: školských, zdravotníckych a sociálnych zariadení.

Umiestnenie citylightu je prípustné za súčasného splnenia podmienok:
- je umiestnený na chodníku alebo fasáde budovy,
- nesmie byť umiestnený na fasáde národnej kultúrnej pamiatky, pamiatkovo chráneného objektu alebo pamätihodnosti,
- umiestnením na chodníku nesmie vzniknúť priechodná šírka menšia ako 2 m, pričom informačná, ak to priestorová situácia umožňuje, je orientovaná rovnobežne so smerom pohybu chodcov,
- vzdialenosť medzi dvoma najbližšími citylightmi je najmenej 100 m; do uvedenej vzdialenosti sa nezapočítavajú citylighty na zastávkach MHD,

Umiestnenie billboardu a backlightu je prípustné za súčasného splnenia podmienok:
- je umiestnený na chodníku, fasáde budovy alebo ostatnej ploche, ak nie je jeho umiestnenie inak obmedzené týmto územným plánom,
- nesmie byť umiestnený na fasáde národnej kultúrnej pamiatky, pamiatkovo chráneného objektu alebo pamätihodnosti,
- umiestnením na chodníku nesmie vzniknúť priechodná šírka menšia ako 2 m, pričom informačná plocha, ak to priestorová situácia umožňuje, je orientovaná rovnobežne so smerom pohybu chodcov,
- vzdialenosť medzi dvoma najbližšími billboardmi je najmenej 200 m,
- vzdialenosť medzi dvoma najbližšími backlightmi je najmenej 200 m,
- vzdialenosť medzi najbližším backlightom a billboardom je najmenej 200 m.

Reklamnými stavbami na území ostatného mesta nie sú (pre účely regulácie týmto územným plánom):
- vývesný štít, za súčasného splnenia nasledujúcich podmienok:
  * plocha do 2 m^2,
  * najviac 5 vývesných štítov na jednej budove,
  * umiestnený v minimálnej výške 2,2 m nad úrovňou terénu (chodníka) a v maximálnej výške do 5 m nad úrovňou terénu (chodníka),
- vývesné štíty umiestnené na budove pre obchod a služby, za súčasného splnenia nasledovných podmienok:
  * predajná plocha obchodných prevádzok budovy je viac ako 2500 m^2,
  * slúžia na označenie prevádzok, prevádzkarní alebo organizačných zložiek právnických osôb obchodným menom alebo logom, ktoré sa v predmetnej budove nachádzajú,
  * sú umiestnené na spoločnej nosnej konštrukcii vyhradenej na umiestňovanie vývesných štítov,
  * rozmer jedného štítu je najviac 13 m^2.
- označenie prevádzky, prevádzkarne alebo organizačnej zložky právnickej osoby priestorovým písmom na budove, ak výška písma je najviac 60 cm.

C.2. URČENIE PRÍPUSTNÝCH, OBMEDZUJÚCICH ALEBO VYLUČUJÚCICH PODMIENOK PRE VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH A INTENZITU ICH VYUŽITIA, URČENIE REGULÁCIE VYUŽITIA JEDNOTLIVÝCH PLÔCH

Zásady funkčného usporiadania a využitia územia sú dané príslušnými typmi území a plôch a sú znázornené vo výkrese 2.1.Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia – komplexné riešenie.

Pre všetky urbanistické funkcie sú podrobne formulované základné definície plôch a území. Výklad legendy z hľadiska funkčného využitia plôch má význam regulačný, keďže určuje spektrum možností výhľadového využitia plôch v určitom rámci podmienok. Charakteristika a popis jednotlivých položiek tvorí súčasť záväznej časti územného plánu ako regulatívy funkčného usporiadania a využitia územia.

2.1. URČENIE PRÍPUSTNÝCH, OBMEDZUJÚCICH ALEBO VYLUČUJÚCICH PODMIENOK PRE VYUŽITIE PLÔCH

Pre jednotlivé položky legendy výkresu 2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia – komplexné riešenie sú spracované tabuľky so základnou charakteristikou konkrétnej funkčnej plochy, ktoré sú spodrobnením návrhu funkčného využitia územia.

Tabuľky uvádzajú:

- číslo a názov urbanistickej funkcie v súlade s legendou výkresu 2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia – komplexné riešenie,
- v časti Charakteristika vyjadrujú podrobnú charakteristiku funkčných plôch,
- v časti Funkcia definujú prevládajúce, prípustné, prípustné v obmedzenom rozsahu a neprípustné funkčné využitie plôch v danej funkčnej ploche.

2.2. REGULÁCIA VYUŽITIA JEDNOTLIVÝCH PLÔCH

2.2.1 Intenzita využitia funkčných plôch

Za základné charakteristiky zhodnotenia územia je potrebné považovať:

- spôsob využitia územia, t.j. funkčné využitie,
- intenzitu (mieru) využitia územia.

Intenzita využitia územia je miera exploatácie funkčných plôch zástavbou, vyjadrená množstvom zástavby na jednotku funkčnej plochy. Vyjadrená je relatívnymi ukazovateľmi intenzity využitia územia, ktoré je potrebné rešpektovať ako regulatívy. Ukazovateľmi intenzity využitia územia: ***index podlažných plôch, index zastavaných plôch sú stanovené ako maximálne prípustná hranica miery využitia územia.***

Za doplňujúce charakteristiky intenzity využitia územia treba uvažovať index objemového zaťaženia všetkých funkčných plôch v posudzovanom území hustotu zamestnanosti a hustotu bytov. Pre zabezpečenie potrebného rozsahu zelene (charakteru doplnkovej zelene) v regulovanom území sa uplatňuje ***koeficient zelene.***

Definovanie regulatívov - ukazovateľov intenzity využitia funkčných plôch v posudzovanom území:

- ***index podlažných plôch (IPP)*** udáva pomer celkovej výmery podlažnej plochy nadzemnej časti zástavby k celkovej výmere vymedzeného územia funkčnej plochy, príp. jej časti. Je formulovaný ako maximálne prípustná miera využitia územia. Výhodou tohto ukazovateľa je zrozumiteľnosť a jednoznačnosť stanovenej požiadavky a jednoduchá možnosť vyjadrenia ďalších nadväzných ukazovateľov, kritérií a odporúčaní,
- ***index zastavaných plôch (IZP)*** udáva pomer súčtu zastavaných plôch vo vymedzenom území funkčnej plochy, príp. jej časti k celkovej výmere vymedzeného územia. Je stanovený v závislosti na polohe a význame konkrétneho územia, na spôsobe funkčného využitia a na druhu zástavby,
- ***koeficient zelene (KZ)*** udáva pomer medzi započítateľnými plochami zelene (zeleň na rastlom teréne, zeleň nad podzemnými konštrukciami) a celkovou výmerou vymedzeného územia. V regulácii stanovuje nároky na minimálny rozsah zelene v rámci regulovanej funkčnej plochy a pôsobí vo vzájomnej previazanosti s vlastnou funkciou. Stanovený je najmä v závislosti na spôsobe funkčného využitia a polohe rozvojového územia v rámci mesta, podiel započítateľných plôch zelene v území (m2) = KZ x rozloha funkčnej plochy (m2).

Započítateľné plochy zelene – tabuľka zápočtov:

Požadovaný podiel	Kategória zelene	Charakter výsadieb	Požadovaná hrúbka substrátu	Koeficient započtu	Poznámka
min. 70%	**Zeleň na rastlom teréne**	Výsadba zelene na rastlom teréne, s pôvodnými vrstvami pôdotvorného substrátu, prípadne s kvalitatívne vylepšenými vrstvami substrátu	**bez obmedzenia**	**1,0**	Komplexné sadovnícke úpravy
	Zeleň na úrovni terénu nad podzemnými konštrukciami	Výsadba zelene nad podzemnými konštrukciami s riešením ako u zelených striech (t.j. s drenážno-izolačnou fóliou, pôdnymi kondicionérmi a závlahovým systémom)	**nad 2,0 m**	**0,9**	Trávnik, kríky, stromy s veľkou korunou
max. 30%	**Zeleň na úrovni terénu nad podzemnými konštrukciami**	Výsadba zelene nad podzemnými konštrukciami s riešením ako u zelených striech (t.j. s drenážno-izolačnou fóliou, pôdnymi kondicionérmi a závlahovým systémom)	**nad 1,0 m**	**0,5**	Trávnik, kríky, stromy s malou korunou
			nad 0,5 m	**0,3**	Trávnik – kvetiny, kríky

Definície základných pojmov:

- ***Zastavaná plocha*** stavby je plocha ortogonálneho priemetu vonkajšieho obvodu zvislých konštrukcií najrozsiahlejšej časti stavby vnímateľnej nad terénom do vodorovnej roviny.
- ***Podlažná plocha*** je súčet plôch všetkých podlaží objektu vrátane ohraničujúcich konštrukcií. Pri bilancovaní podlažných plôch sa uvádza zvlášť podlažná plocha nadzemnej a podzemnej časti objektu.
- ***Za nadzemné podlažie*** sa považuje každé podlažie ktoré má úroveň podlahy v priemere vyššie ako 800 mm pod úrovňou upraveného priľahlého terénu. Na výpočet aritmetického priemeru výškovej úrovne podlahy vzhľadom na terén sa uvažujú najmenej štyri reprezentatívne body po obvode posudzovaného podlažia. V prípade pravouhlého pôdorysu jeho vrcholy, v zložitejších prípadoch body s maximálnymi a minimálnymi hodnotami výškovej úrovne vzhľadom na terén.

Pre dôsledné posúdenie rozvojových území na úrovni požadovaného spracovania územných plánov zón a spodrobňujúcich územnoplánovacích podkladov je potrebné v podrobnejších stupňoch ÚPD a ÚPP sledovať aj doplňujúce charakteristiky pre posúdenie nárokov a dopadov novej výstavby najmä na systémy dopravy a technickej infraštruktúry. ÚPN mesta vzhľadom na mierku spracovania doplňujúce charakteristiky nereguluje.

Z uvedených dôvodov je žiaduce, aby v územnoplánovacích dokumentoch na úrovni zón boli uvedené aj ***doplňujúce charakteristiky:***

- ***index objemového zaťaženia územia na ha (IZÚ)*** je ukazovateľ intenzity využitia územia, ktorý vyjadruje pomer celkového stavebného objemu zástavby (jej nadzemnej aj podzemnej časti) v m3, k celkovej výmere vymedzeného územia v ha. Je ako významný ukazovateľ uplatnený pri stanovovaní nárokov miery využitia územia v centre mesta, lebo vyjadruje aj nároky na rozsah podzemnej časti zástavby. Keďže prostredníctvom tohto ukazovateľa je možné jednoducho stanoviť rámcový objem zástavby v rozvojovom území, je podkladom pre orientačné odvodenie nadväzných nárokov (napr. energetických),
- ***hustota zamestnanosti (HZ)*** je uplatnená (v tomto prípade) ako potenciál pracovných príležitostí na ha konkrétneho rozvojového územia. Predstavuje jednu z hlavných charakteristík centra mesta.

Použitie ukazovateľov intenzity využitia územia pre výpočet kapacít v území:

- ***celková výmera podlažnej plochy nadzemnej časti zástavby*** v regulovanom území (v m2) = IPP x výmera vymedzeného územia (v m2),
- ***celková výmera zastavanej plochy objektmi*** v regulovanom území (v m2) = IZP x výmera vymedzeného územia (v m2),
- ***celkový objem nadzemnej aj podzemnej časti zástavby*** (v m3) = IZÚ (v m3/ha) x výmera vymedzeného územia (v ha),
- ***celková výmera plôch zelene*** vo vymedzenom území = KZ x výmera vymedzeného územia (v m2).

1. Princíp stanovenia regulatívov intenzity využitia územia

Základným princípom stanovenia regulatívov intenzity využitia územia v územnom pláne je vymedzenie základných spoločných, čo najstabilnejších vstupov umožňujúcich uplatniť systematické postupy pri ich návrhu.

Návrh regulatívov intenzity využitia územia vychádza z troch základných - východiskových vstupov:

- druh urbanistickej funkcie a charakter zariadení, ktoré ju reprezentujú,
- poloha regulovaného rozvojového územia v meste,
- charakter konkrétneho územia.

Druh urbanistickej funkcie a charakter zariadení, ktoré ju reprezentujú, t.j. ktoré je možné v jej rámci umiestniť. Ako záväzný regulatív je potrebné rešpektovať urbanistické funkcie podľa grafickej časti ÚPN, výkres č. 2.1. Priestorové

usporiadanie a funkčné využitie územia – komplexné riešenie. Dotváranie územia jednotlivých funkčných plôch je podrobne a systematicky formulované v podkapitole C.2. – 2.2.4. – tabuľky Charakteristika jednotlivých funkčných plôch. Predstavujú jeden zo základných vstupov pri tvorbe regulatívov intenzity využitia územia pre vybrané funkcie.

Predmetom regulácie z hľadiska intenzity využitia územia sú navrhované rozvojové územia do roku 2030 o výmere nad 0,5 ha s nasledovnými urbanistickými funkciami (číslo a názov funkcie):

101 – Viacpodlažná zástavba obytného územia

102 – Málopodlažná zástavba obytného územia

201 – Občianska vybavenosť celomestského a nadmestského charakteru

202 – Občianska vybavenosť lokálneho významu

301 – Priemyselná výroba

302 – Distribučné centrá, sklady, stavebníctvo

501 – Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti

502 – Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb

Pre rozvojové územia týchto funkcií, ak spĺňajú kritérium výmery a návrhového obdobia, sú na celomestskej úrovni stanovené regulatívy intenzity využitia územia, ktoré sú vyjadrením kritérií rozvoja pre konkrétny typ územia v územnom pláne mesta. ***Poloha regulovaného rozvojového územia*** v meste sa uplatňuje v diferencovaní nárokov na intenzitu zástavby. Potrebné je rešpektovať nároky na intenzitu využitia územia pre konkrétnu urbanistickú funkciu a jednotlivé zariadenia v závislosti od polohy v meste. Pochopenie a rešpektovanie hodnotových vzťahov v území je jedným zo základných predpokladov kvalitného návrhu rozvoja mesta a musí byť akceptované v stanovených regulatívoch miery využitia územia. Z tohto dôvodu treba rešpektovať rozdelenie územia mesta na tri základné urbanistické celky: ***centrum, vnútorné mesto a vonkajšie mesto.***

V intenzite využitia územia je potrebné zohľadniť ***základné charakteristické špecifiká jednotlivých urbanistických celkov územia mesta:***

- ***centrum:*** tvorí ho mestská časť Staré Mesto,
- ***vnútorné mesto:*** tvoria ho mestské časti Ružinov, Nové Mesto, Karlova Ves a Petržalka,
- ***vonkajšie mesto:*** tvoria ho mestské časti Podunajské Biskupice, Vrakuňa, Rača, Vajnory, Devín, Devínska Nová Ves, Dúbravka, Záhorská Bystrica, Lamač, Rusovce, Jarovce a Čunovo.

Pri formulovaní nárokov na intenzitu využitia územia sa zohľadňujú charakteristické špecifiká jednotlivých urbanistických celkov územia mesta :

- ***pre centrum:*** bloková zástavba s vysokou mierou polyfunkcie, výška zástavby rešpektujúca siluetu a zohľadňujúca charakter prostredia, nároky na riešenie podzemia, požiadavky na formovanie parteru, zabezpečenie parkovania ako i časti technického a prevádzkového vybavenia územia podzemí,
- ***pre vnútorné mesto:*** kombinácia blokovej, solitérnej a výškovej zástavby, uplatnenie dominánt, možnosti rozvoja všetkých foriem bývania, možnosti uplatnenia aj zariadení občianskej vybavenosti areálovej ako aj vybraných druhov výroby,
- ***pre vonkajšie mesto:*** široké uplatnenie funkcie bývania aj s možnosťami uplatnenia rozvoľnenej zástavby s nižšou podlažnosťou a zástavby rodinných domov (až po vidiecky charakter pričlenených obcí), možnosti lokalizácie prímestských nákupných centier, zariadení občianskej vybavenosti s vyššími nárokmi na plochu pozemkov, ako aj územné možnosti pre lokalizáciu výrobných podnikov.

Regulatívy intenzity využitia územia sú v územnom pláne mesta stanovené diferencovane pre navrhnuté tri základné urbanistické celky (centrum, vnútorné a vonkajšie mesto) – s uplatnenou mierou nevyhnutného zjednodušovania s rešpektovaním polohy predmetného územia v rámci mesta ako základného princípu. Výsledné tabuľky regulatívov intenzity využitia rozvojových území sú spracované pre jednotlivé urbanistické celky – centrum, vnútorné a vonkajšie mesto osobitne. Územné členenie mesta na urbanistické celky bolo podkladom aj pre výsledné vyhodnotenie plošných bilancií územného plánu mesta.

Charakter konkrétneho rozvojového územia je vyjadrený súborom faktov, ktoré môžu ovplyvniť optimálnu hodnotu intenzity využitia územia stanovenú na základe druhu urbanistickej funkcie a polohy rozvojového územia v meste. V regulatívoch sú zohľadnené charakteristiky, ktoré môžu mať v danom území rozhodujúci vplyv na výslednú reguláciu intenzity využitia územia:

- väzba na historické prostredie,
- charakter kontaktnej (nadväzujúcej) existujúcej štruktúry zástavby,
- požiadavky kompozície, tvorby siluety a na obmedzenie výškovej hladiny zástavby,
- morfológia terénu – svahovitosť,
- väzba na prírodné prostredie a ďalšie.

V stanovení regulatívov pre uvedené charakteristiky územia vychádza ÚPN z rôznej úrovne informácií pre jednotlivé rozvojové územia v rámci mesta s ich doplnením aj z údajovej databázy doteraz spracovaných podrobnejších stupňov územnoplánovacích podkladov a dokumentov.

2. Definovanie vybraných pojmov súvisiacich s reguláciou

Hranica funkčnej plochy je vymedzená podľa legendy v regulačnom výkrese.

Pre posúdenie investičného zámeru nachádzajúceho sa len v časti funkčnej plochy platia na ploche, na ktorej má byť realizovaný zámer zástavby definície a ukazovatele intenzity využitia územia záväzné pre celú funkčnú plochu. V konkrétnom bloku je možné riešiť návrh zástavby celého bloku s vyjadrením etapizácie zástavby, a to na úrovni riešenia ÚPN Z, UŠ Z, resp. dokumentácie pre územné rozhodnutie.

Rozvojové územie je územie mesta, v ktorom územný plán navrhuje:

- novú výstavbu na doteraz nezastavaných plochách,
- zásadnú zmenu funkčného využitia,
- zmenu spôsobu zástavby veľkého rozsahu.

Stabilizované územie je územie mesta, v ktorom územný plán:

- ponecháva súčasné funkčné využitie,
- predpokladá mieru stavebných zásahov prevažne formou dostavieb, prístavieb, nadstavieb, prestavieb a novostavieb, pričom sa zásadne nemení charakter stabilizovaného územia,

Dostavba: zmena už dokončenej stavby, ktorou sa zväčšuje jej objem prístavbou, nadstavbou; v prípade areálových stavieb doplnením komplexu objektov o stavby, ktoré svojou veľkosťou a funkčnou náplňou zásadne nemenia charakter areálu;

Prístavba: prístavbami sa stavby pôdorysne rozširujú a sú navzájom prevádzkovo spojené s doterajšou stavbou;

Nadstavba: zmena už dokončenej stavby, ktorou sa zväčšuje objem stavby vytvorením ďalších podlaží alebo podkrovia;

Prestavba: obnova jestvujúcej stavby formou renovácie, rekonštrukcie alebo iných stavebných úprav, ktorými sa zásadne nemení jej objem;

Novostavba: nová stavba so samostatnou prevádzkou, rešpektujúca regulačné prvky funkčnej plochy.

2.2.2. Regulácia využitia územia v stabilizovaných územiach

Merítkom a limitom pre novú výstavbu v stabilizovanom území je najmä charakteristický obraz a proporcie konkrétneho územia, ktoré je nevyhnutné pri obstarávaní podrobnejších dokumentácií alebo pri hodnotení novej výstavby v stabilizovanom území akceptovať, chrániť a rozvíjať. Posudzovanie dostavieb, prestavieb, nadstavieb a novostavieb v rámci stabilizovaných území sa uskutočňuje na základe ukazovateľov intenzity využitia územia vo funkčnej ploche.

Z celomestského pohľadu nie je možné, ani účelné obsiahnuť detail a zložitosť, ktorú predstavuje stavba v stabilizovanom území. ***Ak nový návrh nerešpektuje charakteristické princípy, ktoré reprezentujú existujúcu zástavbu a vnáša do zástavby neprijateľný kontrast resp. neúmerné zaťaženie pozemku, nie je možné takúto stavbu v stabilizovanom území umiestniť.***

Z hľadiska väzby novej zástavby k pôvodnej štruktúre je potrebné:

- na území centra mesta
  - ***v historickom jadre mesta -*** novú zástavbu prísne podriadiť charakteru, spôsobu a dielčím charakteristikám existujúcich stavieb v území. Nová zástavba musí rešpektovať blokový charakter, parceláciu, výšku, tvar strechy a ďalšie prvky okolitej zástavby. Ukazovatele intenzity využiť len ako druhotné, s ktorými je možné pracovať na úrovni porovnania s intenzitou dosahovanou na iných pozemkoch daného bloku. Nestanovovať ukazovatele pre celú stabilizovanú funkčnú plochu, v rámci ktorej sa nachádzajú historicky typické bloky zástavby, s rozdielnou charakteristikou a tým aj hustotou zástavby,
  - ***v ostatnom území centra mesta*** prevláda v rámci stabilizovaných území blokový charakter existujúcej zástavby. V rámci jednotlivých funkčných plôch sa môžu nachádzať bloky zástavby s odlišnou intenzitou zástavby. Z hľadiska ich dostavby sa požaduje rešpektovať typický charakter bloku. V určitých prípadoch – zvýraznenie nároží, nadstavby - môže dôjsť k vyššej intenzite využitia pozemku v porovnaní s okolitou existujúcou zástavbou. Určujúce sú však regulatívy (stavebná čiara, výška, odstupy a pod.) vyplývajúce z existujúcej stavebnej štruktúry bloku
- ***vo vnútornom meste*** sa vyskytujú stabilizované územia so zástavbou mestského typu, komplexy zástavby, areály a územia izolovanej zástavby, najmä bytové domy sídliskového typu a enklávy rodinných domov. V dotváraní území je potrebné ***rešpektovať diferencovaný prístup podľa jednotlivých typov existujúcej zástavby*** a nie je možné ho generalizovať stanovením jednotnej regulácie intenzity využitia pre celú stabilizovanú funkčnú plochu. Táto úloha musí byť jednoznačne riešená na podrobnejšej zonálnej úrovni,
- ***vo vonkajšom meste*** sa mení v rámci stabilizovaných území charakter zástavby mestského typu, prevláda uličná zástavba lemujúca mestské komunikácie. Pre vonkajšie územie sú charakteristické komplexy zástavby, areály, územia bytovej zástavby sídliskového typu a rozsiahle územia najmä izolovanej zástavby rodinných domov. V dotváraní území je rovnako ako v predošlých prípadoch potrebné ***rešpektovať diferencovaný prístup podľa jednotlivých typov existujúcej zástavby*** a nie je možné ho generalizovať stanovením jednotnej regulácie intenzity využitia pre celú stabilizovanú funkčnú plochu. Lokalizácia novej zástavby v stabilizovanom území vonkajšieho mesta musí byť riešená na podrobnejšej zonálnej úrovni.

Základným princípom pri stanovení regulácie stabilizovaných území v meste je uplatniť požiadavky a regulatívy funkčného dotvárania územia ***na zvýšenie kvality prostredia*** (nielen zvýšenie kvality zástavby, ale aj zvýšenie prevádzkovej kvality územia).

2.2.3. Regulácia využitia jednotlivých plôch rozvojových území

1. Východiskové princípy

Hlavným cieľom návrhu regulatívov intenzity využitia územia v Územnom pláne hlavného mesta SR Bratislavy je vyjadriť na celomestskej úrovni jednotne, zrozumiteľne a prehľadne kritéria na mieru využitia rozvojových území mesta do roku 2030 pre 8 urbanistických funkcií (cca1000 rozvojových území): 101 - Viacpodlažná zástavba obytného územia, 102 – Málopodlažná zástavba obytného územia, 201 – Občianska vybavenosť celomestského a nadmestského charakteru, 202 – Občianska vybavenosť lokálneho významu, 301 – Priemyselná výroba, 302 – Distribučné centrá, sklady, stavebníctvo, 501 – Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti a 502 – Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb.

Intenzita využitia územia je pre vybrané funkčné plochy určená regulatívmi, ktoré stanovujú maximálny rozsah zástavby v rozvojovom území a dopĺňajú ho požiadavkou na minimálny rozsah zelene.

Pre stanovenie regulatívov bola použitá metóda návrhu v dvoch stupňoch:

- v prvom stupni boli vypočítané ukazovatele intenzity využitia územia zohľadňujúce podlažnosť zástavby a diferenciáciu nárokov na intenzitu využitia územia vyplývajúcu z polohy v meste (na podklade modelových území vymedzených pre tento účel),
- v druhom stupni sa určili medzné hodnoty regulatívov, ku ktorým sa priradili kódy (zvolilo sa ich označenie písmenami veľkej abecedy A až M). Tento krok viedol k sprehľadneniu celého systému a umožnil preniesť regulatívy intenzity využitia územia do grafického vyjadrenia v územnom pláne (regulačného výkresu), čím sa podporila jednoznačnosť a prehľadnosť vyslovených požiadaviek na rozvoj konkrétnych území. Posledným krokom k vyjadreniu regulatívov intenzity využitia územia dotknutých urbanistických funkcií bolo potom ich systémové usporiadanie do výsledných tabuliek podľa kódov miery využitia územia zvlášť pre centrum, vnútorné a vonkajšie mesto. Tabuľky „Regulatívy intenzity využitia rozvojových území“ sú neoddeliteľnou súčasťou regulačného výkresu a spolu s ním predstavujú ucelený spôsob regulácie intenzity využitia územia v Územnom pláne hlavného mesta SR Bratislavy.

2. Vyjadrenie regulatívov intenzity využitia územia v regulačnom výkrese a v tabuľkovej časti

Regulačný výkres spracovaný v mierke 1:10 000 je súčasťou grafickej časti Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy. Sú na ňom zdokumentované všetky rozvojové územia o výmere nad 0,5 ha.

Regulačný výkres vyjadruje rozvojový potenciál mesta a základné regulatívy intenzity využitia územia ako východisko pre následné spodrobnenie riešenia rozvojových plôch a lokalít na zonálnej úrovni.

Funkčná regulácia rozvojových plôch je v regulačnom výkrese vyjadrená farbou v súlade s komplexným návrhom funkčného využitia plôch a súvisiacimi tabuľkami so základnými charakteristikami jednotlivých funkčných plôch, ktoré okrem toho obsahujú aj podrobné definovanie škály možností a podmienok pre lokalizáciu konkrétnych zariadení. Výklad legendy pre každú urbanistickú funkciu týmto spôsobom je záväzným regulatívom funkčného usporiadania a využitia územia.

Rozvojové plochy funkcií, pre ktoré je požadovaná regulácia z hľadiska intenzity využitia územia, obsahujú kód miery využitia územia, ktorý má v regulačnom výkrese formu písmen veľkej abecedy A až M a je nositeľom informácie o prípustnej miere využitia konkrétneho územia zástavbou. K regulačnému výkresu je vytvorený systém tabuliek, „Regulatívy intenzity využitia rozvojových území“, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou regulačného výkresu. Kódu miery využitia územia, ktorým sú označené jednotlivé rozvojové plochy v regulačnom výkrese, prislúcha v tabuľkách konkrétny regulatív - ukazovateľ miery využitia územia.

Kód miery využitia územia vyjadruje povolenú mieru záťaže rozvojového územia zástavbou. Stanovuje pre vybrané funkcie intenzitu (mieru) využitia rozvojového územia. Symbolom kódu miery využitia územia sú písmená veľkej abecedy A až M, ktoré vyjadrujú prípustnú mieru využitia územia v rozpätí hodnotou IPP max. od 0,2 po 3,6 podľa nasledovnej škály:

Kód	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
IPP max	0,2	0,4	0,6	0,9	1,1	1,4	1,8	2,1	2,4	2,7	3,0	3,3	3,6
IPP max pre vnútorné mesto	0,3												

Príslušné hodnoty indexu podlažných plôch, zodpovedajúce jednotlivým kódom, sú stanovené v tabuľkách Regulatívy intenzity využitia rozvojových území, a to podľa druhu funkcie (ktorá je vyjadrená farbou na predmetnej rozvojovej ploche regulačného výkresu), a podľa toho, v ktorej časti mesta sa konkrétne rozvojové územie nachádza - t. j. či je v území centra, vnútorného mesta, alebo vonkajšieho mesta.

Doplnkovou skupinou kódov, použitých v regulačnom výkrese, sú tri špecifické informačné kódy o regulovanom území, označené písmenami veľkej abecedy N, S, X , ktorých význam je nasledovný:

- ***kód N:*** rozvojová plocha je v súčasnosti neregulovateľná, vzhľadom na chýbajúce vstupy z oblasti ekológie, dopravy, vymedzenia bezpečnostných pásiem a pod.
- ***kód S:*** rozvojová a stabilizovaná plocha je situovaná na území, pre ktoré je schválená územnoplánovacia dokumentácia podrobnejšieho stupňa (ÚPN – Z), ktorá obsahuje jej reguláciu. Podmienkou schvaľovania zmien a doplnkov ÚPN -Z je rešpektovanie pôvodného zadania ÚPN -Z,
- ***kód X:*** rozvojová plocha je natoľko významná alebo špecifická, že jej regulácia je reálna, až na základe preverenia súťažou alebo na podklade podrobnejšieho riešenia na úrovni urbanistickej štúdie zóny.

Neoddeliteľnou súčasťou regulačného výkresu Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy je systém tabuliek. ***Regulatívy intenzity využitia rozvojových území***, kde jednotlivým kódom miery využitia územia sú priradené hodnoty ukazovateľov intenzity využitia územia, ktorými je regulovaná prípustná miera intenzity zástavby a stanovená požiadavka na minimálny rozsah plôch doplnkovej zelene v rámci konkrétneho rozvojového územia. Tabuľky regulatívov intenzity využitia rozvojových území sú spracované s diferenciáciou nárokov na intenzitu zástavby pre územie centra mesta, vnútorného mesta a vonkajšieho mesta, zohľadňujúc tak princíp významovej hierarchizácie územia pri formulovaní nárokov na intenzitu využitia rozvojových plôch mesta.

V zhodnotení územia je potrebné rešpektovať mieru využitia územia podľa jednotlivých kódov označených písmenami veľkej abecedy A až M obsahujúcich pre jednotlivé urbanistické funkcie:

- maximálne prípustný index podlažných plôch IPP max.,
- číslo urbanistickej funkcie podľa legendy územného plánu,
- názov urbanistickej funkcie,
- priestorové usporiadanie zástavby - priestorový prejav funkcie,
- index zastavaných plôch IZP stanovený ako prípustné maximum,
- koeficient zelene KZ, stanovený ako požadované minimum.

Pre identifikáciu regulatívov intenzity využitia pre konkrétne rozvojové územie mesta je potrebné dodržať nasledovný postup:

- identifikovať v Regulačnom výkrese ÚPN hlavného mesta SR Bratislavy (výkres č. 2.2.) predmetné rozvojové územie. Regulačný výkres vymedzuje jeho plochu, dokumentuje jeho polohu (centrum, vnútorné alebo vonkajšie mesto), farebným označením určuje jeho urbanistickú funkciu a kódom na ploche vymedzuje reguláciu intenzity využitia územia,
- zvoliť Tabuľku regulatívov rozvojových území (ktoré sú spracované pre centrum, vnútorné mesto a vonkajšie mesto) zodpovedajúcu polohe predmetného rozvojového územia v meste a na základe kódu miery využitia územia, ktorým bola označená a urbanistickej funkcie, prislúchajúcej rozvojovej lokalite prečítať zodpovedajúce údaje v tabuľke: index podlažných plôch IPP max., index zastavaných plôch IZP max. a koeficient zelene KZ min.,
- identifikovať pre predmetnú rozvojovú plochu regulatívy intenzity využitia územia. Tieto sú vstupom pre ďalšiu obstarávateľskú činnosť, vydávanie územnoplánovacích informácii a záväzných stanovísk mesta.

Tab.1. Regulatívy intenzity využitia rozvojových území pre centrum mesta - mestská časť Staré Mesto

Kód regul.	IPP max.	Kód funkcie	Názov urbanistickej funkcie	Priestorové usporiadanie	IZP max.	KZ min.
A	**0,2**	102	Málopodlažná bytová zástavba	RD - pozemok nad 1000 m^2	0,20	0,60
				RD - pozemok 600 - 1000 m^2	0,22	0,40
B	**0,4**	102	Málopodlažná bytová zástavba	RD - pozemok 480 - 600m^2	0,25	0,40
				RD - pozemok 600 - 1000 m^2	0,23	0,40
				RD - pozemok nad 1000 m^2	0,15	0,60
C	**0,6**	102	Málopodlažná bytová zástavba	RD - pozemok 480 - 600m^2	0,25	0,40
				RD - pozemok 600 - 1000 m^2	0,22	0,40
				radové RD - pozemky 300 - 450 m^2	0,32	0,25
				átriové RD - pozemky 450 m^2	0,50	0,20
				bytové domy	0,30	0,25
D	**0,9**	102	Málopodlažná bytová zástavba	intenzívna zástavba RD - pozemky 180- 240 m^2	0,45	0,20
				radové RD - pozemky 300 - 450 m^2	0,32	0,30
				bytové domy - zástavba mestského typu	0,30	0,25
		201	OV celomestského a nadmestského významu	zariadenia mestotvorného typu a OV areálového charakteru	0,30	0,20
E	**1,1**	102	Málopodlažná bytová zástavba	bytové domy - zástavba mestského typu	0,27	0,25
F	**1,4**	201	OV celomestského a nadmestského významu	zariadenia OV (napr. kultúrno-spoločenského charakteru, voľnočasové zariadenia)	0,45	0,20
G	**1,8**	201	OV celomestského a nadmestského významu	zariadenia mestotvorného typu a OV areálového charakteru (napr. školstvo, zdravotníctvo)	0,45	0,30
				zástavba mestského typu	0,36	0,20
H	**2,1**	501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,42	0,25

Kód regul.	IPP max.	Kód funkcie	Názov urbanistickej funkcie	Priestorové usporiadanie	IZP max.	KZ min.
		201	OV celomestského a nadmestského významu	obchodno-spoločenské komplexy	0,52	0,15
				zástavba mestského typu	0,42	0,15
				zástavba mestského typu	0,35	0,20
I	2,4	501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,40	0,25
					0,35	0,25
		201	OV celomestského a nadmestského významu	obchodno-spoločenské komplexy	0,60	0,10
				zástavba mestského typu (komplexy)	0,48	0,10
					0,40	0,15
				zástavba mestského typu	0,34	0,20
J	2,7	501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,34	0,25
					0,30	0,30
		201	OV celom. a nadmestského významu	obchodno-spoločenské komplexy	0,54	0,15
				zástavba mestského typu	0,45	0,15
					0,34	0,20
K	3,0	501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,30	0,30
		201	OV celomestského a nadmestského významu	zástavba mestského typu	0,50	0,15
					0,43	0,15
					0,38	0,20
L	3,3	501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	intenzívna zástavba mestského typu	0,30	0,30
		201	OV celomestského a nadmestského významu	intenzívna zástavba mestského typu	0,55	0,15
					0,41	0,15
				centrotvorné komplexy OV (napr. administratívno, obchodné, obslužné centrá a kultúrno-spoločenská vybavenosť)	0,33	0,25
				intenzívna zástavba OV v priestoroch dopravných uzlov medzinárodného významu*	0,70	0,10
M	3,6	501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	intenzívna zástavba mestského typu	0,30	0,25
				zástavba mestského typu na územiach s environmentálnou záťažou (na sanovaných plochách s chemickým zamorením podložia) **	0,42	0,25
		201	OV celomestského a nadmestského významu	intenzívna zástavba OV v uzloch urbanistickej štruktúry CMC (napr. komplexy administratívno-obslužné, obchodné, kultúrno- spoločenské) s lokalizáciou výškových objektov	0,30	0,25
					0,28	0,25
				intenzívna zástavba OV na územiach s environmentálnou záťažou (na sanovaných plochách s chemickým zamorením podložia) **	0,60	0,10

* predpriestory príp. priestory nad dopravnými zariadeniami - Hlavná stanica

** zástavba v územiach s environmentálnou záťažou (chemické zaťaženie územia) – zóna Pribinova, zóna Chalupkova

Poznámka: v priestorovom usporiadaní rešpektovanie výškových limitov zástavby MPR a pamiatkového územia CMO

Tab.2. Regulatívy intenzity využitia rozvojových území pre vnútorné mesto – mestské časti Ružinov, Nové Mesto, Karlova Ves, Petržalka

Kód regul.	IPP max.	Kód funkcie	Názov urbanistickej funkcie	Priestorové usporiadanie	IZP max.	KZ min.
A	0,3	102	Málopodlažná bytová zástavba	RD - pozemok nad 1000 m^2	0,20	0,60
				RD - pozemok 500 – 1000 m^2	0,22	0,40
B	0,4	102	Málopodlažná bytová	RD - pozemok 400 – 600 m^2	0,25	0,40

Kód regul.	IPP max.	Kód funkcie	Názov urbanistickej funkcie	Priestorové usporiadanie	IZP max.	KZ min.
			zástavba	RD - pozemok 600 - 1000 m^2	0,23	0,40
				RD - pozemok nad 1000 m^2	0,15	0,60
C	**0,6**	102	Málopodlažná bytová zástavba	RD - pozemok 480 - 600m^2	0,25	0,40
				RD - pozemok 600 - 1000 m^2	0,22	0,40
				radové RD - pozemky 300 - 450 m^2	0,32	0,25
				átriové RD - pozemky 450 m^2	0,50	0,20
				bytové domy – rozvoľnená zástavba	0,30	0,25
		201	OV celom. a nadmestského významu	zariadenia mestotvorného charakteru a komplexy (napr. nákupné a obslužné centrá regionálneho významu)	0,50	0,15
D	**0,9**	102	Málopodlažná bytová zástavba	intenzívna zástavba RD – pozemky 180-240 m^2	0,45	0,20
				radové RD - pozemky 300-450 m^2	0,32	0,30
				bytové domy	0,30	0,25
		201	OV celomestského a nadmestského významu	OV areálového charakteru, komplexy	0,45	0,15
				zástavba mestského typu	0,30	0,20
		202	OV lokálneho významu	OV lokálnych centier	0,30	0,15
E	**1,1**	102	Málopodlažná bytová zástavba	bytové domy- zástavba mestského typu	0,30	0,25
		201	OV celomestského a nadmestského významu	obchodno-spoločenské komplexy	0,50	0,20
				zástavba mestského typu	0,28	0,20
		202	OV lokálneho významu	OV lokálnych centier	0,36	0,20
		302	Distribučné centrá, sklady, stavebníctvo	zariadenia areálového charakteru, komplexy	0,50	0,10
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,38	0,20
		502	Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb	zástavba areálového charakteru, komplexy	0,40	0,15
F	**1,4**	101	Viacpodlažná bytová zástavba	bytové domy – zástavba mestského typu	0,28	0,25
					0,26	0,25
		201	OV celomestského a nadmestského významu	obchodno-spoločenské komplexy	0,46	0,10
				zástavba mestského typu	0,35	0,20
				rozvoľnená zástavba - areály	0,23	0,30
		202	OV lokálneho významu	OV areálového charakteru	0,35	0,30
				OV lokálnych centier	0,28	0,25
		301	Priemyselná výroba	areály	0,47	0,10
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,35	0,20
		502	Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb	zástavba areálového charakteru, komplexy	0,35	0,20
G	**1,8**	101	Viacpodlažná bytová zástavba	bytové domy - rozvoľnená zástavba	0,26	0,30
					0,24	0,30
		201	OV celomestského a nadmestského významu	OV areálového charakteru (napr. stredné školy)	0,36	0,30
				zástavba mestského typu	0,30	0,25
				rozvoľnená zástavba	0,22	0,30
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,34	0,25
		502	Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb	zariadenia areálového charakteru, komplexy	0,36	0,20

Kód regul.	IPP max.	Kód funkcie	Názov urbanistickej funkcie	Priestorové usporiadanie	IZP max.	KZ min.
H	**2,1**	101	Viacpodlažná bytová zástavba	bytové domy - rozvoľnená zástavba	0,23	0,30
					0,21	0,30
		201	OV celomestská a nadmestského významu	intenzívna zástavba charakteru obchodných a kultúrno-spoločenských komplexov	0,52	0,15
				zástavba mestského typu	0,35	0,25
				zariadenia areálového charakteru a komplexy s nárokom na vyšší podiel zelene (napr. zdravotníctvo)	0,30	0,30
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,35	0,25
					0,30	0,30
		502	Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb	zástavba areálového charakteru, komplexy	0,35	0,20
I	**2,4**	101	Viacpodlažná bytová zástavba	bytové domy - rozvoľnená zástavba	0,22	0,30
					0,20	0,30
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,30	0,25
		201	OV celomestského a nadmestského významu	centrotvorná zástavba mestského typu	0,40	0,15
					0,34	0,20
J	**2,7**	201	OV celomestského a nadmestského významu	zástavba mestského typu	0,36	0,20
				zástavba formou výškových objektov v uzlových priestoroch mestskej štruktúry a v rámci celej hierarchie mestských centier	0,30	0,25
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,30	0,25
					0,28	0,25
K	**3,0**	201	OV celomestského a nadmestského významu	komplexy OV	0,30	0,20
				zástavba formou výškových objektov v uzlových priestoroch mestskej štruktúry a v rámci celej hierarchie mestských centier	0,27	0,20
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,28	0,30
L	**3,3**	201	OV celomestského a nadmestského významu	zástavba formou výškových objektov v uzlových priestoroch mestskej štruktúry a v rámci celej hierarchie mestských centier	0,30	0,25
				intenzívna zástavba OV v priestoroch v dopravných uzlov medzinárodného významu*	0,70	0,10
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	rozvoľnená zástavba	0,30	0,30
M	**3,6**	201	OV celomestského a nadmestského významu	zástavba formou výškových objektov v uzlových priestoroch mestskej štruktúry a v rámci celej hierarchie mestských centier	0, 30	0,25
				komplexy OV	0,28	0,25
				intenzívna zástavba OV na územiach s environmentálnou záťažou (na sanovaných plochách s chemickým zamorením podložia) **	0,52	0,10
				intenzívna zástavba OV v priestoroch v dopravných uzlov medzinárodného významu*	0,6	0,10
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	rozvoľnená zástavba	0,27	0,35
				zástavba mestského typu na územiach s environmentálnou záťažou (na sanovaných plochách s chemickým zamorením podložia **	0,38	0,25
				intenzívna zástavba OV v priestoroch v dopravných uzlov medzinárodného významu*	0,50	0,30

* predpriestory príp. priestory nad dopravnými zariadeniami –Železničná stanica Filiálka, Železničná stanica Nové Mesto, Autobusová stanica Mlynské nivy

** zástavba v územiach s environmentálnou záťažou (chemické zaťaženie územia) – Klingerka

Tab.3. Regulatívy intenzity využitia rozvojových území pre vonkajšie mesto – mestské časti: Podunajské Biskupice, Vrakuňa, Rača, Vajnory, Dúbravka, Lamač, Devín, Devínska Nová Ves, Záhorská Bystrica, Rusovce, Jarovce a Čunovo

Kód regul.	IPP max.	Kód funkcie	Názov urbanistickej funkcie	Priestorové usporiadanie	IZP max.	KZ min.
A	**0,2**	102	Málopodlažná bytová zástavba	RD - pozemok nad 1000 m^2	0,20	0,60
				RD - pozemok 600 - 1000 m^2	0,22	0,40
B	**0,4**	102	Málopodlažná bytová zástavba	RD - pozemok 480 - 600m^2	0,25	0,40
				RD - pozemok 600 - 1000 m^2	0,23	0,40
				RD - pozemok nad 1000 m^2	0,15	0,60
		201	OV celomestského a nadmestského významu	OV charakteru nákupných a obslužných centier	0,4	0,10
C	**0,6**	102	Málopodlažná bytová zástavba	RD - pozemok 480 - 600m^2	0,25	0,40
				RD - pozemok 600 - 1000 m^2	0,22	0,40
				radové RD - pozemky 300 - 450 m^2	0,32	0,25
				átriové RD - pozemky 450 m^2	0,50	0,20
				bytové domy	0,30	0,35
		201	OV celomestského a nadmestského významu	OV areálového charakteru, nákupné a obslužné centrá, špecifické zariadenia OV	0,30	0,30
		202	OV lokálneho významu	OV lokálnych centier	0,30	0,25
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti*	vhodné v prostredí zástavby rodinných domov	0,30	0,30
D	**0,9**	102	Málopodlažná bytová zástavba	intenzívna zástavba RD – pozemky 180 - 240 m^2	0,45	0,20
				radové RD - pozemky 300 - 450 m^2	0,32	0,30
				bytové domy	0,30	0,25
		201	OV celomestského a nadmestského významu	OV charakteru nákupných, kultúrno-spoločenských a obslužných centier, špecifické areálové zariadenia	0,45	0,15
				zástavba mestského typu	0,30	0,20
				zástavba rozvoľnená	0,23	0,25
		202	OV lokálneho významu	OV lokálnych centier	0,30	0,25
		302	Distribučné centrá, sklady, stavebníctvo	zariadenia areálového charakteru, komplexy	0,50	0,10
		501	Zmiešané územia bývania a OV*	vhodné v prostredí zástavby RD	0,30	0,30
		502	Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb	zástavba areálového charakteru, komplexy	0,40	0,15
E	**1,1**	102	Málopodlažná bytová zástavba	bytové domy - zástavba mestského typu	0,28	0,30
		201	OV celomestského a nadmestského významu	komplexy OV nákupné, obslužné a voľnočasové	0,55	0,10
				areály školstva	0,28	0,35
		202	OV lokálneho významu	OV areálového charakteru	0,28	0,35
				OV lokálnych centier	0,36	0,20
		301	Priemyselná výroba	areály	0,55	0,10
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti *	zástavba mestského typu	0,37	0,20
					0,28	0,25
		502	Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb	zástavba areálového charakteru, komplexy	0,36	0,15

Kód regul.	IPP max.	Kód funkcie	Názov urbanistickej funkcie	Priestorové usporiadanie	IZP max.	KZ min.
F	**1,4**	101	Viacpodlažná bytová zástavba	bytové domy – viaceré formy zástavby	0,28	0,30
					0,24	0,30
		201	OV celomestského a nadmestského významu	zástavba mestského typu - centrotvorná	0,35	0,20
				areály stredných škôl	0,35	0,35
				zástavba mestského typu - polyfunkcia	0,28	0,35
				rozvoľnená zástavba OV	0,23	0,25
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,28	0,25
		502	Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb	zástavba areálového charakteru, komplexy	0,28	0,25
G	**1,8**	101	Viacpodlažná bytová zástavba	bytové domy -rozvoľnená zástavba	0,26	0,25
					0,22	0,25
					0,21	0,25
		201	OV celomestského a nadmestského významu	zástavba mestského typu	0,30	0,20
				rozvoľnená zástavba	0,23	0,20
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	zástavba mestského typu	0,30	0,20
		502	Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb	zariadenia areálového charakteru, komplexy	0,30	0,20
H	**2,1**	101	Viacpodlažná bytová zástavba	bytové domy - rozvoľnená zástavba	0,21	0,35
					0,20	0,35
		201	OV celomestského a nadmestského významu	obchodno-spoločenské komplexy	0,52	0,10
				OV areálového charakteru, komplexy	0,42	0,15
				rozvoľnená zástavba	0,26	0,25
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti*	zástavba mestského typu	0,30	0,25
					0,26	0,30
		502	Zmiešané územia obchodu, výrobných a nevýrobných služieb	zariadenia areálového charakteru, komplexy	0,30	0,20
I	**2,4**	101	Viacpodlažná bytová zástavba	bytové domy- rozvoľnená zástavba	0,20	0,35
		201	OV celomestského a nadmestského významu	OV areálového charakteru s nárokom na vyšší podiel zelene	0,34	0,30
				zástavba formou výškových objektov v uzlových priestoroch mestskej štruktúry a v rámci celej hierarchie mestských centier	0,24	0,30
		501	Zmiešané územia bývania a občianska vybavenosť	rozvoľnená zástavba	0,26	0,25
					0,25	0,25
J	**2,7**	201	OV celomestského a nadmestského významu	zástavba mestského typu	0,36	0,20
				zástavba formou výškových objektov v uzlových priestoroch mestskej štruktúry a v rámci celej hierarchie mestských centier	0,27	0,25
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti	rozvoľnená zástavba	0,25	0,30
K	**3,0**	201	OV celomestského a nadmestského významu	zástavba formou výškových objektov v uzlových priestoroch mestskej štruktúry a v rámci komplexov OV	0,30	0,30
		501	Zmiešané územia bývania a občianskej	rozvoľnená zástavba	0,25	0,30

Kód regul.	IPP max.	Kód funkcie	Názov urbanistickej funkcie	Priestorové usporiadanie	IZP max.	KZ min.
			vybavenosti			
L	**3,3**	201	OV celomestského a nadmestského významu	zástavba formou výškových objektov v uzlových priestoroch mestskej štruktúry a v rámci komplexov OV	0,30	0,30

Regulačné kódy L a M

V regulačných kódoch intenzity zhodnotenia L a M na funkčných plochách kód 201Občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu a kód 501 Zmiešané územie bývanie a občianska vybavenosť je možné na území centra a vnútorného mesta zvýšiť IZP, výnimočne IPP (v prípade ak opodstatnenosť zvýšenia ukazovateľov intenzity zhodnotenia územia bude preverená na zonálnej úrovni) v lokalitách uvedených pod príslušnými tabuľkami s označením * a **.

Význam informačných kódov:

- ***kód N:*** rozvojová plocha je v súčasnosti neregulovateľná, vzhľadom na chýbajúce vstupy z oblasti ekológie, dopravy, vymedzenia bezpečnostných pásiem a pod.,
- ***kód S:*** rozvojová a stabilizovaná plocha je situovaná na území, pre ktoré je schválená územnoplánovacia dokumentácia podrobnejšieho stupňa (ÚPN Z), ktorá obsahuje jej reguláciu. Podmienkou schvaľovania zmien a doplnkov ÚPN Z je rešpektovanie pôvodného zadania ÚPN Z,
- ***kód X:*** rozvojová plocha je natoľko významná alebo špecifická, že jej regulácia je reálna, až na základe preverenia súťažou alebo na podklade podrobnejšieho riešenia na úrovni urbanistickej štúdie zóny.

V spracovaní spodrobňujúcich ÚPP a ÚPD pre funkčné plochy s informačným kódom N a X v ÚPN mesta je potrebné vychádzať v intenzite zhodnotenia územia z regulácie obdobných funkcií v nadväznom území s rešpektovaním polohy funkčnej plochy na území mesta. Intenzita využitia územia s informačnými kódmi N a X je limitovaná podľa tabuliek ÚPN max. IPP 3,6.

Zoznam schválených ÚPN Z na území mesta v platnom znení:

I. okres

MČ Staré Mesto

ÚPN Z Podhradie, ÚPN Z Machnáč, ÚPN Z Kráľovské údolie – Bôrik, ÚPN Z A6 - Slavín, ÚPN Z Mudroňova - juhozápad, ÚPN Z A4 Mudroňova sever - Palisády, ÚPN Z Dunajská, ÚPN Z Chalupkova,

II. okres

MČ Ružinov

ÚPN Z Trnávka – Krajná, Bočná; ÚPN Z Trnávka – stred

MČ Podunajské Biskupice

ÚPN Z Podunajské Biskupice Centrum

MČ Vrakuňa

ÚPN Z Horné Diely, ÚPN Z Nová Vrakuňa

III. okres

MČ Nové Mesto

ÚPN Z Podhorský pás, ÚPN Z Horný Kramer, ÚPN Z Kamenné sady, ÚPN Z Koliba Stráže, ÚPN zóny Tehelná

IV. okres

MČ Karlova Ves

ÚPN Z Majerníkova – severná časť

MČ Devín

ÚPN Z Devín I

MČ Devínska Nová Ves

ÚPN Z Centrálnej mestskej zóny

MČ Lamač

ÚPN Z Malokarpatské námestie

MČ Záhorská Bystrica

ÚPN Z Krče

V. okres

MČ Petržalka

ÚPN Z Celomestské centrum - územie medzi Starým mostom a Prístavným mostom

MČ Jarovce

ÚPN Z Jarovce PD dvor

MČ Rusovce

ÚPN Z Pamiatková zóna, ÚPN Z Rusovce – sever

MČ Čunovo

ÚPN Z záhradkárskej osady Dolné kostolné polia.

2.2.4. Regulácia funkčného využitia plôch

Regulácia funkčného využitia plôch je záväzná pre rozvojové aj stabilizované územia.

Podľa tabuľkovej časti Regulácia funkčného využitia plôch, označenej aj príslušným kódom začlenenia vo funkčnej štruktúre mesta podľa legendy grafickej časti ÚPN, je potrebné rešpektovať navrhované prípustné, obmedzujúce a vylučujúce funkcie v rámci ťažiskových funkčných plôch ako:

- prevládajúce,
- prípustné,
- prípustné v obmedzenom rozsahu,
- neprípustné.

Funkcie prevládajúce:

- základné funkcie územia, ktoré svojím počtom, rozsahom, objemom v území prevažujú, určujú jeho charakteristiky a základné väzby, či vzťahy.

Funkcie prípustné:

- môžu byť v území povoľované a umiestňované voľne, pokiaľ nenarušia základnú (dominantnú) funkciu územia, (hygienické predpisy, preslnenie, odstupy a pod.).

Funkcie prípustné v obmedzenom rozsahu:

- sú funkcie, ktoré nie sú v rozpore s dominantným funkčným využitím. Ich umiestňovanie však musí byť posudzované jednotlivo pre konkrétne územie na základe urbanistických kritérií, vplyvu na životné prostredie i vlastností, potrieb a podmienok konkrétneho územia.

Funkcie neprípustné:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s prevládajúcou funkciou,
- zariadenia, ktoré svojím počtom, rozsahom, účelom, či polohou odporujú vlastnostiam konkrétneho územia na základe urbanistických kritérií.

Bez číselného kódu je v grafickej časti ÚPN legendy funkčného využitia územia začlenená položka (biele plochy):

Námestia a ostatné komunikačné plochy:

Námestia a ostatné komunikačné plochy sú verejne prístupné nezastavané plochy v meste ohraničené inými funkčnými plochami. Pod úrovňou terénu je možné umiestňovať zariadenia a vedenia technickej infraštruktúry, podzemné parkovacie garáže, podjazdy, podchody pre chodcov, prevádzky občianskej vybavenosti určenej pre širokú verejnosť. Súčasťou plôch námestí a koridorov sú spravidla: zeleň, mestský mobiliár, prvky verejného osvetlenia, prvky dopravného značenia, výtvarné umelecké diela.

2.2.5. Určenie častí územia, pre ktoré je potrebné obstarať a schváliť ÚPN zón (ÚPN Z)

Pre spodrobnenie regulatívov stanovených na úrovni ÚPD obce, pre potreby územnoplánovacej praxe, usmerňovanie vlastníkov nehnuteľností a potenciálnej investičnej činnosti na území Bratislavy a jej mestských častí je potrebné zabezpečiť prehĺbenie územného plánu mesta spracovaním zonálnej dokumentácie pre územia:

1. MČ Staré Mesto

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Pamiatková rezervácia,
- Pamiatková zóna CMO:
- Južné predmestie,
- Východné predmestie,

- Centrum – východ,
- Centrum – západ,
- Obchodná,
- CMO Severovýchod,
- Ľavobrežné nábrežie Dunaja,
- Pribinova,
- Brnianska – Patrónka.

2. MČ Nové Mesto

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Horná Mlynská dolina,
- Krahulčia,
- Filiálka,
- Zátišie – Hatalova,
- Tomášikova – Rožňavská,
- Nobelova,
- Jelšová,
- Ľudová štvrť,
- Mierová kolónia,
- Biely kríž,
- Na Revíne,
- Vlárska,
- Dolné Kramáre,
- Pasienky – Kuchajda,
- Račianska – stred,
- Vajnorská – sever,
- Stará Vajnorská,
- Vajnorská - Magnetová – Turbínová
- Vajnorská – Rožňavská.

3. MČ Rača

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Ohňavy – Hojné vinice,
- Úžiny – Rinzle,
- Záhumenice,
- Kopanice,
- Táborky – Huštekl,
- Žabí majer,
- Pánty – Šajby,
- Rendez – Východné,
- Rača – centrálna časť,
- Krasňany,
- Pri vinohradoch,
- Žitná severozápad,
- Žitná juhovýchod,
- Púchovská juhovýchod,
- Juhovýchodné svahy Malých Karpát – rekreácia, vinice, záhradkárske osady.

4. MČ Vajnory

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Priečne,
- Koncové – Nemecká dolina,
- Šuty,
- Prostredné,
- Technologický park CEPIT Bratislava – Vajnory,
- Vajnory – centrum.

5. MČ Ružinov

Určenie časti územia na spracovanie ÚPN Z:

- Starý Ružinov západ,
- Blok Jégeho – Trnavská – Miletičova – Záhradnícka,
- Líščie nivy – Palkovičova,
- Starý Ružinov východ,

- Sídlisko 500 bytov – Koceľova ulica,
- Severný okraj zóny Karadžičova,
- Mlynské Nivy – autobusová stanica v nadväznosti na zónu Chalupkova,
- Zvolenská ulica,
- Miletičova trhovisko,
- Ružová dolina,
- Bajkalská – Drieňová,
- Štrkovecké jazero,
- Štrkovec – východ,
- Trávniky,
- Ostredky,
- Pošeň sever,
- Pošeň juh,
- Prievoz západ,
- Prievoz východ,
- Ružinovská ul. vrátane uzlových priestorov križovania Ružinovskej ul. s Bajkalskou a Tomášikovou,
- Strojnícka – Na piesku,
- ÚNS, diaľnica D1 a Gagarinova ul. - Prievoz,
- Mlynské nivy – západ,
- Mlynské nivy – východ,
- Zimný prístav,
- Pálenisko – Prístav Bratislava,
- Čierny les,
- Domové role,
- Nové záhrady,
- Veľké záhrady (priestor medzi Malým Dunajom a Slovnaftskou ul.),
- Vlčie hrdlo,
- Trnávka sever,
- Trnávka juh,
- Studená ulica – Pestovateľská - Galvaniho,
- Rožňavská – Studená – Krajná – Galvaniho,
- Zlaté piesky – záhradkárska osada,
- Zlaté piesky – na podklade UŠ Zlaté piesky so zahrnutím rozvojových plôch pozdĺž diaľnice D1,
- Ivánska cesta – pri letisku.

6. MČ Vrakuňa

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- juhovýchodný kvadrant Letiska M. R. Štefánika Bratislava,
- Centrum MČ Vrakuňa,
- Centrum - Majerská – Hradská – Malý Dunaj,
- Hrušov,
- Majerská – záhrady,
- Brezová –Priehradná- Platanová - Levanduľová,
- Hradská,
- Lokalita Malodunajskej ulice,
- Horné Diely.

7. MČ Podunajské Biskupice

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Závodná – ul. Svornosti,
- Lesný Hon - Hydinárska – Vinohradnícka ul.

8. MČ Karlova Ves

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Líščie údolie,
- Karloveská zátoka,
- Karlova Ves - Centrum I.,
- Dlhé Diely 4. a 5.,
- Dlhé Diely 6,
- Janotova – Hany Meličkovej,
- Karloveská – Jána Stanislava,
- Karlova Ves – Staré Grunty,
- Karlova Ves – Líščie údolie – Svrčia,
- Hlaváčiková – Iskerníková,

- Jamnického – Nad Sihoťou,
- Nad lúčkami,
- Krčace - západ,
- Krčace východ – Iuventa.

9. MČ Dúbravka

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Dúbravka - východný rozvoj,
- Dúbravka - západný rozvoj,
- Dúbravka – Jadranská západ,
- Dúbracentrum,
- Krčace – západ,
- Krčace – východ,
- Švábsky vrch, Lamenica, Dúbravská hlavica – rekreácia v prírodnom prostredí,
- územie OP NKP kostola sv. Kozmu a Damiána,
- územie OP NKP kaplnky Ružencovej P. Márie v Dúbravke.

10. MČ Lamač

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Staré Záhrady,
- Zečák,
- Lamačská brána,
- Nad ul. Havelkova,
- Pod ul. Podháj,
- Zlatá hora,
- Svätá Rozália.

11. MČ Devín

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Devín – SV,
- Devín – zóna SZ od kameňolomu,
- Devín – zóna Kráľova hora,
- Zlaté schody,
- rekreačné plochy pod lesom a pri rieke Morave,
- Devín – pri Sihoti,
- rekreačný koridor Moravského a Dunajského nábrežia,
- poľnohospodárska krajina Devína,
- územie OP NKP Slovanské hradisko.

12. MČ Devínska Nová Ves

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Výrobná zóna Devínska Nová Ves,
- Devínska Nová Ves – východný rozvoj,
- Glavica – Podhorské,
- Lamačská brána,
- rekreačné plochy pri rieke Morave,
- Kolónia Devínska Nová Ves,
- rekreačné plochy Devínske jazero,
- Devínska Nová Ves – Južný rozvoj – Pod Rakytou, Vápenice,
- Devínska Kobyla – centrálna časť.

13. MČ Záhorská Bystrica

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Záhorská Bystrica – západ,
- Boháčky,
- Ivance,
- Vlkovky,
- Francov východ – Krematórium,
- územie OP NKP kostola sv. Petra a Pavla spolu s ľudovými domami na ul. Čsl. tankistov v Záhorskej Bystrici.

14. MČ Petržalka

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Jantárová – 1, územie medzi železničnou traťou a Rusovskou cestou,
- Jantárová – 2, územie medzi Rusovskou cestou a Jiráskovou ul.,
- Jantárová – 3, územie medzi Jiráskovou a Kutlíkovou ulicou,
- Jantárová – 4, územie medzi Kutlíkovou a Šintavskou ulicou,
- Jantárová – 5, územie medzi Šintavskou ulicou a Panónskou cestou,
- Panónska - Budatínska,
- Kopčianska - Kapitulský dvor,
- Petržalka – západ,
- Petržalka – ~~J~~ juhozápadný rozvoj,
- Janíkov dvor,
- Rekreácia Petržalka – východ (inundačné územie od Prístavného mosta po Jarovské rameno vrátane zariadenia Triediarne štrkov),
- Sad Janka Kráľa,
- Jarovské rameno
- Južné mesto.

15. MČ Jarovce

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Bažantnica – TP Jarovce - Kittsee,
- Jarovce – sever,
- Jarovce – východ.

16. MČ Rusovce

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Rusovce – severozápad,
- Rusovce – za železničnou traťou,
- Rusovce – stred,
- Rusovce – juh

17. MČ Čunovo

Určenie častí územia na spracovanie ÚPN Z:

- Čunovo – západ,
- Čunovo – juh,
- Čunovo – hraničný prechod,
- bývalý areál PD Čunovo,
- Športovo – rekreačná zóna Zdrž Hrušov.

ÚPN Z pre určené časti územia mesta sú záväzné z hľadiska rozsahu a polohy podľa textovej časti ÚPN. Konkrétne vymedzenie riešeného územia ÚPN Z môže byť upravené v rámci procesu jeho obstarania.

Pre ostatné územie mesta je možné spracovať ÚPN Z podľa potreby mesta a jednotlivých mestských častí.

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

OBYTNÉ ÚZEMIA	101
101	viacpodlažná zástavba obytného územia
102	málopodlažná zástavba obytného územia

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia slúžiace pre bývanie vo viacpodlažných bytových domoch a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia – v súlade s významom a potrebami územia stavby občianskeho vybavenia, zeleň, ihriská, vodné plochy ako súčasť parteru a plôch zelene, dopravné a technické vybavenie, garáže, zariadenia pre požiarnu ochranu a civilnú obranu.

Podiel funkcie bývania musí tvoriť minimálne 70% z celkových podlažných plôch nadzemnej časti zástavby funkčnej plochy.

Základné občianske vybavenie musí skladbou a kapacitou zodpovedať veľkosti a funkcii územia.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

- viacpodlažné bytové domy

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

- stavby a zariadenia zabezpečujúce komplexnosť a obsluhu obytného územia v súlade s významom a potrebami územia, zariadenia občianskej vybavenosti predovšetkým vstavané do objektov bývania - zariadenia obchodu a služieb, verejného stravovania, zariadenia pre kultúru, školstvo, zariadenia pre zdravotníctvo a sociálnu pomoc
- zeleň líniovú a plošnú, zeleň pozemkov obytných budov
- vodné plochy ako súčasť parteru a plôch zelene
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä **:**

- bytové domy do 4 nadzemných podlaží, rodinné domy v doplnkovom rozsahu
- zariadenia občianskej vybavenosti lokálneho významu, pokiaľ nie sú súčasťou lokálnych centier
- zariadenia telovýchovy a voľného času, zariadenia sociálnej starostlivosti rozptýlené v území
- solitérne stavby občianskej vybavenosti slúžiace širšiemu územiu
- zariadenia drobných prevádzok služieb
- zariadenia na separovaný zber komunálnych odpadov miestneho významu vrátane komunálnych odpadov s obsahom škodlivín z domácností

neprípustné

V území nie je prípustné umiestňovať najmä:

- zariadenia s negatívnymi účinkami na stavby a zariadenia v ich okolí
- stavby občianskej vybavenosti areálového typu s vysokou koncentráciou návštevníkov a nárokov na obsluhu územia
- stavby na individuálnu rekreáciu
- areály priemyselných podnikov, zariadenia priemyselnej a poľnohospodárskej výroby
- skladové areály, distribučné centrá a logistické parky, stavebné dvory
- ČSPH s umyvárňou automobilov a plničkou plynu
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu
- zariadenia odpadového hospodárstva okrem prípustných v obmedzenom rozsahu
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

OBYTNÉ ÚZEMIA	102
101	viacpodlažná zástavba obytného územia
102	málopodlažná zástavba obytného územia

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia slúžiace pre bývanie v rodinných domoch a bytových domoch do 4 nadzemných podlaží a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia - v súlade s významom a potrebami územia stavby občianskeho vybavenia, zeleň, ihriská, vodné plochy ako súčasť parteru a plôch zelene, dopravné a technické vybavenie, garáže, zariadenia pre požiarnu ochranu a civilnú obranu.

V stabilizovaných územiach charakteru rodinnej zástavby sa málopodlažné bytové domy nepripúšťajú. Premiešané formy rodinnej a málopodlažnej bytovej zástavby sa preferujú v rozvojových územiach, málopodlažné bytové domy sa umiestňujú prednostne ako prechodové formy medzi viacpodlažnou bytovou zástavbou a rodinnou zástavbou alebo ako kompozičná kostra málopodlažnej zástavby.

Podiel funkcie bývania musí tvoriť minimálne 70% z celkových podlažných plôch nadzemnej časti zástavby funkčnej plochy.

Do počtu nadzemných podlaží sa nezahŕňa podkrovie alebo posledné ustupujúce podlažie, ak jeho zastavaná plocha je menšia ako 50% zastavanej plochy predchádzajúceho podlažia.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

- rôzne formy zástavby rodinných domov

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

- bytové domy do 4 nadzemných podlaží
- zeleň líniovú a plošnú, zeleň pozemkov obytných budov
- vodné plochy ako súčasť parteru a plôch zelene
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä **:**

- zariadenia občianskej vybavenosti lokálneho významu rozptýlené v území alebo ako vstavané
- zariadenia telovýchovy a voľného času rozptýlené v území
- solitérne stavby občianskej vybavenosti slúžiace širšiemu územiu
- zariadenia drobných prevádzok služieb
- zariadenia na separovaný zber komunálnych odpadov miestneho významu vrátane komunálnych odpadov s obsahom škodlivín z domácností

neprípustné

V území nie je prípustné umiestňovať najmä:

- zariadenia s negatívnymi účinkami na stavby a zariadenia v ich okolí
- málopodlažné bytové domy v stabilizovaných územiach rodinných domov
- bytové domy nad 4 nadzemné podlažia
- stavby občianskej vybavenosti areálového typu s vysokou koncentráciou návštevníkov a nárokov na obsluhu územia
- stavby na individuálnu rekreáciu
- areály priemyselných podnikov, zariadenia priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, skladové areály, distribučné centrá a logistické parky, stavebné dvory
- ČSPH s umyvárňou automobilov a plničkou plynu
- zariadenia odpadového hospodárstva okrem prípustných v obmedzenom rozsahu
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI	201
201	občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu
202	občianska vybavenosť lokálneho významu

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia areálov a komplexov občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu s konkrétnymi nárokmi a charakteristikami podľa funkčného zamerania. Súčasťou územia sú plochy zelene, vodné plochy ako súčasť parteru, dopravné a technické vybavenie, garáže a zariadenia pre požiarnu a civilnú obranu.

Podiel funkcie bývania nesmie prekročiť 30% z celkových podlažných plôch nadzemnej časti zástavby funkčnej plochy.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

- zariadenia administratívy, správy a riadenia
- zariadenia kultúry a zábavy
- zariadenia cirkví a na vykonávanie obradov
- ubytovacie zariadenia cestovného ruchu
- zariadenia verejného stravovania
- zariadenia obchodu a služieb
- zariadenia zdravotníctva a sociálnej starostlivosti
- zariadenia školstva, vedy a výskumu

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

- integrované zariadenia občianskej vybavenosti
- areály voľného času a multifunkčné zariadenia
- účelové zariadenia verejnej a štátnej správy
- zeleň líniovú a plošnú
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :

- bývanie v rozsahu do 30% z celkových nadzemných podlažných plôch funkčnej plochy
- zariadenia športu, telovýchovy a voľného času
- vedecko – technické a technologické parky
- vodné plochy ako súčasť parteru a plôch zelene
- zariadenia drobných prevádzok výroby a služieb
- zariadenia na separovaný zber komunálnych odpadov miestneho významu vrátane komunálnych odpadov s obsahom škodlivín z domácností

neprípustné

V území nie je prístupné umiestňovať najmä :

- zariadenia s negatívnymi účinkami na stavby a zariadenia v ich okolí
- rodinné domy
- areály priemyselných podnikov, zariadenia priemyselnej a poľnohospodárskej výroby
- skladové areály, distribučné centrá a logistické parky, stavebné dvory
- autokempingy
- stavby na individuálnu rekreáciu
- zariadenia odpadového hospodárstva okrem prípustných v obmedzenom rozsahu
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI	202
201	občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu
202	občianska vybavenosť lokálneho významu

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia občianskej vybavenosti slúžiace pre umiestňovanie stavieb a zariadení lokálneho významu, predovšetkým pre obyvateľstvo bývajúce v spádovom území. Súčasťou územia sú plochy zelene, vodné plochy ako súčasť parteru, dopravné a technické vybavenie, garáže a zariadenia pre požiarnu a civilnú obranu.

Podiel funkcie bývania nesmie prekročiť 30% z celkových podlažných plôch nadzemnej časti zástavby funkčnej plochy.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

- zariadenia administratívy, správy a riadenia
- zariadenia školstva
- zariadenia kultúry
- zariadenia zdravotníctva a sociálnej starostlivosti,
- zariadenia cirkví
- zariadenia verejného stravovania, služieb a obchodu

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

- bývanie v rozsahu do 30% celkových nadzemných podlažných plôch funkčnej plochy
- integrované zariadenia občianskej vybavenosti
- zariadenia drobných prevádzok výroby a služieb bez rušivých vplyvov na okolie
- zeleň líniovú a plošnú
- vodné plochy ako súčasť parteru a plôch zelene
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti slúžiace obsluhe územia

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :

- bývanie v rozsahu do 30% celkových podlažných plôch nadzemnej časti zástavby funkčnej plochy
- zariadenia športu, telovýchovy a voľného času
- ubytovacie zariadenia cestovného ruchu
- účelové zariadenia verejnej a štátnej správy
- zariadenia na separovaný zber komunálnych odpadov miestneho významu vrátane komunálnych odpadov s obsahom škodlivín z domácností

neprípustné

V území nie je prístupné umiestňovať najmä :

- zariadenia s negatívnymi účinkami na stavby a zariadenia v ich okolí
- bývanie v rodinných domoch
- bytové domy nad 4 nadzemné podlažia
- autokempingy
- areály priemyselných podnikov, zariadenia priemyselnej a poľnohospodárskej výroby
- skladové areály, distribučné centrá a logistické parky, stavebné dvory
- stavby na individuálnu rekreáciu
- zariadenia odpadového hospodárstva okrem prípustných v obmedzenom rozsahu
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA VÝROBY	301
301	priemyselná výroba
302	distribučné centrá sklady, stavebníctvo
303	poľnohospodárska výroba
304	skleníkové hospodárstvo

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia slúžiace pre umiestňovanie areálov a stavieb priemyselnej výroby s prípadným rizikom rušivého vplyvu na okolie, vrátane dopravného a technického vybavenia a plôch líniovej a plošnej zelene.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

- areály a stavby veľkých a stredných priemyselných podnikov vrátane prislúchajúcich skladov a skladových plôch pre výrobu
- areály a stavby služieb a výroby všetkých druhov
- priemyselné a technologické parky

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

- zariadenia administratívy, vedeckého výskumu a vedecko – technologické parky súvisiace s funkciou
- dopravné vybavenie, ktorého dimenzie musia byť v súlade s potrebami na zabezpečenie požiadaviek parkovania, prepravy osôb, tovaru a surovín
- zariadenia a vedenia technickej vybavenosti slúžiace pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :

- skladové areály, distribučné centrá
- stavebné dvory a zariadenia
- zariadenia občianskej vybavenosti súvisiace s funkciou
- byty v objektoch určených pre inú funkciu – služobné byty
- zeleň líniovú a plošnú
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného systému
- zariadenia na nakladanie s odpadmi

neprípustné

V území nie je prípustné umiestňovať najmä :

- bývanie okrem prípustného v obmedzenom rozsahu
- zariadenia občianskej vybavenosti presahujúce význam územia funkcie :
  - zariadenia veľkoobchodu a veľkoplošného maloobchodu
  - základné a vysoké školy
  - ubytovacie a stravovacie zariadenia cestovného ruchu
  - kongresové a veľtržné areály
  - zariadenia pre kultúru, zábavu a cirkev
  - zariadenia zdravotníctva a sociálnej starostlivosti
  - areálové a kryté zariadenia športu a voľného času
- stavby pre individuálnu rekreáciu
- zariadenia pre poľnohospodársku výrobu
- skládky odpadov
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA VÝROBY	302
301	priemyselná výroba
302	distribučné centrá sklady, stavebníctvo
303	poľnohospodárska výroba
304	skleníkové hospodárstvo

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia slúžiace pre umiestňovanie skladových areálov, distribučných a logistických centier ako aj trvalé stavebné dvory a zariadenia, vrátane dopravného a technického vybavenia a plôch líniovej a plošnej zelene.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

- zariadenia a areály veľkoobchodných skladov a distribučných centier
- logistické parky
- areály stavebnej výroby vrátane stavebných dvorov a zariadení

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

- zariadenia drobných prevádzok výroby a služieb a súvisiacej distribúcie
- zariadenia administratívy a vedeckého výskumu súvisiace s funkciou
- zariadenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :

- zariadenia občianskej vybavenosti súvisiace s funkciou
- byty v objektoch určených pre inú funkciu – služobné byty
- zeleň líniovú a plošnú
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného systému
- zariadenia na zber odpadov

neprípustné

V území nie je prípustné umiestňovať najmä :

- bývanie okrem prípustného v obmedzenom rozsahu
- zariadenia občianskej vybavenosti presahujúce význam územia funkcie :
  - zariadenia veľkoobchodu a veľkoplošného maloobchodu
  - obchodné centrá a veľkoobchodné strediská
  - zariadenia školstva
  - ubytovacie a stravovacie zariadenia cestovného ruchu
  - kongresové a veľtržné areály
  - zariadenia pre kultúru, zábavu a cirkev
  - zariadenia zdravotníctva a sociálnej starostlivosti
  - areálové a kryté zariadenia športu a voľného času
- areály priemyselných podnikov
- stavby pre individuálnu rekreáciu
- zariadenia pre poľnohospodársku výrobu
- zariadenia odpadového hospodárstva okrem zariadení na zber odpadov
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA VÝROBY	303
301	priemyselná výroba
302	distribučné centrá sklady, stavebníctvo
303	poľnohospodárska výroba
304	skleníkové hospodárstvo

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia slúžiace pre umiestňovanie stavieb a zariadení rastlinnej a živočíšnej poľnohospodárskej výroby, vrátane dopravného a technického vybavenia a plôch líniovej a plošnej zelene.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

- stavby na chov hospodárskych zvierat
- špecializované farmy živočíšnej výroby
- stavby slúžiace poľnohospodárskej výrobe

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

drobné prevádzky súvisiacej výroby a služieb

- sklady súvisiace s funkciou
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :

- doplnkové administratívne priestory súvisiace s funkciou
- drobné zariadenia občianskej vybavenosti súvisiace s funkciou
- ubytovacie zariadenia cestovného ruchu v areáloch pre agroturistiku
- byty v objektoch určených pre inú funkciu – služobné byty
- zeleň líniovú a plošnú
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného systému
- kompostárne a zariadenia na zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov
- zariadenia na separovaný zber komunálnych odpadov miestneho významu vrátane komunálnych odpadov s obsahom škodlivín s domácností

neprípustné

V území nie je prípustné umiestňovať najmä :

- bývanie okrem prípustného v obmedzenom rozsahu
- zariadenia občianskej vybavenosti :
  - zariadenia veľkoobchodu a veľkoplošného maloobchodu
  - zariadenia školstva
  - ubytovacie a stravovacie zariadenia cestovného ruchu okrem prípustných v obmedzenom rozsahu
  - kongresové a veľtržné areály
  - zariadenia pre kultúru, zábavu a cirkev
  - zariadenia zdravotníctva a sociálnej starostlivosti
  - areálové a kryté zariadenia športu, telovýchovy a voľného času
- areály priemyselných podnikov
- skladové areály, distribučné centrá, logistické parky
- stavebné dvory a zariadenia
- stavby pre individuálnu rekreáciu
- zariadenia odpadového hospodárstva okrem zariadení na zber odpadov
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA VÝROBY	304
301	priemyselná výroba
302	distribučné centrá sklady, stavebníctvo
303	poľnohospodárska výroba
304	skleníkové hospodárstvo

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia areálov špecializovanej výroby s využitím skleníkov so špecifickými formami energetického hospodárenia.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

- stavby a plochy produkcie kvetov a zeleniny s príslušnými skladovacími zariadeniami

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

- technické zariadenia pre faunu a pestovanie rastlinného materiálu
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :

- zariadenia drobných prevádzok výroby a služieb súvisiace s funkciou
- byty v objektoch určených pre inú funkciu – služobné byty
- zariadenia pre poľnohospodársku výrobu
- doplnkové administratívne priestory súvisiace s funkciou
- drobné zariadenia občianskej vybavenosti súvisiace s funkciou
- kompostárne a zariadenia na zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov miestneho významu, súvisiace s funkciou

neprípustné

V území nie je prípustné umiestňovať najmä :

- bývanie okrem prípustného v obmedzenom rozsahu
- zariadenia občianskej vybavenosti :
  - zariadenia veľkoobchodu a veľkoplošného maloobchodu
  - zariadenia školstva
  - ubytovacie a stravovacie zariadenia cestovného ruchu
  - kongresové a veľtržné areály
  - zariadenia pre kultúru, zábavu a cirkev
  - zariadenia zdravotníctva a sociálnej starostlivosti
  - areálové a kryté zariadenia športu, telovýchovy a voľného času
- areály priemyselných podnikov
- skladové areály, distribučné centrá, logistické parky
- stavebné dvory a zariadenia
- stavby pre individuálnu rekreáciu
- zariadenia odpadového hospodárstva okrem zariadení na zber odpadov
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA ŠPORTU	401
401	šport, telovýchova a voľný čas

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia prevažne areálového charakteru s využitím pre šport a telesnú výchovu tvorené krytými športovými zariadeniami, športovými otvorenými ihriskami a zariadeniami, špecifickými zariadeniami športu slúžiacimi pre organizovanú telovýchovu, výkonnostný šport, amatérsky šport a územia slúžiace športovým aktivitám vo voľnom čase. Súčasťou územia je dopravné a technické vybavenie a plochy líniovej a plošnej zelene.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

- kryté a otvorené ihriská, zariadenia a areály športu, telovýchovy a voľného času

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

- špecifické športové zariadenia jazdeckého, cyklistického, motoristického, vodáckeho, leteckého, modelárskeho športu, zimných športov a iné
- zeleň líniovú a plošnú
- vodné plochy ako súčasť parteru a plôch zelene
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :

- zariadenia občianskej vybavenosti, ktoré neprekročia 10% z funkčnej plochy
- byty v objektoch funkcie– služobné byty

neprípustné

V území nie je prípustné umiestňovať najmä :

- bývanie okrem prípustného v obmedzenom rozsahu
- areálové zariadenia občianskej vybavenosti
- zariadenia a areály výroby
- skladové areály, distribučné centrá a logistické parky
- stavby na individuálnu rekreáciu
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu
- zariadenia odpadového hospodárstva
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ZMIEŠANÉ ÚZEMIA	501
501	zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti
502	zmiešané územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia slúžiace predovšetkým pre umiestnenie polyfunkčných objektov bývania a občianskej vybavenosti v zónach celomestského a nadmestského významu a na rozvojových osiach, s dôrazom na vytváranie mestského prostredia a zariadenia občianskej vybavenosti zabezpečujúce vysokú komplexitu prostredia centier a mestských tried.

Podľa polohy v organizme mesta je to prevažne viacpodlažná zástavba, v územiach vonkajšieho mesta málopodlažná zástavba. Podiel bývania je v rozmedzí do 70 % celkových podlažných plôch nadzemnej časti zástavby funkčnej plochy. Zariadenia občianskej vybavenosti sú situované predovšetkým ako vstavané zariadenia v polyfunkčných objektoch.

Súčasťou územia sú plochy zelene, vodné plochy ako súčasť parteru, dopravné a technické vybavenie, garáže a zariadenia pre požiarnu a civilnú obranu.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

- polyfunkčné objekty bývania a občianskej vybavenosti

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

- bytové domy
- zariadenia občianskej vybavenosti zabezpečujúce vysokú komplexnosť prostredia centier a mestských tried:
  - zariadenia administratívy, správy a riadenia
  - zariadenia kultúry a zábavy
  - zariadenia cirkví a na vykonávanie obradov
  - ubytovacie zariadenia cestovného ruchu
  - zariadenia verejného stravovania
  - zariadenia obchodu a služieb
  - zariadenia zdravotníctva a sociálnej starostlivosti
  - zariadenia školstva, vedy a výskumu
- zeleň líniovú a plošnú
- vodné plochy ako súčasť parteru a plôch zelene
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :

- rodinné domy
- zariadenia športu
- účelové zariadenia verejnej a štátnej správy
- zariadenia drobných prevádzok výroby a služieb bez rušivých vplyvov na okolie
- zariadenia na separovaný zber komunálnych odpadov miestneho významu vrátane komunálnych odpadov s obsahom škodlivín z domácnosti

neprípustné

V území nie je prípustné umiestňovať najmä:

- zariadenia s negatívnymi účinkami na stavby a zariadenia v ich okolí
- areálové zariadenia občianskej vybavenosti s vysokou koncentráciou osôb a nárokmi na obsluhu územia
- zariadenia veľkoobchodu
- autokempingy
- areály priemyselných podnikov, zariadenia priemyselnej a poľnohospodárskej výroby
- skladové areály, distribučné centrá a logistické parky, stavebné dvory
- stavby na individuálnu rekreáciu
- zariadenia odpadového hospodárstva okrem prípustných v obmedzenom rozsahu
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ZMIEŠANÉ ÚZEMIA	502
501	zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti
502	zmiešané územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia pre umiestňovanie obslužných zariadení obchodu, výrobných a nevýrobných služieb s príslušnými súvisiacimi činnosťami.

Súčasťou územia sú plochy zelene, vodné plochy ako súčasť parteru, dopravné a technické vybavenie a zariadenia pre požiarnu a civilnú obranu.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

- zariadenia obchodu
- zariadenia výrobných a nevýrobných služieb

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

- zariadenia veľkoobchodu
- výstavné a predvádzacie priestory
- skladové areály, distribučné centrá a logistické parky
- zeleň líniovú a plošnú
- vodné plochy ako súčasť parteru a plôch zelene
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :

- byty v objektoch určených pre inú funkciu
- zariadenia občianskej vybavenosti viažuce sa na funkciu
- zariadenia na zber odpadov

neprípustné

V území nie je prípustné umiestňovať najmä:

- rodinné domy a bytové domy
- areálové zariadenia občianskej vybavenosti
- areály priemyselných podnikov, zariadenia priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, stavebné dvory a zariadenia
- stavby pre individuálnu rekreáciu
- zariadenia odpadového hospodárstva okrem zariadení na zber odpadov
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA TECHNICKEJ VYBAVENOSTI	601
601	vodné hospodárstvo
602	energetika a telekomunikácie
603	rezerva zariadení technickej infraštruktúry

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia určené pre umiestňovanie stavieb a zariadení vodného hospodárstva.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce
- vodné zdroje
- vodojemy
- čerpacie stanice
- čističky odpadových vôd
- dažďové nádrže
- vodné diela
- úpravne vôd
- chlórovne
- prepojovacie objekty

prípustné
V území je prípustné umiestňovať najmä :
- objekty v súlade so zákonom o vodách
- zeleň líniovú a plošnú
- zeleň ochrannú a izolačnú
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia funkčnej plochy

prípustné v obmedzenom rozsahu
V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :
- prevádzkové zariadenia a areály prevádzkovateľov
- byty v objektoch funkcie – služobné byty

neprípustné
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA TECHNICKEJ VYBAVENOSTI		602
601	vodné hospodárstvo	
602	energetika a telekomunikácie	
603	rezerva zariadení technickej infraštruktúry	
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH		
Územia určené pre umiestnenie stavieb a zariadení energetických a telekomunikačných systémov.		
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH		
prevládajúce - zdroje na výrobu elektrickej energie a tepla - rozvodné zariadenia - elektrické stanice - regulačné stanice plynu - koncové a výstupné zariadenia plynovodov - odovzdávacie stanice tepla - prečerpávacie a kompresorové stanice - nádrže a zásobníky - telekomunikačné zariadenia		
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - zeleň ochrannú a izolačnú - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia funkčnej plochy - tranzitné vedenia a zariadenia technickej vybavenosti nadradeného významu súvisiace s funkciou		
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - prevádzkové zariadenia a areály prevádzkovateľov - byty v objektoch funkcie – služobné byty - technické a skladovacie zariadenia slúžiace prevádzke		
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou		

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA TECHNICKEJ VYBAVENOSTI	603
601	vodné hospodárstvo
602	energetika a telekomunikácie
603	rezerva zariadení technickej infraštruktúry
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH	
Územia pre výhľadové umiestnenie zariadení a vedení technickej vybavenosti vodohospodárskych a energetických systémov.	
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH	
prevládajúce - rezerva územia	
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - zariadenia a vedenia technickej vybavenosti vodohospodárskych systémov - zariadenia a vedenia technickej vybavenosti energetických systémov	
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - zeleň líniovú a plošnú - poľnohospodárske využitie - tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu	
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou	

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA DOPRAVY A DOPRAVNEJ VYBAVENOSTI	701
701	plochy zariadení mestskej hromadnej dopravy a autobusovej hromadnej dopravy
702	plochy zariadení železničnej dopravy
703	plochy zariadení vodnej a leteckej dopravy
704	rezerva zariadení dopravy
705	zariadenia diaľničnej siete

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia určené pre umiestnenie stavieb a zariadení, ktoré slúžia pre prevádzku :
A - mestskej hromadnej dopravy (MHD)
B - hromadnej dopravy (HD) autobusovej

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce
A - depá nosného systému, vozovne a dielne električiek, trolejbusov a autobusov
B - stanice autobusovej dopravy

prípustné
V území je prípustné umiestňovať najmä :
A
- zariadenia administratívy súvisiace s funkciou
- zariadenia verejného stravovania pre zamestnancov
- garáže a dielne
- sklady, skladovacie plochy a prevádzky súvisiace s funkciou
- odstavné plochy a parkoviská súvisiace s funkciou
- ČSPH bez sprievodných prevádzok
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia
- meniarne

B
- zariadenia občianskej vybavenosti súvisiace s funkciou
- ČSPH bez sprievodných prevádzok
- odstavné státia, parkoviská a parkinggaráže
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu
V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :
A
- zeleň líniovú a plošnú
- byty v objektoch funkcie – služobné byty
- zariadenia na separovaný zber odpadu

B
- zeleň líniovú a plošnú
- byty v objektoch funkcie – služobné byty

neprípustné
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA DOPRAVY A DOPRAVNEJ VYBAVENOSTI	702
701	plochy zariadení mestskej hromadnej dopravy a autobusovej hromadnej dopravy
702	plochy zariadení železničnej dopravy
703	plochy zariadení vodnej a leteckej dopravy
704	rezerva zariadení dopravy
705	zariadenia diaľničnej siete

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia určené pre umiestnenie stavieb a zariadení, ktoré slúžia pre prevádzku železničnej dopravy
A - osobnej
B - nákladnej

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce
A - stanice a zastávky osobnej dopravy
B - stanice nákladné, odstavné a zriaďovacie, rušňové depá

prípustné
V území je prípustné umiestňovať najmä :
A
- zariadenia administratívy súvisiace s funkciou
- zariadenia občianskej vybavenosti súvisiace s funkciou
- parkoviská a parkinggaráže
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

B
- zariadenia administratívy súvisiace s funkciou
- sklady, skladové plochy a prevádzky súvisiace s funkciou
- zariadenia vybavenosti pre obsluhu prevádzok
- parkoviská
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu
V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :
A
- byty v objektoch funkcie - služobné byty
- zeleň líniovú a plošnú

B
- byty v objektoch funkcie - služobné byty
- zeleň líniovú a plošnú
- zariadenia na separovaný zber odpadu

neprípustné
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA DOPRAVY A DOPRAVNEJ VYBAVENOSTI	703
701	plochy zariadení mestskej hromadnej dopravy a autobusovej hromadnej dopravy
702	plochy zariadení železničnej dopravy
703	plochy zariadení vodnej a leteckej dopravy
704	rezerva zariadení dopravy
705	zariadenia diaľničnej siete

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia určené pre umiestnenie stavieb a zariadení, ktoré slúžia pre prevádzku
A - leteckej dopravy
B - vodnej dopravy

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce
A
- dráhový systém
- odbavovacie plochy
- terminály pre osobnú dopravu
- cargo terminály
- údržba lietadiel
- technicko-prevádzkové služby súvisiace s funkciou

B
- prístavy osobnej a nákladnej dopravy

prípustné
V území je prípustné umiestňovať najmä :
A
- zariadenia občianskej vybavenosti súvisiace s funkciou
- odstavné plochy, parkoviská a parkinggaráže
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

B
- zariadenia občianskej vybavenosti súvisiace s funkciou
- parkoviská a garáže súvisiace s funkciou
- sklady, skladové plochy a prevádzky súvisiace s funkciou
- zariadenia a vedenia technickej dopravnej a vybavenosti pre obsluhu územia

prípustné v obmedzenom rozsahu
V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :
A+B
- byty v objektoch funkcie – služobné byty
- zeleň líniovú a plošnú

neprípustné
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA DOPRAVY A DOPRAVNEJ VYBAVENOSTI	704
701	plochy zariadení mestskej hromadnej dopravy a autobusovej hromadnej dopravy
702	plochy zariadení železničnej dopravy
703	plochy zariadení vodnej a leteckej dopravy
704	rezerva zariadení dopravy
705	zariadenia diaľničnej siete
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH	
Územia slúžiace ako dlhodobé rezervy pre umiestnenie dopravných stavieb a zariadení vodnej dopravy a leteckej dopravy	
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH	
prevládajúce - rezerva pre umiestnenie stavieb a zariadení vodnej dopravy a leteckej dopravy	
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - líniovú a plošnú zeleň	
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - poľnohospodárske využitie	
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou	

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA DOPRAVY A DOPRAVNEJ VYBAVENOSTI	705
701	plochy zariadení mestskej hromadnej dopravy a autobusovej hromadnej dopravy
702	plochy zariadení železničnej dopravy
703	plochy zariadení vodnej a leteckej dopravy
704	rezerva zariadení dopravy
705	zariadenia diaľničnej siete
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH	
Územia určené pre umiestnenie stavieb a zariadení, ktoré slúžia pre prevádzku na diaľniciach	
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH	
prevládajúce - odstavné státia a parkoviská - ČSPH so sprievodnými zariadeniami	
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : zariadenia občianskej vybavenosti súvisiace s funkciou	
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - zeleň líniovú a plošnú - oddychové zariadenia	
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou	

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA DOBÝVACÍCH PRIESTOROV A ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA	801
801	dobývacie priestory
802	plochy a zariadenia odpadového hospodárstva
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH	
Územia pre ťažbu nerastných surovín a chránené ložiskové územia nerastov s výrazným obmedzením iného funkčného využitia.	
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH	
prevládajúce - ťažba nerastných surovín	
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - činnosti súvisiace s ťažbou nerastných surovín (drvenie, triedenie) - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia	
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - zariadenia administratívy súvisiace s funkciou - sociálne a stravovacie zariadenia pre zamestnancov - poľnohospodárske využitie ťažbou nevyužívaného priestoru - zeleň líniovú, plošnú, krajinnú a ekostabilizačnú	
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou	

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA DOBÝVACÍCH PRIESTOROV A ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA	802
801	dobývacie priestory
802	plochy a zariadenia odpadového hospodárstva
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH	
Územia slúžiace pre nakladanie s odpadmi – zber, prepravu, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania	
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH	
prevládajúce - nakladanie s odpadom	
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - súvisiace spracovateľské prevádzky - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia	
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - zariadenia administratívy súvisiace s funkciou - sociálne a stravovacie zariadenia pre zamestnancov - zeleň líniovú, plošnú, krajinnú a ekostabilizačnú	
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou - skládky odpadov okrem skládok inertných odpadov	

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA VODNÝCH PLÔCH A TOKOV	901
901	vodné plochy a toky
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH	
Územia slúžiace pre umiestňovanie prirodzených a umelých vodných plôch s využitím na plavebné, hospodárske, ochranné, ekostabilizačné, krajinotvorné a rekreačné účely.	
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH	
prevládajúce - vodné plochy a vodné toky ako výrazné krajinné prvky - vodné plochy a vodné toky na vodohospodárske využitie ako zdroje vody, recipienty, na odvádzanie prívalových vôd a povodňových prietokov	
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - zariadenia pre vodnú dopravu a hydroenergetické využitie - stavby a zariadenia slúžiace pre ochranu a využívanie vodných zdrojov - stavby a zariadenia slúžiace na protipovodňovú ochranu - vodné športy a rekreácia - zariadenia na chov rýb, rybárstvo	
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - zariadenia pre správu tokov - zariadenia na ťažbu štrkov a pieskov - plávajúce stravovacie zariadenia zakotvené, vyviazané - plávajúce ubytovacie zariadenia cestovného ruchu zakotvené, vyviazané - plávajúce zariadenia pre rekreáciu zakotvené, vyviazané - plávajúce drobné zariadenia občianskej vybavenosti zakotvené, vyviazané - plávajúce zariadenia na pristávanie plavidiel – prístavné pontóny - prístavné móla - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia	
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou	

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA PRÍRODNEJ ZELENE	1001
1001	les, ostatné lesné pozemky
1002	krajinná zeleň
1003	rekreácia v prírodnom prostredí

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia s lesnými porastmi alebo bez porastov slúžiace na hospodárske, rekreačné, vodohospodárske, ekostabilizačné a hygienické funkcie.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

- les, lesné porasty, lesné škôlky
- semenné sady
- lesné cesty a zvážnice
- rozdeľovacie pasienky

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

- pobytové lúky
- náučné chodníky, turistické trasy a cyklistické trasy

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :

- technické zariadenia pre faunu a pestovanie rastlinného materiálu
- byty v objektoch funkcie – služobné byty
- vodné plochy, nádrže účelové a retenčné
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia funkčnej plochy

neprípustné

Neprípustné je umiestňovať najmä:

- všetky formy bývania okrem prípustných v obmedzenom rozsahu
- všetky druhy zariadení obchodu
- ubytovacie zariadenia cestovného ruchu
- všetky druhy zariadení kultúry a cirkví, administratívy, školstva, zdravotníctva, sociálnej starostlivosti
- zariadenia výroby priemyselnej a poľnohospodárskej
- zariadenia služieb, skladového hospodárstva, stavebníctva
- areálové a kryté zariadenia športu
- zariadenia odpadového hospodárstva
- diaľničné odpočívadlá, ČSPH, parkinggaráže
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA PRÍRODNEJ ZELENE	1002
1001	les, ostatné lesné pozemky
1002	krajinná zeleň
1003	rekreácia v prírodnom prostredí

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia vegetácie predovšetkým v poľnohospodárskej krajine slúžiace na rozčlenenie veľkých plôch poľnohospodárskej pôdy, ako ochrana pred vetrom, sprievodná zeleň vodných tokov a ciest v krajine.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

- krajinná vegetácia plniaca krajinotvorné a ekostabilizačné funkcie

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä:

- zeleň líniovú a plošnú (stromoradia, remízky)

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :

- drobné zariadenia pre vedecko - výskumné účely
- pobytové lúky
- náučné chodníky, turistické a cyklistické trasy
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia

neprípustné

Neprípustné je umiestňovať najmä:

- všetky formy bývania
- všetky druhy zariadení obchodu
- ubytovacie zariadenia cestovného ruchu
- všetky druhy zariadení kultúry a cirkví, administratívy, školstva, zdravotníctva, sociálnej starostlivosti
- zariadenia výroby priemyselnej a poľnohospodárskej
- zariadenia služieb, skladového hospodárstva, stavebníctva
- areálové a kryté zariadenia športu
- zariadenia odpadového hospodárstva
- diaľničné odpočívadlá, ČSPH, parkinggaráže
- stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA PRÍRODNEJ ZELENE	1003
1001	les, ostatné lesné pozemky
1002	krajinná zeleň
1003	rekreácia v prírodnom prostredí

PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

Územia slúžiace oddychu a pohybu v prírode a športové aktivity v prírodnom prostredí, ktoré podstatne nenarušujú prírodný charakter územia. Rekreačné priestory v prírodnom zázemí mesta a vodné plochy pre rekreáciu s drobnými zariadeniami občianskej vybavenosti pre obsluhu územia.

SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH

prevládajúce

Prírodné prostredie:

- zeleň líniová a plošná
- les
- vodné plochy pre rekreáciu
- rekreačno-oddychové prírodné areály
- pobytové lúky

prípustné

V území je prípustné umiestňovať najmä :

- náučné chodníky, turistické a cyklistické trasy
- krajinná a ekostabilizačná zeleň

prípustné v obmedzenom rozsahu

V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :

- drobné zariadenia vybavenosti súvisiace s funkciou
- autokempingy
- tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu
- zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia funkčnej plochy

neprípustné

Neprípustné je umiestňovať najmä:

- všetky formy bývania
- všetky druhy zariadení obchodu
- ubytovacie zariadenia cestovného ruchu okrem autokempingov
- všetky druhy zariadení kultúry a cirkví, administratívy, školstva, zdravotníctva, sociálnej starostlivosti
- zariadenia výroby priemyselnej a poľnohospodárskej
- zariadenia služieb, skladového hospodárstva, stavebníctva
- areálové a kryté zariadenia športu
- zariadenia odpadového hospodárstva
- diaľničné odpočívadlá, ČSPH
- ostatné stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA MESTSKEJ ZELENE	1110
1110	parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy
1120	vyhradená zeleň
1130	ostatná ochranná a izolačná zeleň
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH	
Územia parkovej a sadovnícky upravenej zelene, ale aj plochy zelene s úpravou lesoparkového charakteru	
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH	
prevládajúce - parky - sadovnícka plošná a líniová zeleň - lesoparkové úpravy	
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - vodné plochy	
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - pobytové lúky - ihriská a hracie plochy - drobné zariadenia vybavenosti súvisiace s funkciou - náučne chodníky, turistické a cyklistické trasy - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia funkčnej plochy	
neprípustné - parkinggaráže nad terénom - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou	

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA MESTSKEJ ZELENE		1120
1110	parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy	
1120	vyhradená zeleň	
1130	ostatná ochranná a izolačná zeleň	
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH		
Územia zelene botanických a zoologických záhrad, arborét, zelene cintorínov a urnových hájov.		
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH		
prevládajúce - areálová zeleň - plošná a líniová zeleň - botanické záhrady - arboréta - zoologické záhrady - cintoríny, urnové háje		
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - zariadenia vybavenosti súvisiace s funkciou		
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - vodné plochy v plochách zelene - les - zeleň krajinnú a ekostabilizačnú - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia funkčnej plochy		
neprípustné - parkinggaráže nad terénom - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou		

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA MESTSKEJ ZELENE		1130
1110	parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy	
1120	vyhradená zeleň	
1130	ostatná ochranná a izolačná zeleň	
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH		
Územia plošnej a líniovej zelene s funkciou ochrany kontaktného územia pred nepriaznivými účinkami susediacich prevádzok a zariadení, dopravných zariadení, zeleň v ochranných pásmach vedení a zariadení technickej vybavenosti a sprievodná zeleň vodných tokov. V územiach je potrebné rešpektovať špecifické podmienky jednotlivých druhov ochranných pásiem.		
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH		
prevládajúce - zeleň líniová a plošná		
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti s ochrannými pásmami		
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - stavby pre individuálnu rekreáciu mimo koridorov plynovodov, vodovodov, produktovodov - drobné zariadenia vybavenosti súvisiace s funkciou - ČSPH - diaľničné odpočívadlá, odstavné státia a parkoviská - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia - zariadenia na separovaný zber odpadov miestneho významu okrem nebezpečného odpadu		
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou		

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ ZELENE A PÔDY	1201
1201	sady
1202	vinice
1203	záhrady, záhradkárske a chatové osady a lokality
1204	trvalé trávne porasty
1205	orná pôda
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH	
Územia špecifickej kategórie poľnohospodárskej zelene s pozemkami súvisle vysadenými kultúrami ovocných drevín.	
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH	
prevládajúce - ovocné sady	
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia funkčnej plochy	
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - drobné zariadenia vybavenosti súvisiace s funkciou - vodné plochy, nádrže - tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu	
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou	

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ ZELENE A PÔDY	1202
1201	sady
1202	vinice
1203	záhrady, záhradkárske a chatové osady a lokality
1204	trvalé trávne porasty
1205	orná pôda
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH	
Územia špecifickej kategórie poľnohospodárskej zelene s pozemkami súvisle vysadenými kultúrou viniča vrátane registrovaných viníc v zmysle zákona o vinohradníctve a vinárstve.	
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH	
prevládajúce - vinice	
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - krajinnú a ekostabilizačnú zeleň	
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - drobné zariadenia vybavenosti súvisiace s funkciou - vodné plochy, nádrže - tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia funkčnej plochy	
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou	

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ ZELENE A PÔDY	1203
1201	sady
1202	vinice
1203	záhrady, záhradkárske a chatové osady a lokality
1204	trvalé trávne porasty
1205	orná pôda
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH	
Územia slúžiace pre pestovanie rastlín a rekreáciu v záhradách, záhradkárskych a chatových osadách.	
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH	
prevládajúce - záhrady - stavby pre individuálnu rekreáciu	
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - zeleň líniovú a plošnú - zeleň krajinnú a ekostabilizačnú - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia funkčnej plochy	
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä: - drobné zariadenia vybavenosti súvisiace s funkciou - vodné plochy, nádrže - tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu - kompostárne viazané na funkciu - zariadenia na separovaný zber komunálnych odpadov miestneho významu vrátane komunálnych odpadov s obsahom škodlivín z domácností	
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou	

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ ZELENE A PÔDY	1204
1201	sady
1202	vinice
1203	záhrady, záhradkárske a chatové osady a lokality
1204	trvalé trávne porasty
1205	orná pôda
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH	
Územia špecifických plôch poľnohospodársky využívanej pôdy porastené trávami, prevažne kosené alebo spásané.	
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH	
prevládajúce - lúky a pasienky	
prípustné V území je prípustné umiestňovať najmä : - zeleň krajinnú a ekostabilizačnú - rozptýlenú krajinnú vegetácia	
prípustné v obmedzenom rozsahu V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä : - pobytové lúky - turistické trasy, cyklistické trasy - tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu - zariadenia a vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu	
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou	

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

ÚZEMIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ ZELENE A PÔDY	1205
1201	sady
1202	vinice
1203	záhrady, záhradkárske a chatové osady a lokality
1204	trvalé trávne porasty
1205	orná pôda
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH	
Územia poľnohospodárskej pôdy využívanej na pestovanie rôznych plodín a činnosti s tým súvisiace.	
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH	
prevládajúce - plochy poľnohospodárskej pôdy	
prípustné - zeleň krajinná a ekostabilizačná - technické zariadenia na zvýšenie produkcie (meliorácie)	
prípustné v obmedzenom rozsahu - zariadenia pre poľnohospodársku výrobu - technické zariadenia pre pestovanie rastlinného materiálu na výskumné účely - tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia funkčnej plochy - kompostárne a zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov	
neprípustné - stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou	

C. 2. REGULÁCIA FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH

INUNDAČNÉ ÚZEMIE	1300
1300	inundačné územie
PODMIENKY FUNKČNÉHO VYUŽITIA PLÔCH	
Inundačné územie je územie priľahlé k vodnému toku, zaplavované vyliatím vody z koryta, vymedzené záplavovou čiarou najväčšej známej alebo navrhovanej úrovne vodného stavu, ktoré upravuje možnosti konkrétneho funkčného využitia územia.	
SPOSÔBY VYUŽITIA FUNKČNÝCH PLÔCH	
prevládajúce - plynulé odvádzanie veľkých povodňových prietokov ako aj odchodu ľadov	
prípustné - stavby a zariadenia v zmysle zákona o ochrane pred povodňami - zeleň vodných tokov nebrániaca odtoku povodňových prietokov - zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu inundačného územia - tranzitné vedenia technickej vybavenosti nadradeného významu	
prípustné v obmedzenom rozsahu - stavby a zariadenia stanoveného konkrétneho funkčného využitia územia v zmysle zákona o ochrane pred povodňami	
neprípustné - stavby a zariadenia v rozpore so zákonom o ochrane pred povodňami	

C.3. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA BÝVANIA

3.1. ZÁKLADNÉ PRINCÍPY A KRITÉRIÁ

3.1.1. Východiskové princípy

V rámci ***stabilizovaných území*** sa na území mesta principiálne nachádzajú formy zástavby :

- tradičné blokové a uličné,
- otvorené (sídliskové) formy, s prevahou otvoreného a integrovaného typu usporiadania zástavby formou líniového, uličného a blokového spôsobu zástavby
- zástavba pamiatkových zón a bývalých pripojených obcí,
- izolovaná rodinná zástavba prevažne v svahovitých terénoch.

V rámci ***rozvojových území*** sú tieto formy doplnené o:

- územia zástavby rodinných domov s vysokým podielom zelene v dotyku s prírodným zázemím mesta,
- progresívne a ekonomicky efektívne formy mestskej individuálnej rodinnej a málopodlažnej zástavby navrhované najmä v rámci ťažiskových rozvojových pólov a smerov mesta.

V kontexte so základnými kritériami pre novú zástavbu sa ako efektívne uplatňujú v rozvojových územiach ***málopodlažné formy*** zástavby (v priemere do 4.n.p.):

- bloková a kombinovaná (polobloková, čiastočne otvorená) zástavba s garážami pod objektmi,
- kompaktná a kombinovaná zástavba bytových a rodinných domov (izolované, radové, viacradové, átriové, terasové, kobercové a pod.),
- bodové domy charakteru mestských míľ,
- a prechodové formy zástavby (medzi bytovými a rodinnými domami, v kontakte s jestvujúcimi štruktúrami obytnej zástavby).

Samostatne stojace RD umiestňovať na území mesta iba:

- v tesnom kontakte s prírodnými územiami,
- v polohách významných pre zachovanie obrazu mesta,
- v kontakte s pamiatkovými zónami,
- v rámci intenzifikácie - uličnej zástavby a na plochách veľkorozmerných záhrad,
- v zložitých terénnych podmienkach (nad 12o sklon terénu).

3.1.2. Kritériá lokalizácie

Základné kritériá umiestňovania novej výstavby bytov:

- lokalizácia v rámci zastavaných území - využitie potenciálu stabilizovaných území mesta,
- lokalizácia menších lokalít v dotyku s jestvujúcim obytným územím - kde je možnosť využívania dobudovania komplexného vybavenia územia,
- lokalizácia v rámci prestavbových území – využitie potenciálu bývalých priemyselných území a nevyužívaných plôch v intraviláne mesta
- lokalizácia nových obytných území v ďalších lokalitách vhodných pre rozvoj bývania v rámci území jednotlivých mestských častí,
- smerovanie rozvoja bývania do území s rezervami kapacít MHD,
- prednostný rozvoj území s možnosťami obsluhy kapacitnou hromadnou dopravou (príp. potenciálom pre jej vybudovanie),
- minimalizovanie rozvojových plôch v tesnom kontakte s chránenými územiami kultúrneho dedičstva, prírody a krajiny.

3.2. ZÁSADY A REGULATÍVY NOVEJ BYTOVEJ VÝSTAVBY

Pre potreby návrhu územného plánu boli formulované v dvoch polohách – pre stabilizované územia a pre rozvojové územia.

V ***stabilizovaných*** územiach :

- umiestňovať zástavbu zodpovedajúcu štruktúrou, mierkou a hustotou zastavania okolitému prostrediu tak, aby sa zvyšoval štandard jestvujúcich území.

V ***rozvojových*** územiach:

- štruktúru, mierku i hustotu zástavby diferencovať podľa polohy, a to:
- v dotyku s jestvujúcim zastavaným územím,
- v dotyku s masívmi zelene a chránenými územiami,
- v pohľadovo významných bodoch a líniách panorámy mesta,
- v ťažiskových, územne rozsiahlych rozvojových lokalitách s uplatnením aktuálnych trendov bývania.

V rozvojovom území je potrebné dosiahnuť rozmanitosť a individualitu každého navrhovaného obytného územia, vytvárať štruktúrou zástavby urbanisticky kvalitné priestory obytného prostredia; verejné priestory spoločenského kontaktu - obytné ulice, námestia, parkové a rekreačné plochy.

V rámci súčasných prístupov a tendencií v trvalo udržateľnej bytovej výstavbe uplatňovať zásady starostlivosti o životné prostredie (energetická náročnosť objektov, spotreba a úspora vody, technológie výstavby a pod.) a v riešení novej zástavby:

- zohľadňovať orientáciu pozemkov k svetovým stranám a charakteristický prevládajúci SZ smer vetrov,
- aplikovať typy zástavby s využitím solárnej energie s klesaním výšky zástavby smerom na juh a pod.

Riešenie vychádza z regulatívov intenzity využitia územia pre:

- rodinné domy - pozemok nad 1000 m^2 /RD v prechodových územiach s prírodným prostredím mesta,
- izolované rodinné domy – výmery pozemkov 400 – 1000 m^2/ RD ,
- radové rodinné domy – výmery pozemkov 300 – 450 m^2 / RD ,
- átriové rodinné domy – výmery pozemkov 450 m^2 / RD
- intenzívna zástavba rodinných domov – výmery pozemkov 180 –240m^2 /RD.

Pri posudzovaní umiestňovania stavieb sa pripúšťa tolerancia výmery pozemkov do 10 %.

Ďalej boli pre nové obytné územia - zabezpečenie možnosti ich komplexného budovania, taxované nároky na zabezpečenie plôch pozemkov najmä pre zariadenia s vyššími plošnými nárokmi (MŠ, ZŠ, ihriská, obchod a pod.) na 1 byt, či nároky na rezervu pozemkov OV na 1 RD.

V rámci nových obytných území sa počíta tiež s umiestnením ***vstavaných zariadení*** občianskej vybavenosti dennej potreby, ktoré je možné dimenzovať v rozsahu 2m^2 podlažnej plochy na 1 byt.

Pre lepšiu prehľadnosť a možnosť ďalšieho využitia v rámci zadaní pre spracovanie podrobnejšej dokumentácie boli spracované ukazovatele nárokov na plochy parkovo upravenej zelene. Ako východisko boli použité urbanistické ukazovatele pre druh zástavby a potrebu plôch zelene v jednotlivých urbanistických celkoch – z toho boli vybrané pre stanovenie nárokov na plochy parkov ukazovatele v rozsahu min. 4 m^2/obyv., čo v prepočítaní na 1 byt činí 11,2 m^2. Na takto prepočítaný ukazovateľ boli stanovené nároky na parkovú zeleň v území v % podiele bola tiež stanovená predpokladaná hranica nástupu pre vytvorenie rezervy plochy pre parky. Stanovené ukazovatele sú prehľadne vyjadrené v nasledujúcej tabuľke:

Nároky na plochy parkov v rámci plôch obytnej zástavby

		Podiel zelene v m^2/1 byt	z toho park. zeleň v %	Koeficient nt park. zelene	Hranica nástupu parku (5000 m^2) (počet b. j./ha)	Hranica nástupu parčíka (2000 m^2) (počet b. j. /ha)
viacpodlažná zástavba	centrum	12,64	89	0,17		180 b. j/ 1,2 ha
	vnút. mesto	16,52	68	0,14	450 b.j./3,50 ha	180 b.j./ 1,4 ha
	vonkajšie mesto	19,44	57	0,13	450 b.j./5,3 ha	180 b.j / 2,1 ha
málopodlažná zástavba	centrum	22,35	50	0,11		180 b.j. / 1,82 ha
	vnút. mesto	29,22	38	0,10	450 b.j./5,30 ha	180 b.j. / 2,12 ha
	vonkaj. mesto	34,38	33	0,09	450 b.j./5,70 ha	180b.j. / 2,28 ha

3.3. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

3.3.1. Centrum

V rámci územia centra a jeho jadrového územia **preferovať:**

- dostavbu jestvujúceho obytného územia v súlade s mierkou a urbanistickou štruktúrou,
- uplatnenie princípov ochrany a modernizácie bytového fondu pre dlhodobú stabilizáciu existujúceho rozsahu bytov ,
- saturovanie území výstavbou nových ***polyfunkčných objektov*** s bytmi najmä nerodinného typu, s vysokými nárokmi na služby a využívanie zariadení občianskej vybavenosti - v jadrových priestoroch centra,
- prestavbu v súčasnosti nevyužitých území na mestské polyfunkčné prostredie (KABLO, tabaková továreň, areál kefovej továrne a pod.).

3.3.2. Vnútorné mesto

V rámci územia:

- akceptovať v stabilizovanej zástavbe princípy dostavby a intenzifikácie v súlade s jestvujúcou mierkou zástavby a jej štruktúrou,
- preferovať v zastavanom území vnútorného mesta a v území sídliskovej zástavby dotvorenie rozvojových osí a uzlov polyfunkčnými objektmi s cieľom dotvorenia mestského prostredia,
- diferencovať nové plochy v dotyku s jestvujúcim zastavaným územím – podľa polohy navrhovať vo vhodných územiach prechodové formy zástavby,
- orientovať výstavbu nových bytov do území určených pre prestavbu a reštrukturalizáciu.

3.3.3. Vonkajšie mesto

Pri výstavbe bytov vo vonkajšom meste:

- akcentovať územia zachovaných pamiatkových zón bývalých pripojených obcí novou zástavbou vychádzajúcou z pôvodnej urbanistickej štruktúry,
- prednostne využiť pozemky v dotyku s jestvujúcim územím pripojených obcí a pri návrhu rešpektovať skladbu, mierku a štruktúru jestvujúcej zástavby,
- uplatniť intenzívne formy zástavby v rozvoji ťažiskových plôch novej bytovej výstavby.

C.4. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA

4.1. ZDRAVOTNÍCKE ZARIADENIA

4.1.1. Východiskové princípy

- Saturovať zvýšené nároky dobudovania a rozvoja zariadení pre vysokošpecializované služby,
- dobudovať systém doliečovacích, ošetrovateľských a rehabilitačných zariadení, hospicov
- dobudovať špecifické zariadenia ako sú liečebne pre dlhodobo chorých, odborná liečebňa pre drogovo závislých, odborná liečebňa psychických chorôb,
- zriaďovať úzko špecializované zdravotnícke zariadenia, napr. pohotovostné jednotky intenzívnej starostlivosti, špeciálne transplantačné centrá, tzv. denné nemocnice - zariadenia 24 hodinových výkonov.

Nosným prevádzkovým princípom areálových zariadení zdravotníctva má byť intimita a nezávislosť vnútorného života celého areálu. Plošná rezerva sa má využívať na doplnenie a modernizáciu nárokov zdravotníckeho zariadenia - rozvoj nových medicínskych odborov a zeleň, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť areálu a rozvoj doliečovacích, ošetrovateľských zariadení a hospicov.

4.1.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

1. Nemocničná starostlivosť

- lôžkové časti špecializovaných nemocníc, FNsP a NsP lokalizovať v priestore vnútorného a vonkajšieho mesta – obvod IV: lokalita Rázsochy a obvod V: NsP sv. Cyrila a Metoda – II. stavba,
- liečebne dlhodobo chorých, psychiatrické liečebne, sanatória a ozdravovne -lokalizovať aj mimo intravilánu v prírodnom prostredí, alebo v dotyku s prírodným prostredím,
- vysokošpecializované ústavy s celoslovenskou pôsobnosťou navrhovať ako koncentrované monofunkčné areály vo väzbe na prírodné prostredie v priestore vonkajšieho mesta – lokalita Rázsochy.

2. Ambulantná starostlivosť

- poliklinika, zdravotné stredisko (ZS),
- ambulancia,
- zariadenie na poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti,
- stacionár,
- agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS),
- zariadenie spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek,
- mobilný hospic,
- lekárenská služba.

Tieto zariadenia možno umiestňovať v centrách rôzneho hierarchického významu variabilne dislokovať, nakoľko znášajú rušné mestské prostredie a väčšina z nich je vstavaná.

4.2. ZARIADENIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

4.2.1. Východiskové princípy

- Podporovať výstavbu zariadení charakteru domovov sociálnych služieb pre zdravotne postihnutých občanov a zariadení charakteru penziónov pre občanov – seniorov,
- v lokalitách návrhu bytovej výstavby uvažovať aj s bývaním pre starých občanov, rodiny v poproduktívnom veku, pre telesne postihnutých a zariadeniami pre psychoterapiu a pracovnú terapiu,
- saturovať zvýšené nároky na rozvoj siete denných stacionárov pre seniorov, centier pre zdravotne postihnuté deti predškolského a školského veku v atrakčných okruhoch obytného prostredia,
- lokalizovať zariadenia sociálnych služieb do existujúcich a navrhovaných cirkevných centier, prípadne reprofilovať zariadenia materských škôl, jaslí a iných zariadení obytného prostredia,
- riešenie špecifických problémov Bratislavy konštituovaním krízových a kontaktných centier mládeže, rozšírením siete centier výchovnej a psychologickej prevencie a resocializácie drogových a iných závislostí,
- rozšíriť sieť zariadení sociálnych služieb ako sú azylové centrá, prechodné ubytovne, útulky, sociálne bývanie, domovy pre osamelých rodičov, zariadenia pre náhradnú rodinnú výchovu, poradenské a sociálne služby poskytované občanom, stanice opatrovateľskej služby,

- podporovať vznik zariadení sociálnych služieb aj u rôznych záujmových a dobrovoľných organizácií, svojpomocných skupín, charitatívnych a cirkevných inštitúcií, ale aj poisťovní a platených služieb formou prípravy a poskytovania územia pre takéto aktivity.

4.2.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

- ***Domovy dôchodcov a domovy penzióny pre dôchodcov*** - umiestňovať do centra alebo kontaktnej oblasti vnútorného mesta v blízkosti zelene, parkov, peších trás v kľudovej a neexponovanej oblasti. Kapacita zariadení by nemala prekročiť 120 ubytovaných, pričom sa odporúča budovať ústavy s menšou kapacitou (pre cca 60 osôb) a vhodne ich kombinovať s inými druhmi vybavenosti,
- ***Zariadenia pre zdravotne postihnutých občanov - seniorov***, ktorí vyžadujú intenzívnu ošetrovateľskú starostlivosť je vhodné umiestňovať ako súčasť ekumenických centier v kontaktnej oblasti vnútorného mesta. Veľkosť zariadenia pre predmetnú skupinu zdravotne postihnutých sa odporúča min. 20 osôb,
- ***Zariadenia opatrovateľskej služby*** riešiť v nevyhnutnom rozsahu v lokalitách s dobrým kontaktom alebo priamo v obytnom prostredí vonkajšieho mesta; navrhuje sa však zvýšiť podiel opatrovateľskej služby priamo v domácnostiach a uprednostniť ju pred umiestňovaním obyvateľov v domovoch sociálnych služieb,
- ***Domovy sociálnych služieb*** – budovať kapacitne menšie zariadenia pre zdravotne postihnutých občanov, ktoré zabezpečia ich ubytovanie, poskytnutie zdravotnej starostlivosti, záujmovú činnosť a pracovnú terapiu tak, aby im vhodnou organizáciou územia a prevádzkou zariadenia bolo možné nahradiť rodinné zázemie,
- v obytnom prostredí sa zamerať i na ***výstavbu bezbariérových bytov*** a postupné riešenie pohybu telesne postihnutých občanov vo všetkých sférach života ako je práca, spotreba, voľný čas.

4.3. ŠKOLSKÉ ZARIADENIA

4.3.1. Východiskové princípy

- Stabilizovať sieť predškolských zariadení a rozvíjať integrované predškolské zariadenia,
- stabilizovať sieť zariadení základného školstva vrátane školských zariadení telovýchovy a športu,
- vytvoriť systém stredného odborného školstva a stredných odborných učilíšť v súlade so zameraním štruktúry hospodárskej základne mesta a jeho zázemia,
- efektívne využiť existujúci fond priestorov a kapacít škôl a zachovať ich pre výhľadové potreby školstva vrátane školských zariadení telovýchovy a športu,
- zabezpečiť špecifické školstvo vyplývajúce z osobitných výchovno-vzdelávacích potrieb a druhov zdravotného postihnutia detí a mládeže,
- rozvíjať bakalárske, magisterské, inžinierske, doktorské a celoživotné vzdelávanie s prioritným kvalitatívnym dotvorením vysokých škôl a ich sociálneho zázemia zariadeniami na tvorbu vedecko-technických a kultúrno-spoločenských informácií, občianskou vybavenosťou s potrebnými ubytovacími zariadeniami a športovými plochami s krytými zariadeniami telovýchovy.

4.3.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

1. Predškolské zariadenia

sú umiestňované v dotyku s bývaním tak, aby dochádzka bola vyhovujúca. Dostupnosť je stanovená na základe kritérií, a to:

- početnosť používania zariadenia v určitom časovom období,
- charakter činnosti zariadenia,
- sociálna a demografická štruktúra užívateľov zariadenia.

Pre MŠ je odporúčaná dostupnosť zariadení do 400 m.

Na území:

- **centra** – navrhovať zariadenia len v nevyhnutnej miere ako doplňujúce zariadenia, s umiestnením do kľudných ulíc a možnosťou napojenia na zeleň,
- ***vo vnútornom meste*** - lokalizovať zariadenia MŠ priamo v objekte, alebo v ťažisku viacerých objektov pracovných príležitostí. ***V polyfunkčných štruktúrach obvodových centier*** (predovšetkým vo vstavaných zariadeniach polyfunkčných objektov),
- ***vo vonkajšom meste*** - v obytných súboroch navrhovať najmä spoločné zariadenia J a MŠ riešené maximálne do dvoch podlaží ako malokapacitné zariadenia, ktoré umožňujú vzájomnú zameniteľnosť oddelení. Neoddeliteľnou súčasťou zariadení je zeleň a ihrisko, ktoré zabezpečuje dostatočný priestor pre aktívne hry detí v prírodnom prostredí.

2. Základné školy

- ***V centre*** mesta – návrh nových zariadení prispôsobiť demografickej skladbe obyvateľstva v danom období a predovšetkým využívať kapacity jestvujúcich zariadení školstva,
- ***vo vnútornom*** meste navrhovať nové objekty v optimálnej polohe pre ZŠ – v priamej väzbe na bývanie a rekreačnú zeleň. Odporúčaná dostupnosť je 500 m pre I. stupeň, ktorá však stráca na svojom význame v prípade prekonávania väčšej dochádzkovej vzdialenosti do škôl s ponukou špeciálneho výukového programu napr. s preferenciou jazykovej výučby, cirkevných škôl a pod.. Pre II. stupeň ZŠ je odporúčaná dostupnosť do 800 m,

- ***vo vonkajšom meste*** - obytných súboroch navrhovať najmä integrované ZŠ s predškolskými zariadeniami. Pri integrácií základného školstva a predškolských zariadení MŠ ide o snahu integrovania prevádzok stravovania, telovýchovy, prípadne rozšíreného stravovania pre starých a postihnutých ľudí v danej spádovej oblasti. Zariadenia umiestňovať v dotyku s bývaním a rekreačnou zeleňou.

3. Špecifická vybavenosť

Stredné školy

- ***Stredné školy - lokalizovať v kontaktnej časti centra mesta a vnútorného mesta*****.** V centre mesta lokalizovať gymnázia tzv. mestského typu s minimálnymi nárokmi na pozemok, so vstavanými zariadeniami telovýchovy a športu,
- ***špecializované stredné odborné školy, učilištia a učňovské školy*** umiestňovať do komplexných areálov územne previazaných prevažne na príslušné výrobné zariadenia, prípadne podnikateľské aktivity,
- ***školy špeciálneho zamerania pre postihnutú mládež a deti*** - osobitné školy lokalizovať tak, aby vytvárali uzavreté celky a vo väzbe na kvalitné životné prostredie a rekreačnú zeleň - ***môžu tvoriť súčasť zdravotníckych areálov, prípadne areálov sociálnej starostlivosti. Počíta sa s tým, že starostlivosť o deti v osobitných školách čiastočne prevezmú charitatívne a cirkevné organizácie.***

Špecifické požiadavky vylučujú lokalizovanie základných, stredných škôl a učilíšť do ťažiskových polôh sídelných útvarov, prípadne ich husto urbanizovaných častí. Majú sa však týchto polôh dotýkať.

Vysoké školy

- ***Vysoké školy a univerzity*** ako zariadenia špecifického charakteru celoslovenského alebo medzinárodného významu rozvíjať v tradične živom prostredí centra a vnútorného mesta, v historických budovách v nadväznosti na najvyššie kultúrno-spoločenské inštitúcie a v monofunkčných areáloch v Mlynskej doline alebo v areáli EU v Petržalke,
- ***nové vysokoškolské areály***
  - lokalizovať v rozvojových plochách vonkajšieho mesta s dobrými väzbami na vedecko-výskumne zariadenia a plochy telovýchovy a športu (Lamačská brána, Petržalka juh),
  - nevyhnutnou zložkou týchto areálov sú ubytovacie zariadenia vybavené športovými zariadeniami, zariadeniami kultúry, obchodu a služieb.

Ostatné školy

- ***Základné umelecké školy*** navrhovať formou menších integrovaných zariadení v jednotlivých mestských častiach a podľa konkrétnych možností (potenciálu územia) funkčne spájať s kultúrnymi a športovými zariadeniami, postgraduálnymi, jazykovými školami, domovmi mládeže a záujmovými krúžkami a zariadeniami.

4.4. KULTÚRA

4.4.1. Základné princípy a kritériá lokalizácie

1. Východiskové princípy

- zachovať a podporovať medzinárodne vysoko hodnotený význam mesta ako kultúrno-spoločenského centra európskeho významu s prezentovaním kultúrno-spoločenských hodnôt celého Slovenska,
- podporovať rozvoj kultúrno-spoločenských hodnôt jednotlivých etník na území mesta a identických kultúrno-spoločenských hodnôt jednotlivých mestských častí,
- podporovať kultúrne a duchovné tradície, ktoré formovali kultúrny a spoločenský obraz mesta s cieľom vytvárať podmienky pre príťažlivý životný štýl a pocit domova obyvateľov mesta.

2. Kritéria lokalizácie

- ***pre zariadenia typu ZOV*** (kluby pre kultúrnu činnosť, kluby dôchodcov, miestne knižnice, galérie):
  - spádová oblasť: 7 000 – 15 000 obyvateľov,
  - atrakčný okruh: 400 – 800 m,
- ***pre zariadenia typu VOV – obvodová vybavenosť*** (kultúrno– spoločenské centrum obvodu, knižnica):
  - spádová oblasť: 12 000 – 40 000 obyvateľov,
  - atrakčný okruh: 2 – 6 km,
- ***pre zariadenia typu VOV – celomestského charakteru*** (divadlo, koncertná sála, múzeum, galéria, odborná knižnica):
  - atrakčný okruh: 4 – 20 km.

U týchto zariadení je potreba kapacitnej rezervy nielen pre trvalo bývajúce obyvateľstvo, ale aj pre denne prítomné obyvateľstvo.

Pre jednotlivé druhy zariadení kultúry:

- ***divadlá***:
  - miestna scéna a mestské divadlo s činohrou, operetou a pohostinskou operou:
  - spádová oblasť: 50 – 100 000 obyvateľov,
  - viacžánrové divadlo: spádová oblasť: 100 000 – 200 000 obyvateľov,
  - divadlo s oddelenými priestormi pre činohru a operu: spádová oblasť: 200 000 – 500 000 obyvateľov,
  - kritériom je ľahká dostupnosť divadiel od verejných dopravných prostriedkov ,

- ***múzeá a galérie***:
  - spádová oblasť: 20 000 – 30 000 obyvateľov,
  - kritériom umiestnenia múzeí a galérií je komunikačne dobrá dostupnosť,
- ***polyfunkčné kultúrne zariadenie – kultúrny dom***:
  - spádová oblasť: 10 000 – 20 000 obyvateľov,
- ***kiná***:
  - spádová oblasť: 20 000 – 30 000 obyvateľov,
- ***zhromažďovacie priestory*** (verejná plocha - námestie, priestory pre usporiadanie koncertov a hudobných podujatí pre mladú generáciu obyvateľov, zábavné a oddychové parky):
  - spádová oblasť: 5 000 obyvateľov.

4.4.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

- ***Zariadenia typu ZOV*** (kluby pre kultúrnu činnosť, kluby dôchodcov, miestne knižnice, galérie) lokalizovať do lokálnych centier obytných súborov vo vnútornom a vonkajšom meste,
- ***zariadenia typu VOV – obvodová vybavenosť*** (kultúrno – spoločenské centrum obvodu, knižnica) lokalizovať do centier MČ,
- ***zariadenia typu VOV – celomestského charakteru*** (divadlo, koncertná sála, múzeum, galéria, odborná knižnica) lokalizovať v širšom centre mesta v hraniciach vnútorného mesta,
- **divadlá** umiestňovať v centre mesta ako samostatné objekty alebo združené v rámci iných kultúrno – osvetových zariadení,
- ***múzeá a galérie*** - lokalizovať ako súčasť kultúrno – spoločenských centier, súčasť inej občianskej vybavenosti, v rekreačnej oblasti, v centre mesta, v zeleni, v historických objektoch,
- **polyfunkčné kultúrne zariadenia** - domy kultúry lokalizovať v parkovej zeleni. Je vhodné ich spájať s ostatnou občianskou vybavenosťou, napr. s rekreačnými zariadeniami.
- ***knižnice***:
  - ľudové knižnice – lokalizovať v centre sídlisk, v kľudnom prostredí obytných zón, môžu byť samostatne stojace alebo pričlenené k inej občianskej vybavenosti – kultúrnej, správnej,
  - vysokoškolské knižnice – lokalizovať v areáloch vysokých škôl, v centrách vedeckých zón,
  - špeciálne vedecké knižnice – lokalizovať v nadväznosti na zariadenia, ktorým slúžia: na múzeum, na akadémiu vied, na výskumné ústavy, na ústredné úrady.
- ***kiná*** lokalizovať v mestskom centre a v centrách MČ:
  - kiná s nepretržitou prevádzkou lokalizovať vo frekventovaných častiach mesta, pri nádražiach, pri letisku,
  - multikiná lokalizovať najmä v okrajových polohách mesta, v kombinácii so športoviskami, priestormi pre voľný čas, v prímestských obchodných centrách.
- ***kluby mládeže*** je vhodné spájať s vonkajšími ihriskami.

4.5. CIRKEV

4.5.1. Základné princípy a kritériá lokalizácie

1. Východiskové princípy

Cirkevné objekty vytvárajú združené komplexy – cirkevné pastoračné centrá so zmiešanou funkciou kultovou a úžitkovou v kombinácii kostol a ďalšie zariadenia: predškolské zariadenie, domov mládeže, domov dôchodcov, charitatívne zariadenie, lekárske služby, hospic.

Základným princípom je podporovať rozvoj zariadení duchovnej kultúry na území mesta v súlade s požiadavkami jednotlivých cirkví vrátane ich spoluúčasti na rozvoji školstva, zdravotníckych a sociálnych služieb.

2. Kritéria lokalizácie

V posúdení potrieb územia a pre reguláciu rozvoja zariadení cirkvi na území mesta zohľadniť:

- ***kostoly***:
  - spádová oblasť: 10 000 – 20 000 obyvateľov,
  - dostupnosť: 1 km, t. j. 15 minút pešo,
- ***pastoračné centrá***:
  - možná lokalizácia pri spádovej oblasti: 10 000 – 20 000 obyvateľov,
- dominantnosť v území, dôraz na priehľady mestských osí.

4.5.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

V urbanizovanom prostredí, hlavne obytnom, stavať menšie sakrálne objekty s hustejšou sieťou.

Sakrálne objekty sa navrhuje situovať do lokalít celomestského významu, do centier MČ a do centier obytných súborov:

- ***pre malé miestne centrum***: liturgický priestor cca 150 – 250 miest na sedenie, spoločenské priestory cca pre 35 osôb,
- ***pre stredné centrum***: liturgický priestor cca 250 – 300 miest na sedenie, spoločenské priestory cca pre 35 – 100 osôb,
- ***pre veľké centrum***: hlavný liturgický priestor cca 250 – 350 miest na sedenie, druhý sakrálny priestor, spoločenské priestory pre viac ako 100 osôb.

4.6. ADMINISTRATÍVA

4.6.1. Základné princípy a kritéria lokalizácie

1. Východiskové princípy

- Podporovať rozvojom administratívy medzinárodný význam Bratislavy, ako regionálneho centra Európskeho významu,
- rozvíjať zamestnanosť preferovaním vybraných mestských častí,
- vytvárať pri budovaní administratívnych komplexov hodnotné urbanizované prostredie mesta.

2. Kritéria lokalizácie

- lokalizovať zariadenia ***vládnych a štátnych organizácií*** v atraktívnych polohách mesta, kde sa uplatní ich architektonická kvalita a dominantnosť,
- lokalizovať rozvoj ***zariadení zahraničných zastupiteľských úradov*** principiálne do územia celomestského centra a ďalších atraktívnych lokalít mesta,
- lokalizovať ***objekty administratívy komerčnej, zahraničnej a nekomerčnej*** významnejšieho charakteru v širokom spektre v atraktívnych rozvojových lokalitách celomestského centra,
- lokalizovať ***ostatnú komerčnú a nekomerčnú administratívu*** v polyfunkčnej zástavbe mestských tried a lokálnych centier
- umiestňovať rozvoj ***verejnej administratívy nižších stupňov*** v jednotlivých centrách MČ v zmiešanej zástavbe,
- rozvíjať ***administratívu charakteru podnikovej - firemnej administratívy*** aj v plochách výroby, kde predstavuje doplnkovú funkciu.

4.6.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

- Orientovať ***vládne a štátne organizácie*** k Dunaju, na nábr. arm. gen. L. Svobodu, Pribinovu ul. a Podhradie,
- zohľadňovať pri lokalizácií ***zahraničných zastupiteľských úradov*** aj nové bezpečnostné požiadavky na ich umiestnenie (napr. lokalita Kapitulské pole),
- umiestňovať ***komerčnú, zahraničnú a nekomerčnú administratívu*** v zóne Pribinova, v zóne PKO, na Podhradí, v CMC Petržalka,
- zatraktívňovať komerčnou a nekomerčnou administratívou mestské centrá a mestské triedy spoločenského významu v polohe Ružinovskej, Račianskej, Karadžičovej, Jantárovej cesty, Muchovho nám. a ďalších,
- orientovať ***verejnú aj komerčnú administratívu*** vytvárajúcu potenciál pracovných príležitostí najmä do územia V. okresu.

4.7. ZARIADENIA VEDY A VÝSKUMU

4.7.1. Východiskové princípy

- Podporovať rozvoj existujúcej vedecko-výskumnej základne ako základného systému budúcej ekonomickej profilácie mesta (reštrukturalizácia výroby, špičkové technologické parky, zvláštne hospodárske zóny),
- podporovať zapojenie vedecko-výskumnej základne vysokých škôl vo väzbe na existujúcu a novovytváranú štruktúru výroby,
- vytvárať predpoklady pre vznik všeobecných informačných služieb a výskumných centier pre tvorbu a výmenu vedecko-technických a kultúrno-spoločenských informácií,
- vytvoriť platformu pre spoluprácu samosprávnych orgánov mesta so Slovenskou akadémiou vied, s vedecko-výskumnou základňou vysokých škôl na území mesta najmä Univerzity Komenského, Slovenskej technickej univerzity a Ekonomickej univerzity a s vedecko-výskumnými ústavmi a pracoviskami viažucimi sa na hospodársku, sociálnu a spoločenskú základňu mesta.

4.7.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

- Dotvoriť a dobudovať predovšetkým areály:
  - vedy a výskumu na Patrónke, Kramároch - Krásna hôrka,
  - vysokoškolské v Mlynskej doline - UK a na Vazovovej ulici – STU,
- pri situovaní nových pracovísk vedy a výskumu uvažovať s dostatočne veľkými plošnými rezervami voľných plôch za účelom ich možného následného rozšírenia najmä v okrajových polohách mesta,
- samostatné objekty vedy a výskumu umiestňovať:
  - v centre mesta a na území vnútorného mesta v kľudových polohách,
  - v okrajovej zástavbe na samostatných pozemkoch alebo v spojení s výrobným areálom ako jeho súčasť,
  - v okrajovej mestskej zástavbe, v spojení s výrobnou alebo prevádzkovou budovou.

4.8. MALOOBCHOD

4.8.1. Východiskové princípy

Základné princípy

V rozvoji ***maloobchodnej siete***:

- požadovať zvyšovanie kvality zariadení maloobchodu:
  - so saturovaním nárokov obyvateľov a návštevníkov mesta,
  - ako charakteristickej funkcie ťažiskových mestotvorných priestorov,
  - ako súčasti regionálnych obslužných centier,
- vychádzať v posúdení potrieb územia a pre reguláciu rozvoja zariadení obchodu z princípov:
  - stupňovitého usporiadania podľa veľkosti obsluhovaného územia,
  - integrácie maloobchodných zariadení do obslužných centier, najvhodnejšia je integrácia so službami, verejným stravovaním, kultúrno – spoločenskými zariadeniami a administratívou.

V rámci ***vyššej vybavenosti*** v celom komplexe druhovosti treba zohľadniť:

- hranicu nástupu 20 000 obyvateľov + denne prítomných v území,
- celkovú kapacitu predajnej plochy obchodov vyššej vybavenosti v území v rozsahu 800 m2 predajnej plochy/1000 obyvateľov,
- potenciál a rozmiestnenie prímestských nákupných centier a ich vplyv na primárnu potrebu predajnej plochy obchodu v rámci občianskej vybavenosti v konkrétnych MČ,
- určenie spádu pre tie MČ, ktoré nespĺňajú hranicu nástupu týchto zariadení a ich zohľadnenie v celkovom návrhu.

V rámci ***základnej občianskej vybavenosti*** pre obchody sortimentu dennej potreby je potrebné zohľadniť:

- celkovú kapacitu predajnej plochy obchodov dennej potreby v území v rozsahu 200 m2 predajnej plochy/1000 obyvateľov považovať ako minimum. V obytných územiach možno rátať s časťou týchto zariadení vstavaných v objektoch bývania,
- 25%-né zvýšenie kapacity predajnej plochy obchodu dennej potreby vo vymedzenom území, ak počet pracovných príležitostí v tomto území presiahne 50% trvalo bývajúcich obyvateľov,
- 50%-né zvýšenie kapacity predajnej plochy obchodu dennej potreby vo vymedzenom území, ak počet pracovných príležitostí v tomto území presiahne počet trvalo bývajúcich obyvateľov (ide napr. o MČ Ružinov, Nové Mesto a najmä MČ Staré Mesto).

4.8.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

Z hľadiska urbanistickej typológie:

- ***historické jadro***: vhodné na lokalizáciu výberových, špecializovaných exkluzívnych predajní nenáročných na zásobovanie a skladovanie,
- ***celomestské centrum*** vhodné na lokalizáciu:
  - obchodných stredísk,
  - širokosortimentných predajní,
  - obchodných pasáží a galérií,
  - polyfunkčných objektov,
  - obchodných peších zón,
- ***územie sídliskovej urbanistickej štruktúry*** - jedná sa o dobudovanie priestorovo založených centier MČ a štvrtí, ktoré sú vhodné na lokalizáciu:
  - vnútromestských nákupných centier,
- ***mestské triedy***, čiže rozvojové línie sú vhodné na lokalizáciu:
  - polyfunkčných objektov,
  - obchodných domov v prielukách,
- ***uzlové body*** (križovatky, zástavky MHD, železničné a autobusové nádražia) – sú to priestory s vysokým stupňom sociálnej komunikatívnosti, tu je vhodné situovať:
  - podzemné obchodné strediská,
  - sústavy špecializovaných predajní,
  - obchodné mosty,
  - veľkopredajne, tržnice,
- okrajové lokality mesta s dobrou dostupnosťou na diaľnice a rýchlostné cesty sú vhodné na budovanie:
  - prímestských obchodných centier so zariadeniami typu hypermarketov a hobbymarketov.

Z hľadiska stupňovitosti od celomestského centra so širšou regionálnou pôsobnosťou, cez centrá obvodové až k lokálnym:

- ***obchodné zariadenie celomestského a regionálneho významu***:
  - tvorí mestské jadro a širšie centrum mesta v hraniciach vnútorného mesta s vnútromestskými obchodnými centrami, viacpodlažnými obchodnými domami, obchodnými pasážami, galériami a pešími zónami,
  - pre osobné automobily je dostupnosť vymedzená dojazdom do 20 minút,
- ***obchodné zariadenie regionálneho významu***:

  - tvoria sortimentne špecializované veľkopredajne širokého regionálneho dosahu – hypermarkety, hobbymarkety, cash & carry s nárokmi na zásobovanie, statickú a individuálnu dopravu a na veľkú návštevnosť umiestnené v okrajových lokalitách vonkajšieho mesta s dobrou dostupnosťou na diaľnice a rýchlostné cesty slúžiace obyvateľom mesta i priľahlým obciam regiónu,
  - spádová oblasť: 100 000 obyvateľov,
  - spádová oblasť pre osobné automobily je vymedzená dojazdom do 20 min.,
- ***obchodné zariadenie obvodného významu***:
  - je sústredenie maloobchodných plôch v ťažisku pohybu obyvateľov a v dosahu hromadnej dopravy, spravidla v centre MČ a v centre niekoľkých obytných súborov, sú to spravidla vnútromestské obchodné centrá, obchodné strediská s prevládajúcim nepotravinárskym sortimentom s nárokmi na statickú, obslužnú, hromadnú a individuálnu automobilovú dopravu,
  - spádová oblasť: 20 000 – 50 000 obyvateľov,
  - dochádzková vzdialenosť: 1,5 km pešo, pre osobné automobily je vymedzená dojazdom 10 minút,
- ***obchodné zariadenie lokálneho významu***:
  - tvoria maloobchodné plochy umiestnené v centre obytného súboru vo vnútornom a vonkajšom meste, sú to spravidla supermarkety, diskonty, špeciálne predajne potravín, obchodné strediská spravidla tovaru týždennej potreby – kompletný sortiment potravín, ponuka nepotravinárskeho tovaru, potreby pre domácnosť, domácich majstrov, textil,
  - spádová oblasť: 5 000 – 8 000 obyvateľov,
  - dochádzková vzdialenosť: 800 – 1 000 m, 10 min. pešo,
- ***maloobchodná základná vybavenosť***:
  - tvorí obchodné zariadenie malého obytného súboru v centre, vo vnútornom a vonkajšom meste s tovarom dennej potreby – potraviny, mäso, ovocie, zelenina, drogérie, papiernictvo,
  - spádová oblasť: 2 000 – 3 000 obyvateľov,
  - dochádzková vzdialenosť: 400 – 500 m, 7 min. pešo.

4.9. SLUŽBY

4.9.1. Východiskové princípy

V rozvoji služieb na území mesta:

- požadovať a podporovať zvyšovanie kvality služieb pre obyvateľstvo a návštevníkov mesta,
- podporovať rozvoj služieb ako podnikateľské aktivity hlavne výrobných služieb (prenos informácií a údajov, manažérske, poradenské, bezpečnostné služby, leasing), malých súkromných podnikov (do 24 zamestnancov, nárast podnikov so zahraničnou účasťou, najmä v počítačových a obchodných službách,
- rozvíjať individuálne formy poskytovania služieb hlavne údržby a opráv výrobkov a motorových vozidiel, hygieny a čistoty prostredia v oblasti nevýrobných služieb,
- riešiť nároky v oblasti pohrebných služieb v spolupráci s mestskými časťami.
- V posúdení potrieb územia a pre reguláciu rozvoja zariadení služieb zohľadniť:
- ***pre zariadenia služieb typu ZOV*** – opravovne spotrebného tovaru a obuvi, zberne opráv a čistiarní, holičstvo, kaderníctvo:
  - spádová oblasť 5 000 obyvateľov,
  - dostupnosť do 1000 m,
- ***pre zariadenia služieb typu VOV*** – opravovne motorových vozidiel, zákazková výroba, vzorkovne, objednávkové kancelárie, výstavné siene, pohrebné služby, cestovné kancelárie, fotoateliéry, opravovne spotrebičov, hodín:
  - spádová oblasť 20 000 obyvateľov,
- ***pre cintoríny***:
  - lokalizovať max. 3 – 5 km od krajnej zástavby mesta,
  - dostupnosť na MHD.

4.9.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

Organizácia a využitie územia z hľadiska funkčného systému služby:

- miestne zariadenia typu ZOV lokalizovať do lokálnych centier obytných zón, najlepšie do stredísk základných služieb,
- stredné a veľké opravovne spotrebného tovaru spolu so zákazkovou výrobou rozvíjať formou komplexných stredísk v okrajových územiach vnútorného a vonkajšieho mesta,
- styk obyvateľov ako užívateľov zariadení zabezpečovať prostredníctvom zberní, vzorkovní, objednávkových kancelárií, výstavných sienií, ktoré navrhujeme lokalizovať v rámci centier vybavenosti MČ vnútorného a vonkajšieho mesta,
- rôzne obchodné služby: daňové, právne, architektonické, inžinierske, reklamné, sprostredkovateľské, pátracie, ochranné, prekladateľské lokalizovať do širšieho centra mesta, na mestské triedy, do centier MČ vnútorného a vonkajšieho mesta,
- cintoríny je vhodné umiestňovať v nadväznosti na prírodné prostredie.

4.10. VEREJNÉ STRAVOVANIE

4.10.1. Východiskové princípy

Zariadenia verejného stravovania sú súčasťou občianskej vybavenosti:

- sídelných útvarov v integrácií s inými druhmi občianskej vybavenosti v rámci polyfunkčných objektov, centier občianskej vybavenosti, spoločensko–kultúrnych centier,
- dopravných zariadení (železničných a autobusových nádraží, letiskových a prístavných zariadení, zariadení diaľnic),
- zariadení ubytovania cestovného ruchu (hotelov, penziónov, botelov).

Základným urbanistickým princípom zariadení verejného stravovania je zvyšovanie kvality zariadení a princíp ich integrácie s ďalšími zložkami obslužnej občianskej vybavenosti: maloobchodnými zariadeniami, zariadeniami služieb a kultúry, administratívy a princíp stupňovitého usporiadania podľa veľkosti obsluhovaného územia:

- ***pre zariadenia typu ZOV*** (bufet, hostinec):
  - spádová oblasť: 3 000 obyvateľov,
  - dochádzková vzdialenosť: 800 m,
- ***pre zariadenia VOV - štvrťová vybavenosť*** (reštaurácie, pivnice):
  - spádová oblasť: 6 000 – 7 000 obyvateľov,
  - dochádzková vzdialenosť: 800 m,
- ***pre zariadenia VOV – obvodová vybavenosť*** (kaviareň, vináreň s tanečnou sálou, jedáleň so samoobsluhou):
  - spádová oblasť: 12 – 15 000 obyvateľov.

4.10.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

- Zariadenia verejného stravovania si vyžadujú dobrú dostupnosť z peších komunikácií a možnosť rozšírenia do vonkajších plôch v letnej sezóne,
- lokalizovať ich treba v blízkosti staníc železničnej a autobusovej dopravy, v blízkosti MHD, v dosiahnuteľnej pešej vzdialenosti spádového územia,
- rozmanité zariadenia rôznych prevádzkových druhov: výberové a špecializované reštaurácie, pivnice, vinárne, kaviarne s tanečnou prevádzkou, gril bary, snack bary, denné bary lokalizovať do širšieho centra mesta v hraniciach vnútorného mesta.

4. 11. UBYTOVANIE CESTOVNÉHO RUCHU

4.11.1. Východiskové princípy

Podporovať rozvoj Bratislavy ako najvýznamnejšieho slovenského mestského strediska medzinárodného a domáceho cestovného ruchu:

- s rozvojom špecifických perspektívnych foriem turizmu ako kongresová, incentívna a rekreačná turistika,
- so zhodnotením existujúcich kultúrnych a historických hodnôt Bratislavy, jej jednotlivých mestských častí, zázemia mesta a prírodného potenciálu mesta,
- potenciálu mesta pre vodné športy a rekreáciu pri vode.
- ľahká dostupnosť k cestnej sieti,
- dobré pešie napojenie na MHD.

4.11.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

- ***Mestské hotely***: lokalizovať do atraktívneho prostredia kultúrnych pamiatok, v blízkosti živého obchodného a kultúrno-spoločenského centra, v kontakte na areály športu,
- ***pasantné hotely***: lokalizovať vo väzbe na tranzitnú dopravu, v blízkosti letísk, železničných nádraží, autobusových staníc, prístavov,
- ***malé ubytovacie zariadenia cestovného ruchu (do 40 lôžok):*** lokalizovať do atraktívneho prostredia v rekreačných oblastiach.

4.12. KONGRESOVÉ A KONFERENČNÉ CENTRÁ

4.12.1. Východiskové princípy

V súlade s víziou rozvoja Bratislavy ako mesta tvorby a výmeny špičkových informácií podporovať:

- realizáciu kongresových a konferenčných centier so špičkovým technologickým zabezpečením,
- podporovať rozvoj kongresovej turistiky.

Pre lokalizáciu kongresových a konferenčných centier sú dôležité prevádzkové väzby a vybavenie nadväzného územia:

- dostupnosť medzinárodného letiska,
- dostupnosť rýchlostných komunikácií,
- blízkosť ubytovacích zariadení najvyšších kategórií,
- atraktívnosť prostredia.

4.12.2. Zásady priestorového usporiadania

Lokalizovať:

- multifunkčné kongresové centrá so širokým spektrom využitia (kultúrne podujatia, spoločenské podujatia, športové a výstavné podujatia a pod.) s odporúčanou kapacitou cca 3 000 miest: do centra mesta a do atraktívneho špecifického prostredia – nábrežie Dunaja, v kontakte na hotelové zariadenia min. *** kapacitne pokrývajúce potreby kongresového centra, s nárokmi na statickú a individuálnu dopravu a na veľkú návštevnosť,
- konferenčné centrá s kapacitou cca 300 - 400 miest priamo v hotelových a účelových zariadeniach s nárokmi na statickú a individuálnu dopravu, resp. ako špecifické školiace strediská, ktoré možno lokalizovať aj do atraktívnych lokalít vonkajšieho mesta a jeho zázemia.

4.13. ZARIADENIA ŠPORTU A TELOVÝCHOVY

4.13.1. Východiskové princípy

Systém telesnej výchovy je realizovaný v rámci:

- organizovanej telesnej výchovy a športu vrátane vrcholového športu, výkonnostného športu,
- neorganizovanej telovýchovy a športu, pohybovej činnosti vo voľnom čase,
- školskej telovýchovy.

V súlade so schválenými strategickými cieľmi rozvoja telovýchovy a športu:

- vytvárať podmienky pre rozvoj športových zariadení vrcholového a výkonnostného športu, vrátane národných centier,
- vytvárať podmienky pre rozvoj športových zariadení pre širokú verejnosť a rozvoj komerčných športových zariadení,
- dotvoriť športovo rekreačné priestory aj zariadeniami vybavenosti,
- stanoviť štandardy pre kryté zariadenia priamo v obytnom a mestskom prostredí - fitness centrá, kryté plavárne, netradičné športy, cyklo a bikro areály a pod. ako súčasť areálov voľného času,
- vytvoriť podmienky pre rozvoj štandardov na dobudovanie siete športových zariadení - športové haly, prírodné kúpaliská spojené s vodnou dráhou, kryté bazény, kryté zimné štadióny, špecializované účelové športové haly (napr. pre ľahkú atletiku), areály zdravia a centrá športu prístupné širokej verejnosti aj s príslušnou komercionalizáciou,
- efektívne využiť existujúci fond priestorov v zariadeniach školskej telovýchovy a športu a zachovať ich pre výhľadové potreby školstva a verejnosti.

4.13.2. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania

- ***V centre mesta*** rozvíjať druhy a formy priestorov koncentrovaných športových zariadení, zároveň integrovaných s inými druhmi vybavenosti. Výber a spôsob riešenia bude ovplyvňovať priestorová stiesnenosť a vysoká koncentrácia ľudí a aktivít. Pri budovaní telovýchovných zariadení využívať možnosti vytvárania väčších sústredených komplexov, v ktorých sa v optimálnej miere uplatnia zásady intenzifikácie (možnosti horizontálneho a vertikálneho radenia prevádzkových celkov), združovania rôznych funkčných zložiek do jedného celku,
- priestorovo náročnejšie formy a druhy krytých zariadení športu s možnosťou vysokej návštevnosti lokalizovať ***do kontaktnej okrajovej časti vonkajšieho mesta***,
- ***vo vhodných priestoroch vonkajšieho mesta, prípadne v zovretejších priestorovo úspornejších formách aj vo vnútornom meste*** realizovať centrá športu a voľného času. Spôsob riešenia musí byť v úzkom vzťahu k lokálnym priestorovým podmienkam, zvyklostiam obyvateľov, klimatickým podmienkam. Pre jednoduché zariadenia využívať priestor vo vybudovaných obytných súboroch,
- ***vonkajšie nekryté športové zariadenia*** - ihriská, jazdecké areály, strediská vodných športov, štadióny, vzhľadom na ich plošné nároky lokalizovať v okrajových priestoroch vyššej atraktivity - kľúbových priestoroch vo väzbe na prírodné prostredie. Sú to väčšinou zariadenia celomestského až nadmestského významu,
- ***kryté halové priestory pre šport*** - telocvične, plavárne, ľadové plochy, posilňovne (predstavujú intenzívne využívane územia) začleniť do integrovaných zariadení - centier voľného času,
- ***v centrách voľného času*** profilujúcimi funkciami sú šport a kultúra. Ostatná občianska vybavenosť má doplnkový charakter. Tieto integrované zariadenia viazať na ťažiskové uzlové priestory s veľkým pohybom obyvateľstva,
- ***podľa polohy a druhu konkrétnych zariadení*** integrovať zariadenia športu, telovýchovy a rekreácie s inými zariadeniami v rámci centier občianskej vybavenosti v území.

Lokalizácia športových zariadení od celomestských až po zariadenia lokálneho významu a profilácia druhov zariadení bude určená na základe spracovania Územného generelu športu a podrobnejšej ÚPD.

C.5. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VÝROBY

5.1. VÝCHODISKOVÉ PRINCÍPY A KRITÉRIÁ

5.1.1. Východiskové princípy

V súlade so schválenými strategickými cieľmi hospodárskej základne mesta je potrebné :

- podporovať rozvoj výrobnej základne orientovanej na „sofistikovanú výrobu“– v lokalizačnej politike uprednostniť lokalizáciu špičkových výrob a technológií previazaných na jestvujúcu vedecko–výskumnú základňu alebo s iniciačnými podnetmi pre jej rozvoj. Uvedené požiadavky uplatniť najmä vo formovaní nových vedecko–technologických a priemyselných parkov,
  - v Devínskej Novej Vsi vo väzbe na Volkswagen,
  - vo Vajnoroch severne od obytného územia,

    * v západnom rozvoji MČ Záhorská Bystrica,
    * v lokalite Jarovce – Kittsee,
    * v lokalite v západnom rozvoji Petržalky,
- podporovať rozvoj malých a stredných podnikov zameraných najmä na doplnkové výroby vo vzťahu k ťažiskovým hospodárskym subjektom, na rozvoj špecifického potravinárskeho priemyslu a na výrobné služby pre obyvateľstvo,
- opätovne podporovať rozvoj stavebníctva vo väzbe na navrhované rozvojové plochy mesta, území mesta a vo väzbe na významné dopravné zariadenia nákladnej dopravy,
- podporovať rozvoj logistických parkov v dopravných uzloch:
    * v zóne Pálenisko – Prístav Bratislava,
    * vo Vrakuni vo väzbe na Letisko M.R. Štefánika Bratislava,
    * v lokalite nového prístavu Vlčie hrdlo,
- podporovať lokalizáciu distribučných centier v rámci regionálnych rozvojových pólov pri vstupoch na územie mesta,
- zachovať poľnohospodársku výrobu v lokalitách vo väzbe na zachovávanú poľnohospodársku pôdu (PP),
- zohľadniť v zásobovaní mesta potravinami produkčné zázemie Bratislavského regiónu a vytvoriť predpoklady pre rozvoj trhových miest na území mesta pre uplatnenie poľnohospodárskych produktov v obchodnej sieti mesta.

Z hľadiska požiadaviek na zvyšovanie kvality životného prostredia trvať na požiadavkách:

- ekologickej nezávadnosti výrob pri reštrukturalizácii jestvujúcej výrobnej základne a v jej rozvoji,
- eliminovať prevádzkovými a technickými opatreniami už vyhlásené PHO a bezpečnostné pásma jestvujúcich výrob, obmedzujúce funkčné zhodnotenie nadväzných území.

5.1.2. Kritériá lokalizácie

- miera rušivých vplyvov na okolie,
- počet pracovných príležitostí,
- nároky na dopravu materiálov a výrobkov a zamestnancov,
- požiadavky na vlečkové napojenie,
- energetická náročnosť zariadení a nároky na vodu,
- rozsah produkovaných odpadov,
- areálovosť resp. vostaviteľnosť do mestských blokov,
- intenzitu využitia pozemku,
- podlažnosť,
- veľkostný rozsah areálov.

5.2. ZÁSADY A REGULATÍVY PRE UMIESTNENIE VÝROBNÝCH ZARIADENÍ

5.2.1. Priemyselná výroba

Na územia s funkciou výroby je možné umiestňovať stavby, zariadenia, areály a plochy:

- veľkých priemyselných podnikov alebo skupiny stredne veľkých priemyselných podnikov s prípadným rušivým vplyvom na okolie,
- služby a výroby všetkých druhov združené v priemyselných a technologických parkoch,
- sklady a skladové plochy slúžiace výrobe, sklady pre výrobné podniky,
- objekty aplikovaného výskumu podnikov,
- administratívne objekty súvisiace s hlavnými funkciami,
- objekty špeciálneho odborného školstva,
- občiansku vybavenosť a služby pre obsluhu územia,
- objekty nutnej technickej vybavenosti,
- parkovacie plochy a objekty pre parkovanie.

5.2.2. Distribučné centrá, sklady, stavebníctvo

Územia s funkciou distribučné centrá a stavebníctvo sú určené pre umiestňovanie:

- distribučných a logistických centier, skladových areálov a veľkoobchodných skladov,
- areálov stavebnej výroby alebo skupiny stredne veľkých stavebných výrob s prípadným rušivým vplyvom na okolie,
- areály sústredenej stavebnej výroby a centrálnych trvalých stavebných dvorov so špecifickými požiadavkami na vlečkové napojenie,
- administratívne objekty súvisiace s hlavnými funkciami,
- objekty nutnej technickej vybavenosti,
- parkovacie plochy a objekty pre parkovanie.

Plochy priemyselných území musia byť od plôch pre bývanie oddelené účinným pásmom ochrannej zelene.

5.2.3. Poľnohospodárska výroba, skleníkové hospodárstvo

V lokalitách zachovaných ***pre rozvoj poľnohospodárskej výroby*** je možné umiestňovať:

- výrobné, prevádzkové a skladové zariadenia živočíšnej výroby; v PD Rusovce len v návrhovom období do roku 2020,
- výrobné, prevádzkové a skladové zariadenia na spracovanie produktov rastlinnej výroby,

- nevyhnutné technické zariadenia a technické zariadenia pre rastlinný materiál či faunu,
- stravovacie, ubytovacie a hygienické zariadenia pre zamestnancov,
- drobné výrobné služby, zariadenia hygieny, kompostovacie zariadenia,
- v špecifických zariadeniach poľnohospodárskej výroby aj malé ubytovacie zariadenia CR (agroturistika),
- drobné zariadenia pre vedecko - výskumné účely,
- odstavné státia a parkoviská,
- zeleň areálová a krajinná.

V lokalitách pre rozvoj ***skleníkového hospodárstva*** je možné umiestňovať:

- administratívne, výrobné, prevádzkové a skladové zariadenia skleníkového hospodárstva,
- nevyhnutné technické zariadenia,
- prevádzkové, stravovacie a hygienické zariadenia pre zamestnancov,
- predajne produktov (kvety, zelenina),
- drobné zariadenia pre aplikovaný vedecký výskum,
- odstavné plochy a parkoviská.

5.3. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

5.3.1. Centrum

Na území centra:

- požadovať postupné vymiestnenie výrobných areálov z centra mesta (rok 2020); do doby vymiestnenia požadovať naplnenie kritérií hygienickej nezávadnosti, malej náročnosti na dopravu materiálov a výrobkov, nízkej energetickej náročnosti a nízkej produkcie odpadov,
- zhodnotiť uvoľnené plochy pre nové funkcie v prospech území občianskej vybavenosti, zmiešaných území bývania a občianskej vybavenosti, resp. zmiešaných území obchodu, výrobných a nevýrobných služieb.

5.3.2. Vnútorné mesto

Na území vnútorného mesta:

- nepripustiť rozšírenie existujúcich areálov a preferovať ich reštrukturalizáciu v prospech zmiešaného územia resp. občianskej vybavenosti,
- podporovať lokalizáciu hygienicky nezávadných zariadení poskytujúcich rozvoj pracovných príležitostí, nenáročných na dopravu materiálov a výrobkov, na odber energie, produkujúce minimum odpadov,
- rozvíjať areálové zariadenia s menšou výmerou areálov a zariadenia vhodné na dostavbu do mestských blokov s optimálnou intenzitou využitia pozemku a priemernej podlažnosti,
- podporovať umiestnenie špecifických vedecko–technických, technologických a priemyselných parkov.

5.3.3. Vonkajšie mesto

Na území vonkajšieho mesta:

- podporovať lokalizáciu výrobných zariadení, skladových a distribučných centier vyžadujúcich si zvýšené nároky na dopravu materiálov a výrobkov, vyžadujúcich si vlečkové napojenie resp.. inak náročných na dopravné a energetické napojenie, produkujúcich väčšie množstvo odpadov,
- akceptovať zariadenia areálové s nižšou intenzitou využitia pozemku a podlažnosti,
- preferovať v rozvoji intenzifikáciu existujúcich výrobných a skladových areálov,
- minimalizovať zábery nových plôch pre výrobné zariadenia okrem technologických a priemyselných parkov,
- zhodnotiť pre poľnohospodársku výrobu jestvujúce areály, nerozširovať ich a rozvoj výroby zosúladiť s požiadavkou nezvyšovania nárokov na PHO živočíšnej výroby.

C.6. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA REKREÁCIE V PRÍRODNOM PROSTREDÍ

6.1. VÝCHODISKOVÉ PRINCÍPY

Pre rekreačné účely krátkodobej rekreácie sú na území mesta využívané priestory v inundačnom území veľtoku Dunaja, vodné plochy a potenciál Bratislavského lesného parku v dvoch častiach - Devínska Kobyla a Malé Karpaty.

Riešenie potrieb rekreácie sa sústreďuje na dve základné sféry, ktorých rekreačná náplň je závislá na rozsahu voľného času a rytme jeho využívania:

- ***rekreácia každodenná*** - činnosť v rámci niekoľkých hodín voľna po skončení denného zamestnania alebo školskej výučby,
- ***rekreácia krátkodobá (víkendová)*** - je náplňou dní pracovného voľna koncom týždňa a sviatkov.

V súlade so schválenými strategickými cieľmi rozvoja rekreácie v prírodnom prostredí:

- podporovať a spolupracovať so sídlami Bratislavského regiónu v zhodnotení prírodného zázemia pre saturovanie nárokov obyvateľov Bratislavy na všetky druhy rekreácie v prírodnom prostredí,

- vytvárať podmienky pre rozvoj rekreačného potenciálu prírodného zázemia mesta a zachovať kvalitu rekreačného prostredia a prírodného potenciálu rešpektovaním platnej legislatívy dotýkajúcej sa ochrany prírody a krajiny a lesa,
- v prírodnom prostredí riešiť priestory pre aktívnu rekreáciu bez narušovania prírodnej kvality prostredia v území s vhodnými terénnymi podmienkami a rozlohou zodpovedajúcou predpokladanému počtu návštevníkov,
- situovať rekreačný priestor (nástupný bod) v takej vzdialenosti od plôch bývania, ktorá je dosiahnuteľná bez nadmerných časových strát úmerne k disponibilnému času krátkodobej formy rekreácie.

6.2. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

Z hľadiska rekreačného využitia mesto Bratislava zahŕňa:

- typ nížinnej krajiny s vodnými plochami, lužnými lesmi,
- typ kopcovitej krajiny lúk a lesov.

Na základe toho je potrebné dobudovať a zatraktívniť základné typy jestvujúcich rekreačných stredísk:

- pre kúpanie a vodné športy (prírodné kúpaliská Zlaté piesky, Veľký Draždiak, Kuchajda, Vajnorka),
- strediská rekreácie v prostredí BLP: Železná studnička, Kamzík, Koliba, Kačín, Rača - Slalomka, Devínska Kobyla,
- z hľadiska časovej dostupnosti území pre rekreačné využitie v Bratislave uprednostňovať najmä na krátkodobú – každodennú a víkendovú rekreáciu, (masívy Malých Karpát, Devínskej Kobyly a pod.),
- okrem týchto typov rekreácie v najbližšom období vytvárať podmienky pre každodennú účinnú formu rekreácie a relaxáciu priamo v obytnom prostredí . (ihriská, areály voľného času a pod.),
- pri umiestňovaní plôch a zariadení rekreácie a oddychu v krajinnom prostredí:
  - rešpektovať platnú legislatívu dotýkajúcu sa ochrany prírody a krajiny a lesa v kontexte s pohybom návštevníkov za účelom ochrany flóry, fauny, pôdneho krytu, ekologickej stability,
- rešpektovať funkčné zóny v rámci BLP (I., II. zóna),
  - rekreačné centrá nelokalizovať na LP, ani v priestoroch biocentier a biokoridorov ÚSES,
  - centrá rekreácie neumiestňovať do území so 4. a 5. stupňom ochrany v zmysle zákona NR SR č, 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny,
- v krajinnom prostredí vhodne umiestňovať:
  - drobné zariadenia oddychu, prípadne služieb verejného stravovania,
  - pešie, cyklistické a kynologické trasy,
  - náučné chodníky s drobnými stavbami altánkov, odpočinkových miest.

Pri rozvoji občianskej vybavenosti v rekreačných územiach s ohľadom na charakter rekreácie je potrebné dosiahnuť vyšší štandard v zariadeniach športových a telovýchovných, stravovacích, ubytovacích a vybraných služieb a zároveň dosiahnuť prevádzkovú efektívnosť týchto zariadení ich využitím i mimo sezóny.

C.7. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

V medzinárodných súvislostiach rešpektovať a chrániť nadradené postavenie transeurópskej dopravnej siete (TEN-T). Strategicky najdôležitejšie (prioritné) prvky súhrnnej siete TEN-T tvoria základnú sieť TEN-T, rozdelenú do deviatich koridorov. Na území Bratislavy sú prioritné prvky súčasťou Baltsko – jadranského koridoru, koridoru Orient/Východné stredomorie a koridoru Rýn–Dunaj a sú do týchto koridorov rozdelené v zmysle „MOBILITY AND TRANSPORT - TENtec Interactive Map Viewer“ nasledovne:

Baltsko – jadranský koridor tvoria:

- cesty: diaľnica D1, úsek Ivanka pri Dunaji-sever – Petržalka/Berg (štátna hranica SK/A), diaľnica D2, úsek Petržalka/Berg (štátna hranica SK/A) – Jarovce/Kittsee (štátna hranica SK/A)
- železnice: úsek Marchegg (štátna hranica SK/A) – Devínska Nová Ves, úsek Devínska Nová Ves – Bratislava hlavná stanica, úsek Bratislava hlavná stanica – Pezinok, úsek Bratislava-Vinohrady – Bratislava-Nové Mesto, úsek Bratislava-Nové Mesto – Bratislava-Petržalka, úsek Bratislava-Petržalka – Kittsee (štátna hranica SK/A)

Koridor Orient/Východné stredomorie tvoria**:**

- cesty: diaľnica D2, úsek Lanzhot/Brodské (štátna hranica CZ/SK) – Stupava-Juh, úsek Staré Grunty – Petržalka/Berg (štátna hranica SK/A), úsek Petržalka/Berg (štátna hranica SK/A) – Jarovce/Kittsee (štátna hranica SK/A), úsek Jarovce/Kittsee (štátna hranica SK/A) – Čunovo/Rajka (štátna hranica SK/HU)
- železnice: úsek Zohor – Devínska Nová Ves, úsek Devínska Nová Ves – Bratislava hlavná stanica, úsek Bratislava-Vinohrady – Bratislava-Nové Mesto, úsek Bratislava-Nové Mesto – Bratislava-Petržalka, úsek Bratislava-Petržalka – Rajka (štátna hranica SK/HU)

Koridor Rýn – Dunaj tvoria**:**

- cesty: diaľnica D2, úsek Jarovce/Kittsee (štátna hranica SK/A) – Čunovo/Rajka (štátna hranica SK/HU)
- železnice: úsek Bratislava-Vinohrady – Bratislava-Nové Mesto, úsek Bratislava-Nové Mesto – Bratislava-Petržalka, úsek Bratislava-Petržalka – Kittsee (štátna hranica SK/A),
- vnútrozemská vodná doprava: Devín (štátna hranica A/SK) – Bratislava, Bratislava – Sap (2. časť), úsek Bratislava-Petržalka – Rajka (štátna hranica SK/HU).

Súčasťou všetkých troch uvedených koridorov základnej siete TEN-T je Prístav Bratislava a Letisko M. R. Štefánika Bratislava. V katastrálnom území hlavného mesta Bratislava nepatrí do základnej siete TEN-T len jeden železničný úsek: Bratislava-Vinohrady – Senec, ktorý je súčasťou súhrnnej siete TEN-T.

7.1. AUTOMOBILOVÁ DOPRAVA A KOMUNIKAČNÁ SIEŤ

- Rešpektovať ochranné pásma diaľničných úsekov D1, D2 a D4 na území mesta (aj ako súčastí multimodálnych koridorov),
- rezervovať koridory pre výstavbu diaľnice D4 ako nultého dopravného okruhu v trase Jarovce - nový most cez Dunaj - Podunajské Biskupice - Most pri Bratislave - Ivanka pri Dunaji - Vajnory - tunel pod Karpatmi - Marianka - diaľnica D2 Devínska Nová Ves – most cez Moravu (smer Marchegg), vrátane MÚK (t.j. úsek nultého dopravného okruhu od diaľnice D2 - križovatka Jarovce po štátnu hranicu s Rakúskom (Marchegg)) a výstavbu rýchlostnej cesty R7 na území mesta v úseku od diaľnice D1 (MÚK Prievoz) po hranicu mesta,
- rezervovať územia pre dostavbu mimoúrovňových križovatiek na diaľnici D2 pri Čunove a v Petržalke pri Vyšehradskej ul., na diaľnici D1 – križovatka Letisko,
- rezervovať koridory pre prestavbu, dostavbu a preložky ciest:
  - I/2 v úseku Lamač - Záhorská Bystrica,
  - I/63 v úseku Vrakuňa - Podunajské Biskupice,
  - II/502 v úseku Pionierska - Gaštanový hájik - Na pántoch - Rybničná,
  - II/572 v úseku Galvaniho - Ráztočná – diaľnica D4 – hranica mesta,
  - III/1082 v trase severného obchvatu Vajnor,
  - III/1020 v trase severného obchvatu Jaroviec,
  - obchvat Čunova v priestore rekreačného areálu,
- rezervovať koridory pre výstavbu základného komunikačného systému:
  - stredného dopravného okruhu v trase Severnej tangenty,
  - vonkajšieho dopravného polokruhu v úseku Lamač - tunel pod Karpatmi - Bojnická - Galvaniho, vrátane MÚK,
- rezervovať plochy pre dostavbu a novú výstavbu vybranej komunikačnej siete v zmysle navrhnutých funkčných tried (informácie sú obsiahnuté v tabuľkovej prílohe),
- rezervovať plochy pre dostavbu a novú výstavbu mimoúrovňových križovatiek na vybranej komunikačnej sieti, pričom tvary mimoúrovňových križovatiek vyplynú až z riešení kladne prerokovaných územnoplánovacích podkladov, ktorých návrh bude zdôvodnený kapacitným výpočtom.

7.2. VEREJNÁ OSOBNÁ DOPRAVA (VOD)

Rezervovať koridory a vytvárať priestorové podmienky pre výstavbu infraštruktúry verejnej osobnej dopravy ako súčasti systému mestskej a regionálnej hromadnej dopravy, t.j. Bratislavskej integrovanej dopravy.

7.2.1. MESTSKÁ HROMADNÁ DOPRAVA (MHD)

- Rezervovať koridory pre výstavbu nosného koľajového systému MHD definovaného ako súbor vybraných električkových, železničných, alebo špeciálnych dráh určených pre verejnú hromadnú dopravu osôb na území hl. m. SR Bratislavy. Hlavná kostra NS MHD je tvorená dvoma diagonálnymi trasami A a B so vzájomným krížením v centre mesta definovanými stanicami a zastávkami takto:
  - trasa A: Kamenáče, Dúbravčice, Podvornice, Dúbravka, Záluhy, Krčace, Kútiky, Dlhé diely, Karlova Ves, Staré Grunty, Kráľovské údolie, Podhradie, rozdvojenie do trás A1 a A2:
    - trasa A1: Kamenné nám., Mlynské nivy
    - trasa A2: Suché mýto, Hlavná stanica, Trnavské mýto,

    trasy A1 a A2 sa spoja do pokračovania trasy A: Ružová dolina, Štrkovec, Ružinov, Pošeň, Letisko západ 1, Letisko západ 2, Letisko, Za letiskom,
  - trasa B: Petržalka – juh 1, Petržalka – juh 2, Janíkov dvor, Juh, Veľký Draždiak, Stred, Zrkadlový háj, Chorvátske rameno, Einsteinova Centrum, Mlynské nivy, Trnavské mýto, Slovany, Predmestie
- rezervovať koridor pre koľajové prepojenie trasy B v Petržalke so systémom električkových dráh v centre mesta (Štúrova ul.) dvojkoľajnou električkovou dráhou v línii Jantárovej cesty cez Starý most,
- rezervovať koridory pre výstavbu električkových tratí v úsekoch Dúbravka - Devínska Nová Ves, Zlaté piesky - Vajnory Tuhovské, Pribinova – Košická
- rezervovať plochy pre umiestnenie technickej základne MHD:
  - v MČ Petržalka v lokalite Janíkov dvor pre depo nosného systému MHD a v priestore pri ÚČOV pre vozovňu autobusov a trolejbusov,
  - v MČ Rača v lokalite Žabí majer pre depo nosného systému,
  - v MČ Ružinov pre vozovňu trolejbusov,
  - v MČ Devínska Nová Ves a Lamač v lokalite Lamačská brána pre vozovňu električiek,
  - v MČ Devínska Nová Ves a Lamač pre depo nosného systému MHD a vozovňu autobusov,
- rešpektovať a chrániť existujúce a navrhované koridory koľajových tratí na území mesta Bratislavy pre integrovaný systém osobnej koľajovej dopravy mesta a bratislavského regiónu, s možnosťou zahustenia zastávok na príslušných železničných tratiach.

7.2.2. VEREJNÁ AUTOBUSOVÁ DOPRAVA

- Rezervovať plochy pre umiestnenie technickej základne prímestskej dopravy,
  - v MČ Lamač v lokalite Lamačská brána pre satelitnú autobusovú stanicu,
  - na Letisku M.R. Štefánika Bratislava pre satelitnú autobusovú stanicu.

7.3. ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA

- Rešpektovať ochranné pásma železničných tratí (aj ako súčastí transeurópskej dopravnej siete):
  E 52, C – E52 (Viedeň – Marchegg) – Bratislava – (Galanta – Nové Zámky – Štúrovo – Szob – Budapešť – Nyíregyháza)
  E 61, C – E61 (Štokholm – Berlín – Praha – Lanžhot – Kúty) – Bratislava/Rusovce –(Hegyeshalom), Bratislava – (Nové zámky – Komárno – Komárom – Budapešť)
  E 63 (Viedeň – Kittsee) – Bratislava – (Leopoldov – Žilina, Galanta – Leopoldov),
- rezervovať koridor pre vysokorýchlostnú trať v úseku od Letiska M.R. Štefánika Bratislava po odbočku Čierna Voda,
- rezervovať koridor pre železničnú spojku Lamač - Briežky,
- rešpektovať zámer na integráciu prímestskej železničnej a mestskej hromadnej dopravy dobudovaním osobných železničných zastávok na území mesta,
- rezervovať priestory pre terminály integrovanej osobnej prepravy na železničných tratiach na území mesta (v mestskej časti Bratislava-Vajnory a v lokalitách Devínska Nová Ves-zastávka, Lamačská brána, Patrónka, Mladá Garda, Trnávka, Ružinov, Vrakuňa),
- rezervovať územie pre prestavbu a dostavbu železničných staníc:
  - Hlavná stanica,
  - Nové Mesto (v rozsahu koľajiska stanice),
  - Ústredná nákladová stanica,
  - Odstavná stanica na Žabom majeri,
  - Východné nádražie (v rozsahu pozemkov ŽSR),
  - Predmestie,
  - Vinohrady,
  - Petržalka – centrum,
- rezervovať územie pre priame prepojenie železničných tratí v úseku Bratislava-Petržalka – Bratislava predmestie cez územie Bratislavy, spolu s modernizáciou železničného uzla a s možnosťou pripojenia trasy B nosného systému MHD v Petržalke,
- rezervovať územie pre vybudovanie napojenia Letiska M. R. Štefánika Bratislava na železničnú sieť s napojením prostredníctvom siete osobnej železničnej prepravy na viedenské letisko Schwechat,
- rezervovať územie pre prepojenie Letiska M. R. Štefánika Bratislava samostatnou traťovou koľajou zo stanice Bratislava Nové Mesto,
- rezervovať územie pre umiestnenie železničných zastávok Bratislava Slovany, Bratislava Nivy a Bratislava Centrum, Bratislava Lamačská brána a umiestnenie železničných staníc Bratislava Filiálka a Bratislava Letisko vo väzbe na plánovanú zástavbu v ich okolí,
- rezervovať územie pre prepojenie staníc Bratislava Filiálka - Bratislava Nové Mesto,
- rezervovať územie pre zdvojkoľajnenie prepojenia Bratislava hlavná stanica - Bratislava Nové Mesto,
- rezervovať územie pre zavlečkovanie nového prístavu v lokalite Vlčie hrdlo vrátane výstavby odovzdávkového koľajiska.

7.4. VODNÁ DOPRAVA

- Rezervovať územie pre výstavbu nového prístavu v lokalite Vlčie hrdlo,

7.5. ~~LETECKÁ DOPRAVA~~ CIVILNÉ LETECTVO

- Rešpektovať ochranné pásma a prekážkové roviny, v ktorých sa nachádzajú katastrálne územia mesta Bratislava, konkrétne:
  - ochranné pásma Letiska M. R. Štefánika Bratislava,
  - ornitologické ochranné pásma Letiska M. R. Štefánika Bratislava,
  - ochranné pásma leteckého pozemného zariadenia „Radar pre koncovú riadenú oblasť Letiska M. R. Štefánika (TAR LZIB - sektor A)“,
  - ochranné pásma rádiolokačného bodu Veľký Javorník,
  - ochranné pásma heliportu pri Dérerovej nemocnici s poliklinikou Bratislava - Kramáre,
  - ochranné pásma heliportu pre vrtuľníkovú záchrannú zdravotnú službu Nemocnice novej generácie Bratislava,
  - prekážkové roviny heliportu River Park časť E, blok 3 (hotel) v Bratislave /na streche Hotela Kempinski,
  - prekážkové roviny heliportu LZS NUSCCH Bratislava Kramáre,
  - prekážkové roviny heliportu Rezidencia Bárdošova,

  (v súlade s rozhodnutiami, resp. predpisom, uvedenými v prílohe č. 3, časť E),
- v zmysle príslušných ustanovení leteckého zákona požiadať Dopravný úrad o súhlas pri umiestňovaní stavieb a zariadení v ochranných pásmach letiska a leteckých pozemných zariadení, ktoré by svojou výškou, resp. svojím charakterom mohli narušiť obmedzenia stanovené ochrannými pásmami, ako aj pri umiestňovaní stavieb a zariadení mimo ochranných pásiem, ak ide o:
  - stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom,
  - stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú

100 m a viac nad okolitú krajinu,
  * zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadeniach priemyselných podnikov, vedenia WN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice,
  * zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje,
- rezervovať územie pre rozvoj zariadení Letiska M. R. Štefánika Bratislava.

7.6. KOMBINOVANÁ DOPRAVA

- Rezervovať územie pre výstavbu Tovarového centra nákladnej dopravy v lokalite Pálenisko,
- rezervovať územie pre výstavbu trimodálneho terminálu v novom prístave v lokalite Vlčie hrdlo.

7.7. NEMOTORICKÉ DOPRAVY (PEŠIA A CYKLISTICKÁ)

- Rezervovať územie pre spojenie moravskej a dunajskej medzinárodnej cyklistickej trasy,
- rezervovať plochy pre výstavbu ostatných hlavných cyklistických trás.

Príloha ku kapitole 7. Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia

Komunikácie nadradeného významu				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
diaľnica D1	A1	1	diaľnica	
diaľnica D2	A1	2	diaľnica	
diaľnica D4 (nultý dopravný okruh v úseku št. hranica s Rakúskom (Kittsee) po D2 - križovatka Jarovce)	A1	1	diaľnica	
diaľnica D4 (nultý dopravný okruh v úseku D2 - križovatka Jarovce po štátnu hranicu s Rakúskom (Marchegg))	A1	2	diaľnica	
rýchlostná cesta R7 (úsek od diaľnice D1 – križ. Prievoz, cez diaľnicu D4 - križ. Ketelec po hranicu mesta)	A2	2	rých. cesta	
vonkajší dopravný polokruh (Račianska - Rožňavská)	B1	2	ZAKOS	
vonkajší dopravný polokruh (Rožňavská - D1)	B1	1	ZAKOS	
vonkajší dopravný polokruh (Lamač - Račianska)	B1	2	ZAKOS	T 2x7,5
MČ Staré Mesto				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Brnianska	B1	1	ZAKOS	
Dostojevského rad (Šafárikovo nám.- Landererova)	B2	1	ZAKOS	
Dostojevského rad (Landererova - Čulenova)	B2	1	ZAKOS	
Hodžovo nám.	B2	1	ZAKOS	
Karadžičova	B2	1	ZAKOS	
Košická (Landererova - Mlynské nivy)	B2	2	ZAKOS	rozšírenie a prestavba
Košická (Most Apollo - Landererova)	B1	1	ZAKOS	
Krížna	B2	1	ZAKOS	
Lamačská cesta	B1	1	ZAKOS	
Landererova	B2	1	ZAKOS	
Legionárska	B2	1	ZAKOS	
Mlynské nivy	B2	2	ZAKOS	rozšírenie a prestavba
Most Apollo	B1	1	ZAKOS	
Nábr. gen. Ľ. Svobodu (Lafranconi - tunel)	B2	1	ZAKOS	
Nábr. gen. Ľ. Svobodu (tunel - Most SNP)	B2	2	ZAKOS	rozšírenie
Nám. 1.mája	B2	1	ZAKOS	
Most SNP	B2	1	ZAKOS	
Pražská (SAV - Severná tangenta)	B2	2	ZAKOS	úprava
Pražská	B1	1	ZAKOS	
Rázusovo nábrežie	B2	1	ZAKOS	
Severná tangenta	B1	2	ZAKOS	pokračuje v MČ Nové Mesto
Staromestská	B2	1	ZAKOS	
Starý most	B2	2	ZAKOS	
Šancová	B2	1	ZAKOS	
Štefánikova	B2	1	ZAKOS	
Vajanského nábrežie	B2	1	ZAKOS	
Banskobystrická	C1	1	VYKOS	

Búdková	C1	1	VYKOS	
Cesta na Červený most	C1	1	VYKOS	
Cintorínska	C1	1	VYKOS	
Čulenova	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Dobrovského	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Dobrovského - predĺženie	C1	2	VYKOS	
Drotárska	C1	1	VYKOS	
Dunajská	C1	1	VYKOS	
Gaštanová	C1	1	VYKOS	
Havlíčkova	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Havlíčkova	C1	1	VYKOS	
Hroboňova	C1	1	VYKOS	
Hyrošova	C1	1	VYKOS	
I. Karvaša (Žilinská - Mýtna)	C1	1	VYKOS	
I. Karvaša (Mýtna - Radlinského)	C1	2	VYKOS	rozšírenie
I. Karvaša (Radlinského - Americké nám.)	C1	2	VYKOS	
Jančova	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Jánska	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Jesenského	C1	1	VYKOS	
K železnej studienke	C1	1	VYKOS	
Kapucínska	C1	1	VYKOS	
Karpatská	C1	1	VYKOS	
Krížna	C1	1	VYKOS	
Lazaretská	C1	1	VYKOS	
Lovinského	C1	1	VYKOS	
Matúšova	C1	1	VYKOS	
Mickiewiczova	C1	1	VYKOS	
Mostová	C1	1	VYKOS	
Mudroňova	C1	1	VYKOS	
Mýtna	C1	1	VYKOS	
Na Slavíne	C1	1	VYKOS	
Nám. 1. mája	C1	1	VYKOS	
Nám. slobody	C1	1	VYKOS	
Nám. SNP	C1	1	VYKOS	
Obchodná	C1	1	VYKOS	
Olejkárska	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Palisády	C1	1	VYKOS	
Pri suchom mlyne	C1	1	VYKOS	
Pribinova (Čulenova - Most Apollo)	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Pribinova (Šafárikovo nám. - Olejkárska)	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Pribinova - predĺženie	C1	1	VYKOS	
Prokopa Veľkého	C1	1	VYKOS	
Radlinského	C1	1	VYKOS	
Rajská	C1	1	VYKOS	
Slávičie údolie	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Suché mýto	C1	1	VYKOS	
Špitálska	C1	1	VYKOS	
Štefanovičova	C1	1	VYKOS	
Štúrova	C1	1	VYKOS	
Šulekova	C1	1	VYKOS	
Tichá	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Ulica 29. augusta	C1	1	VYKOS	
Valašská	C1	1	VYKOS	
Valašská	C1	1	VYKOS	
Vazovova	C1	1	VYKOS	
Záhorácka	C1	1	VYKOS	

Záhradnícka	C1	1	VYKOS	
Zámocká	C1	1	VYKOS	
Žabotova	C2 s MHD	2	VYKOS	prestavba
Žilinská	C1	1	VYKOS	
MČ Ružinov				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Bajkalská (Prístavný most - Trnavská)	B1	2	ZAKOS	prestavba
Cesta na Senec (od nadjazdu Vajnory)	B1	1	ZAKOS	
Cesta na Senec (Studená - nadj. Vajnory)	B1	2	ZAKOS	rozšírenie
Gagarinova	B1	1	ZAKOS	
Popradská	B1	1	ZAKOS	
preložka c. II/572	B1	2	ZAKOS	
Prievozská	B2	1	ZAKOS	redukovaná šírka
Rožňavská	B1	2	ZAKOS	rozšírenie
Trnavská cesta (Krížna - Bajkalská)	B2	1	ZAKOS	redukovaná šírka
Trnavská cesta (Bajkalská - Tomášikova)	B1	1	ZAKOS	
areál Tesco	C1	1	VYKOS	
Banšelova	C2 s MHD	1	VYKOS	
Bočná	C2 s MHD	2	VYKOS	rozšírenie
Bulharská	C2 s MHD	1	VYKOS	
Čierny les - nová	C1	2	VYKOS	
Drieňová	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Domkárska	C2 s MHD	1	VYKOS	
Galvaniho - súbežná	C1	2	VYKOS	
Hraničná	C2 s MHD	1	VYKOS	
Ivanská cesta (Trnavská - Galvaniho)	C1	1	VYKOS	
Ivanská cesta (Galvaniho - letisko)	B2	1	VYKOS	
Jégeho	C2 s MHD	1	VYKOS	
Kaštieľska	B2	2	VYKOS	rozšírenie
Košická	C1	1	VYKOS	
letisko - obvodová	C1	2	VYKOS	
Lúčna (úsek Slovnaftská – terminál KD)	C1	2	VYKOS	úprava trasy
Mierová	C1	1	VYKOS	redukovaná šírka
Miletičova	C1	1	VYKOS	
Páričkova (úsek Karadžičova - Svätoplukova)	C3 s MHD	2	VYKOS	prestavba
Páričkova (úsek Svätoplukova - Košická)	C1	1	VYKOS	
Parková	B2	2	VYKOS	
Plynárenská	C1	1	VYKOS	
preložka Vrakunská cesta	C1	2	VYKOS	
prepojenie Ružinovská - HORNBACH	C1	2	VYKOS	
prepojenie Vrakunská cesta - Na piesku	C1	2	VYKOS	
prepojenie HORNBACH - Galvaniho	C1	1	VYKOS	
Prístavná (Košická - Plynárenská)	B1	2	VYKOS	rozšírenie
Prístavná - nová	B1	2	VYKOS	prestavba
Prístavná (Plynárenská - Prístavný most)	B1	1	VYKOS	
prepojenie Prístavná - Slovnaftská	B1	2	VYKOS	
Rádiová	C2 s MHD	1	VYKOS	
Ružinovská	B2	1	VYKOS	
Slovinská	C2 s MHD	1	VYKOS	
Slovnaftská (ul. Svornosti – rýchlostná cesta R7)	B2	2	VYKOS	rozšírenie a dostavba
Studená (Vajnorská - areál Soravia)	B2	1	VYKOS	
Studená (areál Soravia - Bočná)	B2	2	VYKOS	rozšírenie
Studená (Bočná - Pestovateľská)	B2	2	VYKOS	
Súkennícka	C1	1	VYKOS	
Svätoplukova (Mlynské nivy - Páričkova)	C1	1	VYKOS	
Svätoplukova (Páričkova - Zahradnícka)	C1	1	VYKOS	

Šagátova	C3 s MHD	2	VYKOS	prestavba
Tomášikova	B2	2	VYKOS	rozšírenie
Trenčianska	C1	1	VYKOS	redukovaná šírka
Trnavská cesta (Tomášikova - Ivanská)	C1	1	VYKOS	
Turčianska	C2 s MHD	1	VYKOS	
Vlčie hrdlo (nový prístav)	B3	2	VYKOS	
Vlčie hrdlo (obslužná komunikácia úsek Slovnaftská – Povodie Dunaja)	C2 s MHD	1	VYKOS	
Vlčie hrdlo (obslužná komunikácia úsek Malý Dunaj – ČOV Slovnaft, spaľovňa)	C2 s MHD	2	VYKOS	preložka časti úseku a úprava smerového vedenia v MÚK Vlčie hrdlo
Vrakunská cesta	C1	1	VYKOS	
Záhradnícka (Miletičova - Mraziarenská)	B2	2	VYKOS	rozšírenie
Záhradnícka (Karadžičova - Miletičova)	B2	1	VYKOS	
Zlaté piesky	C1	1	VYKOS	
Zlaté piesky (Soravia)	C3 s MHD	2	VYKOS	dostavba
Zlaté piesky (Juh)	C1	2	VYKOS	
MČ Vrakuňa				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Gagarinova	B1	1	ZAKOS	
preložka c.II/572 (Galvaniho – Ráztočná – c. III/1030 - D4 – hranica mesta)	B1	2	ZAKOS	
Dvojkrížna	B2	2	VYKOS	rozšírenie
Horné diely	C1	2	VYKOS	
Hradská	C1	1	VYKOS	
Kazanská	B2	1	VYKOS	
Podunajská	C1	1	VYKOS	
preložka Vrakunská cesta	C1	2	VYKOS	
prepojenie preložka II/572 - Vrakunská cesta	C1	2	VYKOS	
prepojenie obvodová - letisko - Vrakunská cesta	C1	2	VYKOS	
Ráztočná – po hranicu mesta	B2	1	VYKOS	
MČ Podunajské Biskupice				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Ulica svornosti	B1	2	ZAKOS	rozšírenie
Dvojkrížna	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Kazanská	B2	1	VYKOS	
Komárovská	C1	1	VYKOS	
Krajinská	C1	1	VYKOS	
Lesný hon (Pri trati - Ulica svornosti)	C1	2	VYKOS	
Lesný hon (Ulica svornosti - Devatinová)	C1	2	VYKOS	
Lieskovská	C2 s MHD	1	VYKOS	redukovaná šírka
Mramorová	C1	1	VYKOS	
Odeská (žel. priecestie – hranica mesta) c. III/1030	C1	1	VYKOS	
Odeská	C2 s MHD	1	VYKOS	
Orenburská	C2 s MHD	1	VYKOS	
Padlých hrdinov	C2 s MHD	1	VYKOS	
Popradská	C1	1	VYKOS	
Pri trati	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Slovnaftská	B2	2	VYKOS	rozšírenie
Spojná - Lesný Hon	C2 s MHD	2	VYKOS	
Staromlynská	C1	1	VYKOS	
Učiteľská	C1	1	VYKOS	
Uzbecká	C1	1	VYKOS	
Vrakunská	C1	1	VYKOS	
MČ Nové Mesto				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Bajkalská (Trnavská - Vajnorská)	B1	2	ZAKOS	prestavba
Jarošova	B1	2	ZAKOS	

preložka c. II/502 - Biely kríž - Severná tangenta	B1	2	ZAKOS	
Račianska (Račianske mýto - Biely kríž)	B2	1	VYKOS	
Severná tangenta - tunel	B1	2	ZAKOS	T 2x7,5
Smrečianska	B2	2	ZAKOS	
Bojnická	C1	1	VYKOS	
Briežky - obslužná	C1	2	VYKOS	
Cesta mládeže	C1	1	VYKOS	
Hlavná	C1	1	VYKOS	
Horská	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Jeséniova	C1	1	VYKOS	
Klenová	C1	1	VYKOS	
Kukučínova	C1	1	VYKOS	
Kutuzovova	C1	1	VYKOS	
Limbová	C1	1	VYKOS	
Magnetová	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Nobelova	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Odborárska	C1	1	VYKOS	
Podjazd na Kolibu	C1	1	VYKOS	
Podkolibská	C1	1	VYKOS	
Pri Bielom kríži - Horská	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Riazanská	C1	1	VYKOS	
Rustaveliho	C1	1	VYKOS	
Slanec	C1	2	VYKOS	
Sliačska	C1	1	VYKOS	
St. Vajnorská	C1	1	VYKOS	
Stromová	C1	1	VYKOS	
Tomášikova	B2	1	VYKOS	
Tomášikova - predĺženie po Račiansku	B2	2	VYKOS	
Tretia	C1	1	VYKOS	
Tupého (Podkolibská - Biely kríž)	C1	2	VYKOS	
Tupého - preložka	C1	2	VYKOS	
Turbínová	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Turbínová - predĺženie	C1	2	VYKOS	
Vajnorská	B2	1	VYKOS	
Vajnorská	B2	1	VYKOS	
Vlárska	C1	1	VYKOS	
Vlárska - predĺženie na Kolibu	C1	2	VYKOS	
Za stanicou	C1	2	VYKOS	rozšírenie
MČ Rača				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Alstrova	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Barónka	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Detvianska	C1	1	VYKOS	
Dopravná	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Kadnárova	C1	1	VYKOS	
Kubačova	C1	1	VYKOS	
Na pántoch - preložka c. II/502	B1	2	VYKOS	rozšírenie
napojenie na c. II/502 - RENDEZ	C1	2	VYKOS	
Pekná cesta	C1	1	VYKOS	
Popolná	C1	1	VYKOS	
Potočná	C1	1	VYKOS	
Pri Šajbách	C1	1	VYKOS	
Pri Šajbách prepojenie - obslužná	C1	2	VYKOS	
Pri vinohradoch	C1	2	VYKOS	
pri želez. - Rača - obslužná	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Pribylinská	C1	1	VYKOS	

Púchovská (Detvianska - Pri Vinohradoch)	B2	1	VYKOS	
Púchovská (Pri vinohradoch - nadj. Vajnory)	B2	1	VYKOS	
Račianska (Pekná cesta - Hečkova)	B2	1	VYKOS	
Staviteľská	C1	1	VYKOS	
Východná	C1	1	VYKOS	
Žitná	B2	1	VYKOS	
MČ Vajnory				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
c. II/502	B1	1	ZAKOS	
c. III/1082	B2	1	VYKOS	
c. III/1082- severný obchvat	B2	2	VYKOS	
Čierny chodník	C1	1	VYKOS	
Východný obchvat Vajnor	C1	2	VYKOS	
Na pántoch - obslužná	C1	2	VYKOS	rozšírenie
nadjazd Vajnory	B1	1	VYKOS	
Pri mlyne	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Pri starom letisku	C1	1	VYKOS	
prepojenie MÚK Čierna Voda so Severným obchvatom MČ Vajnory	B2	2	VYKOS	
Príjazdná	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Roľnícka	C1	1	VYKOS	
Rybničná	B2	2	VYKOS	rozšírenie
St. Rybničná	C1	1	VYKOS	
Tuhovská	C1	1	VYKOS	
MČ Karlova Ves				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
c. I/2 - Lamačská cesta	B1	1	ZAKOS	
Mlynská dolina (Patrónka - tunel D2)	B1	1	ZAKOS	
Mlynská dolina	B1	1	ZAKOS	
Baníkova	C1	1	VYKOS	
Botanická	B2	2	VYKOS	rozšírenie
Devínska cesta	C1	2	VYKOS	rozšírenie
H. Meličkovej	C1	1	VYKOS	
Janotova	C1	1	VYKOS	
Karloveská - M. Schneidera - Trnavského	B2	1	VYKOS	
Karloveská	B2	1	VYKOS	
Majerníkova	C1	1	VYKOS	
Molecova	C1	1	VYKOS	
Staré grunty	C1	2	VYKOS	rozšírenie
MČ Dúbravka				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Alexyho - vetva na D2	C1	1	VYKOS	
Alexyho	C1	1	VYKOS	
Agátová	C1	1	VYKOS	
Dúbravská cesta - stará	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Harmincova	B2	2	VYKOS	rozšírenie
Agátová - úsek k Technickému sklu	C1	1	VYKOS	
M. Schneidera - Trnavského	B2	1	VYKOS	
Polianky	C1	1	VYKOS	
Pri kríži	C1	1	VYKOS	
Dúbravčická	C1	2	VYKOS	
Repašského	C1	1	VYKOS	
Saratovská	B2	2	VYKOS	rozšírenie
Saratovská - predĺženie po železnicu	B2	2	VYKOS	
Saratovská - prepojenie s c. II/505	B2	2	VYKOS	
Žatevná	C1	1	VYKOS	

MČ Lamač				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
c. I/2 - Hodonínska	B1	2	ZAKOS	rozšírenie
c. I/2 - Lamačská	B1	2	ZAKOS	rozšírenie
c. I/2 - Lamačská	B1	1	ZAKOS	
c. II/505 pokračovanie VPO	B2	2	ZAKOS	
Cesta na Klanec	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Pod násypom	C1	1	VYKOS	
Podháj	C1	1	VYKOS	
Nový Lamač	C1	2	VYKOS	
vetva na D2- Lamačská	B2	1	VYKOS	
Lamačská brána - obslužná	C1	2	VYKOS	
Lamačská brána - obslužná	C2 s MHD	2	VYKOS	
Lamačská brána - zberná	B2	2	VYKOS	
MČ Devín				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Devín - parkovisko	C1	1	VYKOS	
Devínska cesta	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Kremeľská	C1	1	VYKOS	
obslužná - pri rieke Morava	C1	1	VYKOS	
MČ Devínska Nová Ves				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
c. II/505	B2	2	ZAKOS	rozšírenie
c. II/505 (D4 (nultý dopravný okruh) - hranica mesta)	B2	2	ZAKOS	rozšírenie
obslužná - pri železnici	C1	1	VYKOS	
Eisnerova	C1	1	VYKOS	
Eisnerova (II/505 - napojenie električkovej trate)	B2	2	VYKOS	
Eisnerova (napojenie električkovej trate - I/2)	B2	2	VYKOS	
obslužná do DNV (pri železnici)	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Istrijská	C1	1	VYKOS	
J. Jonáša	C1	2	VYKOS	rozšírenie
J. Jonáša	C1	1	VYKOS	
nová (J. Jonáša - Eisnerova)	C1	2	VYKOS	
K tehelni	C1	2	VYKOS	rozšírenie
Mlynská	C1	2	VYKOS	preložka
Opletalova	C1	2	VYKOS	rozšírenie
pri rieke Morava - obslužná	C1	1	VYKOS	
priem. park DNV - pri železnici	C1	2	VYKOS	
Ulica Kuster	C1	2	VYKOS	rozšírenie
MČ Záhorská Bystrica				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
c. I/2 (D4 (nultý dopravný okruh) - hranica mesta)	B1	1	ZAKOS	
c. I/2 - Bratislavská cesta	B1	2	ZAKOS	rozšírenie
c. I/2 - Františkov majer	B1	2	ZAKOS	
c. III/1015 do Marianky	B2	2	VYKOS	
Čs. tankistov	C1	1	VYKOS	
Pri Vápenickom potoku	C1	2	VYKOS	rozšírenie
obchvat Záhorskej Bystrice - okružná	C1	2	VYKOS	
Záhumenská	C1	1	VYKOS	
MČ Petržalka				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
c. I/2 (Panónska - diaľnica D4)	B1	2	ZAKOS	
Dolnozemská cesta (Bosákova - Einsteinova)	B1	1	ZAKOS	
Dolnozemská cesta (Kutlíkova - Bosákova)	B1	1	ZAKOS	
Dolnozemská cesta (Panónska - Kutlíkova)	B1	2	ZAKOS	
Einsteinova	B1	1	ZAKOS	

Most Apollo	B1	1	ZAKOS	
Most SNP	B2	1	ZAKOS	
Panónska	B1	1	ZAKOS	
Starý most	B2	2	ZAKOS	
Viedenská cesta (Einsteinova - hranica)	B1	1	ZAKOS	
Antolská	C1	1	VYKOS	
Aupark	C1	1	VYKOS	
Betliarska	C1	1	VYKOS	
Bosákova	B2	1	VYKOS	
Bratská	B2	1	VYKOS	
Bratská (Panónska – diaľnica)	B2	2	VYKOS	rozšírenie
Budatínska (Tesco)	C1	1	VYKOS	
Budatínska	C1	1	VYKOS	
Budatínska - nadjazd do záp. rozvoja	B2	2	VYKOS	
Budatínska - nadjazd Tesco	B2	2	VYKOS	
c. I/2 - zmena	C1	1	VYKOS	
CMC Petržalka	C2 s MHD	2	VYKOS	
CMC Petržalka - severná	C2 s MHD	2	VYKOS	
CMC Petržalka - južná (Krasovského - Májová)	C1	2	VYKOS	
Černyševského	C1	2	VYKOS	
Farského	C1	1	VYKOS	
Furdekova	C1	1	VYKOS	
Gettingova	C1	1	VYKOS	
Gogoľova	C1	2	VYKOS	
Hrobárska nová - od Gogoľovej	C1	2	VYKOS	
Hrobárska nová - od Kopčianskej	C1	2	VYKOS	
Janíkov dvor - Južné mesto spojnica	C1	2	VYKOS	
Janíkov dvor - Južné mesto zokruhovaná	C1	2	VYKOS	
Janíkov dvor - obslužná	C1	2	VYKOS	
Jantárová cesta	B2	2	VYKOS	
Jantárová cesta (Bosákova - Krasovského)	B2	2	VYKOS	
Jantárová cesta (Juh - Panónska)	B2	2	VYKOS	
Jantárová cesta (nová - Juh)	C1	2	VYKOS	
Jasovská	C1	1	VYKOS	
Jiráskova	C1	1	VYKOS	
Juh - Petržalka	B2	2	VYKOS	
Juh - Petržalka, Jarovce	C1	2	VYKOS	
Kaukazská	C1	1	VYKOS	rozšírenie
Kopčany	B2	1	VYKOS	
Kopčianska	C1	2	VYKOS	
Kopčianska	C1	1	VYKOS	
Kutlíkova	B2	2	VYKOS	úprava
Lietavská	C1	1	VYKOS	
Mamateyova	C1	1	VYKOS	
Matador - “Kopčany (vlečka)“	C1		VYKOS	
Matador - obslužná od Bratskej	C1		VYKOS	
Matador - obslužná od Kopčianskej	C2 s MHD		VYKOS	
Májová (CMC Petržalka - Dolnozemská)	C1	2	VYKOS	úprava
Nám. hraničiarov	C1	1	VYKOS	
Osuského	C1	1	VYKOS	
Pajštúnska	B2	2	VYKOS	úprava
Romanova	C1	1	VYKOS	
Rusovská cesta	B2	1	VYKOS	
Smolenická	C1	1	VYKOS	
Starohájska	C1	1	VYKOS	
Šintavská	C1	1	VYKOS	

športový areál - Jarovské rameno	C1	2	VYKOS	
Šustekova	C1	1	VYKOS	
Šustekova	C1	1	VYKOS	
Údernická - predĺženie	C1	2	VYKOS	
Údernícka	C1	1	VYKOS	
Viedenská cesta	C1	1	VYKOS	
Vyšehradská	C1	1	VYKOS	
Západný rozvoj Petržalka	C1	2	VYKOS	
Západný rozvoj Petržalka - sever	B2	2	VYKOS	
Západný rozvoj Petržalka - juh	B2	2	VYKOS	
MČ Jarovce				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
c. III/1020 Jarovce – Kittsee	B2	2	VYKOS	Rozšírenie
c. III/1020 v trase severného obchvatu Jaroviec	B2	2	VYKOS	Preložka
c. III/1020 Jarovce – I/2	B2	1	VYKOS	
Jantárová	C1	1	VYKOS	
Južný rozvoj - Jarovce	B2	2	VYKOS	
Ovocná	C1	1	VYKOS	
Palmová	C1	1	VYKOS	
priemyselný park - Jarovce	C1	2	VYKOS	
športový areál Petržalka -Jarovské rameno	C1	2	VYKOS	
MČ Rusovce				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
Balkánska	B1	1	ZAKOS	
cesta I/2	B1	1	ZAKOS	
Ovocná	C1	1	VYKOS	
Rusovce - Priemyselná	C1	2	VYKOS	
MČ Čunovo				
Názov komunikácie	**Funkčná trieda**	**KOD**	**Zaradenie**	**Poznámka**
obchvat Čunova po D2	B1	2	ZAKOS	
cesta I/2	B1	1	ZAKOS	
Dlhá	C2 s MHD	1	VYKOS	
Hraničiarska	C1	1	VYKOS	
Novosadná	C2 s MHD	1	VYKOS	
Petržalská	C1	1	VYKOS	rozšírenie

Poznámka:
KOD : 1 – komunikácie jestvujúce, 2 – komunikácie nové (prestavba, rozširovanie)

C.8. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA

Pri riadení využívania a usporiadania územia mesta bude treba dodržať tieto záväzné regulatívy:

- ***chrániť koridory pre nadradené vedenia verejného technického vybavenia (technickej infraštruktúry)***:
- územná rezerva koridoru pre ropovod a produktovody Slovnaft – Schwechat,
- prepojenie ZVN TR Podunajské Biskupice – TR Gabčíkovo,
- prepojenie ZVN TR Podunajské Biskupice – TR Petržalka III,
- ***rezervovať a chrániť koridory pre výstavbu nadradených vedení technickej infraštruktúry***:
- prepojenie ZVN TR Petržalka III – Rakúsko,
- prepojenie ZVN TR Podunajské Biskupice – Križovany,
- ***chrániť územné rezervy plôch pre výstavbu zariadení nadradenej technickej infraštruktúry***:
- tretí uzol TR 400/110 kV Vajnory vrátane pripojenia do sústavy ZVN v lokalite východne od BEZ,
- TR 400/110 kV Petržalka III,
- vodné dielo Wolfsthal – Bratislava,
- ***rešpektovať koridory existujúcich vedení technickej infraštruktúry, ich areály a zariadenia, ochranné a bezpečnostné pásma, pásma hygienickej ochrany***:
- vodárenské zariadenia (vodné zdroje, čerpacie stanice, vodojemy, prívody a rozvody vody, prevádzkové strediská, odberné objekty, chlórovne a pod.),
- kanalizačné zariadenia (kmeňové stoky, zberače, stokové siete, čerpacie stanice, dažďové nádrže, čistiarne odpadových vôd, prevádzkové strediská a pod.),

- vodné toky a vodné plochy, objekty a zariadenia na nich a s nimi súvisiace (korytá vodných tokov, ochranné hrádze a múriky, vodné diela, hate, čerpacie stanice, prístavné bazény, prevádzkové zariadenia správcu toku a pod.),
- elektroenergetické zariadenia (zdroje – elektrárne, vodné elektrárne, PPC, kogeneračné jednotky, transformačné stanice ZVN a VVN, elektrické vedenia ZVN a VVN, rozvodné siete VN a NN, prevádzkové areály a pod.),
- plynárenské zariadenia (vedenia a rozvodné siete VTL, STL a NTL sústavy, odovzdávacie regulačné stanice VTL/STL, regulačné stanice, prevádzkové areály a pod.),
- teplárenské zariadenia (zdroje na výrobu tepla - teplárne, výhrevne, kotolne, odovzdávacie stanice tepla, horúcovody, parovody, primárne a sekundárne rozvody tepla, rozdeľovacie uzly, prevádzkové areály a pod.),
- telekomunikačné zariadenia (telekomunikačné siete diaľkové a miestne, kábelovody, optotrasy, televízne káblové rozvody, telekomunikačné budovy, telefónne ústredne, zariadenia a systémy rádiokomunikácií, prevádzkové areály),
- ropovod a produktovody (vetva ropovodu DRUŽBA Bučany – Slovnaft, produktovody Slovnaft – Hronské Kľačany, produktovody Slovnaft – PMO v prístave),
- kolektory (trasy samostatných kolektorov a kolektorové siete, prevádzkové stredisko),
- ***rezervovať koridory pre výstavbu vedení technickej infraštruktúry:***
- vedenie VVN VW Slovakia – Krčace,
- vedenie VVN Čulenova – PPC Vajnorská,
- vedenie VVN Suché mýto – Lamač,
- preložka úseku vedenia VVN Petržalka III – Matador,
- preložka úseku vedenia VVN Matador - Kapitulské pole,
- prepojenie VVN TR Vajnory – TR Lamač (úsek po PO Vinohrady),
- zaústenie vedenia VVN do TR Vajnory zo smeru Trnava,
- vedenie VVN TR ŽSR Vinohrady – TR Vajnory,
- vedenie VVN PO Prístav -TR Podunajské Biskupice (úsek po PO Nové záhrady),
- vedenie VVN KGZ Ba - West – TR Lamač,
- VTL plynovod ORS ZOO Mlynská dolina – prechod cez Dunaj – Pečniansky les -Einsteinova,
- VTL plynovod Slovnaft – juh – prechod cez Dunaj – Petržalka -juh,
- rekonštrukcia VTL plynovodu Na pántoch,
- preložky úsekov VTL plynovodov Brezová ul., pri Prístavnom moste a RSP Petržalka I.
- STL plynovody v lokalitách nového územného rozvoja,
- horúcovody v oblasti CZT Bratislava – stred, (Mlynské nivy, zóna Chalupkova)
- horúcovodné prepojenie CZT Košická – Most Apollo- Petržalka,
- vetva horúcovodu Dúbravka - centrum , ul. Pod záhradami,
- potrubia verejného vodovodu v lokalitách nového územného rozvoja, v DNV – Pod srdcom, Glavica, Devínske jazero,
- výtlačné vodovodné potrubie z ČS Západ Mlynská dolina - Lamač,
- zásobné vodovodné potrubie DN 500 Rača – Grinava,
- vodovod DN 400, severný obchvat Vajnor,
- vodovod DN 400 Betliarska – Panónska,
- vodovod DN 800 mm – prepojenie VZ Rusovce-Ostrovné lúčky-Mokraď a ČS Podunajské Biskupice,
- preložky trás vodovodov DN 1200 a 800 Vrakunská cesta, 2 x 800 Nábr. L. Svobodu,
- preložky trás neverejných vodovodov DN 800 a 600 Čierny les, Vlčie hrdlo,
- dobudovanie a rekonštrukcie verejnej kanalizácie ľavobrežného systému mesta -systémov zberačov A,B,C,D,E,F,G,
- splaškový zberač H Vajnory - ÚČOV Vrakuňa,
- výtlačné potrubie splaškov Sv. Jur – zberač E,
- preložky trás I. a II. KCHOV Istrochem Čierny les, Vlčie hrdlo, chemickej kanalizácie Slovnaft Vlčie hrdlo,
- dobudovanie verejnej kanalizácie v povodí rieky Moravy - systémov zberačov S,B,D,
- dobudovanie pravobrežného systému verejnej kanalizácie -systémov zberačov A,B,C, výstavba systému zberača D,
- produktovody Slovnaft –nové PMO prístav,
- kolektory v zóne Pribinova,
- kolektor Kollárovo nám.,
- kolektory Nám. SNP – Kamenné nám.,
- kolektor Karadžičova ul.,
- kolektor Šancová - Žabotova,
- kolektory na Podhradí (Žižkova, Vydrica),
- kolektor Mlynské nivy – Karadžičova – Čulenova,
- kolektor Továrenská – Bottova – Chalupkova,
- kolektory v lokalitách nového územného rozvoja (CMC - časť Petržalka, mestská štvrť Petržalka - Jarovce),
- trasy MOK a FITL na dobudovanie a rozšírenie telekomunikačných systémov a pokrytie lokalít nového územného rozvoja,
- ***zabezpečiť ochranu Bratislavy pred tisícročnou vodou, v severozápadnej časti mesta s diferencovanou úrovňou ochrany***:
- rezervovať koridor pre výstavbu nových protipovodňových ochranných línií v Devínskej Novej Vsi, Devíne, Karloveskej zátoke,
- chrániť koridor ľavobrežnej protipovodňovej ochrannej línie na úsekoch Lafranconi – Starý most, Prístavná ul. pre jej rekonštrukciu, koridor na úsekoch nábrežia zóny Pribinova pre výstavbu línie v novej polohe,
- chrániť koridor pravobrežnej protipovodňovej ochrannej línie na úseku Most SNP – Starý most pre jej dobudovanie, pred divadlom Aréna pre výstavbu v novej polohe,
- chrániť územnú rezervu koridoru pre hydraulickú clonu za Sadom J. Kráľa a pri západnom okraji petržalskej časti CMC (Jantárová cesta),

- rezervovať koridor pre preložku úseku ľavobrežnej ochrannej hrádze okolo nového prístavného bazéna vo Vlčom hrdle,
- rezervovať koridor pre nové rameno Dunaja v pravobrežnom inundačnom území,
- ***chrániť územné rezervy plôch pre zariadenia technickej infraštruktúry:***
  - transformačné stanice distribučnej sústavy 110 kV TR Ružinov, Kramáre, Školská, Ružová dolina, Petržalka - centrum, Petržalka - západ, Petržalka III, Petržalka - TEN-T, Devínska Nová Ves, Vajnory, Letisko - západ, vrátane vedení na ich pripojenie do VVN sústavy,
- kogeneračný zdroj (KGZ) Bratislava – West,
- odovzdávacia regulačná stanica plynu Petržalka II, regulačné stanice plynu Karlova Ves - preložka, Devínska Nová Ves - preložka, Petržalka - juh, Jarovce - preložka, Pálenisko, ORS Petržalka I – preložka, RS Vajnory III (CEPIT) – preložka,
- vodárenská ČS Západ,
- vodojemy v lokalitách Z. Bystrica ,K. Ves - rozšírenie, Vtáčnik, Podhorský pás - amfiteáter, vežový vodojem Jarovce,
- rozšírenie ČOV Devínska Nová Ves, rozšírenie ČOV Petržalka, rozšírenie MCHB ČOV Istrochem (dobudovanie biologického stupňa),
- dažďové nádrže s čerpacími stanicami na kanalizačných zberačoch A,E,G vo Vrakuni, na zberači D v Rači, na zberači DI Dúbravka – ~~Dielky~~ Dieliky,
- ***rezervovať územie pre rozšírenie ÚČOV Vrakuňa***,
- ***rezervovať územie pre nové vodné plochy*** v lokalitách Petržalka – západ a juh, Petržalka – Kapitulské pole, rozšírenie Chorvátskeho ramena, jazero južne od ČOV Petržalka, Zlaté piesky – južný okraj, Podunajské Biskupice – Tretí diel,
- ***rezervovať územie pre nový prístavný bazén Vlčie hrdlo***
- ***podporovať udržanie a rozvoj systémov na centrálne zásobovanie mesta teplom***,
- ***podporovať zachovanie a rozvoj závlahových systémov***,
- ***dobudovať systém na ochranu mesta pred prívalovými vodami zo svahov***,
- ***venovať pozornosť úpravám, rekonštrukciám korýt vodných tokov*** a ich revitalizácii,
- ***venovať zvýšenú pozornosť rekonštrukciám existujúcich inžinierskych sietí***,
- ***uplatňovať princíp zadržiavania vody v území***, s aplikáciou kanalizácií delenej sústavy, retenčných nádrží, poldrov, vsakovacích systémov dažďových vôd,
- ***pripravovať územia pre rozvoj novej zástavby***, dostavbu a prestavbu ich zainvestovaním technickou infraštruktúrou,
- ***zabezpečiť dodržiavanie režimu inundačných území vodných tokov*** v zmysle platnej legislatívy.

C.9. ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNO – HISTORICKÝCH HODNÔT

9.1. OCHRANA PAMIATOK V KOMPETENCII ŠTÁTU (V ROZSAHU ZÁKONA Č. 49/2002 Z. Z. O OCHRANE PAMIATKOVÉHO FONDU)

Rešpektovať primerane mierke ÚPN zásady pamiatkovej ochrany pri dotváraní príp. zhodnotení území:

- ***Vyhlásených historických urbanistických súborov zapísaných do ÚZPF*** a v rozvoji dotknutých zón:
- Pamiatková rezervácia (PR) Bratislava (Historické jadro Starého Mesta) - Zásady ochrany pre vybrané sektory pamiatkovej rezervácie Bratislava, vypracovaných Pamiatkovým úradom SR a Krajským pamiatkovým úradom Bratislava a schválených Krajským pamiatkovým úradom Bratislava stanoviskom č.BA/12/340/5/2377/Bar dňa 18.4.2012. Účinnosť nadobudli dňom schválenia 18.4.2012,
- Pamiatková zóna (PZ) CMO (Centrálna mestská oblasť) Bratislava **- Zásady ochrany pamiatkového územia Pamiatková zóna Bratislava - Centrálna mestská oblasť** vypracovaných Krajským pamiatkovým úradom Bratislava v r. 2015 na základe výskumu spracovaného Mestským ústavom pamiatkovej starostlivosti v Bratislave a Doc. Ing. arch. J. Gregorovou a schválených Pamiatkovým úradom SR stanoviskom č. PÚSR–2015/2222-4/75082/POR zo dňa 28.10.2015 a nadobudli platnosť 3.12.2015. **Dodatok č.1 k Zásadám ochrany pamiatkového územia Pamiatková zóna Bratislava - Centrálna mestská oblasť, aktualizácia.** Zásady ochrany pamiatkového územia Pamiatková zóna Bratislava - Centrálna mestská oblasť doplnené Krajským pamiatkovým úradom v mapovej a textovej časti. Tento dodatok tvorí neoddeliteľnú súčasť Zásad ochrany pamiatkového územia Pamiatková zóna Bratislava - Centrálna mestská oblasť s účinnosťou dňom vydania 5.12.2016 stanoviskom č. KPUBA–2016/24726–1/94426/FAL,
- Pamiatková zóna (PZ) Rusovce,
- Pamiatková zóna (PZ) Vajnory,
- Pamiatková zóna (PZ) Areál rušňového depa Bratislava – východ.
- ***v ochranných pásmach (OP) nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok (NKP) zapísaných do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu (ÚZPF)***:
- Ochranné pásmo NKP Devín –slovanské hradisko,
- Ochranné pásmo nehnuteľných NKP rímskokatolíckeho kostola Ducha svätého, usadlosti na Námestí 6.aprila č.4 a ľudových domov na Námestí 6.apríla č.13,15, na Železiarskej ul.č.6 a pomníka padlých v Devínskej Novej Vsi,
- Ochranné pásmo NKP - Umelecká beseda na Dostojevského rade,
- Ochranné pásmo NKP Cintorín a pamätníka ČA na Slavíne,
- Ochranné pásmo nehnuteľnej NKP rímskokatolíckeho kostola sv. Kozmu a Damiána v Dúbravke,
- Ochranné pásmo nehnuteľnej NKP rímskokatolíckej kaplnky Ružencovej Panny Márie v Dúbravke,
- Ochranné pásmo nehnuteľnej NKP rímskokatolíckej kaplnky sv. Rozálie v Lamači,

- Ochranné pásmo nehnuteľných NKP rímskokatolíckeho kostola sv. Petra a Pavla, ľudových domov na ul. Čsl. tankistov č.71,67,39-41,37,35,33,34,93-95 a kováčskej dielne na ul. Čsl. tankistov č.65 v Záhorskej Bystrici,
- Ochranné pásmo NKP v Hornej Mlynskej doline,
- Ochranné pásmo NKP rímskokatolíckeho kostola sv. Filipa a Jakuba, Kostola evanjelického a. v., Kúrie na Alstrovej ul. č.171, Kaštieľa na Nám. A. Hlinku č.1 a Mestského paláca na Nám. A. Hlinku č.3 v Rači.
- Ochranné pásmo nehnuteľných NKP - Požiarna zbrojnica. Kostol ev. a. v. a figurálne reliéfy - oráč, kosec, kočiš-prievozník, murár a kováč na administratívnej budove na Radničnom námestí 7.

- ***v lokalitách archeologických nálezísk***, ktoré eviduje Archeologický ústav SAV v Centrálnej evidencii archeologických nálezísk Slovenskej republiky v zmysle § 41, ods. 3 zákona č.49/2002,
- ***chrániť všetky nehnuteľné národné kultúrne pamiatky (NKP) zapísané v ÚZPF***.
- ***Stavebná činnosť a funkcie, ktoré by negatívne ovplyvnili ochranu, zachovanie a prezentáciu pamiatkových hodnôt národných kultúrnych pamiatok, vrátane ich prostredia a pamiatkových území sú neprípustné***.
- ***Rešpektovať kultúrno – historické dedičstvo – vyhlásené národné kultúrne pamiatky vrátane ich prostredia, pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma vrátane ich krajinného kontextu (siluety, panorámy) a historické technické diela.***

9.2. OCHRANA PAMIATOK V KOMPETENCII SAMOSPRÁVNYCH ORGÁNOV (V ROZSAHU ZÁKONA Č. 49/2002 Z. Z. O OCHRANE PAMIATKOVÉHO FONDU

Zachovať pamiatkové hodnoty ***pamätihodností a súborov, ktoré nie sú súčasťou pamiatkového fondu***, dotvárajúcich identitu a historický obraz jednotlivých mestských častí a ich špecifického prostredia.

C.10. ZÁSADY A REGULATÍVY OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV

V zhodnotení prírodných zdrojov na území Bratislavy:

- rešpektovať chránené ložiskové územie Devínska Nová Ves II vzhľadom na perspektívu využitia suroviny v budúcnosti,
- neuvažovať s dobývacím priestorom Devínska Nová Ves III, ktorý je už v súčasnosti navrhnutý na likvidáciu a zmenu funkčného využitia pre funkcie šport a telovýchova a zmiešané územie bývanie – občianska vybavenosť,
- v kameňolome Devín uvažovať s funkciou dobývacieho priestoru (ťažbové územie) v rozsahu a hraniciach vymedzených rozhodnutím Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR č. 5346/1981 – 310 zo dňa 28. 05. 1981 Rozhodnutie o zmene hraníc dobývacieho priestoru „Devín“,
- v ťažobnom priestore Tretí diel ukončiť ťažbu štrkov v plošnom rozsahu 34,54 ha do roku 2020 tak, ako to vyplýva zo záverov environmentálneho posudzovania (EIA) a návrhu riešenia rekreácie a športu. Následne začať realizovať funkčné zhodnotenie lokality pre rozvoj športu a rekreácie pri vodnej ploche,
- podriadiť využívanie lesných zdrojov ako prostriedku rekreačných, relaxačných a zdravotných, ekostabilizačných, i hospodárskych funkcií dodržiavaniu schválených LHP, bioprojektov, rámcových plánovacích modelov, príp. iných relevantných dokumentov z oblasti lesného hospodárstva či ochrany prírody a krajiny,
- rešpektovať a chrániť vody vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,
- zachovať a zlepšovať stav vôd,
- účelne hospodáriť s vodou a zabezpečiť ich trvalo udržateľné využívanie,
- chrániť významné vodárenské zdroje na území mesta: Rusovce - Ostrovné lúčky - Mokraď, Sihoť, Pečniansky les a Sedláčkov ostrov, vrátane vodných zdrojov na Žitnom ostrove ako aj vodný tok Dunaja,
- vytvoriť vhodné podmienky manažmentu povodí v rámci zlepšovania kvality životného prostredia a jeho zložiek,
- znižovať nepriaznivé účinky povodní a sucha (v bratislavských podmienkach to znamená dobudovanie protipovodňovej ochrany tokov Dunaj a Morava, zvyšovanie vododržnosti krajiny a zlepšovanie vodnej bilancie pôd, znižovanie splavovania pôdy resp. vodnej erózie, zlepšenie pokryvnosti pôd vegetáciou ai.),
- zabezpečiť funkčnosť vodných tokov a bezpečnosť vodných stavieb (nezakrývať korytá vodných tokov, zabezpečiť prietočnosť korýt a funkčnosť technických prvkov súvisiacich s protieróznou ochranou v poľnohospodársky využívanej krajine ai.).
- rešpektovať vodné zdroje s vodárenským využitím dodržiavaním stanovených podmienok, určených vodoprávnym rozhodnutím príslušného vodárenského zdroja v ich ochranných pásmach, ako aj primeraným limitovaním činností v širšom území s osobitným dôrazom na ochranu a trvalú udržateľnosť unikátnych útvarov podzemných vôd nachádzajúcich sa v príbrežnej časti rieky Dunaj.

C.11. ZÁSADY A REGULATÍVY OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY

11.1. ZÁSADY A REGULATÍVY OCHRANY PRÍRODY

- ***Chrániť prírodu a rešpektovať zakázané činnosti v územiach so stupňami ochrany***, ktoré sú uvedené v § 12 – 23 zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z.z.
- chránená krajinná oblasť (CHKO) - 2. stupeň
- národný park (NP) - 3. stupeň
- prírodný park - 2., 3. stupeň

- chránený areál (CHA) - 2., 3., 4., 5. stupeň
- prírodná rezervácia (PR), národná pr. rezervácia (NPR) - 4., 5. stupeň
- prírodná pamiatka (PP), národná pr. pamiatka (NPP) - 4., 5. stupeň
- chránený krajinný prvok (CHKP) - 2., 3., 4., 5. stupeň
- ***rešpektovať ochranné pásma chránených území (§ 17)*** - ak to vyžaduje záujem ochrany NP, CHA, PR alebo PP, orgán ochrany prírody vyhlási ich ochranné pásmo: na území ochranného pásma chráneného územia s tretím stupňom ochrany platí druhý stupeň ochrany (§ 13), na území ochranného pásma chráneného územia so štvrtým stupňom ochrany platí tretí stupeň ochrany (§ 14), a na území ochranného pásma chráneného územia s piatym stupňom ochrany platí štvrtý stupeň ochrany (§ 15). Ďalej platí, že ak ochranné pásmo PR či NPR nebolo vyhlásené je ním ochranné pásmo v šírke 100 m von od hranice a platí v ňom 3. stupeň ochrany; ak ochranné pásmo PP či NPP nebolo vyhlásené je ním ochranné pásmo do vzdialenosti 60 m von od jej hranice a platí v ňom 3. stupeň ochrany, podľa § 17, ods. 3 súčasťou ochranného pásma národného parku môže byť aj zastavané územie obce, územie určené na zastavanie alebo územie určené k územnému rozvoju.
- ***rešpektovať režimové opatrenia zákona č. 543/2002 Z.z.*** o ochrane prírody a krajiny:
- v súvislej európskej sústave chránených území (NATURA 2000, § 28),
- v chránených vtáčích územiach (CHVU, § 26),
- v územiach európskeho významu (UEV, § 27),
- v biotopoch európskeho a biotopoch národného významu a tiež u druhov európskeho a druhov národného významu (najmä v § 5-7,§ 33 – 35) cit. zákona,
- u chránených stromov (CHS, § 49),
- ***rešpektovať predbežnú ochranu*** - pri posudzovaní vplyvov akejkoľvek činnosti na životné prostredie podľa osobitného predpisu (zákon EIA) považovať navrhované územia sústavy NATURA 2000 za chránené územia podľa §26 ods. (4), § 27 ods. (7), § 28 ods. 5 zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov stanovuje: "činnosť ktorá môže mat' vplyv buď samostatne alebo v kombinácii s inou činnosťou na navrhované chránené vtáčie územie, na územie európskeho významu alebo na územie patriace do súvislej európskej sústavy chránených území, pričom nie je nevyhnutná na zabezpečenie starostlivosti o také územie podľa dokumentácie ochrany prírody a krajiny, sa považuje za zásah do územia, ktorý môže spôsobiť podstatné zmeny v biologickej rozmanitosti, štruktúre a vo funkcii ekosystémov, ak tak rozhodol organ ochrany prírody podľa § 28 zákona. Taká činnosť je predmetom posudzovania jej vplyvu na životné prostredie podľa osobitného predpisu (zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Orgán štátnej správy vydá rozhodnutie o povolení takej činnosti iba, ak taká činnosť na základe výsledku posudzovania podľa osobitného predpisu (zákon č. 24/2006 Z.z. v úplnom znení) nebude mat' negatívny vplyv na priaznivý stav takého územia z hľadiska jeho ochrany. "
- ***riešiť kompenzačné opatrenia*** vyplývajúce z úpravy koridoru nultého okruhu (D4) a rýchlostnej cesty R7:
- na území MČ Rusovce a MČ Čunovo dôjde riešenou zmenou druhu pozemku k jeho následnému zalesneniu, čím dôjde k naplneniu cieľa vzniku udržateľného lesného porastu, s požadovanou ekologickou funkciou hniezdneho biotopu,
- na území MČ Podunajské Biskupice dôjde riešenou zmenou druhu pozemku k vytvoreniu trvalého trávnatého porastu; následne dôjde k vytvoreniu porastu dobrej kvality a požadovanej ekologickej funkcie ako potravného biotopu pre vtáčie územie,
- na území MČ Ružinov sa vybudovaním ekoduktu ponad rýchlostnú cestu R7 zabezpečí bezkolízny prechod zveri cez rýchlostnú cestu južne od areálu Slovnaft.

Na území Bratislavy sa nachádzajú v súčasnosti: ***2 CHKO, 14 CHA, 9 PR, 1 NPR, 1NPP, 3 PP, 1 CHKP, územia NATURA 2000 – 4 vyhlásené CHVU a 18 UEV, 2 Ramsarské lokality a 22 CHS (na 19 lokalitách):***

chránené krajinné oblasti – CHKO Malé Karpaty (zriadená vyhl. MK SR č. 64/1976 Zb.), CHKO Dunajské luhy (zriadená Vyhl. MŽP SR č. 81/1998 Z.z.),

- ***chránené územia prírody*** - (postupne vyhlasované orgánmi ŠOP – každé CHÚP má o.i. definovaný aj predmet ochrany) – CHA Devínske alúvium Moravy, NPR Devínska Kobyla, NPP Devínska hradná skala, PP Devínska lesostep, PR Fialková dolina, PR Štokeravská vápenka, CHA Lesné diely, CHA Horský park, CHA Bôrik, CHA Borovicový lesík, CHA Zeleň pri Vodárni, PP Rösslerov lom, CHA Hrabiny, CHA Chorvátske rameno, CHA Jarovská bažantnica, PP Panský diel, PR Kopáčsky ostrov, PR Topoľové hony, CHA Poľovnícky les, CHA Bajdeľ, CHA Sihoť, CHA Pečniansky les, CHA Soví les, PR Gajc, PR Dunajské ostrovy, PR Ostrovné lúčky, PR Starý háj, PR Slovanský ostrov a CHKP Vápenický potok.
- ***NATURA 2000*** – (implementované smernicami ES – Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/147/ES o ochrane voľne žijúceho vtáctva /smernica o vtákoch/ a Smernica Rady č. 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín /smernica o biotopoch/),
- ***NATURA 2000*** - chránené vtáčie územia – SKCHVU016 Záhorské Pomoravie (pôvodná vyhláška zo 16. apríla 2010, nariadenie vlády č. 145/2015), SKCHVU014 Malé Karpaty (vyhlásené Vyhláškou MŽP SR č. 216/2005), SKCHVU007 Dunajské luhy (Vyhláška MŽP SR č.440/2008, upravené vyhláškou 466/2013), SKCHVU029 Sysľovské polia (Vyhláška MŽP SR č. 234/2006); každé z navrhovaných území má odôvodnený návrh ochrany a taxatívne uvedené príklady činností, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany CHVU; sú zaradené do Národného zoznamu SKCHVU uznesením vlády SR č. 636 z 9. júla 2003 a patria do súvislej európskej sústavy chránených území; národný zoznam bol aktualizovaný a schválený uznesením vlády SR č. 345/2010)
- ***NATURA 2000*** - územia európskeho významu – SKUEV0313 Devínske jazero, SKUEV0314 Rieka Morava, SKUEV0312 Devínske alúvium Moravy, SKUEV0388 Vydrica, SKUEV0104 Homolské Karpaty, SKUEV0280 Devínska Kobyla, SKUEV0064 Bratislavské luhy, SKUEV0295 Biskupické luhy, SKUEV0269 Ostrovné lúčky, SKUEV0270 Hrušov, SKUEV0502 Štokeravská vápenka, SKUEV1064 Bratislavské luhy, SKUEV1269 Ostrovné lúčky, SKUEV1388 Vydrica, SKUEV0800 Devínska hradná skala, SKUEV2064 Bratislavské luhy, SKUEV2269 Ostrovné lúčky,

SKUEV0822 Malý Dunaj, (boli vyhlásené uzn. vlády SR č. 239 zo 17.marca 2004 ako SKUEV; Výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004 bol vydaný národný zoznam týchto SKUEV a tiež patria do Súvislej európskej sústavy chránených území, národný zoznam bol aktualizovaný doplnkom národného zoznamu a schválený uznesením vlády SR č. 577/2011; národný zoznam bol znova aktualizovaný druhým doplnkom národného zoznamu a schválený uznesením vlády SR č. 495/2017)

- ***Ramsarské lokality*** – Niva Moravy, Dunajské luhy (Ramsarský dohovor podpísaný 2.2.1971 v Ramsare bol implementovaný do agendy ČSFR Oznámením č. 396/1990 Zb. i do slovenskej legislatívy; treba dodržiavať a rešpektovať najmä hlavné strategické ciele starostlivosti o mokrade SR, smerujúce k zastaveniu zasahovania do nich, a s presvedčením, že ochrana mokradí a ich flóry a fauny sa môže zabezpečiť spojením prezieravej štátnej politiky s koordinovaným medzinárodným postupom),
- ***chránené stromy*** (nie sú vyznačené vo výkresovej časti návrhu ÚPN) – borovice čierne na ul. Francúzskych partizánov; brezy v Mlynskej doline, dub na Godrovej ulici, dub na Moyzesovej ulici, dub na Prvosienkovej ulici, dub na Šulekovej ulici, ginko na Godrovej ulici, jaseň ma Rudnayovom námestí, jedľa v Kráľovskom údolí, katalpa na Mickiewiczovej ulici, magnólia na Palisádach, magnólia na Somolického ulici, oskoruša v Devíne, paulovnia na Škarniclovej ulici, platan na Kysuckej ulici, judášovec na Galandovej ulici, sofora japonská v Devínskej Novej Vsi, sofora na Vajanského nábreží a tis v nemocničnej záhrade (kultúrne, vedecky, ekologicky, krajinotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny vrátane stromoradí môže okresný úrad v sídle kraja vyhláškou vyhlásiť za chránené stromy - § 49 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov; vo vzťahu k chráneným stromom o spôsobe ich ošetrovania, ochrane alebo výrube podľa § 49 ods. 2 a 3 zákona č. 543/2002 Z. z. rozhoduje okresný úrad v sídle kraja).

11.2. ZÁSADY A REGULATÍVY TVORBY KRAJINY

V tvorbe krajiny sa požaduje:

- rešpektovať všetky prvky a kategórie tvorby krajiny, ktoré sú uvedené v kapitole – ***Ochrana prírody a tvorba krajiny, územné systémy ekologickej stability***, ktoré sú graficky vyjadrené vo ***výkrese č. 5 – Ochrana prírody, tvorba krajiny a ÚSES***. Všetky tieto komponenty sú krajinotvornými prvkami, ktorých cieľom je vytváranie plošnej i funkčnej proporčnosti medzi technickými a biologickými komponentmi sídelnej štruktúry mesta,
- zvlášť ***chrániť plochy lesných masívov***, ktoré tvoria základ krajinotvorných, ochranno-prírodných i ekostabilizačných prvkov územia Bratislavy; rešpektovať ustanovenia zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch, najmä ustanovenia § 6 ukladajúce povinnosť obstarávateľom ÚPN obcí prerokovať a vyžiadať si súhlas orgánu štátnej správy k tejto ÚPD, rešpektovať aj požiadavku § 10 cit. zákona v tom smere, že treba požiadať orgán štátnej správy lesného hospodárstva o záväzné stanovisko na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa, ktoré tvoria pozemky do ***50 m*** od hranice lesného pozemku,
- v maximálnej miere ochraňovať jestvujúce krajinotvorné prvky v území, podporovať budovanie ***novonavrhovaných krajinotvorných komponentov*** (s využitím možností vychádzajúcich zo stavebného zákona, zákona o ochrane prírody a krajiny, ale aj zákonov o ochrane poľnohospodárskej pôdy a zákona o vinohradníctve a vinárstve).
- vytvárať územnotechnické možnosti pre budovanie ekoduktov ponad komunikácie nadradenej dopravnej siete, ktoré zabezpečia bezkolízny prechod zveri v podobe mimoúrovňových mostných objektov.

11.3. ZÁSADY A REGULATÍVY VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY

Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v prvej časti v § 5 ods. (4) uvádza, že „Udržiavanie a dosiahnutie priaznivého stavu časti krajiny sú činnosti vykonávané vo verejnom záujme“.

Zákon o ochrane prírody a krajiny v druhej časti v § 3 ods. (3) uvádza, že „Vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom“.

Vychádzajúc z vyššie uvedených citovaní paragrafov zákona o ochrane prírody a krajiny je možno vyvodiť záver, že ***prvky systému ochrany prírody, tvorby krajiny a ÚSES***, ktoré prezentujeme v ÚPN v textovej časti B. kap. 11. – Ochrana prírody a tvorba krajiny, územné systémy ekologickej stability a v grafickej časti vo výkrese č. 5 – Ochrana prírody, tvorba krajiny a ÚSES ***sú prvkami a činnosťami vykonávanými vo verejnom záujme.***

Pre udržanie ekologickej stability je potrebné :

- ***akceptovať navrhnutý systém ekologickej stability*** (spracovaný v úrovni RÚSES) pri územnoplánovacích činnostiach, rešpektovať najmä jeho základné kompozičné prvky – biocentrá (Bc) a biokoridory (Bk) rôznych hierarchických úrovní:
- biocentrá – NRBc Dolnomoravská niva, RBc Devínske jazero, RBc Jelšiny – mlyn, RBc Kamenáče, PBc Devínska Kobyla, RBc Devín, RBc Vajnorská dolina, RBc Zbojníčka – Panský les, RBc Pekná cesta, RBc Hrubý vrch, RBc Hrubá pleš, RBc Železná studnička I. a II. rybník, RBc Železná studnička III. a IV. rybník, RBc Sitina – Starý grunt, RBc Machnáč, RBc Horský park – Slavín, MBc Kalvária, RBc Koliba – Stráže, RBc Hradný vrch, NRBc Bratislavské luhy, RBc Prievoz – Vrakuňa, RBc Vajnorka, RBc Zlaté piesky, RBc Kalná, RBc, RBc Šprinclov majer, RBc Malý ostrov, RBc Sihoť, RBc Slovanský ostrov, RBc Pečenský les, RBc bažantnica, RBc Sad J. Kráľa, RBc Soví les, RBc Draždiak, RBc Rusovce, RBc Podunajské Biskupice VZ,
- biokoridory – NRBk Alúvium Moravy, RBk Stará Mláka s prítokmi, NRBk JV svahy M. Karpát, NRBk SZ svahy M. Karpát, RBk Vydrica s prítokmi, PBk Dunaj, NRBk Rajka – Čunovo – Rusovce – Jarovce – Bažantnica - Pečenský les, NRBk M. Dunaj, RBk M. Dunaj - VZ P. Biskupice, RBk Račiansky potok s prítokmi, RBk potok Struha, NRBk Topoľové hony

– Rovinka – M. Dunaj, NRBk Bratislavské luhy -Neziderské jazero, RBk Chorvátske rameno, RBk Kopáč - Rovinka, RBk Jarovské rameno - Bažantnica, RBk Dunajské luhy pri Čunove - RBc č.40,

- neumiestňovať v navrhovaných Bc a Bk v extravilánových polohách mesta také stavby a technické zariadenia, ktoré by zásadným spôsobom narúšali ich ekostabilizačné poslanie a účinky; v urbánnych Bc a Bk pripustiť len také činnosti príp. stavby, ktoré nespôsobia výrazné obmedzenie ekostabilizačného pôsobenia v rámci ÚSES,
- rozpracovať systém ďalej na úroveň MÚSES tak, ako to ukladá obci z.č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a vykonávacia vyhláška č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny (obsah dokumentu MÚSES - príl. č. 24 cit. vyhlášky),
- vytvárať v územnoplánovacom procese predpoklady na realizáciu a funkčnosť prvkov systému ekologickej stability (v intravilánových polohách a v zastavanom území k tomu využiť aj kategórie vnútromestskej zelene, princípy a postupy tvorby urbánnych Bc, Bk a interakčných prvkov),
- odvodzovať úroveň ekologickej stability zastavaného územia z požiadavky celoplošnej ekologickej stability (je treba chrániť jestvujúce plošné a líniové prvky zelene, zvláštnu pozornosť treba venovať ochrane najvýznamnejších plôch zelene – tzv. intaktná zeleň, minimalizovať zábery zelene na rastlom teréne, zabezpečiť vypracovanie dokumentu starostlivosti o dreviny v zmysle požiadaviek z.č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny),
- rešpektovať a vnímať prvky ÚSES aj v kontexte vytvárania národných a európskych ekologických sietí (NECONET, EECONET),
- uplatňovať metodicky odporúčané štandardy plôch zelene podľa metodickej príručky MŽP SR z r. 2002 – Štandardy minimálnej vybavenosti obcí,
- dodržiavať aspoň minimálny koeficient zelene určený v regulácii využitia jednotlivých funkčných plôch,
- dodržiavať okrem platnej legislatívy aj ustanovenia VZN hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 5/2018 z 07. 09. 2018 o starostlivosti o verejnú zeleň a ochrane drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.

C.12. ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

12.1. V OBLASTI OCHRANY KVALITY VÔD

- Zabezpečiť postupnú sanáciu starých environmentálnych záťaží,
- zabezpečiť trvalú územnú ochranu CHVO Žitný ostrov (zákon č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd) a neotvárať v CHVO Žitný ostrov nové lokality na ťažbu štrkopieskov,
- venovať zvýšenú pozornosť ochrane vodárenských zdrojov, najmä veľkokapacitných VZ realizáciou technických opatrení,
- venovať maximálnu ochranu vodným zdrojom bezpodmienečným rešpektovaním ich ochranných pásiem,
- zabezpečiť dobudovanie a rekonštrukciu kanalizácií a čistiarenských kapacít,
- zabezpečiť ochranu Bratislavy pred tisícročnou vodou; protipovodňovými opatreniami zmierňovať nepriaznivé environmentálne, zdravotné ai. vplyvy povodní,
- chrániť vodné útvary povrchových vôd a poľnohospodársky využívané pozemky na území Bratislavy zaradené do citlivých a zraniteľných oblastí (podľa Nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti),
- posúdiť pri riešení vplyvov stavieb a činností na podzemné vody a koryto toku vplyv zmeny režimu prúdenia podzemných vôd z podrobného hydrodynamického a hydrogeologického prieskumu,

12.2. V OBLASTI OCHRANY POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNÝCH POZEMKOV

- Rešpektovať osobitne chránenú poľnohospodársku pôdu (zákon č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy); zohľadňovať opatrenia vyplývajúce z osobitnej sústavy obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy v zmysle platných legislatívnych predpisov o ochrane poľnohospodárskej pôdy,
- rešpektovať Program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach v zmysle zákona č. 136/2000 Z.z. o hnojivách, v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a v zmysle Nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti,
- dodržiavať ustanovenia zákona č.313/2009 Z.z. o vinohradníctve a vinárstve,
- zabezpečiť protieróznu ochranu poľnohospodárskej pôdy pred eróziou (§ 5 z.č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy) výsadbou účelovej poľnohospodárskej a ochrannej zelene; v rámci riešenia projektov pozemkových úprav pre ochranu pôdy pred vodnou eróziou uplatňovať vhodnú agrotechniku,
- zabezpečiť plnenie príslušných paragrafov (§§ 4, 6, 7, 8) citovaného zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v smere ochrany pôdy pred degradáciou, pred zhutnením, udržania bilancie pôdnej organickej hmoty a pred rizikovými látkami,
- rešpektovať ustanovenia zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch; najmä zásady ochrany lesných pozemkov, povinnosti pri územnoplánovacej činnosti (Vyhláška MP SR č. 12/2009 Z. z. z 15. januára 2009 o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkcií lesov), ochranné pásmo lesa a kategorizáciu lesov,
- rešpektovať pri usmerňovaní lesohospodárskych, rekreačných, relaxačno-zdravotných a ekostabilizačných činností na lesných pozemkoch schválené zásady v rámci LHP, bioprojektov, či iných dokumentov riešiacich optimalizáciu využívania lesných ekosystémov,

- chrániť a rozvíjať obraz vinohradníckej krajiny – vymedziť a spresniť v nižších stupňoch UPD na základe územnoplánovacích, resp. územnotechnických podkladov vinohradnícke územia (vychádzajúc z evidovaných vinohradníckych plôch) ako územia s existujúcou alebo potenciálnou možnosťou pestovania viniča na vinohradnícke a vinárske aktivity, ako významné prírodné zdroje a ako charakteristické kompozičné prvky historického a kultúrneho dedičstva kraja a súčasne ako významný hospodársky produkčný prvok Malokarpatskej a Južnoslovenskej vinohradníckej oblasti a jeden z limitujúcich prvkov rozvoja územia so stanoveným špecifickým režimom,
- vylúčiť v záujme zachovania prírodného, kultúrneho a historického dedičstva urbanistické zásahy nesúvisiace s funkciou vinohradníctva do vinohradníckych území (na svahoch Malých Karpát a tiež v nížinnej poľnohospodárskej krajine) ako území jedinečného charakteru z hľadiska prírodných podmienok a území s významom pre slovenské vinohradníctvo,
- spresniť v nižších stupňoch ÚPD z vinohradníckych území územia bez urbanistických zásahov (z dôvodov produkčných, krajinotvorných, kultúrno-historických a krajinárskych funkcií) a ostatné vinohradnícke územia s určenými regulatívmi. Určiť spôsob a formy ich využitia súvisiace a podporujúce rozvoj funkcie vinohradníckeho územia, ako územia jedinečného charakteru z hľadiska prírodných podmienok a územia s významom pre slovenské vinohradníctvo,
- zohľadňovať pri spresňovaní vinohradníckych území existujúce urbanistické súvislosti a prirodzené tendencie rozvoja mesta v záujme vytvárania nového urbanisticky a krajinársky hodnotného územia, rešpektujúc pritom vinice v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

12.3. ORNITOLOGICKÉ OCHRANNÉ PÁSMA

Vnútorné ornitologické ochranné pásmo (OOP):

- vylúčiť vykonávanie činností a zriaďovania stavieb a prevádzok, ktoré by mohli zvýšiť výskyt vtáctva v okolí letiska,
- rešpektovať zákaz zriaďovať skládky, stohy, siláže,
- dohodnúť režim obrábania pôdy zo strany užívateľov pozemkov s prevádzkovateľom letiska (je stanovené v tvare obdĺžnika s pozdĺžnou osou totožnou s osou VPD o celkovej šírke 1000 m a dĺžke presahujúci každý koniec VPD o 1000 m).

Vonkajšie OOP:

- vylúčiť vykonávanie činností a zriaďovanie stavieb a prevádzok, ktoré by mohli zvýšiť výskyt vtáctva v okolí letiska,
- obmedziť zriaďovanie poľnohospodárskych stavieb, napr. hydinární, kravínov, bažantníc, stredísk zberu a spracovania odpadu, vodných plôch a ďalších stavieb s možnosťou vzniku nadmerného výskytu vtáctva; rozvoj zariadení len so súhlasom ~~Štátnej leteckej inšpekcie~~ Dopravného úradu (nadväzujú na vnútorné OOP a sú stanovené v tvare obdĺžnika s pozdĺžnou osou VPD o celkovej šírke 2000 m a dĺžke presahujúci každý koniec VPD o 3000 m).

12.4. HLUKOVÁ SITUÁCIA

- Zabezpečiť spracovanie strategických hlukových máp a akčných plánov na znižovanie hluku pre naplnenie požiadaviek Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2002/49/EC a zákona NR SR č. 2/2005 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnkov.
- Minimalizovať obytnú zástavbu v lokalitách pod vplyvom nadmerného hluku pri ťažiskových dopravných trasách, prípadne riešiť stavebníkom účinnú protihlukovú ochranu týchto území, vrátane potrebnej územnej rezervy.
- Nové dopravné trasy riešiť vrátane protihlukovej ochrany; uprednostniť tunelové alebo zapustené vedenia trás.
- Zohľadňovať pri rozvoji urbanizácie pôsobenie hluku z dopravy (vrátane zámeru zmien hlukového zaťaženia z leteckej dopravy) a v prípade potreby navrhovať protihlukové opatrenia.

12.5. SVETLOTECHNICKÉ POMERY

- Rešpektovať v následnom rozpracovaní ÚPN do podrobnejších územnoplánovacích dokumentov schválené vymedzenie zón s vyšším uhlom tienenia budov (360, 420) v súlade s uzneseniami Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy č. 490/2001 a č. 334/2004.

12.6. V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

12.6.1. Východiskové princípy

- Pokračovať v triedenom zbere využiteľných zložiek s cieľom znížiť množstvo zmesového komunálneho odpadu,
- zabezpečiť triedený zber potenciálne využiteľných zložiek so zvyšovaním podielu kompostovaných biologicky rozložiteľných odpadov, s rozšírením triedeného zberu komunálneho odpadu s obsahom škodlivín s cieľom jeho kvalitatívnej zmeny,
- zabezpečiť následné využitie alebo nezávadné zneškodnenie problémových látok,
- výstavbu na mieste priemyselných areálov realizovať až po prieskume vplyvov na zdravie a životné prostredie a eventuálnom odstránení environmentálnych záťaží.

12.6.2. Zariadenia odpadového hospodárstva

Pre plnenie požiadaviek legislatívy v odpadovom hospodárstve je potrebné zabezpečiť najmä nasledovné plochy pre zariadenia odpadového hospodárstva:

- ***Spaľovňa odpadu Vlčie hrdlo*** - s preverením možností doplnenia o niektoré ďalšie technológie, ako dotrieďovaciu linku, solidifikačnú linku, príp. iné,
- ***zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov*** - minimálne 4 zariadenia s požadovanou kapacitou, v lokalitách: Pri Poľnom mlyne, na Lieskovskej ceste (pod Slovnaftom) v MČ Podunajské Biskupice, na Žabom majeri v MČ Rača a v areáli podniku Florea,
- ***určené parkoviská a spracovateľský závod na nakladanie so starými vozidlami*** v lokalitách:
- pri železničnej vlečke do VW a.s.,
- Alejové a Jánske hony,
- Janíkovské pole,
- Žabí majer – Hirthy,
- ***zberné dvory pre rôzny odpad pre občanov, fyz. a právnické osoby*** - lokality:
- bývalý areál Zberných surovín na Lovinského ulici,
- pri ulici Pri Šajbách za železničnou traťou,
- Eisnerova ul. pri železničnej stanici,
- pri Opletalovej ulici,
- križovatka ulíc Pri kríži a Agátová,
- Čapajevova ulica,
- Panónska ulica juh.
- pri poľn. družstve v Záhorskej Bystrici,
- ***zberné a recyklačné miesta podnikateľov*** - lokality:
- areál Domesu,
- Janíkovské pole,
- pri železničnej trati do VW a.s.,
- Alejové a Jánske hony,
- medzi ulicou Dvojkrížna a železničnou traťou,
- lokalita Pánty v blízkosti žel. stanice Rača,
- voľná východná časť areálu Technomarket,
- ***recyklačný dvor stavebného odpadu*** - lokalita:
- Alejové a Jánske hony,
- ***centrálny recyklačný a dotrieďovací závod*** - lokalita:
- Žabí majer,
- ***náhradné lokality pre doposiaľ prevádzkované zariadenia odpadového hospodárstva*** - lokality:
- Žabí majer – Hirthy,
- Pánty, východne od železničnej stanice Rača.

12.7. V OBLASTI ADAPTÁCIE NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY

12.7.1. Východiskové princípy

- **Klimatické zmeny** – reprezentujú zmenu klímy, ktorá nastáva v dôsledku pôsobenia prirodzených faktorov. Takéto zmeny boli v minulých geologických dobách Zeme (ľadové doby, sekulárne zmeny, niekedy aj nízkofrekvenčné kolísanie klímy). V minulosti prebiehala klimatická zmena raz za veľmi dlhé obdobie.

- Zmena klímy je:
- akákoľvek zmena klímy, ku ktorej dôjde v dôsledku ľudskej činnosti;
- zmenou stavu klímy, ktorú možno identifikovať prostredníctvom zmien priemerných parametrov klímy;
- jav, ktorý pretrváva dlhšie obdobie, minimálne niekoľko desaťročí;
- vyvolaná človekom a môže sa prejaviť zmenami v zložení atmosféry alebo vo využívaní krajiny.

- Medzi najväčšie globálne problémy vo vzťahu k zmene klímy v mestách treba zaradiť vlny extrémnych letných horúčav, pokles zrážok, dlhé obdobia sucha striedané prívalovými dažďami s možnosťou lokálnych povodni, víchrice, veterné smršte a pod.

- Medzivládny panel pre zmenu klímy (IPCC, 2019) definuje pojmy mitigácia dopadov zmeny klímy a adaptácia na zmenu klímy.
- **Adaptácia na zmenu klímy** - Opatrenia prijaté s cieľom predvídať vplyvy zmeny klímy, predchádzať škodám, ktoré môžu dané vplyvy spôsobiť, alebo tieto škody minimalizovať, alebo využiť prípadné nové príležitosti. Čo sa týka prírodného prostredia, sú to predovšetkým opatrenia, ktorými sa uľahčí prispôsobenie zmene klímy.

- **Mitigácia dopadov zmeny klímy** - v kontexte zmeny klímy ide o zásahy človeka zamerané na zredukovanie zdrojov alebo zvýšenie absorbentov skleníkových plynov. Príkladmi sú účinnejšie využívanie fosílnych palív pre potreby priemyselných procesov alebo výrobu elektriny, prechod na využívanie slnečnej alebo veternej energie, zlepšenie izolácie budov a rozširovanie lesov a ostatných absorbentov za účelom odstránenia väčšieho objemu oxidu uhličitého z atmosféry. Mitigácia teda predstavuje opatrenia, ktoré pomáhajú znižovať zdroje látok (ktoré priamo alebo nepriamo obmedzujú dopady zmeny klímy), vrátane napríklad zníženia emisií tuhých znečisťujúcich látok, ktoré sa môžu ovplyvniť radiačnú rovnováhu (tzv. čierny uhlík) alebo opatrenia, ktoré regulujú emisie oxidu uhoľnatého, oxidy dusíka, prchavé

organické zlúčeniny a ďalšie znečisťujúce látky, ktoré môžu zmeniť koncentráciu troposférického ozónu, ktorý má nepriamy vplyv na podnebie.

- Za najvýznamnejšie očakávané dôsledky zmeny klímy na území mesta Bratislavy sa považuje ročný priemerný nárast teploty, kde sa predpokladá zvýšenie až o 2-3 °C do roku 2100, predĺžená perióda extrémnych teplôt (30 dní oproti pôvodným 10 dňom), pokles ročných zrážok o 5%, dlhšie periódy sucha v letnom období, extrémne výkyvy počasia (silné vetry, búrky, prívalové dažde) a pokles hladiny Dunaja.
- Adaptáciu na zmenu klímy je možné realizovať preventívnymi opatreniami, ktorých cieľom je predvídať vplyvy zmeny klímy a predchádzať škodám, ktoré môžu dané vplyvy spôsobiť alebo ich minimalizovať.

- Obec podľa zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami, spolupracuje v rámci svojich možností na vykonávaní preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami v katastrálnom území obce, najmä preventívnych opatrení, ktoré spomaľujú odtok vody z povodia do vodných tokov, zvyšujú retenčnú schopnosť povodia alebo podporujú prirodzenú akumuláciu vody v lokalitách na to vhodných, zmenšujú maximálny prietok povodne alebo chránia intravilán pred zaplavením povrchovým odtokom (napr. z intenzívnych zrážok) s ich vlastníkmi, správcami alebo užívateľmi.

- Pri implementácii adaptačného plánovania na nepriaznivé dopady zmeny klímy do územného plánovania je potrebné rešpektovať najvýznamnejšie strategické dokumenty na území EÚ a SR a z nich vychádzajúce strategické dokumenty hlavného mesta Bratislavy:
- **Stratégia Európskej Únie pre adaptáciu na zmenu klímy -** bola prijatá ako rámcový dokument v roku 2013 a obsahuje tri špecifické ciele: zvýšiť odolnosť členských štátov EÚ, jej regiónov a miest, zlepšiť informovanosť v rozhodovacom procese v téme adaptácie a zvýšiť odolnosť kľúčových zraniteľných sektorov voči nepriaznivým dôsledkom zmeny klímy.
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy schválená 26.3.2014 uznesením vlády SR č. 148/2014.
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia schválená uznesením vlády SR č. 478/2018 zo dňa 17. októbra 2018.
- Stratégia adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy schválená uznesením MsZ č. 1136/2014 zo dňa 24. septembra 2014.
- Akčný plán adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy na roky 2017-2020 schválený uznesením MsZ č. 789/2017 zo dňa 26.4.2017. Pomáha naplniť hlavný cieľ Stratégie adaptácie, ktorý znie: „vhodnými mechanizmami zabezpečiť ochranu hl. mesta SR Bratislavy pred zvýšeným nebezpečenstvom zmeny dopadov klímy, pomocou vhodných adaptačných opatrení zvýšiť odolnosť mesta na očakávané výzvy ďalšieho rozvoja spoločnosti a poskytnúť potrebné informácie a nástroje, ktoré uľahčia celý proces rozhodovania a riadenia mesta“. V rámci Akčného plánu adaptácie sú identifikované strategické ciele, ktoré je možné dosiahnuť realizovaním jednotlivých aktivít navrhovaných v rámci opatrení.
- **Európska zelená dohoda (Green Deal)** - nová stratégia rozvoja EÚ s cieľom dosiahnutia nulových čistých emisií skleníkových plynov do roku 2050, (predpokladaný vstup do platnosti v roku 2021).
- **H2Odnota je voda** – Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody, schválený uznesením SR č. 110 zo 14. marca 2018.

12.7.2. Adaptačné zásady a opatrenia

1. Adaptačné zásady a opatrenia nevyhnutné k zvýšeniu odolnosti voči dopadom zmeny klímy – pre urbanizované mestské prostredie (územia mestskej zelene, obytné územia, územia občianskej vybavenosti, územia výroby, územia športu, zmiešané územia, územia technickej vybavenosti, územia dopravy a dopravnej vybavenosti, územia dobývacích priestorov a odpadového hospodárstva):

A) Adaptačné zásady a opatrenia zamerané na znižovanie rizík súvisiacich s dopadmi vĺn horúčav a tropických dní a nocí:

- aplikovať princíp prepojenia jednotlivých plôch zelene v urbanistickej štruktúre mesta navzájom do komplexného systému za rešpektovania ÚSES;
- zvyšovať podiel plôch zelene v urbanistickej štruktúre mesta prioritne výsadbou stromov do uličných stromoradí a alejí ako súčasť verejných priestorov, areálov a komplexov, komunikácií a parkovísk;
- revitalizovať a vytvárať vegetačné stredové deliace pásy komunikácií s retenčnou schopnosťou; vytváranie parkov a mestských záhrad, menších plôch zelene a parčíkov; realizácia vertikálnych zelených stien, fasád a vegetačných striech;
- vytvárať plochy trojetážovej zelene so stromami, kríkmi, živými plotmi, trávnatými plochami a mestskými lúkami so zastúpením druhov reprezentujúcich miestnu faunu a flóru so schopnosťou adaptácie na zmenu klímy v jej čo najširšej možnej diverzite;
- vytvárať komunitné záhrady, mestské ovocné sady;
- prispôsobiť výber drevín stanovištným pomerom a dopadom na dôsledky zmeny klímy;
- v mestskom prostredí využívať a budovať vodné prvky – príklady opatrení: retenčné a biotopové vodné plochy a jazierka, fontány, vodná hmla, zvyšovanie počtu pitných fontánok a ďalších vodných ochladzujúcich prvkov;
- obnovovať a revitalizovať brehové porasty, vodné toky a plochy;
- vytváranie vhodnej mikroklímy pre chodcov a cyklistov vo verejných priestoroch a na plochách určených na rekreáciu – príklady opatrení: zvyšovanie počtu funkčných tieniacich prvkov, realizácia vegetačných striešok, pergol, stromov

s veľkou korunou, zvyšovanie podielu stromovej vegetácie, použitie priepustných povrchov a povrchov s vysokou odrazivosťou slnečného žiarenia;
- zvyšovať energetickú efektívnosť budov, zabezpečiť dostatočnú tepelnú izoláciu stavieb proti prehrievaniu a únikom tepla, znižovať množstvo skleníkových plynov upúšťaním od lokálneho vykurovania budov fosílnymi palivami, využívať alternatívne zdroje energie a nezávadné stavebné materiály.

B) Adaptačné zásady a opatrenia zamerané na znižovanie rizík súvisiacich s dopadmi intenzívnych zrážok a období sucha

- zavádzať postupy udržateľného hospodárenia so zrážkovou vodou s cieľom znížiť odtok zrážkových vôd z povrchov komunikácií a parkovacích plôch, zo striech a terás do kanalizačného systému zlepšením priepustnosti povrchov a zvyšovaním zadržiavacej schopnosti podložia - príklady opatrení: uprednostňovanie priepustných materiálov pri budovaní a rekonštrukcii povrchov, vyspádovanie do infiltračných pásov pozdĺž komunikácií, zachytávanie zrážkovej vody, budovanie vegetačných striech a fasád;
- zachytávať dažďové vody z nepriepustných povrchov s možnosťou vsakovania do podložia či následného retencovania - napríklad pomocou vsakovacích blokov, retenčných nádrží, akumulačných nádrží na zachytávanie zrážkovej vody, poldrov, dažďových záhrad, umelo vytvorených mokradí;
- zabezpečiť a podporovať: také dopravné technológie, materiál a infraštruktúru, ktoré sú prispôsobené predpokladaným negatívnym dopadom zmeny klímy – príklady opatrení: využívanie priepustných povrchov v rámci dopravnej infraštruktúry, odvádzanie zrážkovej vody z komunikácií do vsaku resp. infiltračných pásov; udržateľný mestský odvodňovací systém, zlepšenie odvodňovania dopravnej infraštruktúry - rozvíjať systém drenáží, rigolov, pravidelná kontrola a údržba odvodňovacieho systému pri dopravných stavbách;
- zvyšovať podiel priepustných povrchov vo verejných priestoroch – príklady opatrení: mlatové povrchy na chodníkoch, dlažba so zatrávnenou škárou; na parkoviskách – plastové rošty s trávnou výplňou alebo kombinácia s dlažbou, zatrávňovacia dlažba s vhodným odvodnením a podložnými vrstvami ako ochranou pred znečistením podzemných vôd a pod.;

2. Adaptačné zásady a opatrenia nevyhnutné k zvýšeniu odolnosti voči dopadom zmeny klímy - v prírodnom zázemí mesta (územia vodných plôch a tokov, územia prírodnej zelene, inundačné územie, územia poľnohospodárskej zelene a pôdy)

- diverzifikovať štruktúru krajinnej pokrývky s vysokým vsakovacím a retenčným potenciálom, ale aj s potenciálom ako absorbenty skleníkových plynov: napríklad lesy, lesokroviny, kroviny či trávnaté a lúčne plochy;
- chrániť, revitalizovať a renaturovať mokrade, vodné toky a plochy;
- zvyšovať diverzifikáciu druhovej a vekovej štruktúry drevín lesov s cieľom priblížiť sa k prirodzeným biotopom;
- chrániť poľnohospodársku pôdu – príklady opatrení: zmenšovať výmery honov, plošne rozsiahlych monokultúr, aplikovať vhodné pôdoochranné a agrotechnické opatrenia, zvyšovať vodozádržnú kapacitu pôdy, obmedzovať zhutňovanie pôdy, protierózne opatrenia, retenčné opatrenia, využívanie závlah, zvýšenie zapracovania organickej hmoty do pôdy, vhodné osevné postupy, striedanie plodín a pestovanie medziplodín;
- zvyšovať podiel ekostabilizačných prvkov v poľnohospodárskej krajine – príklady opatrení: výsadba remízok a vetrolamov;
- rešpektovať a revitalizovať pás vinohradov, ako aj záhrady, sady, solitérne dreviny, stromoradia, záhrady v poľnohospodárskej krajine, drobné vodné toky ako aj odvodňovacie žľaby a kanály na úpätí lesného masívu Malých Karpát medzi urbanizovaným územím mesta a prírodným prostredím,
- zachovať prírodný charakter významných mokradí na území mesta, ktoré sú sezónne alebo trvalo podmáčané.

C.13. REGULÁCIA VYMEDZENIA ZASTAVANÉHO ÚZEMIA

Navrhované územie na zástavbu je vymedzené funkčnými plochami súčasného zastavania a návrhom funkčných plôch územného rozvoja urbanizovaného územia podľa grafickej časti územného plánu, výkres č. 2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia – komplexné riešenie v rozsahu funkčných plôch:

- bývanie:
- viacpodlažná zástavba,
- málopodlažná zástavba,
- občianska vybavenosť (OV):
- celomestského a nadmestského významu,
- viazaná na bývajúce obyvateľstvo (lokálneho významu,)
- výroba,
- distribučné centrá, sklady, stavebníctvo,
- poľnohospodárska výroba,
- skleníkové hospodárstvo,
- šport, telovýchova a voľný čas,
- zmiešané územie - bývanie, občianska vybavenosť,
- zmiešané územie - obchod, výrobné a nevýrobné služby,
- technická infraštruktúra (TI) – vodné hospodárstvo,
- technická infraštruktúra (TI) – energetika a telekomunikácie,

- zariadenia mestskej hromadnej dopravy (MHD) – remízy, depá a pod.,
- plochy a zariadenia železničnej dopravy,
- letecká a vodná doprava,
- dobývacie územia,
- zariadenia odpadového hospodárstva,
- parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy,
- vyhradená zeleň zariadení a cintoríny,
- ochranná a izolačná zeleň,
- komunikačná sieť,
- železničné trate,
- námestia a priestory dopravných koridorov.

C.14. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

14.1. OCHRANNÉ PÁSMA A CHRÁNENÉ ÚZEMIA PAMIATKOVEJ STAROSTLIVOSTI

Rešpektovať:
- ***ochranné pásma, pamiatkové zóny a nehnuteľnosti*** zapísané do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu ako aj archeologické náleziská na území mesta.

Zabezpečiť:
- ***spracovanie zásad pamiatkovej ochrany*** pre navrhované chránené územia v kompetencii samosprávnych orgánov.

14.2. OCHRANNÉ PÁSMA A CHRÁNENÉ ÚZEMIA PRÍRODY

Rešpektovať:
- ochranné pásmo lesa,
- chránené územia prírody,
- ochranné pásma chránených území prírody,
- prvky ÚSES,
- chránené vtáčie územia CHVÚ (súčasť NATURA 2000),
- územia európskeho významu ÚEV (súčasť NATURA 2000),
- biotopy európskeho a biotopy národného významu (a tiež druhy európskeho a druhy národného významu),
- Ramsarské územia,
- chránenú vodohospodársku oblasť Žitného ostrova,
- ochranné pásmo hydraulickej ochrany podzemných vôd
- ochranné pásma vodárenských zdrojov.

14.3. PÁSMA HYGIENICKEJ OCHRANY, BEZPEČNOSTNÉ PÁSMA ŠPECIFICKÝCH VÝROBNÝCH ZARIADENÍ A OCHRANNÉ PÁSMA CINTORÍNOV

14.3.1. Pásma hygienickej ochrany a bezpečnostné pásma špecifických výrobných zariadení

Aktualizovať:
- pásma hygienickej ochrany výrobného areálu Slovnaft,
- bezpečnostné ochranné pásma I. II. stupňa areálu Slovnaft, a.s.

Rešpektovať :
- ochranné pásma dvorov živočíšnej výroby v súlade s návrhom ÚPN:
- PD Podunajské Biskupice 500 m
- PD Vajnory 500 m
- PD Devínska Nová Ves 500 m

V oblasti prevencie závažných priemyselných havárií rešpektovať:
- ustanovenia zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášku Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 198/2015 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- § 14 zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- podľa § 14 zákona č. 128/2015 Z. z., ods. 1, 4 okresný úrad v sídle kraja je dotknutým orgánom štátnej správy pri územnoplánovacej činnosti a povoľovacej činnosti a záujmy prevencie závažných priemyselných havárií a obmedzovania ich následkov na zdravie ľudí, životné prostredie a majetok uplatňuje formou záväzného stanoviska.
- podniky kategórie A a kategórie B, ktoré sa nachádzajú na území hl. mesta Bratislavy:

Podniky kategórie A a kategórie B podľa zákona č. 128/2015 Z. z.

Názov podniku	Kategória	Adresa

Letisko M.R. Štefánika – Airport Bratislava, a.s. (BTS)	A	Letisko M.R. Štefánika, Bratislava - Ružinov
SLOVNAFT a.s.	B	Vlčie hrdlo 1, Bratislava - Ružinov
TRANSPETROL, a.s., Odovzdávacia stanica ropy OSR 1, Vlčie hrdlo	A	Vlčie hrdlo 1, Bratislava - Ružinov
DUSLO, a.s., pracovisko v Bratislave	B	Nobelova 34, Bratislava – Nové Mesto
VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a.s.	A	J. Jonáša 1, Bratislava – Devínska Nová Ves

14.3.2. Ochranné pásma cintorínov

Rešpektovať:
- ochranné pásmo krematória,
- ochranné pásma navrhovaných a existujúcich pohrebísk. Povinnosť 50 m ochranného pásma sa vzťahuje na všetky cintoríny (i jestvujúce pred r. 2005), iba sa nevyžaduje asanácia jestvujúcich objektov a povoľuje sa výstavba objektov riešených v schválených územných plánoch pred r.2005.

14.4. OCHRANNÉ PÁSMA JEDNOTLIVÝCH TECHNICKÝCH ZARIADENÍ A LÍNIOVÝCH STAVIEB, RESP. ICH OKOLIA

14.4.1. Ochranné pásma dopravných systémov

Rešpektovať:
- cestné ochranné pásma,
- železničné ochranné pásma,
- ochranné pásma letiska, leteckých pozemných zariadení ako aj prekážkové roviny heliportov, v ktorých sa nachádzajú katastrálne územia mesta Bratislava, konkrétne:
  - ochranné pásma Letiska M. R. Štefánika Bratislava,
  - ornitologické ochranné pásma Letiska M. R. Štefánika Bratislava,
  - ochranné pásma leteckého pozemného zariadenia „Radar pre koncovú riadenú oblasť Letiska M. R. Štefánika (TAR LZIB - sektor A)“,
  - ochranné pásma rádiolokačného bodu Veľký Javorník,
  - ochranné pásma heliportu pri Dérerovej nemocnici s poliklinikou Bratislava - Kramáre,
  - ochranné pásma heliportu pre vrtuľníkovú záchrannú zdravotnú službu Nemocnice novej generácie Bratislava,
  - prekážkové roviny heliportu River Park časť E, blok 3 (hotel) v Bratislave /na streche Hotela Kempinski,
  - prekážkové roviny heliportu LZS NUSCCH Bratislava Kramáre,
  - prekážkové roviny heliportu Rezidencia Bárdošova.

Z ochranných pásiem Letiska M. R Štefánika Bratislava (ďalej len „letisko“), ornitologických ochranných pásiem a ochranných pásiem leteckého pozemného zariadenia „Radar pre koncovú riadenú oblasť Letiska M. R Štefánika (TAR LZIB - sektor A)“ (ďalej len „radar“) vyplývajú nasledovné obmedzenia:

Výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. je stanovené:
- ochranným pásmom vnútornej vodorovnej prekážkovej roviny letiska a ochranným pásmom vodorovnej roviny radaru s výškovým obmedzením 172 m n.m.Bpv,
- ochranným pásmom kužeľovej prekážkovej plochy letiska a ochranným pásmom kužeľovej plochy radaru (sklon 4 % - 1:25) s výškovým obmedzením 172 - 272 m n.m.Bpv,
- ochranným pásmom šikmých prekážkových rovín vzletových a pristávacích priestorov letiska v priamom a zakrivenom smere a ochranným pásmom vzletových a približovacích priestorov radaru (sklon 1:70) s výškovým obmedzením 131 - cca 338 m n.m.Bpv,
- ochranným pásmom prechodových prekážkových rovín letiska a ochranným pásmom prechodových plôch radaru (sklon 1:8) s výškovým obmedzením 131 - 172 m n.m.Bpv.

Ďalšie obmedzenia sú stanovené:
- ochranným pásmom zo zákazom stavieb radaru - v tomto priestore je zákaz výstavby všetkých stavieb s výnimkou objektov určených pre leteckú navigáciu a zaistenie leteckej prevádzky. Ich umiestnenie podlieha schváleniu prevádzkovateľom radaru. Schváleniu prevádzkovateľom radaru podlieha tiež výsadba porastov, vrátane udržiavania výšky existujúcej zelene tak, aby nebola narušená priama viditeľnosť prahov vzletových a pristávacích dráh zo vzťažného bodu radaru,
- v priestore do vzdialenosti 3000 m od radaru nesmú byť súvislé kovové prekážky, ktoré sú svojou plochou kolmé k stanovišťu radaru, ak ich čelná plocha presahuje rozmer 100 x 20 m,
- ochranným pásmom zo zákazom stavieb letiska a to:
  - ochranným pásmom prevádzkovej plochy letiska - výhľadovo využiteľné plochy pre výstavbu letiskových objektov a s tým súvisiacich zariadení,
  - ochranným pásmom vzletových a pristávacích dráh - v tomto ochrannom pásme je zakázané: trvalo alebo dočasne zriaďovať akékoľvek pozemné stavby (budovy, múry, ploty, komíny, stožiare, vrchné vedenia VN a NN,

konštrukcie a pod.), s výnimkou stavieb a zariadení pre potreby leteckej prevádzky, vysadzovať stromy, krovie alebo iné výškové porasty, hĺbiť, zvyšovať alebo znižovať územie tak, že by sa tým porušila plynulosť jeho povrchu, trvalo alebo dočasne umiestňovať vozidlá, hospodárske alebo stavebné stroje a iné zariadenia,

* ochranným pásmom s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a WN letiska (vedenie musí byť riešené podzemným káblom),
* ochranným pásmom proti nebezpečným a klamlivým svetlám letiska (povrchová úprava objektov a zariadení musí byť riešená materiálmi s nereflexnou úpravou; externé osvetlenie objektov, spevnených plôch a komunikácii, reklamných zariadení a pod. musí byť riešené svietidlami, ktorých svetelný lúč je nasmerovaný priamo na osvetľovanú plochu a nemôže spôsobiť oslepenie posádky lietadiel, resp. k odpútanie ich pozornosti; zákaz použitia silných svetelných zdrojov a zariadení na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia (laser) takým spôsobom, že by mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky),
* vnútorným ornitologickým ochranným pásmom (vylúčenie vykonávania činnosti a zriaďovania stavieb a prevádzok, ktoré by mohli zvýšiť výskyt vtáctva v okolí letiska; zákaz zriaďovať skládky, stohy, siláže; režim obrábania pôdy musia užívatelia pozemkov dohodnúť s prevádzkovateľom letiska),
* vonkajším ornitologickým ochranným pásmom (vylúčenie vykonávania činnosti a zriaďovania stavieb a prevádzok, ktoré by mohli zvýšiť výskyt vtáctva v okolí letiska; obmedzenie zriaďovania poľnohospodárskych stavieb, napr. hydinárni, kravínov, bažantníc, stredísk zberu a spracovania hmotných odpadov, vodných plôch a ďalších stavieb s možnosťou vzniku nadmerného výskytu vtáctva).

V rámci ochranných pásiem Letiska M. R. Štefánika Bratislava sú taktiež vyhlásené ochranné pásma leteckých pozemných zariadení. Tie, ktoré zasahujú do katastrálneho územia Bratislavy sú:

* ochranné pásmo NDB L id B 1 km. Do k. ú. mesta Bratislavy (konkrétne do k. ú. Vrakuňa) zasahuje malá časť ochranného pásma, a to: sektor, kde maximálna prípustná vzdialenosť od základného bodu ochranného pásma pre vedenia WN nad 220 kV je 300 m.
* ochranné pásmo kurzových rádiových majákov ILS LLZ VPD 22 (v k. ú. Vrakuňa) a VPD 31 (v k. ú. Trnávka). Ochranné pásmo pozostáva z dvoch sektorov A a B. Zákazy, výškové a iné obmedzenia v ochrannom pásme:
  - Sektor A: terén v tomto sektore musí byť vyrovnaný a môže byť ostatý trávou alebo poľnohospodárskymi plodinami do výšky maximálne 50 cm.
    V tomto sektore nie sú prípustné žiadne stavby, stromy, komunikácie, kovové ploty a vrchné vedenia. Pozdĺžny sklon musí byť rovnomerný a nesmie presiahnuť +1% alebo -1,5% vzhľadom k nadmorskej výške vzletovej a približovacej dráhe (ďalej len „*VPD*“).
    Priečny sklon musí byť rovnomerný a nesmie presiahnuť +1% alebo -3% vzhľadom k pozdĺžnej osi VPD.
  - Sektor B: požiadavky na prekážky a terén sú rovnaké ako u sektoru A s výnimkou príjazdnej komunikácie.
    Prechody medzi sektormi A a B a ostatnými priestormi musia byť pozvoľné.
    V prednom sektore rádiomajáku za hranicami sektorov A a B v predĺžení až na prah VPD sa pripúšťa výška všetkých odrážajúcich predmetov takto: v sektore ±35° vzhľadom na os VPD maximálne do 3 % vzdialenosti od antény. Najmenšia prípustná vzdialenosť vonkajších vedení akéhokoľvek druhu od zariadenia v sektoroch A a B od predĺženej osi VPD je 800 m.
    Všetky druhy prác v sektoroch A a B je možné vykonávať len so súhlasom zložiek riadenia letovej prevádzky, tzn. Letovými prevádzkovými službami Slovenskej republiky, š. p..
* ochranné pásmo zostupového rádiového majáka ILS GP VPD 31 (v k. ú. Vrakuňa). Ochranné pásmo pozostáva z troch sektorov A, B a C. Zákazy a výškové a iné obmedzenia v ochrannom pásme:
  - Sektor A: terén v tomto sektore musí byť vyrovnaný a môže byť ostatý trávou alebo poľnohospodárskymi plodinami do výšky maximálne 20 cm. V tomto sektore nie sú prípustné žiadne stavby, stromy, komunikácie, kovové ploty a vrchné vedenia. Povrch musí byť rovnomerne vyrovnaný tak, aby akákoľvek povrchová časť rovnobežná s VPD mala rovnaký sklon ako os VPD. Priečny sklon musí byť všade rovnaký a nesmie byť strmší ako -1%.
  - Sektor B: požiadavky na prekážky sú rovnaké ako u sektoru A. V tomto sektore nesmú ležať rolovacie dráhy, iné VPD odbavovacie plochy atď., s výnimkou príjazdovej komunikácie. Povrch musí byť rovnomerne vyrovnaný tak, aby akákoľvek povrchová časť rovnobežná s VPD mala rovnaký sklon ako os VPD. Priečny sklon nesmie presiahnuť +2% alebo -3%.
  - Sektor C: požiadavky na prekážky sú rovnaké ako u sektoru B, s výnimkou letiskových komunikácii, ktoré sú pod kontrolou letiska. Objekty a porast nesmú presahovať 60 cm. Povrch musí byť zhruba vyrovnaný a väčšie nepravidelnosti musia byť odstránené.
    Prechody medzi jednotlivými sektormi musia byť pozvoľné.
    V sektoroch A a B nie je prípustné pravidelné obrábanie pôdy. Pri zbere sa v týchto sektoroch nepripúšťa hromadenie plodín.
    Akékoľvek práce v sektoroch A a B je povolené vykonávať len s vedomím a súhlasom príslušných zložiek riadenia letovej prevádzky, tzn. Letovými prevádzkovými službami Slovenskej republiky, š. p..

Z vyhlásených ochranných pásiem rádiolokačného bodu Veľký Javorník vyplývajú nasledovné obmedzenia stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod., ktoré sú pre k. ú. mesta Bratislava stanovené:

* Sektorom B - ktorý je tvorený zrezaným kužeľom vychádzajúcim z ohraničenia sektoru A (tento má tvar kružnice o polomere r_1=100 m a nadmorskú výšku 610 m n.m. Bpv) smerom hore pod uhlom 0,3 stupňa nad rovinu vymedzenú sektorom A až do vzdialenosti 5000 m od stanoviska antény radaru. Nadmorská výška vonkajšieho okraja sektoru B je 634,8 m n.m. Bpv.
* Sektorom C - ktorý je tvorený zrezaným kužeľom vychádzajúcim z ohraničenia sektoru B smerom hore pod uhlom 0,5 stupňa nad vodorovnou rovinou preloženou vzdialeným ohraničením sektoru B. Do diaľky nie je sektor C obmedzený.

* v priestore do vzdialenosti 3000 m od rádiolokačného bodu Veľký Javorník nesmú byť súvislé kovové prekážky, ktoré sú svojou plochou kolmé k stanovišťu radaru, ak ich čelná plocha presahuje rozmer 100 x 20 m.

Z vyhlásených ochranných pásiem heliportu Dérerovej Nemocnice s poliklinikou Bratislava - Kramáre vyplývajú nasledovné výškové obmedzenia stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod., ktoré sú stanovené:
* ochrannými pásmami vzletových a približovacích rovín (sklon 12,5% - 1:8) s výškovým obmedzením 204,61 - 279,76 m n.m. Bpv,
* ochrannými pásmami prechodových plôch (sklon 50% - 1:2) s výškovým obmedzením 204,61 - 279,76 m n.m. Bpv..

Z vyhlásených ochranných pásiem heliportu pre vrtuľníkovú záchrannú zdravotnú službu Nemocnice novej generácie Bratislava vyplývajú nasledovné obmedzenia stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod., ktoré sú stanovené:
* ochranným pásmom zo zákazom stavieb, v ktorom je zakázané umiestňovať nové stavby, uskutočňovať zmeny odsúhlasených a dokončených stavieb, najmä prístavbu a nadstavbu, umiestňovať a používať zariadenia a konštrukcie nestavebnej povahy a uskutočňovať ich zmeny, umiestniť a prevádzkovať pevné a mobilné prostriedky, s výnimkou zariadení nevyhnutných pre potreby zabezpečenia letovej prevádzky, vysádzať, pestovať a nechať rásť stromy, kry a iné porasty, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky (v prípade ich pestovania na streche budovy, ktoré by mohli prerastať nad plochu konštrukcie heliportu),
* ochrannými pásmami roviny stúpania po vzlete a približovacej roviny (sklon 12,5% - 1:8) s výškovým obmedzením 205 - 280 m n.m. Bpv,
* ochrannými pásmami prechodových plôch (sklon 50% - 1:2) s výškovým obmedzením 205 - 280 m n.m. Bpv.
  V horizontálnom rozsahu týchto ochranných pásiem je ďalej zakázané vykonávať činnosti, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, a to najmä:
  - používať silné svetelné zdroje a zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia (lasery) takým spôsobom, že by mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky,
  - vytvárať reflexné plochy, resp. na povrchovú úpravu objektov použiť takú úpravu, ktorá by mohla oslepiť posádky vrtuľníkov alebo odpútať ich pozornosť a umiestňovať nebezpečné a klamlivé svetlá, ktoré by mohli oslepiť posádky vrtuľníkov alebo svojim charakterom by mohli odpútať ich pozornosť; v horizontálnom rozsahu ochranných pásiem je požiadavka, aby svetelný lúč svietidiel použitých na osvetlenie objektov, pozemkov, spevnených plôch, komunikácii a pod. bol nasmerovaný priamo na povrch osvetľovanej plochy,
  - vykonávať činnosti a zriaďovať stavby a prevádzky, ktoré by viedli k zvýšenému výskytu vtáctva a viedli k negatívnej zmene ornitologickej situácie vo vzťahu k leteckej prevádzke,
  - realizovať nové vedenia, prípojky a prekládky nadzemného elektrického vedenia bez predchádzajúceho súhlasu Dopravného úradu.

V zmysle predpisu L14 Letiská, II. zväzok - Heliporty, je **výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod, stanovené:**

Pre heliport River Park časť E, blok 3 (hotel) v Bratislave:
* približovacími rovinami a rovinami stúpania po vzlete (rôzne sklony) s výškovým obmedzením 195,81 - 345,81 m n.m. Bpv,
* prechodovými plochami (sklon 20% -1:5) s výškovým obmedzením 195,81 - 240,81 m n.m. Bpv.

Pre heliport leteckej záchrannej služby NUSCCH Bratislava Kramáre:
* približovacími rovinami a rovinami stúpania po vzlete (sklon 1:4 a 1:8) s výškovým obmedzením 279,5 - 354,5 m n.m. Bpv,
* prechodovými plochami (sklon 1:1 a 1:2) s výškovým obmedzením 279,5 - 354,5 m n.m. Bpv.

Pre heliport Rezidencia — Bárdošova:
* približovacími rovinami a rovinami stúpania po vzlete (rôzne sklony) s výškovým obmedzením 315 - 465,15 m n.m. Bpv,
* prechodovými plochami (sklon 1:1) s výškovým obmedzením 315 - 325,1 m n.m. Bpv.

Keďže sa jednotlivé ochranné pásma prelínajú, je záväzná výška stanovená ochranným pásmom s nižšou hodnotou. Nadmorské výšky určené ochrannými pásmami sú nadradeným regulatívom podlažnosti a kde je terén leteckou prekážkou, uplatňujú sa regulatívy IPP so súhlasom Dopravného úradu.

14.4.2. Ochranné pásma líniových stavieb a zariadení technickej infraštruktúry a pásma hygienickej ochrany

1. Ochranné pásma líniových stavieb a zariadení technickej infraštruktúry

Rešpektovať:
- pásma ochrany verejných vodovodov,
- pásma ochrany verejných kanalizácií,
- ochranné pásma elektroenergetických zariadení,
- ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení,
- ochranné pásma tepelných zariadení,
- ochranné pásma ropovodov a produktovodov ,

- ochranné pásma telekomunikačných zariadení, kruhové a smerové ochranné pásma rádiokomunikačných zariadení,
- ochranné pásma vodných tokov,
- pásma ochrany vodných stavieb (vodné diela, hrádze, objekty na tokoch),

v rozsahoch, ktoré stanovuje príslušná legislatíva.

2. Ochranné pásma vodohospodárskych zariadení

Rešpektovať:

- pásma hygienickej ochrany čistiarní odpadových vôd ÚČOV Vrakuňa, ČOV Petržalka, ČOV Devínska Nová Ves,
- určené ochranné pásma vodárenských zdrojov, ktoré sú zároveň pásmami hygienickej ochrany na území hlavného mesta SR Bratislavy VZ Rusovce - Ostrovné lúčky - Mokraď , VZ Sihoť , VZ Sedláčkov ostrov, VZ Pečniansky les, VZ Rusovce, VZ Čunovo a v plnom rozsahu a striktne dodržiavať podmienky, stanovené vodoprávnymi rozhodnutiami,
- vodné zdroje s vodárenským využitím dodržiavaním stanovených podmienok, určených vodoprávnym rozhodnutím príslušného vodárenského zdroja v ich ochranných pásmach, ako aj primeraným limitovaním činností v širšom území s osobitným dôrazom na ochranu a trvalú udržateľnosť unikátnych útvarov podzemných vôd nachádzajúcich sa v príbrežnej časti rieky Dunaj.

14.5. ZÁUJMY OBRANY ŠTÁTU

Na území hlavného mesta SR Bratislavy sa nachádzajú nasledovné objekty a zariadenia v správe Ministerstva obrany SR, ktoré požadujú plne rešpektovať:

- Duklianske kasárne, ul. Za Kasárňou č. 3, k. ú. Nové Mesto,
- Kutuzovové kasárne, ul. Kutuzovova č. 8, k. ú. Nové Mesto,
- Budova na Jelenej ulici č.2, k. ú. Staré Mesto,
- Pamätník pri budove na Štúrovej ulici č. 15, k. ú. Staré Mesto,
- Garážový dvor Vajnory, ul. Pri starom letisku č. 8, k. ú. Vajnory,
- Budova na Dulovom námestí,
- Budova na Špitalskej ulici č. 22, k. ú. Staré Mesto,
- Kasárne Vajnory, ul. Rybničná č. 25, k. ú. Vajnory a Rača,
- Budova na ul. Kukučínova č. 38, k. ú. Nové Mesto,
- Objekt Devínska Kobyla, k. ú. Devín a Devínska Nová Ves,
- RTH Rusovce, k. ú. Rusovce,
- kryt UŽ- 6A Jarovce, k. ú. Jarovce,
- Budova na Kladnianskej č. 6, k. ú. Ružinov,
- Budova na ul. Bezekova č. 11, k. ú. Dúbravka,
- Budova na ul. Čučoriedkova č. 16, k. ú. Vrakuňa

Je potrebné rešpektovať objekty a zariadenia v správe Ministerstva obrany SR a ich bezpečnostné pásma a zachovávať prvky obrannej infraštruktúry - stále osobitné zariadenia v mostových konštrukciách a pozemných komunikáciách.

Existujúce podzemné zariadenia v k. ú. Jarovce (par. č. 1276/2).

Uvedené zariadenia nemajú vyhlásené ochranné bezpečnostné pásma.

C.15. PLOCHY NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONANIE DELENIA A SCEĽOVANIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU A NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

15.1. VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE

Pre verejnoprospešné stavby systému dopravy je potrebné rešpektovať v dotknutých lokalitách plochy, pre ktoré je v prípade potreby žiaduce sceliť dotknuté pozemky:

• depo nosného systému MHD v Petržalke (Janíkov dvor)	11,88 ha
• depo nosného systému MHD v Devínskej Novej Vsi (Lamačská brána)	11,21 ha
• depo nosného systému MHD v Rači (Žabí majer)	11,50 ha
• vozovňa električiek (Lamačská brána)	9,99 ha
• vozovňa trolejbusov Prievoz	9,77 ha
• kombinovaná vozovňa autobusov a trolejbusov v Petržalke	13,63 ha
• vozovňa autobusov (Lamačská brána)	6,12 ha
• satelitná autobusová stanica Lamačská brána	0,45 ha
• satelitná autobusová stanica Letisko M. R. Štefánika Bratislava	1,86 ha
• meniarne (Bosákova, Kopčianska, Koliba, Machnáč, Lamač, Tomášikova)	6 x 0,03 ha
• nový prístav v lokalite Vlčie hrdlo	85,13 ha

15.1.2. Nároky na plochy stavieb vo verejnom záujme

Nároky na plochy stavieb vo verejnom záujme uvedené v tejto časti v kapitole č. 16 vyplývajú z nárokov podľa druhu a kategórie dopravnej stavby v zmysle platných noriem, dĺžky trasy a technických stavieb dotknutej trasy (križovatky, napojenia a pod.). Konkrétne nároky vyplynú až z podrobnejších stupňov prípravy realizácie stavieb.

15.2. VEREJNÉ TECHNICKÉ VYBAVENIE

15.2.1. Plochy pre verejnoprospešné stavby v oblasti zásobovania energiami

V ÚPN v príslušných výkresoch grafickej časti sú pre jednotlivé verejnoprospešné stavby určené plochy, pre ktoré je potrebné rezervovať, príp. sceliť dotknuté pozemky:

- transformovňa TR 400/110 kV Vajnory 8,75 ha
- transformovňa TR 400/110 kV Petržalka III 5,00 ha
- transformovňa TR 110/22 kV Petržalka III 2,00 ha
- transformovňa TR 110/22 kV Petržalka – centrum 0,10 ha
- transformovňa TR 110/22 kV Petržalka – západ 0,24 ha
- transformovňa TR 110/22 kV Letisko – západ 0,04 ha
- transformovňa TR 110/22 kV Ružová dolina 0,12 ha
- transformovňa TR 110/22 kV Ružinov 0,48 ha
- transformovňa TR 110/22 kV Kramáre 0,49 ha
- transformovňa TR 110/22 kV Devínska Nová Ves 0,14 ha
- regulačná stanica plynu Petržalka - juh 0,04 ha
- odovzdávacia regulačná stanica plynu Petržalka -západ 0,06 ha
- regulačná stanica plynu Vajnory III. 0,04 ha
- transformovňa TR 110/25 kV Petržalka TEN-T 0,30 ha
- kogeneračný zdroj (KGZ) Ba – West – TR 110/6,3 kV 0,95 ha
- transformovňa TR 110/22 kV Školská 0,04 ha
- regulačná stanica plynu Lamačská brána 0,04 ha
- regulačná stanica plynu Letisko – západ 0,04 ha
- regulačná stanica plynu Vlčie hrdlo 0,04 ha
- odovzdávacia regul. stanica plynu Petržalka I - Ovsište (preložka) 0,05 ha

15.2.2. Plochy pre verejnoprospešné stavby v oblasti vodného hospodárstva

V ÚPN v príslušných výkresoch grafickej časti sú pre jednotlivé verejnoprospešné stavby určené plochy, pre ktoré je potrebné rezervovať, príp. sceliť dotknuté pozemky:

- vodojem Záhorská Bystrica III. tl. p. 0,20 ha
- rozšírenie vodojemu Karlova Ves II. tl. p. 0,15 ha
- vodojem II. tl. p. Vtáčnik 0,20 ha
- ČS Západ 0,05 ha
- vodojem II. tl. p. Podhorský pás - amfiteáter 0,20 ha
- vežový vodojem Jarovce 0,06 ha
- rozšírenie ÚČOV Vrakuňa 14,00 ha
- rozšírenie ČOV Petržalka 3,50 ha
- rozšírenie ČOV Devínska Nová Ves 6,80 ha
- dažďová nádrž zberača A Vrakuňa 0,40 ha
- dažďová nádrž zberača E Vrakuňa 0,23 ha
- dažďová nádrž zberača G Vrakuňa 0,15ha
- dažďová nádrž zberača D Rača 0,25 ha
- dažďová nádrž zberača DI Dúbravka – ~~Dielky~~ Dieliky 0,15 ha
- vodná plocha Petržalka, pri colnici - severná 0,18 ha
- vodná plocha Petržalka, pri colnici - južná 1,16 ha
- vodná plocha Petržalka, Kapitulské pole – severná 0,74 ha
- vodná plocha Petržalka, Kapitulské pole – južná 0,62 ha
- rozšírenie Chorvátskeho ramena pri Gessayovej ul. 0,90 ha
- vodná plocha južne od Janíkovho dvora 1,27 ha
- vodná plocha pri novom cintoríne nad Jarovcami 10,77 ha
- vodná plocha v lokalite Lesná lúka pod Petržalkou 5,92 ha
- rozšírenie vodnej plochy jazera Zlaté piesky -juh 1,50 ha
- preložka ľavobrežnej ochrannej hrádze Vlčie hrdlo 6,87 ha
- nové rameno Dunaja v pravobrežnom inundačnom území 21,00 ha

15.3. PLOCHY NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v prvej časti v § 5 ods. (4) uvádza, že „Udržiavanie a dosiahnutie priaznivého stavu časti krajiny sú činnosti vykonávané vo verejnom záujme“.

Zákon o ochrane prírody a krajiny v druhej časti v § 3 ods. (3) uvádza, že „Vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom“.

Vychádzajúc z vyššie uvedených citovaní paragrafov zákona o ochrane prírody a krajiny je možno vyvodiť záver, ***že prvky systému ochrany prírody, tvorby krajiny a ÚSES sú prvkami a činnosťami vykonávanými vo verejnom záujme.***

15.3.1. Zoznam chránených území prírody na území Bratislavy

1. Chránené krajinné oblasti (2):

- CHKO Malé Karpaty, CHKO Dunajské luhy.

2. Menšie chránené územia prírody (29):

- CHA Devínske alúvium Moravy, NPR Devínska Kobyla, NPP Devínska hradná skala, PP Devínska lesostep, PR Fialková dolina, PR Štokeravská vápenka, CHA Lesné diely, CHA Horský park, CHA Bôrik, CHA Borovicový lesík, CHA Zeleň pri Vodárni, PP Rösslerov lom, CHA Hrabiny, CHA Chorvátske rameno, CHA Jarovská bažantnica, PP Panský diel, PR Kopáčsky ostrov, PR Topoľové hony, CHA Poľovnícky les, CHA Bajdeľ, CHA Sihoť, CHA Pečniansky les, CHA Soví les, PR Gajc, PR Dunajské ostrovy, PR Ostrovné lúčky, PR Starý háj, PR Slovanský ostrov a CHKP Vápenický potok.

3. NATURA 2000 – chránené vtáčie územia (4):

- Záhorské Pomoravie, Malé Karpaty, Dunajské luhy, Sysľovské polia.

4. NATURA 2000 – územia európskeho významu (18):

- SKUEV0313 Devínske jazero, SKUEV0314 Rieka Morava, SKUEV0312 Devínske alúvium Moravy, SKUEV0388 Vydrica, SKUEV0104 Homolské Karpaty, SKUEV0280 Devínska Kobyla, SKUEV0064 Bratislavské luhy, SKUEV0295 Biskupické luhy, SKUEV0269 Ostrovné lúčky, SKUEV0270 Hrušov, SKUEV0502 Štokeravská vápenka, SKUEV1064 Bratislavské luhy, SKUEV1269 Ostrovné lúčky, SKUEV1388 Vydrica, SKUEV0800 Devínska hradná skala, SKUEV2064 Bratislavské luhy, SKUEV2269 Ostrovné lúčky, SKUEV0822 Malý Dunaj.

5. Ramsarské lokality (2):

- Niva Moravy, Dunajské luhy

6. Krajinotvorné prvky:

- medzi ne sú zaradené najmä prvky označené ako ***krajinná zeleň*** – napr. plochy zelene v inundácii Dunaja, novonavrhované krajinotvorné prvky medzi diaľnicou a štátnou hranicou SR – Maďarsko – Rakúsko, vegetácia v areáli vodného zdroja Podunajské Biskupice.

7. Les, ostatné lesné pozemky:

- jedná sa najmä o lesné masívy malokarpatský, devínsko-kobylský a lužných lesov, ďalej napr. les Sitina, les v Devínskom jazere a novonavrhované územie na zalesnenie v k.ú. P. Biskupice pri prieťahu nultého dopravného okruhu.

8. Vyhradená zeleň zariadení, cintoríny:

- do tejto kategórie patria napr. ZOO, Botanická záhrada, zeleň vybraných areálov občianskej vybavenosti, ale aj zeleň všetkých cintorínov a krematória.

9. Parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy (okrem BLP):

- vybrané parky, sadovnícky upravené plochy a lesoparkové úpravy v rámci navrhovanej urbanistickej štruktúry (viaceré z nich sú zaradené medzi najvýznamnejšie plochy a línie zelene m. Bratislavy - tzv. intaktné plochy zelene) – napr. Sad J. Kráľa, porasty okolo Draždiakov v Petržalke, Rusovský park, lesopark vo Vrakuni – Vrakunský lesík, Park A. Hlinku v Ružinove, zeleň v okolí Štrkoveckého jazera, parčík na Račianskom mýte, Kalvária, verejná zeleň popri Karloveskej ulici, parková zeleň za Úradom vlády SR a prezidentskej záhrady, ai.

10. Ochranná a izolačná zeleň:

- v tejto kategórii je zaradená ochranno-izolačná zeleň najmä pri dopravných trasách, zeleň v koridoroch zariadení TI, ochranná zeleň okolo a.s. Slovnaft Bratislava, zeleň v koridore produktovodov a ropovodu Slovnaft – Schwechat, čiastočne aj zeleň pri vodných tokoch.

11. Ekodukty:

- ekodukty budú slúžiť na migráciu voľne žijúcej zveri ponad dopravné komunikácie v nadväznosti na prvky ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES. Ekodukty sú doplnené vegetačnými úpravami na mostnom objekte, ako aj v jeho blízkosti, ktoré budú plniť predovšetkým funkciu navádzania voľne žijúcich živočíchov na bezpečný prechod

cez diaľnice a rýchlostné cesty. Vegetačné úpravy budú riešené výsadbou stromovej a kríkovej vegetácie a/alebo zatrávnenými plochami, ktoré budú ponechané prirodzenému sukcesnému procesu.

15.3.2. Prvky ÚSES

1. Biocentrá (35):

- NRBc Dolnomoravská niva, RBc Devínske jazero, RBc Jelšiny – mlyn, RBc Kamenáče, PBc Devínska Kobyla, RBc Devín, RBc Vajnorská dolina, RBc Zbojníčka – Panský les, RBc Pekná cesta, RBc Hrubý vrch, RBc Hrubá pleš, RBc Železná studnička I. a II. rybník, RBc Ž. studnička III. a IV. rybník, RBc Sitina – Starý grunt, RBc Machnáč, RBc Horský park – Slavín, MBc Kalvária, RBc Koliba – Stráže, RBc Hradný vrch, NRBc Bratislavské luhy, RBc Prievoz – Vrakuňa, RBc Vajnorka, RBc Zlaté piesky, RBc Kalná, RBc Šprinclov majer, RBc Malý ostrov, RBc Sihoť, RBc Slovanský ostrov, RBc Pečenský les, RBc bažantnica, RBc Sad J. Kráľa, RBc Soví les, RBc Draždiak, RBc Rusovce, RBc Podunajské Biskupice VZ.

2. Biokoridory (17)

- NRBk Alúvium Moravy, RBk Stará Mláka s prítokmi, NRBk JV svahy M. Karpát, NRBk SZ svahy M. Karpát, RBk Vydrica s prítokmi, PBk Dunaj, NRBk Rajka - Čunovo - Rusovce - Jarovce - Bažantnica - Pečenský les, NRBk M. Dunaj, RBk M. Dunaj - VZ P. Biskupice, RBk Račiansky potok s prítokmi, RBk potok Struha, NRBk Topoľové hony - Rovinka - M. Dunaj, NRBk Bratislavské luhy - Neziderské jazero, RBk Chorvátske rameno, RBk Kopáč - Rovinka, RBk Jarovské rameno - Bažantnica, RBk Dunajské luhy pri Čunove - RBc č.40.

15.4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Vo sfére odpadového hospodárstva je potrebné rešpektovať resp. uplatniť plochy pre verejnoprospešné stavby v následných stupňoch územnoplánovacej prípravy:

1. ***Zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov:***

- Lokalita Prostredné pole pri Poľnom mlyne - funkčná plocha: zariadenia odpadového hospodárstva, cca 1ha,
- areál podniku Florea vo Vlčom hrdle – navrhované v rámci funkčnej plochy: zariadenia odpadového hospodárstva, 2,9ha.
- lokalita Lieskovská cesta (pod Slovnaftom) v MČ Podunajské Biskupice– funkčná plocha: zariadenie odpadového hospodárstva, cca 2ha,
- lokalita Žabí majer v MČ Rača – funkčná plocha: zariadenie odpadového hospodárstva, cca 2ha.

2. Zariadenia na nakladanie so starými vozidlami:

- Pri železničnej vlečke do Volkswagenu, a.s. v MČ Devínska Nová Ves - navrhované v rámci funkčnej plochy priemyselná výroba, cca 1ha,
- lokalita Alejové a Jánske hony v MČ Podunajské Biskupice - navrhované v rámci funkčnej plochy distribučné centrá, sklady, stavebníctvo, cca 1ha,
- lokalita Janíkovské pole v MČ Petržalka, medzi železnicou a diaľnicou - navrhované v rámci funkčnej plochy distribučné centrá, sklady, stavebníctvo, cca 1ha,
- lokalita Žabí majer- Hirthy v MČ Rača - navrhované v rámci funkčnej plochy zariadenia odpadového hospodárstva, cca 1ha.

3. Centrálny recyklačný a dotrieďovací závod:

- Lokalita Žabí majer v MČ Rača - navrhované v rámci funkčnej plochy zariadenia odpadového hospodárstva, 9,5ha, lokalita si vyžaduje spracovanie podrobnejšej dokumentácie.

C.16. ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

16.1. VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE

16.1.1. Zoznam stavieb vo verejnom záujme

Podľa zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku § 108 odseku (2) písmena f) a l) sú do zoznamu stavieb vo verejnom záujme zaradené nasledovné stavby:

1. Stavby diaľnic a nadväzných investícií

D1. mimoúrovňová križovatka (MÚK) Stupava - juh na diaľnici D2 s prípojným úsekom cesty II/505 a prepojovacím úsekom na cestu I/2, vrátane MÚK s cestou I/2

D2. MÚK na diaľnici D2 v Petržalke (Vyšehradská), s prepojovacím úsekom na Panónsku cestu, vrátane MÚK na Panónskej ceste

D3. MÚK na diaľnici D2 pri Čunove, s prepojovacím úsekom na cestu I/2, vrátane MÚK s cestou I/2

D88. dobudovanie mimoúrovňovej križovatky Letisko na diaľnici D1

D89. prestavba mimoúrovňovej križovatky Lamač na diaľnici D2

D106. výstavba rýchlostnej cesty R7 v úseku diaľnica D1 (MÚK Prievoz) - diaľnica D4 (MÚK Ketelec) - hranica mesta, vrátane MÚK Slovnaft a MÚK Vlčie hrdlo

D110. výstavba diaľnice D4 (nultého dopravného okruhu v úseku od diaľnice D2 - križovatka Jarovce po štátnu hranicu s Rakúskom (Marchegg)) vrátane MÚK Jarovce, MÚK Rusovce, MÚK Ketelec, MÚK Rovinka, MÚK Podunajské Biskupice, MÚK Most pri Bratislave, MÚK Ivanka-západ, MÚK Ivanka–sever, MÚK Čierna Voda, MÚK Rača, MÚK Stupava-juh, MÚK Devínska Nová Ves

2. Stavby ZÁKOS-u

D5. výstavba Severnej tangenty v úseku Pražská - Jarošova

D6. prestavba Lamačskej v úseku Harmincova - Záhorská Bystrica

D7. predĺženie Saratovskej a úprava cesty II/505 po diaľnicu D2

D8. prestavba Bojnickej ul. v úseku Rožňavská - Vajnorská vrátane MÚK s Ivanskou cestou a výstavba v úseku Vajnorská - tunel pod Karpatmi - Lamačská

D9. prestavba Bajkalskej v úseku Prístavná - Vajnorská, vrátane MÚK s Trnavskou a Vajnorskou,

D12. preložka cesty II/572 v úseku Galvaniho – Ráztočná – D4 – hranica mesta, vrátane MÚK s Hradskou, a Vrakunskou, Ráztočnou, c. III/1030 a diaľnicou D4

D13. preložka cesty II/502 v úseku Pionierska - Gaštanový hájik - Na pántoch - Rybničná

D14. prestavba Seneckej cesty a Rožňavskej v úseku diaľnica D1 - Galvaniho

D15. prestavba cesty I/63 v úseku katastrálna hranica mesta - Popradská ul. (Ulica svornosti), vrátane MÚK so Slovnaftskou a Popradskou

D16. MÚK Patrónka, Račianske mýto, Panónska - Dolnozemská, Einsteinova - Jantárová

D17. úprava obchvatu Čunova

D18. prestavba Starého mostu cez Dunaj

D90. obojstranné rozšírenie a prestavba komunikácie Mlynské nivy

D91. dobudovanie mimoúrovňovej križovatky Most Apollo - Einsteinova

D107. rozšírenie a prestavba komunikácie Košická v úseku Landererova - Mlynské nivy

D108. prestavba križovatky c.I/2 - c. II/505 - vonkajší dopravný polokruh

3. Stavby miestnych komunikácií I. a II. triedy

D19. Vlárska ul. - predĺženie po Kolibu

D20. Slávičie údolie - Tichá - Jančova

D21. prestavba Starej Dúbravskej cesty

D22. prepojenie ul. Dúbravčická - Podháj

D23. prepojenie Harmincova - Pod Zečákom - Rázsochy

D24. rozšírenie Harmincovej na 4-pruh

D25. predĺženie Eisnerovej - nová komunikácia po cestu II/505

D26. prepojenie Studená - Pestovateľská a Studená - Zlaté piesky

D27. Kaštieľska ul. - Parková ul. rekonštrukcia a predĺženie po Slovnaftskú ul.

D28. severný obchvat MČ Vajnory od cesty III/1082 po Rybničnú

D29. predĺženie Tomášikovej v úseku od Vajnorskej po Račiansku a rozšírenie Tomášikovej v úseku od Rožňavskej po Kaštieľsku na 4-pruh

D30. komunikácia Jantárová v MČ Petržalka od Bosákovej po žel. trať do Maďarska, vrátane dobudovania uzla s Panónskou ul.

D31. predĺženie nadjazdu nad Panónskou ul. (pri Budatínskej) do územia západne od diaľnice D2 a prepojenie k areálu Tesco

D32. zberná komunikácia v území západne od diaľnice D2 (v úseku od Viedenskej ul. po zónu Petržalka - Juh)

D33. obslužné komunikácie v zóne Petržalka - Juh

D34. predĺženie Jantárovej od žel. trate do zóny Petržalka - Juh

D35. prepojenie Račianskej ul. Pri Bielom kríži s Kadnárovou

D36. obslužná komunikácia v západnom rozvojovom území v Rusovciach

D37. obslužné komunikácie v rozvojovom území Záhorskej Bystrice

D38. predĺženie Ružinovskej cez ul. Na piesku do Vrakunskej cesty

D39. mimoúrovňová križovatka Molecova - Karloveská, s prepojením na Líščie údolie a Svrčiu

D40. predĺženie Dolnozemskej do zóny Petržalka - Juh
D41. prepojenie Kollárovo nám. - Dobrovského
D42. obslužné komunikácie v západnej časti Devínskej Novej Vsi
D43. predĺženie Eisnerovej od cesty II/505 po cestu I/2
D44. východný obchvat MČ Vajnory od cesty III/1082 po ul. Pri Mlyne
D45. obslužná komunikácia v úseku Podkolibská - Nad Bielym krížom
D46. prepojenie Radlinského - Americké nám.
D47. obvodová komunikácia pri Letisku M. R. Štefánika Bratislava (od Vrakunskej cesty po Cestu na Senec)
D48. MČ Podunajské Biskupice - Lesný hon - obvodová komunikácia
D51. MČ Devínska Nová Ves - preložka Mlynskej
D52. obslužné komunikácie v zóne CMC Petržalka
D53. obslužné komunikácie v lokalite Janíkov dvor - Južné mesto
D87. prepojenie Nobelova - Račianska vo FT C1 s podjazdom popod železničnú trať
D92. Lamačská brána - obslužná komunikácia FT C1
D93. Lamačská brána - obslužná komunikácia FT C2 s MHD
D94. Lamačská brána - zberná komunikácia
D95. rozšírenie Rybničnej na 4-pruh
D96. prestavba križovatky Búdková - Hroboňova - Lovinského - Matúšova
D97. obslužná komunikácia v zóne Zlaté piesky (juh)
D98. zberná komunikácia v zóne Vlčie hrdlo, vrátane jej mimoúrovňového križovania s rýchlostnou cestou R7 v MÚK Vlčie hrdlo
D99. nová Prístavná ul. (v priestore mimoúrovňovej križovatky Prievoz na diaľnici D1)
D100. obslužné komunikácie v lokalite Matador, vrátane obslužnej komunikácie “Kopčany (vlečka)“
D101. rozšírenie Bratskej (v úseku Panónska - diaľnica D2) na 4-pruh
D102. prestavba komunikácie Páričkova v úseku Karadžičova - Svätoplukova
D103. prestavba komunikácie Šagátova
D112. MČ Vrakuňa - Horné diely - obslužná komunikácia
D113. prestavba Slovnaftskej - rozšírenie na štvorpruh v úseku od ul. Svornosti po napojenie na rýchlostnú cestu R7
D114. prestavba Dvojkrížnej
D115. prepojenie Prístavná – Slovnaftská vrátane napojenia na rýchlostnú cestu R7
D116. Lúčna (úsek Slovnaftská – terminál KD)
D117. preložka obslužnej komunikácie v lokalite Vlčie hrdlo (úsek Malý Dunaj - ČOV Slovnaft, spaľovňa) v km 1,6 – 2,6 rýchlostnej cesty R7, vrátane úpravy jej trasovania v kontakte s MÚK Vlčie hrdlo na rýchlostnej ceste R7
D118. prepojenia MÚK Čierna Voda so Severným obchvatom MČ Vajnory
D119. cesta III/1020 v trase severného obchvatu Jaroviec

4. Stavby dráhy

D54. nosný systém MHD v celom rozsahu trás A a B zadefinovaných stanicami NS MHD takto :
- trasa A: Kamenáče, Dúbravčice, Podvornice, Dúbravka, Záluhy, Krčace, Kútiky, Dlhé diely, Karlova Ves, Staré Grunty, Kráľovské údolie, Podhradie,
- rozdvojenie do trás A1 a A2:
  * trasa A1: Kamenné nám., Mlynské nivy,
  * trasa A2: Suché mýto, Hlavná stanica, Trnavské mýto,

  trasy A1 a A2 sa spoja do pokračovania trasy A: Ružová dolina, Štrkovec, Ružinov, Pošeň, Letisko západ 1, Letisko západ 2, Letisko, Za letiskom,
- trasa B: Petržalka - juh 1, Petržalka - juh 2, Janíkov dvor, Juh, Veľký Draždiak, Stred, Zrkadlový háj, Chorvátske rameno, Einsteinova, Centrum, Mlynské nivy, Trnavské mýto, Slovany, Predmestie

D55. výstavba električkových tratí Dúbravka - Devínska Nová Ves (žel. stanica), Zlaté piesky - Vajnory Tuhovské, Jantárova cesta – Štúrova ul., Pribinova – Košická,
D56. výstavba trolejbusových tratí v Petržalke, Drotárska - Matúšova, Vlárska, Lamačská - Nový Lamač , Popradská - Krajinská - Lesný hon, Tomášikova - Parková - Kaštieľska - Slovnaftská - Kazanská, Jančova - Tichá - Staré grunty - Dlhé diely, Stará vinárska - Havlíčkova - Prokopa Veľkého, Kollárovo nám. -Dobrovského - Lazaretská - Pribinova, Trnávka - Zlaté piesky, Dunajská - Špitálska - Rajská, Páričkova v úseku Šagátova – Svätoplukova,
D57. vysokorýchlostná trať v úseku od Letiska M. R. Štefánika Bratislava po odbočku Čierna Voda
D59. železničná trať pre nákladnú dopravu (tunel) v úseku žst. Bratislava Lamač - odbočka Vinohrady
D60. Ústredná nákladná stanica - 3. stavba
D61. odstavné nádražie Žabí majer

D62. železničné stanice a zastávky: Bratislava Hlavná stanica, Bratislava Nové mesto, Bratislava Predmestie, Bratislava Vinohrady, Východné nádražie, Petržalka Centrum, Bratislava Slovany, Bratislava Nivy, Bratislava Centrum, Bratislava Filiálka, Bratislava Letisko, Bratislava Lamačská brána, vrátane TIOP-ov, ktorých poloha vyplynie z podrobnejších dokumentácií

D81. výstavba priameho prepojenia železničných tratí v úseku Bratislava-Petržalka – Bratislava predmestie a zapojenie Letiska M. R. Štefánika Bratislava na železničnú trať úsek Bratislava ÚNS – Bratislava-Nové mesto

D82. výstavba prepojenia Letiska M. R. Štefánika Bratislava samostatnou traťovou koľajou zo stanice Bratislava Nové Mesto

D83. výstavba prepojenia staníc Bratislava Filiálka - Bratislava Nové mesto

D84. zdvojkoľajnenie prepojenia Bratislava Hlavná stanica - Bratislava Nové mesto

D85. výstavba prepojenia staníc Bratislava Predmestie - Bratislava Nové mesto

D86. zdvojkoľajnenie železničnej trate v úseku Bratislava Petržalka - Kittsee

16.1.2. Zoznam verejnoprospešných stavieb

1. Depá nosného systému MHD

D63. v Petržalke (Janíkov dvor)

D64. v Devínskej Novej Vsi (Lamačská brána)

D65. v Rači (Žabí majer)

2. Technická základňa doplnkového systému MHD

D66. vozovňa električiek Lamačská brána

D67. vozovňa trolejbusov Prievoz vrátane meniarne

D68. kombinovaná vozovňa autobusov a trolejbusov v Petržalke (pri ÚČOV)

D69. vozovňa autobusov Lamačská brána

D70. meniareň Bosákova

D71. meniareň Kopčianska

D72. meniareň Koliba

D73. meniareň Machnáč

D74. meniareň Lamač

D75. meniareň Tomášikova

D109. meniareň Lamačská brána

D121. meniareň Miletičova

3. Zariadenia verejnej autobusovej dopravy

D76. satelitná autobusová stanica Lamačská brána

D77. satelitná autobusová stanica Letisko M. R. Štefánika Bratislava

4. Trasy pre cyklistickú dopravu

D78. medzinárodná dunajská cesta (Viedenská cesta, prepojenie pravobrežnej a ľavobrežnej vetvy diaľničným mostom D4 a Lieskovskej cesty, úprava trasovania v kontakte s rýchlostnou cestou R7 v úseku Prístavná – areál bazénu opravovne lodí)

D79. medzinárodná moravsko - dunajská cesta (Most Lafranconi - Devín)

D80. hlavné mestské trasy: Starohájska, centrum mesta, Petržalka - Kopčianska, Malý Dunaj, Karpatská trasa (Patrónka - Železná studnička), Dúbravská trasa (dobudovanie), Vajnorská trasa, Račianska trasa, Ružinovská trasa, Ružinovská tangenta (Zátišie - Slovnaftská)

5. Zariadenia vodnej dopravy

D105. nový prístav v lokalite Vlčie hrdlo

D 111. multimodálny terminál v areáli prístavného bazénu Pálenisko

6. Zariadenia diaľničnej siete

D 120. veľké odpočívadlo Rovinka na diaľnici D4 (obojstranné)

16.2. VEREJNÉ TECHNICKÉ VYBAVENIE

Do zoznamu verejnoprospešných stavieb sú v zmysle § 108, ods. 2, písm. a, g, h, k, n zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) zaradené nasledujúce stavby, ktoré sú spojené s realizáciou záväzných regulatívov.

16.2.1. Zásobovanie vodou

V1. vodojem III. tl. p. Záhorská Bystrica,

V2. rozšírenie vodojemu II. tl. p. Karlova Ves,

V3. vodojem II. tl. p. Vtáčnik,

V4. ČS Západ a výtlačné potrubie

V5. výstavba potrubí verejného vodovodu v nových rozvojových lokalitách na území mesta Devínska Nová Ves, Záhorská Bystrica, Lamačská brána, Nový Lamač, Devín, Koliba – Kramáre, Podhorský pás, Žabí majer, Šajby, Vajnory, Zlaté piesky – Ivanská – letisko, Čierny les, Letisko - západ a IV. kvadrant, Vlčie hrdlo, Podunajské Biskupice juh a západ, Petržalka západ, juh a centrum, Jarovce (vrátane vežového VDJ), Rusovce, Čunovo, zóna Chalupkova, zóna Podhradie,

V6. vodojem II. tl. p. Podh. pás - amfiteáter,

V7. zásobné potrubie Rača – Grinava,

V8. vodovod DN 400, severný obchvat Vajnor .

V10. vodovody 2 x DN 1400mm a DN 200 mm.

V11. vodovod DN 800 mm – prepojenie VZ Rusovce-Ostrovné lúčky-Mokraď a ČS Podunajské Biskupice

16.2.2. Odkanalizovanie

1. Ľavobrežný kanalizačný systém

K1. Dobudovanie a rekonštrukcia kanalizácie systému zberača A :
rekonštrukcia úsekov zberačov A, AIVa, AVI, AF, AVIIIb-1, AVIII2-1, AIX, AXII, AXIII, AXVI, AXVI-2, predĺženie AII, AVIII-8, nový zberač Ae, dažďová nádrž na zberači A Vrakuňa, preložka úseku zberača A pri Moste Apollo, preložka úseku zberača AVIII pri Dúbravanke

K2. dobudovanie a rekonštrukcia kanalizácie systému zberača B :
nový zberač BII-1, rekonštrukcie úsekov zberačov BI-3, BIII-1, BIV, BV, BVI, BVIII, B4, preložka úsekov zberačov BI, BIII,

K3. dobudovanie a rekonštrukcia kanalizácie systému zberača C :
rekonštrukcia úsekov zberačov C, CO, CV, CVI, CVIII, CIX, CXI, CXII, nový zberač C-C,

K4. dobudovanie a rekonštrukcia kanalizácie systému zberača D :
rekonštrukcia úseku zberača D a zberača D 1, dažďová nádrž zberača D Rača – Krasňany,

K5. dobudovanie systému zberača E :
nové zberače E3, E6, E8, E11, E12, E13, E14, E14a, E15, E16, prítok E Na pántoch, predĺženie zberačov E1, E5, odľahčovacia komora OK2E, vákuová kanalizácia Vajnory, dažďová nádrž zberača E Vrakuňa,

K6. dobudovanie a rekonštrukcia kanalizácie systému zberača F :
rekonštrukcia úsekov zberačov F, F1, F2, F3, nový zberač FF, dažďová nádrž zberača F Rača,

K7. dobudovanie kanalizácie systému zberača G :
predĺženie zberačov G, GIV, GV, GVII, nové zberače GI, GII, GIII, GIX, Gb, dažďová nádrž na zberači G Vrakuňa,

K8. rozšírenie ÚČOV Vrakuňa a dobudovanie tretieho stupňa čistenia.

2. Kanalizačný systém v povodí rieky Moravy

K9. Dobudovanie kanalizácie v povodí ČOV Devínska Nová Ves :
posilnenie kapacity zberača S, nové zberače SI, SB, SC, D, BI-1, BII, predĺženie odpadov z ČOV Devínska Nová Ves a VW do Moravy, dažďová nádrž na zberači DI Dúbravka – ~~Dielky~~ Dieliky,

K10. Rozšírenie ČOV Devínska Nová Ves, vrátane tretieho stupňa čistenia.

3. Pravobrežný kanalizačný systém (petržalský)

K11. Dobudovanie kanalizácie systému zberača A :
predĺženie zberača AI, nový zberač AIV,

K12. dobudovanie kanalizácie systému zberača B:
prítoky BVIII, predĺženie BXIV,

K13. dobudovanie kanalizácie systému zberača C :
predĺženie C, prítoky C, splašková kanalizácia Jarovce, Rusovce, Čunovo,

K14. výstavba nového kanalizačného systému zberača D :

zberač D, prítoky zberača D Janíkov dvor, zberač DA a jeho prítoky,

K15. rozšírenie ČOV Petržalka a dobudovanie tretieho stupňa čistenia,

K16. splaškový zberač H Vajnory - ÚČOV Vrakuňa a jeho systém, prítoky zberača H, prepojenie existujúcich splaškových kanalizácií na zberač H, prečerpávacie stanice,

K17. výtlačné potrubie splaškov Sv. Jur – zberač E,

K 18. dažďová a splašková kanalizácia D4.

16.2.3. Vodné toky a protipovodňová ochrana

VT1. Dobudovanie protipovodňovej ochrany Bratislavy : ľavobrežná ochranná línia, pravobrežná ochranná línia, hydraulická clona za Sadom J. Kráľa, preložka ľavobrežnej ochrannej hrádze Vlčie hrdlo,

VT2. dobudovanie systému záchytných priekop na ochranu zástavby pred prívalovými vodami zo svahov,

VT3. nové vodné plochy Petržalka – západ a juh (8 ks),rozšírenie Chorvátskeho ramena, Zlaté piesky – juh,

VT4. úpravy a revitalizácie korýt vodných tokov, rekonštrukcie zakrytých úsekov potokov,

VT5. prepojenie ramennej sústavy Dunaj – Dunajská Lužná - Kalinkovo – Hamuliakovo,

VT6. vodné dielo Bratislava – Wolfsthal,

VT7. nové rameno Dunaja v pravobrežnom inundačnom území,

VT8. sprietočnenie Biskupického ramena.

16.2.4. Zásobovanie elektrickou energiou

1. Prenosová sústava – transformovne a vedenia ZVN

E1. Transformovňa TR 400/110 kV Vajnory a vedenie 2 x 400 kV na pripojenie do sústavy ZVN,

E2. transformovňa TR 400/110 kV Petržalka III,

E3. vedenie 2 x 400 kV TR Podunajské Biskupice – TR Petržalka III,

E4. vedenie 2 x 400 kV TR Podunajské Biskupice – TR Gabčíkovo,

E5. vedenie 2 x 400 kV TR Petržalka III – Rakúsko,

E6. vedenie 2 x 400 kV Pod. Biskupice – Križovany.

2. Distribučná sústava - transformovne VVN/VN a vedenia VVN

E7. Transformovňa TR 110/22 kV Vajnory a vedenia 2 x 110 kV na pripojenie do sústavy VVN (smer Žabí majer),

E8. transformovňa TR 110/22 kV Petržalka – centrum a vedenie 2 x 110 kV na pripojenie do sústavy VVN,

E9. transformovňa TR 110/22 kV Petržalka III a vedenie VVN na pripojenie do sústavy VVN,

E10. transformovňa TR 110/22 kV Petržalka – západ a vedenie 2 x 110 kV na pripojenie do sústavy VVN,

E11. transformovňa TR 110/22 kV Letisko - západ a vedenie 2 x 110 kV na pripojenie do sústavy VVN,

E12. transformovňa TR 110/22 kV Ružová dolina a vedenie 2 x 110 kV na pripojenie do sústavy VVN,

E13. transformovňa TR 110/22 kV Ružinov a vedenie 2 x 110 kV na pripojenie do sústavy VVN,

E14. transformovňa TR 110/22 kV Devínska Nová Ves a vedenie 2 x 110 kV na pripojenie do sústavy VVN,

E15. transformovňa TR 110/22 kV Kramáre a vedenie 2 x 110 kV na pripojenie do sústavy VVN,

E16. vedenie 2 x 110 kV VW Slovakia – Krčace,

E17. preložka úseku vedenia 2 x 110 kV Petržalka III, TR PGA

E18. preložka úseku vedenia 2 x 110 kV TR PGA – Kapitulské pole,

E19. TR 110/22 kV Vajnory a zaústenie vedenia 2 x 110 kV zo smeru Trnava

E20. vedenie 2 x 110 kV TR ŽSR Vinohrady - TR Vajnory (rozšírenie na 4-systém. vedenie),

E21. vedenie 2 x 110 kV PO Prístav - TR Podunajské Biskupice (úsek po PO Nové záhrady),

E23. vedenie 1 x 110 kV TR Suché mýto – Lamač,

E24. vedenie 1 x 110 kV TR Čulenova – PPC Vajnorská,

E25. vedenie 2 x 110 kV TR Vajnory - TR Lamač (úsek TR Vajnory – PO Vinohrady),

E26. vedenie 2 x 110 kV – prepojenie vedení VVN – oblasť Žabí majer

E28. transformovňa TR 110/25 kV Petržalka - TEN-T

E29. vedenie 2 x 110 kV káblové na pripojenie TR Petržalka – TEN-T do sústavy VVN

E30. 110 kV kábel - vyvedenie výkonu z KGZ West do TR 110/22 kV Lamač,

E31. transformovňa TR 110/22 kV Školská a vedenia 2 x 110 kV na pripojenie do sústavy VVN,

E33. vedenie 2x 11 kV – preložka jestvujúceho vedenia vo vybranom úseku v súvislosti s riešením MUK Slovnaft.

Pozn.: Navrhované verejnoprospešné stavby E22., a E27. boli z pôvodného zoznamu vypustené, E.26. sa do zoznamu opätovne

zaraďuje.

16.2.5. Zásobovanie plynom

P1. VTL plynovod ORS ZOO – Mlynská dolina – prechod Dunaja – Pečniansky les – Einsteinova,
P2. VTL plynovod Slovnaft – juh – prechod Dunaja – Petržalka – juh,
P3. RS Vajnory III. s VTL prípojkou na Rybničnej ul.
P4. rekonštrukcia VTL plynovodu Na pántoch,
P5. preložky úsekov VTL plynovodov Brezová ul.,
P6. stavba ORS Petržalka II, lokalita Pečniansky les,
P7. RS Devínska Nová Ves I.- preložka, RS Karlova Ves – preložka, RS Pálenisko, RS Petržalka Juh a RS Jarovce – preložka,
P8. nové STL plynovody v lokalitách nového územného rozvoja Devínska Nová Ves, Záhorská Bystrica, Lamač, Koliba, Podhorský pás, Žabí majer, Ivanská cesta, Letisko - západ a IV. kvadrant, zóna Chalupkova, Vlčie hrdlo, Pálenisko, Čierny les, Šajby, Vajnory, Podunajské Biskupice – juh, Petržalka - juh, západ, centrum, Jarovce, Rusovce, Čunovo a napojenie RS Pálenisko,
P9. RS v zóne Lamačská brána, RS Letisko - západ, RS Vlčie hrdlo, vrátane VTL prípojok,
P10. Preložka ORS Petržalka I a súvisiacich úsekov VTL a STL plynovodov,
P11. preložka VTL plynovodu DN 500 mm.

16.2.6. Zásobovanie teplom

T1. Vetva horúcovodu Dúbravka – centrum, ul. Pod záhradami,
T2. horúcovodné prepojenie lokalít Zóna Pribinova – most Košická – Petržalka,
T3. kogeneračný zdroj (KGZ) Ba – West, Polianky, vrátane prepojenia na existujúci horúcovod,
T4. horúcovod v ul. Mlynské nivy,
T5 horúcovod v zóne Chalupkova, Továrenská – Bottova – Chalupkova.

16.2.7. Telekomunikácie

TK2. MOK Nám. SNP – Žižkova – Kráľovské údolie,
TK3. MOK Kolárska – Továrenská,
TK5. MOK Jarošova – Gaštanový hájik – HRuská,
TK6. MOK Plickova – Žabí majer – Žitná – Púchovská,
TK7. MOK Plickova – Na pántoch,
TK8. MOK TKB Vajnory – Čierny chodník – Pri mlyne,
TK9. MOK TKB Karlova Ves – Líščie údolie – Sološnická,
TK10. MOK TKB Dúbravka – Tavárikova osada,
TK11. MOK TKB Dúbravka – Agátová – Homolova,
TK12. MOK Lamačská cesta – Hodonínska – Furmanská,
TK13. MOK TKB Záhorská Bystrica – Boháčky – Krče,
TK14. MOK TKB Záhorská Bystrica – Krče,
TK15. MOK TKB Devínska Nová Ves – Štefana Králika – Záhradná,
TK16. MOK TKB Petržalka „C“ - Panónska cesta – Bratská – Kopčianska,
TK17. MOK TKB Petržalka „C“ – Betliarska – Vyšehradská,
TK18. FITL zóna Pribinova, Nábrežie arm. gen. L. Svobodu,
TK19. FITL Pestovateľská,
TK20. FITL Podpriehradná,
TK21. optické prístupové systémy FITL v rozvojových lokalitách,
TK22. Uzol telekomunikačných služieb, Lamačská brána,
TK23. MOK Lamačská brána,
TK24. MOK Agátová,
TK25. MOK zóna Chalupkova,
TK26. MOK Dolnozemská – Panónska – Orechová.

Pozn.: Navrhované verejnoprospešné stavby TK1. a TK4.z pôvodného zoznamu už boli zrealizované a vypúšťajú sa.

16.2.8. Kolektory

KO2. kolektory Kollárovo nám.,
KO3. kolektory Nám. SNP – Kamenné nám.,
KO4. kolektor Karadžičova ul.,
KO6. kolektory v petržalskej časti CMC (alternatíva),
KO7. kolektory v novej mestskej časti MČ Petržalka – Jarovce (alternatíva),
KO8. kolektory v zóne Podhradie (Zuckermandel – Žižkova, Vydrica),
KO9. kolektor Mlynské nivy – Karadžičova – Čulenova,
KO10 kolektor v zóne Chalupkova, Továrenská – Bottova – Chalupkova.

Pozn.: Navrhované verejnoprospešné stavby KO1. a KO5. boli zrealizované a z pôvodného zoznamu vypustené.

16.2.9. Ropovody a produktovody

RP1. ropovod Slovnaft, a.s. – Schwechat,
RP2. produktovody Slovnaft, a.s. – Schwechat,
RP3. produktovod Slovnaft, a.s. – nové prekladisko minerálnych olejov (PMO).

16.3. PLOCHY NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v prvej časti v § 5 ods. (4) uvádza, že „Udržiavanie a dosiahnutie priaznivého stavu časti krajiny sú činnosti vykonávané vo verejnom záujme“

Zákon o ochrane prírody a krajiny v druhej časti v § 3 ods. (3) uvádza, že „Vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom“

Vychádzajúc z vyššie uvedených citovaní paragrafov zákona o ochrane prírody a krajiny je možno vyvodiť záver, že ***prvky systému ochrany prírody, tvorby krajiny a ÚSES***, ktoré sú uvedené v kapitole C.11. Zásady a regulatívy ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability a v grafickej časti vo výkrese č. 5 – Ochrana prírody, tvorba krajiny a ÚSES ***sú prvkami a činnosťami vykonávanými vo verejnom záujme.***

16.4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Zoznam verejnoprospešných stavieb odpadového hospodárstva:

1. ***Zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov***

OH1. lokalita Prostredné pole pri Poľnom mlyne,
OH2. areál podniku Florea vo Vlčom hrdle
OH8. lokalita Lieskovská cesta (pod Slovnaftom) v MČ Podunajské Biskupice
OH9. lokalita Žabí majer v MČ Rača

2. Zariadenia na nakladanie so starými vozidlami

OH3. pri železničnej vlečke do Volkswagenu, a.s. v MČ Devínska Nová Ves,
OH4. lokalita Alejové a Jánske hony v MČ Podunajské Biskupice,
OH5. lokalita Janíkovské pole v MČ Petržalka, medzi železnicou a diaľnicou,
OH6. lokalita Žabí majer- Hirthy v MČ Rača

3. Centrálny recyklačný a dotrieďovací závod

OH7. lokalita Žabí majer v MČ Rača.

D. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

ZMENY A DOPLNKY 08

D. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE, ZMENY A DOPLNKY 08 – DOPLNOK

D.1. ZÁBERY POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY PRE NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY A ZÁBERY LESNÝCH POZEMKOV – TABUĽKOVÁ ČASŤ S PRIEMETOM ZAD 08 3

A. Zábery poľnohospodárskej pôdy 3

B. Prehľad o záberoch lesných pozemkov: 3

D.2. URBANISTICKÁ EKONÓMIA 5

D.1. ZÁBERY POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY PRE NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY A ZÁBERY LESNÝCH POZEMKOV – TABUĽKOVÁ ČASŤ S PRIEMETOM ZAD 08

A. Zábery poľnohospodárskej pôdy

Zábery poľnohospodárskej pôdy sú vyhodnotené v zmysle relevantných právnych predpisov, konkrétne v zmysle ustanovení zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, ktorý rieši aj zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy pri nepoľnohospodárskom použití. Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 508/2004 Z.z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, obsahuje aj podrobnosti o vyhodnotení dôsledkov stavebných a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy v prílohe č. 2 uvádza zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v prísl. katastrálnom území (k.ú.) podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), ktoré podliehajú povinnosti platenia odvodu.

Tabuľková časť obsahuje tabuľku skôr odsúhlasených záberov poľnohospodárskej pôdy (PP) uplatňovaných v rámci ZaD 08.

Záber PP je vyhodnotený len pre lokality, pri ktorých je navrhnutá zmena funkčného využitia, v ktorých sa vyskytuje podľa aktuálneho katastra nehnuteľností (KN) poľnohospodárska pôda (PP). Podrobný prehľad o záberoch PP je uvedený v tabuľke.

B. Prehľad o záberoch lesných pozemkov:

Záber lesných pozemkov (LP) sa nepožaduje.

Tab. č. 1: Prehľad skôr odsúhlasených záberov PP s požadovanou zmenou funkčného využitia v rámci ZaD 08

V 4 lokalitách, v ktorých prichádza k zmene funkčného využitia sa aktuálne predpokladá záber PP v rozsahu 18,67 ha

Lokalita č.	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality	Predpokladaná výmera PP			Vlastník/ užívateľ PP	Hydromelioračné zariadenia	Časová etapa realizácie	Iná informácia
			spolu v ha	spolu v ha	z toho			(závlaha, odvodnenie)		
					kód / sk.BPEJ	výmera v ha				
ZP/RA/2	Rača	z 502 na 102 z 502 na 202 z 502 na 1110 Spolu:	2,92 0,44 0,41	2,92 0,44 0,41 3,77	0174231/ 6. 0174231/ 6. 0174231/ 6. 0174231/ 6.	2,92 0,44 0,41 3,77	súkromní vlastníci a mesto	-		trvalé trávnaté porasty a vinice
ZP/RA/4	Rača	z 201 na 101 z 201 na 101 Spolu:	2,54 0,25	2,54 0,25 2,79	0011032 / 4. 0019032 / 2.	2,54 0,25 2,79	súkromní vlastníci súkromní vlastníci	-		orná pôda orná pôda
ZP/DU/1	Dúbravka	z 502 na 101 z 502 na 202 z 502 na 1110 Spolu:	9,17 1,86 1,59	6,67 1,2 1,06 8,93	0160232 / 6. 0160232 / 6. 0160232 / 6. 0160232 / 6.	6,67 1,2 1,06 8,93	súkromní vlastníci	-		zastavané plochy a nádvoria a orná pôda
ZP/PE/6	Petržalka	z 201 na 101	3,43	3,43	0001001 / 6.	3,43	súkromní vlastníci	-		orná pôda, trvalé trávnaté porasty a ostatné plochy
Spolu:				18,92						

D.2. URBANISTICKÁ EKONÓMIA

Tab. č. 1 Plošné bilancie mestských častí v ha – stabilizované plochy

Legenda	kód	Staré mesto	Podunajské Biskupice	Ružinov	Vrakuňa	Nové mesto	Rača	Vajnory	Devín	Devínska Nová Ves	Dúbravka	Karlova Ves	Lamač	Záhorská Bystrica	Petržalka	Jarovce	Rusovce	Čunovo	Mesto spolu:
viacpodlažná zástavba	101	45,30	32,21	218,34	37,10	97,60	67,97	-	-	22,78	96,50	85,87	11,26	-	282,54	-	-	-	997,47
málopodlažná zástavba	102	188,73	172,14	153,69	106,01	147,33	110,65	90,68	32,90	83,67	43,49	58,69	56,06	139,80	9,85	39,86	73,00	28,83	1 535,38
OV - celom. a nadm. významu	201	135,25	24,57	288,64	7,01	163,01	60,03	67,12	3,39	25,44	31,15	128,47	5,17	14,80	155,46	-	3,56	8,40	1 121,48
OV - lokálneho významu	202	4,93	20,07	44,71	13,84	19,24	20,60	6,18	4,13	14,94	30,28	23,89	8,43	5,34	93,24	2,79	5,29	2,42	320,32
priemyselná výroba	301	-	3,53	535,83	-	100,66	36,52	18,49	-	143,18	16,50	-	-	-	17,11	-	-	-	871,81
distrib. centrá, sklady, staveb.	302	-	44,97	47,86	21,28	41,92	33,24	19,26	-	-	-	-	-	-	24,11	2,72	-	-	235,37
poľnohospodárska výroba	303	-	11,96	-	-	-	2,79	22,73	-	11,23	-	-	-	-	-	-	14,52	-	63,22
šport, telov., rekr., voľný čas	401	0,73	5,65	14,94	2,51	68,89	12,78	87,16	0,86	2,53	13,00	3,83	2,95	8,41	51,64	1,93	2,26	7,23	287,30
zmieš. úz. - bývanie + OV	501	80,51	13,79	31,64	2,88	9,58	1,65	-	-	4,57	3,14	13,01	2,36	-	21,40	-	-	0,93	185,46
zmieš. úz.: výr., obch., služby	502	-	18,17	50,83	-	100,46	23,40	4,08	-	8,95	11,34	-	8,46	-	28,73	-	-	3,10	257,52
TI - vodné hospodárstvo	601	3,22	3,65	25,59	43,84	13,91	3,63	-	3,19	9,63	1,88	5,21	1,96	0,14	26,26	0,38	4,95	28,82	176,25
TI - energetika a telekom	602	-	12,49	7,66	-	14,81	1,72	0,78	-	-	2,66	2,25	-	0,21	2,07	-	-	-	44,64
rezerva zariadení TI	603	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,53	-	-	-	3,53
zariad. MHD - remízy, depá	701	1,77	1,29	6,05	-	26,73	5,09	27,16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	68,08
plochy a zar. želez. dopravy	702	13,89	5,71	20,22	-	39,20	97,49	-	-	22,93	-	-	2,84	-	7,69	-	6,16	-	216,13
letecká a vodná doprava	703	0,12	-	419,37	153,81	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	573,30
zariadenia diaľničnej siete	705	-	-	5,97	-	-	-	-	-	-	-	-	2,70	-	0,15	10,35	-	-	19,17
dobývacie priestory	801	-	-	-	-	-	-	-	30,15	32,19	-	-	-	-	-	-	-	-	62,34
zariad. odpad. hospod.	802	-	-	3,07	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,07
vodné toky a plochy	901	52,41	206,66	231,47	12,96	15,03	7,42	25,19	90,05	46,44	0,26	102,63	-	17,66	204,91	157,78	119,89	442,60	1 733,36
les,ostatný les. pôdny fond	1001	0,51	948,40	142,20	6,96	1 997,78	920,67	160,08	867,72	314,14	193,81	273,03	143,96	1 493,42	355,75	147,71	390,85	325,17	8 682,15
krajinná zeleň	1002	-	233,46	60,80	9,39	1,30	9,28	19,19	48,32	301,26	8,85	6,47	1,30	79,42	52,80	-	-	-	831,83
rekr. v prírod. prostredí	1003	-	-	-	17,17	85,57	5,97	-	2,27	-	2,77	-	-	2,67	30,45	0,40	3,20	6,13	156,61
lesop., parky a park. úpr.	1110	94,48	11,17	47,12	4,44	17,69	4,94	7,62	6,70	7,77	25,05	30,18	5,06	2,41	178,29	5,11	16,03	1,16	465,23
vyhr. zeleň zariad, cintoríny	1120	22,27	1,94	7,64	17,96	17,47	1,51	0,68	8,80	1,41	0,44	99,12	0,84	13,10	2,64	0,76	1,37	0,56	198,54
ochranná a izolačná zeleň	1130	6,60	142,82	233,74	45,62	44,95	87,29	76,68	-	56,45	44,11	62,85	3,56	-	90,33	10,07	30,80	29,37	965,22
sady	1201	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27,66	-	-	27,66
vinice	1202	-	-	-	-	145,61	245,70	129,59	75,87	-	-	-	-	-	-	-	-	-	596,77
záhrady, záhr.a chatové osady	1203	-	-	36,70	14,73	22,67	83,74	24,26	39,03	70,94	71,36	8,02	32,49	69,61	-	6,58	-	10,04	490,18
trvalé trávne porasty	1204	-	17,35	-	-	1,22	-	-	43,14	260,10	5,19	-	-	24,81	-	-	-	-	351,81
orná pôda	1205	-	1 716,08	285,58	244,06	-	-	194,78	-	228,62	42,81	-	-	816,24	-	750,61	1 565,94	638,86	6 483,57
		650,73	3 648,07	2 919,65	761,56	3 192,64	1 844,08	981,72	1 256,53	1 669,17	644,60	903,50	289,40	2 688,04	1 638,93	1 164,73	2 237,82	1 533,62	28 024,79

Tab. č. 2 Urbanistické bilancie vyvolané Zmenami a doplnkami 08 – stabilizované plochy

Legenda	kód	Staré Mesto	Podunajské Biskupice	Ružinov	Vrakuňa	Nové Mesto	Rača	Vajnory	Devín	Devínska Nová Ves	Dúbravka	Karlova Ves	Lamač	Záhorská Bystrica	Petržalka	Jarovce	Rusovce	Čunovo	Mesto spolu:
viacpodlažná zástavba	101	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
málopodlažná zástavba	102	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
OV - celom. a nadm. významu	201	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- 0,03	-	-	-	- 0,03
OV - lokálneho významu	202	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
priemyselná výroba	301	-	-	-	-	-	- 0,69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- 0,69
distrib. centrá, sklady, staveb.	302	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
poľnohospodárska výroba	303	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
šport, telov., rekr., voľný čas	401	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
zmieš. úz. - bývanie + OV	501	-	-	-	-	-	1,65	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,65
zmieš. úz.: výr., obch., služby	502	-	-	-	-	-	- 1,29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- 1,29
TI - vodné hospodárstvo	601	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TI - energetika a telekom	602	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
rezerva zariadení TI	603	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
zariad. MHD - remízy, depá	701	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
plochy a zar. želez. dopravy	702	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
letecká a vodná doprava	703	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
zariadenia diaľničnej siete	705	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
dobývacie priestory	801	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
zariad. odpad. hospod.	802	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
vodné toky a plochy	901	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
les,ostatný les. pôdny fond	1001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
krajinná zeleň	1002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
rekr. v prírod. prostredí	1003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
lesop., parky a park. úpr.	1110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- 0,42	-	-	-	- 0,42
vyhr. zeleň zariad, cintoríny	1120	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ochranná a izolačná zeleň	1130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sady	1201	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
vinice	1202	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
záhrady, záhr.a chatové osady	1203	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
trvalé trávne porasty	1204	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
orná pôda	1205	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	- 0,33	-	-	-	-	-	-	-	- 0,45	-	-	-	- 0,78

Tab. č. 3 Plošné bilancie mestských častí – prehľad rozvojových plôch v ha k roku 2030

Legenda	kód	Staré mesto	Podunajské Biskupice	Ružinov	Vrakuňa	Nové mesto	Rača	Vajnory	Devín	Devínska Nová Ves	Dúbravka	Karlova Ves	Lamač	Záhorská Bystrica	Petržalka	Jarovce	Rusovce	Čunovo	Mesto spolu:
viacpodlažná zástavba	101	-	1,60	12,05	1,01	-	10,95	-	-	-	12,69	1,38	1,90	-	68,46	4,58	-	-	114,62
málopodlažná zástavba	102	65,12	27,04	65,25	48,16	157,26	59,33	80,06	60,95	121,00	35,28	64,29	59,48	171,97	24,78	112,68	67,46	30,31	1 250,42
OV - celom. a nadm. významu	201	40,10	21,21	154,14	2,96	56,67	27,56	118,00	2,00	148,46	22,77	46,32	126,72	40,01	225,92	109,55	10,89	8,40	1 161,70
OV - lokálneho významu	202	0,77	0,64	2,23	1,44	0,81	2,53	5,60	2,77	2,82	1,44	-	1,15	0,54	13,81	7,36	1,85	1,70	47,45
priemyselná výroba	301	-	-	-	-	-	11,01	27,97	-	124,62	-	-	-	29,71	-	62,35	-	-	255,66
distrib. centrá, sklady, staveb.	302	-	79,68	52,99	2,26	-	16,13	-	-	-	-	-	-	25,25	30,00	0,48	-	-	206,79
poľnohospodárska výroba	303	-	-	-	-	-	3,49	-	-	-	-	-	-	17,92	-	-	-	-	21,41
šport, telov., rekr., voľný čas	401	-	11,19	84,42	4,01	4,34	67,61	29,54	0,58	66,40	6,74	2,51	-	32,82	58,35	59,58	9,72	58,68	496,48
zmieš. úz. - bývanie + OV	501	34,09	6,82	64,14	10,10	43,06	30,62	-	-	74,70	31,22	16,51	46,18	25,54	71,39	24,63	5,83	1,19	486,00
zmieš. úz.: výr., obch., služby	502	-	125,74	191,86	108,23	90,75	113,33	8,22	-	57,20	22,88	0,73	21,59	59,14	40,41	34,61	15,49	29,54	919,74
TI - vodné hospodárstvo	601	-	-	-	-	0,17	-	-	-	4,71	-	0,22	-	0,38	-	-	-	-	5,48
TI - energetika a telekom	602	0,45	-	0,04	-	-	0,34	-	-	-	0,98	0,21	-	-	6,33	-	-	-	8,35
rezerva zariadení TI	603	-	-	-	16,96	0,51	-	8,57	-	0,15	-	-	-	-	-	-	-	-	26,18
zariad. MHD - remízy, depá	701	-	-	11,10	-	-	11,50	-	-	20,04	-	-	9,37	-	20,21	-	-	-	72,21
plochy a zar. želez. dopravy	702	-	-	27,58	-	2,11	14,89	-	-	0,53	-	-	-	-	1,30	-	-	-	46,41
letecká a vodná doprava	703	-	-	83,72	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	83,72
zariadenia diaľničnej siete	705	-	20,63	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20,63
dobývacie priestory	801	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
zariad. odpad. hospod.	802	-	-	2,94	-	-	16,53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19,47
vodné toky a plochy	901	-	19,10	36,39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	52,88	16,68	0,31	-	125,36
les,ostatný les. pôdny fond	1001	-	2,26	5,08	-	-	-	-	3,85	-	-	-	-	-	11,79	-	-	2,89	25,87
krajinná zeleň	1002	-	19,45	4,27	0,86	-	4,88	12,99	33,78	7,45	-	-	5,58	2,55	58,42	80,01	81,92	99,08	411,23
rekr. v prírod. prostredí	1003	-	9,03	4,54	-	1,70	-	4,97	27,05	56,13	18,59	-	1,16	6,80	59,53	199,55	37,51	44,10	470,67
lesop., parky a park. úpr.	1110	5,33	2,28	13,78	-	-	25,35	0,51	-	42,87	3,02	1,51	12,33	-	61,42	13,76	5,02	1,00	188,19
vyhr. zeleň zariad, cintoríny	1120	-	0,59	-	-	-	4,15	0,27	-	-	-	-	2,01	23,22	1,70	22,92	-	0,13	54,98
ochranná a izolačná zeleň	1130	-	184,92	25,83	16,22	30,81	32,48	43,75	-	2,64	2,81	1,43	35,86	23,28	221,23	153,04	5,63	3,74	783,69
sady	1201	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
vinice	1202	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
záhrady, záhr.a chatové osady	1203	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
trvalé trávne porasty	1204	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
orná pôda	1205	-	-	5,50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,50
		145,86	532,17	847,85	212,19	388,20	452,68	340,45	130,97	729,72	158,42	135,11	323,33	459,11	1 027,94	901,78	241,63	280,78	7 308,21

Tab. č. 4 Urbanistické bilancie vyvolané Zmenami a doplnkami 08 – rozvojové plochy

Legenda	kód	Staré mesto	Podunajské Biskupice	Ružinov	Vrakuňa	Nové mesto	Rača	Vajnory	Devín	Devínska Nová Ves	Dúbravka	Karlova Ves	Lamač	Záhorská Bystrica	Petržalka	Jarovce	Rusovce	Čunovo	Mesto spolu:
viacpodlažná zástavba	101	-	-	-	-	-	2,79	-	-	-	12,69	-	-	-	8,28	-	-	-	23,75
málopodlažná zástavba	102	-	-	-	-	-	3,09	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,09
OV - celom. a nadm. významu	201	-	-	1,86	-	-	- 2,79	-	-	-	-	-	-	-	- 6,51	-	-	-	- 7,44
OV - lokálneho významu	202	-	-	-	-	-	0,48	-	-	-	1,44	-	-	-	-	-	-	-	1,92
priemyselná výroba	301	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
distrib. centrá, sklady, staveb.	302	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
poľnohospodárska výroba	303	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
šport, telov., rekr., voľný čas	401	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
zmieš. úz. - bývanie + OV	501	-	-	-	-	-	0,69	-	-	-	- 3,51	-	-	-	- 2,66	-	-	-	- 5,49
zmieš. úz.: výr., obch., služby	502	-	-	- 1,86	-	-	- 3,98	-	-	-	- 12,20	-	-	-	-	-	-	-	- 18,04
TI - vodné hospodárstvo	601	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TI - energetika a telekom	602	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
rezerva zariadení TI	603	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
zariad. MHD - remízy, depá	701	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
plochy a zar. želez. dopravy	702	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- 0,03	-	-	-	- 0,03
letecká a vodná doprava	703	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
zariadenia diaľničnej siete	705	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
dobývacie priestory	801	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
zariad. odpad. hospod.	802	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
vodné toky a plochy	901	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
les,ostatný les. pôdny fond	1001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
krajinná zeleň	1002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
rekr. v prírod. prostredí	1003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
lesop., parky a park. úpr.	1110	-	-	-	-	-	0,41	-	-	-	1,59	-	-	-	1,01	-	-	-	3,01
vyhr. zeleň zariad, cintoríny	1120	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ochranná a izolačná zeleň	1130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- 0,35	-	-	-	- 0,35
sady	1201	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
vinice	1202	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
záhrady, záhr.a chatové osady	1203	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
trvalé trávne porasty	1204	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
orná pôda	1205	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	0,69	-	-	-	0,00	-	-	-	- 0,26	-	-	-	0,43

E. PRÍLOHY

ZMENY A DOPLNKY 08

E. PRÍLOHY, ZMENY A DOPLNKY 08 – DOPLNOK

PRÍLOHA Č. 3 3
1. Legislatívne predpisy 3
1.1. Zákony, vyhlášky, nariadenia 3
2. Doteraz spracované dokumenty 3
2.1. Stratégie, koncepcie, územnoplánovacie dokumenty a iné podklady 3
3. Ostatná literatúra 4

PRÍLOHA Č. 3

ZOZNAM POUŽITÝCH PODKLADOV A LITERATÚRY - DOPLNENIE

Pri spracovaní ZaD 08 boli použité okrem právnych predpisov a literatúry uvedenej v platnom znení ÚPN hlavného mesta SR Bratislavy v znení schválených zmien a doplnkov, aj tieto právne predpisy, ostatné podklady a literatúra:

1. LEGISLATÍVNE PREDPISY

1.1. Zákony, vyhlášky, nariadenia

- Zákon č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 246/2015 Z. z. o správcoch bytových domov a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 189/1992 Zb. o úprave niektorých pomerov súvisiacich s nájmom bytov a s bytovými náhradami v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 98/2014 Z. z. o krátkodobom nájme bytu,
- Zákon č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov,
- Zákon č. 260/2011 Z. z. o ukončení niektorých nájomných vzťahov k bytom a o doplnení zákona Národnej rady SR,
- Zákon Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 261/2011 Z. z. o poskytovaní dotácií na obstaranie náhradných nájomných bytov,
- Zákon č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania,
- Vyhláška č. 326/2015 Z. z. o výške dotácie na obstaranie nájomného bytu, obstaranie technickej vybavenosti a odstránenie systémovej poruchy a výške oprávnených nákladov na obstaranie nájomného bytu,
- Zákon č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v znení zákona č. 134/2013 Z. z.,
- Zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 601/2003 Zb. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Rozhodnutie č.OU-BA-OSZP2-2018/071810-GGL zo dňa 24.07.2018

VZN

- Všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 1/2006, o nájme bytov a obytných miestností v zariadeniach určených na trvalé bývanie

2. DOTERAZ SPRACOVANÉ DOKUMENTY

2.1. Stratégie, koncepcie, územnoplánovacie dokumenty a iné podklady

- Koncepcia štátnej bytovej politiky do roku 2020 (Ministerstvo dopravy a výstavby SR, 2015)
- Koncepcia mestskej bytovej politiky 2020 – 2030 (Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, MIB, 2021)
- Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy (Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, MIB, 2021)
- Územný generel školstva (Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, 2014)
- ŽSR, dopravný uzol Bratislava – štúdia realizovateľnosti, združenie Uzol Bratislava (REMING CONSULT a.s., SUDOP PRAHA a.s., PRODEX spol. s r.o., DOPRAVOPROJEKT a.s., 2019)
- Architektonická štúdia Parkovacieho domu nájomného bývania (PANTOGRAPH, s.r.o. 2021)
- Technicko-ekonomická štúdia – TIOP Bratislava (LIDO, VALBEK & PRODEX, s.r.o. 2020)
- Koordinačná štúdia – Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka (Compass, s r.o. 2021)
- Identifikácia plynárenských zariadení (PZ) v záujmovom území sa PZ v správe SPP – distribúcia, a.s., 2021
- Plán udržateľnej mobility BSK
- Koncepcia ochrany a využívania zdrojov povrchovej a podzemnej vody v Bratislavskom samosprávnom kraji
- Katalóg adaptačných opatrení miest a obcí BSK na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
- Akčný plán na presadzovanie ochrany lesov na území BSK - analytická časť (TUZVO, 2020)

- Akčný plán Koncepcie ochrany a využívania zdrojov povrchovej a podzemnej vody v Bratislavskom samosprávnom kraji (PRIL UK, 2020)

3. OSTATNÁ LITERATÚRA

- Programové vyhlásenie primátora hlavného mesta SR Bratislavy a poslancov Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy na roky 2019 – 2022

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava

ÚZEMNÝ PLÁN HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

ZMENY A DOPLNKY - UPRAVENÝ NÁVRH

ZaD 08 2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia - Komplexné riešenie

Mierka 1:10 000
Rok 2023

ZaD 08

2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia - Komplexné riešenie

Zmena č.	Názov zmeny	Mestská časť	Mapový list	Zmeny a doplnky
KR/RZ/1	**Bazová**	**Ružinov**	44-24-02	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Bazová funkčné využitie územia: zmiešané územia – 502 - zmiešané územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: územia občianskej vybavenosti – 201 občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu.
KR/RA/1	**Pastierska**	**Rača**	44-22-18	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Pastierska funkčné využitie územia: územia výroby – 301 – priemyselná výroba. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: zmiešané územia - 501 - zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti.
KR/RA/2	**Pekná cesta**	**Rača**	44-22-23	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Pekná cesta funkčné využitie územia: zmiešané územia - 502 - zmiešané územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: obytné územia - 102 - málopodlažnú zástavbu obytného územia. Súčasťou zmeny funkčného využitia sú aj ďalšie samostatné funkčné plochy: územia občianskej vybavenosti – 202 - občianska vybavenosť lokálneho významu; územia mestskej zelene – 1110 - parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy.
KR/RA/3	**Račianska**	**Rača**	44-22-23	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Račianska funkčné využitie územia: zmiešané územia – 502 -zmiešané územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: zmiešané územia - 501 - zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti.
KR/RA/4	**Východná**	**Rača**	44-22-23	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Východná funkčné využitie územia: územia občianskej vybavenosti – 201 – občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: obytné územia - 101 - viacpodlažnú zástavbu obytného územia.
KR/DU/1	**Agátová**	**Dúbravka**	44-22-21	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Agátova funkčné využitie územia: zmiešané územia – 502 -zmiešané územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia prevažne na: obytné územia - 101 - viacpodlažnú zástavbu obytného územia. Súčasťou zmeny funkčného využitia sú aj ďalšie samostatné funkčné plochy: územia občianskej vybavenosti – 202 - občianska vybavenosť lokálneho významu; územia mestskej zelene – 1110 - parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy.
KR/DU/2	**Na vrátkach**	**Dúbravka**	44-22-21	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Na vrátkach funkčné využitie územia: zmiešané územia – 501 zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: obytné územia - 101 - viacpodlažnú zástavbu obytného územia.
KR/PE/1	**Bratská**	**Petržalka**	44-24-07	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Bratská funkčné využitie územia: územia občianskej vybavenosti 201 – občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: obytné územia - 101 - viacpodlažnú zástavbu obytného územia.
KR/PE/2	**Sosnová**	**Petržalka**	44-24-07	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Sosnová funkčné využitie územia: územia občianskej vybavenosti – 201 – občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu a územia mestskej zelene – 1110 – parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: obytné územia - 101 - viacpodlažnú zástavbu obytného územia a územia mestskej zelene – 1110 – parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy.

KR/PE/3	**Šustekova**	**Petržalka**	44-24-07	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Šustekova funkčné využitie územia: zmiešané územia – 501 – zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: obytné územia - 101 - viacpodlažnú zástavbu obytného územia a územia mestskej zelene – 1110 - parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy.
KR/PE/4	**Muchovo námestie**	**Petržalka**	44-24-07	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Muchovo námestie funkčné využitie územia: zmiešané územia – 501 – zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: obytné územia - 101 - viacpodlažnú zástavbu obytného územia.
KR/PE/5	**TIOP Einsteinova**	**Petržalka**	44-24-07	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality z funkčného využitia územia: územia občianska vybavenosť – 201 – občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, územia mestskej zelene – 1130 – ostatná ochranná izolačná zeleň a plochy bez číselného označenia - námestia a ostatné komunikačné plochy (biela plocha). Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: územia dopravy a dopravnej vybavenosti – 702 – plochy zariadení železničnej dopravy. Podmienky využitia - územia určené pre umiestnenie stavieb a zariadení, ktoré slúžia pre prevádzku železničnej osobnej a nákladnej dopravy.
KR/PE/6	**Viedenská cesta**	**Petržalka**	44-24-07	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Viedenská cesta funkčné využitie územia: územia občianska vybavenosť – 201 – občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: obytné územia - 101 - viacpodlažnú zástavbu obytného územia.

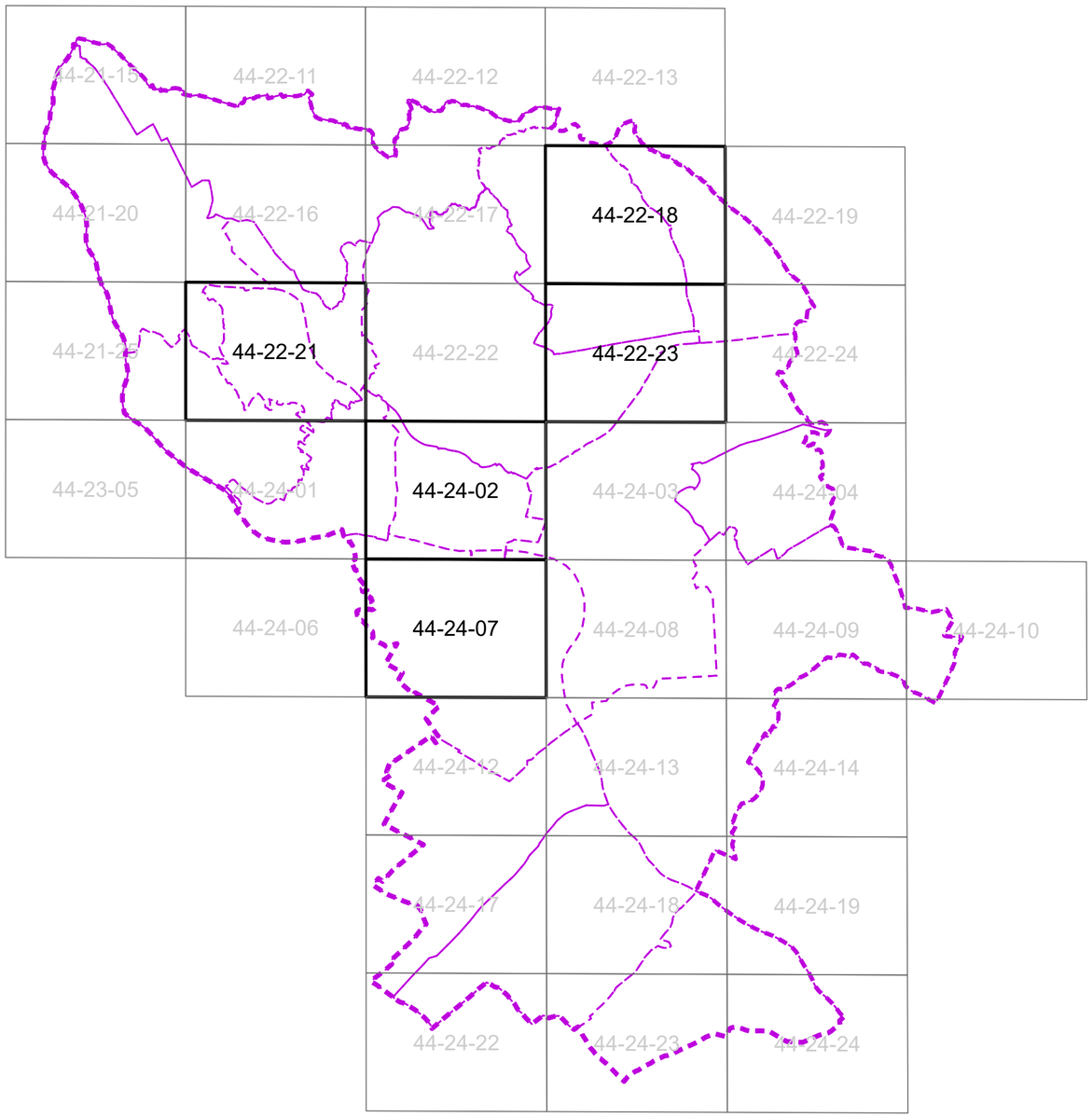

LEGENDA

Administratívne hranice
- štátna hranica
- hranica mesta
- hranice katastrálnych území MČ
- hranica intravilánu k 1.1.1990

Ochranné a bezpečnostné pásma
- hranica CHKO
- hranica pamiatkovej zóny CMO
- chránená vodohospodárska oblasť
- hranica lesných pozemkov
- ochranné pásmo lesov
- hranica MPR
- pamiatkové zóny
- ochranné pásmo NKP
- OP komunikácií
- OP železničných tratí
- ochranné pásma letísk a heliportov
- BP 1. stupňa Slovnaftu
- BP 2. stupňa Slovnaftu
- OP Slovnaft-u
- OP dvorov živočíšnej výroby
- ochranné pásma energetických zariadení
- ochranné a bezpečnostné pásma plynu
- ochranné pásmo ČOV
- ochranné pásmo vodných zdrojov
- ochranné pásma produktovodov
- ochranné pásma ropovodu
- ochranné pásmo krematória
- ochranné pásma cintorínov

Systém MHD
- nosný systém MHD
- stanice nosného systému MHD

Komunikačná sieť
- diaľnice a rýchlostné komunikácie - FT A1
- rýchlostné komunikácie - FT A2
- zberné komunikácie - FT B1
- zberné komunikácie - FT B2 a B3
- obslužné komunikácie - FT C1
- hlavné cyklistické trasy

Komunikačná sieť - mimoúrovňové križovatky
- mimoúrovňové križovatky - FT A1
- mimoúrovňové križovatky - FT A2
- mimoúrovňové križovatky - FT B1
- mimoúrovňové križovatky - FT B2 a B3
- mimoúrovňové križovatky - FT C1

Komunikačná sieť - trasy v tuneloch
- diaľnice a rýchlostné komunikácie - FT A1
- zberné komunikácie - FT B1
- zberné komunikácie - FT B2 a B3

Železničné trate a zariadenia
- železničné trate
- vlečky
- vysokorýchlostné trate
- vysokorýchlostné trate - podzemné trasy
- železničné tunely
- podzemné železničné stanice
- zariadenia odpadového hospodárstva

Územný systém ekologickej stability
- biokoridory
- biocentrá
- biocentrá bez vymedzenia
- potoky (malé vodné toky)

Funkčné využitie územia
- 101 viacpodlažná zástavba obytného územia
- 102 málopodlažná zástavba obytného územia
- 201 občianská vybavenosť celomestského a nadmestského významu
- 202 občianská vybavenosť lokálneho významu
- 301 výroba
- 302 distribučné centrá, sklady, stavebnictvo
- 303 poľnohospodárska výroba
- 304 skleníkové hospodárstvo
- 401 šport, telovýchova a voľný čas
- 501 zmiešané územia - bývanie + občianská vybavenosť
- 502 zmiešané územia - obchod, nevýrobné a výrobné služby
- 601 technická infraštruktúra - vodné hospodárstvo
- 602 technická infraštruktúra - energetika a telekomunikácie
- 603 rezerva zariadení TI
- 701 plochy zariadení MHD a autobusovej PHD
- 702 plochy zariadení železničnej dopravy
- 703 plochy leteckej a vodnej dopravy
- 704 rezerva pre zariadenia dopravy
- 705 zariadenia diaľničnej siete
- 801 dobývacie územia
- 802 zariadenia odpadového hospodárstva
- 901 vodné toky a plochy
- 1001 les a ostatný LPF
- 1002 krajinná zeleň
- 1003 rekreácia v prírodnom prostredí
- 1110 verejná zeleň - parky,sadovnícke a lesoparkové úpravy
- 1120 vyhradená zeleň zariadení, cintoríny
- 1130 ochranná a izolačná zeleň
- 1201 sady
- 1202 vinice
- 1203 záhrady, záhradkárske a chatové osady a lokality
- 1204 trvalé trávne porasty
- 1205 orná pôda
- 1300 inundačné územia
- 9901 plochy námestí a ostatné komunikačné plochy

Legenda zmien a doplnkov 08 ÚPN hl.m. SR Bratislavy

- Bezpečnostné pásmo plynu na vypustenie
- KR/... označenie zmeny v grafike výkresu (popis v priloženej tabuľke)

Poznámka - zmeny bez číselného označenia sú označené v príslušných výkresoch ZaD08

ZaD 08 - upravený návrh

2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia - Komplexné riešenie

Sekcia: 44-22-18

Mierka 1 : 10000

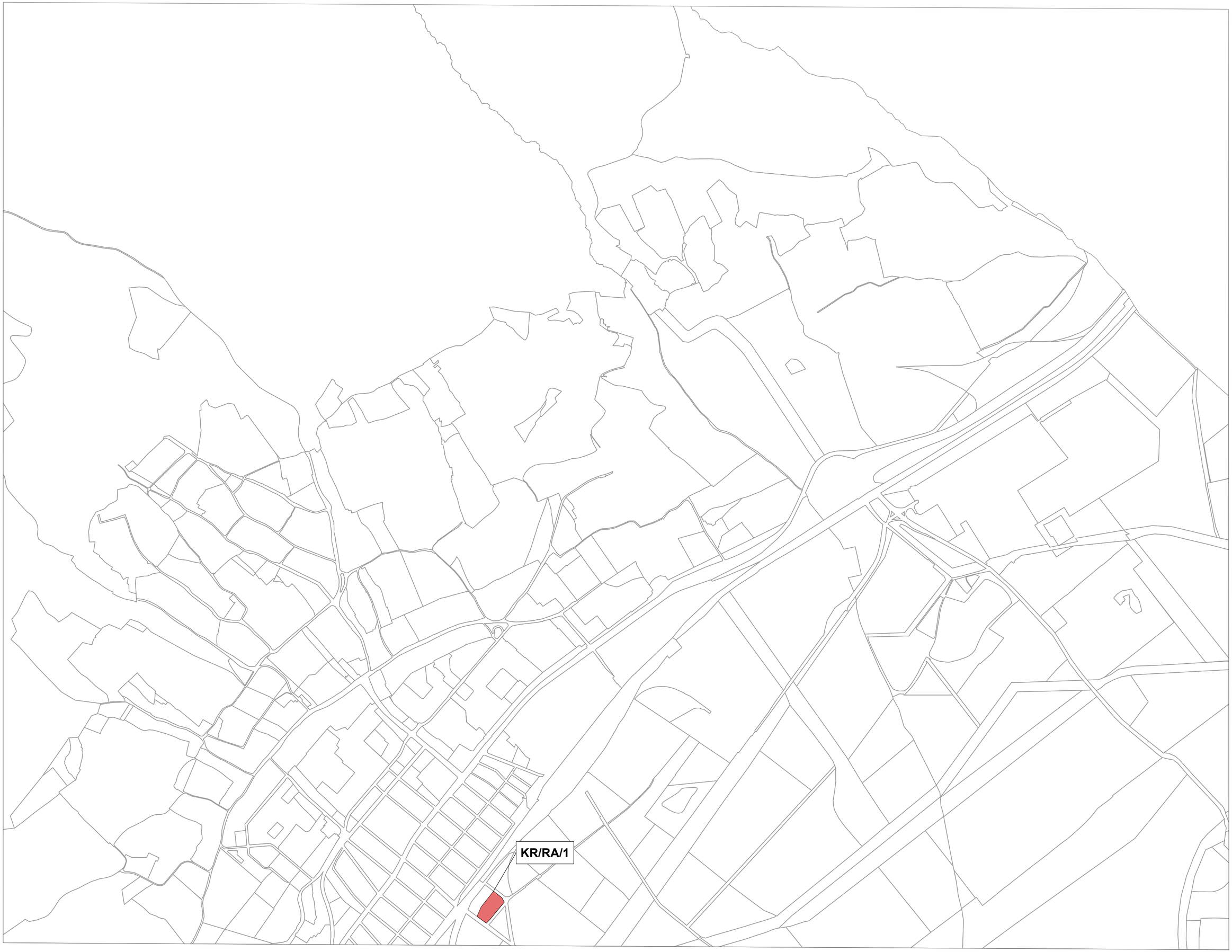

ZaD 08 - upravený návrh

2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia - Komplexné riešenie

Sekcia: 44-22-21

Mierka 1 : 10000

ZaD 08 - upravený návrh

2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia - Komplexné riešenie

Sekcia: 44-22-23

Mierka 1 : 10000

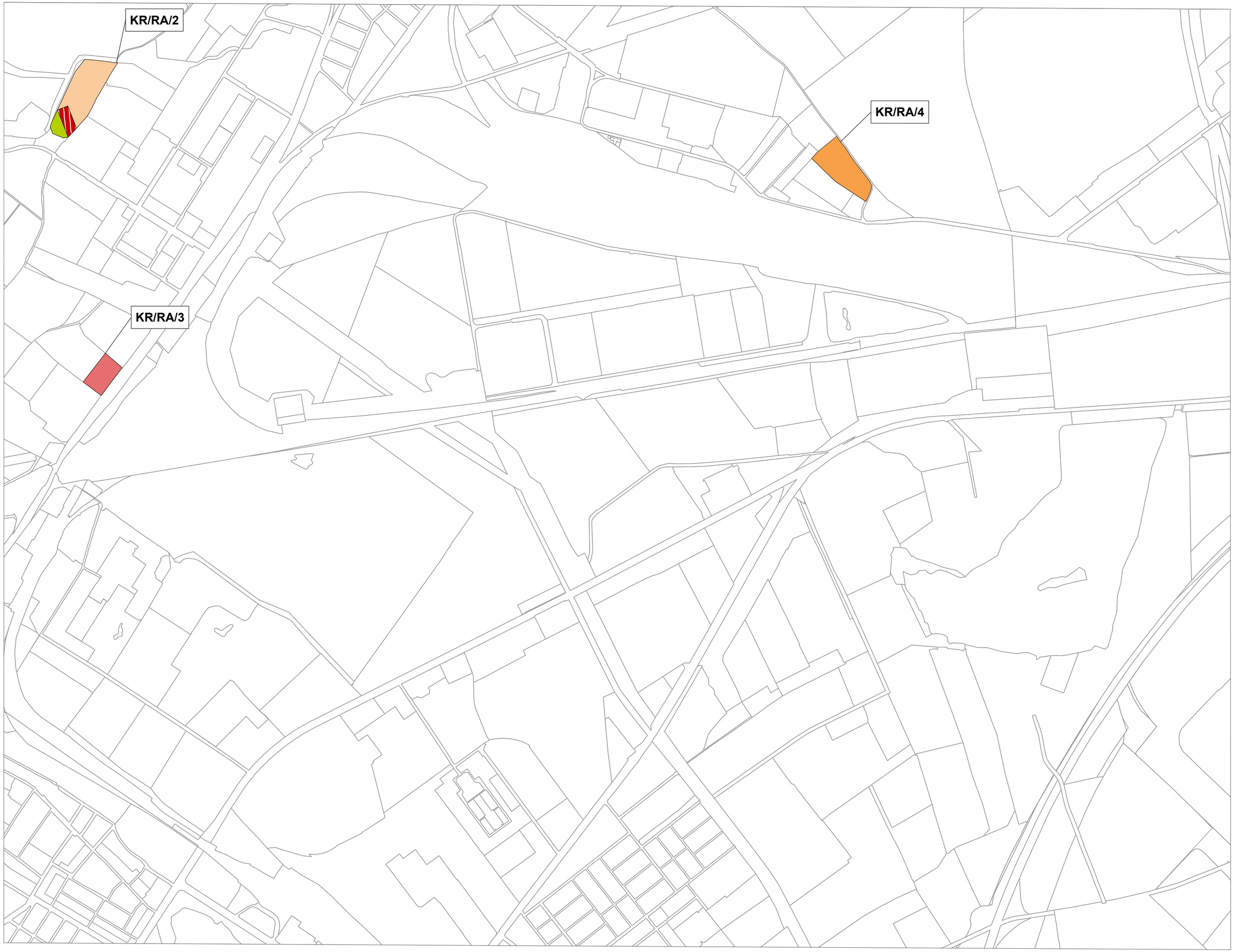

ZaD 08 - upravený návrh

2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia - Komplexné riešenie

Sekcia: 44-24-02

Mierka 1 : 10000

ZaD 08 - upravený návrh

2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia - Komplexné riešenie

Sekcia: 44-24-07

Mierka 1 : 10000

ZaD 08 - upravený návrh

2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia - Komplexné riešenie

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava

ÚZEMNÝ PLÁN HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

ZMENY A DOPLNKY - UPRAVENÝ NÁVRH

ZaD 08 2.2. Regulačný výkres

Mierka 1:10 000
Rok 2023

ZaD 08

2.2. Regulačný výkres

Zmena č.	Názov zmeny	Mestská časť	Mapový list	Zmeny a doplnky
RV/RZ/1	**Bazová**	**Ružinov**	44-24-02	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Bazová funkčné využitie územia: zmiešané územia – 502 - zmiešané územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných, rozvojové územie, regulačný kód G. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: územia občianskej vybavenosti – 201 občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, rozvojové územie, regulačný kód H.
RV/RA/1	**Pastierska**	**Rača**	44-22-18	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Pastierska funkčné využitie územia: územia výroby – 301 – priemyselná výroba, stabilizované územie. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: zmiešané územia - 501 - zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti, rozvojové územie, regulačný kód E.
RV/RA/2	**Pekná cesta**	**Rača**	44-22-23	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Pekná cesta funkčné využitie územia: zmiešané územia - 502 - zmiešané územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných, rozvojové územie, regulačný kód G. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: obytné územia - 102 - málopodlažnú zástavbu obytného územia, rozvojové územie, regulačný kód E. Súčasťou zmeny funkčného využitia sú aj ďalšie samostatné funkčné plochy: územia občianskej vybavenosti – 202 - občianska vybavenosť lokálneho významu, rozvojové územie, regulačný kód E; územia mestskej zelene – 1110 - parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy, rozvojové územie.
RV/RA/3	**Račianska**	**Rača**	44-22-23	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Račianska funkčné využitie územia: zmiešané územia – 502 -zmiešané územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných, stabilizované územie. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: zmiešané územia - 501 - zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti, stabilizované územie.
RV/RA/4	**Východná**	**Rača**	44-22-23	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Východná funkčné využitie územia: územia občianskej vybavenosti – 201 – občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, rozvojové územie, regulačný kód G. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: obytné územia - 101 - viacpodlažnú zástavbu obytného územia, rozvojové územie, regulačný kód F.
RV/DU/1	**Agátová**	**Dúbravka**	44-22-21	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Agátova funkčné využitie územia: zmiešané územia - 502 - zmiešané územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných, rozvojové územie, regulačný kód E. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia prevažne na: obytné územia - 101 - viacpodlažnú zástavbu obytného územia, rozvojové územie, hmotovo - priestorové riešenie je navrhnuté pre regulačný kód G. Súčasťou zmeny funkčného využitia sú aj ďalšie samostatné funkčné plochy: územia občianskej vybavenosti - 202 - občianska vybavenosť lokálneho významu, rozvojové územie, hmotovo - priestorové riešenie je navrhnuté pre regulačný kód E; územia mestskej zelene – 1110 - parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy, rozvojové územie.
RV/DU/2	**Na vrátkach**	**Dúbravka**	44-22-21	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Na vrátkach funkčné využitie územia: zmiešané územia - 501 - zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti, rozvojové územie, regulačný kód G. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na rozvojové územie - obytné územia - 101 - viacpodlažnú zástavbu obytného územia, hmotovo - priestorové riešenie je navrhnuté pre regulačný kód H.
RV/PE/1	**Bratská**	**Petržalka**	44-24-07	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Bratská funkčné využitie územia: územia občianskej vybavenosti - 201 - občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, rozvojové územie, regulačný kód F. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: obytné územia - 101 - viacpodlažnú zástavbu obytného územia, rozvojové územie, regulačný kód H.

RV/PE/2	**Sosnová**	**Petržalka**	44-24-07	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Sosnová funkčné využitie územia: územia občianskej vybavenosti – 201 – občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, rozvojové územie, regulačný kód G a územia mestskej zelene – 1110 – parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy, stabilizované územie. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: obytné územia - 101 - viacpodlažnú zástavbu obytného územia, rozvojové územie, regulačný kód G a 1110 – parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy, rozvojové územie.
RV/PE/3	**Šustekova**	**Petržalka**	44-24-07	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Šustekova funkčné využitie územia: zmiešané územia – 501 – zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti, rozvojové územie, regulačný kód I. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: obytné územia - 101 - viacpodlažnú zástavbu obytného územia, rozvojové územie, regulačný kód F a územia mestskej zelene – 1110 - parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy, rozvojové územie.
RV/PE/4	**Muchovo námestie**	**Petržalka**	44-24-07	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Muchovo námestie funkčné využitie územia: zmiešané územia - 501 - zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti, rozvojové územie, regulačný kód I. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na rozvojové územie - obytné územia - 101 - viacpodlažnú zástavbu obytného územia, hmotovo - priestorové riešenie je navrhnuté pre regulačný kód H.
RV/PE/5	**TIOP Einsteinova**	**Petržalka**	44-24-07	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality z funkčného využitia územia: územia občianska vybavenosť – 201 – občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, rozvojové územie, regulačný kód S; územia mestskej zelene – 1130 – ostatná ochranná izolačná zeleň, rozvojové územie a plochy bez číselného označenia - námestia a ostatné komunikačné plochy (biela plocha). Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: územia dopravy a dopravnej vybavenosti – 702 – plochy zariadení železničnej dopravy. Podmienky využitia - územia určené pre umiestnenie stavieb a zariadení, ktoré slúžia pre prevádzku železničnej osobnej a nákladnej dopravy, rozvojové územie.
RV/PE/6	**Viedenská cesta**	**Petržalka**	44-24-07	Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Viedenská cesta funkčné využitie územia: územia občianska vybavenosť – 201 – občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, rozvojové územie, regulačný kód F. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: obytné územia - 101 - viacpodlažnú zástavbu obytného územia, hmotovo - priestorové riešenie je navrhnuté pre regulačný kód F.

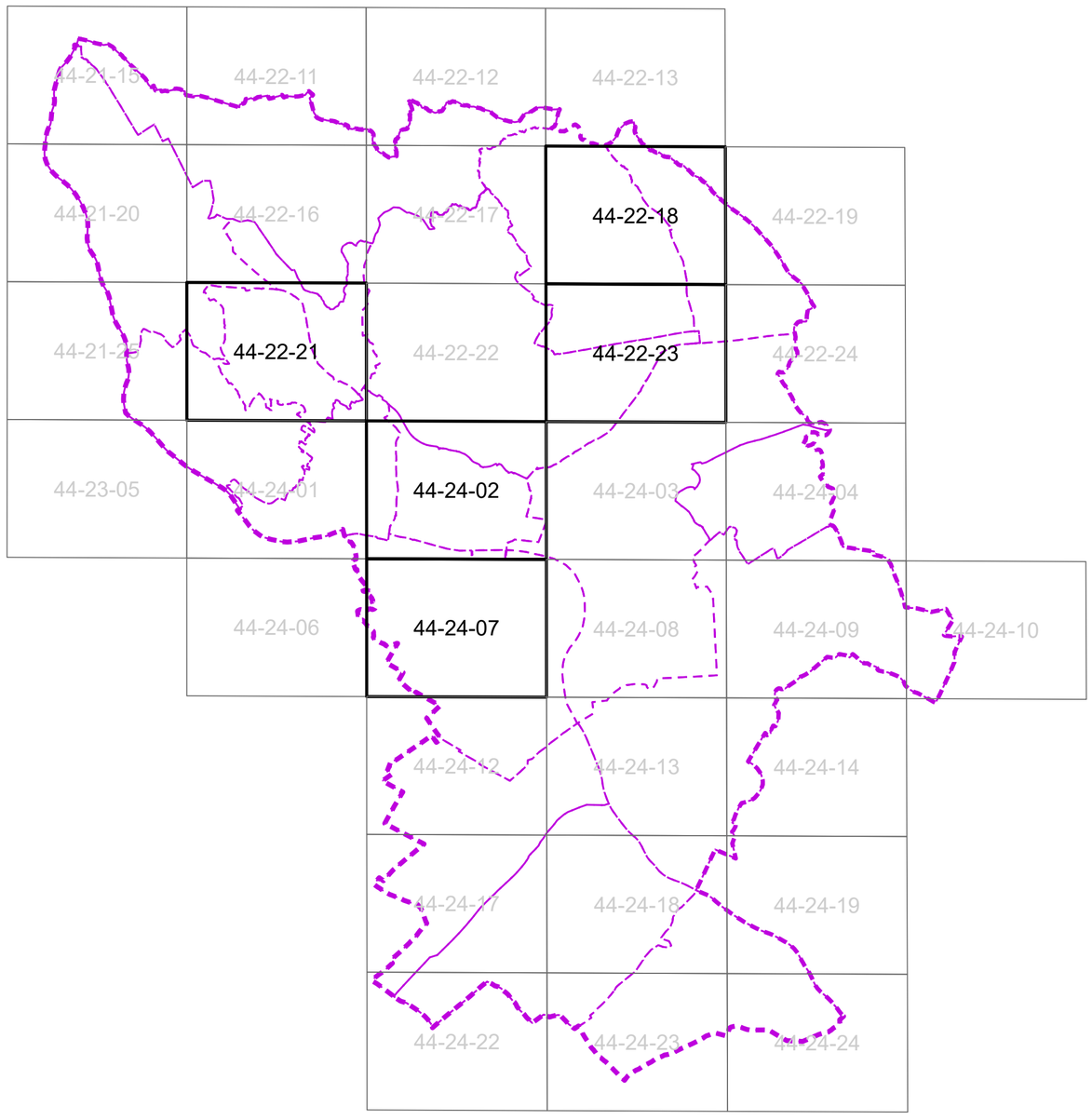

LEGENDA

Administratívne hranice
- štátna hranica
- hranica mesta
- hranice katastrálnych území MČ
- hranica intravilánu k 1.1.1990

Hranice území regulácie
- centrum / vnútorné mesto
- vnútorné mesto / vonkajšie mesto

Ochranné a bezpečnostné pásma
- hranica CHKO
- chránená vodohospodárska oblasť
- hranica lesných pozemkov
- ochranné pásmo lesov
- hranice mestskej pamiatkovej rezervácie
- hranica pamiatkového územia CMO
- hranice pamiatkových území
- ochranné pásmo NKP
- hlavné línie vnímania historickej veduty mesta
- línie vnímania prírodného masívu
- OP komunikácií
- OP železničných tratí
- ochranné pásma letísk a heliportov
- BP 1. stupňa Slovnaftu
- BP 2. stupňa Slovnaftu
- OP Slovnaft-u
- OP dvorov živočíšnej výroby
- ochranné a bezpečnostné pásma energetiky
- ochranné pásma plynu
- OP ČOV
- OP vodných zdrojov
- OP produktovodov
- OP ropovodu
- OP krematória
- ochranné pásmo cintorínov
- prekročenie hlukovej hladiny do 5dB
- prekročenie hlukovej hladiny 5 - 10 dB
- pásmo prekročenia hlukovej hladiny do 5 dB
- pásmo prekročenia hlukovej hladiny od 5 dB do 10 dB
- územie kompaktného mesta - zóna A
- územie kompaktného mesta - zóna B
- S územia so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou - ÚPN-Z
- potoky (malé vodné toky)

Systém MHD
- nosný systém MHD
- stanice nosného systému MHD

Komunikačná sieť
- diaľnice a rýchlostné komunikácie - FT A1
- rýchlostné komunikácie - FT A2
- zberné komunikácie - FT B1
- zberné komunikácie - FT B2 a B3
- obslužné komunikácie - FT C1
- Hlavné cyklistické trasy

Komunikačná sieť - mimoúrovňové križovatky
- mimoúrovňové križovatky - FT A1
- mimoúrovňové križovatky - FT A2
- mimoúrovňové križovatky - FT B1
- mimoúrovňové križovatky - FT B2 a B3
- mimoúrovňové križovatky - FT C1

Komunikačná sieť - trasy v tuneloch
- Diaľnice a rýchlostné komunikácie - FT A1
- Zberné komunikácie - FT B1
- Zberné komunikácie - FT B2 a B3

Železničné trate a zariadenia
- železničné trate
- vlečky
- vysokorýchlostné trate
- vysokorýchlostné trate - podzemné trasy
- železničné tunely
- podzemné železničné stanice

Územný systém ekologickej stability
- biokoridory
- biocentrá
- biocentrá bez vymedzenia

Funkčné využitie území
- 101,102 - obytne územie stabilizované
- 101,102 - obytne územie rozvojové
- 201, 202 - občianska vybavenosť stabilizovaná
- 201, 202 - občianska vybavenosť rozvojová
- 301, 302 - výroba stabilizovaná
- 301, 302 - výroba rozvojová
- 401, 402 - šport stabilizovaný
- 401, 402 - šport rozvojový
- 501, 502 - zmiešané územie stabilizované
- 501, 502 - zmiešané územie rozvojové
- 601, 602 - technická infraštruktúra stabilizovaná
- 601, 602 - technická infraštruktúra rozvojová
- 701, 702, 704 - doprava stabilizovaná
- 701, 702, 704 - doprava rozvojová
- 701, 702, 704 - doprava mimo riešeného územia
- 801, 802 - dobývacie územie stabilizované
- 801, 802 - dobývacie územie rozvojové
- 901, 902, 904 - vodná plocha stabilizovaná
- 901, 902, 904 - vodná plocha rozvojová
- 901, 902, 904 - vodná plocha mimo riešené územie
- 1001, 1002, 1003 - prírodný prvok stabilizovaný
- 1001, 1002, 1003 - prírodný prvok rozvojový
- 1001, 1002, 1003 - prírodný prvok mimo riešené územie
- 1110, 1120, 1130 - mestská zeleň stabilizovaná
- 1110, 1120, 1130 - mestská zeleň rozvojová
- poľnohospodárska zeleň a pôdy stabilizovaná
- plochy námestí a ostatné komunikačné plochy
- Inundačné územie

Legenda zmien a doplnkov 08 ÚPN hl.m. SR Bratislavy

- Bezpečnostné pámo plynu na vypustenie
- RV/... označenie zmeny v grafike výkresu (popis v priloženej tabuľke)

Poznámka - zmeny bez číselného označenia sú označené v príslušných výkresoch ZaD08

Regulácia
A - IPP 0,2; pre územie vnútorného mesta 0,3
B - IPP 0,4
C - IPP 0,6
D - IPP 0,9
E - IPP 1,1
F - IPP 1,4
G - IPP 1,8
H - IPP 2,1
I - IPP 2,4
J - IPP 2,7
K - IPP 3
L - IPP 3,3
M - IPP 3,6
S - schválená územnoplánovacia dokumentácia - ÚPN-Z
X - neregulované - vyžaduje špecifický prístup - štúdie...
N - neregulovateľné - absencia nadradených vstupov

Sekcia: 44-22-18

Mierka 1 : 10000

RV/RA/1

E 501

ZaD 08 - upravený návrh

2.2. Regulačný výkres

Sekcia: 44-22-21

Mierka 1 : 10000

ZaD 08 - upravený návrh

2.2. Regulačný výkres

Sekcia: 44-22-23

Mierka 1 : 10000

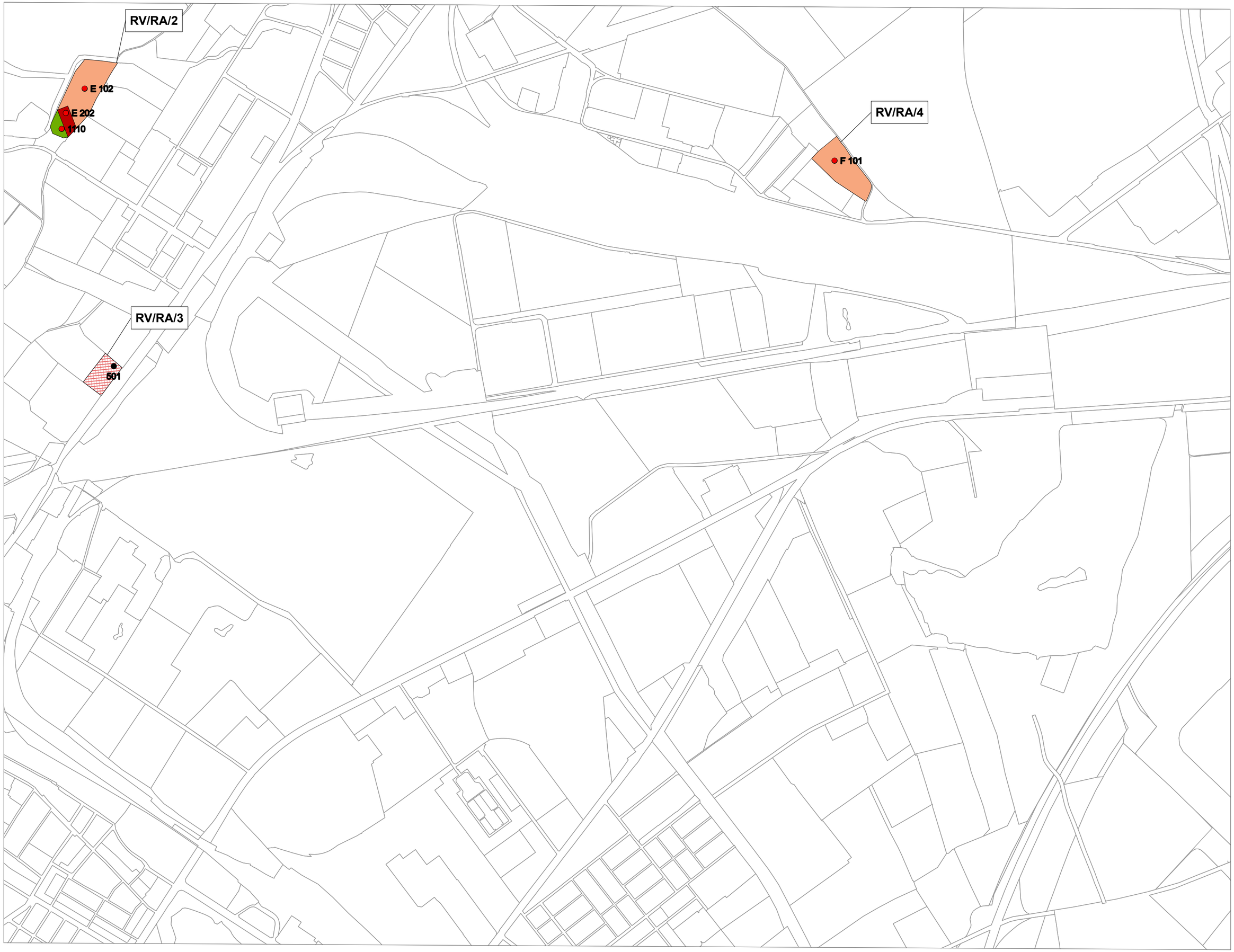

ZaD 08 - upravený návrh

2.2. Regulačný výkres

Sekcia: 44-24-02

Mierka 1 : 10000

ZaD 08 - upravený návrh

2.2. Regulačný výkres

Sekcia: 44-24-07

Mierka 1 : 10000

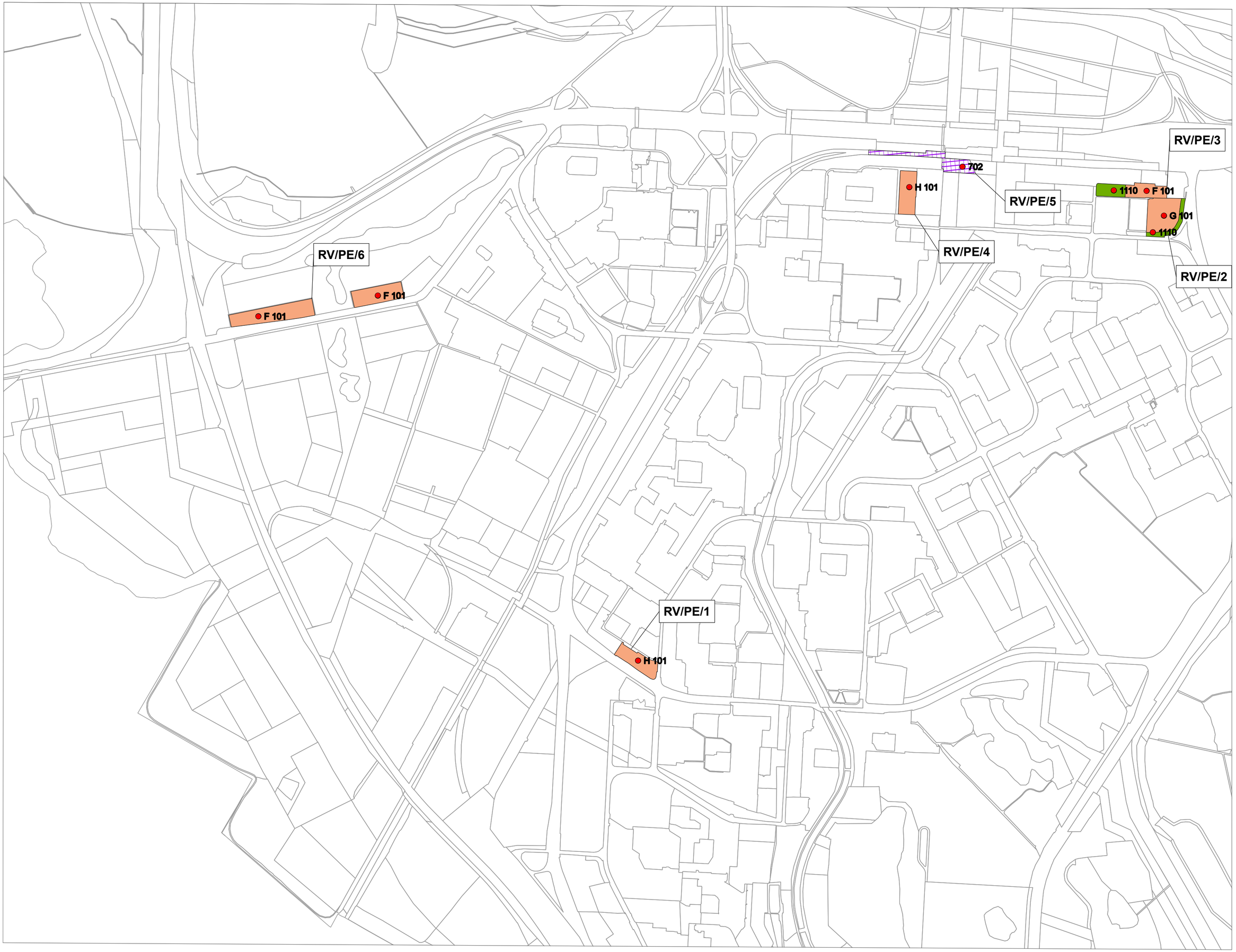

ZaD 08 - upravený návrh

2.2. Regulačný výkres

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava

ÚZEMNÝ PLÁN HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

ZMENY A DOPLNKY - UPRAVENÝ NÁVRH

ZaD 08 3. Verejné dopravné vybavenie

Mierka 1:10 000
Rok 2023

ZaD 08			
3. Verejné dopravné vybavenie			
Zmena č.	**Mestská časť**	**Mapový list**	**Zmeny a doplnky**
D - Z1	**Petržalka**	44-24-07	Zmena funkčného využitia územia na: územia dopravy a dopravnej vybavenosti - 702 - plochy zariadení železničnej dopravy

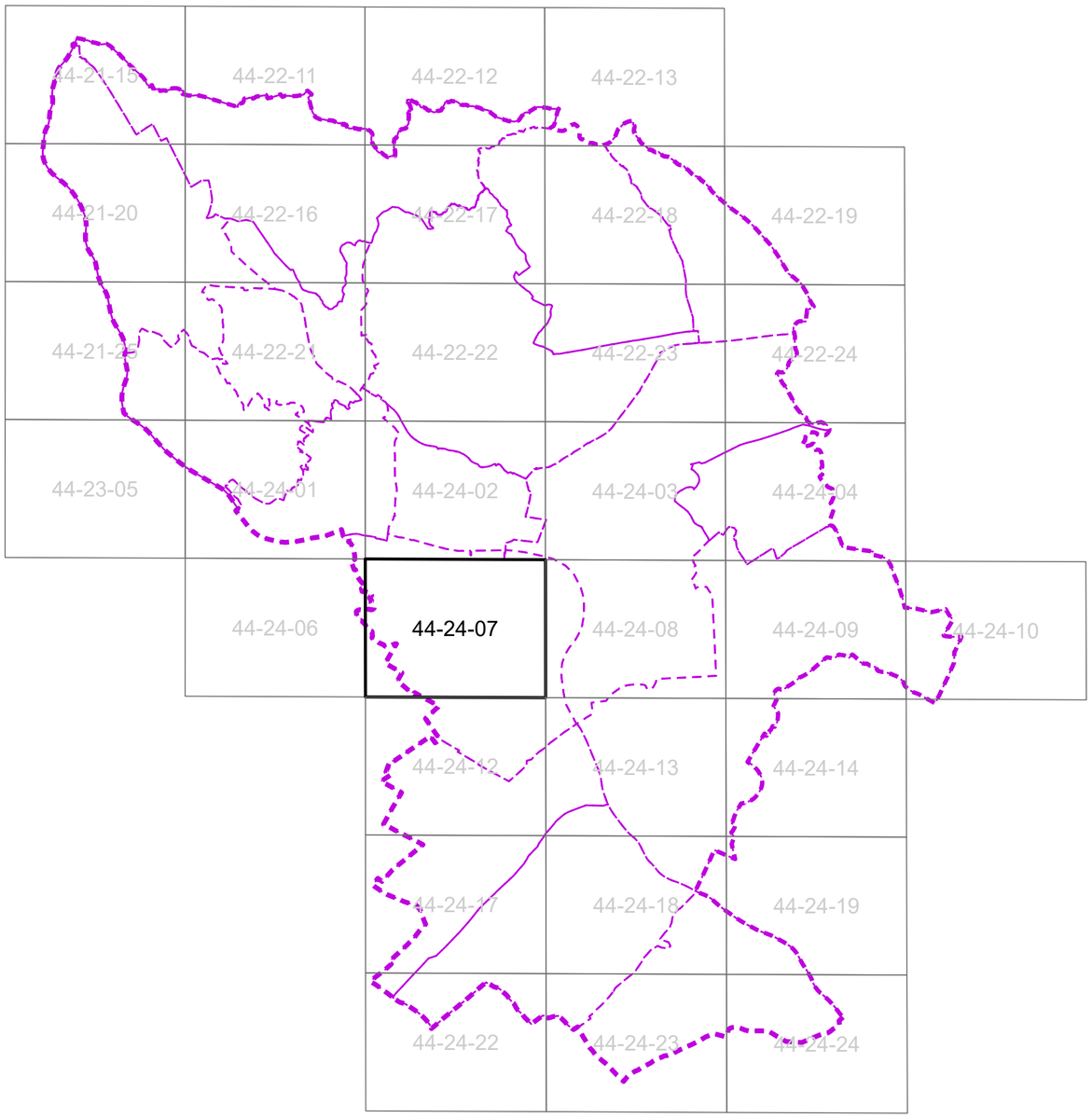

LEGENDA

Administratívne hranice
- štátna hranica
- hranica mesta
- hranice katastrálnych území MČ

Ochranné pásma
- ochranné pásma letísk a heliportov
- ochranné pásma komunikácií
- ochranné pásma železničných tratí

Systém MHD
- nosný systém MHD - špeciálna dráha
- stanice nosného systému MHD - špeciálna dráha
- električkové trate
- trolejbusové trate

Komunikačná sieť
- diaľnice a rýchlostné komunikácie - FT A1
- rýchlostné komunikácie - FT A2
- zberné komunikácie - FT B1
- zberné komunikácie - FT B2 a B3
- obslužné komunikácie - FT C1
- Hlavné cyklistické trasy - FT Ct

Komunikačná sieť - mimoúrovňové križovatky
- mimoúrovňové križovatky - FT A1
- mimoúrovňové križovatky - FT A2
- mimoúrovňové križovatky - FT B1
- mimoúrovňové križovatky - FT B2 a B3
- mimoúrovňové križovatky - FT C1

Komunikačná sieť - trasy v tuneloch
- diaľnice a rýchlostné komunikácie - FT A1
- zberné komunikácie - FT B1
- zberné komunikácie - FT B2 a B3

Železničné trate
- železničné trate
- vlečky
- vysokorýchlostné trate
- vysokorýchlostné trate - podzemné trasy
- železničné tunely
- podzemné železničné stanice

Funkčné plochy
- zastavané územie
- plochy zariadení mestskej hromadnej dopravy a autobusovej hromadnej dopravy
- plochy zariadení železničnej dopravy
- plochy zariadení vodnej a leteckej dopravy
- rezerva zariadení dopravy
- ZDS zariadenia diaľničnej siete
- vodné plochy a toky
- les, ostatné lesné pozemky
- krajinná zeleň a mestská zeleň
- rekreácia v prírodnom prostredí
- ostatná ochranná a izolačná zeleň
- poľnohospodárska zeleň a pôdy
- plochy námestí a ostatné komunikačné plochy

Zariadenia dopravy
- meniarne

- územný obvod prístavu

Legenda zmien a doplnkov 08 ÚPN hl.m. SR Bratislavy

D-Z... označenie zmeny v grafike výkresu (popis v priloženej tabuľke)

Poznámka - zmeny bez číselného označenia sú označené v príslušných výkresoch ZaD08

ZaD 08 - upravený návrh

3. Verejné dopravné vybavenie

Sekcia: 44-24-07

Mierka 1 : 10000

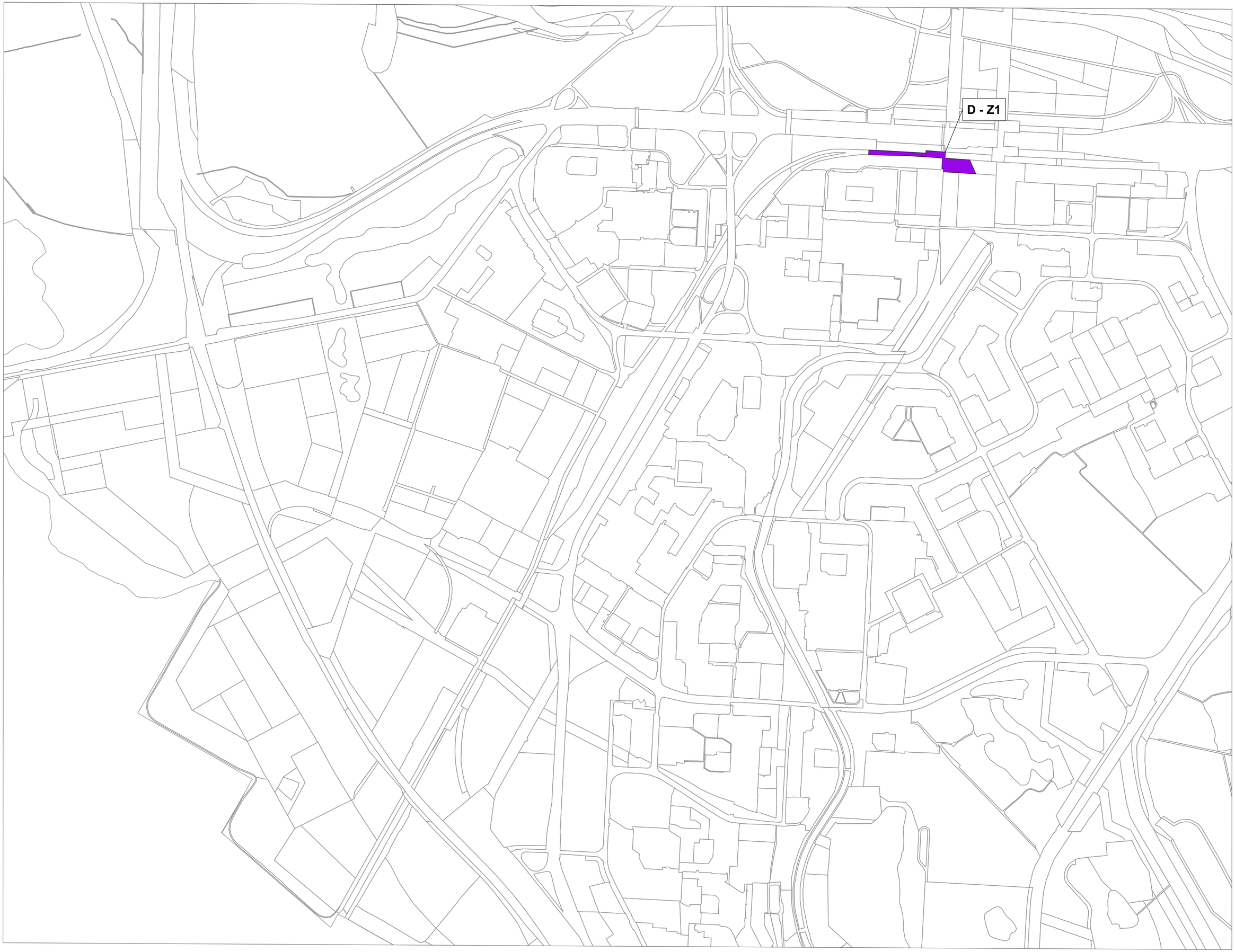

ZaD 08 - upravený návrh

3. Verejné dopravné vybavenie

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava

ÚZEMNÝ PLÁN HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

ZMENY A DOPLNKY - UPRAVENÝ NÁVRH

ZaD 08 4.4. Zásobovanie plynom

Mierka 1:10 000
Rok 2023

ZaD 08			
4.4. Zásobovanie plynom			
Zmena č.	**Mestská časť**	**Mapový list**	**Zmeny a doplnky**
P- Z1	**Dúbravka**	44-22-21	Lokalita Agátova - aktualizácia trasy VTL 2,5 MPa a súvisiaceho bezpečnostného pásma podľa skutkového stavu

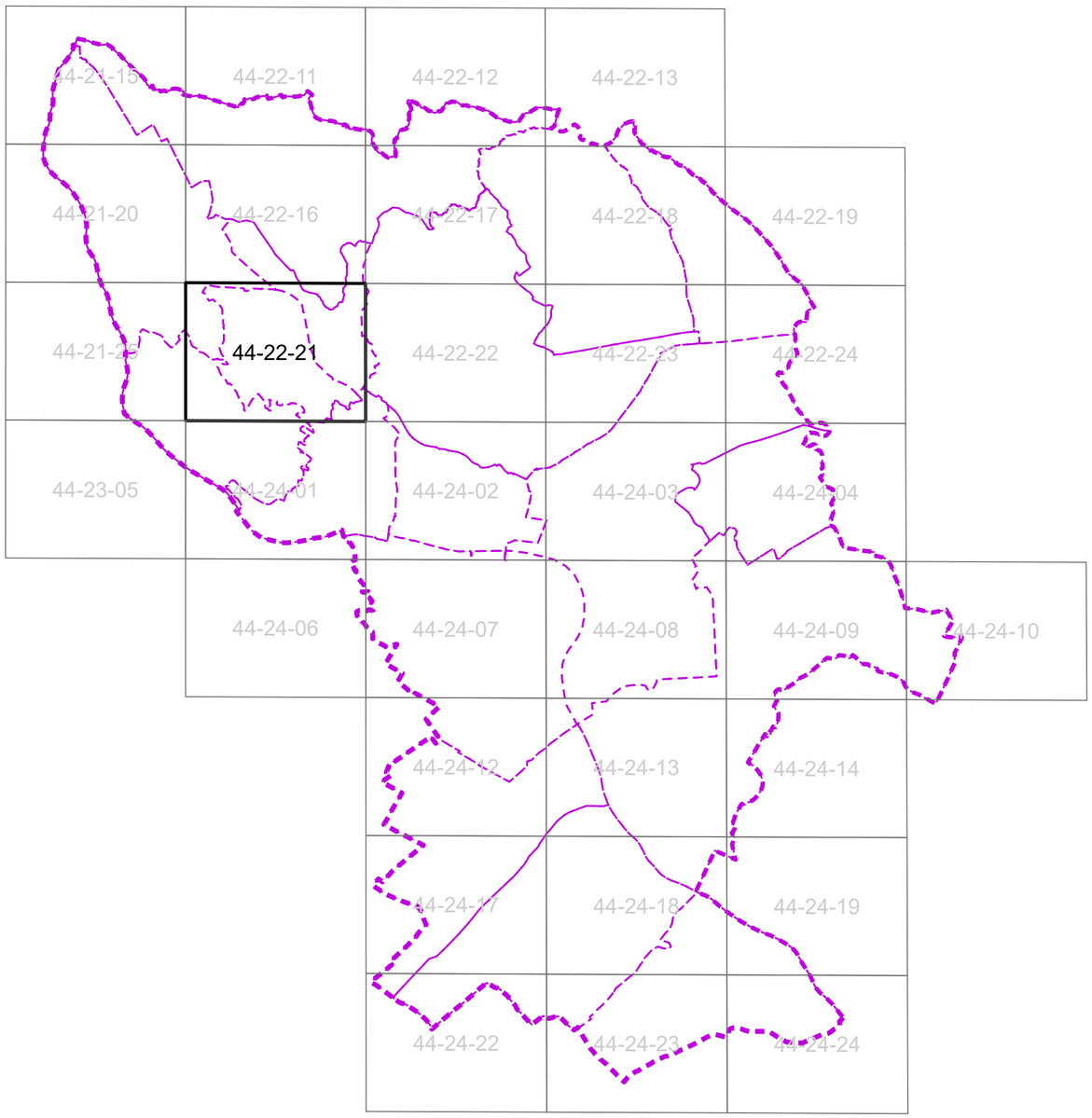

LEGENDA

Regulačné stanice

- Odovzdávacia regulačná stanica
- Odovzdávacia regulačná stanica - návrh
- Regulačná stanica
- Regulačná stanica - návrh
- Dimenzie potrubia

Plynovody

- VTL 4,0 MPa - stav
- VTL 2,5 MPa - stav
- VTL 4,0 MPa (prevádzkový ako STL 0,3 MPa) - stav
- STL 0,3 MPa - stav
- STL 0,1 MPa - stav
- VTL 4,0 MPa - návrh
- VTL 2,5 MPa - návrh
- STL 0,3 MPa - návrh
- STL 0,1 MPa - návrh
- Plynovody s predpokladom na zrušenie

Bezpečnostné pásma

- Bezpečnostné pásma - stav
- Bezpečnostné pásma - návrh

Legenda zmien a doplnkov 08 ÚPN hl.m. SR Bratislavy

- Bezpečnostné pámo plynu na vypustenie
- VTL 2,5 MPa - na vypustenie
- Regulačná stanica - na vypustenie
- P-Z... označenie zmeny v grafike výkresu (popis v priloženej tabuľke)

Poznámka - zmeny zariadení verejného dopravného vybavenia a funkčného využitia územia na iné funkcie ako verejné technické vybavenie sú v grafike ZaD08 vyznačené sivou, modrou a odtieňmi zelenej farby.

Sekcia: 44-22-21

Mierka 1 : 10000

ZaD 08 - upravený návrh

4.4. Zásobovanie plynom

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava

ÚZEMNÝ PLÁN HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

ZMENY A DOPLNKY - UPRAVENÝ NÁVRH

ZaD 08 6. Zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov pre nepoľnohospodárske účely

Mierka 1:10 000
Rok 2023

Tab. č. 1: Prehľad skôr odsúhlasených záberov PP s požadovanou zmenou funkčného využitia v rámci ZaD 08

V 4 lokalitách, v ktorých prichádza k zmene funkčného využitia sa aktuálne predpokladá záber PP v rozsahu 18,92 ha

Lokalita č.	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality	Predpokladaná výmera PP			Vlastník/ užívateľ PP	Hydromelioračné zariadenia	Časová etapa realizácie	Iná informácia
			spolu v ha	spolu v ha	z toho			(závlaha, odvodnenie)		
					kód / sk.BPEJ	výmera v ha				
ZP/RA/2	Rača	z 502 na 102	2,92	2,92	0174231/ 6.	2,92	súkromní vlastníci a mesto	-		trvalé trávnaté porasty a vinice
		z 502 na 202	0,44	0,44	0174231/ 6.	0,44				
		z 502 na 1110	0,41	0,41	0174231/ 6.	0,41				
		Spolu:		3,77	0174231/ 6.	3,77				
ZP/RA/4	Rača	z 201 na 101	2,54	2,54	0011032 / 4.	2,54	súkromní vlastníci	-		orná pôda
		z 201 na 101	0,25	0,25	0019032 / 2.	0,25	súkromní vlastníci			orná pôda
		Spolu:		2,79		2,79				
ZP/DU/1	Dúbravka	z 502 na 101	9,17	6,67	0160232 / 6.	6,67	súkromní vlastníci	-		zastavané plochy a nádvoria a orná pôda
		z 502 na 202	1,86	1,2	0160232 / 6.	1,2				
		z 502 na 1110	1,59	1,06	0160232 / 6.	1,06				
		Spolu:		8,93	0160232 / 6.	8,93				
ZP/PE/6	Petržalka	z 201 na 101	3,43	3,43	0001001 / 6.	3,43	súkromní vlastníci	-		orná pôda, trvalé trávnaté porasty a ostatné plochy
Spolu:				18,92						

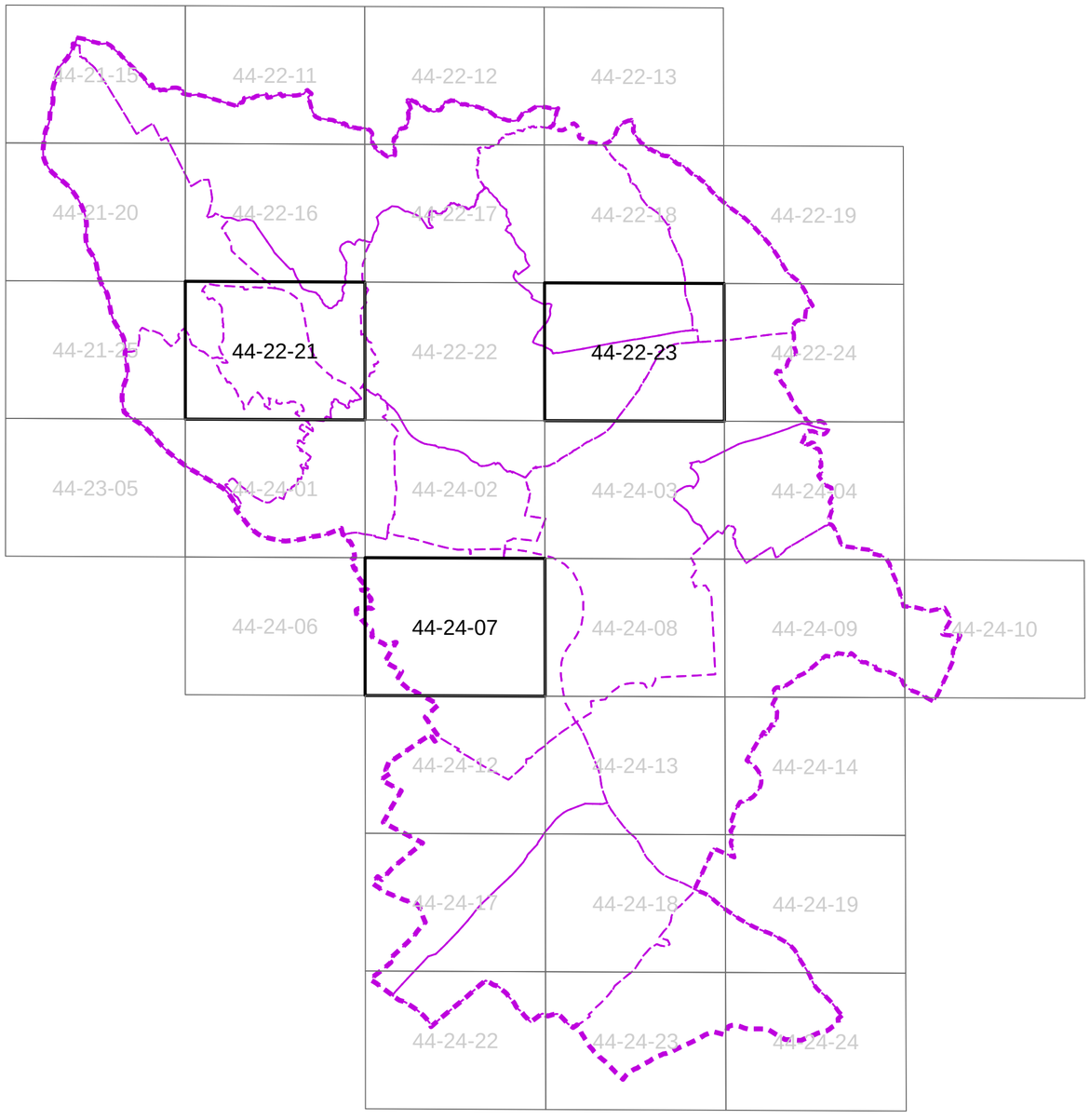

LEGENDA

Administratívne hranice

- štátna hranica
- hranica mesta
- hranice katastrálnych území MČ
- hranica intravilánu k 1.1.1990

6/102/2.5 číslo lok./kód funkcie/plocha záberu v ha

- Odvodňovacie kanály
- drenáž
- závlahy

Druh pozemku

- lesná pôda
- orná pôda
- ostatné plochy
- ovocné sady
- lúky
- vinice
- rybníky, potoky
- zastavané plochy a nádvoria
- záhrady

- navrhované zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov
- hranice lesných pozemkov
- odsúhlasené zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov pre ÚPN
- BPEJ
- chránené BPEJ

  - najkvalitnejšia poľnohospodárska pôda v zmysle Prílohy č. 2 Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávený záber poľnohospodárskej pôdy

Legenda zmien a doplnkov 08 ÚPN hl.m. SR Bratislavy

ZP/Z... označenie zmeny v grafike výkresu (popis v priloženej tabuľke)

ZaD 08 - upravený návrh

6. Zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov pre nepoľnohospodárske účely

Sekcia: 44-22-21

Mierka 1 : 10000

ZP/DU/1

0159001
0187322
0194003
0122002
0179282
0160432
0125001
0160232
ZP/DU/1 / 1110 / 0.58
ZP/DU/1 / 101 / 6.66
ZP/DU/1 / 1110 / 0.50
ZP/DU/1 / 202 / 1.44
ZP/DU/1 / 101 / 2.81
ZP/DU/1 / 1110 / 0.56
0280682
0280432
0274882
0292682
0202002
0205001
0230432
0287432
0274682
0260232

ZaD 08 - upravený návrh

6. Zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepoľnohospodárske účely

Sekcia: 44-22-23

Mierka 1 : 10000

ZP/RA/2

ZP/RA/2 / 102 / 3.09

ZP/RA/2 / 202 / 0.48

ZP/RA/2 / 410 / 0.41

ZP/RA/4

ZP/RA/4 / 1017 / 2.79

ZP/RA/4 / 1031 / 2.79

0174441

01742

0014062

0011032

0026002

0026012

0018932

0032062

0017002

0001001

ZaD 08 - upravený návrh

6. Zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepoľnohospodárske účely

Sekcia: 44-24-07

Mierka 1 : 10000

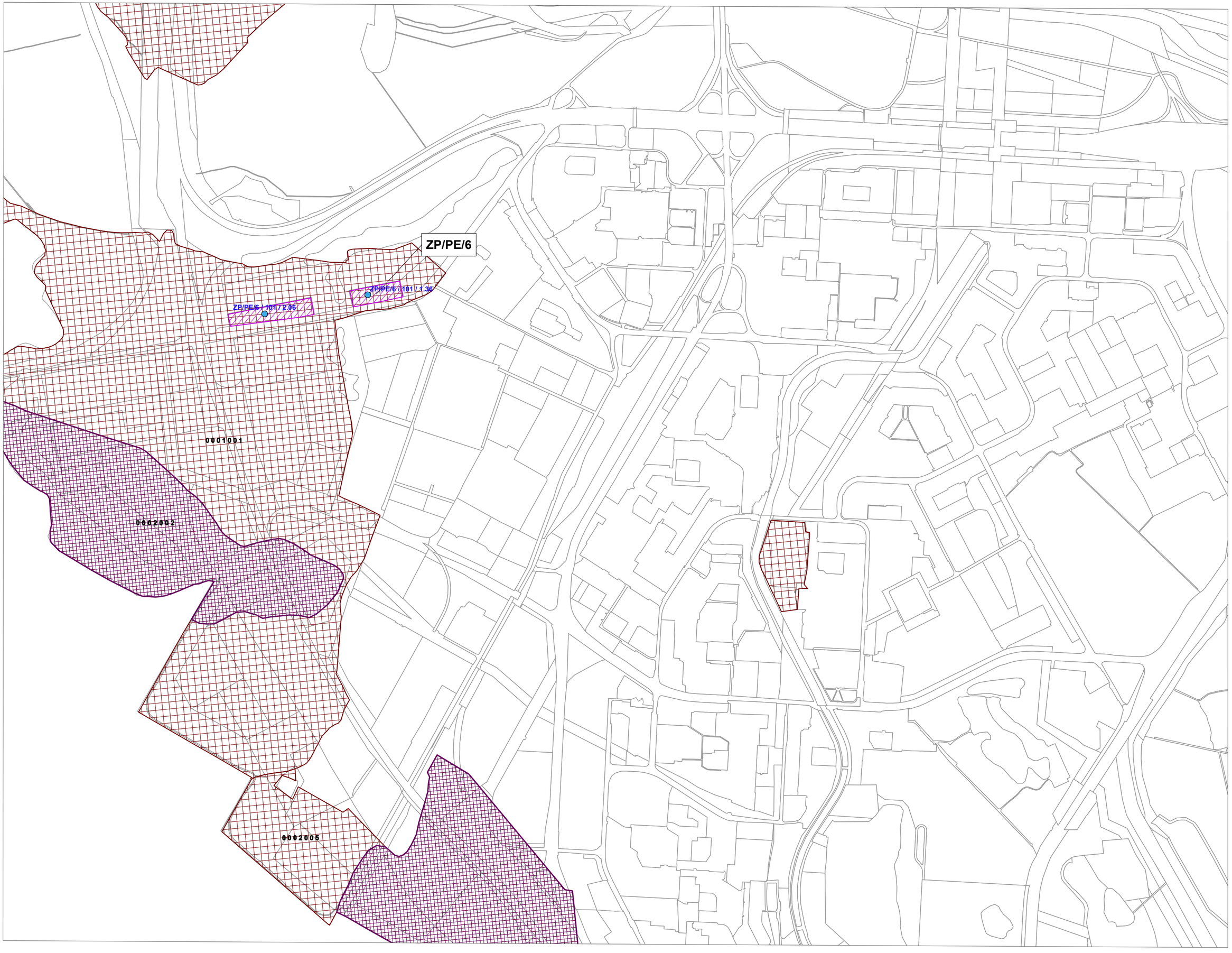

ZaD 08 - upravený návrh

6. Zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepoľnohospodárske účely

VYHODNOTENIE STANOVÍSK A PRIPOMIENOK UPLATNENÝCH PRI VEREJNOM PREROKOVANÍ
ZMIEN A DOPLNKOV 08 ÚZEMNÉHO PLÁNU HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY, ROK 2007 V ZNENÍ NESKORŠÍCH ZMIEN A DOPLNKOV

ORGÁNY ŠTÁTNEJ SPRÁVY, SAMOSPRÁVY A SPRÁVCOVIA DOPRAVNEJ A TECHNICKEJ VYBAVENOSTI

Por. číslo	Účastník prerokovania Stanoviská a pripomienky	Návrh vyhodnotenia
1.	**Ministerstvo dopravy SR, Sekcia výstavby, odbor územného plánovania** Nám. slobody 6, P. O. Box 100, 810 05 Bratislava 15	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
2.	**Ministerstvo dopravy SR, Sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií** Nám. slobody 6, P. O. Box 100, 810 05 Bratislava 15	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
3.	**Ministerstvo dopravy SR, Inštitút dopravnej politiky** Nám. slobody 6, P. O. Box 100, 810 05 Bratislava 15	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
4.	**Ministerstvo dopravy SR, Odbor stratégie dopravy** Nám. slobody 6, P. O. Box 100, 810 05 Bratislava 15	
	List č. j. 14683/2022/OSD/36020 *zo dňa 08.03.2022, na Magistrát doručený dňa 30. 03. 2022.* Oznámenie o prerokovaní návrhu Zmien a doplnkov 08 Územného plánu hlavného mesta SR Bratislava – stanovisko MDV SR V nadväznosti na Váš list č. MAGS 46299/2022, MAG 65972/2022 zo dňa 11. 02. 2022 k oznámeniu o prerokovaní návrhu Zmien a doplnkov 08 Územného plánu hlavného mesta SR Bratislava (ďalej len „ZaD 08 ÚPN-M Bratislava“) Vám týmto listom podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov zasielame stanovisko Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky (ďalej len „MDV SR“) za oblasť dopravy. MDV SR má k oznámeniu o prerokovaní návrhu ZaD 08 ÚPN-M Bratislava nasledovné požiadavky a pripomienky:	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie.

	• predmetnú územnoplánovaciu dokumentáciu spracovať v súlade s nadradenou, aktuálne platnou dokumentáciou ÚPN VÚC Bratislavského samosprávneho kraja;	Akceptuje sa, ÚPN-R BSK v znení neskorších zmien a doplnkov je základnou nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou pre spracovanie návrhu ZaD 08 Územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.
	• **všetky dopravné parametre** (napr. dopravné pripojenia, statickú dopravu, cyklistické komunikácie, atď.) **je potrebné navrhnúť v súlade s aktuálne platnými STN a technickými predpismi;**	Akceptuje sa. Bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD.
	• postupovať v súlade so zákonom č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;	Akceptuje sa. Bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD.
	• rešpektovania obmedzenia vyplývajúcich z ochranných pásiem Letiska M. R. Štefánika, heliportov a leteckých pozemných zariadení, ktoré sa nachádzajú na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava;	Akceptuje sa. Ochranné pásma Letiska M. R. Štefánika sú definované v aktuálne platnom územnom pláne.
	• v podkapitole 7.5. a 12.7 žiadame opravu nadpisu z „*Letecká doprava*“ na „*Civilné letectvo*“ z dôvodu zjednotenia terminológie;	Akceptuje sa. Uvedené podkapitoly 7.5 a 12.7 v časti „B. Riešenie Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, v znení zmien a doplnkov“ budú upravené v zmysle požiadavky.
	• v podkapitole 12.3. (str. 111) žiadame v druhom odseku zmeniť slovné spojenie „*Štátna letecká inšpekcia*“ na „*Dopravný úrad*“;	Akceptuje sa, uvedené slovné spojenie v časti „C. Záväzná časť Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, v znení zmien a doplnkov“, podkapitola 12.3., bude upravené v zmysle požiadavky.
	• v časti 7.2.6. (str. 155) žiadame upraviť názov „*Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR*“ na názov „*Ministerstvo dopravy a výstavby SR*“;	Akceptuje sa. Predmetný názov bude v časti „B Riešenie územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, v znení zmien a doplnkov“, podkapitola 7.2.6, upravený podľa aktuálneho názvu: Ministerstvo dopravy SR.
	• postupovať podľa ustanovení zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;	Akceptuje sa. Bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD.

	• pre stavby v ochrannom pásme dráhy (OPD – 60 m od osi krajnej koľaje), ktoré neslúžia na prevádzku dráhy alebo dopravu na dráhe, podľa § 102 ods. 1 písmeno ac), je potrebný súhlas na vykonanie činnosti v ochrannom pásme dráhy.	Akceptuje sa. Bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD.
	V nadväznosti na uvedené **nesúhlasíme** so zmenou funkčného využitia tých častí lokalít KR/RA/1 (Pastierska) a KR/PE/3 (Šustekova), ktoré sa nachádzajú v ochrannom pásme dráhy. Pri návrhu územnoplánovacej dokumentácie žiadame zmeny funkčného využitia navrhovať zásadne mimo uvedeného ochranného pásma;	Neakceptuje sa. Ochranné pásma dráh sú definované v aktuálne platnom UPN hl. m. SR Ba. Lokality, ktoré v sú v návrhu ZaD08 určené na zmenu funkčného využitia, sú v zmysle platného UPN hl. m. SR Ba určené na zástavbu. Podkladom pre návrh ZaD08 bola Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy, ktorá rešpektuje OP dráh. Ďalej uvádzame, že UPN je základným územnoplánovacím dokumentom pre celé územie Bratislavy vypracovaný v podrobnosti M 1: 10 000. Jeho obsah upravujú ustanovenia § 11 ods. 5 stavebného zákona a § 12 vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Územný plán rieši návrh funkčného využitia územia mesta s určením prevládajúcich funkčných území, stanovuje zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých plôch. *Na základe dorokovania s Ministerstvom dopravy SR (dňa 11.10.2022, so ŽSR (dňa 20.09.2022) a na základe listu Ministerstva dopravy SR č. j. 06848/2023/SSD/16421 zo dňa 16.02.2023, budú časti lokality KR/RA/1 (Pastierska) a lokality KR/PE/3 (Šustekova), ktoré sa nachádzajú v ochrannom pásme dráhy železníc, z upraveného návrhu ZaD08* ***vypustené****.*
	• v spolupráci so Železnicami Slovenskej republiky žiadame z hľadiska územného rozvoja: o doplniť budúce nové trate: ▪ širokorozchodná železničná trať z Košíc do Viedne cez Bratislavu, ▪ vysokorýchlostná trať štátna hranica CZ/AT/HU – Bratislava – štátna hranica PK/UA, ▪ trať Bratislava ÚNS – Eurovea (po trati Bratislava ÚNS – Bratislava - Pálenisko),	Neakceptuje sa, nie je predmetom návrhu ZaD08. Pripomienka je evidovaná ako podnet pre budúce zmeny a doplnky územného plánu mesta.

	▪ nová trať pre diaľkovú osobnú a nákladnú dopravu trasovaná v priestore medzi traťami 120 a 130 s následným rozvetvením do Trnavy a Galanty (v trase VRT), ▪ koľajové prepojenie Bratislava predmestie – Bratislava filiálka/ Bratislava-Nivy a koľajové/električkové prepojenie Bratislava filiálka/ Bratislava-Nivy – Bratislava-Petržalka/ Janíkov Dvor (odporúča sa jedna alternatíva) o doplniť budúce nové železničné stanice a železničné zastávky: ▪ trať Bratislava predmestie – Bratislava Petržalka: Bratislava-Slovany zastávka ŽST Bratislava filiálka, Bratislava Nivy zastávka, Bratislava centrum zastávka, ▪ trať Bratislava-Nové Mesto/ Bratislava ÚNS – Bernolákovo: ŽST Bratislava-Letisko, ▪ Bratislava ÚNS – EUROVEA: EUROVEA zastávka. o doplniť budúce nové parkoviská pre IAD: ▪ trať Bratislava hlavná stanica – Komárno: Podunajské Biskupice.	Akceptuje sa. Návrh ZaD08 rešpektuje uvedené železničné stanice a železničné zastávky, ktoré sú definované v aktuálne platnom UPN hl. m. SR Ba. Neakceptuje sa, nie je predmetom návrhu ZaD08. Pripomienka bude evidovaná ako podnet pre budúce zmeny a doplnky územného plánu mesta.
	• v spolupráci so Železnicami Slovenskej republiky žiadame, aby do ZaD 08 ÚPN-M Bratislava boli zapracované všetky infraštruktúre opatrenia, ktoré sú navrhnuté v nasledovných dokumentoch: o projekt „***Štúdie prepojenia železničného koridoru TEN-T s letiskom a železničnou sieťou v Bratislave***“, o štúdia realizovateľnosti „***ŽSR, dopravný uzol Bratislava – štúdia realizovateľnosti***“, o **modernizácia železničného uzla Bratislava – vetva VÝCHOD** v zmysle rozsahu hodnotenia.	Neakceptuje sa. Dokumenty sú podkladom pre návrh ZaD 09 UPN BA vo verejnom a komunálnom záujme, dorokované dňa 16.03.2022 so ŽSR. V súvislosti s listom č. j. MAGS OOUPD 36717/2022-369315 zo dňa 23.05.2022 „Vyhodnotenie podnetov a podkladov vo verejnom a v komunálnom záujme pre prípravu návrhu zmien a doplnkov 09 územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy“ uvádzame, že vo vzťahu k metodike a mierke spracovania územného plánu a vo väzbe na už v územnom pláne schválené a plánované dopravné verejnoprospešné stavby, boli nasledovné zámery ŽSR zahrnuté do návrhu ZaD 09 UPN: - strojkoľajnenie žel. trate v úseku ŽST Bratislava Hlavná stanica – ŽST Devínska Nová Ves - zdvojkoľajnenie žel. trate v úseku Bratislava predmestie – odbočka Močiar - zdvojkoľajnenie jestvujúceho prepojenia Bratislava Hl. stanica – Bratislava Nové Mesto Ďalšie zámery, vyplývajúce z uvedených materiálov, bude možné do návrhu budúcich zmien a doplnkov územného plánu hlavného mesta SR Bratislava

		zapracovať po ich detailnejšej koordinácii so schválenými dopravnými verejnoprospešnými stavbami. *Na základe dorokovania s Ministerstvom dopravy SR (dňa 11.10.2022) a so ŽSR (dňa 20.09.2022) budú pripomienky týkajúce sa infraštruktúrnych opatrení navrhnutých v uvedených dokumentoch zapracované do ďalších zmien a doplnkov územného plánu mesta.*
	• <u>všetky existujúce úrovňové kríženia komunikácií so železničnou traťou žiadame navrhnúť ako mimoúrovňové a zároveň všetky novobudované kríženia komunikácií s traťou riešiť ako mimoúrovňové</u>;	Akceptuje sa v zmysle vyššie uvedeného. V prípade, že sa budú navrhovať nové kríženia komunikácií s traťou, budú predmetom nasledujúcich stupňov projektovej dokumentácie.
	• postupovať podľa ustanovení zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 35/1984 Zb. Federálneho ministerstva dopravy, ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon);	Akceptuje sa. Bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD.
	• upozorňujeme, že podľa § 11 ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách je v cestných ochranných pásmach zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť diaľnice, cesty alebo miestne cesty alebo premávku na nich. V tejto súvislosti je potrebné pre ochranu diaľnic, ciest a miestnych ciest a premávky na nich mimo zastavaného územia mesta vymedzeného platným územným plánom mesta dodržať cestné ochranné pásma v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách;	Akceptuje sa. Bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD.
	• dopravné pripojenia na cestnú sieť riešiť na základe dopravno-inžinierskych podkladov, výhľadovej intenzity dopravy, posúdenia dopravnej výkonnosti dotknutej a priľahlej cestnej siete, podľa možnosti systémom obslužných ciest a ich následným pripojením na existujúce mieste cesty a následne na nadradenú cestnú sieť (z hľadiska stavebnej kategórie) v súlade s aktuálne platnými STN a technickými predpismi bez nutnosti udeľovania súhlasu na technické riešenie odlišné od STN a technických predpisov pre pozemné komunikácie;	Akceptuje sa. Bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD.
	• návrhom pešej dopravy vytvárať sieť, ktorá zabezpečí možnosť plynulého a bezpečného pohybu chodcov. V súvislosti s organizáciou pešej dopravy žiadame zabezpečiť jej bezpečný prístup k najbližším zastávkam VHD;	Akceptuje sa. Bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD.
	• v kapitole B.4., podkapitole 4.1., časť 4.1.3., v bode 2. je potrebné doplniť druhý odsek, konkrétne štvrtú odrážku o novú pododrážku (*) v znení „(*) *vybudovať parkovisko pre autobusy obsluhujúce subjekty osobnej vodnej dopravy a ďalšie obslužné plochy pre osobný prístav vo vymedzenom území verejného prístavu Bratislava*“;	Neakceptuje sa, nie je predmetom návrhu ZaD 08. Pripomienka je evidovaná ako podnet pre budúce zmeny a doplnky územného plánu mesta.

	• v kapitole B.12., podkapitole 12.3., časť 12.3.2., bod 2. sa vkladá stavba „Električková trať Pribinova – Košická s možnosťou predĺženia tejto električkovej trate do Podunajských Biskupíc a Vrakune“. Keďže navrhovaná trasa električky a jej pripojenie na vrakunskú radiálu má prechádzať cez okolité parcely popri verejnom prístave je potrebné, aby konečné riešenie stavby bolo riešené tak, aby bola v každom čase bez ohrozenia a obmedzenia zabezpečená: o neobmedzená prevádzka prístavu a činnosť jednotlivých zariadení, o nenarušená činnosť podnikateľských subjektov, ktoré využívajú areál prístavu pre svoju podnikateľskú činnosť, o funkčná ochrana mesta a obyvateľov pred povodňami a vysokou vodou v súlade s pokynmi správcu vodného toku Dunaj (SVP, š. p.), o neobmedzená prevádzkyschopnosť železničnej infraštruktúry v areáli prístavu, o voľný prístup na pozemné komunikácie ako aj prístup do a z areálu prístavu, o dopravné riešenia pre neobmedzený prejazd kolesovej techniky, ktorá slúži na manipuláciu s ťažkým a nadrozmerným nákladom s minimálnou svetlou výškou 5,20 m a v súlade s platnou normou STN EN 1991-2, ED.2 73-6203.	Berie sa na vedomie.
	• v kapitole C.1., podkapitole 1.1., časť 1.1.1., bod 2. je potrebné odrážku č. 6. doplniť o pododrážku nasledovne *„(*) vybudovať parkovisko pre autobusy obsluhujúce subjekty osobnej vodnej dopravy a ďalšie obslužné plochy pre osobný prístav vo vymedzenom území verejného prístavu Bratislava“*;	Neakceptuje sa, nie je predmetom návrhu ZaD 08. Pripomienka je evidovaná ako podnet pre budúce zmeny a doplnky územného plánu mesta.
	• v blízkosti pozemných komunikácií, železničných dráh a letísk je nevyhnutné **dodržať ochranné pásma pred negatívnymi účinkami dopravy** podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov (ďalej len „vyhláška MZ SR“). V prípade potreby je nevyhnutné navrhnúť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy a zaviazať investorov na vykonanie potrebných (napr. protihlukových) opatrení tak, aby zabezpečili dodržanie prípustných hodnôt hluku, infrazvuku a vibrácií podľa vyhlášky MZ SR. Náklady na realizáciu týchto opatrení hradí investor navrhovanej výstavby aj v prípade, že opatrenia budú musieť byť vykonané priamo na zariadeniach železničnej trate. Pri navrhovaní predmetných opatrení je potrebné vychádzať z maximálnej prevádzkovej kapacity železničnej trate.	Akceptuje sa. Bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD.
	Voči správcovi pozemných komunikácií, železničných dráh a letísk nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe.	Berie sa na vedomie.
	Pri niektorých navrhovaných lokalitách umiestnených v blízkosti diaľnic D1 a D2, ktoré dosahujú najvyššie dopravné intenzity v rámci celej Slovenskej republiky s vysokým prekročením prípustných hodnôt hluku, vibrácií a v neposlednom rade aj so zlou kvalitou ovzdušia dôrazne neodporúčame zmenu funkčného	Berie sa na vedomie.

	využitia a teda umiestnenie bývania v lokalite KR/DU/1 (Agátová) a predovšetkým lokalite KR/PE/6 (Viedenská cesta); • pri všetkých lokalitách slúžiacich na bývanie, resp. ubytovanie, požadujeme zabezpečiť vypracovanie hlukovej štúdie vo vzťahu k pozemnej komunikácií a dráhe (a doprave na nich) a zahrnúť jej výsledky do protihlukových opatrení stavieb tak, aby bola zabezpečená expozícia obyvateľov a ich prostredia hlukom v súlade s prípustnými hodnotami ustanovenými vyhláškou MZ SR a vyhláškou č. 237/2009 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyššie uvedená vyhláška MZ SR.	Akceptuje sa, bude predmetom riešenia pri príprave ďalších stupňov PD.
	MDV SR požaduje rešpektovať stanovisko Železníc Slovenskej republiky, Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s., Slovenskej správy ciest a Dopravného úradu, o ktoré ste požiadali priamo. **Na záver zdôrazňujeme, že MDV SR žiada zapracovať infraštruktúrne opatrenia zo štúdie realizovateľnosti „ŽSR, dopravný uzol Bratislava – štúdia realizovateľnosti" v rámci ZaD 08 ÚPN-M Bratislava**. Výsledky štúdie realizovateľnosti sme spolu so Železnicami Slovenskej republiky požadovali zapracovať už v rámci ZaD 07 ÚPN-M Bratislava.	Neakceptuje sa, predmetné je obsahom návrhu ZaD09 UPN BA vo verejnom a komunálnom záujme. *Na základe dorokovania s Ministerstvom dopravy SR (dňa 11.10.2022) a so ŽSR (dňa 20.09.2022) budú pripomienky týkajúce sa infraštruktúrnych opatrení zo štúdie realizovateľnosti „ŽSR, dopravný uzol Bratislava – štúdia realizovateľnosti" zapracované do ďalších zmien a doplnkov územného plánu mesta.*
	V prílohe Vám prikladáme záznam z viacerých pracovných rokovaní, ktorých výsledkom bola vzájomná dohoda, že predmetná štúdia realizovateľnosti bude do najbližších zmien a doplnkov územnoplánovacej dokumentácie mesta zapracovaná	Berie sa na vedomie.
	Príloha: 1x – v zmysle textu: *Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, Zmeny a doplnky 07 Vyhodnotenie stanovísk a pripomienok* *Záznam z rokovania v zmysle § 22 ods. 4 stavebného zákona k stanoviskám a pripomienkam uplatneným pri prerokovaní návrhu zmien a doplnkov ZaD07 územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy* *Subjekt: Ministerstvo dopravy a výstavby SR, odbor stratégie dopravy* *Termín a čas konania rokovania: 13. 05. 2021, 09:00 hod.* *Miesto konania: Magistrát hl. m. SR Bratislavy, rokovanie online v aplikácii Microsoft Teams* *Prítomní: podľa prezenčnej listiny* *Rokovanie sa uskutočnilo v zmysle ustanovení 22 ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, za účelom opätovného prerokovania tých uplatnených stanovísk a pripomienok k návrhu zmien a doplnkov ZaD07 územného plánu hl. m. SR Bratislavy*	Berie sa na vedomie.

	(ďalej len ZaD07 UPN), ktoré sa v rámci návrhu vyhodnotenia javia ako rozporné, resp. nie je možné ich akceptovať, v záujme dosiahnutia dohody k ich vyhodnoteniu. *Podkladom k rokovaniu bol návrh vyhodnotenia pripomienok, ktoré k ZaD07 ÚPN uplatnilo Ministerstvo dopravy a výstavby SR, odbor stratégie dopravy (ďalej len „MDV SR, odbor SD") vo svojom stanovisku č. j.: 08898/2020/1DP/96701 zo dňa 09. 12.2020.* *Prvou neakceptovanou pripomienkou MDV SR, odbor SD, bola námietka k návrhu podrobnej regulácie reklamných stavieb, pričom namietalo podrobné regulatívy, ktoré sú podľa jeho názoru v súčasnosti nad rámec obsahu územného plánu obce (resp. mesta) podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky Č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Zástupcovia obstarávateľa vysvetlili, rovnako, ako bolo uvedené vo vyhodnotení pripomienok, že hlavné mesto je toho názoru, že regulácia reklamných stavieb bola navrhnutá v súlade s 11 ods. 5 stavebného zákona, v nadväznosti na 12 ods. 6 písm. a) a b) vyhlášky č. 55/2001 Z.z. Ministerstva životného prostredia SR o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Zároveň pripomenuli, že obdobný pohľad na reguláciu reklamných stavieb územným plánom obce prejavili aj krajské súdy v Žiline a Nitre v rozhodnutiach, citovaných vo vyhodnotení pripomienok. Zástupcovia MDV SR, odbor SD skonštatovali, že uvedené vyhodnotenie ich pripomienky berú na vedomie.* *Zároveň skonštatovali, že nemôžu súhlasiť s vyhodnotením ich požiadavky o. i. rešpektovať stanovisko Železníc Slovenskej republiky, v ktorom je uplatnená požiadavka zapracovať do ZaD07 ÚPN Štúdiu realizovateľnosti „ŽSR, dopravný uzol Bratislava" (ďalej len „štúdia realizovateľnosti" v príslušnom gramatickom tvare), keďže je táto požiadavka vyhodnotená ako neakceptovaná. Zástupcovia obstarávateľa vysvetlili, že odborné pracoviská magistrátu hl. m. SR Bratislavy, ktoré sú zodpovedné za proces obstarávania a spracovania územného plánu mesta a jeho zmien a doplnkov, nemali k dispozícii predmetnú štúdiu realizovateľnosti v takej podobe, aby ju bolo možné premietnuť do zmien a doplnkov územného plánu mesta a štúdia nebola prerokovaná v obvyklom objektivizačnom procese ako územnoplánovací podklad pre zmenu územného plánu mesta. Návrh zmien a doplnkov, vyplývajúcich z predmetnej štúdie realizovateľnosti zároveň nebol predmetom prerokovania ako súčasť návrhu ZaD07 ďalších úprav textovej časti predstavuje nový, neprerokovaný návrh, čo neumožňujú postupy obstarávania územnoplánovacej dokumentácie v zmysle ustanovení stavebného zákona.* *Zástupcovia MDV SR, odbor SD skonštatovali, že trvajú na akceptovaní požiadavky ŽSR zapracovať do ZaD07 ÚPN štúdiu realizovateľnosti. Vzhľadom k tejto skutočnosti bolo dohodnuté, že sa nasledujúceho dňa 14.05.2021 o 10:30 hod. uskutoční operatívne online rokovanie v rovnakom zložení zúčastnených k predmetnej problematike.* *Predmetné rokovanie sa uskutočnilo v dohodnutom čase, boli diskutované rovnaké otázky, k dohode nedošlo. Zúčastnení sa dohodli, že bude zorganizované spoločné online rokovanie za účasti zástupcov MDV SR, odbor SD, ŽSR a magistrátu hl. m. SR Bratislavy ako zástupcov obstarávateľa.* *Dňa: 17.05.2021*	

	Spoločné rokovanie zástupcov MDV SR, odbor SD, ŽSR a magistrátu hl. m. SR Bratislavy sa následne uskutočnilo dňa 03.06.2021 0 11:00 hod. Zástupcovia magistrátu objasnili proces prerokovania zmien a doplnkov územného plánu mesta a argumentovali, prečo by vloženie zmien a doplnkov, vyplývajúcich zo štúdie realizovateľnosti do ZaD07 ÚPN a tým následné nevyhnutné opätovné prerokovanie celého materiálu ZaD07 ÚPN mohlo znamenať komplikácie a neistotu garancie výsledku pri záverečnom akte schvaľovania zastupiteľským orgánom hlavného mesta. Zároveň navrhli, aby návrh zmien a doplnkov, vyplývajúci zo štúdie realizovateľnosti, tvoril samostatný balík zmien a doplnkov ÚPN, ktorý by mohol byť pripravený a zverejnený na prerokovanie v čo najkratšom možnom čase. Zástupcovia MDV SR, odbor SD a ŽSR skonštatovali, že aby sa mohli záväzne vyjadriť k navrhnutému postupu, požadujú, aby im zástupcovia obstarávateľa zaslali dva harmonogramy — prvý harmonogram bude obsahovať časové údaje pre celý postup zapracovania podnetov vyplývajúcich zo štúdie realizovateľnosti do návrhu ZaD07 až po termín ich schválenia pri zohľadnení postupov v zmysle ustanovení stavebného zákona. Druhý harmonogram bude spracovaný obdobne, ale pre spracovanie a prerokovanie samostatného balíka zmien a doplnkov, vyplývajúcich zo štúdie realizovateľnosti až po termín ich schválenia pri zohľadnení postupov v zmysle ustanovení stavebného zákona. Na základe porovnania predmetných harmonogramov sa zástupcovia MDV SR odbor SD a ŽSR vyjadria k predmetnej problematike. *Dňa: 07.06.2021* *Dňa 24.06.2021 zaslali zástupcovia obstarávateľa zástupcom MDV SR odbor SD a ŽSR e-mailom obidva požadované harmonogramy. Na základe doručenia uvedených podkladov skonštatoval zástupca MDV SR, odbor SD, že po dôkladnom zvážení aktuálnej situácie ohľadom ZaD07 ÚPN MDV SR súhlasí so zapracovaním (infraštruktúrnych opatrení) štúdie realizovateľnosti „ŽSR, dopravný uzol Bratislava — štúdia realizovateľnosti" formou samostatných zmien a doplnkov č. 8. Žiada však, aby mesto dodržalo (svoj vlastný) časový harmonogram, ktorý je súčasťou prílohy tohto e-mailu a aby sa plánované zmeny a doplnky územnoplánovacej dokumentácie týkali výlučne dopravy (kvôli urýchleniu celého procesu). Zároveň si dovoľuje mesto požiadať aby plne rešpektovalo aktuálne platný územný plán — najmä ochranné pásma železničnej dráhy (60 metrov od osi krajnej koľaje) vyplývajúce zo zákona č. 5 13/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V tejto súvislosti žiada mesto (v rámci svojich kompetencií) aby akúkoľvek stavbu v ochrannom pásme dráhy, ktorá neslúži na prevádzku dráhy alebo dopravu na dráhe nepovolilo. Všetky zmienené požiadavky požaduje zahrnúť do zápisnice z pracovných stretnutí. Dňa: 26.07.2021*	
	Ministerstvo dopravy SR, Odbor stratégie dopravy Nám. slobody 6, P. O. Box 100, 810 05 Bratislava 15	
	List č. j. 06848/2023/SSD/16421 zo dňa 16.02.2023, na OOUPD doručený dňa 17. 02. 2023 Vec: Zmeny a doplnky 08 Územného plánu hlavného mesta SR Bratislava - odpoveď MD SR k žiadosti o prehodnotenie nášho stanoviska	

	V nadväznosti na Váš list č. MAGS OOIJPD 38791/2023, MAG 10372/2023 zo dňa 24. 01. 2023 v ktorom požadujete prehodnotenie nášho stanoviska č. 14683/2022/OSD/36020 zo dňa 28. 03. 2022, ktoré Vám bolo doručené v rámci oznámenia o prerokovaní návrhu Zmien a doplnkov 08 Územného plánu hlavného mesta SR Bratislava (ďalej len „ZaD 08 ÚPN-M Bratislava“) podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, Vám zasielame odpoveď Ministerstva dopravy Slovenskej republiky (MD SR).	Berie sa na vedomie.
	Ako uvádzate v doručenom liste, dňa 11. 10. 2022 sa na Magistráte hlavného mesta SR Bratislava uskutočnilo pracovné rokovanie podľa § 22 ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov k požiadavkám a pripomienkam, ktoré bolo potrebné dohodnúť. Na rokovaní bolo dohodnuté, že pre lokalitu KR/PE/3 (Šustekova) bude v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie uvedené „*V tejto lokalite v ochrannom pásme dráhy nie je prípustné umiestňovať stavbu pre bývanie. Prioritne bude v tejto lokalite umiestnená dopravná stavba*“, ďalej bolo dohodnuté, že funkčné využitie tej časti lokality KR/RA/1 (Pastierska), ktorá sa nachádza v ochrannom pásme dráhy sa zmení na funkčné využitie ochranná a izolačná zeleň.	Berie sa na vedomie.
	K argumentu, že naša požiadavka na zmenu funkčného využitia tej časti lokality KR/RA/1 (Pastierska), ktorá je situovaná v ochrannom pásme dráhy na izolačnú zeleň sa vám javí ako neprimeraná uvádzame nasledovné. Podkladom pre spracovanie ZaD 08 ÚPN-M Bratislava bola urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania. Už v rámci urbanistickej štúdie, v lokalite KR/RA/1 (Pastierska) bolo navrhované pásmo izolačnej zelene v severnej časti od ul. Pastierska tak, aby oddelilo novo navrhované zmiešané územia - 501 - zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti od negatívnych vplyvov železničnej prevádzky. Naša požiadavka na rešpektovanie ochranného pásma dráhy a rozdelenie lokality KR/RA/1 (Pastierska) na izolačnú zeleň v ochrannom pásme dráhy a ostatnú časť určenú pre zmiešané územie vychádza z uvedenej urbanistickej štúdie, ako aj našich pripomienok k nej, čo bolo premietnuté do záverov pracovného rokovania podľa § 22 ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. O uvedenej skutočnosti svedči aj Vami priložený Záznam z rokovania.	Berie sa na vedomie.
	Územný plán má riešiť priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia, pričom pod pojmom priestorové usporiadanie územia možno rozumieť účelnú koordináciu jednotlivých funkčných zložiek v území a v čase, ktorá zodpovedá verejnému záujmu a umožňuje bezkolíznu organizáciu územia a vývoj celku. Pod funkčným využívaním územia možno rozumieť spôsob využívania jednotlivých časti územia na plnenie určitej funkcie, napríklad, na bývanie, na dopravu, na výrobu, na rekreáciu. MD SR presadzuje v rámci návrhu územnoplánovacej dokumentácie dodržiavanie ochranného pásma dráhy, ktoré sa podľa § 5 ods. 1 zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zriaďuje na ochranu dráhy, jej prevádzku a dopravu na nej. Navrhovanou zmenou funkčného využitia sa vytvára	Akceptuje sa. V upravenom návrhu ZaD08 bude v zmysle požiadavky v lokalite Pastierska a Šustekova vypustená časť lokality nachádzajúca v ochrannom pásme železnice. Navrhovaná zmena funkčného využitia nebude zasahovať do OP železnice.

	predpoklad na umiestnenie výstavby aj v ochrannom pásme dráhy. Preto pri návrhu územnoplánovacej dokumentácie žiadame zmeny funkčného využitia navrhovať zásadne mimo uvedeného ochranného pásma. Už k samotnej urbanistickej štúdii sme Vám zasielali naše stanovisko č. 14287/2021/OSD/65315 zo dňa 25. 05. 2021, v ktorom bolo okrem iného uvedené „*V nadväznosti na uvedené si Vás dovoľujeme informovať, že MDV SR nesúhlasí a v prípade obstarania zmien a doplnkov územného plánu mesta ani nebude súhlasiť so zmenou funkčného využitia tých časti lokalít (Pastierska a Šustekova), ktoré sa nachádzajú v ochrannom pásme dráhy*“. Ako je uvedené v druhom odseku tohto listu pri lokalite Šustekova MD SR pristúpilo, vzhľadom na existujúcu zástavbu, na kompromis. Avšak pri lokalite Pastierska naďalej trváme na našom stanovisku s ohľadom na jej umiestnenie pri dopravne zaťaženej trati č. 127. Keďže MD SR nemá žiaden záujem na predlžovaní celého procesu schvaľovania ZaD 08 ÚPN-M Bratislava navrhujeme spornú lokalitu KR/RA/1 (Pastierska) vypustiť z návrhu aktualizácie územnoplánovacej dokumentácie a riešiť ju v ďalších zmenách a doplnkoch.	Akceptuje sa v zmysle vyššie uvedeného. Akceptuje sa čiastočne. V upravenom návrhu ZaD08 bude v zmysle požiadavky v lokalite Pastierska a Šustekova vypustená časť lokality nachádzajúca v ochrannom pásme železnice. Navrhovaná zmena funkčného využitia nebude zasahovať do OP železnice.
5.	Ministerstvo kultúry SR Námestie SNP č. 33, 813 31 Bratislava	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
6.	Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia geológie a prírodných zdrojov Bukureštská 4, 81104 Bratislava	
	List č. j. 4068/2022-5.3, 17130/2022 *zo dňa 21.03.2022, na Magistrát doručený dňa 21. 03. 2022.* Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor štátnej geologickej správy (ďalej len „ministerstvo“) Vám na základe oznámenia o prerokovani návrhu UPD UP hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v zneni neskoršich ZaD, ZaD 08 podľa § 15 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, § 20 a § 23 ods. 16 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov zasiela nasledovné stanovisko: 1. V katastrálnom území hlavného mesta SR Bratislava (ďalej len „predmetné územie“) sa nachádza: Bratislava II - ložisko nevyhradeného nerastu (LNN) „Podunajské Biskupice - štrkopiesky a piesky (4199)“, ktoré využíva SEHRING Bratislava, s.r.o., Bratislava,	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie.

	- ložisko nevyhradeného nerastu (LNN) „Podunajské Biskupice I - štrkopiesky a piesky (4511)“, ktoré využíva A-Z STAV, s.r.o., Bratislava, - ložisko nevyhradeného nerastu (LNN) „Podunajské Biskupice III - Lieskovec štrkopiesky a piesky (4542)“, ktoré využíva CRH (Slovensko), a.s., Rohožník, **Bratislava III** - ložisko nevyhradeného nerastu (LNN) „Vajnory - štrkopiesky a piesky (4084)“, ktoré eviduje ŠGÚDŠ Bratislava, **Bratislava IV** - výhradné ložisko „Devin (434) - stavebný kameň“; s určeným dobývacím priestorom (DP) a chráneným ložiskovým územím (CHLÚ), ktoré využíva SVP, štátny podnik - Odštepný závod Bratislava, - výhradné ložisko „Devinska Nová Ves (544) - tehliarske suroviny“; s určeným dobývacím priestorom (DP) a chráneným ložiskovým územím (CHLÚ), ktoré využíva Esterian, a.s., Bratislava, **Bratislava V** - ložisko nevyhradeného nerastu (LNN) „Čunovo - štrkopiesky a piesky (4085)“, ktoré eviduje ŠGÚDŠ Bratislava,	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie.
	Podľa § 15 ods. 1 banského zákona sú orgány územného plánovania a spracovatelia územnoplánovacej dokumentácie povinní pri územnoplánovacej činnosti vychádzať z podkladov o zistených a predpokladaných výhradných ložiskách a sú povinní navrhovať riešenie, ktoré je z hľadiska ochrany a využitia nerastného bohatstva a ďalších verejných záujmov najvýhodnejšie.	Berie sa na vedomie.
	Ministerstvo požaduje dodržať ustanovenia § 18 a § 19 banského zákona tak, aby bola zabezpečená ochrana výhradných ložísk proti znemožneniu, alebo sťaženiu ich dobývania a podľa § 17 ods. 5	Akceptuje sa, návrh ZaD08 sa nedotýka dobývacích území.
	a § 26 ods. 3 banského zákona vyznačiť hranice chránených ložiskových území a dobývacích priestorov v územnoplánovacej dokumentácii.	Akceptuje sa. Dobývacie priestory sú v aktuálne platnom UPN vyznačené ako územia dobývacích priestorov a odpadového hospodárstva, číslo funkcie 801, dobývacie priestory.
	Ložisko nevyhradeného nerastu je podľa § 7 banského zákona súčasťou pozemku.	Berie sa na vedomie.
	Vzhľadom na súčasné a predpokladané využívanie ložísk žiadame aj územia v blízkosti chránených ložiskových území a dobývacích priestorov nevyužívať ako obytné, pripadne rekreačné územia s novými stavbami.	Akceptuje sa, navrhované ZaD08 neriešia zmeny funkčného využitia v blízkosti ložísk, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.
	2. V predmetnom území sú evidované nasledovné skládky tak, ako sú zobrazené na priloženej mape: **Bratislava I**	Berie sa na vedomie.

	- 3 odvezené skládky **Bratislava II** - 1 prevádzkovaná skládka, - 14 skládok s ukončenou prevádzkou, - 2 odvezené skládky, - 1 upravená skládka, - 1 opustená skládka bez prekrytia, **Bratislava III** - 8 skládok s ukončenou prevádzkou, - 8 odvezených skládok, - 2 opustené skládky bez prekrytia, **Bratislava IV** - 12 skládok s ukončenou prevádzkou, - 12 odvezených skládok, **Bratislava V** - 11 skládok s ukončenou prevádzkou, - 11 odvezených skládok, - 1 upravená skládka, - 1 opustená skládka bez prekrytia. Ministerstvo odporúča uvedené skládky odpadov dostatočne zohľadniť v územnoplánovacej dokumentácii. 3. V predmetnom území sú na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží evidované nasledovné environmentálne záťaže: Legenda: A - Pravdepodobná environmentálna záťaž B - Potvrdená environmentálna záťaž C - Sanovaná/rekultivovaná lokalita	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie.

Okresy	A	B	C
Bratislava I	1	4	2
Bratislava II	13	10	18
Bratislava III	4	8	5
Bratislava IV	6	1	8
Bratislava V	9	3	7

	Na území okresu **Bratislava I** sú evidované nasledujúce environmentálne záťaže s vysokou prioritou (K > 65): B1 (002) / Bratislava - Staré Mesto - Apollo, širši priestor bývalej rafinérie - spracovanie ropy a ropných látok B1 (003) / Bratislava - Staré Mesto - Chalupkova - Bottova ul. - Chemika - areál závodu, výroba chemikálií B1 (1986) / Bratislava - Staré Mesto - Twin City - južná časť - spracovanie a skladovanie ropy a ropných látok; výroba chemikálií;	Berie sa na vedomie. Navrhované ZaD08 sa nedotýkajú evidovaných skládok.
	Na území okresu **Bratislava II** sú evidované nasledujúce environmentálne záťaže s vysokou prioritou (K > 65): B2 (008) / Bratislava - Ružinov - Na paši č. 4 - chemická čistiareň - chemické čistiarne B2 (2059) / Bratislava - Ružinov -1. kanál chemických odpadových vôd - výroba chemikálii B2 (2057) / Bratislava - Ružinov - Twin City - severná časť - elektrotechnická výroba; čerpacia stanica PHM; výroba chemikálií B2 (006) / Bratislava - Ružinov - Gumon - areál závodu - výroba chemikálií B2 (1904) / Bratislava - Ružinov - Pristav - skladovanie a distribúcia palív B2 (2044) / Bratislava - Ružinov - znečistenie v okolí plánovanej R7 - produktovod B2 (004) / Bratislava - Ružinov - Čierny les - skládka priemyselného odpadu B2 (017) / Bratislava - Ružinov - Ústredná nákladná stanica - železničné depo a stanica B2 (013) / Bratislava - Ružinov - Slovnaft - širší priestor závodu - spracovanie a skladovanie ropy a ropných látok B2 (020) / Bratislava - Vrakuňa - Vrakunská cesta - skládka CHZJD - skládka priemyselného odpadu	Berie sa na vedomie. Navrhované ZaD08 sa nedotýkajú evidovaných skládok.
	Na území okresu **Bratislava III** sú evidované nasledujúce environmentálne záťaže s vysokou prioritou (K > 65): B3 (2060) / Bratislava - Nové Mesto - CHZJD - výroba hnojív - výroba chemikálií B3 (2061) / Bratislava - Nové Mesto - CHZJD - výroba gumárenských chemikálií – výroba chemikálií B3 (2062) / Bratislava - Nové Mesto - CHZJD - výroba trhavín - výroba výbušnín; výroba chemikálií B3 (2063) / Bratislava - Nové Mesto - CHZJD - závod Mieru - textilná výroba B3 (2064) / Bratislava - Nové Mesto - CHZJD - bývalá výroba - výroba chemikálii B3 (2065) / Bratislava - Nové Mesto - CHZJD - logistika - výroba chemikálii; garáže a parkoviská autobusovej a nákladnej dopravy	Berie sa na vedomie. Navrhované ZaD08 sa nedotýkajú evidovaných skládok.
	Na území okresu **Bratislava IV** neevidujeme environmentálne záťaže s vysokou prioritou (K >65 J.	Berie sa na vedomie.
	Na území okresu **Bratislava V** sú evidované nasledujúce environmentálne záťaže s vysokou prioritou (K > 65): B5 (2047) / Bratislava - Petržalka - Kopčianska - okolie vojenského cintorínu - skládka priemyselného a komunálneho odpadu B5 (006) / Bratislava - Petržalka - Kopčianska - pri vojenskom cintoríne - skládka priemyselného odpadu B5 (007) / Bratislava - Petržalka - Matador - areál bývalého závodu - výroba chemikálii	Berie sa na vedomie. Navrhované ZaD08 sa nedotýkajú evidovaných skládok.

	Podrobnejšie detaily konkrétnych EZ možné skontrolovať na adrese: http://envirozataze.enviroportal.sk/Mapa/ cez mapu, alebo http://envirozataze.enviroportal.sk/Informacny-system cez konkrétne atribúty.	Berie sa na vedomie.
	Pravdepodobná a potvrdená environmentálna záťaž v území môže negatívne ovplyvniť možnosti jeho ďalšieho využitia.	Berie sa na vedomie.
	4. V predmetnom území sú evidované svahové deformácie (zosuvné územia) tak, ako sú zobrazené na priloženej mape. Ministerstvo žiada evidované zosuvné územia vymedziť ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa § 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a vyznačiť v územnoplánovacej dokumentácii.	Akceptované. Svahové deformácie boli predmetom ZaD 06 UPN HM BA a sú zapracované v platnom znení Územného plánu hl. m. SR Bratislavy. Rajón nestabilných území a rajón potenciálne nestabilných území sú vyznačené v grafickej časti vo výkrese č. 2.2 Regulačný výkres a vo výkrese č. 5. Ochrana prírody, tvorba krajiny a územný systém ekologickej stability.
	V katastrálnom území mesta Bratislava je podľa priloženej mapy zaregistrovaný výskyt aktívnych svahových deformácií a jednej stabilizovanej aktívnej deformácie.	Berie sa na vedomie. Navrhované ZaD08 sa nedotýkajú aktívnych svahových deformácií.
	V katastrálnom území okresu **Bratislava I** je podľa priloženej mapy zaregistrovaný výskyt jednej aktívnej svahovej deformácie. Svahová deformácia vznikla vplyvom klimatických faktorov a antropogénnych faktorov - podkopanie svahu. V bezprostrednom okolí svahovej deformácie sa nachádza rajón nestabilných území. Sú to územia s priaznivou geologickou stavbou k vzniku svahových deformácií. Aktivizácia svahových deformácií je možná vplyvom prírodných pomerov alebo negatívnymi antropogénnymi zásahmi, resp. ich kombináciou. Do rajónu potenciálne nestabilných území s priaznivou geologickou stavbou pre občasný vznik svahových deformácií sú zaradené ďalšie svahy v širšom okoli zaregistrovaných svahových pohybov. Potenciálne nestabilné územia sú citlivé na negatívne antropogénne zásahy.	Berie sa na vedomie. Navrhované ZaD08 sa nedotýkajú predmetnej svahovej deformácie.
	V katastrálnom území okresu **Bratislava III** je podľa priloženej mapy zaregistrovaný výskyt jednej aktívnej svahovej deformácie. Svahová deformácia vznikla vplyvom klimatických faktorov a účinkom podzemných vôd. V bezprostrednom okoli svahovej deformácie sa nachádza rajón nestabilných území. Sú to územia s priaznivou geologickou stavbou k vzniku svahových deformácii. Aktivizácia svahových deformácii je možná vplyvom prírodných pomerov alebo negatívnymi antropogénnymi zásahmi, resp. ich kombináciou. Do rajónu potenciálne nestabilných území s priaznivou geologickou stavbou pre občasný vznik svahových deformácii sú zaradené ďalšie svahy v širšom okolí zaregistrovaných svahových pohybov. Potenciálne nestabilné územia sú citlivé na negatívne antropogénne zásahy.	Berie sa na vedomie. Navrhované ZaD08 sa nedotýkajú predmetnej svahovej deformácie.
	V katastrálnom území okresu **Bratislava IV** je podľa priloženej mapy zaregistrovaný výskyt aktívnych	

	svahových deformácii a jednej stabilizovanej svahovej deformácie. Svahové deformácie vznikli vplyvom klimatických faktorov a antropogénnych faktorov. V bezprostrednom okolí svahovej deformácie sa nachádza rajón nestabilných území. Sú to územia s priaznivou geologickou stavbou k vzniku svahových deformácii. Aktivizácia svahových deformácii je možná vplyvom prírodných pomerov alebo negatívnymi antropogénnymi zásahmi, resp. ich kombináciou. Do rajónu potenciálne nestabilných území s priaznivou geologickou stavbou pre občasný vznik svahových deformácii sú zaradené ďalšie svahy v širšom okolí zaregistrovaných svahových pohybov. Potenciálne nestabilné územia sú citlivé na negatívne antropogénne zásahy.	Berie sa na vedomie. Navrhované ZaD08 sa nedotýkajú predmetných svahových deformácií.
	Orgány územného plánovania sú podľa § 20 ods. 1 geologického zákona povinné v textovej a grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie zohľadniť výsledky geologických prác, v konkrétnom prípade výsledky inžinierskogeologického prieskumu spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1 : 50 000 (Šimeková, Martinčeková a kol., 2006), ktorý je prístupný na mapovom serveri Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra Bratislava (http://apl.geology.sk/atlassd/). Na webových stránkach sú dostupné aj ďalšie údaje a informácie o zaregistrovaných svahových deformáciách: http://apl.geology.sk/geofond/zosuvy/.	Berie sa na vedomie, výsledky inžiniersko-geologického prieskumu spracované v uvedenej záverečnej správe „Atlas máp stability svahov v SR v M 1 : 50 000“ boli predmetom ZaD 06 UPN HM BA. Rajón nestabilných území a rajón potenciálne nestabilných území sú vyznačené v aktuálne platnom UPN vo výkrese 5. Ochrana prírody, tvorba krajiny a územný systém ekologickej stability.
	Svahové deformácie v predmetnom území negatívne ovplyvňujú možnosti využitia nestabilných území pre stavebné účely.	Berie sa na vedomie.
	5. Predmetné územie spadá do radónového rizika tak, ako je to zobrazené na priloženej mape.	Berie sa na vedomie.
	Bratislava I - nízke a stredné radónové riziko **Bratislava II** - nízke až vysoké radónové riziko **Bratislava III** - nízke až vysoké radónové riziko **Bratislava IV** - nízke až vysoké radónové riziko **Bratislava V** - nízke až vysoké radónové riziko	
	Stredné a vysoké radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.	Berie sa na vedomie.
	6. Informácie o geotermálnej energii v predmetnom území sú k dispozícii na webovej stránke Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra - aplikácia Atlas geotermálnej energie http://apl.geology.Sk/mapportal/#/aplikacia/14.	Berie sa na vedomie.
	Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov ministerstvo vymedzuje nasledovné **riziká stavebného využitia územia:** a) **výskyt aktívnych a stabilizovaných svahových deformácií.** Vhodnosť a podmienky stavebného využitia	Berie sa na vedomie.

	územia s výskytom svahových deformácii je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácii nie sú vhodné pre stavebné účely. b) **prítomnosť potvrdených environmentálnych záťaži s vysokou prioritou riešenia** (hodnota K > 65 podľa klasifikácie environmentálnej záťaže v Informačnom systéme environmentálnych záťaži). Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom environmentálnych záťaži s vysokou prioritou riešenia je potrebné posúdiť a overiť geologickým prieskumom životného prostredia. c) **stredné a vysoké radónové riziko.** Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného a vysokého radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia. Prílohy: - mapy v mierkach 1:100 000, 1:60 000 a 1:30 000 s vyznačením DP, CHLÚ, LNN, skládok odpadov, svahových deformácii a radónového rizika - mapový podklad s vyznačením EZ v k. ú. Bratislava	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Podmienka zohľadnenia radónového rizika v zmysle legislatívnych noriem a predpisov bude predmetom následných stupňov projektovej prípravy stavieb. Berie sa na vedomie.
7.	**Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia vôd** Nábr. arm. gen. Ludvíka Svobodu 5, 812 49 Bratislava	
	List č. j. 5874/2022-4.1, 10449/2022 zo dňa 02.03.2022, na Magistrát doručený dňa 07. 03. 2022. Sekcii vôd Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky listom zo dňa 11.02.2022 bolo doručené v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov oznámenie o začatí verejného prerokovania a žiadosť o vyjadrenie k materiálu „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08“. Potreba obstarávania zmien a doplnkov 08 Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy vyplýva z potreby zmeny funkčného využitia a priestorového usporiadania plôch ako disponibilne vhodných na umiestnenie nájomného bývania navrhnutých na podklade Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy (vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením č. 975/2021 z 23. 09. 2021) za účelom napĺňania cieľov „Koncepcie mestskej bytovej politiky na roky 2020 - 2030“, schválenej mestským zastupiteľstvom dňa 18. 02. 2021 uznesením č. 743/2021 a „Metodiky zmien územného plánu v záujme budovania predpokladov na rozvoj nájomného bývania a zvyšovania dostupnosti bývania“, prijatej uznesením mestského zastupiteľstva č. 917/2021 dňa 24. 06. 2021. Z hľadiska vecnej pôsobnosti sekcia vôd Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky v predmetnej veci predkladá nasledovné vyjadrenie:	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie.

	Po oboznámení sa s predloženými dokumentárni • k zmenám v smernej textovej časti B. a záväznej textovej časti C., vyplývajúce z návrhu ZaD 08 a grafickej časti (text navrhnutý na doplnenie podfarbený žltou farbou a text navrhnutý na odstránenie prečiarknutý a podfarbený žltou farbou) sekcia vôd Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky si zásadné pripomienky neuplatňuje.	Berie sa na vedomie.
	• k úplnému zneniu Smernej časti B. a Záväznej časti C. Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy v znení zmien a doplnkov 01, 02, 03,05, 06 a 07, navrhovaných zmien a doplnkov 08 uvádzame:	Berie sa na vedomie.
	1. Požadujeme, aby hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava pri územnom plánovaní zohľadnilo požiadavky zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 7/2010 Z. z.“), pričom dávame do pozornosti, najmä:	Akceptované, zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami je v platnom územnom pláne uvedený v zmenách a doplnkoch 06 v časti E a v zmenách a doplnkoch 07 v kap. 12.7. časť C.
	- § 20 Inundačné územie, kde podľa ods. 9 v lokalite pri neohrádzovanom vodnom toku, v ktorej nie je určené inundačné územie alebo nie je vyhotovená mapa povodňového ohrozenia, podkladmi pre posudzovanie návrhu na umiestnenie stavby, objektu a zariadenia alebo pre posudzovanie žiadosti o povolenie činnosti, ktorá je na inundačnom území zakázaná, sú	Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného. V územnom pláne hlavného mesta SR Bratislavy sú zapracované inundačné územia vo výkresoch 2.1. Komplexné riešenie, 2.2 Regulačný výkres a 4.2. Odkanalizovanie, vodné plochy a vodné toky.
	a) pravdepodobný priebeh záplavovej čiary povodne vo vodnom toku, ktorej maximálny prietok sa dosiahne alebo prekročí priemerne raz za 100 rokov, alebo	Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného.
	b) priebeh záplavovej čiary v čase kulminácie hladiny vody pri doteraz najväčšej známej povodni. Predmetný paragraf požadujeme dôsledne uplatňovať pre celý územný plán, nielen v rámci navrhovaných zmien a doplnkov 08, aby nevznikali lokality, kde je územný plán v rozpore so zákonom č. 7/2010 Z. z, pretože je navrhnutá bytová výstavba v inundačnom území.	Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného.
	- § 21 Územie s retenčným potenciálom, podľa ktorého orgán ochrany pred povodňami alebo **obec** môže rozhodnutím určiť územie s retenčným potenciálom ako záplavové územie pre potreby sploštenia povodňovej vlny. Pri určení územia s retenčným potenciálom ako záplavového územia pre potreby sploštenia povodňovej vlny sa postupuje rovnako ako pri určovaní inundačného územia, na ktorom sú zakázané stavby a činnosti podľa § 20 ods. 5 a 6. Keď sa na území s retenčným potenciálom vybuduje polder, podmienky využívania územia v suchej nádrži upravuje manipulačný poriadok vodnej stavby.	Berie sa na vedomie

	- Podľa § 26 ods. 4 písm. e) obec pri ochrane pred povodňami v rámci preneseného výkonu pôsobnosti štátnej správy na úseku územného plánovania a stavebného poriadku žiada správcu vodohospodársky významného vodného toku o vypracovanie návrhu rozsahu inundačného územia alebo o navrhnutie zmeny rozsahu inundačného územia na obstaranie územného plánu obce alebo územného plánu zóny v blízkosti neohradzovaného vodného toku, jeho zmeny alebo doplnku.	Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného.
	- Podľa § 6 ods. 10 obec zabezpečuje vyznačenie všetkých záplavových čiar zobrazených na mapách povodňového ohrozenia do územného plánu obce alebo územného plánu zóny pri najbližšom preskúmavaní schváleného územného plánu podľa osobitného predpisu (§ 30 ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. v znení zákona č. 416/2001 Z. z.).	Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného.
	- Podľa § 8 ods. 13 obec zosúlaďuje povoľovanie stavieb a určovanie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia v územnom pláne obce alebo v územnom pláne zóny s opatreniami na ochranu pred povodňami, ktoré sú uvedené v schválenom pláne manažmentu povodňového rizika a v jeho aktualizácii.	Akceptované. V územnom pláne hlavného mesta SR Bratislavy sú zapracované inundačné územia vo výkresoch 2.1. Komplexné riešenie, 2.2 Regulačný výkres a 4.2. Odkanalizovanie, vodné plochy a vodné toky a v textovej časti, kapitola B.9. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území, podkapitola 9.1. Ochranné pásma, 9.1.4. Ochranné pásma jednotlivých technických zariadení a líniových stavieb, resp. ich okolia
	2. V dokumente B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU V ZNENÍ SCHVÁLENÝCH ZMIEN A DOPLNKOV 01, 02, 03, 05, 06 a 07 a NAVRHOVANÝCH ZMIEN A DOPLNKOV 08:	
	- V kapitole 9.1. OCHRANNÉ PÁSMA, časť 9.1.5. „Ochranné pásma jednotlivých technických zariadení a líniových stavieb, resp. ich okolia“, v bode 2. „Ochranné pásma vedení a zariadení technickej infraštruktúry“ (s. 201) odsek „Ochranné pásma vodohospodárskych vedení a zariadení“ žiadame aktualizovať, pričom nový text znie nasledovne: *Na ochranu verejných vodovodov a verejných kanalizácií pred poškodením sa vymedzuje podľa §19 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov pásmo ochrany.* *Mimo súvisle zastavaného územia obce alebo územia určeného na zastavanie sa pásma ochrany vymedzujú zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti* a) *1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,* b) *3,0 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.*	Akceptuje sa čiastočne v rozsahu UPN, vzdialenosti ochranných pásiem budú aktualizované.

		V zastavanom území vymedzí okresný úrad v rozhodnutí na návrh stavebníka pásmo ochrany, ak to vyplýva z podmienok územného rozhodnutia, najviac však vo vzdialenosti podľa odseku vyššie. - Požadujeme v celom dokumente odstrániť zákon č. 666/2004 Z. z. o ochrane pred povodňami (zrušený) a upraviť texty, paragrafy v súlade s platným *zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov.*	Akceptuje sa. Textová časť upraveného návrhu ZaD08 bude upravená v zmysle požiadavky.
		- V kapitole 10.3. OCHRANA PRED POVODŇAMI, v časti 10.3.1. „Súčasný stav" žiadame upraviť na s. 210 znenie šiesteho odseku nasledovne: *Pri výkone* operatívnych *opatrení v období povodňového nebezpečenstva vykonávajú najväčší rozsah povinností správcovia vodných tokov, povodňové orgány a ich členovia* (*CO, samosprávy, správcovia sietí, zdravotnícke inštitúcie, dopravné inštitúcie, polícia.*	Akceptuje sa, text v Textovej časti B – riešenie územného plánu, kapitola 10.3. Ochrana pred povodňami, podkapitola 10.3.1. Súčasný stav bude v predmetnom odseku upravený v zmysle požiadavky.
		- Súčasne na s. 211 v texte je uvedený § 13 zákona č. 666/2004 Z. z. o ochrane pred povodňami, ktorý žiadame nahradiť *§ 20 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami,*	Akceptuje sa, text v Textovej časti B – riešenie územného plánu, kapitola 10.3. Ochrana pred povodňami, podkapitola 10.3.2. Riešenie územného plánu bude upravený v zmysle požiadavky.
		- V kapitole 13.3. VODNÉ TOKY A VODNÉ PLOCHY 13.3., v časti 13.3.1. „Súčasný stav", bod 3 „Základné parametre vodných tokov" v tabuľke „Základné parametre hlavných vodných tokov na území Bratislavy" (s. 289) je potrebné aktualizovať max. pozorovaný vodný stav. V bode 4. „Protipovodňové ochranné línie" (s. 290) žiadame aktualizovať text o ľavobrežnej a pravobrežnej ochrannej línii, nakoľko pôvodný text uvádza stav k roku 2010. Taktiež v bode 6. „Objekty na vodných tokoch" (s. 291) text pod tabuľkou upraviť: *Na Malom Dunaji je vybudovaný starý a nový zátvorový (vtokový) objekt. Na hati nového zátvorného objektu je vybudovaný aj objekt MVE Pálenisko s inštalovaným výkonom 0,989 MW. Na Chorvátskom ramene v Petržalke je vybudovaná čerpacia stanica s kapacitou Q = 6 m3 . s-1 . Chorvátske rameno je hydraulicky prepojené s pravostranným priesakovým kanálom zdrže Hrušov. Na 5,138 km dlhom toku sú vybudované 2 hate na reguláciu hladín vody v koryte.*	Akceptuje sa, text v Textovej časti B – riešenie územného plánu, kapitola 13.3 Vodné toky a vodné plochy, podkapitola 13.3.1. Súčasný stav, bod 3. Základné parametre hlavných vodných tokov na území Bratislavy, bod 4. Protipovodňové ochranné línie a bod 6. Objekty na vodných tokoch budú aktualizované v zmysle požiadavky.
		- V kapitole 13.3. VODNÉ TOKY A VODNÉ PLOCHY, časti 13.3.2. „Východiská, strategické ciele a trendy", bod 1. „Východiská" (s. 292) žiadame aktualizovať strategické dokumenty a zákony z oblasti vodného hospodárstva nasledovne (text navrhnutý na odstránenie je prečiarknutý a doplnili sme nové body): *Z koncepčného hľadiska sú hlavnými východiskovými dokumentami pre návrh riešenia:* • ~~Koncepcia vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky do r. 2005 (MP SR, 2001),~~ • ~~Program rozvoja vodného hospodárstva do roku 2010 (MP SR, 1999),~~ • ~~Program protipovodňovej ochrany na Slovensku do r.2010 (MP SR, 2000),~~	Akceptuje sa, údaje v Textovej časti B – riešenie územného plánu, kapitola 13.3 Vodné toky a vodné plochy, podkapitola 13.3.2. Východiská, strategické ciele a trendy, bod 1. Východiská budú doplnené zmysle požiadavky.

	• *ÚPN VÚC Bratislavského kraja (MZP SR, AUREX, 1997) v zmysle jeho zmien a doplnkov - jeho záväzná časť + nariadenie vlády SR, ktorým bola vyhlásená,* • *Stratégia rozvoja hl. m. SR Bratislavy (1998),* • *Územné a hospodárske zásady pre riešenie ÚPN hl. m. SR Bratislavy (1998),* • *Koncept ÚPN hl. m. SR Bratislavy (2000) a výstupy zo Súborného stanoviska, ktoré zhrnulo výsledky pripomienkového konania k nemu.* • *Vodný plán Slovenska (aktualizácia 2015)* • *Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 - 2027* • ~~*Aktualizácia územného generalu vedných tokov a vodných plôch mesta Bratislavy, r. 1997 (HYDROMEDIA Bratislava, 1997),*~~ • *Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkových povodiach SR* • *Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch* v *znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov* • *Zákon č.~~666/2004~~ 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov* • *Zákon č. 442/2002 Z. z- o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach* v *znení neskorších predpisov* • *Zákon č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov* • *Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (RSV),* • *Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík.* • ~~*Stratégia pre implem*~~*entá*~~*ciu RSV v Slovenskej republike (MŽP SR, 2003), uzn. vlády SR č 46/2004.*~~ V tom istom bode na s. 293 navrhujeme upraviť v druhom odseku prvú odrážku nasledovne: • *vyžadovať, aby existujúce stavby umiestnené* v *inundačných územiach spĺňali aj požiadavky ochrany pred povodňami; budovanie ďalších stavieb v súčasných inundačných územiach je zakázané v zmysle §20 ods. 5 zákona 7/2010 Z. z.* - V kapitole 14.3. ZLOŽKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA, v časti 14.3.1. „Voda“ (s. 344) Je uvedené neplatné nariadenie vlády č. 617/2004 Z. z., žiadame uviesť *„nariadenie vlády SR č. 174/2017 Z. z.* - V kapitole 14.7. ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY, požadujeme do štvrtého odstavca (s. 367) vložiť na konci novú odrážku: • *H20dnota je voda - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody schválený uznesením vlády SR č. 110 zo 14. marca 2018.*	Akceptuje sa, bude doplnené v zmysle požiadavky. Akceptuje sa, bude doplnené v zmysle požiadavky. Akceptuje sa, bude doplnené v zmysle požiadavky.

	- V kapitole 16.1. ZÁPLAVOVÉ PLOCHY, v časti 16.1.1. Súčasný stav (s. 369) žiadame aktualizovať znenie druhého odstavca nasledovne: *Inundačným územím je podľa § 20 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov územie priľahlé k vodnému toku, zaplavované vyliatím vody z koryta , vymedzené záplavovou čiarou najväčšej známej alebo navrhovanej úrovne vodného stavu.* Štvrtý odsek na s. 369 (Podľa § 63. ...) navrhujeme celý odstrániť.	Akceptuje sa, bude doplnené v zmysle požiadavky.
	3. V dokumente C. ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY V ZNENÍ SCHVÁLENÝCH ZMIEN A DOPLNKOV 01, 02, 03, 05, 06 a 07 ZMENY A DOPLNKY 08: - V kapitole 12.7 V OBLASTI ADAPTÁCIE NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY, v časti 12.7.1. Východiskové princípy požadujeme vložiť na konci na s. 113 novú odrážku nasledovne: • *H20dnota je voda - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody schválený uznesením vlády SR č. 110 zo 14. marca 2018.*	Akceptuje sa, bude doplnené v zmysle požiadavky.
	Na záver uvádzame internetové odkazy na strategické a plánovacie dokumenty z oblasti vodného hospodárstva (výber): - Vodný plán Slovenska (aktualizácia 2015) https://www.minzp.sk/voda/koncepcne-aplanovacie-dokumenty/vodny-plan-slovenska-aktualizacia-2015.html - Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 - 2027 https://www.minzp.sk/voda/verejne-vodovody-verejne-kanalizacie/ - Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkových povodiach SR: https://www.minzp.sk/voda/ochrana-pred-povodnami/manazment-povodnovvch-rizik/plan-manazmentu-povodnovych-rizik-ciastkovych-povodiach-sr-2015.html - Predbežné hodnotenie povodňového rizika: https://www.minzp.sk/voda/ochrana-pred-povodnami/manazment-povodnovvch-rizik/predbezne-hodnotenie-povodnoveho-rizika-2018. html - H20dnota je voda - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody https://www.minzp.sk/voda/koncepcne-aplanovacie-dokumentv/h2odnota-ie-voda-akcny-plan-riesenie-dosledkov-sucha-nedostatku-vodv.html	Berie sa na vedomie.
8.	Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny Nám. Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
9.	Ministerstvo obrany SR, Agentúra správy Sekcia majetku a infraštruktúry	

	Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava	
	List č. j. SEMal-EL13/2-3-353/2022 *zo dňa 21.03.2022, na Magistrát doručený dňa 01. 03. 2022.*	
	K oznámeniu o začatí prerokovania návrhu „Zmeny a doplnky č. 8 Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „ZaD č. 8 ÚPN), ktorým nás ako dotknutý orgán súčasne žiadate o zaslanie požiadaviek a námetov pre spracovanie aktualizácie územného plánu Vám, ako organizačná zložka oprávnená vydať v predmetnej veci záväzné stanovisko Ministerstva obrany Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo obrany") podľa §7 zákona č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a § 125 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, zasielame nasledovné stanovisko:	Berie sa na vedomie.
	Na území Slovenskej republiky sú umiestnené objekty a zariadenia vo vlastníctve Slovenskej republiky a v správe ministerstva obrany, ktoré v rámci svojej činnosti plnia úlohy na úseku obrany štátu. Z uvedeného dôvodu ministerstvo obrany označilo niektoré katastrálne územia na území Slovenska za záujmové z hľadiska zabezpečenia záujmov obrany štátu. Z rovnakého dôvodu vyšpecifikovalo tiež určité druhy stavieb, ktoré bez ohľadu na lokalitu výstavby označilo za záujmové stavby. Záujmové stavby a záujmové územia sú zverejnené na webovom sídle ministerstva obrany https://www.mosr.sk/vydavanie-stanovisk-mo-sr-k-civilnej-vystavbe/ a sú podľa potreby aktualizované. Tieto záujmové stavby a záujmové územia sú aj na území mesta Bratislava (Kasárne Duklianske, Kutuzovove, kryt UŽ-6A Jarovce, budova na Dulovom námestí, budova na Špitálskej ul., budova Za kasárňou 3, budova na Kladnianskej č. 6, budova na ul. Bezekova č. 11, budova na ul. Čučoriedková č. 16, budova na ul. Kukučíkova č. 38, Pamätník pri budove na Štúrovej ul., kasárne Vajnory). Okrem nich sú z hľadiska obrany štátu významné aj určené automobilové cesty, určené železničné siete a záujmové úseky komunikácií cestnej siete Slovenskej republiky. Ide predovšetkým o cesty vymedzené v tabuľke (viď nižšie uvedené) a o železničné trate číslo 120 (Bratislava - Trnava - Leopoldov - Púchov), č. 130 (Bratislava - Galanta - Palárikovo), č. 110 (Bratislava - Kúty), č. 101 (Bratislava - Bratislava - Petržalka), č. 132 (Bratislava - Rusovce). Na území mesta Bratislava sú umiestnené tiež zariadenia stacionárnej rádio reléovej siete komunikačných a informačných systémov ozbrojených síl Slovenskej republiky.	Berie sa na vedomie.
	Z uvedených dôvodov žiadame do záväznej časti aktualizácie ZaD č. 8 zapracovať podmienku: **„Pri plánovaní priestorového usporiadania a funkčného využitia riešeného územia zohľadniť záujmy obrany štátu, nezasahovať do existujúcich vojenských objektov a zariadení, neobmedzovať a neohrozovať ich činnosť a rešpektovať ich ochranné pásma. Zachovať prvky obrannej infraštruktúry a ich ochranné pásma v dotknutom priestore (napr. brodové prepraviská, náhradné premostenia, stále osobitné zariadenia). Neohroziť, neobmedziť alebo neznemožniť prepravu ozbrojených síl SR, vojenského materiálu a techniky na určených automobilových cestách, železničných tratiach a záujmových úsekoch komunikácií cestnej siete Slovenskej republiky a to zabezpečením stálej prejazdnosti alebo zabezpečením primeraných náhradných tratí.**	Akceptované v aktuálne platnom znení územného plánu. Záujmy obrany štátu sú definované v textovej časti C, kapitola 14. Záujmy obrany štátu.
	Pri prerokovaní návrhov územnoplánovacej dokumentácie v záujmových katastrálnych územiach vyžiadať vždy stanovisko ministerstva obrany. K umiestňovaniu a povoľovaniu záujmových stavieb alebo stavieb v	Akceptuje sa, Ministerstvo obrany SR, agentúra správy sekcie nehnuteľností a infraštruktúry je dotknutým

<table>
<tr><td></td><td>záujmových katastrálnych územiach, zverejnených na webovom sídle ministerstva obrany (https://www.mosr.sk/vydavanie-stanovisk-mo-sr-k-civilnej-vystavbe/), vždy vyžiadať stanovisko ministerstva obrany."

Prehľad záujmových úsekov komunikačnej cestnej siete Slovenskej republiky v Bratislave
<table>
<tr><th>Trieda a číslo (názov) komunikácie</th><th>Kumulatívne staničenie</th><th>Odôvodnenie</th><th>Okres</th></tr>
<tr><td>!/61</td><td>0,000-1,180
9,000-11,260</td><td>UAC
záujmová komunikácia</td><td>BA V
BA III</td></tr>
<tr><td>11/502</td><td>0,000-8,500
19,710-20,970</td><td>záujmová komunikácia</td><td>BA III
PK</td></tr>
<tr><td>Kutuzovova ul., Bratislava</td><td>-</td><td>prístupová komunikácia</td><td>BA III</td></tr>
<tr><td>Rybničná ul., Vajnory</td><td>-</td><td>prístupová komunikácia</td><td>BA III</td></tr>
<tr><td>Vajnorská ul., Bratislava</td><td>-</td><td>prístupová komunikácia</td><td>BA III</td></tr>
<tr><td>ul. Za kasárňou, Bratislava</td><td>-</td><td>prístupová komunikácia</td><td>BA III</td></tr>
</table>
Prehľad záujmových úsekov komunikácií cestnej siete Slovenskej republiky v Bratislave žiadame nezverejňovať.</td><td>orgánom štátnej správy, ktorý je v rámci prerokovania UPD v zmysle SZ vždy oslovený.

Berie sa na vedomie.

Akceptuje sa, prehľad záujmových úsekov nebude zverejnený.</td></tr>
<tr><td>10.</td><td>Dopravný úrad, divízia civilného letectva, odbor letísk a stavieb
Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>List č. j. 8784/2022/ROP-003-P/7360a8008 zo dňa 09.03.2022, na Magistrát doručený dňa 10. 03. 2022.

Vaším listom ste nám oznámili prerokovanie návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08“, a požiadali nás o vyjadrenie k materiálu zverejnenému na www.bratislava.sk.
Dopravný úrad, ako dotknutý orgán štátnej správy na úseku civilného letectva v zmysle ustanovenia § 28 ods. 3 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Vám oznamuje, že s prerokovávanou územnoplánovacou dokumentáciou, ktorá rieši zmenu funkčného využitia a priestorového usporiadania plôch za účelom umiestnenia nájomného bývania, spracovanej na podklade Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy, súhlasí s požiadavkou rešpektovania obmedzení vyplývajúcich z ochranných pásiem Letiska M.R. Štefánika, heliportov a leteckých pozemných zariadení, ktoré sa nachádzajú na území hlavného mesta Slovenskej republikv Bratislavy.
Toto stanovisko je vydané len z hľadiska záujmov civilného letectva (nie z hľadiska záujmov dopravy na dráhach a vnútrozemskej plavby).</td><td>Berie sa na vedomie.

Neakceptuje sa. V zmysle rozhodnutia Dopravného úradu SR je ochranné pásmo heliportu pre vrtuľníkovú záchrannú službu Univerzitnej nemocnice Bratislava – Ružinov premietnuté do návrhu ZaD09 UPN HM BA.

Berie sa na vedomie.</td></tr>
</table>

		V zmysle dorokovania dňa 27.10.2022 bude o rozhodnutí Dopravného úradu č. 2931/2021/ROP-019-OPú39782 zo dňa 23.07.2021 informovaný referát podpory usmerňovania a územnoplánovacích informácií na Oddelení usmerňovania investičných činností Sekcie územného rozvoja, a to z dôvodu, aby boli skutočnosti vyplývajúce z rozhodnutia uvádzané aj v územnoplánovacích informáciách, resp. rešpektované pri usmerňovaní investičnej činnosti.
	List č. j. 8784/2022/ROP-004-P/12823 *zo dňa 22.03.2022, na Magistrát doručený dňa 20. 03. 2022.* Doplnenie stanoviska Dopravného úradu k návrhu územnoplánovacej dokumentácie	Berie sa na vedomie.
	Vaším listom ste nám oznámili prerokovanie návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08“ a požiadali nás o vyjadrenie k materiálu zverejnenému na www.bratislava.sk. Dopravný úrad, ako dotknutý orgán štátnej správy na úseku civilného letectva v zmysle ustanovenia § 28 ods. 3 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Vám listom č. 8784/2022/ROP-004-P/7360a8008 zo dňa 09.03.2022 oznámil, že s prerokovávanou územnoplánovacou dokumentáciou, ktorá rieši zmenu funkčného využitia a priestorového usporiadania plôch za účelom umiestnenia nájomného bývania, spracovanej na podklade Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy, súhlasí s požiadavkou rešpektovania obmedzení vyplývajúcich z ochranných pásiem Letiska M.R. Štefánika, heliportov a leteckých pozemných zariadení, ktoré sa nachádzajú na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.	Berie sa na vedomie.
	Dopravný úrad uvedené stanovisko následne v lehote jeho prerokovania dopĺňa o požiadavku dopracovania skutočností tykajúcich sa ochranných pásiem Heliportu pre vrtuľníkovú záchrannú zdravotnú službu Univerzitnej nemocnice Bratislava - Ružinov. ktoré boli určené rozhodnutím Dopravného úradu *č. 2931/2021/ROP-019-OP/39782 zo dňa 23.07.2021,* a to do textovej aj výkresovej časti prerokovávaných zmien a doplnkov (*rozhodnutie o určené ochranných pásiem spolu s výkresovou časťou bolo sekcii územného plánovania, oddeleniu stratégií rozvoja mesta a tvorby územnoplánovacích dokumentov doručené elektronicky dňa 26.11.2021 a v listinnej forme dňa 13.12.2021).*	Berie sa na vedomie. V zmysle rozhodnutia Dopravného úradu SR je ochranné pásmo heliportu pre vrtuľníkovú záchrannú službu Univerzitnej nemocnice Bratislava – Ružinov premietnuté do návrhu ZaD09 UPN HM BA.
	Textovú časť územnoplánovacej dokumentácie žiadame doplniť nasledovne: • v časti B. Riešenie Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy v znení zmien a doplnkov 01, 02, 03, 05, 06 a 07 a navrhovaných zmien a doplnkov 08, v podkapitole 9.1.5. Ochranné pásma jednotlivých technických zariadení a líniových stavieb, resp. ich okolia, v bode 1. Ochranné pásma dopravných systémov, v časti Ochranné pásma letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení žiadame doplniť	Neakceptuje sa. V zmysle rozhodnutia Dopravného úradu SR je ochranné pásmo heliportu pre vrtuľníkovú záchrannú službu Univerzitnej nemocnice

	za 6. odrážku novú odrážku *„ochranné pásma Heliportu pre vrtuľníkovú záchrannú zdravotnú službu Univerzitnej nemocnice Bratislava - Ružinov“,*	Bratislava – Ružinov premietnuté do návrhu ZaD09 UPN HM BA.
	• v časti C. Záväzná časť Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy v znení zmien a doplnkov 01, 02, 03, 05, 06, 07 a 08, v kapitole 7.5. Letecká doprava žiadame v 1. odrážke s textom „Rešpektovať ochranné pásma a prekážkové roviny, v ktorých sa nachádzajú katastrálne územia mesta Bratislava, konkrétne:“ doplniť za 6. odrážku novú odrážku *„ochranné pásma Heliportu pre vrtuľníkovú záchrannú zdravotnú službu Univerzitnej nemocnice Bratislava - Ružinov"',*	Neakceptuje sa, v zmysle vyššie uvedeného.
	• v časti C. Záväzná časť Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy v znení zmien a doplnkov 01, 02, 03, 05, 06, 07 a 08, v podkapitole 14.4.1. Ochranné pásma dopravných systémov žiadame v 3. odrážke s textom „ochranné pásma letiska, leteckých pozemných zariadení ako aj prekážkové roviny heliportov, v ktorých sa nachádzajú katastrálne územia mesta Bratislava, konkrétne;“ doplniť za 6. odrážku novú odrážku *„ochranné pásma Heliportu pre vrtuľníkovú záchrannú zdravotnú službu Univerzitnej nemocnice Bratislava - Ružinov*",	Neakceptuje sa, v zmysle vyššie uvedeného.
	• v časti C. Záväzná časť Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy v znení zmien a doplnkov 01, 02, 03, 05, 06, 07 a 08, v podkapitole 14.4.1. Ochranné pásma dopravných systémov žiadame nasledovný text na strane 118 celého znenia doplniť nasledovne: „Z vyhlásených ochranných pásiem heliportov pre vrtuľníkovú záchrannú zdravotnú službu Nemocnice novej generácie Bratislava **a Univerzitnej nemocnice Bratislava - Ružinov** vyplývajú nasledovné obmedzenia stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod., ktoré sú stanovené:	Neakceptuje sa, v zmysle vyššie uvedeného.
	☆ ochranným pásmom so zákazom stavieb, v ktorom je zakázané umiestňovať nové stavby, uskutočňovať zmeny odsúhlasených a dokončených stavieb, najmä prístavbu a nadstavbu, umiestňovať a používať zariadenia a konštrukcie nestavebnej povahy a uskutočňovať ich zmeny, umiestniť a prevádzkovať pevné a mobilné prostriedky, s výnimkou zariadení nevyhnutných pre potreby zabezpečenia letovej prevádzky, vysádzať, pestovať a nechať rásť stromy, kry a iné porasty, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky (v prípade ich pestovania na streche budovy, ktoré by mohli prerastať nad plochu konštrukcie heliportu),	Neakceptuje sa, v zmysle vyššie uvedeného.
	☆ ochrannými pásmami roviny stúpania po vzlete a približovacej roviny (sklon 12,5% - 1:8) s výškovým obmedzením 205 - 280 m n.m. Bpv **pri heliporte Nemocnice novej generácie Bratislava a s výškovým obmedzením 144,3 - 219,3 m n.m. Bpv pri heliporte Univerzitnej nemocnice Bratislava - Ružinov,**	Neakceptuje sa, v zmysle vyššie uvedeného.
	☆ ochrannými pásmami prechodových plôch (sklon 50% - 1:2) s výškovým obmedzením 205 - 280 m n.m. Bpv **pri heliporte Nemocnice novej generácie Bratislava a s výškovým obmedzením 144,3 - 219,3 m n.m. Bpv pri heliporte Univerzitnej nemocnice Bratislava - Ružinov.“** Ostatný text tejto časti ostáva bez zmeny.	Berie sa na vedomie. V zmysle rozhodnutia Dopravného úradu SR je ochranné pásmo heliportu pre vrtuľníkovú záchrannú službu Univerzitnej nemocnice Bratislava – Ružinov premietnuté do návrhu ZaD09 UPN HM BA.

	Ochranné pásma heliportu žiadame doplniť do všetkých výkresov, ktoré obsahujú ochranné pásma ostatných heliportov, letiska a leteckých pozemných zariadení.	Berie sa na vedomie.
	Podklad ochranných pásiem vo formáte *.dwg a *.dgn bol zaslaný dňa 22.03.2022 na adresu uzemnedokumenty@bratislava.sk.	Berie sa na vedomie.
	Dopracovanú územnoplánovaciu dokumentáciu žiadame zaslať k posúdeniu a vydaniu následného stanoviska (postačuje zaslať mailom na adresu martina.kuzmova@nsat.sk a v kópii na ochranne.pasma.sk).	Neakceptuje sa, v zmysle vyššie uvedeného. *Neakceptované pripomienky a požiadavky boli dorokované dňa 27.10.2022, Dopravný úrad zobral na vedomie a súhlasil s vyhodnotením pripomienok.*
	Toto stanovisko je vydané len z hľadiska záujmov civilného letectva (nie z hľadiska záujmov dopravy na dráhach a vnútrozemskej plavby)	Berie sa na vedomie.
11.	**Bratislavský samosprávny kraj** Sabinovská ul. 16, P. O. BOX 106, 820 05 Bratislava 25	
	List č. j. 05645/2022/NP-2 zo dňa 04.03.2022, na Magistrát doručený dňa 23. 03. 2022.	
	Dňa 17. 02. 2022 bolo Úradu BSK oznámené Hlavným mestom Slovenskej republiky Bratislava začatie prerokovania návrhu uvedenej územnoplánovacej dokumentácie (ďalej len „ÚPD“) v súlade s ustanoveniami § 30 a § 31 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, so žiadosťou o stanovisko.	Berie sa na vedomie.
	Orgánom územného plánovania je Hlavné mesto SR Bratislava, obstarávateľom ÚPD je Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy, oddelenie obstarávania územnoplánovacích dokumentov prostredníctvom odborne spôsobilých osôb Ing. arch. Ľubici Pachta Fenclovej, Mgr. art. Kataríny Štefancovej, Ing. arch. Marty Závodnej a Ing. arch. Zuzany Chovancovej Kadášovej. Spracovateľom je Metropolitný inštitút Bratislavy (sekcia územného plánovania) a Magistrát hlavného mesta SR (sekcia územného rozvoja a sekcia dopravy).	Berie sa na vedomie.
	Obstaranie zmien a doplnkov 08 (ďalej len Z a D) vyplýva z potreby umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy v lokalitách navrhnutých v „Urbanistickej štúdii umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy“ (vzatá na vedomie mestským zastupiteľstvom, uznesením č. 975/2021 dňa 23. 09. 2021), v súlade s cieľmi „Koncepcie mestskej bytovej politiky na roky 2020 - 2030 (schválenej mestským zastupiteľstvom uznesením č. 743/2021 dňa 18. 02. 2021) a „Metodiky zmien územného plánu v záujme budovania predpokladov na rozvoj nájomného bývania a zvyšovania dostupnosti bývania“ (prijatej uznesením mestského zastupiteľstva č. 917/2021 dňa 24. 06. 2021). Odborným podkladom je „Koordinačná štúdia - Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka“. Pre umiestnenie nájomného bývania sú navrhované v návrhu Z a D lokality v mestských častiach Bratislavy - I lokalita v Ružinove, 3 v Rači, 2 v Dúbravke a 6 v Petržalke.	Berie sa na vedomie.

	Bratislavský samosprávny kraj z hľadiska pôsobnosti na úseku územného plánovania a na základe platnej územnoplánovacej dokumentácie Územného plánu regiónu - Bratislavský samosprávny kraj, v znení zmien a doplnkov (ďalej len ÚPN R BSK) sa vyjadruje k Návrhu Z a D 08 ÚPN hl. mesta SR Bratislavy:	
	• Pri územnoplánovacích činnostiach na úrovni obcí je potrebné postupovať v súlade s ÚPN R BSK, najmä v zmysle všetkých ustanovení jeho záväznej časti (https://bratislavskykraj.sk/urad-bsk/uzemne-planovanie-a-gis/uzemny-plan-regionu-bratislavsky-samospravny-kraj/), ktoré sa týkajú uvedenej ÚPD.	Akceptuje sa, ÚPN R BSK v znení neskorších zmien a doplnkov je základnou nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou pre spracovanie návrhu ZaD 08 Územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.
	• Navrhovaný rozvoj predstavuje rozvoj lokálneho charakteru, avšak **BSK požaduje rešpektovať limity využitia riešených území, vyplývajúce z existujúcich a navrhovaných vedení a zariadení technickej a dopravnej infraštruktúry, ochrany vodárenských zdrojov a ich ochranných pásiem, ako aj kapacitných možností dopravného napojenia a kapacitných možností zabezpečenia potrebných druhov občianskej vybavenosti** (napr. materské školy, základné školy, zariadenia zdravotnej a sociálnej vybavenosti) v zmysle relevantných Zásad funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry, Zásad a regulatívov starostlivosti o životné prostredie, Zásad a regulatívov rozvoja nadradeného verejného dopravného vybavenia, Zásad a regulatívov rozvoja nadradeného technického vybavenia a zásad regulatívov v oblasti klimatických zmien a adaptácie na klimatické zmeny ÚPN R BSK v znení Z a D č. 1 ÚPN R BSK, ako aj metodickej príručky MD a V SR, 2010 - Štandardy minimálnej vybavenosti obcí.	Akceptuje sa, v zmysle vyššie uvedeného.
	• **K jednotlivým lokalitám uvádzame nasledovné pripomienky:**	Berie sa na vedomie.
	MČ Bratislava - Ružinov, okres Bratislava II **KR/RZ/1** - lokalita **Bazová** Vo vzťahu k ÚPN R BSK je dané funkčné využitie územia evidované ako zastavané územie. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia pôvodnej funkcie zmiešaného územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných na navrhovanú funkciu občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu. Upozorňujeme, že v blízkosti hranice predmetného územia zo západnej strany je navrhovaná železničná trať ŽST BA - predmestie, ŽST BA - filiálka - ŽST BA - Petržalka, v zmysle záväzných regulatívov 8.23.2.,8.23.4., 8.23.5. a Verejnoprospešné stavby (ďalej len VPS) 1.13.2., 1.13.4. a 1.13.5..	Akceptuje sa. Návrh ZaD08 rešpektuje dopravný koridor železničnej trate vrátane záväzných regulatívov ÚPN-R BSK a verejnoprospešných stavieb.
	MČ Bratislava - Rača, okres Bratislava III **KR/RA/1** - lokalita **Pastierska** Vo vzťahu k ÚPN R BSK je dané funkčné využitie územia evidované ako zastavané územie. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia z pôvodnej funkcie územia výroby - priemyselná výroba na navrhovanú funkciu zmiešaného územia bývania a občianskej vybavenosti.	Berie sa na vedomie.
	Zo severozápadnej strany v blízkosti hranice predmetného územia sa nachádzajú železničné trate Bratislava -	Berie sa na vedomie.

	Žilina a Bratislava - Východné - Bratislava - Rača. Časť územia zasahuje do ochranného pásma existujúcej železnice.	*Na základe dorokovania s dotknutými orgánmi bude časť lokality, ktorá sa nachádza v ochrannom pásme dráhy železníc, vypustená z upraveného návrhu ZaD08.*
	Žiadame rešpektovať záväzné regulatívy 5.1.1. - zohľadniť dopad hluku z dopravy, ...5.3.5. - podporovať výsadbu ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí,...	Akceptuje sa. Uvedené záväzné regulatívy vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK sú v návrhu ZaD08 rešpektované. Účinné protihlukové opatrenia ako aj výsadba ochrannej a izolačnej zelene budú navrhnuté v nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy stavieb v rámci stavebno-technického riešenia.
	Z juhovýchodnej strany žiadame rešpektovať koridor pre trasu cesty 11/502 v zmysle záväzných regulatívov 8.17.2. a VPS 1.7.2.. Existujúci vodovod prechádza v blízkosti hranice danej lokality z juhovýchodnej a juhozápadnej strany, žiadame rešpektovať záväzný regulatív 5.1.4. a optickú káblovú trasu v blízkosti hranice zo severovýchodnej strany, rešpektovať záväzný regulatív 9.9.1..	Akceptuje sa. Uvedené záväzné regulatívy vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK sú rešpektované. Optická káblová trasa bude zohľadnená v nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy.
	KR/RA/2 - lokalita **Pekná cesta** Vo vzťahu k ÚPN R BSK je dané funkčné využitie územia evidované ako ostatné rozvojové územie podľa územných plánov obcí. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia z pôvodnej funkcie zmiešaného územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných na navrhovanú funkciu obytného územia malopodlažnej zástavby, občianskej vybavenosti lokálneho významu a územia mestskej zelene.	Berie sa na vedomie.
	Navrhovaná Vinohradnícka cyklotrasa je situovaná popri západnej a strednej hranici danej lokality, žiadame rešpektovať záväzné regulatívy 8.30., 8.30.5. a VPS 1.22..	Akceptuje sa. Návrh ZaD 08 rešpektuje uvedené záväzné regulatívy vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK. Návrh cyklotrasy bude predmetom návrhu v nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy stavieb.
	Existujúci vodovod prechádza v blízkosti hranice danej lokality z juhovýchodnej strany, žiadame rešpektovať záväzný regulatív 5.1.4. a existujúci plynovod zo západnej strany, žiadame rešpektovať záväzný regulatív 9.4.1..	Akceptuje sa. Uvedené záväzné regulatívy vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK sú rešpektované. Existujúci vodovod, pásmo hygienickej ochrany jednotlivých zariadení a existujúci plynovod budú zohľadnené v nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy.
	KR/RA/3 - lokalita **Račianska** Vo vzťahu k ÚPN R BSK je dané funkčné využitie územia evidované ako zastavané územie. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia z pôvodnej funkcie zmiešaného územia obchodu a služieb	Berie sa na vedomie.

	výrobných a nevýrobných na navrhovanú funkciu zmiešaného územia bývania a občianskej vybavenosti. Z juhovýchodnej strany v blízkosti hranice predmetného územia žiadame rešpektovať navrhované elektrické vedenie 110 kV v zmysle záväzných regulatívov 9.3.10., 9.3.25., 9.3.26.3. a VPS 2.7., 2.22., 2.29. a existujúcu kanalizačnú sieť, žiadame rešpektovať záväzný regulatív 5.1.4..	Akceptuje sa. Uvedené záväzné regulatívy vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK sú rešpektované. Elektrické vedenie 110 kV a existujúca kanalizačná sieť, ako aj pásma hygienickej ochrany zariadení, budú zohľadnené v nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy.
	KR/RA/4 - lokalita Východná Vo vzťahu k ÚPN R BSK je dané funkčné využitie územia evidované ako ostatné rozvojové územie podľa územných plánov obcí. Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia z pôvodnej funkcie občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu na navrhovanú funkciu viacpodlažnej zástavby obytného územia.	Berie sa na vedomie.
	V blízkosti daného územia z južnej strany je existujúca kanalizačná sieť, žiadame rešpektovať záväzný regulatív 5.1.4.. Predmetné lokality ovplyvňuje rádioreleová trasa a sú v ochranných pásmach letiska M. R. Štefánika Bratislava, žiadame rešpektovať záväzné regulatívy 5.1.1. a 8.31..	Akceptuje sa. Uvedené záväzné regulatívy vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK sú v návrhu ZaD08 rešpektované. Pásmo hygienickej ochrany jednotlivých druhov zariadení a účinné protihlukové opatrenia budú predmetom nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy stavieb v rámci stavebno-technického riešenia.
	MČ Bratislava - Dúbravka, okres Bratislava IV KR/DU/1 - lokalita Agátová V uvedenej lokalite je návrh z pôvodnej funkcie zmiešaného územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných na viacpodlažnú zástavbu obytného územia s občianskou vybavenosťou lokálneho významu a mestskou zeleňou. Riešená lokalita v ÚPN R BSK je definovaná ako funkčné využitie územia podľa platných územných plánov obcí a ostatných rozvojových území.	Berie sa na vedomie.
	V riešenom území je zámer pre regionálnu Dúbravskú cyklotrasu (Lamač - Dúbravka - Bory - Devínska Nová Ves) v zmysle regulatívov 8.30.10. a VPS 1.27., ktorú je potrebné rešpektovať.	Akceptuje sa. Uvedené záväzné regulatívy vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK sú v návrhu ZaD08 rešpektované. Zámer pre Dúbravskú cyklotrasu sa berie sa na vedomie. Urbanisticko-architektonické riešenie lokality v zmysle Záväzných regulatívov ÚPN-R BSK bude predmetom nasledujúcich stupňov projektovej prípravy stavieb.
	Na predmetnú lokalitu bude mať vplyv železničná doprava vzhľadom na blízkosť železničnej trate, so zámerom jej modernizácie v zmysle regulatívov 8.20. a VPS 1.10. a vytvorenie terminálu integrovanej osobnej prepravy (TIOP) Lamačská brána - prestupový bod, vrátane parkoviska v súlade s regulatívmi 8.34. a VPS 1.17.. Severne od riešenej lokality sa nachádza vedenie elektrickej siete 2 x 110 kV aj so zariadením elektrifikačnej	Berie sa na vedomie.

	siete a severovýchodne je vedenie elektrickej siete 2 x 110 kV a trasa VTL plynovodu, z toho dôvodu je potrebné rešpektovať ich ochranné a bezpečnostné pásma v zmysle regulatívov 9.3.1. a 9.4.1..	Akceptuje sa. Uvedené záväzné regulatívy vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK sú v návrhu ZaD08 rešpektované. Elektrické vedenie 2 x 110 kV a trasa VTL plynovodu, ako aj ich ochranné a bezpečnostné pásma, budú zohľadnené v nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy.
	Z hľadiska zásobovania územia vodou je potrebné rezervovať plochy a koridor pre prívodné a zásobné potrubia z vodojemu Veľká lúka v Dúbravke (v záväznej grafickej časti ÚPN R BSK pri Agátovej ul.) v zmysle regulatívov 9.7.4. a VPS 4.5..	Akceptuje sa. Uvedené záväzné regulatívy vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK sú v návrhu ZaD08 rešpektované. Evidujeme požiadavku na územnú rezervu plôch a koridorov pre potrubia z vodojemu Veľká lúka, riešenie bude predmetom ďalších stupňov PD.
	KR/DU/2 - lokalita Na vrátkach V predmetnej lokalite je návrh zmeny z pôvodnej funkcie zmiešaného územia bývania a občianskej vybavenosti na obytné územie (viacpodlažná zástavba). V ÚPN R BSK je definovaná ako funkčné využitie územia podľa platných územných plánov obcí a ostatných rozvojových území.	Berie sa na vedomie.
	Z hľadiska zásobovania územia vodou je potrebné rezervovať plochy a koridor pre prívodné a zásobné potrubia z vodojemu Veľká lúka v Dúbravke (v záväznej grafickej časti ÚPN R BSK) v zmysle regulatívov 9.7.4. a VPS 4.5..	Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného.
	MČ Bratislava - Petržalka, okres Bratislava V RV/PE/01 - lokalita Bratská Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia z občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu na: obytné územia - 101 - viacpodlažnú zástavbu obytného územia rozvojové územie, regulačný kód H. V zmysle ÚPN R BSK sa lokalita nachádza v rámci plochy „Funkčné využitie podľa platných ÚPN O - zastavané územie“, lokalitou vedie trasa existujúceho vodovodu (DN 800), telekomunikačného vedenia (káblovod) a plynovodu VTL 4,0 MPa (40 bar) 200-40.	Berie sa na vedomie.
	BSK žiada v zmysle regulatívu 9.4.1. rešpektovať trasy VVTL a VTL plynovodov, potrubí na prepravu ropy, ich ochranné a bezpečnostné pásma podľa platného zákona o energetike, ako aj v zmysle regulatívu 9.9.1. rešpektovať jestvujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení.	Akceptuje sa. Uvedené záväzné regulatívy vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK sú v návrhu ZaD08 rešpektované. Bude predmetom prípravy ďalších stupňov projektovej dokumentácie.
	RV/PE/2 - lokalita Sosnová Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia z občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu na: obytnéúzemia - 101 - viacpodlažnú zástavbu obytného územia - rozvojové	Berie sa na vedomie.

	územie, regulačný kód G a 1110 - parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy, rozvojové územie. V zmysle ÚPN R BSK sa lokalita nachádza v rámci plochy „ Funkčné využitie podľa platných ÚPN O - zastavané územie“, v dotyku s cestou 1. triedy (1/2), v blízkosti železničnej trate koridorovej, v ochrannom pásme kužeľovej plochy letiska. BSK žiada rešpektovať regulatív 5.1.1., zohľadňovať pri rozvoji urbanizácie pôsobenie hluku z dopravy (vrátane zámeru zmien hlukového zaťaženia z leteckej dopravy) a v prípade potreby navrhovať protihlukové opatrenia, 8.31. Rešpektovať ochranné pásma a prekážkové roviny letísk na území Bratislavského kraja.	Akceptuje sa. Uvedené záväzné regulatívy vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK sú v návrhu ZaD08 rešpektované. Účinné protihlukové opatrenia budú navrhnuté v nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy stavieb v rámci stavebno-technického riešenia.
	RV/PE/3 - lokalita Šustekova Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia zo zmiešaného územia bývania a občianskej vybavenosti na: obytné územia - 101 - viacpodlažnú zástavbu obytného územia rozvojové územie, regulačný kód F a územia mestskej zelene - 1110 - parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy; rozvojové územie.	Berie sa na vedomie. *Na základe dorokovania s dotknutými orgánmi bude časť lokality, ktorá sa nachádza v ochrannom pásme dráhy železníc, vypustená z upraveného návrhu ZaD08.*
	V zmysle ÚPN R BSK sa lokalita nachádza v rámci plochy „Funkčné využitie podľa platných ÚPN O - zastavané územie“, v dotyku so železničnou traťou - koridorovou, v ochrannom pásme kužeľovej plochy letiska. BSK žiada rešpektovať regulatív 5.1.1., zohľadňovať pri rozvoji urbanizácie pôsobenie hluku z dopravy (vrátane zámeru zmien hlukového zaťaženia z leteckej dopravy) a v prípade potreby navrhovať protihlukové opatrenia, 8.31. rešpektovať ochranné pásma a prekážkové roviny letísk na území Bratislavského kraja.	Akceptuje sa. Uvedené záväzné regulatívy vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK sú v návrhu ZaD08 rešpektované. Účinné protihlukové opatrenia budú navrhnuté v nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy stavieb v rámci stavebno-technického riešenia. *Na základe dorokovania s dotknutými orgánmi bude časť lokality, ktorá sa nachádza v ochrannom pásme dráhy železníc, vypustená z upraveného návrhu ZaD08.*
	Lokalitou vedie trasa existujúceho elektrického vedenia 110 kV (podzemná), lokalita je v dotyku s existujúcou elektrickou stanicou 110 kV (TR PE - Ovsište), kde je potrebné rešpektovať regulatív 9.3.1., rešpektovať vedenia existujúcej elektrickej siete, areály, zariadenia a ich ochranné pásma (zdroje - elektrárne, vodné elektrárne, PPC, kogeneračné jednotky, elektrické stanice ZVN a VVN, elektrické vedenia ZVN a VVN, rozvodné siete VN a NN, prevádzkové areály a pod.).	Akceptuje sa. Uvedené záväzné regulatívy vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK sú v návrhu ZaD 08 rešpektované. Bude predmetom prípravy ďalších stupňov projektovej dokumentácie.
	RV/PE/4 - lokalita Muchovo námestie Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia zo zmiešaného územia bývania a občianskej vybavenosti na rozvojové územie - obytné územia - 101 - viacpodlažnú zástavbu obytného územia, rozvojové územie, regulačný kód H. V zmysle ÚPN R BSK sa lokalita nachádza v rámci plochy „Funkčné využitie podľa platných ÚPN O - zastavané	Berie sa na vedomie.

	územie“, južne od lokality vedie navrhovaná trasa elektrického vedenia 110 kV (podzemná) - kde je potrebné rešpektovať regulatív č. 9.3.17. rezervovať plochy a koridor pre TR 110/22 kV Petržalka - Centrum a 2 x 110 kV káblové vedenie medzi TR PE I. - Kolmá - TR PE - Ovsište, + VPS 2.14. TR 110/22 kV Petržalka - Centrum a 2 x 110 kV káblové vedenie medzi TR Petržalka I.- Kolmá - TR Petržalka-Ovsište.	Akceptuje sa. Uvedené záväzné regulatívy vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK sú v návrhu ZaD08 rešpektované. Bude predmetom prípravy ďalších stupňov projektovej dokumentácie.
	RV/PE/5 Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia z občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu, územia mestskej zelene - ostatná ochranná izolačná zeleň na; územia dopravy a dopravnej vybavenosti - 702 - plochy zariadení železničnej dopravy. Podmienky využitia územia určené pre umiestnenie stavieb a zariadení, ktoré slúžia pre prevádzku železničnej osobnej a nákladnej dopravy, rozvojové územie.	Berie sa na vedomie. *Na základe dorokovania bude východná časť lokality vypustená z upraveného návrhu ZaD08. Ponechané bude súčasné funkčné využitie číslo funkcie 201, rozvojové územie, regulačný kód S a číslo funkcie 1130, rozvojové územie.*
	V zmysle ÚPN R BSK sa lokalita nachádza v rámci plochy „Funkčné využitie podľa platných ÚPN O - zastavané územie a ostatné rozvojové územie“, v dotyku s existujúcou železničnou traťou koridorovou, na ktorú sa severne napája navrhovaná trasa regionálnej trate.	Berie sa na vedomie.
	V týchto súvislostiach BSK žiada rešpektovať zásady a regulatívy rozvoja nadradeného verejného dopravného vybavenia, najmä č.: 8.2. Zohľadňovať a rezervovať koridory vo všetkých plánovacích a realizačných rozhodnutiach pre dopravné siete a zariadenia alokované v trasách multimodálnych koridorov (hlavná sieť TEN-T) prechádzajúcich Bratislavským krajom: 8.2.2. multimodálny koridor č. V. vetva Va. (Rakúsko) - Bratislava/Jarovce - (Žilina - Košice - Záhor/Čierna nad Tisou -Užhorod - Lvov) lokalizovaný pre cesty, pre konvenčné trate železničnej a kombinovanej dopravy a pre vysokorýchlostnú železničnú trať Bratislava - Žilina, 8.2.4. hlavný železničný uzlový bod a základný verejný terminál kombinovanej dopravy sieti TEN-T v Bratislave (multimodálne koridory č. IV. a V. - vetva Va). 8.5 rešpektovať dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa európskych dohôd (AGC, AGTC) koridory konvenčných trati a zariadenia železničnej a kombinovanej dopravy: 8.5.2. trate E 61, C - E 61 (Štokholm - Berlín - Praha - Lanžhot - Kúty) - Bratislava/Rusovce - (Hegyeshalom), 8.5.3. trať E 63 (Viedeň - Kittsee) - Bratislava - (Leopoldov - Jilina, Galanta - Leopoldov). 8.6 rešpektovať dopravnú infraštruktúru navrhnutú na zaradenie do európskych dohôd (AGC, AGTC) koridory tratí a zariadenia železničnej a kombinovanej dopravy: 8.6.3. trať BratislavaVPredmestie - Bratislava/Filiálka - Bratislava/Petržalka. 8.23. rezervovať koridory pre rozvoj železničných tratí na území Bratislavy: 8.23.2. Trasa 2/ Kittsee - Bratislava-Petržalka - Bratislava - filiálka - letisko, 8.23.3. Trasa 3/ Kittsee - Bratislava-Petržalka - Prístavný most - letisko, 8.23.4. Trasa 4/ Kittsee - Bratislava-Petržalka - Tunel - Bratislava hl. stanica - letisko, 8.23.5. Trasa 5/ Kittsee - Bratislava-Petržalka - tunel - Bratislava - filiálka - letisko, ktoré predstavujú aj verejnoprospešné stavby (VPS)	Akceptuje sa. Uvedené zásady a regulatívy rozvoja nadradeného verejného dopravného vybavenia sú v návrhu ZaD08 rešpektované.

	č. 1.13.2., 1.13.3., 1.13.4. a 1.13.5..	
	RV/PE/6 - lokalita Viedenská cesta Návrh predstavuje zmenu funkčného využitia územia z občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu na: rozvojové územie - obytné územia - 101 - viacpodlažnú zástavbu obytného územia, regulačný kód F. V zmysle ÚPN R BSK sa lokalita nachádza v rámci plochy „Funkčné využitie podľa platných ÚPN O - ostatné rozvojové územie“ podľa platných ÚPN O, v dotyku s cestou 1. triedy (1/61).	Berie sa na vedomie.
	Lokalita sa nachádza **v PHO VZ (Pečniansky les)** - **2. stupňa vonkajšie** - **BSK žiada rešpektovať regulatívy** 5.1.1. zohľadňovať pri rozvoji urbanizácie pôsobenie hluku z dopravy (vrátane zámeru zmien hlukového zaťaženia z leteckej dopravy) a v prípade potreby navrhovať protihlukové opatrenia,	Akceptuje sa. Uvedené záväzné regulatívy vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK sú v návrhu ZaD08 rešpektované. Účinné protihlukové opatrenia budú navrhnuté v nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy stavieb v rámci stavebno-technického riešenia.
	5.4.7. rešpektovať vodné zdroje s vodárenským využitím dodržiavaním stanovených podmienok, určených vodoprávnym rozhodnutím príslušného vodárenského zdroja v ich ochranných pásmach, ako aj primeraným limitovaním činností v širšom území s osobitným dôrazom na ochranu a trvalú udržateľnosť unikátnych útvarov podzemných vôd nachádzajúcich sa v príbrežnej časti rieky Dunaj, 5.4.8. sledovať environmentálne ciele na zabezpečenie ochrany vôd a ich trvalo udržateľného využívania ako sú: postupné znižovanie znečisťovania prioritnými látkami, zastavenie alebo postupné ukončenie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok, dodržiavať podmienky ochrany vodárenských zdrojov v zmysle vodoprávneho rozhodnutia orgánu štátnej vodnej správy.	Akceptuje sa. Návrh ZaD08 rešpektuje uvedené záväzné regulatívy. Lokalita je situovaná cca 310 m od CHVÚ Dunajské luhy a územia európskeho významu Bratislavské luhy, oddelená je od nich dopravnou stavbou diaľnice D1. Dodržanie podmienok určených vodoprávnych rozhodnutím príslušného vodárenského zdroja v jeho OP bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD.
	Podľa dostupných údajov bolo ochranné pásmo vodárenských zdrojov - pásmo hygienickej ochrany II. stupňa vnútorné a vonkajšie, vodného zdroja Pečniansky les, určené rozhodnutím bývalého Krajského úradu v Bratislave, odboru životného prostredia č. ŽP/Vod.24/1996 zo dňa 17.03.1997 a upravené podľa rozhodnutia č.OU-BA-OSZP2-2018/071810-GGL zo dňa 24.07.2018. **BSK žiada doplniť príslušné rozhodnutia týkajúce sa OP VZ Pečniansky les do dokumentácie Z a D 08.**	Akceptuje sa, predmetné rozhodnutie bude doplnené v zmysle požiadavky do textovej časti E. prílohy návrhu ZaD08 územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy.
	BSK zároveň informuje, že v zmysle unesenia Zastupiteľstva BSK č. 274/2020 zo dňa 26.06.2020, pripravuje obstaranie Zmien a doplnkov č. 2 ÚPN R BSK (ďalej len Z a D č. 2 ÚPN R BSK). Jedným z podkladov pre Z a D č. 2 ÚPN R BSK je aj „Koncepcia ochrany a využívania zdrojov povrchovej a podzemnej vody v Bratislavskom samosprávnom kraji" https://bratislavskykraj.sk/zivotne-prostredie/, (schválená uznesením zastupiteľstva BSK č. 79/2017 zo dňa 23.06.2017 a „Akčný plán Koncepcie ochrany a využívania zdrojov povrchovej a podzemnej vody v Bratislavskom samosprávnom kraji“ (PRIF UK, 2020) https://bratislavskykraj.sk/mdocs-posts/akcny-	Berie sa na vedomie.

	plan-koncepcie-ochrany-a-vyuzivania-zdrojov-povrchovej-a-podzemnej-vody-v-bratislavskom-samospravnom-kraji/.	
	Z tejto dokumentácie vyplýva (kapitola 13, str. 56), že Vodný zdroj Pečniansky les je jedným zo 4 najvýznamnejších zdrojov pitnej vody pre oblasť Bratislavy. Nachádza sa na území so stredným až vysokým stupňom zraniteľnosti podzemných vôd štrkového zvodnenca, preto aj malé potenciálne znečistenie predstavuje vysoké environmentálne riziko zhoršenia kvality podzemnej vody. V rámci navrhovaných opatrení sú definované opatrenia v oblasti Petržalky (Tabuľka 23) napr. stály monitoring kvality podzemných vôd, územná uzávera pre zástavbu v OP VZ, vylúčiť nevhodné spôsoby využitia územia, ktoré sú nezlučiteľné s prítomnosťou vodného zdroja - priemet do ÚP, súlad s platnými legislatívnymi predpismi.	Berie sa na vedomie. Podmienky výstavby v rámci vyhláseného OP VZ Pečniansky les budú súčasťou ďalších stupňov projektovej prípravy ako aj konkrétne architektonicko-urbanistické riešenie lokality.
	Na základe uvedeného **odporúčame prehodnotiť akúkoľvek výstavbu** na daných lokalitách a obmedziť tým možné negatívne dopady nevhodného využitia územia na predmetný vodný zdroj Pečniansky les.	Berie sa na vedomie.
	Stanovisko odd. ŽP Úradu BSK z hľadiska ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability - ÚSES: **KR/DU/1** - lokalita **Dúbravka - Agátová** Navrhovaná lokalita si vyžiada záber poľnohospodárskej pôdy (3,77 ha), ktorá predstavuje najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu v zmysle Prílohy č. 2 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy. V zmysle regulatívu 2.2.2. požadujeme minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej pôdy.	Akceptuje sa, uvedený regulatív 2.2.2. vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK je v návrhu ZaD08 rešpektovaný. Okresný úrad Bratislava ako príslušný orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy udelil listom č. j. OU-BA-OOP6-2022/082763-002 zo dňa 19. 04. 2022 súhlas so zmenou funkčného využitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky účel pre lokalitu KR/DU/1. Uvedená lokalita je v aktuálne platnom územnom pláne súčasťou rozvojových funkčných plôch s kódom 502, ktoré sú ako také určené na zástavbu.
	Podľa regulatívu 5.1.1. je potrebné pri architektonicko-urbanistickom riešení lokality zohľadňovať pôsobenie hluku z dopravy a navrhnúť účinné protihlukové opatrenia.	Akceptuje sa, uvedený regulatív 5.1.1. vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK je v návrhu ZaD08 rešpektovaný. Účinné protihlukové opatrenia budú navrhnuté v nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy stavieb v rámci stavebno-technického riešenia.
	V lokalite je možný výskyt stredného a vysokého radónového rizika, preto je potrebné vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného	Akceptuje sa. Bude predmetom nasledujúcich postupov projektovej prípravy.

	zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.	
	KR/DU/2 - lokalita Dúbravka - Na vrátkach Na ploche navrhovanej lokality sa nachádza skládka s ukončenou prevádzkou, ktorá je v Registri skládok evidovaná pod registračným číslom 8555 Dúbravka - Nejedlého. Oddelenie ŽP žiada rešpektovať predovšetkým regulatív 5.3.7. zo záväznej časti UPN R BSK.	Akceptuje sa, uvedený regulatív vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK bude rešpektovaný. Bude predmetom nasledujúcich postupov projektovej prípravy.
	Podľa regulatívu 5.1.1. je potrebné pri architektonicko-urbanistickom riešení lokality zohľadňovať pôsobenie hluku z dopravy a navrhnúť účinné protihlukové opatrenia. V lokalite je možný výskyt stredného radónového rizika, preto je potrebné vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia posúdiť podľa vyššie uvedených právnych predpisov.	Akceptuje sa, uvedený regulatív 5.1.1. vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK bude rešpektovaný. Účinné protihlukové opatrenia budú navrhnuté v nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy stavieb v rámci stavebno-technického riešenia.
	RV/RA/1 - lokalita Rača - Pastierska V blízkosti (do 300 m) od lokality sa nachádza prvok ÚSES - regionálny biokoridor „Račiansky potok s prítokmi“, ktorý je zároveň mokradný biotop podľa zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.	Akceptuje sa. Bude predmetom nasledujúcich postupov projektovej prípravy.
	Podľa regulatívu 5.3.2. je potrebné rešpektovať a zohľadňovať regionálny biokoridor.	Akceptuje sa, uvedený regulatív 5.3.2. vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK bude rešpektovaný. Nasledujúce stupne projektovej prípravy stavieb a stavebno-technické riešenie bude rešpektovať a zohľadňovať regionálny biokoridor „Račiansky potok s prítokmi“.
	RV/RA/2 - lokalita Rača - Pekná cesta V predmetnej lokalite sa vyskytujú na parcelách č. 9200/2, 9191, 9192, 9193, 9194 plochy evidované v katastri nehnuteľnosti na parcele C ako druh pozemku **„vinica“.**	Berie sa na vedomie.
	Pozdĺž hranice zo severozápadnej strany sa nachádza vodný tok - Račiansky potok - biokoridor regionálneho významu, ktorý je zároveň mokradný biotop podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.	Akceptuje sa. Biokoridor Račianskeho potoka je v aktuálne platnom územnom pláne definovaný ako regionálny biokoridor XVII Račiansky potok s prítokmi a zároveň je súčasťou funkčnej plochy určenej ako krajinná zeleň v šírke 30m, pričom táto funkčná plocha nie je predmetom návrhu ZaD08. Návrh ZaD08 rešpektuje biokoridor Račianskeho potoka.

	Oddelenie ŽP žiada rešpektovať predovšetkým regulatívy 1.3.8.6.4., 1.4.1.3., 2.2.2., 5.4.1., 6.4., 6.8.1., 6.12. a 6.13. zo záväznej časti ÚPN R BSK.	Akceptuje sa. Uvedené záväzné regulatívy vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK budú rešpektované pri ďalších stupňoch územnoplánovacej, resp. projektovej dokumentácie. Navrhované ZaD08 nevyžadujú nový záber viníc. Okresný úrad Bratislava ako príslušný orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy udelil listom č. j. OU-BA-OOP6-2022/082763-002 zo dňa 19. 04. 2022 súhlas so zmenou funkčného využitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky účel pre lokalitu ZP/RA/2. Lokalita Pekná cesta je v aktuálne platnom územnom pláne súčasťou rozvojovej funkčnej plochy s kódom 502 - zmiešané územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných, ktorá je v zmysle platného ÚPN hl. m. SR Ba určená na zástavbu.
	Oddelenie ŽP žiada pri spracovaní predmetnej lokality postupovať v zmysle dokumentu „Memorandum o spolupráci a spoločnom postupe pri ochrane plôch vinohradov na svahoch Malých Karpát ako súčasti historického krajinného obrazu“.	Berie sa na vedomie. Navrhované ZaD08 nevyžadujú nový záber viníc v súlade s dokumentom „Memorandum o spolupráci a spoločnom postupe pri ochrane plôch vinohradov na svahoch Malých Karpát ako súčasti historického krajinného obrazu“
	RV/RA/3 - lokalita Rača - Račianska Bez pripomienok.	Berie sa na vedomie.
	RV/RA/4 - lokalita Rača - Východná V blízkosti (do 400 m) od lokality sa nachádza prvok ÚSES - regionálny biokoridor „Račiansky potok s prítokmi“ ktorý je zároveň mokradný biotop podľa zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Podľa regulatívu 5.3.2. je potrebné rešpektovať a zohľadňovať regionálny biokoridor.	Akceptuje sa. Navrhované ZaD08 rešpektujú predmetný záväzný regulatív vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK. Nasledujúce stupne projektovej prípravy stavieb a stavebno-technické riešenie budú rešpektovať a zohľadňovať regionálny biokoridor „Račiansky potok s prítokmi“.
	RV/RZ/1 - lokalita Ružinov – Bazová Bez pripomienok.	Berie sa na vedomie.
	RV/PE/1 - lokalita Petržalka - Bratská Vzhľadom na to, že lokalita sa nachádza pri hlavnej dopravnej tepne, žiadame zohľadňovať pôsobenie hluku z dopravy a navrhovať protihlukové opatrenia podľa regulatívu 5.1.1. a podporovať výsadbu ochrannej a	Akceptuje sa, uvedené záväzné regulatívy vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK budú rešpektované. Účinné protihlukové

	izolačnej zelene v blízkosti frekventovaných úsekov ciest podľa regulatívu 5.3.5..	opatrenia ako aj výsadba ochrannej a izolačnej zelene budú navrhnuté v nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy stavieb v rámci stavebno-technického riešenia.
	RV/PE/2 - lokality Petržalka - Sosnová a RV/PE/3 - Petržalka - Šusteková V blízkosti (do 500 m) lokalít RV/PE/2 a RV/PE/3 sa nachádzajú: Chránený areál Soví les, ktorý je zároveň biocentrom regionálneho významu „Soví les“ a chránený areál Hrabiny, ktorý je zároveň biocentrom regionálneho významu „Draždiak“.	Akceptuje sa. Navrhované ZaD08 rešpektujú predmetný záväzný regulatív vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK. CHA Soví les a RBc Draždiak sú definované v aktuálne platnom UPN.
	Oddelenie ŽP žiada rešpektovať predovšetkým regulatívy 5.2.2 a 5.3.2 a z hľadiska ochrany pred hlukom z európskej cesty a cesty 2. triedy aj regulatívy 5.1.1. a 5.3.5..	Akceptuje sa, uvedený záväzný regulatív vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK bude rešpektovaný. Účinné protihlukové opatrenia budú navrhnuté v nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy stavieb v rámci stavebno-technického riešenia.
	RV/PE/4 - lokalita Petržalka - Muchovo námestie Lokalita sa nachádza približne 300 m od biokoridoru regionálneho významu „Chorvátske rameno“, ktorý je zároveň mokradný biotop podľa zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a 280 metrov od biocentra regionálneho významu „Sad Janka Kráľa“. Podľa regulatívu 5.3.2. je potrebné rešpektovať a zohľadňovať regionálny biokoridor a biocentrum.	Akceptuje sa. Navrhované ZaD08 rešpektujú predmetný záväzný regulatív vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK.
	RV/PE/5 - lokalita Petržalka - Einsteinova Bez pripomienok.	Berie sa na vedomie.
	RV/PE/6 - lokalita - Petržalka - Viedenská cesta Navrhovaná lokalita sa nachádza v dotyku s chráneným územím národne siete chránených území Chránený areál Pečniansky les, ktorý je zároveň chráneným územím európskej siete chránených území SKCHVÚ007 Dunajské luhy a SKÚEV0064 Bratislavské luhy.	Berie sa na vedomie. Lokalita nie je v priamom kontakte s CHVÚ Dunajské luhy a s územím európskeho významu Bratislavské luhy. Lokalita KR/PE/6 sa nachádza cca 310 m južne za dopravnou stavbou diaľnice D1.
	Lokalita je v dotyku s cestou I. triedy (1/61), pričom je nutné rešpektovať regulatív 5.1.1..	Akceptuje sa, uvedený záväzný regulatív vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK je v návrhu zaD08 rešpektovaný. Účinné protihlukové opatrenia budú navrhnuté v nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy stavieb v rámci stavebno-technického riešenia.

	Územie sa nachádza v 2.stupni vonkajšieho pásma hygienickej ochrany vodného zdroja „Pečniansky les“, kde je potrebné rešpektovať regulatívy 5.4.7 a 5.4.8..	Akceptuje sa. Nasledujúce stupne projektovej prípravy budú rešpektovať ochranné pásmo vodného zdroja Pečniansky les vrátane záväzných regulatívov vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK, ako aj podmienky určené v stanovisku BVS k predmetnej lokalite.
	Oddelenie ŽP požaduje vykonať podrobný hydrogeologický prieskum, z dôvodu predchádzania možného znečistenia podzemných vôd v zmysle Zásady predbežnej opatrnosti. Na základe vyššie uvedeného, oddelenie ŽP **odporúča prehodnotiť akúkoľvek výstavbu** na daných lokalitách a obmedziť tým možné negatívne dopady nevhodného využitia územia na predmetný vodný zdroj Pečniansky les.	Akceptuje sa. Bude predmetom následných postupov projektovej prípravy.
	Lokalita si vyžiada záber ornej pôdy mimo zastavaného územia obce, s aktuálnym pokrytím trvalým trávnym porastom a drevinnou vegetáciou. Požadujeme rešpektovať regulatív 2.2.2., a teda minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej pôdy.	Akceptuje sa. Okresný úrad Bratislava ako príslušný orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy udelil listom č. j. OU-BA-OOP6-2022/082763-002 zo dňa 19. 04. 2022 súhlas so zmenou funkčného využitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky účel pre lokalitu ZP/PE/6. Uvedená lokalita je v aktuálne platnom územnom pláne súčasťou rozvojových funkčných plôch s kódom 201 - občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, ktoré sú určené na zástavbu.
	Oddelenie ŽP žiada rešpektovať tiež regulatívy 1.4.1.3, 1.4.2., 5.2.1., 5.2.2., .5.2.3., 5.4.4., 5.4.7., 5.4.8., a 6.7. zo záväznej časti ÚPN R BSK. Z koncepčných materiálov žiadame zohľadniť nasledovné dokumenty: • Koncepcia ochrany a využívania zdrojov povrchovej a podzemnej vody v Bratislavskom samosprávnom kraji https://bratislavskykraj.sk/zivotne-prostredie/ • Katalóg adaptačných opatrení miest a obcí BSK na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy http://www.kri.sk/web object/761.pdf • Akčný plán na presadzovanie ochrany lesov na území BSK - analytická časť (TUZVO, 2020) https://bratislavskykraj.sk/mdocs-posts/akcny-plan-na-presadzovanie-ochrany-lesov-na-uzemi-bratislavskeho-samospravneho-kraja-v-zmysle-memoranda-o-spolupraci-a-spolocnom-postupe-pri-ochrane-lesov-analyticka-cast/ • Akčný plán Koncepcie ochrany a využívania zdrojov povrchovej a podzemnej vody v Bratislavskom samosprávnom kraji (PRIL UK, 2020) https://bratislavskykraj.sk/mdocs-posts/akcny-plan-koncepcie-	Akceptuje sa, uvedené záväzné regulatívy vyššej ÚPD – ÚPN-R BSK sú v návrhu ZaD08 rešpektované. Akceptuje sa. Uvedené dokumenty budú doplnené do textovej časti, časť „E“.

	ochrany-a-vvuzivania-zdrojov-povrchovej-a-podzemnej-vody-v-bratislavskom-samospravnom-kraji/. **Stanovisko Odboru dopravy BSK k návrhu ÚPD** • Na území hlavného mesta SR Bratislavy Bratislavský samosprávny kraj nevlastní žiadne cesty (v zmysle Štatútu hlavného mesta SR), z toho dôvodu k návrhu zmien a doplnkov 08 Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy za oddelenie pozemných komunikácií nemáme pripomienky. • Všeobecná pripomienka: Zapracovať výsledky „ŽSR, Dopravný uzol BA - štúdia realizovateľnosti“ - zmeny, ktoré majú vplyv na ÚPN BA a tým pripraviť územie pre budúcu realizáciu projektov. Rovnako rešpektovať aj výsledky strategického dokumentu „Plán udržateľnej mobility BSK“. • Špeciálny stavebný úrad pre mestské dráhy nemá pripomienky. **Stanovisko k návrhu ÚPD z hľadiska cyklodopravy** Z hľadiska rozvoja cyklistickej infraštruktúry požadujeme aby k riešenému územiu vyplývajúcemu z navrhovaného Územného plánu hlavného mesta SR Bratislava rok 2007, ZaD 08 boli riešené aj bezbariérové komunikácie pre cyklistickú dopravu v zmysle Technického predpisu TP085 - Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry a súvisiacich zákonov a noriem. Žiadame rešpektovať jestvujúce cyklotrasy, ale aj koridory navrhovaných cyklotrás v zmysle Koncepcie územného rozvoja cyklotrás Bratislavského samosprávneho kraja vo vzťahu k Integrovanému dopravnému systému a významným bodom cestovného ruchu, ktorá bola schválená zastupiteľstvom BSK 29.3.2021.	Berie sa na vedomie. Neakceptuje sa, je predmetom ZaD09. *V zmysle dorokovania s Ministerstvom dopravy SR dňa 11.10.2022 a so ŽSR dňa 20.09.2022 budú pripomienky týkajúce sa infraštruktúrnych opatrení navrhnutých v uvedených dokumentoch zapracované do ďalších zmien a doplnkov územného plánu mesta.* *Akceptuje sa. V na základe rokovania s BSK dňa 18.08.2022 bude strategický dokument „Plán udržateľnej mobility BSK“ doplnený do textovej časti, časť „E“.* Berie sa na vedomie. Akceptuje sa, bezbariérové komunikácie pre cyklistickú dopravu v zmysle citovaného predpisu budú navrhnuté v nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy stavieb v rámci stavebno-technického riešenia. Akceptuje sa, v zmysle vyššie uvedeného.
12.	**Okresný úrad Bratislava, Odbor výstavby a bytovej politiky** Tomášikova 46, 832 05 Bratislava	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt

		nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
13.	**Okresný úrad Bratislava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja,** Tomášikova 46, 832 05 Bratislava	
	List č. j. OU-BA-OSZP3-2022/068677-002 zo dňa 08.03.2022, na Magistrát doručený dňa 11. 03. 2022. *Adresované Okresný úrad Bratislava, ochrana prírody a krajiny kraja, Tomášikova 46, 821 01 Bratislava-Ružinov* Vec: Postúpenie návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08“ Ako príslušnému orgánu podľa § 67 písm. f) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Vám postupujeme návrh územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08“, doručené dňa 18.02.2022, Hlavným mestom Slovenskej republiky Bratislava, Primaciálne nám. 1, 814 99 Bratislava, na Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia. Prílohy: Návrh územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08“ *List č. j. OU-BA-OSZP1-2022/074079-002 zo dňa 21.03.2022, na Magistrát doručený dňa 23. 03. 2022.* *Adresované: Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (OVM), Tajovského 14440, 974 01 Banská Bystrica* Vec Postúpenie návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08“ Hlavné mesto SR Bratislava, so sídlom Primaciálne námestie 1, 814 99 Bratislava (ďalej len „žiadateľ“), požiadal Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej len „okresný úrad v sídle kraja") listom č. MAGS 46299/2022 MAG 65972/2022 zo dňa 11. 02. 2022, postúpeným Okresným úradom Bratislava, odborom starostlivosti o životné prostredie, oddelením ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia dňa 11.03.2022, doručeným dňa 18. 03. 2022, o vydanie stanoviska k prerokovaniu návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08"	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie.

	Ako odbornú organizáciu ochrany prírody a krajiny Vás okresný úrad v sídle kraja v zmysle 65a ods. 2 písm. zc) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov žiada o stanovisko k uvedenej veci. Kompletná dokumentácia ZaD 08 v elektronickej podobe je prístupná na internetovej adrese https:// www.bratislava.sk/sk/filter/uradna-tabula s použitím filtra „Územné plánovanie a rozvoj". Predmetné stanovisko by sme Vás požiadali doručiť do 30. 03. 2022 (aj na e-mailovú adresu alzbeta.fodorova@minv.sk)	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie.
14.	**Okresný úrad Bratislava, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií** Tomášikova 46, 832 05 Bratislava	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
15.	**Okresný úrad Bratislava, Odbor opravných prostriedkov** Tomášikova 46, 832 05 Bratislava – Pozemkový referát	
	List č. j. OU-BA-OOP6-2022/071443-002 zo dňa 18.03.2022, na Magistrát doručený dňa 25. 03. 2022. Okresný úrad Bratislava, odbor opravných prostriedkov, pozemkový referát (ďalej „OU-BA-OOP“) obdržal vašu žiadosť o písomné stanovisko k návrhu: „Prerokovanie návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08“ (ďalej len „návrh“) k posúdeniu podľa íj 22 ods.5 zákona č. 50/1976 Zb. o Územnom plánovaní a stavebnom poriadku. Po preštudovaní predloženej dokumentácie OU-BA-OOP. ako orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa zákona č.220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zák.č.245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ochrane pôdy“) dáva nasledovné stanovisko: Hlavným cieľom predloženého návrhu je potreba zmeny funkčného využitia a priestorového usporiadania plôch, ako disponibilne vhodných na umiestnenie nájomného bývania, navrhnutých na podklade Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy, za účelom naplnenia cieľov Koncepcie mestskej bytovej politiky na roky 2020-2030 a Metodiky zmien územného plánu v záujme budovania predpokladov na rozvoj nájomného bývania a zvyšovania dostupnosti bývania. Predložený návrh rieši zmenu funkčného využitia už odsúhlasených plôch v lokalitách označených, ako ZP/RA/2, ZP/RA/4. ZP/DU/1, ZP/PE/6 o celkovej výmere 18.92 ha.	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie.

	V predloženej dokumentácii Tab č. 1 Prehľad skôr odsúhlasených záberov PP s požadovanou zmenou funkčného využitia územia v rámci ZaD 08 v stĺpci Predpokladaná výmera PP /spolu ha/ je nesprávne uvedený súčet predpokladaného záberu poľnohospodárskej pôdy 18.67 ha má byť 18.92 ha.	Berie sa na vedomie. Súčet predpokladaného záberu poľnohospodárskej pôdy bude na základe upraveného návrhu ZaD08 upravený. *Na základe dorokovania s Ministerstvom dopravy SR (dňa 11.10.2022), so ŽSR (dňa 20.09.2022) a na základe listu Ministerstva dopravy SR č. j. 06848/2023/SSD/16421 zo dňa 16.02.2023, budú časti lokality* ***KR/RA/1 (Pastierska)*** *a lokality* ***KR/PE/3 (Šustekova),*** *ktoré sa nachádzajú v ochrannom pásme dráhy železníc, z upraveného návrhu ZaD08* ***vypustené****.* *Na základe dorokovania bude návrh ZaD08 v lokalite* ***KV/PE/5 (Einsteinova)*** *upravený tak, že vo východnej časti predmetnej lokality bude ponechané súčasné funkčné využitie územia: ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130, stabilizované územie a občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S.*
	OU-BA-OOP k navrhovaným lokalitám uvádzame nasledovné:	
	Lokalita č. ZP/RA/2 sa nachádza v katastrálnom území Rača. Predložený zámer v danej lokalite rieši zmenu funkčného využitia z pôvodnej funkcie kód 502 na kód 102 (2,92 ha), z pôvodnej funkcie kód 502 na kód 202 (0,44 ha), z pôvodnej funkcie kód 502 na kód 11 10 (0,41 ha); o celkovej výmere 3,77 ha. OU-BA-OOP k predloženému návrhu v danej lokalite nemá námietky.	Berie sa na vedomie.
	Lokalita č. ZP/RA/4 sa nachádza v katastrálnom území Rača. Predložený zámer v danej lokalite rieši zmenu funkčného využitia z pôvodnej funkcie kód 201 na kód 101 (výmera 2,54 ha), z pôvodnej funkcie kód 201 na kód 101 (výmera 0,25 ha), o celkovej výmere 2,79 ha. OU-BA-OOP k predloženému návrhu v danej lokalite nemá námietky.	Berie sa na vedomie.
	Lokalita č. ZP/DU/1 sa nachádza v katastrálnom území Dúbravka. Predložený zámer v danej lokalite rieši zmenu funkčného využitia z pôvodnej funkcie kód 502 na kód 101 (výmera 9,17 ha), z pôvodnej funkcie kód 502 na kód 202 (výmera 1,86 ha), z pôvodnej funkcie kód 502 na kód 1110 (výmera 1,59 ha), o celkovej výmere 8,93 ha. OU- BA-OOP k predloženému návrhu v danej lokalite nemá námietky.	Berie sa na vedomie.
	Lokalita č. ZP/PE/6 sa nachádza v katastrálnom území Petržalka. Predložený zámer v danej lokalite rieši zmenu	Berie sa na vedomie.

	funkčného využitia z pôvodnej funkcie kód 201 na kód 101 o celkovej výmere 3,43 ha. OU-BA-OOP k predloženému návrhu v danej lokalite nemá námietky.	
	Ten, kto navrhne nepoľnohospodárske použitie poľnohospodárskej pôdy na stavebný zámer je povinný zabezpečiť uplatnenie zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy, špeciálne najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy a viníc.	Akceptuje sa. Bude predmetom prípravy Ďalších stupňov PD.
	Podľa ust. §14 ods. 1 zákona o ochrane pôdy návrhy nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy, ktoré menia, alebo dopĺňajú schválenú územnoplánovaciu dokumentáciu podliehajú posúdeniu z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy a vydaniu súhlasu podľa §13. Návrhy posudzuje orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (OU-BA-OOP) so zreteľom na doteraz nepoužité plochy v rámci platnej územnoplánovacej dokumentácie.	Akceptuje sa. Návrh ZaD08 bol posúdený orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy (OU-BA-OOP) so zreteľom na doteraz nepoužité plochy v rámci platnej UPD. Viď list č. j. OU-BA-OOP6-2022/082763-002 zo dňa 19.04.2022.
	Pri trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy dôjde k nezvratným negatívnym vplyvom na poľnohospodársku pôdu, čiže k úplnému odstráneniu humusovému horizontu pôd a pri dočasnom zábere poľnohospodárskej pôdy môže dôjsť k ďalším negatívnym účinkom , ako je zhutnenie prípadne kontaminácia pôdy, preto je nevyhnutné dôsledne postupovať podľa § 12 až 17 zákona o ochrane pôdy, aby sa tieto vplyvy čo najviac eliminovali. Na základe uvedených skutočností OU-BA-OOP k predloženému návrhu nemá pripomienky.	Akceptuje sa, v zmysle vyššie uvedeného. Berie sa na vedomie.
	Okresný úrad Bratislava, Odbor opravných prostriedkov Tomášikova 46, 832 05 Bratislava – Pozemkový referát	
	List č. j. OU-BA-OOP6-2022/082763-002 zo dňa 19.04.2022, na OOUPD doručený dňa 26. 04. 2022 Vec: Budúce možné nepoľnohospodárske použitie poľnohospodárskej pôdy pre návrh „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08“ - udelenie súhlasu	Berie sa na vedomie.
	Okresný úrad Bratislava, odbor opravných prostriedkov, pozemkový referát, (ďalej len „OÚ-BA-OOP“) obdržal vašu žiadosť o udelenie súhlasu s budúcim možným nepoľnohospodárskym použitím poľnohospodárskej pôdy pre návrh: „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08“.	Berie sa na vedomie.
	OÚ-BA-OOP, ako príslušný orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy, podľa ustanovenia § 14 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o	Berie sa na vedomie.

	ochrane pôdy“) a ako príslušný orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy v zmysle ustanovenia § 5 ods. 4 písm. e) zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách v znení neskorších predpisov	
	I. udeľuje súhlas: a) so zmenou funkčného využitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky účel z pôvodnej funkcie kód 502 na 102, z pôvodnej funkcie kód 502 na 202, z pôvodnej funkcie kód 502 na 1110; pre lokalitu č. ZP/RA/2 nachádzajúcu sa v katastrálnom území Rača o výmere 3,77 ha, b) so zmenou funkčného využitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky účel z pôvodnej funkcie kód 201 na 101; pre lokalitu č. ZP/RA/4 nachádzajúcu sa v katastrálnom území Rača o výmere 2,79 ha, c) so zmenou funkčného využitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky účel z pôvodnej funkcie kód 502 na 101, z pôvodnej funkcie kód 502 na 202, z pôvodnej funkcie kód 502 na 1110 pre lokalitu č. ZP/DU/1 nachádzajúcu sa v katastrálnom území Dúbravka o výmere 8,93 ha, d) so zmenou funkčného využitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky účel z pôvodnej funkcie kód 201 na 101 pre lokalitu č. ZP/PE/6 nachádzajúcu sa v katastrálnom území Petržalka o výmere 3,43ha.	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie.
	Súhlas je udelený podľa Tabuľky č. 1: Prehľad skôr odsúhlasených záberov PP s požadovanou zmenou funkčného využitia v rámci ZaD 08.	Berie sa na vedomie.
	Údaje o poľnohospodárskej pôde boli prevzaté z nasledovných dokumentov: „Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde navrhovaných v rámci návrhu „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08“. Z textovej časti: 2_1_Komplexne riešenie, 2_2_Regulačný výkres, 6_Zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov pre nepoľnohospodárske účely Z grafickej časti: 2_1_Komplexne riešenie, 2_2_Regulačný výkres, 6_Zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov pre nepoľnohospodárske účely Z tabuľkovej časti: Prehľad skôr odsúhlasených záberov PP s požadovanou zmenou funkčného využitia v rámci ZaD 08.	Berie sa na vedomie.
	II. Súhlas sa udeľuje za dodržania nasledovných podmienok vyplývajúcich zo zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy ustanovených zákonom o ochrane pôdy: a) poľnohospodársku pôdu použiť pre stavebné a iné nepoľnohospodárske zámery len v nevyhnutnom a odôvodnenom rozsahu.	Akceptuje sa. Bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD.

	b) nenarušovať ucelenosť honov a nesťažovať obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy nevhodným situovaním stavieb, delením a drobením pozemkov, alebo vytváraním častí pozemkov nevhodných na obhospodarovanie poľnohospodárskymi mechanizmami. c) zabezpečiť ochranu susedných poľnohospodárskych pozemkov pred znehodnotením. d) zabezpečiť prístup na odňatím zneprístupnené hony poľnohospodárskej pôdy, a to vybudovaním účelových poľných ciest. e) zabezpečiť vykonanie skrývky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy v súlade s vyhláškou MP SR č. 508/2004 Z.z. f) Poľnohospodársku pôdu použije investor pre nepoľnohospodárske účely len na základe právoplatného rozhodnutia podľa § 17 zákona o ochrane pôdy, vydaného príslušným orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy. Obstarávateľ územného plánu je povinný rešpektovať súhlas OÚ-BA-OOP a upraviť výkres a tabuľkovú časť v zmysle toho súhlasu.	
16.	Okresný úrad Bratislava, Odbor krízového riadenia Tomášikova 46, 832 05 Bratislava	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
17.	Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb Továrenská 7, P. O. BOX 40, 828 55 Bratislava 24	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
18.	Krajský pamiatkový úrad Bratislava Leškova 17, 811 04 Bratislava	
	List č. j. KPUBA-2022/4644-2/15351/DIM,KAD dňa 23. 02. 2022, na Magistrát doručený dňa 02. 03. 2022. Krajský pamiatkový úrad Bratislava (ďalej len „KPÚ BA") podľa § 11 ods. 2 pís. d) zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon"), ktorý je vecne príslušným správnym orgánom a podľa § 9 ods. 5 pamiatkového zákona je miestne príslušným správnym orgánom na úseku ochrany pamiatkového fondu vydáva toto S t a n o v i s k o .	Berie sa na vedomie.

	KPÚ BA na základe oznámenia Hlavného mesta SR Bratislavy, Primaciálne nám. 1, P. O. Box 192, 814 99 Bratislava, zo dňa 04. 11. 2020, ktoré KPÚ BA prijal dňa 18. 11. 2020, o začatí verejného prerokovania návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08" („ďalej len ZaD 08") a na základe žiadosti o vyjadrenie k predmetnej územnoplánovacej dokumentácii, obstarávateľom je Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy, oddelenie obstarávania územnoplánovacích dokumentov, prostredníctvom odborne spôsobilých osôb pre obstarávanie UPD a UPP Ing. arch. Marty Závodnej, Mgr. art. Kataríny Štefancovej, Ing. arch. Ľubice Pachta Fenclovej a Ing. arch. Zuzany Chovancovej Kadášovej, podľa ustanovení podľa ustanovení § 11 ods. 2 písm. b a § 29 od. 4 pamiatkového zákona	Berie sa na vedomie.
	S ú h l a s í	Berie sa na vedomie.
	s obsahom návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08", bez pripomienok.	
	Na riešenom území hlavného mesta SR Bratislavy sa nachádzajú národné kultúrne pamiatky (ďalej len „NKP") evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky, ich zoznam a presný počet vedie a priebežne aktualizuje Pamiatkový úrad SR, Cesta na Červený most 6, Bratislava, v území sa nachádzajú pamiatkovo chránené územia: - Mestská pamiatková rezervácia Bratislava - Staré Mesto - Pamiatková zóna Bratislava - CMO - Pamiatková zóna Bratislava - Vajnory - Pamiatková zóna Bratislava - Rusovce - Pamiatková zóna Areál rušňového depa Bratislava - východ ochranné pásma NKP zapísaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky : - Ochranné pásmo NKP Devín - slovanské hradisko - Ochranné pásmo nehnuteľných NKP rímskokatolíckeho kostola Ducha svätého, usadlosti na Námestí 6. apríla č.4 a ľudových domov na Námestí 6. apríla č.13,15, na Železiarskej ul. č. 6 a pomníka padlých v Devínskej Novej Vsi - Ochranné pásmo NKP - Umelecká beseda na Dostojevského rade - Ochranné pásmo NKP Cintorín a pamätníka ČA na Slavíne - Ochranné pásmo nehnuteľnej NKP rímskokatolíckeho kostola sv. Kozmu a Damiána v Dúbravke - Ochranné pásmo nehnuteľnej NKP rímskokatolíckej kaplnky Ružencovej Panny Márie v Dúbravke - Ochranné pásmo nehnuteľnej NKP rímskokatolíckej kaplnky sv. Rozálie v Lamači - Ochranné pásmo nehnuteľných NKP rímskokatolíckeho kostola sv. Petra a Pavla, ľudových domov na ul. Čsl. tankistov č.71,67, 39-41, 37, 35, 33, 34, 93-95 a kováčskej dielne na ul. Čsl. tankistov č.65 v Záhorskej Bystrici	Berie sa na vedomie.

	- Ochranné pásmo NKP v Hornej Mlynskej doline - Ochranné pásmo NKP rímskokatolíckeho kostola sv. Filipa a Jakuba, Kostola evanjelického a. v.. Kúrie na Alstrovej ul. č.171. Kaštieľa na Nám. A. Hlinku č. 1 a Mestského paláca na Nám. A. Hlinku Č.3 v Rači - Ochranné pásmo nehnuteľných NKP - Požiarna zbrojnica. Kostol ev. a. v. a figurálne reliéfy - oráč, kosec, kočiš-prievozník, murár a kováč na administratívnej budove na Radničnom námestí 7 v Ružinove - Prievoz Toto záväzné stanovisko po uplynutí troch rokov odo dňa jeho vydania stráca platnosť, ak nedošlo k jeho použitiu na účel, na ktoré je určené.	Berie sa na vedomie.
19.	**Regionálny úrad verejného zdravotníctva hl. m. Bratislava** Ružinovská 8, 820 09 Bratislava	
	List č. j. HŽP/5737/2022 zo dňa 23.03.2022, na Magistrát doručený dňa 25. 03. 2022. Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave ako orgán príslušný podľa § 3 ods. 1 písm. c) v spojení s prílohou č. 1 bod 1 a § 6 ods. 3 písm. g) zák. NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zák. č. 355/2007 Z.z.) vo veci posúdenia návrhu žiadateľa **Hlavné mesto SR Bratislava, Primaciálne nám. 1, 814 99 Bratislava** (IČO: 00603481) vydáva podľa § 13 ods. 3 písm. b) citovaného zákona toto **záväzné stanovisko:** **Súhlasí sa** s návrhom žiadateľa na schválenie návrhu územnoplánovacej dokumentácie „**Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08**.“ *Upozorňujem na povinnosť protihlukového zabezpečenia obytných objektov vo väčšine posudzovaných lokalít podmienečne vhodných pre výstavbu objektov s chránenou funkciou, nakoľko ide o lokality v kontakte s významnými líniovými zdrojmi dopravného hluku i emisií z cestnej dopravy.* *V lokalitách Pastierska, Bratská, Šustekova, Viedenská — realizáciu obytných domov <u>neodporúčame</u> - a to vzhľadom na bezprostrednú hlukovú záťaž územia či už zo železničnej dopravy, letiska alebo diaľnice D1.*	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Akceptuje sa. Protihlukové zabezpečenie obytných objektov budú predmetom prípravy ďalších stupňov projektovej dokumentácie, v ktorej budú v rámci stavebno-technického riešenia navrhnuté účinné protihlukové opatrenia. Berie sa na vedomie. Protihlukové opatrenia budú predmetom architektonicko-stavebného riešenia v ďalších stupňoch PD. *Na základe dorokovania s dotknutými orgánmi bude časť lokality Pastierska a časť lokality Šustekova, ktoré sa nachádzajú v ochrannom pásme dráhy železníc, vypustené z upraveného návrhu ZaD08.*

	Odôvodnenie: Toto záväzné stanovisko bolo vydané na základe návrhu žiadateľa Hlavné mesto SR Bratislava, Primaciálne nám. 1, 814 99 Bratislava zo dňa 11. 02. 2022 doručeného na tunajší úrad dňa 18. 02. 2022 v predmetnej veci.	Berie sa na vedomie.
	K urbanistickej štúdii umiestnenia „Nájomného bývania“ vydal tunajší úrad odborné stanovisko č. HŽP/2602/2020 zo dňa 20.01.2020 (viď príloha), ktoré následne potvrdil listom č. HŽP/ HŽP/10051/2021 zo dňa 29. 04. 2021.	Berie sa na vedomie.
	Dôvod obstarávania Zmien a doplnkov 08 Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, r. 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov vyplýva z potreby zvýšenia podielu plôch funkčného využitia územia pre bývanie, a tak získania disponibilných plôch pre umiestnenie nájomného bývania na území mesta. Odborným podkladom pre návrh ZaD 08 je „Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy“ a „Koordinačná štúdia - Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka“. Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy, preverila možnosť významného navýšenia podielu bývania vo viacerých lokalitách, a to na území mestských častí: - Ružinov - lokalita Bazová, - Rača - lokality Pastierska, Pekná cesta. Račianska a Východná, - Dúbravka - lokality Agátová a Na vrátkach, - Petržalka - lokality Bratská, Sosnová, Šustekova, Muchovo námestie, Viedenská cesta a územia mestskej zelene, pre ktoré sa navrhujú zmeny funkčného využitia v ZaD 08.	Berie sa na vedomie.
	Pre navrhovaný rozvoj sídelnej štruktúry a jej napojenia na sídelné zoskupenia sa vychádza z predpokladov: - zvyšovania kvality dopravných spojení v smere medzinárodných urbanizačných osi a väzieb - dobudovanie cestných komunikačných systémov, dobudovania železničných trati /zdvojkoľajnenie a elektrifikácia/, zavedenia integrácie všetkých druhov hromadnej osobnej dopravy, vybudovania superrýchleho prepojenia metropolí Viedeň a Bratislava, vrátane prepojenia medzinárodných letísk Schwechat - M. R. Štefánika v Bratislave - Ivanke a zvýšenia využívania vodnej dopravy, - rozvoja a zhodnotenia potenciálu jestvujúcej základne technickej infraštruktúry - dobudovania trás a zariadení medzinárodného významu v zásobovaní energiami, zhodnotenia jestvujúcich trás ropovodov, plynovodov a produktovodov celoeurópskeho významu.	Berie sa na vedomie.
	Predložený návrh pri rešpektovaní vyššie uvedeného upozornenia nebude v rozpore s požiadavkami na ochranu verejného zdravia.	Berie sa na vedomie.
	Prílohy: - stanovisko č. HŽP/2602/2020 zo dňa 20. 01. 2020 - oznámenie č. HŽP/10051/2021 zo dňa 29. 04. 2021	Berie sa na vedomie.

	Stanovisko č. j. HŽP/2602/2020 zo dňa 20. 01. 2020:	
	Dňa 23. 12. 2019 bola na tunajší úrad doručená Vaša žiadosť zo dňa 12. 12. 2019 o vyjadrenie k uvedenému materiálu (spracovateľ odd. územného plánovania Magistrátu, november 2019), ktorý po schválení bude slúžiť ako podklad pre zmeny a doplnky územného plánu mesta Bratislavy.	Berie sa na vedomie.
	Účelom UŠ je preveriť možnosti umiestnenia nájomného bývania vo vybraných 13 lokalitách na mestských pozemkoch a na pozemkoch súkromných investorov; štúdia preverí jednotlivé lokality ako alternatívne riešenia a navrhne možné zmeny funkčného využitia vrátane potrebnej občianskej vybavenosti, dopravnej i technickej infraštruktúry.	Berie sa na vedomie.
	Po preskúmaní podania zaujímame k predloženej US z hľadiska záujmov na ochranu verejného zdravia k jednotlivým lokalitám nasledovné stanovisko:	
	1. **Lokalita Bazová v BA II - MČ Ružinov** (býv. areál TSmB/Technických závodov Bratislava) - po revitalizácii vhodná lokalita situovaná vo vnútrobloku - **odporúčame**.	Berie sa na vedomie.
	2. **Lokalita Pastierska v BA III - MČ Rača** (býv. areál „starej“ Matadorky) - do značnej miery problematická (menej vhodná až nevhodná) lokalita z dôvodov možnej starej ekologickej záťaže, záťaže hlukom zo železničnej dopravy v bezprostrednom dotyku s hlavnou železničnou traťou BA - Trnava a aj záťaže leteckým hlukom z letiska M. R. Štefánika (VPD s letovým koridorom v SZ azimute smerom na Malé Karpaty) - **neodporúčame**, príp. s potrebou sekundárnych protihlukových opatrení a intenzívnej revitalizácie územia.	Berie sa na vedomie. Podkladom pre návrh ZaD08 bola Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy. Cieľom spracovania UŠ bolo posúdiť vybrané lokality z hľadiska transformácie územia v danej lokalite pre funkciu bývania. Konkrétne architektonické riešenie vrátane riešenia účinných protihlukových opatrení bude predmetom ďalších stupňov projektovej prípravy.
	3. **Lokalita Pekná cesta v BA III – MČ Rača** - lokalita v Podhorskom páse Malých Karpát, avšak v bezprostrednom susedstve s výrobou (Slovenská grafia), bývalým hospodárskym dvorom a areálom zaniknutej Meopty Rača; pravdepodobná potreba sekundárnych protihlukových opatrení voči areálu Slovenskej grafie a jej obslužnej doprave - **podmienečne vhodná**	Berie sa na vedomie v zmysle vyššie uvedeného.
	4. **Lokalita Na Vrátkach v BA IV - MČ Dúbravka** - podmienečne vhodná zazelenená lokalita západne od ubytovne Fortuna a cca 200 m od diaľnice D2, obkolesená drobnou výrobou, skladovými i gastroprevádzkami (lokálne vyšší ruch) s potrebou citlivého osadenia a riešenia navrhovaného nájomného bývania s možnou potrebou sekundárnych protihlukových opatrení a potrebou zachovania jestvujúcej okolitej zelene ako izolačnej bariéry - **odporúčame**.	Berie sa na vedomie v zmysle vyššie uvedeného.
	5. **Lokalita Bratská v BA V - MČ Petržalka** - **veľmi problematická** až nevhodná lokalita v priamom dotyku až obkolesená významnými líniovými zdrojmi dopravného hluku a emisií z cestnej dopravy (Jiráskova ul.,	Berie sa na vedomie v zmysle vyššie uvedeného.

	Bratská - Pajštúnska ul. a ich križovanie) a ďalej aj prevádzkou s intenzívnou dopravnou obsluhou (Lidl) - **neodporúčame**.	
	6. **Lokalita Sosnová v BA V - MČ Petržalka** - značne **problematická** zazelenená lokalita v pomerne úzkom kontakte s významnými líniovými zdrojmi dopravného hluku a emisií z cestnej dopravy (Bosákova ul., Dolnozemská ul., nájazd na most Apollo, ich križovanie); pravdepodobne vyžaduje veľmi účinné sekundárne protihlukové opatrenia a zachovanie jestvujúcej vzrastlej izolačnej zelene v smere k uvedeným komunikáciám - **neodporúčame** resp. pri realizácii **sekundárnych protihlukových opatrení**.	Berie sa na vedomie, lokality **Sosnová, Šustekova, Račianska, Východná, Agátová, Muchovo námestie a Viedenská cesta** boli vybraté za účelom preverenia možnosti zástavby. Konkrétne architektonické riešenie vrátane riešenia účinných protihlukových opatrení bude predmetom ďalších stupňoch projektovej prípravy.
	7. **Lokalita Šustekova** v **BA V – MČ Petržalka - problematická až nevhodná lokalita** v bezprostrednom susedstve významných líniových zdrojov dopravného hluku (železničná trať, diaľnica D1 v Einsteinovej ul.) a ešte aj autoservisu nákladných vozidiel Volvo - **neodporúčame**.	*Na základe dorokovania s dotknutými orgánmi bude časť lokality Pastierska a časť lokality Šustekova, ktoré sa nachádzajú v ochrannom pásme dráhy železníc, vypustené z upraveného návrhu ZaD08.*
	8. **Lokalita Mlynské Nivy v BA II - v MČ Ružinov** - **problematická až nevhodná lokalita** v bezprostrednom susedstve významných líniových zdrojov dopravného hluku i emisií z dopravy (diaľnica D1, Bajkalská ul./tangenta, ich križovanie) a ešte aj auto umyváreň - **neodporúčame**.	Berie sa na vedomie. Lokalita Mlynské Nivy nie je predmetom návrhu ZaD08.
	9. **Lokalita Račianska v BA IV - MČ Rača** - značne **problematická lokalita** v úzkom kontakte s významnými líniovými a i. zdrojmi dopravného hluku (Račianska cesta, železničná trať) a emisií z cestnej dopravy; pravdepodobne vyžaduje účinné sekundárne protihlukové opatrenia a zachovanie jestvujúcej vzrastlej izolačnej zelene v smere k uvedeným komunikáciám; skôr **neodporúčame**.	Berie sa na vedomie, v zmysle výroku uvedeného pri bode č. 6.
	10. **Lokalita Východná v BA IV - MČ Rača** - iba **podmienečne vhodná** nezastavaná poľná lokalita severne od zriaďovacieho nádražia Bratislava-Východ a pod letovým koridorom lietadiel štartujúcich z letiska M.R, Štefánika v SZ azimute (v smere Malé Karpaty); potreba účinných sekundárnych protihlukových opatrení s izolačnou bariérou tvorenou vzrastlou zeleňou v smere k nádražiu a vhodnou priestorovou konfiguráciou a orientáciou fasád - je možné podmienečne odporučiť.	Berie sa na vedomie, v zmysle výroku uvedeného pri bode č. 6.
	11. **Lokalita Agátová v BA IV - MČ Dúbravka** - podmienečne vhodná nezastavaná lokalita severne od ubytovne Fortuna, v dosahu vplyvu diaľnice D2 (cca 200 m), železničnej trate (cca 50-75 m) i južne situovaných výrobno-skladových areálov Hornex a Divendoor; potreba účinných sekundárnych protihlukových opatrení s izolačnou bariérou tvorenou vzrastlou zeleňou v smere k železničnej trati i diaľnici a vhodnou priestorovou konfiguráciou a orientáciou fasád; (známka 3, je možné **podmienečne odporučiť);**	Berie sa na vedomie, v zmysle výroku uvedeného pri bode č. 6. Konkrétne urbanisticko-architektonické riešenie zástavby, ktoré navrhne vhodnú priestorovú konfiguráciu a orientáciu fasád, s ohľadom na účinnú ochranu pred hlukom, bude predmetom ďalších stupňov PD.
	12. **Lokalita Muchovo námestie - MČ Petržalka** - **podmienečne vhodná lokalita** sčasti zastavaná nízko podlažnými objektmi - na nároží križovatky ulíc Vavilovova a Černyševského, ktoré predstavujú lokálne významné líniové zdroje dopravného hluku a emisií z cestnej dopravy; je tu potreba účinných sekundárnych	Berie sa na vedomie, v zmysle výroku uvedeného pri bode č. 6.

	protihlukových opatrení v spojení s vhodnou priestorovou konfiguráciou a orientáciou fasád - **je možné podmienečne odporučiť.** 13. **Lokalita Viedenská cesta - MČ Petržalka** - **veľmi problematická až nevhodná** lokalita v priamom obkolesení s významnými líniovými zdrojmi dopravného hluku a emisií z cestnej dopravy (frekventovaná Viedenská cesta, diaľnica D2 a ich zložité mimoúrovňové križovanie) - **neodporúčame**.	Berie sa na vedomie, v zmysle výroku uvedeného pri bode č. 6.
	Oznámenie č. j. HŽP/10051/2021 zo dňa 29. 04. 2021 Dňa 21.04.2021 bola na tunajší úrad doručená Vaša žiadosť zo dňa 15. 04. 2021 o vyjadrenie k „UŠ NB“ (spracovateľ Sekcia územného plánovania Metropolitného inštitútu Bratislavy), ktorá po schválení bude podkladom pre zmenu platného územného plánu mesta Bratislavy.	Berie sa na vedomie.
	Účelom US je preveriť možnosti umiestnenia nájomného bývania vo vybraných lokalitách na mestských pozemkoch a na pozemkoch súkromných investorov; štúdia preverí jednotlivé lokality ako alternatívne riešenia a navrhne možné zmeny funkčného využitia vrátane potrebnej občianskej vybavenosti, dopravnej i technickej infraštruktúry.	Berie sa na vedomie.
	Po preskúmaní podania Vám oznamujeme, že tunajší úrad k predloženej „UŠ - NB“ vydal z hľadiska záujmov legislatívy na ochranu verejného zdravia stanovisko zn. HŽP/2602/2020 zo dňa 20. 01. 2020, ktoré podľa pripomienok k jednotlivým lokalitám je naďalej platné . Citované stanovisko prikladáme.	Berie sa na vedomie.
	Regionálny úrad verejného zdravotníctva hl. m. Bratislava Ružinovská 8, 820 09 Bratislava	
	List č. j. OHŽPaZ/2008/2023 zo dňa 17.01.2023, na OOUPD doručený dňa 19. 01. 2023 Vec: Žiadosť o prehodnotenie záväzného stanoviska č. HZP/5737/2022 zo dňa 23.03.2022 k Územnému plánu hl. m. SR Bratislavy, rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov - Zmeny a doplnky 08 – oznámenie	
	Dňa 28.12.2022 ste na tunajší úrad doručili žiadosť zo dňa 14.12.2022 o prehodnotenie súhlasného záväzného stanoviska č. HŽP/5737/2022 zo dňa 23.03.2022 vydaného k „Územnému plánu hl. m. SR Bratislavy, rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov - Zmeny a doplnky 08“ - v ktorom sme neodporučili realizáciu mestských bytových domov (s nájomným bývaním) v lokalitách Pastierska v MČ Bratislava-Rača a Bratská, Šustekova a Viedenská v MČ Bratislava-Petržalka - a to vzhľadom na bezprostrednú hlukovú záťaž týchto lokalít dopravným hlukom (železničná doprava, letisko, resp. diaľnica D1).	Berie sa na vedomie.
	V predmetnej veci sa následne dňa 24.11.2022 na Magistráte hl. mesta SR Bratislavy, sekcii územného rozvoja uskutočnilo preklenovacie rokovanie, na ktorom však zástupcovia RÚVZ Bratislava hlavné mesto opätovne namietali 4 uvedené lokality ako nevhodné pre funkciu bývania z hľadiska lokálnych hlukových podmienok a	Berie sa na vedomie.

	požadovali ich vypustenie z návrhu ZaD 08 . Žiadateľ vo svojom liste zo dňa 14.12.2022 súčasne objasnil možné spôsoby zabezpečenia protihlukovej ochrany týchto území/lokalít navrhovaných pre bytovú zástavbu (protihlukové steny, zemné valy, pavlačové typy domov s odvrátením obytných miestností od zdrojov hluku, zvukovo- izolačné obvodové plášte, trojité zasklenie okien, účinné vetranie bytov pri zatvorených oknách, predstavané bariérové domy, izolačná zeleň ai.), ktorých realizáciou bude možné dosiahnuť súlad s kritériami vyhl. MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. Po preskúmaní Vášho podania Vám oznamujem, že súhlasné záväzné stanovisko tunajšieho úradu č. HŽP/5737/2022 zo dňa 23.03.2022 vydané k ÚPN hl. m. SR Bratislavy, rok 2007, ZaD 08 zostáva naďalej v platnosti, nakoľko v ňom vznesené pripomienky k horeuvedeným 4 z celkového počtu 12 návrhových lokalít majú len odporúčací charakter. Z týchto dôvodov potom aj tieto 4 nami namietané lokality možno zahnúť do navrhovaných ZaD 08 - s podmienkou preukázania zabezpečenia účinnej protihlukovej ochrany obytnej funkcie v územných konaniach jednotlivých lokalít príslušnými akustickými štúdiami.	Berie sa na vedomie. Akceptuje sa. *Na základe dorokovania s Ministerstvom dopravy SR (dňa 11.10.2022, so ŽSR (dňa 20.09.2022) a na základe listu Ministerstva dopravy SR č. j. 06848/2023/SSD/16421 zo dňa 16.02.2023, budú časti lokality KR/RA/1 (Pastierska) a lokality KR/PE/3 (Šustekova), ktoré sa nachádzajú v ochrannom pásme dráhy železníc, z upraveného návrhu ZaD08* ***vypustené****.*
20.	**Regionálna veterinárna a potravinová správa** Polianky 8, 841 01 Bratislava	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
21.	**Obvodný banský úrad v Bratislave** Mierová 19, 821 05 Bratislava	
	List č. j. 23-682/2022 zo dňa 30.03.2022, na Magistrát doručený dňa 05. 04. 2022. Vec ,,Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08” Okres: Bratislava I: k.ú.Staré Mesto Okres: Bratislava II: k.ú. Nivy, Podunajské Biskupice, Ružinov, Trnávka, Vrakuňa Okres: Bratislava III: k.ú. Nové Mesto, Rača, Vajnory, Vinohrady Okres: Bratislava IV: k.ú. Devín, Devínska Nová Ves, Dúbravka, Karlova Ves, Lamač, Záhorská Bystrica	

	Okres: Bratislava V: k.ú. Čunovo, Jarovce, Petržalka, Rusovce - stanovisko K predmetu žiadosti Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy pod č. MAGS 46299/2022 a MAG 65972/2022 zo dňa 11.02.2022 (na tunajší úrad doručenej dňa 22.02.2022) o prerokovaní návrhu územnoplánovacej dokumentácie. Obvodný banský úrad v Bratislave, podľa § 41 ods. 2 písm. 1) zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov s ohľadom na § 18 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, dáva toto s t a n o v i s k o : Tunajší úrad k návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08“ **nemá námietky**, pokiaľ bude v územnom pláne v plnej miere rešpektované a v súlade s § 17 ods. 5 a § 26 ods. 3 banského zákona v **k.ú. Devín** vyznačené hranice **chráneného ložiskového územia (ďalej len „CHLÚ“) Devín** s určeným dobývacím priestorom (ďalej len „DP“) Devín, určené na ochranu a využitie výhradného ložiska granodioritu toho času pre organizáciu **SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK**, štátny podnik, Povodie Dunaja, odštepný závod, Karloveská 2, 842 17 Bratislava a CHLÚ Devínska Nová Ves II s určeným DP Devínska Nová Ves II, určené na ochranu a využitie výhradného ložiska neogénnych ílov - tehliarskej suroviny toho času pre organizáciu **Esterian, a.s.,** Dvořákovo nábrežie 10, 811 02 Bratislava. Obvodný banský úrad v Bratislave ďalej **v k. ú. Podunajské Biskupice** eviduje dobývanie ložísk nevyhradeného nerastu - štrkopieskov a to na pozemku s pare. č. **5798/9** (Registra C-KN), ktoré má povolené organizácia **SEHRING Bratislava, s.r.o.,** Hviezdna 38, 821 06 Bratislava, na pozemku s parc. č. **5938/11 a 5938/12** (Registra C-KN), ktoré mala povolené organizácia **A-Z STAV, s.r.o**., Koceľova 17, 821 08 Bratislava, a na pozemkoch s pare. č. **5933/1, 5933/4, 5942/5** (Registra C-KN), ktoré má povolené organizácia **Danucem Slovensko a.s.**, 906 38 Rohožník. Obvodný banský úrad v Bratislave upozorňuje na § 18 a § 19 banského zákona v tom, že povolenie stavieb a zariadení v **CHLÚ**, ktoré nesúvisia s dobývaním výhradného ložiska a môže vydať príslušný orgán len na základe **záväzného stanoviska** Obvodného banského úradu v Bratislave.	Berie sa na vedomie. Akceptuje sa. Chránené CHLÚ Devín a CHLÚ Devínska Nová Ves II sú súčasťou textovej časti ÚPN, časť B, kapitola B.15 (smerná časť) a sú vyznačené v grafickej časti ÚPN vo výkrese č. 2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia – komplexné riešenie a výkrese č. 2.2. Regulačný výkres, ktoré sú záväzné, ako samostatná funkčná plocha: územia dobývacích priestorov a odpadového hospodárstva – dobývacie priestory, číslo funkcie 801. Berie sa na vedomie. Uvedená lokalita je súčasťou návrhu ZaD09 UPN. Obvodný banský úrad v Bratislave povolil spoločnosti SEHRING Bratislava s.r.o. doťažiť povolené množstvo štrku do 30.09.2029, za podmienky, že sa v súlade so zákonom č. 305/2018 Z. z. neodkryje pri ťažbe nová otvorená hladina podzemných vôd. Berie sa na vedomie. Uvedené lokality nie sú predmetom návrhu ZaD08.
22.	**Mestské lesy v Bratislave**	

	Cesta mládeže 4, 831 01 Bratislava	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
23.	Slovenský pozemkový fond, RO Bratislava Trenčianska 55, 821 09 Bratislava	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
24.	Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Bratislave Špitálska 14, 812 28 Bratislava	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
25.	Krajské riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Bratislave Radlinského 6, 811 07 Bratislava	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
26.	Bratislavská vodárenská spoločnosť, a. s. Prešovská 48, 826 46 Bratislava 29	
	List č. j. 016937/2022/40201/Ing.La zo dňa 03.03.2022, na Magistrát doručený dňa 10. 03. 2022. Listom doručeným Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a. s. (ďalej len BVS) dňa 17.2.2022 ste nás požiadali o podnety a pripomienky k návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán hl.m.SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08“. Hlavným cieľom predkladaných zmien a doplnkov celomestskej územnoplánovacej dokumentácie je jej aktualizácia z hľadiska celomestského verejného záujmu v oblasti rozvoja bývania. Obstaranie zmien a doplnkov 08 (ďalej len ZaD 08“) územného plánu Bratislavy vyplýva z potreby zmeny funkčného využitia a priestorového usporiadania plôch ako disponibilne vhodných na umiestnenie nájomného bývania, navrhnutých na podklade Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy za účelom napĺňania cieľov „Koncepcie mestskej bytovej politiky na roky 2020 - 2030. Odborným podkladom pre návrh	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie.

	ZaD 08 územného plánu Bratislavy je „Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy“ (ďalej len „UŠ NB“) a „Koordinačná štúdia - Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka“. Obstaranie a spracovanie UŠ NB zabezpečilo Hlavné mesto Slovenskej republiky ako orgán územného plánovania v zmysle ustanovení stavebného zákona a vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a súvisiacich právnych predpisov. K predloženej žiadosti oznamujeme nasledovné: Listom č. 16237/2021/40201/Ing.La zo dňa 19.5.2021 sme sa vyjadrili k návrhu **Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy** z hľadiska existencie verejných vodohospodárskych sietí BVS a stanovili sme podmienky pre riešenie zásobovania vodou a odkanalizovania plánovaných objektov, ktoré žiadame pri spracovaní následných projektových dokumentácií rešpektovať. *List č. j. 16237/2021/40201/Ing.La zo dňa 19. 05. 2021:* *Listom doručeným Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a. s. (ďalej len BVS) dňa 21 .4.2021 ste nás požiadali o podnety a pripomienky k návrhu* ***Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy****.* *Zoznam lokalít na pozemkoch v majetku mesta vybraných vo vyhľadávacej štúdii:* *1. Bazová, MČ Bratislava-Ružinov* *2. Pastierska, MČ Bratislava-Rača* *3. Pekná cesta, MČ Bratislava-Rača — riešené územie zahŕňa pozemky súkromných vlastníkov na základe rokovaní o budúcich plánovacích zmluvách* *4. Na vrátkach, MČ Bratislava-Dúbravka — riešené územie zahŕňa pozemky súkromných vlastníkov na základe rokovaní o budúcich plánovacích zmluvách* *5. Bratská, MČ Bratislava-Petržalka* *6. Sosnová, MČ Bratislava-Petržalka* *7. Šustekova, MČ Bratislava-Petržalka* *Zoznam lokalít vybraných na základe rokovaní s vlastníkmi pozemkov o budúcich plánovacích zmluvách:* *8. Mlynské nivy, MČ Bratislava-Ružinov* *9. Račianska, MČ Bratislava-Rača* *10. Východná, MČ Bratislava-Rača* *11. Agátová, MČ Bratislava-Dúbravka* *12. Muchovo námestie, MČ Bratislava-Petržalka* *13. Viedenská cesta, MČ Bratislava-Petržalka* *Hlavnými cieľmi bude:*	Akceptuje sa. Návrh ZaD08 rešpektuje uvedené stanovisko, podmienky pre riešenie zásobovania vodou a odkanalizovania plánovaných objektov budú predmetom prípravy ďalších stupňov PD. Berie sa na vedomie.

	7. *zmapovať' súčasný stav a overiť' urbanistickú koncepciu vybraných lokalít, z hľadiska umiestňovania bývania, vyhodnotiť' ich vhodnosť' pre výstavbu bytov najmä vzhľadom na dostupnosť základnej a vyššej občianskej vybavenosti, dopravné pripojenie, dostupnosti verejnej osobnej dopravy, existenciu peších a cyklistických trás, verejného priestoru, technickej vybavenosti,*	Berie sa na vedomie.
	8. *určiť nové podmienky funkčného a priestorového usporiadania lokalít, ktoré vyhovujú kritériám umiestňovania bývania vo viacpodlažnej, málopodlažnej a polyfunkčnej obytnej zástavbe. Nové funkčno-priestorové usporiadanie bude slúžiť ako podnet pre zmenu,*	Berie sa na vedomie.
	9. *zdokumentovať' navrhované funkčné zmeny vo väzbe na širšie vzťahy, napojenie na komunikačnú sieť', technickú infraštruktúru, vo vzťahu základnej OV.*	Berie sa na vedomie.
	10. *využiť urbanistickú štúdiu po kladnom prerokovaní ako územnoplánovací podklad podľa § 4 stavebného zákona pre zmeny a doplnky ÚPN.*	Berie sa na vedomie.
	<u>K žiadosti Vám dávame nasledovnú územno — technickú informáciu.</u>	
	Bazová, *MČ Ružinov*	Berie sa na vedomie.
	Pastierska *MČ Bratislava-Rača*	
	V predmetnej lokalite sa nenachádza verejná kanalizácia BVS. Podľa podkladov BVS v Pastierskej ulici sa nachádza dažďová kanalizácia DN300. Dažďové kanalizácie BVS neprevádzkuje.	Berie sa na vedomie.
	Pekná cesta *MČ Bratislava-Rača*	
	Spôsob zásobovania vodou danej lokality vrátane určenia miesta pripojenia na vodovodné potrubie DN 800 bude potrebné riešiť v závislosti od situovania predmetného územia v rámci tlakových pásiem bratislavského vodovodného systému. Objekty s podlažiami presahujúcimi úroveň príslušného tlakového pásma budú vyžadovať automatickú tlakovú stanicu.	Berie sa na vedomie. Bude predmetom ďalších stupňov projektovej prípravy.
	Konkrétne miesto pripojenia a potrebu prípadnej vyvolanej rekonštrukcie existujúcich objektov BVS, bude stanovené v ďalších stupňoch PD.	Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného.
	V dotyku s riešeným územím sa nenachádza verejná kanalizácia BVS. Najbližšie k danému územiu sa nachádza verejná kanalizácia DN 400 v Peknej ceste.	Berie sa na vedomie.
	Existujúca kanalizácia v areáli Meopta nie je v prevádzke BVS.	Berie sa na vedomie.
	Na vrátkach *MČ Dúbravka*	
	V riešenom území sa nachádza verejný vodovod DN15O , DN300 III. tlakového pásma (kóty hladiny vodojemu lll.TP 271,4/265,9 m nm.), verejný vodovod DN300 IV. tlakového pásma a verejná splašková kanalizácia DN300. Verejné vodovody a verejná kanalizácia na Nejedlého ul. sú v majetku BVS. V Agátovej ulici verejná kanalizácia DN300 je na základe ZOP7/1 010/2013 BVS v prevádzke BVS, pričom vlastníkom predmetného zariadenia je Anchora,a.s.	Berie sa na vedomie.
	Bratská*, MČ Bratislava-Petržalka*	Berie sa na vedomie.

	Územím prechádza verejný vodovod DN800 celomestského významu z pásmom ochrany 5,0 m na obe strany od vonkajšieho obrysu potrubia. V ulici Ondreja Štefanka sa nachádza verejný vodovod DN200 a verejná kanalizácia DN600. Objekt je potrebné riešiť s ohľadom na ponechanie priestoru pre odvádzanie zrážkových vád do vsaku. ***Sosnová**, MČ Bratislava-Petržalka* *Územím prechádza verejný vodovod DN1200 celomestského významu z pásmom ochrany 5,0 m na obe strany od vonkajšieho obrysu potrubia. V ulici Sosnová sa nachádza verejný vodovod DN200 a verejná kanalizácia DN300. Objekt je potrebné riešiť s ohľadom na ponechanie priestoru pre odvádzanie zrážkových vád do vsaku.* ***Šustekova**, MČ Bratislava-Petržalka* ***Mlynské Nivy**, MČ Ružinov* *Územím prechádza zberač verejnej kanalizácie DN4600/3400 a verejný vodovod DN1200 s pásmom ochrany 5,0 m na obe strany od vonkajšieho obrysu potrubia.* ***Račianska**, MČ Rača* ***Východná** MČ Bratislava-Rača* *Z hľadiska zásobovania vodou a odkanalizovania územie nie je riešené v územnoplánovacích podkladoch (Aktualizácia územného generelu zásobovania vodou hlavného mesta SR Bratislavy r. 2009 a Aktualizácia odkanalizovania hlavného mesta SR Bratislavy r. 2009). Vzhľadom na uvedené je žiadúce pre dané územie vypracovať územnoplánovaciu dokumentáciu s komplexným návrhom dopravného zabezpečenia a technickej infraštruktúry, vrátane odkanalizovania pre navrhované funkčné využitie a organizáciu územia v jeho konečnej podobe a zároveň s ohľadom na skutkový stav existujúcich vodohospodárskych zariadení a potrebu ich modernizácie.* *V riešenom území nie je vybudovaná verejná kanalizácia. Existujúca kanalizácia v ulici na Pasekách nie je v súčasnosti v prevádzke BVS. K pripojeniu na predmetnú kanalizáciu sa bude možné vyjadriť‘ až po doriešení jej majetkovoprávneho a prevádzkového usporiadania.* ***Agátová**, MČ Bratislava-Dúbravka* *Zásobovanie vodou v predmetnej lokalite je nutné riešiť dobudovaním verejného vodovodu s napojením na existujúci verejný vodovod DN300 vo východnom okraji riešeného územia a na existujúci verejný vodovod DN400 v ul. Agátová. Trasa vodovodu je nutné umiestniť‘ vo verejnej komunikácií.* ***Muchovo námestie**, MČ Bratislava-Petržalka* ***Viedenská cesta**, MČ Bratislava-Petržalka* *Lokalita **je situovaná do vonkajšieho ochranného pásma (OP) II. stupňa vodárenského zdroja (VZ) Pečniansky les** určeného krajským úradom v Bratislave pod Č. ZP/Vod.24/1 996 zo dňa 17. 03. 1997, zmeneného rozhodnutia OU-BA-OSZP2-2018/071810-GGL zo dňa 24. 07. 2018.* *<u>Na toto územie sa vzťahujú viaceré obmedzenia, vyplývajúce z vyššie uvedeného rozhodnutia.</u>*	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie, podmienky výstavby v rámci vyhláseného OP VZ Pečniansky les budú zohľadnené v rámci prípravy ďalších stupňov PD.

	Zakázané sú v ňom: - *akékoľvek činnosti škodiace podzemným vodám, špeciálne sa zakazuje zriaďovanie skládok odpadov, odkalísk, čistiarni odpadových vôd, skladov s nebezpečnými látkami, budovanie priemyselných prevádzok, potrubí na vedenie látok škodiacich vodám,* - *zemné práce: ťažba kameňa, zemín,* - *banská činnosť,* - *budovanie kanalizácie a všetky inštalácie podzemných potrubí sa môžu uskutočňovať len so súhlasom príslušného orgánu štátnej vodnej správy a za predpokladu kladného hydrogeologického posúdenia a vykonania účinných zabezpečujúcich technických opatrení.* ***Z hľadiska ochrany podzemnej vody a VZ Pečniansky les je investičný zámer uskutočniteľný po dodržaní vyššie uvedených podmienok a po posúdení vplyvu celého zámeru Pečnianska niva , nie len jeho časti (v OP VZ na parc. č. 5920/6,7,8) na životné prostredie (EIA).*** ***BVS zároveň trvá na dodržaní ďalších špecifických podmienok:*** - *napojenie všetkých objektov na verejnú kanalizáciu a vodovod,* - *zákaz budovania podzemných podlaží, neodkrývania voľnej hladiny podzemnej vody,* - *zákaz budovania vodných plôch spojených s hladinou podzemnej vody, alebo odizolovaných od hladiny podzemnej vody,* - *zákaz realizácie hydrogeologických objektov na závlahu a iné využitie, okrem budovania pozorovacích vrtov,* - *zákaz budovania studní, tepelných čerpadiel systému voda-voda, ako aj zem-voda (kvapalina), za účelom vykurovania a chladenia budov,* - *odvádzanie zrážkových vôd z komunikácií a parkovacích plôch cez ORL do retenčných nádrží a ich likvidácia mimo OP VZ,* - *pri zavlažovaní používať zachytenú zrážkovú vodu alebo vodu z verejného vodovodu,* - *ak je to možné zakladať stavby na pilótach.* *BVS má v území hydrogeologické pozorovacie objekty. V prípade, že bude možné reálne uskutočniť plánovaný investičný zámer pri dodržaní všetkých horeuvedených podmienok, bude nutné zabezpečiť k nim prístup počas výstavby, ako aj po jej ukončení. Ak by to nebolo možné, trváme na vybudovaní náhradných hydrogeologické pozorovacie objekty na náklady investora, podľa pokynov a odbornej asistencie BVS.* *Odporúčame investorovi, aby si overil, kontroloval a zdokumentoval skutkový stav kvalitatívnych parametrov podzemnej vody v území v rámci celého hydrogeologického roka. A to pred, počas, i po ukončení výstavby.*	Berie sa na vedomie. Uvedené činnosti nie sú predmetom návrhu ZaD08. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Požiadavka bude zohľadnená nasledujúcich stupňov PD. Berie sa na vedomie. Bude predmetom posúdenia EIA v prislúchajúcej etape PD. Akceptuje sa, bude predmetom ďalších stupňov PD. Akceptuje sa. bude predmetom ďalších stupňov PD. Akceptuje sa, nie je predmetom návrhu ZaD08. Akceptuje sa. Požiadavka bude zohľadnená v nasledujúcich stupňoch PD. Akceptuje sa. Požiadavka bude zohľadnená v nasledujúcich stupňoch PD. Akceptuje sa. Požiadavka bude zohľadnená v nasledujúcich stupňoch PD. Akceptuje sa. Požiadavka bude zohľadnená v nasledujúcich stupňoch PD. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Požiadavka bude zohľadnená v nasledujúcich stupňoch PD.

	Z hľadiska zásobovania pitnou vodou a odkanalizovania sa až po posúdení vplyvov na životné prostredie EIA.	Berie sa na vedomie.
	Existujúce verejné vodovody a kanalizácie vrátane ich pásma ochrany žiadame rešpektovať. Orientačný zákres zariadení BVS je možné získať v kontaktných centrách BVS počas stránkových hodín.	Berie sa na vedomie. Požiadavka bude zohľadnená v nasledujúcich stupňoch PD.
	V trase vodovodu a kanalizácie vrátane ochranného pásma je zakázané vykonávať zemné práce, umiestňovať stavby a objekty trvalého charakteru, umiestňovať' konštrukcie alebo iné podobné zariadenia alebo vykonávať činnosti, ktoré obmedzujú prístup k verejnému vodovodu alebo verejnej kanalizácii alebo ktoré by mohli ohroziť ich technický stav, vysádzať trvalé porasty, umiestňovať skládky, vykonávať terénne úpravy a podobne.	Berie sa na vedomie.
	Pri súbehu a križovaní inžinierskych sietí je potrebné dodržať STN 73 6005 o priestorovej úprave vedení technického vybavenia vrátane jej zmien a dodatkov.	Berie sa na vedomie. Požiadavka bude zohľadnená v nasledujúcich stupňoch PD.
	Zrážkovú vodu žiadame odvádzať' mimo verejnú kanalizáciu. Objekty bývania žiadame navrhovať s ohľadom na vytvorenie priestoru pre odvádzanie zrážkových vôd do podložia, prípadne pre vodozádržné zariadenia.	Akceptuje sa. Požiadavka bude zohľadnená v nasledujúcich stupňoch PD.
	K možnosti pripojenia nových zámerov na jestvujúce vodohospodárske zariadenia, ako aj k podmienkam a potrebe príp. rekonštrukcií sa budeme môcť' vyjadriť v závislosti od bilančných nárokov zástavby v danom území a na základe preverenia skutkového stavu VH zariadení. Verejný vodovod môže mať' funkciu zdroja požiarnej vody, nenahrádza však požiarny vodovod.	Berie sa na vedomie.
	Platnosť hore uvedenej územnotechnickej informácie je 1 rok.	Berie sa na vedomie.
27.	Západoslovenská energetika, a. s. Čulenova 6, 816 47 Bratislava 1, P.O.BOX 292, 810 00 Bratislava 1	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
28.	Slovenský plynárenský priemysel - distribúcia a. s. Mlynské Nivy 44/B, 825 11 Bratislava	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
29.	Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., OZ Bratislava Karloveská 2, 842 17 Bratislava	

	List č. j. CS SVP OZ BA 16/2022/8 zo dňa 17.03.2022, na Magistrát doručený dňa 25. 03. 2022.	
	Listom doručeným dňa 18.02.2022 ste zaslali SLOVENSKÉMU VODOHOSPODÁRSKEMU PODNIKU, š.p. (SVP, š.p.). Povodie Dunaja, odštepný závod, žiadosť o vyjadrenie k návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, Zmeny a Doplnky 08", ktorá vyplýva z potreby zvýšenia podielu plôch funkčného využitia územia pre bývanie, a tak získania disponibilných plôch pre umiestnenie nájomného bývania na území mesta. Odborným podkladom pre návrh ZaD 08 je „Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy" (ďalej len „UŠ NB"), a „Koordinačná štúdia - Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka".	Berie sa na vedomie.
	K obsahovej stránke spracovanej v materiáli „Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy" sa správca toku vyjadril vo vyjadrení č. CS SVP OZ BA 17/2021/33 zo dňa 26.05.2021 a k DÚR „Polyfunkčný komplex Muchovo námestie" sa správca toku vyjadril vo vyjadrení 3160/2020 zo dňa 30.11.2020. V nasledovných lokalitách je navrhnuté nájomné bývanie:	Berie sa na vedomie.
	RV/DU/1 Agátová p.č. 3410/9 3416/1-9; 3416/11-12; 3416/120-124; 3416/127-128; 3416/134; 3416/136-137; 3416/140-141; 3416/143; 3416/172-180; 3417/4-7; 3418/42; 3418/67-68; 3418/81; 3418/83-85 3442/24; 3442/74; 3442/86-87; 3442/89-91; 3446/86-89; 3446/142; 3446/162 k. ú. Dúbravka; **RV/DU/2 Na vrátkach** p.č. 3400/3; 3400/7; 3400/158; 3400/31; 3400/160; 3400/179, 3400/157; 3400/24; 3400/167 k.ú. Dúbravka; **RV/RA/1 Pastierska** p.č. 1446; 1448/13-14; 1448/10; 1448/9; 1448/11-12; 1448/8; 1448/1-2; 1448/27; 1448/15-18; 1448/34; 1448/23; 1448/25; 1448/4; 1448/32-33 k.ú. Rača; **RV/RA/2 Pekná cesta** p.č. 9200/1-7; 9194; 9193; 9192; 9191; 9200/1; 9202 k.ú. Rača; **RV/RA/3 Račianska** p.č. 17424/14, /17; 17424/20-36; 17424/38; 17424/48-55; 17424/567 k.ú. Rača; **RV/RA/4 Východná** p.č. 7214; 7212; 7211; 7210; 7209; 7218; 7213 k.ú. Rača; **RV/RZ/1 Bazová** p.č. 10132/11,10132/1 k.ú. Nivy **RV/PE/1 Bratská** p.č. 3110/2; 3110/103; 3110/105-107 k.ú. Petržalka; **RV/PE/2 Sosnová** p.č. 5482/1-7; 5480; 5481/1; 5481/2; 5457; 5483; 5426 k.ú. Petržalka; **RV/PE/3 Šustekova** p.č. 5430; 5429; 5428/2; 5428/1; 5427; 5418/3; 5418/8; 5418/9 k.ú. Petržalka; **RV/PE/4 Muchovo námestie** p.č. 4498 k. ú. Petržalka; **RV/PE/5** Rozvojové územie pre dopravné využitie p.č. 4693/1,5214/6, /14, 5387/3 k.ú. Petržalka. **RV/PE/6 Viedenská cesta** p.č. 5920/6; 5920/7 k.ú. Petržalka.	Berie sa na vedomie.
	SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, š. p., Povodie Dunaja, odštepný závod, ako správca vodohospodársky významných vodných tokov a prislúchajúceho povodia k návrhu územnoplánovacej	Berie sa na vedomie.

	dokumentácie „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov. Zmeny a Doplnky 08" predkladá nasledovné pripomienky:	
	1. Rozvoj nájomného bývania na území Bratislavy podmieňujeme napojením na splaškovú kanalizáciu mesta.	Akceptuje sa, bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD.
	2. Pri umiestnení obytných objektov pri vodných tokoch v lokalite RV/RA/2 Pekná cesta (pri vodnom toku Račiansky potok) a v lokalite č. 10. RV/RA/4 Východná (pri občasnom vodnom toku - pravostranný prítok Račianskeho potoka, ktorý slúži ako odvodňovací prvok v území), požadujeme rešpektovať a dodržať ustanovenia § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov (vodný zákon). Požadujeme zachovať obojstranný pobrežný pozemok 5,0 m od brehovej čiary týchto drobných vodných tokov. V tomto území nie Je možné umiestňovať vedenia a zariadenia technickej infraštruktúry, stavby trvalého charakteru, oplotenie a súvislú vzrastlú zeleň ani vykonávať terénne úpravy a zmenu nivelety. Pobrežný pozemok sa stanovuje z dôvodu zabezpečenia prístupu mechanizácie správcu toku pozdĺž vodného toku pri údržbe koryta toku a z dôvodu povodňovej prevencie.	Akceptuje, návrh ZaD08 rešpektuje ustanovenia zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov (vodný zákon). Urbanisticko-architektonické riešenie zástavby bude rešpektovať zachovanie obojstranného pobrežného pozemku minimálne 5,0 m od brehovej čiary drobných vodných tokov v zmysle požiadavky.
	Správca toku nezodpovedá za škody spôsobené mimoriadnou udalosťou na vodnom toku, ani v dôsledku vysokej hladiny podzemnej vody. Brehová čiara koryta Je, podľa § 43 ods. 5 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách, priesečnica vodnej hladiny s priľahlými pozemkami, po ktorú voda stačí pretekať medzi brehmi bez toho, aby sa vylievala do priľahlého územia.	Berie sa na vedomie.
	Požadujeme, nad rámec požadovaného pobrežného pozemku, zachovať nezastavané územie minimálne 10,0 m navyše od Račianskeho potoka (spolu 15 m od brehovej čiary) a občasného prítoku Račianskeho potoka (spolu 15 m od brehovej čiary) pre budúce opatrenia pri vodných tokoch (retenciu vôd z povrchového odtoku, resp. revitalizáciu toku, pripadne protipovodňovú ochranu). Nevyhnutné Je zachovať bezproblémový prístup k vodnému toku z cestnej komunikácie pre ťažké mechanizmy. Upozorňujeme, že zvyšovanie intenzity a úhrnov prívalových dažďov už prebieha vplyvom prebiehajúcej klimatickej zmeny a v rozvojovom území v bezprostrednej blízkosti vodného toku môže páchať škody.	Akceptuje sa nasledovne: biokoridor Račianskeho potoka je v lokalite Pekná cesta v aktuálne platnom územnom pláne súčasťou funkčnej plochy určenej ako krajinná zeleň v šírke 30m, pričom táto funkčná plocha nie je predmetom návrhu ZaD08. Návrh ZaD08 rešpektuje biokoridor Račianskeho potoka. Urbanisticko-architektonické riešenie zástavby bude rešpektovať budúce opatrenia pri vodných tokoch v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie.
	3. Ďalej upozorňujeme, že v lokalitách č. RV/RA/l, RV/RA/2, RV/RA/3, RV/RA/4 môže dochádzať pri extrémnych prívalových dažďoch, vplyvom plošného povrchového odtoku, resp. prekročením návrhových parametrov recipientov k občasnému krátkodobému zaplaveniu územia.	Berie sa na vedomie.
	4. Z dôvodu zmeny využitia pozemkov z TTP na urbanizované územie požadujeme zabezpečiť hydrotechnickým výpočtom pre lokalitu RV/RA/2 Pekná cesta záplavovú čiaru pre 100-ročný prietok	Akceptuje sa, bude predmetom riešenia ďalších stupňov PD.

	Račianskeho potoka. Uvedený tok s plochou povodia 3,92 km^2 v riešenom území 2x mení smer takmer v 90 stupňovom uhle a Je zrejmé, že nebude schopný uvedený prietok previesť. Výstupy určia parametre protipovodňovej ochrany rozvojového územia. Požadujeme tiež riešiť problematiku zachytenia svahových vôd nad predmetným územím. Upozorňujeme, že lokalita RV/RA/2 je vysoko riziková a nie je možné so súčasným návrhom formy a rozsahu výstavby súhlasiť.	
	5. Pri návrhu koncepcie nakladania s vodami z povrchového odtoku (dažďovými vodami) z obytných objektov požadujeme zo striech, spevnených plôch a komunikácii v maximálnej miere zadržať dažďovú vodu v území a využiť disponibilnú infiltračnú schopnosť miestneho horninového prostredia (vytvoriť retenčné priestory, alebo infiltračné nádrže). Pri výpočtoch objemu z návrhovej zrážky pre budovanie retenčných prvkov v území požadujeme použiť platné parametre uvedené v aktualizovanom „Územnom genereli vodných tokov a protipovodňovej ochrany mesta Bratislava 2021" v závislosti od lokalizácie objektu.	Akceptuje sa, bude predmetom riešenia ďalších stupňov PD. Návrh ZaD08 rešpektuje uvedený územnoplánovací podklad „Územný generel vodných tokov a protipovodňovej ochrany mesta Bratislava 2021“.
	Mimo rámec prerokovávaných ZaD 08 si SVP, š.p., Povodie Dunaja, odštepný závod ako správca vodohospodársky významných vodných tokov a prislúchajúceho povodia dovoľuje poukázať na nasledujúce problémy v UPN hl. mesta SR Bratislava a predkladá nasledovné podnety, ktoré požadujeme zapracovať respektíve riešiť v ďalších aktualizáciách:	Berie sa na vedomie. Pripomienky budú evidované ako podnet pre budúce zmeny a doplnky územného plánu mesta.
	A) Upozorňujeme, že vzhľadom na reálnu existenciu inundačného územia (záplavové územie) medzi Devínskou cestou a Karloveským ramenom, ktoré je v riešenom území ÚPN Bratislava reálne zakreslené, je nutné rešpektovať spôsob využitia daného územia a plne rešpektovať nadradený zákon, t. j. zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v poslednom znení, kde v §20 v bodoch (5) a (6), zákonodarca špecifikuje zakázané umiestňovanie stavieb a zakázané aktivity v inundačnom území.	Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného.
	B) Z vyššie uvedeného dôvodu požadujeme v textových a grafických prílohách ÚPN Bratislava OPRAVIŤ funkciu využitia územia v súlade so zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v poslednom znení. V aktuálne platnom ÚPN Bratislava je v časti inundačného územia schválené funkčné využitie územia „územie s dominantnou funkciou bývania v rodinných domoch". V inundačnom území nie je možné zachovávať funkciu bývania (napr. územie pri Devínskej ceste,...., a iné lokality)! Uvedené SVP, š.p.. Povodie Dunaja, odštepný závod, deklarovalo vo svojom liste č. 13538/220-Dob/2014zo dňa 25.9.2014, ktorého predmetom bolo „Upozornenie na nesúlad Územného plánu hl. mesta SR Bratislavy s platnou legislatívou v inundačnom území Dunaja pri Devínskej ceste a žiadosť o nápravu" a tiež v liste č. CS SVP OZ BA 02/2020/68/70 zo dňa 25.11.2020 vo veci „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, ZMENY A DOPLNKY 07".	Berie sa na vedomie. Predmetná zmena je predmetom návrhu ZaD 09 UPN BA.
	C) V prílohe časti B sa stále nachádza neplatný zákon č. 666/2004 Z.z. a citácie z neho (str. 210, 211, 292, 293, 369). Problematiku ochrany pred povodňami rieši zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení	Berie sa na vedomie. Predmetná zmena je predmetom návrhu ZaD 09 UPN BA.

	neskorších predpisov. Tiež sa v uvedenej prílohe str. 294 nachádza zmienka o „novej lokalite bývania Pri Sihoti" pričom táto funkcia je v inundačnom území neprípustná. D) SVP, š.p.. Povodie Dunaja, odštepný závod, zásadne nesúhlasí v prílohe časti B s trasovaním produktovodu Bratislava - Schwechat územím Žitného ostrova, respektíve v tesnej blízkosti tohto územia. Túto pretrvávajúcu tézu (B - str. 15,46,47, 56, 92, 98,100,101,102, 260,301, 335 - 337, 347, 349) v Územnom pláne Hl. mesta SR Bratislava považuje správca vodohospodársky významných vodných tokov a povodia ako hazard so zdrojmi podzemnej zásobárne pitnej vody na rozsiahlom území Žitného ostrova v rozsahu od Bratislavy až po Komárno a s kvalitou životného prostredia nevyhnutného pre ďalší možný trvalo udržateľný rozvoj. Tento fakt bol už mnohokrát deklarovaný správcom toku, taktiež potvrdený jeho zriaďovateľom Ministerstvom životného prostredia v záverečnej správe k EIA. Toto vyjadrenie správcu toku nenahrádza vyjadrenie, súhlas ani rozhodnutie orgánov štátnej správy. Platnosť predloženého vyjadrenia je maximálne 2 roky od doručenia.	Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného. Trasovanie produktovodu bude reagovať na nadradený dokument UPN R BSK. Berie sa na vedomie.
30.	Hydromeliorácie, š. p. Vrakunská ul. 29, 825 63 Bratislava 211	
	List č. j. 1031-2/120/2025 zo dňa 15. 03. 2022, na Magistrát doručený dňa 22. 03. 2022. Listom doručeným dňa 18.02.2021 sme obdržali oznámenie o prerokovaní návrhu „Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 - Zmeny a doplnky č. 08“ a Vašu žiadosť o vyjadrenie k návrhu územnoplánovacej dokumentácie v k.ú. Staré Mesto, Ružinov, Nivy, Trnávka, Vrakuňa, Podunajské Biskupice, Nové Mesto, Vinohrady, Rača, Vajnory, Devín, Devínska Nová Ves, Dúbravka, Karlova Ves, Lamač, Záhorská Bystrica, Petržalka, Jarovce, Rusovce, Čunovo. Vyjadrenie bude podkladom k schváleniu návrhu „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 - Zmeny a doplnky č. 08“ v zmysle ust. § 14 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v úplnom znení a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v úplnom znení. Po preverení dostupných mapových podkladov Vám oznamujeme, že na lokalitách riešených v návrhu „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 - Zmeny a doplnky č. 08“ neevidujeme žiadne hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p. Platnosť tohto vyjadrenia je 2 roky od dátumu vyhotovenia.	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie.
31.	Vodohospodárska výstavba, š. p. Karloveská 2, P. O. BOX 45, 842 04 Bratislava	
	List č. j. Z-002362/2022/2320 zo dňa 25.02.2022, na Magistrát doručený dňa 15. 03. 2022.	

	Listom doručeným dňa 18.02.2022 ste požiadali o vyjadrenie podnik VODOHOSPODÁRSKA VÝSTAVBA, š.p. (ďalej iba VV, š.p.) k oznámeniu o začatí verejného prerokovania obstarávania návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08“ (ďalej aj „ZaD 08“) v zmysle ustanovení § 30 a 31 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku. K navrhovaným zmenám územnoplánovacej dokumentácie „ZaD 08“ podnik VV, š.p. nemá pripomienky.	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie.
32.	**Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s.** Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava 26	
	List č. j. PS/2022/003759 zo dňa 16.03.2022, na Magistrát doručený dňa 22. 03. 2022. Dňa 17.3.2022 bola na Slovenskú elektrizačnú prenosovú sústavu, a. s. (ďalej len „SEPS“) listom (Vaša značka MAGS 46299/2022, MAG 65972/2022/) doručená žiadosť o vyjadrenie k návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08" (ďalej aj „ZaD 08"). Odborným podkladom pre návrh ZaD 08 územného plánu Bratislavy je „Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy" (ďalej len „UŠ NB") a „Koordinačná štúdia - Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka". Obstaranie a spracovanie UŠ NB zabezpečilo hlavné mesto SR ako orgán územného plánovania v zmysle ustanovení stavebného zákona a vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a súvisiacich právnych predpisov. Za SEPS ako prevádzkovateľ prenosovej sústavy SR Vám zasielame nasledovné stanovisko. Z dôvodov perspektívneho rozvoja spoločnosť SEPS zálohuje v katastrálnych území hlavného mesta SR Bratislavy, resp. v ÚPN VÚC Bratislavského samosprávneho kraja koridory pre výstavbu nových vedení zvlášť vysokého napätia (ďalej len „ZVN“) 2x400 kV a územia pre výstavbu nových elektrických staníc 400/110 kV, v nasledovnom rozsahu: 1. koridor pre nové 2x400 kV vedenie ZVN v profile Podunajské Biskupice - Petržalka III., (pôvodný koridor nového vedenia ZVN 2x400 kV Podunajské Biskupice - Petržalka III. - štátna hranica Rakúsko), 2. koridor pre nové 2x400 kV vedenie ZVN v trase Podunajské Biskupice - Gabčíkovo, súbežne s jestvujúcim 400 kV vedením V429 3. koridor pre nové 2x400 kV vedenie ZVN v trase Križovaný - Podunajské Biskupice, súbežne s jestvujúcim 400 kV vedením V439,	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie.

	4. V lokalite Janíkov Dvor je rezervované územie pre umiestnenie novej elektrickej stanice **400/110 kV Petržalka III**, do ktorej bude zaústené plánované vedenie **2x400 kV Petržalka III - Podunajské Biskupice - Gabčíkovo** (vedenie je uvedené v bode č. 1 - vyššie), 5. SEPS rezervuje územie pre umiestnenie novej elektrickej stanice **400/110 kV Vajnory**, vrátane zaústenia jedného poťahu z existujúceho 2x400 kV vedenia, ktoré plánujeme zrealizovať zaslučkovaním jedného poťahu z existujúceho 2x400 kV vedenia Podunajské Biskupice - Stupava. V súčasnosti je tento investičný projekt v štádiu prípravy pred realizáciou. Zálohované koridory pre výstavbu nových 2x400 kV vedení ZVN vyššie označené číslami 1 až 3 boli schválené Nariadením vlády SR a vyšli v Zbierke zákonov č. 461/2011, ktorým boli vyhlásené zmeny a doplnky záväznej časti Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001, po ukončení procesu aktualizácie Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001, konkrétne v bodoch: • *12.2.2.2. koridor pre ďalšie uvažované medzištátne 2x400 kV vedenie ZVN v profile Podunajské Biskupice - Petržalka III. - štátna hranica Rakúsko,* • *12.2.2.3. koridor pre nové 2x400 kV vedenie ZVN v trase Podunajské Biskupice - Gabčíkovo,* • *12.2.2.7. koridor pre nové 2x400 kV vedenie ZVN v trase Križovany - Podunajské Biskupice, súbežne s jestvujúcim 400 kV vedením V439.* Na základe vyššie uvedeného Vás žiadame do Záväznej časti ÚPN hlavného mesta SR Bratislavy zapracovať predmetné plánované investičné akcie označené bodmi číslo 1 až 5 medzi záväzné regulatívy a ako verejnoprospešné stavby.	Berie sa na vedomie. Akceptované v aktuálne platnom znení územného plánu.
33.	**Železnice SR, Generálne riaditeľstvo, Odbor expertízy** Klemensova 8, 813 61 Bratislava	
	List č. j. 31836/2022/O230-3 zo dňa 14.03.2022, na Magistrát doručený dňa 17. 03. 2022. Na základe Vášho listu č. MAGS46299/2022, Odbor expertízy GR ŽSR, ako dotknutý orgán na základe zákona č. 50/1976 7b. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v znení neskorších predpisov a zákona č. 513/2009 o dráhach, v znení neskorších predpisov. Vám oznamuje: *A. pripomienky k ÚP hlavného mesta SR Bratislavy z hľadiska územného rozvoja ŽSR:* *1. doplniť budúce nové trate:* - *širokorozchodná železničná trať z Košíc do Viedne cez Bratislavu,* - *vysokorýchlostná trať štátna hranica CZ/AT/HU - Bratislava - štátna hranica PK/UA,* - *trať Bratislava ÚNS - EUROVEA (po trati Bratislava ÚNS - Bratislava-Pálenisko),* - *nová trať pre diaľkovú osobnú a nákladnú dopravu trasovaná v priestore medzi traťami 120 a 130 s následným rozvetvením do Trnavy a Galanty (v trase VRT),*	Berie sa na vedomie. Neakceptuje sa, nie je predmetom návrhu ZaD 08. *V zmysle dorokovania s Ministerstvom dopravy SR (dňa 11.10.2022) a so ŽSR (dňa 20.09.2022) budú pripomienky týkajúce sa infraštruktúrnych opatrení navrhnutých v uvedených dokumentoch zapracované do ďalších zmien a doplnkov územného plánu mesta.*

	- *koľajové prepojenie Bratislava predmestie - Bratislava filiálka/Bratislava-Nivy a koľajové/električkové prepojenie Bratislava filiálka/Bratislava-Nivy - Bratislava- Petržalka/Janíkov Dvor (odporúča sa jedna alternatíva),* 2. *doplniť budúce nové železničné stanice a železničné zastávky:* - *trať Bratislava predmestie - Bratislava Petržalka: Bratislava-Slovany zast., ŽST Bratislava filiálka, Bratislava Nivy zast., Bratislava centrum zast.,* - *trať Bratislava-Nové Mesto/Bratislava ÚNS - Bernolákovo: ŽST Bratislava-Letisko,* - *Bratislava ÚNS - EUROVEA: EUROVEA zast..*	Neakceptuje sa, nie je predmetom návrhu ZaD 08. UPN je základným územnoplánovacím dokumentom pre celé územie Bratislavy vypracovaný v podrobnosti M 1: 10 000. Jeho obsah upravujú ustanovenia § 11 ods. 5 stavebného zákona a § 12 vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Územný plán rieši návrh funkčného využitia územia mesta s určením prevládajúcich funkčných území, stanovuje zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých plôch.
	3. *doplniť budúce nové parkoviská pre IAD:* - *trať Bratislava hl. st. – Komárno: Podunajské Biskupice.*	Neakceptuje sa, v zmysle vyššie uvedeného.
	B. *GR ŽSR požaduje, aby do zmeny ÚP hlavného mesta SR Bratislavy boli zapracované všetky infraštruktúrne opatrenia, ktoré sú navrhnuté v nasledovných dokumentoch:* - *Projekt „**Štúdie prepojenia železničného koridoru TEN-T s letiskom a železničnou sieťou v Bratislave** “* - *Štúdia realizovateľnosti „**ŽSR, dopravný uzol Bratislava - štúdia realizovateľnosti**“* - ***Modernizácia železničného uzla Bratislava - vetva VÝCHOD** - zmysle rozsahu hodnotenia.*	Neakceptuje sa, predmetné dokumenty sú podkladom pre návrh ZaD 09 UPN BA vo verejnom a komunálnom záujme, dorokované dňa 16. 03. 2022 so ŽSR. . V súvislosti s listom č. j. MAGS OOUPD 36717/2022-369315 zo dňa 23. 05. 2022 „Vyhodnotenie podnetov a podkladov vo verejnom a v komunálnom záujme pre prípravu návrhu zmien a doplnkov 09 územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy“ uvádzame, že vo vzťahu k metodike a mierke spracovania územného plánu a vo väzbe na už v územnom pláne schválené a plánované dopravné verejnoprospešné stavby, boli nasledovné zámery ŽSR zahrnuté do návrhu ZaD 09 UPN: - strojkoľajnenie žel. trate v úseku ŽST Bratislava Hlavná stanica – ŽST Devínska Nová Ves - zdvojkoľajnenie žel. trate v úseku Bratislava predmestie – odbočka Močiar - zdvojkoľajnenie jestvujúceho prepojenia Bratislava

		Hl. stanica – Bratislava Nové Mesto Ďalšie zámery, vyplývajúce z uvedených materiálov, bude možné do návrhu budúcich zmien a doplnkov územného plánu hlavného mesta SR Bratislava zapracovať po ich detailnejšej koordinácii so schválenými dopravnými verejnoprospešnými stavbami. *V zmysle dorokovania s Ministerstvom dopravy SR dňa 11.10.2022 budú pripomienky týkajúce sa infraštruktúrnych opatrení navrhnutých v uvedených dokumentoch zapracované do ďalších zmien a doplnkov územného plánu mesta.*
	C. Vzhľadom na skutočnosť, že cez riešené územie prechádzajú železničné trate, ŽSR, ako dotknutý orgán žiada v ÚP hlavného mesta SR Bratislavy uviesť nasledovné body: ***1. Upozorňujeme, že miesta výstavby nachádzajúce sa v ochrannom pásme dráhy, môžu byť ohrozené negatívnymi vplyvmi a obmedzeniami (hluk, vibrácie, vplyv prevádzky trakcie) spôsobenými bežnou železničnou prevádzkou. To znamená že súčasťou akejkoľvek výstavby v blízkosti železničnej trate, prípadne v ochrannom pásme dráhy, musia byť navrhnuté aj opatrenia na elimináciu nepriaznivých účinkov železničnej prevádzky z hľadiska hluku a vibrácií v zmysle zákona č 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 54912007 Z. Z. na navrhovanú výstavbu. Pri navrhovaní týchto opatrení je potrebné vychádzať z maximálnej prevádzkovej kapacity železničnej trate. Náklady na realizáciu týchto opatrení hradí investor navrhovanej výstavby, a to aj v prípade, že predmetné opatrenia budú musieť byť vykonané priamo na zariadeniach železničnej trate. Po realizácií stavby v uvedenom území jej vlastníci nebudú môcť voči prevádzkovateľovi železničnej trate uplatňovať akékoľvek požiadavky na elimináciu nepriaznivých účinkov železničnej prevádzky, a to ani v prípade, že pred navrhovanou výstavbou nebolo potrebné v zmysle projektovej dokumentácie realizovať takéto opatrenia, pretože negatívne vplyvy železničnej dopravy v čase realizácie predmetnej navrhovanej výstavby boli známe.*** ***2. Všetky jestvujúce úrovňové kríženia komunikácií so železničnou traťou žiadame v územnom pláne navrhnúť ako mimoúrovňové.*** ***3. Všetky novobudované kríženia komunikácií s traťou riešiť ako mimoúrovňové.***	Akceptuje sa. Účinné opatrenia na elimináciu nepriaznivých účinkov železničnej prevádzky budú navrhnuté v nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy stavieb v rámci stavebno-technického riešenia. *Na základe dorokovania s Ministerstvom dopravy SR a ŽSR je časť lokality KR/RA/1 (Pastierska) a časť lokality, KR/PE/3 (Šustekova), ktorá sa nachádza v ochrannom pásme dráhy železníc, z upraveného návrhu ZaD08* ***vypustená****.* Berie sa na vedomie, nie je predmetom návrhu ZaD08. Akceptuje sa. V prípade, že sa budú navrhovať nové kríženia komunikácií s traťou, budú predmetom nasledujúcich stupňov projektovej dokumentácie.
34.	Národná diaľničná spoločnosť, a. s. Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava	

	List č. j. 7548/20283/30102/2022 zo dňa 24.03.2022, na Magistrát doručený dňa 08. 04. 2022.	
	Na Národnú diaľničnú spoločnosť, a. s. (ďalej len „NDS") bola dna 18.02.2022 doručená Vaša žiadosť č. MAGS46299/2022/MAG65972/2022 zo dňa 11.02.2022 o stanovisko k prerokovaniu Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, Zmeny a doplnky 08 (ďalej len „ÚPD"). Na základe Vašej žiadosti Vám zasielame nasledovné stanovisko:	Berie sa na vedomie.
	NDS konštatuje, že vydala stanovisko č. 6972/33140/30102/2021 zo dňa 24.05.2021 k Vašej žiadosti o stanovisko k Urbanistickej štúdií nájomného bývania na území mesta Bratislava, v ktorom sme neodporúčali realizáciu bytových jednotiek v jednotlivých lokalitách.	Berie sa na vedomie.
	V predmetných lokalitách sme v nedávnej minulostí zabezpečovali objektivizáciu hluku, z ktorých vyplýva, že tam aj v prípade potenciálnej realizácie maximálne technicky možných protihlukových opatrení nebude možné dodržať prípustné maximálne limity hluku, emisií a vibrácií v zmysle platnej legislatívy.	Berie sa na vedomie. Bude predmetom prípravy ďalších stupňov projektovej dokumentácie a stanovísk dotknutých orgánov štátnej správy v územnom konaní.
	Ďalej sme požadovali navrhované lokality odsúhlasiť v zmysle § 13 ods. 3 písm. a, b a § 27 ods. 3 zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a objektivizáciou a hodnotením hluku vo vonkajšom prostredí a vykonávacou Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácii a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácii v životnom prostredí v znení neskorších predpisov s rezortným štátnym orgánom ochrany zdravia Útvaru vedúceho hygienika rezortu Ministerstva dopravy a výstavby SR (ďalej MOV SR) a Regionálneho úradu verejného zdravotníctva, ako orgánov ochrany verejného zdravia.	Akceptuje sa čiastočne. Regionálny úrad verejného zdravotníctva a Ministerstvo dopravy SR sú dotknutými orgánmi štátnej správy, ktoré sú v rámci prerokovania UPD v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) vždy oslovené. V zmysle § 13 ods. 3 písm. a, b zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva vydáva záväzné stanovisko k územnoplánovacím podkladom a územným plánom. Útvar vedúceho hygienika rezortu Ministerstva dopravy a výstavby SR v zmysle § 13 ods. 3 písm. a, b zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia nevydáva záväzné stanovisko k územnoplánovacím podkladom a územným plánom. V zmysle § 27 ods. 3 zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia pri návrhu, výstavbe alebo podstatnej rekonštrukcii budov je potrebné zabezpečiť ochranu vnútorného prostredia budov

		pred hlukom z vonkajšieho prostredia pri súčasnom zachovaní ostatných potrebných vlastností vnútorného prostredia. Uvedená požiadavka bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD.
	Pre navrhovanú lokalitu sme preto požadovali jej odsúhlasenie od rezortného nadriadeného ústredného orgánu pozemnej dopravy MOV SR. Lokalita RV/PE/6 - Viedenská cesta Lokalita RV/PE/4 - Šustekova Lokalita RV/DU/1 – Agátová	Akceptuje sa čiastočne, v zmysle vyššie uvedeného. *Na základe dorokovania s Ministerstvom dopravy SR (dňa 11.10.2022), so ŽSR (dňa 20.09.2022) a na základe listu Ministerstva dopravy SR č. j. 06848/2023/SSD/16421 zo dňa 16.02.2023, budú časti lokality KR/RA/1 (Pastierska) a lokality KR/PE/3 (Šustekova), ktoré sa nachádzajú v ochrannom pásme dráhy železníc, z upraveného návrhu ZaD08* ***vypustené****.*
	Po preštudovaní predloženej územnoplánovacej dokumentácie, v ktorej vyššie uvedené lokality navrhované na nájomné (trvalé) bývanie v blízkosti Diaľnic D1 a D2 sú opäť predmetom prerokovania, **opakovane neodporúčame** ich realizáciu vzhľadom k tomu, že sa jedná o najexponovanejšie úseky diaľnic D1 a D2 s najvyťaženejšími dopravnými intenzitami v celej Slovenskej republike a s vysokými prekročeniami prípustných hodnôt hluku, vibrácií a neposlednom rade aj s veľmi zlou kvalitou ovzdušia.	Berie sa na vedomie.
	Ďalej konštatujeme, že vzhľadom na prítomnosť medzinárodného koridoru TEN-T sa pri umiestňovaní stavieb v blízkosti Diaľnice D1 a D2 ako nadradenej dopravnej infraštruktúry musí postupovať v súlade so znením príslušnej platnej legislatívy, a to § 3 ods. 3 písm. r) zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a k návrhu územnoplánovacej dokumentácie je potrebné záväzné stanovisko príslušného rezortného štátneho orgánu MDV SR a rovnako aj záväzné stanovisko štátneho orgánu pre ochranu a podporu verejného zdravia v zmysle § 13 ods. 3 písm. a, b a § 27 ods. 3 zákona NR SR č. 3S5/20Q7 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a objektivizáciou a hodnotením hluku vo vonkajšom prostredí a vykonávacou Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobností o prípustných hodnotách hluku. Infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluk, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.	Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného.
	Bytové domy realizované v tesnej blízkosti diaľnic budú vystavené zvýšeným hladinám hluku. Rozširovanie takejto výstavby v hlukom zaťaženom prostredí v blízkosti diaľnic musí byť v zmysle zákona a vyhlášky odborne konzultované s príslušnými úradmi. Umiestnenie bytovej zástavby v blízkosti diaľnic je v kompetencii príslušných stavebných úradov a na základe záväzného stanoviska Útvaru vedúceho hygienika	Berie sa na vedomie. Povinnosť konzultácie výstavby s príslušnými úradmi v hlukom zaťaženom prostredí bude predmetom prípravy ďalších podrobnejších stupňov PD budúcej výstavby v lokalitách.

	rezortu Ministerstva dopravy a výstavby SR, resp. na základe príslušného Regionálneho úradu verejného zdravotníctva, ako orgánu ochrany verejného zdravia, ktorý dáva súhlas pri územnom konaní, stavebnom konaní a následne pri kolaudácií stavby.	Umiestňovanie hlukovo citlivých objektov v nadmernom hluku je v kompetencii orgánu ochrany zdravia.
	V prípade umiestňovania bytových jednotiek v blízkosti diaľnice D1 je investor ten, kto vstupuje do už hlukom zaťaženého územia z existujúcej dopravnej infraštruktúry a musí tieto podmienky hluku zohľadniť pri územnom plánovaní, územnom a stavebnom konaní a pri kolaudácii bytového domu, pričom takto na to prihliada aj orgán verejného zdravia.	Berie sa na vedomie.
	NDS na základe preskúmania predloženej územnoplánovacej dokumentácie má nasledovné pripomienky a podmienky:	
	• Na základe vyššie uvedeného a na základe predloženého návrhu lokalít upozorňujeme na skutočnosť, že rozširovanie bytovej zástavby s funkciou nájomného bývania v hlukom zaťaženej oblasti v blízkosti existujúcej Diaľnice D1 a Diaľnice D2 a následný návrh a realizácia protihlukových opatrení bude výhradne vecou na strane investora, resp. majiteľa budúcej zástavby.	Berie sa na vedomie.
	• Bytové domy žiadame realizovať tak, aby boli chránené od hluku, pretože požiadavky na ochranu proti hluku z diaľnice nebudeme akceptovať.	Akceptuje sa. Urbanisticko-architektonické riešenie zástavby, ktoré navrhne vhodnú priestorovú konfiguráciu a orientáciu fasád, s ohľadom na účinnú ochranu pred hlukom, bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD.
	• Nakoľko je predpoklad, že hladina zvuku pred fasádou bytových domov bude prekračovať prípustné hodnoty, požadujeme zabezpečiť vetranie obytných miestností Iným spôsobom ako pootvorenými oknami, fasádu korigovať správnym návrhom zvukovej izolácie obvodového plášťa v kombinácii s umelou formou vetrania. Upozorňujeme, že bytové domy vybudované v blízkosti diaľnice D1, resp. D2 budú vystavené zvýšeným hladinám hluku, ktoré NDS neplánuje riešiť, a to z dôvodu, že poloha trasovania diaľnice s jej vplyvom na okolie je v súčasnosti zrejmá. Vzhľadom k tomu, že predmetné pozemky sú v blízkosti diaľnice D1 a D2, upozorňujeme, že hlukovú záťaž v danej oblasti nie je možné úplne odstrániť.	Akceptuje sa, v zmysle vyššie uvedeného. Berie sa na vedomie.
	• V prípade ďalšieho funkčného rozširovania navrhovaných lokalít s funkciou bývania v ochrannom pásme a v blízkosti diaľnice bude realizácia protihlukových opatrení výhradne vecou na strane investora budúcej zástavby a nebude možné požadovať žiadne kompenzácie za prípadné vplyvy z diaľnice (hluk, vibrácie, emisie,...).	Berie sa na vedomie.
	• NDS nebude zabezpečovať dodatočnú ochranu zdravia a životného prostredia z možných negatívnych vplyvov cestnej premávky diaľnici, v zmysle vyhlášky č.549/2007 Z. z. Ministerstva zdravotníctva SR, ktorou	Berie sa na vedomie.

	sa ustanovujú podrobnosti o prípadných hodnotách hluku, infrazvuku a vibráciách a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky č.237/2009 Z. z.	
	• Ďalej musíme upozorniť, že územnoplánovacia dokumentácia v grafickej časti „Verejné dopravné vybavenie" neobsahuje vyznačenie ochranného pásma Diaľnice D1, Diaľnice D2 a Diaľnice D4 v zmysle novely č. 149/2021 Z. z. cestného zákona, v zmysle ktorej citujeme: V § 11 ods. 1 prvá veta znie: „Na ochranu diaľnic, ciest a miestnych ciest a premávky na nich mimo zastavaného územia obce vymedzeného platným územným plánom obce slúžia cestné ochranné pásma; ak ide o obec, ktorá nie je povinná mať územný plán podľa osobitného predpisu, cestné ochranné pásmo vzniká mimo skutočne zastavaného územia obce."	Berie sa na vedomie.
	Vo všeobecnosti z pohľadu ochrany prevádzkovanej Diaľnice D1, D2 a D4 požadujeme rešpektovať podmienky:	
	• Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (zákaz činnosti v ochrannom pásme, zvláštne užívanie, umiestňovanie reklám, zákaz napájania komunikácií na diaľnicu a rýchlostnú cestu a pod.),	Akceptované, zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov je v platnom územnom pláne uvedený v časti E. Príloha č. 3 Zoznam použitých podkladov a literatúry.
	• Rešpektovať majetkové hranice NDS.	Akceptuje sa. Návrh ZaD08 rešpektuje majetkové hranice NDS.
	• V zmysle § 11 ods. 2 cestného zákona v cestných ochranných pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť diaľnice, cesty alebo miestne komunikácie alebo premávku na nich; príslušný cestný správny orgán Ministerstvo dopravy a výstavby SR (ďalej MDV SR) povoľuje v odôvodnených prípadoch výnimky z tohto zákazu alebo obmedzenia záväzným stanoviskom. V zmysle § 11 ods. 3 cestného zákona príslušný cestný správny orgán môže nariadiť vlastníkovi, správcovi alebo užívateľovi nehnuteľností alebo zariadenia, aby v cestnom ochrannom pásme odstránil alebo upravil stavbu alebo zariadenie, stromy, kry alebo iné porasty, prípadne aby upravil povrch pôdy.	Berie sa na vedomie.
	• V zmysle § 11 ods. 5 cestného zákona Žiadosť o povolenie výnimky sa podáva v štádiu prípravnej dokumentácie. Výnimky možno povoliť len v odôvodnených prípadoch, ak tým nebudú dotknuté verejné záujmy, najmä dopravné záujmy a záujmy správy dotknutej komunikácie. Povolenie výnimky možno viazať na podmienky. Na povolenie výnimky sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.	Berie sa na vedomie. Bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD.
	• V zmysle § 11 ods. 6 cestného zákona, ak ide o povolenie výnimky v cestnom ochrannom pásme diaľnice, cestný správny orgán povoľuje výnimku na základe stanoviska správcu pozemnej komunikácie a záväzného stanoviska Ministerstva vnútra Slovenskej republiky vydaného v rozsahu jeho pôsobnosti podľa osobitných predpisov.	Berie sa na vedomie. Bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD.

	• Požadujeme rešpektovať všeobecne záväzné právne a technické predpisy, vyznačiť vo výkresovej časti ochranné pásmo diaľnice a požiadať o udelenie výnimky z ochranného pásma cestný správny orgán.	Akceptované v ZaD06. Architektonicko-urbanistické riešenie stavieb a ich priestorová konfigurácia bude predmetom ďalších stupňov PD.
	• V prípade návrhu zmeny využitia takto posudzovaného územia pre bývanie v ochrannom pásme diaľnice, t. j. na vonkajšie prostredie s budovami na trvalé bývanie, je nutné individuálne posúdiť podľa rozsahu zámeru, aké regulatívy vzhľadom ku požiadavkám na ochranu vnútorného prostredia budov a priľahlého územia pred hlukom musia byť v danej lokalite prijaté.	Akceptované. Podkladom pre návrh ZaD08 bola Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy, ktorej účelom bolo preveriť možnosti umiestnenia nájomného bývania vo vybraných lokalitách na mestských pozemkoch a na pozemkoch súkromných investorov. Konkrétne architektonické riešenie vrátane riešenia účinných protihlukových opatrení bude predmetom ďalších stupňov projektovej prípravy. Ďalej uvádzame, že UPN je základným územnoplánovacím dokumentom pre celé územie Bratislavy vypracovaný v podrobnosti M 1: 10 000. Jeho obsah upravujú ustanovenia § 11 ods. 5 stavebného zákona a § 12 vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Územný plán rieši návrh funkčného využitia územia mesta s určením prevládajúcich funkčných území, stanovuje zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých plôch.
	• Požadujeme postupovať v zmysle bodu 1.9. prílohy k vyhláške č. 549/2007 Z. z. Ministerstva zdravotníctva SR, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípadných hodnotách hluku, infrazvuku a vibráciách a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a v znení vyhlášky č. 237/2CG9 Z. z. aby si investor vyžiadal stanovisko od príslušného orgánu verejného zdravotníctva či sa môžu umiestňovať nové budovy na bývanie a budovy vyžadujúce tiché prostredie okrem škôl, škôlok, nemocničných Izieb a účelovo podobných budov aj v území, kde hluk z dopravy prekračuje hodnoty uvedené v tabuľke č. 1 pre kategóriu územia II., alebo v území, kde takéto prekročenie je možné v budúcnosti očakávať.	Akceptuje sa. Bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD.
	• Pri aktualizácií územnoplánovacej dokumentácie v prípade návrhu nových lokalít v blízkosti a v ochrannom pásme diaľnice požadujeme využívať aktuálne strategické hlukové mapy a akčné plány pred hlukom.	Akceptuje sa. Bude riešené v ďalších stupňoch PD v súlade so strategickým dokumentom Hluková mapa BA.

	• Požadujeme prešetrenie umiestnenia a povolenia bytových Jednotiek v zaťaženom území hlukom a emisiami, ktoré je v kompetencii rezortného štátneho orgánu ochrany zdravia Útvaru vedúceho hygienika rezortu MDV SR a Regionálneho úradu verejného zdravotníctva, ako orgánov ochrany verejného zdravia.	Akceptuje sa v zmysle vyššie uvedeného.
	• Avšak upozorňujeme, že bytové domy vybudované v blízkosti diaľnice môžu byť vystavené zvýšeným hladinám hluku, ktoré NDS neplánuje riešiť, a to z dôvodu, že poloha trasovania diaľnice s jej vplyvom na okolie je v súčasnosti zrejmá. Preto ďalej upozorňujeme, že budúcim funkčným rozširovaním navrhovaných lokalít s funkciou bývania v ochrannom pásme a v blízkosti diaľnice bude návrh protihlukových opatrení výhradne vecou na strane investora budúcej zástavby. Musíme upozorniť, že dodatočné protihlukové opatrenia nebude možné nárokovať u správcu diaľnice.	Berie sa na vedomie.
	NDS informuje. že v administratívnom území mesta Bratislavy aktuálne investične pripravuje stavby protihlukových opatrení v zmysle záväzného Harmonogramu prípravy a výstavby projektov cestnej infraštruktúry schválený uznesením vlády SR č. 567/2020 zo 16. septembra 2020 k materiálu „Priority vo výstavbe cestnej infraštruktúry". Harmonogram prípravy a výstavby projektov cestnej infraštruktúry bol aktualizovaný Uznesením Vlády č. 117/2022 zo dňa 23.2.2022. Záväzný dokument Je verejne dostupný a zverejnený na webe Úradu Vlády https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/26964/1. **Tu je potrebné upozorniť obstarávateľa ÚPN , že prípadné ďalšie stavby protihlukovej ochrany (okrem PNS most Lafranconi - tunel Sitina) nie sú v ani len v dlhodobom horizonte plánované v záväznom harmonograme MDV SR** v administratívnom území mesta Bratislavy **a preto NDS s ich investičnou prípravou v súčasnosti neuvažuje**. Ďalej si dovoľujeme doplniť, že investičná príprava tak rozsiahleho súboru projektov, ktorá pozostáva z rádovo niekoľko desiatok stavebných objektov primárnych a sekundárnych protihlukových opatrení, trvá v priemere 7 až 10 rokov.	Berie sa na vedomie.
	Diaľnica D2 Protihluková stena Jarovce NDS aktuálne podpísala Zmluvu o dielo so zhotoviteľom stavby D2 PHS Jarovce. Predpokladaná lehota výstavby je 425 dní od začatia prác a predpokladaný termín ukončenia prác je 10/2022. Stavba je realizovaná podľa zmluvných podmienok FIDIC-Žltá kniha, t.z., že zhotoviteľ stavby predmetnú stavbu naprojektuje, zabezpečí inžiniersku činnosť, stavebné povolenie a stavbu zrealizuje. Zhotoviteľ stavby v zmysle zmluvných podmienok zaktualizuje hlukovú štúdiu, naprojektuje a zrealizuje PHS opatrenia tak, aby boli v súlade s požiadavkami vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.	Berie sa na vedomie. Nie je predmetom riešenia návrhu ZaD08.
	Diaľnice D2 protihluková stena Lamač Na pripravovanú stavbu „Diaľnice D2 protihluková stena Lamač" je vydané právoplatné územné rozhodnutie Okresného úradu Bratislava č. OU-BA-OVBP2-202G/59805/KAZ zo dna 31.08.2020 a právoplatného dna 02.10.2020. Navrhovaná činnosť predstavuje stavbu dočasnú do realizácie komplexného skapacitnenia	Berie sa na vedomie. Nie je predmetom riešenia návrhu ZaD08.

	diaľnice D2 na 6 - pruh. Po sprevádzkovaní diaľnice na 6 - pruh budú realizované finálne protihluková opatrenia. Aktuálne zabezpečujeme prípravu súťažných podkladov na zhotoviteľa stavby formou FIDIC-Žltá kniha.	
35.	**Slovenská správa ciest** Miletičova 19, P. O. BOX 19, 826 19 Bratislava	
	List č. j. SSC/9472/2022/2320/6592 zo dňa 01.03.2022, na Magistrát doručený dňa 08. 03. 2022. Na základe oznámenia o začatí verejného prerokovania návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08“ dávame nasledovné stanovisko: Zmeny a doplnky č. 08 riešia zmeny funkčného využitia územia vo viacerých lokalitách; a to najmä na obytné územia, územia občianskej vybavenosti, plochy zariadení železničnej dopravy a iné. Územie riešené v Zmenách a doplnkoch č. 08 nie je v dotyku s cestami prvej triedy v správe SSC. Nakoľko správcom ciest I., II., III. triedy a miestnych ciest na území mesta Bratislavy je Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy, je potrebné predmetnú územnoplánovaciu dokumentáciu odsúhlasiť s odborom dopravy Magistrátu hl. mesta Bratislavy.	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Akceptuje sa. Sekcia dopravy je súčasťou organizačnej štruktúry Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy, podieľa sa na návrhu ZaD UPN
36.	**Dopravný podnik Bratislava, a. s.** Olejkárska 1, 814 52 Bratislava	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
37.	**Bratislavská teplárenská, a. s.** Turbínová 3, 829 05 Bratislava	
	List č. j. 670/Ba/2022/2120-2 zo dňa 04.03.2022, na Magistrát doručený dňa 17. 03. 2022. V zmysle Vášho listu doručeného dňa 18. 02. 2022, e. č. 1819 ohľadom stanoviska k hore uvedenej stavbe, Vám predkladáme nasledovné vyjadrenie: Na základe oznámenia prerokovaní návrhu územnoplánovacej dokumentácie: Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08, ktorého hlavným cieľom je potreba zmeny funkčného využitia a priestorového usporiadania plôch ako disponibilne vhodných na umiestnenie nájomného bývania Vám oznamujeme, že v lokalitách: Bazová, MČ Bratislava - Ružinova a Mlynské nivy, MČ Bratislava - Ružinov sa nachádzajú primárne horúcovodné rozvody, ktoré sú majetkom BAT, a.s.	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie.

	Podľa ustanovenia § 21 ods. 3 zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 657/2004 Z.z.“) ak sa na vymedzenom území plánuje vybudovať nový objekt spotreby tepla s projektovanou ročnou spotrebou tepla vyššou ako 30 MWh a dodávateľ na tomto vymedzenom území dodáva teplo z účinného centralizovaného zásobovania teplom, musí sa projektovaná ročná spotreba tepla prednostne pokryť od tohto dodávateľa, ak to umožňujú technické podmienky a inštalovaný výkon zariadení na výrobu tepla.	Akceptuje sa. Bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD.
	Týmto si Vás dovoľujeme informovať, že stavba v lokalite: Bazová, MČ Bratislava - Ružinova a Mlynské nivy, MČ Bratislava - Ružinov sa nachádza na vymedzenom území, v ktorom dodáva teplo z účinného systému CZT Bratislava - východ spoločnosť Bratislavská teplárenská, a.s. V blízkosti plánovaného objektu na ulici Kulíškova, Pavlovova sa nachádza primárny horúcovodný rozvod 2 x DN 100, 2 x DN 125 a na ulici Mlynské nivy sa nachádza primárny horúcovodný rozvod 2 x DN 200, ktorým je dodávané teplo do okolitej zástavby a disponuje dostatočnou tepelnou kapacitou pre potreby plánovanej stavby.	Berie sa na vedomie. Lokalita Mlynské Nivy nie sú súčasťou návrhu ZaD08.
	V prílohe Vám posielame situácie so zakresleným horúcovodom v lokalitách Bazová, MČ Bratislava - Ružinov a Mlynské nivy, MČ Bratislava - Ružinov.	Berie sa na vedomie.
	Príloha: v zmysle textu; list č. j. 00179/Ba/2020/2320-2 zo dňa 09. 01. 2020; situácie so zakresleným horúcovodom v lokalitách Bazová, MČ Bratislava – Ružinova a Mlynské nivy, MČ Bratislava - Ružinov.	Berie sa na vedomie.
	List č. j. 00179/Ba/2020/2320-2 zo dňa 09. 01. 2020 V zmysle Vášho listu zo dňa 30. 12. 2019, e. č. 12142 ohľadom stanoviska k hore uvedenej stavbe, Vám predkladáme nasledovné vyjadrenie: Na základe Vašej žiadosti o vyjadrenie k návrhu zadania Štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy a po preštudovaní urbanistickej štúdie konštatujeme, že v lokalitách: Pastierska, Pekná cesta 1, Pekná cesta 2, Východná, Račianska, MČ Bratislava - Rača, Na Vrátkach 1, Agátová 1, Agátová 2, Agátová 3, Na Vrátkach 2, MČ Bratislava - Dúbravka, Bratská, Sosnová, Šustekova, Muchovo nám. Viedenská cesta, MČ Bratislava - Petržalka, sa tepelné siete v majetku spoločnosti Bratislavská teplárenská, a. s. (BAT a. s.) nenachádzajú. V lokalitách: Bazová, MČ Bratislava - Ružinova a Mlynské nivy, MČ Bratislava - Ružinov sa nachádzajú primárne horúcovodné rozvody, ktoré sú majetkom BAT, a. s. Podľa ustanovenia § 21 ods. 3 zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 657/2004 Z.z.“) ak sa na vymedzenom území plánuje vybudovať nový objekt spotreby tepla s projektovanou ročnou spotrebou tepla vyššou ako 30 MWh a dodávateľ na tomto vymedzenom území dodáva teplo z účinného centralizovaného zásobovania teplom, musí sa projektovaná ročná spotreba tepla	

	prednostne pokryť od tohto dodávateľa, ak to umožňujú technické podmienky a inštalovaný výkon zariadení na výrobu tepla. Týmto si Vás dovoľujeme informovať, že stavba v lokalite: Bazová, MČ Bratislava – Ružinov a Mlynské nivy, MČ Bratislava - Ružinov sa nachádza na vymedzenom území, v ktorom dodáva teplo z účinného systému CZT Bratislava - východ spoločnosť Bratislavská teplárenská, a. s. V blízkosti plánovaného objektu na ulici Kulíškova, Pavlovova sa nachádza primárny horúcovodný rozvod 2 x DN 100, 2 x DN 125 a na ulici Mlynské nivy sa nachádza primárny horúcovodný rozvod 2 x DN 200, ktorým je dodávané teplo do okolitej zástavby a disponuje dostatočnou tepelnou kapacitou pre potreby plánovanej stavby. V prílohe Vám posielame situácie so zakresleným horúcovodom v lokalitách Bazová, MČ Bratislava - Ružinova a Mlynské nivy, MČ Bratislava - Ružinov.	
38.	Slovak lines, a. s. Bottova 7, 811 09 Bratislava	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
39.	Slovnaft a. s. Vlčie hrdlo 1, 824 12 Bratislava	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
40.	Mestská časť Bratislava – Staré Mesto Vajanského nábrežie 3, 814 21 Bratislava 1	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
41.	Mestská časť Bratislava – Ružinov Mierová 21, 827 05 Bratislava 2	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
42.	Mestská časť Bratislava – Podunajské Biskupice Trojičné námestie 11, 821 06 Bratislava	

	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
43.	**Mestská časť Bratislava – Vrakuňa** Šíravská 7, 821 07 Bratislava	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
44.	**Mestská časť Bratislava – Nové Mesto** Junácka 1, 832 91 Bratislava 3	
	List č. j. 6417/749/2022/ZP/PAJZ zo dňa 31.03.2022, na Magistrát doručený dňa 04. 04. 2022. Dňa 21.02.2022 nám bolo doručené Oznámenie o začatí verejného prerokovania v zmysle § 22 ods. 1 stavebného zákona so žiadosťou o stanovisko k návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08" (ďalej aj ako ZaD 08) spracovávaného v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku. *Hlavným cieľom predkladaných zmien a doplnkov celomestskej územnoplánovacej dokumentácie je jej aktualizácia z hľadiska* **celomestského verejného záujmu v oblasti rozvoja bývania**. *Obstaranie zmien a doplnkov územného plánu Bratislavy vyplýva z potreby zmeny funkčného využitia a priestorového usporiadania plôch ako disponibilne vhodných na umiestnenie nájomného bývania, navrhnutých na podklade Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy (vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením č. 975/2021 z 23. 09. 2021) za účelom napĺňania cieľov „Koncepcie mestskej bytovej politiky na roky 2020 - 2030", schválenej mest-ským zastupiteľstvom dňa 18. 02. 2021 uznesením č. 743/2021 a „Metodiky zmien územného plánu v záujme budo-vania predpokladov na rozvoj nájomného bývania a zvyšovania dostupnosti bývania ", prijatej uznesením mestského zastupiteľstva č. 917/2021 dňa 24.06.2021.* Po oboznámení sa s návrhom ZaD 08 Územného plánu Hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007, v znení schválených zmien a doplnkov, **konštatujeme**, že navrhnuté zmeny **nie sú lokalizované v Mestskej časti Bratislava-Nové Mesto.** Zároveň však upozorňujeme na to, že navrhnuté zmeny funkčného využívania území, ktoré sú premietnuté ZaD 08, 2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využívania územia - Komplexné riešenie a 2.2. Regulačný výkres, sú výraznými urbanistickými zmenami (potenciálny počet nových bytov doplnených v ZaD 08 predstavuje 2 978 bytov), ktoré v niektorých prípadoch menia priemyselné územia na zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti, pripadne zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti na obytné územia. Domnievame sa, že navrhnuté zmeny funkčného využívania území, najmä na obytné územia, budú	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Podkladom pre návrh ZaD08 bola Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy. Cieľom spracovania UŠ bolo posúdiť vybrané lokality z hľadiska transformácie územia v danej lokalite pre funkciu bývania aj z hľadiska dopravnej a technickej vybavenosti. UPN je

	mať iné nároky a požiadavky na dopravnú a technickú vybavenosť. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa nazdávame, že navrhnuté zmeny funkčného využitia území nie sú riešené a posúdené komplexne, resp. v ZaD 08 chýba riešenie ich dopadov na dopravnú a technickú vybavenosť území.	základným územnoplánovacím dokumentom pre celé územie Bratislavy vypracovaný v podrobnosti M 1: 10 000. Územný plán rieši návrh funkčného využitia územia mesta s určením prevládajúcich funkčných území, stanovuje zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých plôch. Konkrétne opatrenia z hľadiska dopravného riešenia formou dopravnej štúdie budú predmetom ďalších stupňov PD.
	Dovoľujeme si vysloviť **požiadavku, aby navrhnuté zmeny funkčného využívania území boli doriešené a posúdené ako komplexné zmeny**, teda zmeny nielen funkčného využívania, ale aj priestorového usporiadania územia, s ohľadom na potenciálne dopady na dopravnú a technickú vybavenosť území, a najmä na kvalitu životného prostredia v novonavrhnutých obytných územiach, ale aj v ich širšom zázemí, za ktoré prirodzene považujeme Mestskú časť Bratislava-Nové Mesto.	Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného.
	Zároveň si dovoľujeme požiadať v kontexte „Koncepcie mestskej bytovej politiky 2020-2030“, aby v **nasledujúcich ZaD Územného plánu hl. m. SR Bratislavy boli doplnené urbanistické a plošné bilancie rozvojových plôch s funkčným využitím 101 - viacpodlažná zástavba obytného územia a s funkčným využitím 501 - zmiešané územie bývania a občianskej vybavenosti aj na území Mestskej časti Bratislava-Nové Mesto vo vzťahu k potenciálnej revitalizácii brownfieldov a ich reprofilácii** na územia určené na bývanie aj s doporučeným podielom nájomného bývania v jednotlivých nevyužívaných bývalých priemyselných areáloch s cieľom efektívneho vy-užitia kapacít územia mesta.	Berie sa na vedomie, pripomienka bude evidovaná ako podnet pre budúce zmeny a doplnky územného plánu mesta.
	Mestská časť Bratislava – Rača Kubačova 21, 831 06 Bratislava	
	List č. j. 3728/1593/2022/UP-VIR zo dňa 24.03.2022, na Magistrát doručený dňa 29. 03. 2022. Dňa 18.02.2022 bol mestskej časti Bratislava-Rača doručený oznam o prerokovaní a požiadavka na zaujatie stanoviska k návrhu: „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov - Zmeny a doplnky 08“.	
	V mestskej časti Bratislava-Rača boli na umiestnenie nájomných bytov, t.j. na zmenu funkcie v platnom územnom pláne mesta navrhnuté lokality:	Berie sa na vedomie.
	KR/RA/1 Pastierska - zmena funkcie *z 301 priemyselná výroba*, stabilizované územie na *501E zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti- rozvojové územie,*	Berie sa na vedomie.

	KR/RA/2 Pekná cesta - zmena funkcie z *502G zmiešané územia obchodu, služieb výrobných a nevýrobných*, rozvojové územie na *102E málopodlažná zástavba obytného územia, 202E občianska vybavenosť lokálneho významu a 1110 parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy* - rozvojové územia, KR/RA/3 Račianska - zmena funkcie z *502 zmiešané územia obchodu, služieb výrobných a nevýrobných*, stabilizované územie na *501 zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti* - stabilizované územie, KR/RA/4 Východná - zmena funkcie z *201G občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu*, rozvojová lokalita na *101F viacpodlažná zástavba obytného územia* — rozvojové územie. Námietky a pripomienky mestskej časti Bratislava-Rača k návrhu ZaD 08:	
	Námietky a pripomienky mestskej časti Bratislava-Rača uplatnené v prerokovaní „Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy“ neboli zohľadnené, napriek uvedeným skutočnostiam je táto urbanistická štúdia podkladom na ZaD 08. Vyhodnotenie námietok a pripomienok bolo urobené systémom - berie na vedomie, resp. neakceptuje sa, napriek závažnosti predložených zmien, ktoré sa majú premietnuť do územného plánu na základe kladne prerokovanej štúdie /nie len prerokovanej štúdie/.	Berie sa na vedomie. Nad rámec prerokovania územnoplánovacieho podkladu vyplývajúceho zo zákona sa pred spracovaním čistopisu urbanistickej štúdie uskutočnili pracovné stretnutia so zástupcami dotknutých mestských častí. Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy bola vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením č. 975/2021 z 23. 09. 2021 za účelom napĺňania cieľov „Koncepcie mestskej bytovej politiky na roky 2020 - 2030“, schválenej mestským zastupiteľstvom dňa 18. 02. 2021 uznesením č. 743/2021 a „Metodiky zmien územného plánu v záujme budovania predpokladov na rozvoj nájomného bývania a zvyšovania dostupnosti bývania“, prijatej uznesením mestského zastupiteľstva č. 917/2021 dňa 24. 06. 2021.
	K dnešnému dňu nie je jasné o aký počet nájomných bytov sa bude v jednotlivých lokalitách jednať, ich podiel však bude približne 5% (mimo lokality Pastierka, kde ide o mestský pozemok), je teda zavádzajúce a nepresné nazývať urbanistickú štúdiu, z ktorej vychádzajú ZaD 08, „nájomným bývaním“, nakoľko nájomné bývanie tvorí výraznú minoritu v navrhovaných objektoch.	Berie sa na vedomie. Počet nájomných bytov je upresnený v zmluvách o spolupráci vo vzťahu k projektom v lokalitách medzi mestom a súkromnými vlastníkmi. Zmluvy sú zverejnené na stránke mesta: https://archivzverejnovanie.bratislava.sk/vismo/zobraz_dok.asp?id_ktg=1094&p1=63794&tzv=1&pocet=25&stranka=3https://archivzverejnovanie.bratislava.sk

		/vismo/zobraz_dok.asp?id_ktg=1094&p1=63794&tzv=1&pocet=25&stranka=3 Počet mestských nájomných bytov z mestských projektov bude upresnený počas ďalších stupňov prípravy projektovej dokumentácie.
	Pastierska - K dnešnému dňu spracovateľ a navrhovateľ ZaD 08 nepredložil dopravno-kapacitné posúdenie lokality (ohľadom železničného priecestia), nepredložil hlukovú štúdiu, nevypracoval žiadnu štúdiu širších vzťahov a teda žiadnym spôsobom nezhodnotil reálnosť výstavby bytov v lokalite aktuálne používanej aj v širších vzťahov na výrobné a nevýrobné služby.	Berie sa na vedomie. Podkladom pre návrh ZaD08 bola Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy, ktorá dostatočne preverila vybrané lokality z hľadiska transformácie pre funkciu bývania. Súčasťou návrhu bolo vymedzenie a riešenie širších vzťahov pre každú lokalitu. Dopravno-kapacitné posúdenie lokality bude predmetom ďalších stupňov projektovej prípravy. Hluková štúdia bude riešená v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie v súlade so strategickým dokumentom Hluková mapa BA. V nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy stavieb v rámci stavebno-technického riešenia budú navrhnuté účinné protihlukové opatrenia. *Na základe dorokovania s Ministerstvom dopravy SR (dňa 11.10.2022, so ŽSR (dňa 20.09.2022) a na základe listu Ministerstva dopravy SR č. j. 06848/2023/SSD/16421 zo dňa 16.02.2023, bude časť lokality KR/RA/1 (Pastierska), ktorá sa nachádza v ochrannom pásme dráhy železníc, z upraveného návrhu ZaD08* ***vypustená****.*
	Pekná cesta 1 - v navrhovaných zmenách ZaD 08 je daná časť mestského pozemku navrhnutá len z dôvodu existencie vysokotlakového plynovodu ako oblasť, kde sa navrhuje funkčný kód 1100 - parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy.	Berie sa na vedomie.
	Pekná cesta 2 - navrhovaná zmena funkcie z 502G na 102E nebola vyradená na základe nesúhlasného stanoviska mestskej časti Bratislava-Rača a zároveň navrhovateľ zmeny Hl. mesto SR Bratislava nepredložil ani dopravno-kapacitné posúdenie ani hlukovú štúdiu tejto lokality, ktorá by bola podkladom na zhodnotenie vhodnosti zmeny funkcie v tomto území.	Berie sa na vedomie. Podkladom pre návrh ZaD08 bola Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy, ktorá dostatočne preverila vybrané lokality z hľadiska transformácie pre

		funkciu bývania. Súčasťou návrhu UŠ bolo vymedzenie a riešenie širších vzťahov pre každú lokalitu. Dopravno-kapacitné posúdenie lokality bude predmetom ďalších stupňov projektovej prípravy. Hluková štúdia bude riešená v ďalších stupňoch PD v súlade so strategickým dokumentom Hluková mapa BA. V nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy stavieb v rámci stavebno-technického riešenia budú navrhnuté účinné protihlukové opatrenia.
	Račianska - navrhovaná zmena funkcie z 502 na 501 nebola vyradená a zároveň navrhovateľ zmeny Hl. mesto SR Bratislava nepredložil ani dopravno-kapacitné posúdenia ani hlukovú štúdiu lokality. Existujúce objekty nemajú žiadnu občiansku vybavenosť potrebnú pre budúcich bývajúcich a nie je tam ani priestor napr. na multifunkčné ihrisko či detské ihrisko.	Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného. Dopravno-kapacitné posúdenie lokality bude predmetom ďalších stupňov projektovej prípravy. Hluková štúdia bude riešená v ďalších stupňoch PD v súlade so strategickým dokumentom Hluková mapa BA. V nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy stavieb v rámci stavebno-technického riešenia budú navrhnuté účinné protihlukové opatrenia. Podkladom pre návrh ZaD08 bola Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy, ktorá preverila aj dostupnosť potrebnej občianskej vybavenosti. Konkrétne architektonicko-urbanistické riešenie lokality bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD.
	Východná - navrhovateľ nepredložil k dnešnému dňu ani dopravno-kapacitné posúdenie lokality, ani hlukovú štúdiu, rovnako tak nezapracoval do zmien ZaD komunikáciu v línii pozemku parc. č. 7226, k. ú. Rača (prepojenie Východná-Na pántoch), neurobil žiadne reálne kroky na predĺženie komunikácie Na pántoch v polovičnom profile po komunikáciu Pri šajbách (do dnešného dňa po dvoch rokoch nie je ani spracovaná dokumentácia na územné konanie, napriek tomu, že na to boli schválené financie v mestskom rozpočte koncom roku 2020).	Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného. Nie je predmetom návrhu ZaD08. Lokalita bude dopravne obslúžená jestvujúcou komunikáciou, ktorá je pripojená na komunikáciu Východná. Prepojenie ulíc Východná - Na pántoch v línii pozemku parc. č. 7226, k. ú. Rača, ako aj realizácia predĺženia komunikácie Na pántoch po komunikáciu Pri šajbách, nie sú predmetom návrhu ZaD08. Uvádzame tiež, že predmetný pozemok parc. č. 7226 má v aktuálne platnom územnom pláne stanovené funkčné využitie: námestia a ostatné komunikačné plochy.

	Zároveň nebola vypracovaná ani žiadna štúdia širších vzťahov keďže v danom území ostáva v územnom pláne v línií s komunikáciou Východná funkčný kód 502, zmiešané územie obchodu, výrobných a nevýrobných služieb.	Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného. Funkčná plocha 501 predstavuje podiel OV v lokalite do 30%.
	Nakoľko Hl. mesto SR Bratislava za dva roky od zaslania daných požiadaviek k zadaniu na spracovanie „Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy“ nezapracovalo do štúdie prakticky žiadnu z nich žiadame, aby celý materiál ZaD 8 bol stiahnutý a daný na prepracovanie a nové prerokovanie, nakoľko navrhovateľ žiadnym spôsobom odborne nezdôvodnil, prečo práve dané lokality sú najvhodnejšie na zmenu územného plánu a výstavbu bytov.	Neakceptuje sa. Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy bola riadne prerokovaná a bola vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením č. 975/2021 z 23. 09. 2021 za účelom napĺňania cieľov „Koncepcie mestskej bytovej politiky na roky 2020 - 2030“, schválenej mestským zastupiteľstvom dňa 18. 02. 2021 uznesením č. 743/2021 a „Metodiky zmien územného plánu v záujme budovania predpokladov na rozvoj nájomného bývania a zvyšovania dostupnosti bývania“, prijatej uznesením mestského zastupiteľstva č. 917/2021 dňa 24. 06. 2021. Nad rámec prerokovania územnoplánovacieho podkladu vyplývajúceho zo zákona sa pred spracovaním čistopisu urbanistickej štúdie uskutočnili pracovné stretnutia so zástupcami dotknutých mestských častí, námietky uplatnené v rámci prerokovania boli odborne vyhodnotené. V UŠ NB boli spracované pre všetky lokality analýzy riešených území vrátane hodnotiacich kritérií, OV, TI, dopravnej infraštruktúry a ostatných atribútov. Textová časť obsahuje návrhovú časť s kapitolami, ktoré vychádzajú z čistopisu zadania UŠ NB.
	Daný návrh ani žiadnym spôsobom nezapracoval návrhy rovnakého navrhovateľa. Hl. mesto SR Bratislava zo štúdie „brownfields“, kde boli na zmeny vytipované vo viacerých prípadoch iné lokality. Pokračuje sa teda v tradícií, ktorá bola prítomná už pri zmenách ZaD 02 v roku 2011, keď ide o zmeny parciálne, nedostatočne zdôvodnené a účelové.	Neakceptuje sa, v zmysle vyššie uvedeného. Lokality Pastierska a Bazová sú identifikované ako brownfieldy. Navrhované zmeny boli riadne preverené na základe prerokovaného územnoplánovacieho podklad, nejde o nedostatočne zdôvodnené a účelové zmeny.

	Dané je o to viac znepokojivé z dôvodu, že ak v prípade brownfields ide o lokality zastavané (z daného návrhu je spracovaná ako brownfield iba lokalita Pastierska), tak dve z troch ďalších lokalít navrhnutých v Rači v týchto zmenách ZaD 08 požadujú vyňatie poľnohospodárskej pôdy - trvalého trávnatého porastu a viníc (lokalita Pekná cesta) a ornej pôdy (lokalita Východná).	Berie sa na vedomie. Okresný úrad Bratislava ako príslušný orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy udelil listom č. j. OU-BA-OOP6-2022/082763-002 zo dňa 19. 04. 2022 súhlas so zmenou funkčného využitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky účel pre lokalitu KR/RA/4. Uvedená lokalita je v aktuálne platnom územnom pláne súčasťou rozvojových funkčných plôch s kódom 201, občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, regulačný kód G, ktoré sú ako také určené na zástavbu.
	V návrhu ZaD 08 je uvedené (úplné znenie strana 142), že sa navrhuje 1 ZŠ v lokalite Horná - Šúrska - Východné s kapacitou 675 žiackych miest (27 tried). Dané nebolo žiadnym spôsobom odkonzultované v mestskou časťou Bratislava-Rača a na úvod je potrebné upozorniť, že lokalita, ktorá popisuje danú školu ani neexistuje, nakoľko vzdialenosť medzi ulicami Horná a Šúrska je vzdušnou čiarou približne 2,5 km. Z daného návrhu nie je jasné, či sa teda jedná o lokalitu Horná (Generel školstva, ktoré spracovalo tiež Hl. mesto SR Bratislava ju uvádza pod číslom 3203_N Homá-Krasňany) alebo o lokalitu Východné (rovnaký generel uvádza ako 3204 N Šúrska-Východná). Daný dôvod zmätočnosti podporuje návrh na stiahnutie celého materiálu. Zároveň je potrebné uviesť, že mestská časť Bratislava- Rača aktuálne vytvára novú školu ZŠ Plickova (vedená v rovnakom materiály Generel školstva pod číslom 3205_N). Nakoľko ide o najväčší investičný projekt MČ Bratislava-Rača za posledných 30 rokov a 3,5 mil. € musí mestská časť financovať záveru splatného 20 rokov, nie je žiaden predpoklad, že by mestská časť Bratislava-Rača v najbližších 10-15 rokoch mohla stavať ďalšiu základnú školu. Nakoľko neexistuje ani žiaden pozemok mestskej časti ani Hl. mesta SR Bratislava, ktorý by bol čo i len náznakom vhodný na podobnú výstavbu, tak výstavba ďalšej základnej školy je za súčasných podmienok úplne nereálna.	Akceptuje sa. Ide o chybu názvu. Podkladom pre návrh ZaD08 bola UŠ NB, ktorá na podklade generelu školstva v zmysle potreby rozšírenia kapacít navrhuje školské zariadenia v lokalite Šúrska - Východná (3204_N) a v lokalite Horná-Krasňany (3203_N). Navýšenie nárokov potreby žiackych miest je zapracované v návrhu ZaD08 v textovej časti B, kapitola 7.2.3. Školstvo.
	V návrhu - úplne znenie tab. 10 (s. 138) - potreba miest MŠ je uvedené, že v súčasnosti aj s výhľadom do roku 2030 je potrebná kapacita MŠ (bez zmien ZaD 08) na úrovni 681 miest v MŠ, dané však je v rozpore s realitou, nakoľko daný počet miest je výrazne nedostatočný. V školskom roku 2021/2022, t.j. v aktuálnom školskom roku navštevuje obecné MŠ v Rači 811 detí, čo je o 130 detí viac, ako sú „výhľadové potreby UP 2030“ a napriek tomu mestská časť Bratislava-Rača v školskom roku 2021/2022 nemohla prijať stále viac ako 150 prihlásených detí.	Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného.
	Cieľový počet navrhovaných miest v MŠ po navrhovaných ZaD 08 je uvedený (s. 139 úplného znenia) na úrovni 783, čo je menší počet, ako je súčasný - kapacitne nedostatočný - počet miest v MŠ v správe MČ Bratislava-Rača. Dané je ďalším dôvodom na stiahnutie predmetného zmätočného materiálu.	Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného.

	V návrhu ZaD 08 sú navrhnuté nové materské školy - podľa všetkého tvoriace parter novostavieb - Horská - Slanec - 60 miest a Na pasekách - Východné - 42 miest. Nie je tam však uvedené, kto bude budovať dané škôlky a za aké financie, fondy EÚ štandardne neumožňujú prefinancovanie škôlok v parteri. Zároveň upozorňujem na to, že navrhovateľ Hl. mesto SR Bratislava nekonzultoval projekty škôlok mestskej časti (ktoré sa riešia pre naplnenie súčasný potrieb bez ZaD 08) a nemáme ani vedomosť, že by zaviazal na budovanie materských škôlok developerov. Vychádzajúc z vyššie uvedeného a aj z ohľadom na to, že Hl. mesto SR Bratislava za dva roky nezapracovalo žiadne relevantné pripomienky, ktoré zaslala mestská časť Bratislava-Rača a tiež Miestne zastupiteľstvo Bratislava-Rača prijatými uzneseniami žiadame, aby príslušný materiál ZaD 08 bol stiahnutý z procesu a vrátaný na nové dopracovanie, kde sa riadne odkonzultuje - hlavne čo sa týka dopravy, hluku, materských a základných škôl, ale tiež kanalizácie a iných skutočnosti s mestskou časťou Bratislava-Rača, poslancami MČ Bratislava-Rača a obyvateľmi dotknutých lokalít.	Neakceptuje sa. Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy bola riadne prerokovaná a bola vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením č. 975/2021 z 23. 09. 2021. Nad rámec prerokovania územno-plánovacieho podkladu vyplývajúceho zo zákona sa pred spracovaním čistopisu urbanistickej štúdie uskutočnili pracovné stretnutia so zástupcami dotknutých mestských častí.
	V prípade, že návrh ZaD 08 nebude stiahnutý z prerokovania, mestská časť Bratislava-Rača trvá na svojom stanovisku č.j. 6419/1767/2021/UP-VIR zo dňa 18.05.2021, prezentovanom v rámci prerokovania Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy k lokalitám nachádzajúcim sa v mestskej časti Bratislava-Rača, podporenom aj uzneseniami miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Rača.	Berie sa na vedomie. *Neakceptované pripomienky a požiadavky boli dorokované dňa 13.12.2022, Mestská časť Bratislava-Rača zobrala na vedomie vyhodnotenie pripomienok.*
	KR/RA/1 Pastierska Mestská časť Bratislava-Rača **súhlasí** so zmenou funkcie na 501E s podmienkami vyriešiť prekládku 11/502 do polohy predĺženia ulice Na pántoch a zabezpečiť protihlukové opatrenia. *Uvedený súhlas bol potvrdený uznesením Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava- Rača zo dňa 04.05.2021, UZN č. 3 78/04/05/21/P.*	Berie sa na vedomie. *Na základe dorokovania s Ministerstvom dopravy SR (dňa 11.10.2022), so ŽSR (dňa 20.09.2022) a na základe listu Ministerstva dopravy SR č. j. 06848/2023/SSD/16421 zo dňa 16.02.2023, budú časti lokality KR/RA/1 (Pastierska) a lokality KR/PE/3 (Šustekova), ktoré sa nachádzajú v ochrannom pásme dráhy železníc, z upraveného návrhu ZaD08* ***vypustené****.*
	KR/RA/2 Pekná cesta Mestská časť Bratislava-Rača s navrhovanou zmenou funkcie v časti lokality Pekná cesta 2 z funkcie 502G na 102E **nesúhlasí**. *Uvedený nesúhlas bol potvrdený uznesením Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Rača zo dňa 04.05.2021, UZNČ.379/04/05/21/P.*	Neakceptuje sa.

	KR/RA/3 Račianska Mestská časť Bratislava-Rača s navrhovanou zmenou funkcie na 501 v územnom pláne mestská časť Bratislava-Rača nesúhlasí. *Uvedený nesúhlas bol potvrdený uznesením Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Rača zo dňa 04.05.2021, UZN č. 380/04/05/21/P.*	Neakceptuje sa.
	KR/RA/4 Východná Mestská časť Bratislava-Rača nesúhlasí s navrhovanou zmenou funkcie na 101 F. *Uvedený nesúhlas bol potvrdený uznesením Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Rača zo dňa 04.05.2021, UZN č. 380/04/05/21/P.*	Neakceptuje sa.
45.	Mestská časť Bratislava – Vajnory Roľnícka 109, 831 07 Bratislava	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
46.	Mestská časť Bratislava – Karlova Ves Nám. sv. Františka 8, 842 62 Bratislava	
	List č. j. KV/ÚR/2296/2022/6290/VS zo dňa 29.03.2022, na Magistrát doručený dňa 04. 04. 2022. Vašim listom zo dňa 11.02.2022, ktorý bol v podateľni Miestneho úradu Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves zaevidovaný dňa 18.02.2022, ste nás požiadali o vyjadrenie k návrhu územnoplánovacej dokumentácie - Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení schválených zmien a doplnkov, Zmeny a doplnky 08, Návrh. Ako v Oznámení o prerokovaní územnoplánovacej dokumentácie uvádzate, hlavným cieľom predkladaných zmien a doplnkov celomestskej územnoplánovacej dokumentácie je jej aktualizácia z hľadiska celomestského verejného záujmu v oblasti rozvoja bývania. Obstaranie zmien a doplnkov územného plánu Bratislavy vyplýva z potreby zmeny funkčného využitia a priestorového usporiadania plôch disponibilne vhodných na umiestnenie nájomného bývania, navrhnutých na podklade Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy. Po oboznámení sa s návrhom *Zmien a doplnkov 08 Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy r. 2007, v znení schválených zmien a doplnkov* (ďalej len „ZaD 08“) konštatujeme, že navrhnuté zmeny nie sú lokalizované v Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves. Zároveň však upozorňujeme na to, že navrhnuté zmeny funkčného využívania území, ktoré sú premietnuté do ZaD 08, 2.1. Priestorové usporiadanie a funkčné využívania územia - Komplexné riešenie a 2.2. Regulačný výkres, sú výraznými urbanistickými zmenami (potenciálny počet nových bytov doplnených v ZaD 08 predstavuje 2 978 bytov), ktoré v niektorých prípadoch menia priemyselné územia	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie, konkrétne opatrenia z hľadiska dopravného riešenia formou dopravnej štúdie budú predmetom ďalších stupňov PD. Podkladom pre návrh ZaD08 bola Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy, ktorá bola vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom

	na zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti, prípadne zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti na obytné územia. Domnievame sa, že navrhnuté zmeny funkčného využívania území, najmä na obytné územia, budú mať iné nároky a požiadavky na dopravnú a technickú vybavenosť. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa nazdávame, že navrhnuté zmeny funkčného využívania území nie sú riešené a posúdené komplexne, resp. v ZaD 08 chýba riešenie ich dopadov na dopravnú a technickú vybavenosť území. Na záver nášho vyjadrenia si dovoľujeme vysloviť nádej, že navrhnuté zmeny funkčného využívania území budú doriešené a posúdené ako komplexné zmeny, teda zmeny nielen funkčného využívania, ale aj priestorového usporiadania územia, s ohľadom na potenciálne dopady na dopravnú a technickú vybavenosť území, a najmä na kvalitu životné prostredie v novonavrhnutých obytných územiach .	uznesením č. 975/2021 z 23. 09. 2021. V UŠ NB boli spracované pre všetky lokality analýzy riešených území vrátane hodnotiacich kritérií, OV, TI, dopravnej infraštruktúry a ostatných atribútov. Textová časť obsahuje návrhovú časť s kapitolami, ktoré vychádzajú z čistopisu zadania UŠ NB. Berie sa na vedomie.
47.	Mestská časť Bratislava – Dúbravka Žatevná 2, 844 02 Bratislava	
	List č. j. ÚR-6871/2087/2022-PG zo dňa 29.03.2022, na Magistrát doručený dňa 01. 04. 2022. Listom č. MAGS 46299/2020, MAG 65974/2022 zo dňa 11.02.2022 ste oznámili začatie verejného prerokovania návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08“ a zároveň požiadali o vyjadrenie. Mestská časť Bratislava-Dúbravka po preštudovaní a prerokovaní v komisii územného rozvoja, výstavby, dopravy a podnikateľských aktivít dáva nasledovné vyjadrenie: Lokalita RV/DU/1 Agátová Mestská časť Bratislava-Dúbravka súhlasí so zmenou súčasného funkčného využitia kód 502 - zmiešané územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných, rozvojové územie regulačný kód E na navrhované funkčné využitie kód 101 - viacpodlažná zástavba obytného územia, rozvojové územie, regulačný kód G a samostatné územie kód - 202 - občianska vybavenosť lokálneho významu, rozvojové územie regulačný kód E; samostatné územie kód - 1110 - parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy; rozvojové územie. Pre danú lokalitu mestská časť požaduje spracovanie územného plánu zóny, ktorý spodrobní funkčnú a priestorovú reguláciu predmetnej lokality, a ktorá bude záväzná pre všetky subjekty realizujúce zástavbu v tomto území! Lokalita RV/DU/2 Na vrátkach	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Akceptované čiastočne. Podkladom pre návrh ZaD08 bol územnoplánovací podklad Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy, ktorej účelom bolo preveriť možnosti umiestnenia nájomného bývania vo vybraných lokalitách na mestských pozemkoch a na pozemkoch súkromných investorov. Spracovanie UPN-Z je v kompetencii MČ ako orgánu územného plánovania.

	Mestská časť Bratislava- Dúbravka súhlasí so zmenou súčasného funkčného využitia kód 501 - zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti, rozvojové územie regulačný kód G na navrhované funkčné využitie kód 101 - viacpodlažná zástavba obytného územia, rozvojové územie, regulačný kód H bez pripomienok. Podmienkou pre navrhované funkčné zmeny v daných lokalitách je riešenie najmä dynamickej dopravy v tomto území mestskej časti, a to predĺžením Saratovskej ulice na komunikáciu 11/505, rozšírením komunikácie Agátová a preverenie možnosti priameho pripojenia na diaľnicu D2 {zjazd a výjazd) v priestore uvažovaného prepojenia mestských častí Bratislava-Dúbravka a Bratislava-Lamač (Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov).	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie, konkrétne opatrenia z hľadiska dopravného riešenia formou dopravnej štúdie budú predmetom ďalších stupňov PD.
48.	**Mestská časť Bratislava – Lamač** Malokarpatské nám. č. 9, 841 03 Bratislava	
	List č. j. RUR-2022/302/Pá-1778 zo dňa 14.03.2022, na Magistrát doručený dňa 21. 03. 2022. V nadväznosti na Vašu žiadosť o stanovisko zo dňa 18.02.2022 starosta mestskej časti Bratislava - Lamač podľa § 17 zákona SNR č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste SR Bratislave v znení neskorších predpisov a podľa § 22 ods. 5 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov nemá pripomienky k návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08“.	Berie sa na vedomie.
49.	**Mestská časť Bratislava – Devín** Kremeľská 39, 841 10 Bratislava 46	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
50.	**Mestská časť Bratislava – Devínska Nová Ves** Novoveská 17/A, 843 10 Bratislava 49	
	List č. j. 1574/22 zo dňa 24.03.2022, na Magistrát doručený dňa 04. 04. 2022. Na základe preštudovania predloženého návrhu v rámci MČ Bratislava Devínska Nová Ves (ďalej MČ) Vám posielame nasledovné pripomienky k predloženému návrhu: Hlavným cieľom predkladaných zmien UPN hl. mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov ZaD 08 je jeho aktualizácia z hľadiska celomestského verejného záujmu v oblasti rozvoja bývania a	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie.

	potreby zmeny funkčného využitia a priestorového usporiadania plôch vhodných na umiestnenie nájomného bývania. MČ Bratislava - Devínska Nová Ves má z hľadiska rozvoja mestskej štruktúry veľký potenciál územia južne od komunikácie J Jonáša. Táto komunikácia vytvára dôležitú urbanistickú os pozdĺž územia z južnej strany, ktorého funkčné delenie podľa aktuálne platného UPN hl. mesta SR Bratislava pozostáva z území navrhnutých podľa kódov funkčného využitia kód č 102 - malopodlažná zástavba obytného územia, kód č.201 - občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, kód č. 501- zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti, kód č.502 - zmiešané územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných.	
	Toto proporčné rozdelenie jednotlivých funkčných častí územia nezodpovedá aktuálnym požiadavkám využitia daného územia a preto aj MČ Bratislava - Devínska Nová Ves už požiadala v predstihu Magistrát hl. mesta SR - Oddelenie obstarávania územnoplánovacích dokumentov o zmenu územného plánu územia, ktoré je súčasťou plôch južne od ulice J . Jonáša - Slnečný vrch I. a Slnečný Vrch II. Predmetom žiadosti je zmena pozostávajúca zo zjednotenia funkčného využitia celého územia na jednotné funkčné využitie - malopodlažná zástavba obytného územia, kód funkčného využitia č. 102.	Berie sa na vedomie, funkčné plochy v DNV nie sú predmetom ZaD08.
	Z hľadiska návrhu funkčného využitia územia MČ Bratislava - Devínska Nová Ves navrhuje zmenu funkčnej plochy pôvodného družstva kód funkčného využitia č 303, na ktorej sú v súčasnosti objekty a zariadenia pôvodného družstva zmeniť, nakoľko pôvodná funkcia družstva je degradovaná. Táto lokalita je v území, ktoré úzko súvisí s dôležitou komunikáciou vedúcou do rekreačnej oblasti Devínske jazero a z južnej strany má kontaktné územie definované UPN ako kód 401 x - šport, telovýchova a voľný čas. Aj keď družstvo nie je funkčné podľa aktuálne platného UPN, je bezdôvodne stále platné ochranné pásmo 500m.	Berie sa na vedomie, funkčné plochy v DNV nie sú predmetom ZaD08.
	V časti UP, týkajúcej sa kapacít MŠ: Vôbec sa neráta s navyšovaním kapacít MŠ MČ Bratislava - Devínska Nová Ves. V návrhu lokácie na str. 139 UP vôbec takáto požiadavka nie je, pričom v DNV sa ide realizovať rozsiahla výstavba - Slnečný vrch I, Slnečný vrch II, Bory Home, Rakyta, Proxenta, Altum a pod. Už v súčasnosti sú kapacity nedostatočné. Je potrebné v ÚP dopracovať požiadavku zvýšenia kapacít MŠ pre MČ DNV.	Berie sa na vedomie. Nie je predmetom návrhu ZaD08. Potreba navýšenia kapacít školských zariadení vplyvom navýšenia podielu bývania v riešených lokalitách boli preverené v UŠ umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy, ktorá je podkladom pre ZaD08. Navýšenie nárokov je zapracované v textovej časti ÚPN, časť B kapitola 7.2.3. Školstvo.
	V časti ÚP, týkajúcej sa kapacít ZŠ: strany 141,142 V ÚP je uvedený údaj o 3 ZŠ s kapacitou 1650 detí, pričom v samostatnej tabuľke ÚP vyššie je uvedená potreba kapacity 3198. Zároveň je uvedená kapacita existujúcich ZŠ podľa tab. č.11 - 1300 - potreba kapacít 3198. Ani	Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného.

	uvádzaný existujúci stav nezodpovedá skutočnosti (kapacita je v súčasnosti nižšia), pričom prepočtom je zrejmé, že by mala byť kapacita doplnená o 1898 detí v jednej novej ZŠ. V tomto ÚP úplne chýba, kde by mala byť nová ZŠ s takouto kapacitou plánovaná, pričom ani v grafickej časti ÚP sa takéto miesto vyhradené pre budúcu ZŠ nenachádza. Je potrebné v ÚP dopracovať umiestnenie plánovanej ZŠ - presnú lokalizáciu v textovej aj grafickej časti. Na str. 274 požadujeme doplniť zásobovanie vodou z verejnej siete v obývaných územiach MČ DNV: Pod Srdcom, Glavica, Devínske Jazero a pod. Na str. 285 požadujeme doplniť odkanalizovanie obývaných území MČ DNV : Pod Srdcom, Glavica, Devínske Jazero a pod. V časti C - úplné znenie Strana 104 - C.8 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia Požadujeme doplniť: Pri riadení využívania a usporiadania územia mesta bude treba dodržať tieto záväzné regulatívy: -potrubia verejného vodovodu v lokalitách nového územného rozvoja DNV napr. Pod srdcom. Glavica, Devínske Jazero a pod.	Akceptuje sa, bude doplnené v zmysle požiadavky. Akceptuje sa, bude doplnené v zmysle požiadavky. Akceptuje sa, bude doplnené v zmysle požiadavky.
51.	**Mestská časť Bratislava – Záhorská Bystrica** Námestie Rodiny 1, 843 57 Bratislava 48	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
52.	**Mestská časť Bratislava - Petržalka** Kutlíkova 17, 852 12 Bratislava	
	List č. j. 3786/2022/RÚRaGIS-08/7335 *zo dňa 28.03.2022, na Magistrát doručený dňa 30. 03. 2022.* Listom doručeným dňa 17.02.2022 ste v zmysle príslušných ustanovení stavebného zákona oznámili začatie verejného prerokovania a požiadali o vyjadrenie k návrhu „Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08“ do 31.03.2022, ktorý obstaráva Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy prostredníctvom odborne spôsobilých osôb a spracováva Metropolitný inštitút Bratislavy s Magistrátom hlavného mesta SR Bratislavy vo februári 2022. Hlavným cieľom predkladaných zmien a doplnkov celomestskej územnoplánovacej dokumentácie je jej aktualizácia z hľadiska celomestského verejného záujmu v oblasti rozvoja bývania. Obstaranie zmien a	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie.

	doplnkov 08 (ďalej len „ZaD 08“) územného plánu Bratislavy vyplýva z potreby zmeny funkčného využitia a priestorového usporiadania plôch ako disponibilne vhodných na umiestnenie nájomného bývania, navrhnutých na podklade Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy (vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením č. 975/2021 z 23.09.2021) za účelom napĺňania cieľov „Koncepcie mestskej bytovej politiky na roky 2020 - 2030“, schválenej mestským zastupiteľstvom dňa 18.02.2021 uznesením č. 743/2021 a „Metodiky zmien územného plánu v záujme budovania predpokladov na rozvoj nájomného bývania a zvyšovania dostupnosti bývania“, prijatej uznesením mestského zastupiteľstva č. 917/2021 dňa 24.06.2021.	
	Odborným podkladom pre návrh ZaD 08 územného plánu Bratislavy je „Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy“ (ďalej len „UŠ NB“) a „Koordinačná štúdia - Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka“. Obstaranie a spracovanie UŠ NB zabezpečilo Hlavné mesto Slovenskej republiky ako orgán územného plánovania v zmysle ustanovení stavebného zákona a vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a súvisiacich právnych predpisov.	Berie sa na vedomie.
	Mestská časť Bratislava-Petržalka ako dotknutý orgán samosprávy dáva k predmetnému návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08“ vyjadrenie:	Berie sa na vedomie.
	Mestská časť Bratislava-Petržalka k návrhu „Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy“, ktorej čistopis bol územnoplánovacím podkladom pre spracovanie predloženého návrhu ZaD 08, vydala stanovisko č. 4731/2021/12-OURaD/14803 zo dňa 27.05.2021 **schválené uznesením Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Petržalka č. 397 zo dňa 26.05.2021**, v ktorom: • V lokalite č. 6 Sosnová nesúhlasila ani s jedným variantom, nevylúčila však rozvoj nájomného bývania v tejto lokalite za predpokladu nižšej intenzity využitia pozemkov, ktorá bude preverená z hľadiska dopravného riešenia formou spracovania dopravnej štúdie a reálnych možností zabezpečenia kapacít školských zariadení.	Berie sa na vedomie. Neakceptuje sa. Požiadavka bola overená Urbanistickou štúdiou umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy, ktorá overila urbanistickú koncepciu jednotlivých lokalít z hľadiska umiestňovania bývania. Konkrétne opatrenia na komunikačnej sieti s vyhodnotením vplyvu priťaženia dopravy budú predmetom ďalších stupňov PD. UŠ NB v Grafickej časti v rámci pasportizačných listov ku každej lokalite analyzovala a navrhla riešenie OV materských a základných škôl na podklade Územného generelu školstva hl. m. SR BA (2014). Súčasťou plôch pre viacpodlažnú zástavbu obytného územia, číslo funkcie 101, sú aj vstavané zariadenia občianskej

		vybavenosti, zabezpečujúce komplexnosť a obsluhu obytného územia.
	• V lokalite č. 13 Viedenská cesta nesúhlasila ani s jedným variantom a požadovala ju vypustiť z urbanistickej štúdie, z dôvodu, že táto lokalita z hľadiska zabezpečenia základnej občianskej vybavenosti nie je pripravená pre rozvoj monofunkčného obytného územia.	Neakceptuje sa. Uvedená lokalita je v aktuálne platnom územnom pláne súčasťou rozvojových funkčných plôch s kódom 201 - občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, ktoré sú určené na zástavbu. Súčasťou plôch pre viacpodlažnú zástavbu obytného územia, číslo funkcie 101, sú aj vstavané zariadenia občianskej vybavenosti, zabezpečujúce komplexnosť a obsluhu obytného územia.
	Uvedené požiadavky **neboli akceptované**, zapracované do čistopisu Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy ako ani do návrhu ZaD 08.	Berie sa na vedomie.
	Vzhľadom na uvedené skutočnosti mestská časť Bratislava-Petržalka **Nesúhlasí** 1. so zmenou č. RV/PE/2 v lokalite Sosnová, 2. so zmenou č. RV/PE/6 v lokalite Viedenská cesta a tieto požaduje vypustiť z návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08“.	*Berie sa na vedomie. V zmysle dorokovania s MČ Bratislava-Petržalka dňa 12.09.2022 bude súčasťou spracovania nasledujúceho stupňa dokumentácie v lokalite č. KR/PE/2 Sosnová a lokalite č. KR/PE/6 Viedenská cesta preverenie aktuálnej základnej občianskej vybavenosti.* *Neakceptované pripomienky a požiadavky boli dorokované dňa 12.09.2022, Mestská časť Bratislava-Petržalka zobrala na vedomie vyhodnotenie pripomienok, avšak naďalej trvá na svojom stanovisku v zmysle Uznesenia miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava – Petržalka č. 397 zo dňa 26. mája 2021.*
53.	**Mestská časť Bratislava – Jarovce** Palmová 1, 851 10 Bratislava	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt

		nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
54.	**Mestská časť Bratislava – Rusovce** Vývojová 8, 851 10 Bratislava	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
55.	**Mestská časť Bratislava – Čunovo** Hraničiarska 144/22, 851 10 Bratislava	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
56.	**Obec Ivanka pri Dunaji** Obecný úrad, Moyzesova 57, 900 28 Ivanka pri Dunaji	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
57.	**Obec Most pri Bratislave** Obecný úrad, Bratislavská ul. 96, 900 46 Most pri Bratislave	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
58.	**Obec Dunajská Lužná** Obecný úrad, Jánošíkovská 466/7, 900 42 Dunajská Lužná	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
59.	**Obec Rovinka** Obecný úrad, Hlavná 350, 900 41 Rovinka	

	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
60.	Obec Hamuliakovo Obecný úrad, Dunajská ul. 127/18, 900 43 Hamuliakovo	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
61.	Obec Kalinkovo Obecný úrad, Hlavná 211, 900 43 Kalinkovo č. 211	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
62.	Mesto Stupava Mestský úrad, Hlavná 1/24, 900 31 Stupava	
	List č. j. 4192/874/2022/VAV zo dňa 28.02.2022, na Magistrát doručený dňa 08. 03. 2022. Mesto Stupava **nemá pripomienky** k návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08“.	Berie sa na vedomie.
63.	Obec Marianka Obecný úrad, Školská 32, 900 33 Marianka	
	List č. j. 182/112/2022 zo dňa 22.02.2022, na Magistrát doručený dňa 14. 03. 2022. Obec Marianka v zastúpení starostom Ing. Eugenom Jeckelom Vám oznamuje, že k návrhu UP hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007, ZaD 08 nemá žiadne pripomienky.	Berie sa na vedomie.
64.	Obec Borinka Obecný úrad v Borinke, Borinka 110, 900 32 Borinka	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
65.	Mesto Svätý Jur	

	Mestský úrad, Prostredná ul. č. 29, 900 21 Svätý Jur	
	Nevyjadrili sa v rámci prerokovania územnoplánovacej dokumentácie.	V súlade s ustanovením § 22 ods. 5 stavebného zákona vzhľadom na skutočnosť, že sa dožiadaný subjekt nevyjadril v určenej lehote, predpokladá sa, že nemá k návrhu ZaD08 pripomienky.
66.	**Magistrát hl. m. SR Bratislava, Sekcia životného prostredia, Oddelenie životného prostredia** Primaciálne námestie 1, P.O. Box 192, 814 99 Bratislava	
	List č. j. MAGS OŽP 43396/2022-10499 zo dňa 14.03.2022, na OOUPD doručený dňa 14. 03. 2022 Listom č. MAGS OOUPD 46229/2022 – 65972 zo dňa 11.2.2022 (kópia MAG 76895/2022) doručeným dňa 15.2.2022 ste nás požiadali o vyjadrenie ku **Prerokovaniu návrhu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08“** v zmysle žiadosti a jej príloh. V zmysle predloženého je hlavným cieľom predkladaných zmien a doplnkov celomestskej územnoplánovacej dokumentácie jej aktualizácia z hľadiska celomestského verejného záujmu v oblasti rozvoja bývania. Odborným podkladom pre návrh ZaD 08 územného plánu Bratislavy je „Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy“ a „Koordinačná štúdia – Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka“. Po preštudovaní predloženej dokumentácie z hľadiska záujmov oddelenia životného prostredia, uvádzame: - **k zmene RV/PE/6, mestská časť Petržalka, mapový list č. 44-24-07** Upozorňujeme na to, že: • zmena sa nachádza na území aktuálne vymedzeného vonkajšieho ochranného pásma II. stupňa (vonkajšie pásmo hygienickej ochrany II. stupňa) vodárenského zdroja Pečniansky les. Žiadame rešpektovať opatrenia pre využitie uvedného vonkajšieho ochranného pásma II. stupňa stanovené rozhodnutím, stanovisko Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a.s. k predkladnej zmene a tiež prislúchajúce všeobecne záväzné právne predpisy. • Zmena sa nachádza v blízkostí chránených území ako územie európskeho významu Bratislavské luhy, chráneného vtáčieho územia Dunajské luhy a Chráneného areálu Pečniansky les. Žiadame rešpektovať	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Akceptuje sa. Dodržanie podmienok určených vodoprávnych rozhodnutím príslušného vodárenského zdroja v jeho OP bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD. Predmetné rozhodnutie bude tiež doplnené v zmysle požiadavky BSK do textovej časti E. prílohy návrhu ZaD08 územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy. Akceptuje sa, bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD.

	stanovisko prislúchajúceho orgánu ochrany prírody a krajiny a zároveň prislúchajúce všeobecne záväzné právne predpisy. Tak ako sme uviedli aj v stanovisku č. MAGS OZP 51312/2021-350318 zo dňa 25.5.2021 k Urbanistickej štúdii umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy lokalitu nepovažujeme za vhodnú pre realizáciu akejkoľvek výstavby s ohľadom na charakter územia a jeho ochranu. - k zmene RV/RA/2, mestská časť Rača, mapový list č. 44-22-23 Upozorňujeme na to, že zmena sa nachádza v bezprostrednej blízkosti vodného toku Račiansky potok a jeho prítokov a teda aj na území potenciálneho vybreženia vodného toku a jeho prítokov, kedy môže dochádzať k podmáčaniu územia. Pri akýchkoľvek návrhoch odporúčame ponechať dostatočnú rezervu od brehovej čiary z dôvodu budúcej potreby revitalizácie vodného toku a jeho prítokov. Žiadame rešpektovať stanovisko správcu vodného toku a orgánu štátnej vodnej správy k predkladanej zmene a tiež prislúchajúce všeobecne záväzné právne predpisy. - k zmene RV/DU/1, mestská časť Dúbravka, mapový list č. 44-22-21 Upozorňujeme na to, že: • zmena sa nachádza v bezprostrednej blízkosti Dúbravčického a Veľkolúckeho potoka a ich vetiev. Pri akýchkoľvek návrhoch žiadame rešpektovať stanovisko správcu vodného toku a orgánu štátnej vodnej správy k predkladanej zmene a zároveň prislúchajúce všeobecne záväzné právne predpisy. • V lokalite je v zmysle informácií dostupných v informačnom systéme environmentálnych záťaží evidovaná pravdepodobná environmentálna záťaž SK/EZ/B4/154 Bratislava - Dúbravka - za konečnou električiek - ul. Pri kríži. Pri dotknutej pravdepodobnej environmentálnej záťaži môže byť v rámci povoľovacích konaní a procesu EIA požadované preverenie existencie tejto environmentálnej záťaže a v prípade jej potvrdenia aj jej sanácia. Konanie vo veci environmentálnej záťaže a následná sanácia podlieha zákonu č. 409/2011 Z.z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákonu č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach. - pri zmenách a doplnkoch žiadame dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy v oblasti životného prostredia, najmä: • zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov, jeho vykonávacie predpisy a prislúchajúce normy, • zákon č. 7/2010 o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacie predpisy,	Berie sa na vedomie. Akceptuje sa. Urbanisticko-architektonické riešenie zástavby v predmetnej lokalite bude rešpektovať zachovanie dostatočnej rezervy od brehovej čiary v zmysle požiadavky. Návrh ZaD08 rešpektuje všeobecne záväzné právne predpisy, pripomienky správcu vodného toku a orgánu štátnej vodnej správy k zmene v tejto lokalite sú akceptované. Akceptuje sa, bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD. Berie sa na vedomie. Akceptované v platnom znení územného plánu v textovej časti „E“.

<table>
<tr>
<td></td>
<td>

zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny,
zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

VZN Hlavného mesta SR Bratislavy č. 6/2020 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území hl. mesta SR Bratislavy v znení VZN Hlavného mesta SR Bratislavy č. 11/2021,

zákon č. 137/2010 Z.z. o ovzduší v znení neskorších predpisov.

Zároveň uvádzame, že stanovisko č. MAGS OZP 51312/2021-350318 zo dňa 25.5.2021 k Urbanistickej štúdii umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy ostáva v platnosti.

List č. j. MAGS OZP 51312/2021-350318 zo dňa 25. 05. 2021:

Dňa 20.4.2021 nám bol doručený Váš list číslo MAGSOOUPD 49914 - 125587 (kópia MAG 128357/2021) s výzvou o zaujatie stanoviska v termíne do 28.5.2021 k územnoplánovaciemu podkladu „Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy".
V prílohe tohto listu Vám prikladáme pripomienkovací hárok s uvedením pripomienok k územnoplánovaciemu podkladu „Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy“.

Príloha:
NÁZOV MATERIÁLU: Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy
AUTORI: Hl. mesto SR BA, MIB, SUR
TYP VÝSTUPU: pripomienky k územnoplánovaciemu podkladu
PRIPOMIENKUJÚCA ORGANIZAČNÁ JEDNOTKA: Sekcia životného prostredia
PRIPOMIENKY:

<table>
<tr><th>Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):</th><th>Text pripomienky / doplnenie textu</th><th>Odôvodnenie pripomienky</th></tr>
<tr><td colspan="3">Za oddelenie tvorby mestskej zelene</td></tr>
<tr><td>str. 10, lokalita Pekná cesta, Grafická časť 1</td><td>V rámci návrhu výstavby odporúčame ponechať priestor na vytvorenie pásu izolačnej zelene od výrobných areálov (areál Slovenská Grafia a.s. a ďalšie)</td><td>Zlepšenie podmienok životného prostredia v mieste novej výstavby (hluk a emisie z obslužnej dopravy a výroby)</td></tr>
</table>
</td>
<td>Berie sa na vedomie.

Berie sa na vedomie.

Akceptuje sa. Bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD.</td>
</tr>
</table>

	Str. 17, lokalita Na Vrátkach, Grafická časť 1	V rámci návrhu výstavby odporúčame ponechať priestor na vytvorenie pásu izolačnej zelene od miestnej cestnej komunikácie (vyťažená komunikácia). Ponechať väčší priestor pre zeleň a vytvoriť pobytové plochy zelene v rámci návrhu stavby s občianskou vybavenosťou plôch verejnej zelene. Pri územnom konaní v rámci prípravy stavby sa vysporiadať s výrubmi drevín v zmysle platných právnych predpisov v oblasti ochrany prírody a krajiny.	Zlepšenie podmienok životného prostredia v mieste novej výstavby (hluk a emisie z dopravy a výroby)		Akceptuje sa. Bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD.
	Str. 25, lokalita Sosnová, Grafická časť 1	Pri územnom konaní v rámci prípravy stavby sa vysporiadať s výrubmi drevín v zmysle platných právnych predpisov v oblasti ochrany prírody a krajiny.	Adekvátna náhrada ekologických a spoločenských funkcií porastov drevín		Akceptuje sa. Bude predmetom ďalších stupňov PD.
	Str. 4, lokalita Šustekova, Grafická časť 2	Pri územnom konaní v rámci prípravy stavby sa vysporiadať s výrubmi drevín v zmysle platných právnych predpisov v oblasti ochrany prírody a krajiny.	Adekvátna náhrada ekologických a spoločenských funkcií porastov drevín		Akceptuje sa. Bude predmetom ďalších stupňov PD.
	Str.28, lokalita Viedenská cesta, Grafická príloha 2	Pri územnom konaní v rámci prípravy stavby sa vysporiadať s výrubmi drevín v zmysle platných právnych predpisov v oblasti ochrany prírody a krajiny. Návrh výstavby prispôsobiť okolitému prírodnému prostrediu, rešpektovať bezprostrednú blízkosť chráneného územia Pečniansky les. Pri návrhu sadovníckeho riešenia sa vyvarovať výsadbe potencionálne inváznych rastlín.	Rešpektovanie chráneného územia.		Akceptuje sa. Konkrétne urbanisticko-architektonické riešenie zástavby, ktoré navrhne vhodnú priestorovú konfiguráciu a orientáciu fasád, s ohľadom na bezprostrednú blízkosť chráneného územia Pečniansky les a návrh sadovníckeho riešenia, budú predmetom ďalších stupňov PD.
	Za oddelenie životného prostredia				
	Str. 10 -11, Textová časť	Do legislatívy viažucej sa k danej problematike odporúčame doplniť: - zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami - zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov - zákon č. 364/2004 Z.z. uviesť ako:			Akceptované v čistopise Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy.

		Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov, vykonávacie predpisy zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a prislúchajúce normy	Niektoré vykonávacie predpisy vodného zákona upravujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov a požiadavky na vypúšťanie vôd z povrchového odtoku.		Akceptované v čistopise Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy.
	Str. 22, Textová časť	V požiadavkách pre umiestňovanie bývania zapracovať aj požiadavky na vyhradenie priestoru na umiestnenie zberných nádob/kontajnerov (kontajnerové stojiská) v súlade s VZN č. 6/2020 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území hlavného mesta SR Bratislavy.	Neopomenuteľnou súčasťou celého priestoru je zabezpečovanie nakladania s odpadmi, v súlade so stavebným zákonom, zákonom o odpadoch.		Akceptuje sa. Bude predmetom ďalších stupňov PD.
	Str. 30, Textová časť	Dopravné pripojenia riešiť aj z hľadiska prístupnosti zvozovej techniky zberovej spoločnosti k stanovištiam kontajnerov za účelom manipulácie s kontajnermi.	Povinnosť obcí zabezpečovať zber a prepravu komunálnych odpadov.		Akceptuje sa. Bude predmetom ďalších stupňov PD.
	Str. 10- 13, lokalita Pekná cesta, Grafická časť 1	Lokalitu Pekná cesta nepovažujeme na uvedený účel za vhodnú z dôvodu, že sa nachádza v bezprostrednej blízkosti vodného toku Račiansky potok a jeho prítokov a teda aj na území potenciálneho vybreženia vodného toku a jeho prítokov, kedy môže dochádzať k podmáčaniu územia. V prípade realizácie odporúčame ponechať dostatočnú rezervu od brehovej čiary z dôvodu budúcej potreby revitalizácie vodného toku a jeho prítokov. *Doplnenie pripomienky A. Kovarik*: Zo strany od Račianskeho potoka (pravá strana v smere toku) je potrebné rešpektovať aspoň 15 m širokú líniu od hornej hrany pobrežného svahovania Račianskeho potoka tak, aby tu bolo možné zrealizovať revitalizáciu			Berie sa na vedomie. Stavebno-technické opatrenia, potrebné na zabezpečenie účinného systému kanalizácie a zadržiavania vody v území, budú navrhnuté v nasledujúcich podrobnejších stupňoch PD. Berie sa na vedomie. Akceptuje sa. Konkrétne urbanisticko-architektonické riešenie zástavby, ktoré navrhne vhodnú priestorovú konfiguráciu, s ohľadom na bezprostrednú blízkosť Račianskeho potoka a jeho potrebu vytvorenia

		(rozšírením a splytčením prietočného profilu koryta) tohto kanalizovaného vodného toku. Na základe tohto by bolo zrejme potrebné posunutie hrán bytových domov, ktoré sú situované na strane Račianskeho potoka ďalej od neho. (Potrebu vytvorenie tejto územnej rezervy som zasielal aj do zmien UP, ktoré teraz interne rieši mesto). Pripomienka je zásadná, ide o nezablokovanie možnosti realizácie adaptačného opatrenia na klimatickú zmenu.		územnej rezervy bude predmetom riešenia v ďalších stupňoch PD. Berie sa na vedomie. Bude predmetom ďalších stupňov PD.
	Str. 25 – 28, lokalita Viedenská cesta, Grafická časť 2	Lokalita Viedenská cesta spadá do ochranného pásma 2. stupňa vonkajšieho vodárenského zdroja Pečniansky les. Lokalitu Viedenská cesta nepovažujeme na realizáciu uvedeného zámeru za vhodnú. V prípade realizácie žiadame rešpektovať podmienky pre ochranné pásma vodárenských zdrojov určené platnou legislatívou, rozhodnutím orgánu štátnej správy o určení ochranných pásiem pre predmetný vodárenský zdroj a stanovisko BVS, a.s., ktorý je správcom dotknutého vodárenského zdroja.		Berie sa na vedomie. Akceptuje sa. Riešenie Návrh ZaD08 rešpektuje podmienky pre OP predmetného vodárenského zdroja.
	K urbanistickej štúdii ako celku	- z hľadiska zlepšenia kvality ovzdušia je kľúčové zavedenie parkovacej politiky, zatraktívnenie MHD, cyklo a pešej dopravy oproti IAD a náhrada/ výsadba novej zelene, - viac rozpracovať a zadefinovať opatrenia proti prašnosti počas výstavby, -		Berie sa na vedomie. Nie je predmetom návrhu ZaD08. Berie sa na vedomie. Konkrétne urbanisticko-architektonické riešenie zástavby, ktoré navrhne vhodnú priestorovú konfiguráciu a orientáciu fasád, s ohľadom na účinnú ochranu pred hlukom a emisiami, bude predmetom ďalších stupňov PD.
	K urbanistickej štúdii umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy ako celku	V návrhoch jednotlivých vybraných lokalít sa uvádza *„Všetky navrhované povrchy sú z prírodných materiálov s dôrazom na priepustnosť zrážkových vôd a riešeniami ich zadržiavania v riešenom území (zelené strechy, zatrávnené spevnené povrchy, vsakovacie zariadenia, sekundárne využívanie dažďovej vody na polievanie zelene a pod.).“*		Berie sa na vedomie.

			S ohľadom na uvedené hospodárenie so zrážkovou vodou žiadame rešpektovať platnú legislatívu v oblasti vôd, ich ochrany a nakladania s nimi, najmä zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacích predpisov a prislúchajúcich noriem. Pri návrhoch brať do úvahy prírodné, hydrogeologické a odtokové pomery konkrétne riešeného územia. Upozorňujeme na to, že vody odvádzané z pozemných komunikácií pre motorové vozidlá a z parkovísk sa považujú za vody, pri ktorých sa predpokladá, že obsahujú látky, ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť kvalitu povrchovej vody a podzemnej vody.		Akceptované v čistopise Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy. Akceptuje sa, bude predmetom riešenia ďalších stupňov PD.
		Mgr. A. Kovarik, poverený zastupovaním riaditeľa sekcie životného prostredia			
		Lokalita Na Vrátkach	Priestorové usporiadanie hmôt určených pre nájomné bývanie usporiadať až po predchádzajúcom zhodnotení množstva existujúcich drevín, ktoré sa dnes na pozemku nachádzajú a vyselektovaní drevín určených na zachovanie a zapracovanie do zámeru. Predložená podoba prakticky ignoruje polohu existujúcej zelene a predpokladá rozsiahly výrub na týchto pozemkoch.		Berie sa na vedomie, bude predmetom riešenia ďalších stupňov PD.
		Lokalita Sosnová	Hmotovo priestorové usporiadanie budov je potrebné jemne odsunúť zo strany od Sosnovej, resp. príjazdového oblúku zjazdu z Dolnozemskej tak, aby bolo možné zachovať existujúcu hodnotnú zeleň, ktorá by do budúcna tvorila kľúčové odclonenie nepriaznivých vplyvov tejto komunikácie na predmetnú stavbu.		Akceptuje sa. Konkrétne architektonické riešenie vrátane riešenia výsadby resp. zachovania drevín a riešenia sadovníckych úprav bude predmetom následných stupňov projektovej prípravy.
		Lokalita Šustekova	Niektoré objekty (najmä vo východnej a strednej časti areálu) sa nachádzajú v bezprostrednej blízkosti vzrastlých stromov ktoré je na lokalite vhodné ponechať a okraje stavebných objektov naprojektovať v dostatočnej vzdialenosti ideálne v zmysle dopracovaného projektu ochrany drevín pri stavbe.		Akceptuje sa. Konkrétny urbanisticko-architektonický návrh riešenia vrátane riešenia zelene budú predmetom následných stupňov projektovej prípravy.
		Lokalita Agátová	Vzhľadom na stav súčasnej krajinnej štruktúry je na tejto ploche potrebné preveriť výskyt chránených		

		druhov rastlín a živočíchov s dôrazom na spoločenstvá krovitých a travinných exotermných spoločenstiev.		Akceptuje sa. Konkrétny urbanisticko-architektonický návrh riešenia vrátane riešenia zelene budú predmetom následných stupňov projektovej prípravy. Berie sa na vedomie.
	Lokalita Viedenská	Lokalita je principiálne nevhodná na akúkoľvek výstavbu z viacerých dôvodov ochrany prírody a možností budúcej revitalizácie Pečnianskeho ramena Dunaja. Lokalita je dnes z časti porastená európsky významným biotopom lužného lesa aj s výskytom zákonom chránených druhov rastlín ktoré sa tu nachádzajú aj mimo lesného porastu. Na tomto mieste zámer neodporúčame realizovať.		
67.	**Magistrát hl. m. SR Bratislava, Sekcia životného prostredia, Oddelenie tvorby mestskej zelene** Primaciálne námestie 1, P.O. Box 192, 814 99 Bratislava			
	List č. j. MAGS OTMZ 50097/2022-119537 zo dňa 30.03.2022, na OOUPD doručený dňa 31. 03. 2022 Na základe žiadosti o vyjadrenie k dokumentácii „Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08" máme po preskúmaní predmetnej dokumentácie z hľadiska ochrany zelene nasledovné pripomienky: MČ Rača - lokality Pastierska, Pekná cesta: • Regulovať zástavbu tak, aby zostal priestor na vytvorenie pásu izolačnej zelene od výrobných areálov a iných prevádzok (zberný dvor) pre zlepšenie podmienok životného prostredia v mieste novej výstavby (hluk a emisie z obslužnej dopravy a výroby). MČ Dúbravka - lokalita Na Vrátkach: • V rámci regulácie územia odporúčame ponechať priestor na vytvorenie pásu izolačnej zelene od miestnej cestnej komunikácie (vyťažená komunikácia). Ponechať vacčší priestor pre zeleň (dostatočný koeficient zelene v ÚPD, pobytové plochy zelene v rámci občianskej vybavenosti). Požadované vyššie zastúpenie zelene má za cieľ zlepšenie podmienok životného prostredia v mieste novej výstavby (hluk a emisie z dopravy a výroby) MČ Petržalka - lokality Sosnová, Viedenská cesta: • Predpokladá sa masívny záber plôch zelene, potrebné je prihliadať na zachovanie dostatočného pomeru zelene vzhľadom na zastavanosť územia a počet obyvateľov v danej lokalite (regulácia zástavby v území a vytvárania nepriepustných povrchov). • Rešpektovať bezprostrednú blízkosť chráneného územia Pečniansky les pri regulácii výstavby v území. <u>Všeobecné požiadavky:</u> Z pohľadu rozličných európskych politík sa zeleň a verejné priestranstvá, jej podiel a dostupnosť objavuje aj medzi indikátormi udržateľného rozvoja miest (napr. European Common Indicators, STATUS13, TISSUE14) v			Berie sa na vedomie. Akceptuje sa, bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD. Berie sa na vedomie. Akceptuje sa, bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD. Akceptuje sa. Berie sa na vedomie.

	rámci uvedených zásad udržateľného rozvoja miest sa meria a sleduje dostupnosť zelene, ktorá je definovaná ako bývanie v okruhu do 300 metrov od verejného priestranstva. Za ekologicky vyvážené sídlo sa vo všeobecnosti považuje viac než 40-60% plošný podiel zelene (pri plánovaní „eko" štvrtí vo Veľkej Británii platí všeobecné pravidlo, že 40 % pozemkov, súkromných i verejných, by mala byť „zeleň 't). Podľa rozličných v súčasnosti známych a dostupných prameňov sa dá skonštatovať, že priemerná potreba zelene pre zastavané územie intravilánu sa podľa uvedených autorov pohybuje okolo 75 m^2 na obyvateľa. (The essential role of green infrastructure: ecotowns green infrastructure worksheet TCAP, 2008; Štandardy minimálnej vybavenosti obcí Metodická príručka pre obstarávateľov a spracovateľov územnoplánovacej dokumentácie, MŽP SR, 2002)	Berie sa na vedomie.
68.	**Hlavné mesto SR Bratislava, Hlavný architekt** Uršulínska 6, 814 99 Bratislava	
	List č. j. MAGS 37214/2022-121509 zo dňa 01.04.2022, na OOUPD doručený dňa 04. 04. 2022 **Všeobecné:** 1. Ku každej zmene dať v prílohe/tabuľke špecifické požiadavky na rozvoj konkrétneho územia z hľadiska: - ochrany prírody a životného prostredia - dôsledkov klimatickej zmeny: o adaptačné opatrenia o mitigačné opatrenia – použitie alternatívnych zdrojov energie, vnútorného - tvorby verejného priestoru a zeleno-modrej infraštruktúry - hmotovo-priestorového riešenia - rešpektovania špecifík lokality pre tvorbu lokálnej identity a podporu genia loci (vinohrady, Karpaty - výhľady do krajiny, les) - požiadaviek na kvalitu a veľkosť bytových jednotiek a ich vybavenia/ balkóny, terasy, predzáhradky a pod. 2. Pri zmenách funkčného využitia lokalít vo vlastníctve súkromných subjektov zhodnotiť rozvoj na susedných pozemkoch aj z hľadiska vlastníctva štátu, BSK, HM, MČ, mestských organizácií a pod. Neznehodnocovať verejný majetok napr. znižovaním kódov funkčných plôch – aj mesto Bratislava je vo viacerých lokalitách vlastníkom pozemkov. V takomto prípade vie jasne regulovať rozvoj v tomto území aj v ďalších stupňoch resp. pri návrhu rozvoje konkrétnych plôch urbanistickými, či architektonickými štúdiami. Štúdie vytvárané za účelom návrhu zmien a doplnkov nedosahujú potrebný detail na posúdenie maximálneho kódu zástavby. Máme za to, že takéto posúdenie je možné až pri hlbšom naštudovaní lokality a možných foriem zástavby a hmotového riešenia. Odporúčame pre jednotlivé lokality zmeniť funkciu v zmysle návrhu ZaD 08 a maximálne limity určiť formou urbanisticko-architektonickej štúdie pre konkrétne lokality formou verejnej súťaže	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie.

Pripomienky ku konkrétnym lokalitám:

- **Lokalita Sosnová** - Návrh zmeny zachováva v lokalite 1110 – parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy. Odporúčame na zváženie, nakoľko je táto funkčná plocha v priamom kontakte s významnou križovatkou v území navrhnúť túto lokalitu ako rozvojové územie 1130 (ostatná ochranná a izolačná zeleň) resp. ponechať 1010 stabilizované územia;

Berie sa na vedomie.

- **Lokalita Šustekova** - Návrh zmeny ÚP mení funkčný kód 501 – zmiešané územia bývania a OV mení na kód 101 – viacpodlažná zástavba obytného typu. S návrhom zmeny kódu funkčnej plochy súhlasíme. S ohľadom na zachovanie možností mesta Bratislava a s cieľom neznižovania hodnoty jeho nehnuteľného majetku odporúčame neznižovať kód podlažnej plochy I na kód F. Vychádzame z toho, že toto územie je vo vlastníctve HM SR Bratislavy a preto vie v neskorších štádiách rozvoja tejto oblasti zabezpečiť vhodné parametre budúcej výstavby. Odporúčame rozvoj tejto lokality riešiť formou verejnej architektonicko-urbanistickej súťaže.

Berie sa na vedomie.

- **Lokalita Pekná cesta -** Dlhodobo odporúčame zmenu funkčného využitia na malopodlažné bývanie. Pôvodný návrh je rozvojový kód 102 E – z hľadiska posudzovania rozvoja v území bývalých vinohradov RINZLE žiadame zmenu na **102 D.**

Berie sa na vedomie.

D	0,9	102	Málopodlažná bytová zástavba	intenzívna zástavba RD – pozemky 180 - 240 m2	0,45	0,20
				radové RD - pozemky 300 - 450 m2	0,32	0,30

- Z hľadiska rozvoja mesta predstavuje územie pôvodných vinohradov výnimočné špecifikum kultúrnej krajiny na svahoch Malých Karpát a jeho transformácii na mestské funkcie je potrebné venovať z hľadiska tvorby novej urbanisticko-architektonickej kvality výnimočnú pozornosť. V konkrétnom území sa to týka transformácie časti územia na obytné prostredie a jeho nároky na tvorbu verejného a poloverejného priestoru, kvalitu bytového fondu, udržateľnosti z hľadiska generačnej výmeny, skladby, veľkosti a variability bytov a pod.;

Berie sa na vedomie.

- riešené územie sa nachádza na hranici línie vnímania prírodného masívu Malých Karpát (ÚPN 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov), zo západu ohraničené predĺžením Peknej cesty a pokračovania Alstrovej ulice z historického centra Rače smerom na juh. V súčasnosti tvorí významnú pešiu a cyklistickú rekreačnú trasu cez račianske vinice a územie Račianskeho potoka, sústreďuje sa tu rekreačná funkcia v spojení s prevádzkou vinohradov, ale aj napr. chov koni a domácich zvierat/ Kone v Krasňanoch, hospodársky dvor s domácimi zvieratami, v návrhu je potrebné situovať objekty málo podlažnej zástavby s dôrazom prechod medzi mestskou a prírodnou krajinou;

Berie sa na vedomie.

	• *Premiešané formy rodinnej a málopodlažnej bytovej zástavby sa preferujú v rozvojových územiach, málopodlažné bytové domy sa umiestňujú prednostne ako prechodové formy medzi viacpodlažnou bytovou zástavbou a rodinnou zástavbou alebo ako kompozičná kostra málopodlažnej zástavby*; v nadväznosti na prírodný charakter územia a kontakt so stabilizovaným územím s funkčnou plochou 1202 - vinice - *územia špecifickej kategórie poľnohospodárskej zelene s pozemkami súvisle vysadenými kultúrou viniča vrátane registrovaných viníc v zmysle zákona o vinohradníctve a vinárstve* žiadame zohľadniť charakter malopodlažnej zástavby a rodinného bývania so záhradami v prírodnom prostredí; • pri BD využiť prírodný charakter územia pre tvorbu predzáhradok/ terás a pod. pri bytových jednotkách v kontakte s terénom; • vzhľadom na situovanie na svahu predstavuje relatívne rovinaté územie možnosť zadržiavania zrážkovej vody tak, aby dopad klimatickej zmeny v podobe prívalových dažďov neohrozoval územia okolo Peknej cesty a dopravnú infraštruktúru v koridore Račianskej ulice...	Akceptuje sa, bude predmetom prípravy ďalších stupňov PD. Akceptuje sa, v zmysle vyššie uvedeného. Akceptuje sa, v zmysle vyššie uvedeného.

VYHODNOTENIE STANOVÍSK A PRIPOMIENOK UPLATNENÝCH PRI VEREJNOM PREROKOVANÍ
ZMIEN A DOPLNKOV 08 ÚZEMNÉHO PLÁNU HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY, ROK 2007 V ZNENÍ NESKORŠÍCH ZMIEN A DOPLNKOV

FYZICKÉ A PRÁVNICKÉ OSOBY, OBČANIA A OBČIANSKE ZDRUŽENIA

Por. číslo	Účastník prerokovania Stanoviská a pripomienky	Návrh vyhodnotenia
1.	Xxx. Xxxxx Xxxxxxxx Xxxxxxxxxxxx X, xxx xx Xxxxxxxxxx	
	List č. j. ESBS MAG xxxxx/xxxx na Magistrát doručený dňa 22. 02. 2022. Zasielam moje pripomienky k ZaD 08 v prílohe. Úvodom by som zhrnul akým spôsobom boli zapracované moje pripomienky k návrhu zadania štúdie umiestnenia nájomného bývania, ktoré som zaslal v januári 2020 ako boli premietnuté resp. nezapracované do aktuálne predloženého návrhu ZaD 08, ktorý by som týmto chcel pripomienkovať. <u>Pripomienky z januára 2020 – kurzívou ich vysporiadanie zo strany Hl. mesta SR Bratislava.</u> Žiadam doplniť, o aký podiel nájomných bytov by sa jednalo pri jednotlivých lokalitách štúdie, akým spôsobom by v prípade súkromných pozemkov bolo garantované využitie bytových priestorov ako nájomného bývania. *K dnešnému dňu nie je jasné o aký počet bytov sa bude jednať, nakoľko časť vlastníkov neuzavrelo s mestom žiadne zmluvy, ich podiel však bude približne 5% (mimo lokality Pastierka, kde ide o mestský pozemok), je teda zavádzajúce a nepresné nazývať urbanistickú štúdiu, z ktorej vychádzajú ZaD 08, „nájomným bývaním“, nakoľko nájomné bývanie tvorí výraznú minoritu navrhovaných objektov a bytových a nebytových priestorov.*	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Pripomienky k návrhu zadania Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy boli odborne vyhodnotené v procese obstarávania predmetného územnoplánovacieho podkladu. Pripomienky k návrhu zadania UŠ nie sú predmetom návrhu ZaD 08.. Neakceptuje sa. Pripomienky k Urbanistickej štúdii umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy /ďalej ,,UŠ NB”/ nie sú predmetom návrhu ZaD 08. Minimálny podiel nájomného bývania je súčasťou materiálu: ,,*Metodika zmien územného plánu v záujme budovania predpokladov na rozvoj nájomného bývania a zvyšovanie dostupnosti bývania (ďalej len „Metodika“),*“ ktorý zobralo Mestské zastupiteľstvo na vedomie uznesením č. 917/2021. Rámcová Metodika predstavuje základné podmienky a kritériá, podľa ktorých sa budú posudzovať ponúkané súkromné pozemky a ich vhodnosť pre zmenu územného plánu pre potreby naplnenia cieľov mestskej bytovej politiky. Dňa 18.02.2021 Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy schválilo *Koncepciu mestskej bytovej politiky 2020-2030.* Počet nájomných bytov je upresnený v Zmluve o spolupráci súkromných vlastníkov s

		mestom k predmetným lokalitám návrhu ZaD 08, ktoré sú zverejnené na stránke mesta: https://archivzverejnovanie.bratislava.sk/vismo/zobraz_dok.asp?id_ktg=1094&p1=63794&tzv=1&pocet=25&stranka=3https://archivzverejnovanie.bratislava.sk/vismo/zobraz_dok.asp?id_ktg=1094&p1=63794&tzv=1&pocet=25&stranka=3 Počet mestských nájomných bytov z mestských projektov bude upresnený počas ďalších stupňov prípravy PD.
	Pastierska Nakoľko ide o priemyselnú oblasť v blízkosti železníc, navrhujem overiť rozvojový potenciál celej danej lokality v samostatnej štúdii, ktorý je viazaný na predĺženie komunikácie Na pántoch (prekládka komunikácie II/502 - Púchovská) a je ohraničený železničnou traťou Bratislava-Žilina, komunikáciou Rybničná, Račianskym potokom a železničnou traťou Rača Vajnory. V tejto oblasti je pre rozvoj potrebné spracovať samostatnú urbanistickú štúdiu a na základe nej meniť účel využitia nielen predmetného pozemku ale aj zázemia.	Neakceptuje sa. Nie je predmetom návrhu ZaD 08. Podkladom pre návrh ZaD08 bola UŠ NB, ktorá dostatočne preverila vybrané lokality z hľadiska transformácie pre funkciu bývania. Konkrétne opatrenia na komunikačnej sieti s vyhodnotením vplyvu priťaženia dopravy a nového dopravného potenciálu v širšom okolí a preverenie funkčnosti dopravnej komunikačnej sieti pre všetky druhy dopravy budú predmetom ďalších stupňov projektovej dokumentácie. *Na základe rokovania s dotknutými orgánmi bude časť lokality KR/RA/1 (Pastierska), ktorá sa nachádza v ochrannom pásme dráhy železníc, z upraveného návrhu ZaD08* ***vypustená****.*
	V prípade funkcie bývania upozorňujem na to, že železničné priecestie je problematické z hľadiska dopravy (je otázne ako dlho bude umožnené jeho ponechanie) a preto nevyhnuté začať riešiť prekládku II/502 - Púchovská.	Berie sa na vedomie. Nie je predmetom návrhu ZaD08, ani mierky spracovania územného plánu.
	Je potrebné overiť hlukové aj prachové odizolovanie bývania od železničnej trati (hluková stena, výsadba vzrastlých stromov a pod.) – preveriť súlad s príslušnými zákonmi SR a Smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2002/49/EC.	Akceptuje sa. Protihlukové zabezpečenie obytných objektov bude predmetom prípravy ďalších stupňov projektovej dokumentácie, a to vhodným riešením hmotovo-priestorového usporiadania zástavby, architektonickou formou pavlačového typu obytných domov a v rámci stavebno-technického riešenia budú navrhnuté

		účinné opatrenia na ochranu pred hlukom a emisiami. Podkladom pre riešenie zástavby bude aj strategický dokument Hluková mapa BA. *Na základe rokovania s dotknutými orgánmi bude časť lokality KR/RA/1 (Pastierska), ktorá sa nachádza v ochrannom pásme dráhy železníc, z upraveného návrhu ZaD08* ***vypustená****.*
	Do samotného projektu doplniť aj úpravu samostatného nástupišťa a autobusovej zastávky „Pastierska“ v smere do Vajnôr.	Berie sa na vedomie. Nie je predmetom riešenia návrhu ZaD 08, ani mierky spracovania územného plánu. Bude predmetom ďalších stupňov PD.
	Zároveň doplniť do projektu stromoradie.	Berie sa na vedomie. Nie je predmetom riešenia návrhu ZaD 08, ani mierky spracovania územného plánu. Návrh parkových úprav a izolačnej zelene bude predmetom riešenia ďalších stupňov PD v predmetnej lokalite.
	Zároveň je potrebné overiť vhodnosť daného územia pre výstavbu z hľadiska splaškovej kanalizácie a zachytávania dažďových vôd v území.	Berie sa na vedomie. Návrh na napojenie na splaškovú kanalizáciu ako aj návrh zachytávania dažďových vôd v území bude po schválení ZaD08 predmetom ďalších stupňov PD.
	K dnešnému dňu spracovateľ a navrhovateľ ZaD 08 nepredložil dopravno-kapacitné posúdenie lokality (ohľadom železničného priecestia), nepredložil hlukovú štúdiu, nevypracoval žiadnu štúdiu širších vzťahov a teda žiadnym spôsobom nezhodnotil reálnosť výstavby bytov v lokalite aktuálne používanej aj v širších vzťahov na výrobné a nevýrobné služby.	Berie sa na vedomie. Podkladom pre návrh ZaD08 bola UŠ NB, ktorá dostatočne preverila vybrané lokality z hľadiska transformácie pre funkciu bývania. Súčasťou návrhu bolo vymedzenie a riešenie širších vzťahov pre každú lokalitu. Dopravno-kapacitné posúdenie lokality bude predmetom ďalších stupňov projektovej prípravy. Hluková štúdia bude riešená v ďalších stupňoch projektovej prípravy v súlade so strategickým dokumentom Hluková mapa BA. V nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy stavieb v rámci stavebno-technického riešenia budú navrhnuté účinné protihlukové opatrenia.

	Pekná cesta 1 Predmetné územie v blízkom rádiuse priemyselnej zóny – Grafia/Meopta nie je vhodné na umiestnenie bytových domov, na parc. č. 9200/2, k.ú. Rača je vhodnejšie umiestniť parkovisko pre návštevníkov lesoparku a obyvateľov, zároveň na ďalších mestských parcelách – 9200/1, 9201/1 a 9202, k.ú. Rača je vhodné umiestniť pre vodozádržné opatrenia a zlepšenie mikroklímy dreviny a vodozáchytné nádrže – vsakovanie jamy.	Berie sa na vedomie. Podkladom pre návrh ZaD08 bola UŠ NB, ktorá dostatočne preverila vybrané lokality z hľadiska transformácie pre funkciu bývania. Konkrétne urbanisticko-architektonické riešenie zástavby bude predmetom ďalších stupňov PD.
	V navrhovaných zmenách ZaD 08 je daná časť mestského pozemku navrhnutá z dôvodu vysokotlakového plynu ako oblasť, kde sa navrhuje funkčný kód 1100 – parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy, nie je tam však bližšie zhodnotená vysokotlaková rúra plynu a jej ochranné pásma, ktoré v danej lokalite vedú.	Berie sa na vedomie. Podkladom pre návrh ZaD08 bola UŠ NB, ktorej súčasťou bola v pasportizačných listoch aj analýza riešeného územia v M 1:5000, ktorá sa zaoberala technickou infraštruktúrou. ÚPN hl. m. SR Bratislavy (ďalej ,,ÚPN") rešpektuje ochranné pásma technickej infraštruktúry. Podrobnejšie zhodnotenie vysokotlakového plynovodu bude riešené v ďalších stupňoch PD.
	Pekná cesta 2 Predmetné územie pre blízkosť priemyselného areálu Grafia/Meopta nie je vhodné na zmenu funkcie na bývanie, zároveň nie je ani vhodne dopravne odslúžené, nakoľko komunikácia Pekná cesta a tiež Račianska nie sú už podľa súčasných dopravno-kapacitných prieskumov kapacitne vyhovujúce. Zároveň pre hluk a ostatné negatívne vplyvy by nové objekty na bývanie v tejto oblasti boli aj v rozpore so smernicou EP a Rady č. 2002/49/EC.	Berie sa na vedomie. Vhodnosť predmetnej lokality na zmenu funkcie bývania bola dostatočne overená UŠ NB. Konkrétne opatrenia na komunikačnej sieti s vyhodnotením vplyvu priťaženia dopravy a nového dopravného potenciálu v širšom okolí, ako aj preverenie funkčnosti dopravnej komunikačnej sieti pre všetky druhy dopravy budú predmetom ďalších stupňov PD. V nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy stavieb v rámci stavebno-technického riešenia budú v súlade s platnou legislatívou navrhnuté účinné protihlukové opatrenia. Podkladom pre riešenie zástavby bude aj strategický dokument Hluková mapa BA.
	Je nevyhnutné, aby Hl. mesto SR Bratislava v súčinnosti so štátom (BSK) začali riešiť predĺženie Bojnickej/Galvaniho (v zmysle územnej rezervy) a do vyriešenia tejto dopravnej stavby nebol povoľovaný žiaden typ stavieb v danej lokalite.	Neakceptuje sa. Nie je predmetom návrhu ZaD08. Predmetná lokalita sa nedotýka Bojnickej/Galvániho.

	<u>Žiadam túto lokalitu vyradiť z predmetnej štúdie.</u> *Predmetná zmena nebola vyradená a zároveň navrhovateľ zmeny Hl. mesto SR Bratislava nepredložil ani dopravno-kapacitné posúdenie ani hlukovú štúdiu.*	Neakceptuje sa. Vhodnosť predmetnej lokality na zmenu funkcie bola dostatočne overená UŠ NB. Konkrétne opatrenia na komunikačnej sieti s vyhodnotením vplyvu priťaženia dopravy a nového dopravného potenciálu v širšom okolí, ako aj preverenie funkčnosti dopravnej komunikačnej sieti pre všetky druhy dopravy budú predmetom ďalších stupňov PD. Hluková štúdia bude riešená v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie v súlade so strategickým dokumentom Hluková mapa BA.
	Račianska Na danom pozemku je právoplatné stavebné povolenie na administratívnu budovu.	Berie sa na vedomie.
	Považujem pre blízkosť dôležitého dopravného uzla (železničné stanice BA-Vinohrady a BA-Predmestie) za dôležité, aby daná lokalita bola aj naďalej vyčlenená pre budovanie pracovných miest – podobne ako je to v celej danej línii Račianskej ulice od Nového záhonu až po ŽST Vinohrady, budovanie bytového domu v danej lokalite nepovažujem za vhodné. Je dôležité, aby v mestskej časti Bratislava-Rača boli aj pracovné príležitosti – kancelárie a pod. Zároveň je daná lokalita problematická z hľadiska hluku – železnice, električkovej trate aj račianskej dopravnej radiály. Z daného dôvodu je možné v tejto lokalite umiestniť iba budovy s vnútornou cirkuláciou vzduchu – tj. bez otvárania okien – čo obytné budovy nespĺňajú.	Neakceptuje sa. Lokalita je v návrhu ZaD08 určená na zmenu funkčného využitia z funkcie 502 - zmiešané územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných (stabilizovaného územie) na funkciu 501 - zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti (stabilizované územie). Funkcia 501 umožňuje v lokalite budovanie pracovných miest a súčasne umožňuje aj rozvoj bývania (v rozmedzí do 70 % celkových podlažných plôch nadzemnej časti zástavby funkčnej plochy). Podkladom pre návrh ZaD08 bola UŠ NB, ktorá dostatočne overila vhodnosť zmeny funkcie lokality. Konkrétne zastavovacie podmienky budú riešené v ďalších stupňoch PD. V nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy stavieb budú v rámci stavebno-technického riešenia navrhnuté účinné protihlukové opatrenia. Podkladom pre riešenie zástavby bude aj strategický dokument Hluková mapa BA.

	<u>Žiadam túto lokalitu vyradiť z predmetnej štúdie.</u> *Predmetná zmena nebola vyradená a zároveň navrhovateľ zmeny Hl. mesto SR Bratislava nepredložil ani dopravno-kapacitné posúdenia ani hlukovú štúdiu. Zo štúdie ani z daného návrhu ZaD 08 nie je jasné, či navrhovateľ ráta aj so zmenami účelu využitia súčasných kancelárií na bývanie. Dané objekty nemajú žiadnu občiansku vybavenosť a nie je tam ani priestor napr. na multifunkčné ihrisko či detské ihrisko. V štúdii sa uvádza počet parkovacích miest podľa platného UP – nie je tam však uvedený skutočný reálny počet parkovacích miest v objekte YIT Reading a ani počet, ktorý má byť vyčlenený pre danú bytovú budovu. Nie je ani jasné, kde má byť umiestnená „alej stromov pozdĺž Račianskej ulice“.*	Neakceptuje sa. Vhodnosť predmetnej lokality na zmenu funkcie bola dostatočne overená UŠ NB, ktorá zhodnotila výhľad potrieb statickej dopravy. Konkrétne opatrenia na komunikačnej sieti s vyhodnotením vplyvu priťaženia dopravy a nového dopravného potenciálu v širšom okolí, ako aj preverenie funkčnosti dopravnej komunikačnej siete pre všetky druhy dopravy, budú predmetom ďalších stupňov PD. Funkčné využitie lokality ktoré je predmetom návrhu ZaD08, umožňuje budovanie pracovných miest a súčasne umožňuje aj rozvoj bývania (v rozmedzí do 70 % celkových podlažných plôch nadzemnej časti zástavby funkčnej plochy). Konkrétne architektonicko-urbanistické riešenie lokality bude predmetom ďalších stupňov PD. Podkladom pre riešenie zástavby bude aj strategický dokument Hluková mapa BA. V nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy stavieb v rámci stavebno-technického riešenia budú navrhnuté účinné protihlukové opatrenia.
	Východná Žiadam posúdiť v samostatnej štúdii dané územie v širších vzťahoch vrátane samostatnej príjazdovej komunikácie od komunikácie Východná, v predmetnom území (širšie vzťahy) sa aktuálne nachádzajú v rozvojovom území funkčné kódy 101, 202, 502 a 201 – lokalita je ohraničená parcelou 7226, k.ú. Rača.	Neakceptuje sa. Podkladom pre návrh ZaD08 bola UŠ NB, ktorej súčasťou bola v pasportizačných listoch aj analýza riešeného územia v M 1:5000, ktorá sa zaoberala aj dopravnou infraštruktúrou v textovej časti. Lokalita bude dopravne obslúžená jestvujúcou komunikáciou, ktorá je pripojená na komunikáciu Východná. Predĺženie komunikácie po ul. Na pántoch nie je predmetom návrhu ZaD08.
	Zároveň žiadam pri zmenách územného plánu zapracovať aj parc.č. 4740 a 4741/4, k.ú. Rača a zmeniť ich funkčný kód z 102 na 1110 – parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy.	Neakceptuje sa. Predmetné parcely nie sú súčasťou návrhu ZaD08.

	Upozorňujem na problematickosť danej lokality z hľadiska dopravného napojenia – je nevyhnutné zároveň v línii parc. 7226, k.ú. Rača vybudovať samostatnú komunikáciu s napojením na predĺženú komunikáciu Na pántoch. Daná nová komunikácia musí byť vrátane chodníka a cyklochodníka. V prvej etape je nevyhnuté jej napojenie minimálne na komunikáciu Sklabinská.	Neakceptuje sa. Lokalita bude dopravne obslúžená jestvujúcou komunikáciou, ktorá je pripojená na komunikáciu Východná. Predĺženie komunikácie po ul. Na pántoch nie je predmetom návrhu ZaD08. Konkrétne opatrenia na komunikačnej sieti s vyhodnotením vplyvu priťaženia dopravy a nového dopravného potenciálu v širšom okolí, ako aj preverenie funkčnosti dopravnej komunikačnej siete pre všetky druhy dopravy, budú predmetom ďalších stupňov PD pre každú lokalitu samostatne.
	Požadujem, aby súčasťou samostatnej štúdie bolo aj vymedzenie priestoru na vybudovanie parkoviska pre obyvateľov ulice Na pasekách.	Neakceptuje sa. Nie je predmetom návrhu ZaD08. Podkladom pre návrh ZaD08 bola UŠ NB, ktorá sa v riešených lokalitách zaoberala riešením statickej dopravy.
	Zároveň je potrebné overiť vhodnosť daného územia pre výstavbu z hľadiska splaškovej kanalizácie a zachytávania dažďových vôd v území.	Neakceptuje sa. Nie je predmetom návrhu ZaD08. Podkladom pre návrh ZaD08 bola UŠ NB, ktorej súčasťou bola v pasportizačných listoch aj analýza riešeného územia v M 1:5 000, ktorá sa zaoberala aj technickou infraštruktúrou v textovej časti. V rámci textovej (návrhovej) časti sa UŠ zaoberala technickou infraštruktúrou a ochrannými pásmami technickej infraštruktúry. Konkrétny návrh technickej infraštruktúry a zachytávania dažďových vôd v území budú predmetom ďalších stupňov PD.
	Navrhovateľ nepredložil k dnešnému dňu ani dopravno-kapacitné posúdenie lokality, ani hlukovú štúdiu, rovnako tak nezapracoval do zmien ZaD komunikáciu II. triedy v línii parcely 7226, k.ú. Rača (prepojenie Východná-Na pántoch), neurobil žiadne reálne kroky na predĺženie komunikácie Na pántoch v polovičnom profile po komunikáciu Pri šajbách (do dnešného dňa po dvoch rokoch nie je ani spracovaná dokumentácia na územné konanie, napriek tomu, že na to boli schválené financie v mestskom rozpočte koncom roku 2020),so zmenami funkčného využitia parcely 4740 a 4741/4, k.ú. Rača Hl. mesto SR Bratislava nesúhlasilo z dôvodu, že ide o územie menšie ako	Neakceptuje sa. Nie je predmetom návrhu ZaD08. Lokalita bude dopravne obslúžená jestvujúcou komunikáciou, ktorá je pripojená na komunikáciu Východná. Predĺženie komunikácie po ul. Na pántoch nie je predmetom návrhu ZaD08. Konkrétne opatrenia na komunikačnej sieti s vyhodnotením vplyvu priťaženia dopravy,

	0,5 ha. Zároveň nebola vypracovaná ani žiadna štúdia širších vzťahov a v danom území navrhuje napr. ponechať v línií s komunikáciou Východná funkčný kód výrobné a nevýrobné služby.	nového dopravného potenciálu v širšom okolí a preverenie funkčnosti dopravnej komunikačnej siete pre všetky druhy dopravy, budú predmetom ďalších stupňov PD pre každú lokalitu samostatne. Predmetné parcely (4740 a 4741/4, k.ú. Rača) nie sú súčasťou návrhu ZaD08. Podkladom pre návrh ZaD08 bola UŠ NB, v ktorej boli spracované pre všetky lokality analýzy riešených území vrátane hodnotiacich kritérií, občianskej vybavenosti, technickej infraštruktúry, dopravnej infraštruktúry a ostatných atribútov.
	Nakoľko Hl. mesto SR Bratislava za dva roky od zaslania daných požiadaviek nezapracovalo prakticky žiadnu z nich žiadam, aby celý materiál ZaD 8 bol stiahnutý a daný na nové prerokovanie a prepracovanie, nakoľko navrhovateľ žiadnym spôsobom odborne nezdôvodnil, prečo práve dané lokality sú najvhodnejšie na zmenu územného plánu a výstavbu bytov.	Neakceptuje sa. UŠ NB bola riadne prerokovaná a bola vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením č. 975/2021 z 23. 09. 2021 za účelom napĺňania cieľov „Koncepcie mestskej bytovej politiky na roky 2020 - 2030“, schválenej mestským zastupiteľstvom dňa 18. 02. 2021 uznesením č. 743/2021 a „Metodiky zmien územného plánu v záujme budovania predpokladov na rozvoj nájomného bývania a zvyšovania dostupnosti bývania“, prijatej uznesením mestského zastupiteľstva č. 917/2021 dňa 24. 06. 2021. Nad rámec prerokovania územnoplánovacieho podkladu vyplývajúceho zo zákona sa pred spracovaním čistopisu urbanistickej štúdie uskutočnili pracovné stretnutia so zástupcami dotknutých mestských častí, námietky uplatnené v rámci prerokovania boli odborne vyhodnotené. V UŠ NB boli spracované pre všetky lokality analýzy riešených území vrátane hodnotiacich kritérií, občianskej vybavenosti, technickej infraštruktúry , dopravnej infraštruktúry a ostatných atribútov. Textová časť obsahuje návrhovú časť s kapitolami, ktoré vychádzajú z čistopisu zadania UŠ NB.

	Daný návrh ani žiadnym spôsobom nezapracoval návrhy rovnakého navrhovateľa Hl. mesto SR Bratislava zo štúdie „brownfiels“, kde boli na zmeny vytipované vo viacerých prípadoch iné lokality. Pokračuje sa teda v tradícií, ktorá bola prítomná už pri zmenách ZaD 02 v roku 2011, keď ide o zmeny parciálne, nedostatočne zdôvodnené a účelové.	Neakceptuje sa, v zmysle vyššie uvedeného. Lokality Pastierska a Bazová sú identifikované ako brownfieldy. Navrhované zmeny boli riadne preverené na základe prerokovaného územnoplánovacieho podkladu UŠ NB. Nejde o nedostatočne zdôvodnené a účelové zmeny.
	Dané je o to viac znepokojivé z dôvodu, že ak v prípade brownfields ide o lokality zastavané (z daného návrhu je spracovaná ako brownfield iba lokalita Pastierska), tak dve z troch ďalších lokalít navrhnutých v Rači v týchto zmenách ZaD 08 požadujú vyňatie poľnohospodárskej pôdy – trvalého trávnatého porastu a viníc (lokalita Pekná cesta) a ornej pôdy (lokalita Vychodná).	Berie sa na vedomie. Okresný úrad Bratislava ako príslušný orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy udelil listom č. j. OU-BA-OOP6-2022/082763-002 zo dňa 19. 04. 2022 súhlas so zmenou funkčného využitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky účel pre lokalitu KR/RA/4 (lokalita Východná). Uvedená lokalita je v aktuálne platnom územnom pláne súčasťou rozvojových funkčných plôch s kódom 201, občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, regulačný kód G, ktoré sú ako také určené na zástavbu.
	V návrhu ZaD 08 je uvedené (úplné znenie strana 142), že sa navrhuje 1 ZŠ v lokalite Horná – Šúrska – Východné s kapacitou 675 žiackych miest (27 tried). Dané nebolo žiadnym spôsobom odkonzultované v mestskou časťou Bratislava-Rača a na úvod je potrebné upozorniť, že lokalita, ktorá popisuje danú školu ani neexistuje, nakoľko vzdialenosť medzi ulicami Horná a Šúrska je vzdušnou čiarou približne 2,5 km. Z daného návrhu nie je jasné, či sa teda jedná o lokalitu Horná (Generel školstva, ktoré spracovalo tiež Hl. mesto SR Bratislava ju uvádza pod číslom 3203_N Horná-Krasňany) alebo o lokalitu Východné (rovnaký generel uvádza ako 3204_N Šúrska-Východná). Daný dôvod zmätočnosti podporuje môj návrh na stiahnutie celého materiálu.	Akceptuje sa. Ide o chybu názvu. Podkladom pre návrh ZaD08 bola UŠ NB, ktorá na podklade generelu školstva v zmysle potreby rozšírenia kapacít navrhuje školské zariadenia v lokalite Šúrska - Východná (3204_N) a v lokalite Horná-Krasňany (3203_N). Navýšenie nárokov potreby žiackych miest je zapracované v návrhu ZaD08 v textovej časti B, kapitola 7.2.3. Školstvo.
	Zároveň je potrebné uviesť, že mestská časť Bratislava-Rača aktuálne vytvára novú školu ZŠ Plickova (vedená v rovnakom materiály Generel školstva pod číslom 3205_N). Nakoľko ide o najväčší investičný projekt MČ Bratislava-Rača za posledných 30 rokov a 3,5 mil. € musí mestská časť financovať z úveru splatného 20 rokov, nie je žiaden predpoklad, že by mestská časť Bratislava-Rača v najbližších 10-15 rokoch mohla stavať ďalšiu základnú školu. Nakoľko neexistuje ani žiaden pozemok mestskej časti ani Hl. mesta SR Bratislava, ktorý by bol čo i len náznakom vhodný na podobnú výstavbu, tak výstavba ďalšej základnej školy je za súčasných podmienok úplne nereálna.	Berie sa na vedomie.

<table>
<tr>
<td></td>
<td>Zároveň považujem pri predpokladanom náraste počtu obyvateľov po navrhovaných ZaD o 2534 predpokladaný počet potrebných miest základné školy 241 a materské školy 86 za výrazne poddimenovaný. Súčasná analýza počtu potrebných miest ZŠ/MŠ projekt Malokrasňanská – novostavba 503 bytov:

Malokrasňanská 2-12
6 budov, 503 bytových priestorov
kolaudácia jar 2017 - leto 2019

<table>
<tr><th>Rok narodenia</th><th>Vek</th><th>Počet</th></tr>
<tr><td>2007</td><td>14</td><td>4</td></tr>
<tr><td>2008</td><td>13</td><td>1</td></tr>
<tr><td>2009</td><td>12</td><td>4</td></tr>
<tr><td>2010</td><td>11</td><td>4</td></tr>
<tr><td>2011</td><td>10</td><td>8</td></tr>
<tr><td>2012</td><td>9</td><td>6</td></tr>
<tr><td>2013</td><td>8</td><td>5</td></tr>
<tr><td>2014</td><td>7</td><td>15</td></tr>
<tr><td>2015</td><td>6</td><td>13</td></tr>
<tr><td>2016</td><td>5</td><td>17</td></tr>
<tr><td>2017</td><td>4</td><td>19</td></tr>
<tr><td>2018</td><td>3</td><td>27</td></tr>
<tr><td>2019</td><td>2</td><td>31</td></tr>
<tr><td>2020</td><td>1</td><td>24</td></tr>
<tr><td>2021</td><td>0</td><td>18</td></tr>
</table>
60 Základná škola
73 Predškôlkari
k 26.8.2021

Celkový počet osôb s TP 639 (nar. 1935 - 2021)

Z daného je vidieť, že priemerný počet potrebných miest v materských škôlkach je v rozpätí cca 60-70, v prípade základných škôl je to približne 170. Jedná sa o 503 bytov v novostavbách.

Návrh ZaD 08 podľa urbanistickej štúdie hovorí o počte bytov Pastierska 86, Pekná cesta 372, Račianska 206, Východná 349, spolu teda 1013 bytových jednotiek, teda približne dvojnásobok.</td>
<td>Berie sa na vedomie. Podkladom pre návrh ZaD08 bola UŠ NB, ktorá ku každej lokalite analyzovala a navrhla riešenie OV materských a základných škôl na podklade Územného generelu školstva hl. m. SR BA (2014). Hlavné mesto v súčasnosti obstaráva aktualizáciu územnoplánovacieho podkladu Generel školstva, ktorý zohľadní reálne potreby navýšenia kapacít v školských zariadeniach.

Berie sa na vedomie. V zmysle vyššie uvedeného.

Berie sa na vedomie. V zmysle vyššie uvedeného.</td>
</tr>
</table>

	V zmysle daného budú potrebné pre dané novostavby ZaD 08 nie 86 miest v MŠ ale 120-140 a nie 241 miest v ZŠ ale 340. Daný generel školstva tiež nereflektoval v dobe vzniku aktuálne už zavedenú povinnú predškolskú dochádzku.	Berie sa na vedomie. V zmysle vyššie uvedeného. Navýšenie počtu žiakov vzniknuté zmenou ÚPN bude saturované v nových školských zariadeniach navrhnutých územným generelom školstva.
	V návrhu – úplne znenie tab. 10 (s. 138) – potreba miest MŠ je uvedené, že v súčasnosti aj s výhľadom do roku 2030 je potrebná kapacita MŠ (bez zmien ZaD 08) na úrovni 681 miest v MŠ, dané však je v rozpore s realitou, nakoľko daný počet miest je výrazne nedostatočný. V školskom roku 2021/2022, tj. v aktuálnom školskom roku navštevuje obecné MŠ v Rači 811 detí, čo je o 130 detí viac, ako rátali „výhľadové potreby UP 2030“ a napriek tomu mestská časť Bratislava-Rača v školskom roku 2021/2022 nemohla prijať stále viac ako 150 prihlásených detí.	Berie sa na vedomie. Zmysle vyššie uvedeného.
	Cieľový počet navrhovaných miest v MŠ po navrhovaných ZaD 08 je uvedený (s. 139 úplného znenia) na úrovni 783, **čo je menší počet, ako je súčasný – kapacitne nedostatočný - počet miest MŠ v MŠ v správe MČ Bratislava-Rača!** Dané je ďalším dôvodom na stiahnutie predmetného zmätočného materiálu.	Berie sa na vedomie. V zmysle vyššie uvedeného. Navýšenie počtu žiakov vzniknuté zmenou ÚPN bude saturované v nových školských zariadeniach navrhnutých územným generelom školstva.
	V návrhu ZaD 08 sú navrhnuté nové materské školy – podľa všetkého tvoriace parter novostavieb – Horská – Slanec – 60 miest a Na pasekách – Východné – 42 miest.	Berie sa na vedomie.
	Nie je tam však uvedené, kto bude budovať dané škôlky a za aké financie, fondy EÚ štandardne neumožňujú prefinancovanie škôlok v parteri. Zároveň upozorňujem na to, že navrhovateľ Hl. mesto SR Bratislava nekonzultoval projekty škôlok mestskej časti (ktoré sa riešia pre naplnenie súčasný potrieb bez ZaD 08) a nemám ani vedomosť, že by zaviazal na budovanie materských škôlok developerov.	Berie sa na vedomie. Nie je predmetom návrhu ZaD08.
	Vychádzajúc z vyššie uvedeného a aj z ohľadom na to, že Hl. mesto SR Bratislava za dva roky nezapracovalo žiadne relevantné pripomienky, ktoré som zaslal a ktoré zaslali aj mestská časť Bratislava-Rača a tiež Miestne zastupiteľstvo Bratislava-Rača prijatým uznesením **žiadam, aby príslušný materiál ZaD 08 bol stiahnutý z procesu a vrátaný na nové dopracovanie, kde sa riadne odkonzultuje – hlavne čo sa týka dopravy, hluku, materských a základných škôl ale tiež kanalizácie a iných skutočnosti s mestskou časťou Bratislava-Rača, poslancami MČ Bratislava-Rača a obyvateľmi dotknutých lokalít.**	Neakceptuje sa. Podkladom pre návrh ZaD08 bola UŠ NB. Predmetná UŠ dostatočne overila vhodnosť zmeny funkcie lokality. UŠ NB bola riadne prerokovaná a bola vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením č. 975/2021 z 23. 09. 2021 za účelom napĺňania cieľov „Koncepcie mestskej bytovej politiky na roky 2020 - 2030“, schválenej mestským zastupiteľstvom dňa 18. 02. 2021 uznesením č. 743/2021 a „Metodiky zmien územného plánu v záujme budovania predpokladov na rozvoj nájomného bývania a zvyšovania dostupnosti

		bývania“, prijatej uznesením mestského zastupiteľstva č. 917/2021 dňa 24. 06. 2021. Nad rámec prerokovania územnoplánovacieho podkladu vyplývajúceho zo zákona sa pred spracovaním čistopisu urbanistickej štúdie uskutočnili pracovné stretnutia so zástupcami dotknutých mestských častí, námietky uplatnené v rámci prerokovania boli odborne vyhodnotené. V UŠ NB boli spracované pre všetky lokality analýzy riešených území vrátane hodnotiacich kritérií, OV (materských a základných škôl na podklade Územného generelu školstva hl. m. SR BA 2014), TI, dopravnej infraštruktúry a ostatných atribútov. Textová časť obsahuje návrhovú časť s kapitolami, ktoré vychádzajú z čistopisu zadania UŠ NB. Konkrétne opatrenia na komunikačnej sieti s vyhodnotením vplyvu priťaženia dopravy, nového dopravného potenciálu v širšom okolí a preverenie funkčnosti dopravnej komunikačnej sieti pre všetky druhy dopravy, budú predmetom ďalších stupňov PD pre každú lokalitu samostatne. Konkrétne zastavovacie podmienky a návrh technickej infraštruktúry budú riešené v ďalších stupňoch PD. Podkladom pre riešenie zástavby bude aj strategický dokument Hluková mapa BA.
2.	CC THETA, s. r. o., Xxxxx Xxxxx, Junior manažér rozvoja projektov, CORWIN SK a.s., xxxxx.xxxxx@corwin.sk Mýtna 48, 811 07 Bratislava	
	Pripomienka doručená e-mailom dňa 14. 03. 2022 Spoločnosť CC Theta, s.r.o. ako dotknutá právnická osoba a vlastník pozemkov 3442/52, 3442/86, 3418/82 a 3418/70 k.ú. Bratislava Dúbravka v riadnom pripomienkovom konaní podávame nasledovné zásadné pripomienky k ZaD 08: 1. Žiadame, aby do prerokovania boli zaradené aj pripomienky týkajúce sa Úplného znenia Záväznej textovej časti ZaD 08 Územného plánu hl. m. SR Bratislavy. V oznámení o prerokovaní ste uviedli závažnú informáciu, že Úplné znenie záväznej časti ZaD 08 Územného plánu hl. m. SR Bratislavy nie je predmetom prerokovania.	Berie sa na vedomie. Neakceptuje sa. V oznámení o prerokovaní územnoplánovacej dokumentácie ÚPN BA rok 2007/ďalej ,,ÚPN“/ v znení ZaD 08 je uvedené,

		cit.: „*predmetom prerokovania podľa § 22 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov sú zmeny smernej textovej časti B. a záväznej textovej časti C., vyplývajúce z návrhu ZaD08 a grafická časť*.“ Oznámenie o prerokovaní ZaD08 je zverejnené na odkaze: https://bratislava.blob.core.windows.net/media/Default/Dokumenty/ZaD08_oznam_web%20(1).pdf
	Podľa platného Stavebného zákona sa aktualizácia územného plánu spracováva pre záväznú časť územného plánu, takže pokiaľ je Úplné znenie textovej záväznej časti spracované a predložené na prerokovanie, musí byť predmetom prerokovania. V opačnom prípade ide o rozpor s § 25 stavebného zákona.	Neakceptuje sa. Predmetným návrhom ZaD 08 sú zmeny smernej a textovej časti, v zmysle vyššie uvedeného. Ďalej uvádzame, že úplné znenie ÚPN nebolo predmetom prerokovania, tvorilo iba jeho informačnú prílohu. Odborným podkladom pre návrh ZaD 08 územného plánu Bratislavy bola „Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy“ (ďalej len „UŠ NB“).
2.	Žiadame upraviť definíciu zastavanej plochy nasledovne: Zastavaná plocha stavby je plocha ortogonálneho priemetu vonkajšieho obvodu zvislých konštrukcií najrozsiahlejšej časti z nadzemných podlaží stavby do vodorovnej roviny.	Neakceptuje sa. Nie je predmetom návrhu ZaD 08.
3.	Pre naplnenie potenciálu "Urbanistickej štúdie umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy" v zmysle súčasných urbanistických trendov, udržateľného rozvoja mesta podľa princípov hl. m. SR Bratislavy a maximalizácie nájomného bývania hl. m. SR Bratislavy žiadame o úpravu regulatívov pre predmetné FV 101G a FV 202E. V priebehu diskusii a negociácii spojených s "Urbanistickou štúdiou umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy" ako podklad pre ZaD 08 sme akceptovali umiestnenie FP 1110 - parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy do centrálnej časti nášho územia čím sa zmenšila plocha pre možnú výstavbu a to aj napriek tomu, že sme deklarovali okrem povinného koeficientu zelene pri rozvojových plochách bývania navyše zelené plochy o rozlohe cca 15 000 m2 ako priama súčasť plánovaného projektu. Počas týchto negociácii sme boli ubezpečení, že sa adekvátne k týmto zmenám navýšia regulatívy IZP a upravia KZ. V území, ktorého sme vlastníkom je navrhovaná zmena RV/DU/1; KR/DU/1, preto žiadame upraviť nasledovné regulatívy v textovej záväznej časti Územného plánu hl. m. SR Bratislavy v znení neskorších zmien a doplnkov: a) Vo funkčnom využití 101G zmeniť IZP z max. hodnoty 0,26 na hodnotu 0,50	Neakceptuje sa. Nie je predmetom návrhu ZaD 08. Odborným podkladom pre návrh ZaD 08 územného plánu Bratislavy bola UŠ NB. Na základe dorokovaní pripomienok k UŠ NB (verejne prerokovaného UPP, ktorý bol vzatý na vedomie ako podklad ZaD 08 UPN MsZ uznesením č. 975/2021 z 23.09.2021) došlo k optimalizácii hmotovo – priestorového usporiadania už vo fáze návrhu UŠ NB. Rozsah funkcií v predmetnej lokalite vychádzal už v návrhu UŠ NB z výpočtov vo väzbe na pokrytie potrieb nárastu obyvateľstva. Kombinácia samostatných funkčných plôch zabezpečí

	b) Vo funkčnom využití 101G zmeniť KZ z min. hodnoty 0,25 na hodnotu 0,20 c) Vo funkčnom využití 202E zmeniť IZP z max. hodnoty 0,36 na hodnotu 0,40	rovnovážny rozsah pokrytia potrieb nárastu obyvateľstva v lokalite Agátová – v návrhu ZaD 08 ako zmena RV/DU/1; KR/DU/1/. Izolačná zeleň vo funkčnej ploche 1130 o rozlohe cca 15 000 m^2 nie je súčasťou riešenej lokality a teda ani predmetom návrhu ZaD 08. Zmena intenzity regulatívov, t.j. vstúpenie do metodiky ÚPN nie je predmetom návrhu ZaD08.
	Navrhované úpravy regulatívov priamo súvisia s Vami navrhovanými zmenami funkčného využitia z FV 502 na FV 101, 1110 a 202. Nakoľko sa zastaviteľná plocha nášho pozemku zmenšila o hodnotu cca 0,5 ha (FV 1110) je nevyhnutné zvýšiť uvedené indexy a koeficienty vo FV 101 a 202, aby sa navrhovaná zástavba v území dala realizovať v súlade s Vami prerokovanou Urbanistickou štúdiou nájomného bývania a nami pripravovaným investičným zámerom, ktorý sme Vám dali v plnom rozsahu k dispozícii. Zároveň upozorňujeme na fakt, že tak boli aj dohodnuté podmienky našej účasti v „projekte nájomného bývania" a rešpektovania Vašich návrhov zmien UPN.	Neakceptuje sa, v zmysle vyššie uvedeného. Návrh ZaD 08 predstavuje zmenu z funkčného využitia: číslo funkcie 502, zmiešané územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných, regulačný kód E na samostatné funkčné plochy: číslo funkcie 101, viacpodlažná zástavba obytného územia, regulačný kód G, číslo funkcie 202, občianska vybavenosť lokálneho významu, regulačný kód E a číslo funkcie 1110, územia mestskej zelene – parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy, rozvojové územie. Nad rámec prerokovania územnoplánovacieho podkladu UŠ NB vyplývajúceho zo zákona sa pred spracovaním čistopisu urbanistickej štúdie uskutočnili pracovné stretnutia s majiteľmi pozemkov v predmetnej lokalite, na podklade ktorých boli zapracované zmeny funkčného využitia do čistopisu UŠ NB. UŠ NB bola ako odborný podklad pre návrh ZaD08 prerokovaná a následne vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením č. 975/2021 z 23.09.2021
	4. Vo Vami navrhovanom FV 1110 <u>žiadame upraviť nasledovné regulatívy v textovej záväznej časti</u>: a) Teraz platné znenie C. 2. Regulácia funkčného využitia plôch - 1110 parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy: prípustné ***v obmedzenom rozsahu*** *V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :*	Neakceptuje sa. Vstúpenie do metodiky ÚPN nie je predmetom návrhu ZaD 08.

	- *pobytové lúky ihriská a hracie plochy* - *drobné zariadenia vybavenosti súvisiace s funkciou náučne chodníky, turistické a cyklistické trasy* - *zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti pre obsluhu územia funkčnej plochy* b) <u>Navrhované znenie C. 2. Regulácia funkčného využitia plôch - 1110 parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy:</u> *prípustné v obmedzenom rozsahu* *V území je prípustné umiestňovať v obmedzenom rozsahu najmä :* - *pobytové lúky ihriská a hracie plochy* - *drobné zariadenia vybavenosti súvisiace s funkciou náučne chodníky, turistické a cyklistické trasy* - *zariadenia a vedenia technickej a dopravnej vybavenosti <u>nevyhnutnej pre obsluhu okolitého územia</u>* Žiadame Vás o zapracovanie našich pripomienok s ohľadom na ich vyššie spomenuté odôvodenie. V prílohe zasielame časti - tabuľky v záväznej textovej časti platného Územného plánu hl. m. SR Bratislavy, ktoré žiadame v súlade s horeuvedenými pripomienkami upraviť.	Neakceptuje sa, v zmysle vyššie uvedeného. Neakceptuje sa, v zmysle vyššie uvedeného.
3.	**Xxxx Xxxxxxx,** Xxxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxxx@xxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 29. 03. 2022*	
	Xxxxx Xxxxx, Xxxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxx@xxxxxxxx.xx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 30. 03. 2022*	
	Xxxxxx Xxxxxxxxx, Xxxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxxxx.xxxxxx@xxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 29. 03. 2022*	
	Xxx. Xxxxxx Xxxxxx, Xxxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxx.xxxxxx@xxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 29. 03. 2022*	
	Xxx. Xxxx Xxxxxxx, Xxxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxx.xxxxxxx@xxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 30. 03. 2022*	
	Xxx Xxxx, Xxxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxxxx.x@xxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 30. 03. 2022* *List č. j. MAGS OUPD xxxxx/xxxx-xxxxxx na Magistrát doručený dňa 31. 03. 2022*	
	Xxx. Xxxxx Xxxxxxxx, Xxxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxx@xxxx.xxx	

	Pripomienka doručená e-mailom dňa 30. 03. 2022 *List č. j. MAGS OUPD xxxxx/xxxx-xxxxxx na Magistrát doručený dňa 31. 03. 2022*	
	Xxxx. Xxxxxxx Xxxxxx, XxX., Xxxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxx.xxxxxxx@xxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 30. 03. 2022*	
	XXXx. Xxxxxx Xxxxx, XXXXX XXX, spol. s r.o., Xxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxx xxxxxxxx@xxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 30. 03. 2022*	
	Xxxxxxxx Xxxxxx, Xxxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxx.xxxxxxxx@xxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 30. 03. 2022*	
	Xxxx Xxxxxxxxx, Xxxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxx@xxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 30. 03. 2022*	
	Xxxxx Xxxxxxxx, Xxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxx@xxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 30. 03. 2022*	
	Xxxxxx Xxxx, Xxxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxx.xxxx@xxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 31. 03. 2022*	
	Xxx. Xxxx Xxxxxxxxxx, Xxxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxx@xxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 31. 03. 2022*	
	Xxxxxxxxx Xxxxxxx, Xxxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxxx@xxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 31. 03. 2022*	
	Xxx. Xxxxx Xxxxxxx, Xxxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxx.xxxxxxx@xxxxxxxxxxxx.xx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 31. 03. 2022*	
	Xxx. Xxxxx Xxxxxxxxxx, Xxxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxxxxxx@xxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 31. 03. 2022*	
	Ako vlastník nehnuteľnosti v polyfunkčnom dome Xxxxxxxxxx XX chcem vyjadriť nasledovné pripomienky k dokumentu ÚZEMNÝ PLÁN HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY ROK 2007 V ZNENÍ	Berie sa na vedomie.

	NESKORŠÍCH ZMIEN A DOPLNKOV, ZMENY A DOPLNKY 08, zverejnenom 16.02.2022 na úradnej tabuli webového sídla mesta Bratislava. Pripomienka č.1 Namietame voči zadefinovaniu hraníc a osadeniu týchto zmien z návrhu ZMENY A DOPLNKY 08 podľa *Koordinačná štúdia – Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka* v časti nad našim horeuvedeným polyfunkčným domom, nakoľko nie sú súlade s podrobnejšou dokumentáciou a to Územný plán zóny celomestské centrum – časť Petržalka, územie medzi Starým mostom a Prístavným mostom. Osadenie týchto hraníc je takmer na päte domu, čo nie je v súlade ani s platným územným plánom HM Bratislava ani s ÚP Zóny celomestské centrum Petržalka. Táto hranica má ísť severnejšie, to znamená ďalej od nášho domu. Umiestnenie týchto hraníc podľa koordinačnej štúdie je aj v rozpore s vydaným územným rozhodnutím na náš dom. To znamená, že územný plán HM Bratislava je dobrý, avšak podklad pre zmeny ZMENY A DOPLNKY 08 (ďalej len "ZaD 08") je nesprávny. 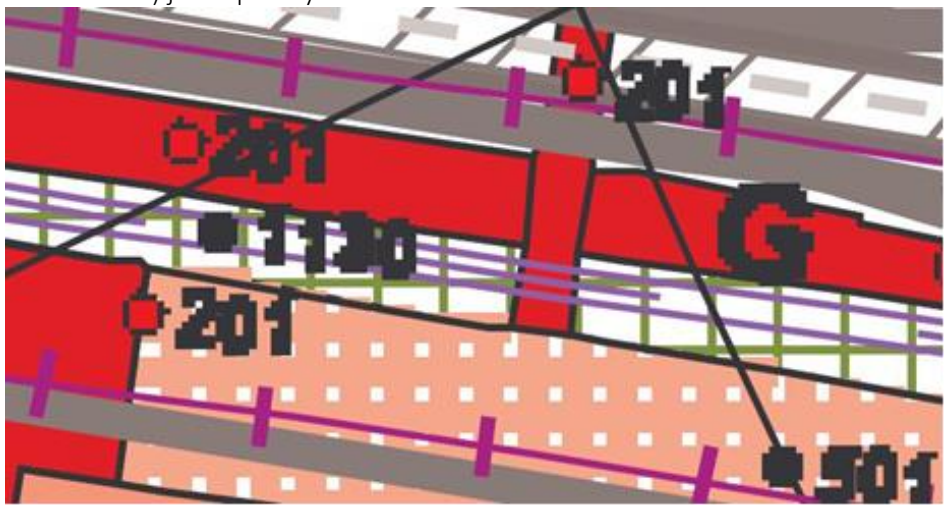 Obr.1 Z regulačného výkresu jasne vyplýva, že nájazd na lávku od domu Šustekova 49 cez Einsteinovu ulicu je súčasťou funkčnej plochy 501 stabilizované územie, čo je aj v súlade s ÚP Zóny celomestské centrum Petržalka.	Akceptuje sa. *Na základe dorokovania bude návrh ZaD08 v lokalite Einsteinova – KV/PE/5; RV/PE/5 upravený tak, že vo východnej časti predmetnej lokality bude ponechané súčasné funkčné využitie územia: ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130, stabilizované územie a občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S.* Hranica (vymedzenie riešeného územia) Územného plánu zóny celomestské centrum – časť Petržalka vedie súbežne s južnou koľajou železničnej trate, ktorá nie je totožná s rozhraním FP ÚPN v predmetnej časti územia. Berie sa na vedomie. Z aktuálne platného regulačného výkresu ÚPN vyplýva, že lávka od domu Šustekova 49 cez Einsteinovu ulicu je súčasťou plochy s funkčným využitím občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S.

	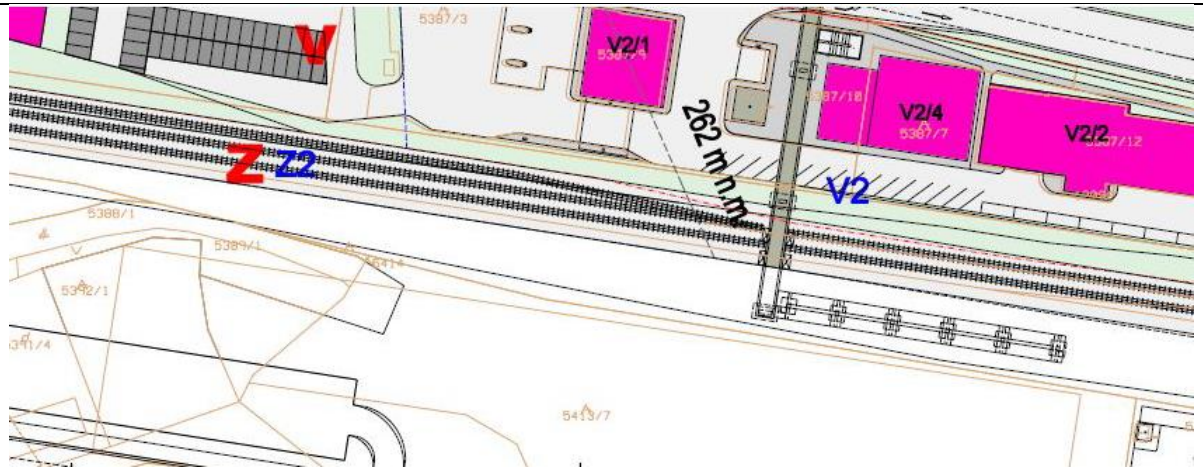 Osadenie podľa https://geoportal.bratislava.sk/, z čoho vychádzajú ZaD 08, nie je s týmto v súlade. Pripomienka č.2 V území podľa pripomienky č.1 sa funkčné využitie 1130, čo je ostatná ochranná a izolačná zeleň, navrhuje zmeniť na 702, čo sú plochy zariadení železničnej dopravy. Týmto by sa umožnilo odstránenie tejto jestvujúcej izolačnej a ochrannej zelene a to by znamenalo zníženie hodnoty priestorov v našom polyfunkčnom dome, s čím nesúhlasíme. Prípadné rozšírenie trate na tejto ploche, tzn. priblíženie trate bližšie k domu, by výrazne ovplyvnilo hladiny hluku, vibrácií a kvalitu života v dome a znížilo hodnotu našich nehnuteľností, s čím taktiež nesúhlasíme. Takáto zmena nebola s nami ako priamo dotknutými prerokovaná v zmysle vyhlášky 55/2001 Z. z. a nemohli sme vzniesť svoje pripomienky v príprave týchto podkladov.	Berie sa na vedomie. V zmysle vyššie uvedeného. Akceptuje sa. *Na základe dorokovania bude návrh ZaD08 v lokalite Einsteinova – KV/PE/5; RV/PE/5 upravený tak, že vo východnej časti predmetnej lokality bude ponechané súčasné funkčné využitie územia: ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130, stabilizované územie a občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S.*
4.	Xxxxxx Xxxxxxxx, Xxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxx@xxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 29. 03. 2022*	
	Xxxxx Xxxxx, Xxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxx.xxxxx@xxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 29. 03. 2022*	
	Xxxxx Xxxxx, Xxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxx.xxxxxxxx@xxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 29. 03. 2022*	
	Xxxxx Xxxxxx, Xxxxxxxx X, 85104 Bratislava	

	xxxxxxxx@xxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 30. 03. 2022*	
	Xxx. Xxxxxxxx Xxxxxxx, Xxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxxx.xxxxxxxxx@xxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 30. 03. 2022*	
	Xxxxxx Xxxx, XXXXXXX, spol. s r.o., Xxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxx@xxxxxxx.xx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 30. 03. 2022*	
	Xxxxxxxx Xxxxxxx, Xxxxxxxx Xxxxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxx.xxxxxxx@xxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 30. 03. 2022*	
	Xxx. Xxxxxx Xxxxxxx, XxX., Xxxxxx Xxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxx.xxxxxxx@xxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 30. 03. 2022*	
	Xxx. Xxxxxx Xxxxxxx, Xxxxxxxxxx X, xxx xx Xxxxxxxxxx Xxxxxx_xxxxxxxx@xxxxxxx.xx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 30. 03. 2022*	
	Xxx. Xxxxxx Xxxxxxxx, Xxxxxxxxxx X, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxx.xxxxxxxxx@xxxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 30. 03. 2022*	
	Xxxxxxxx Xxxxxx, Xxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxxx.xxxxxxx@xxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 31. 03. 2022*	
	Xxxxx Xxxxxx, Xxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxxxxx@xxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 31. 03. 2022*	
	Xxx. Xxxxx Xxxxx, Xxxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxxxx@xxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 31. 03. 2022*	
	Xxx. Xxxx Xxxxxx, X. X. Xxxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxx.xxxx@xxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 31. 03. 2022*	
	Xxxxxxxx Xxxxx, Xxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxx.xxxxx@xxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 31. 03. 2022*	

	Xxxxxx Xxxxxxxxxx, Xxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxx@xxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 31. 03. 2022*	
	Xxx. Xxxxxx Xxxxxxxx, Xxxxxxxx XXX, xxx xx Xxxxxxxxxx Xxxxx Xxxxxxxx, Xxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxx xxxxxxxxx@xxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 31. 03. 2022*	
	Xxxxx Xxxxxx, Xxxxx X, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxx@xxxx.xx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 31. 03. 2022*	
	Xxx. Xxxxxx Xxxxx, Xxxx Xxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxx@xxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 31. 03. 2022*	
	Xxx. Xxxxxxx Xxxxxxxxx, Xxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxx.xxxxxxxxx@xxxxxx.xx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 31. 03. 2022*	
	Ako vlastník nehnuteľnosti v polyfunkčnom dome Xxxxx X a Xxxxx XX chcem vyjadriť nasledovné pripomienky k dokumentu ÚZEMNÝ PLÁN HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY ROK 2007 V ZNENÍ NESKORŠÍCH ZMIEN A DOPLNKOV, ZMENY A DOPLNKY 08, zverejnenom 16.02.2022 na úradnej tabuli webového sídla mesta Bratislava. Pripomienka č.1 Namietame voči zadefinovaniu hraníc a osadeniu týchto zmien z návrhu ZMENY A DOPLNKY 08 podľa *Koordinačná štúdia – Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka* v časti nad našim horeuvedeným polyfunkčným domom, nakoľko nie sú súlade s podrobnejšou dokumentáciou a to Územný plán zóny celomestské centrum – časť Petržalka, územie medzi Starým mostom a Prístavným mostom. Osadenie týchto hraníc je takmer na päte domu, čo nie je v súlade ani s platným územným plánom HM Bratislava ani s ÚP Zóny celomestské centrum Petržalka. Táto hranica má ísť severnejšie, to znamená ďalej od nášho domu. Umiestnenie týchto hraníc podľa koordinačnej štúdie je aj v rozpore s vydaným územným rozhodnutím na náš dom. To znamená, že územný plán HM Bratislava je dobrý, avšak podklad pre zmeny ZMENY A DOPLNKY 08 (ďalej len "ZaD 08") je nesprávny.	Berie sa na vedomie. Akceptuje sa. *Na základe dorokovania bude návrh ZaD08 v lokalite Einsteinova – KV/PE/5; RV/PE/5 upravený tak, že vo východnej časti predmetnej lokality bude ponechané súčasné funkčné využitie územia: ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130, stabilizované územie a občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S.* Hranica (vymedzenie riešeného územia) Územného plánu zóny celomestské centrum – časť Petržalka vedie súbežne s južnou koľajou

	Obr. 1 (totožný ako v pripomienky č. 3) Z regulačného výkresu jasne vyplýva, že nájazd na lávku od domu Šustekova 49 cez Einsteinovu ulicu je súčasťou funkčnej plochy 501 stabilizované územie, čo je aj v súlade s ÚP Zóny celomestské centrum Petržalka. *Obr. (totožný ako v pripomienky č. 3)* Osadenie podľa https://geoportal.bratislava.sk/, z čoho vychádzajú ZaD 08, nie je s týmto v súlade. Pripomienka č.2 V území podľa pripomienky č.1 sa funkčné využitie 1130, čo je ostatná ochranná a izolačná zeleň, navrhuje zmeniť na 702, čo sú plochy zariadení železničnej dopravy. Týmto by sa umožnilo odstránenie tejto jestvujúcej izolačnej a ochrannej zelene a to by znamenalo zníženie hodnoty priestorov v našom polyfunkčnom dome, s čím nesúhlasíme. Prípadné rozšírenie trate na tejto ploche, tzn. priblíženie trate bližšie k domu, by výrazne ovplyvnilo hladiny hluku, vibrácií a kvalitu života v dome a znížilo hodnotu našich nehnuteľností, s čím taktiež nesúhlasíme. Takáto zmena nebola s nami ako priamo dotknutými prerokovaná v zmysle vyhlášky 55/2001 Z. z. a nemohli sme vzniesť svoje pripomienky v príprave týchto podkladov.	železničnej trate, ktorá nie je totožná s rozhraním FP ÚPN v predmetnej časti územia Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Z aktuálne platného regulačného výkresu ÚPN vyplýva, že lávka od domu Šustekova 49 cez Einsteinovu ulicu je súčasťou plochy s funkčným využitím občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S. Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného. Akceptuje sa. *Na základe dorokovania bude návrh ZaD08 v lokalite Einsteinova – KV/PE/5; RV/PE/5 upravený tak, že vo východnej časti predmetnej lokality bude ponechané súčasné funkčné využitie územia: ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130, stabilizované územie a občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S.*
5.	Xxxxxxxxx Xxxxxxxxxxxx, Xxxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxx@xxxxx.xxx	
	Pripomienka doručená e-mailom dňa 29. 03. 2022 Posielam v prílohe mnou podpísaný dokument ako vyjadrenie nesúhlasu a pripomienok k Vami zverejnenému územnému plánu. Prosím o vyjadrenie sa k predmetným pripomienkam a pozastavenie činností ovplyvňujúcich fungovanie majiteľov nehnuteľností v bytovom dome na ul. Xxxxxxxxx XX, Bratislava - Petržalka. Príloha:	Berie sa na vedomie. Akceptuje sa. Berie sa na vedomie.

	Ako vlastník nehnuteľnosti v polyfunkčnom dome Xxxxx X a XXXXX XX chcem vyjadriť nasledovné pripomienky k dokumentu ÚZEMNÝ PLÁN HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY ROK 2007 V ZNENÍ NESKORŠÍCH ZMIEN A DOPLNKOV, ZMENY A DOPLNKY 08, zverejnenom 16.02.2022 na úradnej tabuli webového sídla mesta Bratislava. Pripomienka č.1 Namietame voči zadefinovaniu hraníc a osadeniu týchto zmien z návrhu ZMENY A DOPLNKY 08 podľa *Koordinačná štúdia – Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka* v časti nad našim horeuvedeným polyfunkčným domom, nakoľko nie sú súlade s podrobnejšou dokumentáciou a to Územný plán zóny celomestské centrum – časť Petržalka, územie medzi Starým mostom a Prístavným mostom. Osadenie týchto hraníc je takmer na päte domu, čo nie je v súlade ani s platným územným plánom HM Bratislava ani s ÚP Zóny celomestské centrum Petržalka. Táto hranica má ísť severnejšie, to znamená ďalej od nášho domu. Umiestnenie týchto hraníc podľa koordinačnej štúdie je aj v rozpore s vydaným územným rozhodnutím na náš dom. To znamená, že územný plán HM Bratislava je dobrý, avšak podklad pre zmeny ZMENY A DOPLNKY 08 (ďalej len "ZaD 08") je nesprávny. *Obr. 1 (totožný ako v pripomienky č. 3)* Z regulačného výkresu jasne vyplýva, že nájazd na lávku od domu Šustekova 49 cez Einsteinovu ulicu je súčasťou funkčnej plochy 501 stabilizované územie, čo je aj v súlade s ÚP Zóny celomestské centrum Petržalka. *Obr. (totožný ako v pripomienky č. 3)* Osadenie podľa https://geoportal.bratislava.sk/, z čoho vychádzajú ZaD 08, nie je s týmto v súlade. Pripomienka č.2 V území podľa pripomienky č.1 sa funkčné využitie 1130, čo je ostatná ochranná a izolačná zeleň, navrhuje zmeniť na 702, čo sú plochy zariadení železničnej dopravy. Týmto by sa umožnilo odstránenie tejto jestvujúcej izolačnej a ochrannej zelene a to by znamenalo zníženie hodnoty priestorov v našom polyfunkčnom dome, s čím	Akceptuje sa. *Na základe dorokovania bude návrh ZaD08 v lokalite Einsteinova – KV/PE/5; RV/PE/5 upravený tak, že vo východnej časti predmetnej lokality bude ponechané súčasné funkčné využitie územia: ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130, stabilizované územie a občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S.* Hranica (vymedzenie riešeného územia) Územného plánu zóny celomestské centrum – časť Petržalka vedie súbežne s južnou koľajou železničnej trate, ktorá nie je totožná s rozhraním FP ÚPN v predmetnej časti územia Berie sa na vedomie. Z aktuálne platného regulačného výkresu ÚPN vyplýva, že lávka od domu Šustekova 49 cez Einsteinovu ulicu je súčasťou plochy s funkčným využitím občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S. Berie sa na vedomie**.** V zmysle vyššie uvedeného. Akceptuje sa. *Na základe dorokovania bude návrh ZaD08 v lokalite Einsteinova – KV/PE/5; RV/PE/5*

	nesúhlasíme. Prípadné rozšírenie trate na tejto ploche, tzn. priblíženie trate bližšie k domu, by výrazne ovplyvnilo hladiny hluku, vibrácií a kvalitu života v dome a znížilo hodnotu našich nehnuteľností, s čím taktiež nesúhlasíme. Takáto zmena nebola s nami ako priamo dotknutými prerokovaná v zmysle vyhlášky 55/2001 Z. z. a nemohli sme vzniesť svoje pripomienky v príprave týchto podkladov.	*upravený tak, že vo východnej časti predmetnej lokality bude ponechané súčasné funkčné využitie územia: ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130, stabilizované územie a občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S.*
6.	Xxxxx Xxxxxxxx, Xxxxxx Xxxxxxxx, Xxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxxxx@xxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 29. 03. 2022*	
	Xxx. Xxxxx Xxxxxx, Xxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxx.xxxxx@xxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 29. 03. 2022*	
	Xxxxxxxxx Xxxxxxxx, Xxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxx.xxxxxxxx@xxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 29. 03. 2022*	
	Xxxxxx Xxxx, Xxxxx Xxxxxxx, s. r. o. , Xxxxxxx xx. XX/X, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxx@xxxxxxxxxx.xx *List č. j. MAGS OOUPD xxxxx/xxxx-xxxxxx na Magistrát doručený dňa 05. 04. 2022* *Pripomienka doručená e-mailom dňa 30. 03. 2022*	
	Xxx. Xxxxxx Xxxxxxx, Xxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxx.xxxxxx@xxxxxxx.xx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 30. 03. 2022*	
	Xxxxxxxx Xxxx, Xxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxx@xxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 30. 03. 2022*	
	Xxx. Xxxxxx Xxxxxxx, Xxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxx.xxxxxxxx@xxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 30. 03. 2022*	
	Xxx. Xxxxx Xxxxxxxxx, X. Xxxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxx@xxxxxx.xx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 30. 03. 2022*	
	Xxx. Xxxxxxx Xxxxxxxx, Xxxxxxxxx xxxxx/xx, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxxx.xxxxxxxx@xxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 31. 03. 2022*	

	Xxxxx Xxxxx, Xxxxx X, xxx xx Xxxxxxxxxx *List č. j. MAGS OOUPD xxxxx/xxxx-xxxxxx do podateľne magistrátu doručený dňa 01. 04. 2022*	
	Ako vlastník nehnuteľnosti v polyfunkčnom dome Xxxxxxxxx XX chcem vyjadriť nasledovné pripomienky k dokumentu ÚZEMNÝ PLÁN HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY ROK 2007 V ZNENÍ NESKORŠÍCH ZMIEN A DOPLNKOV, ZMENY A DOPLNKY 08, zverejnenom 16.02.2022 na úradnej tabuli webového sídla mesta Bratislava. Pripomienka č.1	Berie sa na vedomie.
	Namietame voči zadefinovaniu hraníc a osadeniu týchto zmien z návrhu ZMENY A DOPLNKY 08 podľa *Koordinačná štúdia – Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka* v časti nad našim horeuvedeným polyfunkčným domom, nakoľko nie sú súlade s podrobnejšou dokumentáciou a to Územný plán zóny celomestské centrum – časť Petržalka, územie medzi Starým mostom a Prístavným mostom. Osadenie týchto hraníc je takmer na päte domu, čo nie je v súlade ani s platným územným plánom HM Bratislava ani s ÚP Zóny celomestské centrum Petržalka. Táto hranica má ísť severnejšie, to znamená ďalej od nášho domu. Umiestnenie týchto hraníc podľa koordinačnej štúdie je aj v rozpore s vydaným územným rozhodnutím na náš dom. To znamená, že územný plán HM Bratislava je dobrý, avšak podklad pre zmeny ZMENY A DOPLNKY 08 (ďalej len "ZaD 08") je nesprávny. *Obr. 1 (totožný ako v pripomienky č. 3)*	Akceptuje sa. *Na základe dorokovania bude návrh ZaD08 v lokalite Einsteinova – KV/PE/5; RV/PE/5 upravený tak, že vo východnej časti predmetnej lokality bude ponechané súčasné funkčné využitie územia: ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130, stabilizované územie a občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S.* Hranica (vymedzenie riešeného územia) Územného plánu zóny celomestské centrum – časť Petržalka vedie súbežne s južnou koľajou železničnej trate, ktorá nie je totožná s rozhraním funkčných plôch ÚPN v predmetnej časti územia.
	Z regulačného výkresu jasne vyplýva, že nájazd na lávku od domu Šustekova 49 cez Einsteinovu ulicu je súčasťou funkčnej plochy 501 stabilizované územie, čo je aj v súlade s ÚP Zóny celomestské centrum Petržalka. *Obr. (totožný ako v pripomienky č. 3)* Osadenie podľa https://geoportal.bratislava.sk/, z čoho vychádzajú ZaD 08, nie je s týmto v súlade. Pripomienka č.2	Berie sa na vedomie. Z aktuálne platného regulačného výkresu ÚPN vyplýva, že lávka od domu Šustekova 49 cez Einsteinovu ulicu je súčasťou plochy s funkčným využitím občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S. Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného.

	V území podľa pripomienky č.1 sa funkčné využitie 1130, čo je ostatná ochranná a izolačná zeleň, navrhuje zmeniť na 702, čo sú plochy zariadení železničnej dopravy. Týmto by sa umožnilo odstránenie tejto jestvujúcej izolačnej a ochrannej zelene a to by znamenalo zníženie hodnoty priestorov v našom polyfunkčnom dome, s čím nesúhlasíme. Prípadné rozšírenie trate na tejto ploche, tzn. priblíženie trate bližšie k domu, by výrazne ovplyvnilo hladiny hluku, vibrácií a kvalitu života v dome a znížilo hodnotu našich nehnuteľností, s čím taktiež nesúhlasíme. Takáto zmena nebola s nami ako priamo dotknutými prerokovaná v zmysle vyhlášky 55/2001 Z. z. a nemohli sme vzniesť svoje pripomienky v príprave týchto podkladov.	Akceptuje sa. *Na základe dorokovania bude návrh ZaD08 v lokalite Einsteinova – KV/PE/5; RV/PE/5 upravený tak, že vo východnej časti predmetnej lokality bude ponechané súčasné funkčné využitie územia: ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130, stabilizované územie a občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S.*
7.	Xxxxxx Xxxxxxxx, Xxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxxxx@xxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 29. 03. 2022*	
	Dobry den, ako dotknuty ucastnik.majitel nehnutelnosti na Xxxxxxxxxx XX, Bratislava,zasielam v prilohe pripomienku. Ako vlastník nehnuteľnosti v polyfunkčnom dome Xxxxxxxxxx XX chcem vyjadriť nasledovné pripomienky k dokumentu ÚZEMNÝ PLÁN HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY ROK 2007 V ZNENÍ NESKORŠÍCH ZMIEN A DOPLNKOV, ZMENY A DOPLNKY 08, zverejnenom 16.02.2022 na úradnej tabuli webového sídla mesta Bratislava. Pripomienka č.1 Namietame voči zadefinovaniu hraníc a osadeniu týchto zmien z návrhu ZMENY A DOPLNKY 08 v zmysle dokumentu ,,*Koordinačná štúdia – Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka* "v časti nad našim horeuvedeným polyfunkčným domom, nakoľko nie sú súlade s podrobnejšou dokumentáciou a to Územný plán zóny celomestské centrum – časť Petržalka, územie medzi Starým mostom a Prístavným mostom. Osadenie týchto hraníc je takmer na päte domu, čo nie je v súlade ani s platným územným plánom HM Bratislava ani s ÚP Zóny celomestské centrum Petržalka. Táto hranica má ísť severnejšie, to znamená ďalej od nášho domu. Umiestnenie týchto hraníc podľa koordinačnej štúdie je aj v rozpore s vydaným územným rozhodnutím na náš dom. To znamená, že územný plán HM Bratislava je dobrý, avšak podklad pre zmeny ZMENY A DOPLNKY 08 (ďalej len "ZaD 08") je nesprávny. *Obr. 1 (totožný ako v pripomienky č. 3)*	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Akceptuje sa. *Na základe dorokovania bude návrh ZaD08 v lokalite Einsteinova – KV/PE/5; RV/PE/5 upravený tak, že vo východnej časti predmetnej lokality bude ponechané súčasné funkčné využitie územia: ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130, stabilizované územie a občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S.* Pre informáciu uvádzame, že hranica /vymedzenie riešeného územia/ ÚPN zóny CMC vedie súbežne s južnou koľajou železničnej trate, ktorá nie je totožná s rozhraním funkčných plôch ÚPN v predmetnej časti územia.

	Z regulačného výkresu jasne vyplýva, že nájazd na lávku od domu Šustekova 49 cez Einsteinovu ulicu je súčasťou funkčnej plochy 501 stabilizované územie, čo je aj v súlade s ÚP Zóny celomestské centrum Petržalka. *Obr. (totožný ako v pripomienky č. 3)* Osadenie podľa https://geoportal.bratislava.sk/, z čoho vychádzajú ZaD 08, nie je s týmto v súlade. Pripomienka č.2 V území podľa pripomienky č.1 sa funkčné využitie 1130, čo je ostatná ochranná a izolačná zeleň, navrhuje zmeniť na 702, čo sú plochy zariadení železničnej dopravy. Týmto by sa umožnilo odstránenie tejto jestvujúcej izolačnej a ochrannej zelene a to by znamenalo zníženie hodnoty priestorov v našom polyfunkčnom dome, s čím nesúhlasíme. Prípadné rozšírenie trate na tejto ploche, tzn. priblíženie trate bližšie k domu, by výrazne ovplynilo hladiny hluku, vibrácií a kvalitu života v dome a znížilo hodnotu našich nehnuteľností, s čím taktiež nesúhlasíme. V zmysle aktuálne účinnej legislatívy je takýto zásah možné realizovať iba so súhlasom vlastníkov dotknutých nehnuteľností, ktorým patrí finančná kompenzácia pre prípad, že je obmedzenie vlastníckych práv preukázateľne vo verejnom záujme. Takáto zmena nebola s nami ako priamo dotknutými prerokovaná v zmysle vyhlášky 55/2001 Z. z. a nemohli sme vzniesť svoje pripomienky v príprave týchto podkladov. V prípade, ak našej pripomienke vyhovené nebude, naše práva si budeme uplatňovať zákonným spôsobom pred príslušnými orgánmi verejnej správy a v prípade nevyhnutnosti aj súdnou cestou.	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Z aktuálne platného regulačného výkresu ÚPN vyplýva, že lávka od domu Šustekova 49 cez Einsteinovu ulicu je súčasťou plochy s funkčným využitím občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S. Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného. Akceptuje sa. *Na základe dorokovania bude návrh ZaD08 v lokalite Einsteinova – KV/PE/5; RV/PE/5 upravený tak, že vo východnej časti predmetnej lokality bude ponechané súčasné funkčné využitie územia: ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130, stabilizované územie a občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S.*
8.	Xxx. Xxxxxx Xxxxx, Xxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxx.xxxxxxx@xxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 29. 03. 2022*	
	Dobrý deň, v prílohe zasielam pripomienky k územnému plánu na Šustekovej ulici. Nehnuteľnosť na Xxxxxxxxxx XX som kupovala koncom minulého roka a dnešná informácia o plánovanom rozšírení koľají pod našou bytovkou výrazne zníži náš životný konfort. Bude to mať dopad na kvalitu nášho bývania, zvýši sa hluk, naruší sa statika. Radšej by ste tu mali stavať protihlukovú stenu a nie tretiu koľaj. Vopred ďakujem za Vaše vyjadrenie.	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. *Na základe dorokovania bude návrh ZaD08 v lokalite Einsteinova – KV/PE/5; RV/PE/5 upravený tak, že vo východnej časti predmetnej lokality bude ponechané súčasné funkčné využitie*

		územia: ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130, stabilizované územie a občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S.
	Ako vlastník nehnuteľnosti v polyfunkčnom dome Xxxxx X a Xxxxx XX chcem vyjadriť nasledovné pripomienky k dokumentu ÚZEMNÝ PLÁN HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY ROK 2007 V ZNENÍ NESKORŠÍCH ZMIEN A DOPLNKOV, ZMENY A DOPLNKY 08, zverejnenom 16.02.2022 na úradnej tabuli webového sídla mesta Bratislava.	Berie sa na vedomie.
	Pripomienka č.1 Namietame voči zadefinovaniu hraníc a osadeniu týchto zmien z návrhu ZMENY A DOPLNKY 08 podľa *Koordinačná štúdia – Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka* v časti nad našim horeuvedeným polyfunkčným domom, nakoľko nie sú súlade s podrobnejšou dokumentáciou a to Územný plán zóny celomestské centrum – časť Petržalka, územie medzi Starým mostom a Prístavným mostom. Osadenie týchto hraníc je takmer na päte domu, čo nie je v súlade ani s platným územným plánom HM Bratislava ani s ÚP Zóny celomestské centrum Petržalka. Táto hranica má ísť severnejšie, to znamená ďalej od nášho domu. Umiestnenie týchto hraníc podľa koordinačnej štúdie je aj v rozpore s vydaným územným rozhodnutím na náš dom. To znamená, že územný plán HM Bratislava je dobrý, avšak podklad pre zmeny ZMENY A DOPLNKY 08 (ďalej len "ZaD 08") je nesprávny. *Obr. 1 (totožný ako v pripomienky č. 3)*	Akceptuje sa. *Na základe dorokovania bude návrh ZaD08 v lokalite Einsteinova – KV/PE/5; RV/PE/5 upravený tak, že vo východnej časti predmetnej lokality bude ponechané súčasné funkčné využitie územia: ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130, stabilizované územie a občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S.* Hranica (vymedzenie riešeného územia) Územného plánu zóny celomestské centrum – časť Petržalka vedie súbežne s južnou koľajou železničnej trate, ktorá nie je totožná s rozhraním funkčných plôch ÚPN v predmetnej časti územia.
	Z regulačného výkresu jasne vyplýva, že nájazd na lávku od domu Šustekova 49 cez Einsteinovu ulicu je súčasťou funkčnej plochy 501 stabilizované územie, čo je aj v súlade s ÚP Zóny celomestské centrum Petržalka. *Obr. (totožný ako v pripomienky č. 3)*	Berie sa na vedomie. Z aktuálne platného regulačného výkresu ÚPN vyplýva, že lávka od domu Šustekova 49 cez Einsteinovu ulicu je súčasťou plochy s funkčným využitím občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S.

	Osadenie podľa https://geoportal.bratislava.sk/, z čoho vychádzajú ZaD 08, nie je s týmto v súlade. Pripomienka č.2 V území podľa pripomienky č.1 sa funkčné využitie 1130, čo je ostatná ochranná a izolačná zeleň, navrhuje zmeniť na 702, čo sú plochy zariadení železničnej dopravy. Týmto by sa umožnilo odstránenie tejto jestvujúcej izolačnej a ochrannej zelene a to by znamenalo zníženie hodnoty priestorov v našom polyfunkčnom dome, s čím nesúhlasíme. Prípadné rozšírenie trate na tejto ploche, tzn. priblíženie trate bližšie k domu, by výrazne ovplyvnilo hladiny hluku, vibrácií a kvalitu života v dome a znížilo hodnotu našich nehnuteľností, s čím taktiež nesúhlasíme. Takáto zmena nebola s nami ako priamo dotknutými prerokovaná v zmysle vyhlášky 55/2001 Z. z. a nemohli sme vzniesť svoje pripomienky v príprave týchto podkladov.	Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného. Akceptuje sa. *Na základe dorokovania bude návrh ZaD08 v lokalite Einsteinova – KV/PE/5; RV/PE/5 upravený tak, že vo východnej časti predmetnej lokality bude ponechané súčasné funkčné využitie územia: ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130, stabilizované územie a občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S.*
9.	VODOTIKA – MG spol. s r.o., Xxx. Xxxxx Xxxxxxxx, xxxxxxx@vodotika.sk Bosákova 7, 851 04 Bratislava	
	List značka xxx/xxxx zo dňa 30. 03. 2022, list č. j. MAGS OOUPD xxxxx/xxxx-xxxxxx na Magistrát doručený dňa 30. 03. 2022; pripomienka doručená e-mailom dňa 31. 03. 2022 Týmto listom predkladáme v zmysle Oznamu o prerokovaní územnoplánovacej dokumentácie naše pripomienky k návrhu územnoplánovacej dokumentácie Územného plánu hlavného mesta SR Bratislava rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08. Všetky pripomienky sa vzťahujú len k územiu dotknutého podkladom „Koordinačná štúdia - Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka“ pre návrh ZaD 08 územného plánu Bratislavy. 1. Pre „Koordinačná štúdia - Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka“ nie je jasné o aký typ územnoplánovacích podkladov sa v zmysle stavebného zákona 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov jedná a či boli splnené všetky zákonné povinnosti pre takýto územnoplánovací podklad. Namietame zákonnosť tohto územnoplánovacieho podkladu, ako podkladu pre zmenu územného plánu obce. Podľa stavebného zákona sa nemôže jednať o § 7a Ostatné podklady, keďže sa jedná o koordináciu dvoch konkrétnych zámerov súkromných spoločností a nie o „informácie o území“. Obdobných podkladov naša spoločnosť predložila desiatky a vždy s odpoveďou, že je potrebná urbanistická štúdia.	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie. V zmysle ustanovení § 30 stavebného zákona orgán územného plánovania sleduje vývoj v území, či nedochádza k takým zmenám predpokladov, ktoré vyvolávajú potrebu obstarania zmien a doplnkov územnoplánovacej dokumentácie. Nie je stanovený konkrétny postup, ani okruh podkladov, ktorý používa orgán územného plánovania pri tejto činnosti. Kladne prerokovaná urbanistická štúdia slúži na overenie vhodnosti a únosnosti navrhovaných

		zmien a doplnkov územného plánu mesta v dotknutom území v podrobnejšej mierke. Spracovaná „Koordinačná štúdia - Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka“ (ďalej len ,,koordinačná štúdia“), ktorá bola podkladom pre návrh ZaD 08, vychádzala z technicko–ekonomickej štúdie „TIOP Bratislava – LIDO“, ktorá bola prerokovaná s dotknutými subjektmi. Koordinačná štúdia riešila koordináciu plánovaných investičných zámerov vo verejnom záujme.
	2. V prípade zákonnosti územnoplánovacieho podkladu „Koordinačná štúdia - Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka“ namietame, že tento podklad nebol s nami prerokovaný, ako vlastníkmi pozemkov ovplyvnenými návrhom tejto zmeny, keďže slúži ako podklad pre ZaD 08 územného plánu Bratislavy.	Berie sa na vedomie. Orgán územného plánovania pri obstarávaní zmien a doplnkov územnoplánovacej dokumentácie postupuje v súlade s § 31 stavebného zákona. Návrh UPN obce ani jeho ZaD sa neprerokúvajú jednotlivo s vlastníkmi nehnuteľností. V zmysle § 2 ods. 6 stavebného zákona sa na územnoplánovaciu činnosť nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní. Zmena funkčného využitia územia v danej lokalite malého rozsahu bola predložená na prerokovanie v rámci návrhu ZaD08.
	3. V prípade zákonnosti „Koordinačná štúdia - Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka“ namietame, že identifikácia dotknutých majiteľov pozemkov, ktorých táto zmena ovplyvní, nie je v súlade so skutočnosťou, najmä z dôvodu neprerokovania tejto štúdie so všetkými dotknutými subjektami. Táto zmena funkčného využitia ovplyvní viacero vlastníkov ako je v podkladoch k tejto zmene zadefinované, čo má tak isto dopad na hodnotu majetku jednotlivých vlastníkov a aj našu spoločnosť. Aj z tohto dôvodu je zrejmé, že sa nejedná o dokumentáciu, z ktorej sa čerpajú do územného plánu „informácie o území“.	Akceptuje sa čiastočne, v zmysle vyššie uvedeného. Koordinačná štúdia vychádzala z technicko–ekonomickej štúdie TIOP Bratislava – LIDO, ktorá bola prerokovaná s dotknutými subjektmi. Koordinačná štúdia riešila v predmetnej lokalite koordináciu plánovaných investičných zámerov vo verejnom záujme. V upravenom návrhu ZaD 08 Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy bude vypustená časť lokality RV/PE/5, ktorej súčasťou sú pozemky vo vlastníctve VODOTIKY – MG spol. s r. o.

	4. V prípade zákonnosti „Koordinačná štúdia - Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka“ namietame, že hranice funkčných plôch zadefinované v tejto štúdii nie sú v súlade so schváleným územným plánom, pričom osadenie týchto hraníc na pozemky sú upresnené v schválenom územnom pláne zóny celomestské centrum - časť Petržalka, územie medzi Starým mostom a Prístavným mostom. Teda nie je jasné, či táto zmena funkčného využitia je danom rozsahu vôbec potrebná a či tento rozsah zmeny funkčných plôch je dobre definovaný.	Akceptuje sa čiastočne. Návrh ZaD08 bude v lokalite Einsteinova – KV/PE/5, RV/PE/5 upravený. Vo východnej časti predmetnej lokality sa ponechá súčasné funkčné využitie územia ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130, stabilizované územie a funkčné využitie občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S. Návrh ZaD 08 bol prerokovaný v súlade s § 22 stavebného zákona.
	5. Zmena funkčného využitia severne od jestvujúcich funkčných plôch kód G201 a 501 stabilizované z kódu 1130 (ostatná ochranná a izolačná zeleň) na kód 702 (plochy zariadení železničnej dopravy), najmä odstránenie ochrannej a izolačnej zelene od železnice kód 1130 má za následok zníženie hodnoty pozemkov na týchto funkčných plochách a preto žiadame v rámci prerokovania aj vysporiadanie sa s týmto ovplyvnením funkčných plôch kód G201 a 501 stabilizované ako aj ostatných plôch v území a aj jestvujúcou zástavbou južne od železnice.	Akceptuje sa, v zmysle vyššie uvedeného. V predmetnej časti územia bude ponechané súčasné funkčné využitie.
	Navrhujeme, aby časti plôch G201,501 stabilizované aJ501 boli zlúčené do jednej funkčnej plochy kód zmenený na J501 s plochou 2,214 ha (podľa prílohy týchto pripomienok), aby sa budúce využitie lepšie vysporiadalo s protihlukovou a protiprašnou ochranou území južne od železnice (keďže sa odstraňuje ochranná a izolačná zeleň) a zároveň sa zlepšilo využitie tejto plochy, keďže bude v blízkom kontakte so železničnou zastávkou.	Neakceptuje sa. Nie je predmetom ZaD08. Návrh ZaD08 bude v lokalite Einsteinova – KV/PE/5; RV/PE/5 upravený. Vo východnej časti predmetnej lokality sa ponechá súčasné funkčné využitie územia ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130, stabilizované územie a funkčné využitie občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S. Upozorňujeme, že severná časť uvádzaných funkčných plôch sa nachádza v ochrannom pásme železničných tratí.
	Pri takejto navrhovanej zmene budúca kontinuálna zástavba ľahko vytvorí protihlukovú a protiprašnú funkciu a zvýši celkovú kvalitu pre južne situované územia a jej jestvujúcu zástavbu až do vzdialenosti niekoľko stoviek metrov, ktoré sú dnes ovplyvnené jestvujúcou železnicou.	Berie sa na vedomie.

	List značka xxx/xxxx/xx zo dňa 30. 03. 2022, list č. j. MAGS OOUPD xxxxx/xxxx-xxxxxx na Magistrát doručený dňa 30. 03. 2022; pripomienka doručená e-mailom dňa 31. 03. 2022	Berie sa na vedomie.
	Týmto listom predkladáme v zmysle Oznamu o prerokovaní územnoplánovacej dokumentácie naše pripomienky k návrhu územnoplánovacej dokumentácie Územného plánu hlavného mesta SR Bratislava rok 2007 v znení neskorších zmien a doplnkov, zmeny a doplnky 08.	Berie sa na vedomie.
	Všetky pripomienky sa vzťahujú len k územiu dotknutého podkladom „Koordinačná štúdia - Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka“ pre návrh ZaD 08 územného plánu Bratislavy.	Berie sa na vedomie.
	1. Pre „Koordinačná štúdia - Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka“ nie je jasné o aký typ územnoplánovacích podkladov sa v zmysle stavebného zákona 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov jedná a či boli splnené všetky zákonné povinnosti pre takýto územnoplánovací podklad. Namietame zákonnosť tohto územnoplánovacieho podkladu, ako podkladu pre zmenu územného plánu obce. Podľa stavebného zákona sa nemôže jednať o § 7a Ostatné podklady, keďže sa jedná o koordináciu dvoch konkrétnych zámerov súkromných spoločností a nie o „informácie o území“. Obdobných podkladov naša spoločnosť predložila desiatky a vždy s odpoveďou, že je potrebná urbanistická štúdia.	Berie sa na vedomie. V zmysle ustanovení § 30 stavebného zákona orgán územného plánovania sleduje vývoj v území, či nedochádza k takým zmenám predpokladov, ktoré vyvolávajú potrebu obstarania ZaD. Spracovaná „Koordinačná štúdia - Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka“ (ďalej ,,koordinačná štúdia“) ktorá bola podkladom pre návrh ZaD 08 vychádzala z technicko–ekonomickej štúdie TIOP Bratislava – LIDO, ktorá bola prerokovaná s dotknutými subjektmi. Koordinačná štúdia riešila v predmetnej lokalite koordináciu plánovaných investičných zámerov vo verejnom záujme. Orgán územného plánovania sa pri obstarávaní ZaD riadi ustanoveniami stavebného zákona; odporúčaným podkladom pre návrh ZaD je kladne prerokovaná UŠ. Podľa charakteru navrhovanej zmeny určil koordinačnú štúdiu ako podklad pre návrh ZaD v území.
	2. V prípade zákonností územnoplánovacieho podkladu „Koordinačná štúdia - Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka“ namietame, že tento podklad nebol s nami prerokovaný, ako dotknutými vlastníkmi pozemkov, keďže slúži ako podklad pre ZaD 08 územného plánu Bratislavy.	Berie sa na vedomie. Návrh UPN obce ani jeho ZaD sa neprerokúvajú jednotlivo s vlastníkmi nehnuteľností. V zmysle § 2 ods. 6 stavebného zákona sa na územnoplánovaciu činnosť nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom

		konaní. Zmena funkčného využitia územia v danej lokalite malého rozsahu bola predložená na prerokovanie v rámci návrhu ZaD08.
	3. Zmenou funkčného využitia pozemkov 5214/6, 5214/14 a 5214/15 v k.ú. Petržalka, obec Bratislava dochádza k zníženiu ich hodnoty a nie sú zadefinované kompenzácie za túto zmenu, keďže sme neboli účastníci prerokovania štúdie „Koordinačná štúdia - Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka“, v prípade jej zákonnosti. Nesúhlasíme s takouto zmenou funkčného využitia bez adekvátnej kompenzácie. Zasahuje sa do vlastníckeho práva a hodnoty majetku našej spoločnosti, na základe koordinácie zámerov dvoch iných súkromných spoločností.	Berie sa na vedomie. Návrh ZaD08 bude v lokalite Einsteinova – KV/PE/5; RV/PE/5 upravený a z tohto dôvodu je obsah pripomienky irelevantný /zmena ÚPN sa nebude dotýkať uvedených parciel/. Vo východnej časti predmetnej lokality sa ponechá súčasné funkčné využitie územia ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130, stabilizované územie a funkčné využitie občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S. V upravenom návrhu ZaD 08 Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy bude vypustená časť lokality RV/PE/5, ktorej súčasťou sú pozemky vo vlastníctve VODOTIKY – MG spol. s r. o.
	4. V prípade zákonnosti „Koordinačná štúdia - Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka“ namietame, že hranice funkčných plôch zadefinované v tejto štúdii nie sú v súlade so schváleným územným plánom, pričom osadenie týchto hraníc na pozemky sú upresnené v schválenom územnom pláne zóny celomestské centrum - časť Petržalka, územie medzi Starým mostom a Prístavným mostom. Teda nie je jasné, či táto zmena funkčného využitia je danom rozsahu vôbec potrebná a či tento rozsah zmeny funkčných plôch je dobre definovaný.	Akceptuje sa čiastočne, v zmysle vyššie uvedeného. Hranica (vymedzenie riešeného územia) ÚPN zóny CMC vedie súbežne s južnou koľajou železničnej trate, ktorá nie je totožná s rozhraním funkčnej plochy ÚPN v predmetnej časti územia.
	5. V prípade zákonnosti „Koordinačná štúdia - Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka“ namietame, že identifikácia dotknutých majiteľov pozemkov, ktorých táto zmena ovplyvní, nie je v súlade so skutočnosťou, najmä asi z dôvodu neprerokovania tejto štúdie so všetkými dotknutými subjektami. Táto zmena funkčného využitia ovplyvní viacero vlastníkov ako je v podkladoch k tejto zmene zadefinované, čo má tak isto dopad na hodnotu majetku jednotlivých vlastníkov. Aj z tohto dôvodu je zrejmé, že sa nejedná o dokumentáciu, z ktorej sa čerpajú do územného plánu „informácie o území“.	Akceptuje sa čiastočne. Návrh ZaD 08 bol prerokovaný v súlade s §31 a §22 stavebného zákona. Návrh ZaD08 bude v lokalite Einsteinova – KV/PE/5; RV/PE/5 upravený. Vo východnej časti predmetnej lokality sa ponechá súčasné funkčné využitie územia ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130, stabilizované územie a funkčné využitie občianska vybavenosť

		celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S.
	6. Šikmé určenie novej východnej hranice funkčnej plochy 702, ktorá zmenšuje pôvodnú funkčnú plochu S201, nemá z funkčného hľadiska územného plánu obce opodstatnenie, najmä ak zahŕňa aj chodník a za ním pás zelene, ktorý funkčne slúži zmenšovanej funkčnej ploche. Územný plán obce nie je definovaný na pozemky a takéto upresnenia v podstate až na presnosť chodníkov nie je zmyslom ani úlohou územného plánu obce. Takéto upresnenie a zošikmenie tejto hranice a zmenšenie jestvujúcej funkčnej plochy má za následok aj zníženie hodnoty zostávajúcej časti funkčnej plochy, čo s nami opäť nebolo prerokované a kompenzované. Toto zošikmenie nemá ani opodstatnenie v rámci návrhu využitia tejto plochy na základe štúdie. Žiadame o úpravu tejto hranice funkčnej plochy tak, aby bola kolmá na jej severnú a južnú hranicu a aby zmenšovaná funkčná plocha mala plochu minimálne 0,62 ha podľa prílohy č. 1 týchto pripomienok.	Neakceptuje sa. Podkladom pre návrh ZaD08 bola koordinačná štúdia. Zo spracovanej spodrobňujúcej PD vyplýva potreba zväčšenia výmery v platnom ÚPN navrhovanej funkčnej plochy 702 - plochy zariadení železničnej dopravy o časti funkčných plôch občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu 201, ostatná ochranná a izolačná zeleň 1130, námestia a ostatné komunikačné plochy (biela plocha). Požadovaná zmena reflektuje zvýšené plošné nároky významného dopravného uzla v Petržalke. V návrhu ZaD 08 šikmé ohraničenie východnej hranice FP 702 určuje línia jestvujúcej obslužnej komunikácie (ohraničenie zmeny je potvrdením skutkového stavu úrovňového prechodu cez železničnú trať).
	7. Zmena funkčného využitia územia medzi jestvujúcou železnicou a Lužnou / Černyševského ulicou z kódu 1130 (ostatná ochranná a izolačná zeleň) a časti funkčnej plochy kód S201 na kód 702 (plochy zariadení železničnej dopravy) mení celkovú koncepciu tohto územia. Je preto potrebné z funkčného hľadiska vyriešiť celé toto územie, keďže v rámci tejto zmeny sa ovplyvňuje aj zostatková funkčná plocha S201. Toto územie tvorilo v pôvodnou územnom pláne mesta Bratislava jednu funkčnú plochu s kódom H201, ktorý dovoľoval zástavbou vytvoriť protihlukovú a protiprašnú funkciu pre južné územia od železnice.	Neakceptuje sa. V zmysle vyššie uvedeného, nie je predmetom ZaD 08. Zmena H201 (pôvodný ÚPN z roku 2007) bola zmenená v ZaD 02.
	Preto navrhujeme pre toto územie aj v súlade s pripomienkou č.6 vyriešiť toto územie komplexne a zvyšnej funkčnej ploche priradiť kód J501, ktorý bude mať plochu minimálne 0,62 m^ podľa prílohy č. 1 týchto pripomienok. Zmena tohto kódu a teda budúca možná kontinuálna zástavba ľahko vytvorí protihlukovú a protiprašnú funkciu (ktorá sa ruší) a zvýši celkovú kvalitu pre južne situované územia a jej jestvujúcu zástavbu až do vzdialenosti niekoľko stoviek metrov, ktoré sú dnes ovplyvnené jestvujúcou železnicou. Funkcia s kódom J501 je vybraná na základe zmenšenia pôvodnej funkčnej plochy a celkové množstvo možnej budúcej zástavby so svojimi kapacitami bude aj tak menšie, ako bolo pre toto územie vyhovujúce v pôvodnom ÚP Bratislavy, aj čo sa týka podielu funkcie bývania	Neakceptuje sa. Nie je predmetom návrhu ZaD 08.

	8. Zmena funkčného využitia územia na kód 702, plochy definovanej v bode 7. týchto pripomienok, mení celú koncepciu tohto územia na základe predloženej štúdie. Zároveň zostávajúca plocha už funkčne nebude spadať do koncepcie v územnom pláne zóny celomestské centrum - časť Petržalka, územie medzi Starým mostom a Prístavným mostom a preto žiadame túto zostávajúcu funkčnú plochu vyňať z plochy územného plánu zóny, tak aby jeho hranice obišli túto funkčnú plochu.	Neakceptuje sa. Úprava hranice riešeného územia UPN zóny CMC nie je predmetom riešenia ZaD 08.
	9. Zmena funkčného využitia severne od jestvujúcej funkčnej plochy kód G201 z kódu S201 a 1130 (ostatná ochranná a izolačná zeleň) na kód 702 (plochy zariadení železničnej dopravy), najmä odstránenie ochrannej a izolačnej zelene od železnice kód 1130 má za následok zníženie hodnoty pozemkov na tejto funkčnej ploche a	Akceptuje sa čiastočne. Návrh ZaD 08 bude v lokalite Einsteinova – KV/PE/5; RV/PE/5 upravený. Vo východnej časti predmetnej lokality sa ponechá súčasné funkčné využitie územia ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130, stabilizované územie a funkčné využitie občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S. Upozorňujeme, že severná časť uvádzaných funkčných plôch sa nachádza sa v OP železničných tratí.
	preto žiadame v rámci prerokovania aj vysporiadanie sa s týmto ovplyvnením funkčnej plochy kód G201 ako aj ostatných plôch v území a aj jestvujúcou zástavbou južne od železnice, aby časti plôch G201, 501 stabilizované a J501 boli zlúčené do jednej funkčnej plochy kód zmenený na J501 s plochou 2,214 ha (podľa prílohy č.2 týchto pripomienok), aby sa budúce využitie lepšie vysporiadalo s protihlukovou a protiprašnou ochranou území južne od železnice (keďže sa odstraňuje ochranná a izolačná zeleň) a zároveň sa zlepšilo využitie tejto plochy, keďže bude v blízkom kontakte so železničnou zastávkou. Pri takejto navrhovanej zmene budúca kontinuálna zástavba ľahko vytvorí protihlukovú a protiprašnú funkciu a zvýši celkovú kvalitu pre južne situované územia a jej jestvujúcu zástavbu až do vzdialenosti niekoľko stoviek metrov, ktoré sú dnes ovplyvnené jestvujúcou železnicou.	Neakceptuje sa. Nie je predmetom návrhu ZaD08.
10.	XxXx. Xxx Xxxxxxxxxx, Xxxxxxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxx@xxxxx.xxx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 31. 03. 2022*	
	Ako vlastnik bytoveho priestoru na ulici Xxxxxxxxx XX posielam pripomienky k uzemnemu planu a vyjadrujem svoj nesuhlas k vybudovaniu tretej koľaje medzi existujúcou železničnou traťou a budovou Xxxxxxxxx c.XX-XX. Pripajam prilohu pripomienky k uzemnemu planu.	Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie.

	Ako vlastník nehnuteľnosti v polyfunkčnom dome Xxxxxxxxx XX chcem vyjadriť nasledovné pripomienky k dokumentu ÚZEMNÝ PLÁN HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY ROK 2007 V ZNENÍ NESKORŠÍCH ZMIEN A DOPLNKOV, ZMENY A DOPLNKY 08, zverejnenom 16.02.2022 na úradnej tabuli webového sídla mesta Bratislava. Pripomienka č.1 Namietame voči zadefinovaniu hraníc a osadeniu týchto zmien z návrhu ZMENY A DOPLNKY 08 podľa *Koordinačná štúdia – Parkovací dom nájomného bývania Muchovo námestie a TIOP Petržalka* v časti nad našim horeuvedeným polyfunkčným domom, nakoľko nie sú súlade s podrobnejšou dokumentáciou a to Územný plán zóny celomestské centrum – časť Petržalka, územie medzi Starým mostom a Prístavným mostom. Osadenie týchto hraníc je takmer na päte domu, čo nie je v súlade ani s platným územným plánom HM Bratislava ani s ÚP Zóny celomestské centrum Petržalka. Táto hranica má ísť severnejšie, to znamená ďalej od nášho domu. Umiestnenie týchto hraníc podľa koordinačnej štúdie je aj v rozpore s vydaným územným rozhodnutím na náš dom. To znamená, že územný plán HM Bratislava je dobrý, avšak podklad pre zmeny ZMENY A DOPLNKY 08 (ďalej len "ZaD 08") je nesprávny. *Obr. 1 (totožný ako v pripomienky č. 3)* Z regulačného výkresu jasne vyplýva, že nájazd na lávku od domu Šustekova 49 cez Einsteinovu ulicu je súčasťou funkčnej plochy 501 stabilizované územie, čo je aj v súlade s ÚP Zóny celomestské centrum Petržalka. *Obr. (totožný ako v pripomienky č. 3)* Osadenie podľa https://geoportal.bratislava.sk/, z čoho vychádzajú ZaD 08, nie je s týmto v súlade. Pripomienka č.2 V území podľa pripomienky č.1 sa funkčné využitie 1130, čo je ostatná ochranná a izolačná zeleň, navrhuje zmeniť na 702, čo sú plochy zariadení železničnej dopravy. Týmto by sa umožnilo odstránenie tejto jestvujúcej	Akceptuje sa. *Na základe dorokovania bude návrh ZaD08 v lokalite Einsteinova – KV/PE/5; RV/PE/5 upravený tak, že vo východnej časti predmetnej lokality bude ponechané súčasné funkčné využitie územia: ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130, stabilizované územie a občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S.* Hranica (vymedzenie riešeného územia) Územného plánu zóny celomestské centrum – časť Petržalka vedie súbežne s južnou koľajou železničnej trate, ktorá nie je totožná s rozhraním funkčných plôch ÚPN v predmetnej časti územia. Berie sa na vedomie. Z aktuálne platného regulačného výkresu ÚPN vyplýva, že lávka od domu Šustekova 49 cez Einsteinovu ulicu je súčasťou plochy s funkčným využitím občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S. Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného. Akceptuje sa.

	izolačnej a ochrannej zelene a to by znamenalo zníženie hodnoty priestorov v našom polyfunkčnom dome, s čím nesúhlasíme. Prípadné rozšírenie trate na tejto ploche, tzn. priblíženie trate bližšie k domu, by výrazne ovplyvnilo hladiny hluku, vibrácií a kvalitu života v dome a znížilo hodnotu našich nehnuteľností, s čím taktiež nesúhlasíme. Takáto zmena nebola s nami ako priamo dotknutými prerokovaná v zmysle vyhlášky 55/2001 Z. z. a nemohli sme vzniesť svoje pripomienky v príprave týchto podkladov.	*Na základe dorokovania bude návrh ZaD08 v lokalite Einsteinova – KV/PE/5; RV/PE/5 upravený tak, že vo východnej časti predmetnej lokality bude ponechané súčasné funkčné využitie územia: ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130, stabilizované územie a občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S.*
11.	GEFAMIN, s.r.o. Štefanovičova 12, 811 04 Bratislava, akdom@akdom.sk *List č. j. MAGS OOUPD xxxxx/2022-xxxxxx na Magistrát doručený dňa 30. 03. 2022*	
	Ako vlastník pozemku s parc. č. 10130 dotknutý navrhovanou zmenou RU/RZ/1, KR/RZ/1 týmto **vyjadrujem nesúhlas s navrhovaným** funkčným využitím a priestorovým usporiadaním územia na funkciu občianska vybavenosť č. funkcie 201 - občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu rozvojové územie, regulačný kód H. Blok dotknutý navrhovanou zmenou je súčasťou širšieho územia centra mesta so stabilizovanou stavebnou štruktúrou. Zmena funkčného a priestorového usporiadania je vítaná, nakoľko platné funkčné využitie zmiešané územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných už nemá v súčasnosti v tejto polohe mesta opodstatnenie. Avšak v ZaD 08 **navrhovaná zmena na funkciu č. 201** občianska **vybavenosť s pomerom funkcií OV a bývanie 70 ku 30 nie je ekonomická** tak pre vlastníkov pozemkov ako aj potenciálnych obyvateľov lokality. V bezprostrednej pešej dostupnosti je veľké množstvo jestvujúcich prevádzok lokálnej OV aj OV celomestského charakteru ako obchodné centrá Nivy a Centrum. Záujmový blok je logickým pokračovaním, resp. súčasťou funkčných plôch s platným funkčným využitím bývanie, preto považujeme za nelogické meniť záujmovému bloku funkciu na 70% občiansku vybavenosť a s max. 30 percentami určenými na bývanie. Zvlášť, keď je známa snaha mesta vytvárať možnosti pre vznik nájomného bývania a nového bývania všeobecne. Neopomenuteľné je smerovanie nevyužitých industriálnych plôch v meste - brownfield, transformáciou na plochy s možnosťou následnej realizácie zmysluplných objektov slúžiacich účelne potrebám mesta - nájomné bývanie. Pozemok je súčasťou lokality 1. Bazová v UŠ nájomného bývania, ktorá je vytipovaná na zmenu funkčného využitia vo variante I. - 501 a variante II. - 201. **Z pohľadu záujmov vlastníka pozemku**, súčasných trendov tvorby mesta, environmentalistiky a ochrany životného prostredia a takisto potreby vytvorenia nájomných bytov mestom ako vlastníkom väčšiny pozemkov v bloku máme	Neakceptuje sa. Podkladom pre návrh ZaD08 bola Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy (ďalej ako ,,UŠ NB“) - verejne prerokovaný UPP, ktorý bol vzatý na vedomie MsZ ako podklad pre návrh ZaD 08 UPN uznesením č. 975/2021 z 23.09.2021 a ktorý overil vhodnosť zmeny. V rámci čistopisu UŠ NB bol zvolený variant, ktorý je z hľadiska komplexného celomestského posúdenia vhodnejší pre mesto na rozvoj celomestského centra. Návrh ZaD08 predstavuje v lokalite zmenu z funkcie číslo 502, zmiešané územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných, regulačný kód G na funkciu číslo 201, občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, regulačný kód H. Bývanie vo funkcii číslo 201, kód H predstavuje pre predmetnú lokalitu primeraný podiel bývania a občianskej vybavenosti. Návrh funkčného využitia 201, kód H overila UŠ NB na podklade analýz a potrieb pre danú lokalitu. Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného.

	za to, **že je výhodnejšie na zmenu** navrhnúť **funkciu č. 501. Z údajov uvedených v UŠ vyplýva, že variantom 501 sa získa viac bytov, viac zelene, menšia zastavaná plocha, a menej parkovacích miest.** **Nie je zrejmé, prečo sa spracovateľ na základe bilancií z UŠ nájomného bývania priklonil k nevýhodnejšej variante v zmysle dosiahnutia cieľu**, za ktorého účelom boli takého analýzy urobené v rámci mesta. **Žiadame o úplné vysvetlenie prečo je v návrhu ZaD 08 navrhnuté funkčné využitie 201.** **Vzhľadom na uvedené požadujeme v predmetnom bloku v ZaD 08 funkčné využitie zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti, č. funkcie 501, rozvojové územie, regulačný kód H.** Pomer bývania a občianskej vybavenosti funkcie č. 501 považujeme pre túto lokalitu za najvhodnejší. 30 percent OV stále ponecháva rezervu pre funkcie, ktoré sú doplnením bývania tak, aby bol vytvorený kvalitný mestský urbanistický blok v širšom centre hlavného mesta, aj napriek evidentne predimenzovanému počtu obchodno-administratívnych centier v blízkosti pojednávaného bloku.	Neakceptuje sa, v zmysle vyššie uvedeného. Neakceptuje sa, v zmysle vyššie uvedeného. Berie sa na vedomie.
12.	**Xxx. Xxxxxxx Xxxxxxxxx**, Xxxxx XX, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxxx.xxxxxxxxx@xxxxxx.xx *Pripomienka doručená e-mailom dňa 31. 03. 2022*	
	Ako vlastník nebytového priestoru – apartmán číslo xxx – adresa bytového domu Xxxxx XX, xxx xx Bratislava touto cestou vyjadrujem nesúhlas v súvislosti s plánovanou zmenou územného plánu mesta Bratislava, ktorý súvisí s vybudovaním tretej železničnej trate viď vyznačený červený obdĺžnik na obrázku nižšie. Najmä z dôvodu zvýšenia hluku, vibrácií budovy, a nižšej kvality hodnoty bývania, ako aj hodnoty našich bytových a nebytových priestorov, Vás touto cestou žiadam o zaevidovanie nesúhlasu s plánovanou dostavbou ďalšej železničnej trate. Verím, že táto nezmyselná stavba nebude zrealizovaná v už aj tak hlučnej oblasti, a náš „štandard“ sa nezmení. Ďakujem za zaevidovanie môjho nesúhlasu. 	Akceptuje sa. *Na základe dorokovania bude návrh ZaD08 v lokalite Einsteinova – KV/PE/5; RV/PE/5 upravený tak, že vo východnej časti predmetnej lokality bude ponechané súčasné funkčné využitie územia: ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130, stabilizované územie a občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód S.* Upozorňujeme, že predmetné územie FP sa nachádza v OP železničných tratí.

13.	Xxxxxx Xxxxxxx, Xxxxxxxxxx Xx, xxx xx Xxxxxxxxxx xxxxxx.xxxxxxx@xxxxx.xxx	
	Pripomienka doručená e-mailom dňa 31. 03. 2022 Dobrý deň, dovoľujem si predovšetkým poďakovať za sprístupnenie materiálu zmien a doplnkov územného plánu na web stránke, ktorý bol dnes 31. marca 2022, ostatný deň možného zaslania pripomienok, omylom asi do 15. hodiny neprístupný.	Berie sa na vedomie.
	Môj záujem smeroval k zisteniu, ako sa v súčasnom územnom pláne a v predkladaných zmenách a doplnkoch 08 reflektuje starostlivosť o krajinu.	Berie sa na vedomie. Nie je predmetom ZaD08. Návrh ZaD08 vyplýva z potreby zvýšenia podielu plôch funkčného využitia územia pre bývanie a získavania disponibilných plôch pre umiestnenie nájomného bývania na území mesta. Podkladom pre návrh ZaD08 bola UŠ NB, ktorá bola riadne prerokovaná a bola vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením č. 975/2021 z 23. 09. 2021 za účelom napĺňania cieľov „Koncepcie mestskej bytovej politiky na roky 2020 - 2030“, schválenej mestským zastupiteľstvom dňa 18. 02. 2021 uznesením č. 743/2021 a „Metodiky zmien územného plánu v záujme budovania predpokladov na rozvoj nájomného bývania a zvyšovania dostupnosti bývania“, prijatej uznesením mestského zastupiteľstva č. 917/2021 dňa 24. 06. 2021.
	V texte územného plánu so zapracovanými zmenami a doplnkami 08 sú uvedené základné informácie o Európskom dohovore o krajine. Po viac ako 16 rokoch od jeho prijatia však územný plán má obsahovať niečo viac ako poznámky o neexistencii krajinnoekologickej metodológie, či už sa týka výstavby realizovanej podľa východiskového územného plánu alebo podľa zmien a doplnkov 08.	Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného.
	Bývam v Rači, kde sa v súčasnosti uskutočňuje výstavba v lokalite Kopanice v pôvodnej záhradnej krajine pomerne drastickým spôsobom, takže sa namiesto toho vytvára prostredie pre domami zastavané plochy, prístupové cesty a parkovanie áut, ale nie pre primerané zastúpenie záhradných častí rozparcelovaných pozemkov. Obávam sa, aby takýto osud nepostihol aj zamýšľanú výstavbu v svahovitej lokalite Pekná cesta. Brutálne, nepochopiteľné a z	Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného.

	hľadiska krajiny ťažko korigovateľné zabetónovanie južného svahu bratislavského podhradia je jasným varovaním, že regulácia z aspektu krajiny má v Bratislave v súčasnosti značné nedostatky Navrhujem z tohto dôvodu, aby do zmien a doplnkov územného plánu 08 bolo v záujme ochrany krajiny zahrnuté vhodným spôsobom odporúčanie Výboru ministrov Rady Európy k Európskemu dohovoru o krajine, ktoré sa týka územného plánovania v mestách. Recommendation CM/Rec(2021)10 of the Committee of Ministers to member States for the implementation of the Council of Europe Landscape Convention – Town planning and landscape Odporúčanie CM/Rec(2021)10 Výboru ministrov členským štátom na implementáciu Dohovoru Rady Európy o krajine – Mestské plánovanie a krajina Text je vhodné pripojiť k podkladovým dokumentom územného plánu. Pripojujem jeho znenie spolu s náčrtom prekladu do slovenčiny. Príloha:	Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného. Potreba obstarávania ZaD07 schválených uznesením Mestského zastupiteľstva hl. m. SR BA č.996/2021 zo dňa 21.10.2021 vyplynula z požiadavky aktualizovať ÚPD z hľadiska celomestského verejného záujmu aj v oblasti adaptácie na zmenu klímy, kde citujeme: „ide o stanovenie základných zásad, slúžiacich na zachovanie prírodného charakteru a reguláciu stavebnej činnosti na území mesta tak, aby boli v čo najväčšom rozsahu eliminované nepriaznivé dopady vyplývajúce zo zmeny klímy.“ Záväzná textová časť „C“ UPN v kapitole 12.7. v oblasti adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy obsahuje podkapitolu 12.7.1. Východiskové princípy a podkapitolu 12.7.2. Adaptačné zásady a opatrenia. Berie sa na vedomie. V zmysle vyššie uvedeného.

CM-Public	*Preklad pred terminologickou a jazykovou korektúrou*
MINISTERS' DEPUTIES Recommendations CM/Rec(2021)10 23 November 2021	
Recommendation CM/Rec(2021)10 of the Committee of Ministers to member States for the implementation of the Council of Europe Landscape Convention – Town planning and landscape	Odporúčanie CM/Rec(2021)10 Výboru ministrov členským štátom na implementáciu Dohovoru Rady Európy o krajine – Mestské plánovanie a krajina *(Prijaté Výborom ministrov 23. novembra 2021*

		(Adopted by the Committee of Ministers on 23 November 2021 at the 1418th (Budget) meeting of the Ministers' Deputies)	*na 1418. (rozpočtovom) zasadnutí zástupcov ministrov)*	
		The Committee of Ministers, under the terms of Article 15.*b* of the Statute of the Council of Europe,	Výbor ministrov v súlade s podmienkami článku 15.*b* Štatútu Rady Európy,	
		Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members for the purpose of safeguarding and realising the ideals and principles which are their common heritage;	berúc do úvahy, že cieľom Rady Európy je dosiahnuť väčšiu jednotu medzi jej členmi za účelom ochrany a realizácie ideálov a princípov, ktoré sú ich spoločným dedičstvom;	
		Recalling that the member States of the Council of Europe, signatories to the Council of Europe Landscape Convention (ETS No. 176, the convention) stated that:	pripomínajúc, že členské štáty Rady Európy, signatári Dohovoru Rady Európy o krajine (ETS č. 176, dohovor), uviedli, že:	
		– the landscape is:	- krajina je:	
		- "a key element of individual and social well-being" (Preamble);	- „kľúčovým prvkom priaznivých podmienok pre život jednotlivca i spoločnosti" (Preambula);	
		- "an important part of the quality of life for people everywhere: in urban areas and in the countryside, in degraded areas as well as in areas of high quality, in areas recognised as being of outstanding beauty as well as everyday areas" (Preamble);	- „všade dôležitou súčasťou kvality života ľudí: v mestských oblastiach a na vidieku, v narušených oblastiach rovnako ako aj v oblastiach s vysokou kvalitou, v oblastiach pozoruhodných i všedných" (Preambula);	
		- "an essential component of people's surroundings, an expression of the diversity of their shared cultural and natural heritage, and a foundation of their identity" (Article 5.*a*);	- „podstatnou zložkou prostredia obyvateľstva, vyjadrením rozmanitosti ich spoločného kultúrneho a prírodného dedičstva a základom ich identity" (Článok 5 písm. a);	
		– its protection, management and planning entail "rights and responsibilities for everyone" (Preamble);	– jej ochrana, riadenie a plánovanie sú spojené „s právami a povinnosťami pre každého" (Preambula);	
		Recalling that each Party to the convention undertakes to "integrate landscape into its regional and town planning policies and in its cultural, environmental, agricultural, social	Pripomínajúc, že každá zmluvná strana dohovoru sa zaväzuje „integrovať krajinu do svojich regionálnych a	

	and economic policies, as well as in any other policies with possible direct or indirect impact on landscape" (Article 5.*d*);	územnoplánovacích koncepcií a svojich kultúrnych, environmentálnych, poľnohospodárskych, sociálnych a hospodárskych koncepcií, ako aj do ostatných koncepcií s možným priamym alebo nepriamym vplyvom na krajinu." (Článok 5 písm. d);		
	Having regard to the following recommendations of the Committee of Ministers of the Council of Europe to member States on the convention:[1]	so zreteľom na nasledujúce odporúčania Výboru ministrov Rady Európy členským štátom k dohovoru:[1]		
	– Recommendation CM/Rec(2008)3 on the guidelines for the implementation of the European Landscape Convention;	– Odporúčanie CM/Rec(2008)3 o usmerneniach na implementáciu Európskeho dohovoru o krajine;		
	– Recommendation CM/Rec(2017)7 on the contribution of the European Landscape Convention to the exercise of human rights and democracy with a view to sustainable development;	– Odporúčanie CM/Rec(2017)7 o príspevku Európskeho dohovoru o krajine k uplatňovaniu ľudských práv a demokracie s ohľadom na trvalo udržateľný rozvoj;		
	– Recommendation CM/Rec(2019)8 with a view to the implementation of the European Landscape Convention of the Council of Europe – Landscape and democracy: public participation;	– Odporúčanie CM/Rec(2019)8 s ohľadom na implementáciu Európskeho dohovoru o krajine Rady Európy – Krajina a demokracia: účasť verejnosti;		
	Considering the provisions of Resolution A/RES/70/1 adopted by the General Assembly of the United Nations on 25 September 2015, "Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development", and its 17 Sustainable Development Goals, which seek to "realise the human rights of all" and balance "the three dimensions of sustainable development: the economic, social and environmental";	Vzhľadom na ustanovenia rezolúcie A/RES/70/1 prijatej Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov 25. septembra 2015 „Transformácia nášho sveta: Agenda 2030 pre trvalo udržateľný rozvoj" a jej 17 cieľov trvalo udržateľného rozvoja, ktorých cieľom je „realizovať ľudské práva všetkých" a vyvážiť „tri dimenzie trvalo udržateľného rozvoja: ekonomickú, sociálnu a environmentálnu";		
	Observing that the process of urbanisation is growing steadily and continuously, radically changing the relationship that human societies have with their surroundings and generating more and more environmental and social problems;	Konštatujúc, že proces urbanizácie neustále a nepretržite rastie, radikálne mení vzťah, ktorý má ľudská spoločnosť k svojmu okoliu, a vytvára stále viac		

			environmentálnych a sociálnych problémov;	
		Considering the importance of the landscape with regard to issues of urbanisation and town planning, and the need to face the challenges resulting from climate change, the disappearance of living species, the pollution of water and air, the degradation of soils and the "artificialisation" of land;	Berúc do úvahy dôležitosť krajiny v súvislosti s otázkami urbanizácie a plánovania miest a potrebu čeliť výzvam vyplývajúcim zo zmeny klímy, miznutia živých druhov, znečisťovania vody a ovzdušia, degradácie pôdy a „artificializácia" územia;	
		Considering that the landscape can represent the foundation, the means and the goal of a new type of town planning that can be in phase with the current challenges;	Berúc do úvahy, že krajina môže predstavovať základ, prostriedok a cieľ nového typu mestského plánovania, ktoré môže byť v súlade so súčasnými výzvami;	
		Recommends that the governments of the States Parties to the convention invite national, regional and local authorities to take into consideration the landscape dimension in town planning policies, and to refer to the reference document relating to this recommendation.[2]	Odporúča vládam štátov, ktoré sú zmluvnými stranami dohovoru, vyzvať národné, regionálne a miestne orgány, aby zohľadnili krajinný rozmer v politikách plánovania miest a odkázali na referenčný dokument týkajúci sa tohto odporúčania[2].	
		_____	_____	
		[1] See also the recommendations: CM/Rec(2013)4 on the Information System of the Council of Europe Landscape Convention and its glossary; CM/Rec(2014)8 on promoting landscape awareness through education; CM/Rec(2015)7 on pedagogical material for landscape education in primary school; CM/Rec(2015)8 on the implementation of Article 9 of the European Landscape Convention on Transfrontier Landscapes; CM/Rec(2018)9 on creation of public funds for landscape; CM/Rec(2019)7 on landscape integration in policies relating to rural territories in agricultural and forestry, energy and demographic transition; CM/Rec(2021)11 on landscape and	[1] Pozri tiež odporúčania: CM/Rec(2013)4 o Informačnom systéme Dohovoru Rady Európy o krajine a jeho slovníku; CM/Rec(2014)8 o podpore povedomia o krajine prostredníctvom vzdelávania; CM/Rec(2015)7 o pedagogickom materiáli pre krajinnú výchovu na základnej škole; CM/Rec(2015)8 o implementácii článku 9 Európskeho dohovoru o krajine o cezhraničnej krajine; CM/Rec(2018)9 o tvorbe verejných fondov pre krajinu; CM/Rec(2019)7 o integrácii krajiny do politík týkajúcich sa vidieckych území v	

	agriculture; CM/Rec(2021)12 on integration of the landscape dimension into sectoral policies.	oblasti poľnohospodárstva a lesníctva, energetiky a demografického prechodu; CM/Rec(2021)11 o krajine a poľnohospodárstve; CM/Rec(2021)12 o integrácii krajinnej dimenzie do sektorových politík.		
	[2] Cf. document CM(2021)152-add.	[2] Porov. dokument CM(2021)152-príl.		
	Related documents	Súvisiace dokumenty		
	CM(2021)152-add	CM(2021)152-add		
	[1418/7.1] Steering Committee for Culture, Heritage and Landscape (CDCPP) - c. Recommendation CM/Rec(2021)10 of the Committee of Ministers to member States for the implementation of the Council of Europe Landscape Convention – Town planning and landscape – Reference document	[1418/7.1] Riadiaci výbor pre kultúru, dedičstvo a krajinu (CDCPP) - c. Odporúčanie CM/Rec(2021)10 Výboru ministrov členským štátom na implementáciu Dohovoru Rady Európy o krajine – Mestské plánovanie a krajina – Referenčný dokument		
	DOCX25/10/2021EnglishCM-Public			
	1418th (Budget) meeting, 23-25 November 2021	1418. (Rozpočtová) schôdza, 23. – 25. novembra 2021		
	7 Education and culture	7 Vzdelávanie a kultúra		
	7.1 Steering Committee for Culture, Heritage and Landscape (CDCPP)	7.1 Riadiaci výbor pre kultúru, dedičstvo a krajinu (CDCPP)		
	c. Recommendation CM/Rec(2021)10 of the Committee of Ministers to member States for the implementation of the Council of Europe Landscape Convention – Town planning and landscape – Reference document	c. Odporúčanie CM/Rec(2021)10 Výboru ministrov členským štátom na implementáciu Dohovoru Rady Európy o krajine –Plánovanie miest a krajina – Referenčný dokument		
	Landscape can be the guiding thread of innovative town planning approaches that transcend territorial scales and mobilise actors involved. This requires clear and responsible political choices. It is necessary to take advantage of	Krajina môže byť vedúcou niťou inovatívnych prístupov mestského plánovania, ktoré presahujú územné rozsahy a mobilizujú zainteresovaných		

		complementary positions and to establish an appropriate link between town planning and urban design. Both types of town planning should be used to ensure more respectful design and management methods for all types of landscapes (whether outstanding, everyday or degraded).	aktérov. Vyžaduje si to jasné a zodpovedné politické rozhodnutia. Je potrebné využiť komplementárne pozície a vytvoriť vhodné prepojenie medzi urbanistickým plánovaním a urbanistickým dizajnom. Oba typy mestského plánovania by sa mali použiť na zabezpečenie šetrnejšieho dizajnu a metód manažmentu pre všetky typy krajiny (či už výnimočné, všedné alebo narušené).		
		They should also provide channels for broad appropriation by all those who have a direct stake in the landscapes (regional and urban development actors, managers and above all local residents). Achieving that is a case of fostering a transdisciplinary culture of landscape and spreading that culture among the wider population.	Mali by tiež poskytovať kanály na široké osvojenie si všetkými, ktorí majú priamy podiel na krajine (aktéri regionálneho a mestského rozvoja, manažéri a predovšetkým miestni obyvatelia). Dosiahnutie toho je prípadom podpory transdisciplinárnej kultúry krajiny a šírenia tejto kultúry medzi širšiu populáciu.		
		1. Identify the negative effects of town planning and urbanism on landscape	1. Identifikovať negatívne vplyvy plánovania miest a urbanizmu na krajinu		
		The effects of increasing urbanisation, which result from urban sprawl (peri-urbanisation and metropolisation) and densification, coupled with insufficiently regulated *modi operandi*, are felt all too quickly in landscapes that formed very slowly. This change of pace triggers shifts in the landscape that are as notable as they are harmful: privatisation, decontextualisation, homogenisation, negation or even destruction of landscapes.	Účinky rastúcej urbanizácie, ktoré sú výsledkom rozrastania miest (periurbanizácia a metropolizácia) a zahusťovania, spolu s nedostatočne regulovanými spôsobmi fungovania, sa v krajinách, ktoré sa formovali veľmi pomaly, prejavia až príliš rýchlo. Táto zmena tempa spúšťa zmeny v krajine, ktoré sú rovnako výrazné ako škodlivé: privatizácia, dekontextualizácia, homogenizácia, negácia alebo dokonca deštrukcia krajiny.		

	Obstructing the landscape	*Obmedzovanie krajiny*		
	The first negative effect is obstructing the landscape. This occurs when urbanisation limits the perception of all or part of a landscape to certain beneficiaries of the development concerned (as when selling privileged access to agreeable views or a high-quality living environment, for example). This urban development leads to the gradual closing or blocking off of landscapes. The landscape then comes to be seen not as a common good but rather as the property of a few, which creates problems in terms of fairness since this privatisation compounds social and environmental inequalities.	Prvým negatívnym efektom je obštrukcia krajiny. K tomu dochádza, keď urbanizácia obmedzuje vnímanie celej krajiny alebo jej časti na určitých príjemcov príslušného rozvoja (napríklad pri predaji privilegovaného prístupu k príjemným výhľadom alebo vysokokvalitnému životnému prostrediu). Tento vývoj miest vedie k postupnému uzatváraniu alebo blokovaniu krajiny. Krajina sa potom začne vnímať nie ako spoločné dobro, ale skôr ako majetok niekoľkých, čo vytvára problémy z hľadiska spravodlivosti, pretože táto privatizácia prehlbuje sociálne a environmentálne nerovnosti.		
	Degradation of the landscape: decontextualisation or standardisation	*Narušovanie krajiny: dekontextualizácia alebo štandardizácia*		
	Degradation of landscape occurs when urbanisation undermines the appearance of all or part of a landscape to varying degrees. Although the landscape is not necessarily negated, it gives rise to urban development interpretations that are starkly at odds with its intrinsic features and hence with the deeper meaning of the setting. This degradation leads to a decline in the consistency, clarity and harmony of the landscape, which acts much less as a factor in territorial unity. It arises when urban development becomes effectively divorced from the local context, or the landscape deeply homogenised.	Narušenie krajiny nastáva, keď urbanizácia v rôznej miere podkopáva vzhľad celej krajiny alebo jej časti. Hoci krajina nie je nevyhnutne negovaná, vedie k interpretáciám mestského vývoja, ktoré sú v príkrom rozpore s jej vnútornými črtami, a teda s hlbším významom prostredia. Táto degradácia vedie k poklesu súdržnosti, prehľadnosti a harmónie krajiny, čo v oveľa menšej miere pôsobí ako faktor územnej jednoty. Vzniká vtedy, keď sa mestský rozvoj efektívne oddelí od miestneho kontextu alebo keď sa krajina hlboko homogenizuje.		

	Pripomienka doručená e-mailom dňa 31. 03. 2022 *Príloha: fotografia - Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy – ZaD 08 – návrh, B úplné znenie – strana 219*	
14.	SME občania, o.z. Šustekova 31, 851 04 Bratislava	
	List č. j. ESBS MAG xxxxxx/xxxx zo dňa 31. 03. 2022, na Magistrát doručený dňa 31. 03. 2022. Vážení predstavitelia hlavného mesta Bratislava, listom zo dňa 15.02.2022 sme Vám zaslali žiadosť o zapracovanie podkladov pri zmene územného plánu mesta Bratislava, tam sú doložené aj prílohy, na ktoré odkazujeme aj v tomto podaní, k listu zo dňa 15.02.2022 žiadame zaslať odpoveď.	Berie sa na vedomie. Vyhodnotenie pripomienok s pozvánkou na dorokovanie v zmysle §22 ods.7 bude zaslané doporučeným listom.
	SME občania, o. z. má členov, ktorí v minulosti aktívne konali, a združenie v rámci prihlásenia sa ku kontinuite, historickej pamäti prevzalo predchádzajúce iniciatívy občanov, ktorí v lokalitách Šustekova a Sosnová spísali viaceré petície datované už od roku 2004 proti výstavbe a za zachovanie zelene v predmetných lokalitách.	Berie sa na vedomie.
	I. Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy – ZaD 08 – návrh obsahuje komplexný opis všeobecných pojmov, formulácií, odborných termínov, na ktoré berie zreteľ, z ktorých vychádza, a ktoré budú dodržiavané. Predložený Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy – ZaD 08 – návrh nedostatočne komplexne a podrobne definuje územie, lebo je spracovaný vo veľmi veľkej mierke, ktorá nepostačuje na dobré usporiadanie územia v jeho širších vzťahoch a táto veľká mierka 1:10 000 umožňuje, aby mohli prebiehať špekulácie. Pracovníci, ktorí pripravili územný plán preto nesú zodpovednosť za to, že Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy – ZaD 08 – návrh nie je dostatočne jasný a zrozumiteľný a je potrebné preto vypracovať podrobnejšie územné plány zón, podrobné generely a rovnako aj výhľadové riešenie využitia územia v horizonte 20 rokov (s dôrazom na rýchle zmeny životného prostredia, ale aj meniace sa demografické parametre a iné súvislosti).	Berie sa na vedomie. Podkladom pre návrh ZaD08 bola Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy (ďalej ako ,,UŠ NB“) - verejne prerokovaný územnoplánovací podklad, ktorý bol vzatý na vedomie MsZ ako podklad pre návrh ZaD 08 UPN uznesením č. 975/2021 z 23.09.2021, ktorý overil vhodnosť zmeny. Súčasťou UŠ NB bola v pasportizačných listoch aj analýza riešeného územia spracovaná pre každú lokalitu v M 1:5 000, ktorá sa zaoberala aj občianskou vybavenosťou, technickou infraštruktúrou a dopravným vybavením. V rámci analýz boli v lokalite skúmané hodnotiace atribúty a kritériá. Konkrétne zastavovacie podmienky budú riešené v ďalších stupňoch PD.
	Už od minulosti je územný plán takzvaným „bezzubým“ dokumentom a v praxi sa obchádzal, preto máme pochybnosti o tom, ako budú zmeny a dodatky dodržiavané v budúcnosti.	Berie sa na vedomie názor občianskeho združenia.

	Ako jeden príklad z mnohých v Územnom pláne hlavného mesta SR Bratislavy – ZaD 08 - poukazujeme na prílohu B stranu 13: 2.3. ZÁSADY A REGULATÍVY V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA EKOLOGICKÝCH ASPEKTOV, OCHRANY PRÍRODY A OCHRANY poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov Kde sa uvádza: - sú rešpektované jestvujúce a navrhnuté nové plochy krajinnej a verejnej zelene v zodpovedajúcich lokalitách,	Berie sa na vedomie. Nie je predmetom návrhu ZaD08. Každá funkčná plocha v sebe integruje podiel zelene.
	Namietame, že dlhodobo je vnútromestská zeleň ignorovaná a nezohľadňujú sa lokality, kde sa nachádzajú vzrastlé stromy a zeleň a figurujú v územnom pláne väčšinou ako : Obytné územia (101, 102) Územia občianskej vybavenosti (201, 202) Zmiešané územia (501, 502) Minimálne sú priamo v územnom pláne klasifikované územia ako: Územia prírodnej zelene (1001, 1002, 1003) Územia mestskej zelene (1110, 1120, 1130)	Berie sa na vedomie.
	Dôkaz: - scan časti územia Petržalky v úz. pláne s farebným vyznačením funkčných plôch na konci textu	Berie sa na vedomie.
	V tomto zmysle sa dá povedať, že územný plán v maximálnej miere napomáha stavebným projektom investorov na úkor plnohodnotného mestského života v kultúrnom prostredí zelene, verejných priestranstiev a oddychových zón. Je potrebné zapracovať územia vo vnútri mesta Bratislava, kde sa nachádza zeleň, aby boli zaevidované a skutočne do územného plánu aj zapracované pod kódmi funkčného využitia územia, na čo my poukazujeme hlavne pri lokalitách Šustekova a Sosnová. Najmä z dôvodov zhoršovania stavu životného prostredia a klimatickej krízy je nevyhnutné, aby mesto nebolo len súbor betónových budov, betónových námestí, ciest a chodníkov, ale aby v dostatočnej miere boli zachované zelené plochy s možnosťou vsakovania dažďovej vody, vyparovania a prirodzeného zavlažovania stromov a ďalšej zelene. Nepovažujeme dosádzanú zeleň, ktorá sa musí umelo zavlažovať za dostatočnú náhradu prirodzene rastúcej zelene a sú na to vynakladané aj zbytočné finančné prostriedky, napríklad máme podklady, že na projekt „10 000 stromov“ na jar 2021 bolo vynaložených 174.391,34 eur z mestského rozpočtu len za výsadbu. Len ročná údržba vysadených 10 stromov stojí 1429,02 eur, celoročná zálievka 1272,42 eur a komparatívny rez v hodnote 156,60 eur, teda vydelením súčtu desiatimi = jeden strom potrebuje ročnú finančnú starostlivosť cca vo výške 280,80 eur. Pre porovnanie, spomínané vzrastlé stromy v lokalite Šustekova, Sosnová nevyžadujú ani zlomok zo spomínanej sumy, maximálne sa kosí tráva okolo stromov. II.	Berie sa na vedomie. Nie je predmetom návrhu ZaD08. V zmysle metodiky UPN sa zobrazujú funkčné plochy nad 0,5 ha.

	Čo sa týka lokality Šustekova, listom zo dňa 15. 03. 2004 sme sa obrátili na primátora Bratislavy Andreja Ďurkovského, kde sa okrem iného uvádza: "Kópiou listu na starostu mestskej časti Petržalka Ing. Bajana zo 14. 03. 2004 Vás dovoľujem informovať o dôvodoch, ktoré nás vedú k odmietnutiu zámeru postaviť 16 poschodový obytný dom na pozemku vo vlastníctve Vášho magistrátu. Súčasne prikladáme kópiu petície našej samosprávy k predmetnej veci so žiadosťou o zmenu zonálnej štúdie pre dotknuté územie, t. j. o vylúčenie stavby, ktorá sa pripravuje resp. jej premiestnenie....." *Dôkaz: - list zo dňa 15. 03. 2004* Petícia bola predložená listom zo dňa 30. 03. 2004 na mestskú časť Petržalka/ďalej len „MČ"/ starostovi Ing. Bajanovi v znení: "Vážený pán starosta, týmto Vám v prílohe predkladáme petíciu občanov za zachovanie zelene na pozemku severne od našich obytných blokov s p. č. 5431/2 a žiadosť na vyňatie tejto plochy v územnom pláne ako plochu určenú na zástavbu". *Dôkaz: - petícia s listom zo dňa 30 .03. 2004* V liste zo dňa 26. 07. 2004 adresovanom na MČ Petržalka bol vtedajší starosta mestskej časti Petržalka Ing. Bajan urgovaný nasledovne: „Listom zo dňa 02. 09. 2003 ste nás pán starosta informoval, že odporúčate zapracovať náš návrh – aby plocha na Šustekovej ulici p. č. 5431 bola vyňatá z územného plánu ako plocha určená na zástavbu a aby táto plocha bola definovaná ako zelená plocha v novom Návrhu územného plánu hl. mesta. Na stretnutí s Vami dňa 26. 04. 2004 ste nám potvrdili, že náš návrh s Vaším odporúčaním bol zaslaný na magistrát na zapracovanie do nového územného plánu hl. mesta. *Dôkaz: - list zo dňa 26.07. 2004* Posledná petícia prebiehala od 19. 05. 2021 do 27. 05. 2021, teda občania zbierali podpisy len 9 dní z dôvodu, že uvedená petícia bola zároveň aj hromadnou pripomienkou k Urbanistickej štúdii umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy verejne prerokovávanej v apríli 2021. Predmetnú petíciu prišlo osobne podpísať na zberné miesto za tak krátky čas 470 občanov. Táto petícia bola adresovaná Magistrátu hl. m. Bratislava dňa 28. 05. 2021 a na vedomie aj MČ Petržalka. Napriek uvedenému, starosta Petržalky Ing. Ján Hrčka vo veci nechal konať len	Berie sa na vedomie. Nie je predmetom návrhu ZaD08. Berie sa na vedomie. Akceptuje sa. Podkladom pre návrh ZaD08 bola UŠ NB, ktorá bola ako územnoplánovací podklad prerokovaná a následne vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením č. 975/2021 z 23.09.2021. V ZaD08 predstavuje navrhovaná zmena KR/PE/3; RV/PE/3 (lokalita Šustekova) z funkčného využitia územia zmiešané územie bývania a občianskej vybavenosť, číslo funkcie 501, rozvojové územie, kód I a stabilizované územie na funkčné využitie územia viacpodlažná zástavba obytného územia, číslo funkcie 101, rozvojové územie, kód F a funkčné využitie územia parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy, číslo funkcie 1110, rozvojové územie. Funkčná plocha 1110 predstavuje nezastaviteľnú plochu pozemkov parc. č. 5431/1 a č. 5431/2. Návrh ZaD08 akceptuje petíciu občanov zmeny predmetnej parcely na funkčné využitie územia parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy, číslo funkcie 1110 s reguláciou: rozvojové územia. Akceptuje sa v zmysle vyššie uvedeného.

	svojich zástupcov a odvolal sa na to, že nakoľko ide o mestské pozemky, Petržalka má minimálne možnosti ovplyvniť to, ako budú lokality vyzerať. P. primátor Ing. arch. Matúš Vallo dostal aj písomné vyjadrenia a občania sa zúčastnili on-line zastupiteľstiev, kde im bolo len prisľúbené, že uvedené lokality Šustekova, Sosnová mesto ponechá vo svojom vlastníctve a neprevedie ich do súkromných rúk. Mesto Bratislava má v rámci urbanistickej štúdie medzi lokalitami nájomného bývania ďalších 11 lokalít, okrem toho sú aj ďalšie verejno-súkromné partnerstvá výstavby nájomného bývania v Bratislave. Ide o výstavbu tisícov nájomných bytov v krátkom čase hlavne zastavaním zelených plôch, ktoré v meste rýchlo ubúdajú. P. primátor Ing. arch. Matúš Vallo nerešpektoval odpor obyvateľov a svoje vlastné sľuby o zachovaní zelene v Bratislave a nevypustil lokality Šustekova a Sosnová z realizácie nájomného bývania a na list zo dňa 20. 09. 2021, ktorý bol p. primátorovi Vallovi osobne adresovaný, doteraz nezaslal žiadnu odpoveď, nemáme písomné odpovede ani na ďalšie naše listy.	
	Navrhovateľ urbanistickej štúdie uvádza, že účelom štúdie je preveriť možnosti umiestnenia nájomného bývania vo vybraných lokalitách na mestských pozemkoch a na pozemkoch súkromných investorov, ktoré si vyžadujú pre potreby umiestňovania bývania zmenu platného územného plánu mesta. Urbanistická štúdia navrhuje zmeny funkčného využitia územia s potrebnou občianskou vybavenosťou, dopravnou a technickou infraštruktúrou. Preveruje jednotlivé lokality ako alternatívne riešenia na území mesta a na základe vyhodnotenia bude spracovaný čistopis ako podklad pre zmeny a doplnky územného plánu mesta.	Berie sa na vedomie. Nie je predmetom ZaD 08.
	Podpísaní obyvatelia v petícii predloženej 28.05.2021 v prvom rade pripomínajú vedeniu mesta na čele s p. primátorom Ing. arch. Vallom volebné sľuby, na základe ktorých sme si ho zvolili za primátora, aby nás reprezentoval a plnil našu vôľu a chránil naše práva a záujmy. Volebný program Teamu Vallo s názvom Plán Bratislava na internete obsahuje prísľuby: *„Rozvoj mesta a tvorbu infraštruktúry bude mať v rukách mesto a Bratislavčania, nie developeri. Mesto sa stane sebavedomým partnerom, ktorý bude určovať pravidlá novej výstavby a dohliadať na ich dodržiavanie. Posudzovanie vplyvu novej zástavby na dopravnú situáciu v okolí (Dopravno-kapacitné posúdenie) presunieme od developerov na mesto. Mesto tak bude mať pod kontrolou, či je zvýšenie frekvencie dopravy ešte znesiteľné pre obyvateľov a neohrozuje fungovanie mesta v danom území. Za týmto účelom bude mesto spravovať komplexný dopravný model mesta. Zahájime prípravu nového územného plánu a územných plánov zón, aby sme zastavili výstavbu v bratislavských lesoch, vinohradoch aj v ďalších kritických lokalitách. Územný plán vypracujeme tak, aby nevznikala možnosť rôznych výkladov podmienok v ňom uvedených. Pripravíme manuál verejných priestorov, v ktorom budú zadefinované základné predstavy mesta súvisiace s kvalitou verejného priestranstva.“*	Berie sa na vedomie. Nie je predmetom riešenia ZaD 08.
	Dôkaz: - petícia a hromadná pripomienka podaná dňa 28. 05. 2021 č. podania 359292 - List primátorovi Ing. arch. Matúšovi Vallovi a poslancom z 20. 09. 2021	Akceptuje sa v zmysle vyššie uvedeného. Podkladom pre návrh ZaD08 bola UŠ NB, ktorá bola ako územnoplánovací podklad pre návrh

		ZaD08 prerokovaná a následne vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením č. 975/2021 z 23.09.2021. V ZaD08 predstavuje navrhovaná zmena KR/PE/3; RV/PE/3 (lokalita Šustekova) z funkčného využitia územia zmiešané územie bývania a občianskej vybavenosť, číslo funkcie 501, rozvojové územie, kód I a stabilizované územie na funkčné využitie územia viacpodlažná zástavba obytného územia, číslo funkcie 101, rozvojové územie, kód F a funkčné využitie územia parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy, číslo funkcie 1110, rozvojové územie. Funkčná plocha 1110 predstavuje nezastaviteľnú plochu pozemkov parc. č. 5431/1 a č.5431/2. Návrh ZaD08 akceptuje petíciu občanov zmeny predmetnej parcely na funkčné využitie územia parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy, číslo funkcie 1110, rozvojové územie.
	Zásadné pripomienky vo forme petície k štúdii ako celku stále platia aj pre Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy – ZaD 08 – návrh (skrátene aj UP-ZaD 08-návrh):	Berie sa na vedomie.
	1. Je v rozpore s volebným programom primátora s osobami, s ktorými kandidoval do mestského zastupiteľstva, ktorých pre to občania zvolili, aby presadzovali ich vôľu. UP-ZaD 08-návrh je neurčitý, nejasný najmä v časti zelených plôch v meste a plánovaných verejných plôch, námestí, verejnoprospešných stavieb (napr. fontány, cyklochodníky, kultúrne a športové stavby, múzeá, galérie a pod.)	Berie sa na vedomie. Podkladom pre návrh ZaD08 bola UŠ NB, ktorá bola prerokovaná a vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením č. 975/2021 z 23. 09. 2021 za účelom napĺňania cieľov „Koncepcie mestskej bytovej politiky na roky 2020 - 2030“, schválenej mestským zastupiteľstvom dňa 18. 02. 2021 uznesením č. 743/2021 a „Metodiky zmien územného plánu v záujme budovania predpokladov na rozvoj nájomného bývania a zvyšovania dostupnosti bývania“, prijatej uznesením mestského zastupiteľstva č. 917/2021 dňa 24. 06. 2021.

	2. **Žiadame, aby UP-ZaD 08-návrh nebol schválený v štádiu, kedy je predložený nový „stavebný zákon“ do pripomienkového konania a teda ide o neprehľadné medziobdobie**, kedy nie sú známe budúce kompetencie úradov a postupy pri stavebnom konaní, lebo občania nemôžu byť v tomto procese vylúčení alebo obídení a musia byť riadne informovaní o zákonnom postupe štátnych orgánov a samosprávy v zmysle Ústavy čl.2: (1) Štátna moc pochádza od občanov, ktorí ju vykonávajú prostredníctvom svojich volených zástupcov alebo priamo. (2) Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. (3) Každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.	Neakceptuje sa. Hlavné mesto je povinné postupovať podľa platných právnych predpisov. V zmysle § 30 stavebného zákona v platnom znení je orgán územného plánovania povinný sledovať, ako sa vyvíjajú predpoklady, uvedené v odseku 1 tohto paragrafu. Orgán územného plánovania obstará ZaD vtedy, ak dôjde k zmene týchto predpokladov, ak je potrebné zosúladiť územný plán s územným plánom vyššieho stupňa alebo je potrebné umiestniť verejnoprospešné stavby. Zákon č. 200/2022 Zb. o územnom plánovaní nadobudne účinnosť 1. apríla 2024 (§ 23 cit. zákona).
	3. **Žiadame, aby v UP-ZaD 08-návrh boli posudzované vplyvy na životné prostredie** zák. č. 24/2006 Z. z., pretože ide o zvýšenie zhustenosti územia a funkčného využitia územia, ktoré viac zaťaží životné prostredie pri lokalite Šustekova bol kód 501, pri lokalite Sosnová bol kód 201, je plánovaný kód 101, ale rastú tam desiatky vzrastlých stromov.	Akceptované, Oznámenie o zmene strategického dokumentu bolo v súlade s právnymi predpismi poslané na vyjadrenie na Okresný úrad Bratislava, Odbor starostlivosti o životné prostredie. Výsledky posudzovania budú premietnuté do upraveného návrhu ZaD08.
	Žiadame oficiálne zaevidovať v územnom pláne na kód 1110 zelené plochy s tým, že ak by tam z nejakých dôležitých verejnoprospešných dôvodov bolo potrebné stavať, musel by investor vo svojom zámere zohľadniť požiadavky zachovania životného prostredia, ktoré by mu museli odsúhlasiť odborníci na životné prostredie, ktorí by mali bojovať o každý kúsok zelene a každý zdravý veľký strom v meste, zeleň nie sú len stromy, ale má veľký vplyv aj na klímu, udržiavanie vlhkosti, vodozádržné funkcie, pôvodné prostredie rastlín a živočíchov. Zmenou funkčného využitia územia dôjde k zhoršeniu životného prostredia, ale aj zdravotných podmienok života ľudí - riešenie hluku, splodín áut.	Akceptuje sa čiastočne. V ZaD08 predstavuje navrhovaná zmena KR/PE/3; RV/PE/3 (lokalita Šustekova) z funkčného využitia územia zmiešané územie bývania a občianskej vybavenosť, číslo funkcie 501, rozvojové územie, kód I a stabilizované územie na funkčné využitie územia viacpodlažná zástavba obytného územia, číslo funkcie 101, rozvojové územie, kód F a funkčné využitie územia parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy, číslo funkcie 1110, rozvojové územie. Funkčná plocha 1110 predstavuje nezastaviteľnú plochu pozemkov parc. č. 5431/1 a parc. č. 5431/2. Návrh ZaD08 akceptuje petíciu občanov zmeny predmetnej parcely na funkčné využitie územia parky,

		sadovnícke a lesoparkové úpravy, číslo funkcie 1110, rozvojové územie. Definované požiadavky na doplnenie sú metodického charakteru spracovania ÚPN BA, čo nie je predmetom návrhu ZaD 08.
	4. Nesúhlasíme so vznikom malého sídliska podľa Štúdie pre lokality Šustekova a Sosnová, ktorá spája až 2 lokality do jedného obrovského celku s možnou zástavbou pre cca 700 bytov s možnými 8 vysokopodlažnými domami do 17 poschodí a parkovacím domom (nedostatočne je riešená doprava, parkovanie, občianska vybavenosť, školy, verejné priestory, zeleň a pod.)	Neakceptuje sa. Podkladom pre návrh ZaD08 bol územnoplánovací podklad - UŠ NB, ktorá bola prerokovaná a následne vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením č. 975/2021 z 23.09.2021. UŠ NB overila vhodnosť navrhovaných zmien. V UŠ NB boli spracované pre všetky lokality analýzy riešených území vrátane hodnotiacich kritérií, občianskej vybavenosti (materských a základných škôl na podklade Územného generelu školstva hl. m. SR BA 2014), technickej infraštruktúry, dopravnej vybavenosti a ostatných atribútov.
	5. Nesúhlasíme s „dopravným lievikom“ Bosákovej a Dolnozemskej cesty s mostami Apollo a Prístavným mostom a železničnou traťou, na ktoré sa napája doprava z celej Petržalky vrátane nových sídlisk SLNEČNICE, ktoré ešte nie sú dostavané a plne obývané. Štúdia pre lokality Šustekova a Sosnová neobsahuje prípustnosť ďalšej zástavby inými stavebnými projektami súkromných investorov, dopravné riešenia statickej a cestnej dopravy, z ktorej by bolo obyvateľom zrejmé, akým spôsobom sa má lokalita zmeniť a ako ovplyvní pôvodných obyvateľov aj celomestskú situáciu –hlavne z hľadiska dopravy.	Neakceptuje sa. Predmetom návrhu ZAD 08 v území je zmena KV/PE/2;RV/PE/2 (lokalita Sosnova) a KV/PE/3;RV/PE/3 (lokalita Šustekova). Konkrétne opatrenia na komunikačnej sieti s vyhodnotením vplyvu priťaženia dopravy, nového dopravného potenciálu v širšom okolí a preverenie funkčnosti dopravnej komunikačnej sieti pre všetky druhy dopravy, rovnako ako návrh kapacít budú predmetom ďalších stupňov PD pre každú lokalitu samostatne.
	6. Nesúhlasíme, že sa vôbec nerieši vplyv na budúce generácie a klimatickú zmenu ohrozujúcu našu planétu.	Berie sa na vedomie. Nie je predmetom ZaD08. Návrh ZaD08 vyplýva z potreby zvýšenia podielu plôch funkčného využitia územia pre bývanie a získavania disponibilných plôch pre umiestnenie nájomného bývania na území mesta.

		ZaD 08 sú navrhnuté na podklade UŠ NB prerokovaného územnoplánovacieho podkladu ZaD 08, ktorý bol vzatý na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením č. 975/2021 z 23.09.2021. Pre informáciu k predmetnému uvádzame, že potreba obstarávania ZaD07 schválených uznesením Mestského zastupiteľstva hl. m. SR Bratislava č.996/2021 zo dňa 21.10.2021 vyplynula z požiadavky aktualizovať ÚPD z hľadiska celomestského verejného záujmu aj v oblasti adaptácie na zmenu klímy. Z textovej časti A. Základné údaje, A.1 Dôvody obstarania zmien a doplnkov 07 citujeme: *„- adaptácia na zmenu klímy – ide o stanovenie základných zásad, slúžiacich na zachovanie prírodného charakteru a reguláciu stavebnej činnosti na území mesta tak, aby boli v čo najväčšom rozsahu eliminované nepriaznivé dopady vyplývajúce zo zmeny klímy.“*
	7. Nesúhlasíme so zbytočne vynaloženými nákladmi, keďže sa napriek pripomienkam štúdia presunula do ďalšieho procesu schvaľovania UP-ZaD 08-návrh orgánmi mesta sa obyvatelia vystavujú riziku, že investori budú vyžadovať plnenie v zmysle štúdie a podkladov v navrhovanom rozsahu bez možnosti zrušenia /zmenšenia výstavby – menej domov, menej poschodí, menej parkovacích miest – už to nebude možné neskôr dosiahnuť kvôli investorom, ktorí na základe územného plánu požiadajú o územné rozhodnutie.	Neakceptuje sa. Nie je predmetom ZaD 08.
	III. V uvedenej poslednej petícii – hromadnej pripomienke z 28. 05. 2021 sa občania vyjadrili nielen proti výstavbe na parc. č. 5431/1 a parc. č. 5431/2 na Šustekovej ulici, ktorá sa dostala do urbanistickej štúdie nájomného bývania ako lokalita plánovaná na výstavbu, pričom sa tam už v čase petície v roku 2004 nachádzalo stromoradie okolo 120 stromov. Občania uvedené parcely považujú za park, ktorý sa mal pri plánovaných zmenách územného plánu zosúladiť so skutočným stavom, čo sa napriek prísľubom nimi volených zástupcov doteraz nestalo. Je nevyhnutné zabezpečiť v najbližších zmenách územného plánu a schváliť kód využitia územia 1110-parky, o čo sa občania 18 rokov usilujú a bojujú za 120 vzrastlých stromov. Žiadame dotknuté parcely v celom rozsahu preklasifikovať na územie s kódom 1110 - parky, tak ako bolo pôvodne prisľúbené a opätovne zdôrazňujeme, že nesúhlasíme s	Akceptuje sa. Podkladom pre návrh ZaD08 bola UŠ NB, ktorá bola prerokovaná a následne vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením č. 975/2021 z 23.09.2021. UŠ NB overila vhodnosť navrhovaných zmien. V ZaD08 predstavuje navrhovaná zmena KR/PE/3; RV/PE/3 (lokalita Šustekova) z funkčného využitia územia zmiešané územie bývania a občianskej

	minimalizovaním parku tak, ako je predložené vo výstupe Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy zo septembra 2021. Predložený návrh ZaD 08 v návrhu nezohľadnil súčasný rozsah stromoradia spomínaných vzrastlých stromov na Šustekovej ulici a vylúčil z tohto územia na vyššie spomínaných parcelách minimálne 34 stromov, ktoré žiadame opätovne začleniť pod kód 1110. Park by mal byť uznaný až po plot pozemku bývalého zberného dvora. Dôkaz: - fotka s vyznačením dotknutého územia na konci textu	vybavenosť, číslo funkcie 501, rozvojové územie, kód I a stabilizované územie na funkčné využitie územia viacpodlažná zástavba obytného územia, číslo funkcie 101, rozvojové územie, kód F a funkčné využitie územia parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy, číslo funkcie 1110, rozvojové územie. Funkčná plocha 1110 predstavuje nezastaviteľnú plochu pozemkov parc. č. 5431/1 a parc. č. 5431/2. Návrh ZaD 08 zohľadnil petíciu občanov formou zmeny predmetnej parcely na funkčné využitie územia parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy, číslo funkcie 1110 s reguláciou rozvojové územia. Na doplnenie uvádzame, že vlastníkom oboch predmetných parciel je Hlavné mesto SR Bratislava.
	IV. Na druhej strane sa posledná petícia z 28. 05. 2021 týkala ďalšej lokality na Sosnovej ulici v bezprostrednej blízkosti, kde zas mesto Bratislava zvolilo opačný postup. Napriek tomu, že pre lokalitu Sosnová je v územnom pláne schválené funkčné využitie územia pod kódom G 201, už vo vypracovanej urbanistickej štúdii sa počíta s prekročením povolených limitov a väčšou výstavbou bytových domov s tým, že mesto ráta s dodatočnou zmenou územného plánu, a to opäť napriek tomu, aby v prvom rade hájilo záujmy svojich občanov, ale aj posudzovanie iných vplyvov – napríklad na životné prostredie, dopravnú zaťaženosť a pod. Podľa ÚPN mesta je lokalita Sosnová rozvojové územie určeného pre funkčné využitie plôch na občiansku vybavenosť celomestského a nadmestského významu, kód G 201, s nasledovnými regulatívmi intenzity využitia územia: o maximálny index podlažných plôch ..... 1,8 o maximálny index zastavaných plôch ..... 0,30 o minimálny koeficient zelene ..... 0,25 Podiel funkcie bývania nesmie prekročiť 30 % z celkových podlažných plôch nadzemnej časti zástavby funkčnej plochy.	Berie sa na vedomie. Podkladom pre návrh ZaD08 bola UŠ NB. UŠ NB bola riadne prerokovaná a vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením č. 975/2021 z 23. 09. 2021 za účelom napĺňania cieľov „Koncepcie mestskej bytovej politiky na roky 2020 - 2030“, schválenej mestským zastupiteľstvom dňa 18. 02. 2021 uznesením č. 743/2021 a „Metodiky zmien územného plánu v záujme budovania predpokladov na rozvoj nájomného bývania a zvyšovania dostupnosti bývania“, prijatej uznesením mestského zastupiteľstva č. 917/2021 dňa 24. 06. 2021.
	Nesúhlasíme s tým, aby si mesto svojvoľne menilo využitie územia bez toho, aby k tomu viedli odborné stanoviská a prerokovanie s občanmi. Pôvodné funkčné využitie územia vychádzalo z určitých parametrov danej lokality, ktoré boli posudzované v súvislostiach, odvtedy sa zvýšila zhustenosť dopravy postavením nového mosta Apollo cez	Berie sa na vedomie. Nad rámec prerokovania územnoplánovacieho podkladu vyplývajúceho zo zákona sa pred spracovaním čistopisu

	Dunaj ako aj dostavaním diaľničného obchvatu cez Einsteinovu ulicu. Ak sa majú aktualizovať nastavenia na zmeny územného plánu, nemôže to byť bez toho, aby sa dopredu vyjadrili dotknuté subjekty vrátane odbornej verejnosti a občanov. V danej lokalite Sosnová je vyše 40 vzrastlých, vyše 30 ročných stromov, ktoré chránia obyvateľov pred škodlivinami z dopravy, hlukom a vytvárajú prirodzenú klímu pri rozohriatych komunikáciách – napájačoch na 2 mosty. **Je potrebné zvýšiť ochranu uvedenej lokality a časť územia vyňať na plnenie ochrannej funkcie parkov a zelene kód 1110. Zvyšná časť lokality Sosnová je nevhodná na bývanie, pretože bude z dlhodobejšieho hľadiska poškodzovať zdravie ľudí.** Ak by sa malo v danej lokalite stavať, tak len v menšom rozsahu a dopredu zvážiť polohu jednej – dvoch stavieb a ich využitie – skôr polyfunkčného charakteru kód 201G – aktuálne v UZ pláne a z nášho pohľadu nie je potrebná zmena. Bývanie ako nosná funkcia je pre danú lokalitu nevhodná, keďže sa v blízkosti nachádza aj trafostanica. *Dôkaz: - mapový podklad územia s navrhovanými kódmi funkcií k zmenám územného plánu* My, členovia občianskeho združenia sa považujeme za dotknutých občanov a viacerí uvedenú problematiku riešime už od roku 2004 - teda už skoro 18 rokov. Zastupujeme aj obyvateľov, ktorí podpisovali viaceré petície, preto žiadame, **aby sa s nami konalo na úrovni účastníkov územného a stavebného konania, ktorému predchádza ako podklad územný plán, ktorý je pre danú lokalitu nevyhovujúci, preto územný plán žiadame zmeniť pre lokalitu Šustekova na kód 1110 – parky, tak ako nám bolo prisľúbené v plnom rozsahu** – viď. článok III.	urbanistickej štúdie uskutočnili pracovné stretnutia so zástupcami dotknutých mestských častí, námietky uplatnené v rámci prerokovania boli odborne vyhodnotené. V ZaD08 predstavuje navrhovaná zmena KR/PE/2; RV/PE/2 (lokalita Sosnova) z funkčného využitia občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu, číslo funkcie 201, rozvojové územie, kód G a z funkčného využitia parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy, číslo funkcie 1110, stabilizované územie na funkčné využitie viacpodlažná zástavba obytného územia, číslo funkcie 101, rozvojové územie, kód G a z funkčného využitia parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy, číslo funkcie 1110, rozvojové územie. Pri návrhu zmeny nedochádza k zvýšeniu regulatívov. Plocha územia mestskej zelene ostáva v pôvodnom rozsahu, mení sa iba jej priestorové umiestnenie. Berie sa na vedomie. Akceptuje sa. Podkladom pre návrh ZaD08 bola UŠ NB, ktorá bola prerokovaná a následne vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením č. 975/2021 z 23.09.2021. UŠ NB overila vhodnosť navrhovaných zmien. V ZaD08 predstavuje navrhovaná zmena KR/PE/3; RV/PE/3 (lokalita Šustekova) z funkčného využitia územia zmiešané územie bývania a občianskej vybavenosť, číslo funkcie 501, rozvojové územie, kód I a stabilizované územie na funkčné využitie územia viacpodlažná zástavba obytného územia, číslo funkcie 101, rozvojové územie, kód F a funkčné využitie územia parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy, číslo funkcie 1110,

		rozvojové územie. Funkčná plocha 1110 predstavuje nezastaviteľnú plochu pozemkov parc. č. 5431/1 a parc. č. 5431/2. Návrh ZaD 08 zohľadnil petíciu občanov týkajúcu sa zmeny predmetných parciel na funkčné využitie územia parky, sadovnícke a lesoparkové úpravy, číslo funkcie 1110, rozvojové územie. Na doplnenie uvádzame, že vlastníkom oboch predmetných parciel je Hlavné mesto SR Bratislava.
	V lokalite Sosnová je potrebné zohľadniť aktuálny stav nachádzajúcich sa vzrastlých stromov, kde by sa mala garantovať zeleň v územnom pláne a klásť dôraz na zachovanie zelene v danom vzraste a kvalite. Jedná sa o vyše 30 ročné stromy v dobrom stave a je neakceptovateľné uvažovať s ich náhradou za zeleň menšieho významu.	Berie sa na vedomie. Uvedené bude riešené v nasledujúcich stupňoch PD a zdokumentované na podklade podrobného dendrologického prieskumu.
	Okrem uvedeného nie je možné vykonať zmeny v platnom znení územného plánu vo funkčnom využití územia G201, lebo by išlo o svojvôľu orgánu územnej samosprávy a prejav nadradeného postavenia, ktoré neodvodzujú od nositeľov moci - svojich občanov čo odporuje Ústave SR, kde analogicky orgány územnej samosprávy majú konať v zmysle Čl. 2(1).*"Štátna moc pochádza od občanov, ktorí ju vykonávajú prostredníctvom svojich volených zástupcov alebo priamo."*	Berie sa na vedomie. Návrh ZaD 08 bude po splnení zákonom stanovených postupov predložený na schválenie Mestskému zastupiteľstvu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, čiže voleným zástupcom v zmysle citovaného článku Ústavy SR.
	Orgány územnej samosprávy majú v prvom rade dbať na to, aby sa neznehodnocovala kvalita života vlastných občanov, ktorí v danom území žijú. Ide o základné právo na priaznivé životné prostredie, ktoré má nadradenosť nad ostatnými ľudskými právami, pretože znehodnotený život v nepriaznivom životnom prostredí nemožno vyvážiť iným aj keď dôležitým ľudským právom, ako je napríklad právo na bývanie obzvlášť nie v prípade, ak sa dá realizovať inde v lepších podmienkach. Keď Magistrát megalomansky bez diskusie s obyvateľmi pripravil urbanistickú štúdiu, vraj mala byť len zisťovacia, či by bolo možné v 13 lokalitách Bratislavy stavať, ale pritom následne sa môže preukázať nevhodnosť lokality, my nevhodnosť lokalít Šustekova a Sosnová pre nájomné bývanie namietame od začiatku a žiadame o ich vypustenie z plánov nájomného bývania. Pri ponechaní 30 % zastavanosti bytovými domami by sa citlivo dalo nájsť riešenie pre individuálny bytový dom, domov seniorov, školu, múzeum, rozšírenie škôlky alebo vybudovanie verejného športového areálu. Obzvlášť spomínaný domov seniorov by mohol kooperovať so škôlkou na Šustekovej v zmysle nových poznatkov a trendov v starostlivosti o seniorov ku ktorým pozitívne prispieva prítomnosť detí a vytvorenie príjemného parku pod korunami súčasnej vzrastlej zelene môže prispieť ku príjemnému využitiu lokality. Rezolútne odmietame navrhovaných 8 bytových domov a výrazne navýšenie zhustenosti bývania oproti aktuálnemu stavu na úkor zelene. Pritom Magistrát ešte v roku 2018 dal	Berie sa na vedomie.

	súhlasné stanovisko aj súkromnej výstavbe v lokalite Sosnová, teda zastavanosť by mala byť v skutočnosti ešte väčšia, nakoľko súkromný projekt na Sosnovej ulici nebol dostatočne zohľadňovaný v Urbanistickej štúdií a nemôže dostať všetky potrebné súhlasy, tiež je nevhodný pre danú lokalitu. V. Chceme spolurozhodovať v rámci participácie, ako majú lokality Šustekova a Sosnová vyzerať v budúcnosti, máme na to mandát z viacerých petičných akcií obyvateľov. Keďže ide o lokalitu nevhodnú na ďalšie zahusťovanie bytovými budovami aj z dôvodu dopravnej zaťaženosti územia a vnútrobloku s ukončením v slepej ulici, považujeme dané územie za vhodné na verejné priestranstvo, kde by mohla stáť budova múzea, ktorá by bola obklopená už exitujúcimi stromami a zeleňou, kde by sa len minimálne dotvorili chodníky a lavičky pre ľudí.	Berie sa na vedomie.
	Lokalita Sosnová hraničí s ulicou Bosákova, ktorá je pomenovaná po významnom Slovákovi Michalovi Bosákovi, signatárovi Pittsburskej dohody, zakladateľ súkromnej banky v USA, patril medzi najväčších bankárov v USA, dokonca má podpis na viacerých dolárových bankovkách. Susediaca Šustekova ulica, ktorá je prepojená s lokalitou Sosnová- Bosáková je zas pomenovaná po Danielovi Šustekovi, podnikateľovi v Chicagu, mecénovi hospodárskych a politických akcií Slovákov, spoluzakladateľovi Matice slovenskej v USA. Susediace Ovsište má veľa ulíc pomenovaných po úspešných slovenských vysťahovalcoch, teda múzeum slovenského vysťahovalectva by bolo najvhodnejšie situovať v lokalite Šustekova-Sosnová-Bosákova aj v nadväznosti na širšie vzťahy a súvislosti, ktoré v tomto texte uvádzame. Návštevnosť múzea neprebieha v dopravných špičkách a je organizovaná po väčších skupinách, teda by výrazne nevzrástla dopravná zaťaženosť lokality a mohlo by to byť dopravne únosné.	Berie sa na vedomie. Nie je predmetom návrhu ZaD 08.
	Čo sa týka lokality Šustekova, nachádza sa tam materská škôlka so školským dvorom, kde by sa zvýšenie intenzity dopravy veľmi negatívne prejavilo v zhoršení zdravia maličkých detí. Ďalej uvedená materská škôlka už teraz nepostačuje pre potreby už v danej lokalite bývajúcich obyvateľov, nedostatočné sú aj kapacity okolitých škôlok. Na rokovaniach s predstaviteľmi mesta Bratislava vzhľadom na demografický vývoj boli aj návrhy na postavenie domova seniorov, lebo sa tam nachádza nevyužívaná plocha bývalých zberných surovín. Seniori nemôžu dochádzať na veľké vzdialenosti, ale v danej lokalite by mali seniori spolu s ostatnými obyvateľmi možnosť komunitnej záhradky, ktorú by mohli aktívne spravovať v tieni korún stromov, ísť na krátku prechádzku do zelene medzi stromy na Šustekovu ako aj na susednú Sosnovú ulicu a zároveň by sa ďalej lokalita nezaťažovala dopravne neúnosnými ďalšími parkoviskami pre autá, lebo seniori by nepotrebovali využívať autá a návštevám by stačila doterajšia dopravná infraštruktúra. Naviac by sa mohla v danej lokalite dobudovať cyklotrasa, ktorá by sa napájala od trhu na Mlynarovičovej ulici k poliklinike Šustekova do lokality Sosnová a cez podchod Dolnozemskej cesty popod Prístavný most na petržalskú hrádzu. Hneď za cestou zo strany Ekonomickej univerzity sú vydláždené chodníky, ktoré by sa dali využiť na pokračovanie cyklotrasy s napojením pod Prístavným mostom na Petržalskú hrádzu ale aj cez Prístavný most na druhú stranu Dunaja. Chodníky sú využívané ako cyklotrasa už teraz, ale nie sú vyznačené a prepojené, teda vznikajú rôzne kolízne situácie s chodcami.	Berie sa na vedomie. Podkladom pre návrh ZaD08 bola UŠ NB, ktorá bola prerokovaná a následne vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením č. 975/2021 z 23.09.2021. UŠ NB overila vhodnosť navrhovaných zmien. UŠ NB ku každej lokalite analyzovala a navrhla riešenie OV materských a základných škôl na podklade Územného generelu školstva hl. m. SR BA (2014). Zároveň sa pracuje na aktualizácií územnoplánovacieho podkladu - Generelu školstva, ktorý zohľadní reálne potreby navýšenia kapacít v školských zariadeniach.

	Všetky naše pripomienky považujeme za zásadné. Ako hlavnú zásadnú pripomienku uvádzame, že už urbanistická štúdia nájomného bývania neobsahovala dopravno-kapacitné posúdenie lokalít Šustekova a Sosnová, čo sme namietali. V UP-ZaD 08-návrh nemôže byť schválené zvýšenie zahustenosti územia z kódu 201 na kód 101 pred predložením výsledkov dopravno-kapacitného posúdenia. Naše pripomienky sme predniesli v skrátenom rozsahu aj na mestskom zastupiteľstve Bratislava dňa 31.03.2022. aby sa s nimi mohli poslanci oboznámiť a treba na ne brať zreteľ, lebo zohľadňujú skutočné potreby obyvateľov, súvisiace problémy, ktoré sme časom zistili, lebo lokality Šustekova, Sosnová poznáme, lebo tam žijeme. *Prílohy: podľa textu*	Berie sa na vedomie. Neakceptuje sa. Podkladom pre návrh ZAD 08 bola UŠ NB. Vhodnosť predmetných lokalít na zmenu funkcie bola dostatočne overená UŠ NB, ktorá zhodnotila výhľad potrieb statickej dopravy v porovnaní kapacitnými nárokmi na statickú dopravu podľa aktuálne platného ÚPN. Konkrétne opatrenia na komunikačnej sieti s vyhodnotením vplyvu priťaženia dopravy/ nového dopravného potenciálu v širšom okolí a preverenie funkčnosti dopravnej komunikačnej sieti pre všetky druhy dopravy, rovnako ako návrh kapacít budú predmetom ďalších stupňov PD. Berie sa na vedomie. Berie sa na vedomie.
	ALAND GROUP a.s. Pri starom letisku 12, 831 07 Bratislava	
	List č. j. MAG 81748/2022 zo dňa 17. 02. 2022, na Magistrát doručený dňa 18. 02. 2022. Vec: Žiadosť o zmenu územného plánu - informácia. Listom zo dňa 12.02.2020 sme Vás požiadali o zmenu územného plánu na parcely registra „C“ parc. č. 10132/3 (348 m2) a 10132/6 (828 m2) v katastrálnom území Nivy evidované na LV č. 4259 a parc. č. 10132/13 (1067 m2) v k. ú. Nivy evidované na LV 3350, ktoré sú vo vlastníctve našej spoločnosti, a to v zmysle zmeny vyššie uvedených parciel resp. funkčného bloku na novú funkciu kód 101, ktorý vytvorí predpoklad pre budúcu mestotvornú výstavbu na pozemkoch s dominantnou funkciou bývania.	*Vzhľadom k obsahu listu tento podnet zaraďujeme ako pripomienku k návrhu ZaD 08.* Neakceptuje sa. Na predmetnú žiadosť sme odpovedali listom č. j. MAGS OOUPD 44220/2020-76075 zo dňa 22.06.2020. Zároveň uvádzame, že predmetné pozemky sú súčasťou návrhu ZaD08 UPN hl. m. SR Bratislava, lokalita KR/RZ/1 (Bazová). Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007 v znení zmien a doplnkov stanovuje pre územie záujmovej lokality Bazová funkčné využitie územia:

		zmiešané územia, číslo funkcie 502, zmiešané územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných. Návrh ZaD 08 predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: územia občianskej vybavenosti, číslo funkcie, 201 občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu.
	Listom zo dňa 22.06.2020 vo veci „Mestská časť Bratislava - Ružinov, pozemky parc. č. 10132/3, 10132/6, 10132/13, k. ú. Nivy, odpoveď na podnet na zmenu funkčného využitia územného plánu mestá“, ste uviedli, že evidujete nami zaslaný podnet na zmenu využitia záujmového pozemku z funkcie zmiešané územia obchodu a služieb výrobných a nevýrobných, číslo funkcie 502, rozvojové územie, kód „G", na funkciu viacpodlažná zástavba obytného územia, kód funkcie 101.	Berie sa na vedomie.
	Nakoľko uplynuli vyše dva roky od nami podanej žiadosti, dovoľujeme si Vás požiadať o informáciu, či sa v predmetnej veci uskutočnil nejaký významnejší pokrok, t.j. či bola naša žiadosť pre zmenu funkčného využitia územia overená z Vašej strany urbanistickou štúdiou, prípadne či bola takáto urbanistická štúdia kladne prerokovaná, resp. či bola naša žiadosť predmetom akéhokoľvek rokovania alebo posúdenia, či už zo strany zastupiteľstva alebo zodpovedajúcich orgánov magistrátu (t.j. príslušných komisií, odborov alebo sekcií), a ak áno, tak s akými závermi.	Berie sa na vedomie, v zmysle vyššie uvedeného. Uvádzame, že záujmové pozemky sú súčasťou návrhu ZaD08 UPN hl. m. SR Bratislava, lokalita KR/RZ/1 (Bazová). Podkladom pre návrh ZaD08 bola Urbanistická štúdia umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy. UŠ NB bola riadne prerokovaná a bola vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením č. 975/2021 z 23. 09. 2021 za účelom napĺňania cieľov „Koncepcie mestskej bytovej politiky na roky 2020 - 2030“, schválenej mestským zastupiteľstvom dňa 18. 02. 2021 uznesením č. 743/2021 a „Metodiky zmien územného plánu v záujme budovania predpokladov na rozvoj nájomného bývania a zvyšovania dostupnosti bývania“, prijatej uznesením mestského zastupiteľstva č. 917/2021 dňa 24. 06. 2021. V liste č. j. MAGS OOUPD 44220/2020-76075 zo dňa 22.06.2020 sme Vás informovali, že Vaše záujmové pozemky sú súčasťou územia, pre ktoré Hlavné mesto SR v tom čase obstarávalo územnoplánovací podklad Urbanistická štúdia

		umiestnenia nájomného bývania na území Bratislavy. Verejné prerokovanie návrhu zadania predmetnej UŠ sa uskutočnilo od 20.12.2019 do 31.01.2020, verejné prerokovanie návrhu UŠ sa uskutočnilo od 20.04.2021 do 28.05.2021. V predmetnom liste sme Vás tiež informovali o mieste zverejnenia územnoplánovacieho podkladu. Uvádzame, že počas procesu obstarávania UŠ NB sme neevidovali Vaše pripomienky k návrhu predmetnej UŠ. Účelom predmetnej UŠ bolo preveriť možnosti umiestnenia nájomného bývania vo vybraných lokalitách, ktoré si vyžadovali pre potreby umiestňovania bývania zmenu platného územného plánu mesta. UŠ navrhla možné zmeny funkčného využitia územia s potrebnou občianskou vybavenosťou, dopravnou a technickou infraštruktúrou. Preverila jednotlivé lokality ako alternatívne riešenia na území mesta a na základe vyhodnotenia bol spracovaný čistopis UŠ ako podklad pre zmeny a doplnky územného plánu mesta. Urbanistický návrh UŠ NB predstavuje zmenu funkčného využitia územia na: územia občianskej vybavenosti, číslo funkcie 201, občianska vybavenosť celomestského a nadmestského významu; hmotovo - priestorové riešenie je navrhnuté pre regulačný kód H.
	Vaše písomné stanovisko prosíme zaslať na korešpondenčnú adresu našej spoločnosti uvedenú v záhlaví. Akékoľvek Vaše pripomienky alebo doplňujúce otázky môžete zasielať prípadne aj elektronickou poštou na e-mailovú adresu alandgroup@alandgroup.eu alebo telefonicky na číslo 0911 988 888.	Berie sa na vedomie.

Výpis zo záznamu z rokovania
Komisie dopravy a informačných systémov MsZ
zo dňa 13. 06. 2023

K bodu 2
Územný plán hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, zmeny a doplnky 08

Materiál uviedol Mag. rer. nat. Marek Dinka, informoval o hlavných dokumentoch riešenia nájomného bývania, o dôvodoch obstarania tohto materiálu, procese pripomienkovania a tiež o tom, čo je hlavným cieľom zmeny územného plánu. Hlavné zmeny funkčného využitia územia sa nachádzajú v MČ Bratislava – Ružinov, Rača, Dúbravka, Petržalka. Po krátkej diskusii bolo hlasované o nasledovnom znení uznesenia:

Uznesenie:

Komisia dopravy a informačných systémov po hlasovaní

odporúča

Mestskému zastupiteľstvu hlavného mesta SR Bratislavy

schváliť

Územný plán hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, zmeny a doplnky 08

Hlasovanie: prítomní: 11 za: 11 proti: 0 zdržal sa: 0 nehlasoval: 0

Uznesenie bolo odsúhlasené.

Mgr. Martin Winkler, v. r.
podpredseda komisie

Za správnosť: Ing. Tibor Kurák
tajomník komisie

V Bratislave 13. 06. 2023

KOMISIA ÚZEMNÉHO A STRATEGICKÉHO PLÁNOVANIA A VÝSTAVBY
Mestského zastupiteľstva hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy

---

Výpis

Zo zasadnutia Komisie územného a strategického plánovania a výstavby Mestského zastupiteľstva hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy zo dňa 13.06.2023 o 16:00

K bodu 4
ÚZEMNÝ PLÁN HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY, ZMENY A DOPLNKY 08

Uznesenie
Komisia ÚaSPaV po prerokovaní odporúča MsZ:

A. zobrať na vedomie

1. stanovisko Okresného úradu Bratislava, odbor výstavby a bytovej politiky, podľa § 25 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, č. j..... zo dňa ..... k územnoplánovacej dokumentácii Územný plán hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, zmeny a doplnky 08.

2. správu o prerokovaní Územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, zmeny a doplnky 08.

B. schváliť

1. územný plán hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, zmeny a doplnky 08.

2. všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, ktorým sa mení a dopĺňa všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 4/2007, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, v znení všeobecne záväzného nariadenia č. 12/2008, všeobecne záväzného nariadenia č. 17/2011, všeobecne záväzného nariadenia č. 5/2014, všeobecne záväzného nariadenia č. 10/2014, všeobecne záväzného nariadenia č.7/2020, všeobecne záväzného nariadenia č. 14/2021 a všeobecne záväzného nariadenia č..../2023 s účinnosťou 1. novembra 2023

3. vyhodnotenie stanovísk a pripomienok uplatnených pri prerokovaní Územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, zmeny a doplnky 08.

C. požiadať
primátora hlavného mesta SR Bratislavy o

1. zabezpečenie spracovania čistopisu Územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, zmeny a doplnky 08 podľa rozhodnutia schvaľujúceho orgánu o schválení.

   T: 30. 09. 2023

2. zabezpečenie uloženia Územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, zmeny a doplnky 08 v zmysle ustanovení § 28 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

   T: 31. 01. 2024

Hlasovanie:
prítomní: 11, za: 9, proti: 0, nehlasovali: 2

Návrh uznesenia bol prijatý.

Mgr. Lenka Antalová Plavuchová, v. r.
predsedníčka komisie

Za správnosť opisu:

Ing. Natália Harnócová, v. r. ,
v Bratislave 14. 06. 2023

Kód uzn.: 8.2.
1.2.
1.5.2.

Uznesenie 35/2023

zo dňa 15.06.2023

Mestská rada po prerokovaní materiálu

odporúča

Mestskému zastupiteľstvu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy

1. zobrať na vedomie

1.1 stanovisko Okresného úradu Bratislava, odbor výstavby a bytovej politiky, podľa § 25 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, č. j..... zo dňa ..... k územnoplánovacej dokumentácii Územný plán hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, zmeny a doplnky 08.

1.2 správu o prerokovaní Územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, zmeny a doplnky 08.

2. schváliť

2.1 územný plán hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, zmeny a doplnky 08.

2.2 všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, ktorým sa mení a dopĺňa všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 4/2007, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, v znení všeobecne záväzného nariadenia č. 12/2008, všeobecne záväzného nariadenia č. 17/2011, všeobecne záväzného nariadenia č. 5/2014, všeobecne záväzného nariadenia č. 10/2014, všeobecne záväzného nariadenia č.7/2020, všeobecne záväzného nariadenia č. 14/2021 a všeobecne záväzného nariadenia č..../2023 s účinnosťou 1. novembra 2023

2.3 vyhodnotenie stanovísk a pripomienok uplatnených pri prerokovaní Územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, zmeny a doplnky 08.

3. požiadať

primátora hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy

3.1 zabezpečiť spracovanie čistopisu Územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, zmeny a doplnky 08 podľa rozhodnutia schvaľujúceho orgánu o schválení.

T: 30. 09. 2023

3.2 zabezpečiť uloženie Územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, zmeny a doplnky 08 v zmysle ustanovení § 28 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

T: 31. 01. 2024

- - -